

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

2007

**ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας

Αρ. Φακ. 05.14.01 (07)
Αρ. Τηλ. 22-401300

4 Δεκεμβρίου 2008

Εξοχότατε,

Κατέφαρμογή της παραγράφου 4 του Άρθρου 116 του Συντάγματος, έχω την τιμή να υποβάλω την Ετήσια Έκθεσή μου για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2007, αναφορικά με τα θέματα που προέκυψαν κατά την άσκηση των καθηκόντων και υπηρεσιών μου.

Με πολλή εκτίμηση,

(Χρυστάλλα Γιωρκάτζη)
Γενικός Ελεγκτής
της Δημοκρατίας

Προς την Αυτού Εξοχότητα
Κύριο Δημήτρη Χριστόφια
Πρόεδρο Κυπριακής Δημοκρατίας
Λευκωσία

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

		Σελίδα
ΜΕΡΟΣ	1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΜΕΡΟΣ	2 ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ	3
	2.1 Ανεξάρτητες Υπηρεσίες	3
	2.2 Υπουργεία και Τμήματα	3
	2.3 Αρχές Τοπικής Διοίκησης	23
	2.4 Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου	27
ΜΕΡΟΣ	3 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ/ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ	39
ΜΕΡΟΣ	4 ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ- ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΑ	45
	4.1 Γενικές Παρατηρήσεις	45
	4.2 Ανεξάρτητες Υπηρεσίες	50
	4.3 Δικαστική Υπηρεσία	50
	4.4 Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού	56
	4.5 Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου	58
	4.6 Γενικό Λογιστήριο	60
	4.7 Υπουργεία και Τμήματα	65
	4.8 Υπουργείο Άμυνας	65
	4.9 Εθνική Φρουρά	65
	4.10 Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	71
	4.11 Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων	81
	4.12 Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως	102
	4.13 Τμήμα Δασών	103
	4.14 Τμήμα Γεωργίας	113
	4.15 Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	121
	4.16 Τμήμα Αναδασμού	134
	4.17 Υπηρεσία Μεταλλείων	135
	4.18 Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών	137
	4.19 Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	140
	4.20 Κρατικό Αρχείο	142
	4.21 Αστυνομία	144
	4.22 Πυροσβεστική Υπηρεσία	162
	4.23 Φυλακές	167
	4.24 Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	172
	4.25 Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη	183
	4.26 Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας	185
	4.27 Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	185
	4.28 Τμήμα Εργασίας	185
	4.29 Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων	187
	4.30 Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων	189
	4.31 Κεντρικό Ταμείο Αδειών	197
	4.32 Ταμείο για Πλεονάζον Προσωπικό	198
	4.33 Ταμείο για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε Περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη	199

	Σελίδα
4.34 Κέντρο Παραγωγικότητας	199
4.35 Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας	199
4.36 Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας	204
4.37 Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων	204
4.38 Υπουργείο Εσωτερικών	204
4.39 Επαρχιακές Διοικήσεις	216
4.40 Λευκωσίας	218
4.41 Λεμεσού	219
4.42 Λάρνακας	220
4.43 Αμμοχώστου	221
4.44 Πάφου	221
4.45 Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	223
4.46 Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	245
4.47 Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών	253
4.48 Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκαταστάσεως Εκτοπισθέντων	254
4.49 Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως	254
4.50 Πολιτική Άμυνα	256
4.51 Υπηρεσία Ασύλου	258
4.52 Υπουργείο Εξωτερικών	259
4.53 Υπουργείο Οικονομικών	272
4.54 Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών	276
4.55 Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων	281
4.56 Τμήμα Τελωνείων	298
4.57 Τμήμα Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού	306
4.58 Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής	307
4.59 Ειδικό Ταμείο Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως σε Αναπήρους	315
4.60 Ταμείο Ανακουφίσεως Παθόντων	315
4.61 Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού	316
4.62 Ταμείο “Α”	331
4.63 Σχολικές Εφορείες	332
4.64 Λευκωσίας	334
4.65 Λάρνακας	336
4.66 Πόλης Χρυσοχούς	336
4.67 Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων	337
4.68 Τμήμα Αρχαιοτήτων	339
4.69 Τμήμα Δημοσίων Έργων	340
4.70 Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας	353
4.71 Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών	354
4.72 Τμήμα Οδικών Μεταφορών	359
4.73 Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας	364
4.74 Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών	368
4.75 Υπουργείο Υγείας	369
4.76 Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας	386
4.77 Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας	408
4.78 Φαρμακευτικές Υπηρεσίες	408

ΜΕΡΟΣ			Σελίδα
5	ΑΡΧΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ		413
5.1	Δήμοι - Γενικές Παρατηρήσεις		413
5.2	Δήμος Λευκωσίας		422
5.3	Δήμος Λεμεσού		427
5.4	Δήμος Λάρνακας		434
5.5	Δήμος Πάφου		438
5.6	Δήμος Στροβόλου		442
5.7	Δήμος Αγίου Δομετίου		444
5.8	Δήμος Αθηνών		445
5.9	Δήμος Αραδίππου		446
5.10	Δήμος Πόλης Χρυσοχούς		450
5.11	Δήμος Παραλιμνίου		453
5.12	Δήμος Αγίας Νάπας		458
5.13	Δήμος Δερύνειας		460
5.14	Δήμος Λευκάρων		462
5.15	Δήμος Γεροσκήπου		464
5.16	Δήμος Πέγειας		465
5.17	Δήμος Μέσα Γειτονιάς		468
5.18	Δήμος Γερμασόγειας		471
5.19	Δήμος Κάτω Πολεμιδιών		474
5.20	Δήμος Αγίου Αθανασίου		476
5.21	Δήμος Αγλαντζιάς		477
5.22	Δήμος Έγκωμης		479
5.23	Δήμος Λατσιών		481
5.24	Δήμος Ιδαλίου		481
5.25	Δήμος Λακατάμιας		482
5.26	Δήμος Ακανθούς		484
5.27	Κοινοτικά Συμβούλια – Γενικές Παρατηρήσεις		485
5.28	Πρώην Χωρικές Αρχές		491
5.29	Πρώην Συμβούλια Βελτιώσεως		497
5.30	Κεντρική Υπηρεσία Κοινοτικών Συμβουλίων		505
6	ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ		507
6.1	Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού		507
6.2	Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου		514
6.3	Αρχή Κρατικών Εκθέσεων		549
6.4	Αρχή Λιμένων Κύπρου		555
6.5	Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου		560
6.6	Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου		582
6.7	Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου		584
6.8	Οργανισμός Νεολαίας		589
6.9	Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων		593
6.10	Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού		597
6.11	Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης		619
6.12	Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού		622
6.13	Οργανισμός Γεωργικής Ασφαλίσεως		635

	Σελίδα
6.14 Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας	637
6.15 Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης	650
6.16 Πανεπιστήμιο Κύπρου	651
6.17 Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου	658
6.18 Συμβούλιο Αμπελοοινικών Προϊόντων	682
6.19 Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λευκωσίας	683
6.20 Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας	689
6.21 Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αμμοχώστου	693
6.22 Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας	693
6.23 Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πάφου	696
6.24 Συμβούλιο Αποχετεύσεων Ιδαλίου	701
6.25 Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων	702
6.26 Συμβούλιο Ελαιοκομικών Προϊόντων	703
6.27 Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών	706
6.28 Συμβούλιο Κεντρικού Σφαγείου	717
6.29 Συμβούλια Υδατοπρομήθειας - Γενικά	723
6.30 Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας	726
6.31 Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού	730
6.32 Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Αμμοχώστου	733
6.33 Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λάρνακας	734
6.34 Ταμείο για την Ανέγερση Κυπριακού Μουσείου	735
6.35 Ταμείο Δημόσιων Δανείων	736
6.36 Ταμείο Επιτροπής Βοήθειας Παιδιών της Κύπρου	740
6.37 Ταμείο Θήρας	740
6.38 Ταμείο Λαχείου Προνοίας	742
6.39 Ταμείο Συντάξεως Δικηγόρων	742
6.40 Ίδρυμα Χρίστου Στέλιου Ιωάννου	743
6.41 Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών	744
6.42 Κυπριακό Ίδρυμα Ερευνών για τη Μυϊκή Δυστροφία	746
6.43 Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	748
6.44 Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς	750
6.45 Ίδρυμα Τεχνολογίας	752
6.46 Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου	754
6.47 Καραϊσκάκειο Ίδρυμα	756
6.48 Εφοριακό Συμβούλιο	757
6.49 Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου	759
6.50 Ταμείο Προνοίας Τακτικού Ωρομίσθιου Κυβερνητικού Προσωπικού	762
6.51 Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας	763
6.52 Ταμείο Κλινικών Εργαστηρίων	764
6.53 Ίδρυμα Ενέργειας	764
6.54 Ταμείο για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας	765
6.55 Ταμείο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας	765
6.56 Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών	768
6.57 Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας	786
6.58 Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου	791

		Σελίδα
6.59	Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου	793
6.60	Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς	794
6.61	Γραφείο Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων	797
6.62	Ειδικό Ταμείο Διατήρησης	798
6.63	Ταμείο Τουρκοκυπριακών Περιουσιών	799
6.64	Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου	802
ΜΕΡΟΣ 7	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ (Ε.Ε.) ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	803
ΜΕΡΟΣ 8	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	827
8.1	Έγκριση Κρατικού Προϋπολογισμού για το έτος 2007	827
8.2	Πάγιο Ταμείο	827
8.3	Αποτελέσματα έτους	827
8.4	Εισπράξεις	827
8.5	Πληρωμές	829
8.6	Γενικά	831
8.7	Τελικός Απολογισμός	832
8.8	Ενεργητικό	833
8.9	Παθητικό	836
ΜΕΡΟΣ 9	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	845
ΜΕΡΟΣ 10	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	849
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I Αποτελέσματα Προϋπολογισμού	849
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II Υπόλοιπα Καθυστερημένων Εσόδων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2007	855
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III Πίνακας Οργανικών Θέσεων Προϋπολογισμού	857
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV Αποτελέσματα Έτους Δήμων	860
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V Δάνεια Δήμων	862
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI Προσωπικό Δήμων	863
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII Πίνακας Αποτελεσμάτων Πρώην Συμβουλίων Βελτιώσεως που ελέγχθηκαν το 2007	865

ΜΕΡΟΣ 1 - ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Η Έκθεση αυτή υποβάλλεται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων, σύμφωνα με το άρθρο 116(4) του Συντάγματος.

1.2 Ο Γενικός Ελεγκτής είναι ο προϊστάμενος της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, η οποία, σύμφωνα με το Σύνταγμα, είναι ανεξάρτητη Υπηρεσία της Δημοκρατίας και δεν υπάγεται σε οποιοδήποτε Υπουργείο.

1.3 Σύμφωνα με το άρθρο 116 του Συντάγματος, ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από το Βοηθό Γενικό Ελεγκτή, ελέγχει, εν ονόματι της Δημοκρατίας, κάθε πληρωμή ή είσπραξη και κάθε λογαριασμό χρηματικών διαθεσίμων ή λοιπού ενεργητικού, ή υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί από τη Δημοκρατία ή για λογαριασμό της, του οποίου η διαχείριση γίνεται από τη Δημοκρατία ή εν ονόματι αυτής, θεωρώντας και ελέγχοντας συνάμα κάθε τέτοιο λογαριασμό.

1.4 Εκτός από τον έλεγχο των Κρατικών Λογαριασμών, ο Γενικός Ελεγκτής έχει την ευθύνη, σύμφωνα με τις πρόνοιες ειδικών νόμων ή διοικητικές διευθετήσεις, για τον έλεγχο των λογαριασμών των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ή άλλων Οργανισμών, Ειδικών Ταμείων και των Αρχών Τοπικής Διοίκησης.

1.5 Οι εξουσίες και τα καθήκοντα του Γενικού Ελεγκτή ασκούνται είτε από τον ίδιο προσωπικά είτε από υπαλλήλους που ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες του.

1.6 Με βάση συνταγματικές και νομικές διατάξεις, ο Γενικός Ελεγκτής οφείλει να εξετάζει τις οικονομικές και άλλες δραστηριότητες των Κυβερνητικών Υπηρεσιών, Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και Αρχών Τοπικής Διοίκησης, για να ικανοποιείται ότι:

- Λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την εξασφάλιση της είσπραξης του δημόσιου χρήματος και ότι όλα τα έσοδα εισπράττονται σύμφωνα με τους Νόμους, Κανονισμούς ή άλλες οδηγίες.
- Τα έξοδα διενεργούνται κατά τον πιο οικονομικό και αποτελεσματικό τρόπο.
- Όλα τα ποσά δαπανώνται για τις υπηρεσίες και σκοπούς για τους οποίους παραχωρήθηκαν και ότι η δαπάνη είναι σύμφωνη με τη σχετική εξουσιοδότηση, και
- όλα τα περιουσιακά στοιχεία φυλάγονται κατάλληλα, καταμετρούνται και επαληθεύεται η ύπαρξή τους.

1.7 Για σκοπούς καλύτερης παρουσίασης της Έκθεσης, τα θέματα που αφορούν το υπό επισκόπηση έτος αναφέρονται στο Μέρος Α κάθε Υπηρεσίας, ενώ τα θέματα που περιλήφθηκαν σε προηγούμενες Εκθέσεις, τα οποία δεν έχουν ακόμη διευθετηθεί, αναφέρονται στο Μέρος Β.

ΜΕΡΟΣ 2 - ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

2.1 ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

(α) Δικαστική Υπηρεσία - Επαρχιακά Δικαστήρια

Καθυστερημένα έσοδα. Στις 31.12.2007 τα καθυστερημένα έσοδα των Επαρχιακών Δικαστηρίων ανέρχονταν σε £11.744.048, σε σύγκριση με £10.242.504 του προηγούμενου έτους. Επισήμανα ότι το ύψος των καθυστερημένων εσόδων από ανεκτέλεστα εντάλματα ποινικών υποθέσεων υπερδιπλασιάστηκε κατά τα τελευταία εννιά χρόνια.

Ένταλμα εκτέλεσης κινητής περιουσίας ποινικών υποθέσεων νομικών προσώπων (J23). Σύμφωνα με έρευνα που διεξήγαγε ο Βοηθός Αρχιπρωτοκολλητής, στις 31.12.2002 εκκρεμούσαν για εκτέλεση 5086 εντάλματα κινητής περιουσίας ποινικών υποθέσεων, για συνολικό ποσό £11.524.591. Η Αστυνομία αντιμετωπίζει σοβαρές δυσκολίες στην εκτέλεσή τους, με αποτέλεσμα αυτά να συσσωρευτούν.

2.2 ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΑ

2.2.1 Υπουργείο Άμυνας – Εθνική Φρουρά

Καταβολή αποζημιώσεων. Το Υπουργείο Άμυνας συνεχίζει να καταβάλλει μεγάλες αποζημιώσεις σε ιδιώτες για ζημιές ή καταστροφές που προξενούνται από την Εθνική Φρουρά.

Σχέδιο διακίνησης εθνοφρουρών.

Από δειγματοληπτικό έλεγχο στα δελτία μεταφοράς εθνοφρουρών διαπιστώθηκαν παρατυπίες ενώ, κατόπιν ελέγχου από το Υπουργείο, διαπιστώθηκαν υπερτιμολογήσεις σε συγκεκριμένη διαδρομή οι οποίες τυγχάνουν περαιτέρω διερεύνησης από το ΓΕΕΦ.

Ο αριθμός των εθνοφρουρών που διακινήθηκαν αυξήθηκε από 878 615 το 2006 σε 961 069 το 2007, ο οποίος, λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα της Εθνικής Φρουράς, κρίνεται ψηλός και υπέδειξε την ανάγκη υιοθέτησης κατάλληλων συστημάτων ελέγχου και δικλίδων ασφαλείας ώστε να αποτρέπεται το ενδεχόμενο υπερχρέωσης από τις εταιρείες λεωφορειούχων.

Προσφορά για παροχή υπηρεσιών ελέγχου εδάφους εγκαταλειμμένου πεδίου βολής. Παρατήρησα ότι οι αδυναμίες και παραλείψεις στα έγγραφα του πιο πάνω διαγωνισμού για εντοπισμό μη εκραγόντων βλημάτων, κατέστησαν αδύνατη τη θέση του Υπουργείου ως προς τις διεκδικήσεις του από την ανάδοχο εταιρεία σε σχέση με την εργασία που εκτελέστηκε.

Υδατοπρομήθεια στρατοπέδου στην Επαρχία Λάρνακας. Επισήμανα ότι παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στην επίλυση των προβλημάτων καταλληλότητας του πόσιμου νερού στρατοπέδου της Εθνικής Φρουράς της Επαρχίας Λάρνακας, τα οποία υποδείχθηκαν, κατόπιν εργαστηριακών αναλύσεων, από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες.

Τέλη ύδατος.

Εισηγήθηκα όπως διερευνηθεί η πιθανότητα επέκτασης της λειτουργίας των συστημάτων ανακύκλωσης ημιακάθαρτου νερού, το οποίο εφαρμόζεται σε ορισμένα στρατόπεδα της Εθνικής Φρουράς, σε περισσότερα στρατόπεδα, με στόχο την εξοικονόμηση νερού και της σχετικής δαπάνης.

2.2.2 Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

(α) Υπηρεσία Περιβάλλοντος

Επίτευξη στόχων α νάκτησης και ανακύκλωσης. Σύμφωνα με σχετικές εκθέσεις που υποβλήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δεν επιτεύχθηκαν πλήρως οι στόχοι που θέτει η σχετική Ευρωπαϊκή Οδηγία αναφορικά με το ποσοστό ανάκτησης και ανακύκλωσης αποβλήτων συσκευασίας για τα έτη 2005 και 2006.

Μη συμμόρφωση με τον Κανονισμό 2037/2000 σχετικά με τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προχώρησε στην προώθηση νομικών μέτρων εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 29.10.2007 για τη μη ύπαρξη νομοθετικού πλαισίου που να καθορίζει τα προσόντα των τεχνικών που χειρίζονται τις ελεγχόμενες ουσίες, τη μη εφαρμογή μέτρων για έλεγχο των διαρροών ελεγχόμενων ουσιών, τη μη εφαρμογή συστήματος για την προώθηση και ανάκτηση των ελεγχόμενων ουσιών και για την έλλειψη πληροφόρησης αναφορικά με τις ποσότητες ελεγχόμενων ουσιών που συλλέχθηκαν και καταστράφηκαν.

Δικαιώματα εκπομπών αερίων θερμοκηπίου. Το Εθνικό Σχέδιο κατανομής δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου για την περίοδο 2008-2012 έγινε αποδεκτό από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αλλά με μείωση κατά 23% της προτεινόμενης ετήσιας ποσότητας δικαιωμάτων προς κατανομή, η οποία, μεταφραζόμενη σε οικονομικά μεγέθη, αντιστοιχεί σε αξία που υπερβαίνει τα £100 εκ.

Ένταξη χερσονήσου Ακάμα στο Δίκτυο «Φύση 2000». Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε προειδοποιητική επιστολή σύμφωνα με την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία παρέλειψε να χαρακτηρίσει ως Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) τα πιο κατάλληλα εδάφη για προστασία των ειδών που αναφέρονται στη σχετική Οδηγία ενώ αρκετά από τα κενά που επισημαίνονται οφείλονται στο μη χαρακτηρισμό της χερσονήσου του Ακάμα ως ΖΕΠ. Η συμπερίληψη μέρους, τουλάχιστον, της χερσονήσου του Ακάμα, στο Δίκτυο προσκρούει σε αντιδράσεις των επηρεαζόμενων Κοινοτήτων και ιδιοκτητών γης, ως προς τον καθορισμό των ορίων της περιοχής που τελικά θα ενταχθεί.

(β) Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων

Επιδείνωση υδατικής κατάστασης. Λόγω της μη εφαρμογής των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου για εφαρμογή περιοριστικών μέτρων στην κατανάλωση νερού για σκοπούς άρδευσης και ύδρευσης και λόγω της μη έγκαιρης προώθησης της κατασκευής τρίτης μονάδας αφαλάτωσης στη Λεμεσό, η υδατική κατάσταση επιδεινώθηκε. Η επιδείνωση αυτή οδήγησε, εκτός από την επιβολή αυστηρών περικοπών στην παροχή νερού, οι οποίες ταλαιπωρούν τους καταναλωτές, στην προώθηση πολύ δαπανηρών λύσεων εξασφάλισης πόσιμου νερού για κάλυψη των αναγκών ύδρευσης όπως στην αγορά και μεταφορά πόσιμου νερού από την Ελλάδα με πολύ ψηλό κόστος.

Νέα πολιτική για την ανάπτυξη γηπέδων γκολφ στην Κύπρο. Σύμφωνα με την πολιτική ενθάρρυνσης επενδύσεων σε γήπεδα γκολφ, που αποφασίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, υπογράφεται συμφωνία μεταξύ του ιδιοκτήτη και της πολεοδομικής Αρχής, σύμφωνα με την οποία ο χώρος του γηπέδου γκολφ, μαζί με όλες τις απαραίτητες για τη λειτουργία του εγκαταστάσεις, επιβαρύνονται με δικαίωμα επικαρπίας προς όφελος της Κυπριακής Δημοκρατίας το οποίο θα ενεργοποιείται όταν ο ιδιοκτήτης/επενδυτής αδυνατεί να λειτουργεί σε ικανοποιητικό βαθμό το γήπεδο γκολφ. Με το δικαίωμα επικαρπίας, μετατοπίζεται, ουσιαστικά, στο Κράτος η ευθύνη συντήρησης της ανάπτυξης του γηπέδου, περιλαμβανομένης και της άρδευσής του, ενώ από τον ιδιώτη, ο οποίος θα καρπωθεί το σημαντικό κέρδος από την οικιστική και τουριστική ανάπτυξη, ενδεχομένως να ζητηθεί απλώς η καταβολή αποζημίωσης.

Κατασκευή ιδιωτικού φράγματος στο Χα-ποτάμι. Ιδιωτική εταιρεία, ιδιοκτήτης γηπέδου γκολφ στην παρακείμενη περιοχή του ποταμού, κατά την περίοδο 2002-2003, προέβη στη δημιουργία χωμάτινου φράγματος επί της κοίτης του ποταμού, με σκοπό την εξασφάλιση μεγαλύτερων ποσοτήτων νερού για άρδευση του γηπέδου γκολφ, χωρίς να έχει χορηγηθεί η απαιτούμενη από τον Νόμο άδεια του Επάρχου σε σχέση με την εκτροπή και χρήση των νερών του ποταμού και χωρίς να έχει εξασφαλιστεί εκ των προτέρων πολεοδομική άδεια.

Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Στις 31.12.2007 το σύνολο των καθυστερημένων εσόδων ήταν £83,43 εκ. σε σύγκριση με £73,78 εκ. το προηγούμενο έτος. Το 57,7% του ποσού αυτού αφορά σε οφειλές, προς το Τμήμα, των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας, Λευκωσίας, Λάρνακας και Λεμεσού.

(γ) Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως

Παραγωγικότητα γεωτρυπάνων. Εξακολουθεί να παρατηρείται σημαντική αδράνεια (51%) των υφιστάμενων γεωτρυπάνων του Τμήματος.

(δ) Τμήμα Δασών

Διερεύνηση πιθανής διασύνδεσης της γραμμής μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας Καρβουνά – Τριμίκλινης με την πυρκαγιά της 29^{ης} Ιουνίου 2007 στις περιοχές Σαϊττά – Αμιάντου – Πελενδρίου. Στις 29.6.2007 προκλήθηκε μεγάλη πυρκαγιά στις περιοχές Σαϊττά, Αμιάντου και Πελενδρίου, η οποία κατέκαψε μεγάλη έκταση κρατικού και ιδιωτικού δάσους, ιδιωτικές περιουσίες με καλλιέργειες καθώς και οικίες και άλλα υποστατικά. Για διερεύνηση των αιτιών της πυρκαγιάς, ορίστηκε τετραμελής ομάδα διερεύνησης, η οποία στην έκθεσή της συμπεραίνει με ψηλό βαθμό βεβαιότητας ότι η πυρκαγιά φαίνεται να έχει προκληθεί από τη διαπήδηση σπινθήρων μεταξύ των αγωγών της γραμμής μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και συστάδας ευκαλύπτων που βρισκόταν κάτω από τη γραμμή, θέση την οποία η ΑΗΚ δεν αποδέχεται, βάσει των πορισμάτων έκθεσης που ετοίμασε για το ίδιο θέμα.

Ανταλλαγή ιδιωτικής ακίνητης ιδιοκτησίας με δασική γη για σκοπούς ανέγερσης σφαγείου. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε την ανταλλαγή ιδιόκτητου κτήματος του Παγκύπριου Οργανισμού Αγελαδοτρόφων (ΠΟΑ) Δημόσια Λτδ, το οποίο δεσμεύτηκε για σκοπούς ανέγερσης του ΧΥΤΥ, με δασική και κρατική γη, για σκοπούς ανέγερσης σφαγείου, χωρίς να προηγηθεί εκτίμηση της αξίας των επηρεαζόμενων τεμαχίων γης.

Καθορισμός μισθώματος που καταβάλλεται από ιδιωτική εταιρεία για μίσθωση δασικής γης στην περιοχή Αγίας Νάπας.

Κατά τον έλεγχο του υπολογισμού του μισθώματος που καταβάλλει, βάσει συμφωνίας, ξενοδοχειακή μονάδα στο Τμήμα διαπιστώθηκε ασάφεια σε σχέση με το ποσοστό που θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί. Ζήτησα γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα για το θέμα, και παρόλο που την κοινοποίησα στο Τμήμα, αυτό δεν τροχοδρόμησε ενέργειες για εφαρμογή της, ενώ ζήτησε εκ νέου από το Γενικό Εισαγγελέα να γνωματεύσει για το θέμα, παραλείποντας να αναφέρει ότι είχε ήδη δοθεί σχετική γνωμάτευση επί αυτού.

Καθορισμός μισθώματος που καταβάλλεται από ιδιωτική εταιρεία για δασική γη στην περιοχή Λευκωσίας. Εταιρεία, στην οποία το Τμήμα εξέδωσε ετήσια άδεια χρήσης δασικής γης στη Λευκωσία εξακολουθεί να μην καταβάλλει το αναθεωρημένο ετήσιο μίσθωμα λόγω διαφωνίας σε σχέση με το ύψος του, με αποτέλεσμα οι οφειλές της προς το Τμήμα να ανέρχονται στις 31.12.2007, στις £454.705.

(ε) Τμήμα Γεωργίας

Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2004-2006. Με βάση τον χρηματοοικονομικό προγραμματισμό της Διαχειριστικής Αρχής του Σχεδίου, δηλαδή του Τμήματος Γεωργίας, διαπιστώθηκε, κατά το 2007, ότι για την υλοποίηση και ικανοποίηση των δεσμεύσεων του Σχεδίου απαιτούνταν επιπρόσθετες πιστώσεις και βάσει σχετικών προτάσεων, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την αύξηση του συνόλου των πιστώσεων του Σχεδίου κατά £13,06 εκ. και τη μεταφορά, υπό τη μορφή ανειλημμένων πιστώσεων, από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 στο Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2004-2006, επιπλέον ποσού ύψους £42,36 εκ.

Τομέας Ελέγχου Ζωοτροφών. Ο εκτελωνισμός των φορτίων ζωοτροφών από τρίτες χώρες διενεργείται βάσει της άδειας εισαγωγής που εκδίδεται από το Τμήμα μετά από έλεγχο των εγγράφων εισαγωγής που υποβάλλονται από τον εισαγωγέα πριν από την άφιξη του φορτίου. Η διαδικασία αυτή δεν διασφαλίζει τη μη διοχέτευση στην αγορά, ζωοτροφών που δεν πληρούν τις ποιοτικές προϋποθέσεις για εισαγωγή στην Κοινότητα, με αντίστοιχες συνέπειες στη δημόσια υγεία, αφού σε αρκετές περιπτώσεις, φορτία σιτηρών που προορίζονται για ζωοτροφές πωλούνται απευθείας από το πλοίο στους καταναλωτές, πριν την ολοκλήρωση των εργαστηριακών

αναλύσεων επί των δειγμάτων του φορτίου.

Κτηνοτροφικές περιοχές. Παρόλο που το κράτος δαπάνησε σημαντικά ποσά για έργα υποδομής στις κτηνοτροφικές περιοχές, μεγάλος αριθμός κτηνοτροφικών οικοπέδων παραμένει αναξιοποίητος. Μέχρι το τέλος του 2006 δημιουργήθηκαν 60 κτηνοτροφικές περιοχές και παρόλο που σύμφωνα με το σχετικό Νόμο (Ν157(Ι)/1994), απαραίτητη προϋπόθεση για τη δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής είναι η δημιουργία Κτηνοτροφικού Συνδέσμου, εντούτοις δεν έχουν συσταθεί Κτηνοτροφικοί Σύνδεσμοι.

Σχέδιο Ρυθμίσεως Αγροτικών Χρεών. Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε δαπάνη ύψους £23 εκ. για την εφαρμογή του Σχεδίου και παρόλο που αναμενόταν να υποβληθούν 30 000 αιτήσεις διαπιστώθηκε ότι η ανταπόκριση των αγροτών στο Σχέδιο ήταν πολύ περιορισμένη, αφού μέχρι την ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας υποβολής αίτησης, υποβλήθηκαν μόνο 1 356 αιτήσεις, ενώ τόσο κατά το 2006 όσο και κατά το 2007 δεν διενεργήθηκε καμιά πληρωμή.

(στ) Κτηνιατρικές Υπηρεσίες

Συγχρηματοδότηση για την καταπολέμηση ζωικών ασθενειών στην Κύπρο. Διαπιστώθηκε και πάλι αδυναμία στην εκταμίευση ολόκληρου του ποσού που ενέκρινε η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την εφαρμογή του προγράμματος εκρίζωσης της τρομώδους νόσου στην Κύπρο. Η Γενική Διεύθυνση Υγείας και Προστασίας του Καταναλωτή, εξέφρασε την ανησυχία της για την μη αποτελεσματική εφαρμογή του προγράμματος εκρίζωσης της τρομώδους νόσου στην Κύπρο και ανέφερε ότι θα εισηγηθεί στις αρμόδιες Υπηρεσίες της Επιτροπής την αναθεώρηση του επιπέδου της μελλοντικής οικονομικής στήριξης της Κοινότητας που θα κατανεμηθεί στην Κύπρο.

Σύστημα αναγνώρισης και Καταγραφής Αιγοπροβάτων.

- (i) **Αδυναμίες στη σήμανση αιγοπροβάτων.** Παρατηρήθηκαν αδυναμίες στη σήμανση αιγοπροβάτων, γεγονός που ενδέχεται να δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στο σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής αιγοπροβάτων και στην αποτελεσματική ιχνηλασιμότητα των ζώων.
- (ii) **Ενημέρωση βάσης δεδομένων.** Η ηλεκτρονική βάση δεδομένων του Σχεδίου αναγνώρισης και καταγραφής αιγοπροβάτων του Τμήματος, δεν είναι ακόμη πλήρως ενημερωμένη, παρόλο που έχουν παρέλθει περίπου 4 χρόνια από το σχεδιασμό της και με αποτέλεσμα να μην υπάρχει πλήρης συμμόρφωση με τους σχετικούς Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(ζ) Τμήμα Αναδασμού

Καθυστερημένες Δόσεις Δανείων. Το σύνολο των οφειλόμενων δόσεων από τους ιδιοκτήτες γης στις 31.12.2007 ήταν £575.429 και θα πρέπει να ληφθούν μέτρα τακτοποίησης των καθυστερήσεων που παρατηρούνται.

(η) Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών

Δημιουργία Ιχθυόσκαλας. Παρόλο που έχουν παρέλθει επτά χρόνια από τη λήψη της αρχικής απόφασης για δημιουργία της ιχθυόσκαλας, αυτή δεν έχει ακόμη κατασκευαστεί με αποτέλεσμα να μην εφαρμόζεται η κοινοτική νομοθεσία αναφορικά με την υγιεινή εκφόρτωση, μεταφορά και συντήρηση νωπών αλιευτικών προϊόντων.

Αλιευτικό καταφύγιο στο Λατσί. Το κράτος δαπάνησε £3,5 εκ. για την επέκταση του λιμανιού στο Λατσί το οποίο ανήκει στην Αρχή Λιμένων Κύπρου, η οποία καρπώνεται τα οφέλη που προέκυψαν από την επένδυση αυτή. Επίσης, η μη κήρυξη του λιμανιού στο Λατσί ως αλιευτικού καταφυγίου, έχει ως αποτέλεσμα να μην μπορούν να εφαρμοστούν από το Τμήμα οι πρόνοιες των περί Αλιευτικών Καταφυγίων Νόμων του 1990 και 2003 και των σχετικών Κανονισμών αναφορικά με την ορθολογιστική διαχείριση του χώρου.

Σχέδιο Ασφάλισης Αλιευτικών Σκαφών. Σημαντικός αριθμός ψαράδων εξακολουθεί να μην ασφαλίζει τα αλιευτικά του σκάφη, παραβιάζοντας τους όρους του συμβολαίου του δανείου που σύναψαν από τους δανειστικούς επιτρόπους.

2.2.3 Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως

(α) Υπουργείο

Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για την Ισότητα Ανδρών και Γυναικών. Μετά από έλεγχο που διενεργήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε σχέση με την οικονομική διαχείριση της πρώτης σύμβασης που συνάφθηκε στα πλαίσια του πιο πάνω προγράμματος, κατά τον οποίο η Επιτροπή διαπίστωσε σειρά αδυναμιών, η Υπηρεσία μου, κατόπιν παράκλησης του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου, έλεγξε τις άλλες δύο συμβάσεις που συνήφθηκαν, όπου εντοπίστηκαν παρόμοιες αδυναμίες.

(β) Κρατικό Αρχείο

Ανέγερση νέου κτιρίου για το Κρατικό Αρχείο. Παρόλο που έχουν παρέλθει περίπου 15 χρόνια από την αρχική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για ανέγερση νέου κτιρίου, εντούτοις δεν έχουν γίνει ουσιώδεις εργασίες για έναρξη των εργασιών ανέγερσής του. Λόγω της καθυστέρησης στην έναρξη των εργασιών εκτέλεσης του έργου, ο ιδιώτης πρώην ιδιοκτήτης τεμαχίου γης που απαλλοτριώθηκε για το σκοπό ανέγερσης του Κρατικού Αρχείου προσέφυγε στη δικαιοσύνη διεκδικώντας την επιστροφή του τεμαχίου του. Για διευθέτηση του θέματος το Κράτος προέβη στην αγορά του τεμαχίου καταβάλλοντας, πέραν της αποζημίωσης που δόθηκε για την απαλλοτρίωση της γης, ύψους € 856.000 (£501.000), επιπλέον ποσό ύψους €598.011 (£350.000).

(γ) Αστυνομία

Προαφυπηρετική άδεια. Λόγω συσσώρευσης άδειας, μέλη της Αστυνομίας αποχωρούν από την Υπηρεσία ένα μέχρι και δύο χρόνια πριν από την ημερομηνία αφυπηρέτησής τους. Η μεγάλη συσσώρευση άδειας κατά την αφυπηρέτηση κάποιου μέλους της Αστυνομίας, η οποία κερδήθηκε όταν το μέλος υπηρετούσε σε χαμηλότερες βαθμίδες, οδηγεί σε αύξηση των δαπανών, επειδή η πληρωμή της γίνεται με βάση τον τελευταίο μισθό. Κατά το 2007, η δαπάνη για αποζημίωση μελών που βρίσκονταν με προαφυπηρετική άδεια ανήλθε στα £2,25 εκ.

Ανέγερση κτιρίου για την Αεροπορική Πτέρυγα της Αστυνομίας (Α.Π.Α.). Η ανάγκη για στέγαση της Α.Π.Α. στο αεροδρόμιο Λάρνακας παρουσιάστηκε πριν σχεδόν 20 χρόνια, πριν την παραλαβή των πρώτων πτητικών μέσων της Αστυνομίας, ωστόσο η ικανοποίησή της ακόμα εκκρεμεί, με αποτέλεσμα, εκτός της σημαντικής αύξησης στην εκτιμημένη δαπάνη του έργου, τα πτητικά μέσα να βρίσκονται εκτεθειμένα στην αλμύρα και την υγρασία της θάλασσας και να παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα οξείδωσης σε βαθμό που κρίνεται αντισυμβατική η επιδιόρθωσή τους.

Μηχανογράφηση Αποθηκών. Παρόλο που το σύστημα διαχείρισης αποθεμάτων τέθηκε σε εφαρμογή στις 30.4.2007, για ορισμένες αποθήκες δεν έχει ολοκληρωθεί καν η καταχώριση του αρχικού αποθέματος στο σύστημα, ενώ παρατηρήθηκαν αδυναμίες σε σχέση με την εφαρμογή και λειτουργία του.

Απαλλοτριώσεις. Παρατήρησα ότι δεν έχουν αρχίσει ακόμα οι εργασίες κατασκευής ορισμένων έργων, για την ανέγερση των οποίων απαλλοτριώθηκαν τεμάχια ιδιωτικής γης, παρόλο που έχει παρέλθει η προνοούμενη από το Σύνταγμα χρονική προθεσμία των τριών ετών από την έκδοση των σχετικών Διαταγμάτων απαλλοτρίωσης.

Εκτέλεση ποινικών ενταλμάτων. Τα ανεκτέλεστα εντάλματα κατά τις 31.12.2007 ήταν 135 475, σε σύγκριση με 141 465 το 2006. Από τα ανεκτέλεστα εντάλματα, 16 703 επιστράφηκαν κατά το 2007 στους Πρωτοκολλητές λόγω μη εντοπισμού των εξ αποφάσεως οφειλετών, αριθμός που θεωρείται υπερβολικά ψηλός.

(δ) Πυροσβεστική Υπηρεσία

Συμφωνία παραχώρησης για την ανάπτυξη και διαχείριση των αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου. Σύμφωνα με την Πυροσβεστική Υπηρεσία, ο στρατηγικός επενδυτής ο οποίος έχει, βάσει της συμφωνίας διαχείρισης των αεροδρομίων, την ευθύνη για την προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού πυρόσβεσης, δεν ανταποκρίνεται ικανοποιητικά στις υποχρεώσεις του σε σχέση με το θέμα αυτό.

Απαλλοτριώσεις για ανέγερση πυροσβεστικών σταθμών. Παρατήρησα ότι δεν έχουν αρχίσει ακόμα οι εργασίες κατασκευής ορισμένων έργων, για την ανέγερση των οποίων απαλλοτριώθηκαν τεμάχια ιδιωτικής γης, παρόλο που έχει παρέλθει η προνοούμενη από το Σύνταγμα χρονική προθεσμία των τριών ετών από την έκδοση των σχετικών Διαταγμάτων απαλλοτριώσης.

(ε) Φυλακές

Πληρωμές επιδομάτων φιλοπονίας από Ταμείο Πάγιας Προκαταβολής. Διαπίστωσα παραποιήσεις στις καταστάσεις των ημερομισθίων καταδίκων κατά την απόλυση, με αποτέλεσμα να προκύπτει το ενδεχόμενο υπεξαίρεσης ποσού ύψους τουλάχιστον €8.602. Δεσμοφύλακας, ο οποίος υπηρετούσε στο λογιστήριο των Φυλακών και έχει τεθεί σε διαθεσιμότητα σε σχέση με το πιο πάνω θέμα, παρέδωσε στο Διευθυντή ποσό ύψους €13.000 το οποίο παραδόθηκε στην Αστυνομία, η οποία διεξάγει σχετική έρευνα. Επισημίησα επίσης αδυναμίες και παραλείψεις στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου σε σχέση με τη διαδικασία τήρησης του πιο πάνω Ταμείου και καταβολής των επιδομάτων φιλοπονίας στους καταδίκους.

2.2.4 Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

(α) Υπουργείο

Καθυστερημένα έσοδα. Στις 31.12.2007 τα καθυστερημένα έσοδα, που αφορούν κυρίως σε ενοίκια βιομηχανικών περιοχών, ανέρχονταν σε £1.546.839.

Χορηγίες – Βαθμός υλοποίησης. Τα Σχέδια χορηγιών που προγραμματίζονται (£12,3 εκ. για το 2007) δεν φαίνεται να υλοποιούνται όλα στον αναμενόμενο βαθμό (δαπάνες 2007: £7,8 εκ.).

Σχέδια Δανειοδότησης με Κυβερνητική Εγγύηση. Στις 31.12.2007 το σύνολο των υπολοίπων των δανείων, για τα οποία υπήρχε κυβερνητική εγγύηση ύψους £1,8 εκ., ήταν £2,0 εκ.. Οι καθυστερημένες δόσεις ήταν £1,4 εκ..

Υπηρεσία Μέτρων και Σταθμών. Η αναγκαία υποδομή της Υπηρεσίας εξακολουθεί να είναι ελλιπής, με αποτέλεσμα να μην είναι σε θέση να εκπληρώσει ένα σημαντικό μέρος του έργου της. Η ανέγερση του νέου εργαστηρίου Μετρολογίας δεν άρχισε, ενώ εξοπλισμός που παραλήφθηκε κόστους περίπου €1 εκ. παραμένει αναξιοποίητος. Ως εκ τούτου, υπάρχει ο κίνδυνος επιστροφής του ποσού της συγχρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και επιβολής οικονομικών κυρώσεων λόγω μη εφαρμογής της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Αξιοποίηση Κυβερνητικών Βιομηχανικών Περιοχών. Από έρευνα που έχει διεξαχθεί διαπιστώθηκε ότι, από τις 522 βιομηχανικές μονάδες που είναι εγκατεστημένες στις Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές, οι 121 ή ποσοστό 23% παρανομούν ή παραβιάζουν τις συμβάσεις μίσθωσης.

Συμφωνία με Harvard school of Public Health. Δεν υπάρχει στο Υπουργείο σύστημα παρακολούθησης της υλοποίησης της συμφωνίας.

Η συμφωνία έχει επαναξιολογηθεί από τους Υπουργούς Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Παιδείας και Πολιτισμού οι οποίοι κατέθεσαν συγκεκριμένες προτάσεις.

Ανάπτυξη ναυτικού τουρισμού και κατασκευή μαρίνων. Για την κατασκευή και διαχείριση των μαρίνων, τον Ιούνιο 2003 υποβλήθηκαν μόνο τρεις προσφορές, ανά μία για τις μαρίνες Λεμεσού,

Λάρνακας και Αγίας Νάπας. Τον Νοέμβριο 2004, οι προσφορές ακυρώθηκαν επειδή κρίθηκαν ασύμφωτες λόγω του ότι το μίσθωμα που προέκυπτε ήταν αρνητικό. Μέσα στο 2005 μετά από νομική συμβουλή άρχισαν διαπραγματεύσεις για τη σύναψη σύμβασης για τις μαρίνες Λεμεσού και Αγίας Νάπας με τους μοναδικούς προσφοροδότες, ενώ για τις μαρίνες Λάρνακας και Πάφου προκηρύχθηκε νέος διαγωνισμός. Τον Ιανουάριο 2008 υπογράφηκε η σύμβαση για τη μαρίνα Λεμεσού ενώ οι διαπραγματεύσεις για τη μαρίνα Αγίας Νάπας συνεχίζονται.

Δημιουργία και λειτουργία Εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων και Νέων Επιχειρήσεων Υψηλής Τεχνολογίας και Καινοτομίας. Δεν υπήρξαν τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την λειτουργία του εν λόγω προγράμματος. Σχετική έκθεση αξιολόγησης του προγράμματος κατέδειξε προβλήματα και αδυναμίες.

(β) Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη

Υποβολή ετήσιων εκθέσεων από εταιρείες. Μεγάλος αριθμός εταιρειών καθυστέρησαν να υποβάλουν τις ετήσιες εκθέσεις τους, με αποτέλεσμα να μην έχουν εισπραχθεί τα τέλη από εκθέσεις που δεν είχαν υποβληθεί μέχρι 31.12.2007, τα οποία υπολογίζονται σε περίπου £5,4 εκ.

Λειτουργικά προβλήματα. Η καθυστερημένη εργασία που υπάρχει στους διάφορους κλάδους του Τμήματος δεν συμβάλλει στην ομαλή λειτουργία του Τμήματος, εξυπηρέτηση του κοινού και έγκαιρη είσπραξη των εσόδων.

Μηχανογράφηση. Εκκρεμεί η μηχανογράφηση σημαντικών κλάδων του Τμήματος.

2.2.5 Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

(α) Τμήμα Εργασίας

Κέντρο Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων. Ο τρόπος με τον οποίο λειτουργεί σήμερα το Κέντρο δεν φαίνεται να εξυπηρετεί πλέον τους σκοπούς για τους οποίους ιδρύθηκε.

(β) Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Δωρεάν διακίνηση ηλικιωμένων κατόχων κοινωνικής κάρτας με λεωφορεία των αστικών και αγροτικών περιοχών. Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ικανοποίησε μερικώς τα αιτήματα που είχαν υποβληθεί από τους λεωφορειούχους, με κυριότερο την αύξηση του επιχορηγούμενου ποσού από 1.10.2006, χωρίς ωστόσο, μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης, το Τμήμα Οδικών Μεταφορών να είχε εγκαταστήσει στα λεωφορεία ακυρωτικές μηχανές για υπολογισμό του πραγματικού κόστους των λεωφορειούχων.

Συμπλήρωμα κατώτατης σύνταξης. Με τον τροποποιητικό Νόμο 164(Ι)/2007, που τέθηκε σε ισχύ από 1.1.2008, το ποσοστό που θα καταβάλλεται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, λόγω της αύξησης του ποσοστού της κατώτατης σύνταξης από 70% σε 85% του ανώτατου ύψους της βασικής σύνταξης, θα καθορίζεται από τον αναλογιστή του Ταμείου ανά τριετία, με βάση την τελευταία αναλογιστική ανασκόπηση του Ταμείου, χωρίς ωστόσο να γίνεται οποιαδήποτε αναφορά στα επιπρόσθετα ποσά μέχρι το ύψος των πραγματικών δαπανών για τα έτη 2003 – 2007.

(γ) Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Εκκρεμείς οφειλές. Στις 31.12.2007 εκκρεμούσε η είσπραξη ποσού περίπου £23,3 εκ. (£21,6 εκ. στις 31.12.2006) από υποθέσεις που είχαν επιδικαστεί προς όφελος του Ταμείου. Επιπρόσθετα, εκκρεμούσε η είσπραξη ποσού περίπου £11 εκ. (£11 εκ. και στις 31.12.2006) από υποθέσεις που είχαν επιδικαστεί προς όφελος των άλλων Ταμείων.

Αποθεματικό Λογαριασμού Παροχών Ανεργίας. Στις 31.12.2007 το αποθεματικό του πιο πάνω Λογαριασμού παρουσίαζε χρεωστικό υπόλοιπο ύψους £8,1 εκ. (£7,8 εκ. στις 31.12.2006), χωρίς

να καλυφθεί από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ή από ειδική εισφορά, όπως προνοείται στο Νόμο.

Επενδυτική πολιτική. Τα πλεονάσματα του Ταμείου είναι επενδυμένα σε Γραμμάτια του Δημοσίου, τα οποία φέρουν το χαμηλότερο επιτόκιο από τα υπόλοιπα κρατικά χρεώγραφα μεγαλύτερης διάρκειας, στα οποία θα μπορούσε να επενδυθούν τα πλεονάσματα.

Έκτακτη εισφορά για την Άμυνα. Από 1.7.2002, όταν αυξήθηκε το ποσοστό της έκτακτης εισφοράς επί των τόκων από 3% σε 10%, το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο δεν εξαιρέθηκε, όπως τα Ταμεία Προνοίας για τα οποία το ποσοστό παρέμεινε στο 3%, επιβαρύνεται με ποσό έκτακτης εισφοράς, το ύψος του οποίου κατά το 2007 ανήλθε στα περίπου £13 εκ..

Αναλογιστική Ανασκόπηση. Σύμφωνα με Αναλογιστική Ανασκόπηση, η οικονομική κατάσταση του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων συνέχισε να επιδεινώνεται κατά τα τελευταία χρόνια.

Διάκριση λόγω φύλου στην παροχή σύνταξης χηρείας. Σύμφωνα με το άρθρο 39 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, οι άντρες αποκλείονται από το δικαίωμα στη λήψη σύνταξης χηρείας, γεγονός που συνιστά διάκριση μεταξύ των δύο φύλων.

(δ) Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας

Δημόσια βοηθήματα. Ορισμένα από τα προβλήματα, ελλείψεις και αδυναμίες που εντοπίστηκαν, όσον αφορά στα θέματα της τήρησης επαρκών στοιχείων στους φακέλους, της διερεύνησης της κινητής ή ακίνητης περιουσίας των αιτητών, της ορθής και ομοιόμορφης εφαρμογής της νομοθεσίας και των διαδικασιών και της πρόληψης υπερπληρωμών, εξακολουθούν να υφίστανται.

Πληρωμές δημόσιου βοηθήματος σε αλλοδαπούς. Το ποσό δημόσιου βοηθήματος που καταβλήθηκε σε αλλοδαπούς λήπτες το 2007 ανήλθε στα £10,7 εκ., σε σύγκριση με £3,9 εκ. το 2006.

Κόστος λειτουργίας Ιδρυμάτων. Από μελέτη των στοιχείων που λήφθηκαν από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, όσον αφορά στο κόστος λειτουργίας των διαφόρων Ιδρυμάτων κατά το 2004, διαπιστώθηκε ότι υπάρχει μεγάλη διακύμανση στο μηνιαίο κατά κεφαλή κόστος από Ίδρυμα σε Ίδρυμα με τις ίδιες δραστηριότητες και ότι το κόστος αυτό είναι υπερβολικά ψηλό.

Κληροδότημα Νεφέλης Σ. Ταλιώτου. Η αξιοποίηση του κληροδοτήματος, για ανέγερση μικρών οικιστικών μονάδων για τη διαμονή ηλικιωμένων ατόμων, εκκρεμεί από το 1996.

2.2.6 Υπουργείο Εσωτερικών

(α) Υπουργείο

Μεταστέγαση Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως. Το κτίριο στο οποίο αποφασίστηκε να γίνει η μεταστέγαση του Τμήματος, κρίθηκε ακατάλληλο από την Εθνική Αρχή Ασφαλείας ως προς το χώρο έκδοσης και φύλαξης των διαβατηρίων, ενώ το έργο επιδιόρθωσης του είχε προχωρήσει αρκετά, με αποτέλεσμα να αναζητηθούν υπηρεσίες και χώρος ασφαλείας μέσω της διαδικασίας διαπραγμάτευσης με ιδιωτική εταιρεία και να συμφωνηθεί κατ' αρχήν η ανάθεσή τους έναντι μηνιαίου ποσού €21.743.

Διαχείριση Έργων που συγχρηματοδοτούνται από Ευρωπαϊκά Κονδύλια - Ταμείο Συνοχής. Στον Προϋπολογισμό του Κράτους για το 2007, συμπεριλήφθηκε αρχικά πρόνοια ύψους £9 εκ. για το έργο της κατασκευής του νέου χώρου Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων Λάρνακας – Αμμοχώστου, το οποίο συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Συνοχής της Ε.Ε. Η πρόνοια μειώθηκε σε £5,5 εκ. από την οποία έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες ύψους £3,8 εκ.

Κανονισμοί σύμφωνα με το άρθρο 9 του περί Ρύθμισης Οδών και Οικοδομών Νόμου. Δεν έχουν εγκριθεί Κανονισμοί ως προς την εκτέλεση των αναγκαίων εργασιών για την εγκατάσταση αγωγών αποχετευτικού συστήματος λυμάτων από ιδιοκτήτες γης που αναπτύσσουν οικιστικά τα

κτήματά τους με αποτέλεσμα το κάθε Συμβούλιο Αποχετεύσεως να καθορίζει τη δική του πολιτική και να θέτει τους δικούς του όρους και υποχρεώσεις στους ιδιοκτήτες γης. Επίσης λόγω της έλλειψης Κανονισμών, τα Συμβούλια Αποχετεύσεων σε ορισμένες περιπτώσεις δεν είναι σε θέση να επιβάλουν τους αναγκαίους όρους, ενώ έχουν την ευχέρεια να μην υποχρεώνουν όλους τους ιδιοκτήτες γης που αναπτύσσουν οικιστικά τα κτήματά τους, να κατασκευάζουν το αποχετευτικό σύστημα.

Εισοδηματική στήριξη κατοίκων ορεινών κοινοτήτων. Οι διαδικασίες που ακολουθήθηκαν για την κατανομή του ποσού των £2.952.000, για την εισοδηματική στήριξη των κατοίκων των ορεινών Κοινοτήτων, εμπεριέχουν κινδύνους με σοβαρή πιθανότητα καταβολής χορηγιών σε μη δικαιούχους. Το Υπουργείο Εσωτερικών εξέφρασε την άποψη ότι κατάλληλες διαδικασίες θα μπορούσαν να τηρηθούν από την Υπηρεσία Χορηγιών του Υπουργείου Οικονομικών.

Τέλη πώλησης νερού. Από τη μελέτη και σύγκριση των Κανονισμών που έχουν εκδοθεί από τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας, καθώς και από δειγματοληπτική επισκόπηση Κανονισμών που εκδόθηκαν από Δήμους και Κοινοτικά Συμβούλια, σε σχέση με τα δικαιώματα και επιβαρύνσεις για την παροχή και χρήση ύδατος, διαπίστωσα ότι δεν υπάρχει ομοιομορφία ούτε όσον αφορά στα είδη υπηρεσιών που τιμολογούνται, ούτε στον τρόπο υπολογισμού των χρεώσεων. Αν η Κυβέρνηση υιοθετεί την άποψη ότι οι υδάτινοι πόροι αποτελούν εθνικό πλούτο και ανήκουν στο σύνολό τους στο Κράτος, τότε η μεγάλη ανομοιομορφία που παρατηρείται στις χρεώσεις του νερού προς τους καταναλωτές αποτελεί άνιση μεταχείριση των πολιτών της Δημοκρατίας.

Διαχείριση συμβάσεων για τα έργα διαχείρισης των στερεών οικιακών αποβλήτων. Τα έργα εκτελούνται σταδιακά στις επαρχίες Πάφου, Λάρνακας-Αμμοχώστου, Λεμεσού και Λευκωσίας κατά την περίοδο 2002-2013 και το κόστος τους εκτιμάται σε €360 εκ.

Από την έναρξη των πιο πάνω Έργων, η Υπηρεσία μας εντοπίζει συνεχώς σοβαρά προβλήματα στη διαχείριση των συμβάσεων από το Υπουργείο Εσωτερικών, τα οποία έχουν ως αποτέλεσμα, καθυστερήσεις και επιβαρύνσεις. Η Υπηρεσία μας εξέφρασε τη θέση ότι η εκτέλεση των Έργων θα έπρεπε να ανατεθεί σε κρατική υπηρεσία η οποία διαθέτει την υποδομή και εμπειρία στη διαχείριση μεγάλων και πολύπλοκων συμβάσεων έργων.

Μελέτη, Κατασκευή και Λειτουργία Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας και Διάθεσης Απορριμμάτων Επαρχιών Λάρνακας-Αμμοχώστου. Με την έναρξη του έργου υπήρξαν έντονες αντιδράσεις και διαμαρτυρίες για τη χωροθέτηση του έργου από την κοινότητα Λυμπιών, με αποτέλεσμα την αναστολή των εργασιών για τρεις μήνες, και την μετακίνηση των λεκάνων του ΧΥΤΑ από την αρχική τους θέση. Μετά από διαμαρτυρίες της κοινότητας Ξυλοφάγου αποφασίστηκε και η μετακίνηση του Σταθμού Απορριμμάτων στη βιομηχανική περιοχή Παραλιμνίου. Παρατήρησα ότι από το γεγονός αυτό προκλήθηκαν σοβαρές καθυστερήσεις και δόθηκε η ευκαιρία στον Ανάδοχο να απαιτεί σημαντικές οικονομικές αποζημιώσεις και εξέφρασα την άποψη ότι το Υπουργείο θα έπρεπε να μεριμνήσει, ώστε η χωροθέτηση του έργου να γίνει αποδεκτή από τις επηρεαζόμενες κοινότητες πριν από την προκήρυξη των προσφορών.

Χώρος Υγειονομικής ταφής αποβλήτων Πάφου. Σύμφωνα με τον περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμο 32(1) του 2000, οι έμποροι και παραγωγοί υλικών συσκευασίας οφείλουν να εφαρμόσουν ένα σύστημα συλλογής, μεταφοράς και ανακύκλωσης των αποβλήτων συσκευασίας, ώστε να αποφεύγεται η απόρριψη τους στο Χ.Υ.Τ.Α. Πάφου, πράγμα που δυστυχώς δεν εφαρμόστηκε. Η Αρμόδια Αρχή για τη παρακολούθηση της εφαρμογής του Νόμου που είναι η Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος με πληροφόρησε ότι το σύστημα ανάκτησης υλικών θα αρχίσει εντός του 2007.

Κατά την άποψη της Υπηρεσίας μου οι ενέργειες της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος για την εφαρμογή του Νόμου 32(1) του 2000 γίνονται με σημαντική καθυστέρηση, η οποία έχει ως αποτέλεσμα

σοβαρές επιπτώσεις στην απόδοση της κεφαλαιουχικής δαπάνης, στο κόστος λειτουργίας του Χ.Υ.Τ.Α. Πάφου αλλά και περιβαλλοντικές λόγω της μη ανακύκλωσης των υλικών.

(β) Επαρχιακές Διοικήσεις

Πιστοποιητικά έγκρισης. Για τις οικοδομές που έχουν αποπερατωθεί, δεν εξασκείται έλεγχος ως προς το κατά πόσο έχουν εκδοθεί πιστοποιητικά έγκρισης με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικών εσόδων για το Κράτος καθώς και άλλους Οργανισμούς και Αρχές.

Μηχανές παιγνιδιού και ψυχαγωγίας. Σε όλες τις Επαρχίες λειτουργούν διάφορα κέντρα ψυχαγωγίας, οι ιδιοκτήτες των οποίων δεν έχουν εξασφαλίσει άδεια λειτουργίας, ούτε και έχουν προβεί στην εγγραφή των μηχανών παιγνιδιού και ψυχαγωγίας, βάσει του Νόμου 32(Ι)/96.

Άδειες λειτουργίας πρατηρίων πετρελαιοειδών και άδειες αποθήκευσης πετρελαιοειδών. Μεγάλος αριθμός πρατηρίων πετρελαιοειδών και υποστατικών αποθήκευσης πετρελαιοειδών λειτουργούν χωρίς να έχουν εξασφαλίσει την άδεια που προνοείται στη σχετική Νομοθεσία.

Αναθεώρηση και εκσυγχρονισμός της Νομοθεσίας περί διενέργειας εράνων. Ετοιμάστηκε νομοσχέδιο το οποίο στάλθηκε στα εμπλεκόμενα μέρη για απόψεις πριν την προώθησή του στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Άδειες οικοδομών/διαίρεσης γης. Δεν έχουν γίνει ουσιαστικές προσπάθειες προώθησης της εφαρμογής ολοκληρωμένου μηχανογραφικού προγράμματος παρακολούθησης των διαδικασιών παραλαβής, εξέτασης και έκδοσης των αδειών, το οποίο θα συμβάλει στην επίστευση της εξέτασης των αιτήσεων και στη μείωση των καθυστερήσεων.

(γ) Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας

Εισπράξεις. Το σύνολο των εισπράξεων του 2007 ήταν £244,2 εκ. σε σύγκριση με £126,4 εκ. το 2006, κυρίως λόγω του αυξημένου αριθμού των μεταβιβάσεων ακίνητης ιδιοκτησίας.

Καθυστέρηση στην είσπραξη μισθωμάτων κρατικής γης. Καθυστερεί η είσπραξη ετήσιων μισθωμάτων κρατικής γης, τα οποία στις 31.12.2007 ανέρχονταν στις £1.852.729.

Ανάθεση εργασίας εκτός ωρών Γραφείου. Συνεχίζεται το πρόβλημα της συσσωρευμένης καθυστερημένης εργασίας, παρά το γεγονός ότι κατά το 2007 δαπανήθηκε ποσό ύψους £2.011.098 για υπερωρίες.

Απώλεια εσόδων.

- (i) Από μη αναθεώρηση τελών και δικαιωμάτων.** Τα τέλη και δικαιώματα που εισπράττονται από το Τμήμα δεν ανταποκρίνονται στο πραγματικό κόστος παροχής των υπηρεσιών. Από υπολογισμούς του Τμήματος, η ετήσια απώλεια εσόδων από τη μη αναθεώρηση υπολογίζεται σε πέραν των £4 εκ. ετησίως.
- (ii) Από κυβερνητικά αγροκτήματα στην Πάφο.** Μέχρι σήμερα δεν εισπράττονται τα αναθεωρημένα ενοίκια αλλά εισπράττονται τα παλιά ενοίκια με αποτέλεσμα η απώλεια εσόδων να ανέρχεται σε £178.000 ετησίως. Επίσης σε αρκετές περιπτώσεις δεν υπογράφηκαν συμβάσεις μίσθωσης.
- (iii) Μη αναθεώρηση ενοικίων σε αγοραία αξία.** Σημαντική απώλεια εσόδων προέρχεται και από μη αναθεώρηση των μισθωμάτων κρατικής γης στο επίπεδο του αγοραίου ενοικίου.
- (iv) Μη επανεκτίμηση ακίνητης ιδιοκτησίας.** Η γενική επανεκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στην ελεγχόμενη από το Κράτος περιοχή, σε τιμές 1.1.1980, ολοκληρώθηκε το 1992. Έκτοτε δεν υιοθετήθηκε σταθερή διαδικασία για επανεκτίμηση των ακινήτων, σε περίπτωση ανέγερσης νέων κτιρίων, αλλαγής πολεοδομικών ζωνών κ.λπ. Ως αποτέλεσμα, υπάρχει απώλεια σημαντικού ποσού εσόδων, τόσο για την Κυβέρνηση, όσο και για τις Τοπικές Αρχές, αφού η αγοραία αξία της 1.1.1980, λαμβάνεται ως βάση για υπολογισμό

διαφόρων φόρων και τελών. Η μη επανεκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας, δημιουργεί άνιση μεταχείριση των πολιτών. Επίσης λόγω της μη εκτίμησης από το Τμήμα της αξίας των βιομηχανικών περιοχών και των ξενοδοχείων που έχουν ανεγερθεί σε κρατική γη, παρατηρείται σημαντική απώλεια εσόδων όσον αφορά στο φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας. Η εκτίμηση έχει γίνει μόνο στην Επαρχία Λεμεσού όπου τα ανάλογα έσοδα ανέρχονται γύρω στις £40.000-£50.000 ετησίως.

Απαλλοτριώσεις.

- (i) **Έλεγχος του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των Απαλλοτριώσεων.** Από αξιολόγηση του πιο πάνω συστήματος, διαπιστώθηκαν αδυναμίες που αφορούν κυρίως στη διαδικασία εκτίμησης, διαπραγμάτευσης και στον καθορισμό της αποζημίωσης, καθώς επίσης στη καταβολή ψηλών ποσών τόκων λόγω χρονοβόρων διαδικασιών και στη μη υλοποίηση των έργων απαλλοτρίωσης εντός της προθεσμίας των τριών ετών με όλα τα επακόλουθα περιλαμβανομένης της αυξημένης δαπάνης για αποζημιώσεις.
- (ii) **Προσφυγές στο Ανώτατο Δικαστήριο για έργα απαλλοτρίωσης.** Λόγω της μη χρησιμοποίησης της απαλλοτριωθείσας ακίνητης ιδιοκτησίας για το σκοπό της απαλλοτρίωσης ή επειδή ο σκοπός της απαλλοτρίωσης δεν κατέστη εφικτός ή εγκαταλείφθηκε από τις Απαλλοτριούσες Αρχές, ορισμένοι ιδιοκτήτες προσφεύγουν στο Ανώτατο Δικαστήριο διεκδικώντας την επιστροφή της περιουσίας τους. Ως αποτέλεσμα εξώδικου συμβιβασμού που ακολουθεί, προκειμένου να αποφευχθεί η επιστροφή της ακίνητης ιδιοκτησίας και η επανααπαλλοτρίωση της με σημερινές τιμές, το Κράτος επιβαρύνεται με πρόσθετα ποσά αποζημίωσης, διοικητικό και άλλο κόστος.
- (iii) **Υποθέσεις απαλλοτριώσεων για τις οποίες καταβλήθηκε/κατατέθηκε η αποζημίωση και εκκρεμούν για εγγραφή.** Αρκετά τεμάχια γης που επηρεάστηκαν από απαλλοτριώσεις, για τα οποία καταβλήθηκε/κατατέθηκε ήδη η αποζημίωση στους δικαιούχους, εξακολουθούν να είναι εγγεγραμμένα στους πρώην ιδιοκτήτες και δεν έχουν εγγραφεί στο όνομα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Συγκεκριμένα εκκρεμεί παγκύπρια η εγγραφή 10 710 επηρεαζόμενων τεμαχίων γης, για τα οποία η γνωστοποίηση της απαλλοτρίωσης χρονολογείται από το 1975 και μεταγενέστερα.

Κρατική γη.

- (i) **Παράνομες επεμβάσεις σε κρατική γη.** Το Τμήμα καθυστερεί να προβεί σε διερεύνηση των περιπτώσεων παράνομων επεμβάσεων, με σκοπό τη λήψη μέτρων για άρση των επεμβάσεων με αποτέλεσμα το πρόβλημα να προσλαμβάνει συνεχώς μεγαλύτερες διαστάσεις.
- (ii) **Συμβάσεις μίσθωσης κρατικής γης σε σχέση με τους περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμους.** Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διάθεση) Κανονισμοί προνοούν ότι το μίσθωμα κρατικής γης καθορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο με βάση την αυξομείωση του τιμαριθμικού δείκτη, σε αντίθεση με τους περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμους και Κανονισμούς, βάσει των οποίων το μίσθωμα πρέπει να υπολογίζεται πάνω στην αγοραία αξία του ακινήτου.

Ορισμένες άδειες χρήσης κρατικής γης που υπογράφηκαν πριν από αρκετά χρόνια (ακόμα και πριν από το 1960) εξακολουθούν να ανανεώνονται αυτόματα από χρόνο σε χρόνο με ονομαστικό μίσθωμα, σε αντίθεση με τους περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμους και το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο.

(δ) Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως

Επιβάρυνση κονδυλίων του προϋπολογισμού Αναπτύξεως λόγω μη έγκαιρης εξασφάλισης των αναγκαίων δανείων. Στις περιπτώσεις που παρουσιάζεται ανάγκη πληρωμής των

εργολάβων πριν εξασφαλιστούν και κατατεθούν στο Τμήμα τα αναγκαία ποσά, οι πληρωμές γίνονται με χρέωση των κονδυλίων του προϋπολογισμού, με την προϋπόθεση ότι, όταν η Τοπική Αρχή εμβάσει το αντίστοιχο ποσό, αυτό θα κατατεθεί στα Γενικά Έσοδα του Κράτους. Η τακτική αυτή είναι αντίθετη με τις Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες και περικλείει κινδύνους απώλειας εσόδων του κράτους.

Αδυναμίες στον προγραμματισμό, διαχείριση, επίβλεψη και έλεγχο των κατασκευαστικών συμβολαίων. Σε διάφορα έργα των οποίων η μελέτη ετοιμάζεται από το Τμήμα, όπως οι πεζογέφυρες και ο πεζόδρομος/ποδηλατόδρομος κατά μήκος της όχθης του Πεδιαίου στη Λακατάμια, η επιδιόρθωση κτιρίων του Κυβερνητικού Οικισμού Άγιοι Ανάργυροι Ι - Φάση Β' - Συγκρότημα Σ2 στη Λάρνακα, η αναδόμηση του Κυβερνητικού Οικισμού Άγιος Αθανάσιος στη Λεμεσό - Φάση Α' - Συγκροτήματα Σ2 και Σ3, η πεζοδρομοποίηση της Οδού Αγίας Μαύρης στην Αγία Νάπα - Φάση Β', οι δρόμοι και ο χώρος στάθμευσης παρά το αλιευτικό καταφύγιο της Αγίας Νάπας και η ανάπλαση/διαμόρφωση Πλατείας στο Τρόοδος, παρατηρήθηκαν αδυναμίες, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση του κόστους των έργων και τη δημιουργία καθυστερήσεων. Παρατηρήθηκαν επίσης αδυναμίες στο συντονισμό, διαχείριση, επίβλεψη και έλεγχο των συμβολαίων, με αποτέλεσμα να προκαλούνται παρεκκλίσεις από τις πρόνοιες των συμβολαίων, καθυστερήσεις και οικονομικές επιβαρύνσεις. Διαπιστώθηκε επίσης σημαντική καθυστέρηση στην ετοιμασία των τελικών λογαριασμών.

(ε) Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως

Έκδοση ηλεκτρονικών διαβατηρίων με βιομετρικά στοιχεία. Παρατηρήθηκαν καθυστερήσεις τόσο εξαιτίας της ακύρωσης της προηγούμενης προσφοράς όσο και με την κατακύρωση της νέας προσφοράς (δεν έχει μέχρι το Νοέμβριο 2008 κατακυρωθεί) για την προμήθεια των νέων διαβατηρίων, με αποτέλεσμα η Κύπρος να μη συμμορφωθεί με τις διατάξεις του σχετικού Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων να καλέσει την Κυβέρνηση να υποβάλει τις παρατηρήσεις της σχετικά με το θέμα.

Επιβολή προστίμων σε αεροπορικές εταιρείες σε σχέση με παραβάσεις των περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Ευθύνη Μεταφορέων) Νόμων του 2000 και 2005. Παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στην εξέταση και επιβολή των προστίμων με κίνδυνο την απώλεια σημαντικών εσόδων του Κράτους. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2007, η Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως της Αστυνομίας, υπέβαλε προς τη Διευθύντρια του Τμήματος 2533 εισηγήσεις για επιβολή προστίμων, συνολικού ύψους £2.738.450, που αφορούν σε 91 αεροπορικές εταιρείες. Εξετάστηκαν 376 περιπτώσεις και επιβλήθηκαν πρόστιμα ύψους £334.625, από τα οποία εισπράχθηκε ποσό £8.625 (2,6%) μόνο.

2.2.7 Υπουργείο Εξωτερικών

Έλεγχος λογαριασμών Διπλωματικών Αποστολών. Κατά τον έλεγχο των λογαριασμών των Διπλωματικών Αποστολών που διεξάγεται στο Κέντρο (ΥΠΕΞ) παρατηρήθηκε ότι, για ασθενείς του Σχεδίου Αποστολής Ασθενών στο Εξωτερικό δεν υπάρχουν καθορισμένες διαδικασίες και ευθύνες όσον αφορά στην παρακολούθηση των ασθενών, μετά την έγκριση για αποστολή τους στο εξωτερικό. Επίσης το Κέντρο δεν είναι ενημερωμένο σχετικά με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο της κάθε χώρας που διέπει τις σχέσεις εργοδότη και εργοδοτούμενου για το επιτόπιο προσωπικό και δεν υπάρχει καταγραμμένη η προβλεπόμενη διαδικασία που προκύπτει από τις τοπικές νομοθεσίες, αναφορικά με την επιστροφή/ανάκτηση του ΦΠΑ. Στις Πρεσβείες Μόσχας και Βερολίνου παρατηρήθηκε πλεόνασμα στην πρώτη περίπτωση και έλλειμμα στη δεύτερη, τα οποία δεν έχουν ακόμη διερευνηθεί.

Ανακαίνιση/Αναδιαρρύθμιση της ιδιόκτητης πρεσβευτικής κατοικίας στην Αθήνα. Έχουν παρέλθει έξι και πλέον χρόνια από τότε που τέθηκε υπόψη του Υπουργείου Εξωτερικών η κακή κατάσταση της πρεσβευτικής κατοικίας και οι εργασίες αποκατάστασής της άρχισαν μόλις τον Ιούνιο

του 2007, ενώ ο Πρέσβης και η οικογένειά του έχουν μετακινηθεί σε ενοικιαζόμενο οίκημα από 1.1.2004. Σημειώνεται ότι, μόλις τον Σεπτέμβριο του 2007 ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες προσφοροδότησης και το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου κατακύρωσε το έργο της ανακαίνισης στο χαμηλότερο προσφοροδότη στην τιμή των €2.401.846 (£1.405.738). Μετά τη διαπίστωση ανάγκης αναθεώρησης της στατικής μελέτης, οι εργασίες αποκατάστασης διακόπηκαν από τον Δεκέμβριο του 2007 μέχρι τον Μάιο 2008. Η προκαταρκτική εκτίμηση αυξάνει το κόστος της ανακαίνισης κατά €665.000 (£389.207).

Χορηγία στο Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο. Τα έξοδα για τους μισθούς του προσωπικού, τα έξοδα λειτουργίας, η συντήρηση των κτιριακών εγκαταστάσεων και τα έξοδα του γραφειακού εξοπλισμού του Ινστιτούτου, πέραν της συνεισφοράς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η οποία τερματίστηκε από το 2004, καταβάλλονται υπό μορφή χορηγίας από κονδύλι του Προϋπολογισμού της Διοίκησης του Υπουργείου Εξωτερικών. Παρατηρήθηκε ότι δεν εξετάζεται από το Λογιστήριο του Υπουργείου εάν το ύψος της χορηγίας που παραχωρείται συμφωνεί με τις δαπάνες του Ινστιτούτου και ότι αυτές διενεργούνται για τους αρχικά προβλεπόμενους σκοπούς, κάτι το οποίο δεν φαίνεται να επιβεβαιώνεται ούτε και στα αντίγραφα των Εκθέσεων των ιδιωτών Ελεγκτών που υποβάλλονται. Επισημάνει επίσης ότι αποφάσεις, ενέργειες και δράσεις του Ινστιτούτου, όπως έγκριση του ετήσιου Προϋπολογισμού, έγκριση των λογαριασμών, διορισμός ελεγκτών, διορισμοί/προαγωγές προσωπικού, που πραγματοποιήθηκαν μετά τις 6.6.2003, δεν ήταν νομοτυπικά καλυμμένες.

Χορηγία στην Πρεσβεία του Βατικανού. Οποιοσδήποτε πιστώσεις πέραν του ποσού των £100.000 παραχωρούνται ως χορηγίες ή συνεισφορές σε οργανώσεις και άλλους φορείς, δίδονται υπό τον όρο ότι θα κοινοποιούνται στη Βουλή των Αντιπροσώπων από τους λήπτες των χορηγιών αυτών, έκθεση δράσης και εξελεγμένοι λογαριασμοί του προηγούμενου έτους. Παρατήρησα ότι παρόλο που το Γραφείο της Πρεσβείας του Βατικανού έλαβε κατά το 2007 συνολικά υπό μορφή χορηγίας το ποσό των £400.000 (£200.000 αφορούσαν το 2005), υπέβαλε στο Λογιστήριο του Υπουργείου Εξωτερικών πιστοποιημένες καταστάσεις όπου παρουσιάζονται τα πραγματικά έξοδα των ετών 2005 έως 2007, όχι όμως εξελεγμένους λογαριασμούς και έκθεση δράσης. Παρατήρησα επίσης ότι το κόστος λειτουργίας του Γραφείου Πρεσβείας στο Βατικάνο συγκριτικά με άλλες Διπλωματικές Αποστολές παρουσιάζεται ιδιαίτερα ψηλό και με αυξητικές τάσεις.

Πρεσβεία Στοκχόλμης. Μετά από έλεγχο που διενήργησε το λογιστήριο του Υπουργείου Εξωτερικών το Μάρτιο του 2006, διαπιστώθηκαν οικονομικές ατασθαλίες και κακοδιαχείριση στο λογιστήριο της Πρεσβείας. Το ύψος της κατάχρησης, προκαταρκτικά υπολογίστηκε σε £223.706, ενώ σύμφωνα με πρόσφατους υπολογισμούς ανέρχεται σε £161.564. Σημειώνεται ότι ο εμπλεκόμενος υπάλληλος (επιτόπιο προσωπικό) εκδόθηκε στην Κύπρο και παρουσιάστηκε ενώπιον του δικαστηρίου όπου του απαγγέθηκαν κατηγορίες.

2.2.8 Υπουργείο Οικονομικών

Δημόσιο Χρέος. Σημαντικές υποχρεώσεις του Κράτους δεν περιλαμβάνονται στις καταστάσεις του Δημόσιου Χρέους, με αποτέλεσμα να μη φαίνεται ότι στη διαχείριση του Δημόσιου Χρέους λαμβάνονται υπόψη και τα στοιχεία αυτά. Επίσης, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας της αποτελεσματικής διαχείρισης του Δημόσιου Χρέους, επιβάλλεται να παρακολουθείται και επιβεβαιώνεται σε τακτά διαστήματα ότι ο εκσυγχρονισμός και ρύθμιση του όλου πλαισίου και της σχετικής υποδομής, συμπεριλαμβανομένης της νομοθετικής και τεχνικής, γίνεται και εφαρμόζεται, σύμφωνα με την καλύτερη σύγχρονη διεθνή πρακτική.

Σημειώνεται ότι το Υπουργικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρία του ημερ. 9.7.2008 αποφάσισε, κατόπιν Πρότασης που υποβλήθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών, σύμφωνα με το άρθρο 51(γ) των περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων του 2002 έως 2007, τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων διαχειριστή του δημόσιου χρέους από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου στο Υπουργείο Οικονομικών με ημερομηνία υλοποίησης της Απόφασης την 1.8.2010.

(α) Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων

Εισπράξεις φόρου εισοδήματος. Το σύνολο των εισπράξεων του 2007 ήταν £724,49εκ., σε σύγκριση με £572,97εκ. του 2006.

Φορολογίες υπό ένσταση. Στις 31.12.2007 υπήρχαν 25 497 φορολογίες, για τις οποίες υποβλήθηκε ένσταση για συνολικό ποσό φόρου £149,49εκ.

Ενστάσεις φόρου εισοδήματος. Στις 31.12.2007 εκκρεμούσαν 14 208 ενστάσεις με ολικό ποσό αμφισβητούμενου φόρου £121,81εκ.

Καθυστερημένοι φόροι. Το σύνολο των καθυστερημένων φόρων στις 31.12.2007 ήταν £348,99εκ., σε σύγκριση με £288,20εκ. που ήταν στις 31.12.2006 (αύξηση 21,09%).

Καθυστερημένοι φόροι ακίνητης ιδιοκτησίας και κεφαλαιουχικών κερδών εκκλησιαστικών ιδρυμάτων. Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται από το Τμήμα, το συνολικό ποσό των οφειλών φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας και κεφαλαιουχικών κερδών των εκκλησιαστικών ιδρυμάτων, συμπεριλαμβανομένων τόκων και επιβαρύνσεων, ανερχόταν κατά τις 31.12.2007 σε £93.439.815. Το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν απαλλάσσει την Εκκλησία της Κύπρου από την καταβολή οποιασδήποτε φορολογίας. Διαβουλεύσεις για επίλυση του θέματος κατέληξαν σε προκαταρκτική συμφωνία οι πρόνοιες της οποίας είναι κατά την άποψη μου ετεροβαρείς για το Κράτος. Συγκεκριμένα, διαγράφονται παλαιές οφειλές ύψους δεκάδων εκατομμυρίων λιρών, εισάγονται πρόνοιες για προνομιακή μεταχείριση της Εκκλησίας έναντι άλλων φορολογούμενων, γίνονται πρόνοιες διαγραφής μελλοντικών οφειλών και επαναφέρονται προνόμια τα οποία έχουν καταργηθεί, ενώ το μόνο που εξασφαλίζεται είναι η δέσμευση της Εκκλησίας για μελλοντική συμμόρφωση της με ορισμένες διατάξεις της νομοθεσίας τις οποίες ωστόσο κατ' ανάγκη ήδη εφαρμόζει. Σε συνάντηση εκπροσώπων των δύο μερών αποφασίστηκε η σύσταση τετραμελούς επιτροπής για εξέταση όλων των φορολογικών εκκρεμοτήτων της εκκλησίας.

Φόρος Κεφαλαιουχικών Κερδών. Σε αρκετές περιπτώσεις αγοραπωλησίας ακινήτων οι συμβαλλόμενοι δηλώνουν χαμηλότερες τιμές πώλησης των ακινήτων από τις πραγματικές, με σκοπό την αποφυγή καταβολής του φόρου κεφαλαιουχικών κερδών, χωρίς ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, με βάση τις πρόνοιες της υφιστάμενης νομοθεσίας, να είναι σε θέση να αμφισβητήσει τα ποσά που δηλώνονται εκτός εάν αποδεδειγμένα διαπιστωθεί ότι η δήλωση ήταν ψευδής. Για την περίοδο 2000-2007 η απώλεια, όπως υπολογίζεται από το Τμήμα, ανέρχεται, περίπου, στα £155,9εκ. ή περίπου £19,49εκ. το χρόνο.

Έκτακτη εισφορά για την Άμυνα της Δημοκρατίας. Παρόλο που στον εν ισχύ Νόμο αρ. 117(Ι)/02 αναφέρεται ότι κάθε πρόσωπο υποχρεούται να καταβάλλει έκτακτη εισφορά για την ενίσχυση της αμυντικής ικανότητας της Δημοκρατίας εντούτοις από το 2004 όλες οι εισπράξεις που πηγάζουν από την πιο πάνω νομοθεσία πιστώνονται στο κονδύλι εσόδων «άμεσες φορολογίες» του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων. Σημειώνεται ότι από το 2004 οι δαπάνες για ενίσχυση της αμυντικής ικανότητας της Δημοκρατίας μειώνονται συνεχώς ενώ αντίθετα τα έσοδα που προκύπτουν από το Νόμο που θεσπίστηκε με σκοπό την επιβολή εισφοράς για ενίσχυση της αμυντικής ικανότητας αυξάνονται σημαντικά και υπερτερούν κατά πολύ των σχετικών δαπανών. Ενώ οι πολίτες έχουν την εντύπωση ότι καταβάλλουν εισφορά που προορίζεται αποκλειστικά για την ενίσχυση της αμυντικής ικανότητας και το συνολικό ύψος της οποίας κατά την περίοδο 1984 – Σεπτέμβριο 2008 ανερχόταν στα €4.682 εκ. το ποσό που διατέθηκε για σκοπούς ενίσχυσης της άμυνας ανήλθε στα €3.912,00 εκ. Κατά συνέπεια ποσό συνολικού ύψους €770 εκ. αποτελεί ποσό που εισπράχθηκε και δεν διατέθηκε για το πιο πάνω σκοπό αλλά διατέθηκε, μετά την κατάργηση του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης το 2000 και για άλλους σκοπούς.

Εισοδήματα αγοραστών ακίνητης περιουσίας. Από δειγματοληπτικό έλεγχο σε φορολογικούς φακέλους φυσικών προσώπων διαπιστώθηκε ότι άτομα αγόρασαν ακίνητη περιουσία σημαντικής αξίας ενώ είτε (α) είναι άγνωστοι στο Τμήμα με αποτέλεσμα να μην υποβάλλουν φορολογικές

δηλώσεις και συνεπώς να μην τους επιβάλλεται φόρος εισοδήματος είτε (β) δήλωναν σχετικά χαμηλά εισοδήματα κατά την περίοδο της αγοράς.

Κρατική αρωγή του Εφημεριακού Κλήρου της υπαίθρου. Το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφαση του το 1971 ενέκρινε την επιχορήγηση της μισθοδοσίας του Εφημεριακού Κλήρου της υπαίθρου. Ως αντιστάθμισμα, η Ιερά Αρχιεπισκοπή παραχώρησε στην Κυβέρνηση 15 564 στρέμματα γης (από τα οποία μόνο το 27% βρίσκεται στις ελεύθερες περιοχές) τα οποία ωστόσο δεν περιήλθαν στην κυριότητα της Δημοκρατίας παρά την αρχική πρόθεση του Υπουργικού Συμβουλίου. Η εν λόγω γη ενοικιάζεται σε ιδιώτες με προσφορές που προκηρύσσονται από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Η δαπάνη που επωμίζεται το Κράτος ανήλθε σε £2,8 εκ. για το 2007, σε σχέση με τα έσοδα από την ενοικίαση της περιουσίας που για το 2007 ανήλθαν σε £19.316.

Διαγραφή οφειλόμενων φορολογικών χρεών φυσικών προσώπων. Με βάση το άρθρο 54^Α των περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμων (Ν 4/78 όπως τροποποιήθηκε), καθώς και τις Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις 361/2005 και 277/2008, το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εξουσία να εγκρίνει πρόταση του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων για διαγραφή οφειλόμενων φορολογικών χρεών (φόρο, τόκο και επιβαρύνσεις) αναφορικά με φορολογικά έτη μέχρι και το 2002, τα οποία οι οφειλέτες δεν μπορούν να αποπληρώσουν. Διαπιστώθηκαν περιπτώσεις όπου διαγράφηκαν οι φορολογικές οφειλές φυσικών προσώπων τα οποία έχουν ακίνητη περιουσία επ' ονόματι τους και συνεπώς την οικονομική ευχέρεια να αποπληρώσουν τις οφειλές τους προς το Δημόσιο.

Κατάργηση των περί Χαρτοσήμων Νόμων. Ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων εισηγήθηκε την κατάργηση των περί Χαρτοσήμων Νόμων με σκοπό τη μείωση των εξόδων διαχείρισης και επιβολής του σχετικού τέλους, καθώς και για απασχόληση των λειτουργών σε αποδοτικότερους τομείς του Τμήματος. Κατά τη γνώμη μου πριν τη λήψη απόφασης θα πρέπει να διεξαχθεί σχετική μελέτη έχοντας υπόψη τη σημαντικότητα των εσόδων από τα εν λόγω τέλη τα οποία κατά το 2007 ανήλθαν σε £42,9 εκ.

(β) Τμήμα Τελωνείων

Υπερωριακή απασχόληση. Η υπερωριακή αποζημίωση κατά το 2007 ανήλθε σε £2,5 εκ., σε σύγκριση με £2,6 εκ. το 2006.

Εμπορευματοκιβώτια υπό διαμετακόμιση. Κατά το 2006 έξι εμπορευματοκιβώτια υπό διαμετακόμιση τα οποία περιείχαν τσιγάρα και τα οποία είχαν μετασυσκευαστεί και εξαχθεί σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρουσίαζαν στο δηλωτικό εξαγωγής διαφορετικό περιεχόμενο και διαφορετική καταγωγή (κυπριακά αντί υπό διαμετακόμιση) με ενδεχόμενο την αποφυγή καταβολής φόρων στη χώρα εξαγωγής τους.

Οφειλές από εταιρεία. Κατά την περίοδο 2.6.2004-14.6.2004 εταιρεία που λειτουργούσε ως τελωνειακός πράκτορας κατέθεσε επιταγές συνολικού ποσού £566.111 για τελωνισμό εμπορευμάτων οι οποίες ήταν ακάλυπτες και επιστράφηκαν χωρίς να εξαργυρωθούν. Από ενέργειες του Τμήματος έχει εισπραχθεί ποσό £380.572, ενώ παραμένει ανείσπρακτο ποσό ύψους £185.539, για την είσπραξη του οποίου έχουν ληφθεί νομικά μέτρα.

Έλεγχος φακέλων αποθεμάτων. Από τον έλεγχο στους κλειστούς φάκελους αποθεμάτων τόσο στο Τελωνείο Λευκωσίας όσο και στο Τελωνείο Λεμεσού, διαπιστώθηκε ότι αριθμός φακέλων ελλείπουν. Το Τμήμα συνεχίζει τις προσπάθειες εντοπισμού τους.

(γ) Υπηρεσία Φόρου Προστιθέμενης Αξίας

Καθυστερημένοι φόροι. Το σύνολο των καθυστερημένων φόρων στις 31.12.2007 ήταν £93 εκ. σε σύγκριση με £81,2 εκ. το 2006.

Επιστροφές φόρου. Κατά το 2007 υποβλήθηκαν 29940 αιτήσεις για επιστροφή φόρου και επιστράφηκε ποσό £85 εκ.. Η Υπηρεσία διεξήγαγε έλεγχο σε 450 περιπτώσεις και σε 264 από αυτές βεβαιώθηκε φόρος συνολικού ύψους £4,1 εκ.

Επισκέψεις ελέγχου. Οι επισκέψεις ελέγχου που πραγματοποίησε η Υπηρεσία κατά το 2007 ήταν 381 και κάλυψαν μόνο το 0,5% των εγγεγραμμένων προσώπων. Βεβαιώθηκε φόρος £8 εκ.

(δ) Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού

Νέο σύστημα αξιολόγησης προσωπικού στην Κυπριακή Δημόσια Υπηρεσία. Το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του τον Μάιο 2001 ανέθεσε σε ιδιωτικό οίκο το σχεδιασμό, εφαρμογή, παρακολούθηση και εποπτεία του Συστήματος Αξιολόγησης Προσωπικού στην Κυπριακή Δημόσια Υπηρεσία. Η κατακύρωση της προσφοράς έγινε στις 15.11.2001 και το έργο θα ολοκληρωνόταν στις 30.11.2002, με σκοπό να τεθεί σε εφαρμογή από την 1.1.2003, χωρίς μέχρι σήμερα να έχει ολοκληρωθεί. Πληροφορήθηκα ότι ύστερα από επιφυλάξεις που εξέφρασε η ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ για το νέο σύστημα αξιολόγησης βρισκόταν σε εξέλιξη διάλογος της επίσημης πλευράς με την ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. Για το σκοπό αυτό έχει συσταθεί μικτό κλιμάκιο, το οποίο συμφώνησε αρχικά, σε συγκεκριμένες αρχές και στόχους του συστήματος.

(ε) Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής

Μηχανογράφηση Κρατικών Υπηρεσιών. Από ελέγχους σε έργα μηχανογράφησης κρατικών υπηρεσιών παρατηρήθηκαν σημαντικές καθυστερήσεις στην διεκπεραίωση των διαγωνισμών και συμβάσεων και αδυναμίες στη διαχείριση των συμβάσεων με επακόλουθο την επέκταση του κόστους και προβλήματα στην λειτουργία των συστημάτων μηχανογράφησης. Οι σημαντικότερες παρατηρήσεις της Υπηρεσίας μας αφορούν τα ακόλουθα: Διαγωνισμός για την παροχή υπηρεσιών εκπόνησης μελέτης για καθορισμό στρατηγικής για τη δημιουργία Κυβερνητικής Αποθήκης Δεδομένων, Σύστημα Μηχανογράφησης του Τμήματος Τελωνείων - Αναβάθμιση του Συστήματος, Συμβόλαιο για την Επέκταση του Συστήματος Αυτοματοποίησης Γραφείου (ΣΑΓ) στην Α΄ Ομάδα Επέκτασης, Συμβόλαιο για την εξασφάλιση ολοκληρωμένης λύσης για τη μηχανογράφηση του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας, Προμήθεια και Εγκατάσταση ολοκληρωμένης λύσης για Νέο Πληροφοριακό Σύστημα Υγείας - Προμήθεια του λογισμικού και μηχανογραφικού εξοπλισμού, Νέο Σύστημα Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, Σύστημα Νομικής Πληροφόρησης, Σύστημα Διοίκησης Δικαστηρίων.

2.2.9 Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

(α) Υπουργείο

Εσωτερικός έλεγχος. Συνεχίζουν να μην υπάρχουν τα κατάλληλα συστήματα εσωτερικού ελέγχου σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων των Υπηρεσιών του Υπουργείου, με αποτέλεσμα να εντοπίζονται ελλείψεις και αδυναμίες σε ό,τι αφορά στην υλοποίηση των στόχων του, καθώς και στην πλήρη συμμόρφωση προς τις διατάξεις των Νόμων και των συναφών Κανονισμών.

Προϋπολογισμός για έργα. Η εκτέλεση έργων παρουσιάζει αδυναμίες που οφείλονται κατά κύριο λόγο στο μεγάλο αριθμό έργων που αναλαμβάνουν οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου, στις χρονοβόρες διαδικασίες απαλλοτρίωσης/εξασφάλισης της απαιτούμενης γης, στην ακύρωση προσφορών και επαναπροκήρυξή τους, στην καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των μελετών από τους ιδιώτες μελετητές και στην διαφοροποίηση αποφάσεων.

Διοικητική αναδόμηση του Υπουργείου. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με τις αποφάσεις αρ. 64.858 και 65.120, ημερ. 10.1.2007 και 28.2.2007, αντίστοιχα, ενέκρινε σχετική μελέτη για διοικητική αναδόμηση του Υπουργείου, ωστόσο, φαίνεται ότι θα υπάρξει καθυστέρηση. Το θέμα έχει συνδεθεί με την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση η οποία, βρίσκεται σε εξέλιξη.

Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφαση του, ημερ. 16.2.2005, καθόρισε το πλαίσιο διεξαγωγής του διαλόγου για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και ενέκρινε τη

σύσταση του Συμβουλίου Παιδείας για το συντονισμό και παρακολούθηση του διαλόγου το οποίο και έθεσε τις προτεραιότητες. Παρόλο ότι η υλοποίηση ορισμένων πτυχών της εκπαίδευσης μεταρρύθμισης προχωρεί, δεν έχει ακόμη καταρτιστεί σχέδιο δράσης με ορατό τον κίνδυνο, λόγω της πολυπλοκότητας του θέματος, να υπάρξουν καθυστερήσεις και προβλήματα στην υλοποίησή της.

Απαλλαγή εκπαιδευτικών από το διδακτικό τους χρόνο. Αριθμός καθηγητών, ύστερα από διευθετήσεις, μερικές από τις οποίες δεν στηρίζονται σε γραπτές αποφάσεις ή συμφωνίες με τις Συντεχνίες, ούτε και έτυχαν της έγκρισης του Υπουργείου, απαλλάσσονται από διδακτικό χρόνο, το κόστος του οποίου υπολογίστηκε το 2004 σε £10,6 εκ. ετήσια.

Απαλλοτρίωση ιδιωτικής γης για ανέγερση σχολείων. Οι μελλοντικές ανάγκες σε σχολικά κτίρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού καθορίζονται σε συνεργασία με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και η όλη διαδικασία αποβλέπει στον προγραμματισμό των έργων και την ορθολογιστική χωροθέτησή τους. Ωστόσο, πολλά από τα τεμάχια γης που καθορίστηκαν για ανέγερση σχολείων, παραμένουν για σειρά ετών αναξιοποίητα από το Κράτος για τους σκοπούς που δεσμεύτηκαν ενώ ταυτόχρονα οι ιδιοκτήτες τους δυσκολεύονται ή και καθίσταται αδύνατο να προβούν σε ανάπτυξή τους, δικαίωμα που κατοχυρώνεται από το άρθρο 23 του Συντάγματος.

Αδυναμίες στον προγραμματισμό, διαχείριση, επίβλεψη και έλεγχο των συμβολαίων. Σε διάφορα έργα που μελετούνται από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου και ανατίθενται σε ιδιώτες Μελετητές, όπως η ανέγερση του Β' Δημοτικού Σχολείου Ακρόπολης, του Δημοτικού Σχολείου Κωνσταντινουπόλεως στο Στρόβολο και της αντισεισμικής αναβάθμισης της Γ' Τεχνικής Σχολής Λευκωσίας, παρατηρήθηκαν αδυναμίες στις μελέτες, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση του κόστους των έργων και τη δημιουργία καθυστερήσεων, καθώς επίσης αδυναμίες στο συντονισμό, διαχείριση, επίβλεψη και έλεγχο των συμβολαίων, με αποτέλεσμα να προκαλούνται παρεκκλίσεις από τις πρόνοιες των συμβολαίων, καθυστερήσεις και οικονομικές επιβαρύνσεις. Διαπιστώθηκε επίσης σοβαρή καθυστέρηση στην ετοιμασία των τελικών λογαριασμών.

(β) Πολιτιστικές Υπηρεσίες

Χορηγήσεις σε πολιτιστικούς φορείς και άτομα για πολιτιστικές δραστηριότητες. Για τους περισσότερους τομείς χορηγήσεων δεν υπάρχουν εγκεκριμένα κριτήρια, με αποτέλεσμα να μη διασφαλίζεται τόσο η ίση μεταχείριση των αιτητών όσο και η κάλυψη δραστηριοτήτων που να εξυπηρετούν πολιτιστικούς στόχους. Επίσης για όσους τομείς έχουν εγκριθεί κριτήρια, αυτά δεν περιλαμβάνουν πρόνοια για εκ των υστέρων έλεγχο.

Κρατική Πινακοθήκη.

- (i) Αποθήκη Πινακοθήκης.** Από τον Ιανουάριο του 2005 ολοκληρώθηκε η μεταφορά των έργων τέχνης σε νέο κτίριο, ωστόσο λόγω του ότι δεν έγινε η απαραίτητη μελέτη πριν την εγκατάσταση των κλιματιστικών συσκευών, δεν είχε εξακριβωθεί ότι δεν υπήρχε ικανοποιητική παροχή ρεύματος για τη λειτουργία τους. Επιπρόσθετα, δεν έχει ακόμη διευθετηθεί το θέμα της ρύθμισης της υγρασίας στον χώρο, με αποτέλεσμα τα έργα τέχνης να κινδυνεύουν να υποστούν ζημιές.
- (ii) Συντήρηση έργων τέχνης.** Η καταγραφή των αναγκών συντήρησης των έργων που βρίσκονται επί δανείω εκκρεμεί.
- (iii) Φυσική καταμέτρηση έργων τέχνης.** Ενώ οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες πληροφόρησαν την Υπηρεσία μου ότι διενεργούν φυσική καταμέτρηση κάθε χρόνο, εντούτοις δεν παρουσιάστηκαν για έλεγχο τα σχετικά πιστοποιητικά ή φύλλα εργασίας και ως εκ τούτου η Υπηρεσία μου δεν μπορεί να επιβεβαιώσει ότι όντως έχει γίνει φυσική καταμέτρηση.

(iv) **Διαδικασία δανεισμού έργων.** Σύμφωνα με εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ημερ. 14.3.2007, η πολιτική δανεισμού έργων της κρατικής συλλογής σύγχρονης Κυπριακής τέχνης αναθεωρήθηκε και, βάσει της νέας πολιτικής, καθορίζονται συγκεκριμένοι δικαιούχοι για παραχώρηση έργων τέχνης επί δανείω, ωστόσο διαπιστώθηκε ότι εξακολουθεί να γίνεται δανεισμός έργων σε μη δικαιούχους.

(γ) Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών

Στέγαση και σύστημα ασφαλείας της βιβλιοθήκης. Μετά και τη μεταστέγαση του Κέντρου σε νέο κτίριο το 2006, εξακολουθεί να μην υπάρχει σύστημα ασφάλειας των βιβλίων και του άλλου ερευνητικού υλικού στη βιβλιοθήκη.

Πυρασφάλεια κτιρίου. Το κτίριο δεν διαθέτει αυτόματο σύστημα κατάσβεσης πυρκαγιάς.

Ανάθεση ερευνητικών προγραμμάτων σε εξωτερικούς ερευνητές. Η ανάθεση των ερευνητικών προγραμμάτων γίνεται από το Κέντρο μετά από αίτηση του ιδίου του ερευνητή, χωρίς προκήρυξη, δεν υπάρχουν τυποποιημένα συμβόλαια που να διασφαλίζουν ελάχιστους κοινούς όρους, οι αμοιβές δεν βασίζονται πάνω σε κριτήρια και δεν καταβάλλονται ανάλογα με την πρόοδο της έρευνας.

(δ) Σχολικές Εφορείες

Αδυναμίες και ελλείψεις στη διαχείριση των Σχολικών Εφορειών. Στις περισσότερες Εφορείες παρατηρούνται αδυναμίες και ελλείψεις στην τήρηση των κατάλληλων βιβλίων και μητρώων, στην ορθολογιστική ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων και στην πλήρη συμμόρφωση με τις διατάξεις της ισχύουσας Νομοθεσίας, των σχετικών Κανονισμών και των Διοικητικών Οδηγιών.

Κανονισμοί με βάση τον περί Σχολικών Εφορειών Νόμο του 1997. Εξακολουθεί να εκκρεμεί η έκδοση Κανονισμών για τις διαδικασίες συντήρησης και βελτίωσης Σχολικών Κτιρίων και για θέματα προσωπικού για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου.

Λειτουργία κυλικείων. Από τις εκθέσεις της Κεντρικής Επιτροπής Ελέγχου και των Τοπικών Επιτροπών Ελέγχου, διαπιστώθηκαν συστηματικές παραβιάσεις εκ μέρους των κυλικειάρχων των όρων των συμβολαίων τους.

(ε) Σχολική Εφορεία Λευκωσίας

Ακίνητα Χατζησάββα. Εξακολουθεί να εκκρεμεί η εγγραφή του εν λόγω ακινήτου στο όνομα του Προέδρου της Σχολικής Εφορείας Λευκωσίας.

Διαχείριση κληροδοτημάτων. Οι σκοποί πολλών κληροδοτημάτων έχουν εκλείψει ή δεν ανταποκρίνονται στα σημερινά δεδομένα.

2.2.10 Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων

(α) Υπουργείο

Ανάπτυξη Αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου. – Τέλος ασφάλειας (security). Μετά από διαπραγματεύσεις κατά τη διάρκεια του 2004 και 2005 οριστικοποιήθηκε η συμφωνία μεταξύ του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και της Κοινοπραξίας Hermes Airports για την ανάπτυξη και διαχείριση από αυτήν των δύο αερολιμένων για 25 χρόνια. Στην προσφορά της Κοινοπραξίας, περιλαμβανόταν τέλος ασφάλειας €2 ανά αναχωρούντα επιβάτη το οποίο κάλυπτε τον αναγκαίο εξοπλισμό και προσωπικό για την ασφάλεια των αερολιμένων. Στο στάδιο των διαπραγματεύσεων με την Κοινοπραξία, αποφασίστηκε όπως η ασφάλεια των αερολιμένων αναληφθεί από το Κράτος και συμφωνήθηκε νέο τέλος ίσο με €1,17 ανά επιβάτη το οποίο πρότεινε η Κοινοπραξία.

Το Φεβρουάριο 2007 δηλαδή μετά την ανάθεση του έργου, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως η ασφάλεια επανέλθει και πάλι στην Κοινοπραξία και όπως συμφωνηθεί με αυτήν, το πρόσθετο ετήσιο οικονομικό κόστος. Η Υπηρεσία μου εξέφρασε την άποψη ότι, επειδή το τέλος ασφάλειας (€1,17) που συμφωνήθηκε πριν την σύναψη της σύμβασης, είναι κατά την άποψή της αδικαιολόγητα ψηλό, ενώ το κόστος εξοπλισμού και στελέχωσης είναι ατεκμηρίωτο, δεν υπάρχουν η βάση και τα εχέγγυα για μια δίκαιη για την κυβερνητική πλευρά νέα οικονομική συμφωνία σχετικά με την επαναφορά της ευθύνης για την ασφάλεια των αερολιμένων στον Επενδυτή.

(β) Τμήμα Δημοσίων Έργων

Αδυναμίες στον προγραμματισμό της μελέτης και εκτέλεσης έργων. Διαπιστώνονται σημαντικές αδυναμίες στον προγραμματισμό της μελέτης και εκτέλεσης έργων, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται καθυστερήσεις και αυξήσεις δαπανών, όπως στη λεωφόρο Ξυλοφάγου στην Αγία Νάπα, τον αυτοκινητόδρομο Πάφου-Πόλεως Χρυσοχούς, τον περιμετρικό αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας, το νέο κτίριο της Βουλής των Αντιπροσώπων και το Κέντρο Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας.

Λάθη και παραλείψεις σε μελέτες. Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης έργων διαπιστώθηκαν λάθη και παραλείψεις σε μελέτες, τα οποία προκάλεσαν καθυστερήσεις στην πρόοδο των εργασιών και τροποποιήσεις των σχεδίων, με ανάλογες οικονομικές επιπτώσεις όπως στα συμβόλαια του δρόμου Δρούσια-Προδρόμι και της περιοδικής συντήρησης του Αυτοκινητόδρομου Αραδίππου-Παραλίμνι.

Αδυναμίες στη διαχείριση συμβολαίων. Σε διάφορα έργα έχουν παρατηρηθεί αδυναμίες στη διαχείριση των συμβολαίων από τους Επιβλέποντες Μηχανικούς, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα παρεκκλίσεις από τις πρόνοιες των συμβολαίων, καθυστερήσεις και οικονομικές επιβαρύνσεις. Οι σημαντικότερες περιπτώσεις διαπιστώθηκαν στα συμβόλαια κατασκευής των υπόγειων αποθηκών στην Επαρχία Λεμεσού, του υπόγειου χώρου στάθμευσης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού, των κόμβων Καληδονίων και Πενταδρόμου στις Πλάτρες και του οδικού δικτύου Μαζωτού – Περβόλια – Μενεού.

(γ) Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας

Μηχανογράφηση. Υπάρχει καθυστέρηση στη μηχανογράφηση του Τμήματος και δεν έχει ολοκληρωθεί η λειτουργία του συστήματος σε πραγματικό περιβάλλον.

Διορισμός ανεξάρτητων επιθεωρητών στο εξωτερικό. Το Τμήμα αντιμετωπίζει δυσκολίες στην εξεύρεση κατάλληλων επιθεωρητών. Κατά το 2007 έγιναν 634 επιθεωρήσεις (53% της ποντοπόρου ναυτιλίας) ενώ ο στόχος του Τμήματος είναι να γίνεται επιθεώρηση κάθε πλοίου κάθε 12 μήνες. Εισηγήθηκα την εφαρμογή μηχανισμών ελέγχου για επιβεβαίωση των επιθεωρήσεων πριν να καταβάλλεται η αμοιβή στους επιθεωρητές.

(δ) Τμήμα Οδικών Μεταφορών

Ακυρωτικές μηχανές εισιτηρίων λεωφορείων. Το Τμήμα με σκοπό την αποζημίωση των λεωφορειούχων για τη δωρεάν μεταφορά δικαιούχων προσώπων έχει αγοράσει 875 ακυρωτικές μηχανές εισιτηρίων συνολικής αξίας £1,3 εκ. Μέχρι σήμερα δεν έχουν εγκατασταθεί οι μηχανές σε όλα τα λεωφορεία και δεν έχουν ετοιμαστεί και δοθεί στους δικαιούχους οι μαγνητικές κάρτες για να τεθεί το σύστημα σε λειτουργία.

(ε) Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας

Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Το Τμήμα εξακολουθεί να αντιμετωπίζει δυσκολίες στην είσπραξη των οφειλών. Στις 31.12.2007 το σύνολο των καθυστερημένων εσόδων ανερχόταν σε £12.315.037.

Καθυστέρηση στην προμήθεια και εγκατάσταση του εξοπλισμού για το Νέο Κέντρο Ελέγχου Πτήσεων Περιοχής Λευκωσίας (έργο LEFCO). Το έργο παρουσιάζει σημαντικές καθυστερήσεις. Κατά τους εργοστασιακούς ελέγχους αποδοχής που έγιναν το 2005, 2006 και 2007 παρουσιάστηκαν διάφορα τεχνικά προβλήματα με αποτέλεσμα να καθυστερήσει η παράδοση του εξοπλισμού.

Συμφωνία Παραχώρησης της Ανάπτυξης και Διαχείρισης των Αερολιμένων. Η συμφωνία τέθηκε σε ισχύ στις 12.5.2006. Παρατηρούνται αδυναμίες στην παρακολούθηση της συμφωνίας για διασφάλιση των κρατικών εσόδων. Οι οφειλές της Κοινοπραξίας η οποία ανέλαβε την ανάπτυξη των αερολιμένων ανέρχονταν στις 31.12.2007 σε £3,4 εκ.

Συμφωνία με ξένο οίκο εμπειρογνομόνων για αξιολόγηση του Τμήματος. Υπάρχει καθυστέρηση στην υλοποίηση της συμφωνίας η οποία αφορά τη διεξαγωγή μελέτης στους τομείς ασφάλειας πτήσεων, ασφάλειας πολιτικής αεροπορίας και ρύθμισης της λειτουργίας των αεροδρομίων.

(στ) Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών

Διαλογή/Διανομή αλληλογραφίας. Η υπηρεσία εσωτερικού ταχυδρομείου δεν έχει φθάσει ακόμη στα επιθυμητά επίπεδα στην παράδοση της αλληλογραφίας.

2.2.11 Υπουργείο Υγείας

(α) Υπουργείο

Λειτουργικά προβλήματα. Παρατηρούνται λειτουργικά προβλήματα, καθώς και αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου του Υπουργείου και των Υπηρεσιών του.

Αναδιοργάνωση του Υπουργείου Υγείας. Το θέμα εκκρεμεί για αρκετά χρόνια. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφαση του ημερ. 27.6.2007, ενέκρινε την αναδιοργάνωση του Υπουργείου και των Υπηρεσιών του.

Καθυστερημένα έσοδα. Η παρακολούθηση των καθυστερημένων εσόδων από επιδοτούμενους ασθενείς παρουσιάζει αδυναμίες.

Μηχανογράφηση Υπουργείου Υγείας. Λόγω της καθυστέρησης στην προώθηση των έργων που αφορούν στη μηχανογράφηση των Νοσοκομείων, παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση και στην υλοποίηση των υπόλοιπων έργων που περιλαμβάνονται στη στρατηγική μελέτη για τη μηχανογράφηση του Υπουργείου.

Γενικό Σχέδιο Υγείας. Τον Φεβρουάριο 2008 υπογράφηκε σύμβαση για αγορά υπηρεσιών Συμβούλων για την αναδιοργάνωση των Δημόσιων Νοσηλευτηρίων και το έργο έχει ξεκινήσει. Ωστόσο, διαπιστώνονται ελλείψεις στην υλοποίηση του έργου.

Παροχή ποιοτικών ιατρικών υπηρεσιών σε ασθενείς. Το σύστημα ελέγχου της προσφοράς υπηρεσιών σε ασθενείς, σύμφωνα με μελέτη που έγινε, παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες. Το Υπουργικό Συμβούλιο τον Φεβρουάριο 2008 ενέκρινε σειρά μέτρων για τη βελτίωσή του.

Σχέδιο Αποστολής Ασθενών στο εξωτερικό. Ο τρόπος παρακολούθησης, τόσο της παραμονής των ασθενών στο εξωτερικό όσο και των εξόδων θεραπείας δεν είναι ικανοποιητικός ώστε να διασφαλίζονται επαρκώς τα συμφέροντα της Δημοκρατίας. Εκκρεμεί η σύναψη συμφωνιών με αρκετά νοσοκομεία στο εξωτερικό, ενώ σε ορισμένα άλλα νοσοκομεία εξακολουθεί να αποστέλλονται ασθενείς μέσω αντιπροσώπων οι οποίοι ωφελούνται με αχρείαστες προμήθειες.

Δωρεάν παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε Τουρκοκύπριους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας. Συνεχίζεται η δωρεάν παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε Τουρκοκύπριους πολίτες της Δημοκρατίας, χωρίς να εφαρμόζονται τα εισοδηματικά κριτήρια, σύμφωνα με τους περί Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικούς Κανονισμούς του 2000.

(β) Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας

Λειτουργικά προβλήματα. Παρατηρούνται λειτουργικά προβλήματα καθώς και αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν τις δραστηριότητες των Νοσοκομείων.

Προμήθεια αναλωσίμων. Λόγω έλλειψης επαρκών αποθηκευτικών χώρων συνεχίζεται η απευθείας παράδοση και αποθήκευση αναλωσίμων ειδών στους θαλάμους των Νοσοκομείων, χωρίς να ακολουθούνται οι ενδεδειγμένες διαδικασίες που προνοούνται στους Κανονισμούς. Επίσης λόγω απουσίας μηχανογραφημένων συστημάτων δυσχεραίνεται η άσκηση αποτελεσματικού προγραμματισμού και παρατηρούνται αδυναμίες διαχείρισης αποθεμάτων και συμβάσεων.

Νοσήλια εσωτερικών ασθενών. Ασθενείς τυγχάνουν θεραπείας και απολύονται χωρίς να εισπραχθούν τα σχετικά δικαιώματα, με αποτέλεσμα η απώλεια εσόδων να συνεχίζεται. Στις 31.12.2007 τα καθυστερημένα έσοδα από νοσήλια ανέρχονταν σε £5.776.402.

Ιατρικός εξοπλισμός. Δεν ακολουθείται συγκεκριμένη και προκαθορισμένη διαδικασία αξιολόγησης και ιεράρχησης των αναγκών των Κρατικών Νοσηλευτηρίων για την αγορά ιατρικού εξοπλισμού.

Αδρανής εξοπλισμός. Αδρανής εξοπλισμός εντοπίζεται στα Νοσοκομεία κυρίως στο Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.

Μητρώα κινητής περιουσίας. Εξακολουθούν να μην είναι κατάλληλα ενημερωμένα, παρόλο που το κόστος της κινητής περιουσίας είναι σημαντικό.

Συμβόλαιο αγοράς υπηρεσιών για τη λειτουργία του Μαγνητικού Τομογράφου του Νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας. Με βάση τα συμπεράσματα/ διαπιστώσεις και τις εισηγήσεις που περιλαμβάνονταν στην έκθεση της Υπηρεσίας μου, η οποία είχε ετοιμαστεί στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, το Τμήμα - κατόπιν διαπραγμάτευσης με τον ανάδοχο - πέτυχε την αλλαγή των προνοιών του συμβολαίου, ώστε να διεκπεραιώνεται καθορισμένος ελάχιστος αριθμός εξετάσεων την ημέρα (21), επεκτείνοντας για το σκοπό αυτό το ωράριο λειτουργίας του Κέντρου κατά 4½ ώρες, χωρίς κανένα επιπλέον κόστος για το δημόσιο. Έτσι, πριν το τέλος Μαΐου 2008, είχαν διεκπεραιωθεί όλα τα περιστατικά που περιλαμβάνονταν στον κατάλογο αναμονής για εξέταση, η οποία σε μερικές περιπτώσεις έφθανε τους 6 μήνες.

(γ) Φαρμακευτικές Υπηρεσίες

Προμήθεια φαρμάκων με συνοπτικές διαδικασίες. Έχει διεξαχθεί η αστυνομική έρευνα για διαπίστωση του ενδεχομένου διάπραξης ποινικών αδικημάτων για αγορές φαρμάκων με συνοπτικές διαδικασίες που έγιναν το 2004 και το θέμα έχει παραπεμφθεί στο Γενικό Εισαγγελέα.

Εκδόσεις από Κρατικά Φαρμακεία. Εξακολουθεί να μην παρακολουθείται η έκδοση φαρμάκων και το απόθεμά τους.

2.3 ΑΡΧΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

2.3.1 Δήμοι - Γενικές Παρατηρήσεις

Οικονομική κατάσταση. Όλοι σχεδόν οι Δήμοι αντιμετωπίζουν σοβαρό οικονομικό πρόβλημα, με αποτέλεσμα να αδυνατούν να καλύψουν όλες τις τρέχουσες υποχρεώσεις τους.

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Οι Δήμοι Γεροσκήπου, Πέγειας, Έγκωμης, Λατσιών και Λευκάρων δεν είχαν υποβάλει μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης για έλεγχο τις οικονομικές καταστάσεις του 2007, όπως είχαν υποχρέωση, ενώ οι Δήμοι Πόλης Χρυσοχούς,

Κάτω Πολεμιδιών, Ιδαίου, Αθηνού, Αγίας Νάπας, Λάρνακας και Αραδίππου τις υπέβαλαν καθυστερημένα.

Εσωτερικός έλεγχος. Παρά τις βελτιώσεις που παρατηρήθηκαν, στους περισσότερους Δήμους εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν διάφορες δραστηριότητες των Δήμων, ιδιαίτερα των οικονομικών υπηρεσιών.

Μηχανογράφηση υπηρεσιών. Σε αρκετούς Δήμους, η συμπλήρωση της μηχανογράφησης υπηρεσιών καθυστερεί ή παρουσιάζει αδυναμίες, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται λειτουργικά προβλήματα στις οικονομικές και άλλες υπηρεσίες τους.

Καθυστερήσεις φορολογιών. Διαπιστώθηκε ότι αρκετοί Δήμοι δεν λαμβάνουν τα επιβαλλόμενα μέτρα για την έγκαιρη είσπραξη των καθυστερημένων φορολογιών.

Ταμεία Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Μετά από υπόδειξή μου, σε 17 Δήμους διενεργήθηκε κατά την περίοδο 2002-2006 αναλογιστική μελέτη, από την οποία διαφάνηκε ότι, λόγω ελλειμματικών εισφορών, οι Δήμοι αυτοί όφειλαν στα Ταμεία Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων, στις 31.12.2006, συνολικό ποσό ύψους £33,8 εκ.. Στους υπόλοιπους 7 Δήμους, παρά τις υποδείξεις μου, δεν διενεργήθηκε μέχρι σήμερα αναλογιστική μελέτη.

Δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές. Σύμφωνα με στοιχεία των Δήμων, στα όρια 16 Δήμων λειτουργούσαν, μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης, συνολικά 888 δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές, από τις οποίες οι 754 λειτουργούσαν χωρίς να έχουν εξασφαλίσει την απαιτούμενη άδεια.

Πρατήρια πετρελαιοειδών. Σύμφωνα με στοιχεία των Δήμων, στα όρια 21 Δήμων λειτουργούσαν, μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης, συνολικά 172 πρατήρια πετρελαιοειδών, από τα οποία τα 127 λειτουργούσαν χωρίς να έχουν εξασφαλίσει την απαιτούμενη άδεια.

Ιδιωτικοί χώροι στάθμευσης. Στους Δήμους Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου και Στροβόλου λειτουργούν ιδιωτικοί χώροι στάθμευσης, χωρίς να εξασφαλίσουν άδεια οικοδομής και άδεια λειτουργίας, χωρίς να καταβάλουν στους Δήμους τα τέλη που προνοούν οι περί Τροχαίας Δημοτικοί Κανονισμοί και χωρίς να εξασφαλίσουν την έγκριση των Δήμων για το ύψος των δικαιωμάτων στάθμευσης που εισπράττονται.

(α) Δήμος Λευκωσίας

- (i) Μελέτη αναδιάρθρωσης και αξιολόγησης των θέσεων των υπηρεσιών του Δήμου.** Το Δημοτικό Συμβούλιο δεν ασχολήθηκε με τα συμπεράσματα και τις εισηγήσεις της πιο πάνω μελέτης που διενήργησε για λογαριασμό του συγκεκριμένη εταιρεία και προσπάθησε να επιλύσει τις οργανωτικές του αδυναμίες με την πρόσληψη επιπρόσθετου προσωπικού.
- (ii) Πληρωμή αποζημιώσεων ύψους £90.847.** Με απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, ο Δήμος και συγκεκριμένη εταιρεία κλήθηκαν να πληρώσουν αλληλέγγυα ή κεχωρισμένα αποζημιώσεις ύψους £90.847, σε ενάγοντα που τραυματίστηκε σε τροχαίο δυστύχημα λόγω οδικών έργων που εκτελούνταν σε συγκεκριμένη λεωφόρο. Ο Δήμος υποχρεώθηκε τελικά να καταβάλει ολόκληρο το ποσό της επιδικασθείσας αποζημίωσης, καθώς η εμπλεκόμενη εταιρεία κήρυξε πτώχευση και ο Δήμος παρέλειψε να διεκδικήσει έγκαιρα τα χρήματα από την ασφαλιστική εταιρεία του εργολάβου.

(β) Δήμος Λεμεσού

- (i) Καταβολή επιπλέον αποζημιώσεων σε αφυπηρετήσαντες μετά από συμφωνία με το Δήμο.** Το Δημοτικό Συμβούλιο, χωρίς να του παρέχεται τέτοια εξουσία, κατέβαλε σε έξι υπαλλήλους δημοτικού παιδοκομικού σταθμού αποζημιώσεις συνολικού ύψους £119.936, για πρόωρη αφυπηρέτηση, πέραν των συνταξιοδοτικών τους ωφελημάτων.

- (ii) **Εργατικό προσωπικό που ασκεί γραφειακά καθήκοντα.** Στο Δήμο εργοδοτούνται 18 πρόσωπα που, ενώ προσλήφθηκαν εδώ και πολλά χρόνια ως εργάτες, ασκούν γραφειακά καθήκοντα σε διάφορες υπηρεσίες.

(γ) Δήμος Λάρνακας

Εξαγορά ανοικτών δημόσιων χώρων. Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου εισπράχθηκε από συγκεκριμένη εταιρεία ποσό ύψους £130.000 για εξαγορά ανοικτού δημόσιου χώρου, αντί £320.000 που ήταν η αγοραία αξία του χώρου πρασίνου, σύμφωνα με εκτίμηση που διενήργησε ιδιώτης εκτιμητής για λογαριασμό του Δήμου.

(δ) Δήμος Πάφου

- (i) **Ανάπλαση του δημόσιου κήπου (Β΄ Φάση).** Ο Δήμος, λόγω άρνησης της Ιεράς Μητρόπολης Πάφου να αποδεχθεί ανανέωση της μεταξύ τους συμφωνίας ενοικίασης του δημόσιου κήπου, έλυσε τη συμφωνία που υπέγραψε με συγκεκριμένη εταιρεία για ανάπλαση του δημόσιου κήπου και τη συμφωνία που σύναψε με δημότη για ενοικίαση του αναψυκτηρίου που θα ανεγειρόταν στο δημόσιο κήπο, με αποτέλεσμα οι πιο πάνω να κινήσουν αγωγή εναντίον του Δήμου, αξιώνοντας αποζημιώσεις.
- (ii) **Απώλεια νερού.** Το ποσοστό απώλειας νερού κυμαίνεται μεταξύ 25,8% - 35,2%, το οποίο θεωρείται ψηλό και εκτός αποδεκτών ορίων. Το κόστος της απώλειας νερού για την περίοδο 1999-2007 ανήλθε σε περίπου £3 εκ..

(ε) Δήμος Αγίου Δομετίου

Διαγραφή οφειλής προς το Δήμο. Χωρίς να του παρέχεται τέτοια εξουσία, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 31.1.2006 τη διαγραφή ποσού ύψους £6.850, που οφειλόταν από πρώην Δήμαρχο, για οικονομικούς και ανθρωπιστικούς λόγους.

(στ) Δήμος Αραδίππου

- (i) **Προσφυγές εναντίον του Δήμου.** Στις 19.4.2006 και 16.5.2007 κατατέθηκαν στο Ανώτατο Δικαστήριο προσφυγές εναντίον του Δήμου από έξι δημότες, οι οποίοι αιτούνται την επιστροφή σ' αυτούς των τεμαχίων γης που απαλλοτριώθηκαν από το Δήμο το 1991 για ανέγερση Δημοτικού Μεγάρου, επειδή η απαλλοτριούσα Αρχή δεν τα χρησιμοποίησε για το σκοπό που απαλλοτριώθηκαν.
- (ii) **Βιοτεχνική περιοχή.** Το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε την επέκταση της βιοτεχνικής περιοχής σε κρατική γη, χωρίς τη συγκατάθεση του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

(ζ) Δήμος Αγίας Νάπας

Συμβόλαιο για την προμήθεια και τοποθέτηση ασφαλικού σκυροδέματος σε δρόμους του Δήμου. Με προφορικές οδηγίες της τέως Δημάρχου και μετέπειτα επιβεβαίωση των οδηγιών αυτών από το Δημοτικό Μηχανικό, διεξήχθη μεγάλος αριθμός ασφαλοστρώσεων σε ιδιωτικές διαβάσεις, ιδιωτικούς δρόμους και ιδιωτικές αυλές, που στοίχισε στο Δήμο £120.000.

(η) Δήμος Γεροσκήπου

Έκθεση ελέγχου. Λόγω των πολλών και σημαντικών λαθών και παραλείψεων που παρατηρήθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις του 2004, δεν υπέβαλα την έκθεση ελέγχου και ζήτησα την ετοιμασία νέων οικονομικών καταστάσεων. Παρόλο ότι έχει παρέλθει μεγάλο χρονικό διάστημα, ο Δήμος δεν έχει υποβάλει μέχρι σήμερα νέες διορθωμένες οικονομικές καταστάσεις. Ως αποτέλεσμα, δεν έχουν επίσης υποβληθεί οι οικονομικές καταστάσεις του 2005, 2006 και 2007.

(θ) Δήμος Πέγειας

Παράνομη παραχώρηση πρόσθετου φιλοδωρήματος στον πρώην Επιθεωρητή του Συμβουλίου Βελτιώσεως Πέγειας. Το Δημοτικό Συμβούλιο, χωρίς να του παρέχεται τέτοια εξουσία, αποφάσισε στις 18.3.2008 την καταβολή στον πρώην Επιθεωρητή του Συμβουλίου Βελτιώσεως Πέγειας, ο οποίος αφυπηρέτησε το 1994 (14 δηλαδή χρόνια πριν) σε ηλικία 60 ετών, ποσού ύψους €94.328 (£55.208), ως επιπρόσθετου φιλοδωρήματος, πέραν των ποσών που του καταβλήθηκαν τότε.

2.3.2 Κοινοτικά Συμβούλια

Οικονομικές καταστάσεις. Οι οικονομικές καταστάσεις που ετοιμάζονται από αρκετά Κοινοτικά Συμβούλια παρουσιάζουν λάθη και παραλείψεις, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η διεξαγωγή του ελέγχου. Επίσης, αρκετά Συμβούλια καθυστερούν την ενημέρωση των λογιστικών βιβλίων και την ετοιμασία των τελικών λογαριασμών.

Προϋπολογισμοί. Οι ετήσιοι Προϋπολογισμοί αρκετών Συμβουλίων δεν εγκρίνονται έγκαιρα, δηλαδή πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρονται. Διαπιστώθηκαν αρκετές περιπτώσεις υπερβάσεων δαπανών χωρίς να ακολουθηθεί η υπό του Νόμου προβλεπόμενη διαδικασία εξασφάλισης σχετικών εγκρίσεων από τον Έπαρχο. Επίσης, ορισμένα Συμβούλια εγκρίνουν ελλειμματικούς Προϋπολογισμούς, σε αντίθεση με το σχετικό Νόμο, ενώ κάποια Συμβούλια δεν έχουν ετοιμάσει Προϋπολογισμούς για το έτος 2007.

Πρακτικά συνεδριάσεων. Ορισμένα Συμβούλια δεν τηρούν πρακτικά των συνεδριών του Συμβουλίου κατά παράβαση των διατάξεων του Νόμου.

Αγορά μετοχών σε ιδιωτικές εταιρείες. Αρκετά Συμβούλια αγόρασαν μετοχές σε εταιρείες ανάπτυξης, παρόλο που η επένδυση σε ιδιωτικές εταιρείες δεν καλύπτεται από τις διατάξεις του Νόμου.

Κυβερνητικές επιχορηγήσεις. Παρατηρούνται περιπτώσεις όπου, για τις κυβερνητικές επιχορηγήσεις που αποστέλλονται στα Συμβούλια, δεν εκδίδονται αντίστοιχες αποδείξεις είσπραξης για καταχώριση στο Βιβλίο Ταμείου των Συμβουλίων. Παρατηρήθηκαν επίσης περιπτώσεις όπου οι εν λόγω κυβερνητικές επιταγές είτε εξαργυρώνονται από τους Κοινοτάρχες, είτε κατατίθενται σε προσωπικούς τους λογαριασμούς, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται ταμειακά ελλείμματα.

Μετρητά και τραπεζικά διαθέσιμα. Μεγάλος αριθμός Κοινοτικών Συμβουλίων παρουσιάζουν στο Βιβλίο Ταμείου, στην ίδια στήλη, ως ένα ποσό, όλα τα ταμειακά διαθέσιμα, με αποτέλεσμα να μην είναι γνωστό και άρα να μπορεί να ελεγχθεί ανά πάσα στιγμή το υπόλοιπο της τράπεζας και των μετρητών.

Ενημέρωση του Βιβλίου Ταμείου. Παρόλο που το λογιστικό σύστημα που ακολουθείται βασίζεται στις πραγματικές εισπράξεις και πληρωμές, εντούτοις σε ορισμένα Κοινοτικά Συμβούλια γίνονται καταχωρίσεις εισπράξεων και πληρωμών σε λανθασμένο ημερολογιακό έτος.

Μη τήρηση τρεχούμενων λογαριασμών. Σε αντίθεση με τις διατάξεις της νομοθεσίας, μεγάλος αριθμός Κοινοτικών Συμβουλίων δεν τηρούν τρεχούμενο λογαριασμό με επιταγές.

Έκδοση επιταγών. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι επιταγές που εκδίδονται από τα Κοινοτικά Συμβούλια υπογράφονται μόνο από τον Κοινοτάρχη, ενώ σύμφωνα με το Νόμο πρέπει να προσυπογράφονται και από δεύτερο μέλος του Συμβουλίου.

Διαπίστωση χρηματικών ελλειμμάτων. Σε μερικά Συμβούλια διαπιστώθηκε ταμειακό έλλειμμα, για το οποίο κλήθηκαν οι αρμόδιοι να δώσουν εξηγήσεις και να προβούν στις δέουσες διευθετήσεις.

Διαπίστωση χρηματικών πλεονασμάτων. Διαπιστώθηκαν περιπτώσεις πλεονασμάτων στα ταμεία ορισμένων Συμβουλίων, για τα οποία ζητήθηκε σχετική αιτιολόγηση.

Μη επιβολή της πρόσθετης επιβάρυνσης του 25%. Σε αρκετές περιπτώσεις δεν επιβάλλεται η πρόσθετη επιβάρυνση του 25% για καθυστερήσεις στην καταβολή φόρων, τελών και δικαιωμάτων.

Καθυστερημένες οφειλές φορολογιών και τελών υδατοπρομήθειας. Σε πολλά Κοινοτικά Συμβούλια εξακολουθούν να υπάρχουν καθυστερημένες οφειλές φορολογιών και τελών υδατοπρομήθειας αρκετών χιλιάδων λιρών.

Προσφορές. Σε ορισμένα Συμβούλια δεν ακολουθείται πάντα η ενδεδειγμένη διαδικασία προσφορών για την αγορά υπηρεσιών ή αγαθών.

Περιουσιακά στοιχεία. Τα περιουσιακά στοιχεία, κινητά και ακίνητα, των πλείστων Κοινοτικών Συμβουλίων δεν καταχωρίζονται σε κατάλληλα μητρώα.

Μηχανογραφημένα συστήματα τήρησης λογαριασμών. Τα μηχανογραφημένα συστήματα που εφαρμόζουν ορισμένα Συμβούλια παρουσιάζουν ελλείψεις και αδυναμίες.

Ακίνητη περιουσία των Συμβουλίων. Σε αρκετές περιπτώσεις η ακίνητη περιουσία των Κοινοτικών Συμβουλίων δεν είναι εγγεγραμμένη στο όνομα τους.

Ταμεία Προνοίας. Σε ορισμένα Συμβούλια τα Ταμεία Προνοίας λειτουργούν χωρίς εγκεκριμένους Κανονισμούς.

Σχέδια Υπηρεσίας και Κανονισμοί Προσωπικού Κοινοτικών Συμβουλίων. Σε αρκετά Κοινοτικά Συμβούλια δεν υπάρχουν σχέδια υπηρεσίας, με αποτέλεσμα να τοποθετούνται υπάλληλοι σε βαθμίδες κλιμάκων πιο ψηλές απ' ό,τι θα έπρεπε ή να τους παραχωρούνται επιπρόσθετες ετήσιες προσαυξήσεις αντικανονικά.

Ατιμολόγητο νερό. Το ποσοστό ατιμολόγητου νερού σε ορισμένα Κοινοτικά Συμβούλια είναι υπερβολικά ψηλό και υπερβαίνει κατά πολύ το λογικά επιτρεπτό όριο, ενώ σε αρκετά Κοινοτικά Συμβούλια δεν τηρούνται στοιχεία σχετικά με το ποσοστό ατιμολόγητου νερού.

Τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας. Αρκετά Κοινοτικά Συμβούλια εξακολουθούν να μην επιβάλλουν τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας, όπως έχουν εξουσία σύμφωνα με το άρθρο 74 του Νόμου.

Διατάξεις των περί Κοινοτήτων Νόμων σε σχέση με την επανεκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας. Στους περί Κοινοτήτων Νόμους του 1999 μέχρι 2007, δεν υπάρχει διάταξη ώστε για σκοπούς επιβολής τελών ακίνητης ιδιοκτησίας, να μπορεί να ληφθεί υπόψη η αξία της ιδιοκτησίας όπως αυτή δυνατόν να αναθεωρηθεί/επανεκτιμηθεί από τον Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Ως αποτέλεσμα τα Κοινοτικά Συμβούλια έχουν σημαντική απώλεια δημοσίων εσόδων καθώς οι αξίες των ακινήτων, μετά την τελευταία γενική εκτίμηση 1.1.1980, αυξήθηκαν σημαντικά, λόγω τροποποιήσεων στα τοπικά σχέδια/πολεοδομικές ζώνες και της ανάπτυξης που παρατηρήθηκε.

Εισηγήθηκε σχετική τροποποίηση των περί Κοινοτήτων Νόμων, διαδικασία που βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη.

2.4 ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

(α) Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού

Αιφνιδιαστικοί έλεγχοι εφαρμογής προγραμμάτων. Κατά το έτος 2007 διενεργήθηκαν 111 αιφνιδιαστικές επισκέψεις από λειτουργούς της Αρχής, για έλεγχο της εφαρμογής 108 προγραμμάτων, που αντιστοιχεί σε ποσοστό μόνο 1,8% των εγκριθέντων προγραμμάτων.

Καταβολή ενισχύσεων για προγράμματα που οργανώνονται από Εργοδοτικές και Εργατικές Οργανώσεις. Οι ενισχύσεις που καταβλήθηκαν στις Εργοδοτικές και Εργατικές Οργανώσεις, οι οποίες εκπροσωπούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής, ανέρχονται, για τα τελευταία 9 χρόνια, στο ποσό των £4,9 εκ., το οποίο αποτελεί ποσοστό 23% του συνολικού ποσού που καταβλήθηκε στα Ιδρύματα Κατάρτισης.

Σχέδιο Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για μικρομεσαίες επιχειρήσεις – Ενδεχόμενη κατάχρηση του Σχεδίου με υπερτιμολογήσεις μελετών. Από έλεγχο της Υπηρεσίας μου, φαίνεται να γινόταν υπερτιμολόγηση των δικαιούχων Κοινοτικών Συμβουλιών και Δήμων από πλευράς των συμβούλων, με αποτέλεσμα το ποσό της χορηγίας που καταβαλλόταν στους δικαιούχους να υπερέβαινε σημαντικά το ποσό της χορηγίας που θα έπρεπε να καταβαλλόταν και να αποτελούσε το 100% του πραγματικού κόστους της μελέτης, αντί μέχρι και το 50% που προέβλεπε το Σχέδιο.

(β) Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Ηλεκτροπαραγωγός Σταθμός Βασιλικού (Φάση III).

(i) Ανάθεση Σύμβασης. Για την κατασκευή της Φάσης III του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού, προκηρύχθηκε δύο φορές σχετικός Διαγωνισμός, ο οποίος ακυρώθηκε, με αποτέλεσμα να επηρεαστεί η υλοποίηση του αναπτυξιακού προγράμματος της Αρχής και να υποστεί πρόσθετα έξοδα (πληρωμές Συμβούλων και έξοδα διοίκησης). Σχετικά με τον νέο διαγωνισμό, εκκρεμεί απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε προσφυγή του αποτυχόντα προσφοροδότη.

(ii) Εκτέλεση Σύμβασης. Λόγω της καθυστέρησης στη σύναψη της σύμβασης το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε την επίσπευση του χρόνου παράδοσης της Μονάδας από 24 σε 22 μήνες έναντι ποσού €3,5 εκ. Τον Αύγουστο 2006 ανατέθηκαν επιπλέον εργασίες στον εργολάβο έναντι ποσού €2,73 εκ. Το Δεκέμβριο του ίδιου έτους αποφασίστηκε επίσης η εγκατάσταση ατμοστροβίλου και γεννήτριας διαφορετικού κατασκευαστή από αυτόν που προβλεπόταν στη σύμβαση, λόγω κυρίως αυξημένης δυναμικότητας, έναντι επιπλέον δαπάνης €0,9 εκ.

(iii) Πρόοδος Εργασιών. Παρατηρήθηκε καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των εργασιών για λειτουργία της Μονάδας σε μορφή Ανοικτού Κύκλου σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που συμφωνήθηκε μεταξύ της Αρχής και του εργολάβου για επίσπευση της παράδοσης και λειτουργίας της μέχρι την 1 Μαΐου 2008. Παρατηρήθηκε επίσης καθυστέρηση στην πρόοδο των εργασιών που αφορούν στην λειτουργία της Μονάδας σε μορφή Συνδυασμένου Κύκλου.

Ηλεκτροπαραγωγός Σταθμός Βασιλικού (Φάση II). Παρατηρήθηκαν καθυστερήσεις στην πρόοδο των εργασιών στα επιμέρους τμήματα οι οποίες όμως δεν επηρέασαν την τελική ολοκλήρωση του έργου με βάση το χρονοδιάγραμμα του έργου ενώ, ο εργολάβος υπέβαλε απαιτήσεις για παράταση χρόνου 60 εβδομάδων με συνεπαγόμενη αποζημίωση £1,23 εκ. Αναμένεται η συμπλήρωση της αξιολόγησης των απαιτήσεων του εργολάβου από την Αρχή για σκοπούς επιμερισμού της ευθύνης.

Στρατηγική για Αντιμετώπιση του Ανταγωνισμού. Στα πλαίσια της αντιμετώπισης του ανταγωνισμού, το Συμβούλιο αποφάσισε τη σύσταση υπηρεσιακών επιτροπών, για την υποβολή εισηγήσεων αναφορικά με τη στρατηγική της Αρχής για την αντιμετώπιση του ανταγωνισμού και για την υποβολή ενώπιον του προγράμματος μείωσης των εξόδων που να καλύπτει όλο το φάσμα των λειτουργιών της Αρχής, χωρίς ωστόσο η απόφαση να υλοποιηθεί στον επιθυμητό βαθμό.

Προβλήματα στη διαδικασία προσφορών. Διαπιστώθηκαν διάφορα προβλήματα που σχετίζονται με την προκήρυξη, αξιολόγηση, κατακύρωση ή/και ακύρωση των προσφορών, τις τεχνικές προδιαγραφές και τους όρους των προσφορών, τις σχετικές εγγυητικές και την περίοδο ισχύος των προσφορών.

Απώλεια εσόδων.

(i) Υποκλοπή ηλεκτρικού ρεύματος. Η αξία της μη καταγραφείσας κατανάλωσης σε παλαιότερες υποθέσεις υποκλοπής υπολογίστηκε σε £2,9 εκ. στην οποία, αν προστεθούν η συνεισφορά στο ΡΙΚ, ο ΦΠΑ, οι τόκοι και τα έξοδα διερεύνησης, το ποσό αυξάνεται σε £4,2 εκ. από το οποίο μέχρι σήμερα εισπράχθηκε ποσό £1,1 εκ. περίπου.

Από έλεγχο που έγινε το 2007 εντοπίστηκαν ακόμη 166 περιπτώσεις υποκλοπής ρεύματος.

(ii) Αλλαγή παλαιών μετρητών. Υπάρχουν περίπου 56 000 μετρητές ηλικίας πέραν των 30 ετών με πιθανότητα να μην καταγράφεται σωστά η σχετική κατανάλωση. Την 1.12.2006 άρχισε η αντικατάσταση τους και μέχρι τις 31.12.2007 αντικαταστάθηκαν συνολικά 34 011 μετρητές έναντι συνολικού κόστους £216.553.

Παράβαση των όρων λειτουργίας των Ηλεκτροπαραγωγών Σταθμών. Για τα έτη 2006 και 2007 η Αρχή δεν έχει ετοιμάσει και αποστέλλει προς το αρμόδιο Υπουργείο τις αναλυτικές εκθέσεις αξιολόγησης των μετρήσεων ποιότητας αέρα γύρω από τους ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς, καθώς δεν λήφθηκε ο αναγκαίος αριθμός έγκυρων μετρήσεων που απαιτείτο από τις σχετικές άδειες. Επιπρόσθετα υπάρχει σοβαρό πρόβλημα, κυρίως στους σταθμούς Βασιλικού και Δεκέλειας, αναφορικά με την εκπομπή ρύπων πέραν των επιτρεπόμενων από τις σχετικές άδειες ορίων ενώ για το σταθμό Βασιλικού εκκρεμεί ήδη σχετικό Κατηγορητήριο εναντίον της Αρχής, για παράβαση των όρων της άδειας λειτουργίας του και των περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμων.

Συμβόλαιο Παροχής Υπηρεσιών. Η Αρχή ακολούθησε τη διαδικασία πρόσληψης ατόμων με τη μέθοδο της μίσθωσης υπηρεσιών για περιορισμένο χρόνο ενώ ο σκοπός και το πνεύμα της νομοθεσίας που διέπει τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων, έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (Ν.11(Ι)/2006) δεν καλύπτει την έμμεση απασχόληση προσωπικού με την μορφή μίσθωσης υπηρεσιών, αλλά μόνο την εξασφάλιση/αγορά υπηρεσιών στις περιπτώσεις που υπάρχουν συγκεκριμένα παραδοτέα τα οποία παραδίδονται εντός συγκεκριμένης χρονικής περιόδου.

Στις 31.12.2007 η Αρχή απασχολούσε 32 άτομα (37 το Μάρτιο του 2008) διαφόρων ειδικοτήτων με συμβόλαιο αγοράς υπηρεσιών, τα πλείστα των οποίων συνεχίζει μέχρι και σήμερα να ανανεώνει.

Πρώρη αφυπηρέτηση βάσει του Κανονισμού 29Α των περί ΑΗΚ (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών του 1986-1996. Ο πιο πάνω Κανονισμός ο οποίος θεσπίστηκε το 1996, αρχικά για περίοδο 2 ετών και έκτοτε συνεχίζει να εφαρμόζεται μέσω της ψήφισης σχετικής πρόνοιας στους ετήσιους Προϋπολογισμούς της ΑΗΚ, έχει καταστεί πλέον μόνιμος θεσμός και ως εκ τούτου συνιστά στην ουσία πρόσθετο συνταξιοδοτικό ωφέλημα.

Από την έναρξη του σχεδίου το 1996 μέχρι και το 2007 (για 11 συνεχή χρόνια) έχουν αφυπηρετήσει πρόωρα συνολικά 276 υπάλληλοι και το συνολικό επιπρόσθετο φιλοδώρημα που τους καταβλήθηκε ανέρχεται στα £5,3 εκ., ενώ βασικό κριτήριο για τον αριθμό των αιτητών που εγκρίνονται για πρόωρη αφυπηρέτηση φαίνεται να είναι η ύπαρξη διαθέσιμων πιστώσεων στον Προϋπολογισμό.

(γ) Αρχή Κρατικών Εκθέσεων

Δάνεια. Λόγω προβλημάτων ρευστότητας, δεν έγινε οποιαδήποτε αποπληρωμή για το δάνειο ύψους £336.623, της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας κατά τα πέντε τελευταία έτη (2003-2007) ενώ, έχει καταστεί ληξιπρόθεσμο από 31.12.2005. Από το Μάρτιο 2008 η Αρχή ξεκίνησε την αποπληρωμή του πιο πάνω δανείου.

Ταμειακή ρευστότητα. Στις 31.12.2007 οι τρέχουσες υποχρεώσεις της Αρχής ανέρχονταν σε £1.138.809, ενώ το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν £646.500, δηλαδή υπήρχε έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £492.309 (πλεόνασμα £87.076 στις 31.12.2006), που καταδεικνύει ότι η Αρχή αντιμετωπίζει πρόβλημα ρευστότητας.

Στρατηγικός Σχεδιασμός. Για την δημιουργία Σύγχρονου Εκθεσιακού και Συνεδριακού Κέντρου το Συμβούλιο της Αρχής αποφάσισε να υιοθετήσει την τελική έκθεση του Ολοκληρωμένου Σχεδιασμού Ανάπτυξης (Master Plan) που ετοίμασε συγκεκριμένη εταιρεία και να εγκρίνει τα χρονοδιαγράμματα για την υλοποίηση του πιο πάνω σχεδιασμού. Το συνολικό κόστος της επένδυσης της Αρχής υπολογίζεται να ανέλθει περίπου στα £20 εκ. Επειδή για την υλοποίηση των έργων παρουσιάζονται αρκετά εμπόδια, εισηγήθηκα όπως γίνει επανεκτίμηση της βιωσιμότητάς τους πράγμα που δεν έγινε, αλλά το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, προκειμένου να μπορέσει να προχωρήσει με τις προγραμματισμένες αναπτύξεις, να προτείνει στην Κυβέρνηση να ακυρώσει τη σύμβαση που έχει για την χρήση της γης έκτασης 264 000 τ.μ., με αντάλλαγμα να μεταβιβαστεί επ' ονόματι της Αρχής περίπου το μισό της πιο πάνω έκτασης.

Άδειες οικοδομής. Δεν έχουν εξασφαλιστεί άδειες οικοδομής από την αρμόδια αρχή για αρκετά περίπτερα που ανεγέρθηκαν στο χώρο της Αρχής.

(δ) Αρχή Λιμένων Κύπρου

Δαπάνες για υπερωριακή απασχόληση στο Τμήμα Εκμετάλλευσης. Η εφαρμογή του συστήματος βάρδιας δεν συνέβαλε στο βαθμό που αναμενόταν στη μείωση των υπερωριών και οι δαπάνες για υπερωριακή εργασία κατά το 2007 ανήλθαν σε £1,4 εκ. σε σύγκριση με £1,5 εκ. το 2006.

Κατασκευή νέας αίθουσας επιβατών. Υπάρχει σοβαρή καθυστέρηση στην υλοποίηση του πιο πάνω έργου, το οποίο σύμφωνα με τα αρχικά χρονοδιαγράμματα θα έπρεπε να είχε ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2007. Τον Αύγουστο 2008 υποβλήθηκαν νέα προσχέδια και αναθεωρημένο πρόγραμμα με ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου το Δεκέμβριο 2011. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή η οποία χρηματοδοτεί μερικώς το έργο ενέκρινε παράταση για την ολοκλήρωση του έργου μέχρι το 2010. Μέχρι την ετοιμασία της Έκθεσής μου η Αρχή δεν είχε αποταθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για επιπρόσθετη παράταση και υπάρχει το ενδεχόμενο να ζητηθεί η επιστροφή της χρηματοδότησης αυτής, ύψους €1,6 εκ.

Μελέτη σκοπιμότητας για την επέκταση του λιμανιού Λεμεσού. Με βάση τη μελέτη, η οποία ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο 2008, η βιωσιμότητα του έργου, το οποίο θα στοιχίσει £38,6 εκ., είναι αμφίβολη και εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την πραγματοποίηση διαφόρων υποθέσεων. Επίσης επηρεάζεται από διάφορους άλλους παράγοντες όπως η δυνατότητα συνεργασίας με μεγάλες ναυτιλιακές εταιρείες και η δυνατότητα λειτουργίας 3^{ης} βάρδιας.

Λιμάνι Βασιλικού. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου το 2005 παραχωρήθηκε η χρήση ολόκληρου του χερσαίου χώρου του λιμανιού σε 12 εταιρείες. Οι περισσότερες άδειες χρήσης είναι για 18 έτη με δικαίωμα ανανέωσης για ακόμη 10 έτη. Το 2006 το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να προχωρήσει στη διεξαγωγή μελέτης (master plan) για την ανάπτυξη του λιμανιού σε βιομηχανικό λιμάνι.

Συμφωνία εξαγοράς του Συνδέσμου Αδειούχων Λιμενικών Αχθοφόρων (ΣΑΛΑ) από το Σύνδεσμο Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου (ΣΝΠΚ). Η συμφωνία διαλαμβάνει πληρωμή δικαιωμάτων στην αρχή ύψους £900.000 το χρόνο με ετήσια αύξηση 3%. Επίσης ο ΣΝΠΚ θα αναλάβει την αποπληρωμή των συσσωρευμένων οφειλών του ΣΑΛΑ για την περίοδο 1991-2004 το ύψος των οποίων υπολογίστηκε από την Αρχή σε £3,5 εκ. Με βάση υπολογισμούς της Υπηρεσίας μου οι συσσωρευμένες οφειλές μέχρι το 2006 είναι πολύ μεγαλύτερες.

(ε) Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου

Μετρητά και κυβερνητικά χρεώγραφα. Στις 31.12.2007 υπήρχαν μετρητά £218,8 εκ., το μεγαλύτερο μέρος των οποίων ήταν κατατεθειμένα σε εμπορικές τράπεζες. Σύμφωνα με οδηγίες του Υπουργού Οικονομικών, που εκδόθηκαν τον Απρίλιο 1992 δυνάμει του περί Νομικών

Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Επενδύσεις) Νόμου του 1991, τα ταμειακά διαθέσιμα θα έπρεπε σταδιακά εντός 10 ετών να επενδυθούν σε κυβερνητικά χρεώγραφα.

Αποζημίωση για πρόωρη αφυπηρέτηση. Η αποζημίωση για πρόωρη αφυπηρέτηση καθορίζεται στην απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου αρ. 350/2002. Το Συμβούλιο ενέκρινε την καταβολή αποζημιώσεων στον Ανώτατο Εκτελεστικό Διευθυντή που είναι σχεδόν διπλάσια από το ποσό που θα έπρεπε να καταβληθεί σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση, με επίκληση τη συνολική προσφορά του, επιχείρημα που δεν συνάδει με τη φιλοσοφία του Σχεδίου.

Προσφορές.

(i) Αγορά Συμβουλευτικών Υπηρεσιών. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε το 2005 όπως προχωρήσει στην αγορά συμβουλευτικών υπηρεσιών από συγκεκριμένο οίκο, με συνοπτικές διαδικασίες, για την προώθηση ευρυζωνικών υπηρεσιών και τη δημιουργία ολοκληρωμένου δικτύου σταθερής και κινητής τηλεφωνίας. Η αμοιβή των συμβούλων καθορίστηκε σε €215.000. Στην έκθεση τους οι σύμβουλοι εισηγήθηκαν την προώθηση του έργου σε 4 φάσεις και το κόστος υπολογίστηκε σε £9-13 εκ. και με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης 18 μήνες δηλαδή μέχρι το Μάρτιο 2007. Ακολούθως υπογράφηκε νέα συμφωνία με τους συμβούλους για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και ανάπτυξη λογισμικού με αναμενόμενο κόστος £1,2-1,5 εκ. ενώ στη συνέχεια η συμφωνία αυτή αντικαταστάθηκε με άλλη συμφωνία με σκοπό την ταυτόχρονη υλοποίηση όλων των φάσεων του έργου, με αναμενόμενο κόστος £5,4 εκ. Παρατήρησα ότι το έργο παρουσιάζει καθυστέρηση και η εμπορική εισαγωγή των νέων υπηρεσιών έχει μετατεθεί σε μεταγενέστερο στάδιο.

(ii) Σύστημα Ίνας στο Διακλαδωτή. Η προσφορά κατακυρώθηκε το 2003 έναντι ποσού €6,2 εκ. Στην εξέλιξη του έργου παρατηρήθηκαν σοβαρά τεχνικά προβλήματα με αποτέλεσμα το έργο να μην ολοκληρωθεί και η συμφωνία να ακυρωθεί στις 24.7.2007.

(στ) Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου

Λειτουργία της Επιτροπής και οικονομικές εκκρεμότητες με την Κυβέρνηση. Με την αλλαγή στη λειτουργία της Επιτροπής από 1.5.2004 και τον τερματισμό της κυβερνητικής χορηγίας, έχουν δημιουργηθεί ορισμένες οικονομικές εκκρεμότητες με την Κυβέρνηση, ο χειρισμός των οποίων δεν έχει αποφασιστεί ούτε και ο τρόπος παρουσιάσής τους στις οικονομικές καταστάσεις της Επιτροπής. Για την περίοδο από 1.5.2004 μέχρι 31.12.2004 και για το οικονομικό έτος 2005, η Επιτροπή υπέβαλε στην Υπηρεσία μου για έλεγχο, πρόχειρες μη υπογεγραμμένες οικονομικές καταστάσεις και οι εκθέσεις ελέγχου προς την Επιτροπή δεν έχουν ακόμη εκδοθεί, ενώ οι οικονομικές καταστάσεις για τα έτη 2006 και 2007 υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου για έλεγχο στις 24 Οκτωβρίου 2008.

(ζ) Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου

Ανέγερση κτιρίου. Παρόλο που έχουν παρέλθει πέραν των έξι χρόνων από την αρχική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 56.232 ημερ. 31.7.2002 εντούτοις δεν έχουν γίνει ουσιώδεις εργασίες για την έναρξη των εργασιών ανέγερσης του κτιρίου, ενώ η καθυστέρηση αυτή οδήγησε στον διπλασιασμό της προϋπολογισμένης δαπάνης του έργου από €10,3 εκ.(£6 εκ.) σε €20,5 εκ. (£12 εκ.)

Παρατήρησα επίσης ότι ορισμένες πρόνοιες στη συμπληρωματική συμφωνία που υπογράφηκε μεταξύ του Οργανισμού και του αρχιτέκτονα του έργου δεν διασφαλίζουν, κατά την απόψή μου, τα συμφέροντα του Οργανισμού ενώ τα έγγραφα του διαγωνισμού για την ανέγερση του κτιρίου δεν στάληκαν για απόψεις στην Υπηρεσία μου σύμφωνα με τη νενομισμένη διαδικασία και λόγω της παράλειψης αυτής, η Υπηρεσία μου δεν είχε την ευκαιρία να τα εξετάσει πριν την υποβολή των προσφορών.

(η) Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού

Στρατηγικός σχεδιασμός. Δεν υπάρχει μακροπρόθεσμος στρατηγικός σχεδιασμός όσον αφορά στον αγωνιστικό και κοινωνικό αθλητισμό και τη δημιουργία αθλητικών χώρων.

Εσωτερικός έλεγχος. Παρά τα μέτρα βελτίωσης που τροχοδρομήθηκαν από τον Οργανισμό το σύστημα εσωτερικού ελέγχου συνεχίζει να παρουσιάζει αδυναμίες, κυρίως σε ό,τι αφορά στην εποπτεία των διαφόρων εργασιών του Οργανισμού τόσο στον οικονομικό και τεχνικό τομέα, όσο και στον αθλητικό τομέα.

Επιχορηγήσεις αθλητικών φορέων. Κατά το 2007 παραχωρήθηκαν σε ομοσπονδίες και σωματεία επιχορηγήσεις ύψους £5,2 εκ.. Ο έλεγχος των επιχορηγήσεων των ομοσπονδιών ύψους £3,3 εκ. συνεχίζει να μην είναι ικανοποιητικός.

Άδειες οικοδομής αθλητικών χώρων. Εξακολουθεί να μην έχουν εξασφαλιστεί άδειες οικοδομής για όλους τους αθλητικούς χώρους.

Έλεγχος και καταλληλότητα σταδίων. Ύστερα από επιθεώρηση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, μόνο πέντε από τα εννέα στάδια του πρωταθλήματος Α΄ Κατηγορίας κρίθηκαν κατάλληλα, ενώ δεν έχουν γίνει ενέργειες για να ελεγχθεί η καταλληλότητα των σταδίων Β΄, Γ΄ και Δ΄ κατηγορίας.

Κριτήρια επιχορήγησης αθλητικών χώρων. Δεν ακολουθούνται πάντοτε τα κριτήρια του Οργανισμού, όπως αυτά εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο για δημιουργία και βελτιώσεις αθλητικών χώρων.

Ιδιωτικές Σχολές Γυμναστικής. Διαπιστώθηκε μεγάλη καθυστέρηση στη δημιουργία της υποδομής για την εφαρμογή των περί Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής Κανονισμών του 1995 με αποτέλεσμα να λειτουργούν συνολικά 188 γυμναστήρια (επιπλέον γυμναστήρια σε ξενοδοχεία) από τα οποία τα πλείστα δεν έχουν ελεγχθεί και μόνο τα 38 έχουν εγκριθεί για εξασφάλιση άδειας λειτουργίας. Επίσης εξακολουθεί να παρατηρείται καθυστέρηση στη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον εκείνων που δεν συμμορφώθηκαν με τις διατάξεις του Νόμου.

Προσφορές – Συμβόλαια εκτέλεσης έργων. Διαπιστώθηκαν λάθη, αδυναμίες ή/και παραλείψεις κυρίως σε ότι αφορά στην τήρηση των προνοιών του σχετικού Νόμου και των Κανονισμών Προσφορών, την ετοιμασία των όρων/προδιαγραφών των διαγωνισμών καθώς και των εκθέσεων αξιολόγησης.

Παραχώρηση επιπρόσθετων ωφελημάτων σε Ανώτερο Διοικητικό Λειτουργό κατά την εθελοντική πρόωρη αφυπηρέτησή του. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού με απόφαση του στις 18.12.2007 ενέκρινε την παραχώρηση επιπρόσθετων ωφελημάτων ύψους £75.000 σε Ανώτερο Διοικητικό Λειτουργό, κατά την εθελοντική πρόωρη αφυπηρέτησή του, η οποία δεν συνάδει με τους Νόμους και Κανονισμούς του Οργανισμού.

Αθλητικές Εστίες ΓΣΠ. Υπάρχουν σημαντικές καθυστερήσεις στην αποπεράτωση του έργου, το κόστος αναμένεται να υπερβεί σημαντικά το προϋπολογισθέν και το συμφωνηθέν ποσό και υπάρχουν σημαντικές απαιτήσεις για αποζημιώσεις εκ μέρους του εργολάβου. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να εγκρίνει, χωρίς επιπλέον κόστος για το Δημόσιο, την ανάθεση της διαχείρισης του έργου στην παρούσα του κατάσταση στο ΓΣΠ. Αποφάσισε, επίσης, την καταβολή ποσού £356.418 για τη συμπλήρωση του έργου από τον Προϋπολογισμό του ΚΟΑ για το 2008.

Νέο Κλειστό Αθλητικό Κέντρο στη Λεμεσό. Λόγω σοβαρής υπέρβασης στον προϋπολογισμό του έργου και αδυναμίας του Οργανισμού να πληρώσει έγκαιρα στον εργολάβο τα ποσά των πιστοποιητικών πληρωμής, προκλήθηκε σοβαρή καθυστέρηση στην πρόοδο των εργασιών, για την οποία ο εργολάβος υπέβαλε οικονομικές απαιτήσεις. Ύστερα από έγκριση της συμφωνίας που έγινε με τον εργολάβο από το Υπουργικό Συμβούλιο, καταβλήθηκε στον εργολάβο αποζημίωση ύψους £1,5 εκ.. Ο τελικός λογαριασμός του έργου εξετάζεται από τους Ιδιώτες

Μελετητές οι οποίοι υπέβαλαν και δικές τους απαιτήσεις, τις οποίες δεν αποδέχτηκε ο Οργανισμός, και το θέμα παραπέμφθηκε σε διαιτησία.

(θ) Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού

Διαγωνισμοί για διαφημιστική εκστρατεία του Οργανισμού, στο Ην. Βασίλειο και την Ιρλανδία κατά το 2007 με προϋπολογιζόμενο κόστος Stg£1.839.929 και £254.983 αντίστοιχα. Λόγω καθυστέρησης στη διαδικασία προσφορών, την κατακύρωση και την έναρξη της διαφημιστικής εκστρατείας εγείρονται ερωτήματα για την δυνατότητα έγκαιρης και αποτελεσματικής διαφήμισης.

Συνεργασίες με οργανωτές ταξιδιών για διεξαγωγή διαφημιστικών ενεργειών. Δεν ακολουθούνται οι διαδικασίες που προβλέπονται στον περί συμβάσεων Νόμο για τη σύναψη και εκτέλεση συμβάσεων σχετικά με τις συνεργασίες με οργανωτές ταξιδιών.

Ανανέωση αδειών λειτουργίας κέντρων αναψυχής. Από τα 3 231 κέντρα αναψυχής όλων των κατηγοριών, τα 783 φαίνεται να λειτουργούν χωρίς άδεια λειτουργίας, ενώ 712 από αυτά δεν έχουν εξασφαλίσει ούτε άδεια οικοδομής και πιστοποιητικό τελικής έγκρισης της αρμόδιας αρχής, με βάση το οποίο εξακριβώνεται η καταλληλότητα των σχετικών χώρων.

Χορηγίες/συνεργασίες υπό μορφή ενισχύσεων τουριστικών δραστηριοτήτων. Δεν κατέστη δυνατή η εξακρίβωση της ορθότητας των σχετικών ποσών που οφείλονται προς τους οργανωτές ταξιδιών. Επιπρόσθετα τα στοιχεία που υποστηρίζουν τις σχετικές πληρωμές που διενεργήθηκαν δεν επιβεβαιώνουν ότι τα οφέλη που θα προκύψουν από τη διενέργεια των συγκεκριμένων διαφημιστικών εκστρατειών συγκρίνονται θετικά σε σχέση με τα ποσά που καταβλήθηκαν.

(ι) Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας

Εθνική ποσότητα αναφοράς (ποσοστώσεις). Κατά το γαλακτοκομικό έτος που έληξε στις 31.3.2007, σημειώθηκε υπέρβαση της εθνικής ποσότητας αναφοράς, με αποτέλεσμα να καταβληθεί Συμπληρωματική Εισφορά (Levy) ύψους £115.214.

Παραχώρηση ενισχύσεων στους τομείς της χοιροτροφίας, που πλήγηκαν λόγω των περιοριστικών μέτρων για αντιμετώπιση του αφθώδους πυρετού. Με την απόφασή του αρ. 66.548, ημερ. 5.12.2007, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την παραχώρηση διαφόρων ενισχύσεων στους τομείς που πλήγηκαν λόγω των περιοριστικών μέτρων, τα οποία περιλάμβαναν και την παραχώρηση ποσού μέχρι περίπου £3 εκ. στον Οργανισμό για εφαρμογή Σχεδίου εξαγωγών του κρέατος των υπέρβαρων χοίρων. Από τον έλεγχο του Σχεδίου, παρατηρήθηκαν διάφορες αδυναμίες, παραλείψεις και προβλήματα, τα οποία αφορούσαν:

- στη σφαγή ζώων με βάρος μικρότερο των 110 κιλών που θεωρήθηκε ως το ελάχιστο βάρος υπέρβαρου χοίρου για σκοπούς αποζημίωσης των χοιροτρόφων,
- στη σφαγή χοίρων που βρίσκονταν εντός της ζώνης επιτήρησης των 10 χιλιομέτρων, που σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου η εξαγωγή κρέατος απαγορεύεται,
- στην καθυστέρηση στην ολοκλήρωση του Σχεδίου, με αποτέλεσμα το Κράτος να επιβαρύνεται με πρόσθετες δαπάνες,
- στην προσφορά για πώληση κατεψυγμένων αποστεωμένων κρεάτων για εξαγωγή και
- στις εντολές του Οργανισμού για σφαγή χοίρων, στα ζυγιστικά, στα δελτία εισαγωγής και στις κάρτες αποθήκης.

Σφαγή 2 910 υπέρβαρων χοίρων που έγινε στο σφαγείο συγκεκριμένης εταιρείας. Κατά την περίοδο 4.12.2007-16.12.2007 σφάχτηκαν και αποστεώθηκαν από συγκεκριμένη εταιρεία, με την ευθύνη των ίδιων των χοιροτρόφων, 2 910 χοίροι που ήταν εκτός του Σχεδίου που ανατέθηκε στον Οργανισμό, εκ των οποίων οι 996 χοίροι προέρχονται από μονάδες της ζώνης επιτήρησης των 10 χιλιομέτρων, τα σφάγια των οποίων δεν μπορούν να εξαχθούν.

(ια) Πανεπιστήμιο Κύπρου

Οικονομικές καταστάσεις. Οι οικονομικές καταστάσεις για τα έτη 2005 και 2006 υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου για έλεγχο τον Αύγουστο και Οκτώβριο 2008, αντίστοιχα, ενώ για το 2007 δεν υποβλήθηκαν ακόμα στην Υπηρεσία μου για έλεγχο.

Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει ελλείψεις και αδυναμίες τόσο στην οικονομική διαχείριση όσο και στην πλήρη συμμόρφωση προς τις διατάξεις των Νόμων, των Κανονισμών και των Κανόνων.

Ερευνητικά προγράμματα. Η διαχείριση των ερευνητικών προγραμμάτων εξακολουθεί να παρουσιάζει αδυναμίες που οφείλονται στην έλλειψη γραπτών οδηγιών, στη μη τήρηση απαραίτητων στοιχείων και μητρώων, στη μη ικανοποιητική πληροφόρηση της Επιτροπής Έρευνας, στη διενέργεια πληρωμών χωρίς τα απαραίτητα υποστηρικτικά στοιχεία και εξουσιοδοτήσεις, στη μη άσκηση κατάλληλης εποπτείας σε ότι αφορά στη διαχείριση τους και στη μη κατάλληλη δραστηριοποίηση της Υπηρεσίας Έρευνας και Διεθνών Σχέσεων.

Έργα Πανεπιστημιούπολης. Λόγω διαφοροποίησης του αναπτυξιακού προγράμματος του Πανεπιστημίου, της αναθεώρησης των κτιριολογικών δεδομένων και των αυξήσεων των τιμών, ο συνολικός προϋπολογισμός των έργων αυξήθηκε σε περίπου €410 εκ., σε σύγκριση με €148 εκ. που ήταν η αρχική εκτίμηση το 1995.

Παροχή υπηρεσιών σε τρίτους. Το Πανεπιστήμιο, η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου, τα Ακαδημαϊκά Τμήματα και το Ακαδημαϊκό Προσωπικό παρέχουν και άλλες υπηρεσίες σε τρίτους, πέραν των αυστηρά εκπαιδευτικών υπηρεσιών και ερευνητικών δραστηριοτήτων, οι οποίες δεν φαίνεται να καλύπτονται νομοθετικά. Επιπλέον, η παροχή ορισμένων υπηρεσιών από το ίδιο το Πανεπιστήμιο ή τη Βιβλιοθήκη δεν συνάδει με τους σκοπούς του Πανεπιστημίου, όπως αυτοί καθορίζονται στον περί Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμο.

Στις πλείστες περιπτώσεις δεν υπάρχει έγκριση του Συμβουλίου ούτε και υπογράφεται πάντοτε σχετικό συμβόλαιο.

(ιβ) Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου

Έλλειμμα στο Κεφάλαιο κίνησης. Η χρόνια πληγή του Ιδρύματος εξακολουθεί να παραμένει το σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας. Στις 31.12.2007 οι τρέχουσες υποχρεώσεις του Ιδρύματος ανέρχονταν σε £7,70 εκ. (£6,37 εκ. το 2006), ενώ το τρεχούμενο ενεργητικό ήταν £5,39 εκ. (£5,42 εκ. το 2006), δηλαδή υπήρχε έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £2,31 εκ. (£0,95 εκ. το 2006).

Ταμείο Συντάξεων. Η μη καταβολή των ελλειμματικών εισφορών επί σειρά ετών, καθιστά άμεση την ανάγκη υιοθέτησης σταθερής και εφικτής μεθόδου χρηματοδότησης του Ταμείου, για κάλυψη των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των υπαλλήλων του Ιδρύματος.

Προσφορές. Διαπιστώθηκαν αδυναμίες στη διαδικασία ζήτησης προσφορών, όπως και στην παρακολούθηση της εκτέλεσης των συμβάσεων.

Διαφημίσεις. Δεν υπάρχουν σε όλες τις περιπτώσεις γραπτές συμφωνίες και δεν υπάρχει καθορισμένο διαδικαστικό πλαίσιο σύναψης τέτοιων συμφωνιών ούτε και για την παραχώρηση δωρεάν διαφημιστικού χρόνου.

(ιγ) Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λευκωσίας

Αύξηση αποχετευτικών τελών για κάλυψη της δαπάνης για ολική ασφατική επίστρωση των δρόμων που επηρεάζονται από την κατασκευή του αποχετευτικού συστήματος. Το Συμβούλιο συνέχισε την τακτική της πλήρους ασφατόστρωσης των δρόμων στις περιοχές όπου συμπληρώνεται το αποχετευτικό σύστημα, χωρίς τούτο να καλύπτεται από τις διατάξεις του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου. Για την αποπληρωμή του δανείου που θα απαιτηθεί για

κάλυψη της σχετικής δαπάνης, το Συμβούλιο αποφάσισε την αύξηση των αποχετευτικών τελών κατά 0,5‰ από 1.1.2006 και κατά 0,5‰ από 1.1.2007. Η ολική δαπάνη για την πλήρη ασφαλτόστρωση των δρόμων ανήλθε μέχρι τις 31.12.2007 σε £11.123.512.

Συμβόλαια για ασφαλικές εργασίες σε δρόμους που εκτελούνται αποχετευτικά δίκτυα. Έχουν παρατηρηθεί σοβαρές αδυναμίες στην επίβλεψη και στον έλεγχο της ποιότητας των εκτελουμένων εργασιών. Παρατήρησα ότι έχοντας υπόψη ότι, με την κατασκευή του αποχετευτικού συστήματος, θα ασφαλτοστρωθούν οι περισσότεροι δρόμοι της ευρύτερης Λευκωσίας, έναντι δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ, είναι πολύ σημαντική η τήρηση των προδιαγραφών και όρων των συμβάσεων, ώστε να διασφαλίζεται ο αναμενόμενος κύκλος ζωής του ασφαλικού τάπητα.

(ιδ) Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πάφου.

Επιστροφές αποχετευτικών τελών σε ξενοδοχειακές μονάδες. Το Συμβούλιο συνεχίζει να μη συμμορφώνεται με την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου η οποία ακύρωσε τις αποφάσεις του Συμβουλίου για επιβολή αποχετευτικών τελών λυμάτων και ομβρίων επί της επανεκτιμημένης αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας ξενοδοχειακών μονάδων κατά τα έτη 1999 μέχρι 2003. Ως αποτέλεσμα της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου, το Συμβούλιο θα πρέπει, για τα έτη αυτά, να επανακαθορίσει και επανεπιβάλει τα τέλη επί των εκτιμημένων αξιών της γενικής εκτίμησης της 1.1.1980 και να επιστρέψει στις ξενοδοχειακές μονάδες που αφορούν, τα τέλη που έχουν καταβληθεί. Τον Απρίλιο του 2008, εννέα ξενοδοχειακές μονάδες κατέθεσαν αγωγές εναντίον του Συμβουλίου, ζητώντας την επιστροφή των οφειλόμενων ποσών, πλέον τόκους και νομικά και άλλα έξοδα.

Επέκταση της βιολογικής μονάδας της Β΄ Φάσης κατασκευής του αποχετευτικού συστήματος. Η λειτουργία και συντήρηση της υφιστάμενης βιολογικής μονάδας κατά την περίοδο κατασκευής της νέας μονάδας, ανατέθηκε ύστερα από προσφορές σε ιδιωτική εταιρεία, χωρίς να γίνει σύγκριση του ετήσιου κόστους συντήρησης (που γινόταν από το Συμβούλιο) σε σχέση με την τιμή του επιτυχόντα προσφοροδότη, η οποία είναι περίπου διπλάσια του κόστους συντήρησης από το Συμβούλιο, για τον κάθε ένα χρόνο.

Συμβόλαια C1 και C2A/2B για εγκατάσταση αποχετευτικών δικτύων. Για τα πιο πάνω συμβόλαια με ποσά £4.663.200 και £9.710.200 αντίστοιχα, τα οποία εκτελέστηκαν κατά την περίοδο 1999-2002, πληρώθηκαν μετά από διαπραγματεύσεις κατά το έτος 2007 και 2008 αντίστοιχα σημαντικές αποζημιώσεις προς τους ανάδοχους των έργων. Συγκεκριμένα για το συμβόλαιο C1 πληρώθηκε ποσό £1.350.000 το οποίο περιλαμβάνει και τόκους για 6 έτη και για το συμβόλαιο C2A/2B πληρώθηκε ποσό £3.650.000 το οποίο περιλαμβάνει και τόκους για 8 έτη. Οι κυριότεροι λόγοι που συνέτειναν στην δημιουργία των απαιτήσεων των αναδόχων ήταν κατά την άποψη της Υπηρεσίας μου οι καθυστερήσεις που προκλήθηκαν στο θέμα του εντοπισμού, της μετακίνησης και της προφύλαξης υπογείων υπηρεσιών καθώς και η μεγάλη πάροδος χρόνου που τα ζητήματα απαιτήσεων για παρατάσεις χρόνου και αποζημιώσεων παρέμεναν σε εκκρεμότητα.

(ιε) Συμβούλιο Ελαιοκομικών Προϊόντων

Τερματισμός της λειτουργίας του ΣΕΠ. Το Υπουργικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη την αδυναμία του Συμβουλίου να λειτουργήσει πάνω σε οικονομικά βιώσιμη βάση, ενέκρινε, με την απόφασή του αρ. 65.110 ημερομηνίας 28.2.2007, τον τερματισμό της λειτουργίας του, το συντομότερο δυνατό.

(ιστ) Συμβούλιο Κεντρικού Σφαγείου

Προβλήματα ρευστότητας. Το Συμβούλιο εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να αδυνατεί να τακτοποιήσει τις τρέχουσες υποχρεώσεις του, οι

οποίες στις 31.12.2007 ανέρχονταν σε £8,4 εκ., ενώ το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν £1,2 εκ., δηλαδή υπήρχε έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £7,2 εκ.

Καθυστέρηση στην πληρωμή των εισφορών Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Φόρου Εισοδήματος. Στις 31.12.2007 το Συμβούλιο χρωστούσε στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων ποσά ύψους £2.459.573 και £797.238, αντίστοιχα. Τα ποσά αυτά περιλαμβάνουν και επιβαρύνσεις μέχρι 31.12.2007, ύψους £298.213 και £295.522, αντίστοιχα.

Εγγυημένο Ομολογιακό Δάνειο. Το Συμβούλιο εξέδωσε το Δεκέμβριο του 1999 μέσω Επενδυτικού Οργανισμού ομολογιακό δάνειο ύψους £2.000.000 το οποίο ήταν εγγυημένο, ως προς την αποπληρωμή του κεφαλαίου και του τόκου από την Κυβέρνηση και το οποίο έληξε στις 17.12.2006. Λόγω αδυναμίας του Συμβουλίου να αποπληρώσει το πιο πάνω δάνειο, η αποπληρωμή του έγινε από τη Δημοκρατία στις 19.12.2007.

Δάνειο από Δανειστικούς Επιτρόπους. Το Συμβούλιο εξακολουθεί να μην καταβάλλει τις οφειλόμενες δόσεις και τους τόκους του πιο πάνω δανείου, οι οποίες, για την περίοδο 2002-2007 ανέρχονται σε €4,8 εκ. (£2,8 εκ.).

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων υπέδειξε ότι η ανοχή των Δανειστικών Επιτρόπων ως προς τη μη καταβολή καμίας δόσης έναντι των δανειακών οφειλών τους συνιστά κρατική ενίσχυση.

(ιζ) Συμβούλια Υδατοπρομήθειας - Γενικές Παρατηρήσεις

Προϋπολογισμός. Η ετοιμασία και έγκριση των ετήσιων Προϋπολογισμών των Συμβουλίων δεν ρυθμίζεται νομοθετικά αλλά μόνο με εσωτερικές Δημοσιονομικές Διατάξεις. Κατόπιν εισήγησής μου για νομοθετική ρύθμιση του θέματος, ετοιμάστηκε από τη Νομική Υπηρεσία νομοσχέδιο το οποίο, υποβλήθηκε στις 6.2.2008, στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Αγορά νερού από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων – Εκκρεμείς υποχρεώσεις. Οι συνολικές οφειλές των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ανέρχονταν στις 31.12.2007 σε £48,1 εκ. Ποσό ύψους £7,8 εκ. δεν περιλαμβάνεται στο ποσό αυτό αφού το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας δεν αναγνωρίζει στις οικονομικές του καταστάσεις την πρόσθετη υποχρέωση που προέκυψε από την αύξηση στην τιμή της αγοράς νερού από το ΤΑΥ, από την 1.1.2004, επειδή δεν εγκρίθηκαν παράλληλα οι δικές του διατιμήσεις για αύξηση των τελών πώλησης νερού.

Ρευστότητα/βιωσιμότητα. Η οικονομική κατάσταση των Συμβουλίων παρουσιάζει συνεχή επιδείνωση, με οξύ πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να τακτοποιήσουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις τους, οι οποίες στις 31.12.2007 ανέρχονταν στα £53,2 εκ., σε σύγκριση με £46,4 εκ. το 2006.

Ατιμολόγητο νερό. Το ποσοστό ατιμολόγητου νερού κυμάνθηκε μεταξύ 17% και 23%, και αντιπροσωπεύει συνολική απώλεια 7,1 εκ. κυβ. μ. νερού αξίας £2,9 εκ.

(ιη) Κυπριακό Ίδρυμα Ερευνών για τη Μυϊκή Δυστροφία

Συλλογική σύμβαση. Δεν ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στην πλήρη ή μερική απασχόληση του ανώτερου επιστημονικού προσωπικού, σε σχέση με την ιδιωτική τους απασχόληση.

(ιθ) Ίδρυμα Τεχνολογίας

Σχέδια επιδοτήσεων - Ενδεχόμενη κατάχρηση του συστήματος επιδοτήσεων. Από έρευνα που διενήργησε η Υπηρεσία μου, προέκυψε εκ πρώτης όψεως ενδεχόμενο κατάχρησης του συστήματος επιδοτήσεων που παραχωρούνται από το Ίδρυμα, με καταβολή επιδοτήσεων βάσει τιμολογίων που εξέδιδαν οι Σύμβουλοι και τα οποία στη συνέχεια είτε ακύρωναν είτε εξέδιδαν

πιστωτικές σημειώσεις είτε εξέδιδαν άλλα με μικρότερα ποσά. Το θέμα διερευνήθηκε από την Αστυνομία και ασκήθηκαν έξι ποινικές διώξεις από τις οποίες εκδικάστηκαν οι τρεις και οι κατηγορούμενοι καταδικάστηκαν. Τα Σχέδια που διαχειριζόταν το Ίδρυμα αναστάληκαν τον Ιούλιο 2005 και τερματίστηκαν με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου τον Ιανουάριο 2007.

(κ) Εφοριακό Συμβούλιο

Μετά την παραίτηση του Προέδρου του, το Εφοριακό Συμβούλιο περιήλθε σε απραξία όσον αφορά στον καθορισμό ακροάσεων και στη λήψη αποφάσεων για τις ιεραρχικές προσφυγές, που διήρκεσε 14 περίπου μήνες (Μάρτιος 2006 – Μάιος 2007). Οι λόγοι είναι ότι οι βασικοί Κανονισμοί δεν προνοούσαν τον διορισμό Προεδρεύοντος μέλους σε περίπτωση παραίτησης του Προέδρου και υπήρξε καθυστέρηση τόσο στην τροποποίηση της συγκεκριμένης πρόνοιας όσο και στη διαδικασία επαναδιορισμού των μελών.

Επειδή η διαδικασία επαναδιορισμού καθυστερούσε, στις 27.12.2006 απέστειλα επιστολή στον Υπουργό Οικονομικών ως καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό, με την εισήγηση όπως ενεργήσει για έγκαιρη και αποτελεσματική διευθέτηση του θέματος, ενόψει του γεγονότος ότι το Εφοριακό Συμβούλιο για τη λειτουργία του οποίου το δημόσιο ξοδεύει σημαντικά ποσά δεν συνερχόταν και δεν επιλαμβάνονταν υποθέσεων.

Τελικά, το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του ημερ. 23.5.2007 επαναδιόρισε όλα τα μέλη του Εφοριακού Συμβουλίου οπότε επανάρχισε η λειτουργία του.

Η θητεία του Συμβουλίου έληξε ωστόσο στις 31.12.2007, και μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης δεν είχε διοριστεί νέο.

Δαπάνες. Κατά το 2007 δαπανήθηκε συνολικά το ποσό των £240.993, από τις £320.782 που προϋπολογίστηκαν. Αν στο ποσό αυτό συμπεριληφθούν και £86.465 που είναι το κόστος των δημόσιων υπαλλήλων που είναι αποσπασμένοι ή τοποθετημένοι στο Συμβούλιο, τότε το συνολικό κόστος για τη λειτουργία του το 2007 ανέρχεται στις £327.458, σε σύγκριση με £394.669 για το 2006.

Αναφέρεται ότι το συνολικό κόστος του Εφοριακού Συμβουλίου από το έτος ίδρυσης του (2000) μέχρι και τον Σεπτέμβριο του 2008 ανήλθε περίπου στο ποσό των €6 εκ. (£3,5 εκ.), ενώ για τις περιόδους Μαρτίου 2006 – Μαΐου 2007 και Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2008 όπου υπήρξε πλήρης απραξία, ο φορολογούμενος πολίτης, στην προστασία του οποίου στόχευε η δημιουργία του θεσμού, επωμίστηκε συνολικό κόστος που ανέρχεται περίπου σε €868.000 (£508.000).

(κα) Ταμείο Κλινικών Εργαστηρίων

Τήρηση βιβλίων και λογαριασμών. Δεν έχουν υποβληθεί στην Υπηρεσία μου για έλεγχο οι οικονομικές καταστάσεις για τα έτη 2002 - 2007.

Εφαρμογή του Νόμου. Δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του Νόμου ως προς την εγγραφή, εποπτεία και λειτουργία των κλινικών εργαστηρίων.

(κβ) Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών

Σχέδιο Εκταρικών Επιδοτήσεων. Η ηλεκτρονική βάση του Συστήματος Αναγνώρισης και Καταγραφής Αγροτεμαχίων του Οργανισμού, που αποτελεί μέρος του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΟΣΔΕ) και χρησιμοποιείται για τον καθορισμό της μέγιστης επιλέξιμης έκτασης για σκοπούς εκταρικής επιδότησης, εξακολουθούσε να παρουσιάζει λάθη. Ως αποτέλεσμα, κατά τους επιτόπιους ελέγχους, παρατηρήθηκαν αποκλίσεις μεταξύ των δηλωθεισών και των επιλέξιμων εκτάσεων στο 32,5% των αιτήσεων που ελέγχθηκαν. Λόγω, κυρίως, του πιο πάνω προβλήματος, η Γενική Διεύθυνση Γεωργίας πρότεινε προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή την εξαίρεση ποσού ύψους €792.000, σε σχέση με το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης για το

2004, από Κοινοτική χρηματοδότηση. Λόγω των μεγάλων αποκλίσεων που παρατηρήθηκαν στους επιτόπιους ελέγχους του 2005 και 2006, ενδέχεται παρόμοια επιβολή διορθώσεων στη χρηματοδότηση των ετών αυτών.

Εκταμίευση Κονδυλίων. Συνολικό ποσό ύψους €3,7 εκ. από το σύνολο των διαθέσιμων Κονδυλίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με το Σχέδιο Εκταρικών Επιδοτήσεων για τα έτη 2004-2007, ύψους €60,9 δεν εκταμιεύθηκε.

Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου. Λόγω αδυναμίας του εργολάβου να επιλύσει διάφορα προβλήματα που παρουσιάστηκαν στο λογισμικό του πιο πάνω συστήματος, η διαχειριστική αρχή του έργου (Τμήμα Γεωργίας) προχώρησε στον τερματισμό του συμβολαίου και κατάσχεση της εγγυητικής πιστής εκτέλεσης. Για τη χρηματοδότηση του έργου λήφθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση €1,5 εκ., και λόγω μη ολοκλήρωσής του υπάρχει ενδεχόμενο επιστροφής μέρους ή ολόκληρου του πιο πάνω ποσού.

(κγ) Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας

Τον Φεβρουάριο 2008 κατακυρώθηκε η προσφορά για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για την εφαρμογή του Εθνικού Συστήματος Ασφάλισης Υγείας και την αναδιοργάνωση των Δημόσιων Νοσηλευτηρίων στην Κύπρο. Παρατήρησα ότι ενώ η εκτίμηση της δαπάνης για την προσφορά ήταν της τάξεως των £5 εκ., η τιμή της μοναδικής έγκυρης προσφοράς ήταν £7.158.310.

(κδ) Ταμείο Τουρκοκυπριακών Περιουσιών

Απαλλοτριώσεις Τ/Κ περιουσιών. Εξακολουθούν να οφείλονται σημαντικά ποσά προς το Ταμείο Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, που αφορούν σε αποζημιώσεις συμπεριλαμβανομένων και τόκων για απαλλοτριώσεις Τ/Κ περιουσιών.

Ομοιόμορφη πολιτική καταρτισμού συμφωνιών μίσθωσης, αναθεώρησης και καθορισμού ενοικίων. Τα πληρωτέα ενοίκια εξακολουθούν να παραμένουν για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα στα ίδια χαμηλά επίπεδα και να μη συνάδουν με τα αγοραία ενοίκια όπως ορίζει ο Νόμος. Επίσης ορισμένοι όροι των συμφωνιών μίσθωσης Τ/Κ περιουσιών δεν είναι ομοιόμορφοι με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η παρακολούθησή τους και η επιβολή αυξήσεων.

Παράνομη κατοχή και χρήση τουρκοκυπριακών περιουσιών. Χωρίς την έγκριση του Κηδεμόνα, μη δικαιούχοι εξακολουθούν να αποκτούν και να χρησιμοποιούν παράνομα Τ/Κ περιουσίες ή προβαίνουν σε παράνομες μετατροπές και προσθήκες, χωρίς η Υπηρεσία να λαμβάνει έγκαιρα και αποτελεσματικά μέτρα για ανάκτησή τους.

Παραχώρηση Τ/Κ κατοικιών σε μη δικαιούχους. Με έγκριση της Συμβουλευτικής Επιτροπής και του Κηδεμόνα, Τ/Κ κατοικίες παραχωρούνται σε μη εκτοπισθέντες, οι οποίοι δεν είναι δικαιούχοι ενώ υπάρχει πληθώρα αιτήσεων από δικαιούχους πρόσφυγες, που παραμένουν ανικανοποίητες για πολλά χρόνια.

ΜΕΡΟΣ 3 - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ/ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ

Το έργο έλευσης Φυσικού Αερίου στην Κύπρο.

(i) Στα πλαίσια της εξέτασης από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών, των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν για την έλευση του Φυσικού Αερίου (ΦΑ) στην Κύπρο, ζητήθηκε από την Υπηρεσία μου όπως ερευνήσει το θέμα και ετοιμάσει σχετική έκθεση προς την Επιτροπή.

Η Υπηρεσία μου ερεύνησε το θέμα καλύπτοντας την περίοδο από το 1998 μέχρι τον Οκτώβριο 2007, και υπέβαλε την έκθεση της το τέλος Νοεμβρίου 2007. Τα κυριότερα συμπεράσματα που περιλαμβάνονται στην έκθεση είναι τα ακόλουθα:

(α) Η πρώτη φορά που η Κυβέρνηση άρχισε να ασχολείται με το θέμα ήταν το 1998, ωστόσο οι αρχικές αποφάσεις που είχαν ληφθεί και αφορούσαν στην έλευση ΦΑ στην Κύπρο μέσω υποθαλάσσιου αγωγού (από τη Συρία), δεν είχαν βασιστεί σε μελέτες/εισηγήσεις ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων. Η πρώτη ανάθεση τέτοιας μελέτης σε ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες έγινε το 2001, και η μελέτη ολοκληρώθηκε το Νοέμβριο 2002.

Με βάση τα πορίσματα της μελέτης λήφθηκε στις 6.2.2003 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για μεταφορά υδροποιημένου ΦΑ στην Κύπρο και δημιουργία τερματικού απούγροποιήσης στην περιοχή Βασιλικού. Επίσης αποφασίστηκε όπως ανατεθεί στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (ΥΕΒΤ) η πρόσληψη συμβούλων για την ετοιμασία των απαιτούμενων μελετών και σχεδίων και το συντονισμό των ενεργειών.

Δηλαδή, η μη ανάθεση εξ αρχής της μελέτης σε εμπειρογνώμονες είχε σαν αποτέλεσμα σημαντική καθυστέρηση στην υλοποίηση του όλου έργου.

(β) Στις 4.2.2004 (δηλ. ένα ακριβώς χρόνο μετά την πιο πάνω Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου), το Υπουργικό Συμβούλιο επαναβεβαίωσε την προηγούμενη Απόφαση του και επιπρόσθετα καθόρισε ότι η υλοποίηση του έργου θα γινόταν με τη μέθοδο BOT (Build Operate Transfer - Κατασκευή, Λειτουργία, Μεταβίβαση). Εξέφρασα την άποψη ότι η Απόφαση αυτή θα μπορούσε να ληφθεί σε συντομότερο χρονικό διάστημα, ώστε να εξοικονομηθεί πολύτιμος χρόνος στην υλοποίηση του έργου.

(γ) Ενώ το Υπουργικό Συμβούλιο είχε αποφασίσει από το Φεβρουάριο 2003 για τον τρόπο έλευσης του ΦΑ στην Κύπρο (με χερσαία μονάδα), το ΥΕΒΤ άρχισε παράλληλα επαφές και συναντήσεις με συγκεκριμένη εταιρεία, η οποία είχε εκδηλώσει ενδιαφέρον για εντελώς διαφορετική τεχνολογία (πλωτή μονάδα). Στη συνέχεια το ΥΕΒΤ κάλεσε ορισμένες εταιρείες για να παρουσιάσουν την πρότασή τους για την έλευση ΦΑ στην Κύπρο.

Εξέφρασα την άποψη ότι η πιο πάνω ενέργεια του ΥΕΒΤ δεν ήταν η πλέον ενδεδειγμένη, εφ' όσον στα πλαίσια της διερεύνησης για την υλοποίηση πολύπλοκων έργων ή/και έργων που για πρώτη φορά θα γίνουν και δεν υπάρχει τεχνογνωσία, είναι σύνηθες να καλούνται πιθανοί προσφοροδότες για να παρουσιάσουν τις προτάσεις τους. Αυτό όμως γίνεται με συστηματικό τρόπο (με τη δημοσιοποίηση της πρόθεσης και της πρόσκλησης για την υποβολή προτάσεων), ενώ οι παρουσιάσεις γίνονται στην παρουσία συμβούλων οι οποίοι είναι σε θέση να αξιολογήσουν τις προτάσεις. Με τον τρόπο αυτό, το ΥΕΒΤ θα είχε την ευκαιρία πληρέστερης ενημέρωσης και με τη βοήθεια των συμβούλων του θα αποκλειόταν ο κίνδυνος υιοθέτησης εισηγήσεων/προτάσεων που ενδεχομένως να υπέβαλλαν οι ενδιαφερόμενοι προσφοροδότες για ιδιοτελείς σκοπούς.

(δ) Από το Σεπτέμβριο 2004 μέχρι το Σεπτέμβριο 2006, το ΥΕΒΤ με ενέργειες του ζητούσε τις απόψεις της ΑΗΚ επί θεμάτων κυβερνητικής πολιτικής, για τα οποία είχαν ήδη ληφθεί αποφάσεις από το Υπουργικό Συμβούλιο (όπως για παράδειγμα ζητούνταν απόψεις για τη λύση της πλωτής ή της χερσαίας μονάδας ενώ είχε ληφθεί απόφαση από το 2003 για χερσαία μονάδα). Οι ενέργειες

αυτές του ΥΕΒΤ θα έπρεπε κατά την άποψη μου, να είχαν προηγηθεί της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου.

(ε) Η ΑΗΚ, παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις του ΥΕΒΤ, δεν είχε καταλήξει μέχρι το Σεπτέμβριο 2006, ως προς τη λύση που εισηγείτο. Η επιλογή της λύσης έγινε αργότερα, στη βάση της μελέτης των συμβούλων της, η οποία είχε ολοκληρωθεί το Σεπτέμβριο 2006.

(στ) Σημειώθηκε καθυστέρηση 6 μηνών στην πρόσληψη από το ΥΕΒΤ των συμβούλων του έργου (που έγινε κατόπιν διαγωνισμού), σε σχέση με τον προγραμματισμό που είχε γίνει και προέβλεπε ότι η λειτουργία του ενεργειακού κέντρου θα άρχιζε περί το τέλος Ιουλίου 2009.

(ζ) Η πιο σοβαρή καθυστέρηση, η οποία ανέτρεψε τον προγραμματισμό, οφειλόταν στην αναστολή – αρχικά - και μετέπειτα διακοπή του συμβολαίου των συμβούλων του έργου, επειδή η εργασία αυτή βρισκόταν στην κρίσιμη διαδρομή του χρονοδιαγράμματος του έργου. Εξέφρασα την άποψη ότι, εάν είχαν συνεκτιμηθεί κατά το χειρισμό των προβλημάτων που παρουσιάστηκαν με τους συμβούλους και πριν τη λήψη της απόφασης για τερματισμό των υπηρεσιών τους, οι χρονικές/οικονομικές επιπτώσεις [£1.0 εκ. το μήνα σύμφωνα με την ΑΗΚ, £8.0 εκ. το μήνα σύμφωνα με τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ)], ενδεχομένως ο τρόπος χειρισμού του συμβολαίου και οι αποφάσεις να ήταν διαφορετικές.

(η) Το Υπουργικό Συμβούλιο, με βάση την έκθεση της 5-μελούς Υπουργικής Επιτροπής, που διορίστηκε με προηγούμενη απόφαση του τον Απρίλιο 2007 για να μελετήσει το όλο θέμα, και τα δεδομένα που τέθηκαν ενώπιόν του, εκτίμησε ότι θα υπάρξει σημαντική χρονική απόσταση μεταξύ της συμπλήρωσης του χερσαίου τερματικού ΦΑ και της ανάγκης που προκύπτει από τις δεσμεύσεις της Κυβέρνησης για εισαγωγή και χρήση ΦΑ στην Κύπρο από το 2009, και αποφάσισε μεταξύ άλλων (αρ. Απόφασης 65.652 ημερ. 6.6.2007):

- Την εγκατάσταση χερσαίου τερματικού σταθμού αποϋγροποίησης ΦΑ.
- Η ετοιμασία των εγγράφων προσφοράς για το χερσαίο τερματικό να επισπευσθεί.
- Ως ενδιάμεση λύση, για το μεσοδιάστημα μέχρι την κατασκευή του χερσαίου τερματικού, να επιδιωχθεί η εξασφάλιση ΦΑ με διμερείς διακρατικές συμφωνίες, νοουμένου ότι θα προκύψουν συμφέρουσες τιμές.
- Για την επίτευξη των πιο πάνω, μόνο για τη μεσοπερίοδο, να προκηρυχθούν προσφορές για την προμήθεια ΦΑ με πλωτή μονάδα, για περίοδο μέχρι 5 χρόνια.
- Να εγκρίνει τη διακοπή του συμβολαίου με τους συμβούλους, ακολουθώντας τις νενομισμένες διαδικασίες, και την πρόσληψη νέων συμβούλων το ταχύτερο δυνατό.
- Να εγκρίνει το διαχωρισμό του έργου σε τερματικό ΦΑ και τερματικό πετρελαιοειδών, εκτός αν κατά τη διαμόρφωση των όρων της προσφοράς αποφασισθεί άλλως πως.
- Να επισπευσθεί η προκήρυξη διεθνών προσφορών για να ανατεθεί σε συμβούλους ο σχεδιασμός και η ετοιμασία εγγράφων προσφοράς για χερσαίο τερματικό καθώς και η ετοιμασία εγγράφων προσφοράς για πλωτό σταθμό.
- Να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό ΕΒΤ να συντονίσει τις διαδικασίες εξασφάλισης της απαραίτητης γης για την ανέγερση του χερσαίου τερματικού και του ενεργειακού κέντρου.
- Να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό ΕΒΤ να αναθέσει στους συμβούλους τη διερεύνηση του ενδεχομένου αντικατάστασης του LNG (υγροποιημένου ΦΑ) με CNG (συμπιεσμένου ΦΑ), από τον επιτυχόντα προσφοροδότη της πλωτής μονάδας.
- Να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό ΕΒΤ να προβεί το ταχύτερο στις απαραίτητες ενέργειες για τη σύσταση ενός ανεξάρτητου φορέα ιδιωτικού δικαίου, της Δημόσιας Επιχείρησης Φυσικού Αερίου (ΔΕΦΑ), με συμμετοχή 51% του κράτους, 39% της ΑΗΚ και το υπόλοιπο 10% να

ανήκει στο κράτος, με δυνατότητα παραχώρησης του στο μέλλον σε ανεξάρτητους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας.

- Να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό ΕΒΤ να προβεί σε άμεσες ενέργειες για την προκήρυξη ανοικτού διαγωνισμού για πρόσληψη συμβούλων με σκοπό το σχεδιασμό και την ετοιμασία εγγράφων προσφοράς για τον τερματικό πετρελαιοειδών.
- Να εγκρίνει την πρόσληψη, κατόπιν προσφορών, εμπειρογνομόνων στους οποίους να ανατεθεί ο ρόλος του Διευθυντή Έργου για το ενεργειακό κέντρο.

(θ) Τρία από τα βασικά στοιχεία/δεδομένα που είχαν τεθεί ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου και ενδεχομένως να επηρέασαν την Απόφαση της 6.6.2007, με την οποία αποφασίστηκε – ως ενδιάμεση λύση – η προκήρυξη προσφορών για προμήθεια ΦΑ με πλωτή μονάδα για περίοδο μέχρι 5 χρόνια, είχαν σημαντικά διαφοροποιηθεί. Συγκεκριμένα:

- Η διαφορά στο χρόνο λειτουργίας της χερσαίας μονάδας σε σύγκριση με την πλωτή μονάδα – με βάση το ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα του ΥΕΒΤ που ετοιμάστηκε τον Οκτώβριο 2007 – είναι 19 μήνες και όχι 3-5 χρόνια που είχε εκτιμηθεί τότε ότι κυμαίνεται κατά κανόνα το πρόσθετο χρονικό διάστημα.
- Η ΑΗΚ εξέφρασε σοβαρές επιφυλάξεις όσον αφορά στο ύψος των εξοικονομήσεων από τη χρήση ΦΑ, το οποίο είχε υπολογιστεί από τη ΡΑΕΚ για το ενδιάμεσο διάστημα χρήσης της πλωτής μονάδας (2009-2015). Η ΑΗΚ, η οποία λειτουργεί τις μονάδες παραγωγής ρεύματος, υπολόγισε ότι οι εξοικονομήσεις από τη χρήση ΦΑ κυμαίνονται σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα, με βάση το πρόγραμμα και τον τρόπο/σύστημα λειτουργίας των μονάδων της.
- Δεν είχε ξεκαθαριστεί σαφώς - υπήρχαν διϊστάμενες απόψεις – κατά πόσο ισχύει το δεδομένο ότι η προοπτική για ανακήρυξη της αγοράς της Κύπρου ως αναδυόμενης, σύμφωνα με τις Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν προκύπτει πριν από την εισαγωγή ΦΑ. Εξέφρασα την άποψη ότι η διερεύνηση του σοβαρού αυτού θέματος θα έπρεπε να προηγηθεί της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 6.6.2007, ώστε το Συμβούλιο να έχει ενώπιον του τα ορθά/ακριβή δεδομένα.
- Οι εξελίξεις από το Δεκέμβριο 2007 (μετά την υποβολή της έκθεσής μου) μέχρι σήμερα, έχουν ως ακολούθως:

(α) Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 5.12.2007 να ανακαλέσει μέρος προηγούμενης Απόφασης του (της 6.6.2007) που αφορούσε την ανάθεση του σχεδιασμού του χερσαίου και πλωτού τερματικού σταθμού σε ένα συμβουλευτικό Οίκο, και εξουσιοδότησε τον Υπουργό ΕΒΤ να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για προκήρυξη ξεχωριστών διεθνών προσφορών, με σκοπό την ανάθεση σε ένα Οίκο της ετοιμασίας του σχεδιασμού FEED και των εγγράφων προσφορών για την κατασκευή του χερσαίου τερματικού, και σε άλλο Οίκο την ανάθεση της ετοιμασίας των εγγράφων προσφορών για το πλωτό τερματικό.

(β) Η Βουλή των Αντιπροσώπων προχώρησε στα μέσα Δεκεμβρίου 2007 στην τροποποίηση του περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμου του 2004 και 2006, ώστε να αναστέλλεται η εφαρμογή ορισμένων άρθρων του βασικού Νόμου, στην περίπτωση που το Υπουργικό Συμβούλιο αποφασίσει την ανάθεση της εισαγωγής και διάθεσης του ΦΑ στην Κυπριακή Δημοκρατία σε μια μόνο επιχείρηση, και τη δημιουργία ενός χερσαίου τερματικού σταθμού ως του αποκλειστικού σταθμού παραλαβής, αποθήκευσης και αεριοποίησης του υδροποιημένου ΦΑ. Με την τροποποίηση λήφθηκε επίσης πρόνοια ώστε μέχρι την πιο πάνω Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, η ΡΑΕΚ να ενεργεί κατά παρέκκλιση των πιο πάνω άρθρων, απέχοντας από την έκδοση αδειών. Παρόλο που το θέμα είναι καθαρά νομικό, έχω την άποψη ότι ο πιο πάνω περιορισμός/απαγόρευση έκδοσης νέων αδειών ενδεχομένως να μην είναι επιτρεπτός από το κοινοτικό κεκτημένο.

(Υ) Το νέο Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε τον Απρίλιο 2008 να ορίσει Υπουργική Επιτροπή για να μελετήσει το θέμα της άμεσης έλευσης ΦΑ στην Κύπρο, καθώς και το θέμα της σύστασης Δημόσιας Εταιρείας Φυσικού Αερίου (ΔΕΦΑ), και να υποβάλει Έκθεση στο Συμβούλιο.

(Δ) Στις 18.6.2008, το Υπουργικό Συμβούλιο με βάση την πρόταση που ετοίμασε η πιο πάνω Υπουργική Επιτροπή, αποφάσισε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- Να ανακαλέσει την Απόφαση του ημερ. 6.6.2007, εκτός των παραγράφων που αναφέρονται στη διακοπή του συμβολαίου των συμβούλων και στη σύσταση της ΔΕΦΑ. Να ανακαλέσει επίσης την Απόφαση του ημερ. 5.12.2007, η οποία διαχωρίζει το έργο του τερματικού σε πλωτή και χερσαία μονάδα, καθώς και μέρος της Απόφασης του ημερ. 4.2.2004, που αφορά την ανέγερση/ λειτουργία των τερματικών ΦΑ και Πετρελαιοειδών από ένα στρατηγικό επενδυτή, και την ανάθεση του έργου με τη μέθοδο BOT.
- Να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό ΕΒΤ να προβεί ως πρώτη ενέργεια, άμεσα και κατά προτεραιότητα, στην προκήρυξη ανοικτού διαγωνισμού για την πρόσληψη συμβουλευτικού Οίκου για να διαδραματίσει το ρόλο του Διευθυντή Έργου.
- Να εγκρίνει το διαχωρισμό του έργου του Ενεργειακού Κέντρου σε τερματικό ΦΑ και τερματικό Πετρελαιοειδών.
- Να εγκρίνει την εμπλοκή της ΑΗΚ στη ΔΕΦΑ με ποσοστό 44%.
- Να εγκρίνει την ανάθεση της καθολικής εισαγωγής και διάθεσης του ΦΑ εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας στη ΔΕΦΑ.
- Να εγκρίνει τη δημιουργία ενός χερσαίου τερματικού ως του αποκλειστικού σταθμού ΦΑ στην Κύπρο (παραλαβής, αποθήκευσης, αεριοποίησης).
- Όπως η ανέγερση του χερσαίου τερματικού αναληφθεί από κοινοπραξία με ουσιαστική συμμετοχή της ΑΗΚ.
- Να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό ΕΒΤ όπως σε συνεργασία με το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΗΚ, προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για εξεύρεση στρατηγικών επενδυτών και δημιουργία κοινοπραξίας που θα αναλάβει την ανέγερση/λειτουργία του χερσαίου τερματικού.
- Να επιδιωχθεί τάχιστα η εξασφάλιση της προμήθειας υδροποιημένου ΦΑ.
- Να μετατραπεί η Καθοδηγητική Επιτροπή του Έργου σε Διαχειριστική, με αναθεώρηση των όρων εντολής της σύμφωνα με τη σχετική Νομοθεσία, κατόπιν υποβολής πρότασης από το ΥΕΒΤ.

(Ε) Τον Αύγουστο 2008 προκηρύχθηκε από το ΥΕΒΤ ο διαγωνισμός για την πρόσληψη του συμβουλευτικού Οίκου που θα διαδραματίσει το ρόλο του Διευθυντή Έργου. Οι προσφορές καθορίστηκε όπως υποβληθούν τον Οκτώβριο 2008 και η εκτίμηση δαπάνης ανέρχεται σε €6.0 εκ.

(ΣΤ) Όσον αφορά το μέρος της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 18.6.2008 σχετικά με την εξασφάλιση της προμήθειας ΦΑ (δηλ. το να επιδιωχθεί τάχιστα η εξασφάλιση της προμήθειας ΦΑ, ξεκινώντας αμέσως διαδικασία διερευνητικών επαφών, καταρχήν με κρατικές εταιρείες και μετέπειτα με ιδιωτικές, την οργάνωση των οποίων θα αναλάμβανε το ΥΕΒΤ), σημειώνεται ότι μέχρι το Νοέμβριο 2008 (5 μήνες μετά την Απόφαση), έχει πραγματοποιηθεί μια συνάντηση με τον Υπουργό Εξωτερικών της Αιγύπτου, και έχει προγραμματιστεί ακόμα μια συνάντηση με την Αλγερία.

(Ζ) Το μέρος της Απόφασης που αφορά στο διορισμό Διαχειριστικής Επιτροπής από το Υπουργικό Συμβούλιο δεν έχει ακόμα υλοποιηθεί, επειδή σε περίπτωση διορισμού Διαχειριστικής Επιτροπής, τα μέλη της, με βάση την υφιστάμενη Νομοθεσία, θα πρέπει να είναι μόνο κρατικοί υπάλληλοι. Επομένως οι εκπρόσωποι της ΑΗΚ και της ΡΑΕΚ δεν θα μπορούν να συμμετέχουν.

Επειδή ωστόσο, τόσο η ΑΗΚ όσο και η ΡΑΕΚ επιθυμούν συμμετοχή τους στη Διαχειριστική Επιτροπή, επιδιώχθηκε από το ΥΕΒΤ η αλλαγή της σχετικής πρόνοιας της Νομοθεσίας, αλλά η αρμόδια Υπηρεσία (Γενικό Λογιστήριο) έχει την άποψη ότι θα πρέπει – σε τέτοια περίπτωση – να γίνει μια γενικότερη τροποποίηση της Νομοθεσίας, διαδικασία η οποία είναι χρονοβόρα.

(η) Όσον αφορά τέλος το μέρος της Απόφασης που προνοεί για υποβολή συγκεκριμένης Πρότασης από τον Υπουργό ΕΒΤ προς το Υπουργικό Συμβούλιο, σχετικά με τη στελέχωση της ΔΕΦΑ και του Διοικητικού της Συμβουλίου, ούτως ώστε να μπορεί να ασκεί τις δραστηριότητες που της ανατίθενται, σημειώνεται ότι μέχρι τον Οκτώβριο 2008 δεν είχε ολοκληρωθεί η διαδικασία.

(ii) Συμπεράσματα: Με βάση τα πιο πάνω και λαμβάνοντας υπόψη ότι:

(α) Η Κυβέρνηση άρχισε να ασχολείται με το θέμα από το 1998.

(β) Η επιλογή από την Κυβέρνηση της λύσης του χερσαίου τερματικού είχε γίνει το Φεβρουάριο 2003, κατόπιν μελέτης που έγινε από εμπειρογνώμονες.

(γ) Η επιλογή της πιο πάνω λύσης επιβεβαιώθηκε το Φεβρουάριο 2004.

(δ) Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που ετοιμάστηκε το Μάρτιο 2006 από τους συμβούλους του έργου, η λειτουργία του ενεργειακού κέντρου προβλεπόταν να γίνει τον Απρίλιο 2010.

(ε) Με βάση το αναθεωρημένο πρόγραμμα του ΥΕΒΤ που εγκρίθηκε από την Καθοδηγητική Επιτροπή τον Οκτώβριο 2007, η λειτουργία του χερσαίου τερματικού προβλεπόταν να γίνει τον Ιούνιο 2012, ενώ τον Οκτώβριο 2007 θα προκηρυσσόταν ο διαγωνισμός για την πρόσληψη των συμβούλων σχεδιασμού/ανέγερσης/ επίβλεψης/ λειτουργίας του ενεργειακού κέντρου.

Συμπεραίνεται ότι υπήρξε αδυναμία στον προγραμματισμό και την υλοποίηση των αποφάσεων της Κυβέρνησης για την όσο το δυνατό συντομότερη έλευση του ΦΑ στην Κύπρο.

ΜΕΡΟΣ 4 - ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ- ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΑ

4.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Εσωτερικός έλεγχος. Σε αρκετά Τμήματα/Υπηρεσίες εξακολουθεί να παρατηρούνται ελλείψεις και αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, στόχος των οποίων είναι η εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία των Τμημάτων/Υπηρεσιών, με την πιστή εφαρμογή των Νόμων, Κανονισμών και Οδηγιών της Διεύθυνσης, η διαφύλαξη και αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων, η πρόληψη και εντοπισμός λαθών και παρατυπιών, η ορθότητα της τήρησης των λογιστικών βιβλίων και η έγκαιρη έκδοση αξιόπιστων οικονομικών εκθέσεων και άλλης πληροφόρησης αναγκαίας για τη λήψη αποφάσεων. Ως αποτέλεσμα, δεν παρακολουθείται ορθολογιστικά σε όλες τις περιπτώσεις η είσπραξη καθυστερημένων εσόδων, η διαχείριση αποθηκών παρουσιάζει αδυναμίες, γίνονται δαπάνες χωρίς πλήρη συμμόρφωση με τους σχετικούς Νόμους, Κανονισμούς και Οδηγίες, δεν τηρούνται πάντοτε τα απαραίτητα μητρώα για παρακολούθηση των δαπανών, καθυστερημένων εσόδων, προσφορών και περιουσιακών στοιχείων και δεν επιτυγχάνεται πλήρως η υλοποίηση του Προϋπολογισμού.

Την ευθύνη για την ύπαρξη ικανοποιητικών συστημάτων εσωτερικού ελέγχου έχει η Διεύθυνση κάθε Υπουργείου/Τμήματος/Υπηρεσίας, η οποία πρέπει να βεβαιώνεται για την καταλληλότητα και επάρκεια τους πάνω σε συνεχή βάση. Συνεπώς οι Διευθύνσεις θα πρέπει να κατανοήσουν την αναγκαιότητα ανάπτυξης και διατήρησης αποτελεσματικών συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, ως ένα αναπόσπαστο μέρος του όλου συστήματος που οφείλει να εφαρμόζει κάθε Διεύθυνση, προκειμένου να ελέγχει και να καθοδηγεί τη λειτουργία της Υπηρεσίας της οποίας προϊστάται και να έχει λογική διαβεβαίωση ότι οι στόχοι της επιτυγχάνονται. Έχω την άποψη ότι απαιτείται προσωπική δέσμευση κάθε Διεύθυνσης ως προς την καταλληλότητα και αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου του αντίστοιχου Υπουργείου/Τμήματος/Υπηρεσίας.

Εισαγωγή μηχανογραφημένων συστημάτων. Υπήρξε μεγάλη καθυστέρηση στην έναρξη και υλοποίηση των προγραμματισμένων στρατηγικών έργων του Γενικού Σχεδίου Μηχανογράφησης της Δημόσιας Υπηρεσίας και, κατ' επέκταση, αύξηση της δαπάνης, με ανάλογο αντίκτυπο στην οικονομική και αποδοτική λειτουργία της Δημόσιας Υπηρεσίας και στο επίπεδο των παρεχόμενων προς το κοινό υπηρεσιών. Διαπιστώθηκαν επίσης αδυναμίες στην υποστήριξη του Σχεδίου από τις υπό μηχανογράφηση Υπηρεσίες, στην εκπαίδευση των χρηστών, στην έγκαιρη και αποδοτική λειτουργία και υποστήριξη των συστημάτων και στην αξιολόγηση της λειτουργίας των έργων.

Ανεπαρκής συντονισμός μεταξύ Τμημάτων, Υπηρεσιών και Υπουργείων. Ως αποτέλεσμα της έλλειψης επαρκούς συντονισμού μεταξύ Τμημάτων, Υπηρεσιών και Υπουργείων, παρατηρείται καθυστέρηση στην προώθηση έργων ή άλλων θεμάτων, με συνεπαγόμενη αύξηση του σχετικού κόστους.

Μητρώα κινητής περιουσίας. Σύμφωνα με τους Κανονισμούς Αποθηκών, οι Κυβερνητικές Υπηρεσίες πρέπει να τηρούν μητρώα για όλα τα στοιχεία κινητής περιουσίας που κατέχουν και να υποβάλλουν προς το Γενικό Λογιστή και το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης τους κατά το τέλος του έτους. Μερικές Υπηρεσίες δεν συμμορφώθηκαν με τους Κανονισμούς.

Αποθήκες. Σύμφωνα με τους Κανονισμούς Αποθηκών, ο Γενικός Λογιστής έχει την ευθύνη για την επαλήθευση όλων των αποθεμάτων των κύριων αποθηκών και 10% των δευτερεύουσων αποθηκών. Ο Γενικός Λογιστής με πληροφόρησε ότι κατά το 2007 ελέγχθηκαν 10 κύριες αποθήκες, από το σύνολο των 135, δηλαδή το 7,41%, και 3 δευτερεύουσες αποθήκες, από το σύνολο των 194, δηλαδή το 1,55%. Σε μερικές κύριες αποθήκες δεν έχει διεξαχθεί έλεγχος για σειρά ετών.

Οι διάφορες Υπηρεσίες πρέπει, σύμφωνα με τους Κανονισμούς, να διενεργούν φυσική καταμέτρηση των αποθεμάτων και επιθεώρηση των αποθηκών τους τουλάχιστον μια φορά το χρόνο. Παρατηρήθηκε ότι μερικές Υπηρεσίες δεν συμμορφώθηκαν με τους πιο πάνω Κανονισμούς.

Εκτός των πιο πάνω επιθεωρήσεων, διενεργούνται δειγματοληπτικά από την Υπηρεσία μου αιφνιδιαστικές επιθεωρήσεις αποθηκών και άλλοι έλεγχοι για να εξακριβωθεί κατά πόσο τηρούνται οι Κανονισμοί Αποθηκών. Σε αρκετές περιπτώσεις διαπιστώνονται αδυναμίες στη χρήση των κατάλληλων εντύπων που αφορούν στη διακίνηση των αποθεμάτων, στην καταχώριση τους στα κατάλληλα βιβλία, στην αποθήκευση τους σε μη κατάλληλους χώρους και γενικά στην παρακολούθηση της ορθότητας των ποσοτήτων αποθεμάτων.

Έλλειψη προσωπικού. Σημαντικές ελλείψεις/αδυναμίες/παρατυπίες που εγείρονται από την Υπηρεσία μου αποδίδονται από τους ελεγχόμενους πολλές φορές στην έλλειψη προσωπικού. Σε αρκετές περιπτώσεις δεν φαίνεται ότι το θέμα αυτό μελετάται μεταξύ των εμπλεκόμενων Τμημάτων/Υπηρεσιών, για σκοπούς επίλυσης του ή εξεύρεσης υπαλλακτικών λύσεων.

Έκτακτο προσωπικό. Πολλές κυβερνητικές εργασίες εκτελούνται από προσωπικό που προσλαμβάνεται πάνω σε δεκαπενθήμερη ή έκτακτη βάση, η συχνή αλλαγή του οποίου δεν συμβάλλει στην ομαλή λειτουργία των Τμημάτων/Υπηρεσιών.

Μίσθωση Υπηρεσιών. Η διαδικασία μίσθωσης υπηρεσιών διέπεται από τις διατάξεις του περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων, Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμου αρ. 12(1)/2006 ενώ τα χαρακτηριστικά των συμβάσεων για μίσθωση υπηρεσιών επεξηγούνται στην Εγκύκλιο με αρ. 1192 και ημερ. 12.6.2000 του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία προβλέπει ότι η εξασφάλιση υπηρεσιών με μίσθωση γίνεται μέσω της προκήρυξης δημόσιου διαγωνισμού ή κατ' εξαίρεση, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, με διαπραγμάτευση. Η Εγκύκλιος διαλαμβάνει επίσης ότι οποιαδήποτε προτεινόμενη σύμβαση δημοσίου για μίσθωση υπηρεσιών πρέπει να υποβάλλεται με σχετική πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη τελικής απόφασης.

Έχω παρατηρήσει ότι σε ορισμένες περιπτώσεις το Υπουργικό Συμβούλιο με Αποφάσεις του εγκρίνει τη μίσθωση υπηρεσιών ή την παράταση μίσθωσης υπηρεσιών συγκεκριμένων ατόμων και στη σχετική Απόφαση αναφέρεται «η σύμβαση να γίνει σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων, Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμου με αρ. 12(1)/2006 και των σχετικών κανονισμών».

Οι πιο πάνω Αποφάσεις του Υπουργικού δεν συνάδουν με τη σχετική εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών για μίσθωση υπηρεσιών ούτε με τις πρόνοιες του Νόμου 12(1)/2006 με βάση τις οποίες οι συμβάσεις για προμήθειες, έργα και υπηρεσίες γίνονται με την προκήρυξη διαγωνισμού ή υπό ορισμένες προϋποθέσεις με διαπραγμάτευση, ώστε να τηρούνται οι αρχές της διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης. Κατά συνέπεια δεν είναι δυνατό να καθορίζεται εκ προοιμίου το άτομο που θα προσφέρει τις ζητούμενες υπηρεσίες και ταυτόχρονα να ορίζεται ότι η σύμβαση πρέπει να γίνει με βάση τον εν λόγω Νόμο.

Ενόψει των πιο πάνω, με επιστολή μου στο Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Οικονομικών, τον Ιανουάριο 2007, εισηγήθηκα την επανεξέταση και ρύθμιση των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων μίσθωσης υπηρεσιών και την αναθεώρηση των προνοιών της Εγκυκλίου με αρ. 1192, ώστε να συνάδουν με το νέο νομοθετικό πλαίσιο για τη σύναψη συμβάσεων (Ν.12(Ι)/2006).

Το Σεπτέμβριο 2008 το Υπουργείο Οικονομικών εξέδωσε την Εγκύκλιο με αρ. 1372, σε αντικατάσταση της προηγούμενης Εγκυκλίου με αρ. 1192, στην οποία επεξηγούνται οι περιπτώσεις στις οποίες επιτρέπεται η σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών σύμφωνα με το Νόμο 12(Ι)/2006. Στη νέα Εγκύκλιο επεξηγούνται περαιτέρω τα χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει μια σύμβαση για να θεωρείται μίσθωση υπηρεσιών και επανατονίζεται η υποχρέωση τήρησης

των διατάξεων του περί Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων, Έργων Προμηθειών και Υπηρεσιών και για συναφή θέματα Νόμου (Ν. 12(Ι)/2006). Με βάση τόσο το Νόμο όσο και την Εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών επαναβεβαιώνεται ουσιαστικά ότι το Υπουργικό Συμβούλιο δεν έχει εξουσία να αποφασίζει για την απασχόληση στο Δημόσιο συγκεκριμένων ατόμων, με τη μορφή μίσθωσης υπηρεσιών, εκτός στις περιπτώσεις που τηρούνται οι προϋποθέσεις του Νόμου για απευθείας ανάθεση σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα τηρουμένων βέβαια πάντα και των χαρακτηριστικών που διέπουν τη μίσθωση υπηρεσιών όπως καθορίζονται στην Εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών.

Αδαπάνητα ποσά Αναπτυξιακών Δαπανών. Σε **ορισμένα** Τμήματα/Υπηρεσίες/ Υπουργεία δεν επιτυγχάνεται ικανοποιητική υλοποίηση του Προϋπολογισμού, με αποτέλεσμα να παραμένουν σημαντικά ποσά αδαπάνητα.

Δαπάνες - Υπερβάσεις δαπανών. Κατά το 2007 συνεχίστηκε, σε μερικές περιπτώσεις, η τακτική της διενέργειας δαπανών καθ' υπέρβαση των εγκεκριμένων Κονδυλίων του Κρατικού Προϋπολογισμού, χωρίς την εκ των προτέρων εξασφάλιση της αναγκαίας έγκρισης. Παρόλο που το Ολοκληρωμένο Σύστημα Διοικητικής και Οικονομικής Πληροφόρησης του Γενικού Λογιστηρίου διαθέτει ασφαλιστικές δικλίδες που δεν επιτρέπουν τη διενέργεια υπερβάσεων επί του Προϋπολογισμού, ωστόσο υπερβάσεις προκύπτουν από δαπάνες που διενεργούνται μέσω περιφερειακών μηχανογραφημένων συστημάτων και σε περιπτώσεις συναλλαγών μεταξύ Κυβερνητικών Τμημάτων. Τέτοιες υπερβάσεις καλύφθηκαν εκ των υστέρων με συμπληρωματικό Προϋπολογισμό.

Μέχρι την έκδοση της Έκθεσης αυτής δεν είχαν εγκριθεί από το Υπουργείο Οικονομικών υπερβάσεις ύψους £3,3 εκ., που αφορούν σε 18 Κονδύλια του Προϋπολογισμού του έτους 2002. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον περί της Διαχείρισης των Εσόδων και Δαπανών και του Λογιστικού της Δημοκρατίας Νόμο του 2002, καμιά πράξη εξουσιοδότησης δαπανών δεν υπογράφεται από Ελέγχοντες Λειτουργούς, εκτός αν υπάρχει ανάλογη πίστωση και γίνεται μέσα στα όρια προβλεπόμενων Κονδυλίων του οικείου Προϋπολογισμού ή του ποσού που έχει εκχωρηθεί με τμηματική πίστωση. Ανεξάρτητα από την αστική ή πειθαρχική ευθύνη του, λειτουργός που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπανών, κατά παράβαση της πρόνοιος αυτής, διαπράττει ποινικό αδίκημα κατά την έννοια του άρθρου 105 του Ποινικού Κώδικα και κάθε υπεύθυνος για την εξουσιοδότηση αυτή λειτουργός διώκεται ανάλογα.

Μεταφορά ποσών από ορισμένα Άρθρα σε άλλα Άρθρα του ίδιου Κεφαλαίου. Σύμφωνα με τον περί Προϋπολογισμού Νόμο του 2007 και με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για την εκχώρηση της σχετικής εξουσίας, ο Υπουργός Οικονομικών εγκρίνει τη μεταφορά ποσών από Άρθρα στα οποία υπάρχει περίσσειμα σε άλλα Άρθρα του ίδιου Κεφαλαίου.

Σύμφωνα με τον πιο πάνω Νόμο, τέτοιες μεταφορές δύναται να εγκριθούν όταν το περίσσειμα προκύπτει «είτε από εξοικονόμηση δαπανών πάνω στο εν λόγω άρθρο, είτε γιατί το ποσό που ψηφίστηκε για το εν λόγω άρθρο υπερβαίνει το ποσό που απαιτήθηκε και δαπανήθηκε». Στη συνέχεια στον ίδιο Νόμο αναφέρεται ότι «οποιαδήποτε εξοικονόμηση από παράλειψη εκτέλεσης οποιασδήποτε υπηρεσίας ή σκοπού δεν θα θεωρείται ως εξοικονόμηση».

Παρατηρήθηκαν ορισμένες περιπτώσεις μεταφορών από Άρθρα του Προϋπολογισμού, όπου η μεγάλη διαφορά μεταξύ προϋπολογισθέντος και δαπανηθέντος ποσού ήταν τέτοια που δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ως εξοικονόμηση ώστε να επιτραπεί η μεταφορά σε άλλο Άρθρο.

Καθυστερημένες υποχρεώσεις. Μέχρι 28.2.2008 έγιναν πληρωμές συνολικού ποσού £3,00 εκ. από τον Προϋπολογισμό του 2008, για υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν μέσα στο 2007. Οι Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες προνοούν ότι οι υποχρεώσεις της Κυβέρνησης πρέπει να τακτοποιούνται έγκαιρα και κατάλογοι εκκρεμών υποχρεώσεων κατά την 31^η Δεκεμβρίου να υποβάλλονται στο Γενικό Λογιστή μέχρι την 31^η Ιανουαρίου του επόμενου έτους.

Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Στις 31 Δεκεμβρίου 2007, το σύνολο των καθυστερημένων εσόδων ήταν £577,7 εκ., σε σύγκριση με £511,2 εκ. κατά το προηγούμενο έτος. Από το ποσό αυτό, £348,9 εκ., £93,0 εκ. και £83,4 εκ. αντιπροσωπεύουν καθυστερήσεις φόρου εισοδήματος και άλλων φόρων του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, φόρου προστιθέμενης αξίας και τελών επί των πωλήσεων νερού και άρδευση/ύδρευση, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £288,2 εκ., £81,2 εκ. και £73,8 εκ. το 2006.

Το σύστημα παρακολούθησης της είσπραξης καθυστερημένων εσόδων παρουσιάζει σε πολλά Τμήματα/Υπηρεσίες αδυναμίες, με αποτέλεσμα τα μέτρα που λαμβάνονται για την είσπραξη τους να μην είναι αποτελεσματικά και τα καθυστερημένα έσοδα να μην εισπράττονται για χρόνια, με συνέπεια να καθίστανται για το λόγο αυτό ανεπίδεκτα είσπραξης και να διαγράφονται.

Ο περί Παραγραφής Νόμος (Κεφ. 15). Σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Παραγραφής Νόμου (Κεφ. 15), όπως τροποποιήθηκε με το Νόμο 60 (Ι) του 2007, δίνεται τριετής περίοδος αναστολής του χρόνου παραγραφής ορισμένων χρεών και οφειλών. Ο χρόνος έναρξης της τριετούς αναστολής υπολογίζεται με βάση την ημερομηνία έναρξης ισχύος του περί Αναστολής του Χρόνου Παραγραφής (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμου του 2002 (Ν. 110(Ι)/2002), δηλαδή την 1.6.2005. Η εφαρμογή των διατάξεων του υπό αναφορά Νόμου αναστάληκε, βάσει του Νόμου 28(Ι) του 2008, μέχρι την 31.3.2009.

Για αποφυγή απώλειας εσόδων, ενημέρωσα όλους τους ελεγχόμενους της Υπηρεσίας μου σε σχέση με τις πιο πάνω διατάξεις και εισηγήθηκα όπως δώσουν οδηγίες, όπου κρίνουν αναγκαίο, για καταχώριση αγωγών, το συντομότερο, σε σχέση με τα οφειλόμενα ποσά, τα οποία έχουν δημιουργηθεί πριν ή κατά την 1.6.2005 και δεν έχουν διεκδικηθεί δικαστικώς, ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος παραγραφής τους λόγω παρέλευσης της πιο πάνω προθεσμίας.

Εισηγήθηκα επίσης όπως δοθούν οδηγίες για τακτική επισκόπηση των καθυστερημένων εσόδων στο μέλλον, με σκοπό τον εντοπισμό των οφειλών που αφορούν σε χρεώσεις που πλησιάζουν το χρονικό όριο των τριών χρόνων ώστε αυτές να προωθούνται έγκαιρα και οπωσδήποτε πριν την ημερομηνία παραγραφής τους, στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας ή στους Νομικούς τους Συμβούλους, για λήψη νομικών μέτρων είσπραξής τους.

Αναθεώρηση του ύψους τελών και δικαιωμάτων. Σε αρκετές περιπτώσεις παρατηρείται ότι το ύψος των τελών και δικαιωμάτων που εισπράττονται δεν αναθεωρούνται έγκαιρα και σε ύψος που να συνάδει με τα σημερινά δεδομένα με αποτέλεσμα την απώλεια, που σε ορισμένες περιπτώσεις είναι σημαντική, δημόσιων εσόδων.

Το νέο νομοθετικό πλαίσιο για τις Δημόσιες Συμβάσεις. Το Φεβρουάριο 2006 ψηφίστηκαν οι Νόμοι 11(Ι)/2006 και 12(Ι)/2006 περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα, οι οποίοι αντικατέστησαν τους Νόμους 100(Ι) του 2003 και 101(Ι) του 2003, αντίστοιχα. Ο Νόμος 11(Ι)/2006 αφορά στους Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου που ασχολούνται με τους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών, ενώ ο Νόμος 12(Ι)/2006 αφορά στον Κρατικό Τομέα, στις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης και στους υπόλοιπους Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου. Οι δύο Νόμοι εναρμονίζουν τις αρχές και το πλαίσιο διαγωνισμών και συμβάσεων του Δημοσίου με τις Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που εκδόθηκαν το 2004 και εισάγουν νέες διαδικασίες στους διαγωνισμούς για τη σύναψη συμβάσεων, όπως ο ανταγωνιστικός διάλογος, οι συμφωνίες-πλαίσιο, ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός και το δυναμικό σύστημα αγορών. Το Μάιο 2007 ψηφίστηκαν οι νέοι Κανονισμοί, που δυνάμει της νέας νομοθεσίας, ρυθμίζουν, μεταξύ άλλων, τις διαδικασίες σύστασης και λειτουργίας των οργάνων χειρισμού διαγωνισμών, τις διαδικασίες προκήρυξης, υποβολής και αξιολόγησης προσφορών και την ανάθεση των συμβάσεων στις κρατικές υπηρεσίες.

Καθυστερήσεις και επιβαρύνσεις στην εκτέλεση έργων. Λόγω σημαντικών αλλαγών στις μελέτες που αποφασίζονται μετά την ανάθεση αρκετών έργων, δημιουργούνται καθυστερήσεις και απαιτήσεις των εργολάβων για αποζημιώσεις και χρονικές παρατάσεις. Η Υπηρεσία μου εξέφρασε την άποψη ότι οι μελέτες που εκτελούνται από δημόσιες υπηρεσίες θα πρέπει να ελέγχονται από ανεξάρτητο έμπειρο λειτουργό πριν την έγκρισή τους ενώ στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται λάθη στις μελέτες ιδιωτών θα πρέπει να λαμβάνονται εναντίον τους οι νενομισμένες κυρώσεις. Η Υπηρεσία μου παρατήρησε επίσης ότι ορισμένες αλλαγές στις μελέτες οφείλονται σε διαφοροποίηση των απαιτήσεων της Διοίκησης οι οποίες θα μπορούσαν να αποφευχθούν με καλύτερο προγραμματισμό στο στάδιο της μελέτης και ετοιμασίας των εγγράφων του διαγωνισμού.

Απόκτηση ιδιοκτησίας από δημόσιο υπάλληλο.

(α) Δήλωση περιουσιακών στοιχείων. Σύμφωνα με το άρθρο 66 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου 1/90, δεν επιτρέπεται σε δημόσιο υπάλληλο να αποκτήσει άμεσα ή έμμεσα οποιαδήποτε κινητή ή ακίνητη ιδιοκτησία, εκμεταλλευόμενος προς τούτο τη θέση του, ή να κατέχει τέτοια ιδιοκτησία, όταν το συμφέρον του σ' αυτή συγκρούεται με τα δημόσια καθήκοντα του.

Επίσης, το άρθρο αυτό προβλέπει ότι ο δημόσιος υπάλληλος υποχρεώνεται να υποβάλλει, το Μάρτιο κάθε τρίτου έτους, δήλωση για τυχόν μεταβολές των περιουσιακών στοιχείων του ιδίου ή της συζύγου και των τέκνων του, τα οποία προστατεύονται και συντηρούνται από αυτόν. Η πρώτη δήλωση θα έπρεπε να υποβληθεί το Μάρτιο του έτους που ακολουθεί το έτος έναρξης της ισχύος του Νόμου, δηλαδή το Μάρτιο 1991. Αν δεν υπάρχουν μεταβολές, υποβάλλεται αρνητική δήλωση. Η αρμόδια αρχή μπορεί, με αιτιολογημένη απόφαση της, να ζητήσει την ενδιάμεση υποβολή δήλωσης, παρέχοντας εύλογη προθεσμία υποβολής της. Μπορεί επίσης να ζητεί διευκρινίσεις για τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί και να ελέγχει την ακρίβεια της δήλωσης του υπαλλήλου. Η διαπίστωση ανακρίβειας στη δήλωση περιουσιακών στοιχείων συνεπάγεται την πειθαρχική δίωξη του υπαλλήλου.

Μέχρι σήμερα δεν έχουν εκδοθεί οδηγίες, ούτε και έχουν ετοιμαστεί σχετικά έντυπα για εφαρμογή των πιο πάνω διατάξεων του Νόμου.

(β) Διεξαγωγή έρευνας. Το ίδιο άρθρο του Νόμου προβλέπει ότι, αν εγερθεί εύλογη υποψία για δημόσιο υπάλληλο, ως προς την πηγή των οικονομικών του πόρων, μπορεί να διεξαχθεί έρευνα κατά τον καθορισμένο τρόπο, για εξακρίβωση της προέλευσης των πόρων αυτών. Αν από την έρευνα εξακριβωθεί ότι ο δημόσιος υπάλληλος απέκτησε τους πόρους αυτούς κάτω από συνθήκες που συνιστούν ποινικό ή πειθαρχικό αδίκημα, η αρμόδια αρχή προβαίνει στη λήψη των κατάλληλων μέτρων.

Στις 6 Δεκεμβρίου 2007 κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων τροποποιητικό Νομοσχέδιο με το οποίο ρυθμίζεται, μεταξύ άλλων, ο τρόπος με τον οποίο θα γίνεται η διεξαγωγή έρευνας σε περίπτωση εύλογης υποψίας για δημόσιο υπάλληλο ως προς την εξακρίβωση της προέλευσης των οικονομικών του πόρων,

Απαντήσεις από ελεγχόμενες Υπηρεσίες σε παρατηρήσεις του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Μερικές Υπηρεσίες καθυστέρησαν και πάλι να απαντήσουν στις επιστολές ή παρατηρήσεις μου. Αν δεν ληφθεί απάντηση μέσα σε έξι μήνες από μέρους των ελεγχόμενων Υπηρεσιών, τότε ετοιμάζεται κατάσταση των αναπάντητων επιστολών που αφορούν σε σημαντικά θέματα, η οποία αποστέλλεται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για ενημέρωση και κατάλληλη ενέργεια.

Χώρος εργασίας ελεγκτών. Σε ορισμένες περιπτώσεις λειτουργοί της Υπηρεσίας μου αντιμετωπίζουν πρόβλημα διάθεσης χώρου από μέρους των ελεγχόμενων, για σκοπούς διεξαγωγής του ελέγχου. Παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται, σε μερικές περιπτώσεις ο χώρος που διατίθεται από τους ελεγχόμενους δεν είναι κατάλληλος, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η διεξαγωγή του ελέγχου.

4.2 ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

4.3 ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Ανώτατο Δικαστήριο

Μέρος Α

Εκτύπωση των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, παρόλο που έχει σημειωθεί βελτίωση, εξακολουθεί να παρατηρείται καθυστέρηση στην εκτύπωση των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου (για τις προσφυγές η καθυστέρηση χρονολογείται από το 2001), με αποτέλεσμα, όταν υπάρχει ανάγκη μελέτης απόφασης προηγούμενων ετών, ο ενδιαφερόμενος να ανατρέχει στις άδετες αποφάσεις που βρίσκονται στο τμήμα εκδόσεων.

Η Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση στην εκτύπωση των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου για τις προσφυγές οφείλεται στον υπερβολικό φόρτο εργασίας στο Τμήμα Νομικών Εκδόσεων και την έλλειψη προσωπικού, η οποία αναμένεται να αντιμετωπιστεί με την πρόσληψη νέων πρωτοκολλητών.

Μητρώα Περιουσιακών Στοιχείων. Μετά τη μετακίνηση του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε νέα κτίρια, το Ανώτατο Δικαστήριο, στις 19.9.2005, ζήτησε έγκριση από το Υπουργείο Οικονομικών για τη δημιουργία νέων μητρώων περιουσιακών στοιχείων κατόπιν φυσικής καταμέτρησης, η οποία δόθηκε στις 26.9.2005. Κατά το έτος 2007 ολοκληρώθηκε η φυσική καταμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων των Ανωτάτου Δικαστηρίου και άρχισε η διαδικασία δημιουργίας των νέων μητρώων.

Η Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου με πληροφόρησε ότι η διαδικασία δημιουργίας νέων μητρώων περιουσιακών στοιχείων ολοκληρώθηκε.

Φωτισμός, Θέρμανση και Καύσιμα. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το προηγούμενο έτος, με τη μεταστέγαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στα νέα κτίρια τον Ιούλιο του 2005, παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση στο ύψος της δαπάνης που αφορά στο Άρθρο 03.2.025 "Φωτισμός, Θέρμανση και Καύσιμα" του Κεφαλαίου 01.05.00 «Ανώτατο Δικαστήριο», το οποίο περιλαμβάνει κυρίως πληρωμές για την προμήθεια ηλεκτρικού ρεύματος και πετρελαίου θέρμανσης.

Διαπιστώθηκε ότι ένας από τους λόγους που συνέτειναν στην πιο πάνω αύξηση, πέραν βεβαίως ότι πρόκειται για νέα κτίρια πολύ μεγαλύτερα σε εμβαδόν σε σύγκριση με τα παλαιά και με κεντρικό σύστημα κλιματισμού, είναι το γεγονός ότι το κεντρικό σύστημα κλιματισμού του νέου κτιρίου δεν παρέχει την δυνατότητα διακοπής της λειτουργίας του σε κάθε δωμάτιο ξεχωριστά, με αποτέλεσμα αυτό να λειτουργεί και σε γραφεία/αίθουσες του Δικαστηρίου που δεν χρησιμοποιούνται, αντί να διακόπτεται η λειτουργία του συστήματος για σκοπούς εξοικονόμησης ενέργειας στους χώρους αυτούς. Παράλληλα, σε επιστολές του Ανωτάτου Δικαστηρίου ημερ. 28.6.2007, 24.9.2007 και 30.1.2008, προς το Διευθυντή του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, εκφράζεται η άποψη ότι η λειτουργία του συστήματος κλιματισμού δεν μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητική, αφού παρουσιάζει σοβαρά προβλήματα λειτουργίας και απόδοσης, ιδιαίτερα σε ακραίες κλιματολογικές συνθήκες, ενώ γίνεται επίσης αναφορά στο γεγονός ότι το σύστημα κλιματισμού λειτουργεί σε 24ωρη βάση, με συνέπεια την υψηλή κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και συνεπακόλουθο το ψηλό κόστος.

Ενόψει τον πιο πάνω, εισηγήθηκα και πάλι όπως ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα επίλυσης των πιο πάνω προβλημάτων και μελετηθούν τρόποι για μείωση της σχετικής δαπάνης.

Η Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου με πληροφόρησε ότι το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών εισηγήθηκε στο Τμήμα Δημοσίων Έργων την απαίτηση αποζημιώσεων.

Μηχανογράφηση των Δικαστηρίων. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το προηγούμενο έτος, το θέμα της μηχανογράφησης των Δικαστηρίων, απασχόλησε το Ανώτατο Δικαστήριο και άλλους αρμόδιους φορείς από το 1998 και ύστερα από διαβουλεύσεις, εξασφαλίστηκαν, τον Απρίλη του 2000, συμβουλευτικές υπηρεσίες από εμπειρογνώμονα από το Ηνωμένο Βασίλειο, προς το σκοπό εξασφάλισης έτοιμου συστήματος "Case Management", ο οποίος υπέβαλε στις 18.6.2001 σχετική έκθεση. Στις 5.7.2001 υποβλήθηκε αίτημα από τον Διευθυντή του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής (Τ.Υ.Π.) προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών για παραχώρηση έγκρισης δαπάνης ύψους £500.000 προς το σκοπό προώθησης της μηχανογράφησης των Δικαστηρίων. Ακολούθως, μετά από αίτημα του Διευθυντή του Τ.Υ.Π., το Ανώτατο Δικαστήριο, στις 26.2.2002, υπέβαλε τις ανάγκες για καλωδίωση των κτιρίων όλων των Δικαστηρίων και μετά από μελέτη που ετοιμάστηκε από ιδιωτική εταιρεία για την μηχανογράφηση της Διοίκησης των Δικαστηρίων, το Τ.Υ.Π. απέστειλε στο Ανώτατο Δικαστήριο ερωτηματολόγιο αναφορικά με την εγκατάσταση συστήματος αυτοματοποίησης γραφείου, το οποίο συμπληρώθηκε και υποβλήθηκε στις 3.12.2003. Οι ενέργειες που μεσολάβησαν από τότε μέχρι σήμερα, και οι σχετικές παρατηρήσεις μου, αναφέρονται στις παραγράφους της Έκθεσής μου που αφορούν στο Τ.Υ.Π., το οποίο έχει αναλάβει την υλοποίηση του έργου.

Επισήμανα ότι, παρόλο που αναμένεται να προκύψουν σημαντικά οφέλη από τη μηχανογράφηση των Δικαστηρίων όπως, μεταξύ άλλων, η μείωση του χρόνου εξέτασης υποθέσεων λόγω αυτοματοποίησης των διαδικασιών, η μείωση των μη παραγωγικών διαδικασιών και των δαπανών που προκύπτουν από τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις αποθήκευσης των αρχείων, η άμεση πληροφόρηση σχετικά με εκκρεμούσες υποθέσεις καθώς και η δυνατότητα πρόσβασης στις υποθέσεις από οποιοδήποτε σημείο και οποιαδήποτε μέρα και ώρα, εντούτοις παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στην υλοποίησή της.

Η Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου με πληροφόρησε ότι, σύμφωνα με επιστολή του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, ημερ. 15.6.2008 προς το Τ.Υ.Π., ο Υπουργός Οικονομικών ενέκρινε τη δημιουργία 23 πρόσθετων μόνιμων θέσεων για τις ανάγκες υλοποίησης του Συστήματος Διοίκησης Δικαστηρίων.

Συμβάσεις συντήρησης μηχανολογικών εγκαταστάσεων και ανελκυστήρων. Παρόλο που το νέο κτίριο του Ανωτάτου Δικαστηρίου χρησιμοποιείται από τον Ιούλιο του 2005, παρατήρησα ότι, το Πιστοποιητικό Τελικής Παραλαβής του δεν είχε εκδοθεί μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου από την Υπηρεσία μου.

Το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, σε επιστολή του ημερ.12.2.2008, αναφέρει ότι η μη έκδοση του Πιστοποιητικού Τελικής Παραλαβής δεν επιτρέπει την ενεργοποίηση των συμβάσεων συντήρησης του συστήματος κλιματισμού και των ανελκυστήρων του κτιρίου, με ενδεχόμενο να προκύψουν οικονομικές απαιτήσεις από μέρους των αναδόχων, τις οποίες θα επωμισθεί αδικαιολόγητα το Δημόσιο.

Όπως διαπίστωσα, παρόλο που οι υπό αναφορά συμβάσεις δεν έχουν ακόμη υπογραφεί, κατά το 2007 άρχισαν να διενεργούνται πληρωμές από το Ανώτατο Δικαστήριο προς τους αναδόχους για υπηρεσίες που προσφέρθηκαν.

Η Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου με πληροφόρησε ότι, σύμφωνα με επιστολή του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ημερ. 18.6.2008, η αρμόδια Επιτροπή Παραλαβής και ο αρχιτέκτονας του έργου έχουν προβεί στην έκδοση του Πιστοποιητικού Τελικής Παραλαβής. Επίσης μου ανέφερε ότι η συντήρηση των ανελκυστήρων ήταν επιβεβλημένη για λόγους ασφάλειας του προσωπικού και οι σχετικές πληρωμές έγιναν κατόπιν πιστοποίησης των σχετικών τιμολογίων από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών.

Βιβλιοθήκη.

(α) Μητρώο συνδρομών. Στη βιβλιοθήκη του Ανωτάτου Δικαστηρίου τηρείται μητρώο συνδρομών στο οποίο καταχωρίζονται τα τεύχη των περιοδικών που παραλαμβάνονται και των οποίων οι συνδρομές προπληρώνονται. Στη συνέχεια, μόλις παραληφθούν όλα τα τεύχη του κάθε περιοδικού ανά έτος, τα περιοδικά αυτά βιβλιοδετούνται και καταχωρίζονται στο μητρώο βιβλιοθήκης. Διαπίστωσα ότι εκκρεμούσε η παραλαβή τευχών για ορισμένα περιοδικά που αφορούσαν σε πολύ παλιά έτη, μέχρι και το 1999, για τα οποία η συνδρομή έχει προπληρωθεί, με αποτέλεσμα να εκκρεμεί η βιβλιοδέτησή τους. Το Ανώτατο Δικαστήριο, με επιστολή του ημερ. 30.8.2007, ζήτησε από τον προμηθευτή τη συμπλήρωση των πιο πάνω εκκρεμοτήτων το συντομότερο δυνατό. Εισηγήθηκα όπως διενεργείται συστηματικός έλεγχος στο μητρώο συνδρομών ώστε τυχόν εκκρεμότητες στην παραλαβή περιοδικών να εντοπίζονται έγκαιρα και να λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα για έγκαιρη διευθέτησή τους.

Η Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου με πληροφόρησε ότι τα τεύχη των περιοδικών που δεν παραλήφθηκαν δεν κατέστη δυνατό να συμπληρωθούν αφού οι εκδότες δεν έχουν διαθέσιμα αντίτυπα και αναμένεται η επανέκδοσή τους.

(β) Ασφάλεια της βιβλιοθήκης. Παρατήρησα ότι η βιβλιοθήκη παραμένει αφύλακτη καθ' όλη τη διάρκεια των ωρών λειτουργίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος κλοπής ή απώλειας βιβλίων και ανέφερα ότι, σε δειγματοληπτική καταμέτρηση της Υπηρεσίας μου, ορισμένα βιβλία δεν ανευρέθηκαν.

Η Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου με πληροφόρησε ότι ζητήθηκε εκτίμηση δαπάνης για την εγκατάσταση συστήματος παρακολούθησης του χώρου της βιβλιοθήκης και συμπερίληψη σχετικής πρόνοιας στον Προϋπολογισμό του 2009, ενώ παράλληλα δόθηκαν οδηγίες στην υπεύθυνη Βιβλιοθηκονόμο για λήψη των αναγκαίων μέτρων φύλαξης των βιβλίων σε περίπτωση δικής της απουσίας. Όσον αφορά στα βιβλία που δεν ανευρέθηκαν κατά τη δειγματοληπτική καταμέτρηση, με πληροφόρησε ότι θα καταβληθούν προσπάθειες για εντοπισμό τους και σε περίπτωση που αυτά δεν ανευρεθούν, θα ακολουθηθεί η διαδικασία διαγραφής τους, σύμφωνα με τους προβλεπόμενους Κανονισμούς.

Μέρος Β

Επιδόματα Δικαστικών Επιδοτών. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, στους Δικαστικούς Επιδότες παρέχεται από το 1992 κατ' αποκοπή επίδομα για υπηρεσία πέρα από τις συνήθεις ώρες εργασίας και κατ' αποκοπή επίδομα οδοιπορικών. Σε περίπτωση υιοθέτησης του θεσμού της επίδοσης δικαστικών εγγράφων από ιδιώτες, υπήρχε πρόθεση όπως το ύψος των πιο πάνω επιδομάτων τύχει επανεξέτασης. Ο θεσμός της επίδοσης δικαστικών εγγράφων από ιδιώτες άρχισε να εφαρμόζεται από 1.5.1996, χωρίς, στο μεταξύ, να επανεξεταστεί το ύψος των εν λόγω επιδομάτων.

Όπως πληροφορήθηκα, υποβλήθηκε αίτημα από τους Δικαστικούς Επιδότες των Επαρχιακών Δικαστηρίων Λάρνακας - Αμμοχώστου και Πάφου για αύξηση του κατ' αποκοπή επιδόματος οδοιπορικών, το οποίο διαβιβάστηκε στο Διευθυντή Τμήματος Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού, που ζήτησε αντιπροσωπευτικά στοιχεία για όλες τις Επαρχίες για επανακαθορισμό του.

Η Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου με πληροφόρησε ότι, σύμφωνα με επιστολή του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού ημερ. 23.7.2008, προς το Ανώτατο Δικαστήριο, το μηνιαίο επίδομα των Δικαστικών Επιδοτών του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας αναπροσαρμόστηκε από την 1.8.2008 ώστε να συνάδει με εκείνο που καταβάλλεται στα Δικαστήρια Λευκωσίας και Λεμεσού, ενώ αυτό των Δικαστικών Επιδοτών του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου παρέμεινε ως είχε. Επίσης με πληροφόρησε ότι, σύμφωνα με την υπό αναφορά επιστολή, το επίδομα που καταβάλλεται στους Δικαστικούς Επιδότες του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού δεν δικαιολογείται και αποφασίστηκε όπως αυτό επανεξεταστεί, ενώ θα μελετηθεί επίσης το ύψος του επιδόματος των Δικαστικών Επιδοτών του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Χαρτοσήμανση δικαστικών αιτήσεων, βιβλίων και άλλων εγγράφων. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η διαδικασία χαρτοσήμανσης των διαφόρων δικαστικών αιτήσεων και εγγράφων, καθώς και των βιβλίων διαταγμάτων και αποφάσεων, είναι δαπανηρή, λόγω του χρόνου που αφιερώνεται από το δικαστικό προσωπικό για παρακολούθηση της εφαρμογής της. Επιπρόσθετα, με βάση την ακολουθούμενη διαδικασία, δεν μπορεί να αποκλειστεί ο κίνδυνος αφαίρεσης και οικειοποίησης επικολλημένων χαρτοσήμων, όπως έχει ήδη συμβεί στο παρελθόν.

Εισηγήθηκα την κατάργηση της υφιστάμενης διαδικασίας και την υιοθέτηση της τακτικής είσπραξης ενός συνολικού ποσού κατά την πρώτη καταχώριση της αίτησης, με την κατάλληλη τροποποίηση των Διαδικαστικών και άλλων σχετικών Κανονισμών. Το 2006 ετοιμάστηκε σχετική μελέτη στην οποία υποβάλλονται εισηγήσεις προς το Ανώτατο Δικαστήριο για κατάργηση του εντύπου τελών (Γ.Λ.168) και επικόλληση του ανάλογου χαρτοσήμου κατά την έναρξη οποιασδήποτε διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου και εκκρεμεί η θέσπιση, από το Ανώτατο Δικαστήριο, σχετικού Διαδικαστικού Κανονισμού που θα ρυθμίζει το θέμα.

Επαρχιακά Δικαστήρια

Μέρος Α

Καθυστερημένα έσοδα. Στις 31.12.2007 τα καθυστερημένα έσοδα των Επαρχιακών Δικαστηρίων ανέρχονταν σε £11.744.048, σε σύγκριση με £10.242.504 του προηγούμενου έτους, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά £1.501.544 ή ποσοστό 14,66%. Επισήμανα ότι το ύψος των καθυστερημένων εσόδων από ανεκτέλεστα εντάλματα ποινικών υποθέσεων αυξήθηκε τα τελευταία 10 χρόνια από £2,8 εκ. σε £11,7 εκ., δηλαδή κατά £8,9 εκ. ή ποσοστό 318% και εισηγήθηκα όπως εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για είσπραξή τους και διαγραφούν όσα είναι ανεπίδεκτα είσπραξης, όπως προβλέπουν οι σχετικοί Κανονισμοί.

Παρατήρησα επίσης και πάλι λάθη και παραλείψεις στην ετοιμασία των συνοπτικών καταστάσεων καθυστερημένων εσόδων, με αποτέλεσμα να μην είναι εφικτή η επιβεβαίωση του ακριβούς ποσού των καθυστερημένων εσόδων.

Η Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου με πληροφόρησε ότι η αύξηση που παρατηρήθηκε στα καθυστερημένα έσοδα οφείλεται στην αύξηση του αριθμού των ποινικών υποθέσεων. Όσον αφορά στα λάθη και παραλείψεις που παρατηρήθηκαν στην ετοιμασία των συνοπτικών καταστάσεων καθυστερημένων εσόδων, με πληροφόρησε ότι αυτά αναμένεται να εκλείψουν με την ετοιμασία αναλυτικών μηχανογραφημένων καταστάσεων που ήδη άρχισαν να ετοιμάζονται από τα Επαρχιακά Δικαστήρια.

Εντάλματα εκτέλεσης κινητής περιουσίας ποινικών υποθέσεων νομικών προσώπων (J23).

Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, σύμφωνα με έρευνα που διεξήγαγε ο Βοηθός Αρχιπρωτοκολλητής, στις 31.12.2002 εκκρεμούσαν για εκτέλεση 5 086 εντάλματα κινητής περιουσίας ποινικών υποθέσεων, για συνολικό ποσό £11.524.591. Η Αστυνομία έχει τερματίσει από το 2001 την εκτέλεση των ενταλμάτων, που για την εκτέλεσή τους απαιτείτο η κατάσχεση και πώληση κινητής περιουσίας, πλείστα από τα οποία αφορούσαν σε οφειλές κοινωνικών ασφαλίσεων, φόρου εισοδήματος και πρόστιμα Δικαστηρίων, αφού αντιμετώπιζε σοβαρές δυσκολίες στην εκτέλεσή τους, με αποτέλεσμα αυτά να συνεχίζουν να συσσωρεύονται.

Όπως με πληροφόρησε ο Αρχηγός Αστυνομίας, με επιστολές του ημερ. 24.4.2007 και 7.4.2008, τα εντάλματα εκτελούνται από την Αστυνομία μόνο με είσπραξη και όχι με κατάσχεση περιουσίας και έτσι, στις περιπτώσεις όπου ο οφειλέτης αρνείται να καταβάλει το σχετικό ποσό, το ένταλμα επιστρέφεται ως ανεκτέλεστο. Αντιλαμβάνομαι ότι στα πλαίσια της εφαρμογής του πρώτου Στρατηγικού Σχεδιασμού της Αστυνομίας, θα εκπονηθεί σχετική μελέτη ειδικά για το θέμα των ενταλμάτων, από Επιτροπή που συστάθηκε για το σκοπό αυτό, με στόχο την εξεύρεση τρόπων αντιμετώπισης του προβλήματος εκτέλεσής τους.

Μη κατάλληλη ενημέρωση των μητρώων υποθέσεων. Συνεχίστηκε η μη ενημέρωση των μητρώων υποθέσεων των Επαρχιακών Δικαστηρίων με τον αντίστοιχο αριθμό του εντάλματος είσπραξης προστίμου, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να εξακριβωθεί κατά πόσο έχουν εκδοθεί τα σχετικά ποινικά εντάλματα για όλες τις αποφάσεις του Δικαστηρίου.

Από δειγματοληπτικό έλεγχο σε εκδικασθείσες υποθέσεις του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας διαπιστώθηκε ότι, σε έξι, τουλάχιστον, περιπτώσεις, δεν είχαν εκδοθεί εντάλματα για τη χρηματική ποινή που αναφερόταν στο σχετικό πρακτικό της απόφασης του Δικαστηρίου.

Επειδή ο τύπος του μητρώου υποθέσεων καθορίζεται από τον Κανονισμό 4, Μέρος Ι, Κεφ.14, των περί Ποινικής Δικονομίας Κανονισμών, εισηγήθηκα την τροποποίησή του, ώστε να προβλέπεται και η καταχώριση του αριθμού του εντάλματος είσπραξης προστίμου στο μητρώο αυτό, η οποία βρίσκεται σε εκκρεμότητα.

Η Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες στον αρμόδιο λειτουργό όπως ελέγχει την έκδοση όλων των ενταλμάτων είσπραξης προστίμου προτού οι φακέλοι των υποθέσεων σταλούν στην αποθήκη του Δικαστηρίου για φύλαξη.

Φυλακιστήρια εντάλματα διατροφής. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 13.6.2005 στο Γραφείο του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, με συμμετοχή εκπροσώπων όλων των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών, εξετάστηκε το θέμα εκτέλεσης των φυλακιστηρίων ενταλμάτων διατροφής και καθορίστηκαν διάφορες διαδικασίες, οι οποίες, όπως υπολογίστηκε, θα επέφεραν μείωση στο χρόνο καταβολής του επιδόματος διατροφής στους δικαιούχους, από δύο μέχρι τρεις μήνες, σε περίπου 20 μέρες.

Από δειγματοληπτικό έλεγχο της Υπηρεσίας μου, αναφορικά με το χρόνο εκτέλεσης των ενταλμάτων διατροφής κατά το 2007, διαπιστώθηκε ότι ο μέσος όρος ημερών που απαιτείτο, από την ημερομηνία των ένορκων δηλώσεων των συζύγων στα Οικογενειακά Δικαστήρια Λευκωσίας, Λεμεσού, Πάφου, Λάρνακας και Αμμοχώστου μέχρι και την ημερομηνία πληρωμής του επιδόματος διατροφής από το λογιστήριο των αντίστοιχων Επαρχιακών Δικαστηρίων στους δικαιούχους, ανερχόταν σε περίπου 46, 34, 41, 76 και 46 ημέρες, αντίστοιχα.

Ανεκτέλεστα εντάλματα σύλληψης. Από δειγματοληπτικό έλεγχο σε αριθμό ενταλμάτων σύλληψης, τα οποία παρουσιάζονται ως ανεκτέλεστα στα μητρώα ενταλμάτων σύλληψης των Επαρχιακών Δικαστηρίων Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου, διαπίστωσα και πάλι ότι τα περισσότερα από αυτά είχαν εκτελεστεί ενώ τα υπόλοιπα είχαν επιστραφεί ως ανεκτέλεστα, είτε λόγω του ότι οι υποθέσεις που αφορούσαν αποσύρθηκαν ή αναστάληκαν, είτε λόγω ελλειπών στοιχείων και εισηγήθηκα όπως οριστεί λειτουργός, ο οποίος θα είναι υπεύθυνος για την ενημέρωση του μητρώου ενταλμάτων σύλληψης με όλα τα εντάλματα που παραλαμβάνονται από την Αστυνομία, εκτελεσμένα και μη, ώστε αυτό να παρουσιάζει τον πραγματικό αριθμό των ενταλμάτων που εκκρεμούν.

Η Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου με πληροφόρησε ότι στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού έχει οριστεί λειτουργός για ενημέρωση του μητρώου ενταλμάτων σύλληψης σύμφωνα με την πρακτική που ακολουθείται και στις υπόλοιπες επαρχίες, και ανέφερε ότι το πρόβλημα αποδίδεται σε έλλειψη συντονισμού με την Αστυνομία.

Μέρος Β

Μητρώα περιουσιακών στοιχείων των Επαρχιακών Δικαστηρίων Λάρνακας και Αμμοχώστου. Μετά από σχετική έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, ημερομηνίας 6.7.2000, έχουν δημιουργηθεί στις 21.5.2001, κατόπιν φυσικής καταμέτρησης των περιουσιακών στοιχείων, νέα μητρώα, τα οποία όμως εξακολουθούν να μην ενημερώνονται με τις παραλαβές περιουσιακών στοιχείων που έγιναν μετά την πιο πάνω ημερομηνία. Επίσης η εισήγησή μου για δημιουργία

φύλλων περιουσιακών στοιχείων για κάθε δωμάτιο, όπως προβλέπεται στη σχετική εγκύκλιο του Γενικού Λογιστή, ακόμη εκκρεμεί.

Η Αρχιπρωτοκολλητής με ενημέρωσε ότι θα καταβληθούν προσπάθειες δημιουργίας αναλυτικού μητρώου περιουσιακών στοιχείων καθώς και φύλλων περιουσιακών στοιχείων σε κάθε δωμάτιο.

Μητρώα περιουσιακών στοιχείων του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας. Όπως αναφέρεται και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, τα μητρώα αυτά δεν έχουν ενημερωθεί με τις παραλαβές και εκδόσεις εξοπλισμού που έγιναν από το 1990. Εισηγήθηκα όπως καταχωριστούν όλες οι εκκρεμείς εγγραφές και, σε περίπτωση που αυτό κρίνεται αδύνατον, να ζητηθεί έγκριση από το Υπουργείο Οικονομικών για δημιουργία νέων μητρώων, κατόπιν διενέργειας φυσικής καταμέτρησης. Το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας στις 12.1.2004 ζήτησε έγκριση από το Υπουργείο Οικονομικών για δημιουργία νέων μητρώων, κατόπιν φυσικής καταμέτρησης, η οποία βρίσκεται ακόμη σε εκκρεμότητα.

Η Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου με πληροφόρησε ότι αναμένεται η έναρξη της υλοποίησης της εισήγησής μου εντός του 2008.

Μητρώα περιουσιακών στοιχείων του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου. Τα αναλυτικά μητρώα περιουσιακών στοιχείων καθώς και τα φύλλα περιουσιακών στοιχείων για κάθε γραφείο ή δωμάτιο δεν ενημερώθηκαν με τις σχετικές παραλαβές και εκδόσεις για το έτος 2007.

Η Αρχιπρωτοκολλητής με πληροφόρησε ότι κάποιες παραλαβές και εκδόσεις δεν έχουν καταχωριστεί στο μητρώο λόγω φόρτου εργασίας και ότι έχουν δοθεί οδηγίες για ενημέρωσή του το συντομότερο.

Στρατιωτικό Δικαστήριο

Μέρος Α

Καθυστερημένα έσοδα. Στις 31.12.2007 τα καθυστερημένα έσοδα του Στρατιωτικού Δικαστηρίου ανέρχονταν στις £141.873 και αφορούσαν στα έτη 1987-2007. Εισηγήθηκα όπως εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για είσπραξή τους και διαγραφούν αυτά που είναι ανεπίδεκτα είσπραξης, όπως προβλέπουν οι σχετικοί Κανονισμοί.

Η Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου με πληροφόρησε ότι αναμένονται οι ενέργειες της Αστυνομίας για είσπραξη τους και για όσα δεν εισπραχθούν θα γίνουν οι αναγκαίες ενέργειες για διαγραφή τους.

Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών

Μέρος Α

Εκδόσεις αποφάσεων του Δικαστηρίου. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η συντακτική επιμέλεια των αποφάσεων του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών για τα έτη 1995-2005 ανατέθηκε στις 19.11.1998 σε Πρωτοκολλητή, έναντι αμοιβής £600 ανά τεύχος. Διαπίστωσα ότι, ενώ η συντακτική επιμέλεια για τα έτη 2001 – 2002 έχει ολοκληρωθεί, εκκρεμεί η παράδοση των τελικών δακτυλογραφημένων κειμένων, η εκτύπωση και η βιβλιοδέτησή τους. Η προκήρυξη προσφορών για εκτύπωση και βιβλιοδέτηση των αποφάσεων του Δικαστηρίου για τα έτη 2001-2003, αναμένεται να γίνει αφού ολοκληρωθεί η δακτυλογράφηση του έτους 2003, λόγω του σχετικά μικρού μεγέθους των τευχών. Επίσης, εκκρεμεί η συντακτική επιμέλεια για τις αποφάσεις του Δικαστηρίου που αφορούν στα έτη 2004 και 2005.

Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων Λευκωσίας

Μέρος Α

Μητρώα περιουσιακών στοιχείων. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το αναλυτικό μητρώο περιουσιακών στοιχείων και το συγκεντρωτικό μητρώο περιουσιακών στοιχείων δεν έχουν

ενημερωθεί από το 1997 και 2004, αντίστοιχα, και από το 1998, δεν έχει υποβληθεί στο Γενικό Λογιστή, με αντίγραφο στην Υπηρεσία μου, το πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης των περιουσιακών στοιχείων που προβλέπεται στο σχετικό Κανονισμό Αποθηκών. Επίσης, ενόψει της μεταστέγασης του Δικαστηρίου Ελέγχου Ενοικιάσεων Λευκωσίας, το Υπουργείο Οικονομικών στις 26.9.2005, ενέκρινε τη δημιουργία νέων μητρώων περιουσιακών στοιχείων και βιβλιοθήκης, τα οποία δεν έχουν ακόμα δημιουργηθεί.

Η Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες σε λειτουργό του Δικαστηρίου για τη δημιουργία νέων μητρώων και φύλλων περιουσιακών στοιχείων.

4.4 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Η Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού (ΕΠΑ) λειτουργεί ως ανεξάρτητη Επιτροπή από το 1990, σύμφωνα με τους περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμους του 1989 μέχρι (Αρ.2) του 2000 και από 18.4.2008, σύμφωνα με τον περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμο του 2008 ο οποίος αντικατέστησε τους προηγούμενους Νόμους. Για τη διεκπεραίωση των εργασιών της η Επιτροπή βοηθείται από την Υπηρεσία της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού.

Περιπτώσεις επιχειρήσεων που εξετάστηκαν. Ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχονται από το Νόμο, η Επιτροπή προέβη στη διενέργεια αυτεπάγγελτων ελέγχων και ελέγχων που αφορούσαν σε καταγγελίες, για σκοπούς διερεύνησης ισχυρισμών για αθέμιτες συμπράξεις ή καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης. Μέχρι τον Αύγουστο 2007 εξετάστηκαν 238 περιπτώσεις πιθανών παραβάσεων της σχετικής νομοθεσίας, από τις οποίες διαπιστώθηκε ότι σε 42 περιπτώσεις οι επιχειρήσεις υπό διερεύνηση ενεργούσαν παράτυπα και τους επιβλήθηκε πρόστιμο συνολικού ύψους £29.886.814, όπως φαίνεται πιο κάτω.

Έτος	Εκδοθείσες αποφάσεις	Επιχειρήσεις που καταδικάστηκαν	Επιβληθέντα πρόστιμα
			£
Μέχρι το 2001	89	8	22.450
2002	13	6	20.354.800
2003	19	4	27.940
2004	12	2	5.020.000
2005	14	4	1.131.374
2006	62	16	3.322.250
Ιανουάριο-Αύγουστο 2007	29	2	8.000
Σύνολο	238	42	29.886.814

(i) Από το 2001 μέχρι τον Αύγουστο 2007 κατατέθηκαν στο Ανώτατο Δικαστήριο 45 προσφυγές εναντίον αποφάσεων της Επιτροπής, σε σχέση με τις οποίες εκδόθηκε απόφαση για τις 20, εκ των οποίων στις 13 επικυρώθηκε η απόφαση της Επιτροπής και στις 7 ακυρώθηκε. Για τις ακυρωθείσες αποφάσεις όπου επιβλήθηκε πρόστιμο διατάχθηκε η επιστροφή του προστίμου που είχε επιβληθεί από την Επιτροπή, μαζί με νόμιμο τόκο. Τα πρόστιμα ανέρχονται σε £20.050.000 από τα οποία £50.000 αφορούσαν σε μία εταιρεία και έχουν ήδη επιστραφεί με τόκο £17.167, ενώ το υπόλοιπο ποσό £20.000.000 που οφείλεται στην Α.ΤΗ.Κ., δεν έχει επιστραφεί ακόμη, παρόλο ότι η Επιτροπή ζήτησε από τις 9.5.2006 από το Υπουργείο Οικονομικών την επιστροφή του. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το Νόμο η Επιτροπή επιβάλλει διοικητικά πρόστιμα, τα οποία, ως έσοδα της Δημοκρατίας, κατατίθενται στο Πάγιο Ταμείο.

(ii) Αναφέρεται ότι, από το Φεβρουάριο 2007 μέχρι τις 5.9.2007, ημερομηνία παραίτησης του τότε Προέδρου, για 35 περιπτώσεις (σύμφωνα με το Μητρώο Αποφάσεων) των οποίων η εξέταση είχε αρχίσει αλλά δεν ολοκληρώθηκε, δεν ετοιμάστηκαν ή επικυρώθηκαν τα σχετικά πρακτικά, οι υποθέσεις επανήλθαν ενώπιον της Επιτροπής υπό τη νέα σύνθεσή της, η οποία,

ανάλογα με την περίπτωση και το στάδιο στο οποίο βρισκόταν η κάθε μια, έλαβε σχετικές αποφάσεις.

Μίσθωση υπηρεσιών. Πέραν του μόνιμου προσωπικού, η Επιτροπή μίσθωσε υπηρεσίες τριών ατόμων το 2006. Για δύο από αυτούς μισθώθηκαν υπηρεσίες και για το 2007 για διεκπεραίωση καθημερινής και συνήθους εργασίας της Επιτροπής.

Διαπιστώθηκε ότι η εργασία τους έχει σχέση με συγκεκριμένες θέσεις στον Προϋπολογισμό της Επιτροπής, υπάγονται στον Πρόεδρο της Επιτροπής, τηρούν το ωράριο της Επιτροπής, δικαιούνται ετήσιας άδειας και υπογράφουν παρουσιολόγιο.

Τα πιο πάνω, είναι χαρακτηριστικά της ύπαρξης σχέσης εργοδότη – εργοδοτούμενου και επομένως η απασχόλησή τους δεν μπορεί να θεωρείται ως μίσθωση υπηρεσιών.

Ως εκ τούτου, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως η Επιτροπή επανεξετάσει το θέμα της μίσθωσης υπηρεσιών και επιδιώξει την ικανοποίηση των αναγκών της σε προσωπικό μέσω της κανονικής διαδικασίας πρόσληψης μόνιμων ή έκτακτων υπαλλήλων.

Σημειώνεται ότι, παρόλο ότι η Επιτροπή κατέταξε την εργοδότηση των εν λόγω ατόμων ως μίσθωση υπηρεσιών, εντούτοις δεν ακολούθησε τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας περί δημόσιων συμβάσεων και της σχετικής εγκυκλίου του Υπουργείου Οικονομικών. Με επιστολή του, ημερομηνίας 12.6.2007, προς το Διευθυντή του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, ο τότε Πρόεδρος της ΕΠΑ ζήτησε την ανανέωση της έγκρισης μίσθωσης υπηρεσιών 3 συμβούλων και στις 24 και 27 Ιουλίου 2007, προτού λάβει οποιαδήποτε απάντηση, προχώρησε στη σύναψη συμφωνίας παροχής υπηρεσιών συμβούλων στην ΕΠΑ με δύο από τους εν λόγω συμβούλους, για ακόμη ένα έτος. Εκ των υστέρων και συγκεκριμένα στις 21.9.2007, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε (Απόφαση αρ. 66.077) να εγκρίνει τη σύμβαση υπηρεσιών 3 συμβούλων, νομικών ή και οικονομολόγων στην ΕΠΑ για περίοδο ενός έτους, με την προϋπόθεση ότι η σύμβαση υπηρεσιών θα γινόταν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2006 (Ν.12(Ι)/2006) και των σχετικών Κανονισμών καθώς και τις διαδικασίες και προϋποθέσεις που αναφέρονταν στην Εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών με αρ. 1192, ημερ. 12.6.2000. Στο σχετικό φάκελο όμως, δεν υπάρχουν στοιχεία που να δεικνύουν ότι οι εν λόγω συμβάσεις έχουν συναφθεί σύμφωνα με την σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Στις 20.11.2007, το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από Πρόταση του Υπουργείου Οικονομικών που βασίστηκε σε σχετική επιστολή του τέως Προέδρου της ΕΠΑ όπου υποδεικνύονταν τα πιο πάνω, αποφάσισε να τροποποιήσει την προηγούμενη του απόφαση με αρ. 66.077 ημερομηνίας 21.9.2007 και να εγκρίνει τη συνέχιση της σύμβασης υπηρεσιών τριών συμβούλων, νομικών ή και οικονομολόγων για την περίοδο ενός έτους, δηλαδή από την 1.8.2007 έως την 31.7.2008, με βάση τη συμφωνία παροχής υπηρεσιών συμβούλων που είχαν συνάψει με τον πρώην Πρόεδρο της ΕΠΑ, δεδομένου ότι οι σύμβουλοι συνέχισαν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους από την 1.8.2007 με βάση τη συμφωνία που συνήψαν με τον τότε Πρόεδρο της ΕΠΑ και ότι η ανανέωση των συμβολαίων δεν οφειλόταν σε οποιαδήποτε υπαιτιότητα των εν λόγω συμβούλων ή οποιουδήποτε μέλους της Υπηρεσίας της ΕΠΑ.

Παρατήρησα επίσης ότι κατά την ανανέωση των συμβολαίων τον Ιούλιο του 2007 ο τότε Πρόεδρος έδωσε αυξήσεις επί των αποδοχών τους της τάξης του 48% στη μια περίπτωση και 38,5% στην άλλη.

Σε ότι αφορά στις ενέργειες της Επιτροπής για το ίδιο θέμα, μετά τη λήξη των συμβολαίων στις 31.7.2008, σημειώνεται ότι εξασφαλίστηκε και πάλι έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο για μίσθωση υπηρεσιών δύο συμβούλων, οικονομολόγων, για περίοδο δυο ετών (αρ. Απόφασης

67.583, ημερ. 30.7.2008), χωρίς ωστόσο και πάλι να υπάρξει συμμόρφωση με το Νόμο 12(I)/2006 (περί δημοσίων συμβάσεων) και τη σχετική εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών παρόλο που και πάλι τέθηκαν ως προϋπόθεση από το Υπουργικό Συμβούλιο. Παρατηρώ ότι η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με τις προϋποθέσεις που τέθηκαν, δεν συνάδει με την Πρόταση του Υπουργείου Οικονομικών. Συγκεκριμένα, ούτε ο Νόμος αρ. 12(I)/2006 ούτε η εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών θα μπορούσε να εφαρμοστεί εφόσον στην Πρόταση αναφέρεται ρητά ότι η μίσθωση αφορά συγκεκριμένα άτομα που ήδη απασχολούνται στην ΕΠΑ και είναι επί αυτής της Πρότασης που αποφάσισε το Υπουργικό Συμβούλιο.

4.5 ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

Αποτελέσματα έτους. Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις, κατά το 2007 προέκυψε πλεόνασμα £6,3 εκ., σε σύγκριση με πλεόνασμα £12,5 εκ. το 2006, δηλαδή παρουσιάζεται μείωση του κέρδους κατά £6,2 εκ. που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των προβλέψεων στο λογαριασμό Αποτελεσμάτων Χρήσεως της Τράπεζας από £11,3 εκ. το 2006 σε £17,2 εκ. το 2007, δηλαδή κατά £5,9 εκ. Σημειώνεται ωστόσο ότι, όπως αναφέρεται σε επόμενη παράγραφο, επιπρόσθετο ποσό £13,3 εκ., το οποίο η Τράπεζα αναγνώρισε ως πραγματοποιηθέν κέρδος, μεταφέρθηκε απευθείας σε λογαριασμό πρόβλεψης έναντι κινδύνων αγοράς χωρίς να αναγνωριστεί στο λογαριασμό Αποτελεσμάτων Χρήσεως. Επομένως το σύνολο των προβλέψεων για το 2007 ανέρχεται σε £30,5 εκ. και το σύνολο των εσόδων σε £57,6 εκ., αντί £44,3 εκ. που παρουσιάζονται στο λογαριασμό Αποτελεσμάτων Χρήσεως.

Οι εισπρακτέοι τόκοι για το 2007 ανήλθαν σε £123,9 εκ., σε σύγκριση με £107,7 εκ. το 2006, ενώ οι πληρωτέοι τόκοι ανήλθαν σε £81,0 εκ., σε σύγκριση με £71,9 εκ. το 2006.

Σύμφωνα με το άρθρο 59(α) των περί Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων του 2002 μέχρι 2007, 20% του καθαρού κέρδους, το οποίο ανέρχεται σε £1,263 εκ., μεταφέρεται στο Γενικό Αποθεματικό της Τράπεζας. Το υπόλοιπο 80% του καθαρού κέρδους ύψους £5,052 εκ. μεταφέρεται στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.

Προσωπικό. Η Κεντρική Τράπεζα στις 31.12.2007 εργοδοτούσε συνολικά 350 πρόσωπα, από τα οποία τα 324 υπηρετούσαν σε μόνιμες οργανικές θέσεις, 5 ήταν έκτακτοι υπάλληλοι, 4 καθαρίστριες και 17 ειδικοί αστυφύλακες. Οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες, εργοδοτικές εισφορές και άλλα ωφελήματα, μη συμπεριλαμβανομένης της πρόβλεψης για το Ταμείο Σύνταξης (£3,8 εκ. για το 2007, £3,7 εκ. για το 2006), ανήλθαν σε £10.524.806, σε σύγκριση με £9.756.915 το 2006.

Άλλα ωφελήματα προσωπικού. Στο μόνιμο προσωπικό παραχωρούνται με ευνοϊκούς όρους διάφορα δάνεια, όπως στεγαστικά, εκπαιδευτικά, προσωπικά, ειδικά.

Ανταλλαγή Κυπριακής Λίρας σε Ευρώ. Όπως αναφέρθηκε και στην Ετήσια Έκθεση του 2006, βάσει της εμπειρίας άλλων χωρών μελών της Ευρωζώνης σημαντικό μέρος του νομίσματος σε κυκλοφορία σε Κυπριακές Λίρες ενδέχεται να μην επιστραφεί εντός της προβλεπόμενης από το σχετικό Νόμο προθεσμίας (10 έτη για τραπεζογραμμάτιο και 2 έτη για κέρματα). Όπως πληροφορούμαι, βάσει της μέχρι σήμερα εμπειρίας από την εισαγωγή του Ευρώ στην Κύπρο, σημαντικά κέρδη θα προκύψουν από τη μη επιστροφή τραπεζογραμμάτων και κερμάτων και στη χώρα μας. Ενόψει τούτου εισηγήθηκα και πάλι όπως η Τράπεζα εξετάσει το χειρισμό του κέρδους που αναμένεται να προκύψει, αφού μελετήσει το χειρισμό που έγινε από άλλες εθνικές Κεντρικές Τράπεζες άλλων χωρών μελών της Ευρωζώνης.

Η Κεντρική Τράπεζα ανέφερε ότι εξετάζει το συγκεκριμένο θέμα στα πλαίσια της κείμενης νομοθεσίας και θα αποφασίσει για το χειρισμό του κέρδους που ενδέχεται να προκύψει από μη επιστροφή τραπεζογραμμάτων και κερμάτων, στον κατάλληλο χρόνο.

Ειδικός λογαριασμός για την ανατίμηση του χρυσού και των ξένων νομισμάτων και πρόβλεψη έναντι κινδύνων αγοράς. Στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας για το έτος 2007, η Τράπεζα μετέφερε από τον πιο πάνω ειδικό λογαριασμό, απευθείας σε λογαριασμό πρόβλεψης έναντι κινδύνων αγοράς, το κέρδος που προέκυψε λόγω μετάβασης από την Κυπριακή Λίρα στο Ευρώ, μετά από αφαίρεση των συσσωρευμένων συναλλαγματικών ζημιών άλλων ξένων νομισμάτων, δηλαδή £13,3 εκ., χωρίς να αναγνωριστεί το ποσό αυτό στο λογαριασμό Αποτελεσμάτων Χρήσεως.

Σύμφωνα με το άρθρο 57(2) των περί Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων, «η Τράπεζα καθορίζει το καθαρό κέρδος ή την καθαρή ζημιά της για κάθε οικονομικό έτος σύμφωνα με εγκεκριμένες λογιστικές αρχές οι οποίες καθορίζονται από το Συμβούλιο, το οποίο για το σκοπό αυτό λαμβάνει υπόψη και εφαρμόζει, στο βαθμό που είναι δυνατόν να εφαρμοστούν, τις αρχές που υιοθετεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα».

Η Κατευθυντήρια Γραμμή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Κεφάλαιο III, άρθρο 11) της 10^{ης} Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το νομικό πλαίσιο για τη λογιστική παρακολούθηση και την υποβολή χρηματοοικονομικών εκθέσεων στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΚΤ/2006/16), αναφέρει ότι τα πραγματοποιηθέντα κέρδη μεταφέρονται στο λογαριασμό Αποτελεσμάτων Χρήσεως, ως επίσης και οι ζημιές που δεν πραγματοποιήθηκαν και υπερβαίνουν προηγούμενα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη.

Με βάση τα πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου ημερ. 21.1.2008, η Τράπεζα αναγνώρισε ως πραγματοποιηθέν κέρδος το πιο πάνω αναφερόμενο ποσό των £13,3 εκ.

Με βάση τα πιο πάνω καθώς και το γεγονός ότι η Κεντρική Τράπεζα, ενώ ήταν δυνατόν να εφαρμόσει τη σχετική πρόνοια, στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2007 δεν την εφάρμοσε, έχω τη γνώμη ότι ο εν λόγω χειρισμός στις οικονομικές καταστάσεις του έτους δεν είναι σύμφωνος με την υποχρέωση όπως προβλέπεται στο άρθρο 57(2).

Σημειώνεται ότι επιπρόσθετο ποσό ύψους £10,4 εκ. μεταφέρθηκε από το λογαριασμό Αποτελεσμάτων Χρήσεως στο λογαριασμό πρόβλεψης έναντι κινδύνων αγοράς, ανεβάζοντας έτσι τη συνολική πρόνοια που δημιουργήθηκε το 2007 σε £23,7 εκ.

Η Τράπεζα ανέφερε ότι το καθαρό πλεόνασμα ύψους £13,3 εκ. του ειδικού λογαριασμού για την ανατίμηση του σε ξένα νομίσματα καθαρού ενεργητικού/παθητικού της Τράπεζας, ήταν αποτέλεσμα ανατιμήσεων ύψους £47,9 εκ. και διολισθήσεων ύψους £34,6 εκ., που είχαν συσσωρευθεί από τις αρχές της δεκαετίας του 1970 και αφορούσε διάφορα νομίσματα, για αρκετά από τα οποία η Τράπεζα έπαυσε να τηρεί θέση εδώ και πολλά χρόνια. Επειδή τα πιο πάνω ποσά δεν αφορούσαν πράξεις που διενεργήθηκαν εντός του 2007 το πλεόνασμα αυτό, το οποίο λογίσθηκε ως πραγματοποιηθέν λόγω της ένταξης στην ΟΝΕ, μεταφέρθηκε απευθείας στο λογαριασμό πρόβλεψης έναντι κινδύνων αγοράς, αντί μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως, αποφεύγοντας έτσι την παρουσίαση μιας άκρως παραπλανητικής εικόνας. Ο συγκεκριμένος χειρισμός του καθαρού συναλλαγματικού πλεονάσματος των £13,3 εκ. εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο έκρινε ότι, υπό τις περιστάσεις, αυτός ήταν ο πλέον ενδεδειγμένος χειρισμός και ότι δεν συγκρούεται με τις πρόνοιες του άρθρου 57(2) των περί Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων, ως ίσχυαν κατά τη συγκεκριμένη ημερομηνία. Θα πρέπει, επίσης, να σημειωθεί ότι ο συγκεκριμένος χειρισμός παρουσιάζεται αναλυτικά και με πλήρη διαφάνεια στις σημειώσεις επί των λογαριασμών της Τράπεζας και ότι καθόλου δεν επηρεάζονται τα τελικά οικονομικά αποτελέσματα της Τράπεζας.

Δεν συμφωνώ με τη θέση της Τράπεζας όπως εκτίθεται πιο πάνω και εξακολουθώ να πιστεύω ότι οι εν λόγω οικονομικές καταστάσεις, ανεξάρτητα αν επηρεάζονται ή όχι τα τελικά οικονομικά αποτελέσματα, κάθε άλλο παρά θα παρουσίαζαν παραπλανητική εικόνα αν η Τράπεζα, ως όφειλε, εφάρμοζε τη σχετική Κατευθυντήρια Γραμμή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας όπως ορίζει ο

Νόμος. Σε τέτοια περίπτωση, όλα τα πραγματοποιηθέντα κέρδη θα παρουσιάζονταν στο λογαριασμό Αποτελεσμάτων Χρήσεως, ώστε το σύνολο των εσόδων και το σύνολο των προβλέψεων για το 2007 να αναγνωρίζονται στον εν λόγω λογαριασμό. Πέραν του ότι αυτό αποτελεί νομική υποχρέωση, θα απεικόνιζε με τρόπο ευνόητο, ομοιόμορφα όλα τα έσοδα και προβλέψεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για το έτος 2007, σύμφωνα με τη σχετική Κατευθυντήρια Γραμμή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου. Όπως εισηγήθηκα στο παρελθόν, οι εκθέσεις του Εσωτερικού Ελέγχου όπως και ο προγραμματισμός των εργασιών του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, θα πρέπει να υποβάλλονται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο ή σε Επιτροπή αποτελούμενη από μέλη του Συμβουλίου. Επίσης εξέφρασα την άποψη ότι η ενημέρωση του Διοικητή και του Διοικητικού Συμβουλίου, σχετικά με τις εκθέσεις του εσωτερικού ελέγχου, θα πρέπει να γίνεται σε πιο τακτά χρονικά διαστήματα, με σκοπό την όσο το δυνατόν πιο έγκαιρη τροχοδρόμηση και παρακολούθηση της εφαρμογής των αναγκαίων διορθωτικών μέτρων.

Ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας με πληροφόρησε ότι η Τράπεζα έχει λάβει επί του θέματος νομική συμβουλή στην οποία αναφέρεται, μεταξύ άλλων ότι ο εσωτερικός έλεγχος της Τράπεζας γίνεται από υπαλλήλους της Τράπεζας οι οποίοι υπάγονται στο Διοικητή σύμφωνα με το άρθρο 119(3) του Συντάγματος.

4.6 ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

Μέρος Α

Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Το σύνολο των καθυστερημένων εσόδων για το έτος 2007, ήταν £0,8 εκ., σε σύγκριση με £0,7 εκ. το προηγούμενο έτος.

Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Μέσα στο 2007 κατατέθηκε στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας το ποσό των £10,0 εκ., που αντιπροσωπεύει το 80% των καθαρών κερδών της Κεντρικής Τράπεζας για το έτος 2006.

Κρατικό Λαχείο. Τα καθαρά κέρδη του Κρατικού Λαχείου για το 2007 ανήλθαν σε £20,8 εκ. σε σύγκριση με £18,5 εκ. το 2006. Η αύξηση κατά £2,3 εκ. οφείλεται κυρίως στην αύξηση των πωλήσεων αυτόματων λαχείων κατά £3,7 εκ., στην αύξηση των εσόδων από τον ΟΠΑΠ κατά £1,4 εκ., στην αύξηση των προμηθειών που καταβλήθηκαν κατά £0,4 εκ. και στην αύξηση των πληρωμών βραβείων λαχείων κατά £2,2 εκ.

Συνταξιοδοτικά ωφελήματα. Σύμφωνα με τους περί Συντάξεων Νόμους, στους κρατικούς υπαλλήλους παραχωρούνται, από την ημερομηνία αφυπηρέτησής τους, συνταξιοδοτικά ωφελήματα (σύνταξη και εφάπαξ ποσό ή φιλοδώρημα). Τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα που δικαιούται ο κάθε υπάλληλος υπολογίζονται από το Τμήμα Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου και η ορθότητα τους ελέγχεται δειγματοληπτικά από την Υπηρεσία μου, πριν αυτά πληρωθούν από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, ώστε τυχόν λάθη και παραλείψεις να διορθώνονται έγκαιρα.

Το 2007 καταβλήθηκε για συνταξιοδοτικά ωφελήματα το ποσό των £209,02 εκ., σε σύγκριση με £181,44 εκ. κατά το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £27,58 εκ. ή 15,20%.

Κατά το 2007 έγιναν υπολογισμοί για 1150 περιπτώσεις αφυπηρετήσεων κρατικών υπαλλήλων και για 165 περιπτώσεις χορήγησης σύνταξης σε χήρες/χήρους και τέκνα.

Από δειγματοληπτικό έλεγχο των πιο πάνω (περίπου 190 περιπτώσεων), προέκυψε ότι σε 17 περιπτώσεις οι υπολογισμοί χρειάζονταν διορθώσεις από τις οποίες μερικές οφείλονταν σε θέματα ερμηνείας της Νομοθεσίας. Από τις περιπτώσεις αυτές, σε 5 περιπτώσεις τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα θα έπρεπε να αυξηθούν συνολικά κατά £10.401 (ετήσια σύνταξη) και κατά £9.942 (εφάπαξ ποσό ή φιλοδώρημα). Στις υπόλοιπες 12 περιπτώσεις τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα θα έπρεπε να μειωθούν συνολικά κατά £22.140 (ετήσια σύνταξη) και £104.318 (εφάπαξ ποσό ή

φιλοδωρήματα). Σε μία περίπτωση το Γενικό Λογιστήριο εφαρμόζοντας γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας που εξασφαλίστηκε για όμοια περίπτωση προηγουμένως, κατέβαλε τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα χωρίς τη σύμφωνη γνώμη της Υπηρεσίας μου. Στην περίπτωση αυτή, ενώ ο σχετικός Κανονισμός αναφέρει ότι ο Λειτουργός οφείλει να λάβει πριν από την αφυπηρέτησή του την άδεια ανάπαυσης που έχει σε πίστη του και σε καμία περίπτωση δεν δικαιούται να την αποποιηθεί ή να υπηρετήσει έναντι αυτής ή να διεκδικήσει πληρωμή αντί αυτής, εντούτοις, στον Λειτουργό καταβλήθηκε το αντίτιμο της άδειας αυτής.

Ολοκληρωμένο Σύστημα Διοικητικής Πληροφόρησης του Γενικού Λογιστηρίου (FIMAS).

Λειτουργία του συστήματος.

(α) Πάγιο ενεργητικό και διαχείριση ειδών αποθήκης. Δεν έχουν εφαρμοστεί τα υποσυστήματα πάγιου ενεργητικού και διαχείρισης ειδών αποθήκης, παρόλο που η ανάπτυξη τους πραγματοποιήθηκε κατά την πρώτη φάση του έργου.

Η Υπηρεσία μου επισήμανε και πάλι ότι η μη εφαρμογή των δύο πιο πάνω ουσιαδών υποσυστημάτων επηρεάζει την όλη διαδικασία καταχώρισης των σχετικών δαπανών, την παρακολούθηση των ειδών αποθήκης και των στοιχείων πάγιου ενεργητικού, καθώς επίσης και την ενημέρωση του Μητρώου Πάγιου Ενεργητικού, του Καθολικού Αποθήκης και του Γενικού Καθολικού.

Η ανάγκη για βελτίωση των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου αναφορικά με το πάγιο ενεργητικό και τα είδη αποθήκης αναφέρεται και σε έκθεση της Διεύθυνσης Λογιστικών & Δημοσιονομικών Υπηρεσιών του Γενικού Λογιστηρίου, η οποία ετοιμάστηκε σε σχέση με την πρόοδο του συστήματος Δημόσιου Εσωτερικού Χρηματοοικονομικού Ελέγχου. Τις διαπιστώσεις της πιο πάνω Διεύθυνσης συμμερίζεται μέσα από έκθεσή του και ο Οργανισμός SIGMA (Support for Improvement in Government and Management) ο οποίος κατά το 2006 αξιολόγησε το Δημόσιο Εσωτερικό Χρηματοοικονομικό Έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας, στα πλαίσια βοήθειας “Peer Assistance” κατόπιν αιτήματος του Γενικού Λογιστηρίου και της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Λογιστής, το προσχέδιο αρχών (policy paper) που διέπει τη λογιστική διαχείριση του πάγιου ενεργητικού αναμένεται να σταλεί πριν το τέλος του 2008 στο Υπουργείο Οικονομικών και στην Υπηρεσία μου για μελέτη και λήψη οριστικών αποφάσεων.

(β) Εφαρμογή των υποσυστημάτων της δεύτερης φάσης του έργου. Από τα υποσυστήματα της δεύτερης φάσης του έργου, είχε εφαρμοστεί μέχρι το τέλος 2007 μόνο το υποσύστημα Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης (fund management), παρόλο που η αποδοχή του έργου για τη φάση αυτή έγινε τον Απρίλιο του 2005. Από τις 3.1.2008 τέθηκαν σε εφαρμογή τα υποσυστήματα Κοστολόγησης και Συμβολαίων ενώ τα υποσυστήματα Διαχείριση Έργων, Διαχείριση Δανείων, εκκρεμούν λόγω νέων απαιτήσεων του Γενικού Λογιστηρίου, που με βάση το χρονοδιάγραμμα της κατακυρωθείσας προσφοράς, θα έπρεπε να ολοκληρωθούν το Νοέμβριο του 2007. Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Λογιστής, τα υποσυστήματα Διαχείριση Έργων και Διαχείριση Δανείων θα τεθούν σε εφαρμογή μέσα στο 2009.

(γ) Ετοιμασία Δημοσιονομικής Έκθεσης. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το έτος 2006 ο αρχικός σχεδιασμός της Δημοσιονομικής Έκθεσης, η οποία θα ετοιμάζεται και εκτυπώνεται απευθείας από το FIMAS, διαπιστώθηκε ότι χρήζει αναθεώρησης. Ως αποτέλεσμα, για το έτος 2007, η Δημοσιονομική Έκθεση ετοιμάστηκε εκτός συστήματος (FIMAS), όπως και τα προηγούμενα χρόνια. Επειδή η ανάπτυξη του σχετικού υποσυστήματος για την εκτύπωση της Δημοσιονομικής Έκθεσης απευθείας από το FIMAS δεν έχει ολοκληρωθεί, ενδεχομένως ο στόχος για την ετοιμασία και εκτύπωση της έκθεσης για το 2008 μέσω του συστήματος να μην επιτευχθεί.

(δ) Διαχείριση Αγορών. Παρατηρήθηκε ότι τα λογιστήρια διαφόρων Τμημάτων/ Υπηρεσιών δεν χρησιμοποιούν τη λειτουργία Διαχείριση Αγορών του Λογιστικού Συστήματος FIMAS, για

παραγγελίες που εκτελούνται ή που θα εκτελεστούν κατά τη διάρκεια του έτους, παρά τις σχετικές εγκυκλίους του. Αντ'αυτού χρησιμοποιούν τις λειτουργίες της Γενικής Λογιστικής, πρακτική η οποία παραβαίνει τις εγκυκλίους του Γενικού Λογιστηρίου για το θέμα αυτό. Ως αποτέλεσμα, δεν παρέχεται έγκαιρη και έγκυρη πληροφόρηση από το σύστημα για την παρακολούθηση των κονδυλίων, αλλά και δεν καταγράφονται χρήσιμες πληροφορίες που αφορούν στην παραγγελία, όπως αριθμός και ημερομηνία τιμολογίου που συνιστούν και ασφαλιστική δικλίδα μη διπλοπληρωμής του ίδιου τιμολογίου.

Στις 30.1.2008 το Γενικό Λογιστήριο απέστειλε εγκύκλιο με την οποία καλεί και πάλιν τα διάφορα Υπουργεία/Τμήματα/Υπηρεσίες να χρησιμοποιούν τη Διαχείριση Αγορών τόσο στο στάδιο της παραγγελίας (όπου απαιτείται) όσο και στο στάδιο της πληρωμής τιμολογίων.

(ε) Καταχώριση εγγραφών και υπερβάσεις Προϋπολογισμού. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενη Έκθεσή μου, σύμφωνα με τις προδιαγραφές, αλλά και με βάση τις γενικές αρχές λειτουργίας του Λογιστικού Συστήματος FIMAS, το σύστημα θα έπρεπε, να μην επιτρέπει τη διενέργεια υπερβάσεων Κονδυλίων του Προϋπολογισμού, κάτι που, όπως διαπιστώθηκε και κατά το 2007, γίνεται στις περιπτώσεις διενέργειας δαπανών από περιφερειακά μηχανογραφημένα συστήματα (π.χ. σύστημα μισθοδοσίας) και από συναλλαγές μεταξύ Κυβερνητικών Τμημάτων (π.χ. αγορές από το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών). Αναφέρεται ότι και κατά το έτος 2007 υπήρξαν υπερβάσεις κονδυλίων που καλύφθηκαν με την έκδοση Ειδικών Ενταλμάτων Πληρωμής.

(στ) Πρόσθετη λειτουργία συστήματος. Το SIGMA σημειώνει σε Έκθεσή του για το Δημόσιο Εσωτερικό Χρηματοοικονομικό Έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας, ότι υπάρχει έλλειψη πληροφόρησης στο FIMAS που να παρέχει τη βάση για πρόβλεψη της ρευστότητας του Κράτους, η οποία είναι αναγκαία για την αποτελεσματική διαχείριση του δημόσιου χρέους. Η δυνατότητα αυτή, αναφέρεται ότι θα πρέπει να συνδυαστεί και με τις λειτουργίες των υποσυστημάτων Διαχείριση Δανείων και Χρηματοοικονομική Διαχείριση, καθώς και με άλλες πιο διαδικαστικές αλλαγές, όπως την καταγραφή στο FIMAS των δεσμεύσεων για δαπάνες τις οποίες τα διάφορα Τμήματα αναμένουν να έχουν κατά τη διάρκεια του έτους.

Το Γενικό Λογιστήριο ανέφερε ότι, επιπλέον των όσων αναφέρονται πιο πάνω, για να καταστεί δυνατή μια αξιόπιστη πρόβλεψη της ρευστότητας του Κράτους, θα πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή μια διαδικασία καταχώρισης σε ξεχωριστό καθολικό όλων των προβλεπόμενων εσόδων και δαπανών (εκτός αυτών οι οποίες έχουν ήδη δεσμευθεί μέσω παραγγελιών). Η υλοποίηση της διαδικασίας αυτής αναμενόταν να είναι έτοιμη το 2008 ωστόσο επειδή εξαρτάται από την ολοκλήρωση του θέματος που αναφέρεται στο (γ) πιο πάνω ενδεχομένως να μην επιτευχθεί σύμφωνα με το στόχο που τέθηκε. Θα πρέπει να σημειωθεί όμως ότι, μέχρις ότου τεθούν σε εφαρμογή το υποσύστημα διαχείρισης δανείων και η πιο πάνω διαδικασία, ένας χρήστης έχει τη δυνατότητα να αντλήσει πληροφορίες για προβλεπόμενη ρευστότητα μέσω του τριετούς προϋπολογισμού που καταχωρήθηκε στο σύστημα για τα έτη 2007 έως 2009.

(ζ) Ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Επιχειρησιακών Πόρων του Δημοσίου (Enterprise Resource Planning, (ERP)). Μετά την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου το Μάιο 2006 για την εισαγωγή του θεσμού του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΜΔΠ), κρίθηκε από το Γενικό Λογιστήριο και το Υπουργείο Οικονομικών ότι τα υφιστάμενα μηχανογραφικά συστήματα του Γενικού Λογιστηρίου, μεταξύ των οποίων και το FIMAS, δεν εξυπηρετούν επαρκώς και αποτελεσματικά την υλοποίηση του θεσμού αυτού. Συγκεκριμένα, ανάμεσα σ' άλλα αναφέρθηκε ότι τα εν λόγω συστήματα μεταξύ των οποίων και το FIMAS, δεν μπορούν να ικανοποιήσουν την άμεση απαίτηση του ΜΔΠ για ταξινόμηση του προϋπολογισμού ανά πρόγραμμα. Για το λόγο αυτό το Υπουργικό Συμβούλιο στις 6.2.2008 ενέκρινε την κατ' αρχήν προώθηση της προτεινόμενης λύσης για την ανάπτυξη του ERP με επαναφορά του θέματος στο Συμβούλιο για λήψη οριστικής απόφασης, μετά την ολοκλήρωση του έργου των εμπειρογνομώνων, και την αγορά υπηρεσιών εμπειρογνομώνων για την ετοιμασία

προδιαγραφών του σχετικού διαγωνισμού για την εφαρμογή του ERP. Το ERP εκτιμάται ότι θα κοστίσει συνολικά γύρω στα €14,4 εκ.

(η) Διαχείριση/παρακολούθηση του συστήματος. Κατά το σχετικό έλεγχο της Υπηρεσίας μου προέκυψαν τα ακόλουθα:

(i) Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης. Δεν έχει καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης. Ο καταρτισμός σχεδίου επιχειρησιακής συνέχειας και ανάκαμψης από καταστροφή είναι απαραίτητος και πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις διαδικασίες για συνέχιση και ανάκαμψη από καταστροφή. Η απουσία του Σχεδίου αυτού εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους διακοπής των εργασιών ολόκληρου του Συστήματος σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Στο σχεδιασμό του ERP έχει γίνει πρόνοια για συμπερίληψη Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης.

(ii) Αντίγραφα ασφαλείας. Όπως πληροφορήθηκα, τα αντίγραφα ασφαλείας φυλάγονται μόνο εντός του κτιρίου, σε πυρασφαλές μέρος, ενώ θα πρέπει να αποθηκεύονται σε πυρασφαλές μέρος εντός και εκτός του κτιρίου.

(iii) Καθορισμός ευθυνών στο σύστημα. Στο Γενικό Λογιστήριο υπάρχει ομάδα διαχείρισης του συστήματος που είναι υπεύθυνη για τα δεδομένα του συστήματος ενώ ο εξοπλισμός, η ασφάλεια και η λειτουργικότητα του συστήματος είναι ευθύνη ομάδας λειτουργών του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής (ΤΥΠ). Παρατηρήθηκε ότι δεν έχουν καθοριστεί γραπτώς ο υπεύθυνος ασφαλείας του συστήματος από πλευράς ΤΥΠ καθώς επίσης και ο υπεύθυνος λειτουργός για τη διαχείριση των κωδικών πρόσβασης από το Γενικό Λογιστήριο. Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Λογιστής τα καθήκοντα του υπεύθυνου λειτουργού για τη διαχείριση των κωδικών πρόσβασης θα ανατεθούν σύντομα γραπτώς ενώ τα καθήκοντα των λειτουργών του ΤΥΠ θα καθοριστούν από το ΤΥΠ στα πλαίσια της Πολιτικής για ασφάλεια συστημάτων.

(θ) Έλεγχος ασφάλειας του δικτύου. Το Γενικό Λογιστήριο, στην Έκθεσή του «Εσωτερικός Χρηματοοικονομικός Έλεγχος του Κράτους» για το έτος 2004 αναφέρει ότι κατά το 2005 θα ετοιμάζονταν από το ΤΥΠ, έγγραφα προσφοράς για την ανάθεση σε εξωτερικό οργανισμό του ελέγχου της ασφάλειας του δικτύου του FIMAS.

Όπως έχω πληροφορηθεί, την αξιολόγηση των δικλίδων ασφαλείας του περιβάλλοντος FIMAS (Penetration Test), διεκπεραίωσε τελικά η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου (ΥΕΕ) τον Απρίλιο 2008 με αρκετά ευρήματα αναφορικά με αδυναμίες ασφάλειας του συστήματος.

Ορισμένες από τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν είναι οι ακόλουθες:

-Απουσία πολιτικών ασφάλειας συστημάτων.

-Απουσία συστημάτων ασφαλείας όπως: Σύστημα φιλτραρίσματος ανεπιθύμητων πακέτων (Firewall), Σύστημα εντοπισμού/παρεμπόδισης εισβολών σε επίπεδο δικτύου (Network Intrusion Detection/Prevention System), Εικονικά Τοπικά Δίκτυα (Virtual Local Area).

-Μη ενημερωμένα Λειτουργικά Συστήματα και Βάση Δεδομένων.

-Ελλιπής θωράκιση (hardening) της Βάσης Δεδομένων και των εφαρμογών του συστήματος.

Αναμένεται ότι το Γενικό Λογιστήριο, σε συνεργασία με το ΤΥΠ θα αντιμετωπίσει τάχιστα τις σχετικές αδυναμίες, προς αποφυγή καταστάσεων που πιθανόν να οδηγήσουν σε διαρροή πληροφοριών ή/και να διακινδυνεύσουν την ακεραιότητα του συστήματος.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Λογιστής, έχει γίνει σύσκεψη με αρμόδιους λειτουργούς του ΤΥΠ και έχει τροχοδρομηθεί η ετοιμασία Σχεδίου Δράσης για επίλυση όλων των αδυναμιών που εντοπίστηκαν από τον έλεγχο, το οποίο αναμένεται να υποβληθεί μέχρι τέλος Νοεμβρίου 2008 προς την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου.

Αποπληρωμή προκαταβολών. Σύμφωνα με το άρθρο 5 των περί Ενταλμάτων Προκαταβολής Κανονισμών του 1985, η χρονική διάρκεια αποπληρωμής κάθε προκαταβολής δεν θα υπερβαίνει τα δυο χρόνια από την έκδοσή της.

Σε αντίθεση με το πιο πάνω άρθρο, στις 31.12.2007 εκκρεμούσε η αποπληρωμή τεσσάρων προκαταβολών που εκδόθηκαν στους πιο κάτω πριν από τουλάχιστον 23 χρόνια.

Δικαιούχος	Έτος έκδοσης	Ποσό £
Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως	1985	2.610.000
Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες	1983	1.000.000
Βρετανικά Δικαστήρια (Ντόουμ)	1983	32.692
Δήμος Λευκωσίας (Λαϊκή Γειτονιά)	1984	100.431
		3.743.123

Επίσης, κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2007 εκκρεμούσε προκαταβολή ύψους £61.303 προς το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, η οποία εκδόθηκε στις 31.12.96, και προκαταβολές ύψους £153.857, £942.064 και £34.984 προς τα Συμβούλια Αποχετεύσεων Λάρνακας, Παραλιμνίου και Αγίας Νάπας, αντίστοιχα, οι οποίες δόθηκαν πριν από τουλάχιστον τέσσερα χρόνια.

Αναφορικά με τις πιο πάνω Προκαταβολές, πληροφορήθηκα ότι:

(α) Οι προκαταβολές προς την Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως £2.610.000 και τα Βρετανικά Δικαστήρια για την υπόθεση του ξενοδοχείου Ντόουμ (Dome Hotel) παραμένουν σε εκκρεμότητα λόγω του ότι σχετίζονται με τις κατεχόμενες περιοχές, η δε προκαταβολή προς την Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως αναμένεται να τύχει διευθέτησης μέσα στα πλαίσια της αλλαγής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της Τράπεζας. Αναφορικά με την υπόθεση του ξενοδοχείου Ντόουμ, ζητήθηκε γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα, σχετικά με το χειρισμό της.

(β) Σύμφωνα με επιστολή του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη ημερομηνίας 3.11.2005, από τη διαδικασία εκκαθάρισης των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών, δεν αναμένεται η είσπραξη οποιουδήποτε ποσού και το Υπουργείο Οικονομικών κατόπιν αιτήσεως από το Γενικό Λογιστή έχει εγκρίνει τη διαγραφή του υπολοίπου της προκαταβολής.

(γ) Όσον αφορά στην προκαταβολή του Δήμου Λευκωσίας για την Λαϊκή Γειτονιά ο Γενικός Λογιστής έχει πληροφορηθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών ότι προωθείται το θέμα μακροχρόνιας εκμίσθωσης της Λαϊκής Γειτονιάς στο Δήμο Λευκωσίας, οπότε θα ρυθμιστεί και η αποπληρωμή της προκαταβολής.

(δ) Η προκαταβολή προς το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας αναμένεται να εξοφληθεί από τις εισπράξεις νέου δανείου το οποίο θα συνάψει το Συμβούλιο.

(ε) Για τις οφειλόμενες προκαταβολές από τα Συμβούλια Αποχετεύσεων Παραλιμνίου και Αγίας Νάπας, έχει ήδη ενημερωθεί το Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο και αποφάσισε (Αρ. Απόφασης 61.709 ημερ. 10.3.2005) όπως αυτές αποπληρωθούν από τα έσοδα νέων εγκριμένων δανείων με κυβερνητική εγγύηση που θα συνάψουν τα εν λόγω Συμβούλια.

(στ) Όσον αφορά στις οφειλές των Συμβουλίων Αποχετεύσεων, έχουν δοθεί οδηγίες προς όλα τα Κυβερνητικά Τμήματα/Υπηρεσίες όπως η εξόφληση οποιωνδήποτε οφειλών του Κράτους προς τα εν λόγω Συμβούλια γίνεται έναντι των εκκρεμουσών προς αυτά προκαταβολών.

Αποκοπή κρατικής χορηγίας. Στις 31.12.2007, το σύνολο των προκαταβολών ήταν £21.138.336. Λόγω του ότι υπάρχουν ληξιπρόθεσμες προκαταβολές, οι οποίες παραμένουν για πολλά χρόνια ανείσπρακτες, όπως αναφέρεται πιο πάνω, και το συνολικό ύψος τους κάθε χρόνο αυξάνεται, προς οριστική επίλυση του θέματος εισηγήθηκα και έγινε αποδεκτό όπως, στις

περιπτώσεις όπου παραχωρείται κρατική χορηγία και παράλληλα υπάρχουν ληξιπρόθεσμες προκαταβολές (2 χρόνια μετά την έκδοσή τους), αποκόπτεται από την κρατική χορηγία το οφειλόμενο ποσό της προκαταβολής.

Πληρωμές λόγω εγγυήσεων. Όπως ανέφερα και στην Ετήσια Έκθεσή μου για τα προηγούμενα έτη, το Κράτος πλήρωσε σημαντικά ποσά λόγω εγγυήσεων για δάνεια που σύναψαν Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου, εταιρείες και ιδιώτες. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών, για την οποία το Κράτος κατέβαλε το ποσό των £16.573.417. Σύμφωνα με επιστολή του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη ημερομηνίας 3.11.2005, από τη διαδικασία εκκαθάρισης των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών δεν αναμένεται είσπραξη οποιουδήποτε ποσού και, ως εκ τούτου, όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Λογιστής, κατόπιν έγκρισης που δόθηκε από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, το ποσό διαγράφηκε το Δεκέμβριο 2007.

Το Κράτος έχει επίσης καταβάλει μικρότερα ποσά λόγω εγγυήσεων για διάφορους οργανισμούς, εταιρείες και ιδιώτες, η είσπραξη των οποίων εκκρεμεί εδώ και αρκετά χρόνια, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος απώλειας των χρημάτων αυτών. Ο Γενικός Λογιστής ανέφερε ότι το Γενικό Λογιστήριο, αμέσως μετά την πληρωμή των εγγυήσεων, έχει προβεί σε ενημέρωση του αρμόδιου, κατά περίπτωση, Υπουργείου, το οποίο έχει την ευθύνη για τη λήψη νομικών μέτρων εναντίον των οφειλετών. Μέσα στο 2007, το Γενικό Λογιστήριο έστειλε εκ νέου επιστολές στα αρμόδια Υπουργεία, με τις οποίες ζητά ενημέρωση για τυχόν εξελίξεις γύρω από το θέμα αυτό.

4.7 ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΑ

4.8 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΜΥΝΑΣ

4.9 ΕΘΝΙΚΗ ΦΡΟΥΡΑ

Μέρος Α

Διαγραφές κοστολογίων. Κατά το 2007 εκδόθηκαν κοστολόγια ύψους £137.458 (2006: £105.532) και στις 31.12.2007 εκκρεμούσε η τακτοποίηση κοστολογίων ύψους £13.747 (31.12.2005: £83.894), από τα οποία οι £7.732 αφορούσαν στο έτος 2007. Κατά τη διάρκεια του έτους τακτοποιήθηκαν κοστολόγια ύψους £207.605 (2006: £113.160) με οικονομικό ή άλλο διακανονισμό. Ποσό ύψους £29.012 εισπράχθηκε σε σχέση με τα κοστολόγια αυτά.

Επεσήμανα την ανάγκη για μηχανογράφηση του μητρώου κοστολογίων και εισηγήθηκα και πάλι την ανάγκη μελέτης των αιτίων που δημιουργούν τις πιο πάνω ζημιές, με σκοπό τη λήψη πρόσθετων μέτρων για περιορισμό τους στο ελάχιστο δυνατόν.

Όπλα και πυρομαχικά. Τα αποθέματα όπλων και πυρομαχικών που υπήρχαν στις 31.12.2007 δεν καταμετρήθηκαν από την Υπηρεσία μου, ούτε από τον Κλάδο Ελέγχου Αποθηκών του Γενικού Λογιστηρίου. Το Υπουργείο Άμυνας απέστειλε στην Υπηρεσία μου πιστοποιητικό, στο οποίο αναφέρεται ότι έγινε από την Εθνική Φρουρά η καταμέτρησή τους και ότι αυτά συμφωνούσαν με τα λογιστικά υπόλοιπα των καρτελών αποθήκης.

Καταβολή αποζημιώσεων από τη Δημοκρατία για διάφορους λόγους. Οι εν λόγω αποζημιώσεις καταβάλλονται κατόπιν εξώδικου συμβιβασμού, αποφάσεων του Δικαστηρίου ή αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου. Κατά το 2007 καταβλήθηκε ποσό £1.322.435, σε σύγκριση με £1.085.228 το 2006, για αγωγές £1.091.688, για αποζημιώσεις σε ιδιώτες λόγω ζημιών που προκλήθηκαν από την Εθνική Φρουρά £132.273, ως κατά χάριν ποσό σε οικογένειες μελών της Εθνικής Φρουράς £15.000, για αποζημιώσεις για τραυματισμούς μελών της Εθνικής Φρουράς £64.500 και για πρόκληση τροχαίων ατυχημάτων £18.974.

Ποιοτικοί έλεγχοι τροφίμων της Εθνικής Φρουράς. Με βάση την Πάγια Διαταγή του περί Ανεφοδιασμού – Διαχείρισης – Λογιστικού Συστήματος Τροφίμων και Απολυμαντικών, αρ. 6-41/2006,

τα τρόφιμα της Εθνικής Φρουράς, από την παραλαβή τους μέχρι την κατανάλωσή τους, υπόκεινται σε συνεχείς ποιοτικούς ελέγχους, οι οποίοι διακρίνονται σε:

- Μακροσκοπικό έλεγχο (οπτικό έλεγχο) ο οποίος γίνεται περιοδικά ή έκτακτα από τους διαχειριστές Εφοδιασμού – Εφοδίων και τα Οικονομικά Όργανα των Μονάδων, τον Ιατρό της Μονάδας, και από τον Κτηνίατρο του ΓΕΕΦ/ΔΥΓ.
- Χημικό – Μικροβιολογικό έλεγχο, ο οποίος γίνεται με την αποστολή δειγμάτων στο Γενικό Χημείο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Αναφορικά με τους πιο πάνω ελέγχους παρατήρησα τα ακόλουθα:

(α) Οι δύο μόνιμοι κτηνίατροι της Εθνικής Φρουράς αφυπηρέτησαν από τις τάξεις της Εθνικής Φρουράς, ο πρώτος το Φεβρουάριο του 2006 και ο δεύτερος τον Ιούνιο του 2006 και ως εκ τούτου, από τον Ιούλιο του 2006 δεν υπηρετούσε κανένας μόνιμος κτηνίατρος στην Εθνική Φρουρά. Σημειώνεται ότι από το Σεπτέμβριο του 2006 έως τον Απρίλιο του 2007 οι ανάγκες της Εθνικής Φρουράς σε κτηνίατρος καλύπτονταν από πτυχιούχο κτηνίατρο, ο οποίος υπηρετούσε τη στρατιωτική του θητεία στην ΕΛΔΥΚ και, μετά τον επαναπατρισμό του, από τον Μάιο του 2007, από άλλο στρατιώτη της ΕΛΔΥΚ, ο οποίος είναι επίσης πτυχιούχος κτηνίατρος.

Από τον Οκτώβριο του 2007 υπηρετεί στις τάξεις της Εθνικής Φρουράς μόνιμος Αξιωματικός ο οποίος είναι πτυχιούχος κτηνίατρος, για κάλυψη των αναγκών της.

(β) Σύμφωνα με τη διαδικασία του τακτικού ελέγχου κρεατικών-ψαρικών που περιγράφεται στην πιο πάνω Πάγια Διαταγή, προ της διανομής των κρεατικών - ψαρικών από τους προμηθευτές του Υπουργείου Άμυνας, αυτά ελέγχονται και σφραγίζονται από τον κτηνίατρο του ΓΕΕΦ/ΔΥΓ στα υποστατικά των προμηθευτών και στη συνέχεια συντάσσεται έκθεση ποιοτικού ελέγχου τροφίμων, αντίγραφο της οποίας υποβάλλεται στο ΓΕΕΦ/ΔΕΜ και στο Υπουργείο Άμυνας.

Κατόπιν υπόδειξης της Υπηρεσίας μου, οι υπό αναφορά εκθέσεις άρχισαν να συντάσσονται, από τα τέλη του 2007, για κάθε φορά που διενεργείται έλεγχος και όχι μόνο σε περιπτώσεις κατά τις οποίες διαπιστώνεται πρόβλημα, σύμφωνα με τις πρόνοιες της υπό αναφορά Πάγιας Διαταγής.

(γ) Σύμφωνα με την ίδια Πάγια Διαταγή, ο κτηνίατρος του ΓΕΕΦ/ΔΥΓ διενεργεί, μεταξύ άλλων, περιοδικό έλεγχο τροφίμων, βάσει προγράμματος του ΓΕΕΦ/ΔΥΓ. Κατόπιν υπόδειξης της Υπηρεσίας μου, ετοιμάζονται, από 1.1.2008, τριμηνιαίες καταστάσεις ελέγχων καθώς και σχετικές εκθέσεις ποιοτικού ελέγχου τροφίμων αναφορικά με επισκέψεις των κτηνιάτρων της ΓΕΕΦ/ΔΥΓ σε Μονάδες της Εθνικής Φρουράς.

Σχέδιο διακίνησης εθνοφρουρών.

(α) Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το σχέδιο διακίνησης εθνοφρουρών λειτουργεί από το 1991 με έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, κατά παρέκκλιση της διαδικασίας των προσφορών, στα πλαίσια απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, έχοντας ως πρωταρχικό στόχο την ευημερία των εθνοφρουρών. Ενόψει της έναρξης εφαρμογής του περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμου και της αυξημένης δαπάνης, αποφασίστηκε στις 19.12.2001, από το τότε Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών, η συνέχιση της λειτουργίας του υφιστάμενου σχεδίου διακίνησης για ειδικά προκαθορισμένα δρομολόγια και με σταθερό ποσό, το οποίο καθορίζεται από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών.

Κατόπιν ανταλλαγής απόψεων με το Τμήμα Οδικών Μεταφορών και το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, το Υπουργείο Άμυνας προχώρησε στις 4.4.2005 στην προκήρυξη προσφοράς για τη μίσθωση λεωφορείων για διακίνηση των εθνοφρουρών. Το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Άμυνας αποφάσισε, στις 13.7.2005, την ακύρωση της προσφοράς, γιατί οι τιμές των προσφορών που υποβλήθηκαν ήταν κατά πολύ ψηλότερες από αυτές που είχαν εκτιμηθεί, με αποτέλεσμα οι χρεώσεις να συνεχίζουν να γίνονται με βάση τα καθορισμένα από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών κόμιστρα.

- (β) Από τον έλεγχο του σχεδίου διακίνησης εθνοφρουρών παρατήρησα τα ακόλουθα:
- (i) Η συνολική δαπάνη για το 2007 ανήλθε στο £1.825.443, σε σύγκριση με £1.693.537 το 2006, και περιλαμβάνει ποσό ύψους £80.487, το οποίο αποτελεί πρόσθετη χρέωση ποσοστού 5%, πλέον Φ.Π.Α., πάνω στο συνολικό ποσό των τιμολογίων, ποσοστό που χρεώνεται από τις αυτοκινητιστικές οργανώσεις, για κάλυψη του κόστους των διαδρομών που γίνονται κατά τις Κυριακές και αργίες. Στη δαπάνη για το έτος 2007 δεν περιλαμβάνονται τα τιμολόγια για τις διαδρομές Πάφος - Πόλις Χρυσοχούς - Πύργος για την περίοδο Ιουνίου-Δεκεμβρίου 2007, στα οποία, κατόπιν ελέγχου από το Υπουργείο, διαπιστώθηκαν υπερτιμολογήσεις, θέμα που τυγχάνει περαιτέρω διερεύνησης από το ΓΕΕΦ.
- (ii) Η αύξηση κατά 7,8% που παρατηρείται στο ύψος της δαπάνης για το 2007, σε σύγκριση με τη δαπάνη του 2006, οφείλεται κυρίως στην αύξηση του αριθμού των εθνοφρουρών που διακινήθηκαν, από 878 615 το 2006 σε 961 069 το 2007. Στον αριθμό αυτό δεν συμπεριλαμβάνονται οι εθνοφρουροί που διακινήθηκαν στη διαδρομή Πάφος-Πόλις Χρυσοχούς-Πύργος κατά την περίοδο Ιουνίου-Δεκεμβρίου 2007, όπως αναφέρεται και πιο πάνω. Λαμβάνοντας υπόψη τη δύναμη της Εθνικής Φρουράς και το γεγονός ότι ο μέγιστος αριθμός εξοδούχων περιορίζεται, με Διαταγή, στο ένα τρίτο της δύναμης της κάθε Μονάδας, καθώς επίσης και το ότι μεγάλος αριθμός εθνοφρουρών δεν χρησιμοποιεί το πιο πάνω Σχέδιο για τις μετακινήσεις του, ο πιο πάνω αριθμός κρίνεται ψηλός και υπέδειξε την ανάγκη υιοθέτησης κατάλληλων συστημάτων ελέγχου και δικλίδων ασφαλείας ώστε να αποτρέπεται το ενδεχόμενο υπερχρέωσης από τις εταιρείες λεωφορειούχων.
- (iii) Από δειγματοληπτικό έλεγχο στα δελτία μεταφοράς εθνοφρουρών τα οποία υποβάλλονται συγκεντρωτικά από τη Συντονιστική Επιτροπή των εταιρειών λεωφορειούχων, στο τέλος κάθε μήνα, μαζί με συγκεντρωτικό τιμολόγιο για όλες τις διακινήσεις που διενεργήθηκαν παγκύπρια κατά τον μήνα, παρατηρήθηκε ότι σε αρκετές περιπτώσεις τα δελτία διακίνησης φέρουν την υπογραφή του ίδιου αξιωματικού για όλες τις ημερομηνίες κατά τις οποίες υπήρξε διακίνηση εθνοφρουρών αντί την υπογραφή του εκάστοτε αξιωματικού υπηρεσίας. Υπέδειξα ότι το γεγονός αυτό υποδηλώνει ότι τα δελτία μεταφοράς εθνοφρουρών υπογράφονται συγκεντρωτικά στο τέλος του μήνα και πιθανόν χωρίς έλεγχο ενώ σε δύο περιπτώσεις δεν υπήρχε υπογραφή του αξιωματικού υπηρεσίας αλλά μόνο η υπογραφή και σφραγίδα του Διοικητή της Μονάδας. Επίσης, σε μια περίπτωση παρατηρήθηκε ότι, σύμφωνα με τα δελτία που υποβλήθηκαν, συγκεκριμένο λεωφορείο διενήργησε την ίδια ημέρα τα δρομολόγια από Λεμεσό και Λευκωσία για τη μεταφορά εθνοφρουρών στις Μονάδες τους κατά την επιστροφή τους το πρωί από διανυκτέρευση, πράγμα πρακτικά αδύνατο, ενώ σε άλλη περίπτωση παρατηρήθηκε ότι τέσσερα δρομολόγια διενεργήθηκαν για τρεις ή τέσσερις εθνοφρουρούς, παρόλο που ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός για τη δρομολόγηση λεωφορείου είναι οκτώ εθνοφρουροί. Τέλος, σε μία περίπτωση διαπιστώθηκε ότι συγκεκριμένος οδηγός και λεωφορείο εκτελούσαν τις ίδιες ημερομηνίες δύο διαδρομές από παραπλήσιες Μονάδες της Εθνικής Φρουράς προς τη Λάρνακα, οι οποίες, σύμφωνα με την κατάσταση δρομολογίων, είναι ομαδοποιημένες.
- (iv) Το μηχανογραφημένο σύστημα για το σχέδιο διακίνησης εθνοφρουρών δεν παρέχει τη δυνατότητα τήρησης στατιστικών στοιχείων επειδή κάθε φορά που γίνεται αλλαγή στοιχείων στο σύστημα, όπως π.χ. αναθεώρηση των κομίστρων ή αύξηση στο ποσοστό του ΦΠΑ, λανθασμένα αναθεωρούνται και όλα τα σχετικά στοιχεία που ήταν ήδη καταχωρισμένα στο σύστημα πριν από την ημερομηνία της αλλαγής.

Κατανάλωση καυσίμων από Μονάδες της Εθνικής Φρουράς.

- (α) **Έλεγχος καυσίμων.** Από την 1.8.2004, η επίβλεψη και ο έλεγχος της διαχείρισης καυσίμων στην Εθνική Φρουρά ανατέθηκε στη Διεύθυνση Εφοδίων/Μεταφορών (ΔΕΜ) του ΓΕΕΦ, η οποία διενέργησε 97 επιτόπιους ελέγχους κατά τη διάρκεια του 2007 (29 το 2006).

Από τους πιο πάνω ελέγχους προέκυψε, μεταξύ άλλων, ότι ορισμένες Μονάδες δεν είχαν διενεργήσει την ενδελεχόμενη περιστροφή των καυσίμων που τηρούνται ως βασικοί φόρτοι, δεν τηρούσαν ορθά το Μητρώο Οχημάτων και την Κατάσταση Καταναλωθέντων Καυσίμων ενώ, στα πλαίσια καταμετρήσεων που διενεργήθηκαν στα καύσιμα και στα ελαιολιπαντικά που τηρούνται στις πιο πάνω διαχειρίσεις, προέκυψαν πλεονάσματα ή ελλείμματα τα οποία τακτοποιήθηκαν από τη ΔΕΜ.

(β) Έλλειμμα πετρελαίου μειωμένου θείου σε μονάδες της Εθνικής Φρουράς. Από έκτακτη οικονομική επιθεώρηση που διενήργησε η ΔΕΜ/ΓΕΕΦ σε δύο Μονάδες της Εθνικής Φρουράς στις 19 και 24 Μαΐου 2006 διαπιστώθηκε έλλειμμα στο πετρέλαιο μειωμένου θείου περίπου 71 593 λίτρων και 5 000 λίτρων, αντίστοιχα.

Όπως πληροφορήθηκα, για τα πιο πάνω ελλείμματα διεξήχθη αστυνομική έρευνα, και μετά από συγκατάθεση που εξασφάλισε η Αστυνομία από το Γενικό Εισαγγελέα, η υπόθεση στάλθηκε απευθείας στο Κακουργιοδικείο για ποινική δίωξη του εμπλεκόμενου στελέχους, το οποίο στις 5.11.2007 καταδικάστηκε σε ποινή φυλάκισης 12 μηνών με τριετή αναστολή και στις 14.12.2007 αποπέμφθηκε από τις τάξεις του Στρατού της Δημοκρατίας. Με την ολοκλήρωση της διερεύνησης της υπόθεσης από την Αστυνομία, το ΓΕΕΦ διεξήγαγε ανάκριση και αποφάσισε τον καταλογισμό διοικητικών ευθυνών στα εμπλεκόμενα στελέχη και τη λογιστική τακτοποίηση των εκκρεμοτήτων των διαχειρίσεων.

(γ) Υπερκατανάλωση καυσίμων. Από δειγματοληπτικό έλεγχο σε σημειώματα επεξεργασίας καυσίμων της Διεύθυνσης Εφοδίων και Μεταφορών της Εθνικής Φρουράς διαπίστωσα και πάλι ότι σε αρκετές περιπτώσεις προκύπτει υπερκατανάλωση καυσίμων, σε σύγκριση με τις προβλεπόμενες κλίμακες κατανάλωσης καυσίμων και λιπαντικών και εισηγήθηκα όπως μελετηθούν τα αίτια και διερευνηθεί κατά πόσο οι κλίμακες κατανάλωσης καυσίμων, οι οποίες αναγράφονται στις σχετικές Πάγιες Διαταγές, χρήζουν αναθεώρησης ώστε να λαμβάνεται υπόψη η ηλικία των οχημάτων και αρμάτων της Εθνικής Φρουράς.

Προσφορά για παροχή υπηρεσιών ελέγχου εδάφους πεδίου βολής.

Το Υπουργείο Άμυνας προκήρυξε στις 3.7.2006 προσφορά για παροχή υπηρεσιών ελέγχου εδάφους εγκαταλειμμένου πεδίου βολής, για εντοπισμό μη εκραγέντων βλημάτων, με σκοπό την απόδοσή του, μετά τον καθαρισμό του, στους ιδιοκτήτες των τεμαχίων γης που περιλαμβάνονται σε αυτό.

Το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Άμυνας, σε συνεδρία του ημερ. 27.10.2006, κατακύρωσε την προσφορά στο φθηνότερο προσφοροδότη, σύμφωνα με την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης, για το ποσό των £280.700 πλέον Φ.Π.Α.

Στις προδιαγραφές/ειδικούς όρους της προσφοράς, αναφερόταν ότι ο έλεγχος θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μέχρι βάθους 1,5 μέτρων και ότι θα πρέπει να υποβληθεί από την ανάδοχο εταιρεία Πιστοποιητικό Καταλληλότητας Εδάφους. Ωστόσο, στα έγγραφα της προσφοράς δεν γινόταν καμία πρόνοια για την υποβολή οποιωνδήποτε εγγράφων εκ μέρους των προσφοροδοτών που να πιστοποιούν τη δυνατότητά τους να εκτελέσουν την πιο πάνω εργασία σε σχέση με την εργοδότηση κατάλληλα εκπαιδευμένου προσωπικού, τις ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές του εξοπλισμού που θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί και περιγραφή της προτεινόμενης μεθοδολογίας που θα ακολουθείτο για την εκτέλεση του έργου.

Η επιτροπή παραλαβής εργασιών, σε επιτόπιο έλεγχο που διενήργησε στις 18.4.2007 για την παραλαβή του 50% του υπό έρευνα εδάφους, διαπίστωσε ότι, τόσο η μέθοδος όσο και τα μηχανήματα που χρησιμοποιούνταν δεν είχαν την επιθυμητή αποτελεσματικότητα και ως εκ τούτου δεν προχώρησε στην παραλαβή των εργασιών.

Στις 17.5.2007, η επιτροπή παραλαβής μετέβη εκ νέου στο πεδίο βολής για τμηματική παραλαβή του χώρου που ερευνηθήκε. Της πιο πάνω παραλαβής προηγήθηκε δειγματοληπτικός έλεγχος κατά τον οποίο ανευρέθηκαν και πάλι μέρη βλημάτων σε βάθος 15-20 εκατοστών, με αποτέλεσμα η επιτροπή να διατηρεί τους ενδοιασμούς της για την καθαρότητα του χώρου και να προτείνει όπως η τελική απόφαση ληφθεί από το Υπουργείο Άμυνας, παρόλο που η λήψη απόφασης βαρύνει τις επιτροπές παραλαβής.

Στις 21, 22 και 25.6.2007 η επιτροπή παραλαβής μετέβη και πάλι στο πεδίο βολής για την τελική παραλαβή του χώρου που ερευνηθηκε και παρά την ανεύρεση μόνο μικρών μεταλλικών αντικειμένων, διατήρησε τις επιφυλάξεις της ως προς την πλήρη καθαρότητα του χώρου, αφού δεν έγινε έρευνα μέχρι βάθους 1,5 μέτρων σε όλο το χώρο του πεδίου βολής και εισηγήθηκε και πάλι όπως η τελική απόφαση για την παραλαβή του χώρου ληφθεί από το Υπουργείο Άμυνας.

Το Υπουργείο ζήτησε από την επιτροπή παραλαβής να παραλάβει ή να απορρίψει ή με ειδική έκθεση να εισηγηθεί την αποδοχή των εργασιών σε μειωμένη τιμή. Η επιτροπή παραλαβής υπέβαλε, στις 20.7.2007, σχετική έκθεση στην οποία γίνεται εκ νέου αναφορά των πιο πάνω προβλημάτων, επισημαίνοντας όμως, μεταξύ άλλων, ότι ο κίνδυνος ανεύρεσης μη εκραγέντων βλημάτων, είναι πολύ περιορισμένος, καθώς επίσης ότι η εταιρεία υπέβαλε σχετικό πιστοποιητικό σε σχέση με την εκκαθάριση του χώρου και ανέλαβε την πλήρη ευθύνη για μη εκραγέντα βλήματα μέχρι βάθους 1,5 μέτρων.

Το Υπουργείο Άμυνας, αφού μελέτησε την πιο πάνω έκθεση ανέφερε, σε επιστολή του ημερ. 26.7.2007 προς τον Πρόεδρο της επιτροπής παραλαβής, ότι, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική επιβάρυνση που θα προκύψει από πιθανή δικαστική διαμάχη με την ανάδοχο εταιρεία, η οποία, λόγω των ελλείψεων των εγγράφων του διαγωνισμού αναμενόταν ότι θα είχε αρνητική έκβαση για το Δημόσιο, κρίνεται σκόπιμο όπως εκδοθεί εκ μέρους της επιτροπής πιστοποιητικό παραλαβής για τις υπηρεσίες ελέγχου του πεδίου βολής. Η επιτροπή παραλαβής εξέδωσε το εν λόγω πιστοποιητικό στις 27.7.2007.

Όπως προκύπτει, οι αδυναμίες και παραλείψεις στα σχετικά έγγραφα του διαγωνισμού κατέστησαν αδύνατη τη θέση του Υπουργείου ως προς τις διεκδικήσεις του από την ανάδοχο εταιρεία σε σχέση με την εργασία που εκτελέστηκε. Επεσήμανα επίσης ότι σύμφωνα με το τελικό πιστοποιητικό παραλαβής, κατά τους δειγματοληπτικούς ελέγχους που, όπως αναφέρεται πιο πάνω, έγιναν στις 21, 22 και 25.6.2007, ανευρέθηκαν στο χώρο μικρά μεταλλικά αντικείμενα, παρόλο που, σύμφωνα με διευκρινίσεις που δόθηκαν προς όλους τους προσφοροδότες στις 25.8.2007, η συλλογή άχρηστων, μη επικίνδυνων μεταλλικών θραυσμάτων αποτελεί ευθύνη του επιτυχόντα προσφοροδότη.

Υδατοπρομήθεια στρατοπέδου στην Επαρχία Λάρνακας. Σύμφωνα με επιστολή των Υγειονομικών Υπηρεσιών Λάρνακας, ημερ. 17.10.2006, κατόπιν διεξαγωγής εργαστηριακών αναλύσεων σε δείγματα πόσιμου νερού που λήφθηκαν από διάφορα σημεία συγκεκριμένου στρατοπέδου στις 25.9.2006 και 3.10.2006, διαπιστώθηκε ότι το νερό ήταν μολυσμένο. Για την επίλυση του σοβαρού αυτού υγειονομικού προβλήματος οι Υγειονομικές Υπηρεσίες εισηγήθηκαν την αντικατάσταση των ντεπόζιτων νερού του στρατοπέδου, εισήγηση η οποία δεν υλοποιήθηκε.

Τα αποτελέσματα νέας δειγματοληψίας που διενεργήθηκε από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες στις 8.5.2007 κατέδειξαν επιδείνωση του προβλήματος με αποτέλεσμα το νερό να παραμένει ακατάλληλο για πόση.

Το ΓΕΕΦ, με επιστολή του ημερ. 12.4.2007 προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, ζήτησε την υποβολή εκτίμησης δαπάνης για την κατασκευή νέας υδατοδεξαμενής και αντλιοστασίου καθώς και για την αντικατάσταση των μεταλλικών ντεπόζιτων και του πετपालαιωμένου υδρευτικού δικτύου του στρατοπέδου, η οποία, σύμφωνα με απαντητική επιστολή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων ημερ. 20.11.2007, υπολογίστηκε στις €225.543. Η πιο πάνω εκτίμηση θεωρήθηκε πολύ υψηλή και ζητήθηκε από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων να υποβάλει εκτίμηση δαπάνης για τη διενέργεια των πιο απαραίτητων από τις πιο πάνω εργασίες, η οποία υπολογίστηκε στις €70.000, χωρίς, ωστόσο, να περιλαμβάνεται σε αυτές η αντικατάσταση του υδρευτικού δικτύου.

Εξέφρασα την άποψη ότι παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στην επίλυση του θέματος, το οποίο άπτεται της υγείας του προσωπικού της Εθνικής Φρουράς αφού σχεδόν είκοσι μήνες μετά την αρχική γνωστοποίηση του προβλήματος από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες, δεν έχουν ακόμη διεκπεραιωθεί τα απαραίτητα διορθωτικά έργα στο εν λόγω στρατόπεδο.

Συλλογή Σκουβάλων. Η δαπάνη για τη συλλογή σκουβάλων από τις εγκαταστάσεις της Εθνικής Φρουράς για το έτος 2007 ανήλθε στις £328.728, σε σύγκριση με £186.238 που καταβλήθηκε το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση ύψους £142.490 ή ποσοστό 77%. Σημειώνεται ότι στη δαπάνη

του έτους περιλαμβάνονται και χρεώσεις για προηγούμενα χρόνια, οι οποίες υποβλήθηκαν από τα αρμόδια Κοινοτικά Συμβούλια ή Δήμους κατά τη διάρκεια του 2007.

Ενόψει του γεγονότος ότι το Υπουργείο Άμυνας, σε ορισμένες περιπτώσεις όπου οι χρεώσεις ορισμένων Κοινοτικών Συμβουλίων θεωρήθηκαν υπερβολικές, υπέβαλε ενστάσεις στις αρμόδιες Επαρχιακές Διοικήσεις και πέτυχε τη μείωση των εν λόγω χρεώσεων, εισηγήθηκα όπως το θέμα διερευνηθεί περαιτέρω ώστε να διεκδικηθούν μειώσεις όπου αυτό θεωρηθεί αναγκαίο.

Εισηγήθηκα επίσης την εκπόνηση μελέτης για την προώθηση συστήματος ανακύκλωσης σκυβάλων σε Μονάδες της Εθνικής Φρουράς το οποίο, πέραν της προστασίας του περιβάλλοντος, θα μειώσει και τον όγκο των σκυβάλων, με συνεπαγόμενη μείωση στο κόστος απομάκρυνσής τους.

Τέλη ύδατος. Η δαπάνη για τέλη ύδατος για το έτος 2007 ανήλθε στις £500.252, σε σύγκριση με £444.800 που καταβλήθηκε το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση ύψους £55.452 ή ποσοστό 12%. Από δειγματοληπτικό έλεγχο του πιο πάνω λογαριασμού διαπιστώθηκε περίπτωση όπου η τιμή χρέωσης του νερού ανά κυβικό μέτρο σε Μονάδα της Εθνικής Φρουράς από Κοινοτικό Συμβούλιο της Επαρχίας Αμμόχωστο, ήταν κατά πολύ ψηλότερη από την τιμή χρέωσής του στα υπόλοιπα υποστατικά της Κοινότητας, ενώ υπερέβαινε το κόστος αγοράς νερού έως και 6 φορές. Επεσήμανα ότι βάσει των σχετικών Κανονισμών του εν λόγω Κοινοτικού Συμβουλίου, τα τέλη ύδατος που επιβάλλονται σε στρατόπεδα και φυλάκια της Εθνικής Φρουράς δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα τέλη που επιβάλλονται στους υπόλοιπους καταναλωτές της Κοινότητας και εισηγήθηκα όπως γίνουν διευθετήσεις με το πιο πάνω Κοινοτικό Συμβούλιο για ρύθμιση του θέματος. Παράλληλα, υπέδειξα την ανάγκη διερεύνησης του ενδεχόμενου υπερχρέωσης και από άλλα Κοινοτικά Συμβούλια.

Παρατήρησα επίσης ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις όπου παρέχεται η δυνατότητα, δεν έχει γίνει η επιλογή της πιο οικονομικά συμφέρουσας διατίμησης και εισηγήθηκα όπως το Υπουργείο προβεί σε εξέταση όλων των εγκαταστάσεων της Εθνικής Φρουράς με ψηλή κατανάλωση νερού και, όπου κριθεί οικονομικά συμφέρον, προβεί σε ανάλογες ενέργειες για αλλαγή της διατίμησης.

Τέλος, εισηγήθηκα όπως διερευνηθεί η πιθανότητα επέκτασης της λειτουργίας των συστημάτων ανακύκλωσης ημιακάθартου νερού, το οποίο εφαρμόζεται σε ορισμένα στρατόπεδα της Εθνικής Φρουράς, σε περισσότερα στρατόπεδα, με στόχο την εξοικονόμηση νερού και της σχετικής δαπάνης.

Φωτισμός, Θέρμανση και Καύσιμα. Λόγω του ότι η δαπάνη ηλεκτροδότησης των εγκαταστάσεων της Εθνικής Φρουράς παρουσίασε, κατά το 2005 και 2006, αύξηση της τάξης του περίπου 37% και 23%, αντίστοιχα, η οποία οφειλόταν, σε αρκετές περιπτώσεις, είτε στην αύξηση κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος είτε στην επιπλέον χρέωση μέγιστης ζήτησης, είχα εισηγηθεί τη λήψη μέτρων για εξοικονόμηση ηλεκτρικού ρεύματος και καλύτερης διαχείρισης του φορτίου ηλεκτρικού ρεύματος της κάθε Μονάδας, ώστε οι χρεώσεις για κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος για μέγιστη ζήτηση να περιοριστούν στο ελάχιστο.

Με βάση τις εισηγήσεις μου, το Υπουργείο έδωσε οδηγίες στην αρμόδια Διεύθυνση του ΓΕΕΦ για τη λήψη μέτρων εξοικονόμησης ηλεκτρικού ρεύματος και περιορισμού της μέγιστης ζήτησης στο ελάχιστο, στα πλαίσια των οποίων τοποθετήθηκαν φωτιστικά τύπου ψηλής πίεσης νατρίου και λαμπτήρες οικονομικού τύπου, ενώ άρχισε πειραματικά η τοποθέτηση φωτοβολταϊκών συστημάτων. Παράλληλα, τροχοδρομήθηκαν ενέργειες με την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου για αύξηση του φορτίου ηλεκτρικού ρεύματος, όπου αυτό ήταν αναγκαίο.

Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω ενεργειών, και παρόλη την αύξηση των χρεώσεων ηλεκτρικού ρεύματος, λόγω της αύξησης στην τιμή του πετρελαίου, η δαπάνη για την ηλεκτροδότηση των εγκαταστάσεων της Εθνικής Φρουράς μειώθηκε, από £2.677.544 το 2006 σε £2.455.444 το 2007, σημειώθηκε δηλαδή μείωση ύψους £222.100 ή ποσοστού 8%.

Μονάδες Εθνικής Φρουράς. Κατά τον έλεγχο των Μονάδων Εθνικής Φρουράς παρατηρήθηκαν οι ακόλουθες αδυναμίες και ελλείψεις:

(α) Αποθήκη Βάσεως Εφοδιασμού. Με αφορμή τις επισημάνσεις της Υπηρεσίας μου, αναφορικά με την ανάγκη βελτίωσης των αποθηκευτικών χώρων τροφίμων της Μονάδας, κλιμάκιο της Τεχνικής

Υπηρεσίας του Υπουργείου Άμυνας επισκέφθηκε τις εν λόγω αποθήκες και εισηγήθηκε όπως κατασκευαστούν δύο νέες αποθήκες σε παρακείμενο χώρο. Το Υπουργείο Άμυνας, με επιστολή του ημερ. 11.10.2007, έχει εγκρίνει την προσφοροδότηση του πιο πάνω έργου.

Επίσης, κατόπιν εισήγησής μου, το ΓΕΕΦ προέβη στην έκδοση Πάγιας Διαταγής, η οποία αναφέρεται συγκεκριμένα στην αποθήκευση και συντήρηση των τροφίμων της Εθνικής Φρουράς γεγονός που θα συντείνει, κατά την άποψή μου, στην εύρυθμη λειτουργία της Μονάδας ως βασικό ανεφοδιαστικό όργανο της Εθνικής Φρουράς.

(β) Αποθήκη Βάσεως Υλικού Πολέμου. Παρατήρησα ότι, λόγω έλλειψης αποθηκευτικών χώρων, ορισμένα υλικά της Διαχείρισης Γενικού Υλικού, βρίσκονταν εκτεθειμένα σε υπαίθριους χώρους. Για την προστασία των υπό αναφορά ειδών η Μονάδα προέβη στην κατασκευή σκεπάστρου ενώ έχει υποβάλει πρόταση για την κατασκευή δύο νέων αποθηκών στα πλαίσια του τριετούς προγράμματος κατασκευών του Σχηματισμού για τα έτη 2006-2008.

Επίσης το πρόγραμμα μηχανογράφησης για τις Διαχειρίσεις της Μονάδας τέθηκε σε λειτουργία πάνω σε δοκιμαστική βάση το 2001, με παράλληλη τήρηση του χειρόγραφου συστήματος. Παρατήρησα και πάλι ότι, παρόλο που έχει παρέλθει μεγάλο χρονικό διάστημα από την εφαρμογή του μηχανογραφημένου συστήματος, αυτό εξακολουθεί να παρουσιάζει σημαντικές αδυναμίες και ελλείψεις.

(γ) Συνεργείο Περιοχής Τεχνικού. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το προηγούμενο έτος, η τελευταία απογραφή των υλικών της αποθήκης υλικών της Διμοιρίας Γενικών Επισκευών έγινε στις 12.5.1995. Ενόψει της μεγάλης χρονικής περιόδου που έχει παρέλθει από την ημερομηνία της τελευταίας απογραφής, εισηγήθηκα την διεξαγωγή νέας απογραφής των εν λόγω αποθεμάτων η οποία διενεργήθηκε στις 25.1.2007. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της απογραφής δεν υπάρχουν υλικά που να μην είναι σε χρησιμοποιήσιμη κατάσταση ή που να έχει λήξει η ημερομηνία χρήσης τους ενώ όσον αφορά στα αργοκίνητα αποθέματα, διαπιστώθηκε ότι υπάρχει πιθανότητα να χρησιμοποιηθούν σε μελλοντικές εργασίες.

(δ) Κέντρο Νεοσυλλέκτων Λεμεσού.

Σύμφωνα με εκθέσεις των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, κατόπιν επιθεωρήσεων στις 10.7.2006, 9.8.2006 και 12.9.2007, από εκπροσώπους της πιο πάνω Υπηρεσίας, των υποστατικών όπου στεγάζονται τα μαγειρεία Κέντρου Εκπαίδευσης Νεοσυλλέκτων, διαπιστώθηκαν κτιριακές και άλλες ελλείψεις, με αποτέλεσμα να μην πληρούνται οι πρόνοιες του Κανονισμού 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ημερ. 29.4.2004 για την υγιεινή των τροφίμων που τέθηκε σε ισχύ από 1.1.2006 και επισημάνθηκε η ανάγκη δημιουργίας νέων εγκαταστάσεων για την παραλαβή, φύλαξη και ετοιμασία των φαγητών.

Επίσης, από επιτόπιο έλεγχο που διενεργήθηκε από την Υπηρεσία μου στις 14.11.2007, διαπιστώθηκε ότι έχει διεισδύσει υγρασία στην ψευδοροφή της αποθήκης γενικού υλικού της Μονάδας, και ότι, λόγω κενών στην οροφή, εισέρχονται στην αποθήκη πουλιά, με αποτέλεσμα υλικά ιματισμού και υπόδησης να κινδυνεύουν να καταστραφούν, ενώ σύμφωνα με έγγραφο του Σχηματισμού στον οποίο ανήκει διοικητικά η πιο πάνω Μονάδα, προς το ΓΕΕΦ, ημερ. 25.10.2007, η πιο πάνω αποθήκη φέρει αμιαντολαμαρίνες που χρήζουν αντικατάστασης.

4.10 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Μέρος Α

Επιβολή ποινών και προστίμων σε ενισχύσεις που χορηγούνται

από Εθνικούς Πόρους. Σύμφωνα με την παράγραφο 27 του Κεφαλαίου «Γεωργία» της συνθήκης προσχώρησης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενσωματώθηκε πρόνοια στον Κανονισμό 1259/1999 με βάση την οποία η Κύπρος υποβάλλει ετήσια έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων κρατικής ενίσχυσης, αναφέροντας τις μορφές ενίσχυσης και τα ποσά ανά υποτομέα. Στους όρους για χορήγηση των πληρωμών αυτών (συμπληρωματικών και κρατικών ενισχύσεων) στους γεωργούς, όπως παραβάλλονται σε σχετική έκθεση ημερ. 28.6.2004 που υπέβαλε ο

Διευθυντής του Τμήματος Γεωργίας στο Γενικό Διευθυντή της Διεύθυνσης Γεωργίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αναφέρεται ότι οι έλεγχοι και οι ποινές που θα ισχύουν θα είναι οι ίδιοι που ισχύουν για τις εκταρικές ενισχύσεις από τα ταμεία της Κοινότητας.

Παρατήρησα ότι η πιο πάνω δέσμευση προς την Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει εφαρμοστεί αφού, όπως διαπίστωσα κατά τον έλεγχό μου στον Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών, οι αποκοπές που προέκυψαν λόγω δηλώσεων λανθασμένης έκτασης κατά το 2004, επιστράφηκαν, κατόπιν απόφασης του Υπουργού, στους γεωργούς. Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής η πιο πάνω απόφαση λήφθηκε κατ' εξαίρεση για το συγκεκριμένο έτος λόγω του τεράστιου θέματος που προέκυψε και σχετικών αιτημάτων των Αγροτικών Οργανώσεων και εκπροσώπων των διαφόρων γεωργοκτηνοτροφικών κλάδων, εξαιτίας του μεγάλου αριθμού λαθών που έγιναν από τους γεωργούς κατά τη συμπλήρωση των σχετικών αιτήσεων κατά τον πρώτο χρόνο της λειτουργίας του Σχεδίου Εκταρικών Επιδοτήσεων.

Επισημίνα επίσης ότι, σύμφωνα με το άρθρο 140(2) του Κανονισμού 1973/2004 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που αναφέρεται στους ελέγχους και τις κυρώσεις που εφαρμόζονται στις συμπληρωματικές άμεσες ενισχύσεις που δεν συγχρηματοδοτούνται από την Κοινότητα, τα νέα κράτη μέλη οφείλουν να εφαρμόζουν προσήκοντα μέτρα ελέγχου, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η τήρηση των όρων που προβλέπονται για τη χορήγηση των συμπληρωματικών εθνικών άμεσων ενισχύσεων.

Επαναξιολόγηση υφιστάμενων κρατικών ενισχύσεων του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων.

Όπως ανέφερα και στην Ετήσια Έκθεσή μου για το 2006, το Μάιο του 2007 πληροφόρησα το Γενικό Διευθυντή ότι, τα υφιστάμενα μέτρα κρατικών ενισχύσεων προς τις διάφορες κοινότητες, μέσω του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, όπως καθορίζεται στο Παράρτημα IV κεφάλαιο 4 σημείο 4 της συνθήκης προσχώρησης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα ίσχυαν μέχρι τα τέλη του τρίτου έτους από την ημέρα προσχώρησης, δηλαδή μέχρι τις 30 Απριλίου 2007.

Ενόψει της πιο πάνω πρόνοιας στη συνθήκη προσχώρησης, ζήτησα όπως πληροφορηθώ πώς θα ενεργήσει το Υπουργείο όσον αφορά την κυβερνητική συνεισφορά στην εκτέλεση αρδευτικών έργων προς όφελος Αρδευτικών Τμημάτων, και Συνδέσμων καθώς και την παροχή διευκολύνσεων σε ιδιώτες μελετητές, εργολάβους και άλλα Κυβερνητικά Τμήματα σε τιμές κάτω του κόστους ή και δωρεάν.

Επίσης, ανεξάρτητα με το πιο πάνω θέμα, λαμβάνοντας υπόψη τη συνεχιζόμενη λειψυδρία και τις σημαντικές αυξήσεις στο μοναδιαίο κόστος του νερού καθώς και αυτές της κατασκευής των αρδευτικών δικτύων, ζήτησα να πληροφορηθώ κατά πόσο υπάρχουν λόγοι για τους οποίους εξακολουθεί να ενδείκνυται η δημιουργία νέων αρδευτικών δικτύων. Το ζήτημα αυτό είναι ιδιαίτερα χαρακτηριστικό στις περιπτώσεις των αρδευτικών έργων στις κοιλάδες Έζουσας και Διαρίζου όπου προγραμματίζεται η εκτέλεση νέων αρδευτικών δικτύων με δαπάνη αρκετών εκατομμυρίων λιρών.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Γεωργίας με πληροφόρησε ότι το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων έχει τερματίσει τη παροχή κρατικών ενισχύσεων σε ιδιώτες. Όσον αφορά το θέμα των αποφάσεων για κατασκευή ή μη νέων αρδευτικών δικτύων, μου ανέφερε ότι αυτό άπτεται της ευρύτερης πολιτικής του Κράτους και ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται αφού ληφθούν υπόψη όλοι οι παράγοντες που επηρεάζουν τη χρησιμότητα και τη βιωσιμότητα του Έργου.

Διαχείριση νερού από τα εργοστάσια επεξεργασίας λυμάτων του Αποχετευτικού Συστήματος της Μείζονος Λευκωσίας. Τον Αύγουστο του 2007, η Υπηρεσία μου παρατήρησε ότι καθυστερούσε η λήψη απόφασης σχετικά με τη διαχείριση του νερού που θα προέλθει από την τριτοβάθμια επεξεργασία λυμάτων του αποχετευτικού συστήματος της ευρύτερης περιοχής Λευκωσίας. Συγκεκριμένα, ενώ η μελέτη σκοπιμότητας διαχείρισης του επεξεργασμένου νερού που ανατέθηκε σε εξειδικευμένο οίκο Συμβούλων είχε ολοκληρωθεί από τον Απρίλιο του 2007, δεν είχε ληφθεί ακόμη οποιαδήποτε απόφαση για υλοποίηση των εισηγήσεων της μελέτης.

Υπέδειξα το επείγον του θέματος, αφού ο σταθμός επεξεργασίας λυμάτων της Ανθούπολης, δυναμικότητας 13.000 κ.μ. νερού ημερησίως αναμένετο να συμπληρωθεί τον Νοέμβριο του 2007,

ενώ το εργοστάσιο επεξεργασίας λυμάτων Βαθείας Γωνιάς, το οποίο στην πρώτη του φάση θα είναι δυναμικότητας 22 000 κ.μ. νερού ημερησίως, προβλέπεται να ολοκληρωθεί και να λειτουργήσει τον Δεκέμβριο του 2009. Εξέφρασα την άποψη ότι, ενόψει των πιο πάνω προκύπτει θέμα ετεροχρονισμού των αποχετευτικών έργων και των έργων διαχείρισης του νερού, με αποτέλεσμα να παραμένουν μεγάλες ποσότητες νερού αναξιοποίητες και συγχρόνως να δημιουργείται πρόβλημα απόρριψής τους.

Ο Γενικός Διευθυντής μου απάντησε ότι, μετά την ολοκλήρωση της μελέτης το Υπουργείο είχε σειρά διαβουλεύσεων με διάφορες εμπλεκόμενες υπηρεσίες και φορείς. Οι διαβουλεύσεις αυτές ολοκληρώθηκαν και το θέμα προωθήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση.

Υπηρεσία Περιβάλλοντος

Μέρος Α

Υλοποίηση έργων για εφαρμογή του Περιβαλλοντικού Κεκτημένου. Η συνολική πρόνοια του Κονδυλίου για υλοποίηση των πιο πάνω έργων στον Προϋπολογισμό για το 2007, ανερχόταν σε £700.000, και αφορούσε σε δαπάνες για την εκτέλεση εννέα έργων σε σχέση με την εφαρμογή του περιβαλλοντικού κεκτημένου. Επισήμανα ότι, παρόλο που η πραγματοποιηθείσα δαπάνη ανήλθε σε £697.523 (ποσοστό υλοποίησης 99,6%), αυτή αφορούσε αποκλειστικά στην υλοποίηση δύο μόνο έργων, αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών για τη διαχείριση των αποβλήτων συσκευασίας σε 13 Δήμους και τέσσερα Κοινοτικά Συμβούλια των Επαρχιών Λευκωσίας και Λεμεσού, καθώς και σε μελέτη που αφορούσε στα επικίνδυνα απόβλητα, ενώ για τα υπόλοιπα επτά έργα δεν έγινε οποιαδήποτε δαπάνη.

Ενόψει των πιο πάνω, ζήτησα να ενημερωθώ αναφορικά με την υλοποίηση των υπό αναφορά έργων, καθώς και για τυχόν επιπτώσεις που ενδέχεται να προκύψουν λόγω της μη υλοποίησής τους.

Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων Συσκευασίας.

(α) Επίτευξη στόχων ανάκτησης και ανακύκλωσης. Η Οδηγία 94/62/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποσκοπεί στην εναρμόνιση των εθνικών μέτρων που αφορούν στη διαχείριση των συσκευασιών και των απορριμμάτων συσκευασίας προκειμένου, αφενός, να προληφθούν και να μειωθούν οι επιπτώσεις τους στο περιβάλλον και αφετέρου να διασφαλιστεί η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να αποφευχθούν εμπόδια στο εμπόριο καθώς και στρεβλώσεις και περιορισμοί στον ανταγωνισμό. Οι συγκεκριμένοι ποσοτικοί στόχοι ανάκτησης/ανακύκλωσης και το προκαθορισμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους που τίθενται στο άρθρο 6 της Οδηγίας, συμπεριλήφθηκαν και στο άρθρο 6 των περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμων του 2002 μέχρι 2006. Με βάση το πιο πάνω άρθρο του Νόμου, μέχρι τις 31.12.2005 θα έπρεπε να ανακτάται το 50%, τουλάχιστον, και να ανακυκλώνεται το 25%, τουλάχιστον, του βάρους των αποβλήτων συσκευασίας. Σύμφωνα με σχετική έκθεση που ετοιμάστηκε από την Υπηρεσία Περιβάλλοντος αναφορικά με την ανάκτηση και ανακύκλωση αποβλήτων συσκευασίας στην Κύπρο για το 2005, το συνολικό ποσοστό πραγματικής ανάκτησης και ανακύκλωσης αποβλήτων συσκευασίας ανήλθε σε μόλις 11,1%, ενώ σύμφωνα με την έκθεση που έχει υποβάλει η Υπηρεσία Περιβάλλοντος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το 2006, το ποσοστό ανάκτησης και ανακύκλωσης ανήλθε στο 25,2% καλύπτοντας μέρος των στόχων που θέτει η Ευρωπαϊκή Οδηγία.

(β) Μεταφορά των προνοιών της Οδηγίας 2004/12/EK και των αποφάσεων 2005/20/EK και 2005/270/EK στο Εθνικό Δίκαιο για τροποποίηση των περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμων 2002 έως 2006. Σύμφωνα με το άρθρο 16(1) της Οδηγίας 94/62/EK, σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος προτίθεται να θεσπίσει οποιαδήποτε νομοθεσία σχετική με τεχνικά πρότυπα και κανονισμούς στα πλαίσια της υπό αναφορά Οδηγίας, είναι υποχρεωμένο να τα κοινοποιήσει εκ των προτέρων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή πριν τη θέσπισή τους, ώστε να

μπορεί να διαπιστώσει αν αυτά είναι σύμφωνα με την Οδηγία ή όχι. Σύμφωνα με σχετική γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας, ημερ. 27.9.2006, σε σχέση με την ερμηνεία του πιο πάνω άρθρου της Οδηγίας, η εν λόγω υποχρέωση κοινοποίησης συνιστά ουσιώδες μέσο για την πραγματοποίηση προληπτικού ελέγχου από την Επιτροπή, ο οποίος αποσκοπεί στην προστασία της ελεύθερης κυκλοφορίας εμπορευμάτων. Κατά συνέπεια, όπως αναφέρεται, η παράβαση της υποχρέωσης κοινοποίησης μπορεί να συνιστά ουσιώδη διαδικαστική πλημμέλεια, ικανή να συνεπάγεται την παρανομία της εθνικής νομοθεσίας με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η επίκληση και εφαρμογή της. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Νόμου αρ. 72(I)/2003, ο οποίος καθιερώνει διαδικασία πληροφόρησης για τις τεχνικές προδιαγραφές άλλων απαιτήσεων και κανόνων που σχετίζονται με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών, κάθε τεχνικός κανόνας που θεσπίζεται ή υιοθετείται χωρίς να ακολουθηθεί η προβλεπόμενη διαδικασία κοινοποίησης καθίσταται άκυρος. Παρατήρησα ότι η πιο πάνω προβλεπόμενη διαδικασία κοινοποίησης δεν ακολουθήθηκε σε σχέση με τον περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών (Τροποποιητικό) Νόμο του 2006 (Ν. 48(I)/2006), ο οποίος ψηφίστηκε για σκοπούς εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία και τις Αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αναφέρονται πιο πάνω. Η Τεχνική Επιτροπή Διαχείρισης Αποβλήτων Συσκευασίας της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σε συνεδρία της στις 29.11.2006 επισήμανε ότι οκτώ κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της Κύπρου, από τα 22 τα οποία εναρμόνισαν τη νομοθεσία τους με την Οδηγία 2004/12/EK, δεν είχαν ακολουθήσει τη διαδικασία τεχνικής πληροφόρησης, γεγονός το οποίο δυνατό να οδηγήσει στη διαδικασία επιβολής προστίμου για την κάθε χώρα.

Ενόψει των πιο πάνω, αλλά χωρίς να προηγηθεί δημοσίευση ακύρωσης του πιο πάνω τροποποιητικού Νόμου, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος ετοίμασε νέο προσχέδιο νομοθεσίας για αντικατάστασή του, το οποίο υποβλήθηκε στη Νομική Υπηρεσία στις 17.8.2007 για νομοτεχνικό έλεγχο, ο οποίος ολοκληρώθηκε στις 15.2.2008, και, όπως αντιλαμβάνομαι, θα ακολουθηθεί η διαδικασία τεχνικής πληροφόρησης που περιγράφεται στην οδηγία 98/34/EK.

(γ) Πρόγραμμα συλλογικού συστήματος διαχείρισης αποβλήτων στις επαρχίες Λάρνακας, Αμμοχώστου και Πάφου. Το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ), μαζί με αριθμό υπόχρεων διαχειριστών αποβλήτων συσκευασίας, ίδρυσε, το 2003, μη κερδοσκοπική εταιρεία συλλογικής διαχείρισης συσκευασιών, στο πλαίσιο των ευθυνών τους για ανάκτηση και ανακύκλωση των συσκευασιών τους, βάσει του Νόμου 32(I)/2002.

Με βάση τις πρόνοιες των περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμων του 2002 μέχρι 2006, καθώς και των σχετικών Κανονισμών, ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ενέκρινε στις 21.7.2006, το σύστημα συλλογικής διαχείρισης συσκευασιών και αποβλήτων συσκευασιών της εν λόγω εταιρείας μέχρι την 31.7.2012. Το σύστημα αυτό είναι το μόνο συλλογικό σύστημα που λειτουργεί στην Κύπρο και καλύπτει τις επαρχίες Λευκωσίας και Λεμεσού. Επειδή, σύμφωνα με εκτιμήσεις του Υπουργείου και της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, το σύστημα αυτό συνεισφέρει σημαντικά στις προσπάθειες ανακύκλωσης, καθώς και στην επίλυση προβλημάτων συσσώρευσης υλικών στους Χώρους Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων, το Υπουργείο αποφάσισε να εισηγηθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο την επέκταση του πιο πάνω προγράμματος και στις επαρχίες Λάρνακας, Αμμοχώστου και Πάφου. Στα πλαίσια σχετικής μελέτης που έχει υποβάλει η υπό αναφορά εταιρεία στο Υπουργείο, σε σχέση με την επέκταση του προγράμματος, αιτήθηκε ενίσχυση από το Κράτος, ύψους £600.000 ανά έτος για τρία χρόνια, δηλαδή συνολικά £1.800.000 (€3.075.482).

Ο Έφορος Κρατικών Ενισχύσεων σε σχετική επιστολή προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου, ημερ. 1.2.2008, ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι το σκέλος που αφορά στη χρηματοδότηση της γενικής ενημερωτικής εκστρατείας £900.000, δεν συνιστά κρατική ενίσχυση και συνεπώς μπορεί να εγκριθεί άμεσα από το Υπουργικό Συμβούλιο και να εφαρμοστεί, με τρόπο ώστε να μη διεπιδοθηθούν, τουλάχιστο σε αυτή τη φάση, λειτουργικές δαπάνες της εταιρείας. Όσον αφορά στην κάλυψη των λειτουργικών

δαπανών της εταιρείας ο Έφορος ανέφερε ότι το ζήτημα θα αξιολογηθεί αφού αποσαφηνιστεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά πόσο η Οδηγία 94/62/ΕΚ υποχρεώνει τους οικονομικούς παράγοντες να επωμιστούν το σύνολο του κόστους διαχείρισης του συστήματος ή δίδει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα κάλυψης ενός μέρους του κόστους αυτού. Για το πιο πάνω θέμα, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος ζήτησε, στις 31.1.2008, τις απόψεις της Προέδρου της Τεχνικής Επιτροπής Διαχείρισης Αποβλήτων Συσκευασίας της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι οποίες αντιλαμβάνομαι δεν έχουν ακόμη δοθεί επίσημα.

Όπως αναφέρεται και πιο πάνω, με βάση το άρθρο 6 του Νόμου, μέχρι τις 31.12.2005 θα έπρεπε να ανακτάται το 50%, τουλάχιστον, και να ανακυκλώνεται το 25%, τουλάχιστον, του βάρους των αποβλήτων συσκευασίας. Η επίτευξη των πιο πάνω ποσοτικών στόχων κατά τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του συστήματος, δηλαδή για την περίοδο 1.8.2006 – 31.7.2007, έχει συμπεριληφθεί στους όρους έγκρισης του συστήματος της εταιρείας σύμφωνα με τους οποίους η μη επίτευξή τους μπορεί να αποτελέσει λόγο ανάκλησης της έγκρισης. Παρατήρησα ότι, σύμφωνα με σχετική έκθεση που ετοιμάστηκε από την εταιρεία αναφορικά με την ανάκτηση αποβλήτων συσκευασίας για την περίοδο 1.8.2006 – 31.7.2007, το συνολικό ποσοστό πραγματικής ανάκτησης και ανακύκλωσης αποβλήτων συσκευασίας ανήλθε σε μόλις 7%.

(δ) Επικίνδυνα Απόβλητα

(i) Σύμφωνα με τις πρόνοιες της Οδηγίας 2006/12 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί των στερεών αποβλήτων, στα οποία περιλαμβάνονται και τα επικίνδυνα απόβλητα, όπως καθορίζονται στην Οδηγία 91/689, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να δημιουργηθεί ολοκληρωμένο και κατάλληλο δίκτυο εγκαταστάσεων διάθεσης αποβλήτων και να συνταχθεί σχέδιο διαχείρισής τους. Για συμμόρφωση με τις εν λόγω πρόνοιες, ετοιμάστηκε το 2004, σύμφωνα με το άρθρο 9 του Ν.215(Ι)/2002, η Στρατηγική Διαχείρισης Αποβλήτων και αδειοδοτήθηκε αριθμός ιδιωτικών εγκαταστάσεων οι οποίες διαχειρίζονται συγκεκριμένους τύπους επικίνδυνων αποβλήτων, ενώ υπάρχουν ακόμα σε εκκρεμότητα αιτήσεις για αδειοδότηση, οι οποίες δεν μπορούν να εξεταστούν από την Υπηρεσία Περιβάλλοντος αφού δεν έχουν εκδοθεί οι σχετικές άδειες για τις εγκαταστάσεις των αιτητών από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Για διαχείριση των τύπων επικίνδυνων αποβλήτων που δεν καλύπτονται από ιδιωτικές εγκαταστάσεις, οι καταγεγραμμένες ποσότητες των οποίων είναι μικρές για να ελκύσουν επενδυτικό ενδιαφέρον από τον ιδιωτικό τομέα, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος ανέθεσε, μετά από διαδικασία προσφορών, σε κοινοπραξία ιδιωτών συμβούλων από το εξωτερικό, μεταξύ άλλων, το σχεδιασμό ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων στην Κύπρο. Η τελική έκθεση των συμβούλων παραδόθηκε στην Υπηρεσία στις 7.12.2007 και έκτοτε εκκρεμεί η διεξαγωγή διαβουλεύσεων με τις επηρεαζόμενες Κοινότητες και η κατάθεσή της στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη τελικής απόφασης.

(ii) Σύμφωνα με το άρθρο 40 του Νόμου (Ν. 215(Ι)/2002), η Αρμόδια Αρχή οφείλει να τηρεί αρχείο, στο οποίο να καταχωρίζονται οι άδειες διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων που έχουν χορηγηθεί, καθώς και οποιεσδήποτε μεταγενέστερες τροποποιήσεις τους, λεπτομέρειες για τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί για τη χορήγηση άδειας, καθώς και τα αποτελέσματα των ελέγχων που διεξάγονται. Παρατήρησα ότι το μητρώο αδειών βρίσκεται ακόμη σε διαδικασία συγκρότησης και ενημέρωσης, με αποτέλεσμα να μην είναι διαθέσιμα πλήρη στοιχεία βάσει των προνοιών του Νόμου.

Μη συμμόρφωση με τον Κανονισμό 2037/2000 σχετικά με τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος.

(α) Προσφυγή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Σύμφωνα με τα άρθρα 16 και 17 του Κανονισμού (ΕΚ) 2037/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της

Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα κράτη μέλη οφείλουν να λαμβάνουν μέτρα για την ανάκτηση, ανακύκλωση, ποιοτική αποκατάσταση και καταστροφή των ελεγχόμενων ουσιών που καθορίζονται στον υπό αναφορά Κανονισμό, οι οποίες επηρεάζουν το όζον, και λαμβάνουν όλα τα δυνατά προληπτικά μέτρα για την αποτροπή και ελαχιστοποίηση των διαρροών των ελεγχόμενων ουσιών.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μετά από την έκδοση, τον Οκτώβριο του 2005, αιτιολογημένης γνώμης προς την Κυπριακή Δημοκρατία λόγω της μη επαρκούς εφαρμογής των προνοιών του εν λόγω Κανονισμού, προχώρησε στην προώθηση νομικών μέτρων εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 29.10.2007. Το έγγραφο της προσφυγής αναφέρεται, μεταξύ άλλων, στη μη ύπαρξη νομοθετικού πλαισίου που να καθορίζει τα προσόντα των τεχνικών που χειρίζονται τις ελεγχόμενες ουσίες, στη μη εφαρμογή μέτρων για έλεγχο των διαρροών ελεγχόμενων ουσιών, στη μη εφαρμογή συστήματος για την προώθηση και ανάκτηση των ελεγχόμενων ουσιών και στην έλλειψη πληροφόρησης αναφορικά με τις ποσότητες ελεγχόμενων ουσιών που συλλέχθηκαν και καταστράφηκαν.

Στο Υπόμνημα Αντικρούσεως που καταχωρίστηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία στις 30.1.2008, αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι η Κυπριακή Δημοκρατία θεωρεί πως οι πλείστες παραλείψεις συμμόρφωσης που αναφέρονται στην προσφυγή καλύπτονται με την υιοθέτηση, από μέρους της Δημοκρατίας, του περί των Ουσιών που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος (Τροποποιητικού) Νόμου του 2007 (Ν.175(Ι)/2007), των περί των Ουσιών που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος (Εκτέλεση Σχετικής Εργασίας) Κανονισμών του 2007 (Κ.Δ.Π. 622/2007) και των περί των Ουσιών που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος (Υποχρεώσεις αναφορικά με Ελεγχόμενες Ουσίες και Εξοπλισμό) Κανονισμών του 2007 (Κ.Δ.Π. 623/2007), οι οποίοι δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 31.12.2007, 28.12.2007 και 28.12.2007, αντίστοιχα. Αναφορικά με τη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη μη δημιουργία, από την Κυπριακή Δημοκρατία, συστήματος για την προώθηση της ανάκτησης, ανακύκλωσης, ποιοτικής αποκατάστασης και καταστροφής ελεγχόμενων ουσιών, επισημαίνεται ότι καθώς η κατασκευή κατάλληλων εγκαταστάσεων στο έδαφος της Δημοκρατίας δεν είναι οικονομικά βιώσιμη, η Δημοκρατία προωθεί την αποθήκευση και εξαγωγή τους.

(β) Χρήση ουσιών τύπου halons σε πλοία του Κυπριακού νηολογίου. Σύμφωνα με το άρθρο 4.4(v) του Κανονισμού 2037/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος, τα συστήματα πυροπροστασίας και οι πυροσβεστήρες που περιέχουν ουσίες halons θα έπρεπε να παροπλιστούν και οι ουσίες αυτές να ανακτώνται σύμφωνα με καθορισμένη διαδικασία. Με βάση τα πιο πάνω, η πυροσβεστική ουσία halons θα έπρεπε να είχε αφαιρεθεί από τα πλοία που είναι εγγεγραμμένα στο Κυπριακό νηολόγιο, από την 1.5.2004.

Αντιλαμβάνομαι ότι η Υπηρεσία Περιβάλλοντος υπέδειξε με επιστολές της προς το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας και το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων την ανάγκη συμμόρφωσης με τις πρόνοιες του πιο πάνω Κανονισμού, οι οποίες ωστόσο, εξακολουθούν να μην εφαρμόζονται.

Η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με επιστολή της ημερ. 5.7.2007, αναφέρει ότι ενδέχεται να εξεταστεί το ενδεχόμενο λήψης νομικών μέτρων κατά της Κυπριακής Δημοκρατίας λόγω μη συμμόρφωσής της με τις πρόνοιες του υπό αναφορά Κανονισμού, ενώ σε επιστολή του Διευθυντή Εμπορικής Ναυτιλίας προς την Υπηρεσία Περιβάλλοντος, ημερ. 10.8.2007, αναφέρεται ότι, λόγω του πιο πάνω θέματος έχει απαγορευτεί από τις Ισπανικές Αρχές η είσοδος ορισμένων Κυπριακών πλοίων στα λιμάνια της Ισπανίας.

Εθνικό μητρώο δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και αναφορές και υποβολή στοιχείων σε σχέση με τις κλιματολογικές αλλαγές.

(α) Με βάση την Οδηγία 2003/87/ΕΚ, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εξέδωσε, στις 18.7.2007, απόφαση σχετικά με το εθνικό σχέδιο κατανομής δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου της Κύπρου για την περίοδο 2008-2012. Η Επιτροπή αποδέχθηκε το εθνικό σχέδιο της Κύπρου αλλά η εγκριθείσα ετήσια ποσότητα δικαιωμάτων προς κατανομή ήταν κατά 23%

μικρότερη από εκείνη που πρότεινε η Κύπρος. Σύμφωνα με υπολογισμούς της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, η μείωση αυτή, μεταφραζόμενη σε απόλυτα οικονομικά μεγέθη με τα σημερινά δεδομένα, αντιστοιχεί σε αξία που υπερβαίνει τα £100 εκ.

Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω απόφασης, το εθνικό σχέδιο κατανομής δικαιωμάτων αναθεωρήθηκε και το προσχέδιο του αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου Κατανομής Δικαιωμάτων Εκπομπής Αερίων Θερμοκηπίου υποβλήθηκε από την Τεχνική Επιτροπή στην Αρμόδια Αρχή (Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος) στις αρχές Φεβρουαρίου 2008, η οποία παρείχε την έγκρισή της γύρω στα τέλη Φεβρουαρίου. Αντιλαμβάνομαι ότι το Εθνικό Σχέδιο θα υποβληθεί προσεχώς στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη συνέχεια θα κοινοποιηθεί στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

(β) Σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος και το σχετικό Πρωτόκολλο του Κιότο, η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της οφείλουν να υποβάλλουν, σε τακτά χρονικά διαστήματα, εκθέσεις για τις εκπομπές αερίων που επιδεινώνουν το φαινόμενο του θερμοκηπίου καθώς και για τις πολιτικές και μέτρα που λαμβάνονται για τη μείωσή τους. Η απόφαση αρ. 280/2004/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ημερ. 11.2.2004, για καθιέρωση μηχανισμού παρακολούθησης των εκπομπών αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου στην Κοινότητα και εφαρμογής του πρωτοκόλλου του Κιότο, διευκρινίζει, μεταξύ άλλων, τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων των κρατών σε σχέση με τις κλιματολογικές αλλαγές.

Τόσο κατά το 2006, όσο και το 2007, αποστάληκαν από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων προειδοποιητικές επιστολές σχετικά με τη μη έγκαιρη υποβολή των πιο πάνω αναφορών από την Κυπριακή Δημοκρατία, οι οποίες απαντήθηκαν με την υποβολή των ζητούμενων στοιχείων. Στις απαντητικές επιστολές εκφράζεται η άποψη ότι, λόγω του ότι η Κυπριακή Δημοκρατία δεν είναι ενταγμένη στο Παράρτημα Ι της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών ούτε στο Παράρτημα Β του Πρωτοκόλλου του Κιότο, δεν έχει οποιαδήποτε υποχρέωση για αποστολή εκθέσεων σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, αλλά επειδή επιθυμεί να συμβάλει στην προσπάθεια που καταβάλλει η Κοινότητα για την καταπολέμηση των κλιματικών αλλαγών, προτίθεται να υποβάλλει εθελοντικά τις σχετικές πληροφορίες προς την Επιτροπή.

Παρόλο που στην προηγούμενη Έκθεσή μου εισηγήθηκα όπως, ενόψει της διχογνωμίας που παρατηρείται μεταξύ της Επιτροπής και της Κυπριακής Δημοκρατίας, αναφορικά με την υποχρέωση υποβολής των πιο πάνω στοιχείων, γίνουν ενέργειες για διευκρίνιση του όλου θέματος, εισηγήση με την οποία η Υπηρεσία συμφώνησε, το θέμα εξακολουθεί να βρίσκεται σε εκκρεμότητα.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε στις 23.10.2007 προειδοποιητική επιστολή σύμφωνα με την οποία οι πληροφορίες οι οποίες γνωστοποιήθηκαν από την Κυπριακή Δημοκρατία στις 21.3.2007 βάσει του άρθρου 3.2 της προαναφερόμενης απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ήταν ελλιπείς. Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος ανέφερε προς τη Νομική Υπηρεσία ότι το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος εξακολουθεί να διατυπώνει την άποψη ότι η Κυπριακή Δημοκρατία εξαιρείται των δεσμεύσεων της εν λόγω Οδηγίας, ωστόσο τα επιπρόσθετα στοιχεία που ζητήθηκαν από την Επιτροπή, υποβλήθηκαν.

Δίκτυο «Φύση 2000»

(α) Γενικά. Με βάση το άρθρο 3 της Οδηγίας 92/43 του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, συστάθηκε ένα συνεκτικό Ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο ειδικών ζωνών, επονομαζόμενο «Φύση 2000» («Natura 2000»). Σύμφωνα με την Οδηγία αυτή, κάθε κράτος μέλος συμβάλλει στη σύσταση του δικτύου και για το σκοπό αυτό ορίζει τόπους ως ειδικές ζώνες διατήρησης και, βασιζόμενο σε καθορισμένα από την Οδηγία κριτήρια, προτείνει κατάλογο Τόπων Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ) στο έδαφός του. Στα πλαίσια αυτά, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος απέστειλε, περί τα τέλη του 2006, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατάλογο με 38 προτεινόμενες

περιοχές οι οποίες εγκρίθηκαν για ένταξη στο «Φύση 2000» το Μάρτιο του 2008.

(β) Ένταξη χερσονήσου Ακάμα στο Δίκτυο. Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε, στις 21.12.2005, τις πρόνοιες του Διαχειριστικού Σχεδίου της χερσονήσου του Ακάμα, το οποίο έχει ως στόχο την προστασία και διαχείριση της περιοχής και με απόφασή του ημερ. 4.10.2007 ενέκρινε τη σύσταση Διαχειριστικής Επιτροπής η οποία έχει ως βασικό ρόλο την επιτήρηση της πορείας του Διαχειριστικού Σχεδίου και των επιμέρους έργων.

Επισήμανα ότι, όπως αναφέρεται σε επιστολή του Συμβουλίου της Ευρώπης ημερ. 2.10.2007, κατά τη διάρκεια συνάντησης μεταξύ 27 - 30.11.2006, η Διαρκής Επιτροπή (Standing Committee) της Συνθήκης της Βέρνης, σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη υποχρεώνονται να προστατεύουν τους πληθυσμούς της άγριας χλωρίδας και πανίδας και να δίνουν ιδιαίτερο βάρος στα ευάλωτα είδη και σε όσα είδη κινδυνεύουν με εξαφάνιση, κάλεσε την Κυπριακή Δημοκρατία να εφαρμόσει πλήρως την Εισήγηση Αρ. 63 (1997) για την προστασία της χερσονήσου του Ακάμα και ιδιαίτερα των παραλιών όπου γεννούν τα δύο προστατευόμενα είδη χελωνών που συναντώνται στην Κύπρο. Το Γραφείο της Συνθήκης της Βέρνης ζήτησε περαιτέρω ενημέρωση αναφορικά με την διακήρυξη μέρους της χερσονήσου του Ακάμα ως εθνικού δάσους και των μέτρων προστασίας των ευαίσθητων ειδών χλωρίδας και πανίδας της περιοχής.

Επίσης, σύμφωνα με την Οδηγία 79/409 περί της διατήρησης των άγριων πτηνών, προβλέπονται μέτρα ειδικής διατήρησης που αφορούν στον οικότοπό τους, και τα κράτη μέλη οφείλουν να καθορίζουν ως Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ), κατάλληλα σε αριθμό και επιφάνεια εδάφη, για τη διατήρηση των ειδών αυτών στη γεωγραφική θαλάσσια και χερσαία ζώνη όπου εφαρμόζεται η υπό αναφορά Οδηγία. Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων απέστειλε, στις 29.11.2007, προειδοποιητική επιστολή σύμφωνα με την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία παρέλειψε να χαρακτηρίσει ως ΖΕΠ τα πιο κατάλληλα, σε αριθμό και μέγεθος, εδάφη για προστασία των ειδών που αναφέρονται στην Οδηγία 79/409 και συνεπώς παρέβη τις υποχρεώσεις της με βάση το άρθρο 4 της εν λόγω Οδηγίας ενώ αρκετά από τα κενά που επισημαίνονται στην υπό αναφορά επιστολή σε σχέση με τις ΖΕΠ, οφείλονται στο μη χαρακτηρισμό της χερσονήσου του Ακάμα ως ΖΕΠ.

Αντιλαμβάνομαι ότι η συμπερίληψη, μέρους τουλάχιστον, της χερσονήσου του Ακάμα στο δίκτυο «Φύση 2000» προσκρούει σε αντιδράσεις των επηρεαζόμενων Κοινοτήτων και ιδιοκτητών γης ως προς τον καθορισμό των ορίων της περιοχής που τελικά θα ενταχθεί. Η καθυστέρηση που προκύπτει στον καθορισμό των ορίων της περιοχής που θα ενταχθεί στο Δίκτυο έχει ως αποτέλεσμα τη μη προώθηση του Διαχειριστικού Σχεδίου της περιοχής, το οποίο, όπως αναφέρεται και πιο πάνω, έχει ήδη εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο από το 2005.

(γ) Αιτήσεις για ανάπτυξη γηπέδων γκολφ. Κατά την προκαταρκτική εξέταση των αιτήσεων για παραχώρηση άδειας ανάπτυξης γηπέδων γκολφ από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, έχει διαπιστωθεί ότι σε τρεις, τουλάχιστον, περιπτώσεις, μέρος της γης που προτείνεται για την ανάπτυξη εμπίπτει στο Δίκτυο «Φύση 2000», γεγονός που απαγορεύεται ρητά από τη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Επέσυρα την προσοχή της Υπηρεσίας στο πιο πάνω γεγονός, αφού οι υπό αναφορά αιτήσεις, μετά την ολοκλήρωση της εξέτασής τους από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, θα προωθηθούν στην Υπηρεσία Περιβάλλοντος για απόψεις.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι τα πιο πάνω είναι σε γνώση της Υπηρεσίας και θα τύχουν της ανάλογης αξιολόγησης κατά την εξέταση των μελετών εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον που υποβλήθηκαν.

(δ) Προστασία κυπριακού νερόφιδου. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενη Έκθεσή μου, κατόπιν καταγγελίας κατά της Κυπριακής Δημοκρατίας, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων απέστειλε στις 21.3.2007 προειδοποιητική επιστολή για μη συμμόρφωση με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 92/43 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας σε ότι αφορά στη διατήρηση και προστασία του ενδημικού Κυπριακού νερόφιδου (*Natrix natrix cypriaca*). Σύμφωνα με την υπό αναφορά επιστολή, οι Κυπριακές Αρχές δεν είχαν περιλάβει στον εθνικό κατάλογο των προτεινόμενων τόπων

κοινοτικής σημασίας την περιοχή της λίμνης Παραλιμνίου και ανέχονται δραστηριότητες οι οποίες βλάπτουν το είδος και καταστρέφουν τον οικοτόπο του στην περιοχή αυτή καθώς και στο φράγμα Ξυλιάτου. Σε απαντητική επιστολή της Κυπριακής Δημοκρατίας, αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, ότι προγραμματιζόταν, μέχρι το τέλος του 2007, να ολοκληρωθούν όλες οι αναγκαίες διεργασίες ώστε να προταθεί η ένταξη της περιοχής της λίμνης Παραλιμνίου στο «Φύση 2000». Στη συνέχεια, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη την απάντηση της Κύπρου στην υπό αναφορά προειδοποιητική επιστολή, διατύπωσε, στις 5.6.2008, αιτιολογημένη γνώμη, δυνάμει του άρθρου 296 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, λόγω παραβίασης της Οδηγίας 92/43 για τους λόγους που αναφέρονται πιο πάνω και καλεί την Κυπριακή Δημοκρατία να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα για συμμόρφωση εντός δύο μηνών.

Όπως διαπιστώθηκε, δεν συμπληρώθηκαν ακόμα οι αναγκαίες διεργασίες για προώθηση της ένταξης της περιοχής της λίμνης Παραλιμνίου στο Δίκτυο, λόγω μη συναίνεσης των ιδιοκτητών γης στην περιοχή. Η καθυστέρηση ένταξης της περιοχής αυτής ενδεχομένως να έχει ως αποτέλεσμα την παραπομπή της Δημοκρατίας στο Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, με πιθανότητα επιβολής προστίμου.

(ε) Χρηματοδότηση Δικτύου. Η Κύπρος έχει εξασφαλίσει έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για χρηματοδότηση ύψους €900.000, από το Κονδύλι της Μεταβατικής Διευκόλυνσης για το 2004, για την ετοιμασία διαχειριστικών σχεδίων οκτώ περιοχών του Δικτύου και €600.000 για την ετοιμασία διαχειριστικών σχεδίων για άλλες 13 περιοχές από το Κονδύλι της Μεταβατικής Διευκόλυνσης για το 2006. Επίσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε, στις 30.7.2004, τη συγχρηματοδότηση με ποσό ύψους £1.530.766, που αντιπροσωπεύει περίπου το 60% της συνολικής δαπάνης ύψους περίπου £2,6 εκ., μέσω του Ευρωπαϊκού προγράμματος LIFE, για την εκπόνηση πιλοτικών διαχειριστικών πρακτικών σε πέντε περιοχές του Δικτύου.

(i) Εκταμίευση Κονδυλίων που εξασφαλίστηκαν από τη Μεταβατική Διευκόλυνση 2004. Παρόλο που εξασφαλίστηκε έγκριση για χρηματοδότηση της ετοιμασίας των διαχειριστικών σχεδίων για οκτώ περιοχές του Δικτύου, ύψους €900.000, το συνολικό ποσό της αξίας των συμβολαίων που συνάφθηκαν, με σημαντική καθυστέρηση, ανέρχεται μόλις στα €498.061 συν Φ.Π.Α.. Οι πραγματικές συνολικές δαπάνες που διενεργήθηκαν μέχρι τις 31.12.2007 ανήλθαν σε €202.102 συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α., ενώ μέσα στο 2008 ολοκληρώθηκε η διενέργεια των σχετικών δαπανών, οι οποίες εκταμιεύθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

(ii) Εκταμίευση Κονδυλίων που εξασφαλίστηκαν από τη Μεταβατική Διευκόλυνση 2006. Από τη Μεταβατική Διευκόλυνση 2006 εξασφαλίστηκε έγκριση για χρηματοδότηση της ετοιμασίας σχεδίων για άλλες 13 περιοχές του Δικτύου, ύψους €600.000. Όπως αναφέρεται στη σχετική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ημερ. 1.8.2007, όπως τροποποιήθηκε στις 24.7.2007, η τελευταία ημερομηνία σύναψης των σχετικών συμβολαίων είναι η 15.12.2008 και η τελευταία ημερομηνία εκτέλεσής τους η 15.12.2009. Η προκήρυξη των προσφορών για την ετοιμασία των διαχειριστικών σχεδίων δημοσιεύτηκε στις 28.12.2007 και στις 12.5.2008, το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου κατακύρωσε τις προσφορές που αφορούν στην ετοιμασία διαχειριστικών σχεδίων για οκτώ περιοχές, ενώ για τα διαχειριστικά σχέδια των υπόλοιπων πέντε περιοχών οι προσφορές, έχουν επαναπροκηρυχθεί.

Επισημάνει ότι η καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στην προκήρυξη και κατακύρωση των υπό αναφορά προσφορών περιορίζει τα χρονικά περιθώρια εκτέλεσης των έργων και θα πρέπει να ληφθούν μέτρα έτσι ώστε αυτά να αποπερατωθούν έγκαιρα, ώστε να καταστεί δυνατή η εκταμίευση των σχετικών κονδυλίων από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

(iii) Εκταμίευση κονδυλίων μέσω του προγράμματος LIFE. Για την εκτέλεση του πιο πάνω έργου, υπογράφηκαν συμφωνίες μεταξύ της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος και του Τμήματος Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών, Δασών, και του Ταμείου Θήρας, ως εταίρων, καθώς και τεσσάρων ιδιωτικών οργανισμών που ανέλαβαν την ετοιμασία διαχειριστικών σχεδίων, διάφορες δράσεις, και μεταξύ άλλων, τον έλεγχο του έργου, τη συγκέντρωση των απαιτούμενων πληροφοριών και την ετοιμασία των οικονομικών εκθέσεων για υποβολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Στη σχετική πρόταση, τίθεται ως ημερομηνία αποπεράτωσης του έργου η 30.4.2008. Η Υπηρεσία ζήτησε στις 31.1.2008 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, παράταση του προγράμματος για περίοδο εννέα μηνών, δηλαδή μέχρι την 31.10.2008, καθώς και μερική ανακατανομή του συνολικού ποσού στις επιμέρους δράσεις του προγράμματος, αιτήματα τα οποία εγκρίθηκαν στις 25.4.2008.

Επεμβάσεις στη θαλάσσια περιοχή Λεμεσού. Η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος πληροφόρησε με επιστολή της ημερ. 27.8.2007, τον Μόνιμο Αντιπρόσωπο της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καταχώρισε καταγγελία σχετικά με την πιθανή παραβίαση της κοινοτικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας στην περιοχή της Λεμεσού, στην οποία αναφερόταν, μεταξύ άλλων, η εγκατάλειψη στην είσοδο του λιμανιού, ναυαγίου πλοίου το οποίο περιέχει φορτίο αμιάντου και συνεπώς, οποιαδήποτε εργασία τελικής διάθεσής του πρέπει να διενεργηθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να αποφευχθεί η ρύπανση της περιοχής.

Αντιλαμβάνομαι ότι, λόγω έλλειψης της απαιτούμενης τεχνογνωσίας και εμπειρίας, η Αρχή Λιμένων Κύπρου βρίσκεται στο στάδιο πρόσληψης ειδικών συμβούλων με στόχο τη διευθέτηση του όλου θέματος.

Εξώδικη Ρύθμιση Αδικημάτων. Παρόλο που η διαδικασία εξώδικης ρύθμισης αδικημάτων για τον Τομέα Αποβλήτων θεσπίστηκε με τον περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Τροποποιητικό) Νόμο του 2006 (Ν.17(Ι)/2006), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 24.2.2006, η υπό αναφορά διαδικασία δεν έχει ακόμη τεθεί σε εφαρμογή. Ο μοναδικός Τομέας της Υπηρεσίας όπου εφαρμόζεται, από το 2004, η διαδικασία εξώδικης ρύθμισης αδικημάτων είναι ο Τομέας Ρύπανσης, σε σχέση με την τήρηση των προνοιών του περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και του Εδάφους Νόμου (Ν.106(Ι)/2002).

Σύμφωνα με το μητρώο εξώδικων προστίμων που τηρείται στον Τομέα Ρύπανσης, εκδόθηκαν, από το 2004, ειδοποιήσεις εξώδικης ρύθμισης αδικημάτων σε 107 περιπτώσεις, για συνολικό ποσό ύψους £13.170. Επίσης, παρατηρήθηκαν περιπτώσεις φορέων εκμετάλλευσης, στους οποίους εκδόθηκε ειδοποίηση εξώδικης ρύθμισης αδικήματος κατά το 2005 η πληρωμή της οποίας ακόμα εκκρεμεί. Για τις περιπτώσεις αυτές έχουν σταλεί εκθέσεις στο Γενικό Εισαγγελέα, οι οποίες ορισμένες φορές ήταν σε συνάρτηση με άλλα αδικήματα που έχουν διαπραχθεί, για λήψη νομικών μέτρων.

Έλεγχοι και Επιθεωρήσεις. Σύμφωνα με το άρθρο 13.1 του Νόμου 215(Ι)/2002 και το άρθρο 24 του Νόμου 106(Ι)/2002, η Αρμόδια Αρχή και οι Επιθεωρητές που διορίζονται από αυτήν, πραγματοποιούν τους απαραίτητους τακτικούς και έκτακτους ελέγχους και επιθεωρήσεις με σκοπό τη διασφάλιση της εφαρμογής των προνοιών της νομοθεσίας.

(α) Παρατήρησα ότι δεν τηρείται επίσημο κεντρικό μητρώο επιθεωρήσεων, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η άσκηση ελέγχου και η διασφάλιση της διενέργειας ικανοποιητικού αριθμού επιθεωρήσεων, καθώς και η παρακολούθηση επαναληπτικών επιθεωρήσεων στις περιπτώσεις όπου δίνεται προθεσμία για διόρθωση της παράβασης. Αντιλαμβάνομαι ότι, για τον Τομέα Ρύπανσης, εξετάζεται ήδη η δυνατότητα συγκρότησης κεντρικής μηχανογραφημένης βάσης δεδομένων, σε συνεργασία με τα Τμήματα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και Υπηρεσιών Πληροφορικής, και εισηγήθηκα όπως η δυνατότητα αυτή διερευνηθεί για το σύνολο της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, ώστε να συγκροτηθεί μια συγκεντρωτική βάση δεδομένων που να καλύπτει τις επιθεωρήσεις όλων των Τομέων της Υπηρεσίας.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι από τις αρχές του 2008 ο Τομέας Ρύπανσης διατηρεί παράλληλα ηλεκτρονικό αρχείο με όλες τις επισκέψεις που γίνονται για σκοπούς επιθεώρησης αλλά και για αδειοδότηση, εξέταση παραπόνων, ατυχήματα ρύπανσης, επίδοση προειδοποιητικών επιστολών και εξωδίκων.

(β) Όπως διαπίστωνα δεν εφαρμόζεται ομοιόμορφη πολιτική αναφορικά με την καταγραφή των αποτελεσμάτων των επιθεωρήσεων. Επίσης, δεν τηρούνται οποιαδήποτε στοιχεία σχετικά με επιθεωρήσεις κατά τις οποίες δεν εντοπίστηκε οποιαδήποτε παράβαση, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 40 του Νόμου 215(Ι)/2002 και του άρθρου 28 του Νόμου 106(Ι)/2002. Εισηγήθηκα τη

δημιουργία πρότυπου εντύπου επιθεώρησης το οποίο να συμπληρώνεται σε κάθε περίπτωση και επισήμανα ότι η Υπηρεσία περιορίζεται στον έλεγχο για σκοπούς αδειοδότησης/ ανανέωσης άδειας και την επιτόπου εξέταση καταγγελιών, με αποτέλεσμα η συχνότητα των επιθεωρήσεων σε σχέση με τον επιθυμητό όγκο να είναι περιορισμένη.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι, ο Τομέας Ρύπανσης έχει ετοιμάσει από το Μάρτιο του 2008 ειδικό έντυπο το οποίο συμπληρώνεται σε κάθε επίσκεψη. Επίσης με ενημέρωσε ότι κατά το 2008 έχει ετοιμαστεί πρόγραμμα επιθεωρήσεων και έχουν ολοκληρωθεί επιθεωρήσεις σε όλες τις εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στην Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχο της Ρύπανσης και ότι αναμένεται να ολοκληρωθούν επιθεωρήσεις σε σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων, πτηνοσφαγεία και αγελαδοτροφεία μέχρι το τέλος του χρόνου.

(γ) Απόρριψη οικιακών λυμάτων. Με βάση τις πρόνοιες του περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και του Εδάφους Νόμου του 2002, τα οικιακά λύματα που προέρχονται από νοικοκυριά ή επιχειρήσεις των Επαρχιών Λευκωσίας και Λάρνακας, οι οποίες δεν καλύπτονται από αποχετευτικό σύστημα, πρέπει να απορρίπτονται στο σταθμό της Βαθιάς Γωνιάς, ο οποίος αποτελεί το μόνο σταθμό επεξεργασίας οικιακών λυμάτων, πέραν του αποχετευτικού συστήματος στις Επαρχίες αυτές. Σύμφωνα με τους ισχύοντες Κανονισμούς, το Τμήμα Ανάπτυξης Υδάτων (ΤΑΥ) επιβάλλει τέλη για την απόρριψη τόσο των οικιακών λυμάτων που προέρχονται από νοικοκυριά όσο και εκείνων που προέρχονται από επιχειρήσεις.

Από την ημερομηνία επιβολής των τελών υπήρξαν έντονες αντιδράσεις από τους βοθοκαθαριστές, πολλοί από τους οποίους, από τον Ιανουάριο του 2007, αρνούνται να παραλάβουν τα σχετικά τιμολόγια επιβολής τέλους για απόρριψη στο σταθμό της Βαθιάς Γωνιάς, επικαλούμενοι ότι η επιβολή τελών οδήγησε σε αθέμιτο ανταγωνισμό μεταξύ τους αφού αρκετοί συνάδελφοί τους, αντί να μεταφέρουν τα λύματα στη Βαθιά Γωνιά και να πληρώσουν το απαιτούμενο τέλος, τα απορρίπτουν παράνομα σε χωράφια ή αγωγούς των Συμβουλίων Αποχετεύσεων. Σύμφωνα με στοιχεία του ΤΑΥ, κατά το 2007 παραλήφθηκαν στο σταθμό Βαθιάς Γωνιάς για επεξεργασία, 272 126 κ.μ. οικιακών λυμάτων, σε σύγκριση με 323 654 κ.μ. το 2006, δηλαδή επήλθε μείωση της τάξης του 16%. Μέρος αυτής της μείωσης οφείλεται στην επέκταση του αποχετευτικού συστήματος, όμως ένα άλλο μέρος ενδεχομένως να οφείλεται και στην αύξηση των παράνομων απορρίψεων λυμάτων σε άλλους χώρους.

Από στοιχεία του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, στις Επαρχίες Λευκωσίας και Λάρνακας υπάρχουν σε ισχύ 84 άδειες κατηγορίας «Α» που αφορούν σε βοθοφόρα οχήματα, ενώ, σύμφωνα με στοιχεία του σταθμού Βαθιάς Γωνιάς, μόνο 58 από αυτά είναι καταχωρισμένα στο σύστημα του σταθμού για απόρριψη λυμάτων. Όπως προκύπτει, οι ιδιοκτήτες των υπόλοιπων 26 βοθοφόρων οχημάτων ενδεχομένως να απορρίπτουν παράνομα τα απόβλητά τους σε άλλους χώρους και εισηγήθηκα όπως το θέμα διερευνηθεί από την Υπηρεσία, ως Αρμόδια Αρχή.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι πραγματοποιήθηκε ενημερωτική ημερίδα για τη ρύπανση από απόρριψη αστικών λυμάτων στην οποία προσκλήθηκαν και εκπρόσωποι των συνδέσμων βοθοκαθαριστών, επισήμανε, όμως, ότι υπάρχει αδυναμία στον έλεγχο, από την Υπηρεσία Περιβάλλοντος, των παράνομων απορρίψεων, οι οποίες γίνονται νυκτερινές ώρες ή σε απόμερα μέρη, και ότι θα πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια σε συνεργασία με το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, την Αστυνομία και τις Τοπικές Αρχές για πάταξη του φαινομένου.

4.11 ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΔΑΤΩΝ

Μέρος Α

Η επιδείνωση της υδατικής κατάστασης στην Κύπρο.

(α) Η ανάγκη για μεταφορά πόσιμου νερού με δεξαμενόπλοια από την Ελλάδα στην Κύπρο. Λόγω της εξάντλησης των αποθεμάτων νερού στα φράγματα και της σημαντικής επιδείνωσης της υδατικής κατάστασης στην Κύπρο κατά την περίοδο 2007 - 2008, η οποία είχε

ως αποτέλεσμα την εφαρμογή αυστηρών περιοριστικών μέτρων στην κατανάλωση νερού και τη λήψη δαπανηρών μέτρων για εξασφάλιση της απόλυτα αναγκαίας ποσότητας πόσιμου νερού, η Υπηρεσία μου προέβηκε σε μια γενική αξιολόγηση των λόγων που συνέτειναν στην επιδείνωση του υδατικού προβλήματος όπως άρχισε να παρουσιάζεται από το 2005 και μετά.

Όπως περιγράφεται πιο αναλυτικά στις επόμενες παραγράφους της Έκθεσής μου, οι κυριότεροι λόγοι που συνέτειναν στην επιδείνωση της υδατικής κατάστασης ήταν η μη εφαρμογή των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου για εφαρμογή περιοριστικών μέτρων στην κατανάλωση νερού για σκοπούς άρδευσης και ύδρευσης και η μη έγκαιρη προώθηση της κατασκευής τρίτης μονάδας αφαλάτωσης στη Λεμεσό. Η επιδείνωση αυτή οδήγησε, εκτός από την επιβολή αυστηρών περικοπών στην παροχή νερού, οι οποίες ταλαιπωρούν τους καταναλωτές, στην προώθηση πολύ δαπανηρών λύσεων εξασφάλισης πόσιμου νερού για κάλυψη των αναγκών ύδρευσης του τόπου. Συγκεκριμένα, για αντιμετώπιση του προβλήματος, τον Απρίλιο 2008 συνάφθηκε σύμβαση για τη μεταφορά 8 000 000 κ.μ. νερού από την Ελλάδα, με κόστος ύψους €35 εκ., πλέον των δαπανών για τα απαιτούμενα έργα υποδομής, που υπολογίστηκαν στα €1,6 εκ. και το κόστος αγοράς του νερού από την ΕΥΔΑΠ, ύψους €4,4 εκ. Επισήμανα ότι το κόστος αγοράς νερού από την Ελλάδα είναι πολλαπλάσιο του κόστους νερού που παρέχεται από φράγματα (€0,7/κ.μ), τις υφιστάμενες μονάδες αφαλάτωσης (μέσος όρος €0,836/κ.μ) και την πλωτή μονάδα αφαλάτωσης (€1,39/κ.μ), η κατασκευή της οποίας επίσης προωθήθηκε για αντιμετώπιση του υδατικού προβλήματος.

(β) Διάθεση νερού για σκοπούς άρδευσης και ύδρευσης. Οι ετήσιες ανάγκες ύδρευσης της Κύπρου ανέρχονται σε περίπου 85 εκ. κ.μ. νερού και καλύπτονται από τα αποθέματα νερού στα φράγματα, το νερό που παράγεται στις μονάδες αφαλάτωσης και από άντληση νερού από Κυβερνητικές γεωτρήσεις.

Για ικανοποίηση των ετήσιων αρδευτικών αναγκών της Κύπρου υπολογίζεται ότι χρειάζονται περίπου 180 εκ. κ.μ. νερού, από τα οποία τα 70 εκ. κ.μ. νερού αφορούν σε περιοχές που αρδεύονται από Κυβερνητικά υδατικά έργα και 110 εκ. κ.μ. νερού σε περιοχές που αρδεύονται από ιδιωτικά έργα ή Αρδευτικά Τμήματα. Οι ανάγκες αυτές καλύπτονται κυρίως από τα αποθέματα νερού σε φράγματα, από ιδιωτικές γεωτρήσεις και πηγές, από Κυβερνητικές γεωτρήσεις και ανακυκλωμένο νερό.

Το νερό που παρέχεται από φράγματα διατίθεται ανάλογα με τα αποθέματα νερού σε αυτά, και σε περιόδους ανομβρίας επιβάλλονται περιοριστικά μέτρα για μερική μόνο κάλυψη των αρδευτικών αναγκών.

Λόγω της πολυομβρίας της περιόδου 2002 – 2004, που είχε ως αποτέλεσμα την υπερχειλίση όλων σχεδόν των φραγμάτων της Κύπρου, παρόλο που η βροχόπτωση και η ροή στα φράγματα κατά το 2005 ήταν χαμηλή, δεν λήφθηκαν οποιαδήποτε περιοριστικά μέτρα στην παροχή νερού για άρδευση με αποτέλεσμα να καταναλωθούν, για σκοπούς άρδευσης, συνολικά 63 εκ. κυβ. μέτρα νερού κατά το 2005. Το γεγονός αυτό συνέτεινε στη μείωση των αποθεμάτων νερού στα φράγματα κατά 61 εκ. κ.μ. κατά τη διάρκεια του έτους, από 189 εκ. κ.μ. την 1.1.2005 σε 128,2 εκ. κ.μ. την 1.1.2006.

Ενόψει της άσχημης υδατικής κατάστασης του 2006, αφού για δεύτερη συνεχή χρονιά η βροχόπτωση ήταν πολύ χαμηλότερη της κανονικής, το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος υπέβαλε πρόταση για λήψη περιοριστικών μέτρων στην κατανάλωση νερού για άρδευση, τα οποία το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε στις 5.4.2006. Σύμφωνα με την πρόταση που υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο, η συνολική ποσότητα νερού που θα διατίθετο για άρδευση υπολογίστηκε στα 39,5 εκ. κ.μ., ενώ, όπως διαπίστωσα, η πραγματική ποσότητα που τελικά παραχωρήθηκε ανήλθε στα 48,6 εκ. κ.μ. νερού. Το τελικό απόθεμα νερού στα φράγματα την 1.1.2007 μειώθηκε περαιτέρω στα 61,0 εκ. κ.μ.

Λόγω της παρατεταμένης περιόδου ανομβρίας, η υδατική κατάσταση το 2007 επιδεινώθηκε περαιτέρω και το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος εισηγήθηκε τη λήψη

περιοριστικών μέτρων στην κατανάλωση νερού για ύδρευση και άρδευση τα οποία εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 17.1.2007. Σύμφωνα με τη σχετική πρόταση του Υπουργείου, προβλεπόταν η παραχώρηση νερού για κάλυψη του 40% των αρδευτικών αναγκών των μόνιμων φυτειών, του 50% των αναγκών θερμοκηπίων και του 30% των ποσοτήτων για άρδευση γηπέδων γκολφ που αρδεύονται από Κυβερνητικά Υδατικά Έργα, ενώ δεν θα παραχωρούνταν οποιεσδήποτε ποσότητες νερού για κάλυψη των αναγκών των εποχιακών φυτειών μετά την 1.5.2007. Με βάση τις πιο πάνω περικοπές, υπολογίστηκε ότι οι συνολικές ποσότητες νερού που θα παραχωρούνταν για σκοπούς άρδευσης θα ανέρχονταν σε 20 εκ. κ.μ., εκ των οποίων ποσότητα 10,3 εκ. κ.μ. θα καλυπτόταν από φράγματα. Για σκοπούς ύδρευσης προβλέπονταν περικοπές της τάξης του 20%, οι οποίες, σύμφωνα με την υπό αναφορά πρόταση, θα ανακοινώνονταν αργότερα, και η παραχώρηση συνολικής ποσότητας 57 εκ. κ.μ. νερού.

Σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος, οι πραγματικές ποσότητες νερού που διατέθηκαν για σκοπούς ύδρευσης και άρδευσης ανήλθαν σε 74 εκ. κ.μ. και 35,6 εκ., αντίστοιχα, διατέθηκαν δηλαδή επιπλέον ποσότητες 17 εκ. κ.μ. και 15,6 εκ. κ.μ. νερού για σκοπούς ύδρευσης και άρδευσης, αντίστοιχα.

Επισημάνει ότι τα 14,4 εκ. κ.μ από τη συνολική επιπλέον ποσότητα των 15,6 εκ. κ.μ. νερού που διατέθηκε για σκοπούς άρδευσης προερχόταν από φράγματα και αφορούσε σε περιοχές που καλύπτονται από το Ενιαίο Σχέδιο του Νοτίου Αγωγού. Συνεπώς, η ποσότητα αυτή θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και για σκοπούς ύδρευσης. Η παραχώρηση της πιο πάνω επιπλέον ποσότητας νερού από τα φράγματα συνέτεινε σημαντικά στη μείωση των αποθεμάτων τους, τα οποία κατά την 1.1.2008 ανέρχονταν σε μόλις 25,2 εκ. κ.μ.

Διαπίστωσα επίσης ότι, κατά το 2007, δεν επιβλήθηκαν οποιεσδήποτε περικοπές στην παροχή νερού για σκοπούς ύδρευσης, παρόλο που, όπως αναφέρεται πιο πάνω, η σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου προνοούσε για περικοπές ύψους 20%.

Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Τμήματος, οι κύριοι λόγοι που οδήγησαν στην υπέρβαση στις ποσότητες νερού που παραχωρήθηκαν για άρδευση ήταν η παραχώρηση νερού για άρδευση χειμερινών εποχιακών φυτειών και χόρτων δέσμης, η οποία δεν προβλεπόταν στα σενάρια που υποβλήθηκαν στο Υπουργικό Συμβούλιο και η παραχώρηση πρόσθετων ποσοτήτων νερού στις περιοχές Κοκκινοχωριών για κάλυψη των αναγκών των πατατοφυτειών, αφενός για αντιμετώπιση του παγετού που παρατηρήθηκε και αφετέρου λόγω παράτασης άρδευσής τους για περίπου δύο μήνες, αφού η συγκομιδή τους κατέστη αδύνατη λόγω ραγδαίων βροχοπτώσεων. Με πληροφόρησε επίσης ότι οι ενέργειες αυτές είχαν υλοποιηθεί κατόπιν προφορικών οδηγιών του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, μετά από συσκέψεις με τις διάφορες Κοινότητες, Αγροτικές Οργανώσεις και ομάδες γεωργών.

Όσον αφορά στην μη εφαρμογή της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για επιβολή περικοπών της τάξης του 20% στις ποσότητες νερού που παραχωρήθηκε για σκοπούς ύδρευσης, ο Διευθυντής του Τμήματος με ενημέρωσε ότι το Τμήμα δεν πήρε σχετικές οδηγίες για εφαρμογή του μέτρου αυτού, παρά τις σχετικές επανειλημμένες επιστολές του προς το Υπουργείο και ότι το Τμήμα είχε προτείνει την άμεση επιβολή των περικοπών.

Επίσης, διαπίστωσα ότι σε ορισμένες περιπτώσεις παραχωρήθηκαν πρόσθετες ποσότητες νερού σε γεωργούς, πέραν των ποσοστών που δικαιούνταν με βάση την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, κατόπιν εγκρίσεων των Επαρχιακών Μηχανικών του ΤΑΥ, ενώ διαπίστωσα ότι, κατά τη διάρκεια του 2007, σημειώθηκαν υπερκαταναλώσεις νερού στα Κυβερνητικά Αρδευτικά Έργα, ύψους 2,3 εκ. κ.μ. νερού, οι οποίες αφορούν κυρίως το αρδευτικό έργο Πάφου (953.000 κ.μ. νερού υπερκατανάλωση ή ποσοστό 42% του συνόλου).

Όπως μου αναφέρθηκε, οι πρόσθετες ποσότητες στην Επαρχία Πάφου παραχωρήθηκαν κυρίως λόγω διαθέσιμων αποθεμάτων νερού στο φράγμα Ασπρόκρεμμου, το οποίο δεν είναι συνδεδεμένο με το Ενιαίο Σχέδιο του Νοτίου Αγωγού, και συνεπώς τα αποθέματά του μπορούν να

χρησιμοποιηθούν μόνο για την ύδρευση και άρδευση της Επαρχίας Πάφου. Ενόψει του γεγονότος αυτού, και για καλύτερη αξιοποίηση των υδατικών πόρων σε Παγκύπριο επίπεδο, εισηγήθηκα όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο σύνδεσης του φράγματος Ασπρόκρεμμου με το φράγμα Αρμίνου, το οποίο ήδη συνδέεται με το φράγμα Κούρρη (το οποίο είναι συνδεδεμένο με το Ενιαίο Σχέδιο του Νοτίου Αγωγού). Όπως πληροφορήθηκα, το Τμήμα εξέτασε το θέμα στο παρελθόν αλλά δεν προχώρησε στην υλοποίησή του λόγω του ψηλού συνεπαγόμενου κόστους όμως, λόγω της υφιστάμενης υδατικής κατάστασης, το Τμήμα θα επαναξιολογήσει το θέμα.

(γ) Καθυστέρηση στην κατασκευή της μονάδας αφαλάτωσης Λεμεσού. Με βασικό στόχο την απεξάρτηση της παροχής πόσιμου νερού από τις κλιματολογικές συνθήκες, το ΤΑΥ προχώρησε στην κατασκευή δύο μονάδων αφαλάτωσης στις περιοχές Δεκέλειας και Αεροδρομίου Λάρνακας, οι οποίες τέθηκαν σε λειτουργία το 1997 και 2001, αντίστοιχα, ενώ στις 25.8.1999 το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε την ανέγερση τρίτης μονάδας αφαλάτωσης στο Ζακάκι Λεμεσού. Λόγω αντιδράσεων των επηρεαζόμενων Κοινοτήτων το έργο δεν προχώρησε, ωστόσο το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφασή του ημερ. 23.2.2000, επισήμανε ότι, για ριζική αντιμετώπιση του προβλήματος ύδρευσης της Λεμεσού είναι αναγκαία η δημιουργία μονάδας αφαλάτωσης δυναμικότητας 20.000 κ.μ. ημερησίως. Κατόπιν σχετικών συσκέψεων, τα Κοινοτικά Συμβούλια Ακρωτηρίου και Επισκοπής αποδέχθηκαν υπό όρους την εγκατάσταση της μονάδας αφαλάτωσης στην περιοχή τους και το Υπουργικό Συμβούλιο, κατά τη συνεδρία του ημερ. 6.10.2000, αποφάσισε όπως καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για ολοκλήρωση του έργου το συντομότερο δυνατό, το οποίο, με βάση το αρχικό χρονοδιάγραμμα του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ), αναμενόταν να αρχίσει τη λειτουργία του το 2004.

Ωστόσο, η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν ενέκρινε την πρόνοια στον Προϋπολογισμό του 2000 για τη μονάδα αφαλάτωσης ενώ κατά τη διάρκεια του 2002 παρουσιάστηκαν πολλές αντιδράσεις από πολιτικές δυνάμεις και άλλους φορείς σε σχέση με τη δημιουργία νέας μονάδας αφαλάτωσης, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα την αναστολή της προκήρυξης προσφορών για τη μονάδα.

Ενώ το Υπουργικό Συμβούλιο δεν αναθεώρησε την απόφαση του 2000 για δημιουργία μονάδας αφαλάτωσης στη Λεμεσό και στους Προϋπολογισμούς του 2002 και 2003 συμπεριλήφθηκαν σχετικές πιστώσεις £1,1 εκ. ετησίως, στους Προϋπολογισμούς (και στις σχετικές προτάσεις του Υπουργείου) για τα έτη 2005 και 2006, δεν συμπεριλήφθηκε οποιαδήποτε πίστωση για εκτέλεση του έργου ενώ στους Προϋπολογισμούς του 2004 και 2007 περιλήφθηκαν πιστώσεις για πολύ χαμηλά ποσά, ύψους £100.000 και £50.000, αντίστοιχα.

Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ζήτησε, στις 30.3.2006, από το Τμήμα, να ετοιμάσει πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για προώθηση της μονάδας αφαλάτωσης στη Λεμεσό.

Το Τμήμα απέστειλε, στις 8.6.2006, επιστολή στο Υπουργείο, στην οποία επισυνάπτονταν δύο διαφορετικές εκθέσεις/προσεγγίσεις που ετοιμάστηκαν από δύο υπηρεσίες του Τμήματος. Η μία έκθεση, που ετοιμάστηκε από την Υπηρεσία Προγραμματισμού του Τμήματος, κατέληγε στο συμπέρασμα ότι στην περίπτωση που επιτυγχανόταν πλήρης αξιοποίηση του ανακυκλωμένου νερού, τότε η μονάδα αφαλάτωσης Λεμεσού δεν θα ήταν απαραίτητη. Η δεύτερη έκθεση, που ετοιμάστηκε από το Επαρχιακό Γραφείο του ΤΑΥ Λεμεσού και την οποία υιοθέτησε το ΤΑΥ, κατέληγε στο συμπέρασμα ότι το υδατικό ισοζύγιο παρουσίαζε σημαντικά ελλείμματα και έτσι έπρεπε να προχωρήσει η μονάδα αφαλάτωσης.

Τελικά, στις 5.7.2006, στάληκε από το ΤΑΥ προσχέδιο Πρότασης στο Υπουργείο και η Πρόταση διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Οικονομικών και το Γραφείο Προγραμματισμού για απόψεις στις 5.9.2006. Το Γραφείο Προγραμματισμού απάντησε με σημαντική καθυστέρηση, στις 22.1.2007, θετικά. Το Υπουργικό Συμβούλιο, στις 7.2.2007, ενέκρινε την προώθηση της κατασκευής της νέας μονάδας στην περιοχή Επισκοπής – Ακρωτηρίου, δυναμικότητας 40 000 κ.μ. την ημέρα. Στις 16.11.2007 ζητήθηκαν προσφορές για την κατασκευή της μονάδας, δυναμικότητας 40 000 κ.μ. την

ημέρα με δυνατότητα επέκτασης στα 60 000 κ.μ. την ημέρα, με τη μέθοδο της αυτοχρηματοδότησης και η τελική ημερομηνία υποβολής προσφορών ήταν η 12.5.2008. Η καθυστέρηση στην προκήρυξη του διαγωνισμού οφείλεται στις διαπραγματεύσεις με τις επηρεαζόμενες κοινότητες για την αποδοχή εκ μέρους των της κατασκευής του έργου και με τις Βρετανικές βάσεις για τη συγκατάθεσή τους.

Επισημάναν ότι, πέραν όλων των σοβαρών προβλημάτων που δημιουργήθηκαν στο υδατικό ισοζύγιο, η μεγάλη καθυστέρηση που προέκυψε στην εκτέλεση του πιο πάνω έργου είχε ως αποτέλεσμα την κατά πάσα λογική πιθανότητα αύξηση στο κόστος απαλλοτρίωσης των επηρεαζόμενων τεμαχίων γης λόγω της μεγάλης αύξησης στην αγοραία αξία της γης κατά τα τελευταία χρόνια.

(δ) Κινητή Μονάδα Αφαλάτωσης. Λόγω της επιδείνωσης της υδατικής κατάστασης το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφασή του αρ. 65.883, ημερ. 25.7.2007, ενέκρινε καταρχήν την άμεση προώθηση της εγκατάστασης κινητής/προκατασκευασμένης ή πλωτής μονάδας αφαλάτωσης στην περιοχή του Πύργου Λεμεσού, δυναμικότητας 20 000 κ.μ. νερού την ημέρα (7 εκ. κ.μ. το χρόνο), με διάρκεια λειτουργίας τρία χρόνια.

Μετά από διαγωνισμό η προσφορά κατακυρώθηκε στον χαμηλότερο προσφοροδότη, για αγορά του παραγόμενου νερού προς €1,39 /κ.μ.. Η μονάδα αναμένεται να αρχίσει τη λειτουργία της πριν το τέλος του 2008.

Με βάση τις υποβληθείσες προσφορές του έργου της σταθερής μονάδας αφαλάτωσης της Λεμεσού, το κόστος νερού της υπολογίζεται στα €0,78/κ.μ., ενώ το κόστος αγοράς νερού από την κινητή μονάδα είναι κατά περίπου €0,61 ακριβότερο. Συνεπώς, υπολογίζεται ότι για προμήθεια 20 εκ. κ.μ νερού περίπου κατά τα τρία χρόνια λειτουργίας της μονάδας, αναμένεται να πληρωθεί επιπλέον ποσό €12,2 εκ., Επιπρόσθετα η κοινότητα του Πύργου Λεμεσού αναμένεται να εισπράξει ως αντισταθμιστικά μέτρα για τη συγκατάθεση της στη λειτουργία της κινητής μονάδας εντός της Κοινότητας πέραν των €2 εκ. Τα πιο πάνω έξοδα ενδεχομένως να αποφεύγονταν αν είχε προωθηθεί έγκαιρα η κατασκευή της μονάδας αφαλάτωσης στην Επισκοπή.

(ε) Συμφιλίωση ποσοτήτων νερού που παραχωρείται σε Κυβερνητικά αρδευτικά έργα. Παρατήρησα ότι οι ποσότητες νερού που χορηγούνται από το ΤΑΥ στα Κυβερνητικά αρδευτικά έργα δεν συμφιλιώνονται με τις ποσότητες νερού που τιμολογούνται στους επιμέρους καταναλωτές, με αποτέλεσμα σε αρκετά αρδευτικά έργα να παρατηρείται σημαντική διαφορά μεταξύ της ποσότητας νερού που χορηγείται στο συγκεκριμένο αρδευτικό έργο και της ποσότητας νερού που χρεώνεται στους καταναλωτές, ύψους περίπου 20%. Εισηγήθηκα όπως το Τμήμα προβεί στη διερεύνηση των αιτιών που προκαλούν αυτές τις διαφορές ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσο αυτές οφείλονται σε λανθασμένες ενδείξεις υδρομετρητών του Τμήματος ή των καταναλωτών ή ακόμη και σε κλοπή. Στα πλαίσια της πιο πάνω διερεύνησης εισηγήθηκα όπως το Τμήμα προβεί σε έλεγχο των υδρομετρητών που αφορούν στα αρδευτικά έργα, αντικατάσταση όσων παρουσιάζουν βλάβη και λήψη κατάλληλων μέτρων έτσι ώστε να περιοριστεί στο ελάχιστο η ποσότητα του ατιμολόγητου νερού.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι οι πιο πάνω διαφορές οφείλονται στη διαφορά του επιπέδου ακρίβειας των κεντρικών και των ατομικών υδρομετρητών των αρδευτών, ενώ το Τμήμα προβαίνει στους ενδεδειγμένους ελέγχους και αντικαταστάσεις όπου ενδείκνυται, ανάλογα με τους πόρους που διαθέτει.

(στ) Ανορύξεις ιδιωτικών γεωτρήσεων. Σύμφωνα με τον περί Φρεάτων Νόμο (Κεφ. 351), η ανόρυξη γεωτρήσεων υπόκειται στην έγκριση του αρμοδίου Έπαρχου. Με βάση το άρθρο 4 του Νόμου, όταν το Υπουργικό Συμβούλιο ικανοποιείται ότι είναι αναγκαία η λήψη ειδικών μέτρων για τη συντήρηση ύδατος σε οποιαδήποτε περιοχή για το δημόσιο συμφέρον, τότε δεν θα εκδίδεται οποιαδήποτε άδεια στην περιοχή αυτή από τον Έπαρχο, χωρίς τη συγκατάθεση του Διευθυντή του ΤΑΥ.

Σύμφωνα με το άρθρο 4(5) του Νόμου, κατά τη χορήγηση ή άρνηση χορήγησης της συγκατάθεσής του, το ΤΑΥ λαμβάνει υπόψη την επίπτωση που θα έχει η ανόρυξη της προτεινόμενης γεώτρησης στη γενική υδατική κατάσταση της περιοχής και στις ανάγκες των προηγούμενων χρηστών νερού της περιοχής. Σε σχέση με τις περιπτώσεις αυτές, στις άδειες που εκδίδονται από τον Έπαρχο ενσωματώνονται οι οποιοδήποτε όροι/προϋποθέσεις θεωρήσει το ΤΑΥ ότι πρέπει να τηρηθούν για να δώσει την απαιτούμενη συγκατάθεσή του. Ορισμένες προϋποθέσεις που ενσωματώνονται στις υπό αναφορά άδειες είναι, μεταξύ άλλων, η εγκατάσταση υδρομετρητή για έλεγχο της ποσότητας νερού που αντλείται, ο καθορισμός της ανώτατης ποσότητας νερού που μπορεί να αντληθεί κατά έτος και ο σκοπός για τον οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί το αντλούμενο νερό. Ο Νόμος παρέχει επίσης στον Έπαρχο την εξουσία για διενέργεια οποιασδήποτε έρευνας ή καταμέτρησης αναφορικά με την άντληση νερού από τις υπό αναφορά γεωτρήσεις.

Σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος, κατά τη διάρκεια του έτους εκδόθηκαν από τους Επάρχους, κατόπιν συγκατάθεσης του ΤΑΥ, 2 784 άδειες που αφορούσαν ανόρυξη γεωτρήσεων για σκοπούς άρδευσης (2 826 το 2006) και 2 006 άδειες που αφορούσαν στην ανόρυξη γεωτρήσεων για οικιακούς σκοπούς (1 037 το 2006), ενώ όπως αναφέρθηκε, ανορύσσεται ετησίως και μεγάλος αριθμός παράνομων γεωτρήσεων.

Αντιλαμβάνομαι ότι η εποπτεία που ασκείται από τους Επάρχους, τόσο αναφορικά με την ανόρυξη παράνομων γεωτρήσεων όσο και αναφορικά με τις αντλούμενες ποσότητες νερού από τις εγκεκριμένες γεωτρήσεις, είναι πολύ περιορισμένη, με αποτέλεσμα να υπάρχει μεγάλη πιθανότητα υπεράντλησης νερού από τις γεωτρήσεις αυτές η οποία να μην εντοπίζεται ώστε να λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα για περιορισμό της. Επισήμανα ότι, όπως αναφέρεται σε σχετική έκθεση που υποβλήθηκε τον Μάρτιο του 2005 από την Κυπριακή Δημοκρατία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με βάση τις πρόνοιες της Οδηγίας Πλαίσιο για τα νερά, τα 15 από τα 19 συστήματα υπόγειων υδάτων της Κύπρου κινδυνεύουν, μεταξύ άλλων, λόγω υπεράντλησης και υφαλμύρινσης, η οποία επίσης οφείλεται κυρίως στην υπεράντληση. Σύμφωνα με την υπό αναφορά Οδηγία Πλαίσιο, τα κράτη μέλη οφείλουν να λάβουν άμεσα μέτρα που να αποτρέπουν την επιδείνωση της παρούσας κατάστασης στους υδροφορείς που βρίσκονται σε κίνδυνο και θα πρέπει να προτείνουν και να εφαρμόσουν μέτρα για βελτίωση της παρούσας κατάστασης ώστε τα υδατικά έργα να φτάσουν σε καλή κατάσταση μέχρι το 2015.

Με βάση τα πιο πάνω, και ιδιαίτερα ενόψει του υδατικού προβλήματος που αντιμετωπίζει η Κύπρος, εξέφρασα την άποψη ότι, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, θα πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα για τον έλεγχο της συμμόρφωσης των ιδιωτών ιδιοκτητών γεωτρήσεων με τους όρους της άδειας που τους δόθηκε για ανόρυξή της, ιδιαίτερα όσο αφορά στις ποσότητες του νερού που αντλούνται. Σημειώνεται ότι ο Διευθυντής του Τμήματος, με επιστολή του ημερ. 21.6.2007, έδωσε οδηγίες προς τους Επαρχιακούς Μηχανικούς όπως μην προβαίνουν σε σύσταση ή συναίνεση για ανόρυξη γεωτρήσεων για άρδευση νέων φυτειών σε περιοχές οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ότι βρίσκονται σε κίνδυνο ή είναι υπεραντλούμενες.

(ζ) Προγραμματισμός διάθεσης νερού για άρδευση. Ενόψει, αφενός, των καιρικών συνθηκών που παρατηρούνται στην Κύπρο, όπου η ανομβρία γίνεται όλο και πιο συχνό φαινόμενο, και της ανάγκης για διατήρηση της γεωργίας, αφετέρου, ως βιώσιμης απασχόλησης, εισηγήθηκα όπως το ΤΑΥ, σε συνεργασία με το Τμήμα Γεωργίας, προβούν στην κατάρτιση στρατηγικής αναφορικά με την παροχή νερού για άρδευση, και με ενημερωτικές εκστρατείες και παροχή κινήτρων, να ενθαρρύνουν τους γεωργούς προς την παραγωγή προϊόντων που θα αποσκοπούν στην καλύτερη δυνατή διαχείριση των υδατινών πόρων της Κύπρου ώστε να μειωθούν τα φαινόμενα καλλιεργειών που απαιτούν δυσανάλογες ποσότητες νερού για την παραγωγή τους, σε σχέση με το όφελος που προσφέρουν στην οικονομία του τόπου.

Ενδεικτικά επισήμανα ότι κατά το 2006 και 2007 διατέθηκαν περίπου 2,6 και 1,4 εκ. κ.μ. νερού από το αρδευτικό έργο Πάφου για την άρδευση μπανανοφυτειών και, σύμφωνα με στοιχεία του

Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών, παράχθηκαν, κατά τα υπό αναφορά έτη, 5,4 και 5 τόνοι μπανάνες, οι 0,4 και 0,7, αντίστοιχα, από τους οποίους εγκρίθηκαν για απόσυρση. Σημειώνεται ότι εγκρίθηκαν για απόσυρση και αρκετές ποσότητες εσπεριδοειδών, ενώ, όπως αναφέρθηκε, για την παραγωγή ενός κιλού κολοकाσιού, απαιτείται 1 τόνος νερού.

Όπως πληροφορήθηκα, το Τμήμα έχει ήδη υποβάλει σχετικές εισηγήσεις προς το Υπουργείο, αφού αρμόδιο για το θέμα είναι το Τμήμα Γεωργίας.

(η) Διάθεση πόσιμου νερού για πότισμα γηπέδων ποδοσφαίρου, χώρων πρασίνου και γέμισμα κολυμβητικών δεξαμενών. Όπως διαπίστωσα, σε ορισμένες περιπτώσεις παρέχεται πόσιμο νερό από Συμβούλια Υδατοπρομήθειας ή Κοινότητες για πότισμα του χορτοτάπητα γηπέδων ποδοσφαίρου και χώρων πρασίνου. Ενόψει της λειψυδρίας που μαστιάζει την Κύπρο εισηγήθηκα όπως το θέμα αυτό εξεταστεί για να διαπιστωθεί σε ποιο βαθμό επηρεάζει το υδατικό ισοζύγιο, και αν θεωρηθεί απαραίτητο, να αναθεωρηθεί και να θεσμοθετηθεί η πολιτική παροχής πόσιμου νερού σε γήπεδα και χώρους πρασίνου ώστε να αρδεύονται κυρίως από ανακυκλωμένο νερό.

Επίσης, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις ενσωματώνεται στους όρους χορήγησης πολεοδομικής άδειας απαγόρευση για το γέμισμα ιδιωτικών κολυμβητικών δεξαμενών με νερό της δημόσιας υδατοπρομήθειας, δεν φαίνεται να ασκείται οποιοσδήποτε έλεγχος ώστε να διαπιστωθεί αν αυτό τηρείται. Ως αποτέλεσμα, ιδιαίτερα ενόψει της μεγάλης αύξησης των εξοχικών, κυρίως, κατοικιών που διαθέτουν κολυμβητικές δεξαμενές, ενδεχομένως να χρησιμοποιούνται μεγάλες ποσότητες πόσιμου νερού και να μη λαμβάνονται οποιαδήποτε μέτρα για αποτροπή του φαινομένου. Εισηγήθηκα όπως εξεταστεί η θεσμοθέτηση του υπό αναφορά όρου της πολεοδομικής άδειας και όπως το ΤΑΥ, σε συνεργασία με τις αρμόδιες πολεοδομικές αρχές, προβεί στη λήψη αποτρεπτικών μέτρων με σκοπό τη συμμόρφωση των καταναλωτών.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι συμφωνεί με τις εισηγήσεις μου, ωστόσο η νομοθετική ρύθμισή τους είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών.

(θ) Δημιουργία Διεύθυνσης Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων (Δ.Ε.Δ.Υ.). Με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο, οι αρμοδιότητες που αφορούν ή σχετίζονται με τη διαχείριση των υδάτινων πόρων της Κύπρου ασκούνται από διάφορους φορείς όπως το ΤΑΥ, τους Έπαρχους και το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και ρυθμίζονται από πέραν των 15 διαφορετικών Νόμων. Το γεγονός αυτό δυσχεραίνει την παρακολούθηση και τον έλεγχο των υδάτινων πόρων καθώς και την ολοκληρωμένη και λεπτομερή ρύθμιση της ανάπτυξης και διαχείρισής τους.

Το θέμα αυτό απασχόλησε το Υπουργικό πριν από 11 περίπου χρόνια, το οποίο, για ρύθμιση του θέματος είχε αποφασίσει, στις 10.9.1997, την ίδρυση και λειτουργία του Ενιαίου Φορέα Διαχείρισης Υδάτων. Για το σκοπό αυτό, είχε ετοιμαστεί σχετικό Νομοσχέδιο με τίτλο «ο Περί Ενιαίου Φορέα Υδάτων Νόμος του 2001», το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 4.7.2001 και κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 12.7.2001, όπου εκκρεμούσε για ψήφιση μέχρι το Μάρτιο του 2003, όταν ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ζήτησε τη μη προώθησή του, αφού η επικείμενη ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση επέβαλλε την ουσιαστική τροποποίησή του.

Στη συνέχεια ετοιμάστηκε νέο Νομοσχέδιο, με τίτλο «Ο Περί των Αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Ενιαίας Διαχείρισης Υδάτων Νόμος του 2008», το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 6.2.2008, αλλά δεν κατατέθηκε ακόμα στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση ενόψει της ετοιμασίας, από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, σχετικής μελέτης αναφορικά με τις ανάγκες σε προσωπικό που θα προκύψουν από τη δημιουργία της Δ.Ε.Δ.Υ.

Το Νομοσχέδιο ρυθμίζει, μεταξύ άλλων, νομοθετικά, τις αρμοδιότητες που ασκούνται σήμερα από το ΤΑΥ, συγκεντρώνει στη Δ.Ε.Δ.Υ. όλες τις αρμοδιότητες που αφορούν ή σχετίζονται με τη διαχείριση του νερού, καλύπτει το κενό που υπάρχει σήμερα στα θέματα ασφάλειας των

φραγμάτων, καθιστά δυνατό τον ολοκληρωμένο έλεγχο στη λήψη επιφανειακού και υπόγειου νερού και καθιστά δυνατή την επιβολή ανάλογων τελών και δικαιωμάτων σε σχέση με την προμήθεια νερού ώστε να επιτυγχάνεται η ανάκτηση του κόστους υπηρεσιών και η εξοικονόμηση και παραγωγική χρήση του.

Προσφορές – Συμβάσεις

(α) Σύμβαση αρ.Τ.Α.Υ.74/2007 για την προμήθεια νερού, για περίοδο τριών χρόνων, από κινητή μονάδα αφαλάτωσης για τις ανάγκες της Επαρχίας Λεμεσού. Η σύμβαση που υπογράφηκε το Φεβρουάριο 2008 προνοεί την προμήθεια 20.000 κυβικών μέτρων νερού ημερησίως για περίοδο τριών χρόνων, από κινητή μονάδα αφαλάτωσης, για τις ανάγκες της Επαρχίας Λεμεσού. Το συνολικό ποσό του συμβολαίου ανέρχεται σε 27.337.770 Ευρώ, με βάση την τιμή πώλησης των 1,387 Ευρώ ανά κυβικό μέτρο αφαλατωμένου νερού. Η ημερομηνία έναρξης της παράδοσης του νερού – όπως καθορίζεται στο συμβόλαιο – είναι η 14.10.2008.

Το Μάρτιο 2008 το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε την επέκταση της δυναμικότητας της πιο πάνω μονάδας από 20.000 σε 40.000 κυβικά μέτρα νερού την ημέρα, σύμφωνα με Πρόταση του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης λόγω κατεπείγουσας ανάγκης. Σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση, το Τμήμα ζήτησε το Μάιο 2008 από το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, όπως εγκρίνει τη διαδικασία διαπραγμάτευσης με τον ανάδοχο της υφιστάμενης σύμβασης, για ανάθεση της πιο πάνω επέκτασης. Κατά τη συζήτηση του θέματος στο Συμβούλιο Προσφορών, ο εκπρόσωπος του Τμήματος ανέφερε ότι η εκτίμηση του Τμήματος ήταν 1,7 – 1,8 Ευρώ ανά κυβικό μέτρο, νοούμενου ότι ο εξοπλισμός της επέκτασης θα παρέμενε στην κυριότητα του Τμήματος, ενώ ο ανάδοχος με επιστολή του ανέφερε ότι η κοστολόγηση του για τα επιπλέον 20.000 κυβικά μέτρα νερού ημερησίως ανερχόταν σε 2,25 Ευρώ ανά κυβικό μέτρο. Ενόψει των πιο πάνω, και λαμβάνοντας υπόψη την τιμή των 1,387 Ευρώ ανά κυβικό μέτρο αφαλατωμένου νερού της αρχικής ημερήσιας ποσότητας, καθώς και το γεγονός ότι ο ανάδοχος είχε προτείνει πριν την υπογραφή του συμβολαίου το διπλασιασμό της ημερήσιας ποσότητας αφαλατωμένου νερού με την ίδια τιμή (πρόταση που απορρίφθηκε από το Υπουργείο), ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας μου εισηγήθηκε όπως ζητηθεί προσφορά με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης, με τους ίδιους όρους της αρχικής προσφοράς, και από τους τρεις οικονομικούς φορείς που είχαν υποβάλει προσφορά στον αρχικό διαγωνισμό, με εκτίμηση κόστους την τιμή του υφισταμένου συμβολαίου, δηλαδή 1,387 Ευρώ ανά κυβικό μέτρο. Τελικά, το Συμβούλιο Προσφορών αποφάσισε να ζητήσει από το Τμήμα όπως ετοιμάσει έκθεση εκτίμησης κόστους και επαναφέρει το θέμα για συζήτηση/απόφαση.

Με βάση την έκθεση που ετοιμάστηκε από το Τμήμα και τέθηκε ενώπιον του Συμβουλίου Προσφορών, η εισήγηση για ζήτηση προσφορών και από τους τρεις προσφοροδότες δεν μπορούσε να εφαρμοστεί, επειδή από τη διερεύνηση που είχε γίνει, διαπιστώθηκε ότι δεν υπήρχε άλλος κατάλληλος χώρος για να είναι δυνατή η εγκατάσταση του εξοπλισμού της επέκτασης από άλλο-διαφορετικό-εργολάβο, επειδή οι διαθέσιμοι χώροι ήταν μολυσμένοι με αμίαντο και η διαδικασία καθαρισμού τους είναι περίπλοκη και χρονοβόρα. Η εκτίμηση του Τμήματος ήταν 1,781 Ευρώ ανά κυβικό μέτρο νερού, σε περίπτωση που αποφασιστεί ότι η κυριότητα της μονάδας, μετά τη λήξη του συμβολαίου, θα παραμείνει στο Κράτος, και 1,37 Ευρώ σε περίπτωση που η κυριότητα της μονάδας παραμείνει στον ανάδοχο. Κατά τη συζήτηση του θέματος στο Συμβούλιο Προσφορών το Μάιο 2008, ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας μου ανέφερε ότι δεν διαφωνεί στην περίπτωση απ' ευθείας ανάθεσης της επέκτασης της μονάδας στον υφιστάμενο ανάδοχο, νοούμενου ότι αυτή θα γίνει στην ίδια τιμή (κατά μέγιστο) του υφισταμένου συμβολαίου. Σε περίπτωση που ο ανάδοχος δεν αποδεχτεί την πιο πάνω τιμή, τότε η εισήγηση της Υπηρεσίας μου ήταν να ζητηθεί προσφορά, με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης, και από τους τρεις προσφοροδότες που έλαβαν μέρος στον αρχικό διαγωνισμό, ώστε να διασφαλίζεται ο υγιής ανταγωνισμός και η εξασφάλιση της συμφερότερης τιμής για το δημόσιο. Όσον αφορά το επιχείρημα της μη διαθεσιμότητας άλλου κατάλληλου χώρου, φαίνεται να μην ευσταθεί, εφ' όσον-

όπως αναφέρεται πιο κάτω-από τον Απρίλιο 2008 είχε δοθεί εντολή στον ανάδοχο να μετακινήσει τη μονάδα σε άλλο-καταλληλότερο-χώρο, επομένως ήταν διαθέσιμος ο αρχικός χώρος, για τον οποίο θα μπορούσαν να ξεκινήσουν παράλληλα οι εργασίες αποκατάστασης του.

Τελικά, το Συμβούλιο Προσφορών, συμφωνώντας με τις απόψεις της Υπηρεσίας μου, αποφάσισε το Μάιο 2008 να εγκρίνει την εισήγηση του Τμήματος όπως ζητηθεί προσφορά από τον ανάδοχο της υφιστάμενης σύμβασης με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης, και σε περίπτωση μη κατάληξης λόγω επιμονής του σε ψηλή τιμή, τότε να ζητηθούν προσφορές από τρεις τουλάχιστον προσφοροδότες, αφού ταυτόχρονα απολυμανθεί ο διαθέσιμος χώρος για εγκατάσταση της επέκτασης.

Όπως πληροφορήθηκα, ο ανάδοχος δεν αποδέχτηκε μείωση της τιμής στα επίπεδα του υφισταμένου συμβολαίου, ωστόσο ενόψει της αναμενόμενης συμφωνίας με την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου για κατασκευή μονάδας αφαλάτωσης στη Λεμεσό, το Τμήμα δεν προχώρησε στην προκήρυξη διαγωνισμού για την επέκταση της δυναμικότητας της κινητής μονάδας.

Τον Ιούνιο 2008, ο συντονιστής του έργου ενημέρωσε την Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΤΕΑΑ) ότι λόγω προβλημάτων αμιάντου που διαπιστώθηκαν, κατόπιν έρευνας του αναδόχου στο χώρο εγκατάστασης της μονάδας, έδωσε εντολή τον Απρίλιο 2008 – για αποφυγή καθυστερήσεων – μετακίνησης της μονάδας σε άλλο χώρο, που είχε επιλεγεί ως κατάλληλος. Ενόψει των πιο πάνω, ζήτησε την έγκριση της ΤΕΑΑ για πληρωμή στον ανάδοχο μέρους του επιπρόσθετου κόστους, που σύμφωνα με την απαίτηση του αναδόχου ανερχόταν σε 411.805 Ευρώ για τη μετακίνηση της μονάδας και 248.215 Ευρώ για την αποκατάσταση του χώρου (απολύμανση του λόγω ύπαρξης αμιάντου, αλλά σε μικρότερη έκταση από την αρχική θέση). Ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας μου στην ΤΕΑΑ, παρατήρησε κατά τη συζήτηση του θέματος ότι η εντολή για μετακίνηση της μονάδας είχε δοθεί χωρίς την προηγούμενη έγκριση του αρμοδίου οργάνου και χωρίς να σταθμιστούν οι οικονομικές όσο και οι χρονικές επιπτώσεις από τη μετακίνηση. Η ΤΕΑΑ αποφάσισε όπως το θέμα επανέλθει, αφού ετοιμαστεί από το συντονιστή η προκαταρκτική εκτίμηση κόστους καθώς και οι χρονικές επιπτώσεις της μετακίνησης. Σύμφωνα με την έκθεση του συντονιστή που ετοιμάστηκε και τέθηκε ενώπιον της ΤΕΑΑ, η εκτίμηση της ομάδας διαχείρισης της σύμβασης είναι ότι το κόστος μετακίνησης της μονάδας και το κόστος αποκατάστασης του χώρου είναι πολύ πιο χαμηλά από την απαίτηση του αναδόχου (περίπου 266.000 Ευρώ και 50.270 Ευρώ αντίστοιχα), ενώ οι χρονικές επιπτώσεις-με βάση αναθεωρημένο πρόγραμμα εργασίας που υπέβαλε ο ανάδοχος-είναι της τάξης των 40 ημερών (καθυστέρησης στην ημερομηνία έναρξης παράδοσης του νερού). Η ΤΕΑΑ ενέκρινε όπως καταβληθεί το επιπλέον ποσό των 130.000 Ευρώ στον ανάδοχο, ως μέρος της αποζημίωσης, έναντι των εξόδων του για τη μετακίνηση της μονάδας και την αποκατάσταση του χώρου, και το υπόλοιπο ποσό να καταβληθεί όταν υπολογιστεί και συμφωνηθεί το τελικό κόστος. Ζήτησε επίσης από το συντονιστή, όπως τηρείται ημερολόγιο εργοταξίου στο οποίο να καταγράφονται τα στοιχεία που αφορούν το προσωπικό και τα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται από τον ανάδοχο, ώστε να είναι δυνατή η κοστολόγηση των επιπλέον εργασιών.

(β) Σύμβαση αρ.15/2005 για την ανακαίνιση, αναβάθμιση, λειτουργία και συντήρηση της Μονάδας Αφαλάτωσης Δεκέλειας για περίοδο 20 ετών. Το Σεπτέμβριο 2005 το Τμήμα υπέγραψε σύμβαση για την ανακαίνιση, αναβάθμιση, λειτουργία και συντήρηση της Μονάδας Αφαλάτωσης Δεκέλειας για περίοδο 20 ετών. Η εκτέλεση της σύμβασης χωριζόταν σε δύο φάσεις, τη Φάση Α με περίοδο εκτέλεσης 78 εβδομάδες από την υπογραφή της, η οποία αφορούσε την ανακαίνιση και αναβάθμιση της Μονάδας, και τη Φάση Β με περίοδο 20 χρόνια, για τη λειτουργία και πώληση του αφαλατωμένου νερού στο Τμήμα.

Κατά την εκτέλεση της Φάσης Α υπήρξε καθυστέρηση 49 ημερολογιακών ημερών, για την οποία προνοείτο αποκοπή ποινικής ρήτρας £8.000/ημέρα. Ο ανάδοχος της σύμβασης ζήτησε αρχικά όπως του δοθεί παράταση 93 ημερολογιακών ημερών, την οποία μετέπειτα αναθεώρησε σε 61

ημερολογιακές ημέρες, χωρίς καμιά αποζημίωση, αφού κατά την άποψη του η καθυστέρηση οφειλόταν σε λόγους ανωτέρας βίας. Επίσης, ο ανάδοχος αμφισβήτησε την ημερομηνία έναρξης της Φάσης Β, αφού με βάση την ημερομηνία αυτή θα γινόταν και ο υπολογισμός της ποινικής ρήτρας που θ' αποκόπτετο για την καθυστέρηση. Ο συντονιστής της σύμβασης, με σημείωμα του το οποίο υπέβαλε στην Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΤΕΑΑ) το Μάρτιο 2008, αφού αξιολόγησε την πιο πάνω απαίτηση του αναδόχου, έκρινε ότι η δικαιολογημένη παράταση που δικαιούτο ο ανάδοχος ήταν μόνο 12 εργάσιμες ημέρες. Ωστόσο, στα πλαίσια ενός φιλικού διακανονισμού, έγινε μία καταρχήν συμφωνία με τον ανάδοχο, στην οποία προβλεπόταν όπως του δοθεί παράταση χρόνου 9 επιπλέον ημερολογιακών ημερών (6 εργάσιμων), χωρίς οποιαδήποτε οικονομική αποζημίωση, να παραμείνει όπως είχε καθοριστεί από το Τμήμα η ημερομηνία έναρξης της Φάσης Β, να μην πληρωθεί το νερό που είχε παραληφθεί κατά τις δοκιμές της Μονάδας, (331.177 κυβικά μέτρα, αξίας £72.695), και τέλος να αποκοπεί από το ανάδοχο ποινική ρήτρα 18 ημερών που ισοδυναμεί με £144.000. Ο ανάδοχος – όπως αναφερόταν στο πιο πάνω σημείωμα – είχε αποδεχθεί τον εν λόγω διακανονισμό, αμφισβητώντας όμως το δικαίωμα του εργοδότη να αποκόψει ποινική ρήτρα για τις καθυστερήσεις και εισηγείτο όπως το θέμα παραμείνει σε εκκρεμότητα μέχρι να αποφασίσει το Δικαστήριο σε άλλη παρόμοια περίπτωση.

Η ΤΕΑΑ συμφώνησε με την εισήγηση του συντονιστή και υπέβαλε τον πιο πάνω διακανονισμό στην Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΚΕΑΑ), με εισήγηση για έγκριση του. Η ΚΕΑΑ αποφάσισε τον Απρίλιο 2008 να εγκρίνει το διακανονισμό, εκτός του θέματος της ποινικής ρήτρας, για το οποίο ζήτησε από το Τμήμα όπως εφαρμοστούν οι πρόνοιες του συμβολαίου, και ο ανάδοχος, αν το επιθυμεί, να προσφύγει στη δικαιοσύνη.

(γ) Προσφορά αρ.Τ.Α.Υ.59/2007 για την προμήθεια ενός συστήματος ραντάρ διείσδυσης εδάφους Το Τμήμα υπέγραψε το Σεπτέμβριο 2007 σύμβαση για την προμήθεια ενός συστήματος ραντάρ διείσδυσης εδάφους αξίας £20.900, το οποίο θα έπρεπε να παραδοθεί το Νοέμβριο 2007. Κατά τη διάρκεια των ελέγχων που έγιναν για την παραλαβή του συστήματος, διαπιστώθηκε ότι αυτό δεν πληρούσε τις απαιτήσεις των τεχνικών προδιαγραφών, με αποτέλεσμα η Επιτροπή Παραλαβής να εκδώσει πιστοποιητικό απόρριψης του. Ο ανάδοχος της σύμβασης, ο οποίος ειδοποιήθηκε όπως μετακινήσει ή αντικαταστήσει το σύστημα με άλλο που να πληροί τις τεχνικές προδιαγραφές με δικά του έξοδα, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, αρνήθηκε να το πράξει, αφού ισχυρίστηκε ότι ο εξοπλισμός που παρέδωσε ήταν εντός των προδιαγραφών του διαγωνισμού. Τελικά, εισηγήθηκε όπως παραλάβει το σύστημα, νοουμένου ότι θα του επιστραφεί η εγγύηση πιστής εκτέλεσης της σύμβασης και θα απαλλαχθεί από την ευθύνη για παράδοση νέου συστήματος που να ικανοποιεί τις τεχνικές προδιαγραφές του διαγωνισμού. Ενόψει των πιο πάνω, ο συντονιστής της σύμβασης υπέβαλε στην Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΤΕΑΑ) έκθεση, με εισήγηση για τερματισμό της σύμβασης και επιστροφή της εγγύησης πιστής εκτέλεσης στον ανάδοχο, αφού το Τμήμα δεν είχε υποστεί οποιαδήποτε ζημία από τη μη παραλαβή του εν λόγω συστήματος.

Κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον της ΤΕΑΑ τον Απρίλιο 2008, ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας μου διαφώνησε με την πιο πάνω εισήγηση, υποδεικνύοντας ότι με βάση τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών, σε κάθε περίπτωση που διαπιστώνεται παράλειψη ή αποτυχία αναδόχου σύμβασης να εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις, η Ενδιαφερόμενη Υπηρεσία – μεταξύ άλλων – προβαίνει στην κατάσχεση της εγγύησης πιστής εκτέλεσης της σύμβασης.

Τελικά, η ΤΕΑΑ συμφωνώντας με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας μου απέρριψε την εισήγηση του συντονιστή και αποφάσισε όπως κατασχεθεί η εγγύησης πιστής εκτέλεσης της σύμβασης.

(δ) Συμβόλαιο για την κατασκευή διυλιστηρίου νερού στον Ασπρόκρεμμο. Το Συμβόλαιο CS αφορούσε την εκτέλεση των εργασιών Πολιτικής Μηχανικής για την κατασκευή του Διυλιστηρίου Πάφου που ανατέθηκε σε εργοληπτική εταιρεία έναντι του ποσού των £3.540.792. Η διάρκεια του συμβολαίου ήταν 100 εβδομάδες με έναρξη των εργασιών στις 3.3.1999 και αναμενόμενη

ολοκλήρωση στις 31.1.2001. Επειδή υπήρξε καθυστέρηση στη συμπλήρωση του έργου, περίπου 40 εβδομάδες, και δεδομένου ότι, σύμφωνα με το Μηχανικό του έργου την ευθύνη έφερε ο Εργολάβος, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, με βάση το συμβόλαιο, απέκοψε από τις πληρωμές προς τον Εργολάβο το ποσό των £345.000 ως ποινική ρήτρα, πράγμα που ο Εργολάβος δεν αποδέχτηκε.

Τον Ιούλιο του 2006, δηλαδή 4 χρόνια μετά την παράδοση του έργου ο Εργολάβος επανήλθε και υπέβαλε αίτημα για δικαιολογημένη παράταση χρόνου στη συμπλήρωση του έργου. Ο Μηχανικός του έργου απέρριψε το αίτημα, ενώ ο Εργολάβος διαφώνησε με την Απόφαση Μηχανικού και ζήτησε – σύμφωνα με τις πρόνοιες του Συμβολαίου – Φιλικό Διακανονισμό της διαφοράς με τον Εργοδότη, διαφορετικά αυτός θα προσέφευγε σε Διαιτησία.

Επειδή οι ενδείξεις από την Νομική Υπηρεσία ήταν ότι υπήρχαν αδυναμίες στο θέμα εφαρμογής της ποινικής ρήτρας, το Νοέμβριο 2007 ο Γενικός Εισαγγελέας συμβούλευσε το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων να διερευνήσει τη δυνατότητα φιλικού διακανονισμού με τον Εργολάβο. Η πρόταση του Εργολάβου για φιλικό διακανονισμό ήταν να καταβληθεί σε αυτόν από τον Εργοδότη ποσό £3.095.462, ενώ το Τμήμα πρότεινε την επιστροφή σε αυτόν του ποσού της ποινικής ρήτρας που κατακρατούσε ο Εργοδότης πλέον τόκους – δηλαδή περίπου £516.000 – και επιπλέον ποσό £100.000 για δικαιολογημένη παράταση χρόνου στη συμπλήρωση του έργου.

Ακολουθώντας μετά από διαπραγμάτευση, το Μάιο 2008 οι δύο πλευρές κατέληξαν σε κατ' αρχή συμφωνία για ποσό £1.000.000 για τελική διευθέτηση των απαιτήσεων του Εργολάβου ενώ κατά την εξέταση του θέματος από την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Αιτήσεων ο Εργολάβος αποδέχτηκε τη μείωση του ποσού στις £900.000.

(ε) Συμβόλαιο για την κατασκευή φράγματος Κανναβιούς. Το ποσό του συμβολαίου για την εκτέλεση του έργου ήταν £12.612.220 και η περίοδος του συμβολαίου από το Σεπτέμβριο 2000 μέχρι το Μάρτιο 2004. Η αποπεράτωση του έργου καθυστέρησε και το πιστοποιητικό συμπλήρωσης του έργου εκδόθηκε από τον Μηχανικό στις 3 Μαρτίου 2006.

Για τις καθυστερήσεις που προκλήθηκαν και για αλλαγές που έγιναν κατά την εκτέλεση του έργου ο εργολάβος υπέβαλε απαίτηση για ποσό £2.983.000, και ταυτόχρονα ειδοποίησε τον Εργοδότη για την πρόθεσή του, να προσφύγει σε διαιτησία.

Το Τμήμα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου κατέβαλε προσπάθειες για φιλικό διακανονισμό της διαφοράς προτού το θέμα οδηγηθεί σε διαιτησία. Παράλληλα, το Τμήμα προέβη σε λεπτομερή ανάλυση των απαιτήσεων του εργολάβου, καθώς και του βαθμού επικινδυνότητας(risk assessment) σε περίπτωση που οι διαφορές θα κατέληγαν σε διαιτησία.

Τελικά μετά από διαπραγματεύσεις του Τμήματος με τον εργολάβο επετεύχθη τον Οκτώβριο του 2007, συμφωνία για πληρωμή προς τον εργολάβο ποσού £790.000 για συνολική και τελική διευθέτηση όλων των απαιτήσεων του.

Το Τμήμα, επειδή θεωρεί ότι μεγάλο μέρος των καθυστερήσεων που προκλήθηκαν και της ζημιάς που υπέστη το Δημόσιο οφείλονται σε υπαιτιότητα των Συμβούλων Μηχανικών του έργου, υπέβαλε τον Αύγουστο του 2007 οικονομική απαίτηση εναντίον τους ύψους £514.309. Για το θέμα αυτό οι διαβουλεύσεις μεταξύ του Εργοδότη και των Συμβούλων Μηχανικών, βρίσκονται σε εξέλιξη.

Κατασκευή φράγματος Κλήρου-Ακακίου-Μαλούντας. Η αρχική μελέτη σκοπιμότητας για την κατασκευή του πιο πάνω φράγματος έγινε το 1985 και προνοούσε την κατασκευή αποθηκευτικού φράγματος χωρητικότητας 2 εκ. κ. μ. για άρδευση με δίκτυα συνολικής έκτασης 393 εκταρίων. Η κατασκευή του φράγματος δεν προωθήθηκε, αφενός λόγω άλλων προτεραιοτήτων και αφετέρου για αποτροπή της επιδείνωσης της κατάστασης του υδροφορέα της περιοχής, ενόψει των ξηρασιών του 1990. Η κατασκευή του έργου ξεκίνησε τελικά το 2004 και αποπερατώθηκε το 2007, χωρίς ωστόσο να υπάρχει συμφωνία αναφορικά με τον τρόπο αξιοποίησής του μέχρι σήμερα.

Το Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως, με επιστολή του ημερ. 20.8.2004, εξέφρασε την άποψη ότι το φράγμα θα είχε θετική επίδραση στον υδροφορέα μόνο στην περίπτωση αξιοποίησής του ως εμπλουτιστικό, ενώ σε περίπτωση απόφασης για χρήση του φράγματος ως αποθηκευτικού, τότε θα πρέπει να γίνουν οι απαραίτητες διευθετήσεις για να περιοριστεί η επιδείνωση του υδροφορέα, διαφορετικά οι συνέπειες σε αυτόν από την κατασκευή του φράγματος θα είναι καταστροφικές.

Το ΤΑΥ, σε επιστολή του ημερ. 17.12.2004, αναφέρει ότι η βιωσιμότητα του φράγματος ως αποθηκευτικού είναι εξαιρετικά αμφίβολη, αφού σε ένα στα τρία χρόνια η ροή του ποταμού είναι μικρότερη της ποσότητας των 5 εκ. κ. μ. νερού που πρέπει να αφήνεται να ρέει για ικανοποίηση των υδατικών δικαιωμάτων των Κοινοτήτων που βρίσκονται κατάντη του φράγματος, γεγονός που θα έχει ως αποτέλεσμα τη μη αποθήκευση νερού στο φράγμα.

Τελικά το φράγμα κατασκευάστηκε ως εμπλουτιστικό/αποθηκευτικό και το ΤΑΥ πρότεινε την κατασκευή αρδευτικών δικτύων για κάλυψη των αναγκών των Κοινοτήτων Κλήρου, Μαλούντας, Αγίου Ιωάννη και Μένοικου, οι οποίες δεν έχουν αξιόλογο υδροφορέα, ενώ θα λειτουργούσε ως εμπλουτιστικό για τις Κοινότητες Ακακίου και Αυλώνας. Στη συνέχεια η κοινότητα Ακακίου απαίτησε την κατασκευή δικτύου για κάλυψη και των δικών της αναγκών. Το Τμήμα μέχρι σήμερα δεν είναι σε θέση να γνωρίζει το κόστος για την κατασκευή των υπό αναφορά δικτύων, διότι δεν εγκρίθηκε η συμπερίληψη στους Προϋπολογισμούς του απαιτούμενου Κονδυλίου για τη διεξαγωγή των σχετικών μελετών, ενώ η κατάσταση αναφορικά με την κατασκευή των δικτύων περιπλέκεται περαιτέρω αφενός από τις διαφωνίες που υπάρχουν μεταξύ των Κοινοτήτων όσον αφορά στην αξιοποίηση του φράγματος και αφετέρου από τα έννομα δικαιώματα Αρδευτικών Τμημάτων για ένταξη των περιοχών τους στο δίκτυο.

Όσον αφορά στην υποδομή για λειτουργία του φράγματος ως εμπλουτιστικού, το Τμήμα περιέλαβε στον Προϋπολογισμό του 2008 πρόνοια ύψους £400.000 για τη μελέτη, αγορά υλικών και έναρξη κατασκευαστικών εργασιών για το σωληναγωγό που θα ξεκινά από το φράγμα και θα διοχετεύει νερό στην αρχή των αρδευτικών δικτύων των Κοινοτήτων.

Διοχέτευση νερού από την περιοχή Γερμασόγειας προς την κεντρική υδατοδεξαμενή του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού. Σύμφωνα με τον όρο 13.4, παρ. 3 του συμβολαίου που υπογράφηκε με εταιρεία για την μεταφορά πόσιμου νερού με δεξαμενόπλοια από την Ελλάδα στην Κύπρο και κατασκευή έργων υποδομής στη Λεμεσό, το αντλητικό σύστημα των δεξαμενοπλοίων, σύμφωνα με τις χαρακτηριστικές καμπύλες των αντλιών που υποβλήθηκαν, έχει τη δυνατότητα να παρέχει πίεση 10 ατμοσφαιρών στην παραλία. Επίσης, η παρ. 6 του ίδιου όρου αναφέρει ότι η πίεση των 10 ατμοσφαιρών στο σημείο σύνδεσης του υποθαλάσσιου με το χερσαίο αγωγό στη Γερμασόγεια θα παρέχεται για ροή 2 500 κ.μ. ανά ώρα.

Όπως αναφέρεται σε επιστολή του Τμήματος προς το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού ημερ. 17.4.2008, η εκφόρτωση των δεξαμενοπλοίων θα είναι συνεχής και η ροή κατά το δυνατό σταθερή και θα κυμαίνεται από 2 000 -2 500 κ.μ. ανά ώρα, ενώ ποσότητα 25 000-30 000 κ.μ. ημερησίως θα διοχετεύεται στην δεξαμενή του Συμβουλίου στον ποταμό Άμαθο. Με βάση τα πιο πάνω, το Τμήμα ζήτησε από το Συμβούλιο να είναι έτοιμο να υποδέχεται μια σταθερή ροή νερού της τάξης των 1 200 κ.μ. ανά ώρα, για όλες τις ώρες του εικοσιτετραώρου και επισημαίνει ότι όλα τα αντλιοστάσια του Συμβουλίου που θα χρησιμοποιούνται θα πρέπει να μπορούν να λειτουργούν 24 ώρες το εικοσιτετράωρο.

Το Συμβούλιο, σε επιστολή του ημερ. 2.5.2008 προς το Τμήμα, ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι θα ήταν χρήσιμο να γίνει και απ' ευθείας σύνδεση στον αγωγό άντλησης ώστε το παρεχόμενο νερό να μπορεί να σταλεί στην υδατοδεξαμενή του Συμβουλίου παρακάμπτοντας το αντλιοστάσιο Γερμασόγειας. Σύμφωνα με υπολογισμούς των Τεχνικών Υπηρεσιών του Συμβουλίου, για την άντληση 1 250 κ.μ. ανά ώρα ή 30 000 κ.μ. ημερησίως, από το αντλιοστάσιο Γερμασόγειας προς την κεντρική υδατοδεξαμενή του Συμβουλίου, χρειάζεται ελάχιστη πίεση 6,5 ατμοσφαιρών. Επομένως, για να αντλείται απευθείας το νερό από τα δεξαμενόπλοια προς την κεντρική υδατοδεξαμενή του Συμβουλίου, παρακάμπτοντας το αντλιοστάσιο του Συμβουλίου στη Γερμασόγεια, θα χρειαστεί κάπως ψηλότερη πίεση. Όπως προκύπτει,

η λειτουργία του αντλιοστασίου Γερμασόγειας του Συμβουλίου δεν θα είναι απαραίτητη αν επιτευχθεί η πίεση των 10 ατμοσφαιρών από το αντλητικό σύστημα των δεξαμενοπλοίων, όπως προνοείται στο υπό αναφορά συμβόλαιο. Σημειώνεται ότι, βάσει υπολογισμών του Συμβουλίου, η μηνιαία κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας για τη λειτουργία του αντλιοστασίου Γερμασόγειας σε εικοσιτετράωρη βάση θα ανέλθει σε περίπου 237.600 κιλοβατώρες και, λαμβάνοντας υπόψη ότι, με βάση τις σημερινές τιμές καυσίμων, το κόστος ανά κιλοβατώρα είναι περίπου €0,15, το πρόσθετο μηνιαίο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας υπολογίζεται σε περίπου €35.000. Επιπρόσθετα, η λειτουργία του αντλιοστασίου θα συνεπάγεται πρόσθετα έξοδα συντήρησης καθώς και απασχόλησης προσωπικού.

Ενόψει των πιο πάνω, ζήτησα όπως ενημερωθώ κατά πόσο η λειτουργία του αντλιοστασίου Γερμασόγειας είναι απαραίτητη για την άντληση του νερού από τα δεξαμενόπλοια προς την κεντρική υδατοδεξαμενή του Συμβουλίου, ή αν αυτό οφείλεται στην αδυναμία του συμβασιούχου για επίτευξη της προδιαγεγραμμένης στο συμβόλαιο πίεσης από το αντλητικό σύστημα των δεξαμενοπλοίων. Σε περίπτωση που την ευθύνη έχει ο συμβασιούχος ζήτησα όπως ενημερωθώ για τις ενέργειες στις οποίες το Τμήμα προτίθεται να προβεί για την ανάκτηση, από το συμβασιούχο, του επιπλέον κόστους που αναμένεται να προκύψει.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι ο συμβασιούχος δεν μπόρεσε να ικανοποιήσει το συγκεκριμένο όρο της σύμβασης για παροχή, από τις αντλίες των δεξαμενοπλοίων, 2 500 κ.μ. νερού την ώρα με πίεση 10 ατμοσφαιρών στην παραλία. Για επίλυση του προβλήματος ο συμβασιούχος θα εγκαταστήσει με δικά του έξοδα αντλιοστάσιο, όμως μέχρι την υλοποίηση της εργασίας αυτής θα χρησιμοποιείται το αντλιοστάσιο του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού. Με πληροφόρησε επίσης ότι το Τμήμα ζήτησε όπως το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας, που χρειάζεται για άντληση του νερού μέχρι τις κεντρικές δεξαμενές του Συμβουλίου, καλυφθεί από τον συμβασιούχο, δεδομένου ότι η κατάσταση αυτή προήλθε από δική του ευθύνη.

Σταθμός Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων Βαθιάς Γωνιάς.

(α) Επιβολή τελών απόρριψης λυμάτων από τους χρήστες. Για τη δημιουργία του σταθμού επεξεργασίας οικιακών λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων δαπανήθηκε από το Τμήμα ποσό της τάξης των £9,4 εκ. Το έργο συμπληρώθηκε και άρχισε τη λειτουργία του τον Ιανουάριο του 1998 και οι δαπάνες λειτουργίας και συντήρησης για το 2007 ανήλθαν σε £590.420, σε σύγκριση με £622.126 το 2006. Επιπρόσθετα, το Τμήμα κατέβαλε, κατά το 2007, στην ΑΗΚ, για κάλυψη του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας του σταθμού, το ποσό των £173.038 (2006 - £167.477) και στο ωρομίσθιο προσωπικό του που απασχολείται στο σταθμό το ποσό των £63.872 (2006 - £46.921). Με βάση τα πιο πάνω, το συνολικό κόστος λειτουργίας του σταθμού κατά το 2007 ανήλθε στις £827.330 (2006 - £836.524), ενώ τα αντίστοιχα έσοδα από εισπραξη τελών ανήλθαν σε £342.589 (2006 - £334.322).

Σύμφωνα με απόφαση του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, η οποία δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 13.12.2002, η μη επιβολή και εισπραξη τελών απόρριψης αντίκειται στους περί Κρατικών Ενισχύσεων Νόμους και Κανονισμούς και ως εκ τούτου η Αρμόδια Αρχή, δηλαδή το ΤΑΥ, οφείλει να επιβάλλει τέλη απόρριψης προς τις επιχειρήσεις που απορρίπτουν οικιακά λύματα και προς τις βιομηχανίες που απορρίπτουν βιομηχανικά απόβλητα στο σταθμό Βαθιάς Γωνιάς, ούτως ώστε να καλύπτεται το κόστος επεξεργασίας των αποβλήτων. Στην ίδια απόφαση διευκρινίζεται ότι η μη επιβολή τελών σε οικιακά λύματα που προέρχονται από νοικοκυριά δεν συνιστά κρατική ενίσχυση και είναι επιτρεπτή. Με βάση τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών που εγκρίθηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύτηκαν στις 29.7.2005 (Κ.Δ.Π. 355/2005), παραχωρήθηκε ενίσχυση de minimis στις δικαιούχες επιχειρήσεις, ώστε να καλυφθεί το κόστος απόρριψης κατά 100% για την περίοδο 1.6.2005 – 31.12.2005, 50% από 1.1.2006 – 31.12.2006 και 25% από 1.1.2007 – 31.12.2007.

Παρατήρησα ότι τα τέλη απόρριψης που εισπράχθηκαν από το σταθμό καλύπτουν μόλις το 41% (2006 – 40%) του συνολικού κόστους λειτουργίας του και συνεπώς δεν συνάδουν με την απόφαση του Εφόρου

Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων για κάλυψη του κόστους επεξεργασίας των αποβλήτων από τα τέλη που επιβάλλονται.

Όπως πληροφορήθηκα έχει παρατηρηθεί σημαντική μείωση στις ποσότητες λυμάτων που παραλαμβάνονται στο σταθμό λόγω της επέκτασης και συμπερίληψης νέων περιοχών στο αποχετευτικό δίκτυο Λευκωσίας με αποτέλεσμα οι εισπράξεις να μην είναι οι αναμενόμενες.

Επίσης, όπως επισήμανα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το Τμήμα προχώρησε στον καθορισμό διαδικασίας είσπραξης των τελών απόρριψης, μέσω των τιμολογίων που εκδίδονται από την εταιρεία διαχείρισης του έργου, χωρίς την έγκριση του Γενικού Λογιστή. Σημειώνεται ότι, παρόλο που έγινε επί τόπου επισκόπηση των διαδικασιών που ακολουθούνται από το Γενικό Λογιστήριο, δεν δόθηκε ακόμα επίσημη έγκριση για υιοθέτησή τους. Όπως πληροφορήθηκα, στάληκε επιστολή στον Γενικό Λογιστή με την παράκληση όπως πληροφορήσει το Τμήμα, για τυχόν εισηγήσεις επί της υφιστάμενης διαδικασίας.

(β) Απόρριψη οικιακών λυμάτων. Με βάση τις πρόνοιες του περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και του Εδάφους Νόμου του 2002, τα οικιακά λύματα που προέρχονται από νοικοκυριά ή επιχειρήσεις των Επαρχιών Λευκωσίας και Λάρνακας, οι οποίες δεν καλύπτονται από αποχετευτικό σύστημα, πρέπει να απορρίπτονται στο σταθμό της Βαθιάς Γωνιάς, ο οποίος αποτελεί το μόνο σταθμό επεξεργασίας οικιακών λυμάτων, πέραν του αποχετευτικού συστήματος, στις Επαρχίες αυτές.

Σύμφωνα με τους ισχύοντες Κανονισμούς το ΤΑΥ επιβάλλει τέλη για την απόρριψη τόσο των οικιακών λυμάτων που προέρχονται από νοικοκυριά όσο και εκείνων που προέρχονται από επιχειρήσεις.

Από την ημερομηνία επιβολής των τελών υπήρξαν έντονες αντιδράσεις από τους βοθοκαθαριστές, πολλοί από τους οποίους, από τον Ιανουάριο του 2007, αρνούνται να παραλάβουν τα σχετικά τιμολόγια επιβολής τέλους για απόρριψη στον σταθμό της Βαθιάς Γωνιάς, επικαλούμενοι ότι η επιβολή τελών οδήγησε σε αθέμιτο ανταγωνισμό μεταξύ τους αφού αρκετοί συνάδελφοί τους, αντί να μεταφέρουν τα λύματα στη Βαθιά Γωνιά και να πληρώσουν το απαιτούμενο τέλος, τα απορρίπτουν παράνομα σε χωράφια ή αγωγούς των Συμβουλίων Αποχετεύσεων.

Σύμφωνα με στοιχεία του ΤΑΥ, κατά το 2007 παραλήφθηκαν στο σταθμό Βαθιάς Γωνιάς για επεξεργασία, 272.126 κ.μ. οικιακών λυμάτων, σε σύγκριση με 323.654 κ.μ. το 2006, δηλαδή επήλθε μείωση της τάξης του 16%. Μέρος αυτής της μείωσης οφείλεται στην επέκταση του αποχετευτικού συστήματος, όμως ένα άλλο μέρος ενδεχομένως να οφείλεται και στην αύξηση των παράνομων απορρίψεων λυμάτων σε άλλους χώρους.

Από στοιχεία του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, στις Επαρχίες Λευκωσίας και Λάρνακας υπάρχουν σε ισχύ 84 άδειες κατηγορίας «Α» που αφορούν σε βοθοφόρα οχήματα, ενώ, σύμφωνα με στοιχεία του σταθμού Βαθιάς Γωνιάς, μόνο 58 από αυτά είναι καταχωρισμένα στο σύστημα του σταθμού για απόρριψη λυμάτων. Όπως προκύπτει, οι ιδιοκτήτες των υπόλοιπων 26 βοθοφόρων οχημάτων ενδεχομένως να απορρίπτουν παράνομα τα απόβλητά τους σε άλλους χώρους, γεγονός που θα πρέπει να διερευνηθεί από την Υπηρεσία Περιβάλλοντος, η οποία είναι η αρμόδια αρχή για εφαρμογή της σχετικής Νομοθεσίας, σε συνεργασία με το Τμήμα.

Ενόψει των πιο πάνω, το Τμήμα προώθησε τροποποιητικούς Κανονισμούς σύμφωνα με τους οποίους τα τέλη για τα οικιακά λύματα που προέρχονται από νοικοκυριά καταργούνται με αναδρομική ισχύ από την 1.1.2007, οι οποίοι ψηφίστηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύτηκαν στις 30.5.2008 στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Λόγω της αναδρομικής ισχύος των Κανονισμών από 1.1.2007, το Τμήμα, σύμφωνα με σχετική γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας, θα πρέπει να επιστρέψει τα καταβληθέντα τέλη στους βοθοκαθαριστές που έχουν προβεί στην εξόφληση των τελών που τους επιβλήθηκαν μετά την ημερομηνία αυτή.

(γ) Παραγωγή ανακυκλωμένου νερού. Κατά τη διάρκεια του έτους παράχθηκαν από το σταθμό 335 237 κ.μ. (361 211 το 2006) ανακυκλωμένου νερού από το οποίο 128 000 κ.μ. (2006 – 168 000)

διατέθηκαν για σκοπούς άρδευσης 160 δεκαρίων (2006 – 205). Παρόλο που οι πιο πάνω ποσότητες νερού τιμολογήθηκαν στην προβλεπόμενη από σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, τιμή των £0,04/κ.μ, δεν έγινε καμιά είσπραξη από τους καταναλωτές κατά το 2007, ενώ οι εισπράξεις προηγούμενων ετών ήταν πολύ χαμηλές, με αποτέλεσμα το σύνολο των οφειλόμενων εσόδων από πώληση του ανακυκλωμένου νερού να ανέρχεται, στις 31.12.2007, σε £56.239.

Το Τμήμα θεωρεί ως κύριο λόγο για την καθυστέρηση που παρατηρείται στην είσπραξη των τελών, το γεγονός ότι ο επιτηρητής της Βαθιάς Γωνιάς που είναι υπεύθυνος για τη διάθεση του νερού, δεν έχει δικαίωμα είσπραξης των οφειλόμενων τελών, με επακόλουθο οι αρδευτές να καθυστερούν να μεταβούν στο Λογιστήριο του Τμήματος για να πληρώσουν τις οφειλές τους και γι' αυτό ζήτησε από το Γενικό Λογιστή να ορίσει Λειτουργό είσπραξης εσόδων για το έργο αυτό. Επίσης, όπως πληροφορήθηκα, το Μάρτιο του 2008 εισπράχθηκε ποσό ύψους £9.727 για νερό που χρεώθηκε το 2007, ενώ τα ονόματα των καταναλωτών που δεν πληρώνουν στάληκαν στο Γενικό Εισαγγελέα για λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον τους.

Επισημίνα επίσης ότι, με βάση τις σχετικές εκθέσεις που ετοιμάστηκαν από το Επαρχιακό Γραφείο Λευκωσίας, το ποσοστό διαρροών ανήλθε στο 25% κατά το 2007 (31% το 2006), ενώ το ποσοστό εξάτμισης υπολογίστηκε στο 21% (25% για το 2006). Επειδή το ποσοστό διαρροών είναι, κατά την άποψή μου, αρκετά ψηλό, εισηγήθηκα όπως διερευνηθούν τα αίτια που το προκάλεσαν με στόχο τον περιορισμό του στο ελάχιστο.

Άρδευση Γηπέδων Γκολφ.

(α) Νέα πολιτική για την ανάπτυξη γηπέδων γκολφ στην Κύπρο. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφασή του ημερ. 16.2.2005, ενέκρινε πολιτική ενθάρρυνσης επενδύσεων σε γήπεδα γκολφ, με στόχο να καταστεί η Κύπρος τουριστικός προορισμός υψηλής ποιότητας. Η απόφαση αφορά στη δημιουργία μέχρι 14 συνολικά γηπέδων γκολφ, περιλαμβανομένων των υφισταμένων και καθορίζει τα κριτήρια αξιολόγησης των αιτήσεων που θα υποβληθούν. Σύμφωνα με την απόφαση, η επένδυση για τη δημιουργία γηπέδων γκολφ δεν είναι οικονομικά βιώσιμη από μόνη της, γι' αυτό και μπορεί να συνοδεύεται από οικιστική και τουριστική ανάπτυξη, βάσει καθορισμένων κριτηρίων.

Σε σχέση με την άρδευση των προτεινόμενων αναπτύξεων, η απόφαση αναφέρει ρητά ότι δεν θα εγκρίνονται αιτήσεις για άρδευση των γηπέδων γκολφ με νερό από γεωτρήσεις ή κυβερνητικά φράγματα, και καθορίζει, κατά σειρά προτεραιότητας, τους τρόπους με τους οποίους πρέπει να καλύπτονται οι ανάγκες της ανάπτυξης σε νερό (ανακυκλωμένο νερό, νερό από αφαλάτωση, κλπ). Αναφέρεται επίσης ότι η δημιουργία γηπέδου γκολφ και συναφών αναπτύξεων δεν θα επιτρέπεται, μεταξύ άλλων, σε καθορισμένη περιοχή προστασίας του Δικτύου «Φύση 2000».

Όσον αφορά στις προϋπάρχουσες αναπτύξεις γκολφ στην Επαρχία Πάφου, με βάση τις σχετικές συμφωνίες που συνομολογήθηκαν, η Κυβέρνηση θα παρείχε στις δύο από αυτές συνολικές ποσότητες μέχρι 1 384 000 κ.μ. και 260 000 κ.μ. νερού, αντίστοιχα, από το φράγμα Ασπρόκρεμμου, ενώ για την τρίτη ανάπτυξη είχε δοθεί το δικαίωμα κάλυψης των υδατικών αναγκών της από τις γεωτρήσεις της. Η αίτηση τέταρτης εταιρείας έχει τύχει, στις 5.11.1992, της καταρχής έγκρισης διυπουργικής Επιτροπής που ορίστηκε για το σκοπό αυτό από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Στα πλαίσια της διασφάλισης της συνεχούς και ικανοποιητικής λειτουργίας των γηπέδων γκολφ, η πιο πάνω απόφαση καθορίζει ότι θα υπογράφεται συμφωνία μεταξύ του ιδιοκτήτη/αιτητή και της πολεοδομικής Αρχής, σύμφωνα με την οποία ο χώρος του γηπέδου γκολφ, μαζί με όλες τις απαραίτητες για τη λειτουργία του εγκαταστάσεις, θα επιβαρυνθούν με δικαίωμα επικαρπίας προς όφελος της Κυπριακής Δημοκρατίας για περίοδο 66 χρόνων, το οποίο θα ενεργοποιείται όταν ο ιδιοκτήτης/επενδυτής αδυνατεί ή/και αρνείται ή/και παραλείπει να λειτουργεί, αξιοποιεί, εκμεταλλεύεται και συντηρεί σε ικανοποιητικό βαθμό το γήπεδο γκολφ. Αναφέρεται επίσης ότι σε τέτοια περίπτωση, η Κυπριακή Δημοκρατία διατηρεί το δικαίωμα να αξιώσει αποζημιώσεις από τον ιδιοκτήτη/επενδυτή λόγω των ζημιών που ενδεχομένως θα υποστεί από τις ενέργειες στις οποίες

θα προβεί για επαναλειτουργία και αξιοποίηση του γηπέδου γκολφ.

Σε σχέση με τα πιο πάνω επισήμανα τα ακόλουθα:

- (i) Παρόλο που, όπως αναφέρεται στη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, η δημιουργία γηπέδων γκολφ δεν είναι από μόνη της βιώσιμη, εντούτοις με τη συμφωνία που θα υπογραφεί με τους αιτητές/επενδυτές αναφορικά με την επιβάρυνση των γηπέδων με δικαίωμα επικαρπίας, μετατοπίζεται, ουσιαστικά, στο Κράτος η ευθύνη για συντήρηση της (μη βιώσιμης) ανάπτυξης του γηπέδου, περιλαμβανομένης και της άρδευσής του, αν ο αιτητής/επενδυτής αποφασίσει, για οποιοδήποτε λόγο, να μην το συντηρεί, ενώ, όπως αναφέρεται πιο πάνω, από τον ιδιώτη, ο οποίος θα καρπωθεί το σημαντικό κέρδος από την οικιστική και τουριστική ανάπτυξη, ενδεχομένως να ζητηθεί απλά η καταβολή αποζημίωσης.

Όπως πληροφορήθηκα, η όλη πολιτική βρίσκεται στη διαδικασία επανεξέτασης και το Τμήμα έχει υποβάλει γραπτώς τις απόψεις του προς το Υπουργείο Γεωργίας & Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

- (ii) Ενόψει της αδυναμίας για μακροπρόθεσμη κάλυψη των υδατικών αναγκών της Κύπρου από τα αποθέματα νερού στα φράγματα, εισηγήθηκα όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο τροποποίησης των συμβάσεων με τους δύο επενδυτές οι οποίοι έχουν δικαίωμα αγοράς νερού από το φράγμα του Ασπρόκρεμμου ώστε να αναλάβουν και εκείνοι την άρδευση των γηπέδων τους με τους όρους και προϋποθέσεις που θα εφαρμόζονται στους νέους επενδυτές, δηλαδή κυρίως από ανακυκλωμένο ή αφαλατωμένο νερό. Με τον τρόπο αυτό θα επιτευχθεί εξοικονόμηση νερού στα φράγματα καθώς και η ίση μεταχείριση των επενδυτών από το Κράτος.

Όπως πληροφορήθηκα, το ενδεχόμενο τροποποίησης των συμβάσεων με τους δύο επενδυτές θα μελετηθεί.

- (iii) Από τις προκαταρκτικές εξετάσεις των αιτήσεων για παραχώρηση άδειας ανάπτυξης γηπέδων γκολφ, έχει διαπιστωθεί ότι, σε τρεις περιπτώσεις μέρος της γης που προτείνεται για την ανάπτυξη εμπίπτει στο Δίκτυο «Φύση 2000», γεγονός που απαγορεύεται ρητά από την σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

- (iv) Σύμφωνα με τους όρους των συμφωνιών που υπογράφηκαν με τις εταιρείες που διαθέτουν τα υφιστάμενα γήπεδα γκολφ, τα οποία, όπως αναφέρεται, αρδεύονται και από Κυβερνητικά Υδατικά Έργα, θα έπρεπε να κατασκευαστούν στις υπό αναφορά αναπτύξεις σταθμοί βιολογικής επεξεργασίας λυμάτων, ώστε μέρος των αρδευτικών αναγκών τους να καλύπτεται από την παραγωγή ανακυκλωμένου νερού και να μειωθεί η ποσότητα νερού που τους παραχωρείται από το φράγμα. Ενόψει των πιο πάνω εισηγήθηκα όπως το Τμήμα ζητήσει να τύχει ενημέρωσης, από την πολεοδομική Αρχή, αναφορικά με τη συμμόρφωση των επενδυτών σε σχέση με την κατασκευή των υπό αναφορά σταθμών επεξεργασίας, την ποσότητα του νερού που παράγουν, καθώς και τη χρήση του, ώστε να αναπροσαρμόσει τις ποσότητες που διατίθενται στα πιο πάνω γήπεδα ανάλογα.

Όπως πληροφορήθηκα, το Τμήμα θα ζητήσει από την πολεοδομική Αρχή ενημέρωση αναφορικά με τη συμμόρφωση των επενδυτών με τους όρους της άδειάς τους για κατασκευή βιολογικών σταθμών.

- (β) **Παραχώρηση πρόσθετης ποσότητας νερού σε γήπεδο γκολφ.** Όπως αναφέρεται και πιο πάνω, ενόψει της υδατικής κατάστασης του 2007, το Υπουργικό Συμβούλιο επέβαλε περικοπές στις ποσότητες που θα παραχωρούντο για άρδευση και ύδρευση, σύμφωνα με τις οποίες θα επιβαλλόταν περικοπή ύψους 70% στις ποσότητες νερού που θα διατίθετο για την άρδευση γηπέδων γκολφ.

Όπως προκύπτει από αλληλογραφία του Τμήματος, τα 750 000 κ.μ. από το σύνολο των 1 384 000

κ.μ. νερού που εγκρίθηκαν για να παραχωρούνται, βάσει της σχετικής συμφωνίας, σε εταιρεία που διαθέτει ανάπτυξη γηπέδου γκολφ, αφορούν στις ανάγκες άρδευσης του γηπέδου. Συνεπώς, σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το σύνολο της ποσότητας νερού που θα έπρεπε να παραχωρηθεί για σκοπούς άρδευσης δεν θα έπρεπε να υπερβαίνει τα 225 000 κ.μ.

Παρατήρησα ότι, κατόπιν αιτήματος της εταιρείας, της παραχωρήθηκε, με επιστολή του Επαρχιακού Μηχανικού Πάφου ημερ. 3.8.2007, επιπρόσθετη ποσότητα 150 000 κ.μ. νερού.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι, για την επιπρόσθετη ποσότητα δόθηκε προφορική έγκριση του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι η εταιρεία παραχωρούσε το ανακυκλωμένο νερό από το βιολογικό σταθμό της ανάπτυξης προς το Τμήμα Δασών για άρδευση των χώρων πρασίνου του αυτοκινητόδρομου Λεμεσού-Πάφου, αντί για άρδευση του γηπέδου γκολφ.

(γ) Κατασκευή ιδιωτικού φράγματος στο Χα-ποτάμι. Γύρω στο 1973 ανεγέρθηκε παράνομα, κοντά στην εκβολή του πιο πάνω ποταμού, μικρό εκτροπικό φράγμα. Μετά τη δημιουργία, κατά το 1995, γηπέδου γκολφ στην παρακείμενη περιοχή, η ιδιωτική εταιρεία, στην οποία ανήκει το υπό αναφορά γήπεδο γκολφ, προέβη, κατά την περίοδο 2002-2003, στην επέκταση και ανύψωση των αναχωμάτων με σκοπό την εξασφάλιση μεγαλύτερων ποσοτήτων νερού για άρδευση του γηπέδου γκολφ, με αποτέλεσμα τη δημιουργία χωμάτινου φράγματος επί της κοίτης του ποταμού συνολικής χωρητικότητας 500 000 κ.μ. νερού. Έκτοτε η εταιρεία, χρησιμοποιεί το νερό από το υπό αναφορά φράγμα για την άρδευση του γηπέδου γκολφ.

Για αποκατάσταση της νομιμότητας και για να επιτευχθούν συνθήκες ασφάλειας κατά τη φύλαξη του νερού στο φράγμα, η εταιρεία κλήθηκε να υποβάλει στην αρμόδια πολεοδομική Αρχή πλήρη τεχνική μελέτη και σχέδια σύμφωνα με όλες τις σχετικές παραμέτρους ασφάλειας, καθώς και υδρολογική μελέτη και μελέτη επιπτώσεων στο περιβάλλον. Η τεχνική μελέτη υποβλήθηκε από την εταιρεία μαζί με αίτησή της με την οποία ζητά τη χορήγηση άδειας για βελτίωση και επέκταση του υφιστάμενου φράγματος, με σκοπό την αύξηση της χωρητικότητάς του στο 1 εκ. κ.μ. νερού, ενώ παράλληλα συνέδεσε το θέμα της επέκτασης του υφιστάμενου φράγματος με την υποβολή αιτήματος για τη δημιουργία δεύτερου γηπέδου γκολφ στην περιοχή της κοιλάδας Χα-ποτάμι.

Σε συνεδρία που έγινε στις 4.9.2006, με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, για χορήγηση πολεοδομικής άδειας για τη δημιουργία υδατοφράκτη από την εταιρεία, το ΤΑΥ αποφάσισε να μη φέρει ένσταση στην έκδοσή της υπό ορισμένες προϋποθέσεις, μεταξύ των οποίων ήταν ότι το ΤΑΥ δεν θα έχει καμιά υποχρέωση να αναστείλει οποιαδήποτε υδατικά ή αρδευτικά έργα ή να δεσμεύσει οποιεσδήποτε ποσότητες νερού για τις ανάγκες της ανάπτυξης της εταιρείας, η Αρμόδια Αρχή θα έχει το δικαίωμα να επιβάλει τέλος στις ποσότητες επιφανειακού νερού που θα εισρέουν στο φράγμα και θα χρησιμοποιούνται από την εταιρεία και ο αιτητής θα πρέπει να εξασφαλίσει άδεια από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για επέμβαση σε κυβερνητική γη. Οι πιο πάνω όροι ενσωματώθηκαν στην πολεοδομική άδεια που εκδόθηκε τελικά στις 29.12.2006, όπου όμως αναφέρεται ότι, παρόλο που εγκρίνεται το χωρομετρικό και χωροταξικό σχέδιο της ανάπτυξης, τα λεπτομερή σχέδια της κατασκευής δεν εγκρίνονται αφού παρουσιάζουν προβλήματα. Επίσης, αναφέρεται ότι όσο αφορά την επέμβαση της ανάπτυξης στο Χα-ποτάμι, η τυχόν παραχώρηση της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου για επέμβαση στον ποταμό, η οποία αποτελεί προϋπόθεση για την υλοποίηση της ανάπτυξης, θα τεθεί σε ισχύ όταν και εφόσον χορηγηθεί πολεοδομική άδεια για το γενικό χωροταξικό σχέδιο της ανάπτυξης.

Σε σχέση με τα πιο πάνω παρατήρησα τα ακόλουθα:

- (i) Σε επιστολή του ημερ. 27.4.1995 προς το Διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, ο Επαρχιακός Μηχανικός Πάφου αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι οπωσδήποτε δεν θα πρέπει να γίνει οποιαδήποτε επέμβαση επί της κοίτης του ποταμού Χα-ποτάμι που θα μπορούσε να μεταβάλει ή επηρεάσει καθ' οιονδήποτε τρόπο τη φυσική του ροή. Ζήτησε μάλιστα όπως το

θέμα αυτό διευκρινιστεί γραπτώς από τους αιτητές αφού από τα υποβληθέντα σχέδια φαινόταν ότι υπήρχε πρόθεση επέμβασης στην κοίτη του ποταμού ή εκτροπή της ροής του. Ωστόσο, με επιστολή του ημερ. 18.2.2008, ο Επαρχιακός Μηχανικός Πάφου πληροφόρησε το Επαρχιακό Κτηματολόγιο Πάφου ότι το Γραφείο του δεν φέρει ένσταση στην παραχώρηση μέρους της κοίτης του ποταμού Χα-ποτάμι νοουμένου, μεταξύ άλλων, ότι η κατασκευή του υδατοφράκτη θα γίνει σύμφωνα με τους όρους που περιέχονται στις σχετικές άδειες που έχουν εκδοθεί και ότι θα εξασφαλιστεί έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου για παραχώρηση όλου του μέρους της κοίτης του ποταμού που θα καλυφθεί από νερό όταν το φράγμα γεμίσει πλήρως.

(ii) Το παράνομο φράγμα δεν καλύπτεται από σχετική πολεοδομική άδεια ενώ δεν έχει χορηγηθεί η απαιτούμενη από τον περί Κυβερνητικών Υδατικών Έργων Νόμο άδεια του Έπαρχου, σε σχέση με την εκτροπή και χρήση μέρους των επιφανειακών νερών του ποταμού. Σημειώνεται ότι, ο Διευθυντής της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, με επιστολή του ημερ. 4.11.2005 αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι το θέμα της εξέτασης χορήγησης πολεοδομικής άδειας για επέκταση του φράγματος στο Χα-ποτάμι, ουσιαστικά δεν αφορούσε στην εξέταση της αναβάθμισης ενός υφιστάμενου, αδειούχου έργου αλλά την αξιολόγηση και αναβάθμιση, υφιστάμενου, παράνομου φράγματος που βρισκόταν σε χώρο που δεν ανήκει στον αιτητή, αφού πρόκειται περί δημόσιου ποταμού. Αναφέρει επίσης ότι τόσο το πνεύμα, όσο και το γράμμα της Οδηγίας 85/337 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Νόμου με Αρ. 57(I)/2001 για εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, αναφέρονται στις αρχές πρόληψης και εξέτασης των έργων πριν την υλοποίησή τους. Επισήμανα ότι η Αρμόδια Αρχή, δηλαδή ο Έπαρχος Πάφου, δεν φαίνεται να προέβηκε σε οποιαδήποτε ενέργεια εναντίον της υπό αναφορά εταιρείας σε σχέση με την ανέγερση και εκμετάλλευση του παράνομου φράγματος.

(iii) Με βάση την πολεοδομική άδεια που δόθηκε για την ανέγερση του γηπέδου γκολφ, η υδροδότηση της ανάπτυξης θα γίνεται με παραχώρηση, από το φράγμα Ασπρόκρεμμου, ποσότητας 260 000 κ.μ. νερού ετησίως το οποίο θα αγοράζόταν, με βάση τις ισχύουσες διατιμήσεις, στην τιμή των 20 σεντ/κ. μ. Λόγω της κάλυψης του μεγαλύτερου μέρους των αναγκών του συγκροτήματος σε νερό από το ιδιωτικό φράγμα, οι ποσότητες που αγοράστήκαν κατά το 2007 από το Τμήμα ανήλθαν σε μόνο 88 000 κ.μ. Επισήμανα ότι, παρόλο που όπως αναφέρεται πιο πάνω, στην άδεια που εκδόθηκε στις 29.12.2006, δίδεται το δικαίωμα επιβολής τελών για τις ποσότητες επιφανειακού νερού που θα εισρέουν στο φράγμα και θα χρησιμοποιούνται από την εταιρεία, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν έχει επιβληθεί οποιαδήποτε χρέωση στην εταιρεία σε σχέση με το νερό που χρησιμοποιεί από το ιδιωτικό φράγμα.

Όπως πληροφορήθηκα, η πρόνοια που περιλαμβάνεται στην άδεια μπορεί να εφαρμοστεί μόνο μετά τη ψήφιση και εφαρμογή του Νομοσχεδίου για τη δημιουργία της Δ.Ε.Δ.Υ ή μετά τη θεσμοθέτηση των πολιτικών τιμολόγησης νερού σύμφωνα με τον περί Προστασία και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμο (Ν.13(I)/2004).

(iv) Οποιαδήποτε τροποποίηση ή μεταβολή ποταμού (όπως η κατασκευή φράγματος), διέπεται από τις πρόνοιες της Οδηγίας Πλαίσιο για τα νερά 2000/60/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στον περί Προστασίας και Διαχείρισης Νερών Νόμο του 2004. Σύμφωνα με το άρθρο 16(β) (iii) του Νόμου, οι λόγοι για τις εν λόγω τροποποιήσεις ή μεταβολές πρέπει να υπαγορεύονται από το δημόσιο συμφέρον, που υπερσχύει, και/ή τα οφέλη στο περιβάλλον και στην κοινωνία από την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που αναφέρονται στο Νόμο υπερκαλύπτονται από τα οφέλη που οι εν λόγω τροποποιήσεις ή μεταβολές θα επιφέρουν στη δημόσια υγεία, στη διατήρηση της δημόσιας ασφάλειας ή στη βιώσιμη ανάπτυξη. Κατά την άποψή μου, οι προϋποθέσεις αυτές δεν φαίνεται να ικανοποιούνται στη συγκεκριμένη περίπτωση.

(v) Μετά από πολλά χρόνια έρευνας, το Τμήμα εντόπισε κατάλληλη θέση για τη δημιουργία Κυβερνητικού φράγματος σε ψηλότερο σημείο του ίδιου ποταμού, στην περιοχή μεταξύ Δωράς και Ανώγυρας, χωρητικότητας περίπου 3,56 εκ. κ. μ. νερού, το οποίο θα ενισχύσει την

υδατοπρομήθεια της περιοχής Πισσουρίου καθώς και το αρδευτικό δίκτυο Πισσουρίου-Αλέκτορας και για το οποίο εκπονήθηκε ήδη γεωλογική μελέτη. Παρόλο που στους όρους χορήγησης της πολεοδομικής άδειας αναφέρεται ότι το ΤΑΥ δεν έχει καμιά υποχρέωση να αναστείλει οποιαδήποτε αρδευτικά ή υδρευτικά έργα, ή να δεσμεύσει οποιεσδήποτε ποσότητες νερού ανάντη του φράγματος της εταιρείας για ικανοποίηση οποιωνδήποτε αναγκών της εν λόγω ανάπτυξης, ενδεχομένως να προβληθεί από την εταιρεία ο ισχυρισμός ότι ο όρος «αναστολή» αναφέρεται σε έργα που έχουν ήδη προγραμματιστεί για εκτέλεση και ως εκ τούτου να προβάλλει αντιρρήσεις ή αξιώσεις σε περίπτωση που η κατασκευή Κυβερνητικού έργου στο Χα-ποτάμι προωθηθεί. Εξέφρασα την άποψη ότι σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει η κατασκευή του ιδιωτικού φράγματος να αποτελέσει κώλυμα για την εκτέλεση Κυβερνητικού υδατικού έργου το οποίο θα εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον.

Καθυστερημένα έσοδα. Τα καθυστερημένα έσοδα του Τμήματος, από διάφορα σχέδια ύδρευσης και άρδευσης, ανήλθαν στις 31.12.2007 σε £83,43 εκ. σε σύγκριση με £73,78 εκ. το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £9,65 εκ. ή ποσοστό 13,08%. Ποσό £77.914.808 (2006 £68.265.702) αφορά σε οφειλές από Συμβούλια Υδατοπρομήθειας, Δήμους και Κοινοτικά Συμβούλια σε σχέση με την κατανάλωση νερού για σκοπούς ύδρευσης, ενώ ποσό £5.516.898 (2006 £5.512.579) αφορά σε οφειλές από καταναλωτές στους οποίους παραχωρήθηκε νερό για σκοπούς άρδευσης. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, παρόλο που ο περί Κυβερνητικών Υδατικών έργων Νόμος αρ. 57(Ι)/99 παρέχει στο Διευθυντή του Τμήματος τη δυνατότητα ανάκτησης των οφειλόμενων ποσών με αστική διαδικασία, καθώς και το δικαίωμα διακοπής της παροχής νερού από Υδατικό Έργο όταν η εξόφληση του οφειλόμενου ποσού καθυστερεί, φαίνεται ότι αυτό δεν συνέτεινε στη μείωση των καθυστερημένων εσόδων, τα οποία αυξάνονται συνεχώς (£31,86 εκ. στις 31.12.1999). Το Τμήμα θα πρέπει να εντείνει τις προσπάθειες του για εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας έτσι ώστε οι οφειλές από πωλήσεις νερού να τακτοποιούνται έγκαιρα και τα καθυστερημένα έσοδα να εισπραχθούν ή να μειωθούν στο ελάχιστο.

Επισημίνα ότι, τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας δεν αποδέχονται το μέρος της οφειλής τους προς το ΤΑΥ, το οποίο προκύπτει λόγω της αύξησης, κατά 11,5 σεντ/κ.μ., στην τιμή αγοράς νερού από το Τμήμα, που επιβλήθηκε βάσει απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου από 1.1.2004, αφού δεν εγκρίθηκαν παράλληλα, από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, και οι δικές τους αυξημένες τιμές πώλησης νερού στους καταναλωτές τους. Ως αποτέλεσμα, το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας δεν αναγνωρίζει στις οικονομικές του καταστάσεις την πρόσθετη υποχρέωση που προκύπτει από την πιο πάνω αύξηση στη τιμή αγοράς νερού, ενώ τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας Λεμεσού και Λάρνακας, παρόλο που αναγνωρίζουν την πιο πάνω υποχρέωση στις οικονομικές τους καταστάσεις, εξακολουθούν να μην καταβάλλουν τις οφειλές τους προς το Τμήμα. Επιπρόσθετα, το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού δεν αποδέχεται τη συνολική του οφειλή προς το Τμήμα αφού δεν έχουν διευθετηθεί ακόμη οι οικονομικές εκκρεμότητες μεταξύ του Συμβουλίου και του Τμήματος σε σχέση με την αγορά νερού από το Διυλιστήριο Λεμεσού και τα δικαιώματα άντλησης νερού από το υδροφόρο στρώμα Γερμασόγειας, θέματα για τα οποία έχει ήδη οριστεί Υπουργική Επιτροπή για μελέτη και οριστική ρύθμιση.

Εξέφρασα την άποψη ότι, το θέμα της πρόσθετης υποχρέωσης, την οποία τα Συμβούλια δεν αποδέχονται, θα πρέπει να συζητηθεί μεταξύ του Τμήματος, των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας και του Υπουργείου Οικονομικών για τελική ρύθμιση, ενώ θα πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για άμεση είσπραξη του μέρους της οφειλής η οποία προκύπτει από το κόστος αγοράς νερού το οποίο τα Συμβούλια αποδέχονται. Όσον αφορά στους Δήμους και τα Κοινοτικά Συμβούλια, το Τμήμα θα πρέπει να πάρει δραστικά μέτρα για είσπραξη των οφειλών τους, ιδιαίτερα ενόψει του γεγονότος ότι οι Δήμοι και τα Κοινοτικά Συμβούλια έχουν τιμολογήσει και εισπράξει το μεγαλύτερο μέρος της αξίας του νερού από τους καταναλωτές τους.

Όπως πληροφορήθηκα καταχωρίστηκαν αγωγές εναντίον των Τοπικών Αρχών που είχαν καθυστερημένες οφειλές από την κατανάλωση πόσιμου νερού, ενώ η διακοπή της παροχής πόσιμου νερού προς τις Τοπικές Αρχές δεν θεωρείται ούτε πρακτικό ούτε και αποδεκτό μέτρο αφού αυτοί που θα επηρεαστούν άμεσα είναι οι καταναλωτές. Όσον αφορά στις οικονομικές εκκρεμότητες μεταξύ του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού και του Τμήματος έχει ετοιμαστεί έκθεση με εισηγήσεις η οποία στάλθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών για να μελετηθεί από την Τεχνική Επιτροπή και την Διυπουργική Επιτροπή.

Παραγραφή οφειλών προς το Τμήμα. Σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Παραγραφής Νόμου (Κεφ.15), όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, δίδεται τριετής περίοδος αναστολής του χρόνου παραγραφής ορισμένων χρεών και οφειλών. Ο χρόνος έναρξης της τριετούς αναστολής υπολογίζεται με βάση την ημερομηνία έναρξης ισχύος του περί Αναστολής του Χρόνου Παραγραφής (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμου του 2002 (Ν. 110 (Ι)/2002), δηλαδή την 1.6.2005. Η εφαρμογή των διατάξεων του υπό αναφορά Νόμου αναστάληκε, βάση του Νόμου 28(Ι) του 2008, μέχρι την 31.3.2009.

Υπέδειξα ότι το Τμήμα θα πρέπει να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες ώστε τα οφειλόμενα ποσά, τα οποία δεν έχουν ήδη διεκδικηθεί δικαστικώς, να προωθηθούν έγκαιρα στη Νομική Υπηρεσία για λήψη νομικών μέτρων για είσπραξή τους, ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος παραγραφής τους λόγω παρέλευσης των προθεσμιών, όπως καθορίζονται στη νομοθεσία.

Επισήμανα επίσης ότι η κατάσταση των οφειλομένων εσόδων του Τμήματος θα πρέπει να τυγχάνει επισκόπησης σε τακτά χρονικά διαστήματα με σκοπό τον εντοπισμό των οφειλών που αφορούν σε χρεώσεις που πλησιάζουν το χρονικό όριο παραγραφής τους ώστε αυτές να προωθούνται έγκαιρα, στη Νομική Υπηρεσία για λήψη νομικών μέτρων είσπραξής τους.

Όπως πληροφορήθηκα, το Τμήμα για αποφυγή του κινδύνου παραγραφής των οφειλών απέστειλε έγκαιρα στο Γενικό Εισαγγελέα κατάλογο με τις Τοπικές Αρχές που οι οφειλές τους δημιουργήθηκαν πριν την 31.12.2005.

Έργα κοινής συνεισφοράς. Σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό του 2007, το Τμήμα προγραμματίσει την εκτέλεση 75 συνολικά νέων αρδευτικών έργων και έργων βελτίωσης υδατοπρομήθειας χωριών, έναντι προϋπολογιζόμενης δαπάνης ύψους £4,80 εκ. η οποία στη συνέχεια αυξήθηκε με συμπληρωματικές πιστώσεις σε £6,06 εκ. Στο ποσό αυτό συμπεριλήφθηκαν πιστώσεις ύψους £25.000 για τη συνέχιση και συμπλήρωση εκκρεμοτήτων στα 69 έργα που παρέμειναν ημιτελή στο τέλος του 2006, παρόλο που, όπως προέκυψε, οι απαιτούμενες δαπάνες εκτέλεσής τους ήταν £1,62 εκ., οι οποίες καλύφθηκαν από τις διαθέσιμες πιστώσεις του Προϋπολογισμού του 2007 κατόπιν σχετικής έγκρισης του Γραφείου Προγραμματισμού.

Επιπρόσθετα, κατά τη διάρκεια του έτους, το Τμήμα ανέλαβε και την εκτέλεση συνολικά 66 έργων, είτε με αποκλειστικές καταθέσεις Κοινοτήτων, είτε για λογαριασμό διαφόρων Κυβερνητικών Τμημάτων, με παραχώρηση τμηματικών πιστώσεων, από τα οποία τα 37 συμπληρώθηκαν, 17 έργα έμειναν ημιτελή, ενώ δεν άρχισε η εκτέλεση 12 έργων.

Κατά τη διάρκεια του έτους άρχισε ή συνεχίστηκε η εκτέλεση συνολικά 175 έργων κοινής συνεισφοράς και μέχρι τις 31.12.2007 συμπληρώθηκαν τα 124 από αυτά, έναντι δαπάνης ύψους £4,70 εκ. Η εκτέλεση των υπόλοιπων έργων, για την οποία ζητήθηκε έγκριση από το Γραφείο Προγραμματισμού στις 4.3.2008, συνεχίζεται μέσα στο 2008.

Το ποσοστό υλοποίησης των ετήσιων Προϋπολογισμών στον τομέα της εκτέλεσης έργων κοινής συνεισφοράς, παρουσιάζει σχετική βελτίωση σε σχέση με τα δύο προηγούμενα χρόνια, με το ποσοστό των ημιτελών και ανεκτέλεστων έργων στο τέλος του έτους να είναι περίπου 32%, σε σχέση με 43% κατά τα έτη 2006 και 2005.

Αντιλαμβάνομαι ότι η μη υλοποίηση ενός σημαντικού μέρους του Προϋπολογισμού οφείλεται, αφενός στο γεγονός ότι μεγάλο μέρος των διαθέσιμων πιστώσεων για το έτος δαπανώνται για τη συνέχιση των ημιτελών έργων του προηγούμενου έτους και αφετέρου, στην καθυστέρηση έναρξης

εκτέλεσης μεγάλου αριθμού έργων, λόγω αστάθμητων παραγόντων, όπως, η μη έγκαιρη έγκριση δανείων διαφόρων Κοινοτήτων, η ανάληψη επείγουσων εργασιών για λογαριασμό διαφόρων Κυβερνητικών Τμημάτων, καθώς και η εκτέλεση έργων για κάλυψη έκτακτων υδρευτικών αναγκών σε διάφορες Κοινότητες. Το γεγονός αυτό δημιουργεί προβλήματα και προκαλεί δυσχέρειες στον προγραμματισμό και τη σωστή διαχείριση των έργων, θα πρέπει όμως να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες, όπως να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα και να τροχοδρομούνται οι αναγκαίες διαδικασίες, έτσι ώστε να εξασφαλίζονται έγκαιρα τα απαιτούμενα δάνεια και εγκρίσεις, με στόχο την όσο το δυνατό καλύτερη εκτέλεση του Προϋπολογισμού.

Ωρομίσθιο προσωπικό. Στις 31.12.2007 το Τμήμα εργοδοτούσε 746 άτομα και οι δαπάνες απασχόλησής τους, ανήλθαν σε £11.757.097, ποσό που αναλογεί με μέση ετήσια δαπάνη για κάθε εργάτη περίπου £15.760.

Σε 486 άτομα, ή ποσοστό 88% του συνολικού αριθμού των εργατών, που ασχολούνται με τη συντήρηση και τις κατασκευές, παραχωρήθηκε επίδομα περιοδείας, ύψους £608.375, το οποίο αναλογεί με μέσο ετήσιο επίδομα περίπου £1.252 κατά ωρομίσθιο εργάτη. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η καταβολή επιδόματος περιοδείας στην πλειοψηφία του τακτικού ωρομίσθιου προσωπικού, που ασχολείται στον τομέα αυτό προβληματίζει το Τμήμα και παρόλο που το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, αντικρίζει θετικά το γενικό θέμα της επανεξέτασης και διευκρίνισης ορισμένων προνοιών του σχετικού Κανονισμού που αφορά στους όρους απασχόλησης του ωρομίσθιου εργατικού προσωπικού, η καθυστέρηση λήψης οριστικής απόφασης αναφορικά με το θέμα παρατείνει το πρόβλημα και συνεχώς υποβάλλονται νέα αιτήματα από το υπόλοιπο ωρομίσθιο προσωπικό για παραχώρηση του εν λόγω επιδόματος.

Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου εισηγήθηκα όπως το Τμήμα μελετήσει το ενδεχόμενο ανάθεσης μέρους των δραστηριοτήτων του στον ιδιωτικό τομέα και της σταδιακής μείωσης του ωρομίσθιου προσωπικού, με την κατάργηση θέσεων ατόμων που αφυπηρετούν και το Τμήμα με πληροφόρησε ότι μελετούσε σοβαρά την εισήγησή μου. Παρόλο που το Τμήμα δεν έχει ακόμη καταργήσει εγκεκριμένες θέσεις του ωρομίσθιου προσωπικού που έχει αφυπηρετήσει, δεν προχωρεί αυτόματα στην πλήρωση των θέσεων αυτών, αλλά μόνο όταν υπάρχει αδήριτη ανάγκη, και ότι ειδική επιτροπή του Τμήματος, που ορίστηκε μέσα στα πλαίσια αξιοποίησης του εργατικού προσωπικού, εξετάζει τις ανάγκες και τις δυνατότητες κάλυψης αυτών με άλλους τρόπους, όπως με προσωρινές μετακινήσεις εργατοτεχνιτών, εργοδότηση εποχιακού ωρομίσθιου προσωπικού κ.ά. Αντιλαμβάνομαι ότι το όλο θέμα του ωρομίσθιου εργατικού δυναμικού εξετάζεται στα πλαίσια της αναδιοργάνωσης της δομής του Τμήματος, σε σχέση με την οποία γίνονται συσκέψεις με το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, οι οποίες ακόμα δεν έχουν ολοκληρωθεί.

Λογαριασμοί καταθέσεων. Διαπίστωσα ότι ορισμένοι λογαριασμοί παρουσιάζουν χρεωστικά υπόλοιπα και εισηγήθηκα όπως αυτοί διερευνηθούν και καταβληθούν προσπάθειες για τακτοποίησή τους. Εξέφρασα επίσης την άποψη ότι για την εκτέλεση έργων κοινής συνεισφοράς απαραίτητη προϋπόθεση θα πρέπει πάντοτε να είναι η κατάθεση της συνεισφοράς της κάθε Κοινότητας πριν τη διεξαγωγή οποιωνδήποτε πληρωμών από το Τμήμα ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία χρεωστικών υπολοίπων. Για το σκοπό αυτό εισηγήθηκα τη στενότερη παρακολούθηση των πληρωμών για κάθε έργο ώστε αυτές να μην υπερβαίνουν το ποσό κατάθεσης της ενδιαφερόμενης Κοινότητας.

Επίσης παρατήρησα ότι σε πολλές περιπτώσεις παραμένουν σε πίστη των Κοινοτήτων αδαπάνητα ποσά για μεγάλο χρονικό διάστημα, και εισηγήθηκα όπως το Τμήμα προβεί στη διερεύνηση των λογαριασμών αυτών και όπου τα έργα έχουν αποπερατωθεί είτε οι καταθέσεις δεν προβλέπεται να χρησιμοποιηθούν στο σύντομο μέλλον, επιστραφούν τα ποσά στις Κοινότητες.

Λογαριασμός προκαταβολών. Ο λογαριασμός προκαταβολών για εισπραχθείσες αξεκαθάριστες επιταγές στις 31.12.2007 παρουσίαζε υπόλοιπο £9.332, στο οποίο περιλαμβάνεται και το ποσό των £8.332 που αντιπροσωπεύει την αξία τριών επιταγών, οι οποίες εισπράχθηκαν από το

Επαρχιακό Γραφείο Πάφου κατά την περίοδο 1993-1998 για πώληση νερού, οι οποίες επιστράφηκαν από τις οικείες τράπεζες ως ακάλυπτες και η τακτοποίηση τους εξακολουθεί να εκκρεμεί. Οι πιο πάνω υποθέσεις παραπέμφθηκαν στο Γενικό Εισαγγελέα, ο οποίος τις παρέπεμψε σε δύο ιδιώτες δικηγόρους με σκοπό την καταχώριση αγωγών εναντίον τους.

4.12 ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΕΩΣ

Μέρος Α

Ανόρυξη γεωτρήσεων. Κατά τη διάρκεια του 2007 ανορύχθηκαν 51 γεωτρήσεις (21 από το Τμήμα και 30 από ιδιώτη διατρητή) συνολικού κόστους £969.010. Για τον υπολογισμό του κόστους λήφθηκαν υπόψη τα εργατικά και οι υπερωρίες του ωρομίσθιου και του μόνιμου προσωπικού, το οποίο ασχολείται αποκλειστικά με την ανόρυξη γεωτρήσεων, η αξία υλικών και εξαρτημάτων που χρησιμοποιήθηκαν για το σκοπό αυτό, καθώς επίσης και το ποσό των £159.922, το οποίο αντιπροσωπεύει την αξία του συμβολαίου που καταβλήθηκε στον ιδιώτη διατρητή.

Παραγωγικότητα γεωτρυπάνων του Τμήματος. Με βάση τα στοιχεία που τηρούνται στο Τμήμα, τα επτά εν ενεργεία γεωτρυπάνια του Τμήματος (τέσσερα περιστροφικά και τρία κρουστικά) είχαν, κατά τη διάρκεια του 2007, παραγωγικό χρόνο 49%, ενώ το υπόλοιπο 51% αντιπροσωπεύει αδράνεια που οφείλεται σε επισκευές λόγω της μεγάλης ηλικίας των γεωτρυπάνων (35%), στις άδειες προσωπικού και τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες (4%) και στις μετακομίσεις, αναμονή υλικών και έκδοση οδηγιών στους επιστάτες, λόγω του ότι το Τμήμα διαθέτει μόνο ένα φορηγό (12%).

Σημειώνεται ότι δύο από τα περιστροφικά γεωτρυπάνια του Τμήματος, έχουν προωθηθεί στο Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών για αδρανοποίησή τους, και χρησιμοποιούνται πλέον μόνο ως εξαρτήματα για επιδιόρθωση των υπόλοιπων γεωτρυπάνων, ενώ ένα κρουστικό γεωτρυπάνο βρίσκεται στην αποθήκη του Τμήματος για τον ίδιο σκοπό.

Κατά το 2007, από το σύνολο των 6 355,5 παραγωγικών ωρών εργασίας, οι 3 347 ώρες αφορούσαν στην εργασία ανόρυξης συνολικά 7 148,4 μέτρων. Σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος, η απόδοση των περιστροφικών γεωτρυπάνων κυμάνθηκε από 1,51 – 5,57 μέτρα ανά ώρα, με μέσο όρο τα 3,47 μέτρα ανά ώρα (5,42 μέτρα ανά ώρα το 2006), και των κρουστικών γεωτρυπάνων από 0,58 – 0,88 μέτρα ανά ώρα, με μέσο όρο 0,76 μέτρα ανά ώρα (0,87 μέτρα ανά ώρα το 2006). Το νεότερο περιστροφικό γεωτρυπάνο του Τμήματος, που αγοράστηκε το 1999, εργάστηκε 723 ώρες και ανόρυξε συνολικά 4 024 μέτρα, με μέσο όρο 5,57 μέτρα ανά ώρα (το 2006 εργάστηκε 881,5 ώρες και ανόρυξε γεωτρήσεις βάθους 7 744 μέτρων, με μέσο όρο 8,79 μέτρα την ώρα). Συγκριτικά αναφέρεται ότι τα ιδιωτικά περιστροφικά γεωτρυπάνια, που εργάστηκαν για 1 367 ώρες, ανόρυξαν γεωτρήσεις συνολικά 10 282 μέτρων, με μέσο όρο απόδοσης 7,52 μέτρα ανά ώρα (το 2006 εργάστηκαν 825,5 ώρες και ανόρυξαν γεωτρήσεις βάθους 6 087 μέτρων, με μέσο όρο απόδοσης 7,37 μέτρα ανά ώρα).

Από τα πιο πάνω προκύπτει ότι για το 2007 η παραγωγικότητα του νεότερου γεωτρυπάνου του Τμήματος μειώθηκε κατά 37% (3,22 μέτρα ανά ώρα) ενώ η συνολική του απόδοση κατά 48% (3 720 μέτρα). Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος, το υπό αναφορά γεωτρυπάνο βρισκόταν στο Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, για επιδιόρθωση βλαβών, από 10.2 – 4.5.2007. Τα περιστροφικά γεωτρυπάνια που χρησιμοποίησε ο ιδιώτης διατρητής, κατά το 2007 ανόρυξαν συνολικά 4 195 μέτρα περισσότερα από το προηγούμενο έτος παρουσιάζοντας αύξηση 68,92%.

Το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή του ημερ. 14.1.2008, πληροφόρησε το Τμήμα, ότι, μεταξύ άλλων, εγκρίθηκαν οι αναγκαίες πιστώσεις για την αγορά ενός γεωτρυπάνου με τον εξοπλισμό του, αναφέροντας ότι το Τμήμα θα μπορούσε να προχωρήσει στην προκήρυξη του διαγωνισμού για την αγορά του. Στη συνέχεια το Υπουργικό Συμβούλιο, σε συνεδρία του ημερ. 26.3.2008, αποφάσισε όπως, με σκοπό την αντιμετώπιση του προβλήματος της λειψυδρίας που αντιμετωπίζει η Κύπρος,

εγκρίνει την υλοποίηση σειράς μέτρων που είχαν προταθεί από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, στα οποία περιλαμβανόταν και η προμήθεια δύο γεωτρύπανων μεγάλης δυναμικότητας, στο Τμήμα, αντί του ενός για το οποίο υπήρχε πρόνοια στον Προϋπολογισμό του Τμήματος για το 2008.

4.13 ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

Μέρος Α

Διερεύνηση πιθανής διασύνδεσης της γραμμής μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας Καρβουνά – Τριμίκλινης με την πυρκαγιά της 29^{ης} Ιουνίου 2007 στις περιοχές Σαϊττά – Αμιάντου – Πελενδρίου.

Στις 29.6.2007 προκλήθηκε μεγάλη πυρκαγιά στις περιοχές Σαϊττά, Αμιάντου και Πελενδρίου, η οποία κατέκαψε μεγάλη έκταση κρατικού και ιδιωτικού δάσους, ιδιωτικές περιουσίες με καλλιέργειες καθώς και οικίες και άλλα υποστατικά. Σύμφωνα με εκτιμήσεις του Τμήματος, η άμεση ζημιά υπολογίστηκε στα £17.068.756, εκ των οποίων τα £13.070.291 αφορούν σε κρατική δασική γη, ενώ οι δαπάνες για άμεσα διορθωτικά μέτρα υπολογίστηκαν στις £973.825.

Λόγω των σχετικών μαρτυριών και της εικαζόμενης διασύνδεσης της γραμμής μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας Καρβουνά – Τριμίκλινης της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) με την πυρκαγιά, ο Αστυνομικός Διευθυντής Λεμεσού, με επιστολή του ημερ. 2.7.2007, ζήτησε από τον Επαρχιακό Μηχανικό του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών στη Λεμεσό τη διερεύνηση των αιτιών της πυρκαγιάς. Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών όρισε για το σκοπό αυτό τετραμελή ομάδα διερεύνησης, ενώ εξασφαλίστηκαν και οι υπηρεσίες δύο καθηγητών των πανεπιστημίων Αριζόνας και Κύπρου.

Στη σχετική έκθεση, η οποία υποβλήθηκε τον Ιανουάριο 2008, επισημαίνεται μεταξύ άλλων, ότι η υπό αναφορά γραμμή, η οποία ήταν απενεργοποιημένη κατά την περίοδο 26.3-28.6.2007, ενεργοποιήθηκε στις 10:47 της 29^{ης} Ιουνίου 2007, ενώ στις 12:54 της ίδιας μέρας, ώρα που περιγράφεται ως ο χρόνος εκδήλωσης της πυρκαγιάς, καταγράφηκε βλάβη στη γραμμή. Σύμφωνα με την έκθεση, η ομάδα διερεύνησης, αφού έλαβε υπόψη όλα τα υπάρχοντα στοιχεία, συμπεραίνει με ψηλό βαθμό βεβαιότητας ότι η πυρκαγιά φαίνεται να έχει προκληθεί από τη διαπήδηση σπινθήρων μεταξύ των αγωγών της γραμμής μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και συστάδας ευκαλύπτων που βρισκόταν κάτω από τη γραμμή. Όπως αναφέρεται σε σχετικό σημείωμα λειτουργού της Νομικής Υπηρεσίας, ημερ. 19.3.2008, από τη μελέτη του μαρτυρικού υλικού δεν στοιχειοθετείται το αδίκημα του Άρθρου 236 (γ) του Κεφ. 154 (Αμελείς πράξεις) καθότι δεν αποδεικνύεται ο απαιτούμενος βαθμός αμέλειας αναγκαίος προς δημιουργία ποινικής ευθύνης.

Ενόψει των πιο πάνω εισηγήθηκα όπως διερευνηθεί από το Τμήμα, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, η πιθανότητα στοιχειοθέτησης αστικών ευθυνών εκ μέρους της ΑΗΚ και η διεκδίκηση σχετικών αποζημιώσεων.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι το όλο θέμα θα συζητηθεί με τη Νομική Υπηρεσία.

Για το ίδιο θέμα, ο πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΗΚ με πληροφόρησε ότι, βάσει στοιχείων που παρατίθενται σε λεπτομερή έκθεση που ετοίμασε η ΑΗΚ διαπιστώνεται ότι η βλάβη στην εναέρια γραμμή, όπως κατέδειξαν οι ηλεκτρονόμοι προστασίας του εναερίου δικτύου, συνέβηκε 5 περίπου λεπτά μετά το χρόνο έναρξης της πυρκαγιάς.

Στην ίδια έκθεση αναφέρεται ότι η πυρκαγιά δεν προκλήθηκε από διαπήδηση σπινθήρων στο εναέριο δίκτυο, όπως ισχυρίζεται η ομάδα διερεύνησης, αλλά τουναντίον η βλάβη στο εναέριο δίκτυο προκλήθηκε από την πυρκαγιά. Επίσης, ενώ έγινε πλήρης κατάσβεση της πυρκαγιάς στο σημείο όπου εξερράγη και άρχισε η αποχώρηση των υπηρεσιών κατάσβεσης, εξερράγη πυρκαγιά

σε άλλα δύο ανεξάρτητα σημεία περίπου 100 και 500 μέτρα αντίστοιχα μακριά από το σημείο έναρξης της αρχικής πυρκαγιάς χωρίς περί τούτου να δίδονται οι αναγκαίες επεξηγήσεις.

Ανταλλαγή ιδιωτικής ακίνητης ιδιοκτησίας με δασική γη για σκοπούς ανέγερσης σφαγείου.

Ο Παγκύπριος Οργανισμός Αγελαδοτρόφων (ΠΟΑ) Δημόσια Λτδ, υπέβαλε αίτηση για ανταλλαγή ιδιόκτητου κτήματός του στο χωριό Κόσιη, έκτασης 83 700 τ.μ., το οποίο δεσμεύτηκε για σκοπούς ανέγερσης του ΧΥΤΥ, με δασική και κρατική γη, στην ίδια περιοχή, για σκοπούς ανέγερσης σφαγείου. Για το σκοπό αυτό, και χωρίς να προηγηθεί εκτίμηση της αξίας των επηρεαζόμενων τεμαχίων γης, υποβλήθηκε πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για παραχώρηση στον ΠΟΑ 37 300 τ.μ δασικής γης, ενώ, όπως αναφέρεται στην ίδια πρόταση, θα του παραχωρούνταν επίσης και 35 800 τ.μ. κρατικής γης. Το Υπουργικό Συμβούλιο, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται από το άρθρο 7 των περί Δασών Νόμων του 1967 έως 2006 και σύμφωνα με τον Κανονισμό 12 των περί Δασών (Διάθεση Κρατικής Δασικής Γης) Κανονισμών του 2006, αποφάσισε, στις 6.2.2008, την παραχώρηση έκτασης 51 450 τ.μ., χωρίς να επεξηγείται στην υπό αναφορά απόφαση η παραχώρηση στον ΠΟΑ της πρόσθετης έκτασης 14 150 τ.μ. δασικής γης. Η απόφαση δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 28.3.2008.

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, επισήμανε ότι, για να διασφαλίζεται ότι η ανταλλαγή ιδιωτικής ακίνητης ιδιοκτησίας με δασική ή κρατική γη δεν εμπεριέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, θα πρέπει η ιδιωτική γη να είναι τουλάχιστον ίσης αξίας με την κρατική ή δασική γη. Για το σκοπό αυτό, είναι απαραίτητο να προηγείται εκτίμηση τόσο της ιδιωτικής όσο και της κρατικής ή δασικής γης, από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, που θεωρείται ως ανεξάρτητος εκτιμητής. Επίσης, ο Έφορος ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι σε περίπτωση που δεν έχει προηγηθεί η εκτίμηση της αγοραίας αξίας των τεμαχίων γης που αναφέρονται πιο πάνω, η ανταλλαγή καθίσταται, σύμφωνα με σχετική Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ως παράνομη, και επισημαίνει ότι, σε τέτοια περίπτωση, ο Διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας δεν θα πρέπει να προχωρήσει με την εγγραφή των εκτάσεων στο όνομα των δικαιούχων.

Ενόψει των πιο πάνω εισηγήθηκα όπως το θέμα τεθεί υπόψη του Γενικού Εισαγγελέα ώστε να αποφανθεί κατά πόσο οι πιο πάνω ενέργειες για παραχώρηση της υπό αναφορά δασικής γης στον ΠΟΑ είναι νόμιμες.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι ζητήθηκε η εκτίμηση της αγοραίας αξίας των υπό ανταλλαγή γαιών, από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και το θέμα θα επαναφερθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για επανεξέταση και προώθηση της αιτούμενης ανταλλαγής, με βάση την ίσης αξίας γη. Ως εκ τούτου η εγγραφή στο όνομα των δικαιούχων, της δασικής γης που εγκρίθηκε να παραχωρηθεί για ανέγερση σφαγείου δεν θα πραγματοποιηθεί προς το παρόν.

Τερματισμός σύμβασης μίσθωσης κρατικής δασικής γης στο Τρόδος. Το Υπουργικό Συμβούλιο, σε συνεδρία του ημερ. 1.6.2005 αποφάσισε όπως, για λόγους δημοσίου συμφέροντος και στα πλαίσια της πολιτικής της Κυβέρνησης για μη ανανέωση των συμβάσεων εκμίσθωσης δασικής γης στο Τρόδος και για ανάκτηση των μισθίων όπου αυτό είναι νομικά εφικτό, μην εγκρίνει την ανανέωση σύμβασης εκμίσθωσης δασικής γης στο Τρόδος σε ιδιώτη. Εξουσιοδότησε επίσης τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος όπως δώσει οδηγίες στο Διευθυντή του Τμήματος Δασών να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για άμεση ανάκτηση του μισθίου.

Ενόψει της άρνησης του ιδιώτη να παραδώσει το μίσθιο, το Τμήμα, παρέπεμψε το θέμα στο Γενικό Εισαγγελέα για εξασφάλιση διατάγματος Δικαστηρίου για έξωση του μισθωτή και ανάκτηση του μισθίου από το κράτος, η οποία ακόμα εκκρεμεί.

Παραχώρηση άδειας χρήσης δασικής γης για ανέγερση μνημείου και δημιουργία πάρκου Ευρώπης. Κατόπιν αιτήματος του Δήμου Λευκωσίας, το Τμήμα εξέδωσε στις 3.9.2003, σύμφωνα με τους περί Δασών Νόμους και Κανονισμούς, ετήσια άδεια χρήσης τεμαχίου δασικής γης έκτασης

9 832 τ.μ. στη Λευκωσία, για σκοπούς ανέγερσης μνημείου και δημιουργίας πάρκου Ευρώπης. Στους όρους χορήγησης της άδειας αναφέρεται ότι η μη τήρησή τους δίνει το δικαίωμα στο Διευθυντή του Τμήματος Δασών να ακυρώσει την άδεια χρήσης.

Παρατήρησα ότι, παρόλο που έχουν παρέλθει πέραν των πέντε ετών από τη χορήγηση της υπό αναφορά άδειας χρήσης, η οποία ανανεώνεται ετήσια, δεν έχουν γίνει οποιαδήποτε έργα για τη δημιουργία μνημείου ή πάρκου Ευρώπης στο χώρο και εισηγήθηκα όπως, υπό το φως των πιο πάνω, το Τμήμα επανεξετάσει το θέμα περαιτέρω ανανέωσής της στο Δήμο Λευκωσίας. Παρατήρησα επίσης ότι, η υπό αναφορά δασική γη περιλαμβάνεται εντός της περιφράξης παρακείμενης ξενοδοχειακής μονάδας.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι η υπό αναφορά άδεια χρήσης δασικής γης έχει ακυρωθεί από τις 13 Αυγούστου 2008.

Καθορισμός μισθώματος που καταβάλλεται από ιδιωτικές εταιρείες για μίσθωση δασικής γης στην περιοχή Αγίας Νάπας.

(α) Στις 11.2.1970 συνάφθηκε σύμβαση μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και ιδιωτικής εταιρείας για τη μίσθωση κρατικής δασικής γης σε παράλια περιοχή της Αγίας Νάπας, όπου η εταιρεία ανέγειρε ξενοδοχειακή μονάδα. Σύμφωνα με την παράγραφο 13(1) της συμφωνίας μίσθωσης, το μίσθωμα ορίστηκε ως ποσοστό επί των ακάθαρτων εισπράξεων της εταιρείας, ύψους 3% για περίοδο δεκατριών ετών από την έναρξη λειτουργίας των εγκαταστάσεων της εταιρείας, δηλαδή από 11.3.1972 μέχρι 10.3.1985, 6% για τα επόμενα 12 χρόνια, δηλαδή από 11.3.1985 μέχρι 10.3.1997 και 12% από 11.3.1997 μέχρι τη λήξη της μίσθωσης, δηλαδή 10.2.2069.

Κατόπιν αιτήματος του μισθωτή, το Υπουργικό Συμβούλιο, με αποφάσεις του ημερ. 20.8.1997 και 25.8.1999, ενέκρινε τη διαφοροποίηση της ρήτρας του συμβολαίου που αφορά στον καθορισμό του μισθώματος, ώστε το μίσθωμα για την περίοδο 1997-2003 να ορίζεται στο 6% επί των ακαθάριστων εισπράξεων, αντί του αρχικού ποσοστού του 12%, χωρίς όμως να διευκρινίζεται αν με την αναφορά στο έτος 2003 εννοείται η περίοδος που λήγει στις 10.3.2003 ή η περίοδος μέχρι 31.12.2003.

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, από την Υπηρεσία μου, του υπολογισμού του μισθώματος για τα έτη 2003 - 2006, διαπιστώθηκε ότι, για το έτος 2003, το μίσθωμα υπολογίστηκε στο ποσοστό του 6% για ολόκληρο το έτος. Ενόψει της ασάφειας της τροποποιητικής παραγράφου της σύμβασης που αναφέρεται πιο πάνω, ζήτησα γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα για την ερμηνεία της, αφού σε περίπτωση που το ποσοστό του 6% ισχύει μόνο για την περίοδο μέχρι 10.3.2003, τότε το μίσθωμα που θα έπρεπε να καταβληθεί στο Τμήμα για την περίοδο 11.3 - 31.12.2003 θα διαφοροποιηθεί σημαντικά.

Η Νομική Υπηρεσία, σε απάντησή της, η οποία κοινοποιήθηκε στο Τμήμα, εξέφρασε την άποψη ότι η τροποποίηση αφορά στο έτος όπως αυτό καθορίζεται στη σύμβαση και όχι στο ημερολογιακό έτος. Παρατήρησα ότι μέχρι σήμερα δεν έχουν τροχοδρομηθεί ενέργειες από το Τμήμα για διεκδίκηση του επιπρόσθετου ποσού του μισθώματος που αντιστοιχεί στην εν λόγω περίοδο βάσει της πιο πάνω γνωμάτευσης ενώ το Τμήμα, με επιστολή του ημερ. 22.9.2008, ζήτησε από το Γενικό Εισαγγελέα να γνωματεύσει επί του ιδίου θέματος, παραλείποντας να αναφέρει ότι είχε ήδη δοθεί σχετική γνωμάτευση στην Υπηρεσία μου, η οποία κοινοποιήθηκε στο Τμήμα. Ο Γενικός Εισαγγελέας, σε επιστολή του ημερ. 29.10.2008 προς το Τμήμα εκφράζει την έκπληξή του αφού, όπως αναφέρει, για το ίδιο θέμα και με το ίδιο ερώτημα είχε σταλεί επιστολή της Γενικής Ελεγκτής, η οποία απαντήθηκε στις 21.4.2008.

(β) Μετά από αίτημα της υπό αναφορά εταιρείας όπως, για λόγους βιωσιμότητας και ανταγωνισμού, το μίσθωμα διατηρηθεί στο 6% των ακαθάριστων εισπράξεων και μετά το 2003, το Τμήμα ζήτησε γνωματεύσεις τόσο από το Γενικό Εισαγγελέα όσο και από τον Έφορο Ελέγχου

Κρατικών Ενισχύσεων αναφορικά με τη νομιμότητα μιας τέτοιας ενέργειας. Ο Γενικός Εισαγγελέας, σε επιστολή του ημερ. 21.3.2005, αναφέρει ότι τυχόν έγκριση του αιτήματος της εταιρείας για μείωση, του προβλεπόμενου στη σύμβαση μίσθωσης, ενοικίου για το διάστημα 2003 - 2069 θα αποτελούσε αλλαγή ουσιώδους όρου της σύμβασης μίσθωσης και ουσιαστική διαφοροποίηση του μέτρου κρατικής ενίσχυσης, που δεν θα μπορούσε να τεθεί σε ισχύ χωρίς προηγούμενη έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Παράλληλα, ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, σε επιστολή του ημερ. 29.7.2005, εξέδωσε αρνητική γνωμοδότηση αναφορικά με την προτιθέμενη μείωση του μισθώματος, καθώς έκρινε ότι αυτή συνιστούσε κρατική ενίσχυση ασύμβατη με το κοινοτικό κεκτημένο.

Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος υπέβαλε, στις 9.1.2006 πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη απόφασης αναφορικά με την τροποποίηση της σύμβασης ούτως ώστε να μειωθεί το μίσθωμα για το υπόλοιπο της διάρκειας της μίσθωσης. Το Υπουργικό Συμβούλιο παρέπεμψε το θέμα στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ο οποίος ζήτησε την άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σε απάντησή της ημερ. 9.11.2006, τονίζει ότι οι Κυπριακές αρχές θα πρέπει να καθορίσουν το αγοραίο ενοίκιο για την κρατική γη που μισθώνεται στο εν λόγω ξενοδοχείο. Στην επιστολή αναφέρεται ότι σε περίπτωση που η προτεινόμενη τροποποίηση του ύψους του μισθώματος έχει ως αποτέλεσμα την καταβολή ενοικίου κατώτερου του αγοραίου, η Επιτροπή δεν δύναται να αποκλείσει την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης.

(Υ) Στα πλαίσια του προγράμματος για την επαναδραστηριοποίηση εκτοπισθέντων ξενοδόχων, που τέθηκε σε εφαρμογή μετά την Τουρκική Εισβολή, έχουν ανεγερθεί και λειτουργούν στην περιοχή της Αγίας Νάπας, σε μισθωμένη δασική γη, άλλα τέσσερα ξενοδοχεία. Οι συμβάσεις μίσθωσης για τις εν λόγω ξενοδοχειακές μονάδες υπογράφηκαν κατά τα έτη 1981 και 1982 και σύμφωνα με αυτές το αρχικό μίσθωμα καθορίζεται σε 3% πάνω στην αγοραία αξία της εκμισθωμένης γης, αναπροσαρμοζόμενο σε 5% μετά τη συμπλήρωση δέκα χρόνων και αναπροσαρμοζόμενο έκτοτε ανά πενταετία με μέθοδο που καθορίζεται στη σύμβαση. Σημειώνεται ότι το άρθρο 13(4)(β) της σύμβασης μίας από τις τέσσερις εταιρείες δίνει τη δυνατότητα τροποποίησης του τρόπου αναπροσαρμογής του μισθώματος μετά τη συμπλήρωση δέκα ετών από την υπογραφή της σύμβασης, πρόνοια η οποία δεν έχει εφαρμοστεί μέχρι σήμερα. Βάσει συγκριτικών στοιχείων του Τμήματος για το 2006, η εταιρεία που αναφέρεται στις παραγράφους (α) και (β) πιο πάνω, καταβάλλει το ψηλότερο μίσθωμα ανά δωμάτιο και ανά δεκάριο (βάσει του 12%) σε σχέση με τα υπόλοιπα ξενοδοχεία της περιοχής που λειτουργούν σε μισθωμένη δασική γη.

Ενόψει των πιο πάνω, και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι έχουν παρέλθει πέραν των 34 ετών από την Τουρκική εισβολή, εισηγήθηκα όπως το Τμήμα εξετάσει το ενδεχόμενο αναπροσαρμογής των μισθωμάτων δασικής γης σε σχέση με τις πιο πάνω περιπτώσεις ώστε, αφενός, να διασφαλίζεται ο ανταγωνισμός και η ίση μεταχείριση των μισθωτών και αφετέρου να υπάρχει συμμόρφωση με το κοινοτικό κεκτημένο.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι, το ενδεχόμενο αναπροσαρμογής του μισθώματος και τροποποίησης του τρόπου καθορισμού του, πιθανόν να μπορεί να εφαρμοστεί όταν θα λήξει η πρώτη περίοδος των 33 χρόνων, που ισχύουν οι εν λόγω συμβάσεις, δηλαδή το 2014 και 2015.

Καθορισμός μισθώματος που καταβάλλεται από ιδιωτική εταιρεία για δασική γη στην περιοχή Λευκωσίας. Το 1978 το Τμήμα εξέδωσε ετήσια άδεια χρήσης δασικής γης στη Λευκωσία, σε εταιρεία η οποία είχε ανεγείρει στην παρακείμενη γη ξενοδοχειακή μονάδα, για δημιουργία χώρου πρασίνου και μίνι γκόλφ. Η εταιρεία, μη συμμορφούμενη με τους όρους χορήγησης της άδειας αυτής, κατασκεύασε στην υπό αναφορά γη δύο γήπεδα τένις και κλειστό γήπεδο σκουός. Για να εξασφαλιστεί άδεια οικοδομής και πολεοδομική άδεια για τις πιο πάνω

κατασκευές το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφασή του ημερ. 11.6.1997, καθόρισε το ετήσιο ποσό που θα κατέβαλλε η εταιρεία ως ενοίκιο στις £5.000, και στις 28.4.1998 υπογράφηκε μεταξύ της εταιρείας και του Τμήματος η σχετική σύμβαση μίσθωσης, με αναδρομική ισχύ από 1.1.1995, για περίοδο 33 ετών. Σύμφωνα με τη σύμβαση, το μίσθωμα θα αναθεωρείται στο τέλος κάθε επταετίας με βάση το Δείκτη Τιμών Λιανικής Πώλησης που εκδίδεται από τη Στατιστική Υπηρεσία. Με βάση την πρόνοια αυτή, το ετήσιο μίσθωμα αναθεωρήθηκε, από 1.1.2002, σε £6.045.

Ενόψει της έναρξης ισχύος των περί Ελέγχου Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων κατά το 2001, το Τμήμα κοινοποίησε, στις 13.6.2002, την πιο πάνω μακροχρόνια σύμβαση στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων ο οποίος, στην απόφασή του ημερ. 25.11.2002, αναφέρει ότι η διαφορά του καταβαλλόμενου από την εταιρεία ενοικίου με το εκάστοτε αγοραίο ενοίκιο αποτελεί κρατική ενίσχυση. Ο Έφορος, στην απόφασή του, αναφέρει επίσης ότι το μέρος της ενίσχυσης, που δεν υπερβαίνει το ποσό των £57.000 ανά τριετία, θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ενίσχυση *de minimis* αλλά το υπόλοιπο μέρος της ενίσχυσης θα πρέπει να καταργηθεί το αργότερο μέχρι τις 30.4.2003. Επιπλέον, επισημαίνει ότι η εκμισθωμένη γη θα πρέπει να επανεκτιμάζεται από ανεξάρτητο εκτιμητή ανά πενταετία και το καταβαλλόμενο ενοίκιο θα πρέπει να επανακαθορίζεται ανάλογα με το αποτέλεσμα της επανεκτίμησης. Επίσης, ο Γενικός Εισαγγελέας, με επιστολή του ημερ. 4.3.2003, επισημαίνει την ανάγκη τροποποίησης των όρων της σύμβασης μίσθωσης για αναπροσαρμογή του μισθώματος ώστε αυτό να συνάδει με το κοινοτικό κεκτημένο.

Κατόπιν εκτίμησης του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, το ετήσιο μίσθωμα υπολογίστηκε στις £81.600, το οποίο δεν έγινε αποδεκτό από την εταιρεία, με αποτέλεσμα να μην καταστεί δυνατή η υπογραφή της σχετικής συμπληρωματικής σύμβασης μίσθωσης. Το θέμα αναφέρθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα στις 19.10.2005, ο οποίος ζήτησε την υποβολή, από το Τμήμα, οριστικής εκτίμησης του ύψους του αγοραίου ενοικίου. Η εταιρεία ανέθεσε σε δικό της ιδιώτη εκτιμητή τον καθορισμό του αγοραίου ενοικίου για την υπό αναφορά δασική γη και το αποτέλεσμα της εκτίμησής του, για ετήσιο μίσθωμα ύψους £25.000, υποβλήθηκε, από την εταιρεία στο Τμήμα, στις 18.1.2008. Το Τμήμα, με επιστολή του ημερ. 10.7.2008, ενημέρωσε το Γενικό Εισαγγελέα ότι η εκτίμηση του ιδιώτη εκτιμητή δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή και ότι το ύψος του αγοραίου ετήσιου μισθώματος παραμένει στις £81.600.

Επισημάνει ότι, ενόψει της πιο πάνω εκκρεμότητας, οι οφειλές της πιο πάνω εταιρείας προς το Τμήμα μέχρι το τέλος Οκτωβρίου του 2007, όπως υπολογίστηκαν βάσει του ετήσιου μισθώματος των £81.600, ανέρχονταν σε £454.705. Το ποσό αυτό δεν συμπεριλαμβάνεται στα καθυστερημένα έσοδα του Τμήματος στις 31.12.2007. Ζήτησα από το Τμήμα να με ενημερώσει σχετικά με τις ενέργειες που έλαβε για είσπραξη των πιο πάνω οφειλών.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι η υπόθεση παραπέμφθηκε στη Νομική Υπηρεσία και πρόσφατα ανατέθηκε σε ιδιωτικό δικηγορικό γραφείο για καταχώριση αγωγής εναντίον της εν λόγω εταιρείας.

Μακροχρόνιες συμβάσεις ενοικίασης δασικής γης. Σύμφωνα με τους περί Δασών Νόμους, το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εξουσία να παραχωρεί, να εκμισθώνει και γενικά να διαθέτει κρατική γη εντός κρατικών δασών. Από τις μακροχρόνιες συμβάσεις μίσθωσης κρατικής γης, έκτασης περίπου 561 εκταρίων, το Τμήμα εισέπραξε κατά το 2007 ποσό £1.471.103 (£410.141 το 2006, για έκταση γης 555 εκταρίων). Η αύξηση οφείλεται κυρίως στην καταβολή καθυστερημένων ενοικίων από ξενοδοχειακή μονάδα στην περιοχή Αγίας Νάπας για τα έτη 2004, 2005 και 2006.

Άδειες χρήσης δασικής γης. Σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 32 των περί Δασών Κανονισμών του 1967 μέχρι 1993, ο Διευθυντής του Τμήματος Δασών δύναται να εκμισθώνει δασική γη και να καθορίζει τα τέλη για οποιαδήποτε άδεια χρήσης που εκδίδεται με βάση τους αναφερόμενους Κανονισμούς, αφού λάβει υπόψη τις τιμές που ισχύουν στην αγορά. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφασή του αρ. 51.083 ημερ. 20.1.2000 ενέκρινε πρόταση που υπέβαλε το Τμήμα, για αναθεώρηση των τελών χρήσης δασικής γης με βάση τους πιο πάνω Κανονισμούς, από £4/δεκ. και

£2/δεκ. ετησίως για αρδεύσιμη και μη αρδεύσιμη δασική γη, αντίστοιχα, σε £8/δεκ. και £4/δεκ., αντίστοιχα, από το 2002 και σε £12/δεκ. και £6/δεκ., αντίστοιχα, από το 2004.

Στις 14.4.2006 τέθηκαν σε εφαρμογή με τη δημοσίευση τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας οι περί Δασών (Διάθεση Κρατικής Δασικής Γης) Κανονισμοί (Κ.Δ.Π. 170/2006), οι οποίοι εκδόθηκαν με βάση το άρθρο 14 του περί Δασών Νόμου. Οι Κανονισμοί αυτοί καθορίζουν με σαφήνεια τα κριτήρια, βάσει των οποίων η δασική γη θα ενοικιάζεται πάνω σε μακροχρόνια βάση, ρυθμίζουν τα τέλη άδειας χρήσης δασικής γης και καθορίζουν τον τρόπο υπολογισμού του ύψους των ενοικίων για τη δασική γη που χρησιμοποιείται για γεωργοκτηνοτροφικούς σκοπούς. Με βάση τους πιο πάνω Κανονισμούς, το Τμήμα προέβη, κατά το 2006, σε αναθεώρηση των τελών χρήσης δασικής γης ώστε αυτά να συνάδουν με τα τέλη χρήσης κρατικής γης, τα οποία υπολογίζονται από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας με βάση το αγοραίο ενοίκιο. Οι αναθεωρήσεις αυτές προκάλεσαν την αντίδραση των αγροτικών οργανώσεων, οι οποίες ζήτησαν τη μείωσή τους. Σε σχετική σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 29.3.2007, στην οποία συμμετείχαν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων ανέφερε ότι με βάση τους Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα τέλη χρήσης δασικής και κρατικής γης πρέπει να συνάδουν με το αγοραίο ενοίκιο και να αναθεωρούνται κάθε πέντε χρόνια. Επειδή το Τμήμα προέβη στην αναθεώρηση των εν λόγω τελών το 2006, δηλαδή πριν την πάροδο πέντε ετών από την τελευταία αναθεώρηση, η οποία έγινε το 2004, θα εξέταζε, το ενδεχόμενο επαναφοράς των τελών χρήσης δασικής γης στα επίπεδα που ίσχυαν το 2004, με πρόθεση για αναθεώρησή τους το 2009. Επισήμανα ότι, σε αρκετές περιπτώσεις είχαν εισπραχτεί, κατά το 2006, ενοίκια με βάση τα αναθεωρημένα τέλη, γεγονός που δημιουργεί περιπλοκές σε περίπτωση επαναφοράς των τελών στα επίπεδα του 2004. Επίσης ένα τέτοιο ενδεχόμενο θα είχε ως συνέπεια την επιβολή τελών χρήσης δασικής γης που δεν θα συνάδουν με το αγοραίο ενοίκιο και τα οποία θα είναι χαμηλότερα από εκείνα που ισχύουν για μίσθωση κρατικής γης. Η είσπραξη των τελών αναστάλθηκε κατά τους τρεις τελευταίους μήνες του 2007 και η αναστολή συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Το Τμήμα μέσα στο 2008 εισηγήθηκε όπως συνεχίσει η είσπραξη των τελών όπως αναθεωρήθηκαν το 2006 και εξέφρασα την άποψη όπως, πριν τη λήψη απόφασης, ζητηθεί και η άποψη του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων για το θέμα.

Χαρτογράφηση και ετοιμασία Δασικού Κτηματολογίου. Πληροφορήθηκα ότι η χαρτογράφηση και ετοιμασία Δασικού Κτηματολογίου έχει συμπληρωθεί για τα δάση Σωτήρας, Ξυλοφάγου, Αγίας Νάπας και Λιοπετρίου και συνεχίζεται για τα δάση Ορμήδειας. Παραμένει σε εκκρεμότητα η χαρτογράφηση των δασών Ξυλοτύμπου και Άχνας ενώ η όλη εργασία προβλέπεται να ολοκληρωθεί περί τα τέλη του 2009, οπότε τα σύνορα και η έκταση κάθε ενοικιαζόμενης δασικής γης θα καθορίζονται με ακρίβεια και σαφήνεια.

Καθυστερημένα έσοδα. Τα καθυστερημένα έσοδα στις 31.12.2007 ανέρχονταν σε £374.270, σε σύγκριση με £507.584 το 2006. Η μείωση οφείλεται κυρίως στην είσπραξη, μέσα στο 2007, καθυστερημένων ενοικίων ύψους £226.517 από ξενοδοχειακή μονάδα στην περιοχή Αγίας Νάπας.

Συνολικό ποσό ύψους £330.357 οφείλεται από δύο ξενοδοχειακές μονάδες για μισθώσεις γης στην περιοχή Αγίας Νάπας και αφορούν στη διαφορά που προέκυψε από την αναθεώρηση των σχετικών μισθωμάτων. Η μία ξενοδοχειακή μονάδα δεν αποδέχτηκε την αναθεώρηση και καταχωρίστηκε αγωγή στο Δικαστήριο για είσπραξη του οφειλόμενου ποσού, ενώ η δεύτερη ξενοδοχειακή μονάδα υπέβαλε πρόταση για σύναψη συμφωνίας αποπληρωμής των οφειλών της σε 24 μηνιαίες δόσεις. Κατόπιν αιτήματος του Υπουργείου Οικονομικών, ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων προέβη στην αξιολόγηση της πιο πάνω πρότασης για να διαπιστωθεί αν αυτή εμπεριείχε στοιχεία κρατικής ενίσχυσης. Σε σχετική επιστολή του αναφέρεται ότι το Τμήμα δεν ήταν αρκούντως διεκδικητικό και ότι η υιοθέτηση της πιο πάνω πρότασης δεν θα συνιστά κρατική ενίσχυση, νοουμένου ότι οι οφειλές της εταιρείας θα υπολογιστούν σωρευτικά σύμφωνα με το εκάστοτε αναθεωρημένο ενοίκιο, το επιτόκιο θα επιβληθεί αναδρομικά, οι δόσεις θα είναι έντοκες και θα τηρηθεί το

χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής. Το Τμήμα ζήτησε από την εταιρεία να καταθέσει γραπτώς την πρότασή της, έτσι που να διασφαλίζεται η δέσμευση της για τήρηση του χρονοδιαγράμματος αποπληρωμής, η οποία υποβλήθηκε πρόσφατα, και αναμένεται να υποβληθεί σχετική πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Ποσό ύψους £29.400, οφείλεται από ξενοδοχειακή μονάδα για μίσθωση δασικής γης στις Πλάτρες, και αφορά τη διαφορά που προέκυψε από την αναθεώρηση του ενοικίου από 1.9.2007, η οποία δεν έγινε αποδεκτή από την εταιρεία.

Παρατήρησα ότι ποσό ύψους £1.113.715, το οποίο εισπράχθηκε κατά το 2007 και αφορά μέρος των οφειλόμενων μισθωμάτων για τα έτη 2004, 2005 και 2006, από ξενοδοχειακή μονάδα της περιοχής Αγίας Νάπας, δεν συμπεριλαμβανόταν στα καθυστερημένα έσοδα κατά την 31.12.2006, αφού μέχρι εκείνη την ημερομηνία το ποσό των μισθωμάτων για τα δύο έτη δεν ήταν ακόμη γνωστό, δεδομένου ότι το μίσθωμα υπολογίζεται, βάσει των όρων της σύμβασης εκμίσθωσης, ως ποσοστό επί των ακαθάριστων εισπράξεων του ξενοδοχείου και οι σχετικές καταστάσεις εισπράξεων δεν είχαν υποβληθεί. Επίσης, τόκοι υπερημερίας, ύψους £121.395 που εισπράχθηκαν μέσα στο 2007, και οφείλονταν από την πιο πάνω ξενοδοχειακή μονάδα, δεν είχαν περιληφθεί στα καθυστερημένα έσοδα κατά τις 31.12.2006.

Παρατήρησα επίσης ότι ποσό ύψους £454.705, που οφείλεται από ξενοδοχειακή μονάδα στη Λευκωσία, δεν περιλαμβάνεται στις καταστάσεις καθυστερημένων εσόδων στις 31.12.2007.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι η πιο πάνω οφειλή δεν συμπεριλήφθηκε στα καθυστερημένα έσοδα του 2007 διότι η εταιρεία δεν αποδέχθηκε το αναθεωρημένο μίσθωμα, ούτε υπέγραψε τη συμπληρωματική σύμβαση μίσθωσης, με βάση την οποία θα πρέπει να καταβάλλει το αγοραίο ενοίκιο.

Προμήθεια και εγκατάσταση ενός αυτόματου συστήματος ανίχνευσης πυρκαγιών. Μέσα στα πλαίσια της υλοποίησης του Σχεδίου Διαχείρισης του Δάσους του Ακάμα, το οποίο συγχρηματοδοτείτο από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Τμήμα υπέγραψε το Μάρτιο 2004 σύμβαση για την εγκατάσταση ενός αυτόματου συστήματος ανίχνευσης πυρκαγιών. Η προσφορά για την εγκατάσταση του συστήματος κατακυρώθηκε σε Ιταλικό Οίκο στη συνολική τιμή των €390.750.

Κατά τη διάρκεια των ελέγχων αποδοχής που διενεργήθηκαν μετά την εγκατάσταση του συστήματος, διαπιστώθηκαν αποκλίσεις από ουσιαστικές παραμέτρους των τεχνικών προδιαγραφών, τις οποίες ο ανάδοχος της σύμβασης αδυνατούσε να διορθώσει, με αποτέλεσμα το συμβόλαιο να τερματιστεί το Σεπτέμβριο 2005. Το ποσό της εγγύησης για πιστή εκτέλεση της σύμβασης ύψους €39.075, καθώς και το ποσό της τραπεζικής εγγύησης που κατατέθηκε έναντι της προκαταβολής που καταβλήθηκε στον ανάδοχο της σύμβασης, ύψους €234.450, κατασχέθηκαν.

Επειδή η αγορά του συστήματος πρόληψης πυρκαγιών για το δάσος Ακάμα με συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση δεν κατέστη εφικτή, το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφασή του ημερ. 21.3.2006, εξουσιοδότησε τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, να προβεί άμεσα στις αναγκαίες ενέργειες για την προκήρυξη προσφορών με σκοπό την αγορά του εν λόγω συστήματος από εθνικούς πόρους, νοουμένου ότι προηγουμένως θα καταβληθεί προσπάθεια για κάλυψη της αγοράς του από εξοικονομήσεις των Σχεδίων της Μεταβατικής Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης του 2005. Το Γραφείο Προγραμματισμού με επιστολή του ημερ. 6.10.2006, ενημέρωσε το Τμήμα ότι η τελική θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι ότι δεν είναι δυνατή η χρηματοδότηση του Σχεδίου από εξοικονομήσεις της Μεταβατικής Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης.

Το Τμήμα, κατόπιν απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 22.6.2006 εξασφάλισε, στις 4.6.2008, έγκριση για συγχρηματοδότηση του έργου συνολικής δαπάνης ύψους €800.000, από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013. Στον Προϋπολογισμό για το 2008 περιλήφθηκε πρόνοια ύψους €589.011 για κάλυψη του 70% της δαπάνης του έργου.

Παρατήρησα ότι παρόλο που παρήλθαν πέραν των τεσσάρων ετών από την αρχική υπογραφή της συμφωνίας για εγκατάσταση ενός αυτόματου συστήματος ανίχνευσης πυρκαγιών στο δάσος του Ακάμα, το έργο δεν έχει ακόμα υλοποιηθεί, με αποτέλεσμα, πέραν της κατά πάσα λογική πιθανότητας συνεπαγόμενης αύξησης στο κόστος του, να μην έχει επιτευχθεί και ο στόχος του, η προστασία, δηλαδή, του δάσους του Ακάμα από τις πυρκαγιές.

Εποχιακό ωρομίσθιο προσωπικό. Κατά το 2007, το Τμήμα εξασφάλισε έγκριση, από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, για την εργοδότηση συνολικά 588 ατόμων ως εποχιακό ωρομίσθιο προσωπικό. Σύμφωνα με την υπό αναφορά έγκριση, οι 167 θα απασχολούνταν στο Τμήμα μέχρι έξι μήνες, ενώ οι υπόλοιποι 421 θα απασχολούνταν μέχρι 10 μήνες. Από δειγματοληπτικό έλεγχο που διενεργήθηκε, διαπίστωσα ότι, τα περισσότερα άτομα εργοδοτούνται στο Τμήμα ως εποχιακό ωρομίσθιο προσωπικό για σειρά ετών και κατά το διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ των περιόδων εργοδότησής τους από το Τμήμα, λαμβάνουν ανεργιακό επίδομα από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, εισηγήθηκα όπως το Τμήμα αξιολογήσει κατά πόσο θα ήταν οικονομικά συμφέρουσα προς το κράτος η πρόσληψη μικρότερου αριθμού ωρομίσθιου προσωπικού για ολόκληρο το χρόνο.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι το Υπουργείο Οικονομικών έχει αρχίσει έρευνα σε μεγάλα Τμήματα, μεταξύ των οποίων και το Τμήμα Δασών, για να εξευρεθεί η πρέπει λύση για το πιο πάνω θέμα.

Εθνικό πρόγραμμα «Έμφαση στα Δάση» («Forest Focus»). Το Τμήμα Δασών είναι η αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή του εθνικού προγράμματος για την παρακολούθηση των δασών και των περιβαλλοντικών αλληλεπιδράσεων στην Κοινότητα «Έμφαση στα Δάση». Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει την υλοποίηση έργων όπως η συντήρηση δασικών δρόμων και αντιπυρικών λωρίδων, την παρακολούθηση των επιπτώσεων της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στα δάση και τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού συστήματος πληροφόρησης και παρακολούθησης δασικών πυρκαγιών.

Το συνολικό ύψος των εγκεκριμένων δαπανών του προγράμματος για την περίοδο 2004 – 2006 ανήλθε στα €2.809.080 και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με συνολικό ποσό ύψους €885.168 ή ποσοστό 31,5% και την Κυπριακή Δημοκρατία με συνολικό ποσό €1.923.912 ή ποσοστό 68,5%. Το πρόγραμμα έχει υλοποιηθεί πλήρως, αφού έχουν διενεργηθεί δαπάνες ύψους €2.809.054 και μέχρι τις 31.12.2007 έχει ανακτηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ποσό ύψους €652.317. Η ανάκτηση της τελευταίας δόσης ύψους €232.851 αναμένεται να γίνει μέχρι το τέλος του 2008.

Ετοιμασία ολοκληρωμένου διαχειριστικού σχεδίου για το δάσος Πάφου. Η Επιτροπή Χρηματοδότησης του Ευρωπαϊκού Οικονομικού χώρου ενέκρινε, στις 4.6.2008, αίτηση του Τμήματος για συγχρηματοδότηση, με ποσοστό ύψους 83,36%, του κόστους ετοιμασίας ολοκληρωμένου διαχειριστικού σχεδίου για το δάσος Πάφου. Η συνολική υπολογιζόμενη δαπάνη του έργου ανέρχεται στις €597.700 και η διάρκεια ολοκλήρωσής του σε 30 μήνες.

Συμβόλαιο αρ. Τ.Δ. 53/2005 για την προμήθεια δύο (2) ελικοπτέρων πυρόσβεσης στο Τμήμα Δασών. Το ιστορικό του θέματος καταγράφεται στην Έκθεση μου για το έτος 2006 και φθάνει μέχρι την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου – τον Οκτώβριο 2007 – για αποδοχή της αντιπρότασης του αναδόχου για:

- (i) Μετάθεση της ημερομηνίας παράδοσης των ελικοπτέρων η οποία δεν πρέπει να ξεπεράσει τις 10.12.2007 (σημειώνεται ότι η συμβατική ημερομηνία παράδοσης ήταν στις 9.4.2007, η οποία στη συνέχεια παρατάθηκε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για τις 30.10.2007).

- (ii) Καταβολή ποσού ίσου με το 5% της συνολικής αξίας του συμβολαίου, ως ποινική ρήτρα για την καθυστέρηση στην παράδοση των ελικοπτέρων (μέγιστο ποσό σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου).
- (iii) Παραχώρηση εξοπλισμού και υπηρεσιών στην Κυπριακή Δημοκρατία, συνολικής αξίας 1.365.048 αμερικανικών δολαρίων, έναντι του κόστους ενοικίασης 2 ελικοπτέρων πυρόσβεσης για τη θερινή περίοδο του 2007.

Το Νοέμβριο 2007 εισηγήθηκα στο Διευθυντή του Τμήματος όπως εφαρμοστούν οι σχετικές πρόνοιες του συμβολαίου για ανάθεση της διενέργειας των ελέγχων και δοκιμών των ελικοπτέρων που προβλέπονται στο συμβόλαιο να διεξαχθούν πριν την έλευση των ελικοπτέρων σε ανεξάρτητο επιθεωρητή. Η επιτροπή ελέγχου των ελικοπτέρων που διορίστηκε από το Διευθυντή του Τμήματος (χειριστής/ιπτάμενοι μηχανικοί της Αστυνομίας και της Εθνικής Φρουράς, συντονιστής του συμβολαίου), θα μπορούσε κατά την άποψη μου, να βοηθήσει τον ανεξάρτητο επιθεωρητή, ο οποίος θα ενεργούσε ως σύμβουλος τους Κράτους.

Το Τμήμα ανέθεσε έναντι του ποσού των 60.000 Ευρώ, τις υπηρεσίες ελέγχου των ελικοπτέρων σε ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα.

Από τη μελέτη του προσχεδίου της έκθεσης του εμπειρογνώμονα και της έκθεσης του συντονιστή του συμβολαίου, διαπιστώθηκε ότι σ' αυτές καταγράφονταν αποκλίσεις από τις προδιαγραφές, χωρίς να αξιολογείται η βαρύτητα τους. Ο εμπειρογνώμονας αναφέρει στο πιο πάνω προσχέδιο της έκθεσης του ότι τα αποτελέσματα των δυνατοτήτων των συστημάτων αυτόματης προσέγγισης και αυτόματης μετεώρισης θα πρέπει να αξιολογηθούν από την επιτροπή ελέγχου που διενήργησε εξ ολοκλήρου τις πτητικές δοκιμές. Όσον αφορά την ικανότητα μεταφοράς νερού, τα ελικόπτερα ελέγχθηκαν για μεταφορά ωφέλιμου βάρους 3.500 kg νερού.

Ενόψει των πιο πάνω, με επιστολή μου προς τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος εξέφρασα την άποψη ότι με βάση τα στοιχεία/δεδομένα που τέθηκαν υπόψη μου, τα ελικόπτερα δε μπορούσαν να παραληφθούν. Όσον αφορά στη μη διεξαγωγή των πτητικών δοκιμών/ελέγχων από τον ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα, του ανέφερα ότι θα προχωρούσα σε περαιτέρω διερεύνηση του θέματος, εφ' όσον ο κυριότερος λόγος που είχα εισηγηθεί την ανάθεση των υπηρεσιών ελέγχου σε ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα ήταν για να δοκιμάσει/ελέγξει τα συστήματα αυτόματης προσέγγισης και αυτόματης μετεώρισης. Όπως διαπιστώθηκε από τη διερεύνηση που προέβη η Υπηρεσία μου, οι όροι εντολής του εμπειρογνώμονα που περιλήφθηκαν στο συμβόλαιο, είχαν τροποποιηθεί από τους όρους εντολής που περιλαμβάνονταν στο προσχέδιο του συμβολαίου που είχε σταλεί για απόψεις στην Υπηρεσία μου. Συγκεκριμένα, αφαιρέθηκε από τις υποχρεώσεις του εμπειρογνώμονα ο πτητικός έλεγχος των ελικοπτέρων και ανατέθηκε στην επιτροπή ελέγχου που διορίστηκε από το Διευθυντή του Τμήματος.

Ανεξάρτητα με τα πιο πάνω, και επειδή στο συμβόλαιο προβλεπόταν ότι η ικανότητα μεταφοράς νερού των ελικοπτέρων θα έπρεπε να ήταν 4.500 kg (σύμφωνα με τη διευκρινιστική επιστολή που υπέβαλε ο ανάδοχος στο στάδιο της αξιολόγησης των προσφορών και η οποία περιλαμβανόταν στα συνημμένα έγγραφα του συμβολαίου), ζήτησα να πληροφορηθώ τους λόγους για τους οποίους η σοβαρή αυτή απόκλιση δεν είχε καταγραφεί/επισημανθεί στις εκθέσεις του συντονιστή και του εμπειρογνώμονα και κατ' επέκταση γιατί δεν είχαν απορριφθεί τα ελικόπτερα.

Επειδή το Τμήμα διατηρούσε επιφυλάξεις κατά πόσον η εν λόγω διευκρινιστική επιστολή του αναδόχου αποτελούσε μέρος του συμβολαίου, ζήτησε τον Ιανουάριο 2008 γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Η γνωμάτευση που δόθηκε επιβεβαίωσε την άποψη μου ότι η συμβατική υποχρέωση της μεταφορικής ικανότητας των ελικοπτέρων ήταν 4.500 kg νερού.

Το Τμήμα πληροφόρησε στη συνέχεια τον ανάδοχο για τις ουσιώδεις αποκλίσεις από τις πρόνοιες του συμβολαίου, οι οποίες διαπιστώθηκαν κατά τις δοκιμές/ελέγχους των ελικοπτέρων που έγιναν στις εγκαταστάσεις του.

Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 17.1.2008 να εξουσιοδοτήσει την Αναθέτουσα Αρχή να καταγγείλει το συμβόλαιο, αφού προηγουμένως ζητηθεί γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα, και ενέκρινε την ενοικίαση δύο ελικοπτέρων πυρόσβεσης για την καλοκαιρινή περίοδο 2008. Με βάση την πιο πάνω Απόφαση, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου ζήτησε νομική συμβουλή για το κατά πόσον δικαιολογείται η καταγγελία της σύμβασης και για το νομικά ορθό τρόπο που πρέπει να γίνει η καταγγελία του συμβολαίου.

Με βάση τη νομική συμβουλή που δόθηκε, ο Διευθυντής του Τμήματος έδωσε στις 31.1.2008 στον ανάδοχο γραπτή προειδοποίηση 14 ημερών για τερματισμό της σύμβασης και τον πληροφόρησε για την πρόθεση κατάσχεσης των εγγυητικών.

Τελικά τερματίστηκε το συμβόλαιο και κατασχέθηκαν το Φεβρουάριο 2008 οι ακόλουθες εγγυητικές:

- (i) Εγγυητική προκαταβολής ύψους 5.655.113 αμερικανικών δολαρίων, για το ποσό που είχε δοθεί ως προκαταβολή, με την υπογραφή του συμβολαίου (30% του ποσού του συμβολαίου).
- (ii) Εγγυητική ύψους 942.519 αμερικανικών δολαρίων (5% του ποσού του συμβολαίου για τις καθυστερήσεις στην παράδοση των ελικοπτέρων).
- (iii) Εγγυητική πιστής εκτέλεσης της σύμβασης ύψους 1.885.038 αμερικανικών δολαρίων (10% του ποσού του συμβολαίου).

Προσφορά αρ.1/2008 για την προμήθεια ενός αεροπλάνου για πυρόσβεση και αεροψεκασμούς Το Τμήμα προκήρυξε το Νοέμβριο 2007 ανοικτό διαγωνισμό με το σύστημα των δύο φακέλων (τεχνικό και οικονομικό), για την προμήθεια ενός αεροπλάνου για πυρόσβεση και αεροψεκασμούς με εκτίμηση δαπάνης £600.000. Ενώ τα έγγραφα του διαγωνισμού αγόρασαν τρεις ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς, τελικά τον Ιανουάριο 2008 υποβλήθηκε μόνο μία προσφορά. Στην έκθεση αξιολόγησης του τεχνικού φακέλου, η οποία υποβλήθηκε το Μάρτιο 2008 στο Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, η επιτροπή αξιολόγησης διαπίστωνε αποκλίσεις της μοναδικής προσφοράς που είχε υποβληθεί, ορισμένες εκ των οποίων είχαν κριθεί ως ουσιώδεις και ορισμένες ως επουσιώδεις - χωρίς να γίνεται σαφής διαχωρισμός μεταξύ των δύο - και ως εκ τούτου εισηγείτο απόρριψη της προσφοράς και ακύρωση του διαγωνισμού, χωρίς να ανοιχθεί ο οικονομικός φάκελος του προσφοροδότη. Το Συμβούλιο Προσφορών, αφού εξέτασε την πιο πάνω έκθεση, αποφάσισε να ζητήσει από την επιτροπή αξιολόγησης όπως καθορίσει και αιτιολογήσει σαφώς τις ουσιώδεις και επουσιώδεις αποκλίσεις της μοναδικής προσφοράς, και επίσης να αναφέρει τις επιπτώσεις από ενδεχόμενη ακύρωση του διαγωνισμού. Η επιτροπή αξιολόγησης υπέβαλε συμπληρωματική έκθεση, στην οποία καθόριζε τις ουσιώδεις – κατά την άποψη της – αποκλίσεις της προσφοράς και εισηγείτο εκ νέου απόρριψή της και ακύρωση του διαγωνισμού. Όσον αφορά τις επιπτώσεις από την ακύρωση του διαγωνισμού, κατά τη συζήτηση του θέματος στο Συμβούλιο Προσφορών, ο εκπρόσωπος του Τμήματος ανέφερε ότι, σε περίπτωση που η προσφορά επαναπροκηρυχθεί, θα χαθεί η επόμενη καλοκαιρινή περίοδος του 2009, κατά την οποία θα προσπαθήσουν να καλύψουν τις ανάγκες τους ενοικιάζοντας ελικόπτερα και χρησιμοποιώντας το υφιστάμενο αεροπλάνο. Τελικά, τον Απρίλιο 2008 το Συμβούλιο Προσφορών αποφάσισε την ακύρωση του διαγωνισμού.

Το Τμήμα προχώρησε τον Μάιο 2008 σε επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού, από τη μελέτη των εγγράφων του οποίου διαπιστώθηκαν από την Υπηρεσία μου ορισμένες τροποποιήσεις σε σχέση με τα έγγραφα του διαγωνισμού που είχε ακυρωθεί, πέραν των τροποποιήσεων που ήταν αναγκαίες λαμβάνοντας υπόψη τις αποκλίσεις της μοναδικής προσφοράς που είχε υποβληθεί στον ακυρωθέντα διαγωνισμό. Υποβλήθηκε και πάλι μία προσφορά από τον ίδιο προσφοροδότη, ενώ

άλλοι δύο προσφοροδότες που είχαν αγοράσει έγγραφα του διαγωνισμού και υπέβαλαν συγκεκριμένες εισηγήσεις για τροποποίηση ορισμένων προνοιών τους ώστε να μπορέσουν να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό, δεν υπέβαλαν προσφορά. Από τη μελέτη των εισηγήσεων των δύο πιο πάνω προσφοροδοτών διαπιστώθηκε ότι οι ουσιαστικότερες από αυτές δεν είχαν γίνει αποδεκτές από το Τμήμα (αύξηση του χρονικού διαστήματος παράδοσης του αεροπλάνου από 9 σε 14 μήνες, μείωση του ωφέλιμου βάρους νερού).

Ενόψει των πιο πάνω, η Υπηρεσία μου διατύπωσε στο Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, στο οποίο είχε υποβληθεί η έκθεση αξιολόγησης του Τεχνικού Φακέλου της προσφοράς (με εισήγηση της επιτροπής αξιολόγησης για άνοιγμα του οικονομικού φακέλου), σοβαρές επιφυλάξεις για τη δυνατότητα ευρύτητας συμμετοχής που παρείχαν οι όροι του διαγωνισμού. Ιδιαίτερα, ο χρόνος παράδοσης, ο οποίος εξαρτάται κατά μεγάλο ποσοστό από το χρόνο παράδοσης που καθορίζεται από τους κατασκευαστές των μηχανών τέτοιων αεροσκαφών. Σημειώνεται ότι ο αριθμός των κατασκευαστών τέτοιων μηχανών είναι περιορισμένος και όπως δήλωσε ο προσφοροδότης που δεν υπέβαλε προσφορά, ο χρόνος παράδοσης των 9 μηνών δεν είναι εφικτός. Συνεπώς προκύπτουν σοβαρά ερωτηματικά κατά πόσο και ο μοναδικός προσφοροδότης θα μπορέσει να παραδώσει το αεροπλάνο σε 9 μήνες, παρ' όλον ότι δήλωσε συμμόρφωση, εφ' όσον ο κατασκευαστής των μηχανών του αεροπλάνου που προσέφερε είναι ο ίδιος.

4.14 ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Μέρος Α

Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΣΑΑ) 2004-2006. Το Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΣΑΑ) για την περίοδο 2004 – 2006, το οποίο εγκρίθηκε με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ημερ. 6.7.2004, αφορά σε συνολικές δαπάνες υλοποίησης, περιλαμβανομένων και των εγκεκριμένων Κρατικών ενισχύσεων, ύψους €158,3 εκ., με ανώτατο όριο επιχορήγησης από το ΕΓΤΠΕ –Τμήμα Εγγυήσεων, τα €74,8 εκ. Σύμφωνα με την υπό αναφορά απόφαση, η τελευταία ημερομηνία ανάληψης πληρωμών από το ΕΓΤΠΕ – Τμήμα Εγγυήσεων είναι η 31.12.2008. Το Τμήμα έχει οριστεί ως η Διαχειριστική Αρχή του Σχεδίου, ενώ παράλληλα ενεργεί ως ανάδοχος του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών (ΟΑΠ) για 15 μέτρα του Σχεδίου. Στα πλαίσια αυτά, διεκπεραιώνει τις αιτήσεις για τα μέτρα που του έχουν ανατεθεί μέχρι το στάδιο έγκρισης της πληρωμής και στη συνέχεια αποστέλλει όλα τα σχετικά στοιχεία στον ΟΑΠ, ο οποίος, βάσει των Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διενεργεί όλες τις πληρωμές προς τους δικαιούχους. Σημειώνεται ότι, βάσει των προνοιών του Σχεδίου, το Τμήμα είναι επίσης ο μόνος δικαιούχος για πέντε μέτρα του Σχεδίου.

Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΑΠ, μέχρι την 31.12.2007 διενεργήθηκαν, στα πλαίσια του Σχεδίου, πληρωμές σε δικαιούχους, συνολικού ύψους €121,3 εκ., εκ των οποίων τα €54,7 εκ. αφορούσαν συνεισφορά του ΕΓΤΠΕ – Τμήματος Εγγυήσεων και έχουν ήδη εκταμιευθεί. Όπως προκύπτει, το ποσοστό εκταμίευσης των Ευρωπαϊκών Κονδυλίων στα πλαίσια του Σχεδίου ανήλθε, μέχρι την 31.12.2007, σε περίπου 73%.

Επισημάνει ότι, με βάση τον χρηματοοικονομικό προγραμματισμό του Τμήματος, διαπιστώθηκε, κατά το 2007, ότι για την υλοποίηση και ικανοποίηση των δεσμεύσεων του Σχεδίου απαιτούνταν επιπρόσθετες πιστώσεις ύψους £45,42 εκ., και βάσει σχετικής πρότασης που υποβλήθηκε, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε, στις 19.6.2007, την αύξηση του συνόλου των πιστώσεων του Σχεδίου κατά £13,06 εκ. Παράλληλα, ενέκρινε τη μεταφορά, υπό τη μορφή ανειλημμένων πιστώσεων, από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2007 – 2013 στο ΣΑΑ 2004 -2006, ποσού ύψους £32,36 εκ. και την ενίσχυση του ΠΑΑ 2007 -2013 με ισόποσους εθνικούς πόρους. Επιπρόσθετα, το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφασή του ημερ. 4.10.2007, ενέκρινε τη μεταφορά επιπλέον ποσού ύψους £10 εκ., υπό τη μορφή ανειλημμένων δεσμεύσεων, από το ΠΑΑ 2007 – 2013 στο Σχέδιο ΣΑΑ 2004 – 2006, το οποίο όμως δεν θα αντισταθμιστεί με ισόποσους εθνικούς

πόρους. Ως αποτέλεσμα, το ποσό αυτό θα επιβαρύνει αποκλειστικά το ΠΑΑ 2007-2013 και θα μειώσει τις διαθέσιμες συγχρηματοδοτούμενες πιστώσεις κατά £10 εκ. Επίσημα ότι, στην υπό αναφορά απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου καταγράφηκε, προφανώς εκ παραδρομής, ότι εγκρίθηκε η μεταφορά ποσού ύψους £10 εκ., υπό μορφή ανειλημμένων δεσμεύσεων, από το Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2004-2006, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013. Στα πλαίσια έγκρισης του ΠΑΑ 2007 – 2013, οι πιο πάνω μεταφορές έχουν κοινοποιηθεί και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω, οι συνολικές πιστώσεις που διατέθηκαν για το ΣΑΑ 2004 - 2006 αυξήθηκαν, βάσει των πιο πάνω αποφάσεων, κατά £55,42 εκ., ή ποσοστό περίπου 55% σε σχέση με τις αρχικές πιστώσεις που είχε αποφασιστεί να διατεθούν κατά την προκήρυξη του Σχεδίου, γεγονός που, κατά την άποψή μου, συνιστά σημαντική αλλαγή στην πολιτική για στήριξη της γεωργίας, και ζητήσα όπως ενημερωθώ για τους λόγους για τους οποίους κατέστη αναγκαία η αύξηση αυτή.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι η αύξηση των συνολικών πιστώσεων που διατέθηκαν για το ΣΑΑ 2004-2006 οφείλεται στο ότι (α) οι ανάγκες για εκσυγχρονισμό των γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων ήταν μεγάλες αφού τα αντίστοιχα σχέδια στήριξης των επενδύσεων που εφαρμόζονταν πριν την ένταξη είχαν τερματιστεί από το 2003, (β) μετά την ετοιμασία και έγκριση του ΣΑΑ, δημιουργήθηκαν νέα δεδομένα και νέες ανάγκες σε διάφορους επιμέρους τομείς της αγροτικής οικονομίας, οι οποίες απαιτούσαν επιπρόσθετες επενδύσεις, (γ) η στοχοθέτηση του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης δεν έχει επηρεαστεί, και (δ) το ενδιαφέρον του αγροτικού κόσμου ήταν υψηλότερο από αυτό που αναμενόταν λόγω της εύκολης προσαρμογής του αγροτικού κόσμου στις διαδικασίες συμμετοχής στα διάφορα μέτρα του ΣΑΑ και στην ευρεία δημοσιότητα και ενημέρωση για τις ευκαιρίες που παρουσιάζονταν.

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 – 2013. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με απόφασή της ημερ. 23.11.2007, ενέκρινε το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης για την περίοδο από 1.1.2007 έως 31.12.2013, με σύνολο δαπανών εφαρμογής του, περιλαμβανομένων των εγκεκριμένων κρατικών ενισχύσεων, ύψους €380,3 εκ. Η μέγιστη συνεισφορά του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης καθορίζεται στα €162,5 εκ., και η τελευταία ημερομηνία καταβολής πληρωμών ορίζεται η 31.12.2015. Τα εγκεκριμένα ποσά μειώθηκαν κατά £10 εκ., όπως αναφέρεται στην πιο πάνω παράγραφο της Έκθεσής μου.

Καυστέρηση στην εξέταση αιτήσεων του ΣΑΑ 2004-2006 από τον Τομέα Εξουσιοδότησης Πληρωμών. Ο Τομέας Εξουσιοδότησης Πληρωμών (ΤΕΠ) του Τμήματος έχει συσταθεί στα πλαίσια οργάνωσης των εργασιών διαχείρισης μέτρων του ΣΑΑ 2004 -2006 για τα οποία, όπως αναφέρεται και πιο πάνω, το Τμήμα έχει οριστεί ως ανάδοχος του ΟΑΠ. Από δειγματοληπτικό έλεγχο σε αιτήσεις που αφορούν τη Δράση 2.1.δ (ενίσχυση επενδύσεων στον τομέα της αιγοπροβατοτροφίας ειδικά για ικανοποίηση των προτύπων υγιεινής γάλακτος) και του Καθεστώτος 2.2.2 (ανάπτυξη της βιολογικής παραγωγής γεωργικών προϊόντων) του Σχεδίου διαπίστωσα σημαντικές καθυστερήσεις στη διεκπεραίωση της εξέτασης και έγκρισής τους. Οι μεγαλύτερες καθυστερήσεις παρατηρήθηκαν μεταξύ της ημερομηνίας παραλαβής των αιτήσεων από τα Επαρχιακά Γραφεία μέχρι την αποδοχή και διαβίβασή τους στον ΤΕΠ (με συνολικό μέσο όρο 94 μέρες για το Καθεστώς 2.2.2 και 101 μέρες για τη Δράση 2.1.δ), στην καταχώριση των αιτήσεων, μετά την παραλαβή τους από τον ΤΕΠ, στο μηχανογραφημένο σύστημα (με μέσο όρο 108 μέρες για το Καθεστώς 2.2.2 και 59 μέρες για τη Δράση 2.1.δ), και στη διενέργεια διοικητικών ελέγχων από τη μονάδα εφαρμογής (με μέσο όρο 281 μέρες για το Καθεστώς 2.2.2 και 40 μέρες για τη Δράση 2.1.δ). Τέλος, παρατήρησα αρκετές περιπτώσεις όπου οι διοικητικοί έλεγχοι που διενεργήθηκαν από τη μονάδα εφαρμογής επαληθεύτηκαν μετά την πάροδο αρκετών μηνών (με μέσο όρο 178 μέρες για τη Δράση 2.1.δ και 42 μέρες για το Καθεστώς 2.2.2), με αποτέλεσμα την καθυστέρηση της πληρωμής των δικαιούχων.

Σε σχέση με τη Δράση 2.1.δ, περαιτέρω καθυστέρηση παρουσιάστηκε επίσης στη διαδικασία προκαταρκτικής έγκρισης των αιτήσεων, μετά τη διενέργεια διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων, με μέσο όρο 125 μέρες, καθώς και στην αποστολή αιτημάτων πληρωμής στον ΟΑΠ, μετά την πιστοποίηση διενέργειας ελέγχου από το Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, με μέσο όρο 79 μέρες.

Επισημάνω επίσης ότι, κατά την ημερομηνία του ελέγχου της Υπηρεσίας μου, πέραν του 70% από το δείγμα των αιτήσεων του Καθεστώτος 2.2.2 που εξετάστηκε, δεν είχαν ακόμα προωθηθεί για τελική έγκριση από τον ΟΑΠ, παρά το γεγονός ότι είχε ήδη παρέλθει περίοδος πέραν των δύο ετών από την ημερομηνία υποβολής τους.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι οι καθυστερήσεις στην εξέταση των αιτήσεων οφείλονται στο ότι (α) κατά τον έλεγχο των αιτήσεων παρουσιάστηκαν ελλείψεις και ανάγκη για διευκρινίσεις σε απαιτούμενα δικαιολογητικά τα οποία έπρεπε να προσκομίσουν οι αιτητές, (β) μετά την παραλαβή των αιτήσεων από τον Τομέα Εξουσιοδότησης Πληρωμών υπήρξε καθυστέρηση στην καταχώριση των αιτήσεων καθώς το πρόγραμμα μηχανογράφησης δεν ήταν έτοιμο, (γ) ειδικά για το Καθεστώς 2.2.2, η καθυστέρηση στην προκαταρκτική έγκριση οφείλεται στην ανάγκη εκτέλεσης διασταυρούμενων ελέγχων που έπρεπε να γίνουν με τα διάφορα σχετικά μητρώα, ενώ πρόβλημα δημιουργήθηκε και λόγω των ανεντόπιστων τεμαχίων, που αφορούσαν 1 000 από τα 1 900 αιτούμενα τεμάχια, με αποτέλεσμα να απορρίπτεται μεγάλος αριθμός αιτητών του Καθεστώτος (δ) για τη Δράση 2.1.δ για να γίνει η τελική πληρωμή έπρεπε μετά την ολοκλήρωση των επενδύσεων να επισυναφθεί σχετικό πιστοποιητικό από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες για την τήρηση του προτύπου μετά από τέσσερις δειγματοληψίες γάλακτος που καλύπτουν περίοδο τουλάχιστον δύο μηνών, και (ε) το Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης εφαρμόζονταν για πρώτη φορά και υπήρχαν σημεία τα οποία χρειαζόνταν διευκρινίσεις.

Κλάδος Εργαστηριακών Αναλύσεων - Τομέας Ελέγχου Ζωοτροφών

(α) Εργαστήριο Ελέγχου Ποιότητας Ζωοτροφών. Σύμφωνα με το άρθρο 12(2) του Κανονισμού (ΕΚ) 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και καλή διαβίωση των ζώων, τα εργαστήρια τα οποία ορίζει η Αρμόδια Αρχή για την ανάλυση των δειγμάτων που λαμβάνονται κατά τη διενέργεια των επίσημων ελέγχων πρέπει να λειτουργούν, αξιολογούνται και διαπιστεύονται βάσει καθορισμένων ευρωπαϊκών προτύπων. Παρατήρησα ότι το εργαστήριο ελέγχου ποιότητας ζωοτροφών του Τμήματος δεν έχει εξασφαλίσει ακόμα την κατάλληλη διαπίστευση, ενώ βάσει του Κανονισμού 2076/2005, η προθεσμία για διαπίστευση του εργαστηρίου σύμφωνα με τα καθορισμένα πρότυπα, λήγει στις 31.12.2009.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι το εργαστήριο έχει ήδη αρχίσει τις εργασίες για την εφαρμογή Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας με βάση το Πρότυπο ISO17025 και στα πλαίσια αυτά έχουν ετοιμαστεί σχετικά έντυπα καθώς και το μεγαλύτερο μέρος του εγχειριδίου ποιότητας. Ταυτόχρονα έχουν γίνει απαραίτητες ενέργειες για εξασφάλιση του εξοπλισμού ασφαλείας, ενώ έχει επίσης εγκατασταθεί σύστημα ελεγχόμενης πρόσβασης στους χώρους του εργαστηρίου. Πέραν των πιο πάνω, το προσωπικό του εργαστηρίου έχει τύχει εκπαίδευσης, ωστόσο, το νέο πρόγραμμα ελέγχου των αφλατοξινών σε συνδυασμό με την έλλειψη προσωπικού έχει επηρεάσει δυσμενώς την πορεία εφαρμογής του Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας με βάση το Πρότυπο ISO17025 αφού κάθε εργασία που το αφορά έχει ανασταλεί.

(β) Διενέργεια Ελέγχων. Σύμφωνα με την ισχύουσα διαδικασία, κατά την άφιξη φορτίων ζωοτροφών από τρίτες χώρες, λειτουργοί του Τμήματος Γεωργίας λαμβάνουν δείγμα από το φορτίο το οποίο υποβάλλεται σε αναλύσεις για να διαπιστωθεί αν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του φορτίου πληρούν τις σχετικές προδιαγραφές για είσοδο στη Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, η έκδοση θετικών αποτελεσμάτων δεν αποτελεί προϋπόθεση για να επιτραπεί ο εκτελωνισμός του φορτίου καθώς αυτός διενεργείται βάσει της άδειας εισαγωγής που εκδίδεται από το Τμήμα μετά από έλεγχο των εγγράφων εισαγωγής που υποβάλλονται από τον εισαγωγέα πριν από την άφιξη του φορτίου. Η διαδικασία αυτή δεν αποκλείει, κατά

την άποψή μου, το ενδεχόμενο διοχέτευσης, στην αγορά, ζωοτροφών που δεν πληρούν τις ποιοτικές προϋποθέσεις για εισαγωγή στην Κοινότητα, με αντίστοιχες συνέπειες στη δημόσια υγεία, αφού σε αρκετές περιπτώσεις, φορτία σιτηρών που προορίζονται για ζωοτροφές πωλούνται απευθείας από το πλοίο στους καταναλωτές, πριν την ολοκλήρωση των εργαστηριακών αναλύσεων επί των δειγμάτων του φορτίου.

Εισηγήθηκα όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο δέσμευσης των φορτίων που εισάγονται από τρίτες χώρες, στις αποθήκες του εισαγωγέα, μέχρι την έκδοση των αποτελεσμάτων των σχετικών εργαστηριακών αναλύσεων, ώστε να διασφαλίζεται ότι το φορτίο θα αποδεσμεύεται μόνο εφόσον, βάσει των αποτελεσμάτων εργαστηριακών αναλύσεων, η ποιότητά του ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι η υιοθέτηση αυτής της εισήγησης συνεπάγεται μεγάλη αύξηση στις τιμές των ζωοτροφών και θα έχει μεγάλο αντίκτυπο στην κτηνοτροφία και για το λόγο αυτό το Τμήμα εισηγείται όπως δεσμεύονται μόνο ζωοτροφές «ψηλού κινδύνου» ή όταν λαμβάνονται πληροφορίες μέσω του Συστήματος Ταχείας Προειδοποίησης (RASFF) αφού σύμφωνα με το άρθρο 17 του Κανονισμού 882/2004 τα μέτρα που λαμβάνονται για οργάνωση των επίσημων ελέγχων πρέπει να σχεδιάζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να αποφεύγεται η περιττή διακοπή του εμπορίου.

Μετά από εντοπισμό, από τον Οργανισμό Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας, αφλατοξίνων σε γάλα πέραν των επιτρεπτών ορίων τον περασμένο Μάιο, ο Υπουργός Γεωργίας διόρισε ερευνώντα λειτουργό για τη διεξαγωγή διοικητικής έρευνας με σκοπό να διερευνηθεί κατά πόσο ακολουθήθηκαν οι προβλεπόμενοι έλεγχοι και διαδικασίες για την εισαγωγή ζωοτροφών και ζήτησα όπως ενημερωθώ αναφορικά με το πόρισμα της σχετικής έκθεσης. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι, σύμφωνα με τη σχετική έκθεση, εντοπίζονται ευθύνες ορισμένων λειτουργών του Τμήματος για μη ορθή εφαρμογή των προνοιών του Νόμου, οι οποίοι όμως, όπως αναφέρεται, ενήργησαν με καλή πίστη. Ευθύνες εντοπίστηκαν επίσης στους εισαγωγείς και μύλους επεξεργασίας ζωοτροφών ως προς τη μη εφαρμογή του Νόμου. Διαπιστώθηκαν επίσης κενά και υποβλήθηκαν εισηγήσεις για λήψη μέτρων βελτίωσης του όλου συστήματος. Η έκθεση στάλθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα ο οποίος αναφέρει ότι τα πειθαρχικά παραπτώματα που προκύπτουν εκ πρώτης όψεως από τη διοικητική έρευνα μπορούν να εκδικαστούν συνοπτικά βάσει των διατάξεων του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, αν όμως κρίνεται ότι αυτά είναι σοβαρά, τότε θα πρέπει να οριστεί ερευνών λειτουργός. Βάσει των πιο πάνω, το Υπουργικό Συμβούλιο διόρισε στις 17.10.2008, το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων ως ερευνώντα λειτουργό ενώ όσον αφορά στις τυχόν ευθύνες των εισαγωγέων ζωοτροφών, ο Γενικός Εισαγγελέας έδωσε οδηγίες στην Αστυνομία για διενέργεια των αναγκαίων ανακρίσεων για διαπίστωση του ενδεχόμενου διάπραξης ποινικών αδικημάτων.

Συντελεστές κεφαλικής επιδότησης αιγοπροβάτων. Οι συντελεστές επιδότησης αιγοπροβάτων ανά κεφαλή μειώνονται κλιμακωτά ανάλογα με τον συνολικό αριθμό ζώων κάθε εκμετάλλευσης. Κατά τον έλεγχο που διενήργησε η Υπηρεσία μου στον ΟΑΠ παρατηρήθηκε μεμονωμένη περίπτωση όπου υποβλήθηκαν αιτήσεις από μέλη της ίδιας οικογένειας για τρεις ξεχωριστές εκμεταλλεύσεις οι οποίες βρίσκονταν στον ίδιο χώρο, με αποτέλεσμα η οικογένεια να επωφεληθεί στο τριπλάσιο τους αρχικούς συντελεστές επιδότησης που είναι πιο ψηλοί από τους επόμενους. Λόγω του ότι στη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου δεν γίνεται αναφορά για επιδότηση ανά οικογένεια αλλά για νόμιμη εκμετάλλευση, εισηγήθηκα όπως καθοριστούν κριτήρια για τις περιπτώσεις όπου θα γίνεται αποδεκτή αίτηση είτε από συζύγους, είτε από οικογενειακούς συνεταιρισμούς για δύο ή περισσότερες ξεχωριστές εκμεταλλεύσεις (π.χ. οι εκμεταλλεύσεις να μη βρίσκονται στον ίδιο χώρο ή περιοχή).

Ενοποιημένο Σχέδιο Ανάπτυξης της Κτηνοτροφίας. Το Ενοποιημένο Σχέδιο για την Ανάπτυξη της Κτηνοτροφίας, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του αρ.41.463 ημερ. 12.8.1994, υλοποιήθηκε κατά στάδια σε μια περίοδο δέκα χρόνων και τερματίστηκε στις 30.4.2004, με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Σχέδιο

εξυπηρετούσε δύο πτυχές της κτηνοτροφικής πολιτικής, την αναπτυξιακή και τη χωροταξική.

Η χωροταξική πτυχή του Σχεδίου περιλήφθηκε αρχικά στο μέτρο 2.5 του ΣΑΑ 2004-2006 και στη συνέχεια στο μέτρο 1.7 (Χωροταξική Κτηνοτροφική Ανάπτυξη) του ΠΑΑ 2007-2013. Το μέτρο αυτό έχει ως στόχο την ορθολογική χωροταξική ανάπτυξη της κτηνοτροφίας, την προστασία του περιβάλλοντος από οχληρές κτηνοτροφικές δραστηριότητες και την κατασκευή βασικών έργων υποδομής για την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας. Μέσα στα πλαίσια εφαρμογής του πιο πάνω μέτρου, το Τμήμα, ως ο μόνος δικαιούχος, δαπάνησε κατά το 2007 ποσό £176.001 για τη δημιουργία νέων και την αναβάθμιση υφιστάμενων κτηνοτροφικών περιοχών.

Το μέρος του Σχεδίου που αφορούσε στην αποζημίωση για κατεδάφιση/μετακίνηση οχληρών υποστατικών δεν συμπεριλήφθηκε ως νέο μέτρο στο ΣΑΑ, επειδή ο σκοπός του δεν ήταν συμβατός με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, έγινε όμως αποδεκτή η συμπερίληψη σ' αυτό ειδικής πρόνοιας για τη δυνατότητα παροχής κρατικής ενίσχυσης για κατεδάφιση υποστατικών, αφού αυτό εξυπηρετεί τους ευρύτερους στόχους της Κοινωνικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με βάση τα πιο πάνω, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε με την απόφασή του αρ. 62.945, ημερ. 5.12.2005, κατόπιν έγκρισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη συνέχιση του υφιστάμενου Σχεδίου μετακίνησης οχληρών υποστατικών μέχρι τις 30.4.2007, με στόχο την διεκπεραίωση των εκκρεμοτήτων από τις αιτήσεις οι οποίες υποβλήθηκαν πριν το Μάιο του 2004, και την κάλυψη της δαπάνης κατεδάφισης/μετακίνησης επιπρόσθετου αριθμού υποστατικών. Για σκοπούς εφαρμογής του Σχεδίου, το οποίο λειτούργησε σε καθαρά εθελοντική βάση και κάλυπτε την παρούσα αξία των νόμιμων και παράνομων υποστατικών, σε ποσοστά που καθορίζονταν στο Σχέδιο (100% των νόμιμων και 25% των παράνομων), καταβλήθηκαν, κατά τη διάρκεια του έτους, αποζημιώσεις ύψους £575.855 σε 10 κτηνοτρόφους (ολικό ποσό £1.038.254 σε 36 κτηνοτρόφους για τα έτη 2005 -2007).

Με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 6 του Κανονισμού 1857/2006 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αναφορικά με τις επιτρεπόμενες κρατικές ενισχύσεις προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα παραγωγής γεωργικών προϊόντων χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, με την απόφασή του αρ. Ε.Ε.Κ.Ε. 25.06.002.260 (659.2.1.23.1.1.12), ημερ. 18.1.2007, ενέκρινε νέο Σχέδιο για την κατεδάφιση, με σκοπό τη μετεγκατάσταση, οχληρών κτηνοτροφικών υποστατικών. Για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος, των επιφανειακών και υπόγειων υδροφορέων αλλά και λόγω του ότι εξυπηρετούνται ευρύτεροι στόχοι της Κοινωνικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφασή του αρ. 65.713, ημερ. 19.6.2007, ενέκρινε το πιο πάνω Σχέδιο, το οποίο θα ισχύει για τα επόμενα έξι χρόνια (2008-2013) και θα χρηματοδοτείται από κρατικούς πόρους. Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων κοινοποίησε το Σχέδιο στις αρμόδιες αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ως ημερομηνία εφαρμογής του καθορίστηκε η 21.1.2008. Για την υλοποίησή του περιλήφθηκε πρόνοια ύψους €854.300 στον Προϋπολογισμό του 2008.

Κτηνοτροφικές Περιοχές.

(α) Σκοπός του Σχεδίου, το οποίο άρχισε την λειτουργία του το 1976, είναι η ενθάρρυνση μετακίνησης κτηνοτροφικών μονάδων σε κατάλληλα επιλεγμένες περιοχές, για λόγους δημόσιας υγείας και για αποφυγή της οχληρίας που προκαλούν σε κατοικημένες περιοχές. Οι δαπάνες για τα έργα υποδομής στις 60 κτηνοτροφικές περιοχές, 20 από τις οποίες δημιουργήθηκαν και τυγχάνουν διαχείρισης από την Υπηρεσία Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών, οι οποίες αριθμούν συνολικά 1 818 κτηνοτροφικά οικόπεδα, ανήλθαν, σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρούνται στο Τμήμα, σε περίπου £5,38 εκ., εκ των οποίων περίπου £192.500 χρηματοδοτήθηκαν από κονδύλι της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών.

Στις 31.12.2007 ήταν παραχωρημένα 1 624 οικόπεδα ή ποσοστό 89,33% του συνόλου των κτηνοτροφικών οικοπέδων. Από αυτά, 1 064 βρίσκονται υπό τη διαχείριση του Τμήματος Γεωργίας ενώ τα υπόλοιπα 560 οικόπεδα διαχειρίζεται η Υπηρεσία Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών.

Τα ανεισπρακτα ενοίκια κτηνοτροφικών οικοπέδων ανέρχονταν, στις 31.12.2007, σε £12.431 (£14.756 για το 2006), ποσό που θεωρείται αρκετά ψηλό, αν ληφθεί υπόψη ότι το ετήσιο ενοίκιο των κτηνοτροφικών οικοπέδων κυμαίνεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι έχει κινήσει τη διαδικασία για άμεση είσπραξη των καθυστερημένων ενοικίων και για τη λήψη διαφόρων μέτρων για την όσο το δυνατό καλύτερη αξιοποίηση/διάθεση όλων των κτηνοτροφικών οικοπέδων ενώ για όσους δεν έχουν συμμορφωθεί, τροχοδρομήθηκε η διαδικασία λήψης δικαστικών μέτρων εναντίον τους.

Επειδή το ενοίκιο των κτηνοτροφικών οικοπέδων καθοριζόταν διαχρονικά με αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου σε επίπεδο που προφανώς περιείχε το στοιχείο κρατικής ενίσχυσης, το Σχέδιο είχε κοινοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως υφιστάμενη, προενταξιακά, κρατική ενίσχυση και γι' αυτό μπορούσε να συνεχιστεί μέχρι τις 30.4.2007. Μετά την ημερομηνία αυτή, θα έπρεπε να καθοριστεί, για όλες τις νέες συμβάσεις, καθώς και για όσες ανανεώνονται, νέο σύνθετο (πάγιο+πρόσθετο) ενοίκιο.

Το Μάιο του 2007 υποβλήθηκε πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο σχετικά με τον καθορισμό νέων ενοικίων για κτηνοτροφικά οικόπεδα, η οποία, ωστόσο, αποσύρθηκε κατόπιν εισήγησης του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Ως εκ τούτου το θέμα καθορισμού του νέου ενοικίου ακόμα εκκρεμούσε μέχρι την 30.7.2008, γεγονός που καθιστούσε το όλο Σχέδιο ασύμβατο με τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι, όσον αφορά στο ύψος ενοικίου σε κτηνοτροφικές περιοχές, το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφασή του ημερ. 30.7.2008, καθόρισε το νέο ύψος ενοικίου το οποίο βασίζεται στο αγοραίο ετήσιο ενοίκιο και δεν εμπεριέχει κρατική ενίσχυση. Επίσης, ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, με επιστολή του ημερ. 11.8.2008 δίδει εμπεριστατωμένη γνώμη για τον τρόπο χειρισμού των υφιστάμενων και νέων συμβάσεων μίσθωσης κτηνοτροφικών οικοπέδων σε κτηνοτροφικές περιοχές και το Τμήμα Γεωργίας, έχει ήδη τροχοδρομήσει τις κατάλληλες ενέργειες για εφαρμογή των προνοιών της πιο πάνω απόφασης και γνώμης του Εφόρου.

(β) Σύμφωνα με τον περί της Ίδρυσης Κτηνοτροφικών Συνδέσμων και Εγκατάστασης Κτηνοτροφικών Περιοχών Νόμο (Ν.57(Ι) του 1994), προϋπόθεση για την εγκατάσταση κτηνοτροφικών περιοχών είναι η προηγούμενη σύσταση κτηνοτροφικού συνδέσμου. Παρατήρησα ότι, παρόλο που έχουν δημιουργηθεί, μέχρι το τέλος του 2006, 60 κτηνοτροφικές περιοχές, δεν έχουν συσταθεί κτηνοτροφικοί σύνδεσμοι από την ημερομηνία ψήφισης του υπό αναφορά Νόμου, λόγω της έλλειψης ενδιαφέροντος από μέρους των κτηνοτρόφων. Το κενό του Νόμου που δημιουργείται ρυθμίστηκε από το Τμήμα στους σχετικούς Κανονισμούς περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (μίσθωση μέσα σε κτηνοτροφικές περιοχές) του 2006 (ΚΔΠ 171/2006).

Λαμβάνοντας υπόψη ότι μέχρι σήμερα δεν συστάθηκε κανένας κτηνοτροφικός σύνδεσμος βάσει των προνοιών της υπό αναφορά νομοθεσίας, ζήτησα όπως ενημερωθώ για τα μέτρα που το Τμήμα προτίθεται να λάβει για πλήρη εφαρμογή του Νόμου και αν, κατά την άποψή του, ορισμένες από τις πρόνοιες του Νόμου δεν μπορούν να εφαρμοστούν, εισηγήθηκα όπως αυτός τύχει επανεξέτασης και αν θεωρηθεί απαραίτητο, αναθεώρησης.

Επιδότηση αγροτικού ρεύματος. Ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999 (Ν. 143(Ι)/99) προνοεί για την κεφαλαιουχική συνεισφορά της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) σε οικιακούς και άλλους αιτητές σε αγροτικές περιοχές. Σύμφωνα με το άρθρο 4(β)(i) του πιο πάνω Νόμου οι αιτητές για κτηνοτροφικούς ή γεωργικούς ή ιχθυοτροφικούς σκοπούς πρέπει να προσκομίσουν πιστοποίηση του αρμόδιου Τμήματος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ότι θεωρούνται δικαιούχοι με βάση την ισχύουσα αγροτική πολιτική του πιο πάνω Υπουργείου.

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, σε επιστολή του ημερ. 20.9.2006 προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος αναφέρει ότι η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στους δικαιούχους του Σχεδίου Επιδότησης Ηλεκτροδότησης

Εγκαταστάσεων της ΑΗΚ αποτελούσε λειτουργική ενίσχυση η οποία ήταν κατ'αρχήν ασύμβατη με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων εκτός από ελάχιστες εξαιρέσεις που προβλέπονται ρητά στους κανόνες αυτούς. Επιπρόσθετα ο Έφορος σημειώνει ότι καθώς το Σχέδιο δεν κοινοποιήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέχρι τις 31.8.2004, όπως προνοείται από τη Συνθήκη Προσχώρησης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θεωρείται παράνομο και επιβάλλεται η άμεση κατάργησή του.

Με βάση τα πιο πάνω η εφαρμογή του Σχεδίου αναστάλη αναδρομικά από 1.8.2006, ενώ παράλληλα αποφασίστηκε η ετοιμασία νέου Σχεδίου Αγροτικής Πολιτικής της ΑΗΚ για την περίοδο 2008-2013.

Η ετοιμασία νέου Σχεδίου Ηλεκτροδότησης Εγκαταστάσεων με βάση την Αγροτική Πολιτική της ΑΗΚ προωθήθηκε από κοινού από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Το Σχέδιο υποβλήθηκε στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων για έγκριση στις 22.8.2007, ο οποίος με την απόφαση αρ. Ε.Ε.Κ.Ε. 25.06.001.227 (675.2.1.3 / 23.11.12), ημερομηνίας 7.9.2007, ενέκρινε το Σχέδιο ως συμβατό με την κοινοτική νομοθεσία. Η εφαρμογή του νέου Σχεδίου εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 9.7.2008.

Παράλληλα με το νέο Σχέδιο, ετοιμάστηκαν οι περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Τροποποιητικοί Κανονισμοί του 2008, οι οποίοι παρέχουν το κατάλληλο νομικό υπόβαθρο για την εφαρμογή του Σχεδίου, και τέθηκαν σε ισχύ με τη δημοσίευσή τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 18.7.2008.

Η Υπηρεσία μου υπέβαλε το 2006 διάφορες εισηγήσεις με σκοπό την πιο αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας, οι οποίες λήφθηκαν υπόψη στη σύνταξη του νέου Σχεδίου.

Σχέδιο Ρύθμισης Αγροτικών Χρεών. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφασή του αρ. 62.779 ημερ. 21.10.2005, ενέκρινε κατ' αρχή το Σχέδιο Ρύθμισης Αγροτικών Χρεών, το οποίο αποσκοπεί στη ρύθμιση χρεών που είχαν συναφθεί κατά τη μεταπολεμική περίοδο του 1974 μέχρι τις 31.12.1998 και δημιουργήθηκαν από την άσκηση του γεωργοκτηνοτροφικού επαγγέλματος, και εξουσιοδότησε τους Υπουργούς Οικονομικών και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος να το υποβάλουν στα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για διερεύνηση της συμβατότητάς του με το Κοινοτικό Κεκτημένο.

Στις 21.11.2005, η Κυπριακή Δημοκρατία υπέβαλε αίτηση στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο, στις 23.1.2006, εξέδωσε απόφαση σύμφωνα με την οποία θεωρείται συμβατή με την κοινή αγορά η εθνική ενίσχυση, ύψους £23 εκ., που θα καταβάλει η Κυπριακή Δημοκρατία μέσω του Σχεδίου. Η πιο πάνω απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφέρει ότι ο αριθμός των δικαιούχων της προτεινόμενης εθνικής ενίσχυσης υπολογίζεται σε άνω των 15 000 αγροτών.

Στη συνέχεια, το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφασή του αρ.63.705 ημερ. 3.5.2006, ενέκρινε το Σχέδιο Ρύθμισης Αγροτικών Χρεών, το διοικητικό κόστος, το οποίο, σύμφωνα με την πρόταση του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος υπολογίστηκε στις £140.000, και τις ρυθμίσεις για εφαρμογή του, και εξουσιοδότησε τον Υπουργό Οικονομικών να εξεύρει και να διαθέσει τις αναγκαίες για το σκοπό αυτό πιστώσεις.

Το Τμήμα Γεωργίας εξήγγειλε το Σχέδιο στις 19.5.2006 και δημιούργησε τη Μονάδα Σχεδίου Ρύθμισης Αγροτικών Χρεών, η οποία στελεχώθηκε με τα έξι άτομα (δύο γραφείς και τέσσερις λειτουργούς) για τα οποία εξασφαλίστηκαν οι απαιτούμενες εγκρίσεις. Μέχρι τις 17.11.2006, ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων, είχαν υποβληθεί μόνο 1 356 αιτήσεις, ενώ τόσο κατά το 2006 όσο και κατά το 2007 δεν διενεργήθηκε καμιά δαπάνη στα πλαίσια του Σχεδίου αφού δεν είχε ολοκληρωθεί η διαδικασία αξιολόγησης των σχετικών αιτήσεων.

Ενόψει των πιο πάνω, ζήτησα όπως ενημερωθώ αναφορικά με το στάδιο εφαρμογής στο οποίο βρίσκεται το Σχέδιο σήμερα, την αναμενόμενη ημερομηνία ολοκλήρωσής του, το υπολογιζόμενο ποσό

που θα απαιτηθεί για ικανοποίηση των αιτήσεων καθώς και το συνολικό διοικητικό κόστος, λαμβάνοντας υπόψη την παράταση της απασχόλησης των λειτουργών που ασχολούνται με την υλοποίησή του.

Κατοχύρωση Προϊόντων με Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης (ΠΟΠ) και Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη (ΠΓΕ). Ο Κανονισμός 2081/92 του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καθόριζε, μέχρι την αντικατάστασή του από τον Κανονισμό 510/2006, τους κανόνες προστασίας των ονομασιών προέλευσης και των γεωγραφικών ενδείξεων των γεωργικών προϊόντων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση. Σε σχέση με το ίδιο θέμα ίσχυαν, μέχρι την αντικατάστασή τους από τον περί της Προστασίας των Ονομασιών Προέλευσης και των Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων ή Τροφίμων Νόμο του 2006 (Ν. 139(Ι)/2006), οι περί Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων Νόμοι του 2002 μέχρι 2004 (Ν. 7(Ι)/2002).

Βάσει του άρθρου 4 του Νόμου 7(Ι)/2002 που ίσχυε τότε, ο Σύνδεσμος Τυροκόμων Κύπρου υπέβαλε, στις 11.5.2004, αίτηση για κατοχύρωση της ονομασίας «Χαλλούμι». Η αίτηση στάλθηκε στο Γραφείο του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη στις 28.6.2005 για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, πριν την προώθησή της στην αρμόδια Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ο Γενικός Εισαγγελέας υπέδειξε την ανάγκη τροποποίησης της εθνικής νομοθεσίας έτσι ώστε να καθοριστεί Αρμόδια Αρχή πριν από την προώθηση αιτήσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στο μεταξύ, λόγω αντικατάστασης του Κανονισμού 2081/92 από τον 510/2006, όπως αναφέρεται και πιο πάνω, κατέστη αναγκαία η τροποποίηση της εθνικής νομοθεσίας και για το λόγο αυτό τέθηκε σε ισχύ, στις 3.11.2006, ο Νόμος 139(Ι)/2006. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Νόμου, καθιερύθηκε Συμβουλευτική Επιτροπή, με αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων, την εξέταση των αιτήσεων σε εθνικό επίπεδο και η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 39 του ίδιου Νόμου, θα εξέταζε οποιεσδήποτε εκκρεμούσες αιτήσεις είχαν υποβληθεί βάσει του Νόμου 7(Ι)/2002.

Η αίτηση του Συνδέσμου Τυροκόμων Κύπρου, ως εκκρεμούσα, επανεξετάστηκε από τη Συμβουλευτική Επιτροπή η οποία υπέβαλε, στις 25.1.2007, εισήγηση στον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ως Αρμόδια Αρχή, για προώθηση της δημοσίευσης της προδιαγραφής, που περιλαμβανόταν στην αίτηση του Συνδέσμου Τυροκόμων Κύπρου, στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, αφού κρίθηκε ότι αυτή πληρούσε τους όρους της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας. Η εισήγηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής υιοθετήθηκε και στις 2.2.2007 η υπό αναφορά αίτηση δημοσιεύτηκε σύμφωνα με τις διαδικασίες που προνοεί ο Νόμος.

Εντός της καθορισμένης από το Νόμο προθεσμίας του ενός μηνός, υποβλήθηκαν, σε σχέση με την υπό αναφορά αίτηση, πέντε ενστάσεις. Παράλληλα, διαπιστώθηκε, από τη Νομική Υπηρεσία, τυπογραφικό λάθος στη δημοσίευση του Νόμου 139(Ι)/2006, το οποίο διορθώθηκε με σχετική δημοσίευση στις 5.4.2007. Μετά την εξέλιξη αυτή και σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, ολόκληρη η διαδικασία, από τον προκαταρκτικό έλεγχο της αίτησης από την Αρμόδια Αρχή μέχρι την υποβολή ενστάσεων, έπρεπε να επαναληφθεί. Επιπρόσθετα, λόγω της επικείμενης αφυπηρέτησης του Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας, παρουσιάστηκε ανάγκη για αλλαγή στη σύνθεση της Συμβουλευτικής Επιτροπής, γεγονός που προκάλεσε πρόσθετη καθυστέρηση. Ως αποτέλεσμα, παρόλο που έχουν παρέλθει πέραν των τεσσάρων ετών από την αρχική υποβολή της σχετικής αίτησης, η κατοχύρωση της ονομασίας «Χαλλούμι» ως Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης, ακόμα εκκρεμεί.

Πέραν της αίτησης για κατοχύρωση της ονομασίας «Χαλλούμι», έχουν υποβληθεί, από το 2003, άλλες 18 αιτήσεις για ισάριθμες ονομασίες προϊόντων. Από αυτές, μόνο μία, η οποία αφορά την ονομασία «Λουκούμι Γεροσκήπου», έχει εγκριθεί μέχρι στιγμής σε κοινοτικό επίπεδο, πέντε έχουν απορριφθεί κατά την εξέτάσή τους από την Αρμόδια Αρχή, ενώ οι υπόλοιπες 12 εκκρεμούν σε εθνικό επίπεδο.

Καθυστερημένα έσοδα. Τα καθυστερημένα έσοδα στις 31.12.2007, ανέρχονταν σε £1.422.610 σε σύγκριση με £1.198.561 στις 31.12.2006. Σε αυτά περιλαμβάνεται η αξία των σπόρων που πωλούνται στους γεωργούς μέσω της Κεντρικής Συνεργατικής Τράπεζας, η οποία εισπράττεται, με τόκο, στις 30 Ιουνίου του επόμενου έτους, με βάση σχετική συμφωνία, με επιτόκιο κατά 2% χαμηλότερο από το εκάστοτε βασικό επιτόκιο της τράπεζας που ισχύει από 1^η Ιανουαρίου μέχρι 30 Ιουνίου, όταν θα γίνει η πληρωμή. Για το 2007 η εν λόγω αξία ανέρχεται στο £1.354.945.

Τα καθυστερημένα έσοδα περιλαμβάνουν επίσης ποσό £44.579 το οποίο οφείλεται από το 1995 από δυο προσφοροδότες, σχετικά με πώληση γεωργικών προϊόντων. Όπως πληροφορήθηκα, η μία περίπτωση εκδικάστηκε και η Νομική Υπηρεσία μελετά τρόπους για την είσπραξη του οφειλόμενου ποσού, ενώ η άλλη βρίσκεται ενώπιον της ίδιας Υπηρεσίας για τα περαιτέρω.

4.15 ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Συγχρηματοδότηση για την καταπολέμηση ζωικών ασθενειών στην Κύπρο.

(α) Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες υπέβαλαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή προγράμματα καταπολέμησης και πρόληψης για έξι ζωικές ασθένειες για το 2007, με σκοπό την εξασφάλιση συγχρηματοδότησής τους, με προβλεπόμενη συνολική δαπάνη ύψους €5.409.601, εκ των οποίων τα €4.016.400 αφορούσαν στο πρόγραμμα εκρίζωσης της τρομώδους νόσου των αιγοπροβάτων. Από το ποσό αυτό, τα €3 εκ. αφορούσαν στην καταβολή αποζημιώσεων για τη θανάτωση 30 000 ζώων ενώ το υπόλοιπο ποσό των €1.016.400 αφορούσε στο κόστος διεξαγωγής 101 640 αναλύσεων για σκοπούς προσδιορισμού γονότυπου ανθεκτικού στη νόσο.

Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, με απόφασή της ημερ. 30.11.2006, ενέκρινε συνολικό ποσό μέγιστης Κοινοτικής χρηματοδότησης, αναφορικά με δαπάνες που θα διενεργούνταν το 2007, ύψους €2.818.000. Σύμφωνα με το άρθρο 15 της υπό αναφορά απόφασης, ποσό ύψους €2.200.000, αφορούσε στη χρηματοδότηση του προγράμματος εκρίζωσης της τρομώδους νόσου των αιγοπροβάτων. Το ποσοστό της Κοινοτικής χρηματοδότησης για το συγκεκριμένο πρόγραμμα καθορίστηκε στο 50% της δαπάνης, τόσο για την καταβολή αποζημίωσης σε σχέση με προσβεβλημένα ζώα που θανατώνονται και καταστρέφονται, με ανώτατο όριο τα €100 ανά ζώο, όσο και για την ανάλυση για τον προσδιορισμό γονότυπου ανθεκτικού στην τρομώδη νόσο, με ανώτατο όριο τα €10 ανά δοκιμή. Ακολουθώντας, η Επιτροπή με την απόφασή της 2007/851/ΕΚ προχώρησε στην ανακατανομή της κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής στα προγράμματα ορισμένων κρατών μελών, με αποτέλεσμα το συνολικό εγκεκριμένο ποσό για την Κύπρο, να μειωθεί από τα €2.818.000 στα €2.005.000. Σημειώνεται ότι το ποσό για τα προγράμματα εκρίζωσης της τρομώδους νόσου στα πρόβατα μειώθηκε στα €1.280.000. Το συνολικό ποσό, για το οποίο υποβλήθηκε αίτημα χρηματοδότησης, σε σχέση με το πρόγραμμα εκρίζωσης της τρομώδους νόσου, για κατασχέσεις ζώων που έγιναν μέσα στο 2007, καθώς και για αναλύσεις που πληρώθηκαν μέσα στο 2007, ανήλθε σε €898.351. Από το πιο πάνω ποσό, τα €636.285 αφορούσαν στο 50% της δαπάνης για την κατάσχεση 13 848 ζώων και τα €262.066 αφορούσαν στο 50% της δαπάνης για αναλύσεις για γονότυπο.

Όπως προκύπτει, ούτε κατά το 2007 κατέστη δυνατή η εκταμίευση όλων των διαθέσιμων για την Κύπρο Ευρωπαϊκών Κονδυλίων σε σχέση με την καταπολέμηση της τρομώδους νόσου, κυρίως, όπως μου αναφέρθηκε, λόγω του εντοπισμού ζώων οροθετικών στον αφθώδη πυρετό κατά την περίοδο Οκτωβρίου 2007-Φεβρουαρίου 2008 με αποτέλεσμα να μην παρέχεται η ευχέρεια στο προσωπικό να ασχοληθεί, κατά την περίοδο αυτή, με κατασχέσεις ζώων προσβεβλημένων από την τρομώδη νόσο, καθώς και στην απόφαση της Επιτροπής για μείωση, κατά το 2007, του ποσοστού της Κοινοτικής συγχρηματοδότησης για διενέργεια γονοτυπικών αναλύσεων από 100% σε 50%. Όπως αναφέρθηκε και στην Έκθεσή μου για το προηγούμενο έτος, λόγω αδυναμίας στην εκταμίευση, κατά το 2006, των αντίστοιχων κονδυλίων που είχαν εγκριθεί για την καταπολέμηση της τρομώδους νόσου, η Γενική Διεύθυνση Υγείας και Προστασίας του Καταναλωτή εξέφρασε την ανησυχία της για την αποτελεσματική εφαρμογή του προγράμματος εκρίζωσης της τρομώδους νόσου στην Κύπρο και

ανέφερε ότι θα είναι υποχρεωμένη να εισηγηθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής να αναθεωρήσουν το επίπεδο της μελλοντικής οικονομικής στήριξης της Κοινότητας που θα κατανεμηθεί στην Κύπρο.

(β) Προσφορά αρ. 1/2005. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το προηγούμενο έτος, η προσφορά, που αφορούσε στη διεξαγωγή γονοτυπικής ανάλυσης 200 000 δειγμάτων από ιστό με σκοπό την ανεύρεση προβάτων ανθεκτικών στην τρομώδη νόσο, κατακυρώθηκε σε δύο προσφοροδότες, και ανατέθηκε στον καθένα η διεξαγωγή ανάλυσης για 100 000 δείγματα, στην τιμή των €9,29 ανά δείγμα. Ο ένας από τους δύο επιτυχόντες προσφοροδότες απέτυχε να ανταποκριθεί στις συμβατικές του υποχρεώσεις, γι' αυτό οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, κατόπιν υπόδειξης της Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων όπως εφαρμοστούν οι πρόνοιες του συμβολαίου, προέβησαν στις 24.5.2006 στην κατάσχεση της εγγύησης πιστής εκτέλεσης του συμβολαίου, ύψους €93.700. Ο προσφοροδότης καταχώρισε αγωγή, σε Δικαστήριο της Ελβετίας, εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας αναφορικά με την κατάσχεση της εγγύησης, η οποία όμως απορρίφθηκε από το εν λόγω Δικαστήριο.

(γ) Απόφαση του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για αναστολή των προνοιών του Κανονισμού ΕΚ/727/2007 της 26.6.2007. Μετά από προσφυγή της Γαλλίας στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εναντίον του Κανονισμού ΕΚ/727/2007, το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αποφάσισε, στις 28.9.2007, την αναστολή της εφαρμογής των προνοιών του που αφορούσαν στη συνέχιση της λειτουργίας των μολυσμένων μονάδων με την τρομώδη νόσο. Ως αποτέλεσμα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση προς τα κράτη μέλη με την οποία τονιζόταν ότι, σε περίπτωση που εντοπίζεται μολυσμένο ζώο ανάμεσα σε κοπάδι, τότε πρέπει υποχρεωτικά είτε να θανατώνονται και να καταστρέφονται όλα ανεξαιρέτα τα ζώα στο υπό αναφορά κοπάδι, είτε να θανατώνονται και να καταστρέφονται όλα τα ζώα εκτός των προβάτων που φέρουν στο γονότυπό τους τουλάχιστο ένα αλληλόμορφο ARR και είναι ανθεκτικά στην ασθένεια. Επισημαίνεται επίσης ότι, τα ζώα μέχρι την ηλικία των τριών μηνών ή εκείνα που φέρουν τουλάχιστο ένα αλληλόμορφο ARR, τα οποία προέρχονται από τα μολυσμένα κοπάδια, μπορούν να σφαγούν για ανθρώπινη κατανάλωση. Βάσει του δεδομένου ότι στον Κανονισμό (ΕΚ) 999/2001 δεν περιλαμβάνεται πρόνοια αναφορικά με την ύπαρξη ανθεκτικών γονότυπων στις αίγες και την ενδεχόμενη εξαίρεσή τους από τις απαγορεύσεις σφαγής, στο παρόν στάδιο δεν επιτρέπεται η σφαγή αιγών ηλικίας άνω των τριών μηνών που προέρχονται από κοπάδια στα οποία εντοπίστηκαν κρούσματα της νόσου σε ζώα.

Όπως πληροφορήθηκα, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες εντόπισαν συγκεκριμένους γονότυπους στις αίγες που φαίνεται να παρέχουν ανθεκτικότητα στην τρομώδη νόσο ενώ το 2007 ολοκληρώθηκε διετές ερευνητικό πρόγραμμα που συγχρηματοδοτήθηκε από την Επιτροπή με σκοπό την επιβεβαίωση των αποτελεσμάτων προηγούμενων ερευνών των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών. Όλα τα στοιχεία των ερευνών προωθήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων για αξιολόγηση ώστε να καταστεί δυνατή η συμπερίληψη συγκεκριμένων προνοιών στην νομοθεσία όσον αφορά στους ανθεκτικούς γονότυπους στις αίγες και να μπορέσουν τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα εκτροφής ανθεκτικών αιγών κατ' αναλογία των προγραμμάτων που εφαρμόζονται στα πρόβατα. Σύμφωνα με εκτιμήσεις των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, τον Οκτώβριο του 2007, για εφαρμογή της πιο πάνω απόφασης θα έπρεπε συνολικά να θανατωθούν 116 000 περίπου αιγοπρόβατα, το κόστος κατάσχεσης των οποίων, βάσει του ποσού που καταβαλλόταν μέχρι τότε, θα ήταν περίπου £6.380.000 και επιπρόσθετα, σε περίπτωση θανάτωσης των ζώων, θα διεκδικούνταν ακόμα μεγαλύτερα ποσά από το κράτος. Πέραν από τα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα που θα δημιουργούνταν στον κλάδο των αιγοπροβατοτρόφων από την εφαρμογή της απόφασης, σημειώνεται και η πρακτική δυσκολία εφαρμογής της λόγω έλλειψης επαρκούς υποδομής για μαζική αποτέφρωση των ζώων που θα θανατώνονταν.

Σε επιστολή του Γραφείου για την Ασφάλεια της Τροφικής Αλυσίδας της Διεύθυνσης Υγείας και Προστασίας του Καταναλωτή, ημερ. 29.10.2007, αναφέρεται ότι στη συνάντηση της Επιτροπής ημερ. 19.10.2007, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε πρόταση για καθυστέρηση της συλλογής και καταστροφής των μολυσμένων ζώων για περίοδο πέντε ετών, επιτρέποντας έτσι στα κράτη μέλη,

συμπεριλαμβανομένης και της Κύπρου, να εφαρμόσουν το πρόγραμμα εκρίζωσης της νόσου με το δικό τους ρυθμό. Αναφέρεται επίσης ότι δεν θα δοθεί παρέκκλιση όσον αφορά στην αποστολή ζώων για σφαγή από μολυσμένα κοπάδια, για ανθρώπινη κατανάλωση, εκτός εάν πρόκειται για αρνιά και ερίφια κάτω των τριών μηνών ή πρόβατα που φέρουν τουλάχιστο ένα αλληλόμορφο ARR. Στην ίδια επιστολή επισημαίνεται ότι, με βάση τα ευρήματα και συμπεράσματα που προέκυψαν από επιθεώρηση του Γραφείου για την Ασφάλεια της Τροφικής Αλυσίδας της Διεύθυνσης Υγείας και Προστασίας του Καταναλωτή που διενεργήθηκε μεταξύ 25 και 29.6.2007, είναι μέγιστης σημασίας ο καθορισμός λεπτομερούς σχεδίου δράσης σχετικά με προστατευτικά μέτρα εναντίον των μεταδοτικών σπογγωδών εγκεφαλοπαθειών στα αιγοπρόβατα. Ενόψει των πιο πάνω ζητήσεων όπως ενημερωθώ αναφορικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί και το σχέδιο δράσης που έχει καταρτιστεί αναφορικά με τις μεταδοτικές σπογγώδεις εγκεφαλοπάθειες στα αιγοπρόβατα, ώστε με τη λήξη της πενταετούς αναστολής εφαρμογής του σχετικού Κανονισμού η Κύπρος να μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της έναντι της Κοινότητας.

Αποζημιώσεις/ενίσχυση κτηνοτρόφων λόγω Αφθώδους Πυρετού.

(α) Καταβολή αποζημιώσεων. Στα πλαίσια συστηματικών ελέγχων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών για πρόληψη και καταπολέμηση ζωικών ασθενειών, εντοπίστηκαν τον Οκτώβριο του 2007 ύποπτα κρούσματα αφθώδους πυρετού στην περιοχή της Λάρνακας.

Μετά από τα θετικά αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων του Κοινοτικού Εργαστηρίου Αναφοράς και την επιτόπια εξέταση του θέματος από εμπειρογνώμονες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αποφασίστηκε, μεταξύ άλλων, η θανάτωση 2 135 αιγοπροβάτων σε έξι εκμεταλλεύσεις και 140 χοίρων σε 21 εκμεταλλεύσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε στις 7.11.2007 την Απόφαση 2007/718/ΕΚ, ημερ. 6.11.2007, για τη λήψη μέτρων προστασίας από τον αφθώδη πυρετό στην Κύπρο και επέβαλε απαγορεύσεις και περιορισμούς στις μετακινήσεις ζώων και προϊόντων στον τομέα του ενδοκοινοτικού εμπορίου, τα οποία ίσχυσαν μέχρι την 31.1.2008. Στις 21.2.2008 το Διεθνές Γραφείο Επιζωοτίων αναγνώρισε την Κύπρο ως χώρα επίσημα απαλλαγμένη από αφθώδη πυρετό.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφασή του ημερ. 7.11.2007, ενέκρινε την παραχώρηση διαφόρων αποζημιώσεων στους πληγέντες κτηνοτρόφους, οι οποίες περιλάμβαναν αποζημίωση θανάτωσης ανά παραγωγικό ζώο ύψους £110 για τα αιγοπρόβατα και £200 για τις χοιρομητέρες/κάπρους, καθώς επίσης αποζημίωση για απώλεια εισοδήματος ύψους £75 ανά αιγοπρόβατο και £50 ανά χοιρομητέρα. Επεσήμανα ότι, σύμφωνα με τη σχετική πρόταση που υποβλήθηκε για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο, το ποσό αποζημίωσης για απώλεια εισοδήματος για αιγοπρόβατα είχε υπολογιστεί, από το Τμήμα Γεωργίας, στις £47 ανά ζώο, όμως, μετά από συζήτηση με τις Αγροτικές Οργανώσεις και τις Οργανώσεις Αιγοπροβατοτρόφων, αποφασίστηκε όπως το ποσό αυτό καθοριστεί στις £75 ανά ζώο. Επειδή στην πιο πάνω απόφαση δεν γινόταν πρόνοια για ζώα ενδιάμεσης ηλικίας, το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφασή του ημερ. 20.11.2007, ενέκρινε επιπρόσθετες αποζημιώσεις ύψους £55 ανά αιγοπρόβατο ηλικίας 3-6 μηνών και £42 ανά χοιρίδιο ηλικίας 29-180 ημερών. Για ζώα μικρότερης ηλικίας δεν έγινε πρόνοια επιπλέον αποζημίωσης διότι αυτά λήφθηκαν υπόψη στον υπολογισμό της αποζημίωσης για απώλεια εισοδήματος. Επισήμανα ότι, σύμφωνα με τη σχετική πρόταση που υποβλήθηκε για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο, το ποσό αποζημίωσης για αιγοπρόβατα ηλικίας 3 – 6 μηνών είχε υπολογιστεί στις £35 ανά ζώο.

Βάσει των πιο πάνω αποφάσεων καταβλήθηκαν, κατά το 2007, συνολικές αποζημιώσεις για θανάτωση ζώων συνολικού ύψους £359.765 και στις 11.2.2008 καταβλήθηκε, βάσει σχετικής έγκρισης του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, πρόσθετο ποσό ύψους €48.980 (£28.667). Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με απόφασή της ημερ. 26.5.2008, ενέκρινε τη χρηματοδοτική συνδρομή της Κοινότητας σε ποσοστό 60% των επιλέξιμων δαπανών που διενεργήθηκαν.

Από δειγματοληπτικό έλεγχο των αποζημιώσεων που καταβλήθηκαν διαπίστωσα λάθη στις πληρωμές που είχαν ως αποτέλεσμα την καταβολή υπερπληρωμών συνολικού ύψους £26.205.

Σύμφωνα με τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες το θέμα των υπερπληρωμών προέκυψε από τις αποζημιώσεις που έλαβαν οι τέσσερεις πρώτοι κτηνοτρόφοι, στους οποίους δόθηκε ποσό £185 ανά ζώο ανεξαρτήτως ηλικίας.

(β) Έγκριση αποζημιώσεων από τον Έφορο Κρατικών Ενισχύσεων. Το πιο πάνω μέτρο κοινοποιήθηκε από το Τμήμα Γεωργίας στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων στις 15.11.2007 ο οποίος εξέδωσε τη σχετική απόφασή του, σύμφωνα με τον περί Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων Νόμο, στις 7.12.2007. Όπως αναφέρεται στη σχετική απόφαση, ο Έφορος διαπίστωσε ότι πριν την κοινοποίηση του μέτρου σε αυτόν, είχε καταβληθεί αποζημίωση σε μικρό αριθμό κτηνοτρόφων κατά παράβαση των διατάξεων του υπό αναφορά Νόμου. Ο Έφορος, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος του προβλήματος, τις συνθήκες κρίσης και έκτακτης ανάγκης υπό τις οποίες χορηγήθηκαν οι ενισχύσεις και το γεγονός ότι το μεγαλύτερο μέρος των αποζημιώσεων που είχαν παραχωρηθεί συνάδουν με τις πρόνοιες του καθεστώτος ενισχύσεων, έκρινε ως μη σκόπιμη την ανάκτηση των ήδη χορηγηθεισών αποζημιώσεων από τους κτηνοτρόφους. Επισήμανε όμως ότι, όπως διαπιστώθηκε, σε τρεις περιπτώσεις χορηγήθηκαν αποζημιώσεις συνολικού ύψους £10.050 χωρίς να πληρούνται οι πρόνοιες του κοινοποιηθέντος μέτρου ενίσχυσης και κάλεσε την αρμόδια Αρχή να προβεί στην ανάκτηση των ποσών αυτών από τους κτηνοτρόφους, η οποία, όπως αντιλαμβάνομαι, ακόμα εκκρεμεί.

(γ) Ύψος αποζημίωσης ανά ζώο. Σύμφωνα με το άρθρο 11(2) του Περί της Υγείας των Ζώων Νόμου (Ν.109(I)/2001), το ύψος της αποζημίωσης στα πλαίσια καταπολέμησης γνωστοποιητέων ασθενειών, θα ανέρχεται στο 100% της εκτιμώμενης αναπαραγωγικής αξίας των θανατωμένων ζώων με βάση τη φυσική τους κατάσταση και όχι την αξία αντικατάστασής τους. Βάσει των πιο πάνω, ο μέσος όρος του ανώτατου ύψους της αποζημίωσης για θανάτωση ζώων, στα πλαίσια των Σχεδίων της Εκστρατείας κατά της βρουκέλλωσης και του Σχεδίου ελέγχου της τρομώδους νόσου, βάσει της αναπαραγωγικής τους αξίας, που ίσχυε κατά το 2007, καθορίστηκε στις £55 για θηλυκά αιγοπρόβατα, £65 για αρσενικά αιγοπρόβατα, £28 για αμνοερίφια 1-3 μηνών και £42,50 για αμνοερίφια 3-6 μηνών.

Όπως αναφέρεται και πιο πάνω, στη σχετική πρόταση που υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο, έγινε εισήγηση για καταβολή μεγαλύτερου ποσού αποζημίωσης, ύψους £110, λόγω, όπως αναφέρεται, της αδιάκριτης θανάτωσης όλων των ζώων των κοπαδιών, ώστε να μπορέσουν οι κτηνοτρόφοι να αντικαταστήσουν τα ζώα για επαναδραστηριοποίηση τους.

Επισήμανα ότι η αποζημίωση η οποία εγκρίθηκε δεν φαίνεται να συνάδει, κατά την άποψή μου, με τις πρόνοιες της νομοθεσίας, στην οποία επίσης δεν υπάρχει πρόνοια για καταβολή αποζημίωσης σε σχέση με απώλεια εισοδήματος και επαναδραστηριοποίηση.

Σύστημα Αναγνώρισης και Καταγραφής Αιγοπροβάτων.

(α) Γενικά. Όπως αναφέρεται και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, βάσει του άρθρου 3 παρ. 1(γ) της οδηγίας 90/425/ΕΟΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα ζώα που προορίζονται για το ενδοκοινοτικό εμπόριο πρέπει να προσδιορίζονται και να καταγράφονται κατά τρόπο ώστε να μπορεί να εντοπίζεται η εκμετάλλευση, το κέντρο ή ο οργανισμός καταγωγής ή διέλευσής τους. Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, και τα πιο πάνω, εξέδωσε τον Κανονισμό 21/2004 ο οποίος προβλέπει ότι κάθε κράτος μέλος δημιουργεί σύστημα για την αναγνώριση και την καταγραφή των αιγοπροβάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω Κανονισμού. Ο Κανονισμός αυτός υιοθετήθηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία στις 30.4.2004 με την έκδοση της ΚΔΠ 507/2004. Σύμφωνα με το άρθρο 3 του υπό αναφορά Κανονισμού, το σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής των ζώων πρέπει να περιλαμβάνει μέσα αναγνώρισης για κάθε ζώο, ενημερωμένα μητρώα που να τηρούνται σε κάθε εκμετάλλευση, έγγραφα κυκλοφορίας και κεντρικό μητρώο ή ηλεκτρονική βάση δεδομένων.

Σύμφωνα με το άρθρο 8.2 του Κανονισμού, κάθε κάτοχος ζώων παρέχει στην αρμόδια αρχή, η οποία τηρεί το κεντρικό μητρώο/ηλεκτρονική βάση δεδομένων, εντός προκαθορισμένων χρονοδιαγραμμάτων, τις πληροφορίες που καταγράφονται στο κεντρικό μητρώο, το αποτέλεσμα της απογραφής που οφείλει βάσει του Κανονισμού να διενεργεί τουλάχιστο μία φορά το χρόνο και τις πληροφορίες που απαιτούνται για τη δημιουργία της βάσης δεδομένων. Οι πληροφορίες αυτές (θάνατοι, σφαγές, μεταφορές ζώων μεταξύ εκμεταλλεύσεων κ.λπ.), κοινοποιούνται, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, με υπεύθυνες δηλώσεις που καθορίζονται στα Παραρτήματα της ΚΔΠ 507/2004, η οποία εκδόθηκε για σκοπούς εναρμόνισης με τον Κανονισμό 21/2004.

(β) Αδυναμίες στη σήμανση αιγοπροβάτων. Όπως αναφέρεται πιο πάνω, το σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής αιγοπροβάτων πρέπει να περιλαμβάνει μέσα αναγνώρισης για κάθε ζώο. Τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την αναγνώριση των ζώων είναι η τοποθέτηση ενωτίων, τα οποία είναι αριθμημένα και αποτελούν, ουσιαστικά, την ταυτότητα του ζώου και διασφαλίζουν την αποτελεσματική ιχνηλασιμότητα των ζώων. Σύμφωνα με τη διαδικασία που ακολουθείται, τα ενώτια εκδίδονται, με ονομαστική χρέωση, σε ωρομίσθιο προσωπικό της Υπηρεσίας, το οποίο, στη συνέχεια, προβαίνει στη σήμανση των ζώων. Κατά την επιστροφή των συνεργείων σήμανσης την ίδια μέρα, τα στοιχεία των ζώων που σημάνθηκαν καταχωρίζονται στο κεντρικό μητρώο/ηλεκτρονική βάση της Υπηρεσίας.

Σε σχέση με την εφαρμογή του πιο πάνω συστήματος σήμανσης παρατήρησα τα ακόλουθα:

(i) Όπως αναφέρεται σε εσωτερική αλληλογραφία, παρατηρήθηκε ότι τοποθετήθηκαν ενώτια σε σημαντικό αριθμό αιγοπροβάτων χωρίς, ωστόσο, να γίνεται και καταχώρισή τους στο κεντρικό μητρώο/ηλεκτρονική βάση της Υπηρεσίας. Ως αποτέλεσμα, όταν τα ζώα αυτά οδηγούνταν στο σφαγείο δεν μπορούσαν να διαγραφούν από το σύστημα, σύμφωνα με την ορθή διαδικασία, αφού δεν είχαν καταχωριστεί σε αυτό, αλλά καταχωρίζονταν στο αρχείο εκκρεμοτήτων σφαγών, ενώ η πρακτική αυτή μειώνει την αξιοπιστία της βάσης δεδομένων της Υπηρεσίας.

Όπως πληροφορήθηκα το φαινόμενο αυτό παρατηρείται επειδή πολλοί κτηνοτρόφοι ειδοποιούν τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες για να προβούν σε σήμανση των αιγοπροβάτων τους λίγες ημέρες πριν στείλουν τα ζώα τους στο σφαγείο (ή ακόμα και την ίδια μέρα), με αποτέλεσμα να μην είναι εφικτό σε ορισμένες περιπτώσεις να καταχωρίζονται έγκαιρα οι πληροφορίες από τη σήμανση των ζώων στη βάση δεδομένων. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι έχει ήδη ετοιμαστεί τροποποιητικό νομοσχέδιο το οποίο έχει υποβληθεί στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο, στο οποίο προβλέπεται ότι οι κτηνοτρόφοι είναι υποχρεωμένοι να ειδοποιούν γραπτώς τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες για τη γέννηση των ζώων τους, ώστε να γίνεται έγκαιρα η σήμανσή τους.

(ii) Όπως αναφέρεται και σε σχετική επιστολή του Διευθυντή της Υπηρεσίας προς τους Επαρχιακούς Κτηνιατρικούς Λειτουργούς, ημερ. 8.5.2008, η πολιτική της Υπηρεσίας είναι η αποκλειστική τοποθέτηση των ενωτίων στα αιγοπρόβατα από υπαλλήλους των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών. Ωστόσο, εντοπίστηκαν περιπτώσεις όπου, κατά την προσκόμιση ζώων για σφαγή, αυτά δεν έφεραν ενώτια, αλλά τα ενώτια προσκομίστηκαν αχρησιμοποίητα σε πλαστική τσάντα από τον κτηνοτρόφο. Το θέμα αυτό, όπως επισημαίνεται και από το Διευθυντή της Υπηρεσίας, ενδέχεται να δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στο όλο Σχέδιο Αναγνώρισης και Καταγραφής Αιγοπροβάτων, να οδηγήσει σε προσπάθειες εξαπάτησης των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και προβλήματα στην αποτελεσματική ιχνηλασιμότητα των ζώων, με απρόβλεπτες συνέπειες για την υγεία του ζωικού πληθυσμού και τη δημόσια υγεία. Επισήμανα ότι, πέραν των λόγων που αναφέρονται πιο πάνω, η διασφάλιση της τοποθέτησης των ενωτίων από προσωπικό της Υπηρεσίας είναι, κατά την άποψή μου επιβεβλημένη, προς αποφυγή χρησιμοποίησης, από κτηνοτρόφους, ενωτίων, για σήμανση ζώων που εισάχθηκαν, με στόχο την πώλησή τους ως ντόπιων λόγω της μεγάλης διαφοροποίησης της τιμής μεταξύ των ντόπιων και των εισαγόμενων ζώων. Αντιλαμβάνομαι ότι η Υπηρεσία βρίσκεται στη διαδικασία αντικατάστασης της ΚΔΠ 507/2004 με στόχο την επίλυση αρκετών από τα προβλήματα που παρουσιάζονται σήμερα, και εισηγήθηκα όπως, στα πλαίσια αυτά, εξεταστεί η

σκοπιμότητα συμπερίληψης πρόνοιας που να επιβάλλει την τοποθέτηση των ενωτίων από το προσωπικό των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, τα περιστατικά αυτά ήταν μεμονωμένα, εντοπίστηκαν και έγιναν όλες οι δέουσες ενέργειες για την αποφυγή επανεμφάνισής τους. Επίσης, με ενημέρωσε πως, για τη διασφάλιση της ορθότητας των ακολουθούμενων διαδικασιών κατά τη σήμανση των αιγοπροβάτων, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες συμπεριέλαβαν στο σχετικό τροποποιητικό Διάταγμα πρόνοια η οποία επιβάλλει την τοποθέτηση των ενωτίων από το προσωπικό των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών.

(iii) Κατόπιν επίσκεψης κλιμακίου της Υπηρεσίας σε κτηνοτροφική μονάδα της περιοχής Λευκωσίας, στις 13.8.2007, διαπιστώθηκε ότι αριθμός ζώων δεν έφεραν σήμανση. Όπως διαπιστώθηκε, τα αυτιά των ζώων αυτών ήταν τρυπημένα, γεγονός που ενδεχομένως να υποδηλώνει ότι στα ζώα αυτά είχαν τοποθετηθεί ενώτια άλλης χώρας, τα οποία στη συνέχεια αφαιρέθηκαν. Το ενδεχόμενο αυτό ενισχύεται περαιτέρω από το γεγονός ότι από παρασιτολογική εξέταση που διενεργήθηκε στα ζώα αυτά, διαπιστώθηκε η παρουσία παρασίτων που δεν υπάρχουν στην Κύπρο. Ενόψει των πιο πάνω δημιουργήθηκαν εύλογες υποψίες ότι τα πιο πάνω ζώα αποτελούσαν μέρος παρτίδας ζωντανών εριφίων που εισήχθησαν από τη Βουλγαρία στις 8.8.2007 και η υπόθεση παραπέμφθηκε στην Αστυνομία για διερεύνηση. Το πιο πάνω περιστατικό καταδεικνύει περαιτέρω τη σημασία της ορθής τοποθέτησης ενωτίων στα ζώα και την αναγκαιότητα λήψης μέτρων για διασφάλιση της εφαρμογής των προνοιών της σχετικής νομοθεσίας και κανονισμών.

(iv) Σύμφωνα με τους περί της εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 21/2004, Κανονισμούς του 2004 (Κ.Δ.Π. 507/2004), ημερ.30.4.2004, τα ενώτια πρέπει να τοποθετούνται σε νεογέννητα ζώα το αργότερο 30 ημέρες μετά την ημερομηνία γέννησης κάθε ζώου και οπωσδήποτε πριν την μετακίνηση του ζώου σε άλλη εκμετάλλευση. Βάσει στοιχείων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, η πλειοψηφία των αιγοπροβάτων σημαίνεται μετά την ηλικία των τριών μηνών, λόγω, όπως μου αναφέρθηκε, του μεγάλου όγκου εργασίας. Για επίλυση του προβλήματος αυτού προωθείται τροποποίηση του Κανονισμού (Κ.Δ.Π. 507/2004) με στόχο την αύξηση της προθεσμίας από 30 σε 90 μέρες.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι έχει ήδη ετοιμαστεί τροποποιητικό νομοσχέδιο το οποίο έχει αποσταλεί στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο για την αναγνώριση και καταγραφή των αιγοπροβάτων στο οποίο προβλέπεται ότι η σήμανση των αιγοπροβάτων πρέπει να γίνεται ως την ηλικία των τριών μηνών.

(v) Παρατήρησα ότι, σύμφωνα με την ηλεκτρονική βάση δεδομένων, κατά το 2007 τοποθετήθηκαν 329 927 ενώτια σε αιγοπρόβατα, από τα οποία 55 245 (ποσοστό 17%) και 39 646 (ποσοστό 12%) τοποθετήθηκαν κατά τους μήνες Μάρτιο και Δεκέμβριο, αντίστοιχα. Όπως διαπίστωσα, δεν καταβλήθηκαν αποζημιώσεις για υπερωριακή απασχόληση του ωρομίσθιου προσωπικού κατά τους πιο πάνω μήνες σε σχέση με την τοποθέτηση ενωτίων. Συνεπώς, το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια του έτους τα συνεργεία τοποθετούσαν, κατά μέσο όρο, περίπου 25 000 με 27 000 ενώτια το μήνα, καταδεικνύει το ενδεχόμενο ότι η τοποθέτηση πολλαπλάσιου αριθμού ενωτίων κατά τους μήνες Μάρτιο και Δεκέμβριο, εντός των συνήθων ωρών εργασίας, ήταν πρακτικά αδύνατη και ότι αυτά πιθανό να δίνονταν στους κτηνοτρόφους για να τα τοποθετήσουν οι ίδιοι. Το ενδεχόμενο αυτό ενισχύεται περαιτέρω από τα κρούσματα προσκόμισης, κατά τη σφαγή των ζώων, ενωτίων σε πλαστικές τσάντες από τους κτηνοτρόφους, όπως αναφέρεται πιο πάνω.

(vi) Οι πληροφορίες σε σχέση με τα ζώα που σημαίνονται καταχωρίζονται, κατά την τοποθέτηση των ενωτίων, σε ειδικές συσκευές, οι οποίες χρησιμοποιούνται για αυτόματη ενημέρωση της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων στο τέλος της ημέρας. Διαπιστώθηκαν ωστόσο περιπτώσεις όπου οι πληροφορίες καταγράφονταν σε έντυπα τα οποία καταχωρίζονταν αργότερα στο σύστημα με το χέρι, με αποτέλεσμα να προκύπτει καθυστέρηση στην ενημέρωση της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων, ενώ παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου τα ζώα σφάχθηκαν προτού ενημερωθεί η βάση δεδομένων για τη σήμανσή τους.

(γ) Ενημέρωση κεντρικού μητρώου/βάσης δεδομένων. Κατά τους επιτόπιους ελέγχους που διενεργήθηκαν από τον Οργανισμό Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας, ως ανάδοχου του ΟΑΠ, σε κτηνοτροφικά υποστατικά κατά τα έτη 2005 έως 2007, παρατηρήθηκαν μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ του αριθμού των ζώων σύμφωνα με τη βάση δεδομένων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και του πραγματικού αριθμού των ζώων που καταμετρήθηκαν. Όπως διαπιστώθηκε ο κύριος λόγος για τις αποκλίσεις αυτές οφειλόταν στο γεγονός ότι τα μητρώα του ζωικού πληθυσμού αρκετών μονάδων δεν ήταν ενημερωμένα, ενώ δεν αποστέλλονταν πάντοτε τα απαιτούμενα έγγραφα κυκλοφορίας στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες αναφορικά με τις διακυμάνσεις του πληθυσμού κάθε μονάδας (θάνατοι, γέννες, μετακινήσεις ζώων). Επίσης, όπως αναφέρεται και πιο πάνω, σε αρκετές περιπτώσεις διαπιστώθηκε ότι τοποθετούνταν ενώτια από το ωρομίσθιο προσωπικό της Υπηρεσίας χωρίς, ωστόσο, να ενημερώνεται σχετικά το κεντρικό μητρώο/βάση δεδομένων. Ως αποτέλεσμα, η βάση δεδομένων του Σχεδίου αναγνώρισης και καταγραφής αιγοπροβάτων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών δεν ήταν πλήρως ενημερωμένη. Συναφώς αναφέρεται ότι, με βάση το άρθρο 12.2 του υπό αναφορά Κανονισμού, τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες σχετικά με τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης του Κανονισμού και λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν την επιβολή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, ανάλογες προς τη σοβαρότητα της παράβασης και αποτρεπτικές. Παρατήρησα ότι παραπέμπεται στο Δικαστήριο, για επιβολή κυρώσεων, ένας πολύ μικρός αριθμός αιγοπροβατοτρόφων που δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του αναφορικά με την ενημέρωση των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών σε σχέση με τις μεταβολές του αριθμού των ζώων της εκμετάλλευσής του. Αντιλαμβάνομαι ότι, για βελτίωση της κατάστασης, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες προωθούν τροποποίηση του σχετικού Κανονισμού.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι στο τροποποιητικό νομοσχέδιο που έχει ετοιμαστεί για την αναγνώριση και καταγραφή των αιγοπροβάτων προβλέπονται αυστηρότερες ποινές στην περίπτωση που δεν ακολουθούνται οι προβλεπόμενες διαδικασίες.

Προσφορά αρ. 20/2004 για τη συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία και τελική διάθεση των ζωικών αποβλήτων. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, με τους 2 αποτεφρωτήρες που είχε προτείνει και εγκαταστήσει ο ανάδοχος για αποτέφρωση των ζωικών αποβλήτων, είχε τη δυνατότητα να αποτεφρώνει στην πράξη 13.000 – 14.000 κιλά ημερησίως, αντί 17.600 κιλά περίπου που είχε δηλώσει στην προσφορά του. Ενώ η συνολική ποσότητα αποβλήτων που παρέλαβε κατά την περίοδο 1.1. – 30.6.2007 ήταν 3.056.334 κιλά (δηλ. κατά μέσο όρο 16.886 κιλά ημερησίως) διοχέτευσε τα 1.041.132 κιλά (το 1/3 περίπου) σε άλλη εταιρεία η οποία χρησιμοποιούσε διαφορετική μέθοδο επεξεργασίας από την αποτέφρωση (τεμαχισμό/αποστείρωση).

Τον Ιούνιο 2007 το Τμήμα εισηγήθηκε στην Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΚΕΑΑ) όπως εγκριθεί το αίτημα του αναδόχου για διοχέτευση μιας ποσότητας αποβλήτων σε άλλη μεταποιητική μονάδα για επεξεργασία με διαφορετική από την αποτέφρωση μέθοδο (τεμαχισμό/αποστείρωση και αποτέφρωση του παραγόμενου κρεατάλευρου). Η ΚΕΑΑ αποφάσισε να αναβάλει τη συζήτηση του θέματος για να ζητηθεί από το Τμήμα γνωμάτευση από τη Νομική Υπηρεσία.

Η Νομική Υπηρεσία, της οποίας ζητήθηκε από το Τμήμα γνωμάτευση κατά πόσον επιτρέπεται – με βάση τις πρόνοιες της σύμβασης – η ανάθεση μέρους της εργασίας σε άλλη εταιρεία, απάντησε μεταξύ άλλων τον Ιούλιο 2007 ότι σύμφωνα με τα στοιχεία που της δόθηκαν, ο ανάδοχος απέτυχε να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του και για την αποτυχία του αυτή προβλέπονται συγκεκριμένες κυρώσεις, και επίσης παρέχεται το δικαίωμα στο Τμήμα να προχωρήσει σε τερματισμό του συμβολαίου εξ αιτίας παράβασης ουσιώδους όρου. Ωστόσο, καταλήγει ότι η αλλαγή αναδόχου μιας σύμβασης ή η ανάθεση μέρους της σε άλλο δεν απαγορεύεται, υπό κάποιες προϋποθέσεις.

Το τέλος Ιουλίου 2007, ο ανάδοχος ζήτησε αλλαγή των όρων της σύμβασης ώστε να έχει το δικαίωμα διοχέτευσης σε άλλη μεταποιητική μονάδα, όχι μόνο της ποσότητας που αδυνατούσε να αποτεφρώσει αλλά και ολόκληρης της ποσότητας των ζωικών αποβλήτων.

Στη συνέχεια, λόγω παραβιάσεων από τον ανάδοχο και άλλων όρων της σύμβασης (βλάβη στους αποτεφρωτήρες, ελλείψεις στο σύστημα καταγραφής κλήσεων, μη χορήγηση των προβλεπόμενων καταψυκτών), το Τμήμα ζήτησε την άποψη της Νομικής Υπηρεσίας για το χειρισμό του θέματος και την επιβολή ποινών στον ανάδοχο. Το Σεπτέμβριο 2007, η Νομική Υπηρεσία αφού υπέδειξε κατ' αρχήν ότι το κείμενο του συμβολαίου ήταν παντελώς ανεπαρκές ως συμβόλαιο, με όρους ελλειπείς που δεν διασφάλιζαν τα δικαιώματα του κράτους, αφήνοντας το παντελώς εκτεθειμένο σε τέτοιες περιπτώσεις, εξέφρασε την άποψη ότι τα γεγονότα που τέθηκαν υπόψη της συνιστούν παράβαση ουσιαστικών υποχρεώσεων του αναδόχου και λόγο τερματισμού. Διερωτήθηκε μάλιστα γιατί είχε επιβληθεί στον ανάδοχο ποινή £200 ημερησίως όταν με βάση τους όρους μπορούσε να επιβληθεί η ποινή των £2.000 ημερησίως.

Κατά τη συζήτηση του θέματος στην ΚΕΑΑ ο Γενικός Λογιστής υπέδειξε ότι η ΚΕΑΑ δεν έχει άλλη επιλογή από το να απορρίψει την εισήγηση του Τμήματος. Ενόψει των πιο πάνω, ο Διευθυντής του Τμήματος ζήτησε αναβολή στη λήψη απόφασης για να μελετήσει περαιτέρω τους όρους του συμβολαίου και να διαβουλευθεί με τον αρμόδιο Υπουργό και το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Τον Οκτώβριο 2007, κατά την εξέταση του θέματος στην ΚΕΑΑ, ο Γενικός Λογιστής ανέφερε ότι η γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας ουσιαστικά δείχνει τερματισμό του συμβολαίου. Κατά την πιο πάνω συνεδρία της ΚΕΑΑ, ο εκπρόσωπος μου υπέδειξε ότι η ποινή που έπρεπε να επιβληθεί στον ανάδοχο για τις παραβάσεις των ουσιαστικών όρων του συμβολαίου θα έπρεπε να ήταν £2.000 ημερησίως αντί £200 που είχε επιβληθεί από το Τμήμα. Ενόψει των πιο πάνω, ο Διευθυντής του Τμήματος απέσυρε το αίτημα για αλλαγή των όρων της σύμβασης και ανέφερε ότι θα διαβουλευθεί με τον αρμόδιο Υπουργό και πιθανόν το όλο θέμα να απασχολήσει το Υπουργικό Συμβούλιο.

Το Δεκέμβριο 2007, η Υπηρεσία μου υπέδειξε στο Διευθυντή του Τμήματος ότι εφ' όσον ο ανάδοχος εξακολουθούσε να παραβιάζει τους όρους της σύμβασης, τότε θα έπρεπε να του επιβληθούν οι προβλεπόμενες κυρώσεις (πρόστιμο £2.000 ημερησίως). Τον Ιανουάριο 2008, η Νομική Υπηρεσία διευκρίνισε προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου ότι η άποψη της ήταν σαφής εξ αρχής, όσον αφορά την ανάθεση σε υπεργολάβο μέρους των εργασιών, δηλ. ότι η ανάθεση είναι επιτρεπτή μόνο κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, οι οποίες στην προκειμένη περίπτωση δεν φαινόταν να πληρούνται. Εξέφρασε επίσης την άποψη ότι οι παραλείψεις του αναδόχου κανονικά θεωρούνται ως παραλείψεις που επιφέρουν πρόστιμο ύψους £2.000 ημερησίως.

Τον Ιανουάριο 2008, η ΚΕΑΑ απέρριψε το αίτημα του αναδόχου για διοχέτευση της περίσσειας των ζωικών αποβλήτων (που δεν ήταν σε θέση να αποτεφρώσει) σε δική του μεταποιητική μονάδα (που είχε στο μεταξύ αγοράσει), για επεξεργασία με διαφορετική μέθοδο (τεμαχισμό/αποστείρωση και στη συνέχεια συναποτέφρωση).

Ενόψει των πιο πάνω, το Τμήμα κάλεσε το Φεβρουάριο 2008 τον ανάδοχο όπως συμμορφωθεί με τις συμβατικές του υποχρεώσεις, προειδοποιώντας τον ταυτόχρονα ότι, εάν σε διάστημα 2 μηνών δεν εγκαταστήσει τους απαιτούμενους για την αποτέφρωση ολόκληρης της ποσότητας των ζωικών αποβλήτων αποτεφρωτήρες, θα του επιβληθούν όλες οι προβλεπόμενες κυρώσεις, περιλαμβανομένου και του προστίμου των £2.000 ημερησίως. Ο ανάδοχος διαφώνησε με την πρόθεση του Τμήματος για επιβολή προστίμου, και ζήτησε συνάντηση για επίλυση του προβλήματος, προβάλλοντας το επιχείρημα ότι οι ημερήσιες ποσότητες ζωικών αποβλήτων, παρόλο ότι δεν καθορίζονταν στη σύμβαση αλλά είχε ο ίδιος την ευθύνη υπολογισμού τους, παρουσιάζουν αυξομειώσεις που δεν ελέγχονται από τον ίδιο.

Σε συνάντηση που έγινε τον Απρίλιο 2008 στη Νομική Υπηρεσία, αποφασίστηκε όπως ο ανάδοχος υποβάλει μέχρι τις 18.4.2008 πλήρη και τεκμηριωμένα στοιχεία κόστους των δύο μεθόδων επεξεργασίας των αποβλήτων (αποτέφρωσης και τεμαχισμού/ αποστείρωσης), καθώς και τιμολόγια για το κόστος των εργασιών που είχε αναθέσει σε υπεργολάβο του.

Ο ανάδοχος δεν υπέβαλε τα πλήρη στοιχεία που του ζητήθηκαν μέχρι την καθορισθείσα ημερομηνία, και σε νέα σύσκεψη που έγινε στο γραφείο του Γενικού Λογιστή το Μάιο 2008, αποφασίστηκε να γίνει δεκτό το αίτημα του αναδόχου όπως ο έλεγχος διεξαχθεί στα γραφεία του όπου θα μπορούσε να προσκομίσει όλα τα στοιχεία.

Ο έλεγχος διενεργήθηκε από ένα λειτουργό του Γενικού Λογιστηρίου και ένα λειτουργό του Τμήματος, και σύμφωνα με τα πορίσματα τους, τα οικονομικά στοιχεία που παρουσιάστηκαν από τον ανάδοχο σχετικά με το κόστος των δύο μεθόδων, κρίθηκαν ως ορθά και αληθή.

Το Μάιο 2008, η ΚΕΑΑ απέρριψε το αίτημα του αναδόχου για διοχέτευση της περίσσειας των ζωικών αποβλήτων σε ιδιόκτητη μεταποιητική μονάδα για επεξεργασία με άλλη μέθοδο (τεμαχισμό/αποστείρωση) και υπέδειξε στο Τμήμα ότι πρέπει να εφαρμοστούν οι όροι του συμβολαίου.

Τον Ιούνιο 2008, η Υπηρεσία μου ζήτησε να πληροφορηθεί από το Διευθυντή του Τμήματος τα ακόλουθα:

- (i) Κατά πόσον αξιολογήθηκαν από το Τμήμα τα αποτελέσματα του ελέγχου των οικονομικών στοιχείων του αναδόχου, όπως είχε συμφωνηθεί.
- (ii) Πώς σχολιάζει/αξιολογεί το γεγονός ότι με βάση τα τιμολόγια του υπεργολάβου, στον οποίο ο ανάδοχος διοχέτευε τα ζωικά απόβλητα την περίοδο Αυγούστου – Οκτωβρίου 2007, το ποσό που πλήρωνε για την επεξεργασία ήταν £40,04 - £43,93 ανά τόνο αποβλήτων, ενώ το ποσό του συμβολαίου με βάση το οποίο πληρωνόταν από το δημόσιο την ίδια περίοδο ανερχόταν στις £208 ανά τόνο (περιλαμβανομένης όμως και της συλλογής των αποβλήτων).
- (iii) Τα μέτρα που σκόπευε να πάρει για την πιστή εφαρμογή των όρων του συμβολαίου και τη διασφάλιση των συμφερόντων του δημοσίου, λαμβάνοντας υπόψη ότι το αίτημα του αναδόχου για αλλαγή της μεθόδου επεξεργασίας των αποβλήτων είχε απορριφθεί από το αρμόδιο όργανο (ΚΕΑΑ).

Στις 25.6.2008, το Υπουργικό Συμβούλιο, κατόπιν πρότασης του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, αποφάσισε όπως εγκρίνει για λόγους δημοσίου συμφέροντος, τη συνέχιση εκτέλεσης του συμβολαίου από τον ανάδοχο, χωρίς καταγγελία του και με δυνατότητα καταστροφής της περίσσειας των ζωικών αποβλήτων με τη μέθοδο της μεταποίησης/συναποτέφρωσης. Αποφάσισε επίσης όπως ο Γενικός Λογιστής και ο Γενικός Ελεγκτής προβούν σε περαιτέρω αξιολόγηση των στοιχείων κόστους της δεύτερης μεθόδου για καθορισμό της αμοιβής για τις ποσότητες που καταστρέφονται με τη μέθοδο αυτή. Σε περίπτωση που η αμοιβή αυτή είναι χαμηλότερη από την αμοιβή με τη μέθοδο της αποτέφρωσης, τότε το ποσό της αμοιβής του αναδόχου να αναπροσαρμοστεί προς τα κάτω.

Προσφορά αρ.25/2007 για την προμήθεια μηχανημάτων για τις ανάγκες των εργαστηρίων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών. Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες υπέγραψαν το Νοέμβριο 2007 σύμβαση για την προμήθεια μηχανημάτων για τις ανάγκες των εργαστηρίων τους, μεταξύ των οποίων και η προμήθεια, εγκατάσταση και λειτουργία ενός τραπεζιού νεκροτομών, με δυνατότητα ανύψωσης και περιστροφής. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου, ο εξοπλισμός έπρεπε να παραδοθεί το Δεκέμβριο 2007. Τον Ιανουάριο 2008, ο συντονιστής της σύμβασης εισηγήθηκε όπως αναβληθεί η εγκατάσταση του πιο πάνω τραπεζιού και εγκριθεί παράταση του συμβολαίου, μέχρι να συμπληρωθούν οι εργασίες ανακαίνισης του εργαστηρίου στο οποίο θα γινόταν η εγκατάσταση του. Σημειώνεται ότι ο ανάδοχος είχε ήδη παραδώσει τον εξοπλισμό, αλλά οι εργασίες ανακαίνισης του χώρου του εργαστηρίου δεν είχαν ακόμα ξεκινήσει. Η Τμηματική

Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΤΕΑΑ) συμφώνησε με την πιο πάνω εισήγηση και παρέπεμψε το θέμα για λήψη απόφασης στην Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΚΕΑΑ).

Κατά την εξέταση του θέματος ενώπιον της ΚΕΑΑ τον Ιανουάριο 2008, διαπιστώθηκε ότι υπήρξε καθυστέρηση στην παράδοση του τραπεζιού από τον ανάδοχο, γεγονός που δεν είχε αναφερθεί στην έκθεση του συντονιστή και της ΤΕΑΑ. Σημειώνεται ότι για άλλο προσφοροδότη, στον οποίο κατακυρώθηκε ένα από τα είδη εξοπλισμού του ίδιου διαγωνισμού, αλλά δεν προσήλθε για υπογραφή της σύμβασης εντός του καθορισθέντος χρονικού διαστήματος (μετά τη λήξη της προθεσμίας δήλωσε γραπτώς ότι η παράδοση του εξοπλισμού θα γινόταν με καθυστέρηση), κινήθηκε – κατόπιν γνωμάτευσης της Νομικής Υπηρεσίας – η διαδικασία κατάσχεσης της εγγύησης συμμετοχής του στο διαγωνισμό. Ωστόσο, ο προσφοροδότης, μετά την ενημέρωση του για την πιο πάνω γνωμάτευση, προχώρησε σε ακύρωση της επιταγής του, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατη η κατάσχεση οποιουδήποτε ποσού. Ενόψει της πιο πάνω διαπίστωσης, η ΚΕΑΑ αποφάσισε όπως:

(α) Γίνουν οι αποκοπές για το χρόνο καθυστέρησης που ευθύνεται ο ανάδοχος, σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου.

(β) Πληρωθεί για την παράδοση του τραπεζιού το 80% της αξίας του, έναντι προσκόμισης ισόποσης τραπεζικής εγγύησης, τα έξοδα της οποίας θα αναληφθούν από το Κράτος.

(γ) Η εγγύηση που παρέχεται για το τραπέζι να αρχίζει από την ημερομηνία εγκατάστασης του.

(δ) Παραταθεί η εγγύηση πιστής εκτέλεσης σε περίπτωση που οι εργασίες ανακαίνισης του εργαστηρίου δεν ολοκληρωθούν εντός της περιόδου ισχύος της.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος με πληροφόρησε τον Οκτώβριο 2008, ότι σύμφωνα με τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, δεν είχε γίνει αναφορά στην έκθεση του συντονιστή και της ΤΕΑΑ προς την ΚΕΑΑ για την καθυστέρηση στην παράδοση του τραπεζιού, επειδή οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες είχαν σκοπό να επιβάλουν τη ρήτρα με βάση τους όρους της σύμβασης.

Κανονισμός (ΕΚ) 1774/2002 για τον καθορισμό υγειονομικών κανόνων σχετικά με τα ζωικά υποπροϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο.

(α) **Κάλυψη κόστους καταστροφής νεκρών ζώων.** Σύμφωνα με το άρθρο 16(δ) του Κανονισμού (ΕΚ) 1857/2006, η κρατική ενίσχυση για την καταστροφή συγκεκριμένων κατηγοριών νεκρών ζώων δεν μπορεί να υπερβαίνει το 75% του σχετικού κόστους. Ο Διευθυντής των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, σε κοινοποίησή του ημερ. 27.1.2007 προς τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων αναφορικά με το Σχέδιο Συλλογής, Μεταφοράς και Επεξεργασίας Ζωικών Αποβλήτων, αναφέρει ότι το επιπλέον κόστος του 25% προγραμματίζεται να καλυφθεί με αύξηση του τέλους σφαγής σε όλα τα ζώα και πουλερικά.

Σύμφωνα με τη σχετική απόφαση του Εφόρου, το Σχέδιο συνιστά κρατική ενίσχυση ως προς τις επιχειρήσεις του κτηνοτροφικού τομέα, ενώ τονίζεται ότι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι το κάθε σφαγείο και εργαστήριο κοπής κρέατος που επωφελείται από τις υπηρεσίες της εταιρείας επωμίζεται το ίδιο τις εν λόγω δαπάνες και καταβάλλει το αντίστοιχο ποσό στην αρμόδια Αρχή.

Για σκοπούς συμμόρφωσης με την απόφαση του Εφόρου και τις πρόνοιες της Κοινοτικής νομοθεσίας, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες ετοίμασαν προσχέδιο Υπουργικού Διατάγματος για την επιβολή τελών για κάλυψη του 25% του κόστους καταστροφής των νεκρών ζώων, το οποίο στάλθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα για νομοτεχνικό έλεγχο στις 4.4.2007. Η Νομική Υπηρεσία, σε επιστολή της ημερ. 11.5.2007, επισημαίνει ότι δεν είναι δυνατό να προωθηθεί η νομοτεχνική επεξεργασία του προσχεδίου Διατάγματος, καθότι δεν υπάρχει στη βασική νομοθεσία σχετική

εξουσιοδοτική διάταξη που να επιτρέπει την επιβολή τελών, και εισηγείται την προώθηση σχετικού τροποποιητικού νομοσχεδίου.

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, σε επιστολή του ημερ. 7.6.2007, καταλήγει ότι η αρμόδια Αρχή, εφόσον καθυστερεί να επιβάλει τέλη, παραχωρεί παράνομη κρατική ενίσχυση στα σφαγεία και τα εργαστήρια κοπής κρεάτων η οποία απαγορεύεται, καθώς και στους κτηνοτρόφους, η οποία αντιστοιχεί στο 25% των δαπανών για την καταστροφή των νεκρών ζώων για τα οποία δεν υπάρχει υποχρέωση διενέργειας εξετάσεων για μεταδοτικές σπογγώδεις εγκεφαλοπάθειες.

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες ετοίμασαν νομοσχέδιο τροποποίησης του περί της Υγείας των Ζώων Νόμου, καθώς και προσχέδιο των περί της Υγείας των Ζώων (Τέλη Καταστροφής Ζωικών Αποβλήτων) Κανονισμών για κατάθεση στο Υπουργικό Συμβούλιο, τα οποία, ωστόσο, αποσύρθηκαν. Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, με επιστολή τους ημερ. 12.3.2008 προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ζήτησαν την επαναφορά των νομοθετημάτων και προώθησή τους στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση, η οποία ακόμα εκκρεμεί.

(β) Υποπροϊόντα ζωικής προέλευσης από πλοία. Σύμφωνα με το άρθρο 4(1)(ε) του Κανονισμού 1774/2002, τα υπολείμματα τροφίμων από μεταφορικά μέσα που εκτελούν διεθνείς μεταφορές περιλαμβάνονται στα ζωικά υποπροϊόντα κατηγορίας 1. Το άρθρο 4(2) του εν λόγω Κανονισμού καθορίζει ότι τα συγκεκριμένα απόβλητα συλλέγονται, μεταφέρονται και καθίστανται αναγνωρίσιμα σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 7, και διατίθενται προς αποτέφρωση, μεταποίηση ή ταφή σε χώρο υγειονομικής ταφής εγκεκριμένο βάσει της οδηγίας 1999/31/ΕΚ. Παρά τις υποδείξεις των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, η Αρχή Λιμένων Κύπρου εξακολουθεί να μη λαμβάνει μέτρα για συμμόρφωση με τον Κανονισμό 1774/2002, αφού, όπως διαπιστώθηκε σε πρόσφατη επιθεώρηση της μαρίνας Λάρνακας από λειτουργό των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, τα ζωικά υποπροϊόντα μεταφέρονται για ταφή, ανάμεικτα με άλλων ειδών απόβλητα, σε ακατάλληλο σκουπιδότοπο.

Εξέφρασα την άποψη ότι το Τμήμα θα πρέπει να προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων σύμφωνα με το άρθρο 13Α του περί της Υγείας των Ζώων (τροποποιητικού) Νόμου του 2007 για σκοπούς συμμόρφωσης με την κοινοτική νομοθεσία και αποφυγή λήψης μέτρων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά της Κυπριακής Δημοκρατίας.

(γ) Υποπροϊόντα ζωικής προέλευσης από κρεοπωλεία. Μετά τη λήξη, στις 31.12.2006, της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για εφαρμογή, από την Κυπριακή Δημοκρατία, του Κανονισμού 1774/2002, τα ζωικά υποπροϊόντα πρέπει να τυγχάνουν διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες του υπό αναφορά Κανονισμού. Συγκεκριμένα, βάσει του άρθρου 6, τα ζωικά υποπροϊόντα των κρεοπωλείων ανήκουν στα υλικά κατηγορίας 3, τα οποία συλλέγονται, μεταφέρονται και καθίστανται αναγνωρίσιμα σύμφωνα με το άρθρο 7, και διατίθενται προς αποτέφρωση, μεταποίηση ή άλλες μεθόδους επεξεργασίας όπως καθορίζει ο Κανονισμός.

Μετά από αλληπάλληλες συσκέψεις με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη ανατέθηκε στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ως εποπτική αρχή, η ετοιμασία εγγράφων και η προκήρυξη ανοικτού διαγωνισμού προσφορών για τη συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία και τελική διάθεση των ζωικών υποπροϊόντων από τα κρεοπωλεία. Ολόκληρο το κόστος του Σχεδίου θα καλυπτόταν από τους κρεοπώλες, σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και το άρθρο 15 της Οδηγίας 75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί των στερεών αποβλήτων. Το προσχέδιο των εγγράφων του διαγωνισμού αποστάληκε, μεταξύ άλλων, και στη Νομική Υπηρεσία για έκφραση απόψεων, η οποία, σε επιστολή της ημερ. 19.9.2007 επισήμανε ότι οι πρόνοιες των εγγράφων του διαγωνισμού δεν διασφάλιζαν πλήρως τα συμφέροντα του κράτους και έτσι η προκήρυξη του διαγωνισμού αναστάληκε.

Σε σύσκεψη ημερ. 10.6.2008, υπό την προεδρία του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, στην οποία συμμετείχαν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, ο Υπουργός υπογράμμισε ότι τα χρονικά περιθώρια για διευθέτηση του θέματος έχουν εξαντληθεί και τόνισε ότι, σύμφωνα με το Νόμο, την ευθύνη για την τελική διάθεση των ζωικών υποπροϊόντων των κρεοπωλείων έχουν οι ίδιοι οι κρεοπώλες, επισημαίνοντας ότι για προώθηση του θέματος από τους κρεοπώλες υπάρχουν αρκετές επιλογές όπως η συλλογή και αποτέφρωση των υποπροϊόντων, η συλλογή και μεταποίηση τους κλπ.

Επισημάνει ότι, μέχρι σήμερα, και παρά την τροποποίηση των περί της Υγείας των Ζώων Νόμων κατά το 2007, μετά από προτροπή της Νομικής Υπηρεσίας, έτσι ώστε να κατοχυρώνεται νομικά η επιβολή ποινών στους κρεοπώλες που δεν συμμορφώνονται με τη νομοθεσία, δεν έχουν εφαρμοστεί οι πρόνοιες του άρθρου 13Α των υπό αναφορά Νόμων, οι οποίες προβλέπουν φυλάκιση μέχρι έξι μήνες ή/και πρόστιμο μέχρι £3.000. Αντιλαμβάνομαι ότι, στη σύσκεψη που αναφέρεται πιο πάνω, ο Υπουργός παραχώρησε στους κρεοπώλες τρεις μήνες για την προώθηση των αναγκών διευθετήσεων για επίλυση του προβλήματος, αναφέροντας ότι από την 10.9.2008 οι λειτουργοί των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών θα αρχίσουν επιθεωρήσεις και θα λαμβάνουν μέτρα για συμμόρφωση με τις πρόνοιες της νομοθεσίας.

Επίσημοι έλεγχοι στα αλιευτικά προϊόντα. Σύμφωνα με τους σχετικούς Κανονισμούς του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Καν. 852/2004, 853/2004 και 854/2004) τα κράτη μέλη οφείλουν να διασφαλίζουν την υγιεινή εκφόρτωση και συντήρηση των αλιευμάτων που εισάγονται στην ή που εξάγονται από την Κοινότητα. Στους επίσημους ελέγχους της παραγωγής και της διάθεσης αλιευτικών προϊόντων στην αγορά περιλαμβάνονται τακτικοί έλεγχοι στις συνθήκες υγιεινής της εκφόρτωσης και της πρώτης πώλησης, επιθεωρήσεις σε τακτά χρονικά διαστήματα των σκαφών και των κατά ξηράν εγκαταστάσεων, στις οποίες περιλαμβάνονται οι ιχθυόσκαλες και οι αγορές χονδρικής πώλησης, και έλεγχος της αποθήκευσης και μεταφοράς αλιευμάτων.

Η μη ύπαρξη ιχθυόσκαλας, δηλαδή κατάλληλων χερσαίων και θαλάσσιων εγκαταστάσεων για την υγιεινή εκφόρτωση και συντήρηση αλιευμάτων, δυσχεραίνει το έργο των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών για την διενέργεια των πιο πάνω ελέγχων. Παρά τις προσπάθειες για οργάνωση προγράμματος των ελέγχων που πραγματοποιούνται από τα επαρχιακά γραφεία, αυτοί εξακολουθούν να είναι περιστασιακοί και ανεπαρκείς, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος για διοχέτευση στην αγορά αλιευτικών προϊόντων υποβαθμισμένης ποιότητας ή ακόμα και ακατάλληλων για ανθρώπινη κατανάλωση.

Σε σχέση με τους ελέγχους αλιευτικών προϊόντων διαπίστωσα τα ακόλουθα :

(α) Ανεύρεση καταλοίπων υδραργύρου σε ερυθρό τόνο ο οποίος αποστάληκε από την Κύπρο στην Ιταλία. Στις 21.7.2007 οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες ειδοποιήθηκαν, μέσω του Συστήματος Ταχείας Ειδοποίησης για τα Τρόφιμα και τις Ζωοτροφές, ότι εντοπίστηκε από τις Ιταλικές αρχές ερυθρός τόνος με κατάλοιπα υδραργύρου πάνω από τα ανώτατα επιτρεπόμενα όρια, ο οποίος είχε αποσταλεί στην Ιταλία από την Κύπρο στις 22.5.2007. Τα κατάλοιπα υδραργύρου προήλθαν από δειγματοληψία ποσότητας 5 800 κιλών νωπού τόνου από συνολική ποσότητα 13 167 κιλών. Από την ποσότητα των 5 800 κιλών, μόνο μια μικρή ποσότητα 233 κιλών κατεψυγμένου τόνου ανευρέθηκε και καταστράφηκε μέχρι την ολοκλήρωση των εργαστηριακών αναλύσεων.

(β) Παράνομη εξαλίευση από ιχθυοτροφείο ψαριών με κατάλοιπα οργανοχλωριομένων ουσιών (PCBs). Σύμφωνα με την αξιολόγηση του Γενικού Χημείου του Κράτους επί των αποτελεσμάτων εργαστηριακών εξετάσεων που διενεργήθηκαν σε δείγμα ψαριών που λήφθηκε στις 24.10.2007 από εγκαταστάσεις ιχθυοτροφείου, εντοπίστηκαν σε δείγμα κατάλοιπα PCBs που υπερέβαιναν κατά 1 000 φορές τα επιτρεπτά επίπεδα με αποτέλεσμα το δείγμα να είναι ακατάλληλο για βρώση.

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, με σχετική επιστολή ημερ. 27.2.2008 προς το υπό αναφορά ιχθυοτροφείο, απαγόρευσαν γραπτώς την εξαλίευση και διάθεση ψαριών, μέχρι τη συμπλήρωση των εργαστηριακών

εξετάσεων σε νέο δείγμα που λήφθηκε από το ιχθυοτροφείο. Στις 24.3.2008, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες ενημέρωσαν το ιχθυοτροφείο ότι, ενόψει των θετικών αποτελεσμάτων των εργαστηριακών εξετάσεων της 21.3.2008 που διενεργήθηκαν σε δείγματα ψαριών που λήφθηκαν, η απαγόρευση εξαλίευσης και διάθεσης ψαριών συνεχίζεται μέχρι νεωτέρας. Κατά παράβαση της απαγόρευσης, η εξαλίευση από το συγκεκριμένο ιχθυοτροφείο συνεχίστηκε, με αποτέλεσμα να διατεθεί στην αγορά ποσότητα 4 450 κιλών ψάρια για κατανάλωση. Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, με επιστολή τους ημερ. 26.3.2008, προς τον Αστυνομικό Διευθυντή Λάρνακας, ζήτησαν τη λήψη νομικών μέτρων εναντίον της εταιρείας στην οποία ανήκει το ιχθυοτροφείο.

(γ) Εκφόρτωση ψαριών ιχθυοτροφείων στην περιοχή Βασιλικού. Όπως διαπιστώθηκε μετά από επιτόπια επίσκεψη λειτουργιών των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών στην περιοχή του λιμανιού του Βασιλικού, στις 17.3.2008, ο χώρος των σημείων εκφόρτωσης αλιευμάτων από ιχθυοτροφεία της περιοχής είναι ακατάλληλος λόγω, κυρίως, της ρύπανσης που προκαλείται τόσο από τα τσιμεντοποιεία Βασιλικού, όσο και κατά τη φόρτωση πλοίων με τσιμέντο και κάρβουνο, καθώς και από την απελευθέρωση ρύπων από τις εξατμίσεις των βαρέων οχημάτων που διακινούνται στην περιοχή. Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, με επιστολή τους ημερ. 21.3.2008, ενημέρωσαν το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών σχετικά με το πιο πάνω θέμα, το οποίο συμφώνησε για την ανάγκη δημιουργίας κατάλληλης υποδομής και, όπως αντιλαμβανόμαστε, το θέμα θα προωθηθεί από κοινού στο Υπουργείο για επίλυση.

(δ) Ψυκτικοί Θάλαμοι στα αεροδρόμια για διατήρηση φρέσκων ψαριών για εξαγωγή. Σε σχετική επιστολή του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών ημερ. 28.11.2006, προς το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, η οποία κοινοποιήθηκε στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, αναφέρεται η έλλειψη ψυκτικών εγκαταστάσεων στα αεροδρόμια για προσωρινή αποθήκευση νωπών ψαριών ιχθυοκαλλιέργειας τα οποία προορίζονται για εξαγωγή. Όπως αναφέρεται, η έλλειψη κατάλληλης υποδομής, σε συνδυασμό με τις ψηλές θερμοκρασίες και τις καθυστερήσεις που παρατηρούνται στις πτήσεις, έχει ως αποτέλεσμα, να διακόπτεται η αλυσίδα διασφάλισης της ποιότητας των προϊόντων.

Κλίβανος αποτέφρωσης. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενη Έκθεσή μου, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες αποφάσισαν, το 2003, την αντικατάσταση του κλιβάνου αποτέφρωσης που λειτουργούσε στο χώρο των εργαστηρίων τους, ο οποίος κρίθηκε ότι δεν πληρούσε τις απαιτούμενες προδιαγραφές αναφορικά με τη ρύπανση του περιβάλλοντος, με νέο σύγχρονο κλίβανο. Για το σκοπό αυτό εξασφάλισαν στις 10.6.2003 και 19.8.2003 από τον Δήμο Αγλαντζιάς και το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, αντίστοιχα, άδειες ισχύος 18 μηνών για προσωρινή εγκατάσταση του κλιβάνου στο χώρο των εργαστηρίων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, νοούμενου ότι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες θα έδιναν την διαβεβαίωσή τους ότι δεν θα υπήρχε πρόβλημα για τη δημόσια υγεία και ότι θα ξεκινούσαν αμέσως τις διαδικασίες για εξεύρεση άλλου κατάλληλου χώρου για μόνιμη εγκατάσταση του κλιβάνου και των συναφών εγκαταστάσεων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών. Κατόπιν αιτήματος των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών ο Δήμος Αγλαντζιάς έδωσε παράταση της ισχύος της άδειας εγκατάστασης του κλιβάνου μέχρι τις 6.10.2006 ώστε να καταστεί δυνατή η εξεύρεση νέου χώρου μετακίνησής του ο οποίος θα ήταν αποδεκτός από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως. Το συνολικό ποσό που δαπανήθηκε για την αγορά και εγκατάσταση του κλιβάνου ανήλθε στις £268.313 και η λειτουργία του ξεκίνησε στις αρχές του 2006.

Όπως πληροφορήθηκα, ο κλίβανος λειτούργησε κατά τους μήνες Ιανουάριο του 2006 με Απρίλιο του 2007 και λόγω αντιδράσεων από διάφορους επηρεαζόμενους φορείς, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες αποφάσισαν, στις 13.4.2007, τον τερματισμό της λειτουργίας του και αποστολή των υλικών για αποτέφρωση στις εγκαταστάσεις εταιρείας, η οποία έχει σχετική άδεια για επεξεργασία ζωικών αποβλήτων.

Το Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, με επιστολή του ημερ. 24.4.2007, ζήτησε από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών έγκριση για πώληση του υπό αναφορά κλιβάνου, η οποία δόθηκε στις

10.10.2007, υπό τον όρο ότι θα διερευνηθεί πρώτα το ενδεχόμενο χρήσης του από άλλες κυβερνητικές υπηρεσίες. Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, με επιστολή τους ημερ. 22.10.2007 ενημέρωσαν σχετικά τα διάφορα Υπουργεία, αλλά δεν υπήρξε καμία ανταπόκριση με αποτέλεσμα να προχωρήσουν, τον Ιούνιο του 2008, στην ετοιμασία σχετικών εγγράφων για την προκήρυξη προσφοράς για πώληση του κλιβάνου.

Καθυστερημένα έσοδα. Τα καθυστερημένα έσοδα των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών ανέρχονταν στις 31.12.2007 στις £572.998, σε σύγκριση με £547.671 στις 31.12.2006. Το μεγαλύτερο ποσό, ύψους £395.594 οφείλεται από τον Οργανισμό Κυπριακής Γαλακτοβιομηχανίας (ΟΚΓΒ) από το 2003 και μικρότερο ποσό, ύψους £40.450 εξακολουθεί να οφείλεται από ιδιώτη. Και οι δύο περιπτώσεις αφορούν στην πώληση κρεάτων ζώων με βρουκέλλα τα οποία είχαν κατασχεθεί από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. Ο ΟΚΓΒ άρχισε, εντός του 2008, να καταβάλλει ποσά έναντι της πιο πάνω οφειλής του, ενώ όσον αφορά στον ιδιώτη, παρόλο που η περίοδος αναστολής εκτέλεσης της απόφασης του Δικαστηρίου για καταβολή του οφειλόμενου ποσού παρήλθε στις 24.2.2006, αυτός μέχρι σήμερα δεν κατέβαλε κανένα ποσό. Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες ενημέρωσαν σχετικά το Γενικό Εισαγγελέα στις 11.4.2007 και έκτοτε δεν φαίνεται να υπήρξε οποιαδήποτε περαιτέρω εξέλιξη, με αποτέλεσμα το ποσό να παραμένει μέχρι σήμερα ανείσπρακτο. Επίσης παρατήρησα ότι εκκρεμεί, από το 1999 και μετέπειτα, η είσπραξη αριθμού μικρότερων οφειλών, και εισηγήθηκα όπως καταβληθεί προσπάθεια για είσπραξή τους και αν διαπιστωθεί ότι αυτά δεν μπορούν να εισπραχθούν, να γίνουν οι απαιτούμενες ενέργειες για εξασφάλιση έγκρισης τακτοποίησής τους σύμφωνα με τη Λογιστική Οδηγία αρ. 43.

Υλικά αποθήκης. Παρατήρησα ότι, παρόλο που στην αποθήκη υπήρχαν μεγάλες ποσότητες αχρησιμοποίητων ή αργοκίνητων υλικών, το Τμήμα συνέχισε να προβαίνει στην αγορά νέων ποσοτήτων, με κίνδυνο, για ορισμένα από αυτά, να ξεπεραστεί η ημερομηνία λήξης τους χωρίς να έχουν χρησιμοποιηθεί. Εισηγήθηκα όπως γίνεται καλύτερος προγραμματισμός για τις αγορές υλικών, έτσι ώστε να μην αγοράζονται αχρείαστες ποσότητες και να αποφεύγεται ο κίνδυνος καταστροφής τους, λόγω παρόδου της ημερομηνίας λήξης του.

4.16 ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΔΑΣΜΟΥ

Σχέδια Αναδασμού. Μέχρι τις 31.12.2007 συμπληρώθηκαν 58 αρδευόμενα σχέδια και εννέα σχέδια ξηρικής καλλιέργειας, συνολικής έκτασης 16 340 εκταρίων. Παράλληλα βρίσκονται σε εξέλιξη 18 σχέδια αναδασμού συνολικής έκτασης 3 283 και υπό μελέτη άλλα 18, συνολικής υπολογιζόμενης έκτασης 7 545 εκταρίων. Κατά τη διάρκεια του έτους άρχισε η εκτέλεση δύο νέων σχεδίων αναδασμού, ένα σχέδιο αναστάληκε, ενώ πέντε σχέδια συμπληρώθηκαν μέσα στο έτος.

Χρηματοδότηση Σχεδίων Αναδασμού. Η χρηματοδότηση του Σχεδίου Δανειοδότησης Επιτροπών Αναδασμού μέχρι την 31.12.2006 γινόταν από το Ταμείο Δημόσιων Δανείων, το οποίο διοικείται από το Συμβούλιο Δανειστικών Επιτροπών. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφασή του αρ. 64.083, ημερ. 13.7.2006, επικύρωσε την απόφαση του Συμβουλίου Δανειστικών Επιτροπών για μη περαιτέρω χρησιμοποίηση του Ταμείου Δημόσιων Δανείων για έκδοση νέων δανείων από την 1.1.2007. Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω απόφασης, από την 1.1.2007 το ποσό της συνεισφοράς των Επιτροπών Αναδασμού (ιδιοκτητών), καταβάλλεται αρχικά από κρατικούς πόρους μέσω του ετήσιου Προϋπολογισμού και στη συνέχεια ανακτάται από τους ιδιοκτήτες, με την ολοκλήρωση της εφαρμογής των μέτρων ενοποίησης και αναδιανομής.

Όπως πληροφορήθηκα, η ανάκτηση της συνεισφοράς των Επιτροπών Αναδασμού, περιλαμβανομένων και των τόκων, από τους ιδιοκτήτες, διασφαλίζεται πλήρως με την εφαρμογή των προνοιών του περί Ενοποίησης και Αναδιανομής Αγροτικών Κτημάτων Νόμου (Ν.22(1)/1997). Σύμφωνα με το άρθρο 34(1) του Νόμου, με την ολοκλήρωση της εφαρμογής των μέτρων ενοποίησης και αναδιανομής ετοιμάζεται πίνακας με το ακριβές ποσό του κόστους του έργου (περιλαμβανομένων και των τόκων για το ποσό που δαπανήθηκε), το οποίο επιμερίζεται στους ιδιοκτήτες. Σύμφωνα με το άρθρο 34(10) του Νόμου, ο Διευθυντής του Τμήματος, με

γραφπτή κοινοποίηση του τελικού καταλόγου δαπανών προς το Διευθυντή του Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος, επιβαρύνει προς όφελος του Τμήματος Αναδασμού, τα τεμάχια των ιδιοκτητών.

Εφαρμογή Σχεδίων Αναδασμού. Από τις συνολικές πιστώσεις ύψους £1.770.000, κάτω από το Άρθρο 08591 «Κατασκευή Δρόμων Αναδασμού» του Κεφ. 12.09 «Τμήμα Αναδασμού», δαπανήθηκε κατά το 2007 ποσό £1.672.153 ή ποσοστό 94,47%.

Αστικός Αναδασμός. Κατά τη διάρκεια του έτους συνεχίστηκαν οι διεργασίες για την τελική επεξεργασία του νομοσχεδίου για τον αστικό αναδασμό, ο οποίος αποτελεί, σύμφωνα με το Τμήμα, ένα βασικό εργαλείο για την επίτευξη της ορθής διαχείριση και αξιοποίησης της γης σε περιοχές ανάπτυξης. Το προσχέδιο του νομοσχεδίου ετοιμάστηκε από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και αντιλαμβάνομαι ότι μελετάται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, οι οποίες έχουν υποβάλει τις προκαταρκτικές τους απόψεις.

Επιχορήγηση τόκων. Η καθυστέρηση που παρατηρείται στην τακτοποίηση όλων των υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δαπάνες των διαφόρων έργων αναδασμού, λόγω ενστάσεων ή απουσιών των γαιοκτημόνων (άγνωστη διεύθυνση ή διαμονή στο εξωτερικό), είχε ως αποτέλεσμα η επιπλέον διαφορά μεταξύ των τόκων που εισπράχθηκαν και αυτών που καταβλήθηκαν να ανέλθει, μέχρι 31.12.2007, στις £897.456. Το πιο πάνω ποσό είναι μειωμένο κατά £602.074, το οποίο αντιπροσωπεύει κρατική χορηγία τόκων μέχρι 31.12.2007, ανεβάζοντας τη συνολική διαφορά στις £1.499.530.

Καθυστερημένες δόσεις δανείων. Το σύνολο των οφειλόμενων δόσεων από τους ιδιοκτήτες γης, ανερχόταν στις 31.12.2007 σε £575.429 (£660.694 το 2006), και αντιπροσωπεύουν κεφάλαιο £389.097 και τόκους £186.332. Επανάλαβα την εισήγησή μου για λήψη κατάλληλων μέτρων για την τακτοποίηση όλων των καθυστερήσεων και έγκαιρη εξόφληση των υποχρεώσεων των γαιοκτημόνων έναντι του Τμήματος.

4.17 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ

Μέρος Α

Καθυστερημένα έσοδα. Στις 31.12.2007 τα καθυστερημένα έσοδα ήταν £87.741, σε σύγκριση με £88.204 το 2006, και αντιπροσωπεύουν κυρίως οφειλές δικαιωμάτων και προστίμων από εταιρείες, για τις οποίες έχουν κινηθεί διαδικασίες ποινικών διώξεων και πολιτικών αγωγών. Σημειώνεται ότι, τα τέλη και μισθώματα από λατομικά προνόμια που δεν έχουν ανανεωθεί, δεν περιλαμβάνονται στα καθυστερημένα έσοδα.

Δικαιώματα για την εξόρυξη λατομικών υλικών. Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στην Υπηρεσία, από 1.8.1990 μέχρι 31.12.2007 εισπράχθηκε συνολικό ποσό £26.172.231, από το οποίο £19.629.180, που αποτελεί το 75% των εισπράξεων, καταβλήθηκαν στις Κοινότητες που επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα, ως αποζημίωση για την οχληρία που προκαλείται από τη λειτουργία των λατομείων. Το υπόλοιπο ποσό των £6.543.051, που αποτελεί το 25% των εισπράξεων, κατατέθηκε στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Μέχρι 31.12.2007 διατέθηκαν συνολικά £6.038.197 για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος.

Λατομικά προνόμια. Σύμφωνα με το άρθρο 9Α (1) του Περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων Νόμο (Τρ. Ν.63(1) του 2003), «καμία αίτηση για παραχώρηση μεταλλευτικής μίσθωσης ή λατομικού προνομίου σε οποιαδήποτε περιοχή δε γίνεται δεκτή για εξέταση, εκτός αν ο αιτητής έχει προηγουμένως εξασφαλίσει και προσκομίσει μαζί με την αίτησή του ισχύουσα πολεοδομική άδεια αναφορικά με την αιτούμενη μεταλλευτική μίσθωση ή το λατομικό προνόμιο εκδοθείσα δυνάμει των διατάξεων του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου». Λόγω της καθυστέρησης που παρατηρείται στην εξέταση και ανανέωση των πολεοδομικών αδειών των υφιστάμενων λατομείων από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικίσεως, η Υπηρεσία Μεταλλείων δεν είναι σε θέση να ανανεώνει έγκαιρα τα λατομικά προνόμια και συνεπώς παρατηρείται καθυστέρηση στην είσπραξη των σχετικών τελών και μισθωμάτων με κίνδυνο, σε περίπτωση εγκατάλειψης του λατομείου πριν την ανανέωση της σχετικής πολεοδομικής άδειας, αυτά να μην εισπραχθούν.

Επισήμανα ότι, στις 31.12.2007 λειτουργούσαν 132 λατομεία από τα οποία 54 λειτουργούσαν χωρίς να έχουν εξασφαλίσει εκ των προτέρων την ανανέωση των λατομικών τους προνομίων και να έχουν καταβάλει τα σχετικά τέλη και μισθώματα.

Για την επίλυση του προβλήματος, ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας, με επιστολή του ημερ. 6.6.1997, ζήτησε γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα κατά πόσο η παραχώρηση λατομικού προνομίου μπορεί να αποσυνδεθεί από την έκδοση της πολεοδομικής άδειας. Η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα ήταν αρνητική και σε επιστολή του ημερ. 5.1.1999, ανέφερε ότι η Υπηρεσία οφείλει να αναστέλλει τις εργασίες ενός λατομείου μέχρι την έκδοση της σχετικής πολεοδομικής άδειας.

Για απάμβλυνση του προβλήματος, μετά από συσκέψεις με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, αποφασίστηκε όπως αυξηθεί η περίοδος ισχύος της πολεοδομικής άδειας, από δύο χρόνια που ίσχυαν, σε τρία χρόνια για εγκαταστάσεις εκτός λατομικής ζώνης και σε πέντε χρόνια για εγκαταστάσεις εντός λατομικής ζώνης.

Το 2006 ετοιμάστηκε και υποβλήθηκε για ψήφιση νομοσχέδιο το οποίο παρείχε, μεταξύ άλλων, την ευχέρεια στην Υπηρεσία να ανανεώνει τα λατομικά προνόμια προσωρινά για ένα χρόνο μέχρι την ανανέωση της πολεοδομικής άδειας, αν ο αιτητής του προνομίου είχε προβεί έγκαιρα σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες για ανανέωση της πολεοδομικής του άδειας, το οποίο όμως, μετά από συζήτηση στις 26.6.2007, απορρίφθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος στις 24.8.2007, η Υπηρεσία Μεταλλείων πρότεινε τροποποίηση στους όρους έκδοσης της πολεοδομικής άδειας, ώστε η διάρκεια ισχύος της να συνάδει με τη διάρκεια ισχύος του λατομικού προνομίου. Επίσης, προτάθηκε η δημιουργία Επιτροπής Αειφόρου Ανάπτυξης Ορυκτών Πόρων στόχος της οποίας θα είναι η ολοκληρωμένη και συνολική αξιολόγηση προβλημάτων ή/και δυσλειτουργιών που αφορούν στον τομέα έρευνας, εκμετάλλευσης και διαχείρισης του ορυκτού πλούτου και η διατύπωση εισηγήσεων στις κατά το Νόμο αρμόδιες Αρχές για την επιτυχή αντιμετώπισή τους.

Εξέφρασα την άποψη ότι, η Υπηρεσία δεν πρέπει να συνεχίσει να ανέχεται τη λειτουργία λατομείων με ληγμένες πολεοδομικές άδειες και προνόμια, χωρίς, ωστόσο να αδικεί τους ιδιοκτήτες λατομείων οι οποίοι έχουν προβεί έγκαιρα σε όλες τις απαιτούμενες από το Νόμο ενέργειες για ανανέωση των αδειών τους και λαμβάνοντας υπόψη την ικανοποίηση της ζήτησης της αγοράς σε λατομικά υλικά. Για τους πιο πάνω λόγους υπέδειξα την ανάγκη όπως καταβληθούν προσπάθειες από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς για οριστική επίλυση του προβλήματος.

Παράνομη λατόμευση. Σύμφωνα με την Υπηρεσία, τα κρούσματα παράνομων λατομέυσεων βρίσκονται σε έξαρση, διότι οι ποινές οι οποίες προβλέπονται σήμερα από τη νομοθεσία δεν είναι αποτρεπτικές, ενώ τα προβλεπόμενα διοικητικά μέτρα, που αφορούν στην κατάσχεση μηχανημάτων, δεν είναι πρακτικά εφαρμόσιμα. Για το λόγο αυτό, η Υπηρεσία Μεταλλείων συνέταξε, σε συνεννόηση με τον Αρχηγό Αστυνομίας, σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο και τροποποιητικούς Κανονισμούς, οι οποίοι, αφού έτυχαν νομοθετικής επεξεργασίας από το Γενικό Εισαγγελέα, στάλθηκαν στο Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για υποβολή στο Υπουργικό Συμβούλιο, στους οποίους προνοείται αύξηση των μέγιστων ποινών για παράνομη λατόμευση από €1.708 σε €40.000 και φυλάκιση από ένα σε δύο χρόνια. Επίσης, υιοθετούνται διατάξεις οι οποίες προνοούν την επιβολή διοικητικού προστίμου ύψους €1.000 και αναδιαμορφώνεται ο Κανονισμός ο οποίος προνοεί στην κατάσχεση μηχανημάτων, έτσι ώστε να περιλαμβάνει και τη σφράγιση μηχανημάτων, που είναι πρακτικά πιο εφαρμόσιμη τακτική.

Επίσης η Υπηρεσία περιέλαβε στον Προϋπολογισμό της σχετικό κονδύλι για την καταβολή υπερωριακών αποζημιώσεων ώστε να καταστεί εφικτός ο έλεγχος των παράνομων λατομέυσεων, πέραν των εργασιμών ωρών.

4.18 ΤΜΗΜΑ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Έργα Συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Κυπριακή Δημοκρατία.

(α) Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Αλιείας 2007- 2013. Στα πλαίσια της νέας προγραμματικής περιόδου 2007-2013, το Τμήμα έχει ετοιμάσει το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Αλιείας, στο οποίο καθορίζονται οι προτεραιότητες και οι γενικοί στόχοι της Κυπριακής Δημοκρατίας σε σχέση με την Κοινή Αλιευτική Πολιτική, καθώς και η στρατηγική επίτευξής τους. Για την υλοποίηση του Σχεδίου έχει ετοιμαστεί, με τη βοήθεια των αρμόδιων φορέων, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας (Ε.Π.ΑΛ.), το οποίο εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 19.12.2007 και συγχρηματοδοτείται με ποσοστό 50% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας, το οποίο θεσπίστηκε για το σκοπό αυτό. Το συνολικό ποσό της δημόσιας δαπάνης (κοινοτική και εθνική συμμετοχή) του Ε.Π.ΑΛ. ανέρχεται σε περίπου €39,5 εκ.

(β) Ενιαίο Έγγραφο Προγραμματισμού για την Αλιεία (Ε.Ε.Π.ΑΛ.) 2004 – 2006. Με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση εγκρίθηκε το Ενιαίο Έγγραφο Προγραμματισμού για την Αλιεία (Ε.Ε.Π.ΑΛ.) 2004 – 2006, για συνολικές δαπάνες ύψους €7.743.478 (£4.491.219), το οποίο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ποσοστό 50% ή 37,5%, ανάλογα με το Μέτρο. Κατά το 2007 διενεργήθηκαν πληρωμές συνολικού ύψους €1.474.786 για τα διάφορα Μέτρα του Ε.Ε.Π.ΑΛ.

Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στο Τμήμα με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2007, το σύνολο των δαπανών που διενεργήθηκαν διαχρονικά στα πλαίσια του Ε.Ε.Π.ΑΛ. ανήλθε στα €4,6 εκ., ενώ το σύνολο των προϋπολογιζόμενων δαπανών των έργων που έχουν ενταχθεί για χρηματοδότηση από το Ε.Ε.Π.ΑΛ. υπολογίζεται στα €7,8 εκ., αναμένεται, δηλαδή, ότι θα επιτευχθεί πλήρης απορρόφηση των σχετικών Κονδυλίων. Η αξία των συμβάσεων που έχουν συνολοκληρωθεί ανέρχεται στα €7,3 εκ., ενώ έχουν πιστοποιηθεί μέχρι την πιο πάνω ημερομηνία δαπάνες ύψους €4,1 εκ.

Δημιουργία Ιχθυόσκαλας. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, σύμφωνα με τους σχετικούς Κανονισμούς του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Καν. 852/2004, 853/2004 και 854/2004) τα κράτη μέλη οφείλουν να διασφαλίζουν την υγιεινή εκφόρτωση και συντήρηση των αλιευμάτων που εισάγονται στην ή που εξάγονται από την Κοινότητα, και για το σκοπό αυτό είναι απαραίτητη η δημιουργία ιχθυόσκαλας, δηλαδή κατάλληλων χερσαίων και θαλάσσιων εγκαταστάσεων για την υγιεινή εκφόρτωση και συντήρηση των αλιευμάτων. Η μη ύπαρξη κατάλληλης ιχθυόσκαλας στην Κύπρο επισημαίνεται και σε σχετική έκθεση της Γενικής Διεύθυνσης Υγείας και Προστασίας των Καταναλωτών ημερ. 31.10.2000 η οποία αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα εισάγει πλέον άγρια θαλάσσια ψάρια που προέρχονται από Κυπριακά αλιευτικά σκάφη.

Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση αρ. 54.097 και ημερ. 1.8.2001, ενέκρινε τη δημιουργία ιχθυόσκαλας σε χώρο εκτός του περιφραγμένου χώρου του νέου λιμανιού Λεμεσού, ο οποίος δημιουργήθηκε μετά από επιχωμάτωση του θαλάσσιου χώρου που εφάπτεται στο έδαφος των Βρετανικών Βάσεων Ακρωτηρίου στα δυτικά και στο Λιμενοβραχίονα του Νέου Λιμανιού Λεμεσού στα βόρεια. Ο χώρος της επίχωσης ήταν θαλάσσια περιοχή, μέρος της οποίας βρισκόταν υπό τη δικαιοδοσία των Βρετανικών Βάσεων και ο χερσαίος χώρος που δημιουργήθηκε δεν ήταν καταγεγραμμένος στο Κτηματολόγιο, ούτε υπήρχε τίτλος ιδιοκτησίας του.

Τον Οκτώβριο του 2003 το Τμήμα ζήτησε την έγκριση του Γραφείου Προγραμματισμού για την κατακύρωση της προσφοράς για τη μελέτη και επίβλεψη της κατασκευής της ιχθυόσκαλας και τη μελέτη εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον, η οποία όμως δεν παραχωρήθηκε αφού το κόστος κατασκευής του έργου, το οποίο επανεκτιμήθηκε στα £6 - £6,5 εκ., κρίθηκε ως υπερβολικά ψηλό, και προτάθηκε όπως διερευνηθούν εναλλακτικοί χώροι ανέγερσης του έργου, με επικρατέστερο το λιμάνι Λάρνακας. Έπειτα από αλληπάλληλες συσκέψεις, στις οποίες η Αρχή Λιμένων αρνήθηκε να

παραχωρήσει μέρος του λιμανιού της Λάρνακας για την ανέγερση της ιχθυόσκαλας και οι άλλες εναλλακτικές προτάσεις απορρίφθηκαν, αφού κρίθηκαν ακατάλληλες, το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφασή του αρ. 61.715 ημερ. 10.3.2005, ενέκρινε εκ νέου την ανέγερση της ιχθυόσκαλας στο λιμάνι Λεμεσού σε τρεις φάσεις έναντι συνολικής δαπάνης £6,7 εκ. Μέρος του έργου (κτιριακές εγκαταστάσεις, εξοπλισμός) προοριζόταν να συγχρηματοδοτηθεί κατά 50% από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω του Ε.Ε.Π.ΑΛ. 2004-2006, αλλά λόγω της καθυστέρησης που προέκυψε στην εκτέλεση του έργου τα σχετικά Κονδύλια που προορίζονταν για τη συγχρηματοδότησή του χρησιμοποιήθηκαν, κατόπιν έγκρισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τη συγχρηματοδότηση άλλων έργων.

Οι Αρχές των Βρετανικών Βάσεων, με επιστολή τους ημερ. 11.1.2006, προέβαλαν ισχυρισμούς για την κυριότητα του 90% του χώρου επίχωσης στον οποίον υπήρχε πρόθεση να ανεγερθεί το έργο, και έθεσαν διάφορους όρους και προϋποθέσεις για να δώσουν τη συγκατάθεσή τους για χρήση του εν λόγω χώρου. Λόγω των πιο πάνω ισχυρισμών, η όλη διαδικασία εκτέλεσης του έργου στην υπό αναφορά περιοχή αναστάληκε, ενώ αναμένεται να ετοιμαστεί πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για κατασκευή της ιχθυόσκαλας σε άλλη περιοχή του νέου λιμανιού Λεμεσού.

Όπως προκύπτει, έχουν παρέλθει επτά χρόνια από τη λήψη της αρχικής απόφασης για δημιουργία της ιχθυόσκαλας, χωρίς, ωστόσο, να έχει επιτευχθεί οποιαδήποτε πρόοδος για την υλοποίησή της με αποτέλεσμα να μην εφαρμόζεται η κοινοτική νομοθεσία αναφορικά με την υγιεινή εκφόρτωση, μεταφορά και συντήρηση νωπών αλιευτικών προϊόντων.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι, το 2008, ορίστηκε Επιτροπή από εκπροσώπους της Αρχής Λιμένων Κύπρου, του Τμήματος Δημοσίων Έργων και του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών, η οποία μελετά εναλλακτικές θέσεις για κατασκευή της ιχθυόσκαλας στο νέο λιμάνι Λεμεσού. Επίσης έχει ήδη ετοιμαστεί από αρχιτεκτονικό οίκο μελέτη προκοστολόγησης των εναλλακτικών θέσεων, η οποία θα τεθεί ενώπιον της Επιτροπής για λήψη τελικής απόφασης αναφορικά με τη νέα θέση δημιουργίας της ιχθυόσκαλας.

Αλιευτικό καταφύγιο στο Λατοσί. Στις 21.12.1987 η Αρχή Λιμένων Κύπρου παραχώρησε άδεια χρήσης διάφορων λιμενικών χώρων, έναντι ενοικίου, στο Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών, στους οποίους περιλαμβάνεται και το λιμάνι στο Λατοσί. Η υπό αναφορά άδεια χρήσης ανανεώνεται ετησίως και αναφέρει ρητώς ότι δεν δημιουργεί οποιαδήποτε συμβατική υποχρέωση της Αρχής Λιμένων Κύπρου έναντι του Τμήματος ενώ της δίνει το δικαίωμα να διακόψει, ακυρώσει, ανακαλέσει ή τροποποιήσει την άδεια ύστερα από προειδοποίηση τριών μηνών.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφασή του ημερ. 30.8.1995, ανέθεσε σε Διυπουργική Επιτροπή τη διεξαγωγή μελέτης για ανάκτηση, από τη Δημοκρατία, της κυριότητας λιμενικών χώρων που δεν χρησιμοποιούνται ως εμπορικά λιμάνια από την Αρχή Λιμένων Κύπρου, στους οποίους περιλαμβάνονταν και το λιμάνι στο Λατοσί. Η Διυπουργική Επιτροπή εισηγήθηκε, μεταξύ άλλων, την ανάκτηση του λιμανιού στο Λατοσί αφού προηγηθεί διαπραγμάτευση με την Αρχή Λιμένων Κύπρου αναφορικά με το ύψος της αποζημίωσης που θα καταβαλλόταν, και το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφασή του ημερ. 16.12.1998, ενέκρινε την εισήγηση αυτή. Στη συνέχεια, με απόφασή του ημερ. 24.11.1999, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε, μεταξύ άλλων, όπως αποδεχθεί την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής Λιμένων Κύπρου για παραχώρηση της κυριότητας του λιμανιού στο Λατοσί στη Δημοκρατία για σκοπούς ανάπτυξης της αλιείας έναντι χρηματικής αποζημίωσης η οποία θα καθοριζόταν από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Το θέμα της ανάκτησης της κυριότητας του λιμανιού στο Λατοσί δεν εξετάστηκε περαιτέρω γιατί κρίθηκε ότι θα έπρεπε να δοθεί προτεραιότητα στην ανάκτηση του χώρου για κατασκευή του αλιευτικού καταφυγίου στο Ζύγι, για σκοπούς ανάπτυξης της αλιείας.

Έτσι αντί για την ανάκτηση του λιμανιού στο Λατοσί, η Υπουργική Επιτροπή αποφάσισε την επέκτασή του για εξυπηρέτηση των αναγκών της περιοχής, και παρόλο που η Αρχή Λιμένων Κύπρου θα διατηρούσε την ιδιοκτησία του, τη διαχείρισή του, για σκοπούς ανάπτυξης της αλιείας,

θα είχε το Τμήμα. Η δαπάνη για την επέκταση του λιμανιού ανήλθε σε £3.478.775 πλέον Φ.Π.Α., ενώ ετοιμάστηκε προσχέδιο συμφωνίας για παραχώρηση, ως αντισταθμίματος, της λιμενολεκάνης «Α» για χρήση από αλιευτικά σκάφη, η οποία θα κηρυσσόταν ως αλιευτικό καταφύγιο, το οποίο, ωστόσο, δεν οριστικοποιήθηκε.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφασή του ημερ. 20.11.2007, αποφάσισε, μεταξύ άλλων, όπως προωθηθεί διάταγμα κήρυξης της λιμενολεκάνης «Α» και του αντίστοιχου χερσαίου χώρου στο λιμάνι Λατσιού ως αλιευτικό καταφύγιο δυνάμει του άρθρου 3(1) των περί Αλιευτικών Καταφυγίων Νόμων του 1990 και 2003, το οποίο ακόμα εκκρεμεί.

Όπως προκύπτει, το κράτος δαπάνησε ένα πολύ σημαντικό κονδύλι για την επέκταση του λιμανιού στο Λατσί, ενώ τα οφέλη που προέκυψαν από την επένδυση αυτή τα καρπώνεται η Αρχή Λιμένων Κύπρου, η οποία όχι μόνο διαχειρίζεται και εισπράττει τέλη για τη λιμενολεκάνη «Β», αλλά εισπράττει ενοίκια και από το Τμήμα για τη χρήση της λιμενολεκάνης «Α». Επισήμανα επίσης ότι η μη κήρυξη του λιμανιού στο Λατσί ως αλιευτικού καταφυγίου, έχει ως αποτέλεσμα να μην μπορούν να εφαρμοστούν από το Τμήμα οι πρόνοιες των περί Αλιευτικών Καταφυγίων Νόμων του 1990 και 2003 και των σχετικών Κανονισμών αναφορικά με την ορθολογιστική διαχείριση του χώρου (πχ επιβολή τελών ελλιμενισμού, συντονισμός ελλιμενισμού, καταγγελία παραβάσεων κλπ). Εξέφρασα την άποψη ότι, εάν τελικά δεν παραχωρηθούν οποιαδήποτε αντισταθμιστικά οφέλη στο Τμήμα από την Αρχή Λιμένων Κύπρου για τη δαπάνη που διενεργήθηκε για επέκταση και αναβάθμιση του λιμανιού στο Λατσί, τότε θα πρέπει να εξεταστεί με τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων αν αυτό αποτελεί κρατική ενίσχυση προς την Αρχή Λιμένων Κύπρου και αν αυτή είναι συμβατή με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σχέδιο Ασφάλισης Αλιευτικών Σκαφών. Η ανάγκη δημιουργίας προϋποθέσεων φερεγγυότητας των επαγγελματιών ψαράδων και η επιβαλλόμενη ασφαλιστική κάλυψη έναντι των θαλάσσιων κινδύνων επέβαλαν την εισαγωγή του πιο πάνω Σχεδίου, το οποίο λειτουργεί από τον Απρίλιο του 1976, υπό την ευθύνη του Τμήματος Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών. Το σχέδιο καλύπτει τους επαγγελματίες ψαράδες οι οποίοι επιλέγουν εθελοντικά να ασφαλίσουν τα σκάφη τους. Όσοι όμως από τους επαγγελματίες ψαράδες έχουν συνάψει δάνεια από τους Δανειστικούς Επιτρόπους με εγγύηση των δανείων την υποθήκευση των σκαφών τους, υποχρεούνται, με βάση τους όρους του συμβολαίου του δανείου, να ασφαλίζουν το σκάφος τους στο πιο πάνω Σχέδιο.

Ο Έφορος Κρατικών Ενισχύσεων, σε επιστολή του ημερ. 18.3.2004, ανέφερε ότι το Σχέδιο συνιστά δημόσια ενίσχυση, η οποία δεν συνάδει με το κοινοτικό κεκτημένο και εισηγήθηκε όπως, για σκοπούς συμβατότητάς του με το κοινοτικό κεκτημένο, τροποποιηθεί ώστε να καλύπτει ενισχύσεις ύψους μέχρι 80% του κόστους των ασφαλίσεων για κάλυψη απωλειών από έκτακτα γεγονότα. Η εισήγηση δεν εφαρμόστηκε διότι αφενός, αφορούσε στην κάλυψη απωλειών μόνο για έκτακτα γεγονότα και δεν περιλάμβανε κάλυψη απωλειών σε περίπτωση θαλάσσιων ατυχημάτων και αφετέρου, οι συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφέρουν ότι μόλις αποδειχθεί η ύπαρξη εθνικής καταστροφής ή έκτακτου γεγονότος επιτρέπεται η χορήγηση ενίσχυσης ύψους μέχρι 100% για την αντιστάθμιση των υλικών ζημιών, γεγονός που σε περίπτωση φυσικών καταστροφών θα καθιστούσε τους ψαράδες δικαιούχους αποζημίωσης για το 100% της ζημιάς χωρίς αυτοί να καταβάλλουν ασφάλιστρα.

Το Ταμείο του Σχεδίου διαχειρίζονται από κοινού ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και ο Υπουργός Οικονομικών. Τα έσοδα του Ταμείου κατατίθενται σε τμηματικό λογαριασμό καταθέσεων της Κυβέρνησης, και τους τόκους επωφελείται το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.

(α) Οικονομική Κατάσταση. Οι εισπράξεις ασφαλίσεων κατά τη διάρκεια του έτους ανήλθαν σε £5.799 (£5.618 το 2006) και οι πληρωμές για αποζημιώσεις σε £1.732 (£6.960 το 2006) με αποτέλεσμα το αποθεματικό του Σχεδίου να σημειώσει μικρή αύξηση σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Το αποθεματικό στις 31.12.2007 ήταν £60.803 (£56.736 το 2006), ποσό που

θεωρείται ανεπαρκές για την κάλυψη απαιτήσεων που ενδεχομένως να προκύψουν από τους ασφαλιζόμενους κινδύνους, με αποτέλεσμα η βιωσιμότητα του Σχεδίου να τίθεται υπό αμφισβήτηση. Το Τμήμα, έχοντας από τη μια ως στόχο τη βελτίωση του Σχεδίου και λαμβάνοντας, από την άλλη, υπόψη ότι αν επέλθουν ουσιαστικές τροποποιήσεις στο Σχέδιο τότε αυτό θα θεωρηθεί ως νέο σχέδιο και θα πρέπει να υποβληθεί για έγκριση, η εξασφάλιση της οποίας δεν θα ήταν βέβαιη, καθόρισε, στις 30.5.2007, νέους εσωτερικούς κανονισμούς λειτουργίας του Σχεδίου. Οι κανονισμοί αυτοί προνοούν, μεταξύ άλλων, την επιθεώρηση των σκαφών και τη διενέργεια εκτιμήσεων από το προσωπικό του Τμήματος, τόσο για σκοπούς ασφάλισης όσο και αποζημίωσης σε περίπτωση ατυχήματος, ενώ τέθηκαν περιορισμοί στη χρονική περίοδο ανάμεσα στις παρατάσεις του συμβολαίου ασφάλισης.

(β) Μειωμένη Ανταπόκριση Ψαράδων. Παρά το γεγονός ότι κατά τη διάρκεια του έτους εκδόθηκαν 527 επαγγελματικές άδειες ψαρέματος (503 το 2006), μόνο 59 ψαράδες (53 το 2006) κατέβαλαν ασφάλιστρα για συμμετοχή στο Σχέδιο. Όπως αναφέρθηκε και στην προηγούμενη έκθεση μου αρκετοί επαγγελματίες ψαράδες, οι οποίοι έχουν συνάψει δάνεια από τους Δανειστικούς Επιτρόπους και είναι συνεπώς υποχρεωμένοι, σύμφωνα με τους όρους των δανείων να ασφαλίσουν τα σκάφη τους, δεν το έχουν πράξει.

4.19 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ

Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για την Ισότητα Ανδρών και Γυναικών. Ο Εθνικός Μηχανισμός για τα Δικαιώματα της Γυναίκας συστάθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το 1994 με σκοπό την προώθηση της ισότητας και των δικαιωμάτων της γυναίκας και υπάγεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως. Η Κυπριακή Δημοκρατία/Εθνικός Μηχανισμός για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, συνήψε τρεις ξεχωριστές συμβάσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αναφορικά με τη διεκπεραίωση τριών προγραμμάτων σε σχέση με την ισότητα των δύο φύλων, με αριθμούς αναφοράς VS/2004/0280, VS/2005/0333 και VS/2006/0323.

Το πρώτο πρόγραμμα, που αφορούσε στη σύμβαση VS/2004/0280, ολοκληρώθηκε στις 31.12.2005. Μετά από έλεγχο που διενήργησαν τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 21-25 Μαΐου 2007, διαπιστώθηκαν διάφορες αδυναμίες στην οικονομική διαχείριση και τεκμηρίωση αριθμού δαπανών, λόγω της σοβαρότητας των οποίων, εισηγήθηκαν την ανάκτηση/επιστροφή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή του ποσού των €218.786 από το σύνολο των €291.212 που είχαν εμβαστεί στο Υπουργείο στα πλαίσια του προγράμματος. Η εισήγηση υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία παρέπεμψε το θέμα στη Μονάδα Πάταξης Απάτης και Διαφθοράς (OLAF) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για διεξαγωγή έρευνας. Στο μεταξύ, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, ενόψει πληροφοριών που καταδείκνυαν το ενδεχόμενο διάπραξης ποινικών αδικημάτων, παρέπεμψε το θέμα στον Αρχηγό Αστυνομίας για διεξαγωγή ανάκρισης, βάσει της οποίας ο Γενικός Εισαγγελέας άσκησε ποινική δίωξη.

Λόγω των σοβαρών αδυναμιών που προέκυψαν σε σχέση με την οικονομική διαχείριση του πρώτου προγράμματος, και κατόπιν παράκλησης του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου, η Υπηρεσία μου εξέτασε τα άλλα δύο προγράμματα τα οποία το Υπουργείο ανέλαβε να διεκπεραιώσει σε σχέση με τις συμβάσεις με αρ. αναφοράς VS/2005/0333 και VS/2006/0323, όπως περιγράφεται πιο κάτω.

(α) Σύμβαση VS/2005/0333 - Gender Equality – A Responsibility of Both Sexes. Το πιο πάνω πρόγραμμα τέθηκε σε ισχύ τον Οκτώβριο του 2005 και ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2006. Το κόστος του προγράμματος προϋπολογίστηκε αρχικά στα €392.761 και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμφώνησε στην επιχορήγηση του 74,6% του κόστους, δηλαδή €292.984. Σύμφωνα με τους τελικούς λογαριασμούς που υποβλήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το συνολικό ποσό που δαπανήθηκε για το πρόγραμμα ανήλθε στα €375.541. Το ποσό που εμβάστηκε από την Ευρωπαϊκή

Επιτροπή για το πρόγραμμα αυτό ανήλθε συνολικά σε €205.089, ενώ το υπόλοιπο των €75.065 δεν έχει ανακτηθεί ακόμη.

Από τον έλεγχο του πιο πάνω προγράμματος, προέκυψαν τα ακόλουθα:

- (i) Τα υποστηρικτικά στοιχεία των πληρωμών που διενεργήθηκαν ήταν φωτοαντίγραφα των πρωτότυπων. Υπέδειξα την ανάγκη προσκόμισης των πρωτότυπων αποδεικτικών στοιχείων, τόσο για σκοπούς ελέγχου όσο και για σκοπούς συμμόρφωσης με τους όρους της σύμβασης.
- (ii) Τα περισσότερα από τα τιμολόγια που έχουν εκδοθεί προς το Υπουργείο και τον Εθνικό Μηχανισμό για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, δεν συνοδεύονταν από αποδείξεις πληρωμής παρόλο που δεν είχαν εκδοθεί τοις μετρητοίς, ούτε έφεραν υπογραφή εξουσιοδοτημένου ατόμου ως ένδειξη εξόφλησής τους.
- (iii) Τα τιμολόγια σε σχέση με τα έξοδα προσωπικού και τις υπηρεσίες εκτύπωσης έφεραν επωνυμία που δεν αντιστοιχεί σε οντότητα που να έχει οποιαδήποτε νομική υπόσταση ούτε και αποτελεί νομικό πρόσωπο εγγεγραμμένο στον Έφορο Εταιρειών.
- (iv) Τα έξοδα προσωπικού που υποβλήθηκαν, δεν υποστηρίζονταν από αποδεικτικά στοιχεία όπου να φαίνονται αναλυτικά οι ώρες και το είδος της εργασίας που εκτελέστηκε από το κάθε άτομο ξεχωριστά. Επίσης, δεν παρουσιάστηκαν αποδείξεις είσπραξης της αμοιβής από τους δικαιούχους ή σχετικές δηλώσεις στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων ή στο Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
- (v) Δεν υποβλήθηκαν δικαιολογητικά σε σχέση με τα έξοδα διαμονής και τα επιδόματα εκτός έδρας που καταβλήθηκαν στα άτομα τα οποία έλαβαν μέρος στα συνέδρια που διοργανώθηκαν στα πλαίσια του προγράμματος.
- (vi) Στους τελικούς λογαριασμούς που υποβλήθηκαν από το Υπουργείο προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 29.3.2007, παρουσιάζονται έξοδα σε σχέση με συνέδριο που έγινε στην Ελλάδα στις 30.9.2006, μέρος των οποίων δεν διεκδικήθηκαν για πληρωμή από τη συντονίστρια του προγράμματος και δεν αναγράφονται στις καταστάσεις των εξόδων που υπέβαλε στο Υπουργείο μετά τη διεξαγωγή του συνεδρίου.

(β) Σύμβαση VS/2006/0323 - Gender Equality – The New Dimension on Local Development. Το πρόγραμμα αυτό ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2006 και με βάση τη σχετική σύμβαση θα έπρεπε να είχε ολοκληρωθεί το Δεκέμβριο του 2007. Το κόστος του προγράμματος προϋπολογίστηκε αρχικά στα €587.324 ενώ με βάση τη σύμβαση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα επιχορηγούσε το 80% του κόστους, δηλαδή €469.859. Κατά τη διάρκεια του 2007, το Υπουργείο κατέβαλε συνολικό ποσό ύψους £128.561 (€219.660). Η ετοιμασία των τελικών λογαριασμών του προγράμματος, οι οποίοι θα έπρεπε να είχαν υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέχρι τις 31.3.2008, εξακολουθεί να εκκρεμεί, ενώ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με επιστολή της ημερ. 11.4.2008, ενημέρωσε το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου ότι αποφασίστηκε όπως ανασταλούν όλες οι πληρωμές σε σχέση με το υπό αναφορά πρόγραμμα.

Το συνολικό ποσό που εμβάστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε σχέση με το πιο πάνω πρόγραμμα ανέρχεται στις £108.274 (€187.944).

Από τον έλεγχο του προγράμματος προέκυψαν τα ακόλουθα:

- (i) Με εξαίρεση τα τιμολόγια που αφορούσαν στη διεξαγωγή διαφημιστικής καμπάνιας, και ενός τιμολογίου ξενοδοχείου για το εναρκτήριο συνέδριο του προγράμματος, το οποίο πληρώθηκε απευθείας από το Υπουργείο, όλα τα υπόλοιπα υποστηρικτικά στοιχεία σε σχέση με τις πληρωμές που διενεργήθηκαν στα πλαίσια του προγράμματος είναι φωτοαντίγραφα των πρωτότυπων. Υπέδειξα και πάλι την ανάγκη προσκόμισης των πρωτότυπων αποδεικτικών στοιχείων.
- (ii) Τα τιμολόγια σε σχέση με έξοδα προσωπικού και τα εκτυπωτικά, φέρουν επωνυμία που δεν αντιστοιχεί σε οντότητα που να έχει οποιαδήποτε νομική υπόσταση ή να αποτελεί νόμιμο πρόσωπο εγγεγραμμένο στον Έφορο Εταιρειών.

- (iii) Τα στοιχεία που αφορούν σε υπηρεσίες ξενοδοχείων που αγοράστηκαν για τους σκοπούς του προγράμματος είναι ελλιπή, εφόσον δεν παρουσιάστηκαν διατακτικά κρατήσεων, αναλυτικά τιμολόγια ή αποδείξεις πληρωμής που να αντιστοιχούν στα σχετικά τιμολόγια.
- (iv) Δεν παρουσιάστηκαν δικαιολογητικά σε σχέση με τα επιδόματα εκτός έδρας που διεκδικήθηκαν για τα άτομα που έλαβαν μέρος στα συνέδρια που οργανώθηκαν στα πλαίσια των δράσεων του Προγράμματος, ενώ, σε σχέση με τα έξοδα διαμονής και διατροφής για σεμινάρια που οργανώθηκαν στο εξωτερικό, τα αποδεικτικά στοιχεία που υποβλήθηκαν, παρουσίαζαν αρκετές ασάφειες.
- (v) Η πληρωμή για έρευνα που διεξήγαγε ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα στα πλαίσια του προγράμματος, δεν έχει διευθετηθεί ακόμη.

Ενόψει του γεγονότος ότι παρόμοιες αδυναμίες εντοπίστηκαν και κατά τον έλεγχο του πρώτου προγράμματος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, από τη διερεύνηση των οποίων προέκυψαν ποινικά αδικήματα, εισηγήθηκα όπως το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για διερεύνηση των πιο πάνω περιπτώσεων ως προς την πιθανότητα διάπραξης ποινικών αδικημάτων.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με πληροφόρησε ότι το Λογιστήριο του Υπουργείου προχώρησε σε πληρωμές επί τη βάσει αντιγράφων τιμολογίων και άλλων αποδεικτικών στοιχείων, δεδομένου ότι τα πρωτότυπα κατέχονταν από το Λογιστή του προγράμματος, ο οποίος προβλεπόταν στη βασική συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, και όπως τόσο ο ίδιος όσο και η συντονίστρια διαβεβαίωναν το Λογιστή του Υπουργείου, θα τα προσκόμιζε όποτε ζητούνταν. Ωστόσο, παρά τις επανειλημμένες προφορικές και γραπτές εκκλήσεις του Υπουργείου η συντονίστρια εξακολουθεί να κατέχει πρωτότυπα τιμολόγια και αποδεικτικά στοιχεία των προγραμμάτων και αρνείται να τα παραδώσει στο Υπουργείο.

Επίσης με πληροφόρησε ότι σε σχέση με το πρόγραμμα Gender Equality – A Responsibility of Both Sexes, τον Οκτώβριο του 2007, δηλαδή μετά την παρέλευση δέκα μηνών από την ολοκλήρωσή του και αφού είχαν εγερθεί τα προβλήματα με το πρώτο πρόγραμμα, η συντονίστρια, μέσω των δικηγόρων της, επέστρεψε στο Υπουργείο το ποσό των £110.681,40 (€189.110,40), το οποίο αντιπροσωπεύει τα έξοδα προσωπικού του προγράμματος αυτού. Κατόπιν οδηγιών του Γενικού Διευθυντή το ποσό αυτό κατατέθηκε σε λογαριασμό καταθέσεων εν αναμονή των εξελίξεων σε σχέση με τον έλεγχο του προγράμματος αυτού από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

4.20 ΚΡΑΤΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ

Ανέγερση νέου κτιρίου για το Κρατικό Αρχείο. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το προηγούμενο έτος, το Υπουργικό Συμβούλιο, στις 29.9.1993, αποφάσισε την εξεύρεση κρατικής γης για την ανέγερση νέου κτιρίου για το Κρατικό Αρχείο και για το σκοπό αυτό αποφάσισε την εκχώρηση τριών συνεχόμενων κρατικών τεμαχίων στη Λευκωσία καθώς και τη διαπραγμάτευση για αγορά τέταρτου τεμαχίου στην ίδια περιοχή. Η σχετική γνωστοποίηση και το διάταγμα απαλλοτρίωσης της ιδιωτικής γης δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 18.10.1996 και 15.11.1996, αντίστοιχα και η αποζημίωση του ιδιώτη ιδιοκτήτη για την αξία της γης, περιλαμβανομένων και των εξόδων του εκτιμητή, συνολικού ύψους €856.009 (£501.000) καταβλήθηκαν τον Απρίλιο του 1997.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως στις 19.3.1999 προκήρυξε γενικό αρχιτεκτονικό διαγωνισμό μελέτης για το κτίριο του Κρατικού Αρχείου στη Λευκωσία, και την 1.11.2001 υπογράφηκε το συμβόλαιο για την ετοιμασία των αρχιτεκτονικών σχεδίων. Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, η οποία εκδόθηκε την ίδια ημέρα, το κόστος του κτιρίου υπολογίστηκε σε €9.2 εκ. (£5,4 εκ.), οι κατασκευαστικές εργασίες αναμενόταν να αρχίσουν το Νοέμβριο του 2003 και το έργο να είχε ολοκληρωθεί το Νοέμβριο του 2005, ενώ σύμφωνα με τις προτάσεις που υποβλήθηκαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας

Τάξεως για τους Προϋπολογισμούς των ετών 2008-2010, οι συνολικές πιστώσεις που απαιτούνται για ολοκλήρωση του έργου ανέρχονται σε €16,2 εκ. (£9,5 εκ.). Παρατήρησα ότι τα αρχιτεκτονικά και στατικά σχέδια, καθώς και οι τεχνικές προδιαγραφές των εγγράφων προσφορών, τα οποία είναι απαραίτητα για την προκήρυξη του σχετικού διαγωνισμού για εκτέλεση του έργου, ετοιμάστηκαν από τους συμβούλους αρχιτέκτονες και υποβλήθηκαν στο Τμήμα Δημοσίων Έργων και στην Ηλεκτρομηχανολογική Υπηρεσία για απόψεις, με μεγάλη καθυστέρηση, τον Αύγουστο του 2006.

Επισήμανα ότι, στον Προϋπολογισμό για το 2003, είχε περιληφθεί πρόνοια ύψους £500.000 η οποία όμως δεν κατέστη δυνατό να αξιοποιηθεί αφού τα απαραίτητα σχέδια δεν ήταν έτοιμα από τους μελετητές. Επίσης, παρόλο που το Υπουργείο είχε περιλάβει στις προτάσεις του για τους Προϋπολογισμούς των ετών 2005, 2006 και 2007 ποσά ύψους £830.000, £900.000 και £900.000, αντίστοιχα για προώθηση του έργου, οι πρόνοιες που τελικά περιλήφθηκαν στους εγκεκριμένους Προϋπολογισμούς ανήλθαν σε μόνο £100.000, £10 και £10, αντίστοιχα.

Στον Προϋπολογισμό για το έτος 2008 περιλήφθηκε πρόνοια ύψους €1,7 εκ. για την ανέγερση του κτιρίου, ωστόσο διαδικασία προσφοροδότησης δεν έχει ακόμα αρχίσει αφού απαραίτητη προϋπόθεση είναι η ετοιμασία σχετικού σχεδίου ασφάλειας και υγείας, για την οποία ζητήθηκε, στις 3.10.2007, πίστωση ύψους £25.000 την οποία όμως το Γραφείο Προγραμματισμού, με επιστολή ημερ. 22.10.2007 προς το Υπουργείο Οικονομικών, δεν σύστησε για έγκριση.

Στις 6.12.2006 ο πρώην ιδιώτης ιδιοκτήτης της γης, η οποία, όπως αναφέρεται πιο πάνω, απαλλοτριώθηκε το 1996 ζήτησε από την Κυπριακή Δημοκρατία την επιστροφή της με τη δικαιολογία ότι δεν πραγματοποιήθηκε ο σκοπός της απαλλοτρίωσης. Μετά την άρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας να επιστρέψει την πιο πάνω απαλλοτριωθείσα γη, ο πρώην ιδιώτης ιδιοκτήτης κατέθεσε στις 7.3.2007 προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας με την οποία ζητούσε την ακύρωση της σχετικής απόφασης της Κυπριακής Δημοκρατίας για μη επιστροφή της υπό αναφορά ακίνητης ιδιοκτησίας. Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας με επιστολή του ημερ. 22.10.2007, προς το δικηγόρο του πρώην ιδιοκτήτη, εισηγήθηκε τη διευθέτηση της αγοράς του τεμαχίου από τη Δημοκρατία με ιδιωτική συμφωνία, αφού πρώτα ανακληθεί η απαλλοτρίωση, πρόταση η οποία έγινε αποδεκτή από τον πρώην ιδιοκτήτη. Η υπό αναφορά πρόταση προβλέπει όπως η τιμή πώλησης του ακινήτου καθοριστεί στις €598.011 (£350.000) επιπλέον του ήδη καταβληθέντος ποσού των €856.009 (£501.000) για την απαλλοτρίωση, καθώς επίσης και καταβολή, προς όφελος του ιδιοκτήτη, όλων των φόρων, τελών και δικαιωμάτων που θα προκύψουν λόγω της πώλησης. Με βάση τα πιο πάνω, το Υπουργικό Συμβούλιο, στις 17.1.2008, ακύρωσε την απόφασή του ημερ. 15.10.1996, που αφορούσε στην απαλλοτρίωση του ιδιωτικού τεμαχίου και ενέκρινε την προαναφερθείσα συμφωνία αγοράς του ακινήτου.

Παρατήρησα ότι, παρόλο που έχουν παρέλθει περίπου 15 χρόνια από την αρχική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για ανέγερση νέου κτιρίου και το δημόσιο κατέβαλε κατά τα έτη 1997-2007 ποσό συνολικού ύψους €1.497.092 (£876.209), για την απόκτηση της γης (£856.009, £501.000), αμοιβή για την διενέργεια του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού (£183.042, £107.130), αμοιβή για την ετοιμασία των αρχιτεκτονικών σχεδίων (£423.868, £248.079) και αμοιβή για την εκπόνηση μελετών από τους Συμβούλους Μελετητές (£34.172, £20.000), εντούτοις δεν έχουν γίνει ουσιώδεις εργασίες για έναρξη των εργασιών ανέγερσής του. Επεσήμανα ότι η μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρείται στην εκτέλεση του έργου είχε ως αποτέλεσμα, πέραν της σημαντικής αύξησης της υπολογιζόμενης δαπάνης του έργου από €9,2 εκ. (£5,4 εκ.) σε €16,2 εκ. (£9,5 εκ.), να προκύψει ανάγκη για την καταβολή του επιπρόσθετου ποσού των €598.011 (£350.000) στον πρώην ιδιοκτήτη της ιδιωτικής γης ενώ τα συνολικά ενοίκια που καταβλήθηκαν για την κάλυψη των αναγκών του Κρατικού Αρχείου κατά τα τελευταία τέσσερα έτη ανήλθαν σε €410.583 (£240.305).

Επίσης, η διασπορά του αρχειακού υλικού σε πέντε αποθηκευτικούς χώρους σε διαφορετικά μέρη της Λευκωσίας δυσχεραίνει την όλη διεκπεραίωση της εργασίας του Κρατικού Αρχείου και τη διακίνηση αρχειακού υλικού, ενώ οι υπό αναφορά αποθηκευτικοί χώροι ενδεχομένως να μην πληρούν απόλυτα τις ανάγκες του Κρατικού Αρχείου, με πιθανό κίνδυνο την καταστροφή πολύτιμου αρχειακού υλικού.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου έχει ολοκληρωθεί η μεταβίβαση του υπό αναφορά ακινήτου από την πρώην ιδιοκτήτριά του στην Κυπριακή Δημοκρατία και η ανέγερση του νέου κτιρίου του Κρατικού Αρχείου έχει ενταχθεί στα αναπτυξιακά έργα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, τα οποία έχουν προγραμματισθεί για υλοποίηση στα πλαίσια του Προϋπολογισμού του μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού πλαισίου 2009-2011.

4.21 ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Μέρος Α

Υπερωριακή απασχόληση.

(α) Κατά τα έτη 2001 – 2007 καταβλήθηκαν στα μέλη της Αστυνομικής Δύναμης για υπερωριακή απασχόληση τα πιο κάτω ποσά.

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
€εκ.	€εκ.	€εκ.	€εκ.	€εκ.	€εκ.	€εκ.
1,42	1,84	3,16	2,27	2,98	2,39	3,61

Η υπερωριακή αποζημίωση καταβάλλεται κυρίως υπό τη μορφή χρηματικής αποζημίωσης, η οποία υπολογίζεται με βάση την κλίμακα στην οποία υπηρετεί το μέλος κατά την ημερομηνία πραγματοποίησης της υπερωρίας, ενώ στις υπόλοιπες περιπτώσεις παραχωρείται στα μέλη ελεύθερος χρόνος σε διάστημα μέχρι έξι μηνών από την ημερομηνία διενέργειας της υπερωρίας.

Το 2007 καταβλήθηκε σε μέλη της Αστυνομίας για υπερωριακή απασχόληση ποσό ύψους £3.607.168, σε σύγκριση με £2.386.529 το 2006. Η αύξηση ύψους £1.220.639 ή 51,15% που παρατηρείται στη δαπάνη του 2007, σε σύγκριση με τη δαπάνη του 2006, οφείλεται κυρίως στην αύξηση της δαπάνης για υπερωριακή απασχόληση σε διάφορες διαμαρτυρίες, στην ασφάλεια των αεροδρομίων, στη διερεύνηση σοβαρών υποθέσεων, στις εκστρατείες ρύθμισης της τροχαίας και σε άλλα διάφορα καθήκοντα. Επίσης, κατά το 2007 δαπανήθηκαν ποσά για υπερωριακή απασχόληση για σκοπούς φύλαξης χρηματαποστολών των Ευρώ. Σημειώνεται ότι, κατά το 2007 εργάστηκαν υπερωριακά συνολικά 33 875 μέλη, σε σύγκριση με 21 094 μέλη το 2006.

(β) Το Υπουργικό Συμβούλιο, σε συνεδρία του στις 14.10.1998, αποφάσισε όπως τα μέλη της Αστυνομίας μην πληρώνονται υπερωρίες και μην πιστώνονται με οποιεσδήποτε ώρες υπερωριακής απασχόλησης, χωρίς την προηγούμενη έγκριση του Αρχηγού Αστυνομίας, και όπως διαγραφούν όλες οι υπερωρίες που έχουν συσσωρευθεί στις ατομικές κάρτες των μελών, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Αρχηγού Αστυνομίας.

Σύμφωνα με καταστάσεις που έχουν ετοιμαστεί από την Αστυνομία, το σύνολο των συσσωρευμένων υπερωριών, εγκεκριμένων και μη, για την περίοδο 1.6.1993-31.12.2002 ανέρχεται σε £5,3 εκ. Σε σχετική με το θέμα σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 18.7.2003 μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών με σκοπό την εξεύρεση τρόπου για διακανονισμό των πιο πάνω συσσωρευμένων υπερωριών, συμφωνήθηκε, μεταξύ άλλων, ότι το ύψος του ποσού που θα πληρωθεί στους ενδιαφερόμενους για τις συσσωρευμένες υπερωρίες μέχρι τις 31.12.2002 θα τύχει διαπραγμάτευσης με το Σύνδεσμο Αστυνομίας Κύπρου. Στις 30.1.2006 επήλθε συμφωνία μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, η οποία ακολούθως εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του στις 21.3.2006 η οποία προβλέπει μεταξύ άλλων, ότι η Κυβέρνηση θα καταβάλει το

75% των συσσωρευμένων υπερωριών σε τρεις ισόποσες δόσεις. Κατά το 2006 καταβλήθηκε η πρώτη δόση ύψους £887.802 σε 3 085 μέλη τα οποία αποδέχτηκαν τη σχετική συμφωνία, ενώ, κατά το 2007 καταβλήθηκε συνολικά ποσό ύψους £885.596 σε 3 086 μέλη που αφορούσε στη δεύτερη δόση της συμφωνίας. Ύστερα από προσφυγή μέλους της Δύναμης κατά της απόφασης του Αρχηγού για απόρριψη του αιτήματός του για καταβολή της αξίας των συσσωρευμένων υπερωριών υπηρεσίας του, το Ανώτατο Δικαστήριο αποφάσισε, στις 21.3.2006, υπέρ του ενάγοντος, θεωρώντας ότι η μόνη επιλογή και υποχρέωση της Αστυνομίας ήταν η καταβολή πληρωμής για τις υπό αναφορά υπερωρίες. Με βάση την πιο πάνω απόφαση του Δικαστηρίου, άλλα 47 μέλη της Δύναμης προσέφυγαν στη δικαιοσύνη. Από αυτά, 34 μέλη κίνησαν αγωγή, και για τα 22 επήλθε εξώδικη ρύθμιση μεταξύ της Νομικής Υπηρεσίας και των δικηγόρων των εναγόντων, την οποία επικύρωσε το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας, και η οποία προβλέπει όπως τους καταβληθεί τόσο το οφειλόμενο ποσό όσο και νόμιμος τόκος 8%, καθώς επίσης και τα έξοδα αγωγής συν 15% Φ.Π.Α., από την ημερομηνία κατάθεσης της απόφασης. Αντιλαμβάνομαι ότι τα υπόλοιπα 12 μέλη δεν αποδέχτηκαν την εξώδικη ρύθμιση και συνεχίζεται η εκδίκαση της υπόθεσής τους. Για τα 13 μέλη τα οποία καταχώρισαν μεν προσφυγή, όχι όμως αγωγή, η Αστυνομία κατέβαλε ολόκληρο το ποσό των οφειλόμενων υπερωριών.

(Υ) Με εγκύκλια επιστολή του Αρχηγού Αστυνομίας με αρ. Φακ. 159/16/IV(α) και ημερ. 4.7.2003, δημιουργήθηκαν νέα δελτία υπερωριών, όπου καταχωρίζονται μόνο οι υπερωρίες που τυγχάνουν της έγκρισης του Αρχηγού. Όπως διαπίστωσα από τα στοιχεία που προσκομίστηκαν από Αστυνομικές Διευθύνσεις και Τμήματα της Αστυνομίας, για την περίοδο 1.1.2007 – 31.12.2007 υπήρχαν υπόλοιπα υπερωριών για σύνολο 959,5 ωρών, ενώ παρατήρησα ότι κάποια από τα Τμήματα δεν ενημέρωσαν το Αρχηγείο σχετικά με το υπόλοιπο των υπερωριών που εκκρεμούσαν για την πιο πάνω περίοδο. Εισηγήθηκα τη λήψη μέτρων για σταδιακή παραχώρηση ελεύθερου χρόνου στα πιο πάνω μέλη της Δύναμης ώστε να αποφευχθεί το φαινόμενο της εκ νέου συσσώρευσης μεγάλου αριθμού ωρών υπερωριών που να καθιστούν την παραχώρησή τους σε ελεύθερο χρόνο ανέφικτη.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, το υπόλοιπο των συσσωρευμένων υπερωριών που υπήρχε στις 31.12.2007 έχει ήδη παραχωρηθεί προς τους δικαιούχους και η Αστυνομία καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια και λαμβάνει όλα τα μέτρα για την έγκαιρη παραχώρηση των δεδουλευμένων υπερωριών που εγκρίνονται από τον Αρχηγό Αστυνομίας, πάντοτε μέσα στα πλαίσια που το επιτρέπουν οι ανάγκες της Υπηρεσίας.

Προαφυπηρετική άδεια μελών Αστυνομίας. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι, λόγω συσσώρευσης της άδειας, παρατηρείται το φαινόμενο μέλη της Αστυνομίας να αποχωρούν από την υπηρεσία 1 μέχρι 2 χρόνια πριν από την ημερομηνία αφυπηρέτησής τους. Επισήμανα επίσης ότι η μεγάλη συσσώρευση άδειας κατά την αφυπηρέτηση κάποιου μέλους, η οποία κερδήθηκε όταν το μέλος υπηρετούσε σε χαμηλότερες βαθμίδες, οδηγεί στην αύξηση των δαπανών, επειδή η πληρωμή της γίνεται με βάση τον τελευταίο μισθό.

Κατά τα έτη 2003-2007, η ετήσια δαπάνη για αποζημίωση των μελών που βρίσκονταν με προαφυπηρετική άδεια ήταν ως ακολούθως:

2003	2004	2005	2006	2007
£	£	£	£	£
3,50 εκ.	2,48 εκ.	2,38 εκ.	2,12 εκ.	2,25 εκ.

Το Υπουργικό Συμβούλιο σε συνεδρία του στις 14.10.1998 αποφάσισε όπως παραχωρηθούν σταδιακά, με βάση σχετικό χρονοδιάγραμμα, οι άδειες απουσίας που βρίσκονται σε πίστη μελών της Αστυνομίας, με καθορισμό όμως, παράλληλα, ανώτατου ορίου συσσώρευσης τέτοιων άδειας.

Το ανώτατο όριο συσσώρευσης αδειών από τα μέλη της Δύναμης καθορίστηκε από τους περί Αστυνομίας (Γενικούς) Κανονισμούς του 2004 (Κ.Δ.Π. 213/2004) σε 100 και 83 ημέρες, σε περίπτωση εξαήμερης και πενθήμερης εβδομάδας εργασίας, αντίστοιχα, ωστόσο η υπό αναφορά

απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για παραχώρηση της συσσωρευμένης άδειας δεν κατέστη δυνατό να υλοποιηθεί.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ο λόγος μη υλοποίησης της πιο πάνω απόφασης ήταν η έλλειψη προσωπικού στην Αστυνομία σε συνδυασμό με την μεγάλη αύξηση του όγκου εργασίας.

Κατ' αποκοπή επιδόματα σε υπαλλήλους για υπηρεσία πέρα από τις συνήθεις ώρες εργασίας τους. Ο Κανονισμός 17(3)(β) των περί Αστυνομίας (Γενικών) Κανονισμών του 1989 έως 2006 αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι σε μέλος της Αστυνομίας που εκτελεί σταθερά υπερωρίες καταβάλλεται κατ' αποκοπή επίδομα, το ύψος του οποίου καθορίζεται από τους Υπουργούς Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και Οικονομικών. Παρατήρησα ότι στους πιο πάνω Κανονισμούς δεν καθορίζονται με σαφήνεια οι προϋποθέσεις που πρέπει να ικανοποιούνται για να καθίσταται ένα μέλος της Αστυνομίας δικαιούχος του επιδόματος αυτού παρόλο που αυτές καθορίζονται σε επιστολή του Αρχηγού της Αστυνομίας, ημερ. 8.3.2005. Εισηγήθηκα τροποποίηση του πιο πάνω Κανονισμού για νομοθετική ρύθμιση του θέματος και για το σκοπό αυτό συστάθηκε στην Αστυνομία ειδική επιτροπή για επεξεργασία και τροποποίησή του.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, το θέμα συμπεριλήφθηκε στις τροποποιήσεις του περί Αστυνομίας Νόμου και Κανονισμών, οι οποίοι θα προωθηθούν σύντομα για νομοθετική επεξεργασία και έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο και την Βουλή των Αντιπροσώπων.

Ανέγερση κτιρίου για την Αεροπορική Πτέρυγα Αστυνομίας (Α.Π.Α.) στο αεροδρόμιο Λάρνακας. Σύμφωνα με στοιχεία της Αστυνομίας, η ανάγκη για στέγαση της Α.Π.Α. στο αεροδρόμιο Λάρνακας παρουσιάστηκε πριν σχεδόν 20 χρόνια, πριν την παραλαβή των πρώτων πτητικών μέσων της Αστυνομίας, ωστόσο η ικανοποίησή της ακόμα εκκρεμεί.

Η αρχική μελέτη του έργου για τη στέγαση της Α.Π.Α., περιλάμβανε υπόστεγο για δύο ελικόπτερα και ένα αεροπλάνο και για την υλοποίησή του είχαν περιληφθεί, στον Προϋπολογισμό για το έτος 1997, συνολικές πιστώσεις ύψους £500.000. Τα σχετικά κατασκευαστικά σχέδια, τα οποία περιλάμβαναν εκτός από το υπόστεγο, γραφειακούς και αποθηκευτικούς χώρους, ετοιμάστηκαν κατά το 2002 και η προκαταρκτική εκτίμηση της δαπάνης ήταν £1.693.000 συν Φ.Π.Α. Ωστόσο, η τελική απόφαση για την υλοποίηση του έργου πάρθηκε με μεγάλη καθυστέρηση με αποτέλεσμα η οριστικοποίηση των σχετικών μελετών να γίνει κατά το 2004 και η εκτίμηση της συνολικής δαπάνης να αυξηθεί κατά £1.462.300 συν Φ.Π.Α. Ακολούθως, σύμφωνα με επιστολή του Τμήματος Δημοσίων Έργων ημερ. 29.5.2008 προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η αναθεωρημένη εκτίμηση δαπάνης του εν λόγω έργου ανέρχεται στα €10εκ. συν Φ.Π.Α. Επίσημανα ότι, μέχρι σήμερα δαπανήθηκε ποσό ύψους £330.000 για την διεξαγωγή των αναγκαίων μελετών.

Ενόψει των πιο πάνω, παρατήρησα ότι, παρόλο που η στέγαση της Α.Π.Α. είχε κριθεί ως επιτακτική για την προστασία των πτητικών μέσων της Αστυνομίας, το έργο ακόμα εκκρεμεί με αποτέλεσμα, εκτός της σημαντικής αύξησης στην εκτιμημένη δαπάνη του έργου, τα πτητικά μέσα να βρίσκονται, σύμφωνα με σχετική αλληλογραφία της Αστυνομίας, εκτεθειμένα στην αλμύρα και την υγρασία της θάλασσας και να παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα οξείδωσης σε βαθμό που κρίνεται αντιοικονομική η επιδιόρθωσή τους. Επεσήμανα επίσης ότι, σύμφωνα με σχετική αλληλογραφία, κατά τη διάρκεια ελέγχου που πραγματοποιήθηκε στις 2.11.2006 στο αεροπλάνο «ΕΡΜΗΣ», διαπιστώθηκε ότι η οξείδωση που ήδη υπήρχε σ' αυτό λόγω έλλειψης κατάλληλου υπόστεγου, επεκτάθηκε με αποτέλεσμα η καθήλωσή του να κριθεί επιβεβλημένη.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως η ανέγερση του κτιρίου για τις ανάγκες της Αεροπορικής Πτέρυγας Αστυνομίας στο Αεροδρόμιο Λάρνακας θεωρείται ως έργο προτεραιότητας και έχει συμπεριληφθεί στα προγραμματισμένα έργα του Υπουργείου τα οποία έχουν προωθηθεί για υλοποίηση στα πλαίσια του Προϋπολογισμού του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου 2009-2011. Το έργο, το οποίο βρίσκεται στο στάδιο

της ετοιμασίας των εγγράφων για προκήρυξη προσφορών, θα προωθηθεί με τη μέθοδο Μελέτη-Κατασκευή, με την προϋπόθεση ότι θα αξιοποιηθούν οι υφιστάμενες αρχιτεκτονικές μελέτες στο μέγιστο δυνατό βαθμό. Η έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών αναμένεται τον Μάιο του 2009, η αποπεράτωση του Τμήματος Α' (υπόστεγο) τον Σεπτέμβριο 2010 και η αποπεράτωση του Τμήματος Β' (γραφεία) τον Ιανουάριο του 2011.

Αντικατάσταση/ανανέωση του μηχανοκίνητου στόλου της Αστυνομίας. Σύμφωνα με στοιχεία του Μηχανουργείου και του Γραφείου Μεταφορών της Αστυνομίας, ο μηχανοκίνητος στόλος της Αστυνομίας ανέρχεται σε 1 170 οχήματα από τα οποία, 52 έχουν ηλικία πέραν των 15 ετών, 91 ηλικία 11 μέχρι 15 ετών, 607 ηλικία 6 μέχρι 10 ετών, και 420 ηλικία πέντε ετών ή μικρότερη.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ποσά που δαπανώνται κάθε χρόνο για τη συντήρηση των οχημάτων της Αστυνομίας (2007: £396.115, 2006: £407.345), εισηγήθηκα όπως λαμβάνονται όλα τα μέτρα για την έγκαιρη αντικατάσταση των οχημάτων της Αστυνομίας μετά την παρέλευση της ωφέλιμης οικονομικής ζωής τους ώστε να μην επηρεάζεται αρνητικά η επιχειρησιακή ικανότητα της Αστυνομίας και να περιοριστεί το κόστος συντήρησης.

Η Αστυνομία έχει ετοιμάσει μεσοπρόθεσμο σχέδιο αντικατάστασης/ανανέωσης του μηχανοκίνητου στόλου της για τα έτη 2007 μέχρι 2010, σύμφωνα με το οποίο θα αντικατασταθούν 496 επιχειρησιακά οχήματα και θα αγοραστούν επιπλέον άλλα 34 για ενίσχυση του στόλου επιχειρησιακών οχημάτων. Επιπρόσθετα, προγραμματίζεται η αντικατάσταση/ενίσχυση του στόλου σε βοηθητικά οχήματα.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, προϋπόθεση υλοποίησης του σχεδίου είναι όπως όλα τα προτεινόμενα ποσά στους ετήσιους προϋπολογισμούς εγκρίνονται από το Υπουργείο Οικονομικών.

Μηχανογράφηση Αποθηκών.

(α) Προσφορά αρ. Δ'31/2005 για την επέκταση λογισμικών του μηχανογραφημένου συστήματος της Αστυνομίας. Το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, κατά τη συνεδρία του ημερ. 5.8.2005, κατακύρωσε την πιο πάνω προσφορά σε εταιρεία, για το ποσό των £835.472, πλέον ΦΠΑ. Σύμφωνα με τη σχετική σύμβαση η οποία υπογράφηκε στις 31.8.2005, η πληρωμή ποσού ίσου με το 10% του κόστους αγοράς θα γινόταν με την υπογραφή του συμβολαίου, το 20% του κόστους με την καταγραφή και αποδοχή των προδιαγραφών της κάθε εφαρμογής, 40% του κόστους αγοράς θα γινόταν με την εγκατάσταση και λειτουργία της κάθε εφαρμογής και η τελική πληρωμή του έργου, εκτός του ποσού της συντήρησης και λειτουργικής υποστήριξης, ίση με το 30% του κόστους αγοράς, θα γινόταν με την ολοκλήρωση του έργου και την έκδοση του τελικού πιστοποιητικού αποδοχής.

Στην υπό αναφορά σύμβαση, περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων εφαρμογών, η μηχανογράφηση των αποθηκών της Αστυνομίας, με κόστος £71.836 πλέον ΦΠΑ. Σύμφωνα με τους όρους του σχετικού διαγωνισμού, η εφαρμογή αυτή θα πρέπει να χρησιμοποιείται από όλες τις αποθήκες της Αστυνομίας και το μηχανουργείο και θα παρέχει όλες τις λειτουργίες ενός συστήματος διαχείρισης αποθήκης.

Παρατήρησα ότι, σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στο Τμήμα Μελετών και Ανάπτυξης της Αστυνομίας, η εφαρμογή του μηχανογραφημένου συστήματος στην αποθήκη της Αεροπορικής Πτέρυγας της Αστυνομίας, στην οπλαποθήκη και το οπλουργείο ακόμα εκκρεμεί, ενώ όσον αφορά στην αποθήκη του Αρχηγείου και τις αποθήκες των Επαρχιών/Τμημάτων/ Μονάδων/ Υπηρεσιών της Αστυνομίας, όπου το εν λόγω σύστημα εφαρμόστηκε από τις 30.4.2007, εκκρεμεί η μηχανογράφηση των ειδών με σειριακή αρίθμηση. Το σύστημα μηχανογράφησης των υπόλοιπων αποθηκών εφαρμόστηκε σταδιακά κατά την περίοδο 22.2.2007 μέχρι 11.5.2007. Επίσης, σύμφωνα με σχετική επιστολή του Αρχηγείου Αστυνομίας προς την προμηθεύτρια εταιρεία ημερ. 16.2.2007,

υπήρχαν ακόμα αρκετά κρίσιμα προβλήματα, παρόλο που η εταιρεία είχε δεσμευτεί να επιλύσει όλα τα σχετικά προβλήματα μέχρι το τέλος του 2006.

Παρά τα πιο πάνω, το σχετικό πιστοποιητικό τελικής αποδοχής της μηχανογράφησης των αποθηκών εκδόθηκε στις 27.11.2006 και στις 29.11.2006 έγιναν οι πληρωμές του 40% του κόστους αγοράς το οποίο αφορούσε στην εγκατάσταση και λειτουργία του συστήματος μηχανογράφησης των αποθηκών και του 30% του κόστους αγοράς το οποίο αφορούσε στην τελική πληρωμή της εν λόγω εφαρμογής. Όπως προκύπτει, το σχετικό πιστοποιητικό παραλαβής εκδόθηκε και στη συνέχεια καταβλήθηκε ολόκληρη η αξία της εν λόγω εφαρμογής στην προμηθεύτρια εταιρεία ενώ εξακολουθούν να υπάρχουν ακόμα εκκρεμότητες και προβλήματα, και πριν την εφαρμογή της σε όλες τις αποθήκες της Αστυνομίας.

Παρατήρησα ότι, παρόλο που μέχρι την ημερομηνία αποπεράτωσης του ελέγχου από την Υπηρεσία μου είχαν παρέλθει περισσότερο από 20 μήνες από την ημερομηνία έκδοσης του πιστοποιητικού παραλαβής του συστήματος διαχείρισης αποθεμάτων και παρόλο που είχε λήξει η δωδεκάμηνη περίοδος εγγύησης του συστήματος και βρισκόμαστε ήδη στην περίοδο συντήρησης, για την οποία η Αστυνομία χρεώνεται £11.611 (€19.839) ανά έτος, το σύστημα δεν έχει ουσιαστικά ολοκληρωθεί αφού δεν υποστήριζε ακόμα κινήσεις ειδών με σειριακή αρίθμηση.

Επίσης, κατόπιν σχετικής σύσκεψης που πραγματοποιήθηκε στο Αρχηγείο Αστυνομίας με εκπροσώπους της εταιρείας η οποία ανέπτυξε το σύστημα, η τελευταία, με επιστολή της ημερ. 5.7.2006, δεσμεύτηκε όπως αναλάβει, χωρίς οποιαδήποτε πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση, τη σύνδεση του υπό αναφορά συστήματος με το Ολοκληρωμένο Σύστημα Διοικητικής και Οικονομικής Πληροφόρησης (FIMAS) του Γενικού Λογιστηρίου. Επισήμανα ότι, παρόλο που από τότε έχει παρέλθει πέραν του ενός έτους, το θέμα αυτό βρίσκεται ακόμα σε εκκρεμότητα.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με πληροφόρησε ότι στους όρους του διαγωνισμού και στις τεχνικές προδιαγραφές δεν περιείχετο ρητή διάταξη ότι το σύστημα θα δέχεται καταχωρίσεις για αντικείμενα που έχουν σειριακή αρίθμηση, ωστόσο η Αναθέτουσα Αρχή θεώρησε αυτονόητο ότι ένα σύστημα αποθηκών θα έπρεπε να προνοεί τέτοια διευκόλυνση. Στο στάδιο της παραλαβής δεν είχε εντοπιστεί το κενό το οποίο παρατηρήθηκε όμως στο στάδιο της εφαρμογής. Η Αναθέτουσα Αρχή ζήτησε από την εταιρεία τη σχετική συμπλήρωση, η οποία σε συνεργασία με τη διεθνή εταιρεία που ανέπτυξε το συγκεκριμένο πρόγραμμα προέβησαν στην επίλυσή του και από την 1.9.2008 το πρόγραμμα καλύπτει και τη σειριακή αρίθμηση.

Όσον αφορά στη δέσμευση της εταιρείας για σύνδεση του συστήματος με το σύστημα FIMAS με πληροφόρησε ότι αναμένεται, μέχρι το τέλος του χρόνου, να παραδοθεί από την εταιρεία.

(β) Λειτουργία Συστήματος Διαχείρισης Αποθεμάτων. Σύμφωνα με επιστολή ημερ. 26.4.2007, το σύστημα Διαχείρισης Αποθεμάτων τέθηκε σε εφαρμογή στις 30.4.2007 και στο παρόν στάδιο θα χρησιμοποιείται παράλληλα με τις υπάρχουσες διαδικασίες των αποθηκών, δηλαδή των Καθολικών Αποθήκης και των Μητρώων Περιουσιακών Στοιχείων. Αμέσως μετά την εφαρμογή του συστήματος διενεργήθηκαν επισκέψεις από άτομα του Τμήματος Μελετών και Ανάπτυξης σε όλες τις αποθήκες με σκοπό την εκπαίδευση των χρηστών του συστήματος σε προσωπική βάση και την παροχή τεχνικής υποστήριξης. Μετά από τις επισκέψεις αυτές, οι χρήστες αναμένονταν να συνεχίσουν με την καταχώριση των αποθεμάτων και των περιουσιακών στοιχείων στο σύστημα και την καταχώριση των καθημερινών συναλλαγών, παράλληλα με την τήρηση των Καθολικών Αποθήκης και των Μητρώων Περιουσιακών Στοιχείων.

Από στατιστικά στοιχεία του Τμήματος Μελετών και Ανάπτυξης, προκύπτει ότι ενώ κάποιες από τις αποθήκες έχουν ακολουθήσει τις οδηγίες και έχουν θέσει σε πλήρη εφαρμογή το σύστημα διαχείρισης αποθεμάτων, εντούτοις κάποιες άλλες αποθήκες δεν έχουν ολοκληρώσει καν την καταχώριση του αρχικού αποθέματος στο σύστημα, ενώ από δειγματοληπτικό έλεγχο της Υπηρεσίας μου σε αποθήκες της Αστυνομίας, παρατηρήθηκαν αδυναμίες σε σχέση με την

εφαρμογή και λειτουργία του συστήματος. Ενόψει των πιο πάνω εισηγήθηκα όπως γίνει καταμέτρηση και καταχώριση στο νέο σύστημα του ορθού αποθέματος που βρίσκεται στις αποθήκες της Αστυνομίας, γίνεται συνεχής παρακολούθηση των χρηστών στις διάφορες αποθήκες ως προς την τήρηση όλων των οδηγιών που δόθηκαν καθώς και για την πρόοδό τους ως προς τη χρήση του συστήματος και ζητηθεί η έγκριση του συστήματος από τον Γενικό Λογιστή, σύμφωνα με τους Κανονισμούς Αποθηκών αρ. 13, 14 και 15, προτού καταργηθούν οι υπάρχουσες διαδικασίες.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με πληροφόρησε ότι με την ολοκλήρωση της καταχώρισης των αποθεμάτων και περιουσιακών στοιχείων στο σύστημα, που υπολογίζεται στις αρχές του 2009, θα ζητηθεί η έγκριση του συστήματος από το Γενικό Λογιστή, σύμφωνα με τους Κανονισμούς Αποθηκών αρ. 13, 14 και 15 και τότε θα καταργηθούν οι υπάρχουσες διαδικασίες.

Επιπρόσθετα, με πληροφόρησε ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα εντοπίζεται στο Μηχανουργείο, στο οποίο η οριστικοποίηση των κινήσεων έκδοσης αποθεμάτων, εκκρεμεί για μεγάλο όγκο εργασιών, λόγω του ότι έχει διπλασιασθεί ο όγκος καταχωρίσεων, αφού το ίδιο το προσωπικό της αποθήκης, είναι υποχρεωμένο, μέχρι κατάργησης του παλαιού μηχανογραφημένου συστήματος, να καταχωρίζει όλες τις πληροφορίες κινήσεων αποθεμάτων και στα δύο μηχανογραφημένα συστήματα (στο παλαιό και στο νέο). Το νέο σύστημα, εξακολουθεί να παρουσιάζει πολλά προβλήματα τα οποία δυσχεραίνουν ακόμη περισσότερο την εργασία του προσωπικού της αποθήκης.

Υπόγειες οπλαποθήκες. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το προηγούμενο έτος, σύμφωνα με επιστολή του Τμήματος Δημοσίων Έργων προς τον Αρχηγό Αστυνομίας ημερ. 14.11.2005, κατά τη διενέργεια επιτόπιας επιθεώρησης σε δύο από τις πέντε υφιστάμενες υπόγειες οπλαποθήκες της Αστυνομίας στις 11.11.2005, διαπιστώθηκε ότι οι πιο πάνω οπλαποθήκες είναι ακατάλληλες προς χρήση και προτάθηκε η άμεση εκκένωσή τους. Με βάση τις πιο πάνω συστάσεις, οι δύο οπλαποθήκες εκκενώθηκαν και τα υλικά τους μεταφέρθηκαν σε αίθουσες εκπαιδεύσεως άλλου Τμήματος της Αστυνομίας οι οποίες βρίσκονται σε μικρή απόσταση από κεντρική λεωφόρο, γεγονός που ελλοχεύει κινδύνους. Από επιτόπιο έλεγχο της Υπηρεσίας μου στις 29.6.2006 επισήμανα ότι οι υπόλοιπες τρεις οπλαποθήκες των οποίων η κατάσταση φαινόταν παρόμοια με τις άλλες δύο οπλαποθήκες που εκκενώθηκαν, συνεχίζουν να χρησιμοποιούνται λόγω έλλειψης κατάλληλου αποθηκευτικού χώρου. Μετά την επισήμανσή μου, η Αστυνομία προέβη σε διευθετήσεις για μεταφορά των υλικών που υπήρχαν στις οπλαποθήκες αυτές σε αποθήκες που παραχωρήθηκαν από την Εθνική Φρουρά. Για την επίλυση του προβλήματος, ζητήθηκε από το Τμήμα Δημοσίων Έργων η εκπόνηση μελέτης για την ανέγερση νέων σύγχρονων οπλαποθηκών η οποία έχει ολοκληρωθεί, και αναμένεται να δοθεί άδεια από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεων για να προκηρυχθούν οι προσφορές.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την έκδοση Πολεοδομικής Άδειας για το έργο και έχει προκηρυχθεί η προσφορά για την εκτέλεση των οικοδομικών εργασιών, η οποία βρίσκεται στο στάδιο της αξιολόγησης. Επίσης με πληροφόρησε ότι, σύμφωνα με το Τμήμα Δημοσίων Έργων, οι οικοδομικές εργασίες αναμένεται να αρχίσουν περί το τέλος Οκτωβρίου 2008 νοουμένου ότι δεν θα υπάρξουν ενστάσεις στην κατακύρωση των προσφορών, και ότι θα διαρκέσουν εννιά μήνες.

Αποθήκη οπλισμού και πυρομαχικών της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λάρνακας. Η αποθήκη οπλισμού και πυρομαχικών της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λάρνακας σχεδόν εφάπτεται των αντλιών και δεξαμενών των καυσίμων, πράγμα που, κατά την άποψή μου, εγκυμονεί αυξημένους κινδύνους πρόκλησης ατυχήματος. Επίσης, λόγω έλλειψης επαρκούς αποθηκευτικού χώρου, ο οπλισμός και τα πυρομαχικά δεν είναι κατάλληλα τακτοποιημένα, ούτε και υπάρχει εύκολη πρόσβαση σε αυτά, όπως προνοείται στον Κανονισμό Αποθηκών Αποθηκών αρ.10.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με πληροφόρησε ότι οι αντλίες και δεξαμενές των καυσίμων, οι οποίες εφάπτονται των αποθηκών οπλισμού και πυρομαχικών, θα καταργηθούν σύντομα καθότι αναμένεται να εφαρμοστεί πλήρως το νέο σύστημα προμήθειας καυσίμων με τη χρήση ηλεκτρονικών καρτών.

Όσον αφορά στο πρόβλημα έλλειψης επαρκούς αποθηκευτικού χώρου του οπλισμού και των πυρομαχικών, με πληροφόρησε ότι αυτό θα εκλείψει με την ανέγερση νέας Αστυνομικής Διεύθυνσης Λάρνακας.

Αποθήκη Τηλεπικοινωνιών Αρχηγείου Αστυνομίας. Παρατήρησα ότι αρκετά υλικά που βρίσκονται στην αποθήκη τηλεπικοινωνιών του Τμήματος Δ' Επιστημονικής και Τεχνικής Υποστήριξης του Αρχηγείου Αστυνομίας παραμένουν ακίνητα για μεγάλη χρονική περίοδο, μέχρι και 17 χρόνια και εισηγήθηκα όπως, σε περίπτωση που αυτά δεν βρίσκονται πλέον σε χρησιμοποιήσιμη κατάσταση ή δεν αναμένεται να χρησιμοποιηθούν μελλοντικά, ακολουθηθούν οι σχετικές διαδικασίες που προβλέπονται στους Κανονισμούς Αποθηκών αρ.62-64 για εκποίηση ή/και διάθεσή τους.

Επιπρόσθετα, παρατήρησα ότι το μέλος της Αστυνομίας που ήταν υπεύθυνο για την πιο πάνω αποθήκη αποχώρησε με προαφτυπητική άδεια από τις 23.5.2007, με αποτέλεσμα η διαχείριση της αποθήκης να ανατεθεί σε άλλο μέλος της Αστυνομίας, χωρίς να διενεργηθεί η προνοούμενη από τους Κανονισμούς Αποθηκών φυσική απογραφή των αποθεμάτων και τακτοποίηση τυχόν ελλειμμάτων και πλεονασμάτων ούτε η ετοιμασία του σχετικού πιστοποιητικού παράδοσης και παραλαβής της αποθήκης.

Διαπίστωνα επίσης ότι εξοπλισμός που παραλαμβάνεται από το εργαστήριο επισκευών τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού για επιδιόρθωση ή επισκευή παραμένει στο εν λόγω εργαστήριο για μεγάλο χρονικό διάστημα, μέχρι και ένα χρόνο, χωρίς να τύχει της σχετικής επιδιόρθωσης ή επισκευής και εισηγήθηκα όπως, στις περιπτώσεις όπου αξιολογηθεί ότι ο εξοπλισμός αυτός δεν μπορεί να επιδιορθωθεί ή επισκευαστεί, μεταφέρεται σε άλλο κατάλληλο μητρώο ή κατάσταση και ακολουθηθούν οι σχετικές διαδικασίες που προβλέπονται στους Κανονισμούς Αποθηκών για εκποίηση ή/και διάθεσή του.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με πληροφόρησε ότι λόγω της φύσης των εργασιών της αποθήκης, το κλείσιμο της αποθήκης για σκοπούς απογραφής είναι ανέφικτο γιατί υπολογίζεται ότι χρειάζονται τουλάχιστον 30 ημέρες για ολοκλήρωσή της. Όσον αφορά στον εξοπλισμό που παραλαμβάνεται από το εργαστήριο επισκευών τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού για επιδιόρθωση ή επισκευή με πληροφόρησε ότι δεν παραμένει στην αποθήκη Τηλεπικοινωνιών για επιδιόρθωση πέραν των τριών μηνών εκτός και αν για την επιδιόρθωση του χρειάζονται εξαρτήματα που δεν είναι άμεσα διαθέσιμα από την αποθήκη του Τμήματος Δ' του Αρχηγείου Αστυνομίας. Σε τέτοια περίπτωση παραμένουν στην αποθήκη μέχρι την παραλαβή των εξαρτημάτων τα οποία αποκτούνται με προσφορές που γίνονται μια φορά το χρόνο.

Νέο σύστημα προμήθειας καυσίμων με τη χρήση ηλεκτρονικών καρτών. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2006, σύμφωνα με τις εγκυκλίους του Γενικού Λογιστή αρ. 1610 και αρ. 1619, ημερ. 14.11.2006 και 8.5.2007, αντίστοιχα, το Γενικό Λογιστήριο εφάρμοσε από την 1.6.2007 νέο σύστημα αγοράς καυσίμων με τη χρήση ηλεκτρονικής κάρτας καυσίμων της εταιρείας με την οποία το κράτος έχει συμβληθεί για την αγορά καυσίμων από όλες τις κρατικές υπηρεσίες.

Ο Αρχηγός Αστυνομίας, με σχετική επιστολή του ημερ 8.1.2007 προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ζήτησε την εξαίρεση της Αστυνομίας από το εν λόγω σύστημα, αναφέροντας ότι, παρά το γεγονός ότι θα προκύψουν αρκετά πλεονεκτήματα από την εφαρμογή του συστήματος, η Αστυνομία διαθέτει ιδιόκτητους σταθμούς καυσίμων σε όλες σχεδόν τις Επαρχίες και το υφιστάμενο σύστημα καυσοδοσίας κρίνεται ως απόλυτα ικανοποιητικό.

Ενόψει των αναμενόμενων εξοικονομήσεων και άλλων πλεονεκτημάτων που θα προέκυπταν εισηγήθηκα όπως επαναξιολογηθεί το ενδεχόμενο υιοθέτησης του νέου συστήματος προμήθειας

καυσίμων από την Αστυνομία, με αποτέλεσμα το εν λόγω σύστημα να τεθεί σε πιλοτική εφαρμογή για το Τμήμα Β' του Αρχηγείου Αστυνομίας (Τροχαία) και την Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών από την 1.10.2007, να εφαρμοστεί για τα οχήματα όλων των υπόλοιπων Τμημάτων/Μονάδων/Υπηρεσιών του Αρχηγείου Αστυνομίας από την 1.2.2008 και να τεθεί σε πλήρη εφαρμογή για όλη την Αστυνομία από την 1.4.2008.

Λαμβάνοντας υπόψη την επιτυχή εφαρμογή του πιο πάνω συστήματος, καθώς και το πολύ μικρό ποσοστό χρήσης του πρατηρίου του εφοδιασμού καυσίμου του Αρχηγείου Αστυνομίας, η Αστυνομία μελετά το ενδεχόμενο τερματισμού της λειτουργίας του υπό αναφορά πρατηρίου και στις 24.4.2008 συστάθηκε στο Αρχηγείο Αστυνομίας Επιτροπή για διεξαγωγή μελέτης με σκοπό την εξεύρεση κατάλληλου χώρου αποθήκευσης των στρατηγικών αποθεμάτων καυσίμων της Αστυνομίας, η οποία βρίσκεται στο τελικό της στάδιο.

Αιφνιδιαστικός έλεγχος των αποθεμάτων καυσίμων του αυτοκινητολιμένα Αθαλάσσης. Όπως ανέφερα και στην Έκθεση που για το προηγούμενο έτος, από έλεγχο στα αποθέματα πετρελαίου και αμόλυβδης βενζίνης που διενεργήθηκε από την Υπηρεσία μου στις 23.3.2006 και 14.6.2007, προέκυψαν πλεονάσματα 900 λίτρων αμόλυβδης βενζίνης και 462 λίτρων πετρελαίου, αντίστοιχα. Επίσης από παρόμοιο έλεγχο του Κλάδου Ελέγχου Αποθηκών του Γενικού Λογιστηρίου στις 13.4.2006, προέκυψαν πλεονάσματα 550 λίτρων πετρελαίου και 228 λίτρων αμόλυβδης βενζίνης. Εισηγήθηκα τη διερεύνηση των συνθηκών κάτω από τις οποίες προέκυψαν τα πλεονάσματα, και, όπως πληροφορήθηκα, η Αστυνομία ζήτησε τη διεξαγωγή σχετικού ελέγχου από το Γενικό Λογιστή. Επίσης, εισηγήθηκα τη διενέργεια τακτικών ελέγχων στα αποθέματα καυσίμων, με σκοπό τον έγκαιρο εντοπισμό τυχόν διαφορών και για το σκοπό αυτό ορίστηκε, από την Αστυνομία, τριμελής επιτροπή η οποία θα εποπτεύει πάνω σε συστηματική βάση την καλή λειτουργία του συστήματος παροχής καυσίμων. Όπως αναφέρω και πιο πάνω, η Αστυνομία μελετά το ενδεχόμενο τερματισμού της λειτουργίας του υπό αναφορά πρατηρίου.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με πληροφόρησε ότι στις 26, 28 και 29.8.2008 διενεργήθηκε ογκομετρικός έλεγχος και διαπιστώθηκε ότι εκ πρώτης όψεως υπάρχει διαρροή βενζίνης. Το διαθέσιμο καύσιμο αντλήθηκε από την προβληματική δεξαμενή. Πρόθεση της Αστυνομίας είναι η εγκατάλειψη του πρατηρίου αφού τα αστυνομικά οχήματα θα εφοδιάζονται με καύσιμα με την τήρηση ηλεκτρονικών καρτών από τα πρατήρια της εταιρείας με την οποία το κράτος έχει συμβληθεί για την αγορά καυσίμων από όλες τις κρατικές υπηρεσίες.

Απαλλοτριώσεις

(α) Παρακολούθηση υποθέσεων απαλλοτρίωσης. Σύμφωνα με το άρθρο 23.5 του Συντάγματος, εάν εντός τριών ετών από την ημερομηνία της απαλλοτρίωσης δεν επιτευχθεί ο σκοπός της, τότε η απαλλοτριούσα αρχή είναι υποχρεωμένη να προσφέρει την απαλλοτριωθείσα ιδιοκτησία στον αρχικό της ιδιοκτήτη, στην τιμή που την απέκτησε.

Διαπίστωσα ότι δεν υπάρχει ξεχωριστή αρχειοθέτηση ή σχετικό μητρώο των τεμαχίων που απαλλοτριώθηκαν για ανέγερση κτιρίων της Αστυνομίας, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η παρακολούθηση της τήρησης της πιο πάνω συνταγματικής πρόνοιας. Εισηγήθηκα όπως οι υποθέσεις απαλλοτρίωσης τηρούνται σε ξεχωριστό φάκελο ή καταχωρίζονται σε σχετικό μητρώο και εξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα, ώστε να λαμβάνονται έγκαιρα τα απαραίτητα μέτρα για υλοποίηση του σκοπού της απαλλοτρίωσης μέσα στις καθορισμένες από το Σύνταγμα προθεσμίες.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με πληροφόρησε ότι το μητρώο παρακολούθησης απαλλοτριώσεων ετοιμάζεται από το αρμόδιο γραφείο του Αρχηγείου Αστυνομίας και σε αυτό θα περιληφθούν όλα τα τεμάχια που έχουν απαλλοτριωθεί με σκοπό την ανέγερση κτιρίων Αστυνομίας.

(β) Ακύρωση απαλλοτρίωσης γης στη Λάρνακα. Με το Διάταγμα απαλλοτρίωσης αρ. 613 που δημοσιεύτηκε στις 20.6.1957 απαλλοτριώθηκε τεμάχιο γης, για σκοπούς ανέγερσης αστυνομικών κατοικιών. Το 1963, μέρος της απαλλοτριωθείσας περιουσίας επιστράφηκε στους πρώην ιδιοκτήτες, ενώ η υπόλοιπη παρέμεινε εγγεγραμμένη ως ιδιοκτησία της Δημοκρατίας, όπου και ανεγέρθηκαν κατοικίες για τα μέλη της Αστυνομικής Δύναμης. Μέρος του τεμαχίου παρέμεινε ανεκμετάλλευτο. Σε κατοπινό στάδιο, η πρώην ιδιοκτήτρια διεκδίκησε δικαστικώς την επιστροφή του τεμαχίου που παρέμεινε ανεκμετάλλευτο καθώς και μέρος το οποίο σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της δεν χρησιμοποιήθηκε για τους σκοπούς της απαλλοτρίωσης, αφού σε αυτό κτίστηκε ευθύς εξ' αρχής αστυνομικός σταθμός. Σύμφωνα με την απόφαση της Ολομέλειας του Ανώτατου Δικαστηρίου στη σχετική Αναθεωρητική Έφεση, η παράλειψη της Δημοκρατίας να επιστρέψει το αξιούμενο από την εφεσείουσα μέρος της απαλλοτριωθείσας περιουσίας κηρύχθηκε ως άκυρη. Ωστόσο, επιστράφηκε στην εφεσείουσα μόνο το μέρος του τεμαχίου που παρέμενε ανεκμετάλλευτο, εφόσον σύμφωνα με γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας, ημερ. 14.10.2005, η μόνη υποχρέωση που προέκυπτε έναντι της εφεσείουσας ήταν η επιστροφή του ανεκμετάλλευτου μέρους του τεμαχίου, ενώ η επιστροφή άλλου τμήματος του ακινήτου είναι υποθετική και δεν υπάρχει για αυτή οποιαδήποτε νομική υποχρέωση.

Στις 14.4.2006 η πρώην ιδιοκτήτρια κατέθεσε νέα προσφυγή, με την οποία ζητούσε την επιστροφή και του υπόλοιπου μέρους του τεμαχίου που δεν χρησιμοποιήθηκε για τους σκοπούς της απαλλοτρίωσης, στο οποίο βρίσκεται οικοδομημένο το κτίριο όπου στεγάζονται σήμερα το Τμήμα Τηλεπικοινωνιών Λάρνακας-Αμμοχώστου, το κλιμάκιο της Υ.ΚΑ.Ν. και αστυνομικά κρατητήρια. Το Ανώτατο Δικαστήριο, με απόφασή του ημερ. 15.4.2008, απέρριψε την υπό αναφορά προσφυγή λόγω δεδικοσμένου, εφόσον η αξίωση της αιτήτριας έχει ήδη ικανοποιηθεί με την απόφαση σε σχέση με την Αναθεωρητική Έφεση, αναφέροντας ότι «αν η διοίκηση παραλείπει να συμμορφωθεί με την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου η καταχώριση νέας προσφυγής δεν είναι ο κατάλληλος τρόπος αντίδρασης». Η Αστυνομία, με επιστολές της προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, με αρ. φακ. 75/9 και ημερ. 12.5.2006 και 13.4.2007, επισήμανε ότι τυχόν επιστροφή του υπόλοιπου μέρους του τεμαχίου στην πρώην ιδιοκτήτρια θα επιφέρει σοβαρά λειτουργικά προβλήματα στην Αστυνομική Διεύθυνση Λάρνακας και στις ζωτικής σημασίας υπηρεσίες που στεγάζονται στο κτίριο που βρίσκεται εντός του τεμαχίου. Βάσει τούτου, ζητήθηκε επανειλημμένα η επίσχεση ή επαναπρόκτηση του τεμαχίου στη βάση της σημερινής του χρήσης και το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφασή του αρ. 66.002 και ημερ. 29.8.2007, ενέκρινε την έκδοση σχετικού διατάγματος επίσχεσης. Το διάταγμα δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 31.8.2007. Μετά την έκδοση του διατάγματος επίσχεσης η πρώην ιδιοκτήτρια κατέθεσε άλλες τρεις προσφυγές με τις οποίες αξιώνει ότι το διάταγμα επίσχεσης είναι άκυρο και παράνομο και στερούμενο έννομου αποτελέσματος, ενώ παράλληλα διεκδικεί αποζημιώσεις σε σχέση με τα ακίνητά της, η εκδίκαση των οποίων ακόμα εκκρεμεί.

(γ) Ανέγερση νέας Αστυνομικής Διεύθυνσης Λάρνακας. Στις 29.10.1993 εκδόθηκε διάταγμα απαλλοτρίωσης ιδιωτικής γης με σκοπό την ανέγερση νέων Κυβερνητικών επαρχιακών γραφείων της Λάρνακας. Ένας εκ των ιδιοκτητών των επηρεαζόμενων τεμαχίων ζήτησε, με επιστολή του ημερ. 21.5.1998, την επιστροφή, σε αυτόν, της περιουσίας του, αφού είχε παρέλθει η προνοούμενη από το Σύνταγμα και τη νομοθεσία περίοδος των τριών ετών χωρίς να επιτευχθεί ο στόχος της απαλλοτρίωσης. Το αίτημα του ιδιώτη υποβλήθηκε επανειλημμένα, και κατόπιν επιστολής του ημερ. 16.7.2004, το Υπουργείο Εσωτερικών, ως απαλλοτριούσα Αρχή, με επιστολή του ημερ. 26.8.2004, αρνήθηκε την επιστροφή των εν λόγω τεμαχίων στον ιδιώτη. Προηγουμένως, σε σύσκεψη στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ημερ. 4.7.2002 αποφασίστηκε όπως, αντί των κτιρίων που είχαν αρχικά σχεδιαστεί, η απαλλοτριωθείσα περιουσία χρησιμοποιηθεί για την ανέγερση, μεταξύ άλλων, της νέας Αστυνομικής Διεύθυνσης Λάρνακας.

Ο ιδιώτης καταχώρισε προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο το οποίο, με απόφασή του ημερ. 7.9.2006 ακύρωσε την απόφαση της απαλλοτριούσας Αρχής για μη επιστροφή, σε αυτόν, της

περιουσίας του, αφού, αφενός, ο αρχικός σκοπός της απαλλοτρίωσης είχε εγκαταλειφθεί και αφετέρου, παρήλθε η περίοδος των τριών ετών από την ημερομηνία απαλλοτρίωσης χωρίς να επιτευχθεί ο σκοπός της. Μετά από την πιο πάνω απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου, άλλοι επηρεαζόμενοι ιδιοκτήτες τεμαχίων που αφορούσαν στο ίδιο διάταγμα απαλλοτρίωσης, αξίωσαν την επιστροφή, σε αυτούς, της περιουσίας τους, αίτημα που και πάλι δεν έγινε αποδεκτό από την απαλλοτριούσα Αρχή, με αποτέλεσμα ορισμένοι από αυτούς να εκφράσουν, μέσω των δικηγόρων τους, την πρόθεσή τους για προσφυγή στη δικαιοσύνη.

Ενόψει των πιο πάνω εξελίξεων, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε, στις 29.8.2007, όπως εκχωρήσει την εξουσία, στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, να προχωρήσει στην έκδοση διατάγματος επίσχεσης για τα τεμάχια στα οποία θα ανεγερθεί, μεταξύ άλλων, η νέα Αστυνομική Διεύθυνση Λάρνακας. Το εν λόγω διάταγμα επίσχεσης δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 11.4.2008 εναντίον του οποίου, όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, έχουν κατατεθεί τρεις προσφυγές από πρώην ιδιοκτήτες των τεμαχίων, η εκδίκαση των οποίων ακόμα εκκρεμεί.

Το έργο της ανέγερσης της νέας Αστυνομικής Διεύθυνσης Λάρνακας περιλήφθηκε στους Προϋπολογισμούς για τα έτη 2005, 2006 και 2007 χωρίς πρόνοια, ενώ στον Προϋπολογισμό του 2008 περιλήφθηκε συνολική πρόνοια ύψους £200.000 σε σχέση με την ανέγερση νέων κτιρίων για την Αστυνομική Διεύθυνση Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου και Μόρφου.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η ανέγερση της νέας Αστυνομικής Διεύθυνσης Λάρνακας έχει συμπεριληφθεί στα προγραμματισμένα έργα του Υπουργείου τα οποία θα προωθηθούν για υλοποίηση στα πλαίσια του Προϋπολογισμού του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου 2009-2011.

Ανέγερση νέου Αστυνομικού Σταθμού και κρατητηρίων στην Πάφο. Σύμφωνα με επιστολή του Αρχηγείου ημερ. 20.12.2006, προς τον Αστυνομικό Διευθυντή Πάφου, οι μελέτες για την ανέγερση νέου Κεντρικού Αστυνομικού Σταθμού και κρατητηρίων στην Πάφο αναμενόταν ότι θα ολοκληρώνονταν τον Μάιο του 2007, ενώ οι οικοδομικές εργασίες θα ξεκινούσαν τον Σεπτέμβριο του 2007. Ακολουθώντας, σε νέα επιστολή του Αρχηγείου ημερ. 1.8.2007, προς το Γραφείο Προγραμματισμού, αναφέρεται ότι το έργο θα είναι έτοιμο για προσφοροδότηση το πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου 2007, με προκαταρκτικό κόστος £4.200.000 (€7.176.126) συν ΦΠΑ. Τέλος, ενώ σε επιστολή του Υπεύθυνου Γραφείου Οικήσεως ημερ. 9.10.2007, αναφέρεται ότι οι οικοδομικές εργασίες θα άρχιζαν τον Φεβρουάριο του 2008 και το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Ιούλιο του 2009, αντιλαμβάνομαι ότι οι οικοδομικές εργασίες δεν έχουν ακόμη ξεκινήσει.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως η ανέγερση της Α΄ Φάσης της Αστυνομικής Διεύθυνσης Πάφου έχει ήδη ξεκινήσει τον Μάιο του 2008 και αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Νοέμβριο του 2009. Οι καθυστερήσεις στην έναρξη της υλοποίησης του έργου οφείλονται σε προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά τη προσφοροδότηση του έργου. Επιπρόσθετα, η Β΄ Φάση του έργου, με την οποία θα ολοκληρωθεί το κτίριο της Αστυνομικής Διεύθυνσης Πάφου, βρίσκεται στο στάδιο της εκπόνησης των αρχιτεκτονικών μελετών.

Ασφάλεια των κτιριακών εγκαταστάσεων και φύλαξη τεκμηρίων στην Αστυνομική Διεύθυνση Πάφου. Η Αστυνομία, με επιστολή της ημερ. 3.4.2007 προς τα Τμήματα Δημοσίων Έργων και Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, ανέφερε ότι η πόρτα της αποθήκης τεκμηρίων του κλιμακίου της Υπηρεσίας Καταπολέμησης Ναρκωτικών (ΥΚΑΝ) Πάφου είναι ξύλινη και δεν παρέχει οποιαδήποτε ασφάλεια, ενώ δεν υπάρχει στην αποθήκη σύστημα εξαερισμού, και υπέδειξε την ανάγκη για την εκτέλεση των απαιτούμενων βελτιωτικών εργασιών. Το πρόβλημα επισημαίνεται και σε επιστολή ημερ. 19.4.2007 του Διοικητή της ΥΚΑΝ προς τον Αρχηγό Αστυνομίας.

Επίσης, παρόλο που, από απροειδοποίητο έλεγχο που πραγματοποίησε η Υπηρεσία Επιθεωρήσεως και Ελέγχου του Αρχηγείου στον Κεντρικό Σταθμό Πάφου, τον Δεκέμβριο του 2006, διαπιστώθηκε, μεταξύ άλλων, ότι υπήρχε σοβαρό πρόβλημα φύλαξης τεκμηρίων υποθέσεων, ορισμένα από τα οποία, όπως αναφέρεται, φυλάσσονται στην αίθουσα διαλέξεων με αποτέλεσμα να μην παρέχεται ούτε η ελάχιστη ασφάλεια, δεν φαίνεται να λήφθηκαν έγκαιρα οποιαδήποτε μέτρα για αντιμετώπιση του προβλήματος.

Στις 14.12.2007, σημειώθηκε διάρρηξη και κλοπή τεκμηρίων από τον Κεντρικό Σταθμό. Επίσης, κατά τον έλεγχο της Υπηρεσίας μου το Μάρτιο του 2008 διαπιστώθηκε ότι οι χώροι αποθήκευσης τεκμηρίων εξακολουθούσαν να είναι υπερπλήρεις, με συνέπεια να φυλάσσονται τεκμήρια σε χώρους που δεν παρέχουν την απαιτούμενη ασφάλεια, όπως εμπορευματοκιβώτια που βρίσκονταν σε υπαίθριο χώρο εντός του Κεντρικού Σταθμού.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με πληροφόρησε ότι η κατάσταση αναφορικά με την αποθήκη τεκμηρίων του Κλιμακίου της ΥΚΑΝ Πάφου, παραμένει η ίδια εκτός από την τοποθέτηση μεταλλικών σχάρων έξω από την πόρτα και ότι η Αστυνομία έχει θέσει το θέμα ενώπιον του Τμήματος Δημοσίων Έργων, χωρίς μέχρι στιγμής να επιλυθεί.

Όσον αφορά στα τεκμήρια που φυλάσσονταν στην αίθουσα διαλέξεων της Αστυνομικής Διεύθυνσης Πάφου, με πληροφόρησε ότι αυτά έχουν ήδη μεταφερθεί και φυλάσσονται σε πιο ασφαλείς χώρους.

Μεταστέγαση του Αστυνομικού Σταθμού Στροβόλου. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, ο Αστυνομικός Σταθμός Στροβόλου στεγάζεται από 1.7.2002, προσωρινά, σε κτίριο που ανήκει στο Δήμο Στροβόλου και ο τελευταίος, με τη λήξη του συμβολαίου ενοικίασης στις 30.6.2004, ζήτησε την επιστροφή του. Για τη μεταστέγαση του Σταθμού, η Αστυνομική Διεύθυνση Λευκωσίας εντόπισε κτίριο, το οποίο κρίθηκε κατάλληλο, νοουμένου ότι ο ιδιοκτήτης θα προέβαινε σε συγκεκριμένες μετατροπές και πρόσθετες κατασκευές χωρίς, ωστόσο, να εξασφαλιστεί από τον ιδιοκτήτη άδεια από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως για αλλαγή χρήσης του κτιρίου, από κατοικία σε χώρο στέγασης Αστυνομικού Σταθμού. Το Υπουργείο Οικονομικών ενέκρινε την ενοικίαση του πιο πάνω κτιρίου και το σχετικό ενοικιαστήριο έγγραφο υπογράφηκε από τον ιδιοκτήτη του κτιρίου και τον Αστυνομικό Διευθυντή Λευκωσίας και διαβιβάστηκε στον Αρχηγό Αστυνομίας για υπογραφή. Λόγω του προβλήματος που προέκυψε με την πολεοδομική άδεια του κτιρίου, ο Αρχηγός δεν υπέγραψε το σχετικό ενοικιαστήριο συμβόλαιο και ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως στις 24.11.2004 έδωσε οδηγίες όπως ακυρωθούν/ανακληθούν όλες οι σχετικές συμφωνίες/ προσυμφωνίες ή οποιοσδήποτε εργασίες που είχε αναλάβει να διενεργήσει η Αστυνομία για ενοικίαση του εν λόγω κτιρίου.

Ενόψει των πιο πάνω, παρατήρησα ότι η έρευνα για εντοπισμό κατάλληλου κτιρίου για μεταστέγαση του Αστυνομικού Σταθμού Στροβόλου άρχισε χωρίς να υπάρξει ανταλλαγή απόψεων μεταξύ της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λευκωσίας και του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Στις 27.9.2005 καταχωρίστηκε αγωγή εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας από τον ιδιοκτήτη του κτιρίου με την οποία απαιτείται, μεταξύ άλλων, ποσό ύψους £29.046 για εργασίες που εκτελέστηκαν σε σχέση με την αλλαγή χρήσης και επανόρθωση του κτιρίου και ποσό ύψους £24.600, το οποίο αντιπροσωπεύει ενοίκια της περιόδου 1.4.2004-1.9.2005. Το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας, με σχετική απόφασή του, επιδίκασε την πληρωμή αποζημίωσης ύψους £49.243 στον ιδιοκτήτη του κτιρίου, πλέον νόμιμο τόκο 8% από λήψεως της απόφασης μέχρι εξοφλήσεως. Περαιτέρω, διέταξε την καταβολή του ποσού των £7.029,50 για τα έξοδα της αγωγής, περιλαμβανομένων των εξόδων της απόφασης, πλέον τόκο 8% από λήψεως της απόφασης μέχρι εξοφλήσεως, πλέον 15% ΦΠΑ τα οποία, όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, έχουν ήδη καταβληθεί.

Μεταστέγαση του Αρχηγείου της Υπηρεσίας Καταπολέμησης Ναρκωτικών (ΥΚΑΝ). Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, λόγω κατάρρευσης, στις 27.4.2006, μέρους της πλάκας της οροφής του κτιρίου όπου στεγάζονται τα γραφεία του Αρχηγείου της ΥΚΑΝ, προέκυψε

άμεση ανάγκη μεταστέγασης της Υπηρεσίας και για το σκοπό αυτό εξευρέθηκε προς ενοικίαση διώροφο κτίριο στην περιοχή του Αρχηγείου.

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, με επιστολή του στις 26.6.2006 προς τον ιδιοκτήτη, υπέδειξε ότι ο δεύτερος όροφος των γραφείων του κτιρίου δεν καλύπτεται με πολεοδομική άδεια και θα έπρεπε να υποβληθεί σχετική αίτηση για εξασφάλισή της, κατά παρέκκλιση των προνοιών του τοπικού σχεδίου Λευκωσίας, σύμφωνα με τους περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Παρεκκλίσεις) Κανονισμούς του 1999 (Κ.Δ.Π.309/99), εντός ενός έτους.

Διαπίστωση ότι, παρόλο που υπογράφηκε σχετικό ενοικιαστήριο έγγραφο με ημερομηνία έναρξης της σχετικής μίσθωσης την 28.6.2006, η σχετική αίτηση για εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας για το δεύτερο όροφο των γραφείων του κτιρίου υποβλήθηκε από το ιδιοκτήτη του κτιρίου στις 24.11.2006 και η έγκρισή της ακόμα εκκρεμεί.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με πληροφόρησε ότι το θέμα της πολεοδομικής έγκρισης έχει τεθεί ενώπιον του Συμβουλίου Παρεκκλίσεων το οποίο έχει εξουσιοδοτήσει το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως να χορηγήσει την αιτούμενη άδεια, με όρο την εξαγορά των 86 τ.μ., που είναι η υπέρβαση του συντελεστή δόμησης, με μεταφορά συντελεστή από διατηρητέα οικοδομή. Ο ιδιοκτήτης προωθεί την πιο πάνω διαδικασία μέσω του αρχιτέκτονα του.

Προσφορές.

(α) Σύμβαση αρ.20Α/2004 για την προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος GPS στα περιπολικά της Αστυνομίας. Το Μάρτιο 2005 η Αστυνομία υπέγραψε σύμβαση για την προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος GPS στα περιπολικά της, αξίας £263.889,68 + ΦΠΑ. Με βάση τις πρόνοιες του συμβολαίου το έργο έπρεπε να παραδοθεί τον Αύγουστο 2005, ωστόσο κατόπιν παράτασης που εγκρίθηκε, ο χρόνος παράδοσης μετατέθηκε για το Νοέμβριο 2005. Το σύστημα παραδόθηκε τελικά τον Ιανουάριο 2006, και για την αδικαιολόγητη καθυστέρηση των 2 μηνών, η Αστυνομία απέκοψε από το οφειλόμενο στον ανάδοχο ποσό, το συνολικό ποσό των £6.697, ως ποινική ρήτρα για την πιο πάνω καθυστέρηση, εφαρμόζοντας τις σχετικές πρόνοιες του συμβολαίου, ενέργεια με την οποία διαφώνησε ο ανάδοχος προχωρώντας με την καταχώριση αγωγής στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού.

Από τον πρώτο καιρό της λειτουργίας του συστήματος, παρουσιάστηκαν αρκετά προβλήματα, τόσο στο λογισμικό όσο και στον εξοπλισμό, τα οποία ο ανάδοχος αδυνατούσε να αντιμετωπίσει έγκαιρα και αποτελεσματικά. Σε υπόδειξη της Αστυνομίας ότι στις συμβατικές του υποχρεώσεις περιλαμβανόταν πρόνοια για καλή λειτουργία του λογισμικού για περίοδο 3 χρόνων μετά την παραλαβή του συστήματος, ο ανάδοχος έθεσε ως προϋπόθεση την υπογραφή 3-ετούς συμβολαίου συντήρησης προσφέροντας δύο επιλογές, έναντι 294.585 αμερικανικών δολαρίων για μερική συντήρηση ή 402.385 αμερικανικών δολαρίων για πλήρη συντήρηση και υποστήριξη. Επειδή τα ποσά αυτά κρίθηκαν υπερβολικά για την αξία του συστήματος (531.000 αμερικανικά δολάρια), η Αστυνομία προχώρησε στις ακόλουθες ενέργειες, για την ανάληψη της συντήρησης από την ίδια:

- (i) Υπογραφή συμβολαίου για την προμήθεια εξαρτημάτων/υλικών συντήρησης
- (ii) Εκπαίδευση του προσωπικού της από την κατασκευάστρια εταιρεία για τη συντήρηση του συστήματος.

Ο Γενικός Εισαγγελέας, του οποίου ζητήθηκε γνωμάτευση για το ενδεχόμενο καταγγελίας της σύμβασης, παρατήρησε το Μάρτιο 2007 ότι σε περίπτωση που ο ανάδοχος δεν ανταποκριθεί στις συμβατικές του υποχρεώσεις, τότε η Αστυνομία μπορεί να προχωρήσει σε κατάσχεση της εγγυητικής καλής εκτέλεσης (εάν ήταν ακόμα σε ισχύ) ή να απαιτήσει από τον ανάδοχο το κόστος που υπέστη εξ αιτίας της παράλειψής του να εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις.

Τελικά διαπιστώθηκε ότι το σύστημα παρουσιάζει σοβαρό πρόβλημα λειτουργικότητας και λόγω της αδυναμίας επιδιόρθωσης του, η Αστυνομία εξετάζει το ενδεχόμενο αγοράς νέου συστήματος, το οποίο θα χρησιμοποιεί την τελευταία τεχνολογία για τον εντοπισμό οχημάτων μέσω δορυφόρου. Μεγάλο μέρος του εξοπλισμού που αγοράστηκε για το υφιστάμενο σύστημα θα γίνει προσπάθεια όπως χρησιμοποιηθεί για το σύστημα επικοινωνίας συγκεκριμένης υπηρεσίας της Αστυνομίας.

Η σοβαρότερη αδυναμία του υφιστάμενου συστήματος είναι η μη δυνατότητα εντοπισμού της θέσης των οχημάτων σε αποδεκτό χρονικό διάστημα. Συγκεκριμένα, αρχικά το σύστημα έδειχνε τη θέση που είχε το όχημα 20 λεπτά προηγουμένως, και κατόπιν συνεχών προσπαθειών και βελτιώσεων επιτεύχθηκε μείωση στα 3 λεπτά, χρόνος ο οποίος δεν εξυπηρετεί τις ανάγκες της Αστυνομίας, η οποία θεωρεί ότι το σύστημα θα πρέπει να εντοπίζει τη θέση που έχουν τα οχήματα σε διάστημα 0-10 δευτερολέπτων. Σημειώνεται ότι η πιο πάνω ουσιώδης απαίτηση δεν είχε περιληφθεί στα έγγραφα του διαγωνισμού, όμως το σύστημα – πριν κατακυρωθεί ο διαγωνισμός – ελέγχθηκε στην Κύπρο και στη συνέχεια, πριν την παράδοση του, ελέγχθηκε από εκπροσώπους της Αστυνομίας στις εγκαταστάσεις του κατασκευαστή στο εξωτερικό, χωρίς να αναφερθεί το εν λόγω ουσιώδες μειονέκτημα/αδυναμία του.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, με πληροφόρησε τον Οκτώβριο 2008 ότι επειδή στις προδιαγραφές δεν περιλαμβανόταν τέτοια πρόνοια, δεν υπήρχε βάση για απόρριψη του συστήματος κατά το στάδιο του ελέγχου για την παράδοση του. Ανεξάρτητα από αυτό, η Αστυνομία απαίτησε να μειωθεί ο χρόνος εντοπισμού και η κατασκευάστρια εταιρεία εγκατέστησε επιπρόσθετο εξοπλισμό με τον οποίο ο χρόνος μειώθηκε από τα 20 λεπτά, στα 7 λεπτά. Στη συνέχεια, με ενέργειες των τεχνικών της Αστυνομίας επιτεύχθηκε μείωση του χρόνου στα 3 λεπτά. Με πληροφόρησε επίσης ότι η απαίτηση για το χρόνο εντοπισμού (εντός 0-10 δευτερολέπτων), λήφθηκε υπόψη στο σχεδιασμό του νέου συστήματος που πρόκειται να αγοραστεί.

(β) Αγορά θερμικών διοπτρών για τα σκάφη της Αστυνομίας και της Εθνικής Φρουράς. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το 2006, λόγω αδυναμίας του εργολάβου να παραδώσει τα 6 συστήματα μέχρι τη συμβατική ημερομηνία παράδοσης που ήταν ο Νοέμβριος 2004, υπογράφηκε το Μάρτιο 2005 συμπληρωματική συμφωνία, η οποία προνοούσε όπως όλα τα συστήματα παραδοθούν μέχρι το Μάρτιο 2005 και ως αντάλλαγμα για τη μη διεκδίκηση εκ μέρους της Αστυνομίας χρηματικών αποζημιώσεων για την καθυστέρηση στην παράδοση των συστημάτων, ο προμηθευτής να παραχωρήσει στην Αστυνομία δωρεάν, εργαλεία/ανταλλακτικά αξίας 118.763 αμερικανικών δολαρίων. Τελικά, ο ανάδοχος καθυστέρησε περαιτέρω να παραδώσει τα τελευταία δύο συστήματα και να αναβαθμίσει το υφιστάμενο σύστημα, παραβιάζοντας τις πρόνοιες της πιο πάνω συμπληρωματικής συμφωνίας σχετικά με το χρόνο παράδοσης. Κατόπιν υποδείξεων της Υπηρεσίας μου προς την Αστυνομία – η οποία ήταν ο διαχειριστής του συμβολαίου –, αφού αξιολογήθηκαν οι καθυστερήσεις στην παράδοση των συστημάτων σε συνεργασία με το Υπουργείο Άμυνας για το οποίο προορίζονταν τα δύο συστήματα, υπολογίστηκε ότι το ποσόν που αντιστοιχούσε στην αδικαιολόγητη καθυστέρηση ανήρχετο σε 44.745 αμερικανικά δολάρια και θα έπρεπε να αποκοπεί από τις πληρωμές του προμηθευτή. Η Αστυνομία πληροφόρησε τον Ιανουάριο 2007 τον προμηθευτή για την εν λόγω απόφαση, απαιτώντας την καταβολή του πιο πάνω ποσού και παραθέτοντας τον τρόπο υπολογισμού του. Επειδή ο προμηθευτής δεν είχε απαντήσει μέχρι το Μάιο 2007 στις επαλειμμένες υπενθυμίσεις της Αστυνομίας, ζητήθηκε η συμβουλή του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για το χειρισμό του θέματος. Στη συνέχεια η Αστυνομία, αφού πήρε στο μεταξύ και τις απόψεις του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ζήτησε το Φεβρουάριο 2008 από τον προμηθευτή όπως διευθετηθεί μία συνάντηση για επίλυση του θέματος. Κατά τη συνάντηση που έγινε τον Απρίλιο 2008, συμφωνήθηκε - μεταξύ άλλων – όπως το ποσό των 44.745 αμερικανικών δολαρίων που αντιστοιχούσε στην αδικαιολόγητη καθυστέρηση, αφαιρεθεί από το οφειλόμενο στον προμηθευτή ποσό των 88.255 αμερικανικών δολαρίων. Το εν λόγω ποσό αντιπροσώπευε το κόστος επιδιόρθωσης ενός από τα συστήματα της

Αστυνομίας, το οποίο βρισκόταν στις εγκαταστάσεις του προμηθευτή για επιδιόρθωση, λόγω βλάβης που είχε υποστεί.

(γ) Προσφορά Δ΄ 36/2007 για την προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος Δομημένης Καλωδίωσης του τηλεφωνικού δικτύου της Αστυνομίας. Τον Ιούνιο 2007 η Αστυνομία προκήρυξε ανοικτό διαγωνισμό για την προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος Δομημένης Καλωδίωσης του τηλεφωνικού δικτύου της. Από τη μελέτη των εγγράφων του διαγωνισμού, η Υπηρεσία μου διαπίστωσε – μεταξύ άλλων – ότι η μέθοδος προσφοροδότησης, όπως καθοριζόταν στα έγγραφα, ήταν η μέθοδος με προκαθορισμένες ποσότητες. Δηλαδή οι προσφοροδότες θα έδιναν τιμές μονάδος για τις συγκεκριμένες ποσότητες που υπολογίστηκαν από την Αστυνομία και περιλήφθηκαν στα έγγραφα του διαγωνισμού, και το κόστος των επιπλέον ποσοτήτων θα υπολογιζόταν με βάση τις τιμές μονάδος της προσφοράς του επιτυχόντα προσφοροδότη. Η πιο πάνω μέθοδος παρουσίαζε – κατά την άποψη μου – σοβαρές αδυναμίες σε σύγκριση με την παραδοσιακή μέθοδο που ακολουθείται σε παρόμοιας φύσης έργα από τα αρμόδια Τμήματα του δημοσίου, για τους ακόλουθους λόγους:

- (i) Εφ' όσον οι ποσότητες υπολογίστηκαν χωρίς να προηγηθεί μελέτη και ετοιμασία σχεδίων, θα είχαν οπωσδήποτε διαφοροποιήσεις ως προς τις πραγματικές.
- (ii) Χωρίς τη συμπερίληψη στα έγγραφα του διαγωνισμού της μελέτης και των σχεδίων, ο ανάδοχος θα επέλεγε ο ίδιος τη διαδρομή των καλωδίων, με ενδεχόμενο να μην ακολουθήσει τη βέλτιστη διαδρομή, εφ' όσον θα πληρωνόταν με βάση τις τελικές ποσότητες.
- (iii) Υπήρχε το ενδεχόμενο να τιμολογηθούν σκόπιμα, συγκεκριμένα είδη, με πολύ ψηλές τιμές από τους προσφοροδότες, και στη συνέχεια να χρησιμοποιηθούν κατά την εκτέλεση των εργασιών πολύ μεγαλύτερες ποσότητες των εν λόγω ειδών (εφόσον δεν υπήρχε περιορισμός ή/και προκαθορισμένη διαδρομή στη βάση σχεδίων για κάθε εγκατάσταση), γεγονός που θα οδηγούσε σε διασπάθιση δημοσίου χρήματος.

Τέλος, ζήτησα να πληροφορηθώ κατά πόσο έχει εξεταστεί από την Αστυνομία το ενδεχόμενο εγκατάστασης ταυτόχρονα και δικτύου ηλεκτρονικών υπολογιστών – στα κτίρια όπου δεν υπάρχει – μαζί με το τηλεφωνικό δίκτυο, με αναβάθμιση του δικτύου, ούτως ώστε να αποφευχθεί μελλοντικά η επανάληψη της συγκεκριμένης διαδικασίας και να επιτευχθεί μείωση του συνολικού κόστους.

Ο Αρχηγός Αστυνομίας προς τον οποίο υπέβαλα τις παρατηρήσεις/διαπιστώσεις μου, με την εισήγηση όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο εγκατάστασης ταυτόχρονα και δικτύου ηλεκτρονικών υπολογιστών, ώστε να επιτευχθεί μείωση του συνολικού κόστους, με πληροφόρησε τον Αύγουστο 2007, ότι η επιτροπή αξιολόγησης της προσφοράς, υιοθετώντας τις απόψεις/εισηγήσεις μου, αποφάσισε την ακύρωση του διαγωνισμού. Με πληροφόρησε επίσης ότι σκοπός της Αστυνομίας είναι η επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις εισηγήσεις μου, αφού προηγουμένως επανεξεταστούν οι ανάγκες της Αστυνομίας και μελετηθεί το ενδεχόμενο ταυτόχρονης εγκατάστασης δικτύου ηλεκτρονικών υπολογιστών.

(δ) Προμήθεια μηχανογραφικών και λογισμικών συστημάτων και σχετικού εξοπλισμού. Διαπίστωσα ότι η ανάθεση για τη αγορά των υπό αναφορά συστημάτων γίνεται διαχρονικά με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς να προηγηθεί δημοσίευση, με συγκεκριμένη εταιρεία, η οποία προμήθευσε στο παρελθόν την Αστυνομία με το σύστημα μηχανογράφησης της, χωρίς ωστόσο να στοιχειοθετούνται πάντοτε επαρκώς οι λόγοι για τους οποίους ακολουθείται η διαδικασία αυτή. Κατά το 2007, ακολουθήθηκε η διαδικασία με διαπραγμάτευση με την εν λόγω εταιρεία για τέσσερις προσφορές συνολικής αξίας £306.898 (€524.367).

Αντιλαμβάνομαι ότι οι σχετικές εφαρμογές/λογισμικά πρέπει να συνάδουν με την υφιστάμενη τεχνολογία και προγράμματα τα οποία έχουν εγκατασταθεί στο Κεντρικό Μηχανογραφημένο Σύστημα της Αστυνομίας από την υπό αναφορά εταιρεία ωστόσο, εισηγήθηκα όπως εξεταστεί το

ενδεχόμενο ζήτησης προσφορών και από άλλους οικονομικούς φορείς, όπου αυτό είναι εφικτό και τεχνολογικά δυνατό, με σκοπό την επίτευξη ευνοϊκότερων όρων.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με πληροφόρησε ότι το εμπλεκόμενο Τμήμα της Αστυνομίας θα μελετήσει τον τρόπο με τον οποίο το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών χειρίζεται παρόμοια θέματα.

(ε) Προσφορά αρ. Δ'2/2007 για Αναλύσεις Αστυνομικών Τεκμηρίων. Το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, κατά τη συνεδρία του ημερ. 27.10.2006, ενέκρινε την εφαρμογή της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς να προηγηθεί δημοσίευση, για τις αναλύσεις αστυνομικών τεκμηρίων από το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου αφού σύμφωνα με επιστολή της Υπηρεσίας Εγκληματολογικών Ερευνών της Αστυνομίας ημερ. 18.9.2006, το Εργαστήριο Δικανικής Γενετικής του εν λόγω Ινστιτούτου είναι το μόνο διαπιστευμένο εργαστήριο στον τομέα αυτό στην Κύπρο. Η σχετική κατακύρωση έγινε στις 15.3.2007 για τη διεξαγωγή 19 000 αναλύσεων για το 2007 έναντι ποσού £713.000 συν Φ.Π.Α. και 20 000 αναλύσεων για το 2008 έναντι ποσού £748.000 συν Φ.Π.Α. και η σχετική σύμβαση υπογράφηκε στις 12.4.2007.

Εισηγήθηκα όπως, για σκοπούς διαπραγμάτευσης στο μέλλον, διερευνηθούν τα επίπεδα χρεώσεων παρόμοιων υπηρεσιών σε άλλες χώρες. Επίσης, όπως διαπίστωσα από τη μελέτη της σχετικής κοστολόγησης του Ινστιτούτου για τις παρεχόμενες υπηρεσίες, στο κόστος χρέωσης περιλαμβάνεται η απόσβεση των περιουσιακών στοιχείων του εργαστηρίου, τα οποία αγοράστηκαν με κυβερνητική χορηγία. Κατά την άποψή μου το γεγονός αυτό έχει ως αποτέλεσμα την διεπίδότηση του Ινστιτούτου από το κράτος, μία φορά άμεσα με την αγορά του εξοπλισμού και δεύτερη φορά έμμεσα, μέσω των χρεώσεων προς την Αστυνομία και εισηγήθηκα όπως το θέμα αυτό ληφθεί υπόψη στις μελλοντικές διαπραγματεύσεις των χρεώσεων με το Ινστιτούτο.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με πληροφόρησε ότι η Αστυνομία έχει διερευνήσει το κόστος αντίστοιχου πακέτου εξετάσεων γενετικού υλικού σε δειγματοληψίες από τεκμήρια με εργαστήρια του εξωτερικού και σύμφωνα με τα αποτελέσματα της διερεύνησης, η τιμή χρέωσης από το Ινστιτούτο κρίνεται συμφέρουσα.

(στ) Προσφορά Δ' 7/2005 για το ράψιμο στολών της Αστυνομίας. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2006 στις 8.2.2005 προκηρύχθηκε η προσφορά αρ. Δ'7/2005 για ράψιμο σημαντικού αριθμού στολών της Αστυνομίας με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η κατακύρωση έγινε στις 26.4.2005, για το ποσό των £394.710 πλέον ΦΠΑ, και η σχετική σύμβαση, διάρκειας 2 χρόνων, υπογράφηκε στις 10.5.2005.

Κατά την εκτέλεση της σύμβασης παρατηρήθηκαν καθυστερήσεις στην παράδοση οι οποίες, σε ορισμένες περιπτώσεις, ξεπερνούσαν τους 10 μήνες. Επίσης, με βάση στοιχεία της Αστυνομίας, μέχρι τις 2.5.2006 εκκρεμούσε η παράδοση 450 σακακιών, 683 παντελονιών και 139 φουστών. Ενόψει των πιο πάνω και κατόπιν εισήγησης του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ο Αρχηγός Αστυνομίας, με επιστολή του ημερ. 3.5.2006, ενημέρωσε την προμηθεύτρια εταιρεία για τον τερματισμό της σύμβασης Δ'7/2005, καθώς και για την πρόθεση της Αστυνομίας για κατάσχεση της εγγυητικής πιστής εκτέλεσης ύψους £39.471.

Η εταιρεία με την οποία είχε συναφθεί η σύμβαση καταχώρισε αγωγή εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Δικαστήριο της Γένοβας, η οποία εκδικάστηκε στις 21.7.2006. Με βάση την απόφαση του Δικαστηρίου, απαγορεύτηκε στην Τράπεζα της προμηθεύτριας εταιρείας στην Ιταλία η καταβολή του πιο πάνω ποσού της εγγυητικής στην Αστυνομία, και στις 10.8.2006 καταχωρίστηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία έφεση εναντίον της πιο πάνω απόφασης.

Επίσης, η πιο πάνω εταιρεία κατέθεσε, στις 19.6.2006, προσφυγή στο Δικαστήριο της Γένοβας με βάση την οποία το εν λόγω Δικαστήριο εξέδωσε, στις 17.7.2006, Διάταγμα με το οποίο διέταξε το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας να καταβάλει στην

εταιρεία το ποσό των €312.945 πλέον τόκους μέχρι εξοφλήσεως, επιπρόσθετα από τα δικαστικά και δικηγορικά έξοδα. Παρατήρησα ότι ενώ η Κυπριακή Δημοκρατία θα μπορούσε να υποβάλει ένσταση κατά του πιο πάνω Διατάγματος μέσα σε 40 μέρες από την ημερομηνία επίδοσής του αυτό δεν έγινε με αποτέλεσμα το εν λόγω Διάταγμα να κηρυχθεί στις 9.3.2007 ως εκτελεστέο από το Δικαστήριο της Γένοβας και ακολούθως, σύμφωνα με τον Κανονισμό 805/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να εγγραφεί στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας για σκοπούς εκτέλεσής του. Με βάση το υπό αναφορά Διάταγμα και σχετική επιστολή του Γενικού Εισαγγελέα ημερ. 28.9.2007, η Αστυνομία κατέβαλε στην εν λόγω εταιρεία, στις 13.11.2007, το ποσό των €366.360,50, το οποίο συμπεριλάμβανε το υπό αναφορά επιδικασθέν ποσό ύψους €312.945, πλέον τόκους 9,25% από τη λήξη των τιμολογίων μέχρι εξοφλήσεως και σχετικά έξοδα της διαδικασίας.

Εξώδικη ρύθμιση αδικημάτων. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, με σκοπό τη μείωση των δικαστικών υποθέσεων και, κατ' επέκταση, των δικαστικών ενταλμάτων, εισηγήθηκα την εξώδικη ρύθμιση μεγάλου αριθμού τροχαίων αδικημάτων. Για το σκοπό αυτό ψηφίστηκε ο Νόμος 47(Ι)/97, ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή από 1.7.1997. Λαμβάνοντας υπόψη την εξοικονόμηση που επιτυγχάνεται με την εξώδικη ρύθμιση τροχαίων αδικημάτων, καθώς και το σημαντικό αριθμό κατηγορητηρίων που ετοιμάζονταν από την Αστυνομία, κατόπιν εισήγησης της Υπηρεσίας μου, η εξώδικη ρύθμιση επεκτάθηκε, με την έκδοση Διαταγμάτων από το Υπουργικό Συμβούλιο, και σε άλλες παραβάσεις. Με βάση τις πρόνοιες του πιο πάνω Νόμου κατά το 2007 εκδόθηκαν από την Αστυνομία 232 530 εξώδικα εντάλματα, από σύνολο 234 459 τροχαίων καταγγελιών, και επιβλήθηκε συνολικό ποσό προστίμων ύψους περίπου £6,6εκ.

Από τα εντάλματα αυτά, κατά το 2007 τακτοποιήθηκαν 209 254 και εισπράχθηκε το συνολικό ποσό των £5.991.900. Τα υπόλοιπα εντάλματα διαβιβάστηκαν στα Δικαστήρια για ποινική δίωξη.

Διαχείριση Εξώδικων Καταγγελιών Τροχαίας. Η εξώδικη ρύθμιση τροχαίων καθώς και άλλων αδικημάτων διέπεται από τον περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων Νόμο 47(Ι)/97, τους περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Εξώδικο Πρόστιμο και Διαδικασία) Κανονισμούς, Κ.Δ.Π.164/2000, καθώς και τις διατάξεις του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου 86/1972. Σύμφωνα με τη νομοθεσία, η εξώδικη καταγγελία όλων των αδικημάτων διενεργείται με Έγγραφο Ειδοποίησης Καταγγελίας, έντυπο Γ.Λ. 276.

Από τις 22.1.2004 εγκαταστάθηκε στην Αστυνομία το αυτόματο Ηλεκτρονικό Σύστημα Έκδοσης και Διαχείρισης Εξώδικων Καταγγελιών Τροχαίας (Η.Σ.Ε.Δ.Ε.Κ.Τ.), το οποίο τέθηκε σε δοκιμαστική λειτουργία στις 22.3.2004 και σε πλήρη λειτουργία από τις 14.4.2004. Το σύστημα αυτό παρέχει τη δυνατότητα διενέργειας εξώδικης καταγγελίας μέσω ατομικών φορητών μικροϋπολογιστών και, σύμφωνα με την Αστυνομική Διάταξη 2/28, ημερ. 7.11.2005, το έντυπο Γ.Λ. 276 μπορεί να εκδίδεται με τη χρήση διπλοτύπου ή ηλεκτρονικά.

Παρατήρησα ότι η πιο πάνω Αστυνομική Διάταξη προβλέπει την επίδοση ηλεκτρονικού εντύπου καταγγελίας μέσω μικροϋπολογιστή μόνο για τροχαίες παραβάσεις και εισηγήθηκα όπως αξιολογηθεί το ενδεχόμενο επέκτασης της ηλεκτρονικής έκδοσης καταγγελιών και για άλλες παραβάσεις οι οποίες ρυθμίζονται εξώδικα.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με πληροφόρησε ότι το Τμήμα Τροχαίας Αρχηγείου δεν φέρει ένσταση στην αξιολόγηση του ενδεχόμενου επέκτασης της ηλεκτρονικής έκδοσης καταγγελιών νοουμένου ότι θα εκτιμηθούν τα οποιαδήποτε πιθανά προβλήματα από το Διευθυντή του Τμήματος Μελετών και Ανάπτυξης του Αρχηγείου Αστυνομίας.

Επιπρόσθετα, με πληροφόρησε ότι εκτός από τις τροχαίες, οι υπόλοιπες παραβάσεις που ρυθμίζονται εξώδικα εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Διευθυντή Τμήματος Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων και του Διοικητή Λιμενικής και Ναυτικής Αστυνομίας και θα πρέπει να περιληφθούν στο όλο σύστημα, μόνο εάν εξασφαλιστεί ότι δεν επηρεάζεται η λειτουργικότητα του υφιστάμενου Ηλεκτρονικού Συστήματος Έκδοσης και Διαχείρισης Εξώδικων Καταγγελιών Τροχαίας.

Κατηγορητήρια ποινικών παραβάσεων. Παρατήρησα ότι για αριθμό υποθέσεων που αφορούσαν σε τροχαίες παραβάσεις, οι κατηγορούμενοι απαλλάχθηκαν από το Δικαστήριο αφού, παρόλο το μεγάλο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την ημερομηνία διάπραξης του αδικήματος μέχρι την καταχώριση του κατηγορητηρίου από την Αστυνομία, η σχετική κλήση δεν κατέστη δυνατό να επιδοθεί από την Αστυνομία στους κατηγορούμενους.

Ενόψει των πιο πάνω, επισήμανα την ανάγκη για άμεση καταχώριση των κατηγορητηρίων και επίδοση των κλήσεων στους κατηγορούμενους, ώστε να καθίσταται δυνατή η εκδίκαση των υποθέσεων.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, οι υπό αναφορά κλήσεις δεν επιδόθηκαν από την Αστυνομία λόγω φόρτου εργασίας.

Εκτέλεση ποινικών ενταλμάτων. Τα εντάλματα που παραλήφθηκαν και εκτελέστηκαν από την Αστυνομία κατά τα τελευταία τρία έτη φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα:

	2007	2006	2005
Υπόλοιπο 1.1	118 124	114 444	106 017
Παραληφθέντα εντός του έτους	81 590	80 624	85 539
	199 714	195 068	191 556
Εκτελεσθέντα εντός του έτους	64 239	53 603	52 852
Ανεκτέλεστα	135 475	141 465	138 704
Επιστραφέντα στα Πρωτοκολλητέα	16 703	23 341	24 260
Υπόλοιπο 31.12	118 772	118 124	114 444

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία, κατά το 2007 εκτελέστηκαν από την Αστυνομία 64 239 ποινικά εντάλματα, σε σύγκριση με 53 603 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά 10 636 εντάλματα ή 19,8%. Τα ανεκτέλεστα εντάλματα ήταν 135 475, σε σύγκριση με 141 465 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά 5 990 εντάλματα ή 4,2%. Από τα ανεκτέλεστα εντάλματα, 16 703 επιστράφηκαν το 2007 ανεκτέλεστα στους Πρωτοκολλητές των δικαστηρίων, αριθμός που θεωρείται υπερβολικά ψηλός, ενώ τα υπόλοιπα 118 772 παρέμειναν στην Αστυνομία για εκτέλεση εντός του 2008.

Σύμφωνα με την Αστυνομία η μη εκτέλεση μεγάλου αριθμού ενταλμάτων οφείλεται στο μη εντοπισμό των εξ αποφάσεως οφειλετών, επειδή αυτοί είτε βρίσκονται στο εξωτερικό ή άλλαξαν διεύθυνση, με άγνωστη τη νέα τους διεύθυνση, είτε κηρύχθηκαν σε πτώχευση ή είναι αλλοδαποί που εγκατέλειψαν την Κύπρο.

Κατάχρηση από πρώην Ειδικό Αστυφύλακα της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λεμεσού. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το Τμήμα Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λεμεσού καταχώρισε στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού στις 30.3.2004, 17.6.2004, 10.3.2005 και 2.6.2005, τέσσερις αγωγές εναντίον πρώην Ειδικού Αστυφύλακα που υπηρετούσε στον Ουλαμό Εκτέλεσης Ενταλμάτων της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λεμεσού, ο οποίος καταδικάστηκε από Πειθαρχική Επιτροπή της Αστυνομίας στις 14.7.2004 με ποινή εξαναγκασμού σε παραίτηση από τις τάξεις της Αστυνομίας, για αδικήματα πλαστογραφίας επίσημου εγγράφου, κυκλοφορίας πλαστών εγγράφων, κλοπής από δημόσιο λειτουργό, κατάχρησης και αδικήματα συγκάλυψης σχετικά με κατάχρηση ποσού του Δημοσίου, συνολικού ύψους £24.930, που αφορούν σε εντάλματα ποινικών και αστικών υποθέσεων, τα οποία βρίσκονταν για εκτέλεση στην Αστυνομική Διεύθυνση Λεμεσού. Το Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού στην απόφασή του στις 11.10.2005 για τα πιο πάνω αδικήματα επέβαλε στον πιο πάνω πρώην Ειδικό Αστυφύλακα ποινές φυλάκισης που κυμάνθηκαν από πέντε μήνες μέχρι τρία χρόνια και πέντε μήνες, οι οποίες συντρέχουν.

Στις 21.11.2006 το Τμήμα Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λεμεσού καταχώρισε στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού νέα αγωγή εναντίον του πιο πάνω πρώην Ειδικού Αστυφύλακα για παρόμοια αδικήματα, συνολικού ύψους £31.754 που αφορούν σε 19 υποθέσεις για 29 εντάλματα που βρίσκονταν τόσο στην Αστυνομική Διεύθυνση Λεμεσού όσο και στον Αστυνομικό Σταθμό Πολεμιδιών. Το Επαρχιακό Δικαστήριο με νέα απόφασή του στις 15.2.2007 επέβαλε στον πιο πάνω πρώην Ειδικό Αστυφύλακα, για τα πιο πάνω αδικήματα, ποινές φυλάκισης που κυμάνθηκαν από 10 μήνες μέχρι 1 χρόνο και δέκα μήνες, οι οποίες συντρέχουν.

Αναφορικά με τον πιο πάνω πρώην Ειδικό Αστυφύλακα, ερευνώνται επίσης παρόμοια αδικήματα, σε αριθμό υποθέσεων που αφορούν σε εντάλματα της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λεμεσού και του Αστυνομικού Σταθμού Πολεμιδιών, για ενδεχόμενη κατάχρηση και άλλων χρηματικών ποσών, ενώ προκύπτουν συνεχώς νέες περιπτώσεις, οι οποίες διερευνώνται και ενδέχεται να έχουν διαπραχθεί παρόμοια αδικήματα, με αποτέλεσμα ο αριθμός των υποθέσεων στις οποίες πιθανόν να εμπλέκεται ο πιο πάνω πρώην Ειδικός Αστυφύλακας να μην είναι δυνατό να διαπιστωθεί πριν από την ολοκλήρωση της διερεύνησης.

Φρούρηση ιδιωτικής μαρίνας στη Λεμεσό. Βάσει συμφωνίας μεταξύ εταιρείας και της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία επικυρώθηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 33.520, ημερ. 17.5.1990, η Αστυνομία ανέλαβε από 1.7.1990 τη φρούρηση ιδιωτικής μαρίνας στη Λεμεσό, έναντι καταβολής από την εταιρεία των μισθών 10 αστυφυλάκων, οι οποίοι υπολογίζονται με βάση την αρχική βαθμίδα της κλίμακας διορισμού τους, πλέον επιβάρυνση 25% για συνταξιοδοτικά ωφελήματα.

Παρατήρησα ότι, παρά το γεγονός ότι ο υπολογισμός της πιο πάνω αποζημίωσης γίνεται με βάση την αντιμισθία των μελών της Αστυνομίας που υπηρετούν στην αρχική βαθμίδα της κλίμακας Α3, που είναι η κλίμακα διορισμού τους, οι πραγματικές απολαβές των μελών που απασχολούνται για τη φρούρηση της μαρίνας είναι αρκετά ψηλότερες, επειδή υπηρετούν είτε σε ψηλότερες κλίμακες, είτε σε βαθμίδα άλλη από την αρχική της κλίμακας Α3.

Πληροφορικά αναφέρεται ότι για το 2007 καταβλήθηκε στη Δημοκρατία, σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής συμφωνίας, το ποσό των £104.651 (2006 £101.475) ενώ η πραγματική δαπάνη σύμφωνα με υπολογισμούς της Αστυνομίας, ανήλθε στις £197.949 (2006: £221.148). Κατόπιν εισήγησής μου για επανεξέταση του θέματος, λόγω της μεγάλης χρονικής περιόδου που έχει παρέλθει από την ημερομηνία σύναψης της πιο πάνω συμφωνίας, το θέμα τέθηκε ενώπιον του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού που έχει υπογράψει το συμβόλαιο μίσθωσης της μαρίνας, με σκοπό τη διαπραγμάτευση, με το μισθωτή, της καταβολής από μέρους του της πραγματικής δαπάνης φρούρησης της μαρίνας, ωστόσο έχει αποφασιστεί από το πιο πάνω Υπουργείο όπως, προς το παρόν, η συμφωνία παραμείνει ως έχει μέχρι να διαφανεί το καθεστώς που διέπει τις μαρίνες.

Αντικατάσταση μελών της Αστυνομίας, τα οποία ασχολούνται με γραφειακά και λογιστικά καθήκοντα, με πολιτικό προσωπικό. Παρά το ότι έχουν ήδη παρέλθει 20 χρόνια από την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 30.309, ημερ. 16.6.1988, με την οποία το Συμβούλιο ενέκρινε την αντικατάσταση 122 μελών της Αστυνομίας, τα οποία ασχολούνται με γραφειακά και λογιστικά καθήκοντα, με πολιτικό προσωπικό, σε τομείς όπου δεν αναμένεται να προκύψουν προβλήματα ασφάλειας, μέχρι σήμερα δεν έχει σημειωθεί οποιαδήποτε ουσιαστική εξέλιξη.

Εν τω μεταξύ, σύμφωνα με νέα μελέτη της Αστυνομίας η οποία ολοκληρώθηκε το Μάιο του 2007, 795 μέλη της Δύναμης και 16 άτομα που ανήκουν στο πολιτικό προσωπικό απασχολούνται με γραφειακά και λογιστικά καθήκοντα.

Ενόψει της μεγάλης χρονικής περιόδου που παρήλθε από την πιο πάνω απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, των νέων στοιχείων που προέκυψαν από τη μελέτη που αναφέρεται πιο πάνω, και μετά από εισήγηση της Υπηρεσίας μου για επανεξέταση του εν λόγω θέματος με βάση

τα σημερινά δεδομένα και ανάγκες της Αστυνομίας, ο Αρχηγός της Αστυνομίας έδωσε οδηγίες, στις 10.4.2008, για πραγματοποίηση νέας μελέτης οργάνωσης και στελέχωσης της Αστυνομίας, ούτως ώστε να δοθούν ενημερωμένα στοιχεία στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού για να προχωρήσει με την επισκόπηση. Οι όροι εντολής της μελέτης, όπως αναφέρονται σε επιστολή του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού ημερ. 29.2.2008, περιλαμβάνουν την κάλυψη όλων των υπηρεσιών της Αστυνομίας, τη δημιουργία οργανωτικής δομής στην Αστυνομία και την κάλυψη των αναγκών σε προσωπικό που εκτελεί μη αστυνομικά καθήκοντα από Ειδικούς Αστυφύλακες.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με πληροφόρησε ότι τον Μάιο του 2008 η Αστυνομία παρέδωσε τα στοιχεία που ζητήθηκαν από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και αναμένεται η προώθηση της σχετικής μελέτης με βάση τις προτεραιότητες που έχουν ενώπιόν τους.

Μητρώα περιουσιακών στοιχείων. Παρατήρησα ότι για το 2007, όπως και για το 2006, δεν υποβλήθηκε στο Γενικό Λογιστή, με κοινοποίηση στην Υπηρεσία μου, πιστοποιητικό επιθεώρησης των περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού Αποθηκών αρ. 110 και την Αστυνομική Διάταξη αρ. 1/36.

Επίσης, παρόλο που σύμφωνα με το πιστοποιητικό επιθεώρησης περιουσιακών στοιχείων για το 2005, το οποίο υποβλήθηκε στις 24.7.2006 στο Γενικό Λογιστή, με κοινοποίηση στην Υπηρεσία μου, έγινε φυσικός έλεγχος και τα αποθέματα που παρουσιάζονται στα σχετικά μητρώα βρέθηκαν ορθά, διαπιστώθηκε ότι κατά το 2006 ζητήθηκαν εγκρίσεις από τον Αρχηγό Αστυνομίας για διαγραφή εξοπλισμού, ο οποίος φαίνεται ότι ελλείπει από το 2003.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με πληροφόρησε ότι στο Τμήμα Α' του Αρχηγείου Αστυνομίας διενεργείται, δύο φορές τον χρόνο, έλεγχος της κυβερνητικής περιουσίας που είναι καταχωρισμένη στα μητρώα περιουσιακών στοιχείων της Αστυνομίας, μετά από σχετική εγκύκλιο που αποστέλλεται από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Υλικών και Εφοδίων της Αστυνομίας. Με την ολοκλήρωση του ελέγχου ενημερώνεται γραπτώς η πιο πάνω Διεύθυνση για τυχόν ελλείψεις ή πλεονάσματα που παρατηρούνται.

4.22 ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Μέρος Α

Κλήσεις. Στον πιο κάτω πίνακα παρατίθενται, για τα τελευταία τρία χρόνια, ο αριθμός των κλήσεων για κατάσβεση πυρκαγιών και για ειδικές εξυπηρετήσεις από την Πυροσβεστική Υπηρεσία, ο αριθμός ατόμων που υπηρετούν στη Δύναμη, ο αριθμός οχημάτων που χρησιμοποιεί, καθώς και το ύψος των ζημιών που έχουν προκληθεί από τις πυρκαγιές.

	2007	2006	2005
Πυροσβεστική Δύναμη-Πραγματικές			
Θέσεις	650	650	646
Κλήσεις για κατάσβεση πυρκαγιών	5993	5638	6022
Κλήσεις για ειδικές εξυπηρετήσεις	4941	4967	4586
Οχήματα	211	219	195
Ζημιές	£5.139.990	£6.853.966	£13.259.393

Μίσθωση ελικοπτέρων πυρόσβεσης. Το έργο της Υπηρεσίας για κατάσβεση πυρκαγιών ενισχύθηκε με τη συνέχιση της ενοικίασης, από το Υπουργείο Εσωτερικών, δύο ελικοπτέρων

πυρόσβεσης. Τα ελικόπτερα πυρόσβεσης ανταποκρίθηκαν, σύμφωνα με την Υπηρεσία, σε 139 περιπτώσεις μεγάλων πυρκαγιών στην ύπαιθρο και στα δάση, εκτελώντας 2460 βολές και ρίχνοντας περίπου 12300 τόνους νερού.

Υλοποίηση Προϋπολογισμού. Παρατήρησα ότι τα πιο κάτω Άρθρα του Κεφαλαίου 13.04 «Πυροσβεστική Υπηρεσία» του Προϋπολογισμού του 2007 παρουσίασαν χαμηλό ποσοστό υλοποίησης ή δεν έγινε καμιά δαπάνη μέχρι τη λήξη του οικονομικού έτους.

Κατηγορία/ Άρθρο	Λεπτομέρειες	Εγκεκριμένη δαπάνη £	Πραγματική δαπάνη £	Αδαπάνητο ποσό £	Ποσοστό υλοποίησης %
0704/200555	+ Αγορά Πυροσβεστικών Οχημάτων	1.285.000	655.518	629.482	51,0
0804/300111	Ανέγερση Κτιρίων Πυροσβεστικής	500.000	280.663	219.337	56,1
0704/300622	Αγορά μικρών σκαφών	10.000	0	10.000	0,0

Έχοντας υπόψη τη γενική αρχή ότι ο Προϋπολογισμός θα πρέπει να ετοιμάζεται πάνω σε ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατό, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του, ζήτησα να ενημερωθώ για τους λόγους που οδήγησαν στο χαμηλό ποσοστό υλοποίησης των πιο πάνω Κονδυλίων.

Ο Διευθυντής της Υπηρεσίας με πληροφόρησε ότι το προϋπολογιζόμενο ποσό σε σχέση με την αγορά πυροσβεστικών οχημάτων δεν δαπανήθηκε διότι, παρόλο που η προκήρυξη των προσφορών έγινε το 2007, τα οχήματα, λόγω του μεγάλου χρονικού διαστήματος που χρειάζεται για κατασκευή τους, αναμένεται να παραληφθούν και να πληρωθούν εντός του 2008. Όσον αφορά στην αγορά μικρών σκαφών, με πληροφόρησε ότι αυτή παγοποιήθηκε λόγω της μη έγκρισης, από τον πρώην Αρχηγό Αστυνομίας, της λειτουργίας ομάδας αυτοδυτών της Ε.Μ.Α.Κ., ενώ η δαπάνη του μόνο 56,1% του Κονδυλίου που αφορούσε στην ανέγερση κτιρίων της πυροσβεστικής οφείλεται, κυρίως, στην καθυστέρηση της κατακύρωσης του διαγωνισμού και στη χαμηλότερη τιμή του συμβολαίου που εξασφαλίστηκε, σε σχέση με την εκτίμηση του κόστους της δαπάνης, κατά £128.580 πλέον Φ.Π.Α.

Πρόγραμμα Κοινοτικής Πρωτοβουλίας “INTERREG III”. Το Πρόγραμμα Κοινοτικής Πρωτοβουλίας INTERREG III έχει στόχο την προώθηση της διασυνοριακής (Δέσμη Α’), της διακρατικής (Δέσμη Β’) και της διαπεριφερειακής (Δέσμη Γ’) συνεργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την χρηματοδοτική περίοδο 2000-2006 και συγχρηματοδοτείται με ποσοστό 50% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Μέσα στα πλαίσια της Δέσμης Α’ του πιο πάνω προγράμματος, η Υπηρεσία υπέβαλε κοινή πρόταση με το Πυροσβεστικό Σώμα Ελλάδας για την αγορά ενός τηλεσκοπικού βραχιονοφόρου πυροσβεστικού οχήματος ύψους 32 μέτρων με προϋπολογιζόμενο κόστος €597.133 και 10 αερομεταφερόμενων οχημάτων ταχείας επέμβασης με αυτόνομο σύστημα πυρόσβεσης με προϋπολογιζόμενο κόστος €302.867.

Το Πρόγραμμα έχει ολοκληρωθεί, και το ποσό της Κοινοτικής συνεισφοράς, σε σχέση με την αγορά του τηλεσκοπικού βραχιονοφόρου πυροσβεστικού οχήματος, έχει ήδη ανακτηθεί. Η αίτηση για καταβολή της κοινοτικής συνεισφοράς έναντι του προαναφερόμενου κόστους των 10 αερομεταφερόμενων οχημάτων, η οποία ανέρχεται στις £59.750 (€102.089), θα υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών της Ελλάδας. Η

πιστοποίηση της δαπάνης που αφορά στην προαναφερόμενη ενέργεια έγινε από ιδιώτες εξωτερικούς ελεγκτές, και τα αποτελέσματα του ελέγχου αποστάληκαν στο Αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος Ελλάδας στις 23.10.2007.

Στα πλαίσια του ίδιου Προγράμματος για την περίοδο 2007-2013, η Πυροσβεστική Υπηρεσία υπέβαλε, στις 17.6.2008, πρόταση για διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ των Πυροσβεστικών σωμάτων Ελλάδος και Κύπρου, που αφορά στην αγορά εξοπλισμού συνολικής αξίας πέραν των €7,1 εκ. η οποία, αν εγκριθεί, θα συγχρηματοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ποσοστό ύψους 80%.

Συμφωνία παραχώρησης για την ανάπτυξη και διαχείριση των αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου. Μετά την υπογραφή της πιο πάνω συμφωνίας, η διαχείριση των αεροδρομίων Λάρνακας και Πάφου ανατέθηκε, από τις 12.5.2006, σε Στρατηγικό Επενδυτή. Σύμφωνα με την παρ. 2 του Παραρτήματος 21 της συμφωνίας, η Κυπριακή Δημοκρατία θα παρέχει υπηρεσίες διάσωσης και πυρόσβεσης στα αεροδρόμια αυτά, σύμφωνα με τα πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO), υπό τον όρο ότι ο Στρατηγικός Επενδυτής θα προμηθεύσει τον απαραίτητο εξοπλισμό, σύμφωνα με την παρ. 10 του Παραρτήματος 3 της συμφωνίας. Η παράγραφος αυτή αναφέρει ότι ο Στρατηγικός Επενδυτής θα αναλάβει την παροχή καινούργιων οχημάτων έκτακτης ανάγκης και τη συντήρηση όλων των οχημάτων (παλιών και καινούργιων), σύμφωνα με τα σχετικά πρότυπα του ICAO.

Στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου επανδρώνονται και λειτουργούν δύο πυροσβεστικοί σταθμοί υπό την ευθύνη της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας η οποία είναι η κατά νόμο σωστική Υπηρεσία του Κράτους στο χώρο των αεροδρομίων. Ο Διευθυντής της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, με επιστολές του προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων (ΥΣΕ), ανέφερε επανειλημμένα διάφορα προβλήματα τα οποία προέκυψαν μετά τη σύναψη της πιο πάνω συμφωνίας, τα κυριότερα από τα οποία αναφέρονται πιο κάτω:

(α) Μετά την ανάληψη της διαχείρισης των αεροδρομίων από το Στρατηγικό Επενδυτή, διαπιστώθηκε ότι τα δύο εφεδρικά οχήματα αφρού του πυροσβεστικού σταθμού αεροδρομίου Πάφου παρουσίασαν διάφορα μηχανικά προβλήματα και κατόπιν σχετικής επιθεώρησης, το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών εξέδωσε στις 26.6.2006 πιστοποιητικά ακαταλληλότητας για τα εν λόγω οχήματα.

Ο Διευθυντής της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας ζήτησε, με επιστολή του ημερ. 4.9.2006, από το Γενικό Διευθυντή του ΥΣΕ, όπως ενημερώσει το Στρατηγικό Επενδυτή να προβεί, το συντομότερο, στην ανακατασκευή ή αντικατάσταση των δύο οχημάτων ώστε να είναι σε θέση η Πυροσβεστική Υπηρεσία να προσφέρει την απαιτούμενη από τα πρότυπα του ICAO πυροσβεστική κάλυψη. Ο Στρατηγικός Επενδυτής, με επιστολή του ημερ. 13.10.2006, ανέφερε ότι, λαμβάνοντας υπόψη την παρούσα αεροπορική κίνηση στο αεροδρόμιο Πάφου, τα δύο οχήματα δεν χρειάζεται να αντικατασταθούν, άποψη με την οποία ο Διευθυντής της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας διαφώνησε. Σε επιστολή του ημερ. 13.11.2006 προς το Γενικό Διευθυντή του ΥΣΕ παρέθεσε τους λόγους της διαφωνίας του και ανέφερε ότι η ύπαρξη εφεδρικών οχημάτων στον υπό αναφορά πυροσβεστικό σταθμό είναι επιτακτική. Για επίλυση του προβλήματος πραγματοποιήθηκε, στις 27.11.2006, συνάντηση μεταξύ της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και του Στρατηγικού Επενδυτή όπου συμφωνήθηκε όπως τα πυροσβεστικά οχήματα των δύο αεροδρομίων τύχουν επιθεώρησης από εξειδικευμένο άτομο του Στρατηγικού Επενδυτή και ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα με βάση την έκθεσή του. Παρόλο που η υπό αναφορά επιθεώρηση συμπληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2007, το σχετικό πόρισμα δεν ανακοινώθηκε στην Πυροσβεστική Υπηρεσία και ως εκ τούτου δεν έχει γίνει ακόμη καμιά απολύτως ενέργεια για την αγορά εφεδρικών οχημάτων.

Μετά από σχετική σύσκεψη που έγινε στις 28.9.2007, ο Στρατηγικός Επενδυτής υπέβαλε, στις 8.11.2007, πρόταση για αντικατάσταση ενός μικρού αριθμού πυροσβεστικών οχημάτων, τα οποία θα παρέχουν το ελάχιστο ποσοστό κάλυψης στα δύο αεροδρόμια. Η Πυροσβεστική Υπηρεσία διαφώνησε με την πρόταση αυτή, αναφέροντας ότι θα πρέπει να αντικατασταθεί μεγαλύτερος αριθμός

πυροσβεστικών οχημάτων, ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ICAO, πριν το τέλος του 2008 αναμένεται η αναβάθμιση της κατηγορίας, και συνεπώς της απαιτούμενης πυροσβεστικής κάλυψης, και των δύο αεροδρομίων. Επιπρόσθετα, σε σχετική επιστολή του Διευθυντή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας προς το Γενικό Διευθυντή του Αεροδρομίου Πάφου ημερ.11.1.2008, αναφέρονται καθυστερήσεις στην επιδιόρθωση βλαβών των πυροσβεστικών οχημάτων, με κίνδυνο να καταστούν αναξιόπιστα. Η μη τήρηση για πολλοστή φορά, των χρονοδιαγραμμάτων που ο ίδιος ο Στρατηγικός Επενδυτής έθεσε σε σχέση με την αγορά και επιδιόρθωση των πυροσβεστικών οχημάτων των αεροδρομίων τέθηκε υπόψη του Γενικού Διευθυντή του ΥΣΕ με επιστολή ημερ. 18.3.2008.

Όπως πληροφορήθηκα, ο Στρατηγικός Επενδυτής, με επιστολή του ημερ. 25.6.2008, ενημέρωσε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ότι έχει προχωρήσει στη διαδικασία για την αγορά τριών πυροσβεστικών οχημάτων, τα οποία θα παραληφθούν τον Οκτώβριο και Νοέμβριο του 2008, και το Δεκέμβριο του 2009. Επίσης, αναφέρει ότι ένα από τα πυροσβεστικά οχήματα που βρίσκονται στο αεροδρόμιο Λάρνακας επισκευάστηκε και αναμένεται να μετακινηθεί στον πυροσβεστικό σταθμό Πάφου, θέση με την οποία ο Διευθυντής της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας διαφωνεί αφού, όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, υπάρχουν πρακτικά προβλήματα όσον αφορά στη χρήση του οχήματος από το προσωπικό του αεροδρομίου Πάφου καθώς και στη στέγασή του στο αμαξοστάσιο του πυροσβεστικού σταθμού αεροδρομίου Πάφου.

(β) Με επιστολή του ημερ. 17.10.2006 προς τον Γενικό Διευθυντή του ΥΣΕ, ο Διευθυντής της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας ανέφερε ότι βρίσκεται ακόμα σε εκκρεμότητα το θέμα καθορισμού διαδικασίας για την τήρηση των μητρώων αποθεμάτων και περιουσιακών στοιχείων των δύο πυροσβεστικών σταθμών που λειτουργούν στα αεροδρόμια, για την απόσυρση/διαγραφή πετταλαιωμένου/ακατάλληλου εξοπλισμού και για την καταχώριση του νέου εξοπλισμού που θα αγοράζεται από το Στρατηγικό Επενδυτή.

Ο Γενικός Διευθυντής του ΥΣΕ, σε επιστολή του ημερ. 23.1.2008, ανέφερε ότι θα πρέπει να δημιουργηθεί ξεχωριστό μητρώο, στο οποίο να καταχωριστούν τόσο τα παλαιά όσο και τα καινούργια οχήματα έκτακτης ανάγκης, τα οποία θα πρέπει να συντηρούνται και να παρέχονται από το Στρατηγικό Επενδυτή στην Πυροσβεστική Υπηρεσία. Όσον αφορά στα υπόλοιπα αποθέματα και περιουσιακά στοιχεία, ανέφερε ότι θα πρέπει να συνεχίσουν να τηρούνται οι διαδικασίες που προνοούνται στους σχετικούς Κυβερνητικούς Κανονισμούς και ζήτησε όπως υποβληθούν από την Πυροσβεστική Υπηρεσία συγκεκριμένες εισηγήσεις για το εν λόγω θέμα προς τον Γενικό Λογιστή και το ΥΣΕ.

Με βάση τα πιο πάνω, ο Διευθυντής της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας υπέβαλε, με επιστολή του προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ημερ. 7.4.2008, τις απόψεις του για διευθέτηση του θέματος και ζήτησε όπως αυτές προωθηθούν στο Γενικό Λογιστή για έγκριση.

(γ) Ο Στρατηγικός Επενδυτής διατύπωσε την άποψη ότι η ευθύνη για την πυροσβεστική κάλυψη των κτιριακών εγκαταστάσεων των δύο αεροδρομίων βαρύνει τους πλησιέστερους πυροσβεστικούς σταθμούς και ως εκ τούτου η παροχή του απαιτούμενου για το σκοπό αυτό εξοπλισμού δεν αποτελεί υποχρέωσή του με βάση τη συμφωνία διαχείρισης των αεροδρομίων, αλλά θα πρέπει να εξασφαλιστεί από το κράτος.

Η Πυροσβεστική Υπηρεσία, σε επιστολή της ημερ. 18.3.2008 προς το Γενικό Διευθυντή του ΥΣΕ, αναφέρει ότι, για την πυροσβεστική κάλυψη των κτιριακών εγκαταστάσεων των αεροδρομίων, την ευθύνη φέρει ο πυροσβεστικός σταθμός των αεροδρομίων, μέχρι να αφιχθεί βοήθεια από τον πλησιέστερο τοπικό πυροσβεστικό σταθμό. Η πολιτική αυτή, η οποία ίσχυε και πριν την ανάληψη της διαχείρισης των αεροδρομίων από το Στρατηγικό Επενδυτή, δεν επιδέχεται, σύμφωνα με την Πυροσβεστική Υπηρεσία, αλλαγή.

Επίσης, σύμφωνα με την Πυροσβεστική Υπηρεσία, για παροχή υπηρεσιών διάσωσης, σε περίπτωση ατυχήματος στις περιοχές των αλυκών που βρίσκονται πέριξ του αεροδρομίου Λάρνακας, απαιτείται ειδικός εξοπλισμός. Η Πυροσβεστική Υπηρεσία θεωρεί ότι ο Στρατηγικός

Επενδυτής έχει την υποχρέωση, βάσει της συμφωνίας διαχείρισης του αεροδρομίου, να παρέχει ο ίδιος τον εξοπλισμό αυτό, αφού, σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης του αεροδρομίου, η Πυροσβεστική Υπηρεσία έχει την ευθύνη για παροχή υπηρεσιών διάσωσης σε ακτίνα 10 χιλιομέτρων. Ο Στρατηγικός Επενδυτής δεν αποδέχεται τη θέση αυτή με αποτέλεσμα η Πυροσβεστική Υπηρεσία να μη διαθέτει σήμερα τον απαιτούμενο εξοπλισμό για αντιμετώπιση ενός τέτοιου ενδεχομένου. Επεσήμανα ότι, σύμφωνα με τα πρότυπα του ICAO, σε αεροδρόμια που περικλείονται από θάλασσα, βάλτους ή περιοχές στις οποίες δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα συνηθισμένα πυροσβεστικά οχήματα, οι αρχές του αεροδρομίου θα πρέπει να διασφαλίζουν την ύπαρξη ειδικών διαδικασιών και εξοπλισμού αντιμετώπισης ατυχημάτων στις περιοχές αυτές.

Τέλος, η Πυροσβεστική Υπηρεσία ζήτησε από τον Στρατηγικό Επενδυτή την αναβάθμιση των πεδίων ασκήσεων του προσωπικού της στο χώρο του αεροδρομίου, την οποία θεωρεί απαραίτητη. Ο Στρατηγικός Επενδυτής ανέφερε ότι δεν υποστηρίζει τη συνέχιση της τακτικής των ασκήσεων με πραγματική φωτιά (live burns) και θεωρεί ότι η Υπηρεσία θα πρέπει να διασφαλίσει εναλλακτικούς τρόπους εκπαίδευσης του προσωπικού της, όπως τη μετάβαση σε εξειδικευμένες εγκαταστάσεις του εξωτερικού, θέση που δεν αποδέχεται η Πυροσβεστική Υπηρεσία.

Απαλλοτριώσεις για ανέγερση πυροσβεστικών σταθμών. Παρατήρησα ότι δεν έχουν αρχίσει ακόμα οι εργασίες κατασκευής των πιο κάτω έργων, για την ανέγερση των οποίων απαλλοτριώθηκαν τεμάχια ιδιωτικής γης.

Σύμφωνα με το άρθρο 23.5 του Συντάγματος, εάν εντός τριών ετών από την ημερομηνία της απαλλοτρίωσης δεν επιτευχθεί ο σκοπός της, τότε η απαλλοτριούσα αρχή υποχρεούται να προσφέρει την απαλλοτριωθείσα ιδιοκτησία στον αρχικό της ιδιοκτήτη, στην τιμή που την απέκτησε. Επεσήμανα ότι, η πιο πάνω χρονική προθεσμία των τριών ετών έχει παρέλθει σε ορισμένες περιπτώσεις, παραδείγματα των οποίων παρατίθενται πιο κάτω, χωρίς να τηρηθεί η υπό αναφορά πρόνοια του Συντάγματος.

(α) Ανέγερση εγκαταστάσεων της Ειδικής Μονάδας Αντιμετώπισης Καταστροφών (ΕΜΑΚ) και Πυροσβεστικής Ακαδημίας στην Κοφίνου. Στις 15.6.2001 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας γνωστοποίηση απαλλοτρίωσης και στις 4.1.2002 δημοσιεύτηκε το σχετικό διάταγμα απαλλοτρίωσης τεμαχίων στο χωριό Κοφίνου, με σκοπό την ανέγερση Σχολής Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και Εγκαταστάσεων της Ειδικής Μονάδας Αντιμετώπισης Καταστροφών.

Τα πιο πάνω έργα περιλήφθηκαν χωρίς πρόνοια στους Προϋπολογισμούς για τα έτη 2005-2007, ενώ πρόνοια ύψους £250.000 περιλήφθηκε στον Προϋπολογισμό του 2008 για έναρξη εργασιών τους.

Η καθυστέρηση στην εκτέλεση του έργου οδήγησε στην αύξηση της εκτιμημένης δαπάνης του, από £3,2 εκ., πλέον ΦΠΑ το 2004, σε £4,5 εκ. πλέον ΦΠΑ το 2007.

Όπως πληροφορήθηκα, το πιο πάνω έργο είναι δεύτερη προτεραιότητα της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, αφού τα υφιστάμενα κτίρια που στεγάζεται η Ε.Μ.Α.Κ. δεν πληρούν τους αντισεισμικούς κανονισμούς, ενώ η Πυροσβεστική Ακαδημία, η οποία στεγάζεται σήμερα στον πυροσβεστικό Σταθμό αρ. 2 Λευκωσίας, δεν διαθέτει τις απαιτούμενες εγκαταστάσεις για ρεαλιστική εκπαίδευση του προσωπικού.

(β) Ανέγερση νέου πυροσβεστικού σταθμού Λάρνακας. Στις 29.10.1993 εκδόθηκε διάταγμα απαλλοτρίωσης ιδιωτικής γης με σκοπό την ανέγερση νέων Κυβερνητικών επαρχιακών γραφείων της Λάρνακας. Ένας εκ των ιδιοκτητών των επηρεαζόμενων τεμαχίων ζήτησε, με επιστολή του ημερ. 21.5.1998, την επιστροφή, σε αυτόν, της περιουσίας του, αφού είχε παρέλθει η προνοούμενη από το Σύνταγμα και τη νομοθεσία περίοδος των τριών ετών χωρίς να επιτευχθεί ο στόχος της απαλλοτρίωσης. Το αίτημα του ιδιώτη υποβλήθηκε επανειλημμένα, και κατόπιν

επιστολής του ημερ. 16.7.2004, το Υπουργείο Εσωτερικών, ως απαλλοτριούσα αρχή, με επιστολή του ημερ. 26.8.2004, αρνήθηκε την επιστροφή των εν λόγω τεμαχίων στον ιδιώτη.

Στο μεταξύ, σε σύσκεψη στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ημερ. 4.7.2002 αποφασίστηκε όπως, αντί των κτιρίων που είχαν αρχικά σχεδιαστεί, η απαλλοτριωθείσα περιουσία χρησιμοποιηθεί για την ανέγερση, μεταξύ άλλων, νέου πυροσβεστικού σταθμού.

Ο ιδιώτης καταχώρισε προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο το οποίο, με απόφασή του ημερ. 7.9.2006 ακύρωσε την απόφαση της απαλλοτριούσας αρχής για μη επιστροφή, σε αυτόν, της περιουσίας του, αφού, αφενός, ο αρχικός σκοπός της απαλλοτρίωσης είχε εγκαταλειφθεί και αφετέρου, παρήλθε η περίοδος των τριών ετών από την ημερομηνία απαλλοτρίωσης χωρίς να επιτευχθεί ο σκοπός της.

Μετά από την πιο πάνω απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, άλλοι επηρεαζόμενοι ιδιοκτήτες τεμαχίων που αφορούσαν στο ίδιο διάταγμα απαλλοτρίωσης, αξίωσαν την επιστροφή, σε αυτούς, της περιουσίας τους, αίτημα που και πάλι δεν έγινε αποδεκτό από την απαλλοτριούσα αρχή, με αποτέλεσμα ορισμένοι από αυτούς να εκφράσουν, μέσω των δικηγόρων τους, την πρόθεσή τους για προσφυγή στη δικαιοσύνη.

Ενόψει των πιο πάνω εξελίξεων, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε, στις 29.8.2007, όπως εκχωρήσει την εξουσία, στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, να προχωρήσει στην έκδοση διατάγματος επίσχεσης για τα τεμάχια στα οποία θα ανεγερθεί, μεταξύ άλλων, ο πυροσβεστικός σταθμός Λάρνακας. Το εν λόγω διάταγμα επίσχεσης δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 11.4.2008.

Το έργο περιλήφθηκε χωρίς πρόνοια στους Προϋπολογισμούς για τα έτη 2005, 2006 και 2007 ενώ πρόνοια ύψους £100.000 περιλήφθηκε στον Προϋπολογισμό του 2008.

Όπως πληροφορήθηκα, παρόλο που το πιο πάνω έργο είναι η πρώτη προτεραιότητα της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, το Τμήμα Δημοσίων Έργων, σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 29.7.2008 στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, δήλωσε αδυναμία, λόγω έλλειψης προσωπικού, να προωθήσει αμέσως τη σχεδίαση του έργου, η οποία αναμένεται να γίνει το 2009 και η ανέγερση του να αρχίσει το 2010.

4.23 ΦΥΛΑΚΕΣ

Μέρος Α

Πληρωμές επιδομάτων φιλοπονίας από Ταμείο Πάγιας Προκαταβολής. Σύμφωνα με τον Κανονισμό 98 των περί Φυλακών (Γενικών) Κανονισμών του 1997 έως 2002, καταβάλλεται στους κρατούμενους, οι οποίοι έχουν εκτίσει τουλάχιστο ένα μήνα της ποινής φυλάκισής τους ή έχουν παραμείνει στη φυλακή ως υπόδικοι για περίοδο μεγαλύτερη από το μήνα, και οι οποίοι κατατάσσονται, σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών αυτών, σε συγκεκριμένη εργασία, επίδομα φιλοπονίας, το ύψος του οποίου καθορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Τα υπό αναφορά επιδόματα κατατάσσονται σε τέσσερις κατηγορίες (βαθμίδες) και το ύψος τους κυμαίνεται από €1,79 - €3,84 ημερησίως.

Το επίδομα που αντιστοιχεί στον κάθε κατάδικο καταχωρίζεται στις καρτέλες ημερομισθίων (έντυπο Φ.19), και κατά την απόλυσή του το σύνολο των επιδομάτων σε πίστη του μεταφέρεται από την καρτέλα ημερομισθίων στην κατάσταση ημερομισθίων καταδίκων κατά την απόλυση και καταβάλλεται σε αυτόν, σε μετρητά, από Ταμείο Πάγιας Προκαταβολής ύψους €5.000. Ο κρατούμενος, κατά την παραλαβή των μετρητών, υπογράφει στην υπό αναφορά κατάσταση και όποτε παραστεί ανάγκη για αναπλήρωση του Ταμείου Πάγιας Προκαταβολής, ετοιμάζεται σχετικό δελτίο πληρωμής από το λογιστήριο των Φυλακών για χρέωση του σχετικού Άρθρου του Προϋπολογισμού και εκδίδεται σχετική επιταγή στο Διευθυντή Φυλακών.

Υπέδειξα ότι σύμφωνα με τον Κανονισμό 103, το επίδομα φιλοπονίας κατατίθεται σε ξεχωριστό ατομικό λογαριασμό κάθε κρατούμενου, κάτι που όπως διαπίστωσα, δεν εφαρμόζεται.

Κατόπιν προφορικής ενημέρωσης, στις 5.8.2008, από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ότι υπήρχαν υπόνοιες για υπεξαίρεση χρημάτων, σε σχέση με την καταβολή του επιδόματος φιλοπονίας στους καταδίκους, η Υπηρεσία μου διεξήγαγε έλεγχο στις σχετικές πληρωμές που διενεργήθηκαν κατά την περίοδο 1.1.2008 μέχρι 31.7.2008 και εξέτασε δειγματοληπτικά πληρωμές του τελευταίου τριμήνου του 2007. Από τον έλεγχο διαπιστώθηκαν παραπονήσεις στις καταστάσεις των ημερομισθίων καταδίκων κατά την απόλυση, με αποτέλεσμα, να προκύπτει το ενδεχόμενο υπεξαίρεσης ποσού ύψους τουλάχιστον €8.602, κατά την πιο πάνω περίοδο.

Αντιλαμβάνομαι ότι, δεσμοφύλακας ο οποίος υπηρετούσε στο λογιστήριο των Φυλακών και έχει τεθεί σε διαθεσιμότητα σε σχέση με το πιο πάνω θέμα, παρέδωσε στο Διευθυντή των Φυλακών ποσό ύψους €13.000 το οποίο παραδόθηκε στην Αστυνομία, η οποία διεξάγει σχετική έρευνα.

Επίσης, επισήμανα τις ακόλουθες αδυναμίες και παραλείψεις στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου σε σχέση με τη διαδικασία τήρησης του πιο πάνω Ταμείου Πάγιας Προκαταβολής και καταβολής των επιδομάτων φιλοπονίας στους κατάδικους, οι οποίες καθιστούν, κατά την άποψή μου, αναγκαία την ενίσχυση και ενδυνάμωση του λογιστηρίου των Φυλακών:

- (i) Δεν φαίνεται να έγινε γραπτή/επίσημη ανάθεση καθηκόντων διαχείρισης του Ταμείου σε συγκεκριμένο λειτουργό.
- (ii) Δεν τηρείται βιβλίο Ταμείου Πάγιας Προκαταβολής, σύμφωνα με τη Δημοσιονομική και Λογιστική Οδηγία (Δ.Λ.Ο.) αρ. 163.
- (iii) Δεν ετοιμάζεται η «Αίτηση για Αναπλήρωση του Ταμείου Πάγιας Προκαταβολής», κάθε φορά που γίνεται αναπλήρωση του Ταμείου, σύμφωνα με τη Δ.Λ.Ο. αρ. 164, ενώ εντοπίστηκε περίπτωση όπου η αναπλήρωση του Ταμείου, στις 14.3.2008, έγινε για ποσό ύψους €8.340,33 αντί για €5.000 που όπως αναφέρεται πιο πάνω, είναι το καθορισμένο, από το Γενικό Λογιστή, ύψος της προκαταβολής του Ταμείου.
- (iv) Δεν υποβάλλεται την τελευταία μέρα κάθε μήνα στο Γενικό Λογιστή κατάσταση που να παρουσιάζει τη διακίνηση του Ταμείου, σύμφωνα με τη Δ.Λ.Ο. αρ.165.
- (v) Διαπιστώθηκε ότι, πριν την εξόφληση τιμολογίων από το Ταμείο Πάγιας Προκαταβολής, δεν ετοιμάζεται δελτίο πληρωμής κατάλληλα υπογραμμένο και σφραγισμένο.
- (vi) Ο έλεγχος που διενεργείται στις καταστάσεις ημερομισθίων κατά την απόλυση, κατά την αναπλήρωση του Ταμείου, δεν φαίνεται να είναι επαρκώς ενδεδειγμένη αφού, παρόλο που οι υπό αναφορά καταστάσεις υπογράφονταν ως ελεγχθείσες, εντούτοις δεν φαίνεται να εντοπίστηκαν ορισμένες εμφανείς παραπονήσεις.
- (vii) Οι καρτέλες ημερομισθίων (έντυπο Φ.19) δεν φέρουν αύξοντα αριθμό, αλλά μόνο τον αριθμό του καταδίκου, γεγονός που δυσχεραίνει την παρακολούθηση και ανεύρεσή τους. Εισηγήθηκα όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο αρίθμησης και καταχώρισής τους σε σχετικό μητρώο.
- (viii) Δεν γίνεται επαρκής έλεγχος των καταστάσεων ημερομισθίων κατά την απόλυση, πριν την υπογραφή/οριστικοποίηση των δελτίων πληρωμής για χρέωση στους λογαριασμούς και αναπλήρωση του Ταμείου Πάγιας Προκαταβολής.
- (ix) Τα ποσά στις καταστάσεις ημερομισθίων αναγράφονται μόνο αριθμητικώς, γεγονός που διευκολύνει την παραποίησή τους και για αποτροπή παρόμοιων περιστατικών στο μέλλον εισηγήθηκα όπως γίνουν οι απαιτούμενες ενέργειες για αναγραφή τους και ολογράφως.

- (x) Από τον έλεγχο φακέλων κατάδικων που απολύθηκαν, διαπιστώθηκε ότι σε τουλάχιστον τρεις περιπτώσεις, κατάδικοι που απολύθηκαν και είχαν σε πίστη τους ημερομίσθια, δεν φαίνεται να πληρώθηκαν. Σημειώνεται ότι οι σχετικές κάρτες των καταδίκων ήταν ακόμα ανοικτές στο λογιστήριο των Φυλακών.
- (xi) Στις καρτέλες ημερομισθίων και στις καταστάσεις ημερομισθίων κατά την απόλυση, γίνονται διορθώσεις/σβησίματα με διορθωτικό υγρό. Το γεγονός αυτό διευκολύνει τη δυνατότητα αλλοίωσής τους και εισηγήθηκα όπως δοθούν οδηγίες για απαγόρευση χρήσης διορθωτικού υγρού και όπως οι απαραίτητες διορθώσεις μονογράφονται κατάλληλα.

Ο Διευθυντής Φυλακών με πληροφόρησε ότι το επίδομα φιλοπονίας κατατίθεται σε ξεχωριστό ατομικό λογαριασμό κάθε κρατούμενου όταν υποβάλει σχετική αίτηση του καταβάλλεται κατά την απόλυσή του.

Αναφορικά με τις παραλείψεις και τις αδυναμίες στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου ο Διευθυντής Φυλακών με πληροφόρησε ότι έχει εκδοθεί γραπτή εντολή ανάθεσης καθήκοντος διαχείρισης του Ταμείου Πάγιας Προκαταβολής σε Υποδεκανέα του λογιστηρίου και σε περίπτωση απουσίας του θα ορίζεται με γραπτή εντολή η αντικατάστασή του από τον υπεύθυνο Αρχιδεσμοφύλακα του λογιστηρίου.

Επιπρόσθετα, δόθηκαν αμέσως οδηγίες όπως οριστεί λειτουργός του λογιστηρίου, ο οποίος θα ελέγχει και θα υπογράφει ότι έγινε έλεγχος της λίστας απολυόμενων καταδίκων πριν αυτή παρουσιαστεί για υπογραφή στο Διευθυντή του Τμήματος Φυλακών, ή άλλο εξουσιοδοτημένο προς τούτο άτομο, καθώς επίσης και για αρίθμηση των καρτελών ημερομισθίων κρατουμένων και καταχώρισή τους σε μητρώο.

Επίσης έχει υιοθετηθεί νέος τύπος λίστας που αφορά τα ημερομίσθια καταδίκων κατά την απόλυσή τους σύμφωνα με την εισήγησή μου.

Όσον αφορά στις περιπτώσεις καταδίκων που απολύθηκαν και είχαν σε πίστη τους ημερομίσθια αλλά δεν πληρώθηκαν, πληροφορήθηκα ότι εκ παραδρομής δεν ειδοποιήθηκε το λογιστήριο Φυλακών από το γραφείο παραλαβών και απολύσεων για πληρωμή των ημερομισθίων αυτών ενώ για καλύτερο συντονισμό των δυο γραφείων δόθηκαν γραπτές οδηγίες ώστε να αποφεύγονται παρόμοιες περιπτώσεις στο μέλλον.

Κατάδικοι-Υπόδικοι. Την 1.1.2007 υπήρχαν στις Φυλακές 569 κατάδικοι και υπόδικοι, σε σύγκριση με 499 την 1.1.2006. Κατά το 2007 εισήλθαν στις Φυλακές 1 746 και απολύθηκαν 1 771, με αποτέλεσμα στις 31.12.2007 να υπάρχουν εντός των Φυλακών 544 κατάδικοι και υπόδικοι.

Οι κρατούμενοι εντός των Φυλακών ασχολούνται με την εκτέλεση διαφόρων κατασκευαστικών έργων, τα οποία αφορούν στη βελτίωση των συνθηκών ασφαλείας και διαβίωσης των κρατουμένων. Ασχολούνται επίσης με διάφορες άλλες εργασίες, όπως στην κουζίνα, στο καφενείο, στην έπαυλη, σε εργασίες καθαριότητας των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων των Φυλακών κ.λπ.

Επιπρόσθετα, 148 κατάδικοι, ανάλογα με τις ειδικότητες και τα ενδιαφέροντά τους, απασχολούνται στα διάφορα εργαστήρια που λειτουργούν εντός των Φυλακών για σκοπούς επαγγελματικής κατάρτισης. Κατά το 2007 διοργανώθηκαν μαθήματα για 15 διαφορετικά θέματα, τα οποία παρακολούθησαν συνολικά 153 κατάδικοι.

Κόστος διατροφής. Το συνολικό κόστος αγοράς των τροφίμων για τους κατάδικους, καθώς και για τους κρατούμενους της Αστυνομίας, οι οποίοι κρατούνται σε χώρους των Φυλακών που έχουν παραχωρηθεί στην Αστυνομία, ανήλθε στο ποσό των £432.660, σε σύγκριση με £408.336 κατά το 2006.

Ο ημερήσιος μέσος όρος καταδίκων και κρατουμένων της Αστυνομίας που σιπίζονταν ήταν 666, με ημερήσιο κατά κεφαλή κόστος £1,78, σε σύγκριση με 622 και £1,80, αντίστοιχα, το 2006.

Προσφορά για την προμήθεια συσκευασιών μιας χρήσης στα μαγειρεία των Φυλακών. Στις 26.10.2006 κατακυρώθηκε η προσφορά με αρ. 15/2006 για την προμήθεια συσκευασιών μιας χρήσης για τα μαγειρεία των Φυλακών, συνολικής αξίας £4.226 συν Φ.Π.Α. Η προκήρυξη της προσφοράς έγινε με συνοπτικές διαδικασίες, αφού η εκτιμημένη δαπάνη δεν υπερέβαινε τις £5.000 και ζητήθηκε από τρεις οικονομικούς φορείς να υποβάλουν προσφορές αυθημερόν. Παρατήρησα ότι οι ποσότητες συσκευασιών μιας χρήσης που αγοράστηκαν από τις Φυλακές κατά το 2007, ήταν κατά πολύ μεγαλύτερες από εκείνες που προβλέπονταν στους όρους της προσφοράς με αποτέλεσμα να καταβληθεί στον επιτυχόντα προσφοροδότη το συνολικό ποσό των £20.588, συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α., αντί των £4.226 συν ΦΠΑ που προνοούσε η σχετική σύμβαση. Συνεπώς, θα έπρεπε να είχε ακολουθηθεί η διαδικασία προκήρυξης που προβλέπεται από το άρθρο 84 του Ν.12(1)2006, για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία μεταξύ £5.000 και £50.000, σύμφωνα με την οποία τα έγγραφα της προσφοράς θα έπρεπε να είχαν αποσταλεί σε τουλάχιστον τέσσερεις προσφοροδότες και η προθεσμία υποβολής των προσφορών δεν θα έπρεπε να ήταν μικρότερη των 7 ημερών από την αποστολή της σχετικής πρόσκλησης. Επεσήμανα ότι, σύμφωνα με το Νόμο, καμία σύμβαση δεν δύναται να καταμνησθεί με σκοπό την ευνοϊκή εφαρμογή των διατάξεων του υπό αναφορά άρθρου.

Ο Διευθυντής Φυλακών με πληροφόρησε ότι οι αυξημένες ποσότητες που αγοράστηκαν οφείλονται στο γεγονός ότι περί το τέλος Ιουνίου 2007 ήταν προγραμματισμένη η επιδιόρθωση της οροφής του μαγειρείου της Κλειστής Φυλακής η οποία, σύμφωνα με εκτίμηση των Τεχνικών Υπηρεσιών θα διαρκούσε 12 εργάσιμες ημέρες. Έτσι αποφασίστηκε, για τις ημέρες που δεν θα ήταν διαθέσιμη η κουζίνα, να προσφέρονται φαγητά (πρωί – μεσημέρι – βράδυ) σε συσκευασίες μιας χρήσης. Όταν άρχισε η διαδικασία επιδιόρθωσης της οροφής διαπιστώθηκε ότι ήταν τελείως ακατάλληλη κι επικίνδυνη με αποτέλεσμα να καταστεί αναγκαία η αντικατάστασή της, για την οποία χρειάστηκαν 50 εργάσιμες ημέρες, με αποτέλεσμα την κατακόρυφη αύξηση των συσκευασιών μιας χρήσης.

Υπερωρίες. Η δαπάνη που αρχικά προϋπολογίστηκε για το 2007 ήταν £147.828 και στη συνέχεια αυξήθηκε σε £192.741 ενώ η πραγματική δαπάνη ανήλθε στις £192.740, σε σύγκριση με £170.551 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £22.189 ή 13%. Η αύξηση της δαπάνης οφείλεται κυρίως στην αύξηση του αριθμού των ωρών που κλήθηκε το προσωπικό να εργαστεί υπερωριακά για αναπλήρωση δεσμοφυλάκων που βρίσκονταν με άδεια ασθενείας, από 12 743 ώρες το 2006 σε 18 972 ώρες το 2007 και στην αύξηση του αριθμού των ωρών που κλήθηκε το προσωπικό να εργαστεί δεύτερη βάρδια υπερωριακά για τη συνοδεία κρατουμένων, είτε για επισκέψεις ή νοσηλεία στο Γενικό Νοσοκομείο, είτε για άλλους λόγους. Εισηγήθηκα όπως, όπου είναι εφικτό και χωρίς να επηρεαστεί η ασφάλεια και φρούρηση των καταδίκων ή κρατουμένων, ληφθούν μέτρα με σκοπό τον περιορισμό της δαπάνης για υπερωριακή απασχόληση. Εξέφρασα επίσης την άποψη ότι, η συνεχής αύξηση των ωρών ασθενείας των δεσμοφυλάκων πρέπει να προβληματίσει τη Διεύθυνση και εισηγήθηκα τη λήψη μέτρων για αποφυγή τυχόν κατάχρησης του δικαιώματος άδειας ασθενείας.

Αποθέματα στην αποθήκη των Φυλακών. Από δειγματοληπτική καταμέτρηση που διενεργήθηκε κατά τη διάρκεια του ελέγχου στα αποθέματα των Φυλακών, παρουσιάστηκαν πλεονάσματα σε τέσσερα από τα επτά είδη που επιλέγηκαν για καταμέτρηση. Παρατήρησα ότι ο υπεύθυνος της αποθήκης έχει αναλάβει πρόσφατα τη διαχείριση, χωρίς ωστόσο να έχει διενεργηθεί φυσική απογραφή των αποθεμάτων και τακτοποίηση τυχόν ελλειμμάτων και πλεονασμάτων σύμφωνα με τους Κανονισμούς Αποθηκών αρ. 76 και 81, και δεν ετοιμάστηκε πιστοποιητικό “Παράδοσης Παραλαβής” σύμφωνα με τους Κανονισμούς Αποθηκών αρ. 104 με 107.

Εισηγήθηκα όπως διενεργηθεί, το συντομότερο, φυσική απογραφή των αποθεμάτων της αποθήκης και τακτοποίηση τυχόν ελλειμμάτων και πλεονασμάτων που θα προκύψουν, σύμφωνα με τους προαναφερόμενους Κανονισμούς Αποθηκών. Επίσης, διαπίστωση ότι στην αποθήκη υπάρχουν αποθέματα τα οποία είναι αργοκίνητα ή πέραν των αναγκών του Τμήματος και εισηγήθηκα όπως

στο μέλλον γίνεται καλύτερη εκτίμηση των αναγκών του Τμήματος προτού υποβάλλονται παραγγελίες για περαιτέρω αγορές στους προμηθευτές.

Ο Διευθυντής Φυλακών με πληροφόρησε ότι έχουν δοθεί εντολές για καταγραφή και συμφιλίωση όλων των αποθεμάτων και βιβλίων της αποθήκης. Για τα αργοκίνητα αποθέματα των Φυλακών με πληροφόρησε ότι κατά τη διάρκεια του 2007, το Τμήμα έχει ακυρώσει αρκετές παραγγελίες οι οποίες είχαν δοθεί προ πενταετίας στο Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών και τώρα παρακολουθούνται ανελλιπώς και αγοράζονται τα απολύτως αναγκαία.

Δελτία Μετατροπής (Γεν.31). Παρατήρησα ότι δεν ετοιμάζονται τα προνοούμενα, από τον Κανονισμό Αποθηκών αρ.100, δελτία μετατροπής σε σχέση με τα υλικά που εκδίδονται στο εργαστήριο και το μηχανουργείο των Φυλακών. Η ετοιμασία των πιο πάνω δελτίων είναι επιβεβλημένη τόσο για τη συμφιλίωση της ποσότητας των υλικών που εκδόθηκαν με εκείνα που χρησιμοποιήθηκαν, όσο και για την καταχώριση στα μητρώα περιουσιακών στοιχείων, των διαφόρων επίπλων ή άλλων στοιχείων πάγιου ενεργητικού που κατασκευάζονται με τα υλικά αυτά.

Επίσης, στις περιπτώσεις όπου εκδίδεται ύφασμα σε συμβασιούχο για ράψιμο ειδών ρουχισμού, οι παραλαβές και πληρωμές των κατασκευασθέντων ειδών γίνονται σταδιακά και καταχωρίζονται στα καθολικά αποθήκης κατά την παραλαβή τους με τον αριθμό του τιμολογίου, και το σχετικό δελτίο μετατροπής ενημερώνεται με τα κατασκευασθέντα είδη κατά την ολοκλήρωση όλων των παραλαβών. Παρατήρησα ότι δεν γίνεται συμφιλίωση των ποσοτήτων των κατασκευασθέντων ειδών που παραλήφθηκαν και πληρώθηκαν, σύμφωνα με τα καθολικά αποθήκης, με την εκδοθείσα ποσότητα υφάσματος και τις κατασκευασθείσες ποσότητες που αναγράφονται στο δελτίο μετατροπής.

Ο Διευθυντής Φυλακών με πληροφόρησε ότι έχει ήδη τοποθετηθεί βοηθός αποθηκάριος στα εργαστήρια που σε συνεργασία με τον υπεύθυνο των εργαστηρίων θα συμπληρώνει τα δελτία σύμφωνα με τις υποδείξεις μου.

Αδαπάνητα ποσά Προϋπολογισμού. Από ορισμένα Άρθρα του Κεφαλαίου 13.02 «Φυλακές» του Προϋπολογισμού για το 2007 παρέμειναν αδαπάνητα τα πιο κάτω ποσά.

Άρθρο	Λεπτομέρειες δαπάνης	Εγκεκριμένη δαπάνη £	Πραγματική δαπάνη £	Αδαπάνητο ποσό £	Ποσοστό υλοποίησης %
07661	+Αγορά Ηλεκτρονικών Συστημάτων Ασφαλείας	500.000	187.696	312.304	37,5
08121	+Ανέγερση Κτιρίων Φυλακών	800.000	543.952	256.048	67,8

Σύμφωνα με το Επεξηγηματικό Μνημόνιο του Προϋπολογισμού για το έτος, από το σύνολο των £500.000 που προϋπολογίστηκαν κάτω από το Άρθρο 07661 + «Αγορά Ηλεκτρονικών Συστημάτων Ασφαλείας», οι £490.000 επρόκειτο να διατεθούν για την εγκατάσταση του ηλεκτρονικού συστήματος ασφαλείας στις πτέρυγες 5 και 8 των Φυλακών. Όπως διαπίστωσα, σε σχέση με το υπό αναφορά έργο δαπανήθηκαν μόνο £10.958, ενώ σε επιστολή του Αναπληρωτή Διευθυντή του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών προς τον Διευθυντή των Φυλακών ημερ. 4.10.2007, αναφέρεται μεταξύ άλλων, ότι για τη διαδικασία προκήρυξης του σχετικού διαγωνισμού θα απαιτηθεί χρονικό διάστημα 7-8 μηνών. Ζήτησα όπως ενημερωθώ για τους λόγους που οδήγησαν στην καθυστέρηση προώθησης του υπό αναφορά έργου και αν αυτή επηρεάζει την ασφάλεια των Φυλακών. Ενόψει της πιο πάνω καθυστέρησης, εξασφαλίστηκε έγκριση από το Γραφείο

Προγραμματισμού για διάθεση ποσού ύψους £171.922 για την προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης περιμετρικά της Ανοικτής Φυλακής και αναβάθμιση της περιμετρικής κάλυψης του συστήματος του κλειστού κυκλώματος στις Κλειστές Φυλακές.

Η εγκεκριμένη δαπάνη κάτω από το Άρθρο 08121 + «Ανέγερση Κτιρίων Φυλακών», του Προϋπολογισμού ανερχόταν σε £1.300.000 και λόγω μη έγκαιρης ολοκλήρωσης των σχεδίων και τελικών εκτιμήσεων για την ανέγερση κτιρίου των Φυλακών, μειώθηκε βάσει του περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμου (Αρ.2) του 2007(Νόμος Αρ.42(II) του 2007) σε £800.000.

Η προκήρυξη του διαγωνισμού για την παροχή υπηρεσιών συμβούλων μελετητών για την ετοιμασία του κτιριολογικού προγράμματος, της μελέτης, της επίβλεψης, της κατασκευής και της οικονομικής διαχείρισης για την ανέγερση πολυδύναμου ιατρικού κέντρου στο χώρο των Φυλακών από το Τμήμα Δημοσίων Έργων δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 18.1.2008.

4.24 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Μέρος Α

Προϋπολογισμός αναπτυξιακών δαπανών. Από τις εγκεκριμένες πιστώσεις, ύψους £28,8 εκ., δαπανήθηκε ποσό £19,7 εκ., δηλαδή παρέμεινε αδαπάνητο ποσό £9,1 εκ. ή 31,6% (27,5% για το έτος 2006).

Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2007 - Μεταφορές κονδυλίων. Από ορισμένα Άρθρα των οποίων οι σκοποί δεν υλοποιήθηκαν και παρέμειναν αδαπάνητα σημαντικά ποσά, μεταφέρθηκαν πιστώσεις ύψους £1.533.000 για ενίσχυση άλλων Άρθρων.

Καθυστερημένα έσοδα.

Στις 31.12.2007 υπήρχαν καθυστερημένα έσοδα, κυρίως από ενοίκια βιομηχανικών περιοχών (£1.337.082 σε σύγκριση με £959.427 στις 31.12.2006), ύψους £1.546.839 σε σύγκριση με £1.263.101 στις 31.12.2006. Από το ποσό των καθυστερήσεων, ποσό ύψους £744.175 ή 48,1% αφορά σε καθυστερήσεις προηγούμενων ετών, ενώ ποσό £802.664 ή ποσοστό 51,9% σε καθυστερήσεις του έτους. Αρκετές περιπτώσεις καθυστερήσεων αφορούν σε μισθωτές οι οποίοι καθυστερούν την πληρωμή των ετήσιων ενοικίων για περίοδο πέραν των πέντε ετών και παραπέμφθηκαν στον Γενικό Εισαγγελέα για λήψη νομικών μέτρων προς τερματισμό των συμβάσεων τους. Σύμφωνα με το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ορισμένες από τις περιπτώσεις αυτές, εξακολουθούν να εκκρεμούν στη Νομική Υπηρεσία.

Για απάμβλυνση του προβλήματος, το Υπουργικό Συμβούλιο, αποφάσισε στις 14.5.2003 ότι, σε περίπτωση έγκρισης χορηγιών προς βιομηχανίες που οφείλουν στην Κυβέρνηση ενοίκια, αποχετευτικά τέλη και άλλα, θα απαιτείται, πριν από την παραχώρηση της χορηγίας, η εξόφληση της οφειλής τους ή, σε αντίθετη περίπτωση, θα τους αποκόπτεται το σχετικό ποσό.

Η Υπηρεσία μου εξέφρασε την ανησυχία της ότι λόγω της μεγάλης καθυστέρησης που παρατηρείται στην είσπραξη των οφειλόμενων οι κίνδυνοι απώλειας ή ζημιάς σε βάρος του Δημοσίου είναι υπαρκτοί.

Σχέδια Χορηγιών και Επιδοτήσεων

(α) Βαθμός υλοποίησης. Από τις εγκεκριμένες πιστώσεις ύψους £12,3 εκ., δαπανήθηκε ποσό £7,8 εκ. ή ποσοστό 63,1% σε σύγκριση με £11,5 εκ., £9,4 εκ. και 81,8% αντίστοιχα το 2006. Το ποσοστό υλοποίησης του Προϋπολογισμού για το 2007 μειώθηκε στο χαμηλότερο ποσοστό των τελευταίων πέντε χρόνων όπως φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα.

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό υλοποίησης
	£	£	£	%
2003	7,4 εκ.	5,1 εκ.	2,3 εκ.	69,5
2004	7,2 εκ.	6,0 εκ.	1,2 εκ.	83,9
2005	8,1 εκ.	5,4 εκ.	2,7 εκ.	67,1
2006	11,5 εκ.	9,4 εκ.	2,1 εκ.	81,8
2007	12,3 εκ.	7,8 εκ.	4,5 εκ.	63,1

Ο Υπουργός ανέφερε ότι το ποσοστό υλοποίησης εξαρτάται από διάφορους παράγοντες πέραν του ελέγχου του Υπουργείου όπως, μεταξύ άλλων, η μειωμένη ανταπόκριση από επιχειρήσεις/άτομα για συμμετοχή στα διάφορα προγράμματα/σχέδια του Υπουργείου, η μη έγκαιρη υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων των επιχειρήσεων καθώς και η πολυπλοκότητα ορισμένων έργων.

(β) Παροχή χορηγιών ή εγγυήσεων σε εταιρείες για τις οποίες εκκρεμούσε ποινική υπόθεση στο δικαστήριο. Στα πλαίσια του νέου Σχεδίου Κυβερνητικών Εγγυήσεων για Δανειοδότηση των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων του Μεταποιητικού Τομέα δόθηκε εγγύηση για σύναψη δανείου ύψους £49.000 σε εταιρεία εναντίον της οποίας εκκρεμεί ποινική υπόθεση στο δικαστήριο για ενδεχόμενη κατάχρηση του συστήματος χορηγιών που παραχωρούντο από το Ίδρυμα Τεχνολογίας.

Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο τροποποίησης των κριτηρίων παραχώρησης χορηγιών ώστε η εξέταση αιτήσεων από εταιρείες εναντίον των οποίων εκκρεμούν ποινικές υποθέσεις να αναστέλλεται και στην περίπτωση καταδίκης να απορρίπτονται.

Υπηρεσία Ασφάλισης Εξαγωγών

(α) Χρέη Λιβύης. Μετά από σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε το Δεκέμβριο του 2004 μεταξύ της Τεχνικής Επιτροπής Κύπρου - Λιβύης και αντιπροσωπείας από τη Λιβύη, ετοιμάστηκαν και υποβλήθηκαν μέσω του Υπουργείου Εξωτερικών νέες καταστάσεις χρεών της Λιβύης προς την Κύπρο, με όλα τα στοιχεία που ζήτησε η αντιπροσωπεία της Λιβύης. Έκτοτε δεν υπήρξαν οποιεσδήποτε εξελίξεις.

(β) Χρέη Ιράκ και Κουβέιτ. Οι Υπουργοί Οικονομικών της Κύπρου και του Ιράκ αποφάσισαν και υπέγραψαν σχετική συμφωνία στις 20.9.2006 με την οποία συμψηφίζονται τα χρέη των δύο μερών και διαγράφονται οποιαδήποτε υπόλοιπα.

Σημειώνεται ότι στη συμφωνία για συμψηφισμό συμπεριλήφθηκαν και οφειλές των Κυπριακών εταιρειών πετρελαιοειδών ύψους USD6.782.450, πλέον τόκους, προς το Ιράκ οι οποίες θα πρέπει να καταβληθούν στην Κυβέρνηση από τις εταιρείες.

(γ) Χρέη Ρωσίας. Μετά από αίτημα της εταιρείας, τις εξαγωγές της οποίας είχε ασφαλίσει το Υπουργείο, τα Υπουργεία Οικονομικών και Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού έδωσαν έγκριση για πώληση προς τράπεζα εξωτερικού, μεταξύ άλλων, του χρέους που οφείλει η Ρωσία προς την εταιρεία για τις εξαγωγές που είχαν ασφαλιστεί από το Υπουργείο, ύψους USD5.812.104, με ποσό που ισούται με το 70% του χρέους και διαγραφή του υπόλοιπου ποσού.

Το Υπουργείο είχε ασφαλίσει τις υπό αναφορά εξαγωγές κατά το 90% και κατέβαλε αποζημιώσεις ύψους USD5.230.894 ή £2.569.201 (USD5.812.104 x 90%). Από την πώληση του χρέους, το Υπουργείο Εμπορίου εισπράξε το ποσό των USD3.661.626 (USD5.230.894 x 70%).

Σχέδια Παροχής Δανείων με Κυβερνητική Εγγύηση. Σύμφωνα με τις καταστάσεις που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου, το σύνολο των δανείων που παραχωρήθηκαν με κυβερνητική εγγύηση ανήλθε σε £7.175.247 και αφορά σε 154 εταιρείες. Στις 31.12.2007, το υπόλοιπο των

δανείων ήταν £2.049.954 για τα οποία η υποχρέωση της Κυβέρνησης, ως εγγυήτριας ήταν £1.811.486. Οι καθυστερημένες δόσεις των δανείων στις 31.12.2007 ήταν £1.372.982 (31.12.2006: £1.603.736). Η Κυβέρνηση, μέχρι τις 31.12.2007, πλήρωσε, ως εγγυήτρια, ποσό ύψους £422.390.

Υπηρεσία Μέτρων και Σταθμών.

(α) Όπως ανέφερα σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η δημιουργία και η στελέχωση της αναγκαίας μετρολογικής υποδομής της Υπηρεσίας εξακολουθεί να παρουσιάζει ελλείψεις. Παρόλο ότι, σύμφωνα με τους περί Μέτρων και Σταθμών Νόμους του 1974 μέχρι 2002, Άρθρα 17-19, η Υπηρεσία πρέπει να διαθέτει εθνικά πρωτότυπα, πρότυπα αναφοράς (δευτερεύοντα πρότυπα) και πρότυπα εφαρμογής με την χρήση των οποίων να εξασφαλίζεται η ακρίβεια των μετρήσεων που διεξάγονται, εντούτοις διαπιστώθηκε ότι η Υπηρεσία δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει ένα σημαντικό μέρος της αποστολής της, λόγω έλλειψης κατάλληλης υποδομής.

Σημειώνεται ότι, για τα περισσότερα πρότυπα εφαρμογής που χρησιμοποιούνται για τους ελέγχους, από την ημερομηνία αγοράς τους μέχρι σήμερα, δεν έχει διεξαχθεί έλεγχος για διαπίστωση της ακρίβειας τους. Λόγω της πιο πάνω παράλειψης, υπάρχει ο κίνδυνος έλεγχοι, καθώς και διάφορες πιστοποιήσεις που κάνει η Υπηρεσία, να θεωρηθούν χωρίς νομική εγκυρότητα.

Αρχές του 2005 έγινε ο έλεγχος και πιστοποίηση των προτύπων αναφοράς σταθμών της μάζας, χωρίς ωστόσο να υπάρχουν οι κατάλληλες συνθήκες φύλαξης τους. Εκκρεμεί ακόμη ο έλεγχος και πιστοποίηση της ακρίβειας των σειρών που χρησιμοποιούνται κατά τους ελέγχους.

Η Υπηρεσία μου, λαμβάνοντας υπόψη ότι η λειτουργία της Υπηρεσίας αυτής έχει άμεση σχέση με την προστασία του καταναλωτή, εισηγήθηκε όπως ληφθούν το συντομότερο τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα.

(β) Ενίσχυση της υποδομής στον τομέα της Μετρολογίας.

(i) Η τεχνική βοήθεια που παραχωρήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, στα πλαίσια εναρμόνισης της Κύπρου με το Κοινοτικό Κεκτημένο στον τομέα της μετρολογίας (μέτρων και σταθμών), μέσω του Προγράμματος Διδυμοποίησης με την αντίστοιχη Υπηρεσία της Δανίας (Twinning Programme) έχει ολοκληρωθεί. Επιπλέον, στα πλαίσια της μεταβατικής βοήθειας από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μπήκε σε εφαρμογή το Σχέδιο «Ενίσχυση της Υποδομής στον Τομέα της Μετρολογίας στην Κύπρο», το οποίο είχε διάρκεια από 1.9.2005 μέχρι 30.9.2007 και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Κυπριακή Δημοκρατία σε ποσοστό 75% (€1.066.750) και 25%, αντίστοιχα. Το Σχέδιο αποτελείτο από δύο μέρη, (α) την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για τη δομή της Υπηρεσίας και (β) την προμήθεια μετρολογικού εξοπλισμού.

Το ανέγερση νέου εργαστηρίου Μετρολογίας αποτελούσε αναγκαιότητα για επίτευξη των στόχων του Σχεδίου.

Επειδή η ανέγερση του νέου εργαστηρίου Μετρολογίας δεν ολοκληρώθηκε και το εργαστήριο δεν στελεχώθηκε πριν τη λήξη του Σχεδίου «Ενίσχυση της Υποδομής στον Τομέα της Μετρολογίας στην Κύπρο» (30.9.2007), υπάρχει η πιθανότητα οικονομικών κυρώσεων λόγω καθυστέρησης στην εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας για μέτρα και σταθμά ενώ υπάρχει ο κίνδυνος επιστροφής ποσού από τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αντιστοιχεί στην αξία του εξοπλισμού που δεν χρησιμοποιείται. Σύμφωνα με το υφιστάμενο χρονοδιάγραμμα, που ετοιμάστηκε από το Τμήμα Δημοσίων Έργων κατά το 2007, αναμένεται ότι θα προκληρυνθεί προσφορά για την ανέγερση νέου εργαστηρίου Μετρολογίας με την διαδικασία "Design and Build" και ότι η ανέγερση θα ολοκληρωθεί πριν τις 30.6.2011. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να σημειωθεί ότι, σε περίπτωση μη συμπλήρωσης του έργου, η Κυπριακή Δημοκρατία θα υποχρεωθεί να προχωρήσει από μόνη της στην ενδυνάμωση της μετρολογικής υποδομής της χώρας.

(ii) Εξοπλισμός που παραλήφθηκε, κόστους περίπου €1,0 εκ. αποθηκεύτηκε προσωρινά στο παλιό εργαστήριο Μετρολογίας, στο οποίο όμως δεν υπάρχουν οι κατάλληλες κλιματιστικές συνθήκες που απαιτούνται για την κατάλληλη αποθήκευσή τους.

Επιπρόσθετα η κινητή μονάδα ελέγχου ροομετρητών και γεφυροπλάστιγγων παραμένουν σταθμευμένες σε ανοικτό μη φυλαγμένο χώρο στάθμευσης που βρίσκεται έξω από το παλιό εργαστήριο Μετρολογίας.

Ανέφερα ότι η Υπηρεσία θα πρέπει να λάβει τα απαραίτητα μέτρα έτσι ώστε να βελτιωθούν οι κλιματιστικές συνθήκες που απαιτούνται για την ορθολογιστική φύλαξη του εξοπλισμού και να προωθηθούν οι απαραίτητες διευθετήσεις για την προστασία και διαφύλαξη των κινητών μονάδων εφόσον η μεταφορά τους στο νέο εργαστήριο Μετρολογίας δεν προβλέπεται να γίνει πριν το 2011.

Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές.

(α) Παρανομίες ή παραβιάσεις συμβάσεων μίσθωσης στις Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές. Από έρευνα που διενεργήθηκε το 2007, διαπιστώθηκε ότι από τις 522 βιομηχανικές μονάδες που είναι εγκατεστημένες στις Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές, οι 121 βιομηχανικές μονάδες, ή ποσοστό 23%, παρανομούν ή παραβιάζουν τις συμβάσεις μίσθωσης.

Παρόμοια έρευνα είχε διεξαχθεί το 2004 κατά την οποία διαπιστώθηκε ότι ο αντίστοιχος αριθμός των μονάδων ήταν 180 από τις 411 ή 44%.

Στις 24.10.2007, το Υπουργικό Συμβούλιο, με σχετική Απόφαση του ενέκρινε τη λήψη δικαστικών μέτρων, αφού προηγουμένως ληφθούν και οι απόψεις του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου, οι οποίες υποβλήθηκαν στο Υπουργείο στις 18.3.2008.

Στο Υπουργείο δεν τηρούνται συγκεντρωμένα στοιχεία αναφορικά με τις περιπτώσεις των εταιρειών που αποστέλλονται στη Νομική Υπηρεσία για λήψη δικαστικών μέτρων με αποτέλεσμα να μη μπορούν να εντοπιστούν εύκολα οι περιπτώσεις αυτές. Για σκοπούς καλύτερης παρακολούθησης η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε τη δημιουργία σχετικού μητρώου.

Ο Υπουργός με πληροφόρησε ότι έχει ετοιμαστεί μητρώο σύμφωνα με την εισήγησή μου στο οποίο άρχισε η καταγραφή όλων των περιπτώσεων των μισθωτών που παραπέμπονται στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για λήψη δικαστικών μέτρων (είτε για καθυστερημένα ενοίκια είτε για παρανομίες).

(β) Αποχετευτικά τέλη των Βιομηχανικών Περιοχών Λεμεσού και Αγίου Αθανασίου. Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, επειδή οι μισθωτές των βιομηχανικών οικοπέδων των πιο πάνω βιομηχανικών περιοχών αρνούνται να καταβάλουν τα ετήσια αποχετευτικά τέλη στο Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας, όπως έχουν υποχρέωση σύμφωνα με τις σχετικές συμβάσεις μίσθωσης, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ύστερα από σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας στις 12.2.1996, καταβάλλει τα πιο πάνω τέλη στο Συμβούλιο, μαζί με τις σχετικές επιβαρύνσεις, από το 1996 και μεταγενέστερα τα οποία στη συνέχεια καθίστανται οφειλόμενα από τους μισθωτές.

Τα ποσά που καταβάλλονται από το Υπουργείο για εξόφληση των αποχετευτικών τελών χρεώνονται σε λογαριασμό προκαταβολών, το υπόλοιπο του οποίου στις 31.12.2007 ήταν £399.957 (31.12.2006: £308.987). Οι αναλυτικοί λογαριασμοί που τηρούνται για την κάθε περίπτωση με τα ποσά που οφείλει ο κάθε μισθωτής ξεχωριστά εξακολουθούν να μη συμφιλιώνονται με τον λογαριασμό προκαταβολών με αποτέλεσμα να μη μπορεί να επιβεβαιωθεί η ορθότητα του ποσού του λογαριασμού προκαταβολών.

(γ) Επιθεώρηση Κυβερνητικών Βιομηχανικών Περιοχών. Όπως φαίνεται από τις σχετικές εκθέσεις που υποβάλλονται από τους υπεύθυνους λειτουργούς, ο αριθμός των επισκέψεων που πραγματοποιούνται στις Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές για να εντοπίζονται έγκαιρα τα διάφορα προβλήματα, όπως είναι η αυθαίρετη επέμβαση σε κυβερνητική γη, η υπενοικίαση μέρους

των υποστατικών χωρίς την έγκριση του Υπουργείου και άλλα, τα οποία δεν συνάδουν με τους όρους των συμβάσεων μίσθωσης, αυξήθηκε το 2007, σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια.

Ωστόσο η Υπηρεσία μου έχει την άποψη ότι υπάρχει περιθώριο για περαιτέρω αύξηση ώστε να εντοπίζονται έγκαιρα τα προβλήματα που δημιουργούνται.

(δ) Εισπρακτέα ενοίκια. Εξακολουθεί να μην εφαρμόζεται ομοιόμορφη τακτική αναφορικά με την αποστολή υπενθυμίσεων ή παραπομπή στον Γενικό Εισαγγελέα, βιομηχανιών που οφείλουν σημαντικά ποσά ενοικίων.

Αναφέρεται ότι, σύμφωνα με το σχετικό άρθρο της σύμβασης (7β), εάν δεν καταβληθεί το ενοίκιο εντός 21 ημερών, το Υπουργείο έχει το δικαίωμα λύσης της σύμβασης.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τον Κανονισμό αρ.11 της Κ.Δ.Π. 164/90, για την καταβολή των μισθωμάτων, μπορεί να δίνεται παράταση στην καταβολή του μισθώματος μέχρι 6 μήνες μόνο.

(ε) Υπενοικίαση των εργοστασιακών χώρων σε άλλες επιχειρήσεις. Διαπιστώνεται ότι αρκετές βιομηχανίες εκχωρούν τα δικαιώματα που κατέχουν πάνω σε βιομηχανικά οικόπεδα, χωρίς να εξασφαλίζουν την απαιτούμενη έγκριση από το Υπουργείο, σύμφωνα με τη σύμβαση μίσθωσης, την οποία σε ορισμένες περιπτώσεις ζητούν και παίρνουν καλυπτικά εκ των υστέρων.

Ως παράδειγμα αναφέρεται εταιρεία η οποία, χωρίς έγκριση από το Υπουργείο, υπενοικίασε τον εργοστασιακό της χώρο σε άλλη εταιρεία, από το 2000, γεγονός για το οποίο το Υπουργείο ενημερώθηκε με επιστολές από τον Έπαρχο Λευκωσίας ημερ. 11.5.2000 και από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ημερ. 7.3.2005. Το Υπουργείο δεν προέβηκε σε καμιά ενέργεια παρόλο που η πιο πάνω εταιρεία συνεχίζει να παρουσιάζεται ότι οφείλει στο Υπουργείο καθυστερημένα ενοίκια ύψους £30.544 και επιπρόσθετα ότι διεγράφηκε από τον Έφορο Εταιρειών στις 7.7.2000.

Δημιουργία και λειτουργία Εκκολαπτηρίων Επιχειρήσεων/Δημιουργία Νέων Επιχειρήσεων Υψηλής Τεχνολογίας και Καινοτομίας μέσω των Εκκολαπτηρίων Επιχειρήσεων. Με στόχο την παροχή κινήτρων υπό μορφή επιχορήγησης σε ιδιωτικές εταιρείες/οργανισμούς για τη δημιουργία και λειτουργία Εκκολαπτηρίων Επιχειρήσεων προς στέγαση νέων επιχειρήσεων, οι οποίες «προτείνουν την ανάπτυξη ιδεών που εκ πρώτης όψεως παρουσιάζουν καλές προοπτικές για την παραγωγή νέων προϊόντων υψηλής τεχνολογίας», το Υπουργείο υπέγραψε συμβόλαια διάρκειας τεσσάρων ετών τα οποία έληξαν το Φεβρουάριο 2007 με τέσσερις ιδιωτικές εταιρείες/οργανισμούς για τη δημιουργία και λειτουργία τεσσάρων Εκκολαπτηρίων Επιχειρήσεων, τρία εκ των οποίων θα πρέπει να είναι σε θέση να φιλοξενούν 8 μέχρι 15 και ένα 10 μέχρι 15 Νέες Επιχειρήσεις Υψηλής Τεχνολογίας και Καινοτομίας (Ν.Ε.Υ.Τ.Κ.).

(α) Το Υπουργείο σταμάτησε στις 31 Οκτωβρίου 2007 να δέχεται αιτήσεις για ένταξη σχεδίων στα εκκολαπτήρια επιχειρήσεων. Μέχρι την ημερομηνία αυτή 51 ομάδες επινοητών είχαν υποβάλει τις αιτήσεις τους στην Επιτροπή Αξιολόγησης μέσω των υφιστάμενων τεσσάρων εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων. Από τα σχέδια αυτά έχουν εγκριθεί τα 36, έχουν απορριφθεί τα 14, και ένα έχει αποσυρθεί. Μέχρι σήμερα έχουν αποφοιτήσει εννέα επιχειρήσεις. Για τα πέντε σχέδια που έχουν εγκριθεί κατά την περίοδο 31.10.2007-31.12.2007 έχουν υπογραφεί τα σχετικά συμβόλαια. Τα τρία από αυτά έχουν ήδη αρχίσει να δραστηριοποιούνται και τα δύο αναμένεται να δραστηριοποιηθούν σύντομα.

(β) Η διάρκεια των τεσσάρων ετών των συμβολαίων εξέπνευσε χωρίς να καταστεί δυνατό να υλοποιηθούν οι στόχοι του προγράμματος στον αναμενόμενο βαθμό.

(γ) Μέχρι το Μάιο του 2008, σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου, έχουν παραχωρηθεί επιχορηγήσεις ύψους £416.747 στα τέσσερα Εκκολαπτήρια και £2.445.528 στις 26 Ν.Ε.Υ.Τ.Κ..

(δ) Καθυστέρηση στην υποβολή των ετήσιων εκθέσεων από τις υπό εκκόλαψη επιχειρήσεις. Παρόλο ότι σύμφωνα με τα συμβόλαια που υπογράφονται μεταξύ του Υπουργείου και των Εκκολαπτηρίων, τα οποία προσυπογράφουν και οι Ν.Ε.Υ.Τ.Κ., οι Ν.Ε.Υ.Τ.Κ. θα πρέπει εντός του πρώτου μηνός που ακολουθεί το τέλος του πρώτου έτους δραστηριοποίησης να υποβάλουν στο Υπουργείο κατάσταση των πραγματικών τους εξόδων για το πρώτο έτος καθώς και τον αναθεωρημένο προϋπολογισμό για το δεύτερο έτος, για σκοπούς υπολογισμού του ποσού της χορηγίας που θα πρέπει να καταβληθεί για το δεύτερο έτος, εντούτοις παρατηρείται ότι αρκετές Ν.Ε.Υ.Τ.Κ. δεν συμμορφώνονται με την πιο πάνω υποχρέωση.

Επιπλέον, στα συμβόλαια μεταξύ του Υπουργείου και των Εκκολαπτηρίων υπάρχει σχετική πρόνοια σύμφωνα με την οποία «το Εκκολαπτήριο οφείλει να υποβάλει στο Υπουργείο ετήσιους λογαριασμούς ελεγμένους τόσο για την εταιρεία Εκκολαπτηρίου όσο και για τις Ν.Ε.Υ.Τ.Κ. εντός τριών μηνών από τη λήξη του οικονομικού έτους της κάθε εταιρείας». Διαπιστώθηκε ότι, ούτε και γι' αυτή την πρόνοια υπήρξε συμμόρφωση από ορισμένες Ν.Ε.Υ.Τ.Κ..

Το Υπουργείο αποφάσισε κατά το 2007 όπως η υποβολή των ελεγμένων λογαριασμών από τις Ν.Ε.Υ.Τ.Κ. γίνεται εντός τριών μηνών από τη λήξη του συμβολαίου τους, αντί ετήσια, για τον τελικό οικονομικό διακανονισμό, με το αιτιολογικό ότι η «υποβολή ετήσιων ελεγμένων λογαριασμών στον Φόρο Εισοδήματος μπορεί να επεκταθεί μέχρι ένα χρόνο μετά το τέλος του ημερολογιακού έτους» και ότι «οι λογαριασμοί καλύπτουν ημερολογιακό έτος και έτσι δεν μπορούσε να καλυφθεί η περίοδος εκκόλαψης εταιρειών οι οποίες αρχίζουν τη λειτουργία τους οποιαδήποτε ημέρα του χρόνου».

Η Υπηρεσία μου εξέφρασε τη διαφωνία της με την εν λόγω απόφαση του Υπουργείου αφού η πιο πάνω πρόνοια των συμβολαίων που υπογράφονται μεταξύ του Υπουργείου και των Εκκολαπτηρίων αποτελεί προϋπόθεση για την παραχώρηση της χορηγίας και δεν έχει σχέση με την υποβολή λογαριασμών στον Φόρο Εισοδήματος.

Σημειώνεται επιπλέον ότι οι πρόνοιες του συμβολαίου είχαν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο και για οποιαδήποτε τροποποίηση απαιτείται σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Ανέφερα ότι δεν φαίνεται να εξασκείται η κατάλληλη εποπτεία από το Υπουργείο Εμπορίου σε ότι αφορά στη συμμόρφωση των Ν.Ε.Υ.Τ.Κ. με τα συμβόλαια τους.

(ε) Αξιολόγηση του προγράμματος δημιουργίας και λειτουργίας Εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων και δημιουργίας Ν.Ε.Υ.Τ.Κ.. Με βάση την πιο πάνω αξιολόγηση, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε τη συνέχιση του θεσμού και τη μεταβίβαση οποιουδήποτε νέου προγράμματος στο ΙΠΕΚ.

Συμφωνία μεταξύ Κυπριακής Δημοκρατίας και του Harvard School of Public Health.

(α) Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση του αρ. 60.342, ημερ.27.5.2004, ενέκρινε την σύναψη συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Harvard School of Public Health (HSPH). Η συμφωνία υπογράφηκε στις 2.6.2004 και περιλαμβάνει τη δημιουργία του Διεθνούς Ινστιτούτου Κύπρου για το Περιβάλλον και τη Δημόσια Υγεία (CII) και τη λειτουργία του Κυπριακού Προγράμματος για το Περιβάλλον και τη Δημόσια Υγεία στο HSPH (HCP), για τη χρηματοδότηση του οποίου προβλέπεται η δημιουργία του Cyprus Endowment for the Environment and Public Health στο HSPH (Endowment Fund).

(β) Σε ότι αφορά στο CII, στις 30.12.2004 εγγράφηκε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με εγγύηση με το όνομα "Cyprus International Institute for the Environment and Public Health in Association with the Harvard School of Public Health", μοναδικό μέλος της οποίας είναι η Κυπριακή Κυβέρνηση.

(γ) Σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής συμφωνίας,

(i) σκοπός του CII είναι η διεξαγωγή ερευνών, η εκπαίδευση, η δημιουργία νέων τεχνολογιών για χρήση από βιομηχανίες, η επαφή με αναγνωρισμένους εκπαιδευτικούς και ερευνητές και η παροχή ακαδημαϊκών προγραμμάτων, και

(ii) σκοπός του HCP είναι η παροχή πτυχιακής και μεταπτυχιακής εκπαίδευσης σε Κύπριους φοιτητές, η προσφορά καθοδήγησης και πραγματογνωμοσύνης, η συνεργασία όσον αφορά στα εκπαιδευτικά και ερευνητικά προγράμματα του CII και η ενίσχυση του ρόλου του CII.

(δ) Υλοποίηση της συμφωνίας.

(i) Σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας, η Κυπριακή Δημοκρατία θα καταβάλει, κατά την διάρκεια ισχύος της συμφωνίας που είναι δέκα χρόνια, στο HSPH και CII συνολικά USD34.096.717, εκ των οποίων τα USD9εκ. για το Endowment Fund. Η Κυπριακή Δημοκρατία κατέβαλε για την περίοδο Σεπτέμβριος 2004 μέχρι Δεκέμβριο 2007 δόσεις ύψους USD16.911.369 εκπληρώνοντας τις οικονομικές υποχρεώσεις της που απορρέουν από τη συμφωνία μέχρι τον Δεκέμβριο 2007. Από τα ποσά αυτά USD8,25 εκ. αφορούν στο Endowment Fund.

(ii) Διαπιστώθηκε ότι εξακολουθεί να μην υπάρχει στο Υπουργείο σύστημα παρακολούθησης των δραστηριοτήτων των HCP και CII σε ότι αφορά στην υλοποίηση των υποχρεώσεων τους με βάση την υπογραφείσα συμφωνία.

(iii) Λαμβάνοντας υπόψη το ύψος των σχετικών ποσών και δεδομένου ότι έχουν παρέλθει τέσσερα χρόνια από τη σύναψη της σχετικής συμφωνίας, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε την υιοθέτηση μηχανισμού περιοδικής αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της σχετικής συμφωνίας.

(ε) Αξιολόγηση της συμφωνίας και της λειτουργίας του CII. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την Απόφαση του, ημερ. 2.4.2008 εξουσιοδότησε τους Υπουργούς Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Παιδείας και Πολιτισμού να μελετήσουν το ενδεχόμενο ένταξης του CII στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) και να υποβάλουν σχετική Πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Με σχετική επιστολή τους προς το Υπουργικό Συμβούλιο, ημερ. 8.5.2008, οι δύο Υπουργοί:

(i) Διαπιστώνουν ότι η συμφωνία περιλαμβάνει πρόνοιες οι οποίες καθιστούν τη συμφωνία ετεροβαρή εις βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Τα σημεία της συμφωνίας που δικαιολογούν την πιο πάνω θέση, σύμφωνα με τους πιο πάνω Υπουργούς, είναι:

- Το ποσό της χρηματοδότησης είναι πολύ μεγάλο και στη πραγματικότητα δωρήθηκε στο Πανεπιστήμιο Harvard για την παροχή εκ μέρους του τεχνογνωσίας και του ονόματος του.
- Το ποσό που δαπανάται για τις δραστηριότητες του CII τυγχάνει διαχείρισης από το Πανεπιστήμιο Harvard με ελάχιστη εμπλοκή της δικής μας πλευράς.
- Η επιλογή και ο διορισμός του Διευθυντή του CII, που είναι υποχρεωτική για την πλευρά μας, έγινε κατά τρόπο που αποκλίνει πολύ από τις συνήθεις διεθνείς ακαδημαϊκές πρακτικές για παρόμοιες περιπτώσεις, αφού είναι ασύνηθες ο διορισμός του Εκτελεστικού Διευθυντή να αποτελεί ουσιαστικό μέρος της συμφωνίας ίδρυσης ενός Ινστιτούτου, αντί η θέση να προκηρυχτεί διεθνώς και η επιλογή να γίνει με τις πάγιες, διεθνώς αποδεκτές, διαφανείς ακαδημαϊκές διαδικασίες.
- Υπάρχουν προφορικές και έγγραφες καταγγελίες για τις πρακτικές διοίκησης του CII που, κατά τους καταγγέλλοντες, υπονομεύουν την αποτελεσματική λειτουργία του και ενδεχομένως την ίδια την ύπαρξη του, οι οποίες χρήζουν εξέτασης.

(ii) Προτείνουν στο Υπουργικό Συμβούλιο:

- Να αξιολογηθεί η μέχρι τώρα πορεία του CII από διεθνή επιτροπή ειδικών.
- Να διοριστεί Διυπουργική Επιτροπή που θα είναι υπεύθυνη για την εποπτεία της διαδικασίας αξιολόγησης.
- Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης να ληφθούν αποφάσεις ως προς τη μελλοντική πορεία του CII, με ανοικτή την επιλογή της επαναδιαπραγμάτευσης της συμφωνίας.
- Να διοριστούν νέα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, δεδομένου ότι η διαδικασία της αξιολόγησης αναμένεται να διαρκέσει αρκετό χρόνο (η θητεία του είχε λήξει στις 2.7.2008).

Ανέφερα ότι ενόψει των πιο πάνω διαπιστώσεων και εισηγήσεων καθώς επίσης και τη διαχρονική έκφραση της ανησυχίας της Υπηρεσίας μου για τη μη επαρκή εποπτεία τόσο του CII όσον και του HCP, η όλη μελέτη του θέματος θα πρέπει να επισπευθεί.

Ο Υπουργός με πληροφόρησε ότι έγινε συνάντηση υψηλόβαθμης αποστολής από το Πανεπιστήμιο Harvard με τους Υπουργούς Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Παιδείας και Πολιτισμού στην οποία αποφασίστηκε η έναρξη διαπραγματεύσεων για αναθεώρηση της υφιστάμενης συμφωνίας στη βάση της ένταξης του CII στο ΤΕΠΑΚ. Επίσης, έχει διοριστεί νέο Διοικητικό Συμβούλιο στο CII και οι διαπραγματεύσεις για αναθεώρηση της Συμφωνίας βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο.

(στ) Μεταστέγαση του CII. Η σχετική συμφωνία συνεργασίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του HSPH προβλέπει την παροχή κατάλληλων κτιριακών εγκαταστάσεων στο CII σε τρία χρόνια από την ίδρυση του.

Επειδή η περίοδος των τριών χρόνων παρήλθε, χωρίς να καταστεί δυνατό να παρασχεθούν οι εν λόγω κτιριακές εγκαταστάσεις, το CII ζήτησε τη μεταστέγαση του σε νέους μεγαλύτερους χώρους για να μπορεί να αναπτύξει τις δραστηριότητές του.

Για κάλυψη των ενοικίων με τη μεταστέγαση και των σχετικών λειτουργικών του εξόδων για περίοδο τριών ετών το Υπουργικό Συμβούλιο, με την Απόφαση του ημερ. 6.2.2008, ενέκρινε την παραχώρηση επιπρόσθετων ποσών ύψους €2.462.094. Ο Υπουργός με πληροφόρησε ότι μετά τις πιο πάνω εξελίξεις το CII θα παραμείνει στις παλιές του εγκαταστάσεις, μέχρι την ένταξη του στο ΤΕΠΑΚ και το ποσό που τους έχει παραχωρηθεί για μεταστέγαση θα επιστραφεί στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Επιστημονικό και Τεχνολογικό Πάρκο. Το Υπουργικό Συμβούλιο, στα πλαίσια της πολιτικής της Κυβέρνησης για την ανάπτυξη της έρευνας και της βιομηχανίας υψηλής τεχνολογίας, με την Απόφαση του ημερ. 29.4.2004, ενέκρινε τη δημιουργία Επιστημονικού και Τεχνολογικού Πάρκου στην Κύπρο, το οποίο θα τεθεί υπό την ευθύνη του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Το Επιστημονικό και Τεχνολογικό Πάρκο θα έχει έκταση περίπου 1.500 σκάλες και αναμένεται να στεγάσει ερευνητικούς οργανισμούς, ιδρύματα ανώτερης εκπαίδευσης και επιχειρήσεις υψηλής τεχνολογίας καθώς και το Διεθνές Ινστιτούτο Κύπρου για το Περιβάλλον και τη Δημόσια Υγεία (CII).

Σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 21.4.2005, εγκρίθηκε η διεξαγωγή μελέτης βιωσιμότητας του Πάρκου, και η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς την Κυβέρνηση για τη δημιουργία του Επιστημονικού και Τεχνολογικού Πάρκου με ανοικτή διαδικασία προσφορών. Η ανάθεση της σχετικής προσφοράς έγινε τον Ιούλιο του 2006, με διάρκεια διεξαγωγής της σχετικής μελέτης 12 μήνες (ημερ. λήξης 5.7.2007) και κόστος £124.449. Εκτός της μεγάλης καθυστέρησης που παρατηρείται στην εκτέλεση της μελέτης και στην ολοκλήρωση των άλλων παραδοτέων, το Υπουργείο διαπίστωσε ότι υπάρχει και πρόβλημα ποιότητας των παραδοτέων, εξαιτίας των οποίων, η Ομάδα Παρακολούθησης του Έργου αναγκάζεται να τα επιστρέφει με παρατηρήσεις για τις σχετικές διορθωτικές αλλαγές και την επανυποβολή τους. Ως αποτέλεσμα, αναμένεται ότι θα υπάρξει καθυστέρηση στη διεκπεραίωση της μελέτης η οποία, πιθανόν να οδηγήσει σε επιπρόσθετες δαπάνες (για κάλυψη των επιπλέον αμοιβών του

Συντονιστή και των Συμβούλων του Υπουργείου) καθώς και σε καθυστέρηση στην υλοποίηση του έργου. Το 2007 λόγω της καθυστέρησης καταβλήθηκε στους Συμβούλους και στο Συντονιστή επιπρόσθετη αμοιβή ύψους £25.864.

Υπό το φως των πιο πάνω εξελίξεων, και λαμβανομένων υπόψη όλων των διαδικασιών και ενεργειών που απαιτούνται για τη δημιουργία του Πάρκου, είναι προφανές ότι, η υλοποίηση του έργου θα καθυστερήσει. Ο Υπουργός ανέφερε ότι οι καθυστερήσεις οφείλονται στην πολυπλοκότητα του έργου και στις χρονοβόρες διαδικασίες που απαιτούνται για να λαμβάνονται ενδιάμεσες (πολιτικές) αποφάσεις.

Σχέδιο Ενίσχυσης της Εργαστηριακής Υποδομής στην Κύπρο και για Εργαστηριακό Έλεγχο στο εξωτερικό. Σκοπός του προγράμματος αυτού είναι η ενίσχυση της εργαστηριακής υποδομής στην Κύπρο και για εργαστηριακό έλεγχο στο εξωτερικό, μέσω χρηματοδοτικών ενισχύσεων.

Κατά την διάρκεια των δύο χρόνων 2006-2007 παραχωρήθηκαν χορηγίες ύψους £736.194 που αφορούν σε 106 αιτήσεις για εργαστηριακή υποδομή, στην Κύπρο και εργαστηριακό έλεγχο στο εξωτερικό.

Η Υπηρεσία Τεχνολογίας του Υπουργείου εξέφρασε την άποψη με σχετική έκθεση της ότι το υπό αναφορά Σχέδιο θα πρέπει να τροποποιηθεί έτσι ώστε να επικεντρώνεται στη χορηγία νέων ή εξειδικευμένων εργαστηρίων που δεν υπάρχουν στην Κύπρο, για να ικανοποιηθούν όλες οι ανάγκες των κυπριακών επιχειρήσεων σε εργαστηριακούς ελέγχους.

Όπως με πληροφόρησε ο Υπουργός αποφασίστηκε η ετοιμασία δύο Σχεδίων Χορηγιών ώστε να βοηθηθούν οι κυπριακές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε εργαστηριακούς ελέγχους και να αναβαθμίσουν τις προσφερόμενες υπηρεσίες τους.

Έκτακτο προσωπικό. Στο Υπουργείο εργάζονται 69 έκτακτοι Λειτουργοί έναντι 100 μόνιμων θέσεων. Επιπρόσθετα, κατά την περίοδο Οκτώβριος – Δεκέμβριος 2007 προσλήφθηκαν άλλοι 90 έκτακτοι επιθεωρητές, κυρίως στην Υπηρεσία Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών. Το προσωπικό αυτό τυγχάνει εκπαίδευσης και αποκτά εμπειρίες, ωστόσο παρατηρείται ότι συχνά σε κατοπινό στάδιο αποχωρεί, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται λειτουργικά προβλήματα στους διάφορους τομείς του Υπουργείου και επιπρόσθετα να απαιτούνται επιπλέον δαπάνες για εκπαίδευση αυτών που θα τους αντικαταστήσουν.

Φορέας Προώθησης Ξένων Επενδύσεων (Cyprus Investment Promotion Agency). Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την Απόφαση του αρ. 62.593 και ημερ. 5.9.2005, ενέκρινε την σύσταση εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με εγγύηση, η οποία θα λειτουργεί ως μη κερδοσκοπικός οργανισμός με μόνο μέλος την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας, για την προσέλκυση και εξυπηρέτηση ξένων επενδυτών.

Οι κυριότεροι σκοποί της εταιρείας είναι η προώθηση της Κύπρου ως επενδυτικού κέντρου, η παροχή υποστήριξης στους ξένους επενδυτές, η επικοινωνία με επενδυτές, η προώθηση και διευκόλυνση εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών, η συλλογή πληροφοριών και η δημιουργία τράπεζας πληροφοριών σε θέματα ξένων επενδύσεων και επενδυτικών ευκαιριών και νομοθεσίας.

Η πιο πάνω εταιρεία θα πρέπει να συνεργάζεται με το Κέντρο Εξυπηρέτησης Ξένων Επενδυτών το οποίο λειτουργεί από το 2000 στο Υπουργείο για την προώθηση της Κύπρου ως επενδυτικού κέντρου.

Τα έξοδα της εταιρείας καλύπτονται από κρατική χορηγία, η οποία για το 2007 ανήλθε σε £224.000, ενώ για το 2008 έχει προϋπολογιστεί ποσό ύψους £586.000 (€1.001.240).

Εξέφρασα την άποψη ότι το Υπουργείο θα πρέπει να εφαρμόσει σύστημα παρακολούθησης των δραστηριοτήτων της εταιρείας σε ότι αφορά στην υλοποίηση των σκοπών δημιουργίας της.

Ανάπτυξη ναυτικού τουρισμού και κατασκευή μαρίνων. Το Μάρτιο 1994 το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε τη στρατηγική για την ανάπτυξη του ναυτικού τουρισμού και, μεταξύ άλλων, αποφάσισε την ανάθεση στον ιδιωτικό τομέα της μελέτης, κατασκευής και διαχείρισης μαρίνων σε διάφορους παράλιους χώρους. Μέσα στο 1996 ετοιμάστηκαν τα έγγραφα προσφορών από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, όμως η προώθηση της διαδικασίας προσφορών καθυστέρησε σημαντικά λόγω προβλημάτων που ανεφύησαν, κυρίως αναφορικά με τη χωροθέτηση και εκμίσθωση των αναγκαίων χώρων στους ιδιώτες. Το Υπουργικό Συμβούλιο όρισε, τον Αύγουστο 2000, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ως «Ενδιαφερόμενη Υπηρεσία» για τη διενέργεια των διαγωνισμών.

Μετά από περαιτέρω καθυστερήσεις, ζητήθηκαν προσφορές για την κατασκευή των μαρίνων τον Ιούλιο 2002. Επίσης, τον Αύγουστο 2002, μετά από εισήγηση της Υπηρεσίας μου, ζητήθηκαν προσφορές και διορίστηκε Επόπτης για τις μαρίνες, ο οποίος θα έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και ελέγχου των συμβολαίων των έργων.

Τον Ιούνιο 2003 υποβλήθηκαν τρεις προσφορές, για τις μαρίνες ανά μία για Λεμεσό, Λάρνακα και Αγία Νάπα. Το Νοέμβριο 2004, οι προσφορές ακυρώθηκαν, επειδή κρίθηκαν ασύμφωτες, λόγω του ότι το μίσθωμα που προέκυπτε από αυτές ήταν αρνητικό.

Ακολουθώντας, για τις μαρίνες Λεμεσού και Αγίας Νάπας, μετά από νομική συμβουλή, άρχισαν διαβουλεύσεις με τους μοναδικούς προσφοροδότες, για τη σύναψη συμβάσεων με τη διαδικασία της διαπραγματεύσεως, με στόχο την εξασφάλιση μη αρνητικού μισθώματος.

Κατά το στάδιο των διαπραγματεύσεων για τη μαρίνα Λεμεσού διαφάνηκε ότι οι επιτρεπόμενες χρήσεις του έργου και η περίοδος σύμβασης παραχώρησης της μαρίνας για περίοδο 53 χρόνια περιορίζουν τη βιωσιμότητα και δυνατότητα χρηματοδότησης του έργου. Ως εκ τούτου το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως παραχωρηθεί στον Διαχειριστή το δικαίωμα οικιστικής ανάπτυξης η οποία να επεκταθεί για επιπλέον περίοδο 37 χρόνων. Οι διαπραγματεύσεις ολοκληρώθηκαν και τον Ιανουάριο 2008 υπογράφηκε η σύμβαση μίσθωσης της μαρίνας Λεμεσού.

Αναφορικά με τη μαρίνα Αγίας Νάπας οι διαπραγματεύσεις με τον μοναδικό προσφοροδότη καθυστέρησαν ενόψει της αναμονής έγκρισης και δημοσίευσης του Τοπικού Σχεδίου η οποία έγινε τον Απρίλιο 2008.

Για τη μαρίνα της Λάρνακας προκηρύχθηκε νέος διαγωνισμός, στον οποίο προωθείται η ανάπτυξη του λιμανιού και της μαρίνας μέσα από μία σύμβαση τύπου B.O.T.(Built, Operate, Transfer).

Για τη μαρίνα της Πάφου ετοιμάστηκαν νέα έγγραφα προσφορών με διαφοροποίηση των παρεχόμενων κινήτρων στον επενδυτή και προκηρύχθηκε νέος διαγωνισμός. Τον Ιούλιο 2007 υποβλήθηκαν τρεις προσφορές και τον Ιούνιο 2008 το Συμβούλιο Προσφορών κατακύρωσε το έργο στη μια κοινοπραξία. Η Υπηρεσία μου εξέφρασε την άποψη ότι, ο χρόνος αξιολόγησης και κατακύρωσης της προσφοράς – σχεδόν 11 μήνες – ήταν αδικαιολόγητα μεγάλος.

Κατά την άποψη του Υπουργείου ο χρόνος που απαιτήθηκε για την αξιολόγηση και κατακύρωση της προσφοράς ήταν δικαιολογημένος λόγω της πολυπλοκότητας και του βαθμού δυσκολίας των προσφορών.

Σύναψη Στρατηγικής Συμφωνίας με τη Microsoft. Τον Ιανουάριο 2006 ο τότε Υπουργός Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού συζήτησε στη Λισσαβόνα με τον Πρόεδρο της εταιρείας Microsoft τη σύναψη ενδεχόμενης Στρατηγικής Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης και της εταιρείας στους ακόλουθους τομείς:

- αγορά αδειών χρήσης του λογισμικού της Microsoft από την κυβέρνηση για χρήση στα σχολεία και τη Δημόσια Υπηρεσία

- δημιουργία Κέντρου Καινοτομίας στο οποίο θα βοηθούνται επιχειρήσεις για ανάπτυξη εξειδικευμένου λογισμικού που θα βασίζεται στις πλατφόρμες της Microsoft
- δημιουργία Ακαδημίας Πληροφορικής της Microsoft στην οποία θα εκπαιδεύεται αριθμός ενδιαφερομένων στα προϊόντα της Microsoft.

Το εκτιμημένο κόστος της προτεινόμενης συμφωνίας για 5 έτη ήταν τότε περίπου 14,2εκ ευρώ για την αγορά των αδειών χρήσης του λογισμικού και 1,5εκ ευρώ για το Κέντρο Καινοτομίας και την Ακαδημία Πληροφορικής της Microsoft.

Ακολούθως, τον Ιούνιο 2006, ο τότε Υπουργός Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού είχε συνάντηση με εκπροσώπους της εταιρείας Microsoft για συζήτηση του προσχεδίου της συμφωνίας και συζήτηση των πολλών ερωτημάτων/ προβλημάτων που τέθηκαν από τις εμπλεκόμενες Κυβερνητικές Υπηρεσίες (Υπουργείο Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Υπουργείο Οικονομικών, Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής, Ελεγκτική Υπηρεσία). Τον Αύγουστο η Εταιρεία υπέβαλε προς τον Υπουργό Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού αναθεωρημένο προσχέδιο συμφωνίας.

Με επιστολή μου το Δεκέμβριο 2006 προς τον Υπουργό Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού διατύπωσα την άποψη ότι απαιτείτο να γίνει ακόμη αρκετή προεργασία πριν ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση για τη συμφωνία αυτή υπενθυμίζοντας ότι το 2003 υποβλήθηκε παρόμοια πρόταση για εξασφάλιση προϊόντων και υπηρεσιών από την εταιρεία Microsoft, για περίοδο 3 χρόνων η οποία τελικά δεν προχώρησε, και ως Υπηρεσία είχαμε εκφράσει τότε επιφυλάξεις, τόσο για τη νομιμότητα όσο και για το υπερβολικό κόστος για το Δημόσιο. Επίσης ανέφερα ότι δεν έχει προηγηθεί ολοκληρωμένη και εμπεριστατωμένη μελέτη των αναγκών του Κράτους, που να βασίζονται σε στοιχεία προερχόμενα από τους αρμόδιους κάθε τομέα, και η οποία να περιλαμβάνει και ανάλυση του υφιστάμενου κόστους, σε σύγκριση με το αναμενόμενο κόστος και άλλα οφέλη, όπως θα ανέμενε κανείς για μια τέτοια συμφωνία, ώστε τουλάχιστον να διαπιστωθεί η αναγκαιότητα σύναψής της.

Τον Ιούλιο 2007 και Δεκέμβριο 2007, με επιστολές μου προς τον Υπουργό Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού, μεταξύ άλλων επανέλαβα την άποψη ότι θα πρέπει να προηγηθεί ολοκληρωμένη και εμπεριστατωμένη μελέτη των αναγκών του Κράτους σε σύγκριση με το αναμενόμενο κόστος και άλλα οφέλη της συμφωνίας, ώστε να διαπιστωθεί η αναγκαιότητα σύναψής της.

Στις 19.12.2007 το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε σχετική πρόταση που υποβλήθηκε από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και αποφάσισε όπως:

(α) ορίσει το Γραφείο Προγραμματισμού ως την αναθέτουσα αρχή, η οποία θα προσφύγει σε διαδικασία ανταγωνιστικού διαλόγου με την εταιρεία Microsoft.

(β) να εγκρίνει την έναρξη διαδικασίας ανταγωνιστικού διαλόγου μόνο με την εταιρεία Microsoft, θεωρώντας ότι μόνο η εν λόγω εταιρεία μπορεί να προσφέρει τα αναγκαία προϊόντα.

(γ) η αναθέτουσα αρχή να συστήσει Διαχειριστική Επιτροπή η οποία θα έχει την ευθύνη της διεκπεραίωσης του έργου και αφού συμπληρωθεί ο διάλογος η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει την επιθυμητή λύση στο Υπουργικό Συμβούλιο για απόφαση.

Κατόπιν της πιο πάνω απόφασης, τον Ιανουάριο 2008 υπογράφηκε στο Βερολίνο μεταξύ του τότε Υπουργού Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού και του Προέδρου της εταιρείας Microsoft μνημόνιο συνεργασίας (Memorandum of Understanding) σύμφωνα με το οποίο θα διεξαχθεί διάλογος με την εταιρεία για τον ακριβή καθορισμό των τεχνικών πτυχών της συμφωνίας, χωρίς ωστόσο να υπάρχει δέσμευση για υπογραφή της συμφωνίας.

Ως πρόεδρος της Διαχειριστικής Επιτροπής ορίστηκε ο Διευθυντής Προγραμματισμού του Γραφείου Προγραμματισμού. Μέχρι τον Οκτώβριο 2008 εκκρεμούσε ο διορισμός από την

αναθέτουσα αρχή των υπολοίπων μελών της Διαχειριστικής Επιτροπής για να προχωρήσει ο διάλογος με την εταιρεία.

4.25 ΤΜΗΜΑ ΕΦΟΡΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΠΑΡΑΛΗΠΤΗ

Μέρος Α

Εγγραφές, πτωχεύσεις, εκούσιες εκκαθαρίσεις και διαγραφές. Σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος, οι εγγραφές, οι πτωχεύσεις και εκκαθαρίσεις, οι εκούσιες εκκαθαρίσεις εταιρειών και οι διαγραφές, ήταν, κατά τα τελευταία τρία έτη, οι ακόλουθες:

	2007	2006	2005
<u>Εγγραφές:</u>			
Εταιρείες Κυπριακής Συμμετοχής,			
Εταιρείες Διεθνών Επιχειρήσεων και			
Ναυτιλιακές Εταιρείες	29016	20280	14494
Συνεταιρισμοί και Εμπορικές Επωνυμίες	1695	1824	1836
Αλλοδαπές Εταιρείες	117	127	119
Σύνολο	30828	22231	16449
<u>Πτωχεύσεις και εκκαθαρίσεις:</u>			
Άτομα	839	640	576
Εταιρείες	141	140	158
Σύνολο	980	780	734
<u>Εκούσιες εκκαθαρίσεις:</u>			
Εταιρείες	200	255	206
<u>Διαγραφές:</u>			
Εταιρείες Κυπριακής Συμμετοχής			
Εταιρείες Διεθνών Επιχειρήσεων και			
Ναυτιλιακές Εταιρείες	993	2025	1994
Συνεταιρισμοί	67	71	66
Εμπορικές Επωνυμίες	258	279	250
Αλλοδαπές Εταιρείες	30	56	34
Σύνολο	1348	2431	2344

Έσοδα. Τα συνολικά έσοδα ανήλθαν σε £26,5 εκ. το 2007, σε σύγκριση με £15,2 εκ. το 2006, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £11,3 εκ. ή ποσοστό 74% (49% αύξηση το 2006). Η αύξηση οφείλεται εν μέρει στην αύξηση των σχετικών τελών το Νοέμβριο 2006.

Λειτουργικά προβλήματα. Στα πλαίσια των μέτρων για απάμβλυνση των προβλημάτων που παρουσιάζονται, λόγω κυρίως του συνεχώς αυξανόμενου όγκου εργασιών σε όλους τους κλάδους εργασιών του Τμήματος, και των καθυστερήσεων στη διεκπεραίωση των διαφόρων εργασιών του, υποβλήθηκε πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο, σύμφωνα με την οποία έγιναν εισηγήσεις για τροποποίηση της περί εταιρειών νομοθεσίας και για διεξαγωγή από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού μελέτης για την οργάνωση, τη στελέχωση και τις διαδικασίες του Τμήματος.

Στα πλαίσια υλοποίησης των εισηγήσεων που περιλαμβάνονται σε Ενδιάμεση Έκθεση αναφορικά με την πιο πάνω μελέτη, το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 66.190 και ημερ. 24.10.2007 ενέκρινε, μεταξύ άλλων, την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού και την επίσπευση των διαδικασιών για την ετοιμασία του συστήματος ηλεκτρονικής καταχώρισης εγγράφων και εξουσιοδότησε τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού να προωθήσει την ψήφιση σχετικού Νομοσχεδίου που, κατά την περίοδο ελέγχου, εκκρεμούσε ενώπιον της Βουλής.

Καθυστερημένη εργασία. Εξακολουθεί να υπάρχει μεγάλος όγκος καθυστερημένης εργασίας στους Κλάδους Εταιρειών, Εμπορικών Σημάτων, Εκκαθαρίσεων/Πτωχεύσεων και Επιβαρύνσεων και Υποθηκών. Όπως υπέδειξα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, ο συνεχώς αυξανόμενος όγκος καθυστερημένης εργασίας δεν συμβάλλει στην ομαλή λειτουργία του Τμήματος, ούτε και στη γρήγορη εξυπηρέτηση του κοινού και την έγκαιρη είσπραξη των δημοσίων εσόδων.

Για αντιμετώπιση του προβλήματος, Λειτουργοί του Τμήματος εργάζονται υπερωριακά για διεκπεραίωση της καθυστερημένης εργασίας, σύμφωνα με τις σχετικές εγκρίσεις για υπερωριακή απασχόληση.

Οι δαπάνες για υπερωρίες το 2007 ανήλθαν σε £166.815, σε σύγκριση με £113.181 το 2006. Οι διαθέσιμες πιστώσεις ανέρχονταν σε £170.560 και £120.000, αντίστοιχα.

Το 2007 προσλήφθηκαν 12 μόνιμοι Βοηθοί Εξεταστές, ενώ εξακολουθούν να παραμένουν κενές 6 θέσεις Εξεταστών, η διαδικασία πλήρωσης των οποίων είχε αρχίσει από το 2004. Επίσης, προσλήφθηκε έκτακτο προσωπικό, το οποίο αριθμούσε 49 άτομα το 2007, όπως και το 2006.

Υποβολή ετήσιων εκθέσεων από εταιρείες.

(α) Όπως ανέφερα σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, πολλές εταιρείες καθυστερούν να υποβάλουν τις ετήσιες εκθέσεις τους για πολλά χρόνια. Από τις 132 649 εγγεγραμμένες εταιρείες που είχαν υποχρέωση να υποβάλουν ετήσιες εκθέσεις μέχρι 31.12.2007, υποβλήθηκαν 35 341 ετήσιες εκθέσεις και εισπράχθηκε το ποσό των £353.410 κατά το 2007.

Η απώλεια εσόδων από τη μη υποβολή ετήσιων εκθέσεων μέχρι 31.12.2007 υπολογίζεται σε £5,4 εκ. (λαμβάνεται υπόψη ότι κάθε εταιρεία καθυστερεί κατά μέσο όρο 4 ετήσιες εκθέσεις).

Ο Υπουργός ανέφερε ότι το Τμήμα θα μπορούσε, αν υπήρχε ικανοποιητικός αριθμός λειτουργών, να αποστέλλει υπενθυμίσεις για υποβολή καθυστερημένων ετήσιων εκθέσεων αλλά η εμπειρία του παρελθόντος απέδειξε ότι τούτο δεν θα ήταν φρόνιμο γιατί θα είχε ως πιθανό αποτέλεσμα τον κατακλυσμό του Τμήματος από ετήσιες εκθέσεις συνοδευόμενες με οικονομικές καταστάσεις που δεν θα μπορούσαν να ελεγχθούν λόγω έλλειψης προσωπικού και την εκ των πραγμάτων ανάγκη αποθήκευσής τους.

(β) **Αλλοδαπές εταιρείες.** Πολλές αλλοδαπές εταιρείες εξακολουθούν να καθυστερούν την υποβολή των ετήσιων ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων τους για τα έτη 1988-2007, χωρίς να λαμβάνονται μέτρα για συμμόρφωση τους, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η είσπραξη σημαντικών ποσών και να υπάρχει κίνδυνος απώλειας εσόδων.

Επιβαρύνσεις-Υποθήκες. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι δεν λαμβάνονται νομικά μέτρα εναντίον αυτών που δεν ανταποκρίνονται στην υποχρέωση τους για εγγραφή της υποθήκης ακινήτου, με αποτέλεσμα την ελλιπή πληροφόρηση του κοινού και την απώλεια εσόδων από τη μη εγγραφή.

Μηχανογράφηση εργασιών.

(α) Όπως αναφέρθηκε και στο παρελθόν, αρκετές εργασίες, όπως οι εργασίες στους Κλάδους Ευρεσιτεχνίας, Εμπορικών Σημάτων και Πτωχεύσεων/Εκκαθαρίσεων, γίνονταν χειρόγραφα. Η μηχανογράφηση ορισμένων από αυτές ολοκληρώθηκε πρόσφατα, ωστόσο διάφορες πτυχές της μηχανογράφησης καθυστερούν κυρίως λόγω της μη ικανοποιητικής στελέχωσης και διαθεσιμότητας της ομάδας έργου του Τμήματος.

(β) Σε ότι αφορά στο Σύστημα Διαχείρισης Πνευματικής Ιδιοκτησίας για Εμπορικά Σήματα, Πατέντες και Βιομηχανικά Σχέδια, εκκρεμούν εργασίες τόσο εκ μέρους της Εταιρείας όσο και από το Τμήμα, παρόλο ότι το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής παρέλαβε το έργο.

(γ) Δεν έχει μηχανογραφηθεί ακόμα ο Κλάδος Πτωχεύσεων.

(δ) Σε ότι αφορά στην προσφορά καλύτερων υπηρεσιών σε σχέση με τον Κλάδο Εταιρειών, το 2008 κατακυρώθηκε προσφορά για την εξασφάλιση και προσαρμογή συστήματος

αυτοματοποίησης γραφείου για τις ανάγκες του Κλάδου Εταιρειών, για την εφαρμογή του οποίου απαιτείται η απούλοποίηση των φακέλων/εγγράφων των εταιρειών και η ανάπτυξη λογισμικού για προσφορά υπηρεσιών στο κοινό μέσω διαδικτύου.

4.26 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ

Καθυστέρηση στην ετοιμασία οικονομικών καταστάσεων. Οι οικονομικές καταστάσεις για τα έτη 2004 και 2005 υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου στις 2.4.2008 και 29.5.2008, αντίστοιχα, και ο έλεγχος δεν έχει ακόμα διεξαχθεί, ενώ οι οικονομικές καταστάσεις για τα έτη 2006 και 2007 δεν έχουν υποβληθεί.

Μηχανογράφηση. Το μηχανογραφημένο λογιστικό σύστημα, το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή από τις 25.4.2001, σταμάτησε να ενημερώνεται από το 2004.

Σημειώνεται ότι στη διασύνδεση του λογιστικού συστήματος με τα υποσυστήματα Αποθήκης και Καταστήματος παρουσιάζονται προβλήματα.

Το Νοέμβριο 2007 αποφασίστηκε ο τερματισμός του εν λόγω λογιστικού συστήματος και η χρησιμοποίηση του λογιστικού συστήματος Fimas μέσω του οποίου θα δημιουργούνταν οι λογαριασμοί με απώτερο στόχο την ετοιμασία οικονομικών καταστάσεων. Ωστόσο, όπως διαπιστώνεται μέχρι τον Ιούλιο 2008 δεν δημιουργήθηκαν οι αναγκαίοι λογαριασμοί.

4.27 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

4.28 ΤΜΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μέρος Α

Σχέδιο Αυτοεργοδότησης Αποφοίτων Πανεπιστημίων και Ανώτερων Σχολών - Καθυστερήσεις στην αποπληρωμή δανείων. Σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλε το Γενικό Λογιστήριο στο Τμήμα Εργασίας, το υπόλοιπο των καθυστερήσεων στην αποπληρωμή των δανείων για το πιο πάνω Σχέδιο ανερχόταν στις 31.12.2007 σε £645.309, σε σύγκριση με £652.040 στις 31.12.2006.

Αιτήσεις για παραχώρηση υλικής ή άλλης βοήθειας σε αναπήρους και δεινοπαθούντες από το Ταμείο Λαχείου Πρόνοιας. Σύμφωνα με τους περί Λαχείου Πρόνοιας Κανονισμούς, την ευθύνη για την εξέταση των αιτήσεων για παραχώρηση υλικής ή άλλης βοήθειας σε αναπήρους και δεινοπαθούντες έχει η Υπηρεσία Μέριμνας Αναπήρων του Τμήματος Εργασίας, η οποία, αφού λάβει τις απόψεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής, που ιδρύθηκε με βάση τον περί Λαχείου Πρόνοιας Νόμο, υποβάλλει σχετική έκθεση προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για έγκριση.

Από τον έλεγχο παρατηρήθηκε ότι δεν τηρούνται συγκεντρωτικά στοιχεία, σχετικά με τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν, με αποτέλεσμα να μην είναι γνωστό, ανά πάσα στιγμή, ποιες και πόσες αιτήσεις υποβλήθηκαν, εξετάστηκαν και εκκρεμούν.

Παρατηρήθηκαν επίσης τα πιο κάτω:

- Δεν διεξάγεται οποιαδήποτε έρευνα από την Υπηρεσία Μέριμνας Αναπήρων για να διαπιστωθεί κατά πόσο η οικονομική βοήθεια που παραχωρείται από το Ταμείο αξιοποιείται για τους σκοπούς για τους οποίους δόθηκε.
- Στις πλείστες περιπτώσεις δεν υπάρχουν τα απαραίτητα ιατρικά πιστοποιητικά για την ανάγκη χρήσης συγκεκριμένων μέσων και οργάνων και αποδεικτικά στοιχεία για την παραλαβή και την πληρωμή τους με τη βοήθεια που παραχωρείται.

- Στις περιπτώσεις όπου παραχωρείται οικονομική βοήθεια από το Ταμείο για εξόφληση χρεών σε τραπεζικούς οργανισμούς, η επιταγή δεν αποστέλλεται απευθείας στον τραπεζικό οργανισμό για λογαριασμό του αιτητή αλλά αποστέλλεται στον ίδιο τον αιτητή.

Η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με πληροφόρησε ότι το Υπουργείο προωθεί υλοποίηση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για δημιουργία νέου Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, το οποίο θα εκσυγχρονίσει και αναβαθμίσει συνολικά τα θέματα των ατόμων με αναπηρίες. Μου ανέφερε επίσης ότι η ενίσχυση των κοινωνικών πολιτικών για τα άτομα με αναπηρίες αποτελεί προτεραιότητα του Υπουργείου και ότι, μέσα σε αυτά τα πλαίσια, θα επανεξεταστούν όλα τα σχέδια παροχών και βοηθημάτων προς τα άτομα με αναπηρίες, συμπεριλαμβανομένου και του περί Λαχείου Πρόνοιας Νόμου και Κανονισμών, με στόχο τον εκσυγχρονισμό τους για την καλύτερη εξυπηρέτηση των επηρεαζομένων.

Κέντρο Επαγγελματικής Αποκαταστάσεως Αναπήρων. Όπως ανέφερα και στις προηγούμενες Εκθέσεις μου, από έρευνα σχετικά με την επαγγελματική αποκατάσταση αναπήρων, παρατήρησα ότι ο βαθμός αποκατάστασης στην αγορά εργασίας των εκπαιδευομένων στο Κέντρο μειώθηκε δραματικά. Συγκεκριμένα, από το 1969 μέχρι το 1984 αποκαταστάθηκαν 430 άτομα και από το 1985 μέχρι σήμερα μόνο 30.

Παρατηρήθηκαν επίσης περιπτώσεις κατά τις οποίες άτομα που εκπαιδεύτηκαν στο Κέντρο συνεχίζουν να απασχολούνται στο Κέντρο για πολλά χρόνια, είτε διαμένοντας στο Οικοτροφείο, είτε πηγαίνοντας καθημερινά από και προς το σπίτι τους, επωφελούμενα όλων των δικαιωμάτων των εκπαιδευομένων. Εξέφρασα τη γνώμη ότι ο τρόπος με τον οποίο λειτουργεί σήμερα το Κέντρο δεν φαίνεται να εξυπηρετεί πλέον τους σκοπούς για τους οποίους ιδρύθηκε.

Για την αναβάθμιση του Κέντρου, μετά από την προκήρυξη προσφορών, διενεργήθηκε από συγκεκριμένη εταιρεία σχετική μελέτη, η οποία ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο 2006, οι κυριότερες εισηγήσεις της οποίας ήταν οι πιο κάτω:

- Δημιουργία πολυθεματικής ομάδας για εκτίμηση των ικανοτήτων των ατόμων με αναπηρίες που ενδιαφέρονται να τύχουν επαγγελματικής κατάρτισης για σκοπούς επαγγελματικής αποκατάστασης.
- Παροχή κοινωνικο-ψυχολογικής στήριξης σε όσους θα έχουν επαγγελματική αποκατάσταση.
- Τα εξατομικευμένα προγράμματα εργαστηριακής κατάρτισης στο Κέντρο να είναι κατά κανόνα διάρκειας μέχρι 2 ετών, ώστε να μην υπάρχει ο κίνδυνος ιδρυματοποίησης των ατόμων με αναπηρία.
- Οι ειδικότητες που θα προσφέρει το Κέντρο στις εγκαταστάσεις του, θα είναι κυρίως εκείνες για τις οποίες υπάρχει ήδη ο κατάλληλος εξοπλισμός και εκπαιδευτής.

Με επιστολή του, ημερ. 5.11.2007, το Τμήμα Εργασίας υπέβαλε στον τότε Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προτάσεις πολιτικής για το μέλλον του Κέντρου.

Με την απόφασή του αρ. 66.763, ημερ. 6.2.2008, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε τη δημιουργία νέου Τμήματος στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με την ονομασία Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες και την άμεση στελέχωση και λειτουργία του, με αποσπάσεις και μετακινήσεις υφιστάμενου προσωπικού των Τμημάτων και Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σύμφωνα με την απόφαση, το Κέντρο Επαγγελματικής Αποκαταστάσεως Αναπήρων θα βρίσκεται κάτω από την εποπτεία του νέου Τμήματος.

Η Υπουργός με πληροφόρησε ότι η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για τη δημιουργία του νέου Τμήματος αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, και στην καλύτερη λειτουργία του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκαταστάσεως Αναπήρων.

4.29 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Μέρος Α

Δωρεάν διακίνηση ηλικιωμένων κατόχων κοινωνικής κάρτας με λεωφορεία των αστικών και αγροτικών περιοχών. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε τη δωρεάν διακίνηση στους κατόχους κοινωνικής κάρτας με λεωφορεία των αστικών και αγροτικών περιοχών, έναντι δαπάνης ύψους £750.000, για περίοδο ενός χρόνου, από 1.10.2001, ποσό το οποίο θα αναπροσαρμοζόταν ανάλογα με το πραγματικό κόστος των λεωφορειούχων, που θα υπολογιζόταν από 1.10.2002, μετά την εγκατάσταση και λειτουργία ακυρωτικών μηχανών στα λεωφορεία από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, για έλεγχο των διακινουμένων. Το ποσό αυτό χορηγείται στις Οργανώσεις των λεωφορειούχων ανά τρίμηνο, οι οποίοι, με τη σειρά τους, αναλαμβάνουν την κατανομή του στους λεωφορειούχους. Ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων ενέκρινε από 1.3.2003 αύξηση κατά 50% του ποσού που καταβάλλεται στους λεωφορειούχους, χωρίς όμως να έχει γίνει οποιαδήποτε πληρωμή με βάση την αύξηση αυτή. Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι το πραγματικό κόστος των λεωφορειούχων ήταν αδύνατο να υπολογιστεί, καθότι δεν είχαν μέχρι τότε εγκατασταθεί στα λεωφορεία οι ακυρωτικές μηχανές.

Ενόψει των πιο πάνω, είχα εκφράσει την άποψη ότι δεν θα έπρεπε να εγκριθεί οποιαδήποτε αύξηση στο ποσό που παραχωρείται, χωρίς τον εκ των προτέρων πλήρη έλεγχο και επιβεβαίωση της ορθής κατανομής των ποσών που παραχωρήθηκαν και χωρίς τον υπολογισμό του πραγματικού κόστους των λεωφορειούχων.

Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από συνεννόηση με τους Υπουργούς Οικονομικών και Συγκοινωνιών και Έργων, ικανοποίησε από 1.10.2006 μερικώς τα αιτήματα που είχαν υποβληθεί από τους λεωφορειούχους, με κυριότερο την αύξηση του επιχορηγούμενου ποσού, με την προϋπόθεση ότι εντός 6 μηνών από την 1.10.2006 το Τμήμα Οδικών Μεταφορών θα λειτουργούσε τις ακυρωτικές μηχανές και συμφωνήθηκε, για την περίοδο από 1.10.2006 μέχρι 31.3.2007, η άμεση καταβολή ποσού ίσου με την πρόσθετη δαπάνη που επωμίστηκαν οι λεωφορειούχοι για καταβολή ΦΠΑ την περίοδο από το Μάιο του 2004 μέχρι το Σεπτέμβριο του 2006, ύψους £90.625 και αύξηση του ποσού που καταβάλλεται στους λεωφορειούχους ως κόμιστρο σε £1.100.000 το χρόνο, περιλαμβανομένου και του ΦΠΑ.

Διαπιστώθηκε ότι η περίοδος ισχύος της συμφωνίας έχει παρέλθει και η καταβολή του αναθεωρημένου κομίστρου συνεχίζεται μέχρι σήμερα, χωρίς να έχει γίνει η εγκατάσταση και λειτουργία των ακυρωτικών μηχανών στα λεωφορεία από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών.

Αγορά υπηρεσιών για τη λειτουργική υποστήριξη του μηχανογραφημένου συστήματος των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Στις Εκθέσεις μου για τα προηγούμενα έτη, ανέφερα ότι για τον πιο πάνω σκοπό το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 59.613, ημερ. 10.3.2004, ενέκρινε Πρόταση του Υπουργείου Οικονομικών για τη μίσθωση υπηρεσιών πέντε ατόμων, για περίοδο τεσσάρων χρόνων, με δαπάνη £60.000 για τον πρώτο χρόνο, σε σύγκριση με ποσό πέραν των £250.000 (χωρίς ΦΠΑ) που καταβαλλόταν μέχρι τότε σε συγκεκριμένη εταιρεία για τον ίδιο σκοπό, με αύξηση 5% για κάθε επόμενο χρόνο. Παρόλο που η πρόσληψη των πιο πάνω ατόμων θα γινόταν ένα χρόνο πριν από τη λήξη του υφιστάμενου συμβολαίου και η εκπαίδευσή τους θα παρεχόταν από την πιο πάνω εταιρεία, ώστε να είναι δυνατή η συνέχιση της λειτουργικής υποστήριξης του μηχανογραφημένου συστήματος των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων μετά τις 13.4.2005, ημερομηνία κατά την οποία έληγε το συμβόλαιο, εντούτοις το συμβόλαιο έληξε, χωρίς να γίνει οποιαδήποτε μίσθωση υπηρεσιών.

Σημειώνεται ότι η λειτουργική υποστήριξη του μηχανογραφημένου συστήματος των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων εξακολουθεί να παρέχεται από τη συγκεκριμένη εταιρεία, η οποία και ανέλαβε, με νέα συμφωνία, τη συντήρηση του λογισμικού για το μηχανογραφημένο σύστημα. Η διαδικασία προσφορών για μίσθωση υπηρεσιών συνεργατών για την παροχή λειτουργικής υποστήριξης του μηχανογραφημένου συστήματος ακυρώθηκε μετά από απόφαση του Συμβουλίου

Προσφορών του Υπουργείου Οικονομικών στη συνεδρία του ημερ. 28.9.2005, λόγω της μεγάλης απόκλισης που παρουσίαζαν τα ποσά των προσφορών, σε σχέση με την προϋπολογιζόμενη δαπάνη.

Ζήτησα όπως πληροφορηθώ για τον τρόπο χειρισμού του θέματος, μετά την ακύρωση των προσφορών, έχοντας υπόψη ότι την ευθύνη για την υλοποίηση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου την έχει το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής.

Ο Διευθυντής του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής, με επιστολή του ημερ. 2.6.2006, πληροφόρησε το Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων ότι το Τμήμα του θα είναι σε θέση να αναλάβει την πλήρη υποστήριξη, συντήρηση και βελτίωση του μηχανογραφημένου συστήματος των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με ομάδα λειτουργικής υποστήριξης που θα απαρτίζεται από 8 λειτουργούς, αμέσως μετά την υλοποίηση της στελέχωσης του Τμήματός του.

Παρατήρησα ότι μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου στις 20.6.2008, το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής είχε τοποθετήσει στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων ένα Λειτουργό Πληροφορικής Α', δύο Λειτουργούς Πληροφορικής και τρεις Βοηθούς Λειτουργούς Διεκπεραίωσης.

Συμπλήρωμα κατώτατης σύνταξης. Το ποσό που μεταφέρθηκε το 2007 από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, λόγω της αύξησης του ποσοστού της κατώτατης σύνταξης από 70% σε 85% του ανώτατου ύψους της βασικής σύνταξης και αφορά στο συμπλήρωμα της κατώτατης σύνταξης, ανήλθε σε £6.403.708 και αποτελεί ποσοστό 2,3% πάνω στο ετήσιο ποσό που πληρώνεται για τις βασικές συντάξεις, σύμφωνα με τον τροποποιητικό Νόμο 10(Ι)/2005, με ισχύ από 1.1.2003.

Σύμφωνα με επιστολή του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ημερ. 10.11.2006, προς τον Υπουργό Οικονομικών, το ποσοστό που απαιτείται να καταβάλλεται από το Πάγιο Ταμείο προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων πρέπει να αυξηθεί, λόγω του ότι η πραγματική δαπάνη που καταβάλλεται ως συμπλήρωμα της κατώτατης σύνταξης από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι πολύ μεγαλύτερη από το ποσό που μεταφέρεται από το Πάγιο Ταμείο. Σε συνάντηση που είχαν αρμόδιοι λειτουργοί των δύο Υπουργείων στις 21.11.2006, έγιναν εισηγήσεις από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τροποποίηση του Νόμου 10(Ι)/2005, ώστε το ποσό που καταβάλλεται από το Πάγιο Ταμείο στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων να μην υπολογίζεται ως σταθερό ποσοστό 2,3% αλλά να υπολογίζεται ως μεταβαλλόμενο ποσοστό, το ύψος του οποίου θα αναθεωρείται σε τακτά χρονικά διαστήματα μετά από εισήγηση του αναλογιστή και για είσπραξη από το Πάγιο Ταμείο, αναδρομικά για τα έτη 2003 – 2006, επιπρόσθετων ποσών μέχρι το ύψος των πραγματικών δαπανών για το κάθε έτος.

Με τον τροποποιητικό Νόμο 164(Ι)/2007, που τέθηκε σε ισχύ από 1.1.2008, το ποσό που θα καταβάλλεται θα ισούται με ποσοστό επί της ετήσιας δαπάνης για τις βασικές συντάξεις γήρατος, χηρείας και ανικανότητας, το οποίο θα καθορίζεται από τον αναλογιστή του Ταμείου ανά τριετία, με βάση την τελευταία αναλογιστική ανασκόπηση του Ταμείου.

Ενόψει του γεγονότος ότι η τροποποίηση του Νόμου έγινε χωρίς αναδρομική ισχύ, ζήτησα να πληροφορηθώ κατά πόσο και με ποιο τρόπο θα διεκδικηθούν τα επιπρόσθετα ποσά για τα έτη 2003-2007.

Η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με πληροφόρησε ότι για το θέμα αυτό, το οποίο ηγέρθηκε από βουλευτές κατά τη διάρκεια της συζήτησης του σχετικού νομοσχεδίου ενώπιον της Επιτροπής Εργασίας της Βουλής, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών διευκρίνισε ότι το Υπουργείο Οικονομικών αντιτίθεται στην καταβολή των επιπρόσθετων ποσών που αφορούν στα έτη 2003-2007.

Έχω τη γνώμη ότι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα πρέπει να διεκδικήσει τα πιο πάνω επιπρόσθετα ποσά προς όφελος του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Καταβολή κοινωνικής σύνταξης σε πρόσωπα που είναι δικαιούχα άλλης σύνταξης ή άλλης παρόμοιας πληρωμής. Όπως αναφέρεται και στην προηγούμενή μου Έκθεση, σύμφωνα με το άρθρο 4(2) του περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύνταξης Νόμου 25(Ι)/1995, στην περίπτωση κατά την οποία πρόσωπο δικαιούται από οποιαδήποτε πηγή σύνταξη ή άλλη παρόμοια πληρωμή, το μηνιαίο ύψος της οποίας είναι κατώτερο του ύψους της κοινωνικής σύνταξης, τότε το μηνιαίο ύψος της κοινωνικής σύνταξης είναι τόσο, ώστε προστιθέμενο στο μηνιαίο ύψος της σύνταξης ή άλλης παρόμοιας πληρωμής να μην υπερβαίνει το καθοριζόμενο μηνιαίο ύψος της κοινωνικής σύνταξης.

Σύμφωνα με το άρθρο 4(3) του Νόμου, για σκοπούς καθορισμού του μηνιαίου ποσού της κοινωνικής σύνταξης στις περιπτώσεις αυτές, λαμβάνεται υπόψη το μηνιαίο ύψος της σύνταξης ή άλλης παρόμοιας πληρωμής, το οποίο καταβλήθηκε στο δικαιούχο το Νοέμβριο του προηγούμενου χρόνου.

Εξέφρασα τη γνώμη ότι τα πιο πάνω προαναφερθέντα άρθρα του περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύνταξης Νόμου δεν φαίνεται να συνάδουν, καθότι στην περίπτωση παραχώρησης αύξησης στη σύνταξη ή άλλη παρόμοια πληρωμή αμέσως μετά το Νοέμβριο, τότε το συνολικό μηνιαίο ποσό που θα εισπράξει ο δικαιούχος, συμπεριλαμβανομένης και της κοινωνικής σύνταξης, θα υπερβεί το καθοριζόμενο μηνιαίο ύψος της κοινωνικής σύνταξης.

Ενόψει των πιο πάνω, εισηγήθηκα και πάλι όπως το θέμα εξεταστεί και ληφθούν τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα.

Πληρωμή κοινωνικής σύνταξης με συνυπολογισμό περιόδων διαμονής στην Κύπρο και σε χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1408/71.

Μόνιμη διαμονή. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, το Υπουργικό Συμβούλιο, αφού ενημερώθηκε με Σημείωμα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ημερ. 22.2.2006, σχετικά με το θέμα της εξέτασης αιτήσεων για πληρωμή κοινωνικής σύνταξης με συνυπολογισμό περιόδων διαμονής στην Κύπρο και σε χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, με την απόφαση του αρ. 63.432, ημερ. 2.3.2006, εξουσιοδότησε τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για κατάλληλη τροποποίηση του περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύνταξης Νόμου, ώστε οι πρόνοιές του να καλύπτουν μόνο όσους έχουν ως μόνιμη διαμονή τους τις περιοχές που ελέγχονται από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Επειδή μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου δεν είχε γίνει τροποποίηση του Νόμου, ζήτησα να πληροφορηθώ κατά πόσο έγιναν οποιεσδήποτε ενέργειες.

Η Υπουργός με πληροφόρησε ότι το θέμα τυγχάνει επεξεργασίας από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

4.30 ΤΑΜΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Μέρος Α

Αποτελέσματα έτους. Κατά τα έτη 2007 και 2006 το Ταμείο παρουσίασε τα πιο κάτω αποτελέσματα:

	2007		2006	
	€εκ.	€εκ.	€εκ.	€εκ.
Υπόλοιπο 1^{ης} Ιανουαρίου				
Γενικές Παροχές		492,9		465,5
Συμπληρωματικές Παροχές		2.629,0		2.456,3
Ανεργίας		(7,7)		(2,6)
		3.114,2		2.919,2

	2007		2006	
	£εκ.	£εκ.	£εκ.	£εκ.
Εισπράξεις				
Γενικές Παροχές	372,2		332,5	
Συμπληρωματικές Παροχές	313,7		281,8	
Ανεργίας	32,6	718,5	28,7	643,0
		3.832,7		3.562,2
Πληρωμές				
Γενικές Παροχές	323,4		305,1	
Συμπληρωματικές Παροχές	122,7		109,1	
Ανεργίας	32,9	479,0	33,8	448,0
Υπόλοιπο 31^{ης} Δεκεμβρίου		3.353,7		3.114,2

Εκκρεμείς οφειλές. Στις 31.12.2007 εκκρεμούσε η εισπραξη ποσού £23.306.717 (£21.572.791 στις 31.12.2006) από υποθέσεις που είχαν επιδικαστεί προς όφελος του Ταμείου.

Επιπρόσθετα, εκκρεμούσε η εισπραξη των πιο κάτω ποσών από υποθέσεις που είχαν επιδικαστεί προς όφελος των άλλων Ταμείων, τη φροντίδα της παρακολούθησης των οποίων έχει το προσωπικό των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων που ασχολείται και με τις οφειλές προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

	2007	2006
	£	£
Κεντρικό Ταμείο Αδειών	4.092.095	4.026.916
Ταμείο Πλεονάζοντος Προσωπικού	1.457.242	1.404.705
Ταμείο Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού	705.154	690.504
Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης	3.224.078	3.597.534
Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής	1.566.014	1.252.252
	11.044.583	10.971.911

Από τις πιο πάνω εκκρεμείς οφειλές εισπράχθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών το Δεκέμβριο 2007 ποσό ύψους £1.552.482, έναντι επιδικασμένων οφειλών των Ποδοσφαιρικών Σωματείων, το οποίο κατατέθηκε στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, χωρίς όμως να έχει κατανεμηθεί στα διάφορα Ταμεία, λόγω του ότι το Υπουργείο Οικονομικών δεν έχει δώσει αναλυτική κατάσταση κατά Σωματείο.

Μέσα στο 2007 εκδικάστηκαν 6 202 νέες υποθέσεις, σε σύγκριση με 7 609 το 2006, για ολικό ποσό περίπου £8,9 εκ. (£7,9 εκ. το 2006) και εισπράχθηκε ποσό περίπου £4,2 εκ. (£3,1 εκ. το 2006). Επίσης διαγράφηκαν ποσά ύψους £2,8 εκ. (£2,8 εκ. και το 2006), λόγω διάλυσης εταιρειών και πτώχευσης οφειλετών.

Σημειώνεται ότι, με την επιδίκαση των σχετικών ποσών, το Ταμείο πιστώνει αμέσως τους εργοδοτούμενους με τις ανάλογες εισφορές και αναλαμβάνει όλες τις υποχρεώσεις προς όφελός τους, είτε εισπράξει τις εισφορές είτε όχι, αφού η ευθύνη για την πληρωμή εισφορών βαρύνει εξ ολοκλήρου τον εργοδότη. Τα ποσά που διαγράφονται περιλαμβάνουν και τις εισφορές των εργοδοτούμενων, τις οποίες οι εργοδότες ήδη έχουν κατακρατήσει.

Για επίλυση του θέματος της εισπραξης των ποσών που οφείλονται στα πιο πάνω Ταμεία από επιδικασθείσες υποθέσεις, το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του αρ. 64.775, ημερ. 20.12.2006, ενέκρινε την πρόσληψη από την Αστυνομία οκτώ Ειδικών Αστυνομικών, οι οποίοι θα ασχολούνται αποκλειστικά με την εκτέλεση ενταλμάτων που αφορούν σε οφειλόμενες εισφορές

προς τα διάφορα Ταμεία. Η πρόσληψη των αστυνομικών έγινε στις 16.10.2007 και αφού έτυχαν ειδικής εκπαίδευσης ανέλαβαν καθήκοντα στις 12.11.2007.

Αποθεματικό Λογαριασμού Παροχών Ανεργίας. Κατά τις 31.12.2007 το αποθεματικό του πιο πάνω Λογαριασμού παρουσίαζε χρεωστικό υπόλοιπο ύψους £8,1 εκ., σε σύγκριση με £7,8 εκ. κατά τις 31.12.2006. Στις περιπτώσεις που το ποσό των πληρωμών ξεπερνά το σύνολο των εισπράξεων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 69(6) του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου η διαφορά καταβάλλεται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ή καλύπτεται από ειδική εισφορά που επιβάλλεται με Κανονισμούς.

Για κάλυψη του ελλείμματος στο Λογαριασμό Παροχών Ανεργίας και των σχετικών τόκων μέχρι 31.12.2004, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε στις 9.12.2005 Νόμο και μεταφέρθηκε ποσό ύψους £25,2 εκ. από το Λογαριασμό Συμπληρωματικών Παροχών του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων στο Λογαριασμό Παροχών Ανεργίας.

Στις προηγούμενές μου Εκθέσεις εισηγήθηκα όπως αναζητηθεί οριστική λύση για την ισοσκέλιση των δαπανών και εσόδων του Λογαριασμού Παροχών Ανεργίας, επειδή εξακολουθεί να παρατηρείται ανισοσκέλεια μεταξύ των εισπράξεων και πληρωμών, με αποτέλεσμα τη συνεχή δημιουργία ελλείμματος.

Για οριστική λύση του προβλήματος, ο Αναλογιστής του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μέσα στο πακέτο μεταρρυθμίσεων για τη βιωσιμότητα του Ταμείου, εισηγείται αύξηση του ποσού που διατίθεται στο Λογαριασμό Παροχών Ανεργίας κατά 15%. Επίσης, για μείωση των δαπανών, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μέσα στα πλαίσια του κοινωνικού διαλόγου που διεξήγαγε για τη βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έχει προτείνει κατάργηση του δικαιώματος επιδόματος ανεργίας για όσους αφυπηρετούν ή αφυπηρετούν πρόωρα και δικαιούνται συνταξιοδοτικά ωφελήματα αφυπηρέτησης από επαγγελματικά σχέδια σύνταξης, για τα οποία δεν έχουν καταβάλει οι ίδιοι οποιαδήποτε εισφορά και σχετική πρόνοια συμπεριλήφθηκε στο νομοσχέδιο που κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων για τροποποίηση των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων, το οποίο (νομοσχέδιο) δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 8.10.2008.

Εσωτερικός έλεγχος. Εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτει τις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες παροχές.

Επιπρόσθετα θέματα, που αφορούν σε αδυναμίες στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου, αναφέρονται στις παραγράφους για το μηχανογραφημένο σύστημα παροχών, την πληρωμή σύνταξης χρείας σε μη δικαιούχους και την παραχώρηση πιστώσεων λόγω τακτικής εκπαίδευσης.

Επιτόκια καταθέσεων. Σύμφωνα με υποδείξεις του Υπουργείου Οικονομικών, το επιτόκιο που πρέπει να προσφέρουν τα πιστωτικά ιδρύματα στα Ταμεία από τις 31.12.2004, θα είναι ίσο με το βασικό επιτόκιο, το οποίο, σύμφωνα με απόφαση της Επιτροπής Νομισματικής Πολιτικής της Κεντρικής Τράπεζας, ημερ. 1.9.2006, είναι το επιτόκιο προσφοράς για τις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης, σε αντικατάσταση του επιτοκίου Lombard που χρησιμοποιείτο μέχρι τότε και το οποίο (βασικό επιτόκιο) είναι κατά 0,5% μεγαλύτερο απ' αυτό που προσφέρει η Κεντρική Τράπεζα στα Ταμεία.

Παρατηρήθηκε ότι ορισμένοι τραπεζικοί οργανισμοί πρόσφεραν για τις καταθέσεις του Ταμείου χαμηλότερο επιτόκιο από το βασικό και για το λόγο αυτό οι καταθέσεις αποσύρθηκαν και μεταφέρθηκαν στην Κεντρική Τράπεζα.

Επενδυτική πολιτική.

(α) Σύμφωνα με «Διευθέτηση» μεταξύ της Κυβέρνησης και της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, που τέθηκε σε ισχύ από 1.1.1970, η Κεντρική Τράπεζα θα επενδύει τα πλεονάσματα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε οποιαδήποτε από τα ακόλουθα αξιόγραφα:

- Κρατικά Ονομαστικά Χρεώγραφα Αναπτύξεως.
- Χρεώγραφα εγγυημένα από την Κυβέρνηση.
- Γραμμάτια του Δημοσίου.

Η ίδια «Διευθέτηση» ίσχυσε μεταγενέστερα και για τα υπόλοιπα Ταμεία (Ταμείο για Πλεονάζον Προσωπικό, Κεντρικό Ταμείο Αδειών και Ταμείο για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε Περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη).

Η Κεντρική Τράπεζα, καθ' υπόδειξη του εκάστοτε Υπουργού Οικονομικών, επένδυε ανέκαθεν τα πλεονάσματα των Ταμείων, τα οποία κατατίθεντο στην Κεντρική Τράπεζα, μόνο σε Γραμμάτια του Δημοσίου, τα οποία είναι μικρής διάρκειας και φέρουν το χαμηλότερο επιτόκιο από τα υπόλοιπα κρατικά αξιόγραφα. Ως αποτέλεσμα, τα Ταμεία εισέπρατταν για δεκαετίες (με εξαίρεση μια μικρή σχετικά περίοδο που δεν διαφοροποιεί το συνολικό αποτέλεσμα) χαμηλότερο επιτόκιο απ' ό,τι θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν αν τα πλεονάσματά τους επενδύονταν σε εξίσου ασφαλή, κρατικά επίσης χρεώγραφα, μεγαλύτερης όμως διάρκειας.

Με την πολιτική αυτή, το Κράτος δανείζεται για σειρά ετών με διοικητικές διευθετήσεις τα πλεονάσματα των Ταμείων με ευνοϊκούς όρους, πολιτική που δεν διασφαλίζει τα συμφέροντα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και των άλλων Ταμείων.

Σημειώνεται ότι τα πλεονάσματα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων που ήταν επενδυμένα σε Γραμμάτια του Δημοσίου στις 31.12.2007 ανέρχονταν σε £3,3 δις (€5,6 δις).

Εξέφρασα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου την άποψη ότι η επενδυτική πολιτική για τα πλεονάσματα των Ταμείων επιβάλλεται όπως μελετηθεί σε βάθος και επαναξιολογηθεί, με σκοπό την αναθεώρησή της, έτσι ώστε οι επενδύσεις να γίνονται με το συμφερότερο για τα Ταμεία τρόπο.

Μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 65.533, ημερ. 16.5.2007, εκπονήθηκε μελέτη για τη νέα επενδυτική πολιτική των Ταμείων από τη Διεθνή Τράπεζα, προσχέδιο της οποίας στάληκε στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο, σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, επεξεργάζεται τις σχετικές του πρόνοιες και αναμένεται να ληφθούν αποφάσεις, για την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση του αποθεματικού των Ταμείων.

Όπως μου αναφέρθηκε, έχει επιτευχθεί συμφωνία με το Υπουργείο Οικονομικών, η οποία προβλέπει ότι η απόδοση του αποθεματικού του Ταμείου θα είναι ίση με το εκάστοτε επιτόκιο διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας μείον 0,25%, το οποίο από 13.6.2007 ανερχόταν στο 5,00%. Με επιστολή του, ημερ. 17.1.2008, το Υπουργείο Οικονομικών ενημέρωσε το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας για την πιο πάνω διευθέτηση και ζήτησε όπως γίνουν οι δέουσες ενέργειες για αναδρομική ισχύ της απόφασης αυτής από 1.6.2007. Πρόσθετοι τόκοι που προέκυψαν για το Ταμείο αποδόθηκαν στις 2.7.2008.

Σημειώνεται ότι η συμφωνία που επιτεύχθηκε με το Υπουργείο Οικονομικών για την απόδοση του αποθεματικού ίσχυσε μόνο για το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και όχι και για τα υπόλοιπα Ταμεία, όπως συνέβαινε πάντοτε, με αποτέλεσμα η Κεντρική Τράπεζα να μην αποδώσει πρόσθετους τόκους στα αποθεματικά των άλλων Ταμείων, με βάση τη νέα διευθέτηση.

Όπως με πληροφόρησε η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, από τις 12.11.2008 το επιτόκιο διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ανέρχεται στο 3,75%, δηλαδή η απόδοση του Ταμείου είναι 3,50%.

Παρατηρώ ότι το πιο πάνω επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το οποίο διαμορφώνεται κυρίως για επίτευξη των στόχων της Τράπεζας (στην παρούσα φάση διαμορφώθηκε σχετικά χαμηλά για αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης), είναι χαμηλότερο από το ετήσιο επιτόκιο της αγοράς της Ευρωζώνης (EURIBOR), το οποίο στις 12.11.2008 ήταν 4,412% και το οποίο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως πιο αντικειμενική βάση για τη διαμόρφωση του

επιτοκίου που θα ήταν λογικό να απολαμβάνουν τα Ταμεία, έστω και με τις υφιστάμενες διευθετήσεις.

(β) Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων καταθέτει διάφορα ποσά σε τραπεζικούς οργανισμούς, ύστερα από αίτηση που υποβάλλουν οι ενδιαφερόμενοι. Εισηγήθηκα όπως η πιο πάνω διαδικασία αναθεωρηθεί και να ακολουθείται η διαδικασία προσφορών, έτσι που να παρέχεται στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων η δυνατότητα διεκδίκησης ψηλότερων επιτοκίων, σε συνδυασμό βέβαια πάντα με το κριτήριο της ασφάλειας και της διασποράς, λαμβάνοντας υπόψη το ύψος των κεφαλαίων που διατίθενται για το σκοπό αυτό. Το Υπουργείο Οικονομικών, με επιστολή του, ημερ. 14.2.2008, προς τον Αν. Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αναφέρει ότι η άποψη του Υπουργείου Οικονομικών είναι πως η διαδικασία πρέπει να τυποποιηθεί και το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων να ζητά μέσω μιας συγκεκριμένης διαδικασίας προσφορές από τα διάφορα χρηματοδοτικά ιδρύματα, τα οποία ενδιαφέρονται να προσελκύσουν καταθέσεις από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με βάση συγκεκριμένους όρους που θα υποβάλλει το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σύμφωνα με την πιο πάνω επιστολή, η διευθέτηση αυτή θα αποτελεί μια μεταβατική διευθέτηση μέχρι την ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης της επενδυτικής πολιτικής του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και θα ισχύσει για το ποσό που είναι ήδη κατατεθειμένο στο τραπεζικό σύστημα.

Η Υπουργός με πληροφόρησε ότι με απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Οικονομικών, ημερ. 2.7.2008, συστάθηκε Ειδική Τεχνική Επιτροπή από λειτουργούς των δύο Υπουργείων, για μελέτη του όλου θέματος και υποβολή εισηγήσεων για επανακαθορισμό της επενδυτικής πολιτικής του Ταμείου, μέχρι το τέλος του έτους.

Έκτακτη εισφορά για την Άμυνα. Στις προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι με την αύξηση, από 1.7.2002, του ποσοστού της έκτακτης εισφοράς από 3% σε 10% επί των τόκων που λαμβάνονται ή πιστώνονται, ενώ στην περίπτωση των Ταμείων Προνοίας το ποσοστό έκτακτης εισφοράς παρέμεινε στο 3%, στην περίπτωση του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων το ποσοστό αυξήθηκε στο 10%, με αποτέλεσμα το Ταμείο να επιβαρύνεται με ποσό έκτακτης εισφοράς που φτάνει ετησίως περίπου τα £13 εκ. (αντί των £3,9 εκ. αν το ποσοστό παρέμενε στο 3%, όπως για τα Ταμεία Προνοίας). Εισηγήθηκα όπως γίνουν ενέργειες για τροποποίηση του περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμου, ώστε να επανέλθει το ποσοστό του 3% και στην περίπτωση του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς επίσης και στην περίπτωση του Ταμείου για Πλεονάζον Προσωπικό, του Κεντρικού Ταμείου Αδειών και του Ταμείου για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε Περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη, εισηγήση η οποία υιοθετήθηκε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ο Υπουργός Οικονομικών με σχετική επιστολή του, ημερ. 22.5.2008, προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, επιβεβαίωσε ότι το Υπουργείο Οικονομικών διατηρεί τη θέση του για ύπαρξη κοινού συντελεστή για την έκτακτη εισφορά ύψους 10% σε όλα τα συνταξιοδοτικά ταμεία, με βασικό γνώμονα την ισότιμη μεταχείρισή τους. Σημείωσε, ωστόσο, ότι το Υπουργείο Οικονομικών δεν θα είχε αντίρρηση να αποδεχθεί μείωση του ύψους της έκτακτης εισφοράς για τους τόκους του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων στο 3%, νοούμενου ότι η παραχώρηση αυτή θα ενταχθεί στα πλαίσια μιας ευρύτερης συμφωνίας με τους κοινωνικούς εταίρους για προώθηση πρακτικών μέτρων, τα οποία να διασφαλίζουν, σε ικανοποιητικό βαθμό, τη βιωσιμότητα του Ταμείου.

Η Υπουργός με πληροφόρησε ότι ο Υπουργός Οικονομικών έχει δεσμευτεί να καταθέσει τροποποιητικό νομοσχέδιο στη Βουλή των Αντιπροσώπων για μείωση του ποσοστού της έκτακτης εισφοράς για το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων από 10% σε 3%. Μέχρι πάντως της ψήφισης της σχετικής τροποποίησης εξακολουθεί να υπάρχει άνιση μεταχείριση μεταξύ του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και των Ταμείων Προνοίας.

Αναλογιστική Ανασκόπηση. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, σύμφωνα με

την Αναλογιστική Ανασκόπηση που διεξήχθη το 2004, με χρόνο αναφοράς τις 31.12.2003, η οικονομική κατάσταση του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων συνέχισε να επιδεινώνεται κατά τα τελευταία τρία χρόνια (2000-2003). Σύμφωνα με την έκθεση του αναλογιστή, ο αριθμός των συνταξιούχων αυξάνεται με γρήγορους ρυθμούς και η δαπάνη για την πληρωμή του επιδόματος ανεργίας έχει φθάσει σε μη βιώσιμα επίπεδα, με βάση το σημερινό ποσοστό εισφοράς που διατίθεται για το επίδομα αυτό και, επιπλέον, το ποσοστό απόδοσης των επενδύσεων του Ταμείου έχει μειωθεί, ως αποτέλεσμα της γενικής μείωσης των επιτοκίων στην Κύπρο.

Στην έκθεση προτείνονται τρεις μορφές αναμόρφωσης που αποσκοπούν στην αποκατάσταση της οικονομικής θέσης του Ταμείου και στη βελτίωση της δημοσιονομικής κατάστασης, λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις της Κυβέρνησης στους διάφορους τομείς παροχής συντάξεων στην Κύπρο.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων με πληροφόρησαν τότε ότι οι μεταρρυθμίσεις που βρίσκονταν υπό μελέτη περιελάμβαναν:

- Επανεξέταση του δικαιώματος πρόωρης συνταξιοδότησης στο 63^ο έτος.
- Υιοθέτηση αυστηρότερων προϋποθέσεων για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος.
- Επανεξέταση της μεθόδου αναπροσαρμογής των βασικών συντάξεων.
- Σταδιακή αύξηση των εισφορών κοινωνικών ασφαλίσεων.
- Αύξηση των τεκμαρτών εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων για να είναι πιο αντιπροσωπευτικά των πραγματικών τους εισοδημάτων.
- Επανεξέταση του δικαιώματος για επίδομα ανεργίας σ'αυτούς που αφυπηρετούν πριν από τη συντάξιμη ηλικία και δικαιούνται ωφελήματα αφυπηρέτησης από επαγγελματικά συστήματα συντάξεων, για τα οποία οι ίδιοι δεν έχουν καταβάλει εισφορές.

Λαμβάνοντας υπόψη το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την παράδοση της πιο πάνω έκθεσης μέχρι σήμερα, η Υπηρεσία μου εξέφρασε την άποψη ότι θεωρεί αναγκαία την άμεση προώθηση μέτρων για βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Ταμείου, με σκοπό την αντιμετώπιση των μελλοντικών του υποχρεώσεων.

Αρκετές από τις πιο πάνω μεταρρυθμίσεις, συμπεριλαμβάνονται στο νομοσχέδιο για τροποποίηση των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων, που κατατέθηκε πρόσφατα στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Όπως πληροφορήθηκα, ολοκληρώθηκε και παραδόθηκε στην Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στις 14.7.2008, η νέα αναλογιστική μελέτη με έτος αναφοράς το 2006 και ζήτησα να ενημερωθώ για τα αποτελέσματά της, με συγκεκριμένη αναφορά στο χρονικό διάστημα που θα πρέπει να ληφθούν τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα.

Η Υπουργός με πληροφόρησε ότι η συζήτηση στη Βουλή των Αντιπροσώπων του νομοσχεδίου για την τροποποίηση των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων άρχισε στις 9.10.2008.

Μηχανογραφημένο σύστημα “Παροχών”.

(α) Όπως ανέφερα και στις προηγούμενες Εκθέσεις μου, με την εφαρμογή του νέου συστήματος μηχανογράφησης από τον Ιανουάριο του 2000, εντοπίστηκαν λάθη και αδυναμίες στα διάφορα προγράμματα. Παρατηρήθηκε ότι έχουν διορθωθεί πολλά λάθη, αλλά λόγω του ότι κατά καιρούς παρουσιάζονται νέα, μέχρι την ημερομηνία του ελέγχου εξακολουθούσε να εκκρεμεί η διόρθωση περίπου 190 λαθών (incident reports) και περίπου 85 αλλαγών (change control notes), γεγονός που δυσχεραίνει την ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία του συστήματος.

(β) Η λειτουργική υποστήριξη του μηχανογραφημένου συστήματος συνεχίζει να εξαρτάται αποκλειστικά από μια συγκεκριμένη ιδιωτική εταιρεία, χωρίς οι λειτουργοί του Τμήματος

Υπηρεσιών Πληροφορικής να γνωρίζουν το σύστημα, ώστε να είναι σε θέση να το επιβλέπουν ή/και να το υποστηρίζουν. Εξέφρασα και πάλι τη γνώμη ότι το γεγονός αυτό πρέπει να προβληματίσει σοβαρά τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και να εξευρεθούν τρόποι παρακολούθησης και ελέγχου του συστήματος και από τις ίδιες τις Υπηρεσίες.

Παρόλο ότι, όπως πληροφορούμαι, οι λειτουργοί του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής, που ασχολούνται με το σύστημα, αυξήθηκαν από τέσσερεις σε έξι, εντούτοις αυτοί έχουν παραλάβει μόνο ένα πολύ μικρό μέρος του συστήματος.

Πληρωμές προς το Υπουργείο Υγείας για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των δικαιούχων σύνταξης ανικανότητας. Σύμφωνα με το άρθρο 56 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, οι δικαιούχοι σύνταξης ανικανότητας δικαιούνται δωρεάν ιατρικής περίθαλψης, με την καταβολή από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων προς το Υπουργείο Υγείας ετήσιου τέλους. Για το 2006 καταβλήθηκε στο Υπουργείο Υγείας ποσό ύψους £2.389.505 για 6 731 δικαιούχους και για το 2007 ποσό £3.224.300 για 6 788 δικαιούχους.

Όπως ανέφερα και στην προηγούμενή μου Έκθεση, στον αριθμό των δικαιούχων που λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς πληρωμής, περιλαμβάνονται και οι πιο κάτω κατηγορίες συνταξιούχων, για τις οποίες εξέφρασα την άποψη ότι δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη:

- Οι δημόσιοι υπάλληλοι, οι οποίοι έχουν ήδη το δικαίωμα της δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στα Κυβερνητικά Ιατρικά Ιδρύματα.
- Οι Κυβερνητικοί εργάτες, οι οποίοι καλύπτονται για δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη από το Σχέδιο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης και Ευημερίας Κυβερνητικών Εργατών.

Έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, εισηγήθηκα όπως μελετηθεί και επανεξεταστεί σε βάθος η όλη διαδικασία που ακολουθείται για τον υπολογισμό των δικαιούχων και την καταβολή των ιατρικών τελών, κατά τρόπο που αφενός θα διασφαλίζει το δικαίωμα της παροχής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους πραγματικά δικαιούχους και αφετέρου δεν θα επιβαρύνει το Ταμείο με πρόσθετες δαπάνες.

Όπως πληροφορήθηκα, το θέμα της συμπερίληψης συνταξιούχων δημοσίων υπαλλήλων και κυβερνητικών εργατών, στον αριθμό των δικαιούχων που λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς πληρωμής ετήσιου τέλους για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, συζητήθηκε σε συνεδρία των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων με το Υπουργείο Υγείας που πραγματοποιήθηκε στις 26.10.2007, κατά την οποία αποφασίστηκε όπως εντός του 2008 ληφθεί τελική απόφαση για τον αριθμό των δικαιούχων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, καθώς επίσης και τον τρόπο υπολογισμού του ποσού με το οποίο θα χρεώνεται το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Πληρωμή σύνταξης χηρείας σε μη δικαιούχους. Έχουν εντοπισθεί περιπτώσεις καταβολής σύνταξης χηρείας σε μη δικαιούχα πρόσωπα και έχει ανασταλεί η πληρωμή.

Εξέφρασα την άποψη ότι το θέμα είναι σοβαρό και ότι θα πρέπει να διερευνηθεί κατά πόσο υπάρχουν και άλλες παρόμοιες περιπτώσεις, καθώς επίσης και κατά πόσο υπάρχουν τέτοιες ασφαλιστικές δικλείδες στο μηχανογραφημένο σύστημα, που να μην επιτρέπουν την καταβολή σύνταξης σε μη δικαιούχα πρόσωπα.

Η Υπουργός με πληροφόρησε ότι από τον Ιανουάριο του 2008 έχουν υιοθετηθεί ασφαλιστικές δικλείδες στο μηχανογραφημένο σύστημα, οι οποίες σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπουν την καταβολή σύνταξης χηρείας σε περιπτώσεις που δεν ικανοποιούνται οι απαιτούμενες από το Νόμο προϋποθέσεις εισφοράς.

Παραχώρηση πιστώσεων λόγω τακτικής εκπαίδευσης. Διαπίστωσα ότι αρκετές από τις αιτήσεις που υποβάλλονται για παραχώρηση πιστώσεων, λόγω τακτικής εκπαίδευσης, αφορούν

σε μεγάλη χρονική περίοδο, η οποία, σε ορισμένες περιπτώσεις, φτάνει ή και ξεπερνά τα 10 χρόνια.

Έχοντας υπόψη ότι, καθόσον αφορά στη σύνταξη γήρατος, ένας ασφαλισμένος, ο οποίος συμπλήρωσε τη συντάξιμη ηλικία και έχει πληρωθείσες ή πιστωθείσες ασφαλιστέες αποδοχές για περίπου 12 χρόνια, εκ των οποίων μόνο τα 3 χρόνια απαιτείται να αποτελούν πληρωθείσες ασφαλιστέες αποδοχές, συμπεραίνεται ότι με τις πιστώσεις της τακτικής εκπαίδευσης για μεγάλο χρονικό διάστημα και με τις πιστώσεις για υπηρεσία στην Εθνική Φρουρά αποκτά δικαίωμα για σύνταξη.

Εισηγήθηκα όπως το θέμα της παραχώρησης πιστώσεων για τακτική εκπαίδευση εξεταστεί με προσοχή, με γνώμονα την προστασία του Ταμείου και τη βελτίωση της οικονομικής του κατάστασης και μελετηθεί το ενδεχόμενο καθορισμού μεγίστης περιόδου παραχώρησης πιστώσεων για τακτική εκπαίδευση.

Όπως πληροφορήθηκα, στο νομοσχέδιο με τη δέσμη μέτρων για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο βρίσκεται ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων για έγκριση, ρυθμίζεται, μεταξύ άλλων, και το πιο πάνω θέμα.

Διάκριση λόγω φύλου στην παροχή σύνταξης χηρείας. Σύμφωνα με το άρθρο 39 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, δικαιούχοι στην παροχή σύνταξης χηρείας είναι οι χήρες ασφαλισμένων ανδρών, οι οποίες συζούσαν με το σύζυγό τους πριν αυτός πεθάνει ή συντηρούντο αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο από αυτόν και χήροι ασφαλισμένων γυναικών, νοουμένου ότι αυτοί είναι μόνιμα ανάκατοι και συντηρούντο αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο από τις συζύγους τους πριν αυτές πεθάνουν.

Η εφαρμογή του πιο πάνω άρθρου στην πράξη έχει ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό των ανδρών από το δικαίωμα στη λήψη σύνταξης χηρείας.

Το πιο πάνω θέμα εξέτασε η Επίτροπος Διοικήσεως, η οποία, υπό το φως της συνταγματικά κατοχυρωμένης αρχής της ισότητας των δύο φύλων, καθώς επίσης και των αποφάσεων του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι με την πιο πάνω ρύθμιση εισάγεται αδικαιολόγητη διάκριση μεταξύ των δύο φύλων και εισηγήθηκε όπως το δικαίωμα στην παροχή σύνταξης χηρείας επεκταθεί και στους χήρους άνδρες.

Ενόψει των πιο πάνω, καθώς επίσης και της μελέτης λήψης μέτρων για τη βιωσιμότητα του Ταμείου, ζήτησα να πληροφορηθώ για τις ενέργειες που γίνονται σχετικά με το θέμα αυτό.

Η Υπουργός με πληροφόρησε ότι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προτίθεται να εκσυγχρονίσει γενικά την παροχή σύνταξης χηρείας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δεδομένου ότι οι κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες που επηρεάζουν την παροχή αυτή έχουν αλλάξει, ιδιαίτερα σε σχέση με τη σύνθεση της οικογένειας και ότι έχει ήδη οριστεί συνεδρία του Συμβουλίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για συζήτηση του θέματος.

Πιστοποιητικά ζωής συνταξιούχων. Ο έλεγχος των πιστοποιητικών ζωής που παραλαμβάνονται από τους συνταξιούχους και η καταχώρισή τους στο μηχανογραφημένο σύστημα γίνεται με πολύ μεγάλη καθυστέρηση. Παρατηρήθηκε επίσης ότι η υποβολή πιστοποιητικών ζωής δεν ζητείται κάθε χρόνο από όλους τους δικαιούχους σύνταξης.

Με στόχο τη μείωση των υπερπληρωμών και την έγκαιρη λήψη μέτρων για την ανάκτησή τους, εισηγήθηκα όπως εξεταστεί σοβαρά τόσο το θέμα της ζήτησης των πιστοποιητικών ζωής, όσο και το θέμα του ελέγχου και της έγκαιρης καταχώρισής τους στο μηχανογραφημένο σύστημα.

Η Υπουργός με πληροφόρησε ότι το 2008 στάληκαν για συμπλήρωση πιστοποιητικά ζωής που αφορούν στο 30% του ολικού αριθμού των συνταξιούχων γήρατος, χηρείας και δικαιούχων

επιδομάτων αγνοουμένου και ορφάνιας, καθώς και σε όλους τους Τουρκοκύπριους δικαιούχους και ότι ο ρυθμός αποστολής και ελέγχου των πιστοποιητικών θα εντατικοποιηθεί.

Πιθανή εκμετάλλευση του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις εργατών, οι οποίοι εργάζονται εποχιακά, για αρκετά χρόνια, στον ίδιο εργοδότη, η περίοδος απασχόλησης των οποίων κυμαίνεται συνήθως γύρω στους 5-7 μήνες ετησίως και οι οποίοι για τους υπόλοιπους μήνες λαμβάνουν επίδομα ανεργίας. Η τακτική αυτή, η οποία ακολουθείται από χρόνια, αποτελεί, κατά τη γνώμη μου, εκμετάλλευση του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο υποχρεούται στην καταβολή μεγάλων ποσών σε εργοδοτούμενους εταιρειών ή ιδιωτών, οι οποίοι διατηρούν το ίδιο εποχιακό προσωπικό για χρόνια, χωρίς να είναι υποχρεωμένοι να πληρώνουν γι' αυτό εισφορές στα διάφορα Ταμεία για την περίοδο που δεν απασχολείται.

Εξέφρασα τη γνώμη ότι το θέμα αυτό θα πρέπει να εξεταστεί σε βάθος, ώστε να εξευρεθούν τρόποι αντιμετώπισής του.

Παρατηρήθηκαν επίσης περιπτώσεις εργατών που από την επομένη της λήξης της κάθε ολιγόμηνης απασχόλησής τους, η οποία δεν ξεπερνά τους 3 μήνες, υποβάλλουν αίτηση για επίδομα ασθενείας και αμέσως μετά τη λήξη του υποβάλλουν αίτηση για επίδομα ανεργίας, το οποίο και εξαντλούν πλήρως. Με αυτό τον τρόπο εξασφαλίζουν εισόδημα ολόχρονα, εργαζόμενοι όμως μόνο για 3 μήνες.

Εισηγήθηκα όπως διερευνηθούν όλες αυτές οι περιπτώσεις.

Η Υπουργός με πληροφόρησε ότι με στόχο την αντιμετώπιση του φαινομένου αυτού και ελαχιστοποίηση του προβλήματος, γίνονται συναντήσεις μεταξύ του Διευθυντή των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων και εκπροσώπων των εργοδοτών και των συντεχνιών.

Πληρωμές επιδόματος ασθενείας σε αφυπηρετήσαντες. Άτομα τα οποία αφυπηρετούν είτε από το δημόσιο, είτε από ημικρατικό ή τραπεζικό οργανισμό ή και από άλλο οργανισμό, υποβάλλουν αμέσως αίτηση για επίδομα ασθενείας, με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων με μεγάλα ποσά, ενώ αυτοί λαμβάνουν ταυτόχρονα σύνταξη ή έχουν λάβει το Ταμείο Προνοίας ή το φιλοδώρημά τους.

Εισηγήθηκα όπως το θέμα μελετηθεί και ληφθούν μέτρα.

Η Υπουργός μου ανέφερε ότι με την παράταση του ορίου αφυπηρέτησης στο 63^ο έτος ηλικίας, στους περισσότερους από τους πιο πάνω θα περιοριστεί ο αριθμός των αιτητών από αυτές τις κατηγορίες, αφού μετά το 63^ο έτος δεν δικαιούνται σε παροχή επιδόματος ασθενείας και ότι στις περιπτώσεις πρόωγων αφυπηρετήσεων, ορισμένες από αυτές μπορεί να γίνονται για λόγους υγείας, άρα θα ήταν άδικο να εξαιρούνται από το δικαίωμα παροχής επιδόματος ασθενείας.

Μου ανέφερε επίσης ότι εξαίρεση αποτελούν μόνο μεμονωμένες κατηγορίες, όπως είναι οι εκπαιδευτικοί που αφυπηρετούν στα 60 χρόνια και οι αστυνομικοί που αφυπηρετούν στα 55.

4.31 ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΔΕΙΩΝ

Μέρος Α

Αποτελέσματα έτους. Οι οικονομικές καταστάσεις για το 2007 παρουσίασαν πλεόνασμα £6,2 εκ., σε σύγκριση με £3,4 εκ. το 2006.

Οι εισπράξεις του Ταμείου για το 2007 ήταν £52.116.631, σε σύγκριση με £45.444.202 για το 2006, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £6.672.429 ή ποσοστό 14,7%, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εισπράξεων από εισφορές (£6.196.432) και τόκους (£467.030).

Οι πληρωμές του Ταμείου για το 2007 ήταν £45.952.121, σε σύγκριση με £42.079.603 για το 2006, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £3.872.518 ή ποσοστό 9,2%, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση των πληρωμών για καταβληθείσες άδειες (£3.371.836) και επιχορήγηση ανέγερσης

κατασκηνώσεων (£450.000).

Το υπόλοιπο του Ταμείου στις 31.12.2007 ήταν £51,4 εκ., σε σύγκριση με £45,2 εκ. στις 31.12.2006.

Εκκρεμείς οφειλές. Στις 31.12.2007 εκκρεμούσε η είσπραξη ποσού ύψους £4.092.095 (£4.026.916 στις 31.12.2006) από υποθέσεις που είχαν επιδικαστεί προς όφελος του Ταμείου.

Επενδυτική πολιτική. Εξέφρασα την άποψη ότι η επενδυτική πολιτική για τα πλεονάσματα του Ταμείου επιβάλλεται όπως μελετηθεί σε βάθος και επαναξιολογηθεί, με σκοπό την αναθεώρησή της, έτσι ώστε οι επενδύσεις να γίνονται με το συμφερότερο για το Ταμείο τρόπο. Η αντίστοιχη παράγραφος για το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι σχετική.

Σχέδιο Επιχορήγησης της Άδειας των Εργοδοτούμενων. Σύμφωνα με το Σχέδιο, οι εργοδοτούμενοι, οι οποίοι πληρούν ορισμένους όρους, δικαιούνται, μαζί με τους εξαρτώμενους τους, επιχορήγηση για άδεια επτά ημερών σε ξενοδοχεία. Το ποσό που δαπανήθηκε για το σκοπό αυτό κατά το 2007 ήταν £1.317.137, σε σύγκριση με £1.445.362 κατά το προηγούμενο έτος.

Σχέδιο Επιχορήγησης Λειτουργίας και Σχέδιο Επιχορήγησης Ανέγερσης Κατασκηνώσεων. Το 2007 καταβλήθηκε επιχορήγηση £605.400 για τη λειτουργία κατασκηνώσεων Συντεχνιών, καθώς επίσης και ποσό £725.000 για ανέγερση κατασκηνώσεων των Συντεχνιών, σε σύγκριση με £590.700 και £275.000, αντίστοιχα, κατά το προηγούμενο έτος.

4.32 ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΠΛΕΟΝΑΖΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Μέρος Α

Αποτελέσματα έτους. Οι οικονομικές καταστάσεις για το 2007 παρουσίασαν πλεόνασμα £19,6 εκ., σε σύγκριση με £5,3 εκ. το 2006.

Οι εισπράξεις του Ταμείου για το 2007 ήταν £43.152.399, σε σύγκριση με £38.799.272 για το 2006, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £4.353.127 ή ποσοστό 11,2%, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εισπράξεων από εισφορές (£3.942.886) και τόκους (£401.710). Από το σύνολο των εισπράξεων, ποσό £6,5 εκ. μεταφέρθηκε το 2007 στο Ταμείο για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε Περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη, σε σύγκριση με £5,9 εκ. κατά το προηγούμενο έτος.

Οι πληρωμές του Ταμείου για το 2007 ήταν £17.077.802, σε σύγκριση με £27.611.853 το 2006, δηλαδή παρουσίασαν μείωση £10.534.051 ή ποσοστό 38,2%, η οποία οφείλεται κυρίως στη μείωση των πληρωμών για αποζημιώσεις λόγω πλεονασμού (£10.601.448), ενώ παράλληλα σημειώθηκε αύξηση στα διαχειριστικά και διοικητικά έξοδα (£72.975).

Το υπόλοιπο του Ταμείου στις 31.12.2007 ήταν £118,4 εκ., σε σύγκριση με £98,8 εκ. στις 31.12.2006.

Εκκρεμείς οφειλές. Στις 31.12.2007 εκκρεμούσε η είσπραξη ποσού ύψους £1.457.242 (£1.404.705 στις 31.12.2006) από υποθέσεις που είχαν επιδικαστεί προς όφελος του Ταμείου.

Αιτήσεις και πληρωμές. Ο συνολικός αριθμός των αιτήσεων για το 2007 για πληρωμή λόγω πλεονασμού ήταν 4 838 (2 972 νέες αιτήσεις και 1 866 εκκρεμείς αιτήσεις την 1.1.2007), από τις οποίες εξετάστηκαν 3 331, εγκρίθηκαν 2 740 (ποσοστό 82%) και απορρίφθηκαν 591 (ποσοστό 18%). Το συνολικό ποσό που δαπανήθηκε το 2007 για πληρωμές λόγω πλεονασμού ανήλθε σε περίπου £15,8 εκ., σε σύγκριση με £26,4 εκ. το 2006.

Στις 31.12.2007 εκκρεμούσαν 1 507 αιτήσεις για καταβολή των σχετικών αποζημιώσεων από το Ταμείο, από τις οποίες αναμένεται να εγκριθούν γύρω στις 1 236 (ποσοστό 82%), για ποσό ύψους περίπου £7,3 εκ. (£12,5 εκ.).

Επισημαίνεται ότι από το 1997 μέχρι το 2002 παρατηρήθηκε πτωτική τάση στον αριθμό των αιτήσεων που υποβάλλονται, ενώ από το 2003 παρατηρείται αυξητική τάση, με εξαίρεση το 2007, κατά το οποίο σημειώθηκε σημαντική μείωση. Ως αποτέλεσμα, το 2007 σημειώθηκε μείωση 40% στη δαπάνη λόγω πλεονασμού, σε σύγκριση με το 2006.

Επενδυτική πολιτική. Εξέφρασα την άποψη ότι η επενδυτική πολιτική για τα πλεονάσματα του Ταμείου επιβάλλεται όπως μελετηθεί σε βάθος και επαναξιολογηθεί, με σκοπό την αναθεώρησή της, έτσι ώστε οι επενδύσεις να γίνονται με το συμφερότερο για το Ταμείο τρόπο. Η αντίστοιχη παράγραφος για το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι σχετική.

4.33 ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΗ

Μέρος Α

Αποτελέσματα έτους. Οι οικονομικές καταστάσεις για το 2007 παρουσίασαν πλεόνασμα £7,8 εκ., σε σύγκριση με £6,8 εκ. το 2006. Οι εισπράξεις του Ταμείου για το 2007 ήταν £7.801.207, σε σύγκριση με £6.865.130 για το 2006, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £936.077 ή ποσοστό 13,6%, η οποία οφείλεται στην αύξηση των εισπράξεων από εισφορές (£640.478) και τόκους (£295.599). Οι πληρωμές για το 2007 ήταν £5.067, σε σύγκριση με £56.772 το 2006.

Το υπόλοιπο του Ταμείου στις 31.12.2007 ήταν £40,5 εκ., σε σύγκριση με £32,7 εκ. στις 31.12.2006.

Επενδυτική πολιτική. Εξέφρασα την άποψη ότι η επενδυτική πολιτική για τα πλεονάσματα του Ταμείου επιβάλλεται όπως μελετηθεί σε βάθος και επαναξιολογηθεί, με σκοπό την αναθεώρησή της, έτσι ώστε οι επενδύσεις να γίνονται με το συμφερότερο για το Ταμείο τρόπο. Η αντίστοιχη παράγραφος για το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι σχετική.

4.34 ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

Μέρος Α

Προγράμματα δραστηριοτήτων. Κατά το έτος 2007 προγραμματίστηκε να γίνουν 55 προγράμματα δραστηριοτήτων διάρκειας 5 683 ωρών, από τα οποία τα 22, διάρκειας 773 ωρών (ποσοστό 14%), ακυρώθηκαν, κυρίως, σύμφωνα με το ΚΕΠΑ, λόγω πραγματοποίησης άλλων προγραμμάτων, τα οποία, μετά από αξιολόγηση νέων αναγκών που προέκυψαν, θεωρήθηκαν πιο σημαντικά καθώς επίσης και λόγω μη ικανοποιητικής ανταπόκρισης από τους εργοδοτούμενους και τις επιχειρήσεις για συμμετοχή στα προγράμματα. Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν 7 προγράμματα κατάρτισης, διάρκειας 658 ωρών, τα οποία δεν ήταν προγραμματισμένα να γίνουν.

4.35 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

Μέρος Α

Δημόσια βοηθήματα. Το ύψος των βοηθημάτων που πληρώθηκαν από τις Υπηρεσίες κατά το 2007 ανήλθε σε £78,4 εκ., σε σύγκριση με £64,6 εκ. το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £13,8 εκ. ή ποσοστό 21,4%, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση του αριθμού των ληπτών. Ο αριθμός των ατόμων και των εξαρτωμένων τους που έπαιρναν δημόσιο βοήθημα στο τέλος του 2007 ήταν 33 055, σε σύγκριση με 28 906 το 2006. Επιπρόσθετα, το ύψος των βοηθημάτων που πληρώθηκαν σε εγκλωβισμένους κατά το 2007 ανήλθε σε £841.969, σε σύγκριση με £831.256 το 2006, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £10.713 ή ποσοστό 1,3%.

Για τα δημόσια βοηθήματα διεξήχθη μέσα στο 1997 διαχειριστικός έλεγχος. Για συμμόρφωση με τις εισηγήσεις μου, στάλθηκαν σχετικές εγκύκλιοι στους Επαρχιακούς Λειτουργούς Ευημερίας και λήφθηκαν αρκετά διορθωτικά μέτρα. Ωστόσο, από τον έλεγχο των δημόσιων βοηθημάτων κατά το

2007, διαπιστώθηκε ότι ορισμένα από τα προβλήματα, ελλείψεις και αδυναμίες που εντοπίστηκαν κατά το διαχειριστικό έλεγχο, όσον αφορά στα θέματα της τήρησης επαρκών στοιχείων στους φακέλους, της διερεύνησης της κινητής ή ακίνητης περιουσίας των αιτητών, της ορθής και ομοιόμορφης εφαρμογής της νομοθεσίας και των διαδικασιών και της πρόληψης υπερπληρωμών, εξακολουθούν να υφίστανται.

Παρατηρήθηκε επίσης ότι υπάρχουν λειτουργοί, οι οποίοι εξακολουθούν να μην αξιοποιούν πλήρως το μηχανογραφημένο σύστημα για την καλύτερη παρακολούθηση των υποθέσεων που χειρίζονται και την ορθή διεκπεραίωση της εργασίας τους.

Η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με πληροφόρησε ότι προγραμματίζονται ανανεωτικά εκπαιδευτικά προγράμματα που θα καλύψουν όλο το προσωπικό, με στόχο την καλύτερη γνώση του αντικειμένου της μηχανογράφησης και την πλήρη αξιοποίησή του.

Πληρωμές δημόσιου βοηθήματος σε αλλοδαπούς. Με βάση τους περί Προσφύγων Νόμους και Κανονισμούς και τον περί του Δικαιώματος των Πολιτών της Ένωσης και των Μελών των Οικογενειών τους να Κυκλοφορούν και να Διαμένουν Ελεύθερα στην Επικράτεια της Δημοκρατίας Νόμο, οι αλλοδαποί, για σκοπούς δημόσιου βοηθήματος, διαχωρίζονται στις δύο πιο κάτω γενικές κατηγορίες:

(α) Πρόσφυγες, αιτητές ασύλου και άτομα με καθεστώς συμπληρωματικής προστασίας.

(β) Πολίτες χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και από τρίτες χώρες.

Για την πρώτη κατηγορία, η άδεια παραμονής παραχωρείται από την Υπηρεσία Ασύλου, ενώ για τη δεύτερη κατηγορία παραχωρείται από το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών. Για σκοπούς παροχής δημόσιου βοηθήματος, η άδεια παραμονής αποτελεί πρόκριμα.

Οι αιτητές ασύλου, αμέσως μετά την άφιξη ή τον εντοπισμό τους, παραπέμπονται στο Κέντρο Υποδοχής Κοφίνου και αν διαπιστωθεί ότι δεν υπάρχουν κενές θέσεις, τότε μελετάται αίτηση για σκοπούς παροχής δημόσιου βοηθήματος, το οποίο καλύπτει μόνο στέγη, τροφή και ρουχισμό. Μετά από Διυπουργική απόφαση, όλοι οι αιτητές ασύλου δεν έχουν πρόσβαση σε εργασία κατά τους πρώτους 6 μήνες.

Στις περιπτώσεις των αναγνωρισμένων προσφύγων, των αλλοδαπών που τυγχάνουν διεθνούς προστασίας και των αλλοδαπών των οποίων η άδεια παραμονής είναι για ανθρωπιστικούς λόγους, παρέχεται κανονικά δημόσιο βοήθημα, για κάλυψη των βασικών και ειδικών αναγκών τους.

Όσον αφορά στους αλλοδαπούς πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και στους αλλοδαπούς από τρίτες χώρες, τίθενται όροι και προϋποθέσεις για την παραχώρηση προς αυτούς άδειας παραμονής στη Δημοκρατία πέραν των τριών μηνών. Θα πρέπει να αποδείξουν ότι είναι μισθωτοί εργαζόμενοι ή διαθέτουν επαρκείς πόρους για τη συντήρηση των ιδίων και των εξαρτωμένων τους, καθώς και ασφάλιση υγείας. Ως εκ τούτου και σύμφωνα με τον περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμο, παρέχεται δημόσιο βοήθημα μόνο κάτω από κάποιες προϋποθέσεις, όπου ο αλλοδαπός παρέμεινε χωρίς εργασία για λόγους υπεράνω της δικής του θέλησης και εφόσον δεν εξελίσσεται σε υπέρμετρο βάρος για τα Ταμεία Πρόνοιας της Δημοκρατίας.

Παρόλο ότι, λόγω των πιο πάνω ρυθμίσεων, ο αριθμός των αλλοδαπών ληπτών δημόσιου βοηθήματος αναμενόταν να μειωθεί, εντούτοις, από στοιχεία που λήφθηκαν από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, ο μέσος όρος αλλοδαπών που λάμβαναν μηνιαίο δημόσιο βοήθημα και δημόσιο βοήθημα με έκτακτα χορηγήματα ανήλθε το 2007 στους 1 234, σε σύγκριση με 679 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση 82% και το συνολικό ποσό δημόσιου βοηθήματος που

καταβλήθηκε το 2007 σε αλλοδαπούς λήπτες ανήλθε στα £10.699.796, σε σύγκριση με £3.873.123 το 2006, αυξήθηκε δηλαδή κατά 176%.

Παρατηρήθηκε επίσης ότι δημόσιο βοήθημα εξακολουθεί να παρέχεται και σε αλλοδαπούς αιτητές πολιτικού ασύλου, των οποίων ως τόπος άφιξης τους στην Κύπρο, σύμφωνα με την επιστολή που προσκομίζουν από την Αστυνομία (Confirmation of Submission of Application for Refugee Status), αναφέρονται είτε τα κατεχόμενα, είτε τόπος άγνωστος. Συμπεραίνεται, δηλαδή, ότι δεν αφίχθησαν μέσω των νόμιμων λιμένων ή αερολιμένων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 3(7) του περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμου, για να παραχωρηθεί δημόσιο βοήθημα σε υπήκοο τρίτης χώρας, ο οποίος κατέχει το νομικό καθεστώς του αιτητή ασύλου ή καθεστώς προσωρινής διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, δυνάμει του περί Προσφύγων Νόμου, τίθεται ως προϋπόθεση μόνο η παραμονή του στις ελεγχόμενες από την Κυπριακή Δημοκρατία περιοχές, χωρίς ωστόσο να προϋποθέτει και τη νόμιμη είσοδό του στις περιοχές αυτές, μέσω των ελεγχόμενων από τη Δημοκρατία αερολιμένων και λιμανιών.

Το θέμα αυτό, όπως ανέφερα με επιστολή μου ημερ. 18.12.2007 στον Υπουργό Εσωτερικών, έχει ως αποτέλεσμα να καθίστανται δικαιούχοι δημόσιου βοηθήματος πρόσωπα που εισέρχονται παράνομα στο έδαφος της Δημοκρατίας και τα οποία, στη συνέχεια, καταστρέφουν ή εξαφανίζουν τα ταξιδιωτικά τους έγγραφα, για να μη μπορεί να εξακριβωθεί η ταυτότητά τους.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 7(1) του περί Προσφύγων Νόμου, αιτητής, ο οποίος εισέρχεται ή εισήλθε στη Δημοκρατία παράνομα, δεν υπόκειται σε τιμωρία λόγω μόνο της παράνομης εισόδου ή διαμονής του, νοουμένου ότι παρουσιάζεται, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, στις Αρχές και εκθέτει τους λόγους της παράνομης εισόδου ή διαμονής του.

Ο Υπουργός Εσωτερικών με απαντητική επιστολή του, ημερ. 30.7.2008, διατύπωσε την άποψη ότι ο αποκλεισμός των αιτητών ασύλου από πρόσβαση σε δημόσιο βοήθημα έρχεται σε αντίθεση με το γράμμα και πνεύμα του εν λόγω άρθρου διότι είναι ένα είδος τιμωρίας.

Ωστόσο, κατά τη γνώμη μου, το πρόβλημα δεν είναι μόνο η παράνομη είσοδός τους, αλλά το γεγονός ότι καταστρέφουν τα ταξιδιωτικά τους έγγραφα ή/και δεν παρουσιάζονται αμέσως και οικειοθελώς στις Αρχές της Δημοκρατίας, όπως προϋποθέτει ο Νόμος.

Στον Υπουργό Εσωτερικών τέθηκε επίσης και το θέμα της καθυστέρησης που παρατηρείται στην εξέταση των αιτήσεων για αναγνώριση ή μη αναγνώριση ενός αιτητή ως πρόσφυγα. Πληροφορικά αναφέρω ότι σύμφωνα με τα άρθρα 13, 14(3) και 18 του περί Προσφύγων Νόμου, η διαδικασία εξέτασης και λήψης απόφασης θα πρέπει να ολοκληρώνεται σε περίπου έξι μήνες.

Στην απαντητική του επιστολή, ο Υπουργός Εσωτερικών με πληροφόρησε, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, ότι ο αριθμός των αιτήσεων ασύλου στην Κύπρο παρουσίασε ανοδική τάση κατά τα έτη 2003 και 2004 και πτωτική τάση τα επόμενα χρόνια, ότι οι αριθμοί εξακολουθούν να είναι ιδιαίτερα ψηλοί για τα δεδομένα της Κύπρου και ότι ο μεγάλος αριθμός αιτήσεων ασύλου στην Κύπρο, οφείλεται στο ότι η πλειοψηφία των λαθρομεταναστών και των αιτητών ασύλου, χρησιμοποιούν το έδαφος της Τουρκίας και, στη συνέχεια, το κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου για να εισέλθουν στις ελεύθερες περιοχές.

Σε σχέση με την καθυστέρηση που παρατηρείται στην εξέταση αιτημάτων ασύλου, το Υπουργείο Εσωτερικών θεωρεί πως μέσα στη γενική επιδίωξη για αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιουργεί η μεγάλη πίεση που δέχεται το σύστημα ασύλου στην Κύπρο και την παροχή στους αιτητές ασύλου των κατάλληλων υλικοτεχνικών συνθηκών υποδοχής, επιβάλλεται η περαιτέρω στελέχωση της Υπηρεσίας Ασύλου ή η υπερωριακή απασχόληση του υφιστάμενου προσωπικού.

Πληρωμές δημόσιου βοηθήματος σε Τουρκοκυπρίους. Από στοιχεία που λήφθηκαν από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, ο μέσος όρος Τουρκοκυπρίων ληπτών δημόσιου βοηθήματος ανήλθε το 2007 στους 105, σε σύγκριση με 96 το 2006. Το ύψος του δημόσιου βοηθήματος που

καταβλήθηκε στους Τουρκοκύπριους το 2007 ανήλθε στις £437.880, σε σύγκριση με £388.339 το 2006.

Λήπτες δημόσιου βοηθήματος που είναι ταυτόχρονα και δικαιούχοι επιδόματος ορφάνιας από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το ύψος του δημόσιου βοηθήματος που καταβάλλεται σε δικαιούχους είναι η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του συνολικού ποσού που δικαιούται ο λήπτης για τις βασικές, ειδικές και άλλες του ανάγκες και των εισοδημάτων του, στα οποία περιλαμβάνονται και συντάξεις και άλλα επιδόματα που λαμβάνει από το Κράτος ή άλλους Οργανισμούς.

Στις περιπτώσεις ατόμων που λαμβάνουν επίδομα ορφάνιας και ακολούθως καθίστανται δικαιούχοι κοινωνικής σύνταξης, λόγω του ότι το επίδομα ορφάνιας είναι χαμηλότερο από την κοινωνική σύνταξη, τους καταβάλλεται η διαφορά ως συμπλήρωμα κοινωνικής σύνταξης.

Στις προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι σε περιπτώσεις ληπτών δημόσιου βοηθήματος, οι οποίοι είναι και δικαιούχοι επιδόματος ορφάνιας και ειδικής χορηγίας ή δικαιούχοι επιδόματος ορφάνιας, ειδικής χορηγίας και συμπληρώματος κοινωνικής σύνταξης, των οποίων το επίδομα ορφάνιας καταβάλλεται στο όνομα του κηδεμόνα τους από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων, παρατηρήθηκαν λανθασμένοι υπολογισμοί, με αποτέλεσμα να υπάρχουν είτε μειωμένες πληρωμές, είτε υπερπληρωμές.

Ζήτησα όπως εντοπιστούν όλοι οι λήπτες δημόσιου βοηθήματος που ελάμβαναν επίδομα ορφάνιας από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και γίνει αναθεώρηση, ώστε να υπολογιστούν τόσο οι οφειλές προς τους λήπτες, όσο και οι υπερπληρωμές, οι οποίες και να διευθετηθούν.

Τον Ιούλιο 2006 έγιναν οι σχετικές διορθώσεις στο ύψος του δημόσιου βοηθήματος που πρέπει να καταβάλλεται, χωρίς όμως να φαίνεται κατά πόσο τα Επαρχιακά Γραφεία προέβησαν στις δέουσες ενέργειες, σύμφωνα με τις οδηγίες της διεύθυνσης των Υπηρεσιών, για τον υπολογισμό και καταβολή των οφειλόμενων ποσών προς τους δικαιούχους και τον υπολογισμό και ανάκτηση τυχόν υπερπληρωμών.

Από δειγματοληπτικό έλεγχο σε όλα τα Επαρχιακά Γραφεία Ευημερίας, που διενεργήθηκε μεταξύ Σεπτεμβρίου-Νοεμβρίου 2007, παρατηρήθηκε ότι για τις πλείστες περιπτώσεις δεν έγινε καμιά ενέργεια, ενώ στις περιπτώσεις που έγιναν κάποιοι υπολογισμοί αυτοί ήταν λανθασμένοι.

Στέγη «Νέα Ελεούσα». Διαπιστώθηκε και πάλι ότι στα προγράμματα εργασίας του προσωπικού της Στέγης γίνονται, μετά την ετοιμασία τους, πολλές τροποποιήσεις, λόγω αυξημένων αδειών ασθενείας και απουσίας που υποβάλλονται εκ των υστέρων ή λόγω επιθυμίας ορισμένων λειτουργών να εργάζονται μόνο σε πρωινή ή μόνο σε απογευματινή βάρδια.

Κατά το 2007 παρατηρήθηκε ότι οι άδειες απουσίας και ασθενείας του προσωπικού έχουν αυξηθεί στις 4 592 μέρες για 98 λειτουργούς, σε σύγκριση με 4 107 μέρες για 101 λειτουργούς το 2006, που αναλογούν σε 47 μέρες για κάθε λειτουργό (41 μέρες το 2006).

Ζήτησα όπως διερευνηθούν οι περιπτώσεις ορισμένων λειτουργών που έκαναν υπερβολική χρήση άδειας ανάπαυσης/ασθενείας (πέραν των 70 ημερών) κατά τη διάρκεια του 2007.

Κόστος λειτουργίας Ιδρυμάτων και αναγκαιότητα ή μη συνέχισης της λειτουργίας τους. Όπως αναφέρθηκε και στις προηγούμενες Εκθέσεις μου, από μελέτη των στοιχείων που λήφθηκαν από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, όσον αφορά στο κόστος λειτουργίας των διαφόρων Ιδρυμάτων κατά το 2004, διαπιστώθηκε, με επιφύλαξη για την ορθότητα των μισθών που λήφθηκαν υπόψη στους υπολογισμούς, ότι υπάρχει μεγάλη διακύμανση στο μηνιαίο κατά κεφαλή κόστος από Ίδρυμα σε Ίδρυμα με τις ίδιες δραστηριότητες, όπως, παιδικές στέγες, στέγες ηλικιωμένων κ.α. και ότι το μηνιαίο κόστος είναι υπερβολικά ψηλό.

Εισηγήθηκα όπως διερευνηθούν οι λόγοι της τόσο μεγάλης διακύμανσης στο κατά κεφαλή κόστος και να γίνουν προσπάθειες μείωσής του.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας με πληροφόρησαν ότι το θέμα των διακυμάνσεων που έχουν εντοπιστεί στο ύψος του μηνιαίου κατά κεφαλή κόστους λειτουργίας των Ιδρυμάτων θα μελετηθεί ευρύτερα εντός του 2008 και, όσον αφορά στη λειτουργία των Ιδρυμάτων, ότι εξετάζονται τρόποι συνεργασίας με τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλους φορείς, που δρουν σε τοπικό επίπεδο στον τομέα αυτό και ότι για το σκοπό αυτό έχει ανατεθεί η εκπόνηση σχετικής μελέτης σε ομάδα εμπειρογνομόνων, τα αποτελέσματα της οποίας αναμένονται εντός του 2008.

Κληροδότημα Νεφέλης Σ. Ταλιώτου. Η Νεφέλη Ταλιώτου από την Πάφο, η οποία απεβίωσε το 1982, κληροδότησε μέρος της περιουσίας της, ύψους £89.511, στην Κρατική Στέγη Ηλικιωμένων και Αναπήρων που βρίσκεται στο Χλώρακα, ποσό το οποίο και κατατέθηκε το Δεκέμβριο 1986 σε λογαριασμό καταθέσεων των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας. Μέρος του ποσού αυτού επενδύθηκε σε κυβερνητικά χρεώγραφα και το υπόλοιπο παρέμεινε στον τοκοφόρο λογαριασμό καταθέσεων. Το συνολικό ύψος του κληροδοτήματος στις 31.12.2007 ανερχόταν στις £434.552.

Για αξιοποίηση του κληροδοτήματος προγραμματιζόταν εδώ και αρκετά χρόνια η ανέγερση συγκροτήματος μικρών οικιστικών μονάδων, πάνω σε κρατική γη που παραχωρήθηκε με έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου το 1996, για τη διαμονή ηλικιωμένων ατόμων που μπορούν, σε κάποιο βαθμό, να αυτοεξυπηρετούνται.

Για διάφορους λόγους, η εφαρμογή της πιο πάνω απόφασης δεν προχώρησε και το Φεβρουάριο 2006 οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας αποφάσισαν την αναστολή της.

Παρόλο ότι σε απαντητική επιστολή των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας προς την Υπηρεσία μου τον Οκτώβριο 2007 αναφέρεται ότι αποφασίστηκε όπως το κληροδότημα χρησιμοποιηθεί για το σκοπό που δόθηκε, δηλαδή για ανέγερση νέας Στέγης, η οποία όμως θα περιλαμβάνει και χώρους για ικανοποίηση άλλων αναγκών (π.χ. ημερήσια και κατ' οίκον φροντίδα) και ότι δόθηκαν οδηγίες στην Επαρχιακή Λειτουργό Ευημερίας Πάφου για να γίνουν οι προκαταρκτικές ενέργειες, εντούτοις, όπως πληροφορήθηκα, έχει αποφασιστεί εκ νέου η αναστολή της προώθησης του έργου και η αξιοποίηση του κληροδοτήματος εξακολουθεί να εκκρεμεί.

Κρατικές χορηγίες σε εθελοντικούς οργανισμούς. Σύμφωνα με το σχετικό Κονδύλι του Προϋπολογισμού για το 2007, ποσό ύψους £4,6 εκ. χορηγήθηκε σε εθελοντικούς οργανισμούς, με βάση το Σχέδιο Κρατικών Χορηγιών.

Λόγω του ότι τα ποσά που χορηγούνται σε ορισμένους εθελοντικούς οργανισμούς είναι σημαντικά, όπως και κατά τα προηγούμενα χρόνια, εισηγήθηκα όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο ελέγχου των λογαριασμών και των δραστηριοτήτων τους και αξιολόγησης του βαθμού επίτευξης των στόχων για τους οποίους δημιουργήθηκαν.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας εξασφάλισαν έγκριση από το Υπουργείο Οικονομικών για υπερωριακή απασχόληση Λογιστή, με όρους εντολής την αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων και της βιωσιμότητας των εθελοντικών οργανισμών, με βάση τις αιτήσεις τους για παραχώρηση κρατικής χορηγίας για το 2007. Τα αποτελέσματα της πιο πάνω αξιολόγησης, καθώς επίσης και συγκεκριμένες εισηγήσεις, υποβλήθηκαν στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας από το Γενικό Λογιστή, για να μελετηθούν και ληφθούν υπόψη για τις μελλοντικές χρηματοδοτήσεις των εθελοντικών οργανισμών.

Λόγω του ότι η ανάγκη αξιολόγησης των οικονομικών στοιχείων και της βιωσιμότητας των εθελοντικών οργανισμών από άτομο με γνώσεις σε θέματα οικονομικής διαχείρισης είναι συνεχής και ενόψει του γεγονότος ότι η απασχόληση του πιο πάνω Λογιστή ήταν μόνο για το 2007, εξέφρασα την άποψη ότι θα ήταν καλό να εξασφαλιστούν οι υπηρεσίες εξειδικευμένου προσωπικού πάνω σε τακτική βάση.

Καθυστερημένα έσοδα. Λόγω αδυναμιών και προβλημάτων στο μηχανογραφικό σύστημα εξαγωγής των καθυστερημένων εσόδων, δεν κατέστη δυνατόν να ελεγχθεί η ορθότητα των

καθυστερημένων εσόδων των Υπηρεσιών, που, σύμφωνα με την Έκθεση Καθυστερημένων Εσόδων, ανέρχονταν σε £2.641.239.

4.36 ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μέρος Α

Επιθεωρήσεις μηχανημάτων σύμφωνα με τον περί Εργοστασίων Νόμο. Συνεχίζουν να μη διεξάγονται στον απαιτούμενο βαθμό επιθεωρήσεις μηχανημάτων, σύμφωνα με τη συχνότητα που καθορίζεται στα άρθρα 33-35 και 40-42 του πιο πάνω Νόμου (π.χ. αεροθαλάμων, γερανών, ανυψωτικών μηχανισμών, υδραυλικών ανυψωτήρων, κινητών αναβατορίων, ηλεκτρικών ανελκυστήρων κ.λπ.).

Συγκεκριμένα, κατά το 2007 έγιναν 1 236 επιθεωρήσεις μηχανημάτων (1 165 το 2006), σε σύγκριση με 12 589 (12 398 το 2006) που έπρεπε να γίνουν.

Η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με πληροφόρησε ότι η αδυναμία του Τμήματος να διεκπεραιώσει τον προβλεπόμενο από τον περί Εργοστασίων Νόμο αριθμό επιθεωρήσεων οφείλεται στην υποστελέχυσή του.

4.37 ΤΜΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Μέρος Α

Μητρώο κινητής περιουσίας. Το εν λόγω μητρώο δεν τηρείται σύμφωνα με τους Κανονισμούς Αποθηκών και τη σχετική εγκύκλιο του Γενικού Λογιστή.

Επίσης αρκετά περιουσιακά στοιχεία δεν καταχωρίστηκαν στο μητρώο και ως εκ τούτου εγέρθηκε το ερώτημα πώς έγινε συμφιλίωση του μητρώου κινητής περιουσίας με τα περιουσιακά στοιχεία που καταγράφηκαν κατά τη φυσική καταμέτρηση που διενεργήθηκε για το έτος 2007, για την οποία στάληκε και σχετικό πιστοποιητικό, ημερ. 23.1.2008, στο Γενικό Λογιστή, με αντίγραφο στην Υπηρεσία μου.

Η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με πληροφόρησε ότι όλα τα περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που είχαν αγοραστεί από το Τμήμα και δεν ήταν καταχωρισμένα, τώρα καταχωρίζονται στο σχετικό μητρώο, σύμφωνα με τους Κανονισμούς Αποθηκών και την εγκύκλιο του Γενικού Λογιστή.

4.38 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Μέρος Α

Μεταστέγαση Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως. Μετά από Πρόταση του Υπουργείου Εσωτερικών, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 15.11.2006 τη μεταστέγαση του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης στο κτίριο της πρώην Νοσηλευτικής Σχολής και άλλα παραπλήσια κτίρια. Το όλο έργο υπολογίστηκε να ανέλθει στο ποσό των £1,6 εκ. περίπου (€2,74 εκ.) και η ολοκλήρωση του αναμενόταν να γίνει σε 8 με 10 μήνες. Η Πρόταση του Υπουργείου έγινε χωρίς προηγουμένως το προτεινόμενο κτίριο να εγκριθεί από την Εθνική Αρχή Ασφαλείας όσον αφορά το χώρο έκδοσης και φύλαξης των διαβατηρίων.

Ενώ το έργο προχώρησε αρκετά, το κτίριο κρίθηκε ακατάλληλο από την Εθνική Αρχή Ασφαλείας ως προς το χώρο έκδοσης και φύλαξης διαβατηρίων, με αποτέλεσμα να αναζητηθούν υπηρεσίες και χώρος ασφαλείας μέσω της διαδικασίας διαπραγμάτευσης με ιδιωτική εταιρεία. Η Επιτροπή επικαλούμενη λόγους Εθνικής Ασφάλειας και το επείγον του θέματος συμφώνησε κατ' αρχήν για την ενοικίαση υπόγειου χώρου εμβαδού 85 τ.μ. και την παροχή υπηρεσιών ασφάλειας από την εταιρεία έναντι μηνιαίου ποσού €16.993 και άλλων παρεμφερών υπηρεσιών έναντι μηνιαίου ποσού €4.750. Η Υπηρεσία μου κρίνει τα ποσά αυτά αδικαιολόγητα ψηλά. Πέραν αυτού η Αρμόδια Αρχή

Δημοσίων Συμβάσεων και η Υπηρεσία μου υπέδειξαν ότι η απ' ευθείας ανάθεση των υπηρεσιών σε συγκεκριμένη εταιρεία δεν εμπίπτει στη διαδικασία διαπραγμάτευσης και θα έπρεπε να ακολουθηθεί διαδικασία προσφορών μέσω της οποίας να λειτουργήσει υγιής ανταγωνισμός.

Ο Υπουργός Εσωτερικών με πληροφόρησε ότι μετά από διερεύνηση των γνωστών που θα μπορούσαν να ικανοποιήσουν τις υψηλές προδιαγραφές που τέθηκαν, θα ακολουθήσει τη νενομισμένη διαδικασία για σύναψη συμφωνίας.

Διαχείριση Έργων που συγχρηματοδοτούνται από Ευρωπαϊκά Κονδύλια.

Ταμείο Συνοχής – Χώρος Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων Λάρνακας-Αμμοχώστου. Το Ταμείο Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποσκοπεί στην προαγωγή και ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών, ενώ ιδιαίτερη προσοχή αποδίδεται στη μείωση των διαφορών μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών των κρατών μελών της Κοινότητας και στη διασφάλιση της ισορροπίας μεταξύ των έργων που προωθούνται και αφορούν στο περιβάλλον και τις μεταφορές.

Το Υπουργείο Εσωτερικών για την προγραμματική περίοδο 2004-2006 ορίστηκε ως Φορέας Υλοποίησης για το νέο Χώρο Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων Λάρνακας – Αμμοχώστου. Οι συνολικοί χρηματοδοτικοί πόροι ανέρχονται στα €43,52 εκ. (£25,50 εκ.) από τα οποία €28,72 εκ. (£16,83 εκ.) αποτελούν κονδύλια που θα εισρεύσουν στην Κύπρο από το Ταμείο Συνοχής, ενώ το υπόλοιπο ποσό των €14,8 (£8,67 εκ.) θα προέλθει από εθνικούς πόρους.

Διαπιστώθηκε ότι για τα έτη 2004 μέχρι 2007, μέρος των πιστώσεων που προϋπολογίστηκαν στους ετήσιους προϋπολογισμούς, δεν δαπανήθηκαν για την κατασκευή του πιο πάνω έργου αλλά χρησιμοποιήθηκαν για σκοπούς άλλων κονδυλίων. Συγκεκριμένα ενώ περιλήφθηκαν στους ετήσιους προϋπολογισμούς πιστώσεις συνολικού ύψους £28 εκ., μειώθηκαν σε £15,5 εκ. από τις οποίες έχουν πραγματοποιηθεί συνολικές δαπάνες £7 εκ. Για το 2007 η εγκεκριμένη πρόνοια για το έτος ύψους £9 εκ. μειώθηκε στα £5,5 εκ. από την οποία έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες ύψους £3,8 εκ.

Σχετικά με το εν λόγω έργο, μέχρι τις 31.12.2007 είχαν διενεργηθεί πραγματικές δαπάνες ύψους £7,0 εκ. (€11,9 εκ.), ενώ είχε εισπραχθεί από το Ταμείο Συνοχής ποσό ύψους £3,36 εκ. (€5,74 εκ.) ή ποσοστό 20% της συνολικής προϋπολογιζόμενης κοινοτικής συνεισφοράς, συμπεριλαμβανομένης της προκαταβολής, ενώ κατά την ίδια ημερομηνία εκκρεμούσε η καταβολή €4,41 εκ. (£2,58 εκ.) για δαπάνες που είχαν ήδη πιστοποιηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ανεβάζοντας έτσι το ποσοστό απορρόφησης κοινοτικών πόρων στο 35,34%.

Επισημάνω ότι το εν λόγω έργο χρειάζεται να ολοκληρωθεί και οι σχετικές επιλέξιμες δαπάνες να διενεργηθούν έγκαιρα, ώστε μέχρι τις 31.12.2009 να σταλεί η σχετική τελική αίτηση για τη συγχρηματοδότηση του έργου από το Ταμείο Συνοχής για την εξασφάλιση της καταβολής του σχετικού ποσού. Στο Μέρος 7 της Έκθεσής μου γίνεται περαιτέρω αναφορά στο εν λόγω έργο.

Μίσθωση υπηρεσιών για τη θέση του Προϊσταμένου της Ομάδας Ανοικοδόμησης και Επανεγκατάστασης. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφαση του αρ. 59.634, ημερ. 10.3.2004, αφενός όρισε το συγκεκριμένο άτομο για την πιο πάνω θέση και αφετέρου ενέκρινε τη μίσθωση των υπηρεσιών του σύμφωνα με τους περί Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) Νόμους και Κανονισμούς. Υπέδειξα ότι η Απόφαση αυτή του Υπουργικού Συμβουλίου όπως και άλλες παρόμοιες εμπεριέχουν μια αντίφαση εφόσον προκειμένου να ικανοποιηθεί η προϋπόθεση που τίθεται για μίσθωση υπηρεσιών σύμφωνα με τους περί Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) Νόμο του 2003 (Ν.101(Ι)/2003), ο οποίος ήταν σε ισχύ κατά το χρόνο ανάθεσης της εργασίας, όσο και τον περί Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμο του 2006 (Ν. 12(Ι)/2006), ο οποίος αντικατέστησε το Νόμο του 2003 θα πρέπει να προκηρυχθούν προσφορές, να καθοριστούν με σαφήνεια οι λεπτομέρειες σ' ότι αφορά τη φύση και τον όγκο ή την έκταση της

εργασίας, τα παραδοτέα, όπως επίσης και η προθεσμία εκτέλεσης της, ενώ η αμοιβή για την εκτέλεση του συγκεκριμένου έργου/εργασίας δεν θα πρέπει να καθορίζεται εκ των προτέρων αλλά να αφήνεται να καθορίζεται από τον μηχανισμό της προσφοράς και ζήτησης. Επομένως δεν μπορεί ταυτόχρονα να ορίζεται το συγκεκριμένο άτομο του οποίου η αμοιβή να καθορίζεται εκ των προτέρων.

Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω, όπως διαπιστώθηκε, ο διορισμός του ατόμου που ορίστηκε και ισχύει από 1.7.2004, έγινε χωρίς την υπογραφή συμφωνίας ή συμβολαίου μεταξύ των δύο μερών, δηλαδή της Κυβέρνησης και του ατόμου που διορίστηκε, και χωρίς να καθοριστούν τα καθήκοντά του, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του, η διάρκεια της μίσθωσης καθώς και οι άλλοι όροι που διέπουν τις συμβάσεις υπηρεσιών.

Επίσης παρατήρησα ότι σύμφωνα με το Νόμο, η ανάθεση της εργασίας έπρεπε να γίνει με βάση σύμβαση υπηρεσιών, έναντι συγκεκριμένης ολικής αποζημίωσης, πέραν της οποίας τίποτε άλλο δεν μπορεί να καταβάλλεται, καθορίζοντας τα παραδοτέα στο τέλος της σύμβασης. Αντί αυτού, στο άτομο που διορίστηκε παραχωρήθηκαν τέτοια ωφελήματα, τα οποία δημιουργούν δημοσιοϋπαλληλική σχέση μεταξύ των δύο μερών, σε αντίθεση τόσο με τις πρόνοιες της εγκυκλίου αρ.1192, ημερ. 12.6.2000, του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία καθορίζει ρητά τις γενικές αρχές των συμβάσεων για μισθώσεις υπηρεσιών, όσο και με σχετικές γνωματεύσεις του Γενικού Εισαγγελέα, οι οποίες έπρεπε να ληφθούν υπόψη στην παρούσα περίπτωση.

Παρόλο ότι, σε απαντητική επιστολή του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών προς την Υπηρεσία μου για το θέμα το Μάρτιο του 2007, αναφέρεται ότι δόθηκαν οδηγίες όπως ετοιμαστεί νέο κείμενο σύμβασης το οποίο να συνάδει με τις πρόνοιες της πιο πάνω εγκυκλίου, το θέμα εξακολουθεί να εκκρεμεί.

Ενόψει της νέας εγκυκλίου αρ.1372, ημερ. 17.9.2008, του Υπουργείου Οικονομικών, με την οποία επεξηγούνται αναλυτικότερα οι γενικές αρχές των συμβάσεων υπηρεσιών, του ψηλού κόστους εργοδότησης ατόμου από τον ιδιωτικό τομέα (σημειώνεται ότι για την περίοδο 1.7.2004-31.12.2007 το σύνολο των απολαβών και ωφελημάτων του εν λόγω ατόμου ανήλθε σε £134.808) και των ενστάσεων και των απόψεων που εκφράστηκαν από δύο πρώην Υπουργούς Οικονομικών για τη δομή και λειτουργία του Συμβουλίου Ανοικοδόμησης και Επανεγκατάστασης, εισηγήθηκα την απαναξιολόγηση του όλου θέματος.

Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών για το Συμβούλιο Ανοικοδόμησης και Επανεγκατάστασης.

Παρατήρησα ότι οι δυο συμφωνίες που υπογράφηκαν στις 22.2.2008 για παροχή υπηρεσιών αρχιτέκτονα και σύμβουλου μηχανικού για περίοδο δυο ετών από 2.1.2008 και με δυνατότητα παράτασης για περαιτέρω δώδεκα μήνες, δεν εμπίπτουν στις υπηρεσίες σύμφωνα με τον περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμο του 2006 (Ν12(Ι)2006) αλλά αφορούν συμβάσεις απασχόλησης για την εξασφάλιση των οποίων θα πρέπει να ακολουθούνται οι νενομισμένες διαδικασίες πρόσληψης υπαλλήλων όπως προνοείται στην εγκύκλιο με αρ. 1192, ημερ. 12.6.2000 του Υπουργείου Οικονομικών και στη νέα του εγκύκλιο με αρ. 1372, ημερ. 17.9.2008, η οποία επεξηγεί αναλυτικότερα τις γενικές αρχές των συμβάσεων υπηρεσιών. Σημειώνεται ότι η σύμβαση για την παροχή υπηρεσιών αρχιτέκτονα καθορίζει συνολική αμοιβή €35.766 για περίοδο 24 μηνών για δυόμιση ημέρες εργασίας την εβδομάδα και η σύμβαση μίσθωσης συμβούλου πολιτικού μηχανικού καθορίζει συνολική αμοιβή €86.550 για περίοδο 24 μηνών για τέσσερις ημέρες εργασίας την εβδομάδα, συν Φ.Π.Α.

Αναθεώρηση του Νόμου περί ρυθμίσεως της κατασκευής, καθιδρύσεως και λειτουργίας πρατηρίων πετρελαιοειδών. Το Υπουργείο Εσωτερικών στα πλαίσια του τέταρτου Χρηματοδοτικού Πρωτοκόλλου Κύπρου – Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Σεπτέμβριο του 2001 μετακάλεσε Εμπειρογνώμονα για τη διεξαγωγή της μελέτης “Legal Framework for the Petroleum

Products”, με κύριο στόχο την εισαγωγή μιας νέας νομοθεσίας που να καλύπτει θέματα που αφορούν στο σχεδιασμό, κατασκευή και επιθεώρηση των εγκαταστάσεων των πετρελαιοειδών.

Παρόλο που η μελέτη του εμπειρογνώμονα ετοιμάστηκε στις 20 Δεκεμβρίου 2001 οι εργασίες της Τεχνικής Επιτροπής, αποτελούμενη από τον Έπαρχο Λευκωσίας και Λειτουργούς του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας) και του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, που ορίστηκε για την επεξεργασία της έκθεσης αυτής, δεν έχουν ολοκληρωθεί.

Λόγω της λειτουργίας πολλών πρατηρίων πετρελαιοειδών, χωρίς να έχει εκδοθεί γι’ αυτά άδεια λειτουργίας, έχω επισημάνει ότι η αναθεώρηση της πιο πάνω Νομοθεσίας πρέπει να επισπευθεί.

Ο Υπουργός Εσωτερικών με πληροφόρησε ότι σε συνεδρία που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών στις 18.9.2008, αποφασίσθηκε ότι ο αναφερόμενος Νόμος πρέπει να τροποποιηθεί κατά τρόπο ώστε η αρμοδιότητα να αποδίδεται στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού αντί στο Υπουργείο Εσωτερικών και τους Επάρχους.

Αναθεώρηση της περί Ρύθμισης Οδών και Οικοδομών Νομοθεσίας – Ασφάλεια Χρήσης των Δομικών Έργων. Σύμφωνα με την Κοινοτική Οδηγία 89/106/ΕΟΚ Αρμόδια Αρχή για την Πυροπροστασία στο επίπεδο του σχεδιασμού και της κατασκευής τεχνικών έργων είναι το Υπουργείο Εσωτερικών. Για το σκοπό αυτό το Υπουργείο ζήτησε από το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ), την υποβολή σχετικών προτάσεων για την ετοιμασία και αναθεώρηση του νομοθετικού πλαισίου για την Πυρασφάλεια και ειδικότερα την ετοιμασία Νομοθεσίας αλλά και Καθοδηγητικών Εγγράφων/Κωδικών Πρακτικής για την Πυροπροστασία και την Ασφάλεια στη Χρήση των Δομικών Έργων (Χρήση Οικοδομών από Ανάπηρα Άτομα).

Όπως με πληροφόρησε ο Υπουργός Εσωτερικών, το ΕΤΕΚ υπέβαλε τον Οκτώβριο του 2008 στο Υπουργείο Εσωτερικών σχετικά υπομνήματα που περιλαμβάνουν αναλυτικά τις εισηγήσεις για εκπόνηση του όλου έργου, σύμφωνα με τα οποία η όλη εργασία θα αρχίσει αμέσως μετά από σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και θα ολοκληρωθεί σε 14 μήνες για την Πυρασφάλεια και σε 6 μήνες για την Ασφάλεια Χρήσης. Το Υπουργείο Εσωτερικών ήδη προωθεί σχετική Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο.

Σημειώνεται επίσης ότι η Πυροσβεστική Υπηρεσία, στις 24.7.2006, υπέβαλε προσχέδιο του περί Πυροπροστασίας (Επιθεωρήσεις Κτιρίων) Νόμου στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για νομοτεχνική επεξεργασία. Το προσχέδιο αυτό εκκρεμεί επειδή θα πρέπει να προωθηθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών η τελική διαμόρφωση του περί Πυροπροστασίας Νόμου, ώστε οι διατάξεις των δύο Νόμων να μη συγκρούονται.

Εισηγήθηκα στο Υπουργείο την επίσπευση της πιο πάνω Νομοθεσίας για συμμόρφωση με την Ευρωπαϊκή Οδηγία και για να καταστεί δυνατή η προώθηση του περί Πυροπροστασίας (Επιθεωρήσεις Κτιρίων) Νόμου που ετοιμάστηκε από την Πυροσβεστική Υπηρεσία και εκκρεμεί από το 2006.

Κανονισμοί σύμφωνα με το άρθρο 9 του περί Ρύθμισης Οδών και Οικοδομών Νόμου. Με την τροποποίηση του άρθρου 9 του περί Ρύθμισης Οδών και Οικοδομών Νόμου η αρμόδια αρχή έχει εξουσία να επιβάλει όρους ως προς την εκτέλεση των αναγκαίων εργασιών για την εγκατάσταση αγωγών αποχετευτικού συστήματος λυμάτων, όπως προβλέπεται από τους περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμους και Κανονισμούς και σύμφωνα με τους όρους της αρμόδιας αρχής. Παρόλο ότι η τροποποίηση του Νόμου έγινε το 2000, μέχρι τώρα δεν έχουν εγκριθεί οι σχετικοί Κανονισμοί και το θέμα παραμένει σε εκκρεμότητα με αποτέλεσμα το κάθε Συμβούλιο Αποχετεύσεως να καθορίζει τη δική του πολιτική και να θέτει τους δικούς του όρους και υποχρεώσεις στους ιδιοκτήτες γης που αναπτύσσουν οικιστικά τα κτήματά τους.

Η Υπηρεσία μου έχει διερευνήσει σχετική καταγγελία και έχει διαπιστωθεί ότι, λόγω της έλλειψης Κανονισμών, τα Συμβούλια Αποχετεύσεων σε ορισμένες περιπτώσεις δεν είναι σε θέση να

επιβάλουν τους αναγκαίους όρους, ενώ έχουν την ευχέρεια να μην υποχρεώνουν όλους τους ιδιοκτήτες γης που αναπτύσσουν οικιστικά τα κτήματά τους, να κατασκευάζουν το αποχετευτικό σύστημα, με αποτέλεσμα την άνιση μεταχείριση και διακρίσεις μεταξύ των πολιτών.

Λόγω των αναπτύξεων γης που εκτελούνται και των επεκτάσεων των περιοχών στις οποίες εγκαθίστανται αποχετευτικά συστήματα, τα προβλήματα που παρουσιάζονται αναμένεται ότι θα διευρύνονται. Ενόψει επίσης και της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ, καθώς και της πρόνοιας στον περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμο, για εγκατάσταση αποχετευτικών συστημάτων μέχρι το 2012 σε κοινότητες πέραν των 2000 κατοίκων αλλά και σε κοινότητες κάτω των 2000 κατοίκων οι οποίες εμπίπτουν σε ζώνες που έχουν κηρυχθεί ως ευαίσθητες ζώνες, με βάση τις διατάξεις του περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμου, υπέδειξα ότι επιβάλλεται χωρίς άλλη καθυστέρηση η ολοκλήρωση των απαιτούμενων διαδικασιών για να μπορέσουν να γίνουν οι ανάλογες νομοθετικές ρυθμίσεις, έτσι ώστε τα Συμβούλια Αποχετεύσεων να είναι σε θέση να επιβάλλουν τους αναγκαίους όρους για σκοπούς χρηστής διοίκησης, ίσης μεταχείρισης των πολιτών και για διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος.

Εισοδηματική στήριξη κατοίκων ορεινών περιοχών. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση του αρ. 66.146 ημερ. 4.10.2007, ενέκρινε την παραχώρηση κατά το 2007 οικονομικής βοήθειας ύψους £2.952.000 στους κατοίκους των ορεινών περιοχών με υψόμετρο 600 μέτρων και άνω καθώς και πρόσθετη οικονομική βοήθεια ύψους £752.000 στα ενεργά ζευγάρια που διαμένουν στις πιο πάνω περιοχές, η οποία εγκρίθηκε για το 2006 αλλά δεν είχε παραχωρηθεί.

Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες εκθέσεις μου, οι διαδικασίες που ακολουθούνται για την κατανομή του ποσού, εμπεριέχουν κινδύνους καταβολής χορηγιών σε μη δικαιούχους ή και οικειοποίησης δημόσιου χρήματος και υπέδειξα ότι θα πρέπει να εισαχθούν τέτοιες διαδικασίες ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι όσοι τυγχάνουν επιχορήγησης είναι δικαιούχοι.

Το Υπουργείο Εσωτερικών εξέφρασε την άποψη ότι τέτοιες διαδικασίες θα μπορούσαν να τηρηθούν μόνο από την Υπηρεσία Χορηγιών του Υπουργείου Οικονομικών, στο οποίο ανήκει και το σχετικό κονδύλι.

Τέλη πώλησης νερού. Τα δικαιώματα και οι επιβαρύνσεις που επιβάλλονται από τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας σε σχέση με την παροχή ή χρήση ύδατος καθορίζονται βάσει Κανονισμών που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 40 (1) (στ) του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικών και Άλλων Περιοχών) Νόμου και τα δικαιώματα σε σχέση με την παροχή ή χρήση ύδατος σε περιοχές που υδρεύονται από Δήμους ή Κοινοτικά Συμβούλια καθορίζονται με Κανονισμούς που εκδίδονται βάσει του άρθρου 87 του περί Δήμων Νόμου και του άρθρου 116 του περί Κοινοτήτων Νόμου, αντίστοιχα. Όλοι οι πιο πάνω φορείς τελούν υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εσωτερικών.

Από τη μελέτη και σύγκριση των Κανονισμών που έχουν εκδοθεί από τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας, καθώς και από δειγματοληπτική επισκόπηση Κανονισμών που εκδόθηκαν από Δήμους και Κοινοτικά Συμβούλια, σε σχέση με τα δικαιώματα και επιβαρύνσεις για την παροχή και χρήση ύδατος, διαπίστωσα ότι δεν υπάρχει ομοιομορφία ούτε όσον αφορά στα είδη υπηρεσιών που τιμολογούνται, ούτε στον τρόπο υπολογισμού των χρεώσεων.

Ενδεικτικά επισήμανα ότι όσον αφορά στα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας, παρατηρείται ανομοιομορφία τόσο στην πολιτική όσο και στο ύψος των τελών που επιβάλλονται για οικιακή κατανάλωση, παρόλο που όλα τα Συμβούλια χρεώνονται με τις ίδιες τιμές για το νερό που προμηθεύονται από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων. Συγκεκριμένα, το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού επιβάλλει τα χαμηλότερα τέλη για κατανάλωση μέχρι και 90 τόνους ανά τριμηνία, ενώ επιβάλλει τα ψηλότερα τέλη για καταναλώσεις πέραν της κατανάλωσης αυτής, θεωρώντας, όπως μου αναφέρθηκε, ότι με τον τρόπο αυτό αποθαρρύνει την υπερκατανάλωση νερού.

Από τη σύγκριση των οικιακών διατιμήσεων των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας προκύπτει, ενδεικτικά, ότι, για κατανάλωση 45 κ.μ ανά τριμηνία, που αποτελεί την υπολογιζόμενη ποσότητα κατανάλωσης ενός μέσου νοικοκυριού, οι καταναλωτές που υδρεύονται από το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας χρεώνονται, με βάση τα σημερινά δεδομένα, με ποσό ύψους €42,17 (συμπεριλαμβανομένου και του πάγιου ποσού χρέωσης), πλέον ΦΠΑ. Για την αντίστοιχη ποσότητα, οι καταναλωτές που υδρεύονται από τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας Λάρνακας και Λεμεσού χρεώνονται με €31,54 και €16,41 πλέον ΦΠΑ, αντίστοιχα, δηλαδή με το 75% και 39%, αντίστοιχα, του ποσού που καλούνται να καταβάλουν οι καταναλωτές του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας.

Ένας από τους λόγους για τους οποίους οι χρεώσεις του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού είναι πολύ χαμηλότερες από εκείνες των άλλων Συμβουλίων, είναι η παραχώρηση σε αυτό, βάσει συμφωνιών που επιτεύχθηκαν με το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων στα πλαίσια της κατασκευής του φράγματος του Κούρρη, δωρεάν ποσοτήτων νερού.

Επισημάνω ότι σε παρόμοιους τομείς δημόσιων αγαθών όπως η παροχή υπηρεσιών ενέργειας που θεωρούνται πρώτης ανάγκης, οι χρεώσεις προς τους καταναλωτές είναι ομοιόμορφες παγκυπρίως. Αν η Κυβέρνηση υιοθετεί την άποψη ότι οι υδάτινοι πόροι αποτελούν εθνικό πλούτο και, ως δημόσιο αγαθό, ανήκουν στο σύνολό τους στο Κράτος, δηλαδή τους πολίτες, κατά τρόπο ισότιμο ανεξάρτητα από το πού βρίσκονται γεωγραφικά οι διάφορες πηγές/φράγματα/γεωτρήσεις, τότε η μεγάλη ανομοιομορφία που παρατηρείται στις χρεώσεις του νερού προς τους καταναλωτές αποτελεί άνιση μεταχείριση των πολιτών της Δημοκρατίας αφού οι καταναλωτές, οι οποίοι διαμένουν σε περιοχές που είναι φτωχότερες σε υδάτινους πόρους από άλλες, καταβάλλουν πολύ ψηλότερα ποσά για την ύδρευσή τους.

Τέλος, επισημάνω ότι, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Οδηγίας Πλαίσιο για το Νερό, οι οποίες ενσωματώθηκαν στον περί Προστασίας και Διαχείρισης Νερών Νόμο του 2004, τα κράτη μέλη θα πρέπει, μέχρι το 2010, να διασφαλίσουν ότι οι πολιτικές τιμολόγησης νερού θα παρέχουν κατάλληλα κίνητρα στους χρήστες, για να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τους υδάτινους πόρους και, κατά συνέπεια θα συμβάλλουν στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας ενώ οι πολιτικές τιμολόγησης νερού θα είναι τέτοιες ώστε να ανακτάται το κόστος των υπηρεσιών ύδατος. Οι σημερινές τιμές χρέωσης του νερού προς τους καταναλωτές είναι τέτοιες που όχι μόνο δεν ανακτάται το κόστος των υπηρεσιών ύδατος, αλλά σε πολλές περιπτώσεις δεν ανακτάται ούτε καν το κόστος προμήθειας του νερού από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ζήτησα να ενημερωθώ αναφορικά με τα μέτρα που προτίθεται να λάβει το Υπουργείο για την όσον το δυνατό πιο ομαλή μετάβαση, από τις σημερινές χαμηλές τιμές χρέωσης, στις σαφώς ψηλότερες τιμές που θα πρέπει να επιβάλλονται, για συμμόρφωση με την υπό αναφορά Οδηγία, από το 2010.

Ο Υπουργός Εσωτερικών με ενημέρωσε ότι θα ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα σε συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς για τη ρύθμιση του θέματος.

Διαχείριση συμβάσεων για τα έργα διαχείρισης των στερεών οικιακών αποβλήτων. Τα έργα διαχείρισης των Στερεών Αποβλήτων αφορούν τη διαχείριση ετησίως 540.000 τόνων στερεών αποβλήτων, τα οποία προέρχονται από όλους τους δήμους και κοινότητες. Τα έργα εκτελούνται σταδιακά στις επαρχίες Πάφου, Λάρνακας – Αμμοχώστου, Λεμεσού και Λευκωσίας κατά την περίοδο 2002 – 2013 και το κόστος τους εκτιμάται σε €360 εκ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρηματοδοτεί μόνο το κόστος κατασκευής κατά τα 2/3 ενώ το κόστος λειτουργίας θα καταβάλλεται από τα Συμβούλια Διαχείρισης των Αποβλήτων.

Από την έναρξη των πιο πάνω Έργων, η Υπηρεσία μου εντοπίζει συνεχώς σοβαρά προβλήματα στη διαχείριση των συμβάσεων από το Υπουργείο Εσωτερικών, τα οποία έχουν ως αποτέλεσμα, καθυστερήσεις και επιβαρύνσεις. Η Υπηρεσία μου εξέφρασε τη θέση ότι η εκτέλεση των Έργων θα έπρεπε να ανατεθεί σε κρατική υπηρεσία η οποία διαθέτει την υποδομή και εμπειρία στη διαχείριση

μεγάλων και πολύπλοκων συμβάσεων έργων. Ανεξάρτητα από τα πιο πάνω υπέδειξα ότι για την πιο αποτελεσματική διαχείριση μεγάλων και πολύπλοκων έργων ή σχεδίων οι νέοι Κανονισμοί που εγκρίθηκαν δυνάμει του Νόμου περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Δ.Π. 201/2007) διαλαμβάνουν τη Σύσταση Διαχειριστικών Επιτροπών οι οποίες έχουν την ευθύνη της διεκπεραίωσής τους. Παράλληλα στους νέους Κανονισμούς, δυνάμει του Νόμου περί της Διαχείρισης των Εσόδων και Δαπανών και του Λογιστικού της Δημοκρατίας οι οποίοι θα αντικαταστήσουν τους υφιστάμενους Κανονισμούς (Κ.Δ.Π. 115/2004), και οι οποίοι αναμένεται να εγκριθούν σύντομα, προβλέπεται ότι, στα Έργα ή Σχέδια που λειτουργούν Διαχειριστικές Επιτροπές, αυτές θα έχουν και τη αρμοδιότητα για εξέταση και έγκριση των αλλαγών και απαιτήσεων.

Υπό τις συνθήκες η Υπηρεσία μας εισηγήθηκε όπως το Υπουργείο Εσωτερικών προωθήσει τη σύσταση και έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο Διαχειριστικής Επιτροπής η οποία θα αντικαταστήσει την υφιστάμενη Καθοδηγητική Επιτροπή και όπως στην εν λόγω Διαχειριστική Επιτροπή μετέχουν και δύο έμπειροι πολιτικοί μηχανικοί στη διαχείριση μεγάλων κατασκευαστικών έργων, ένας από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και ένας από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

Ο Υπουργός Εσωτερικών με πληροφόρησε ότι προωθεί τη σύσταση Διαχειριστικής Επιτροπής σύμφωνα με την εισήγησή μου.

Μετακίνηση του Χώρου Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (Χ.Υ.Τ.Υ.) του Βιολογικού Σταθμού και του Πυρσού Καύσης του Βιοαερίου του έργου στην Κόσιη. Το έργο της Μελέτης, Κατασκευής και Λειτουργίας των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας και Διάθεσης Απορριμμάτων Επαρχιών Λάρνακας – Αμμοχώστου έχει ανατεθεί μετά από διαγωνισμό, σε κοινοπραξία εταιρειών έναντι του ποσού των €35.076.000 για τη κατασκευή και €99.880.000 για τη Λειτουργία και Συντήρηση των εγκαταστάσεων για περίοδο 10 ετών. Σύμφωνα με το συμβόλαιο η έναρξη των εργασιών κατασκευής ορίστηκε η 26.1.2007 και η αποπεράτωση στις 26.1.2009.

Όπως ανέφερα και στην Ετήσια Έκθεσή μου για το 2006, μετά από έντονες διαμαρτυρίες από την Κοινότητα Λυμπιών, συμφωνήθηκε η μετακίνηση τμημάτων του πιο πάνω έργου κατά 1.5 – 2 χλμ ανατολικότερα από την αρχική τους θέση. Το Μάιο του 2008 η μετακίνηση του Χ.Υ.Τ.Υ. εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η Υπηρεσία μου εξέφρασε τις ανησυχίες της τόσο για τις σοβαρές καθυστερήσεις που προκλήθηκαν από την μετακίνηση του Χ.Υ.Τ.Υ. καθώς και για το γεγονός ότι δόθηκε η ευκαιρία στον Ανάδοχο του έργου να απαιτεί αποζημιώσεις ύψους €2.406.159. Ο Ανάδοχος απαιτεί επίσης για επιπρόσθετες εργασίες λόγω της μετακίνησης, ποσό €5.800.000, ενώ η αντίστοιχη εκτίμηση του Επιβλέποντα Μηχανικού ανέρχεται σε €3.457.265. Επιπρόσθετα, απαιτεί αύξηση του λειτουργικού κόστους κατά €3,00 ανά τόνο εισερχόμενων απορριμμάτων, ενώ η αντίστοιχη εκτίμηση του Επιβλέποντα Μηχανικού ανέρχεται σε €0,83 ανά τόνο εισερχομένων απορριμμάτων.

Πέραν της αύξησης στο κατασκευαστικό και λειτουργικό κόστος ο Ανάδοχος ζητά να του δοθεί παράταση χρόνου 16 μηνών για τη συμπλήρωση της κατασκευής του έργου.

Μετακίνηση Διαμετακομιστικού Σταθμού Απορριμμάτων από την Ξυλοφάγου στη Βιομηχανική Περιοχή Παραλιμνίου. Το έργο της Μελέτης, Κατασκευής και Λειτουργίας των Διαμετακομιστικών Σταθμών Επαρχιών Λάρνακας – Αμμοχώστου στις θέσεις «Ξυλοφάγου» και «Σκαρίνου», έχει ανατεθεί σε κοινοπραξία εταιρειών, έναντι του ποσού των €6.627.000 για την κατασκευή και €14.800.000 για 10 χρόνια λειτουργίας και συντήρησής του. Όπως ανέφερα στην Ετήσια Έκθεσή μου για το 2006, μετά από αντιδράσεις από την Κοινότητα Ξυλοφάγου το Υπουργείο Εσωτερικών αποφάσισε τη μετακίνηση του Διαμετακομιστικού Σταθμού στο Παραλίμνι.

Η Υπηρεσία μας έχοντας υπόψη τις σοβαρές οικονομικές επιβαρύνσεις στο έργο λόγω της μετακίνησης του σταθμού και των συνεπακόλουθων καθυστερήσεων από υπαιτιότητα της

Αναθέτουσας Αρχής ζήτησε να πληροφορηθεί πώς αντιμετωπίζει το θέμα το Υπουργείο Εσωτερικών ενόψει του γεγονότος ότι ο Ανάδοχος του έργου ζητεί επιπρόσθετο ποσό €4,6 εκ. περίπου για την κατασκευή του Σταθμού και €10,4 ανά τόνο, για τη λειτουργία του. Οι αντίστοιχες εκτιμήσεις του Τεχνικού συμβούλου, ανέρχονται σε €2,5 εκ. για την κατασκευή και €7 ανά τόνο περίπου, για τη λειτουργία.

Πρόσθετα των πιο πάνω και ανεξάρτητα από την τελική θέση του Σταθμού, ο Ανάδοχος υπέβαλε ήδη οικονομικές απαιτήσεις €2.805.548, για την καθυστέρηση στη κατασκευή του Σταθμού.

Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι τον Μάιο του 2008, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την μετακίνηση του Διαμετακομιστικού Σταθμού στη νέα θέση.

Χώρος Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων (Χ.Υ.Τ.Α.) στην Επαρχία Πάφου. Η σύμβαση για το Χ.Υ.Τ.Α. Πάφου εκτός από τη Μελέτη – Κατασκευή, περιλαμβάνει και τη Λειτουργία – Συντήρηση του έργου για δέκα έτη έναντι του ποσού των £363.423 ανά έτος. Σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον Ανάδοχο, η ποσότητα των αποβλήτων που κατέληξαν στο Χ.Υ.Τ.Α. Πάφου για τη περίοδο Σεπτέμβριος 2005 – Αύγουστος 2006 ήταν συνολικά 60.234 τόνοι. Η Υπηρεσία μου παρατήρησε ότι η ποσότητα αυτή είναι σχεδόν διπλάσια από αυτή που προέβλεπε η μελέτη Κόστους – Ωφέλους για το έργο. Με βάση τη μελέτη αυτή, για το έτος 2007, η συνολική ποσότητα στερεών αποβλήτων θα ανέρχεται σε 62.600 τόνους από τους οποίους 35.776 τόνοι θα κατέληγαν στο Χ.Υ.Τ.Α. Πάφου και ποσότητα 26.824 τόνων θα ανακτάτο με ανακύκλωση, πράγμα το οποίο (η ανάκτηση με ανακύκλωση) μέχρι τον Οκτώβριο του 2006 δεν υλοποιήθηκε.

Παρατήρησα ότι οι επιπτώσεις από τη μη ανακύκλωση υλικών είναι πολύ σοβαρές επειδή – λόγω της αυξημένης ποσότητας που καταλήγει στο Χ.Υ.Τ.Α. – αφενός διπλασιάζεται το κόστος λειτουργίας του Χ.Υ.Τ.Α. (περίπου £600.000/ανά έτος αντί £363.423) και αφετέρου ο χρονικός ορίζοντας λειτουργίας του Χ.Υ.Τ.Α. θα μειωθεί ανάλογα – λόγω πρόωρης πλήρωσης της συνολικής χωρητικότητας των κυττάρων του Χ.Υ.Τ.Α..

Ενόψει των πιο πάνω, τον Οκτώβριο 2006, ζήτησα όπως έχω τις απόψεις του Υπουργείου Εσωτερικών και τις ενέργειες του για αντιμετώπιση του θέματος. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι σύμφωνα με τον περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμο 32(1) του 2000, οι έμποροι και παραγωγοί υλικών συσκευασίας οφείλουν να εφαρμόσουν ένα σύστημα συλλογής, μεταφοράς και ανακύκλωσης των αποβλήτων συσκευασίας, ώστε να αποφεύγεται η απόρριψη τους στο Χ.Υ.Τ.Α. Πάφου, πράγμα που δυστυχώς δεν εφαρμόστηκε. Ανέφερε επίσης ότι η Αρμόδια Αρχή για τη παρακολούθηση της εφαρμογής του Νόμου που είναι η Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος τον πληροφόρησε ότι το σύστημα ανάκτησης υλικών θα αρχίσει εντός του 2007.

Με επιστολή μου προς τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος το Φεβρουάριο 2007 ζήτησα όπως με ενημερώσει για τους λόγους που καθυστέρησε/καθυστερεί η εφαρμογή της πιο πάνω νομοθεσίας. Τον Δεκέμβριο του 2007, ο Γενικός Διευθυντής με πληροφόρησε ότι, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος ζήτησε από το Γενικό Εισαγγελέα τη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον των παραγωγών αποβλήτων. Ο Γενικός Εισαγγελέας απάντησε ότι κάθε παραγωγός θα πρέπει να κατηγορηθεί ξεχωριστά, πράγμα το οποίο δεν μπορούσε να εφαρμόσει άμεσα η Υπηρεσία Περιβάλλοντος, αφού θα έπρεπε να ετοιμάσει γύρω στις 1 300 ξεχωριστές υποθέσεις ανά την Κύπρο. Για το πρόβλημα αυτό η Υπηρεσία Περιβάλλοντος προτείνει να εξεταστεί το ενδεχόμενο χρήσης εξωδίκων σύμφωνα με το Νόμο περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων 215(1)/2005 αφού οι συσκευασίες θεωρούνται ως στερεό απόβλητο. Σε περίπτωση που αυτό δεν είναι δυνατό τότε εισηγείται την τροποποίηση του άρθρου για τις κυρώσεις στον περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμο 32(1)/2002. Με πληροφόρησε επίσης ότι σε περίπτωση επιβολής προστίμου από την Ευρωπαϊκή Ένωση για τη μη εκπλήρωση των στόχων για ανακύκλωση, αυτό σίγουρα θα επιμεριστεί στους παρανομούντες παραγωγούς. Για επίλυση του προβλήματος που παρουσιάζεται στο Χ.Υ.Τ.Α.

Πάφου, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος ανέφερε ότι εξετάζεται όπως το έργο που επιτελεί η εταιρεία Green Dot Ltd επεκταθεί και στις Επαρχίες Λάρνακας, Αμμοχώστου και Πάφου με κρατική βοήθεια.

Κατά την άποψη της Υπηρεσίας μου οι ενέργειες της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος για την εφαρμογή του Νόμου 32(1) του 2000 έγιναν και γίνονται με σημαντική καθυστέρηση, η οποία έχει ως αποτέλεσμα σοβαρές επιπτώσεις στην απόδοση της κεφαλαιουχικής δαπάνης, στο κόστος λειτουργίας του Χ.Υ.Τ.Α. αλλά και περιβαλλοντικές λόγω της μη ανακύκλωσης των υλικών.

Αιτήσεις για έκδοση πολεοδομικών αδειών οι οποίες επηρεάζονται από τον Νόμο 95(Ι)/2004 για την καταβολή Φ.Π.Α. στις αγορές ακινήτων.

Κριτήρια για την αποδοχή/απόρριψη των αιτήσεων. Σύμφωνα με τις διατάξεις της περί Φ.Π.Α. Νομοθεσίας (Νόμος 95(Ι)(2004), η παράδοση κτιρίων που ανεγέρθηκαν με βάση δεόντως συμπληρωμένες πολεοδομικές αιτήσεις, οι οποίες υποβλήθηκαν μέχρι τις 30.4.2004, δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α. Προειδοποίησα ότι, ενόψει του ότι, για ένα μεγάλο μέρος των αιτήσεων που αφορούν σε χιλιάδες οικιστικής και άλλης χρήσης μονάδες, οι αιτητές έχουν ζητήσει μετά την 1.5.2004 ουσιαστικές αλλαγές στα σχέδια, σε περίπτωση που οι αιτήσεις αυτές θεωρηθούν ότι υποβλήθηκαν δεόντως συμπληρωμένες, το Κράτος θα απωλέσει έσοδα δεκάδων εκατομμυρίων λιρών και ζήτησα όπως, διευκρινιστούν και εφαρμοστούν άμεσα τα αναγκαία κριτήρια, ώστε να διασφαλιστούν τα συμφέροντα του Κράτους. Μέχρι τον Ιούλιο 2007, δε λήφθηκε απόφαση αναφορικά με τον καθορισμό και την επεξήγηση των κριτηρίων για την αποδοχή/απόρριψη τέτοιων αιτήσεων πριν την εφαρμογή του Νόμου, με αποτέλεσμα οι αιτήσεις να εξετάζονται και εκδίδονται με βάση την αρχική υποβληθείσα αίτηση και με συνεπακόλουθο να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για στήριξη της άποψης των αιτητών ότι τα ακίνητα αυτά εξαιρούνται από την καταβολή Φ.Π.Α. οπότε το Κράτος θα στερηθεί αρκετά εκατομμύρια λίρες ως έσοδα, τα οποία διαφορετικά θα εισέπραττε.

Αίτηση εταιρείας για χορήγηση Πολεοδομικής Άδειας για μεγάλη ανάπτυξη στα Κούκλια. Η πιο πάνω αίτηση, η οποία υποβλήθηκε στις 30.4.2004 – δηλαδή την τελευταία ημέρα πριν την έναρξη ισχύος του περί Φ.Π.Α. Νόμου (Νόμος 95(Ι)/2004) μελετήθηκε αρχικά από τα Κεντρικά Γραφεία της Πολεοδομίας στη Λευκωσία και ακολούθως από το Επαρχιακό Γραφείο Πολεοδομίας της Πάφου. Τα σχέδια για την προτεινόμενη ανάπτυξη όπως είχαν υποβληθεί από την εταιρεία, δεν μπορούσαν να εγκριθούν για ουσιαστικούς λόγους οι οποίοι αναφέρονται λεπτομερώς στις εκθέσεις των Λειτουργών του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και ως εκ τούτου, η αίτηση απορρίφθηκε από την Πολεοδομική Αρχή. Μεταξύ άλλων για μέρος της ανάπτυξης προτάθηκαν τετραώροφες και τριώροφες οικοδομές αντί διώροφες με επιτρεπόμενο ύψος 8,30 μ., ενώ μέρος της ανάπτυξης προτάθηκε να ανεγερθεί εκτός ορίων οικιστικής ζώνης, σε γεωργική ζώνη Γ3 και ζώνη προστασίας Ζ2. Η εταιρεία στις 26.10.2005 υπέβαλε προς τον Υπουργό Εσωτερικών ιεραρχική προσφυγή που στρεφόταν εναντίον της απόφασης της Πολεοδομικής Αρχής να αρνηθεί τη χορήγηση Πολεοδομικής Άδειας για την πιο πάνω ανάπτυξη.

Στις 16.1.2006, ο νέος Επαρχιακός Λειτουργός του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως Πάφου υπέβαλε έκθεση προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου, με την οποία ενώ αποδέχθηκε ότι τα υποβληθέντα από την εταιρεία σχέδια ανάπτυξης χρήζουν ουσιαστικών τροποποιήσεων για να μπορούν να εξεταστούν, ωστόσο εισηγήθηκε όπως η ιεραρχική προσφυγή της εταιρείας γίνει αποδεκτή ώστε η αρχικά υποβληθείσα αίτηση να μην ακυρωθεί, αλλά να τακτοποιηθεί με τροποποίηση των υποβληθέντων σχεδίων. Προηγουμένως με επιστολή μου στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου, ημερ. 21.10.2005, ανέφερα ότι η άποψη της Υπηρεσίας μου είναι ότι με βάση τις διατάξεις του σχετικού Νόμου, την επιστολή του Διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως ημερ. 18.4.2005 και την εγκύκλιο που εκδόθηκε από την Έφορο Φ.Π.Α. στις 6.5.2005 η αίτηση της εταιρείας για πολεοδομική άδεια ορθώς είχε αρχικά απορριφθεί και συνεπώς ο αιτητής είχε υποχρέωση να υποβάλει νέα αίτηση με τα τροποποιημένα σχέδια.

Με την επιστολή μου, ημερ. 5.4.2006 ανέφερα επίσης ότι αν η ιεραρχική προσφυγή εναντίον της απόφασης της Πολεοδομικής Αρχής για απόρριψη της αίτησης για πολεοδομική άδεια γίνει αποδεκτή, και στη συνέχεια ακολουθήσει η εξέταση της χωρίς να ζητηθεί η υποβολή νέας αίτησης τότε ενδεχομένως το Δημόσιο να απωλέσει καθαρά έσοδα περίπου £7 εκ. που σύμφωνα με εκτιμήσεις της Υπηρεσίας μου θα εισέπραττε υπό μορφή Φ.Π.Α.

Σε απάντηση του ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών με πληροφόρησε ότι η αρμόδια Υπουργική Επιτροπή αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία, στις 28.2.2006 αποφάσισε να εγκρίνει την Ιεραρχική Προσφυγή και εξουσιοδότησε την Πολεοδομική Αρχή να επανεξετάσει την αίτηση, με στόχο να γίνουν οι κατάλληλες προσαρμογές και να καταστεί δυνατή η έγκριση πολεοδομικής άδειας. Με πληροφόρησε επίσης ότι, για τη λήψη της απόφασης αυτής, η Υπουργική Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη οποιουσδήποτε παράγοντες ή γεγονότα δεν συναρτώνται με την ουσία της υποβληθείσας αίτησης ή τη συνήθη διαδικασία εξέτασης αιτήσεων ανάλογης φύσης και έκτασης.

Λόγω του ότι διατηρούσα επιφυλάξεις αναφορικά με την ουσία της υποβληθείσας αίτησης, ανέθεσα στο Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ) να ερευνήσει το θέμα και να μου υποβάλει έκθεση. Σύμφωνα με την υποβληθείσα έκθεση τα σχέδια για την προτεινόμενη ανάπτυξη όπως είχαν υποβληθεί από την εταιρεία, δεν έπρεπε να εγκριθούν για ουσιαστικούς λόγους, όπως η καταλληλότητα της πρόσβασης, ο αριθμός των ορόφων, η απουσία περιβαλλοντικής μελέτης κ.λπ. Τον Μάρτιο 2007 απέστειλα στον Υπουργό Εσωτερικών την έκθεση του ΕΤΕΚ και διατύπωσα την άποψη ότι ενόψει του ότι οι διαπιστώσεις της έκθεσης με τις οποίες συμφωνώ έρχονται σε αντίθεση με τις θέσεις της Πολεοδομικής Αρχής, η ιεραρχική προσφυγή χρήζει επανεξέτασης.

Το Υπουργείο με πληροφόρησε τον Νοέμβριο 2007 ότι η αίτηση για την χορήγηση Πολεοδομικής Άδειας επανεξετάστηκε και απορρίφθηκε στις 6.7.2007 από τον Υπουργό Εσωτερικών, ο οποίος ενήργησε ως Πολεοδομική Αρχή. Η αιτήτρια εταιρεία υπέβαλε στις 31.7.2007 Ιεραρχική Προσφυγή προς το Υπουργικό Συμβούλιο εναντίον της απόφασης του Υπουργού. Η Υπουργική Επιτροπή, στην οποία έχει εκχωρηθεί η εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου για λήψη απόφασης σε Ιεραρχική Προσφυγή που υποβάλλεται με βάση το άρθρο 31(1) του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου αποφάσισε τον Απρίλιο του 2008 να απορρίψει την εν λόγω Ιεραρχική Προσφυγή, κρίνοντας ότι η απόφαση της Πολεοδομικής Αρχής είναι ορθή και σύμφωνη με την Νομοθεσία και τις πρόνοιες της Δήλωσης Πολιτικής.

Ακολούθως οι αιτητές προσέφυγαν στο Ανώτατο Δικαστήριο το οποίο δεν έχει ακόμη εκδώσει απόφαση.

Έλεγχος Πολεοδομικών Φακέλων στη Γεροσκήπου. Τον Νοέμβριο του 2007, από τον έλεγχο δύο συγκεκριμένων φακέλων που αφορούν αιτήσεις/άδειες για τις οποίες Πολεοδομική Αρχή είναι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, προέκυψαν σοβαρά θέματα τα οποία υποβλήθηκαν στον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών για διερεύνηση.

Συγκεκριμένα, η υποβολή της μιας αίτησης για πολεοδομική άδεια υποβλήθηκε στις 17.4.2003 και αφορούσε 6 κατοικίες, 9 μεζονέτες και 2 διαμερίσματα. Στις 25.2.2004 το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ειδοποίησε τους αιτητές ότι έγινε λανθασμένη μεταφορά του διαχωρισμού από τον οποίο προέκυψε το τεμάχιο στο εν χρήσει Κυβερνητικό Χωρομετρικό Σχέδιο και ότι προτίθεται να διορθώσει το λάθος αυτό. Στις 11.6.2004 εισπράχθηκαν πρόσθετα δικαιώματα λόγω υποβολής από τον αιτητή νέων σχεδίων που διαφοροποιούσαν την ανάπτυξη σε 3 μεζονέτες και 28 διαμερίσματα.

Στο έντυπο μελέτης πολεοδομικής αίτησης και πρακτικών απόφασης της Πολεοδομικής Αρχής, η Λειτουργός Πολεοδομίας που εξέτασε την αίτηση αναφέρει ότι «σύμφωνα με τις οδηγίες του Επαρχιακού Λειτουργού ειδοποιήθηκε μέσω του μελετητή ο αιτητής για να υποβάλει νέα αίτηση και να αποσύρει την παρούσα. Επειδή μέχρι σήμερα και παρά τις υπενθυμίσεις δεν έχει καταθέσει νέα

αίτηση, η παρούσα απορρίπτεται με βάση τους λόγους άρνησης που επισυνάπτονται». Επειδή ακολούθως ο φάκελος της αίτησης απωλέσθη και δεν έχει ανευρεθεί μέχρι σήμερα, ανοίχθηκε νέος φάκελος σε αντικατάσταση του απολεσθέντα με ορισμένα αντίγραφα που κράτησε η Λειτουργός που χειριζόταν την υπόθεση.

Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω, εγέρθηκε το ερώτημα από την Υπηρεσία μου γιατί μετά την απόρριψη της αίτησης δεν γνωστοποιήθηκε η άρνηση χορήγησης πολεοδομικής άδειας προς τον αιτητή από την Πολεοδομική Αρχή που στην προκειμένη περίπτωση ήταν ο Επαρχιακός Λειτουργός Πολεοδομίας Πάφου.

Στις 22.12.2005 το Επαρχιακό Γραφείο Πολεοδομίας Πάφου απέστειλε επιστολή προς τον Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας στην οποία ζητούσε τις απόψεις του για τον χειρισμό της αίτησης και ο Διευθυντής σε απαντητική του επιστολή ημερ. 30.6.2006 εισηγήθηκε την έκδοση της πολεοδομικής άδειας.

Στις 8.8.2006, εκδόθηκε πολεοδομική άδεια για τη τροποποιημένη διαφορετικού τύπου ανάπτυξη, που στο σύνολο της αφορά τελικά 30 οικιστικές μονάδες. Η έκδοση της πολεοδομικής άδειας, βασίστηκε στην άποψη του Διευθυντή ότι, η τροποποίηση των σχεδίων της ανάπτυξης οφείλεται στην τροποποίηση/διόρθωση που έγινε από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας στο επί σχεδίου μέγεθος του τεμαχίου.

Εν τω μεταξύ, αξίζει να σημειωθεί ότι σε επιστολή του Επαρχιακού Λειτουργού Πολεοδομίας Πάφου προς τον Διευθυντή του Τμήματος ημερ. 22.12.2005 - δηλαδή 8 μήνες πριν την έκδοση της πολεοδομικής άδειας - σημειώνετο, μεταξύ άλλων, ότι η ανάπτυξη είχε υλοποιηθεί με βάση τα τελικά σχέδια τα οποία προνοούσαν για την ανέγερση 30 διαμερισμάτων.

Ενόψει των πιο πάνω εγέρθηκαν από την Υπηρεσία μου τα ακόλουθα ζητήματα:

- (i) Ο λόγος που προβλήθηκε για έκδοση της πολεοδομικής άδειας (αλλαγή χωρομετρικού σχεδίου) ήταν ήδη γνωστός όταν οι απόψεις της Πολεοδομικής Αρχής για έκδοση της Πολεοδομικής Άδειας ήσαν αρνητικές. Επομένως δημιουργείται το ερώτημα τι άλλο προέκυψε ώστε να αλλάξουν οι απόψεις από αρνητικές σε θετικές.
- (ii) Σχετικά με την απώλεια του φακέλου, ζήτησα να ενημερωθώ κατά πόσο έγινε σχετική έρευνα και αν ναι ποια τα αποτελέσματα.
- (iii) Παρόλο που αναφέρεται σε δύο περιπτώσεις στις 26.1.2005 και 22.12.2005 ότι ο αιτητής προχωρούσε στην υλοποίηση και συμπλήρωση της ανάπτυξης χωρίς να είχε εξασφαλίσει πολεοδομική άδεια, εντούτοις δεν υπάρχει οτιδήποτε στους φακέλους που να υποδηλοί ότι έγιναν ενέργειες προς τον αιτητή για το θέμα αυτό.

Τον Απρίλιο του 2008 ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών με πληροφόρησε ότι παρόλο που θεωρεί ότι από το χειρισμό των αναφερόμενων δύο αιτήσεων δεν τεκμηριώνεται προνομιακός ή μεροληπτικός υπέρ του αιτητή χειρισμός, εντούτοις η έκθεση των γεγονότων και οι χειρισμοί που έγιναν για τις δύο αιτήσεις αποκαλύπτουν:

- Λανθασμένες ή προβληματικές πρακτικές και διαδικασίες λειτουργίας του Επαρχιακού Γραφείου Πάφου κατά την περίοδο πριν τις 29.9.2005,
- Περιπλοκές και σύγχυση που προέκυψαν από την ολιγόμηνη εφαρμογή τροποποίησης του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Εκχώρηση Εξουσιών) Διατάγματος και την ανάκληση του στη συνέχεια,
- Εμπλοκή του Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως στο τρόπο χειρισμού της συγκεκριμένης αίτησης κατά τρόπο που δεν αιτιολογείται με βάση την κατανομή εξουσίας άσκησης πολεοδομικού ελέγχου, και

- Διάφορα άλλα ζητήματα σε σχέση με τα οποία απαιτούνται συγκεκριμένες ενέργειες και παρεμβάσεις από τη Διεύθυνση του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως (σε γενικότερο επίπεδο, και όχι σε σχέση με τις αναφερόμενες δύο αιτήσεις).

Τέλος, μου ανέφερε ότι το Υπουργείο Εσωτερικών προτίθεται να συνεργαστεί με τη Διεύθυνση του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως ώστε να διορθωθούν και να μην επαναληφθούν στο μέλλον όσες ατέλειες και αδυναμίες διαπιστώνονται στις ενέργειες είτε του Επαρχιακού Γραφείου Πάφου, είτε της Διεύθυνσης του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Προμήθεια απορριμματοφόρων οχημάτων από Δήμους και Κοινότητες. Στα πλαίσια διερεύνησης παραπόνου, που υποβλήθηκε το Νοέμβριο 2007 στην Υπηρεσία μου, ότι τα απορριμματοφόρα οχήματα που είχαν αγοράσει διάφοροι Δήμοι και Κοινότητες από συγκεκριμένο κατασκευαστή, παρουσίαζαν αποκλίσεις από τις τεχνικές προδιαγραφές των εγγράφων των διαγωνισμών, διεξήχθη το Δεκέμβριο 2007 δειγματοληπτικός έλεγχος σε ένα από τα πιο πάνω οχήματα, από τον οποίο διαπιστώθηκε ότι το όχημα παρουσίαζε ορισμένες αποκλίσεις από τις τεχνικές προδιαγραφές του συμβολαίου. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι τα έγγραφα προσφορών για την αγορά των υπό αναφορά οχημάτων ετοιμάζονταν/δίδονταν από το Υπουργείο Εσωτερικών (το οποίο αφενός μεν χρηματοδοτεί τα Κοινοτικά Συμβούλια για την αγορά τους και αφετέρου εκπρόσωπος του συμμετέχει στις επιτροπές αξιολόγησης των προσφορών), ζήτησα τον Ιανουάριο 2008 από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου, όπως διερευνήσει κατά πόσον οι πιο πάνω αποκλίσεις παρουσιάζονται και στα υπόλοιπα απορριμματοφόρα οχήματα που είχε προμηθεύσει ο ίδιος κατασκευαστής σε συγκεκριμένους Δήμους και Κοινοτικά Συμβούλια.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε τον Ιούλιο 2008 τα ακόλουθα:

(α) Η αξιολόγηση των προσφορών που προκηρύχθηκαν τους τελευταίους μήνες και η κατακύρωση τους έγινε από τους ιδιοκτήτες/αγοραστές των συγκεκριμένων οχημάτων, που ήταν οι Δήμοι και τα Κοινοτικά Συμβούλια, βάσει δικών τους προδιαγραφών.

(β) Οι αποκλίσεις του συγκεκριμένου οχήματος - το οποίο εξετάστηκε από την Υπηρεσία μου - από τις τεχνικές προδιαγραφές, εντοπίστηκαν και από το Υπουργείο σε συνεργασία με το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, και ειδοποιήθηκε ο Δήμος να ζητήσει από τον κατασκευαστή όπως προβεί στις αναγκαίες αλλαγές/προσθήκες ώστε να ικανοποιηθούν οι όροι του συμβολαίου.

(γ) Τα απορριμματοφόρα που αγοράστηκαν παλαιότερα από άλλους Δήμους και Κοινότητες, των οποίων ο κατασκευαστής τους είναι ο ίδιος με τον πιο πάνω, ενδεχομένως να έχουν τις ίδιες αποκλίσεις.

(δ) Λαμβάνοντας τα πιο πάνω σοβαρά υπόψη, το Υπουργείο αποφάσισε να διαφοροποιήσει τη διαδικασία ετοιμασίας των προδιαγραφών για την αγορά των συγκεκριμένων οχημάτων, ως ακολούθως:

(i) Έχουν ετοιμαστεί προδιαγραφές για αγορά απορριμματοφόρων συγκεκριμένου όγκου καθώς και σαρώθρων.

(ii) Τα έγγραφα και οι όροι της προσφοράς στάλθηκαν στα Τμήματα Οδικών Μεταφορών και Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών για τις δικές τους παρατηρήσεις.

(iii) Οι παρατηρήσεις του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών ενσωματώθηκαν στα έγγραφα.

(iv) Οι παρατηρήσεις του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, οι οποίες είχαν ληφθεί πρόσφατα, μελετούνται και θα συζητηθούν με το εν λόγω Τμήμα.

- (v) Μόλις συμπληρωθούν όλες οι προσθήκες στα έγγραφα, θα αποσταλούν και στους συνδέσμους εισαγωγέων και κατασκευαστών τέτοιων οχημάτων, για να εκφράσουν και αυτοί τις δικές τους απόψεις.
- (vi) Τα τελικά έγγραφα θα αποσταλούν προς όλους τους Δήμους και Κοινοτικά Συμβούλια, ώστε όλοι να ακολουθούν τις ίδιες προδιαγραφές κατά την αγορά απορριμματοφόρων και σαρώθρων.

4.39 ΕΠΑΡΧΙΑΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

Μέρος Α

Καθυστερημένα έσοδα. Τα καθυστερημένα έσοδα των Επαρχιακών Διοικήσεων, τα οποία αφορούν κυρίως σε δόσεις ενοικιαγοράς οικοπέδων, ενοίκια καταστημάτων σε συννοικισμούς αυτοστεγάσεων και έξοδα κατεδαφίσεων, ανέρχονταν στις 31.12.2007 σε £436.088, σε σύγκριση με £467.637 στις 31.12.2006.

Λογαριασμοί Καταθέσεων. Το σύνολο των λογαριασμών καταθέσεων στις 31.12.2007 ανέρχεται σε £7.729.095. Σε πολλές περιπτώσεις τα υπόλοιπα αφορούν κρατήσεις εργολάβων, καταθέσεις Κοινοτικών Συμβουλίων για αναπτυξιακά έργα ή αδαπάνητα υπόλοιπα καταθέσεων που εκκρεμούν για πολλά χρόνια. Υπέδειξα ότι οι καταθέσεις δεν πρέπει να παραμένουν πέραν από την περίοδο για την οποία απαιτούνται και οποιαδήποτε ποσά παραμένουν αζήτητα για περίοδο πέραν των πέντε χρονών πρέπει να μεταφέρονται στα έσοδα του Κράτους.

Πιστοποιητικά έγκρισης. Σύμφωνα με τον Περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο, άρθρο 10(1) και 10(2) κανένα πρόσωπο δεν επιτρέπεται να κατέχει ή να χρησιμοποιεί οποιαδήποτε οικοδομή εκτός αν εκδοθεί πιστοποιητικό έγκρισης για το οποίο ο κάτοχος της άδειας οικοδομής θα πρέπει εντός 21 ημερών από την αποπεράτωση της οικοδομής να αποταθεί στην αρμόδια αρχή για έκδοσή του.

Σύμφωνα με το άρθρο 20(1) οποιοδήποτε πρόσωπο παραβαίνει τις διατάξεις του άρθρου 10 , διαπράττει αδίκημα τιμωρούμενο με φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες, ή χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις £1000 ή και τις δυο αυτές ποινές.

Παρατηρήθηκε ότι δεν εξασκείται έλεγχος ως προς το κατά πόσο έχουν εκδοθεί πιστοποιητικά έγκρισης για όλες τις οικοδομές που έχουν αποπερατωθεί, με αποτέλεσμα να μην εισπράττονται τα τέλη που προβλέπονται στην Κ.Δ.Π. αρ. 587/2003. Τονίζεται ότι η μη έκδοση πιστοποιητικού έγκρισης έχει σαν συνεπακόλουθο την απώλεια σημαντικών άλλων εσόδων που προβλέπονται σε άλλες Νομοθεσίες, όπως στον περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμο, τον περί Δήμων Νόμο και τον περί Κοινοτήτων Νόμο.

Μητρώα περιουσιακών στοιχείων. Τόσο τα αναλυτικά όσο και τα συγκεντρωτικά μητρώα περιουσιακών στοιχείων δεν έχουν ενημερωθεί και δεν έχει υποβληθεί στο Γενικό Λογιστή με αντίγραφο στην Υπηρεσία μου, το πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης των περιουσιακών στοιχείων που προβλέπεται στο σχετικό Κανονισμό Αποθηκών.

Μηχανές παιγνιδιού και ψυχαγωγίας. Στις επαρχίες λειτουργούν διάφορα κέντρα ψυχαγωγίας, οι ιδιοκτήτες των οποίων δεν έχουν εξασφαλίσει άδεια λειτουργίας, ούτε και έχουν προβεί στην εγγραφή όλων των μηχανών παιγνιδιού και ψυχαγωγίας, βάσει του Νόμου 32(I)/96. Εισηγήθηκα το συντονισμό μεταξύ των Επαρχιακών Διοικήσεων και των Αστυνομικών Διευθύνσεων, για εντοπισμό και καταγγελία όλων των κατόχων μηχανών παιγνιδιού και ψυχαγωγίας, για τις οποίες δεν εκδόθηκε πιστοποιητικό εγγραφής, καθώς και όλων των ιδιοκτητών ή κατόχων υποστατικών στα οποία λειτουργούν μηχανές παιγνιδιού ή ψυχαγωγίας χωρίς τη σχετική άδεια λειτουργίας.

Για σκοπούς αποκέντρωσης, μείωσης των διοικητικών εξόδων αλλά και για πιο αποτελεσματικό έλεγχο και παρακολούθηση της έκδοσης των αδειών, της είσπραξης των τελών εγγραφής κ.λ.π.

εισηγήθηκα όπως σε συνεννόηση με το Υπουργείο Εσωτερικών μελετηθεί το ενδεχόμενο ανάθεσης της διαδικασίας που αφορά στις μηχανές παιχνιδιού και ψυχαγωγίας στις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Άδειες λειτουργίας πρατηρίων πετρελαιοειδών και άδειες αποθήκευσης πετρελαιοειδών. Μεγάλος αριθμός πρατηρίων πετρελαιοειδών και υποστατικών αποθήκευσης πετρελαιοειδών λειτουργούν χωρίς να έχουν εξασφαλίσει την άδεια που προνοείται στη σχετική Νομοθεσία. Υπέδειξα ότι σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, η μη εξασφάλιση άδειας αποτελεί ποινικό αδίκημα, σύμφωνα με το άρθρο 11 του περί Ρυθμίσεως της Κατασκευής, Καθιδρύσεως και Λειτουργίας Πρατηρίων Πετρελαιοειδών Νόμου του 1968.

Αναθεώρηση και εκσυγχρονισμός της Νομοθεσίας περί διενέργειας εράνων. Στα πλαίσια αναθεώρησης και εκσυγχρονισμού της Νομοθεσίας που διέπει τη διενέργεια εράνων, η Υπηρεσία μου υπέβαλε εισηγήσεις και υπέδειξε μέτρα που χρειάζεται να ληφθούν για περιορισμό των ανεξέλεγκτων εράνων και ελέγχου του τρόπου διάθεσης του προϊόντος από τους εράνους. Μεταξύ άλλων, έγινε εισήγηση όπως μελετηθεί το πλαίσιο λειτουργίας των εράνων σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες και όπως περιληφθούν πρόνοιες για τήρηση λογαριασμών και υποβολή τους στην Αρμόδια Αρχή για έλεγχο. Ετοιμάστηκε νομοσχέδιο το οποίο στάληκε στα εμπλεκόμενα μέρη για απόψεις πριν την προώθησή του στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Άδειες Οικοδομών/διαίρεσης γης. Προς απάμβλυνση των προβλημάτων και των καθυστερήσεων που παρατηρούνται κατά την εξέταση των αιτήσεων για έκδοση αδειών οικοδομής/διαίρεσης γης, εισηγήθηκα στην περσινή Έκθεσή μου, τη μηχανογράφηση των διαδικασιών παραλαβής, εξέτασης, παρακολούθησης και έκδοσης των αδειών, με την εφαρμογή ολοκληρωμένου μηχανογραφικού προγράμματος, δεν φαίνεται όμως να έχουν γίνει ουσιαστικές προσπάθειες προώθησης του θέματος.

Κατ' αποκοπή υπερωριακή αμοιβή στους Διοικητικούς Λειτουργούς. Με βάση τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 27.837, ημερ. 13.11.1986 και αρ. 32.976, ημερ. 25.1.1990, στους Διοικητικούς Λειτουργούς οι οποίοι υπηρετούν στις Επαρχιακές Διοικήσεις καταβάλλεται μηνιαία κατ' αποκοπή υπερωριακή αμοιβή, σε όσους από αυτούς αποδεδειγμένα εργάζονται υπερωριακά κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Όπως διαπιστώθηκε, η μηνιαία αμοιβή καταβάλλεται σε όλους τους Διοικητικούς Λειτουργούς, με βάση υπεύθυνη δήλωσή τους κάθε μήνα ότι έχουν εργαστεί υπερωριακά, χωρίς ωστόσο να καταγράφονται οι ώρες και οι μέρες που εργάστηκαν ούτε ο σκοπός της υπερωριακής απασχόλησής τους. Σημειώνεται ότι η υπερωριακή απασχόληση των εν λόγω λειτουργών για διεκπεραίωση άλλων εργασιών όπως για έκδοση αδειών οικοδομής, έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας σε συνοικισμούς αυτοστέγασης και εργασία σε σχέση με τις εκλογές, αποζημιώνεται επιπρόσθετα. Υπέδειξα ότι, ενόψει της σημαντικής δαπάνης που απαιτείται, το όλο θέμα θα πρέπει να απασχολήσει τόσο τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών όσο και τις Επαρχιακές Διοικήσεις με σκοπό να διαφανούν οι πραγματικές ανάγκες και να επανακαθοριστούν οι όροι και οι προϋποθέσεις για την καταβολή του.

Καθυστερημένα ενοίκια καταστημάτων εμπορικών κέντρων στους συνοικισμούς αυτοστέγασης. Σε ότι αφορά επαρχίες με συνοικισμούς αυτοστέγασης παρατηρήθηκαν περιπτώσεις κατά τις οποίες ενώ έχει λήξει η σύμβαση μίσθωσης, οι διαχειριστές των υποστατικών εξακολουθούν να τα διαχειρίζονται. Επίσης διαπιστώθηκαν περιπτώσεις που ενώ λήφθηκαν νομικά μέτρα και εκδόθηκε απόφαση δικαστηρίου για καταβολή των οφειλόμενων ποσών, οι διαχειριστές δεν συμμορφώνονται, με αποτέλεσμα να χρειάζεται η εκ νέου λήψη νομικών μέτρων και να αυξάνονται τα καθυστερημένα ποσά. Η μη έγκαιρη λήψη των αναγκαίων μέτρων στο στάδιο

που παρουσιάζονται οι καθυστερήσεις, σε ορισμένες περιπτώσεις δημιουργεί προβλήματα στην είσπραξη των εσόδων.

4.40 ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος Α

Διαχείριση Έργων που συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία. Η Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας έχει οριστεί ως Τελικός Δικαιούχος για τέσσερα έργα που εντάχθηκαν στο Στόχο 2 του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στα πλαίσια του Ενιαίου Εγγράφου Προγραμματισμού των Διαρθρωτικών Ταμείων για την Προγραμματική Περίοδο 2004-2006 και συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα τρία έργα εντάχθηκαν στο Μέτρο 1.3.1 «Ανάπτυξη Βιώσιμων Κοινοτήτων» και το ένα έργο στο Μέτρο 1.3.2 «Ανάπτυξη Κοινοτικών Υπηρεσιών», τα οποία στοχεύουν στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής σε κοινότητες της υπαίθρου, σε συνδυασμό με την οικονομική τους ανάπτυξη για τη διατήρηση του τοπικού πληθυσμού και για προσέλκυση επισκεπτών και επιχειρήσεων. Ο προϋπολογισμός των έργων της κατηγορίας 1.3.1 καλύπτεται κατά 50% από την Ευρωπαϊκή Ένωση, 45% από την Κυπριακή Δημοκρατία και 5% από τις επωφελούμενες Τοπικές Αρχές. Ο προϋπολογισμός του έργου της κατηγορίας 1.3.2 καλύπτεται κατά 50% από την Ευρωπαϊκή Ένωση, 35% από την Κυπριακή Δημοκρατία και 15% από τις επωφελούμενες Τοπικές Αρχές. Ο συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός των έργων ανέρχεται σε £3,4 εκ. (€5,8 εκ.).

Οι δαπάνες που έγιναν μέχρι 31.12.2007 ανήλθαν σε £2.006.682 (€3.428.620) και το ποσοστό υλοποίησης των έργων κατά την 31.12.2007 ανέρχεται σε 58,7%, ενώ τα αντίστοιχα ποσά για τις 30.6.2008 ανέρχονται σε €4.531.888 (£2.652.396) και 77,6%. Οι κατασκευαστικές εργασίες και για τα τέσσερα έργα έχουν ολοκληρωθεί μέχρι τις 31.7.2008, ενώ για τα δύο έργα έχει ήδη υποβληθεί ο τελικός λογαριασμός για εξέταση και για τα υπόλοιπα δύο βρίσκεται στα τελικά στάδια.

Λογαριασμοί Καταθέσεων. Το σύνολο των λογαριασμών καταθέσεων στις 31.12.2007 ανέρχεται σε £2.433.186. Σε πολλές περιπτώσεις τα υπόλοιπα αφορούν, καταθέσεις Κοινοτικών Συμβουλίων για αναπτυξιακά έργα ή αδαπάνητα υπόλοιπα καταθέσεων που εκκρεμούν για πολλά χρόνια. Υπέδειξα ότι οι καταθέσεις δεν πρέπει να παραμένουν πέραν από την περίοδο για την οποία απαιτούνται και οποιαδήποτε ποσά παραμένουν αζήτητα για περίοδο πέραν των πέντε χρονών πρέπει να μεταφέρονται στα έσοδα του Κράτους.

Ωρομίσθιο προσωπικό. Μερικοί φάκελοι αδειών του προσωπικού έχουν απωλεσθεί και αναδημιουργήθηκαν με στοιχεία από το 2006 και μετά. Αρκετά έντυπα αιτήσεων για άδειες απουσίας δεν ήταν πλήρως συμπληρωμένα και εγκεκριμένα από αρμόδιο υπάλληλο. Επίσης, σε μερικές περιπτώσεις οι άδειες απουσίας και άδειες ασθενείας δεν ήταν καταχωρισμένες στα φύλλα υπολογισμού αδειών και ως εκ τούτου τα σχετικά υπόλοιπα αδειών ήταν λανθασμένα.

Μηχανές παιχνιδιού και ψυχαγωγίας. Αρκετοί ιδιοκτήτες υποστατικών δεν έχουν εξασφαλίσει την απαιτούμενη από το Νόμο άδεια λειτουργίας. Τον Οκτώβριο του 2006 υποβλήθηκε σχετική κατάσταση στην Αστυνομική Διεύθυνση Λευκωσίας για έλεγχο και εντοπισμό όσων λειτουργούσαν χωρίς τη σχετική άδεια. Όπως πληροφορήθηκα, ο Έπαρχος δεν ενημερώθηκε για τα αποτελέσματα της έρευνας.

Άδειες πώλησης οινοπνευματωδών ποτών. Διαπιστώθηκε ότι σημαντικός αριθμός υποστατικών, στα οποία πωλούνται οινοπνευματώδη ποτά, δεν ανανεώνουν την άδεια πώλησης σύμφωνα με το άρθρο 3 του περί Πώλησης Οινοπνευματωδών Ποτών Νόμου. Ο Έπαρχος Λευκωσίας ζητά κατά τακτά χρονικά διαστήματα από την αστυνομία τη διεξαγωγή ελέγχου και τη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον των παρανομούντων. Ωστόσο, δε φαίνεται να λαμβάνονται εναντίον τους τα νομικά μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 23 του Νόμου, με αποτέλεσμα οι

παρανομούντες να μην τιμωρούνται και να συνεχίζεται η παράνομη πώληση οινοπνευματωδών ποτών στα υποστατικά αυτά.

Υπέδειξα ότι αυτό, αφενός στερεί το Κράτος από τα ανάλογα έσοδα και αφετέρου το επιβαρύνει με διοικητικά και άλλα έξοδα για εντοπισμό των παρανομούντων.

Κατ' αποκοπή υπερωριακή αμοιβή στους Διοικητικούς Λειτουργούς. Με βάση τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 27.837, ημερ. 13.11.1986 και αρ. 32.976, ημερ. 25.1.1990, στους Διοικητικούς Λειτουργούς οι οποίοι υπηρετούν στις Επαρχιακές Διοικήσεις καταβάλλεται μηνιαία κατ' αποκοπή υπερωριακή αμοιβή, σε όσους από αυτούς αποδεδειγμένα εργάζονται υπερωριακά κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Όπως διαπιστώθηκε, η μηνιαία αμοιβή καταβάλλεται σε όλους τους Διοικητικούς Λειτουργούς, με βάση υπεύθυνη δήλωσή τους κάθε μήνα ότι έχουν εργαστεί υπερωριακά, χωρίς ωστόσο να καταγράφονται οι ώρες και οι μέρες που εργάστηκαν ούτε ο σκοπός της υπερωριακής απασχόλησής τους. Σημειώνεται ότι η υπερωριακή απασχόληση των εν λόγω λειτουργών για διεκπεραίωση άλλων εργασιών όπως για έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας σε συνοικισμούς αυτοστέγασης και εργασία σε σχέση με τις εκλογές, αποζημιώνεται επιπρόσθετα. Υπέδειξα ότι, εν όψει της σημαντικής δαπάνης που απαιτείται, το όλο θέμα θα πρέπει να απασχολήσει τόσο τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών όσο και τις Επαρχιακές Διοικήσεις με σκοπό να διαφανούν οι πραγματικές ανάγκες και να επανακαθοριστούν οι όροι και οι προϋποθέσεις για την καταβολή του.

4.41 ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΛΕΜΕΣΟΥ

Μέρος Α

Λογαριασμοί Καταθέσεων. Το σύνολο των λογαριασμών καταθέσεων στις 31.12.2007 ανέρχεται σε £2.099.373. Σε πολλές περιπτώσεις τα υπόλοιπα αφορούν, καταθέσεις Κοινοτικών Συμβουλίων για αναπτυξιακά έργα ή αδαπάνητα υπόλοιπα καταθέσεων που εκκρεμούν για πολλά χρόνια. Υπέδειξα ότι οι καταθέσεις δεν πρέπει να παραμένουν πέραν από την περίοδο για την οποία απαιτούνται και οποιαδήποτε ποσά παραμένουν αζήτητα για περίοδο πέραν των πέντε χρονών πρέπει να μεταφέρονται στα έσοδα του Κράτους.

Άδειες πώλησης οινοπνευματωδών ποτών. Διαπιστώθηκε ότι σημαντικός αριθμός υποστατικών, στα οποία πωλούνται οινοπνευματώδη ποτά, δεν ανανεώνουν την άδεια πώλησης σύμφωνα με το άρθρο 3 του περί Πώλησης Οινοπνευματωδών Ποτών Νόμου. Η Έπαρχος Λεμεσού ζητά κατά τακτά χρονικά διαστήματα από την Αστυνομία τη διεξαγωγή ελέγχου και τη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον των παρανομούντων.

Από την Αστυνομία λαμβάνονται όπου απαιτείται τα ενδεικνυόμενα μέτρα έναντι όσων παραλείπουν να εξασφαλίζουν την απαιτούμενη άδεια. Ωστόσο δεν φαίνεται να λαμβάνονται οποιαδήποτε νομικά μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 23 του Νόμου, εναντίον όσων κατά τον έλεγχο της Αστυνομίας δεν είχαν την απαιτούμενη άδεια.

Υπέδειξα ότι αυτό, αφενός στερεί το Κράτος από τα ανάλογα έσοδα και αφετέρου το επιβαρύνει με διοικητικά και άλλα έξοδα για εντοπισμό των παρανομούντων.

Μέρος Β

Υδατικό Έργο για την υδατοπρομήθεια περιοχής των χωριών Μουτταγιάκας, Αγίου Τύχωνα, Παρεκκλησιάς, Πύργου και Μονής (πρώην περιοχή Αμαθούντας). Η καταγραφή και είσπραξη των τελών κατανάλωσης νερού ανατέθηκε από τις πιο πάνω Τοπικές Αρχές στο Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα, το οποίο, παρόλο ότι έχει εισπράξει τα σχετικά τέλη από τους

καταναλωτές, και παρά τις επανειλημμένες ειδοποιήσεις της Επαρχιακής Διοίκησης Λεμεσού, στις 31.12.2007 όφειλε προς το Υδατικό Έργο, ποσό ύψους £724.703 (2006 - £1.345.471).

Η μη καταβολή του οφειλόμενου ποσού στερεί και από τις υπόλοιπες Τοπικές Αρχές το δικαίωμα είσπραξης οικονομικής βοήθειας από τα ταμειακά διαθέσιμα των εισπράξεων δικαιωμάτων σύνδεσης, για την εκτέλεση αναπτυξιακών έργων, όπως προνοείται στον Κανονισμό 9(2) της Κ.Δ.Π. 366/97, ημερομηνίας 12.12.1997.

Σημειώνεται ότι εντός του 2008 καταβλήθηκε από το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα προς το πιο πάνω Υδατικό Έργο ποσό ύψους £117.055 (€200.000). Αναφέρεται επίσης ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα υπέβαλε αίτημα για διαγραφή μέρους του οφειλόμενου ποσού και στις 17.1.2008, με έγκριση της Επιτροπής του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Αμαθούνας, διαγράφηκε ποσό £89.070 (€152.185) και όπως με πληροφόρησε η Έπαρχος το Συμβούλιο υποσχέθηκε να εξοφλήσει και το υπόλοιπο ποσό εντός του 2008.

Υδατικό Έργο Κόλπου Πισσουρίου. Τα Κοινοτικά Συμβούλια Πισσουρίου, Αρχιμανδρίτας, Αλέκτορας και Αυδήμου όφειλαν στις 31.12.2007 προς το Υδατικό Έργο Κόλπου Πισσουρίου, για την υδροδότηση της Κοινότητας τους, ποσό ύψους £177.421 σε σύγκριση με £250.425 το 2006. Από το ποσό αυτό, ποσό £148.922 (2006 - £217.606) οφείλεται από το Κοινοτικό Συμβούλιο Πισσουρίου, παρόλο ότι το ίδιο έχει εισπράξει τα τέλη από τους καταναλωτές. Σημειώνεται ότι εντός του 2008 καταβλήθηκε από το Κοινοτικό Συμβούλιο Πισσουρίου προς το πιο πάνω Υδατικό Έργο ποσό ύψους £85.997 (€146.935).

4.42 ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Μέρος Α

Συμβόλαια για κατασκευή πεζοδρομίων σε οικόπεδα Άπορων Οικογενειών στη Μοσφιλωτή (Συμφωνία αρ. 80/2007) και στον Ψευδά, (Συμφωνία αρ. 81/2007). Από έλεγχο που διεξήγαγε η Υπηρεσία μου τον Μάιο του 2008 στα πιο πάνω συμβόλαια, διαπιστώθηκε ότι στα Δελτία Ποσοτήτων των προσφορών και συμβολαίων τόσο οι περιγραφόμενες εργασίες όσον και οι ποσότητες είναι κατά πολύ λιγότερες από τις εργασίες και τις ποσότητες που τελικά εκτελέστηκαν. Συγκεκριμένα, ενώ το αρχικό ποσό του συμβολαίου για το έργο στον Ψευδά ήταν £8.638 το τελικό ποσό της εργασίας που εκτελέστηκε ανήλθε στις £14.836. Στη περίπτωση του έργου στη Μοσφιλωτή ενώ το αρχικό ποσό του συμβολαίου ήταν £15.991, το τελικό ποσό ανήλθε στις £39.954.

Παρατήρησα ότι για τις επιπλέον εργασίες που εκτελέστηκαν και τα ποσά που πληρώθηκαν δεν ακολουθήθηκε η διαδικασία εγκρίσεων που προβλέπεται από την Κ.Δ.Π. 115/2004 (Κανονισμοί 5 και 20) που αφορά αλλαγές σε συμβάσεις. Παρατηρήθηκε επίσης ότι δεν υπήρχαν στους σχετικούς φακέλους οποιοδήποτε εργαστηριακοί έλεγχοι για την ποιότητα των εργασιών που εκτελέστηκαν.

Μέρος Β

Έλεγχος λογαριασμών. Λόγω έλλειψης χρόνου δεν διεξήχθη έλεγχος των λογαριασμών της Επαρχιακής Διοίκησης για το έτος 2007. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν προέκυψαν από τον έλεγχο για το 2006 και εξακολουθούν να ισχύουν και κατά το 2007.

Λογαριασμοί Καταθέσεων. Το σύνολο των λογαριασμών καταθέσεων στις 31.12.2007 ανέρχεται σε £912.164. Σε πολλές περιπτώσεις τα υπόλοιπα αφορούν κρατήσεις εργολάβων, καταθέσεις Κοινοτικών Συμβουλίων για αναπτυξιακά έργα ή αδαπάνητα υπόλοιπα καταθέσεων που εκκρεμούν για πολλά χρόνια. Υπέδειξα ότι οι καταθέσεις δεν πρέπει να παραμένουν πέραν από την περίοδο για την οποία απαιτούνται και οποιαδήποτε ποσά παραμένουν αζήτητα για περίοδο πέραν των πέντε χρονών πρέπει να μεταφέρονται στα έσοδα του Κράτους.

4.43 ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Μέρος Β

Έλεγχος λογαριασμών. Ο έλεγχος των λογαριασμών της Επαρχιακής Διοίκησης για το έτος 2007 δεν διεξάχθηκε. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν προέκυψαν από τον έλεγχο για το 2006 και εξακολουθούν να ισχύουν και κατά το 2007.

Παράνομες οικοδομές. Όπως ανέφερα στην Έκθεση του 2006, από δειγματοληπτικό έλεγχο σε φακέλους αδειών οικοδομών, εντοπίστηκε περιορισμένος αριθμός καταγγελιών για ανέγερση παράνομων οικοδομών, επεμβάσεις σε ιδιωτική ή δημόσια περιουσία, αλλαγή χρήσης οικοδομής κ.λ.π., ορισμένες από τις οποίες δεν εξετάστηκαν έγκαιρα με αποτέλεσμα να συνεχίζεται η παρανομία και να δημιουργούνται τετελεσμένα τα οποία εκ των υστέρων δεν είναι εύκολο να ανατραπούν. Σε ορισμένες περιπτώσεις, που έχουν στο μεταξύ εξεταστεί και έχουν διαπιστωθεί παρανομίες, δεν φαίνεται να λήφθηκαν επαρκή μέτρα εναντίον των παρανομούντων. Για καλύτερη παρακολούθηση των περιπτώσεων αυτών, εισηγήθηκα την τήρηση κατάλληλου μητρώου το οποίο να ενημερώνεται με τις εξελίξεις για την κάθε υπόθεση.

Η θέση του Επάρχου Αμμοχώστου, όπως μου διαβιβάστηκε από τον Υπουργό Εσωτερικών, είναι ότι οι περισσότερες παρανομίες αφορούν έναρξη εργασιών προτού εξασφαλιστεί άδεια οικοδομής, αλλά αφού εξασφαλιστεί πρώτα πολεοδομική άδεια και οι περιπτώσεις αυτές αντιμετωπίζονται με κάποια ελαστικότητα, λόγω της μεγάλης καθυστέρησης που παρατηρείται στην έκδοση της πολεοδομικής άδειας, θέμα το οποίο δεν θεωρείται τόσο σοβαρό. Σοβαρό πρόβλημα παρουσιάζεται όπως ανέφερε ο Έπαρχος σε περιπτώσεις όπου υπάρχει άμεση ανάγκη για έκδοση ανασταλτικού διατάγματος, αφού η ακολουθούμενη τακτική/διαδικασία, για την έκδοση του που καθορίστηκε από το Γενικό Εισαγγελέα, θεωρείται χρονοβόρα.

4.44 ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΦΟΥ

Μέρος Α

Λογαριασμοί Καταθέσεων. Το σύνολο των λογαριασμών καταθέσεων στις 31.12.2007 ανέρχεται σε £1.709.919. Σε πολλές περιπτώσεις τα υπόλοιπα αφορούν κρατήσεις εργολάβων, καταθέσεις Κοινοτικών Συμβουλίων για αναπτυξιακά έργα ή αδαπάνητα υπόλοιπα καταθέσεων που εκκρεμούν για πολλά χρόνια. Υπέδειξα ότι οι καταθέσεις δεν πρέπει να παραμένουν πέραν από την περίοδο για την οποία απαιτούνται και οποιαδήποτε ποσά παραμένουν αζήτητα για περίοδο πέραν των πέντε χρονών πρέπει να μεταφέρονται στα έσοδα του Κράτους.

Ο Έπαρχος Πάφου, στην απάντησή του που μου διαβίβασε ο Υπουργός Εσωτερικών, με ενημέρωσε ότι άρχισε και θα συνεχιστεί η διερεύνηση των υπολοίπων και η επιστροφή τους στις δικαιούχες κοινότητες και στους εργολάβους.

Εκτέλεση έργων. Ο Προϋπολογισμός προβλέπει την εκτέλεση μεγάλου αριθμού μικρών έργων σε πολλές κοινότητες της επαρχίας Πάφου, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να γίνει ορθολογιστικός προγραμματισμός, συντονισμός και αποτελεσματική παρακολούθηση και τελικά σημαντικός αριθμός έργων να μην υλοποιούνται.

Η θέση του Επάρχου Πάφου, όπως μου διαβιβάστηκε από τον Υπουργό Εσωτερικών, είναι ότι η εκτέλεση μεγάλου αριθμού μικρών έργων σε όλες τις κοινότητες αποτελεί θέμα πολιτικής απόφασης.

Κατ' αποκοπή υπερωριακή αμοιβή που καταβάλλεται στους Διοικητικούς Λειτουργούς. Με βάση τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 27.837, ημερ. 13.11.1986 και αρ. 32.976, ημερ. 25.1.1990, στους Διοικητικούς Λειτουργούς οι οποίοι υπηρετούν στις Επαρχιακές Διοικήσεις καταβάλλεται μηνιαία κατ' αποκοπή υπερωριακή αμοιβή, σε όσους από αυτούς αποδεδειγμένα εργάζονται υπερωριακά κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Όπως διαπιστώθηκε, η μηνιαία αμοιβή καταβάλλεται σε όλους τους Διοικητικούς Λειτουργούς, χωρίς να υπογράφεται υπεύθυνη δήλωσή τους κάθε μήνα ότι έχουν εργαστεί υπερωριακά και χωρίς να καταγράφονται οι ώρες και οι μέρες που εργάστηκαν ούτε ο σκοπός της υπερωριακής απασχόλησής τους. Σημειώνεται ότι η υπερωριακή απασχόληση των εν λόγω λειτουργών για διεκπεραίωση άλλων εργασιών όπως για έκδοση αδειών οικοδομής, έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας σε συνοικισμούς αυτοστέγασης και εργασία σε σχέση με τις εκλογές, αποζημιώνεται επιπρόσθετα. Υπέδειξα ότι, ενόψει της σημαντικής δαπάνης που απαιτείται, το όλο θέμα θα πρέπει να απασχολήσει τόσο τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών όσο και τις Επαρχιακές Διοικήσεις με σκοπό να διαφανούν οι πραγματικές ανάγκες και να επανακαθοριστούν οι όροι και οι προϋποθέσεις για την καταβολή του.

Άδειες οικοδομών/διαίρεσης γης - Καθυστερημένες αιτήσεις. Στις 31.12.2007 εκκρεμούσε η εξέταση 1237 αιτήσεων για έκδοση άδειας οικοδομής και 188 διαίρεσης γης. Κατά το 2007, ο Έπαρχος Πάφου ζήτησε από το Υπουργείο Εσωτερικών την πρόσληψη μόνιμου ή έκτακτου προσωπικού και εισηγήθηκε όπως υποβληθεί πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση υπερωριακής απασχόλησης του προσωπικού χωρίς ανταπόκριση.

Ο Έπαρχος Πάφου, στην απάντησή του που μου διαβίβασε ο Υπουργός Εσωτερικών, με πληροφόρησε ότι κατά το 2008 υποβλήθηκε εκ νέου το αίτημα για υπερωριακή απασχόληση και το Υπουργείο έδωσε πρόσφατα προφορική έγκριση.

Πιστοποιητικά έγκρισης. Σύμφωνα με τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο, άρθρο 10(1) και 10(2) κανένα πρόσωπο δεν επιτρέπεται να κατέχει ή να χρησιμοποιεί οποιαδήποτε οικοδομή εκτός αν εκδοθεί πιστοποιητικό έγκρισης για το οποίο ο κάτοχος της άδειας οικοδομής θα πρέπει εντός 21 ημερών από την αποπεράτωση της οικοδομής να αποταθεί στην αρμόδια αρχή για έκδοσή του.

Σύμφωνα με το άρθρο 20(1) οποιοδήποτε πρόσωπο παραβαίνει τις διατάξεις του άρθρου 10, διαπράττει αδίκημα τιμωρούμενο με φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες, ή χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις £1000 ή και τις δυο αυτές ποινές.

Παρατηρήθηκε ότι δεν εξασκείται έλεγχος ως προς το κατά πόσο έχουν εκδοθεί πιστοποιητικά έγκρισης για όλες τις οικοδομές που έχουν αποπερατωθεί, με αποτέλεσμα να μην εισπράττονται τα τέλη που προβλέπονται στην Κ.Δ.Π. αρ. 587/2003. Τονίζεται ότι η μη έκδοση πιστοποιητικού έγκρισης έχει σαν συνεπακόλουθο την απώλεια σημαντικών άλλων εσόδων που προβλέπονται σε άλλες Νομοθεσίες, όπως στον περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμο, τον περί Δήμων Νόμο και τον περί Κοινοτήτων Νόμο.

Ο Έπαρχος Πάφου, στην απάντησή του που μου διαβίβασε ο Υπουργός Εσωτερικών, με πληροφόρησε ότι με τη δοθείσα έγκριση για υπερωριακή απασχόληση κατά το 2008, άρχισε ήδη η εξέταση των αιτήσεων για έκδοση πιστοποιητικών έγκρισης.

Άδειες λειτουργίας πρατηρίων πετρελαιοειδών και Άδειες αποθήκευσης πετρελαιοειδών. Παρατηρήθηκε όπως και σε προηγούμενα έτη, ότι πρατήρια πετρελαιοειδών και υποστατικά αποθήκευσης πετρελαιοειδών, λειτουργούν χωρίς την άδεια που προνοείται στη σχετική Νομοθεσία. Σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, η μη εξασφάλιση της απαιτούμενης άδειας αποτελεί ποινικό αδίκημα σύμφωνα με το άρθρο 11 του περί Ρυθμίσεως της Κατασκευής, Καθιδρύσεως και Λειτουργίας Πρατηρίων Πετρελαιοειδών Νόμου του 1968.

Ο Έπαρχος Πάφου, στην απάντησή του που μου διαβίβασε ο Υπουργός Εσωτερικών, με πληροφόρησε ότι από τα δώδεκα πρατήρια πετρελαιοειδών που υπάρχουν στην Επαρχία Πάφου, εξασφάλισαν άδεια λειτουργίας και αποθήκευσης τα οκτώ. Για τα υπόλοιπα τέσσερα λαμβάνονται μέτρα συμμόρφωσής τους.

Μηχανές παιχνιδιού και ψυχαγωγίας. Το 2007 εκδόθηκαν μόνο 7 άδειες για 48 μηχανές. Αναφορικά με υποστατικά στα οποία λειτουργούν μηχανές παιχνιδιού και ψυχαγωγίας και δεν έχουν αποταθεί ποτέ για έκδοση πιστοποιητικού εγγραφής και κατά συνέπεια δεν είναι

εγγεγραμμένα στο μητρώο της Επαρχιακής Διοίκησης, παρατηρήθηκε ότι δε λαμβάνονται οποιαδήποτε μέτρα για εντοπισμό τους και επιβολή των νενομισμένων τελών.

Για σκοπούς αποκέντρωσης, μείωσης των διοικητικών εξόδων και για πιο αποτελεσματικό έλεγχο και παρακολούθηση της έκδοσης αδειών και είσπραξης τελών εγγραφής, εισηγήθηκα όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο της ανάθεσης της όλης διαδικασίας στις Αρχές Τοπικής Διοίκησης, ύστερα από συνεννόηση με το Υπουργείο Εσωτερικών.

4.45 ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΚΑΙ ΧΩΡΟΜΕΤΡΙΑΣ

Προϋπολογισμός. Ο Προϋπολογισμός του Τμήματος για το έτος 2007 προνοούσε έσοδα £143 εκ. (£93 εκ. το 2006) και δαπάνες £72 εκ. (£44,9 εκ. το 2006). Τα πραγματικά έσοδα για το έτος ανήλθαν στα £244,2 εκ. σε σύγκριση με £126,4 εκ. το 2006 και οι δαπάνες στα £68 εκ. σε σύγκριση με £42,2 εκ. το 2006. Η αύξηση των εσόδων του Τμήματος κατά το 2007, οφείλεται στα αυξημένα έσοδα από τέλη και δικαιώματα τα οποία ανήλθαν σε £236,7 εκ. σε σύγκριση με £123,6 εκ. το 2006, λόγω κυρίως του αυξημένου αριθμού των μεταβιβάσεων ακίνητης ιδιοκτησίας καθώς και των υποθηκεύσεων. Η αύξηση των εξόδων του Τμήματος οφείλεται κυρίως στα αυξημένα έξοδα για αποζημιώσεις λόγω απαλλοτριώσεων τα οποία ανήλθαν σε £44,8 εκ. σε σύγκριση με £19,1 εκ. το 2006.

Καθυστερημένα έσοδα. Τα καθυστερημένα έσοδα, που αφορούν κυρίως σε μισθώματα κρατικής γης, στη συνεισφορά Δήμων και Κοινοτήτων για Πολεοδομικά έργα καθώς και σε οφειλόμενα ποσά για κρατική γη στην Αγία Νάπα που παραχωρήθηκε σε διάφορα άτομα ύστερα από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και που ανέρχονται σε £351.350, για τα οποία γίνεται ειδική αναφορά σε άλλη παράγραφο της Έκθεσής μου, ανήλθαν στις 31.12.2007 σε £3.575.103, σε σύγκριση με £2.777.711 το 2006.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι αναφορικά με τα καθυστερημένα μισθώματα, το Τμήμα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για είσπραξή τους και στις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης των μισθωτών αυτές παραπέμπονται στο Γενικό Εισαγγελέα για λήψη νομικών μέτρων. Επίσης το Τμήμα ετοίμασε προσχέδιο νομοσχεδίου με το οποίο θα ρυθμίζονται η επιβολή τόκου υπερημερίας στα οφειλόμενα δικαιώματα ή τέλη, σύμφωνα με τον περί του Ενιαίου Δημοσίου Επιτοκίου Υπερμερίας Νόμο αρ. 167(I)/2006 και ο τρόπος είσπραξης του ποσού με την πώληση του ακινήτου σε δημόσιο πλειστηριασμό. Το εν λόγω προσχέδιο νομοσχεδίου υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών στις 24.4.2008 για περαιτέρω προώθησή του.

Απώλεια εσόδων. Όπως προκύπτει από διάφορες περιπτώσεις, οι οποίες αναφέρονται σε επόμενες παραγράφους της παρούσας Έκθεσης, η ετήσια απώλεια εσόδων του Τμήματος ανέρχεται σε σημαντικά ποσά. Συγκεκριμένα, από τη μη αναθεώρηση των τελών και δικαιωμάτων, το ύψος των οποίων καθορίστηκε το 1979, η υπολογιζόμενη απώλεια ανέρχεται σε πέραν των £4 εκ. το χρόνο. Από τα κυβερνητικά αγροκτήματα στην Πάφο η απώλεια υπολογίζεται γύρω στις £178.000 ετήσια. Πολύ σημαντική απώλεια εσόδων προέρχεται επίσης και από τη μη αναθεώρηση των μισθωμάτων κρατικής γης στο επίπεδο του αγοραίου ενοικίου, όπως προνοείται στους περί Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων Νόμους.

Επιπρόσθετα, λόγω της μη εκτίμησης από το Τμήμα της αξίας των βιομηχανικών περιοχών και των ξενοδοχείων που έχουν ανεγερθεί σε κρατική γη, προκύπτει σημαντική απώλεια εσόδων όσον αφορά στο φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας. Η εκτίμηση έχει γίνει μόνο στην Επαρχία Λεμεσού, όπου τα ανάλογα έσοδα ανέρχονται γύρω στις £40.000 - £50.000 ετησίως.

Καθυστέρηση στην είσπραξη μισθωμάτων κρατικής γης. Σε αρκετές περιπτώσεις η είσπραξη των ετήσιων μισθωμάτων καθυστερεί για μεγάλο χρονικό διάστημα, χωρίς να κινείται η διαδικασία λήψης δικαστικών μέτρων ή ακύρωσης των μισθώσεων, ενώ αρκετές περιπτώσεις παραπέμφθηκαν στον Γενικό Εισαγγελέα και εκκρεμούν. Στις 31.12.2007 εκκρεμούσαν

καθυστερημένα μισθώματα ύψους £1.852.729, για περίοδο μέχρι και 10 ετών. Ενδεικτικά αναφέρονται τα πιο κάτω παραδείγματα:

(α) Συγκεκριμένη εταιρεία στην Πάφο οφείλει καθυστερημένα ενοίκια από εκμίσθωση κρατικής γης, ύψους £142.946, για την περίοδο 1993-2007. Σημειώνεται ότι η εταιρεία προβαίνει σε παράνομη χρήση άλλης κρατικής γης. Ζήτησα από το Διευθυντή του Τμήματος όπως λάβει τα αναγκαία μέτρα για άρση της παράνομης επέμβασης και είσπραξη των καθυστερημένων ενοικίων. Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Τμήματος έχει κινηθεί διαδικασία επιδιαιτησίας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Σύμβασης Μίσθωσης.

(β) Σε συγκεκριμένη εταιρεία εκμισθώθηκε στις 5.2.1987 κρατική γη στο Παραλίμνι συνολικής έκτασης 20.736 τ.μ, για την ανέγερση ξενοδοχείου δυναμικότητας 300 κλινών, με ετήσιο μίσθωμα £9.000 και αναπροσαρμογή του κάθε 5 χρόνια μετά την πάροδο της πρώτης δεκαετίας. Η μισθώτρια εταιρεία με την δικαιολογία ότι παρουσιάζεται κρίση στην τουριστική βιομηχανία δεν έχει καταβάλει τα οφειλόμενα ενοίκια ύψους £46.939 πλέον τόκους, που αφορούν στην περίοδο 2003-2007 ενώ έχει καταστεί πληρωτέο, στις 5.2.2008, το ενοίκιο για το 2008 ύψους £31.793. Η υπόθεση παραπέμφθηκε στη Νομική Υπηρεσία τον Απρίλιο του 2005 και εκκρεμεί.

(γ) Σε συγκεκριμένη εταιρεία στη Λεμεσό εκμισθώθηκε το Φεβρουάριο 1993 κρατική γη έκτασης 3.880 τ.μ. για τουριστικούς σκοπούς με ετήσιο μίσθωμα £4.660 και αναθεώρησή του κάθε πέντε χρόνια. Η μισθώτρια εταιρεία αρνείται να καταβάλει τα οφειλόμενα ενοίκια ύψους £45.000 πλέον τόκους που αφορούν στην περίοδο 2005-2007 ενώ στις 19.2.2008, έχει καταστεί πληρωτέο το ενοίκιο για το 2008 ύψους £15.000.

Καθυστέρηση στην είσπραξη της συνεισφοράς των Δήμων/Κοινοτήτων για Πολεοδομικά έργα. Σε αρκετές περιπτώσεις το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας καταβάλλει τις σχετικές αποζημιώσεις για απαλλοτριώσεις γής που αφορούν στα Πολεοδομικά έργα περιλαμβανομένης της συνεισφοράς των Δήμων/ Κοινοτήτων που τους αναλογεί, χωρίς την εκ των προτέρων είσπραξη από αυτούς του ανάλογου ποσού. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι ο Δήμος Στροβόλου οφείλει στο Τμήμα, ως συνεισφορά του για απαλλοτριώσεις για πολεοδομικά έργα, ποσό ύψους £279.835 ενώ ο Δήμος Λεμεσού οφείλει για τον ίδιο σκοπό το ποσό των £357.277.

Η άποψη του Τμήματος είναι ότι το θέμα της συνεισφοράς, αφορά αποκλειστικά τις απαλλοτριούσες αρχές, οι οποίες πρέπει να φροντίζουν να εισπράττουν έγκαιρα τη συνεισφορά των Δήμων/Κοινοτήτων και να τη διαβιβάζουν στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, για να προβαίνει στην πληρωμή των αποζημιώσεων. Επιπρόσθετα ο Διευθυντής εισηγείται και συμφωνώ με την εισήγησή του, όπως τα ποσά που χρωστούν οι Δήμοι/Κοινότητες αφαιρούνται από την ετήσια χορηγία που τους παραχωρείται για κάθε επόμενο έτος.

Αναθεώρηση τελών και δικαιωμάτων. Παρατηρήθηκε ότι τα τέλη και δικαιώματα που εισπράττονται από το Τμήμα με βάση το Νόμο δεν ανταποκρίνονται στο πραγματικό κόστος για την παροχή των υπηρεσιών, λαμβανομένων υπόψη των μισθών, επιδομάτων και άλλων σχετικών δαπανών. Η τελευταία αναθεώρηση τελών και δικαιωμάτων έγινε με το Νόμο 66/79, ενώ το Τμήμα, με σχετικές επιστολές ημερ. 23.11.1998 και 10.5.2001, απέστειλε προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών προσχέδιο νομοσχεδίου για αναθεώρηση των τελών και δικαιωμάτων. Τελικά το νομοσχέδιο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, κατατέθηκε στη Βουλή και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 17.6.2005 αλλά ακολούθως αποσύρθηκε από την Κυβέρνηση, αφού, όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Τμήματος, κατά τη συζήτηση του στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, έγιναν τέτοιες επεμβάσεις στα τέλη, που, αν το νομοσχέδιο προχωρούσε για ψήφιση, θα υπήρχε όχι αύξηση αλλά σημαντική μείωση των εσόδων του Κράτους. Η αύξηση των εσόδων του Τμήματος από την προτεινόμενη αναθεώρηση τελών και δικαιωμάτων υπολογιζόταν να είναι πέραν των £4 εκ. ετησίως.

Το Τμήμα ετοίμασε νέο προσχέδιο νομοσχεδίου κατά τρόπο που να μην υπάρχει η δυνατότητα διαφοροποίησης των τελών και δικαιωμάτων, για τα οποία δεν θα γίνεται πρόταση για αύξησή τους και το οποίο, όπως πληροφορήθηκα αναμένεται να υποβληθεί στο Υπουργείο Εσωτερικών για περαιτέρω προώθησή του.

Αναφέρεται σχετικά ότι μετά από συνάντηση που έγινε στις 10.5.2006 στο Γραφείο του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, αποφασίστηκε να ετοιμαστεί κατάσταση στην οποία να φαίνεται το ύψος της απώλειας των εσόδων του Κράτους, να γίνει έλεγχος από το Υπουργείο Οικονομικών και μετά να προωθηθεί το νομοσχέδιο.

Παρατήρησα ότι μέχρι σήμερα δεν υπολογίστηκε εκ νέου το ύψος της απώλειας των εσόδων του Κράτους, ως η πιο πάνω απόφαση, για σκοπούς προώθησης του νομοσχεδίου.

Ανάθεση εργασίας εκτός ωρών Γραφείου. Παρόλο που η διεκπεραίωση εργασίας εκτός του κανονικού ωραρίου, έναντι αμοιβής με το τεμάχιο και υπερωριακά, συνεχίστηκε και κατά το έτος 2007, εξακολουθεί να παρατηρείται αύξηση της συσσωρευμένης εργασίας στο Τμήμα. Συγκεκριμένα, στις 31.12.2007 εκκρεμούσαν συνολικά 40 878 υποθέσεις στους Κλάδους Επιτόπιων Ερευνών, Χωρομετρίας, Χαρτογραφίας και Ελεγκτών του Τμήματος, σε σύγκριση με 34 738 το 2006, 29 310 το 2005, 25 695 το 2004 και 21 288 το 2003. Το σύνολο των επιδομάτων για υπηρεσία πέραν από τις συνήθεις ώρες εργασίας ανήλθε κατά το 2007 σε £2.011.098, σε σύγκριση με £2.011.916 το 2006, £2.150.564 το 2005, £2.113.297 το 2004 και £2.122.145 το 2003.

Συναφώς αναφέρεται ότι η αρχική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 14.9.1994 προνοούσε τη διεκπεραίωση της συσσωρευμένης εργασίας σε διάστημα 15-18 μηνών και τη διάθεση ποσού ύψους £3,5 εκ. Από 1.4.1995, όταν άρχισε η υπερωριακή εργασία, και μεταγενέστερα η συσσωρευμένη εργασία αυξάνεται χρόνο με το χρόνο.

Εξέφρασα την άποψη ότι το θέμα των υπερωριών στο Τμήμα θα πρέπει να επανεξεταστεί, καθότι η συσσωρευμένη εργασία στους διάφορους Κλάδους όχι μόνο δεν μειώνεται αλλά, αντίθετα, αυξάνεται, με συνεπακόλουθο το Δημόσιο να επιβαρύνεται με εκατομμύρια λίρες για υπερωρίες, σε μια προσπάθεια αντιμετώπισης του όγκου εργασίας, χωρίς στην πράξη να διαφαίνονται προοπτικές επίλυσης του προβλήματος.

Για απάμβλυνση του προβλήματος, εισηγήθηκα, μεταξύ άλλων, όπως ληφθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες περιλαμβανομένης της απλοποίησης των διαδικασιών εκεί όπου απαιτείται και όπως, μεταξύ άλλων, προωθηθεί περαιτέρω η ανάθεση χωρομετρικών εργασιών στον ιδιωτικό τομέα, στα πλαίσια του περί Χωρομετρίας Νόμου του 2005, Ν.67(Ι)/2005 ο οποίος τέθηκε σε ισχύ από 1.1.2006. Εισηγήθηκα επίσης όπως γίνει σχετική ενημέρωση του κοινού, για τη δυνατότητα εκτέλεσης χωρομετρικών εργασιών και από ιδιώτες χωρομέτρες.

Καταγγελίες για παράνομες επεμβάσεις σε κρατική γη. Παρά το ότι, σε αρκετές περιπτώσεις, Επαρχιακές Διοικήσεις πληροφόρησαν τα αρμόδια Επαρχιακά Κτηματολογικά Γραφεία για παράνομες επεμβάσεις σε κρατική γη, οι οποίες διαπιστώθηκαν κατόπιν επιτόπιας εξέτασης από λειτουργούς τους ή/και από καταγγελίες που έγιναν προς τον Έπαρχο από ιδιώτες, ωστόσο το Τμήμα καθυστερεί να προβεί σε διερεύνηση των περιπτώσεων αυτών, ώστε να ληφθούν μέτρα για άρση των επεμβάσεων αυτών, με αποτέλεσμα το πρόβλημα των παράνομων επεμβάσεων να προσλαμβάνει συνεχώς μεγαλύτερες διαστάσεις.

Επίσης σε περιπτώσεις παράνομων επεμβάσεων σε κρατική γη, για τις οποίες υπάρχει σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το Τμήμα καθυστερεί να εξακριβώσει κατά πόσο υπήρξε συμμόρφωση ή όχι με τις σχετικές αποφάσεις ή/και τη λήψη μέτρων για άρση των επεμβάσεων.

Επισήμανα ότι η ανοχή έναντι οποιωνδήποτε παράνομων επεμβάσεων σε κρατική γη, εκτός του ότι συντελεί στην παγίωση τους, δυνατόν να εκληφθεί και ως αδυναμία για την αποτελεσματική αντιμετώπιση τους και ενθαρρύνει, αντί να αποτρέπει, την επανάληψή τους.

Υπέδειξα ότι θα πρέπει να υιοθετηθούν το συντομότερο μηχανισμοί για προστασία της κρατικής γης και να ληφθούν άμεσα και αποτελεσματικά μέτρα εναντίον αυτών που παρανομούν. Για το σκοπό αυτό εισηγήθηκα όπως, συσταθεί ομάδα από λειτουργούς του Τμήματος οι οποίοι να μελετήσουν το όλο θέμα και παράλληλα σε κάθε Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο, ορισθεί συγκεκριμένος λειτουργός ο οποίος να χειρίζεται, κατά προτεραιότητα, θέματα επεμβάσεων σε κρατική γη.

Ενδεικτικά αναφέρονται πιο κάτω ορισμένα παραδείγματα:

(α) Ύστερα από σχετική καταγγελία και επιτόπια έρευνα από την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας, η Αστυνομική Διεύθυνση Λάρνακας ζήτησε το Μάιο 2003 από το Επαρχιακό Κτηματολόγιο Λάρνακας σχετική έκθεση με τοπογραφικό σχέδιο για παράνομη επέμβαση σε συγκεκριμένο τμήμα κρατικής γης, νότια του αεροδρομίου Λάρνακας.

Παρά το γεγονός ότι η περίπτωση κρίθηκε εκ μέρους του Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ως πολύ επείγουσα, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν έγινε οποιαδήποτε διερεύνηση από το Τμήμα και ετοιμασία σχετικής έκθεσης για σκοπούς τεκμηρίωσης της υπόθεσης από την Αστυνομική Διεύθυνση Λάρνακας.

(β) Πρόσωπο επενέβη από το 1988 σε κρατική γη στην Αραδίππου και ανέγειρε δύο κτηνοτροφικά υπόστεγα. Το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφαση του ημερ. 10.1.2001 απέρριψε σχετικό αίτημά του για εκμίσθωση του μέρους της κρατικής γης στο οποίο ήδη παρενέβη, δεδομένου ότι η ζητούμενη κρατική γη βρίσκεται σε περιοχή όπου δεν επιτρέπεται η ανέγερση κτηνοτροφικών υποστατικών. Μέχρι σήμερα δεν έγιναν όλες οι απαραίτητες ενέργειες από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για να εξακριβωθεί κατά πόσο ο αιτητής/υπαίτιος επέμβασης συμμορφώθηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και, αν όχι, να ληφθούν δικαστικά μέτρα εναντίον του, όπως προέβλεπε η εν λόγω απόφαση.

(γ) Οικογένεια επενέβη παράνομα σε τεμάχιο κρατικής γης στο χωριό Πάνω Κυβίδες Λεμεσού χρησιμοποιώντας το για κτηνοτροφικούς σκοπούς, από το 1976. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφαση του ημερ. 15.9.2004, απέρριψε σχετική αίτηση μέλους της πιο πάνω οικογένειας για εκμίσθωση κρατικής γης, περιλαμβανομένου του συγκεκριμένου τεμαχίου γης.

Μέχρι σήμερα δεν εξακριβώθηκε από το Τμήμα κατά πόσο έχει αρθεί η επέμβαση και, αν όχι, να ληφθούν δικαστικά μέτρα εναντίον του, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, με σκοπό την άρση της επέμβασης. Σημειώνεται ότι υποβλήθηκε σχετική αίτηση για ανταλλαγή της κρατικής γης στην οποία φαίνεται να εξακολουθεί να επεμβαίνει, με άλλο ιδιόκτητο τεμάχιο γης στην ίδια περιοχή.

(δ) Ο Έπαρχος Λάρνακας πληροφόρησε το Μάρτιο 2002 τον Επαρχιακό Κτηματολογικό Λειτουργό Λάρνακας για παράνομη επέμβαση σε κρατική γη που χρησιμοποιήθηκε για εκτροφείο λαγών για εκπαίδευση σκύλων. Μέχρι σήμερα δεν έγινε από το Τμήμα οποιαδήποτε επιτόπια εξέταση, με σκοπό τη λήψη των αναγκαίων διορθωτικών μέτρων.

(ε) Ο Έπαρχος Λάρνακας πληροφόρησε τον Ιανουάριο 2007 τον Επαρχιακό Κτηματολογικό Λειτουργό Λάρνακας για παράνομη επέμβαση σε κρατική γη στο Καλό Χωριό και συγκεκριμένα ότι ο επεμβασίας προέβηκε σε οικοδομικές εργασίες ανέγερσης υποστατικού χωρίς, μεταξύ άλλων, να έχει εκδοθεί προηγουμένως άδεια οικοδομής από την αρμόδια Αρχή. Μέχρι σήμερα δεν έγινε από το Τμήμα οποιαδήποτε επιτόπια εξέταση, με σκοπό τη λήψη των αναγκαίων διορθωτικών μέτρων.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες για άμεση εξέταση όλων των πιο πάνω περιπτώσεων.

Παράνομη επέμβαση ιδιώτη πάνω σε κρατική παραλιακή γη στη Λάρνακα. Ιδιώτης στη Λάρνακα, του οποίου η σύμβαση έληξε από το 1987 και έκτοτε δεν ανανεώθηκε, εξακολουθεί να κάνει χρήση/επέμβαση σε κρατική γη, ενώ πρόσφατα έχει προβεί και σε άλλες παράνομες

επεμβάσεις, χωρίς να εξασφαλίσει τις σχετικές άδειες. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με σχετικές αποφάσεις του ημερ. 18.2.1993 και 24.1.1999, απέρριψε αίτημά του για ανανέωση της σύμβασης και, παράλληλα, αποφάσισε όπως αυτός καταβάλει δικαιώματα για τον κατασκευαστικό χώρο (παράνομη κατοχή και χρήση παραλιακής γης) από το 1986 μέχρι την άρση της επέμβασης, καθώς και τη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον του, τόσο από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, για την παράνομη επέμβαση σε κρατική γη, όσο και από τον Έπαρχο Λάρνακας, για ανέγερση οικοδομής χωρίς άδεια από την αρμόδια Αρχή.

Το θέμα παραπέμφθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας το Σεπτέμβριο του 2002 για να καταχωρίσει αγωγή στο δικαστήριο, για είσπραξη των ενδιάμεσων οφελών και για άρση της επέμβασης. Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Τμήματος το θέμα βρίσκεται ακόμα σε εκκρεμότητα.

Μισθώσεις κρατικών γαιών. Παρατηρήθηκαν αρκετές περιπτώσεις μισθώσεων κρατικής γης που εξακολουθούν να παρουσιάζουν διάφορα προβλήματα, όπως καθυστέρηση στην πληρωμή των ενοικίων, μη συμμόρφωση των μισθωτών με τους σχετικούς όρους των συμβάσεων, μη υπογραφή συμβάσεων, κ.ά. Ζήτησα όπως υπάρξει στενότερη παρακολούθηση των μισθώσεων και ληφθούν τα αναγκαία μέτρα, περιλαμβανομένης της μηχανογράφησης του αρχείου των μισθώσεων, για διευθέτηση των πιο πάνω προβλημάτων.

Ο Διευθυντής του Τμήματος μου ανέφερε ότι για τη στενότερη παρακολούθηση/ διαχείριση των συμβάσεων μίσθωσης/αδειών χρήσης κρατικής γης ετοιμάστηκε σχετική μελέτη και σε συνεργασία με το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής μελετούνται τρόποι ένταξης των πληροφοριών αυτών στο υφιστάμενο Σύστημα Πληροφοριών Γης. Επιπρόσθετα, έχει οριστεί υπεύθυνος Λειτουργός για τις συμβάσεις μίσθωσης/άδειες χρήσης κρατικής γης, σε κάθε Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο.

Κτιριακές εγκαταστάσεις. Από επιτόπιες επισκέψεις κλιμακίων της Υπηρεσίας μου, διαπιστώθηκε ότι τα κτίρια στα οποία στεγάζονται το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Λευκωσίας είναι ακατάλληλα και ανεπαρκή, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η διεκπεραίωση της καθημερινής εργασίας και να ταλαιπωρείται τόσο το προσωπικό όσο και το πολυπληθές κοινό που τα επισκέπτεται καθημερινά. Επίσης υπάρχει σοβαρό πρόβλημα με τους αποθηκευτικούς χώρους του Γραφείου με αποτέλεσμα η φύλαξη μητρώων και άλλων εγγράφων να μην είναι ασφαλής. Επιπρόσθετα, τα κτίρια δεν παρέχουν ικανοποιητική ασφάλεια και δεν μπορούν να ανταποκριθούν γενικά στις σημερινές λειτουργικές ανάγκες του Τμήματος.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, μετά από αλληπάλληλες κατά καιρούς αποφάσεις του, με πρόσφατη απόφασή του αρ. 66.999 ημερ. 26.3.2008, ανακάλεσε προηγούμενη απόφαση του (αρ. 65.813 ημερ. 11.7.2007) για την προκήρυξη προσφορών σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας, Νόμος Ν.11(Ι)/2006, για τη στέγαση Επαρχιακών Κτηματολογικών Γραφείων Λευκωσίας και Κερύνειας. Παράλληλα αποφάσισε να εγκρίνει την ανέγερση του κτιρίου για τη στέγαση των πιο πάνω Κτηματολογικών Γραφείων σε τμήμα τεμαχίου γης στην Αγλαντζιά το οποίο ανήκει στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου (ΡΙΚ) και το οποίο θα αγοραστεί από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Όπως πληροφορήθηκα, το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου με σχετική επιστολή του ημερ. 24.6.2008 ενημέρωσε τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών ότι δεν είναι διατεθειμένο να παραχωρήσει το συγκεκριμένο τεμάχιο γης για τις ανάγκες ανέγερσης κτιρίων του Τμήματος Κτηματολογίου γι' αυτό και το Υπουργείο Εσωτερικών, με σχετική επιστολή ημερ. 21.7.2008, ενημέρωσε το Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ότι επεξεργάζεται πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για στέγαση των πιο πάνω Γραφείων στο χώρο της Διεθνούς Κρατικής Εκθέσεως.

Επισημانا, μεταξύ άλλων, το γεγονός ότι οι προσπάθειες μεταστέγασης του Κτηματολογικού Γραφείου Λευκωσίας χρονολογούνται από το 1986 και παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες που έγιναν και τις επιλογές διάφορων χώρων για ανέγερση των εν λόγω κτιρίων, μέχρι σήμερα δεν έγινε

κατορθωτή η επίλυση του οξύτατου αυτού προβλήματος, παρά το γεγονός ότι έχουν παρέλθει 21 και πλέον έτη.

Εξέφρασα την άποψη ότι οι λόγοι για τους οποίους δεν έγινε κατορθωτό μέχρι σήμερα να ανεγερθούν τα πιο πάνω Κτηματολογικά Γραφεία, οφείλεται αφενός στην έλλειψη επαρκούς προγραμματισμού και συντονισμού όλων των εμπλεκομένων κυβερνητικών τμημάτων προκειμένου να ληφθούν οι σωστές αποφάσεις και αφετέρου στο γεγονός ότι δεν υπήρξε η αναγκαία αποφασιστικότητα εκ μέρους του Κράτους για λήψη οριστικής και τελεσίδικης απόφασης, χωρίς παλινδρομήσεις, ώστε να επιλυθεί το θέμα μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

Έλεγχος του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των Απαλλοτριώσεων. Από αξιολόγηση που έγινε από την Υπηρεσία μου στο πιο πάνω σύστημα, ετοιμάστηκε σχετική έκθεση την οποία η Υπηρεσία μου απέστειλε στις 7.2.2006 στο Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, όπου διαπιστώνονται αδυναμίες που αφορούν κυρίως στη διαδικασία εκτίμησης, διαπραγμάτευσης και στον καθορισμό της αποζημίωσης, οι οποίες αναφέρονται συνοπτικά πιο κάτω. Για το θέμα έγιναν δύο συσκέψεις, στις 23.3.2006 και στις 15.5.2006, στο Γραφείο του Υπουργού Εσωτερικών παρουσία του τότε Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων, της Γενικού Ελεγκτή, Βοηθού Γενικού Ελεγκτή, Διευθυντών και Υπηρεσιακών Λειτουργών από διάφορα Τμήματα, και εκπροσώπου του Γενικού Εισαγγελέα, με σκοπό τη βελτίωση του συστήματος. Στα πλαίσια αυτών των συναντήσεων, έχουν ετοιμαστεί από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας σε συνεργασία με τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, τροποποιήσεις του περί Αναγκαστικής Απαλλοτρίωσης Νόμου, αρ. Ν15/62 με σκοπό την προώθησή τους για ψήφιση.

Η Υπηρεσία μου στα πλαίσια του ετήσιου ελέγχου, έχει ζητήσει σχετικές εξηγήσεις/απόψεις από το Τμήμα για συγκεκριμένες ενδεικτικές περιπτώσεις απαλλοτριώσεων που παρουσίασαν προβλήματα και των σχετικών αποζημιώσεων και παράλληλα έχει επισημάνει επιπρόσθετα προβλήματα/αδυναμίες που παρατηρήθηκαν. Ενδεικτικά αναφέρονται η καταβολή σημαντικών ποσών αποζημιώσεων υπό μορφή τόκων λόγω των χρονοβόρων διαδικασιών, το γεγονός ότι αρκετές απαλλοτριώσεις ατονούν και απαιτείται η εκ νέου δημοσίευση απαλλοτρίωσης (θέμα βεβαίως που αφορά κυρίως στις απαλλοτριούσες Αρχές), μη υλοποίηση των έργων απαλλοτρίωσης εντός της προθεσμίας των τριών ετών που προβλέπεται από το Σύνταγμα και τη σχετική νομοθεσία (που επίσης αφορά στις απαλλοτριούσες Αρχές), με αποτέλεσμα είτε να απαιτείται νέα απαλλοτρίωση με όλα τα επακόλουθα περιλαμβανομένης της αυξημένης δαπάνης για αποζημιώσεις, είτε να γίνεται εξώδικος συμβιβασμός παρουσία του Γενικού Εισαγγελέα ή εκπροσώπου του, με την καταβολή εύλογης αποζημίωσης στους αιτητές ή ακόμη να εκδίδεται Διάταγμα Επίσχεσης προκειμένου να χρησιμοποιηθεί η απαλλοτριωθείσα γη για σκοπό άλλο από εκείνον για τον οποίον έγινε η απαλλοτρίωση, με αβέβαιο όμως το αποτέλεσμα για το Κράτος αφού σε μερικές περιπτώσεις το Διάταγμα Επίσχεσης ακυρώνεται από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Εξέφρασα την άποψη ότι λόγω του σημαντικού ύψους της ετήσιας δαπάνης για απαλλοτριώσεις η οποία ανέρχεται στα £20 εκ. κατά μέσο όρο για τα έτη 2001 – 2006, ενώ ανήλθε στα £44,8 εκ. (€76,6 εκ.) για το 2007, σε συσχετισμό με τα κενά και τις αδυναμίες που υπάρχουν στη νομοθεσία, τη μη θέσπιση σχετικών Κανονισμών, τις αδυναμίες που εξακολουθούν να υπάρχουν στο σύστημα των απαλλοτριώσεων, αλλά και των νέων προβλημάτων που προκύπτουν ένεκα των χειρισμών των εκάστοτε απαλλοτριουσών Αρχών, με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται το Τμήμα με επιπλέον εργασία αλλά και το Κράτος με πρόσθετο διοικητικό και άλλο κόστος, το θέμα των απαλλοτριώσεων θα πρέπει να αντιμετωπιστεί σφαιρικά και θα πρέπει να επιστρεφθεί η λήψη των απαραίτητων μέτρων προς άρση των αδυναμιών.

(α) Διαδικασία εκτίμησης, διαπραγμάτευσης και καθορισμός της αποζημίωσης. Το Τμήμα καθυστερεί την έναρξη της διαδικασίας εκτίμησης και διαπραγμάτευσης για τον καθορισμό του ύψους της αποζημίωσης. Σε αρκετές περιπτώσεις οι διαπραγματεύσεις αρχίζουν μετά τη

δημοσίευση του διατάγματος απαλλοτρίωσης και συνεχίζονται, σε αντίθεση με τις πρόνοιες της νομοθεσίας, και μετά την παρέλευση των 14 μηνών από τη γνωστοποίηση της απαλλοτρίωσης.

Εξέφρασα την άποψη ότι η διαδικασία πρέπει να αρχίζει πριν από την έκδοση του διατάγματος απαλλοτρίωσης, γεγονός που δεν απαγορεύεται από την υφιστάμενη νομοθεσία. Η θέση του Τμήματος, την οποία και υιοθετώ, είναι όπως ο χρόνος των 14 μηνών κατανέμεται μεταξύ της απαλλοτριούσας Αρχής και του Τμήματος Κτηματολογίου, με τρόπο που το Τμήμα να έχει περισσότερο χρόνο στη διάθεση του από την ημέρα δημοσίευσης του διατάγματος απαλλοτρίωσης, το οποίο θα μπορούσε να δημοσιεύεται π.χ. σε 7 μήνες από την ημέρα γνωστοποίησης της απαλλοτρίωσης (αντί σε 12 μήνες, όπως προβλέπει σήμερα η νομοθεσία), για το λόγο ότι το Τμήμα συνήθως αρχίζει την προεργασία σχετικά με την εκτίμηση για την καταβλητέα αποζημίωση από την ημερομηνία δημοσίευσης του διατάγματος απαλλοτρίωσης. Παράλληλα θα μπορούσε ο χρόνος κοινοποίησης της προσφερόμενης τιμής απαλλοτρίωσης να παραταθεί από 14 σε 15 ή 16 μήνες με σχετική τροποποίηση της νομοθεσίας, ώστε να υπάρχει περισσότερος χρόνος για διαπραγματεύσεις.

Η άποψη του Διευθυντή του Τμήματος είναι ότι οι διαπραγματεύσεις μπορεί να συνεχίζονται και μετά την παρέλευση των 14 μηνών, όπως είναι η μέχρι σήμερα τακτική.

(β) Αναθεωρημένη εκτίμηση. Σε πολλές περιπτώσεις το Τμήμα προβαίνει, κατόπιν εκτίμησης, στον καθορισμό του ποσού της αποζημίωσης (προσφερόμενη αποζημίωση) και ακολούθως, ανάλογα με τις διαπραγματεύσεις που γίνονται με τους ενδιαφερόμενους (περιπτώσεις μη αποδοχής της προσφοράς), προβαίνει σε αναθεωρημένη εκτίμηση, με ποσό αποζημίωσης πολύ ψηλότερο από την αρχική προσφερόμενη αποζημίωση, η οποία δυνατόν να μη βασίζεται πάντοτε σε αντικειμενικά/επιστημονικά κριτήρια ή/και δεν αιτιολογείται η απόκλιση από την αρχική προσφορά. Ενδεικτικά παραδείγματα αναφέρονται σε επόμενη παράγραφο της Έκθεσής μου.

Για αποφυγή των κινδύνων που υπάρχουν σήμερα με την ισχύουσα διαδικασία, η οποία είναι χρονοβόρα, και τον περιορισμό των υποθέσεων που καταλήγουν στο δικαστήριο, εισηγήθηκα όπως:

(i) Μελετηθεί το ενδεχόμενο θεσμοθέτησης, με σχετική τροποποίηση της νομοθεσίας, αναθεωρητικής αρχής /επιτροπής (απαριζόμενη είτε από υπηρεσιακούς, προς αποφυγή πρόσθετου κόστους, κατά το πρότυπο της Κεντρικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων είτε από ολιγάριθμα μόνιμα μέλη), η οποία θα εξετάζει τις περιπτώσεις μη επίτευξης συμφωνίας ως προς την αποζημίωση, εντός του καθορισμένου χρόνου (14 μήνες).

Η άποψη του Διευθυντή με την οποία συμφωνώ, είναι ότι το θέμα θα πρέπει να συζητηθεί πολύ σοβαρά μεταξύ του Γενικού Εισαγγελέα, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος και της Υπηρεσίας μου, προτού ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση.

(ii) Οι εκτιμήσεις του Τμήματος να είναι κατά το δυνατόν πιο αντικειμενικές και αξιόπιστες και να μπορούν να τεκμηριωθούν με επιστημονικά κριτήρια στο δικαστήριο, αν χρειαστεί.

(iii) Αναθεωρημένες εκτιμήσεις να γίνονται όταν και εφόσον δικαιολογούνται και τεκμηριώνονται με βάση στοιχεία πραγματικά/ επιστημονικά, τα οποία δεν είχαν, για οποιοδήποτε λόγο, ληφθεί υπόψη στην αρχική εκτίμηση.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι θα καταβληθεί περαιτέρω προσπάθεια ώστε η εκτίμηση να βασίζεται κυρίως πάνω σε αντικειμενικά κριτήρια, για να είναι πιο τεκμηριωμένη στη διαδικασία ενώπιον του δικαστηρίου.

(γ) Εκδίκαση υποθέσεων απαλλοτριώσεων για καθορισμό του ύψους της αποζημίωσης. Λόγω της συσσώρευσης πολλών υποθέσεων στα Επαρχιακά Δικαστήρια, για σκοπούς καθορισμού δίκαιης και εύλογης αποζημίωσης στις περιπτώσεις απαλλοτρίωσης, εισηγήθηκα

όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο καθίδρυσης Δικαστηρίου, στο πρότυπο του Δικαστηρίου Ελέγχου Ενοικιάσεων που προβλέπεται στον περί Ενοικιοστασίου Νόμο, η σύσταση του οποίου δεν συγκρούεται, σύμφωνα με σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα ημερ. 3.6.1999, με οποιαδήποτε συνταγματική διάταξη.

Ο Διευθυντής του Τμήματος συμφώνησε με την πιο πάνω εισήγησή μου.

(δ) Παραπομπές στο δικαστήριο. Σχεδόν για όλες τις παραπομπές στο δικαστήριο για σκοπούς καθορισμού της αποζημίωσης, εκδίδεται εκ συμφώνου απόφαση του δικαστηρίου, με ποσά αποζημίωσης πάντοτε μεγαλύτερα από τα προσφερόμενα από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, ενώ αυτές για τις οποίες εκδίδεται απόφαση δικαστηρίου είναι ελάχιστες, από τις οποίες μόνο περίπου το 1/3 είναι υπέρ του Τμήματος. Νοούμενου ότι θα γίνονται αντικειμενικές εκτιμήσεις, οι οποίες θα μπορούν να τεκμηριωθούν στο δικαστήριο από τους εμπειρογνώμονες-εκτιμητές του Τμήματος, με παράθεση επιστημονικών κριτηρίων, εξέφρασα την άποψη ότι το Τμήμα θα πρέπει να επιδιώκει την εκδίκαση των υποθέσεων και μόνο σε περιπτώσεις, όπου οι συνθήκες το απαιτούν, να γίνεται συμβιβασμός, όπως π.χ. σε περιπτώσεις όπου η διαφορά στην εκτίμηση δεν είναι σημαντική και ο χρόνος που θα αναλωθεί είναι δυσανάλογος, σύμφωνα και με τη διαδικασία που αναφέρεται στις σχετικές εγκυκλίους του Γενικού Εισαγγελέα, ημερ. 2.5.2000 και 6.6.2005. Αυτό θα ενίσχυε την εμπιστοσύνη του κοινού προς τις εκτιμήσεις του Τμήματος.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι θα γίνει προσπάθεια, σε συνεργασία πάντα με το Γενικό Εισαγγελέα, να εκδικαστούν οι υποθέσεις, ειδικά στις περιπτώσεις όπου αυτές είναι εμπειριστατωμένες και επιπρόσθετα ανέφερε ότι η ισχυροποίηση της θέσης του Τμήματος με πλέον αντικειμενικές και αξιόπιστες εκτιμήσεις μπορεί να επιτευχθεί με την πρόσληψη ικανοποιητικού αριθμού πτυχιούχων εκτιμητών.

(ε) Κανονισμοί. Για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων των περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως Νόμων, εισηγήθηκα τη θέσπιση σχετικών Κανονισμών, όπως προνοείται στο άρθρο 21 του βασικού Νόμου.

Η θέση του Τμήματος είναι ότι η σύνταξη των Κανονισμών θα πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο της υπό μελέτη τροποποίησης του περί Αναγκαστικής Απαλλοτρίωσης Νόμου του 1962 (Ν15/62).

Απαλλοτριώσεις για τις οποίες οι αναθεωρημένες εκτιμήσεις των αποζημιώσεων του Τμήματος δεν στοιχειοθετούνται επαρκώς. Έχουν παρατηρηθεί περιπτώσεις όπου οι εκτιμήσεις του Τμήματος για σκοπούς αποζημιώσεων, δεν στοιχειοθετούνται επαρκώς ή/και δεν δικαιολογούνται με βάση αντικειμενικά, και επιστημονικά στοιχεία. Ενδεικτικά παραδείγματα αναφέρονται πιο κάτω:

(α) Απαλλοτρίωση για Αρχαιολογικούς σκοπούς - Πόλη Χρυσοχούς. Από την απαλλοτρίωση επηρεάστηκαν τρία τεμάχια για τα οποία η αρχική εκτίμηση του Τμήματος ανερχόταν σε £2.169.000. Για το ένα τεμάχιο, οι ιδιοκτήτες αποδέχθηκαν με επιφύλαξη την προσφερόμενη αποζημίωση ύψους £607.000 ενώ εκκρεμεί σχετική παραπομπή στο Επαρχιακό Δικαστήριο. Για τα άλλα δύο τεμάχια, οι δύο συνιδιοκτήτες δεν αποδέχθηκαν τις προσφορές του Τμήματος ημερομηνίας 3.9.2004 για συνολική αποζημίωση £1.562.000 και αντιπρότειναν το ποσό των £1.820.000. Το ποσό αυτό έγινε τελικά αποδεκτό από το Τμήμα το οποίο στις 4.10.2004 αναπροσάρμοσε τις εκτιμήσεις του και ακολούθησαν οι σχετικές πληρωμές.

Εξέφρασα την διαφωνία μου με τον τρόπο που το Τμήμα χειρίστηκε την πιο πάνω περίπτωση και ανέφερα ότι η αναθεωρημένη εκτίμηση του Τμήματος δεν στοιχειοθετείται επαρκώς. Επισήμανα, το γεγονός ότι στην αναθεωρημένη εκτίμηση διαφοροποιήθηκε το πλεονέκτημα στα δύο υπό εκτίμηση κτήματα σε ότι αφορά τη θέση, θέα και πολεοδομική ζώνη, στοιχεία τα οποία ήταν δεδομένα τόσο κατά την αρχική όσο και κατά την αναθεωρημένη εκτίμηση χωρίς να διαφοροποιηθούν σε διάστημα ενός μηνός. Επίσης το Τμήμα προέβηκε σε διόρθωση στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν στην αρχική εκτίμηση, αλλά δεν προχώρησε σε οποιαδήποτε ενέργεια για

να αποκαταστήσει με τον ίδιο τρόπο τους επηρεαζόμενους ιδιοκτήτες του πρώτου τεμαχίου στους οποίους η αποζημίωση καταβλήθηκε μεταγενέστερα.

Εξέφρασα την άποψη ότι, σε περιπτώσεις που γίνονται διαφοροποιήσεις στην αρχική εκτίμηση, νοουμένου ότι αυτές δικαιολογούνται, θα ήταν ορθό και δίκαιο το Τμήμα να τροποποιεί τις προσφερόμενες αποζημιώσεις που δικαιούνται όλοι οι επηρεαζόμενοι ιδιοκτήτες και γενικά θα πρέπει να καταβάλλει προσπάθεια ώστε να προστατεύει τα δικαιώματα των πολιτών μέσα στα πλαίσια της χρηστής διοίκησης και του Νόμου.

Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Τμήματος, έχει γίνει ανάλογη αναθεώρηση της εκτίμησης και για το τρίτο τεμάχιο γης για το οποίο εκκρεμεί παραπομπή στο Δικαστήριο, ως ήταν και η εισήγησή μου. Η αναθεωρημένη εκτίμηση του Τμήματος δηλώθηκε ήδη στο Δικαστήριο.

(β) Απαλλοτρίωση για την Κατασκευή Ανισόπεδου Κυκλοφοριακού Κόμβου στη συμβολή των Λεωφ. Στροβόλου και Τροόδους. Για συγκεκριμένο τεμάχιο γης για το οποίο η αρχική εκτίμηση ανερχόταν σε £158.000 καταβλήθηκε τελικά, μετά από διαπραγματεύσεις που έγιναν, ποσό £200.000 μαζί με τόκους ύψους £40.882, που δικαιολογήθηκε με αναθεωρημένη εκτίμηση.

Εξέφρασα την άποψη ότι η αύξηση της αγοραίας αξίας στην αναθεωρητική έκθεση, δεν δικαιολογείται από τα συγκριτικά στοιχεία στην περιοχή και από τις αγοραίες αξίες που υιοθετήθηκαν από το ίδιο το Τμήμα για άλλα επηρεαζόμενα τεμάχια από την συγκεκριμένη απαλλοτρίωση.

Σε απάντηση του ο Διευθυντής του Τμήματος ανέφερε ότι τα σχόλια και οι παρατηρήσεις της Υπηρεσίας μου για το θέμα έχουν ληφθεί σοβαρά υπόψη και ότι γίνεται προσπάθεια από το Τμήμα για εξασφάλιση όλων των αναγκαίων πληροφοριών πριν την συμπλήρωση της αρχικής εκτίμησης ώστε να αποφεύγονται οι αναθεωρήσεις εκτιμήσεων. Ανέφερε επίσης ότι με την προτεινόμενη τροποποίηση της νομοθεσίας, η κατάσταση αναμένεται ότι θα βελτιωθεί ακόμα περισσότερο.

Απαλλοτριώσεις για τις οποίες οι αρχικές εκτιμήσεις των αποζημιώσεων του Τμήματος είναι ιδιαίτερα χαμηλές και δεν στοιχειοθετούνται επαρκώς. Διαπιστώθηκε ότι σε ορισμένες περιπτώσεις οι αρχικές εκτιμήσεις του Τμήματος είναι ιδιαίτερα χαμηλές καθώς δεν λαμβάνονται υπόψη ή δεν αξιολογούνται ορθά βασικά στοιχεία τα οποία είναι σε γνώση του Τμήματος κατά την ετοιμασία της αρχικής εκτίμησης. Ως αποτέλεσμα, οι ιδιοκτήτες διεκδικούν ψηλότερα ποσά αποζημιώσεων και αναγκάζονται πολλές φορές να προσφύγουν στη δικαιοσύνη (καταχώριση σχετικών παραπομπών) με όλα τα επακόλουθα όπως καθυστέρηση στη καταβολή των αποζημιώσεων, καταβολή ψηλών ποσών τόκων, αμφισβήτηση από τους πολίτες της αξιοπιστίας των εκτιμήσεων του Τμήματος και ειδικά των αρχικών εκτιμήσεων, ενώ τίθεται και θέμα χρηστής διοίκησης.

Ενδεικτικά αναφέρεται η περίπτωση της απαλλοτρίωσης για την βελτίωση του τουριστικού παραλιακού δρόμου στη Λεμεσό – Ξενοδοχείο Holiday Inn (πρώην Τσιέρτσιλ). Από την εν λόγω απαλλοτρίωση επηρεάστηκαν 36 τεμάχια για τα οποία η αρχική εκτίμηση του Τμήματος ανερχόταν σε £1.711.154 ενώ μέχρι το Νοέμβριο 2007 είχε γίνει αποδοχή κατόπιν διαπραγματεύσεων (με ή χωρίς καταχώριση παραπομπής) για συνολικό ποσό £2.615.333, καταβλήθηκε ποσό £2.615.093 και επιπρόσθετα τόκοι ύψους £925.730 ή ποσοστό 35,4% επί του ποσού της αποζημίωσης.

Στην συγκεκριμένη περίπτωση ένα μέρος αρκετών από τα επηρεαζόμενα κτήματα ανήκε σε εμπορική ζώνη και το υπόλοιπο σε οικιστική, αλλά κατά την ετοιμασία της αρχικής εκτίμησης σε αρκετές περιπτώσεις το Τμήμα δεν έλαβε υπόψη το Τοπικό Σχέδιο σύμφωνα με το οποίο υπάρχει η δυνατότητα διεξόδου της εμπορικής ζώνης εντός της οικιστικής. Επίσης σε αρκετές περιπτώσεις, ενώ ολόκληρο το μέρος που απαλλοτριωνόταν ανήκε σε εμπορική ζώνη η αξία της οποίας κυμαινόταν σε £800 - £1000/τμ, το Τμήμα έκρινε σκόπιμο όπως υιοθετήσει ως αγοραία αξία, για σκοπούς εκτίμησης, το μέσο όρο της αξίας της εμπορικής και της οικιστικής ζώνης, περίπου £400/τμ. Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω, τα ποσά της αρχικής εκτίμησης ήταν ιδιαίτερα χαμηλά, απαιτήθηκαν να γίνουν χρονοβόρες διαπραγματεύσεις ή/και καταχώριση παραπομπών

για τις οποίες ο συμβιβασμός ή/και η έκδοση απόφασης έγινε σε ορισμένες περιπτώσεις μετά πάροδο 5 και πλέον ετών από την ημέρα της Γνωστοποίησης της Απαλλοτρίωσης ενώ το Κράτος επιβαρύνθηκε, μεταξύ άλλων, με ψηλά ποσά τόκων.

Προσφυγές στο Ανώτατο Δικαστήριο για έργα Απαλλοτρίωσης. Διαπιστώθηκαν περιπτώσεις ιδιοκτητών ακίνητης περιουσίας που απαλλοτριώθηκε, οι οποίοι προσέφυγαν στο Ανώτατο Δικαστήριο διεκδικώντας να τους επιστραφεί η περιουσία τους, καθότι εντός της προθεσμίας των τριών ετών από της απαλλοτρίωσης που προνοεί το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας (άρθρο 23) και ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτρίωσης Νόμος δεν χρησιμοποιήθηκε η απαλλοτριωθείσα ακίνητη ιδιοκτησία για το σκοπό της απαλλοτρίωσης και/ή ο σκοπός της απαλλοτρίωσης δεν κατέστη εφικτός και /ή εγκαταλείφθηκε. Στις περιπτώσεις αυτές, οι αιτητές διεκδικούν την επιστροφή των απαλλοτριωθέντων τμημάτων γης έναντι της τιμής κτήσης τους όπως προβλέπει το άρθρο 15(1) του περί Αναγκαστικής Απαλλοτρίωσης Νόμου. Προκειμένου να αποφευχθεί η επιστροφή και η επαναπαλλοτρίωση της συγκεκριμένης ακίνητης ιδιοκτησίας με σημερινές τιμές, το Κράτος, μέσω του Γενικού Εισαγγελέα, επιδιώκει εξώδικη διευθέτηση με την καταβολή εύλογης αποζημίωσης στους αιτητές.

Επισημάνω το γεγονός ότι ως αποτέλεσμα των πιο πάνω, το κράτος επιβαρύνεται με πρόσθετα ποσά αποζημίωσης προς τους ιδιοκτήτες, με διοικητικό και άλλο κόστος και τα πιο πάνω θα μπορούσαν να αποφευχθούν με καλύτερο προγραμματισμό των κυβερνητικών έργων, του χρόνου δημοσίευσης της Γνωστοποίησης Απαλλοτρίωσης και του σχετικού Διατάγματος ή/και την έγκαιρη εκτέλεση των έργων αυτών από τις απαλλοτριούσες Αρχές. Επιπρόσθετα ανέφερα το γεγονός ότι το θέμα της μη επίτευξης του σκοπού της απαλλοτρίωσης εντός της προθεσμίας που θέτει το Σύνταγμα και ο περί Απαλλοτρίωσης Νόμος, δημιουργεί πολύπλοκα προβλήματα και επισημάνω ότι θα πρέπει να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες και να ληφθούν σχετικές αποφάσεις, σε συνεργασία με τον Γενικό Εισαγγελέα και όλα τα εμπλεκόμενα Τμήματα και Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η άποψη του Τμήματος είναι ότι το σημαντικό αυτό θέμα αφορά στις απαλλοτριούσες Αρχές, οι οποίες είναι υπεύθυνες για τον όλο συντονισμό και διεκπεραίωση του έργου που αναλαμβάνουν να επιτελέσουν.

Τόκοι πάνω στα ποσά των αποζημιώσεων για σκοπούς απαλλοτρίωσης. Με αφορμή την καταβολή ψηλών ποσών τόκων πάνω στα ποσά των απαλλοτρίωσης, εισηγήθηκα όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο τροποποίησης της σχετικής νομοθεσίας, ώστε, στους ενδιαφερόμενους που προσφεύγουν στο δικαστήριο για καθορισμό του ύψους της αποζημίωσης, να καταβάλλεται ή να κατατίθεται σε πίστη τους, ευθύς μετά την καταχώριση της αίτησης στο Δικαστήριο, το ποσό της προσφερόμενης αποζημίωσης συν τόκους από την ημερομηνία Γνωστοποίησης της Απαλλοτρίωσης, και ακολούθως να καταβάλλεται τόκος μόνο στο ποσό της διαφοράς μεταξύ της αρχικής προσφοράς και του τελικού ποσού αποζημίωσης που συμφωνείται/καθορίζεται στο δικαστήριο. Επίσης σε περιπτώσεις που ο επηρεαζόμενος δεν ανταποκρίνεται στην προσφορά του Τμήματος για σκοπούς αποζημίωσης και καθυστερεί να καταχωρίσει παραπομπή στο Δικαστήριο, το Τμήμα να προχωρεί το ίδιο σε καταχώριση σχετικής παραπομπής στο Δικαστήριο.

Με αυτό τον τρόπο όχι μόνο θα περιοριστεί το ποσό που καταβάλλει το κράτος για απαλλοτριώσεις υπό μορφή τόκων αλλά θα περιοριστεί και το ύψος του ποσού που καταβάλλεται κυρίως για δικηγορικά έξοδα αφού θα υπολογίζονται με βάση το επί πλέον ποσό που κερδήθηκε και όχι το συνολικό ποσό της αποζημίωσης.

Εισηγήθηκα επίσης να μελετηθεί το ενδεχόμενο εισαγωγής στον σχετικό Νόμο περιοριστικής πρόνοιας για το χρόνο εντός του οποίου η απαλλοτριούσα Αρχή ή κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο, μπορεί με αίτηση να ζητήσει από το Δικαστήριο να προβεί στον καθορισμό της καταβλητέας αποζημίωσης.

Καθυστέρηση στην καταβολή αποζημιώσεων λόγω απαλλοτριώσεων. Παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στην καταβολή των πιο πάνω αποζημιώσεων, η οποία οφείλεται, μεταξύ άλλων, στη χρονοβόρα διαδικασία μέχρι τον καθορισμό του τελικού ποσού της αποζημίωσης. Ως αποτέλεσμα, στο τέλος κάθε χρόνου εκκρεμούν σημαντικά ποσά αποζημιώσεων, περιλαμβανομένων και οφειλών προς το Ταμείο Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, ενώ το Κράτος επιβαρύνεται με πολύ ψηλά ποσά τόκων.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι η μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρείται οφείλεται κυρίως στις διαδικασίες που προβλέπει ο σχετικός Νόμος των απαλλοτριώσεων και στην αδυναμία του Γραφείου Προγραμματισμού να παραχωρεί έγκαιρα τα απαιτούμενα κονδύλια.

Μητρώο Αποζημιώσεων για τουρκοκυπριακές περιουσίες που απαλλοτριώθηκαν. Εισηγήθηκα όπως δημιουργηθεί ειδικό Μητρώο Αποζημιώσεων στο οποίο να καταχωρισθούν όλα τα στοιχεία για αποζημιώσεις που αφορούν σε απαλλοτριώσεις Τουρκοκυπριακών περιουσιών, συμπεριλαμβανομένων των αποζημιώσεων που ήδη καταβλήθηκαν προς όφελος των ιδιοκτητών καθώς και τα οφειλόμενα ποσά.

Απαλλοτριώσεις γης οι οποίες ατόνησαν. Διαπιστώθηκαν περιπτώσεις Γνωστοποίησης Απαλλοτριώσεων για τις οποίες δεν εκδόθηκε το Διάταγμα Απαλλοτρίωσης εντός της προθεσμίας των δώδεκα μηνών που προβλέπει ο Νόμος και ως εκ τούτου οι απαλλοτριώσεις ατόνησαν. Ως αποτέλεσμα, απαιτείται εκ νέου δημοσίευση της απαλλοτρίωσης, ενώ το Κράτος θα επιβαρυνθεί με πρόσθετα διοικητικά και άλλα έξοδα, μεταξύ των οποίων και αυξημένες αποζημιώσεις, λόγω αυξήσεων στην αξία της γης. Ενδεικτικά παραδείγματα αναφέρονται πιο κάτω:

(α) Στην περίπτωση της απαλλοτρίωσης για την ασφαλοστρωση, βελτίωση και εγγραφή του δρόμου Παρεκκλησιά – Αρμενοχώρι όπου η Γνωστοποίηση Απαλλοτρίωσης έγινε στις 23.12.2003, το Διάταγμα Απαλλοτρίωσης δεν εκδόθηκε εντός της προθεσμίας που προβλέπει ο Νόμος και η απαλλοτρίωση ατόνησε. Παρατήρησα ότι η νέα Γνωστοποίηση Απαλλοτρίωσης και το Διάταγμα Απαλλοτρίωσης δημοσιεύτηκαν τον Ιούλιο 2007 και τον Μάρτιο 2008 αντίστοιχα, για σκοπούς προώθησης του έργου το οποίο κρίθηκε ως επείγον και είχε προγραμματιστεί μέσα στα πλαίσια της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 25.5.1998.

(β) Η απαλλοτρίωση για την κατασκευή νέου δρόμου σε αντικατάσταση δρόμου που αποκόπηκε από την κατασκευή του Φράγματος Διπόταμου, ατόνησε για δεύτερη φορά (η πρώτη Γνωστοποίηση έγινε στις 23.1.2004, και η δεύτερη στις 20.4.2006) ενώ άρχισε το Μάιο του 2007 νέα διαδικασία απαλλοτρίωσης. Μέχρι τον Ιούλιο του 2008 εκκρεμούσε η δημοσίευση νέας Γνωστοποίησης Απαλλοτρίωσης για σκοπούς προώθησης του έργου.

Εξέφρασα την άποψη όπως το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας συνεργάζεται στενά με όλα τα εμπλεκόμενα Τμήματα, τα οποία και ενεργούν ως αρμόδια Αρχή, ώστε τόσο η Γνωστοποίηση Απαλλοτρίωσης όσο και το Διάταγμα Απαλλοτρίωσης να δημοσιεύονται έγκαιρα, για αποφυγή πρόσθετων επιβαρύνσεων για το Κράτος.

Σε απάντηση του ο Διευθυντής ανέφερε ότι οι απαλλοτριούσες Αρχές είναι καθ' όλα υπεύθυνες τόσο για τη διεκπεραίωση των έργων, όσο και για την έγκαιρη δημοσίευση των Διαταγμάτων Απαλλοτρίωσης.

Σχέδιο επαναχωρομέτρησης της ελεύθερης περιοχής Κύπρου. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφαση του ημερ. 13.10.1999, ενέκρινε την υλοποίηση του σχεδίου επαναχωρομέτρησης της ελεύθερης περιοχής Κύπρου και την αντικατάσταση όλων των υφιστάμενων γραφικών κτηματικών σχεδίων με νέα ψηφιακά, ψηλής ακρίβειας και πιστότητας. Η επαναχωρομέτρηση υπολογίστηκε ότι θα περατωθεί σε διάστημα επτά χρόνων (2000-2006), με συνολικό κόστος περίπου £27.500.000.

Για την περίοδο 2000-2003 η δαπάνη που πραγματοποιήθηκε περιορίστηκε στο ποσό των £1.175.342. Η δαπάνη για τα έτη 2007, 2006, 2005 και 2004 σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος, ανήλθε σε περίπου £715.340, £843.880, £819.800 και £800.000 αντίστοιχα. Επισήμανα ότι δεν

έχει επιτευχθεί η υλοποίηση του σχεδίου επαναχωρομέτρησης μέσα στο χρονοδιάγραμμα που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και ζήτησα να πληροφορηθώ για τα μέτρα που προτίθεται να πάρει το Τμήμα για προώθηση του σημαντικού αυτού έργου. Συναφώς αναφέρεται ότι τα δεδομένα της επαναχωρομέτρησης εντάσσονται και καταχωρούνται στο Σύστημα Πληροφοριών Γης (ΣΠΓ), στη χωρομετρική βάση δεδομένων. Παρατήρησα ότι μέχρι τις 31.12.2007 έχουν εισαχθεί στο ΣΠΓ από σύνολο περίπου 1 100 000 μόνο 100 440 τεμάχια γης ή ποσοστό 9,1% (7,54% μέχρι τις 31.12.2006).

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι οι πρόνοιες του προηγούμενου στρατηγικού σχεδίου όπως έγκαιρη εξασφάλιση του αναγκαίου εξοπλισμού και κατάλληλα εκπαιδευμένου προσωπικού, ανάθεση εργασιών στον ιδιωτικό τομέα, μίσθωση υπηρεσιών κατάλληλου προσωπικού, δεν έχουν υλοποιηθεί. Ως αποτέλεσμα οι εργασίες που έχουν συμπληρωθεί μέχρι σήμερα καλύπτουν ένα μικρό ποσοστό του όλου έργου. Επιπρόσθετα ανέφερε ότι το Τμήμα, λόγω της καθυστέρησης που παρατηρείται και λαμβάνοντας υπόψη τα οφέλη που θα προκύψουν από το σημαντικό αυτό έργο, καθώς επίσης και τις μέχρι σήμερα εμπειρίες και τα νέα δεδομένα, έχει ετοιμάσει νέο αναθεωρημένο στρατηγικό σχέδιο για την επαναχωρομέτρηση, το οποίο βρίσκεται στην διαδικασία προώθησης προς το Υπουργείο Εσωτερικών.

Έργο Συλλογής Επεξεργασίας και Ταξινόμησης Δεδομένων στο Σύστημα Πληροφοριών Γης. Η καταχώριση των στοιχείων στο Σύστημα άρχισε το 2000 που τέθηκε σε λειτουργία το ΣΠΓ και έκτοτε συνεχίζεται η συλλογή, επεξεργασία και καταχώριση των στοιχείων η οποία όμως φαίνεται να παρουσιάζει σημαντική καθυστέρηση ιδιαίτερα στις Επαρχίες Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου. Αναφέρεται ότι, όπως υπολογίστηκε αρχικά, το κτηματολογικό και το γεωγραφικό μέρος του ΣΠΓ θα ολοκληρώνονταν μέχρι το 2003 και το εκτιμητικό μέρος μέχρι το 2005. Μέχρι τις 31.12.2007, έχουν καταχωριστεί στην κτηματολογική βάση δεδομένων 984 705 εγγραφές που αφορούν σε περιοχές (Δήμοι/Κοινότητες) της ελεύθερης Κύπρου από τις συνολικά 1 340 000 εγγραφές/ιδιοκτησίες περίπου που υπολογίζονται ότι θα καταχωριστούν (ποσοστό 73,5%) και επιπρόσθετα 45 478 ιδιοκτησίες κατεχομένων περιοχών (επαρχίας Λευκωσίας). Αναφορικά με το εκτιμητικό μέρος του Συστήματος Πληροφοριών Γης του Τμήματος το οποίο διεξάγεται για σκοπούς επανεκτίμησης, έχει ολοκληρωθεί σε ποσοστό μόνο 12% ενώ για το γεωγραφικό μέρος έχει ολοκληρωθεί περίπου το 98% της όλης εργασίας, σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος.

Ο Διευθυντής του Τμήματος ανέφερε ότι οι λόγοι για την καθυστέρηση στη συμπλήρωση του έργου της συλλογής δεδομένων, είναι κυρίως το ψηλό ποσοστό λαθών ή παραλείψεων που προκύπτουν κατά τη διαδικασία της συλλογής κτηματολογικών και γεωγραφικών δεδομένων, το καθεστώς απασχόλησης του έκτακτου προσωπικού με τα γνωστά προβλήματα που παρουσιάζει, η μειωμένη ανταπόκριση του προσωπικού για υπερωριακή εργασία κατά τα έτη 2001-2007 και η καθυστέρηση στην παραλαβή του απαιτούμενου εξοπλισμού.

Έκθεση Αξιολόγησης του Συστήματος Πληροφοριών Γης (ΣΠΓ). Το έργο του Συστήματος Πληροφοριών Γης (ΣΠΓ) το οποίο αφορά στη μηχανογράφηση των λειτουργιών του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο του 2000 με καθυστέρηση 30 μηνών και με συνολικό κόστος £12.759.844. Η έκθεση αξιολόγησης του έργου ετοιμάστηκε με σημαντική καθυστέρηση και συγκεκριμένα τον Απρίλιο του 2007 κατόπιν υπόδειξης από την Υπηρεσία μου, σε αντίθεση με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 14.10.1998 που προνοεί ετοιμασία σχετικής έκθεσης ένα χρόνο μετά την παραλαβή στρατηγικού έργου μηχανογράφησης.

Σύμφωνα με την έκθεση αξιολόγησης του έργου, θα πρέπει να ετοιμαστεί και υλοποιηθεί πλάνο για διόρθωση των δεδομένων του ΣΠΓ, να γίνει επανασχεδιασμός των εργασιών του Τμήματος και να καταργηθούν οι χειρόγραφες διαδικασίες που γίνονται παράλληλα με τη λειτουργία του ΣΠΓ.

Αιτήσεις που εκκρεμούν στο Τμήμα για οριζόντιο/κάθετο διαχωρισμό. Παρατηρήθηκε ότι στα διάφορα Επαρχιακά Κτηματολογικά Γραφεία εκκρεμούν συνολικά 223 υποθέσεις για έκδοση 2 566

τίτλων ιδιοκτησίας για διαμερίσματα, συγκροτήματα κατοικιών και οικόπεδα, μετά από αιτήσεις για κάθετο ή οριζόντιο διαχωρισμό, που υποβλήθηκαν στο Τμήμα μέχρι το Νοέμβριο του 2005. Οι υποθέσεις αυτές αφορούν αιτήσεις για διαχωρισμό 4 και άνω διαμερισμάτων ή κατοικιών ή οικοπέδων για τις οποίες κρίθηκε αναγκαίο να δοθεί προτεραιότητα. Επιπρόσθετα εκκρεμούν 896 υποθέσεις για έκδοση 11 446 τίτλων ιδιοκτησίας, μετά από αίτηση για κάθετο ή οριζόντιο διαχωρισμό που υποβλήθηκε στο Τμήμα μέσα στο 2006 και 2007. Οι υποθέσεις αυτές αφορούν σε αιτήσεις για διαχωρισμό 5 και άνω διαμερισμάτων ή κατοικιών ή οικοπέδων για τις οποίες επίσης κρίθηκε αναγκαίο να δοθεί προτεραιότητα.

Επειδή η προώθηση των πιο πάνω υποθέσεων, με τη διεξαγωγή των αναγκαίων χωρομετρικών και άλλων εργασιών από το Τμήμα, θα έχει ως αποτέλεσμα την έκδοση των σχετικών τίτλων στους δικαιούχους και, κατ' επέκταση, την είσπραξη μεταβιβαστικών τελών από το Κράτος, εισηγήθηκα όπως το Τμήμα ενεργήσει με ταχύτερο ρυθμό προς την κατεύθυνση αυτή.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι η μη έγκαιρη προώθηση των υποθέσεων αυτών δεν οφείλεται κατά κύριο λόγο στο Τμήμα αλλά στη μη προσκόμιση από τους ενδιαφερόμενους των απαραίτητων εγγράφων.

Μη εφαρμογή των όρων αδειών χρήσης. Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις αδειών χρήσης στις οποίες οι όροι του συμβολαίου δεν έχουν τηρηθεί και ζήτησα να πληροφορηθώ κατά πόσο το Τμήμα έχει καθορίσει μηχανισμούς ελέγχου των όρων των συμβολαίων αναφορικά με τις μισθώσεις/άδειες χρήσης κρατικής γης και αν αυτοί εφαρμόζονται. Ενδεικτικά αναφέρονται τα πιο κάτω παραδείγματα.

(α) Στις 28.8.2000 υπογράφηκε άδεια χρήσης κρατικής γης με συγκεκριμένη εταιρεία για χρήση μέρους κρατικού τεμαχίου γης στη Λάρνακα έκτασης 357 τ.μ. μαζί με το υφιστάμενο υποστατικό και με ετήσιο τέλος χρήσης £2.750. Σύμφωνα με το συμβόλαιο ο αδειούχος έπρεπε να εξασφαλίσει μέσα σε περίοδο ενός χρόνου από την ημερομηνία χορήγησης της άδειας, χαλάρωση σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου Κεφ. 59, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα καθώς και τις απαραίτητες από την κειμένη νομοθεσία πολεοδομική άδεια και άδεια οικοδομής. Παρατήρησα ότι ο αδειούχος μέχρι την ημέρα του ελέγχου δεν είχε εξασφαλίσει την σχετική χαλάρωση και την απαραίτητη πολεοδομική και οικοδομική άδεια, σύμφωνα με το σχετικό όρο του συμβολαίου.

Σε απάντηση του ο Διευθυντής του Τμήματος ανέφερε ότι ο αδειούχος έχει ήδη εξασφαλίσει την πολεοδομική άδεια και προβαίνει σε διαβήματα για εξασφάλιση της άδειας οικοδομής. Επίσης ανέφερε ότι για την παρακολούθηση και εφαρμογή των όρων των συμβάσεων κρατικής γης, ετοιμάζεται μηχανογραφημένο σύστημα, κατόπιν εισήγησης της Υπηρεσίας μου.

(β) Στις 27.2.2006 παραχωρήθηκε άδεια χρήσης κρατικής γης σε συγκεκριμένη εταιρεία και υπογράφηκαν τα σχετικά έγγραφα, για χρήση παραλιακής γης στον Άγιο Αθανάσιο Λεμεσού, συνολικής έκτασης 581 τ.μ. για τουριστικούς σκοπούς. Σύμφωνα με το συμβόλαιο ο αδειούχος έπρεπε να εξασφαλίζει την ελεύθερη διακίνηση και χρήση της παραλίας από το κοινό και για το σκοπό αυτό να τοποθετήσει πινακίδες με τις οποίες να γνωστοποιείται στο κοινό ότι έχει δικαίωμα χρήσης της ζώνης του αιγιαλού. Επίσης υπάρχει πρόνοια σύμφωνα με την οποία ο αδειούχος δεν θα ανεγείρει πάνω στο ακίνητο οποιαδήποτε άλλα έργα χωρίς τη γραπτή άδεια του ιδιοκτήτη.

Από επιτόπιο έλεγχο της Υπηρεσίας μου, διαπιστώθηκε ότι οι πιο πάνω όροι του συμβολαίου δεν έχουν τηρηθεί και ζήτησα να πληροφορηθώ κατά πόσο το Τμήμα έχει καθορίσει μηχανισμούς ελέγχου των όρων των συμβολαίων αναφορικά με τις μισθώσεις/άδειες χρήσης κρατικής γης και αν αυτοί εφαρμόζονται.

Σε απάντησή του ο Διευθυντής του Τμήματος ανέφερε ότι το Τμήμα δεν έχει καθορίσει μηχανισμούς ελέγχου της εφαρμογής των όρων των συμβολαίων μισθώσεων/αδειών χρήσης λόγω έλλειψης προσωπικού.

Καθυστέρηση στην εξέταση των αιτήσεων για μίσθωση/άδεια χρήσης κρατικής γης. Η εξέταση των αιτήσεων για μίσθωση/άδεια χρήσης κρατικής γης καθυστερεί σημαντικά από το Τμήμα (μέχρι και 10 χρόνια σε μερικές περιπτώσεις) με αποτέλεσμα οι αιτητές σε ορισμένες περιπτώσεις παύουν να ενδιαφέρονται ενώ το Τμήμα συνεχίζει την διαδικασία εξέτασης της αίτησης δαπανώντας πολύτιμο χρόνο. Εισηγήθηκα όπως προτού ετοιμαστεί η σχετική έκθεση του Τμήματος προς την Υπουργική Επιτροπή, ειδικά στις περιπτώσεις που είχε καθυστερήσει η εξέταση της αίτησης, το Τμήμα να επιβεβαιώνει κατά πόσο ο αιτητής εξακολουθεί να ενδιαφέρεται ώστε να αποφεύγεται αχρείαστη εργασία. Επίσης το Τμήμα να επιβεβαιώνει κατά πόσο κατά την περίοδο εξέτασης των αιτήσεων οι ενδιαφερόμενοι κάνουν ήδη χρήση της κρατικής γης ώστε να υπολογίζονται και απαιτούνται ενδιάμεσα οφέλη.

Επανεκτίμηση ακίνητης ιδιοκτησίας. Η γενική επανεκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στην ελεγχόμενη από το Κράτος περιοχή άρχισε το 1982 και συμπληρώθηκε το 1992. Έκτοτε δεν υιοθετήθηκε σταθερή διαδικασία για επανεκτίμηση των ακινήτων, στις περιπτώσεις ανέγερσης νέων κτιρίων, προσθηκών, αλλαγής πολεοδομικών ζωνών κ.λπ. Με σχετικές επιστολές μου προς το Διευθυντή του Τμήματος ανέφερα ότι, λόγω της παράλειψης αυτής, υπάρχει απώλεια σημαντικών εσόδων, τόσο για την Κυβέρνηση όσο και για τις Τοπικές Αρχές, αφού για τον υπολογισμό του φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας, του δημοτικού τέλους, του τέλους βελτιώσεως και των αποχετευτικών τελών λαμβάνεται υπόψη η αγοραία αξία κατά την 1.1.1980.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι, στις περιπτώσεις ανάπτυξης ακινήτων, αυτά επανεκτιμώνται μόνο όταν το ζητούν οι αρμόδιες Δημοτικές Αρχές.

Επισήμανα το γεγονός ότι σε πρόσφατες επιστολές του Προέδρου του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Παραλιμνίου προς τον Υπουργό Εσωτερικών και προς τον Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, εγέρθηκε έντονα το θέμα των επανεκτιμήσεων των ακινήτων στα όρια του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Παραλιμνίου. Συγκεκριμένα, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου ανέφερε ότι τα τελευταία τέσσερα χρόνια δεν γίνονται επανεκτιμήσεις στην περιοχή του Συμβουλίου, με αποτέλεσμα να δημιουργείται τεράστιο οικονομικό πρόβλημα αφού όπως εκτιμάται η απώλεια των εσόδων για την περίοδο αυτή ίσως να ξεπερνά το 1 εκατομμύριο λίρες. Αναφέρεται επίσης ότι από τις 330 περιπτώσεις επανεκτιμήσεων που ζητήθηκαν από το Συμβούλιο, διεκπεραιώθηκαν 78 επανεκτιμήσεις από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας (κατάλογος επανεκτιμήσεων δόθηκε στις 2.5.2007) οι οποίες όμως στην συντριπτική τους πλειοψηφία (74) αφορούν στην οικιστική περιοχή όπου οι αναπτύξεις δεν είναι τόσο μεγάλες ενώ ολόκληρη η τουριστική περιοχή Παραλιμνίου παραμένει με τις εκτιμημένες αξίες που είχε πριν από τέσσερα έτη όταν τα κτήματα ήταν χωράφια και φορολογούνται μέχρι σήμερα ως τέτοια παρά το γεγονός ότι έχει συντελεστεί σ' αυτά μεγάλη ανάπτυξη.

Επιπρόσθετα επισήμανα το γεγονός ότι, η μη επανεκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας, δημιουργεί άνιση μεταχείριση των πολιτών. Ενδεικτικά ανέφερα ότι πολλοί, ενώ είναι ιδιοκτήτες επαύλεων ή/και κτιρίων σημαντικής αξίας, καλούνται να καταβάλουν φόρους με βάση τη γενική εκτίμηση 1.1.1980, όταν στη θέση των επαύλεων/κτιρίων υπήρχαν χωράφια/οικόπεδα και φορολογούνται ως τέτοια ενώ την ίδια στιγμή κάποιοι άλλοι ιδιοκτήτες μικρών οικιών, καλούνται να πληρώσουν ψηλότερα ποσά φόρων επειδή είχαν ήδη κτισμένα τα σπίτια τους κατά την 1.1.1980 και φορολογούνται επί της αξίας της γης και των κτιρίων, σύμφωνα με την τελευταία γενική εκτίμηση.

Ενόψει των πιο πάνω και δεδομένου ότι η ακίνητη ιδιοκτησία σε τιμές 1.1.1980, αποτελεί βάση για διάφορες φορολογίες, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι κάποιες από τις σχετικές νομοθεσίες δυνατό να χρήζουν σχετικής τροποποίησης, αλλά και για λόγους ενημέρωσης και εκσυγχρονισμού των κτηματολογικών μητρώων του Τμήματος, υπέδειξα ότι η επανεκτίμηση της αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας σε τιμές 1.1.1980, από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, είναι επιβεβλημένη.

Εισηγήθηκα όπως το Τμήμα λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για προώθηση της επανεκτίμησης της ακίνητης ιδιοκτησίας, δίδοντας προτεραιότητα στις περιοχές όπου παρατηρείται σημαντική

ανάπτυξη δηλ. στους Δήμους και στις παράλιες/τουριστικές περιοχές, για τις οποίες η απώλεια εσόδων τόσο για την Κυβέρνηση όσο και για τις τοπικές Αρχές είναι σημαντική. Επίσης εισηγήθηκα όπως το Τμήμα συνεργαστεί στενά με άλλα αρμόδια Τμήματα και Αρχές, ώστε να του κοινοποιούνται έγκαιρα στοιχεία που αφορούν στην ανάπτυξη γης, ενώ θα πρέπει, σε συνεργασία με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, να θεσμοθετηθεί διαδικασία επανεκτίμησης της ακίνητης ιδιοκτησίας κατά τρόπο οικονομικό και αποτελεσματικό.

Εκτίμηση – Επανεκτίμηση συγκεκριμένων ιδιοκτησιών.

Το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Λευκωσίας προέβηκε κατά το 2007 σε επανεκτιμήσεις 6 588 ακινήτων (4 541 το 2006) σε Δήμους και Κοινοτικά Συμβούλια για σκοπούς επιβολής τελών ακίνητης ιδιοκτησίας και τελών αποχέτευσης που επιβάλλονται από τους Δήμους/Κοινοτικά Συμβούλια και το Συμβούλιο Αποχέτευσης Λευκωσίας, αντίστοιχα. Από σχετικό έλεγχο της Υπηρεσίας μου προέκυψαν διάφορα προβλήματα που αφορούν κυρίως στην διαδικασία επανεκτίμησης και στην καταχώριση των αξιών στο μηχανογραφημένο σύστημα, τα οποία αναφέρονται πιο κάτω .

(α) Μη εφαρμογή της διαδικασίας που προβλέπει η σχετική νομοθεσία κατά την εκτίμηση ή επανεκτίμηση συγκεκριμένων ιδιοκτησιών. Παρατήρησα ότι το Τμήμα δεν ακολουθεί πιστά τη διαδικασία για επανεκτίμηση συγκεκριμένης ιδιοκτησίας όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 71 του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, Κεφ. 224. Ανέφερα σχετικά ότι στην περίπτωση των επανεκτιμήσεων των ακινήτων, δεν αποστέλλεται ειδοποίηση στα επηρεαζόμενα πρόσωπα με σκοπό την ενημέρωσή τους για έγκαιρη υποβολή ένστασης σε περίπτωση που διαφωνούν, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία.

(β) Λανθασμένες καταχωρίσεις επανεκτιμήσεων στο μηχανογραφημένο σύστημα. Διαπιστώθηκαν περιπτώσεις ακινήτων των οποίων η αξία κατά την 1.1.1980 η οποία ήταν καταχωρισμένη στο μηχανογραφικό σύστημα του Τμήματος (ΣΠΓ) διέφερε από την αντίστοιχη αξία που ήταν καταχωρισμένη στα κτηματολογικά μητρώα. Ως αποτέλεσμα η πληροφόρηση που δόθηκε σε Δήμους και το Συμβούλιο Αποχέτευσης ήταν λανθασμένη και κατά συνέπεια τα δημοτικά τέλη ακίνητης ιδιοκτησίας και αποχέτευσης που επιβλήθηκαν, ήταν επίσης λανθασμένα. Επισήμανα ότι το πρόβλημα είναι σοβαρό και οφείλεται κυρίως στον ελλιπή εσωτερικό έλεγχο και εισηγήθηκα όπως γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες από το Τμήμα για άμεση βελτίωση και ενδυνάμωση του εσωτερικού ελέγχου.

(γ) Αναθεώρηση αξίας 1.1.1980 μετά από ενστάσεις ιδιοκτητών. Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις για τις οποίες το Τμήμα προέβηκε σε επανεκτίμηση ακινήτων σε αξία 1.1.1980 και, μετά από διαφωνία των ιδιοκτητών, προέβηκε σε διαφοροποίηση της επανεκτίμησης καταχωρίζοντας στο ειδικό έντυπο μειωμένη αξία, χωρίς όμως να δίδονται σαφείς εξηγήσεις και στοιχεία από το Τμήμα που να δικαιολογούν την διαφοροποίηση της επανεκτίμησης.

Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2004 (Οικοδομική Αμνηστία). Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος 229(Ι)/2004 προνοούσε προσωρινές διατάξεις για την εγκαθίδρυση μηχανισμού εξασφάλισης ειδικού πιστοποιητικού έγκρισης για ορισμένες υφιστάμενες οικοδομές και οικόπεδα που δεν είχαν εξασφαλίσει πιστοποιητικό έγκρισης. Ο Νόμος δημοσιεύτηκε στις 30.7.2004 στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας και έθετε χρονικό όριο για υποβολή των σχετικών αιτήσεων μέχρι την 31.12.2006 ενώ η αρμόδια Αρχή οφείλει να εκδώσει τις αποφάσεις της μέχρι την 31.12.2008.

Βασικοί σκοποί του Νόμου αυτού φαίνεται να ήταν, αφενός η έκδοση τίτλων για οικίες και διαμερίσματα που παρουσίαζαν προβλήματα για την τιτλοποίησή τους και αφετέρου η είσπραξη σημαντικών εσόδων που θα προέκυπταν από τις μεταβιβάσεις της ακίνητης ιδιοκτησίας.

Μετά την λήξη της περιόδου υποβολής αιτήσεων για έκδοση του ειδικού πιστοποιητικού, φάνηκε ότι η ανταπόκριση του κοινού ήταν πολύ περιορισμένη αφού ο αριθμός των σχετικών αιτήσεων

που υποβλήθηκαν κυμαίνεται παγκύπρια στις 288. Αναφέρεται ότι μέχρι σήμερα εγκρίθηκαν ή/και εκδόθηκαν 118 ειδικά πιστοποιητικά, 134 αιτήσεις έχουν απορριφθεί ενώ εκκρεμούν άλλες 36 αιτήσεις. Ως εκ τούτου φαίνεται ότι οι σκοποί του πιο πάνω Νόμου δεν έχουν επιτευχθεί.

Δεδομένου ότι το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας έχει την αρμοδιότητα για την έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας και λόγω της περιορισμένης ανταπόκρισης του κοινού το Τμήμα στερήθηκε σημαντικά ποσά εσόδων με την μορφή μεταβιβαστικών τελών, εισηγήθηκα όπως μελετηθούν οι λόγοι που οδήγησαν στην αποτυχία υλοποίησης των στόχων και επιδιώξεων του Νόμου, σε συνεργασία με όλα τα εμπλεκόμενα Τμήμα και φορείς και όπως ληφθούν διορθωτικά μέτρα συμπεριλαμβανομένης της ψήφισης, εν ανάγκη, νέου σχετικού Νόμου ή και τροποποίηση του υφιστάμενου Νόμου, ώστε να υλοποιηθούν οι προσδοκώμενοι στόχοι.

Όπως πληροφορήθηκα γίνονται ήδη προσπάθειες για τροποποίηση του υφιστάμενου Νόμου και το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ανέλαβε να επαναδιατυπώσει προσχέδιο Νομοσχεδίου το οποίο είχε υποβληθεί προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών.

Καθυστερήσεις στην εκτέλεση ενταλμάτων πώλησης ακίνητης ιδιοκτησίας. Παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στην εκτέλεση ενταλμάτων πώλησης ακίνητης ιδιοκτησίας τα οποία εκδίδονται από τα Επαρχιακά Δικαστήρια κατόπιν αίτησης του Διευθυντή Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων για την είσπραξη καθυστερημένων φόρων. Ένας από τους παράγοντες που το Τμήμα λαμβάνει υπόψη προτού προβεί στην προώθηση των ενταλμάτων καταναγκαστικής πώλησης, είναι η ύπαρξη εμπράγματων βαρών στα ακίνητα, όπως υποθήκες από Εμπορικές Τράπεζες, που προηγούνται των απαιτήσεων του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων. Σε τέτοια περίπτωση το προϊόν της εκποίησης θα κατέληγε ολόκληρο ή μέρος του στις Τράπεζες και όχι στο Δημόσιο.

Διαπιστώθηκαν ωστόσο περιπτώσεις όπου ενώ το εμπράγματο βάρος που προηγείται εκείνου που τοποθετήθηκε από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, είναι ασήμαντο σε ποσό σε σύγκριση με την αξία του ακινήτου, εντούτοις το Τμήμα δεν προχώρησε στην εκτέλεση του εντάλματος καταναγκαστικής πώλησης ακίνητης περιουσίας.

Εξέφρασα την άποψη ότι οι περιπτώσεις εκείνες, όπου η δεσμευθείσα ακίνητη περιουσία δεν βαρύνεται με εμπράγματα δικαιώματα, θα πρέπει να τυγχάνουν άμεσης προτεραιότητας από το Τμήμα ενώ θα πρέπει να αξιολογούνται όλες οι υπόλοιπες περιπτώσεις και να προωθούνται ανάλογα, προκειμένου να εισπράττει η Κυβέρνηση το λαβείν της.

Μέρος Β

Αντίθεση των περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας Κανονισμών με τους περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Κανονισμούς. Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διάθεση) Κανονισμοί (ΚΔΠ 173/89) και οι τροποποιητικοί Κανονισμοί (ΚΔΠ 165/90 και ΚΔΠ 14/99), που εκδόθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 18 του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, βάσει των οποίων εξετάζονται και εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο οι συμβάσεις μίσθωσης κρατικής γης, περιέχουν διατάξεις/όρους που βρίσκονται σε αντίθεση με τους περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Πωλήσεις Γης και Κτιρίων από τις Δημόσιες Αρχές) Κανονισμούς του 2002 (ΚΔΠ 92/2002), οι οποίοι εφαρμόζονταν κατ' αναλογία και στην ενοικίαση γης και κτιρίων, αλλά καταργήθηκαν από 1.5.2004 με βάση τον περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Τροποποιητικό) Νόμο αρ. 144(Ι)/2004, το περιεχόμενο τους όμως βρίσκεται σε ισχύ με βάση Κοινοτικούς Κανόνες. Συγκεκριμένα, στις περιπτώσεις εκμίσθωσης κρατικής γης για βιομηχανικούς σκοπούς, όπου η κρατική γη βρίσκεται μέσα σε βιομηχανική ζώνη, το μίσθωμα καθορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο και η αναθεώρηση του γίνεται, μετά τα πρώτα επτά χρόνια και στη συνέχεια κάθε πενταετία, με βάση την αυξομείωση του τιμαριθμικού δείκτη. Αντίθετα, βάσει των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων και Κανονισμών, το μίσθωμα έπρεπε να υπολογίζεται πάνω στην αγοραία αξία του ακινήτου (αγοραίο ενοίκιο) και η εκμισθωμένη γη να επανεκτιμάται με βάση τη νέα εκτίμηση της αγοραίας αξίας ανά πενταετία. Όπως πληροφορήθηκα, το Τμήμα έχει ετοιμάσει προσχέδιο αναθεωρημένων Κανονισμών, ώστε

αυτοί να συνάδουν με τους περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμους του 2001 μέχρι 2007, το οποίο το Νοέμβριο 2005 προωθήθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών προς τη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο και όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Τμήματος εκκρεμεί.

Υποθέσεις απαλλοτριώσεων όπου καταβλήθηκε/κατατέθηκε η αποζημίωση, ενώ η εγγραφή τους εκκρεμεί ακόμη. Αρκετά τεμάχια γης που επηρεάστηκαν από απαλλοτριώσεις, για τα οποία καταβλήθηκε/κατατέθηκε ήδη η αποζημίωση στους δικαιούχους, εξακολουθούν να είναι εγγεγραμμένα στους πρώην ιδιοκτήτες, χωρίς να έχουν εγγραφεί στο όνομα της Δημοκρατίας. Για τις περιπτώσεις όπου οι απαλλοτριώσεις αφορούν στη δημιουργία ή/και διαπλάτυνση δρόμων, οι οποίοι δεν τιτλοποιούνται στο όνομα της Δημοκρατίας, δεν εκδόθηκαν αναθεωρημένοι τίτλοι στους ιδιοκτήτες. Συγκεκριμένα εκκρεμεί η εγγραφή 10 710 επηρεαζόμενων τεμαχίων γης, παγκύπρια, για τα οποία η γνωστοποίηση της απαλλοτρίωσης χρονολογείται από το 1975.

Μίσθωση κρατικής παραλιακής γης στο Νέο Χωρίο Πάφου. Για τη μίσθωση κρατικής παραλιακής γης, έκτασης 670 τ.μ., υπογράφηκε συμβόλαιο με ιδιώτη για την περίοδο 15.3.1978 μέχρι 14.3.2011, έναντι μισθώματος £22,50 ετησίως. Το εκμισθωθέν τεμάχιο, σύμφωνα με το συμβόλαιο, θα χρησιμοποιόταν ως «πλαζ» και ως χώρος προσπέλασης προς τη θάλασσα, για εξυπηρέτηση των πελατών τουριστικών καταλυμάτων που θα ανεγείρονταν σε γειτονικό τεμάχιο, ιδιοκτησίας του μισθωτή. Με επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος ανέφερα ότι:

(α) Δεν εφαρμόστηκαν οι πρόνοιες του συμβολαίου για ανέγερση τουριστικών καταλυμάτων.

(β) Δεν έγινε αναθεώρηση του μισθώματος στις 15.3.1988, σύμφωνα με την πρόνοια του συμβολαίου, και, μεταγενέστερα, κάθε πέντε χρόνια, αλλά ούτε και έγινε οποιαδήποτε πληρωμή μισθώματος μέχρι σήμερα. Ενόψει των πιο πάνω και επειδή, σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου, βασική υποχρέωση του μισθωτή ήταν η ανέγερση τουριστικών καταλυμάτων εντός 5 ετών, η οποία δεν εκπληρώθηκε, υπέδειξα στο Διευθυντή του Τμήματος ότι έπρεπε να εφαρμοστούν οι όροι του συμβολαίου, οι οποίοι προνοούν άμεση ανάκτηση του τεμαχίου και αυτόματη λύση της σύμβασης.

Όπως πληροφορήθηκα, οι μισθωτές απέκτησαν εμπράγματο δικαίωμα στην εκμισθωθείσα κρατική γη, η ακύρωση του οποίου προϋποθέτει την έκδοση δικαστικού διατάγματος. Το θέμα παραπέμφθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα από τον Ιούλιο του 2000, για λήψη των απαραίτητων δικαστικών μέτρων προς ανάκτηση της κατοχής της κρατικής γης από την Κυβέρνηση, και σύμφωνα με τον Διευθυντή του Τμήματος δεν υπάρχει πληροφόρηση κατά πόσο έχουν καταχωριθεί οι σχετικές αγωγές.

Εκτίμηση των μισθώσεων των κρατικών κτημάτων. Επειδή ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων κατά την ενάσκηση των εξουσιών του για επιβολή του Φόρου Ακίνητης Ιδιοκτησίας, πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις εκτιμήσεις των μισθώσεων κρατικών κτημάτων (βιομηχανικές ζώνες, μισθώσεις γης για ανέγερση ξενοδοχείων κ.λπ.), ζήτησα από το Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας όπως προχωρήσει στις πιο πάνω εκτιμήσεις για όλες τις Επαρχίες, πλην της Λεμεσού, όπου οι εκτιμήσεις έχουν γίνει πριν από αρκετά χρόνια και τα έσοδα από φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας ανέρχονται στις £40.000 - £50.000 το χρόνο.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι, παρά την ύπαρξη μεγάλου όγκου εργασίας και λόγω της εργασίας που πρέπει να γίνει για σκοπούς του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, θα δοθεί προτεραιότητα στις εκτιμήσεις βιομηχανικών περιοχών και ξενοδοχείων.

Μέχρι σήμερα οι εκτιμήσεις δεν έχουν γίνει, με αποτέλεσμα να συνεχίζεται η απώλεια σημαντικών δημόσιων εσόδων από όλες τις Επαρχίες, πλην της Λεμεσού.

Επεμβάσεις σε κρατική γη στην οικιστική περιοχή της Αγίας Νάπας. Από επιτόπιο έλεγχο του Τμήματος το 1989 στην Αγία Νάπα, διαπιστώθηκε ότι υπήρχαν 92 περιπτώσεις επεμβάσεων ιδιωτών σε κρατική γη. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με σχετική απόφαση του, έδωσε οδηγίες όπως, στις περισσότερες περιπτώσεις, πωληθεί η γη σ' αυτούς που προέβησαν στην επέμβαση, οι

οποίοι έχουν διευθετήσει τα ενδιάμεσα οφέλη που προέκυψαν από την παράνομη κατοχή και χρήση της κρατικής γης, ενώ για τις υπόλοιπες περιπτώσεις να ληφθούν μέτρα για άρση της επέμβασης.

Το ολικό εισπρακτέο ποσό από την πώληση, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ήταν £1.081.500, το οποίο, με έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών το Φεβρουάριο του 1997, αποφασίστηκε να εισπραχθεί σε 4 ίσες άτοκες ετήσιες δόσεις. Στις 31.12.2007 το ολικό οφειλόμενο ποσό ανερχόταν στις £351.350, πλέον τόκους.

Παρά το γεγονός ότι σχεδόν όλοι όσοι προέβησαν στις επεμβάσεις δεν συμμορφώθηκαν με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν έχουν ληφθεί οποιαδήποτε μέτρα εναντίον τους.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με νέα απόφαση του αρ. 61.451 και ημερομ. 12.1.2005, έδωσε μια τελευταία ευκαιρία στους πιο πάνω να καταβάλουν τα οφειλόμενα ποσά μέσα σε ένα χρόνο από την ημερομηνία κοινοποίησης προς αυτούς της απόφασης και σε περίπτωση που και πάλι δεν συμμορφωθούν, τότε να ληφθούν δικαστικά μέτρα εναντίον τους.

Ζήτησα να πληροφορηθώ κατά πόσο λήφθηκαν οποιαδήποτε μέτρα εναντίον όσων δεν συμμορφώθηκαν, δεδομένου ότι έχει ήδη παρέλθει η σχετική περίοδος προειδοποίησης.

Κυβερνητικά αγροκτήματα στην Πάφο. Στην Επαρχία Πάφου υπάρχουν κυβερνητικά αγροκτήματα σε πέντε περιοχές, η διαχείριση των οποίων ανατέθηκε αρχικά στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ενώ από το 1993, με βάση το άρθρο 18(1) του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, αρμόδιος για τη διαχείριση είναι ο Υπουργός Εσωτερικών και, κατ' επέκταση, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Από σχετικό έλεγχο η Υπηρεσία μου διαπίστωσε τα πιο κάτω προβλήματα, τα οποία χρήζουν άμεσης επίλυσης.

(α) Τα συμβόλαια για την ενοικίαση των κλήρων των κυβερνητικών αγροκτημάτων στην Πάφο υπογράφηκαν το 1980, με τον όρο όπως αναθεωρούνται τα ενοίκια κάθε 8 χρόνια, δηλαδή η πρώτη αναθεώρηση έπρεπε να γίνει το 1988 και η επόμενη το 1996. Δεν έγινε αναθεώρηση των ενοικίων ούτε το 1988 ούτε το 1996, ούτε και έχουν ληφθεί οποιαδήποτε μέτρα εναντίον εκείνων που παραβαίνουν ουσιώδεις όρους των συμβολαίων, με αποτέλεσμα το Δημόσιο να είχε απώλεια εσόδων της τάξης των £200.000 ετησίως μέχρι και το 2004.

Σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, επειδή τα ενοικιαστήρια έγγραφα προνοούν ρητά για αναθεώρηση του ύψους του ενοικίου κάθε οκτώ χρόνια, κατά συγκεκριμένες ημερομηνίες, δηλαδή το 1988, 1996 και 2004, και η Δημοκρατία δεν άσκησε το δικαίωμα της αυτό το 1988 και 1996, η επόμενη αναθεώρηση θα μπορούσε να γίνει το 2004. Το Τμήμα, παρά το γεγονός ότι έχει προβεί σε αναθεώρηση των ενοικίων για το 2004 (εισπρακτέα από 2.1.2005), εντούτοις, με σχετικές οδηγίες του Υπουργείου Εσωτερικών, αναστάληκε προσωρινά η είσπραξη των αναθεωρημένων ενοικίων για τα έτη 2004 και 2005.

Συναφώς αναφέρεται ότι το Τμήμα εξακολουθεί να εισπράττει τα παλιά ενοίκια ενώ η συνολική διαφορά μεταξύ των αναθεωρημένων και των υφιστάμενων ενοικίων ανέρχεται σε περίπου £178.000 ετησίως και αφορά 411 κλήρους.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι το θέμα της είσπραξης ή μη όλων των αναθεωρημένων ενοικίων τέθηκε ενώπιον του Υπουργείου Εσωτερικών, όπου και εκκρεμεί για να δοθούν στο Τμήμα οδηγίες ως προς τον παραπέρα χειρισμό του θέματος.

Επιπρόσθετα, σε αρκετές περιπτώσεις, όπου ο Γενικός Εισαγγελέας έκρινε ότι οι συμβάσεις δεν είναι σε ισχύ και έγινε αναθεώρηση των σχετικών μισθωμάτων, οι μισθωτές δεν καταβάλλουν το αναθεωρημένο μίσθωμα, με αποτέλεσμα να παρατηρείται σημαντική απώλεια δημόσιων εσόδων, η οποία ανέρχεται σε περίπου £430.000 και αφορά στην περίοδο 1999-2004.

(β) Οι συμβάσεις μίσθωσης μεταξύ της Δημοκρατίας και τεσσάρων Συνεργατικών Εταιρειών, οι οποίες με τη σειρά τους μίσθωναν τη γη σε γεωργούς, ακυρώθηκαν από τις 31.12.1997 και έκτοτε οι υπομισθωτές καταβάλλουν απευθείας στο Τμήμα Κτηματολογίου τα μισθώματα, χωρίς να υπάρχει μέχρι σήμερα σύμβαση μεταξύ του Τμήματος και των δικαιούχων γεωργών.

Με βάση γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα ημερ. 26.11.2002, για όλους τους επηρεαζόμενους κλήρους θα έπρεπε να ακολουθηθεί εξ αρχής η διαδικασία που προβλέπεται από τους σχετικούς Κανονισμούς, καθότι η σύμβαση υπομίσθωσης μεταξύ Συνεργατικής Εταιρείας και καλλιεργητή δεν ισχύει πλέον, κάτι που δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι, για επανεξέταση των πιο πάνω περιπτώσεων, απαιτείται, πέρα από την ενίσχυση σε ανθρώπινο δυναμικό του Κλάδου Διαχείρισης στο Επαρχιακό Γραφείο Πάφου, όπως διευκρινιστούν ορισμένες πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών.

Επιπρόσθετα, για 60 περιπτώσεις κλήρων που παραχωρήθηκαν χωρίς απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, με βάση την ίδια γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα άρχισε η διαδικασία υποβολής και εξέτασης νέων αιτήσεων από τους ενδιαφερόμενους για υπογραφή συμβάσεων, με βάση τη διαδικασία που καθορίζεται στους Κανονισμούς.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι γίνεται προσπάθεια να ολοκληρωθεί η εξέταση των αιτήσεων και να υποβληθεί σχετική πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο.

(γ) Σε μερικές περιπτώσεις, όπου κάτοχοι κλήρων είχαν αποβιώσει, οι κλήροι περιήλθαν στην κατοχή των κληρονόμων, χωρίς να διερευνηθεί κατά πόσο ικανοποιούνταν οι όροι των σχετικών συμβολαίων.

Μεταβίβαση μεριδίου κτήματος στην Ορόκλινη της Επαρχίας Λάρνακας. Σε συγκεκριμένη εταιρεία μεταβιβάστηκε το 81/1036 μερίδιο τεμαχίου γης που βρίσκεται στην Ορόκλινη, το οποίο δηλώθηκε για £123.000, ενώ η σχετική εκτίμηση που έγινε από το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο, για σκοπούς καταβολής μεταβιβαστικών δικαιωμάτων, ήταν £165.000, χωρίς να ληφθεί υπόψη η αγοραία αξία των κτιρίων που υπήρχαν στο πιο πάνω τεμάχιο γης, σε αντίθεση με το άρθρο 72 του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, και τις σχετικές γνωματεύσεις του Γενικού Εισαγγελέα.

Εισηγήθηκα τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, ώστε να μην υποχρεώνεται ο αγοραστής μεριδίου γης να καταβάλλει μεταβιβαστικά δικαιώματα και επί της αξίας των κτιρίων που αποδεδειγμένα ανήκουν σε άλλους συνιδιοκτήτες του κτήματος. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι σχετική πρόνοια έχει περιληφθεί στο νομοσχέδιο που κατατέθηκε στη Βουλή τον Ιούνιο του 2005, το οποίο τελικά αποσύρθηκε και αναμένεται να επανυποβληθεί από την Κυβέρνηση.

Συμβάσεις Μίσθωσης κρατικής γης που συνιστούν κρατική ενίσχυση. Παρατηρήθηκαν αρκετές περιπτώσεις συμβάσεων μίσθωσης κρατικής γης, οι οποίες συνολογλήθηκαν μετά τις 10.12.1994, χωρίς να προβλέπεται σ'αυτές ο καθορισμός του μισθώματος σύμφωνα με το ύψος του αγοραίου ενοικίου ή/και αναθεώρησή του ανά πενταετία, με βάση την αγοραία αξία του μισθίου, και ως εκ τούτου αποτελούν κρατική ενίσχυση και πρέπει να τροποποιηθούν στα πλαίσια των περί Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2007.

Συνολικά 91 συμβάσεις κρίθηκαν ήδη από τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων ότι αποτελούν κρατική ενίσχυση, αντίκεινται προς το Κοινοτικό Κεκτημένο και πρέπει να τροποποιηθούν, έτσι ώστε είτε να καταβάλλεται το αγοραίο ενοίκιο (με αναθεώρηση ανά πενταετία με βάση την αγοραία αξία) είτε να μετατραπούν σε ενισχύσεις de minimis. Όσες από αυτές δεν εμπίπτουν στον κανόνα de minimis θα πρέπει να κοινοποιηθούν αμέσως στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (μέσω του Εφόρου) για αξιολόγηση.

Το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του αρ. 64.518, ημερ. 26.10.2006, ενέκρινε όπως οι μισθωτές κρατικής γης στις περιπτώσεις όπου οι Συμβάσεις Μίσθωσης ενέχουν οικονομική ή εμπορική δραστηριότητα, καταβάλλουν το εκάστοτε συμβατικό ενοίκιο και το υπόλοιπο, δηλαδή η διαφορά με το αγοραίο ενοίκιο, να τους παραχωρείται ως ενίσχυση ήσσονος σημασίας “de minimis”. Οποιαδήποτε επιπλέον διαφορά ενοικίου παραμένει κατόπιν και της καταβολής της ενίσχυσης “de minimis”, να καταβάλλεται κανονικά από το μισθωτή.

Παρατήρησα ότι μέχρι σήμερα το Τμήμα δεν έχει προβεί σε μετατροπή των πιο πάνω περιπτώσεων σε ενισχύσεις de minimis ως η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, για εφαρμογή της οποίας επισήμανα το γεγονός ότι απαιτείται να γίνει σχετική πρόνοια στον Προϋπολογισμό του Τμήματος.

Συμβάσεις μίσθωσης/άδειες χρήσης που συνομολογήθηκαν μεταξύ Κυβέρνησης και Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου. Αρκετές από τις μισθώσεις/άδειες χρήσης κρατικής γης, οι οποίες κρίθηκαν από τον Έφορο ότι συνιστούν κρατική ενίσχυση, έχουν συνομολογηθεί, μετά τις 10.12.1994, μεταξύ της Κυβέρνησης και Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ΑΗΚ, ΑΤΗΚ και ΡΙΚ).

Σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 23.9.2005, και στην οποία συμμετείχε ο Έφορος Κρατικών Ενισχύσεων συμφωνήθηκε όπως κοινοποιηθούν αμέσως στους Οργανισμούς αυτούς όλες οι σχετικές συμβάσεις/άδειες για πλήρη συμμόρφωση, ώστε να αποφευχθεί η παραπομπή των υποθέσεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Μέχρι σήμερα παραμένουν σε εκκρεμότητα όλες οι πιο πάνω συμβάσεις/άδειες, οι οποίες και εξακολουθούν να βρίσκονται σε αντίθεση με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο.

Ζήτησα όπως γίνουν όλες οι απαιτούμενες ενέργειες, ώστε όλες οι μισθώσεις/άδειες χρήσης να τροποποιηθούν ή/και τερματιστούν και υπογραφούν νέες, έτσι που να συνάδουν με το Νόμο των Κρατικών Ενισχύσεων και το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, ενόψει μάλιστα και της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 26.10.2006 για υιοθέτηση του κανόνα de minimis στις συμβάσεις μίσθωσης που ενέχουν οικονομική ή εμπορική δραστηριότητα.

Μακροχρόνια σύμβαση μίσθωσης κρατικής γης μεταξύ Κυπριακής Δημοκρατίας και του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΣΜ αρ. 464). Μεταξύ Κυπριακής Δημοκρατίας και Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού υπογράφηκε στις 31.8.1988 σύμβαση μίσθωσης κρατικής γης στην περιοχή Αγλαντζιάς, έκτασης 4.014 τ.μ., με ετήσιο μίσθωμα £4.500. Η σύμβαση έχει ισχύ 33 χρόνια, με δικαίωμα ανανέωσης για άλλες 2 περιόδους (33 χρόνια η καθεμιά), με τους ίδιους όρους, και περιλαμβάνει δικαίωμα αναθεώρησης του ετήσιου μισθώματος κάθε 5 χρόνια.

Παρατηρήθηκε ότι η Δημοκρατία δεν άσκησε το δικαίωμα της για αναθεώρηση του ενοικίου το 1993. Η μοναδική αναθεώρηση που έγινε ήταν το 1998 όπου το ετήσιο ενοίκιο καθορίστηκε στις £16.000. Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού δεν καταβάλλει, μέχρι σήμερα, το αναθεωρημένο ενοίκιο, ενώ για τα έτη 2005, 2006, 2007 δεν κατέβαλε κανένα ενοίκιο, με αποτέλεσμα στις 31.12.2007 να οφείλει ποσό £128.500 πλέον τόκους.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφασή του αρ. 39.012 ημερ. 14.4.2004, κατόπιν αίτησης του Οργανισμού, ενέκρινε την παραχώρηση του πιο πάνω τεμαχίου γης με την καταβολή ποσού £1.350.000 εντός 60 ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης. Ο Οργανισμός παρέλειψε να καταβάλει το πιο πάνω ποσό και η απόφαση ακυρώθηκε με τη νέα απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 61.451, ημερ. 12.1.2005. Ακολούθησε νέα αίτηση του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού στις 31.10.2005 για παραχώρηση κρατικής γης η οποία εκκρεμεί. Εισηγήθηκα όπως το Τμήμα προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για είσπραξη όλων των οφειλόμενων ποσών.

Συμβάσεις μίσθωσης στους τομείς της γεωργίας και κτηνοτροφίας. Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας έχει συνομολογήσει αριθμό συμβάσεων μίσθωσης στους τομείς της γεωργίας και

κτηνοτροφίας οι οποίες βρίσκονταν σε ισχύ πριν από την προσχώρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και οι οποίες δεν κοινοποιήθηκαν εντός της προκαθορισμένης περιόδου (30.8.2004), για να αποφασιστεί ο τρόπος χειρισμού τους. Παρατήρησα ότι κατάλογος των εν λόγω συμβάσεων θα πρέπει να αποσταλεί στον Έφορο Κρατικών Ενισχύσεων περιλαμβανομένου μεταξύ άλλων του ύψους του καταβαλλόμενου ενοικίου καθώς επίσης και νέας εκτίμησης του αγοραίου ενοικίου.

Όπως πληροφορήθηκα το Τμήμα απέστειλε το Νοέμβριο 2007 στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων το σχετικό κατάλογο. Το θέμα εξακολουθεί να εκκρεμεί.

Μεταβιβάσεις κτημάτων χωρίς τη σύναψη/παρουσίαση συμφωνητικών εγγράφων. Κατά τη μεταβίβαση κτημάτων στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, κυρίως από μία εταιρεία σε άλλη, σε αρκετές περιπτώσεις δεν παρουσιάζονται έγγραφες συμφωνίες πώλησης, αλλά μόνο αποσπάσματα των πρακτικών συνεδρίας των μετόχων που αναφέρονται στις συμφωνίες πώλησης. Επειδή όμως, με τον τρόπο αυτό, πιθανόν να γίνονται έγγραφες συμφωνίες και να μην παρουσιάζονται, με επακόλουθο να μη χαρτοσημαίνονται, εισηγήθηκα όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο τροποποίησης της νομοθεσίας, έτσι που σε περιπτώσεις μεταβίβασης κτημάτων πέραν μιας αξίας (π.χ. £100.000) να απαιτείται η σύναψη και παρουσίαση έγγραφης συμφωνίας κατά τη μεταβίβαση. Τούτο θα αποτελούσε δίκαιη μεταχείριση για όλους, επειδή οι νομοταγείς εταιρείες ή πολίτες παρουσιάζουν και χαρτοσημαίνουν τις έγγραφες συμφωνίες τους.

Ο Διευθυντής ανέφερε ότι το Τμήμα προχωρεί σε ετοιμασία Νομοσχεδίων για τροποποίηση του περί Μεταβίβασης και Υποθηκείωσης Νόμου, του περί Συμβάσεων Νόμου και του περί Πώλησεως Γης Νόμου, κατά τρόπο που να καθίσταται υποχρεωτική η παρουσίαση συμφωνητικού εγγράφου αγοραπωλησίας στο αρμόδιο Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο, προτού γίνει αποδεκτή δήλωση μεταβίβασης δυνάμει πώλησης. Επίσης όλες οι συμβάσεις πώλησης να κατατίθενται στο Κτηματολόγιο για σκοπούς ειδικής εκτέλεσης.

Άδειες χρήσης κρατικής γης που ανανεώνονται από χρόνο σε χρόνο. Διαπιστώθηκαν αρκετές περιπτώσεις αδειών χρήσης κρατικής γης που υπογράφηκαν πριν από αρκετά χρόνια (μερικές χρονολογούνται πριν από το 1960), οι οποίες αφορούν σε οικονομική/εμπορική χρήση και συνεχίζουν να ανανεώνονται αυτόματα από χρόνο σε χρόνο και μετά την έναρξη ισχύος του περί Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων Νόμου, χωρίς να γίνει επανεξέτασή τους, ειδικά στις περιπτώσεις όπου το μίσθωμα είναι ονομαστικό (σε αρκετές περιπτώσεις ανέρχεται στα 5 σεντ το χρόνο). Ως παράδειγμα αναφέρεται η άδεια χρήσης κρατικής γης Οργανισμού Δημοσίου Δικαίου, ο οποίος καταβάλλει από το 1957 μέχρι σήμερα ετήσιο ενοίκιο ύψους £0,25, ενώ το ετήσιο αγοραίο ενοίκιο, σύμφωνα με εκτίμηση του Τμήματος στις 31.12.2000, υπολογίζεται σε περίπου £12.000.

Εισηγήθηκα όπως όλες οι πιο πάνω περιπτώσεις επανεξεταστούν το συντομότερο δυνατόν, μέσα στα πλαίσια των περί Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2007.

Συνολικά 40 άδειες χρήσης κρίθηκαν ήδη από τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων ότι αποτελούν κρατική ενίσχυση, αντίκεινται προς το Κοινοτικό Κεκτημένο και πρέπει να τερματιστούν και να υπογραφούν νέες, με ετήσιο αγοραίο ενοίκιο που να αναθεωρείται κάθε πέντε χρόνια με βάση την αγοραία αξία της κρατικής γης, νοουμένου ότι η άδεια χρήσης θα βρίσκεται σε ισχύ.

Επειδή η διαδικασία τροποποίησης/τερματισμού των συμβάσεων μίσθωσης και αδειών χρήσης είναι χρονοβόρα, το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφαση του αρ. 59.775, ημερ. 7.4.2004, εξουσιοδότησε το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών όπως, σε συνεννόηση με το Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, προβαίνουν σε τροποποίηση ή/και τερματισμό των συμβάσεων μίσθωσης και των αδειών χρήσης κρατικής γης που συνιστούν κρατική ενίσχυση και στη συνομολόγηση νέων συμβάσεων μίσθωσης και στη χορήγηση νέων αδειών χρήσης χωρίς την παραπομπή τους στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Το θέμα εξακολουθεί να εκκρεμεί.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι για τις άδειες που αφορούν σε Ημικρατικούς Οργανισμούς γίνονται ενέργειες από το Τμήμα για τερματισμό τους και χορήγηση νέας άδειας, με πληρωμή ετήσιου αγοραίου τέλους χρήσης. Όσον αφορά στις άδειες που αφορούν ιδιώτες, δόθηκαν οδηγίες για τερματισμό τους και υπογραφή νέων με αναθεωρημένο τέλος χρήσης, κατόπιν σχετικής προειδοποίησης.

Άδειες Χρήσης κρατικής γης για τις οποίες δεν καταβάλλεται το νέο αγοραίο ενοίκιο.

Διαπιστώθηκαν περιπτώσεις αδειών χρήσης κρατικής γης οι οποίες συνιστούν δημόσια ενίσχυση, συνεχίζουν να ανανεώνονται αυτόματα από χρόνο σε χρόνο και παρά το γεγονός ότι υπολογίστηκε από το Τμήμα το νέο αγοραίο ετήσιο τέλος χρήσης, εντούτοις οι αδειούχοι δεν ανταποκρίνονται και συνεχίζουν να καταβάλλουν το παλαιό ενοίκιο. Στις περιπτώσεις αυτές το Τμήμα ειδοποίησε τους αδειούχους για τερματισμό της συμφωνίας, σύμφωνα με το σχετικό όρο της άδειας χρήσης και για υπογραφή νέας με ετήσιο αγοραίο τέλος χρήσης το οποίο θα αναθεωρείται κάθε πέντε χρόνια, νοουμένου ότι η άδεια χρήσης θα βρίσκεται σε ισχύ, χωρίς όμως να υπάρξει ανταπόκριση από τους αδειούχους. Εισηγήθηκα όπως το Τμήμα προχωρήσει, το συντομότερο δυνατό, στην λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για τερματισμό των αδειών χρήσης και την υπογραφή νέων με βάση τους περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμους του 2001 μέχρι 2007. Στις περιπτώσεις που δεν επέρχεται συμφωνία μεταξύ των δύο μερών, εισηγήθηκα όπως τερματιστεί η άδεια χρήσης με βάση την προειδοποίηση που προνοεί η άδεια χρήσης και να ληφθούν μέτρα για είσπραξη τυχόν οφειλόμενων ποσών όσο και για επανάκτηση της κρατικής γης.

Ως παραδείγματα αναφέρονται οι πιο κάτω άδειες χρήσης:

(α) Το ετήσιο τέλος χρήσης κρατικής γης στην Λεμεσό ύψους £3.970 αναθεωρήθηκε από 31.7.2004 σε £27.800 ενώ ο αδειούχος (συγκεκριμένη εταιρεία) συνεχίζει να καταβάλλει το παλαιό ενοίκιο.

(β) Το ετήσιο τέλος χρήσης κρατικής γης στην Λεμεσό ύψους £6.640 αναθεωρήθηκε από 31.7.2004 σε £46.400 ενώ ο αδειούχος (συγκεκριμένη εταιρεία) συνεχίζει να καταβάλλει το προηγούμενο ενοίκιο.

(γ) Η άδεια χρήσης αφορά σε εκμίσθωση κρατικής γης προς το Δήμο Λεμεσού, υπογράφηκε στις 31.8.1996 και είχε ισχύ για ένα χρόνο με αυτόματη ανανέωση από χρόνο σε χρόνο μέχρι να τερματιστεί από τον ένα ή τον άλλο συμβαλλόμενο μετά από εξάμηνη προειδοποίηση. Το ετήσιο τέλος χρήσης ύψους £530 αναθεωρήθηκε από 31.8.2004 σε £2.650 ενώ ο Δήμος Λεμεσού συνέχιζε να καταβάλλει μέχρι 31.12.2005 το προηγούμενο ενοίκιο. Τα τέλη χρήσης για τα τρία τελευταία έτη εκκρεμούν. Ο Δήμος Λεμεσού δεν αποδέχθηκε το αναθεωρημένο ενοίκιο καθώς αμφισβητεί ότι η υφιστάμενη σύμβαση συνιστά δημόσια ενίσχυση.

(δ) Το ετήσιο τέλος χρήσης κρατικής γης στη Λεμεσό ύψους £1.323 αναθεωρήθηκε από 25.10.2003 σε £16.560 ενώ η αδειούχος (εταιρεία) καταβάλλει μέχρι σήμερα το προηγούμενο ενοίκιο. Το τέλος χρήσης για το τελευταίο έτος εκκρεμεί. Η εταιρεία, δεν αποδέχθηκε το αναθεωρημένο ενοίκιο και ζήτησε με επιστολή της ημερ. 25.8.2005 αναθεώρηση της εκτίμησης και του αγοραίου ενοικίου. Το Τμήμα δεν έχει προβεί σε οποιαδήποτε περαιτέρω ενέργεια μέχρι σήμερα.

Ανταλλαγή ακίνητης ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας με ιδιωτική γη. Διαπιστώθηκε ότι δεν ακολουθείται ομοιόμορφη πολιτική από το Τμήμα αναφορικά με αιτήσεις ανταλλαγής κρατικής γης με ιδιωτική και συγκεκριμένα παρατήρησα ότι σε παρόμοιες περιπτώσεις αίτησης για ανταλλαγή κρατικής γης με ιδιωτική γη, ο χειρισμός εκ μέρους του Τμήματος, όσον αφορά στη σύσταση του προς την αρμόδια Υπουργική Επιτροπή για λήψη σχετικής απόφασης από το Υπουργικό Συμβούλιο, ήταν διαφορετική.

Εισηγήθηκα όπως, για σκοπούς καλύτερης διαχείρισης της κρατικής γης, μελετηθεί η τροποποίηση του Κανονισμού 11, των Περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διάθεση) Κανονισμών, του

1989-99, ο οποίος προβλέπει ότι «ανταλλαγή ακίνητης ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας με ιδιωτική ακίνητη ιδιοκτησία μπορεί να γίνεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εκτός εάν γίνεται για σκοπούς ευθυγράμμισης και αναπροσαρμογής συνόρων ενός ή περισσότερων όμορων τεμαχίων γης ή για βελτίωση του οδικού δικτύου», ώστε να καθοριστούν σαφή κριτήρια που να εξειδικεύουν τις «εξαιρετικές περιπτώσεις» αναφορικά με την ανταλλαγή ακίνητης ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας με ιδιωτική γη, κατά τρόπο ανάλογο όπως έγινε με τη χορήγηση Πολεοδομικής Άδειας κατά παρέκκλιση.

Όπως πληροφορήθηκα το Τμήμα, μέσα στα πλαίσια της ετοιμασίας νέων Κανονισμών που αφορούν στην διάθεση κρατικής γης, εισηγήθηκε την τροποποίηση του σχετικού Κανονισμού.

Πώληση κτήματος στο Αλεθρικό από Λειτουργό του Τμήματος. Κτήμα στο Αλεθρικό Λάρνακας, μεταβιβάστηκε σε συγκεκριμένη εταιρεία από Λειτουργό του Επαρχιακού Κτηματολογίου Λάρνακας που ενεργούσε ως πληρεξούσιος αντιπρόσωπος της θυγατέρας του, ιδιοκτήτριας του εν λόγω κτήματος. Ως τίμημα πώλησης του κτήματος δηλώθηκε το ποσό των £10.000, η αγοραία αξία για σκοπούς μεταβιβαστικών δικαιωμάτων εκτιμήθηκε από το Τμήμα σε £12.000 ενώ στοιχεία που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου, κατόπιν σχετικής καταγγελίας, υποδηλώνουν εκ πρώτης όψεως ψευδή δήλωση μεταβίβασης και πιθανή διάπραξη ποινικού ή/και πειθαρχικού αδικήματος.

Εξέφρασα την άποψη ότι αν στοιχειοθετηθεί ψευδής δήλωση, το θέμα εμπίπτει στις πρόνοιες του άρθρου 49(1) του περί Μεταβίβασης και Υποθηκείωσης Ακινήτων Νόμου και τιμωρείται ποινικά, ενώ εγείρεται θέμα είσπραξης μειωμένων τελών μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας, καθώς και είσπραξης μειωμένου φόρου κεφαλαιουχικών κερδών.

Όπως πληροφορήθηκα από την Νομική Υπηρεσία, το θέμα διερευνάται από την Αστυνομία.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι αν μετά την έρευνα της Αστυνομίας αποδειχθεί ότι η δήλωση ήταν ψευδής, θα ληφθούν όλα τα νόμιμα μέτρα.

4.46 ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ

Μέρος Α

Αδυναμίες στη Διαχείριση Συμβάσεων – Τελικών Λογαριασμών Έργων.

(α) Πεζογέφυρες (2) και πεζόδρομος/ποδηλατόδρομος κατά μήκος της όχθης του Πεδιαίου στη Λακατάμια. Η κατασκευή του έργου άρχισε τον Ιούνιο 2004 έναντι ποσού £318.697. Το Νοέμβριο 2005 με επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος, παρατήρησα ότι κατά την εκτέλεση των εργασιών έγιναν πολλές αλλαγές και επιπρόσθετες εργασίες, με αποτέλεσμα την υποβολή από τον εργολάβο απαίτησης για αποζημίωση ύψους περίπου £132.000. Ένα μεγάλο μέρος των απαιτήσεων πηγάζει από τις αλλαγές που αποφασίστηκαν για τη θεμελίωση των δύο πεζογεφυρών, επειδή η εδαφολογική μελέτη έγινε, σε αντίθεση με την ενδεδειγμένη πρακτική, μετά την έναρξη των εργασιών από τον εργολάβο. Τόνισα ότι παρουσιάζονται συχνά προβλήματα διαχείρισης σε πολεοδομικά έργα του Τμήματος, χωρίς να λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα, και εισηγήθηκα τη διερεύνηση του θέματος, με σκοπό τη συμμόρφωση με τις νενομισμένες και ορθές διαδικασίες διαχείρισης των κατασκευαστικών συμβολαίων.

Με βάση τον προκαταρκτικό τελικό λογαριασμό που υπέβαλε ο εργολάβος τον Μάιο του 2006, διαπιστώνεται ότι απαιτεί ένα ποσό περίπου της τάξης των £200.000 για τις αλλαγές και ποσό περίπου £120.000 για την καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στο έργο και για άλλες απαιτήσεις του. Οι απαιτήσεις του εργολάβου εξετάστηκαν από το Τμήμα και στάληκαν το Δεκέμβριο 2006 στην Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (Κ.Ε.Α.Α.). Η Επιτροπή αποφάσισε όπως αναβάλει τη συζήτηση του θέματος ώστε να ετοιμαστεί ολοκληρωμένη έκθεση από το Τμήμα με όλα τα εκκρεμή θέματα του έργου και ακολούθως να κληθούν ο Μελετητής και ο Δήμος Λακατάμιας

για συζήτησή τους. Κατά τη συζήτηση του θέματος στην Επιτροπή διαφάνηκαν ευθύνες του Μελετητή για ελλιπή μελέτη και του Δήμου Λακατάμιας ο οποίος όρισε τον Μελετητή και σε συνεργασία μαζί του έγινε αποδεκτή η έναρξη εργασιών χωρίς τη διεξαγωγή εδαφολογικής μελέτης, η οποία έγινε εκ των υστέρων.

Μέχρι τον Ιούνιο του 2008 το Τμήμα δεν συμμορφώθηκε με την πιο πάνω απόφαση της Κ.Ε.Α.Α., αφού δεν υπέβαλε έκθεση στην Επιτροπή με όλα τα εκκρεμή θέματα του έργου. Το Τμήμα θεωρεί ότι ένας από τους κύριους λόγους για την καθυστέρηση αυτή είναι η μη έγκαιρη αξιολόγηση από τον ιδιώτη επιμετρητή των επιπρόσθετων εργασιών του τελικού λογαριασμού, όπως αυτός υποβλήθηκε από τον εργολάβο, τον Μάιο του 2006. Ο τελικός λογαριασμός υποβλήθηκε τελικά από τον ιδιώτη επιμετρητή στο Τμήμα το Σεπτέμβριο του 2007 και μέχρι τον Ιούνιο του 2008 το Τμήμα ολοκλήρωσε τον έλεγχό του. Όμως ακόμη εκκρεμεί η εξέταση από το Τμήμα των θεμάτων παράτασης χρόνου και οικονομικών αποζημιώσεων που αυτή συνεπάγεται, ώστε να ετοιμαστεί έκθεση προς τις αρμόδιες Επιτροπές Αλλαγών και Απαιτήσεων για τη λήψη των σχετικών εγκρίσεων.

Ο Διευθυντής του Τμήματος, στην απάντησή του που μου διαβίβασε ο Υπουργός Εσωτερικών, με πληροφόρησε το Νοέμβριο 2008 ότι τα πιο πάνω θέματα εξετάζονται από το Τμήμα και εντός του μήνα θα σταλούν στις αρμόδιες Επιτροπές για τη λήψη των σχετικών εγκρίσεων.

(β) Ανάπλαση πλατειών και δρόμων στο κέντρο της Μέσα Γειτονιάς. Το Νοέμβριο 2005 με επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος παρατήρησα ότι το έργο παρουσίαζε αρκετή καθυστέρηση λόγω αλλαγών και επιπρόσθετων εργασιών που προέκυψαν κατά την εκτέλεση του έργου, απρόβλεπτων δυσκολιών στις εκσκαφές λόγω ανεύρεσης υπόγειων υπηρεσιών, και σε εργασίες των δικτύων υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που έγιναν εκτός των ορίων του εργοταξίου. Ενώ ο εργολάβος υπέβαλε έγκαιρα πολλές από τις απαιτήσεις του, η αξιολόγηση της καθυστέρησης έγινε από τους ιδιώτες Μελετητές καθυστερημένα. Το Τμήμα δεν μερίμνησε για την έγκαιρη έγκριση της, σύμφωνα με τις νενομισμένες διαδικασίες με αποτέλεσμα να υπάρχει ο κίνδυνος επικάλυψης της καθυστέρησης του εργολάβου από άλλες καθυστερήσεις, για τις οποίες ευθύνεται η κυβερνητική πλευρά, και η συνεπακόλουθη πιθανότητα καταβολής σ' αυτόν αποζημιώσεων. Ο εργολάβος υπέβαλε απαίτηση για αποζημίωση ύψους περίπου £84.000, λόγω των καθυστερήσεων στο έργο, ενώ η Συντονίστρια του έργου εισηγήθηκε προς την Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (Τ.Ε.Α.Α.), την πληρωμή ποσού £46.829 για τις καθυστερήσεις αυτές.

Επιπρόσθετα, παρατήρησα ότι το Τμήμα ενημέρωσε καθυστερημένα το Δήμο Μέσα Γειτονιάς για την αναγκαιότητα σύναψης συμπληρωματικού δανείου για το έργο, ύψους £550.000, λόγω εξάντλησης του αρχικού δανείου των £890.000, και πιθανόν να κληθεί το Δημόσιο να καταβάλει τόκους στον εργολάβο για την καθυστέρηση στην εξόφληση υποβληθέντων τιμολογίων του, συνολικού ποσού £254.000 περίπου.

Τον Απρίλιο 2006 ο Διευθυντής του Τμήματος μου ανέφερε ότι για το θέμα της καθυστέρησης που παρουσιάστηκε στο έργο και τις συνεπακόλουθες χρονικές και οικονομικές απαιτήσεις του εργολάβου, ετοιμάστηκε έκθεση για εξέταση, σύμφωνα με τη νομοθεσία. Για το θέμα της μη ενημέρωσης του Δήμου Μέσα Γειτονιάς για την αναγκαιότητα σύναψης συμπληρωματικού δανείου, ο Διευθυντής του Τμήματος εξέφρασε την άποψη πως ο Δήμος Μέσα Γειτονιάς τηρείτο ενήμερος για το υπόλοιπο του δανείου του μέσω επιστολών από το Γενικό Λογιστή και το Τμήμα.

Η τελική παραλαβή του έργου έγινε στις 3.8.2006 και η Κ.Ε.Α.Α. αποφάσισε στις 5.10.2006 την έγκριση παράτασης χρόνου 93 εργάσιμων ημερών με αποζημίωση £46.829.

Πέραν των πιο πάνω, τον Ιούνιο του 2008 εκκρεμούσαν εγκρίσεις από τις αρμόδιες Επιτροπές, για θέματα επιπλέον εργασιών. Ο τελικός λογαριασμός του έργου υποβλήθηκε από τον ιδιώτη επιμετρητή στις 24.5.2006 και μετά από οδηγίες του Τμήματος υπέβαλε αναθεωρημένο τελικό λογαριασμό στις 22.5.2007, στον οποίο περιλαμβάνονται και όλες οι επιπλέον εργασίες του έργου.

Το Μάιο του 2008 οι ιδιώτες Σύμβουλοι Αρχιτέκτονες έδωσαν στο Τμήμα σχόλια και παρατηρήσεις που είχαν για τον αναθεωρημένο τελικό λογαριασμό. Το Τμήμα προχωρεί προς το παρόν με τον έλεγχο του αναθεωρημένου τελικού λογαριασμού, λαμβάνοντας υπόψη τα σχόλια/ παρατηρήσεις των ιδιωτών Συμβούλων Αρχιτεκτόνων, ώστε να σταλούν τα εκκρεμή θέματα στις αρμόδιες Επιτροπές για απόφαση.

Ο Διευθυντής του Τμήματος, στην απάντησή του που μου διαβίβασε ο Υπουργός Εσωτερικών, με πληροφόρησε το Νοέμβριο 2008 ότι ο ιδιώτης Επιμετρητής Ποσοτήτων διαφώνησε με τα σχόλια και παρατηρήσεις των ιδιωτών Συμβούλων Αρχιτεκτόνων και εμμένει στις θέσεις του που παρουσιάζονται στον τελικό λογαριασμό του έργου. Πρόσθεσε ότι ο εργολάβος διαφωνεί με τις θέσεις και των δύο (Αρχιτέκτονα και Επιμετρητή). Λόγω των πιο πάνω διαφωνιών, καθυστερεί και η διεκπεραίωση της εξέτασης του τελικού λογαριασμού του έργου από το Τμήμα του.

(γ) Επιδιόρθωση κτιρίων Κυβερνητικού Οικισμού Άγιοι Ανάργυροι Ι, Φάση Β', Συγκρότημα Σ2, στη Λάρνακα. Η κατασκευή του έργου άρχισε τον Ιανουάριο 2006 έναντι ποσού £1.044.247, με λήξη τον Ιούλιο 2007. Το Μάρτιο 2007 με επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος παρατήρησα ότι το έργο παρουσίαζε καθυστέρηση περίπου 3 μηνών, η οποία οφειλόταν κυρίως στη μη έγκαιρη παραχώρηση των οικιών από το Τμήμα στον εργολάβο, λόγω της άρνησης ορισμένων ενοίκων να τις εγκαταλείψουν προσωρινά για να γίνουν οι απαραίτητες εργασίες επιδιόρθωσης. Διαπιστώθηκε ότι το πρόβλημα αυτό προέκυψε παρόλο που ο Επιβλέπων Μηχανικός του Τμήματος ενημέρωσε έγκαιρα τον αρμόδιο προϊστάμενο του Τμήματος για τις ημερομηνίες εκτέλεσης των εργασιών των έξι ομάδων κατοικιών του συμβολαίου, ζητώντας όπως γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες για τη μετακίνηση των αδειούχων ενοίκων των οικιών. Λόγω του προβλήματος αυτού, ο εργολάβος υπέβαλε χρονική και οικονομική απαίτηση ύψους £66.690 για τις τρεις πρώτες ομάδες κατοικιών, ενώ αναμενόταν να πράξει το ίδιο και για τις άλλες τρεις ομάδες αν προέκυπτε το ίδιο θέμα. Στην πιο πάνω επιστολή μου παρατήρησα ότι παρόλο που ο Επιβλέπων Μηχανικός του Τμήματος απέστειλε αμέσως επιστολή στον εργολάβο ενημερώνοντάς τον ότι τα αιτήματά του εξετάζονται από το Τμήμα, μέχρι τον Ιούνιο 2008 δεν έγινε οποιαδήποτε αξιολόγηση της καθυστέρησης από τον Αρχιτέκτονα του έργου. Τέλος τόνισα ότι η Υπηρεσία μου επανειλημμένα έχει διαπιστώσει τη μη έγκαιρη αξιολόγηση και έγκριση δικαιολογημένης καθυστέρησης στους εργολάβους, γεγονός που δημιουργεί κίνδυνο καταβολής αυξημένων αποζημιώσεων σε αυτούς, ως επακόλουθο της επικάλυψης της καθυστέρησης που οφείλεται σε υπαιτιότητα των εργολάβων.

Το Τμήμα με πληροφόρησε τον Ιανουάριο του 2008 ότι ετοιμάζεται έκθεση προς την Τ.Ε.Α.Α. το συντομότερο δυνατό. Το Μάιο του 2008, με νέα επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος, παρατήρησα ότι πέραν της ενημέρωσης αυτής το Τμήμα έχει την υποχρέωση να απαντήσει γραπτώς στα θέματα που τίθενται στην επιστολή της Υπηρεσίας μου.

Ο Διευθυντής του Τμήματος, στην απάντησή του που μου διαβίβασε ο Υπουργός Εσωτερικών, με πληροφόρησε το Νοέμβριο 2008 ότι μέχρι το τέλος του μήνα θα υποβληθεί σχετική έκθεση στις αρμόδιες Επιτροπές για έγκριση.

(δ) Αναδόμηση Κυβερνητικού Οικισμού Άγιος Αθανάσιος στη Λεμεσό, Φάση Α', Συγκροτήματα Σ2 και Σ3. Η κατασκευή του έργου άρχισε το Δεκέμβριο 2005 έναντι ποσού £1.015.287, με λήξη τον Ιούνιο 2007. Τον Απρίλιο 2007 με επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος παρατήρησα ότι το έργο παρουσίαζε καθυστέρηση περίπου 4 μηνών, η οποία οφειλόταν στον εργολάβο και τον εργοδότη. Η καθυστέρηση από τον εργοδότη προέκυψε από τροποποίηση της θεμελίωσης λόγω ακατάλληλου υπεδάφους, με αποτέλεσμα την αύξηση του όγκου εργασίας της γενικής εκσκαφής, γενικής επιχωμάτωσης και τοίχων αντιστήριξης, ενώ επιπρόσθετα έγινε αλλαγή του υλικού επιχωμάτωσης.

Παρατήρησα ότι παρόλο που ο εργολάβος υπέβαλε έγκαιρα απαίτηση για παράταση χρόνου για λόγους που και το ίδιο το Τμήμα συμφωνεί, και το συμβόλαιο πλησίαζε στη λήξη του, το θέμα της

καθυστέρησης παρέμενε σε εκκρεμότητα αφού εξεταζόταν ακόμη από τη Συντονίστρια του έργου. Μέχρι τον Απρίλιο 2007 η δικαιολογημένη παράταση χρόνου δεν στάληκε στις αρμόδιες Επιτροπές για εξέταση και απόφαση. Παρατήρησα επίσης ότι η Υπηρεσία μου επανειλημμένα τόνισε στο Τμήμα τη σημασία της έγκαιρης αξιολόγησης των καθυστερήσεων και της έγκρισης χρονικής παράτασης, χωρίς δυστυχώς να λαμβάνονται τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα. Επιπλέον παρατήρησα ότι λόγω των πιο πάνω αλλαγών που έγιναν δημιουργήθηκε επιπλέον δαπάνη στο έργο περίπου £41.492. Ενώ οι εργασίες αυτές εκτελέστηκαν από τον εργολάβο στα αρχικά στάδια του συμβολαίου, ακόμη δεν προωθήθηκε η νενομισμένη διαδικασία για έγκρισή τους. Συμπερασματικά ανέφερα πώς δεν τηρήθηκαν οι διαδικασίες για όλα τα πιο πάνω θέματα, όπως καθορίζονται στη σχετική Εγκύκλιο του Γενικού Λογιστή, ούτε και οι οδηγίες της Εγκυκλίου του Διευθυντή του Τμήματος, ημερ. 21.6.1999, που επανεκδόθηκε στις 26.4.2001.

Η επιστολή μου κοινοποιήθηκε στην Κ.Ε.Α.Α., η οποία το Μάιο 2007 ζήτησε από το Τμήμα όπως επισπεύσει την υποβολή καταλόγου με τα θέματα που εκκρεμούν στους τελικούς λογαριασμούς και πληροφορηθεί τους τρόπους με τους οποίους το Τμήμα προτίθεται να χειριστεί το θέμα επίσπευσης εξέτασης των τελικών λογαριασμών.

Τον Αύγουστο του 2007 ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι σε σχέση με τα πιο πάνω θέματα και το φόρτο εργασίας που επωμίστηκε το Τμήμα, καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για έγκαιρη αξιολόγηση των καθυστερήσεων που παρουσιάζονται στα συμβόλαια του Τμήματος, καθώς επίσης και για την έγκαιρη λήψη εγκρίσεων σε περιπτώσεις αλλαγών και τροποποιήσεων. Το Φεβρουάριο του 2008, η Τ.Ε.Α.Α., μετά από εισήγηση της Συντονίστριας του έργου, ενέκρινε παράταση χρόνου 73 εργάσιμων ημερών και 12 ημερολογιακών για το Συγκρότημα Σ3, και 30 εργάσιμων ημερών και 12 ημερολογιακών για το Συγκρότημα Σ2. Η συνολική αποζημίωση για μέρος της παράτασης αυτής, ανήλθε στις £11.442 (€19.549). Επιπλέον, το Μάρτιο του 2008 υποβλήθηκε έκθεση από το Τμήμα στην Κ.Ε.Α.Α., όπου γίνεται εισήγηση για έγκριση ποσού £63.679 (€108.802) για επιπλέον εργασίες που προέκυψαν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου. Τον Απρίλιο του 2008, η Κ.Ε.Α.Α. αποφάσισε όπως το θέμα αυτό επανυποβληθεί μαζί με την παράταση χρόνου που εγκρίθηκε από την Τ.Ε.Α.Α., ώστε να υπάρξει ολοκληρωμένη εικόνα του θέματος. Επιπλέον αποφάσισε όπως το Τμήμα αναφερθεί στους λόγους της υποβολής των πιο πάνω εκ των υστέρων και ζήτησε όπως στην επόμενη συνεδρία που θα συζητηθεί το θέμα, παρευρεθεί και η Συντονίστρια του έργου.

Ο Διευθυντής του Τμήματος, στην απάντησή του που μου διαβίβασε ο Υπουργός Εσωτερικών, με πληροφόρησε το Νοέμβριο 2008 ότι καταβάλλεται προσπάθεια από το Τμήμα ώστε η Συντονίστρια του έργου να ανταποκριθεί στο αίτημα της Κ.Ε.Α.Α.

(ε) Πεζοδρομοποίηση Οδού Αγίας Μαύρης στην Αγία Νάπα - Β΄ Φάση - Τελικός Λογαριασμός. Από δειγματοληπτικούς ελέγχους που έγιναν το Μάρτιο 2005 στο έργο, διαπιστώθηκε συνολική καθυστέρηση 72 ημερολογιακών ημερών στη συμπλήρωση του, για την οποία, παρόλο που το έργο παραλήφθηκε προσωρινά από το Τμήμα στις 17.4.2003, δεν στάληκε σημείωμα στα αρμόδια όργανα για εξέταση. Παρατηρήθηκε επίσης ότι εκδόθηκαν αρκετές αρχιτεκτονικές οδηγίες εργοταξίου προς τον εργολάβο για επιπλέον εργασίες/αλλαγές, αυξάνοντας κατά 17,4% το καθαρό ποσό του συμβολαίου, χωρίς και πάλι να σταλούν για έγκριση. Επιπλέον, ο εργολάβος τον Μάρτιο του 2004 υπέβαλε οικονομική απαίτηση ύψους £11.715 για την καθυστέρηση στη συμπλήρωση του έργου, την οποία ο σύμβουλος Επιμετρητής υπέβαλε στο Τμήμα τον ίδιο μήνα, χωρίς όμως και πάλι να προωθηθεί για εξέταση και τυχόν έγκριση σύμφωνα με τη νομοθεσία.

Το Νοέμβριο 2006 ο Διευθυντής του Τμήματος μου ανέφερε ότι οι πιο πάνω εκκρεμότητες οφείλονται κυρίως στο ότι τόσο ο Συντονιστής όσο και η Επιβλέπων Πολιτικός Μηχανικός του έργου αποχώρησαν από το Τμήμα αμέσως μετά την προσωρινή παραλαβή του έργου. Μου ανέφερε επίσης ότι πέραν αυτού, το θέμα έμεινε σε στασιμότητα λόγω φόρτου εργασίας του Τομέα

Πολεοδομικών Έργων του Τμήματος, και ότι καταβάλλεται προσπάθεια για διευθέτηση των πιο πάνω το συντομότερο.

Το Νοέμβριο του 2007 το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι ετοιμάζονται σχετικές εισηγητικές εκθέσεις προς τις Επιτροπές Αλλαγών και Απαιτήσεων για λήψη εγκρίσεων.

Ο Διευθυντής του Τμήματος, στην απάντησή του που μου διαβίβασε ο Υπουργός Εσωτερικών, με πληροφόρησε το Νοέμβριο 2008 ότι οι πιο πάνω εκθέσεις ετοιμάζονται και αναμένεται να υποβληθούν στις αρμόδιες Επιτροπές μέχρι τα μέσα Δεκεμβρίου 2008 για έγκριση.

(στ) Δρόμοι και χώρος στάθμευσης παρά το αλιευτικό καταφύγιο της Αγίας Νάπας – Τελικός Λογαριασμός. Από τον έλεγχο του πιο πάνω λογαριασμού το Μάιο 2007, διαπιστώθηκε ότι ενώ αποκόπτεται ποσό £3.945 από τον τελικό λογαριασμό ως ποινική ρήτρα για αδικαιολόγητη καθυστέρηση, ο Αρχιτέκτονας/Συντονιστής αξιολόγησε τις καθυστερήσεις στη συμπλήρωση του έργου εκπρόθεσμα μετά την προσωρινή παραλαβή, χωρίς να εξασφαλίσει έγκριση για την αξιολόγηση από τα νενομισμένα όργανα.

Με επιστολή μου προς το Τμήμα τον Ιούνιο 2007, παρατήρησα, όπως και σε πολλές άλλες περιπτώσεις, ελλείψεις και παραλείψεις του Τμήματος στο θέμα ορθής διαχείρισης των κατασκευαστικών συμβολαίων, με αποτέλεσμα να αφήνονται εκκρεμότητες, αρκετό χρόνο μετά την προσωρινή παραλαβή των έργων. Τόνισα ότι στην πιο πάνω περίπτωση το θέμα της καθυστέρησης αφέθηκε να εκκρεμεί από τις 12.3.2002, οπότε έγινε η προσωρινή παραλαβή, με αποτέλεσμα ο εργολάβος να απαιτεί πληρωμή τόκων. Μέχρι τον Ιούνιο του 2008, δεν απαντήθηκε η πιο πάνω επιστολή μου από το Τμήμα.

Ο Διευθυντής του Τμήματος, στην απάντησή του που μου διαβίβασε ο Υπουργός Εσωτερικών, με πληροφόρησε το Νοέμβριο 2008 ότι τελικά εξασφαλίστηκαν οι απαραίτητες εγκρίσεις και ο τελικός λογαριασμός στάλθηκε για εξόφληση.

(ζ) Επιδιόρθωση κτιρίων Κυβερνητικού Οικισμού Λινόπετρας, Φάση Α΄, Συγκρότημα Σ1, στη Λεμεσό – Τελικός Λογαριασμός. Με επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος, ημερ. 23.11.2007, παρατήρησα ότι για «αφανείς εργασίες» επιδιορθώσεων που εκτελέστηκαν στο έργο δεν τηρήθηκε η ορθή διαδικασία που προβλέπεται σε τέτοιες περιπτώσεις, δηλαδή την από κοινού γραπτή συμφωνία των ποσοτήτων των εργασιών μεταξύ επίβλεψης και εργολάβου ενόσω το έργο είναι υπό κατασκευή και αυτές είναι ακόμα εμφανείς. Συγκεκριμένα, διαπιστώθηκε πώς υπήρχαν καταγεγραμμένα και υπογεγραμμένα στοιχεία από τον επιβλέποντα τεχνικό του Τμήματος στο εργοτάξιο, όχι όμως από τον εργολάβο, με αποτέλεσμα να υπάρχουν ερωτηματικά για την αξιοπιστία των στοιχείων που περιλαμβάνονται στον τελικό λογαριασμό και να αδυνατεί η Υπηρεσία μου να επιβεβαιώσει την ορθότητα των εργασιών αυτών. Τόνισα πως οποιαδήποτε άλλη διαδικασία εκ των υστέρων δεν διασφαλίζει την αξιοπιστία των επιμετρήσεων των ποσοτήτων των «αφανών εργασιών» του έργου και ζήτησα όπως σε μελλοντικούς τελικούς λογαριασμούς του Τμήματος υπάρχουν διαθέσιμα στην Υπηρεσία μου τα συμφωνημένα στοιχεία των εργασιών αυτών.

Τον Απρίλιο του 2008 ο Αναπληρωτής Διευθυντής του Τμήματος, μου ανέφερε ότι παρόλο που στις περισσότερες περιπτώσεις οι εργασίες που εκτελούνται καταγράφονται και καταμετρούνται στην παρουσία του Εργολάβου, και οι εργασίες αυτές συνυπογράφονται, το Φεβρουάριο του 2008 εξέδωσε σχετική εγκύκλιο επί του θέματος.

(η) Διαμόρφωση χώρου εκκλησίας Αγίου Δομετίου στον Άγιο Δομέτιο. Με επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος, ημερ. 30.1.2008, παρατήρησα ότι παρόλο που το πιο πάνω έργο συμπληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2001 και ο τελικός λογαριασμός υποβλήθηκε από τον εργολάβο το Φεβρουάριο του 2002, αυτός δεν διευθετήθηκε ακόμα και ένα ποσό £44.184 παραμένει απλήρωτο. Σύμφωνα με το συμβόλαιο, η διευθέτηση του τελικού λογαριασμού καθορίζεται έξι μήνες μετά την τελική παραλαβή του έργου, δηλαδή μέχρι το Μάρτιο του 2003. Στο

μεταξύ, σύμφωνα με την επιστολή του, ο εργολάβος επιφυλάσσει τα δικαιώματά του για αποζημιώσεις λόγω της παρατηρούμενης καθυστέρησης στη διευθέτηση του λογαριασμού.

Ο Διευθυντής του Τμήματος, στην απάντησή του που μου διαβίβασε ο Υπουργός Εσωτερικών, με πληροφόρησε το Νοέμβριο 2008 ότι το Σεπτέμβριο 2008 εξασφαλίστηκαν όλες οι αναγκαίες εγκρίσεις, τόσο για τις επιπλέον εργασίες όσο και για την παράταση χρόνου. Με πληροφόρησε επίσης ότι το Τμήμα προέβη σε έναντι πληρωμή οφειλόμενων ποσών προς τον εργολάβο και ότι εντός του μήνα θα αποστείλει τον τελικό λογαριασμό στην Υπηρεσία μου.

(θ) Ανάπλαση/Διαμόρφωση Πλατείας στο Τρόοδο. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, παρατηρήθηκε και πάλι ότι οι επιβλέποντες δεν εφάρμοσαν τις νενομισμένες διαδικασίες διαχείρισης του συμβολαίου, σχετικά με την έγκαιρη αξιολόγηση των καθυστερήσεων και την έγκριση τυχόν δικαιολογημένης χρονικής παράτασης, προτού λήξει η συμβατική περίοδος εκτέλεσης του έργου. Σε επιτόπιο έλεγχο στο έργο το Μάρτιο 2005, διαπιστώθηκε ότι ο Αρχιτέκτονας του έργου δεν ακολούθησε τις προηγούμενες υποδείξεις της Υπηρεσίας μου και δεν αξιολόγησε την παρατηρούμενη καθυστέρηση στο έργο, με αποτέλεσμα αυτό να καταστεί απροσδιόριστης συμπλήρωσης, με όλες τις αρνητικές χρονικές και οικονομικές επιπτώσεις για το Δημόσιο, ενώ ο εργολάβος υπέβαλε διογκωμένη απαίτηση για παράταση χρόνου 360 ημερών. Διαπιστώθηκε επίσης ότι στο έργο εκτελέστηκαν επιπρόσθετες εργασίες, οι οποίες αναμενόταν να ανεβάσουν το σύνολο των επιπρόσθετων εργασιών/αλλαγών στο ποσό των £129.000 περίπου (10% του ολικού ποσού του συμβολαίου). Για τις εργασίες αυτές και πάλι δεν λήφθηκε οποιαδήποτε έγκριση εκ των προτέρων, ενώ η Υπηρεσία μου διαφώνησε με τον υπολογισμό της δικαιολογημένης παράτασης χρόνου (αποζημιώσιμης και μη) που εισηγήθηκε το Τμήμα, όπως επίσης και με τον τρόπο και το ποσό που υπολογίστηκε. Σε απαντητική επιστολή του, ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι τα σχόλια της Υπηρεσίας μου μελετούνται και θα αποσταλεί σχετική απαντητική επιστολή.

Εν τω μεταξύ το έργο παραλήφθηκε προσωρινά στις 28.7.2006 ενώ το Τμήμα, χωρίς να απαντήσει στην επιστολή της Υπηρεσίας μου, επανέφερε τα θέματα των καθυστερήσεων και της παράτασης χρόνου στην Κ.Ε.Α.Α.. Η Επιτροπή αποφάσισε τον Νοέμβριο 2006 να αναβάλει τη συζήτηση του θέματος μέχρι το Τμήμα εξετάσει τις παρατηρήσεις της Υπηρεσίας μου και επανυποβάλει σχετική έκθεση στην Επιτροπή εντός Δεκεμβρίου 2006. Τον Ιανουάριο 2007 ο Διευθυντής του Τμήματος μου απέστειλε απαντητική επιστολή με την οποία το Τμήμα διατηρεί τις αρχικές του θέσεις στα θέματα της καθυστέρησης και παράτασης χρόνου ενώ η Υπηρεσία μου δεν συμφωνεί με τη θέση του Τμήματος στα θέματα αυτά. Το Φεβρουάριο 2007 η Κ.Ε.Α.Α. επανεξέτασε το θέμα, και λαμβάνοντας υπόψη τα σχόλια του Τμήματος προς την Υπηρεσία μου, αποφάσισε να αναβάλει τη συζήτησή του για να υποβληθεί στην Επιτροπή ολοκληρωμένη έκθεση αφού αξιολογηθούν συνολικά οι καθυστερήσεις και οποιεσδήποτε άλλες απαιτήσεις. Παρόλο που η Κ.Ε.Α.Α. ζήτησε όπως το θέμα επανυποβληθεί για έγκριση μέχρι τέλος Μαρτίου 2007, μέχρι το Νοέμβριο του 2008 δεν υπήρξε οποιαδήποτε ανταπόκριση από το Τμήμα.

Ο Διευθυντής του Τμήματος, στην απάντησή του που μου διαβίβασε ο Υπουργός Εσωτερικών, με πληροφόρησε το Νοέμβριο 2008 ότι η εξέταση του τελικού λογαριασμού από το Τμήμα έχει σχεδόν ολοκληρωθεί, ενώ παράλληλα εξετάζεται το θέμα της δικαιολογημένης παράτασης χρόνου. Με πληροφόρησε επίσης ότι τα πιο πάνω θέματα αναμένεται να σταλούν στις αρμόδιες Επιτροπές για έγκριση μέχρι το τέλος του 2008.

(ι) Τελικοί Λογαριασμοί συμβολαίων για οικοδομικά και τεχνικά έργα - Καθυστέρηση στην ετοιμασία τους. Όπως παρατήρησα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, μετά από έλεγχο που διενεργήθηκε από την Υπηρεσία μου σε συμβόλαια έργων του Τμήματος, εξακολουθεί να παρατηρείται σημαντική καθυστέρηση στην ετοιμασία των τελικών λογαριασμών, σε σχέση με τις προθεσμίες των σχετικών συμβολαίων. Ζήτησα όπως το Τμήμα προχωρήσει στη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την ετοιμασία των τελικών λογαριασμών, ώστε να καταστεί δυνατός ο

έλεγχός τους από την Υπηρεσία μου. Διαπιστώθηκε ότι, παρόλο που κατά τα τελευταία έτη υπήρξε σχετική βελτίωση από μέρους του Τμήματος, εντούτοις το πρόβλημα εξακολουθεί να υφίσταται.

Η Κ.Ε.Α.Α., με αφορμή την εξέταση τον Μάρτιο 2007 συγκεκριμένου θέματος του Τμήματος στην Επιτροπή για το έργο “συντήρησης, επιδιόρθωσης σκυροδέματος και άλλων συναφών εργασιών στον Κυβερνητικό Οικισμό Μακάριος ΙΙΙ Λεμεσού, Προσφορά Α1”, επισήμανε την υπέρμετρη καθυστέρηση στην υποβολή του αιτήματος ενώπιον της Επιτροπής. Επίσης ζήτησε και στάλθηκε επιστολή τον Απρίλιο 2007 στο Διευθυντή του Τμήματος για να υποβάλει ενώπιον της κατάλογο με τα έργα για τα οποία εκκρεμεί η διευθέτηση του τελικού λογαριασμού. Παράλληλα η Επιτροπή, με αφορμή την εξέταση το Μάιο 2007 άλλου θέματος του Τμήματος για το έργο “αναδόμηση Κυβερνητικού Οικισμού Άγιος Αθανάσιος στη Λεμεσό, Φάση Α΄, Συγκροτήματα Σ2 και Σ3”, ζήτησε από το Τμήμα όπως επισπεύσει την υποβολή καταλόγου με τα θέματα που εκκρεμούν οι τελικοί λογαριασμοί και να πληροφορηθεί τους τρόπους με τους οποίους το Τμήμα προτίθεται να χειριστεί το θέμα επίσπευσης εξέτασης των τελικών λογαριασμών.

Τον Ιούνιο 2007 ο Διευθυντής του Τμήματος μου απέστειλε αναλυτικό και λεπτομερή κατάλογο με όλες τις συμβάσεις που χειρίζεται το Τμήμα και οι οποίες βρίσκονται στο στάδιο του τελικού λογαριασμού, δίνοντας προτεραιότητα στην υποβολή αυτών που είναι εκπρόθεσμες. Στην επιστολή, η οποία κοινοποιήθηκε στην Κ.Ε.Α.Α., αναφέρεται ότι οι κύριοι λόγοι στους οποίους οφείλεται η συσσώρευση των τελικών λογαριασμών είναι η υποβολή αυξημένων ή/και παράλογων απαιτήσεων εκ μέρους των εργολάβων, οι χρονοβόρες διαδικασίες των δικαστηρίων/διαιτησιών που εκκρεμούν για αριθμό συμβάσεων, η καθυστέρηση στην εξασφάλιση εγκρίσεων για αλλαγές που γίνονται ή παρατάσεις που ζητούνται, και η μεγάλη αύξηση του αριθμού των πολεοδομικών έργων και ο φόρτος εργασίας χωρίς αύξηση στο υφιστάμενο προσωπικό του Τμήματος. Με πληροφόρησε επίσης ότι το Τμήμα λαμβάνει διάφορα μέτρα, όπως η υπερωριακή απασχόληση του προσωπικού και η πλήρης μηχανογράφηση του κλάδου, ώστε να επισπευσθεί η ολοκλήρωση της διαδικασίας προώθησης των τελικών λογαριασμών. Μέχρι το Νοέμβριο του 2008, από τον έλεγχο του πιο πάνω καταλόγου διαπιστώνεται ότι για αρκετούς τελικούς λογαριασμούς εξακολουθεί να υπάρχει σημαντική καθυστέρηση στην υποβολή τους στην Υπηρεσία μου, πέραν των χρονοδιαγραμμάτων που καθορίζονται στον κατάλογο αυτό.

Ο Διευθυντής του Τμήματος, στην απάντησή του που μου διαβίβασε ο Υπουργός Εσωτερικών, με πληροφόρησε το Νοέμβριο 2008 ότι το Τμήμα καταβάλλει προσπάθεια για επίσπευση της διαδικασίας προώθησης των τελικών λογαριασμών ώστε να μειωθεί αισθητά το πρόβλημα εντός του 2009. Με πληροφόρησε επίσης ότι εντός του 2009 το Τμήμα θα ολοκληρώσει τη στελέχυσή του όσον αφορά προσωπικό και πιστεύεται ότι σταδιακά το πρόβλημα θα επιλυθεί.

Μέρος Β

Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως προϋπολογίστηκε ποσό £34.166.519 (£29.676.580 κατά το 2006) που αφορά κυρίως σε Πολεοδομικά Σχέδια Ανάπτυξης. Από το ποσό αυτό δαπανήθηκαν £27.466.570 ή 80% (£24.559.957 κατά το 2006 ή 83%). Σε ορισμένες περιπτώσεις το ποσοστό απόκλισης των πραγματικών δαπανών και αυτών που προϋπολογίστηκαν ήταν σημαντικό, ενώ σε άλλες δεν διενεργήθηκαν καθόλου δαπάνες.

(α) Επιβάρυνση κονδυλίων του προϋπολογισμού Αναπτύξεως λόγω μη έγκαιρης εξασφάλισης των αναγκαίων δανείων. Τα έργα που υλοποιούνται με χρηματοδότηση από δάνεια που συνάπτουν οι ενδιαφερόμενες Τοπικές Αρχές για τα οποία η Κυβέρνηση καταβάλλει μέρος της δαπάνης, περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό του κράτους με συμβολική πρόνοια £10. Σε ορισμένες περιπτώσεις παρουσιάζεται η ανάγκη πληρωμής των εργολάβων πριν εξασφαλιστούν και κατατεθούν στο Τμήμα τα αναγκαία ποσά ή όταν οι καταθέσεις που έγιναν έχουν ήδη εξαντληθεί. Όπως ανέφερα και στην έκθεσή μου για το έτος 2006, στις περιπτώσεις αυτές, το Τμήμα ζητά την παραχώρηση συμπληρωματικών πιστώσεων στα αντίστοιχα κονδύλια

των έργων και προβαίνει στις πληρωμές με χρέωση των κονδυλίων αυτών, με την προϋπόθεση ότι, όταν η Τοπική Αρχή εμβάσει το αντίστοιχο ποσό, αυτό να κατατεθεί στα Γενικά Έσοδα του Κράτους.

Όπως υπέδειξα και κατά το 2006, η τακτική αυτή είναι αντίθετη με τις Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες και περικλείει κινδύνους αφού οι πληρωμές που γίνονται δεν καταχωρίζονται σε μητρώο για να μπορεί να παρακολουθείται η είσπραξη τους από το λογιστήριο του Τμήματος. Εισηγήθηκα όπως σε συνεργασία με το Γενικό Λογιστή προωθηθεί σχετική ρύθμιση.

(β) Ανέγερση άλλων οικοδομικών έργων – Μεταφορά πιστώσεων. Η πρόνοια στους ετήσιους προϋπολογισμούς για το άρθρο αυτό, προορίζεται να καλύψει την προώθηση διαφόρων Κυβερνητικών Στεγαστικών Σχεδίων των Εκτοπισθέντων. Διαπιστώθηκε ότι για συνεχόμενα χρόνια, μέρος των πιστώσεων που προϋπολογίζονται στους ετήσιους προϋπολογισμούς, δεν δαπανώνται για το σκοπό που εγκρίνονται αλλά, με έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, μεταφέρονται κάθε χρόνο σημαντικά ποσά ως εξοικονομήσεις για να καλύψουν δαπάνες άλλες από την εγκεκριμένη πρόνοια των προϋπολογισμών. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι από την πρόνοια στον προϋπολογισμό του 2007 για το άρθρο αυτό, η οποία ανέρχεται σε £13.250.000, ποσό £1.000.000 μεταφέρθηκε σε πίστη του άρθρου για το Ειδικό Ταμείο Διατήρησης (το οποίο, Ταμείο, σύμφωνα με το Νόμο ίδρυσής του έχει δικό του Προϋπολογισμό) για να παραχωρηθεί ως χορηγία σε ιδιώτες για τη συντήρηση/αποκατάσταση διατηρητέων οικοδομών και ποσό £787.270 μεταφέρθηκε σε πίστη άλλων κονδυλίων για κάλυψη των δαπανών πληρωμής των εργολάβων για έργα τα οποία περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό με συμβολική πρόνοια £10, όπως αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο.

Υπέδειξα ότι ο προϋπολογισμός θα πρέπει να γίνεται πάνω σε πιο ορθολογιστική βάση και σύμφωνα με τις πραγματικές ανάγκες.

Ο Διευθυντής του Τμήματος, στην απάντησή του που μου διαβίβασε ο Υπουργός Εσωτερικών, ανέφερε ότι η μεταφορά γίνεται πάντοτε μετά από εισήγηση και έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών και ότι επισημαίνει το πρόβλημα κάθε χρόνο, κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών.

(γ) Σχέδιο Αναζωογόνησης της Παλιάς Λευκωσίας. Το Σχέδιο, αφορά στην αναζωογόνηση περιοχών της Πράσινης Γραμμής Λευκωσίας, στους Δήμους Λευκωσίας και Αγίου Δομετίου. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την Απόφαση του Αρ. 63.119, ημερ. 28.12.2005, ενέκρινε τη συνέχιση του Σχεδίου για τα έτη 2006 – 2008, με προβλεπόμενη κρατική χορηγία συνολικού ύψους £8.350.000. Για παρακολούθηση των χορηγιών που εγκρίνονται από την αρμόδια Υπουργική Επιτροπή, τηρούνται στο Τμήμα πρόχειρες καταστάσεις στις οποίες καταχωρίζονται οι δικαιούχοι και οι αντίστοιχες χορηγίες. Λόγω της σημαντικής δαπάνης που απαιτείται καθώς και της μακράς διάρκειας υλοποίησης του Σχεδίου, υπέδειξα ότι θα πρέπει να τηρείται στο Τμήμα ειδικό μητρώο στο οποίο να καταχωρίζονται οι δικαιούχοι και οι λεπτομέρειες των εγκρίσεων καθώς και οι λεπτομέρειες των πληρωμών στους δικαιούχους. Όσον αφορά στα έργα, για τα οποία οι Δήμοι εξασφαλίζουν χορηγίες και από άλλες πηγές, όπως από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από ιδιώτες, εξέφρασα την άποψη ότι το Τμήμα θα πρέπει να ζητήσει από τους Δήμους να το ενημερώνουν με το ποσό της χορηγίας που εξασφάλισαν ούτως ώστε η χορηγία από την Κυβέρνηση να παραχωρείται αφού εξαντληθούν πρώτα τα ποσά αυτά.

Λογαριασμοί Καταθέσεων. Το σύνολο του Γενικού Λογαριασμού Καταθέσεων στις 31.12.2007, ανέρχεται σε £3.241.038 (£2.599.862 κατά το 2006) και το σύνολο του λογαριασμού Αποσύρσεις Εγγυημένων Δανείων ανέρχεται σε £7.284.521 (£5.351.544 κατά το 2006). Σε πολλές περιπτώσεις τα υπόλοιπα αφορούν κρατήσεις εργολάβων, καταθέσεις Δήμων ή Συμβουλίων Βελτιώσεως για αναπτυξιακά έργα ή αδαπάνητα υπόλοιπα καταθέσεων, που εκκρεμούν για πολλά χρόνια. Υπέδειξα ότι οι καταθέσεις δεν πρέπει να παραμένουν πέραν από την περίοδο για την

οποία απαιτούνται και οποιαδήποτε ποσά παραμένουν αζήτητα για περίοδο πέραν των πέντε χρόνων πρέπει να μεταφέρονται στα έσοδα του Κράτους.

Ο λογαριασμός Αποσύρσεις Εγγυημένων Δανείων περιλαμβάνει ποσό ύψους £2.606.670 (£2.282.968 κατά το 2006), το οποίο αφορά λογαριασμούς με χρεωστικά υπόλοιπα, τα περισσότερα από τα οποία εκκρεμούν πριν από το 1998, χωρίς να φαίνονται οι λόγοι για τους οποίους δεν εισπράχθηκαν μέχρι τώρα ενώ δεν φαίνεται να γίνονται προσπάθειες είσπραξής τους. Για ορισμένες περιπτώσεις τα χρεωστικά υπόλοιπα αφορούν στην πληρωμή εργολάβων πριν εξασφαλιστούν και κατατεθούν στο Τμήμα τα αναγκαία ποσά. Υπέδειξα ότι θα πρέπει να γίνουν ενέργειες, ώστε τα οφειλόμενα ποσά να κατατεθούν στο Τμήμα.

Ο Διευθυντής του Τμήματος, στην απάντησή του που μου διαβίβασε ο Υπουργός Εσωτερικών, με πληροφόρησε ότι για τη διευθέτηση των μεγάλων χρεωστικών υπολοίπων αναμένεται η ετοιμασία των Τελικών Λογαριασμών των έργων από το Τμήμα Δημοσίων Έργων έτσι ώστε στη συνέχεια να κληθούν οι επηρεαζόμενες Τοπικές Αρχές να συνάψουν τα απαραίτητα δάνεια για διευθέτηση των οικονομικών τους εκκρεμοτήτων.

Καθυστερημένα ενοίκια καταστημάτων εμπορικών κέντρων στους προσφυγικούς συνοικισμούς. Σύμφωνα με την έκθεση καθυστερημένων εσόδων, το ύψος των καθυστερημένων ενοικίων των καταστημάτων εμπορικών κέντρων στους προσφυγικούς συνοικισμούς στις 31.12.2007, ανέρχεται στις £52.297 σε σύγκριση με £36.913 στις 31.12.2006. Παρατηρήθηκε ότι σε ορισμένες περιπτώσεις δεν εισπράχθηκε κανένα ποσό κατά τα τελευταία χρόνια χωρίς να ληφθούν μέτρα. Υπέδειξα ότι η μη έγκαιρη λήψη των αναγκαίων μέτρων στο στάδιο που παρουσιάζονται οι καθυστερήσεις, σε ορισμένες περιπτώσεις δημιουργεί προβλήματα στην είσπραξη των εσόδων λόγω και απρόβλεπτων καταστάσεων που προκύπτουν εν τω μεταξύ.

4.47 ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Μέρος Α

Υπερωρίες. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι σε αριθμό υπαλλήλων του Γραφείου οφείλεται, έναντι των υπερωριών που εργάστηκαν, μεγάλος αριθμός ωρών ελεύθερου χρόνου, που συσσωρεύτηκαν ένεκα της εφαρμοζόμενης τακτικής της πληρωμής του 50% των υπερωριών και της παραχώρησης ελεύθερου χρόνου για το υπόλοιπο 50%. Σημειώνεται ότι στις 31.12.2007 το σύνολο των οφειλόμενων ωρών ήταν 9 453 (9 527 στις 31.12.2006), με τρεις υπαλλήλους να έχουν συσσωρεύσει 2 610, 1 168 και 952 ώρες αντίστοιχα, ενώ άλλοι 14 υπάλληλοι είχαν συσσωρεύσει μεταξύ 100 και 550 ωρών.

Εισηγήθηκα και πάλι όπως ενταθούν οι προσπάθειες τόσο για περιορισμό των υπερωριών, όσο και για τη διευθέτηση του μεγάλου αριθμού των οφειλόμενων ωρών ελεύθερου χρόνου, με ορθολογιστική κατανομή των εργασιών μεταξύ των υπαλλήλων που εργάζονται με το σύστημα βάρδιας.

Αμοιβή για απλές στερεότυπες μεταφράσεις. Οι συνολικές δαπάνες για μεταφράσεις, κατά το 2007 ανήλθαν σε £305.000 (2006 £268.599) ενώ τα συνολικά έσοδα από μεταφράσεις κατά το 2007 ανήλθαν σε £477.258 (2006 £427.664). Μετά τη σημαντική μείωση που σημειώθηκε στα έξοδα μεταφράσεων ιαπωνικών από την πρόσληψη συνεργάτη μεταφραστή με σύμβαση από τον Αύγουστο του 2004 εισηγήθηκα και πάλιν όπως συνεχιστούν οι προσπάθειες για απασχόληση συνεργατών μεταφραστών με σύμβαση και για άλλες παρόμοιες περιπτώσεις, όπως μεταφραστή τουρκικών και αγγλικών. Σημειώνεται ότι στις 13.9.2005, ο Διευθυντής του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών ζήτησε με επιστολή του προς το Υπουργείο Εσωτερικών έγκριση για την πρόσληψη δύο μεταφραστών (ένα τουρκικής και ένα αγγλικής γλώσσας) με αγορά υπηρεσιών, αίτημα όμως που απορρίφθηκε στις 7.8.2006 από το Τμήμα Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού.

Καθυστερημένα έσοδα. Τα καθυστερημένα έσοδα κατά τις 31.12.2007 ανήλθαν σε £7.227, σε σύγκριση με £6.664 το 2006, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση κατά £563 ή 8,4%.

Αρχείο Τύπου. Από επίσκεψη στο υπόγειο του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών όπου στεγάζεται το πιο πάνω Αρχείο, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα.

- Εκκρεμεί η πλήρης καταγραφή των δεμένων τόμων των εφημερίδων με αποτέλεσμα το δύσκολο εντοπισμό τους.
- Τόσο τα μικροφίλμ όσο και οι ίδιες οι εφημερίδες φυλάγονται στον ίδιο χώρο. Εισηγήθηκα όπως τα μικροφίλμ φυλάγονται σε ξεχωριστό χώρο για λόγους ασφάλειας.
- Επειδή στο ίδιο υπόγειο σε διπλανό χώρο λειτουργεί το λεβητοστάσιο του ΓΤΠ, εισηγήθηκα όπως εξασφαλιστεί η άποψη της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας κατά πόσο υφίσταται αυξημένος κίνδυνος πυρκαγιάς.
- Εκκρεμεί ακόμη η πλήρης ψηφιοποίηση των εφημερίδων και παρόλο που εξασφαλίστηκε ο διακομιστής (Server) και αρκετός μηχανογραφικός εξοπλισμός, δεν μπορεί να λειτουργήσει το ηλεκτρονικό σύστημα αναζήτησης.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι η πλήρης ψηφιοποίηση των εφημερίδων εκκρεμεί λόγω του μεγάλου όγκου του υλικού που θα ψηφιοποιηθεί και της ψηλής δαπάνης που απαιτείται και που δεν μπορεί να διατεθεί στα πλαίσια του προϋπολογισμού ενός έτους. Με πληροφόρησε επίσης ότι το ηλεκτρονικό σύστημα αναζήτησης λειτουργεί τώρα ικανοποιητικά και ότι θα τεθεί σε χρήση για το κοινό περί το τέλος του έτους.

4.48 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ

Μέρος Β

Αρχείο – Σύστημα φύλαξης καρτών/Μηχανογράφηση. Όλα τα αναγκαία στοιχεία και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία για σκοπούς παραχώρησης της σχετικής χορηγίας, καταχωρίζονται σε κάρτες οι οποίες αποτελούν το μοναδικό αρχείο από το οποίο δύναται να γίνει οποιαδήποτε αναφορά. Οι κάρτες φυλάγονται σε χώρους όπου δεν υπάρχει σύστημα ασφάλειας με αποτέλεσμα να παραμένουν εκτεθειμένες σε διάφορους κινδύνους όπως κλοπή, φωτιά, απώλεια κ.λπ. Τα στοιχεία που καταχωρίζονται στις κάρτες δεν υπάρχουν σε φακέλους, δεν είναι μηχανογραφημένα, ούτε και υπάρχουν αντίγραφα για σκοπούς ασφάλειας.

Μεταξύ άλλων εισηγήθηκα τη μηχανογράφηση των καρτών το συντομότερο δυνατόν που ωστόσο, παρά τις επανειλημμένες αναφορές μου τόσο σε επιστολές όσο και σε Ετήσιες Εκθέσεις μου προηγούμενων ετών, δεν έχει ολοκληρωθεί.

Σύμφωνα με το Υπουργείο Εσωτερικών η καθυστέρηση στην ολοκλήρωση του συστήματος και η μηχανογράφηση των καρτών οφείλεται κυρίως στο Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής σε σχέση με τις δεσμεύσεις/προτεραιότητες που έχει με άλλα Τμήματα/Υπηρεσίες. Προβλέπεται ότι για την ολοκλήρωση του συστήματος μηχανογράφησης θα χρειαστεί και το 2008 ίσως και μέχρι το τέλος του 2009.

4.49 ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΕΙΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΕΩΣ

Μέρος Α

Έκδοση ηλεκτρονικών διαβατηρίων με βιομετρικά στοιχεία. Σύμφωνα με σχετικό Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Κ. 2252/04) τα νέα διαβατήρια που θα εκδίδονται, θα έπρεπε να είναι αναβαθμισμένα με χαρακτηριστικά ασφαλείας, ηλεκτρονικά με μικροτσιπς και να περιέχουν βιομετρικά στοιχεία το αργότερο μέχρι τις 28 Αυγούστου 2006.

Η Κύπρος δεν συμμορφώθηκε με τις διατάξεις του Κανονισμού και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με επιστολή ημερ.17.10.2007 κάλεσε την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το άρθρο 226 της συνθήκης για την ίδρυση της Ε.Κ, να υποβάλει τις παρατηρήσεις σχετικά με το πιο πάνω θέμα.

Όπως διαφάνηκε από έλεγχο στους σχετικούς φακέλους παρατηρήθηκαν καθυστερήσεις τόσο αναφορικά με την ακύρωση της προηγούμενης προσφοράς αρ. 1.06 (22.10.2007), όσο και με την προκήρυξη της νέας προσφοράς αρ.1/08 (14.2.2008).

Επίσης, παρατηρήθηκε ότι κατά την προκήρυξη της νέας προσφοράς δεν έγινε χρήση των πρότυπων εγγράφων διαγωνισμού τα οποία έχουν ετοιμαστεί από την Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων για καθοδήγηση των αναθετουσών αρχών.

Επιβολή προστίμων σε αεροπορικές εταιρείες σε σχέση με παραβάσεις των περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Ευθύνη Μεταφορέων) Νόμων του 2000 και 2005. Σύμφωνα με το Άρθρο 3 των περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Ευθύνη Μεταφορέων) Νόμων του 2000 και 2005 (Ν.36(Ι)/2000 και Ν.38(Ι)/2005), οι μεταφορείς οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διαπιστώνουν ότι υπήκοος τρίτης χώρας που πρόκειται να μεταφερθεί ή να διέλθει από την Κυπριακή Δημοκρατία, είναι κάτοχος των προβλεπόμενων ταξιδιωτικών εγγράφων και θεωρήσεων που απαιτούνται δυνάμει του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου (Κεφ. 105), όταν επιβιβάζεται στο πλοίο ή στο αεροσκάφος για το ταξίδι ή την πτήση προς την Κυπριακή Δημοκρατία. Στις περιπτώσεις που εντοπίζεται παράβαση των προνοιών των υπό αναφορά Νόμων, η Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως της Αστυνομίας ενημερώνει το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως και υποβάλλει εισηγήσεις για την επιβολή διοικητικού προστίμου το οποίο μέχρι τις 14.4.2005, ανερχόταν σε £150 για τις δώδεκα πρώτες παραβάσεις και £500 για τις επόμενες ενώ από τις 15.4.2005, καθορίστηκε στις £1.725 ανά άτομο. Την ευθύνη για την επιβολή και είσπραξη του προστίμου, την έχει η Διευθύντρια του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως.

Σύμφωνα με στοιχεία που λήφθηκαν από την Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως της Αστυνομίας, από το Μάιο του 2004 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του 2007, υποβλήθηκαν προς τη Διευθύντρια του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως 2.533 εισηγήσεις για επιβολή προστίμου, συνολικού ύψους £2.738.450, που αφορούν 91 αεροπορικές εταιρείες. Από το πιο πάνω ποσό, έχουν εξεταστεί και εγκριθεί μόνο οι 376 περιπτώσεις για ποσό £334.625 (12,2%) από το οποίο εισπράχθηκαν οι £8.625 (2,6%).

Για τις υπόλοιπες 2.157 περιπτώσεις για ποσό £2.403.825 δεν φαίνεται να έχουν ληφθεί κατάλληλες ενέργειες, παρόλο που το θέμα εκκρεμεί από το 2004, με κίνδυνο την απώλεια σημαντικών εσόδων του Κράτους.

Με την ψήφιση του Νόμου 146(Ι)/2007 στις 2.11.2007 καταργούνται οι Περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Ευθύνη Μεταφορέων) Νόμοι του 2000 και 2005. Βάσει του νέου Νόμου, η ευθύνη επιβολής του διοικητικού προστίμου ανήκει πλέον στο λειτουργό μετανάστευσης στα σημεία εισόδου. Από την ημερομηνία που ο Νόμος τέθηκε σε ισχύ μέχρι και την 14.5.2008, εκκρεμούσαν προς πληρωμή επιπρόσθετα των πιο πάνω περιπτώσεων 77 διοικητικά πρόστιμα συνολικού ύψους €226.919 για τα οποία στάλθηκε επιστολή προς το Γενικό Εισαγγελέα για λήψη νομικών μέτρων.

Μέρος Β

Κλάδος Ασύλου. Ο κάθε αλλοδαπός που αιτείται πολιτικού ασύλου, απευθύνεται στην Υπηρεσία Ασύλου του Υπουργείου Εσωτερικών όπου ανοίγεται σχετικός φάκελος. Ταυτόχρονα ανοίγεται φάκελος και στον Κλάδο Ασύλου του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης. Σύμφωνα με στοιχεία της Υπηρεσίας Ασύλου για την περίοδο 2002-2007 υποβλήθηκαν 31 638 αιτήσεις ενώ στον Κλάδο Ασύλου έχουν δημιουργηθεί μόνο 23 042 φάκελοι που αφορούν αιτήσεις για τα έτη 2002-2007. Παρόλο που σημειώθηκε σημαντική βελτίωση στην καταχώριση των

φακέλων στο σύστημα, θα πρέπει ο Κλάδος να ενδυναμωθεί για να καταχωριθούν όλα τα σχετικά έγγραφα και πληροφορίες τόσο στους φακέλους όσο και στο σύστημα, τα οποία, κατά τον έλεγχο της Υπηρεσίας μου, παρατηρήθηκε ότι παραμένουν σε ράφια με αποτέλεσμα να μην ενημερώνεται η Αστυνομία ποιοι είναι παράνομοι και ποιοι όχι. Σημειώνεται ότι η Αστυνομία είναι συνδεδεμένη με το σύστημα του Κλάδου και θα μπορούσε να είχε άμεση πληροφόρηση για όλες τις περιπτώσεις εάν αυτές καταχωρούνταν έγκαιρα.

4.50 ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ

Μέρος Α

Υπηρεσία Αποκατάστασης Ζημιών. Για αποκατάσταση των ζημιών σε κατοικίες και υποστατικά από τους σεισμούς των ετών 1995, 1996 και 1999, υποβλήθηκαν συνολικά 24 000 αιτήσεις. Το έργο της αποκατάστασης των ζημιών έχει ολοκληρωθεί και η συνολική δαπάνη για αποκατάσταση των ζημιών ανήλθε μέχρι τις 31.12.2007 σε £10.851.931.

Η Υπηρεσία Αποκατάστασης Ζημιών έχει επίσης αναλάβει την ετοιμασία σχεδίων και τον έλεγχο καταφυγίων, για σκοπούς πολιτικής άμυνας, καθώς και την καταγραφή, εκτίμηση και παροχή οικονομικής βοήθειας σε περιπτώσεις θεομηνιών. Για το σκοπό αυτό κατά το 2007, καταβλήθηκε ποσό £228.298.

Μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου το 1999 ξεκίνησε η δημιουργία/βελτίωση 3000 καταφυγίων με αναμενόμενο κόστος £3 εκ. Μέχρι τις 31.12.2007 ολοκληρώθηκαν τα 2 150 με συνολικό κόστος £2,3 εκ.. Η διαδικασία εξεύρεσης νέων υπόγειων χώρων συνεχίζεται και αναμένεται ότι μέχρι το 2012 θα συμπληρωθούν 3750 καταφύγια, τα οποία θα καλύπτουν τις αστικές και ευαίσθητες αγροτικές περιοχές. Ενόψει του γεγονότος ότι σύμφωνα με αναφορές στις σχετικές προτάσεις του Υπουργείου Εσωτερικών προς το Υπουργικό Συμβούλιο η βελτίωση χώρων για δημιουργία καταφυγίων είχε ως σκοπό την προστασία του άμαχου πληθυσμού από εχθρικές ενέργειες, διατύπωσα την εισήγηση για επαναξιολόγηση της συνέχισης του σχεδίου των καταφυγίων υπό τις σημερινές συνθήκες.

Η θέση του Διοικητή Πολιτικής Άμυνας, όπως μου διαβιβάστηκε από τον Υπουργό Εσωτερικών, είναι ότι θα πρέπει να προχωρήσει το πρόγραμμα όπως έχει αποφασιστεί και αν και εφόσον οι συνθήκες μελλοντικά το επιτρέψουν, τότε να συζητηθεί το όλο θέμα.

Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου. Διαπιστώθηκαν ορισμένες αδυναμίες στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου καθώς επίσης ότι δεν ακολουθούνται πάντα οι οδηγίες της εγκύκλιου του Γενικού Λογιστή αρ.1568 σχετικά με τη διενέργεια των πληρωμών μέσω FIMAS.

Προσφορές. Από τον έλεγχο της διαδικασίας των προσφορών διαπιστώθηκαν αδυναμίες και παραλείψεις σε θέματα όπως η σύσταση επιτροπών, η σύνταξη των όρων, η αξιολόγηση προσφορών και η παρακολούθηση των συμβάσεων που απαιτούνται από τους περί Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών Κανονισμούς.

Η θέση του Διοικητή Πολιτικής Άμυνας, όπως μου διαβιβάστηκε από τον Υπουργό Εσωτερικών, είναι ότι οι αδυναμίες που παρουσιάζονται οφείλονται κυρίως στην ελλιπή στελέχωση τόσο του λογιστηρίου όσο και του τμήματος που χειρίζεται τα θέματα προσφορών και της Πολιτικής Άμυνας γενικά.

Προσφορές για την προμήθεια κρανών διάσωσης. Από τη διερεύνηση παραπόνου που υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μου διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

(α) Τον Ιούλιο 2007 η Διοίκηση Πολιτικής Άμυνας (ΔΠΑ) προκήρυξε ανοικτό διαγωνισμό (αρ.028/2007) για την προμήθεια 100 κρανών διάσωσης, για τον οποίο υπέβαλαν προσφορά πέντε προσφοροδότες. Ο διαγωνισμός κατακυρώθηκε το Σεπτέμβριο 2007 στο δεύτερο

χαμηλότερο προσφοροδότη, επειδή η προσφορά του χαμηλότερου προσφοροδότη, παρ' όλον ότι είχε αξιολογηθεί ως εντός προδιαγραφών, απορρίφθηκε, με το αιτιολογικό ότι παραβίαζε ουσιώδη όρο του διαγωνισμού (κρίθηκε ότι η προσφορά του περιλάμβανε δύο εναλλακτικές προσφορές, γεγονός που απαγορευόταν ρητά από τους όρους του διαγωνισμού). Ο χαμηλότερος προσφοροδότης, όταν του γνωστοποιήθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού, καταχώρισε ιεραρχική προσφυγή στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών (ΑΑΠ), η οποία το Νοέμβριο 2007 έκρινε ότι η απόφαση της αναθέτουσας αρχής παραβιάζει το ισχύον δίκαιο, και ως εκ τούτου ακυρώνεται.

(β) Μετά την πιο πάνω απόφαση της ΑΑΠ, η ΔΠΑ παρέλειψε να παραπέμψει έγκαιρα το θέμα στο αρμόδιο όργανο (επιτροπή αξιολόγησης) για επανεξέταση, και να φροντίσει παράλληλα - σύμφωνα με την εγκύκλιο αρ. Γ/ΑΑΔΣ 24Θ της Αρμόδιας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων - να διατηρήσει τις προσφορές σε ισχύ μέχρι την οριστικοποίηση της απόφασης της αναθέτουσας αρχής, με αποτέλεσμα να λήξει η ισχύς των προσφορών και ο διαγωνισμός να ακυρωθεί.

Ενόψει των πιο πάνω, ζήτησα τον Ιανουάριο 2008 από το Διοικητή Πολιτικής Άμυνας όπως ερευνήσει τα θέματα που εγείρονται και ενημερώσει την Υπηρεσία μου για τυχόν ευθύνες που προκύπτουν ως προς το χειρισμό του θέματος, καθώς και για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει για αποφυγή παρόμοιων περιπτώσεων στο μέλλον.

Το Φεβρουάριο 2008, ο Διοικητής Πολιτικής Άμυνας με πληροφόρησε τα ακόλουθα:

(α) Η επιτροπή αξιολόγησης της ΔΠΑ εκ παραδρομής δεν είχε προχωρήσει στη ζήτηση παράτασης της ισχύος των προσφορών, αφού η απόφαση της ΑΑΠ είχε παραληφθεί στις 27.11.2007, δηλ. πριν την ημερομηνία λήξης της ισχύος των προσφορών (7.12.2007).

(β) Το θέμα απασχόλησε ειδική συνεδρία στη Γενική Διοίκηση Πολιτικής Άμυνας και έγιναν οι δέουσες παρατηρήσεις, υποδείξεις και ενέργειες, που να διασφαλίζουν ότι δεν θα συμβεί παρόμοιο περιστατικό στο μέλλον.

(γ) Με βάση τα πιο πάνω έκρινε ότι δεν προέκυπταν ευθύνες για τα άτομα που χειρίστηκαν την προσφορά.

Το Μάιο 2008, η ΔΠΑ προκήρυξε νέο ανοικτό διαγωνισμό (αρ.006/2008) για την προμήθεια 200 κρανών διάσωσης. Από τη μελέτη των εγγράφων του διαγωνισμού, διαπιστώθηκε ότι αφ' ενός μεν είχε διπλασιαστεί ο αριθμός των κρανών, αφ' ετέρου δε είχαν γίνει προσθήκες/τροποποιήσεις στις τεχνικές προδιαγραφές. Ενόψει των πιο πάνω, ζήτησα τον Ιούνιο 2008 από το Διοικητή Πολιτικής Άμυνας όπως με πληροφορήσει τους λόγους για τους οποίους είχαν γίνει οι πιο πάνω προσθήκες/τροποποιήσεις στις τεχνικές προδιαγραφές σε σχέση με τις αντίστοιχες του προηγούμενου διαγωνισμού που ακυρώθηκε, λαμβάνοντας υπόψη ότι τότε είχαν υποβληθεί πέντε προσφορές, εκ των οποίων οι τρεις πληρούσαν τις προδιαγραφές. Ζήτησα επίσης όπως με πληροφορήσει κατά πόσον τις τροποποιημένες προδιαγραφές πληρούν τρεις τουλάχιστον κατασκευαστές - παραθέτοντας τα ονόματά τους - με την επισήμανση ότι, ενδιαφερόμενος προσφοροδότης, ο οποίος πληρούσε τις τεχνικές προδιαγραφές του διαγωνισμού που είχε ακυρωθεί (αρ. 028/2007) και ήταν ο επικρατέστερος - μετά την επιτυχία της προσφυγής του στην ΑΑΠ - για να κατακυρωθεί σε αυτόν ο προηγούμενος διαγωνισμός, είχε υποβάλει παράπονο στην Υπηρεσία μου αναφορικά με τις πιο πάνω προσθήκες/τροποποιήσεις των τεχνικών προδιαγραφών, με τις οποίες - όπως ισχυριζόταν - μόνο ένας κατασκευαστής θα μπορούσε να ανταποκριθεί πλήρως στις απαιτήσεις των εγγράφων του νέου διαγωνισμού.

Ο Διοικητής Πολιτικής Άμυνας με πληροφόρησε τον Ιούνιο 2008 ότι ο παραπονούμενος προσφοροδότης είχε παρουσιαστεί στα γραφεία της Γενικής Διοίκησης Πολιτικής Άμυνας και ανέφερε σε λειτουργό της ΔΠΑ ότι επιθυμεί να αποσύρει την επιστολή που είχε αποστείλει με παρατηρήσεις επί των τεχνικών προδιαγραφών του διαγωνισμού και δεν ενδιαφέρεται πλέον να υποβάλει προσφορά. Την επιστολή του αυτή κοινοποίησε στον παραπονούμενο προσφοροδότη.

Όσον αφορά τις προδιαγραφές του διαγωνισμού, με πληροφόρησε τον Ιούλιο 2008 ότι είχαν τροποποιηθεί κατόπιν πληροφοριών που πήραν από τις αντίστοιχες υπηρεσίες χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα πλαίσια της συνεργασίας τους, και παρέθεσε τα ονόματα τριών κατασκευαστών των οποίων τα προϊόντα πληρούσαν τις προδιαγραφές.

Τελικά, παρ' όλων ότι έγγραφα του διαγωνισμού είχαν προμηθευτεί οκτώ προσφοροδότες, προσφορά υπέβαλαν μόνο δύο: ο παραπονούμενος προσφοροδότης και ο προσφοροδότης στον οποίο είχε κατακυρωθεί ο προηγούμενος διαγωνισμός που τελικά ακυρώθηκε.

Η επιτροπή αξιολόγησης της ΔΠΑ, αφού διαπίστωσε ότι η προσφορά του παραπονούμενου προσφοροδότη - αν και χαμηλότερη (27.000 Ευρώ) – ήταν εκτός προδιαγραφών, την απέρριψε, κατακυρώνοντας το διαγωνισμό στο δεύτερο προσφοροδότη, έναντι 29.778 Ευρώ. Σημειώνεται ότι ο αποτυχών προσφοροδότης είχε προσφέρει τα ίδια ακριβώς κράνη που είχε προσφέρει κατά τον ακυρωθέντα διαγωνισμό και τα οποία είχαν αξιολογηθεί τότε ότι πληρούσαν τις τεχνικές προδιαγραφές. Ως αποτέλεσμα, ο εν λόγω προσφοροδότης υπέβαλε εκ νέου παράπλονο στην Υπηρεσία μου, αναφέροντας μεταξύ άλλων, ότι ουδέποτε είχε αποσύρει την επιστολή με τις παρατηρήσεις του επί των τροποποιημένων προδιαγραφών του νέου διαγωνισμού.

Ενόψει των πιο πάνω, ζήτησα το Σεπτέμβριο 2008 από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών όπως ερευνήσει τα θέματα που εγείρονται και πληροφορήσει την Υπηρεσία μου για το κατά πόσον προκύπτουν τυχόν ευθύνες για το χειρισμό του όλου θέματος.

Ο Υπουργός Εσωτερικών μου διαβίβασε το Νοέμβριο 2008 την απάντηση του Διοικητή Πολιτικής Άμυνας, στην οποία αναφέρονται τα ακόλουθα:

- (i) Η επιτροπή αξιολόγησης διατηρεί σχετική απόδειξη για την κοινοποίηση της επιστολής του Διοικητή Πολιτικής Άμυνας (Ιουνίου 2008) στον παραπονούμενο προσφοροδότη (αναφορά τηλεομοιοτύπου)
- (ii) Δόθηκαν αυστηρές οδηγίες στο προσωπικό της ΔΠΑ που χειρίζεται τις προσφορές, όπως στο μέλλον ενεργεί με βάση τις αποφάσεις των αρμοδίων αρχών, και οργάνων.

Μέρος Β

Σταθμοί Πολιτικής Άμυνας. Η Πολιτική Άμυνα, σε επαρχιακό επίπεδο, είναι οργανωμένη με τη λειτουργία Σταθμών Πολιτικής Άμυνας, για τους οποίους καταβάλλονται σημαντικά λειτουργικά έξοδα, όπως ενοίκια, έξοδα καθαριότητας, ηλεκτρισμού, καθώς και έξοδα οδοιπορικών στους εκπαιδευτές. Λόγω του ότι υπάρχει προβληματισμός ως προς τον αριθμό, την αποτελεσματικότητα και τον τρόπο λειτουργίας τους, εισηγήθηκα τη διεξαγωγή εμπειριστατωμένης μελέτης, η οποία να αφορά τόσο στο περιεχόμενο και στα ωράρια των προγραμμάτων εκπαίδευσης, όσο και στην πιθανότητα μείωσης του αριθμού των σταθμών, ώστε να καταστούν λιγότερο δαπανηροί και περισσότερο αποδοτικοί, με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη κάλυψη των επιδιωκόμενων στόχων και σκοπών.

Πληροφορήθηκα ότι η έρευνα έχει ολοκληρωθεί και βρίσκεται στο στάδιο αξιολόγησής της.

4.51 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΣΥΛΟΥ

Μέρος Α

Προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

(α) **Γενικά.** Μέσα στις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Ασύλου εμπίπτει και η διαχείριση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων. Ενώ η εγκεκριμένη συνεισφορά από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσφύγων για τις προγραμματικές περιόδους 2004-2007 ανήλθε σε €3.224.324 (£1.887.113) μόνο τα €1.376.536 (£805.650) ανατέθηκαν σε προγράμματα δηλαδή το 42,7 % του συνόλου. Από τις £700.000 (€1.196.021) που έγινε πρόνοια στον προϋπολογισμό για το 2007 δαπανήθηκαν £202.003 (€345.142) ή ποσοστό(29 %) του προϋπολογισμού.

(β) Προσφορά για την ανάπτυξη και εφαρμογή μηχανογραφικού συστήματος. Αντικείμενο της σύμβασης ήταν η εξασφάλιση συστήματος για την ανάπτυξη και εφαρμογή μηχανογραφημένου συστήματος για την Υπηρεσία Ασύλου έναντι ποσού £33.641 (€57.479) συν Φ.Π.Α. Το κόστος της σύμβασης χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω της μεταβατικής διευκόλυνσης 2004.

Βάσει του αρχικού χρονοδιαγράμματος η αποδοχή του έργου θα έπρεπε να γίνει στις 12.2.2007 ενώ ολόκληρο το έργο αναμενόταν να ολοκληρωθεί στις 28.2.2007. Με την εγκατάσταση του συστήματος και τη λειτουργία του στο περιβάλλον της Υπηρεσίας παρουσιάστηκαν διάφορα προβλήματα που εμπόδιζαν την εύρυθμη λειτουργία του με αποτέλεσμα να επιστραφεί στην εταιρεία για να γίνουν οι σχετικές διορθώσεις. Με βάση το νέο χρονοδιάγραμμα που καθορίστηκε από την εταιρεία, η παράδοση του συστήματος έγινε τελικά στις 26.8.2008, ενώ η αποδοχή του αναμένεται να γίνει σύντομα. Επιπρόσθετα διαπιστώθηκε ότι στην καθυστέρηση συνέβαλαν και καθυστερήσεις από τις εμπλεκόμενες Κυβερνητικές Υπηρεσίες.

Παρατήρησα ότι, λόγω του ότι έχουν ήδη παρέλθει οι καθορισμένες από την Ε.Ε. τελευταίες ημερομηνίες για εκτέλεση έργων και διενέργειας δαπανών (15.12.2007 και 15.6.2008 αντίστοιχα), αυτό ενδεχομένως να έχει ως συνέπεια και την απώλεια Κοινοτικών Πόρων.

4.52 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Μέρος Α

Έλεγχος Λογαριασμών Διπλωματικών Αποστολών. Ο έλεγχος των λογαριασμών των Διπλωματικών Αποστολών διεξάγεται στο Κέντρο και συμπληρώνεται με επιτόπιες επιθεωρήσεις ανάλογα με τις διαθέσιμες πιστώσεις και το διαθέσιμο χρόνο. Μέσα στο 2007 διενεργήθηκε, στο Κέντρο, έλεγχος των λογαριασμών των Διπλωματικών Αποστολών του Παρισιού, του Λονδίνου, της Βηρυτού, της Μόσχας, της Ρώμης, της Τεχεράνης, της Ναϊρόμπης, της Τρίπολης, των Βρυξελλών και της Αγίας Πετρούπολης. Επίσης διενεργήθηκαν επιτόπιες επιθεωρήσεις στις Διπλωματικές Αποστολές της Μαδρίτης και της Λισαβόνας. Από τον έλεγχο παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

(i) Εισφορές στο Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων της Κύπρου. Παρόλο που τα Λογιστήρια των Διπλωματικών Αποστολών προβαίνουν σε σχετικές αποκοπές από τον μηνιαίο μισθό των υπαλλήλων, παρατηρήθηκε σε μερικές περιπτώσεις ότι, το Υπουργείο, δεν καταβάλλει έγκαιρα στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τόσο τις υπαλληλικές εισφορές που ήδη είχαν αποκοπεί και κατακρατηθεί από το προσωπικό, όσο και τις εργοδοτικές εισφορές. Επισήμανα ότι η καθυστέρηση που παρατηρείται δεν συνάδει με τις πρόνοιες των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων και το Υπουργείο πιθανόν να κληθεί να καταβάλει πρόστιμο. Υπάρχει επίσης ο κίνδυνος δημιουργίας προβλημάτων σε περίπτωση που προκύψει ανάγκη καταβολής από μέρους των Κοινωνικών Ασφαλίσεων, προς τους ασφαλισμένους, τυχόν βοηθημάτων/ επιδομάτων.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι μετά την επισήμανση της παράλειψης έγιναν όλες οι απαραίτητες ενέργειες και έχουν πιστωθεί οι εισφορές του επιτόπιου προσωπικού στο Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τα έτη 2006 και 2007. Επίσης, έχουν δοθεί γραπτές οδηγίες στο προσωπικό του Λογιστηρίου όπως ετοιμάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα και οι σχετικές καταστάσεις καταβολής των εισφορών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

(ii) Ύψος ταμείων πάγιας προκαταβολής. Παρατήρησα ότι σε μερικές Διπλωματικές Αποστολές το σύνολο των τραπεζικών και ταμειακών διαθεσίμων διακυμάνθηκαν σε υψηλά επίπεδα πολύ πέραν του προβλεπόμενου ύψους του ταμείου πάγιας προκαταβολής όπως αυτό, καθορίζεται από τον Γενικό Λογιστή για κάθε Διπλωματική Αποστολή. Επισήμανα ότι το ύψος του συνόλου των τραπεζικών και ταμειακών διαθεσίμων των Διπλωματικών Αποστολών θα πρέπει να τηρείται στο καθορισμένο ύψος, εφόσον δεν συντρέχουν άλλοι λόγοι που να

δικαιολογούν την προσωρινή αύξησή του και ότι το ύψος των αναπληρώσεων θα πρέπει να καθορίζεται σύμφωνα με τα πραγματικά έξοδα που διενεργούνται.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, σε περιπτώσεις που το ύψος του ταμείου φαίνεται να είναι πέραν του καθορισμένου από το Γενικό Λογιστή, αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, στο διαθέσιμο υπόλοιπο περιλαμβάνονται ποσά για κάλυψη συμβατικών υποχρεώσεων της Διπλωματικής Αποστολής (όπως μισθοί, ενοίκια κ.λπ.) ή για την κάλυψη εκκρεμών τιμολογίων για επιδοτούμενους ασθενείς του Σχεδίου Αποστολής Ασθενών στο Εξωτερικό του Υπουργείου Υγείας.

(iii) Πιστοποιητικά τραπεζικών υπολοίπων. Κατά την λήξη του οικονομικού έτους δεν υποβλήθηκαν σε όλες τις περιπτώσεις πιστοποιητικά τραπεζικών υπολοίπων για τους τραπεζικούς λογαριασμούς που τηρούν οι Διπλωματικές Αποστολές.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι η παράλειψη σημειώθηκε και θα επισημανθεί με σχετική εγκύκλιο προς όλες τις Διπλωματικές Αποστολές για συμμόρφωση.

(iv) Πληρωμές για θεραπεία ασθενών που αποστέλλονται από την Κύπρο.

- **Παρακολούθηση ασθενών.** Όπως αναφέρθηκε και στην Έκθεσή μου για το 2006, δεν υπάρχουν καθορισμένες διαδικασίες και ευθύνες όσον αφορά στην παρακολούθηση των ασθενών, μετά την έγκριση για αποστολή τους στο εξωτερικό, με αποτέλεσμα τη μη ικανοποιητική παρακολούθηση της περίπτωσης του κάθε ασθενούς και συνεπακόλουθο τη δημιουργία τετελεσμένων όσον αφορά την υποχρέωση της Δημοκρατίας για καταβολή αυξημένων δαπανών. Εισηγήθηκα όπως καθοριστεί και εφαρμοστεί αμέσως, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Υγείας, ολοκληρωμένη διαδικασία ελέγχου που να καλύπτει όλα τα στάδια παροχής, τιμολόγησης, πληρωμής και παρακολούθησης της σχετικής θεραπείας.

- **Διευθετήσεις συνεργασίας με διάφορα Νοσοκομεία.** Όπως έχει αναφερθεί και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, τόσο η Υπηρεσία μου όσο και ο Γενικός Λογιστής, υπέδειξαν την ανάγκη όπως τα δύο εμπλεκόμενα Υπουργεία Εξωτερικών και Υγείας υιοθετήσουν τη διαδικασία προσφορών με διαπραγμάτευση, με σκοπό τη σύναψη συμφωνιών πλαίσιο με Νοσοκομεία του εξωτερικού, σύμφωνα με τον περί Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων, Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμο 12(Ι)/2006, στον οποίο γίνεται ξεχωριστή πρόνοια για συμβάσεις που αφορούν σε θέματα υπηρεσιών υγείας.

Έχω αναφέρει ότι, λαμβάνοντας υπόψη το ανταγωνιστικό περιβάλλον στην προσφορά ιατρικών υπηρεσιών, αναμένεται ότι η σύναψη συμφωνιών θα οδηγήσει σε εξασφάλιση χαμηλότερων τιμών και σε επίτευξη αυξημένων υποχρεώσεων των νοσοκομείων όσον αφορά στην τακτικότητα των ενημερωτικών εκθέσεων και των τιμολογίων.

Σημειώνεται ότι σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2007 μεταξύ αρμοδίων λειτουργών του Υπουργείου Εξωτερικών, Υπουργείου Υγείας και Γενικού Λογιστηρίου, το Υπουργείο Υγείας ανέλαβε τη σύσταση επιτροπής υπό την προεδρία του, η οποία να μελετήσει το όλο θέμα σε βάθος και να υποβάλει ολοκληρωμένη πρόταση με εισηγήσεις στο Υπουργικό Συμβούλιο για τη λήψη σχετικών αποφάσεων για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των Σχεδίων Αποστολής Ασθενών στο Εξωτερικό. Μέχρι σήμερα δεν φαίνεται να έχει γίνει οποιαδήποτε ενέργεια.

Σύμφωνα με τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου, το υπό αναφορά θέμα εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Υγείας και ότι η εμπλοκή του Υπουργείου Εξωτερικών αφορά απλώς στη διεκπεραίωση των πληρωμών μέσω των κατά τόπους Διπλωματικών Αποστολών, στη βάση εκ των προτέρων εγκρίσεων και οδηγιών από το Υπουργείο Υγείας στο οποίο ανήκει και το σχετικό κονδύλι δαπανών.

(v) Επιτόπιο προσωπικό. Το Κέντρο δεν είναι ενημερωμένο σχετικά με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο της κάθε χώρας που διέπει τις σχέσεις εργοδότη και εργοδοτούμενου όσον αφορά την

απασχόληση επιτόπιου προσωπικού, ούτε και τηρούνται τα απαιτούμενα στοιχεία του πιο πάνω προσωπικού στο Κέντρο.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι το Υπουργείο Εξωτερικών με εγκύκλιο του, προς όλους τους Αρχηγούς Διπλωματικών Αποστολών, έχει ζητήσει την καταγραφή και εντοπισμό τυχόν διαφορών στις πρόνοιες της τοπικής νομοθεσίας που άπτεται των όρων εργοδότησης του επιτόπιου προσωπικού. Ταυτόχρονα ζήτησε την πλήρη καταγραφή στοιχείων του επιτόπιου προσωπικού της κάθε διπλωματικής αποστολής.

(vi) Επιστροφή ΦΠΑ. Όπως αναφέρθηκε και στην προηγούμενη Έκθεση μου δεν υπάρχει καταγραμμένη η προβλεπόμενη διαδικασία που προκύπτει από τις τοπικές νομοθεσίες, αναφορικά με την επιστροφή/ανάκτηση ή και μη καταβολή των ποσών που αφορούν στο Φόρο Προστιθέμενης Αξίας στις Διπλωματικές Αποστολές, με αποτέλεσμα να είναι δύσκολο να ασκηθεί ουσιαστικός και αποτελεσματικός έλεγχος στο Κέντρο, σ' ότι αφορά στην επιστροφή/ανάκτησή του.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι θα ζητηθεί με σχετική εγκύκλιο προς όλες τις Διπλωματικές Αποστολές, όπως καταγράψουν και κοινοποιήσουν στο Κέντρο την ισχύουσα διαδικασία επιστροφής Φ.Π.Α. που εφαρμόζεται σε κάθε χώρα αντίστοιχα.

(vii) Ετοιμασία εκθέσεων μετά τη διενέργεια ελέγχων από το Λογιστήριο του Υπουργείου. Παρατηρήθηκε ότι σε περιπτώσεις που προκύπτουν οικονομικά κυρίως θέματα και λειτουργοί του Υπουργείου μεταβαίνουν στις κατά περίπτωση Διπλωματικές Αποστολές για διερεύνηση τους, κατά την επιστροφή τους παραλείπουν να ετοιμάσουν κατάλληλες εκθέσεις για σκοπούς ενημέρωσης και τακτοποίησης των οικονομικών διαφορών καθώς και για τη λήψη ενδεικνυόμενων μέτρων για αποφυγή παρόμοιων προβλημάτων στο μέλλον. Ενδεικτικά αναφέρονται οι περιπτώσεις της Μόσχας (διαφορά/πλεόνασμα στα ταμειακά), Βερολίνου (χρηματική διαφορά στα ταχυδρομικά τέλη), Στοκχόλμης (οικονομικές ατασθαλίες) και Λισαβόνας (ζημιές στην ενοικιαζόμενη κατοικία). Εκτενέστερη αναφορά στις περιπτώσεις αυτές γίνεται σε άλλες παραγράφους της Έκθεσής μου.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι οι πιο πάνω περιπτώσεις, αφορούν ελέγχους που έγιναν από προϊστάμενους του λογιστηρίου οι οποίοι έχουν στο μεταξύ μετατεθεί και με τους οποίους θα έλθουν σε επικοινωνία για να ζητηθούν σχετικές επεξηγήσεις. Με πληροφόρησε επίσης ότι έχουν δοθεί κατάλληλες οδηγίες στη νυν προϊστάμενη του Λογιστηρίου για μελλοντική συμμόρφωση όσον αφορά στην ετοιμασία εκθέσεων μετά το πέρας των ελέγχων.

(viii) Πρεσβεία Μόσχας. Από το 2004 παρουσιαζόταν πλεόνασμα στα ταμειακά διαθέσιμα του ταμείου της Πρεσβείας όπως αυτά αναφέρονται στην αναλυτική μηνιαία κατάσταση που υποβάλλεται στο Κέντρο από το Λογιστήριο της Πρεσβείας, σε σχέση με το υπόλοιπο που παρουσιάζεται στην μηνιαία κατάσταση αναθεώρησης (revised) του ταμείου πάγιας προκαταβολής που ετοιμάζεται από το Λογιστήριο του Υπουργείου. Συναφώς αναφέρεται ότι ενώ το υπόλοιπο του ταμείου της Πρεσβείας στις 31.07.2006, σύμφωνα με την αναλυτική μηνιαία κατάσταση του Ιουλίου ανερχόταν στις \$18.802,76, στη σχετική μηνιαία κατάσταση του μηνός Αυγούστου το αρχικό υπόλοιπο του πιο πάνω ταμείου παρουσιάστηκε ως \$14.371,11 (λογιστικό υπόλοιπο Κέντρου στις 31.7.2006) χωρίς ωστόσο να αναφέρονται οι οποιεσδήποτε λογιστικές διορθωτικές εγγραφές με τα δικαιολογητικά τους, με αποτέλεσμα η διαφορά/πλεόνασμα ύψους \$4.431,65 που παρουσιαζόταν στις 31.7.2006 να διαγραφεί. Όπως πληροφορήθηκα η «τακτοποίηση» της πιο πάνω διαφοράς/πλεονάσματος έγινε από τον τότε προϊστάμενο του Λογιστηρίου του Υπουργείου που μετέβηκε στη Μόσχα τον Αύγουστο και τον Οκτώβριο του 2006 για υπηρεσιακούς λόγους. Εισηγήθηκα όπως διερευνηθεί και δικαιολογηθεί η πιο πάνω διόρθωση/τακτοποίηση της διαφοράς των \$4.431,65.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι θα δοθούν οδηγίες όπως διερευνηθεί το θέμα ως η εισήγησή μας.

(ix) Ταχυδρομικά τέλη της Πρεσβείας του Βερολίνου. Κατά το 2007 ποσό ύψους £6.215,07 που αφορούσε σε χρηματική διαφορά (έλλειμμα) στα ταχυδρομικά τέλη της Πρεσβείας του Βερολίνου χρεώθηκε στον λογαριασμό προκαταβολών του Υπουργείου μετά από υπόδειξη του Γενικού Λογιστή, ο οποίος στην σχετική επί του θέματος επιστολή του επισημαίνει ότι, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη Δημοσιονομική και Λογιστική Οδηγία 122, αν υπάρχει υπόνοια για διάπραξη κλοπής/υπεξαίρεσης χρημάτων, απάτης ή παρόμοιας ατασθαλίας θα πρέπει να καταγγεληθεί στην Αστυνομία για έρευνα. Θα πρέπει επίσης να πληροφορηθεί κατάλληλα με εμπειριστατωμένη έκθεση το Υπουργείο Οικονομικών, ο Γενικός Ελεγκτής και ο Γενικός Λογιστής. Τον Απρίλιο του 2007 μετέβησαν στη Βερολίνο η προϊστάμενη και μια λειτουργός του Λογιστηρίου του Υπουργείου, για διερεύνηση του θέματος. Μέχρι σήμερα δεν φαίνεται να έχει ετοιμαστεί οποιαδήποτε έκθεση αναφορικά με το πιο πάνω θέμα και ως εκ τούτου δεν έχει ληφθεί απόφαση για την τακτοποίηση της χρηματικής διαφοράς.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι θα διερευνηθεί το θέμα, και θα ετοιμαστεί σχετική έκθεση.

(x) Πρεσβεία Στοκχόλμης. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου μετά από έλεγχο που διενήργησε το λογιστήριο του Υπουργείου Εξωτερικών το Μάρτιο του 2006, διαπιστώθηκαν οικονομικές ατασθαλίες και κακοδιαχείριση στο λογιστήριο της Πρεσβείας. Το ύψος της κατάχρησης, σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία, ανερχόταν περίπου σε £223.706 ή SEK 3.593.340, ενώ σύμφωνα με τις μηνιαίες καταστάσεις αναθεώρησης μετρητών που ετοιμάζονται από το Λογιστήριο του Υπουργείου, το ύψος της κατάχρησης, ανέρχεται περίπου σε £161.564 ή SEK2.595.160 και αφορά, σε ποσά που έχουν αναληφθεί από τους τραπεζικούς λογαριασμούς της Πρεσβείας και κατατέθηκαν στον προσωπικό λογαριασμό του Λογιστικού Γραφέα (Επιτόπιο Προσωπικό), σε τιμολόγια Νοσοκομείου Στοκχόλμης για επιδοτούμενους ασθενείς και σε τιμολόγια που αφορούσαν σε ενοίκια των Γραφείων της Πρεσβείας για τα οποία εκδόθηκαν διπλά εντάλματα πληρωμής, με τη δεύτερη πληρωμή να κατατίθεται στον προσωπικό λογαριασμό του Λογιστικού Γραφέα.

Η υπόθεση παραπέμφθηκε στο Γραφείο Διερεύνησης Οικονομικού Εγκλήματος του Αρχηγείου Αστυνομίας και όπως πληροφορήθηκα, στις 22.10.2006 μετέβη στη Στοκχόλμη κλιμάκιο του πιο πάνω Γραφείου Αστυνομίας μαζί με τον τότε προϊστάμενο του Λογιστηρίου του Υπουργείου, για συμπλήρωση της έρευνας. Παρατήρησα ότι από τους φακέλους αλληλογραφίας του Υπουργείου δεν φαίνεται να έχει ετοιμαστεί οποιαδήποτε έκθεση αναφορικά με το πιο πάνω θέμα.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής, το Υπουργείο Εξωτερικών ενημερώθηκε με επιστολή του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως ημερομηνίας 13.6.2008 ότι, το αίτημα δικαστικής συνδρομής προς τις αρχές της Σουηδίας έχει ικανοποιηθεί. Σημείωσε δε ότι ο εμπλεκόμενος υπάλληλος (επιτόπιο προσωπικό) εκδόθηκε στην Κύπρο και παρουσιάστηκε ενώπιον του δικαστηρίου όπου του απαγγέθηκαν κατηγορίες.

(xi) Σύστημα θεώρησης διαβατηρίων. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεση μου το νέο λογισμικό σύστημα για την αυτόματη έκδοση θεωρήσεων εισόδου (Visa Information System) εγκαταστάθηκε και τέθηκε σε λειτουργία από τον Ιούλιο του 2006, σε πρώτη φάση στο Κέντρο (Υπουργείο Εξωτερικών), και σε κατοπινό στάδιο σε 12 Διπλωματικές Αποστολές της Δημοκρατίας στο εξωτερικό. Με σκοπό την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος ο Γενικός Λογιστής και το Υπουργείο Εξωτερικών, υπέδειξαν καταστάσεις που παράγονται από το σύστημα τόσο για οικονομική όσο και για διοικητική πληροφόρηση, και καθορίστηκαν συγκεκριμένοι Κανονισμοί και Λογιστικές Διαδικασίες για εφαρμογή από τα λογιστήρια των Διπλωματικών Αποστολών. Παρατήρησα ωστόσο ότι δεν έχει γίνει ακόμη πλήρης αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχονται από το σύστημα όσον αφορά στην παραγωγή των κατάλληλων οικονομικών καταστάσεων, τόσο για σκοπούς παρακολούθησης και ελέγχου όσο και

για στατιστικούς σκοπούς και ότι δεν υπάρχει πλήρης συμμόρφωση με τις υποδείξεις του Γενικού Λογιστή για την παρακολούθηση και λειτουργία του συστήματος.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι έχουν σταλεί εκ νέου σε όλες τις εμπλεκόμενες Διπλωματικές Αποστολές οι κανονισμοί, με υπόδειξη όπως συμμορφώνονται με αυτούς και ταυτόχρονα ζητήθηκε από τους Αρχηγούς των εν λόγω Διπλωματικών Αποστολών όπως ενημερώνουν το Υπουργείο για τυχόν προβλήματα που αντιμετωπίζουν με τη χρήση του λογισμικού συστήματος κατά την διαδικασία της χορήγησης θεωρήσεων εισόδου, προκειμένου να επιτευχθεί η πλήρης και αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος.

(xii) Τηλέφωνα.

(α) Η αρχική πρόνοια των δαπανών για τα τηλέφωνα των Διπλωματικών Αποστολών ήταν £346.450 και κατόπιν παραχώρησης πρόσθετων πιστώσεων ανήλθαν στις £362.050, ενώ οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε £307.579 (£283.629 το 2006).

Διαπιστώθηκε ότι σε συγκεκριμένες Διπλωματικές Αποστολές σημειώνονται τα τρία τελευταία έτη σημαντικές αποκλίσεις των πραγματικών δαπανών από τις εγκεκριμένες πιστώσεις (αύξηση μέχρι και 62% σε τέσσερις περιπτώσεις).

(β) Παρατήρησα επίσης ότι, διαχρονικά στην Υπάτη Αρμοστεία της Ναϊρόμπης, σε πέντε λογαριασμούς τηλεφώνων συγκεκριμένης εταιρείας τηλεπικοινωνιών δημιουργήθηκαν διαφορές συνολικού ύψους £8.644 (KSH1.374.326), μεταξύ των εκάστοτε οφειλόμενων υπολοίπων που παρουσιάζονται στις μηνιαίες καταστάσεις της εταιρείας σε σχέση με τις αντίστοιχες μηνιαίες πληρωμές που διενεργούνται.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι θα σταλεί εκ νέου και φέτος σχετική εγκύκλιος προς τις Διπλωματικές Αποστολές για περιορισμό κατά το δυνατό των διεθνών κλήσεων στις απόλυτα απαραίτητες. Με πληροφόρησε επίσης ότι η διαφορά που έχει προκύψει, οφείλεται στο γεγονός ότι η Υπάτη Αρμοστεία στη Ναϊρόμπη είχε, κατά το 2005, αμφισβητήσει κάποιες υπέρογκες χρεώσεις στους τηλεφωνικούς λογαριασμούς και αρνήθηκε να τους πληρώσει. Για την εκκρεμότητα γίνονται προσπάθειες από τον Έγπατο Αρμοστή για διευθέτηση του θέματος.

Χορηγία στο Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο

(α) Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 41.712 ημερ. 26.10.1994 εγκρίθηκε η ίδρυση του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου, κατόπιν πρότασης του Υπουργείου Εξωτερικών και στις 27.10.1995 ενεγράφη ως Ίδρυμα με τη επωνυμία «Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Κύπρου».

Τα έξοδα για τους μισθούς του προσωπικού, τα έξοδα λειτουργίας, η συντήρηση των κτιριακών εγκαταστάσεων και τα έξοδα του γραφειακού εξοπλισμού του Ινστιτούτου, πέραν της συνεισφοράς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η οποία τερματίστηκε από το 2004, καταβάλλονται υπό μορφή χορηγίας από κονδύλι του Προϋπολογισμού της Διοίκησης του Υπουργείου Εξωτερικών. Το θέμα του ελέγχου των δαπανών του Ινστιτούτου συζητήθηκε σε σύσκεψη υπηρεσιακών παραγόντων στο Υπουργείο Εξωτερικών στις 27.6.1996, όπου μεταξύ άλλων αποφασίστηκε όπως το Ινστιτούτο διαβιβάζει προς το Υπουργείο μέχρι τις 31 Μαρτίου κάθε έτους διάφορες οικονομικές καταστάσεις μαζί με Έκθεση ιδιωτών Ελεγκτών, στην οποία θα βεβαιώνεται κατά πόσο η χορηγία που παραχωρήθηκε από την Κυβέρνηση προς το Ίδρυμα διατέθηκε για τους προβλεπόμενους σκοπούς. Επίσης κατά την πιο πάνω σύσκεψη έγινε εισήγηση του Γενικού Λογιστή, εκ μέρους του εκπροσώπου του, όπως προταθεί στο Συμβούλιο Κυβερνητών του Ιδρύματος όπως ο ένας από τους δύο ελεγκτές που διορίζονται είναι ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, κάτι το οποίο δεν υιοθετήθηκε.

Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Επιστολές μου, το ήμισυ της ετήσιας χορηγίας προς το Ινστιτούτο καταβάλλεται στην αρχή του έτους και το υπόλοιπο μετά την υποβολή ελεγχμένων

λογαριασμών του προηγούμενου έτους από Εγκεκριμένο Ελεγκτικό Γραφείο. Παρατηρήθηκε ωστόσο ότι δεν εξετάζεται από το Λογιστήριο του Υπουργείου εάν το ύψος της χορηγίας που παραχωρείται συμφωνεί με τις δαπάνες του Ινστιτούτου και ότι αυτές διενεργούνται για τους αρχικά προβλεπόμενους σκοπούς, κάτι το οποίο δεν φαίνεται να επιβεβαιώνεται ούτε και στα αντίγραφα των Εκθέσεων των ιδιωτών Ελεγκτών που υποβάλλονται. Σημειώνεται επίσης ότι δεν φαίνεται κατά πόσον οι Εκθέσεις των ιδιωτών ελεγκτών είναι όντως υπογραμμένες. Ύστερα από την επισήμανση μου για τη συσσώρευση αποθεματικού, το Ινστιτούτο υπέβαλε στο Υπουργείο Εξωτερικών στοιχεία για δεσμευμένα ποσά (Ειδικά Ταμεία) τα οποία δεν εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις και ούτε φαίνεται να εμπίπτουν στους σκοπούς του Ινστιτούτου.

Η κυβερνητική χορηγία που καταβλήθηκε στο Ινστιτούτο, το συσσωρευμένο αποθεματικό, τα ταμειακά διαθέσιμα καθώς οι υποχρεώσεις του κατά την περίοδο 2003-2006 φαίνονται στην πιο κάτω κατάσταση:

	2003	2004	2005	2006
	£	£	£	£
Κυβερνητική χορηγία	223.600	260.500	260.500	290.000
Συσσωρευμένο αποθεματικό	224.087	333.260	407.601	441.606
Ταμειακά διαθέσιμα	218.064	206.338	279.852	348.446
Υποχρεώσεις	11.092	18.184	7.497	69.345

Περαιτέρω παρατήρησα ότι στους λογαριασμούς του 2006 παρουσιάζεται δαπάνη ύψους £129.660 (£9.707 για το 2005) για «activities expenses» χωρίς να δίνεται οποιαδήποτε περαιτέρω επεξήγηση σε τι είδους δαπάνη αφορά.

Όσον αφορά στο έτος 2007 καταβλήθηκε χορηγία ύψους £242.106 (εξελεγμένοι λογαριασμοί για το 2007 δεν έχουν ακόμη υποβληθεί) και μέχρι τον Αύγουστο είχε καταβληθεί το ήμισυ της χορηγίας για το έτος 2008 ύψους €383.581 (£224.500).

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι θα υπάρχει συμμόρφωση με τις παρατηρήσεις μας επ' αυτού του θέματος. Όσον αφορά στο έτος 2007 επισήμανε ότι, ενώ η συνολική προβλεπόμενη πρόνοια στον Προϋπολογισμό ήταν ποσού £309.500, καταβλήθηκε μόνο το ποσό των £242.106, λόγω του πλεονάσματος που ήδη υπήρχε στα ταμεία του Ινστιτούτου. Σημείωσε δε, ότι στον Προϋπολογισμό του 2009, το σχετικό άρθρο για τη χορηγία στο Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο έχει σημειωθεί με σταυρό (δηλαδή απαιτείται αποδέσμευση με εξουσιοδότηση του Υπουργού Οικονομικών για τη διενέργεια δαπάνης).

(β) Οι διοικητικές αρχές του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Κύπρου, σύμφωνα με την παράγραφο 8 του Καταστατικού, είναι το Συμβούλιο Κυβερνητών που αποτελεί την ανώτατη αρχή αυτού, η Διαχειριστική Επιτροπή και ο Διευθυντής.

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία που λήφθηκαν από τον σχετικό ηλεκτρονικό φάκελο αρχείου του Υπουργείου Εξωτερικών που αφορούσε στο Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Κύπρου, παρατήρησα τα ακόλουθα:

- η τελευταία σύγκληση του Συμβουλίου Κυβερνητών πραγματοποιήθηκε στις 6.6.2003, και έκτοτε η επόμενη συνεδρία ήταν στις 7.2.2008, ενώ σύμφωνα με το Καταστατικό θα πρέπει να συνέρχεται τουλάχιστον δυο φορές τον χρόνο. Ωστόσο εκ πρώτης όψεως φαίνεται ότι η σύνθεση του Συμβουλίου Κυβερνητών στην τελευταία συνάντηση ήταν αντικαταστατική, αφού ο διορισμός των μη ex officio μελών δεν έγινε από την αρμόδια αρχή και ως εκ τούτου το σώμα δεν ήταν πλέον σε απαρτία.

- στους εξελεγμένους λογαριασμούς της περιόδου 2003 - 2006 αναφέρεται ότι αυτοί εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο Κυβερνητών και υπογράφονται από τον Αναπληρωτή Διευθυντή, ενώ όπως προκύπτει από τα πιο πάνω αυτό δεν είχε συγκληθεί κατά την πιο πάνω περίοδο.

Εν κατακλείδι επισημάνω ότι αποφάσεις, ενέργειες και δράσεις του Ινστιτούτου, όπως έγκριση του ετήσιου Προϋπολογισμού, έγκριση των λογαριασμών, διορισμός ελεγκτών, διορισμοί/προαγωγές προσωπικού, που πραγματοποιήθηκαν μετά τις 6.6.2003, δεν ήταν νομοτυπικά καλυμμένες εφόσον:

- η λειτουργία του Συμβουλίου Κυβερνητών ως ανώτατη αρχή του Ινστιτούτου ατόνησε,
- η σύνθεση της Διαχειριστικής Επιτροπής δεν ήταν νομότυπη εφόσον δεν έγινε διορισμός Διευθυντή σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο καταστατικό,
- η διεύθυνση του Ινστιτούτου από το Νοέμβριο του 2004 εκτελείται από Αναπληρωτή Διευθυντή ο οποίος δεν διορίστηκε από τη ανώτατη αρχή. Σημειώνεται ότι ούτε και το Καταστατικό δεν περιλαμβάνει προϋποθέσεις για διορισμό Αναπληρωτή Διευθυντή.

Το Υπουργικό Συμβούλιο στις 11.6.2008 αποφάσισε όπως ο Υπουργός Εξωτερικών σε συνεργασία με το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, μεριμνήσει όπως καταχωριθεί αίτηση στο δικαστήριο για διορισμό προσωρινής διοίκησης του Ινστιτούτου και όπως ο Υπουργός Εξωτερικών σε συνεργασία με τους Υπουργούς Παιδείας και Πολιτισμού και Οικονομικών ετοιμάσουν νέα εισήγηση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για το μέλλον του Ιδρύματος, λαμβάνοντας υπόψη το έννομο συμφέρον του Κράτους ως ιδρυτή του Ινστιτούτου και το βαθμό στον οποίο αυτό αξιοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους που το Κράτος δαπανά για τη λειτουργία του.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι μόλις διαπιστώθηκε το πρόβλημα, ζητήθηκε από το Γενικό Εισαγγελέα γνωμάτευση για τον ορθό τρόπο αντιμετώπισής του. Η σχετική γνωμάτευση τέθηκε ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο και έλαβε την απόφαση της 11.6.2008. Με πληροφόρησε επίσης ότι στις 6.10.2008 εκδόθηκε το σχετικό Δικαστικό Διάταγμα με το οποίο ως προσωρινή διοίκηση του Ινστιτούτου, ορίστηκε Επιτροπή από τους Υπουργό Εξωτερικών, Υφυπουργό παρά τω Προέδρω και το Γενικό Διευθυντή του Γραφείου Προγραμματισμού και ότι η υπό αναφορά Επιτροπή έχει ήδη συνεδριάσει στις 20.10.2008 και αποφάσισε να μελετήσει το Καταστατικό του Ινστιτούτου με σκοπό την τροποποίηση του και υποβολή σχετικής πρότασης στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Επίτιμα Προξενία.

(α) Λογαριασμοί Εσόδων. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, αριθμός Επίτιμων Προξενείων συνεχίζουν να μην υποβάλλουν Λογαριασμούς Εσόδων για σειρά ετών. Το θέμα συζητήθηκε σε συνεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου στις 7.3.2007, όπου και δόθηκαν οδηγίες όπως οι αρχηγοί Διπλωματικών Αποστολών απευθυνθούν με επιστολές στους Επίτιμους Πρόξενους που υπάγονται στη δική τους περιφέρεια, δίνοντας τους προθεσμία μέχρι 5.6.2007 για τακτοποίηση των υποχρεώσεων τους προς τη Δημοκρατία και προειδοποιώντας και πάλι, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, για το ενδεχόμενο τερματισμού των υπηρεσιών τους. Επειδή αρκετά Προξενία δεν ανταποκρίθηκαν το Υπουργικό Συμβούλιο, κατόπιν εισηγήσεων του Υπουργείου Εξωτερικών, προέβη στις 27.6.2007 στον τερματισμό των υπηρεσιών αριθμού Επίτιμων Προξένων της Κύπρου στο εξωτερικό.

Επιπρόσθετα παρατήρησα ότι μέχρι και τον Αύγουστο του 2008 εκκρεμούσε η επεξεργασία των καταστάσεων εσόδων που είχαν υποβληθεί από μεγάλο αριθμό Επίτιμων Προξενείων για το έτος 2007 καθώς και η ενσωμάτωση των εσόδων αυτών στους λογαριασμούς του Κράτους. Ως εκ τούτου εκκρεμεί και η συμφιλίωση των εμβασμάτων που πραγματοποιήθηκαν από Επίτιμα Προξενία στον Γενικό Κυβερνητικό Λογαριασμό καθώς και η λογιστική τακτοποίηση των συναλλαγματικών διαφορών που προκύπτουν.

Συναφώς αναφέρεται ότι στα πλαίσια εναρμόνισης της Κυπριακής Δημοκρατίας με το κεκτημένο Schengen, το Υπουργείο Εξωτερικών προέβη σε ανάκληση του δικαιώματος των Επίτιμων Προξενείων να εκδίδουν θεωρήσεις από 1.3.2008, ενώ εξακολουθούν να παρέχουν άλλες υπηρεσίες.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι ο μεγάλος αριθμός ενεργών Προξενείων (160 συνολικά) και η συνεπαγόμενη σ' αυτά εργασία που αφορά στον έλεγχο και τη λογιστική τακτοποίηση των εσόδων, δεν είναι δυνατό να διεκπεραιωθεί έγκαιρα και αποτελεσματικά με το υφιστάμενο προσωπικό. Έχουν αποταθεί επανειλημμένα στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού για ενίσχυση με πρόσθετο προσωπικό χωρίς όμως οποιοδήποτε μέχρι σήμερα αποτέλεσμα.

(β) Αντιμισθία Επίτιμων Προξένων. Η αντιμισθία των Επίτιμων Προξένων της Δημοκρατίας, καθορίστηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, αρ. 42.421, ημερ. 19.4.1995, σε ποσοστό 50% των εισπραττόμενων τελών μέχρι του ποσού των £500 το χρόνο, και με εξουσιοδότηση του Υπουργείου Εξωτερικών για κάλυψη των λογικών και απαραίτητων εξόδων τους. Ωστόσο τόσο κατά τον έλεγχο του έτους 2007 όσο και κατά το προηγούμενο έτος παρατηρήθηκαν ανομοιομορφίες τόσο όσον αφορά στον τρόπο υπολογισμού όσο και στο ύψος της αντιμισθίας κατά περίπτωση Επίτιμου Προξένου. Συγκεκριμένα αντιμισθία ύψους £10.676 καταβλήθηκε στο Επίτιμο Προξενείο του Κιέβου και £8.362 στο Αμμάν κατά το 2007 αναφορικά με εισπράξεις τελών του 2006, υπερβαίνοντας το ανώτατο όριο των £500 το χρόνο, και οι οποίες υπολογίστηκαν σε ποσοστό ύψους 33% επί των εισπραχθέντων τελών. Η συνολική δαπάνη για το 2007 ανήλθε στις £32.218 σε σύγκριση με £64.907 το 2006, η οποία ωστόσο αφορούσε κυρίως σε αντιμισθίες προηγούμενων ετών του Κιέβου και του Αμμάν. Σημειώνεται ότι το ύψος της δαπάνης για την αντιμισθία εξαρτάται από το ύψος των ετήσιων εσόδων των Επίτιμων Προξενείων με την προϋπόθεση ότι αυτά έχουν ενσωματωθεί στους λογαριασμούς του Κράτους. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, καθώς και την παρέλευση 13 ετών από τη λήψη της πιο πάνω απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, εισηγήθηκα και πάλι όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο αναθεώρησής της.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι για το θέμα έχουν δοθεί οδηγίες τον περασμένο Ιούνιο από το Γενικό Διευθυντή στο Τμήμα Προξενικών Υποθέσεων του Υπουργείου, για μελέτη με στόχο τον καθορισμό ομοιόμορφου τρόπου υπολογισμού του ύψους της αντιμισθίας των Επίτιμων Προξένων.

Χορηγία στην Πρεσβεία του Βατικανού και Μόνιμης Αντιπροσωπείας στους Διεθνείς Οργανισμούς για τη Γεωργία και τα Τρόφιμα (FAO). Στο επεξηγηματικό μνημόνιο του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2007, ποσό ύψους £120.000 αφορούσε σε χορηγία έναντι των εξόδων λειτουργίας της Πρεσβείας της Κύπρου στο Βατικανό και της Μόνιμης Αντιπροσωπείας στην FAO, (ιδρύθηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 57.090 ημερ. 16.1.2003, με διαπίστευση εξωυπηρεσιακού ατόμου). Ωστόσο με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 65.776 ημερ. 27.6.2007, εγκρίθηκε η καταβολή ποσού ύψους £200.000 για το 2007. Κατά το 2007 καταβλήθηκε συνολικά υπό μορφή χορηγίας το ποσό των £400.000 από το οποίο ποσό ύψους £200.000 αφορούσε σε έξοδα λειτουργίας της Πρεσβείας για το 2005. Μετά την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για συνέχιση της καταβολής χορηγίας στην Πρεσβεία Βατικανού ζητήθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών και περιλήφθηκε στον Προϋπολογισμό του 2008 νέο άρθρο, κάτω από την κατηγορία «Μεταβιβάσεις Εξωτερικού», για χορηγία στο Γραφείο Πρεσβείας Βατικανού.

Συναφώς αναφέρεται ότι στο άρθρο 28 του Περί Προϋπολογισμού Νόμου σημειώνεται ότι, οποιεσδήποτε πιστώσεις πέραν του ποσού των £100.000 παραχωρούνται ως χορηγίες ή συνεισφορές σε οργανώσεις και άλλους φορείς, δίδονται υπό τον όρο ότι θα κοινοποιούνται στη Βουλή των Αντιπροσώπων από τους λήπτες των χορηγιών αυτών, έκθεση δράσης και εξελεγμένοι λογαριασμοί του προηγούμενου έτους. Παρατήρησα ότι το Γραφείο της Πρεσβείας του Βατικανού

υπέβαλε στο Λογιστήριο του Υπουργείου Εξωτερικών πιστοποιημένες καταστάσεις όπου παρουσιάζονται τα πραγματικά έξοδα των ετών 2005 έως 2007, όχι όμως εξελεγμένους λογαριασμούς και έκθεση δράσης.

Η παραχώρηση των πιο πάνω ποσών στο Γραφείο Πρεσβείας του Βατικανού ενώ παρουσιάζεται ως χορηγία, στην πραγματικότητα πρόκειται για καταβολή πραγματικών εξόδων όπως ακριβώς συμβαίνει με τις υπόλοιπες Πρεσβείες, η λειτουργία ωστόσο των οποίων διέπεται από κανονισμούς. Παρατήρησα επίσης ότι το κόστος λειτουργίας του Γραφείου Πρεσβείας στο Βατικάνο συγκριτικά με άλλες Διπλωματικές Αποστολές παρουσιάζεται ιδιαίτερα ψηλό και με αυξητικές τάσεις. Στον περί Προϋπολογισμού Νόμο του 2008 περιλαμβάνεται πρόνοια ύψους €341.720 (£200.000) και τροχοδρομείται πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για να μελετηθεί η αύξηση της ετήσιας χορηγίας. Μέχρι και τον Μάιο του 2008 είχε καταβληθεί στο Γραφείο της Πρεσβείας ολόκληρο το ποσό της πρόνοιας ύψους €341.720. Σημειώνεται επίσης ότι ο Πρέσβης με επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ημερ. 1.8.2008, ζητά την καταβολή ποσού ύψους €576.000 ως οφειλόμενο υπόλοιπο για κάλυψη των εξόδων λειτουργίας από το 2003, παρόλο που στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 27.6.2007 αποφασίστηκε να μην εγκριθεί η καταβολή οποιουδήποτε ποσού για την περίοδο 2003-2004.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι υπήρξε πρόσφατη απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου η οποία, στοχεύει στο να ρυθμίσει το θέμα που αφορά στην κάλυψη των δαπανών που αφορούν στην Πρεσβεία στην Αγία Έδρα, με ενσωμάτωση στον Προϋπολογισμό (ξεκινώντας από το 2009) ξεχωριστής υποδιαίρεσης ως γίνεται για τις άλλες Διπλωματικές Αποστολές. Στόχος είναι όπως, η οικονομική διαχείριση και έλεγχος της Πρεσβείας διενεργείται κατά τον ίδιο τρόπο που γίνεται και στις υπόλοιπες Διπλωματικές Αποστολές, αφού έχει διαφανεί ότι το σύστημα της καταβολής χορηγίας δεν αποδίδει. Με πληροφόρησε επίσης ότι σχετικά με το θέμα που αφορά στη διεκδίκηση πραγματικών εξόδων συνολικού ύψους €576.000 για την περίοδο 2003-2008, το Υπουργικό Συμβούλιο ανέθεσε από κοινού στους Υπουργούς Οικονομικών και Εξωτερικών όπως μελετήσουν και στοιχειοθετήσουν κατά πόσο δικαιολογείται το σχετικό αίτημα.

Αιφνιδιαστικοί έλεγχοι.

(α) Παρατήρησα και πάλι ότι δεν διενεργούνται αιφνιδιαστικοί έλεγχοι στα μετρητά, από τους Αρχηγούς των Διπλωματικών Αποστολών ή εκπρόσωπο τους, όπως προβλέπεται στη Δημοσιονομική και Λογιστική Οδηγία αρ. 38. Τέτοιοι έλεγχοι πρέπει να πραγματοποιούνται τουλάχιστον μια φορά τον χρόνο, τα αποτελέσματα των οποίων κοινοποιούνται στο Γενικό Λογιστή και στην Υπηρεσία μου.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι έχει σταλεί σχετική επιστολή ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 2007, προς τους Αρχηγούς Διπλωματικών Αποστολών με οδηγίες για διενέργεια αιφνιδιαστικών ελέγχων στα ταμεία σύμφωνα με τη Δημοσιονομική και Λογιστική Οδηγία αρ. 38, και ότι θα γίνει εκ νέου υπενθύμιση.

(β) Ο Γενικός Διευθυντής σε σημείωμα του ημερ. 7.3.2007 προς τον Προϊστάμενο του Λογιστηρίου αναφέρει ότι θα πρέπει να διενεργούνται από το Λογιστήριο, κατόπιν συνεννόησης μαζί του, αιφνίδιες επισκέψεις στις Διπλωματικές Αποστολές με σκοπό, μεταξύ άλλων, την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των Δημοσιονομικών και Λογιστικών Οδηγιών καθώς και την παροχή βοήθειας. Μέχρι σήμερα δεν φαίνεται να έχει πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε αιφνιδιαστική επίσκεψη.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι συμφωνεί και ότι θα γίνει προσπάθεια να προγραμματισθεί η πραγματοποίηση τέτοιων επισκέψεων, λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη και την ανάγκη της περαιτέρω ενίσχυσης του προσωπικού του Λογιστηρίου με πρόσθετο προσωπικό, για αντιμετώπιση της ολοένα αυξανόμενης εργασίας λόγω και της ίδρυσης νέων Διπλωματικών Αποστολών.

Σύστημα εσωτερικού ελέγχου. Παρατηρήθηκαν παραλείψεις που οφείλονται σε αδυναμίες στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου, όπως η μη έγκαιρη κατάθεση και ενσωμάτωση των εισπράξεων στους λογαριασμούς εσόδων, η μη τήρηση μητρώου εμβασμάτων για την καταχώριση των επιταγών που παραλαμβάνονται μέσω ταχυδρομείου (τηρείται από 1.1.2008), η μη συμφιλίωση των μηνιαίων καταστάσεων πληρωμής μισθών και η μη τήρηση του προβλεπόμενου μητρώου διπλωτύπων για τα ελεγχόμενα έντυπα θεωρήσεων που αποστέλλονται στις Διπλωματικές Αποστολές με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η παρακολούθηση των εκδόσεων και επιστροφών.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, γίνονται σταδιακά προσπάθειες για βελτίωση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου που διαλαμβάνει όλο το φάσμα εργασιών, αλλά ουσιαστική ενδυνάμωση του συστήματος μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την αναγκαία στελέχωση του Λογιστηρίου.

Σύστημα Αυτοματοποίησης Γραφείου. Το Σύστημα Αυτοματοποίησης Γραφείου (ΣΑΓ) τέθηκε σε λειτουργία στις 2.10.2007, ενώ αριθμός φακέλων αλληλογραφίας κυρίως του Λογιστηρίου με θέματα οικονομικά δεν αυτοματοποιήθηκαν αλλά όπως διαπιστώθηκε ούτε και το χειρογραφικό σύστημα ενημερώνεται πλήρως. Όσον αφορά στην εφαρμογή του ΣΑΓ παρατηρήθηκαν αδυναμίες κυρίως στην πολλαπλή καταχώριση ίδιων εγγράφων στους ηλεκτρονικούς φακέλους που τυγχάνουν χειρισμού από διαφορετικούς λειτουργούς και στη μη ικανοποιητική σύνδεση σχετικών μεταξύ τους εγγράφων. Επισήμανα ότι η κατάλληλη καταχώριση και σύνδεση των σχετικών εγγράφων στο ηλεκτρονικό σύστημα, είναι η βάση για την αποτελεσματική λειτουργία και αξιοποίηση των δυνατοτήτων του, την εξασφάλιση σωστής πληροφόρησης και γενικά την ομαλή λειτουργία του Υπουργείου.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι οι αδυναμίες έχουν καταγραφεί και συζητήθηκαν σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 13.10.2008, κατά την οποία δόθηκαν οδηγίες όπως μελετηθούν τρόποι αντιμετώπισης τους και τεθεί χρονοδιάγραμμα πλήρους εφαρμογής του συστήματος.

Λογαριασμός Προκαταβολών – Διάφορα. Στις 31.12.2007 το υπόλοιπο του λογαριασμού προκαταβολών ανερχόταν στις £571.283 (£542.896 το 2006) και περιλαμβάνει κυρίως προκαταβολές ενοικίων και άλλων εξόδων για τα Γραφεία του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού στο εξωτερικό καθώς και διάφορες προκαταβολές σε Διπλωματικές Αποστολές και σε λειτουργούς του Υπουργείου Εξωτερικών, για τις οποίες επανειλημμένα εισηγήθηκα όπως γίνουν οι αναγκαίες ενέργειες για διακανονισμό ή είσπραξη τους, ανάλογα με την περίπτωση. Επισήμανα ότι η μη έγκαιρη τακτοποίηση των εκκρεμών προκαταβολών αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την ανάκτησή τους. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι υπόλοιπα προκαταβολών εκκρεμούν επί σειρά ετών χωρίς να έχει γίνει οποιαδήποτε ενέργεια για τακτοποίησή τους κατά την διάρκεια του 2007, ενώ υπάρχουν και ποσά που χρονολογούνται από το 1976.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι προωθείται ετοιμασία κατάστασης των πιο πάνω περιπτώσεων για υποβολή τους στο Υπουργείο Οικονομικών για διακανονισμό.

Λογαριασμός Καταθέσεων. Στις 31.12.2007 το υπόλοιπο του λογαριασμού καταθέσεων ανερχόταν στις £598.023 (£469.666 το 2006) και περιλαμβάνει κυρίως ποσά που αφορούν σε έσοδα από επιστροφή ΦΠΑ για Πρεσβείες και Μόνιμες Αντιπροσωπείες καθώς και για λειτουργούς που υπηρετούν στο εξωτερικό. Η αύξηση που παρατηρείται οφείλεται κυρίως σε κρατήσεις από πληρωμές που διενεργήθηκαν για την ανακαίνιση του κτιρίου της Υπάτης Αρμοστείας στο Λονδίνο που στις 31.12.2007 ανέρχονταν στις £92.585.

Εισηγήθηκα και πάλιν όπως, αφού διερευνηθεί κάθε περίπτωση ξεχωριστά, τα υπόλοιπα των καταθέσεων τακτοποιηθούν λογιστικά και γίνει διευθέτησή τους. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι για υπόλοιπα καταθέσεων ύψους £430.591 (μεταξύ των οποίων Τελ Αβιβ £141.123, Βιέννη £65.421,

Πραιwürια £32.810) που αφορούν σε προηγούμενα χρόνια δεν έγινε καμία ενέργεια για τακτοποίηση τους κατά την διάρκεια του 2007.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι υπάρχει επικοινωνία με τα λογιστήρια των Διπλωματικών Αποστολών για επισήμανση του θέματος που αφορά σε επιστροφές Φ.Π.Α. για να αποφεύγεται η καθυστέρηση στη λογιστική τακτοποίηση τους. Όσον αφορά στα υπόλοιπα από προηγούμενα έτη, περιλαμβανομένων και των τριών Διπλωματικών Αποστολών που σημειώνονται στην Έκθεσή μου, θα διερευνηθούν για να προωθηθεί η λογιστική τους τακτοποίηση.

Αρχαιότητες και έργα τέχνης που κατέχονται επί δανείω από το Υπουργείο Εξωτερικών και από τις Πρεσβείες της Δημοκρατίας.

(α) Μέχρι τον Αύγουστο του 2008 μόνο τρεις Διπλωματικές Αποστολές, είχαν αποστείλει στο Τμήμα Αρχαιοτήτων την καθιερωμένη ετήσια υπεύθυνη δήλωση επιβεβαίωσης κατοχής των αρχαιοτήτων και έργων τέχνης που τους παραχωρήθηκε επί δανείω, καθώς και δήλωση επιβεβαίωσης της καλής κατάστασής τους.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι θα σταλεί υπενθύμιση στις Διπλωματικές Αποστολές που δεν την έχουν αποστείλει όπως προβούν σε ετοιμασία και αποστολή της.

(β) Λαμβάνοντας υπόψη τη δημιουργία ηλεκτρονικού αρχείου με σκοπό την καταχώριση περαιτέρω στοιχείων των πιο πάνω αρχαιοτήτων και έργων τέχνης, στην προηγούμενη Έκθεσή μου εισηγήθηκα όπως για σκοπούς ολοκληρωμένου ελέγχου και επιβεβαίωσης των στοιχείων, τα δεδομένα που έχουν καταγραφεί αντιπαραβληθούν με αυτά του Τμήματος Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Σχετική επιστολή στάλθηκε στα πιο πάνω τμήματα στις 16.10.2007, κατόπιν εισήγησης της Υπηρεσίας μας, αλλά μόνο το Τμήμα Αρχαιοτήτων ανταποκρίθηκε (στις 18.6.2008).

Επίδομα ενοικίου εξωτερικού. Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, συγκεκριμένες πρόνοιες του Σχεδίου Επιδόματος Ενοικίου Εξωτερικού αποτελούν κίνητρο για εξασφάλιση, από τους δικαιούχους, κατοικιών με πολύ ψηλό ενοίκιο. Σημειώνεται ότι και κατά το 2007 υπήρχαν περιπτώσεις ενοικίασης κατοικιών με ενοίκιο που ανέρχεται μεταξύ 40%-73% των απολαβών των υπαλλήλων, στις οποίες το επίδομα ενοικίου κάλυψε μέχρι και το 78% του ενοικίου.

Το ολικό ποσό του επιδόματος ενοικίου που πληρώθηκε κατά το 2007 σε υπαλλήλους της Εξωτερικής Υπηρεσίας ανήλθε σε £635.417 (£610.818 το 2006).

Σε επιστολή του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού προς το Υπουργείο Εξωτερικών, ημερ. 31.7.2007, αναφέρεται ότι εγκρίθηκε από τον Υπουργό Οικονομικών η συμφωνία που επιτεύχθηκε στις 20.4.2007, για τροποποίηση του Σχεδίου Επιδόματος Ενοικίου Εξωτερικού, με ισχύ από 1.7.2007 και με την οποία προβλέπεται, μεταξύ άλλων, αύξηση του ανώτατου ποσοστού συνεισφοράς του υπαλλήλου στο ποσό του ενοικίου από 20% σε 23% επί των ετήσιων συνολικών απολαβών του, με εξαίρεση το προσωπικό που κατέχει την Κλίμακα Α7(ii) και κάτω καθώς και το προσωπικό που υπηρετεί στη Νέα Υόρκη, Ουάσιγκτον, Λονδίνο και Παρίσι όπου θα εξακολουθήσει να ισχύει το όριο του 20%. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την πιο πάνω έγκριση, στο προσωπικό που υπηρετούσε στο εξωτερικό κατά την 1.7.2007 θα εξακολουθήσει να καταβάλλεται επίδομα ενοικίου με βάση το υφιστάμενο Σχέδιο Επιδόματος Ενοικίου, μέχρι μετάθεσης του στην Κύπρο ή σε άλλη χώρα. Η πιο πάνω τροποποίηση άρχισε να εφαρμόζεται από τον Ιανουάριο 2008.

Σύμφωνα με το Σχέδιο Επιδόματος Ενοικίου Εξωτερικού (όπως έχει τεθεί σε εφαρμογή από 1.7.1989) το επίδομα αναθεωρείται τον Ιανουάριο κάθε έτους ή κατά την διάρκεια κάθε έτους, όταν το ύψος του ενοικίου ή οι ετήσιες απολαβές του υπαλλήλου διαφοροποιηθούν κατά ποσοστό

πέραν του 5%. Παρατηρήθηκε ότι κατά το έτος 2007 δεν έγινε αναθεώρηση του επιδόματος, εκτός των περιπτώσεων που υπήρξε μετάθεση υπαλλήλων σ' άλλη διπλωματική αποστολή.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι έχουν δοθεί οδηγίες όπως αποσταλεί εγκύκλιος στους Αρχηγούς Διπλωματικών Αποστολών να εξετάζουν πιο προσεκτικά το θέμα των αιτημάτων που υποβάλλονται για επίδομα ενοικίου έτσι ώστε να αποφεύγονται ακραία φαινόμενα που παρουσιάζονται στην Έκθεσή μου.

Μητρώα περιουσιακών στοιχείων και πιστοποιητικά φυσικής καταμέτρησης περιουσιακών στοιχείων του Υπουργείου και των Διπλωματικών Αποστολών.

(α) Στις 16.1.2008 ζητήθηκε η έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών για την διενέργεια φυσικής καταγραφής των περιουσιακών στοιχείων του Υπουργείου και δημιουργία νέων μητρώων, λόγω αρκετών εσωτερικών μετακινήσεων καθώς και της δημιουργίας νέου ορόφου, η οποία και δόθηκε την επόμενη μέρα. Έκτοτε δεν φαίνεται να έχουν γίνει οποιεσδήποτε ενέργειες για φυσική καταμέτρηση και δημιουργία νέων μητρώων. Σημειώνεται ότι το Υπουργείο προέβη στην δημιουργία νέων μητρώων μόλις το 2005 χωρίς την έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών και δυο χρόνια μετά δεν παρατηρήθηκε οποιαδήποτε βελτίωση.

Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου του προηγούμενου έτους τα μητρώα περιουσιακών στοιχείων δεν ενημερώνονταν κατά το 2006, αλλά ούτε και κατά το 2007, ούτε και διενεργήθηκε φυσική καταμέτρηση με αποτέλεσμα και πάλι κατά τη λήξη του έτους να μην υποβληθεί το σχετικό πιστοποιητικό που προβλέπεται στους Κανονισμούς Αποθηκών τόσο στην Υπηρεσία μου όσο και στο Γενικό Λογιστή.

Επισημάνω ότι η συνεχιζόμενη καθυστέρηση που παρατηρείται στην δημιουργία και ενημέρωση των μητρώων περιουσιακών στοιχείων εγκυμονεί κινδύνους ως προς τη διαφύλαξη της περιουσίας του Κράτους.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, η διενέργεια της φυσικής καταγραφής των περιουσιακών στοιχείων του Υπουργείου και η δημιουργία νέων μητρώων έχει ανατεθεί σε συγκεκριμένο λειτουργό ο οποίος όμως έχει απουσιάσει για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα λόγω ασθένειας. Ο λειτουργός έχει επιστρέψει και αναλάβει καθήκοντα και θα καταβληθεί προσπάθεια τακτοποίησης της εκκρεμότητας. Σημείωσε επίσης ότι η συγκεκριμένη εργασία δεν ήταν δυνατό να ανατεθεί σε άλλο λειτουργό ενοψει της μη επαρκούς στελέχωσης της Διοίκησης.

(β) Αριθμός Διπλωματικών Αποστολών δεν έχουν αποστείλει το πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης των περιουσιακών τους στοιχείων για το έτος 2007, όπως προβλέπεται στους Κανονισμούς Αποθηκών. Επίσης παρατηρήθηκε ότι σε ορισμένα από τα πιστοποιητικά που υποβλήθηκαν δεν αναφέρεται κατά πόσο αυτά αφορούν στα περιουσιακά στοιχεία των Γραφείων των Αποστολών ή της πρεσβευτικής κατοικίας ή στα μητρώα βιβλιοθήκης.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, θα σταλεί σχετική υπενθύμιση στις αποστολές που έχουν παραλείψει να υποβάλουν πιστοποιητικά, δίνοντας ταυτόχρονα και οδηγίες όπως τα πιστοποιητικά που θα υποβάλλονται ετοιμάζονται κατά τον ενδεδειγμένο τρόπο.

Ανακαίνιση/Αναδιαρρύθμιση της ιδιόκτητης πρεσβευτικής κατοικίας στην Αθήνα. Έχουν παρέλθει έξι και πλέον χρόνια από τότε που τέθηκε υπόψη του Υπουργείου Εξωτερικών η κακή κατάσταση της πρεσβευτικής κατοικίας και οι εργασίες αποκατάστασής της άρχισαν μόλις τον Ιούνιο του 2007. Σημειώνεται ότι ο Πρέσβης και η οικογένειά του, έχουν μετακινηθεί σε ενοικιαζόμενο οίκημα από 1.1.2004, για το οποίο καταβάλλεται μηνιαίο ενοίκιο €6.000 (£3.480) (πλέον €216 μηνιαίως για χαρτόσημα).

Από διερεύνηση των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν για την αντιμετώπιση του όλου προβλήματος, παρατηρήθηκε γενικά μη επαρκής διαχείριση του θέματος από τους εμπλεκόμενους φορείς (Υπουργείο Εξωτερικών, Δημόσια Έργα, Καθοδηγητική Επιτροπή), καθώς και σημαντικές καθυστερήσεις στην λήψη/υλοποίηση των σχετικών αποφάσεων των αρμόδιων οργάνων (Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών και Καθοδηγητική Επιτροπή). Σημειώνεται ότι η απόφαση της Καθοδηγητικής Επιτροπής για την προώθηση πρότασης για πρόσληψη μελετητή/αρχιτέκτονα με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ετοιμασία όρων και σχεδίων ανακαίνισης της πρεσβευτικής κατοικίας λήφθηκε, στις 14.4.2003, ενώ η απόφαση για κατακύρωση της πρότασης του μελετητή/αρχιτέκτονα λήφθηκε από το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων την 1.6.2004 με καθυστέρηση πέραν του ενός έτους. Επιπρόσθετα, το συμβόλαιο συνεργασίας με τον επιλεγθέντα μελετητή/αρχιτέκτονα δεν προωθήθηκε για υπογραφή, λόγω επιφυλάξεων που είχε αρχικά το Υπουργείο Εξωτερικών και στη συνέχεια λόγω των προβληματισμών και ερωτημάτων που τέθηκαν προς τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων για το χειρισμό του όλου θέματος, μεταξύ των οποίων και ερωτήματα για τις διαδικασίες επιλογής του συγκεκριμένου αρχιτέκτονα. Το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων στη συνεδρία του ημερ. 21.10.2004, αφού έλαβε υπόψη το περιεχόμενο της επιστολής του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων, ημερ. 23.9.2004, με την οποία πληροφορούσε τον Αν. Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου του ότι η Κυβέρνηση αποφάσισε την ακύρωση της προσφοράς λόγω έλλειψης συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού, αποφάσισε την ακύρωση του διαγωνισμού με βάση το άρθρο 26(4)(ε) της Κ.Δ.Π. 71/2004.

Μετά την ακύρωση του διαγωνισμού και με βάση τις πρόνοιες του νέου εναρμονισμένου νομοθετικού πλαισίου περί σύναψης συμβάσεων, προκηρύχθηκε το Φεβρουάριο του 2005 ανοικτός διαγωνισμός για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου/μελετητή για την ανακαίνιση/αναδιαρρύθμιση της πρεσβευτικής κατοικίας, με εκτίμηση (αμοιβής του συμβούλου/μελετητή) €200.000 και προβλεπόμενη περίοδο μελέτης και κατασκευής του έργου αρχικά 28 μηνών και αργότερα, με συμπληρωματικό διορθωτικό έγγραφο, 19 μηνών. Στη συνέχεια το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων κατακύρωσε την προσφορά σε συγκεκριμένο σύμβουλο/μελετητή στις 27.6.2005. Ο επιτυχών προσφοροδότης, ενημερώθηκε από την αναθέτουσα αρχή (Τμήμα Δημοσίων Έργων) για την κατακύρωση με μεγάλη καθυστέρηση, στις 19.10.2005, ημερομηνία κατά την οποία είχε ήδη εκπνεύσει η περίοδος ισχύος των προσφορών, όπως αυτή καθοριζόταν στα έγγραφα της προσφοράς (7.10.2005). Όμως τελικά υπογράφηκε συμφωνία στις 29.12.2005, με συνολική αμοιβή του συμβούλου/μελετητή 11,5% επί του κόστους του έργου, του οποίου το ολικό καθαρό προκαταρκτικό πρόγραμμα δαπανών ανέρχεται σε €2.529.000 (£1.466.820).

Αναφορικά με την κατασκευή του έργου της ανακαίνισης/αναδιαρρύθμισης της πρεσβευτικής κατοικίας, το Υπουργικό Συμβούλιο, με βάση το άρθρο 4 του περί Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) Νόμου, αποφάσισε στις 30.3.2005 να εξαιρέσει τη σύμβαση για την κατασκευή του έργου από την εφαρμογή των προνοούμενων από τον πιο πάνω Νόμο διαδικασιών και να ακολουθηθεί η διαδικασία διαπραγμάτευσης με μικρό αριθμό προσφοροδοτών, για την ανάθεση του έργου σε έναν από αυτούς, ενώ σε μεταγενέστερη συνεδρία του, ημερομηνίας 12.12.2006, αποφάσισε όπως, για να υπάρχουν καλύτερες συνθήκες ανταγωνισμού, ακολουθηθεί η διαδικασία διαπραγμάτευσης με μεγαλύτερο αριθμό προσφοροδοτών. Στη συνέχεια το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του, ημερομηνίας 7.2.2007, καθόρισε το χρονοδιάγραμμα προώθησης του έργου σε 10 εβδομάδες για τη διαδικασία προσφοροδότησης και υπογραφής οικοδομικού συμβολαίου και 38 εβδομάδες για κατασκευή του. Σημειώνεται ότι μόλις στις 5.9.2007, δηλαδή 30 εβδομάδες μετά την πιο πάνω απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου κατακύρωσε το έργο στο χαμηλότερο προσφοροδότη στην τιμή των €2.401.846 (£1.405.738).

Από το πιο πάνω προκύπτει ότι δεν υπήρξε ικανοποιητική διαχείριση του όλου θέματος της πρεσβευτικής κατοικίας στην Αθήνα από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς που είχε ως αποτέλεσμα να σημειωθεί μεγάλη καθυστέρηση στο έργο της ανακαίνισης της, το οποίο, μετά την παρέλευση έξι και

πλέον ετών, θα έπρεπε μέχρι σήμερα να είχε ολοκληρωθεί. Επισημαίνεται επίσης ότι η πρεσβευτική κατοικία παραμένει άδεια από τον Ιανουάριο του 2004 και μέχρι τον Αύγουστο 2008 το Δημόσιο κατέβαλε ενοίκια για την ενοικιαζόμενη πρεσβευτική κατοικία ύψους €336.000 (£196.652), πλέον €18.096 για χαρτόσημα και μεσιτικά.

Σημειώνεται ότι το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 5.4.2006, να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Οικονομικών να υποβάλει πρόταση προς το Συμβούλιο για διορισμό προσώπου το οποίο να καταρτίσει και υποβάλει σχετική έκθεση στην οποία να αποδίδονται και ευθύνες όπου υπάρχουν, για τις μεγάλες καθυστερήσεις που έχουν παρουσιαστεί στην ανακαίνιση, συμπλήρωση και παράδοση σε λειτουργική κατάσταση, ή πώληση των οικημάτων που ανήκουν στη Δημοκρατία στο εξωτερικό, μεταξύ των οποίων και του οικήματος στην Αθήνα. Η πιο πάνω έρευνα έχει ολοκληρωθεί και η σχετική έκθεση υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο τον Αύγουστο του 2006.

Το Υπουργικό Συμβούλιο αφού ενημερώθηκε σχετικά με το θέμα της ανακαίνισης/ αναδιαρρύθμισης της πρεσβευτικής κατοικίας και λαμβάνοντας υπόψη και σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ημερ. 25.6.2006, αποφάσισε στις 14.1.2007 να ορίσει Ερευνώντα Λειτουργό για διεξαγωγή έρευνας για πιθανή διάπραξη πειθαρχικών παραπτώματων, από συγκεκριμένους λειτουργούς, σε σχέση με την διαδικασία ανακαίνισης/αναδιαρρύθμισης της πρεσβευτικής κατοικίας.

Η έκθεση με τα πορίσματα της πιο πάνω έρευνας κατατέθηκαν για ενημέρωση του Υπουργικού Συμβουλίου στις συνεδρίες με ημερ. 24.10.2007 και 7.11.2007. Στη συνέχεια το Υπουργικό Συμβούλιο σε συνεδρία του ημερ. 27.2.2008, αφού έλαβε υπόψη σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα ημερ. 17.12.2007 για τα πορίσματα της πιο πάνω έκθεσης, αποφάσισε ότι δεν στοιχειοθετείται οποιοδήποτε πειθαρχικό αδίκημα.

Σημειώνεται ότι η οι εργασίες για ανακαίνιση/αναδιαρρύθμιση της πρεσβευτικής κατοικίας άρχισαν τον Ιούνιο 2007. Μετά την αφαίρεση των επιχρισμάτων και της στέγης διαπιστώθηκε η ανάγκη σύνταξης μελετών για την ενίσχυση του φέροντος οργανισμού του κτιρίου και για αντικατάσταση του σκελετού της στέγης και ως εκ τούτου, από το Δεκέμβριο 2007, διακόπηκαν οι εργασίες. Στις 2 Απριλίου 2008 σε σύσκεψη που έγινε στο Γενικό Λογιστήριο η ΚΕΑΑ ενέκρινε την αναθεώρηση της στατικής μελέτης και των εργασιών ενίσχυσης του φέροντος οργανισμού, έναντι προκαταρκτικής εκτίμησης συνολικής δαπάνης ύψους €665.000 (£389.207), ενώ οι εργασίες επανάρχισαν στις 2 Ιουνίου 2008.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, λειτουργοί του Τμήματος Δημοσίων Έργων πραγματοποίησαν από τις 8 έως και τις 10 Οκτωβρίου του 2008 επίσκεψη στην Αθήνα με σκοπό την παρακολούθηση και εκτίμηση της προόδου των εργασιών, οι οποίες και αναμένεται να ολοκληρωθούν τον Ιούνιο του 2009.

4.53 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Μέρος Α

Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης

Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης (Σ.Σ.Α.) 2007-2013 στο οποίο περιγράφεται το όραμα της αναπτυξιακής πολιτικής της Κυβέρνησης, καθώς και οι στρατηγικοί στόχοι και άξονες ανάπτυξης μέσω των οποίων αναμένεται να επιτευχθεί το όραμα αυτό, βασίστηκε σε Περίγραμμα Στρατηγικής που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 5.9.2005.

Η Υπηρεσία μας εξέφρασε την άποψη ότι για την επιτυχή εφαρμογή του Σ.Σ.Α. θα πρέπει να δημιουργηθούν συγκεκριμένοι διοικητικοί μηχανισμοί, μέσω των οποίων να βεβαιώνεται ότι τα αναπτυξιακά σχέδια των Κυβερνητικών Τμημάτων/Υπηρεσιών, συνδέονται άμεσα με το Σ.Σ.Α. και να εντοπίζονται και υλοποιούνται τυχόν αναγκαίες διαφοροποιήσεις. Η απουσία μηχανισμού

παρακολούθησης αυξάνει τους κινδύνους μη επιτυχίας του Σ.Σ.Α., γεγονός το οποίο έχει επισημανθεί και από ομάδα συμβούλων που εξέτασε τη διαδικασία προγραμματισμού.

Ο Γενικός Διευθυντής του Γραφείου Προγραμματισμού με πληροφόρησε ότι η υλοποίηση του Σ.Σ.Α. θα πραγματοποιείται μέσω του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου (Μ.Δ.Π.). Επειδή όμως η πλήρης εφαρμογή του Μ.Δ.Π. δεν προβλέπεται να ολοκληρωθεί πριν από το 2009, η παρακολούθηση της εφαρμογής του Σ.Σ.Α. θα γίνεται στην ενδιάμεση φάση μέσα από τους μηχανισμούς παρακολούθησης της Στρατηγικής της Λισσαβόνας, καθώς και μέσα από την παρακολούθηση των άλλων προγραμμάτων που το συνθέτουν, όπως π.χ. των Προγραμματικών Εγγράφων για τα συγχρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε. έργα.

Δημόσιο Χρέος.

(α) Ύψος Δημόσιου Χρέους. Το Δημόσιο Χρέος, σύμφωνα με τις καταστάσεις του Υπουργείου Οικονομικών και της Κεντρικής Τράπεζας στις 31.12.2007, συμπεριλαμβανομένου και του ενδοκυβερνητικού δανεισμού ύψους £3.502,4 εκ., αλλά εξαιρουμένων των εκκρεμών εγγυήσεων ύψους £589,6 εκ. και άλλων σημαντικών ποσών, όπως αναφέρονται στην επόμενη παράγραφο, ανήλθε σε £8.906,7 εκ., σε σύγκριση με £8.496,7 εκ. το 2006, παρουσίασε δηλαδή αύξηση ύψους £410,5 εκ. ή ποσοστό 4,83%. Τα σχετικά στοιχεία στην κατάσταση Ενεργητικού και Παθητικού της Δημοσιονομικής Έκθεσης, συνάδουν με τους υπολογισμούς του Υπουργείου Οικονομικών και της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, και έχουν αναλυτικά ως ακολούθως:

	31.12.2007	31.12.2006
	£	£
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ		
Γραμμάτια Δημοσίου Εσωτερικού	3.521.466.786	3.528.359.306
Δάνεια Εσωτερικού	4.137.249.228	3.773.330.675
	<u>7.658.716.014</u>	<u>7.301.689.981</u>
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ		
Γραμμάτια Δημοσίου Εξωτερικού	819.383.600	810.180.000
Δάνεια Εξωτερικού	428.613.477	384.380.411
	<u>1.247.997.077</u>	<u>1.194.560.411</u>
ΣΥΝΟΛΟ	<u>8.906.713.091</u>	<u>8.496.250.392</u>

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία, την 31.12.2007, ο εσωτερικός δανεισμός, ανερχόταν σε £7.658,7 εκ., σε σύγκριση με £7.301,7 εκ. το 2006, παρουσίασε δηλαδή αύξηση £357 εκ. ή ποσοστό 4,88%.

Ο εξωτερικός δανεισμός ανερχόταν στις 31.12.2007 σε £1.248 εκ., σε σύγκριση με £1.194,6 εκ. το 2006, παρουσίασε δηλαδή αύξηση £53,4 εκ. ή ποσοστό 4,47%. Τα Ευρωπαϊκά Μεσοπρόθεσμα Χρεόγραφα ύψους £819,4 εκ. με ποσοστό 65,66% επί του συνόλου του εξωτερικού δανεισμού στις 31.12.2007, ήταν η κυριότερη πηγή εξωτερικής χρηματοδότησης, ακολουθεί η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων με ποσό £279 εκ. και ποσοστό 22,36% και η Τράπεζα Αναπτύξεως του Συμβουλίου της Ευρώπης με ποσό £147,5 εκ. και ποσοστό 11,82% και £2,1 εκ. από άλλους με ποσοστό 0,16%. Σημειώνεται ότι, όπως προκύπτει και από τη Δημοσιονομική Έκθεση, το ευρώ είναι το κύριο νόμισμα του εξωτερικού δανεισμού.

Ωστόσο, όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, υπάρχουν σημαντικές υποχρεώσεις του Κράτους που δεν περιλαμβάνονται στις καταστάσεις του Δημόσιου Χρέους, με αποτέλεσμα να μη φαίνεται ότι στη διαχείριση του Δημόσιου Χρέους λαμβάνονται υπόψη και τα στοιχεία αυτά, τα οποία έχουν ως ακολούθως:

	31.12.2007	31.12.2006
	£ εκ.	£ εκ.
Μεταβιβάσιμα Γραμμάτια του Δημοσίου (Promissory Notes)	72,3	87,2
Δάνεια για Συγχρηματοδοτούμενα Έργα	196,7	299,1
Εκκρεμείς Εγγυήσεις	589,6	526,8
ΣΥΝΟΛΟ	858,6	913,1

Όπως με πληροφόρησε ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας το θέμα αυτό το είχε εντοπίσει και επισημάνει η Τράπεζα στο Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο και την πληροφόρησε ότι ο χειρισμός, εκ μέρους του, των εν λόγω υποχρεώσεων γίνεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ESA95).

(β) Διαχείριση Δημόσιου Χρέους. Το Υπουργικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρία του ημερ. 9.7.2008 αποφάσισε, κατόπιν Πρότασης που υποβλήθηκε σε αυτό από το Υπουργείο Οικονομικών, σύμφωνα με το άρθρο 51(γ) των περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων του 2002 έως 2007, τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων διαχειριστή του δημόσιου χρέους από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου στο Υπουργείο Οικονομικών με ημερομηνία υλοποίησης της Απόφασης (Αρ. 67.443) την 1.8.2010.

Όπως αναφέρεται στην Πρόταση αρ. 738/2008, αφού λήφθηκε υπόψη ότι η διαχείριση του δημοσίου χρέους επηρεάζει τα δημόσια οικονομικά και είναι αναπόσπαστο μέρος της δημοσιονομικής πολιτικής, καθώς και ότι το 2002 το Υπουργείο Οικονομικών αποδέκτηκε την προσωρινή ανάθεση της διαχείρισής του δημόσιου χρέους λόγω του μεγάλου φόρτου εργασίας που είχε τότε σε σχέση με τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις, δυσκολίες που πλέον δεν υπάρχουν, κρίνεται ότι το Υπουργείο, ως η αρμόδια δημοσιονομική αρχή, πρέπει να αναλάβει τη διαχείριση του δημόσιου χρέους. Επίσης στην Πρόταση αναφέρεται ότι με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωζώνη και την ανεξαρτητοποίηση της Κεντρικής Τράπεζας, είναι επιβεβλημένος ο διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων μεταξύ του δημοσιονομικού τομέα και του νομισματικού τομέα, στα πλαίσια του νέου ανεξάρτητου καθεστώτος της Κεντρικής Τράπεζας, για διάφορους λόγους, ένας εκ των οποίων είναι το γεγονός ότι ο έλεγχος των λογαριασμών της Κεντρικής Τράπεζας καθίσταται δύσκολος και τίθεται υπό περιορισμούς, εφόσον η Κεντρική Τράπεζα ως μέλος του Ευρωσυστήματος έχει εξαιρεθεί και από το πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας που διέπει τον οικονομικό/διαχειριστικό έλεγχο των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, που διεξάγεται από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Σχετική ειδοποίηση για τη μεταφορά των εν λόγω αρμοδιοτήτων δόθηκε στις 4.8.2008 από τον Υπουργό Οικονομικών προς την Κεντρική Τράπεζα, σύμφωνα με την απόφαση.

Από προηγούμενο έλεγχο της Υπηρεσίας μου αναφορικά με τη διαχείριση του Δημόσιου Χρέους από το Υπουργείο Οικονομικών και την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, προέκυψε ότι η σχετική νομοθεσία, ο συντονισμός για τη διαχείριση, οι διαδικασίες, ο καταμερισμός εξουσιών και αρμοδιοτήτων, η καταγραφή και αιτιολόγηση των αποφάσεων που λαμβάνονται, τα συστήματα και η υποδομή για γρήγορη αντίδραση, έχριζαν σημαντικής βελτίωσης και εκσυγχρονισμού, όπως

αναφέρθηκε και σε σχετική έκθεση του οργανισμού SIGMA ("Support for Improvement in Governance and Management" – Οργανισμός Κοινής Πρωτοβουλίας Ευρωπαϊκής Ένωσης και Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης). Τα σημαντικότερα ευρήματα, παρατηρήσεις και εισηγήσεις μου αναφέρονται εκτενέστερα στην Ετήσια Έκθεση της Υπηρεσίας μου για το έτος 2006.

Όπως με πληροφόρησαν ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας και ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, Τράπεζα και Υπουργείο, αναγνωρίζοντας την αναγκαιότητα για σαφέστερο καθορισμό της διαδικασίας λήψεως αποφάσεων, ετοίμασαν ένα κοινό Πλαίσιο Γενικών Διευθετήσεων για τη διαχείριση του δημόσιου χρέους (δυνάμει του άρθρου 51 των περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων). Στο πλαίσιο αυτό καθορίζονται ο σκοπός του Πλαισίου Γενικών Διευθετήσεων, το Νομικό Πλαίσιο, οι κύριοι στόχοι της διαχείρισης του Δημοσίου Χρέους, η επιτροπή διαμόρφωσης στρατηγικής, ο ρόλος και οι αρμοδιότητες του Υπουργείου Οικονομικών, ο ρόλος και οι αρμοδιότητες της Κεντρικής Τράπεζας καθώς επίσης και οι ρυθμίσεις για την υλοποίηση του έργου της αναδιοργάνωσης της αγοράς κυβερνητικών χρεογράφων και γραμματίων. Το σχετικό έγγραφο στάληκε από το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας προς τον Υπουργό Οικονομικών για έγκριση στις 12.11.2007.

Ο τέως Υπουργός Οικονομικών με επιστολή του ημερ. 21.11.2007 προς το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας τον πληροφόρησε ότι συμφωνούσε τόσο με το Πλαίσιο Γενικών Διευθετήσεων για τη διαχείριση του Δημοσίου Χρέους όσο και με τις ρυθμίσεις για υλοποίηση του έργου της αναδιοργάνωσης της αγοράς κυβερνητικών αξιογράφων.

Σημειώνεται ωστόσο ότι, όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, δεδομένου του ενδεχόμενου μεγάλου κόστους στο δημόσιο, για την όσο το δυνατό πιο αποτελεσματική διαχείριση του Δημοσίου Χρέους χρειάζεται να παρακολουθείται και επιβεβαιώνεται σε τακτά διαστήματα ότι ο εν λόγω εκσυγχρονισμός και ρύθμιση του όλου πλαισίου και της σχετικής υποδομής, συμπεριλαμβανομένης της νομοθετικής και τεχνικής, γίνεται και εφαρμόζεται, σύμφωνα με την καλύτερη σύγχρονη διεθνή πρακτική.

Δαπάνες - Υπερβάσεις δαπανών. Κατά το 2007 συνεχίστηκε, σε μερικές περιπτώσεις, η τακτική της διενέργειας δαπανών καθ' υπέρβαση των εγκεκριμένων Κονδυλίων του Κρατικού Προϋπολογισμού, χωρίς την εκ των προτέρων εξασφάλιση της αναγκαίας έγκρισης. Παρόλο που το Ολοκληρωμένο Σύστημα Διοικητικής και Οικονομικής Πληροφόρησης του Γενικού Λογιστηρίου (FIMAS) διαθέτει ασφαλιστικές δικλίδες που δεν επιτρέπουν τη διενέργεια υπερβάσεων επί του Προϋπολογισμού, ωστόσο υπερβάσεις προκύπτουν από δαπάνες που διενεργούνται μέσω περιφερειακών μηχανογραφημένων συστημάτων και σε περιπτώσεις συναλλαγών μεταξύ Κυβερνητικών Τμημάτων. Τέτοιες υπερβάσεις καλύφθηκαν εκ των υστέρων με συμπληρωματικό Προϋπολογισμό.

Μέχρι την έκδοση της Έκθεσης αυτής δεν είχαν εγκριθεί από το Υπουργείο Οικονομικών υπερβάσεις ύψους £3,3 εκ., που αφορούν σε 18 Κονδύλια του Προϋπολογισμού του έτους 2002. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον περί της Διαχείρισης των Εσόδων και Δαπανών και του Λογιστικού της Δημοκρατίας Νόμο του 2002, καμιά πράξη εξουσιοδότησης δαπανών δεν υπογράφεται από Ελέγχοντες Λειτουργούς, εκτός αν υπάρχει ανάλογη πίστωση και γίνεται μέσα στα όρια προβλεπόμενων Κονδυλίων του οικείου Προϋπολογισμού ή του ποσού που έχει εκχωρηθεί με τμηματική πίστωση. Ανεξάρτητα από την αστική ή πειθαρχική ευθύνη του, λειτουργός που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπανών, κατά παράβαση της πρόνοιας αυτής, διαπράττει ποινικό αδίκημα κατά την έννοια του άρθρου 105 του Ποινικού Κώδικα και κάθε υπεύθυνος για την εξουσιοδότηση αυτή λειτουργός διώκεται ανάλογα.

Σχέδιο δανειοδότησης εκτοπισθέντων και πληγέντων επιχειρηματιών. Το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφαση του αρ. 64.817 ημερ. 3.1.2007 ενέκρινε τη ρύθμιση των δανείων που εμπίπτουν στο πιο πάνω σχέδιο, με βάση Πρόταση που κατατέθηκε από το Υπουργείο

Οικονομικών. Όπως αναφέρεται στην Πρόταση, παρά τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν από την Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως Λτδ για είσπραξη των καθυστερήσεων, που περιλάμβαναν δικαστικές αποφάσεις, εξακολουθούν να παρουσιάζονται εκκρεμότητες για 32 περιπτώσεις δανείων.

Το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή του ημερ. 21 Ιουνίου 2007 προς την Τράπεζα αναφέρει ότι κατόπιν διαβουλεύσεων με τον Έφορο Κρατικών Ενισχύσεων εγκρίθηκε η διαγραφή μέρους των οφειλόμενων χρεών επτά χρεωστών, χωρίς η ενίσχυση αυτή να ονομάζεται "de minimis". Για τρεις άλλες περιπτώσεις δε μπορεί να γίνει διαγραφή μέρους των δανείων τους, παρά μόνο εάν συνιστούν προβληματικές επιχειρήσεις. Σε δύο άλλες περιπτώσεις διαγράφεται το ποσό των £57.000 ως ενίσχυση "de minimis" βάσει του Κανονισμού 69/2001. Για μια άλλη περίπτωση χρεώστη μπορεί να παραχωρηθεί περιορισμένη ενίσχυση. Για 12 άλλες επιχειρήσεις μπορεί να δοθεί ενίσχυση de-minimis για συνολικό ποσό ύψους £144.223. Τέλος για τις έξι περιπτώσεις οφειλετών που είτε έχουν αποβιώσει είτε αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα αποφασίστηκε η διαγραφή των συνολικών οφειλών ύψους £106.926.

Με την απόφαση αυτή του Υπουργικού Συμβουλίου, τα υπόλοιπα των εν λόγω δανείων έχουν αναπροσαρμοστεί έτσι ώστε στις 31.12.2007 να συμποσούνται στις £468.255.

Αναφορικά με την αμοιβή της Κυπριακής Τράπεζας Αναπτύξεως Λτδ αναφέρεται ότι από το έτος 1993 μέχρι και το 2005 καταβάλλετο στην Τράπεζα το ποσό των £26.000 ετησίως ενώ παρατηρήθηκε ότι οι συνολικές εισπράξεις των οφειλών κατά τα τελευταία έτη ήταν ελαφρώς ψηλότερες από την αμοιβή της. Η αμοιβή της Τράπεζας για το 2006 και 2007 καθορίστηκε στις £15.000 και £20.000 αντίστοιχα.

Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων

(α) Παροχή Χορηγιών και Επιδομάτων.

Παροχή Ειδικής Χορηγίας για την αγορά ή ανέγερση καινούριας κατοικίας. Η Ειδική Χορηγία για την αγορά ή ανέγερση καινούριας κατοικίας παραχωρείται με βάση τον περί Ειδικής Χορηγίας (Αγορά ή ανέγερση κατοικίας) Νόμο του 2006 (Ν91(Ι)/2006), ο οποίος ψηφίστηκε στις 28.4.2006.

Κατά τον έλεγχο έχει παρατηρηθεί ότι δεν υπάρχει στη νομοθεσία πρόνοια σε σχέση με αδικήματα και ποινές για τις περιπτώσεις εξασφάλισης χορηγίας με την παρουσίαση ψευδών στοιχείων, έτσι ώστε να αποτρέπονται περιπτώσεις προσπάθειας για καταδολίευση του δημοσίου χρήματος.

Επίσης με βάση την εν λόγω νομοθεσία, το ύψος της παραχωρούμενης κατ'αποκοπήν χορηγίας υπολογίζεται και αναπροσαρμόζεται κάθε χρόνο κατά το ποσοστό αύξησης του μέσου σταθμικού όρου του δείκτη τιμών καταναλωτή κατά τον τελευταίο χρόνο, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο του προηγούμενου χρόνου.

Επειδή η νομοθεσία τίθεται σε αναδρομική ισχύ από 1^η Μαΐου 2004, διατύπωσα την άποψη ότι θα ήταν καλά το Υπουργείο Οικονομικών να διευκρινίσει με το Γενικό Εισαγγελέα κατά πόσο το ποσό της χορηγίας θα έπρεπε να είχε αρχίσει να αναπροσαρμόζεται από το 2005, αντί από το 2007.

4.54 ΤΜΗΜΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

Μέρος Α

Αποθέματα υλικών. Στις 31.12.2007 η ολική αξία των αποθεμάτων των 23064 ειδών που βρίσκονταν στο Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών (Τ.Κ.Α.Π.) ήταν £4,5 εκ., σε σύγκριση με £4,9 εκ. για 22857 είδη το 2006.

Λογαριασμός προκαταβολών. Στις 31.12.2007 το υπόλοιπο του λογαριασμού προκαταβολών ήταν £4,5 εκ. Κατά τα τελευταία τρία χρόνια ο λογαριασμός προκαταβολών παρουσίασε την πιο κάτω κίνηση.

Έτος	Αγορές	Εκδόσεις	Αποθέματα	Αποθέματα επί αγορών	Αποθέματα επί εκδόσεων	Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων
	£000	£000	£000	%	%	
2005	7.563	7.172	4.748	63	66	1,58
2006	9.354	9.157	4.938	53	54	1,89
2007	8.548	9.023	4.476	52	50	1,91

Υπερβάσεις στις αγορές και στα αποθέματα. Κατά τα τελευταία χρόνια παρατηρούνται υπερβάσεις των εγκεκριμένων ποσών, τόσο για τις αγορές όσο και αναφορικά με το λογαριασμό προκαταβολών, ο οποίος αντιπροσωπεύει την αξία των αποθεμάτων. Το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή του ημερ. 12.10.2007 ενέκρινε αύξηση του ύψους των αγορών από £6.500.000 σε £9.000.000 και του υπολοίπου του Λογαριασμού Προκαταβολών από £3.500.000 σε £5.000.000.

Είδη Κοινής Χρήσης. Η τελευταία προσφορά που προκηρύχθηκε στις 2 Σεπτεμβρίου 2005, για είδη κοινής χρήσης (υγρό σαπούνι χεριών, πιάτων κ.λπ.) ακυρώθηκε από το Συμβούλιο Προσφορών τον Ιανουάριο του 2006, με την αιτιολογία ότι κανένας από τους προσφέροντες δεν ικανοποιούσε τις απαιτήσεις του διαγωνισμού.

Η προσφορά αυτή, επαναπροκηρύχθηκε με μεγάλη καθυστέρηση και συγκεκριμένα στις 26 Μαΐου 2008, δηλαδή μετά από πάροδο σχεδόν τριών χρόνων. Η υπέρμετρη αυτή καθυστέρηση οδήγησε στην έλλειψη των ειδών αυτών, με αποτέλεσμα τα διάφορα Τμήματα/Υπηρεσίες να τα προμηθεύονται από υπεραγορές κ.λπ. σε τιμές, πιθανόν ψηλότερες από αυτές που εξασφαλίζει το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών με τη διαδικασία των προσφορών.

Προσφυγές προς την Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών. Μέσα στο 2007 αριθμός προσφοροδοτών προσέφυγε στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών και ενόψει του ότι ένα ψηλό ποσοστό αποφάσεων ήταν υπέρ του αιτητή, εισηγήθηκα όπως το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών μελετήσει τις σχετικές αποφάσεις της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών ή/και του Ανωτάτου Δικαστηρίου, με σκοπό τη λήψη διορθωτικών μέτρων προς ελαχιστοποίηση των αδυναμιών που εντοπίζονται στην όλη διαδικασία είτε από την Αναθεωρητική Αρχή ή/και από το Δικαστήριο.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών έχει κάνει τις ίδιες διαπιστώσεις και αφού έχουν μελετηθεί οι μέχρι σήμερα αποφάσεις της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών και του Ανωτάτου Δικαστηρίου λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα τόσο αναφορικά με την ετοιμασία των όρων των προσφορών, όσο και κατά την αξιολόγηση ούτως ώστε να μην επαναλαμβάνονται λάθη ή και παραλείψεις.

Μέρος Β

Επαναξιολόγηση του ρόλου του Τμήματος. Όπως αναφέρεται και στην Ετήσια Έκθεση της Υπηρεσίας μου για το έτος 2006 κατόπιν αιτήσεως του Γενικού Λογιστηρίου και της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου, ο οργανισμός SIGMA αξιολόγησε το σύστημα εσωτερικού χρηματοοικονομικού ελέγχου του Κράτους, παραθέτοντας τα ευρήματά του σε έκθεση που εκδόθηκε τον Οκτώβριο 2006. Στην εν λόγω έκθεση (Peer Assistance Review of the Cyprus Public Internal Financial Control System) γίνεται αναφορά και στο Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών, όπου και σημειώνεται ότι πιθανόν να πρέπει να επαναξιολογηθεί ο ρόλος του Τμήματος, ο οποίος δεν είναι σαφής. Στην έκθεση σημειώνεται ότι το Τμήμα ασχολείται με την αγορά διαφόρων προϊόντων και την αποθήκευσή τους για χρήση από τις διάφορες Κυβερνητικές Υπηρεσίες, ενώ παράλληλα πολλές από τις Υπηρεσίες προχωρούν στην αγορά τέτοιων προϊόντων από μόνες τους, χωρίς να κάνουν χρήση των υπηρεσιών του Τμήματος. Επίσης δεν διαφάνηκε

εάν έγινε ποτέ οποιαδήποτε οικονομική αξιολόγηση της πολιτικής αγορών και αποθήκευσης μεγάλων αποθεμάτων από ένα κεντρικό φορέα.

Ανέφερα ότι τα θέματα αυτά θα πρέπει να διευκρινιστούν και σε περίπτωση αλλαγής του ρόλου του Τμήματος να αξιοποιηθεί η τεχνογνωσία και μακρά εμπειρία του Τμήματος στα θέματα προσφορών.

Ο Διευθυντής του Τμήματος Κρατικών Αγορών και Προμηθειών ανέφερε σε επιστολή του ημερ. 15.12.2006 προς το Γενικό Λογιστή ότι το σύστημα με το οποίο το Τμήμα επιτελεί το έργο του και λειτουργεί χρήζει κατάργησης και αντικατάστασης με ένα νέο ολοκληρωμένο σύστημα προσαρμοσμένο στις μοντέρνες σχετικές πρακτικές και σύγχρονες διοικητικές διαδικασίες.

Εισηγήθηκα όπως οι διαπιστώσεις και αδυναμίες που εντοπίστηκαν από το Διευθυντή του Τμήματος, από το Γενικό Λογιστή καθώς και στην έκθεση του SIGMA, τύχουν συζήτησης μεταξύ λειτουργών του Υπουργείου Οικονομικών, του Γενικού Λογιστηρίου και του Τμήματος Κρατικών Αγορών και Προμηθειών, ώστε να γίνει μια σφαιρική αξιολόγηση του ρόλου του Τμήματος και να τροχοδρομηθούν διορθώσεις/ διαφοροποιήσεις στον τρόπο λειτουργίας του.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών με πληροφόρησε στις 5.11.2007 ότι υιοθετήθηκε η εισήγησή μου για το θέμα αυτό και το Υπουργείο έχει ξεκινήσει ένα διάλογο μεταξύ των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών με σκοπό την αξιολόγηση/καθορισμό του ρόλου του Τμήματος. Ζήτησα να πληροφορηθώ τις εξελίξεις και τυχόν αποφάσεις που λήφθηκαν.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών επίσης με πληροφόρησε πρόσφατα ότι η δημιουργία ενός νέου ολοκληρωμένου συστήματος για τις κρατικές προμήθειες βρίσκεται στις προτεραιότητες του Υπουργείου.

Κτιριακά προβλήματα. Όπως ανέφερα και την Έκθεσή μου για το 2006, επιθεωρητές του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατά την επιθεώρηση των κτιριακών εγκαταστάσεων πριν από μερικά χρόνια, διαπίστωσαν ότι αυτές παρουσιάζουν σοβαρά κατασκευαστικά προβλήματα. Διαπίστωσαν επίσης παραβάσεις του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμου και των σχετικών Κανονισμών (περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφαλείας και Υγείας στην Εργασία και περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφαλείας και Υγείας στο Χώρο Εργασίας). Με βάση τις διαπιστώσεις αυτές το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ζήτησε όπως γίνουν οι κατάλληλες ενέργειες ώστε να διασφαλιστεί η υγεία και η ασφάλεια του προσωπικού.

Τα γραφεία εκκενώθηκαν πριν από τέσσερα χρόνια και κατεδαφίστηκαν πρόσφατα, εντούτοις στις αποθήκες εξακολουθούν να εργάζονται περίπου 35 άτομα, παρά τα προβλήματα που παρουσιάζουν.

Παρόλο ότι ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών με πληροφόρησε ότι το Υπουργείο Οικονομικών προχωρεί τις διαδικασίες για στέγαση του Τμήματος και η διεύθυνση του Τμήματος Κρατικών Αγορών και Προμηθειών έχει καταβάλει πολλές προσπάθειες για υλοποίηση της απόφασης για ανέγερση νέων κτιρίων, μέχρι σήμερα αυτό δεν έχει γίνει κατορθωτό.

Εισηγήθηκα όπως όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς εντατικοποιήσουν τις προσπάθειές τους για μεταστέγαση των αποθηκών, για προστασία τόσο των εργαζομένων όσο και των επισκεπτών.

Όπως με πληροφόρησε στις 7.11.2008 ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, το Υπουργείο Οικονομικών έδωσε κατ' αρχή έγκριση προς το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών για ενοικίαση κατάλληλων αποθηκών μέχρι να ληφθούν οριστικές αποφάσεις για το ρόλο του Τμήματος.

Καθυστέρηση στην εκτέλεση παραγγελιών. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι σε αρκετές περιπτώσεις οι προμηθευτές καθυστερούν να εκτελέσουν τις παραγγελίες για μεγάλο χρονικό

διάστημα, είτε για όλη την ποσότητα, είτε για μέρος αυτής, γεγονός που πιθανόν να δημιουργεί προβλήματα στην Εθνική Φρουρά.

Το Τ.Κ.Α.Π., εφαρμόζοντας τους σχετικούς όρους των προσφορών, επέβαλε πρόστιμα σε 52 περιπτώσεις, ύψους £48.299.

Αρνηση των προμηθευτών να αποσύρουν τα υλικά που παρέδωσαν και απορρίφθηκαν.

Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, στις αποθήκες της Εθνικής Φρουράς υπάρχουν υλικά που παρέδωσαν κατά καιρούς διάφοροι προμηθευτές, τα οποία στη συνέχεια απορρίφθηκαν, επειδή παρουσίαζαν σοβαρές αποκλίσεις από τις προδιαγραφές.

Οι προμηθευτές, θεωρώντας ότι κακώς απορρίφθηκαν τα υλικά, αρνούνταν να τα απομακρύνουν, προβάλλοντας ως επιχείρημα ότι αυτά αποτελούν τεκμήρια στις σχετικές προσφυγές που εκκρεμούν ενώπιον της δικαιοσύνης.

Μετά την εκδίκαση των σχετικών προσφυγών, τα περισσότερα από τα υλικά αυτά αποσύρθηκαν από τις αποθήκες της Εθνικής Φρουράς, με αποτέλεσμα να παραμένει σε αυτές μόνο μια ποσότητα φυσιγγιοθηκών η οποία παραλήφθηκε βάσει παραγγελίας του 1999. Η σχετική υπόθεση εκδικάστηκε υπέρ της Δημοκρατίας στις 16.9.2004, αλλά η απόφαση του Δικαστηρίου τέθηκε υπόψη του Τμήματος πολύ αργά, στις 7.8.2008, με αποτέλεσμα ο προμηθευτής να έχει ειδοποιηθεί μόλις στις 26.8.2008 για να αποσύρει τα εν λόγω υλικά από τις αποθήκες της Εθνικής Φρουράς.

Το θέμα έχει εκλείψει αφότου συμπεριλήφθηκε σχετική πρόνοια στους όρους των εγγράφων των διαγωνισμών που διενεργεί το Τ.Κ.Α.Π., η οποία διαλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την επιστροφή των απορριφθέντων υλικών στα υποστατικά του προμηθευτή, σε περίπτωση που αυτός δεν τα απομακρύνει από τις αποθήκες εντός 10 ημερών από την ημερομηνία που θα του γνωστοποιηθεί η απόφαση απόρριψής τους.

Προσφορά 2006Τ1033 για την προμήθεια έτοιμων στολών ασκήσεων-εκστρατείας παραλλαγής στρατού ξηράς, αεροπορίας και ναυτικού, καλυμμάτων κρανών, πηληκίων ασκήσεων και κοντών παντελονιών. Το Τμήμα προκήρυξε την πιο πάνω προσφορά εκτιμημένης δαπάνης ύψους £585.000 στις 28.12.2006 με ανοικτή διαδικασία και κριτήριο επιλογής τη χαμηλότερη τιμή για τρεις κατηγορίες υλικών.

Υποβλήθηκαν προσφορές από έξι οικονομικούς φορείς και κατόπιν διευκρινίσεων που ζητήθηκαν από το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Οικονομικών, η Επιτροπή Αξιολόγησης εισηγήθηκε, με έκθεσή της ημερ. 11.6.2007, τον αποκλεισμό του φθηνότερου προσφοροδότη (Π5) από το διαγωνισμό λόγω αποτυχίας του να εκτελέσει προηγούμενη σύμβαση που αφορούσε στα ίδια προϊόντα, που είχε ως αποτέλεσμα την κατάσχεση της εγγυητικής του και κατακύρωση της προσφοράς στους επόμενους φθηνότερους κατά κατηγορία προσφοροδότες, δηλαδή τον Π4 για την κατηγορία 1 και τον Π2 για τις κατηγορίες 2 και 3.

Το Συμβούλιο Προσφορών, σε συνεδρία του ημερ. 25.6.2007 αποφάσισε τον αποκλεισμό του Π4 βάσει του άρθρου 6.1 των εγγράφων του διαγωνισμού, δηλαδή λόγω αποτυχίας του να εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις, με αποτέλεσμα να του κατασχεθεί η εγγύηση, σε δύο προηγούμενους διαγωνισμούς και κατακύρωση του διαγωνισμού στον οικονομικό φορέα Π2 και για τις τρεις κατηγορίες υλικών.

Εναντίον της πιο πάνω απόφασης καταχωρίστηκαν ιεραρχικές προσφυγές στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών από τους οικονομικούς φορείς Π4 και Π5, οι οποίοι ωστόσο δεν υπέβαλαν αίτηση για λήψη προσωρινού μέτρου για την αναστολή της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης μέχρι την τελική απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής.

Σύμφωνα με τις αποφάσεις της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών, ημερ. 24 και 25.9.2007, στις πιο πάνω ιεραρχικές προσφυγές, η Αναθέτουσα Αρχή λανθασμένα θεώρησε την αρμοδιότητά της για αποκλεισμό των υποψηφίων προσφοροδοτών από το διαγωνισμό, βάσει του όρου 6.1 των

εγγράφων του διαγωνισμού, ως δέσμια, αφού η ευχέρεια αποκλεισμού που της παρέχει ο όρος αυτός είναι διακριτική, και θα έπρεπε να ασκηθεί μετά τη διερεύνηση όλων των περιστάσεων και παραμέτρων των υποθέσεων. Επίσης αναφέρει ότι το Συμβούλιο Προσφορών θα έπρεπε να αιτιολογήσει την απόφασή του, κάτι που δεν έκανε. Ως εκ τούτου, αφού έκρινε ότι παραβιάστηκαν τα άρθρα 50 (Αρχές Χρηστής Διοίκησης) και 51 (Αρχές Καλής Πίστης) του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999, Ν.158(Ι)/1999, ακύρωσε την προσβαλλόμενη απόφαση.

Παρά τις πιο πάνω αποφάσεις της Αναθεωρητικής Αρχής, και εφόσον δεν ζητήθηκε η αναστολή της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης, το Τμήμα προχώρησε, στις 2.10.2007, στην υποβολή σχετικής παραγγελίας στον Π2, αφού είχε προηγηθεί η κοινοποίηση του αποτελέσματος του διαγωνισμού σε αυτόν στις 24.7.2007 και εξασφαλίστηκε η αποδέσμευση του απαιτούμενου Κονδυλίου από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 21.9.2007.

Το Συμβούλιο Προσφορών σε νέα συνεδρία του ημερ. 15.11.2007 αποφάσισε όπως εμμένει στην προγενέστερη απόφασή του για κατακύρωση του διαγωνισμού στον οικονομικό φορέα Π2 και για τις τρεις κατηγορίες υλικών.

Προσφορά 2007Τ1010 για την προμήθεια αρβύλων στρατιωτικού τύπου. Η προσφορά προκηρύχθηκε με ανοιχτή διαδικασία, με κριτήριο επιλογής τη χαμηλότερη τιμή, και αφορούσε στην προμήθεια 41 970 ζευγών αρβύλων στρατιωτικού τύπου, με προϋπολογιζόμενο κόστος £900.000.

Σύμφωνα με την πρώτη έκθεση αξιολόγησης ημερ. 4.7.2007, οι προσφέροντες Π1 - που υπέβαλε την χαμηλότερη προσφορά - και Π6 - που υπέβαλε τη δεύτερη χαμηλότερη προσφορά -, αποκλείστηκαν από την τελική αξιολόγηση - ο μὲν πρώτος βάσει του όρου 6.1 των εγγράφων του διαγωνισμού λόγω αποτυχίας να εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις σε προηγούμενες προσφορές με αποτέλεσμα να του κατασχεθεί η εγγύηση πιστής εκτέλεσης του συμβολαίου, ο δε δεύτερος λόγω αποκλίσεων στα δείγματα που υπέβαλε - και η Επιτροπή Αξιολόγησης εισηγήθηκε την κατακύρωση στον προσφέροντα Π5, ο οποίος ήταν ο τρίτος χαμηλότερος στην τιμή των \$34,50 ανά ζεύγος πλέον Φ.Π.Α..

Ο Διευθυντής του Τ.Κ.Α.Π. διαφώνησε με την πιο πάνω εισήγηση θεωρώντας ότι με βάση τη διακριτική ευχέρεια που παρέχεται στον όρο 6.1 των εγγράφων του διαγωνισμού, οι προσφέροντες Π1 και Π6 δεν έπρεπε να αποκλειστούν, επειδή έχουν εκτελέσει στο παρελθόν πληθώρα συμβάσεων με επιτυχία ενώ οι περιπτώσεις που απέτυχαν να εκτελέσουν τις συμβάσεις τους ήταν μεμονωμένες.

Το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Οικονομικών (Σ.Π.Υ.Ο.) σε συνεδρία του στις 18.7.2007, ζήτησε την υποβολή νέας έκθεσης αξιολόγησης η οποία να περιλαμβάνει τελική αξιολόγηση όλων των προσφορών που υποβλήθηκαν. Η Επιτροπή Αξιολόγησης υπέβαλε συμπληρωματική έκθεση στις 3.9.2007, η οποία και πάλιν, κρίθηκε ως μη ικανοποιητική από το Σ.Π.Υ.Ο., το οποίο ζήτησε την υποβολή νέας έκθεσης στην οποία, να γίνεται πλήρης αναφορά των αποκλίσεων κάθε προσφοράς.

Στις 26.11.2007 υποβλήθηκε νέα έκθεση στην οποία διαφοροποιείτο η θέση της Επιτροπής Αξιολόγησης αναφορικά με τον αποκλεισμό των προσφερόντων Π1 και Π6 και γινόταν εισήγηση για κατακύρωση της προσφοράς στον χαμηλότερο προσφέροντα Π1 με τιμή \$33,90 ανά ζεύγος πλέον Φ.Π.Α..

Το Σ.Π.Υ.Ο. σε συνεδρία του στις 13.12.2007, δεν αποδέχτηκε την πιο πάνω εισήγηση, κρίνοντας ότι ο Π1 πρέπει να αποκλειστεί διότι απέτυχε στην εκτέλεση παλαιότερης σύμβασης και κατακύρωσε την προσφορά στον προσφέροντα Π6 με τη δεύτερη χαμηλότερη τιμή ύψους \$34 ανά ζεύγος πλέον Φ.Π.Α..

Επειδή ο προσφέρων Π1 δεν αποδέχτηκε την απόφαση του Σ.Π.Υ.Ο., υποστηρίζοντας ότι μετά την κατάσχεση της εγγυητικής του σε προηγούμενο διαγωνισμό είχε εκτελέσει με επιτυχία άλλες παρόμοιες συμβάσεις του Τ.Κ.Α.Π., το Σ.Π.Υ.Ο. αποτάθηκε στη Νομική Υπηρεσία για νομική συμβουλή. Στην απάντηση της η Νομική Υπηρεσία αφού εντοπίζει ότι τα έγγραφα προσφορών του διαγωνισμού είναι ελαττωματικά – διότι δεν περιλαμβάνουν ουσιώδεις πρόνοιες αναφορικά με την υποβολή από τους προσφέροντες πιστοποιητικών ορθής εκτέλεσης των προηγούμενων συμβάσεων τους και τους πρόσθετους λόγους αποκλεισμού από διαγωνισμό που αναφέρονται στην Κ.Δ.Π. 201/2007, υποδεικνύει ότι η απόφαση του Συμβουλίου Προσφορών δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένη.

Τελικά το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Οικονομικών, στις 13.3.2008, κατακύρωσε την προσφορά στον προσφέροντα Π6, κρίνοντας ότι ο χαμηλότερος προσφέρων Π1 δεν πληροί τα απαραίτητα εχέγγυα για την ικανοποιητική εκτέλεση της σύμβασης. Μετά την γνωστοποίηση της κατακύρωσης, ο προσφέρων Π1 καταχώρισε Προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο, η εκδίκαση της οποίας εκκρεμεί.

4.55 ΤΜΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΠΡΟΣΟΔΩΝ

Μέρος Α

Εισπράξεις. Οι εισπράξεις του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων κατά το 2007 ήταν £1.270,3 εκ., σε σύγκριση με £899,37 εκ. το 2006 δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £370,93 εκ. ή 41,24% που οφείλεται κυρίως στην αύξηση του φόρου εισοδήματος, κεφαλαιουχικών κερδών και άμεσων φορολογιών. Αναλυτικά οι εισπράξεις του Τμήματος, κατά κατηγορία φόρου, έχουν ως εξής:

Κατηγορία φόρου	2007 £εκ.	Ποσοστό %	2006 £εκ.	Αύξηση/ (Μείωση)	Ποσοστό %
				£εκ.	
Φόρος Εισοδήματος	724,49	57,03	572,97	151,52	26,44
Φόρος Κληρονομιών	2,00	0,16	0,50	1,50	300,00
Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας	7,33	0,58	6,39	0,94	14,71
Φόρος Κεφαλαιουχικών Κερδών	274,84	21,64	117,38	157,46	134,15
Τέλη Χαρτοσήμων	42,88	3,37	30,07	12,81	42,60
Επιβαρύνσεις/Πρόστιμα	29,17	2,30	26,64	2,53	9,50
Άμεσες Φορολογίες	189,59	14,92	145,42	44,17	30,37
Σύνολο	1.270,3	100,00	899,37	370,93	41,24

Το ποσό των £189,59 εκ. που φαίνεται στον πιο πάνω πίνακα αποτελεί τις εισπράξεις του Τμήματος για Έκτακτη Εισφορά για την Άμυνα.

Φόρος εισοδήματος. Το συνολικό ποσό φόρου εισοδήματος των £724,49 εκ., κατά κατηγορία φορολογουμένων, έχει ταξινομηθεί από το Τμήμα ως ακολούθως:

	2007		2006	
	€εκ.	%	€εκ.	%
Δημόσιοι Υπάλληλοι	93,93	12,96	93,16	16,26
Ιδιωτικοί Υπάλληλοι	148,27	20,47	128,40	22,41
Φόρος επί μερισμάτων	0,16	0,02	0,68	0,12
Νομικά πρόσωπα και Εταιρείες Διεθνών Δραστηριοτήτων	445,09	61,44	321,20	56,06
Αυτοεργοδοτούμενοι	35,72	4,93	28,27	4,93
Φορολογία δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, μισθώματα ταινιών και κέρδη καλλιτεχνών.	1,32	0,18	1,26	0,22
	724,49	100,00	572,97	100,00

Επιστροφές φόρων. Οι επιστροφές φόρων ανήλθαν σε £16,91 εκ., σε σύγκριση με £15,43 εκ. το 2006.

Φορολογίες υπό ένσταση.

(α) Στις 31.12.2007 υπήρχαν 25 497 φορολογίες φόρου εισοδήματος, φόρου κεφαλαιουχικών κερδών, φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας και έκτακτης αμυντικής εισφοράς, για τις οποίες υποβλήθηκε ένσταση, για συνολικό ποσό φόρου £149,50 εκ.

Οι ενστάσεις του φόρου εισοδήματος μειώθηκαν από 19 513 σε 14 208 ή ποσοστό 27,19%, και το αντίστοιχο ποσό του αμφισβητούμενου φόρου μειώθηκε από £229.761.773 σε £121.810.593 ή ποσοστό 46,98%. Σύμφωνα με το Διευθυντή του Τμήματος, η παράμετρος του φόρου υπό ένσταση δεν αποτελεί πάντοτε αξιόπιστο μέτρο ή διοικητικό δείκτη απόδοσης του Τμήματος καθώς πολλές φορολογίες που είναι υπό ένσταση έγιναν καθ' υπολογισμό με πολύ μεγαλύτερα ποσά, έτσι ώστε να προκαλέσουν ένσταση, με αποτέλεσμα να διενεργηθεί εξέταση.

Σημειώνεται ότι οι ενστάσεις, που αφορούν στα φορολογικά έτη μέχρι το 1991, μειώθηκαν από 3 640 σε 2 403 ή 33,98% και σε αξία από £20.241.877 σε £9.439.020 ή 53,37%.

(β) **Ενστάσεις φόρου εισοδήματος.** Ο Νόμος 80(Ι)/1999, ο οποίος τροποποίησε τους περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμους, έθεσε χρονικούς περιορισμούς, τόσο αναφορικά με την περίοδο μέσα στην οποία ο Διευθυντής μπορεί να ζητήσει επιπρόσθετα στοιχεία από το φορολογούμενο, τα οποία κρίνει αναγκαία για εξακρίβωση του ποσού του φόρου (δώδεκα μήνες από την ημερομηνία υποβολής της ένστασης), όσο και αναφορικά με την περίοδο μέσα στην οποία ο Διευθυντής πρέπει να εκδώσει την απόφασή του (το αργότερο μέσα σε περίοδο τριών χρόνων από την ημερομηνία κατά την οποία το ενιστάμενο ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο προσκόμισε στο Διευθυντή οποιαδήποτε στοιχεία και πληροφορίες που ο τελευταίος είχε απαιτήσει). Σε περίπτωση που η περίοδος των τριών ετών λήξει χωρίς ο Διευθυντής να εκδώσει την απόφασή του, ο τελευταίος έχει υποχρέωση να τροποποιήσει την επιβληθείσα φορολογία, αποδεχόμενος τη δήλωση του ενιστάμενου προσώπου.

Επειδή δεν υπάρχει συστηματική παρακολούθηση της εφαρμογής των πιο πάνω χρονικών περιθωρίων που προνοούνται από το Νόμο, ενώ εκκρεμεί μεγάλος αριθμός ενστάσεων (14 208 στις 31.12.2007, με ολικό ποσό αμφισβητούμενου φόρου £121.810.593), εισηγήθηκα όπως τηρούνται μηχανογραφικά στοιχεία, με σκοπό την πιστή εφαρμογή της νομοθεσίας.

Ο Διευθυντής ανέφερε ότι το Τμήμα, στα πλαίσια των δυνατοτήτων του, προβαίνει σε όσο το δυνατόν καλύτερη παρακολούθηση της εφαρμογής των χρονικών ορίων των ενστάσεων που απορρέουν από το Νόμο και ότι προς τούτο εξετάζονται σχετικές μηνιαίες καταστάσεις.

Από σχετική ανάλυση των στοιχείων προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό ενστάσεων υποβάλλεται από τους αυτοεργοδοτούμενους και τους διευθυντές ιδιωτικών εταιρειών. Κατά τις 31.12.2007 εκκρεμούσαν 7 914 τέτοιες ενστάσεις (3 758 από αυτοεργοδοτούμενους και 4 156 από διευθυντές ιδιωτικών εταιρειών) ή ποσοστό 55,70% του συνόλου, ενώ το ποσό του αμφισβητούμενου φόρου ήταν £42.645.584 ή 35,00% του συνόλου. Οι ιδιωτικές εταιρείες υπέβαλαν 2 322 ενστάσεις ή 16,34% του συνόλου, που αντιπροσωπεύουν ποσό αμφισβητούμενου φόρου £37.018.449 ή 30,39% του συνολικού ποσού.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι η όλη διαδικασία για εγκατάσταση του συστήματος φορολογικού ελέγχου ESKORT, το οποίο αναμενόταν να λύσει το πρόβλημα αυτό, αναστάληκε και ότι για μερική αντιμετώπιση του προβλήματος το Τμήμα σε συνεργασία με το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής έχει προβεί στην αγορά ειδικού λογισμικού προγράμματος. Επίσης προωθείται και η συμμετοχή σε σχετικά προγράμματα «Twinning» και επισκέψεις σε χώρες με παρόμοια φορολογικά συστήματα.

Καθυστερημένοι φόροι. Το σύνολο των καθυστερημένων φόρων, όπως έχουν δηλωθεί από το Τμήμα, ήταν £348,99 εκ., σε σύγκριση με £288,20 εκ. του προηγούμενου έτους, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £60,79 εκ. ή 21,09%.

Κατά κατηγορία οι καθυστερήσεις φόρου, χωρίς τους τόκους, έχουν ως εξής:

	2007	Ποσοστό	2006	Αύξηση/ (Μείωση)
	£εκ.	%	£εκ.	%
Φόρος εισοδήματος	219,60	62,92	170,29	28,96
Φόρος εισοδήματος παρακρατηθείς από				
εργοδότες (Ρ.Α.Υ.Ε.)	16,83	4,82	16,27	3,44
Φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας (Νόμος 24/80)	45,03	12,91	45,30	(0,60)
Φόρος κεφαλαιουχικών κερδών	36,32	10,41	26,94	34,82
Φόρος κληρονομιάς	2,86	0,82	2,72	5,15
Φόρος Υπηρεσιών	0,20	0,06	0,20	-
Άλλοι φόροι	1,81	0,51	1,85	2,16
Έκτακτη εισφορά	4,00	1,15	4,23	(5,44)
Έκτακτη εισφορά για την Άμυνα	22,34	6,40	20,40	9,51
	348,99	100,0	288,20	21,09

(α) Από τα £219,60 εκ. καθυστερήσεων φόρου εισοδήματος, ποσό ύψους £160,39 εκ. ή ποσοστό 73,03% οφείλεται από εταιρείες. Σημειώνεται ότι από τα £219,60 εκ., ποσό ύψους £94,90 εκ. ή 43,21% αφορά σε φορολογίες που έχουν επιβληθεί κατά το 2007.

(β) Στο συνολικό ποσό των £236,43 εκ. που οφειλόταν κατά τις 31.12.2007 για φόρο εισοδήματος και για φόρο εισοδήματος παρακρατηθέντα από τους εργοδότες (Ρ.Α.Υ.Ε.) περιλαμβάνεται ποσό £56,85 εκ. ή 24,04%, το οποίο αντιπροσωπεύει οφειλόμενα ποσά για τα οποία λήφθηκαν δικαστικά μέτρα.

(γ) Στις καθυστερήσεις φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας συμπεριλαμβάνεται ποσό £39,85 εκ., το οποίο αφορά σε φορολογίες που επιβλήθηκαν μέχρι και το υπό εξέταση έτος 2007 σε διάφορα εκκλησιαστικά ιδρύματα.

(δ) Στο ποσό των £36,32 εκ. που οφείλεται κατά τις 31.12.2007 για φόρο κεφαλαιουχικών κερδών συμπεριλαμβάνεται ποσό £7,08 εκ. ή 19,49% που οφείλεται από εκκλησίες και μοναστήρια.

(ε) Στο ποσό των £2,86 εκ. που οφειλόταν κατά τις 31.12.2007 για φόρο κληρονομιών περιλαμβάνεται ποσό ύψους £0,25 εκ., το οποίο αφορά σε φορολογίες πριν από το 1974 για περιουσίες που βρίσκονται στην κατεχόμενη περιοχή της Κύπρου, καθώς και υποθέσεις Τουρκοκυπρίων.

Ο φόρος κληρονομιών καταργήθηκε σε σχέση με πρόσωπα που απεβίωσαν κατά ή μετά την 1.1.2000. Οποιοδήποτε προς είσπραξη ποσό αφορά σε φορολογίες αποθανόντων πριν από την 1.1.2000.

(στ) Ο περί Φορολογίας Υπηρεσιών Νόμος αρ.11/84, με τον οποίο επιβαλλόταν φόρος επί των υπηρεσιών που προσφέρονταν από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών, έχει καταργηθεί από την 1.1.1993. Παραμένει όμως προς είσπραξη ποσό ύψους £203.010, που αφορά σε φορολογίες προηγούμενων ετών.

(ζ) Στους «Άλλους Φόρους» περιλαμβάνεται ποσό £555.290 που οφείλεται από Τουρκοκύπριους.

(η) Στο ποσό των £4,00 εκ. που οφειλόταν για έκτακτη εισφορά για τους πρόσφυγες συμπεριλαμβάνεται ποσό ύψους £2,41 εκ. ή 56,97% που οφείλεται από πτωχεύσαντες, αποβιώσαντες, αγνώστους κ.λπ. και είναι ανεπίδεκτο είσπραξης.

(θ) Στις πιο πάνω καθυστερήσεις δεν περιλαμβάνονται οι νενομισμένοι τόκοι. Το ποσό των καθυστερημένων τόκων στις 31.12.2007 ήταν £208,95 εκ., από το οποίο £107,69 εκ. ή 51,54% αφορούν σε φορολογίες φόρου εισοδήματος. Στο ποσό των £208,95 εκ. περιλαμβάνονται £36,27 εκ. που αφορούν σε τόκους καθυστερημένων φόρων εκκλησιαστικών ιδρυμάτων.

Ο Διευθυντής μου ανέφερε ότι η αύξηση των καθυστερημένων φόρων είναι αναπόφευκτη ένεκα της συνεχούς αύξησης των πληρωτέων φόρων που επιβάλλονται από το Τμήμα. Όσον αφορά στα παλιά χρέη που λόγω των περιστάσεων του οφειλέτη δεν μπορούν να εισπραχθούν, η νομοθεσία τροποποιήθηκε το 2005 (άρθρο 54^A του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου), και παρέχει τη δυνατότητα στο Υπουργικό Συμβούλιο να διαγράψει τέτοια χρέη μετά από πρόταση του Διευθυντή.

Μου ανέφερε επίσης ότι η διαδικασία πρόσληψης δημοσίων κατηγορών που πιστεύετο ότι θα βοηθούσε στην επίσπρευση είσπραξης των καθυστερημένων φόρων εγκαταλείφθηκε λόγω του περιορισμένου αριθμού υποθέσεων που μπορούν να τύχουν χειρισμού από τα Δικαστήρια.

Φόρος Κληρονομιών.

(α) **Εκκρεμείς υποθέσεις.** Κατά το 2007 εξετάστηκαν 1 609 υποθέσεις και επιβλήθηκε συνολικό ποσό φόρου ύψους £2.618.089. Στις 31.12.2007 εκκρεμούσε στο Τμήμα η εξέταση 2 421 υποθέσεων, οι οποίες αφορούν σε θανάτους που επήλθαν πριν από την 1.1.2000, ημερομηνία κατά την οποία ο φόρος κληρονομιών καταργήθηκε με τον περί Φορολογίας Κληρονομιών (Τροποποιητικό) Νόμο αρ.74(I) του 2000.

(β) **Ενστάσεις.** Κατά τις 31.12.2007 εκκρεμούσαν για διευθέτηση 28 ενστάσεις και 2 προσφυγές, για συνολικό ποσό αμφισβητούμενου φόρου £1.618.270 από τις οποίες οι 16 υποβλήθηκαν πριν από τις 2.1.2000. Από αυτές, οι 8 ενστάσεις αφορούν σε υποθέσεις Τουρκοκυπρίων και υποβλήθηκαν στο Τμήμα πριν από το 1974.

Κλάδος Τελών Χαρτοσήμων.

(α) **Έσοδα.** Τα έσοδα που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2007 ήταν £42,9 εκ. σε σύγκριση με £30 εκ. το 2006 και £23 εκ. το 2005. Με σκοπό την αύξηση των εσόδων από τα πιο πάνω τέλη, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε τη συνεργασία με άλλα κυβερνητικά τμήματα όσον αφορά στην πιθανότητα επιτόπιας χαρτοσήμανσης και τη μηχανογράφηση του κλάδου χαρτοσήμων.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι συμφωνεί με την εισήγηση μου και έχει ήδη προβεί σε σχετικές ενέργειες.

(β) Κατάργηση των περί Χαρτοσήμων Νόμων. Με επιστολή του προς τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων εισηγήθηκε την κατάργηση των περί Χαρτοσήμων Νόμων τόσο για μείωση των εξόδων διαχείρισης και επιβολής του τέλους χαρτοσήμων όσο και για απασχόληση των λειτουργών του Κλάδου σε πιο αποδοτικούς φορολογικούς τομείς του Τμήματος.

Ζήτησα να ενημερωθώ κατά πόσο έχει γίνει οποιαδήποτε μελέτη αναφορικά με τις επιπτώσεις της εν λόγω εισήγησης καθώς και για εξεύρεση τρόπων αύξησης των εσόδων του Κράτους με ταυτόχρονη μείωση του διοικητικού κόστους.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με ενημέρωσε ότι με το υφιστάμενο προσωπικό του Τμήματος δεν μπορούν να διεξαχθούν σχετικές μελέτες. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι θέση του Υπουργείου είναι η διατήρηση της υφιστάμενης νομοθεσίας για καταβολή τελών Χαρτοσήμου λόγω του ύψους των εσόδων από το τέλος αυτό.

Απόσυρση εντάλματος δέσμευσης ακίνητης περιουσίας. Από έλεγχο που διενεργήθηκε στο Επαρχιακό Γραφείο Φόρου Εισοδήματος Λάρνακας διαπιστώθηκε ότι συγκεκριμένη εταιρεία όφειλε στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων φορολογίες φόρου εισοδήματος και έκτακτης εισφοράς για την άμυνα για τα έτη 1992 και 1993 που κατά την 28.11.2007 ανέρχονταν στο ποσό των £100.989 συμπεριλαμβανομένων τόκων και επιβαρύνσεων. Η φορολογούμενη εταιρεία δεν συμμορφώθηκε με την απόφαση του δικαστηρίου ημερ. 17.12.2001 για εξόφληση των οφειλόμενων φόρων, με αποτέλεσμα στις 22.4.2002 να εκδοθεί Δικαστικό Διάταγμα πώλησης ακινήτου που κατέχει η εταιρεία στο Παραλίμνι.

Από διερεύνηση που διενήργησε η Υπηρεσία μας προέκυψαν τα ακόλουθα:

(i) Το ακίνητο ήταν υποθηκευμένο σε εμπορική τράπεζα για οφειλές ύψους £36.000 περίπου και κατόπιν αίτησης της πιο πάνω αναφερόμενης τράπεζας εκδόθηκε το 2001 ένταλμα πώλησης ακίνητης περιουσίας.

(ii) Κατόπιν οδηγιών του Διευθυντή ημερ. 23.11.2007 το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων επρόκειτο να αποσύρει το ένταλμα πώλησης του ακινήτου ούτως ώστε αυτό να μεταβιβαστεί στον αγοραστή (επρόκειτο να πωληθεί σε άλλη εταιρεία στις 23.11.2007 έναντι δηλωθέντος ποσού £80.000) και σε αντάλλαγμα η εταιρεία θα κατέβαλλε στο Τμήμα το ποσό των £40.000 για τελική διευθέτηση των οφειλών της. Το υπόλοιπο ποσό των £60.989 θα διαγραφόταν με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 54^A των περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμων και της Κανονιστικής Διοικητικής Πράξης (ΚΔΠ) αρ. 361/05 που εκδόθηκε με βάση το πιο πάνω άρθρο.

(iii) Από έκθεση εκτίμησης ημερ. 6.12.2007 που διενήργησε το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας διαφάνηκε ότι η αξία ανερχόταν στις £192.000 ποσό το οποίο, σε περίπτωση εκποίησης του ακινήτου σε δημοπρασία, θα ήταν αρκετό τόσο για εξόφληση της υποθήκης της τράπεζας όσο και για διευθέτηση των ολικών οφειλών της εταιρείας προς το Γραφείο Φόρου Εισοδήματος.

Σημειώνεται ότι, μετά από παρέμβαση της Υπηρεσίας μου στις 3.12.2007, ακυρώθηκε τόσο η απόσυρση του εντάλματος πώλησης όσο και η μεταβίβαση του ακινήτου. Στις 23.4.2008 η ιδιοκτήτρια εταιρεία μεταβίβασε το εν λόγω ακίνητο έναντι του συνολικού ποσού των €375.892 (£220.000) αφού προηγουμένως κατέβαλε ολόκληρο το ποσό των οφειλόμενων φόρων που ανήλθε στις €235.793 (£138.003), και ταυτόχρονα το Τμήμα απέσυρε το ένταλμα καταναγκαστικής πώλησης του ακινήτου.

Το Τμήμα φαίνεται να αποδέχθηκε την διευθέτηση για απόσυρση του εντάλματος πώλησης του ακινήτου με αντάλλαγμα την είσπραξη του ποσού των £40.000 μόνο και επρόκειτο να εισηγηθεί

στο Υπουργικό Συμβούλιο τη διαγραφή των υπολοίπων £60.000 περίπου (που τελικά θα ανέρχονταν στις £98.000 περίπου), χωρίς να προβεί σε διερεύνηση στο Κτηματολόγιο για την εξακρίβωση της τρέχουσας αγοραίας αξίας του κτήματος, το οποίο τελικά πωλήθηκε £220.000 (και όχι £80.000 όπως αρχικά δηλώθηκε και έγινε αποδεκτό), ποσό που υπερκάλυπτε την οφειλή προς το Τμήμα όσο και προς την Εμπορική Τράπεζα. Επίσης το Τμήμα προτίθετο να προχωρήσει σε εισήγηση στο Υπουργικό Συμβούλιο για τη διαγραφή σημαντικού ποσού οφειλόμενου φόρου χωρίς ωστόσο η φορολογούμενη εταιρεία να αντιμετωπίζει πραγματική αντικειμενική δυσκολία στην εξόφληση του οφειλόμενου φόρου, κατά παράβαση των προνοιών της σχετικής νομοθεσίας. Εξέφρασα την άποψη ότι το Τμήμα θα πρέπει να προβαίνει σε δέουσα έρευνα ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που ο χειρισμός συνεπάγεται την απώλεια εσόδων του Κράτους.

Εισοδήματα Αγοραστών Ακίνητης Περιουσίας. Από δειγματοληπτικό έλεγχο στα Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος στη Λεμεσό και Λάρνακα αναφορικά με τα εισοδήματα των αγοραστών ακίνητης περιουσίας, εντοπίστηκαν τα ακόλουθα:

(i) Άτομα τα οποία αγόρασαν ακίνητη περιουσία σημαντικής αξίας είναι άγνωστα στο Τμήμα, δεν υποβάλλουν φορολογικές δηλώσεις και συνεπώς δεν τους επιβάλλεται φόρος εισοδήματος.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα του μεγέθους της φοροδιαφυγής στην οποία προβαίνουν οι φορολογούμενοι της πιο πάνω κατηγορίας είναι η περίπτωση ατόμου της Επαρχίας Λάρνακας το οποίο αγόρασε και μεταβίβασε επ' ονόματι του οικία στην Λάρνακα αξίας £110.000, χωρίς ωστόσο το εν λόγω άτομο να είναι γνωστό στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων και να έχει φορολογικό φάκελο. Άλλη χαρακτηριστική περίπτωση είναι άτομο της Επαρχίας Λεμεσού, το οποίο αγόρασε και κατά το 2004 μεταβίβασε επ' ονόματι του 2 χωράφια συνολικής αξίας £170.000, χωρίς ωστόσο να έχει φάκελο φόρου εισοδήματος.

(ii) Άτομα τα οποία είχαν προβεί στην αγορά και μεταβίβαση επ' ονόματι τους ακίνητης περιουσίας σημαντικής αξίας, δήλωναν σχετικά χαμηλά εισοδήματα κατά την περίοδο της αγοράς.

Ως παράδειγμα αναφέρεται η περίπτωση συζύγων στην Επαρχία Λάρνακας οι οποίοι αγόρασαν και κατά το 2005 μεταβίβασαν επ' ονόματι τους χωράφι με ανεγειρόμενη οικία αξίας £155.000. Κατά τα έτη 2005 και 2004 το συνολικό εισόδημα και των δύο όπως αυτό δηλώθηκε στο Τμήμα ανέρχονταν σε £12.960 και £12.160 αντίστοιχα. Άλλη χαρακτηριστική περίπτωση είναι φορολογούμενη της Επαρχίας Λεμεσού, η οποία αγόρασε και κατά το 2005 μεταβίβασε επ' ονόματι της οικία αξίας £350.000. Σύμφωνα με την δήλωση εισοδήματος που υποβλήθηκε στο Τμήμα το εισόδημα της για τα έτη 2005 και 2004 ανέρχονταν σε £20.218 και £18.134 αντίστοιχα.

Εισηγήθηκα όπως το Τμήμα προχωρήσει στη εξέταση των περιπτώσεων που αγοράζουν ακίνητη περιουσία σημαντικής αξίας και δεν έχουν φορολογικό φάκελο καθώς και στην επανεξέταση όσων περιπτώσεων φορολογούμενων αγόρασαν ακίνητη περιουσία και έχουν υποβάλει δηλώσεις με χαμηλά εισοδήματα. Επίσης εισηγήθηκα όπως το Τμήμα προβεί στην αξιολόγηση και αξιοποίηση όλων των πληροφοριών που του παρέχονται από τον Κλάδο Ακίνητης Ιδιοκτησίας και Κεφαλαιουχικών Κερδών.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι για όσες περιπτώσεις έγινε αναφορά στην επιστολή μου για το Επαρχιακό Γραφείο Λάρνακας, το Τμήμα προχώρησε στο άνοιγμα φορολογικών φακέλων για όσα άτομα ήταν άγνωστα και ζήτησε την υποβολή κεφαλαιουχικών καταστάσεων κατά την 31.12.2007. Επίσης ανέφερε ότι η αξιοποίηση των πληροφοριών που παρέχονται από το Κλάδο Ακίνητης Ιδιοκτησίας και Κεφαλαιουχικών Κερδών θα γίνει με την προγραμματιζόμενη αναβάθμιση του μηχανογραφικού υποσυστήματος του εν λόγω Κλάδου. Σημείωσε ότι για προσωρινή επίλυση του προβλήματος ετοιμάστηκαν καταστάσεις με τις σοβαρότερες υποθέσεις αγοράς ακινήτων για τα έτη 2002 – 2007, οι οποίες δόθηκαν στον αρμόδιο κλάδο για αξιοποίηση.

Κρατική αρωγή του Εφημεριακού Κλήρου της υπαίθρου. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση του αρ. 10.270 ημερ. 11.2.1971 ενέκρινε την επιχορήγηση της μισθοδοσίας του Εφημεριακού Κλήρου της υπαίθρου με ποσό ίσο με το μισό των εκάστοτε απολαβών των πρωτοδιοριζόμενων δασκάλων ενώ με την απόφαση του αρ. 38.543 και ημερ. 16.12.1992 καθόρισε την επιχορήγηση αυτή ίση με το 50% της αρχικής βαθμίδας της μισθολογικής κλίμακας Α5.

Ο όρος «εφημεριακός κλήρος της υπαίθρου» περιλάμβανε όλους τους ιερείς των ναών εκτός των δημοτικών ορίων των πόλεων Λευκωσίας, Λεμεσού, Αμμοχώστου, Λάρνακας, Πάφου και Κερύνειας. Παρά το γεγονός ότι σήμερα αρκετές περιοχές αποτελούν μεγάλους και αυτόνομους Δήμους (π.χ. Στρόβολος, Λακατάμεια, Γερμασόγεια κ.λπ.), οι ιερείς των περιοχών αυτών εξακολουθούν να επιχορηγούνται.

Ως αντιστάθμισμα, η Ιερά Αρχιεπισκοπή παραχώρησε στην Κυβέρνηση 15 564 στρέμματα γης σε διάφορα μέρη της Κύπρου, από τα οποία τα 11 278 (73%) βρίσκονται στις κατεχόμενες περιοχές και μόνο 4 826 (27%) στις ελεύθερες περιοχές. Η εν λόγω γη ενοικιάζεται σε ιδιώτες με προσφορές που προκηρύσσονται από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Σημειώνεται ότι στην πρόταση αρ. 82/71 του Υπουργείου Οικονομικών επί της οποίας λήφθηκε η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 10.270 ημερ. 11.2.1971, η αρχική πρόθεση ήταν όπως η ιδιοκτησία περιέλθει στην πλήρη κυριότητα της Δημοκρατίας. Η περιουσία αυτή δεν έχει μεταβιβαστεί στο Κράτος, ούτε έχει υπογραφεί οποιαδήποτε συμφωνία που να καθορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις κάθε πλευράς.

Η δαπάνη που επωμίσθηκε το Κράτος ανήλθε το 2007 σε £2,8 εκ. ενώ κατά την ίδια περίοδο τα έσοδα από την ενοικίαση της περιουσίας ήταν μόλις £19.316. Επειδή τα δεδομένα που λήφθηκαν υπόψη για την πιο πάνω απόφαση έχουν διαφοροποιηθεί αισθητά από τότε (π.χ. διαφοροποίηση των αγροτικών σε αστικές περιοχές, απώλεια διαθέσιμης γής λόγω εισβολής, αύξηση των εσόδων της εκκλησίας κ.λπ.), εισηγήθηκα όπως, λαμβάνοντας υπόψη και τα σημερινά οικονομικά δεδομένα της Εκκλησίας, το θέμα επανεξεταστεί και επαναξιολογηθεί.

Διαγραφή οφειλόμενων φορολογικών χρεών φυσικών προσώπων. Με βάση το άρθρο 54^Α των περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμων (Ν 4/78 όπως τροποποιήθηκε), το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή από 1.1.2005, καθώς και την Κανονιστική Διοικητική Πράξη 361/2005, το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εξουσία να εγκρίνει πρόταση του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων για διαγραφή οφειλόμενων φορολογικών χρεών (φόρο, τόκο και επιβαρύνσεις) αναφορικά με φορολογικά έτη μέχρι και το 1999, τα οποία οι οφειλέτες δεν μπορούν να αποπληρώσουν. Με την ΚΔΠ 277/2008 η διαγραφή οφειλόμενων φορολογικών χρεών επεκτάθηκε μέχρι το φορολογικό έτος 2002.

Στην πρόταση του Υπουργείου Οικονομικών προς το Υπουργικό Συμβούλιο αναφέρεται ότι το άρθρο 54^Α συμπεριλαμβάνεται στα φορολογικά μέτρα που προώθησε η Κυβέρνηση στα πλαίσια της δημοσιονομικής εξυγίανσης και στόχευε στη μείωση της φοροδιαφυγής και στη βελτίωση της φοροεισπρακτικής ικανότητας των Φορολογικών Τμημάτων. Μετά από έρευνα της Υπηρεσίας μου διαπιστώθηκαν περιπτώσεις όπου διαγράφηκαν οι φορολογικές οφειλές φυσικών προσώπων τα οποία έχουν ακίνητη περιουσία επ' ονόματι τους και συνεπώς την οικονομική ευχέρεια να αποπληρώσουν τις οφειλές τους προς το Δημόσιο.

Ως παράδειγμα αναφέρεται η περίπτωση φορολογούμενου ο οποίος ζήτησε την διαγραφή οφειλόμενου φόρου και τόκου ύψους περίπου £21.500. Ενώ στην αίτηση του για διαγραφή, ο εν λόγω φορολογούμενος δήλωσε ιδιοκτήτης ενός μόνο ακινήτου, από στοιχεία που λήφθηκαν από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας διαφάνηκε ότι ο πιο πάνω φορολογούμενος είναι ο εγγεγραμμένος ιδιοκτήτης πέντε ακινήτων σε χωριό της Επαρχίας Λεμεσού συνολικής έκτασης 47 494 τ.μ. τα οποία όμως δεν είχαν δηλωθεί κατά τη συμπλήρωση της πιο πάνω αναφερόμενης αίτησης.

Εξέφρασα την άποψη ότι η διαγραφή των φορολογικών χρεών των ατόμων αυτών δεν έχει μειώσει την φοροδιαφυγή, ούτε έχει βελτιώσει την φοροεισπρακτική ικανότητα του Τμήματος παρά μόνο έχει μειώσει το ποσό των καθυστερημένων φόρων που οφείλονται στο Τμήμα. Εισηγήθηκα όπως το Τμήμα προβαίνει σε πιο λεπτομερή έλεγχο των αιτήσεων που υποβλήθηκαν με βάση το συγκεκριμένο άρθρο, με απώτερο σκοπό την διαγραφή των φορολογικών χρεών μόνο όσων αντιμετωπίζουν πραγματική οικονομική δυσκολία στην εξ ολοκλήρου ή εν μέρει εξόφληση των φορολογικών τους υποχρεώσεων.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών σχολιάζοντας μόνο την πιο πάνω αναφερόμενη περίπτωση, σημείωσε ότι το τμήμα εξετάζει το ενδεχόμενο ποινικής δίωξης του φορολογούμενου.

Έκτακτη Εισφορά για την Άμυνα της Δημοκρατίας. Σύμφωνα με τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο αρ. 13/84 κάθε πρόσωπο το οποίο είχε εισόδημα, κατέβαλλε ως έκτακτη εισφορά, ποσοστό επί των εισοδημάτων του για την ενίσχυση της αμυντικής ικανότητας της Δημοκρατίας. Σύμφωνα με το Νόμο αυτό όλα τα ποσά καταθέτονταν στο Ταμείο για την Αμυντική Θωράκιση της Δημοκρατίας.

Στις 25.1.1985 δημοσιεύτηκε ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμος αρ. 5/85 στον οποίο, όπως και στο Νόμο αρ. 13/84, γίνεται ρητή αναφορά τόσο για την ίδρυση όσο και για τη λειτουργία του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης. Επίσης με βάση τους δύο πιο πάνω αναφερόμενους νόμους οποιοδήποτε ποσό εισπράττεται κατατίθεται στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης και όχι σε οποιοδήποτε άλλο ταμείο ή λογαριασμό της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Με τον τροποποιητικό Νόμο αρ. 9(Ι)/2000 η λέξη «Ταμείο» που αναφερόταν στους Νόμους 13/84 και 5/85 και ερμηνευόταν ως «το Ταμείο για την Αμυντική Θωράκιση της Δημοκρατίας» διαγράφηκε ενώ τα άρθρα του βασικού Νόμου που περιείχαν την λέξη «ταμείο» αντικαταστάθηκαν με τις λέξεις «Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας». Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω τροποποίησης, από το 2000, όλα τα χρήματα που εισπράττονταν ως έκτακτη εισφορά καταθέτονταν στο πάγιο ταμείο της Δημοκρατίας και πιστώνονταν στο κονδύλι εσόδων 11.04.00.1701 με την περιγραφή «Έσοδα Αμυντικής Θωράκισης» του Υπουργείου Άμυνας.

Στις 15.7.2002 δημοσιεύτηκε ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμος αρ. 117(Ι)/02 ο οποίος από 1.1.2003 κατήργησε το Νόμο αρ. 5/85, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα (Νόμοι του 1985 μέχρι 2002). Σύμφωνα με τη νέα Νομοθεσία επιβάλλεται εισφορά με συντελεστές που καθορίζονται για εισοδήματα από μερίσματα (15%), τόκους (10%), ενοίκια (3%) και στο φορολογητέο εισόδημα Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου (3%) ενώ αρμόδιο Τμήμα για την είσπραξη της εισφοράς είναι το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων.

Παρόλο που όπως αναφέρεται στον εν ισχύ Νόμο αρ. 117(Ι)/02 κάθε πρόσωπο υποχρεούται να καταβάλλει έκτακτη εισφορά για την ενίσχυση της αμυντικής ικανότητας της Δημοκρατίας εντούτοις από το 2004 όλες οι εισπράξεις που προκύπτουν από την εφαρμογή της πιο πάνω νομοθεσίας πιστώνονται στο κονδύλι εσόδων «Άμεσες Φορολογίες» (18.04.01.082) του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων και του οποίου ελέγχων λειτουργός είναι ο Διευθυντής του Τμήματος αυτού.

Σημειώνεται ότι από το έτος 2004, που τα έσοδα από την έκτακτη εισφορά πιστώνονται σε κονδύλι εσόδων του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, οι δαπάνες για ενίσχυση της αμυντικής ικανότητας της Δημοκρατίας μειώνονται συνεχώς (και αυτό είναι βεβαίως θέμα πολιτικής για το οποίο ο Γενικός Ελεγκτής δεν διατυπώνει άποψη) ενώ αντίθετα τα έσοδα που προκύπτουν από το Νόμο που θεσπίστηκε με σκοπό την επιβολή εισφοράς για ενίσχυση της αμυντικής θωράκισης αυξάνονται σημαντικά και υπερτερούν κατά πολύ των σχετικών δαπανών. Συνεπώς ενώ οι πολίτες έχουν την εντύπωση ότι καταβάλλουν εισφορά που προορίζεται αποκλειστικά για ενίσχυση της αμυντικής θωράκισης, και που κατά την περίοδο 2001-2007 ανήλθε σε £979,20 εκ. (€1.673,06 εκ.), τα 2/3 μόνο του ποσού διατέθηκαν για σκοπούς ενίσχυσης της άμυνας ενώ το υπόλοιπο ποσό ύψους £330,94 εκ. (€565,44 εκ.) αποτελούσε στην ουσία φορολογία που κατέληξε

στα δημόσια ταμεία για σκοπούς άλλους εκτός της ενίσχυσης της άμυνας. Καθ' όσον αφορά στην περίοδο 2004-2007 κατά την οποία τα έσοδα πιστώνονταν στο κονδύλι εσόδων «Άμεσες Φορολογίες» του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων το ποσό που εισπράχθηκε ως έκτακτη εισφορά για την άμυνα ανήλθε σε £539,65 εκ. (€922,05 εκ.). Το ποσό που δαπανήθηκε για ενίσχυση της άμυνας κατά την ίδια περίοδο ήταν £206,91 εκ. (€353,53 εκ.) ή ποσοστό 38,34% επί του ποσού που εισπράχθηκε. Για την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2008, σύμφωνα με το Ολοκληρωμένο Σύστημα Διοικητικής και Οικονομικής Πληροφόρησης του Γενικού Λογιστηρίου (FIMAS), εισπράχθηκε ποσό έκτακτης εισφοράς για την άμυνα ύψους €268,64 εκ. που πιστώθηκε στο πιο πάνω κονδύλι εσόδων του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων και κατατέθηκε στο Πάγιο Ταμείο. Για σκοπούς ενίσχυσης της άμυνας διατέθηκε κατά την ίδια περίοδο ποσό ύψους €26,27 εκ. ή ποσοστό 9,78% επί του ποσού που εισπράχθηκε. Σημειώνεται ότι κατά την κατάργηση του Ταμείου στις 31.12.1999, το συσσωρευμένο έλλειμμα του Ταμείου ανερχόταν στο ποσό των £138,51 εκ. (€236,66 εκ.) και με λογιστική τακτοποίησή του που εγκρίθηκε από το Γενικό Λογιστή τον Ιούλιο του 2001 επιβαρύνθηκε το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας με το πιο πάνω ποσό. Για σκοπούς πληρέστερης πληροφόρησης αναφέρεται ότι από το 1984 (έτος ψήφισης του Νόμου) μέχρι και τον Σεπτέμβριο του 2008, το συνολικό ποσό που εισπράχθηκε ανέρχεται στα €4.682 εκ. ενώ οι δαπάνες για σκοπούς ενίσχυσης της άμυνας ανήλθαν στα €3.912 εκ. Δηλαδή η διαφορά των €770 εκ. αποτελεί ποσό που εισπράχθηκε αλλά δεν διατέθηκε για την ενίσχυση της αμυντικής ικανότητας της Δημοκρατίας, μετά την κατάργηση του Ταμείου το 2000.

Εξέφρασα την άποψη ότι, εφόσον ο Νόμος (Ν.117(Ι)/2002) αναφέρεται στην καταβολή έκτακτης εισφοράς για την ενίσχυση της αμυντικής ικανότητας της Δημοκρατίας, θα έπρεπε οι εισφορές να διατίθενται αποκλειστικά για τον εν λόγω σκοπό, όπως γινόταν μέχρι το έτος 2000 πριν την κατάργηση του Ταμείου και οποιοδήποτε αδαπάνητο ποσό να παραμένει για μελλοντική χρήση για σκοπούς άμυνας.

Σε αντίθετη περίπτωση εισηγήθηκα ότι θα πρέπει να τροποποιηθεί η Νομοθεσία έτσι που να φαίνεται καθαρά και οι πολίτες να γνωρίζουν ότι πρόκειται περί φορολογίας η οποία καταλήγει στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας και δεν σχετίζεται άμεσα και αποκλειστικά με την αμυντική ενίσχυση της Δημοκρατίας.

Ο Υπουργός Οικονομικών εξέφρασε την άποψη ότι, για να εξαχθεί μια ολοκληρωμένη εικόνα όσον αφορά στις αμυντικές δαπάνες, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το σύνολο των δαπανών της άμυνας, περιλαμβανομένων και των δαπανών απασχόλησης της Εθνικής Φρουράς, του Κυπριακού Στρατού και τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των απόστρατων, οι οποίες, για την περίοδο 1984-2007, ανήλθαν σε €6.278,96 εκ., οπότε σε τέτοια περίπτωση θα παρουσιαζόταν έλλειμμα ύψους €1.864,23 εκ.

Δεν μπορώ να συμφωνήσω με τη σύγκριση που επιχειρεί ο Υπουργός, επειδή αντιπαραβάλλει δύο μη συγκρίσιμα ποσά. Συγκρίνει τις συνολικές δαπάνες για την άμυνα με τα έσοδα από την έκτακτη εισφορά ως εάν η έκτακτη εισφορά εγκρίθηκε και επιβλήθηκε με το σχετικό Νόμο για χρηματοδότηση των συνολικών δαπανών για την άμυνα. Αυτό δεν αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα γιατί, όπως είναι γνωστό, η έκτακτη εισφορά προοριζόταν, όπως άλλωστε ρητά αναφέρει ο Νόμος, σε ενίσχυση της αμυντικής ικανότητας και όχι σε χρηματοδότηση των συνολικών δαπανών για την άμυνα. Αν όλα τα έσοδα χρησιμοποιούνταν αποκλειστικά για την ενίσχυση της αμυντικής ικανότητας τότε στις 30.9.2008 θα υπήρχε αδαπάνητο ποσό συνολικού ύψους €770 εκ.

Εξέταση λογαριασμών και πληροφοριακά δελτία. Από έλεγχο που έγινε στα Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων σχετικά με την υποβολή και εξέταση λογαριασμών και την χρήση των πληροφοριών που έχει στη διάθεση του το Τμήμα, εντοπίστηκαν τα ακόλουθα:

(i) Ετοιμασία και εξέταση πληροφοριακών δελτίων. Ένεκα της μη υποβολής του εντύπου «Πληροφορίες προς τον Έφορο Φόρου Εισοδήματος» (166/94) η έκδοση και εξέταση

πληροφοριακών δελτίων έχει σταματήσει από το φορολογικό έτος 2003 και μετά, αφού έκτοτε δεν υποβάλλονται λογαριασμοί επειδή η νέα φορολογική δήλωση εισοδήματος εταιρείας (από το 2003) θεωρείται ως υποβολή λογαριασμών.

Όσον αφορά στο θέμα των πληροφοριακών δελτίων και της μη ορθής διαχείρισης και αξιοποίησης τους έγιναν κατ' επανάληψη αναφορές σε όλες τις Ετήσιες Εκθέσεις της Υπηρεσίας μου από το 2002 μέχρι και το 2006. Αρχικά το πρόβλημα αναμενόταν να λυθεί με την εισαγωγή και λειτουργία του μηχανογραφικού συστήματος "ESKORT" του οποίου όμως η εγκατάσταση αναστάλθηκε και σύμφωνα με τον Διευθυντή του Τμήματος προωθείται η αγορά λογισμικού προγράμματος που θα βοηθήσει μερικώς στην διαδικασία επιλογής φορολογικών υποθέσεων που απαιτούν περαιτέρω εξέταση.

Εισηγήθηκα όπως επανεξεταστεί η όλη διαδικασία έκδοσης πληροφοριακών δελτίων και γενικά τι θέμα της διασταύρωσης των πληροφοριών που έχει στη διάθεση του το Τμήμα και η εξεύρεση σύγχρονων τρόπων ηλεκτρονικής επεξεργασίας.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι συμφωνεί με την εισήγηση μου και το Τμήμα προβαίνει σε ενέργειες υλοποίησής της.

(ii) Ανομοιομορφία κριτηρίων επιλογής λογαριασμών για εξέταση. Τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται από τα Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος για επιλογή των λογαριασμών/δηλώσεων που θα εξεταστούν λεπτομερώς, διαφέρουν από επαρχία σε επαρχία αφού καθορίζονται από το κάθε Γραφείο ανάλογα με τον όγκο λογαριασμών που υποβάλλονται αλλά και τον αριθμό των φοροθετών που ασχολούνται με την εξέταση λογαριασμών σε κάθε επαρχία. Τούτο έχει ως αποτέλεσμα από την μια, την διαφορετική αντιμετώπιση των φορολογουμένων στις διάφορες επαρχίες και από την άλλη κάποιες περιπτώσεις που ενώ είναι σημαντικές σε επίπεδο επαρχίας δεν είναι σημαντικές αν αξιολογηθούν σε επίπεδο Τμήματος ως σύνολο, με αποτέλεσμα οι πόροι του Τμήματος να μην χρησιμοποιούνται με τον πιο οικονομικό και αποδοτικό τρόπο.

Εισηγήθηκα όπως εξεταστούν τρόποι εφαρμογής ενιαίων κριτηρίων σε όλες τις επαρχίες, με ανακατανομή αριθμού φακέλων και προσωπικού όπου κριθεί αναγκαίο.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι η εισήγηση μου θα μελετηθεί.

Βεβαιώσεις διευθέτησης φόρων για σκοπούς υποβολής προσφορών στο Δημόσιο.

Σύμφωνα με το άρθρο 51(2)(στ) του Νόμου που προνοεί για το Συντονισμό των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα (Ν.12(Ι)/2006), «κάθε οικονομικός φορέας δύναται να αποκλείεται από τη συμμετοχή στη σύμβαση, όταν δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην πληρωμή των φόρων και τελών σύμφωνα με τις νομοθετικές διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή με τις νομοθετικές διατάξεις της Δημοκρατίας». Από τον έλεγχο του Επαρχιακού Γραφείου Εισπράξεως Φόρων Λάρνακας παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου το Τμήμα εξέδωσε τη σχετική βεβαίωση, παρόλο που κατά την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης ο προσφοροδότης δεν είχε διευθετήσει τις φορολογικές του υποχρεώσεις. Επίσης παρατηρήθηκαν περιπτώσεις εταιρειών οι οποίες υποβάλλουν συχνά προσφορές στο Δημόσιο, οι οποίες είναι συνδεδεμένες με άλλες εταιρείες (οικογενειακές εταιρείες με κοινούς μετόχους) οι οποίες οφείλουν μεγάλα ποσά φόρων.

Εισηγήθηκα όπως οι πρόνοιες του σχετικού Νόμου εφαρμόζονται πιστά ούτως ώστε να αποκλείεται η συμμετοχή σε προσφορές του Δημοσίου ατόμων που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στη σχετική νομοθεσία. Επίσης εξέφρασα την άποψη ότι πρέπει να εξευρεθούν τρόποι ώστε και συνδεδεμένες εταιρείες αυτών που υποβάλλουν προσφορές στο Δημόσιο, να έχουν τακτοποιήσει τις φορολογικές τους υποχρεώσεις, ώστε να μην υπάρχει δυνατότητα χρησιμοποίησης ως προσφοροδότη εταιρείας χωρίς φορολογικές οφειλές, τη στιγμή

που εκκρεμούν φορολογικές υποχρεώσεις άλλων συγγενικών ή/και συνδεδεμένων εταιρειών που ανήκουν στα ίδια άτομα.

Πρόνοιες του περί Φορολογίας Ακίνητης Ιδιοκτησίας Νόμου σε σχέση με την επανεκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας. Σύμφωνα με το άρθρο 6 του περί Φορολογίας Ακίνητης Ιδιοκτησίας Νόμου (Ν. 24/80), ο φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας επιβάλλεται επί της αγοραίας αξίας της ιδιοκτησίας κατά την 1.1.1980.

Στον τροποποιητικό Νόμο 239/91, αναφέρεται ότι ο Διευθυντής του ΤΕΠ οφείλει να λαμβάνει υπόψη, στον καθορισμό της αξίας της ιδιοκτησίας κατά την 1.1.1980 για σκοπούς φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας, τη γενική εκτίμηση που διενεργήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 69 του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας Νόμου. Σημειώνεται ότι στο σχετικό Νόμο, δεν υπάρχει ρητή πρόνοια, σύμφωνα με την οποία ο Διευθυντής του ΤΕΠ να μπορεί να λάβει υπόψη του, για σκοπούς φορολογίας, την αξία της ιδιοκτησίας όπως αυτή δυνατόν να αναθεωρηθεί/επανεκτιμηθεί από τον Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας με βάση τις αγοραίες αξίες των ακινήτων που ίσχυαν την 1.1.1980, σύμφωνα με τις επιφυλάξεις του άρθρου 66 ή/και του άρθρου 67 του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου. Ως αποτέλεσμα δυνατόν το Κράτος να έχει σημαντική απώλεια εσόδων καθότι οι αξίες των ακινήτων, μετά την γενική εκτίμηση 1.1.1980, αυξήθηκαν σημαντικά είτε λόγω ανάπτυξης των τεμαχίων γής που ενώ έχουν ενταχθεί σε οικιστικές/τουριστικές περιοχές και έχουν αξιοποιηθεί ανάλογα με την ανέγερση κτιρίων κ.λπ. εξακολουθούν να φορολογούνται ως χωράφια/ οικόπεδα είτε λόγω τροποποιήσεων που σημειώθηκαν στα τοπικά σχέδια/πολεοδομικές ζώνες, ενώ παράλληλα τίθεται θέμα άνισης μεταχείρισης των πολιτών.

Εισηγήθηκα όπως, το Τμήμα μελετήσει το ενδεχόμενο τροποποίησης του περί Φορολογίας Ακίνητης Ιδιοκτησίας Νόμου ώστε, για σκοπούς φορολογίας της ακίνητης ιδιοκτησίας, να λαμβάνονται υπόψη οι προσωρινές αξίες ή οι επανεκτιμήσεις του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας σε τιμές 1.1.1980, με βάση τις αλλαγές που επήλθαν στην ακίνητη ιδιοκτησία μετά την τελευταία γενική εκτίμηση, σύμφωνα με τα άρθρα 66 και 67 του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας Νόμου.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών με πληροφόρησε ότι η τροποποίηση του περί Φορολογίας Ακίνητης Ιδιοκτησίας Νόμου δεν κρίνεται αναγκαία καθότι το άρθρο 6 του σχετικού Νόμου παρέχει την δυνατότητα στον Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων όπως προβεί σε αναθεωρημένη εκτίμηση της αξίας κατά την 1.1.1980 όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Καθυστερημένοι φόροι ακίνητης ιδιοκτησίας και κεφαλαιουχικών κερδών εκκλησιαστικών ιδρυμάτων. Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται από το Τμήμα, το συνολικό ποσό των οφειλών φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας και κεφαλαιουχικών κερδών των εκκλησιαστικών ιδρυμάτων, συμπεριλαμβανομένων τόκων και επιβαρύνσεων, ανερχόταν κατά τις 31.12.2007 σε £93.439.815. Αναλυτικά οφείλονταν £76.119.948 για φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας και £17.319.867 για φόρο κεφαλαιουχικών κερδών.

(α) Φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας. Οι εκκλησίες δεν καταβάλλουν τους φόρους που επιβάλλονται στο σύνολο της περιουσίας τους, αλλά, στην περίπτωση μεταβίβασης ακινήτου, αναγκάζονται να πληρώσουν μόνο το φόρο που αναλογεί στο μεταβιβαζόμενο ακίνητο, προκειμένου να γίνει η μεταβίβαση.

(β) Φόρος κεφαλαιουχικών κερδών. Η Εκκλησία, μέχρι το Μάιο του 1999, δεν κατέβαλλε το φόρο κεφαλαιουχικών κερδών που της επιβαλλόταν (ενώ υπείχε φορολογική υποχρέωση) και παρά ταύτα η μεταβίβαση προχωρούσε, αφού ο περί Φορολογίας των Κεφαλαιουχικών Κερδών Νόμος δεν έθετε ως προϋπόθεση την καταβολή του φόρου πριν από τη μεταβίβαση. Με τον τροποποιητικό Νόμο 48(Ι)/1999, οι διατάξεις του οποίου τέθηκαν σε ισχύ στις 28.5.1999, η πληρωμή του φόρου κεφαλαιουχικών κερδών κατέστη επιτακτική. Ωστόσο με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου κρίθηκε ότι η καταβολή του φόρου κεφαλαιουχικών κερδών δεν αποτελεί

προϋπόθεση για τη μεταβίβαση κτήματος, αφού ο Νόμος για τα κεφαλαιουχικά κέρδη δεν είχε καμιά συνάφεια με θέματα μεταβίβασης ακινήτων ούτε χορηγούσε εξουσία στο Διευθυντή του Κτηματολογίου να αρνηθεί την εγγραφή κτήματος. Τον Οκτώβριο του 2002 ψηφίστηκε ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκεύσεως Ακινήτων Νόμος (Τροποποιητικός αρ. 181(Ι)/2002) ο οποίος προνοεί πλέον ρητά την καταβολή του φόρου κεφαλαιουχικών κερδών πριν την μεταβίβαση και έκτοτε προκειμένου να διενεργηθεί μεταβίβαση πρέπει να προηγηθεί η καταβολή φόρου κεφαλαιουχικών κερδών.

Με την απόφαση του αρ. 51.823, ημερ. 24.5.2000, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την εισήγηση του Υπουργείου Οικονομικών όπως, για τις διαθέσεις ακινήτων της Ιεράς Μονής Κύκκου που έγιναν πριν από τις 31.12.1999, εξοφληθεί το ποσό του οφειλόμενου φόρου κεφαλαιουχικών κερδών και τόκου, με την παραχώρηση ισόποσης χορηγίας. Με την ίδια απόφαση του, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε όπως, για τις διαθέσεις που πραγματοποιούνται μετά την 1.1.2000, υποβάλλονται οι δηλώσεις διάθεσης ακίνητης ιδιοκτησίας και καταβάλλεται ο οφειλόμενος φόρος κεφαλαιουχικών κερδών. Έκτοτε, η Ιερά Μονή Κύκκου υποβάλλει δηλώσεις διάθεσης ακίνητης ιδιοκτησίας και καταβάλλει τον οφειλόμενο φόρο κεφαλαιουχικών κερδών.

Επίσης με την απόφαση του αρ. 56.828, ημερ. 27.11.2002, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την εξόφληση των οφειλόμενων φόρων κεφαλαιουχικών κερδών και τόκων της Ιεράς Μητρόπολης Πάφου και των εκκλησιών της, με την παραχώρηση ισόποσης χορηγίας, με την προϋπόθεση ότι η Ιερά Μητρόπολη Πάφου και οι υπαγόμενες σ' αυτή εκκλησίες θα υπέβαλλαν μέχρι τις 31.12.2002 στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων τις δηλώσεις διάθεσης όλων των ακινήτων που είχαν διατεθεί μέχρι 31.12.1999 και για τις διαθέσεις που θα γίνονταν μεταγενέστερα της ημερομηνίας αυτής θα κατέβαλλαν χωρίς επιφύλαξη τον οφειλόμενο φόρο κεφαλαιουχικών κερδών και τυχόν τόκους. Μέχρι σήμερα δεν έχουν υποβληθεί στοιχεία για τις διαθέσεις περιουσιών μέχρι 31.12.1999.

Σε επιστολή μου ημερ. 21.3.2006 προς τον Υπουργό Οικονομικών υπέδειξα ότι οι οφειλές έχουν ανέλθει σε ένα αρκετά σημαντικό ποσό, χρόνο με το χρόνο αυξάνονται και, λαμβάνοντας υπόψη τη συνταγματική διάταξη (άρθρο 23 παρ.9 του Συντάγματος) δύναμει της οποίας δεν μπορεί να εκποιηθεί περιουσία της Εκκλησίας χωρίς τη συναίνεση της ίδιας της Εκκλησίας, εισηγήθηκα την εξεύρεση άλλων τρόπων για είσπραξη του λαβείν του Κράτους στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας.

Ο τέως Υπουργός Οικονομικών μου ανέφερε τον Απρίλιο του 2006 ότι είχε γίνει μεγάλη πρόοδος στις διαβουλεύσεις που διεξάγονταν από το 2005 και είχε εντοπισθεί κοινό έδαφος για ολόκληρο το φάσμα της φορολόγησης της εκκλησίας ενώ στόχος της Κυβέρνησης ήταν να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα ούτως ώστε να επιλυθεί θετικά το θέμα.

Τον Ιούλιο του 2008 πληροφορήθηκα από τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας στη βάση δηλώσεων του Αρχιεπισκόπου ότι οι διαβουλεύσεις κατέληξαν σε προκαταρκτική συμφωνία η οποία φέρεται να συνομολογήθηκε από το Δεκέμβριο του 2005 και για την οποία καμιά αναφορά δεν γινόταν στην προς εμέ προαναφερθείσα επιστολή του Υπουργού Οικονομικών. Ζήτησα από το Υπουργείο Οικονομικών το προσχέδιο συμφωνίας στο οποίο είχαν καταλήξει οι προκαταρκτικές συνομιλίες του μεταξύ του εκπροσώπου της Ιεράς Συνόδου Μητροπολίτη Κιτίου και του τέως Υπουργού Οικονομικών το οποίο μου απέστειλε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου στις 20 Ιουνίου 2008 σημειώνοντας ότι το υπό αναφορά προσχέδιο δεν υποβλήθηκε για έγκριση ούτε συζητήθηκε ποτέ στο Υπουργικό Συμβούλιο. Με ενημέρωσε επίσης σε συνάντηση του Υπουργού Οικονομικών με τον Αρχιεπίσκοπο τον Ιούνιο του 2008, αποφασίστηκε η σύσταση τετραμελούς Επιτροπής η οποία θα εξετάσει όλα τα φορολογικά θέματα που εκκρεμούν με την εκκλησία.

Σε σχετική επιστολή μου ημερ. 31.7.2008 προς τον Υπουργό Οικονομικών υπέδειξα, μεταξύ άλλων, ότι το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν απαλλάσσει την Εκκλησία της Κύπρου από την καταβολή οποιασδήποτε φορολογίας. Αναφορικά με το κείμενο της προκαταρκτικής συμφωνίας, εξέφρασα την άποψη ότι είναι ετεροβαρής για το Κράτος. Συγκεκριμένα, διαγράφονται

παλαιές οφειλές ύψους δεκάδων εκατομμυρίων λιρών, εισάγονται πρόνοιες για προνομιακή μεταχείριση της Εκκλησίας έναντι άλλων φορολογουμένων, γίνονται πρόνοιες διαγραφής μελλοντικών οφειλών και επαναφέρονται προνόμια τα οποία έχουν καταργηθεί. Έναντι των παραχωρήσεων αυτών το δημόσιο δεν εξασφαλίζει οποιοδήποτε όφελος αφού όσα η Εκκλησία αναλαμβάνει να καταβάλλει ως φόρους στο Κράτος, τα καταβάλλει εν πάση περιπτώσει δυνάμει των εν ισχύ Νόμων.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών με πληροφόρησε ότι οι διαβουλεύσεις συνεχίζονται.

Κλάδος Εργοδοτών (IR7).

(α) Εργοδότες που δεν υποβάλλουν δηλώσεις. Παρατηρήθηκε ότι αρκετοί εργοδότες δεν υποβάλλουν δήλωση εργοδότη στην οποία επιβάλλεται να δηλώσουν μεταξύ άλλων, όλα τα άτομα που απασχόλησαν κατά την διάρκεια του προηγούμενου φορολογικού έτους, τις απολαβές και συνεισφορές τους, τον φόρο που παρακρατήθηκε από τις απολαβές τους και τα εμβάσματα του φόρου που παρακρατήθηκε.

Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στο Τμήμα κατά την διάρκεια των ετών 2003 έως 2006 δεν υποβλήθηκαν παγκύπρια συνολικά 68 483 δηλώσεις από 29 451 εργοδότες.

Από δειγματοληπτικό έλεγχο που έγινε από την Υπηρεσία μου όσον αφορά στους εργοδότες της Επαρχίας Λευκωσίας προέκυψε ότι, σε αρκετές περιπτώσεις:

- εργοδότες δεν υποβάλλουν δηλώσεις για σειρά ετών χωρίς να διερευνηθεί κατά πόσο έχουν υποχρέωση ή πρέπει να απενεργοποιηθούν από τον κατάλογο των εργοδοτών
- εργοδότες παρουσιάζονται ότι δεν υπέβαλαν δηλώσεις ενώ ήταν ανενεργοί ως εργοδότες για τα συγκεκριμένα έτη
- παρουσιάζεται να εκκρεμεί η υποβολή δηλώσεων φυσικών προσώπων που απεβίωσαν για έτη μεταγενέστερα του θανάτου τους.
- Παρουσιάζεται να εκκρεμεί η υποβολή δηλώσεων εργοδότη (Ε.Πρ.7) φυσικών προσώπων που είναι ενεργά ως φορολογούμενοι αλλά ανενεργά ως εργοδότες.

Εισηγήθηκα όπως, μετά από σχετική έρευνα όσα πρόσωπα, τόσο φυσικά όσο και νομικά, δεν έχουν υποχρέωση υποβολής δηλώσεων εργοδότη, απενεργοποιηθούν από το σύστημα και μην εμφανίζονται στις καταστάσεις των ενεργών εργοδοτών, έτσι ώστε τόσο ο αριθμός των εργοδοτών όσο και ο αριθμός των δηλώσεων που δεν υποβλήθηκαν να αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα.

(β) Αυτόματη αντιπαραβολή των στοιχείων της δήλωσης εισοδήματος των υπαλλήλων με τα στοιχεία των δηλώσεων των εργοδοτών (Ε.Πρ.7). Παρόλο που στο μηχανογραφικό σύστημα του Τμήματος υπάρχουν τα σχετικά στοιχεία, τόσο για τις δηλώσεις εργοδότη (Ε.Πρ.7) όσο και για τα πιστοποιητικά αποδοχών/μισθών υπαλλήλων, εντούτοις δεν γίνεται μηχανογραφικά έλεγχος κατά πόσο οι μισθοί που δηλώνουν οι εργοδότες ότι πληρώνουν στους υπαλλήλους τους, συμφωνούν με εκείνους που δηλώνουν οι υπάλληλοι, ή κατά πόσο ο εργοδότης που δηλώνεται από τον υπάλληλο είναι πράγματι εγγεγραμμένος στον Κλάδο Εργοδοτών ως εργοδότης. Με τον πιο πάνω έλεγχο θα μπορούσε να αποκλεισθεί η πιθανότητα κάποιος εργοδότης να μην έχει φάκελο στον Κλάδο Εργοδοτών ή κάποιος υπάλληλος να δηλώνει εισοδήματα χαμηλότερα από αυτά που λαμβάνει με βάση τη δήλωση του εργοδότη ή ακόμη και κάποιος εργοδότης να δηλώνει ψηλότερους μισθούς από εκείνους που πραγματικά καταβάλλει.

Φορολογούμενοι που οφείλουν σημαντικά ποσά φόρων. Από έλεγχο του Επαρχιακού Γραφείου Είσπραξης Φόρων Λάρνακας διαπιστώθηκε ότι εναντίον φορολογούμενων φυσικών και νομικών προσώπων, τα οποία οφείλουν σημαντικά ποσά φόρων για αρκετά χρόνια, δεν φαίνεται να λήφθηκαν μέτρα για εξασφάλιση των δημόσιων εσόδων.

Ως παράδειγμα αναφέρεται συγκεκριμένος φορολογούμενος ο οποίος το Νοέμβριο του 2007 όφειλε 11 φορολογίες για την περίοδο 1988-1997 ύψους £58.549 συμπεριλαμβανομένων τόκων και επιβαρύνσεων. Επίσης αναφέρεται συγκεκριμένη εταιρεία η οποία το Νοέμβριο του 2007 όφειλε 5 φορολογίες για την περίοδο 2002-2006 ύψους £70.950 συμπεριλαμβανομένων τόκων και επιβαρύνσεων.

Όπως εισηγήθηκα και σε προηγούμενες εκθέσεις μου, η διαδικασία λήψης δικαστικών μέτρων προς είσπραξη των οφειλόμενων φόρων πρέπει να αρχίζει μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, αφού η παρέλευση μεγάλου χρονικού διαστήματος δυσχεραίνει τις προσπάθειες του Τμήματος, λόγω πιθανής αλλαγής της οικονομικής κατάστασης του φορολογούμενου.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι το Τμήμα αποδέχεται τις εισηγήσεις της Υπηρεσίας μου ως πάγια τακτική του. Σημείωσε όμως ότι οι προσπάθειες εντοπισμού κάποιων φορολογούμενων βρίσκουν τροχοπέδη τη νομοθεσία περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και το Τμήμα έχει προβεί στις αναγκαίες ενέργειες προς την Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα για εξασφάλιση έγκρισης διασύνδεσης αρχείων με ορισμένες Κυβερνητικές Υπηρεσίες.

Με πληροφόρησε επίσης ότι σχετικά με το πρώτο παράδειγμα γίνονται προσπάθειες εντοπισμού του φορολογούμενου ενώ για το δεύτερο παράδειγμα το Τμήμα προχώρησε σε μέτρα καταναγκαστικής είσπραξης τον Μάρτιο του 2008.

Μέρος Β

Χαρτοσήμανση διαφόρων εγγράφων. Μετά από αίτημα των εμπορικών τραπεζών, ο Διευθυντής του Τμήματος επέτρεψε στις τράπεζες όπως μην επικολλούν χαρτόσημα στα έγγραφα των υποθηκών από 1.2.2002, αλλά στο τέλος κάθε μήνα να καταβάλλουν τη συνολική αξία των χαρτοσήμων.

Από έλεγχο που έγινε σε συγκεκριμένη Επαρχία, παρατηρήθηκε ότι τα στοιχεία των υποθηκών που υπήρχαν στο Κτηματολόγιο δεν συμφωνούσαν με εκείνα που υπέβαλαν οι τράπεζες στο Τμήμα.

Κατά το 2004 διαπιστώθηκε ότι ο Διευθυντής του Τμήματος παραχώρησε το πιο πάνω δικαίωμα, και σε ασφαλιστικούς οργανισμούς, στα πλείστα συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα των Κοινοτήτων, σε δημόσιες και ιδιωτικές εταιρείες, καθώς και σε άλλους οργανισμούς όχι μόνο για την χαρτοσήμανση των υποθηκών αλλά και άλλων εγγράφων που υπόκεινται σε χαρτοσήμανση.

Εξέφρασα την άποψη ότι η νέα διαδικασία, αφενός δεν διασφαλίζει την καταβολή των τελών ή την ορθή χαρτοσήμανση των εγγράφων και, αφετέρου, θα επιφέρει επιπρόσθετο διοικητικό κόστος στην Κυβέρνηση, με την απασχόληση αριθμού υπαλλήλων για τον έλεγχο της ορθότητας των τελών.

Ο Διευθυντής του Τμήματος ανέφερε ότι όντως η δυνατότητα ολικής συμφιλίωσης με το Κτηματολόγιο δεν υπάρχει λόγω της μη αποπεράτωσης της μηχανογράφησης του. Για τούτο το Τμήμα προέβη σε σχετικούς ελέγχους στα Επαρχιακά Κτηματολογικά Γραφεία. Επίσης μου ανέφερε ότι έχουν γίνει έλεγχοι τόσο σε τράπεζες όσο και σε άλλους οργανισμούς και διαφάνηκε ότι η νομοθεσία εφαρμόζεται ορθά.

Μέχρι τον Μάρτιο του 2008 δόθηκε συνολικά σε 176 χρηματοοικονομικούς οργανισμούς έγκριση για χρησιμοποίηση σφραγίδας στη χαρτοσήμανση διαφόρων εγγράφων και την εκ των υστέρων καταβολή στο Τμήμα των ποσών που εισπράσσονται. Από περιορισμένο αριθμό ελέγχων που έγιναν από λειτουργούς του Τμήματος (σύνολο 5 για το 2007) παρατηρήθηκαν, σε μερικές περιπτώσεις, λάθη και παραλείψεις στην εφαρμογή των οδηγιών του Εφόρου Χαρτοσήμων. Ενόψει των λαθών που έχουν παρατηρηθεί, εισηγήθηκα την αύξηση των επιτόπιων ελέγχων από λειτουργούς του Τμήματος.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι με το υφιστάμενο προσωπικό του Τμήματος είναι αδύνατο να γίνουν επιπλέον έλεγχοι.

Φόρος Κεφαλαιουχικών Κερδών. Σύμφωνα με το άρθρο 9(1) του περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών Νόμου, ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, για να αμφισβητήσει τα ποσά πώλησης που δηλώνονται για σκοπούς προσδιορισμού των κεφαλαιουχικών κερδών, πρέπει να αποδείξει ότι η δήλωση του φορολογούμενου ήταν ψευδής, πράγμα που πρακτικά δύσκολα τεκμηριώνεται. Ως αποτέλεσμα, σε αρκετές περιπτώσεις, για σκοπούς φορολόγησης των κεφαλαιουχικών κερδών δηλώνονται ποσά χαμηλότερα από τις πραγματικές τιμές πώλησης, προκειμένου να αποφεύγεται η καταβολή αυξημένου φόρου.

Εάν οι εκτιμήσεις του Τμήματος Κτηματολογίου για την αξία των ακινήτων που πωλούνται, οι οποίες χρησιμοποιούνται ως βάση για σκοπούς υπολογισμού των μεταβιβαστικών τελών, υιοθετούνταν για σκοπούς υπολογισμού του φόρου κεφαλαιουχικών κερδών, τότε για την περίοδο 1995-2007 η φορολογία θα απέφερε σημαντικά επιπλέον έσοδα. Σύμφωνα με υπολογισμούς του Τμήματος, η υπολογιζόμενη απώλεια επί των πραγματικών εισπράξεων για την πιο πάνω περίοδο ανέρχεται στα £165,5 εκ. Αν, αντί μόνο των πραγματικών εισπράξεων, ληφθεί υπόψη το σύνολο των επιβληθεισών φορολογιών, τότε το ποσό της απώλειας αυξάνεται περαιτέρω. Σημειώνεται μάλιστα ότι από το 2000 (μετά τον τροποποιητικό Νόμο 48(Ι)/99, σύμφωνα με τον οποίο φόρος πρέπει να καταβάλλεται πριν από τη μεταβίβαση), και συγκεκριμένα για τα έτη 2000-2007, η απώλεια ανέρχεται, σύμφωνα πάντοτε με το Τμήμα, σε £155,9 εκ. ή περίπου £19,49 εκ. το χρόνο, γεγονός ενδεικτικό και για τις μελλοντικές απώλειες.

Εισηγήθηκα όπως γίνει τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, όπως εξάλλου ήταν και η εισήγησή μου σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, έτσι που να παρέχεται η δυνατότητα στο Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων να χρησιμοποιεί την εκτίμηση του Τμήματος Κτηματολογίου, εκεί που η δηλωθείσα αξία της ιδιοκτησίας είναι χαμηλότερη, ώστε οι φορολογούμενοι να μην έχουν τη δυνατότητα αποφυγής καταβολής φόρου, δηλώνοντας ποσά χαμηλότερα από εκείνα που εκτιμά το Τμήμα Κτηματολογίου.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι αποφασίστηκε η απόσυρση του Νομοσχεδίου για περαιτέρω νομοθετική επεξεργασία.

Δάνεια σε διευθυντές εταιρειών. Σύμφωνα με το άρθρο 39 του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου αρ.118(Ι)2002 δεν υπάρχει περιορισμός ως προς το ύψος του δανείου ή της χρηματικής διευκόλυνσης που μπορεί εταιρεία να παρέχει στους διευθυντές της, με αποτέλεσμα, σε αρκετές περιπτώσεις, οι διευθυντές ορισμένων εταιρειών να δηλώνουν πολύ χαμηλό μισθό και ταυτόχρονα να έχουν πολύ ψηλές αναλήψεις από τον τρεχούμενο τους, δημιουργώντας έτσι μεγάλα χρεωστικά υπόλοιπα στην εταιρεία, η οποία συχνά οφείλει και φόρους. Επισημαίνεται ότι οι διευθυντές, με αυτό τον τρόπο, αποφεύγουν το φόρο εισοδήματος που θα κατέβαλλαν επί του μισθού τους, αφού τα πιο πάνω ποσά, τα οποία «δανείζονται από την εταιρεία», δεν θεωρούνται μισθός, αλλά προσωπικό δάνειο, πάνω στο οποίο λογίζεται τόκος 9%, που θεωρείται εισόδημα της εταιρείας. Είναι φανερό ότι γίνεται καταστρατήγηση του εν λόγω άρθρου της Νομοθεσίας, αφού παρέχεται στην ουσία η ευχέρεια στους διευθυντές τέτοιων εταιρειών να παρουσιάζουν μεγάλο μέρος των απολαβών τους ως δάνεια από την εταιρεία.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι το πιο πάνω θέμα απασχόλησε και στο παρελθόν τόσο το Τμήμα, όσο και το Υπουργείο Οικονομικών χωρίς ακόμα να διευθετηθεί. Επίσης ανέφερε ότι τελική και ολική διευθέτηση του προβλήματος θα επιτευχθεί με τους νέους κανονισμούς του PAYE που ετοιμάζονται με βάση το Άρθρο 44 των περί Φορολογίας του Εισοδήματος όσο και των περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμων. Σημείωσε ότι το φαινόμενο αυτό αναμένεται να εκλείψει λόγω της νομοθεσίας περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας που καθιστά υποχρεωτική την λογιζόμενη διανομή 70% των λογιστικών κερδών των εταιρειών.

Μέχρι σήμερα δεν έχουν θεσπιστεί νέοι κανονισμοί, όπως αναφέρεται πιο πάνω.

Εξυπηρέτηση του πολίτη. Κατά το 2003 έγινε η απαραίτητη προεργασία για την εγκατάσταση λογισμικού συστήματος, το οποίο εγκαταστάθηκε στο Τμήμα τον Απρίλιο του 2004. Το εν λόγω λογισμικό σύστημα παρέχει τη δυνατότητα στον πολίτη να υποβάλλει τη δήλωση εισοδήματος του μέσω του Διαδικτύου (σύστημα TAXISnet). Επίσης, μέσω του συστήματος TAXISnet, ο φορολογούμενος πολίτης έχει τη δυνατότητα να παίρνει πληροφορίες αναφορικά με τις φορολογικές του δηλώσεις, την επιβολή των φορολογιών, τις επιστροφές του φόρου και γενικά έχει μια πλήρη εικόνα της φορολογικής του κατάστασης. Η δυνατότητα αυτή ισχύει προς το παρόν μόνο για το τελευταίο φορολογικό έτος.

Η λειτουργία του συστήματος άρχισε πάνω σε μερική βάση αρχές Απριλίου του 2004 για τα φυσικά πρόσωπα ενώ κατά το 2005 η υπηρεσία ηλεκτρονικής υποβολής δήλωσης εισοδήματος επεκτάθηκε και στα νομικά πρόσωπα. Επίσης κατά το 2005 τέθηκε σε λειτουργία η ιστοσελίδα του Τμήματος μέσω της οποίας ο πολίτης μπορεί να παίρνει χρήσιμες πληροφορίες για φορολογικά θέματα και ταυτόχρονα έχει τη δυνατότητα εκτύπωσης των διαφόρων φορολογικών εντύπων. Μέχρι τις 16.5.2008, τελευταία ημερομηνία υποβολής δηλώσεων εισοδήματος φυσικών προσώπων, υποβλήθηκαν μέσω του συστήματος TAXISnet 5 659 δηλώσεις για το φορολογικό έτος 2007.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών με πληροφόρησε ότι με την υποβολή της Δήλωσης Εισοδήματος μέσω του συστήματος TAXISnet, ο φορολογούμενος πολίτης παίρνει πληροφόρηση για όλα τα στάδια εκκαθάρισης της Δήλωσης μέχρι και το τελικό αποτέλεσμα που είναι η επιβεβαίωση φορολογίας για το συγκεκριμένο φορολογικό έτος. Επίσης ανέφερε ότι το Τμήμα αφού έλαβε υπόψη τις παρατηρήσεις της Υπηρεσίας μου μελετά συγκεκριμένους τρόπους αποτελεσματικότερης αξιοποίησης της υπηρεσίας TAXISnet.

Φόρος Κληρονομιών - Πολύ σημαντικά ποσά οφειλόμενου φόρου. Από τους κληρονόμους αποβιώσαντος οφειλόταν κατά την 31.12.2007 φόρος κληρονομιάς, ύψους £1.166.371, ποσό που αποτελεί το 40,77% του ποσού των καθυστερήσεων. Εναντίον της διαχειρίστριας της περιουσίας καταχωρίστηκε αγωγή το 2001, η οποία όμως, κατόπιν οδηγιών του Διευθυντή του Τμήματος, αποσύρθηκε τον ίδιο χρόνο.

Ο Διευθυντής του Τμήματος ανέφερε ότι, αφού έλαβε υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υπόθεσης, έκρινε ότι η απόσυρση της αγωγής εξυπηρετούσε το δημόσιο συμφέρον. Εξέφρασα τη άποψη ότι το δημόσιο συμφέρον επιβάλλει την επανεξέταση της υπόθεσης και τη λήψη των απαραίτητων μέτρων για είσπραξη των οφειλόμενων ποσών.

Τον Οκτώβριο του 2005 η διαχειρίστρια της περιουσίας κατάθεσε στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού τους τελικούς λογαριασμούς της διαχείρισης σύμφωνα με τους οποίους όλη η περιουσία του αποβιώσαντα πωλήθηκε ενώ το οφειλόμενο ποσό φόρου κληρονομιών ύψους £1.166.371 πλέον οι τόκοι δεν μπορεί να πληρωθεί αφού δεν υπάρχει οποιαδήποτε άλλη περιουσία για εκποίηση.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι το Τμήμα υπέβαλε αίτηση στο Δικαστήριο με την οποία αιτείται όπως η διαχειρίστρια μη απαλλαγεί των ευθυνών της με το αιτιολογικό ότι προκύπτουν μεταβιβάσεις περιουσιακών στοιχείων που χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης. Κατά την εκδίκαση της υπόθεσης απορρίφθηκε το αίτημα του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων για μη κλείσιμο της διαχείρισης. Το Δικαστήριο όμως επιβεβαίωσε ότι τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μερών παραμένουν αναλλοίωτα.

Έκτακτη εισφορά για τους πρόσφυγες. Οι εισπράξεις για έκτακτη εισφορά ανήλθαν σε £0,22 εκ. (£0,37 εκ. για το 2006). Επιπρόσθετα εισπράχθηκαν τόκοι ύψους £0,22 εκ., (£0,37 εκ. για το 2006). Τα ποσά αυτά κατατέθηκαν στο Ταμείο Ανακουφίσεως Παθόντων. Ο Νόμος περί

Έκτακτης Εισφοράς καταργήθηκε από την 1.7.1992 και οι εισπράξεις αφορούν σε προηγούμενα χρόνια.

Φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας για μισθώσεις κρατικής γης. Εκτός από τις μισθώσεις κρατικής γης της Επαρχίας Λεμεσού, για τις οποίες εκδόθηκαν οι σχετικές φορολογίες, για τις άλλες Επαρχίες δεν έχουν ακόμη επιβληθεί φορολογίες πάνω στην αξία του οφέλους που προκύπτει για τους μισθωτές κρατικής γης, στην οποία έχουν ανεγείρει εργοστάσια, ξενοδοχεία κ.λπ., σε αντίθεση με τις διατάξεις του άρθρου 2 του περί Φορολογίας Ακίνητης Ιδιοκτησίας Νόμου 24/80. Όπως πληροφορήθηκα, αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας δεν έχει προβεί σε εκτιμήσεις για τις Επαρχίες αυτές, οι οποίες είναι αναγκαίες για τον καθορισμό του φόρου. Σύμφωνα με αποφάσεις του δικαστηρίου, ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων θα πρέπει να προβαίνει στις δικές του εκτιμήσεις, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη και τις εκτιμήσεις του Κτηματολογίου.

Επειδή το Κράτος έχει μεγάλη απώλεια εσόδων από φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας για τις μισθώσεις κρατικής γης στις άλλες Επαρχίες, εκτός της Λεμεσού, ζήτησα με σχετική επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας όπως προχωρήσει, χωρίς καθυστέρηση, στην εκτίμηση των σχετικών μισθώσεων, έτσι που να διευκολυνθεί ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων να προβεί στην επιβολή των σχετικών φορολογιών.

Σε σύσκεψη που έγινε στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας στις 12.2.2002 αποφασίστηκε όπως γίνει κατ' αρχήν η εκτίμηση των μισθώσεων στις βιομηχανικές περιοχές, στα κρατικά κτήματα, όπου ανεγέρθηκαν ξενοδοχεία, και άλλων σημαντικών μισθώσεων σε κρατική γη. Μέχρι σήμερα οι εκτιμήσεις δεν έχουν γίνει από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Ποινική ευθύνη αναφορικά με παράλειψη καταβολής του φόρου εταιρειών. Παρατηρήθηκε ότι το μεγαλύτερο ποσό καθυστερήσεων φόρου εισοδήματος οφείλεται από εταιρείες και οι καθυστερήσεις αυτές χρόνο με χρόνο αυξάνονται χωρίς το Τμήμα να είναι σε θέση να λάβει δραστικά μέτρα για είσπραξή τους, κυρίως όταν οι εταιρείες αυτές δεν διαθέτουν ακίνητη περιουσία. Η σοβαρότητα και η έκταση του προβλήματος εντοπίστηκε και από το Τμήμα το οποίο ετοίμασε Τροποποιητικό Νομοσχέδιο το οποίο ψηφίστηκε σε Νόμο (Ν214(Ι)/04) με ισχύ από 1.1.2005. Βάσει του πιο πάνω Νόμου ποινικοποιείται αφενός η μη καταβολή των φόρων γεγονός που επισύρει χρηματική ποινή, και αφετέρου η παράλειψη των Διευθυντών για καταβολή των οφειλόμενων φόρων εταιρείας συνιστά ποινικό αδίκημα με προϋπόθεση την απόδειξη δόλιας παράλειψης ή καθυστέρησης στην καταβολή των οφειλόμενων ποσών. Λαμβάνοντας υπόψη τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει το Τμήμα στην απόδειξη δόλου εκ μέρους των αξιωματούχων των εταιρειών, αναφορικά με οποιαδήποτε καθυστέρηση ή άρνηση ή παράλειψη στην καταβολή των οφειλόμενων φόρων εταιρειών, εξέφρασα την άποψη ότι η συγκεκριμένη αναφορά του Νόμου αποτελεί ουσιαστικά τροχοπέδη στις προσπάθειες του Τμήματος για είσπραξη των καθυστερημένων φόρων από τα νομικά πρόσωπα. Εισηγήθηκα όπως το όλο θέμα μελετηθεί και καταβληθούν εκ νέου προσπάθειες προς τη Βουλή, υποδεικνύοντας τις πρακτικές δυσκολίες εφαρμογής της νομοθεσίας, ώστε να γίνουν οι δέουσες τροποποιήσεις, έτσι που να διευκολύνεται το Τμήμα στην είσπραξη των καθυστερημένων φόρων.

Σε απάντηση του ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών συνήθως εκφράζουν ενδοιασμούς για την παραχώρηση διακριτικής εξουσίας στο Διευθυντή του ΤΕΠ και απορρίπτουν ή τροποποιούν τις προτεινόμενες από την Κυβέρνηση νομοθετικές ρυθμίσεις, σε τρόπο που ο επιδιωκόμενος στόχος να μην επιτυγχάνεται στον μέγιστο δυνατό βαθμό.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών με πληροφόρησε ότι η εισήγηση μου βρίσκει σύμφωνους τόσο το Υπουργείο του όσο και το ΤΕΠ και για το σκοπό αυτό θα καταβληθούν εκ νέου προσπάθειες προς τη Βουλή ώστε να γίνουν οι δέουσες τροποποιήσεις.

Έντυπα μεταβίβασης/μεταβολής ακίνητης περιουσίας – N313.

Προϊόν διάθεσης ιδιοκτησίας. Στο έντυπο N313 φαίνεται εκτός από το τίμημα πώλησης που δηλώθηκε στο Τμήμα από τους συμβαλλόμενους, για σκοπούς φορολογίας κεφαλαιουχικών κερδών, και η υπολογισθείσα αγοραία αξία του ακινήτου η οποία καθορίστηκε από το Κτηματολόγιο κατά την μεταβίβαση.

Από έλεγχο που διενεργήθηκε στο Κλάδο Ακίνητης Ιδιοκτησίας και Κεφαλαιουχικών Κερδών του Επαρχιακού Γραφείου Φόρου Εισοδήματος Λευκωσίας αναφορικά με τα έντυπα μεταβίβασης/μεταβολής ακίνητης περιουσίας N313, διαπιστώθηκε ότι σε αρκετές περιπτώσεις οι τιμές πώλησης δηλώνονται μειωμένες από τους συμβαλλόμενους προφανώς για αποφυγή καταβολής αυξημένων φόρων (κεφαλαιουχικών κερδών ή εισοδήματος) ή και μεταβιβαστικών τελών.

Εισηγήθηκα όπως σε περιπτώσεις πώλησης ακινήτου με σημαντική αξία και όπου η εκτίμηση του Κτηματολογίου είναι κατά πολύ ψηλότερη από τη δηλωθείσα αξία, το Τμήμα να προβαίνει σε έρευνα κατά πόσο αιτιολογείται η διαφορά καθώς και σε φορολογική διερεύνηση των συμβαλλομένων.

Ο Διευθυντής ανέφερε ότι το θέμα έχει επανειλημμένα απασχολήσει το Τμήμα και για την αντιμετώπιση του προωθεί νομοθετική ρύθμιση. Μέχρι σήμερα, η νομοθετική ρύθμιση εκκρεμεί.

4.56 ΤΜΗΜΑ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ**Μέρος Α****Υπερωριακή απασχόληση.**

(α) Το ύψος της υπερωριακής αποζημίωσης ανήλθε κατά το 2007 σε £2.555.149, σε σύγκριση με £2.623.714 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £68.565 ή ποσοστό 2,6%. Το σύνολο των ωρών υπερωριακής απασχόλησης ήταν 225 590, σε σύγκριση με 204 206 το 2006, από τις οποίες οι 101 306 ήταν χρεώσιμες. Τα έσοδα από τις χρεώσιμες ώρες ήταν £1.345.900 και το αντίστοιχο κόστος £1.274.567. Από την 1.1.2007 τέθηκε σε ισχύ το περί Τελωνείων (Τέλη Υπερωρίας) Διάταγμα του 2007 (Κ.Δ.Π. 218/2007) με το οποίο αναθεωρήθηκαν τα τέλη για το 2007 και θα αναπροσαρμόζονται κάθε έτος βάσει του πληθωρισμού του προηγούμενου έτους. Η μη χρεώσιμη υπερωριακή εργασία, αφορά κυρίως σε εργασία στα αεροδρόμια και στα σημεία ελέγχου των οδοφραγμάτων.

Σύμφωνα με τη Διευθύντρια του Τμήματος η υπερωριακή απασχόληση βρίσκεται κάτω από στενή και συνεχή παρακολούθηση σε παγκύπρια βάση στα πλαίσια του συμφωνημένου σχεδίου δράσης για έλεγχο των υπερωριών.

(β) Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, πολλοί υπάλληλοι του Τμήματος εργάζονται πέραν των 48 ωρών την εβδομάδα, περιλαμβανομένων των υπερωριών, που είναι το ανώτατο όριο εργάσιμων ωρών που προβλέπεται στον περί Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας Νόμο του 2002.

Το Τμήμα ζήτησε από τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εξαίρεση από τις πρόνοιες του Νόμου, και η Επιτροπή συμφώνησε όπως δοθεί εξαίρεση για το προσωπικό το οποίο ασχολείται με θέματα διερεύνησης, πρόληψης και καταστολής τελωνειακών αδικημάτων. Το Τμήμα ετοίμασε σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο, το οποίο απέστειλε στην Νομική Υπηρεσία για επεξεργασία στις 28.04.2004. Μέχρι σήμερα δεν έχουν ολοκληρωθεί οι διαβουλεύσεις με τα αρμόδια Τμήματα (Τμήμα Εργασίας, Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού) και με την συνδικαλιστική πλευρά για τελική διευθέτηση του θέματος.

Δηλωτικά εισαγωγής. Από την 1.5.2004, τα δηλωτικά εισαγωγής υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο νέο ολοκληρωμένο μηχανογραφημένο σύστημα «Θησέας» το οποίο είναι συνδεδεμένο με το

σύστημα διασαφήσεων εισαγωγής. Παρατηρήθηκε ότι κατά το 2007 στο Τελωνείο Λεμεσού κατατέθηκαν 2 821 δηλωτικά εισαγωγής από τα οποία 915 ήταν σε εκκρεμότητα κατά την ημερομηνία του ελέγχου. Επίσης βρίσκονταν σε εκκρεμότητα 595 δηλωτικά εισαγωγής προηγούμενων ετών. Τα δηλωτικά εισαγωγής θα έπρεπε να είναι κλειστά αφού σύμφωνα με το Νόμο ο χρόνος που παρέχεται για να πάρουν τα εμπορεύματα τελικό προορισμό είναι 45 ημέρες από την κατάθεση του δηλωτικού και θα έπρεπε να κατατεθούν διασαφήσεις για όλα τα εμπορεύματα. Το Τμήμα αποδίδει τις εκκρεμότητες στις διασαφήσεις εισαγωγής απομαδοποιημένων φορτίων ή κοινοτικών φορτίων όπου δεν γίνεται αυτόματα διασύνδεση και διαγραφή των σχετικών φορτωτικών από το δηλωτικό και απαιτείται καταχώριση δια χειρός.

Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι ομάδα λειτουργιών ασχολείται αποκλειστικά με τον έλεγχο των υπό αναφορά δηλωτικών και οι εκκρεμότητες που παρουσιάζονται στο μηχανογραφημένο σύστημα έχουν ήδη ελεγχθεί και στην πλειονότητα τους διευθετηθεί.

Αποθήκες Αποταμίευσης.

(α) Επιτόπιος έλεγχος Αποθηκών. Κατά το 2007 σημειώθηκε αύξηση στον αριθμό των επιτόπιων ελέγχων Αποθηκών Τελωνειακής Αποταμίευσης συγκριτικά με τα προηγούμενα χρόνια. Εν τούτοις δεν έχει επιτευχθεί ο στόχος της πραγματοποίησης δύο τουλάχιστον ελέγχων σε κάθε Αποθήκη ανά έτος, σύμφωνα με την καθορισμένη πολιτική του Τμήματος. Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι ο νέος στόχος που έχει καθοριστεί για το 2008 είναι η διενέργεια επιλεκτικών ελέγχων σε όλες τις αποθήκες τουλάχιστον μία φορά ετησίως και όπου υπάρχει ανάγκη ή ψηλό δασμοφορολογικό ενδιαφέρον να διεξάγονται περισσότεροι ή και πλήρεις έλεγχοι.

(β) Έλεγχος και κλείσιμο φακέλων αποθεμάτων στο μηχανογραφικό σύστημα. Παρατηρήθηκε ότι δεν γίνεται έλεγχος των τριμηνιαίων καταστάσεων κλειστών φακέλων που δηλώνουν οι ιδιοκτήτες των Αποθηκών και συμφιλίωση με τα υπόλοιπα στο μηχανογραφικό σύστημα «Θησέας».

Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι στα πλαίσια ειδικών οδηγιών διεξάγεται συστηματικά έλεγχος για βεβαίωση της νόμιμης διευθέτησης των αποταμιευμένων εμπορευμάτων. Επίσης έλεγχος και κλείσιμο αποθεμάτων διενεργείται και κατά το στάδιο διερεύνησης των αποτελεσμάτων των αποθεματικών ελέγχων των αποθηκών.

(γ) Αποθήκη A513200CY. Η άδεια λειτουργίας της πιο πάνω Αποθήκης ανακλήθηκε στις 10.10.2005, λόγω του ότι η ασφαλιστική εταιρεία πληροφόρησε το Τμήμα για την πρόθεση της να ακυρώσει το Γενικό Εγγυητήριο Έγγραφο της Αποθήκης που έληγε στις 9.6.2005, και δόθηκε διορία ενός μηνός για να λάβουν τα εμπορεύματα νέο τελωνειακό προορισμό. Στις 30.11.2006 το Τμήμα έκδωσε 150 βεβαιώσεις τελωνειακής και άλλης οφειλής ύψους £1.684.999 βάσει των αποθεμάτων που παρουσίαζε το μηχανογραφημένο σύστημα των αποθηκών αφού οι προσπάθειες που έγιναν για φυσική καταμέτρηση των εμπορευμάτων δεν καρποφόρησαν.

Από τον έλεγχο του σχετικού φακέλου φαίνεται ότι το όλο θέμα δεν αντιμετωπίστηκε αποφασιστικά και ακολουθήθηκαν λανθασμένες διαδικασίες με αποτέλεσμα να μη διευθετηθεί έγκαιρα. Η εταιρεία κατέθεσε προσφυγή σχετικά με τις βεβαιώσεις τελωνειακής οφειλής στις 20.4.2007 ενώ στις 18.5.2007 εκδόθηκε Ειδοποίηση Διατάγματος Εκκαθάρισης της.

Στις 20.12.2007 το Τμήμα αποφάσισε όπως γίνει άμεση καταμέτρηση των αποθεμάτων, ανάκληση των 150 βεβαιώσεων και ενημέρωση της Νομικής Υπηρεσίας για την πρόθεση του Τμήματος να ανακαλέσει τις βεβαιώσεις και εκδώσει νέες βεβαιώσεις στη βάση των ελλειμμάτων που θα προκύψουν από την καταμέτρηση.

Το Μάρτιο 2008 συμπληρώθηκε η καταμέτρηση των αποθεμάτων και έγιναν 8 βεβαιώσεις συνολικού ποσού €36.200 αφού διαφάνηκε ότι τα ελλείμματα είναι πολύ μικρότερης κλίμακας από αυτά που παρουσιάζονται στο μηχανογραφικό σύστημα.

Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι η κατ' αρχήν ετοιμασία και αποστολή βεβαιώσεων τελωνειακής και άλλης οφειλής βάσει των στοιχείων του μηχανογραφικού συστήματος κρίθηκε υπό τις περιστάσεις ενδεδειγμένη δεδομένης της άρνησης του διαχειριστή για συμμόρφωση και των ανεπιτυχών προσπάθειών για πλήρη έλεγχο αποθεμάτων. Περαιτέρω τα καταμετρηθέντα αποθέματα κατασχέθηκαν ως υποκείμενα σε δήμευση και ως εκ τούτου έγινε ανάκληση των βεβαιώσεων που αφορούσαν.

Εμπορευματοκιβώτια υπό μεταφόρτωση. Από τον έλεγχο της διαδικασίας μετασυσσκευασίας/συσσκευασίας εμπορευματοκιβωτίων υπό μεταφόρτωση παρατηρήθηκε ότι έξι εμπορευματοκιβώτια τα οποία εισήχθηκαν από χώρες μη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά το 2006 και περιείχαν τσιγάρα, κατά την επανεξαγωγή τους δηλώθηκε στο δηλωτικό εξαγωγής διαφορετικό περιεχόμενο (όπως λάστιχα, τσάντες), και διαφορετική καταγωγή (κυπριακά αντί υπό διαμετακόμιση). Τα εμπορευματοκιβώτια εξήχθηκαν σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σχετικά με την όλη διαδικασία επανασυσσκευασίας και επανεξαγωγής παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

(i) Η μετασυσσκευασία έγινε μετά από αίτηση του εισαγωγέα στην Αρχή Λιμένων και εφόσον εξασφάλισε άδεια φόρτωσης από την Αρχή Λιμένων και το Τμήμα Τελωνείων. Η διαδικασία έγινε στην παρουσία λειτουργού της Αρχής Λιμένων ο οποίος ενημέρωσε το μηχανογραφημένο σύστημα λειτουργίας λιμενικών εργασιών (CYPOS) όσον αφορά την καταγωγή (status) των εμπορευματοκιβωτίων.

(ii) Το Τελωνείο Λεμεσού δεν ενημέρωσε το Αρχιτελωνείο σχετικά με την παραχώρηση άδειας φόρτωσης των εμπορευματοκιβωτίων. Σύμφωνα με την καθορισμένη διαδικασία όπως αναφέρεται σε επιστολή της Διευθύντριας του Τμήματος προς τον Ανώτερο Τελωνειακό Λειτουργό Λεμεσού, ημερομηνίας 26.8.2004, όλα τα σχετικά έγγραφα που υποβάλλονται στο Γραφείο Εξαγωγών του Σταθμού για εξασφάλιση άδειας φόρτωσης εμπορευματοκιβωτίων καπνικών προϊόντων υπό μεταφόρτωση, θα πρέπει να αποστέλλονται αυθημερόν με τηλεομοιότυπο στον Τομέα Διερευνήσεων και Συστήματος Πληροφοριών του Αρχιτελωνείου.

(iii) Τα Δηλωτικά Εξαγωγής κατατέθηκαν στην Αρχή Λιμένων και στο Τελωνείο μετά την αναχώρηση του πλοίου, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του περί Τελωνειακού Κώδικα Νόμου του 2004 ο οποίος αναφέρει ότι το Δηλωτικό κατατίθεται από τον πλοίαρχο ή τον αντιπρόσωπο του πριν από τον απόπλου.

(iv) Δεν έγινε έλεγχος στα δηλωτικά εξαγωγής και αντιπαραβολή των στοιχείων με την Πρόθεση Φόρτωσης που κατατέθηκε για τη μετασυσσκευασία, ειδικά εφόσον τα εμπορευματοκιβώτια περιείχαν τσιγάρα.

Διαπιστώθηκε ότι το Τμήμα διερευνά μία επιπλέον περίπτωση εμπορευματοκιβωτίου το οποίο κατασχέθηκε πριν την φόρτωση του στο πλοίο για επανεξαγωγή και δύο περιπτώσεις εμπορευματοκιβωτίων που είχαν μετασυσσκευαστεί και παρέμειναν ως υπερήμερα στις αποθήκες της Αρχής Λιμένων. Από το Νοέμβριο του 2006 το Τμήμα έχει θέσει σε εφαρμογή νέες διαδικασίες για την παρακολούθηση των εμπορευματοκιβωτίων υπό μεταφόρτωση με περιεχόμενο καπνικά προϊόντα.

Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι στα πλαίσια των προσπαθειών του για αποτελεσματικότερο έλεγχο όλων των υπό μεταφόρτωση φορτίων, όπως και αποφυγή στο μέγιστο δυνατό βαθμό του ενδεχομένου διάπραξης λαθρεμπορίου, μελέτησε σε βάθος όλες τις παραμέτρους του θέματος (όπως έκδοση άδειας φόρτωσης, κατάθεση προδηλωτικού, έγκαιρη κατάθεση δηλωτικού εξαγωγής μέχρι και κλείσιμο δηλωτικών εξαγωγής), στα πλαίσια της ισχύουσας τελωνειακής νομοθεσίας, με βάση την ανάλυση κινδύνου και λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες του θεσμού των υπό

διαμετακόμιση εμπορευμάτων, προχώρησε στο σχεδιασμό νέας διαδικασίας που αναμένεται να τεθεί άμεσα σε εφαρμογή και διέπει λεπτομερώς τις περιπτώσεις μεταφόρτωσης ή επανεξαγωγής μη κοινοτικών εμπορευμάτων (goods in transit) από την προσωρινή εναπόθεση των λιμένων (χωρίς ή και μετά από επανασυσκευασία), όπως επίσης και της διακίνησης κοινοτικού φορτίου με προορισμό άλλα κράτη μέλη μέσω των λιμανιών.

Μέρος Β

Οφειλές από εταιρεία. Όπως αναφέρθηκε στην προηγούμενη Έκθεση μου, εταιρεία που λειτουργούσε ως τελωνειακός πράκτορας κατέθεσε επιταγές συνολικού ποσού £566.111 για τελωνισμό εμπορευμάτων το 2004, οι οποίες ήταν ακάλυπτες. Οι επιταγές έγιναν δεκτές παρόλο που η εταιρεία είχε ειδοποιήσει το Τμήμα προηγουμένως ότι η τράπεζα είχε τερματίσει την ισχύ του εγγυητηρίου της.

Από τις ενέργειες του Τμήματος έχει εισπραχθεί μέρος της οφειλής, ενώ παραμένει ανείσπρακτο το υπόλοιπο ποσό ύψους £154.638, για την είσπραξη του οποίου έχουν ληφθεί νομικά μέτρα.

Σημειώνεται επίσης ότι μέχρι την ημερομηνία του ελέγχου δεν είχε ολοκληρωθεί ο έλεγχος των φακέλων αποθεμάτων για τη διακρίβωση τυχόν ελλειμμάτων στα αποθέματα που είχε η εν λόγω εταιρεία, ενώ αριθμός φακέλων δεν έχουν εντοπιστεί.

Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι ο έλεγχος έχει στο μεταξύ ολοκληρωθεί. Σε αριθμό φακέλων εντοπίστηκαν διαφορές που έχουν διερευνηθεί και για είσπραξη των οφειλών τροχοδρομείται η αποστολή εκ των υστέρων βεβαίωσης τελωνειακής και άλλης οφειλής. Σχετικά με μικρό αριθμό φακέλων που δεν έχουν εντοπιστεί θα ληφθούν όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα περιλαμβανομένης και της αναδημιουργίας των φακέλων αποθεμάτων για διαπίστωση τυχόν ελλειμμάτων.

Έλεγχος φακέλων αποθεμάτων. Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, από τον έλεγχο των χειρόγραφων μητρώων φακέλων αποθεμάτων στο Τελωνείο Λευκωσίας και Τελωνείο Λεμεσού διαπιστώθηκε ότι σημαντικός αριθμός χειρόγραφων φακέλων παρουσιάζει εκκρεμότητες ενώ ένας μεγάλος αριθμός φακέλων δεν έχουν εντοπιστεί. Εξέφρασα την άποψη ότι το Τμήμα θα πρέπει να συνεχίσει τις προσπάθειες για ανεύρεση ή αναδημιουργία των φακέλων και για ολοκλήρωση του ελέγχου των κλειστών φακέλων αποθεμάτων, με προτεραιότητα στους φακέλους που αφορούν προϊόντα ψηλής δασμολογικής αξίας.

Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι ο έλεγχος συνεχίζεται με εντατικό ρυθμό και για όσους φακέλους δεν έχουν εντοπιστεί λαμβάνονται όλα τα ενδεικνυόμενα υπό τις περιστάσεις μέτρα, περιλαμβανομένης και της αναδημιουργίας των φακέλων με προτεραιότητα στους φακέλους που αφορούν προϊόντα ψηλού δασμοφορολογικού ενδιαφέροντος.

Μηχανογραφημένο σύστημα Αποθηκών. Το μηχανογραφημένο σύστημα Αποθηκών εξακολουθεί να παρουσιάζει αδυναμίες με αποτέλεσμα να μην παρουσιάζει σωστά τα υπόλοιπα των αποταμιευμένων εμπορευμάτων. Επίσης ο έλεγχος που διενεργείται από το Τμήμα στους φακέλους αποθεμάτων που τηρούνται στις Αποθήκες είναι περιορισμένος. Το Τμήμα θα πρέπει να λάβει μέτρα για διόρθωση των λαθών και για τη σωστή τήρηση των στοιχείων στο σύστημα.

Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι η δυνατότητα αποδοχής από το σύστημα διαφοροποίησης των μονάδων μέτρησης δεν αποτελεί αδυναμία των παραμέτρων του συστήματος αλλά έγινε μετά την 1.5.2004 τροποποίηση στο σχεδιασμό του συστήματος ώστε να είναι ευέλικτο για να μπορεί να καλύψει την πιθανότητα διαφοροποίησης των μονάδων ή κωδικών σύμφωνα με το Ολοκληρωμένο Κοινοτικό Δασμολόγιο. Το πρόβλημα των λανθασμένων καταχωρίσεων οφείλεται στη μη ορθή τήρηση των σχετικών οδηγιών και λαμβάνονται μέτρα για αντιμετώπιση του.

Υπηρεσία Φόρου Προστιθέμενης Αξίας

Μέρος Α

Εισπράξεις. Οι εισπράξεις φόρου προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) κατά το 2007 ανήλθαν σε £1.021,2 εκ., σε σύγκριση με £857,6 εκ. το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £163,6 εκ. ή 19%. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εγγεγραμμένων προσώπων στο μητρώο Φ.Π.Α. κατά 6,9%, στην αύξηση ορισμένων συντελεστών φόρου καθώς και στην αύξηση του ΑΕΠ κατά 4,4%. Η αύξηση σύμφωνα με την Έφορο ΦΠΑ οφείλεται και στην αποτελεσματικότητα των μέτρων είσπραξης που λαμβάνει η Υπηρεσία Φ.Π.Α.

Καθυστερημένοι φόροι. Στις 31.12.2007 το σύνολο των καθυστερημένων φόρων, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων και τόκων, ήταν £93 εκ., σε σύγκριση με £81,2 εκ. το 2006, δηλαδή σημείωσαν αύξηση £11,8 εκ. ή 14,5%. Το ποσό αυτό αποτελεί ποσοστό 1,4% των συνολικών εισπράξεων Φ.Π.Α. από την έναρξη εφαρμογής του μέχρι τις 31.12.2007, που ανέρχονται σε £6.526 εκ. Καθυστερημένες οφειλές παρουσιάζουν 14078 Υποκείμενα στο Φόρο Πρόσωπα (ΥΦΠ). Η είσπραξη μεγάλου μέρους των οφειλών θεωρείται δύσκολη, αφού οφείλεται από πρόσωπα για τα οποία έχει εκδοθεί διάταγμα παραλαβής/εκκαθάρισης (£17,3 εκ.), από πρόσωπα των οποίων η εγγραφή στο μητρώο έχει ακυρωθεί (£33,4 εκ.) και από πρόσωπα που έχουν προσφύγει στο δικαστήριο (£4 εκ.). Επίσης ποσό £53,6 εκ. (57,7% των οφειλών) αποτελεί επιβαρύνσεις και τόκους ενώ 6774 ΥΦΠ οφείλουν μόνο επιβαρύνσεις και τόκους. Σημειώνεται ότι στις καθυστερήσεις περιλαμβάνεται ποσό £20,6 εκ. που αφορά φόρο που δηλώθηκε και δεν καταβλήθηκε και ποσό £18,8 εκ. που αφορά φόρο και επιβαρύνσεις που βεβαιώθηκαν και δεν καταβλήθηκαν, παρόλο που αυτό σύμφωνα με το Νόμο είναι ποινικό αδίκημα. Η Υπηρεσία λαμβάνει μέτρα, στα πλαίσια των δυνατοτήτων τους, για είσπραξη των οφειλών και ασκούνται ποινικές διώξεις εναντίον των οφειλετών που δεν τελούν υπό εκκαθάριση.

Σύμφωνα με την Έφορο ΦΠΑ τα μέτρα είσπραξης που εφαρμόζονται από την Υπηρεσία ΦΠΑ επικεντρώνονται στην είσπραξη του ποσού που απαιτείται και που ανέρχεται στα £38,3 εκ. δηλαδή το ποσό που οφείλεται από πρόσωπα που δεν τελούν υπό εκκαθάριση/πτωχευτική διαδικασία, δεν έχει ακυρωθεί η εγγραφή τους στο Μητρώο ΦΠΑ και δεν έχουν προσφύγει στο Δικαστήριο εναντίον αποφάσεων της Εφόρου. Επίσης για σκοπούς αύξησης της αποτελεσματικότητας είσπραξης των οφειλόμενων ποσών με την εφαρμογή του μέτρου της κατάσχεσης αγαθών συνεχίζεται η εφαρμογή του νέου μηχανογραφημένου συστήματος το οποίο αποσκοπεί στην όσο το δυνατόν ταχύτερη όχληση υποκειμένων στο φόρο προσώπων που δε συμμορφώνονται ως προς τις υποχρεώσεις τους στην υποβολή φορολογικών δηλώσεων και καταβολής των οφειλόμενων ποσών φόρου.

Επιπρόσθετα με απόφαση έχει επιτευχθεί η μίσθωση υπηρεσιών δικηγόρων από το ελεύθερο επάγγελμα οι οποίοι με πολιτικές αγωγές διεκδικούν οφειλόμενα ποσά εκ μέρους της Υπηρεσίας Φ.Π.Α. και η ενίσχυση της Μονάδας Λήψης Δικαστικών Μέτρων με τη μίσθωση των νομικών υπηρεσιών τριών δικηγόρων τα καθήκοντα των οποίων είναι ο χειρισμός ποινικών υποθέσεων και αιτήσεων για διάλυση εταιρειών καθώς και η ετοιμασία και υποβολή στο Γενικό Εισαγγελέα εκθέσεων γεγονότων για καταχώριση πολιτικών αγωγών.

Μη υποβολή φορολογικών δηλώσεων και κατ' εκτίμηση φορολογίες. Στις περιπτώσεις όπου ΥΦΠ δεν υποβάλλουν φορολογικές δηλώσεις, η Υπηρεσία προχωρεί στην επιβολή κατ' εκτίμηση φορολογίας με βάση τα στοιχεία που έχει από προηγούμενες φορολογικές περιόδους. Οι κατ' εκτίμηση φορολογίες διαγράφονται όταν υποβληθούν οι φορολογικές δηλώσεις. Στις 31.12.2007 6446 ΥΦΠ παρουσίαζαν οφειλές από κατ' εκτίμηση φορολογίες. Παρατηρήθηκε ότι πολλά από τα πρόσωπα αυτά είναι ενεργά και οι κατ' εκτίμηση φορολογίες αφορούν ορισμένες μόνο φορολογικές δηλώσεις που δεν υπέβαλαν. Η Υπηρεσία θα πρέπει να διερευνήσει τις περιπτώσεις αυτές και να προβεί στη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον όσων δεν συμμορφώνονται. Για τον εντοπισμό των οφειλετών μπορούν να ζητηθούν, βάσει του Νόμου, πληροφορίες και στοιχεία από διάφορα

Τμήματα, όπως Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη.

Σύμφωνα με την Έφορο ΦΠΑ ο εντοπισμός αφανών επιτηδευματιών αποτελεί συνεχή δραστηριότητα κάθε Επαρχιακού Γραφείου στο μέτρο των δυνατοτήτων τους. Επίσης καταβάλλεται προσπάθεια για αξιοποίηση των στοιχείων που τηρούνται από άλλα Τμήματα/Υπηρεσίες.

Παρατηρήθηκε ότι στις κατ' εκτίμηση φορολογίες περιλαμβάνεται ποσό £1,05 εκ. το οποίο συνιστά πραγματική οφειλή αφού αφορά βεβαιώσεις φόρου που περιλαμβάνονται στις κατ' εκτίμηση φορολογίες επειδή τα ΥΦΠ δεν υπέβαλαν τις φορολογικές τους δηλώσεις. Επίσης περιλαμβάνεται ποσό £22,2 εκ. το οποίο αφορά πρόστιμα για μη υποβολή δήλωσης το οποίο επίσης συνιστά πραγματική οφειλή.

Επιστροφές φόρου. Οι επιστροφές φόρου το 2007 ανήλθαν σε £85 εκ., σε σύγκριση με £60 εκ. το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £25 εκ. ή 41,7%. Κατά το 2007 υποβλήθηκαν 29940 αιτήσεις από 11843 ΥΦΠ για επιστροφή φόρου. Η Υπηρεσία διεξήγαγε έλεγχο σε 450 ΥΦΠ (ποσοστό 3,8%) και σε 264 ΥΦΠ βεβαιώθηκε φόρος ύψους £4,1 εκ.

Η τακτική της Υπηρεσίας μέχρι τις 31.12.2007 ήταν, όπου κρίνεται αναγκαίο, το πιστωτικό υπόλοιπο να μην επιστρέφεται αμέσως αλλά να παραμένει σε πίστη των ΥΦΠ για εύλογο χρονικό διάστημα, ώστε να παρέχεται στην Υπηρεσία χρόνος για καλύτερη αξιολόγηση και έλεγχο. Το συνολικό ποσό που παραμένει σε πίστη των ΥΦΠ στις 31.12.2007 ήταν £82,7 εκ. (£67,4 εκ το 2006).

Από την 1.1.2008 το πιστωτικό υπόλοιπο που παρουσιάζεται σε φορολογική δήλωση ΥΦΠ μεταφέρεται σε πίστη του σε μεταγενέστερη καθορισμένη φορολογική περίοδο εκτός σε ορισμένες περιπτώσεις και υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, όπου το πιστωτικό υπόλοιπο δύναται να επιστραφεί με την υποβολή αίτησης από το ΥΦΠ.

Εξέφρασα την άποψη ότι οι επισκέψεις ελέγχου για σκοπούς επιστροφής φόρου θα πρέπει να αυξηθούν στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό. Από τα στοιχεία για το 2007 φαίνεται ότι από κάθε επίσκεψη ελέγχου προέκυψε, κατά μέσο όρο, βεβαίωση φόρου πέραν των £9.000.

Σύμφωνα με την Έφορο ΦΠΑ η Υπηρεσία Φ.Π.Α. στα πλαίσια των δυνατοτήτων της καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για αύξηση των επισκέψεων ελέγχου που περιλαμβάνουν και επισκέψεις που σχετίζονται με τις εξετάσεις αιτήσεων για σκοπούς επιστροφής φόρου. Το γεγονός ότι κατά μέσο όρο προκύπτει από κάθε επίσκεψη ελέγχου βεβαίωση φόρου πέραν των £9.000 είναι αποτέλεσμα του τρόπου επιλογής της κάθε υπόθεσης ο οποίος βασίζεται κατά κανόνα στο βαθμό κινδύνου που εμπεριέχει (επιλέγονται υποθέσεις υψηλού κινδύνου). Με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται αποτελεσματικότερος τρόπος χρήσης των διαθέσιμων πόρων της Υπηρεσίας σε ανθρώπινο δυναμικό.

Εισπρακτικά μέτρα.

(α) Κατάσχεση αγαθών. Κατά το 2007 τέθηκαν υπό απειλή κατάσχεσης από την Υπηρεσία 2033 ΥΦΠ (2006 1315 ΥΦΠ) και ως αποτέλεσμα, εισπράχθηκε ποσό £8 εκ. (2006 £4,9 εκ.).

(β) Ποινικές διώξεις. Κατά το 2007 ασκήθηκαν 591 ποινικές διώξεις (2006 357 διώξεις). Στις 31.12.2007 εκκρεμούσαν 421 υποθέσεις.

Ο αριθμός των ποινικών διώξεων είναι πολύ περιορισμένος σε σχέση με το μεγάλο αριθμό των ΥΦΠ που παρουσιάζουν οφειλές. Οι καθυστερήσεις στις 31.12.2007 περιλαμβάνουν 12844 ΥΦΠ με συνολικές οφειλές £71,7 εκ. τα οποία δεν είχαν καταχωρίσει προσφυγή και δεν ήταν υπό εκκαθάριση. Εναντίον αυτών των προσώπων θα μπορούσαν να ασκηθούν ποινικές διώξεις.

Όπως ανέφερα σε προηγούμενες Εκθέσεις μου θα πρέπει να αυξηθούν οι ποινικές διώξεις, ενόψει και του γεγονότος ότι το δικαστήριο από την 1.2.2002 έχει εξουσία, εκτός από την επιβολή ποινής, να εκδώσει διάταγμα για εξόφληση της οφειλής.

Όπως αναφέρεται πιο πάνω από την 1.11.2006 η Μονάδα Λήψης Δικαστικών Μέτρων ενισχύθηκε με τρεις δικηγόρους με σύμβαση, οι οποίοι μελετούν και ετοιμάζουν υποθέσεις για σκοπούς ποινικής και/ή αστικής διαδικασίας και εκπροσωπούν, με οδηγίες του Γενικού Εισαγγελέα, την Έφορο στα δικαστήρια.

(γ) Πολιτικές αγωγές. Παρατηρήθηκε ότι το 2007 αυξήθηκαν σημαντικά οι πολιτικές αγωγές για είσπραξη οφειλών. Υποβλήθηκαν στη Νομική Υπηρεσία 300 υποθέσεις για καταχώριση πολιτικής αγωγής (10 υποθέσεις το 2006). Τέσσερις υποθέσεις διεκπεραιώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους και εισπράχθηκαν οφειλές ύψους £29.445.

Σύμφωνα με την Έφορο ΦΠΑ για σκοπούς αύξησης της αποτελεσματικότητας είσπραξης των οφειλόμενων ποσών με την εφαρμογή του μέτρου της κατάσχεσης αγαθών συνεχίζεται η εφαρμογή του νέου μηχανογραφημένου συστήματος το οποίο αποσκοπεί στην όσο το δυνατό ταχύτερη όχληση υποκειμένων στο φόρο προσώπων που δε συμμορφώνονται ως προς τις υποχρεώσεις τους για υποβολή φορολογικών δηλώσεων και καταβολή των οφειλόμενων ποσών φόρου. Όσον αφορά στις ποινικές διώξεις η εξουσία του ποινικού δικαστηρίου να εκδίδει διάταγμα εξόφλησης των οφειλών δυνάμει του κατηγορητηρίου (μόνο φόρο καθότι ο πρόσθετος φόρος, οι χρηματικές επιβαρύνσεις και οι τόκοι έχουν ποινικοποιηθεί από τις 14.8.2007) περιορίζεται στα οφειλόμενα ποσά φόρου που σχετίζοντο με φορολογικές περιόδους που εμπίπτουν στην ισχύουσα περί Φ.Π.Α. νομοθεσία που τέθηκε σε ισχύ από 1.2.2002 (Ν.95(Ι)/2000). Η εξουσία αυτή μέχρι το τέλος του 2007 ασκήθηκε σε δέκα περιπτώσεις τα δε δικαστικά διατάγματα για τις επτά περιπτώσεις έχουν αποσταλεί στο Γενικό Εισαγγελέα (για τις υπόλοιπες τρεις ετοιμάζονται και θα αποσταλούν εντός των προσεχών ημερών) για να τύχουν περαιτέρω χειρισμού για υλοποίηση τους από τη Νομική Υπηρεσία. Όσον αφορά στις πολιτικές αγωγές με την ενίσχυση του Τομέα Λήψης Δικαστικών Μέτρων με τρεις δικηγόρους του ιδιωτικού τομέα έχει επαναρχίσει η αποστολή εκθέσεων γεγονότων στη Νομική Υπηρεσία για καταχώριση αγωγών με σκοπό την είσπραξη οφειλόμενων ποσών από ΥΦΠ. Σημειώνεται ότι ο Τομέας αυτός έχει περαιτέρω ενισχυθεί από τις 17.6.2008 με τρεις Λειτουργούς Φ.Π.Α. γεγονός που θα συμβάλει στην περαιτέρω βελτίωση της αποτελεσματικότητας των εισπρακτικών μέτρων.

Επισκέψεις ελέγχου.

(α) Η Υπηρεσία κατά το 2007 πραγματοποίησε 381 επισκέψεις ελέγχου σε ΥΦΠ (0,5% του συνόλου των εγγεγραμμένων προσώπων), κατά τις οποίες βεβαιώθηκε φόρος ύψους £8 εκ., σε σύγκριση με 440 επισκέψεις και βεβαίωσης φόρου ύψους £6,4 εκ. κατά το 2006 (μέσος όρος βεβαίωσης φόρου κατά επίσκεψη £20.943 σε σύγκριση με £14.432 το 2006). Το σύνολο των επισκέψεων ελέγχου από την 1.7.1992 μέχρι 31.12.2007 ανήλθε σε 8189 (7,2% του συνόλου των εγγραφέντων στο μητρώο Φ.Π.Α. προσώπων), με συνολικές βεβαιώσεις φόρου ύψους £58,4 εκ. Παρατηρήθηκε ότι στο 86% των επισκέψεων ελέγχου προέκυψε βεβαίωση φόρου. Εξέφρασα την άποψη ότι θα πρέπει να αυξηθούν ουσιαστικά οι επισκέψεις ελέγχου στα ΥΦΠ. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το Νόμο δε μπορεί να εκδοθεί βεβαίωση φόρου μετά την πάροδο έξι ετών από το τέλος της καθορισμένης φορολογικής περιόδου στην οποία αφορά.

Σύμφωνα με την Έφορο ΦΠΑ η Υπηρεσία προσπαθεί συνεχώς να πετύχει τόσο αύξηση του αριθμού όσο και βελτίωση της ποιότητας των διεξαγόμενων ελέγχων μέσω της συνεχούς επιμόρφωσης των Λειτουργών, της βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των μεθόδων ελέγχων, της ποιοτικής αναβάθμισης του εποπτικού ελέγχου του προσωπικού, της αναβαθμισμένης επιμόρφωσης και συνεργασίας με τα υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα και της εισαγωγής και χρήσης στη διαδικασία επιλογής των υποθέσεων για έλεγχο μέσω μηχανογραφημένου συστήματος στη βάση αξιολόγησης όλων των υποκειμένων στο φόρο προσώπων σε σχέση με το

βαθμό κινδύνου που εμπεριέχει κάθε περίπτωση. Επίσης το πρόβλημα της μη επαρκούς στελέχωσης που καθιστά την αύξηση των επισκέψεων ελέγχου δύσκολη αναμένεται να αμβλυνθεί μετά την πλήρωση που έγινε εντός του 2008 46 νέων θέσεων φοροθετικού προσωπικού και 44 άλλων θέσεων που η διαδικασία πλήρωσης τους έχει τροχοδρομηθεί.

(β) Κατά το 2008 έγιναν επισκέψεις ελέγχου σε δύο εταιρείες ανάπτυξης γης στις οποίες έγινε βεβαίωση φόρου ύψους €246.496 και €803.032 αντίστοιχα. Η βεβαίωση προέκυψε από το γεγονός ότι οι αιτήσεις που υπέβαλαν οι εταιρείες για έκδοση πολεοδομικής άδειας λίγες μέρες πριν την εφαρμογή του περί Φ.Π.Α. Νόμου 2000-2004 (1.5.2004), δεν ήταν δεόντως συμπληρωμένες.

Εξέφρασα την άποψη ότι οι επισκέψεις ελέγχου σε εταιρείες ανάπτυξης γης θα πρέπει να αυξηθούν εφόσον υπάρχουν εύλογες υποψίες ότι οι αιτήσεις που κατατέθηκαν από διάφορες εταιρείες ανάπτυξης γης εσπευσμένα, και σε πολλές περιπτώσεις μαζικά, λίγο πριν την έναρξη εφαρμογής του πιο πάνω Νόμου δεν είναι δεόντως συμπληρωμένες, όπως απαιτείται στο Νόμο και επομένως οι πωλήσεις οικιστικών μονάδων υπόκεινται στην επιβολή Φ.Π.Α.

Όπως με πληροφόρησε η Έφορος η Υπηρεσία Φ.Π.Α. εξετάζει σε συνεργασία με την αστυνομία μετά από σχετικές οδηγίες του Γενικού Εισαγγελέα συνολικά εννέα εταιρείες ανάπτυξης γης που υπέβαλαν αιτήσεις για πολεοδομική άδεια πριν τις 30.4.2004. Παράλληλα στα πλαίσια αξιολόγησης υποθέσεων για σκοπούς επιλογής για διεξαγωγή ελέγχων έχουν επιλεγεί κατά προτεραιότητα εταιρείες ανάπτυξης γης λαμβανομένου υπόψη του πιθανού υψηλού κινδύνου που περιέχει ο τομέας αυτός δραστηριότητας.

(γ) Κατά το 2007 διεκπεραιώθηκαν από τον Τομέα Διερευνήσεων και Συμμόρφωσης 31 υποθέσεις φοροδιαφυγής οι οποίες κατέληξαν σε βεβαίωση φόρου και επιβολή συμβιβαστικού προστίμου από την Έφορο ύψους £2.271.688 και £558.810 αντίστοιχα.

Σύμφωνα με την Έφορο ΦΠΑ οι βεβαιώσεις φόρου δεν περιέχουν αναγκαστικά για όλα τα ποσά και πιθανή διάπραξη ποινικών αδικημάτων έτσι ώστε να είναι δυνατό σύμφωνα με το Νόμο να επιβληθεί συμβιβαστικό ποσό. Επομένως η αντιστοιχία ποσού βεβαίωσης με συμβιβαστικό ποσό δεν είναι δυνατή.

(δ) Παρατηρήθηκε ότι τα ΥΦΠ παρόλο που έχουν υποχρέωση να ενημερώνουν την Έφορο για αλλαγές σε ουσιώδη στοιχεία της επιχείρησής τους(π.χ. επέκταση των εργασιών, προσθήκη νέων κλάδων επιχείρησης, κ.λπ.) ως επί το πλείστον δεν το πράττουν, με αποτέλεσμα το μητρώο να μην παρουσιάζει τα πραγματικά δεδομένα για τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του κάθε ΥΦΠ. Είναι σημαντικό, για σκοπούς επιλογής των ΥΦΠ για διενέργεια επίσκεψης ελέγχου, όπως τα στοιχεία που τηρούνται από την Υπηρεσία είναι ορθά και αξιόπιστα και θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για συμμόρφωση των ΥΦΠ με την πιο πάνω υποχρέωση.

Όπως με πληροφόρησε η Έφορος ΦΠΑ η Υπηρεσία Φ.Π.Α. εφαρμόζει διαδικασία ενημέρωσης του μηχανογραφημένου συστήματος της όταν ενημερώνεται από υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα για τυχόν αλλαγές σε στοιχεία της επιχείρησής τους. Επιπρόσθετα αλλαγές στα στοιχεία, εάν υπάρχουν, ελέγχονται και κατά τη διενέργεια επισκέψεων ελέγχου σε επιχειρήσεις που κατά καιρούς πραγματοποιούνται από τα Επαρχιακά Γραφεία της Υπηρεσίας.

Για σκοπούς υπενθύμισης των Υ.Φ.Π. η Υπηρεσία Φ.Π.Α. έχει εκτυπώσει σε όλους του φακέλους με τους οποίους αποστέλλει έντυπα του ηλεκτρονικού υπολογιστή, σχετική ειδοποίηση με την οποία πληροφορεί τα Υ.Φ.Π. να ενημερώνουν την Έφορο ΦΠΑ για οποιεσδήποτε αλλαγές στα στοιχεία της επιχείρησής τους.

Εντός του Νοεμβρίου 2008 προγραμματίζεται η εκτύπωση και αποστολή σε όλα τα Υ.Φ.Π. επίσημης ανακοίνωσης με την οποία θα προτρέπονται να ενημερώνουν έγκαιρα την Υπηρεσία Φ.Π.Α. για τυχόν αλλαγές στα δεδομένα τους. Αυτό θα επαναλαμβάνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Εναρμόνιση με το Κοινό Σύστημα ΦΠΑ.

Παρατηρήθηκε ότι δεν έχουν γίνει ακόμη ενέργειες για πλήρη εναρμόνιση της νομοθεσίας και εφαρμογή των προνοιών της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28^{ης} Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας, με ενδεχόμενο η Δημοκρατία να υποστεί κυρώσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σύμφωνα με την πιο πάνω Οδηγία η Κύπρος είχε το δικαίωμα να απαλλάσσει τις παραδόσεις γηπέδων προς οικοδόμηση από την επιβολή ΦΠΑ μέχρι τις 31.12.2007. Η τακτική αυτή συνεχίζεται μέχρι σήμερα χωρίς να έχει εξασφαλιστεί γραπτή συγκατάθεση για παράταση της παρέκκλισης από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σύμφωνα με την Έφορο ΦΠΑ το όλο θέμα αφορά λήψη πολιτικής απόφασης.

Φοροδιαφυγή.

(α) Εγγραφή στο μητρώο ΦΠΑ Σύμφωνα με τη νομοθεσία η εγγραφή στο μητρώο Φ.Π.Α. είναι υποχρεωτική όταν ο κύκλος εργασιών υπερβαίνει τις £9.000. Αυτό σημαίνει ότι ουσιαστικά όλα τα πρόσωπα που διεξάγουν επιχείρηση, νομικά ή φυσικά, θα πρέπει να είναι γραμμένα στο μητρώο. Η Υπηρεσία θα πρέπει να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για να διαπιστωθεί κατά πόσο υπάρχει σε ικανοποιητικό βαθμό συμμόρφωση με το Νόμο. Σύμφωνα με την Έφορο ΦΠΑ καταβάλλονται συνεχείς προσπάθειες εγγραφής Υ.Φ.Π. στο μητρώο Φ.Π.Α.

(β) Νομική ευθύνη καταναλωτή. Για το σκοπό της καταπολέμησης της φοροδιαφυγής από τη μη έκδοση φορολογικού τιμολογίου, η Υπηρεσία, λαμβάνοντας υπόψη και τις εμπειρίες άλλων χωρών, ετοίμασε Κανονισμούς σύμφωνα με τους οποίους οι καταναλωτές θα έχουν την ευθύνη εξασφάλισης φορολογικού τιμολογίου κατά τις συναλλαγές τους. Με βάση τους Κανονισμούς, τα υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα υποχρεούνται να εκδίδουν νόμιμες αποδείξεις για τις λιανικές πωλήσεις και ο καταναλωτής υποχρεούται να απαιτεί νόμιμη απόδειξη. Οι Κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή αφού εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο. Τον Οκτώβριο 2007 ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών με επιστολή του προς τον Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων τον πληροφόρησε ότι οι Κανονισμοί αποσύρονται.

(γ) Υπολογισμός φοροδιαφυγής. Σύμφωνα με την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 98/527/ΕΚ ημερομηνίας 24.7.1998, τα κράτη μέλη πρέπει να υπολογίζουν το ποσό της διαφυγής της πληρωμής Φ.Π.Α. χωρίς τη συμμετοχή των αγοραστών. Ο υπολογισμός βασίζεται στον υπολογισμό των θεωρητικών εσόδων Φ.Π.Α., και στην ανάλυση της διαφοράς με τα πραγματικά έσοδα Φ.Π.Α. Ο υπολογισμός των θεωρητικών εσόδων Φ.Π.Α. βασίζεται στα μακροοικονομικά δεδομένα (ΑΕΠ) λαμβάνοντας υπόψη τους διάφορους συντελεστές για τα διάφορα προϊόντα/υπηρεσίες.

Η Υπηρεσία Φ.Π.Α. δεν έχει προβεί στον πιο πάνω υπολογισμό επειδή δεν διαθέτει τους απαιτούμενους πόρους και την τεχνογνωσία για να προβεί στη συλλογή και επεξεργασία των απαραίτητων στοιχείων. Η Γενική Διεύθυνση Φορολογίας και Τελωνείων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όρισε ξένο συμβουλευτικό οίκο να διεξάγει σε βάθος μελέτη με σκοπό να αναλύσει και προσδιορίσει το μέγεθος της φοροδιαφυγής σε όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε. Η μελέτη βρίσκεται υπό εξέλιξη.

4.57 ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Νέο σύστημα αξιολόγησης προσωπικού στην Κυπριακή Δημόσια Υπηρεσία. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση αρ. 53669 ημερ. 16 Μαΐου 2001 αποφάσισε την ανάθεση υπηρεσιών για το σχεδιασμό, εφαρμογή, παρακολούθηση και εποπτεία του Συστήματος Αξιολόγησης Προσωπικού στην Κυπριακή Δημόσια Υπηρεσία, σε ιδιωτικό οίκο με επιτροπή καθοδήγησης. Η κατακύρωση της σχετικής προσφοράς έγινε στις 15.11.2001. Σύμφωνα με τους όρους της προσφοράς, το Σύστημα θα ολοκληρωνόταν μέχρι τις 30.11.2002, με σκοπό να τεθεί σε εφαρμογή από την 1.1.2003. Το όλο έργο περιελάμβανε τρεις φάσεις από τις οποίες μόνο η πρώτη ολοκληρώθηκε η οποία αφορούσε στο σχεδιασμό, ανάπτυξη και υποβολή συγκεκριμένου νέου

συστήματος αξιολόγησης. Ζήτησα όπως πληροφορηθώ τους λόγους της μεγάλης καθυστέρησης και σημείωσα ότι στο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Κύπρου 2007-2013, περιλαμβάνεται η ανάπτυξη νέου συστήματος αξιολόγησης της απόδοσης στα πλαίσια της προσπάθειας για την αύξηση της αποδοτικότητας του δημόσιου τομέα.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, το αρχικό προσχέδιο του νέου συστήματος αξιολόγησης, έτυχε επεξεργασίας από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και βάσει των συστάσεων που έγιναν προς τον ιδιωτικό οίκο, ετοιμάστηκε νέο προσχέδιο, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο (αρ. απόφασης 60.520) στις 7.7.2004.

Όπως πληροφορήθηκα, βρίσκεται σε εξέλιξη διάλογος με την ΠΑ.ΣΥ.ΔΥ. Για το σκοπό αυτό έχει συσταθεί μικτό κλιμάκιο, το οποίο συμφώνησε αρχικά σε συγκεκριμένες βασικές αρχές και στόχους του συστήματος ώστε μέχρι το τέλος του 2008 να υπάρξει κατάληξη σε ένα συμφωνημένο σχέδιο αξιολόγησης προσωπικού και να δρομολογηθούν οι απαραίτητες διαδικασίες για υλοποίησή του. Στα πλαίσια των εν λόγω διαδικασιών εντάσσεται και η καταγραφή των προνοιών του συστήματος σε μορφή κανονισμών, οι οποίοι θα υποβληθούν για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη συνέχεια για ψήφιση στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Πάντως μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης (Οκτώβριος 2008), δεν διαφαινόταν να υπήρχαν εξελίξεις που να υποστηρίζουν ότι μέσα σε δύο μήνες, δηλαδή μέχρι το τέλος του 2008, όπως προβλέπει ο στόχος που τέθηκε θα υπάρξει κατάληξη.

4.58 ΤΜΗΜΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Μέρος Α

Εκθέσεις Προόδου για τα έργα μηχανογράφησης. Παρατήρησα ότι οι Εκθέσεις Προόδου για τα στρατηγικά έργα μηχανογράφησης ετοιμάζονται και υποβάλλονται στο Εκτελεστικό Συμβούλιο Μηχανογράφησης (ΕΣΜ) και στην Υπηρεσία μου με καθυστέρηση, με αποτέλεσμα να μη εξυπηρετείται ο σκοπός της έγκαιρης μελέτης και αντιμετώπισης τυχόν προβλημάτων. Ο Διευθυντής του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής(ΤΥΠ) με πληροφόρησε το Νοέμβριο 2007 ότι έδωσε οδηγίες για έγκαιρη ετοιμασία των εκθέσεων. Παρά ταύτα η καθυστέρηση εξακολουθεί να παρατηρείται όπως για παράδειγμα η Έκθεση Προόδου για την τριμηνία Ιανουαρίου-Μαρτίου 2008 υποβλήθηκε προς το ΕΣΜ στις 14.7.2008.

Εκθέσεις Αξιολόγησης των έργων μηχανογράφησης από τους Υπεύθυνους Λειτουργούς (Project Managers). Με βάση απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου μετά την ολοκλήρωση ενός στρατηγικού έργου πρέπει να ετοιμάζεται έκθεση αξιολόγησης από τον Υπεύθυνο Λειτουργό του ΤΥΠ. Σκοπός της αξιολόγησης είναι να επισημανθούν τυχόν προβλήματα και αδυναμίες κατά την ανάπτυξη του συστήματος μηχανογράφησης ώστε αφενός να ενημερωθεί το ΕΣΜ και ο προϊστάμενος του Τμήματος και αφετέρου να ληφθούν υπόψη σε μελλοντικά έργα. Παρατηρήθηκε ότι υπήρξε μεγάλη καθυστέρηση στην ετοιμασία των εκθέσεων από τους Υπεύθυνους Λειτουργούς των Στρατηγικών Έργων Μηχανογράφησης της Δημόσιας Υπηρεσίας. Ορισμένα από τα Έργα στα οποία υπήρξε καθυστέρηση στην υποβολή των εκθέσεων προς το ΕΣΜ είναι τα ακόλουθα:

- Έργο μηχανογράφησης του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το Έργο ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο 1999. Η έκθεση αξιολόγησης υποβλήθηκε τον Ιούνιο 2006.
- Έργο μηχανογράφησης του Υπουργείου Υγείας. Το έργο ολοκληρώθηκε το Μάιο 2004. Η έκθεση αξιολόγησης υποβλήθηκε το Μάιο 2007.
- Πληροφοριακό Σύστημα Γης. Το έργο ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο 2000. Η έκθεση αξιολόγησης υποβλήθηκε το Μάρτιο 2006.
- Έργο Επιθεώρησης Εργοστασίων. Το Έργο ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο 2000. Η έκθεση αξιολόγησης υποβλήθηκε το Μάρτιο 2006.

- Έργο μηχανογράφησης του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας. Το Έργο ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο 2001. Η έκθεση αξιολόγησης υποβλήθηκε τον Ιούνιο 2007.
- Έργο μηχανογράφησης του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη. Το Έργο ολοκληρώθηκε το Νοέμβριο 2000. Η έκθεση αξιολόγησης υποβλήθηκε το Σεπτέμβριο 2007.
- Έργο μηχανογράφησης του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας. Το Έργο ολοκληρώθηκε το Νοέμβριο 2005. Η έκθεση αξιολόγησης υποβλήθηκε το Νοέμβριο 2007.

Ως αποτέλεσμα των παρατηρήσεων μου παρατηρήθηκε επίσπευση στην ετοιμασία, που εκκρεμούσε για αρκετά χρόνια, ορισμένων εκθέσεων.

Ο Διευθυντής του ΤΥΠ με πληροφόρησε το Νοέμβριο 2007 ότι έδωσε οδηγίες σε όλους του Υπεύθυνους Λειτουργούς του Τμήματος του για ετοιμασία των εκθέσεων αξιολόγησης των έργων μηχανογράφησης αμέσως μετά την ολοκλήρωση και παραλαβή του κάθε έργου.

Διαδικασία Παραλαβής Έργου. Από τον έλεγχο των συμβάσεων έργων μηχανογράφησης διαπιστώθηκαν οι ακόλουθες αδυναμίες αναφορικά με το σύστημα παραλαβής Έργου:

(α) Η διαδικασία διορισμού και η σύσταση της Ομάδας Παραλαβής Έργου διαφέρει από Έργο σε Έργο. Λόγω της κρίσιμης σημασίας που έχει το επίπεδο και η κατάρτιση των ατόμων της Ομάδας στην παραλαβή ενός Έργου και ιδιαίτερα στην επινόηση, κατάρτιση και εφαρμογή καταλλήλων σεναρίων ελέγχου της λειτουργίας και αποδοχής μηχανογραφημένου συστήματος, έχουμε την άποψη ότι η σύσταση της Ομάδας πρέπει να εγκρίνεται από το Συμβούλιο Έργου.

(β) Η καταγραφή των σεναρίων ελέγχου της αποδοχής Έργου, σε ορισμένες περιπτώσεις γίνεται πρόχειρα και συνοπτικά χωρίς αναλυτική περιγραφή των διεργασιών/διαδικασιών/ στόχων του Έργου. Η πρακτική αυτή εκτός του ότι προκαλεί προβλήματα και καθυστερήσεις στην αποδοχή του Έργου δεν συμβάλλει στην παραλαβή του επιθυμητού συστήματος, με δυσμενείς επιπτώσεις στην αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά του.

(γ) Εισηγήθηκα όπως ετοιμαστεί Έντυπο Παραλαβής Έργου το οποίο να συμπληρώνεται και υπογράφεται από την Ομάδα και όπως η διαδικασία τελικής παραλαβής του Έργου ενσωματωθεί στους Όρους Συμβολαίου και στις διαδικασίες του Τμήματος και τελική παραλαβή του Έργου να γίνεται μόνο αν έχουν επιλυθεί τα προβλήματα που έχουν καταγραφεί κατά την προσωρινή παραλαβή ή και άλλα που έχουν προκύψει κατά την περίοδο εγγύησης.

(δ) Δεν υπάρχει καθορισμένη διαδικασία για τη φύλαξη των αποτελεσμάτων των δοκιμών ελέγχου αποδοχής των Έργων. Εισηγήθηκα όπως καθοριστεί ο τρόπος και η διάρκεια φύλαξης των στοιχείων που αφορούν τα σενάρια και αποτελέσματα των δοκιμών ελέγχου.

Ο Διευθυντής του ΤΥΠ με πληροφόρησε το Μάιο 2008 μεταξύ άλλων ότι έδωσε οδηγίες όπως:

(α) Ο διορισμός/σύσταση της Ομάδας Παραλαβής Έργου τεκμηριώνεται με πρακτικά Συμβουλίου Έργου.

(β) Ετοιμάζεται προϊόν «Σενάρια Ελέγχου», το οποίο θα τυγχάνει ελέγχου ποιότητας και θα προωθείται στο Συμβούλιο Έργου σύμφωνα με τη μεθοδολογία PRINCE που ακολουθείται από το Τμήμα του.

(γ) Συμπληρώνεται έντυπο Παραλαβής Έργου σύμφωνα με πρότυπο έγγραφο που ετοίμασε το Τμήμα.

(δ) Τα τελικά αποτελέσματα των δοκιμών ελέγχου, να παραδίδονται στην ομάδα συντήρησης του συστήματος, για να χρησιμοποιούνται ως αναφορά σε μετέπειτα ελέγχους.

Μηχανογράφηση Κρατικών Υπηρεσιών. Από ελέγχους σε έργα μηχανογράφησης κρατικών υπηρεσιών παρατηρήθηκαν σημαντικές καθυστερήσεις στην διεκπεραίωση των διαγωνισμών και

συμβάσεων και αδυναμίες στη διαχείριση των συμβάσεων με επακόλουθο την επέκταση του κόστους και προβλήματα στην λειτουργία των συστημάτων μηχανογράφησης. Οι σημαντικότερες παρατηρήσεις της Υπηρεσίας μας αφορούν τα ακόλουθα.

(α) Διαγωνισμός για την παροχή υπηρεσιών εκπόνησης μελέτης για καθορισμό στρατηγικής για τη δημιουργία Κυβερνητικής Αποθήκης Δεδομένων. (Σύμβαση C2005/60).

Λόγω των σοβαρών καθυστερήσεων που παρατηρούντο στην αξιολόγηση των προσφορών, οι οποίες είχαν επιπτώσεις στην έγκαιρη διεκπεραίωση των έργων και στην αύξηση της δαπάνης τους, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 2.11.2005 όπως η διαδικασία αξιολόγησης συμπληρώνεται το αργότερο εντός 30 ημερών μετά την υποβολή των προσφορών.

Με επιστολή μου προς το Διευθυντή του ΤΥΠ τον Ιανουάριο 2008, επισήμανα ότι στον πιο πάνω διαγωνισμό υπήρξε υπερβολική και αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην αξιολόγηση των προσφορών η οποία ολοκληρώθηκε 11 μήνες μετά την υποβολή των προσφορών (οι προσφορές υποβλήθηκαν στις 26.11.2004 και η κατακύρωση έγινε στις 25.10.2005) καθώς επίσης και ότι δεν υπήρξε έγκριση από την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΚΕΑΑ) για την παράταση της ισχύος της σύμβασης κατά ένα μήνα, σύμφωνα με τους σχετικούς Κανονισμούς.

Ο Διευθυντής του ΤΥΠ απαντώντας στις παρατηρήσεις μου με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση στην αξιολόγηση οφείλεται στο φόρτο εργασίας των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης καθώς και στην έλλειψη προσωπικού. Αναφορικά με την παράταση της ισχύος της σύμβασης μου ανέφερε ότι θεωρήθηκε πως η εν λόγω τροποποίηση εμπίπτει στα όρια εξουσίας του Αρμόδιου Λειτουργού.

(β) Σύστημα Μηχανογράφησης του Τμήματος Τελωνείων - Αναβάθμιση του Συστήματος.

Το έργο αποφασίστηκε να ανατεθεί με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης στον Προμηθευτή του αρχικού συστήματος μηχανογράφησης. Η εκτίμηση της δαπάνης του έργου ήταν £150.000 ενώ η προσφορά υπερέβη το £1 εκ.

Στην έκθεση αξιολόγησης της προσφοράς αναφέρεται ότι η εκτίμηση των £150.000 δεν είναι αντιπροσωπευτική επειδή αυτή δεν περιλαμβάνει το κόστος ανάπτυξης ορισμένων κατηγοριών "declarations" και το κόστος για τη μετάβαση στο Ευρώ. Παρατήρησα ότι με βάση την ορθή διαδικασία έπρεπε, πριν ληφθεί η προσφορά της εταιρείας, να ετοιμαστεί αναθεωρημένη εκτίμηση η οποία να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των Κρατικών Υπηρεσιών για να μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως βάση για διαπραγμάτευση και ότι λόγω της παράλειψης αυτής δεν ήταν δυνατό να εξεταστεί η λογικότητα της τιμής της προσφοράς. Παρά τις επιφυλάξεις της Υπηρεσίας μας, το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Οικονομικών (Πρόεδρος του οποίου είναι ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου ή εκπρόσωπός του και στην παρούσα περίπτωση προεδρευόταν από τον εκπρόσωπο του) έδωσε την έγκριση του για διαπραγμάτευση της προσφοράς και το θέμα επανασυζητήθηκε στο Συμβούλιο αρκετές φορές μέχρι το Μάρτιο 2007 οπότε κατακυρώθηκε η προσφορά για προμήθεια του αναβαθμισμένου συστήματος (χωρίς τη συντήρηση) για ποσό 2.215.280 ευρώ.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, μετά την κατακύρωση της προσφοράς, με επιστολή του προς το Διευθυντή του ΤΥΠ στις 16.4.2007 δήλωσε ότι δεν εγκρίνει τη δαπάνη για το εν λόγω έργο επειδή η πρόταση που εξεταζόταν από το 2005 από το Συμβούλιο αφορούσε τροποποίηση του υφιστάμενου συστήματος και όχι αντικατάσταση του και είχε προϋπολογιζόμενη δαπάνη £150.000, δηλαδή περίπου 255.000 ευρώ μόνο. Κατόπιν αυτού το Συμβούλιο σε συνεδρία του στις 18.4.2007 ακύρωσε το διαγωνισμό.

Το Νοέμβριο 2007 το Τμήμα εξασφάλισε την έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών για την ανάθεση με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης στον κυρίως υπεργολάβο του Προμηθευτή του αρχικού συστήματος, των αναγκαίων τροποποιήσεων στο σύστημα για εναρμόνιση με τους Κανονισμούς της EU SAD 2006 (εκτιμημένη δαπάνη 1.651.400 ευρώ για την αγορά και 1.760.000 ευρώ για τη συντήρηση του υφιστάμενου και αναβαθμισμένου συστήματος).

Η σχετική σύμβαση ανατέθηκε από το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Οικονομικών στον ανάδοχο (με τη συντήρηση) έναντι περίπου 3 εκ. ευρώ τον Ιούνιο 2008.

Με την εν λόγω σύμβαση γίνεται προσπάθεια να περιέλθει το σύστημα και η συντήρηση του υπό την ευθύνη του νέου αναδόχου λόγω της μη ικανοποιητικής παροχής υπηρεσιών υποστήριξης του συστήματος από τον προμηθευτή του συστήματος.

(γ) Συμβόλαιο για την Επέκταση του Συστήματος Αυτοματοποίησης Γραφείου (ΣΑΓ) στην Α΄ Ομάδα Επέκτασης. Η πιλοτική εφαρμογή του ΣΑΓ υλοποιήθηκε κατά την περίοδο 1997 – 1998 και κάλυπτε το Υπουργείο Οικονομικών και το ΤΥΠ, ενώ η μετά-πιλοτική εφαρμογή του ΣΑΓ υλοποιήθηκε κατά την περίοδο 1999 – 2000 σε άλλες Υπηρεσίες. Το Εκτελεστικό Συμβούλιο ενέκρινε το Νοέμβριο 2002 την επέκταση του ΣΑΓ σε 5 πρόσθετες Υπηρεσίες και η σύμβαση που υπογράφηκε το Μάρτιο 2004 προνοούσε τη συμπλήρωση του έργου το Μάιο 2005. Από τον έλεγχο του συμβολαίου παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

(α) Σε ορισμένες Υπηρεσίες παρατηρήθηκαν καθυστερήσεις και αδυναμίες στο Σύστημα και στην εφαρμογή του λόγω κυρίως της αρνητικής νοοτροπίας των χρηστών σχετικά με την αναγκαιότητα του Συστήματος.

(β) Η εισαγωγή των φακέλων στην Προεδρία και στο Υπουργείο Εξωτερικών ολοκληρώθηκε τελικά περί τα τέλη Ιουνίου 2007. Η Προεδρία αποφάσισε την αναστολή της λειτουργίας του συστήματος στην Προεδρία. Για το λόγο αυτό, το ΤΥΠ αποφάσισε τη χρήση του εξοπλισμού της Προεδρίας από το ίδιο το ΤΥΠ.

(γ) Η λειτουργία του συστήματος στο Υπουργείο Εξωτερικών προγραμματίστηκε να αρχίσει, με καθυστέρηση, τον Οκτώβριο 2007. Με την έναρξη της λειτουργίας διεφάνηκαν προβλήματα (αρνητική διάθεση/αντιμετώπιση χρηστών, έλλειψη συντονιστή, ανεπαρκής προετοιμασία εκ μέρους του Υπουργείου Εξωτερικών, κτλ.) τα οποία επηρέαζαν την ομαλή λειτουργία του Συστήματος. Με στόχο την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προέκυψαν, το ΤΥΠ σε συνεργασία με το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού είχαν πολλές επαφές με υπηρεσιακούς παράγοντες στο Υπουργείο Εξωτερικών με στόχο τη βελτίωση της κατάστασης χωρίς όμως σημαντικά αποτελέσματα.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε το Νοέμβριο 2007 ότι αναφορικά με τις αδυναμίες στην εφαρμογή του ΣΑΓ, το Τμήμα θα προωθήσει εισήγηση προς το Εκτελεστικό Συμβούλιο Μηχανογράφησης για λήψη μέτρων για την επιτυχή εφαρμογή του Συστήματος στις επόμενες φάσεις επέκτασής του και ότι θα μελετήσει την τροποποίηση των προτύπων του ώστε να συνάδουν με τις νενομισμένες διαδικασίες για την έγκριση των αλλαγών στις συμβάσεις και τον έλεγχο των χρονοδιαγραμμάτων, πράγμα που δεν έπραξε ακόμα.

Το Τμήμα υπέβαλε το Μάιο 2008 πρόταση/μελέτη προς το Εκτελεστικό Συμβούλιο για την ομαδοποίηση των κυβερνητικών οργανισμών (ανά Υπουργείο), για επέκταση του συστήματος σε όλη τη Δημόσια Υπηρεσία, λύση που θεωρείται ως τεχνοοικονομικά η πιο συμφέρουσα. Η πρόταση εξετάστηκε από το Εκτελεστικό Συμβούλιο στις 24.9.2008 και ετοιμάζεται ενημερωτικό σημείωμα προς το Υπουργικό Συμβούλιο.

(δ) Συμβόλαιο για την εξασφάλιση ολοκληρωμένης λύσης για τη μηχανογράφηση του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας. Από τον έλεγχο του Έργου Μηχανογράφησης του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας (ΤΕΝ) για το οποίο την ευθύνη είχε το ΤΥΠ προέκυψαν τα ακόλουθα:

Το σύστημα, το οποίο έγινε επίσημα αποδεκτό από το ΤΥΠ το Νοέμβριο 2005, στο αρχικό στάδιο δεν λειτουργούσε σε πραγματικό περιβάλλον για αρκετές εργασίες με αποτέλεσμα το όλο Έργο να μη εξυπηρετεί το σκοπό του και να μη υπάρχουν τα αναμενόμενα οφέλη στην αποδοτικότητα του Τμήματος και την εξυπηρέτηση των πελατών του. Το ΤΥΠ αποδίδει τη μη ικανοποιητική λειτουργία του συστήματος στην αρνητική διάθεση του προσωπικού του ΤΕΝ και σε λάθη στο προηγούμενο μηχανογραφημένο σύστημα ενώ το ΤΕΝ θεωρεί ότι το σύστημα παρουσιάζει

σοβαρές αδυναμίες λόγω του ότι ο προμηθευτής δεν εκπλήρωσε τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη σύμβαση.

Το ΤΥΠ με πληροφόρησε ότι τον Ιανουάριο 2007 κλήθηκε η εταιρεία και όλες οι εκκρεμότητες έχουν διευθετηθεί. Παραμένει η πλήρης αξιοποίηση του υποσυστήματος εγγραφής πλοίων που αφορά τις πολύπλοκες πράξεις, θέμα που θα πρέπει να εξεταστεί κατά πόσο θα πρέπει να απλοποιηθεί η διαδικασία και η πρακτική που ακολουθείται σήμερα ώστε να μπορεί να ξεκαθαρίσει επακριβώς τι πρέπει να μηχανογραφηθεί. Για τα θέματα αυτά έγιναν τέσσερις συναντήσεις στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων με το Γενικό Διευθυντή και τους εμπλεκόμενους φορείς.

Παρά ταύτα, από έλεγχο που έγινε στο ΤΕΝ τον Απρίλιο 2008 το σύστημα εξακολουθεί να μην αξιοποιείται πλήρως.

(ε) Προμήθεια και Εγκατάσταση ολοκληρωμένης λύσης για Νέο Πληροφοριακό Σύστημα Υγείας - Προμήθεια του λογισμικού και μηχανογραφικού εξοπλισμού.

Αρχική Σύμβαση. Οι προσφορές για την προμήθεια του λογισμικού και την εξασφάλιση μηχανογραφικού εξοπλισμού υποβλήθηκαν το Δεκέμβριο 2004 και μετά από σοβαρή καθυστέρηση στην αξιολόγηση και κατακύρωση της προσφοράς υπογράφηκε συμβόλαιο με τον Ανάδοχο με έναρξη τις 3.1.2007, διάρκεια υλοποίησης 12 μήνες και κόστος £11.324.930 περιλαμβανομένου του κόστους της λειτουργικής υποστήριξης και ετήσιας συντήρησης για 4 έτη.

Παρατήρησα ότι η διαδικασία λήψης των αναγκαίων αποφάσεων και ανάθεσης του έργου διήρκεσε πέραν των 5 ετών, περίοδος που κρίνεται εξαιρετικά μεγάλη, ενώ η λειτουργία των πρώτων υπηρεσιών των Νέων Νοσοκομείων Λευκωσίας και Αμμοχώστου τελικά άρχισε το Φεβρουάριο 2006 χωρίς τη χρησιμοποίηση σύγχρονου πληροφοριακού συστήματος.

Ο Διευθυντής του ΤΥΠ με πληροφόρησε ότι οι λόγοι της καθυστέρησης οφείλονται κυρίως στις χρονοβόρες διαδικασίες που επιβάλλονται από την νομοθεσία και τις ιδιόζουσες συνθήκες του θέματος αυτού.

Συμπληρωματική σύμβαση.

Το ΤΥΠ, το Δεκέμβριο 2007, με προτάσεις τόσο προς την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΚΕΑΑ) όσο και προς το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Οικονομικών (ΣΠΥΟ) ζήτησε έγκριση για διαδικασία διαπραγμάτευσης με τον Ανάδοχο της σύμβασης για σύναψη συμπληρωματικής συμφωνίας η οποία να περιλαμβάνει κυρίως τα ακόλουθα:

(i) Πρόσθετες Υπηρεσίες:

- Δημιουργία Κέντρου Υποστήριξης Χρηστών το οποίο να στελεχωθεί με συμβούλους υποστήριξης από τον προμηθευτή.
- Υποστήριξη χρηστών εκτός των κανονικών ωρών εργασίας,
- Προχωρημένη υποστήριξη λειτουργίας και μικροαλλαγών του συστήματος,
- Σύνδεση των κέντρων υγείας Λευκωσίας και Αμμοχώστου στο σύστημα,
- Διαχείριση παραπομπής εργαστηριακών εξετάσεων, διαδικτυακές υπηρεσίες προς το κοινό,
- Πλήρης αυτοματοποίηση της διαχείρισης των ιατρικών αναλυσίμων.

Ως λόγους για τις πρόσθετες υπηρεσίες το ΤΥΠ μεταξύ άλλων επικαλείται:

- Την αδυναμία υποστήριξης των χρηστών από το ΤΥΠ.
- Τη μη συμπερίληψη στη σύμβαση ενεργού εξοπλισμού και καλωδίωσης δικτύου για τη σύνδεση των κέντρων υγείας με τα αντίστοιχα νοσοκομεία.
- Την παροχή υπηρεσιών προς το κοινό μέσω διαδικτυακής πύλης.

(ii) Επέκταση της διάρκειας υλοποίησης της σύμβασης κατά 12 μήνες (στην υφιστάμενη σύμβαση προβλέπεται υλοποίηση του συστήματος σε 12 μήνες). Ως λόγους για την επέκταση της σύμβασης το ΤΥΠ μεταξύ άλλων επικαλείται:

- Οργανωτικές παρεμβάσεις και προσαρμογές σε Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας και των Νοσοκομείων για να αποκτήσουν τη δυναμική που θα τους επιτρέψει να συνεργάζονται αποδοτικά.
- Αδυναμίες στην ανάπτυξη και εφαρμογή της λύσης που αποφασίστηκε πριν από την έναρξη της λειτουργίας των Νοσοκομείων.
- Αδυναμία άμεσης αποδοχής από τους χρήστες του συστήματος των οργανωτικών αλλαγών που απαιτούνται από την εισαγωγή του συστήματος,
- Έλλειψη προσωπικού – απουσία ειδικοτήτων για τη λειτουργία των επιμέρους τμημάτων του συστήματος, και
- Τις καθημερινές επαγγελματικές υποχρεώσεις του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού.

(iii) Επιπλέον δαπάνη για τις πρόσθετες υπηρεσίες που αναφέρονται στο (i) πιο πάνω, με κόστος αγοράς €2.720.199 και κόστος συντήρησης για 4 έτη €795.896.

Η ΚΕΑΑ ενέκρινε στις 21.11.2007 την επέκταση της διάρκειας υλοποίησης της σύμβασης κατά 12 μήνες (μέχρι τις 21.1.2009) και το ΣΠΥΟ στις 27.3.2008 τις πρόσθετες υπηρεσίες και την επιπλέον δαπάνη όπως περιγράφονται πιο πάνω.

Έλεγχος της τιμής της συμπληρωματικής σύμβασης. Από τον έλεγχο των προτάσεων του ΤΥΠ η Υπηρεσία μου παρατήρησε το Φεβρουάριο 2008 ότι στην ανάλυση της δαπάνης υπήρχαν αυξημένες ημερήσιες χρεώσεις σε σχέση με την αρχική σύμβαση και ζήτησε όπως κατά τη διαπραγμάτευση της συμπληρωματικής συμφωνίας γίνει προσπάθεια όπως οι ημερήσιες χρεώσεις συμφωνηθούν στα πλαίσια της υφιστάμενης σύμβασης C2006/58 η οποία ισχύει μέχρι το τέλος 2008. Το ΤΥΠ πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι η εισήγηση της υλοποιήθηκε. Με πληροφόρησε επίσης ότι κατά τη διαπραγμάτευση η επιτροπή αξιολόγησης πέτυχε συνολική μείωση της τιμής της προσφοράς κατά περίπου 408.730 ευρώ.

(στ) “Νέο Σύστημα Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών” – Σύμβαση C2007/39. Η σύμβαση αφορά την ανάπτυξη νέου συστήματος διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών με ημερομηνία έναρξης τις 14.5.2007 και διάρκεια ανάπτυξης του συστήματος 9 μήνες. Το ποσό της σύμβασης είναι £69.727 το οποίο περιλαμβάνει την ανάπτυξη του συστήματος και τη συντήρηση του για 5 έτη. Από τον έλεγχο της σύμβασης διαπιστώθηκε ότι:

(α) Υπάρχει καθυστέρηση περίπου 7 μηνών από το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου. Ενώ ο καθορισμός των αναγκών των χρηστών θα έπρεπε να είχε ολοκληρωθεί τον Αύγουστο 2007, αυτός καθυστέρησε για 6-7 μήνες.

(β) Δεν είχε συνέλθει κατά τους πρώτους 7 μήνες της σύμβασης το Συμβούλιο Έργου (ΣΕ) το οποίο, πρέπει να παρακολουθεί την πρόοδο του έργου με σκοπό την επιτυχή ολοκλήρωση του.

(γ) Δεν είχε συνταχθεί κατά τους πρώτους 7 μήνες της σύμβασης μηνιαία έκθεση προόδου (Highlight Report) από τον Υπεύθυνο Συντονιστή.

Ο Διευθυντής του ΤΥΠ με πληροφόρησε το Μάρτιο 2008 ότι:

(α) Ο πρόεδρος του ΣΕ που είναι ο Διευθυντής της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τ/Κ περιουσιών (ΥΔΤΚΠ) συγκάλεσε με καθυστέρηση σύσκεψη του Συμβουλίου το Δεκέμβριο 2007 και έκτοτε το Συμβούλιο συνέρχεται μια φορά το μήνα.

(β) Στην συνεδρίαση του συμβουλίου ποιοτικής επισκόπησης του εγγράφου «Ανάλυση Προδιαγραφών Συστήματος», οι εκπρόσωποι της ΥΔΤΚΠ δήλωσαν αδυναμία να τοποθετηθούν

επί του εγγράφου. Ως εκ τούτου συμφωνήθηκε να ακολουθήσει αναλυτική επεξήγηση των εγγράφων, διαδικασία που αποδείχτηκε πολύ χρονοβόρα. Κατά τη διαδικασία αυτή καταγράφηκαν από την εταιρεία αλλαγές και νέες απαιτήσεις των χρηστών. Η μελέτη των αλλαγών και νέων απαιτήσεων είχε ως αποτέλεσμα περαιτέρω καθυστέρηση. Το Συμβούλιο Έργου στις 20.12.2007 ενέκρινε τις αλλαγές/νέες απαιτήσεις αλλά αποφάσισε την υλοποίηση των απολύτως απαραίτητων αλλαγών στα πλαίσια του έργου για την διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας του συστήματος.

(γ) Ήταν παράλειψη που δεν ετοιμάζονταν μηνιαίες εκθέσεις προόδου του έργου. Έχουν δοθεί οδηγίες στον Επιβλέποντα Λειτουργό του Τμήματος για συστηματική ετοιμασία των εν λόγω εκθέσεων.

(ζ) Σύστημα Νομικής Πληροφόρησης. Το Έργο άρχισε στις 14.2.2006 με διάρκεια 24 μήνες και κόστος \$1.993.178. Η Φάση 1 (Ανάλυση και Σχεδιασμός) δεν υλοποιήθηκε σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα. Συγκεκριμένα ενώ έπρεπε να ολοκληρωθεί τον Οκτώβριο 2006 ολοκληρώθηκε με καθυστέρηση τον Ιανουάριο 2007 λόγω κυρίως της μη ικανοποιητικής ποιότητας των παραδοτέων προϊόντων του προμηθευτή τα οποία χρειάζονταν αναθεώρηση. Παρατήρησα επίσης ότι η διαδικασία συλλογής στοιχείων από τον προμηθευτή προχωρεί με αργούς ρυθμούς και ότι μέχρι τον Ιούνιο 2007 δεν συμπληρώθηκε η καταχώριση του 50% των δεδομένων, εργασία που σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου θα έπρεπε να γίνει μέχρι το Φεβρουάριο 2007.

Ενόψει των πιο πάνω τον Ιούνιο 2007 εξέφρασα επιφυλάξεις κατά πόσο θα επιτευχθεί η υλοποίηση του Συστήματος εντός του χρονοδιαγράμματος και με την απαιτούμενη ποιότητα και λειτουργικότητα. Ο Διευθυντής του ΤΥΠ με πληροφόρησε ότι οι καθυστερήσεις που παρουσιάζονται στο έργο αυτό οφείλονται εξολοκλήρου στην εταιρεία και ότι σε περίπτωση που δεν τηρηθούν τα χρονοδιαγράμματα τότε θα ζητηθούν αποζημιώσεις από την εταιρεία σύμφωνα με το συμβόλαιο.

Τελικά, το 25% της συλλογής δεδομένων συμπληρώθηκε μόλις τον Απρίλιο 2008 και θεωρείται βέβαιο ότι η εταιρεία δε θα μπορέσει να φέρει σε πέρας την εργασία της συλλογής δεδομένων με βάση τις συμβατικές της υποχρεώσεις.

Πέραν της καθυστέρησης που παρατηρείται στη σύμβαση, διαπιστώθηκαν και άλλα προβλήματα, το σημαντικότερο των οποίων αφορά την ανάπτυξη του λογισμικού του συστήματος το οποίο δεν έγινε αποδεκτό από το Συμβούλιο Ποιοτικού Ελέγχου.

Τον Ιούλιο 2008 το ΤΥΠ ζήτησε γνωμάτευση από τη Νομική Υπηρεσία για:

- (i) Το ενδεχόμενο διακοπής της σύμβασης πριν τη λήξη της (13.8.2008) λόγω των πιο πάνω σοβαρών παραβάσεων του προμηθευτή,
- (ii) Την αποκοπή πληρωμών από τον προμηθευτή λόγω των καθυστερήσεων για τις οποίες ευθύνεται αυτός.

Η Νομική Υπηρεσία απάντησε ότι το ΤΥΠ δεν ακολούθησε την ενδεδειγμένη διαδικασία για έγκαιρη προειδοποίηση του προμηθευτή αναφορικά με τις παραβάσεις του και την πρόθεση διακοπής της σύμβασης. Σχετικά με τις αποκοπές αναφέρει ότι με βάση τη σύμβαση μπορεί να αποκοπεί λόγω καθυστερήσεων μέχρι 10% της αξίας της σύμβασης.

(η) Σύστημα Διοίκησης Δικαστηρίων. Το Έργο αποτελείται από τα υποέργα Διοίκησης Δικαστηρίων, Στενοτύπησης Πρακτικών και το σύστημα Νομικής Πληροφόρησης.

Με επιστολή που απέστειλε το ΤΥΠ προς το Υπουργείο Οικονομικών τον Ιούλιο 2001 εισηγήθηκε την επιλογή λύσης που να βασίζεται στο Σύστημα Αυτοματοποίησης Γραφείου (ΣΑΓ). Το Υπουργείο τον Ιούνιο 2002 αποφάσισε όπως το θέμα εξεταστεί από το Συντονιστικό Συμβούλιο για την επέκταση του ΣΑΓ. Η σχετική μελέτη από τον Προμηθευτή του ΣΑΓ έγινε αποδεκτή τον Ιανουάριο 2004. Το Μάιο 2005 το ΤΥΠ υπέβαλε πρόταση προς το ΕΣΜ όπως εγκατασταθεί το

ΣΑΓ στα Δικαστήρια και οι επιπλέον ανάγκες ικανοποιηθούν μέσω ανοικτών προσφορών. Το ΕΣΜ αποφάσισε τον Οκτώβριο 2005 όπως υποβληθεί πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για τη λήψη απόφασης, όμως το Μάιο 2006 το ΕΣΜ αποφάσισε όπως τα υποέργα Διοίκησης Δικαστηρίων και Στενοτύπησης Πρακτικών εξεταστούν ξεχωριστά. Για το σκοπό αυτό το ΤΥΠ ετοίμασε πρόταση μόνο για το σύστημα Διοίκησης Δικαστηρίων την οποία υπόβαλε στο ΕΣΜ. Το ΕΣΜ το Νοέμβριο 2006 ζήτησε όπως ετοιμαστεί νέα πρόταση.

Παρατήρησα ότι μέχρι σήμερα, 7 χρόνια μετά την απόφαση για υλοποίηση του έργου εκκρεμεί η προώθηση πρότασης προς το Υπουργικό Συμβούλιο για τη λήψη αποφάσεων για την υλοποίηση του έργου.

Λειτουργική υποστήριξη.

(α) Γενικά. Από το Διαχειριστικό Έλεγχο της Υπηρεσίας μου, για τη Μηχανογράφηση της Δημόσιας Υπηρεσίας ο οποίος πραγματοποιήθηκε το 2002 επισημάνθηκε η ανάγκη για απεξάρτηση από τις εταιρείες όσον αφορά τη λειτουργική υποστήριξη. Σύμφωνα με την εισήγηση μου το ΕΣΜ το Μάιο 2006 ζήτησε από το ΤΥΠ να ετοιμάσει προσχέδιο πρότασης προς το Υπουργικό Συμβούλιο στο οποίο να δίνονται συγκριτικά στοιχεία για τις δύο πιο κάτω επιλογές:

- παροχή λειτουργικής υποστήριξης από το ΤΥΠ,
- παροχή λειτουργικής υποστήριξης από τον ιδιωτικό τομέα.

Κατόπιν αυτού το ΤΥΠ εισηγήθηκε όπως η παροχή υπηρεσιών λειτουργικής υποστήριξης στα έργα πληροφορικής γίνεται από μόνιμο προσωπικό του Τμήματος, ωστόσο λόγω έλλειψης προσωπικού, εξακολουθεί η αγορά υπηρεσιών από τις αναδόχους εταιρείες με τη διαδικασία διαπραγματεύσεων, κατόπιν έγκρισης από το Υπουργείο Οικονομικών και το Υπουργικό Συμβούλιο.

(β) Λειτουργική υποστήριξη του μηχανογραφημένου συστήματος των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η λειτουργική υποστήριξη του μηχανογραφημένου συστήματος των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΚΑ) από το 1998 μέχρι σήμερα εξαρτάται αποκλειστικά από συγκεκριμένη ιδιωτική εταιρεία, χωρίς οι λειτουργοί του ΤΥΠ να γνωρίζουν το σύστημα, ώστε να είναι σε θέση να το επιβλέπουν ή/και να το υποστηρίζουν. Για τη λειτουργική υποστήριξη καταβλήθηκε στην εταιρεία αυτή, μέχρι το Δεκέμβριο 2007, ποσό ύψους £2.199.163.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 59.613, ημερ. 10.3.2004, ενέκρινε πρόταση του Υπουργείου Οικονομικών, μετά από σύσταση του ΤΥΠ, για τη μίσθωση υπηρεσιών πέντε ατόμων από τον ιδιωτικό τομέα για περίοδο τεσσάρων χρόνων, οι οποίοι θα εκπαιδεύονταν από την πιο πάνω ιδιωτική εταιρεία, ώστε να είναι δυνατή η συνέχιση της λειτουργικής υποστήριξης του μηχανογραφημένου συστήματος των ΥΚΑ μετά τις 13.4.2005, ημερομηνία κατά την οποία έληγε το συμβόλαιο με την εταιρεία αυτή.

Η προϋπολογιζόμενη δαπάνη για την πιο πάνω μίσθωση θα ανερχόταν σε £60.000 για τον πρώτο χρόνο, σε σύγκριση με ποσό πέραν των £250.000 (χωρίς ΦΠΑ) που καταβαλλόταν μέχρι τότε στην ιδιωτική εταιρεία για τον ίδιο σκοπό, με αύξηση 5% για κάθε επόμενο χρόνο.

Παρόλο που η πρόσληψη των πιο πάνω ατόμων θα γινόταν ένα χρόνο πριν από τη λήξη του υφιστάμενου συμβολαίου, εντούτοις, παρά τις κάποιες προσπάθειες που έγιναν από το ΤΥΠ, μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει οποιαδήποτε μίσθωση υπηρεσιών. Σημειώνεται ότι η προσφορά που προκηρύχθηκε για τη μίσθωση αυτή ακυρώθηκε από το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Οικονομικών, καθότι οι τιμές κρίθηκαν ψηλές σε σχέση με την προϋπολογιζόμενη δαπάνη.

Στις 17.6.2005 υπογράφηκε συμβόλαιο συντήρησης του μηχανογραφημένου συστήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων με την πιο πάνω ιδιωτική εταιρεία, η οποία ανέλαβε και την αναβάθμιση του συστήματος που ολοκληρώθηκε μέσα στον Ιούλιο του 2005. Η ισχύς της συμφωνίας, βάσει της οποίας η εταιρεία δεσμεύεται και για την ομαλή λειτουργία του συστήματος, καθώς επίσης και να διατηρεί στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων ομάδα υπαλλήλων μέχρι πέντε άτομα για πιο άμεση και καλύτερη εξυπηρέτηση των χρηστών, ήταν για δώδεκα (12) μήνες, με κόστος Stg £255.757 και ΛΚ £18.679, με δικαίωμα, από πλευράς της Κυβέρνησης, για ετήσια ανανέωσή της για περαιτέρω τρία (3) χρόνια, με αύξηση 5% κατ' έτος και με τους ίδιους υπόλοιπους όρους, η οποία και ανανεώθηκε για ακόμη δύο χρόνια μέχρι τις 16.6.2008.

Με επιστολή του, ημερ. 2.6.2006, ο Διευθυντής του ΤΥΠ πληροφόρησε το Διευθυντή των ΥΚΑ ότι το Τμήμα του θα είναι σε θέση να αναλάβει την πλήρη υποστήριξη, συντήρηση και βελτίωση του μηχανογραφημένου συστήματος με ομάδα οκτώ (8) λειτουργών αμέσως μετά την υλοποίηση της στελέχωσης του Τμήματός του. Μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου, το ΤΥΠ είχε τοποθετήσει στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων ένα Λειτουργό Πληροφορικής Α', δύο Λειτουργούς Πληροφορικής και τρεις Βοηθούς Λειτουργούς Διεκπεραίωσης.

Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη μου Έκθεση, σημειώθηκαν αδικαιολόγητες καθυστερήσεις και δεν έγιναν οι ενδεδειγμένες ενέργειες, όσον αφορά στο θέμα της λειτουργικής υποστήριξης του μηχανογραφημένου συστήματος των ΥΚΑ, με αποτέλεσμα να συνεχίζει να επιβαρύνεται το Δημόσιο με υπέρογκα ποσά, χωρίς να δοθεί οριστική λύση στο πρόβλημα.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών με πληροφόρησε ότι η ομάδα των οκτώ λειτουργών δεν μπορεί να συμπληρωθεί, λόγω έλλειψης προσωπικού που αντιμετωπίζει το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής.

4.59 ΕΙΔΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΕΩΣ ΣΕ ΑΝΑΠΗΡΟΥΣ

Μέρος Α

Αποτελέσματα έτους. Οι εισπράξεις του Ταμείου προέρχονται αποκλειστικά από κρατική χορηγία. Κατά το 2007 ανήλθαν σε £123.000 (£120.000 το 2006) και οι πληρωμές σε £121.133, σε σύγκριση με £115.135 το 2006. Στις 31.12.2007 το πιο πάνω Ταμείο παρουσίαζε υπόλοιπο £6.732 (£4.865 το 2006).

4.60 ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΠΑΘΟΝΤΩΝ

Μέρος Α

Γενικά. Σύμφωνα με τον περί Ανακουφίσεως Παθόντων Νόμο (Ν114/88) σκοπός του Ταμείου είναι η παροχή ωφελημάτων στους αναπήρους και στους εξαρτωμένους πεσόντων των ετών 1955, 1963 και 1974, καθώς και στους αναπήρους ή τους εξαρτωμένους φονευθέντων/αποβιωσάντων/εξαφανισθέντων κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους στην Εθνική Φρουρά.

Οι πόροι του Ταμείου προέρχονται αποκλειστικά από κρατική χορηγία, ενώ το ύψος των παρεχόμενων ωφελημάτων καθορίζεται με Κανονισμούς. Το Ταμείο διαχειρίζεται πενταμελής επιτροπή, η οποία διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Αποτελέσματα έτους. Οι εισπράξεις του Ταμείου ήταν £9.500.000 και οι πληρωμές £9.013.917, σε σύγκριση με £10.430.300 και £10.557.468 το 2006, αντίστοιχα. Στις 31.12.2007 το Ταμείο παρουσίαζε υπόλοιπο £2.082.736 (£1.596.653 στις 31.12.2006).

4.61 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Μέρος Α

Εκτέλεση Προϋπολογισμού.

(α) Αναπτυξιακός Προϋπολογισμός. Ο Αναπτυξιακός Προϋπολογισμός του Υπουργείου ήταν £50,9 εκ. και οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε £45,7 εκ.. Επιπρόσθετα, εκτελέστηκαν έργα συνολικού ποσού £50,1 εκ. από δάνειο που σύναψε η Κυβέρνηση κατά το 2007.

(β) Προϋπολογισμός για έργα. Σημαντικός αριθμός έργων που αφορούν στη βελτίωση και επέκταση σχολείων ή έργα υποδομής σε σχολεία για το σχολικό αθλητισμό, παρόλο που συμπεριλήφθηκαν στο Επεξηγηματικό Υπόμνημα του Προϋπολογισμού του 2007, εντούτοις δεν εκτελέστηκαν το 2007, αλλά αντί αυτών εκτελέστηκαν άλλα έργα, των οποίων η εκτέλεση προγραμματίστηκε σε προηγούμενα έτη. Αυτό οφείλεται, σε διάφορους λόγους όπως, μεταξύ άλλων, (α) στο γεγονός ότι προϋπολογίστηκαν περισσότερα έργα από όσα υπάρχει δυνατότητα να εκτελεστούν με βάση τις υφιστάμενες δυνατότητες των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου, (β) στις χρονοβόρες διαδικασίες απαλλοτρίωσης/εξασφάλισης της απαιτούμενης γης, (γ) στην ακύρωση προσφορών και επαναπροκήρυξή τους, (δ) στην καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των μελετών από τους ιδιώτες μελετητές και (ε) στην διαφοροποίηση αποφάσεων.

(γ) Παρακολούθηση εκτέλεσης έργων. Επανέλαβα προηγούμενη εισήγησή μου για βελτίωση του συστήματος παρακολούθησης της εκτέλεσης των έργων του Προϋπολογισμού κάθε έτους.

Διοικητική αναδόμηση του Υπουργείου.

(α) Στη συνέχεια του Στρατηγικού Σχέδιου Ανάπτυξης 2004-2006, στο οποίο είχε τεθεί ως στόχος, μεταξύ άλλων, η αντιμετώπιση των οργανωτικών, διοικητικών και λειτουργικών αδυναμιών και γενικά η βελτίωση της δομής και της διαδικασίας συντονισμού στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, στα πλαίσια της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, προωθείται η διοικητική αναδόμηση του Υπουργείου. Ετοιμάστηκε σχετική μελέτη η οποία εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, με τις αποφάσεις αρ. 64.858 και 65.120, ημερ.10.1.2007 και 28.2.2007, αντίστοιχα.

(β) Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης. Η πιο πάνω μελέτη περιλαμβάνει χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, με βάση το οποίο, η πλήρωση των νέων θέσεων που θα δημιουργηθούν με την αναδόμηση θα γίνει τον Απρίλιο του 2009 και το πρόγραμμα επιμόρφωσης των νέων λειτουργών θα διαρκέσει μέχρι το 2010. Ωστόσο, φαίνεται ότι θα υπάρξει καθυστέρηση, αφού η διαδικασία για την ετοιμασία των σχεδίων υπηρεσίας βρίσκεται ακόμα στα αρχικά στάδια ενώ σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα οι νέες θέσεις θα έπρεπε να είχαν προκηρυχθεί μέχρι τον Απρίλιο 2008.

Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

(α) Έχοντας ως στρατηγικό στόχο τον εκσυγχρονισμό και την ποιοτική αναβάθμιση της εκπαίδευσης, η Κυβέρνηση δρομολόγησε την έναρξη του διαλόγου για τη μεταρρύθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 61.602, ημερ. 16.2.2005, καθόρισε το πλαίσιο διεξαγωγής του διαλόγου για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, αφού προηγουμένως ολοκληρώθηκε και παραδόθηκε (31.8.2004), η μελέτη της Επιτροπής Ειδικών για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και υποβλήθηκαν απόψεις/παρατηρήσεις από τους πολιτικούς και συνδικαλιστικούς φορείς.

Η ευθύνη παρακολούθησης και συντονισμού του διαλόγου ανατέθηκε στο Συμβούλιο Παιδείας, το οποίο συστάθηκε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 16.2.2005 με σκοπό το συντονισμό και παρακολούθηση του διαλόγου για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, και το οποίο έθεσε τις προτεραιότητες.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έκρινε ότι πολλά από τα ζητήματα που αποτελούν αντικείμενο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης είναι αλληλένδετα και ο χειρισμός και η προώθησή τους θα πρέπει να

γίνονται παράλληλα. Αναφέρεται σχετικά ότι η εφαρμογή της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης επηρεάζει το θέμα της διοικητικής αναδόμησης η οποία με τη σειρά της επηρεάζει τα θέματα των αποσπάσεων των εκπαιδευτικών λειτουργιών και την απαλλαγή εκπαιδευτικού προσωπικού από το διδακτικό τους χρόνο.

Παρόλο ότι η υλοποίηση ορισμένων πτυχών της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης προχωρεί, δεν έχει ακόμη καταρτιστεί σχέδιο δράσης για την περίοδο 2008 – 2013 με κίνδυνο, λόγω της πολυπλοκότητας του θέματος να υπάρξουν καθυστερήσεις και προβλήματα στην υλοποίηση της.

(β) Υλοποίηση Προϋπολογισμού. Η σχετική πρόνοια στον Προϋπολογισμό του 2007 ανέρχεται σε £1.300.000, σε σύγκριση με £1.000.000 το 2006. Δαπανήθηκε ποσό ύψους £1.120.040 ή 86%, σε σύγκριση με £423.267 ή 42% το 2006, κυρίως για την εφαρμογή του θεσμού του ενιαίου ολοήμερου σχολείου στη Δημοτική Εκπαίδευση, του θεσμού του αθλητικού και του μουσικού σχολείου στη Μέση Εκπαίδευση, του θεσμού του ανοικτού σχολείου καθώς και για την επιχορήγηση των πρωτοετών προπτυχιακών Κύπριων φοιτητών των δημόσιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Κύπρου, για αγορά/αναβάθμιση ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Εσωτερικός Έλεγχος.

Συνεχίζουν να μην υπάρχουν τα κατάλληλα συστήματα εσωτερικού ελέγχου σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων των Υπηρεσιών του Υπουργείου, με αποτέλεσμα να εντοπίζονται ελλείψεις και αδυναμίες σε ό,τι αφορά στην υλοποίηση των στόχων του, καθώς και στην πλήρη συμμόρφωση προς τις διατάξεις των Νόμων και των συναφών Κανονισμών.

Η συνεχής στελέχωση του Υπουργείου με έκτακτο προσωπικό και αποσπασμένους εκπαιδευτικούς δεν επιτρέπει σημαντική βελτίωση, λόγω της προσωρινότητας της απασχόλησής τους.

Θέματα προσωπικού.

(α) Αποσπάσεις/παραχωρήσεις εκπαιδευτικών λειτουργιών. Ο στόχος που τέθηκε το 2003 από το Υπουργικό Συμβούλιο όπως μέχρι την 1.9.2004 τερματιστούν όλες οι αποσπάσεις εκπαιδευτικών που υπηρετούν στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, δεν πραγματοποιήθηκε πλήρως, τουλάχιστον όμως τα τελευταία χρόνια ο αριθμός των αποσπάσεων έχει περιοριστεί σε ανάγκες που σχετίζονται με διδακτικό/εκπαιδευτικό έργο. Όπως έχουμε πληροφορηθεί, το θέμα των αποσπάσεων αναμένεται να διευθετηθεί οριστικά με την υλοποίηση της μελέτης για την διοικητική αναδόμηση του Υπουργείου.

Συναφώς αναφέρεται ότι, για το σχολικό έτος 2006/07 απασχολήθηκαν με απόσπαση αριθμός εκπαιδευτικών που αντιστοιχούσαν με 160,2 εκπαιδευτικούς σε πλήρη απασχόληση. Παραχωρήθηκαν επιπλέον 25,8 εκπαιδευτικοί σε διάφορες Κυβερνητικές Υπηρεσίες και Ιδρύματα, καθώς και σε εκκλησιαστικά Ιδρύματα (Μητροπόλεις).

(β) Απαλλαγή εκπαιδευτικού προσωπικού από το διδακτικό τους χρόνο. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, από σχετική μελέτη που διεξήγαγε το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, με στόχο την επανεξέταση των διευθετήσεων που εφαρμόζονται, σύμφωνα με τις οποίες καθηγητές απαλλάσσονται από διδακτικό χρόνο, σε αντιστάθμισμα άλλων καθηκόντων που αναλαμβάνουν, όπως υπεύθυνοι τμήματος, τήρηση πρακτικών του Καθηγητικού Συλλόγου, υπεύθυνοι βιβλιοθήκης ή διαφόρων μαθητικών ομίλων κ.λπ., διαπιστώθηκε ότι μερικές από τις διευθετήσεις αυτές δεν στηρίζονται σε συγκεκριμένες γραπτές αποφάσεις ή συμφωνίες με τις Συντεχνίες, ούτε και έτυχαν της έγκρισης του Υπουργείου. Σύμφωνα με τη μελέτη, οι εν λόγω απαλλαγές κατά το σχολικό έτος 2003/04 ισοδυναμούσαν με ώρες υπηρεσίας 554 εκπαιδευτικών, που αντιστοιχούσαν σε ετήσια δαπάνη ύψους περίπου £6.404.000 και, λαμβάνοντας υπόψη το έμμεσο κόστος εργοδότησης, η πραγματική ετήσια δαπάνη ανερχόταν σε περίπου £10.677.000. Το πόρισμα της έρευνας μελετήθηκε από τους Υπουργούς Παιδείας και Πολιτισμού και Οικονομικών και, αφού έγινε ανταλλαγή απόψεων, ο Υπουργός Οικονομικών στις 2.9.2004 εισηγήθηκε τη διεξαγωγή μελέτης, σε συνεργασία με το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και

Προσωπικού, για να διαπιστωθεί κατά πόσο δικαιολογείται η συνέχιση των απαλλαγών ή όχι. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού ζήτησε στις 19.5.2005 από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού να ορίσει εκπρόσωπό του για μελέτη του θέματος. Η ομάδα εργασίας που έχει συσταθεί ξεκίνησε τη μελέτη το 2006, και όπως έχω πληροφορηθεί, την έχει ολοκληρώσει και το θέμα θα προχωρήσει αφού διαμορφωθούν οι τελικές εισηγήσεις για τις αλλαγές που θα γίνουν στα πλαίσια του στρατηγικού σχεδιασμού αναφορικά με την αναμόρφωση της δομής και τον εκσυγχρονισμό του περιεχομένου του σχολικού συστήματος.

Σημειώνεται ότι το θέμα αυτό υφίσταται εδώ και πολλά χρόνια, χωρίς όμως μέχρι σήμερα να έχει προσδιοριστεί το χρονικό πλαίσιο για διευθέτησή του.

(γ) Έκτακτη επιθεώρηση μετρητών σε Κρατικό Ινστιτούτο Επιμόρφωσης. Κατά την έκτακτη επιθεώρηση μετρητών σε συγκεκριμένο ΚΙΕ από Λειτουργό της Υπηρεσίας μου στις 16.3.2007, διαπιστώθηκε έλλειμμα ταμείου (£2.487,50) καθώς και καθυστερήσεις στην ενημέρωση των βιβλίων και στις καταθέσεις των εισπράξεων. Παρά τις σαφείς οδηγίες της Γενικής Διευθύντριας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ημερ. 13.7.2007 να καταγγελθεί η υπόθεση στην Αστυνομία και να μην επαναπροσληφθεί η υπεύθυνη έκτακτη υπάλληλος, εντούτοις η υπόθεση δεν καταγγέλθηκε και η υπάλληλος επαναπροσλήφθηκε από τη Μονάδα Διοίκησης Επιμελητών του Υπουργείου στις 3.9.2007 και κατόπιν στις 16.10.2007 συνέχισε να εκτελεί τα ίδια καθήκοντα στο ίδιο ΚΙΕ και μεταγενέστερα σε άλλο. Στις 23.10.2007 ορίσθηκε λειτουργός του λογιστηρίου του Υπουργείου για να παρακολουθεί τις εργασίες της υπαλλήλου, χωρίς ωστόσο να φαίνεται ότι αυτό γίνεται πάνω σε τακτική βάση.

Επίσης, όπως έχω πληροφορηθεί, είναι υπό εξέλιξη αστυνομική έρευνα την οποία ζήτησε η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου με επιστολή της ημερομηνίας 31.1.2008.

Η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι λαμβανομένων υπόψη τόσο των περιστατικών της υπόθεσης όσο και των διατάξεων των περί Προσλήψεως Έκτακτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμων του 1985 έως 1991, καθώς και των περί Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμων του 1995 έως (Αρ. 3) του 2004, κρίθηκε ότι δεν υπήρχε άλλος τρόπος δράσης από την επαναπρόσληψη της υπαλλήλου.

Δάνεια από Ευρωπαϊκές Τράπεζες για τη Βελτίωση και Ανέγερση Σχολικών Κτιρίων και Εισαγωγή των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση. Το Υπουργείο Οικονομικών σύναψε κατά το 2003 δύο δάνεια ύψους €200 εκ. το καθένα, από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και από την Τράπεζα Αναπτύξεως του Συμβουλίου της Ευρώπης, για τη χρηματοδότηση 90% του έργου «Βελτίωση και Ανέγερση Σχολικών Κτιρίων και Εισαγωγή των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση», το οποίο θα καλύψει όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Η υλοποίηση του άρχισε το 2002 και έπρεπε να ολοκληρωθεί, με βάση τις συμφωνίες των δανείων, μέχρι το 2007. Λόγω αδυναμίας του Υπουργείου να υλοποιήσει το έργο εντός των καθορισμένων χρονοδιαγραμμάτων, συμφωνήθηκε με τις Τράπεζες όπως η προθεσμία για την υπογραφή συμβολαίων για το έργο μετατεθεί μέχρι το τέλος του 2008. Η εκτέλεση τους αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2009.

Από το συνολικό ποσό των €400 εκ. (£234,1 εκ.), ποσό περίπου €300 εκ. (£175,6 εκ.) αφορά στο έργο «Βελτίωση και Ανέγερση Σχολικών Κτιρίων» και ποσό περίπου €100 εκ. (£58,5 εκ.) αφορά στο έργο «Εισαγωγή των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση».

Ο βαθμός υλοποίησης των εργασιών που αφορούν στη βελτίωση και ανέγερση των σχολικών κτιρίων μέχρι 31.12.2007 ανήλθε σε 89,33%, ενώ στην περίπτωση της εισαγωγής των τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών στην εκπαίδευση διαπιστώθηκε ότι αυτός παρέμεινε σε χαμηλά επίπεδα μέχρι 31.12.2007 και συγκεκριμένα μέχρι το 18,52%.

Στο ποσό που θα διατεθεί για το έργο «Εισαγωγή των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση», περίπου €111 εκ. (£65 εκ.), περιλαμβάνεται ποσό περίπου €27 εκ. (£15,8 εκ.) για το διαδικτυακό σχολείο (ΔΙΑ.Σ), το οποίο υπολογίστηκε χωρίς να γίνει πλήρης και ακριβής εκτίμηση του κόστους. Μετά από πλήρη και ακριβή εκτίμηση του κόστους, αυτό ανήλθε σε περίπου €163 εκ. (£95,4 εκ.) (συμπεριλαμβανομένου του ποσού των €50 εκ. (£29,3 εκ.) για παραγωγή υλικού), χωρίς ωστόσο να έχει καθοριστεί ο τρόπος χρηματοδότησής του.

Έργα ενταγμένα στο Ενιαίο Έγγραφο Προγραμματισμού για το Στόχο 3, 2004-2006. Στο πιο πάνω έγγραφο είναι ενταγμένα, μεταξύ άλλων, τα Έργα «Αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών στα πλαίσια της Δια Βίου Μάθησης» (2.1) και «Ένταξη των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών στη Μαθησιακή Διαδικασία» (2.2.1).

Το Έργο 2.1, στόχο έχει την ανάπτυξη των δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών σε νέες τεχνολογίες και το Έργο 2.2.1 αφορά στην ένταξη των τεχνολογιών και επικοινωνιών στα μαθήματα γενικής μόρφωσης των Λυκείων και Τεχνικών Σχολών και στα τεχνολογικά μαθήματα των Τεχνικών Σχολών.

Το ποσοστό υλοποίησης του Έργου 2.1 ανήλθε μόνο σε 53% και, όπως προκύπτει, ο συνολικός προϋπολογισμός του θα είναι δύσκολο να υλοποιηθεί μέχρι τη λήξη του, το Σεπτέμβριο 2008. Το Υπουργείο για να απορροφηθούν μεγαλύτερα ποσά, υπέβαλε με νέο χρονοδιάγραμμα το οποίο επεκτείνεται μέχρι το Δεκέμβριο 2008, σχετικό αίτημα στον ενδιάμεσο φορέα, που είναι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο δεν έχει εγκριθεί ακόμα.

Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων.

Τα υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων στις 31.12.2007 ανέρχονταν σε £736.787, σε σύγκριση με £946.027 στις 31.12.2006. Από το σύνολο των καθυστερημένων εσόδων, το μεγαλύτερο ποσό, που ανέρχεται σε £211.352 (31.12.2006: £264.190), οφείλεται από το Διαχειριστικό Συμβούλιο της Εμπορικής Σχολής Μιτσή.

Εκπαιδευτική Πύλη «Αυλή του Ευαγόρα». Το Τμήμα Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Κύπρου, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και η ΑΤΗΚ υπέγραψαν συμβόλαιο για τη δημιουργία της πιο πάνω Εκπαιδευτικής Πύλης, με στόχο την παροχή ψηφιακής πληροφόρησης στο διαδίκτυο, ώστε να αποτελέσει ένα εργαλείο αναφοράς και μάθησης, κατά κύριο λόγο για την εκπαιδευτική κοινότητα της Κύπρου.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ανήλθε στις £160.000, από τις οποίες οι £60.000 καταβλήθηκαν από την ΑΤΗΚ και οι £100.000 από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, μέσω του Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου.

Σχετικά με το πιο πάνω έργο διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

(α) Ενώ, βάσει του συμβολαίου, μέχρι τον Οκτώβριο 2004 θα έπρεπε να ήταν δυνατή η εκμετάλλευση του συστήματος, η Εκπαιδευτική Πύλη ολοκληρώθηκε και παραδόθηκε με καθυστέρηση το 2006.

(β) Στη συνέχεια, κατά το Σεπτέμβριο 2007, ανατέθηκε σε Επιθεωρητές του μαθήματος της Ιστορίας και Λειτουργούς της Πληροφορικής να μελετήσουν και να αξιολογήσουν το περιεχόμενο της Πύλης, ωστόσο αυτή δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα. Εξέφρασα την άποψη ότι αυτό θα έπρεπε να γινόταν ενωρίτερα και να αποτελούσε κριτήριο για την πληρωμή.

(γ) Για αρκετό χρονικό διάστημα κατά τη σχολική χρονιά 2007/08, ήταν αδύνατη η πρόσβαση στην ιστοσελίδα.

Αποθήκη βιβλίων. Παρά τη βελτίωση που σημειώθηκε από τη μεταστέγαση της αποθήκης σε νέα κτίρια, εντούτοις εξακολουθούν να υπάρχουν αρκετές ελλείψεις και αδυναμίες. Πολλά από τα προβλήματα στη λειτουργία της Αποθήκης απορρέουν από το επίπεδο της μηχανογράφησης, το

οποίο, είναι απηρχαιωμένο και ανεπαρκές, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει δυνατότητα επιβεβαίωσης των πραγματικών αποθεμάτων στο τέλος του έτους.

Διαπιστώθηκε και πάλι ότι δεν εφαρμόζονται πάντοτε οι Κανονισμοί Αποθηκών και παρατηρείται καθυστέρηση στη λογιστική τακτοποίηση των εκδόσεων.

Όπως αναφέρεται εδώ και χρόνια, επιβάλλεται ριζική αλλαγή στη λειτουργία της Αποθήκης, με ταυτόχρονο ανασχεδιασμό των διαδικασιών, με στόχο όπως η λειτουργία της γίνεται πιο ορθολογιστικά. Όπως έχω πληροφορηθεί πρόσφατα ολοκληρώθηκε η διεξαγωγή μελέτης, για την καλύτερη οργάνωση και λειτουργία της Αποθήκης, από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού σε συνεργασία με το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών και το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, και λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα. Όσον αφορά στο σύστημα μηχανογράφησης προωθείται η αγορά νέου συστήματος.

Προσφορές και διαχείριση συμβολαίων. Διαπιστώθηκαν αδυναμίες ως προς την ενημέρωση και αρχειοθέτηση των φακέλων προσφορών.

Απαλλοτρίωση ιδιωτικής γης για ανέγερση σχολείων. Σύμφωνα με τις μελλοντικές ανάγκες σε σχολικά κτίρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθορίζονται σε συνεργασία με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως συγκεκριμένα τεμάχια γης στα Τοπικά Σχέδια και η όλη διαδικασία, αποβλέπει στον προγραμματισμό των έργων και την ορθολογιστική χωροθέτησή τους.

Ανέφερα σχετικά ότι η επιλογή των τεμαχίων γης για καθορισμό τους στα Τοπικά Σχέδια για τις ανάγκες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού σε σχολεία, δεν φαίνεται να γίνεται πάντοτε κατόπιν διερεύνησης της καταλληλότητας των χώρων, αφού υπήρχαν περιπτώσεις όπου μετά την απαλλοτρίωση, συγκεκριμένα τεμάχια κρίθηκαν ακατάλληλα.

Όπως διαπιστώθηκε, πολλά από τα τεμάχια γης τα οποία καθορίστηκαν ως πιο πάνω για ανέγερση σχολείων, παραμένουν για σειρά ετών αναξιοποίητα από το Κράτος για τους σκοπούς που δεσμεύτηκαν, επειδή οι ανάγκες του είναι μακροπρόθεσμες, ενώ όταν οι ιδιοκτήτες αιτηθούν στις αρμόδιες αρχές για έκδοση των απαραίτητων αδειών για εκμετάλλευσή τους δυσκολεύονται να τις εξασφαλίσουν και κατ' επέκταση να προβούν σε ανάπτυξη της γης τους, δικαίωμα που κατοχυρώνεται από το άρθρο 23 του Συντάγματος.

Επιπρόσθετα ανέφερα ότι, δεδομένης της προθεσμίας των 3 ετών που προβλέπει το άρθρο 23(5) του Συντάγματος και το άρθρο 15(1) του περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως Νόμου για επίτευξη του σκοπού της απαλλοτρίωσης, το Κράτος επιλέγει είτε να καθυστερεί να προβεί σε απαλλοτρίωση είτε σε άλλες περιπτώσεις όπου έχει γίνει απαλλοτρίωση αλλά ο σκοπός δεν επιτεύχθηκε εντός της πιο πάνω προθεσμίας, αναγκάζεται να επιστρέψει την απαλλοτριωθείσα γη πίσω στον ιδιοκτήτη και αν κριθεί αναγκαίο την απαλλοτριώνει εκ νέου, πράγμα που συνεπάγεται επιπρόσθετες οικονομικές επιπτώσεις.

Η Πολεοδομική Αρχή αναγκάζεται πολλές φορές, λόγω των απαιτήσεων της νομοθεσίας για ικανοποίηση της αίτησης του ιδιοκτήτη, να χορηγήσει πολεοδομική άδεια για τεμάχια γης που είναι δεσμευμένα στο Τοπικό Σχέδιο καθιστώντας έτσι δύσκολη, αν όχι αδύνατη, την αξιοποίηση των συγκεκριμένων τεμαχίων από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, για σχολεία.

Συναφώς αναφέρεται ότι, ακόμα και όταν εκδοθεί η Πολεοδομική Άδεια, εξακολουθεί η δέσμευση της γης στο Τοπικό Σχέδιο, με αποτέλεσμα ο ιδιοκτήτης να δυσκολεύεται να αξιοποιήσει τη γη του.

Η Υπηρεσία μου παρατήρησε ότι το όλο θέμα απασχολεί για χρόνια τόσο το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, όσο και άλλα εμπλεκόμενα Κυβερνητικά Τμήματα χωρίς να έχουν δοθεί οριστικές λύσεις.

Η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι, μετά από σειρά συσκέψεων που πραγματοποιήθηκαν με όλα τα εμπλεκόμενα τμήματα, έχουν εντοπιστεί τα διάφορα προβλήματα αναφορικά με τη διαδικασία των απαλλοτριώσεων, και θα ετοιμαστεί σημείωμα, προς την αρμόδια

για το θέμα Υπουργική Επιτροπή, με σκοπό την εξεύρεση λύσεων και επιτάχυνση των διαδικασιών.

Αδυναμίες σε μελέτες και διαγωνισμούς για την ανέγερση σχολικών κτιρίων.

(α) Ετοιμασία πρότυπου εγχειριδίου για μελέτες. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, για αποφυγή της ανομοιομορφίας και προβλημάτων που παρατηρούνται σε μελέτες σχολικών έργων που ετοιμάζονται από ιδιώτες Συμβούλους, υπέδειξα την ανάγκη ετοιμασίας από το Υπουργείο εγχειριδίου, στο οποίο να καθορίζονται τα πρότυπα/κριτήρια, με βάση τα οποία θα σχεδιάζονται τα σχολικά κτίρια και τα οποία να περιλαμβάνονται στα συμβόλαια που υπογράφονται με τους ιδιώτες Μελετητές.

Το σχετικό πρότυπο εγχειρίδιο μελέτης και σχεδιασμού για ανέγερση Λυκείου, Γυμνασίου, Δημοτικού, Νηπιαγωγείου και βελτιώσεων σχολικών κτιρίων, έχει ετοιμασθεί τον Μάιο 2006 και τέθηκε ήδη σε εφαρμογή. Τον Ιανουάριο του 2008 το Υπουργείο προχώρησε σε μερική αναθεώρηση των πιο πάνω σχετικών πρότυπων εγχειριδίων, πλην εκείνου των βελτιώσεων σχολικών κτιρίων, με βάση τις νέες ανάγκες της εκπαίδευσης. Πέραν των πιο πάνω, τον Ιανουάριο του 2007 το Υπουργείο προχώρησε επίσης σε μερική αναθεώρηση του πρότυπου εγχειριδίου, όσον αφορά τις εγκαταστάσεις δομικής καλωδίωσης, με βάση τα νέα προγράμματα χρήσης της Πληροφορικής στην εκπαίδευση. Το εγχειρίδιο αυτό περιλήφθηκε τον Ιανουάριο του 2008 στα πιο πάνω αναθεωρημένα πρότυπα εγχειρίδια μελέτης και σχεδιασμού (Λύκειο, Γυμνάσιο, Δημοτικό, Νηπιαγωγείο και βελτιώσεις σχολικών κτιρίων).

(β) Ανέγερση Δημοτικού Σχολείου Κωνσταντινουπόλεως στο Στρόβολο. Λόγω της μη συμπερίληψης των Υπηρεσιών (Α.Η.Κ., Α.Τ.Η.Κ., Σ.Υ.Λ., Σ.Α.Λ.) στα σχέδια της προσφοράς για την κατασκευή του οδικού δικτύου του έργου προέκυψαν επιπλέον εργασίες αξίας £41.000 και απαίτηση από τον εργολάβο για παράταση χρόνου 4 μηνών, για τα οποία ακόμη εκκρεμεί η οριστική έγκρισή τους, παρόλο που το έργο έχει ήδη παραληφθεί. Σχετική με το θέμα είναι απόφαση της Τ.Ε.Α.Α. του Υπουργείου, ημερομηνίας 27.11.2007, όπως εγκριθεί προκαταρκτικά ποσόν £30.000 για τις αλλαγές και οι παρατηρήσεις που υπάρχουν να εξεταστούν με τον εργολάβο.

Η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου με πληροφόρησε το Νοέμβριο του 2007 ότι οι αλλαγές που προέκυψαν έγιναν μετά από απαίτηση του Δήμου Στρόβολου και επειδή οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου δεν είχαν έγκαιρα μελέτη από την Α.Η.Κ. και το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας, προχώρησαν στη ζήτηση προσφορών λόγω της ανάγκης λειτουργίας του σχολείου το 2007. Επίσης με ενημέρωσε ότι το Υπουργείο συμφωνεί με τις παρατηρήσεις της Υπηρεσίας μου όσον αφορά την ανάγκη για επίλυση των εκκρεμοτήτων κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου, και ότι οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου θα καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια προς αυτή την κατεύθυνση.

(γ) Αγορά Υπηρεσιών Συμβούλου Μελετητή για αναδιαμόρφωση του κτιρίου ΣΠΕΛ. Σε συνεδρία του Συμβουλίου Προσφορών του Υπουργείου, που έγινε στις 27.2.2008, εξετάστηκε εισήγηση των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου για απευθείας ανάθεση της Μελέτης του έργου σε συγκεκριμένο Αρχιτέκτονα, έναντι του ποσού €171.000. Στην εν λόγω συνεδρία, η Υπηρεσία μου διαφώνησε με την εισήγηση αυτή και το αιτιολογικό ότι δεν υπάρχουν άλλοι οικονομικοί φορείς στην Κύπρο ή τον ευρύτερο Ευρωπαϊκό χώρο που να μπορούν να διεκπεραιώσουν το συγκεκριμένο έργο. Τονίστηκε ότι η διαδικασία που ακολουθείτο για απευθείας ανάθεση σε συγκεκριμένο άτομο, φαίνεται να παραβιάζει τις βασικές αρχές της Νομοθεσίας Περί Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων, Ν12(Ι)/2006, οι οποίες προβλέπουν (άρθρο 3) όπως οι Αναθέτουσες Αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα, χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια. Ενόψει των παρατηρήσεων της Υπηρεσίας μου, δόθηκαν οδηγίες από το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου στις Πολιτιστικές Υπηρεσίες

όπως μελετηθεί το θέμα περαιτέρω και επανέλθουν τεκμηριωμένα για λήψη απόφασης. Μέχρι τον Ιούνιο του 2008 το θέμα εξετάζεται από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου.

(δ) Προσφορά Αρ. ΜΕ 25/07 για την προμήθεια και εγκατάσταση δικτύων δομημένης καλωδίωσης σε είκοσι (20) σχολεία Μέσης και Τεχνικής Εκπαίδευσης (Φάση Α'). Τον Ιούνιο 2007 προκηρύχθηκε ανοικτός διαγωνισμός για την προμήθεια και εγκατάσταση δικτύων δομημένης καλωδίωσης σε είκοσι (20) σχολεία Μέσης και Τεχνικής Εκπαίδευσης (Φάση Α'), χωρίς ωστόσο το Υπουργείο να κοινοποιήσει στην Υπηρεσία μου τα έγγραφα προσφορών και την εκτίμηση δαπάνης, ταυτόχρονα με την αποστολή της προκήρυξης για δημοσίευση, καθώς και τις ειδοποιήσεις για τις συνεδρίες της επιτροπής αξιολόγησης, όπως προνοείται στους σχετικούς Κανονισμούς. Από τη μελέτη των εγγράφων καθώς και της σχετικής αλληλογραφίας, τα οποία ζητήθηκαν και στάλθηκαν εκ των υστέρων στην Υπηρεσία μου, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

(α) Ενώ το ποσό της προσφοράς στην οποία κατακυρώθηκε ο διαγωνισμός ανερχόταν σε £1.267.527 + ΦΠΑ και με βάση τις πρόνοιες των Κανονισμών Προσφορών αρμόδιο όργανο για κατακύρωση του διαγωνισμού είναι το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, η σύμβαση είχε ήδη ανατεθεί με βάση την εισήγηση της επιτροπής αξιολόγησης, η έκθεση της οποίας είχε υποβληθεί και εγκριθεί τον Οκτώβριο 2007 από τη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου. Είχαν μάλιστα σταλεί και οι γνωστοποιήσεις των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού στους προσφοροδότες που είχαν λάβει μέρος.

(β) Με βάση την έκθεση αξιολόγησης, το συνολικό ποσό κατακύρωσης ήταν περίπου 58% ψηλότερο από την εκτίμηση δαπάνης, η οποία ανερχόταν σε £800.000, χωρίς να γίνεται οποιοδήποτε σχόλιο στην έκθεση της επιτροπής αξιολόγησης για τη μεγάλη αυτή διαφορά.

Τον Οκτώβριο 2007, η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου, στην οποία υπέβαλα τις παρατηρήσεις μου, παρέπεμψε το θέμα για να εξεταστεί εκ νέου από το Συμβούλιο Προσφορών. Η επιτροπή αξιολόγησης ετοίμασε αναθεωρημένη έκθεση, στην οποία σχολιαζόταν η μεγάλη διαφορά μεταξύ του συνολικού ποσού κατακύρωσης και της εκτίμησης δαπάνης. Κατά την εξέταση του θέματος από το Συμβούλιο Προσφορών, τα πιο πάνω αναφέρθηκαν από τον εκπρόσωπο της Υπηρεσίας μου, ο οποίος πρόσθεσε επίσης ότι οι λόγοι που αναφέρονταν στην αναθεωρημένη έκθεση αξιολόγησης δε δικαιολογούσαν τη μεγάλη διαφορά μεταξύ του ποσού κατακύρωσης και της εκτίμησης δαπάνης. Υπέδειξε επίσης ότι, σύμφωνα με τους Κανονισμούς Προσφορών, όταν οι τιμές των προσφορών που υποβλήθηκαν είναι εξωπραγματικές, μπορεί να αποφασιστεί ακύρωση του διαγωνισμού. Τέλος, ενόψει του γεγονότος ότι είχαν ήδη αποσταλεί οι γνωστοποιήσεις των αποτελεσμάτων στους προσφοροδότες, ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας μου εισηγήθηκε όπως, πριν τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης από το Συμβούλιο Προσφορών, ζητηθεί γνωμάτευση από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, κατά πόσο αυτό θα έχει οποιοσδήποτε επιπτώσεις στο Δημόσιο. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, το Συμβούλιο ζήτησε από την Αναθέτουσα Αρχή όπως υποβάλει την αναλυτική εκτίμηση δαπάνης που ετοιμάστηκε από τον ιδιώτη σύμβουλο του έργου και να επαναφερθεί το θέμα για συζήτηση και λήψη τελικής απόφασης.

Το Δεκέμβριο 2007 η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου με πληροφόρησε τα ακόλουθα:

(α) Εκ παραδρομής η έκθεση αξιολόγησης είχε υποβληθεί σε αυτήν αντί στο Συμβούλιο Προσφορών, ενώ για τον ίδιο λόγο δεν υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου τα σχετικά έγγραφα.

(β) Η διαφορά μεταξύ του συνολικού ποσού κατακύρωσης και της εκτίμησης δαπάνης προήλθε από τις αυξημένες ηλεκτρολογικές εργασίες που περιλήφθηκαν στην προσφορά και αφορούσαν διαφοροποιήσεις στις υφιστάμενες εγκαταστάσεις, οι οποίες διαφάνηκαν μετά από επιτόπου επισκέψεις στα σχολικά κτίρια.

(γ) Μετά τις παρατηρήσεις μου η επιτροπή αξιολόγησης υπέβαλε αναθεωρημένη έκθεση αξιολόγησης στο Συμβούλιο Προσφορών, για λήψη τελικής απόφασης.

Τελικά, το Δεκέμβριο 2007 το Συμβούλιο Προσφορών, αφού έλαβε υπόψη γραπτή διαβεβαίωση του ιδιώτη συμβούλου ότι οι τιμές που υποβλήθηκαν είναι λογικές, αλλά και τη δήλωση της Αναθέτουσας Αρχής ότι η εκτίμηση στηρίχθηκε στην πρόνοια του προϋπολογισμού και όχι σε αναλυτική εκτίμηση δαπάνης στη βάση των σχεδίων, αποφάσισε την ανάθεση της σύμβασης για το συνολικό ποσό των £1.267.527 + ΦΠΑ.

Αδυναμίες σε θέματα προγραμματισμού των έργων.

(α) Γ΄ Τεχνική Σχολή Λευκωσίας. Ενίσχυση – αναβάθμιση στατικού φορέα και γενική συντήρηση – τελικός λογαριασμός. Από έλεγχο του τελικού λογαριασμού το Νοέμβριο του 2007, παρατήρησα ότι κατά την εκτέλεση του έργου η Συντονίστρια προχώρησε με την έκδοση πληθώρας αλλαγών που αφορούσαν κυρίως επιπρόσθετες εργασίες/αλλαγές, συνολικής αξίας £179.603,91. Οι οδηγίες για τις αλλαγές αυτές δόθηκαν κατόπιν απαιτήσεων των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου και αφορούσαν κυρίως εργασίες που δεν συμπεριλήφθηκαν στο αρχικό συμβόλαιο, ελλείψεων στη μελέτη, η οποία εκπονήθηκε από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου, και νέων απαιτήσεων της Διεύθυνσης Τεχνικής Εκπαίδευσης.

Παρατήρησα επίσης ότι λόγω του ότι στο στάδιο κατακύρωσης της προσφοράς οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου δεν έδωσαν την πρέπουσα σημασία και δεν προχώρησαν στην τροποποίηση όλων των ψηλών τιμών μονάδας που περιέλαβε ο εργολάβος στην προσφορά του για την τιμολόγηση πρόσθετων/αφαιρετέων εργασιών, προέκυψε ένα παράλογο ψηλό κόστος για τις πρόσθετες εργασίες.

Παρατήρησα ότι πολλά από τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά τη διάρκεια του έργου και την εκτέλεση όλων των πιο πάνω αλλαγών θα μπορούσαν να αποφευχθούν αν λαμβάνονταν τα κατάλληλα μέτρα στο στάδιο του σχεδιασμού και πριν την προκήρυξη των προσφορών. Συγκεκριμένα, σημαντικές ελλείψεις και παραλείψεις της μελέτης θα εντοπίζονταν έγκαιρα αν τα σχέδια ελέγχονταν επαρκώς από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου, ενώ το Υπουργείο έπρεπε να συγκεκριμενοποιήσει τις πραγματικές του ανάγκες από την αρχή, με την εμπλοκή και της Διεύθυνσης της Τεχνικής Εκπαίδευσης.

Κατά τον έλεγχο του τελικού λογαριασμού διαπιστώθηκε επίσης ότι για «αφανείς εργασίες» επιδιορθώσεων που εκτελέστηκαν στο έργο, δεν τηρήθηκε η ορθή διαδικασία που προβλέπεται σε τέτοιες περιπτώσεις, δηλαδή την από κοινού γραπτή συμφωνία των ποσοτήτων των εργασιών αυτών μεταξύ επίβλεψης και εργολάβου, ενόσω το έργο είναι υπό κατασκευή και αυτές είναι ακόμα εμφανείς. Τόνισα πώς οποιαδήποτε άλλη διαδικασία εκ των υστέρων δεν διασφαλίζει την αξιοπιστία των επιμετρήσεων των ποσοτήτων των «αφανών εργασιών» του έργου.

Η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου με πληροφόρησε το Μάιο του 2008 ότι το Υπουργείο συμφωνεί απόλυτα με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας μου όσον αφορά την ανάγκη για καλό προγραμματισμό και σχεδιασμό του έργου και του τρόπου χειρισμού των αλλαγών και των δαπανών που προκύπτουν κατά την εκτέλεσή του. Επίσης συμφώνησε με τη διαπίστωση της Υπηρεσίας μου ότι στο συγκεκριμένο έργο υπήρξε αυξημένος αριθμός αλλαγών. Τέλος επισήμανε ότι τα πιο πάνω προβλήματα σχετίζονται με τις γνωστές αδυναμίες στη στελέχωση των Τεχνικών Υπηρεσιών και ότι με την υλοποίηση των σχετικών αποφάσεων που λήφθηκαν για το θέμα αναμένεται να υπάρξει σημαντική βελτίωση στην όλη λειτουργία των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου.

(β) Προσφορά για ανέγερση Λυκείου Δυτικά της Πάφου (Έμπας), Α΄ Φάση. Από έλεγχο που έγινε στα έγγραφα της πιο πάνω προσφοράς το Μάρτιο του 2007, διαπιστώθηκε ότι καθορίστηκε ως χρόνος εκτέλεσης του έργου 19 εβδομάδες με εκτίμηση δαπάνης £1.999.500, συμπεριλαμβανομένου ποσού £150.000 για επίσπευση των εργασιών. Παρατήρησα ότι ο χρόνος που καθορίστηκε είναι ανεπαρκής με αποτέλεσμα την αύξηση της δαπάνης και πιθανόν σοβαρά προβλήματα στη διαχείριση και επίβλεψη του έργου. Τόνισα ότι το Υπουργείο θα πρέπει να τηρεί

την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 31.10.2001, σχετικά με την έγκαιρη προώθηση του προγραμματισμού των σχολικών κτιρίων, ώστε να μην τίθεται θέμα επίστευσης.

Πέραν των πιο πάνω διαπιστώθηκε ότι αρκετές ποσότητες καθορίστηκαν στο δελτίο ποσοτήτων ως προνοητικές και όχι ως τελικές. Παρατήρησα ότι η πρακτική αυτή δε συνάδει με τους πρότυπους όρους για οικοδομικά έργα του Δημοσίου και ότι σε περίπτωση που οι τελικές επαναμετρούμενες ποσότητες είναι μεγαλύτερες από τις προνοητικές του δελτίου ποσοτήτων θα δημιουργηθούν χρονικές και οικονομικές απαιτήσεις από τον εργολάβο και ζήτησα όπως σε μελλοντικές προσφορές καθορίζονται οι ποσότητες των δελτίων ποσοτήτων για αποφυγή απαιτήσεων από τους εργολάβους.

Η Γενική Διευθύντρια με πληροφόρησε το Νοέμβριο του 2007 ότι το Υπουργείο συμμερίζεται τις θέσεις της Υπηρεσίας μου για έγκαιρη προώθηση του προγραμματισμού των σχολικών κτιρίων, ώστε να μην τίθεται θέμα επίστευσης, και για τήρηση της διαδικασίας που προβλέπεται στην πιο πάνω απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 31.10.2001. Επίσης, με ενημέρωσε ότι το Υπουργείο συμφωνεί με την Υπηρεσία μου ότι οι Τεχνικές Υπηρεσίες θα πρέπει να ζητούν από τους ιδιώτες Επιμετρητές των έργων όπως καθορίζουν τις ποσότητες των διαφόρων εργασιών στα δελτία ποσοτήτων ως τελικές, ώστε να αποφεύγονται προβλήματα απαιτήσεων από τους εργολάβους. Επιπλέον μου ανέφερε ότι όσον αφορά το πιο πάνω έργο, η λύση των προνοητικών ποσοτήτων έγινε για επίστευση της ετοιμασίας του δελτίου ποσοτήτων και δόθηκαν οδηγίες στον Επιμετρητή του έργου να γίνεται επιμέτρηση σύμφωνα με τα σχέδια πριν την εκτέλεση των εργασιών.

(γ) Προσφορά για Νέα Τεχνική Σχολή Λάρνακας – Κλειστή Αίθουσα Αθλοπαιδιών. Από έλεγχο που έγινε στα έγγραφα της πιο πάνω προσφοράς τον Απρίλιο του 2007, διαπιστώθηκε ότι η προσφορά πρόβλεπε ένα κατ' αποκοπή συμβόλαιο χωρίς δελτίο ποσοτήτων, και με τιμολόγηση καταλόγου τιμών μονάδας, πρακτική που δεν ενδείκνυται για το μέγεθος του έργου (τάξης Β' και εκτίμησης £880.000) καθώς ενδέχεται να δημιουργήσει προβλήματα τόσο στους προσφοροδότες όσο και στο κράτος. Ζήτησα όπως επανεξεταστεί από το Υπουργείο η συμπερίληψη δελτίου ποσοτήτων στα έγγραφα της προσφοράς, πρακτική που προσφέρει σοβαρά πλεονεκτήματα, όπως μείωση κινδύνου λαθών από τους προσφοροδότες, σύγκριση των τιμών προσφορών σε ομοιόμορφη βάση, ετοιμασία αντικειμενικής εκτίμησης για έλεγχο της λογικότητας όλων των τιμών προσφορών και τιμολόγηση αυξομειώσεων με βάση λογικές τιμές μονάδας του δελτίου ποσοτήτων.

Πέραν των πιο πάνω, παρατηρήθηκε ότι η εκτίμηση που ετοιμάστηκε για την προσφορά δεν ήταν αναλυτική, αφού έγινε με βάση τα εμβαδά χώρων εργασιών και τιμές ανά τετραγωνικό μέτρο, και ως εκ τούτου κρίνεται εμπειρική και μη ακριβής για σκοπούς αξιολόγησης των τιμών προσφορών.

Αδυναμίες στη διαχείριση συμβολαίων.

(α) Ανέγερση Β' Δημοτικού Σχολείου Ακρόπολης – τελικός λογαριασμός. Το Φεβρουάριο του 2008, παρατήρησα ότι με βάση το ποσό του τελικού λογαριασμού του έργου και των ενδιάμεσων πληρωμών που ήδη πιστοποιήθηκαν, διαπιστώνεται υπερπληρωμή ύψους £43.450,97. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνεται πληρωμή ποσού £33.000 έναντι οικονομικής απαίτησης του εργολάβου σε σχέση με δικαιολογημένη παράταση χρόνου, αίτημα το οποίο εκκρεμεί στην Κ.Ε.Α.Α. για εξέταση. Με βάση την τελευταία ημερομηνία προσωρινής παραλαβής του έργου διαπιστώθηκε επίσης ότι οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου απέστειλαν στην Κ.Ε.Α.Α. σχετικό σημείωμα για παράταση χρόνου, 3 χρόνια και 8 μήνες μετά την ολοκλήρωσή του. Για το ίδιο θέμα οι ιδιώτες Μελετητές του έργου χορήγησαν χωρίς έγκριση στον εργολάβο κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου, παράταση χρόνου 296 ημερών, και μετά τη λήξη του συμβολαίου πρόσθετη παράταση 102 ημερών. Περαιτέρω ο εργολάβος απαίτησε αποζημίωση ύψους £513.155,94, ενώ οι ιδιώτες Μελετητές ενέκριναν ποσό £175.515 και αποκοπή ποινικής ρήτρας £3.896 για την αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

Η Τ.Ε.Α.Α. και οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου διαφώνησαν με τα πιο πάνω και διαπιστώνουν ότι ο συνολικός χρόνος παράτασης που δόθηκε ήταν αδικαιολόγητα μεγάλος ενώ

εισηγούνται στην Κ.Ε.Α.Α. την έγκριση αποζημίωσης, ύψους £103.885,46 και αποκοπής £23.248,75 ως ποινική ρήτρα για την αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

Ενόψει των πιο πάνω παρατήρησα ότι οι ιδιώτες Μελετητές ενέκριναν στον εργολάβο αδικαιολόγητα μεγάλο χρόνο παράτασης χωρίς να ακολουθηθούν οι νενομισμένες διαδικασίες με εκ των προτέρων έγκριση των αρμοδίων οργάνων (Τ.Ε.Α.Α/Κ.Ε.Α.Α.), ενώ ο συντονισμός από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου δεν ήταν ο ενδεδειγμένος και συνέτεινε στο να αφεθεί ο εργολάβος και οι ιδιώτες Μελετητές να παρακάμπτουν τις πρόνοιες της Νομοθεσίας για την ορθή διαχείριση του έργου.

Στο πιο πάνω έργο αναμένεται ότι το Δημόσιο θα κληθεί να καταβάλει στον εργολάβο ποσό πολύ μεγαλύτερο από αυτό που εισηγείται η Τ.Ε.Α.Α. (£103.885,46). Σημειώνεται ότι ο εργολάβος δεν συμφώνησε με αυτό, αλλά ούτε και με την αποκοπή της ποινικής ρήτρας (£23.248,75), και προσέφυγε ήδη στη δικαιοσύνη. Ζήτησα όπως ερευνηθούν σε βάθος τα πιο πάνω θέματα και ενημερωθεί η Υπηρεσία μου για το αν έχουν ληφθεί μέτρα για τις παραβιάσεις των υποχρεώσεων των ιδιωτών Μελετητών και τη ζημιά που θα υποστεί το Δημόσιο από τους χειρισμούς τους.

Η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου, τον Ιούνιο του 2008 με πληροφόρησε ότι το Υπουργείο συμφωνεί με τις παρατηρήσεις της Υπηρεσίας μου και τις υποδείξεις όσον αφορά την ορθή διαχείριση των έργων, σε σχέση με θέματα αλλαγών και παράτασης χρόνου, τα οποία πρέπει να αξιολογούνται κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων και όχι στον τελικό λογαριασμό. Επίσης το Υπουργείο αντιλαμβάνεται την ανάγκη για σωστό συντονισμό και βελτίωση της λειτουργίας των Τεχνικών του Υπηρεσιών.

(β) Παγκύπριο Λύκειο Λάρνακας. Ενίσχυση – αναβάθμιση στατικού φορέα και γενική συντήρηση. Συμβόλαιο αρ. 28/04/13 (30), ημερ. 26.7.2004. Σχετικά με έκθεση που απέστειλαν οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου στο Γενικό Λογιστή για τη μη εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων του εργολάβου του πιο πάνω έργου και την κατάσχεση του συμβολαίου του, η Υπηρεσία μου διερεύνησε το θέμα και απέστειλε σχετική επιστολή στη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου στις 7.3.2006. Από τον έλεγχο αυτό διαπιστώθηκε ότι το Υπουργείο αποδέκτηκε την τραπεζική εγγύηση πιστής εκτέλεσης του συμβολαίου που υπέβαλε ο εργολάβος και η οποία είχε διάρκεια 18 μήνες και έληγε με την ημερομηνία συμπλήρωσης του συμβολαίου αντί ένα μήνα μετά την τελική παραλαβή του έργου, όπως καθορίζεται στους όρους του συμβολαίου (δηλαδή διάρκεια 31 μήνες).

Επιπλέον διαπιστώθηκε ότι τόσο η τραπεζική εγγύηση πιστής εκτέλεσης όσο και η εγγύηση για την εξασφάλιση της προκαταβολής αφέθηκαν να εκπνεύσουν προτού το Υπουργείο προχωρήσει με την κατάσχεση του συμβολαίου, αφήνοντας το Δημόσιο οικονομικά εκτεθειμένο. Ως αποτέλεσμα, λόγω της μεγάλης καθυστέρησης που προκλήθηκε στο έργο και του μικρού όγκου εργασίας που εκτελέστηκε από τον εργολάβο, μέχρι την ημερομηνία κατάσχεσης του συμβολαίου έγινε αποπληρωμή δύο μόνο μηνιαίων δόσεων της προκαταβολής, ενώ υπολείπεται ακόμη η αποπληρωμή ποσού περίπου £50.500.

Εν τω μεταξύ, το Μάρτιο 2006 το Υπουργείο προχώρησε με την προκήρυξη νέας προσφοράς για την υπολειπόμενη εργασία του έργου, με τροποποιημένα σχέδια και προσθαφαιρέσεις κάποιων εργασιών. Τον Ιούνιο 2006 την κατακύρωσε στο χαμηλότερο εντός προδιαγραφών προσφοροδότη με τιμή (£1.148.000), που είναι κατά £400.000 περίπου ψηλότερη από την υπολειπόμενη εργασία της κατασχεθείσας προσφοράς.

Τον Ιούνιο του 2006 ο εργολάβος κατέθεσε αγωγή στο Δικαστήριο απαιτώντας από το Υπουργείο αποζημιώσεις ύψους £805.242 για ισχυριζόμενη μη πληρωθείσα εκτελεσθείσα εργασία και συνεπαγόμενα έξοδα τόκων και χρηματοδότησης, καθώς και γενικές αποζημιώσεις για την κατάσχεση του έργου και νόμιμο τόκο. Το Υπουργείο με επιστολή του στις 6.12.2006 κάλεσε τον εργολάβο, σύμφωνα με τον Κανονισμό 26(3) της ΚΔΠ 115/2004, να καλύψει εντός έξι ημερών τη ζημιά που υπέστη το δημόσιο, που εκτιμήθηκε στις £199.466,59. Ο εργολάβος, με επιστολή του

δικηγόρου του στις 20.12.2006, απέρριψε την απαίτηση αυτή του Υπουργείου, και ως εκ τούτου το θέμα παραπέμφθηκε τον Απρίλιο του 2007, στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για λήψη δικαστικών ή άλλων μέτρων εναντίον της εταιρείας. Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας προχώρησε με την καταχώριση αγωγής στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας για επιστροφή του πιο πάνω ποσού (£199.466,59) από τον εργολάβο στο Υπουργείο Παιδείας. Στη συνέχεια, το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας επικύρωσε το Φεβρουάριο του 2008 την παραπομπή της επίλυσης των διαφορών σε Διαιτησία. Μέχρι τον Ιούνιο του 2008, η διαδικασία της Διαιτησίας συνεχίζεται.

(γ) Τελικοί Λογαριασμοί Συμβολαίων Σχολικών Κτιρίων. Από έλεγχο που διενεργήθηκε τον Ιούνιο 2005 σε συμβόλαια έργων των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου που ολοκληρώθηκαν και παραλήφθηκαν, διαπιστώθηκε σοβαρή καθυστέρηση στην ετοιμασία των τελικών λογαριασμών σε αντίθεση με σχετική εγκύκλιο του Γενικού Λογιστή.

Το Σεπτέμβριο 2005, η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου μου ανέφερε ότι λόγω των αποσπασμένων εκπαιδευτικών που αποχώρησαν από την Υπηρεσία και στους οποίους είχαν ανατεθεί τα έργα αυτά, και της καθυστέρησης που παρατηρήθηκε στην υποβολή τους από τους εργολάβους και την εξέτασή τους από τους ιδιώτες επιμετρητές ποσοτήτων, δεν κατέστη δυνατό να ετοιμαστούν οι τελικοί λογαριασμοί έγκαιρα και ότι αυτοί θα υποβάλλονταν για εξέταση μέχρι το τέλος του 2005.

Μέχρι τον Ιούνιο του 2008, υποβλήθηκαν αρκετοί τελικοί λογαριασμοί συμβολαίων στην Υπηρεσία μου για έλεγχο. Ωστόσο εξακολουθεί να εκκρεμεί η διευθέτηση αρκετών άλλων τελικών λογαριασμών, μερικοί από τους οποίους για έργα που συμπληρώθηκαν αρκετά χρόνια προηγουμένως (π.χ. ανέγερση Γυμνασίου Δερύνειας, ανέγερση Δ' Δημοτικού Σχολείου Λατσιών, Νέο Γυμνάσιο Αγίου Νεοφύτου στη Λεμεσό, Ζ' Δημοτικό Σχολείο Λακατάμιας, ανέγερση Νέου Δημοτικού Σχολείου Γεροσκήπου, επέκταση και αντισεισμική αναβάθμιση στο Λύκειο και στην Τεχνική Σχολή Πόλης Χρυσοχούς, ανέγερση Νέας Τεχνικής Σχολής Λάρνακας).

Έλεγχος των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Δημοκρατίας. Στόχος του ελέγχου ήταν η αξιολόγηση της συμμόρφωσής τους με τους σχετικούς νόμους, κανονισμούς, εγκυκλίους και εσωτερικές διαδικασίες καθώς και ο εντοπισμός αδυναμιών και η διατύπωση εισηγήσεων για βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου. Τα κυριότερα ευρήματα του ελέγχου υπήρξαν :

(α) Δεν υπάρχει ξεκάθαρη οργανωτική δομή και επικαιροποιημένες περιγραφές εργασίας, ενώ υπάρχει ένα εγχειρίδιο διαδικασιών, που εκδόθηκε το 2003, αλλά από τότε δεν έχει αναθεωρηθεί.

(β) Δεν υπάρχει μια βάση δεδομένων ώστε να καταχωρούνται τα υφιστάμενα στοιχεία των σχολικών κτιρίων της Κύπρου και να ενημερώνεται με όλες τις εργασίες που έχουν γίνει σε αυτά, καθώς και όλες τις νέες ανάγκες που προκύπτουν.

(γ) Υπάρχουν αδυναμίες στη μεθοδολογία υπολογισμού του κόστους ενός έργου πριν την προκήρυξη της σύμβασης, με αποτέλεσμα η εκτιμώμενη αξία του έργου όπως αυτή ετοιμάστηκε από τις Τεχνικές Υπηρεσίες και τον ιδιώτη Μελετητή να μην είναι συγκρίσιμες.

(δ) Κατά την εκτέλεση των έργων δίνονται συχνές και επαναλαμβανόμενες οδηγίες για πρόσθετες εργασίες, λόγω του ότι δεν έγινε σωστός προγραμματισμός των έργων.

(ε) Η διαδικασία προκήρυξης και ανάθεσης μελετών και έργων παρουσιάζει αδυναμίες που πηγάζουν από τη χρήση των συνοπτικών διαδικασιών και τη χρήση αναχρονισμένων και άτυπων καταλόγων. Στα έγγραφα που τεκμηριώνουν τα στάδια της διαδικασίας ανάθεσης παρατηρήθηκαν αδυναμίες που αφορούν την απουσία υπογραφών έγκρισης ή την πλήρη απουσία τους από φακέλους. Στην τριμελή Επιτροπή Αξιολόγησης συμμετέχουν σχεδόν πάντοτε τα ίδια άτομα.

(στ) Στα έγγραφα προκήρυξης προσφορών δεν αναφέρεται το ποσό εκτίμησης του κόστους, με κίνδυνο την πιθανότητα διαρροής του ποσού αυτού σε ορισμένους μόνο οικονομικούς φορείς με αποτέλεσμα να παραβιάζονται οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης.

(ζ) Δεν γίνεται επαρκής έλεγχος των μελετών που ετοιμάζονται από τους ιδιώτες Μελετητές, ούτε και υπάρχει επαρκές σύστημα αξιολόγησης των Μελετητών.

(η) Οι οδηγίες προς τους εργολάβους/μελετητές δίνονται προφορικά και χωρίς να ζητείται προσφορά εκ των προτέρων για επιπλέον εργασίες που θα αναληφθούν. Η αλληλογραφία με τους εργολάβους και η τήρηση ημερολογίου εργοταξίου παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις.

(θ) Συχνά δεν υπάρχουν στους φακέλους πρακτικά από συναντήσεις εργοταξίου, αλλά ούτε και διορισμοί επιθεωρητών εργοταξίου σε μεγάλα έργα.

(ι) Πραγματοποιούνται αλλαγές με κόστος πέραν των επιτρεπτών ορίων του Συντονιστή, χωρίς να υποβάλλονται τα απαραίτητα έντυπα και χωρίς να εξασφαλίζονται οι απαραίτητες εγκρίσεις από τις Επιτροπές Αλλαγών και Απαιτήσεων (Τ.Ε.Α.Α./Κ.Ε.Α.Α.).

(ια) Το σύστημα αρχειοθέτησης και παρακολούθησης της ισχύος των εγγυητικών επιστολών παρουσιάζει αδυναμίες.

(ιβ) Οι τελικοί λογαριασμοί διευθετούνται με σημαντική καθυστέρηση.

(ιγ) Η λειτουργία του αρχείου των Τεχνικών Υπηρεσιών παρουσιάζει αδυναμίες στην εισερχόμενη και εξερχόμενη αλληλογραφία, στις καταχωρίσεις και στην αναζήτηση φακέλων.

Σε σχέση με όλα τα πιο πάνω ευρήματα, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες και δεν διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία, τους κανονισμούς καθώς και τις διαδικασίες και δεν βοηθά στην ομαλή, αποδοτική και αποτελεσματική λειτουργία των Τεχνικών Υπηρεσιών. Επιπλέον προέβη σε αριθμό εισηγήσεων για κάθε τομέα εργασίας των Τεχνικών Υπηρεσιών, ώστε να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα και η αξιοπιστία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, και τόνισε τη σημασία λήψης άμεσων μέτρων για αντιμετώπιση των κινδύνων που υπάρχουν. Προς το σκοπό αυτό καθορίστηκε Συμφωνημένο Σχέδιο Δράσης για υλοποίηση των συγκεκριμένων εισηγήσεων, το οποίο θα παρακολουθείται από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου.

Τα ευρήματα της πιο πάνω έρευνας που έγινε από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου επιβεβαιώνουν τα ευρήματα των ελέγχων της Υπηρεσίας μου που έγιναν τα τελευταία χρόνια για τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου, και τα οποία παρουσιάζονται στις αντίστοιχες Ετήσιες Εκθέσεις της Υπηρεσίας μου.

Η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου με πληροφόρησε το Νοέμβριο 2008 ότι οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου ετοίμασαν οργανόγραμμα βάσει εισηγήσεων της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο στάληκε στον Έφορο Εσωτερικού Ελέγχου τον Ιούνιο του 2008 και ήδη τέθηκε σε εφαρμογή.

Δημιουργία Φορέα Σχολικών Κτιρίων. Σε σχέση με το θέμα αυτό και για την αντιμετώπιση των σοβαρών χρόνιων αδυναμιών που παρατηρούνται στις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε σε συνεδρία του στις 27.2.2008 τα ακόλουθα :

(α) Να εγκρίνει την ενίσχυση των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου με την άμεση δημιουργία αριθμού μόνιμων θέσεων, σε ειδικότητες και επίπεδα που θα χρειαστούν ούτως ή άλλως, είτε αυτές παραμείνουν στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού είτε ενταχθούν στο Τμήμα Δημοσίων Έργων ή σε νέο Τμήμα Δημοσίων Κτιρίων.

(β) Να εγκρίνει την άμεση ενίσχυση των Τεχνικών Υπηρεσιών με πρόσθετο έκτακτο προσωπικό.

(γ) Να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Οικονομικών να δώσει οδηγίες στο Διευθυντή Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού να εκπονήσει, εντός έξι μηνών, μελέτη σε συνεργασία με όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες, με την οποία να καταγράφονται όλες οι νομοθετικές και θεσμικές αλλαγές και άλλες ενέργειες που απαιτούνται για μεταφορά μεσοπρόθεσμα του προσωπικού των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου στο Τμήμα Δημοσίων Έργων ή σε νέο Τμήμα Δημοσίων Κτιρίων. Στη συνέχεια η μελέτη να εξεταστεί από την αρμόδια υπουργική επιτροπή που συστάθηκε για το θέμα αυτό και μετά ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού να υποβάλει νέα Πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη τελικών αποφάσεων.

(δ) Να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Οικονομικών να εξεύρει και να διαθέσει τις απαιτούμενες πιστώσεις για τα (α) και (β) πιο πάνω.

Πολιτιστικές Υπηρεσίες

(α) Εκτέλεση Προϋπολογισμού.

Προϋπολογίστηκε ποσό ύψους £12,1 εκ. και δαπανήθηκε ποσό ύψους £11,2 εκ., δηλαδή ποσοστό 93%, σε σύγκριση με £10,4 εκ., £9,3 εκ. και 89% αντίστοιχα το 2006.

Η κυριότερη δαπάνη το 2007 αφορά στις χορηγήσεις σε πολιτιστικούς φορείς και άτομα για πολιτιστικές δραστηριότητες η οποία ανήλθε σε £2,6 εκ. ή 23% του Προϋπολογισμού σε σύγκριση με £2,6 εκ. ή 28% το 2006.

(β) **Στρατηγικό σχέδιο για τον Πολιτισμό 2008-2011.** Το εν λόγω σχέδιο, αποτελεί νέα πολιτική και στηρίζεται σε έξι βασικούς στόχους, οι οποίοι θα υλοποιηθούν από προγράμματα, με συγκεκριμένες στοχευμένες δράσεις και με μετρήσιμο αποτέλεσμα.

(γ) Χορήγηση σε πολιτιστικούς φορείς και άτομα για πολιτιστικές δραστηριότητες.

(i) **Κριτήρια.** Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, για τους περισσότερους τομείς επιχορηγήσεων, όπως τις μουσικές εκδηλώσεις που αποτελούν το ψηλότερο ποσοστό επιχορηγήσεων (ανήλθαν στις £559.183 ή ποσοστό 22% του συνόλου), καθώς και για τις ετήσιες επιχορηγήσεις, οι οποίες παραχωρούνται σε ορισμένους φορείς, δεν υπάρχουν εγκεκριμένα κριτήρια, με αποτέλεσμα να μη διασφαλίζεται τόσο η ίση μεταχείριση των αιτητών όσο και η κάλυψη δραστηριοτήτων που να εξυπηρετούν πολιτιστικούς στόχους.

Για όσους τομείς έχουν εγκριθεί κριτήρια, αυτά δεν περιλαμβάνουν πρόνοια για εκ των υστέρων έλεγχο των πραγματικών εσόδων και εξόδων της κάθε δραστηριότητας/εκδήλωσης, έτσι ώστε να βεβαιώνεται ότι το σύνολο των εσόδων, συμπεριλαμβανομένης της επιχορήγησης, δεν υπερκαλύπτει τα έξοδα και οι φορείς δεν πραγματοποιούν κέρδη. Ο εκ των υστέρων έλεγχος τέθηκε ως όρος από τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων για να εγκρίνει τα προγράμματα επιχορηγήσεων των Πολιτιστικών Υπηρεσιών.

Όπως με πληροφόρησε η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού το Λογιστήριο του Υπουργείου, σε συνεννόηση με τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες, ζητεί την προσκόμιση εξελεγμένου οικονομικού απολογισμού κάθε δραστηριότητας, και κατάσταση με τα ποσά που εισπράχθηκαν από άλλους χορηγούς, προκειμένου να προχωρήσει στην καταβολή της επιχορήγησης. Παρατήρησα ωστόσο ότι αυτά δεν εξετάζονται πάντοτε και επομένως δεν λαμβάνονται υπόψη πριν την αποδέσμευση της τελικής δόσης.

(ii) **Πρόγραμμα επιχορηγήσεων οργανωμένων φορέων και ατόμων για ανάπτυξη του πολιτισμού της Κύπρου.** Η περίοδος εφαρμογής του υπο αναφορά προγράμματος, που είχε εγκριθεί από τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, έληξε στις 31.12.2007. Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες ζήτησαν στις 23.10.2007 παράταση της ισχύος της έγκρισης μέχρι την 31.12.2008. Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, με επιστολή του ημερ. 31.10.2007, ανέφερε ότι την αποκλειστική αρμοδιότητα για την έγκριση των κρατικών ενισχύσεων, συμπεριλαμβανομένης και της έγκρισης για τη χρονική παράταση ισχύος των υφιστάμενων προγραμμάτων την έχει η

Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ως εκ τούτου, το αίτημα για παράταση πρέπει να προωθηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ακολουθώντας τη διαδικασία που ισχύει για κάθε νέο πρόγραμμα και η Επιτροπή θα αξιολογήσει το περιεχόμενο του προγράμματος εξ υπαρχής.

Ωστόσο τέτοια διαδικασία δεν έχει ακολουθηθεί για προώθηση του σχετικού αιτήματος επειδή αποφασίστηκε όπως προωθηθούν νέα σχέδια επιχορηγήσεων με ισχύ από 1.1.2009. Λόγω λήξης του εν λόγω προγράμματος, μετά την 1.1.2008 απαγορεύεται η χορήγηση ενισχύσεων βάσει του υφιστάμενου προγράμματος, εκτός από τις χορηγήσεις de minimis. Το θέμα αυτό θα εξεταστεί κατά τον επόμενο έλεγχο.

(δ) Κρατική Πινακοθήκη.

(i) Αποθήκη Πινακοθήκης. Στις προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι τον Ιανουάριο του 2005 ολοκληρώθηκε η μεταφορά των έργων τέχνης στο κτίριο της Συνεργατικής Πιστωτικής Εταιρείας Λευκωσίας (ΣΠΕΛ).

Λόγω του ότι δεν έγινε η απαραίτητη μελέτη πριν την εγκατάσταση των κλιματιστικών συσκευών, δεν είχε εξακριβωθεί ότι δεν υπήρχε ικανοποιητική παροχή ρεύματος για τη λειτουργία τους. Επιπρόσθετα, δεν έχει διευθετηθεί το θέμα της ρύθμισης της υγρασίας στον πιο πάνω χώρο.

Όπως ενημερώθηκε η Υπηρεσία μου, το θέμα της αποθήκης της Πινακοθήκης θα επιλυθεί στα πλαίσια της μετατροπής του κτιρίου ΣΠΕΛ ώστε να αποτελέσει επέκταση της Κρατικής Πινακοθήκης, επισημαίνεται ωστόσο ότι η ολοκλήρωση της μετατροπής του κτιρίου της αποθήκης εκκρεμεί τουλάχιστον από το 2001 και, ενόσω παραμένει άλυτο το θέμα του κλιματισμού και της υγρασίας, τα έργα τέχνης κινδυνεύουν να υποστούν ζημιές.

Η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου με πληροφόρησε στις 4.11.2008 ότι το θέμα της εύρυθμης λειτουργίας του συστήματος κλιματισμού και υγρασίας στο κτίριο ΣΠΕΛ, συνδέεται άμεσα με την εγκατάσταση υποσταθμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Α.Η.Κ.), έτσι ώστε να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη παροχή ρεύματος, θέμα για το οποίο υπάρχει στενή συνεργασία των Πολιτιστικών και Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου και ήδη έχουν σταλεί στην Α.Η.Κ. τα σχέδια και πληροφορίες που ζητήθηκαν.

(ii) Συντήρηση έργων τέχνης. Αφού έγινε καταγραφή των σχετικών αναγκών, τα έργα που έχρηζαν συντήρησης ανήλθαν στα 105, και κατά το 2007 κατακυρώθηκε προσφορά για την παροχή υπηρεσιών συντήρησης. Η εργασία αυτή αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2008. Η καταγραφή των αναγκών συντήρησης των έργων που βρίσκονται επί δανείω εκκρεμεί. Εισηγήθηκα την επιθεώρηση των έργων σε καθορισμένα τακτά διαστήματα, ώστε να εντοπίζονται έγκαιρα έργα τα οποία χρήζουν άμεσης συντήρησης.

(iii) Καταγραφή έργων τέχνης. Αναφορικά με τα έργα που βρίσκονται στα διάφορα Κυβερνητικά Τμήματα και Υπηρεσίες, αυτά κατέχονται επί δανείω και εξακολουθούν να αποτελούν ιδιοκτησία της Κρατικής Πινακοθήκης. Όσον αφορά στην καταγραφή τους, αυτά βρίσκονται καταχωρισμένα στο μητρώο που τηρείται από την Κρατική Πινακοθήκη.

Παρατηρήθηκε ότι για όλα τα έργα, περιλαμβανομένων και των επί δανείω, παρόλο που, όπως αναφέρθηκε από λειτουργούς των Πολιτιστικών Υπηρεσιών γίνεται φυσική καταμέτρηση κάθε χρόνο, εντούτοις δεν υπάρχει σχετικό πιστοποιητικό ή φύλλα εργασίας και ως εκ τούτου η Υπηρεσία μου δεν μπορεί να επιβεβαιώσει ότι όντως έχει γίνει φυσική καταμέτρηση.

Επιπρόσθετα, το μητρώο δεν παρέχει πληροφόρηση σχετικά με το χώρο που βρίσκεται το κάθε έργο, στοιχείο που φαίνεται μόνο στις καρτέλες των έργων. Όπως ενημερώθηκα, υπάρχει ένα μηχανογραφημένο σύστημα το οποίο τηρείται παράλληλα με το μητρώο. Ωστόσο δεν μπόρεσα να διαπιστώσω την εγκυρότητα του συστήματος και κατά πόσο θα μπορούσε να δώσει την πληροφόρηση αυτή αφού, κατά την επί τόπου επίσκεψη λειτουργών της Υπηρεσίας μου στην Κρατική Πινακοθήκη, μας πληροφόρησαν ότι το σύστημα ήταν εκτός λειτουργίας.

(iv) Διαδικασία δανεισμού έργων. Σύμφωνα με εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ημερ. 14.3.2007, η πολιτική δανεισμού έργων της κρατικής συλλογής σύγχρονης Κυπριακής τέχνης αναθεωρήθηκε και, βάσει της νέας πολιτικής, καθορίζονται συγκεκριμένοι δικαιούχοι για παραχώρηση έργων τέχνης επί δανείω, διαπιστώθηκε ωστόσο ότι εξακολουθεί να γίνεται δανεισμός έργων σε μη δικαιούχους. Σύμφωνα επίσης με την εν λόγω εγκύκλιο, η επιστροφή έργων από μη δικαιούχους θα εφαρμοστεί σε μεταγενέστερο στάδιο, λόγω, όπως πληροφορούμαι, έλλειψης χώρου στέγασης των έργων, πρόβλημα το οποίο αναμένεται να εκλείψει με την μετατροπή του κτιρίου ΣΠΕΛ.

Κυπριακή Βιβλιοθήκη.

(α) Κανονισμοί. Ο Νόμος που προνοεί για την ίδρυση και λειτουργία Κυπριακής Βιβλιοθήκης ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύτηκε στις 3.4.1987 (Νόμος 51/87). Μέχρι σήμερα δεν έχουν εκδοθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο Κανονισμοί για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου και για τη ρύθμιση της λειτουργίας της Βιβλιοθήκης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 9 του ίδιου Νόμου.

Η προηγούμενη Συμβουλευτική Επιτροπή της Κυπριακής Βιβλιοθήκης ετοίμασε το Νοέμβριο 2000 προσχέδιο Κανονισμών, το οποίο είχε τύχει νομοτεχνικού ελέγχου από τη Νομική Υπηρεσία τον Αύγουστο 2006 και αναμενόταν να κατατεθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση. Όπως πληροφορούμαι, η νέα Συμβουλευτική Επιτροπή που διορίστηκε τον Απρίλιο 2006 το επανεξέτασε από την αρχή και ετοιμάζει νέους Κανονισμούς, οι οποίοι θα αποσταλούν στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο και θα κατατεθούν στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση.

(β) Μηχανογράφηση μητρώου βιβλιοθήκης. Η μηχανογράφηση, η οποία άρχισε το 1996, συνεχίζεται μέχρι σήμερα και δεν αναμένεται να ολοκληρωθεί στο εγγύς μέλλον. Λόγω της συνεχιζόμενης μηχανογράφησης, εκκρεμεί η βελτίωση του συστήματος δανεισμού βιβλίων και η διενέργεια φυσικής καταμέτρησης.

Η ενίσχυση της Βιβλιοθήκης σε προσωπικό έχει συμβάλει στην αύξηση του υλικού που έχει μηχανογραφηθεί, αλλά, για να μπορέσει η Βιβλιοθήκη να αναβαθμίσει τις υπηρεσίες της, είναι απαραίτητη η επίσπευση της όλης εργασίας.

(γ) Μεταστέγαση. Μέχρι τη μεταστέγαση της Βιβλιοθήκης σε νέο κτίριο έχει ενοικιαστεί αποθηκευτικός χώρος στη βιομηχανική περιοχή Στροβόλου για περίοδο επτά χρόνων από 1.11.2006, όπου μεταφέρθηκαν όλα τα βιβλία από το κτίριο της ΣΠΕΛ καθώς και από τα πρώην γραφεία του Συμβουλίου Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-59. Στον ίδιο χώρο έχει δημιουργηθεί και εργαστήριο για συντήρηση βιβλίων και περιοδικών. Επίσης, όπως πληροφορούμαι, έχει υπογραφεί ενοικιαστήριο έγγραφο μεταξύ του Υπουργείου και της Επιτροπής του Ιερού Ναού Παναγίας Φανερωμένης για την ενοικίαση του κτιρίου της Βιβλιοθήκης Φανερωμένης για περίοδο 15 χρόνων από 1.5.2006, με σκοπό την άμβλυνση του προβλήματος της στέγασης, χώρος ο οποίος θα χρησιμοποιηθεί ως αναγνωστήριο αφού προηγηθεί ανακαίνιση του κτιρίου από τον ιδιοκτήτη, η οποία όπως έχω πληροφορηθεί, αναμένεται να ολοκληρωθεί αρχές του 2009.

Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών.

(α) Μητρώα βιβλιοθήκης. Στις προηγούμενες μου Εκθέσεις ανέφερα ότι, λόγω αδυναμιών που υπήρχαν στην τήρηση του μητρώου βιβλιοθήκης και στο σύστημα δανεισμού πριν από το 1996, πολλά βιβλία πιθανόν να μην καταχωρίστηκαν ή να δανείστηκαν και να μην επιστράφηκαν. Μερικά βιβλία ενδεχομένως να είναι ανεκτίμητης ιστορικής αξίας.

Κατά το 2001 άρχισε συστηματική φυσική καταμέτρηση, η οποία σταμάτησε τον Ιούνιο του 2003 χωρίς να ολοκληρωθεί, κατά την οποία δεν εντοπίστηκε αριθμός βιβλίων, ενώ διαπιστώθηκαν διπλές καταχωρίσεις, λανθασμένες καταχωρίσεις περιοδικών ως βιβλίων, καθώς και μη καταχώριση των βιβλίων/περιοδικών που δωρήθηκαν στο Πανεπιστήμιο Κύπρου του 1989.

Όπως πληροφορήθηκα από λειτουργούς του Κέντρου, ασφαλή συμπεράσματα για τα βιβλία που δεν εντοπίστηκαν θα εξαχθούν μετά την πλήρη μηχανογράφηση-ταξινόμηση-ταξιθέτηση της βιβλιοθήκης με βάση το νέο αναβαθμισμένο βιβλιοθηκονομικό σύστημα, η οποία συμπληρώθηκε περίπου κατά το 68% μέχρι τις 31.8.2008 (μέχρι 31.12.2006: περίπου το 35%).

(β) Στέγαση και σύστημα ασφάλειας της βιβλιοθήκης. Μετά και τη μεταστέγαση του Κέντρου σε νέο κτίριο το 2006, διαπίστωσα ότι εξακολουθεί να μην υπάρχει σύστημα ασφάλειας των βιβλίων και του άλλου ερευνητικού υλικού στη βιβλιοθήκη. Σύμφωνα με επιστολή του Κέντρου ημερ. 16.1.2004 το πρόβλημα της ασφάλειας θα βελτιωνόταν με την προμήθεια συστήματος μαγνητισμού και απομαγνητισμού μαγνητικών ταινιών που θα τοποθετούνταν στα βιβλία. Εντούτοις, μέχρι σήμερα η βιβλιοθήκη δεν έχει προμηθευτεί το εν λόγω σύστημα.

(γ) Πυρασφάλεια κτιρίου. Από έλεγχο που πραγματοποιήθηκε από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, διαπιστώθηκε ότι το κτίριο δεν διαθέτει αυτόματο σύστημα κατάσβεσης πυρκαγιάς σε περίπτωση εκδήλωσης πυρκαγιάς κατά τις μη εργάσιμες ώρες, με κίνδυνο την καταστροφή των βιβλίων της βιβλιοθήκης αλλά και του υπόλοιπου ερευνητικού υλικού του Κέντρου. Έγινε εισήγηση, όπως διενεργηθεί μελέτη από εμπειρογνώμονες σε θέματα πυρασφάλειας για εγκατάσταση κατάλληλου συστήματος πυρόσβεσης στο κτίριο.

(δ) Ανάθεση ερευνητικών προγραμμάτων σε εξωτερικούς ερευνητές. Σύμφωνα με τους Εσωτερικούς Κανονισμούς Λειτουργίας του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών όσα ερευνητικά προγράμματα δεν μπορούν να αναληφθούν από το μόνιμο προσωπικό ανατίθενται, κατόπιν προκήρυξης, σε εξωτερικούς συνεργάτες, νοουμένου ότι υπάρχει σχετική πίστωση στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως. Διαπιστώθηκε ότι η ανάθεση των προγραμμάτων αυτών γίνεται από το Κέντρο μετά από αίτηση του ίδιου του ερευνητή, χωρίς προκήρυξη.

Επίσης από δειγματοληπτικό έλεγχο σε αριθμό συμβολαίων που υπογράφηκαν μεταξύ του εξωτερικού ερευνητή και του Διευθυντή του Κέντρου διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχουν τυποποιημένα συμβόλαια που να διασφαλίζουν ελάχιστους κοινούς όρους και οι αμοιβές των εξωτερικών ερευνητών δεν βασίζονται πάνω σε κριτήρια. Επίσης, παρατήρησα ότι οι αμοιβές δεν καταβάλλονται ανάλογα με την πρόοδο της έρευνας, αλλά ανάλογα με τις ημερομηνίες που προκαθορίζονται στα συμβόλαια, οι οποίες πολλές φορές δεν συνάδουν με την αντίστοιχη πρόοδο της έρευνας.

4.62 ΤΑΜΕΙΟ "Α"

Μέρος Β

Μηχανογράφηση. Για σειρά ετών η Υπηρεσία μου εισηγείται όπως εισαχθεί κατάλληλο μηχανογραφημένο σύστημα για την τήρηση των λογιστικών βιβλίων του Ταμείου. Το θέμα εξακολουθεί να βρίσκεται σε εκκρεμότητα.

Ενοικίαση κτιρίου Δημοτικού Σχολείου Ποταμού Γερμασόγειας. Παρόλο που η σύμβαση ενοικίασης έληξε στις 30.9.88, οι ενοικιαστές συνεχίζουν να κατέχουν το κτίριο, χωρίς να υπογράψουν νέα σύμβαση και χωρίς μέχρι σήμερα να γίνει αναθεώρηση του ενοικίου.

Στις 12.1.2000 ο τότε Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού αποτάθηκε στη Νομική Υπηρεσία, ζητώντας να του υποδειχθούν περαιτέρω ενέργειες και νομικά μέτρα που θα μπορούσε να ληφθούν για συμμόρφωση των ενοικιαστών. Στις 28.7.2004 η Νομική Υπηρεσία πληροφόρησε το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ότι θα πρέπει να ληφθούν τα αναγκαία δικαστικά μέτρα για είσπραξη των οφειλόμενων ποσών και την έξωση των ενοικιαστών.

Τον Ιούλιο του 2006 η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού κάλεσε τη Σχολική Εφορεία Ποταμού Γερμασόγειας να εξαντλήσει όλα τα μέσα στη διάθεση της για

εξωδικαστική διευθέτηση διαφορετικά να προχωρήσει σε έξωση των ενοικιαστών σύμφωνα με τον Περί Ενοικιοστασίου Νόμο.

Όπως με πληροφόρησε η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου προωθούνται ενέργειες από τη Σχολική Εφορεία Γερμασόγειας για εγγραφή της εν λόγω περιουσίας στη Σχολική Εφορεία, η οποία είναι εγγεγραμμένη στον Κοινοτάρχη, ώστε να είναι σε θέση να προχωρήσει σε δικαστική διαδικασία ως ενδιαφερόμενο μέρος.

4.63 ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΕΦΟΡΕΙΕΣ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση. Η οικονομική κατάσταση των Σχολικών Εφορειών εξαρτάται κυρίως από τις χορηγίες που τους παραχωρούνται από την Κυβέρνηση. Η εκτέλεση-μεγάλων έργων, όπως είναι η ανέγερση σχολικών κτιρίων, η προσθήκη αιθουσών και η προμήθεια και εγκατάσταση ηλεκτρονικών υπολογιστών χρηματοδοτείται από τον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Κανονισμοί.

(α) Κανονισμοί για τις διαδικασίες συντήρησης και βελτίωσης Σχολικών Κτιρίων. Μέχρι σήμερα δεν έχουν εκδοθεί οι εν λόγω Κανονισμοί για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου. Προσχέδιο των Κανονισμών έχει σταλεί στο Γενικό Εισαγγελέα για νομοτεχνικό έλεγχο στις 30.11.2007.

(β) Κανονισμοί για θέματα προσωπικού. Μέχρι σήμερα δεν έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες για έγκριση των Κανονισμών που να προνοούν και να ρυθμίζουν θέματα προσωπικού, όπως σχέδια υπηρεσίας, μισθοδοτικές κλίμακες, προσλήψεις, προαγωγές, αφυπηρετήσεις, λειτουργία των Ταμείων Προνοίας κ.λπ. Σχετικό προσχέδιο Κανονισμών τυγχάνει μελέτης και επεξεργασίας σε συνεργασία με το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και πρόκειται να αποτελέσει θέμα συζήτησης με τις Συντεχνίες.

Αδυναμίες και ελλείψεις στη διαχείριση των Σχολικών Εφορειών. Εξακολουθεί να παρατηρούνται αδυναμίες στην τήρηση των κατάλληλων βιβλίων και μητρώων, την ορθολογιστική ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων, καθώς και την πλήρη συμμόρφωση με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας, των σχετικών Κανονισμών και των Διοικητικών Οδηγιών. Εξέφρασα την άποψη ότι οι αδυναμίες οφείλονται κατά κύριο λόγο στην ανάθεση καθηκόντων οικονομικής διαχείρισης των Εφορειών σε προσωπικό το οποίο δεν είναι πάντα εξειδικευμένο και κατάλληλα καταρτισμένο και στην ανεπαρκή ενημέρωσή του για την νομοθεσία όπως εκάστοτε τροποποιείται, τις οδηγίες και τις διαδικασίες. Όπως διαπιστώθηκε αριθμός Σχολικών Εφορειών στελεχώθηκε με κατάλληλα καταρτισμένο προσωπικό πράγμα που θα πρέπει να γίνει για όλες τις Σχολικές Εφορείες. Σε ότι αφορά στην επιμόρφωση των Επιμελητών παρόλο ότι έχουν γίνει διάφορα επιμορφωτικά σεμινάρια, εισηγήθηκα όπως αυτά γίνονται πάνω σε πιο συστηματική βάση ούτως ώστε να καλύπτεται και το προσωπικό που μετατίθεται στις Εφορείες.

Η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι έχει τοποθετηθεί και συνεχίζεται η ενίσχυση εξειδικευμένου και κατάλληλα καταρτισμένου μόνιμου προσωπικού στις Σχολικές Εφορείες, γίνεται συνεχής επιμόρφωση τους με ειδικά σεμινάρια και επιπλέον περιλήφθηκε στην ιστοσελίδα της Μονάδας Διοίκησης Επιμελητών εγχειρίδιο, το οποίο μπορεί να βοηθήσει και να επιλύσει προβλήματα που τυχόν παρουσιάζονται.

Συλλογικές συμβάσεις. Διαπίστωση ότι αριθμός Σχολικών Εφορειών καθυστέρησαν ή δεν προχώρησαν στην υπογραφή της συλλογικής σύμβασης με τις Συντεχνίες για τα έτη 2004-2006. Επίσης, για μερικές που υπέγραψαν τις συμβάσεις, διαπιστώθηκε ότι το Μνημόνιο ανανέωσης συλλογικής σύμβασης για τα έτη 2004-2006 δεν υιοθετήθηκε πλήρως. Με αφορμή τα πιο πάνω, και για σκοπούς εξοικονόμησης χρόνου και διοικητικών δαπανών, αλλά και διευκόλυνσης των

μικρών Εφορειών, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως το Υπουργείο ετοιμάζει πρότυπο σύμβασης το οποίο να αποστέλλεται και να χρησιμοποιείται σε κάθε Εφορεία.

Μηχανογράφηση και μηχανογραφικός εξοπλισμός.

(α) Μηχανογράφηση. Λόγω της εισαγωγής της μηχανογράφησης από τις Σχολικές Εφορείες, εισηγήθηκα όπως αυτή τυγχάνει συντονισμού από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, έτσι που τα συστήματα και προγράμματα που θα υιοθετούνται να είναι ολοκληρωμένα και ομοιόμορφα, για σκοπούς διευκόλυνσης των χρηστών, λόγω και των συνεχών μετακινήσεων.

Όπως έχω πληροφορηθεί το Υπουργείο έχει αγοράσει υπηρεσίες Αναλυτή Πληροφοριακών Συστημάτων, μετά από διαγωνισμό, ο οποίος έχει ολοκληρώσει το έργο του και αναμένεται η προκήρυξη του διαγωνισμού για εξασφάλιση μηχανογραφικού συστήματος. Σε πρώτη φάση το σύστημα σχεδιάζεται να εγκατασταθεί σε 16 Σχολικές Εφορείες.

(β) Μητρώα μηχανογραφικού εξοπλισμού. Λόγω της εγκατάστασης συνεχώς αυξανόμενου αριθμού ηλεκτρονικών υπολογιστών στα Σχολεία και στα Γραφεία των Εφορειών, εισηγήθηκα σε προηγούμενες Εκθέσεις μου όπως δημιουργηθούν σχετικά μητρώα, κατάλληλα διαρρυθμισμένα, όπου να καταχωρίζονται όλα τα στοιχεία του εξοπλισμού, για σκοπούς παρακολούθησης και εύκολου εντοπισμού τους. Επίσης, είναι αναγκαίο όπως υιοθετηθεί σύστημα παρακολούθησης της συντήρησής τους, με βάση τα συμβόλαια που υπογράφονται. Μετά από επανειλημμένες εισηγήσεις μας το Υπουργείο έκδωσε γραπτές οδηγίες προς τις Σχολικές Εφορείες σχετικά με το θέμα και αναμένεται βελτίωση.

Προσφορές και διαχείριση συμβολαίων. Σε αρκετές Εφορείες διαπιστώθηκαν ελλείψεις και αδυναμίες σε ότι αφορά στις διαδικασίες προκήρυξης και κατακύρωσης προσφορών καθώς και στη διαχείριση των συμβολαίων. Ανέφερα την ανάγκη συμμόρφωσης με τις πρόνοιες της ισχύουσας νομοθεσίας καθώς και με τις εγκύκλιες επιστολές της Αρμόδιας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων.

Λειτουργία κεντρικών θερμάνσεων. Σε αρκετές Σχολικές Εφορείες εξακολουθούν να μην τηρούνται τα απαραίτητα στοιχεία για την παρακολούθηση των ωρών λειτουργίας των κεντρικών θερμάνσεων των σχολείων, των καυσίμων που καταναλώνονται, καθώς και των εξόδων συντήρησης και επιδιόρθωσης, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η εξαγωγή του κόστους ανά ώρα λειτουργίας για σκοπούς συγκριτικής μελέτης, εντοπισμού τυχόν ελαττωματικής λειτουργίας και άσκησης του απαραίτητου εσωτερικού ελέγχου. Έχει αποσταλεί νέα σχετική εγκύκλιος προς όλες τις Σχολικές Εφορείες και αναμένεται βελτίωση στον τομέα αυτό.

Μέρος Β

Κυλικεία.

(α) Νομοθεσία. Ο περί Σχολικών Κυλικείων Νόμος (Ν.60(Ι)/2000) προνοεί για τη σύσταση και λειτουργία Κεντρικής Επιτροπής Ελέγχου Σχολικών Κυλικείων (ΚΕΕΣΚ), καθώς και Τοπικών Επιτροπών Ελέγχου, οι αρμοδιότητές των οποίων καθορίζονται στο Νόμο.

(β) Κανονισμοί. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι το άρθρο 22 του πιο πάνω Νόμου προνοεί την έκδοση Κανονισμών από το Υπουργικό Συμβούλιο, για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του, η ετοιμασία των οποίων παρουσιάζει καθυστέρηση.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού με πληροφόρησε ότι βρίσκεται σε εξέλιξη αξιολόγηση του θεσμού των σχολικών κυλικείων και θα προωθηθούν αν χρειαστεί νομοθετικές ή/και άλλες ρυθμίσεις.

(γ) Έλεγχος Σχολικών Κυλικείων και συμφωνίες άδειας παραχώρησης και εκμετάλλευσης.

Από εκθέσεις των Τοπικών Επιτροπών Ελέγχου Σχολικών Κυλικείων διαπιστώθηκαν συστηματικές παραβιάσεις εκ μέρους των κυλικειάρχων των όρων των συμφωνιών τους, κυρίως σε ότι αφορά

την υγιεινή των εγκαταστάσεων. Επίσης, από τον έλεγχο των προσφορών και της διαχείρισης των συμφωνιών παραχώρησης και εκμετάλλευσης των κυλικείων, παρατηρήθηκαν περιπτώσεις μη πλήρους εφαρμογής των όρων των προσφορών και των συμφωνιών, σε ότι αφορά στην καταβολή των ενοικίων με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων για τις Εφορείες.

Η ΚΕΕΣΚ έχει κοινοποιήσει την ετήσια έκθεση αξιολόγησης των δημόσιων σχολικών κυλικείων για το σχολικό έτος 2006/07, σε όλες τις Σχολικές Εφορείες στις 29.10.2007, ζητώντας τους να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για αντιμετώπιση των διαπιστώσεων της που αναφέρονται στην έκθεση. Στις 15.11.2007, ο Πρόεδρος της ΚΕΕΣΚ ζήτησε με επιστολή του από όλους τους Προέδρους των Σχολικών Εφορειών όπως προβούν σε όλες τις δέουσες και πρακτικές ενέργειες για βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής των υφιστάμενων κυλικείων. Διαπιστώθηκε ωστόσο ότι δεν παρακολουθείται ο βαθμός συμμόρφωσης με τις διαπιστώσεις της.

Ένα από τα προβλήματα που συνήθως παρατηρείται κατά την επιθεώρηση των κυλικείων είναι η πώληση ειδών εκτός καταλόγου. Μετά τη συζήτηση θεμάτων των σχολικών κυλικείων στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού της Βουλής στις 25.9.2007, ο τότε Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού ζήτησε να διεξαχθεί έρευνα για τα προϊόντα των σχολικών κυλικείων η οποία ολοκληρώθηκε και παραδόθηκε στον Υπουργό στις 4.7.2008.

Μητρώα κινητής περιουσίας. Εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες όσον αφορά στην ορθολογιστική τήρηση των μητρώων αυτών. Η σχετική εγκύκλια επιστολή του Υπουργείου που στάληκε στους Προέδρους των Σχολικών Εφορειών στις 25.1.2008 αναμένεται να συμβάλει στην βελτίωση της κατάστασης.

4.64 ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Οικονομικές καταστάσεις – Διορθώσεις. Ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων για τα σχολικά έτη 2002/03 – 2005/06 δεν κατέστη δυνατό να ολοκληρωθεί λόγω εκκρεμοτήτων σε ότι αφορά στην ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων για τα σχολικά έτη 2002/03-2004/05.

Εσωτερικός έλεγχος.

(α) Οργανωτική διάρθρωση και στελέχωση. Για την αποτελεσματική λειτουργία των Υπηρεσιών της Σχολικής Εφορείας και την άσκηση αποτελεσματικού εσωτερικού ελέγχου, επανέλαβα την εισήγηση της Υπηρεσίας μου όπως ληφθεί απόφαση για την ετοιμασία σχετικού οργανογράμματος, στο οποίο να εμφανίζονται οι διάφοροι τομείς εργασίας και οι αρμόδιοι κατά τομέα λειτουργοί και εκδοθούν γραπτές οδηγίες προς το προσωπικό σχετικά με τις ευθύνες και τα καθήκοντα τους. Συναφώς αναφέρεται ότι, παρόλο που έγινε μια προσπάθεια, και ετοιμάστηκε οργανόγραμμα το 2004, εντούτοις η όλη εργασία δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί.

(β) Αδυναμίες εσωτερικού ελέγχου. Πέραν της πιο πάνω διαπίστωσης, οι αδυναμίες που παρουσιάζει το σύστημα εσωτερικού ελέγχου αφορούν κυρίως σε θέματα προσφορών, τήρησης στοιχείων σε φακέλους και ετοιμασία οικονομικών καταστάσεων.

Ακίνητη Ιδιοκτησία.

(α) Εγγραφή ακινήτων στο όνομα του Προέδρου της Σχολικής Εφορείας. Στις 14 Δεκεμβρίου 2006 η Εφορεία ζήτησε με επιστολή της από τη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού όπως προβεί στις δέουσες ενέργειες προς το Υπουργικό Συμβούλιο με σκοπό την εξασφάλιση της έγκρισης του για μεταβίβαση πέντε σχολείων καθώς και των μουσείων του Παγκυπρίου Γυμνασίου, τα οποία είναι εγγεγραμμένα στο όνομα της Κυπριακής Δημοκρατίας, στο όνομα του Προέδρου της Εφορείας, σύμφωνα με το άρθρο 10 του περί Σχολικών Εφορειών Νόμου του 1997.

Η Γενική Διευθύντρια με πληροφόρησε ότι έχουν συμπληρωθεί οι σχετικές αιτήσεις εγγραφής ακινήτων και στάλθηκαν στο Επαρχιακό Κτηματολόγιο το Μάιο του 2008 και ότι το θέμα βρίσκεται σε εξέλιξη.

(β) Κατάσταση του Επαρχιακού Κτηματολογικού Γραφείου Λευκωσίας για τα εγγεγραμμένα ακίνητα της Εφορείας. Μετά από αίτημα της Εφορείας στις 24.11.2006, το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Λευκωσίας υπέβαλε κατάσταση με όλα τα ακίνητα που είναι εγγεγραμμένα στο όνομα του Προέδρου της Σχολικής Εφορείας Λευκωσίας. Όπως διαπιστώθηκε, σ' αυτήν δεν περιλαμβάνονται όλα τα σχολεία τα οποία είναι εγγεγραμμένα στο όνομα του Προέδρου της Εφορείας και επίσης είναι καταχωρισμένα στο μητρώο ακίνητης ιδιοκτησίας της Εφορείας.

Επίσης στην εν λόγω κατάσταση περιλαμβάνονταν ακίνητα στο όνομα «Πρόεδρος της Σχολικής Εφορείας, ως καταπιστευματοδόχος για τα τουρκικά δημοτικά σχολεία» για τα οποία η Εφορεία δεν κατέχει τίτλους ιδιοκτησίας, αλλά ούτε και βρίσκονται καταχωρισμένα στο μητρώο ακίνητης ιδιοκτησίας της Εφορείας.

Εισηγήθηκα όπως η Εφορεία ζητήσει διευκρινίσεις από το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Λευκωσίας, για τους λόγους τους οποίους τα συγκεκριμένα ακίνητα δεν περιλαμβάνονται στην κατάσταση που στάληκε στην Εφορεία και να λάβει όλα τα κατάλληλα μέτρα για εξασφάλιση τίτλων ιδιοκτησίας για όλα τα ακίνητα της και εγγραφή τους στο μητρώο ακίνητης ιδιοκτησίας της Εφορείας.

(γ) Ακίνητα Χατζησάββα. Μετά από σχετικό αίτημα της Σχολικής Εφορείας, το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας αποφάσισε στις 5.6.2008 όπως επιτραπεί η εγγραφή του εν λόγω ακινήτου στο όνομα του Προέδρου της Σχολικής Εφορείας Λευκωσίας. Ακολουθώντας, η Σχολική Εφορεία αποτάθηκε στο Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Λευκωσίας για εγγραφή του ακινήτου στο όνομα του Προέδρου της, το οποίο ζήτησε την προηγούμενη καταβολή του φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας, με βάση την εκτιμημένη αξία του 1980, η οποία υπολογίζεται ότι ανέρχεται περίπου σε €140.000 (περίπου £82.000), πλέον τόκοι, ποσό το οποίο η Σχολική Εφορεία δεν είναι διατεθειμένη να πληρώσει αφού θεωρεί ότι το εν λόγω ακίνητο απαλλάσσεται του φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας.

Εισηγήθηκα όπως ληφθούν μέτρα για διευθέτηση του θέματος το συντομότερο δυνατόν ώστε να δοθεί τέλος σε αυτή την εκκρεμότητα η οποία απασχολεί τη Σχολική Εφορεία από τις 10.12.1959.

Διαχείριση κληροδοτημάτων

(α) Επειδή τα έσοδα από κληροδοτήματα είναι σημαντικά, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε στο παρελθόν όπως προωθηθεί τροποποίηση των όρων πολλών κληροδοτημάτων, των οποίων οι σκοποί έχουν εκλείψει ή δεν ανταποκρίνονται στα σημερινά δεδομένα, ώστε να μπορεί να γίνει καλύτερη αξιοποίηση των εσόδων τους. Όπως διαπιστώθηκε μέχρι σήμερα έγινε τροποποίηση, μετά από νομική γνωμάτευση, ενός μόνο κληροδοτήματος και ένα άλλο βρίσκεται στη διαδικασία τροποποίησης.

(β) Το 2006 η Σχολική Εφορεία ανέθεσε σε συμβούλους, μετά από προσφορά, την ετοιμασία ολοκληρωμένου συστήματος και διαδικασιών για την ορθολογιστική παρακολούθηση και διαχείριση των κληροδοτημάτων. Η εργασία έχει ολοκληρωθεί και παραδοθεί πρόσφατα στην Εφορεία, η οποία την μελετά.

Θέματα προσφορών. Από τον έλεγχο της διαδικασίας προσφορών εντοπίστηκαν αδυναμίες ή/και παραλείψεις κυρίως σε ότι αφορά στην αρχειοθέτηση των σχετικών εγγράφων, στην ετοιμασία και στοιχειοθέτηση των αξιολογήσεων και εισηγήσεων, καθώς και στην τήρηση και ορθή και πλήρη ενημέρωση του μητρώου συμβολαίων και εισηγήθηκα όπως το προσωπικό της Εφορείας, ενημερωθεί για τις πρόνοιες της ισχύουσας νομοθεσίας, καθώς και για τις σχετικές εγκύκλιες επιστολές της Αρμόδιας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων.

Αδειες εκμετάλλευσης κυλικείων. Επισήμανα την αναγκαιότητα για πιστή εφαρμογή των προνοιών του περί Σχολικών Κυλικείων Νόμου και των όρων των συμβολαίων, καθώς και για πλήρη συμμόρφωση με τις σχετικές εγκύκλιες επιστολές του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού,

ειδικά σε ότι αφορά στην υποβολή των απαιτούμενων πιστοποιητικών υγείας και στη διάθεση προς πώληση ιδών τα οποία δεν αναγράφονται στους εγκεκριμένους τιμοκαταλόγους.

Η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι, όσον αφορά στην πώληση προϊόντων εκτός καταλόγου, η Τοπική Επιτροπή Ελέγχου Σχολικών Κυλικείων υποβάλλει έκθεση στη Σχολική Εφορεία για επιβολή κυρώσεων, κάτι το οποίο έχει ήδη γίνει σε μερικές περιπτώσεις.

Κυβερνητικά δάνεια και δάνεια από τους Δανειστικούς Επιτρόπους.

(i) Κυβερνητικά δάνεια Δημοτικής Εκπαίδευσης. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι εκκρεμούσε η αποπληρωμή των κυβερνητικών δανείων ύψους £990.000, τα οποία παραχωρήθηκαν στη Σχολική Εφορεία Λευκωσίας από το 1986 για κάλυψη ελλειμματικών προϋπολογισμών. Οι καθυστερημένες δόσεις ήταν ίσες με το σύνολο των δανείων. Το θέμα παραπέμφθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών για διευθέτηση και διαγραφή τους (Ιούλιος 2002) και αποφασίστηκε όπως παραμείνει σε εκκρεμότητα, μέχρις ότου γίνει τροποποίηση των όρων των κληροδοτημάτων, για αύξηση των εσόδων της Εφορείας, με σκοπό την εξόφληση μέρους ή όλων των οφειλών προς το Δημόσιο.

(ii) Δάνεια από τους Δανειστικούς Επιτρόπους. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι κατά τα έτη 1990 και 1992, μετά από ενοποίηση των δανείων της Σχολικής Εφορείας Λευκωσίας, προέκυψαν συνολικά δάνεια ύψους £381.700 για τη Μέση Εκπαίδευση και £235.932 για τη Δημοτική Εκπαίδευση. Οι καθυστερημένες δόσεις δανείων ανήλθαν στις 31.12.2007 σε £387.263 (κεφάλαιο) και £262.463 (τόκοι και τόκοι υπερημερίας).

(iii) Διαγραφή οφειλών. Ύστερα από σχετική πρόταση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του ημερ. 24.9.2008, ενέκρινε την εφάπαξ διαγραφή των οφειλών των Σχολικών Εφορειών που αφορούν σε Κυβερνητικά δάνεια Δημοτικής Εκπαίδευσης και σε δάνεια από τους Δανειστικούς Επιτρόπους.

4.65 ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Μέρος Β

Μετοχές τράπεζας. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι η Εφορεία είναι εγγεγραμμένη ιδιοκτήτρια μετοχών τράπεζας, ονομαστικής αξίας 50 σεντ η καθεμιά που προέρχονται από αρχική δωρεά 45 μετοχών το 1948, οι οποίες, μαζί με τις δωρεάν εκδόσεις και νέες αγορές που ακολούθησαν κατά καιρούς, ανήλθαν σε 19 559. Επειδή ο σκοπός της αρχικής δωρεάς δεν είναι γνωστός, οι μετοχές αυτές δεν θεωρούνται ότι αποτελούν κληροδότημα για ειδικούς σκοπούς. Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, αποφασιστεί η περαιτέρω διαχείριση των μετοχών. Η Σχολική Εφορεία σε συνεδρία της στις 3.10.2007 αποφάσισε ότι η πώληση των μετοχών θα προωθηθεί μόλις οι τιμές των μετοχών κριθούν συμφέρουσες.

4.66 ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΟΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ

Μέρος Β

Μισθολογική αναβάθμιση προσωπικού. Η Εφορεία, στη συνεδρία της ημερ. 14.1.99, αποφάσισε τη μισθολογική αναβάθμιση και τοποθέτηση στις νέες μισθολογικές κλίμακες, από 1.1.99, δύο μελών του προσωπικού (το ένα αποβίωσε στις 12.11.2006). Παρά την αντίθεση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού στην πιο πάνω απόφαση της Εφορείας και τη μη έγκριση των πιο πάνω αναβαθμίσεων μέσω των Προϋπολογισμών, οι οποίοι έχουν περιοριστεί ώστε να μην είναι δυνατή η καταβολή των αναβαθμισμένων μισθών, η Εφορεία συνεχίζει να καταβάλλει μισθούς με βάση την αναβάθμιση, από εξοικονομήσεις του σχετικού Κονδυλίου (για το 2006/07) ενώ για το 2007/08 αναμένεται υπέρβαση του Κονδυλίου.

Η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου, μετά από εισήγηση του Γενικού Εισαγγελέα, ζήτησε από τον Αρχηγό της Αστυνομίας, με επιστολή της στις 5.9.2008, τη διεξαγωγή ποινικής έρευνας εναντίον των Μελών της Σχολικής Εφορείας και μέλους του προσωπικού, με σκοπό να διαπιστωθεί κατά πόσο μπορεί να στοιχειοθετηθεί κατηγορητήριο για διάπραξη οποιουδήποτε ποινικού αδικήματος.

4.67 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ

Μέρος Α

Ανάπτυξη Αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου.

(α) Ανάθεση του έργου. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε, το Μάιο 1998, την αυτονόμηση των νέων αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου και την εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα στην ανάπτυξη και διαχείρισή τους. Το Μάρτιο του 1999 ενέκρινε το πρόγραμμα δράσης, με βάση το οποίο οι νέοι αερολιμένες θα λειτουργούσαν εντός του 2005.

Μετά από προκήρυξη διεθνούς διαγωνισμού, υποβλήθηκαν τον Οκτώβριο του 2002 προσφορές από τρεις κοινοπραξίες.

Μετά από διαπραγματεύσεις κατά τη διάρκεια του 2004 και 2005 οριστικοποιήθηκε η σύμβαση με την Κοινοπραξία Hermes Airports και στις 8.7.2005 το Υπουργείο υπέγραψε με τη Hermes Airports συμφωνία για την ανάπτυξη και διαχείριση των δύο αερολιμένων για 25 χρόνια. Η συμφωνία, η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 12.5.2006, προβλέπει την παραχώρηση στην Κυβέρνηση σταθερού ποσού €3,5 εκ. το χρόνο και ποσοστό 33% επί των ακαθάριστων εσόδων του Επενδυτή.

(β) Ασφάλεια αερολιμένων (security). Στην προσφορά της Hermes Airports που υποβλήθηκε τον Οκτώβριο 2002, περιλαμβανόταν τέλος ασφάλειας €2 ανά αναχωρούντα επιβάτη το οποίο κάλυπτε τον αναγκαίο εξοπλισμό και προσωπικό για την ασφάλεια (security) των αερολιμένων, η οποία με βάση τους όρους του διαγωνισμού αποτελούσε ευθύνη του Επενδυτή.

Στο στάδιο των διαπραγματεύσεων με την Hermes Airports, το Δεκέμβριο 2004, αποφασίστηκε όπως η ασφάλεια των αερολιμένων αναληφθεί από το Κράτος. Μετά την εξέλιξη αυτή συμφωνήθηκε με την εταιρεία Hermes Airports νέο τέλος ίσο με €1,17 ανά επιβάτη το οποίο πρότεινε ο Επενδυτής.

Το Φεβρουάριο 2007 δηλαδή μετά την ανάθεση του έργου, το Υπουργικό Συμβούλιο μετά από εισήγηση εμπειρογνώμονα αποφάσισε όπως για τη βελτίωση της ασφάλειας των αερολιμένων, η ασφάλεια επανέλθει και πάλι στον Επενδυτή και όπως η ομάδα που διαπραγματεύτηκε τη Συμφωνία Παραχώρησης με την εταιρεία Hermes Airports, διαπραγματευτεί το πρόσθετο ετήσιο οικονομικό κόστος με τον Επενδυτή.

Η Υπηρεσία μου εξέφρασε την άποψη ότι επειδή στο στάδιο της διαπραγματεύσεως με τον Επενδυτή, το πιο πάνω νέο τέλος ασφάλειας που συμφωνήθηκε (€1,17) είναι κατά την άποψή της αδικαιολόγητα ψηλό, ενώ το κόστος εξοπλισμού και στελέχωσης είναι ατεκμηρίωτο, δεν υπάρχουν η βάση και τα εχέγγυα για μια δίκαιη για την κυβερνητική πλευρά νέα οικονομική συμφωνία σχετικά με την επαναφορά της ευθύνης για την ασφάλεια των αερολιμένων στον Επενδυτή.

Μέχρι τον Ιούλιο 2008 συνεχίζοντο οι διαπραγματεύσεις μεταξύ του Επενδυτή και της ομάδας διαπραγμάτευσης.

(γ) Συμβουλευτικές υπηρεσίες. Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες για την ετοιμασία των εγγράφων του διαγωνισμού και βοήθεια της Δημοκρατίας κατά τις διαπραγματεύσεις της με τους προσφοροδότες, ανατέθηκαν στις 5.10.2000 σε ιδιωτικό οίκο έναντι ποσού £857.000.

Μέχρι το Νοέμβριο 2005, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων είχε εξασφαλίσει έγκριση για την πληρωμή επιπλέον υπηρεσιών που εκτελέστηκαν από τους Συμβούλους, ύψους £966.945.

Το Νοέμβριο 2005, το Υπουργείο ζήτησε από την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΚΕΑΑ) καλυπτική έγκριση για επιπλέον ποσό £1.357.000 για δεδουλευμένες υπηρεσίες των Συμβούλων και για ποσό £565.000 για απαιτήσεις τους μέχρι την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων με τον ανάδοχο του έργου. Το Δεκέμβριο 2006 η ΚΕΑΑ εξετάζοντας το θέμα παρατήρησε ότι θα έπρεπε με ορθό προγραμματισμό να ακολουθηθεί η νενομισμένη διαδικασία της εκ των προτέρων έγκρισης της δαπάνης. Τελικά η ΚΕΑΑ ενέκρινε προκαταρκτικά ποσό £500.000, εκφράζοντας την επιφύλαξή της για τη λογικότητα του ποσού των £1.357.000 και ζήτησε όπως το όλο θέμα τεθεί ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου.

Το Φεβρουάριο 2006 το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε το σύνολο των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν από τους Συμβούλους και εξουσιοδότησε τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων όπως επιφυλάξει τα δικαιώματα της Δημοκρατίας ως προς τη λογικότητα του ποσού που θα καταβληθεί στους Συμβούλους. Τον Απρίλιο 2006 η ΚΕΑΑ ενέκρινε την πληρωμή επιπλέον ποσού £849.838 πλέον ΦΠΑ για δεδουλευμένες υπηρεσίες, νοουμένου ότι η πληρωμή θα συνοδευτεί με επιστολή επιφύλαξης των δικαιωμάτων της Δημοκρατίας, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και έδωσε την προέγκριση της για ποσό £550.000 πλέον ΦΠΑ για τη διενέργεια των πρόσθετων εκτιμώμενων υπηρεσιών.

Μέχρι τον Ιούνιο 2008 καταβλήθηκε στους Συμβούλους ποσό £3.793.779, το οποίο περιλαμβάνει και πληρωμές για υπηρεσίες που πρόσφεραν πέραν του χρόνου που προβλεπόταν στο συμβόλαιο.

Απαλλοτρίωση για κατασκευή, βελτίωση, ευθυγράμμιση, και ασφαλτόστρωση του δρόμου Μανσούρας – Κάτω Πύργου/Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου για διεξαγωγή διοικητικής έρευνας.

Το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφαση του αρ. 64.277 ημερ. 31.8.2006, σχετικά με την εν λόγω απαλλοτρίωση, αποφάσισε όπως εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για τη διεξαγωγή σχετικής διοικητικής έρευνας.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση η απαλλοτρίωση δημοσιεύτηκε το 1991 και απαλλοτριώθηκε, μεταξύ άλλων, μέρος συγκεκριμένου τεμαχίου γης (601τ.μ), για το οποίο καταβλήθηκε το 1998 συνολικό ποσό αποζημίωσης ύψους £81. Ο επηρεαζόμενος ιδιοκτήτης εξασφάλισε πολεοδομική άδεια και άδεια οικοδομής το 1996 και 1997, αντίστοιχα, για ανέγερση 5 διώροφων κατοικιών και ενός εστιατορίου. Μετά από σχετικό Διάταγμα του Δικαστηρίου, οι οικοδομικές εργασίες αναστάληκαν γιατί θεωρήθηκε ότι υπήρχε πρόβλημα με την ανάπτυξη που υλοποιείτο επί τόπου. Ακολούθησε χωρομετρική εργασία από το Τμήμα και διαπιστώθηκε ότι κατά την επανακατασκευή του δρόμου Μανσούρας – Κάτω Πύργου που έγινε το 1995/1996 καταλήφθηκε έκταση γης από το κτήμα του ενάγοντα, πέραν της απαλλοτριωθείσας, γεγονός που δημιούργησε και το πρόβλημα με την πιο πάνω αναφερόμενη ανάπτυξη. Η απαλλοτριούσα Αρχή προέβηκε σε διάφορες ενέργειες προκειμένου να εξασφαλίσει νόμιμα το επιπρόσθετο μέρος της γης που παράνομα χρησιμοποιήθηκε από το Κράτος, χωρίς αποτέλεσμα. Στο μεταξύ ο ιδιοκτήτης καταχώρισε αγωγή το 2000 στο Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου και απαιτούσε από την Κυπριακή Δημοκρατία γενικές και ειδικές αποζημιώσεις ύψους £250.000 - £1.000.000, για παράνομη επέμβαση στο κτήμα του, τιμωρητικές αποζημιώσεις και αντισυνταγματική συμπεριφορά, καθώς και Διάταγμα, μεταξύ άλλων, για να μετακινήσει η Κυπριακή Δημοκρατία το τμήμα δημόσιου δρόμου που επεμβαίνει παράνομα στο κτήμα του. Στις 18.12.2006 εκδόθηκε εκ συμφώνου απόφαση του Δικαστηρίου, σύμφωνα με τον προκαταρκτικό συμβιβασμό που έγινε μέσω Γενικού Εισαγγελέα και την έγκριση του Υπουργού Οικονομικών και μετά την σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 31.8.2006, με βάση την οποία το Φεβρουάριο 2007 καταβλήθηκε στον ενάγοντα-επηρεαζόμενο ιδιοκτήτη συνολικό ποσό αποζημιώσεων ύψους £517.743 καθώς επίσης δικηγορικά έξοδα ύψους £25.044.

Αναφορικά με τα πιο πάνω ζητήσα να πληροφορηθώ τα ακόλουθα:

(α) Κατά πόσο έχει διεξαχθεί η διοικητική έρευνα σύμφωνα με τη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και αν έχει ολοκληρωθεί, ποιο το πόρισμα της. Επισήμανα το γεγονός ότι ενώ η αρχική αποζημίωση για την απαλλοτρίωση το 1991 για 601 τ.μ. κόστισε στο Δημόσιο £80 περίπου, με τους λανθασμένους χειρισμούς που ακολούθησαν, το Κράτος κλήθηκε να καταβάλει αποζημιώσεις πέραν του £0,5 εκ. για παράνομη επέμβαση σε μέρος της ιδιωτικής γης (297 τ.μ.) που χρησιμοποιήθηκε χωρίς να απαλλοτριωθεί. Αnéφερα επίσης ότι το ύψος της ζημιάς του Δημοσίου αυξάνεται με το κόστος για την μετακίνηση τμήματος του δρόμου που παράνομα κατασκευάστηκε και το οποίο, όπως υπολογίστηκε το 2005, ανερχόταν τότε σε £110.000 συν ΦΠΑ.

(β) Κατά πόσο έχουν εκπληρωθεί όλοι οι όροι της συμφωνίας μεταξύ των δύο μερών οι οποίοι αποτέλεσαν Κανόνα Δικαστηρίου και έχουν διευθετηθεί πλήρως όλες οι διαφορές και τα προβλήματα που προέκυψαν από την εν λόγω απαλλοτρίωση και την εκτέλεση των έργων καθώς και το τελικό κόστος για τη μετατόπιση της όδευσης του δρόμου.

Ανεξάρτητα με την πιο πάνω συγκεκριμένη περίπτωση απαλλοτρίωσης και τα προβλήματα που προέκυψαν από τα κατασκευαστικά έργα του Δημοσίου, ζήτησα να πληροφορηθώ σχετικά με τα απαραίτητα μέτρα που προτίθεται να λάβει το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων για αποφυγή παρόμοιων περιπτώσεων στο μέλλον και πρόσθετου κόστους για το Δημόσιο.

4.68 ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

Μέρος Α

Εκτέλεση Προϋπολογισμού Αναπτύξεως - Αδαπάνητα ποσά. Σε αρκετά Κονδύλια του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως εξακολουθούν να παραμένουν σημαντικά ποσά αδαπάνητα. Συγκεκριμένα, από τα £3,26 εκ. του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως παρέμειναν αδαπάνητα £1,93 εκ., δηλαδή 59%. Υπέδειξα την ανάγκη καλύτερου προγραμματισμού των έργων, ώστε ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

Ασφάλεια και υγεία στην εργασία στους χώρους του Αρχαιολογικού Μουσείου. Όπως αναφέρθηκε και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας πραγματοποίησε στους πιο πάνω χώρους επιθεωρήσεις, κατά τη διάρκεια των οποίων παρατηρήθηκαν παραβάσεις της σχετικής εργατικής νομοθεσίας.

Ενδεικτικά αναφέρονται κάποιες από τις σημαντικότερες παραβάσεις που εντοπίστηκαν και εξακολουθούν κατά ένα μεγάλο μέρος να υφίστανται.

- Δεν υπάρχουν επαρκείς και κατάλληλοι έξοδοι κινδύνου από διάφορους χώρους του Αρχαιολογικού Μουσείου.
- Ορισμένοι χώροι δεν είναι εφοδιασμένοι με ανιχνευτές πυρκαγιάς και συναγερμό.
- Στα Εργαστήρια Αντιγράφων-Εκμαγείων και Συντήρησης Ξυλογλύπτων και Τοιχογραφιών υπάρχει έκθεση των εργαζομένων σε χημικούς παράγοντες, χωρίς να έχουν ληφθεί τα δέοντα μέτρα προστασίας, όπως αυτά αναφέρονται στην επιστολή του Τμήματος με αρ. Φακ. Τ.Ε.Ε. 19/88/10, ημερ. 28.1.2003.

Ο Διευθυντής του Τμήματος, με επιστολή του ημερ. 7.10.2008, ανέφερε ότι το Τμήμα έχει προβεί στη λήψη κατάλληλων μέτρων, ωστόσο, η Υπηρεσία μου δεν είχε διαπιστώσει ουσιαστική βελτίωση μέχρι τις 23.9.2008, ημερομηνία ολοκλήρωσης του ελέγχου.

Μέρος Β

Τήρηση στοιχείων ανασκαφών. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2006, για μερικές από τις ανασκαφές που έχουν συμπληρωθεί από πρώην λειτουργούς του Τμήματος, τα σχετικά ημερολόγια, τα οποία περιγράφουν με λεπτομέρεια τα σημεία εργασιών σύμφωνα με σχετικά

σχεδιαγράμματα, λεπτομέρειες ευρημάτων και αποκαλύψεων και περιλαμβάνουν φωτογραφίες και οτιδήποτε άλλο αξιολογείται ως χρήσιμο για ολοκληρωμένη και πλήρως στοιχειοθετημένη αρχαιολογική έρευνα, δεν βρίσκονται στην κατοχή του Τμήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Αρχαιοτήτων Νόμου.

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων, με επιστολές του προς τους ανασκαφείς οι οποίοι έχουν αφυπηρετήσει, ζήτησε όπως παραδοθούν στο Τμήμα τα πρωτότυπα των ημερολογίων που διατηρούσαν στην κατοχή τους. Συγκεκριμένος πρώην Διευθυντής αμφισβήτησε τη νομική υποχρέωση επικαλούμενος ότι αφορούν σε προσωπικά δεδομένα. Το Τμήμα αποτάθηκε στη Νομική Υπηρεσία, η οποία σε σχετική γνωμάτευσή της, ημερ. 17.3.2008, ανέφερε ότι οτιδήποτε στοιχεία κρατούν λειτουργοί, κατά τη διεξαγωγή της εργασίας τους, αποτελούν κρατική περιουσία και θα πρέπει να παραδίδονται, για σκοπούς ελέγχου, στην Υπηρεσία οποτεδήποτε τους ζητηθεί από τον Διευθυντή και οπωσδήποτε κατά την αφυπηρέτησή τους. Το Τμήμα επανήλθε στους ανασκαφείς με νέες του επιστολές ημερ. 4.4.2008 και, όπως έχω πληροφορηθεί, υπήρξε ανταπόκριση εκ μέρους ενός από τους πρώην Διευθυντές, ο οποίος παρέδωσε τα στοιχεία των ανασκαφών του, ενώ έχουν γίνει συναντήσεις με τους υπόλοιπους για εξασφάλιση των απαραίτητων στοιχείων.

Μητρώα αρχαίων μνημείων και κινητών αρχαιοτήτων. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου εισηγήθηκα τη μηχανογράφηση των πιο πάνω μητρώων, για σκοπούς καλύτερου ελέγχου και παρακολούθησης. Η καταχώριση στο μηχανογραφημένο μητρώο αρχαίων μνημείων έχει αρχίσει από το Σεπτέμβριο του 2001, όμως, λόγω του μεγάλου όγκου εργασίας και του γεγονότος ότι ασχολήθηκε περιστασιακά μόνο ένας λειτουργός (μέχρι το 2005), έχει ολοκληρωθεί μόνο η καταχώριση για την Επαρχία Κερύνειας και μεγάλο μέρος για την Επαρχία Αμμοχώστου. Η καταχώριση στο μηχανογραφημένο μητρώο κινητών αρχαιοτήτων δεν έχει αρχίσει μέχρι σήμερα. Για το σκοπό αυτό το Τμήμα έχει λάβει έγκριση για χρηματοδότηση από το Χρηματοδοτικό Μηχανισμό του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου για την εφαρμογή συγκεκριμένου προγράμματος ψηφιοποίησης (Cyprus Archaeological Digitisation Programme) από 1.1.2009. Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην ψηφιοποίηση του συνόλου των κηρυγμένων Αρχαίων Μνημείων και περίπου 5.000 κινητών ευρημάτων από την Επαρχία Πάφου. Το Τμήμα έχει επίσης αποταθεί στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού για την παραχώρηση 4 έκτακτων λειτουργών για τα ο εν λόγω πρόγραμμα.

4.69 ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Μέρος Α

Λογαριασμός καταθέσεων. Στις 31.12.2007 το υπόλοιπο του λογαριασμού ήταν £10.796.203. Σ' αυτό περιλαμβάνεται ποσό £9.109.351, το οποίο αφορά σε κρατήσεις και εγγυήσεις για συμβόλαια που εκτελέστηκαν ή εκτελούνται, καθώς και αδαπάνητα υπόλοιπα καταθέσεων από τρίτους, για εκτέλεση διαφόρων εργασιών. Επειδή μερικά από τα υπόλοιπα αυτά εκκρεμούν για μεγάλο χρονικό διάστημα, υπέδειξα ότι αυτά θα πρέπει να διερευνηθούν και διευθετηθούν ανάλογα.

Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Στις 31.12.2007 τα καθυστερημένα έσοδα ήταν £698.748, σε σύγκριση με £620.077 το προηγούμενο έτος. Οι σημαντικότερες οφειλές αφορούν στο Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λευκωσίας (£298.079), στην ΑΤΗΚ (£153.230) και στην ΑΗΚ (£107.698).

Α. Αδυναμίες στον προγραμματισμό μελέτης και εκτέλεσης έργων

(α) Μελέτη και κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Πάφου – Πόλης Χρυσοχούς.

Βαθμός Απόδοσης του Έργου. Το 1998 διεξήχθη τεχνοοικονομική και περιβαλλοντική μελέτη με βάση την οποία η Επιτροπή Αξιολόγησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον σύστησε αντί την κατασκευή νέου δρόμου τη βελτίωση/αναβάθμιση του υφιστάμενου δρόμου. Ωστόσο, μετά από αντιδράσεις των εμπλεκόμενων φορέων, αποφασίστηκε τον Ιούνιο 2000 η κατασκευή νέου

αυτοκινητόδρομου με τέσσερεις λωρίδες κυκλοφορίας, υπηρεσιακούς δρόμους, ανισόπεδους κόμβους, σήραγγες, κοιλαδογέφυρες και λοιπές συναφείς εργασίες.

Ενώ σύμφωνα με τα αποτελέσματα τεchnοοικονομικής μελέτης, η δαπάνη του έργου με τιμές 1999 θα ήταν περίπου £73 εκ., σύμφωνα με την προμελέτη του έργου που έγινε από Κύπριους συμβούλους, λόγω των πολλών δαπανηρών κατασκευών (κόμβοι, κοιλαδογέφυρες, σήραγγες) και την προσθήκη μετά από πολιτικές αποφάσεις πρόσθετων έργων, το κόστος κατασκευής αυξήθηκε και εκτιμήθηκε με τιμές 2005 σε £150 εκ.

Με επιστολή μου, τον Οκτώβριο 2005 προς τους Υπουργούς Οικονομικών και Συγκοινωνιών και Έργων παρατήρησα ότι η Κυβέρνηση έχει αποφασίσει την προώθηση εκτέλεσης του πιο πάνω έργου, παρόλο που η τεchnοοικονομική μελέτη έδειξε ότι η εκτέλεση με τον τρόπο που σχεδιάστηκε δεν δικαιολογείται αφού ο συντελεστής εσωτερικής απόδοσης (IRR) είναι μικρότερος από 4%, ενώ η Διεθνής Τράπεζα απαιτούσε όπως τα οδικά έργα που χρηματοδοτούσε έχουν συντελεστή (IRR) μεγαλύτερο από 12%.

Εισηγήθηκα όπως, ενόψει του ότι με τον παρόντα σχεδιασμό, είναι ο μόνος αυτοκινητόδρομος που δεν δικαιολογείται τεchnοοικονομικά, και το επίπεδο εξυπηρέτησης του (9 ανισόπεδοι κόμβοι, 7 κοιλαδογέφυρες και 2 σήραγγες) είναι ψηλότερο από όλους τους αυτοκινητόδρομους της Κύπρου, μειωθεί το κόστος του σε λογικά επίπεδα, πράγμα που μπορεί να επιτευχθεί μόνο με διαφοροποίηση της φιλοσοφίας σχεδιασμού του έργου, δηλαδή με τη μείωση του αριθμού και του είδους των δαπανηρών κατασκευών (κόμβοι, συνδέσεις, κοιλαδογέφυρες, σήραγγες), με στόχο ο συντελεστής εσωτερικής απόδοσης να ανέλθει τουλάχιστον σε 10%.

Στο μεταξύ σε έκθεση αποστολής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, η οποία το Μάρτιο 2006 μετά από πρόσκληση της Κυπριακής Κυβέρνησης ερεύνησε τους δημοσιονομικούς κινδύνους που συνεπάγεται η εκτέλεση έργων με τη μέθοδο PPP, αναφέρεται ότι η απόφαση για την εκτέλεση του αυτοκινητόδρομου Πάφου – Πόλης, έχει κυρίως ληφθεί “in an ad – hoc fashion” χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η απόδοση (value for money) του έργου. Η έκθεση παρατηρεί επίσης ότι η απουσία καθορισμού από κυβερνητικής πλευράς σαφών προδιαγραφών για το έργο, επέτρεψε στους συμβούλους να προδιαγράψουν ένα δαπανηρό (over – designed) έργο.

Το Σεπτέμβριο 2006, το Υπουργείο Οικονομικών πληροφόρησε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ότι η δαπάνη υλοποίησης του έργου θα επιβαρύνει εξ ολοκλήρου τόσο το δημοσιονομικό έλλειμμα όσο και το δημόσιο χρέος και ότι λαμβανομένου υπόψη ότι η εκτιμημένη δαπάνη του έργου – περιλαμβανομένης της δαπάνης συντήρησης για 25 χρόνια - ανέρχεται σε £240 εκ. σε τιμές 2005, τότε η επιβάρυνση του δημοσιονομικού ελλείμματος όσο και του δημόσιου χρέους ανέρχεται στο 3,3% του ΑΕΠ σε τιμές του 2005.

Διαδικασία Ανάθεσης του Έργου. Το Μάιο 2006, το Τμήμα Δημοσίων Έργων προχώρησε με την προκήρυξη διαδικασίας εκδήλωσης ενδιαφέροντος για προεπιλογή κοινοπραξιών για την κατασκευή του έργου.

Τον Ιούλιο 2006, το Τμήμα με επιστολή του προς τους ενδιαφερόμενους προσφοροδότες τους πληροφόρησε ότι η πιο πάνω διαδικασία ακυρώθηκε, και θα επαναπροκηρυχθεί αφού γίνουν μικρές αλλαγές στους όρους των εγγράφων ώστε να συνάδουν με πρόνοιες σχετικής Ευρωπαϊκής Οδηγίας.

Συγκεκριμένα με βάση την πιο πάνω Οδηγία το έργο δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως “Concession” (Σύμβαση Παραχώρησης) λόγω του ότι δεν υπήρχε περιθώριο εκμετάλλευσης για δημιουργία εσόδων από την λειτουργία του αυτοκινητόδρομου. Για επίλυση του προβλήματος το συμβόλαιο θα έπρεπε να καθοριστεί ως “Public Works Contract” (Σύμβαση Δημοσίων Έργων) με αποτέλεσμα η δαπάνη υλοποίησης του να επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό.

Τον Οκτώβριο 2006, έγινε από το Τμήμα νέα προκήρυξη διαδικασίας προεπιλογής κοινοπραξιών. Το Φεβρουάριο 2007, το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων

ενέκρινε την προεπιλογή και των πέντε κοινοπραξιών που υπέβαλαν αιτήσεις. Τον Ιούλιο 2007 οι τέσσερις κοινοπραξίες υπέβαλαν τις προσφορές τους σε δύο φακέλους, Τεχνικό και Οικονομικό – Νομικό ενώ τον Οκτώβριο 2007 το Συμβούλιο Προσφορών προχώρησε στο άνοιγμα των Οικονομικών-Νομικών Φακέλων και των τεσσάρων προσφερόντων. Τον Ιανουάριο 2008, το Συμβούλιο Προσφορών υιοθέτησε ομόφωνα την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης για επιλογή του προτιμητέου προσφέροντα. Ακολούθως δύο από τις αποτυχούσες Κοινοπραξίες κατέθεσαν ιεραρχικές προσφυγές στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών, οι οποίες όμως απορρίφθηκαν. Μετά την απόρριψη των διαφόρων ενστάσεων από την Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών, στις 9.9.2008 άρχισαν οι διαπραγματεύσεις με τον επιλεγέντα προσφοροδότη για ανάθεση της σύμβασης.

(β) Νέο Κτίριο Βουλής των Αντιπροσώπων. Μετά από έλεγχο των πληρωμών του συμβολαίου μελέτης του έργου, τον Σεπτέμβριο 2006, παρατήρησα τα ακόλουθα: Το Μάιο 1995, υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και ιδιώτη συμβούλου Αρχιτέκτονα για τη μελέτη και επίβλεψη του νέου κτιρίου της Βουλής των Αντιπροσώπων. Τον Ιούλιο 1997, ολοκληρώθηκε η μελέτη του έργου, η προώθηση όμως της κατασκευής του κτιρίου αναστάληκε λόγω ανεύρεσης αρχαιοτήτων στο χώρο που προβλεπόταν να γίνει η ανέγερσή του, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Γενικού Χωροταξικού Σχεδίου της περιοχής του παλαιού ΓΣΠ. Το Δεκέμβριο 2007 σε σύσκεψη στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων επιβεβαιώθηκε απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων ότι υπάρχει η επιθυμία για υλοποίηση του έργου στο χώρο που είχε αρχικά επιλεγεί και όπως τα αρχαιολογικά ευρήματα ενταχθούν και αναδειχθούν μέσα από το νέο κτίριο της Βουλής.

Τον Απρίλιο 2001, μετά την υποβολή από τον Αρχιτέκτονα οικονομικών απαιτήσεων λόγω των καθυστερήσεων στην προώθηση του έργου, της αναστολής των εργασιών και την τροποποίηση των σχεδίων το θέμα κατέληξε σε διαιτησία καθώς και σε αγωγή ενώπιον του Δικαστηρίου. Για διευθέτηση του θέματος ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας εισηγήθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών να καταβληθεί στον Αρχιτέκτονα ποσό £315.000 για πλήρη και τελική διευθέτηση της πιο πάνω διαιτησίας και ποσό £66.000 για πλήρη διευθέτηση της αγωγής. Τον Ιούλιο 2001, το Υπουργείο Οικονομικών συμφώνησε με την εισήγηση του Γενικού Εισαγγελέα και τον Οκτώβριο 2001 έγινε η πληρωμή των πιο πάνω ποσών.

Στις 10.2.2006, ο Αρχιτέκτονας με επιστολή προς το Υπουργείο υπέβαλε νέα απαίτηση για ποσό £303.254 το οποίο θεωρεί ως υπόλοιπο της αμοιβής του με βάση τις πρόνοιες του συμβολαίου ανάθεσης της μελέτης. Στις 10.7.2006, ο Αρχιτέκτονας παρέπεμψε το θέμα σε διαιτησία.

Το Σεπτέμβριο 2006, με επιστολή μου προς τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων ζήτησα όπως ερευνηθεί το θέμα της νέας απαίτησης του Αρχιτέκτονα, δεδομένης της διευθέτησης που έγινε τον Απρίλιο 2001 για πλήρη και τελικό διακανονισμό όλων των απαιτήσεων του. Εξέφρασα επίσης την άποψη ότι το θέμα που εγείρεται είναι νομικής και όχι τεχνικής φύσεως και συνεπώς θα έπρεπε να γίνουν οι δέουσες ενέργειες ώστε η διαφορά να κριθεί ενώπιον δικαστηρίου.

Το Φεβρουάριο 2007, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων με πληροφόρησε ότι το θέμα έχει παραπεμφθεί στο Δικαστήριο.

Το Νοέμβριο 2007 σε σύσκεψη που έγινε για την επίσπευση της ανέγερσης του έργου, ο Αρχιτέκτονας επανέφερε την πιο πάνω απαίτηση του και ζήτησε όπως η αμοιβή του βασιστεί στην εκτίμηση κόστους του έργου £25,8 εκ. η οποία έγινε με βάση τα σχέδια που ετοίμασε αντί σε κόστος £19,8 εκ. που ενέκρινε η κυβέρνηση. Ο εκπρόσωπος μου εξέφρασε την άποψη ότι ο Αρχιτέκτονας πληρώθηκε για τη μελέτη επί της εγκεκριμένης δαπάνης του έργου όπως προνοείται στο συμβόλαιο. Με τη θέση της Υπηρεσίας μου συμφώνησε και το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

(γ) Περιμετρικός Αυτοκινητόδρομος Λευκωσίας. Τον Ιούνιο 2000, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε με απόφαση του τη διενέργεια περιβαλλοντικής και τεχνοοικονομικής μελέτης για την πρώτη προτεινόμενη όδευση του περιμετρικού αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας. Τον Ιούλιο 2002, το Υπουργικό Συμβούλιο με νέα απόφασή του εγκατέλειψε την προτεινόμενη όδευση, λόγω ενστάσεων του Δήμου Λατσιών και των Κοινοτικών Συμβουλίων Τσερίου και Δευτεράς, και υιοθέτησε δεύτερη (νότια) όδευση. Ενέκρινε επίσης τη διενέργεια νέας περιβαλλοντικής και τεχνοοικονομικής μελέτης. Το Φεβρουάριο 2004, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να υιοθετήσει τρίτη (βόρεια) όδευση η οποία να μελετηθεί από περιβαλλοντικής και τεχνοοικονομικής πλευράς, συγκριτικά με τη δεύτερη (νότια) όδευση.

Αφού ετοιμάστηκαν από ιδιώτες συμβούλους δύο περιβαλλοντικές και τεχνοοικονομικές μελέτες για τη βόρεια και νότια όδευση του δρόμου, καθώς και συγκριτική έκθεση μεταξύ τους, αυτές στάλθηκαν στην Υπηρεσία Περιβάλλοντος για μελέτη και αξιολόγηση.

Τον Ιούνιο 2005, δόθηκε η θέση της Περιβαλλοντικής Αρχής, σύμφωνα με την οποία, η βόρεια όδευση είχε συγκριτικά λιγότερες επιπτώσεις στο περιβάλλον από την νότια όδευση και πρόσφερε πιο αξιολογικά οφέλη σε πολλούς κοινωνικοοικονομικούς τομείς. Το Σεπτέμβριο 2005, το Υπουργικό Συμβούλιο ακύρωσε τη νότια όδευση και ενέκρινε την υιοθέτηση της βόρειας όδευσης ως καταλληλότερης. Περαιτέρω αποφάσισε όπως προκηρυχθούν προσφορές για την ετοιμασία των κατασκευαστικών σχεδίων του περιμετρικού αυτοκινητόδρομου καθώς και της μελέτης εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον. Η προκήρυξη των προσφορών έγινε από το Τμήμα τον Ιούνιο 2006.

Μέχρι τον Ιούνιο 2006 είχε δαπανηθεί από το Τμήμα ποσό περίπου £200.000 για τη διενέργεια των περιβαλλοντικών και τεχνοοικονομικών μελετών.

Ο Διευθυντής του Τμήματος απαντώντας σε σχετικές παρατηρήσεις μου αναφορικά με το μεγάλο ποσό που δαπανήθηκε για τις πιο πάνω μελέτες καθώς και τον χρόνο που μεσολάβησε, με πληροφόρησε ότι λόγω της πολυπλοκότητας του αυτοκινητόδρομου, ο οποίος θα είναι τεσσάρων λωρίδων κυκλοφορίας με μήκος περίπου 32 χλμ., με 15 ανισόπεδους κόμβους και με υπόγειο τμήμα μήκους περίπου 4 χλμ., ήταν απαραίτητη η διεξαγωγή λεπτομερών περιβαλλοντικών και τεχνοοικονομικών μελετών με στόχο την εξεύρεση της καταλληλότερης λύσης, διαδικασία η οποία ήταν χρονοβόρα.

Τελικά το Μάιο 2007, υπογράφηκε το συμβόλαιο για την ανάθεση της πιο πάνω μελέτης έναντι ποσού £1.150.000 και με χρόνο συμπλήρωσης το Μάιο 2009.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου, η μελέτη θα προβλέπει την κατασκευή του αυτοκινητόδρομου σε 5 φάσεις με την ετοιμασία από τους Σύμβουλους Μηχανικούς εγγράφων για 5 ξεχωριστά κατασκευαστικά συμβόλαια. Μέχρι τον Ιούνιο 2008, είχε υποβληθεί από τους Συμβούλους η Έκθεση Προσέγγισης και για τις 5 φάσεις, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του συμβολαίου, και η Ενδιάμεση Έκθεση για τις φάσεις Α και Β με καθυστέρηση 5 μηνών.

Σύμφωνα με το Τμήμα, η έναρξη των εργασιών αναμένεται να γίνει εντός του 2011 νοουμένου ότι θα έχουν έγκαιρα ολοκληρωθεί η μελέτη του έργου και η διαδικασία των απαλλοτριώσεων και θα διατεθούν από το Δημόσιο οι απαραίτητες πιστώσεις.

(δ) Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.

(i) Καθυστέρηση και δαπάνη οικοδομικού συμβολαίου. Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών έγιναν παρά πολλές αλλαγές, τροποποιήσεις και αναβαθμίσεις, οι οποίες επέφεραν σημαντική αύξηση του ποσού του συμβολαίου. Το 2002, ο εργολάβος επικαλούμενος τις πιο πάνω αλλαγές, σε συνδυασμό με άλλες αιτίες, υπέβαλε αίτημα για παράταση χρόνου 288 εβδομάδων και χρηματικές απαιτήσεις συνολικού κόστους περίπου £11 εκ.. Μετά από διαπραγματεύσεις της Κεντρικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων και του εργολάβου, υπογράφηκε συμφωνία, η οποία προνοούσε νέα ημερομηνία αποπεράτωσης των εργασιών την

30η Ιουλίου 2004 και την καταβολή από πλευράς Εργοδότη του κατ' αποκοπή ποσού των £5 εκ. για οριστικό και τελεσίδικο διακανονισμό.

Τελικά το έργο παραδόθηκε το Νοέμβριο 2004 με μεγάλη καθυστέρηση και σημαντική υπέρβαση του ποσού του συμβολαίου.

(ii) Έρευνα για την καθυστέρηση και την αύξηση της δαπάνης. Το Μάιο 2004, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε το διορισμό Ερευνητικής Επιτροπής για διερεύνηση των λόγων και αιτιών των καθυστερήσεων στην ολοκλήρωση του έργου, της μεγάλης αύξησης του κόστους κατασκευής του και τυχόν αμέλειας ή/και ευθύνης οποιουδήποτε. Η Ερευνητική Επιτροπή υπέβαλε δύο εκθέσεις, μία από τον πρόεδρο και δύο μέλη της και άλλη από το τέταρτο μέλος της. Το Δεκέμβριο 2005, το Υπουργικό υιοθέτησε τα γενικά συμπεράσματα, τα οποία εξάγονται από τις δύο εκθέσεις και αποφάσισε τη διεξαγωγή ερευνών για πιθανή διάπραξη πειθαρχικών παραπτωμάτων από δημόσιους υπαλλήλους οι οποίοι αναφέρονται σε έκθεση επιμερισμού ευθυνών που ετοίμασε συμβουλευτική ομάδα του ΕΤΕΚ την οποία διόρισε ο Γενικός Εισαγγελέας. Το Νοέμβριο 2006 το Υπουργικό Συμβούλιο όρισε δύο Ερευνώντες Λειτουργούς για να διεξάγουν έρευνα για πιθανή διάπραξη πειθαρχικών παραπτωμάτων από τους εμπλεκόμενους δημοσίους υπαλλήλους. Ο πρώτος Ερευνών Λειτουργός υπέβαλε το Νοέμβριο 2007 την Έκθεση του στο Υπουργικό Συμβούλιο με βάση την οποία δε διαπιστώνεται η διάπραξη πειθαρχικών παραπτωμάτων. Ο δεύτερος Ερευνών Λειτουργός φαίνεται ότι μέχρι τον Οκτώβριο 2008 δεν ολοκλήρωσε την έρευνα του.

(iii) Ετοιμασία και έλεγχος του προσωρινού τελικού λογαριασμού του οικοδομικού συμβολαίου. Ο εργολάβος στις 6.9.2005 κοινοποίησε στον Εργοδότη τον «Προσωρινό Τελικό Λογαριασμό» για το ποσό των £110.639.338 συν ΦΠΑ υπό μορφή συγκεντρωτικών πινάκων, στους οποίους φαίνεται μόνο το συνολικό κόστος των οδηγιών των επιπρόσθετων εργασιών, των απαιτήσεων, των αυξήσεων εργατικών και υλικών κ.λπ., χωρίς οποιεσδήποτε αναλύσεις/μετρήσεις και επεξηγήσεις. Παρατηρήθηκε δε ότι υπήρχαν αρκετά κατ' εκτίμηση ποσά και προσωρινές τιμολογήσεις.

Στις 13.9.2006 ο σύμβουλος Επιμετρητής Ποσοτήτων απέστειλε την εισήγησή του προς τους Αρχιτέκτονες, την οποία κοινοποίησε και στον Εργοδότη, για τον Προσωρινό Τελικό Λογαριασμό του εργολάβου υπό μορφή (και πάλι) συνοπτικών πινάκων. Στην επιστολή του δήλωσε ότι ο Προσωρινός Τελικός Λογαριασμός του εργολάβου υποβλήθηκε στις 6.9.2005 για το συνολικό ποσό των £118.603.610 συν ΦΠΑ δηλαδή διαφοροποιημένο ποσό από αυτό που έχει κοινοποιηθεί στον Εργοδότη. Η θέση του συμβούλου είναι η πληρωμή ποσού £63.631.000 συν ΦΠΑ, στο οποίο όπως αναφέρει δεν εξέτασε και δεν περιέλαβε τις απαιτήσεις του εργολάβου για πρόσθετη πληρωμή πέραν των £30 εκ., ως επίσης και τυχόν αποκοπές για παραλείψεις και κακοτεχνίες του εργολάβου.

Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 7.9.2006, διορίστηκε Ad-Hoc Επιτροπή για την εξέταση του Προσωρινού Λογαριασμού του εργολάβου περιλαμβανομένης της λήψης των απαιτούμενων εγκρίσεων από την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων και εξέτασης των απαιτήσεων του Εργοδότη.

Στο μεταξύ ο εργολάβος ζήτησε «Απόφαση Αρχιτέκτονα» για το ποσό του Προσωρινού Τελικού Λογαριασμού που οφείλεται στον ή από τον εργολάβο. Ο Αρχιτέκτονας κοινοποίησε στον Εργοδότη την «Απόφαση» του 4 ημέρες μετά τη λήξη της προθεσμίας των 28 ημερών όπως καθορίζεται στο συμβόλαιο και ως εκ τούτου θεωρήθηκε ως τελεσίδικη απόρριψη του αιτήματος του εργολάβου. Ο εργολάβος διαφώνησε με την απόρριψη του αιτήματος του και παρέπεμψε το θέμα σε διαιτησία. Η διαδικασία διαιτησίας άρχισε και συνεχίζεται ενώπιον ενός Διαιτητή κοινής αποδοχής.

(iv) Ποιότητα εργασιών. Μετά την εκπνοή της ημερομηνίας συντήρησης των οικοδομικών εργασιών (12.11.2005), ο Αρχιτέκτονας προχώρησε στην επιθεώρηση του κτιρίου για τις

οικοδομικές εργασίες και διαπίστωσε ότι υπήρχαν πάρα πολλές βλάβες, ατέλειες και ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις του εργολάβου, τις οποίες κατέγραψε και απέστειλε στον Εργοδότη στις 10.1.2006.

Λόγω των πιο πάνω, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι με τη συμπληρωματική συμφωνία αποδεδειμμένη το ποσό το οποίο κατακρατείτο από τον Εργοδότη σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου από τις πληρωμές του εργολάβου για να διευθετηθούν τυχόν υποχρεώσεις του εργολάβου, ζητήθηκε από τον εργολάβο να ανανεώσει την τραπεζική εγγύηση για πιστή εκτέλεση του συμβολαίου, συνολικού ποσού £1.509.639, μέχρις ότου μελετηθούν και εξεταστούν εμπειριστάσιμα τα προβλήματα που διαπιστώθηκαν και εναλλακτικές λύσεις για την επιδιόρθωσή τους. Για αρκετές εργασίες που θεωρήθηκαν απαραίτητες για τη λειτουργία του Νοσοκομείου, τις οποίες ο εργολάβος επανειλημμένα είχε ειδοποιηθεί να επιδιορθώσει, ο Εργοδότης μη έχοντας άλλη επιλογή προχώρησε στην επιδιόρθωση με δικά του μέσα και θα απαιτήσει όλα τα έξοδα από τον εργολάβο, όπως προνοείται στο συμβόλαιο.

Μέσα στο 2007 ο Εργολάβος προχώρησε με την επιδιόρθωση ορισμένων άλλων εργασιών ενώ το Τμήμα Δημοσίων Έργων συνεχίζει την επιδιόρθωση εργασιών για τις οποίες ο Εργολάβος δεν ανταποκρίθηκε.

(ε) Βελτίωση της Λεωφ. Ξυλοφάγου στην Αγία Νάπα Αρ. Συμβ. PS/C/372. Το Δεκέμβριο 2006, με επιστολή μου προς τον Αν. Διευθυντή του Τμήματος, παρατήρησα ότι η πρόοδος του έργου παρουσίαζε σημαντική καθυστέρηση. Οι λόγοι της καθυστέρησης αφορούσαν:

(α) Στην αφαίρεση των εργασιών παρόδου μήκους 120 μ. για την οποία δεν είχε γίνει απαλλοτρίωση με αποτέλεσμα την ανάγκη για τροποποίηση του συστήματος αποχέτευσης των όμβριων υδάτων του δρόμου.

(β) Στην καθυστέρηση στην εκτέλεση από τον εργολάβο των εργασιών της ΑΗΚ και ΑΤΗΚ, λόγω μη έγκαιρης πληρωμής από το Τμήμα προς τις πιο πάνω Υπηρεσίες των οφειλόμενων ποσών για την προμήθεια σωλήνων, και

(γ) στα προβλήματα που παρουσιάστηκαν από ιδιοκτήτες παρακείμενων ξενοδοχείων οι οποίοι παρεμπόδιζαν την εκτέλεση των εργασιών.

Το Δεκέμβριο 2006, η ΤΕΑΑ ενέκρινε την παραχώρηση στον εργολάβο παράτασης χρόνου 8 εβδομάδων, από τις οποίες οι 6 εβδομάδες με αποζημίωση, για τελική διευθέτηση όλων των χρονικών απαιτήσεων του.

Με την πιο πάνω επιστολή μου παρατήρησα ότι λόγω των προβλημάτων που αναφέρονται στο (α) και (β), πέραν της καθυστέρησης που προκλήθηκε στο έργο, το δημόσιο θα υποχρεωθεί να καταβάλει στον εργολάβο οικονομικές αποζημιώσεις. Παρατήρησα επίσης ότι τα πιο πάνω προβλήματα θα έπρεπε να είχαν επιλυθεί έγκαιρα πριν από την έναρξη των εργασιών.

Τον Ιούνιο 2007, ο εργολάβος υπέβαλε απαίτηση για οικονομική αποζημίωση ύψους £69.588. Τον Μάιο 2008 η ΚΕΑΑ ενέκρινε εισήγηση της ΤΕΑΑ για καταβολή στον Εργολάβο ποσού £33.000.

Τον Απρίλιο 2007, ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι η αφαίρεση των εργασιών της παρόδου μήκους 120 μ. αποφασίστηκε το Νοέμβριο 2004, από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως. Αυτό έγινε μετά την ολοκλήρωση της μελέτης που έγινε τον Οκτώβριο 2002 από το Τμήμα Δημοσίων Έργων. Με πληροφόρησε επίσης ότι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ζήτησε από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας την ανάκληση της απαλλοτρίωσης που αφορούσε την προαναφερόμενη πάροδο χωρίς να ενημερώσει σχετικά το Τμήμα Δημοσίων Έργων. Όσον αφορά στο θέμα των πληρωμών με πληροφόρησε ότι η πληρωμή της ΑΗΚ έγινε

πριν από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών ενώ η πληρωμή της ΑΤΗΚ έγινε ένα μήνα αμέσως μετά την έκδοση του αντίστοιχου τιμολογίου.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε επίσης ότι διεξάγεται εσωτερική διοικητική έρευνα από Ανώτερο Εκτελεστικό Μηχανικό με σκοπό να διαπιστωθεί κατά πόσο υπάρχουν ευθύνες από λειτουργούς του Τμήματος για τα πιο πάνω προβλήματα. Μέχρι τον Ιούνιο 2008, η έρευνα δεν είχε ολοκληρωθεί λόγω αυξημένου φόρτου εργασίας του ερευνώντος λειτουργού καθώς και άλλων γεγονότων που προέκυψαν κατά την διάρκεια της περιόδου αυτής και αφορούσαν την περίπτωση του υπεύθυνου λειτουργού του πιο πάνω έργου, εναντίον του οποίου διερευνώνται σχετικές κατηγορίες.

(στ) Ανέγερση Κέντρου Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας. Η υπογραφή του συμβολαίου έγινε στις 20.7.2006 και η έναρξη των εργασιών καθορίστηκε σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου στις 3.8.2006 με ημερομηνία λήξης για το κτίριο (φάση Α) στις 3.2.2008 και για τις εξωτερικές εργασίες (φάση Β) στις 3.6.2008. Λόγω των θερινών διακοπών των εργολάβων, που συνέπεσαν με την έναρξη των εργασιών, καθώς και λόγω ανάθεσης στον εργολάβο πρόσθετων εργασιών, μετά από αίτημα του εργολάβου εγκρίθηκε ως νέα ημερομηνία συμπλήρωσης των εργασιών για το κτίριο η 3.3.2008.

Τον Ιούνιο 2008, η ΤΕΑΑ μετά από εξέταση νέων απαιτήσεων του εργολάβου, οι οποίες αφορούσαν τροποποιήσεις/πρόσθετες εργασίες και καθυστέρηση στο διορισμό του υπεργολάβου για την προμήθεια εξαρτημάτων θυρών, εισηγήθηκε στην ΚΕΑΑ την έγκριση περαιτέρω παράτασης χρόνου 102 ημερολογιακών ημερών με νέα ημερομηνία συμπλήρωσης του κτιρίου την 13.6.2008.

Η ΚΕΑΑ αφού μελέτησε το θέμα αποφάσισε να εγκρίνει παράταση χρόνου 14 εργάσιμων ημερών και επεσήμανε ότι η διαχείριση του έργου πάσχει και αναμένει όπως η διεύθυνση του Τμήματος επιληφθεί του θέματος και λάβει τα αναγκαία μέτρα ώστε η διαχείριση του έργου να είναι προς το δημόσιο συμφέρον.

Μέχρι τον Ιούνιο 2008, το έργο δεν είχε συμπληρωθεί και ο Εργοδότης απέκοψε από τα πιστοποιητικά πληρωμής του εργολάβου το συνολικό ποσό των €229.000 (£134.028) ως ποινική ρήτρα.

Ο Διευθυντής του Τμήματος Δημοσίων Έργων με σχετική επιστολή του ημερομηνίας 9.7.2008 που κοινοποιήθηκε στην ΚΕΑΑ επισημαίνει ότι η καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στη συμπλήρωση του έργου οφείλεται στον εργολάβο και ότι η διαχείριση του έργου έγινε σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου.

Β. Λάθη και παραλείψεις στις μελέτες έργων

(α) Βελτίωση του δρόμου Δρούσια – Προδρόμι και πρόσβαση προς Λατομεία Ανδrolίκου - Αρ. Συμβ. PS/C/371. Από επιτόπιο έλεγχο στο έργο, το Μάιο 2007, παρατήρησα τα ακόλουθα:

Μετά από επιτόπια επίσκεψη του εκπροσώπου του Κλάδου Προσφορών και Συμβολαίων του Τμήματος στο πιο πάνω δρόμο, κατά το στάδιο προσφοροδότησης του έργου, διαπιστώθηκε ότι επειδή το ασφαλικό οδόστρωμα ήταν πλήρως κατεστραμμένο η κατασκευή της προτεινόμενης στα έγγραφα προσφορών τυπικής διατομής του οδοστρώματος (διαπλάτυνση του υφιστάμενου οδοστρώματος και ασφαλική επάλειψη) δεν ήταν εφαρμόσιμη.

Το Φεβρουάριο 2006, ο Κλάδος Μελετών του Τμήματος ετοίμασε νέα διατομή του οδοστρώματος (αφαίρεση και πλήρης ανακατασκευή του υφιστάμενου οδοστρώματος) την οποία απέστειλε στους

προσφοροδότες με το Συμπληρωματικό Όρο αρ. 4 για να την λάβουν υπόψη κατά την τιμολόγηση της προσφοράς τους.

Τον Ιούνιο 2007, με επιστολή μου προς τον Διευθυντή του Τμήματος παρατήρησα ότι η τροποποίηση των σχεδίων έγινε από το Τμήμα με καθυστέρηση αφού θα έπρεπε, κατά την άποψη της Υπηρεσίας μου, τουλάχιστον έξι μήνες πριν από την προσφοροδότηση να επιθεωρηθεί και διαπιστωθεί η κατάσταση του υφιστάμενου οδοστρώματος.

Παρόμοια παρατήρηση είχε περιληφθεί από την Υπηρεσία μου και στην Ετήσια Έκθεση του 2002 για τις εργασίες του συμβολαίου με αριθμό PS/C/170 στην Κλήρου όπου κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου αποφασίστηκε από το Τμήμα η αφαίρεση από το συμβόλαιο των προβλεπόμενων ασφαλικών εργασιών οι οποίες κρίθηκαν ανεπαρκείς λόγω σοβαρής φθοράς του υφιστάμενου οδοστρώματος.

Περαιτέρω παρατήρησα ότι τον Αύγουστο 2006, κατά την προκαταρκτική συνεδρία εργοταξίου ο εκπρόσωπος της ΑΤΗΚ ζήτησε όπως γίνει προσωρινή μετακίνηση υφιστάμενου καλωδίου της Αρχής το οποίο επηρεαζόταν από την εκσκαφή του δρόμου και δεν είχε προβλεφθεί με την πιο πάνω τροποποίηση των σχεδίων. Για τη μετακίνηση αυτή έγινε νέα μελέτη από την ΑΤΗΚ.

Το Φεβρουάριο 2007, ο εργολάβος απαίτησε για την πιο πάνω εργασία παράταση χρόνου 25 εργάσιμων ημερών. Το Μάιο 2007, η ΤΕΑΑ αφού εξέτασε το θέμα αποφάσισε να παραχωρήσει στον εργολάβο παράταση χρόνου 9 εργάσιμων ημερών με οικονομικές αποζημιώσεις εάν και εφόσον αυτές προκύψουν.

Τον Αύγουστο 2007, ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι όσον αφορά το θέμα του οδοστρώματος, είχε πραγματοποιηθεί περί το τέλος του 2004, από τον Συντονιστή της μελέτης, επιτόπου επίσκεψη και όπως φάνηκε τότε η ζημιά του ασφαλικού οδοστρώματος δεν ήταν τόσο εμφανής ώστε να διαπιστωθεί η ανάγκη αναθεώρησης των σχεδίων.

Όσον αφορά το θέμα των εργασιών της Α.Τ.Η.Κ. με πληροφόρησε ότι με την μετακίνηση του υφιστάμενου καλωδίου περιλήφθηκε και αναβάθμιση της υφιστάμενης υποδομής της Αρχής με έξοδα της Α.Τ.Η.Κ.

Τέλος με πληροφόρησε ότι έχουν δοθεί ξανά οδηγίες από το Διευθυντή του Τμήματος προς όλους τους μελετητές όπως σε περιπτώσεις μελετών που από το στάδιο της ολοκλήρωσης της μελέτης μέχρι τη ζήτηση προσφορών μεσολαβεί ένα χρονικό διάστημα πέραν των τριών ετών, τότε να γίνεται εκ νέου αποτίμηση της αντοχής του οδοστρώματος. Επίσης σε περιπτώσεις που το χρονικό διάστημα είναι πέραν των δύο ετών, θα πρέπει να εξετάζονται ξανά και οι μελέτες των Υπηρεσιών.

(β) Περιοδική Συντήρηση του Αυτοκινητόδρομου Α3 Αρ. Συμβ. PS/C/523. Η έναρξη του έργου έγινε στις 2.10.2007 έναντι ποσού συμβολαίου £1.657.000. Οι εργασίες του συμβολαίου αφορούσαν κυρίως την αφαίρεση ασφαλικού τάπητα πάχους 6 εκ. και επανατοποθέτηση ασφαλικού σκυροδέματος ιδίου πάχους.

Από επιτόπιο έλεγχο στο έργο, τον Νοέμβριο 2007, παρατήρησα ότι σε ορισμένα τμήματα του αυτοκινητόδρομου, λόγω ύπαρξης υφιστάμενου γεωυφάσματος κάτω από τον ασφαλικό τάπητα, με οδηγίες του Επιβλέποντα Μηχανικού έγινε πρόσθετη εκσκαφή (milling) για την πλήρη αφαίρεση του γεωυφάσματος. Ο εργολάβος με επιστολή του προς το Τμήμα υπέβαλε πρόθεση για απαίτηση οικονομικών αποζημιώσεων λόγω εκτέλεσης της πιο πάνω εργασίας.

Τον Δεκέμβριο 2007, με επιστολή μου προς τον Διευθυντή του Τμήματος ζήτησα όπως με πληροφορήσει τους λόγους που δεν λήφθηκε υπόψη στα έγγραφα του συμβολαίου η ανάγκη για εκτέλεση της πιο πάνω εργασίας και τι μέτρα προτίθετο να λάβει το Τμήμα για αποφυγή παρόμοιων περιπτώσεων σε μελλοντικά συμβόλαια.

Τον Ιανουάριο 2008, ο Διευθυντής του Τμήματος, με πληροφόρησε ότι οι εργασίες συντήρησης γίνονται σε υφιστάμενους δρόμους στους οποίους πολλές φορές είχε κατά το παρελθόν προηγηθεί εκτέλεση άλλων εργασιών, είτε βελτίωσης είτε συντήρησης και για τον λόγο αυτό δεν είναι εύκολο να εντοπιστούν όλες οι επεμβάσεις που ίσως να έγιναν στους δρόμους κατά διάφορες περιόδους. Με πληροφόρησε επίσης ότι το Τμήμα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τον περιορισμό παρόμοιων περιπτώσεων με την υποβολή από τους Μηχανικούς των νέων έργων σχεδίων όπως έχουν κατασκευαστεί. Παράλληλα, ο περιορισμός της χρήσης γεωυφάσματος τα τελευταία χρόνια έχει καταστήσει την πιθανότητα παρατήρησης τέτοιων φαινομένων πιο μικρή.

Γ. Αδυναμίες στη διαχείριση συμβολαίων

(α) Κατασκευή υπόγειων αποθηκών σε περιοχή της Επαρχίας Λεμεσού - Αρ. Συμβ. PS/C/213. Το έργο εκτελέστηκε κατά την περίοδο 1999 και 2000 έναντι ποσού συμβολαίου £304.074 και τελικού λογαριασμού £271.975. Την ευθύνη της μελέτης όσον αφορά τις αποθήκες είχε το Υπουργείο Άμυνας και το Τμήμα Δημοσίων Έργων είχε ετοιμάσει σχέδιο τοποθέτησης των αποθηκών στο χώρο κατασκευής καθώς και του δρόμου προσπέλασης προς αυτές. Την ευθύνη της προσφοροδότησης και της επίβλεψης του έργου είχε το Τμήμα Δημοσίων Έργων.

Το Δεκέμβριο 2006, με επιστολή μου προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων παρατήρησα ότι στη Ετήσια Έκθεσή μου για το έτος 1999 καταγράφηκαν αδυναμίες στη διαχείριση της μελέτης, του διαγωνισμού και της κατασκευής του πιο πάνω έργου με αποτέλεσμα να υποβληθούν απαιτήσεις από τον εργολάβο για χρονικές παρατάσεις και οικονομικές αποζημιώσεις.

Περαιτέρω παρατήρησα ότι ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας, ο οποίος ήταν ο Ελέγχων Λειτουργός του κονδυλίου με επιστολή του προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων στις 7.11.2006, αντίγραφο της οποίας κοινοποιήθηκε στην Υπηρεσία μου, τον πληροφόρησε ότι εκδόθηκε απόφαση διαιτησίας στην οποία παραπέμφθηκαν οι απαιτήσεις του εργολάβου, με βάση την οποία θα έπρεπε να καταβληθεί ως αποζημίωση από τη Δημοκρατία στον εργολάβο το ποσό των περίπου £240.000. Στην πιο πάνω επιστολή γινόταν αναφορά σε πληθώρα αδυναμιών και παραλείψεων στη διαχείριση της μελέτης του διαγωνισμού και της εκτέλεσης του έργου οι οποίες προέκυπταν από την απόφαση της διαιτησίας και λόγω των οποίων η διαιτησία κατέληξε σε βάρος του Δημοσίου.

Τέλος με την επιστολή μου ζήτησα από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων όπως ερευνήσει το θέμα και με πληροφορήσει αναφορικά για τα αίτια και τους υπευθύνους για τις αδυναμίες και παραλείψεις εξαιτίας των οποίων επιβαρύνθηκε το Κράτος με τόσο μεγάλη αποζημίωση η οποία αντιστοιχεί με 88% της αξίας του έργου (ποσό τελικού λογαριασμού).

Το Φεβρουάριο 2007, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων με πληροφόρησε ότι το Τμήμα Δημοσίων Έργων ετοίμασε έκθεση γεγονότων στην οποία καταγράφεται η θέση του Τμήματος αναφορικά με ενδεχόμενες ευθύνες λειτουργών του καθώς και λειτουργών του Υπουργείου Άμυνας. Το Μάιο 2007, οι Γενικοί Διευθυντές των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων και Υπουργείου Άμυνας αποφάσισαν να παραπέμψουν το θέμα στο Υπουργικό Συμβούλιο με εισήγηση όπως διοριστεί ερευνητής λειτουργός για διοικητική εξέταση του θέματος αναφορικά με πιθανές ευθύνες λειτουργών και από τα δυο Υπουργεία.

Το Σεπτέμβριο 2007, το Υπουργικό Συμβούλιο διόρισε ανώτερο λειτουργό για διενέργεια της έρευνας και ο οποίος το Μάρτιο του 2008, ετοίμασε και υπέβαλε στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων σχετική έκθεση με τα αποτελέσματα της έρευνας του. Στην έκθεση ο λειτουργός συμπέρανε ότι οι υπέρογκες αποζημιώσεις που καταβλήθηκαν στον εργολάβο ήταν αποτέλεσμα λανθασμένης κρίσης των διαιτητών, της ανεπαρκούς προβολής των θέσεων του εργοδότη από τη Νομική Υπηρεσία, της βεβιασμένης προκήρυξης του διαγωνισμού, των λαθών στα σχέδια και όρους του συμβολαίου και των λανθασμένων ενεργειών της ομάδας επίβλεψης του έργου. Ο

ερευνών λειτουργός κατέληξε στην έκθεσή του ότι δεν μπορούν να στοιχειοθετηθούν πειθαρχικές ευθύνες σε βάρος λειτουργών των δύο Υπουργείων.

Το Ιούνιο 2008, ο Διευθυντής Ελέγχου του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων διαβίβασε την έκθεση του λειτουργού στο Διευθυντή του Τμήματος Δημοσίων Έργων. Σχολιάζοντας το θέμα της λανθασμένης κρίσης των διαιτητών παρέθεσε τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις που κατά την άποψη του θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή των διαιτητών. Εξέφρασε επίσης την άποψη ότι με βάση τα κριτήρια αυτά, πρόσωπα που συχνά αναλαμβάνουν την υποβολή και χειρισμό απαιτήσεων εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας, ως τεχνικοί σύμβουλοι εκ μέρους εργολάβων, θα πρέπει να αποκλείονται από διαιτητές αφού τα πρόσωπα αυτά έχουν οικονομικό συμφέρον να δημιουργήσουν μέσω της απόφασης τους ως διαιτητές προηγούμενο σε άλλες υποθέσεις που ενδεχομένως οι ίδιοι να χειρίζονται εναντίον της Δημοκρατίας.

Τέλος σχολίασε την αναγκαιότητα για εκπαίδευση των Μηχανικών του Τμήματος σε θέματα διαχείρισης συμβάσεων καθώς και την ανάγκη για ενίσχυση της Νομικής Υπηρεσίας με Νομικούς εξειδικευμένους σε θέματα δημόσιων συμβάσεων έτσι ώστε η Νομική Υπηρεσία να είναι σε θέση να υπερασπίζεται πιο αποτελεσματικά τις θέσεις του Εργοδότη.

(β) Υπόγειος Χώρος Στάθμευσης Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού. Από επιτόπιο έλεγχο στο έργο, το Σεπτέμβριο 2007, παρατήρησα ότι η πρόοδος των εργασιών, η έναρξη των οποίων έγινε στις 12.9.2006 με χρόνο συμπλήρωσης την 12.12.2007, παρουσίαζε σοβαρή καθυστέρηση. Ενώ είχαν παρέλθει οι 12 από τους 15 μήνες της περιόδου του συμβολαίου (80% του χρόνου), σύμφωνα με το Πιστοποιητικό Πληρωμής αρ. 11, ημερομηνίας 28.8.2007, είχε εκτελεστεί εργασία μόνο £416.663, δηλαδή ποσοστό 22% του συνολικού ποσού του συμβολαίου που είναι £1.916.700.

Τον Μάιο 2007, ο Εργολάβος υπέβαλε αίτημα για παράταση χρόνου 34 εργάσιμων ημερών λόγω απρόβλεπτων εδαφολογικών συνθηκών που παρουσιάστηκαν σε μέρος του εργοταξίου και προκάλεσαν καθυστέρηση στη διάτρηση του εδάφους για την κατασκευή των πασσαλώσεων. Στη συνέχεια ο εργολάβος υπέβαλε νέο αίτημα για περαιτέρω παράταση χρόνου 80 εργάσιμων ημερών λόγω αλλαγής της ποσότητας και του υλικού της επιχωμάτωσης των θεμελίων.

Τον Σεπτέμβριο 2007, με επιστολή μου προς τον Διευθυντή του Τμήματος εισηγήθηκα όπως ενόψει της καθυστέρησης στο έργο, που μέρος της οφειλόταν στον εργολάβο, το Τμήμα προχωρήσει άμεσα σε εξέταση του θέματος έτσι ώστε, εάν και εφόσον παραχωρηθεί στον εργολάβο παράταση χρόνου, να γνωρίζει αυτός την νέα ημερομηνία συμπλήρωσης του έργου. Σε διαφορετική περίπτωση, τόνισα τον κίνδυνο η ευθύνη για την καθυστέρηση στο τέλος να μετατοπιστεί από τον εργολάβο στον Εργοδότη. Ζήτησα επίσης όπως με πληροφορήσει για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει για προώθηση και έγκαιρη συμπλήρωση του έργου.

Τον Νοέμβριο 2007, ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι το θέμα της παράτασης χρόνου βρίσκεται ενώπιον των αρμόδιων Επιτροπών για λήψη απόφασης. Όσον αφορά την καθυστέρηση στην πρόοδο των εργασιών με πληροφόρησε ότι ο εργολάβος μετά από επανειλημμένες υποδείξεις του Τμήματος έχει αυξήσει το ρυθμό εκτέλεσης της εργασίας με την τοποθέτηση στο εργοτάξιο πρόσθετου προσωπικού καθώς και τη χρήση νέου τύπου ξυλότυπων.

Το Ιανουάριο 2008, η ΤΕΑΑ ενέκρινε παράταση του χρόνου του συμβολαίου μέχρι τις 20.5.2008. Τον Μάιο του 2008, ο Αρχιτέκτονας του έργου ενημέρωσε τον Εργολάβο για την πρόθεση του Εργοδότη όπως επιβάλει ποινική ρήτρα για το χρόνο της αδικαιολόγητης καθυστέρησης που παρατηρείται στην συμπλήρωση του έργου και από τις 22.5.2008 αποκόπτεται η ποινική ρήτρα από τα πιστοποιητικά πληρωμής. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί το Νοέμβριο 2008.

(γ) Κατασκευή των Κόμβων Καληδονίων και Πενταδρόμου στις Πλάτρες. Από επιτόπιο έλεγχο στο έργο, τον Ιούνιο 2008, παρατήρησα τα ακόλουθα:

Με επιστολή του προς τον εργολάβο ημερ. 10.7.2007 ο Μηχανικός του έργου καθόρισε, σύμφωνα με το άρθρο 41.1. των όρων του συμβολαίου, ως ημερομηνίες έναρξης και αποπεράτωσης των εργασιών τις 24.7.2007 και 28.4.2008 αντίστοιχα.

Σύμφωνα με το ημερολόγιο του έργου, οι κατασκευαστικές εργασίες άρχισαν στις 7.1.2008 με αδικαιολόγητη καθυστέρηση 5 μηνών. Στο πιο πάνω χρονικό διάστημα ο Μηχανικός απέστειλε στον εργολάβο δύο επιστολές σχετικά με το θέμα, τη μια στις 10.9.2007 και την άλλη στις 18.12.2007, χωρίς να προβεί σε άλλες ενέργειες για άμεση έναρξη των εργασιών.

Τον Μάιο 2008, με επιστολή μου προς τον Διευθυντή του Τμήματος παρατήρησα ότι σύμφωνα με το άρθρο 63.1(β) των όρων του συμβολαίου εάν ο εργολάβος χωρίς εύλογη δικαιολογία παραλείπει να αρχίσει την εκτέλεση του έργου, τότε ο Εργοδότης έχει δικαίωμα, αφού δώσει στον εργολάβο 14 ημέρες προειδοποίηση, να λύσει την εργοδότηση του.

Με την πιο πάνω επιστολή μου ζήτησα από τον Διευθυντή του Τμήματος όπως ερευνήσει το θέμα και πληροφορήσει την Υπηρεσία μου για τους λόγους της μη εφαρμογής των πιο πάνω προνοιών του συμβολαίου.

(δ) Κατασκευή Οδικού Δικτύου Μαζωτός – Περβόλια – Μενεού

Υπεραστικός δρόμος Β. - Σταθεροποίηση του εδάφους. Η κατασκευή του έργου άρχισε τον Ιούνιο 2007, έναντι ποσού συμβολαίου £2.434.000. Αμέσως μετά την έναρξη των εργασιών ο εργολάβος εισηγήθηκε στο Τμήμα όπως στον Υπεραστικό Δρόμο Β αντί της αφαίρεσης του υφιστάμενου εδάφους και της αντικατάστασης του με στρώση στέψης που προβλέπετο στο συμβόλαιο, εφαρμόσει άλλη μέθοδο κατασκευής με την ενίσχυση του υφιστάμενου εδάφους ως έχει με χημικά και μηχανικά μέσα.

Τον Δεκέμβριο 2007, ο Μηχανικός του έργου έθεσε το πιο πάνω θέμα για εξέταση στην Επιτροπή Προδιαγραφών του Τμήματος. Τον Ιανουάριο 2008, η Επιτροπή αφού μελέτησε το θέμα αποφάσισε να εισηγηθεί στο Διευθυντή του Τμήματος όπως δοκιμαστεί η νέα μέθοδος σταθεροποίησης του εδάφους μόνο εφόσον ο Μηχανικός βεβαιωθεί για την αποτελεσματικότητα της με επιτόπου δοκιμές.

Τον Απρίλιο 2008, η ΤΕΑΑ εξέτασε το θέμα και το παρέπεμψε στην ΚΕΑΑ με εισήγηση για αποδοχή της αλλαγής.

Από επιτόπιο έλεγχο στο έργο, το Μάιο 2008, παρατήρησα ότι ο εργολάβος είχε ήδη αρχίσει από τις 19.2.2008 τις σχετικές δοκιμές για τις εργασίες σταθεροποίησης του εδάφους χρησιμοποιώντας την μέθοδο που πρότεινε και οι εργασίες ολοκληρώθηκαν στις 14.4.2008 χωρίς την έγκριση της ΚΕΑΑ.

Η ΚΕΑΑ αποφάσισε τον Σεπτέμβριο 2008, να απορρίψει το αίτημα για χρησιμοποίηση άλλης μεθόδου αντί αυτής που προβλέπετο στο συμβόλαιο επειδή θεώρησε ότι η αλλαγή δεν ήταν τεχνικά αναγκαία και παραβιάζετο η αρχή της ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών. Αποφάσισε επίσης, όπως το θέμα των εργασιών που ήδη εκτελέστηκαν από τον εργολάβο, τύχει χειρισμού στα πλαίσια των όρων του συμβολαίου.

Δ. Αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου

(α) Εκτίμηση δαπάνης κατασκευής οδικών έργων. Τον Απρίλιο 1997, το Τμήμα αποφάσισε να υιοθετήσει τη διαδικασία που εισηγήθηκε η Υπηρεσία μου όσον αφορά στην ετοιμασία των εκτιμήσεων δαπανών κατασκευαστικών έργων. Για το σκοπό αυτό δημιουργήθηκε στον Κλάδο Προσφορών του Τμήματος, Τράπεζα Τιμών για οδικά έργα η οποία περιλαμβάνει τις τιμές εργασιών προηγούμενων προσφορών στις οποίες διαπιστώθηκε ότι λειτούργησε υγιής ανταγωνισμός. Με τις τιμές αυτές βοηθούνται οι μελετητές στη λογική κοστολόγηση νέων έργων και την ετοιμασία αντικειμενικών εκτιμήσεων δαπάνης πριν από την προκήρυξη των προσφορών.

Τον Ιούνιο 2006, με επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος παρατήρησα ότι ενώ η διαδικασία για την ετοιμασία των εκτιμήσεων βοήθησε στην αποτροπή περιπτώσεων προσυνεννοημένων προσφορών, που είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση των τιμών από πλευράς των εργοληπτικών εταιρειών, από δειγματοληπτικό έλεγχο εκτιμήσεων δαπάνης οδικών έργων, που διεξήχθη από την Υπηρεσία μου, διαπιστώθηκε ότι η πιο πάνω διαδικασία δεν ακολουθείτο πλήρως από το Τμήμα. Παρατήρησα επίσης ότι καταργήθηκε η Τράπεζα Τιμών και η χρήση των στοιχείων της για την ετοιμασία των εκτιμήσεων.

Ως αποτέλεσμα της μη τήρησης της πιο πάνω διαδικασίας, η Υπηρεσία μου διαπίστωσε ότι σε πρόσφατες προσφορές η εκτίμηση του Τμήματος ήταν πολύ ψηλή και διέφερε σημαντικά από την τιμή της χαμηλότερης προσφοράς σε ποσοστό από 19% μέχρι 29%. Εξέφρασα την άποψη ότι η μη ορθή εφαρμογή της διαδικασίας ετοιμασίας των εκτιμήσεων, δεν διασφαλίζει τα συμφέροντα του δημοσίου, αφού δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπίζονται οι περιπτώσεις προσυνεννοημένων προσφορών και κατά συνέπεια η ανάθεση συμβάσεων σε ψηλές τιμές, οι οποίες συγκρινόμενες με τις εκτιμήσεις του Τμήματος θα κρίνονται λογικές.

Τέλος ζήτησα από το Διευθυντή του Τμήματος όπως ερευνήσει τα πιο πάνω θέματα, και πληροφορήσει την Υπηρεσία μου για τους λόγους της μη πιστής τήρησης της διαδικασίας ετοιμασίας των εκτιμήσεων η οποία αποτελεί το βασικό παράγοντα στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου για την αποτροπή ανάθεσης προσφορών σε παράλογα ψηλές τιμές.

Το Νοέμβριο 2006, ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι ο Κλάδος Προσφορών και Συμβολαίων ετοίμασε εκ νέου Τράπεζα Τιμών για έργα που είχαν προσφοροδοτηθεί για τη χρονική περίοδο από Ιανουάριο 2006 μέχρι τον Αύγουστο 2006.

Το Μάιο 2007, με νέα επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος παρατήρησα ότι μετά από νέα διερεύνηση του θέματος διαπιστώθηκε ότι αδράνησε ξανά η διαχείριση της Τράπεζας Τιμών. Απαντώντας ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι λόγω πρακτικών προβλημάτων για την τήρηση Τράπεζας Τιμών, το Τμήμα υιοθέτησε υπαλλακτική διαδικασία σύμφωνα με την οποία οι εκτιμήσεις δαπάνης ετοιμάζονται με βάση τις τιμές προσφορών που περιλαμβάνονται σε επιλεγμένες εκθέσεις αξιολογήσεις οδικών έργων στις οποίες οι τιμές κρίθηκαν ανταγωνιστικές. Διατύπωσε επίσης την άποψη ότι η διαδικασία που ακολουθείται είναι μέσα στα πλαίσια της συμφωνίας του Τμήματος με την Υπηρεσία μου.

(β) Διαγωνισμός για την Περιοδική Συντήρηση δρόμων στην Επαρχία Λευκωσίας. Τον Νοέμβριο 2007, με επιστολή μου προς τον Διευθυντή του Τμήματος παρατήρησα ότι το ποσό της χαμηλότερης προσφοράς (£996.000) ήταν ψηλότερο από το ποσό της εκτίμησης δαπάνης (£841.825), που ετοίμασε ο Κλάδος Προσφορών και Συμβολαίων του Τμήματος σας, κατά £154.175 δηλαδή ποσοστό 18.31%.

Στις 3.8.2007, η Επιτροπή Αξιολόγησης του Τμήματος αφού μελέτησε τις προσφορές ετοίμασε έκθεση με την οποία εισηγήθηκε προς το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων την κατακύρωση της προσφοράς στο χαμηλότερο προσφοροδοτή. Στην έκθεση της η Επιτροπή απέδωσε το ψηλό ποσοστό διαφοράς μεταξύ της τιμής της χαμηλότερης προσφοράς και της εκτίμησης (18.31%), στο γεγονός ότι δεν έγινε αναπροσαρμογή των τιμών της εκτίμησης και ότι οι τιμές γενικά όλων των προσφοροδοτών ήταν ψηλότερες από την τιμή της εκτίμησης.

Στις 23.8.2007, το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων σε συνεδρία του αφού μελέτησε την πιο πάνω έκθεση αποφάσισε την ακύρωση της προσφοράς, θεωρώντας ότι οι τιμές των ασφαλικών εργασιών, οι οποίες αποτελούσαν το μεγαλύτερο μέρος του έργου (84%), ήταν πολύ ψηλές συγκρινόμενες με τις τρέχουσες τιμές της αγοράς καθώς και τις τιμές της εκτίμησης.

Στις 5.11.2007, η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών εξέτασε προσφυγή που υπέβαλε ο χαμηλότερος προσφοροδότης κατά της απόφασης του Συμβουλίου Προσφορών και αποφάσισε να ακυρώσει την πιο πάνω απόφαση.

Με την πιο πάνω επιστολή μου παρατήρησα ότι λόγω μη ορθής εφαρμογής της διαδικασίας ετοιμασίας των εκτιμήσεων από τον αρμόδιο Κλάδο του Τμήματος αναφορικά με την αναπροσαρμογή των τιμών μονάδας των εργασιών με βάση τις τιμαριθμικές αυξήσεις, η εκτίμηση που ετοιμάστηκε για το υπό αναφορά έργο δεν αντιπροσώπευε την πραγματική προβλεπόμενη δαπάνη σε σημερινές τιμές, παράλειψη που αδυνάτησε τη θέση του Τμήματος ενώπιον της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών. Ως αποτέλεσμα η σύγκριση του ποσού της χαμηλότερης προσφοράς με το ποσό της εκτίμησης δεν ήταν αντικειμενική. Για το λόγο αυτό δεν έγινε σωστή αξιολόγηση της λογικότητας της τιμής της προσφοράς.

Τέλος στην επιστολή μου εξέφρασα επιφυλάξεις για τη λειτουργία υγιούς ανταγωνισμού και τη λογικότητα των τιμών των ασφαλικών εργασιών που εκτελούνται κατά τους τελευταίους μήνες και τόνισα ότι οι πιο πάνω χειρισμοί δε βοηθούσαν στη διερεύνηση και διαφώτιση της πραγματικότητας.

Τον Δεκέμβριο 2007, ο Διευθυντής του Τμήματος, με πληροφόρησε ότι το Τμήμα συμμερίζεται τις επιφυλάξεις της Υπηρεσίας μου, για το θέμα λειτουργίας υγιούς ανταγωνισμού και καταβάλλει κάθε προσπάθεια μέσα στα πλαίσια των δικών του δυνατοτήτων για ανταγωνιστικές προσφορές.

Τον ίδιο μήνα το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων αφού μελέτησε εκ νέου το θέμα που προέκυψε μετά την ακυρωτική απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής αποφάσισε να αποταθεί στον Γενικό Εισαγγελέα για Γνωμάτευση.

Τον Απρίλιο 2008, το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων αποφάσισε σε συνεδρία του, αφού μελέτησε την σχετική Γνωμάτευση που έλαβε από τον Γενικό Εισαγγελέα, την κατακύρωση του διαγωνισμού στον χαμηλότερο προσφοροδότη.

(γ) Ανεξάρτητοι εργαστηριακοί έλεγχοι των έργων από το Κεντρικό Εργαστήριο.

Διαπίστευση Κεντρικού Εργαστηρίου. Από δειγματοληπτικό έλεγχο των φακέλων του Κεντρικού Εργαστηρίου του Τμήματος Δημοσίων Έργων για τα συμβόλαια οδικών έργων, προέκυψε ότι ο έλεγχος του Κεντρικού Εργαστηρίου δεν ήταν επαρκής και συστηματικός, λόγω σταδιακής μείωσης του προσωπικού του Εργαστηρίου. Ως αποτέλεσμα της υφιστάμενης κατάστασης, το σύστημα ελέγχου της ποιότητας των έργων κρίθηκε ανεπαρκές για να διασφαλίσει ότι τα έργα πληρούν τις προδιαγραφές, ενώ οι κτιριακές εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός του νέου Εργαστηρίου δεν αξιοποιούνται πλήρως.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι γίνονται όλες οι αναγκαίες ενέργειες για κατάλληλη στελέχωση του Εργαστηρίου με προσοντούχο προσωπικό, έτσι ώστε να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητές του. Από νέο έλεγχο της Υπηρεσίας μου, διαπιστώθηκε ότι το Εργαστήριο έχει μερικώς στελεχωθεί με αριθμό υπαλλήλων για την επιτόπου διεξαγωγή εργαστηριακών ελέγχων των οδικών έργων, με περιθώρια όμως περαιτέρω βελτίωσης. Παρατηρήθηκε επίσης ότι καθυστέρησε σημαντικά η διαπίστευση του Εργαστηρίου, η οποία θα διασφαλίσει την αξιοπιστία των δοκιμών και ερευνών του Εργαστηρίου.

Το Φεβρουάριο 2004, στα πλαίσια της προσπάθειας διαπίστευσης του Κεντρικού Εργαστηρίου με βάση τα Πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανατέθηκε σε ξένους συμβούλους η παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης του προσωπικού του Κεντρικού Εργαστηρίου. Η εκπαίδευση του προσωπικού συμπληρώθηκε τον Ιούνιο 2005. Λόγω όμως της εφαρμογής των νέων Ευρωπαϊκών Προτύπων το Μάιο 2005, κρίθηκε αναγκαίο από το Τμήμα όπως η εκπαίδευση του προσωπικού του Εργαστηρίου συνεχιστεί και συμπληρωθεί πάνω στη βάση των νέων Ευρωπαϊκών Προτύπων.

Τον Μάρτιο 2007, ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε περαιτέρω ότι μετά την ενίσχυση του Τμήματος με την πρόσληψη 24 νέων Εκτελεστικών Μηχανικών το Εργαστήριο θα ενισχυθεί

σημαντικά με λειτουργούς οι οποίοι θα ενταχθούν και θα παραμείνουν στη δύναμη του Εργαστηρίου ώστε να μπορέσει το Τμήμα να αξιοποιήσει την εξειδίκευση που στο μεταξύ θα έχουν αποκτήσει.

Τον Ιούνιο 2008, ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι τοποθετήθηκαν στο Εργαστήριο 2 νέοι Εκτελεστικοί Μηχανικοί οι οποίοι στάλθηκαν πρόσφατα στον Εθνικό Οργανισμό Διαπίστευσης του Ηνωμένου Βασιλείου (UKAS) για εκπαίδευση σε θέματα διαπίστευσης εργαστηρίων. Στόχος του Τμήματος είναι όπως ολοκληρωθούν οι διαδικασίες διαπίστευσης του Κεντρικού Εργαστηρίου μέχρι τις αρχές του 2010.

Όσον αφορά το θέμα των επιτόπου εργαστηριακών ελέγχων των οδικών έργων ο Διευθυντής του Τμήματος μου ανέφερε ότι γίνεται κάθε δυνατή προσπάθεια να καλύπτονται όλα τα έργα που εκτελούνται από το Τμήμα.

4.70 ΤΜΗΜΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Μέρος Α

Καθυστερημένα Έσοδα. Τα καθυστερημένα έσοδα στις 31.12.2007 σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος ήταν £1.121.772, τα οποία αποτελούνται από φόρο χωρητικότητας πλοίων £1.049.376 και άλλα έσοδα £72.396.

Διορισμός ανεξάρτητων επιθεωρητών στο εξωτερικό. Ο θεσμός των ανεξάρτητων επιθεωρητών εφαρμόστηκε από το 1996, αλλά το Τμήμα αντιμετωπίζει δυσκολίες στην εξεύρεση κατάλληλων επιθεωρητών. Μέχρι τις 31.12.2007 είχαν διοριστεί 35 επιθεωρητές σε 25 λιμάνια, ενώ ο στόχος είναι να διοριστούν 54 επιθεωρητές σε 44 λιμάνια. Παράλληλα δεν έχει ολοκληρωθεί ούτε η απαιτούμενη υποδομή στο Τμήμα τόσο σε εξοπλισμό όσο και σε ανθρώπινο δυναμικό, για το συντονισμό, την εποπτεία και την κατάλληλη αξιοποίηση της εργασίας των επιθεωρητών.

Κατά το 2007 έγιναν 634 επιθεωρήσεις (53% της ποντοπόρου ναυτιλίας), ενώ ο στόχος του Τμήματος είναι να γίνεται επιθεώρηση κάθε πλοίου κάθε 12 μήνες. Στο 84% των περιπτώσεων δεν εντοπίστηκαν ελλείψεις στα πλοία, ενώ στις υπόλοιπες περιπτώσεις οι ελλείψεις που εντοπίστηκαν ήταν ασήμαντες και τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν ήταν ελάχιστα (£4.300). Δεκαεννέα επιθεωρητές δεν έκαναν καμιά επιθεώρηση το 2007. Εξέφρασα την άποψη ότι θα πρέπει να δοθούν οδηγίες στους επιθεωρητές, για αύξηση των επιθεωρήσεων, ειδικά σε πλοία ψηλού κινδύνου, έτσι ώστε να επιτευχθεί βελτίωση των επιπέδων ασφαλείας και λειτουργίας των πλοίων και μείωση των καταγγελιών και των κρατήσεων πλοίων υπό κυπριακή σημαία από ξένες λιμενικές αρχές. Αναφέρεται ότι κατά το 2007 έγιναν 66 καταγγελίες πλοίων από ξένες λιμενικές αρχές για σοβαρές ελλείψεις και επιβλήθηκαν πρόστιμα από το Τμήμα συνολικού ύψους £37.400. Σε όλες τις περιπτώσεις έγινε κράτηση των πλοίων από τις ξένες λιμενικές αρχές. Σε ορισμένες περιπτώσεις παρατηρήθηκε ότι είχε προηγηθεί επιθεώρηση από τους επιθεωρητές του Τμήματος μερικές μέρες ή εβδομάδες προηγουμένως, χωρίς να προκύψουν παρατηρήσεις.

Η αμοιβή των επιθεωρητών για το 2007 ανήλθε στις £125.786 σε σύγκριση με £133.406 το 2006. Παρατηρήθηκε ότι ο έλεγχος από το Τμήμα των αιτήσεων των επιθεωρητών για πληρωμή παρουσιάζει αδυναμίες και δεν επιβεβαιώνεται ότι όλες οι επιθεωρήσεις πλοίων που δηλώνονται στις χρεωστικές σημειώσεις που υποβάλλονται έχουν γίνει κανονικά. Σε μια περίπτωση υπάρχουν βάσιμες υποψίες και στοιχεία ότι διάφορες επιθεωρήσεις πλοίων που δηλώθηκαν από συγκεκριμένο επιθεωρητή στην πραγματικότητα δεν έγιναν. Εξέφρασα την άποψη ότι το Τμήμα θα πρέπει να εφαρμόσει μηχανισμούς ελέγχου για επιβεβαίωση των επιθεωρήσεων είτε από τις πλοιοκτήτριες εταιρείες είτε από τους καπετάνιους των πλοίων, προτού να καταβάλλει την αμοιβή των επιθεωρητών.

Μηχανογράφηση Τμήματος. Όπως ανέφερα σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, οι εργασίες για τη μηχανογράφηση του Τμήματος άρχισαν τον Αύγουστο του 2000, με την υπογραφή συμβολαίου με

την προμηθεύτρια εταιρεία έναντι του ποσού των £2,7 εκ. και με διάρκεια 27 μηνών (μέχρι το Δεκέμβριο του 2002).

Ενώ το λειτουργικό πρόγραμμα που αφορά στην απαιτούμενη λειτουργικότητα του συστήματος έγινε επίσημα αποδεκτό από το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής από τις 30.6.2003, η πλήρης λειτουργία του συστήματος σε πραγματικό περιβάλλον δεν έχει ολοκληρωθεί, λόγω λειτουργικών προβλημάτων που προέκυψαν στους δοκιμαστικούς ελέγχους.

Επίσης λόγω διαφόρων αλλαγών, αναβαθμίσεων και επιπρόσθετων αναγκών που είχαν προκύψει από την ημερομηνία υπογραφής του συμβολαίου, δαπανήθηκε επιπρόσθετο ποσό ύψους £140.249, καθώς και ποσό £200.100 για τις υπηρεσίες εμπειρογνώμονα.

Φορολογία Υπηρεσιών Διαχείρισης Πλοίων. Παρατηρήθηκε ότι οι διαδικασίες για την εξέταση και παρακολούθηση των φορολογικών υποχρεώσεων των εταιρειών διαχείρισης πλοίων παρουσιάζουν ελλείψεις και αδυναμίες. Σε ορισμένες περιπτώσεις δεν υπάρχουν ικανοποιητικά στοιχεία και πληροφορίες για να μπορεί να επιβεβαιωθεί ότι οι εταιρείες έχουν φορολογηθεί ορθά για όλα τα χρόνια, σύμφωνα με τον ειδικό τρόπο φορολόγησης των εισοδημάτων τους.

Επίσης παρατηρήθηκε ότι αριθμός εταιρειών έχουν περιληφθεί στην κατάσταση των εταιρειών που είτε έχουν σταματήσει την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης πλοίων είτε έχουν σταματήσει τη λειτουργία τους χωρίς να υπάρχουν επαρκή προς τούτο στοιχεία.

4.71 ΤΜΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Μέρος Α

Λογαριασμός καταθέσεων. Στις 31.12.2007 το υπόλοιπο του λογαριασμού ήταν £569.712, το οποίο αφορά σε κρατήσεις και εγγυήσεις για συμβόλαια που εκτελέστηκαν ή εκτελούνται. Ορισμένα από τα υπόλοιπα αυτά εκκρεμούν για μεγάλο χρονικό διάστημα και υπέδειξα ότι θα πρέπει να διερευνηθούν και διευθετηθούν ανάλογα.

Αδυναμίες/παραλείψεις στα έγγραφα προσφορών και στο χειρισμό/ παρακολούθηση συμβολαίων. Από έλεγχο της Υπηρεσίας μου σε προσφορές και συμβόλαια που χειρίζεται το Τμήμα, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

(α) Διαγωνισμός αρ. 06.123.Μ.ΗΜΥ για την προμήθεια, εγκατάσταση και συντήρηση Ασηπτων Σουίτων στο Νοσοκομείο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος ΙΙΙ στη Λευκωσία και στο Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το προηγούμενο έτος, ο διαγωνισμός κατακυρώθηκε τον Οκτώβριο 2006 από το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων έναντι £715.990 + ΦΠΑ. Η διάρκεια του συμβολαίου ήταν 26 εβδομάδες (δηλ. μέχρι τις 9.5.2007). Το Μάιο 2007 ο συντονιστής του έργου υπέβαλε στην Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΤΕΑΑ) σημείωμα με το οποίο ζητείτο εκ των προτέρων η παράταση του χρόνου αποπεράτωσης του έργου κατά 16 εβδομάδες, λόγω της μη έγκαιρης ανταπόκρισης των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών για το σχολιασμό/έγκριση της μελέτης που είχε υποβάλει για έγκριση ο εργολάβος, καθώς και λόγω καθυστερήσεων στις οικοδομικές εργασίες ετοιμασίας των χώρων, που εκτελούνταν από το Τμήμα Δημοσίων Έργων. Κατά τη συζήτηση του πιο πάνω θέματος, η ΤΕΑΑ ζήτησε από το συντονιστή του έργου όπως υποβάλει πλήρη έκθεση με την οποία να τεκμηριώνεται η παράταση που εισηγείτο να δοθεί στον εργολάβο. Ο συντονιστής του έργου επανήλθε με έκθεσή του τον Αύγουστο 2007, με την οποία εισηγείτο παράταση του χρόνου αποπεράτωσης του έργου κατά 40 εβδομάδες, και με επιστολή του το Σεπτέμβριο 2007 εισηγήθηκε – λόγω πιο πρόσφατης πληροφόρησης από το Τμήμα Δημοσίων Έργων – 44 εβδομάδες. Η ΤΕΑΑ συμφώνησε με την εισήγηση και παρέπεμψε το θέμα στην Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΚΕΑΑ) για έγκριση της παράτασης χωρίς απαιτήσεις εκ μέρους του αναδόχου. Η ΚΕΑΑ αποφάσισε το Σεπτέμβριο 2007 όπως επανεξεταστεί το θέμα ενώπιον και εκπροσώπων του Τμήματος Δημοσίων Έργων, στο οποίο το Τμήμα επέρριπτε μέρος της ευθύνης

για τις καθυστερήσεις, αφού αυτό είχε αναλάβει την ευθύνη για την εκτέλεση των οικοδομικών εργασιών. Το Νοέμβριο 2007, η ΚΕΑΑ, λαμβάνοντας υπόψη τη θέση του Τμήματος Δημοσίων Έργων ότι το Τμήμα αυτό δεν ευθυνόταν για τις καθυστερήσεις, απέρριψε την εισήγηση για παράταση.

Το Δεκέμβριο 2007 το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών γνωστοποίησε την απόφαση της ΚΕΑΑ στον εργολάβο, ενημερώνοντας τον ότι, για επαναφορά του θέματος στην ΚΕΑΑ, θα πρέπει να υποβάλει τις οικονομικές του απαιτήσεις.

Τον Ιανουάριο 2008 ο εργολάβος υπέβαλε τις οικονομικές του απαιτήσεις εξ αιτίας της καθυστέρησης στην ολοκλήρωση του έργου, οι οποίες ανέρχονται σε £231.661. Το Τμήμα διόρισε επιτροπή, η οποία αφού εξέτασε τις πιο πάνω απαιτήσεις εισηγήθηκε την πληρωμή στον εργολάβο ποσού £171.016,37, αποδεχόμενη ότι για την καθυστέρηση ευθύνεται το δημόσιο και όχι ο ανάδοχος. Η ΤΕΑΑ παρέπεμψε το θέμα στην ΚΕΑΑ με εισήγηση όπως καλέσει τον ανάδοχο σε διαπραγμάτευση με σκοπό να επιτευχθεί συμφωνία για τη συνολική αποζημίωση του, ανάλογα και με την επιπλέον καθυστέρηση που προβλέπεται (για άγνωστο ακόμα διάστημα), εξ υπαιτιότητας του δημοσίου. Σημειώνεται ότι μέχρι την ημέρα της συνεδρίας της ΤΕΑΑ, δεν είχε αποφασιστεί ακόμα από το Τμήμα Δημοσίων Έργων, πότε θα επιτρεπόταν στον ανάδοχο να ολοκληρώσει τις εργασίες του, ειδικά στο Νοσοκομείο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος ΙΙΙ, όπου παρουσιάστηκαν τα σοβαρά προβλήματα με τα ανοίγματα που απαιτούνταν στην οροφή του κτιρίου για τη διέλευση των αεραγωγών. Τελικά, η ΚΕΑΑ αποφάσισε τον Ιούνιο 2008 όπως αναβάλει τη συζήτηση του θέματος, και διόρισε ad-hoc επιτροπή για να εξετάσει τα προβλήματα που προκύπτουν από το θέμα, καθώς και τις απαιτήσεις του εργολάβου, για συνολική διευθέτηση του θέματος, περιλαμβανομένης και της περίπτωσης διακοπής του συμβολαίου.

Κατά την εξέταση του θέματος από την ad-hoc επιτροπή, διαπιστώθηκε ότι την κύρια ευθύνη για την καθυστέρηση, η οποία εξακολουθεί να αυξάνεται, φέρει το Τμήμα Δημοσίων Έργων, το οποίο μέχρι τον Αύγουστο 2008 δεν κατέστη δυνατό να πάρει τελική απόφαση για τη χωροθέτηση των σουϊτών και να εκτελέσει τις οικοδομικές εργασίες, που αποτελούν προϋπόθεση για την έναρξη των εργασιών των μηχανολογικών εγκαταστάσεων από τον ανάδοχο.

(β) Σύμβαση αρ. 06.184.01.Μ για την προμήθεια, εγκατάσταση και συντήρηση ενός συγκροτήματος παραγωγής παγωμένου νερού στο Νέο Νοσοκομείο Λάρνακας. Τον Ιανουάριο 2007, το Τμήμα ανέθεσε τη σύμβαση για την προμήθεια, εγκατάσταση και συντήρηση ενός συγκροτήματος παραγωγής παγωμένου νερού (ψύκτη) για το κεντρικό σύστημα κλιματισμού του Νέου Νοσοκομείου Λάρνακας, με χρόνο παράδοσης το Μάρτιο 2007. Η παραλαβή του έργου ορίστηκε για τον Ιούλιο 2007, εφ' όσον ο ανάδοχος συμπλήρωσε τις εργασίες τον Ιούνιο, δηλαδή με περίπου 3 μήνες καθυστέρηση. Κατά τον έλεγχο από την αρμόδια επιτροπή, στα πλαίσια της παραλαβής των εργασιών, διαπιστώθηκε ότι ο ψύκτης που είχε εγκατασταθεί και τεθεί σε λειτουργία ήταν διαφορετικού τύπου από αυτόν που προβλεπόταν στο συμβόλαιο.

Τον Αύγουστο 2007 η Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΤΕΑΑ), στην οποία παραπέμφθηκε το θέμα από το συντονιστή της σύμβασης με εισήγηση όπως εγκριθεί η παραλαβή του ψύκτη που είχε εγκατασταθεί, ως ισοδύναμου με αυτόν που προνοούσε η σύμβαση, συμφώνησε με την εισήγηση και παρέπεμψε το θέμα για έγκριση στην Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΚΕΑΑ).

Από διερεύνηση της Υπηρεσίας μου διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- (i) Ο τύπος του ψύκτη που περιλαμβανόταν στο συμβόλαιο δεν είχε τεθεί εκτός παραγωγής, όπως ισχυρίστηκε ο ανάδοχος, προκειμένου να υποστηρίξει την αποδοχή άλλου τύπου ψύκτη.
- (ii) Ο ψύκτης που εγκαταστάθηκε ήταν υποδεέστερος όσον αφορά το επίπεδο θορύβου και ενδεχομένως χαμηλότερης αξίας, σε σύγκριση με αυτόν που περιλαμβανόταν στο συμβόλαιο.

Το Σεπτέμβριο 2007 η ΚΕΑΑ, λαμβάνοντας υπόψη τις διαπιστώσεις του εκπροσώπου της Υπηρεσίας μου, αποφάσισε όπως απορρίψει την εισήγηση για αλλαγή του ψύκτη.

Ο ανάδοχος διαφώνησε με την πιο πάνω απόφαση, και κατόπιν αμοιβαίας συμφωνίας διορίστηκε πραγματογνώμονας, μέσω του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου, για τη διερεύνηση και επίλυση της διαφοράς που προέκυψε.

(γ) Διαγωνισμός αρ. 20.086.07.Ε.ΗΜΥ για τις εργασίες Διορισμένης Υπεργολαβίας για τις ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις στη νέα Αστυνομική Διεύθυνση Πάφου (Α΄ Φάση) – Νέος Κεντρικός Αστυνομικός Σταθμός Πάφου και Κρατητήρια. Από τη μελέτη των εγγράφων του πιο πάνω διαγωνισμού, ο οποίος προκηρύχθηκε το Σεπτέμβριο 2007, διαπιστώθηκε από την Υπηρεσία μου ότι οι απαιτήσεις αναφορικά με την προηγούμενη εμπειρία των πιθανών προσφοροδοτών σε παρόμοιας φύσης έργα (για να έχουν δικαίωμα συμμετοχής στο διαγωνισμό), ήταν αυστηρές και ενδεχομένως να περιόριζαν τη συμμετοχή στο διαγωνισμό. Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε – πριν την υποβολή των προσφορών – στο Διευθυντή του Τμήματος, όπως οι απαιτήσεις για προηγούμενη εμπειρία σε συνήθη ηλεκτρολογικά έργα αλλά και σε εξειδικευμένα ηλεκτρολογικά συστήματα μειωθούν, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η ευρύτητα συμμετοχής και κατ' επέκταση η ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού και η υποβολή ανταγωνιστικών τιμών. Το Τμήμα προχώρησε στη μείωση των απαιτήσεων για συνήθη ηλεκτρολογικά έργα, σύμφωνα με τις εισηγήσεις μου, ενώ για τα εξειδικευμένα ηλεκτρολογικά συστήματα δεν έκανε οποιαδήποτε τροποποίηση των απαιτήσεων. Τελικά, το Φεβρουάριο 2008 το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων αποφάσισε την ακύρωση του διαγωνισμού, υιοθετώντας την εισήγηση της επιτροπής αξιολόγησης, επειδή και οι τρεις προσφορές που είχαν υποβληθεί δεν ικανοποιούσαν τις απαιτήσεις των εγγράφων του διαγωνισμού αναφορικά με την προηγούμενη εμπειρία των προσφοροδοτών σε εξειδικευμένα ηλεκτρολογικά συστήματα.

Το Φεβρουάριο 2008, το Τμήμα επαναπροκήρυξε το διαγωνισμό, με μειωμένες απαιτήσεις όσον αφορά την προηγούμενη εμπειρία και στα εξειδικευμένα ηλεκτρολογικά συστήματα. Η κατακύρωση του διαγωνισμού έγινε τελικά τον Ιούνιο 2008.

(δ) Σύμβαση σύμβασης για συντήρηση του αναλογικού συστήματος μαστογραφίας που είναι εγκατεστημένο στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού. Τον Ιανουάριο 2008, οι Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας (ΙΥΥΔΥ) ζήτησαν από το Τμήμα όπως ετοιμάσει όρους/προδιαγραφές και προχωρήσει στη διαδικασία ανάθεσης της συντήρησης ενός αναλογικού συστήματος μαστογραφίας, το οποίο είχε αγοραστεί τον Οκτώβριο 2006 για το Νοσοκομείο Λεμεσού, έναντι 93.630 Ευρώ, μετά από ανοικτό διαγωνισμό που είχε προκηρυχθεί από τις ΙΥΥΔΥ. Ενόψει των πιο πάνω, το Τμήμα ζήτησε το Φεβρουάριο 2008 την έγκριση του Πρόεδρου του Συμβουλίου Προσφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, για την προκήρυξη διαγωνισμού για την 7-ετή συντήρηση του συστήματος, εφαρμόζοντας τη διαδικασία με διαπραγμάτευση με τον ανάδοχο που είχε προμηθεύσει το σύστημα. Η εκτίμηση δαπάνης που δόθηκε από το Τμήμα για την 7-ετή συντήρηση του συστήματος ανερχόταν σε 83.000 Ευρώ, και είχε βασιστεί σε υφιστάμενες συμβάσεις συντήρησης που είχαν ανατεθεί από το Τμήμα στον εν λόγω ανάδοχο, για τα συστήματα μαστογραφίας του ίδιου μοντέλου, που είχαν αγοραστεί από τις ΙΥΥΔΥ για τα Νέα Γενικά Νοσοκομεία Λευκωσίας και Αμμοχώστου, κατόπιν ανοικτού διαγωνισμού, στον οποίο περιλαμβανόταν και η 7-ετής συντήρηση των συστημάτων. Από έρευνα της Υπηρεσίας μου διαπιστώθηκε ότι ο πιο πάνω διαγωνισμός είχε προκηρυχθεί από τις ΙΥΥΔΥ το Δεκέμβριο 2003 και οι τιμές του επιτυχόντα προσφοροδότη ήταν 207.070 Ευρώ για την προμήθεια και εγκατάσταση και 82.900 Ευρώ για την 7-ετή συντήρηση του κάθε συστήματος. Ωστόσο, στα έγγραφα του πιο πάνω διαγωνισμού, καθοριζόταν ότι το ποσό της προσφοράς για την 7-ετή συντήρηση του εξοπλισμού, θα έπρεπε να είναι ίσο ή μεγαλύτερο του 40% της τιμής προμήθειας/εγκατάστασης του εξοπλισμού. Ενόψει των πιο πάνω, ζήτησα το Μάρτιο 2008 από το Διευθυντή του Τμήματος, όπως με πληροφορήσει τους λόγους για τους οποίους δεν είχαν ληφθεί υπόψη τα πιο πάνω στοιχεία για τον υπολογισμό της εκτίμησης δαπάνης της 7-ετούς συντήρησης

του συστήματος μαστογραφίας του Νοσοκομείου Λεμεσού, με αποτέλεσμα το ύψος του ποσού της εκτίμησης που δόθηκε να ανέρχεται στο 89% περίπου της τιμής αγοράς του συστήματος, με όλους τους κινδύνους που συνεπάγεται αυτό, εφόσον για την ανάθεση των εργασιών θα εφαρμοζόταν η διαδικασία με διαπραγμάτευση με ένα μόνο προσφοροδότη.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε τον Απρίλιο 2008 ότι τα στοιχεία για το κόστος αγοράς των συστημάτων τα πληροφορήθηκε για πρώτη φορά από την επιστολή μου, και κατόπιν της διερεύνησης που έγινε από το Τμήμα του, διαπιστώθηκε ότι, ενώ οι παραγγελίες του Τμήματος ΙΥΥΔΥ αναφέρονται στο ίδιο μοντέλο, στα συστήματα των Νοσοκομείων Λευκωσίας και Αμμοχώστου περιλαμβάνεται και συσκευή ψηφιακής βιοψίας με αρκετά παρελκόμενα, εξοπλισμός που δεν υπάρχει στο σύστημα του Νοσοκομείου Λεμεσού, γεγονός που δικαιολογεί τη μεγάλη διαφορά στο κόστος αγοράς τους. Ενόψει των πιο πάνω, το Τμήμα θα ζητήσει εκ νέου έγκριση για εφαρμογή της διαδικασίας με διαπραγμάτευση με τον προμηθευτή του συστήματος, για ανάθεση της σύμβασης συντήρησης του.

(ε) Διαγωνισμός Αρ. 102/06/A/HMY για προμήθεια και συντήρηση τεσσάρων δασοπυροσβεστικών οχημάτων. Τον Αύγουστο 2006 το Τμήμα ανάθεσε τη σύμβαση για την προμήθεια και συντήρηση τεσσάρων δασοπυροσβεστικών οχημάτων του Τμήματος Δασών, έναντι του ποσού των £284.264. Με βάση τις πρόνοιες της σύμβασης, η παράδοση των οχημάτων θα γινόταν το Μάιο 2007. Τελικά τα οχήματα παραδόθηκαν τον Ιούλιο 2007, δηλαδή με καθυστέρηση 9 εβδομάδων. Κατά τη διαδικασία παραλαβής τους διαπιστώθηκε ότι παρουσίαζαν αποκλίσεις από τις τεχνικές προδιαγραφές του συμβολαίου. Παρά το γεγονός ότι οι αποκλίσεις αυτές ήταν σημαντικές ως προς την ασφαλή χρήση των οχημάτων (αφού είχαν σχέση με τα υλικά κατασκευής εξαρτημάτων του κάτω μέρους των), το Τμήμα Δασών αποφάσισε να τα χρησιμοποιήσει αμέσως – επειδή η θερινή περίοδος βρισκόταν στην αιχμή της – και να αφήσει σε κατοπινό στάδιο τις αναγκαίες αλλαγές/τροποποιήσεις που θα έκανε ο ανάδοχος για αποκατάσταση των αποκλίσεων. Ο συντονιστής της σύμβασης στο εισηγητικό σημείωμα του προς την Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΤΕΑΑ), ανέφερε ότι, με βάση σχετικό όρο της σύμβασης, η εν λόγω χρήση των οχημάτων συνιστά παραλαβή τους και θα πρέπει να εκδοθεί το σχετικό πιστοποιητικό πληρωμής, αφού ληφθούν υπόψη οι αποκοπές λόγω της καθυστέρησης στην παράδοση τους (εφ' όσον αυτή είχε κριθεί ως αδικαιολόγητη). Εισηγήθηκε επίσης όπως γίνει κράτηση ποσού £25.500 από την πληρωμή του αναδόχου μέχρι τη συμπλήρωση των αλλαγών/τροποποιήσεων που του υποδείχθηκαν.

Το Δεκέμβριο 2007, η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΚΕΑΑ) ενέκρινε τις πιο πάνω εισηγήσεις.

Η τελική παραλαβή των οχημάτων έγινε το Μάιο 2008, αφού η επιτροπή παραλαβής τα επιθεώρησε και διαπίστωσε ότι είχαν γίνει οι διορθώσεις σύμφωνα με τις υποδείξεις του Τμήματος.

(στ) Σύμβαση αρ. 13.25.20.07.124.M για επιπρόσθετες ηλεκτρολογικές εργασίες για την εγκατάσταση συστήματος μηχανογράφησης στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας. Το Τμήμα ανάθεσε το Φεβρουάριο 2008, με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης, την πιο πάνω σύμβαση έναντι 190.389,45 Ευρώ και με χρόνο αποπεράτωσης των εργασιών τον Απρίλιο 2008. Το Μάιο 2008 ο συντονιστής της σύμβασης ζήτησε την έγκριση της Τμηματικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΤΕΑΑ) για αλλαγή στο χώρο εγκατάστασης ενός συστήματος αδιάλειπτης παροχής ρεύματος (UPS), επειδή στο χώρο που προβλεπόταν η εγκατάσταση του, θα γινόταν μελλοντικά επέκταση του Νοσοκομείου. Επίσης, ανέφερε ότι για την εγκατάσταση του UPS στο χώρο που είχε αρχικά επιλεγεί, χρειαζόταν να διακοπεί η παροχή ρεύματος σε ουσιώδεις υπηρεσίες του Νοσοκομείου. Ενόψει των πιο πάνω, ζήτησα από το Διευθυντή του Τμήματος όπως πληροφορήσει την Υπηρεσία μου κατά πόσο είχε διερευνηθεί η καταλληλότητα του χώρου εγκατάστασης του εξοπλισμού, πριν την ετοιμασία των εγγράφων της προσφοράς, και επίσης τους λόγους για τους οποίους δεν είχαν ληφθεί έγκαιρα υπόψη οι επιπτώσεις στην ομαλή λειτουργία του Νοσοκομείου,

από την εγκατάσταση του εξοπλισμού στο χώρο που επιλέγηκε. Κατά τη συζήτηση του θέματος στην ΤΕΑΑ, διαπιστώθηκε επίσης ότι υπάρχει καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των εργασιών του αναδόχου, εφόσον δεν είχε μέχρι τότε παραδώσει όλο τον εξοπλισμό που περιλαμβανόταν στη σύμβαση. Λαμβάνοντας υπόψη ότι το UPS είχε ήδη εγκατασταθεί καθώς επίσης και το γεγονός ότι ο ανάδοχος δεν είχε υποβάλει απαίτηση για παράταση χρόνου, η ΤΕΑΑ αποφάσισε ότι δεν υπήρχε θέμα προς εξέταση.

(ζ) Διαγωνισμός Αρ. 084/07/Α/ΗΜΥ για προμήθεια και συντήρηση δύο οχημάτων ψυγείων. Το Τμήμα προκήρυξε τον Οκτώβριο 2007 ανοικτό διαγωνισμό για την προμήθεια και συντήρηση δύο οχημάτων ψυγείων, καθορίζοντας ως προθεσμία υποβολής των προσφορών το χρονικό διάστημα των 39 ημερών από την ημερομηνία προκήρυξης του διαγωνισμού, ενώ το ελάχιστο διάστημα με βάση το Νόμο που προνοεί για το Συντονισμό των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, ανέρχεται σε 52 ημέρες, για συμβάσεις – όπως στην προκειμένη περίπτωση – των οποίων η εκτιμώμενη αξία υπερβαίνει τα κατώτατα όρια που καθορίζονται στον πιο πάνω Νόμο.

Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω, το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, στο οποίο είχε υποβληθεί η έκθεση της επιτροπής αξιολόγησης για λήψη απόφασης, αποφάσισε το Δεκέμβριο 2007 την ακύρωση του διαγωνισμού. Με την ακύρωση του διαγωνισμού, καθυστέρησε η αγορά των πιο πάνω οχημάτων, που προορίζονταν για τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες και ήταν απαραίτητα για την ομαλή διεκπεραίωση των εργασιών τους.

(η) Διαγωνισμός Αρ. 065/08 για την προμήθεια, εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση απενεργοποιητών και ανιχνευτή κινητών τηλεφώνων. Το Τμήμα προκήρυξε τον Απρίλιο 2008 ανοικτό διαγωνισμό για την προμήθεια, εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση απενεργοποιητών και ανιχνευτή κινητών τηλεφώνων, με εκτίμηση δαπάνης 130.000 Ευρώ. Τελικά τον Ιούλιο 2008, και πριν την καθορισμένη ημερομηνία υποβολής των προσφορών, το Τμήμα αποφάσισε την ακύρωση του διαγωνισμού, επειδή στο μεταξύ διαπιστώθηκε ότι διατίθεται νέα τεχνολογία ψηφιακού τύπου, η οποία δεν ήταν γνωστή κατά το 2007 όταν συντάχθηκαν οι προδιαγραφές του διαγωνισμού με πρόνοια για εξοπλισμό αναλογικού τύπου.

(θ) Διαγωνισμός Αρ. 047/06/Α/ΗΜΥ για προμήθεια, εγκατάσταση και συντήρηση οδοντιατρικών μονάδων. Από τη μελέτη των προνοιών της σύμβασης για την προμήθεια, εγκατάσταση και συντήρηση οδοντιατρικών μονάδων, αντίγραφο της οποίας στάληκε τον Ιούλιο 2007 στην Υπηρεσία μου, διαπιστώθηκε ότι ο επιτυχών προσφοροδότης είχε επιφυλάξει τα δικαιώματα του – με γραπτή αναφορά/δήλωση του στη σχετική επιστολή ανάθεσης – όσον αφορά τις τιμές μονάδος για τροποποιήσεις/αλλαγές καθώς και για είδη/εργασίες που δεν περιλαμβάνονταν στο ποσό της προσφοράς του. Οι τιμές αυτές είχαν καθοριστεί από το αρμόδιο όργανο (επιτροπή αξιολόγησης) και ήταν δεσμευτικές για τον ανάδοχο, σύμφωνα με τις πρόνοιες των εγγράφων του διαγωνισμού. Ωστόσο το Τμήμα προχώρησε στην υπογραφή της σχετικής σύμβασης, χωρίς να παραπέμψει το θέμα στο αρμόδιο όργανο για επανεξέταση.

Ο Διευθυντής του Τμήματος προς τον οποίο υπέβαλα τις παρατηρήσεις μου, με πληροφόρησε το Σεπτέμβριο 2007 ότι, με βάση τις πρόνοιες των εγγράφων του διαγωνισμού οι τιμές αυτές είναι δεσμευτικές για τον ανάδοχο, και εφ' όσον αυτός δεν είχε θέσει θέμα κατά την υπογραφή της σύμβασης, θεωρεί ότι είναι δεσμευμένος με όλους τους όρους της σύμβασης, χωρίς να έχει δικαίωμα τροποποίησης των εν λόγω τιμών μονάδος.

Ο Διευθυντής Ελέγχου του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, τον οποίο είχα ταυτόχρονα ενημερώσει για τις πιο πάνω παρατηρήσεις μου, πληροφόρησε το Διευθυντή του Τμήματος, ότι δε συμμερίζεται την άποψη του, εφ' όσον η επιστολή ανάθεσης (στην οποία είχαν καταγραφεί οι επιφυλάξεις του αναδόχου), περιλήφθηκε στα έγγραφα της σύμβασης αποκτώντας έτσι συμβατική ισχύ.

4.72 ΤΜΗΜΑ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Μέρος Α

Ανανέωση αδειών κυκλοφορίας μηχανοκίνητων οχημάτων. Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται από το Τμήμα, ο αριθμός των μηχανοκίνητων οχημάτων, για τα οποία δεν ανανεώθηκαν οι άδειες κυκλοφορίας για το 2007, ήταν 90 173, σε σύγκριση με 92 695 το 2006. Κατά το 2007 εκδόθηκαν συνολικά 561 646 άδειες κυκλοφορίας και εισπράχθηκαν τέλη £48,7 εκ., σε σύγκριση με 537 506 άδειες και τέλη £46,9 εκ. το 2006. Διαγράφηκαν 26 967 οχήματα από το μητρώο, κυρίως λόγω μη ανανέωσης της άδειας τους για τρία συνεχή έτη. Από τα πιο πάνω στοιχεία προκύπτει ότι για το 13,8% των εγγεγραμμένων οχημάτων δεν ανανεώθηκε η άδεια κυκλοφορίας. Αυτό ισοδυναμεί με έσοδα περίπου £6,9 εκ. τα οποία θα είχαν εισπραχθεί αν τα πιο πάνω οχήματα βρίσκονταν όλα σε κυκλοφορία.

Έκδοση άδειας κυκλοφορίας δωρεάν. Σύμφωνα με τη νομοθεσία, η άδεια κυκλοφορίας των οχημάτων που ανήκουν σε Κυβερνητικές Υπηρεσίες, Δήμους, Κοινότητες, Ημικρατικούς Οργανισμούς, εγκλωβισμένους, ανάπηρα πρόσωπα, ξένες διπλωματικές αποστολές, στα Ηνωμένα Έθνη και στις Βρετανικές Βάσεις εκδίδεται δωρεάν. Στις περιπτώσεις αυτές εκδίδεται άδεια κυκλοφορίας με ημερομηνία λήξης το έτος 2049. Η πρακτική αυτή δημιουργεί προβλήματα, λόγω του ότι τα οχήματα διατηρούν την άδεια κυκλοφορίας όταν πωληθούν σε άτομα που δεν δικαιούνται απαλλαγής αφού η άδεια δεν επιστρέφεται στο Τμήμα. Εισηγήθηκα όπως η άδεια κυκλοφορίας για τα πιο πάνω οχήματα εκδίδεται ετήσια και αφού εξασφαλιστεί πιστοποιητικό καταλληλότητας.

Συμβόλαιο αγοράς συστήματος προγραμματιζομένων ηλεκτρονικών μηχανών έκδοσης/ακύρωσης εισιτηρίων για λεωφορεία (TOM 1/2003) και διαγωνισμός για την έκδοση καρτών και διαχείριση/λειτουργία του συστήματος για ένα χρόνο (TOM 1/2007). Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, το Φεβρουάριο 2004 το Τμήμα ανέθεσε σε εταιρεία, κατόπιν διαγωνισμού, το συμβόλαιο αγοράς του συστήματος ακυρωτικών μηχανών, έναντι £1.384.269 + ΦΠΑ, με χρόνο παράδοσης 24 εβδομάδων. Η αγορά του πιο πάνω συστήματος αποφασίστηκε για να χρησιμοποιηθεί ως μια αξιόπιστη μέθοδος καταμέτρησης του αριθμού των διακινουμένων κατόχων κοινωνικής κάρτας, με σκοπό την αντικειμενική αποζημίωση των λεωφορειούχων έναντι της δωρεάν μεταφοράς των δικαιούχων.

Για τη δωρεάν διακίνηση των κατόχων κοινωνικής κάρτας με λεωφορεία των αστικών και αγροτικών περιοχών, το Κράτος επιχορηγούσε από την 1.10.2001 τους λεωφορειούχους – κατόπιν έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου – με το ποσό των £750.000 το χρόνο. Το ποσό αυτό θα αναπροσαρμοζόταν κάθε χρόνο, ανάλογα με το πραγματικό κόστος των λεωφορειούχων, που θα υπολογιζόταν από 1.10.2002, με την εγκατάσταση και λειτουργία του συστήματος έκδοσης/ακύρωσης εισιτηρίων στα λεωφορεία, για έλεγχο των διακινουμένων. Τελικά το ποσό της επιχορήγησης αυξήθηκε από 1.10.2006 με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων – κατόπιν συνεννόησης με τους Υπουργούς Οικονομικών και Συγκοινωνιών και Έργων – σε £1.100.000 το χρόνο, με την προϋπόθεση ότι το Τμήμα Οδικών Μεταφορών θα λειτουργούσε μέχρι την 1.4.2007 το σύστημα. Το ανάλογο ποσό της επιχορήγησης καταβαλλόταν κάθε τριμηνία στις οργανώσεις λεωφορειούχων, οι οποίες είχαν αναλάβει την κατανομή του στους λεωφορειούχους.

Ο εξοπλισμός παραδόθηκε το Δεκέμβριο 2004 και παραλήφθηκε επίσημα από το Τμήμα τον Απρίλιο 2005. Έκτοτε παραμένει σε αδράνεια, εφ' όσον το σύστημα δε μπορεί να λειτουργήσει εξ αιτίας της μη έκδοσης των αναγκαίων μαγνητικών καρτών στους 120.000 περίπου δικαιούχους. Τον Ιούλιο 2005 άρχισε η εγκατάσταση των ακυρωτικών μηχανών στα λεωφορεία. Από το σύνολο των 875 μηχανών έκδοσης/ακύρωσης εισιτηρίων και των 16 σταθμών συλλογής στοιχείων/δεδομένων, εγκαταστάθηκαν από τον ανάδοχο – σύμφωνα με τα στοιχεία που υπάρχουν στους φακέλους του Τμήματος – οι 350 μηχανές και οι 16 σταθμοί. Από τις υπόλοιπες

μηχανές, οι 125 φυλάγονται ως εφεδρικές στις αποθήκες του Τμήματος, ενώ οι 400 δόθηκαν στους λεωφορειούχους/εταιρείες για εγκατάστασή τους.

Στις πρόνοιες του συμβολαίου περιλαμβανόταν η εκπαίδευση του προσωπικού σε όλα τα τεχνικά θέματα του συστήματος. Ωστόσο, το προσωπικό του Τμήματος που εκπαιδεύτηκε για τη λειτουργία/χειρισμό του δεν είναι σε θέση να το λειτουργήσει, επειδή – όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Τμήματος – τα άτομα που επιλέγηκαν για εκπαίδευση ήταν αυτά που είχε τότε διαθέσιμα, τα οποία όμως δεν είχαν την απαραίτητη κατάρτιση/γνώσεις στη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Κατά τη δοκιμαστική έκδοση των καρτών το Μάιο 2006, διαπιστώθηκε ότι η διαδικασία εισαγωγής των στοιχείων στο σύστημα και η έκδοση των καρτών ήταν χρονοβόρα και επειδή ούτε το Τμήμα ούτε οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων (στις οποίες αποτάθηκε το Τμήμα) διέθεταν το απαιτούμενο προσωπικό, δόθηκε το Δεκέμβριο 2006 η έγκριση του Προέδρου του Συμβουλίου Προσφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων (ΥΣΕ), για εφαρμογή της διαδικασίας με διαπραγμάτευση με τον προμηθευτή του συστήματος, για ανάθεση συγκεκριμένων υπηρεσιών. Οι υπηρεσίες για τις οποίες ζητήθηκε το Μάρτιο 2007 από τον προμηθευτή όπως υποβάλει προσφορά, ήταν οι ακόλουθες:

- (i) Έκδοση και αποστολή στους δικαιούχους 120.000 καρτών
- (ii) Λειτουργία των 16 σταθμών συλλογής στοιχείων
- (iii) Συλλογή των στοιχείων από τους 16 σταθμούς και μεταφορά τους στα γραφεία του Τμήματος για επεξεργασία, ώστε να γίνονται ανάλογα οι πληρωμές στους λεωφορειούχους.

Η εκτίμηση δαπάνης του Τμήματος για τις πιο πάνω υπηρεσίες, ανήρχετο σε £60.000, παρ' όλων ότι ο προμηθευτής είχε δώσει προηγουμένως τη δική του εκτίμηση που ανήρχετο σε £74.255.

Τον Ιούνιο 2007, το Συμβούλιο Προσφορών του ΥΣΕ ακύρωσε το διαγωνισμό, υιοθετώντας την εισήγηση της επιτροπής αξιολόγησης του Τμήματος, επειδή η τελική τιμή του προμηθευτή – κατόπιν διαπραγμάτευσης – ήταν £100.639, δηλ. 67,7% ψηλότερη της εκτίμησης δαπάνης, και επίσης επειδή δεν αποδέχτηκε τον όρο του διαγωνισμού που προνοούσε ότι το προσωπικό του, που θα απασχολείται με την έκδοση των καρτών, θα εργάζεται στα γραφεία του Τμήματος. Ο προμηθευτής έθεσε ως προϋπόθεση στην προσφορά του ότι το προσωπικό του θα εργάζεται στα δικά του γραφεία.

Σε συνάντηση που έγινε τον Ιανουάριο 2008 στο ΥΣΕ μεταξύ της τέως Υπουργού, του Γενικού Διευθυντή, του Διευθυντή του Τμήματος και του προμηθευτή, αποφασίστηκε να υποβληθούν το συντομότερο νέες προτάσεις από τον προμηθευτή για επανεξέταση, στη βάση των όρων του διαγωνισμού. Ο προμηθευτής ανταποκρίθηκε το Φεβρουάριο 2008, ζητώντας από το Διευθυντή του Τμήματος συνάντηση για να παρουσιάσει τις νέες εισηγήσεις του, στα πλαίσια των συμφωνηθέντων κατά την πιο πάνω συνάντηση.

Μέχρι σήμερα το Τμήμα δεν έχει ανταποκριθεί, και έτσι το σύστημα παραμένει εκτός λειτουργίας. Το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε για την προμήθεια/εγκατάσταση του συστήματος και την εκπαίδευση του προσωπικού, ανέρχεται σε £1.066.225 + ΦΠΑ. Επιπρόσθετα, καταβλήθηκε και το ποσό των £113.429 + ΦΠΑ για τη συντήρηση του μέχρι τον Απρίλιο 2008, ενώ το συμβόλαιο προβλέπει την καταβολή επιπλέον £80.000 + ΦΠΑ περίπου για την υπόλοιπη περίοδο συντήρησης (3 χρόνια).

Ενόψει των πιο πάνω, το Μάιο 2008 ζήτησα από το Γενικό Διευθυντή του ΥΣΕ όπως ερευνήσει τα θέματα που εγείρονται και με πληροφορήσει τα ακόλουθα:

- (i) Τους λόγους για τους οποίους σημειώθηκαν σοβαρές καθυστερήσεις στους επιμέρους χειρισμούς του θέματος.

(ii) Τα μέτρα/ενέργειες που προτίθεται να λάβει/προβεί, ώστε να λειτουργήσει το συντομότερο το σύστημα για να αξιοποιηθεί η επένδυση που έγινε από το Κράτος και να εξυπηρετηθεί ο σκοπός για τον οποίο αγοράστηκε.

(iii) Τους λόγους για τους οποίους οι 400 περίπου ακυρωτικές μηχανές που δόθηκαν στους λεωφορειούχους, δεν έχουν ακόμα εγκατασταθεί στα λεωφορεία και με ποιο τρόπο έχουν διασφαλιστεί τα συμφέροντα του δημοσίου όσον αφορά την αξία τους.

(iv) Κατά πόσον η εκτίμηση δαπάνης του διαγωνισμού για την έκδοση των καρτών και τη λειτουργία του συστήματος ήταν ρεαλιστική.

(v) Κατά πόσον αξιολογήθηκε το κόστος/απώλεια του Κράτους από τη λειτουργία του συστήματος.

(vi) Τους λόγους για τους οποίους ενώ το Τμήμα δε διέθετε το απαιτούμενο προσωπικό για την έκδοση των καρτών και τη λειτουργία του συστήματος, δεν είχε περιλάβει τις εν λόγω υπηρεσίες στις απαιτήσεις του αρχικού διαγωνισμού αγοράς του συστήματος.

(vii) Τους λόγους για τους οποίους στάληκαν για εκπαίδευση άτομα τα οποία δεν ήταν κατάλληλα.

(viii) Τυχόν ευθύνες που προκύπτουν.

Ο Γενικός Διευθυντής του ΥΣΕ δεν έχει απαντήσει στα πιο πάνω ερωτήματα.

Οχήματα εκμισθούμενα χωρίς οδηγό “ Ζ ”. Παρατηρήθηκε ότι αυτοκίνητα ηλικίας πέραν των έξι χρόνων που καθορίζει η νομοθεσία, συνεχίζουν να είναι εγγεγραμμένα ως οχήματα εκμισθούμενα χωρίς οδηγό και είναι πιθανό να εκμισθώνονται παράνομα. Εισηγήθηκα όπως το θέμα διερευνηθεί και ληφθούν μέτρα για συμμόρφωση με τη νομοθεσία.

Δίκυκλα/τρίκυκλα μηχανοκίνητα οχήματα ενοικίασης. Σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, η ηλικία των δίκυκλων/τρίκυκλων οχημάτων ενοικίασης δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 3 χρόνια. Μπορεί να επιτραπεί η ενοικίαση τους για πρόσθετη περίοδο 3 χρόνων, νοουμένου ότι θα υποβάλλεται στον Έφορο, κάθε 6 μήνες, πιστοποιητικό καταλληλότητας του οχήματος, αλλά σε καμιά περίπτωση δε θα ενοικιάζονται οχήματα πέραν των 6 ετών.

Διαπιστώθηκε ότι δεν ακολουθείται η πιο πάνω πρόνοια της νομοθεσίας και σημαντικός αριθμός τέτοιων οχημάτων ηλικίας πέραν των 3 ετών διατίθενται προς ενοικίαση χωρίς να έχουν πιστοποιητικό καταλληλότητας.

Παρατήρησα ότι θα πρέπει να ασκείται έλεγχος με σκοπό την πλήρη εφαρμογή των προνοιών της νομοθεσίας και των Κανονισμών.

Μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων Από την 1.1.2008, έχει τεθεί σε ισχύ ο περί Οδικής Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων Νόμος του 2004.

Παρατηρήθηκε ότι το Τμήμα δεν έχει προβεί στις απαραίτητες ενέργειες έτσι ώστε να είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από το Νόμο. Ως παράδειγμα αναφέρονται τα πιο κάτω.

(α) Οι οδηγοί οχημάτων μεταφοράς επικίνδυνων φορτίων πρέπει να τύχουν ειδικής εκπαίδευσης και να κατέχουν πιστοποιητικό επαγγελματικής κατάρτισης το οποίο θα πρέπει να εκδώσει το Τμήμα. Το εν λόγω πιστοποιητικό δεν έχει ετοιμαστεί ακόμη.

(β) Τα οχήματα μεταφοράς επικίνδυνων φορτίων πρέπει να έχουν έγκριση τύπου οχήματος και έγκριση τύπου βυτίου από εξειδικευμένο φορέα. Δεν έχουν δημιουργηθεί οι απαιτούμενοι φορείς και η απαραίτητη υποδομή (έντυπα, εργαστήρια, εξοπλισμός κ.λπ.) για την έκδοση των πιο πάνω πιστοποιητικών.

(γ) Κάθε εταιρεία που πραγματοποιεί μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων θα πρέπει να διαθέτει σύμβουλο ασφαλείας με την απαιτούμενη επαγγελματική κατάρτιση. Οι περισσότεροι οικονομικοί φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό δεν διαθέτουν τέτοιο σύμβουλο.

Τεχνικός Έλεγχος Μηχανοκινήτων Οχημάτων. Σύμφωνα με τους περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμούς, όλα τα μηχανοκίνητα οχήματα υπόκεινται σε περιοδικό τεχνικό έλεγχο (ιδιωτικά οχήματα ηλικίας πέραν των τεσσάρων χρόνων κάθε δύο χρόνια, οχήματα που χρησιμοποιούνται στις επιβατικές μεταφορές, για μεταφορά φορτίου και ταξί κάθε χρόνο). Στους Κανονισμούς αναφέρεται ότι, σε περίπτωση που όχημα δεν έχει σε ισχύ πιστοποιητικό καταλληλότητας, απαγορεύεται η οδική χρήση του οχήματος αυτού και η άδεια του λογίζεται ανασταλείσα.

Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι σε πολλές περιπτώσεις το πιστοποιητικό καταλληλότητας των οχημάτων δεν ανανεώνεται έγκαιρα ενώ τα οχήματα συνεχίζουν να κυκλοφορούν, παρόλο που η άδεια κυκλοφορίας τους θεωρητικά αναστέλλεται. Το Τμήμα θα πρέπει να λάβει μέτρα έτσι ώστε να διασφαλιστεί κατά το δυνατό η συμμόρφωση των παρανομούντων και τα πιστοποιητικά καταλληλότητας των οχημάτων να ανανεώνονται έγκαιρα.

Αλλαγή ιδιοκτήτη οχήματος/έκδοση νέου τίτλου ιδιοκτησίας.

(α) **Αλλαγή ιδιοκτήτη οχήματος.** Στους περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμούς προβλέπεται ότι, σε περίπτωση αλλαγής του ιδιοκτήτη οχήματος, ο εγγεγραμμένος ιδιοκτήτης έχει υποχρέωση όπως εντός 30 ημερών γνωστοποιήσει στον Έφορο το όνομα και τη διεύθυνση του νέου ιδιοκτήτη καθώς και την ημερομηνία κατά την οποία έγινε η αλλαγή ιδιοκτησίας, και απαγορεύεται η χρήση οχήματος για διάστημα πέραν των 30 ημερών από την ημέρα που έγινε η αλλαγή, εκτός εάν ο νέος ιδιοκτήτης εγγράψει το όχημα στο όνομα του. Σε πολλές περιπτώσεις αυτό δεν γίνεται, με αποτέλεσμα τα στοιχεία που παρουσιάζονται στο μητρώο οχημάτων να μην είναι ορθά. Η πιο πάνω παρατυπία παρατηρείται κυρίως σε περιπτώσεις αγοράς οχημάτων από πλειστηριασμούς, από ξένους υπηκόους (διπλωματικές αποστολές, Βρετανικές Βάσεις), από μεταπωλητές οχημάτων, αλλά και σε αγοραπωλησίες μεταξύ ιδιωτών. Το Τμήμα θα πρέπει να λάβει μέτρα για συμμόρφωση με τη νομοθεσία. Αυτό γίνεται πιο επιτακτικό με την επικείμενη επαναλειτουργία του συστήματος φωτοεπισήμανσης για την καταστολή των οδικών παραβάσεων.

(β) **Αλλαγή στη κυριότητα οχήματος.** Στη σχετική νομοθεσία δεν προβλέπεται τέλος στις περιπτώσεις όπου η κυριότητα οχήματος μετατρέπεται από μερική σε απόλυτη και εκδίδεται νέος τίτλος ιδιοκτησίας. Επειδή οι περιπτώσεις αυτές είναι πάρα πολλές (γύρω στις 10.000 κάθε χρόνο) και συνεπάγονται σημαντικό διοικητικό κόστος, εισηγήθηκα την εισαγωγή ανάλογου τέλους για κάλυψή του. Σημειώνεται ότι το Τμήμα με επιστολή του στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ημερ. 5.2.2004, εισηγήθηκε την επιβολή τέλους στις περιπτώσεις όπου ιδιοκτήτες ενεχυριάζουν τα οχήματα τους σε τράπεζες με σκοπό την εξασφάλιση δανείου, αλλά το Υπουργείο μέχρι σήμερα δεν έχει λάβει απόφαση για το θέμα.

Αναθεώρηση τελών. Παρατηρήθηκε ότι δεν προβλέπεται τέλος για το μηχανικό έλεγχο που διεξάγει το Τμήμα στα οχήματα δημόσιας χρήσης (λεωφορεία, φορτηγά, εκπαιδευτικά οχήματα, κ.λπ.). Εξέφρασα την άποψη ότι θα πρέπει να θεσμοθετηθεί και επιβληθεί ανάλογο τέλος για την υπηρεσία αυτή, για να καλύπτεται το σχετικό διοικητικό κόστος. Σημειώνεται ότι κατά το 2007 έγιναν 15.408 επιθεωρήσεις οχημάτων δημόσιας χρήσης. Εισηγήθηκα επίσης όπως το Τμήμα καταγράψει όλες τις περιπτώσεις όπου παρέχονται υπηρεσίες δωρεάν, με σκοπό την επιβολή ανάλογου τέλους και προχωρήσει σε αναθεώρηση υφιστάμενων τελών στις περιπτώσεις που δεν καλύπτουν το διοικητικό κόστος.

Χρήση μη εγγεγραμμένων οχημάτων για σκοπούς δοκιμής.

(α) Στην περίπτωση των εμπορών μεταχειρισμένων οχημάτων είναι δύσκολο να εφαρμοστεί η πρόνοια του άρθρου 10(1) του περί Εμπορών Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Επίδειξη και Δοκιμή) Νόμου του 2000, ότι τα οχήματα που χρησιμοποιούνται για σκοπούς δοκιμής πρέπει να είναι δασμολογημένα, εφόσον το κάθε όχημα είναι διαφορετικό και συνεπώς, προκειμένου να τηρηθεί ο Νόμος, θα πρέπει στην ουσία να δασμολογηθούν όλα τα οχήματα που διατίθενται προς πώληση. Επομένως είναι πολύ πιθανό να χρησιμοποιούνται πινακίδες δοκιμής παράνομα σε αδασμολόγητα οχήματα. Το Τμήμα θα πρέπει να διεξάγει επιτόπιους ελέγχους για διαπίστωση ότι εφαρμόζεται η νομοθεσία και σε συνεργασία με το Τμήμα Τελωνείων να μελετήσει τρόπους έτσι ώστε οι έμποροι μεταχειρισμένων οχημάτων να χρησιμοποιούν τις πινακίδες νόμιμα.

(β) Στην περίπτωση εμπορών οχημάτων οι οποίοι διαθέτουν γραφεία και εκθεσιακούς χώρους σε διάφορες πόλεις, είναι δύσκολο να διεξαχθεί έλεγχος χρήσης των πινακίδων δοκιμής, επειδή αυτές μπορεί να βρίσκονται σε οποιοδήποτε χώρο. Εισηγήθηκα όπως η άδεια επίδειξης και δοκιμής είναι ξεχωριστή για κάθε υποστατικό. Επίσης θα πρέπει να τηρείται μητρώο σε κάθε υποστατικό στο οποίο να καταγράφεται η χρήση της κάθε πινακίδας δοκιμής.

Ακίνητοποίηση οχημάτων. Παρατηρήθηκε ότι στις 31.12.2007 βρίσκονταν ακινητοποιημένα, κατόπι δήλωσης των ιδιοκτητών τους, 6 397 οχήματα, περιλαμβανομένων και αρκετών οχημάτων πολυτελείας. Το Τμήμα κατά το 2007 δεν διενήργησε κανένα επιτόπιο έλεγχο, για να διαπιστώσει ότι πράγματι τα οχήματα αυτά είναι ακινητοποιημένα. Εξέφρασα την άποψη ότι, το Τμήμα θα πρέπει να διεξάγει έλεγχο, δειγματοληπτικά, για να διακριβωθεί ότι τα οχήματα αυτά δεν κυκλοφορούν παράνομα. Επίσης εισηγήθηκα όπως στην αίτηση για ακινητοποίηση οχήματος αναγράφεται ο αριθμός των χιλιομέτρων του οχήματος κατά την ημερομηνία της ακινητοποίησης του. Σημειώνεται ότι σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο, το οποίο μεταξύ άλλων περιλαμβάνει πρόνοιες για επιβολή προστίμων στις περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται ότι οχήματα που έχουν δηλωθεί ως ακινητοποιημένα εξακολουθούν να κυκλοφορούν, έχει τύχει νομοτεχνικής επεξεργασίας από τη Νομική Υπηρεσία και στάλθηκε στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων το Μάρτιο 2006 αλλά δεν έχει ακόμη προωθηθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση και στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση.

Επόπτες Οδικών Μεταφορών. Το Τμήμα, με σκοπό τη διεξαγωγή ελέγχου για πάταξη της παρανομίας (κυκλοφορία ακινητοποιημένων οχημάτων, κυκλοφορία οχημάτων που δεν παρουσιάστηκαν για επιθεώρηση, κυκλοφορία μη εγγεγραμμένων ή διαγραμμένων οχημάτων κ.λπ.) προέβη σε ενέργειες από το 2000 και συστάθηκε ο Κλάδος Εποπτών Μεταφορών (Ομάδα Δίωξης). Ο Κλάδος συστάθηκε από τους ωρομίσθιους Επόπτες/Ζυγιστές για τους οποίους εγκρίθηκε νέο σχέδιο υπηρεσίας. Παρατηρήθηκε ότι τα κύρια καθήκοντα των Εποπτών σύμφωνα με το σχέδιο υπηρεσίας περιορίζονται στον έλεγχο και δίωξη των παρανομιών που σχετίζονται με τις δημόσιες μεταφορές και είναι περιορισμένα σε σύγκριση με τον αρχικό στόχο του Τμήματος που ήταν η πάταξη της παρανομίας γενικά. Εξέφρασα την άποψη ότι το σχέδιο υπηρεσίας θα πρέπει να τροποποιηθεί έτσι ώστε οι Επόπτες να έχουν την ευχέρεια να ελέγχουν όλο το φάσμα της οδικής κυκλοφορίας για ουσιαστική πάταξη της παρανομίας.

Αγορά υπηρεσιών για εφαρμογή και λειτουργική υποστήριξη του μηχανογραφικού συστήματος. Το Συμβόλαιο για τη μηχανογράφηση των υπηρεσιών του Τμήματος που υπογράφηκε το 1997 περιλαμβάνει την εκπαίδευση των χρηστών καθώς και την εκπαίδευση ομάδας υπαλλήλων του Τμήματος, η οποία θα παρέχει μελλοντική υποστήριξη στους άλλους χρήστες του συστήματος. Ο στόχος αυτός δεν επιτεύχθηκε με αποτέλεσμα να μην καταστεί δυνατή η αποδέσμευση της προμηθεύτριας εταιρείας. Για την περίοδο 15.7.2006 – 14.7.2007 ζητήθηκε έγκριση από το Υπουργείο Οικονομικών για την αγορά υπηρεσιών από δύο υπαλλήλους της εταιρείας, έναντι δαπάνης £100.000 και παράλληλα έγκριση δαπάνης £25.584 για την εκπαίδευση τριών λειτουργών του Τμήματος Πληροφορικής, οι οποίοι να αναλάβουν τη λειτουργική υποστήριξη

του συστήματος με τη λήξη του συμβολαίου των δύο συνεργατών. Το συνολικό κόστος για την υποστήριξη της λειτουργίας του συστήματος για την περίοδο 1997 – 2007 ανήλθε σε £1,2 εκ.. Εισηγήθηκα όπως το Τμήμα προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για δημιουργία ομάδας υποστήριξης του συστήματος από μόνιμο προσωπικό του Τμήματος με γνώσεις σε θέματα πληροφορικής, η οποία να αναλάβει και την εκπαίδευση των χρηστών, διαφορετικά η στήριξη του συστήματος από την προμηθεύτρια εταιρεία θα είναι αναγκαία, ανεξαρτήτως του κόστους χρέωσης, που ήδη είναι αρκετά ψηλό.

Τελωνισθέντα οχήματα τα οποία παρουσιάζονται ως μη εγγραφέντα. Το μηχανογραφικό σύστημα του Τμήματος στις 31.12.2007 παρουσιάζει 13053 έντυπα τελωνισμού μηχανοκινήτων οχημάτων (C72A) τα οποία εκκρεμούν για πολλά χρόνια. Από τον έλεγχο διαφάνηκε ότι, κάποια από τα έντυπα αφορούν σε οχήματα που έχουν εγγραφεί αλλά παρέμειναν στο σύστημα ως εκκρεμή, επειδή ο αριθμός πλαισίου που καταχωρίστηκε στο σύστημα διαφέρει από τον αριθμό πλαισίου στο έντυπο τελωνισμού, ενώ ένας μεγάλος αριθμός φαίνεται να κυκλοφορούν παράνομα χωρίς εγγραφή και άδεια κυκλοφορίας, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων.

Εισηγήθηκα όπως το Τμήμα προχωρήσει στη διερεύνηση των πιο πάνω και γίνουν οι απαραίτητες διορθώσεις στο σύστημα, όπου χρειάζεται, για σκοπούς εγγραφής των οχημάτων.

4.73 ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

Μέρος Α

Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Στις 31.12.2007 τα καθυστερημένα έσοδα ήταν £12.315.037, σε σύγκριση με £14.155.277 το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε μείωση κατά £1.840.240 ή 13%. Σ' αυτά περιλαμβάνονται £2.916.260 για τέλη αεροδρομίου, £3.203.599 για ενοίκια, £1.955.593 για επιβατικά τέλη και £216.991 για τέλη υπερπτήσεων.

Το Τμήμα εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σοβαρές δυσκολίες στην είσπραξη των οφειλών. Τα τέλη αεροδρομίου και τα επιβατικά τέλη στην πλειοψηφία τους οφείλονται από τις Κυπριακές Αερογραμμές και την εταιρεία Ajjet Aviation Ltd (£1,9 εκ και £2 εκ αντίστοιχα). Ποσό περίπου £0,9 εκ. οφείλεται από διάφορες αεροπορικές εταιρείες που τερμάτισαν τις πτήσεις προς την Κύπρο πριν από χρόνια, και σε πολλές περιπτώσεις αφορούν μόνο σε τόκους και πρόστιμα. Η εταιρεία Ajjet Aviation Ltd τερμάτισε τις εργασίες της την 1.11.2006. Η Κυπριακή Δημοκρατία καταχώρισε αγωγή εναντίον της για το σύνολο των οφειλών της ύψους £2.164.343.

Στα οφειλόμενα ενοίκια περιλαμβάνεται ποσό £2.414.549, το οποίο οφείλεται από τις Κυπριακές Αερογραμμές. Από αυτό, ποσό £296.182 αφορά σε τόκους για διάφορα συμβόλαια για την περίοδο 1989-1999, το οποίο αμφισβητείται από την εταιρεία και εκκρεμεί για πολλά χρόνια. Επίσης η εταιρεία δεν αποδέχεται τις αυξήσεις που επιβλήθηκαν κατά την ανανέωση των συμβολαίων για τη διετία 2005-2006. Στα οφειλόμενα ενοίκια περιλαμβάνεται επίσης ποσό £423.814, το οποίο οφείλεται από τη διαχειρίστρια καταστημάτων δώρων στους αερολιμένες το 1994 και 1995, εναντίον της οποίας κινήθηκε αγωγή το 1995. Στις 20.3.2002 εκδόθηκε απόφαση δικαστηρίου υπέρ της Δημοκρατίας για ποσό £314.054, που αφορά σε τέλη άδειας χρήσης, ποσό £29.050 για τόκους μέχρι 23.10.1995, καθώς και τόκο προς 9% μέχρι την αποπληρωμή των ποσών αυτών. Το Τμήμα, με οδηγίες της Νομικής Υπηρεσίας, αποτάθηκε σε άλλες Κρατικές Υπηρεσίες, με σκοπό την εξακρίβωση των περιουσιακών στοιχείων της εναγόμενης και είσπραξη του ποσού. Τα στοιχεία που συνελέγησαν από τις Κρατικές Υπηρεσίες διαβιβάστηκαν στο Γενικό Εισαγγελέα για τα περαιτέρω. Μέχρι σήμερα δεν έχει εισπραχθεί οποιοδήποτε ποσό. Επίσης, περιλαμβάνεται ποσό £135.345 που οφείλεται από διαφημιστική εταιρεία από το 1998. Μέχρι σήμερα δεν έχει εισπραχθεί οποιοδήποτε ποσό, παρόλο που το θέμα έχει διευθετηθεί με διακανονισμό από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας από τον Απρίλιο του 2005 και ο οφειλέτης υποχρεώθηκε να εξοφλήσει ολόκληρο το ποσό.

Οφειλές από την Κοινοπραξία Hermes. Στις 31.12.2007 οφειλόταν από την Κοινοπραξία Hermes, η οποία ανέλαβε την ανάπτυξη και διαχείριση των αερολιμένων, ποσό £3.411.546 για τις υπηρεσίες του προσωπικού της Αερολιμενικής Υπηρεσίας και των Γραφείων Κινήσεως των αερολιμένων.

Συμφωνία Παραχώρησης της Ανάπτυξης και Διαχείρισης των Αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου. Με βάση τη Συμφωνία, η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 12.5.2006, η Κυπριακή Δημοκρατία θα λαμβάνει από την Κοινοπραξία Hermes ως δικαιώματα, σταθερό ποσό €3,5 εκ. το χρόνο και 33% των ακαθάριστων εσόδων της. Οι πληρωμές προς το Κράτος γίνονται τριμηνιαία, 30 εργάσιμες ημέρες μετά το τέλος της τριμηνιάς. Όπως ανέφερα στην προηγούμενη μου Έκθεση παρατηρούνται αδυναμίες στην παρακολούθηση της Συμφωνίας και στη τήρηση των προνοιών της Συμφωνίας για διασφάλιση των κρατικών εσόδων:

- Η υποβολή των σχετικών στοιχείων και υπολογισμών και η καταβολή των οφειλόμενων ποσών από την Κοινοπραξία γίνεται με καθυστέρηση και δεν τηρούνται οι ημερομηνίες που καθορίζονται στη Συμφωνία. Το Τμήμα δεν έχει προβεί σε οποιοδήποτε έλεγχο για επιβεβαίωση της ορθότητας των στοιχείων και υπολογισμών και δεν προέβηκε στην επιβολή και είσπραξη τόκου για την περίοδο καθυστέρησης. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι η εντολή για κατάθεση των οφειλόμενων ποσών δίδεται την τελευταία ημέρα που λήγει η προθεσμία των 30 ημερών και το ξεκαθάρισμα γίνεται εντός 2-3 ημερών. Επίσης δεν είναι δυνατή η διεξαγωγή οποιουδήποτε ελέγχου λόγω του ότι τα στοιχεία που τηρούνται στο Τμήμα βασίζονται στο σύνολο των τιμολογήσεων ενώ τα εμβαζόμενα ποσά υπολογίζονται στο σύνολο των εισπράξεων όπως υποβάλλονται προς το Τμήμα από την Κοινοπραξία.
- Η Κοινοπραξία δεν υποβάλλει στην Κυβέρνηση ελεγμένους λογαριασμούς για κάθε ημερολογιακό έτος και Συμφιλιωτική Κατάσταση των δικαιωμάτων που καταβλήθηκαν με τους λογαριασμούς, όπως προνοεί η Συμφωνία.
- Ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων σε σχετική επιστολή του προς τον Υπουργό Οικονομικών ημερομηνίας 1.2.2007, ανέφερε ότι η Συμφωνία απαιτεί μια εξειδικευμένη παρακολούθηση και αυτό εξυπακούει την εμπλοκή δύο λειτουργών - του Υπουργείου Οικονομικών και του Γενικού Λογιστηρίου - για την παρακολούθηση και έλεγχο των χρηματοοικονομικών και λογιστικών στοιχείων. Μέχρι σήμερα αυτό δεν έχει υλοποιηθεί.
- Από τα δικαιώματα για το 2006 έγιναν αποκοπές ύψους €1.742.101 σχετικά με τα καταστήματα αδασμολόγητων ειδών, τα οποία διαχειρίζονταν οι Κυπριακές Αερογραμμές μέχρι τις 30.6.2006, ημερομηνία κατά την οποία έληξε η συμφωνία που είχε η εταιρεία με την Κυβέρνηση. Δεν υπάρχει πρόνοια σχετική με το θέμα αυτό στη Συμφωνία Παραχώρησης, ούτε και στοιχεία για τον υπολογισμό του πιο πάνω ποσού από την Κοινοπραξία.
- Η τιμολόγηση και είσπραξη των παρεχόμενων υπηρεσιών από το Τμήμα προς την Κοινοπραξία γίνεται με καθυστέρηση. Η συνολική αξία των υπηρεσιών κατά το 2007 ανήλθε σε £7.632.739. Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Τμήματος η μη έγκαιρη προμήθεια των μηνιαίων καταστάσεων μισθοδοσίας οφείλεται σε τεχνικούς λόγους που δεν αφορούν το Τμήμα.

Το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφαση του ημερομηνίας 19.12.2007 ενέκρινε τη σύσταση Εκτελεστικού Συμβουλίου Έργου Παραχώρησης (ΕΣΕΠ) με επταμελή σύνθεση και όρους εντολής την εποπτεία και διαχείριση θεμάτων για την προώθηση, παρακολούθηση και διεκπεραίωση της Συμφωνίας Παραχώρησης.

Παρατήρησα ότι το ΕΣΕΠ, σε συνεργασία με το Τμήμα και τα αρμόδια Υπουργεία θα πρέπει να εφαρμόσει διαδικασίες ελέγχου, παρακολούθησης και είσπραξης των προβλεπόμενων από τη Συμφωνία εσόδων και να λαμβάνει μέτρα για έγκαιρη τιμολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών, σύμφωνα με τις πρόνοιες και τα χρονοδιαγράμματα της Συμφωνίας.

Υπερωρίες και επιδόματα βάρδιας. Η δαπάνη για υπερωρίες για το 2007 ανήλθε σε £1.710.997, σε σύγκριση με £900.000 που προϋπολογίστηκε, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση ύψους £810.997 ή ποσοστό 90%. Η δαπάνη για επιδόματα βάρδιας ανήλθε σε £610.166, σε σύγκριση με £607.820 που προϋπολογίστηκε, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £2.346 ή ποσοστό 0,4%. Οι υπερβάσεις καλύφθηκαν από εξοικονομήσεις του άρθρου «Κρατικοί Υπάλληλοι», ύστερα από σχετική καλυπτική έγκριση.

Οι υπερωρίες και τα επιδόματα που καταβλήθηκαν κυμαίνονται κατά άτομο από £5.939 μέχρι £46.970. Για το 2007 οι περισσότερες υπερωρίες και επιδόματα καταβλήθηκαν στους Ελεγκτές Εναέριας Κυκλοφορίας του Κέντρου Ελέγχου Λευκωσίας. Το Υπουργείο, στα πλαίσια της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 63.418, ημερ. 23.2.2006 για την υιοθέτηση και εφαρμογή ενός σχεδίου δράσης για μείωση της σχετικής δαπάνης, ζήτησε από το Διευθυντή του Τμήματος να υποβάλει τις απόψεις/εισηγήσεις του για τους τρόπους υλοποίησης της Απόφασης. Ο Διευθυντής του Τμήματος πληροφόρησε το Υπουργείο ότι η εισήγηση για αποζημίωση μέρους της υπερωριακής απασχόλησης του προσωπικού βάρδιας με ελεύθερο χρόνο δεν γίνεται αποδεκτή από τη συνδικαλιστική πλευρά και ότι το θέμα αυτό αποτελεί αντικείμενο συζήτησης/διαβούλευσης.

Παρατηρήθηκε επίσης ότι δεν έχουν κωδικοποιηθεί οι Κανονισμοί και οι συμφωνίες που αφορούν στους όρους υπηρεσίας και στις ρυθμίσεις των διαφόρων θεμάτων του προσωπικού που εργάζεται με το σύστημα βάρδιας, με αποτέλεσμα τα θέματα αυτά να τυγχάνουν διαφορετικού χειρισμού από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος.

Το Τμήμα βρίσκεται σε επαφή με το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού για διευθέτηση του θέματος.

Αγορά υπηρεσιών.

(α) Αγορά υπηρεσιών από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας του Ηνωμένου Βασιλείου. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, το Τμήμα έκρινε αναγκαία τη συνέχιση της συνεργασίας του με την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας του Ηνωμένου Βασιλείου και αφού εξασφάλισε την έγκριση του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων άσκησε το προβλεπόμενο από το συμβόλαιο δικαίωμα ανανέωσης του συμβολαίου για ακόμη ένα χρόνο, μέχρι το Μάιο του 2007, για:

- (i) την παροχή υπηρεσιών επιτήρησης των πτητικών επιχειρήσεων και διαδικασιών συντήρησης/αεροπλοΐμότητας των αεροσκαφών των κυπριακών αεροπορικών εταιρειών, έναντι του ποσού των Stg£243.242.
- (ii) την παροχή τεχνικής υποστήριξης στη Μονάδα Ασφάλειας Πτήσεων του Τμήματος, καθώς και εκπαίδευση προσωπικού, καθοδήγηση και ετοιμασία διαδικασιών και οδηγιών για εφαρμογή των Ευρωπαϊκών Κανονισμών, έναντι του ποσού των Stg£236.659.

Επισήμανα ότι παρόλο που η ανάγκη δημιουργίας και στελέχωσης της Μονάδας Ασφάλειας Πτήσεων κατέστη επιτακτική και επείγουσα ώστε το Τμήμα να μπορεί να ανταποκριθεί με επάρκεια και αυτόνομα στις υποχρεώσεις του, χωρίς τη βοήθεια συμβούλων, οι μόνιμες θέσεις που εγκρίθηκαν από το 2005 παραμένουν κενές, με αποτέλεσμα να μην υλοποιείται η προβλεπόμενη από τα συμβόλαια εκπαίδευση προσωπικού. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι η μη πλήρωση των μόνιμων θέσεων οφείλεται στις χρονοβόρες διαδικασίες που απαιτήθηκαν για έγκριση των σχεδίων υπηρεσίας.

(β) Συμφωνία με ξένο οίκο εμπειρογνομόνων για αξιολόγηση του Τμήματος. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεσή μου κατόπιν απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου υπογράφηκε στις 30.9.2005 συμβόλαιο, με απευθείας ανάθεση, με ξένο οίκο εμπειρογνομόνων,

για αξιολόγηση του Τμήματος και ετοιμασία διαγνωστικής έκθεσης για τις τυχόν ελλείψεις στην οργάνωση και στελέχωση της Μονάδας Ασφάλειας Πτήσεων, έναντι του ποσού των \$125.000.

Με βάση την απόρρητη διαγνωστική έκθεση που υποβλήθηκε και βάσει νέας απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, ανατέθηκε απευθείας στον ίδιο οίκο η διεξαγωγή λεπτομερούς μελέτης για στήριξη του Τμήματος στους τομείς ασφάλειας πτήσεων, ασφάλειας πολιτικής αεροπορίας και ρύθμισης της λειτουργίας των αεροδρομίων, έναντι συνολικής αμοιβής \$567.800.

Η συμφωνία διαλάμβανε, μεταξύ άλλων, την ετοιμασία και υποβολή εγχειριδίων για τη Μονάδα Ασφάλειας Πτήσεων, σύμφωνα με τα απαιτούμενα πρότυπα και Κανονισμούς των διεθνών οργανισμών ICAO και EASA, την αναδιοργάνωση του Τομέα Αδειοδότησης για να συνάδει με τις απαιτήσεις της JAA, την αξιολόγηση της λειτουργικής δομής της Μονάδας Ασφάλειας Πτήσεων Πολιτικής Αεροπορίας, τη βασική εκπαίδευση προσωπικού στους Τομείς Αεροπλοϊμότητας και Πτητικών Επιχειρήσεων και τη μελέτη και υποβολή εισηγήσεων για την ορθολογιστική δομή του Τμήματος.

Με βάση τα χρονοδιαγράμματα που προβλέπει η συμφωνία υπάρχει σημαντική καθυστέρηση στην υλοποίηση της συμφωνίας. Οι σύμβουλοι στις εκθέσεις τους επισημαίνουν ότι υπάρχει καθυστέρηση από μέρους του Τμήματος στη διεκπεραίωση των εργασιών που περιλαμβάνονται στη διαγνωστική έκθεση του 2005, όπως πρόσληψη του απαιτούμενου προσωπικού, εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας, αναδιοργάνωση του Τμήματος, με αποτέλεσμα να καθυστερεί το όλο έργο.

(γ) Συμφωνία συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (Eurocontrol). Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου εγκρίθηκε η υπογραφή συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (Eurocontrol) για την παροχή τεχνικής βοήθειας στο Τμήμα, για να μπορέσει να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς τους διεθνείς οργανισμούς (Eurocontrol, Ευρωπαϊκή Ένωση, Διεθνής Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας), όσον αφορά στην εφαρμογή της νομοθεσίας για την προώθηση της δημιουργίας Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού και στη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας, έναντι του ποσού των €799.365. Το ποσό αυτό θα ανακτηθεί μέσω της χρέωσης τελών υπερπτήσεων.

Όσον αφορά στη στήριξη για την εφαρμογή της νομοθεσίας για τον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Ουρανό, η συμφωνία προϋποθέτει το διαχωρισμό της παροχής από την εποπτεία των υπηρεσιών ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας. Σύμφωνα με τα πρώτα συμπεράσματα/ευρήματα και υποδείξεις των εμπειρογνομόνων που αφορούν στην εφαρμογή της πιο πάνω νομοθεσίας, απαιτείται άμεσα η μόνιμη και κατάλληλη στελέχωση της Εθνικής Εποπτικής Αρχής και του Παροχέα Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας, ώστε να μπορούν να ασκήσουν τις αρμοδιότητές τους και να επιτελέσουν το έργο τους. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του αρ. 64.938, ημερομηνίας 31.1.2007, ενέκρινε κατ' αρχήν τη δημιουργία των προταθεισών μόνιμων θέσεων και παράλληλα, μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας δημιουργίας και πλήρωσης των μόνιμων θέσεων, τη μίσθωση υπηρεσιών αριθμού ατόμων για την αντιμετώπιση των άμεσων και βασικών διεθνών υποχρεώσεων του Τμήματος, με προτεραιότητα τη συμπλήρωση του έργου της πιστοποίησης των φορέων παροχής υπηρεσιών αεροναυτιλίας και ολοκλήρωση των σχετικών διαδικασιών εντός των καθορισμένων χρονοδιαγραμμάτων. Κατά το 2007 προκηρύχθηκαν προσφορές και το Τμήμα προέβη στη μίσθωση υπηρεσιών τεσσάρων ατόμων.

Καθυστέρηση στην προμήθεια και εγκατάσταση του εξοπλισμού για το Νέο Κέντρο Ελέγχου Πτήσεων Περιοχής Λευκωσίας (έργο LEFCO). Το συμβόλαιο για την προμήθεια και εγκατάσταση του εξοπλισμού υπογράφηκε στις 21.7.2003 και σύμφωνα με αυτό ο χώρος

εγκατάστασης του εξοπλισμού θα έπρεπε να ήταν έτοιμος στις 30.6.2005 και ο εξοπλισμός να εγκατασταθεί στις 16.8.2005.

Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το έργο παρουσιάζει σημαντικές καθυστερήσεις. Με βάση το αναθεωρημένο χρονοδιάγραμμα, η παράδοση του έργου αναμενόταν να γίνει τον Αύγουστο του 2006 και η τελική αποδοχή του τον Αύγουστο του 2007. Κατά τους εργοστασιακούς ελέγχους αποδοχής που έγιναν το 2005, 2006 και 2007 παρουσιάστηκαν διάφορα τεχνικά προβλήματα. Η ΑΤΗΚ ενεργώντας εκ μέρους του Τμήματος προχώρησε στην έκδοση Πιστοποιητικού Εργοστασιακού Ελέγχου Αποδοχής το Φεβρουάριο 2007, αφού επιλύθηκαν τα κύρια τεχνικά προβλήματα. Παραμένουν όμως διάφορα μικρότερης σημασίας προβλήματα, τα οποία θα επανελεχθούν κατά τη διάρκεια του Προκαταρκτικού Ελέγχου Αποδοχής. Κατά το 2007 υπογράφηκε νέα τροποποίηση του συμβολαίου ώστε να περιληφθεί εναλλακτική πρόταση του Εργολάβου για συγκεκριμένο υποσύστημα που αδυνατούσε να παραδώσει. Κατά τη διάρκεια του έτους ολοκληρώθηκε η προσωρινή εγκατάσταση του εξοπλισμού μαζί με το αναγκαίο λογισμικό, για το οποίο γίνονται δοκιμαστικοί έλεγχοι από τον Εργολάβο. Μέχρι την ημερομηνία ελέγχου καταβλήθηκε στον Προμηθευτή το ποσό των €11.949.525, το οποίο αντιπροσωπεύει την προκαταβολή και άλλες εργασίες, βάσει των προνοιών του συμβολαίου.

Σημαντική καθυστέρηση σημειώθηκε και στις εργασίες ανέγερσης του κτιρίου που θα στεγάσει το Νέο Κέντρο Ελέγχου Πτήσεων. Η κατακύρωση της προσφοράς έγινε τον Ιούνιο 2006 και το συμβόλαιο που υπογράφηκε προνοεί έναρξη των εργασιών τον Αύγουστο 2006, και χρόνο εκτέλεσης 22 μήνες, δηλαδή μέχρι τον Ιούνιο 2008, με ειδική πρόνοια για παράδοση του κυρίως κτιρίου νωρίτερα τον Ιανουάριο 2008 για εγκατάσταση του νέου εξοπλισμού. Μέχρι σήμερα το έργο δεν έχει ολοκληρωθεί.

Για την προσωρινή στέγαση του Νέου Κέντρου Ελέγχου Πτήσεων και του εξοπλισμού υπογράφηκε στις 7.7.2005 συμφωνία για ενοικίαση χώρου για περίοδο δύο χρόνων (από 1.8.2005-31.7.2007) με μηνιαίο ενοίκιο £6.850. Ο χώρος παρέμεινε αναξιοποίητος μέχρι το Φεβρουάριο 2007 λόγω της καθυστέρησης του έργου.

Αγορά νέου συστήματος Ραντάρ. Το Συμβόλαιο για την προμήθεια και εγκατάσταση του νέου Συστήματος Ραντάρ στα Κιόνια υπογράφηκε στις 26.7.2005, έναντι του ποσού των €6.743.578 και €550.000 για πενταετή συντήρησή του.

Με βάση το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου ο εργοστασιακός έλεγχος θα διενεργείτο στις 26.6.2006, η διαδικασία εγκατάστασης του εξοπλισμού θα άρχιζε την 1.9.2006 και ο προκαταρκτικός έλεγχος αποδοχής στις 25.1.2007. Κατά τον εργοστασιακό έλεγχο που έγινε με καθυστέρηση στις 26.9.2006 και 24.10.2006 προέκυψαν σημαντικά τεχνικά προβλήματα και σοβαρές αποκλίσεις από τις προδιαγραφές, τα οποία ανέλαβε να επιλύσει ο προμηθευτής. Ο επαναληπτικός εργοστασιακός έλεγχος έγινε το Μάρτιο 2007 και η ΑΤΗΚ ενεργώντας εκ μέρους του Τμήματος προχώρησε στην έκδοση Πιστοποιητικού Εργοστασιακού Ελέγχου Αποδοχής.

Η παραλαβή του συστήματος έγινε στις 30.4.2007 και το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Οκτώβριο του 2008.

4.74 ΤΜΗΜΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Μέρος Α

Νομοσχέδιο για την αλλαγή του θεσμικού πλαισίου του Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών. Το Νομοσχέδιο με τίτλο «Νόμος που προνοεί για την ίδρυση και Λειτουργία Οργανισμού ο οποίος θα καλείται Κυπριακά Ταχυδρομεία και για τη Μεταβίβαση της Επιχείρησης

και Περιουσίας του Τμήματος Ταχυδρομικών Υπηρεσιών και Συναφών Θεμάτων» δεν έχει προωθηθεί στη Βουλή για ψήφιση, λόγω του ότι δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί οι διαβουλεύσεις με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις για τα θέματα του προσωπικού.

Νέο λογιστικό σύστημα. Όπως ανέφερα και στις προηγούμενες Εκθέσεις μου, σύμφωνα με τους σχετικούς Κανονισμούς που εκδόθηκαν από τον Επίτροπο Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων, για σκοπούς εναρμόνισης με την Οδηγία 97/67/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το Τμήμα είχε υποχρέωση να εφαρμόσει, μέχρι τον Ιούλιο 2005, νέο λογιστικό σύστημα Οικονομικής και Διοικητικής Πληροφόρησης και Κοστολόγησης των Προϊόντων και Υπηρεσιών του, το οποίο να είναι βασισμένο στα διεθνή λογιστικά πρότυπα.

Για την προμήθεια και εγκατάσταση του νέου λογιστικού συστήματος υπογράφηκε συμβόλαιο την 1.3.2006 και το σύστημα τέθηκε σε εφαρμογή με καθυστέρηση 6 μηνών στις 2.1.2007. Ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων, σύμφωνα με το Νόμο και τους Κανονισμούς επέβαλε χρηματικές κυρώσεις ύψους £2.000 για την καθυστέρηση, λόγω μη τήρησης χωριστών λογαριασμών για κάθε υπηρεσία.

Παρατηρήθηκε ότι μέχρι σήμερα τηρείται παράλληλα το χειρόγραφο λογιστικό σύστημα και ότι παρουσιάζονται διαφορές μεταξύ των δύο συστημάτων. Εισηγήθηκα όπως διερευνηθούν οι διαφορές και ληφθούν μέτρα για οριστική επίλυση των προβλημάτων του μηχανογραφικού συστήματος.

Διαλογή/διανομή αλληλογραφίας. Όπως ανέφερα και στις προηγούμενες Εκθέσεις μου, σύμφωνα με την τεχνοοικονομική μελέτη για το αυτοματοποιημένο Κέντρο Διαλογής, με τη λειτουργία του θα έπρεπε να καταστεί δυνατή η παράδοση του 90% της αλληλογραφίας στην Κύπρο εντός 24 ωρών και του υπόλοιπου 10% εντός 48 ωρών, με παράλληλη μείωση του προσωπικού.

Από τις έρευνες που γίνονται κατά καιρούς από ιδιωτική εταιρεία για τη μέτρηση της ποιότητας της υπηρεσίας εσωτερικού ταχυδρομείου, φαίνεται ότι, παρά τη βελτίωση που σημειώθηκε στην παράδοση της αλληλογραφίας, οι πιο πάνω στόχοι δεν έχουν ακόμη επιτευχθεί. Επίσης, το προσωπικό που ασχολείται με τη διαλογή δεν έχει μειωθεί, όπως προέβλεπε η τεχνοοικονομική μελέτη.

Ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων, με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας για το 2006, επέβαλε χρηματικές κυρώσεις ως διοικητικό πρόστιμο ύψους £90.000 (€153.774) λόγω του ότι το Τμήμα δεν παρείχε την Καθολική Ταχυδρομική Υπηρεσία σύμφωνα με τις ποιοτικές προδιαγραφές που προσδιορίζουν οι περί Ποιότητας Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Κανονισμοί (Κ.Δ.Π. 593/2003) και το περί Ποιότητας Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Διάταγμα (Κ.Δ.Π. 435/2005).

4.75 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Μέρος Α

Προϋπολογισμός αναπτυξιακών δαπανών. Οι προϋπολογισθείσες και πραγματικές αναπτυξιακές δαπάνες του Υπουργείου Υγείας για τα έτη 2005-2007 είχαν ως ακολούθως:

Έτος	Εγκεκριμένος Προϋπολογισμός	Πραγματική δαπάνη	Αδαπάνητο ποσό	
	€εκ.	€εκ.	€εκ.	%
2007	3,0	1,8	1,2	39,4
2006	2,9	1,7	1,2	42,3
2005	2,1	1,4	0,7	41,3

Όπως διαπιστώνεται από τον πιο πάνω πίνακα, σημαντικό ποσοστό των δαπανών του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως για τα υπό αναφορά έτη παρέμεινε αδαπάνητο.

Λειτουργικά προβλήματα. Εξακολουθούν να υφίστανται σοβαρά λειτουργικά προβλήματα, τα οποία χρήζουν επείγουσας αντιμετώπισης, αφού επηρεάζουν την ποιότητα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης που προσφέρεται στους πολίτες και οδηγούν σε αυξημένα κόστη.

Τα προβλήματα αυτά είναι κυρίως:

(α) Σοβαρές αδυναμίες της υφιστάμενης οργανωτικής δομής στο Υπουργείο, η οποία δεν διευκολύνει την αποδοτική και ευέλικτη λειτουργία του και εμποδίζει την προσαρμογή του στις συνεχείς αλλαγές που προκύπτουν.

(β) Ανεπαρκής διάθεση ανθρώπινων και άλλων πόρων και απουσία χρονοδιαγράμματος για τους στόχους του στρατηγικού σχεδιασμού που είχε ως αποτέλεσμα την αδυναμία υλοποίησής τους. Τέτοιοι στόχοι αναφέρονταν στο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 2004-2006, όπως η αναδιοργάνωση του Υπουργείου, η εφαρμογή του ΓΕΣΥ, η αναβάθμιση της υποδομής των Νοσοκομείων, η ενίσχυση της υποδομής εργαστηρίων, η εισαγωγή ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων στα Νοσοκομεία και Αγροτικά Υγειονομικά Κέντρα κ.ά.. Λόγω της μη υλοποίησης των πιο πάνω στόχων αυτοί έχουν περιληφθεί και στο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 2007-2013, παράλληλα με την προώθηση της Κύπρου ως Κέντρου παροχής ιατρικών υπηρεσιών, την αναβάθμιση της νοσηλευτικής σχολής σε πανεπιστήμιο και την ίδρυση ιατρικής σχολής.

(γ) Περιορισμένη χρήση συστημάτων πληροφορικής, τα οποία θα ήταν υποβοηθητικά στη λήψη αποφάσεων από τη διεύθυνση.

(δ) Απουσία ενός σύγχρονου και ολοκληρωμένου συστήματος διασφάλισης της ποιότητας στα Κρατικά Νοσηλευτήρια.

Αναδιοργάνωση του Υπουργείου Υγείας και των Νοσοκομείων.

(α) **Υπουργείο Υγείας.** Παρά τις μελέτες που διεξήχθησαν στο παρελθόν από ξένους συμβούλους, όπου υποδεικνυόταν η ανάγκη αναμόρφωσης της οργανωτικής δομής του Υπουργείου και των Υπηρεσιών του για να καταστεί δυνατό να ανταποκριθεί στις νέες απαιτήσεις πράγμα για το οποίο η Υπηρεσία μου αναφέρθηκε επανειλημμένα σε προηγούμενες Εκθέσεις της, εντούτοις το θέμα δεν έχει επιλυθεί μέχρι σήμερα.

Η Επιτελική Επιτροπή, η οποία συστάθηκε και προεδρεύεται από τον Υπουργό Υγείας, υπέβαλε συγκεκριμένες εισηγήσεις για το θέμα της δομής και γενικά για τη βελτίωση της λειτουργίας του Υπουργείου Υγείας. Τον Ιούνιο 2007, το Υπουργείο κατέθεσε Πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο για την αναδιοργάνωση του Υπουργείου και των Υπηρεσιών του, την οποία το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εγκρίνει με απόφασή του ημερ. 27.6.2007. Με σκοπό την υλοποίηση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου το Υπουργείο με επιστολή του ημερ. 17.4.2008, διαβίβασε στο Υπουργείο Οικονομικών αίτημα για σύσταση κλιμακίου από λειτουργούς του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού το οποίο, με τη συνεργασία λειτουργών του Υπουργείου Υγείας, θα αναλάβει την εκπόνηση μελέτης αναφορικά με τις ανάγκες του Υπουργείου σε οργάνωση και σε προσωπικό.

Στο μεταξύ, ιατρικό, νοσηλευτικό και παραϊατρικό προσωπικό συνεχίζει να είναι αποσπασμένο στο Υπουργείο Υγείας και στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας για την εκτέλεση καθηκόντων που αφορούν σε θέματα προσωπικού, προσφορών και κυρίως διοικητικών καθηκόντων.

(β) **Κρατικά Νοσοκομεία.** Τον Ιούνιο 2007, μετά από διαβουλεύσεις του Υπουργού Υγείας με τους εμπλεκόμενους φορείς, κατατέθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο Πρόταση για την υιοθέτηση πολιτικής για την αυτονόμηση των Κρατικών Νοσηλευτηρίων, την οποία το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε στις 11.7.2007. Σύμφωνα με την εν λόγω απόφαση, εγκρίθηκαν κατευθυντήριες γραμμές για τη σύνταξη

νέου νομοσχεδίου, με βάση το οποίο θα αυτονομηθούν τα Κρατικά Νοσηλευτήρια, καθώς και η ίδρυση ενός Νοσοκομειακού Οργανισμού στον οποίο θα υπαχθούν. Το Υπουργείο Υγείας βρίσκεται στη διαδικασία σύνταξης του προσχεδίου νομοσχεδίου το οποίο θα αποτελέσει και το αντικείμενο των διαπραγματεύσεων που θα διεξαχθούν με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

Σχετικά με την αναδιοργάνωση των Νοσοκομείων στα πλαίσια εφαρμογής του Γενικού Σχεδίου Υγείας, το Υπουργείο Υγείας έχει προβεί σε προκήρυξη προσφοράς, από κοινού με τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας, για αγορά υπηρεσιών Συμβούλων. Η σύμβαση υπογράφηκε στις 12.2.2008 και το έργο έχει ήδη ξεκινήσει. Οι παρατηρήσεις μου για την εν λόγω προσφορά εκτίθενται κάτω από την παράγραφο Γενικό Σχέδιο Υγείας.

Δωρεάν παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε Τουρκοκύπριους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας. Με βάση αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου συνεχίζεται η δωρεάν παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε Τουρκοκύπριους πολίτες της Δημοκρατίας, χωρίς να εφαρμόζονται οι περί Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικοί Κανονισμοί του 2000, σύμφωνα με τους οποίους οι ασθενείς καταβάλλουν τέλη για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη που τους παρέχεται στα Κρατικά Νοσηλευτήρια, με βάση εισοδηματικά κριτήρια.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ.63.719 και ημερ. 3.5.2006, εκδίδεται Ευρωπαϊκή Κάρτα Ασφάλισης Ασθένειας σε Τουρκοκύπριους πολίτες της Δημοκρατίας που διαμένουν στα κατεχόμενα και είναι κάτοχοι ταυτότητας νοσηλείας, χωρίς να εξετάζονται τα εισοδήματά τους.

Σχέδιο Αποστολής Ασθενών στο Εξωτερικό.

(α) Δαπάνες Σχεδίου. Οι δαπάνες για το Σχέδιο αυτό κατά τα έτη 2005 – 2007 είχαν ως ακολούθως:

<u>Έτος</u>	<u>Αποστολές ασθενών</u>	<u>Ποσό που δαπανήθηκε</u>
		<u>£</u>
2007	1844	20.859.843
2006	1034	14.897.024
2005	1099	12.927.005

Αξίζει να σημειωθεί ότι πέραν των πιο πάνω πληρωμών κατά το 2007, στο Υπουργείο υπήρχαν εκκρεμείς υποχρεώσεις στις 31.12.2007 ύψους περίπου £429.000 λόγω του ότι, είτε καθυστέρησε η παράδοση των τιμολογίων στο λογιστήριο, είτε καθυστέρησε η εξασφάλιση των σχετικών εγκρίσεων για διενέργεια των πληρωμών για ιατρικές υπηρεσίες και προμήθειες σε αντιπροσώπους διαφόρων νοσοκομείων του εξωτερικού. Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω στοιχεία οι δαπάνες για το Σχέδιο αυξάνονται με ραγδαίους ρυθμούς και το 2007 αυξήθηκαν σε σύγκριση με το 2006 τόσο ο αριθμός των ασθενών που στάληκαν στο εξωτερικό κατά 78,3% όσο και η αντίστοιχη δαπάνη κατά 40,0%.

(β) Παρακολούθηση ασθενών. Παρατήρησα ότι δεν υπάρχουν καθορισμένες διαδικασίες και ευθύνες όσον αφορά στη παρακολούθηση της πορείας θεραπείας του ασθενούς, μετά την έγκριση για αποστολή στο εξωτερικό όπως π.χ. ο καθορισμός συγκεκριμένων ατόμων που θα αποφασίζουν για τα διοικητικά και ιατρικά θέματα καθώς και αυτών που θα ελέγχουν και εγκρίνουν τα τιμολόγια.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Σχεδίου Παροχής Οικονομικής Αρωγής για Υπηρεσίες Υγείας που δεν προσφέρονται στο Δημόσιο Τομέα, το οποίο τέθηκε σε ισχύ το Δεκέμβριο 2007 καταργώντας προηγούμενους σχετικούς Κανονισμούς, η απόφαση για αποστολή ενός ασθενή στο εξωτερικό, λαμβάνεται από το Γενικό Διευθυντή, κατόπιν σύστασης της αρμόδιας Επιτροπής Ειδικών Ιατρών, με βάση σχετική έκθεση που ετοιμάζεται, στην οποία, μεταξύ άλλων, αναφέρεται και το συγκεκριμένο ιατρικό ίδρυμα στο οποίο κατά την άποψη της Επιτροπής θα πρέπει να αποσταλεί ο

ασθενής. Σημειώνεται ωστόσο ότι δεν υπάρχουν κριτήρια επιλογής του νοσοκομείου, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις η επιλογή της Επιτροπής παρατηρήθηκε ότι δεν ήταν τεκμηριωμένη.

Παρατήρησα επίσης ότι η παρακολούθηση της θεραπείας και η έγκριση των τιμολογίων εξακολουθεί να γίνεται, ως επί το πλείστον, μόνο από Λειτουργούς Ευημερίας, αποσπασμένους στις διάφορες Πρεσβείες, ενώ δεν υπάρχουν καθορισμένοι Ιατρικοί Λειτουργοί στους οποίους τα νοσοκομεία/οι Πρεσβείες να μπορούν να απευθυνθούν για ιατρικής φύσεως συμβουλές/αποφάσεις.

Οι πιο πάνω αδυναμίες σχετικά με την αποστολή ασθενών για θεραπεία στο εξωτερικό, επιβεβαιώνονται και με την έκθεση Λειτουργού Ευημερίας της Κύπρου στο Εξωτερικό, ημερομηνίας 15.1.2007, σύμφωνα με την οποία, ο τρόπος παρακολούθησης, τόσο της παραμονής των ασθενών όσο και των εξόδων θεραπείας που διενεργούνται από τις Πρεσβείες, δεν είναι ικανοποιητικός και δεν διασφαλίζονται επαρκώς τα συμφέροντα της Δημοκρατίας. Επιπρόσθετα, αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι σε ορισμένα τιμολόγια των διαφόρων Νοσοκομείων είχαν επισημανθεί υπερχρεώσεις των υπηρεσιών τους, αυξήσεις τιμών πακέτων θεραπείας και παρατεταμένη νοσηλεία ασθενών σε νοσοκομεία, για τις οποίες ζητήθηκε και έγινε σχετική μείωση των χρεώσεων.

Δεδομένων των πιο πάνω σοβαρών αδυναμιών καθώς και των σημαντικών σχετικών δαπανών, εισηγήθηκα την εξέταση του θέματος και τη λήψη άμεσων μέτρων από το Υπουργείο, σε συνεργασία με τους άλλους εμπλεκόμενους φορείς.

Στους Κανονισμούς για το Σχέδιο Παροχής Οικονομικής Αρωγής για Υπηρεσίες που δεν προσφέρονται στο Δημόσιο Τομέα, δεν περιλήφθηκε οποιαδήποτε πρόνοια καθόσον αφορά στις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται μετά την έγκριση για αποστολή στο εξωτερικό, παρά την εισήγηση της Υπηρεσίας μου για ενσωμάτωση τους στους νέους Κανονισμούς.

(γ) Διευθετήσεις συνεργασίας με διάφορα Νοσοκομεία και εταιρείες του εξωτερικού. Σε προηγούμενες εκθέσεις μου αναφέρθηκε ότι, τόσο η Υπηρεσία μου όσο και ο Γενικός Λογιστής, υπέδειξαν την ανάγκη υιοθέτησης της διαδικασίας προσφορών με διαπραγμάτευση, με σκοπό τη σύναψη συμφωνιών πλαίσιο με νοσοκομεία του εξωτερικού, σύμφωνα με τον περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων, Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμο 12(Ι)/2006, στον οποίο γίνεται ξεχωριστή πρόνοια για συμβάσεις που αφορούν σε θέματα υπηρεσιών υγείας. Σχετική πρόνοια περιλήφθηκε στους Κανονισμούς του Σχεδίου Παροχής Οικονομικής Αρωγής για Υπηρεσίες που δεν προσφέρονται στο Δημόσιο Τομέα, σύμφωνα με τους οποίους η αγορά υπηρεσιών υγείας από ιατρικά κέντρα του εξωτερικού θα πρέπει να «γίνεται με τη σύναψη συμφωνιών του Υπουργείου Υγείας με τα ιατρικά κέντρα, του εξωτερικού σύμφωνα με διάφανες διαδικασίες που συνάδουν με το Νόμο περί Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα», και ότι μόνο «σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να αποσταλεί ασθενής στο εξωτερικό σε ιατρικό κέντρο με το οποίο δεν έχει συναφθεί συμφωνία νοουμένου ότι ακολουθούνται οι διαδικασίες που προβλέπονται από την πιο πάνω Νομοθεσία».

Λαμβάνοντας υπόψη το ανταγωνιστικό περιβάλλον στην προσφορά ιατρικών υπηρεσιών, εξέφρασα την άποψη ότι αναμένεται ότι η σύναψη συμφωνιών θα οδηγήσει σε εξασφάλιση χαμηλότερων τιμών.

Οι εν λόγω συμφωνίες ανέφερα θα πρέπει να συμπεριλαμβάνουν και τις υποχρεώσεις των νοσοκομείων όσον αφορά στην συχνότητα των ενημερωτικών εκθέσεων και των τιμολογίων, θέματα τα οποία, εν τω μεταξύ, πρέπει να διευκρινίζονται με τα Νοσοκομεία κατά την αποστολή ασθενών.

Για ορισμένα νοσοκομεία του εξωτερικού, το Υπουργείο προβαίνει σε διευθετήσεις αποστολής ασθενών όχι απευθείας, αλλά μέσω αντιπροσώπων, οι οποίοι ωφελούνται με σχετικές προμήθειες.

Επανάλαβα προηγούμενη εισήγησή μου όπως το Υπουργείο, με σκοπό τη μείωση των σχετικών δαπανών, επιδιώξει τη σύναψη συμφωνιών απευθείας με τα Νοσοκομεία, χωρίς την εμπλοκή αντιπροσώπων.

Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι γίνονται προσπάθειες για σύναψη συμφωνιών με Νοσοκομεία σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 12(Ι)/2006 και ότι στο μεταξύ για την αποστολή των ασθενών θα αποφεύγεται η εμπλοκή αντιπροσώπων με προμήθεια.

(δ) Εξουσιοδότηση δαπανών για το Σχέδιο Αποστολής Ασθενών στο εξωτερικό. Η δαπάνη ύψους £20,9 εκ. για το έτος 2007, σε σύγκριση με £14,9 εκ. για το έτος 2006, αφορά κυρίως σε πληρωμές οι οποίες διενεργήθηκαν από τις Πρεσβείες της Κύπρου στο εξωτερικό (£17,5 εκ. ή ποσοστό 84% της συνολικής δαπάνης για το 2007 σε σύγκριση με £12,8 εκ. ή ποσοστό 86% της συνολικής δαπάνης για το 2006).

Οι πληρωμές που διενεργούνται από τις Πρεσβείες, χρεώνονται στο σχετικό κονδύλι του Υπουργείου Υγείας με διορθωτικό ένταλμα το οποίο ετοιμάζεται από το Υπουργείο Εξωτερικών, αφού αποσταλούν από τις Πρεσβείες τα διάφορα έγγραφα των πληρωμών. Ωστόσο, ενώ ο «Ελέγχων Λειτουργός» του κονδυλίου είναι ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Υγείας, οι πληρωμές εξουσιοδοτούνται από λειτουργούς του Υπουργείου Εξωτερικών.

(ε) Οικονομική επιβάρυνση ασθενών. Σύμφωνα με τους Κανονισμούς του Σχεδίου Αποστολής στο Εξωτερικό για θεραπεία με φροντίδα της Κυβέρνησης, οι εν λόγω ασθενείς, ανάλογα με την οικονομική κατάσταση αυτών ή των οικογενειών τους, μπορεί να επιβαρυνθούν με μέρος των εξόδων θεραπείας ή να απαλλαχθούν πλήρως. Για ασθενείς που στάληκαν για θεραπεία στο εξωτερικό την περίοδο από το 2001 μέχρι το Μάιο 2003, δεν έχει υπολογιστεί η οικονομική επιβάρυνση των ασθενών. Λόγω του μακρού χρονικού διαστήματος που έχει παρέλθει, οποιαδήποτε σχετικά οφειλόμενα ποσά πιθανόν να μη καταστεί δυνατόν να εισπραχθούν.

(στ) Μητρώο Επιδοτούμενων Ασθενών. Για ενδυνάμωση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, έχει ετοιμαστεί, σε συνεργασία με το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής, και τεθεί σε εφαρμογή από το 2007, μητρώο επιδοτούμενων ασθενών στο οποίο καταχωρίζονται όλα τα απαραίτητα στοιχεία σχετικά με τη νοσηλεία του ασθενή, όπως όνομα, νοσοκομείο, θεραπεία, ημερομηνία εισαγωγής, ημερομηνία εξιτηρίου, ημερομηνίες επισκέψεων στα νοσοκομεία, ποσό οικονομικής επιβάρυνσης, ημερομηνία και απόδειξη είσπραξης, ημερομηνία υποβολής και ποσό τιμολογίου και παρατηρήσεις.

Ωστόσο, η μη έγκαιρη ενημέρωσή του με τις δαπάνες και τις εισπράξεις που αφορούν στο Σχέδιο, η μη συμφιλίωση του με τους αντίστοιχους λογαριασμούς εσόδων και δαπανών, καθώς και η μη πλήρης αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει το σύστημα, όπως η έκδοση καταστάσεων σε τακτή βάση για παρακολούθηση των καθυστερημένων εσόδων, της οικονομικής επιβάρυνσης του ασθενή σε σχέση με τις δαπάνες του, των περιπτώσεων που τα τιμολόγια πλησιάζουν το ανώτατο ποσό εξόδων θεραπείας για κάθε ασθενή (£100.000) κ.λπ., έχει ως αποτέλεσμα τη μη άσκηση αποτελεσματικού ελέγχου του Σχεδίου.

Καθυστερημένα έσοδα από επιδοτούμενους ασθενείς.

(α) Τα καθυστερημένα έσοδα από επιδοτούμενους ασθενείς σύμφωνα με τις καταστάσεις καθυστερημένων εσόδων του Υπουργείου στις 31.12.2007, ανέρχονταν σε £479.816, σε σύγκριση με £416.015, στις 31.12.2006.

Η ετοιμασία των πιο πάνω καταστάσεων καθυστερημένων εσόδων βασίστηκε στο μητρώο επιδοτούμενων ασθενών το οποίο, όπως αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, παρουσιάζει αδυναμίες στην τήρηση και ενημέρωσή του με αποτέλεσμα η κατάσταση που ετοιμάστηκε να μην

παρέχει ολοκληρωμένη και έγκυρη πληροφόρηση αναφορικά με το ύψος των καθυστερημένων εσόδων από επιδοτούμενους ασθενείς στις 31.12.2007.

(β) Στις πιο πάνω καταστάσεις εξακολουθεί να μην περιλαμβάνονται οφειλές από ασθενείς που έτυχαν θεραπείας από τον Ιούνιο του 2001 μέχρι το Μάιο του 2003, για τους οποίους εκκρεμεί ο υπολογισμός της οικονομικής επιβάρυνσής τους.

(γ) Στις καταστάσεις καθυστερημένων εσόδων περιλαμβάνονται περιπτώσεις καθυστερήσεων που αφορούν σε ασθενείς που έτυχαν θεραπείας τα έτη 1998-2001 και η οικονομική επιβάρυνσή τους έχει υπολογιστεί, αλλά εξακολουθεί να μην έχουν ακόμα ειδοποιηθεί για τις σχετικές οφειλές τους ούτε έχει ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση όσον αφορά στο ενδεχόμενο διαγραφής τους.

(δ) Δεν φαίνεται ότι λαμβάνονται αποτελεσματικά μέτρα για την παρακολούθηση των καθυστερήσεων και την είσπραξή τους.

(ε) Δεν υπάρχει σύστημα παρακολούθησης της αλληλογραφίας αναφορικά με ασθενείς που παραπέμπονται στο Γενικό Εισαγγελέα για λήψη νομικών μέτρων με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται ο εντοπισμός και η παρακολούθησή τους.

(στ) Δεν φαίνεται να ακολουθείται ομοιόμορφη πολιτική αναφορικά με την προώθηση στη Νομική Υπηρεσία για λήψη δικαστικών μέτρων των περιπτώσεων για τις οποίες εξαντλήθηκαν οι προσπάθειες του Υπουργείου για την είσπραξή τους.

(ζ) Δεν έχει καθοριστεί πολιτική για τη διαγραφή καθυστερημένων οφειλών.

Εξέφρασα και πάλι την ανησυχία μου ότι, λόγω της μεγάλης καθυστέρησης που παρατηρείται στην ειδοποίηση των ασθενών για τις οφειλές τους, μεγάλο μέρος των οφειλόμενων ποσών δεν θα καταστεί δυνατό να εισπραχθεί.

Γενικό Σχέδιο Υγείας (ΓΕΣΥ).

(α) Με το Νόμο 89(Ι)/2001 εγκρίθηκε η εισαγωγή Γενικού Σχεδίου Υγείας, για την εφαρμογή του οποίου απαιτούνται σημαντικές αλλαγές και βελτιώσεις σε διάφορους τομείς και η δημιουργία της αναγκαίας υποδομής.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία, την αρμοδιότητα της εφαρμογής του ΓΕΣΥ έχει ο Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας, ο οποίος λειτουργεί με δικό του, εγκεκριμένο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, Προϋπολογισμό.

Στα πλαίσια εφαρμογής του ΓΕΣΥ, τα πιο σημαντικά έργα που θα πρέπει να υλοποιηθούν από πλευράς του Υπουργείου Υγείας θεωρούνται η αναδιοργάνωση των Δημόσιων Νοσηλευτηρίων, καθώς επίσης η εκπαίδευση των γενικών και ειδικών ιατρών.

(β) Όσον αφορά στην αναδιοργάνωση των Δημόσιων Νοσηλευτηρίων, το Υπουργείο έχει προβεί σε προκήρυξη προσφοράς, από κοινού με τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας, για αγορά υπηρεσιών Συμβούλων. Η σύμβαση υπογράφηκε στις 12.2.2008 και το έργο έχει ξεκινήσει.

Σχετικά με την πιο πάνω προσφορά ανέφερα τα ακόλουθα πιο σημαντικά σημεία:

(i) Διαδικασία κατακύρωσης. Η εκτιμημένη αξία της προσφοράς και για τα δύο έργα, η οποία δημοσιεύτηκε στην προκήρυξη της προσφοράς ήταν £2,75 εκ. έως £3,75 εκ. (€4,70 εκ. - €6,41 εκ.) ενώ το ποσό της μοναδικής έγκυρης προσφοράς ήταν €12,23 εκ..

Μετά από αφαίρεση ορισμένων παραδοτέων, το συνολικό ποσό των δύο συμβολαίων που υπογράφηκαν ανέρχεται σε €10,4 εκ., σημειώνεται ωστόσο ότι, σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 66.673 και ημερ. 3.1.2008, αναμένετο ότι το Υπουργείο Υγείας θα μείωνε περαιτέρω τα παραδοτέα ώστε το συνολικό ύψος της αμοιβής του Συμβούλου να ανέρχεται στα €9,5 εκ., πράγμα που δεν φαίνεται να έχει γίνει μέχρι σήμερα.

Εξετάζοντας τη λογικότητα της τιμής της προσφοράς, ζήτησα με την επιστολή μου ημερ. 15.2.2008, όπως υποβληθούν στοιχεία σχετικά με την αναλυτική εκτίμηση της αξίας της προσφοράς που αφορά στην αναδιοργάνωση των Δημόσιων Νοσηλευτηρίων την οποία το Υπουργείο ετοίμασε πριν την προκήρυξη της προσφοράς, καθώς επίσης σχετικά με τη μέθοδο με την οποία το Υπουργείο εξέτασε και συγκρίνει τη λογικότητα της τιμής της μοναδικής προσφοράς. Το Υπουργείο με επιστολή του ημερ. 9.10.2008, ανέφερε ότι η εκτίμηση της δαπάνης για το όλο έργο, έγινε από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας, ο οποίος ως αναθέτουσα αρχή, είχε και την ευθύνη υπολογισμού της εκτίμησης δαπάνης.

(ii) Αρμόδιος Λειτουργός ή Υπεύθυνος Συντονιστής. Δεν είχε διοριστεί μέχρι την ημερομηνία του ελέγχου (Αύγουστος 2008) Αρμόδιος Λειτουργός (ή Υπεύθυνος Συντονιστής) της σύμβασης σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας (Κ.Δ.Π. 115/2004).

(iii) Σύσταση ομάδων εργασίας. Η σύσταση των ομάδων εργασίας έγινε, με μεγάλη καθυστέρηση, περί τον Ιούνιο 2008, 5 μήνες μετά την έναρξη του έργου. Επίσης, μέχρι την ημέρα του ελέγχου δεν είχαν στελεχωθεί πλήρως όλες οι ομάδες με το αναγκαίο προσωπικό.

(iv) Αξιοποίηση των συμβουλευτικών υπηρεσιών. Οι Σύμβουλοι συνεχίζουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους οι οποίες εκ των πραγμάτων δεν αξιοποιούνται κατάλληλα, λόγω καθυστερήσεων που παρατηρούνται στις ομάδες εργασίας. Εισηγήθηκα όπως το Υπουργείο, με κατάλληλες ρυθμίσεις, είτε στο πρόγραμμα εργασίας των ομάδων εργασίας, είτε στο πρόγραμμα εργασίας των Συμβούλων, βεβαιωθεί ότι ο ρυθμός εργασίας των Συμβούλων συνάδει με το ρυθμό εργασίας των ομάδων εργασίας ώστε οι συμβουλευτικές υπηρεσίες από τους Συμβούλους να είναι αποδοτικές κατά το μέγιστο δυνατό βαθμό.

(v) Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης. Δεν ετοιμάστηκε χρονοδιάγραμμα και αναλυτική περιγραφή τόσο για τις συμβουλευτικές υπηρεσίες όσο και για την εργασία των ατόμων/ομάδων του Υπουργείου (υποχρεώσεις συμβούλων και εργοδότη).

(vi) Εκθέσεις προόδου. Δεν ετοιμάζονται εκθέσεις προόδου με αποτέλεσμα να είναι δύσκολο να διαπιστωθεί η πρόοδος του έργου.

(v) Όσον αφορά στην εκπαίδευση των γενικών και ειδικών ιατρών, τον Ιούλιο 2007 προκηρύχθηκε διαγωνισμός ο οποίος, με απόφαση του Συμβουλίου Προσφορών του Υπουργείου, ακυρώθηκε το Νοέμβριο 2007 επειδή, μεταξύ άλλων, ενώ η εκτίμηση δαπάνης ανερχόταν σε €4,0 εκ., στα έγγραφα προκήρυξης του διαγωνισμού αναφερόταν το ποσό των £4,0 εκ.

Παρατηρείται καθυστέρηση πέραν του ενός έτους στην εκτέλεση του έργου, αφού ο νέος διαγωνισμός δεν έχει προκηρυχθεί ακόμα.

(δ) Τροποποίηση Νομοθεσίας. Τον Ιούλιο 2006, το Υπουργείο ζήτησε από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας τη διεξαγωγή συζητήσεων για τις προτεινόμενες αλλαγές της νομοθεσίας με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, ο οποίος υπέβαλε σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο, στο Υπουργείο στις 26.4.2007, για προώθηση στη Βουλή. Το νομοσχέδιο υποβλήθηκε στη Βουλή στις 28.11.2007 και δεν είχε ψηφιστεί μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης.

Συνεργασία μεταξύ Υπουργείου Υγείας και Κυπριακού Ιδρύματος Ερευνών για τη Μυϊκή Δυστροφία.

(α) Κρατική επιχορήγηση. Η συνολική κρατική επιχορήγηση προς το Ίδρυμα κατά το έτος 2007 ανήλθε σε £2.589.769 σε σύγκριση με £2.520.812 το 2006 και αναλύεται στον πιο κάτω πίνακα:

	2007	2006
	£	£
Χορηγία έναντι παροχής ιατρικών και εργαστηριακών υπηρεσιών σε ασθενείς	1.830.000	1.830.000
Χορηγία για υποστήριξη της ερευνητικής υποδομής	700.000	600.000
Χορηγία για ερευνητικά προγράμματα του Ιδρύματος	59.769	90.812
Σύνολο	2.589.769	2.520.812

Επιπρόσθετα, παραχωρήθηκαν από το κράτος φάρμακα στο Ίδρυμα, η αξία των οποίων ανήλθε σε £ 1.784.449 το 2007, σε σύγκριση με £1.527.804 το 2006.

(β) Συμφωνία συνεργασίας. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες εκθέσεις μου, στη συμφωνία συνεργασίας μεταξύ του Ιδρύματος και του Υπουργείου για την προσφορά υπηρεσιών προς την Κυβέρνηση, η οποία υπογράφηκε στις 26.10.1999, προβλέπεται η καταβολή ετήσιας κρατικής επιχορήγησης, έναντι παροχής ιατρικών και εργαστηριακών υπηρεσιών σε ασθενείς, δικαιούχους δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, που παραπέμπονται από Κυβερνητικούς Λειτουργούς, καθώς επίσης και η μερική χρηματοδότηση ερευνητικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων, χωρίς ωστόσο να καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού των πιο πάνω ποσών.

(γ) Έκταση υπηρεσιών που παρέχονται από το Ίδρυμα. Ο μη καθορισμός κριτηρίων από το Υπουργείο για τα περιστατικά που πρέπει να παραπέμπονται στο Ίδρυμα από τον κυβερνητικό τομέα, κυρίως όσον αφορά στις εργαστηριακές αναλύσεις, καθώς και η μη διεξαγωγή ελέγχου στον αριθμό των περιστατικών που παραπέμπονται, έχουν ως αποτέλεσμα το Υπουργείο να μην μπορεί να ελέγξει την έκταση των υπηρεσιών που παρέχει το Ίδρυμα προς την Κυβέρνηση, έναντι της σχετικής επιχορήγησης.

Εισηγήθηκα και πάλι όπως η πιο πάνω συνεργασία ρυθμιστεί με σχετική συμφωνία στα πλαίσια του περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημόσιων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2006.

Παρά τις συνεχείς διαβουλεύσεις του Υπουργείου με το Ίδρυμα για τη συνομολόγηση κατάλληλης συμφωνίας μεταξύ τους εντούτοις το θέμα εξακολουθεί να εκκρεμεί.

(δ) Εφαρμογή από το Ίδρυμα νέων κλιμάκων μισθοδοσίας. Τον Οκτώβριο 2007, το Ίδρυμα προχώρησε σε εφαρμογή νέων κλιμάκων μισθοδοσίας, αναδρομικά από την 1.10.2006. Αναφέρεται ωστόσο ότι, το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, δεν συμφώνησε με την αναθεώρηση των μισθολογικών κλιμάκων και ενώ το Υπουργείο Υγείας θα έπρεπε κατά τη γνώμη μου να εξετάσει το θέμα και να καθορίσει τη θέση του, ωστόσο, δεν το έχει πράξει.

Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου.

(α) Κρατική επιχορήγηση. Το ύψος της κρατικής επιχορήγησης για το 2007, βάσει των μη εξελεγμένων οικονομικών καταστάσεων του Ογκολογικού Κέντρου, ανήλθε στα £12.119.413 σε σύγκριση με £10.096.029 το 2006. Στην επιχορήγηση περιλαμβάνεται η αξία της κατανάλωσης φαρμάκων που παραχωρούνται στο Κέντρο από τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες. Η αξία των φαρμάκων που παραχωρήθηκαν στο Κέντρο, ανήλθε σε £6.460.833 το 2007 σε σύγκριση με £4.766.905 το 2006. Σημειώνεται ωστόσο ότι σύμφωνα με τους περί Κυβερνητικών Ιδρυμάτων Κανονισμούς όλοι οι καρκινοπαθείς δικαιούνται δωρεάν όλα τα φάρμακα για τη θεραπεία του καρκίνου.

Στις 31.12.2007 το ποσό που παρουσιάζεται στις οικονομικές καταστάσεις του Κέντρου ως οφειλόμενο από την Κυβέρνηση ανέρχεται σε £8.059.061 σε σύγκριση με £8.243.909 στις 31.12.2006. Στα πιο πάνω ποσά δεν περιλαμβάνεται η αξία των φαρμάκων που παραχωρήθηκαν

στο Κέντρο από τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, η οποία σύμφωνα με σχετική απόφαση, διαγράφεται έναντι της αντίστοιχης οφειλής (επιχορήγησης) της Κυβέρνησης προς το Κέντρο. Από το 2005 άρχισε η καταβολή της κρατικής επιχορήγησης με μηνιαίες δόσεις, ωστόσο για κάλυψη των οφειλών της Κυβέρνησης προς το Κέντρο στις 31.12.2005, αποφασίστηκε η σύναψη δανείου από το Κέντρο και μετά από προκήρυξη σχετικού διαγωνισμού, ανατέθηκε η σύμβαση σε συγκεκριμένο χρηματοπιστωτικό οίκο. Το δάνειο καλύπτεται με Κυβερνητική εγγύηση και το ετήσιο τοκοχρεολύσιο άρχισε να καταβάλλεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό από το 2007.

(β) Συμφωνία συνεργασίας. Στα πλαίσια της συζήτησης τα τελευταία χρόνια για επαναδιαπραγμάτευση της συμφωνίας, τροχοδρομήθηκαν από το 2003 ενέργειες για συνολολόγηση σύμβασης στη βάση της αγοράς υπηρεσιών και, μετά από διαβουλεύσεις με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, αναμενόταν η τροποποίηση του σχετικού Καταπιστεύματος, έτσι που να επιτρέπει τη διαφοροποίηση της υφιστάμενης συμφωνίας ώστε να δίνεται η ευχέρεια στο Κέντρο και στο Υπουργείο να συνάψουν συμφωνία αγοράς υπηρεσιών, καθώς και η ετοιμασία του τελικού προσχεδίου σύμβασης. Ωστόσο, το Κέντρο, κατόπι δεύτερων σκέψεων, επιχειρηματολογεί για διατήρηση της υφιστάμενης συμφωνίας. Σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, στις 28.11.2005 το Υπουργείο αποφάσισε όπως αξιολογήσει το θέμα και ετοιμάσει σχετική Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για τον περαιτέρω χειρισμό του. Τον Ιούνιο 2007, το Υπουργείο ετοίμασε και κατέθεσε Πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο, η οποία εγκρίθηκε, σχετικά με την επέκταση του Κέντρου και τις συνεπαγόμενες κεφαλαιουχικές και λειτουργικές δαπάνες, χωρίς όμως να γίνεται αναφορά στη συμφωνία συνεργασίας.

(δ) Διενέργεια εργαστηριακών αναλύσεων του Κέντρου. Οι δαπάνες του Κέντρου για αγορά των εν λόγω υπηρεσιών από ιδιωτικό κλινικό εργαστήριο κατά τα έτη 2004-2007 είχαν ως ακολούθως:

2004	2005	2006	2007
£	£	£	£
359.772	448.575	561.781	635.697

Η αρχική σύμβαση για αγορά υπηρεσιών κλινικού εργαστηρίου, είχε ανατεθεί από το Κέντρο σε ιδιωτικό κλινικό εργαστήριο μετά από προκήρυξη προσφοράς, και αφορούσε στην περίοδο 3.5.2002-2.5.2004 με δικαίωμα ανανέωσης για ακόμα ένα έτος.

Επειδή οι δαπάνες αυτές, βάσει της σχετικής συμφωνίας, επιβαρύνουν την Κυβέρνηση, το Υπουργείο Υγείας μελετούσε το ενδεχόμενο παροχής των υπηρεσιών αυτών από το Νοσοκομείο Αρχ. Μακάριος Γ' ή το νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας. Ωστόσο, λόγω μη λήψης απόφασης από το Υπουργείο, το Κέντρο, συνεχίζει την αγορά τέτοιων υπηρεσιών από ιδιώτες.

Ανέφερα για ακόμη μία φορά ότι το Υπουργείο πρέπει να ολοκληρώσει την εξέταση του θέματος το συντομότερο δυνατόν και να ενημερώσει σχετικά το Κέντρο, έτσι ώστε το τελευταίο να έχει αρκετό χρόνο για να δρομολογήσει τις αναγκαίες ενέργειες για την κάλυψη του με υπηρεσίες κλινικού εργαστηρίου από το 2011.

(ε) Αναμονή ασθενών για ακτινοθεραπεία. Το Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου, ζήτησε την έγκριση του Υπουργείου για την εγκατάσταση τρίτου επιταχυντή το Νοέμβριο 2005, η οποία δόθηκε, με καθυστέρηση, τον Ιούνιο 2007.

Λόγω αναγκαιότητας δημιουργίας επιπρόσθετων κατάλληλων χώρων ο επιταχυντής δεν έχει ακόμη αγοραστεί με αποτέλεσμα, να δημιουργηθούν λίστες αναμονής στην ακτινοθεραπεία ασθενών για τις οποίες όπως πληροφορούμαι καταβάλλεται προσπάθεια κάλυψης με υπερωριακή απασχόληση.

Αντιμετώπιση του καρκίνου στην Κύπρο.

(α) Υπηρεσίες που προσφέρονται σήμερα. Σήμερα προσφέρονται υπηρεσίες ακτινοθεραπείας στους καρκινοπαθείς ασθενείς από το Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου (ΟΚΤΚ) και, σε περιορισμένο αριθμό, μερικές μόνο υπηρεσίες, στα ογκολογικά τμήματα των Νοσοκομείων Λευκωσίας και Λεμεσού. Το πρώτο έχει αποδυναμωθεί τα τελευταία 15 χρόνια, μετά από τη σύναψη της συμφωνίας με το ΟΚΤΚ και περιορίζεται στην εξέταση στα εξωτερικά ιατρεία, παροχή χημειοθεραπείας και εισαγωγή ασθενών σε θαλάμους άλλων ειδικοτήτων, και το δεύτερο λειτούργησε το Νοέμβριο του 2004 και παρέχει υπηρεσίες εξωτερικών ιατρείων, ημερήσιας φροντίδας, χημειοθεραπείας και εισαγωγή ασθενών σε ειδικό θάλαμο μόνο, χωρίς να έχει τη δυνατότητα παροχής στους ασθενείς και υπηρεσίες ακτινοθεραπείας.

(β) Αποφάσεις που λήφθηκαν.

(i) Με την αύξηση του αριθμού των καρκινοπαθών ασθενών το Υπουργείο, από το 2003, κατέληξε στην αναγκαιότητα δημιουργίας πλήρους ογκολογικού τμήματος στο Νοσοκομείο Λεμεσού, απόφαση η οποία εγκρίθηκε και από το Υπουργικό Συμβούλιο (αρ. απόφ. 57.359, ημερ. 13.2.2003).

(ii) Το Υπουργείο, για σκοπούς υλοποίησης της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, προχώρησε στη διενέργεια μελέτης η οποία κάλυψε τις προβλεπόμενες ανάγκες για ογκολογικές υπηρεσίες παγκύπρια για την επόμενη δεκαετία και τις δυνατότητες και στόχους του ΟΚΤΚ. Λήφθηκε επίσης υπόψη η ανάγκη παροχής ιατρικών νοσηλευτικών και άλλων υποστηρικτικών υπηρεσιών στους καρκινοπαθείς.

(iii) Το Υπουργικό Συμβούλιο, μετά τη μελέτη που διενήργησε το Υπουργείο Υγείας, με την απόφασή του αρ. 64.360 και ημερ. 20.9.2006, αποφάσισε, μεταξύ άλλων, να εγκρίνει τη δημιουργία και λειτουργία πλήρους ογκολογικού τμήματος στο Νοσοκομείο Λεμεσού, ανέγερση νέου κτιρίου, αγορά εξοπλισμού και αναλωσίμων και να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Υγείας να διαβουλευθεί με το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας σχετικά με το θέμα της απάλειψης από την υφιστάμενη συμφωνία μεταξύ της Κυβέρνησης και του Ιατρικού Ιδρύματος Τράπεζας Κύπρου των διατάξεων που προνοούν την αποφυγή της διπλής παροχής υπηρεσιών, με σκοπό την απρόσκοπτη υλοποίηση της απόφασης για τη δημιουργία Ογκολογικού Τμήματος στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού.

(γ) Το Νοέμβριο του ίδιου έτους εξαγγέλθηκε από τον τότε Υπουργό Υγείας, η λειτουργία πλήρους Ογκολογικού Τμήματος στον υπόγειο χώρο του Νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας και σχετικές οδηγίες είχαν δοθεί στα εμπλεκόμενα τμήματα για την άμεση υλοποίηση του έργου θεωρώντας το ως επείγον.

(δ) Υλοποίηση αποφάσεων.

(i) Από τις 16.6.2004 λειτούργησε το Ογκολογικό Τμήμα του Νοσοκομείου Λεμεσού, σε μικρή έκταση, με 10 κλίνες, 10 κλίνες χημειοθεραπείας, με 3 ιατρούς και 17 νοσηλευτές. Παρέχονται υπηρεσίες εξωτερικών ιατρείων, ημερήσιας φροντίδας, χημειοθεραπείας, εισαγωγής σε ογκολογικό θάλαμο (5^ο όροφο) και γίνονται και εβδομαδιαίες επισκέψεις στο νοσοκομείο Πάφου. Για το σκοπό αυτό έχει μεταφερθεί ιατρός και νοσηλευτές από το Τμήμα που λειτουργούσε στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας. Αναφέρεται σχετικά ότι υπηρεσίες ακτινοθεραπείας δεν προσφέρονται.

(ii) Σχετικά με την ανέγερση του κτιρίου και αγορά εξοπλισμού, παρόλο ότι έχει ξεκινήσει η τροχοδρόμηση ενεργειών για την υλοποίηση της απόφασης, από προκαταρκτικές εκτιμήσεις του υπεύθυνου στον Τομέα Προσφορών, η ολοκλήρωση του έργου αναμένεται περί τα τέλη του 2010, επτά χρόνια δηλαδή μετά την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για τη δημιουργία του Τμήματος.

(iii) Σε ότι αφορά στη λειτουργία πλήρους ογκολογικού τμήματος στο Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, η εξαγγελία του Υπουργού προωθήθηκε περαιτέρω με σχετική πρόνοια για τη

λειτουργία Ακτινοθεραπευτικού Τμήματος (μελέτες και σχέδια), στον Προϋπολογισμό του Νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας για το 2008, τα οποία ωστόσο μέχρι σήμερα δεν έχουν ακόμα ξεκινήσει.

(iv) Όσον αφορά στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου σχετικά με την τροποποίηση της συμφωνίας με το Ιατρικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου, όπως διαπιστώθηκε, δεν έχει ακόμα τροχοδρομηθεί οτιδήποτε παρόλο ότι, όπως αναφέρεται στη σχετική Πρόταση με Αρ. 1032/2006 που υπέβαλε το Υπουργείο Υγείας με ημερ. 14.9.2006, προκειμένου να προχωρήσει η δημιουργία ογκολογικού τμήματος στο Νοσοκομείο Λεμεσού, θα πρέπει, έστω και τυπικά, να απαλειφθούν οι διατάξεις της υφιστάμενης συμφωνίας.

(ε) Αξιοποίηση του προσωπικού του ογκολογικού τμήματος του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας ειδικά μετά την αχρησία του υφιστάμενου εξοπλισμού. Το προσωπικό του ογκολογικού τμήματος του Νοσοκομείου Λευκωσίας, από το 1996, υπέβαλε παράπονα προς την Επίτροπο Διοίκησης κατά του Υπουργείου Υγείας, αναφορικά με τη ρύθμιση των δικαιωμάτων τους μετά τη λειτουργία του ΟΚΤΚ. Το θέμα συζητήθηκε με όλους του εμπλεκόμενους φορείς χωρίς ωστόσο να διαφοροποιηθεί η κατάσταση.

Το προσωπικό επανήλθε το Νοέμβριο του 2002 με νέα επιστολή προς την Επίτροπο Διοίκησης και προς το Υπουργείο, αναφορικά με το γεγονός ότι τα δύο μηχανήματα κοβαλτιοθεραπείας που υπήρχαν στο νοσοκομείο είχαν τεθεί εκτός λειτουργίας, με αποτέλεσμα να καθίσταται αδύνατη η εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης τους και η εξυπηρέτηση των ασθενών. Τα μηχανήματα ακτινοθεραπείας, δεν αντικαταστάθηκαν όταν ολοκλήρωσαν τον ωφέλιμο χρόνο ζωής τους για να αποφευχθεί η διπλή παροχή υπηρεσιών με το ΟΚΤΚ, πρόνοια η οποία προβλέπεται στην υφιστάμενη συμφωνία λειτουργίας του και, ενόψει τούτου, το υφιστάμενο προσωπικό κυρίως οι ακτινογράφοι ακτινοθεραπείας (σύνολο 7 λειτουργοί σε διάφορες βαθμίδες), υποαπασχολείτο.

Προσπάθειες που έγιναν για αξιοποίηση του προσωπικού διαφορετικά, δεν ευόδωσαν, με αποτέλεσμα το εν λόγω προσωπικό να συνεχίζει να υποαπασχολείται από το 2003 μέχρι σήμερα. Συγκεκριμένα, αποσπάστηκαν 2 λειτουργοί σε άλλα τμήματα, και κάποιοι αφυπηρέτησαν.

(στ) Ετοιμασία στρατηγικής αντιμετώπισης του καρκίνου στην Κύπρο. Το 2004, κατόπιν διορισμού ειδικής επιτροπής από την τέως Υπουργό Υγείας, ετοιμάστηκε η πρώτη έκθεση για το πιο πάνω θέμα. Μετά από λήψη απόψεων από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς ετοιμάστηκε 2^η έκθεση τον Ιούνιο 2007, η οποία υποβλήθηκε στο Υπουργείο Υγείας τον Ιανουάριο 2008.

(ζ) Διαπιστώσεις. Με βάση τα πιο πάνω και παρά την ευαισθησία που επιδεικνύει η πολιτεία στα θέματα των καρκινοπαθών υιοθετώντας μάλιστα πολιτική για παροχή δωρεάν θεραπείας σε όλους τους καρκινοπαθείς ανεξαρτήτως οικονομικής κατάστασης, και χωρίς ως Γενικός Ελεγκτής να υπεισέρχομαι σε αξιολόγηση της πολιτικής για δημιουργία πλήρων ογκολογικών τμημάτων στα Νοσοκομεία, διότι δεν έχω τέτοια αρμοδιότητα, παρατηρούνται παλινδρομήσεις και καθυστερήσεις στην προώθηση και υλοποίηση των κατά καιρούς αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου και κυβερνητικών εξαγγελιών.

Παροχή ποιοτικών ιατρικών υπηρεσιών σε ασθενείς.

(α) Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενες μου εκθέσεις, σύμφωνα με μελέτη που έγινε το 1997 για το πιο πάνω θέμα από εμπειρογνώμονα της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, το σύστημα ελέγχου της προσφοράς υπηρεσιών σε ασθενείς (medical audit) παρουσίαζε σοβαρές αδυναμίες, οι οποίες δεν επιτρέπουν την ομοιόμορφη και σε αποδεκτά επίπεδα προσφορά υπηρεσιών από όλους τους ιατρούς κάθε ειδικότητας. Επειδή, όπως αναφέρθηκε, η εφαρμογή τέτοιου συστήματος, όπως αποδείχθηκε σε άλλες χώρες όπου εφαρμόστηκε, εκτός από την αναβάθμιση των προσφερόμενων ιατρικών υπηρεσιών αναμένεται να επιφέρει και σημαντική εξοικονόμηση στις δαπάνες (φάρμακα, χρήση κρεβατιών στα Νοσοκομεία, χειρουργικές επεμβάσεις κ.λπ.), έγινε εισήγηση όπως το Υπουργείο τροχοδρομήσει την έναρξη εφαρμογής τέτοιου συστήματος,

τουλάχιστον πάνω σε μερική βάση. Αναφέρεται σχετικά ότι η εφαρμογή τέτοιου συστήματος θεωρείται απαραίτητη για την εισαγωγή του Γενικού Συστήματος Υγείας.

(β) Το Υπουργείο, με στόχο τη σταδιακή εφαρμογή συστήματος ποιοτικής διασφάλισης (quality assurance), έχει διορίσει από το 2003, Κεντρική Επιτροπή Διασφάλισης της Ποιότητας και Διαχείρισης Κινδύνου, στο επίπεδο του Υπουργείου, η οποία λειτουργεί σύμφωνα με το σχέδιο δράσης που έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Υγείας, και σε συνεργασία με Οίκο Συμβούλων. Μεταξύ άλλων έχουν δημιουργηθεί σε όλα τα Νοσοκομεία επιτροπές ποιοτικής διασφάλισης, για την οργάνωση της εισαγωγής του συστήματος, με καθοδήγηση από την Κεντρική Επιτροπή, χωρίς ωστόσο, την πλήρη δραστηριοποίησή των περισσότερων.

Στο Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας έχει αρχίσει η διαδικασία εισαγωγής συστήματος ποιοτικής διασφάλισης και διαχείρισης του κινδύνου, με την βοήθεια ξένων Συμβούλων, και έχει εγκριθεί από τον Υπουργό Υγείας νέο αναθεωρημένο σχέδιο δράσης με χρονοδιάγραμμα μέχρι το 2010 για την διαπίστευση.

Η εισαγωγή του πιο πάνω συστήματος σε όλα τα Κρατικά Νοσηλευτήρια και η διαπίστευσή τους σε ένα από τα διεθνώς αναγνωρισμένα Σώματα, το οποίο όπως προαναφέρα είναι απαραίτητο συστατικό του Γενικού Συστήματος Υγείας, είναι ένας από τους στρατηγικούς στόχους του Υπουργείου Υγείας, ωστόσο ανέφερα ότι η προώθηση του θέματος έχει καθυστερήσει σημαντικά.

(γ) Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την Απόφαση του αρ. 66.816 και ημερ. 6.2.2008, ενέκρινε:

- (i)** Την προώθηση της διαπίστευσης των Δημοσίων Νοσηλευτηρίων, συμπεριλαμβανομένων και των Κέντρων Πρωτοβάθμιας Ιατρικής Φροντίδας.
- (ii)** Την ετοιμασία σχεδίου διαπίστευσης των ιδιωτικών Κλινικών/Νοσοκομείων, με την προσφορά σημαντικών οικονομικών κινήτρων προς όσους θελήσουν να συμμετάσχουν στο έργο.
- (iii)** Την πρόσληψη Συμβούλων, μέσα από τις ισχύουσες διαδικασίες, για να ηγηθούν του έργου.
- (iv)** Την ετοιμασία νομοθεσίας που θα καθορίζει τα επίπεδα ποιότητας και τρόπου ελέγχου στον τομέα της Υγείας (medical audit).

Σημειώνεται ότι το ύψος της δαπάνης υπολογίζεται να ανέλθει στα €5,1 εκ. για την περίοδο μέχρι και το 2011.

Ζήτησα να πληροφορηθώ τις ενέργειες στις οποίες προβαίνει το Υπουργείο για υλοποίηση των πιο πάνω.

Προστασία των δικαιωμάτων των ασθενών/χρόνος αναμονής για θεραπεία.

(α) Με στόχο την νομική κατοχύρωση των δικαιωμάτων των ασθενών, όπως της καλής ποιότητας φροντίδας υγείας, της αλλαγής ιατρού, της αξιοπρεπούς μεταχείρισης, της εμπιστευτικότητας και της πληροφόρησης, ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων ο περί της Κατοχύρωσης της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ασθενών Νόμος του 2004 ο οποίος τέθηκε σε ισχύ από τις 7.4.2005.

(β) Στα πλαίσια της υιοθέτησης μηχανισμού παρακολούθησης και ελέγχου των δικαιωμάτων των ασθενών, ορίστηκαν Λειτουργοί Δικαιωμάτων των Ασθενών στα πέντε μεγάλα Νοσοκομεία. Ωστόσο, η Λειτουργός η οποία ορίστηκε στο Νοσοκομείο Αρχ. Μακάριος Γ', απουσίαζε με άδεια ασθενείας από τον Απρίλιο 2006, το Δεκέμβριο 2006 αφυπηρέτησε και παρά τις επανειλημμένες επιστολές του Υπουργείου προς το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, η αντικατάσταση έγινε με καθυστέρηση τον Ιούλιο 2008. Συστάθηκαν επίσης Επιτροπές Εξέτασης Παραπόνων σε κάθε Επαρχία, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου, εκτός από την Επαρχία Αμμοχώστου, οι οποίες θα εξετάζουν παράπονα που αφορούν στα Κρατικά Νοσοκομεία καθώς και στον ιδιωτικό

τομέα. Όπως με πληροφόρησε το Υπουργείο, τα παράπονα για την Επαρχία Αμμοχώστου εξετάζονται από την Επιτροπή Εξέτασης Παραπόνων Λάρνακας.

(γ) Για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε την έκδοση Κανονισμών σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 26 του Νόμου.

(δ) Στα πλαίσια των καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στους Λειτουργούς Δικαιωμάτων Ασθενών, ετοιμάζονται και υποβάλλονται στο Υπουργείο Υγείας αναλυτικές μηνιαίες καταστάσεις παραπόνων, οι οποίες διαβιβάζονται στο Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας για ενημέρωση και λήψη κατάλληλων ενεργειών, αφού τα περισσότερα παράπονα, αφορούν στα Νοσοκομεία. Ο μεγάλος χρόνος αναμονής που απαιτείται για να υποβληθούν οι ασθενείς σε συγκεκριμένες εξετάσεις φαίνεται να είναι ένα συχνό παράπονο. Το Υπουργείο, για μείωση του χρόνου αναμονής ασθενών για χειρουργικές επεμβάσεις και άλλες ιατρικές εξετάσεις, κατέθεσε Πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο για πιλοτική εφαρμογή προγράμματος υπερωριακής απασχόλησης προσωπικού των Δημοσίων Νοσηλευτηρίων για τρεις μήνες η οποία εγκρίθηκε με την Απόφαση ημερ. 7.11.2007. Λόγω του μικρού χρονικού διαστήματος που εφαρμόστηκε το πρόγραμμα, το Υπουργείο κατέθεσε εκ νέου Πρόταση για εφαρμογή του προγράμματος υπερωριακής απασχόλησης για περαιτέρω περίοδο έξι μηνών, η οποία εγκρίθηκε με την Απόφαση ημερ. 2.5.2008. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι από τις 3.11.2008 τέθηκε σε εφαρμογή πιλοτικά πακέτο μέτρων στο Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας το οποίο συμπεριλαμβάνει την εισαγωγή του «συντονιστή χειρουργείων» και του «συντονιστή κλινών» καθώς και τον προγραμματισμό του προσωπικού ώστε ο αριθμός των νοσηλευτών να συνάδει με τον αριθμό των ιατρών.

Εφαρμογή Εσωτερικών Κανονισμών 1408/71, 574/72 και 859/03 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με βάση τους πιο πάνω Κανονισμούς, τα έξοδα νοσηλείας υπηκόων χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι νοσηλεύονται στα Κρατικά Νοσηλευτήρια της Κυπριακής Δημοκρατίας και είναι δικαιούχοι δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στη χώρα τους, θα ανακτώνται από τις χώρες από τις οποίες προέρχονται οι ασθενείς. Η εφαρμογή των πιο πάνω Κανονισμών άρχισε από την 1.5.2004.

- (i) Η Υπηρεσία μας παρατηρεί ότι, μέχρι στιγμής, έχουν αποσταλεί τιμολόγια στις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε Ευρωπαίους τουρίστες για τα έτη 2004, 2005, 2006 και πρώτο εξάμηνο του 2007 συνολικού ύψους €3.610.570 (£2.113.173) που αφορούν σε 4641 τουρίστες. Οι συνολικές εισπράξεις μέχρι τις 13.11.2008 ανήλθαν, σύμφωνα με το Υπουργείο, στις €3.032.072 (£1.774.593).
- (ii) Όσον αφορά στον καθορισμό του μέσου κόστους περίθαλψης κατά κεφαλή, με βάση το οποίο θα γίνεται η χρέωση για την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε Ευρωπαίους πολίτες που διαμένουν μόνιμα στην Κύπρο, έχει εγκριθεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης ο υπολογισμός του για το έτος 2004, ετοιμάστηκε και υποβλήθηκε για το 2005, ενώ εκκρεμεί η εκπόνηση μελέτης για τον υπολογισμό του για τα έτη 2006 και 2007.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις του Υπουργείου Υγείας, τα εισπρακτέα νοσήλια από τις χώρες μέλη της Ε.Ε. μέχρι τις 31.12.2006 ανέρχονταν σε περίπου €9,9 εκ. (£5,8 εκ.). Μετά από διαπραγματεύσεις του Υπουργείου Υγείας με την Αρμόδια Αρχή του Ηνωμένου Βασιλείου, από την οποία, όπως πληροφορήθηκα, προέρχεται το μεγαλύτερο μέρος των εισπρακτέων νοσηλίων, καταβλήθηκε ποσό (συμπεριλαμβανομένων και προκαταβολών) ύψους €5.075.948 (£2.970.820) για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν σε συνταξιούχους πολίτες του Ηνωμένου Βασιλείου κατά τα έτη 2004-2006. Με την έγκριση του μέσου κόστους για τα έτη 2005 και 2006 τα εν λόγω ποσά θα αναθεωρηθούν.

(iii) Καθόσον αφορά στις υπηρεσίες που παρασχέθηκαν σε Κύπριους πολίτες από άλλα κράτη - μέλη, επισημαίνεται ότι μέχρι σήμερα δεν έχει διενεργηθεί καμία πληρωμή, λόγω, όπως αναφέρεται στα Πρακτικά της Συνεδρίας του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 3.1.2008, της ανεπαρκούς στελέχωσης της Μονάδας Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης Διακινούμενων Πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Υπουργείο Υγείας, η οποία έχει την αρμοδιότητα εφαρμογής των πιο πάνω Κανονισμών.

Η Ελεγκτική Υπηρεσία, έχοντας υπόψη την επικείμενη εφαρμογή του νέου Κανονισμού 883/04 και των χρονοδιαγραμμάτων που καθορίζονται, τόνισε την ανάγκη για επίσπευση τόσο της κοστολόγησης των υπηρεσιών υγείας, αφού τυχόν καθυστέρησή της πιθανόν να έχει ως αποτέλεσμα τη μη είσπραξη σημαντικών ποσών από την Κυπριακή Δημοκρατία, όσο και της καταβολής των οφειλών προς τα κράτη – μέλη προς αποφυγή οποιωνδήποτε τόκων.

Επιχορήγηση Συνδέσμων/Φιλανθρωπικών Ιδρυμάτων/Οργανώσεων.

(α) Το Υπουργείο Υγείας παραχωρεί κάθε χρόνο επιχορηγήσεις σε διάφορους Συνδέσμους/Φιλανθρωπικά Ιδρύματα/ Οργανώσεις, υπό μορφή επιχορηγήσεων.

Οι δαπάνες για τις επιχορηγήσεις κατά τα έτη 2005-2007 είχαν ως ακολούθως:

2005	2006	2007
£ εκ.	£ εκ.	£ εκ.
0,9	0,8	1,3

Με στόχο τον καλύτερο και πιο αποτελεσματικό έλεγχο των επιχορηγήσεων, η Υπηρεσία μου, καθώς επίσης και το ίδιο το Υπουργείο, επισήμαναν την ανάγκη για καθορισμό κριτηρίων, βάσει των οποίων θα καθορίζεται το ύψος των επιχορηγήσεων.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με σχετική απόφαση του το 2003, ανέθεσε στους Υπουργούς Υγείας και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων τη μελέτη και τον καθορισμό κοινών κριτηρίων για επιχορήγηση.

Μετά από μελέτη του θέματος από τα δύο Υπουργεία, υποβλήθηκε Πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο, με συγκεκριμένες εισηγήσεις, η οποία εγκρίθηκε το 2005.

Με βάση την πιο πάνω απόφαση το κάθε Υπουργείο διατηρεί ένα βαθμό αυτονομίας, εφαρμόζοντας συγκεκριμένα κριτήρια προσαρμοσμένα στους δικούς του στόχους και ιδιαιτερότητες, τα οποία θα πρέπει να καθορίσει. Ταυτόχρονα τίθενται συγκεκριμένα ελάχιστα κοινά κριτήρια που θα ακολουθούνται και τα δύο Υπουργεία, τα οποία να διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των προγραμμάτων, την ορθολογική διαχείριση της επιχορήγησης από τις εθελοντικές οργανώσεις και την ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών.

Επιπρόσθετα, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με επιστολή της με ημερ. 1.11.2007, θέτει ως απαραίτητη προϋπόθεση για την συνέχιση της παροχής τέτοιων επιχορηγήσεων, τον καθορισμό ξεκάθαρων και διάφανων κριτηρίων με τα οποία να καθορίζεται και να αιτιολογείται το ύψος της κάθε επιχορήγησης. Παρά το γεγονός ότι έχουν ετοιμαστεί κάποια κριτήρια, ωστόσο εκκρεμεί ακόμη η συζήτησή τους στο Υπουργείο και η υποβολή τους στο Υπουργικό Συμβούλιο.

(β) Από το ποσό του £1,3 εκ. που παραχωρήθηκε σε διάφορους συνδέσμους και φιλανθρωπικά ιδρύματα, ποσό £380.000 παραχωρήθηκε στον Αντικαρκινικό Σύνδεσμο, και £212.000 στο Κέντρο Προληπτικής Παιδιατρικής. Σύμφωνα με σχετική σημείωση (αρ. 28) στον περί Προϋπολογισμού Νόμο για το 2007, «Οποιοσδήποτε πιστώσεις πέραν του ποσού των £100.000 που παραχωρούνται ως χορηγίες ή συνεισφορές σε οργανώσεις και διάφορους φορείς κάτω από οποιοδήποτε άρθρο, δίδονται υπό τον όρο ότι θα κοινοποιείται στη Βουλή των Αντιπροσώπων

από τους λήπτες των χορηγιών έκθεση δράσης και εξελεγμένων λογαριασμών του προηγούμενου έτους». Στην περίπτωση του Αντικαρκινικού Συνδέσμου, δεν υπάρχει ένδειξη κατά πόσο εφαρμόστηκε η πιο πάνω πρόνοια. Σημειώνεται ότι παρόμοιες περιπτώσεις έχουν εντοπιστεί από την Υπηρεσία μου και συμπεριλήφθηκαν στις επιστολές μου για τα προηγούμενα έτη.

Διεξαγωγή ιατρικών ερευνών.

(α) Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την Απόφασή του ημερ. 4.10.2006, υιοθέτησε το Πρωτόκολλο διαχείρισης περιστατικών συγκεντρώσεων καρκίνου και ταυτόχρονα ενέκρινε τη σύσταση Επιτροπής για διερεύνηση αιτημάτων για διεξαγωγή έρευνας, η οποία συστάθηκε στις 29.3.2007, χωρίς ωστόσο, όπως πληροφορούμαι, την πλήρη δραστηριοποίησή της.

(β) Στο Πρωτόκολλο καθορίζονται τέσσερα στάδια διερεύνησης των αιτημάτων (προκαταρκτικό στάδιο, στατιστική ανάλυση, αιτιολογικός συσχετισμός και επιδημιολογική έρευνα). Με την ολοκλήρωση του κάθε σταδίου, θα εκδίδεται σχετικό πόρισμα για το οποίο η ενδιαφερόμενη κοινότητα θα πρέπει να ενημερώνεται ανάλογα από κατάλληλα εκπαιδευμένο επικοινωνιολόγο, (ο οποίος, όπως πληροφορούμαι, δεν έχει ακόμα οριστεί από το Υπουργείο), και με βάση το οποίο θα αποφασίζεται εάν θα προχωρήσουν στο επόμενο στάδιο. Η πιο πάνω διαδικασία θα ακολουθηθεί για τη διερεύνηση όλων των αιτημάτων τα οποία έχουν υποβληθεί στο Υπουργείο από το 1998, ανεξάρτητα αν για κάποια από αυτά υπήρχε ήδη εισήγηση για διεξαγωγή πλήρους ιατρικής έκθεσης.

(γ) Εκκρεμεί η διεξαγωγή της προκαταρκτικής διερεύνησης, και έκδοσης του σχετικού πορίσματος για 19 αιτήματα που υποβλήθηκαν τα έτη 1998-2007 στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας από Δήμους, Κοινότητες, συνδέσμους, ομάδες ατόμων και άτομα για τη διεξαγωγή ερευνών. Για επιπλέον 15 αιτήματα, για διερεύνηση για πιθανές επιπτώσεις στην υγεία των κατοίκων από ηλεκτρομαγνητικά πεδία (σταθμοί/κεραίες κινητής τηλεφωνίας), η Επιτροπή αποφάσισε να μην προχωρήσει σε προκαταρκτική διερεύνηση αναφέροντας ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να δώσει επιστημονικά τεκμηριωμένη άποψη, χωρίς ωστόσο να ενημερωθούν σχετικά οι Δήμοι/Κοινότητες/ομάδες ατόμων που υπέβαλαν τα αιτήματα.

Επιπλέον, για 3 αιτήματα τα οποία αφορούν σε διεξαγωγή έρευνας για ανέγερση πρατηρίων πετρελαιοειδών, σε οικιστικές περιοχές η Επιτροπή ζήτησε από το Υπουργείο Εσωτερικών τη διαμόρφωση μιας ευρύτερης πολιτικής για το θέμα.

Σημειώνεται ότι για 17 αιτήματα έχουν διεξαχθεί πλήρεις ιατρικές έρευνες ευρείας και μέτριας έκτασης, ενώ για 2 αιτήματα έχει αποφασιστεί ότι, σύμφωνα με τα ευρήματα του δευτέρου σταδίου, δεν ενδείκνυται να προχωρήσουν σε περαιτέρω έρευνα.

(δ) Σημειώνεται ότι, κατά το 2007 προϋπολογίστηκαν £500.000 στο κονδύλι «δικαιώματα εμπειρογνομόνων για ετοιμασία μελετών», και δαπανήθηκαν £129.462.

Τερματισμός Ενοικίασης Υποστατικών.

(α) Το Υπουργείο κατείχε τα πιο κάτω υποστατικά μέχρι τη μεταστέγασή του στα νέα υποστατικά στο «Γιώρκειο» στις 29.2.2008.

- Πολυκατοικία στην οδό Μάρκου Δράκου 10 στην Παλουριώτισσα.
- 1^{ος}, 2^{ος} και 3^{ος} όροφος στην πολυκατοικία Juki στη Λεωφόρο Τζ. Κέννεντυ στην Παλουριώτισσα.
- Γραφείο στον 1^ο όροφο στο κτίριο Γαρδένια στην οδό Μάρκου Δράκου 20 στην Παλουριώτισσα.

Το Υπουργείο παρέλειψε να παραδώσει έγκαιρα τα υποστατικά της πολυκατοικίας στην οδό Μάρκου Δράκου 10 και της πολυκατοικίας Juki στους ιδιοκτήτες τους, τα οποία παραδόθηκαν στις 7 και 5 Μαΐου, αντίστοιχα.

(β) Τα ενοίκια για τα κτίρια στην οδό Μάρκου Δράκου 10 και τον 3^ο όροφο στην πολυκατοικία Juki έχουν πληρωθεί μέχρι το Φεβρουάριο του 2008, για τον 1^ο και 2^ο όροφο, στην πολυκατοικία Juki μέχρι τον Ιανουάριο 2008 και για το γραφείο στο κτίριο Γαρδένια μέχρι τον Ιούνιο 2008, που έληγε η περίοδος ενοικίασης.

(γ) Οι ιδιοκτήτες των πολυκατοικιών στην οδό Μάρκου Δράκου 10 και Juki αξιώνουν καταβολή επιπρόσθετων ενοικίων, θέμα για το οποίο ζητήθηκε συμβουλή από τη Νομική Υπηρεσία. Η Νομική Υπηρεσία με επιστολές της με αρ. Φακ. 43/1937/12(Κ)20 και ημερ. 15 και 31 Ιουλίου 2008, εισηγήθηκε τη διεξαγωγή έρευνας για να διαπιστωθούν οι λόγοι της όλης καθυστέρησης και κατά πόσο έχουν διαπραχθεί οποιαδήποτε πειθαρχικά αδικήματα από λειτουργούς του Υπουργείου. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι ορίστηκε ερευνών Λειτουργός και η διοικητική έρευνα άρχισε εντός του Νοεμβρίου 2008.

Μεταστέγαση Υπουργείου Υγείας.

(α) Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την Απόφαση του αρ. 64.952 και ημερ. 31.1.2007, ενέκρινε, υπό τις προϋποθέσεις που παρατίθενται στην Πρόταση, την προώθηση της διαδικασίας διαπραγμάτευσης για την ενοικίαση/ενοικιαγορά/αγορά του κτιριακού συγκροτήματος «Γιώρκειο» για τη στέγαση του Υπουργείου Υγείας και των Υπηρεσιών του. Στις 12.4.2007 το Υπουργείο Υγείας προχώρησε σε σύναψη προσυμφωνίας (ανάληψη υποχρέωσης) με τους ιδιοκτήτες του κτιρίου οι οποίοι δεσμεύτηκαν ότι θα προχωρήσουν στη διαμόρφωση και ετοιμασία του κτιρίου μέχρι τις 31.12.2007.

Σε σχετική συνεδρία που πραγματοποιήθηκε στις 7.1.2008 υπό την προεδρία του Υπουργού Υγείας, συζητήθηκε η πρόοδος των εργασιών προετοιμασίας του κτιρίου, τα χρονοδιαγράμματα συμπλήρωσης τους και οι εκκρεμότητες που έπρεπε να εκλείψουν πριν τη μεταστέγαση όπως η επιδιόρθωση των τεσσάρων ανελκυστήρων, του αλεξικέραυνου, των παραθύρων, του συστήματος θέρμανσης, και της παροχής πόσιμου νερού στην καντίνα.

(β) Η συμφωνία ενοικίασης υπογράφηκε στις 6.2.2008 σύμφωνα με την οποία ο ιδιοκτήτης έπρεπε να παραδώσει τα υποστατικά σε καλή και στερεή κατάσταση και να συμπληρώσει τις προβλεπόμενες εργασίες.

(γ) Ωστόσο, σύμφωνα με σχετική αλληλογραφία υπάρχουν αρκετά προβλήματα τα οποία εξακολουθεί να παρουσιάζονται, ορισμένα από τα οποία αφορούν και στην ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων.

Δεδομένων των πιο πάνω και ενόψει του γεγονότος ότι έχει παρέλθει αρκετός χρόνος από τη μεταστέγαση του Υπουργείου ανέφερα ότι πρέπει αμέσως να ληφθούν όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για επίλυση των σχετικών θεμάτων. Το Υπουργείο ανέφερε ότι οι εκκρεμότητες έχουν τακτοποιηθεί και σ' ότι αφορά στους ανελκυστήρες και τα παράθυρα γίνονται προσπάθειες από πλευράς των ιδιοκτητών να τα επιδιορθώσουν.

(δ) Αναφέρεται ότι, το ετήσιο ενοίκιο το οποίο εγκρίθηκε από την Επιτροπή Καθορισμού Ενοικίων ανέρχεται στις £381.960 για περίοδο τουλάχιστο 5 χρόνων.

Προμήθεια και Εγκατάσταση ολοκληρωμένης λύσης για Νέο Πληροφοριακό Σύστημα Υγείας - Προμήθεια του λογισμικού και μηχανογραφικού εξοπλισμού.

(α) **Αρχική Σύμβαση.** Οι προσφορές για την προμήθεια του λογισμικού και την εξασφάλιση μηχανογραφικού εξοπλισμού υποβλήθηκαν το Δεκέμβριο 2004 και μετά από σοβαρή καθυστέρηση στην αξιολόγηση και κατακύρωση της προσφοράς υπογράφηκε συμβόλαιο με τον Ανάδοχο με έναρξη τις 3.1.2007, διάρκεια υλοποίησης 12 μήνες και κόστος £11.324.930 περιλαμβανομένου του κόστους της λειτουργικής υποστήριξης και ετήσιας συντήρησης για 4 έτη.

Παρατήρησα ότι η διαδικασία λήψης των αναγκαίων αποφάσεων και ανάθεσης του έργου διήρκεσε πέραν των 5 ετών, περίοδος που κρίνεται εξαιρετικά μεγάλη, ενώ η λειτουργία των πρώτων

υπηρεσιών των Νέων Νοσοκομείων Λευκωσίας και Αμμοχώστου τελικά άρχισε το Φεβρουάριο 2006, χωρίς τη χρησιμοποίηση σύγχρονου πληροφοριακού συστήματος.

(β) Συμπληρωματική σύμβαση. Το Δεκέμβριο 2007, με προτάσεις τόσο προς την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΚΕΑΑ) όσο και προς το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Οικονομικών (ΣΠΥΟ) ζητήθηκε έγκριση για διαδικασία διαπραγμάτευσης με τον Ανάδοχο της σύμβασης για σύναψη συμπληρωματικής συμφωνίας η οποία να περιλαμβάνει κυρίως τα ακόλουθα:

(i) Πρόσθετες Υπηρεσίες:

- Δημιουργία Κέντρου Υποστήριξης Χρηστών το οποίο θα στελεχωθεί με συμβούλους υποστήριξης από τον Προμηθευτή.
- Υποστήριξη χρηστών εκτός των κανονικών ωρών εργασίας,
- Προχωρημένη υποστήριξη λειτουργίας και μικροαλλαγών του συστήματος,
- Σύνδεση των κέντρων υγείας Λευκωσίας και Αμμοχώστου στο σύστημα,
- Διαχείριση παραπομπής εργαστηριακών εξετάσεων, διαδικτυακές υπηρεσίες προς το κοινό,
- Πλήρης αυτοματοποίηση της διαχείρισης των ιατρικών αναλωσίμων.

Ως λόγους για τις πρόσθετες υπηρεσίες το ΤΥΠ μεταξύ άλλων επικαλείται:

- Την αδυναμία υποστήριξης των χρηστών από το ΤΥΠ.
- Τη μη συμπερίληψη στη σύμβαση ενεργού εξοπλισμού και καλωδίων δικτύου για τη σύνδεση των κέντρων υγείας με τα αντίστοιχα νοσοκομεία.
- Την παροχή υπηρεσιών προς το κοινό μέσω διαδικτυακής πύλης.

(ii) Επέκταση της διάρκειας υλοποίησης της σύμβασης κατά 12 μήνες (στην υφιστάμενη σύμβαση προβλέπεται υλοποίηση του συστήματος σε 12 μήνες). Οι λόγοι που δόθηκαν για την επέκταση της σύμβασης είναι:

- Οργανωτικές παρεμβάσεις και προσαρμογές σε Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας και των Νοσοκομείων για να αποκτήσουν τη δυναμική που θα τους επιτρέψει να συνεργάζονται αποδοτικά.
- Αδυναμίες στην ανάπτυξη και εφαρμογή της λύσης που αποφασίστηκε πριν από την έναρξη της λειτουργίας των Νοσοκομείων.
- Αδυναμία άμεσης αποδοχής από τους χρήστες του συστήματος των οργανωτικών αλλαγών που απαιτούνται από την εισαγωγή του συστήματος,
- Έλλειψη προσωπικού – απουσία ειδικοτήτων για τη λειτουργία των επιμέρους τμημάτων του συστήματος, και
- Καθημερινές επαγγελματικές υποχρεώσεις του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού.

(iii) Επιπλέον δαπάνη για αγορά και συντήρηση του συστήματος για 4 έτη για το ποσό των €3.515.497.

Η ΚΕΑΑ ενέκρινε στις 21.11.2007 την επέκταση της διάρκειας υλοποίησης της σύμβασης κατά 12 μήνες (μέχρι τις 21.1.2009) και το ΣΠΥΟ στις 27.3.2008 τις πρόσθετες υπηρεσίες και την επιπλέον δαπάνη όπως περιγράφονται πιο πάνω.

Από τον έλεγχο της επιπλέον δαπάνης η Υπηρεσία μου παρατήρησε το Φεβρουάριο 2008 ότι υπήρχαν αυξημένες ημερήσιες χρεώσεις σε σχέση με την αρχική σύμβαση και ζήτησε όπως κατά

τη διαπραγμάτευση της συμπληρωματικής συμφωνίας γίνει προσπάθεια όπως οι ημερήσιες χρεώσεις συμφωνηθούν στα πλαίσια της υφιστάμενης σύμβασης C2006/58 η οποία ισχύει μέχρι το τέλος 2008. Η εισήγηση της Υπηρεσίας μου έγινε αποδεκτή. Τελικά μετά από διαπραγμάτευση με τον Ανάδοχο συμφωνήθηκε συνολική μείωση της τιμής της προσφοράς κατά περίπου €408.730.

Σύμβαση σχετικά με τη μεταφορά και τον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας του Νέου Νοσοκομείου Λευκωσίας. Μετά από προκήρυξη διαγωνισμού, υπεγράφη στις 29 Ιουνίου 2004 συμφωνία μεταξύ της επιτυχούσας εταιρείας και του Υπουργείου Υγείας για παροχή υπηρεσιών για την ετοιμασία σχεδίου μεταφοράς του παλαιού νοσοκομείου Λευκωσίας στο νέο νοσοκομείο και τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης, διεύθυνσης και λειτουργίας του νέου νοσοκομείου. Η σύμβαση έχει συνολική διάρκεια 3 χρόνων και στην πρόταση της εταιρείας προνοείτο όπως η διάρκεια του “commissioning” ήταν 18 μήνες.

Λόγω καθυστέρησης της μεταφοράς στο νέο νοσοκομείο και της λειτουργίας του νοσοκομείου, πέραν των 18 μηνών του “commissioning” που προβλέπετο στη σύμβαση, η εταιρεία υπέβαλε απαίτηση για αποζημίωση ύψους £594.030 επειδή υποστήριξε ότι αναγκάστηκε να διατηρήσει ολόκληρη την ομάδα της και μετά την προκαθορισμένη περίοδο των 18 μηνών.

Κατά την άποψη της Υπηρεσίας μου ο ετεροχρονισμός που δημιουργήθηκε μεταξύ των υπηρεσιών των συμβούλων και της μεταφοράς/λειτουργίας του νοσοκομείου οφείλεται σε ανεπαρκή προγραμματισμό και συντονισμό από πλευράς του Υπουργείου Υγείας.

Η Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (TEAA) του Υπουργείου Υγείας εξέτασε τις απαιτήσεις της εταιρείας και υπέβαλε τον Ιανουάριο 2008 εισήγηση στη Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (KEAA) η οποία μεταξύ άλλων διαλαμβάνει τα ακόλουθα:

(i) Κατά τον υπολογισμό της αξίας της καθυστέρησης που υπολόγισε η εταιρεία δεν έλαβε υπόψη το χρόνο απουσίας μελών της ομάδας της, ενώ ο τρόπος υπολογισμού της καθυστέρησης από μέρους της εταιρείας συμπεριλαμβάνει και τους ρόλους των μελών τα οποία σύμφωνα με την Σύμβαση έπρεπε να είναι παρόντα καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, δηλαδή η εταιρεία ζητά την διπλή πληρωμή τους.

(ii) Η εταιρεία δεν δικαιολογείται να χρεώνει καθυστέρηση για την περίοδο του “post commissioning” διότι κατά την περίοδο αυτή η εταιρεία είχε την ευχέρεια να μειώσει το διαθέσιμο προσωπικό.

(iii) Η συνολική διάρκεια της καθυστέρησης κατά την άποψη της TEAA ήταν από 1^η Ιανουαρίου 2006, μέχρι το τέλος της ουσιαστικής μετακόμισης του Νοσοκομείου, που περατώθηκε τέλος Οκτωβρίου 2006, δηλαδή 10 μήνες και όχι 12,5 μήνες όπως η απαίτηση της εταιρείας.

Με βάση τις πιο πάνω θέσεις της η TEAA εισηγείται ως ποσό αποζημίωσης για καθυστέρηση £68.730 αντί του απαιτούμενου από την εταιρεία ποσού £594.030 (μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ).

Η KEAA στις 23.4.2008 εξέτασε το θέμα και αποφάσισε όπως ο Γενικός διευθυντής του Υπουργείου Υγείας διορίσει Ad-Hoc Επιτροπή η οποία σε συνεργασία με την TEAA διαπραγματεύει με την εταιρεία το ποσό της αποζημίωσης και ακολούθως το αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης τεθεί ενώπιον της KEAA για τελική απόφαση.

4.76 ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Λειτουργικά προβλήματα. Ο όγκος εργασιών που καλούνται οι Ιατρικές Υπηρεσίες να διεκπεραιώσουν σε συσχετισμό με την απουσία μηχανογράφησης, η ανεπαρκής στελέχωση του λογιστηρίου, η μη τήρηση των κατάλληλων στοιχείων για πληροφόρηση της διεύθυνσης ώστε να λαμβάνονται οι απαραίτητες αποφάσεις, καθώς επίσης και η συνέχιση της απόσπασης ιατρικού και

νοσηλευτικού προσωπικού, για εργασίες που θα έπρεπε να εκτελούνται από διοικητικό ή/και άλλο εναλλάξιμο προσωπικό, εμποδίζουν την εύρυθμη λειτουργία των Υπηρεσιών.

Αποσπάσεις προσωπικού από τα Νοσοκομεία για εκτέλεση άλλων διοικητικών καθηκόντων. Ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό συνεχίζει να είναι αποσπασμένο στη Διοίκηση των Υπηρεσιών για την εκτέλεση καθηκόντων που αφορούν σε θέματα προσωπικού, προσφορών και άλλα, κυρίως διοικητικά καθήκοντα.

Το Υπουργικό Συμβούλιο με Απόφασή του το Φεβρουάριο 2004 ενέκρινε τη διεξαγωγή μελέτης από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, ώστε να διασφαλιστεί η επαρκής, ποιοτικά και ποσοτικά, στελέχωση των Κεντρικών Γραφείων του Υπουργείου και των Ιατρικών Υπηρεσιών. Ωστόσο, η μελέτη δεν ολοκληρώθηκε και το θέμα θα μελετηθεί εκ νέου στα πλαίσια της αναδιοργάνωσης του Υπουργείου Υγείας και των Τμημάτων του, (σύμφωνα με σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 27.6.2007).

Ιατρικός εξοπλισμός.

(α) Αξιολόγηση και προγραμματισμός αναγκών. Ο τομέας του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού των Νοσοκομείων αποτελεί σημαντικό παράγοντα, τόσο για τον εκσυγχρονισμό των λειτουργιών τους, όσο και για την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας προς τους πολίτες. Η αξιολόγηση και καταγραφή των αναγκών των Κρατικών Νοσηλευτηρίων σε ιατρικό εξοπλισμό και η ιεράρχησή τους αποτελούν προϋποθέσεις για την ορθολογιστική αξιοποίηση των διαθέσιμων πιστώσεων.

Σημειώνεται ότι, από το σχετικό κατάλογο που ετοιμάστηκε ο οποίος αφορά στις αναπτυξιακές δαπάνες ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού για το έτος 2007, δεν προκύπτει ένδειξη ότι ακολουθήθηκε μια συγκεκριμένη και προκαθορισμένη διαδικασία καταγραφής αξιολόγησης και ιεράρχησής των αναγκών των Κρατικών Νοσηλευτηρίων.

Από τους επιτόπιους ελέγχους της Υπηρεσίας μου στα διάφορα Νοσοκομεία διαπιστώθηκε ότι κατά καιρούς παραλαμβάνονταν εξοπλισμοί οι οποίοι δεν είχαν παραγγελθεί από τα Νοσοκομεία και μάλιστα σε ορισμένες περιπτώσεις διαπιστώθηκε ότι παρέμεναν ακρησιμοποιήτοι.

Επιπλέον, με στόχο την έγκαιρη αντικατάσταση του αναγκαίου ιατρικού εξοπλισμού σε όλα τα Νοσοκομεία, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε τον καθορισμό ενός συστήματος παρακολούθησης της διάρκειας ζωής του εξοπλισμού, το οποίο να λαμβάνει υπόψη το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την προώθηση των αγορών. Όπως ενημερώθηκα, οι Ιατρικές Υπηρεσίες προωθούν τη δημιουργία τέτοιου συστήματος στα νέα Γενικά Νοσοκομεία Λευκωσίας και Αμμοχώστου, εντούτοις δεν υπήρξε σημαντική πρόοδος από πέρσι.

(β) Αδρανής εξοπλισμός. Με επιστολή τους οι Ιατρικές Υπηρεσίες ζήτησαν από τους Διευθυντές όλων των Νοσοκομείων όπως υποβάλουν καταστάσεις για τον αδρανή εξοπλισμό ο οποίος θα μπορούσε να αξιοποιηθεί σε άλλα Νοσηλευτήρια και τα Νοσοκομεία ανταποκρίθηκαν.

Ο περισσότερος αδρανής εξοπλισμός εντοπίζεται στο Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας και αρκετός από αυτόν, όπως αναφέρεται στη σχετική κατάσταση, παραμένει αδρανής είτε λόγω έλλειψης προσωπικού ή μη λειτουργίας συγκεκριμένων εξειδικευμένων θαλάμων. Δεν υπάρχει ένδειξη για μελέτη και αξιολόγηση των καταστάσεων αυτών καθώς και για προώθηση οποιωνδήποτε ενεργειών για αξιοποίησή του.

Ιατρική Περίθαλψη στην Κύπρο από μη Κυβερνητικές Ιατρικές Υπηρεσίες.

(α) Ύψος δαπάνης. Η δαπάνη για αγορά υπηρεσιών από τον ιδιωτικό τομέα για θεραπείες που δεν προσφέρονται από τα Κρατικά Νοσηλευτήρια κατά τα έτη 2005-2007 είχαν ως ακολούθως:

	£
2007	7.326.765
2006	5.793.063
2005	5.048.247

Η δαπάνη για το 2007 αφορά κυρίως σε:

- (i) Καρδιολογικές και καρδιοχειρουργικές επεμβάσεις, ύψους £2.806.492,
- (ii) Εκ των υστέρων κάλυψη των εξόδων θεραπείας ασθενών που έχουν τύχει θεραπείας στον ιδιωτικό τομέα, ύψους £1.034.367.
- (iii) Επιδοτήσεις σε νεφροπαθείς για μεταμόσχευση νεφρών από το Παρασκευαϊδείο Χειρουργικό και Μεταμοσχευτικό Κέντρο, ύψους £743.322,
- (iv) Αγορά υπηρεσιών για τη διενέργεια μικροχειρουργικών επεμβάσεων, ύψους £665.238.

Πέραν των πιο πάνω πληρωμών κατά το 2007, οι Υπηρεσίες είχαν εκκρεμότητες στο τέλος του έτους ποσού περίπου £0,6 εκ, το οποίο τακτοποιήθηκε εντός του 2008, για υπηρεσίες για τις οποίες είτε καθυστέρησε η παράδοση των τιμολογίων στο λογιστήριο, είτε καθυστέρησε η εξασφάλιση των σχετικών εγκρίσεων για διενέργεια των πληρωμών. Επίσης, στις 31.12.2007 εκκρεμούσαν για εξόφληση επιπρόσθετα τιμολόγια, το ύψος των οποίων δεν μπορούσε να υπολογιστεί επακριβώς λόγω της έλλειψης κατάλληλου συστήματος καταχώρισης και παρακολούθησης της εξόφλησής τους.

(β) Παραπομπή ασθενών σε ιδιωτικά νοσηλευτήρια. Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε και πάλι, ότι σε περιπτώσεις αποστολής ασθενών από τα Νοσοκομεία σε ιδιωτικά νοσηλευτήρια για θεραπεία:

- (i) δεν γίνεται πάντοτε χρήση ενιαίου παραπεμπτικού, συμπληρωμένου με όλα τα απαραίτητα στοιχεία, όπως αριθμός πολιτικής ταυτότητας του ασθενούς, κατά πόσο είναι δικαιούχος δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, διεύθυνση και τηλέφωνο του ασθενούς, και υπογραμμένου από τον παραπέμποντα ιατρικό λειτουργό,
- (ii) δεν υπάρχουν σχετικά μητρώα ούτε καταγεγραμμένα στοιχεία αναφορικά με τους ασθενείς που παραπέμπονται σε ιδιωτικά νοσηλευτήρια για να είναι δυνατή η παρακολούθηση της εξέλιξης της νοσηλείας τους, καθώς και η επαναφορά τους στα κρατικά νοσηλευτήρια σε περίπτωση που είχαν παραπεμφθεί λόγω έλλειψης κλινών,

Σημειώνεται ότι από το Δεκέμβριο 2007 έχουν εγκριθεί νέοι Κανονισμοί, ("Σχέδιο Παροχής Οικονομικής Αρωγής για Υπηρεσίες Υγείας που δεν προσφέρονται στο Δημόσιο Τομέα"), στους οποίους προνοείται η διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται για την αποστολή ασθενών σε ιατρικά κέντρα του ιδιωτικού τομέα καθώς και θέματα που αφορούν σε οικονομικά ζητήματα όπως υπολογισμός της οικονομικής επιβάρυνσης των ασθενών και αναμένεται βελτίωση.

(γ) Συμβάσεις με τον ιδιωτικό τομέα για παροχή ιατρικών υπηρεσιών. Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε την παρακολούθηση της ημερομηνίας λήξης των συμβάσεων με τον ιδιωτικό τομέα για παροχή ιατρικών υπηρεσιών μέσω σχετικού μητρώου και, λαμβάνοντας υπόψη το χρονικό διάστημα που απαιτείται από την έναρξη της διαδικασίας προκήρυξης της προσφοράς μέχρι την υπογραφή της σύμβασης, την έγκαιρη τροχοδρόμηση ενεργειών ούτως ώστε να υπογράφεται νέα σύμβαση πριν από τη λήξη της προηγούμενης.

Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι:

- (i) στις 2.8.2007, έληξε η ισχύς της σύμβασης για παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών αιμοκάθαρσης από το Παρασκευαϊδείο Χειρουργικό και Μεταμοσχευτικό Ίδρυμα Κύπρου, και η νέα σύμβαση υπογράφηκε στις 25.1.2008, ενώ εξακολουθούσε να παραπέμπονται ασθενείς από

τις Υπηρεσίες και η πληρωμή διενεργείτο με βάση τις τιμές που διαλαμβάνονταν στην προηγούμενη συμφωνία.

(ii) μέχρι και το Σεπτέμβριο 2008 εκκρεμούσε η υπογραφή σύμβασης για αγορά υπηρεσιών διενέργειας καρδιοχειρουργικών επεμβάσεων, η οποία είχε λήξει στις 31.3.2007, ενώ οι ασθενείς εξακολουθούσε να παραπέμπονται και οι πληρωμές να διενεργούνται κανονικά με βάση τις τιμές που διαλαμβάνονταν στην προηγούμενη συμφωνία.

(iii) Το 2007 πληρώθηκε ποσό ύψους £142.372 για παραπομπή επειγόντων περιστατικών στον ιδιωτικό τομέα, λόγω έλλειψης κλινών στα Κρατικά Νοσηλευτήρια, καθώς και ποσό ύψους £131.965 για παραπομπή περιστατικών στον ιδιωτικό τομέα για διενέργεια αξονικών τομογραφιών, λόγω βλάβης του αξονικού τομογράφου στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού, χωρίς να υπάρχουν σε ισχύ οποιεσδήποτε συμφωνίες με τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια.

(δ) Αδυναμίες στο σύστημα πληρωμής τιμολογίων και παρακολούθησης του κονδυλίου. Η μη τήρηση μητρώων συμβολαίων για παρακολούθηση των πληρωμών, η μη έγκαιρη ετοιμασία καταστάσεων εκκρεμών υποχρεώσεων καθώς και η έλλειψη κατάλληλου συστήματος στο λογιστήριο για σκοπούς παρακολούθησης των τιμολογίων για τα οποία εκκρεμεί η πληρωμή, έχει ως αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η παρακολούθηση των δαπανών.

Εισήγηση της Υπηρεσίας μου για ενδυνάμωση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, είναι ο καθορισμός συστήματος παρακολούθησης των περιστατικών που παραπέμπονται στα ιδιωτικά νοσηλευτήρια, για σκοπούς έγκαιρης ενημέρωσης του λογιστηρίου σχετικά με το κόστος που θα απαιτηθεί, έτσι ώστε να επιβεβαιώνεται εκ των προτέρων η ύπαρξη των διαθέσιμων πιστώσεων και να τροχοδρομούνται έγκαιρα οι απαιτούμενες ενέργειες για τη ζήτηση πρόσθετων πιστώσεων. Ενδεικτικά αναφέρεται η περίπτωση δημιουργίας υποχρεώσεων το 2006 ύψους £0,8εκ. χωρίς την ύπαρξη των διαθέσιμων πιστώσεων, οι οποίες καλύφθηκαν με Συμπληρωματικό Προϋπολογισμό που εγκρίθηκε στις 23.11.2007.

(ε) Οικονομική επιβάρυνση. Η παρακολούθηση του υπολογισμού της οικονομικής επιβάρυνσης καθώς και η ανάκτηση των σχετικών ποσών διενεργείται από τους προσωπικούς φακέλους των ασθενών. Λόγω της αδυναμίας του συστήματος αυτού, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε, τη δημιουργία μητρώου επιδοτούμενων ασθενών για σκοπούς διασφάλισης της παρακολούθησης όλων των περιπτώσεων σε τακτά χρονικά διαστήματα στο οποίο να καταχωρίζονται όλα τα απαραίτητα στοιχεία σχετικά με τη νοσηλεία του ασθενή, το ποσό της οικονομικής επιβάρυνσης, η ημερομηνία και ο αριθμός απόδειξης είσπραξης, η ημερομηνία υποβολής και το ποσό του τιμολογίου καθώς και ενδεχόμενες παρατηρήσεις. Το εν λόγω μητρώο, θα μπορεί να χρησιμοποιείται και ως βάση για την ετοιμασία της κατάστασης καθυστερημένων εσόδων.

Θεραπεία σε θάλαμο υπερβαρικού οξυγόνου. Για θεραπεία ασθενών σε θάλαμο θεραπείας υπερβαρικού οξυγόνου, αγοράζονται υπηρεσίες, παρόλο ότι στο Νοσοκομείο Λάρνακας είναι εγκατεστημένος θάλαμος αποσυμπίεσης υπερβαρικού οξυγόνου, ο οποίος παραμένει αναξιόποιος. Αναξιόποιοι εξάλλου παραμένουν και οι δύο νέοι θάλαμοι, οι οποίοι έχουν παραδοθεί από τα μέσα του 2007 στα Νοσοκομεία Πάφου και Αμμοχώστου έναντι συνολικής αξίας €753.250 (£440.858) για τη λειτουργία των οποίων ακόμα δεν έχουν εκτελεστεί τα αναγκαία έργα διαρρύθμισης του χώρου εγκατάστασης και παροχής οξυγόνου.

Προμήθεια αναλώσιμων ειδών. Εξακολουθούν να υφίστανται λειτουργικά προβλήματα αναφορικά με τη διαχείριση αναλώσιμων τα οποία προέκυψαν μετά τη μεταβίβαση από 1.1.2003 των κονδυλίων αναλωσίμων από τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, χωρίς να προηγηθεί η δημιουργία της αναγκαίας υποδομής, τα οποία έχουν κατ' επανάληψη αναφερθεί στις επιστολές μου.

(i) Η έλλειψη επαρκών αποθηκευτικών χώρων στις Υπηρεσίες, καθώς και στα διάφορα Νοσοκομεία, έχει ως αποτέλεσμα τις περισσότερες φορές, την απευθείας παράδοση και αποθήκευση των ειδών στους διάφορους θαλάμους των Νοσοκομείων, χωρίς να καταχωρίζονται

σε μητρώα, με όλους τους πιθανούς κινδύνους απώλειας και ζημιάς για το Δημόσιο. Επιπλέον, δημιουργούνται προβλήματα στη διαχείριση των συμβάσεων, στις διαδικασίες αποπληρωμής των τιμολογίων, καθώς και στην έγκαιρη ετοιμασία των καταστάσεων εκκρεμών υποχρεώσεων. Εντός του 2004 ενοικιάστηκε αποθηκευτικός χώρος, ο οποίος όμως, εξακολουθεί να μην διαθέτει συστήματα συναγερμού και πυρασφάλειας.

(ii) Η έλλειψη ολοκληρωμένης πληροφόρησης αναφορικά με το ύψος των αποθεμάτων στην αποθήκη των Ιατρικών Υπηρεσιών και στα Νοσοκομεία, την εξέλιξη της κατανάλωσής τους και πληροφορίες για τις συμβάσεις που βρίσκονται σε ισχύ, κυρίως λόγω απουσίας μηχανογραφημένου συστήματος παρακολούθησης των αποθεμάτων ιατρικών αναλώσιμων τόσο στην κεντρική αποθήκη όσο και στις αποθήκες των Κρατικών Νοσηλευτηρίων (με εξαίρεση την αποθήκη του νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, στην οποία έχει λειτουργήσει προσωρινά ένα λογισμικό πρόγραμμα), έχει ως αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η άσκηση αποτελεσματικού προγραμματισμού κατά το στάδιο προκήρυξης των προσφορών, να παρατηρούνται αδυναμίες στη διαχείριση των συμβάσεων και να δυσχεραίνεται η διαπίστωση των αποθεμάτων για τον προγραμματισμό των εγχειρήσεων και άλλων εξετάσεων. Σε επόμενες παραγράφους αναφέρονται συγκεκριμένα παραδείγματα των επιπτώσεων από την μη ικανοποιητική πιο πάνω κατάσταση.

Προσφορές και διαχείριση συμβολαίων. Διαπιστώθηκαν ελλείψεις και αδυναμίες στη διαχείριση των προσφορών και των συμβολαίων και στην τήρηση των απαραίτητων στοιχείων.

Σχετικά αναφέρονται τα πιο κάτω:

(α) Ύπαρξη διαθέσιμων πιστώσεων. Διαπιστώθηκε ότι εξακολουθούν να μην τηρούνται τα απαραίτητα στοιχεία ώστε οι Υπηρεσίες να βεβαιώνονται για την ύπαρξη διαθέσιμων πιστώσεων πριν από την προκήρυξη διαγωνισμού. Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε και πάλι όπως αξιοποιείται η δυνατότητα δεσμεύσεων των σχετικών ποσών που παρέχει το Υποσύστημα Διαχείρισης Αγορών του FIMAS, σύμφωνα με τις πρόνοιες της εγκυκλίου του Γενικού Λογιστηρίου αρ. 1568, ημερ. 23.12.2003.

(β) Μητρώα συμβολαίων ιατρικού εξοπλισμού και αναλώσιμων ειδών. Εξακολουθεί να μη τηρείται μητρώο συμβολαίων ιατρικού εξοπλισμού, ενώ το μητρώο συμβολαίων που τηρείται για τα αναλώσιμα είδη δεν περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία με αποτέλεσμα να καθίσταται αδύνατη η παρακολούθηση της πιστής εκτέλεσης των όρων κάθε συμβολαίου και της ορθότητας των πληρωμών.

Τα συμβόλαια που συνάπτονται από τον Τομέα Έργων Ανάπτυξης και Ιατροτεχνολογικού Εξοπλισμού των Ιατρικών Υπηρεσιών καθώς και από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών (ΗΜΥ), και αφορούν σε ιατρικό εξοπλισμό εξακολουθεί να μην κοινοποιούνται στο Λογιστήριο των Υπηρεσιών και η πληρωμή των τιμολογίων στηρίζεται μόνο σε σχετικές οδηγίες των λειτουργών που χειρίζονται τη σύμβαση και στα σχετικά πιστοποιητικά πληρωμής που ετοιμάζονται από το ΗΜΥ, χωρίς να διεξάγεται οποιοσδήποτε άλλος έλεγχος, παρόλο ότι ο Ελέγχων Λειτουργός των Κονδυλίων είναι η Διευθύντρια Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας.

(γ) Αρχείο προσφορών. Οι φάκελοι για προσφορές που είναι σε εξέλιξη βρίσκονται αρχειοθετημένοι στο Αρχείο προσφορών στον Τομέα προσφορών, ενώ οι κλειστοί φάκελοι βρίσκονται στις αποθήκες χωρίς να είναι ταξινομημένοι κατ' αύξοντα αριθμό, για εύκολο εντοπισμό. Σημειώνεται ότι για ορισμένες προσφορές οι κλειστοί φάκελοι δεν είχαν παρουσιαστεί για έλεγχο.

(δ) Καθυστερήση στην εξόφληση τιμολογίων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, διαπιστώθηκε σημαντική καθυστέρηση στην εξόφλησή τιμολογίων για προμήθειες αναλώσιμων ειδών και εξοπλισμού που μερικές φορές ξεπερνούσε τους 12 μήνες, η οποία οφείλεται κυρίως στην

καθυστέρηση που παρατηρείται μέχρι να υποβληθούν όλα τα απαιτούμενα για την πληρωμή στοιχεία στο Λογιστήριο των Υπηρεσιών από άλλα Νοσοκομεία/Τμήματα.

Σύμφωνα με τις Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες (αρ.79), οι Προϊστάμενοι Τμημάτων πρέπει να φροντίζουν για την έγκαιρη διευθέτηση της πληρωμής όλων των υποχρεώσεων για αποφυγή διεκδίκησης τόκων, σύμφωνα με τα Άρθρα 5 και 6 του Νόμου 73(Ι)/2003. Κατά τη διάρκεια του ελέγχου διαπιστώθηκε ότι συγκεκριμένη εταιρεία αξιώνει ποσό μεγαλύτερο των £330.000, το οποίο αφορά σε τόκους λόγω καθυστέρησης στην εξόφληση τιμολογίων.

Σημειώνεται επίσης ότι, με βάση τις σχετικές πρόνοιες των εγγράφων των διαγωνισμών, η πληρωμή των τιμολογίων θα πρέπει να γίνεται μέσα σ' ένα μήνα από την παράδοση του εξοπλισμού.

(ε) Παρακολούθηση εγγυήσεων. Σε ορισμένες περιπτώσεις όπου προσκομίζονται επιταγές για εγγύηση πιστής εκτέλεσης των συμβολαίων από διάφορους επιτυχόντες προσφοροδότες, αυτές εξακολουθούν να μην κατατίθενται σε κυβερνητικό λογαριασμό σύμφωνα με τη Δημοσιονομική Οδηγία αρ. 21.

Μισθοί.

(α) Έλεγχος μισθών. Το σύστημα ελέγχου μισθών είναι ανεπαρκές, και ειδικά όσον αφορά στην επιβεβαίωση της ετοιμασίας, λήψης, επεξεργασίας και προώθησης όλων των δελτίων αλλαγών. Επιπλέον, οι έλεγχοι που διενεργούνται, γίνονται συνήθως με καθυστέρηση, με αποτέλεσμα τυχόν λάθη ή παραλείψεις να μην εντοπίζονται έγκαιρα.

Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε την επανεξέτασή του συστήματος ελέγχου των μισθών, σε όλα τα στάδια υπολογισμού της μισθοδοσίας, στα Νοσοκομεία και στις Υπηρεσίες με στόχο την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου και ορθολογιστικού συστήματος που να διασφαλίζει ικανοποιητικά ότι οι πληρωμές των μισθών είναι ορθές και ότι δεν διενεργούνται υπερπληρωμές.

(β) Μη έγκαιρη υποβολή εντύπων αλλαγών που αφορούν στο κρατικό μισθολόγιο, με αποτέλεσμα τη δημιουργία υπερπληρωμών. Διαπιστώθηκε και πάλι ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, που αφορούν κυρίως σε παραχώρηση άδειας απουσίας χωρίς απολαβές και σε τερματισμό υπηρεσιών, δεν υποβάλλονται έγκαιρα τα σχετικά έντυπα αλλαγών μισθοδοσίας στο Γενικό Λογιστήριο, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται υπερπληρωμές μισθών, η ανάκτηση των οποίων είναι δύσκολη, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις των έκτακτων υπαλλήλων και των ασκούμενων/ειδικευόμενων ιατρών.

Όλες οι υπερπληρωμές χρεώνονται από το Γενικό Λογιστήριο σε λογαριασμό προκαταβολών των Ιατρικών Υπηρεσιών. Ωστόσο όπως έχει διαπιστωθεί, συνεχίζει να μην τηρούνται αναλυτικοί λογαριασμοί στους οποίους να παρουσιάζεται το υπόλοιπο για τη κάθε περίπτωση, ούτε και φαίνεται να λαμβάνονται οποιαδήποτε μέτρα για ανάκτησή τους.

(γ) Λογαριασμός προκαταβολών. Δεν τηρούνται αναλυτικοί λογαριασμοί για παρακολούθηση και έγκαιρη τακτοποίηση των υπολοίπων προκαταβολών και ως εκ τούτου λάθη και παραλείψεις πιθανόν να διαιωνίζονται με κίνδυνο απώλειας για το Δημόσιο ενώ δεν έχουν ετοιμαστεί και υποβληθεί κατάλογοι με τα υπόλοιπα των εν λόγω λογαριασμών που εκκρεμούσαν στις 31.12.2007, όπως προνοείται στις Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες. Από στοιχεία που τηρούνται στο μηχανογραφημένο λογιστικό σύστημα, το υπόλοιπο του λογαριασμού προκαταβολών στις 31.12.2007 ανήλθε σε £111.131 σε σύγκριση με £99.717 στις 31.12.2006.

Ετοιμασία Σχεδίου Δράσης για αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών. Με στόχο την έγκαιρη αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών που ενδεχομένως να προκύψουν στις Ιατρικές Υπηρεσίες, όπως απεργία ιατρικού και άλλου προσωπικού των Νοσοκομείων, σεισμούς, απότομης και μεγάλης αύξησης αναγκών για κλίνες, κ.λπ., η Υπηρεσία μου εισηγείται και πάλι όπως ληφθούν κατάλληλες ενέργειες και μέτρα για την ετοιμασία ενός ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης, το οποίο,

θα πρέπει να κοινοποιηθεί σε όλα τα Κρατικά Νοσοκομεία, για την άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπισή τους.

Οι Ιατρικές Υπηρεσίες είχαν αποφασίσει, ως μέρος της εφαρμογής ενός σχεδίου δράσης έκτακτων αναγκών, την ετοιμασία μιας συμφωνίας πλαίσιο για παροχή ιατρικών υπηρεσιών από ιδιωτικά ιατρικά κέντρα.

Ενώ η σχετική προκήρυξη προσφορών έγινε εντός του 2007, εντούτοις η διαδικασία υποβολής των προσφορών, μετά από εξέταση των προσφερόμενων τιμών, ακυρώθηκε. Όπως διαπιστώνεται, δεν υπήρξαν οποιεσδήποτε εξελίξεις έκτοτε.

Οι περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) Νόμοι του 2001 μέχρι 2008.

(α) Έκδοση Κανονισμών. Για την καλύτερη εφαρμογή του Νόμου, η Υπηρεσία μου εισηγείται και πάλι όπως εκδοθούν Κανονισμοί σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 28.

Μητρώα κινητής περιουσίας. Η ενημέρωση των μητρώων περιουσιακών στοιχείων των Ιατρικών Υπηρεσιών είχε τερματιστεί από τη μεταστέγασή τους στα γραφεία στην Παλουριώτισσα.

Αργότερα με έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών ετοιμάστηκαν νέα μητρώα με βάση φυσική καταμέτρηση που διενεργήθηκε το 2004, χωρίς ωστόσο τη μετέπειτα ενημέρωσή τους με αποτέλεσμα εξοπλισμός και άλλη κινητή περιουσία που παραλαμβάνετο κατά την εν λόγω περίοδο να μην καταγράφεται. Κατά τη μεταστέγασή τους στο νέο κτιριακό συγκρότημα “Γιώρκειο” το Φεβρουάριο του 2008, ζητήθηκε και πάλι η έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών για δημιουργία νέων μητρώων με βάση φυσική καταμέτρηση η οποία διεξήχθη τον Απρίλιο 2008. Το Υπουργείο προχωρεί στη δημιουργία νέων μητρώων.

Γενικά θέματα Νοσοκομείων.

Εσωτερικός έλεγχος. Εξακολουθούν να παρουσιάζονται αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν τις δραστηριότητες των Νοσοκομείων, κυρίως όσον αφορά στην είσπραξη των τελών, στη λειτουργία των αποθηκών, στη στοιχειοθέτηση της υπερωριακής αποζημίωσης, στην τήρηση των κατάλληλων μητρώων και στη διαχείριση αναλωσίμων.

Καθυστερημένα έσοδα Νοσοκομείων. Τα καθυστερημένα έσοδα στις 31.12.2007 ανήλθαν σε £5.776.402, σε σύγκριση με £4.723.467 στις 31.12.2006. Το σύστημα παρακολούθησης των εσόδων παρουσιάζει αδυναμίες με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος απώλειας εσόδων.

Η είσπραξη των καθυστερημένων εσόδων είναι προβληματική γιατί αυτά οφείλονται κυρίως είτε από αλλοδαπούς που έχουν εγκαταλείψει την Κύπρο, χωρίς να καταβάλουν τα δικαιώματα νοσηλείας, είτε από αλλοδαπούς που εργοδοτούνται στην Κύπρο και αδυνατούν να πληρώσουν.

Σημειώνεται ότι αρκετοί ασθενείς που δεν παρουσιάζουν κάρτα νοσηλείας παίρνουν εξιτήριο εκτός ωρών λειτουργίας των γραφείων, ιδιαίτερα κατά τα Σαββατοκύριακα και τις αργίες, χωρίς να καταβάλλουν τα σχετικά δικαιώματα και όπως είχα εισηγηθεί και σε προηγούμενες εκθέσεις μου, θα πρέπει να εξευρεθούν τρόποι επίλυσης του προβλήματος αυτού. Επίσης, αρκετοί ασθενείς, ιδίως αλλοδαποί, επιδιώκουν να τυγχάνουν δωρεάν θεραπείας με την εισαγωγή τους στο Νοσοκομείο μέσω των Πρώτων Βοηθειών, οι οποίοι στη συνέχεια απολύονται, χωρίς να καταβάλουν τα σχετικά δικαιώματα.

Με σκοπό την ενημέρωση του Υπουργικού Συμβουλίου σχετικά με τις οφειλές προς τη Κυβέρνηση με αφορμή τις αναφορές στις Ετήσιες Εκθέσεις μου σχετικά με το πιο πάνω θέμα, το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή του προς τις Ιατρικές Υπηρεσίες ημερ. 11.6.2008 ζήτησε όπως υποβληθούν συγκεκριμένα στοιχεία για τα ποσά που οφείλονται και τους λόγους για τους οποίους δεν εισπράχθηκαν, με εισηγήσεις για τους τρόπους είσπραξης των εν λόγω οφειλών με σχετικό χρονοδιάγραμμα. Ωστόσο δεν έχουν ακόμα υποβληθεί τα εν λόγω στοιχεία.

Προμήθεια αναλώσιμων ειδών. Συνεχίζεται η παραλαβή και η αποθήκευση αναλώσιμων ειδών απευθείας στα τμήματα και τους θαλάμους του Νοσοκομείου, χωρίς στις περισσότερες περιπτώσεις να καταχωρίζονται σε μητρώα, με επακόλουθο να μην είναι δυνατή η παρακολούθηση της χρήσης τους και να μην υπάρχει η δυνατότητα για προγραμματισμό των αναγκών τους. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχει σύστημα που να διασφαλίζει ότι δεν θα παρουσιάζονται ελλείψεις αναλώσιμων ειδών.

Κατά το 2007 δημιουργήθηκαν προβλήματα στα Νοσοκομεία, αφού οι γιατροί, επικαλούμενοι έλλειψη αναλωσίμων, προέβηκαν σε ακυρώσεις ορισμένων χειρουργικών επεμβάσεων. Σημειώνεται ότι οι Ιατρικές Υπηρεσίες δεν ήταν σε θέση να γνωρίζουν το ύψος των αποθεμάτων λόγω έλλειψης των κατάλληλων συστημάτων παρακολούθησης των αναλώσιμων, αδυναμία που αναφέρθηκε επανειλημμένα σε Εκθέσεις μου προηγούμενων ετών.

Η Υπηρεσία μου με αφορμή συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας που πραγματοποιήθηκε στις 22.5.2008, αναφορικά με το θέμα της διαχείρισης και διαθεσιμότητας των αναλώσιμων ώστε να μην εμποδίζεται η απρόσκοπτη και άμεση προσφορά ιατρικής περίθαλψης και φροντίδας στους ασθενείς, με επιστολή της προς τις Ιατρικές Υπηρεσίες τόνισε την ανάγκη έκδοσης οδηγιών, σύμφωνες με τους ισχύοντες Κανονισμούς Αποθηκών για το χειρισμό τόσο του υπάρχοντος αποθέματος στους θαλάμους των νοσοκομείων όσο και των νέων παραλαβών εξειδικευμένων αναλωσίμων.

Έξοδα νοσηλείας προσώπων στα Νοσοκομεία ύστερα από τραυματισμό σε τροχαία ατυχήματα. Με βάση τις διατάξεις του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλιση Ευθύνης Έναντι Τρίτου) Νόμου, απαιτούνται από τις ασφαλιστικές εταιρείες από τις οποίες έγιναν πληρωμές σχετικά με σωματική βλάβη, ύστερα από τραυματισμό σε τροχαία ατυχήματα, τα σχετικά νοσήλια για τα άτομα που τυγχάνουν θεραπειάς στα Νοσοκομεία. Παρουσιάζονται ωστόσο σοβαρά προβλήματα, ακόμα και μετά την εφαρμογή συγκεκριμένων διαδικασιών που καθορίστηκαν και γνωστοποιήθηκαν σε όλα τα Νοσοκομεία από τον Ιανουάριο 2002. Παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται από τους λειτουργούς εισαγωγής ασθενών, εντούτοις φαίνεται ότι εξακολουθούν να υπάρχουν πρακτικά προβλήματα, τόσο στη συλλογή των απαραίτητων πληροφοριών, με αποτέλεσμα να υπάρχουν δεκάδες φάκελοι υποθέσεων που, λόγω έλλειψης ικανοποιητικών στοιχείων, δεν είναι δυνατόν να στοιχειοθετηθούν, ώστε να κινηθεί η διαδικασία για διεκδίκηση από τις ασφαλιστικές εταιρείες των εξόδων νοσηλείας, όσο και στην ανταπόκριση των ασφαλιστικών εταιρειών. Ενόψει των πιο πάνω εισηγήθηκα επανειλημμένα όπως επανεξεταστεί το όλο θέμα, ώστε να εξευρεθούν τρόποι για εφαρμογή των διατάξεων του σχετικού Νόμου.

Αποθήκες και αποθηκευτικοί χώροι.

(α) Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις μη έγκαιρης ενημέρωσης των μητρώων.

(β) Πεπαλαιωμένα είδη και εξοπλισμός εξακολουθούν να παραμένουν σε χώρους της αποθήκης, χωρίς να είναι καταχωρισμένα σε σχετικό μητρώο.

(γ) Λόγω έλλειψης αποθηκευτικών χώρων στις Ιατρικές Υπηρεσίες και στα Νοσοκομεία, πολλές φορές η παράδοση και αποθήκευση αναλώσιμων ειδών διενεργείται απευθείας στους θαλάμους των Νοσοκομείων, χωρίς να καταχωρίζονται σε σχετικά μητρώα, με αποτέλεσμα να μην καθίσταται δυνατή η παρακολούθησή τους.

Μειώσεις του χρόνου αναμονής ασθενών για χειρουργικές επεμβάσεις και άλλες ιατρικές εξετάσεις. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με στόχο τη μείωση του χρόνου αναμονής για χειρουργικές επεμβάσεις, για ακτινολογικές και άλλες εξετάσεις, ενέκρινε, με τις Αποφάσεις του αρ. 66.309 ημερ. 7.11.2007 και αρ. 67.151 ημερ. 2.5.2008, την πιλοτική εφαρμογή του προγράμματος υπερωριακής απασχόλησης του προσωπικού των Δημόσιων Νοσηλευτηρίων, για περίοδο τριών και έξι μηνών αντίστοιχα, με στόχο την αξιοποίηση του διαθέσιμου προσωπικού καθώς και της υπάρχουσας υποδομής στα κρατικά νοσηλευτήρια κατά τις απογευματινές ώρες και την υποβολή Έκθεσης για

αξιολόγηση του πιο πάνω προγράμματος. Σημειώνεται ότι εξακολουθεί όπως διαπιστώθηκε κατά τον έλεγχο να υπάρχουν λίστες αναμονής για σημαντικές για την υγεία των ασθενών εξετάσεις.

Προσφορές και συμβάσεις υπηρεσιών και προμηθειών

Συμβόλαιο αγοράς υπηρεσιών για τη λειτουργία του Μαγνητικού Τομογράφου του Νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας. Όπως ανέφερα στην Έκθεση μου για το έτος 2006, από έρευνα της Υπηρεσίας μου που διεξήχθη στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, διαπιστώθηκαν σοβαρές αδυναμίες / παραλείψεις στις πρόνοιες του συμβολαίου που ετοιμάστηκε από το Τμήμα καθώς και ο υσιώδεις παρεκκλίσεις από τους όρους του συμβολαίου – κατά την εκτέλεση του – από τον ανάδοχο.

Η κυριότερη αδυναμία του συμβολαίου (ημερομηνία έναρξης στις 21.11.2006, διάρκεια 3+1 χρόνια, συνολικό ποσό 2.691.047 Ευρώ), ήταν η παράλειψη να συμπεριληφθεί στις πρόνοιες του η πρόταση/δέσμευση που είχε υποβάλει γραπτώς ο μοναδικός προσφοροδότης, απαντώντας σε ερωτήματα/διευκρινίσεις που του ζητήθηκαν από την επιτροπή αξιολόγησης κατά την αξιολόγηση της προσφοράς του. Σύμφωνα με την πιο πάνω πρόταση/δέσμευση, αναλάμβανε να διεκπεραιώνει τουλάχιστο 25 περιστατικά ρουτίνας την ημέρα καθώς και όλα τα έκτακτα, λειτουργώντας το Κέντρο για 11½ ώρες ημερησίως (αντί 7½ που καθορίζονταν στους όρους του διαγωνισμού). Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω παράλειψης, το Κέντρο λειτουργούσε μόνο 7½ ώρες ημερησίως, διεκπεραιώνοντας κατά μέσο όρο 11,6 εξετάσεις την ημέρα (τους 5 πρώτους μήνες του συμβολαίου), γεγονός που οδήγησε σε αύξηση του χρόνου αναμονής των ασθενών για εξέταση, ο οποίος είχε φθάσει μέχρι και 6 μήνες.

Κατά τη συζήτηση της Έκθεσής μου στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας τον Ιούνιο 2007, ο Υπουργός Υγείας συμφώνησε με την εισήγηση μου και δεσμεύτηκε για καταβολή κάθε δυνατής προσπάθειας από το Τμήμα, ώστε ο ανάδοχος να αποδεχθεί την τροποποίηση των όρων της σύμβασης, σύμφωνα με την επιστολή/δέσμευση του για διεκπεραίωση 25 περιστατικών την ημέρα λειτουργώντας το Κέντρο 11½ ώρες ημερησίως.

Κατόπιν διαπραγματεύσεως με τον ανάδοχο, τελικά συμφωνήθηκαν τα ακόλουθα, χωρίς κανένα επιπλέον κόστος:

- (i) Να διεκπεραιώνονται 21 περιστατικά ρουτίνας την ημέρα κατά μέσο όρο. Σε περίπτωση που ο μέσος όρος κατά μήνα είναι μικρότερος από 21 περιστατικά, θα καταβάλλεται από τον ανάδοχο ρήτρα 222 Ευρώ για κάθε περιστατικό που δε διεκπεραιώθηκε εξ υπαιτιότητος του.
- (ii) Οι ώρες λειτουργίας του Κέντρου θα είναι 7:30-19:30 ημερησίως (δηλ. 12 ώρες) σε δύο βάρδιες.
- (iii) Ο ανάδοχος να αναλάβει τη διεκπεραίωση όλων των περιστατικών που βρίσκονταν το Φεβρουάριο 2008 στον κατάλογο αναμονής (1 250 περίπου), μέχρι τις 31.5.2008, εργαζόμενος για το σκοπό αυτό πέραν του συμφωνηθέντος ωραρίου (7:30-19:30), καθημερινά και τα Σαββατοκυριακά. Σε περίπτωση που δεν κατορθώσει να εξαντλήσει τον κατάλογο αναμονής μέχρι τις 31.5.2008, τότε θα καταβάλλει ρήτρα 222 Ευρώ για κάθε περιστατικό που δεν διεκπεραιώθηκε. Έναντι της πιο πάνω δέσμευσης του αναδόχου, συμφωνήθηκε όπως μη εφαρμοστούν οι πρόνοιες του συμβολαίου για αποκοπές, εξ αιτίας της παρουσίας στο Κέντρο μικρότερου αριθμού ιατρών από τον προβλεπόμενο, από την έναρξη του συμβολαίου μέχρι και το Φεβρουάριο 2008 που έγινε η συμφωνία.

Η πιο πάνω συμφωνία εγκρίθηκε το Φεβρουάριο 2008 από το αρμόδιο όργανο (Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων). Όπως πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ο Διευθυντής του Ακτινολογικού Τμήματος του Νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας όλα τα περιστατικά που βρίσκονταν στον κατάλογο αναμονής είχαν διεκπεραιωθεί από τον ανάδοχο πριν το τέλος Μαΐου 2008.

Προσφορά αρ. Γ.Τ. 40/08 για την προμήθεια εμφυτευμάτων ολικής αρθροπλαστικής ισχύου. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, η προηγούμενη προσφορά για την προμήθεια των πιο πάνω ειδών –αρ. Σ.Υ. 29/06– ακυρώθηκε το Μάιο 2007 από το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Υγείας, επειδή η τιμή της μοναδικής προσφοράς που είχε υποβληθεί ήταν εξωπραγματική σε σχέση με την εκτίμηση δαπάνης. Συγκεκριμένα, η εκτίμηση δαπάνης που είχε δοθεί με την προκήρυξη του διαγωνισμού ανερχόταν στα 939.731 Ευρώ, ενώ η τιμή της μοναδικής προσφοράς που υποβλήθηκε ήταν 1.313.397 Ευρώ. Κατά το στάδιο ετοιμασίας των προσφορών καθώς και μετά την υποβολή τους, δύο ενδιαφερόμενοι προσφοροδότες – οι οποίοι τελικά δεν υπέβαλαν προσφορά – διαμαρτυρήθηκαν γραπτώς προς το Τμήμα, ισχυριζόμενοι ότι η διατύπωση των όρων/προδιαγραφών ήταν περιοριστική και ευνοούσε συγκεκριμένο προσφοροδότη/κατασκευαστή.

Μετά την ακύρωση του πιο πάνω διαγωνισμού, προκηρύχθηκε το Δεκέμβριο 2007 νέος διαγωνισμός, με αρ. Σ.Υ. 33/07, και εκτίμηση δαπάνης 1.350.000-1.550.000 Ευρώ. Από τη μελέτη των εγγράφων του διαγωνισμού καθώς και τα σχόλια που υποβλήθηκαν από ενδιαφερόμενους προσφοροδότες, η Υπηρεσία μου διαπίστωσε ότι οι προδιαγραφές εξακολουθούσαν να είναι περιοριστικές και να παρουσιάζουν σοβαρές αδυναμίες/παραλείψεις. Επίσης, διαπιστώθηκε ότι τα κυριότερα σχόλια/εισηγήσεις των ενδιαφερόμενων προσφοροδοτών, που είχαν υποβληθεί στα πλαίσια της πρόσκλησης/δημοσίευσης του Τμήματος – τον Ιούνιο 2007- για υποβολή των απόψεων/εισηγήσεων τους πάνω στις πρόνοιες των προκαταρκτικών εγγράφων, δεν είχαν ληφθεί υπόψη. Ενόψει των πιο πάνω, τον Ιανουάριο 2008, εισηγήθηκα στη Διευθύντρια του Τμήματος όπως τροποποιηθούν οι όροι του διαγωνισμού ώστε να διασφαλίζεται η ευρύτητα συμμετοχής και η ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού για να εξασφαλιστούν καλύτερες τιμές.

Το Φεβρουάριο 2008, το Τμήμα αποφάσισε την ακύρωση του διαγωνισμού λόγω διαφοροποίησης των αναγκών του. Για κάλυψη των άμεσων αναγκών των νοσοκομείων σε αναλώσιμα αρθροπλαστικής ισχύου, αποφασίστηκε από το Τμήμα όπως προκηρυχθεί νέος διαγωνισμός για αγορά μιας περιορισμένης ποσότητας αναλώσιμων, συνολικής αξίας 130.000 Ευρώ, με τροποποιημένους όρους/προδιαγραφές. Στους εν λόγω όρους/προδιαγραφές καθοριζόταν ο αριθμός επεμβάσεων (68 συνολικά) και ζητείτο όπως υποβληθεί τιμή μονάδος για κάθε επέμβαση. Ο διαγωνισμός διαχωρίστηκε σε δύο Είδη και η εκτίμηση δαπάνης των 130.000 Ευρώ βασίστηκε στις τιμές του προηγούμενου συμβολαίου. Σύμφωνα με τους τροποποιημένους όρους του διαγωνισμού, τα αναλώσιμα θα ήταν διαθέσιμα υπό την ευθύνη του προμηθευτή, ο οποίος θα προχωρούσε εντός καθορισμένου -σύντομου- χρονικού διαστήματος σε παράδοση τους στις Ορθοπεδικές Κλινικές των Νοσοκομείων παγκύπρια. Με τον τρόπο αυτό θα αποφεύγετο η ανάγκη δημιουργίας αποθέματος – για καθένα από τον τεράστιο αριθμό των υποειδών – σε κάθε Νοσοκομείο, σημαντικό μέρος του οποίου έμενε αναξιοποίητο μέχρι την ημερομηνία λήξης του.

Ο διαγωνισμός προκηρύχθηκε το Μάιο 2008 και σ' αυτόν έλαβαν μέρος 6 προσφοροδότες οι οποίοι υπέβαλαν 7 προσφορές. Τελικά τα δύο Είδη του διαγωνισμού κατακυρώθηκαν τον Ιούνιο 2008 σε δύο διαφορετικούς προσφοροδότες (ένας εκ των οποίων ήταν ο προηγούμενος προμηθευτής), σε τιμές οι οποίες συγκριτικά με την εκτίμηση δαπάνης ήταν κατά 55% περίπου φθηνότερες, παρ' όλον ότι οι ποσότητες ήταν μικρές και στις υποχρεώσεις των προμηθευτών περιλαμβανόταν και η παραχώρηση των απαιτούμενων σειρών εργαλείων. Εντός προδιαγραφών ήταν στο ένα Είδος οι 3 προσφοροδότες και στο άλλο Είδος οι 4, ενώ η ποιότητα των προσφερόμενων αναλωσίμων κρίθηκε από την επιτροπή αξιολόγησης ως ικανοποιητική.

Προσφορά αρ. Κ 46/03 για την προμήθεια αναλωσίμων υλικών για εμβολισμό ανευρύσματος εγκεφάλου για τις ανάγκες της Νευροχειρουργικής Κλινικής του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας. Από έλεγχο του συμβολαίου που διεξήχθη από την Υπηρεσία μου, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

(iv) Ο διαγωνισμός κατακυρώθηκε το Νοέμβριο 2003 με την διαδικασία διαπραγμάτευσης και η διάρκεια του συμβολαίου καθορίστηκε στα 4 χρόνια (20.11.2003-20.11.2007), αντί στα 2 χρόνια που προβλεπόταν στους όρους της προσφοράς.

(v) Στους όρους του διαγωνισμού καθορίζονταν οι συνολικές ποσότητες που απαιτούνταν για την καθεμία από τις 10 κατηγορίες αναλωσίμων, για το διάστημα των 2 χρόνων. Ωστόσο, κατά τη διαπραγμάτευση που προηγήθηκε της κατακύρωσης του διαγωνισμού, συμφωνήθηκε όπως η προμήθεια των αναλωσίμων γίνεται με την αναπλήρωση ενός ελαχίστου αποθέματος το οποίο θα πρέπει να διατηρείται και το οποίο είναι γνωστό στο Διευθυντή της Νευροχειρουργικής Κλινικής του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας καθώς και στον προμηθευτή. Ο προμηθευτής είχε υποχρέωση να αναπληρώνει έγκαιρα το απόθεμα κατόπιν ειδοποίησης του, μετά το τέλος μιας εγχείρησης. Συμφωνήθηκε επίσης ότι σε περίπτωση που κάποιο είδος από το απόθεμα δε χρησιμοποιηθεί, τότε 6 μήνες πριν την ημερομηνία λήξης του, θα αντικαθίσταται από τον προμηθευτή με άλλο, μεγαλύτερης διάρκειας ζωής.

(vi) Στην επιστολή ανάθεσης του διαγωνισμού που στάλθηκε από της Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας (ΙΥΥΔΥ) στις 8.12.2003, ζητήθηκε από τον προμηθευτή η παράδοση – εντός ενός μηνός – συγκεκριμένων ποσοτήτων για το καθένα από τα 52 συνολικά είδη που ανήκουν στις 10 κατηγορίες αναλωσίμων του διαγωνισμού, συνολικής αξίας 115.311 Αμερικανικών δολαρίων.

(vii) Από τα στοιχεία που υπήρχαν στους Φακέλους των ΙΥΥΔΥ, φαίνεται ότι στη συνέχεια, η προμήθεια των αναλωσίμων γινόταν με την αναπλήρωση του αποθέματος, κατόπιν γραπτού αιτήματος του Διευθυντή της Νευροχειρουργικής Κλινικής προς το Διευθυντή ΙΥΥΔΥ, στο οποίο επισυναπτόταν ο κατάλογος αναλωσίμων, με σημειωμένες τις ποσότητες και τα είδη που είχαν χρησιμοποιηθεί πρόσφατα.

(viii) Τον Οκτώβριο και Νοέμβριο 2007 (δηλ. λίγες ημέρες προτού λήξει το συμβόλαιο), παραδόθηκαν στο Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας – με 5 τμηματικές παραδόσεις – μεγάλες ποσότητες διαφόρων ειδών αναλωσίμων, συνολικής αξίας 480.841 Αμερικανικών δολαρίων.

(ix) Για την αναγκαιότητα των πιο πάνω αναλωσίμων, δεν εντοπίστηκε στους Φακέλους των ΙΥΥΔΥ οποιαδήποτε γραπτό αίτημα του Διευθυντή της Νευροχειρουργικής Κλινικής για αναπλήρωση του αποθέματος με είδη που είχαν χρησιμοποιηθεί σε πρόσφατες επεμβάσεις, ούτε και επίσημη γραπτή παραγγελία των ΙΥΥΔΥ. Ο Διευθυντής της Νευροχειρουργικής Κλινικής επιβεβαίωσε ότι ο ίδιος δεν είχε δώσει τέτοια παραγγελία, προσθέτοντας ότι γνώριζε καλά τη σχετική πρόνοια της συμφωνίας για αναπλήρωση του αποθέματος μόνο, με είδη που είχαν χρησιμοποιηθεί. Ωστόσο, τα αναλώσιμα παραλήφθηκαν από 3-μελείς επιτροπές των ΙΥΥΔΥ, και στις 20.12.2007 καταβλήθηκε το αντίστοιχο ποσό στον προμηθευτή, παρά το γεγονός ότι τα τιμολόγια του δεν είχαν πιστοποιηθεί από τον αρμόδιο συντονιστή του συμβολαίου και δεν συνοδεύονταν από τον ανάλογη γραπτή παραγγελία.

(x) Στις 11.12.2007, ο Διευθυντής της Νευροχειρουργικής Κλινικής ζήτησε από τη Διευθύντρια των ΙΥΥΔΥ την ανανέωση του συμβολαίου, ώστε να μην παρουσιαστούν ελλείψεις στα εν λόγω αναλώσιμα, αναφέροντας ότι το υφιστάμενο σύστημα προμήθειας των αναλωσίμων ("Running Contract") λειτουργήσε πολύ καλά και εισηγείτο την υιοθέτηση του πιο πάνω συστήματος και στο νέο συμβόλαιο. Σημειώνεται ότι με τις τελευταίες παραδόσεις, οι ποσότητες αρκετών ειδών αναλωσίμων κατέστησαν πολλαπλάσιες των προβλεπόμενων ποσοτήτων του αποθέματος που συμφωνήθηκε να τηρείται.

(xi) Το συμβόλαιο προέβλεπε ότι η διάρκεια ζωής των αναλωσίμων θα έπρεπε να είναι τουλάχιστον 24 μήνες από την ημερομηνία παραλαβής τους. Ωστόσο, από έλεγχο που έγινε στην αποθήκη του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, διαπιστώθηκε ότι σε αρκετές περιπτώσεις είχαν παραληφθεί ποσότητες αναλωσίμων με μικρότερη διάρκεια ζωής. Συγκεκριμένα, είχαν

παραληφθεί εντός του 2007, 145 είδη συνολικής αξίας £27.000 περίπου, με διάρκεια ζωής από 12-23 μήνες (σε 13 διαφορετικές παραδόσεις).

Ενόψει των πιο πάνω, ζήτησα το Μάιο 2008 από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Υγείας όπως ερευνήσει τα θέματα που εγείρονται και πληροφορήσει την Υπηρεσία μου για τα ακόλουθα:

- (i) Από ποιόν είχε υποβληθεί το αίτημα και ποιός είχε εξουσιοδοτήσει την παραγγελία των αναλωσίμων αξίας 480.841 Αμερικανικών δολαρίων, που παραδόθηκαν λίγες μέρες πριν τη λήξη του συμβολαίου, εφ' όσον ο Διευθυντής της Νευροχειρουργικής Κλινικής – ο οποίος είχε την αρμοδιότητα καθορισμού των αναγκών ως ο μόνος χρήστης των εν λόγω αναλωσίμων – επιβεβαίωσε ότι δεν είχε ζητήσει τις πιο πάνω ποσότητες.
- (ii) Ποιος ευθύνεται για την πληρωμή του ποσού των 480.841 Αμερικανικών δολαρίων προς εξόφληση των τιμολογίων του προμηθευτή, χωρίς αυτά να έχουν προηγουμένως πιστοποιηθεί από το συντονιστή του συμβολαίου και χωρίς να συνοδεύονται από επίσημη παραγγελία των ΙΥΥΔΥ.
- (iii) Τους λόγους για τους οποίους παραλαμβάνονταν αναλώσιμα με μικρότερη διάρκεια ζωής από την προβλεπόμενη στο συμβόλαιο.
- (iv) Τα μέτρα που προτίθεται να πάρει ώστε να αξιοποιηθεί πριν την ημερομηνία λήξης των αναλωσίμων το μεγάλο απόθεμα που δημιουργήθηκε.

Μίσθωση υπηρεσιών Συμβούλου Εντατικολόγου στην Μονάδα Εντατικής Θεραπείας του νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας. Κατόπιν ελέγχου που διεξήχθη από την Υπηρεσία μου σχετικά με τις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν για τη μίσθωση υπηρεσιών Συμβούλου Εντατικολόγου στην Μονάδα Εντατικής Θεραπείας του νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

(α) Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε το Φεβρουάριο 2006 πρόταση του Υπουργείου Υγείας για μίσθωση υπηρεσιών ενός Συμβούλου Εντατικολόγου για την Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ) του νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, για περίοδο ενός έτους, έναντι δαπάνης που εκτιμάτο ότι θα ανερχόταν γύρω στις £40.000. Η διαδικασία που θα ακολουθείτο – σύμφωνα με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου – ήταν η διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση της προκήρυξης, σύμφωνα με το σχετικό άρθρο του Νόμου.

(β) Το Τμήμα προχώρησε τον Ιούνιο 2006 στην προκήρυξη προσφοράς, εφαρμόζοντας όμως την ανοικτή διαδικασία. Υποβλήθηκαν δύο προσφορές, εκ των οποίων η μία με βάση την έκθεση αξιολόγησης, δεν ικανοποιούσε τους όρους και κρίθηκε άκυρη. Η ανάθεση της σύμβασης έγινε στο μοναδικό προσφοροδότη που ικανοποιούσε τους όρους του διαγωνισμού, έναντι του ποσού των £37.500, για περίοδο ενός έτους (από 21.8.2006 μέχρι 20.8.2007).

(γ) Μόλις 19 ημέρες μετά την έναρξη του πιο πάνω συμβολαίου, αποφασίστηκε από επιτροπή του Τμήματος, η οποία συνήλθε για να εξετάσει οδηγίες της Αναπληρώτριας Διευθύντριας του Τμήματος, η ουσιαστική τροποποίηση του συμβολαίου με συμπερίληψη σε αυτό των δύο πιο κάτω νέων όρων:

- (i) Η σύμβαση να μπορεί να ανανεωθεί με τους ίδιους όρους εάν τα δύο μέρη συμφωνήσουν προς τούτο, για ακόμη ένα χρόνο, και
 - (ii) αποζημίωση του συμβούλου σε έκτακτες (επιπρόσθετες) ανάγκες με ημερήσια αμοιβή £446,40.
- (δ) Το Τμήμα εξασκώντας το δικαίωμα που του παρείχαν οι πρόσθετοι όροι, προχώρησε τον Ιούνιο 2007 σε παράταση του πιο πάνω συμβολαίου με τους ίδιους όρους, για περίοδο ενός (1) ακόμη έτους.

Ενόψει των πιο πάνω, τον Οκτώβριο 2007 ζήτησα από τη Διευθύντρια του Τμήματος όπως ερευνήσει τα θέματα που εγείρονται και ενημερώσει την Υπηρεσία μου τους λόγους για τους οποίους:

(α) Το Τμήμα προχώρησε σε ανανέωση της υφιστάμενης σύμβασης για ακόμη ένα έτος, ενώ η Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου προνοούσε μίσθωση των πιο πάνω υπηρεσιών για περίοδο ενός μόνο έτους.

(β) Οι πιο πάνω ουσιώδεις αλλαγές του συμβολαίου δεν είχαν υποβληθεί στο αρμόδιο όργανο για έγκριση (το οποίο είναι η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων).

(γ) Το Τμήμα προκήρυξε το διαγωνισμό με την ανοικτή διαδικασία, ενώ το Υπουργικό Συμβούλιο είχε εγκρίνει την Πρόταση του Υπουργείου Υγείας για εφαρμογή της διαδικασίας με διαπραγμάτευση.

Ζήτησα επίσης να ενημερωθώ κατά πόσον προκύπτουν ευθύνες για τους πιο πάνω χειρισμούς που έγιναν.

Η Διευθύντρια του Τμήματος με πληροφόρησε τον Απρίλιο 2008 ότι η μη εξασφάλιση της έγκρισης του αρμοδίου οργάνου για τις εν λόγω αλλαγές οφείλεται σε παρερμηνεία των προνοιών των σχετικών Κανονισμών από την Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων και ότι οι αλλαγές είχαν απώτερο σκοπό να μην υποβαθμιστεί η λειτουργικότητα της ΜΕΘ με μια ενδεχόμενη αλλαγή του συμβούλου.

Η απάντηση της Διευθύντριας του Τμήματος δεν θεωρείται ικανοποιητική κατά την άποψή μου, εφ' όσον αφ' ενός μεν δε δίδονται εξηγήσεις σε όλα τα θέματα που ηγέρθησαν, αφ' ετέρου δε οι λόγοι που προβάλλονται δεν δικαιολογούν τους χειρισμούς που έγιναν.

Προσφορά αρ. Σ.Υ. 32/08 για την παροχή υπηρεσιών Συμβούλου Εντατικολόγου πολυδύναμης Μονάδας Εντατικής Θεραπείας στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού. Τον Ιούλιο 2008 οι Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας προκήρυξαν τον πιο πάνω διαγωνισμό – του οποίου η εκτίμηση δαπάνης ήταν 222.120 Ευρώ – χωρίς να δημοσιεύσουν την προκήρυξη στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και χωρίς να κοινοποιήσουν τα έγγραφα του διαγωνισμού στην Υπηρεσία μου, παραβιάζοντας τις πρόνοιες της Νομοθεσίας περί προσφορών. Από τη μετέπειτα μελέτη των εγγράφων του διαγωνισμού, και αφού στο μεταξύ η περίοδος υποβολής των προσφορών είχε λήξει και είχε υποβληθεί μόνο μια προσφορά (από το σύμβουλο εντατικολόγο που είχε κερδίσει το διαγωνισμό για τη ΜΕΘ του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας), η Υπηρεσία μου διαπίστωσε τα ακόλουθα:

(i) Στα έγγραφα του διαγωνισμού είχαν περιληφθεί πολύ περιοριστικοί όροι όσον αφορά τα απαιτούμενα προσόντα του συμβούλου.

(ii) Δύο από τους εν λόγω όρους ήσαν επιπρόσθετοι των όρων του προηγούμενου διαγωνισμού (για το σύμβουλο εντατικολόγο του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας), στον οποίο η συμμετοχή ήταν περιορισμένη, εφ' όσον υποβλήθηκαν δύο προσφορές εκ των οποίων μόνο η μία πληρούσε τους όρους του διαγωνισμού.

(iii) Ενώ το ποσό του υφισταμένου συμβολαίου για το σύμβουλο εντατικολόγο του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας ανέρχεται σε 64.073 Ευρώ (£37.500) το χρόνο, η εκτίμηση δαπάνης που δόθηκε για την παροχή παρόμοιων υπηρεσιών για τη ΜΕΘ Λεμεσού, στα πλαίσια του παρόντος διαγωνισμού, είναι πολύ ψηλότερη και ανέρχεται σε 111.060 Ευρώ (£65.000) το χρόνο.

(iv) Το υφιστάμενο συμβόλαιο (του συμβούλου εντατικολόγου για τη ΜΕΘ του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας) περιλαμβάνει πρόνοια όπως ο σύμβουλος παρέχει υπηρεσίες 7 μέρες το μήνα από τις 7:30 π.μ. – 2:30 μ.μ. ή και πέραν του πιο πάνω ωραρίου εάν χρειάζεται, χωρίς επιπλέον αμοιβή. Επίσης προβλέπεται η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για μετακόμιση της ΜΕΘ από το παλαιό στο Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας. Στον παρόντα διαγωνισμό για το

σύμβουλο εντατικολόγο της ΜΕΘ του Νοσοκομείου Λεμεσού, ενώ δεν υπάρχουν οι εν λόγω απαιτήσεις, ωστόσο η εκτίμηση δαπάνης είναι κατά 73,3% ψηλότερη του ποσού της αμοιβής του συμβούλου εντατικολόγου για τη ΜΕΘ του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας.

Ενόψει των πιο πάνω, ζήτησα τον Αύγουστο 2008 από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Υγείας, όπως ερευνήσει τα θέματα που εγείρονται και πληροφορήσει την Υπηρεσία μου τα ακόλουθα:

(i) Τους λόγους για τους οποίους δεν ακολουθήθηκαν στην προκειμένη περίπτωση οι πρόνοιες της Νομοθεσίας για τις προσφορές.

(ii) Τους λόγους για τους οποίους περιλήφθηκαν στα έγγραφα του διαγωνισμού νέοι επιπρόσθετοι περιοριστικοί όροι.

(iii) Την αιτιολόγηση του ύψους του ποσού της εκτίμησης δαπάνης.

(iv) Κατά πόσον έχει συμπληρωθεί η εκπαίδευση των Κυπρίων ιατρών που εργάζονται στις ΜΕΘ των νοσοκομείων μας και τους έχει χορηγηθεί ο τίτλος ειδικότητας στην εντατικολογία, στα πλαίσια των προνοιών του συμβολαίου για το σύμβουλο εντατικολόγο του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας.

Τελικά, η προσφορά ακυρώθηκε το Σεπτέμβριο 2008 από το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Υγείας.

Προσφορά αρ. Σ.Υ.07/07 για την προμήθεια, εγκατάσταση και συντήρηση ακτινολογικών μηχανημάτων. Το Τμήμα προκήρυξε το Μάρτιο 2007 ανοικτό διαγωνισμό για την προμήθεια, εγκατάσταση και συντήρηση ακτινολογικών μηχανημάτων ο οποίος έληγε τον Ιούλιο 2007. Από έλεγχο που διεξήγαγε το Μάρτιο 2008 η Υπηρεσία μου, διαπιστώθηκε ότι με βάση τα έγγραφα του διαγωνισμού, η διάρκεια ισχύος των προσφορών ήταν 5 μήνες και με έγκριση του Συμβουλίου Προσφορών του Υπουργείου Υγείας δόθηκε παράταση για 3 επιπλέον μήνες, ενώ σύμφωνα με τις σχετικές πρόνοιες των Κανονισμών Προσφορών, στις περιπτώσεις των συνήθων συμβάσεων – όπως η προκειμένη – η ισχύς της προσφοράς μπορούσε να παραταθεί για ακόμη ένα μήνα κατόπιν έγκρισης του Προέδρου του Συμβουλίου Προσφορών, ενώ για οποιαδήποτε άλλη παράταση πέραν της πιο πάνω, χρειαζόταν η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου. Νέο αίτημα του Τμήματος για έγκριση περαιτέρω παράτασης της ισχύος των προσφορών, είχε απορριφθεί το Φεβρουάριο 2008 από τον αντιπρόσωπο του Προέδρου του Συμβουλίου Προσφορών. Επίσης, διαπιστώθηκε ότι μέχρι την ημέρα του ελέγχου (8 περίπου μήνες μετά την υποβολή των προσφορών), δεν είχε ετοιμαστεί και υποβληθεί η έκθεση αξιολόγησης των προσφορών, για λήψη απόφασης από το Συμβούλιο Προσφορών, ενώ σύμφωνα με εγκύκλιο της Αρμόδιας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, η διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών πρέπει να ολοκληρώνεται εντός 30 ημερών από την ημερομηνία της υποβολής των, και σε περίπτωση που αυτό δεν είναι κατορθωτό, θα πρέπει να ζητείται η έγγραφη εξουσιοδότηση του αρμόδιου Υπουργού για παράταση άλλων 30 ημερών. Για περαιτέρω παράταση της περιόδου αξιολόγησης πρέπει να υποβάλλεται πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο. Τέλος, προβλέπεται ότι η ολοκλήρωση της αξιολόγησης και η απόφαση για κατακύρωση της προσφοράς θα πρέπει να συμπληρώνεται τουλάχιστον 30 ημέρες πριν από την ημερομηνία λήξης της περιόδου ισχύος των προσφορών.

Ενόψει των πιο πάνω, ζήτησα εξηγήσεις από τη Διευθύντρια του Τμήματος για τα θέματα που εγείρονται και πληροφορήσει την Υπηρεσία μου για τις επιπτώσεις από την καθυστέρηση που θα προκύψει στην αγορά του εξοπλισμού, εξ αιτίας χειρισμών που έγιναν.

Σημειώνεται ότι παρόμοιου χειρισμού έτυχε και ο διαγωνισμός με αρ.Σ.Υ.02/07 για την προμήθεια, εγκατάσταση και συντήρηση αναισθησιολογικών μηχανημάτων.

Τελικά, η διάρκεια ισχύος των δύο πιο πάνω προσφορών έληξε και ως εκ τούτου οι διαγωνισμοί ακυρώθηκαν.

Προσφορά για την προμήθεια ολικής αρθροπλαστικής γονάτου κινητής πλατφόρμας (Σ.Υ.17/04 και Γ.Τ.119/06). Οι Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας (ΙΥΥΔΥ) κατακύρωσαν, στον ίδιο ανάδοχο, δύο συμβάσεις για την προμήθεια ολικής αρθροπλαστικής γονάτου κινητής πλατφόρμας (Σ.Υ.17/04 και Γ.Τ.119/06), τον Αύγουστο 2005 και τον Οκτώβριο 2006 αντίστοιχα. Το Μάρτιο 2008, ο εν λόγω ανάδοχος απέστειλε επιστολή στο Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας, με την οποία τον πληροφορούσε ότι η παράδοση μέρους των υλικών των πιο πάνω συμβάσεων, που περιλαμβάνονταν σε παραγγελία που του στάληκε από τις ΙΥΥΔΥ τον Ιούνιο 2008, δεν κατέστη δυνατή, επειδή όπως τον πληροφόρησε ο υπεύθυνος του χειρουργείου για το οποίο προορίζονταν, δεν υπήρχε διαθέσιμος χώρος. Ο αρμόδιος λειτουργός για τις προμήθειες αναλωσίμων του Υπουργείου Υγείας ζήτησε από τον ανάδοχο – για διευκόλυνση της κατάστασης – όπως κρατήσει τα υλικά σε δικό του χώρο και τα παραδίδει σταδιακά, διευθέτηση την οποία ο ανάδοχος αποδέχτηκε. Σύμφωνα επίσης με την πιο πάνω επιστολή του αναδόχου, οι ΙΥΥΔΥ αρνούνται να του πληρώσουν την αξία μέρους της παραγγελίας των αναλωσίμων, λόγω του ότι – εξ αιτίας της πιο πάνω διευθέτησης - τα παρέδωσε μετά τη λήξη της χρονικής διάρκειας του συμβολαίου, ενώ τα υπόλοιπα αναλώσιμα της παραγγελίας έχουν μείνει στις αποθήκες του. Τον Απρίλιο 2008, ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας ζήτησε από τη Διευθύντρια των ΙΥΥΔΥ όπως του υποβάλει το συντομότερο δυνατό σχετική έκθεση γεγονότων με τις απόψεις της. Ενόψει των πιο πάνω, ζήτησα από τη Διευθύντρια των ΙΥ&ΥΔΥ όπως η πιο πάνω έκθεση κοινοποιηθεί στην Υπηρεσία μου, και παράλληλα ζήτησα να με πληροφορήσει τα ακόλουθα:

(α) Τις ποσότητες και ημερομηνίες παράδοσης των υλικών που έχουν παραληφθεί και πληρωθεί για το κάθε είδος των δύο συμβολαίων ξεχωριστά.

(β) Τις ποσότητες των υλικών που έχουν παραγγελθεί αλλά δεν έχουν παραληφθεί, και τους λόγους για τους οποίους δεν παραλήφθηκαν.

(γ) Κατά πόσον υπάρχουν ποσότητες των πιο πάνω υλικών που ενώ έχουν παραδοθεί, εκκρεμεί η πληρωμή τους, παραθέτοντας τις λεπτομέρειες για τον αριθμό των ειδών και τους λόγους της μη πληρωμής τους.

(δ) Τις ποσότητες των ειδών των δύο συμβολαίων που δεν έχουν παραγγελθεί.

(ε) Τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονταν οι ανάγκες των κρατικών νοσηλευτηρίων σε είδη της προσφοράς αρ.Σ.Υ.17/04 (που δεν είχαν παραγγελθεί με τη μετέπειτα προσφορά αρ. Γ.Τ. 119/06), για το διάστημα που μεσολάβησε από τη λήξη της προσφοράς, δηλ. τον Αύγουστο 2007, μέχρι το Δεκέμβριο 2007 που έγινε η ανάθεση της νέας σύμβασης για την προμήθεια των εν λόγω αναλωσίμων.

Προσφορά αρ. Γ.Τ. 59/08 για την προμήθεια συστήματος ελέγχου πρόσβασης για το εργαστήριο Μικροβιολογίας στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας. Το Τμήμα προκήρυξε το Μάιο 2008 ανοικτό διαγωνισμό για την προμήθεια συστήματος ελέγχου πρόσβασης για το εργαστήριο Μικροβιολογίας στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας. Από τη μελέτη των εγγράφων του διαγωνισμού που στάληκαν στην Υπηρεσία μου, διαπιστώθηκε ότι οι πρόνοιες τους αφορούσαν στην αγορά ιατρικών υλικών/αναλωσίμων και η διατύπωση/περιγραφή που χρησιμοποιήθηκε καθώς και το περιεχόμενο τους, τα καθιστούσε ακατάλληλα για το συγκεκριμένο διαγωνισμό. Ενόψει των πιο πάνω, εισηγήθηκα τον Ιούνιο 2008 στη Διευθύντρια των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, όπως αποταθεί στο αρμόδιο Κυβερνητικό Τμήμα για την αγορά, εγκατάσταση και συντήρηση τέτοιου είδους συστημάτων (Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών), από το οποίο να ζητήσει όπως ετοιμάσει τη μελέτη και τα έγγραφα του διαγωνισμού. Ένας επιπρόσθετος λόγος για την ανάθεση στο Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών της ετοιμασίας της μελέτης και των εγγράφων του διαγωνισμού, ήταν και το γεγονός ότι το πιο πάνω Τμήμα έχει την ευθύνη παρακολούθησης του συμβολαίου συντήρησης των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, μέρος των οποίων θα αποτελεί και το σύστημα ελέγχου πρόσβασης.

Η Διευθύντρια των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, υιοθετώντας τις εισηγήσεις μου, αποφάσισε την ακύρωση του διαγωνισμού και ταυτόχρονα ζήτησε από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών όπως προχωρήσει στην εκπόνηση της μελέτης, στην ετοιμασία των εγγράφων και στην προκήρυξη νέου διαγωνισμού.

Στέγη Αγίου Χαράλαμπους.

Ιστορικό. Με βάση τον περί Λεπρών Νόμο αρ. 4 του 1891, ρυθμίζεται η ίδρυση και λειτουργία ασύλου (λεπροκομείο), για την παροχή ιατρικής και άλλης φροντίδας σε χανσενικούς. Το άσυλο λειτουργεί σε δασική γη στη Λάρνακα, ως «Στέγη Άγιος Χαράλαμπος».

Ασθενείς. Με την πάροδο του χρόνου ο αριθμός των ασθενών που παραμένουν στη Στέγη μειώθηκε σημαντικά, με αποτέλεσμα σήμερα στη Στέγη να παραμένουν μόνο 3 ασθενείς.

Προσωπικό. Στη Στέγη απασχολούνται 3 νοσηλευτές και 9 ωρομίσθιοι.

Δαπάνες λειτουργίας. Οι δαπάνες λειτουργίας της Στέγης ανήλθαν κατά το 2007 στις £262.287 και αφορά σε πληρωμή εργατικών (£139.977) σε επιδόματα Χανσενικών (£110.744) και σε άλλα έξοδα (£11.566). Στα πιο πάνω ποσά δεν περιλαμβάνονται τα έξοδα για τη μισθοδοσία των τριών νοσηλευτών, η οποία καλύπτεται από κονδύλι του Υπουργείου Υγείας.

Επαναξιολόγηση της λειτουργίας της Στέγης. Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα, έγινε επανεξιολογούμενη η εισήγηση όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο επαναξιολόγησης της λειτουργίας της Στέγης και αξιοποίησης του υφιστάμενου προσωπικού και των εγκαταστάσεων της.

Κατοικία Διευθυντή. Η κατοικία στην οποία διέμενε ο Διευθυντής της Στέγης, η θέση του οποίου καταργήθηκε το 1998, συνεχίζει να συντηρείται και να εξοπλίζεται με δαπάνες που βαρύνουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό και να χρησιμοποιείται τα Σαββατοκυριακά από μέλος του προσωπικού των Ιατρικών Υπηρεσιών.

Η Υπηρεσία μου, τον Απρίλιο 2006, με επιστολή της, εισηγήθηκε όπως, μέχρι την επαναξιολόγηση της λειτουργίας της Στέγης, εξεταστεί το ενδεχόμενο ορθολογιστικής αξιοποίησης της κατοικίας, σύμφωνα με τις πρόνοιες της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 58.767, ημερ. 15.10.2003, που διέπει τη διάθεση ιδιόκτητων κυβερνητικών κτιρίων/κατοικιών. Μέχρι σήμερα, δεν υπήρξαν οποιεσδήποτε εξελίξεις.

Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.

Λειτουργία του νέου Νοσοκομείου. Η έναρξη της πλήρους λειτουργίας του νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας έγινε τον Οκτώβριο 2006. Υπήρξε σημαντική καθυστέρηση στην έναρξη της λειτουργίας του λόγω των καθυστερήσεων στην αποπεράτωση κατασκευαστικών εργασιών και στην προμήθεια και εγκατάσταση του ιατρικού εξοπλισμού. Καθυστέρηση παρατηρείται και στο έργο της μηχανογράφησης.

Η Υπηρεσία μου είχε κατ' επανάληψη αναφερθεί, με σχετικές επιστολές της, στο θέμα των καθυστερήσεων και στο γεγονός ότι μια τεράστια κρατική επένδυση κτιριακών, μηχανολογικών και ιατρικών εγκαταστάσεων παρέμενε σε αδράνεια, ενώ οι συμβατικές περίοδοι συντήρησης και εγγύησης είχαν αρχίσει με τις συνεπαγόμενες οικονομικές επιπτώσεις σε βάρος του Δημοσίου.

Προμήθεια, εγκατάσταση και εφαρμογή ολοκληρωμένου μηχανογραφημένου συστήματος.

(α) Η συμφωνία για την προμήθεια και εγκατάσταση ολοκληρωμένου λογισμικού και μηχανογραφικού εξοπλισμού στο νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας υπογράφηκε στις 24.11.2006, με ημερομηνία έναρξης του έργου τις 3.1.2007, διάρκεια υλοποίησης 12 μήνες και κόστος £11.324.925. Ωστόσο, λόγω διαφόρων προβλημάτων και καθυστερήσεων που υπήρξαν, η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων έχει εγκρίνει την παράταση της συμφωνίας μέχρι τις 2.1.2009.

Τα κυριότερα προβλήματα, σύμφωνα με την έκθεση προόδου του έργου, Αύγουστος – Σεπτέμβριος 2007, εντοπίζονται στα πιο κάτω:

- (i) Καθυστέρηση στον έλεγχο των παραδοτέων του συστήματος.
- (ii) Για τα Κέντρα Υγείας της Επαρχίας Λευκωσίας, διαδικαστικά προβλήματα εφαρμογής του συστήματος και ιδιαίτερα των υποσυστημάτων που άπτονται της οικονομικής πλευράς και κυρίως της τιμολόγησης.
- (iii) Καθυστέρηση στην ετοιμασία μελέτης τηλεπικοινωνιακού δικτύου για τη διασύνδεση των Κέντρων Υγείας με τα Νοσοκομεία.
- (iv) Απασχόληση ανεπαρκούς αριθμού προσωπικού για την εφαρμογή και λειτουργία του συστήματος.
- (v) Καθυστέρηση στην εφαρμογή της κωδικοποίησης των νόσων και διαγνώσεων σύμφωνα με τη διεθνή πρότυπη κωδικοποίηση ICD-10 του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας.
- (vi) Καθυστέρηση στην κατηγοριοποίηση και κωδικοποίηση των αναλύσιμων τόσο των Ιατρικών Υπηρεσιών όσο και των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών.
- (β) Λόγω της καθυστέρησης που παρατηρήθηκε στην κατακύρωση και εφαρμογή του ολοκληρωμένου μηχανογραφημένου συστήματος στο νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, η Ομάδα Διεύθυνσης του Νοσοκομείου προχώρησε στην εφαρμογή εναλλακτικού σχεδίου δράσης για κάλυψη των βασικών αναγκών του Νοσοκομείου. Το σχέδιο αποτελείται από τέσσερα υποσυστήματα, τα οποία άρχισαν να λειτουργούν.
- (γ) Από σχετική παρουσίαση που έγινε από τον ανάδοχο του έργου για την εκτελεσθείσα εργασία, αναφέρθηκε ότι η πρώτη φάση του έργου αναμένετο να ολοκληρωθεί και να τεθεί σε εφαρμογή το δεύτερο τρίμηνο του 2008. Σε αυτή περιλαμβάνονταν τα υποσυστήματα:
- Διαχείριση Ασθενών.
 - Διαχείριση Εντολών.
 - Κλινικά Εργαστήρια.
 - Ραδιολογία.
 - Τιμολόγηση και
 - Οικονομική διαχείριση και κοστολόγηση υπηρεσιών.

Ωστόσο όπως πληροφορήθηκα λειτούργησαν μόνο τα υποσυστήματα Διαχείρισης Ασθενών και Τιμολόγησης.

Αναξιοποίητος ιατρικός εξοπλισμός.

(α) Στο Νευροφυσιολογικό Τμήμα υπάρχουν 4 ηλεκτροεγκεφαλογράφοι, 2 κινητοί ηλεκτροεγκεφαλογράφοι, 1 ηλεκτροεγκεφαλογράφος ασθενοφόρου και 1 ηλεκτρομυογράφος.

Από τον εν λόγω εξοπλισμό χρησιμοποιούνται δύο ηλεκτροεγκεφαλογράφοι και ένας κινητός ηλεκτροεγκεφαλογράφος, ενώ ένας ηλεκτροεγκεφαλογράφος μεταφέρθηκε στο Νοσοκομείο Λάρνακας. Ο υπόλοιπος εξοπλισμός παραμένει αναξιοποίητος, ενώ τα συμβόλαια συντήρησης συντρέχουν.

(β) Αναξιοποίητο παραμένει μέχρι σήμερα το ρομποτικό σύστημα το οποίο έχει εγκατασταθεί από τον Ιανουάριο του 2006 στο φαρμακείο του Νοσοκομείου, το κόστος αγοράς του οποίου ανήλθε σε περίπου £130.000. Όπως αναφέρεται σε σχετική επιστολή των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών, για να είναι δυνατή η λειτουργία του απαιτείται επέκταση και αναβάθμιση του συστήματος με επιπλέον κόστος περίπου £75.000, καθώς επίσης και σύνδεση του λογισμικού του ρομποτικού συστήματος με το λογισμικό σύστημα τήρησης αποθήκης (για την οποία δεν έχει γίνει εκτίμηση του κόστους).

(γ) Αναξιοποίητος εξοπλισμός εντοπίστηκε και στην αποθήκη του Νοσοκομείου.

Συντήρηση ιατρικού και άλλου εξοπλισμού.

(α) Για μέρος του ιατρικού εξοπλισμού ο οποίος έχει αγοραστεί, τα συμβόλαια συντήρησης του τέθηκαν σε εφαρμογή αμέσως μετά την εγκατάσταση και παραλαβή του, με βάση τις πρόνοιες των συμβολαίων αγοράς του, αλλά παρέμενε αχρησιμοποίητος λόγω της καθυστέρησης στην έναρξη λειτουργίας του Νοσοκομείου, με αποτέλεσμα το Δημόσιο να επιβαρυνθεί αχρείαστα με το προβλεπόμενο κόστος για τη συντήρηση.

Όπως ενδεικτικά αναφέρεται, ο αξονικός τομογράφος, ο μαγνητικός τομογράφος και οι δύο αγγειογράφοι, παρόλο ότι δεν είχαν χρησιμοποιηθεί μέχρι την 21.9.2006, 21.11.2006 και τις 12.10.2006, αντίστοιχα, εντούτοις τα συμβόλαια συντήρησής τους είχαν τεθεί σε εφαρμογή από το Νοέμβριο (αξονικός) και Δεκέμβριο (μαγνητικός και αγγειογράφοι) του 2004. Το κόστος των πιο πάνω συμβολαίων για τον πρώτο χρόνο συντήρησης (δηλαδή για το έτος 2005) περιλαμβανόταν στο κόστος αγοράς του εξοπλισμού, ενώ για το δεύτερο χρόνο (δηλαδή για το έτος 2006), ανήλθε σε €70.646, €48.000 και €90.914, αντίστοιχα.

(β) Λόγω ετεροχρονισμού των ημερομηνιών παράδοσης και παραλαβής του ιατρικού εξοπλισμού, για τα Νοσοκομεία Λευκωσίας και Αμμοχώστου, σε πέντε περιπτώσεις υπήρξε διαφωνία αναφορικά με το χρόνο έναρξης των συμβάσεων συντήρησης.

Το θέμα υποβλήθηκε στην Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων. Κατόπιν διαβουλεύσεων με τους ανάδοχους των έργων αποφασίστηκε η προώθηση του θέματος στην Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων με συμβιβαστική εισήγηση για καταβολή αποζημίωσης εκ μέρους της Κυβέρνησης του ποσού των €111.207 (€78.650 για το Νοσοκομείο Λευκωσίας και €32.557 για το Νοσοκομείο Αμμοχώστου) μετά την έγκριση της οποίας τα εν λόγω ποσά καταβλήθηκαν στους αναδόχους των έργων.

Διαχείριση ραντεβού και χρόνος αναμονής για χειρουργικές επεμβάσεις και ιατρικές εξετάσεις.

(α) Εντοπίστηκαν προβλήματα στη διαχείριση των ραντεβού για εξετάσεις και διαπιστώνονται σοβαρές καθυστερήσεις στην παροχή ιατρικών εξετάσεων από ορισμένα Τμήματα του Νοσοκομείου, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται μεγάλες λίστες αναμονής.

Χαρακτηριστικά αναφέρονται τα πιο κάτω παραδείγματα:

(i) Εξέταση για Μαγνητική Τομογραφία. Δεν τηρείται μητρώο στο οποίο να καταχωρίζονται τα παραπεμπτικά ασθενών κατά χρονολογική σειρά της παραλαβής τους στο Τμήμα, χωρίς να είναι έτσι εφικτή η διασφάλιση της σειράς προτεραιότητας, και με κίνδυνο να μην οριστεί ημερομηνία εξέτασης ασθενών μετά από τυχόν απώλειες των παραπεμπτικών.

Έγινε εισήγηση όπως δημιουργηθεί σχετικό μητρώο.

(ii) Νευροφυσιολογικό Τμήμα – Εξέταση εγκεφαλογραφήματος. Σύμφωνα με μητρώο που τηρείται στο Τμήμα, διαπιστώθηκε ότι η λίστα αναμονής κατά την περίοδο του ελέγχου (Αύγουστος-Σεπτέμβριος 2007), αφορούσε σε ασθενείς για τους οποίους η αναμονή χρονολογείται από το 2006.

(iii) Τμήμα Ραδιοϊσοτόπων – Εξέταση για σπινθηρογράφημα μυοκαρδίου.

- Σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος μέχρι 4.9.2007 εκκρεμούσαν για εξέταση 475 ασθενείς από το 2005, 496 από το 2006 και 435 για το 2007. Σημειώνεται ότι λόγω του μεγάλου χρονικού διαστήματος που έχει ήδη μεσολαβήσει από την ημερομηνία παραπομπής τους, υπάρχει το ενδεχόμενο ασθενείς να προσέφυγαν στον ιδιωτικό τομέα και οι λίστες αναμονής να μην ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

- Δεν υπάρχει ένδειξη για τον τρόπο επιλογής των ασθενών οι οποίοι υποβάλλονται στην εξέταση, ούτε φαίνεται να τηρείται η σειρά προτεραιότητας.

- Αριθμός ασθενών παραπεμπόταν για εξέταση σε ιδιωτικό κέντρο χωρίς να υπάρχει ένδειξη για τον τρόπο επιλογής τους.

Με στόχο την υιοθέτηση ενός διάφανου συστήματος, που να διασφαλίζει την ίση μεταχείριση των πολιτών, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως σε όλα τα Τμήματα παροχής ιατρικών εξετάσεων του Νοσοκομείου καθοριστούν διαδικασίες σειράς προώθησης των περιστατικών και κριτήρια για τις προτεραιότητες και όπως τηρούνται κατάλληλα στοιχεία, έτσι ώστε να υπάρχει ένδειξη τόσο της σειράς προτεραιότητας των ασθενών όσο και της παράκαμψής της.

(β) Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στο Νοσοκομείο, ο χρόνος αναμονής ασθενών για πολλούς τύπους χειρουργικών επεμβάσεων και ιατρικών εξετάσεων είναι ιδιαίτερα μεγάλος. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:

- (i) Στο Τμήμα Ορθοπαιδικής, ο χρόνος αναμονής για χειρουργικές επεμβάσεις αρθροπλαστικής γόνατος και ισχίου ανέρχεται σε περισσότερο από δύο χρόνια και για τις υπόλοιπες επεμβάσεις σε ενάμισι χρόνο, ενώ για εξέταση στα εξωτερικά ιατρεία απαιτείται χρόνος 5 μηνών.
- (ii) Για τη διενέργεια ακτινολογικών υπερηχογραφήματων απαιτείται χρόνος 9 μηνών.
- (iii) Για εξετάσεις ECHO και για αγγειογραφήματα στο Τμήμα Καρδιολογίας υπάρχει χρόνος αναμονής 5,5 μηνών και ενός χρόνου, αντίστοιχα.

Αποθηκευτικοί χώροι. Οι αποθηκευτικοί χώροι είχαν αρχικά προγραμματιστεί για χωρητικότητα περί των 100.000 ιατρικών φακέλων ενώ σήμερα υπάρχουν σε χρήση, περί τους 150.000 φάκελοι.

Διαπιστώθηκε ότι, από το Δεκέμβριο 2006, υποβλήθηκε αίτημα προς τις Ιατρικές Υπηρεσίες, για την αγορά επιπρόσθετων συστημάτων αρχειοθέτησης, καθώς και άλλων μεταλλικών ραφιών, χωρίς ωστόσο μέχρι σήμερα να καταστεί δυνατή η αγορά τους.

Αρχείο παλαιού Νοσοκομείου. Το Αρχείο το οποίο μεταφέρθηκε από το παλαιό Νοσοκομείο και αφορά σε συγκεκριμένες κλινικές, είναι τοποθετημένο σε αποθήκη στο υπόγειο του νέου Νοσοκομείου, αλλά δεν είναι απόλυτα τακτοποιημένο και ταξινομημένο σε ράφια για εύκολη πρόσβαση και εντοπισμό. Το υπόλοιπο και μεγαλύτερο μέρος του Αρχείου εξακολουθεί να παραμένει μέσα σε χάρτινα κιβώτια, όπως είχε μεταφερθεί από το παλαιό Νοσοκομείο, σε αποθήκη στον υπόγειο χώρο στάθμευσης του νοσοκομείου και σε τρία εμπορευματοκιβώτια που αγοράστηκαν για το σκοπό αυτό και τα οποία είναι τοποθετημένα στο γύρο χώρο του νέου Νοσοκομείου.

Σημειώνεται ότι, για να εξεταστούν ή για να χειρουργηθούν ασθενείς με συγκεκριμένα ιατρικά προβλήματα υγείας, απαιτούνται οι καρδιολογικοί φάκελοι, τα φιλμς, οι κασέτες, οι παλιοί ιατρικοί φάκελοι (admissions) κ.λπ.. Η καθυστέρηση στην ανεύρεσή τους, ή ο μη εντοπισμός τους, ενδεχομένως να αποβαίνει σε βάρος της θεραπείας των ασθενών.

Διακίνηση φακέλων ασθενών. Λόγω του μεγάλου αριθμού των φακέλων που διακινούνται (καθημερινά 1000 – 1200 ιατρικοί φάκελοι) και της στενότητας χώρου στο Αρχείο συχνά παρουσιάζονται προβλήματα μη έγκαιρης ανεύρεσης και εντοπισμού φακέλων με αποτέλεσμα την ταλαιπωρία των ασθενών.

Αποτεφρωτήρας Νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας. Στο συμβόλαιο ανέγερσης του Νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας περιλαμβανόταν η αγορά, εγκατάσταση και συντήρηση του εξοπλισμού, καθώς και η κατασκευή του αναγκαίου κτιρίου για την αποτέφρωση των κλινικών αποβλήτων.

Για την εξασφάλιση της άδειας λειτουργίας του αποτεφρωτήρα, τέθηκε ως όρος από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η εγκατάσταση συστήματος παρακολούθησης/καταγραφής

των εκπομπών καυσαερίων. Ως αποτέλεσμα, αποφασίστηκε τον Αύγουστο 2003 να ανατεθεί στον εργολάβο η αγορά, εγκατάσταση και συντήρηση του επιπρόσθετου εξοπλισμού.

Το κόστος των εργασιών που έχουν μέχρι σήμερα εκτελεστεί, καθώς και του εξοπλισμού που έχει αγοραστεί και εγκατασταθεί, ανέρχεται συνολικά στις περίπου £725.000 και σ' αυτό περιλαμβάνονται:

(α) Κτιριακές εγκαταστάσεις: £160.000

(β) Εξοπλισμός αποτεφρωτήρα: £157.000

(γ) Σύστημα παρακολούθησης/καταγραφής εκπομπών καυσαερίων: £258.000

(δ) Σύστημα τροφοδοσίας, εναλλάκτης θερμότητας για εκμετάλλευση της θερμικής ενέργειας και μετακίνηση του φουγάρου (επιπλέον εργασίες και εξοπλισμός που ανατέθηκαν στον εργολάβο): £150.000.

Τον Ιούλιο 2004, Υπουργική Επιτροπή αποφάσισε ομόφωνα τη μεταφορά του αποτεφρωτήρα στο χώρο που θα επιλεγεί από το Υπουργικό Συμβούλιο για τη δημιουργία του Κεντρικού Σταθμού Διαχείρισης Αποβλήτων.

Ενόψει των πιο πάνω, από τον Απρίλιο 2003 ανατέθηκε η διαχείριση των κλινικών αποβλήτων των Κρατικών Νοσοκομείων σε ιδιωτική εταιρεία, έναντι £125.000 για ένα χρόνο.

Η σύμβαση ανανεώθηκε για την περίοδο 1.7.2004-30.6.2006 έναντι £213.000 ετησίως. Για την περίοδο 1.7.2006-30.6.2008 υπογράφηκε νέα σύμβαση με την ίδια εταιρεία ύψους £495.000 ετησίως, και μετά από διαπραγμάτευση, υπογράφηκε νέα σύμβαση ύψους €845.757 (£495.000) με ισχύ 1.7.2008-1.8.2009.

Το θέμα της λειτουργίας του αποτεφρωτήρα απασχόλησε επανειλημμένα την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών. Κατά τη συζήτηση του θέματος στην πιο πάνω Επιτροπή, αναφέρθηκε από τα αρμόδια Τμήματα ότι το θέμα της λειτουργίας του αποτεφρωτήρα επανεξετάζεται από διυπουργική επιτροπή στην οποία το Δεκέμβριο 2007 υποβλήθηκε έκθεση εμπειρογνομόνων, για μελέτη/σύγκριση διαφόρων επιλογών που υπάρχουν. Αναμένεται η λήψη τελικής απόφασης.

Νοσοκομείο Λεμεσού.

Λειτουργικά προβλήματα. Εξακολουθούν να παρατηρούνται αδυναμίες και λειτουργικά προβλήματα παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται για επίλυσή τους. Ενδεικτικά αναφέρονται αδυναμίες στην παρακολούθηση της είσπραξης νοσηλίων και τελών, στις κοστολογήσεις και υπολογισμούς πληρωτέων τελών, στη διεκπεραίωση καθυστερημένων εργασιών και στη διαχείριση αναλωσίμων. Η προσφορά νέων υπηρεσιών (Ογκολογικός θάλαμος, Αγγειογραφίες) αλλά και η μεταφορά κονδυλίων από το Υπουργείο Υγείας και Ιατρικές Υπηρεσίες (κονδύλια υπερωριών και εσόδων), είχε ως αποτέλεσμα την επιδείνωση των ήδη υπαρχόντων προβλημάτων.

Αναξιοποίητος εξοπλισμός. Ηλεκτροεγκεφαλογράφος που παραλήφθηκε τις αρχές του 2006, για τη λειτουργία του οποίου απαιτείται κατάλληλη διαμόρφωση του χώρου στον οποίο θα εγκατασταθεί, καθώς επίσης και τοποθέτηση Τεχνικού για το χειρισμό του, παραμένει μέχρι σήμερα σε αδράνεια ενώ το συμβόλαιο συντήρησης του συντρέχει από το 2006.

Σύστημα διαχείρισης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού κτιρίου. Σύμφωνα με το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, το εν λόγω σύστημα είναι παλαιού τύπου και, λόγω έλλειψης ανταλλακτικών υπήρχε ο κίνδυνος ανά πάσα στιγμή να τεθεί εκτός λειτουργίας με όλες τις πιθανές επιπτώσεις. Παρόλο ότι είχε ζητηθεί η αντικατάστασή του από το 2002, εντούτοις σχετική πρόνοια στον Προϋπολογισμό συμπεριλήφθηκε μόλις το 2007, χωρίς όμως να έχει προωθηθεί οποιαδήποτε σχετική διαδικασία μέχρι την ετοιμασία της Έκθεσης αυτής.

Σύστημα Πυρανίχνευσης. Η διαδικασία προκήρυξης προσφορών για αντικατάσταση του Συστήματος Πυρανίχνευσης του Νοσοκομείου, το οποίο ευρίσκεται εκτός λειτουργίας από τις 10.12.2004, άρχισε με μεγάλη καθυστέρηση, στις 28.2.2008. Σημειώνεται ότι το κόστος αντικατάστασης του συστήματος υπολογίζεται να ανέλθει σε €433.206.

Χρόνος αναμονής ασθενών για χειρουργικές επεμβάσεις και άλλες ιατρικές εξετάσεις. Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στο Νοσοκομείο, ο χρόνος αναμονής ασθενών για πολλούς τύπους χειρουργικών επεμβάσεων και άλλων ιατρικών εξετάσεων είναι ιδιαίτερα μεγάλος. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:

(α) Στο Τμήμα Ορθοπαιδικής, ο χρόνος αναμονής για ολικές αρθροπλαστικές επεμβάσεις ανέρχεται σε 3-4 μήνες και για τις υπόλοιπες επεμβάσεις σε περίπου 6 μήνες, ενώ για παρακλινικές εξετάσεις στα εξωτερικά ιατρεία απαιτείται χρόνος περίπου 6 μηνών.

(β) Για τη διενέργεια ακτινολογικών υπερηχογραφημάτων απαιτείται χρόνος περίπου 6 μηνών.

(γ) Στο Τμήμα Καρδιολογίας, για εξετάσεις δοκιμασιών κοπώσεως, για εξετάσεις διοισοφάγειου (echo) και για επίσκεψη στα εξωτερικά ιατρεία υπάρχει χρόνος αναμονής περίπου 5,5, 6,5, και 4 μηνών, αντίστοιχα.

Νοσοκομείο Λάρνακας

Λειτουργικά προβλήματα. Λειτουργικά προβλήματα που επηρεάζουν άμεσα την εύρυθμη λειτουργία του Νοσοκομείου, τα οποία κατά καιρούς έχουν αναφερθεί στις επιστολές μας, παρά τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν δεν έχουν επιλυθεί μέχρι σήμερα. Ενδεικτικά αναφέρονται η έλλειψη αποθηκευτικών χώρων, η χρήση εξοπλισμών που χρήζουν αντικατάστασης, καθυστερήσεις στην κάλυψη αναγκών σε εξοπλισμούς, αδυναμίες στην παρακολούθηση εισπράξεων καθυστερημένων εσόδων, στην κοστολόγηση και υπολογισμό πληρωτέων τελών και στη διαχείριση αναλώσιμων.

Αποθηκευτικοί χώροι. Διαπιστώθηκαν προβλήματα στην αποθήκευση των διάφορων υλικών αποθήκης και στη φύλαξη, ταξινόμηση και διακίνηση των φακέλων ασθενών. Ενδεικτικό της κατάστασης είναι το γεγονός ότι ακόμη και χώροι της κουζίνας χρησιμοποιούνται για τη φύλαξη των φακέλων των ασθενών. Επίσης, αρκετά αναλώσιμα είδη χημείου όπως υγρά αιμοδιάλυσης κ.λπ., λόγω έλλειψης αποθηκευτικών χώρων, παραμένουν στοιβαγμένα στους διαδρόμους ενώ ακόμα και ο χώρος ενός χειρουργείου χρησιμοποιείται για την αποθήκευση αποστειρωμένων υλικών.

Ιατρικός και άλλος εξοπλισμός.

Σύμφωνα με σχετικές επιστολές της Ηλεκτρομηχανολογικής Υπηρεσίας, οι πιο κάτω εξοπλισμοί χρήζουν αντικατάστασης:

- Νοσηλευτικές κλίνες
- Αποστειρωτήρας
- Ακτινοδιαγνωστικός εξοπλισμός
- Αναισθησιολογικός εξοπλισμός στο Τμήμα Πρώτων Βοηθειών.

Αποθήκη.

(α) Υπάρχει καθυστέρηση, μέχρι και τριών μηνών, στην ενημέρωση των Καθολικών Αποθήκης σχετικά με τις παραλαβές και εκδόσεις των διαφόρων υλικών.

(β) Οι συγκεντρωτικές καταστάσεις που ετοιμάζονται κάθε μήνα, οι οποίες υποστηρίζουν τις εκδόσεις των διαφόρων αναλώσιμων ειδών από τα Καθολικά Αποθήκης, δεν ενημερώνονται με τον αύξοντα αριθμό του αντίστοιχου δελτίου με το οποίο έγινε η έκδοση στο θάλαμο, όπως ήταν η εισήγηση μας, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται ο έλεγχος και η παρακολούθηση των εκδόσεων.

(γ) Τα δελτία με τα οποία γίνεται η έκδοση των υλικών (Γεν. 33) από την αποθήκη στους θαλάμους δεν αριθμούνται, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατος οποιοσδήποτε έλεγχος.

(δ) Αρκετά είδη δεν είναι κατάλληλα τακτοποιημένα, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει εύκολη πρόσβαση σ' αυτά και να δυσχεραίνεται τόσο η καταμέτρηση όσο και η διεκπεραίωση των καθημερινών εκδόσεων.

Αξιοποίηση αποθέματος εμφυτευμάτων.

(α) Το 1995, μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας αξιοποίησης των «σπασμένων» σειρών αποθεμάτων ολικής αρθροπλαστικής γόνατος συγκεκριμένης κατασκευάστριας εταιρείας που υπήρχαν σε διάφορα Νοσοκομεία, συγκεντρώθηκαν όλα στο Νοσοκομείο Λάρνακας. Αξιοποιώντας το συγκεντρωμένο απόθεμα έγιναν 22 επεμβάσεις και, σε διάστημα 3 ετών, για να καταστεί δυνατή η περαιτέρω αξιοποίηση του αποθέματος που παρέμεινε, αγοράστηκαν συμπληρωματικές ποσότητες αξίας περίπου £35.000. Αιτήματα του Νοσοκομείου για αγορά άλλων συμπληρωματικών ποσοτήτων, που θα βοηθούσαν στην αξιοποίηση και άλλων αποθεμάτων, δεν ικανοποιήθηκαν, γιατί, όπως ανέφερε το Υπουργείο, ενόψει των μεγάλων αλλαγών που έχουν επέλθει αναφορικά με την τεχνολογία των συγκεκριμένων ειδών και της εμφάνισης νέων, βελτιωμένων, δεν προτίθεται να προχωρήσει στην αξιοποίησή τους, αλλά θα προωθήσει τη διαδικασία για την αχρήστευσή τους. Παρόλο ότι ολοκληρώθηκε η καταγραφή τους και οι σχετικές καταστάσεις υποβλήθηκαν στο Υπουργείο για τα περαιτέρω, εντούτοις εξακολουθεί να καθυστερεί η προώθηση της διαδικασίας αχρήστευσής τους.

(β) Στην Ορθοπαιδική Κλινική του Νοσοκομείου υπάρχουν αποθέματα εμφυτευμάτων συγκεκριμένης κατασκευάστριας εταιρείας οι σειρές των οποίων, σύμφωνα με σχετική επιστολή του Νοσοκομείου προς τις Ιατρικές Υπηρεσίες, είναι ελλιπείς και δεν μπορούν να αξιοποιηθούν από το Νοσοκομείο. Προκειμένου να αποφευχθεί η αχρήστευση τους, θα πρέπει να εξεταστούν έγκαιρα τρόποι/δυνατότητες αξιοποίησης τους (πριν την ημερομηνία λήξης τους), ως διαλαμβάνεται στους Κανονισμούς Αποθηκών.

Νοσοκομείο Πάφου

Αναξιοποίητος εξοπλισμός

(α) **Θάλαμος θεραπείας υπερβαρικού οξυγόνου.** Ο θάλαμος υπερβαρικού οξυγόνου, αξίας €373.750, αφότου παραδόθηκε στο Νοσοκομείο στις 27.7.2007, παραμένει τοποθετημένος σε υπαίθριο χώρο και αναξιοποίητος εφόσον, τρία και πλέον χρόνια, μετά την προκήρυξη της προσφοράς δεν έχουν εκτελεστεί οι αναγκαίες εργασίες για διαρρύθμιση του χώρου στον οποίο θα εγκατασταθεί.

(β) **Σύστημα Diagnost 94.** Το ακτινολογικό σύστημα Diagnost 94 έχει μεταφερθεί από το παλιό Νοσοκομείο Λευκωσίας. Για να λειτουργήσει το σύστημα, χρειάστηκε να αντικατασταθεί το εμφανιστήριο με ένα καινούργιο, αξίας περίπου €20.000, το οποίο, όπως διαπιστώθηκε εκ των υστέρων, δεν ήταν συμβατό με το σύστημα Diagnost 94, γεγονός που κατά την άποψη μου θα έπρεπε να είχε εντοπιστεί πριν το στάδιο της αγοράς του. Για να καταστεί δυνατό να αξιοποιηθεί το εν λόγω εμφανιστήριο χρειάζεται να αγοραστεί επιπρόσθετος εξοπλισμός (κόστους £4.750).

(γ) **Επωαστήρας.** Ο επωαστήρας (incubator), ο οποίος παραλήφθηκε στις 17.12.2004, εξακολουθεί να παραμένει αναξιοποίητος. Σύμφωνα με σχετικές επιστολές του Νοσοκομείου προς τη Διευθύντρια Ιατρικών Υπηρεσιών, ο εν λόγω εξοπλισμός είναι ακατάλληλος ενώ αναφέρεται ότι, σε επωαστήρα του ίδιου τύπου (στο Νοσοκομείο Λεμεσού) στον οποίο εφαρμόστηκαν οι τροποποιήσεις που υποδείχθηκαν από την κατασκευάστρια εταιρεία, τα αποτελέσματα δεν ήταν ικανοποιητικά.

Σημειώνεται ότι αναξιοποίητοι παραμένουν επωαστήρες του ίδιου τύπου και σε άλλα Νοσοκομεία.

(δ) Σύστημα πυρανίχνευσης. Σε σχετική έκθεση του ημερ. 16.6.2005, το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών (Τ.Η.Μ.Υ.) έθετε ως θέμα προτεραιότητας την αντικατάσταση του συστήματος πυρανίχνευσης του Νοσοκομείου, το οποίο είναι παλαιού τύπου και, λόγω έλλειψης ανταλλακτικών, υπήρχε ο κίνδυνος να τεθεί εκτός λειτουργίας. Ο διαγωνισμός για την αντικατάσταση του συστήματος προκηρύχθηκε τελικά από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών το Μάρτιο 2008 και κατακυρώθηκε το Σεπτέμβριο 2008 έναντι €127.141 (περιλαμβανομένης της 7-ετούς συντήρησης και ποσού απροβλέπτων). Για την πιο πάνω απόφαση, καταχωρήθηκε προσφυγή στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών.

(ε) Μητρώα περιουσιακών στοιχείων.

(α) Εκκρεμεί η διαγραφή όλων των δελτίων μη χρησιμοποιήσιμων ειδών από το 1997.

(β) Δεν υπάρχουν μητρώα κινητής περιουσίας για όλους τους χώρους του Νοσοκομείου.

(γ) Δεν έχει δημιουργηθεί κατάλληλο μητρώο για τον μηχανογραφικό εξοπλισμό στο οποίο να καταχωρίζεται ο εν λόγω εξοπλισμός, με πλήρη περιγραφή.

(δ) Δεν έχει διενεργηθεί φυσική καταμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων και βιβλίων και δεν έχει υποβληθεί το σχετικό πιστοποιητικό στο Γενικό Λογιστή, με αντίγραφο στην Υπηρεσία μου, όπως προνοείται στον Κανονισμό Αποθηκών αρ.110.

4.77 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Μέρος Α

Κανονισμοί. Μετά την ψήφιση του Νόμου 77(Ι)/1997, δεν έχουν μέχρι σήμερα θεσπιστεί οι Κανονισμοί που προνοούνται στο άρθρο 39 του πιο πάνω Νόμου, για την καλύτερη διαχείριση των Ψυχιατρικών Κέντρων, οι οποίοι, μεταξύ άλλων, θα πρέπει να ρυθμίζουν τη νοσηλεία των ψυχικά ασθενών προσώπων, τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των προσώπων αυτών, τον καθορισμό των καθηκόντων και ευθυνών των συγγενών και τον καταρτισμό κανόνων εθιμοτυπίας.

Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι προσχέδιο Κανονισμών ετοιμάστηκε και βρίσκεται στο Υπουργείο Υγείας από το Φεβρουάριο 2008.

4.78 ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Μέρος Α

Δαπάνες και κατανάλωση φαρμάκων. Οι δαπάνες για αγορά και η κατανάλωση φαρμάκων για τα τελευταία τρία χρόνια παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα:

	<u>2007</u>	<u>2006</u>	<u>2005</u>
	<u>€εκ.</u>	<u>€εκ.</u>	<u>€εκ.</u>
Δαπάνες	49,5	44,0	45,3
Κατανάλωση	48,8	43,0	39,0

Με στόχο τη λήψη διάφορων βραχυπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων μέτρων για συγκράτηση των δαπανών για φάρμακα, οι Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, σε συνεργασία με τις Ιατρικές και τις Ψυχιατρικές Υπηρεσίες, ετοίμασαν μελέτη με βάση την οποία υποβλήθηκε σχετική Πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφασή του το Φεβρουάριο 2007 αποφάσισε να εγκρίνει την πρακτική να ανταγωνίζονται σε προσφορές μεταξύ τους θεραπευτικά ισοδύναμα φάρμακα, τη δυνατότητα πρόσβασης δικαιούχων ασθενών σε φαρμακευτικά σκευάματα του ιδιωτικού τομέα, μέσω του προτεινόμενου Σχεδίου Επιδότησης – Συμπληρωμής (co-payment) καθώς επίσης τη νέα σύσταση, τους όρους εντολής και τον τρόπο λειτουργίας της Επιτροπής Φαρμάκων, κύρια αρμοδιότητα της οποίας είναι η αναθεώρηση του συνταγολογίου και εξέταση

αιτημάτων εισαγωγής νέων φαρμάκων. Οι Φαρμακευτικές Υπηρεσίες έχουν ήδη προχωρήσει σε εφαρμογή των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου.

Ωστόσο, καθόσον αφορά σε ορισμένα φάρμακα που ανήκουν στην κατηγορία των αντιυπερλιπιδαιμικών και αντιυπερτασικών της ομάδας των ανταγωνιστών υποδοχέων αγγειοτενσίνης II παρατηρήθηκε ότι, ενώ συμπεριλήφθηκαν σε προσφορά ουσίες που κρίθηκαν ισοδύναμες, και ανατέθηκε σύμβαση για προμήθεια της ουσίας για την οποία προσφέρθηκε η χαμηλότερη τιμή, οι Υπηρεσίες εξασφάλισαν μεταγενέστερα με διαδικασία διαπραγμάτευσης ορισμένες ποσότητες σε φαρμακευτικά σκευάσματα τα οποία δεν είχαν επιλεγεί στο διαγωνισμό.

Όπως αναφέρθηκε σε σχετικό σημείωμα του Υπεύθυνου Τομέα Προμηθειών, η εξασφάλιση των πιο πάνω σκευασμάτων κρίθηκε αναγκαία αφού λήφθηκαν υπόψη οι μικρές ποσότητες αποθεμάτων που υπήρχαν λόγω της καθυστέρησης στην προκήρυξη ανοικτής προσφοράς και δεδομένου ότι, όπως σημειώνεται και στην Πρόταση που υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο, για ορισμένους ασθενείς που, βάσει επιστημονικών κριτηρίων, δεν θα μπορούσαν να μεταβούν στο νέο φάρμακο (περίπου το 1/3 των ασθενών), θα αγοράζονταν κάποιες ποσότητες σε σκευάσματα που θα είχαν αποτύχει στο διαγωνισμό. Εντούτοις λόγω έλλειψης αποθεμάτων διατέθηκαν τα σκευάσματα στους ασθενείς ανεξαρτήτως οποιασδήποτε ιδιαιτερότητας.

Προμήθειες φαρμάκων με συνοπτικές διαδικασίες. Από έλεγχο που διεξήχθη το 2005 όσον αφορά στη διαχείριση των πιο πάνω προμηθειών για την περίοδο 1.4.2004 – 31.12.2004 διαπιστώθηκε, μεταξύ άλλων, ότι υπήρξαν περιπτώσεις κατάμησης των αναγκαίων ποσοτήτων, με αποτέλεσμα να μειώνεται η αξία των συμβάσεων και να αγοράζονται φάρμακα με συνοπτικές διαδικασίες, κατά προτίμηση από δύο συγκεκριμένες εταιρείες, οι οποίες προμήθευσαν το 45,7% του συνολικού ποσού αγορών με συνοπτικές διαδικασίες ύψους £1,8 εκ..

Όπως πληροφορήθηκα έχει διεξαχθεί αστυνομική έρευνα για διαπίστωση του ενδεχομένου διάπραξης ποινικών αδικημάτων και το θέμα έχει παραπεμφθεί στο Γενικό Εισαγγελέα.

Μηχανογραφικό σύστημα

(α) Μηχανογράφηση Αποθήκης. Η μηχανογράφηση των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών άρχισε το 1986, με την εφαρμογή συστήματος, τοπικά, σε προσωπικό υπολογιστή. Το 1990 το σύστημα εγκαταστάθηκε σε δίκτυο υπολογιστών και αναβαθμίστηκε σε σύστημα πολλαπλών χρηστών (multi user). Σήμερα το σύστημα θεωρείται πεπαλαιωμένο.

Τα προβλήματα που προκύπτουν αναφορικά με το λογισμικό αντιμετωπίζονται με τη βοήθεια Σουηδού, πρώην υπαλλήλου της εταιρείας που ανέπτυξε το σύστημα, η οποία, όπως πληροφορούμαι, έχει πτωχεύσει. Η διαχείριση του συστήματος, καθώς επίσης και των δεδομένων, γίνεται από Λειτουργούς των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών.

Η Υπηρεσία μου έχει εκφράσει κατ' επανάληψη τις επιφυλάξεις της αναφορικά με την ασφάλεια και αξιοπιστία του συστήματος και των δεδομένων και έχει τονίσει την ανάγκη εφαρμογής νέου ολοκληρωμένου μηχανογραφημένου συστήματος διαχείρισης φαρμάκων, μια ανάγκη ύψιστης προτεραιότητας.

(β) Εκδόσεις φαρμάκων από Κρατικά Φαρμακεία. Στα Κρατικά Φαρμακεία εξακολουθεί, λόγω έλλειψης μηχανογραφημένων συστημάτων, να μην είναι εφικτή η παρακολούθηση των εκδόσεων φαρμάκων με βάση τις συνταγές και, γενικά, η παρακολούθηση των αποθεμάτων τους.

Μετά την απόφαση του Συμβουλίου Προσφορών του Υπουργείου Οικονομικών, ημερ. 14.12.2004, για ακύρωση σχετικού διαγωνισμού, τον Οκτώβριο 2007 προκηρύχθηκε νέος διαγωνισμός, για μηχανογράφηση των συστημάτων τήρησης Αποθήκης, Διαχείρισης Προσφορών και Φαρμακορρύθμισης και Συνταγογράφησης και Παραγγελιών των Κρατικών Φαρμακείων, ο οποίος, κατακυρώθηκε σε δύο εταιρείες τον Ιούνιο και Ιούλιο 2008. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι την 31.12.2009.

Φαρμακευτικές Αποθήκες.**(α) Κεντρική αποθήκη.**

(i) Αποθέματα φαρμάκων και αναλωσίμων ειδών αποθηκεύονται στην κεντρική αποθήκη και σε άλλους χώρους, όπως στις αποθήκες του Σοπάζ, σε χώρους του κτιρίου όπου στεγαζόταν το Φαρμακευτικό Εργαστήριο και σε αποθήκη στο Νοσοκομείο Μακάριος Γ', με αποτέλεσμα να προκύπτουν πρόσθετα λειτουργικά προβλήματα και πρόσθετα έξοδα για τη διακίνηση των φαρμάκων και αναλωσίμων.

(ii) Λόγω του ενιαίου χώρου φύλαξης αποθεμάτων στην κεντρική αποθήκη δεν μπορεί κάθε ομάδα Φαρμακοποιών, που είναι υπεύθυνη για ορισμένες κατηγορίες φαρμάκων, να χρεωθεί τα δικά της αποθέματα και να είναι υπεύθυνη σε περιπτώσεις απώλειας ή κλοπής.

Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι σχεδιάζει να προχωρήσει στη μεταστέγαση των αποθηκών του Σοπάζ και του Νοσοκομείου Μακάριος Γ' σε νέο κατάλληλο ενοικιαζόμενο χώρο, με στόχο την απάμβλυνση του προβλήματος.

(β) Μεταφορά φαρμάκων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, μεταφέρονται φάρμακα στα φαρμακεία των Νοσοκομείων και Υγειονομικών Κέντρων με αυτοκίνητα τα οποία δεν διαθέτουν κλιματισμό, με αποτέλεσμα να μη διασφαλίζεται, ιδιαίτερα κατά τους θερινούς μήνες, η μεταφορά τους σε ελεγχόμενες θερμοκρασίες, σύμφωνα με τους κανόνες καλής αποθήκευσης, όπως περιγράφονται στην Κ.Δ.Π. 716/2004.

Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι αναμένεται να προμηθευτούν δύο επιπρόσθετα αυτοκίνητα με κλιματισμό πριν το τέλος του 2008.

(γ) Ετήσιο πιστοποιητικό επιθεώρησης. Κατά τα τελευταία χρόνια δεν διεξάγεται φυσική καταμέτρηση των αποθεμάτων και ως εκ τούτου δεν ετοιμάζεται ετήσιο πιστοποιητικό επιθεώρησης το οποίο θα πρέπει να υποβάλλεται στο Γενικό Λογιστή με κοινοποίηση στην Υπηρεσία μας το αργότερο μέχρι τις 31 Μαρτίου κάθε χρόνου.

Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι επισημάνθηκε η αναγκαιότητα ύπαρξης Τομέα Εσωτερικού Ελέγχου στις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, για τη δημιουργία του οποίου υπάρχει απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου από το 2006.

Φαρμακευτικό Εργαστήριο. Η λειτουργία του Φαρμακευτικού Εργαστηρίου αναστάληκε με απόφαση του Υπουργείου Υγείας ημερομηνίας 24.10.2006. Ορισμένα μηχανήματα έχουν ήδη εκδοθεί σε άλλα Κυβερνητικά Τμήματα, ωστόσο αρκετά εξακολουθούν να παραμένουν σε αδράνεια. Επίσης, παραχθέντα σκευάσματα και αναλώσιμα είδη, κυρίως γυάλινα μπουκάλια, καθώς και αποθέματα πρώτων υλών εξακολουθούν να παραμένουν ακόμα στις αποθήκες του Εργαστηρίου. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι προωθούνται οι νεοορισμένες διαδικασίες για διάθεση του εξοπλισμού και καταστροφή των μη χρησιμοποιήσιμων φαρμάκων.

Μητρώα περιουσιακών στοιχείων - Φαρμακευτικές Αποθήκες. Το Υπουργείο Οικονομικών, το Δεκέμβριο 2004, ενέκρινε τη δημιουργία νέων μητρώων περιουσιακών στοιχείων στις **Φαρμακευτικές Αποθήκες**. Τα νέα μητρώα δημιουργήθηκαν με καθυστέρηση το Δεκέμβριο του 2006 αλλά έκτοτε δεν ενημερώθηκαν με τις νέες παραλαβές περιουσιακών στοιχείων. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι ανατέθηκε σε λειτουργό η ενημέρωσή τους.

Αγορά ιατρικού και άλλου εξοπλισμού. Οι δαπάνες για αγορά εξοπλισμού κατά τα έτη 2006 και 2007, σε σύγκριση με τα εγκεκριμένα ποσά στον αντίστοιχο Προϋπολογισμό, ήταν ως ακολούθως:

	<u>Προϋπολογισμός</u>	<u>Δαπάνες</u>	<u>Αδαπάνητο</u>	
	£	£	Ποσό £	Ποσοστό %
2007	835.699	464.326	371.373	44,4
2006	700.000	2.764	697.236	99,6

Οι διαθέσιμες πιστώσεις για τα έτη 2006 και 2007, οι οποίες αφορούσαν κυρίως στην αναβάθμιση της Μονάδας Παρασκευής Παρεντερικών Διαλυμάτων και “Baxter” στο Νοσοκομείο Μακάριος Γ΄ και τη δημιουργία αντίστοιχης μονάδας στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού, όπως φαίνεται από τον πιο πάνω πίνακα, παρέμειναν αναξιοποίητες σε μεγάλο βαθμό. Το έργο της προμήθειας, εγκατάστασης και συντήρησης των δύο μονάδων ανατέθηκε από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών σε ιδιωτική εταιρεία, μετά από προκήρυξη διαγωνισμού, έναντι του ποσού των £675.990 πλέον ΦΠΑ. Παρόλο που το έργο έπρεπε να είχε αποπερατωθεί μέχρι τις 9.5.2007 εντούτοις εξακολουθεί να εκκρεμεί. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι η μονάδα στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού συμπληρώθηκε τον Ιανουάριο 2008 ενώ οι εργασίες για τη μονάδα στο Νοσοκομείο Μακάριος Γ΄ αναμένεται να ξεκινήσουν σύντομα.

ΜΕΡΟΣ 5 - ΑΡΧΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

5.1 ΔΗΜΟΙ – ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Μέρος Α

Σήμερα λειτουργούν 33 Δήμοι, από τους οποίους οι 9 είναι εκτοπισμένοι, μετά την κατάληψη των περιοχών τους από τα τουρκικά στρατεύματα κατοχής. Το προσωπικό των εκτοπισμένων Δήμων είναι αποσπασμένο προσωρινά σε διάφορες Κυβερνητικές Υπηρεσίες και Ημικρατικούς Οργανισμούς και τα έσοδά τους προέρχονται κυρίως από μισθούς που καταβάλλονται από τις διάφορες Υπηρεσίες στις οποίες απασχολούνται οι δημοτικοί υπάλληλοι, καθώς επίσης και από κρατική χορηγία. Οι Δήμοι αυτοί συνεχίζουν να καταβάλλουν στους υπαλλήλους όλες τις απολαβές τους από τα έσοδα αυτά.

Εκτός από τα θέματα γενικής φύσεως που εκτίθενται πιο κάτω, σημειώνεται ότι όσον αφορά σε στοιχεία και πληροφορίες για την οικονομική κατάσταση εκάστου Δήμου (αποτελέσματα έτους, έσοδα, έξοδα, βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, δάνεια, προσωπικό), που τα προηγούμενα χρόνια παρουσιάζονταν σε κάθε Δήμο ξεχωριστά, στην παρούσα Έκθεση αυτά παρουσιάζονται στα Παραρτήματα IV, V και VI, ώστε να παρέχεται μια ολοκληρωμένη εικόνα όλων των Δήμων και να υπάρχει η δυνατότητα σύγκρισης μεταξύ Δήμων.

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο.

(α) Οι οικονομικές καταστάσεις των Δήμων ελέγχονται από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και υποβάλλονται, μαζί με τις σχετικές εκθέσεις, στο Δημοτικό Συμβούλιο. Σύμφωνα με το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου, αυτές πρέπει να υποβάλλονται για έλεγχο μέχρι την 30^η Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους.

Οι Δήμοι Γεροσκήπου, Πέγειας, Έγκωμης, Λατσιών και Λευκάρων δεν είχαν υποβάλει μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης για έλεγχο τις οικονομικές καταστάσεις του έτους 2007, όπως είχαν υποχρέωση, ενώ οι Δήμοι Πόλης Χρυσοχούς, Κάτω Πολεμιδιών, Ιδαλίου, Αθένου, Αγίας Νάπας, Λάρνακας και Αραδίππου τις υπέβαλαν καθυστερημένα.

(β) **Τελικοί Λογαριασμοί.** Ενώ, σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο, οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, οι Δήμοι Πόλης Χρυσοχούς, Λευκάρων, Αθένου, Πέγειας, Αγίας Νάπας και Ιδαλίου συνεχίζουν να ετοιμάζουν τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

Οικονομική κατάσταση. Το Υπουργείο Εσωτερικών, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Οικονομικών, έχει το δικαίωμα της μη αποδέσμευσης του ποσού της γενικής χορηγίας που αναλογεί σε κάθε Δήμο, σε περίπτωση που δεν υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης των Προϋπολογισμών (ισοσκελίση Προϋπολογισμού, ύψος τοκοχρεωλυσίων και χρέους), ωστόσο δεν το έχει, μέχρι σήμερα, ασκήσει. Οι περισσότεροι Δήμοι συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν σοβαρό οικονομικό πρόβλημα και πρόβλημα ρευστότητας, το οποίο θα ήταν οξύτερο εάν η κρατική χορηγία δεν έφθανε πολλές φορές μέχρι και σε ποσοστό 40% των εσόδων των Δήμων, με αποτέλεσμα να αδυνατούν να καλύψουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις τους. Για αποτροπή οικονομικής κατάρρευσης, επανέλαβα την εισήγησή μου όπως οι Δήμοι ετοιμάσουν πρόγραμμα μέτρων οικονομικής περισυλλογής, με στόχο την εξάλειψη ή τουλάχιστον τη μείωση των ελλειμμάτων τους. Ανέφερα επίσης ότι οι Δήμοι θα μπορούσαν να βελτιώσουν την οικονομική τους κατάσταση και το πρόβλημα ρευστότητας που αντιμετωπίζουν, ασκώντας με πιο αποτελεσματικό τρόπο τις εξουσίες που τους παρέχει η σχετική νομοθεσία για την είσπραξη καθυστερημένων φορολογιών, τελών και

δικαιωμάτων και την επιβολή και είσπραξη όλων των τελών και δικαιωμάτων που προβλέπονται στη νομοθεσία και τους σχετικούς Κανονισμούς.

Σημειώνεται ότι το πρόβλημα ρευστότητας επιδεινώνεται περαιτέρω με την υπογραφή συλλογικών συμβάσεων, για τις οποίες, ως σημειωθεί, δεν λαμβάνεται η εκ των προτέρων έγκριση των αρμόδιων Υπουργείων, όπως προβλέπεται στις σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 40.835, ημερ. 6.9.1994 και αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000, και οι οποίες προνοούν την αναβάθμιση κλιμάκων, την παραχώρηση πρόσθετων προσαυξήσεων και παρεμφερών ωφελημάτων στους υπαλλήλους.

Αποτελέσματα έτους. Στο Παράρτημα IV παρουσιάζονται τα αποτελέσματα έτους, τα έσοδα και έξοδα, καθώς επίσης οι βραχυπρόθεσμες και οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις των Δήμων, για τα έτη για τα οποία έχει ολοκληρωθεί ο έλεγχος των οικονομικών τους καταστάσεων.

Καθυστερημένες δόσεις δανείων. Αρκετοί Δήμοι, λόγω οικονομικών προβλημάτων, δεν καταβάλλουν ή καθυστερούν να καταβάλουν τις δόσεις των δανείων τους, με αποτέλεσμα να συσσωρεύονται οι καθυστερήσεις και να επιβαρύνονται με τόκους υπερημερίας. Το Παράρτημα V είναι σχετικό.

Αναχρηματοδότηση υφιστάμενων δανείων 23 Δήμων. Λόγω της αδυναμίας των Δήμων να αποπληρώσουν τις τοκοχρεωλυτικές τους δόσεις, το Υπουργικό Συμβούλιο με τις αποφάσεις του αρ. 62.597, ημερ. 5.9.2005 και αρ. 63.749, ημερ. 10.5.2006, ενέκρινε τη σύναψη νέων δανείων, συνολικού ύψους £205 εκ., από 23 Δήμους, με σκοπό τη χρησιμοποίηση των προσόδων των δανείων αποκλειστικά και μόνο για την αποπληρωμή των υφιστάμενων δανείων τους, τα οποία φέρουν κυβερνητική εγγύηση. Με τις ίδιες αποφάσεις εξουσιοδοτήθηκε ο Υπουργός Οικονομικών όπως αναθέσει τη διαχείριση των δανείων στην Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως Λτδ και όπως υπογράψει, εκ μέρους της Κυβέρνησης, τις σχετικές Συμφωνίες Εγγύησης.

Συναφώς αναφέρεται ότι για τη σύναψη των πιο πάνω δανείων δεν ακολουθήθηκαν οι διατάξεις του περί Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημόσιων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμου.

Το Υπουργείο Οικονομικών, με επιστολές του ημερ. 24.10.2006 και 21.9.2007, με πληροφόρησε ότι το πιο πάνω θέμα εξακολουθεί να βρίσκεται υπό μελέτη σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία και άλλες εμπλεκόμενες υπηρεσίες. Μου ανέφερε επίσης ότι, λόγω της πολυπλοκότητας των θεμάτων που έχουν εγερθεί, απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση και μελέτη για το τι ισχύει στις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ότι από τη μέχρι τώρα μελέτη του θέματος έχει καταδειχθεί ότι απαιτούνται λεπτοί νομικοί χειρισμοί, όσον αφορά στην ερμηνεία συγκεκριμένων κοινοτικών οδηγιών, καθώς και του τρόπου που αυτές έχουν ενσωματωθεί στη νομοθεσία μας, για την ερμηνεία της οποίας υπάρχουν αντικρουόμενες απόψεις.

Η αναχρηματοδότηση των υφιστάμενων δανείων των 23 Δήμων, έγινε με τη ψήφιση στις 26.1.2007, των περί Εγγυήσεως Χρηματοδότησεως των Δήμων (Κυρωτικών) Νόμων 1(III)/2007, 2(III)/2007 και 3(III)/2007, για σύναψη δανείων ύψους £48.238.000, £126.515.000 και £80.230.000, από την Τράπεζα Κύπρου Λτδ, τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ και την Kommunalcredit Bank Ltd, αντίστοιχα.

Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Όπως φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα, ο Τακτικός Προϋπολογισμός ήταν, σε όλους τους Δήμους, ελλειμματικός.

ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΗΜΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2006				
A/A	Δήμος	Προϋπολογισθέντα έσοδα*	Προϋπολογισθέντα έξοδα	Έλλειμμα
		£	£	£
1	Λευκωσίας	10.262.800	15.837.753	5.574.953
2	Λεμεσού	12.505.400	19.770.994	7.265.594
3	Λάρνακας	6.065.300	10.088.679	4.023.379
4	Πάφου	8.373.450	10.149.032	1.775.582
5	Πόλης Χρυσοχούς	885.852	1.320.686	434.834
6	Λευκάρων	142.490	420.706	278.216
7	Αθηνέου	633.300	1.241.706	608.406
8	Αραδίππου	2.525.600	3.066.800	541.200
9	Παραλιμνίου	7.334.500	7.840.400	505.900
10	Μέσα Γειτονιάς	1.219.390	2.013.031	793.641
11	Αγίου Αθανασίου	1.128.440	2.146.810	1.018.370
12	Λατσιών	1.828.803	2.432.902	604.099
13	Λακατάμιας	3.265.350	4.649.900	1.384.550
14	Έγκωμης	1.635.000	3.334.700	1.699.700
15	Αγλαντζιάς	1.693.600	2.782.999	1.089.399
16	Αγίου Δομετίου	1.261.500	2.436.100	1.174.600
17	Στροβόλου	4.426.200	10.603.363	6.177.163
18	Κάτω Πολεμιδιών	1.565.770	3.093.610	1.527.840
19	Γερμασόγειας	2.735.780	3.555.763	819.983
20	Δερύνειας	679.250	957.544	278.294
21	Αγίας Νάπας	5.194.450	5.537.500	343.050
22	Γεροσκήπου	2.743.790	2.995.430	251.640
23	Πέγειας	2.192.300	2.813.900	621.600
24	Ιδαλίου	1.572.200	1.744.996	172.796

* Στα προϋπολογισθέντα έσοδα δεν περιλαμβάνονται εισπράξεις από δάνεια, κρατικές χορηγίες και μεταφορές καταθέσεων.

Σύμφωνα με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού από τον Υπουργό Εσωτερικών, ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

Σημειώνεται ότι ο όρος για ισοσκέλιση του Τακτικού Προϋπολογισμού τέθηκε για πρώτη φορά κατά την έγκριση των Προϋπολογισμών των Δήμων του 1996, παρέχοντας στους Δήμους που δεν ικανοποιούσαν τον όρο αυτό, μεταβατική περίοδο 3 χρόνων, κατά τη διάρκεια της οποίας θα έπρεπε να καταβληθεί συστηματική προσπάθεια ισοσκέλισης. Από το 1996 μέχρι σήμερα, ο όρος αυτός επαναλαμβάνεται κάθε χρόνο, παρέχοντας κάθε φορά μεταβατική περίοδο 2 χρόνων για ισοσκέλιση, χωρίς ωστόσο να φαίνεται να γίνονται οποιεσδήποτε ενέργειες από πλευράς Υπουργείου Εσωτερικών, ως του αρμόδιου Υπουργείου, για εφαρμογή του όρου αυτού.

Με επιστολή μου στις 5.6.2007, προς τον Υπουργό Εσωτερικών, τον πληροφόρησα ότι ο όρος για ισοσκέλιση του Τακτικού Προϋπολογισμού που τίθεται κατά την έγκριση των Προϋπολογισμών των Δήμων και για τον οποίο η Υπηρεσία μου κάθε χρόνο κάνει αναφορά, θεωρείται από τους Δήμους πρακτικά ανεφάρμοστος, ιδιαίτερα όσον αφορά στη μη συμπερίληψη της κρατικής χορηγίας στα έσοδα των Δήμων, για σκοπούς ισοσκέλισης του Τακτικού Προϋπολογισμού, θέση με την οποία τείνω να συμφωνήσω, ειδικά λαμβάνοντας υπόψη ότι η κρατική χορηγία φθάνει πολλές φορές μέχρι και σε ποσοστό 40% των εσόδων των Δήμων. Εισηγήθηκα στον Υπουργό Εσωτερικών όπως υποδείξει στους Δήμους τον τρόπο με τον οποίο πιστεύει ότι ο όρος που θέτει περί ισοσκέλισης του Προϋπολογισμού θα μπορούσε να καταστεί πρακτικά εφαρμόσιμος.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Όπως φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα, στους περισσότερους Δήμους ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως δεν ετοιμάζεται πάνω σε ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ούτε και συμβαδίζει με τη δυνατότητα εκτέλεσής του, με αποτέλεσμα το ποσοστό απόκλισης των προϋπολογισθισίων δαπανών από τις πραγματικές να είναι πολύ ψηλό.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΔΗΜΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2006					
A/A	Δήμος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
		£	£	£	%
1	Λευκωσίας	7.713.475	1.512.135	6.201.340	80
2	Λεμεσού	10.183.210	2.159.979	8.023.231	79
3	Λάρνακας	12.390.000	8.567.785	3.822.215	31
4	Πάφου	19.932.492	2.307.555	17.624.937	88
5	Πόλης Χρυσοχούς	2.776.000	0	2.776.000	100
6	Λευκάρων	531.000	192.369	338.631	64
7	Αθηνών	2.850.000	470.839	2.379.161	83
8	Αραδίππου	1.830.000	1.073.271	756.729	41
9	Παραλιμνίου	12.450.000	582.956	11.867.044	95
10	Μέσα Γειτονιάς	3.097.000	563.594	2.533.406	82
11	Αγίου Αθανασίου	4.475.000	1.386.252	3.088.748	69
12	Λατσιών	2.687.000	132.647	2.554.353	95
13	Λακατάμιας	1.993.000	1.111.174	881.826	44
14	Έγκωμης	16.433.100	567.122	15.865.978	97
15	Αγλαντζιάς	950.000	542.888	407.112	43
16	Αγίου Δομετίου	3.358.000	882.431	2.475.569	74
17	Στροβόλου	6.711.500	1.627.485	5.084.015	76
18	Κάτω Πολεμιδιών	2.789.300	423.843	2.365.457	85
19	Γερμασόγειας	4.457.000	1.129.835	3.327.165	75
20	Δερύνειας	3.555.000	243.803	3.311.197	93
21	Αγίας Νάπας	3.665.000	3.336.708	328.292	9
22	Γεροσκήπου	2.301.000	1.222.866	1.078.134	47
23	Πέγειας	5.900.000	1.196.570	4.703.430	80
24	Ιδαλίου	1.914.000	1.460.871	453.129	24

Αδυναμίες στη λειτουργία των υπηρεσιών των Δήμων. Σε αρκετούς Δήμους εξακολουθεί να παρατηρούνται σοβαρές αδυναμίες στην ομαλή λειτουργία των υπηρεσιών τους και ιδιαίτερα των Οικονομικών, οι οποίες οφείλονται κυρίως στη μη ορθή οργανωτική δομή, τη μη πιστή εφαρμογή Νόμων, Κανονισμών και των ενδεδειγμένων διαδικασιών, στις αδυναμίες των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, στη μη ολοκλήρωση της μηχανογράφησης, στα προβλήματα που παρουσιάζουν λογισμικά προγράμματα που εφαρμόστηκαν και στην ελλιπή οργάνωση/διαχείριση του Αρχείου.

Εσωτερικός έλεγχος.

(α) Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου καλείται να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην αναβάθμιση των υπηρεσιών σε κάθε Δήμο και ο σύγχρονος έλεγχος απαιτεί όπως ο εσωτερικός ελεγκτής ετοιμάζει πρόγραμμα εργασίας, διεξάγει μελέτες και έρευνες για να διαπιστώνει την ορθή εφαρμογή των Κανονισμών και των ενδεδειγμένων διαδικασιών, καθοδηγεί και συμβουλεύει το προσωπικό σχετικά με τον τρόπο επίλυσης προβλημάτων που προκύπτουν, προωθεί, όπου χρειάζεται, την εφαρμογή νέων συστημάτων και διαδικασιών για βελτίωση της λειτουργικότητας και κατ' επέκταση της παραγωγικότητας του Δήμου και ετοιμάζει περιεκτικές εκθέσεις για τα αποτελέσματα των ελέγχων που διεξάγει, για υποβολή στο Δημοτικό Συμβούλιο.

Εισηγήθηκα όπως τα Δημοτικά Συμβούλια λάβουν μέτρα για οργάνωση και ενδυνάμωση του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

(β) Παρά τις βελτιώσεις που παρατηρήθηκαν, εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου στους περισσότερους Δήμους, που καλύπτουν διάφορες δραστηριότητές τους, όπως:

- (i) Η αδυναμία παρακολούθησης και έγκαιρης είσπραξης καθυστερημένων φορολογιών.
- (ii) Η μη ετοιμασία συμφιλιωτικών καταστάσεων για τις φορολογίες.
- (iii) Η μη τήρηση ή η μη ορθή τήρηση ενδεδειγμένων μητρώων.
- (iv) Η μη συμφιλίωση και ο ανεπαρκής έλεγχος των μισθών.
- (v) Η μη επιβεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων.
- (vi) Η μη κατάλληλη συμπλήρωση πάντοτε των ενταλμάτων πληρωμής και η μη επισύναψη σ' αυτά των απαραίτητων δικαιολογητικών.

Προσωπικό

(α) **Αποδοχές προσωπικού.** Σε αρκετούς Δήμους, το ποσοστό αποδοχών προς έξοδα του μόνιμου και εργατικού προσωπικού, περιλαμβανομένων των υπερωριών, του 13^{ου} μισθού και των εισφορών στα διάφορα Ταμεία, είναι πολύ ψηλό.

Στο Παράρτημα VI παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσαν οι Δήμοι, μαζί με το ανάλογο κόστος.

(β) **Έγκριση σχεδίων υπηρεσίας δημοτικών υπαλλήλων.** Στις 5.11.2004 τροποποιήθηκε το σχετικό άρθρο του περί Δήμων Νόμου και οι Δήμοι καταρτίζουν και εφαρμόζουν πλέον οι ίδιοι τα σχέδια υπηρεσίας τους, με την επιφύλαξη ότι το δικαίωμα καταρτισμού ασκείται λαμβάνοντας υπόψη τα καθήκοντα και τις ευθύνες και τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στο δημόσιο τομέα και με αντίστοιχες μισθοδοτικές κλίμακες.

Για τη δημιουργία μιας βάσης δεδομένων, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η μελέτη της δομής των Δήμων από τους Υπουργούς Εσωτερικών και Οικονομικών, το Υπουργείο Εσωτερικών, με σχετικές επιστολές του, ζήτησε κατά τη διάρκεια των ετών 2003 και 2004, σχεδόν από όλους τους Δήμους, όπως του υποβάλουν πλήρη στοιχεία με τις εγκεκριμένες και μη εγκεκριμένες θέσεις, τους

κατόχους των θέσεων και τις μισθολογικές τους κλίμακες, τις δημιουργηθείσες νέες θέσεις, τις μετονομασίες ή/και αναβαθμίσεις θέσεων κ.λπ.

Όπως έχω διαπιστώσει, οι περισσότεροι Δήμοι ανταποκρίθηκαν και τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών μελέτησαν και ενέκριναν τη δομή ορισμένων Δήμων (θέσεις και μισθολογικές κλίμακες), ενώ για άλλους Δήμους το θέμα της δομής βρίσκεται υπό μελέτη στα δύο Υπουργεία.

(γ) Κανονισμοί όρων υπηρεσίας υπαλλήλων. Στους Δήμους Πέγειας, Αθηνών, Δερύνειας και Λευκάρων δεν έχουν ακόμη εγκριθεί Κανονισμοί που να διέπουν τους γενικούς όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων και άλλα θέματα, όπως προνοούν τα άρθρα 53(2) και 87(1) του περί Δήμων Νόμου.

Μηχανογράφηση υπηρεσιών. Όλοι οι Δήμοι έχουν εφαρμόσει μηχανογραφημένα συστήματα, τα οποία σε μερικούς Δήμους υποστηρίζουν όλο το φάσμα των υπηρεσιών τους, ενώ σε άλλους υποστηρίζουν μόνο μέρος αυτών. Σε αρκετούς Δήμους, η συμπλήρωση της μηχανογράφησης υπηρεσιών καθυστερεί ή παρουσιάζει αδυναμίες, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται λειτουργικά προβλήματα στις οικονομικές και άλλες υπηρεσίες τους.

Καθυστερήσεις φορολογιών. Παρατηρούνται καθυστερήσεις στην είσπραξη φορολογιών προηγούμενων ετών. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενές μου Εκθέσεις, οι κατάλογοι καθυστερήσεων πρέπει να τύχουν προσεκτικής μελέτης, για εντοπισμό των ποσών που θα ήταν δυνατόν να εισπραχθούν και τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την είσπραξή τους. Υπέδειξα επίσης ότι είναι αναγκαίο όπως λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των φορολογιών και των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος μη είσπραξής τους, με την πάροδο του χρόνου, θα αυξάνεται σημαντικά.

Διαγραφές καθυστερήσεων. Σε αρκετούς Δήμους δεν εφαρμόζονται οι πρόνοιες του άρθρου 85(2)(ιε) του περί Δήμων Νόμου και διαγράφονται οφειλόμενα ποσά πέραν των £150, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών, εξουσία που εκχωρήθηκε στον Έπαρχο.

Ταμεία Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.

(α) Σύμφωνα με τους περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμούς, για την ίδρυση των πιο πάνω Ταμείων μεταφέρεται κάθε έτος από το Δημοτικό Ταμείο ποσοστό, το οποίο καθορίζεται από τους Κανονισμούς, επί του μισθού κάθε υπαλλήλου, για κάλυψη των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των υπαλλήλων. Το ποσό που προκύπτει κατατίθεται στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων και χρεώνεται στο Λογαριασμό Αποτελεσμάτων του Δήμου.

Με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, για τον υπολογισμό του πραγματικού κόστους που πρέπει να χρεώνεται στο Λογαριασμό Αποτελεσμάτων για τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των υπαλλήλων και του αναγκαίου ποσού που θα πρέπει να καταβάλλεται στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων για καταβολή των ωφελημάτων αυτών, πρέπει να διενεργείται αναλογιστική μελέτη σε τακτά χρονικά διαστήματα (συνήθως κάθε τρία χρόνια).

Παρατήρησα ότι, παρά τις υποδείξεις μου, μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης οι Δήμοι Λεμεσού, Λάρνακας, Μέσα Γειτονιάς, Παραλιμνίου, Πέγειας, Δερύνειας και Λευκάρων δεν προχώρησαν στη διενέργεια αναλογιστικής μελέτης, με αποτέλεσμα να μη γνωρίζουν επακριβώς τις υποχρεώσεις τους προς το πιο πάνω Ταμείο.

(β) Λόγω οικονομικών δυσκολιών, οι περισσότεροι Δήμοι συνεχίζουν να μην εισφέρουν στα πιο πάνω Ταμεία ή εισφέρουν μικρότερα ποσά από ό,τι θα έπρεπε. Μετά από υπόδειξή μου, σε 17 Δήμους διενεργήθηκε κατά τα έτη 2002 μέχρι 2006 αναλογιστική μελέτη, από την οποία διαφάνηκε ότι, λόγω ελλειμματικών εισφορών, όλοι οι Δήμοι οφείλουν μεγάλα ποσά στα Ταμεία Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Συγκεκριμένα, στους 17 Δήμους που έγινε αναλογιστική μελέτη, οι ελλειμματικές υποχρεώσεις τους προς τα Ταμεία Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων ανέρχονταν σε £39.449.609,

ενώ οι οφειλές τους στα Ταμεία αυτά στις 31.12.2006 ανέρχονταν σε £33.825.932, όπως φαίνεται στην πιο κάτω κατάσταση.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΦΕΙΛΩΝ ΔΗΜΩΝ ΣΤΑ ΤΑΜΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΩΝ				
Α/Α	Δήμος	Αναλογιστική μελέτη		Οφειλή Δήμου στις 31.12.2006
		Ημερομηνία αναφοράς	Ελλειμματικές υποχρεώσεις	
			£	£
1	Έγκωμης	31.12.2001	866.000	770.425
2	Λευκωσίας	31.12.2002	18.000.000	16.083.173
3	Στροβόλου	31.12.2002	2.368.000	2.068.000
4	Λακατάμιας	31.12.2002	1.018.100	966.195
5	Αγλαντζιάς	31.12.2002	812.509	521.812
6	Λατσιών	31.12.2002	672.000	526.400
7	Κάτω Πολεμιδιών	31.12.2003	979.000	789.000
8	Γερμασόγειας	31.12.2003	987.000	795.000
9	Πάφου	1.2.2004	7.500.000	5.240.090
10	Αγίου Δομετίου	31.12.2004	893.000	798.500
11	Ιδαλίου	31.12.2004	422.000	329.000
12	Πόλης Χρυσοχούς	31.12.2004	365.000	371.337
13	Αθηνένου	31.12.2004	168.000	168.000
14	Αραδίππου	31.12.2005	971.000	971.000
15	Αγίας Νάπας	31.12.2006	1.571.000	1.571.000
16	Αγίου Αθανασίου	31.12.2006	1.335.000	1.335.000
17	Γεροσκήπου	31.12.2006	522.000	522.000
	Σύνολο		39.449.609	33.825.932

Δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας. Σύμφωνα με το άρθρο 74 των περί Δήμων Νόμων του 1985 έως 2007, κάθε Δημοτικό Συμβούλιο επιβάλλει ετήσιο φόρο πάνω στην αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας, η οποία προέκυψε από τη γενική εκτίμηση που έγινε με βάση τις διατάξεις του άρθρου 69 του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου. Στο σχετικό Νόμο δεν υπάρχει πρόνοια, ώστε για σκοπούς επιβολής τελών ακίνητης ιδιοκτησίας να μπορεί να ληφθεί υπόψη η αξία της ιδιοκτησίας, όπως αυτή δυνατόν να αναθεωρηθεί/επανεκτιμηθεί από το Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, με βάση τις αγοραίες αξίες των ακινήτων που ίσχυαν την 1.1.1980, σύμφωνα με τις επιφυλάξεις του άρθρου 66 ή/και του άρθρου 67 του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου. Ως αποτέλεσμα, οι Δήμοι έχουν σημαντική απώλεια εσόδων, καθότι οι αξίες των ακινήτων, μετά την τελευταία γενική εκτίμηση της 1.1.1980, αυξήθηκαν σημαντικά, λόγω τροποποιήσεων στα τοπικά σχέδια/πολεοδομικές ζώνες και της ανάπτυξης που παρατηρήθηκε σε τεμάχια γης, τα οποία εξακολουθούν να φορολογούνται στις πλείστες περιπτώσεις ως χωράφια ή οικοπέδα, ενώ έχουν ενταχθεί σε οικιστικές/τουριστικές περιοχές και έχουν αξιοποιηθεί ανάλογα.

Παράλληλα, με επιστολή μου, ημερ. 20.12.2007, προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, εισηγήθηκα όπως, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία, τροποποιηθεί το άρθρο

74 των περί Δήμων Νόμων του 1985 έως 2007, κατά τρόπο ανάλογο με την τροποποίηση των περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμων, ώστε για σκοπούς επιβολής τελών ακίνητης ιδιοκτησίας, να μπορούν να λαμβάνονται υπόψη οι προσωρινές αξίες ή οι επανεκτιμήσεις σε τιμές 1.1.1980, με βάση τις αλλαγές που επήλθαν στην ακίνητη ιδιοκτησία, όπως αυτές εκτιμώνται από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, με βάση τα άρθρα 66 και 67 του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου.

Το Υπουργείο Εσωτερικών με επιστολή του ημερ. 12.9.2008, με πληροφόρησε, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, ότι προωθούνται τροποποιήσεις του περί Δήμων Νόμου.

Εισηγήθηκα όπως στο μεταξύ οι Δήμοι προβούν σε καταγραφή της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στα όριά τους, ώστε αμέσως με την ψήφιση του Νόμου να προβούν σε ενέργειες προς το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, για επανεκτίμησή της, διαδικασία που, όπως υπολογίζεται, θα αποφέρει σημαντική αύξηση στα έσοδά τους από τη φορολογία δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας.

Δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές. Σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(θ) του περί Δήμων Νόμου, τους περί Δημοσίων Κολυμβητικών Δεξαμενών Νόμους του 1992 και 1996 και τους περί Δημοσίων Κολυμβητικών Δεξαμενών Κανονισμούς του 1996, για τη χρήση και λειτουργία δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας από την αρμόδια Αρχή, Δήμο ή Κοινοτικό Συμβούλιο.

Από στοιχεία που τηρούν οι Δήμοι, φαίνεται ότι στα όρια 16 Δήμων λειτουργούσαν, μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης, συνολικά 888 δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές, από τις οποίες οι 754 λειτουργούσαν χωρίς να έχουν εξασφαλίσει την απαιτούμενη άδεια, όπως φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα, καθότι δεν πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στους σχετικούς Νόμους και Κανονισμούς.

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΕΣ ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ				
A/A	Δήμος	Αριθμός δεξαμενών	Δεξαμενές με άδεια λειτουργίας	Δεξαμενές χωρίς άδεια λειτουργίας
1	Λευκωσίας	14	0	14
2	Λεμεσού	16	1	15
3	Λάρνακας	18	1	17
4	Πάφου	267	34	233
5	Πόλης Χρυσοχούς	30	12	18
6	Αθηνών	1	1	0
7	Παραλιμνίου	188	3	185
8	Μέσα Γειτονιάς	3	0	3
9	Αγίου Αθανασίου	10	1	9
10	Λατσιών	3	1	2
11	Στροβόλου	5	2	3
12	Κάτω Πολεμιδιών	2	0	2
13	Γερμασόγειας	82	24	58
14	Αγίας Νάπας	176	44	132
15	Γεροσκήπου	27	2	25
16	Πέγειας	46	8	38
	Σύνολο	888	134	754

Συγκεκριμένα, για παραχώρηση άδειας λειτουργίας θα πρέπει να εξασφαλιστεί πιστοποιητικό έγκρισης, σύμφωνα με τον εκάστοτε σε ισχύ Νόμο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών, αναφορικά με τη δεξαμενή και όλες τις άλλες κατασκευές και εγκαταστάσεις, οι οποίες σχετίζονται με τη λειτουργία της, βεβαίωση της Υγειονομικής Υπηρεσίας, καθώς και πιστοποιητικό

καταλληλότητας που εκδίδεται από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, αναφορικά με τις μηχανολογικές και ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις.

Λόγω της σοβαρότητας του θέματος, που άπτεται της ασφάλειας και της υγείας των πολιτών, ζήτησα τη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων για συμμόρφωση των ιδιοκτητών των δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών με τις διατάξεις των σχετικών Νόμων και Κανονισμών και την εξασφάλιση της απαιτούμενης άδειας λειτουργίας.

Σημείωσα επίσης ότι, σύμφωνα με επιστολή του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ημερ. 5.3.2007, προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Υγείας, η λειτουργία κολυμβητικής δεξαμενής, χωρίς την απαιτούμενη άδεια, συνιστά ποινικό αδίκημα και υποδεικνύεται όπως οι δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές που λειτουργούν χωρίς άδεια, εντοπισθούν και καταγγεληθούν στην Αστυνομία, με σκοπό τη διερεύνησή τους.

Πρατήρια πετρελαιοειδών. Σύμφωνα με στοιχεία των Δήμων, στα όρια 21 Δήμων λειτουργούσαν, μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης, συνολικά 172 πρατήρια πετρελαιοειδών, από τα οποία τα 127 λειτουργούσαν χωρίς να έχουν εξασφαλίσει άδεια λειτουργίας, όπως προνοείται στον περί Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδών Νόμο, καθότι δεν πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στη σχετική νομοθεσία. Παρατηρήθηκε ότι εναντίον των ιδιοκτητών των πρατηρίων πετρελαιοειδών δεν λαμβάνονται πάντοτε μέτρα, ενώ σύμφωνα με επιστολή του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ημερ. 5.3.2007, προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, η λειτουργία πρατηρίων πετρελαιοειδών, χωρίς την εξασφάλιση άδειας λειτουργίας, συνιστά, με βάση το άρθρο 11 των περί Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδών Νόμων του 1968 μέχρι 1999, ποινικό αδίκημα και υποδεικνύεται όπως αυτά καταγγεληθούν στην Αστυνομία, με σκοπό τη διερεύνησή τους.

Ο πιο κάτω πίνακας είναι σχετικός.

ΠΡΑΤΗΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ				
A/A	Δήμος	Αριθμός πρατηρίων	Πρατήρια με άδεια λειτουργίας	Πρατήρια χωρίς άδεια λειτουργίας
1	Λευκωσίας	34	4	30
2	Λεμεσού	33	0	33
3	Λάρνακας	19	19	0
4	Πάφου	9	7	2
5	Πόλης Χρυσοχούς	4	4	0
6	Λευκάρων	1	1	0
7	Αθηνών	2	2	0
8	Αραδίππου	4	0	4
9	Παραλιμνίου	6	0	6
10	Μέσα Γειτονιάς	2	0	2
11	Αγίου Αθανασίου	4	1	3
12	Λατσιών	5	0	5
13	Λακατάμιας	1	1	0
14	Έγκωμης	2	0	2
15	Αγλαντζιάς	6	0	6
16	Αγίου Δομετίου	4	2	2
17	Στροβόλου	26	0	26
18	Κάτω Πολεμιδιών	3	0	3
19	Δερύνειας	2	1	1
20	Αγίας Νάπας	2	0	2
21	Γεροσκήπου	3	3	0
	Σύνολο	172	45	127

Ιδιωτικοί χώροι στάθμευσης. Στους Δήμους Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου και Στροβόλου λειτουργούν ιδιωτικοί χώροι στάθμευσης, χωρίς να εξασφαλίσουν άδεια οικοδομής και άδεια λειτουργίας, χωρίς να καταβάλουν στους Δήμους τα τέλη που προνοούν οι περί Τροχαίας Δημοτικοί Κανονισμοί και χωρίς να εξασφαλίσουν την έγκριση των Δήμων για το ύψος των δικαιωμάτων στάθμευσης που εισπράττουν. Παρατήρησα ότι οι πιο πάνω Δήμοι δεν ασκούν κανένα έλεγχο στα δικαιώματα που εισπράττονται στους ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης και ότι, ενόψει αυτού, δεν αποκλείεται να διαπράττεται αισχροκέρδεια σε βάρος των πολιτών από μέρους των ιδιοκτητών των χώρων στάθμευσης.

5.2 ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2007, οι οποίες υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου, προγραμματίζεται να γίνει μέχρι το τέλος του 2008. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2006.

Ρευστότητα και κεφάλαιο κίνησης. Στις 31.12.2006, στα ταμειακά διαθέσιμα ύψους £3.291.924, περιλαμβάνεται το αδαπάνητο υπόλοιπο του λογαριασμού δανείων, που προορίζεται για την εκτέλεση συγκεκριμένων έργων, ύψους £2.073.995, με αποτέλεσμα οι οικονομικές καταστάσεις να παρουσιάζουν κεφάλαιο κίνησης ύψους £520.426, αντί έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £1.553.569 όπως θα έπρεπε.

Είναι επομένως φανερό ότι η οικονομική κατάσταση του Δήμου δεν είναι ικανοποιητική, γι' αυτό και εισηγήθηκα όπως εξευρεθούν τρόποι βελτίωσης της οικονομικής κατάστασης και της ρευστότητάς του.

Βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2006, ο Δήμος θα μπορούσε να ασκήσει με πιο αποτελεσματικό τρόπο τις εξουσίες που του παρέχει η σχετική νομοθεσία και να βελτιώσει την οικονομική του κατάσταση και το πρόβλημα ρευστότητας που αντιμετωπίζει, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για την έγκαιρη είσπραξη όλων των οφειλόμενων ποσών, συμπεριλαμβανομένων και των καθυστερημένων φορολογιών, τελών, αδειών και δικαιωμάτων, που στις 31.12.2006 ανέρχονταν σε £4.012.692 και επιβάλλοντας δικαιώματα για διαφημιστικές πινακίδες και για ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης, για την κατασκευή και λειτουργία των οποίων απαιτείται η έκδοση άδειας οικοδομής και άδειας λειτουργίας.

Στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου θα βοηθούσε σημαντικά και η καταγραφή της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στα όριά του και η επανεκτίμησή της, σε συνεργασία με το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, καθώς επίσης και η καταγραφή όλων των υποστατικών, καθότι θα επέφεραν αύξηση στα έσοδά του από φορολογία δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας, τέλη σκυβάλων, άδεια λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών και επαγγελματική άδεια νομικών προσώπων.

Ταυτόχρονα θα μπορούσε να ληφθούν μέτρα για περιορισμό του ρυθμού αύξησης των εξόδων, τα οποία το 2006 αυξήθηκαν κατά £1.667.681 (11,5%), σε σύγκριση με το 2005, και εξάλειψη ή τουλάχιστον περαιτέρω μείωση του σημαντικού ελλείμματος από την υπηρεσία σκυβάλων (£653.253 για το 2006).

Δάνεια.

(α) Αποπληρωμή δανείων. Παρατηρήθηκε και πάλι σημαντική καθυστέρηση στην καταβολή των δόσεων των δανείων, με αποτέλεσμα ο Δήμος να επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας. Το σύνολο των καθυστερημένων τοκοχρεωλυτικών δόσεων για το 2006 ανήλθε σε £4.659.537, σε σύγκριση με £2.729.310 το 2005 και αφορούν εξ ολοκλήρου σε υποχρέωση του Δήμου.

(β) Δάνειο βιοτεχνικής περιοχής. Στις καθυστερημένες δόσεις δανείων περιλαμβάνεται ποσό ύψους £740.695 (£601.901 την 31.12.2005), που αφορά στο δάνειο της βιοτεχνικής περιοχής και το οποίο, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 48.630, ημερ. 11.11.1998, θα έπρεπε να αποπληρωθεί εξ ολοκλήρου από εισπράξεις από τη διάθεση των βιοτεχνικών μονάδων.

Η Δήμαρχος μου ανέφερε ότι η καθυστέρηση στην αποπληρωμή των δανείων οφειλόταν στη διαδικασία αναδιάρθρωσης του χρέους του Δήμου, η οποία ολοκληρώθηκε το 2007 και ότι όλες οι εκκρεμούσεις πληρωμές έχουν διευθετηθεί.

Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου εξακολουθεί να παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου, όπως:

- Η έλλειψη ελέγχου στις καταχωρίσεις των διαφόρων εγγραφών στο Γενικό Καθολικό από δεύτερο υπάλληλο, με αποτέλεσμα να γίνονται αρκετά λάθη, για την τακτοποίηση των οποίων γίνονται πολλές διορθωτικές εγγραφές.
- Ο μη έλεγχος των ημερολογιακών εγγραφών, η μη αιτιολόγησή τους με σαφείς επεξηγήσεις και η μη επισύναψη σ' αυτές όλων των απαιτούμενων αποδεικτικών στοιχείων.
- Η μη τήρηση ή η μη ορθή τήρηση των απαραίτητων μητρώων, όπως το μητρώο εγγυητικών επιστολών, μητρώο σχισμάτων και παλινορθώσεων δρόμων, μητρώο εκδηλώσεων, μητρώο διαφημιστικών πινακίδων, μητρώο αγωγών, μητρώο αδειών οικοδομής και διαχωρισμού οικοπέδων.
- Η μη παρακολούθηση των διαφημιστικών πινακίδων που είναι αναρτημένες στην περιοχή του Δήμου και η μη επιβεβαίωση της ορθότητας των δικαιωμάτων που εισπράττονται.
- Η μη ενημέρωση του μητρώου εξωδίκων με τις εισπράξεις μέσω δικαστηρίου και η μη συμφιλίωσή του με τον αντίστοιχο λογαριασμό χρεωστών του Γενικού Καθολικού.

Η Δήμαρχος μου ανέφερε ότι με την πλήρωση των κενών θέσεων που υπάρχουν στο Οικονομικό Τμήμα θα ακολουθηθεί η σχετική διαδικασία που έχει ετοιμαστεί για έλεγχο των καταχωρίσεων των διαφόρων εγγραφών και των ημερολογιακών εγγραφών στο Γενικό Καθολικό από δεύτερο υπάλληλο. Όσον αφορά στη μη τήρηση ή στη μη ορθή τήρηση των διαφόρων μητρώων, μου ανέφερε ότι οι παρατηρήσεις/εισηγήσεις μου έχουν ληφθεί υπόψη και ότι δόθηκαν οδηγίες στους λειτουργούς του Δήμου για συμμόρφωση. Με πληροφόρησε επίσης ότι μελετάται το ενδεχόμενο μηχανογράφησης ορισμένων μητρώων.

Αδυναμίες στη μηχανογράφηση των υπηρεσιών του Δήμου. Η μηχανογράφηση των υπηρεσιών του Δήμου παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες, όπως, για παράδειγμα, η δυνατότητα των εισπρακτόρων να διαγράφουν ή να τροποποιούν τις εισπράξεις, χωρίς αυτό να μπορεί να εντοπιστεί, η δυνατότητα πρόσβασης ορισμένων λειτουργών του Δήμου σε λειτουργίες του συστήματος, οι οποίες είναι πέραν αυτών που χρειάζονται για διεκπεραίωση των καθηκόντων τους και η μη λειτουργία του προγράμματος συμφιλίωσης τραπεζικών λογαριασμών, η οποία διακόπηκε λόγω προβλημάτων που παρουσίαζε το πρόγραμμα. Παρατηρήθηκε επίσης ότι εκκρεμεί η εφαρμογή επιμέρους προγραμμάτων, όπως, για παράδειγμα, τα μητρώα πάγιου ενεργητικού, διαφημιστικών πινακίδων, υπαλλήλων και εργατών και υπέδειξα την αναγκαιότητα λήψης διορθωτικών μέτρων.

Μελέτη αναδιάρθρωσης και αξιολόγησης των θέσεων των υπηρεσιών του Δήμου. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2006, ο Δήμος ανέθεσε σε συγκεκριμένη εταιρεία τη διενέργεια μελέτης αναδιάρθρωσης και αξιολόγησης των θέσεων των διαφόρων υπηρεσιών του Δήμου, έναντι ποσού £19.500, πλέον ΦΠΑ, η οποία ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2005.

Από τη μελέτη εντοπίστηκαν βασικές προβληματικές περιοχές στην υφιστάμενη οργανωτική δομή του Δήμου, καθώς επίσης και άλλα προβλήματα, όπως έλλειψη επαρκών διοικητικών ελέγχων, μη ύπαρξη ορθολογιστικής πυραμίδας ανέλιξης, αδυναμία σχεδίων υπηρεσίας και έλλειψη επιμόρφωσης υπαλλήλων και γίνονται εισηγήσεις για κάθε ένα από τα τμήματα και υπηρεσίες του Δήμου για βελτίωση της κατάστασης.

Παρά το γεγονός ότι πέρασε μεγάλο χρονικό διάστημα από την ολοκλήρωση της μελέτης, το Δημοτικό Συμβούλιο δεν φαίνεται να ασχολήθηκε με τα συμπεράσματα και τις εισηγήσεις που περιέχονται σ' αυτή, παρά τα οργανωτικά προβλήματα που παρουσιάζονται στις διάφορες υπηρεσίες του και προσπάθησε να επιλύσει τις οργανωτικές αδυναμίες με την πρόσληψη νέου προσωπικού (15 υπάλληλοι και 58 εργάτες κατά τα έτη 2005 -2007, έναντι 6 και 28 που αφυπηρέτησαν, αντίστοιχα).

Η Δήμαρχος μου ανέφερε ότι η μελέτη αναδιάρθρωσης θα συζητηθεί ξανά από το Δημοτικό Συμβούλιο, ενόψει και της πρόσφατης έγκρισης της οργανωτικής δομής των θέσεων του Δήμου από το Υπουργείο Εσωτερικών. Μου ανέφερε επίσης ότι οι προσλήψεις υπαλληλικού και εργατικού προσωπικού έγιναν για πλήρωση κενών θέσεων από αφυπηρετήσεις και λόγω επέκτασης των δραστηριοτήτων του Δήμου.

Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.

(α) Σύμφωνα με αναλογιστική μελέτη που έγινε το 2003, η υποχρέωση του Δήμου για ελλειμματικές εισφορές ανερχόταν μέχρι 31.12.2002 σε £18.000.000, για τις οποίες το Δημοτικό Συμβούλιο, στις 19.2.2004 αποφάσισε την άμεση αναγνώριση και συμπερίληψή τους στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2003. Η αποπληρωμή του πιο πάνω ποσού, σύμφωνα με εισήγηση των αναλογιστών, θα πρέπει να γίνει με πρόσθετες συνεισφορές ύψους £4.055.000 το χρόνο για 5 χρόνια ή £2.321.000 το χρόνο για 10 χρόνια ή £1.760.000 το χρόνο για 15 χρόνια. Παρά τις υποδείξεις της Υπηρεσίας μου, ο Δήμος δεν αποφάσισε ακόμη τον τρόπο κάλυψης των πιο πάνω υποχρεώσεων του προς το Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων και κατά τα έτη 2003, 2004, 2005 και 2006 κατέβαλε, έναντι της οφειλής του, £350.768, £600.361, £423.609 και £541.037, αντίστοιχα, ποσά κατά πολύ χαμηλότερα από την ελάχιστη ετήσια εισφορά ύψους £1.760.000, που εισηγήθηκε ο αναλογιστής.

(β) Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, πρέπει να γίνεται αναλογιστική μελέτη σε τακτά χρονικά διαστήματα (συνήθως κάθε τρία χρόνια). Ενόψει του γεγονότος ότι η αναλογιστική μελέτη έγινε το 2003, εισηγήθηκα όπως ο Δήμος προχωρήσει στη διενέργεια νέας αναλογιστικής μελέτης.

Πληρωμή αποζημιώσεων ύψους £90.847. Με απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, ημερ. 18.9.2003, ο Δήμος Λευκωσίας και συγκεκριμένη εταιρεία κρίθηκαν ότι έφεραν ευθύνη για τροχαίο δυστύχημα που συνέβη στη Λεωφόρο Κέννεντυ Λευκωσίας, στην οποία εκτελούνταν οδικά έργα και κλήθηκαν να πληρώσουν αλληλέγγυα ή κεχωρισμένα αποζημιώσεις στον ενάγοντα, που τραυματίστηκε στο εν λόγω δυστύχημα. Ο Δήμος αμφισβήτησε την πιο πάνω απόφαση και κατέθεσε πολιτική έφεση στο Ανώτατο Δικαστήριο, η οποία όμως απορρίφθηκε στις 31.1.2005.

Στις 13.2.2006 ο Δήμος Λευκωσίας υποχρεώθηκε να καταβάλει ολόκληρο το ποσό της επιδικασθείσας αποζημίωσης στον ενάγοντα, ύψους £90.847, καθώς η εμπλεκόμενη εταιρεία κήρυξε πτώχευση.

Σε σχετική επιστολή του προς το Δήμο, ημερ. 6.2.2006, ο νομικός του σύμβουλος, που χειρίστηκε την πιο πάνω υπόθεση, υποδεικνύει ότι οι υπάλληλοι του Δήμου παρέλειψαν να διεκδικήσουν τα χρήματα από την ασφαλιστική εταιρεία που σύναψε συμφωνία με τον εργολάβο, γι' αυτό και ο Δήμος υποχρεώθηκε να πληρώσει ολόκληρο το ποσό της αποζημίωσης.

Εισηγήθηκα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο δώσει οδηγίες για περαιτέρω διερεύνηση του θέματος, για να διαπιστωθεί αφενός κατά πόσο μπορεί να διεκδικηθούν έστω και τώρα τα χρήματα που αφορούν στο μερίδιο της ευθύνης της εταιρείας από ασφαλιστήριο συμβόλαιο της ασφαλιστικής εταιρείας και αφετέρου κατά πόσο υπήρξε οποιαδήποτε αμέλεια καθυκόντων από μέρους υπαλλήλων του Δήμου, ώστε αν υπάρχουν ευθύνες να καταλογιστούν.

Η Δήμαρχος μου ανέφερε ότι η εισήγησή μου για περαιτέρω διερεύνηση του θέματος θα μελετηθεί.

Ειδικό Ταμείο Εξαγοράς Χώρων Στάθμευσης. Το υπόλοιπο του εν λόγω Ταμείου στις 31.12.2006 ανερχόταν σε £2.213.493 (£2.379.393 στις 31.12.2007) και αφορά σε εισπράξεις από το 1997 που διενεργούνται σύμφωνα με την Εντολή 1/1996 του Υπουργού Εσωτερικών.

Το Δημοτικό Συμβούλιο δεν αξιοποίησε τους πόρους του πιο πάνω Ταμείου, με βάση τις πρόνοιες των παρ. 4.1 και 6.3 της Εντολής, σύμφωνα με τις οποίες οι πόροι του Ειδικού Ταμείου δεν θα κατακρατούνται σε ανενεργή κατάσταση, αλλά θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση της δημιουργίας χώρων στάθμευσης οχημάτων, με αποτέλεσμα η αγοραστική δυνατότητα του Ειδικού Ταμείου για απόκτηση γης να περιοριστεί σημαντικά, λόγω της αύξησης στην αξία της γης που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια.

Δεδομένου και του σοβαρού προβλήματος στάθμευσης που υπάρχει στην περιοχή του Δήμου, εισηγήθηκα όπως, βάσει χρονοδιαγράμματος, ο Δήμος εκπονήσει το συντομότερο μελέτη για αξιοποίηση του Ειδικού Ταμείου και εκπλήρωση του στόχου του.

Η Δήμαρχος μου ανέφερε ότι οι εισηγήσεις μου έχουν καταγραφεί και ότι θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για υλοποίησή τους. Με πληροφόρησε επίσης ότι μελετάται σχετική πρόταση της Υπηρεσίας του Δήμου για απαλλοτρίωση αριθμού τεμαχίων γης για τη δημιουργία χώρων στάθμευσης.

Δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2006, η αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας πάνω στην οποία βασίζεται η επιβολή δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας είναι με βάση τα σημερινά δεδομένα σημαντικά υποτιμημένη, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων από το Δήμο.

Εισηγήθηκα όπως ο Δήμος προβεί σε καταγραφή της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στα όριά του, και σε επανεκτίμησή της, σε συνεργασία με το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, διαδικασία που, όπως υπολογίζεται, θα αποφέρει σημαντική αύξηση των εσόδων του από τη φορολογία δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας.

Καταγραφή υποστατικών. Σε έρευνα που έγινε από το Δημοτικό Ταμείο και τον Εσωτερικό Ελεγκτή του Δήμου τον Αύγουστο του 2006, διαπιστώθηκε ότι κατά τα τελευταία τρία χρόνια δεν έγινε καταγραφή νέων εταιρειών που δραστηριοποιήθηκαν εντός των ορίων του Δήμου, για σκοπούς επιβολής επαγγελματικής άδειας και τελών σκυβάλων και σε δείγμα 100 υποστατικών, προέκυψε ότι το 25% δεν ήταν καταγεγραμμένα.

Από επιτόπια έρευνα που έγινε από λειτουργούς της Υπηρεσίας μου κατά τον Ιανουάριο του 2008, προέκυψε ότι σε δείγμα 308, κυρίως νέων, υποστατικών, τα 107 ή ποσοστό 35% δεν ήταν καταγεγραμμένα, γεγονός που επιβεβαιώνει ότι η καταγραφή των νοικοκυριών από τις Υπηρεσίες του Δήμου είναι ελλιπής, με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικών εσόδων.

Συναυλία Έλληνα καλλιτέχνη. Το Δημοτικό Συμβούλιο στις 26.5.2005 ενέκρινε, ομόφωνα, εισήγηση της Προέδρου της Πολιτιστικής Επιτροπής, όπως εισπραχθεί το τέλος θεάματος για την πιο πάνω συναυλία ύψους περίπου £10.650 και ακολούθως διατεθεί για αγορά ιδιόκτητου οικήματος, το οποίο θα μετατραπεί σε Παιδική Λέσχη Παλλουριώτισσας.

Σύμφωνα με τα πρακτικά της συνεδρίας της Πολιτιστικής Επιτροπής, ημερ. 20.5.2005, ο καλλιτέχνης θα δώριζε την αμοιβή του (περίπου 40.000 ευρώ) στο Δήμο Λευκωσίας, ο οποίος στη συνέχεια θα τη διέθετε για τον ίδιο σκοπό.

Σε απαντητική επιστολή της, ημερ. 20.10.2005, σχετικά με την αμοιβή του καλλιτέχνη και το τέλος θεάματος, η εταιρεία που διοργάνωσε τη συναυλία πληροφόρησε το Δήμο ότι η αμοιβή του καλλιτέχνη ύψους 40.000 ευρώ, βρίσκεται κατατεθειμένη σε συγκεκριμένη τράπεζα, σε λογαριασμό ο οποίος όμως δεν είναι επ' ονόματι του Δήμου, ενώ καμιά αναφορά δεν γίνεται για το οφειλόμενο τέλος θεάματος. Έκτοτε και παρά την παρέλευση μεγάλου χρονικού διαστήματος, καμιά ενέργεια δεν έγινε από το Δήμο για να κατατεθούν σε τραπεζικό λογαριασμό επ' ονόματί του, το οφειλόμενο τέλος θεάματος (£10.650) και η αμοιβή του καλλιτέχνη (40.000 ευρώ).

Είσπραξη εξωδίκων μέσω δικαστηρίου. Σύμφωνα με αναλυτική κατάσταση που ετοιμάστηκε από το Λογιστήριο, κατά τα έτη 2003 μέχρι το Νοέμβριο του 2007 στάληκαν στο δικαστήριο και εκδικάστηκαν 17 680 υποθέσεις για συνολικό ποσό ύψους £1.268.045 (14 663 υποθέσεις για συνολικό ποσό ύψους £924.815 κατά τα έτη 2003 μέχρι 2006), που αφορά σε πρόστιμα εξωδίκων και δικηγορικά έξοδα. Οι εισπράξεις προστίμων από εξώδικα που εμβάζονται από το δικαστήριο για υποθέσεις που έχουν εκδικαστεί, δεν αναλύονται και ούτε καταχωρίζονται στο μηχανογραφημένο μητρώο εξωδίκων, με αποτέλεσμα ο Δήμος να μη γνωρίζει τις αγωγές που έχουν τακτοποιηθεί και αυτές που εκκρεμούν, καθώς επίσης και το πραγματικό ύψος των καθυστερήσεων και τους οφειλότες. Ζήτησα όπως ο Δήμος, σε συνεργασία με το δικαστήριο, ετοιμάζει κατάσταση για όλα τα ποσά που εισπράττονται, στην οποία να αναλύονται οι εισπράξεις κατά υπόθεση, ώστε να είναι δυνατή η ενημέρωση του μηχανογραφημένου μητρώου εξωδίκων.

Έλλειμμα από τη λειτουργία της υπηρεσίας αποκομιδής σκυβάλων. Από τη λειτουργία της πιο πάνω υπηρεσίας κατά το έτος 2006, προέκυψε έλλειμμα ύψους £653.253, σε σύγκριση με £475.929 το 2005. Η αύξηση του ελλείμματος κατά το 2006 αποδίδεται κυρίως στη μη επιβολή αύξησης στα τέλη σκυβάλων και στη μη επιβολή φορολογίας σε αρκετά υποστατικά. Εισηγήθηκα και πάλι όπως το Δημοτικό Συμβούλιο συνεχίσει τις προσπάθειές του για εξάλειψη ή τουλάχιστον μείωση του ελλείμματος, το οποίο για την περίοδο 2003-2006 ανήλθε στα £2.440.265.

Ιδιωτικοί χώροι στάθμευσης.

(α) Το Δημοτικό Συμβούλιο στις 2.4.1998 αποφάσισε την αναστολή της εφαρμογής των περί Τροχαίας Δημοτικών (Τροποποιητικών) Κανονισμών Λευκωσίας του 1997, οι οποίοι, μεταξύ άλλων, προέβλεπαν ότι δεν επιτρέπεται η κατασκευή και λειτουργία χώρων στάθμευσης, χωρίς την εκ των προτέρων εξασφάλιση άδειας οικοδομής και άδειας λειτουργίας από το Δημοτικό Συμβούλιο και η είσπραξη δικαιωμάτων, η οποία συνεχίζεται μέχρι σήμερα, καθότι ο Δήμος επικαλείται νομικό κώλυμα στους περί Τροχαίας Δημοτικούς (Τροποποιητικούς) Κανονισμούς Λευκωσίας και ότι θα ζητηθεί σχετική νομική συμβουλή. Μέχρι την ημέρα του ελέγχου το θέμα δεν παραπέμφθηκε στο νομικό σύμβουλο και συνεχίζει να παραμένει σε εκκρεμότητα, ενώ οι πιο πάνω Κανονισμοί δεν εφαρμόζονται, με αποτέλεσμα ο Δήμος να μην ασκεί τον απαιτούμενο από τη νομοθεσία έλεγχο, σχετικά με τα δικαιώματα που εισπράττονται στους ιδιωτικούς χώρους. Ενόψει αυτού, δεν αποκλείεται να διαπράττεται αισχροκέρδεια σε βάρος των πολιτών από μέρους των ιδιοκτητών των χώρων στάθμευσης.

(β) Σύμφωνα με στοιχεία της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου, στα δημοτικά όρια Λευκωσίας λειτουργούν 14 ιδιωτικοί χώροι στάθμευσης. Ωστόσο, από τη μελέτη «Στάθμευση αστικού κέντρου Λευκωσίας», που διενεργήθηκε για λογαριασμό του Δήμου από ιδιωτική εταιρεία, διαφάνηκε ότι στην περιοχή του Δήμου Λευκωσίας λειτουργούν 102 ιδιωτικοί χώροι στάθμευσης, εκ των οποίων οι 97 επί πληρωμή (4 354 θέσεις), χωρίς να έχουν εξασφαλίσει άδεια οικοδομής και άδεια λειτουργίας και χωρίς να καταβάλλουν στο Δήμο τα τέλη που προνοούν οι σχετικοί Κανονισμοί.

Η Δήμαρχος μου ανέφερε ότι ο λόγος που το Δημοτικό Συμβούλιο ανέστειλε την εφαρμογή των περί Τροχαίας Δημοτικών (Τροποποιητικών) Κανονισμών Λευκωσίας (Κ.Δ.Π. 60/97), ήταν η ύπαρξη νομικού κωλύματος στη σχετική πρόνοια για έγκριση από το Δήμο των δικαιωμάτων στάθμευσης που θα επιβάλλονται στους ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης.

Με πληροφόρησε επίσης ότι με την υιοθέτηση/ψήφιση των νέων ενιαίων Κανονισμών που θα ισχύουν παγκύπρια για ιδιωτικούς και δημόσιους χώρους στάθμευσης, αυτό το νομικό κώλυμα θα πάψει να υφίσταται.

Ωστόσο, η Υπηρεσία μου θεωρεί ότι τουλάχιστον το μέρος των Κανονισμών που αφορούν στην εξασφάλιση άδειας οικοδομής και άδειας λειτουργίας θα έπρεπε να εφαρμόζεται, διασφαλίζοντας έτσι τη νομιμότητα των χώρων αυτών.

5.3 ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Οι οικονομικές καταστάσεις του 2007 υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου και ο νενομισμένος έλεγχος προγραμματίζεται να γίνει προς το τέλος του 2008. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο για το έτος 2006.

Ρευστότητα. Ο Γενικός Λογαριασμός του Δήμου παρουσίαζε στις 31.12.2006 αρνητικό υπόλοιπο ύψους £887.423, το οποίο θα ήταν ακόμη μεγαλύτερο αν κατά τη διάρκεια των ετών 1993-2003 καταβαλλόταν στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων το οφειλόμενο ποσό ύψους £4.944.846, που αφορά στη συνεισφορά του Δήμου στο εν λόγω Ταμείο για κάλυψη της τρέχουσάς του υποχρέωσης και αν η αποπληρωμή των δόσεων ύψους £1.272.871 του δανείου που συνάφθηκε για την υλοποίηση αναπτυξιακών έργων γινόταν από το Γενικό Λογαριασμό, αντί από τον καταθετικό λογαριασμό του δανείου. Η αδυναμία κάλυψης τρεχουσών υποχρεώσεων υποδηλώνει την ανάγκη εξεύρεσης τρόπων βελτίωσης της οικονομικής κατάστασης και της ρευστότητας του Δήμου, καθώς και της ετοιμασίας μακροπρόθεσμου στρατηγικού σχεδίου, για κάλυψη ή τουλάχιστον περαιτέρω μείωση των συσσωρευμένων ελλειμμάτων, που στις 31.12.2006 ανέρχονταν σε £5.545.632 (£8.497.016 το 2005).

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι για εξεύρεση τρόπων αντιμετώπισης του οικονομικού προβλήματος του Δήμου έγιναν συσκέψεις και ανταλλάγησαν απόψεις με λειτουργούς του Υπουργείου Εσωτερικών και Υπουργείου Οικονομικών και ότι για σκοπούς προγραμματισμού και αντιμετώπισης του όλου προβλήματος, η υπηρεσία του Δήμου καταρτίζει προβλεπόμενη ταμειακή ροή.

Τρέχουσες υποχρεώσεις και έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης. Λόγω του ότι στα ταμειακά διαθέσιμα ύψους £1.694.413 στις 31.12.2006, περιλαμβάνεται το αδαπάνητο υπόλοιπο των ταμειακών διαθεσίμων του λογαριασμού δανείων για την εκτέλεση διαφόρων αναπτυξιακών έργων, ύψους £1.466.019, οι οικονομικές καταστάσεις του 2006 παρουσιάζουν έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £21.969.903, αντί £23.435.922.

Βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου. Όπως ανέφερα και στις Εκθέσεις μου για το 2005 και 2006, ο Δήμος θα μπορούσε να ασκήσει με πιο αποτελεσματικό τρόπο τις εξουσίες που του παρέχει η σχετική νομοθεσία και να βελτιώσει την οικονομική του κατάσταση και το πρόβλημα ρευστότητας που αντιμετωπίζει, λαμβάνοντας μέτρα για έγκαιρη είσπραξη όλων των οφειλόμενων ποσών, συμπεριλαμβανομένων και των καθυστερήσεων φορολογιών, τελών, αδειών και δικαιωμάτων, που στις 31.12.2006 ανέρχονταν σε £7.551.624 (£6.802.595 το 2005).

Στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου θα βοηθούσε σημαντικά η επανεκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στα όριά του, σε συνεργασία με το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, καθώς θα επέφερε αύξηση στα έσοδά του από φορολογία δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας και η επιβολή και είσπραξη δικαιωμάτων από όλες τις διαφημιστικές πινακίδες, καθώς επίσης και αν δεν επιστρεφόταν το 11% του τέλους θεάματος που εισπράττεται από κινηματογραφικές παραστάσεις.

Ταυτόχρονα θα μπορούσε να ληφθούν μέτρα για μείωση των δαπανών για υπερωρίες, επιδόματα, καθώς επίσης και για εξάλειψη ή τουλάχιστον περαιτέρω μείωση των ελλειμμάτων που προέκυψαν από τη λειτουργία του ζωολογικού κήπου (£291.934 το 2006 και £290.078 το 2007) και από διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις (£85.954 το 2006 και £73.075 το 2007).

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι κατά το 2008 εισπράχθηκαν δικαιώματα ύψους €200.000 από διαφημιστικές πινακίδες και λαμβάνονται δικαστικά μέτρα για είσπραξη των καθυστερήσεων. Για μείωση των υπερωριών και των ελλειμμάτων από τις διάφορες υπηρεσίες του Δήμου, με πληροφόρησε ότι αρμόδιες Επιτροπές του Δήμου διενεργούν μελέτες. Όσον αφορά στην επανεκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας, μου ανέφερε ότι αυτή γίνεται σταδιακά από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Αποπληρωμή δανείων.

(α) Λόγω των σοβαρών οικονομικών προβλημάτων του Δήμου, παρατηρήθηκε και πάλι σημαντική καθυστέρηση στην καταβολή των δόσεων των δανείων, με αποτέλεσμα ο Δήμος να επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας. Το σύνολο των καθυστερημένων τοκοχρεωλυτικών δόσεων στις 31.12.2006 ανήλθε σε £23.882.444 (£21.090.096 το 2005).

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι όλα τα δάνεια που καλύπτονταν με κυβερνητική εγγύηση έχουν ενοποιηθεί με τη σύναψη τριών δανείων από ισάριθμα τραπεζικά ιδρύματα.

(β) Κατά τον έλεγχο παρατηρήθηκε ότι η αποπληρωμή συγκεκριμένου δανείου, ύψους £15.000.000 σε ευρώ, από εμπορική τράπεζα, γινόταν από τον καταθετικό λογαριασμό του δανείου, αντί από το Γενικό Λογαριασμό. Το συνολικό ποσό που χρεώθηκε ο καταθετικός λογαριασμός για τον πιο πάνω σκοπό ανήλθε σε £1.272.871.

Το Γενικό Λογιστήριο, με επιστολή του ημερ. 23.3.2006, πληροφόρησε το Δήμο ότι το δάνειο που συνάφθηκε είναι με κυβερνητική εγγύηση και ότι η απόσυρσή του διέπεται από τις πρόνοιες της σχετικής εγκυκλίου του Υπουργείου Οικονομικών, ημερ.19.7.1999 και ζήτησε όπως η μεταφορά ποσών από τον καταθετικό λογαριασμό στο λογαριασμό δανείου, για εξόφληση των δόσεων, σταματήσει άμεσα και όπως επιστραφεί το αποσυρθέν ποσό στον καταθετικό λογαριασμό του δανείου, χωρίς ωστόσο, μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου, να είχε επιστραφεί οποιοδήποτε ποσό.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι το αποσυρθέν ποσό θα επιστραφεί σταδιακά στον καταθετικό λογαριασμό.

(γ) **Ομολογιακό δάνειο £5.000.000.** Όπως ανέφερα και στις προηγούμενες Εκθέσεις μου, παρά τις σχετικές οδηγίες του Υπουργού Εσωτερικών, δεν έχει ακόμη δημιουργηθεί προεξοφλητικό ταμείο για το πιο πάνω δάνειο, λόγω του προβλήματος της ρευστότητας που αντιμετωπίζει ο Δήμος.

Επένδυση ταμειακών διαθεσίμων. Από τον έλεγχο του Γενικού Λογαριασμού, διαπιστώθηκε ότι ο Δήμος επιβαρύνθηκε με χρεωστικούς τόκους συνολικού ύψους £322.113 και πιστώθηκε με ποσό ύψους £23.013. Παρατήρησα ότι το ύψος των χρεωστικών τόκων που επιβαρύνθηκε ο Δήμος, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων προέκυψε από το παρατράβηγμα ύψους £3.479.261 που παρουσίαζε συγκεκριμένος τραπεζικός λογαριασμός, θα ήταν πολύ χαμηλότερο, εάν το υπόλοιπο του τρεχούμενου λογαριασμού του Δήμου, που κατά τη διάρκεια του 2006 κυμαινόταν μεταξύ £700.000 και £2.600.000, κατατίθετο στο λογαριασμό παρατραβήγματος, καθότι το επιτόκιο του παρατραβήγματος ήταν 7,5%, ενώ αυτό του τρεχούμενου λογαριασμού ήταν μόνο 1%.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το θέμα έχει διευθετηθεί με τη δημιουργία νέου τραπεζικού λογαριασμού, ο οποίος φέρει ψηλό καταθετικό επιτόκιο.

Εσωτερικός έλεγχος. Παρά τη βελτίωση που σημειώθηκε στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου, εντούτοις εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες αδυναμίες, όπως:

- Η μη τήρηση ή η μη ορθή τήρηση όλων των απαραίτητων μητρώων, όπως μητρώο προσφορών, μητρώο συμβολαίων, μητρώο πωλήσεων/μεταφοράς συντελεστή δόμησης, μητρώο καθαρισμού οικοπέδων και μητρώο σχισμάτων και παλινορθώσεων δρόμων.
- Η μη αναφορά σαφών και πλήρων επεξηγήσεων στα εντάλματα πληρωμής, όπως η έγκριση της δαπάνης από το Δημοτικό Συμβούλιο και ο αριθμός της προσφοράς, όπου υπάρχει.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι γίνονται συνεχώς προσπάθειες για την όσο το δυνατόν αρτιότερη τήρηση των πιο πάνω μητρώων, καθώς επίσης και για τη σωστή συμπλήρωση των ενταλμάτων πληρωμής.

Μηχανογράφηση υπηρεσιών του Δήμου. Στο μηχανογραφημένο σύστημα φορολογιών αρκετοί φορολογούμενοι, φυσικά και νομικά πρόσωπα, καταχωρίζονται με προσωρινούς κωδικούς αριθμούς, αντί με τον αριθμό ταυτότητας ή τον αριθμό εγγραφής της εταιρείας, αντίστοιχα. Ανέφερα ότι η τακτική αυτή, σε περιπτώσεις που οι φορολογούμενοι δεν εξοφλούν τις φορολογίες τους, δυσκολεύει τον εντοπισμό τους, καθώς πολλές φορές αλλάζουν διεύθυνση και καθιστά αδύνατη τη λήψη νομικών μέτρων εναντίον τους.

Καταβολή επιπλέον αποζημιώσεων σε αφυπηρετήσαντες μετά από συμφωνία με το Δήμο. Το Δημοτικό Συμβούλιο, καθ' υπέρβαση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων που του παρέχονται από τον περί Δήμων Νόμο και τους Δημοτικούς Κανονισμούς που αφορούν σε συντάξεις και φιλοδωρήματα, σύναψε συμφωνία με έξι υπαλλήλους παιδοκομικού σταθμού, η λειτουργία του οποίου τερματίστηκε, για πρόωρη αφυπηρέτηση, με την καταβολή σ' αυτούς αποζημιώσεων συνολικού ύψους £119.936, πέραν των συνταξιοδοτικών τους ωφελημάτων.

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι στην πιο πάνω περίπτωση θα μπορούσε να εφαρμοστεί ο Δημοτικός Κανονισμός 201, ο οποίος προνοεί την παραχώρηση πρόσθετης σύνταξης σε υπαλλήλους που αφυπηρετούν αναγκαστικά, λόγω κατάργησης της θέσης τους. Επισήμανα επίσης ότι με αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου και σε προηγούμενα χρόνια, πληρώθηκαν αντικανονικά παρόμοιες αποζημιώσεις σε υπαλλήλους άλλων παιδοκομικών σταθμών που τερματίστηκε η λειτουργία τους, για τις οποίες η Υπηρεσία μου προέβη και πάλι σε σχετικές παρατηρήσεις, χωρίς να ληφθούν υπόψη.

Ο Δήμαρχος εξέφρασε την άποψη ότι με την υπάρχουσα νομολογία, οι υπάλληλοι του Δήμου δεν μπορούν να απολυθούν, λόγω κατάργησης της θέσης τους και ότι για την αφυπηρέτησή τους κρίθηκε ως κίνητρο η παραχώρηση αποζημίωσης σε όσους υπαλλήλους δεν υπήρχε η δυνατότητα αξιοποίησής τους σε άλλες υπηρεσίες του Δήμου, σημειώνοντας, ταυτόχρονα, ότι με τη διευθέτηση αυτή ο Δήμος είχε αρκετό οικονομικό όφελος. Εξακολουθώ όμως να έχω την άποψη ότι στις συγκεκριμένες πιο πάνω περιπτώσεις θα μπορούσε να εφαρμοστεί ο Δημοτικός Κανονισμός 201, αφού δεν αφορούσαν σε απόλυση αλλά σε αναγκαστική αφυπηρέτηση λόγω κατάργησης των θέσεων.

Εργατικό προσωπικό που ασκεί γραφειακά καθήκοντα. Στο Δήμο εργοδοτούνται 18 πρόσωπα που, ενώ προσλήφθηκαν εδώ και πολλά χρόνια ως εργάτες, ασκούν γραφειακά καθήκοντα σε διάφορες υπηρεσίες, τακτική με την οποία παρακάμπτεται με έμμεσο τρόπο η δημοσιονομική πολιτική που ισχύει και στους Δήμους για μη δημιουργία νέων/πρόσθετων θέσεων, καθώς και αναβαθμίσεων θέσεων.

Τα πιο πάνω πρόσωπα παρουσιάζονται στους Προϋπολογισμούς μέχρι το 2007 ως εργάτες, με κλίμακα Α4, ενώ στον Προϋπολογισμό του 2008 οι 10 από αυτούς παρουσιάζονται ως Βοηθοί Γραφείου και οι 8 ως Υγειονομικοί Βοηθοί, με κλίμακα Α4-Α5, γεγονός που υποδηλώνει πρόθεση από πλευράς του Δημοτικού Συμβουλίου να τους εντάξει στο μόνιμο υπαλληλικό προσωπικό.

Παρόλο ότι η πιο πάνω πρόνοια στον Προϋπολογισμό για το 2008 δεν εγκρίθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών, υπενθύμισα στο Δήμο ότι και σε περίπτωση που θα εγκρινόταν, ήταν

υποχρεωμένος να προκηρύξει τις 18 νέες θέσεις και για την πλήρωσή τους να εφαρμόσει την ενδεδειγμένη διαδικασία που ακολουθείται στην πλήρωση νέων θέσεων.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι για το πιο πάνω θέμα έχει υποβληθεί σχετική πρόταση στα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών και ότι αναμένουν την τελική τους θέση, προκειμένου να αποφασιστούν οι περαιτέρω ενέργειες του Δήμου.

Μισθοδοτική ανέλιξη υπαλλήλων σε συνδυασμένες κλίμακες. Παρόλο ότι ο Δήμος ακολουθεί τις πρόνοιες των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και Άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημοσίων Υπαλλήλων) Κανονισμών του 1995 (Κ.Δ.Π. 175/95), εντούτοις παρατηρήθηκε ότι η τακτική ο υπάλληλος να μεταπηδά από τη μία κλίμακα στην άλλη, όταν φθάσει στο σημείο της κλίμακας που αντιστοιχεί με την αφετηρία της επόμενης κλίμακας, εφαρμόζεται για το σύνολο των θέσεων του Δήμου με συνδυασμένες κλίμακες, αντί μόνο στις θέσεις μέχρι την κλίμακα Α7 και για τους κατόχους των θέσεων που υπηρετούσαν στις 16.2.1996 (ημερομηνία αντικατάστασης του θεσμού των συνδυασμένων θέσεων με συνδυασμένες κλίμακες), όπως προβλέπεται στον Κανονισμό 30 της Κ.Δ.Π. 175/95.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι η υιοθέτηση των Κανονισμών έγινε μόνο ως προς τη διαδικασία, ότι η ημερ. 16.2.1996 δεν αφορά στους δημοτικούς υπαλλήλους, ότι στη νέα συλλογική σύμβαση, η οποία αναμένεται να υπογραφεί σύντομα, θα ισχύσει η πιο πάνω τακτική μόνο για υπαλλήλους που ήταν στην υπηρεσία του Δήμου πριν την 1.1.2008 και ότι θα υιοθετηθεί πλήρως η Κ.Δ.Π. 175/95.

Επισημαίνεται ωστόσο ότι, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 58.009, ημερ. 11.6.2003, οι Δήμοι, όπως και οι άλλοι Δημόσιοι Οργανισμοί, σε θέματα προσωπικού, μισθών και όρων απασχόλησης πρέπει να ακολουθούν τη γενικότερη κυβερνητική πολιτική και οι αποφάσεις τους να μην αφίστανται των ρυθμίσεων που ισχύουν στο δημόσιο τομέα.

Υπερωρίες. Οι δαπάνες για υπερωρίες τα έτη 2006 και 2007 ανήλθαν σε £450.400 και £428.902, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £451.368 το 2005. Στα ποσά αυτά περιλαμβάνονται οι δαπάνες για υπερωρίες στο Τμήμα Καθαριότητας, οι οποίες ανήλθαν σε £283.703 και £226.557 τα έτη 2006 και 2007, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £283.003 το 2005.

Στα πλαίσια της προσπάθειας για μείωση των υπερωριών στο Τμήμα Καθαριότητας, κατά το 2006 και 2007, προσλήφθηκε αριθμός έκτακτων εργατών, το συνολικό κόστος των οποίων ανήλθε σε £315.974 το 2006 και £248.998 το 2007, συμπεριλαμβανομένου ποσού ύψους £18.366 και £21.572, αντίστοιχα, για υπερωρίες.

Όπως φαίνεται πιο πάνω, το κόστος για υπερωρίες στο Τμήμα Καθαριότητας για το 2006 και 2007 όχι μόνο παρέμεινε στα ίδια επίπεδα με εκείνο του 2005, αλλά αν στο ποσό αυτό προστεθεί και το κόστος των έκτακτων εργατών ύψους £315.974 το 2006 και £248.998 το 2007, το συνολικό κόστος για υπερωρίες στο Τμήμα Καθαριότητας θα ανερχόταν σε £581.311 το 2006 και £453.983 το 2007.

Επανάλαβα την εισήγησή μου όπως το Δημοτικό Συμβούλιο ασχοληθεί σοβαρά με το θέμα των υπερωριών και λάβει αποτελεσματικά μέτρα για πραγματική μείωσή τους.

Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.

(α) Μετά από υποδείξεις της Υπηρεσίας μου, ο Δήμος προχώρησε το 2006 σε ζήτηση προσφορών και στη συνέχεια σε συμφωνία με ιδιωτικό γραφείο αναλογιστών, για διενέργεια αναλογιστικής μελέτης, η οποία μέχρι την ημέρα του ελέγχου δεν είχε ολοκληρωθεί.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η αναλογιστική μελέτη έχει ολοκληρωθεί και ότι ο Δήμος μελετά τα πορίσματα/εισηγήσεις που έχουν εξαχθεί.

(β) Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις, το ταμειακό υπόλοιπο του Ταμείου Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων στις 31.12.2006 ήταν £3.008.476, ενώ η οφειλή του Δήμου προς το Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων, η οποία προέκυψε λόγω της αδυναμίας του Δήμου να καταβάλει

όλες τις τρέχουσες υποχρεώσεις του προς το Ταμείο, ανέρχεται στα £4.944.846, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οποιεσδήποτε ελλειμματικές εισφορές για προηγούμενη υπηρεσία, οι οποίες θα είναι γνωστές μετά την ολοκλήρωση της αναλογιστικής μελέτης.

Προσφορά για παροχή υπηρεσιών για τον καθαρισμό των δημοτικών αποχωρητηρίων. Το Δημοτικό Συμβούλιο κατακύρωσε στις 27.10.2005 σε συγκεκριμένη εταιρεία τον καθαρισμό των δημοτικών αποχωρητηρίων σε 11 τοποθεσίες, με μέσο όρο 11 εργάσιμων ωρών ημερησίως, για την περίοδο 1.1.2006 - 31.12.2007 (2 χρόνια), έναντι συνολικού ποσού ύψους £79.542, πλέον ΦΠΑ.

Παρατήρησα ότι το κόστος ανάθεσης της πιο πάνω εργασίας σε ιδιωτική εταιρεία ήταν πολύ ψηλό, σε σύγκριση με το τι στοίχιζε τα προηγούμενα χρόνια, όταν η εργασία αυτή εκτελείτο από έκτακτο εργατικό προσωπικό του Δήμου, με μέσο όρο 8 εργάσιμων ωρών ημερησίως. Σημειώνεται ότι η δαπάνη αυτή για το 2005 ήταν μόνο £25.754, πλέον το κόστος των υλικών καθαρισμού.

Όπως πληροφορήθηκα, για την πιο πάνω εργασία αλλά σε 12 τοποθεσίες και με μέσο όρο 13½ εργάσιμων ωρών ημερησίως, προκηρύχθηκε νέα προσφορά στις 27.2.2008, η οποία κατακυρώθηκε στις 22.5.2008 στην ίδια εταιρεία, έναντι ποσού ύψους €425,62 (£249,10) την ημέρα, πλέον ΦΠΑ, που ανέρχεται σε €155.351 (£90.923) ετησίως, για περίοδο τριών χρόνων (1.6.2008 - 31.5.2011).

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι προτού ο Δήμος προχωρήσει το 2005 στην κατακύρωση της προσφοράς σε ιδιωτική εταιρεία, διενήργησε σχετική μελέτη από την οποία διαφάνηκε ότι με την ανάθεση του καθαρισμού σε ιδιώτη, ο Δήμος θα εξοικονομούσε ένα αρκετά μεγάλο ποσό. Όσον αφορά στην προσφορά του 2008, η οποία παρουσιάζεται αυξημένη, σημειώνει ότι σε δύο περιοχές που παρουσιάζουν αυξημένη κίνηση, η κατανάλωση αναλωσίμων είναι τεράστια. Επιπρόσθετα, με πληροφόρησε ότι για τρία αποχωρητήρια οι ενοικιαστές των υποστατικών συνεισφέρουν έναντι της δαπάνης καθαριότητας €20 την ημέρα για έκαστο.

Κτιριακό συγκρότημα Φραγκλίνου Ρούσβελτ.

(α) Η τελική αξία του πιο πάνω έργου, για το οποίο μέχρι 30.4.2008 έγιναν πληρωμές ύψους £10.625.910, υπολογίζεται ότι θα ανέλθει σε £15.271.933, όπως αναλύεται πιο κάτω:

	£
Πληρωμές μέχρι 30.4.2008	10.625.910
Αξία γης (εκτίμηση από ανεξάρτητο εκτιμητή)	2.000.000
Έξοδα χρηματοδότησης (μέχρι 31.12.2006)	1.525.292
Μεταφορά συντελεστή δόμησης	120.000
Έξοδα μισθοδοσίας Δήμου	156.568
Διοικητικά έξοδα	44.163
Υπολογιζόμενο κόστος για διαχωρισμούς εργασιών 3 ^{ου} , 4 ^{ου} και 5 ^{ου} ορόφου κτιρίου Α΄	800.000
	15.271.933

(β) Τα έσοδα από τις πωλήσεις υποστατικών ήταν £12.282.724, από τα οποία, μέχρι τις 30.4.2008, εισπράχθηκε ποσό ύψους £11.904.724, ενώ ποσό ύψους £378.000 οφειλόταν από την Κυπριακή Δημοκρατία. Η εκτιμημένη αξία των αδιάθετων χώρων, με βάση τις τιμές πώλησης, οι οποίοι παραμένουν στην ιδιοκτησία του Δήμου, υπολογίζεται σε £3.679.500.

Το συνολικό εμβαδόν του κτιριακού συγκροτήματος, μη περιλαμβανομένων των βεραντών, των χώρων στάθμευσης και των κοινόχρηστων χώρων είναι 18 677 τ.μ., από τα οποία, 13 731 τ.μ.

πωλήθηκαν σε διάφορα Κυβερνητικά Τμήματα και άλλους Οργανισμούς, 1 103 τ.μ. παραχωρήθηκαν στην Ε.Θ.Α.Λ., έναντι συμβολικού ενοικίου £12 ετησίως, 1 249 τ.μ. (ισόγεια καταστήματα) έχουν ενοικιαστεί, ενώ 2 594 τ.μ. (καφεστιάτοριο και 3^{ος}, 4^{ος} και 5^{ος} όροφος κτιρίου Α'), τα οποία ολοκληρώθηκαν εδώ και 2 χρόνια, παραμένουν ακόμη αδιάθετα.

Όπως πληροφορήθηκα, ο Δήμος διαβουλεύεται με την Υπηρεσία Φόρου Προστιθέμενης Αξίας για ενοίκιαση των αδιάθετων χώρων.

Τέλος θεάματος. Όπως ανέφερα και στις Εκθέσεις μου για τα προηγούμενα έτη, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ημερ. 8.11.1999, από το ποσοστό 24% του τέλους θεάματος που εισπράττεται από κινηματογραφικές παραστάσεις, επιστρέφεται, αντικανονικά, το 11%, το οποίο αντιστοιχεί περίπου στο 46% των εισπραχθέντων ποσών. Συγκεκριμένα, κατά το 2006 εισπράχθηκε τέλος θεάματος από κινηματογραφικές παραστάσεις ύψους £53.289 και επιστράφηκαν οι £24.424, σε σύγκριση με £59.154 και £27.112 το 2005, αντίστοιχα. Σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ι)(iv) του περί Δήμων Νόμου, επιστροφή τέλους θεάματος επιτρέπεται μόνο για παραστάσεις/εκδηλώσεις που γίνονται για φιλανθρωπικούς, εκπαιδευτικούς ή αγαθοεργούς σκοπούς ή για την προώθηση του αθλητισμού.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι η πιο πάνω απόφαση συνεχίζει να εφαρμόζεται μέχρι σήμερα, εν αναμονή της νομοθετικής ρύθμισης του θέματος με την ψήφιση σχετικού νομοσχεδίου, το οποίο εκκρεμεί ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών από τις 23.5.2005 (δηλαδή εδώ και 3½ χρόνια), που θα καθορίζει το ύψος του τέλους θεάματος σε ποσοστό 20%. Θα ήθελα ωστόσο να παρατηρήσω ότι η θέση αυτή δεν συνάδει με την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου να εισπράττει τέλος θεάματος σε ποσοστό μόνο 13% και, εν πάση περιπτώσει, μέχρι την τροποποίηση της νομοθεσίας ο Δήμος οφείλει να εφαρμόζει τις εν ισχύ πρόνοιές της.

Δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας.

(α) Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις του Δήμου, οι καθυστερήσεις δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας στις 31.12.2006 ανέρχονταν σε £1.518.781, σε σύγκριση με £1.174.322 στις 31.12.2005.

(β) Η αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας στους φορολογικούς καταλόγους, για σκοπούς επιβολής δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας, είναι υποτιμημένη, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων από το Δήμο.

Διαπιστώθηκε ότι οι ιδιοκτησίες που είχαν αναπτυχθεί, από το 2002 μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου, παραμένουν στα μητρώα του δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας με υποτιμημένη αξία. Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Δήμος Λεμεσού έχει ενορίες με μεγάλη ανάπτυξη, προκύπτει ότι η απώλεια εσόδων από τη φορολογία δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας για το Δήμο είναι σημαντική.

Το Σεπτέμβριο του 2007 και Ιανουάριο του 2008, ο Δήμος απέστειλε στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας καταλόγους με τις άδειες οικοδομής, που εκδόθηκαν κατά τα έτη 2003-2006 και 2007, αντίστοιχα, αναμένοντας από αυτό να προχωρήσει σε επανεκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας.

Εισηγήθηκα όπως η διαδικασία επανεκτίμησης της ακίνητης ιδιοκτησίας συνεχιστεί, αφού θα επιφέρει σημαντική αύξηση στα έσοδα του Δήμου.

Καθυστερήσεις φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων. Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις του Δήμου, οι χρεώστες τελών σκυβάλων, επαγγελματικής άδειας και άδειας λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών στις 31.12.2006 ανήλθαν σε £4.377.679, σε σύγκριση με £4.121.529 το 2005.

Στους πιο πάνω χρεώστες περιλαμβάνονται οφειλές της περιόδου 1995-1999, ύψους £980.046, το ποσοστό είσπραξης των οποίων το 2006 ήταν χαμηλό και κυμαινόταν μεταξύ 1%-3%.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι αρμόδιοι λειτουργοί του Δήμου ασχολούνται με το ξεκαθάρισμα παλιών οφειλών και ότι έχουν ήδη κινηθεί αγωγές για όλες τις καθυστερημένες οφειλές των ετών 2003 μέχρι 2007.

Χρεώστες φορολογίας κοιμητηρίου. Οι χρεώστες φορολογίας κοιμητηρίου ανέρχονταν στις 31.12.2006 σε £403.589. Σημειώνεται ότι για το ποσό αυτό, το οποίο εκκρεμεί από το 1998, ο Δήμος δεν πραγματοποίησε καμιά είσπραξη από τότε μέχρι σήμερα.

Το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 28.6.2007 την είσπραξη του πιο πάνω ποσού. Διαπιστώθηκε όμως ότι, λόγω της παρέλευσης μεγάλου χρονικού διαστήματος, ο εντοπισμός των περισσότερων οφειλετών είναι πολύ δύσκολος.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η ενημέρωση του σχετικού μητρώου βρίσκεται σε τελικό στάδιο και ότι σύντομα θα αποσταλούν ειδοποιήσεις στους οφειλέτες.

Ιδιωτικοί χώροι στάθμευσης. Σύμφωνα με στοιχεία του Δήμου, στην περιοχή του λειτουργούσαν, μέχρι το Μάιο 2008, 30 ιδιωτικοί χώροι στάθμευσης, χωρίς να έχουν εξασφαλίσει άδεια οικοδομής και άδεια λειτουργίας από το Δημοτικό Συμβούλιο και χωρίς να καταβάλουν στο Δήμο οποιαδήποτε δικαιώματα.

Μετά τη θέσπιση, στις 19.5.2006, των περί Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικών) Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 220/2006), ο Δήμος απέστειλε ειδοποιήσεις στους ιδιοκτήτες/κατόχους των ιδιωτικών χώρων στάθμευσης για συμμόρφωση με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας και των Κανονισμών, οι οποίοι όμως, μέχρι την ημέρα του ελέγχου, δεν ανταποκρίθηκαν, χωρίς ο Δήμος να λάβει οποιαδήποτε μέτρα εναντίον τους.

Επισημάνω ότι, επειδή ο Δήμος δεν ασκεί κανένα έλεγχο στα δικαιώματα που εισπράττονται στους ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης, δεν αποκλείεται η διάπραξη αισχροκέρδειας σε βάρος των πολιτών από μέρους των ιδιοκτητών χώρων στάθμευσης.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι ο Δήμος ανέστειλε την έκδοση αδειών και τη λήψη οποιωνδήποτε μέτρων εναντίον των ιδιοκτητών/κατόχων ιδιωτικών χώρων στάθμευσης, ενόψει της προώθησης σχετικής νομοθεσίας. Ωστόσο, έχω να παρατηρήσω ότι ο Δήμος θα πρέπει να εφαρμόζει τους υφιστάμενους Κανονισμούς, μέχρι την ψήφιση της νομοθεσίας.

Συμφωνία συνεργασίας με εταιρεία, για οργάνωση ολοκληρωμένου προγράμματος συλλογής και διαλογής των αποβλήτων συσκευασίας. Στις 8.10.2007, ο Δήμος Λεμεσού σύναψε με συγκεκριμένη εταιρεία συμφωνία συνεργασίας διάρκειας 5 ετών (8.10.2007-31.7.2012), με αυτόματη ανανέωση για επιπρόσθετες εξαετίς περιόδους, για οργάνωση ολοκληρωμένου προγράμματος συλλογής, διαλογής και διαχείρισης των αποβλήτων συσκευασίας στην πηγή, δηλαδή από τα νοικοκυριά.

Με βάση τη συμφωνία, μεταξύ άλλων, ο Δήμος θα συνεισφέρει οικονομικά στην εταιρεία στο τέλος κάθε έτους, υπό μορφή επιδότησης, για τον υπολογισμό της οποίας θα λαμβάνεται υπόψη το άμεσο οικονομικό του όφελος από την εφαρμογή του προγράμματος στη διοικητική του περιφέρεια.

Επισημάνω ότι η παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων της συμφωνίας, όπως και η μέτρηση του πραγματικού οφέλους και του κόστους που προκύπτουν από την εφαρμογή της συμφωνίας για το Δήμο, είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που απαιτεί σοβαρή μελέτη και την ύπαρξη των κατάλληλων μηχανισμών και εισηγήθηκα όπως ο Δήμος αναθέσει, από κοινού με τις άλλες συνεργαζόμενες Τοπικές Αρχές, την ετοιμασία ειδικής μελέτης σε ανεξάρτητο οργανισμό, όπως προβλέπεται και στη συμφωνία.

Ελλείμματα από τη λειτουργία του ζωολογικού κήπου και από τη γιορτή του κρασιού. Παρόλο που σημειώθηκε μικρή μείωση στα ελλείμματα που προέκυψαν το 2007 από τη λειτουργία του ζωολογικού κήπου και τη διοργάνωση της γιορτής του κρασιού, όπως φαίνεται στην πιο κάτω

κατάσταση, εντούτοις το ύψος τους παραμένει ψηλό και εισηγήθηκα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο συνεχίσει τις προσπάθειες για εξάλειψη ή περαιτέρω μείωση των ελλειμμάτων.

Υπηρεσία/εκδήλωση	Έλλειμμα			
	2007	2006	2005	2004
	£	£	£	£
Ζωολογικός κήπος	290.078	291.934	269.618	259.208
Γιορτή του κρασιού	73.075	85.954	75.750	49.505
Συνολικό έλλειμμα	363.153	377.888	345.368	308.713

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι για το έλλειμμα στο ζωολογικό κήπο βρίσκονται σε εξέλιξη μελέτες, ενώ για τη γιορτή του κρασιού ανέφερε ότι αυτή αποτελεί πολιτιστική προσφορά. Ωστόσο, με πληροφόρησε ότι θα ληφθούν τέτοια μέτρα, ώστε τα πιο πάνω ελλείμματα να εξαλειφθούν.

5.4 ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Ο Δήμος υπέβαλε τις οικονομικές καταστάσεις του 2007 για έλεγχο στις 23.9.2008, αντί μέχρι 30.4.2008 και επομένως ο έλεγχος δεν ήταν δυνατόν να γίνει μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης, ενώ οι οικονομικές καταστάσεις του 2006 υποβλήθηκαν στις 20.6.2007, αντί μέχρι την 30.4.2007, όπως καθορίζεται στο άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2006.

Τρέχουσες υποχρεώσεις και έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης. Λόγω του ότι στα ταμειακά διαθέσιμα ύψους £4.619.260, στις 31.12.2006, περιλαμβάνεται το αδαπάνητο υπόλοιπο των ταμειακών διαθεσίμων του λογαριασμού δανείων, το οποίο προορίζεται για την εκτέλεση διαφόρων αναπτυξιακών έργων, ύψους £1.147.739, οι οικονομικές καταστάσεις του 2006 παρουσιάζουν έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £2.275.115, αντί έλλειμμα ύψους £3.422.854 όπως θα έπρεπε.

Βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου. Ο Δήμος θα μπορούσε να ασκήσει με πιο αποτελεσματικό τρόπο τις εξουσίες που του παρέχει η σχετική νομοθεσία και να βελτιώσει την οικονομική του κατάσταση και το πρόβλημα ρευστότητας που αντιμετωπίζει, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για έγκαιρη είσπραξη των καθυστερημένων φορολογιών, τελών και άλλων δικαιωμάτων, τα οποία στις 31.12.2006 ανέρχονταν σε £3.926.397. Στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου θα συνέβαλλε και η επιβολή δικαιωμάτων για διαφημιστικές πινακίδες και για ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης, για την κατασκευή και λειτουργία των οποίων απαιτείται η έκδοση άδειας οικοδομής και άδειας λειτουργίας. Ταυτόχρονα θα μπορούσε να ληφθούν μέτρα για μείωση του ελλείμματος που προκύπτει από το Φεστιβάλ Λάρνακας (£994.819 τα έτη 1996-2007), από τη λειτουργία του Μελάθρου Ευγηρίας (£461.826 τα έτη 2001-2006) και από τη λειτουργία της υπηρεσίας σκυβάλων (£501.984 για το έτος 2006) και μέτρα για περιορισμό του ρυθμού αύξησης των εξόδων, τα οποία το 2006 αυξήθηκαν κατά £785.865 (9,3%), σε σύγκριση με το 2005.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι για βελτίωση των οικονομικών του Δήμου έγινε ενοποίηση όλων των δανείων του και ότι καταβάλλονται προσπάθειες για εξεύρεση νέων πηγών εσόδων, για λήψη των κατάλληλων μέτρων για είσπραξη των καθυστερήσεων, για αξιοποίηση με αποτελεσματικότερο τρόπο των εξουσιών που παρέχει ο περί Δήμων Νόμος, καθώς επίσης και για επίτευξη οικονομιών, μέσω προγραμματισμένης και παραγωγικής εργασίας και ελέγχου.

Αποπληρωμή δανείων. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι δεν καταβάλλονται έγκαιρα οι τοκοχρεωλυτικές δόσεις των δανείων του Δήμου, με αποτέλεσμα στις 31.12.2006 το ύψος των

καθυστερήσεων να ανέρχεται σε £8.518.751 και ο Δήμος να επιβαρυνθεί με τόκους υπερημερίας ύψους £93.839 το 2006 για τα δάνεια που σύναψε από τους Δανειστικούς Επιτρόπους.

Μονιμοποίηση έκτακτων υπαλλήλων. Το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 27.9.2005 την ένταξη στο μόνιμο προσωπικό του Δήμου δύο έκτακτων υπαλλήλων, οι οποίοι απασχολούνταν στο Πολιτιστικό Τμήμα στη θέση Γραφέα Β', αφού εξασφαλίσει την έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών.

Παρόλο ότι ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, σε επιστολή του ημερ. 9.3.2006, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, αναφέρει ότι η μη προκήρυξη των θέσεων, καθώς επίσης και η μονιμοποίηση έκτακτων υπαλλήλων, είναι πράξεις παράνομες και αντισυνταγματικές, γεγονός που επιβεβαιώνεται και με αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου, εντούτοις το Δημοτικό Συμβούλιο επαναβεβαίωσε στις 28.12.2006 την απόφασή του ημερ. 27.9.2005, για ένταξη στο μόνιμο προσωπικό του Δήμου των δύο έκτακτων υπαλλήλων από 1.10.2005.

Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.

(α) Για τους τακτικούς εργάτες καταβάλλεται από το πιο πάνω Ταμείο, τα έσοδα του οποίου αφορούν σε εισφορές για τους μόνιμους υπαλλήλους, φιλοδώρημα κατά την αφυπηρέτηση ή αποχώρησή τους από την υπηρεσία ή σε περίπτωση θανάτου τους, χωρίς ο Δήμος να καταβάλλει σχετικές εισφορές στο Ταμείο, επειδή δεν υπάρχει ανάλογη πρόνοια στους περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμούς.

Εισηγήθηκα και πάλι όπως προωθηθεί η αναγκαία τροποποίηση των Κανονισμών.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι μετά από απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου άρχισε η καταβολή αυξημένου ποσού στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων, ώστε να καλύπτονται και εισφορές για τους τακτικούς εργάτες, χωρίς ωστόσο να γίνουν οποιεσδήποτε ενέργειες για τροποποίηση των σχετικών Κανονισμών.

(β) Σύμφωνα με την αναλογιστική μελέτη που έγινε το 1987 (δηλαδή πέραν των 20 ετών και έκτοτε δεν έχει ξαναγίνει), η υποχρέωση του Δήμου για ελλειμματικές εισφορές ανερχόταν μέχρι 31.12.1985 σε £1.033.000. Παρατηρήθηκε ότι ο Δήμος δεν έχει καταβάλει κανένα ποσό έναντι της οφειλής του στο πιο πάνω Ταμείο για ελλειμματικές εισφορές, αλλά ούτε και στις οικονομικές καταστάσεις του Δήμου έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια για τις οφειλές αυτές, οι οποίες αναφέρονται μόνο στις σημειώσεις.

(γ) Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, αναλογιστική μελέτη για τον υπολογισμό των ελλειμματικών εισφορών προς το Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων πρέπει να γίνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα, συνήθως κάθε 3 χρόνια.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι έχουν ζητηθεί προσφορές από συμβούλους για τη διενέργεια αναλογιστικής μελέτης.

Εξαγορά ανοικτών δημόσιων χώρων. Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου στις 30.5.2003, εισπράχθηκε από συγκεκριμένη εταιρεία ποσό ύψους £130.000 για εξαγορά ανοικτού δημόσιου χώρου, αντί £320.000 που ήταν η αγοραία αξία του χώρου πρασίνου, σύμφωνα με εκτίμηση που διενήργησε ιδιώτης εκτιμητής για λογαριασμό του Δήμου, χωρίς στην απόφαση του Δημοτικού συμβουλίου να αναφέρονται οι λόγοι για είσπραξη μικρότερου ποσού κατά £190.000.

Σημειώνεται ότι η εκτίμηση του ιδιώτη εκτιμητή δεν στάλθηκε για έλεγχο στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, όπως προνοείται στην παράγραφο 5.1 της Εντολής του Υπουργού Εσωτερικών 1/97.

Επίσπευση εξέτασης αιτήσεων πολεοδομικών και οικοδομικών αδειών. Με αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, ημερ. 7.12.1995 και 11.11.2002, υιοθετήθηκε από το Δήμο η πολιτική είσπραξης δικαιωμάτων επίσπευσης εξέτασης αιτήσεων για πολεοδομικές και οικοδομικές άδειες,

οι οποίες μελετώνται εκτός κανονικού ωραρίου εργασίας με την καταβολή υπερωριών, ώστε να μην παρεμποδίζεται η σειρά των κανονικών αιτήσεων.

Σε απαντητική του επιστολή, ημερ. 19.3.2007, προς το Δήμαρχο Λάρνακας, αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών επισήμανε ότι οι πιο πάνω αποφάσεις και η πρακτική που ακολουθείται βρίσκονται εκτός των προνοιών της σχετικής νομοθεσίας και Κανονισμών και ότι εφαρμόζονται καθ' υπέρβαση εξουσίας, προσθέτοντας επίσης ότι δημιουργεί κινδύνους κακής χρήσης της απόφασης και ζητά την ανάκλησή της. Εισηγείται ωστόσο όπως, σε περίπτωση που η εν λόγω ρύθμιση παρέχει πλεονεκτήματα και συμβάλλει στην επίλυση προβλημάτων, ο Δήμος υποβάλει σχετική έκθεση, ώστε να μελετηθεί από το Υπουργείο του το ενδεχόμενο υποβολής πρότασης για τροποποίηση των υφιστάμενων Κανονισμών, εισηγηση την οποία ο Δήμος δεν είχε υιοθετήσει μέχρι την ημέρα του ελέγχου, παρόλο ότι συνεχίζει την είσπραξη δικαιωμάτων επίστευσης εξέτασης αιτήσεων.

Εισπράξεις από ιδιώτες για χαλαρώσεις πολεοδομικών αδειών. Το Δημοτικό Συμβούλιο, ενεργώντας ως Πολεοδομική Αρχή και ασκώντας την ειδική διακριτική ευχέρεια που του παρέχει το Τοπικό Σχέδιο Λάρνακας, εγκρίνει χαλαρώσεις για ανέγερση ενός και δύο επιπλέον ορόφων σε οικοδομές, εισπράττοντας δικαιώματα ύψους £2.000 και £5.000, αντίστοιχα, χωρίς αυτά να καλύπτονται από τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο ή τους σχετικούς Κανονισμούς.

Συγκεκριμένα, για την περίοδο 1.1.2007 – 30.11.2007 εισπράχθηκε ποσό ύψους £152.000 για παραχωρηθείσες χαλαρώσεις. Για νομιμοποίηση των εισπράξεων αυτών και για σκοπούς ίσης μεταχείρισης των δημοτών, εισηγήθηκα τη θέσπιση Κανονισμών, στους οποίους να καθορίζονται τα δικαιώματα που θα εισπράττονται, καθώς και μετρήσιμα κριτήρια, όπως μέγεθος της οικοδομής (εμβαδόν ή και αριθμό διαμερισμάτων), το είδος των χαλαρώσεων πέραν των επιπλέον ορόφων (απόσταση από τα σύνορα, ύψος της οικοδομής) κ.λπ.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το όλο θέμα θα τεθεί ενώπιον του Δημοτικού Συμβουλίου για λήψη σχετικής απόφασης για τον περαιτέρω χειρισμό του, σύμφωνα με την εισηγήσή μου.

Τέλος θεάματος. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2006, σύμφωνα με τα άρθρα 85(2)(i)(ii) και (iii) του περί Δήμων Νόμου, το Δημοτικό Συμβούλιο θα πρέπει να βεβαιώνεται ότι, για κάθε πρόσωπο που πληρώνει για να παρακολουθήσει δημόσιο θέαμα, το εισιτήριο εισόδου είναι χαρτοσημασμένο ή σημειωμένο κατά τρόπο που να φαίνεται ότι το τέλος πληρώθηκε και να καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο το τέλος εισπράττεται και πληρώνεται.

Παρατηρήθηκε ότι, για τις παραστάσεις συγκεκριμένου κινηματογράφου, το τέλος θεάματος υπολογίζεται και καταβάλλεται στο Δήμο, βάσει μηχανογραφημένων καταστάσεων πώλησης εισιτηρίων που ετοιμάζει ο ιδιοκτήτης του κινηματογράφου, την ορθότητα των οποίων, λόγω έλλειψης των απαραίτητων στοιχείων, ο Δήμος αδυνατεί να επιβεβαιώσει. Από τον Αύγουστο 2001, όταν άρχισε η λειτουργία του εν λόγω κινηματογράφου, μέχρι τις 31.12.2006, καταβλήθηκε στο Δήμο τέλος θεάματος ύψους £61.623.

Άδειες λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών. Διαπιστώθηκε και πάλι ότι ο Δήμος αδυνατεί να εκδώσει άδεια λειτουργίας σε πολλά επαγγελματικά υποστατικά που λειτουργούν στην περιοχή του, επειδή δεν τηρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις που έχει επιβάλει το Δημοτικό Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 103 του περί Δήμων Νόμου, όπως, για παράδειγμα, αυθαίρετες ανεγέρσεις, αλλαγή χρήσης, προσθήκες/μετατροπές, υγειονομικός έλεγχος. Παρατηρήθηκε επίσης ότι δεν έχουν ληφθεί δικαστικά μέτρα για όλα τα επαγγελματικά υποστατικά που λειτουργούν παράνομα.

Καθυστερήσεις φορολογιών. Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις του Δήμου, οι χρεώστες ανέρχονταν στις 31.12.2006 σε £6.057.818, σε σύγκριση με £6.930.385 στις 31.12.2005, δηλαδή παρουσίασαν μείωση £872.567 ή ποσοστό 12,6%.

Στους πιο πάνω χρεώστες περιλαμβάνονται καθυστερημένες φορολογίες των ετών 1982-2002, οι οποίες αφορούν σε επαγγελματικές άδειες, τέλη σκυβάλων και άδειες λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών, ύψους £662.241, το ποσοστό είσπραξης των οποίων κατά το 2006 κυμάνθηκε μεταξύ 0,35% - 6,76%, εκτός από τις καθυστερήσεις της περιόδου 1982-1991, ύψους £100.097, για τις οποίες δεν εισπράχθηκε κανένα ποσό το 2006.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι ο έλεγχος των καταλόγων καθυστερήσεων που άρχισε από πέρσι, συνεχίζεται για να διαπιστωθεί ποιες καθυστερήσεις μπορούν να εισπραχθούν, ώστε να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για είσπραξή τους και ποιες πρέπει να διαγραφούν. Μου ανέφερε επίσης ότι η αναβάθμιση της μηχανογράφησης των υπηρεσιών του Δήμου συντέινει στη μείωση των καθυστερημένων φορολογιών κατά το 2006 και 2007. Όσον αφορά στις καθυστερημένες φορολογίες της περιόδου 1982-1991, ύψους £100.097, με πληροφόρησε ότι στον Προϋπολογισμό για το έτος 2009 γίνεται πρόταση για διαγραφή τους.

Καθυστερήσεις διανυκτερεύσεων. Στο υπόλοιπο του λογαριασμού χρεωστών δικαιωμάτων διανυκτερεύσεων ξενοδοχείων στις 31.12.2006, ύψους £84.067, περιλαμβάνονται καθυστερήσεις ύψους £33.022, που αφορούν στα έτη πριν από το 1998, για τις οποίες, ενώ λήφθηκαν δικαστικά μέτρα και υπάρχουν σχετικές δικαστικές αποφάσεις, εντούτοις αυτές δεν εκτελέστηκαν, με αποτέλεσμα τα οφειλόμενα ποσά να παραμένουν ανείσπρακτα.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι θα γίνουν και άλλες προσπάθειες μέσω της Αστυνομίας και του Δικαστηρίου και αν διαπιστωθεί ότι τα οφειλόμενα ποσά δεν μπορούν να εισπραχθούν θα μελετηθεί θέμα διαγραφής τους.

Ιδιωτικοί χώροι στάθμευσης. Σύμφωνα με τους περί Τροχαίας Δημοτικούς Κανονισμούς Λάρνακας του 2001, κανένα πρόσωπο δεν δύναται να διαμορφώνει, ανεγείρει ή επιτρέπει την κατασκευή και λειτουργία υπαίθριου ή καλυμμένου χώρου στάθμευσης, χωρίς να εξασφαλίσει εκ των προτέρων άδεια οικοδομής και άδεια λειτουργίας από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Σύμφωνα με στοιχεία του Δήμου, στην περιοχή του λειτουργούσαν, μέχρι 31.12.2007, 17 ιδιωτικοί χώροι στάθμευσης, από τους οποίους μόνο τρεις έχουν εξασφαλίσει άδεια οικοδομής, ενώ και οι 17 χώροι λειτουργούν χωρίς να έχει εξασφαλιστεί άδεια λειτουργίας, χωρίς να έχει καθοριστεί από το Δήμο ο αριθμός των οχημάτων που θα μπορούσαν να σταθμεύσουν και τα δικαιώματα που πρέπει να εισπράττονται και χωρίς να έχουν καταβληθεί στο Δήμο τα δικαιώματα που προνοούν οι Κανονισμοί.

Ελλείμματα από δραστηριότητες του Δήμου. Από τη διοργάνωση του Φεστιβάλ Λάρνακας προέκυψε κατά την περίοδο 1996-2007 έλλειμμα ύψους £994.819, χωρίς να ληφθούν υπόψη οι μισθοί των υπαλλήλων που απασχολήθηκαν στο Φεστιβάλ, ενώ από τη λειτουργία του Μελάθρου Ευγηρίας κατά την περίοδο 2001-2006 προέκυψε έλλειμμα ύψους £461.825, μη λαμβανομένων υπόψη των αποσβέσεων του κτιρίου και των διοικητικών εξόδων.

Σημαντικά ελλείμματα προέκυψαν επίσης από τη λειτουργία της υπηρεσίας σκυβάλων (£501.984 το 2006) και από τη διοργάνωση του Κατακλυσμού, ύψους £72.558 και £90.292 το 2006 και 2007, αντίστοιχα.

Εισηγήθηκα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο μελετήσει το θέμα και εξεύρει τρόπους εξάλειψης ή τουλάχιστον μείωσης των ελλειμμάτων.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο μελετά τρόπους μείωσης των ελλειμμάτων με την αναβάθμιση των εκδηλώσεων. Όσον αφορά στο έλλειμμα από τη λειτουργία του Μελάθρου Ευγηρίας, με πληροφόρησε ότι με την υλοποίηση της απόφασης για συντήρηση/αναστήλωση του Δημοτικού Μελάθρου θα προβεί στην αναθεώρηση των τροφείων.

5.5 ΔΗΜΟΣ ΠΑΦΟΥ

Μέρος Α

Εσωτερικός έλεγχος. Παρατηρήθηκαν αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν ορισμένες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου, όπως:

- Η μη ετοιμασία, κάθε μήνα, συμφιλιωτικής κατάστασης των βασικών μισθών του μισθολογίου με τον προηγούμενο μήνα.
- Η αδυναμία του συστήματος παρακολούθησης καθυστερήσεων φορολογιών και άλλων εσόδων, με αποτέλεσμα την ύπαρξη μεγάλου αριθμού ανεπίδοτων κλήσεων και τη μη λήψη μέτρων για την είσπραξή τους.
- Η μη επιβεβαίωση της ύπαρξης των περιουσιακών στοιχείων του Δήμου.
- Ο μη ικανοποιητικός έλεγχος των αποθεμάτων της αποθήκης.

Εισηγήθηκα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο λάβει μέτρα για οργάνωση και ενδυνάμωση του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Μηχανογράφηση υπηρεσιών του Δήμου.

(α) Προσφορά για την προμήθεια, εφαρμογή και συντήρηση μηχανογραφικού συστήματος. Η εν λόγω προσφορά, η οποία κατακυρώθηκε το 2007 σε συγκεκριμένη εταιρεία, έναντι συνολικού ποσού £154.318, πλέον ΦΠΑ, προνοούσε, μεταξύ άλλων, την παροχή λειτουργικής υποστήριξης στο μηχανογραφικό σύστημα και την επίλυση τυχόν προβλημάτων από υπάλληλο της εταιρείας, για χρονικό διάστημα 6 μηνών, έναντι ποσού ύψους £18.000. Παρατήρησα ότι στη συμφωνία που υπογράφηκε στις 24.8.2007, μεταξύ Δήμου και εταιρείας, δεν καθορίστηκε επακριβώς ο τρόπος εφαρμογής της πιο πάνω πρόνοιας.

Για διασφάλιση των συμφερόντων του Δήμου εισηγήθηκα όπως συμφωνηθεί πλάνο εφαρμογής της λειτουργικής υποστήριξης και τηρηθεί αρχείο καταγραφής παρουσιών του υπαλλήλου της εταιρείας.

(β) Μεταφορά δεδομένων. Λόγω της αδυναμίας του Δήμου να ταυτίσει τα στοιχεία του παλαιού και του νέου μηχανογραφημένου προγράμματος, δεν κατέστη δυνατή η ομαδοποίηση των φορολογιών κάθε δημότη σε ένα μοναδικό λογαριασμό στο νέο λογισμικό.

(γ) Δέσμες εισπρακτόρων. Το σύστημα επιτρέπει τη διαγραφή εισπράξεων από τους εισπράκτορες, χωρίς να ακολουθείται η ενδεδειγμένη διαδικασία ακύρωσης της απόδειξης είσπραξης, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει οποιοδήποτε αποδεικτικό στοιχείο της είσπραξης που διενεργήθηκε και η οποία στη συνέχεια διαγράφηκε.

Εισηγήθηκα όπως το πρόγραμμα τροποποιηθεί κατάλληλα, για αποφυγή του πιο πάνω κινδύνου.

Παραχώρηση πρόσθετων προσαυξήσεων. Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου στις 30.5.2007, παραχωρήθηκε σε επτά Βοηθούς Δημοτικής Υπηρεσίας (κλίμακα Α1-Α2-Α5), κατά τη μεταπήδησή τους από την κλίμακα Α2 στην κλίμακα Α5, μια πρόσθετη προσαύξηση, χωρίς αυτό να προβλέπεται στα σχέδια υπηρεσίας.

Υπογράμμισα ότι και σε προηγούμενα χρόνια το Δημοτικό Συμβούλιο παραχώρησε πρόσθετες προσαυξήσεις σε υπαλλήλους του Δήμου και η Υπηρεσία μου υπέδειξε ότι η παραχώρηση τέτοιων προσαυξήσεων, χωρίς να προβλέπονται στα σχέδια υπηρεσίας, είναι αντικανονική. Ανέφερα επίσης ότι σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας με αρ. Φακ. Γ.Ε. 47(Α)/83/3, ημερ. 10.5.1993, τα Δημοτικά Συμβούλια οφείλουν να ενεργούν μέσα στα πλαίσια των σχεδίων υπηρεσίας και οποιαδήποτε πράξη ή ενέργειά τους, καθ' υπέρβαση ή κατά παράβαση των σχεδίων υπηρεσίας, τα οποία ισχύουν κατά το συγκεκριμένο χρόνο, είναι ανεπίτρεπτη.

Αναβάθμιση της θέσης Αρχιτέκτονα/Λειτουργού Πολεοδομίας. Η αναβάθμιση της κλίμακας της πιο πάνω θέσης από Α9 σε Α9-Α11-Α12, εγκρίθηκε από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών στις 14.1.2003, με αναδρομική ισχύ από 1.1.2001. Σε αντίθεση με την πιο πάνω έγκριση, το Δημοτικό Συμβούλιο, διαφωνώντας του Δημάρχου, αποφάσισε στις 21.11.2005, αντικανονικά, όπως η αναδρομικότητα της αναβάθμισης ισχύσει από 1.1.1995, με το αιτιολογικό ότι ο κάτοχος της θέσης, που προσλήφθηκε στο Δήμο από 2.5.1987, θα πρέπει να διατηρήσει τη μισθολογική διαφορά που είχε με άλλο υπάλληλο, ο οποίος προσλήφθηκε μεταγενέστερα. Με την πιο πάνω απόφαση διαφώνησε και ο νομικός σύμβουλος του Δήμου, όταν ζητήθηκαν οι απόψεις του.

Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω απόφασης, ο κάτοχος της πιο πάνω θέσης, από την 6η βαθμίδα (£4.671) της κλίμακας Α11 που βρισκόταν την 1.1.2004, τοποθετήθηκε στην ανώτατη βαθμίδα (£5.536) της κλίμακας Α12 από την 1.5.2004, ενώ του καταβλήθηκαν και αναδρομικά ύψους £20.512.

Λόγω της σοβαρότητας του θέματος, εισηγήθηκα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο επανεξετάσει το θέμα και ενεργήσει σύμφωνα με την έγκριση των Υπουργείων Εσωτερικών και Οικονομικών.

Ανάπλαση του δημόσιου κήπου (Β΄ Φάση). Ο Δήμος, παρά την άρνηση της Ιεράς Μητρόπολης Πάφου να αποδεχθεί την ανανέωση της μεταξύ τους συμφωνίας ενοικίασης του δημόσιου κήπου, που έληξε στις 12.10.2005, προκήρυξε την 1.9.2006 προσφορά για ανάπλαση του δημόσιου κήπου (Β΄ Φάση), η οποία κατακυρώθηκε στις 20.12.2006 σε συγκεκριμένη εταιρεία, έναντι ποσού ύψους £508.250, πλέον ΦΠΑ και στις 18.1.2007 υπογράφηκε σχετικό συμβόλαιο μεταξύ του Δήμου και της εν λόγω εταιρείας.

Λόγω της επιμονής της Ιεράς Μητρόπολης Πάφου να μην αποδεχθεί την πρόταση του Δήμου για ανανέωση της περιόδου ενοικίασης του δημόσιου κήπου, ο Δήμος με επιστολή του, ημερ. 16.3.2007, ζήτησε από την πιο πάνω εταιρεία όπως η μεταξύ τους συμφωνία λυθεί, επεξηγώντας και τους λόγους.

Μετά την πιο πάνω εξέλιξη, η εταιρεία κίνησε στις 27.9.2007 αγωγή εναντίον του Δήμου, αξιώνοντας:

- Ποσό £36.265, πλέον ΦΠΑ, πλέον τόκο για το κόστος εκτελεσθείσης εργασίας.
- Ποσό £13.286, πλέον ΦΠΑ, πλέον τόκο για ζημιά, λόγω αναστολής των εργασιών.
- Ποσό £87.188, πλέον ΦΠΑ, πλέον τόκο για στέρηση του προσδοκώμενου κέρδους αν ολοκληρωνόταν η συμφωνία.
- Τόκο προς 8% ετήσια από 16.3.2007, μέχρι εξόφλησης των πιο πάνω ποσών.
- Ποσό £20.000, πλέον τόκο, λόγω μη ακύρωσης των τραπεζιτικών εγγυητικών.
- Ποσό £2.300 για έξοδα εκτιμητή/εμπειρογνώμονα.
- Γενικές και τιμωρητικές αποζημιώσεις.

Αγωγή εναντίον του Δήμου κίνησε στις 3.7.2008 και δημότης, απαιτώντας γενικές και ειδικές αποζημιώσεις για παράβαση της συμφωνίας που υπογράφηκε στις 19.5.2006, μεταξύ του και του Δήμου, η οποία προνοούσε την ενοικίαση του αναψυκτηρίου που θα ανεγειρόταν στο δημόσιο κήπο για περίοδο 20 ετών. Η πιο πάνω συμφωνία τερματίστηκε από το Δήμο στις 14.3.2007, για τους ίδιους λόγους που οδήγησαν στην αναγκαστική λύση του συμβολαίου με την εταιρεία που ανέλαβε την ανάπλαση του δημόσιου κήπου.

Pafos Aphrodite Festival Cyprus Ltd. Οι δαπάνες της πιο πάνω εταιρείας που συστάθηκε στις 2.9.1998 από τους Δήμους Πάφου, Γεροσκήπου, Πέγειας, το Εμπορικό Επιμελητήριο Πάφου και ένα επιχειρηματία, με κύριο σκοπό την οργάνωση και τη διαχείριση μιας διεθνούς εμβέλειας καλλιτεχνικής εκδήλωσης, εξακολουθεί να καλύπτονται με δανειοδότηση από το Δήμο, με

επιβάρυνση του λογαριασμού της με τόκο 8%. Οι δραστηριότητες της εταιρείας άρχισαν το 1999 και από τις διάφορες εκδηλώσεις που έγιναν μέχρι 30.9.2008 προέκυψε συνολικό έλλειμμα ύψους €816.127 (£477.658), το οποίο καλύφθηκε από το Δημοτικό Ταμείο και περιλαμβάνεται στους «Χρεώστες» του Δήμου.

Δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας.

(α) Οι χρεώστες δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας στις 31.12.2006 και 31.12.2007 ανέρχονταν σε £784.464 και £860.646, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £844.136 το 2005, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £59.672 ή ποσοστό 7,1% το 2006, σε σύγκριση με το 2005 και αύξηση £76.182 ή ποσοστό 9,7% το 2007, σε σύγκριση με το 2006. Σημειώνεται ότι στις πιο πάνω καθυστερήσεις περιλαμβάνονται σημαντικά ποσά από οφειλέτες που διαμένουν στο εξωτερικό.

(β) Η αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας, πάνω στην οποία βασίζεται η επιβολή δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας, είναι υποτιμημένη, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων από το Δήμο. Υπάρχουν περιπτώσεις τεμαχίων γης, στα οποία ανεγέρθηκαν νέες οικοδομές, καθώς και οικοδομές που έχουν υποστεί αλλαγές, για τις οποίες δεν ζητήθηκε πιστοποιητικό τελικής έγκρισης, ούτε και ενδεχομένως να δηλώθηκαν στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, με αποτέλεσμα στα πιστοποιητικά εγγραφής να παρουσιάζονται μόνο τα τεμάχια γης, αντί και τα κτίρια που έχουν ανεγερθεί. Ενόψει και του γεγονότος ότι στην περιοχή του Δήμου Πάφου παρατηρείται μεγάλη ανάπτυξη, εισηγήθηκα όπως ο Δήμος προβεί σε καταγραφή της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στα όριά του, και σε επανεκτίμησή της, σε συνεργασία με το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, διαδικασία που, όπως υπολογίζεται, θα αποφέρει σημαντική αύξηση στα έσοδά του, από τη φορολογία δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας.

Άδειες και δικαιώματα διαφημιστικών πινακίδων. Τα έσοδα του Δήμου κατά το 2006 και 2007 από διαφημιστικές πινακίδες ήταν £27.470 και £15.137, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £35.026 το 2005.

Όπως προκύπτει και από στοιχεία που τηρεί ο Δήμος, συνεχίζεται η μη είσπραξη δικαιωμάτων για όλες τις διαφημιστικές πινακίδες που είναι αναρτημένες στην περιοχή του, όπως προνοούν οι σχετικοί Κανονισμοί, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων.

Εισηγήθηκα όπως γίνει καταγραφή όλων των διαφημιστικών πινακίδων που βρίσκονται εντός των δημοτικών ορίων, εκδοθούν άδειες για τις νόμιμες πινακίδες και εισπραχθούν τα σχετικά δικαιώματα και ληφθούν δικαστικά μέτρα για τις διαφημιστικές πινακίδες που αναρτήθηκαν παράνομα.

Χρεώστες φορολογιών προηγούμενων ετών. Οι χρεώστες του Δήμου στις 31.12.2006 και 31.12.2007, μετά την πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες, ανέρχονταν, σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις, σε £3.923.585 και £4.779.207, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £3.846.543 στις 31.12.2005.

Στους χρεώστες στις 31.12.2007 περιλαμβάνονται καθυστερημένες φορολογίες των ετών 1988-2004, που αφορούν σε επαγγελματική άδεια, τέλη σκυβάλων και άδειες λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών, ύψους £772.912, το ποσοστό είσπραξης των οποίων κατά το 2007 κυμάνθηκε μεταξύ 0,19% - 8,47%, εκτός από τις καθυστερήσεις των ετών 1988-1991, ύψους £9.015, για τις οποίες δεν εισπράχθηκε κανένα ποσό το 2007.

Εισηγήθηκα όπως οι κατάλογοι καθυστερήσεων τύχουν προσεκτικής μελέτης για εντοπισμό των ποσών που θα μπορούσε να εισπραχθούν και τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την είσπραξή τους.

Ανεπίδοτες κλήσεις αγωγών. Όπως αναφέρθηκε και στις Εκθέσεις μου για το 2005 και 2006, μεγάλος αριθμός υποθέσεων που καταχωρίζονται στο δικαστήριο, σχετικά με καθυστερημένες φορολογίες και παραβάσεις τροχαίας, παραμένουν ανεπίδοτες, λόγω ελλιπών στοιχείων των

εναγομένων και τελικά αποσύρονται. Συγκεκριμένα, κατά τα έτη 2001-2007 καταχωρίστηκαν στο δικαστήριο συνολικά 12 636 υποθέσεις καθυστερημένων φορολογιών, από τις οποίες οι 5 255 ή ποσοστό 41,6% παρέμειναν ανεπίδοτες και 3 423 υποθέσεις παραβάσεων τροχαίας, από τις οποίες παρέμειναν ανεπίδοτες οι 1 454 ή ποσοστό 42,5%. Λόγω του ότι ο Δήμος πληρώνει στους δικηγόρους τα συμφωνηθέντα ποσά για τις ανεπίδοτες υποθέσεις (£15 - £23 για κάθε υπόθεση), εισηγήθηκα όπως, για αποφυγή περιπτώσεων εξόδων, αποστέλλονται στους δικηγόρους μόνο υποθέσεις για τις οποίες υπάρχουν επαρκή στοιχεία για τους οφειλότες, ώστε να είναι δυνατή η επίδοσή τους.

Ιδιωτικοί χώροι στάθμευσης. Σύμφωνα με το άρθρο 88(1) του περί Δήμων Νόμου, το Δημοτικό Συμβούλιο, με τη συναίνεση του Αρχηγού της Αστυνομίας, έχει εξουσία, μεταξύ άλλων, να εγκρίνει τον καθορισμό δικαιωμάτων για τη στάθμευση οχημάτων σε ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης και γενικά να ρυθμίζει οποιοδήποτε θέμα σχετικά με τους χώρους αυτούς, με βάση Δημοτικούς Κανονισμούς που θα τύχουν της έγκρισης του Υπουργού Εσωτερικών.

Λόγω της μη θέσπισης των περί Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμών, οι οποίοι ρυθμίζουν τα πιο πάνω, ο Δήμος δεν ασκεί τον απαιτούμενο από τη σχετική νομοθεσία έλεγχο, σχετικά με τα δικαιώματα που εισπράττονται στους ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης. Υπέδειξα την αναγκαιότητα άμεσης θέσπισης τέτοιων Κανονισμών, καθότι δεν αποκλείεται να διαπράττεται αισχροκέρδεια σε βάρος των πολιτών από μέρους των ιδιοκτητών των ιδιωτικών χώρων στάθμευσης. Από στοιχεία του Δήμου, στην περιοχή του λειτουργούσαν μέχρι το Σεπτέμβριο του 2008, τρεις ιδιωτικοί χώροι στάθμευσης χωρίς να εξασφαλίσουν την απαιτούμενη άδεια λειτουργίας.

Απώλεια νερού. Το ποσοστό απώλειας νερού κυμαίνεται μεταξύ 25,8% - 35,2%, το οποίο θεωρείται ψηλό και είναι εκτός των αποδεκτών ορίων απώλειας νερού. Το κόστος της απώλειας νερού για την περίοδο 1999-2007 ανέρχεται σε £2.960.581. Εισηγήθηκα όπως διερευνηθούν οι λόγοι της σημαντικής αυτής απώλειας νερού και ληφθούν όλα τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα, ενόψει και του σοβαρού υδατικού προβλήματος που αντιμετωπίζει η Κύπρος.

Έλλειμμα από τη λειτουργία της υπηρεσίας καθαριότητας. Από τη λειτουργία της υπηρεσίας αυτής κατά το 2006 και 2007, προέκυψε έλλειμμα ύψους £221.697 και £186.198, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £272.454 το 2005. Εισηγήθηκα όπως συνεχιστούν οι προσπάθειες για εξάλειψη ή περαιτέρω μείωση του ελλείμματος.

Ανάπλαση – Διαμόρφωση Παραλιακού Μετώπου Πάφου. Το συμβόλαιο ανατέθηκε έναντι ποσού £4.369.800, με έναρξη του έργου τον Ιανουάριο 2007 και συμπλήρωσή του στις 31.5.2009. Η χρηματοδότηση του πολεοδομικού αυτού έργου, γίνεται σε αναλογία 80% από τον Κρατικό Προϋπολογισμό και 20% από το Δήμο Πάφου, ο οποίος είναι και η Αναθέτουσα Αρχή του συμβολαίου.

Τον Απρίλιο 2008, μετά από έλεγχο, παρατήρησα τα ακόλουθα, σχετικά με τη διαχείριση του συμβολαίου από την Αναθέτουσα Αρχή:

(α) Για την υλοποίηση μεγάλων και πολύπλοκων έργων, όπως το παρόν έργο, διορίζεται Συντονιστής του έργου (Διευθυντής του έργου) με πλήρη απασχόληση και συστήνεται Διαχειριστική Επιτροπή (ή άλλως Καθοδηγητική Επιτροπή), η οποία αποτελείται από εκπροσώπους των φορέων που διαχειρίζονται και χρηματοδοτούν το έργο, με αρμοδιότητα να εξετάζει θέματα και προβλήματα που εγείρονται και να λαμβάνει γρήγορες και δεσμευτικές αποφάσεις.

Παρατήρησα ότι στην προκειμένη περίπτωση διορίστηκε ως Συντονιστής ο Δημοτικός Μηχανικός, ο οποίος είναι επιφορτισμένος με πολλά άλλα καθήκοντα και δεν διαθέτει τον αναγκαίο χρόνο για την ετοιμασία εκθέσεων προόδου και μελετών για θέματα που αφορούν στο έργο, στην τήρηση στοιχείων για την πρόοδο του έργου και στην παρακολούθηση της πιστής εφαρμογής των συμβολαίων μεταξύ Εργοδότη και Εργολήπτη και μεταξύ Εργοδότη και Συμβούλων. Ως

αποτέλεσμα, ο συντονισμός και η διαχείριση των συμβολαίων είναι ανεπαρκής και δημιουργούνται προβλήματα, όπως καθυστέρηση στις πληρωμές του Εργολήπτη και στην προώθηση των αναγκαίων διαδικασιών για την εύρυθμη πρόοδο του έργου, όπως, για παράδειγμα, την κατακύρωση του συμβολαίου προμήθειας των φωτιστικών.

(β) Στην υφιστάμενη Επιτροπή Παρακολούθησης του Έργου συμμετέχουν ο Συντονιστής του έργου ως Πρόεδρος και εκπρόσωποι των Τμημάτων Πολεοδομίας και Οικήσεως και Δημοσίων Έργων, χωρίς να εκπροσωπείται το Δημοτικό Συμβούλιο που είναι ο ένας εκ των χρηματοδοτών του έργου. Αποτέλεσμα της παράλειψης αυτής είναι η Επιτροπή να μην μπορεί να πάρει τις αναγκαίες αποφάσεις για την εύρυθμη πρόοδο του έργου. Ως εκ τούτου εισηγήθηκα η υφιστάμενη Επιτροπή Παρακολούθησης να ενεργεί μόνο ως Τεχνική Επιτροπή και να συσταθεί Καθοδηγητική Επιτροπή του Έργου, στην οποία να συμμετέχουν 4 Μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου και το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως που είναι οι διαχειριστές και χρηματοδότες του Έργου.

(γ) Στην Έκθεση Προόδου για το μήνα Φεβρουάριο 2008, που ετοιμάστηκε από τον Επιθεωρητή Εργοταξίου, αναφέρεται ότι έχουν γίνει πολλές αλλαγές και εκτελέστηκαν επιπλέον εργασίες αξίας περίπου €158.900 (£93.000). Παρατήρησα ότι οι αλλαγές αυτές έγιναν χωρίς τις νενομισμένες εγκρίσεις και ότι υπό τις περιστάσεις όλες οι αλλαγές θα πρέπει να υποβληθούν προς έγκριση στα αρμόδια όργανα και να συνοδεύονται από έκθεση, στην οποία να καταγράφονται οι λόγοι και η εκτιμημένη δαπάνη για κάθε αλλαγή.

(δ) Σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου ανάθεσης παροχής υπηρεσιών Πολιτικού Μηχανικού (Επιθεωρητής Εργοταξίου) που υπέγραψε ο Δήμος, την ευθύνη της συνεχούς επίβλεψης των εργασιών έχει ο Επιθεωρητής Εργοταξίου, ο οποίος διοικητικά είναι υπόλογος στο Συντονιστή του Έργου. Διαπιστώθηκε ότι ο έλεγχος της ποιότητας των εργασιών γίνεται κυρίως με τη λήψη και αποστολή δειγμάτων από τον Εργολήπτη σε ιδιωτικό εργαστήριο, το οποίο πληρώνει ο Εργολήπτης. Παρατήρησα ότι η ορθή διαδικασία και πρακτική είναι, η δειγματοληψία και η πληρωμή για τις δοκιμές να γίνονται μέσω του εκπροσώπου του Δήμου (Επιθεωρητή Εργοταξίου) και η δαπάνη να αφαιρείται από το ποσό που οφείλεται στον εργολάβο στα ενδιάμεσα πιστοποιητικά πληρωμής. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλίζεται η αξιοπιστία των ποιοτικών ελέγχων των εργασιών.

Σε σύσκεψη που έγινε τον Αύγουστο 2008 μεταξύ του Δημάρχου Πάφου, του Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και εκπροσώπων της Υπηρεσίας μου, επιβεβαιώθηκε η αποδοχή των εισηγήσεων της Υπηρεσίας μου.

5.6 ΔΗΜΟΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ

Μέρος Α

Μηχανογράφηση υπηρεσιών του Δήμου. Στο μηχανογραφημένο σύστημα φορολογιών αρκετοί φορολογούμενοι, φυσικά και νομικά πρόσωπα, καταχωρίζονται με προσωρινούς κωδικούς αριθμούς, αντί με τον αριθμό ταυτότητας ή τον αριθμό εγγραφής της εταιρείας, αντίστοιχα, με αποτέλεσμα η τακτική αυτή, σε περιπτώσεις που οι φορολογούμενοι δεν εξοφλούν τις φορολογίες τους, να δυσκολεύει τον εντοπισμό τους, καθότι πολλές φορές αλλάζουν διεύθυνση και καθιστά αδύνατη τη λήψη νομικών μέτρων εναντίον τους.

Τέλος θεάματος.

(α) Συγκεκριμένη εταιρεία, η οποία διοργάνωσε μουσική εκδήλωση στο ΓΣΠ στις 28.5.2004, δεν πλήρωσε το τέλος θεάματος που υπολογίστηκε σε £20.380 και ο Δήμος προχώρησε εντός του 2006 στη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον της. Σημειώνεται ότι για την εν λόγω εταιρεία διατάχθηκε, με απόφαση του δικαστηρίου στις 6.2.2007, η εκκαθάρισή της από τον Έφορο Εταιρειών και Επίσημο Παραλήπτη, λόγω άλλων υποχρεώσεων της.

Εισηγήθηκα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο δώσει οδηγίες για διερεύνηση των λόγων της μη είσπραξης του τέλους θεάματος αμέσως μετά το τέλος της εκδήλωσης και αν διαπιστωθεί αμέλεια από μέρους υπαλλήλων του Δήμου να καταλογιστούν ευθύνες εκεί και όπου αναλογούν.

(β) Ποδοσφαιρικές συναντήσεις στο ΓΣΠ. Μέχρι τις 30.9.2002, ο Δήμος επέβαλλε και εισέπραττε τέλος θεάματος επί του 30% της τιμής του εισιτηρίου εισόδου των ποδοσφαιρικών αγώνων που διεξάγονταν στο ΓΣΠ, ενώ για το υπόλοιπο 70%, που αποτελούσε αθλητόσημο, δεν υπολογιζόταν ούτε και εισπραττόταν τέλος θεάματος.

Με τη σύμφωνη γνώμη του νομικού του συμβούλου, ο Δήμος αποφάσισε, από 1.10.2002, την επιβολή τέλους θεάματος επί της συνολικής τιμής του εισιτηρίου, αποστέλλοντας χρεωστικό δελτίο στον ΚΟΑ για την καταβολή του τέλους θεάματος που αναλογούσε και στο υπόλοιπο 70% του εισιτηρίου.

Ο ΚΟΑ, αφού εξασφάλισε δική του νομική συμβουλή, αρνείται να καταβάλει οποιοδήποτε ποσό προς το Δήμο, με αποτέλεσμα το οφειλόμενο ποσό τέλους θεάματος από το επιπρόσθετο ποσοστό του 70%, να ανέλθει στις 31.12.2006 και 31.12.2007 σε £1.005.951 και £1.210.875, αντίστοιχα, το οποίο παρουσιάζεται στο λογαριασμό «Χρεωστών» του Δήμου.

Το Μάιο του 2007 ο Δήμος καταχώρισε πολιτική αγωγή εναντίον του ΚΟΑ, για ανάκτηση δικαιωμάτων συνολικού ύψους £1.097.881, για την περίοδο 1.10.2002 - 31.5.2007, πλέον επιβάρυνση 10% και τόκο 8%, η οποία, μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου, δεν είχε εκδικαστεί.

Πολυκινηματογράφος. Συγκεκριμένη εταιρεία, η οποία διαχειριζόταν πολυκινηματογράφο που άρχισε τη λειτουργία του στις 21.4.2002, δεν κατέβαλε μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης οποιοδήποτε ποσό τέλους θεάματος για τα εισιτήρια εισόδου των κινηματογραφικών παραστάσεων, με αποτέλεσμα ο Δήμος να λάβει δικαστικά μέτρα εναντίον της, αξιώνοντας από αυτή την καταβολή τέλους θεάματος για την περίοδο 21.4.2002-31.12.2006, που, σύμφωνα με στοιχεία του Δήμου, ανερχόταν σε £714.611.

Χρεώστες. Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις του Δήμου, οι χρεώστες στις 31.12.2006 και 31.12.2007, αφαιρουμένης της πρόνοιας για επισφαλείς χρεώστες, ανέρχονταν σε £13.810.631 και £6.383.011, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £5.160.295 στις 31.12.2005. Στους πιο πάνω χρεώστες περιλαμβάνονται καθυστερημένες φορολογίες που αφορούν σε επαγγελματικές άδειες, τέλη σκυβάλων και άδειες λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών, ύψους £1.808.818 το 2006 και £1.683.900 το 2007, σε σύγκριση με £1.608.864 το 2005.

Εισπράξεις μέσω δικαστηρίου. Κατά τα έτη 2006 και 2007 εισπράχθηκαν, μέσω δικαστηρίου, ποσά ύψους £42.185 και £55.336, αντίστοιχα, που αφορούν σε εκδικασθείσες υποθέσεις καθυστερημένων φορολογιών και άλλων υποθέσεων πριν το 2000, τα οποία όμως πιστώθηκαν σε λογαριασμό εσόδων, αντί στο λογαριασμό χρεωστών, με αποτέλεσμα στους αναλυτικούς λογαριασμούς χρεωστών και στο γενικό λογαριασμό «Χρεώστες» να παρουσιάζονται, ως οφειλόμενα, ποσά που έχουν εξοφληθεί.

Ζήτησα όπως τα πιο πάνω εισπραχθέντα ποσά διερευνηθούν αμέσως για να διαπιστωθεί για ποιες υποθέσεις εμβάστηκαν και να πιστωθούν οι αντίστοιχοι λογαριασμοί χρεωστών.

Ιδιωτικοί χώροι στάθμευσης.

(α) Σύμφωνα με τους Κανονισμούς 8.2(α)(β) και 18(1) των περί Τροχαίας Δημοτικών Κανονισμών Στροβόλου (Κ.Δ.Π. 28/1999), κανένα πρόσωπο δύναται να διαμορφώνει, ανεγείρει ή επιτρέπει την κατασκευή και λειτουργία υπαίθριου ή καλυμμένου χώρου στάθμευσης, χωρίς να εξασφαλίσει εκ των προτέρων άδεια οικοδομής και άδεια λειτουργίας, αντίστοιχα, από το Δημοτικό Συμβούλιο.

(β) Σύμφωνα με τον Κανονισμό 19(β), στους ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης δεν επιτρέπεται η είσπραξη δικαιωμάτων, το ύψος των οποίων δεν έχει καθοριστεί προηγουμένως από το Δημοτικό Συμβούλιο και τα οποία δεν αναγράφονται στην άδεια λειτουργίας του χώρου.

Σύμφωνα με στοιχεία του Δήμου, στα δημοτικά του όρια λειτουργούσαν, μέχρι τον Ιούλιο 2008, τρεις ιδιωτικοί χώροι στάθμευσης, εκ των οποίων μόνο για τον ένα έχει εξασφαλιστεί άδεια οικοδομής, ενώ για τους άλλους δύο προωθείται η λήψη δικαστικών μέτρων.

5.7 ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΟΜΕΤΙΟΥ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2007, οι οποίες υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου, προγραμματίζεται να γίνει μέχρι το τέλος του 2008. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2006.

Αναγνώριση των ελλειμματικών υποχρεώσεων προς το Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 28.6.2005 την αναγνώριση των ελλειμματικών εισφορών του Ταμείου Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων, ύψους £893.000, σε πέντε χρόνια, αρχής γενομένης το 2006, με συμπερίληψη στις οικονομικές καταστάσεις ποσού ύψους £178.600.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε την κάλυψη των ελλειμματικών υποχρεώσεων προς το Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων, βάσει χρονοδιαγράμματος που καθορίζεται στην αναλογιστική μελέτη.

Εσωτερικός έλεγχος. Ο Δήμος ανέθεσε, από τον Απρίλιο του 2004, τη διενέργεια εσωτερικού ελέγχου σε ιδιωτικό ελεγκτικό γραφείο. Παρά τη βελτίωση που παρατηρήθηκε, το σύστημα εσωτερικού ελέγχου συνεχίζει να παρουσιάζει ορισμένες αδυναμίες, όπως:

- Τη μη τήρηση του μητρώου καθαρισμού οικοπέδων και τη μη ορθή τήρηση του μητρώου διαφημιστικών πινακίδων.
- Την αδυναμία του συστήματος παρακολούθησης καθυστερημένων φορολογιών, με αποτέλεσμα τη μη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων για έγκαιρη είσπραξή τους.
- Αδυναμίες στο σύστημα μηχανογράφησης.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι γίνονται οι κατάλληλες προσπάθειες και διαδικασίες για κάλυψη των πιο πάνω αδυναμιών.

Μηχανογράφηση υπηρεσιών του Δήμου. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2006, η μηχανογράφηση των υπηρεσιών του Δήμου παρουσιάζει τις πιο κάτω αδυναμίες.

(α) Το σύστημα δεν παρέχει τη δυνατότητα καθορισμού ευθυνών των χρηστών, με αποτέλεσμα όλοι οι χρήστες να έχουν ελεύθερη πρόσβαση σε ολόκληρο το σύστημα, ενώ θα έπρεπε κάθε χρήστης να έχει περιορισμένη πρόσβαση, ανάλογα με την εργασία που εκτελεί.

(β) Οι καταστάσεις που τυπώνονται από το σύστημα είναι σε μορφή ηλεκτρονικού κειμένου (αρχείο WordPad), το οποίο επιτρέπει στο χρήστη να τροποποιεί τα δεδομένα στις καταστάσεις. Παρόλο ότι τα πραγματικά δεδομένα της βάσης (database) δεν αλλοιώνονται, η κατάσταση αυτή εγκυμονεί κινδύνους.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι μελετώνται τρόποι για καλύτερη διασφάλιση του συστήματος, σε συνεργασία με την εταιρεία υποστήριξης του συστήματος.

Διαγραφή οφειλής προς το Δήμο. Χωρίς να του παρέχεται τέτοια εξουσία, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 31.1.2006 τη διαγραφή ποσού ύψους £6.850, που οφειλόταν από πρώην Δήμαρχο, για οικονομικούς και ανθρωπιστικούς λόγους και για λόγους υγείας. Το πιο πάνω ποσό αποτελεί υπόλοιπο ποσού ύψους £10.104, που δαπανήθηκε αντικανονικά κατά τα έτη 1995 και 1996 από τον πρώην Δήμαρχο, κατά παράβαση του άρθρου 69 του περί Δήμων Νόμου,

για την αποπληρωμή του οποίου υπογράφηκε συμφωνία, η οποία προνοούσε την καταβολή δόσεων ύψους £300 το μήνα. Αξίζει να σημειωθεί ότι στον πρώην Δήμαρχο καταβάλλεται από το Δήμο μηνιαία σύνταξη. Για τη διαγραφή του πιο πάνω ποσού ζητήθηκε η εκ των υστέρων έγκριση του Επάρχου Λευκωσίας, ο οποίος ζήτησε αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία, μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου από την Υπηρεσία μου, δεν είχαν δοθεί.

Ενόψει των πιο πάνω, ζήτησα όπως το αντικανονικά διαγραφέν οφειλόμενο ποσό επαναφερθεί στους λογαριασμούς του Δήμου και το Δημοτικό Συμβούλιο εφαρμόσει την υπογραφέισα συμφωνία με τον πρώην Δήμαρχο για την αποπληρωμή του οφειλόμενου ποσού.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι η διαγραφή της οφειλής προς το Δήμο ήταν πολιτική θέση/απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, η οποία λήφθηκε υπό συγκεκριμένες περιστάσεις και ότι με τα τελευταία δεδομένα είναι θέμα του Δημοτικού Συμβουλίου να το επανεξετάσει. Ωστόσο, επαναλαμβάνω ότι το Δημοτικό Συμβούλιο δεν είχε εξουσία να διαγράψει το πιο πάνω ποσό.

Δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας. Η αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας στους φορολογικούς καταλόγους, για σκοπούς επιβολής δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας, είναι υποτιμημένη, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων από το Δήμο.

Εισηγήθηκα όπως ο Δήμος ενεργήσει άμεσα και προβεί σε καταγραφή της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στα όριά του, καθώς επίσης και σε επανεκτίμησή της, σε συνεργασία με το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, διαδικασία που, όπως υπολογίζεται, θα αποφέρει σημαντική αύξηση στα έσοδά του, από τη φορολογία δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι συνεχίζονται οι διαδικασίες επανεκτίμησης της ακίνητης ιδιοκτησίας από τεχνικό του Δήμου, σε συνεργασία με το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Καθυστερήσεις εσόδων. Οι καθυστερήσεις εσόδων στις 31.12.2006 ανήλθαν σε £1.243.593, σε σύγκριση με £1.339.272 το 2005. Επισήμανα και πάλι ότι ποσά συνολικού ύψους £113.893, που αφορούν σε χρεώστες τελών σκυβάλων (£66.419), επαγγελματικής άδειας της περιόδου 1990-1999 (£29.085) και δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας της περιόδου 1985-2000 (£18.389), δεν περιλαμβάνονται στους χρεώστες, λόγω ελλιπών στοιχείων των οφειλετών, όπως, πλήρες όνομα, διεύθυνση και αριθμός ταυτότητας. Ζήτησα όπως για τις πιο πάνω καθυστερήσεις γίνει περαιτέρω διερεύνηση, ώστε να βρεθούν όλα τα στοιχεία των φορολογουμένων και τα οφειλόμενα ποσά να συμπεριληφθούν στους χρεώστες.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι για τις καθυστερήσεις των φορολογιών των ετών 1985-2000 θα ασχοληθεί η Επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου του Δήμου για εντοπισμό των οφειλετών ή διαγραφή των ποσών, βάσει των προνοιών του περί Δήμων Νόμου. Όσον αφορά στους χρεώστες του τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας, μου ανέφερε ότι αυτοί θα παραμείνουν στα βιβλία του Δήμου, μέχρι εξεύρεσης των κληρονόμων.

5.8 ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΟΥ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2007, οι οποίες υποβλήθηκαν στις 17.7.2008, αντί μέχρι 30.4.2008, όπως καθορίζεται στο άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου, προγραμματίζεται να γίνει μέχρι το τέλος του 2008.

Μέρος Β

Τα θέματα που αφορούν στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για τα έτη 2005 και 2006 αναφέρονται στην Ετήσια Έκθεσή μου για το έτος 2006.

5.9 ΔΗΜΟΣ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Ο Δήμος υπέβαλε στις 24.7.2008 τις οικονομικές καταστάσεις του 2007 για έλεγχο, οι οποίες έπρεπε να είχαν υποβληθεί μέχρι 30.4.2008 και ο σχετικός έλεγχος δεν έχει γίνει. Οι οικονομικές καταστάσεις του 2006 υποβλήθηκαν επίσης καθυστερημένα στις 30.8.2007, αντί μέχρι την 30.4.2007, όπως καθορίζεται στο άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2006.

Έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης. Λόγω του ότι στα ταμειακά διαθέσιμα ύψους £2.068.565 στις 31.12.2006, περιλαμβάνεται το αδαπάνητο υπόλοιπο των ταμειακών διαθεσίμων του λογαριασμού δανείων για την εκτέλεση διαφόρων αναπτυξιακών έργων, ύψους £1.115.202, οι οικονομικές καταστάσεις του 2006 παρουσιάζουν κεφάλαιο κίνησης ύψους £209.925, αντί έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £905.277.

Βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου. Όπως παρατήρησα και τα προηγούμενα χρόνια, ο Δήμος θα μπορούσε να βελτιώσει περαιτέρω την οικονομική του κατάσταση ασκώντας με πιο αποτελεσματικό τρόπο τις εξουσίες που του παρέχει η σχετική νομοθεσία, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για έγκαιρη είσπραξη των καθυστερημένων φορολογιών, τελών και άλλων δικαιωμάτων, οι οποίες στις 31.12.2006 ανέρχονταν σε £693.467.

Στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου θα βοηθούσε η καταγραφή της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στα όριά του και η επανεκτίμησή της, σε συνεργασία με το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, καθότι θα επέφερε αύξηση στα έσοδά του από φορολογία δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας, τέλη σκυβάλων, άδεια λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών και επαγγελματική άδεια νομικών προσώπων, καθώς επίσης και η είσπραξη δικαιωμάτων εκμίσθωσης από αυτούς στους οποίους παραχωρήθηκαν οικοπέδα στη βιοτεχνική περιοχή.

Αποπληρωμή δανείων. Λόγω οικονομικών δυσκολιών, ο Δήμος δεν καταβάλλει έγκαιρα τις τοκοχρεωλυτικές δόσεις των δανείων, με αποτέλεσμα οι καθυστερήσεις στις 31.12.2006 να ανέλθουν στις £468.169 και με επακόλουθο την πληρωμή τόκων υπερημερίας. Από το υπόλοιπο των δανείων στις 31.12.2006 ύψους £3.609.390, ποσό £1.881.693 αποτελεί υποχρέωση της Κυπριακής Δημοκρατίας έναντι των δανείων του Δήμου.

Υπερβάσεις εξόδων. Κατά το έτος 2006 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 25% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι το οποίο το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά, χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοείται στο άρθρο 66 του Νόμου.

Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου συνεχίζει να παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου, όπως:

- Η μη συμφιλίωση του μητρώου αδειών οικοδομής και διαχωρισμού οικοπέδων και του μητρώου παλινορθώσεων οδών και πεζοδρομίων με τους αντίστοιχους λογαριασμούς εσόδων του Γενικού Καθολικού.
- Η μη παρακολούθηση των υποθέσεων που στάληκαν σε δικηγόρους.
- Η μη διενέργεια ελέγχου στην αποθήκη και βιβλιοθήκη.
- Η μη τήρηση ή η μη ορθή τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων, όπως μητρώο αγωγών και μητρώο ζημιών.

Αποθήκη.

(α) Τα διάφορα είδη αποθήκης που αγοράζονται, όπως εργαλεία, εξαρτήματα υδατοπρομήθειας και άλλα είδη σημαντικής αξίας, δεν καταχωρίζονται όλα σε μητρώο και σε καρτέλες αποθήκης, με αποτέλεσμα να μην ασκείται ικανοποιητικός έλεγχος στη διάθεση και χρήση τους.

(β) Τα διάφορα είδη αποθήκης, καινούργια, χρησιμοποιημένα ή/και άχρηστα, είναι ατάκτως τοποθετημένα, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατη η φυσική καταμέτρησή τους και με εμφανή τον κίνδυνο καταστροφής ή/και κλοπής τους.

(γ) Δεν υπάρχουν επαρκή μέτρα ασφάλειας, όσον αφορά στην πρόσβαση στις αποθήκες, καθότι κλειδιά των αποθηκών κατέχουν διάφοροι εργατοϋπάλληλοι του Δήμου.

Επισήμανα ότι η όλη κατάσταση, η οποία παρατηρείται εδώ και αρκετά χρόνια, εγκυμονεί κινδύνους και ότι το Δημοτικό Συμβούλιο θα πρέπει να μελετήσει το όλο θέμα και να αναθέσει σε λειτουργό του Δήμου την ευθύνη της αποθήκης. Εισηγήθηκα επίσης όπως τα διάφορα είδη αποθήκης καταμετρηθούν και καταχωριστούν σε Καθολικά Αποθήκης και εφαρμοστούν οι Κανονισμοί Αποθηκών και η αξία των αποθεμάτων παρουσιάζεται στις οικονομικές καταστάσεις του Δήμου.

Πρόσληψη έκτακτου Τεχνικού Βοηθού. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2006, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 7.10.2004 την πρόσληψη από 11.10.2004 έκτακτου υπαλλήλου, για περίοδο έξι μηνών, χωρίς να υπάρχει αντίστοιχη θέση και χωρίς να τηρηθούν οι ενδεδειγμένες διαδικασίες πρόσληψης έκτακτων υπαλλήλων.

Παρόλο που ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι ο έκτακτος υπάλληλος θα αποχωρούσε σύντομα από την Υπηρεσία, καθότι θα διεκδικούσε με άλλους υποψήφιους τις δύο θέσεις Τεχνικών που είχε προκηρύξει ο Δήμος, εντούτοις παρατηρήθηκε ότι η εργοδότησή του συνεχίζεται μέχρι σήμερα, χωρίς να ληφθεί νέα απόφαση από το Δημοτικό Συμβούλιο και χωρίς να υπογραφεί σύμβαση έκτακτης απασχόλησης.

Έγκριση θέσεων – Σχέδια υπηρεσίας. Ο Υπουργός Εσωτερικών, στα πλαίσια έγκρισης του Προϋπολογισμού του 2008, με επιστολή του ημερ. 6.3.2008, πληροφόρησε το Δήμο ότι για να εξεταστούν τα αιτήματά του για δημιουργία νέων θέσεων, θα πρέπει πρώτα να διεξαχθεί μελέτη, ώστε να εγκριθεί η υφιστάμενη δομή των θέσεων του Δήμου και προς τούτο ζήτησε από το Δήμο όπως υποβάλει το συντομότερο, στοιχεία για όλες τις κατειλημμένες θέσεις που παρουσιάζονται στον Προϋπολογισμό.

Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Σύμφωνα με αναλογιστική μελέτη που έγινε το 2006, η υποχρέωση του Δήμου για ελλειμματικές υποχρεώσεις προς το Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων ανερχόταν μέχρι 31.12.2005 σε £971.000. Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, οι ελλειμματικές υποχρεώσεις θα αναγνωριστούν στο Λογαριασμό Εσόδων και Εξόδων σε περίοδο πέντε ετών, αρχής γενομένης το 2006, χωρίς ωστόσο να έχει ακόμη αποφασιστεί ο τρόπος αποπληρωμής τους, με βάση τις εισηγήσεις του αναλογιστή.

Προσφυγές εναντίον του Δήμου. Στις 19.4.2006 και 16.5.2007 κατατέθηκαν στο Ανώτατο Δικαστήριο προσφυγές εναντίον του Δήμου, από έξι δημότες, των οποίων τεμάχια γης απαλλοτριώθηκαν από το Δήμο το 1991, με σκοπό την ανέγερση Δημοτικού Μεγάρου. Με την προσφυγή τους, οι δημότες αιτούνται την ανάκληση της απαλλοτρίωσης και την επιστροφή των τεμαχίων γης, καθότι, παρόλο ότι πέρασαν 15 χρόνια από την απαλλοτρίωση, η απαλλοτριούσα Αρχή δεν τα χρησιμοποίησε για το σκοπό που απαλλοτριώθηκαν. Σημειώνεται ότι ο Δήμος έχει ανεγείρει το Δημοτικό Μέγαρο σε άλλο χώρο.

Όπως πληροφορήθηκα, η μία εκ των προσφυγών, η εκδίκαση της οποίας ολοκληρώθηκε στις 15.9.2008, έγινε αποδεκτή από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Στο μεταξύ, ο νομικός σύμβουλος του Δήμου με επιστολή του γνωστοποιεί στο Δήμο ότι υπάρχει πρακτικό κώλυμα στην εκτέλεση της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου, καθότι τα τεμάχια γης που είχαν απαλλοτριωθεί έχουν ενοποιηθεί και θέτει το ερώτημα κατά πόσο το Επαρχιακό Κτηματολόγιο Λάρνακας θα μπορεί να ακυρώσει την ενοποίηση, ώστε να καταστεί δυνατή η εκτέλεση της πιο πάνω απόφασης. Εισηγείται επίσης, όπως ο Δήμος είτε διαπραγματευτεί με τους ιδιοκτήτες για την καταβολή αποζημιώσεων ή εφесιβάλει την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Ο Δήμος με επιστολή του ημερ. 6.10.2008, έδωσε οδηγίες στο νομικό του σύμβουλο όπως προχωρήσει στην καταχώριση έφεσης.

Αποζημιώσεις για αγορά γης. Ο Δήμος κατά τα έτη 2001 και 2002 πλήρωσε ποσά ύψους £20.000 και £24.000, αντίστοιχα, σε δύο ιδιοκτήτες τεμαχίων γης, τα οποία αγοράστηκαν για την κατασκευή δρόμου και για τη μελλοντική ανέγερση Πολυδύναμου Κέντρου Νεολαίας.

Παρατήρησα ότι, παρά την παρέλευση μεγάλου χρονικού διαστήματος, τα πωλητήρια έγγραφα που υπογράφηκαν τότε δεν κατατέθηκαν στο Επαρχιακό Κτηματολόγιο Λάρνακας, ούτε και τα τεμάχια γης εγγράφηκαν στο όνομα του Δήμου.

Σε απαντητική επιστολή, ημερ. 21.3.2007, ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι για τη μεταβίβαση των εν λόγω τεμαχίων γης τροχοδομείται η διαδικασία δημοσίευσης απαλλοτρίωσης. Επισήμανα ωστόσο ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν τίθεται θέμα απαλλοτρίωσης, καθότι τα συγκεκριμένα τεμάχια γης έχουν αγοραστεί με την υπογραφή πωλητήριων εγγράφων και το τίμημα αγοράς έχει καταβληθεί στους ιδιοκτήτες εδώ και αρκετά χρόνια. Ως εκ τούτου υπέδειξα ότι ο Δήμος θα πρέπει να ενεργήσει άμεσα, ώστε τα τεμάχια γης να εγγραφούν στο όνομά του το συντομότερο δυνατόν.

Αγωγή εναντίον του Δήμου από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων. Στις 19.10.2007 το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων καταχώρισε για λογαριασμό της Κυπριακής Δημοκρατίας αγωγή εναντίον του Δήμου, απαιτώντας ποσό ύψους £2.118.122, ως υπόλοιπο λογαριασμού για ποσότητες ύδατος που πωλήθηκαν στο Δήμο κατά τον ουσιώδη για την αγωγή χρόνο, πλέον τόκο 9% ετησίως πάνω σε κάθε οφειλόμενο υπόλοιπο και/ή αποζημιώσεις για παράβαση συμφωνίας, καθώς και έξοδα αγωγής.

Σύμφωνα με την έκθεση υπεράσπισης, ημερ. 7.3.2008, ο Δήμος αρνείται τις αξιώσεις του ενάγοντα, θεωρώντας το ποσό που απαιτείται ως γενικό, αόριστο και αυθαίρετο, καθώς και προϊόν εκκαθαρισμένου λογαριασμού.

Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις του Δήμου, οι οφειλές προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για την αγορά πόσιμου νερού ανέρχονταν στις 31.12.2006 σε £1.755.499, σε σύγκριση με £1.926.732 το 2005.

Βιοτεχνική περιοχή. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2006, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε στις 5.12.2005 την παραχώρηση στο Δήμο Αραδίππου μέρους της κρατικής γης που ζήτησε για τη δημιουργία βιοτεχνικής περιοχής, με την καταβολή στην Κυπριακή Δημοκρατία του ποσού των £530.000, ως αγοραία αξία, σε δέκα άτοκες ετήσιες δόσεις. Πριν από την παραχώρηση του κρατικού τεμαχίου γης, το Δημοτικό Συμβούλιο από το 1995 είχε παραχωρήσει οικοπέδα σε 43 βιοτέχνες ή είχε επιτρέψει σε βιοτέχνες να κατέχουν τα πιο πάνω οικοπέδα, χωρίς να είχε υπογράψει οποιαδήποτε συμφωνία εκμίσθωσης ή αγοράς τους και χωρίς να καθορίσει δικαιώματα εκμίσθωσης και προτού ακόμα καθορίσει τον τρόπο κατανομής των οικοπέδων. Επίσης, στο χώρο της βιοτεχνικής περιοχής επιτράπηκε η ανέγερση υποστατικών, χωρίς την υποβολή σχεδίων για έγκριση και έκδοση άδειας οικοδομής.

Εκτός από το πιο πάνω κρατικό τεμάχιο, το Δημοτικό Συμβούλιο στις 29.8.2002 είχε αποφασίσει την επέκταση της βιοτεχνικής περιοχής (Β' φάση) σε άλλα τεμάχια κρατικής γης, χωρίς να ζητήσει την εκμίσθωση ή αγορά τους από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και χωρίς να είχε τη συγκατάθεση του εν λόγω Τμήματος.

Όπως πληροφορήθηκα, από τα 28 οικόπεδα της Β' φάσης, τα δύο χρησιμοποιήθηκαν από το Δήμο για ανέγερση αποθηκών και σε άλλα δύο ανεγέρθηκαν υποστατικά από βιοτέχνες, ενώ ένα οικόπεδο παραχωρήθηκε σε βιοτέχνη, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ημερ. 7.6.2006. Για τα υπόλοιπα 23 οικόπεδα ο Δήμος ετοίμασε κατάσταση βιοτεχνών που ζήτησαν την παραχώρηση κρατικής γης.

Υπέδειξα ότι η διάθεση κρατικής γης διέπεται από τις πρόνοιες του άρθρου 18 του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, Κεφ. 224 και από τους περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διάθεση) Κανονισμούς του 1989-1999, σύμφωνα με τους οποίους μόνο το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί να διαθέσει, δηλαδή να εγκρίνει την παραχώρηση, εκμίσθωση, ανταλλαγή ή αποξένωση οποιασδήποτε ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας ή ακίνητης ιδιοκτησίας περιελθούσας στη Δημοκρατία σε δικαιούχα άτομα, οργανισμούς ή αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης μετά από αίτησή τους σε ειδικό έντυπο.

Δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας. Η αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας στους φορολογικούς καταλόγους, για σκοπούς επιβολής δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας, είναι υποτιμημένη, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων από το Δήμο. Υπάρχουν περιπτώσεις τεμαχίων γης, στα οποία ανεγέρθηκαν νέες οικοδομές, καθώς και οικοδομές που έχουν υποστεί αλλαγές, για τις οποίες δεν ζητήθηκε πιστοποιητικό τελικής έγκρισης, ούτε και ενδεχομένως να δηλώθηκαν στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, με αποτέλεσμα στα πιστοποιητικά εγγραφής να παρουσιάζονται μόνο τα τεμάχια γης, αντί και τα κτίρια που έχουν ανεγερθεί.

Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι οι ιδιοκτησίες που είχαν αναπτυχθεί μετά το 2004 μέχρι σήμερα παραμένουν στα μητρώα του δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας με υποτιμημένη αξία. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η Αραδίππου είναι Δήμος με μεγάλη ανάπτυξη, προκύπτει ότι η απώλεια εσόδων από τη φορολογία δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας για το Δήμο είναι σημαντική.

Άδειες λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών.

(α) Επιβάλλονται και εισπράττονται μεγαλύτερα δικαιώματα για άδειες λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών από αυτά που προβλέπονται στο άρθρο 103 (7ος Πίνακας) του περί Δήμων Νόμου.

(β) Εκδίδονται άδειες λειτουργίας για υποστατικά, τα οποία δεν πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις που έχει επιβάλει το Δημοτικό Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 103(2) του περί Δήμων Νόμου, όπως, για παράδειγμα, αυθαίρετες ανεγέρσεις, αλλαγή χρήσης, προσθήκες/μετατροπές. Υπέδειξα ότι με την έκδοση άδειας ο Δήμος καλύπτει τα πιο πάνω υποστατικά και παραμένει ο ίδιος εκτεθειμένος.

Άδειες διαφημιστικών πινακίδων. Ο Δήμος εισπράττει δικαιώματα διαφημιστικών πινακίδων, χωρίς την έγκριση και δημοσίευση των Κανονισμών που ετοίμασε το Δημοτικό Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 87 του περί Δήμων Νόμου και του άρθρου 7 του περί Εκθέσεως Διαφημίσεων Νόμου.

Δικαιώματα υδροδότησης για διαχωρισμό οικοπέδων. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2006, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου εισπράττονται δικαιώματα υδροδότησης για διαχωρισμό οικοπέδων από £100 - £500, χωρίς αυτά να καλύπτονται από σχετικούς Κανονισμούς.

Καθυστερήσεις φορολογιών. Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις του Δήμου, οι καθυστερήσεις φορολογιών επαγγελματικής άδειας, σκυβάλων και αδειών λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών ανέρχονταν στις 31.12.2006 σε £172.361, σε σύγκριση με £137.618 στις 31.12.2005.

Στις πιο πάνω καθυστερήσεις περιλαμβάνονται οφειλές της περιόδου 1992-1999, ύψους £26.834, από τις οποίες το 2006 εισπράχθηκαν μόνο £976. Ζήτησα όπως τα ποσά που θεωρούνται ανεπίδεκτα είσπραξης διαγραφούν, σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του περί Δήμων Νόμου και για τα υπόλοιπα ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα για την είσπραξή τους.

Καθυστερήσεις φορολογιών πριν από το 1992. Όπως ανέφερα και στις Εκθέσεις μου για το 2004, 2005 και 2006, λόγω της μη ορθής τήρησης των ενδεδειγμένων μητρώων, ο Δήμος δεν γνωρίζει τις εισπράξεις καθυστερημένων φορολογιών πριν από το 1992 και κατ' επέκταση, τα πραγματικά οφειλόμενα ποσά. Λόγω της σοβαρότητας του θέματος, υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι πρέπει να δώσει οδηγίες στην Οικονομική Υπηρεσία και στην Υπηρεσία Εισπράξεως Φόρων όπως προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για εξακρίβωση των οφειλόμενων ποσών και την είσπραξή τους.

Υδατοπρομήθεια. Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις του Δήμου, οι χρεώστες υδατοπρομήθειας ανέρχονταν στις 31.12.2006 σε £338.795, σε σύγκριση με £330.505 το 2005. Στις καθυστερήσεις περιλαμβάνονται περιπτώσεις καταναλωτών που οφείλουν σημαντικά ποσά, χωρίς ο Δήμος να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την έγκαιρη είσπραξή τους, μη εξαιρουμένης και της διακοπής της παροχής νερού, όπως προνοείται στον Κανονισμό 117(3) των περί Χωρίων (Διοίκησης και Βελτίωσης) Κανονισμών του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αραδίππου, οι οποίοι συνεχίζουν να εφαρμόζονται.

5.10 ΔΗΜΟΣ ΠΟΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Ο Δήμος υπέβαλε τις οικονομικές καταστάσεις του 2007 για έλεγχο στις 3.11.2008, οι οποίες έπρεπε να είχαν υποβληθεί μέχρι 30.4.2008 και επομένως ο έλεγχος δεν ήταν δυνατόν να γίνει μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης, ενώ οι οικονομικές καταστάσεις του 2005 και 2006 υποβλήθηκαν καθυστερημένα στις 15.1.2007 και 3.7.2007, αντίστοιχα, αντί μέχρι την 30^η Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζεται στο άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων των ετών 2005 και 2006.

Τελικοί λογαριασμοί. Ενώ, σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο, οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών που απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

Βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου. Η οικονομική κατάσταση του Δήμου φαίνεται να μη βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να συνεχίζει να αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα ρευστότητας και να μην καταβάλλει τις τοκοχρεωλυτικές δόσεις των δανείων.

Παρατήρησα ότι ο Δήμος θα μπορούσε να βελτιώσει την οικονομική του κατάσταση και το πρόβλημα ρευστότητάς του, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για έγκαιρη είσπραξη των καθυστερήσεων φορολογιών, τελών και άλλων δικαιωμάτων, οι οποίες στις 31.12.2006 ανέρχονταν σε £729.035, εισπράττοντας δικαιώματα από διαφημιστικές πινακίδες, τέλη διανυκτερεύσεων από όλα τα ξενοδοχεία, δικαιώματα καθαρισμού οικοπέδων από όλους τους ιδιοκτήτες οικοπέδων και αυξάνοντας τα τέλη αποκομιδής σκυβάλων και επαγγελματικής άδειας που επιβάλλονται, τα οποία είναι πολύ χαμηλά, σε σύγκριση με τα ανώτατα επιτρεπόμενα τέλη που καθορίζονται στον περί Δήμων Νόμο.

Στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου θα βοηθούσε και η καταγραφή της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στα όριά του και η επανεκτίμησή της, σε συνεργασία με το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, καθώς επίσης και η καταγραφή όλων των υποστατικών, καθότι θα επέφεραν αύξηση στα έσοδά του από φορολογίες, τέλη και άδειες.

Αποπληρωμή δανείων. Λόγω των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο Δήμος, οι τοκοχρεωλυτικές δόσεις δανείων που καταβλήθηκαν κατά το 2005 και 2006 ήταν μόνο £88.576 και £39.236, αντίστοιχα, αντί £224.926 το 2005 και £172.501 το 2006. Παρατηρήθηκε επίσης ότι δεν

έγινε καμιά πληρωμή έναντι των καθυστερημένων δόσεων προηγούμενων ετών, με αποτέλεσμα στις 31.12.2006 το ύψος των καθυστερήσεων να ανέρχεται σε £2.228.356.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι με την ενοποίηση των δανείων, ο Δήμος από το 2007 καταβάλλει τις δόσεις του.

Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου συνεχίζει να παρουσιάζει αδυναμίες στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου, όπως:

- Την αδυναμία του συστήματος παρακολούθησης καθυστερημένων φορολογιών, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για είσπραξή τους.
- Τη μη τήρηση ή τη μη ορθή τήρηση των κατάλληλων μητρώων, όπως το μητρώο προσφορών, μητρώο μηχανημάτων, μητρώο περιουσιακών στοιχείων, μητρώο βιβλιοθήκης, μητρώο αγωγών.
- Το μη έλεγχο των υπερωριών.
- Τη μη βεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων του Δήμου.
- Τη μη αναφορά στα εντάλματα πληρωμής της απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου για έγκριση της δαπάνης.
- Τη μη ορθή ενημέρωση του εντύπου υπολογισμού αδειών και τη μη άσκηση ελέγχου στις άδειες του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού.
- Τη μη ύπαρξη συστημάτων ασφαλείας στη διαχείριση και υποστήριξη της μηχανογράφησης υπηρεσιών του Δήμου.

Μηχανογράφηση υπηρεσιών του Δήμου. Η μηχανογράφηση των υπηρεσιών του Δήμου συνεχίζει να παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες στους πιο κάτω τομείς, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται η εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία των οικονομικών και άλλων υπηρεσιών του Δήμου:

(α) Διαχείριση και υποστήριξη του συστήματος.

(β) Ασφάλεια μηχανογραφικού συστήματος.

(γ) Φύλαξη – Ανάκτηση δεδομένων.

(δ) Τεχνική αξιολόγηση του συστήματος.

(ε) Αντίγραφα ασφαλείας.

(στ) Ελλιπής εκπαίδευση προσωπικού και μη αξιοποίηση του μεγαλύτερου μέρους του συστήματος (δεν εφαρμόστηκαν 21 προγράμματα).

Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Σύμφωνα με αναλογιστική μελέτη που έγινε το 2005, η υποχρέωση του Δήμου για ελλειμματικές εισφορές ανερχόταν στις 31.12.2004 σε £365.000, οι οποίες και θα πρέπει να αποπληρωθούν, σύμφωνα με τους αναλογιστές, με πρόσθετες συνεισφορές ύψους £82.000 το χρόνο για 5 χρόνια ή £47.000 το χρόνο για 10 χρόνια ή £36.000 το χρόνο για 15 χρόνια.

Η τρέχουσα υποχρέωση του Δήμου στο πιο πάνω Ταμείο υπολογίστηκε σε 24% πάνω στις ετήσιες απολαβές των μόνιμων υπαλλήλων, μη συμπεριλαμβανομένου του 13^{ου} μισθού, από την 1.1.2005.

Παρατήρησα ότι το Δημοτικό Συμβούλιο δεν είχε λάβει οποιαδήποτε απόφαση σχετικά με τα αποτελέσματα της αναλογιστικής μελέτης, ενώ για τα έτη 2005 και 2006 ο Δήμος εισέφερε στο πιο πάνω Ταμείο, έναντι της τρέχουσας υποχρέωσής του, ποσό ύψους £50.000, αντί £56.337, χωρίς να έχει καταβάλει, μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης, κανένα ποσό για ελλειμματικές εισφορές, όπως αναφέρονται πιο πάνω.

Εισηγήθηκα και πάλι όπως το Δημοτικό Συμβούλιο μελετήσει το θέμα και ληφθούν αποφάσεις ως προς τον τρόπο και χρόνο αναγνώρισης, καθώς επίσης και κάλυψης των πιο πάνω υποχρεώσεων του Δήμου, έναντι του Ταμείου Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι για κάλυψη των ελλειμματικών εισφορών κατατέθηκε κατά το 2008 στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων ποσό ύψους €200.890 (£117.576). Μου ανέφερε επίσης ότι αποφασίστηκε η καταβολή από 1.7.2008 στο πιο πάνω Ταμείο ποσού ύψους €85.000 (£49.748) το χρόνο, για κάλυψη των ελλειμματικών υποχρεώσεων, πέραν της τρέχουσας υποχρέωσης που υπολογίστηκε σε 24% πάνω στις ετήσιες απολαβές των συντάξιμων υπαλλήλων.

Τέλη διανυκτερεύσεων. Παρατηρήθηκαν αρκετές περιπτώσεις ξενοδοχείων, συγκροτημάτων διαμερισμάτων και τουριστικών επαύλεων που αναφέρονται στον ξενοδοχειακό οδηγό του ΚΟΤ για το 2006, οι οποίες δεν υποβάλλουν καταστάσεις διανυκτερεύσεων και δεν εισπράττονται τα σχετικά τέλη, παρά τις πρόνοιες του άρθρου 85(2)(ια)(i) του περί Δήμων Νόμου.

Παρατηρήθηκε επίσης ότι συνεχίζει να μην επιβάλλεται προσεπιβάρυνση, ίση με 10%, στις καθυστερήσεις των τελών διανυκτερεύσεων, όπως προνοεί το άρθρο 85(2)(ια)(ii) του περί Δήμων Νόμου.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι έχει ανατεθεί σε δύο υπαλλήλους του Δήμου ο έλεγχος και η είσπραξη των τελών διανυκτερεύσεων, ότι έχουν προειδοποιηθεί όλες οι ξενοδοχειακές μονάδες ότι θα λαμβάνονται δικαστικά μέτρα εναντίον τους αν δεν τακτοποιούν τις οφειλές τους, καθώς επίσης και ότι θα επιβάλλεται η προσεπιβάρυνση του 10% πάνω στις καθυστερήσεις.

Δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας. Η αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας, επί της οποίας επιβάλλεται το δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας, είναι υποτιμημένη, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων από το Δήμο.

Εισηγήθηκα όπως ο Δήμος προβεί σε καταγραφή της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στα όρια του και σε επανεκτίμησή της, σε συνεργασία με το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, διαδικασία που, όπως υπολογίζεται, θα αποφέρει σημαντική αύξηση στα έσοδά του, από τη φορολογία δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας.

Επισημίνα επίσης ότι για τα έτη 1996 - 2006 έχουν εκδοθεί συνολικά 485 άδειες οικοδομής για 1 299 οικιστικές και άλλες μονάδες, οι οποίες δεν έχουν επανεκτιμηθεί και ότι κατά το 2005 αναθεωρήθηκαν οι πολεοδομικές ζώνες στα όρια του Δήμου, με αποτέλεσμα κάποια τεμάχια να παρουσιάζονται με εκτιμημένες αξίες, με βάση την προηγούμενη πολεοδομική ζώνη, που στις περισσότερες περιπτώσεις είναι υποτιμημένη.

Άδειες διαφημιστικών πινακίδων. Οι περί Εκθέσεως Διαφημίσεων Κανονισμοί συνεχίζουν να μην εφαρμόζονται, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων. Εισηγήθηκα όπως η Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου καταγράψει όλες τις διαφημιστικές πινακίδες και προχωρήσει στην είσπραξη δικαιωμάτων στις περιπτώσεις για τις οποίες μπορούν να εκδοθούν άδειες και στη λήψη δικαστικών μέτρων για τις διαφημιστικές πινακίδες που αναρτήθηκαν παράνομα.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι θα καταβληθούν προσπάθειες, ώστε το 2009 να ολοκληρωθεί η καταγραφή όλων των διαφημιστικών πινακίδων.

Άδειες λειτουργίας/παράνομα υποστατικά. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι εκδίδονται άδειες λειτουργίας για υποστατικά που δεν πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις που έχει επιβάλει το Δημοτικό Συμβούλιο.

Παρατηρήθηκε επίσης ότι δεν λαμβάνονται δικαστικά μέτρα για όλα τα επαγγελματικά υποστατικά που λειτουργούν παράνομα, χωρίς να έχουν εξασφαλίσει άδεια λειτουργίας, ενώ, για όσα κινήθηκαν αγωγές τα προηγούμενα χρόνια, μέχρι και την ημέρα του ελέγχου δεν είχαν εκτελεστεί οι σχετικές αποφάσεις του δικαστηρίου.

Έλλειμμα από τη λειτουργία της υπηρεσίας περισυλλογής σκυβάλων/τέλη σκυβάλων. Από τη λειτουργία της εν λόγω υπηρεσίας προέκυψαν κατά τα έτη 2005 και 2006 ελλείμματα ύψους £36.300 και £35.372, αντίστοιχα, τα οποία οφείλονται, κυρίως, στο ύψος των τελών που επιβλήθηκαν, τα οποία συνεχίζουν να είναι πολύ πιο χαμηλά από τα ανώτατα τέλη που επιτρέπονται, με βάση τον περί Δήμων Νόμο.

Δεδομένου του οικονομικού προβλήματος που αντιμετωπίζει ο Δήμος, εισηγήθηκα και πάλι όπως το Δημοτικό Συμβούλιο μελετήσει το ενδεχόμενο αύξησης στα τέλη σκυβάλων, εφαρμόζοντας το άρθρο 84(ζ) του Νόμου, το οποίο επιτρέπει ετήσια αύξηση μέχρι ποσοστού 14% επί των τελών του προηγούμενου χρόνου. Επισήμανα επίσης ότι δεν επιβλήθηκε καμιά αύξηση στα τέλη σκυβάλων κατά τα έτη 2004, 2005 και 2006.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι κατά το 2008 επιβλήθηκαν αυξήσεις στα τέλη σκυβάλων για οικίες και επαγγελματικά και άλλα υποστατικά.

Καθυστερήσεις φορολογιών, τελών, δικαιωμάτων και αδειών.

- (i) Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις του Δήμου, οι πιο πάνω καθυστερήσεις ανέρχονταν στις 31.12.2005 και 31.12.2006 σε £468.672 και £729.035, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £448.407 στις 31.12.2004.
- (ii) Το ποσοστό είσπραξης κατά το 2006 των καθυστερημένων φορολογιών επαγγελματικής άδειας και τελών σκυβάλων των ετών 1975-2003, ύψους £135.928, ήταν χαμηλό και κυμαίνονταν μεταξύ 0,53% - 5%.

Σημείωσα και πάλι ότι ο Δήμος δεν λαμβάνει δικαστικά μέτρα εναντίον των δημοτών που καθυστερούν να εξοφλήσουν τις φορολογίες τους.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι το 2008 έχουν ενταθεί οι προσπάθειες για είσπραξη παλαιών οφειλών και ότι σημαντικά ποσά έχουν ήδη εισπραχθεί. Με πληροφόρησε επίσης ότι το Δημοτικό Συμβούλιο έχει αποφασίσει τη λήψη νομικών μέτρων εναντίον όσων δεν ανταποκριθούν για να εξοφλήσουν τις οφειλές τους.

Καθυστερήσεις υδατοπρομήθειας. Οι καθυστερήσεις υδατοπρομήθειας στις 31.12.2005 και 31.12.2006 ανέρχονταν στις £118.422 και £206.346, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £56.991 το 2004. Οι λόγοι της αύξησης των καθυστερήσεων κατά το 2005 και 2006 οφείλονται κυρίως στη μη λήψη μέτρων, όπως, για παράδειγμα, διακοπή της παροχής νερού και επιβολή προσεπιβάρυνσης ίσης με το 10%, όπως προνοείται στους σχετικούς Κανονισμούς και στον περί Δήμων Νόμο, αντίστοιχα.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι από το 2007 άρχισε η διακοπή της παροχής νερού σε δημότες που δεν εξόφλησαν τις οφειλές τους και ότι από το 2008 θα επιβάλλεται προσεπιβάρυνση στα καθυστερημένα τέλη υδατοπρομήθειας.

5.11 ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ

Μέρος Α

Επένδυση ταμειακών διαθεσίμων. Τα ταμειακά διαθέσιμα του Γενικού Λογαριασμού, τα οποία κατά τη διάρκεια του 2006 και 2007, κυμαίνονταν μεταξύ £680.000 και £4.175.445, ήταν κατατεθειμένα σε τρεχούμενους τραπεζικούς λογαριασμούς, που έφεραν επιτόκιο ίσο με το εκάστοτε βασικό επιτόκιο της Κεντρικής Τράπεζας, μείον 0,5%.

Εισηγήθηκα όπως μέρος των ταμειακών διαθεσίμων του Δήμου, που δεν απαιτείται για την αντιμετώπιση άμεσων δαπανών, κατατεθεί σε λογαριασμό προθεσμίας που θα φέρει ψηλότερο επιτόκιο.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι θα ληφθεί σοβαρά υπόψη η εισήγησή μου και ότι θα απασχολήσει το Δημοτικό Συμβούλιο. Επισημαίνω ωστόσο ότι η μη λήψη ενέργειας για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα στερεί το Δήμο από σημαντικά έσοδα από τόκους.

Εσωτερικός έλεγχος. Παρά τη βελτίωση που σημειώθηκε, το σύστημα εσωτερικού ελέγχου συνεχίζει να παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου, όπως:

- Η μη τήρηση ή η μη ορθή τήρηση των κατάλληλων μητρώων, όπως μητρώο περιουσιακών στοιχείων, μητρώο εμβασμάτων, μητρώο δημοτικού γηπέδου, μητρώο αγωγών και μητρώο αδειών οικοδομής και διαχωρισμού οικοπέδων.
- Η μη πραγματοποίηση αιφνιδιαστικών ελέγχων, για σκοπούς ελέγχου των εισπράξεων από την ενοικίαση κρεβατιών και ομπρελών.
- Η μη διενέργεια ελέγχου στην Αποθήκη.
- Η μη άσκηση ικανοποιητικού ελέγχου, όσον αφορά στη διακίνηση των οχημάτων του Δήμου.
- Η μη άσκηση ικανοποιητικού ελέγχου στις διανυκτερεύσεις ξενοδοχείων.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι δόθηκαν ήδη οδηγίες και γίνονται έλεγχοι σε όλες τις δραστηριότητες του Δήμου και ότι με την αναδιοργάνωση των υπηρεσιών του Δήμου και την κατασκευή νέων αποθηκών αναμένεται ότι μετά το 2009 το θέμα αυτό θα επιλυθεί.

Αποθήκες Δήμου. Μεγάλες ποσότητες ειδών σημαντικής αξίας, όπως πάσσαλοι πολυτελείας για ηλεκτροδότηση, λάμπες, σωλήνες αμιάντου, εξαρτήματα υδατοπρομήθειας, κρεβατάκια και ομπρέλες θάλασσας, εξακολουθούν να βρίσκονται σε περιφραγμένο χώρο, χωρίς να είναι καταχωρισμένα σε Καθολικά Αποθήκης.

Επειδή η όλη κατάσταση που παρατηρείται εγκυμονεί κινδύνους, εισηγήθηκα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο μελετήσει το όλο θέμα και αναθέσει σε λειτουργό του Δήμου την ευθύνη της Αποθήκης. Εισηγήθηκα επίσης όπως όλα τα πιο πάνω υλικά καταμετρηθούν και καταχωριστούν σε Καθολικά Αποθήκης και εφαρμοστούν οι Δημοσιονομικές Οδηγίες και οι Κανονισμοί Αποθηκών των Δήμων.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι ήδη γίνονται σχέδια για ανακατασκευή των υφιστάμενων αποθηκών και ότι το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε τη λειτουργία ανεξάρτητης υπηρεσίας, καθώς επίσης και την εφαρμογή των Δημοσιονομικών Οδηγιών και των Κανονισμών Αποθηκών των Δήμων.

Μηχανογράφηση υπηρεσιών του Δήμου.

(α) Μεταφορά δεδομένων από το παλαιό στο νέο λογισμικό. Οι καθυστερημένες φορολογίες επαγγελματικής άδειας και τελών σκυβάλων προηγούμενων ετών, οι οποίες οφείλονται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που άλλαξαν διεύθυνση, στο νέο λογισμικό παρουσιάζονται στο λογαριασμό «Χρεωστών» του 2008 ως οφειλές του τελευταίου ιδιοκτήτη ή κατόχου της οικίας/υποστατικού.

Λόγω της σοβαρότητας του θέματος εισηγήθηκα όπως οι αρμόδιοι λειτουργοί του Δήμου, σε συνεργασία με την προμηθεύτρια εταιρεία του νέου λογισμικού, προβούν το συντομότερο δυνατόν σε διορθωτικά μέτρα, ώστε στα βιβλία του Δήμου να παρουσιάζονται οι πραγματικοί οφειλέτες.

(β) Η ομαδοποίηση των οφειλών του κάθε φορολογουμένου (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) σε ένα μοναδικό λογαριασμό στο νέο λογισμικό δεν κατέστη δυνατή, λόγω έλλειψης στοιχείων, σε αντίθεση με τη δυνατότητα αυτή στο προηγούμενο σύστημα. Επισήμανα ότι για την έγκαιρη και ορθή επιβολή φορολογίας για το 2008 θα έπρεπε, για μια χρονική περίοδο, τα δύο λογισμικά (παλαιό και νέο) να λειτουργήσουν παράλληλα.

(γ) Δέσμες εισπρακτόρων. Το σύστημα επιτρέπει τη διαγραφή εισπράξεων από τους εισπράκτορες, χωρίς να ακολουθείται η ενδεδειγμένη διαδικασία ακύρωσης της απόδειξης

είσπραξης, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει οποιοδήποτε αποδεικτικό στοιχείο της είσπραξης που διενεργήθηκε και η οποία στη συνέχεια διαγράφηκε.

Εισηγήθηκα όπως το πρόγραμμα τροποποιηθεί κατάλληλα, για αποφυγή του πιο πάνω κινδύνου.

Έκτακτη απασχόληση. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2006, μετά από σχετικές αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, ο Δήμος σύναψε με τέσσερα πρόσωπα σύμβαση έκτακτης απασχόλησης, με το ένα από το 2001 και με τα άλλα τρία από το 2002, χωρίς να υπάρχουν αντίστοιχες κενές θέσεις και χωρίς να τηρηθούν οι ενδεδειγμένες διαδικασίες πρόσληψης έκτακτων υπαλλήλων (δημοσίευση θέσεων, υποβολή αιτήσεων από ενδιαφερομένους, αξιολόγηση κ.λπ.), ώστε να διασφαλίζονται οι στοιχειώδεις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης.

Παρόλο ότι το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 22.3.2005 τον τερματισμό της απασχόλησης των πιο πάνω προσώπων από 30.4.2005, εντούτοις στις 13.4.2005 έκρινε ως αναγκαίες τις υπηρεσίες των τεσσάρων προσώπων και αποφάσισε την ανάκληση του τερματισμού απασχόλησής τους και τη συνέχισή της μέχρι την κατακύρωση προσφοράς για αγορά υπηρεσιών.

Επειδή το Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο ζήτησε κατ' επανάληψη τον τερματισμό της εργοδότησης των πιο πάνω, δεν ενέκρινε τη δαπάνη εργοδότησής τους στον Αναθεωρημένο Προϋπολογισμό του 2005 και χωρίς να υπάρχει καν σχετική πρόνοια στον Προϋπολογισμό του 2006, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε τελικά στις 31.5.2006 την πληρωμή των δεδουλευμένων των τεσσάρων έκτακτων υπαλλήλων, ύψους £42.115. Στις 28.3.2007 το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε επίσης όπως οι πιο πάνω θεωρούνται από 1.1.2007 ως συμβασιούχοι αορίστου διάρκειας, καθότι συμπλήρωσαν 30 μήνες υπηρεσίας, μετά την καθορισμένη, από το σχετικό Νόμο, ημερομηνία.

Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, για τον υπολογισμό του πραγματικού κόστους που πρέπει να χρεώνεται στο Λογαριασμό Αποτελεσμάτων για τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των υπαλλήλων και του αναγκαίου ποσού που θα πρέπει να καταβάλλεται στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων για καταβολή των ωφελημάτων αυτών, πρέπει να διενεργείται αναλογιστική μελέτη σε τακτά χρονικά διαστήματα (συνήθως κάθε τρία χρόνια).

Παρά το γεγονός ότι το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 22.3.2007, όπως προχωρήσει στην προκήρυξη προσφορών για τη διενέργεια αναλογιστικής μελέτης, μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου δεν είχε γίνει οποιαδήποτε ενέργεια.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ανατέθηκε σε ιδιωτικό γραφείο η διενέργεια αναλογιστικής μελέτης.

Αμοιβή νομικού συμβούλου. Το Δημοτικό Συμβούλιο στη συνεδρία του ημερ. 8.10.2004, αποφάσισε να διορίσει συγκεκριμένο δικηγόρο ως νομικό σύμβουλο του Δήμου από 1.11.2004 μέχρι 31.12.2005, με αμοιβή £1.500 το μήνα, πλέον ΦΠΑ (£20.700 το χρόνο). Στον εν λόγω δικηγόρο, που η συνεργασία του με το Δήμο συνεχίζεται μέχρι σήμερα, καταβλήθηκαν κατά τα έτη 2005, 2006 και 2007 επιπλέον ποσά ύψους £9.124, £8.855 και £19.833, αντίστοιχα, για άλλες υποθέσεις που του ανέθεσε ο Δήμος. Παρατήρησα ότι η αμοιβή των νομικών συμβούλων άλλων Δήμων κυμαίνεται μεταξύ £1.000 - £5.000 ετησίως.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι μετά τα τελευταία γεγονότα που επισυνέβησαν στο Δήμο, το Δημοτικό Συμβούλιο έκρινε αναγκαία την ύπαρξη νομικού συμβούλου, η οποία θα συνεχιστεί μέχρι την υλοποίηση των νέων αποφάσεών του, χωρίς ωστόσο να κάνει οποιαδήποτε αναφορά στην αμοιβή του.

Επιδιόρθωση της περίφραξης του δημοτικού σταδίου. Όπως ανέφερα και στις Εκθέσεις μου για το 2005 και 2006, το Επαρχιακό Δικαστήριο Αμμοχώστου στις 22.10.2004 εξέδωσε απόφαση προς όφελος του Δήμου για καταβολή ποσού £54.000, πλέον τόκο προς 9% ετησίως από

1.8.1997, πλέον έξοδα, που αφορά σε υπερπληρωμή στον εργολάβο στον οποίο ανατέθηκε η επιδιόρθωση/βελτίωση της περίφραξης του δημοτικού σταδίου.

Υπό το φως πληροφοριών ότι η εταιρεία του εν λόγω εργολάβου είχε διαλυθεί, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 13.12.2004 όπως ζητηθεί από δικηγόρο να διερευνήσει κατά πόσο όντως η εταιρεία έχει διαλυθεί και, αναλόγως, να γνωματεύσει για τις περαιτέρω ενέργειες. Με επιστολή του ημερ. 25.2.2005, ο δικηγόρος πληροφόρησε το Δήμο ότι, από έρευνα που έγινε στο Γραφείο του Εφόρου Εταιρειών, δεν φαίνεται να έχει εκδοθεί διάταγμα ή να υποβλήθηκε αίτηση διάλυσης της εταιρείας και ζήτησε να πληροφορηθεί κατά πόσο ο Δήμος επιθυμεί να προχωρήσει με τη διαδικασία εκκαθάρισης της εναγόμενης εταιρείας ή τη διαδικασία έκδοσης εντάλματος κινητής περιουσίας.

Μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης το Δημοτικό Συμβούλιο δεν είχε τοποθετηθεί επί του θέματος, παρόλο που έχει παρέλθει μεγάλο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία της επιστολής του δικηγόρου (25.2.2005). Η καθυστέρηση στη λήψη απόφασης για λήψη μέτρων προς είσπραξη του ποσού κρίνεται αδικαιολόγητη, αφού δημιουργεί προϋποθέσεις για απώλεια των οφειλομένων.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε και ανέθεσε σε δικηγόρο τη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον της συγκεκριμένης εταιρείας, νοουμένου ότι αυτή δεν έχει διαλυθεί ή πτωχεύσει.

Τέλη διανυκτερεύσεων. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι ορισμένα τουριστικά καταλύματα παραλείπουν να υποβάλουν στο Δήμο καταστάσεις διανυκτερεύσεων και να καταβάλουν τα αντίστοιχα τέλη, όπως προνοείται στο άρθρο 85(2)(ια)(ι) (Πέμπτος Πίνακας) του περί Δήμων Νόμου, χωρίς ο Δήμος να λαμβάνει δικαστικά ή άλλα μέτρα εναντίον τους, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε τη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον των πιο πάνω.

Δικαιώματα διαφημίσεων. Όπως παρατηρήθηκε και τα προηγούμενα χρόνια, στην περιοχή του Δήμου υπάρχουν διαφημιστικές πινακίδες, για τις οποίες δεν εκδόθηκε σχετική άδεια από το Δήμο. Εισηγήθηκα όπως γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες για καταγραφή όλων των διαφημιστικών πινακίδων και έκδοση της σχετικής άδειας, γι' αυτές που πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις και είσπραξη των σχετικών δικαιωμάτων και λήψη μέτρων για τις παράνομες.

Χρεώστες φορολογιών. Οι καθυστερήσεις φορολογιών (τέλη σκυβάλων και επαγγελματικής άδειας) ανήλθαν στις 31.12.2006 και 31.12.2007 σε £413.922 και £430.271, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £355.035 το 2005, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £58.887 ή ποσοστό 16,6% το 2006, σε σύγκριση με το 2005 και αύξηση £16.349 ή ποσοστό 3,9%, το 2007, σε σύγκριση με το 2006.

Για τις καθυστερήσεις επαγγελματικής άδειας και τελών σκυβάλων των ετών 1986-1998, ύψους £62.869, δεν εισπράχθηκε κανένα ποσό κατά το 2007, ενώ για τις καθυστερήσεις των ετών 1999-2004, ύψους £120.980, το ποσοστό είσπραξης κυμάνθηκε μεταξύ 0,35% - 6,64%.

Εισηγήθηκα όπως ενταθούν τα μέτρα για είσπραξή τους. Επισημίνα επίσης ότι είναι απαραίτητο να λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος της μη είσπραξής τους, με την πάροδο του χρόνου, θα αυξάνεται σημαντικά.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου έχουν ενταθεί τα μέτρα για είσπραξη των καθυστερήσεων, συμπεριλαμβανομένης και της λήψης δικαστικών μέτρων.

Έλλειμματα από υπηρεσίες του Δήμου. Από τη διαχείριση και λειτουργία του Δημοτικού Αθλητικού Κέντρου κατά το 2006 και 2007 προέκυψε έλλειμμα ύψους £41.575 και £39.139, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £21.264 το 2005, ενώ από τη διαχείριση και λειτουργία του Γιώρκειου Δημοτικού Νηπιαγωγείου προέκυψε κατά το 2006 και 2007 έλλειμμα ύψους £50.815 και £52.557,

αντίστοιχα, σε σύγκριση με £83.415 το 2005. Εισηγήθηκα όπως συνεχιστούν οι προσπάθειες για κάλυψη ή μείωση των ελλειμμάτων.

Καταθέσεις για ζημιές στους δρόμους και πεζοδρόμια. Παρά τις επανειλημμένες εισηγήσεις της Υπηρεσίας μου, συνεχίζεται η μη είσπραξη ποσών από τους δημότες για τυχόν ζημιές στους δρόμους και πεζοδρόμια κατά τη διάρκεια εργασιών, τα οποία πρέπει να εισπράττονται με την έκδοση της άδειας οικοδομής και τα οποία πρέπει να κατατίθενται σε ξεχωριστό λογαριασμό καταθέσεων και να κατακρατούνται ή να επιστρέφονται, ανάλογα με το αν έχουν προξενηθεί ζημιές ή όχι. Υπογράμμισα επίσης ότι ο Δήμος Παραλιμνίου είναι ο μοναδικός Δήμος που δεν εισπράττει τα πιο πάνω ποσά.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι το θέμα θα απασχολήσει το Δημοτικό Συμβούλιο και ότι οι εισηγήσεις μου θα εφαρμοστούν.

Εκμετάλλευση παραλιών. Ο Δήμος δεν έχει υιοθετήσει την εισήγησή μου όπως εξουσιοδοτημένοι λειτουργοί του πραγματοποιούν σε τακτά χρονικά διαστήματα επιτόπιους αιφνιδιαστικούς ελέγχους για καταμέτρηση των εισπράξεων από την ενοικίαση κρεβατιών και ομπρελών, καθώς και για επιβεβαίωση ότι κατά την ενοικίαση των πιο πάνω εκδίδονται πάντοτε αποδείξεις εισπράξεων από τους έκτακτους εργάτες που εκτελούν χρέη εισπράκτορα στην παραλία. Ανέφερα επίσης ότι η Υπηρεσία μου έγινε δέκτης καταγγελιών από πολίτες, χρήστες κρεβατιών και ομπρελών, ότι δεν τους είχε εκδοθεί απόδειξη είσπραξης όταν κατέβαλαν τα σχετικά δικαιώματα.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι άρχισε η διενέργεια αιφνιδιαστικών ελέγχων.

Ασφαλτόστρωση δρόμων εντός των δημοτικών ορίων του Δήμου Παραλιμνίου. Το Φεβρουάριο του 2008, διαπιστώθηκε από την Υπηρεσία μου ότι το Δημοτικό Συμβούλιο προγραμμάτιζε την απευθείας ανάθεση επιπλέον ασφαλτοστρώσεων εκτιμημένης αξίας €683.440 (£400.000) σε ιδιωτική εργοληπτική εταιρεία, με την οποία είχε συμβόλαιο για ασφαλτοστρώσεις δρόμων αξίας £526.914 (€900.286) για την περίοδο Απριλίου – Δεκεμβρίου 2007.

Όπως ανέφερε στην Υπηρεσία μου ο Δημοτικός Γραμματέας, το σκεπτικό του Δημοτικού Συμβουλίου για την απευθείας ανάθεση ήταν ότι με αυτό τον τρόπο γίνεται εξοικονόμηση χρημάτων, αφού τα έργα θα εκτελεστούν με τις συμφέρουσες τιμές μονάδας του υφιστάμενου συμβολαίου. Επισημαίνεται ότι το συμβόλαιο που εκτέλεσε η πιο πάνω εταιρεία, αξίας £526.914, είχε λήξει χρονικά και κατά τη διάρκειά του είχαν ήδη εκτελεστεί επιπρόσθετες εργασίες αξίας περίπου £300.000. Υπέδειξα ότι η απευθείας ανάθεση συμπληρωματικών έργων στη συγκεκριμένη εργοληπτική εταιρεία χωρίς διαγωνισμό, είναι αντίθετη με τις πρόνοιες του Νόμου 12(Ι)/2006, που διέπει την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων, καθώς επίσης με τις Γενικές Αρχές του Διοικητικού Δικαίου (της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης), που πρέπει να διέπουν τη δράση της Δημόσιας Διοίκησης Ν. 158(Ι)/99. Με βάση τα πιο πάνω, ο Δήμος δεν νομιμοποιείται να επικαλείται εξωγενή κριτήρια για ανάθεση έργων χωρίς διαγωνισμό.

Ο Δήμαρχος Παραλιμνίου μου απάντησε ότι ενόψει της χειρίστης κατάστασης του οδικού δικτύου στα όρια του Δήμου και της επικείμενης έναρξης της τουριστικής περιόδου και επειδή το Συμβούλιο είναι πεπεισμένο (χωρίς να εξηγεί πώς) ότι οι αποφάσεις του είναι μέσα στα πλαίσια της νομιμότητας και ότι εξυπηρετούν τα συμφέροντα του Δήμου, δεν προτίθενται να σταματήσουν τις εργασίες βελτίωσης της περιοχής τους.

Προσφορά αρ. 41/2007 για μελετοκατασκευή του φωτισμού του Νησιού του Πρωταρά. Τον Αύγουστο 2007 ο Δήμος προκήρυξε ανοικτό διαγωνισμό για τη μελέτη, προμήθεια και εγκατάσταση φωτισμού, στο Νησί του Πρωταρά. Τα έγγραφα του διαγωνισμού, μαζί με την εκτίμηση δαπάνης, δεν είχαν κοινοποιηθεί στην Υπηρεσία μου, ταυτόχρονα με την προκήρυξη του διαγωνισμού, όπως προνοούν οι Κανονισμοί Προσφορών, αλλά ζητήθηκαν και στάλθηκαν αργότερα, χωρίς ωστόσο να συνοδεύονται από την εκτίμηση κόστους. Από τη μελέτη των

εγγράφων του διαγωνισμού, διαπιστώθηκε ότι ήταν ελλιπή, εφόσον δεν είχαν περιληφθεί σε αυτά ουσιώδεις πρόνοιες/όροι των προτύπων εγγράφων της Αρμόδιας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων. Διαπιστώθηκε επίσης ότι τα τεχνικά χαρακτηριστικά των συστημάτων, που καθορίζονταν στα έγγραφα του διαγωνισμού, ήταν πολύ γενικά, επιτρέποντας την υποβολή προσφορών με συστήματα εντελώς διαφορετικά μεταξύ τους τόσο όσον αφορά στο είδος, όσο και στην ποιότητα, στην απόδοση, καθώς και στο κόστος. Η Υπηρεσία μου υπέδειξε στο Δήμο το Σεπτέμβριο 2007 (πριν την υποβολή των προσφορών) ότι, ενόψει του μη καθορισμού στα έγγραφα του διαγωνισμού του τρόπου αξιολόγησης των προσφορών, καθώς και των κριτηρίων με βάση τα οποία θα γινόταν η ανάθεσή του, ενδεχομένως να δημιουργηθούν προβλήματα στην αντικειμενική αξιολόγηση των προσφορών. Εξέφρασα επίσης την άποψη ότι λόγω της φύσης του έργου, θα πρέπει να ανατεθεί σε ειδικούς συμβούλους η εκπόνηση μελέτης και η ετοιμασία των εγγράφων προσφοράς (με βάση τις απαιτήσεις του Δήμου) και ακολούθως να γίνει η προκήρυξη του διαγωνισμού για την προμήθεια, εγκατάσταση και συντήρηση του συστήματος φωτισμού. Σημειώνεται ότι παρόμοιες επιφυλάξεις με αυτές της Υπηρεσίας μου είχε εκφράσει προς το Δήμο και ο Σύνδεσμος Συμβούλων Ηλεκτρολόγων και Μηχανολόγων Μηχανικών Κύπρου.

Ο Δήμαρχος Παραλιμνίου με πληροφόρησε τον Ιανουάριο 2008 ότι η μέθοδος που ακολουθήθηκε επιλέχθηκε με βάση τα συμπεράσματα των επαφών του Δημοτικού Συμβουλίου με τα αρμόδια Τμήματα/Υπηρεσίες, καθώς και ιδιώτες μελετητές, λόγω των τεχνικών παραμέτρων του έργου. Συμφώνησε ωστόσο με την άποψή μου ότι οι προσφορές δεν θα είναι συγκρίσιμες ως προς το κόστος τους, αφού θα αφορούν σε διαφορετικά συστήματα, επειδή όμως για την απόφαση θα λαμβάνονταν σοβαρά υπόψη και άλλοι παράγοντες που δεν μπορούν να κοστολογηθούν, όπως η ηχορρύπανση, η μόλυνση του περιβάλλοντος και το αισθητικό αποτέλεσμα, θεωρεί ότι το κόστος δεν πρέπει να είναι το βασικό κριτήριο αξιολόγησης και επομένως, υπό τις περιστάσεις, οι διαδικασίες που ακολουθήθηκαν ήταν σωστές.

Σημειώνεται ότι τα πιο πάνω δεν συνάδουν με τις πρόνοιες της νομοθεσίας για τις προσφορές, σύμφωνα με τις οποίες, όταν η σύμβαση ανατίθεται στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, τότε τα κριτήρια κατακύρωσης, καθώς και η βαρύτητά τους θα πρέπει να περιλαμβάνονται στα έγγραφα του διαγωνισμού ή στην προκήρυξή του, διαδικασία η οποία στην προκειμένη περίπτωση δεν ακολουθήθηκε.

Από τους 10 προσφοροδότες που παρέλαβαν έγγραφα του διαγωνισμού, προσφορά υπέβαλαν τον Οκτώβριο 2007 οι 4. Το Συμβούλιο Προσφορών του Δήμου αποφάσισε το Φεβρουάριο 2008 όπως ζητηθούν επειγόντως οι διευκρινίσεις που αναφέρονταν στην έκθεση της Τεχνικής Υπηρεσίας και το θέμα να επανέλθει.

Μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης το θέμα δεν είχε επαναφερθεί στο Συμβούλιο Προσφορών του Δήμου και όπως πληροφορήθηκα το Δημοτικό Συμβούλιο εξετάζει άλλες λύσεις.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι ο διαγωνισμός ακυρώθηκε και ότι το θέμα θεωρείται λήξαν.

5.12 ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Ο Δήμος υπέβαλε τις οικονομικές καταστάσεις του 2007 για έλεγχο στις 27.8.2008, αντί μέχρι 30.4.2008, όπως καθορίζεται στο άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου και ο έλεγχος δεν διεξήχθη μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2006.

Τελικοί λογαριασμοί. Ενώ, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 80 του Νόμου, οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και

εξόδων, ο Δήμος για το 2006 ετοίμασε τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

Όπως πληροφορήθηκα, οι οικονομικές καταστάσεις για το 2008 θα ετοιμαστούν με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων.

Ταμειακά διαθέσιμα. Στα ταμειακά διαθέσιμα του Γενικού Λογαριασμού, στις 31.12.2006, περιλαμβάνονται ποσά ύψους £265.753 και £26.095, τα οποία αφορούν σε καταθέσεις για εξαγορά χώρων στάθμευσης και σε καταθέσεις για εξαγορά ανοικτών δημόσιων χώρων, αντίστοιχα, τα οποία θα έπρεπε να κατατεθούν σε χωριστούς τραπεζικούς λογαριασμούς. Δηλαδή, το πραγματικό υπόλοιπο του Γενικού Λογαριασμού στις 31.12.2006 θα έπρεπε να ήταν £711.404 και όχι £1.003.252, όπως παρουσιάζεται στους τελικούς λογαριασμούς.

Αποπληρωμή δανείων. Ο Δήμος δεν καταβάλλει έγκαιρα τις τοκοχρεωλυτικές δόσεις των δανείων, με αποτέλεσμα οι καθυστερήσεις στις 31.12.2006 να ανέλθουν στις £918.624 και με επακόλουθο την πληρωμή τόκων υπερημερίας.

Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου εξακολουθεί να παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου, όπως:

- Την αδυναμία του συστήματος παρακολούθησης των καθυστερημένων φορολογιών, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για την είσπραξή τους.
- Τη μη συμφιλίωση των εισπράξεων από καθυστερήσεις φορολογιών (επαγγελματικής άδειας, τελών σκυβάλων).
- Τη μη επισύναψη τιμολογίων και αποδείξεων είσπραξης στα εντάλματα πληρωμής αμοιβής δικηγόρων και δικηγορικών εξόδων.
- Τη μη βεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων του Δήμου.
- Τη μη ορθή τήρηση του μητρώου προσφορών και του μητρώου διαφημιστικών πινακίδων.

Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Παρατήρησα ότι το Δημοτικό Συμβούλιο δεν αποφάσισε τον τρόπο αποπληρωμής των ελλειμματικών εισφορών προς το Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων, οι οποίες, σύμφωνα με την αναλογιστική μελέτη που έγινε το 2007, ανέρχονταν μέχρι την 31.12.2006 σε £1.571.000. Σύμφωνα με τους αναλογιστές, οι υποχρεώσεις του Δήμου προς το Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων θα πρέπει να αποπληρωθούν με πρόσθετες συνεισφορές ύψους £346.000 το χρόνο για 5 χρόνια ή £194.000 το χρόνο για 10 χρόνια ή £144.000 το χρόνο για 15 χρόνια.

Συμβόλαιο για την προμήθεια και τοποθέτηση ασφαλικού σκυροδέματος σε δρόμους του Δήμου (Αρ. Προσφοράς 6/06). Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το 2006, το Νοέμβριο του 2006, με προφορικές οδηγίες της τέως Δημάρχου και μετέπειτα επιβεβαίωση των οδηγιών αυτών από το Δημοτικό Μηχανικό, διεξήχθη μεγάλος αριθμός ασφαλοστρώσεων σε ιδιωτικές διαβάσεις, ιδιωτικούς δρόμους και ιδιωτικές αυλές. Η αξία των εργασιών αυτών ανέρχεται περίπου στις £120.000. Το Δεκέμβριο του 2006 πληροφορήσα τη Δήμαρχο ότι η εκτέλεση και πληρωμή εργασιών ασφαλοστρώσεως σε ιδιωτικές περιουσίες αποτελεί ευθύνη των ιδιωτών και όχι του Δήμου και ως εκ τούτου η εν λόγω δαπάνη έγινε παράνομα και καθ' υπέρβαση εξουσίας. Επισημαίνεται επίσης ότι οι πιο πάνω εργασίες έγιναν χωρίς την τοποθέτηση κατάλληλου υποστρώματος και, σε αντίθεση με την ορθή πρακτική, η ασφαλική στρώση τοποθετήθηκε απευθείας πάνω στο υφιστάμενο έδαφος. Επιπρόσθετα, σε ορισμένες περιπτώσεις και χωρίς την έγκριση του Τμήματος Δασών, έγινε ασφαλοστρώση σε τμήματα δασικών δρόμων, αξίας περίπου £10.000, η οποία τελικά αφαιρέθηκε από το Τμήμα Δασών.

Παρόλο ότι ζήτησα να πληροφορηθώ για τις απόψεις του Δημοτικού Συμβουλίου και τις σχετικές του ενέργειες για διασφάλιση των συμφερόντων του Δήμου, εντούτοις, μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης, το Δημοτικό Συμβούλιο δεν φαίνεται να είχε ασχοληθεί με το πιο πάνω θέμα.

Ελλείμματα από τη λειτουργία υπηρεσιών του Δήμου. Κατά το 2006 από τη λειτουργία της υπηρεσίας περισυλλογής σκουβάλων, του Δημοτικού παιδοκομικού σταθμού και του αθλητικού κέντρου, προέκυψαν ελλείμματα ύψους £21.388 (£28.795 το 2005), £76.569 (£75.266 το 2005) και £92.244 (£89.583 το 2005), αντίστοιχα. Ζήτησα από το Δημοτικό Συμβούλιο όπως μελετήσει και εξεύρει τρόπους εξάλειψης ή τουλάχιστον μείωσης των πιο πάνω ελλειμμάτων.

Οφειλή στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

(α) Παρά το γεγονός ότι ο Δήμος κατέβαλε στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων μέρος του οφειλόμενου ποσού για την αγορά νερού (£706.363 το 2006), εντούτοις το οφειλόμενο υπόλοιπο αυξήθηκε σε £2.878.436 στις 31.12.2006, σε σύγκριση με £2.454.870 το 2005, ενώ σύμφωνα με την τελευταία κατάσταση λογαριασμού από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, το ποσό που οφειλόταν από το Δήμο στις 31.12.2007 ανήλθε σε £3.249.322. Σημειώνεται ότι για τις καθυστερήσεις πέραν των 90 ημερών ο Δήμος επιβαρύνεται με τόκους.

(β) Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων καταχώρισε στις 2.11.2007 αγωγή κατά του Δήμου Αγίας Νάπας για λογαριασμό της Κυπριακής Δημοκρατίας, απαιτώντας από το Δήμο ποσό ύψους £3.843.073, που ήταν το υπόλοιπο λογαριασμού για πώληση ύδατος στο Δήμο κατά τον ουσιώδη χρόνο της αγωγής, πλέον τόκο 9% ετησίως στο εκάστοτε οφειλόμενο υπόλοιπο και/ή αποζημιώσεις για παράβαση συμφωνίας, καθώς και έξοδα αγωγής.

Απώλεια νερού. Το ποσοστό απώλειας νερού κατά την περίοδο 2002-2007, το οποίο κυμάνθηκε μεταξύ 27% - 45%, θεωρείται πολύ ψηλό και είναι εκτός αποδεκτών ορίων απώλειας νερού. Παρόλο ότι η απώλεια νερού μειώθηκε στο 27% το 2007, σε σύγκριση με 33% το 2006, εντούτοις υπέδειξε όπως ο Δήμος συνεχίσει τη διερεύνηση των λόγων της απώλειας αυτής και λάβει όλα τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα για περιορισμό της απώλειας νερού, ενόψει και του υδατικού προβλήματος που μαστίζει την Κύπρο.

Καθυστερήσεις τελών σκουβάλων και επαγγελματικής άδειας προηγούμενων ετών. Κατά τη διάρκεια του 2006 το ποσοστό είσπραξης των πιο πάνω καθυστερημένων φορολογιών των ετών 1997 - 2004, ύψους £455.080, ήταν χαμηλό και κυμάνθηκε μεταξύ 0,2% - 8,8%.

Καθυστερήσεις υδατοπρομήθειας. Οι καθυστερήσεις υδατοπρομήθειας στις 31.12.2006 ανέρχονταν σε £198.277, σε σύγκριση με £201.365 το 2005, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £3.088 ή ποσοστό 1,5%.

Παρατήρησα ότι μεταξύ των οφειλετών εξακολουθούν να περιλαμβάνονται καταναλωτές, όπως οργανωμένα διαμερίσματα κ.ά. που οφείλουν σημαντικά ποσά, χωρίς να λαμβάνονται όμως μέτρα εναντίον τους, παρά την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ημερ. 31.7.2006, για διακοπή της παροχής νερού στους καταναλωτές που οφείλουν ποσά πέραν των £50.

5.13 ΔΗΜΟΣ ΔΕΡΥΝΕΙΑΣ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2007, οι οποίες υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου, προγραμματίζεται να γίνει μέχρι το τέλος του 2008. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2006.

Εσωτερικός έλεγχος. Παρά τη σημαντική βελτίωση που σημειώθηκε, το σύστημα εσωτερικού ελέγχου του Δήμου συνεχίζει να παρουσιάζει ορισμένες ελλείψεις και αδυναμίες, όπως:

- Η μη τήρηση του μητρώου προσφορών.
- Η μη βεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων.
- Η μη φυσική καταμέτρηση των βιβλίων της Δημοτικής Βιβλιοθήκης.

Σχέδια υπηρεσίας. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2006, το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης του Λογιστικού Λειτουργού έχει δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ενώ εκκρεμεί η ετοιμασία και δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας των σχεδίων υπηρεσίας των υπόλοιπων 5 θέσεων του Δήμου, οι οποίες εγκρίθηκαν από τον Υπουργό Εσωτερικών με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Οικονομικών.

Κανονισμοί απολαβών, επιδομάτων και άλλων ωφελημάτων. Μετά την τροποποίηση στις 14.10.2005 του άρθρου 53(2) του περί Δήμων Νόμου, στο οποίο αναφέρεται ρητά ότι οι Δήμοι έχουν πλέον εξουσία όπως, με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, εκδίδουν Κανονισμούς και για θέματα που αφορούν σε απολαβές, επιδόματα, αναπροσαρμογή μισθών και άλλα ωφελήματα των δημοτικών υπαλλήλων, εισηγήθηκα όπως ο Δήμος υιοθετήσει, με σχετική δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, τους περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και Άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημοσίων Υπαλλήλων) Κανονισμούς του 1995 (Κ.Δ.Π. 175/95).

Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.

(α) Δεν έχουν ακόμη εγκριθεί Κανονισμοί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Δήμου και συνεχίζεται η εφαρμογή των Κανονισμών του πρώην Συμβουλίου Βελτιώσεως Δεϋνείας.

Υπέδειξα την αναγκαιότητα έγκρισης νέων Κανονισμών, καθότι οι υφιστάμενοι δεν καλύπτουν τις γυναίκες υπαλλήλους, σε ό,τι αφορά στη μεταβίβαση της σύνταξης, οι οποίες όμως εξακολουθούν να εισφέρουν στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων για το σκοπό αυτό.

(β) Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, για τον υπολογισμό των ελλειμματικών εισφορών στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων και του πραγματικού κόστους που πρέπει να χρεώνεται στο Λογαριασμό Αποτελεσμάτων για τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των υπαλλήλων και του αναγκαίου ποσού που θα πρέπει να κατατίθεται στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων για καταβολή των ωφελημάτων, πρέπει να διενεργείται αναλογιστική μελέτη σε τακτά χρονικά διαστήματα (συνήθως κάθε τρία χρόνια).

Ταμείο Προνοίας. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, δεν έχουν ακόμη εγκριθεί από το Δήμο Κανονισμοί Ταμείου Προνοίας, με αποτέλεσμα να συνεχίζει η εφαρμογή των Κανονισμών του πρώην Συμβουλίου Βελτιώσεως Δεϋνείας του 1977, στους οποίους δεν γίνεται οποιαδήποτε αναφορά σχετικά με το ποιος έχει την ευθύνη ελέγχου των λογαριασμών του Ταμείου Προνοίας.

Κανονισμοί. Εκκρεμεί η ετοιμασία, έγκριση και δημοσίευση Δημοτικών Κανονισμών, με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 53(2) και 87(1) του Νόμου, για ρύθμιση θεμάτων προσωπικού και λειτουργίας του Δήμου.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο ενέκρινε την υιοθέτηση Κανονισμών Απολαβών, Επιδομάτων και Άλλων Ωφελημάτων, Κανονισμών Ταμείου Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων, Κανονισμών Ταμείου Προνοίας και Δημοτικών Κανονισμών και ότι αναμένεται η προώθηση της διαδικασίας δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Μηχανογράφηση υπηρεσιών του Δήμου.

(α) Εισηγήθηκα όπως ο Δήμος εξετάσει τη δυνατότητα χρήσης του μηχανογραφημένου μητρώου πάγιου ενεργητικού, το οποίο δεν έχει αξιοποιηθεί μέχρι σήμερα.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι αναμένεται σύντομα η χρήση του.

(β) Για σκοπούς παρακολούθησης και ελέγχου, στις καταστάσεις κίνησης λογαριασμών εξόδων και πιστωτών που εκδίδονται από το σύστημα, θα πρέπει να παρουσιάζονται όλα τα απαραίτητα στοιχεία, όπως ο αριθμός εντάλματος πληρωμής και ο αριθμός επιταγής.

(γ) **Άδειες λειτουργίας/παράνομα υποστατικά.** Το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 10.5.2007 όπως εκδώσει άδεια λειτουργίας για πέντε επαγγελματικά υποστατικά που λειτουργούν στην περιοχή του, παρόλο ότι δεν πληρούσαν τους όρους και προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 103(1) και (2) του περί Δήμων Νόμου. Ανέφερα ότι με την έκδοση της άδειας ο Δήμος κάλυψε τα πιο πάνω υποστατικά και έμεινε ο ίδιος εκτεθειμένος.

5.14 ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΑΡΩΝ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης τις οικονομικές καταστάσεις του 2007 για έλεγχο, οι οποίες έπρεπε να είχαν υποβληθεί μέχρι 30.4.2008, ενώ οι οικονομικές καταστάσεις του 2006 υποβλήθηκαν καθυστερημένα στις 30.10.2007, αντί μέχρι 30.4.2007, όπως καθορίζεται στο άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων των ετών 2005 και 2006.

Τελικοί λογαριασμοί. Ενώ, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 80 του Νόμου, οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

Εκκρεμείς υποχρεώσεις - καθυστερήσεις. Στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων για τα έτη 2005 και 2006 δεν παρουσιάζονται οι εκκρεμείς υποχρεώσεις του Δήμου, ούτε και οι καθυστερήσεις φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων που αφορούν στα έτη 2005, 2006 και προηγούμενα έτη.

Ρευστότητα. Η οικονομική κατάσταση του Δήμου δεν βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται σοβαρά προβλήματα ρευστότητας. Τα ταμειακά διαθέσιμα στις 31.12.2005 και 31.12.2006 παρουσίαζαν αρνητικό υπόλοιπο ύψους £145.085 και £98.903, αντίστοιχα. Λόγω μάλιστα της οικονομικής του κατάστασης, οι καθυστερημένες δόσεις δανείων προς τους Δανειστικούς Επιτρόπους και Συνεργατικά Ιδρύματα ανέρχονταν στις 31.12.2005 και 31.12.2006 σε £240.453 και £259.237, αντίστοιχα. Ο Δήμος παραλείπει επίσης, εδώ και αρκετά χρόνια, να καταβάλει τις οφειλές του προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για αγορά πόσιμου νερού, οι οποίες στις 31.12.2006 και 31.12.2005 ανήλθαν σε £377.105 και £333.847, αντίστοιχα.

Παρατήρησα επίσης ότι, λόγω της μη έγκαιρης τακτοποίησης των υποχρεώσεων και της μη καταβολής των δόσεων των δανείων στην τακτή προθεσμία, ο Δήμος επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας και άλλα επιπρόσθετα ποσά.

Βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου. Ο Δήμος θα μπορούσε να ασκήσει με πιο αποτελεσματικό τρόπο τις εξουσίες που του παρέχει η σχετική νομοθεσία και να βελτιώσει την οικονομική του κατάσταση και το πρόβλημα ρευστότητας που αντιμετωπίζει, λαμβάνοντας μέτρα για την είσπραξη των καθυστερημένων φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων και άλλων εσόδων, όπως, για παράδειγμα, τα δικαιώματα από άδειες λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών. Επιπρόσθετα, δεν φαίνεται να λαμβάνονται μέτρα για εξάλειψη ή τουλάχιστον για μείωση του ελλείμματος που προκύπτει από την υπηρεσία σκυβάλων, που για τα έτη 2005 και 2006 ανήλθε στις £22.047 και £25.360, αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι τα τέλη που επιβάλλονται είναι πολύ χαμηλά, σε σύγκριση με τα ανώτατα επιτρεπόμενα τέλη που καθορίζονται στον περί Δήμων Νόμο. Επίσης, δεν λαμβάνονται μέτρα για περιορισμό του ποσοστού απώλειας νερού, το οποίο είναι αρκετά ψηλό και εκτός των αποδεκτών ορίων.

Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 2005 και 2006 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 25% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι το οποίο το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά, χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοείται στο άρθρο 66 του Νόμου.

Αδυναμίες συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

(α) Εισπράξεις και πληρωμές. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτει τις εισπράξεις και πληρωμές, παρουσιάζει αδυναμίες επειδή εξακολουθεί να πραγματοποιούνται όλες οι εισπράξεις και πληρωμές, να εκδίδονται αποδείξεις και εντάλματα πληρωμής, καθώς επίσης και ταμειακές αποδείξεις και να τηρείται το Βιβλίο Ταμείου από το ίδιο άτομο. Επιπρόσθετα, το άτομο αυτό έχει την ευθύνη φύλαξης των χρησιμοποιήτων διπλοτύπων, χωρίς να ασκείται οποιοσδήποτε έλεγχος από άλλο λειτουργό του Δήμου.

(β) Παρατηρήθηκαν επίσης αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, τα οποία καλύπτουν άλλες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου, όπως:

- (i)** Τη μη τήρηση ή τη μη ορθή τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων, όπως το μητρώο περιουσιακών στοιχείων, μητρώο ακίνητης περιουσίας, μητρώο εμβασμάτων, μητρώο δανείων και μητρώο πινάκων ζωγραφικής.
- (ii)** Την αδυναμία του συστήματος παρακολούθησης καθυστερημένων φορολογιών προηγούμενων ετών, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για είσπραξή τους.
- (iii)** Τη μη συμπλήρωση των ενταλμάτων πληρωμής με όλες τις απαραίτητες πληροφορίες.
- (iv)** Την αδυναμία του μηχανογραφημένου συστήματος να εκτυπώνει όλες τις απαραίτητες καταστάσεις (reports).
- (v)** Την ανυπαρξία ελέγχου στα διάφορα είδη αποθήκης.

Αδυναμίες στη μηχανογράφηση των υπηρεσιών του Δήμου. Παρόλο που ο εξοπλισμός μηχανογράφησης και όλα τα προγράμματα παραδόθηκαν στο Δήμο, το μόνο πρόγραμμα που τέθηκε σε εφαρμογή είναι αυτό των φορολογιών, το οποίο όμως συνεχίζει να παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες, όπως, για παράδειγμα, τη μη έκδοση των απαραίτητων καταστάσεων (reports), στις οποίες να παρουσιάζονται τα ολικά των εισπράξεων, των καθυστερήσεων, των μειώσεων και των διαγραφών.

Στελέχωση υπηρεσιών του Δήμου. Για την ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία των διαφόρων Τμημάτων του Δήμου, επιβάλλεται η κατάλληλη στελέχωσή τους. Επισημαίνεται ότι για τις βασικές οργανικές θέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 54(1)(α) του Νόμου, του Δημοτικού Μηχανικού και Δημοτικού Ταμεία, δεν έχουν ακόμη εγκριθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο σχέδια υπηρεσίας, ούτε και έχουν πληρωθεί οι θέσεις αυτές.

Το θέμα στελέχωσης των υπηρεσιών του Δήμου απασχόλησε το Δημοτικό Συμβούλιο σε διάφορες συνεδριάσεις, χωρίς όμως να ληφθούν οποιοσδήποτε αποφάσεις που θα απάμβλυναν το πρόβλημα.

Σημειώνεται ότι στους υπαλλήλους του Δήμου, εκτός από το Δημοτικό Γραμματέα, ο οποίος αμείβεται πάνω σε μισθολογική κλίμακα, καταβάλλεται ως μισθός ένα κατ' αποκοπή ποσό, το οποίο έχει διαχωριστεί εδώ και αρκετά χρόνια σε βασικό μισθό και σε τιμαριθμικό επίδομα.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι για την ομαλή λειτουργία της Δημοτικής Υπηρεσίας το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε τη σύναψη συμβολαίου, ως προσωρινή λύση, για την αγορά λογιστικών υπηρεσιών από τον ιδιωτικό τομέα και την πλήρη λειτουργία του μηχανογραφημένου λογιστικού συστήματος που έχει ήδη εγκατασταθεί στο Δήμο. Με πληροφόρησε επίσης ότι έχει ζητηθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών η έγκριση για δημιουργία θέσεων Λογιστικού Λειτουργού, Τεχνικού και

Γραφέα, ενώ μελετώνται και άλλες διορθωτικές κινήσεις που αποσκοπούν στην ορθή λειτουργία της αποθήκης, καθώς και τη δημιουργία μικρού Τεχνικού Τμήματος.

Προσφορά για αγορά λογιστικού και φορολογικού μηχανογραφημένου συστήματος.

(α) Χωρίς να ζητηθεί η υποβολή γραπτών ή προφορικών προσφορών από περιορισμένο αριθμό οικονομικών φορέων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 84(1) (β) του περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημόσιων Συμβάσεων, Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2006 (Ν.12(Ι)/2006), για συμβάσεις των οποίων η εκτιμώμενη αξία, εκτός ΦΠΑ, δεν υπερβαίνει τις £5.000, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 12.9.2007 την αγορά νέου λογιστικού και φορολογικού μηχανογραφημένου συστήματος από συγκεκριμένη εταιρεία, για ποσό ύψους £4.000, εκτός ΦΠΑ.

Εξέφρασα την άποψη ότι το πιο πάνω λογιστικό και φορολογικό σύστημα, το οποίο λειτουργεί μόνο κάτω από το λειτουργικό σύστημα MS-DOS, είναι πολύ πεπαλαιωμένο και έχει αντικατασταθεί εδώ και πολλά χρόνια από το λειτουργικό σύστημα MS-WINDOWS. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την προσφορά της εν λόγω εταιρείας, σε περίπτωση αγοράς του νέου μηχανογραφημένου συστήματος, το οποίο θα λειτουργεί κάτω από το λειτουργικό σύστημα MS-WINDOWS, το κόστος θα κυμανθεί γύρω στις £17.000, εκτός ΦΠΑ.

(β) Παρόλο ότι η συνήθης πρακτική είναι να παραχωρείται εγγύηση συντήρησης του συστήματος για ένα χρόνο, εντούτοις η πιο πάνω εταιρεία πρόσφερε εγγύηση μόνο για 6 μήνες, με τον κίνδυνο ο Δήμος να επιβαρυνθεί (εάν προκύψουν προβλήματα) με επιπλέον έξοδα από την εταιρεία (όπως αυτά αναφέρονται στην προσφορά), στα πλαίσια του συμβολαίου συντήρησης.

Άδειες λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών. Για τα 72 επαγγελματικά υποστατικά, που, σύμφωνα με το Δήμο, λειτουργούν στην περιοχή του, δεν έχει ποτέ εξασφαλιστεί άδεια λειτουργίας, ούτε και έχουν καταβληθεί οποιαδήποτε δικαιώματα, όπως προνοείται στο άρθρο 103(1) του περί Δήμων Νόμου.

Πρόσθετη επιβάρυνση. Δεν επιβάλλεται προσεπιβάρυνση 10% επί των τελών ακίνητης ιδιοκτησίας, στα τέλη υδατοπρομήθειας και στις φορολογίες που δεν εξοφλούνται μέχρι την καθορισμένη ημερομηνία πληρωμής τους, όπως προνοείται στον περί Δήμων Νόμο.

Απώλεια νερού. Το ποσοστό απώλειας νερού κυμαίνεται μεταξύ 37%-46%, το οποίο θεωρείται πολύ ψηλό και είναι εκτός των αποδεκτών ορίων απώλειας νερού. Ζήτησα όπως διερευνηθούν οι λόγοι της σημαντικής αυτής απώλειας και ληφθούν όλα τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα.

Κανονισμοί.

(α) Ο Δήμος δεν έχει ακόμη θεσπίσει τους Κανονισμούς που προνοούνται στα άρθρα 53(2) και 87(1) του Νόμου, για ρύθμιση θεμάτων προσωπικού και οικονομικής διαχείρισης και λειτουργίας του Δήμου. Εισηγήθηκα τη θέσπιση των πιο πάνω Κανονισμών, καθώς επίσης και την υιοθέτηση από το Δημοτικό Συμβούλιο των Δημοσιονομικών Οδηγιών, πρότυπο των οποίων ο Δήμος μπορεί να προμηθευτεί από την Ένωση Δήμων.

(β) **Ταμείο Προνοίας.** Εκκρεμεί η θέσπιση Κανονισμών που να διέπουν τη λειτουργία του Ταμείου Προνοίας. Οι εισφορές του Δήμου και των υπαλλήλων εξακολουθούν να κατατίθενται στο Ταμείο Προνοίας της ΔΕΟΚ.

5.15 ΔΗΜΟΣ ΓΕΡΟΣΚΗΠΟΥ

Μέρος Α

Έκθεση ελέγχου. Όπως ανέφερα στις Εκθέσεις μου για το 2005 και 2006, λόγω των πολλών και σημαντικών λαθών και παραλείψεων που παρατηρήθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις κατά τον έλεγχο του 2004, καθώς επίσης και λόγω της μη εφαρμογής, σε αρκετές περιπτώσεις, των

Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, τα οποία επηρεάζουν τις οικονομικές καταστάσεις, δεν υπέβαλα την έκθεση ελέγχου και ζήτησα την ετοιμασία αναθεωρημένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2004. Παρόλο ότι έχει παρέλθει μεγάλο χρονικό διάστημα και παρά τις υπενθυμίσεις που στάληκαν από την Υπηρεσία μου, ο Δήμος δεν έχει υποβάλει μέχρι σήμερα στην Υπηρεσία μου νέες διορθωμένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2004 και το θέμα συνεχίζει να εκκρεμεί.

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Λόγω της πιο πάνω εκκρεμότητας, ο Δήμος δεν μπόρεσε να ετοιμάσει ούτε και τις οικονομικές καταστάσεις για τα έτη 2005, 2006 και 2007, οι οποίες, σύμφωνα με το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου, έπρεπε να είχαν υποβληθεί για έλεγχο μέχρι την 30ή Απριλίου 2006, 2007 και 2008, αντίστοιχα, με αποτέλεσμα η Υπηρεσία μου να μη διενεργήσει το νενομισμένο έλεγχο.

Σε σχετική επιστολή μου επισήμανα στο Δήμαρχο ότι η εκκρεμότητα αυτή δεν υποβοηθεί την ομαλή λειτουργία του Δήμου και ταυτόχρονα μειώνει σε σημαντικό βαθμό τη δυνατότητα αξιοποίησης από το Δημοτικό Συμβούλιο των οικονομικών καταστάσεων και των σχετικών παρατηρήσεων/εισηγήσεων της Υπηρεσίας μου για σκοπούς προγραμματισμού ή/και άλλους. Επιπρόσθετα αποστερεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και τους δημότες το δικαίωμα έγκαιρης και αντικειμενικής ενημέρωσης για τα πεπραγμένα του Δήμου.

Μέρος Β

Τα θέματα που αφορούν στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων του 2003 και 2004 αναφέρονται στην Ετήσια Έκθεσή μου για το έτος 2005.

5.16 ΔΗΜΟΣ ΠΕΓΕΙΑΣ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Ο Δήμος δεν υπέβαλε για έλεγχο μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης τις οικονομικές καταστάσεις των ετών 2006 και 2007, οι οποίες έπρεπε να είχαν υποβληθεί μέχρι 30.4.2007 και 30.4.2008, αντίστοιχα, ενώ οι οικονομικές καταστάσεις του 2005 υποβλήθηκαν καθυστερημένα στις 21.6.2006, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζεται στο άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2005.

Τελικοί λογαριασμοί. Ενώ, σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο, οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, που απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι οι τελικοί λογαριασμοί για το 2008 θα ετοιμαστούν με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων.

Εσωτερικός έλεγχος. Παρατηρήθηκαν αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν τις διάφορες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου, όπως:

- Η αδυναμία του συστήματος παρακολούθησης καθυστερημένων φορολογιών, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για είσπραξή τους.
- Η μη βεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων του Δήμου.
- Η μη παρακολούθηση και έλεγχος απωλειών νερού.
- Η μη τήρηση ή η μη ορθή τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων, όπως μητρώο προσφορών, μητρώο συμβολαίων και μητρώο σχισμάτων και παλινορθώσεων δρόμων.

- Η απουσία ελέγχου στην αποθήκη.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι καταβάλλονται προσπάθειες για λήψη μέτρων με σκοπό την παρακολούθηση και είσπραξη των καθυστερημένων φορολογιών, ότι έχουν τοποθετηθεί υδρομετρητές σε γεωτρήσεις και υδατοδεξαμενές και ότι άρχισε η τήρηση των αναφερόμενων μητρώων.

Πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων. Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, ημερ. 22.1.2008, τρία άτομα, τα οποία απασχολούνταν με σύμβαση παροχής υπηρεσιών γραμματειακής φύσης, διορίστηκαν από 1.1.2008 ως έκτακτοι βοηθοί γραμματειακοί λειτουργοί, χωρίς να υπάρχουν αντίστοιχες κενές θέσεις.

Επισημαίνεται ότι σε σχετική επιστολή του Υπουργείου Εσωτερικών, ημερ. 24.1.2008, προς όλους τους Δήμους, αναφέρεται ότι οποιαδήποτε πρόσληψη έκτακτου προσωπικού, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών, θα θεωρείται παράνομη.

Παράνομη παραχώρηση πρόσθετου φιλοδωρήματος στον πρώην Επιθεωρητή του Συμβουλίου Βελτιώσεως Πέγειας. Καθ' υπέρβαση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων που του παρέχονται από τον περί Δήμων Νόμο και τους Δημοτικούς Κανονισμούς, που αφορούν σε συντάξεις και φιλοδωρήματα, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 18.3.2008 την καταβολή στον πρώην Επιθεωρητή του Συμβουλίου Βελτιώσεως Πέγειας ποσού ύψους €94.328 (£55.208), ως επιπρόσθετο φιλοδώρημα, με το αιτιολογικό ότι αφυπηρέτησε σε ηλικία 60 ετών, αντί στην ηλικία των 65 ετών, όπως προνοείται στον περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμο. Σημειώνεται ότι ο πρώην Επιθεωρητής αφυπηρέτησε στις 28.8.1994 (14 δηλαδή χρόνια πριν τη λήψη της παρούσας υπό εξέταση απόφασης) σε ηλικία 60 ετών, όπως προνοούσε τότε ο περί Δήμων Νόμος, από τη θέση του εκτελούντα χρέη Δημοτικού Γραμματέα, θέση στην οποία τοποθετήθηκε μετά την ανακήρυξη στις 7.1.1994 της περιοχής του Συμβουλίου Βελτιώσεως Πέγειας σε Δήμο, καταβάλλοντας σ' αυτόν το ποσό που δικαιούτο τότε από το Ταμείο Προνοίας και επιπλέον φιλοδώρημα ύψους £19.000. Σημειώνεται επίσης ότι για το επιπρόσθετο φιλοδώρημα ύψους €94.328 δεν υπάρχει πρόνοια στον Τακτικό Προϋπολογισμό για το έτος 2008.

Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, για τον υπολογισμό των ελλειμματικών εισφορών στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων και του πραγματικού κόστους που πρέπει να χρεώνεται στο Λογαριασμό Αποτελεσμάτων για τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των υπαλλήλων και του αναγκαίου ποσού που θα πρέπει να κατατίθεται στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων για καταβολή των ωφελημάτων, πρέπει να διενεργείται αναλογιστική μελέτη σε τακτά χρονικά διαστήματα (συνήθως κάθε τρία χρόνια).

Παρά τις υποδείξεις μου, μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης ο Δήμος δεν είχε προχωρήσει στη διενέργεια αναλογιστικής μελέτης, με αποτέλεσμα να μη γνωρίζει επακριβώς τις υποχρεώσεις του προς το πιο πάνω Ταμείο.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι γίνεται διαπραγμάτευση με ιδιώτη για την εκπόνηση αναλογιστικής μελέτης.

Προσφορά για την κατασκευή οχετού όμβριων υδάτων από την Παναγία Ζαλακιώτισσα μέχρι τον Κόλπο Κερατιδίου. Το Δημοτικό Συμβούλιο ανέθεσε στις 6.10.2004 σε εταιρεία μελετητών, μετά από προκήρυξη προσφορών, την ετοιμασία μελέτης, όρων προσφοράς και την επίβλεψη της κατασκευής μονού κλειστού οχετού όμβριων, με αμοιβή 5% επί της δαπάνης του έργου (η εκτιμημένη δαπάνη ήταν £300.000). Σύμφωνα με την τελική μελέτη, η οποία εγκρίθηκε από το Συμβούλιο, απαιτείτο η κατασκευή διπλού κλειστού οχετού, έναντι εκτιμημένης δαπάνης ύψους £1.300.000. Ωστόσο, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε να πληρώσει τους μελετητές ποσό £24.000, πλέον ΦΠΑ, για την εκπόνηση της μελέτης, βάσει εκτιμημένης δαπάνης £800.000.

Ακολουθώντας το Δημοτικό Συμβούλιο, λόγω του ψηλού κόστους του έργου, διαφοροποίησε τον τύπο του οχετού που θα κατασκευαζόταν, από διπλό κλειστό σε ανοιχτό επιφανειακό και ζήτησε από τους μελετητές την εκπόνηση νέας μελέτης.

Κατά την άποψη της Υπηρεσίας μου, το Συμβούλιο θα έπρεπε να διαπραγματευτεί συμπληρωματική συμφωνία με μικρότερο ποσοστό αμοιβής, επειδή δεν απαιτείτο στις νέες υπηρεσίες νέα υδρολογική μελέτη, αποτύπωση, υψομέτρηση κ.λπ.. Με βάση τη νέα μελέτη ζητήθηκαν προσφορές για την εκτέλεση του έργου και οι μελετητές πληρώθηκαν για αυτή ποσό £9.750, πλέον ΦΠΑ, με βάση το ποσό της προσφοράς (£300.000) και τα ποσοστά αμοιβής που προβλέπονταν στην αρχική συμφωνία.

Στις 5.7.2007 το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε την κατασκευή κλειστού οχετού, αλλάζοντας και την όδυσή του, ώστε να ενωθεί με υφιστάμενο αργάκι (ο νέος οχετός είναι πολύ μικρότερος σε μήκος) και ανέθεσε σε άλλο μελετητή την εκπόνηση των σχεδίων. Ως αποτέλεσμα, η Υπηρεσία μου παρατήρησε ότι οι μελέτες και τα σχέδια που ετοιμάστηκαν από τους αρχικούς μελετητές και για τα οποία πληρώθηκε συνολικό ποσό ύψους £33.750, πλέον ΦΠΑ, δεν χρησιμοποιήθηκαν/αξιοποιήθηκαν.

Σημειώνεται ότι στις 20.3.2007 οι αρχικοί μελετητές κίνησαν αγωγή εναντίον του Δήμου, αξιώνοντας το ποσό των £15.000, πλέον ΦΠΑ, και νόμιμο τόκο, ως υπόλοιπο της αμοιβής τους για υπηρεσίες που πρόσφεραν, ενώ στις 8.7.2007 κίνησαν και νέα αγωγή για γενικές και ειδικές αποζημιώσεις, για παράνομο τερματισμό της συμφωνίας ημερ. 9.12.2004, που υπογράφηκε μεταξύ τους και του Δήμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο, με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον, διαφοροποίησε τις εκάστοτε αποφάσεις του από 6.10.2004 μέχρι 5.7.2007, στοχεύοντας στη μείωση του κόστους κατασκευής του οχετού και στην παραχώρηση χορηγίας από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Αντικανονική πληρωμή για κατασκευή τοίχου αντιστήριξης. Παρόλο ότι, σύμφωνα με τα πρακτικά του Δημοτικού Συμβουλίου ημερ. 19.10.2006, τόσο ο Δημοτικός Γραμματέας, όσο και ο Δημοτικός Μηχανικός ενημέρωσαν το Δημοτικό Συμβούλιο ότι την ευθύνη για την κατασκευή του πιο πάνω έργου είχαν οι ιδιοκτήτες των παρακείμενων τεμαχίων γης και όχι ο Δήμος, εντούτοις ο Δήμος προκήρυξε προσφορά (6/2008), η οποία κατακυρώθηκε στις 8.4.2008 σε συγκεκριμένη εταιρεία, έναντι ποσού ύψους €126.290 (£73.914), πλέον ΦΠΑ.

Παρατηρήθηκε ότι μέχρι τον Ιούλιο 2008, ο Δήμος είχε πληρώσει στην κατασκευάστρια εταιρεία ποσό ύψους €108.000 (£63.210), πλέον ΦΠΑ.

Καθυστερήσεις φορολογιών. Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις του Δήμου, οι καθυστερήσεις φορολογιών επαγγελματικής άδειας, σκυβάλων και αδειών λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών ανέρχονταν στις 31.12.2005 σε £259.551, σε σύγκριση με £387.190 στις 31.12.2004.

Παρά τις επανειλημμένες εισηγήσεις της Υπηρεσίας μου, δεν έχουν μέχρι σήμερα κινηθεί αγωγές για καθυστερημένες φορολογίες, με αποτέλεσμα διάφοροι οφειλέτες που οφείλουν σημαντικά ποσά στο Δήμο να μην καταβάλλουν τα σχετικά δικαιώματα, όπως, για παράδειγμα, συγκεκριμένη εταιρεία ξενοδοχείων, οι οφειλές της οποίας για τα έτη 2002-2007 ανέρχονται σε £25.448.

Τέλη διανυκτερεύσεων. Ο Δήμος δεν εισπράττει τέλη διανυκτερεύσεων από 51 τουριστικές επαύλεις, οι οποίες αναφέρονται στον ξενοδοχειακό οδηγό του ΚΟΤ, όπως προνοείται στο άρθρο 85(2)(ια) του Νόμου.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι εξετάζεται το θέμα είσπραξης τελών διανυκτερεύσεων από τις 51 τουριστικές επαύλεις.

Μη επιβολή προσεπιβάρυνσης. Δεν επιβάλλεται προσεπιβάρυνση 10% στους καταναλωτές που παραλείπουν να πληρώσουν τα τέλη υδατοπρομήθειας στην καθορισμένη ημερομηνία, όπως προνοείται στο άρθρο 134 του περί Δήμων Νόμου.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε την επιβολή προσεπιβάρυνσης 10%, η οποία, όπως πληροφορήθηκα, θα αρχίσει να επιβάλλεται μέσα στο 2009.

Διαγραφές/μειώσεις καθυστερήσεων. Για τη διαγραφή καθυστερήσεων πέραν των £150 δεν ζητείται η εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών, όπως προνοείται στο άρθρο 85(2)(ιε) του Νόμου, εξουσία που παραχωρήθηκε στον Έπαρχο.

Κανονισμοί. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, εκκρεμεί η έγκριση των Κανονισμών που προνοούνται στα άρθρα 53(2) και 87(1) του Νόμου, για ρύθμιση θεμάτων προσωπικού και λειτουργίας του Δήμου, καθώς επίσης η έγκριση από το Δημοτικό Συμβούλιο Δημοσιονομικών Οδηγιών και Κανονισμών Αποθηκών.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι προωθείται η έγκριση των πιο πάνω Κανονισμών.

5.17 ΔΗΜΟΣ ΜΕΣΑ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Ο Δήμος υπέβαλε καθυστερημένα, στις 8.10.2007, τις οικονομικές καταστάσεις του έτους 2006 για έλεγχο, αντί μέχρι 30.4.2007, όπως καθορίζεται στο άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Οι οικονομικές καταστάσεις του έτους 2007 υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου.

Έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης. Στα ταμειακά διαθέσιμα ύψους £572.661 και £2.446.506, στις 31.12.2006 και 31.12.2007, αντίστοιχα, περιλαμβάνεται το αδαπάνητο υπόλοιπο των ταμειακών διαθεσίμων του λογαριασμού δανείων, το οποίο προορίζεται για την εκτέλεση συγκεκριμένων αναπτυξιακών έργων, ύψους £464.283 το 2006 και £2.255.656 το 2007, με αποτέλεσμα οι οικονομικές καταστάσεις του 2006 να παρουσιάζουν έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £339.462, αντί έλλειμμα ύψους £2.803.745 και αυτές του 2007 να παρουσιάζουν πλεόνασμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £669.203, αντί έλλειμμα ύψους £1.586.453.

Ρευστότητα και παρατράβηγμα Γενικού Λογαριασμού. Το παρατράβηγμα του Γενικού Λογαριασμού, το οποίο στις 31.12.2006 και στις 31.12.2007 ανερχόταν σε £1.205.129 και £1.536.943, αντίστοιχα, ξεπερνούσε κατά πολύ το καθορισμένο ποσοστό 20% των εσόδων του Προϋπολογισμού του Δήμου, αφού ανήλθε στο 32,7% το 2006 και 41,5% το 2007, σε αντίθεση με το άρθρο 85(2) του Νόμου. Σημειώνεται ότι για τον υπολογισμό των πιο πάνω ποσοστών λήφθηκε υπόψη και το εγκριθέν από το Υπουργείο Εσωτερικών προσωρινό δάνειο, ύψους £550.000.

Το παρατράβηγμα θα ήταν ακόμη μεγαλύτερο αν καταβαλλόταν στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων το οφειλόμενο ποσό ύψους £277.331 στις 31.12.2006 και £296.958 στις 31.12.2007, που αφορά στη συνεισφορά του Δήμου στο εν λόγω Ταμείο για κάλυψη της τρέχουσάς του υποχρέωσης, καθώς επίσης και αν γινόταν η αποπληρωμή των καθυστερημένων δόσεων των δανείων ύψους £1.144.449 στις 31.12.2006 και £298.965 στις 31.12.2007 και η αποπληρωμή των οφειλών στην ΑΗΚ ύψους £168.220 στις 31.12.2006 και £153.136 στις 31.12.2007. Η αδυναμία κάλυψης τρεχουσών υποχρεώσεων υποδηλώνει την ανάγκη εξεύρεσης τρόπων βελτίωσης της οικονομικής κατάστασης και της ρευστότητας του Δήμου, καθώς και ετοιμασίας μακροπρόθεσμου στρατηγικού σχεδιασμού, για κάλυψη ή μείωση των συσσωρευμένων ελλειμμάτων, τα οποία στις 31.12.2006 και στις 31.12.2007 ανέρχονταν σε £1.702.552 και £1.628.739, αντίστοιχα.

Βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου. Παρατήρησα ότι ο Δήμος θα μπορούσε να ασκήσει με πιο αποτελεσματικό τρόπο τις εξουσίες που του παρέχει η σχετική νομοθεσία και να βελτιώσει την οικονομική του κατάσταση και το πρόβλημα ρευστότητας που αντιμετωπίζει,

λαμβάνοντας μέτρα για έγκαιρη είσπραξη των καθυστερημένων φορολογιών, τελών, αδειών και δικαιωμάτων, που στις 31.12.2006 και 31.12.2007 ανέρχονταν σε £473.089 και £495.001, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £418.519 το 2005. Ταυτόχρονα θα μπορούσε να λάβει μέτρα για εξάλειψη ή τουλάχιστον μείωση του ελλείμματος από τη λειτουργία της υπηρεσίας σκυβάλων, το οποίο ανήλθε σε £128.375 το 2006 και £117.905 το 2007, την επιβολή και είσπραξη δικαιωμάτων από διαφημιστικές πινακίδες, καθώς και την αύξηση των τελών σκυβάλων και των δικαιωμάτων επαγγελματικής άδειας, τα οποία, όπως διαπιστώθηκε, είναι πολύ χαμηλά, σε σύγκριση με τα ανώτατα τέλη και δικαιώματα που προβλέπει ο Νόμος.

Αποπληρωμή δανείων. Παρατηρήθηκε και πάλι σημαντική καθυστέρηση στην καταβολή των δόσεων των δανείων, γεγονός που επισημαίνεται και από το Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας, ο οποίος σε διάφορες επιστολές του αναφέρει ότι ο Δήμος δεν έχει καταβάλει καμιά από τις προβλεπόμενες δόσεις της δικής του συνεισφοράς και τον καλεί όπως προχωρήσει άμεσα στην καταβολή τους. Το σύνολο των καθυστερημένων τοκοχρεωλυτικών δόσεων, που αποτελούν υποχρέωση του Δήμου στις 31.12.2006 και στις 31.12.2007 ανήλθε σε £1.144.449 και £298.965, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £853.102 στις 31.12.2005. Η μείωση των καθυστερημένων τοκοχρεωλυτικών δόσεων κατά το 2007, οφείλεται στη σύναψη νέων δανείων από το Δήμο, με περίοδο χάριτος και εξόφληση των υφιστάμενων δανείων που είχαν χορηγηθεί με κυβερνητική εγγύηση.

Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου συνεχίζει να παρουσιάζει ορισμένες αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου, όπως:

- Η μη επιβεβαίωση της φυσικής ύπαρξης των περιουσιακών στοιχείων.
- Η μη τήρηση ή η μη ορθή τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων, όπως μητρώο συμβολαίων, μητρώο περιουσιακών στοιχείων, μητρώο μηχανογραφικού εξοπλισμού και λογισμικού.
- Η αδυναμία του συστήματος παρακολούθησης των καθυστερήσεων φορολογιών και άλλων εσόδων, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για είσπραξή τους.
- Η μη ενημέρωση του μητρώου αγωγών με τις εισπράξεις φορολογιών μέσω δικαστηρίου.

Μηχανογράφηση υπηρεσιών του Δήμου.

(α) Αδυναμίες στη μηχανογράφηση. Η μηχανογράφηση των υπηρεσιών του Δήμου παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες, όπως, για παράδειγμα, η δυνατότητα διαγραφής ή τροποποίησης εισπράξεων, χωρίς αυτό να μπορεί να εντοπιστεί, η δυνατότητα πρόσβασης λειτουργιών του Δήμου σε λειτουργίες του συστήματος που είναι πέραν αυτών που χρειάζονται για διεκπεραίωση των καθηκόντων τους, καθώς και τα κενά που παρουσιάζονται στην αρίθμηση των αποδείξεων είσπραξης. Παρατηρήθηκε επίσης ότι εκκρεμεί η εφαρμογή του μητρώου πάγιου ενεργητικού.

(β) Διασύνδεση (Interface) λογιστικού και φορολογικού συστήματος. Ο Δήμος χρησιμοποιεί δύο διαφορετικά λογισμικά, το λογιστικό και το φορολογικό σύστημα, τα οποία όμως δεν διασυνδέονται μεταξύ τους (Interface) και για σκοπούς ενημέρωσης του Γενικού Καθολικού με τις εισπράξεις που διενεργούνται μέσω των φορολογικών προγραμμάτων, καθώς και αυτές που εισπράττονται με χειρόγραφες αποδείξεις, εκδίδονται χειρόγραφες ταμειακές αποδείξεις, οι οποίες καταχωρίζονται στο Γενικό Καθολικό, με αποτέλεσμα να δημιουργείται περισσότερη γραφειακή εργασία.

(γ) Αριθμοί λογαριασμών φορολογουμένων. Στο φορολογικό σύστημα αρκετοί φορολογούμενοι, φυσικά και νομικά πρόσωπα, καταχωρίζονται με προσωρινούς αριθμούς, αντί με βάση των αριθμό ταυτότητάς τους ή τον αριθμό εγγραφής της εταιρείας, αντίστοιχα, με αποτέλεσμα στις περιπτώσεις που οι φορολογούμενοι δεν εξοφλούν τις οφειλές τους να καθίσταται δύσκολος ο εντοπισμός τους. Επίσης, επιτρέπει τη δημιουργία πέραν του ενός λογαριασμού για ορισμένους

φορολογουμένους, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται λειτουργικά προβλήματα (π.χ. δεν παρουσιάζονται ταυτόχρονα στην οθόνη όλες οι φορολογίες του κάθε φορολογουμένου).

Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.

(α) Το ποσοστό εισφοράς του Δήμου στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων, σύμφωνα με τον Κανονισμό 5 των περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμών του Δήμου Μέσα Γειτονιάς του 1998 (Κ.Δ.Π. 215/98), καθορίστηκε σε 21% επί των απολαβών κάθε υπαλλήλου. Παρόλο που ο Δήμος αναγνωρίζει στο λογαριασμό εσόδων και εξόδων την πιο πάνω υποχρέωση, η οποία ανήλθε για το 2006 και 2007 σε £67.729 και £72.490, αντίστοιχα, εντούτοις στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων κατέβαλε συνολικά μέχρι 31.12.2006 μόνο £49.726 και μέχρι 31.12.2007 £53.152, με αποτέλεσμα οι οφειλές του Δήμου προς το Ταμείο, έναντι της τρέχουσας υποχρέωσής του στις 31.12.2007, οι οποίες παρουσιάζονται στις εκκρεμείς υποχρεώσεις στις οικονομικές καταστάσεις του Δήμου, να ανέρχονται στις £296.958.

(β) Υπέδειξα ότι με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, για τον υπολογισμό του πραγματικού κόστους που πρέπει να χρεώνεται στο Λογαριασμό Αποτελεσμάτων για τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των υπαλλήλων και του αναγκαίου ποσού που θα πρέπει να καταβάλλεται στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων για καταβολή των ωφελημάτων αυτών, πρέπει να διενεργείται αναλογιστική μελέτη σε τακτά χρονικά διαστήματα (συνήθως κάθε τρία χρόνια).

Μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης, ο Δήμος δεν είχε προχωρήσει στη διενέργεια αναλογιστικής μελέτης, με αποτέλεσμα να μη γνωρίζει επακριβώς τις υποχρεώσεις του προς το πιο πάνω Ταμείο.

Οφειλές προς την ΑΗΚ. Ο Δήμος, ο οποίος αδυνατούσε να εξοφλήσει τις οφειλές του προς την ΑΗΚ από την κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος για οδικό φωτισμό, χρεώθηκε με τόκους ύψους £57.677, που αφορούσαν στην περίοδο από 1.1.2001 μέχρι 31.12.2007. Σημειώνεται ότι από την 1.1.2006 ο Δήμος άρχισε να καταβάλλει στην ΑΗΚ ποσό ύψους £5.000 το μήνα, έναντι των καθυστερημένων οφειλών του, με αποτέλεσμα αυτές να μειωθούν στις 31.12.2006 και 31.12.2007, σε £168.220 και £153.135, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £214.052 το 2005.

Συμφωνία συνεργασίας με εταιρεία, για οργάνωση ολοκληρωμένου προγράμματος συλλογής και διαλογής των αποβλήτων συσκευασίας. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2006, στις 29.9.2006, ο Δήμος Μέσα Γειτονιάς σύναψε με συγκεκριμένη εταιρεία συμφωνία συνεργασίας διάρκειας 6 ετών (1.8.2006-31.7.2012), με αυτόματη ανανέωση για επιπρόσθετες εξαετείς περιόδους, για οργάνωση ολοκληρωμένου προγράμματος συλλογής, διαλογής και διαχείρισης των αποβλήτων συσκευασίας στην πηγή, δηλαδή από τα νοικοκυριά.

Με βάση τη συμφωνία, μεταξύ άλλων, ο Δήμος θα συνεισφέρει οικονομικά στην εταιρεία στο τέλος κάθε έτους, υπό μορφή επιδότησης, για τον υπολογισμό της οποίας θα λαμβάνεται υπόψη το άμεσο οικονομικό του όφελος από την εφαρμογή του προγράμματος στη διοικητική του περιφέρεια.

Επισημάνω ότι η παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων της συμφωνίας, όπως και η μέτρηση του πραγματικού οφέλους και του κόστους που προκύπτουν από την εφαρμογή της συμφωνίας για το Δήμο, είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που απαιτεί σοβαρή μελέτη και την ύπαρξη των κατάλληλων μηχανισμών και εισηγήθηκα όπως ο Δήμος προχωρήσει στην ετοιμασία ειδικής μελέτης και του συστήματος εκείνου, που θα του επιτρέψει να παρακολουθεί αποτελεσματικά τις οικονομικές και άλλες ρυθμίσεις που πηγάζουν από τη συμφωνία.

Στις 23.1.2008 ο Δήμος πλήρωσε στην πιο πάνω εταιρεία οικονομική εισφορά για έξοδα λειτουργίας του συστήματος για το 2007 ύψους €20.634 (£12.077), χωρίς όμως να μπορεί να

επιβεβαιώσει την ορθότητά της, αφού δεν είχε μέχρι τότε διενεργηθεί η ειδική μελέτη που αναφέρεται πιο πάνω.

Σημείωσα επίσης ότι η πιο πάνω συμφωνία δεν έτυχε ακόμη της έγκρισης του Υπουργού Εσωτερικών, όπως προνοείται στο άρθρο 64(1) του περί Δήμων Νόμου, για συμβάσεις των οποίων η διάρκεια υπερβαίνει τα 5 έτη.

Έλλειμμα από τη λειτουργία της υπηρεσίας αποκομιδής σκυβάλων. Από τη λειτουργία της υπηρεσίας αποκομιδής σκυβάλων κατά το 2006 και 2007, προέκυψε έλλειμμα ύψους £128.375 και £117.905, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £64.979 το 2005. Ενόψει των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο Δήμος, εισηγήθηκα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο μελετήσει το ενδεχόμενο αύξησης των τελών σκυβάλων που επιβάλλονται, τα οποία, όπως διαπιστώθηκε, είναι πολύ χαμηλά, σε σύγκριση με τα ανώτατα τέλη που προβλέπει ο Νόμος, για εξάλειψη ή τουλάχιστον μείωση των ελλειμμάτων.

Καθυστερημένες φορολογίες των ετών 1982-1996. Στις οικονομικές καταστάσεις, στο λογαριασμό «Χρεώστες», δεν παρουσιάζονται οι καθυστερημένες φορολογίες των ετών 1982-1996, καθότι ο Δήμος δεν είναι σε θέση να γνωρίζει τα πραγματικά οφειλόμενα ποσά και τους οφειλότες, λόγω της μη ενημέρωσης των καταλόγων καθυστέρησης και του μητρώου αγωγών με τις εισπράξεις που πραγματοποιήθηκαν τα προηγούμενα έτη.

Λόγω της σοβαρότητας του θέματος, ανέφερα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι θα πρέπει να φροντίσει όπως το Λογιστήριο και το Τμήμα Εισπράξεων Φόρων προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για εξακρίβωση των οφειλόμενων ποσών και την είσπραξή τους.

Εισπράξεις καθυστερημένων φορολογιών. Κατά την περίοδο 1999-2007 εισπράχθηκαν, μέσω δικαστηρίου, ποσά ύψους £120.192, που αφορούν σε εκδικασθείσες υποθέσεις καθυστερημένων φορολογιών, για τις οποίες κινήθηκαν αγωγές. Διαπιστώθηκε ότι από πλευράς Δήμου δεν διενεργήθηκε και πάλι έρευνα, ώστε να διαπιστωθεί για ποιες υποθέσεις εμβάστηκαν τα ποσά και να πιστωθούν οι αναλυτικοί λογαριασμοί των αντίστοιχων χρεωστών. Τα εισπραχθέντα ποσά πιστώθηκαν σε εκκρεμή λογαριασμό, με αποτέλεσμα στους αναλυτικούς λογαριασμούς χρεωστών να παρουσιάζονται, ως οφειλόμενα, ποσά που είχαν ήδη εξοφληθεί.

Επιβάλλεται όπως οι πιο πάνω περιπτώσεις διερευνηθούν και τα σχετικά ποσά μεταφερθούν στους αντίστοιχους λογαριασμούς χρεωστών, με ταυτόχρονη ενημέρωση του μητρώου αγωγών.

5.18 ΔΗΜΟΣ ΓΕΡΜΑΣΟΓΕΙΑΣ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2007, οι οποίες υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου, προγραμματίζεται να γίνει μέχρι το τέλος του 2008. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2006.

Έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης. Κατά τις 31.12.2006, στα ταμειακά διαθέσιμα ύψους £770.925 περιλαμβάνεται το αδαπάνητο υπόλοιπο του λογαριασμού δανείων, που προορίζεται για την εκτέλεση συγκεκριμένων έργων, ύψους £297.945, με αποτέλεσμα οι οικονομικές καταστάσεις να παρουσιάζουν έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £1.835.080, αντί £2.133.025.

Είναι επομένως φανερό ότι η οικονομική κατάσταση του Δήμου δεν βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο και εξέφρασα την άποψη ότι ο Δήμος θα μπορούσε να βελτιώσει την οικονομική του κατάσταση, ασκώντας με πιο αποτελεσματικό τρόπο τις εξουσίες που του παρέχει η σχετική νομοθεσία για την είσπραξη των καθυστερημένων φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων, που στις 31.12.2006 ανέρχονταν σε £1.053.338. Ταυτόχρονα θα μπορούσε να ληφθούν μέτρα για εξάλειψη

ή μείωση των ελλειμμάτων που προκύπτουν από την υπηρεσία σκυβάλων (£36.969 το 2006 και £26.786 το 2005).

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου και ότι για το σκοπό αυτό έχουν κινηθεί αγωγές για τις καθυστερήσεις φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων μέχρι και το 2004, ενώ για τα έτη 2005-2007 πρόκειται να κινηθούν αγωγές μέχρι το Δεκέμβριο 2008. Με πληροφόρησε επίσης ότι επιβλήθηκαν αυξήσεις στα τέλη σκυβάλων για το έτος 2008, ότι γίνεται προσπάθεια για καταγραφή όλων των υποστατικών που βρίσκονται στα όρια του Δήμου και ότι το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας έχει ήδη προχωρήσει σε επανεκτιμήσεις.

Αποπληρωμή δανείων. Παρατηρήθηκε και πάλι σημαντική καθυστέρηση στην καταβολή των δόσεων των δανείων, με αποτέλεσμα ο Δήμος να επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας. Το σύνολο των καθυστερημένων τοκοχρεωλυτικών δόσεων για το 2006 ανήλθε σε £3.178.324, από τις οποίες τα £3.158.324 αφορούν εξ ολοκλήρου υποχρέωση του Δήμου.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι μετά την ενοποίηση των δανείων που έχουν χορηγηθεί με κυβερνητική εγγύηση, οι δόσεις καταβάλλονται κανονικά.

Υπερβάσεις εξόδων. Κατά το έτος 2006 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων ύψους £376.402, που αφορούν σε διάφορα Κονδύλια, οι οποίες ξεπερνούσαν το 25% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά, χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

Εσωτερικός έλεγχος. Παρατηρήθηκαν οι πιο κάτω αδυναμίες στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου του Δήμου:

- Αδυναμία στο σύστημα παρακολούθησης καθυστερημένων φορολογιών, με αποτέλεσμα τη μη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων για έγκαιρη είσπραξή τους.
- Αδυναμίες στη μηχανογράφηση των διαφόρων υπηρεσιών του Δήμου, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται η εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία των οικονομικών και άλλων υπηρεσιών του.

Μηχανογράφηση υπηρεσιών του Δήμου.

(α) Η μηχανογράφηση των υπηρεσιών του Δήμου παρουσιάζει αδυναμίες, οι οποίες καθιστούν δύσκολη την παρακολούθηση των οφειλών κάθε φορολογουμένου, ιδίως όσες αφορούν σε προηγούμενα έτη. Επιπρόσθετα στο φορολογικό σύστημα καταχωρίζονται αρκετοί φορολογούμενοι, φυσικά και νομικά πρόσωπα, με προσωρινούς κωδικούς, αντί με τον αριθμό ταυτότητας ή τον αριθμό εγγραφής της εταιρείας, αντίστοιχα, με αποτέλεσμα ο εντοπισμός των οφειλετών να είναι δύσκολος, στις περιπτώσεις που αυτοί αλλάζουν διευθύνσεις.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι βρίσκονται σε συνεχή επαφή με το σύμβουλο μηχανογράφησης του Δήμου, ώστε να τροχοδρομηθεί η επίλυση των προβλημάτων που παρουσιάζει η μηχανογράφηση των υπηρεσιών του.

(β) Το Δημοτικό Συμβούλιο αποδέχθηκε στις 23.6.2005 πρόταση συγκεκριμένης εταιρείας, αναθέτοντας σ' αυτή την ανάπτυξη και εφαρμογή γεωγραφικού συστήματος πληροφοριών (GIS), έναντι ποσού £6.210, χωρίς να ακολουθηθεί η ενδεδειγμένη διαδικασία, όπως προνοείται στο άρθρο 54 του περί Σύναψης Συμβάσεων Νόμου (Ν. 101(Ι)/2003), που ήταν σε ισχύ τότε, για συμβάσεις των οποίων η εκτιμώμενη αξία δεν υπερβαίνει τις £30.000 (σύμφωνα με την οποία η αναθέτουσα αρχή δύναται να αναθέτει τη σύμβαση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, νοουμένου ότι θα υποβληθούν τουλάχιστον τρεις έγκυρες προσφορές).

Επιπρόσθετα, την 1.12.2005 και 25.5.2006, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως αναθέσει στην εν λόγω εταιρεία τη μεταφορά στο σύστημα των δεδομένων των φακέλων αδειών οικοδομής

των ετών 2000 μέχρι 2005, για το ποσό των £5 ανά φάκελο. Μέχρι τις 31.12.2007, το κόστος της μεταφοράς των δεδομένων ανήλθε στις £9.700 (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ).

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο αποδέχθηκε την πρόταση της εταιρείας, καθώς αφορούσε σε ένα εξειδικευμένο σύστημα, το οποίο θα βοηθούσε, σε μεγάλο βαθμό, στην καλύτερη λειτουργία των Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου.

Ωστόσο, κατά τη γνώμη μου, δεν δικαιολογείται η παράκαμψη της διαδικασίας των προσφορών, αφού παρόμοια συστήματα θα μπορούσαν να προμηθεύσουν και άλλοι πιθανοί προσφοροδότες.

Οφειλή στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για αγορά νερού. Ο Δήμος, από 1.2.1986 παραλείπει να καταβάλει τα οφειλόμενα τέλη αγοράς νερού στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, επικαλούμενος διάφορους λόγους, τα οποία, σύμφωνα με καταστάσεις του Τμήματος αυτού, ανέρχονταν στις 31.12.2006 σε £1.762.983.

Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, στις 31.10.2007 κίνησε αγωγή εναντίον του Δήμου, απαιτώντας ποσό ύψους £2.599.427, που αντιπροσωπεύει την αξία του νερού που πωλήθηκε στο Δήμο μέχρι 31.10.2007, πλέον τόκο προς 9% ετησίως.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι πάγια θέση του Δήμου από το 1985, η οποία τέθηκε πολλές φορές στα Υπουργεία Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Εσωτερικών, είναι ότι δεν αποδέχεται την καταβολή του τέλους άντλησης, επικαλούμενος διάφορους λόγους.

Απώλεια νερού. Όπως και τα προηγούμενα χρόνια, κατά τα έτη 2006 και 2007 σημειώθηκαν σημαντικές απώλειες νερού, οι οποίες, μαζί με το κόστος τους, παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα.

	<u>2007</u>	<u>2006</u>	<u>2005</u>	<u>2004</u>
Αγορά (κ.μ.)	2 073 681	2 310 620	2 236 360	1 826 010
Πώληση/κατανάλωση(κ.μ.)	1 292 832	1 261 982	1 336 396	1 278 122
Απώλεια (κ.μ.)	780 849	1 048 638	899 964	547 888
Ποσοστό απώλειας	37,66%	45,38%	40,24%	30,00%
Κόστος απώλειας £0,33/κ.μ. (£0,45/κ.μ. το 2007)	£351.382	£346.051	£296.988	£180.803

Παρά το γεγονός ότι το ποσοστό απώλειας μειώθηκε το 2007, σε σύγκριση με το 2006, εντούτοις παραμένει εκτός των αποδεκτών ορίων απώλειας νερού και εισηγήθηκα όπως συνεχιστούν οι προσπάθειες για περαιτέρω μείωση, ενόψει και του σοβαρού υδατικού προβλήματος που αντιμετωπίζει η Κύπρος.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι καταβάλλονται προσπάθειες για έγκαιρο εντοπισμό των βλαβών και περιορισμού του ποσοστού απώλειας στο ελάχιστο δυνατόν.

Συμφωνία συνεργασίας με εταιρεία, για οργάνωση ολοκληρωμένου προγράμματος συλλογής και διαλογής των αποβλήτων συσκευασίας. Στις 29.9.2006 ο Δήμος Γερμασόγειας σύναψε με συγκεκριμένη εταιρεία συμφωνία συνεργασίας διάρκειας 6 ετών (1.8.2006-31.7.2012), με αυτόματη ανανέωση για επιπρόσθετες εξαετείς περιόδους, για οργάνωση ολοκληρωμένου προγράμματος συλλογής, διαλογής και διαχείρισης των αποβλήτων συσκευασίας στην πηγή, δηλαδή από τα νοικοκυριά.

Με βάση τη συμφωνία, μεταξύ άλλων, ο Δήμος θα συνεισφέρει οικονομικά στην εταιρεία στο τέλος κάθε έτους, υπό μορφή επιδότησης, για τον υπολογισμό της οποίας θα λαμβάνεται υπόψη το

άμεσο οικονομικό του όφελος από την εφαρμογή του προγράμματος στη διοικητική του περιφέρεια.

Επισημάνει ότι η παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων της συμφωνίας, όπως και η μέτρηση του πραγματικού οφέλους και του κόστους που προκύπτουν από την εφαρμογή της συμφωνίας για το Δήμο, είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που απαιτεί σοβαρή μελέτη και την ύπαρξη των κατάλληλων μηχανισμών και εισηγήθηκαν όπως ο Δήμος αναθέσει από κοινού με τις άλλες συνεργαζόμενες Τοπικές Αρχές την ετοιμασία ειδικής μελέτης σε ανεξάρτητο οργανισμό, όπως προβλέπεται και στη συμφωνία.

Σημείωσε επίσης ότι η πιο πάνω συμφωνία δεν έτυχε ακόμη της έγκρισης του Υπουργού Εσωτερικών, όπως προνοείται στο άρθρο 64(1) του περί Δήμων Νόμου, για συμβάσεις των οποίων η διάρκεια υπερβαίνει τα 5 έτη.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι εκ παραδρομής δεν ζητήθηκε έγκριση από τον Υπουργό Εσωτερικών για τη σύναψη της συμφωνίας και ότι με επιστολή του, ημερ. 25.9.2008, ο Δήμος ζητεί την εκ των υστέρων έγκρισή του.

Χρεώστες φορολογιών. Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις του Δήμου, οι χρεώστες στις 31.12.2006 ανέρχονταν σε £1.068.170, σε σύγκριση με £896.013 το 2005, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £172.157 ή ποσοστό 19,2%.

Οι χρεώστες φορολογιών (τέλη σκυβάλων, επαγγελματική άδεια και άδεια λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών) ανέρχονταν στις 31.12.2006 σε £592.123, σε σύγκριση με £524.386 το 2005, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £67.737 ή ποσοστό 12,9%. Στους πιο πάνω χρεώστες περιλαμβάνονται καθυστερημένες φορολογίες της περιόδου 1991-1994, που αφορούν σε επαγγελματικές άδειες, τέλη σκυβάλων και άδειες λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών συνολικού ύψους £44.294, οι οποίες κατά το 2006 δεν παρουσίασαν καθόλου εισπράξεις. Επιπλέον, για τις καθυστερήσεις της περιόδου 1995-1999 και 2001-2002 ύψους £165.022 και £53.099, αντίστοιχα, παρατηρήθηκε ότι το ποσοστό των εισπράξεων κατά το 2006 ήταν αρκετά χαμηλό και κυμαινόταν μεταξύ 0,22%-2,69%, ενώ το ποσοστό κατά το 2000 ήταν 10,87%.

Δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας. Οι ιδιοκτησίες που αναπτύχθηκαν από το 2002 μέχρι σήμερα, παραμένουν στα μητρώα του δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας με υποτιμημένη αξία και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η Γερμασόγεια είναι Δήμος με μεγάλη ανάπτυξη, προκύπτει ότι η απώλεια εσόδων από τη φορολογία δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας για το Δήμο είναι σημαντική.

Τον Ιανουάριο του 2008, ο Δήμος έστειλε στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας κατάλογο με 627 άδειες οικοδομής, που εκδόθηκαν κατά τα έτη 2002-2006, για σκοπούς επανεκτίμησης της ακίνητης ιδιοκτησίας, διαδικασία η οποία ανέφερε ότι θα πρέπει να συνεχιστεί, αφού αναμένεται να αποφέρει σημαντική αύξηση στα έσοδα του Δήμου.

5.19 ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΩ ΠΟΛΕΜΙΔΙΩΝ

Μέρος Α

Ρευστότητα.

(α) **Έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης.** Η οικονομική κατάσταση του Δήμου δεν βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζει πρόβλημα ρευστότητας. Στις 31.12.2007, το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν £2.870.166, ενώ οι τρέχουσες υποχρεώσεις ήταν £3.450.473, δηλαδή υπήρχε έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης, ύψους £580.307. Υπέδειξα ότι ο Δήμος θα μπορούσε να βελτιώσει την οικονομική του κατάσταση, ασκώντας με πιο αποτελεσματικό τρόπο τις εξουσίες που του παρέχει η σχετική νομοθεσία, εισπράττοντας τις καθυστερημένες φορολογίες, τέλη και δικαιώματα, που στις 31.12.2007 ανέρχονταν σε £397.544.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι για βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου έχουν επιβληθεί κατά τα έτη 2007 και 2008 αυξήσεις στα τέλη σκυβάλων, ότι λαμβάνονται δικαστικά μέτρα εναντίον των δημοτών που καθυστερούν στην εξόφληση των φορολογιών και ότι, σε συνεργασία με το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού Αμαθούντας, γίνεται επανεκτίμηση όλων των ακινήτων.

(β) Παρατραβήγμα τραπεζικού λογαριασμού. Το ύψος του παρατραβήγματος του Γενικού Λογαριασμού, το οποίο στις 31.12.2007 ανερχόταν σε £2.474.900, αντιστοιχεί στο 70% των εσόδων του Προϋπολογισμού του Δήμου και ξεπερνά κατά πολύ το εγκριθέν από το Υπουργείο Εσωτερικών προσωρινό δάνειο για ποσοστό 40% επί των εσόδων του Προϋπολογισμού του Δήμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι για κάλυψη του παρατραβήγματος έχουν ζητηθεί προσφορές από τραπεζικά ιδρύματα για τη σύναψη δανείου.

Εσωτερικός έλεγχος. Παρά το γεγονός ότι σημειώθηκαν σημαντικές βελτιώσεις, το σύστημα εσωτερικού ελέγχου εξακολουθεί να παρουσιάζει ορισμένες αδυναμίες, όπως:

- Η μη βεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων του Δήμου.
- Η μη ετοιμασία συμφιλιωτικών καταστάσεων για τις φορολογίες.
- Η μη επισύναψη πάντοτε στα εντάλματα πληρωμής δικηγορικών εξόδων και αμοιβής δικηγόρων, τιμολογίων και αποδείξεων είσπραξης.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι οι αδυναμίες που εντοπίζονται θα διορθωθούν με βάση τις εισηγήσεις μου.

Μη χρησιμοποίηση προγραμμάτων μηχανογράφησης. Τα πιο κάτω προγράμματα, τα οποία αγοράστηκαν και εγκαταστάθηκαν κατά τη μηχανογράφηση των υπηρεσιών του Δήμου, συνεχίζουν να μη χρησιμοποιούνται:

- Συμφιλίωσης Τραπεζών.
- Πάγιου Ενεργητικού.
- Αδειών Οικοδομής και Διαχωρισμού Οικοπέδων.
- Χαρτογράφησης.
- Εξωδίκων.

Επανάλαβα την εισήγηση όπως τα προγράμματα αυτά τεθούν σε λειτουργία, για σκοπούς αύξησης της παραγωγικότητας και της ποιότητας των δεδομένων, καθώς επίσης και για αποφυγή περιττής γραφειακής εργασίας που δημιουργείται από τη χειρόγραφη τήρηση των πιο πάνω.

Οφειλή στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για αγορά νερού. Ο Δήμος συνεχίζει να μην εξοφλεί την οφειλή του για την αγορά νερού από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, ύψους £472.356, αναμένοντας, όπως μου ανέφερε ο Δήμαρχος, έγκριση σχετικού αιτήματος για τη διαγραφή του από Διυπουργική Επιτροπή, αφού ήταν ένας από τους όρους της συμφωνίας ένταξης του Δήμου στα όρια του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού από 1.1.2004.

Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων στις 31.10.2007 κίνησε αγωγή εναντίον του Δήμου, απαιτώντας ποσό ύψους £665.559, που αντιπροσωπεύει την αξία του νερού που πωλήθηκε στο Δήμο κατά τον ουσιώδη για την αγωγή χρόνο, πλέον τόκο 9% ετησίως.

Συμφωνία συνεργασίας με εταιρεία, για οργάνωση ολοκληρωμένου προγράμματος συλλογής και διαλογής των αποβλήτων συσκευασίας. Στις 28.9.2006, ο Δήμος Κάτω

Πολεμιδιών σύναψε με συγκεκριμένη εταιρεία συμφωνία συνεργασίας διάρκειας 6 ετών (1.8.2006-31.7.2012), με αυτόματη ανανέωση για επιπρόσθετες εξαετείς περιόδους, για οργάνωση ολοκληρωμένου προγράμματος συλλογής, διαλογής και διαχείρισης των αποβλήτων συσκευασίας στην πηγή, δηλαδή από τα νοικοκυριά.

Με βάση τη συμφωνία, μεταξύ άλλων, ο Δήμος θα συνεισφέρει οικονομικά στην εταιρεία στο τέλος κάθε έτους, υπό μορφή επιδότησης, για τον υπολογισμό της οποίας θα λαμβάνεται υπόψη το άμεσο οικονομικό του όφελος από την εφαρμογή του προγράμματος στη διοικητική του περιφέρεια.

Επισήμανα ότι η παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων της συμφωνίας, όπως και η μέτρηση του πραγματικού οφέλους και του κόστους που προκύπτουν από την εφαρμογή της συμφωνίας για το Δήμο, είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που απαιτεί σοβαρή μελέτη και την ύπαρξη των κατάλληλων μηχανισμών και εισηγήθηκα όπως ο Δήμος προχωρήσει στην ετοιμασία ειδικής μελέτης, όπως προβλέπεται και στη συμφωνία και στο σχεδιασμό του συστήματος εκείνου, που θα του επιτρέπει να παρακολουθεί αποτελεσματικά τις οικονομικές και άλλες ρυθμίσεις που πηγάζουν από τη συμφωνία.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η ετοιμασία της ειδικής μελέτης άρχισε να γίνεται από το Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές. Σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(θ) του περί Δήμων Νόμου, τους περί Δημοσίων Κολυμβητικών Δεξαμενών Νόμους του 1992 και 1996 και τους περί Δημοσίων Κολυμβητικών Δεξαμενών Κανονισμούς του 1996, για τη χρήση και λειτουργία δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας από την αρμόδια Αρχή, Δήμο ή Κοινοτικό Συμβούλιο.

Από στοιχεία που τηρεί ο Δήμος, φαίνεται ότι στην περιοχή του λειτουργούσαν, μέχρι τον Ιούλιο του 2008, δύο δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές, για τις οποίες εκδίδονται άδειες λειτουργίας και εισπράττονται τα σχετικά δικαιώματα που καθορίζονται στους πιο πάνω Κανονισμούς, χωρίς ωστόσο να εξασφαλιστεί πιστοποιητικό τελικής έγκρισης των οικοδομών στις οποίες βρίσκονται οι δεξαμενές, απαραίτητη προϋπόθεση σύμφωνα με τους σχετικούς Κανονισμούς.

Πρατήρια πετρελαιοειδών. Σύμφωνα με στοιχεία του Δήμου, στην περιοχή του λειτουργούν τρία πρατήρια πετρελαιοειδών, για τα οποία εκδίδονται άδειες λειτουργίας και εισπράττονται τα σχετικά δικαιώματα, χωρίς ωστόσο να έχει εξασφαλιστεί πιστοποιητικό τελικής έγκρισης για δύο από αυτά και πιστοποιητικό καταλληλότητας από το Τμήμα Δημοσίων Έργων για το τρίτο. Σύμφωνα με τον περί Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδών Νόμο, κανένας δεν δύναται να λειτουργεί πρατήριο πετρελαιοειδών μέχρι να του εκδοθεί πιστοποιητικό τελικής έγκρισης.

Ανέφερα ότι με την έκδοση άδειας λειτουργίας, ο Δήμος κάλυψε τα πιο πάνω πρατήρια πετρελαιοειδών και έμεινε ο ίδιος εκτεθειμένος.

5.20 ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2007, οι οποίες υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου, προγραμματίζεται να γίνει μέχρι το τέλος του 2008.

Μέρος Β

Τα θέματα που αφορούν στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για τα έτη 2005 και 2006 αναφέρονται στην Ετήσια Έκθεσή μου για το έτος 2006.

5.21 ΔΗΜΟΣ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2007, οι οποίες υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου, προγραμματίζεται να γίνει μέχρι το τέλος του 2008. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2006.

Ρευστότητα – Έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης. Όπως και τα προηγούμενα χρόνια, είναι φανερό ότι η οικονομική κατάσταση του Δήμου δεν βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας και να αδυνατεί να καταβάλει τις τοκοχρεωλυτικές δόσεις των δανείων. Στις 31.12.2006 το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν £3.002.542, ενώ οι τρέχουσες υποχρεώσεις ήταν £6.710.009, δηλαδή υπήρχε έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £3.707.467, σε σύγκριση με £3.717.629 το 2005. Όπως επανειλημμένα ανέφερα, ο Δήμος θα μπορούσε να ασκήσει με πιο αποτελεσματικό τρόπο τις εξουσίες που του παρέχει η σχετική νομοθεσία και να βελτιώσει την οικονομική του κατάσταση, λαμβάνοντας μέτρα για είσπραξη των καθυστερημένων οφειλών της βιοτεχνικής περιοχής και των καθυστερημένων φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων, που στις 31.12.2006 ανέρχονταν σε £447.184 και £392.929, αντίστοιχα.

Επιπρόσθετα, η επιβολή και είσπραξη δικαιωμάτων για άδειες διαφημιστικών πινακίδων, η λήψη μέτρων για εξάλειψη ή τουλάχιστον μείωση του ελλείμματος που προκύπτει από την υπηρεσία καθαριότητας, το οποίο για το 2006 ανήλθε στις £31.669 και η επανεκτίμηση, σε συνεργασία με το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στα όρια του Δήμου, με την καταγραφή όλων των υποστατικών, θα συμβάλουν στη βελτίωση της οικονομικής του κατάστασης.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι στα πλαίσια των προσπάθειών για βελτίωση της οικονομικής κατάστασης, επιβλήθηκε αύξηση των τελών αποκομιδής σκυβάλων για εξάλειψη του ελλείμματος που προκύπτει από την υπηρεσία καθαριότητας και άρχισαν ενέργειες για επανεκτίμηση των υποστατικών που βρίσκονται στα όρια του Δήμου. Με πληροφόρησε επίσης ότι κινήθηκαν αγωγές για τις καθυστερημένες φορολογίες από το 2000 και μετά, και ότι το μεγαλύτερο μέρος των καθυστερημένων οφειλών της βιοτεχνικής περιοχής έχει εξοφληθεί.

Αποπληρωμή δανείων. Παρατηρήθηκε και πάλι σημαντική καθυστέρηση στην καταβολή των δόσεων των δανείων, με αποτέλεσμα ο Δήμος να επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας. Το σύνολο των καθυστερημένων τοκοχρεωλυτικών δόσεων για το 2006 ανήλθε σε £4.949.676, σε σύγκριση με £4.340.200 το 2005 και αφορούν εξ ολοκλήρου σε υποχρέωση του Δήμου.

Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.

(α) Σύμφωνα με αναλογιστική μελέτη που έγινε το 2003, η υποχρέωση του Δήμου για ελλειμματικές εισφορές ανερχόταν, μέχρι 31.12.2002, σε £812.509, οι οποίες και θα έπρεπε να αποπληρωθούν, σύμφωνα με τους αναλογιστές, με βάση 4 εναλλακτικά σενάρια. Το Δημοτικό Συμβούλιο, με απόφασή του ημερ. 27.5.2003, υιοθέτησε την εισήγηση για κάλυψη των οφειλών του Δήμου σε 16 χρόνια.

Για τα έτη 2003-2006, ο Δήμος αναγνώρισε στο Λογαριασμό Αποτελεσμάτων ελλειμματικές εισφορές ύψους £650.000, εκ των οποίων αποπλήρωσε τις £290.697, ενώ το υπόλοιπο ύψους £359.303 παρουσιάζεται στον Ισολογισμό κάτω από τις Υποχρεώσεις.

(β) Εκκρεμεί η διενέργεια νέας αναλογιστικής μελέτης, η οποία, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, πρέπει να διενεργείται σε τακτά χρονικά διαστήματα (συνήθως κάθε τρία χρόνια), για τον υπολογισμό των ελλειμματικών εισφορών στο Ταμείο

Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων για την προηγούμενη υπηρεσία, καθώς και του ύψους της ετήσιας εισφοράς για κάλυψη των ελλειμμάτων αυτών.

Μηχανογράφηση υπηρεσιών του Δήμου.

(α) Παρόλο ότι από το Σεπτέμβριο του 2005, ο Δήμος ενοικιάζει συγκεκριμένο πρόγραμμα μηχανογράφησης, με μηνιαίο ενοίκιο £810, πλέον ΦΠΑ, εντούτοις για την έκδοση των διαφόρων φορολογιών χρησιμοποιεί άλλο μηχανογραφημένο πρόγραμμα, με αποτέλεσμα την περίοδο Σεπτεμβρίου 2005 – Δεκεμβρίου 2007, να επιβαρυνθεί με συνολικό ποσό £26.082, χωρίς ουσιαστικά να χρησιμοποιηθεί το πρόγραμμα που ενοικιάζει.

(β) Στις 6.10.2006 υπογράφηκε συμβόλαιο με Σύμβουλο – Μελετητή για σχεδιασμό και εφαρμογή νέου συνολικού συστήματος μηχανογράφησης. Παρατηρήθηκε ότι η πρώτη φάση του συμβολαίου ολοκληρώθηκε με μεγάλη καθυστέρηση τον Απρίλιο 2007 και η ολοκλήρωση τη δεύτερης φάσης, η οποία επίσης καθυστερεί, εκκρεμεί.

Εισηγήθηκαν όπως εξεταστούν οι λόγοι της καθυστέρησης που παρατηρήθηκε και οι τυχόν ευθύνες των συμβούλων.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι έχει ολοκληρωθεί η ετοιμασία των προδιαγραφών του συστήματος μηχανογράφησης και ότι έχουν ήδη προκηρυχθεί προσφορές.

Χρεώσεις.

(α) **Βιοτεχνική περιοχή.** Κατά το 2005 λήφθηκαν δικαστικά μέτρα εναντίον 12 βιοτεχνών που παρέλειψαν να τακτοποιήσουν τις οφειλές τους, από τους οποίους ο ένας δεν συμμορφώθηκε με το διάταγμα του δικαστηρίου για εξόφληση των καθυστερημένων οφειλών του, χωρίς ωστόσο ο Δήμος να προχωρήσει σε έξωσή του, σύμφωνα με το διάταγμα έξωσης.

Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις, οι καθυστερημένες οφειλές των βιοτεχνών στις 31.12.2006 ανήλθαν σε £447.184, σε σύγκριση με £500.132 το 2005, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £52.498 ή ποσοστό 10,6%, η οποία οφείλεται σε μέτρα που έλαβε ο Δήμος.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι από τα 99 υποστατικά μόνο τα 15 δεν έχουν εξοφλήσει τις οφειλές τους και ότι έχουν δοθεί οδηγίες για εφαρμογή του διατάγματος έξωσης για τους ιδιοκτήτες πέντε υποστατικών.

(β) **Διαγραφή φορολογιών της περιόδου 1987-1991.** Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2006, παρόλο που ο Έπαρχος Λευκωσίας, σύμφωνα με εξουσία που του παρέχει ο Νόμος, δεν ενέκρινε το αίτημα του Δήμου για διαγραφή των καθυστερημένων φορολογιών της περιόδου 1987-1991, ύψους £112.279, καθότι ο Δήμος δεν προσκόμισε οποιαδήποτε στοιχεία/δικαιολογητικά για κάθε περίπτωση, ο Δήμος προχώρησε το 2005 στη διαγραφή των πιο πάνω καθυστερημένων φορολογιών.

Ανέφερα ότι αντικανονικά ο Δήμος διέγραψε τις καθυστερημένες φορολογίες και εισηγήθηκαν όπως ο Δήμος συλλέξει περισσότερα στοιχεία και δικαιολογητικά για τους οφειλότες των πιο πάνω καθυστερημένων φορολογιών και εξασφαλίσει την έγκριση του Επάρχου για τη διαγραφή τους, με την υποβολή νέου αιτήματος.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι μετά την ανεπιτυχή έρευνα για ανεύρεση των φορολογικών καταλόγων της συγκεκριμένης περιόδου και λόγω της παρέλευσης 15 ετών, ο Δήμος προχώρησε στη διαγραφή των ποσών, ώστε στις οικονομικές καταστάσεις να παρουσιάζεται η πραγματική εικόνα των χρεωστών. Ωστόσο, παρατηρώ ότι η διαγραφή των πιο πάνω καθυστερημένων φορολογιών, χωρίς την έγκριση του Επάρχου Λευκωσίας, είναι αντικανονική και ως εκ τούτου το θέμα πρέπει να επανεξεταστεί. Επίσης, το Δημοτικό Συμβούλιο θα πρέπει να διερευνήσει υπό ποιες συνθήκες έχουν απολεσθεί οι φορολογικοί κατάλογοι και αν διαπιστωθεί αμέλεια να καταλογιστούν ευθύνες.

Δημοτικό Κολυμβητήριο. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2006, το Δημοτικό Κολυμβητήριο δεν έχει εξασφαλίσει έγκριση από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών (για τις μηχανολογικές και ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις), ούτε από την Πυροσβεστική και το Υγειονομείο και ως εκ τούτου λειτουργεί χωρίς να έχει εξασφαλίσει πιστοποιητικό καταλληλότητας, γι' αυτό και έγινε εισήγηση όπως το Δημοτικό Συμβούλιο φροντίσει για την εξασφάλιση των πιο πάνω εγκρίσεων.

5.22 ΔΗΜΟΣ ΕΓΚΩΜΗΣ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης τις οικονομικές καταστάσεις του 2007 για έλεγχο, οι οποίες έπρεπε να είχαν υποβληθεί μέχρι 30.4.2008, όπως καθορίζεται στο άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2006.

Δάνειο από Δανειστικούς Επιτρόπους. Ο Δήμος παρέλειψε να καταβάλει τη δόση του δανείου του από τους Δανειστικούς Επιτρόπους για τα έτη 2005, 2006 και 2007, συνολικού ύψους £100.903, με αποτέλεσμα να επιβαρυνθεί με τόκους υπερημερίας συνολικού ύψους £11.708.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι οι δόσεις για το συγκεκριμένο δάνειο δεν καταβλήθηκαν, καθότι ζητήθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας όπως το δάνειο παραγραφεί, στα πλαίσια βοήθειας προς το Δήμο.

Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου συνεχίζει να παρουσιάζει ορισμένες αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου, όπως:

- Τη μη παρακολούθηση της έκβασης πολλών υποθέσεων που στάληκαν στους δικηγόρους.
- Τη μη επισύναψη, σε αρκετές περιπτώσεις, όλων των απαραίτητων αποδεικτικών στοιχείων στα διορθωτικά εντάλματα.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι ανατέθηκε σε συγκεκριμένο υπάλληλο του Δήμου η παρακολούθηση της έκβασης των υποθέσεων που στάληκαν σε δικηγόρους.

Μηχανογράφηση υπηρεσιών του Δήμου.

(α) Προσωρινοί αριθμοί φορολογουμένων. Στο φορολογικό σύστημα καταχωρίζονται αρκετοί φορολογούμενοι, φυσικά και νομικά πρόσωπα, με προσωρινούς κωδικούς, αντί με τον αριθμό ταυτότητας ή τον αριθμό εγγραφής της εταιρείας, αντίστοιχα, τακτική η οποία, σε περιπτώσεις που οι φορολογούμενοι δεν εξοφλούν τις φορολογίες τους, δυσχεραίνει τον εντοπισμό τους και τη λήψη νομικών μέτρων εναντίον τους.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι καταβάλλονται συνεχείς προσπάθειες για συλλογή όλων των στοιχείων, ώστε να παρουσιάζονται οι φορολογούμενοι σύμφωνα με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας μου.

(β) Αναξιοποίητα προγράμματα λογισμικού. Ο Δήμος δεν αξιοποιεί τα προγράμματα αποστολής απλήρωτων εξωδίκων σε δικηγόρους, αδειών οικοδομής/διαίρεσης γης, διαχείρισης κοιμητηρίου και καταγραφής και παρακολούθησης παραπόνων.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το πρόγραμμα παρακολούθησης εξωδίκων έχει αξιοποιηθεί πλήρως από το 2008 και ότι σύντομα θα αξιοποιηθούν και τα προγράμματα που αφορούν σε θέματα της Τεχνικής Υπηρεσίας.

Διακανονισμός για εξόφληση οφειλής από εταιρεία. Για τον τελικό διακανονισμό οφειλής από συγκεκριμένη εταιρεία, ύψους £119.706 (€204.530), ο Δήμος αποδέχθηκε στις 13.11.2007 πρόταση της εταιρείας για παραλαβή 103 μεταχρονολογημένων επιταγών (102 επιταγών των

€2.000 και 1 επιταγή των €530) για την περίοδο 31.1.2008 μέχρι 31.7.2016, με ημερομηνία εξαργύρωσης το τέλος κάθε μήνα.

Ανέφερα ότι η αποδοχή μεταχρονολογημένων επιταγών για τόσο μεγάλο μάλιστα χρονικό διάστημα εμπερικλείει πολλούς κινδύνους και ότι θα έπρεπε να υιοθετηθεί η άποψη του νομικού συμβούλου του Δήμου, όπως αυτή καταγράφεται στα πρακτικά της συνεδρίας ημερ. 13.11.2007, για την υπογραφή σειράς γραμματίων συνήθους τύπου, με συγκεκριμένες ημερομηνίες πληρωμής εκάστου ποσού και με αξιόχρεο εγγυητή.

Χρεώστες.

(α) Καθυστερήσεις φορολογιών.

(i) Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις, οι καθυστερήσεις φορολογιών επαγγελματικής άδειας, τελών σκυβάλων και άδειας λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών ανέρχονταν στις 31.12.2006 σε £637.948, σε σύγκριση με £590.646 στις 31.12.2005, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £47.302 ή ποσοστό 8%.

Στις πιο πάνω καθυστερήσεις περιλαμβάνονται καθυστερήσεις τελών σκυβάλων και επαγγελματικής άδειας ύψους £185.702 της περιόδου 1986-1996, οι οποίες κατά το 2006 δεν παρουσίασαν καθόλου εισπράξεις. Επιπλέον, για τις καθυστερήσεις τελών σκυβάλων και επαγγελματικής άδειας της περιόδου 1997-2002, ύψους £157.663, παρατηρήθηκε ότι το ποσοστό των εισπράξεων κατά το 2006 ήταν αρκετά χαμηλό και κυμαινόταν μεταξύ 0,4%-3,9%, εκτός για το 1999 για το οποίο δεν υπήρξαν καθόλου εισπράξεις.

(ii) Σημειώνεται ότι για τις καθυστερήσεις τελών σκυβάλων ύψους £44.946 και επαγγελματικής άδειας £29.529 της περιόδου 1986-1992, για τις οποίες κινήθηκαν αγωγές, ο Δήμος δεν γνωρίζει κατά πόσο τα οφειλόμενα ποσά έχουν εισπραχθεί, λόγω του ότι το δικαστήριο μαζί με τα ποσά που έμβαζε στο Δήμο δεν υπέβαλλε και αναλυτική κατάσταση σχετικά με τις υποθέσεις που αφορούσαν. Ως εκ τούτου, οι εισπράξεις από το δικαστήριο για τις εκδικασθείσες υποθέσεις πιστώνονταν από το Δήμο στα έσοδα, αντί στους χρεώστες.

(β) Διερεύνηση υποθέσεων καθυστερήσεων που ανατέθηκαν σε δικηγόρους. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2006, από διερεύνηση υπαλλήλου του Δήμου όλων των υποθέσεων που ανατέθηκαν κατά τα έτη 1997-2002 από το Δήμο σε δικηγόρους για τη λήψη δικαστικών μέτρων, οι οποίες αφορούν σε καθυστερήσεις φορολογιών της περιόδου 1993-2001, προέκυψαν τα ακόλουθα:

(i) Σε 14 δικηγόρους ανατέθηκαν συνολικά 5 757 υποθέσεις που αφορούσαν σε καθυστερημένες φορολογίες συνολικού ύψους £457.910, από τις οποίες οι 2 861 (ποσοστό 49,7%) εκδικάστηκαν και εισπράχθηκε ποσό συνολικού ύψους £218.138, για 25 υποθέσεις τα οφειλόμενα ποσά είχαν εισπραχθεί και εκ παραδρομής περιλαμβάνονται στις υποθέσεις που στάληκαν σε δικηγόρους, ενώ έχει διαγραφεί ποσό ύψους £41.861, που αφορούσε σε 679 υποθέσεις καθυστερήσεων.

Για τις υπόλοιπες υποθέσεις είτε οι αγωγές παρέμειναν ανεπίδοτες και τα εντάλματα κατάσχεσης κινητής περιουσίας ανεκτέλεστα (1 613 υποθέσεις), είτε δεν κινήθηκαν αγωγές λόγω έλλειψης στοιχείων, κυρίως διευθύνσεων (216 υποθέσεις), είτε δεν υπάρχουν οποιαδήποτε στοιχεία και πληροφορίες αναφορικά με την έκβασή τους (363 υποθέσεις).

(ii) **Υποθέσεις που ανατέθηκαν σε συγκεκριμένο δικηγόρο.** Από το σύνολο των 5 757 υποθέσεων, 3 010 υποθέσεις ή ποσοστό 52%, που αφορούσαν σε καθυστερημένες φορολογίες ύψους £269.364, ανατέθηκαν σε ένα συγκεκριμένο δικηγόρο, από τις οποίες 1 499 έχουν εκδικαστεί και ποσό ύψους £128.181 έχει εισπραχθεί και εμβαστεί στο Δήμο, ενώ έχουν διαγραφεί από το Δημοτικό Συμβούλιο 366 υποθέσεις για ποσά ύψους £26.075.

Για τις υπόλοιπες υποθέσεις είτε οι αγωγές παρέμειναν ανεπίδοτες και τα εντάλματα κατάσχεσης κινητής περιουσίας ανεκτέλεστα (672 υποθέσεις), είτε δεν κινήθηκαν αγωγές, λόγω έλλειψης επαρκών στοιχείων (167 υποθέσεις), είτε δεν υπάρχει ενημέρωση από το δικηγόρο για την έκβασή τους (306 υποθέσεις).

Εισηγήθηκα όπως ο Δήμος ζητήσει από τους δικηγόρους λεπτομερείς πληροφορίες και τους λόγους για όλες τις αγωγές που δεν εκδικάστηκαν μέχρι σήμερα.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι ανατέθηκε σε συγκεκριμένο υπάλληλο το ξεκαθάρισμα των υποθέσεων και ότι θα κοινοποιηθούν στην Υπηρεσία μου τα σχετικά αποτελέσματα.

5.23 ΔΗΜΟΣ ΛΑΤΣΙΩΝ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης τις οικονομικές καταστάσεις του 2007 για έλεγχο, οι οποίες έπρεπε να είχαν υποβληθεί μέχρι 30.4.2008, όπως καθορίζεται στο άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου.

Μέρος Β

Τα θέματα που αφορούν στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για τα έτη 2005 και 2006 αναφέρονται στην Ετήσια Έκθεσή μου για το έτος 2006.

5.24 ΔΗΜΟΣ ΙΔΑΛΙΟΥ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Ο Δήμος υπέβαλε τις οικονομικές καταστάσεις του 2007 για έλεγχο στις 3.9.2008, αντί μέχρι 30.4.2008, όπως καθορίζεται στο άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2006.

Τελικοί λογαριασμοί. Ενώ, σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο, οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, που απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

Κανονισμοί.

(α) Γενικοί Κανονισμοί. Ο Δήμος εξακολουθεί να εφαρμόζει τους Γενικούς Κανονισμούς που θεσπίστηκαν από το πρώην Συμβούλιο Βελτιώσεως, οι οποίοι επιβάλλεται να αναθεωρηθούν και εκσυγχρονιστούν, ώστε να συνάδουν με τα σημερινά δεδομένα.

(β) Δημοσιονομικές Οδηγίες και Κανονισμοί Αποθηκών. Ο Δήμος δεν έχει ακόμη υιοθετήσει τις Δημοσιονομικές Οδηγίες και Κανονισμούς Αποθηκών που ετοιμάστηκαν από ειδική επιτροπή, η οποία συστάθηκε από εκπροσώπους των Δήμων.

Εσωτερικός έλεγχος. Παρατηρήθηκαν αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, που καλύπτουν ορισμένες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου, όπως:

- Τη μη ικανοποιητική παρακολούθηση της τελικής διευθέτησης των υποθέσεων που στάληκαν στους δικηγόρους.
- Τη μη τήρηση ή τη μη ορθή τήρηση του μητρώου συμβολαίων, του μητρώου σχισμάτων και παλινορθώσεων δρόμων και του μητρώου διαφημιστικών πινακίδων.
- Τη μη άσκηση ικανοποιητικού ελέγχου, όσον αφορά στην αγορά καυσίμων και τη διακίνηση των οχημάτων του Δήμου.

- Τη μη κατάλληλη συμπλήρωση των ενταλμάτων πληρωμής.

Δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας. Η τελευταία επανεκτίμηση οικοδομών στα όρια του Δήμου, με βάση τις τιμές του 1980, έγινε το 1998. Έκτοτε, για τα έτη 1999-2006, έχουν εκδοθεί, σύμφωνα με στοιχεία του Δήμου, συνολικά 888 άδειες οικοδομής. Επιπλέον, κατά το 2005, στα όρια του Δήμου, έχουν αναθεωρηθεί και οι πολεοδομικές ζώνες.

Όπως προκύπτει, η αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας στους φορολογικούς καταλόγους, για σκοπούς επιβολής δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας είναι υποτιμημένη.

Εισηγήθηκα όπως ο Δήμος προβεί σε καταγραφή της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στα όριά του και σε επανεκτίμησή της, σε συνεργασία με το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, διαδικασία που, όπως υπολογίζεται, θα αποφέρει σημαντική αύξηση στα έσοδά του, από τη φορολογία δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας.

Άδειες λειτουργίας/παράνομα υποστατικά. Οι ιδιοκτήτες υποστατικών προβαίνουν σε αυθαίρετες ανεγέρσεις, αλλαγή χρήσης και προσθήκες/μετατροπές, χωρίς να εξασφαλίσουν την απαιτούμενη άδεια οικοδομής. Παρόλα αυτά εκδίδονται άδειες λειτουργίας για υποστατικά που δεν πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις που έχει εγκρίνει το Δημοτικό Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 103(2) του περί Δήμων Νόμου.

Διαφημιστικές πινακίδες. Στην περιοχή του Δήμου εξακολουθούν να υπάρχουν αναρτημένες αρκετές διαφημιστικές πινακίδες, ενώ στο σχετικό μητρώο που τηρείται για σκοπούς ελέγχου και παρακολούθησης των διαφημιστικών πινακίδων είναι καταχωρισμένες μόνο τρεις.

Κατά το 2004 δεν εκδόθηκε καμιά σχετική άδεια από το Δήμο, ενώ κατά το 2005, 2006 και 2007 εκδόθηκε μόνο μία.

Εισηγήθηκα την καταγραφή όλων των διαφημιστικών πινακίδων που είναι αναρτημένες στην περιοχή του Δήμου και τη λήψη δικαστικών ή άλλων μέτρων για τις διαφημιστικές πινακίδες που αναρτήθηκαν παράνομα.

Καθυστερήσεις υδατοπρομήθειας. Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις, οι καθυστερήσεις υδατοπρομήθειας στις 31.12.2006 ανήλθαν σε £36.676, σε σύγκριση με £30.694 το 2005, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £5.982 ή ποσοστό 19,5%, η οποία οφείλεται κυρίως στη μη λήψη πάντοτε όλων των απαραίτητων μέτρων για είσπραξη των καθυστερήσεων, συμπεριλαμβανομένης και της διακοπής της παροχής νερού, όπως προνοείται στους σχετικούς Κανονισμούς, παρόλο ότι μεταξύ των οφειλετών περιλαμβάνονται καταναλωτές που οφείλουν σημαντικά ποσά.

Αγωγή εναντίον του Δήμου από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων. Στις 30.5.2007 το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων καταχώρισε αγωγή εναντίον του Δήμου, απαιτώντας ποσό ύψους £135.568, που αφορά στην αξία νερού που πωλήθηκε στο Δήμο την περίοδο 19.8.1999-31.12.2002, πλέον τόκο προς 9% ετησίως μέχρι εξοφλήσεως, αποζημιώσεις και έξοδα αγωγής. Σημειώνεται ότι ο Δήμος με επιστολή του ημερ. 25.2.2002 προς τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ζήτησε τη διαγραφή της πιο πάνω οφειλής, ως αντισταθμιστικό μέτρο λόγω της υπεράντλησης νερού από τα υδατικά αποθέματα του Δήμου, για τις ανάγκες της Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας και άλλων Κοινοτήτων, αίτημα το οποίο όμως απορρίφθηκε στις 23.4.2002.

5.25 ΔΗΜΟΣ ΛΑΚΑΤΑΜΙΑΣ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2007, οι οποίες υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου, προγραμματίζεται να γίνει μέχρι το τέλος του 2008. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2006.

Ρευστότητα. Στο παρατράβηγμα του Γενικού Λογαριασμού στις 31.12.2006, περιλαμβάνεται ποσό £281.561, που μεταφέρθηκε από τον τραπεζικό λογαριασμό καταθέσεων δημοτών για ζημιές σε δρόμους και πεζοδρόμια, για αντιμετώπιση τρεχουσών υποχρεώσεων, δηλαδή το πραγματικό παρατράβηγμα ήταν £305.869 και όχι £24.308, όπως παρουσιάζεται στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2006. Είναι επομένως φανερό ότι η οικονομική κατάσταση του Δήμου δεν βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζει πρόβλημα ρευστότητας.

Βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου. Ο Δήμος θα μπορούσε να ασκήσει με πιο αποτελεσματικό τρόπο τις εξουσίες που του παρέχει η σχετική νομοθεσία και να βελτιώσει την οικονομική του κατάσταση και το πρόβλημα ρευστότητας που αντιμετωπίζει, λαμβάνοντας μέτρα για έγκαιρη είσπραξη των καθυστερημένων φορολογιών, τελών, αδειών και δικαιωμάτων, που στις 31.12.2006 ανέρχονταν σε £949.818 (£778.594 το 2005).

Εσωτερικός έλεγχος. Παρόλο ότι σημειώθηκε κάποια βελτίωση, στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου, εντούτοις εξακολουθούν να παρουσιάζονται ορισμένες αδυναμίες, όπως:

- Η μη τήρηση ή η μη ορθή τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων, όπως μητρώο συμβολαίων, μητρώο αγωγών, μητρώο σχισμάτων και παλινορθώσεων δρόμων και μητρώο διαφημιστικών πινακίδων.
- Η αδυναμία παρακολούθησης της τελικής διευθέτησης των υποθέσεων που στάληκαν στους δικηγόρους.
- Η μη αναφορά πάντοτε στα εντάλματα πληρωμής της έγκρισης της δαπάνης από το Δημοτικό Συμβούλιο και του αριθμού προσφοράς, όπου υπάρχει.

Μηχανογράφηση υπηρεσιών του Δήμου.

(α) Η ετοιμασία των διαφόρων προγραμμάτων του Δήμου (εκτός του λογιστικού), την οποία ανέλαβε λειτουργός του Δήμου, δεν έχει ολοκληρωθεί, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται αδυναμίες και προβλήματα στη διεκπεραίωση βασικών σημαντικών διαδικασιών. Διαπιστώθηκε επίσης ότι αρκετοί χρήστες έχουν πρόσβαση στη βάση δεδομένων, με τα ίδια δικαιώματα που έχει ο υπεύθυνος του μηχανογραφημένου συστήματος, γεγονός που εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους, καθότι μπορούν να γίνουν οποιεσδήποτε τροποποιήσεις, χωρίς να είναι δυνατό να εντοπιστούν.

(β) Στο φορολογικό σύστημα δεν καταχωρίζονται οι φορολογούμενοι, φυσικά και νομικά πρόσωπα, με βάση τον αριθμό ταυτότητάς τους ή τον αριθμό εγγραφής της εταιρείας, αντίστοιχα, με αποτέλεσμα, στις περιπτώσεις που οι φορολογούμενοι δεν εξοφλούν τις οφειλές τους, να καθίσταται δύσκολος ο εντοπισμός τους. Επίσης, επιτρέπει την ύπαρξη πέραν του ενός λογαριασμού για ορισμένους φορολογούμενους, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται λειτουργικά προβλήματα (π.χ. δεν παρουσιάζονται στην οθόνη όλες οι φορολογίες).

Δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2006, η αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας στους φορολογικούς καταλόγους, για σκοπούς επιβολής δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας, είναι υποτιμημένη, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων από το Δήμο. Υπάρχουν περιπτώσεις τεμαχίων γης, στα οποία ανεγέρθηκαν νέες οικοδομές, καθώς και οικοδομές που έχουν υποστεί αλλαγές, για τις οποίες δεν ζητήθηκε πιστοποιητικό τελικής έγκρισης, ούτε και ενδεχομένως να δηλώθηκαν στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, με αποτέλεσμα στα πιστοποιητικά εγγραφής να παρουσιάζονται μόνο τα τεμάχια γης, αντί και τα κτίρια που έχουν ανεγερθεί.

Εισηγήθηκα όπως ο Δήμος προβεί σε καταγραφή της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στα όριά του, και σε επανεκτίμησή της, σε συνεργασία με το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, διαδικασία που, όπως υπολογίζεται, θα αποφέρει σημαντική αύξηση στα έσοδά του, από τη φορολογία του δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας.

Άδειες λειτουργίας/παράνομα υποστατικά. Ο Δήμος δεν πήρε μέτρα εναντίον των ιδιοκτητών επαγγελματικών υποστατικών που λειτουργούν χωρίς άδεια λειτουργίας, η μη εξασφάλιση της οποίας οφείλεται στο γεγονός ότι τα υποστατικά αυτά δεν πληρούν τους όρους και προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 103(1) και (2) του περί Δήμων Νόμου.

Χρεώστες.

(α) Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις του Δήμου, οι χρεώστες στις 31.12.2006 ανέρχονταν σε £1.072.675, σε σύγκριση με £915.123 το 2005. Στους πιο πάνω χρεώστες περιλαμβάνονται καθυστερημένες φορολογίες της περιόδου 1980-1995, που αφορούν σε επαγγελματικές άδειες, τέλη σκυβάλων και άδειες επαγγελματικών υποστατικών, ύψους £89.702, οι οποίες κατά τα έτη 2002-2006 δεν παρουσίασαν καθόλου εισπράξεις και καθυστερήσεις της περιόδου 1996-1999, ύψους £47.209, οι οποίες επίσης δεν παρουσίασαν καθόλου εισπράξεις το 2006. Όσον αφορά στις καθυστερημένες φορολογίες των ετών 2000-2003, το ποσοστό είσπραξης ήταν αρκετά χαμηλό και κυμαινόταν μεταξύ 0,3%-4,4%.

(β) **Εισπράξεις καθυστερημένων φορολογιών.** Κατά την περίοδο 1995-2005 εισπράχθηκαν, μέσω δικαστηρίου, ποσά ύψους £114.656 που αφορούν σε εκδικασθείσες υποθέσεις καθυστερημένων φορολογιών για τις οποίες κινήθηκαν αγωγές. Παρατηρήθηκε ότι τα εισπραχθέντα ποσά πιστώθηκαν σε λογαριασμό εσόδων, χωρίς να διενεργηθεί έρευνα για να διαπιστωθεί για ποιες υποθέσεις εμβάστηκαν τα ποσά και να πιστωθούν οι αντίστοιχοι αναλυτικοί λογαριασμοί των χρεωστών, με αποτέλεσμα στους αναλυτικούς λογαριασμούς χρεωστών και στο γενικό λογαριασμό «Χρεώστες» να παρουσιάζονται, ως οφειλόμενα, ποσά που έχουν εξοφληθεί.

Υπέδειξα και πάλι όπως το πιο πάνω εισπραχθέν ποσό διερευνηθεί αμέσως και πιστωθούν οι αντίστοιχοι λογαριασμοί χρεωστών.

(γ) **Χρεώστες υδατοπρομήθειας.** Οι χρεώστες υδατοπρομήθειας στις 31.12.2006 ανέρχονται στις £158.088, σε σύγκριση με £119.100 το 2005, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £38.988 ή ποσοστό 32,7% η οποία οφείλεται κυρίως στη μη έγκαιρη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων, συμπεριλαμβανομένης και της διακοπής στην παροχή νερού, όπως προνοείται στους σχετικούς Κανονισμούς του Δήμου.

(δ) **Διαγραφές/μειώσεις.** Κατά το 2006 διαγράφηκαν καθυστερήσεις πέραν των £150, χωρίς να εξασφαλιστεί η εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών, όπως προνοείται στο άρθρο 85(2)(ιε) του Νόμου, εξουσία που παραχωρήθηκε στον Έπαρχο.

5.26 ΔΗΜΟΣ ΑΚΑΝΘΟΥΣ

Μέρος Α

Γενικά. Ο Δήμος Ακανθούς είναι ένας από τους κατεχόμενους Δήμους. Το προσωπικό του αποτελείται από ένα υπάλληλο, ο οποίος είναι αποσπασμένος σε Κυβερνητικό Τμήμα και μία έκτακτη Γραφέα για τη γραμματειακή υποστήριξη του Δήμου. Τα έσοδα του Δήμου προέρχονται κυρίως από κρατική χορηγία και από το Κυβερνητικό Τμήμα για τις υπηρεσίες που του προσφέρει ο υπάλληλος του Δήμου. Οι δραστηριότητες του Δήμου περιορίζονται στη διοργάνωση εκδηλώσεων, για προώθηση κυρίως του εθνικού θέματος και σε ορισμένες άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις. Ο έλεγχος κάλυψε τα έτη 1997 μέχρι 2007.

Οικονομική κατάσταση. Στην πιο κάτω κατάσταση παρουσιάζονται οι εισπράξεις και πληρωμές του Δήμου, το πλεόνασμα/(έλλειμμα) και τα ταμειακά διαθέσιμα του Γενικού Λογαριασμού για τα έτη 1997 μέχρι 2007:

Έτος	Εισπράξεις έτους	Πληρωμές έτους	Πλεόνασμα/ (έλλειμμα)	Υπόλοιπο Γενικού Λογαριασμού
	£	£	£	£
2007	67.414	79.364	(11.950)	1.214
2006	56.749	55.644	1.105	13.164
2005	48.983	53.006	(4.023)	12.059
2004	66.630	54.193	12.437	16.082
2003	37.270	39.458	(2.188)	3.645
2002	41.207	38.695	2.512	5.833
2001	33.894	32.227	1.667	3.321
2000	34.008	32.679	1.329	1.654
1999	32.290	32.265	25	325
1998	30.929	30.863	66	300
1997	19.647	20.779	(1.132)	234

5.27 ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Σύσταση Κοινοτικών Συμβουλίων. Με τη θέσπιση και εφαρμογή των περί Κοινοτήτων Νόμων του 1999 μέχρι 2007, ο Γενικός Ελεγκτής ανέλαβε τον έλεγχο των λογαριασμών όλων των Κοινοτικών Συμβουλίων (πρώην Συμβούλια Βελτιώσεως και Χωριτικές Αρχές).

Από τον έλεγχο των Κοινοτικών Συμβουλίων διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα.

(α) Οικονομικές καταστάσεις.

(i) Οι οικονομικές καταστάσεις των πρώην Χωριτικών Αρχών παρουσιάζουν μόνο τις εισπράξεις και τις πληρωμές του Κοινοτικού Ταμείου. Για σκοπούς καλύτερης και πιο σφαιρικής πληροφόρησης εισηγήθηκα όπως στις οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται επιπρόσθετα στοιχεία όπως, τα υπόλοιπα των λογαριασμών καταθέσεων σε Κυβερνητικές Υπηρεσίες για την εκτέλεση έργων, τα υπόλοιπα των δανείων, τα ποσά των εκκρεμών υποχρεώσεων, καθυστερημένων εσόδων, περιουσιακών στοιχείων κ.λπ. Σε αρκετές περιπτώσεις τα Κονδύλια, όπως αυτά παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις, δεν συνάδουν με τους Προϋπολογισμούς, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατη η σύγκριση των πραγματικών εξόδων με τα προϋπολογισθέντα για σκοπούς παρακολούθησης των υπερβάσεων. Επίσης, ενώ οι περί Κοινοτήτων Νόμοι προβλέπουν όπως οι τελικοί λογαριασμοί ετοιμάζονται όχι αργότερα από την 31^η Μαρτίου του επόμενου έτους σε μεγάλο αριθμό Συμβουλίων παρατηρείται σημαντική καθυστέρηση στην ενημέρωση των λογιστικών βιβλίων και στην ετοιμασία των τελικών λογαριασμών,.

(ii) Οι οικονομικές καταστάσεις των πρώην Συμβουλίων Βελτιώσεως, που ετοιμάζονται από αρκετά Κοινοτικά Συμβούλια, παρουσιάζουν λάθη και παραλείψεις, όπως ασυμφωνία των τελικών υπολοίπων ενός έτους με τα αρχικά του επόμενου, ακαταχώριστες εισπράξεις και πληρωμές, τραπεζικά υπόλοιπα και υπόλοιπα δανείων για τα οποία δεν ετοιμάζονται συμφιλιωτικές καταστάσεις, και μη συμπερίληψη δαπανών για την απόκτηση στοιχείων πάγιου ενεργητικού ή και εκτέλεση αναπτυξιακών έργων με τη σύναψη δανείων, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η διεξαγωγή και συμπλήρωση του ελέγχου.

(β) Προϋπολογισμοί.

(i) **Ετοιμασία, έγκριση και παρουσίαση ετήσιου Προϋπολογισμού.** Σύμφωνα με τους περί Κοινοτήτων Νόμους, κάθε Συμβούλιο οφείλει να ετοιμάζει ετήσιο Προϋπολογισμό εσόδων και

εξόδων, ο οποίος εγκρίνεται από τον οικείο Έπαρχο. Ο Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος και παρέκκλιση από την πρόνοια αυτή δεν επιτρέπεται, παρά μόνο ύστερα από έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών, εξουσία η οποία εκχωρήθηκε από τον τελευταίο στον Έπαρχο. Διαπιστώθηκαν περιπτώσεις όπου οι Προϋπολογισμοί δεν ήταν ισοσκελισμένοι, χωρίς ωστόσο να τύχουν της έγκρισης του Επάρχου. Παρατηρήθηκε ότι ορισμένα Συμβούλια (πρώην Χωρικές Αρχές) δεν ετοιμάζουν Προϋπολογισμό και έτσι οι δαπάνες δεν διενεργούνται μέσα σε προκαθορισμένα πλαίσια εγκεκριμένου Προϋπολογισμού. Σημειώνεται επίσης ότι, κατά παράβαση των προνοιών των περί Κοινοτήτων Νόμων, οι ετήσιοι Προϋπολογισμοί αρκετών Συμβουλίων δεν εγκρίνονται πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρονται. Παρουσιάζεται επίσης ανομοιομορφία στον τρόπο παρουσίασης των Προϋπολογισμών των Κοινοτικών Συμβουλίων (πρώην Χωρικές Αρχές) ανά Επαρχία.

(ii) Υπερβάσεις Προϋπολογισμών. Σύμφωνα με την επιφύλαξη του άρθρου 64 των περί Κοινοτήτων Νόμων, κάθε Συμβούλιο μπορεί, χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, να δαπανά κάθε χρόνο ποσό το οποίο δεν υπερβαίνει το 20% οποιουδήποτε Κονδυλίου, νοουμένου ότι υπάρχουν ανάλογες εξοικονομήσεις από οποιαδήποτε άλλα Κονδύλια του ίδιου Προϋπολογισμού. Εκεί που υπήρχε εγκεκριμένος Προϋπολογισμός, διαπιστώθηκαν περιπτώσεις υπερβάσεων δαπανών πέραν από το 20%, χωρίς να ακολουθηθεί η υπό των περί Κοινοτήτων Νόμων προβλεπόμενη διαδικασία εξασφάλισης σχετικών εγκρίσεων από τον Έπαρχο.

(iii) Κατάρτιση και εκτέλεση Προϋπολογισμών. Για να παρουσιάζεται η σωστή εικόνα των οικονομικών δυνατοτήτων των Συμβουλίων και της ικανότητάς τους για την εκτέλεση των διαφόρων έργων, εισηγήθηκα όπως οι ετήσιοι Προϋπολογισμοί καταρτίζονται με μελετημένο πρόγραμμα, το οποίο να βασίζεται στις πραγματικές ανάγκες και στη δυνατότητα εκτέλεσής τους. Με τον τρόπο αυτό θα μειωθούν οι αποκλίσεις μεταξύ των προϋπολογισθισίων και των πραγματικών δαπανών.

(iv) Αναθεωρημένοι Προϋπολογισμοί. Σε αντίθεση με τις πρόνοιες της Νομοθεσίας, συνεχίζεται η τακτική της συμπερίληψης αναθεωρημένων Προϋπολογισμών για το τρέχον έτος στους Προϋπολογισμούς για το επόμενο έτος, με βάση τις πραγματικές εισπράξεις και πληρωμές κατά την ημέρα ετοιμασίας των Προϋπολογισμών του επόμενου έτους, οι οποίοι υποβάλλονται για έγκριση στον Έπαρχο, με αποτέλεσμα η έγκριση που δίνεται γι' αυτούς να θεωρείται και ως έγκριση για τους αναθεωρημένους.

(v) Πρακτικά συνεδριών. Ορισμένα Κοινοτικά Συμβούλια δεν τηρούν πρακτικά των συνεδριών του Συμβουλίου κατά παράβαση των προνοιών των περί Κοινοτήτων Νόμων, σύμφωνα με τους οποίους η τήρηση πρακτικών σε κάθε συνεδρία του Συμβουλίου αποτελεί καθήκον του Κοινοτάρχη.

(δ) Δάνεια. Μερικά Συμβούλια δεν καταβάλλουν τις δόσεις των δανείων τους στις καθορισμένες ημερομηνίες, με αποτέλεσμα να επιβαρύνονται με τόκους υπερημερίας. Για σκοπούς παρακολούθησης και έγκαιρης πληρωμής των δόσεων, εισηγήθηκα την τήρηση μητρώου δανείων.

(ε) Πληρωμές σε Κοινοτάρχες και μέλη των Συμβουλίων για υπηρεσίες που παρέχουν. Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις Συμβουλίων που κατέβαλαν αμοιβή στον Κοινοτάρχη ή σε μέλη του Συμβουλίου για υπηρεσίες που πρόσφεραν στο Συμβούλιο. Επισήμανα ότι η τακτική αυτή είναι αντίθετη με τις πρόνοιες του άρθρου 16(2)(στ) των περί Κοινοτήτων Νόμων.

(στ) Αγορά μετοχών σε ιδιωτικές εταιρείες. Αρκετά Συμβούλια αγόρασαν μετοχές σε συγκεκριμένες αναπτυξιακές εταιρείες οι οποίες ιδρύθηκαν, μεταξύ άλλων, για την ενημέρωση των Κοινοτικών Συμβουλίων και άλλων φορέων για θέματα Ευρωπαϊκής Ένωσης και την αξιοποίηση των διαθέσιμων κοινοτικών πόρων μέσα από τη συμμετοχή και διαχείριση Ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Επισήμανα ότι η επένδυση σε ιδιωτικές εταιρείες δεν καλύπτεται από τις πρόνοιες των περί Κοινοτήτων Νόμων.

(ζ) Βεβαίωση περιουσιακών στοιχείων και χρηματικών υπολοίπων στις 31 Δεκεμβρίου. Αρκετά Κοινοτικά Συμβούλια δεν υποβάλλουν στην Υπηρεσία μου βεβαίωση των περιουσιακών τους στοιχείων και των χρηματικών τους υπολοίπων στο τέλος του έτους, ενώ ορισμένα τις υποβάλλουν με σημαντική καθυστέρηση.

(η) Κυβερνητικές επιχορηγήσεις. Παρατηρούνται περιπτώσεις όπου, για τις κυβερνητικές επιχορηγήσεις που αποστέλλονται στα Συμβούλια, δεν εκδίδονται αντίστοιχες αποδείξεις είσπραξης για καταχώριση στο Βιβλίο Ταμείου των Συμβουλίων. Παρατηρήθηκαν επίσης περιπτώσεις όπου οι εν λόγω κυβερνητικές επιταγές είτε εξαργυρώνονται από τους Κοινοτάρχες, είτε κατατίθενται σε προσωπικούς τους λογαριασμούς, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται ταμειακά ελλείμματα. Για την αποφυγή τέτοιων περιπτώσεων εισηγήθηκα όπως τα Κοινοτικά Συμβούλια εξουσιοδοτήσουν το Γενικό Λογιστή για ηλεκτρονικό έμβασμα των κυβερνητικών επιχορηγήσεων στους τραπεζικούς τους λογαριασμούς.

(θ) Μετρητά και τραπεζικά διαθέσιμα. Μεγάλος αριθμός Κοινοτικών Συμβουλίων (πρώην Χωρικές Αρχές) συνεχίζουν να παρουσιάζουν στο Βιβλίο Ταμείου, στην ίδια στήλη, ως ένα ποσό, όλα τα ταμειακά διαθέσιμα, με αποτέλεσμα να μην είναι γνωστό ανά πάσα στιγμή το υπόλοιπο της τράπεζας και το υπόλοιπο των μετρητών χωριστά. Παρόλο που έχω εισηγηθεί τη σωστή τήρηση του Βιβλίου Ταμείου, εντούτοις μεγάλος αριθμός Κοινοτικών Συμβουλίων δεν έχει εφαρμόσει τις εισηγήσεις μου, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται ο έλεγχος και να παρουσιάζονται συχνά ταμειακές διαφορές.

(ι) Ενημέρωση του Βιβλίου Ταμείου. Το λογιστικό σύστημα που ακολουθείται από τα Κοινοτικά Συμβούλια βασίζεται στις πραγματικές εισπράξεις και πληρωμές που αφορούν σε ένα ημερολογιακό έτος. Εντούτοις, σε πολλές περιπτώσεις Κοινοτικών Συμβουλίων (πρώην Χωρικές Αρχές), συνεχίζει να διαπιστώνονται καταχωρίσεις στο Βιβλίο Ταμείου, τόσο εσόδων όσο και εξόδων, οι οποίες έγιναν μέσα στο επόμενο έτος, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει συνοχή στα οικονομικά αποτελέσματα για κάθε έτος χωριστά. Παρατηρήθηκαν επίσης μεμονωμένες περιπτώσεις όπου, εκ παραδρομής, έγιναν διπλές καταχωρίσεις ορισμένων δαπανών στο Βιβλίο Ταμείου με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται πλεονάσματα, η εξακρίβωση των οποίων είναι προβληματική και χρονοβόρα.

(ια) Μη τήρηση τρεχούμενων λογαριασμών. Παρόλο που η νομοθεσία προβλέπει ότι κανένα ποσό χρημάτων δεν θα αποσύρεται από τραπεζικό λογαριασμό, παρά μόνο με επιταγή, εντούτοις σημαντικός αριθμός Κοινοτικών Συμβουλίων (πρώην Χωρικές Αρχές) συνεχίζουν να μην τηρούν τρεχούμενο λογαριασμό με επιταγές.

(ιβ) Έκδοση επιταγών. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι επιταγές που εκδίδονται από τα Κοινοτικά Συμβούλια (πρώην Χωρικές Αρχές) υπογράφονται μόνο από τον Κοινοτάρχη, ενώ σύμφωνα με τους περί Κοινοτήτων Νόμους πρέπει να προσυπογράφονται και από το Γραμματέα ή από άλλο μέλος του Συμβουλίου εξουσιοδοτημένο από το Συμβούλιο για το σκοπό αυτό.

(ιγ) Μετρητά στην κατοχή των Γραμματέων/Κοινοταρχών. Το υπόλοιπο των μετρητών στην κατοχή ορισμένων Γραμματέων/Κοινοταρχών κατά τη διάρκεια του έτους ήταν υπερβολικά ψηλό, σε αντίθεση με την πρόνοια του άρθρου 68 των περί Κοινοτήτων Νόμων. Εισηγήθηκα όπως όλες οι εισπράξεις κατατίθενται έγκαιρα και το ποσό των μετρητών περιοριστεί στο απόλυτα αναγκαίο.

(ιδ) Μη επιβολή πρόσθετης επιβάρυνσης του 25%. Παρατηρήθηκε ότι, σε αρκετές περιπτώσεις, δεν επιβάλλεται η πρόσθετη επιβάρυνση του 25% για καθυστερήσεις στην καταβολή φόρων, τελών, δικαιωμάτων κ.λπ., όπως προβλέπεται στους περί Κοινοτήτων Νόμους, ενώ σε πλείστες περιπτώσεις, για παράκαμψη της πρόνοιας αυτής, οι αποδείξεις είσπραξης φέρουν ημερομηνία του έτους που έληξε, ενώ η είσπραξη γίνεται μέσα στο επόμενο έτος. Αποτέλεσμα της τακτικής αυτής είναι να παρουσιάζονται, εικονικά, σημαντικά ποσά μετρητών στο ταμείο κατά το τέλος του έτους.

(Ιε) Εντάλματα πληρωμής. Σε αρκετές περιπτώσεις δεν ετοιμάζονται εντάλματα πληρωμής για τη διενέργεια πληρωμών αλλά οι πληρωμές γίνονται βάσει τιμολογίων/αποδείξεων που εκδίδουν οι δικαιούχοι. Υπέδειξα όπως ετοιμάζονται εντάλματα πληρωμής σε όλες τις περιπτώσεις, τα οποία να φέρουν τις υπογραφές των εξουσιοδοτούντων μελών του Συμβουλίου. Στις περιπτώσεις όπου ετοιμάζονταν εντάλματα πληρωμής, αυτά δεν έφεραν πάντοτε τις απαιτούμενες υπογραφές των εξουσιοδοτούντων μελών του Συμβουλίου. Εισηγήθηκα επίσης όπως, για αποφυγή διπλοπληρωμών, όλα τα τιμολόγια/αποδείξεις είσπραξης σφραγίζονται με τη σφραγίδα «Εξοφλήθηκε».

(Ιστ) Καθυστερημένες οφειλές φορολογιών και τελών υδατοπρομήθειας. Σημαντικά ποσά παραμένουν ανείσπρακτα από τις πιο πάνω πηγές εσόδων και υπέδειξα όπως τα Συμβούλια ασκούν έγκαιρα και αποτελεσματικά τις εξουσίες που τους παρέχουν οι Νόμοι και Κανονισμοί για την εξασφάλιση των οφειλών. Για σκοπούς καλύτερης παρακολούθησης και ελέγχου, εισηγήθηκα όπως τηρούνται κατάλογοι καθυστερήσεων.

(Ιζ) Προσφορές. Αρκετά Κοινοτικά Συμβούλια προβαίνουν σε αγορά αγαθών ή υπηρεσιών χωρίς να ακολουθήσουν τη διαδικασία των προσφορών.

(Ιη) Μητρώο περιουσιακών στοιχείων. Για σκοπούς παρακολούθησης των περιουσιακών στοιχείων, όλα τα περιουσιακά στοιχεία των Κοινοτικών Συμβουλίων, κινητά και ακίνητα, πρέπει να καταχωρίζονται σε σχετικό μητρώο.

(Ιθ) Μηχανογραφημένα συστήματα τήρησης των λογαριασμών. Ορισμένα Συμβούλια εφαρμόζουν διάφορα μηχανογραφημένα συστήματα τήρησης των λογαριασμών, ιδιαίτερα στους τομείς των φορολογιών και τελών υδατοπρομήθειας, χωρίς πολλές φορές να διαθέτουν κατάλληλο και καταρτισμένο προσωπικό. Τα συστήματα αυτά σε αρκετές περιπτώσεις δεν διαθέτουν τις απαραίτητες ασφαλιστικές δικλίδες, γενικά παρουσιάζουν ελλείψεις και αδυναμίες, οι οποίες αποτέλεσαν αντικείμενο συζήτησης με τα Συμβούλια και τους προγραμματιστές, με σκοπό τη βελτίωση των συστημάτων, ώστε να παρέχουν έγκαιρα και με ακρίβεια τις απαραίτητες πληροφορίες, τόσο για τα Συμβούλια, όσο και για σκοπούς ελέγχου.

Για την επιβεβαίωση της ορθότητας και σωστής λειτουργίας των μηχανογραφικών συστημάτων, γίνεται εισήγηση όπως καθοριστούν οι διαδικασίες που θα πρέπει να ακολουθούνται για επαλήθευση της ορθότητας των καταχωρίσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις καταστάσεις που εκτυπώνονται από το σύστημα. Απαραίτητη επίσης είναι η εκπαίδευση του προσωπικού, καθώς και η διαφύλαξη και αποθήκευση των ηλεκτρονικών δεδομένων με τη δημιουργία αντιγράφου ασφαλείας επί καθημερινής βάσης.

(κ) Εκτέλεση αναπτυξιακών έργων. Για τις δαπάνες που αφορούν στα έργα αυτά, υπέδειξα όπως εξασφαλίζονται αντίγραφα των πιστοποιητικών πληρωμής που εκδίδουν οι επιβλέποντες Αρχιτέκτονες/Μηχανικοί, τα οποία και να επισυνάπτονται στα σχετικά εντάλματα πληρωμής.

Αναφορικά με εμβάσματα των Κοινοτικών Συμβουλίων σε Κυβερνητικά Τμήματα, όπως την Επαρχιακή Διοίκηση και το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, σχετικά με έργα ανάπτυξης που εκτελούνται απευθείας από Κυβερνητικά Τμήματα με συνεισφορά των Συμβουλίων, ζήτησα όπως υποβάλλεται στο κάθε Συμβούλιο ετήσια έκθεση εξόδων, καθώς επίσης και τελική κατάσταση εξόδων, μαζί με τα σχετικά έγγραφα και πιστοποιητικά τελικής παραλαβής των έργων κατά την αποπεράτωσή τους. Εισηγήθηκα επίσης τη δημιουργία σχετικού μητρώου από τα Συμβούλια, στο οποίο να καταχωρίζονται όλα τα πιο πάνω εμβάσματα και, παράλληλα, τα ανάλογα έξοδα βάσει των σχετικών εκθέσεων. Τούτο είναι αναγκαίο για σκοπούς παρακολούθησης και ελέγχου από τα Συμβούλια και την Υπηρεσία μου της πραγματικής δαπάνης και επιστροφής τυχόν υπολοίπου, για το οποίο θα πρέπει να δίνεται αναφορά της απόδειξης είσπραξης στο σχετικό μητρώο.

(κα) Πληρωμή εξόδων για σκοπούς Σχολικών Εφορειών και Συμβουλίων Αποχετεύσεων. Υπήρξαν περιπτώσεις όπου οι τραπεζικοί λογαριασμοί των Συμβουλίων χρησιμοποιήθηκαν για

διεκπεραίωση συναλλαγών που αφορούσαν σε Σχολική Εφορεία ή Συμβούλιο Αποχετεύσεων, χωρίς να τηρηθούν τα αναγκαία στοιχεία και χωρίς να καταχωριστούν στο Βιβλίο Ταμείου του Συμβουλίου, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται σημαντικές διαφορές στα χρηματικά υπόλοιπα των Συμβουλίων.

(κβ) Εγγραφή ακίνητης περιουσίας των Συμβουλίων. Σε αρκετές περιπτώσεις η ακίνητη περιουσία των Κοινοτικών Συμβουλίων δεν είναι εγγεγραμμένη στο όνομά τους. Εισηγήθηκα στα Κοινοτικά Συμβούλια όπως υποβάλουν αίτηση στο Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο για εγγραφή της ακίνητης περιουσίας, σύμφωνα με τα άρθρα 59 και 60 των περί Κοινοτήτων Νόμων.

(κγ) Στελέχωση Κοινοτικών Συμβουλίων. Σε ορισμένα Συμβούλια παρουσιάζονται προβλήματα και αδυναμίες στην οικονομική διαχείριση των υποθέσεών τους, επειδή δεν υπάρχει η κατάλληλη υποδομή ή το προσωπικό δεν είναι σε θέση να ανταποκριθεί στην υποχρέωση αυτή.

(κδ) Έγκριση θέσεων ως συντάξιμων. Ορισμένα Συμβούλια εγκρίνουν θέσεις ως συντάξιμες, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών. Το Υπουργείο Εσωτερικών με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες στους οικείους Επάρχους, ώστε τα Κοινοτικά Συμβούλια να ενεργούν μέσα στα πλαίσια της σχετικής νομοθεσίας.

(κε) Ταμεία Προνοίας. Σε ορισμένα Συμβούλια τα Ταμεία Προνοίας λειτουργούν χωρίς εγκεκριμένους Κανονισμούς.

(κστ) Σχέδια Υπηρεσίας και Κανονισμοί Προσωπικού Κοινοτικών Συμβουλίων. Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου τα Συμβούλια αντικανονικά τοποθετούν υπαλλήλους σε βαθμίδες κλιμάκων πιο ψηλές από την αρχική ή παραχωρούν επιπρόσθετες ετήσιες προσαυξήσεις ή/και τοποθετούν υπαλλήλους σε νέες κλίμακες με λανθασμένο τρόπο. Τούτο οφείλεται, κατά τη γνώμη μου, στο γεγονός ότι σε πολλά Συμβούλια δεν υπάρχουν σχέδια υπηρεσίας και δεν εφαρμόζονται σωστά οι Κανονισμοί Προσωπικού.

(κζ) Απασχόληση έκτακτων υπαλλήλων. Αρκετά Συμβούλια συχνά απασχολούν εργάτες για διάφορες εργασίες, χωρίς να αποκόπτουν από τις απολαβές τους οποιαδήποτε ποσά, για σκοπούς εισφορών στα διάφορα Ταμεία.

(κη) Ανανέωση συλλογικής σύμβασης. Έχει παρατηρηθεί ότι αρκετά Κοινοτικά Συμβούλια κατά την ανανέωση της συλλογικής σύμβασης δεν ακολουθούν τη διαδικασία της εκ των προτέρων έγκρισης του προσχεδίου της σύμβασης από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών, όπως καθορίζεται στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 52.362 ημερ. 6.10.2000.

(κθ) Αγορά υπηρεσιών. Σε αρκετές περιπτώσεις τα Συμβούλια (πρώην Χωρικές Αρχές) προβαίνουν σε αγορά υπηρεσιών συνάπτοντας συμβόλαια που υποδηλώνουν σχέση εργοδότη-εργοδοτούμενου, με όλες τις συνεπακόλουθες υποχρεώσεις των Συμβουλίων ως εργοδοτών.

(λ) Ατιμολόγητο νερό. Για την καλύτερη διαχείριση της υδατοπρομήθειας, εισηγήθηκα την καταγραφή της ποσότητας νερού που αγοράζεται ή αντλείται από ιδιωτικές γεωτρήσεις και τη σύγκριση με την ποσότητα νερού που διοχετεύεται στο σύστημα ύδρευσης, καθώς επίσης και με την ποσότητα που τιμολογείται στους καταναλωτές. Οποιοσδήποτε σημαντικές διαφορές θα πρέπει να διερευνώνται για να εντοπίζονται οι λόγοι για το ατιμολόγητο νερό.

(λα) Οφειλές για αγορά νερού. Ορισμένα Συμβούλια χρησιμοποιούν τις εισπράξεις από τα τέλη υδατοπρομήθειας για άλλους σκοπούς, με αποτέλεσμα να μην εξοφλούν τις υποχρεώσεις τους προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ή/και Κυβερνητικά Υδατικά Έργα.

(λβ) Επιβολή φορολογίας πιο χαμηλής από ό,τι προβλέπεται στους Κανονισμούς. Σε ορισμένα Συμβούλια παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου οι φορολογίες που επιβλήθηκαν ήταν πιο χαμηλές από εκείνες που προβλέπονται στους Κανονισμούς.

(λγ) Είσπραξη δικαιωμάτων χωρίς Κανονισμούς. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι ορισμένα Συμβούλια εισπράττουν διάφορα δικαιώματα, τα οποία δεν καλύπτονται από Κανονισμούς.

(λδ) Τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας. Αρκετά Κοινοτικά Συμβούλια εξακολουθούν να μην επιβάλλουν τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας, εξουσία που έχουν σύμφωνα με το άρθρο 74 των περί Κοινοτήτων Νόμων, ή να καθορίζουν μηδενικό συντελεστή, με το δικαιολογητικό ότι οι εκτιμημένες αξίες που ισχύουν σήμερα είναι αυτές που ίσχυαν πριν από πολλά χρόνια.

(λε) Πρόνοιες των περί Κοινοτήτων Νόμων σε σχέση με την επανεκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας. Σύμφωνα με τα άρθρα 74 και 75 των περί Κοινοτήτων Νόμων του 1999 μέχρι 2007, επιβάλλονται τέλη ακίνητης ιδιοκτησίας βάσει συντελεστή που δεν υπερβαίνει το 10% επί της αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας η οποία προέκυψε από τη γενική εκτίμηση που έγινε με βάση το άρθρο 69 του περί Ακινήτου ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή, και Εκτίμηση) Νόμου. Στο σχετικό Νόμο, δεν υπάρχει πρόνοια ώστε για σκοπούς επιβολής τελών ακίνητης ιδιοκτησίας, να μπορεί να ληφθεί υπόψη η αξία της ιδιοκτησίας όπως αυτή δυνατόν να αναθεωρηθεί/επανεκτιμηθεί από το Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, με βάση τις αγοραίες αξίες των ακινήτων που ίσχυαν την 1.1.1980, σύμφωνα με τις επιφυλάξεις του άρθρου 66 ή/και του άρθρου 67 του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου. Ως αποτέλεσμα τα Κοινοτικά Συμβούλια έχουν σημαντική απώλεια δημόσιων εσόδων καθότι οι αξίες των ακινήτων, μετά την τελευταία γενική εκτίμηση 1.1.1980, αυξήθηκαν σημαντικά, ενώ παράλληλα τίθεται και θέμα άνισης μεταχείρισης των πολιτών. Αυτό οφείλεται, μεταξύ άλλων, στις τροποποιήσεις στα τοπικά σχέδια/πολεοδομικές ζώνες, όσο και στην ανάπτυξη που παρατηρήθηκε σε τεμάχια γης τα οποία εξακολουθούν να φορολογούνται στις πλείστες περιπτώσεις ως χωράφια, οικόπεδα, ενώ έχουν ενταχθεί σε οικιστικές/τουριστικές περιοχές και έχουν αξιοποιηθεί ανάλογα.

Εισηγήθηκα όπως, το Υπουργείο Εσωτερικών μελετήσει το ενδεχόμενο τροποποίησης των περί Κοινοτήτων Νόμων, ώστε, για σκοπούς επιβολής τελών ακίνητης ιδιοκτησίας, να μπορούν να λαμβάνονται υπόψη οι προσωρινές αξίες ή οι επανεκτιμήσεις σε τιμές 1.1.1980, με βάση τις αλλαγές που επήλθαν στην ακίνητη ιδιοκτησία όπως αυτές εκτιμώνται από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας με βάση τα άρθρα 66 και 67 του Νόμου. Πληροφορικά ανέφερα ότι σχετική τροποποίηση έγινε στους περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμους.

Το Υπουργείο Εσωτερικών με επιστολή του ημερ. 22.9.2008, με πληροφόρησε, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, ότι προωθούνται τροποποιήσεις των περί Κοινοτήτων Νόμων.

(λστ) Άδειες λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών. Αρκετά Κοινοτικά Συμβούλια εξακολουθούν να μην επιβάλλουν οποιαδήποτε φορολογία σχετικά με τη λειτουργία επαγγελματικών υποστατικών, σε αντίθεση με το άρθρο 86 των περί Κοινοτήτων Νόμων.

(λζ) Κοιμητήριο. Αρκετά Κοινοτικά Συμβούλια δεν τηρούν ξεχωριστούς λογαριασμούς για τις εισπράξεις και πληρωμές που αφορούν στο κοιμητήριο, οι οποίοι υπόκεινται στον έλεγχο του Επάρχου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Κοιμητηρίων (Ταφή και Εκταφή) Νόμου.

(λη) Αδυναμίες εσωτερικού ελέγχου. Διαπιστώθηκε ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου στα πλείστα Κοινοτικά Συμβούλια παρουσιάζει κενά και αδυναμίες.

(λθ) Καυστέρηση στην απάντηση επί των εκθέσεων και παρατηρήσεών μου. Σύμφωνα με τους περί Κοινοτήτων Νόμους, οι ελεγμένοι λογαριασμοί, μαζί με την έκθεση και τις παρατηρήσεις του Γενικού Ελεγκτή, υποβάλλονται στον Έπαρχο, ο οποίος στη συνέχεια τις αποστέλλει στα Κοινοτικά Συμβούλια για να απαντήσουν. Σε αρκετές περιπτώσεις Κοινοτικών Συμβουλίων παρατηρείται σημαντική καθυστέρηση στις απαντήσεις επί των θεμάτων που εγείρονται. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι ορισμένα Συμβούλια δεν έχουν απαντήσει σε καμιά έκθεση της Υπηρεσίας μου, ενώ σε μερικές περιπτώσεις τα νέα Συμβούλια που εκλέγονται αρνούνται να απαντήσουν σε παρατηρήσεις που αφορούν σε προηγούμενα Συμβούλια.

(μ) Θέσπιση Κανονισμών. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, αρκετά άρθρα

της Νομοθεσίας προβλέπουν τη θέσπιση Κανονισμών, για την πιο αποτελεσματική και εύρυθμη λειτουργία των Συμβουλίων.

Οι Γενικοί Κανονισμοί και οι Κανονισμοί Κοινοτικής Υπηρεσίας θεσπίστηκαν και δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ημερ. 21.6.2002 και 7.6.2002, από τα Κοινοτικά Συμβούλια Κοκκινότριμιθιάς και Σωτήρας Αμμοχώστου, αντίστοιχα, και, όπως έχω πληροφορηθεί, έχει ετοιμαστεί σχετικό κείμενο, με βάση το οποίο έχουν μέχρι σήμερα υιοθετήσει τους πιο πάνω Κανονισμούς σχεδόν όλα τα Κοινοτικά Συμβούλια.

5.28 ΠΡΩΗΝ ΧΩΡΙΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Από τον έλεγχο των πρώην Χωριτικών Αρχών, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

(α) Διαπιστώσεις χρηματικών ελλειμμάτων.

(i) **Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Επιφανείου.** Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, από τον έλεγχο των λογαριασμών του Συμβουλίου διαπιστώθηκε ότι στις 9.1.2007, ημερομηνία παράδοσης και παραλαβής των χρηματικών υπολοίπων του Συμβουλίου από τον τότε Κοινοτάρχη, υπήρχε συνολική ελλειμματική διαφορά ύψους £15.307,16, η οποία θα πρέπει να τακτοποιηθεί και παραδοθεί το συντομότερο στο νέο Συμβούλιο που ανέλαβε καθήκοντα από 1.1.2007.

Για διερεύνηση του θέματος και επιβεβαίωση των τραπεζικών υπολοίπων που πιστοποιήθηκαν από τον τότε Κοινοτάρχη, υπό την ιδιότητά του ως Γραμματέας της Νέας Σ.Π.Ε. Αγίου Επιφανείου, ζητήθηκε από τον Έφορο Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών να επιβεβαιώσει την ορθότητα των τραπεζικών υπολοίπων σε συγκεκριμένες ημερομηνίες που αφορούσαν στον έλεγχο. Με βάση την επιβεβαίωση του Εφόρου διαπιστώθηκε ότι ο τότε Κοινοτάρχης προέβη στο παρελθόν σε αναληθή πιστοποίηση των τραπεζικών υπολοίπων κατά τη διεξαγωγή προγενέστερων ελέγχων που έγιναν από την Υπηρεσία μου, και συγκεκριμένα στις 31.12.2002 και στις 24.2.2004 (ημερομηνία έκτακτου ελέγχου), με αποτέλεσμα η συνολική ελλειμματική διαφορά κατά τις 31.12.2002 και 24.2.2004 να αυξηθεί από £595,39 και £3.312,88 σε £69.887,24 και £70.903,31 αντίστοιχα.

Λόγω της σοβαρότητας του θέματος, και της αναληθούς πιστοποίησης των τραπεζικών υπολοίπων από τον τότε Κοινοτάρχη, η υπόθεση παραπέμφθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Σχετικά με την υπόθεση, Λειτουργοί της Υπηρεσίας μου έδωσαν κατάθεση στην Αστυνομία. Αναμένονται τα αποτελέσματα της διερεύνησης του θέματος.

Σε απαντητική επιστολή του το Σεπτέμβριο του 2007, ο νέος Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι ο τότε Κοινοτάρχης κατέβαλε την 1.8.2007 στο Συμβούλιο το ποσό των £15.307,16 για τακτοποίηση της ελλειμματικής διαφοράς.

(ii) **Κοινοτικό Συμβούλιο Ακακίου.** Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το έτος 2006 σε έκτακτο έλεγχο που έγινε στις 22.10.2003, στα ταμειακά διαθέσιμα του Συμβουλίου προέκυψε ελλειμματική διαφορά ύψους £25.702 που προφανώς οφειλόταν:

- Σε σημαντικό αριθμό επιταγών που επιστράφηκαν χωρίς αντίκρισμα και το Συμβούλιο δεν πήρε τα ενδεδειγμένα μέτρα για την εξασφάλιση των αντίστοιχων ποσών. Συναφώς αναφέρεται ότι, παρόλο που συστηματικά οι επιταγές συγκεκριμένου κρεοπώλη, ο οποίος έκανε μεγάλη χρήση του Κοινοτικού Σφαγείου για τη σφαγή ζώων του, επιστρέφονταν ως ακάλυπτες, εντούτοις το Συμβούλιο συνέχισε να δέχεται επιταγές του, χωρίς οποιαδήποτε ενέργεια για διασφάλιση των εσόδων του Συμβουλίου. Ο πιο πάνω κρεοπώλης οφείλει ποσό ύψους £34.136, το οποίο περιλαμβάνει καθυστερήσεις των ετών 2001, 2002 και 2003. Διαπιστώθηκε επίσης ότι σημαντικά ποσά οφείλονταν και από άλλους κρεοπώλες, χωρίς το Συμβούλιο να λαμβάνει τα ενδεδειγμένα μέτρα για την είσπραξή τους.

- Σε επιταγές που δεν κατατέθηκαν έγκαιρα στους τραπεζικούς λογαριασμούς του Συμβουλίου και παρέμειναν ληγμένες στην κατοχή υπαλλήλου του Συμβουλίου.
- Σε λόγους που δεν ήταν δυνατόν να προσδιοριστούν λόγω της σημαντικής καθυστέρησης στην ενημέρωση του Βιβλίου Ταμείου, και της μη συμφιλίωσης των τραπεζικών και ταμειακών υπολοίπων.

Για την ελλειμματική διαφορά, η υπάλληλος του Συμβουλίου, κατέθεσε από προσωπικά της χρήματα, στον τρεχούμενο λογαριασμό του Συμβουλίου, ποσό ύψους £12.000 το Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 2003 και ποσό ύψους £6.345 το Μάρτιο και Απρίλιο του 2004, ενώ τον Ιούνιο του 2004 υπέβαλε την παραίτησή της από το Συμβούλιο.

Ζήτησα να πληροφορηθώ κατά πόσο η υπάλληλος του Συμβουλίου ευθύνεται με οποιοδήποτε τρόπο για την ελλειμματική διαφορά που παρουσιάστηκε στο ταμείο του Συμβουλίου και αν για το λόγο αυτό προέβη στις πιο πάνω καταθέσεις, αλλά το Συμβούλιο απέφυγε να εκφράσει γνώμη πάνω στο θέμα αυτό.

Σε απαντητική επιστολή του το Μάρτιο του 2006, ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου μου ανέφερε ότι έχουν ανακτηθεί τα χρήματα από κάποιες ακάλυπτες/ληγμένες επιταγές, ενώ για όσες ακάλυπτες/ληγμένες επιταγές δεν έχουν εξασφαλιστεί τα χρήματα, θα γίνει η αντίστοιχη εγγραφή στο Βιβλίο Ταμείου και παράλληλα θα ανοιχθούν λογαριασμοί χρεωστών και θα καταβληθούν προσπάθειες για είσπραξη των οφειλόμενων ποσών, περιλαμβανομένης και της λήψης νομικών μέτρων.

(iii) Κοινοτικό Συμβούλιο Μηλικουρίου. Από τον έλεγχο των λογαριασμών του Συμβουλίου διαπιστώθηκε ότι στις 2.1.2007, ημερομηνία παράδοσης και παραλαβής των χρηματικών υπολοίπων του Συμβουλίου από τον τέως στο νέο Κοινοτάρχη, υπήρχε συνολική ελλειμματική διαφορά ύψους £7.830,47, η οποία βαρύνει τον τέως Κοινοτάρχη και υπέδειξα όπως τακτοποιηθεί και παραδοθεί το συντομότερο στο νέο Συμβούλιο που ανέλαβε καθήκοντα από 1.1.2007 και δοθούν εξηγήσεις για το πώς και πότε δημιουργήθηκε.

(iv) Κοινοτικό Συμβούλιο Ορούντας. Σχετικά με την ελλειμματική διαφορά ύψους £11.342,36 που εντοπίστηκε σε έκτακτο έλεγχο στις 19.2.2004 στα ταμειακά διαθέσιμα του Συμβουλίου, στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, ανέφερα ότι ποσό ύψους £4.413,80 βαρύνει τον τέως Κοινοτάρχη από τις 2.1.2002, ποσό ύψους £1.744,89 αφορά σε επιταγές του 2002, που χρεώθηκαν στον τρεχούμενο λογαριασμό του Συμβουλίου χωρίς αντίστοιχη καταχώριση στο Βιβλίο Ταμείου και για το υπόλοιπο ποσό των £5.183,67 ζήτησα να δοθούν εξηγήσεις και να τακτοποιηθεί το συντομότερο.

Το Μάρτιο του 2006 σε σχετική επιστολή του, το Συμβούλιο, ζήτησε από τον τέως Κοινοτάρχη όπως καταθέσει στο ταμείο του Συμβουλίου το ποσό των £4.413,80, χωρίς απ' ότι έχω πληροφορηθεί να υπάρξει οποιαδήποτε ανταπόκριση. Για το ποσό των £1.744,89 που αφορούσε σε επιταγές του 2002, εκδόθηκε και καταχωρίστηκε στο Βιβλίο Ταμείου στους λογαριασμούς του 2004 ένταλμα πληρωμής χωρίς όμως να υποστηρίζεται από τα αντίστοιχα υποστηρικτικά στοιχεία. Υπέδειξα ότι, για να γίνουν αποδεκτές καταχωρίσεις στο Βιβλίο Ταμείου σχετικά με τις εν λόγω επιταγές, θα πρέπει να παρουσιαστούν υποστηρικτικά στοιχεία. Το υπόλοιπο ποσό των £5.183,67 έχει κατατεθεί από τον Κοινοτάρχη στον τρεχούμενο λογαριασμό του Συμβουλίου το Δεκέμβριο του 2006 χωρίς όμως να δοθούν εξηγήσεις για το πώς δημιουργήθηκε η ελλειμματική διαφορά.

(v) Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Θεράποντος. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, σε έκτακτο έλεγχο που διενεργήθηκε στις 25.1.2007 στα ταμειακά διαθέσιμα του Συμβουλίου, διαπιστώθηκε ελλειμματική διαφορά ύψους £5.905,91, η οποία βαρύνει τον τέως Κοινοτάρχη, και υπέδειξα όπως τακτοποιηθεί και παραδοθεί το συντομότερο στο νέο Συμβούλιο που ανέλαβε καθήκοντα από 1.1.2007 και δοθούν εξηγήσεις για το πώς και πότε δημιουργήθηκε.

Λόγω της σοβαρότητας του θέματος, η σχετική επιστολή μου κοινοποιήθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα. Σε απαντητική επιστολή του το Μάιο του 2007, ο νέος Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι εντοπίστηκαν μη καταχωρισθείσες πληρωμές στο Βιβλίο Ταμείου ύψους £4.094,70. Υπέδειξα ότι για να γίνουν αποδεκτές οι πληρωμές αυτές και να καταχωριστούν στο Βιβλίο Ταμείου θα πρέπει να συνοδεύονται από τα απαραίτητα υποστηρικτικά στοιχεία, τα οποία θα πρέπει πρώτα να αξιολογηθούν από το Κοινοτικό Συμβούλιο και στη συνέχεια να αποσταλούν στον Έπαρχο Λεμεσού για εξέταση. Αναμένονται τα αποτελέσματα της διερεύνησης του θέματος.

(vi) Κοινοτικό Συμβούλιο Βάσας Κοιλανίου. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, κατά τον έλεγχο των λογαριασμών του Συμβουλίου για το έτος 2001 διαπιστώθηκε ελλειμματική διαφορά ύψους £11.330,67, η οποία βαρύνει τον τέως Κοινοτάρχη από 1.1.2002. Λόγω της σοβαρότητας της πιο πάνω υπόθεσης, το 2004 απέστειλα επιστολή στο Γενικό Εισαγγελέα, ο οποίος σε απαντητική επιστολή του στις 3.5.2006 με πληροφόρησε ότι δεν μπορεί να ασκηθεί ποινική δίωξη εναντίον του τέως Κοινοτάρχη, αφού δεν μπορεί να αποδειχθεί η ύπαρξη δόλου στις ενέργειες του. Επομένως το ποσό του ελλείμματος θα πρέπει να ανακτηθεί από το Κοινοτικό Συμβούλιο στα πλαίσια πολιτικής αγωγής που θα ασκηθεί εναντίον του τέως Κοινοτάρχη. Σε απαντητική επιστολή του τον Ιανουάριο του 2008, ο νυν Κοινοτάρχης του Κοινοτικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο, μετά από συνεννόηση με το νομικό σύμβουλο του Συμβουλίου, αποφάσισε να μην προβεί σε δικαστικά μέτρα εναντίον του τέως Κοινοτάρχη.

(vii) Κοινοτικό Συμβούλιο Λιμνατίου. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το 2006, σε έκτακτο έλεγχο που διενεργήθηκε στις 22.2.2005 στα ταμειακά διαθέσιμα του Συμβουλίου, διαπιστώθηκε ελλειμματική διαφορά ύψους £2.371,66 και υπέδειξα όπως τακτοποιηθεί το συντομότερο και δοθούν εξηγήσεις για το πώς και πότε δημιουργήθηκε. Από τον έλεγχο των λογαριασμών του Συμβουλίου για το έτος 2006, διαπιστώθηκε ότι η πιο πάνω ελλειμματική διαφορά που βαρύνει τον τέως Κοινοτάρχη έχει μειωθεί από £2.371,66 σε £103,85, χωρίς όμως να δοθούν εξηγήσεις για το πώς δημιουργήθηκε.

(viii) Κοινοτικό Συμβούλιο Αγγλισίδων. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, μετά από έκτακτο έλεγχο στα ταμειακά διαθέσιμα του Συμβουλίου στις 30.10.2003 διαπιστώθηκε ελλειμματική διαφορά ύψους £22.653,84, η οποία προφανώς σχετίζεται με πληρωμές που το Κοινοτικό Συμβούλιο διενεργούσε εδώ και μερικά χρόνια από τον τραπεζικό του λογαριασμό που αφορούσαν στο Συμβούλιο Αποχετεύσεων της Κοινότητας, χωρίς ωστόσο να τηρούνται τα αναγκαία στοιχεία για το σκοπό αυτό και χωρίς να καταχωρίζονται στο Βιβλίο Ταμείου. Ανέφερα επίσης ότι, ζητήθηκε από τον οικείο Έπαρχο, υπό την ιδιότητά του ως Πρόεδρος του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Αγγλισίδων, να ετοιμάσει και υποβάλει στην Υπηρεσία μου ετήσιους λογαριασμούς για έλεγχο, για το συγκεκριμένο Συμβούλιο Αποχετεύσεων. Ζήτησα επίσης να προσδιοριστεί με ακρίβεια το οφειλόμενο ποσό προς το Κοινοτικό Συμβούλιο, το οποίο και να εμβαστεί το συντομότερο δυνατόν.

Μέσα στο 2005 είχαν υποβληθεί ταμειακές καταστάσεις που αφορούσαν στα έτη 1995 μέχρι 2003, χωρίς να έχουν ετοιμαστεί κατάλληλα λογιστικά βιβλία και χωρίς να υποστηρίζονται από εξουσιοδοτημένα εντάλματα πληρωμής και υποστηρικτικά στοιχεία. Δεν έχουν επίσης ετοιμαστεί και υποβληθεί για έλεγχο τελικοί λογαριασμοί όπως προβλέπεται στη σχετική νομοθεσία. Από τον έλεγχο των ταμειακών καταστάσεων διαπιστώθηκε ότι αυτές παρουσιάζουν ουσιώδη λάθη και παραλείψεις. Υπέδειξα όπως ετοιμαστούν κατάλληλα λογιστικά βιβλία και τελικοί λογαριασμοί, που να υποστηρίζονται από τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία, από την ημερομηνία εγκαθίδρυσης του Συμβουλίου Αποχετεύσεων μέχρι σήμερα, και υποβληθούν στην Υπηρεσία μου για έλεγχο. Ωστόσο δεν έχει μεταβιβαστεί μέχρι σήμερα οποιοδήποτε ποσό προς το Κοινοτικό Συμβούλιο.

(ix) Κοινοτικό Συμβούλιο Κάτω Δρυ. Σχετικά με την ελλειμματική διαφορά ύψους £4.292,17 που βαρύνει τον τέως Κοινοτάρχη κατά την παράδοση των ταμειακών υπολοίπων στις 31.12.2001 στο νέο Συμβούλιο, στην Έκθεσή μου για το έτος 2006 ανέφερα ότι ο τέως Κοινοτάρχης προσκόμισε στον Έπαρχο Λάρνακας, για αξιολόγηση, αποδείξεις πληρωμών της τάξης του πιο πάνω ποσού. Το Φεβρουάριο του 2008 ο Έπαρχος Λάρνακας με πληροφόρησε ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο σε συνεδρία του στις 19.6.2006, στην οποία παρέστη και λειτουργός της Επαρχιακής Διοίκησης, αποδέχθηκε τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε ο τέως Κοινοτάρχης και θεώρησε το θέμα λήξαν.

(x) Κοινοτικό Συμβούλιο Μαραθούνας. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, σε έκτακτο έλεγχο που διενεργήθηκε στις 13.3.2007 στα ταμειακά διαθέσιμα του Συμβουλίου, διαπιστώθηκε ελλειμματική διαφορά ύψους £17.062,56, η οποία βαρύνει τον τέως Κοινοτάρχη, και υπέδειξε όπως τακτοποιηθεί και παραδοθεί το συντομότερο στο νέο Συμβούλιο που ανέλαβε καθήκοντα από 1.1.2007 και δοθούν εξηγήσεις για το πώς και πότε δημιουργήθηκε. Λόγω της σοβαρότητας του θέματος, η σχετική επιστολή μου κοινοποιήθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα. Σχετικά με την υπόθεση Λειτουργοί της Υπηρεσίας μου έδωσαν κατάθεση στην Αστυνομία. Αναμένονται τα αποτελέσματα της διερεύνησης του θέματος. Τον Ιούνιο του 2007 ο τέως Κοινοτάρχης παρέδωσε στο νέο Συμβούλιο ποσό ύψους £8.000 για μερική εξόφληση της ελλειμματικής διαφοράς.

(β) Διαπιστώσεις χρηματικών πλεονασμάτων.

(i) Κοινοτικό Συμβούλιο Αστρομερίτη. Στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, ανέφερα ότι μετά από έκτακτο έλεγχο που διενεργήθηκε στις 24.11.2003 στα ταμειακά διαθέσιμα του Συμβουλίου, διαπιστώθηκε πλεόνασμα ύψους £6.214,57, για το οποίο ζήτησα να γίνει διερεύνηση και να αιτιολογηθεί, υποδεικνύοντας ταυτόχρονα ότι στην περίπτωση που δεν υπάρχει επαρκής αιτιολόγηση, το πλεόνασμα αυτό θεωρείται ότι ανήκει στο Συμβούλιο και θα πρέπει να καταχωριστεί στο Βιβλίο Ταμείου με την έκδοση σχετικής απόδειξης είσπραξης.

Το 2005 το Συμβούλιο με πληροφόρησε ότι το πλεόνασμα διερευνάται από ιδιώτη λογιστή. Μέχρι σήμερα δεν έχω πληροφορηθεί σχετικά με το αποτέλεσμα της διερεύνησης του θέματος.

(ii) Κοινοτικό Συμβούλιο Κοτσιάτη. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, σε έκτακτο έλεγχο που διενεργήθηκε στις 7.11.2006 στα ταμειακά διαθέσιμα του Συμβουλίου, διαπιστώθηκε πλεόνασμα ύψους £7.348,72. Υπέδειξα όπως διερευνηθεί και αιτιολογηθεί, υποδεικνύοντας ταυτόχρονα ότι στην περίπτωση που δεν υπάρχει επαρκής αιτιολόγηση, το πλεόνασμα θεωρείται ότι ανήκει στο Συμβούλιο και θα πρέπει να καταχωριστεί στο Βιβλίο Ταμείου με την έκδοση σχετικής απόδειξης είσπραξης. Μέχρι σήμερα δεν έχω πληροφορηθεί σχετικά με το αποτέλεσμα της διερεύνησης του θέματος.

(iii) Κοινοτικό Συμβούλιο Πηγαινιών. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, διαπιστώθηκε ότι κατά τις 31.12.2001 τα τραπεζικά υπόλοιπα του Συμβουλίου ξεπερνούσαν κατά £8.765,54 το υπόλοιπο, όπως παρουσιαζόταν στο Βιβλίο Ταμείου, και υπέδειξα όπως το ποσό αυτό, το οποίο θεωρείται πλεόνασμα, καταχωριστεί στο Βιβλίο Ταμείου, ώστε να εξισωθεί το ταμειακό υπόλοιπο με εκείνο των τραπεζικών λογαριασμών.

Κατά τον έλεγχο των λογαριασμών για το έτος 2002 διαπιστώθηκε ότι κατά τις 31.12.2002 τα τραπεζικά υπόλοιπα του Συμβουλίου ξεπερνούσαν τα ταμειακά υπόλοιπα μόνο κατά £3.439,36, σε σύγκριση με £8.765,54 κατά τις 31.12.2001. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη τις εισπράξεις που έγιναν εντός του 2002 και τις αντίστοιχες πληρωμές, διαπιστώνεται ότι τα τραπεζικά υπόλοιπα έπρεπε να παρουσιάζονται αυξημένα κατά £5.326,18, ποσό το οποίο θεωρείται ότι αποτελούσε μετρητά στο ταμείο κατά τις 31.12.2002.

Υπέδειξα και πάλι όπως καταχωριστεί στο Βιβλίο Ταμείου το πλεόνασμα ύψους £8.765,54 και τακτοποιηθεί οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των ταμειακών και τραπεζικών υπολοίπων του Συμβουλίου.

Παρά τις επανειλημμένες υπενθυμίσεις που στάληκαν από την Υπηρεσία μου, μέχρι σήμερα δεν έχω πληροφορηθεί κατά πόσο το πιο πάνω θέμα έχει τακτοποιηθεί.

(iv) Κοινοτικό Συμβούλιο Πύλας. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, μετά από έκτακτο έλεγχο στις 2.2.2004 στα ταμειακά διαθέσιμα του Συμβουλίου διαπιστώθηκε πλεόνασμα ύψους £2.715,13.

Το Φεβρουάριο του 2005, το Συμβούλιο με πληροφόρησε ότι, με απόφασή του, το πλεόνασμα θα καταχωριστεί στο Βιβλίο Ταμείου βάσει σχετικής απόδειξης είσπραξης.

(v) Κοινοτικό Συμβούλιο Σκαρίνου. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, στα ταμειακά διαθέσιμα του Συμβουλίου κατά τις 31.12.2000, διαπιστώθηκε πλεόνασμα ύψους £17.647 και υπέδειξα όπως αυτό αιτιολογηθεί, διαφορετικά θα πρέπει να καταχωριστεί στο Βιβλίο Ταμείου με την έκδοση σχετικής απόδειξης είσπραξης. Λόγω του ότι το πιο πάνω πλεόνασμα θεωρήθηκε εσφαλμένα από τον Κοινοτάρχη ότι ανήκει σ' αυτόν, στις 31.5.2001 απέσυρε από τον τρεχούμενο λογαριασμό του Συμβουλίου μετρητά ύψους £15.000, τα οποία, όπως ο ίδιος ισχυρίζεται, του οφείλει το Συμβούλιο, χωρίς να αιτιολογήσει και τεκμηριώσει την πράξη του αυτή και χωρίς να εξασφαλίσει τις απαιτούμενες εγκρίσεις του Συμβουλίου και του Επάρχου. Επειδή δεν υπήρξε οποιαδήποτε αιτιολόγηση και τεκμηρίωση του πλεονάσματος, με επιστολή μου τον Ιούλιο του 2004 εξέφρασα τη γνώμη ότι το ποσό των £15.000 θα πρέπει να επιστραφεί και καταχωριστεί στο Βιβλίο Ταμείου του Συμβουλίου.

Ανέφερα επίσης ότι συγκεκριμένο τιμολόγιο ύψους £7.200, που εκδόθηκε από τον εργολάβο που ανέλαβε την κατασκευή και επιδιόρθωση πλακόστρωτου, καταχωρίστηκε στο Βιβλίο Ταμείου, τόσο στους λογαριασμούς του 1999, όσο και του 2000. Υπέδειξα ότι στην περίπτωση που δεν θα παρουσιαστούν στοιχεία που να δικαιολογούν τις πιο πάνω καταχωρίσεις, το ποσό των £7.200, το οποίο προφανώς σχετίζεται και με το πλεόνασμα που παρουσιάστηκε κατά τις 31.12.2000, θα πρέπει να καταχωριστεί στο Βιβλίο Ταμείου ως ακυρωτική εγγραφή για τη διπλή καταχώριση.

Από τον έλεγχο των λογαριασμών του Συμβουλίου διαπιστώθηκε ότι σχετικά με τη διπλή καταχώριση του τιμολογίου ύψους £7.200, έχει γίνει διορθωτική εγγραφή στο Βιβλίο Ταμείου εντός του 2005 και το αντίστοιχο ποσό έχει κατατεθεί από τον Κοινοτάρχη στον τραπεζικό λογαριασμό του Συμβουλίου.

Μετά τη διορθωτική εγγραφή στο Βιβλίο Ταμείου, το ποσό του πλεονάσματος κατά τις 31.12.2000 μειώνεται από £17.647 σε £10.447.

(γ) Άλλες διαπιστώσεις.

(i) Κοινοτικό Συμβούλιο Τόχνης. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, οι τελικοί λογαριασμοί του Συμβουλίου για τα έτη 2002 - 2006 δεν υποβλήθηκαν για έλεγχο μέχρι την 31η Μαρτίου του επόμενου έτους, κατά παράβαση των προνοιών των περί Κοινοτήτων Νόμων. Οι τελικοί λογαριασμοί για τα πιο πάνω έτη υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου για έλεγχο με σημαντική καθυστέρηση εντός του 2008, με αποτέλεσμα η παρακολούθηση των οικονομικών δραστηριοτήτων του Συμβουλίου να καθίσταται δύσκολη. Ελλείψει αποδεικτικών στοιχείων δεν κατέστη δυνατόν να επιβεβαιωθεί η ορθότητα αρκετών πληρωμών που καταχωρίστηκαν στο Βιβλίο Ταμείου του Συμβουλίου, ενώ παρατηρήθηκαν πολλά λάθη και παραλείψεις στην καταχώριση των λογιστικών στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις. Λόγω της σοβαρότητας των θεμάτων που αναφέρονται πιο πάνω, η Υπηρεσία μου δεν μπόρεσε να διαμορφώσει γνώμη ως προς το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των υποθέσεων

του Κοινοτικού Συμβουλίου για τα έτη 2002-2006, και κατά πόσο συνάδουν με τις πρόνοιες των περί Κοινοτήτων Νόμων και των σχετικών Κανονισμών.

(ii) Κοινοτικό Συμβούλιο Αρμίνου. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, μετά την υποβολή παραίτησης από τον τέως Κοινοτάρχη το Μάρτιο του 2003, κατά την παράδοση και παραλαβή των περιουσιακών στοιχείων του Συμβουλίου από τον τέως στο νέο Κοινοτάρχη στις 5.3.2003, το Βιβλίο Ταμείου που παραδόθηκε από τον τέως Κοινοτάρχη δεν ήταν ενημερωμένο με τις εισπράξεις και πληρωμές του Συμβουλίου για την περίοδο από 1.1.2002 μέχρι 5.3.2003, και συνεπώς δεν ήταν γνωστό το πραγματικό ταμειακό υπόλοιπο που ο τέως Κοινοτάρχης είχε υποχρέωση να παραδώσει. Ανέφερα επίσης ότι τα διπλότυπα εισπράξεων και τα εντάλματα πληρωμής που αφορούσαν στη συγκεκριμένη περίοδο, δεν είχαν παραδοθεί και, όπως ανέφερε ο τέως Κοινοτάρχης, αυτά είχαν πεταχτεί ως άχρηστα κατά τον καθαρισμό του Γραφείου του.

Ελλείπει των πιο πάνω στοιχείων, δεν κατέστη δυνατόν να διεξαχθεί ο έλεγχος των λογαριασμών του Συμβουλίου για την περίοδο 1.1.2002 μέχρι 5.3.2003, ενώ για τους λογαριασμούς της περιόδου 6.3.2003-31.12.2003 και για τα έτη 2004-2006 η Υπηρεσία μου δεν μπόρεσε να διαμορφώσει γνώμη ως προς το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των υποθέσεων του Κοινοτικού Συμβουλίου, και κατά πόσο συνάδουν με τις πρόνοιες των περί Κοινοτήτων Νόμων και των σχετικών Κανονισμών, λόγω του γεγονότος ότι η Υπηρεσία δεν μπόρεσε να ικανοποιηθεί για την ορθότητα των χρηματικών υπολοίπων στις 6.3.2003.

Επέσυρα την προσοχή των υπευθύνων στις πρόνοιες των σχετικών άρθρων των περί Κοινοτήτων Νόμων, που προβλέπουν για την τήρηση ακριβούς λογαριασμού για όλα τα χρηματικά ποσά που εισπράττονται και πληρώνονται από το ταμείο του Συμβουλίου, και όπως ζητηθεί από τον τέως Κοινοτάρχη να παρουσιάσει στοιχεία για τις εισπράξεις και πληρωμές της περιόδου 1.1.2002 μέχρι 5.3.2003 και, σε περίπτωση που δεν υπάρξει ανταπόκριση, να ληφθούν τα μέτρα που προβλέπονται στη σχετική Νομοθεσία. Παρά τις επανειλημμένες υπενθυμίσεις που στάληκαν από την Υπηρεσία μου τόσο προς τον Έπαρχο Πάφου όσο και προς το Υπουργείο Εσωτερικών, δεν έχω ενημερωθεί για τις μέχρι σήμερα εξελίξεις επί του θέματος.

(iii) Κοινοτικό Συμβούλιο Νέου Χωρίου.

- Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, εξακολουθούν να μην τηρούνται χωριστοί λογαριασμοί για το Κυβερνητικό Υδατικό Έργο Νέου Χωρίου (Πάφου), αλλά αυτοί είναι ανάμικτοι με εκείνους του Κοινοτικού Συμβουλίου, κατά παράβαση των περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Κανονισμών του 1990. Σημειώνεται ότι οι λογαριασμοί του Κυβερνητικού Υδατικού Έργου Νέου Χωρίου θα πρέπει, σύμφωνα με τους πιο πάνω Κανονισμούς, να υποβληθούν στην Υπηρεσία μου για έλεγχο.

- **Κοινοτικά κτίρια και ασφαλοστρωση δρόμων.** Έχει παρατηρηθεί ότι κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου με ποσό συμβολαίου £264.238,50, έχουν δοθεί οδηγίες από το Συμβούλιο για επιπλέον εργασίες της τάξης των £87.300, χωρίς να ακολουθηθούν οι διαδικασίες που προνοούνται στο συμβόλαιο. Συγκεκριμένα, δεν ενημερώθηκε και δεν εξασφαλίστηκε η έγκριση του υπεύθυνου Συντονιστή του έργου που είναι ο Πολιτικός Μηχανικός του Επάρχου Πάφου.

Υπέδειξα ότι οι πολλές αλλαγές μετά την υπογραφή των συμβολαίων δημιουργούν προβλήματα στην ομαλή εκτέλεση των έργων και προσφέρουν τη δυνατότητα στους εργολήπτες για υποβολή οικονομικών και χρονικών απαιτήσεων. Τονίστηκε ότι οι οποιεσδήποτε αλλαγές στα συμβόλαια εκτέλεσης έργων θα πρέπει να περιορίζονται στις απολύτως αναγκαίες και να αιτιολογούνται επαρκώς.

Παρατήρησα επίσης ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο για τα έτη 2005 και 2006 ανέθεσε την ασφαλοστρωση των δρόμων του αναδασμού σε εργοληπτική εταιρεία χωρίς να ακολουθηθεί η διαδικασία ζήτησης προσφορών. Τα ποσά που πληρώθηκαν για τις ασφαλοστρώσεις ήταν £70.823 για το 2005 και £61.290 για το 2006. Επισήμανα ότι για σκοπούς χρηστής διοίκησης,

διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης πρέπει να ακολουθείται η διαδικασία προσφορών σύμφωνα με τις νενομισμένες διαδικασίες.

5.29 ΠΡΩΗΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ

(i) Κοινοτικό Συμβούλιο Γαλάτας.

Εκτέλεση Προϋπολογισμού. Παρατήρησα ότι σε 10 Κονδύλια του Προϋπολογισμού του 2006 σημειώθηκαν υπερβάσεις πέρα από αυτές που επιτρέπονται από το Νόμο, συνολικού ποσού £22.511, στο οποίο περιλαμβάνονται και δαπάνες ύψους £19.063, που δεν είχαν αρχικά προϋπολογιστεί. Για τις υπερβάσεις αυτές δεν έχει εξασφαλιστεί η αναγκαία έγκριση σύμφωνα με τις πρόνοιες του σχετικού Νόμου.

(ii) Κοινοτικό Συμβούλιο Κακοπετριάς.

Έγκριση και εκτέλεση Προϋπολογισμού.

(α) Στον Προϋπολογισμό του Συμβουλίου για το έτος 2006, περιλήφθηκαν δαπάνες ύψους £30.000, που αφορούσαν στην επέκταση του κοιμητηρίου, οι οποίες σύμφωνα με τον περί Κοιμητηρίων Νόμο Ν.257(Ι)/2004, θα έπρεπε να διατεθούν από ξεχωριστό λογαριασμό για το κοιμητήριο.

(β) Παρατήρησα ότι σε 27 Κονδύλια του Προϋπολογισμού του 2006 σημειώθηκαν υπερβάσεις πέρα από αυτές που επιτρέπονται από το Νόμο, συνολικού ποσού £121.449, στο οποίο περιλαμβάνονται και δαπάνες ύψους £71.597, που δεν είχαν αρχικά προϋπολογιστεί. Για τις υπερβάσεις αυτές δεν έχει εξασφαλιστεί η αναγκαία έγκριση σύμφωνα με τις πρόνοιες του σχετικού Νόμου.

Ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο έδωσε οδηγίες ώστε να δημιουργηθεί λογαριασμός και ταμείο κοιμητηρίου και ότι θα φροντίζει να μη δημιουργούνται υπερβάσεις και, στην περίπτωση που αυτές είναι αναπόφευκτες, θα φροντίζει να εξασφαλίζονται οι απαιτούμενες εγκρίσεις.

(iii) Κοινοτικό Συμβούλιο Κάτω Πύργου.

Τελικοί Λογαριασμοί. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Κάτω Πύργου δεν έχει μέχρι σήμερα ετοιμάσει και υποβάλει για έλεγχο τελικούς λογαριασμούς για τα έτη 2005 - 2007, παρά τις πρόνοιες της σχετικής Νομοθεσίας, ως προς την ετοιμασία και υποβολή τελικών λογαριασμών για έλεγχο, μέχρι την 31^η Μαρτίου του επόμενου έτους.

(iv) Κοινοτικό Συμβούλιο Λυθροδόντα.

Εκτέλεση Προϋπολογισμού. Παρατήρησα ότι σε 13 Κονδύλια του Προϋπολογισμού του 2005 σημειώθηκαν υπερβάσεις πέρα από αυτές που επιτρέπονται από το Νόμο, συνολικού ποσού £34.090, στο οποίο περιλαμβάνονται και δαπάνες ύψους £32.190, που δεν είχαν αρχικά προϋπολογιστεί. Για τις υπερβάσεις αυτές δεν έχει εξασφαλιστεί η αναγκαία έγκριση σύμφωνα με τις πρόνοιες του σχετικού Νόμου.

Ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι θα γίνει προσπάθεια για πλήρη εφαρμογή του Νόμου σχετικά με τον καταρτισμό και παρακολούθηση του ετήσιου Προϋπολογισμού, έτσι ώστε να γίνεται συστηματική παρακολούθηση της πορείας των Κονδυλίων του και να μην σημειώνονται υπερβάσεις.

Μη ενσωμάτωση τραπεζικών λογαριασμών στα βιβλία του Συμβουλίου. Υπέδειξα επανειλημμένα την ανάγκη ενσωμάτωσης των τραπεζικών λογαριασμών, μέσω των οποίων εισπράττονταν φορολογίες και τέλη υδατοπρομήθειας, στα βιβλία του Συμβουλίου και την παρουσίαση των υπολοίπων τους στο τέλος του έτους στις οικονομικές του καταστάσεις. Επίσης υπέδειξα τον ορθό τρόπο τήρησης των τραπεζικών λογαριασμών και τις κατάλληλες διορθώσεις

για ενσωμάτωση των υπολοίπων των υπό αναφορά τραπεζικών λογαριασμών στις οικονομικές καταστάσεις. Ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι όλες οι εισπράξεις μέχρι 31.12.2007 ενσωματώθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις αφού έγινε λεπτομερής έλεγχος και συμφιλίωσή τους και ότι από 1.1.2008 όλες οι εισπράξεις μέσω τράπεζας ελέγχονται και συμφιλιώνονται μηνιαία και ενσωματώνονται στις οικονομικές καταστάσεις του Συμβουλίου.

(v) Κοινοτικό Συμβούλιο Παλαιομετόχου.

Κοινοτικό γήπεδο. Για την κατασκευή του κοινοτικού γηπέδου, το οποίο ολοκληρώθηκε κατά το 2005, δαπανήθηκε το ποσό των £874.427. Παρατήρησα ότι δεν έχει ακόμη εξασφαλιστεί η κυριότητα των τεμαχίων γης που απαλλοτριώθηκαν για την ανέγερσή του, ούτε και η σχετική πολεοδομική άδεια και άδεια οικοδομής.

Ατιμολόγητο νερό και συστήματα ελέγχου υδατοπρομήθειας. Σύμφωνα με στοιχεία που τηρεί το Συμβούλιο, το ποσοστό ατιμολόγητου νερού, ανήλθε κατά το 2006 σε 44%. Το ποσοστό αυτό είναι πολύ ψηλό, ειδικά λαμβάνοντας υπόψη ότι το δίκτυο είναι σχετικά καινούργιο και οι οποιεσδήποτε βλάβες αντιμετωπίζονται άμεσα. Κατόπιν εισήγησής μου, το Συμβούλιο εγκατέστησε, το 2003, υδρομετρητές σε καθοριστικά σημεία μεταξύ των πηγών προμήθειας νερού και του συστήματος διανομής, ορισμένοι, από τους οποίους παρουσιάζουν προβλήματα και θα πρέπει να αντικατασταθούν άμεσα.

Μειώσεις σε λογαριασμούς καταναλωτών νερού. Η καταγραφή της κατανάλωσης νερού της Κοινότητας, μέχρι το Δεκέμβριο του 2006, γινόταν από ιδιώτη καταγραφέα έναντι αμοιβής, κατά τριμηνία. Το 2007, η καταγραφή της κατανάλωσης νερού, ανατέθηκε στον ωρομίσθιο εργάτη που εργοδοτεί το Συμβούλιο. Μετά την καταγραφή της κατανάλωσης νερού για το πρώτο τρίμηνο του 2007 διαπιστώθηκαν, σε αρκετούς λογαριασμούς, πολύ μεγάλες αυξήσεις και οι επηρεαζόμενοι καταναλωτές προέβησαν σε διαμαρτυρία στο Συμβούλιο. Το Συμβούλιο, με απόφασή του που λήφθηκε πλειοψηφικά, αποφάσισε τη μείωση του συνολικού οφειλόμενου ποσού για 38 καταναλωτές από £9.815 σε £2.015. Παρατήρησα ότι για τη μείωση των πιο πάνω οφειλών τελών υδατοπρομήθειας δεν εξασφαλίστηκε η απαιτούμενη από το Νόμο έγκριση του Επάρχου, ενώ τα τέλη μειώθηκαν πέρα από το κόστος του νερού, σε αντίθεση με τους σχετικούς Κανονισμούς, και επισήμανα επίσης ότι κατά το 2005 το Συμβούλιο διέγραψε από τις οφειλές επτά καταναλωτών πρόσθετη επιβάρυνση ύψους £1.168 χωρίς να εξασφαλιστεί και πάλι η εκ των προτέρων έγκριση του Επάρχου. Επίσης, από δειγματοληπτικό έλεγχο στις καταναλώσεις ορισμένων από τους πιο πάνω καταναλωτές, διαφάνηκε ότι ο μέσος όρος κατανάλωσης νερού που χρεώθηκε για την 3η περίοδο κάθε έτους από το 2003 μέχρι το 2006 ήταν αρκετά χαμηλότερος, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2007 και εξέφρασα την άποψη ότι οι χαμηλότερες καταναλώσεις νερού κατά τα προηγούμενα έτη ενδεχομένως να οφείλονταν σε πλημμελή καταγραφή των ενδείξεων των υδρομετρητών, θέμα το οποίο εισηγήθηκα όπως διερευνηθεί περαιτέρω. Τέλος, τόνισα την αναγκαιότητα της συστηματικής παρακολούθησης, τόσο του δικτύου υδατοπρομήθειας όσο και των υδρομετρητών που είναι εγκατεστημένοι στα υποστατικά των καταναλωτών, ώστε στις περιπτώσεις υπερβολικών καταναλώσεων να λαμβάνονται έγκαιρα διορθωτικά μέτρα.

Έγκριση και εκτέλεση Προϋπολογισμού.

(α) Ο Προϋπολογισμός του Συμβουλίου για το έτος 2006, περιλάμβανε δαπάνες οι οποίες ρυθμίζονται από άλλες νομοθεσίες και που δεν αφορούσαν στο Συμβούλιο, όπως δαπάνη για κοιμητήριο και δαπάνη για καθυστερημένους μισθούς αγροφύλακα.

(β) Παρατήρησα ότι σε 14 Κονδύλια του Προϋπολογισμού του 2006 σημειώθηκαν υπερβάσεις πέρα από αυτές που επιτρέπονται από το Νόμο, συνολικού ποσού £49.386, στο οποίο περιλαμβάνονται και δαπάνες ύψους £13.594, που δεν είχαν αρχικά προϋπολογιστεί. Για τις

υπερβάσεις αυτές δεν έχει εξασφαλιστεί η αναγκαία έγκριση σύμφωνα με τις πρόνοιες του σχετικού Νόμου.

Αμοιβή αγροφύλακα. Το Κοινοτικό Συμβούλιο κατέβαλε κατά το 2006 στον αγροφύλακα της κοινότητας συνολικό ποσό ύψους £12.473 για πλήρη τακτοποίηση των δεδουλευμένων του, παρόλο που, σύμφωνα με τους περί Κοινοτήτων Νόμους, δεν είχε καμιά νομική υποχρέωση έναντί του. Σύμφωνα με τον περί Αγροφυλάκων Νόμο, ο Κοινοτάρχης, μαζί με τη Χωριτική Επιτροπή, κάθε χρόνο, είχαν υποχρέωση όπως επιβάλλουν ειδική φορολογία, με την έγκριση του Επάρχου, και καταθέτουν το ποσό εισπράξης στο Ταμείο Αγροφυλάκων με σκοπό την καταβολή του μισθού του αγροφύλακα.

(vi) Κοινοτικό Συμβούλιο Παλαιχωρίου.

Τελικοί λογαριασμοί. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Παλαιχωρίου δεν έχει μέχρι σήμερα ετοιμάσει και υποβάλει για έλεγχο τελικούς λογαριασμούς για την περίοδο 1.1.2001 – 1.11.2001, ημερομηνία κατά την οποία το Σύμπλεγμα των Κοινοτήτων Παλαιχωρίου (Μ) και Παλαιχωρίου (Ορ.) καταργήθηκε με διάταγμα του Υπουργού Εσωτερικών, το οποίο δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας (Κ.Δ.Π. 403/2001) στις 2.11.2001. Πρόσθετα, τα Κοινοτικά Συμβούλια, τα οποία προήλθαν μετά την κατάργηση του Συμπλέγματος, εξακολουθούν, παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις της Υπηρεσίας μου, να μη συμμορφώνονται με τις πρόνοιες της σχετικής Νομοθεσίας, ως προς την ετοιμασία και υποβολή τελικών λογαριασμών για έλεγχο, μέχρι την 31^η Μαρτίου του επόμενου έτους. Επιβάλλεται όπως, χωρίς άλλη καθυστέρηση, ετοιμαστούν και υποβληθούν για έλεγχο τελικοί λογαριασμοί που να καλύπτουν την περίοδο 2.11.2001 – 31.12.2001 και τα έτη 2002 – 2007.

(vii) Κοινοτικό Συμβούλιο Πεδουλά.

Εκτέλεση Προϋπολογισμού. Παρατήρησα ότι σε 14 Κονδύλια του Προϋπολογισμού του 2006 σημειώθηκαν υπερβάσεις πέρα από αυτές που επιτρέπονται από το Νόμο, συνολικού ποσού £18.867, στο οποίο περιλαμβάνονται και δαπάνες ύψους £309, που δεν είχαν αρχικά προϋπολογιστεί. Για τις υπερβάσεις αυτές δεν έχει εξασφαλιστεί η αναγκαία έγκριση σύμφωνα με τις πρόνοιες του σχετικού Νόμου.

(viii) Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα.

Οικονομική κατάσταση. Οι ελεγμένοι λογαριασμοί για το έτος 2006 παρουσιάζουν τα ακόλουθα στοιχεία:

	2006	2005
	£000	£000
Εισπράξεις	2.645	2.387
Πληρωμές	2.642	2.389
Έλλειμμα	(3)	(2)
Δάνεια	1.271	1.527
Τρέχουσες υποχρεώσεις		
Κυβερνητικό Υδατικό Έργο Αμαθούντας	1.345	806
Άλλες υποχρεώσεις	536	240
Καθυστερημένα έσοδα	1.089	996

Το Συμβούλιο, εξακολουθεί να αντιμετωπίζει πρόβλημα ρευστότητας και οι τρέχουσες υποχρεώσεις του παρουσιάζουν μεγάλη αύξηση.

Για κάλυψη των αναγκών του, το Συμβούλιο προχώρησε στις 10.3.2004 σε προσωρινό δανεισμό με την εξασφάλιση ορίου παρατραβήγματος ύψους £150.000, το οποίο φέρει επιτόκιο 8,25%.

Μετέφερε επίσης σταδιακά, στο Γενικό Λογαριασμό, ποσό ύψους £350.046 από τους λογαριασμούς καταθέσεων, καθώς και ποσό £85.798 που αφορά σε τόκους που κερδήθηκαν από το μη χρησιμοποιημένο υπόλοιπο του δανείου για την κατασκευή του παραλιακού δρόμου, που είναι κατατεθειμένο στην Τράπεζα και το οποίο κατά τα 4/5 αποπληρώνεται από την Κυβέρνηση. Οι λογαριασμοί καταθέσεων αντιπροσωπεύουν ποσά που κατατέθηκαν από διάφορα άτομα για την εκτέλεση συγκεκριμένων έργων ή ως εγγύηση για την πληρωμή της υδατοπρομήθειας.

Καθυστερημένα έσοδα. Τα μέτρα που λαμβάνονται από το Συμβούλιο για είσπραξη των καθυστερημένων εσόδων δεν είναι αποτελεσματικά, με αποτέλεσμα τα οφειλόμενα ποσά να αυξάνονται συνεχώς και το συνολικό ποσό στις 31.12.2006 να ανέλθει σε £1.058.391. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι οφειλέτες βρίσκονται υπό εκκαθάριση και η απώλεια εσόδων από το Συμβούλιο είναι πολύ πιθανή. Επανέλαβα την εισήγησή μου για άμεση λήψη μέτρων για είσπραξη των οφειλών και τη λήψη νομικών μέτρων εναντίον όσων δεν ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους.

Προσωπικό.

(α) Η δαπάνη για το προσωπικό, περιλαμβανομένων των συνεισφορών στα διάφορα Ταμεία, ανήλθε το 2006 σε £1.024.870 (58,38% του συνόλου των εξόδων λειτουργίας του Συμβουλίου). Παρατήρησα ότι ο μεγάλος αριθμός εργατικού προσωπικού (44 άτομα) και η συνεπακόλουθη ψηλή δαπάνη θα πρέπει να προβληματίσει το Συμβούλιο και θα πρέπει να μελετηθούν τρόποι μείωσης της δαπάνης και καλύτερης αξιοποίησης του εργατικού δυναμικού.

(β) Όπως ανέφερα στις προηγούμενες Εκθέσεις μου ο Υπουργός Εσωτερικών στις 9.6.2003 ανακάλεσε τους διορισμούς δύο ειδικευμένων εργατών, οι οποίοι προσλήφθηκαν αντικανονικά, και το Συμβούλιο τερμάτισε τις υπηρεσίες τους από τις 18.7.2003. Το Συμβούλιο, χωρίς να προκηρυχθούν προσφορές, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία, την υπογραφή συμφωνίας μίσθωσης υπηρεσιών με τα άτομα αυτά από 2.9.2003 μέχρι την έκδοση της απόφασης του Ανώτατου Δικαστηρίου στις προσφυγές που είχαν καταχωρίσει εναντίον του Συμβουλίου. Οι προσφυγές απορρίφθηκαν από το Ανώτατο Δικαστήριο αλλά το Συμβούλιο αποφάσισε τη συνέχιση της μίσθωσης των υπηρεσιών τους μέχρι και την εκδίκαση των εφέσεων που καταχώρισαν. Το Ανώτατο Δικαστήριο εξέδωσε την Απόφαση του για τη μια έφεση στις 15.5.2007 με την οποία ακύρωσε την πρωτόδικη απόφαση πάνω σε τυπικό σημείο και συγκεκριμένα λόγω του ότι ο Υπουργός ήταν αναρμόδιος ως προς την ανάκληση των διορισμών. Αρμοδιότητα για τον έλεγχο της νομιμότητας των αποφάσεων του Συμβουλίου έχει, σύμφωνα με τους περί Κοινοτήτων Νόμους, μόνο ο Έπαρχος. Το Δικαστήριο δεν προχώρησε στην εξέταση της ουσίας της υπόθεσης, κατά πόσο δηλαδή οι διορισμοί έγιναν νομότυπα και σύμφωνα με τους κανόνες χρηστής διοίκησης, υποδεικνύοντας όμως ότι «... κατά την επανεξέταση της υπόθεσης να ληφθεί απόφαση όπως ο νόμος ορίζει, για να αποκατασταθεί η νομιμότητα τόσο διαδικαστικά όσο και επί της ουσίας».

Μετά την εξέλιξη αυτή ο Υπουργός Εσωτερικών αποφάσισε να εγκρίνει τους διορισμούς των εν λόγω ατόμων αναδρομικά από το 1999, στηριζόμενος στον περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο του 1999, για να μην προκύψει, όπως ανέφερε, αδικία σε βάρος τους, ως αποτέλεσμα των παραλείψεων της διοίκησης. Σε επιστολή μου προς τον Υπουργό Εσωτερικών εξέφρασα την άποψη ότι τα εν λόγω άτομα δεν αδικήθηκαν από τις παραλείψεις του Συμβουλίου κατά την πρόσληψή τους το 1999, αλλά αντίθετα ευνοήθηκαν και ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο με τις παραλείψεις του καταπάτησε βασικές αρχές του Διοικητικού Δικαίου (νομιμότητα, ισότητα, αμεροληψία). Επίσης η απόφαση για διορισμό τους αναδρομικά δεν συνάδει με το πνεύμα της Απόφασης του Δικαστηρίου, η οποία στηρίχθηκε στη διαδικασία και όχι στην ουσία της υπόθεσης.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας σε πρόσφατη επιστολή του προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών συμφώνησε ανεπιφύλακτα με την πιο πάνω θέση μου σημειώνοντας ότι η έφεση πέτυχε πάνω σε τυπικό σημείο (ότι δηλαδή η ανάκληση έγινε από τον Υπουργό

Εσωτερικών αντί από τον Έπαρχο) και ότι οι διορισμοί αυτοί καθ' εαυτοί δεν είχαν κανένα νομικό έρεισμα. Ανέφερε επίσης ότι ενώ οι επισημάνσεις έγιναν έγκαιρα τόσο από κρατικούς αξιωματούχους όσο και από το Δικαστήριο παρ' όλα αυτά αντί να εξαφανιστούν οι παρανομίες και να αποκατασταθεί η νομιμότητα, με την απόφαση του Υπουργού εδραιώθηκαν και προσδόθηκε σ' αυτές νομιμότητα. Υπέδειξε περαιτέρω ότι θα πρέπει να γίνει επανεξέταση και των δύο περιπτώσεων πλήρωσης θέσεων και η διαδικασία να ξεκινήσει από την αρχή και ότι παραλείφθηκε προηγουμένως να γίνει τώρα νόμιμα.

Εσωτερικός έλεγχος. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες. Αναφέρονται παραδείγματα:

(α) Σε έκτακτη επιθεώρηση μετρητών στις 23.10.2007 διαπιστώθηκε ότι αριθμός επιταγών συνολικού ποσού £53.434 οι οποίες παραλήφθηκαν μέσω ταχυδρομείου δεν είχαν κατατεθεί στην τράπεζα για μεγάλο χρονικό διάστημα.

(β) Κατά το 2006 έγιναν πληρωμές συνολικού ύψους £39.493 για απλήρωτα τιμολόγια που αφορούσαν στην περίοδο 2003-2005 τα οποία δεν παρουσιάζονται στην Ετήσια Έκθεση του Συμβουλίου του 2005.

Υδατοπρομήθεια.

(α) **Ατιμολόγητο νερό.** Το ατιμολόγητο νερό κατά το 2006 ήταν 437 074 κ.μ. δηλαδή 34,55% από το Κυβερνητικό Υδατικό Έργο Αμαθούντας (κόστος £144.234) και 59 264 κ.μ. δηλαδή 55,32% από το Κοινό Σχέδιο Μουταγιάκας (κόστος £19.557).

(β) **Μέτρα για είσπραξη των οφειλών.** Το σύνολο των καθυστερήσεων από τέλη ύδατος στις 31.12.2006 ήταν £340.146. Το Συμβούλιο δεν εφαρμόζει αποτελεσματικά μέτρα για είσπραξη των οφειλών. Σε μια περίπτωση ξενοδοχείο του οποίου ο υδρομετρητής είναι αποσυνδεδεμένος από το 2002 και οφείλει στο Συμβούλιο £4.150, υδροδοτείται από παρακείμενα υποστατικά χωρίς το Συμβούλιο να λάβει μέτρα. Εισηγήθηκα όπως ληφθούν μέτρα για είσπραξη των καθυστερήσεων το συντομότερο δυνατόν.

(γ) **Καταναλωτές με δύο υδρομετρητές.** Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις στις οποίες το Συμβούλιο ενέκρινε την τοποθέτηση δεύτερου υδρομετρητή χωρίς να υπάρχει δεύτερη άδεια οικοδομής για ανέγερση νέου υποστατικού. Με την τακτική αυτή οι καταναλωτές επωφελούνται χαμηλότερων τελών ύδατος.

Ιδιωτικές πινακίδες. Παρατηρήθηκε ότι το Συμβούλιο επιτρέπει την τοποθέτηση ιδιωτικών πινακίδων εντός της περιοχής του Κοινοτικού Συμβουλίου χωρίς την εξασφάλιση έγκρισης τοποθέτησης τους και χωρίς την καταβολή δικαιωμάτων σε αντίθεση με τις πρόνοιες των περί Διοίκησης και Τοπικών Υποθέσεων (Γενικοί) Κανονισμών του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγίου Τύχωνα (Κ.Δ.Π. 105/2005).

Εισηγήθηκα όπως καταγραφούν όλες οι πινακίδες και εφαρμοστούν οι σχετικοί Κανονισμοί.

Παραλιακός πεζόδρομος - Φάση Δ. Το πιο πάνω έργο εγκρίθηκε από το Γραφείο Προγραμματισμού το Μάρτιο 2003 και σύμφωνα με τα υποβληθέντα σχέδια περιλάμβανε την κατασκευή δύο πάρκων και δύο περιπτέρων, με εκτιμημένη δαπάνη £418.000. Το Συμβούλιο σύναψε δάνειο για την υλοποίηση του έργου, το οποίο θα αποπληρωθεί κατά 2/3 από την Κυβέρνηση.

Το Φεβρουάριο 2004 το Συμβούλιο προκήρυξε προσφορές για την κατασκευή πέντε περιπτέρων και τη συμπλήρωση του αμφιθεάτρου, αντί δύο περιπτέρων και δύο πάρκων, όπως ήταν τα εγκριθέντα σχέδια. Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως στο οποίο στάλθηκαν οι προσφορές και η έκθεση αξιολόγησης για απόψεις, δεν ήγειρε θέμα για την αλλαγή αυτή ούτε και ενημέρωσε σχετικά το Γραφείο Προγραμματισμού.

Τον Ιούλιο 2004 υπογράφηκε συμβόλαιο με τον επιτυχόντα προσφοροδότη για ποσό £852.000 πλέον ΦΠΑ με χρόνο αποπεράτωσης 16 μήνες, δηλαδή μέχρι τον Οκτώβριο 2005.

Το έργο αυτό μέχρι σήμερα δεν έχει ολοκληρωθεί ενώ η δαπάνη υπολογίζεται να φθάσει, περίπου, £1,1 εκ. πλέον ΦΠΑ. Τον Ιανουάριο 2008, το Κοινοτικό Συμβούλιο κατόπιν έγκρισης του Γραφείου Προγραμματισμού σύναψε πρόσθετο δάνειο ύψους £500.000 για χρηματοδότηση του έργου, το οποίο επίσης θα αποπληρωθεί κατά 2/3 από την Κυβέρνηση.

Παρατηρήθηκε ότι η έγκριση από το Γραφείο Προγραμματισμού δόθηκε με συνοπτικές διαδικασίες, χωρίς να ζητηθούν διευκρινίσεις για τους λόγους που το έργο υπερέβη κατά πολύ τον αρχικό προϋπολογισμό.

Υπόλοιπα δανείων. Παρατηρήθηκε ότι στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως τηρούνται διάφοροι λογαριασμοί με υπόλοιπα δανείων, τα οποία παρέμειναν αχρησιμοποίητα μετά τη συμπλήρωση των πολεοδομικών έργων για τα οποία συνάφθηκαν, συνολικού ποσού £118.347.

Εξέφρασα την άποψη ότι τα υπόλοιπα αυτά θα πρέπει να μεταφερθούν έναντι των δανείων που αποπληρώνονται κατά 1/3 από το Συμβούλιο και 2/3 από την Κυβέρνηση. Επίσης το Συμβούλιο θα πρέπει να ζητά όπως ενημερώνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα για την πρόοδο των έργων από το Τμήμα και για τις πληρωμές που γίνονται για το κάθε έργο.

(ix) Κοινοτικό Συμβούλιο Κοιλανίου.

Τραπεζικός Λογαριασμός. Παρατηρήθηκε ότι στη Σ.Π.Ε. Ορεινών Θερέτρων Λεμεσού τηρείται λογαριασμός όψεως στο όνομα του Κοινοτικού Συμβουλίου με υπόλοιπο στις 31.12.2006 £18.181, ο οποίος δεν παρουσιάζεται στις Ετήσιες Εκθέσεις του Συμβουλίου. Στο λογαριασμό αυτό κατατέθηκαν το 1996 και 1997 £90.000 και £110.000 αντίστοιχα από δάνεια για αναπτυξιακά έργα που σύναψε το Συμβούλιο με εγγύηση της Κυβέρνησης η οποία ανέλαβε και την αποπληρωμή τους. Τα πιο πάνω ποσά χρησιμοποιήθηκαν για αναπτυξιακά έργα και οι δαπάνες διενεργούνταν από την Επαρχιακή Διοίκηση.

Εισηγήθηκα όπως το Κοινοτικό Συμβούλιο διερευνήσει τον τρόπο διάθεσης των πιο πάνω ποσών και κατά πόσο το υπόλοιπο που παραμένει στο λογαριασμό θα πρέπει να επιστραφεί στην Κυβέρνηση.

(x) Κοινοτικό Συμβούλιο Ύψωνα.

Πολιτιστικό Κέντρο. Το Συμβούλιο το Μάρτιο 2000 ανέθεσε απευθείας σε αρχιτεκτονικό γραφείο την εκπόνηση σχεδίων για την ανέγερση Πολιτιστικού Κέντρου. Λόγω της καθυστέρησης στην προώθηση του έργου, η εκτιμημένη δαπάνη η οποία αρχικά υπολογίστηκε σε £400.000 υπερδιπλασιάστηκε και το Συμβούλιο αποφάσισε να μην προχωρήσει στην εκτέλεσή του. Το Συμβούλιο δαπάνησε £59.800 πλέον ΦΠΑ για την εκπόνηση των αρχιτεκτονικών σχεδίων και £12.900 για την εκπόνηση διαφόρων μελετών.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο αποφάσισε να μην προχωρήσει στην εκτέλεση του έργου μετά από υποδείξεις της Κυβέρνησης λόγω τροποποίησης των σχεδίων για συμπερίληψη και κοινοτικών γραφείων.

(xi) Κοινοτικό Συμβούλιο Δρομολαξιάς – Κοινοτικό Συμβούλιο Μενεού.

Εκκαθάριση υποθέσεων συμπλέγματος Μενεού και Δρομολαξιάς. Όπως έχει αναφερθεί και στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, αρκετά από τα θέματα που αφορούν στην εκκαθάριση των υποθέσεων του διαλυθέντος Συμπλέγματος Μενεού και Δρομολαξιάς, εξακολουθούν να βρίσκονται σε εκκρεμότητα.

(xii) Κοινοτικό Συμβούλιο Ορμήδειας.

Οφειλή στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ). Στις 31.12.2006 το Συμβούλιο όφειλε στο ΤΑΥ £194.113 και στις 31.12.2007 £84.273 (£80.638 το 2005) για αγορά νερού, χωρίς να περιλαμβάνονται τόκοι. Παρατηρήθηκε ότι το Συμβούλιο καθυστερεί την εξόφληση των τιμολογίων του ΤΑΥ, με αποτέλεσμα οι καθυστερημένες οφειλές πέραν των 90 ημερών να επιβαρύνονται με τόκο.

Ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι στο άμεσο μέλλον θα γίνει προσπάθεια έγκαιρης πληρωμής των πιο πάνω λογαριασμών.

Υπερβάσεις. Παρατηρήθηκαν υπερβάσεις ύψους £196.403 το έτος 2006 και £246.483 το έτος 2007 αντίστοιχα, σε Κονδύλια του Προϋπολογισμού, σε ποσοστό που ξεπερνούσε το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ή ήταν χωρίς πρόνοια, χωρίς να εξασφαλιστεί η έγκριση του Επάρχου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 64 της νομοθεσίας.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου, οι υπερβάσεις οφείλονται σε πληρωμές που κρίθηκε αναγκαίο να γίνουν για αναπτυξιακά έργα, έργα πρωταρχικής σημασίας όπως αγορά σαρώθρου και άλλα βελτιωτικά έργα.

Ατιμολόγητο νερό. Το ατιμολόγητο νερό για τα έτη 2006 και 2007 ήταν 39,1% και 41,7% αντίστοιχα. Εισηγήθηκαν όπως διερευνηθούν οι λόγοι της σημαντικής αυτής απώλειας και ληφθούν όλα τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα.

Ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι γίνεται καθημερινή προσπάθεια για μείωση της απώλειας νερού και ότι ήδη εντοπίστηκαν αρκετοί αγωγοί που είχαν απώλεια και επισκευάστηκαν. Μου ανέφερε επίσης ότι το πρόβλημα φαίνεται να αντιμετωπίζεται μόνο με τη μέθοδο της αυτόματης καταγραφής μετρητών νερού καθώς και εγκατάστασης συστήματος ελέγχου του δικτύου με τη μέθοδο τηλεμετρίας και ότι, για το σκοπό αυτό, το Συμβούλιο ζήτησε πρόσφατα προσφορές από συγκεκριμένο οίκο, σε συνεργασία και με την Ένωση Κοινοτήτων Λάρνακας.

Ενστάσεις (προσφυγές) φορολογουμένων κατά αποφάσεων του Συμβουλίου. Έχει επισημανθεί ότι προσφυγές κατά αποφάσεων για επιβολή ή καταλογισμό από το Συμβούλιο οποιουδήποτε ποσού υποβάλλονται, εξετάζονται και απαντώνται από το Συμβούλιο ενώ, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 106 των περί Κοινοτήτων Νόμων τέτοιες προσφυγές υποβάλλονται γραπτώς στον Έπαρχο, ο οποίος εφόσον διαπιστώνει ότι η απόφαση του Συμβουλίου είναι αντίθετη με τις διατάξεις της νομοθεσίας, ανακαλεί ή τροποποιεί την προσβαλλόμενη απόφαση.

Ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι όλες οι ενστάσεις πλέον θα εξετάζονται από τον Έπαρχο Λάρνακας, σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες και Κανονισμούς.

Τέλη ενοικίασης υποστατικών ή άλλης ακίνητης ιδιοκτησίας. Οι περί Διοίκησης των Τοπικών Υποθέσεων (Γενικοί) Κανονισμοί του Συμβουλίου (Κ.Δ.Π.102/2003), Κανονισμός 235, προβλέπουν την επιβολή του πιο πάνω τέλους σε ποσοστό που δεν θα υπερβαίνει το 5% του ενοικίου το οποίο εισπράττεται κάθε χρόνο.

Παρατηρήθηκε ότι το Συμβούλιο δεν πήρε απόφαση για καθορισμό του ύψους του ποσοστού του ενοικίου το οποίο θα εισπράττεται κάθε χρόνο και ούτε προχώρησε στην επιβολή του πιο πάνω τέλους.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου, από το φορολογικό έτος 2008 τέθηκε σε εφαρμογή ο Κανονισμός για επιβολή των πιο πάνω τελών από το Κοινοτικό Συμβούλιο.

Είσπραξη φορολογιών μέσω τραπεζών. Το Συμβούλιο, πέραν του τρεχούμενου λογαριασμού που τηρεί στη Σ.Π.Ε. Ορμήδειας, μέσω του οποίου διενεργεί τις πληρωμές του, τηρεί λογαριασμούς και σε τρεις εμπορικές τράπεζες, μέσω των οποίων εισπράττονται από τους φορολογουμένους και τους καταναλωτές νερού τα οφειλόμενα ποσά. Οι αναλήψεις από τις πιο πάνω εμπορικές τράπεζες γίνονται με επιταγές που εκδίδονται προς το Συμβούλιο, ή με τραπεζική μεταφορά στην περίπτωση της Σ.Π.Ε. Ορμήδειας.

Παρατηρήθηκε ότι οι εν λόγω τραπεζικοί λογαριασμοί δεν αναγνωρίζονται ως μέρος του λογιστικού συστήματος του Συμβουλίου και δεν τηρούνται στοιχεία συμφιλίωσης των αναλήψεων με τα αποκόμματα των ειδοποιήσεων, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να επιβεβαιωθεί η ορθότητα των εισπράξεων.

Ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι οι τραπεζικοί λογαριασμοί αποτελούν πλέον μέρος του λογιστικού συστήματος του Κοινοτικού Συμβουλίου και ότι τώρα οι εισπράξεις μεταφέρονται απευθείας στον τρεχούμενο λογαριασμό και φυλάγονται τα αποκόμματα των ειδοποιήσεων μαζί με τις σχετικές καταστάσεις των τραπεζών για επιβεβαίωση της ορθότητας των εισπράξεων.

(xiii) Κοινοτικό Συμβούλιο Έμπας.

Υπερβάσεις Προϋπολογισμού. Κατά τα έτη 2004 και 2005 σημειώθηκαν υπερβάσεις στα διάφορα Κονδύλια του Προϋπολογισμού πέραν του 20% των σχετικών κονδυλίων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Επάρχου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 64 των περί Κοινοτήτων Νόμων.

(xiv) Κοινοτικό Συμβούλιο Κάθηκα.

Εγκρίσεις Προϋπολογισμού. Οι Προϋπολογισμοί του Συμβουλίου για τα έτη 2005 και 2006 εγκρίθηκαν εμπρόθεσμα από το Συμβούλιο αλλά δεν υποβλήθηκαν στον Έπαρχο για έγκριση, όπως καθορίζεται στο άρθρο 64(3) των περί Κοινοτήτων Νόμων.

(xv) Κοινοτικό Συμβούλιο Κελοκεδάρων.

Υπερβάσεις Προϋπολογισμού. Κατά το έτος 2005 σημειώθηκαν υπερβάσεις στα διάφορα Κονδύλια του Προϋπολογισμού πέραν του 20% των σχετικών Κονδυλίων ύψους £16.407, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Επάρχου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 64 των περί Κοινοτήτων Νόμων.

Τέλος Ακίνητης Ιδιοκτησίας. Η είσπραξη των καθυστερήσεων για τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας γινόταν με προσεπιβάρυνση 5% αντί 25% που καθορίζεται στο άρθρο 99 των περί Κοινοτήτων Νόμων. Επιπρόσθετα, η προσεπιβάρυνση δεν υπολογιζόταν για εισπράξεις που γίνονταν μετά τις 30 Ιουνίου, όπως προνοείται στο άρθρο 78 του Νόμου, αλλά για όσες γίνονταν μετά τις 31 Δεκεμβρίου.

(xvi) Κοινοτικό Συμβούλιο Κισσόνεργας.

Έλεγχος λογαριασμών για τα έτη 2004, 2005 και 2006. Ο τελευταίος έλεγχος που διενεργήθηκε σε λογαριασμούς του Συμβουλίου ήταν για το έτος 2003. Ο έλεγχος των λογαριασμών για τα έτη 2004, 2005 και 2006 δεν κατέστη δυνατός καθότι οι λογαριασμοί για τα έτη αυτά δεν ετοιμάστηκαν. Σύμφωνα με το άρθρο 70(3) των περί Κοινοτήτων Νόμων, μετά τη λήξη του οικονομικού έτους και οπωσδήποτε όχι αργότερα από την 31η Μαρτίου του επόμενου έτους, ετοιμάζονται οι τελικοί λογαριασμοί από το Συμβούλιο. Με επιστολή μου ημερ. 7.1.2008, υπέδειξα στο Συμβούλιο ότι οι λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται έγκαιρα, με σκοπό την ενημέρωση του Συμβουλίου και τον έγκαιρο έλεγχό τους. Τούτο συμβάλλει στον έγκαιρο εντοπισμό τυχόν λαθών ή παραλείψεων με σκοπό τη λήψη διορθωτικών μέτρων, όσο το δυνατόν ενωρίτερα.

Στις 17.10.2008 ο Πρόεδρος μου ανέφερε ότι οι λογαριασμοί για τα έτη 2004 και 2005 έχουν ετοιμαστεί, ενώ οι λογαριασμοί για το έτος 2006 αναμένεται να ετοιμαστούν εντός δύο εβδομάδων.

(xvii) Κοινοτικό Συμβούλιο Τάλας.

Υπερβάσεις Προϋπολογισμού. Κατά το 2005 σημειώθηκαν υπερβάσεις στα διάφορα Κονδύλια του Προϋπολογισμού πέραν του 20% των σχετικών Κονδυλίων ύψους £37.332, χωρίς την εκ των προτέρων εξασφάλιση έγκρισης του Επάρχου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 64 των περί

Κοινοτήτων Νόμων. Σε αυτές περιλαμβάνονται και δαπάνες για τις οποίες δεν έγινε οποιαδήποτε πρόβλεψη στον Προϋπολογισμό του έτους.

Ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι εκ παραδρομής δεν εξασφαλίστηκε η έγκριση του Επάρχου.

5.30 ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ

Η Κεντρική Υπηρεσία λειτουργεί υπό την ευθύνη, εποπτεία και συντονισμό του Επάρχου. Σε κάθε Επαρχία λειτουργεί Κεντρική Υπηρεσία Κοινοτικών Συμβουλίων, σκοπός της οποίας είναι η παροχή υπηρεσιών στα Συμβούλια. Η λειτουργία της Υπηρεσίας από το 2002 ρυθμίζεται με Κανονισμούς και οι δαπάνες λειτουργίας της επιχορηγούνται από το Κράτος κατά ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 50%. Η Κεντρική Υπηρεσία κάθε Επαρχίας οφείλει να τηρεί λογαριασμούς και στο τέλος του χρόνου να τους υποβάλλει για έλεγχο στην Υπηρεσία μου.

Από τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων των Κοινοτικών Συμβουλίων παρατηρούνται λάθη και αδυναμίες στην οικονομική διαχείρισή τους. Η Κεντρική Υπηρεσία θα πρέπει να ασκεί πιο ουσιαστικό έλεγχο για βελτίωση στον τομέα αυτό. Εισηγήθηκα την ενίσχυση των Κεντρικών Υπηρεσιών των Κοινοτικών Συμβουλίων με προσωπικό κατάλληλα καταρτισμένο, για παροχή συμβουλευτικών και καθοδηγητικών υπηρεσιών στα Κοινοτικά Συμβούλια, πάνω σε θέματα που αφορούν σε όλες τις δραστηριότητές τους όπως, καταρτισμός και εκτέλεση Προϋπολογισμών, επιβολή και είσπραξη φορολογιών, ετοιμασία ετήσιων εκθέσεων, μισθοδοσία προσωπικού, συνταξιοδοτικά ωφελήματα, διαδικασίες προσφορών και άλλα. Παρατηρήθηκε επίσης ότι η εποπτεία που ασκείται από την Κεντρική Υπηρεσία μέσω του ελέγχου των πρακτικών των Συμβουλίων δεν είναι αποτελεσματική. Η σχετική νομοθεσία δεν προβλέπει μέτρα στις περιπτώσεις που λαμβάνονται αποφάσεις ή γίνονται πράξεις που δεν είναι νομότυπες και εισηγήθηκα την εισαγωγή σχετικών νομοθετικών ρυθμίσεων προς αντιμετώπιση της αδυναμίας αυτής.

ΜΕΡΟΣ 6 -ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

6.1 ΑΡΧΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι οικονομικές καταστάσεις της Αρχής για το 2007 παρουσίασαν πλεόνασμα £1.599.215, σε σύγκριση με £849.095 κατά το 2006.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα της Αρχής από λειτουργικές δραστηριότητες και από χρηματοδοτικά έσοδα ανήλθαν το 2007 σε £13.949.946, σε σύγκριση με £11.876.146 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £2.073.800 ή ποσοστό 17,5%, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εσόδων από το τέλος ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού (£1.458.201) και από τα Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (£531.370).

(γ) **Έξοδα.** Τα έξοδα της Αρχής κατά το 2007 ανήλθαν σε £12.350.731, σε σύγκριση με £11.027.051 το 2006, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £1.323.680 ή ποσοστό 12%, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση στις δαπάνες για προγράμματα ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού (£1.300.202).

(δ) **Διοικητικά και λειτουργικά έξοδα.** Τα διοικητικά και λειτουργικά έξοδα της Αρχής για το 2007 ανήλθαν στα £4.174.450, σε σύγκριση με £4.143.088 για το 2006, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £31.362 ή ποσοστό 0,76%.

Τα διοικητικά και λειτουργικά έξοδα αντιστοιχούν με το 29,9% των συνολικών εσόδων για το 2007, σε σύγκριση με 34,9% το 2006 και οι δαπάνες για προγράμματα ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού, οι οποίες ανήλθαν κατά το 2007 σε £8.175.517, αντιστοιχούν με το 58,6% των εσόδων, σε σύγκριση με £6.875.315 ή ποσοστό 57,9% για το 2006. Εξέφρασα τη γνώμη ότι το ποσοστό των διοικητικών και λειτουργικών εξόδων είναι ψηλό και εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες για περαιτέρω μείωσή τους.

Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε η Αρχή κατά τα έτη 2007 και 2006, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2007	2006
Υπαλληλικό προσωπικό:		
Μόνιμοι	79	78
Έκτακτοι	13	12
	92	90
Εργατικό προσωπικό:		
Τακτικοί	1	1
Σύνολο	93	91
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές:	£	£
Υπαλληλικό προσωπικό	3.335.997	3.324.567
Εργατικό προσωπικό	9.084	8.829
Σύνολο	3.345.081	3.333.396

Μέσος όρος αποδοχών:

Υπαλληλικό προσωπικό	36.261	36.940
Εργατικό προσωπικό	9.084	8.829

Οι οργανικές θέσεις της Αρχής στις 31.12.2007 ήταν 96, από τις οποίες οι 17 ήταν κενές. Η Αρχή απασχολούσε επίσης, με αγορά υπηρεσιών 8 άτομα κατά διαστήματα και 4 άτομα καθ' όλη τη διάρκεια του 2007, με σύνολο δαπάνης £63.399.

Ταμειακά διαθέσιμα. Στις 31.12.2007 τα ταμειακά διαθέσιμα της Αρχής ανέρχονταν σε £21 εκ., σε σύγκριση με £19,1 εκ. το 2006. Το ποσό αυτό αποτελείται από μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες ύψους £17,5 εκ. και από επενδύσεις (Κρατικά Ονομαστικά Χρεώγραφα Αναπτύξεως) ύψους £3,5 εκ.

Σημειώνεται ότι με την υιοθέτηση από την Αρχή κατά το τρέχον έτος του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης Αρ. 19, σε σχέση με το Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων στους Υπαλλήλους της Αρχής, έχει διαφοροποιηθεί σημαντικά το ύψος των ταμειακών διαθεσίμων στις 31.12.2007, καθότι ποσό ύψους £5.144.158, που στις οικονομικές καταστάσεις της Αρχής στις 31.12.2006 παρουσιαζόταν ξεχωριστά ως ποσό διαθέσιμο για σκοπούς του Σχεδίου Συντάξεων και Χορηγημάτων, στις οικονομικές καταστάσεις του 2007 παρουσιάζεται κάτω από τα ταμειακά διαθέσιμα της Αρχής. Παράλληλα, στον Ισολογισμό της Αρχής στις 31.12.2007, παρουσιάζεται ως υποχρέωση προς το Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων ποσό ύψους £10.480.000, το οποίο προέκυψε μετά από αναλογιστική μελέτη που διεξήχθη το Μάιο του 2008. Σημειώνεται ότι η Αρχή έχει αναγνωρίσει την πιο πάνω υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2007, μέσω του συσσωρευθέντος αποθεματικού, σύμφωνα και με τις πρόνοιες του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης αρ. 19.

Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού. Οι δαπάνες για προγράμματα ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού, οι οποίες αναφέρονται αναλυτικά πιο κάτω, ανήλθαν σε £8.175.517, σε σύγκριση με £6.875.315 το 2006, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £1.300.202 ή ποσοστό 18,9% και αποτελούσαν το 66,2% των συνολικών εξόδων.

	2007	2006
	£	£
Προγράμματα Αρχικής Κατάρτισης	995.749	901.743
Προγράμματα Συνεχιζόμενης Κατάρτισης	5.599.982	5.599.996
Πρότυπα Επαγγελματικών Προσόντων	2.567	3.232
Παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών σε επιχειρήσεις για θέματα ανθρώπινου δυναμικού	271.363	261.410
Ενίσχυση της Υποδομής Κατάρτισης	58.926	80.699
Αξιολόγηση και Πιστοποίηση των Συντελεστών Παροχής Κατάρτισης	24.615	-
Σχέδια Συγχρηματοδοτούμενα από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	1.222.315	28.235
Σύνολο	8.175.517	6.875.315

Έγκριση Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός της Αρχής για το 2007 υποβλήθηκε στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στις 24.5.2006, εγκρίθηκε από το Υπουργικό

Συμβούλιο στις 18.10.2006 και κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων, δυνάμει του άρθρου 3 των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμων.

Ο Προϋπολογισμός ψηφίστηκε σε Νόμο που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 29.12.2006 (Νόμος 52(II)/2006).

Προγράμματα Συνεχιζόμενης Κατάρτισης- Πολυεπιχειρησιακά – Συνήθη και Ζωτικής Σημασίας στην Κύπρο.

Προγράμματα που αποσύρθηκαν ή ακυρώθηκαν από τα ίδια τα Ιδρύματα. Για το α' εξάμηνο του 2007, από τα 922 Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα - Συνήθη και Ζωτικής Σημασίας στην Κύπρο, που εγκρίθηκαν από το Γενικό Διευθυντή, τα 359 ή ποσοστό 39% (42% για το α' εξάμηνο του 2006) ακυρώθηκαν από τα ίδια τα Ιδρύματα, ενώ 56 προγράμματα αποσύρθηκαν πριν από την τελική τους έγκριση.

Για το β' εξάμηνο του 2007, από τα 901 εγκριθέντα προγράμματα, τα 358 ή ποσοστό 40% (38% για το β' εξάμηνο του 2006) ακυρώθηκαν από τα Ιδρύματα, ενώ 29 προγράμματα αποσύρθηκαν πριν από την τελική τους έγκριση.

Με στόχο τον περιορισμό του διοικητικού κόστους της Αρχής για την καταχώριση, αξιολόγηση και έγκριση των διαφόρων προγραμμάτων, τα οποία τελικά ακυρώνονται, επανέλαβα την εισήγησή μου όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο της καταβολής σχετικού τέλους κατά την υποβολή της αίτησης για έγκριση προγράμματος.

Η Αρχή με πληροφόρησε, μεταξύ άλλων, ότι η ακύρωση ή απόσυρση κάποιων προγραμμάτων θεωρείται φυσιολογική, εφόσον υπάρχουν παράγοντες που επηρεάζουν το βαθμό υλοποίησης των προγραμμάτων, οι οποίοι δεν εξαρτώνται αποκλειστικά από τα ίδια τα Ιδρύματα ή την Αρχή, όπως η ύπαρξη ικανοποιητικού ενδιαφέροντος από τις επιχειρήσεις, η προσφορά αριθμού προγραμμάτων για το ίδιο θέμα από διάφορα Ιδρύματα μέσα στο ίδιο εξάμηνο και γενικότερα η εκάστοτε επικρατούσα κατάσταση στην οικονομία και ειδικότερα στην αγορά εργασίας. Μου ανέφερε ωστόσο ότι θα μελετήσει διαδικασίες και προϋποθέσεις που να διευκολύνουν και όχι να είναι αποθαρρυντικές για την εφαρμογή προγραμμάτων, ενώ παράλληλα θα συμβάλλουν και στον περιορισμό του διοικητικού κόστους.

Αιφνιδιαστικοί έλεγχοι εφαρμογής προγραμμάτων. Κατά το έτος 2007 διενεργήθηκαν 111 αιφνιδιαστικές επισκέψεις από λειτουργούς της Αρχής, για έλεγχο της εφαρμογής 108 προγραμμάτων, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 1,8% των εγκριθέντων προγραμμάτων, σε σύγκριση με 157 αιφνιδιαστικές επισκέψεις το 2006 ή ποσοστό 2,6% των εγκριθέντων προγραμμάτων.

Από τον έλεγχο παρατηρήθηκε ότι στο σύνολο των 108 προγραμμάτων, 12 προγράμματα ή ποσοστό 11% δεν εφαρμόζονταν και 7 προγράμματα ή ποσοστό 6,5% εφαρμόζονταν με σημαντικές αλλαγές στις εγκριθείσες προδιαγραφές, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση της Αρχής.

Όπως ανέφερα και στις προηγούμενες Εκθέσεις μου, το χαμηλό ποσοστό ελέγχων, σε συνδυασμό με το ψηλό ποσοστό των προγραμμάτων που δεν εφαρμόζονται, αλλά και το γεγονός ότι δεν λαμβάνονται συνήθως αυστηρά μέτρα εναντίον των επιχειρήσεων που παραβαίνουν τους όρους έγκρισης των προγραμμάτων, δημιουργεί αυξημένες ανησυχίες για την πιθανότητα εξαπάτησης της Αρχής με ψευδείς δηλώσεις.

Εξέφρασα την άποψη ότι οι έλεγχοι αυτοί αποτελούν το μοναδικό εργαλείο που έχει η Αρχή για την επιβεβαίωση της υλοποίησης ενός προγράμματος, με βάση τους εγκριθέντες όρους, δεδομένου μάλιστα ότι οι αιτήσεις για την καταβολή χορηγήματος υποβάλλονται μετά τη λήξη του προγράμματος και επομένως η διεξαγωγή τους καθίσταται ουσιαστικής σημασίας για τη σωστή διαχείριση και αξιοποίηση των πόρων της Αρχής.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι προωθεί νέα διαδικασία σε ό,τι αφορά στη διεξαγωγή των ελέγχων, η

οποία, μεταξύ άλλων, προνοεί για αύξηση του αριθμού τους, τυχαία δειγματοληψία και διεξαγωγή των ελέγχων και από ανεξάρτητους συνεργάτες της Αρχής. Μου ανέφερε επίσης ότι για το σκοπό αυτό βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία σύναψης σύμβασης για αγορά υπηρεσιών.

Θα ήθελα ωστόσο να επισημάνω ότι η ίδια πιο πάνω θέση εκφράζεται από την Αρχή εδώ και μερικά χρόνια, χωρίς όμως, μέχρι σήμερα, να έχουν αυξηθεί οι αιφνιδιαστικοί έλεγχοι που διεξάγονται από λειτουργούς της Αρχής και χωρίς, μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης, να είχαν προκληρυχθεί οι προσφορές για την αγορά υπηρεσιών.

Καταβολή ενισχύσεων για προγράμματα που οργανώνονται από Εργοδοτικές και Εργατικές Οργανώσεις. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, οι ενισχύσεις που καταβλήθηκαν στις Εργοδοτικές και Εργατικές Οργανώσεις, οι οποίες, βάσει νομοθεσίας, εκπροσωπούνται με μέλη τους στο Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής, ανέρχονται, για τα τελευταία 9 χρόνια, στο ποσό των £4.874.251 και ενώ αποτελούν κατά μέσο όρο το 3,5% του συνόλου των Ιδρυμάτων Κατάρτισης, απορροφούν επιχορηγήσεις με ποσοστό περίπου 23% του συνόλου των επιχορηγήσεων σε Ιδρύματα.

Εξέφρασα την άποψη ότι, εφόσον η συμμετοχή των εκπροσώπων Εργοδοτικών και Εργατικών Οργανώσεων στο Διοικητικό Συμβούλιο προβλέπεται στον περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμο και κρίνεται από την Αρχή ότι είναι επιβεβλημένη, θα έπρεπε να προβληματίσει σοβαρά την Αρχή η δραστηριοποίηση των Οργανώσεων αυτών στους τομείς δραστηριοτήτων της Αρχής, οι οποίες λαμβάνουν μέρος στη λήψη αποφάσεων για την πολιτική χορηγιών και όρων και προϋποθέσεων λειτουργίας των Σχεδίων της Αρχής.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι, σύμφωνα με γνωμάτευση της νομικού της συμβούλου, το γεγονός ότι οι Εργοδοτικές και Εργατικές Οργανώσεις εκπροσωπούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο, δεν συνεπάγεται τον αποκλεισμό των εν λόγω Οργανώσεων από τη διοργάνωση προγραμμάτων κατάρτισης με επιχορήγηση της Αρχής. Θα ήθελα ωστόσο να παρατηρήσω ότι το θέμα που εγείρεται δεν είναι νομικό αλλά δεοντολογικό.

Σχέδιο Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για μικρομεσαίες επιχειρήσεις – Ενδεχόμενη κατάχρηση του Σχεδίου με υπερτιμολογήσεις μελετών. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2005 και 2006, σύμφωνα με το Σχέδιο, η Αρχή επιχορηγούσε μέχρι και το 50% του κόστους των συμβουλευτικών υπηρεσιών που παρέχονταν από συμβούλους, με ανώτατο ποσό επιχορήγησης £4.500 για επιχειρήσεις που απασχολούν πέραν των 20 ατόμων. Από έλεγχο της Υπηρεσίας μου φαίνεται να γινόταν υπερτιμολόγηση των δικαιούχων Κοινοτικών Συμβουλίων και Δήμων από πλευράς των συμβούλων, με αποτέλεσμα το ποσό της χορηγίας που καταβαλλόταν στους δικαιούχους να υπερέβαινε σημαντικά το ποσό της χορηγίας που θα έπρεπε να καταβαλλόταν και να αποτελούσε το 100% του πραγματικού κόστους της μελέτης, αντί μέχρι και το 50% που προέβλεπε το Σχέδιο. Για τις συγκεκριμένες περιπτώσεις που διερευνήθηκαν και που αφορούν σε 3 Κοινοτικά Συμβούλια και ένα Δήμο που εξασφάλισαν υπηρεσίες από μια συγκεκριμένη εταιρεία, οι δικαιούχοι δεν επιβαρύνθηκαν με οποιοδήποτε ποσό.

Σε σχετική μου επιστολή προς την Αρχή επισήμανα ότι το ύψος των χρεώσεων της εταιρείας για εκπόνηση των μελετών στις πιο πάνω περιπτώσεις, φαίνεται να σχετίζεται άμεσα με το ύψος της επιχορήγησης που θα δικαιούτο το κάθε Κοινοτικό Συμβούλιο/Δήμος και όχι με το πραγματικό κόστος, ότι η Αρχή φαίνεται να αδυνατεί να ελέγξει ή/και να εξακριβώσει την ορθότητα του κόστους των μελετών και ότι δεν φαίνεται να είναι σε θέση να εξακριβώνει κατά πόσο οι αιτήσεις που της υποβάλλονται για συμμετοχή στο πιο πάνω Σχέδιο είναι δικαιολογημένες.

Λόγω της σοβαρότητας των πιο πάνω, εισηγήθηκα τη διερεύνηση όλων των περιπτώσεων μελετών τόσο του υπό αναφορά συμβούλου, όσο και όλων των άλλων συμβούλων, και τη λήψη των ενδεικνυόμενων μέτρων εναντίον των τυχόν παρανομούντων συμβούλων ή/και επιχειρήσεων

που επιχορηγήθηκαν και το θέμα παραπέμφθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για τη λήψη οποιωνδήποτε μέτρων ήθελε κρίνει ενδεδειγμένα.

Σημειώνεται ότι, μετά από παράκληση της Αρχής, η Υπηρεσία μου συνέλεξε στοιχεία από άλλους 3 Δήμους και 10 Κοινοτικά Συμβούλια, που συμμετείχαν στο πιο πάνω Σχέδιο κατά την περίοδο 31.8.1998-21.9.2004, σύμφωνα με τα οποία, στις περισσότερες περιπτώσεις, φαίνεται, εκ πρώτης όψεως, ότι γινόταν υπερτιμολόγηση από την πιο πάνω αναφερόμενη εταιρεία συμβούλων. Τα στοιχεία αυτά υποβλήθηκαν στις 26.2.2007 στην Αρχή και στο Γενικό Εισαγγελέα για περαιτέρω διερεύνηση.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ημερ. 27.11.2006, τερματίστηκε η λειτουργία του Σχεδίου από 31.12.2006. Με πληροφόρησε επίσης ότι προχώρησε στη λήψη μέτρων κατά παντός υπευθύνου και στην τροχοδρόμηση ενεργειών προς ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και ότι, σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, οι υποθέσεις καταγγέλλθηκαν στην Αστυνομία.

Ίδρυση ειδικών Ταμείων από οργανωτές προγραμμάτων κατάρτισης για κάλυψη του μέρους του δικαιώματος συμμετοχής που πρέπει να καταβάλλεται από τις επιχειρήσεις για συμμετοχή εργοδοτούμενων τους σε προγράμματα κατάρτισης. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, σύμφωνα με τα πρακτικά της συνεδρίας του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής, ημερ. 17.4.2006, ενόψει της λειτουργίας από την ΟΕΒ ειδικού Ταμείου για ενθάρρυνση της συμμετοχής στελεχών των επιχειρήσεων-μελών της στα προγράμματα κατάρτισης που διοργανώνει και τα οποία εμπίπτουν στο Σχέδιο των Πολυεπιχειρησιακών Προγραμμάτων Συνεχιζόμενης Κατάρτισης – Ζωτικής Σημασίας, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως αποδεχθεί τη διευθέτηση για κάλυψη του ποσού του δικαιώματος συμμετοχής που πρέπει να πληρώσουν οι επιχειρήσεις και το οποίο αποτελεί τη διαφορά μεταξύ της επιχορήγησης της Αρχής και του δικαιώματος συμμετοχής, από ειδικά Ταμεία Ίδρυμάτων/Οργανισμών, οι πόροι των οποίων προέρχονται από προκαταβολές ή συνδρομές των επιχειρήσεων-μελών των εν λόγω Ίδρυμάτων/Οργανισμών.

Ανέφερα στην Αρχή ότι η πιο πάνω απόφαση έχει ως αποτέλεσμα:

(α) Να καταβάλλεται μεγαλύτερη επιχορήγηση στο Ίδρυμα/Οργανισμό, αφού, για σκοπούς υπολογισμού του χορηγήματος, λαμβάνεται υπόψη ως επιλέξιμο κόστος ολόκληρο το ποσό του δικαιώματος συμμετοχής, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και ποσό το οποίο δεν καταβάλλεται από τις επιχειρήσεις.

(β) Να μη θεωρείται ως έκπτωση στο δικαίωμα συμμετοχής το ποσό που έπρεπε να πληρώσουν οι επιχειρήσεις για συμμετοχή των εργοδοτούμενων τους και το οποίο πληρώνουν οι οργανωτές των προγραμμάτων.

(γ) Να μην επιβαρύνεται η επιχείρηση με κανένα κόστος για τη συμμετοχή εργοδοτούμενων της σε προγράμματα που διοργανώνουν τα Ίδρυματα/Οργανισμοί.

Εξέφρασα επίσης την άποψη ότι το ποσό που καλύπτεται από τα Ειδικά Ταμεία των οργανωτών δεν μπορεί να θεωρείται δαπάνη του εργοδότη για τον πιο πάνω σκοπό και έθεσα το ερώτημα κατά πόσο η συζήτηση και η λήψη τέτοιας απόφασης, με παρόντες εκπροσώπους των οργανώσεων στις οποίες λειτουργούν τα πιο πάνω Ταμεία και οι οποίες εκπροσωπούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο, θα μπορούσε να θεωρηθεί δεοντολογικά ορθή.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε τη συνέχιση της πρακτικής αυτής, αφού, σύμφωνα με τη θέση τόσο του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, όσο και της νομικού συμβούλου της Αρχής, δεν αντίκειται στη νομοθεσία.

Σε ό,τι αφορά στο θέμα της παρουσίας εκπροσώπων των Οργανώσεων, στις οποίες λειτουργούν τα πιο πάνω Ταμεία και οι οποίες εκπροσωπούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής κατά τη

συζήτηση και λήψη της πιο πάνω απόφασης, η Αρχή με πληροφόρησε ότι η συζήτηση αφορούσε σε ευρύτερο θέμα πολιτικής και έγκρισης Σχεδίων και όχι σε έγκριση συγκεκριμένων προγραμμάτων των Οργανώσεων αυτών. Ανεξαρτήτως όμως αν η συζήτηση αφορούσε στο γενικό θέμα πολιτικής, κατά τη γνώμη μου, εξακολουθεί να τίθεται θέμα δεοντολογίας.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι οι απόψεις μου για το θέμα αυτό θα τεθούν υπόψη του Διοικητικού Συμβουλίου σε επόμενη συνεδρία του.

Υποβολή αποδεικτικών στοιχείων για καταβολή χορηγήματος, σε σχέση με Μονοεπιχειρησιακά προγράμματα κατάρτισης στην Κύπρο. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, στη συνεδρία του Διοικητικού Συμβουλίου, ημερ. 3.4.2006, αποφασίστηκε όπως, για τα πιο πάνω προγράμματα, όταν ελλείπουν στοιχεία από το παρουσιολόγιο ή ακόμα και όταν δεν έχει υποβληθεί το παρουσιολόγιο μαζί με την αίτηση για καταβολή χορηγήματος, παραχωρείται προθεσμία ενός μηνός για την υποβολή νέου παρουσιολογίου, πλήρως συμπληρωμένου και υπογραμμένου από όλα τα μέρη, ανεξάρτητα από την τελευταία ημερομηνία υποβολής της αίτησης για καταβολή χορηγήματος.

Εξέφρασα τη γνώμη ότι, με την πιο πάνω απόφαση ανατρέπεται η γνωστοποιημένη σε όλους πολιτική της Αρχής, όσον αφορά στις προϋποθέσεις για καταβολή χορηγήματος, σύμφωνα με τις οποίες για να καταστεί δυνατή η καταβολή του χορηγήματος θα πρέπει να υποβάλλονται, μαζί με την αίτηση, σωστά συμπληρωμένα όλα τα έντυπα/δικαιολογητικά μέσα στα προκαθορισθέντα χρονικά πλαίσια.

Έχοντας υπόψη ότι το παρουσιολόγιο αποτελεί πολύ σημαντικό αποδεικτικό στοιχείο για την καταβολή του χορηγήματος, το οποίο πρέπει να συμπληρώνεται κατά το χρόνο εφαρμογής του προγράμματος και όχι εκ των υστέρων, εισηγήθηκα όπως επανεξεταστεί η πιο πάνω απόφαση.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι το θέμα θα επανεξεταστεί από το Διοικητικό Συμβούλιο στα πλαίσια της αναθεώρησης του Σχεδίου, το οποίο λήγει στις 31.12.2008 μετά την εξάμηνη παράταση που δόθηκε από τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων.

Επίπεδο επιχορήγησης προγραμμάτων. Σύμφωνα με την υφιστάμενη πολιτική χορηγιών, επιτρέπεται η έγκριση προγραμμάτων κατάρτισης σε τρία διαφορετικά επίπεδα. Το κάθε επίπεδο σχετίζεται με το δικό του μέγιστο ωριαίο ποσό επιχορήγησης. Ο καθορισμός του επιπέδου έγκρισης του προγράμματος, σύμφωνα με την προκαθορισμένη Διαδικασία Εξέτασης Προγραμμάτων, είναι συνάρτηση του περιεχομένου του προγράμματος και του επιπέδου ιεραρχίας των υποψηφίων για συμμετοχή. Σημειώνεται ότι σε περιπτώσεις που στο πρόγραμμα συμμετέχουν άτομα από διαφορετικά επίπεδα ιεραρχίας, τότε η επιλογή του επιπέδου έγκρισης είναι αυτή που συνάδει με το πιο χαμηλό επίπεδο των συμμετεχόντων. Στην περίπτωση που στο πρόγραμμα υπάρχουν θέματα ανάμικτου επιπέδου, τότε το πρόγραμμα τοποθετείται στο πιο χαμηλό επίπεδο έγκρισης, ανάλογα με το επίπεδο των συμμετεχόντων.

Εξέφρασα τη γνώμη ότι, η έγκριση προγραμμάτων σε τρία διαφορετικά επίπεδα περιπλέκει τόσο τη διαδικασία έγκρισης, όσο και τη διαδικασία εξέτασης για καταβολή χορηγήματος, αφού για να αξιολογηθεί το περιεχόμενο του προγράμματος και το επίπεδο ιεραρχίας των υποψηφίων για συμμετοχή, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πάρα πολλοί παράγοντες, με αποτέλεσμα την αύξηση του διοικητικού κόστους. Επιπρόσθετα, υπεισέρχεται αναμφίβολα και ο υποκειμενικός παράγοντας, αφού ο καθορισμός του επιπέδου επιχορήγησης είναι συνάρτηση των προαναφερθέντων χαρακτηριστικών.

Έχοντας λοιπόν υπόψη το γεγονός ότι το ποσό με το οποίο θα επιχορηγηθεί το Ίδρυμα Κατάρτισης ή η επιχείρηση, αυξάνεται ή μειώνεται ανάλογα με το επίπεδο που θα καθοριστεί, καθώς επίσης και ότι εντοπίστηκαν αρκετά προβλήματα κατά τη διάρκεια του ελέγχου, εισηγήθηκα όπως, στο πλαίσιο της αναθεώρησης και του επανασχεδιασμού όλων των Σχεδίων, μελετηθεί το ενδεχόμενο κατάρνησης του επιπέδου επιχορήγησης.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 13.10.2008 τη διατήρηση των τριών επιπέδων επιχορήγησης και ότι παράλληλα έδωσε οδηγίες για διατύπωση ξεκάθαρων κριτηρίων για καθορισμό του κάθε επιπέδου στους Οδηγούς Πολιτικής και Διαδικασιών που θα ετοιμαστούν για τα εν λόγω Σχέδια, απόφαση η οποία, κατά τη γνώμη μου, θα περιπλέξει ακόμη περισσότερο τόσο τη διαδικασία έγκρισης, όσο και τη διαδικασία εξέτασης για καταβολή χορηγήματος.

Προγράμματα κατάρτισης ιδιωτικών Ιδρυμάτων.

(α) Από δειγματοληπτικό έλεγχο προγραμμάτων κατάρτισης συγκεκριμένου Ιδρύματος, στο οποίο καταβλήθηκαν κατά τα έτη 2006 και 2007 χορηγήματα συνολικού ύψους £173.403 για προγράμματα που εφάρμοσε, παρατηρήθηκαν τα πιο κάτω:

(i) Καταλληλότητα συμμετεχόντων σε προγράμματα. Σύμφωνα με τις προϋποθέσεις για καταβολή χορηγήματος, για να καταστεί δυνατή η καταβολή χορηγήματος, θα πρέπει τα καθήκοντα και η θέση του συγκεκριμένου εργοδοτούμενου στην επιχείρηση να συνάδουν με την περιγραφή των ατόμων στα οποία απευθύνεται το πρόγραμμα.

Εξέφρασα τη γνώμη ότι αρκετοί εργοδοτούμενοι που συμμετείχαν σε 9 προγράμματα, για τα οποία καταβλήθηκε συνολικό χορήγημα ύψους £22.177, δεν ικανοποιούσαν την πιο πάνω προϋπόθεση.

Επισημάνει επίσης και το γεγονός ότι πολλοί από τους πιο πάνω εργοδοτούμενους, που συμμετείχαν στα προγράμματα αυτά, ήταν αλλοδαποί, οι οποίοι καταχωρίστηκαν στο μηχανογραφημένο σύστημα με τον αριθμό διαβατηρίου μόνο, χωρίς να γίνεται οποιαδήποτε αναφορά σε αριθμό κοινωνικών ασφαλίσεων ή αριθμό αλλοδαπού (ARC), με αποτέλεσμα να μην μπορεί να διασφαλιστεί ότι ήταν όντως εργοδοτούμενοι των συγκεκριμένων επιχειρήσεων. Το ποσοστό των αλλοδαπών στα πιο πάνω προγράμματα έφθασε περίπου στο 21% του συνόλου των συμμετεχόντων.

(ii) Έγκριση επιπέδου επιχορήγησης και καταβολή χορηγήματος. Συγκεκριμένα προγράμματα εγκρίθηκαν σε ψηλότερο επίπεδο απ' αυτό που θα έπρεπε να εγκριθούν, με αποτέλεσμα να καταβληθούν ψηλότερα χορηγήματα. Σύμφωνα με τη Διαδικασία Εξέτασης Προγραμμάτων της Αρχής, σε περιπτώσεις που στο πρόγραμμα συμμετέχουν άτομα από διαφορετικά επίπεδα ιεραρχίας, τότε η επιλογή του επιπέδου έγκρισης για σκοπούς καταβολής χορηγήματος είναι αυτή που συνάδει με το πιο χαμηλό επίπεδο των συμμετεχόντων.

Εξέφρασα τη γνώμη ότι απαιτείται η επαναξιολόγηση των προγραμμάτων του συγκεκριμένου Ιδρύματος, στα πλαίσια της νομοθεσίας και των διαδικασιών της Αρχής.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι προχώρησε σε επαναξιολόγηση των προγραμμάτων του συγκεκριμένου Ιδρύματος, καθώς και σε διερεύνηση της όλης συνεργασίας του με την Αρχή από το 2006.

(β) Από δειγματοληπτικό έλεγχο στους φακέλους προγραμμάτων κατάρτισης άλλου Ιδρύματος, στο οποίο καταβλήθηκαν κατά τα έτη 2006 και 2007 χορηγήματα συνολικού ύψους £89.476 για 28 προγράμματα που εφάρμοσε και από στοιχεία που λήφθηκαν από το μηχανογραφημένο σύστημα προγραμμάτων της Αρχής «ΣΥΠΡΟ», παρατηρήθηκε ότι :

(i) Οι συμμετέχοντες στα προγράμματα του πιο πάνω Ιδρύματος ήταν σχεδόν πάντοτε τα ίδια άτομα, ενώ αρκετοί από αυτούς παρακολούθησαν σε διάστημα 12 μηνών δύο προγράμματα, τα οποία, σύμφωνα με τα στοιχεία των φακέλων, είχαν το ίδιο περιεχόμενο.

(ii) Στις περισσότερες αποδείξεις είσπραξης, τις οποίες εξέδωσε το Ίδρυμα προς τις επιχειρήσεις για την είσπραξη του δικαιώματος συμμετοχής, που κυμαινόταν μεταξύ £200 και £240, αναγραφόταν ότι η πληρωμή από την επιχείρηση έγινε σε μετρητά, γεγονός για το οποίο εξέφρασα τη γνώμη ότι δημιουργεί εύλογα ερωτηματικά και ότι θα έπρεπε να διερευνηθεί.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι προχώρησε σε περαιτέρω διερεύνηση του θέματος και ότι θα προβεί σε όλες τις δέουσες ενέργειες ανάλογα με τα αποτελέσματα της διερεύνησης.

6.2 ΑΡΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

Έλεγχος οικονομικών καταστάσεων. Οι οικονομικές καταστάσεις της Αρχής για το 2007 έχουν ελεγχθεί από ιδιώτη ελεγκτή που διόρισε η Αρχή, ύστερα από έγκρισή μου, σύμφωνα με το άρθρο 3(1) των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμων του 1983 έως 2007. Με βάση το ίδιο άρθρο, η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει διενεργήσει επιπρόσθετο οικονομικό και διαχειριστικό έλεγχο.

Προϋπολογισμός.

(α) Έγκριση. Ο Προϋπολογισμός της Αρχής για το 2007 υποβλήθηκε έγκαιρα στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 2.8.2006 και, μετά από διαβουλεύσεις που έγιναν με το Υπουργείο Οικονομικών, εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 28.2.2007 και κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων δυνάμει του άρθρου 3 των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμων την 1.3.2007, ενώ, με βάση τις διατάξεις των πιο πάνω Νόμων, έπρεπε να είχε κατατεθεί στη Βουλή το αργότερο μέχρι τις 30.9.2006. Ο Προϋπολογισμός ψηφίστηκε σε Νόμο που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 30.3.2007 (αρ. 25(II)/2007) και προνοούσε συνολικές δαπάνες ύψους £386,9 εκ. και έσοδα £329,4 εκ. Για τη διενέργεια δαπάνης κατά τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο του 2007, λήφθηκε σχετική εξουσιοδότηση από την Βουλή των Αντιπροσώπων με απόφαση της στις 22.12.2006 και 1.2.2007, αντίστοιχα.

Κατά την περίοδο 1.3.2007 μέχρι 29.3.2007 έγιναν πληρωμές συνολικού ποσού £4.612.435 χωρίς να υπάρχει εγκεκριμένος Προϋπολογισμός.

Ο Πρόεδρος της Αρχής μου ανέφερε ότι πάγια θέση της Αρχής είναι ότι δεν δύναται να σταματήσει η λειτουργία της για οποιοδήποτε λόγο ενώ έγιναν συστάσεις από τους ελέγχοντες Λειτουργούς προς τους αρμόδιους Λειτουργούς ώστε να αποφεύγεται η διενέργεια δαπανών μέχρι την έγκριση του Προϋπολογισμού με εξαίρεση τις απαραίτητες δαπάνες π.χ. για την απρόσκοπτη παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, την ασφάλεια του κοινού και την αποφυγή απαιτήσεων για ουσιαστικές αποζημιώσεις από συμβληθέντα με την Αρχή Μέρη.

(β) Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός. Στις 31.12.2007 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2007 (N46(II)/2007), ο οποίος προνοούσε για διάθεση των αναγκών πιστώσεων (£10.740.000) για εγκατάσταση μονάδων εφεδρείας παραγωγής (άρθρο 4-503).

(γ) Υπερβάσεις σε Κονδύλια του Προϋπολογισμού. Σε ορισμένα άρθρα εξόδων υπήρξε κατ' αρχήν υπέρβαση των προϋπολογισθέντων ποσών τα οποία όμως καλύπτονται είτε από εξοικονομήσεις σε άλλα άρθρα του ίδιου κεφαλαίου, είτε από το άρθρο «Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό» όπως προβλέπεται από το άρθρο 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου (N25(II)/2007). Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο θα πρέπει να ληφθεί σχετική έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής. Επίσης μέσα σε τρεις μήνες από την έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής, κατατίθεται από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων έκθεση που δείχνει τις περιπτώσεις για τις οποίες δόθηκε τέτοια έγκριση και τις συνθήκες κάτω από τις οποίες αυτή χορηγήθηκε. Για τις υπερβάσεις του 2006 λήφθηκε απόφαση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής στις 29.5.2007 και κατατέθηκε έκθεση ενώπιον της Βουλής στις 28.8.2007.

Οι υπερβάσεις για το 2007 παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα :

Άρθρο/Κονδύλι	Προϋπο- λογισμός	Πραγματική δαπάνη	Υπέρβαση
	£	£	£
2. 211-239 Έξοδα Λειτουργίας Γραφείου	3.941.920	4.075.723	133.803
2-242 Αποζημίωση για πρόωρη αφυπηρέτηση	500.000	553.665	53.665
2-253 Λειτουργία μηχανοκινήτων οχημάτων	861.000	1.050.531	189.531
2-257 Συντήρηση εξοπλισμού μεταφοράς και διανομής	2.100.000	2.333.995	233.995
2-261 Έξοδα ταξιδιών και παραστάσεων	199.628	276.572	76.944
4-502 Βελτίωση σταθμού Δεκέλειας	100.000	141.854	41.854
4-511 Νέο αναπτυξιακό πρόγραμμα παραγωγής (Σταθμός Βασιλικού μονάδα 4)	32.400.000	38.462.890	6.062.890
4-514 Επέκταση και ενδυνάμωση δικτύου διανομής	22.265.840	29.552.886	7.287.046

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι για κάλυψη των υπερβάσεων του 2007, λήφθηκε απόφαση από την Αρχή στις 15 Μαΐου 2008 και σχετική επιστολή στάληκε στο Υπουργείο Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 16 Μαΐου 2008.

Για όλες τις υπερβάσεις δόθηκαν σχετικές εξηγήσεις από την Αρχή.

Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Το καθαρό πλεόνασμα για το 2007, πριν από τη φορολογία, ήταν £33,26 εκ., σε σύγκριση με £32,12 εκ. το προηγούμενο έτος.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα της Αρχής για το έτος 2007 ανήλθαν σε £336,84 εκ., σε σύγκριση με £315,82 εκ. το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση ύψους £21,02 εκ. ή 6,66%.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα της Αρχής ήταν £303,58 εκ., σε σύγκριση με £283,70 εκ. το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση ύψους £19,88 εκ. ή 7,01%.

Προσωπικό - Μισθοί, επιδόματα, εργοδοτικές εισφορές και σχέδια συντάξεων. Στις 31.12.2007 η Αρχή εργοδοτούσε 2 263 πρόσωπα (2 273 για το 2006), από τα οποία τα 2 261 (2 095 για το 2006) υπηρετούσαν σε μόνιμες θέσεις και 2 σε προσωρινές θέσεις. Οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες και εργοδοτικές εισφορές για το 2007 ανήλθαν σε £68,7 εκ., σε σύγκριση με £63,95 εκ. το 2006.

Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, ο ετήσιος μέσος όρος των δαπανών για το μόνιμο προσωπικό, χωρίς να ληφθεί υπόψη η ελλειμματική εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων, ήταν £26.009, σε σύγκριση με £25.515 το 2006.

Λαμβάνοντας υπόψη την ελλειμματική εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων για προηγούμενη υπηρεσία ύψους £9,9 εκ., το κόστος της Αρχής ανά υπάλληλο ανέρχεται στις £30.386 σε σχέση με £30.527 για το έτος 2006.

(α) Σχέδια Συντάξεων.

(i) Η ανάλυση των εισφορών της Αρχής στα Σχέδια Συντάξεων των υπαλλήλων κατά τα τελευταία δυο έτη ήταν:

	2007	2006
	£000	£000
Για τρέχουσα υπηρεσία	10.170	8.258
Για προηγούμενη υπηρεσία	9.895	10.499
	20.065	18.757

(ii) **Ελλειμματική εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων.** Κατά την 31.12.2002 έγινε αναλογιστική μελέτη από την οποία διαπιστώθηκε έλλειμμα ύψους £53.142.000. Από το έλλειμμα αυτό, ποσό £6.685.000 καλύφθηκε εντός του 2002 και έτσι το υπόλοιπο του κεφαλαίου που παρέμεινε στις 31.12.2002 ήταν £46.457.000. Το ποσό αυτό θα πληρωνόταν με 5 ετήσιες δόσεις ύψους £9.291.000 εκάστη, πλέον τόκους με έναρξη το 2003. Η αντίστοιχη δόση για το 2007 ήταν £9.895.000 (συμπεριλαμβανομένων των τόκων).

Η νέα αναλογιστική μελέτη έγινε με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2007 και αποτελεί προσχέδιο εφόσον τα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για σκοπούς της αναλογιστικής μελέτης λήφθηκαν από το προσχέδιο των οικονομικών καταστάσεων του Ταμείου Συντάξεων για το 2007. Η μελέτη, η οποία δεν είχε εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο μέχρι την ημερομηνία ελέγχου (Απρίλιος 2008), κατέδειξε έλλειμμα £28.129.000. Στον υπολογισμό του ποσού αυτού λήφθηκε υπόψη και το έλλειμμα στο χαρτοφυλάκιο μετοχών του Ταμείου Συντάξεων, σημαντικό μέρος του οποίου ήταν υπό διαχείριση αδειοδοτημένης Εταιρείας Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΕΠΕΥ). Σύμφωνα με τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου Συντάξεων, στις 31.12.2007 το έλλειμμα αυτό ανερχόταν στα £6.598.769.

Εισήγηση του αναλογιστή είναι όπως το κανονικό ποσοστό εισφοράς για μελλοντική υπηρεσία είναι 28,8% (27% μέχρι το 2007) των μισθών και προτείνει όπως η Αρχή κάνει πρόσθετες συνεισφορές για χρηματοδότηση του αναλογιστικού ελλείμματος των £28.129.000. Εισηγείται όπως η χρηματοδότηση γίνει είτε εντός 5 χρόνων προς £6.216.000 το χρόνο, είτε εντός 10 χρόνων προς £3.504.000 το χρόνο, είτε εντός 15 χρόνων προς £2.619.000 το χρόνο, με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2007 και προεξοφλητικό επιτόκιο 5,25%. Η σχετική απόφαση θα ληφθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής.

(iii) **Πρώρη Αφυπηρέτηση βάσει του Κανονισμού 29Α των περί ΑΗΚ (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών του 1986-1996.** Μετά την ψήφιση του Τροποποιητικού Κανονισμού 29Α των περί ΑΗΚ (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών 1986-1996, η ΑΗΚ δύναται με απόφασή της να επιτρέψει σε υπάλληλο, ο οποίος έχει συμπληρώσει ηλικία 50 χρόνων και 25 τουλάχιστον χρόνια πραγματική υπηρεσία στην ΑΗΚ, όπως αφυπηρετήσει πρόωρα.

Ένεκα του τρόπου υπολογισμού της αποζημίωσης και της επέκτασης του ορίου αφυπηρέτησης στο 63^ο έτος με σχετική δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα στις 25.7.2007, αυξήθηκε το όφελος για τα άτομα τα οποία θα αφυπηρετούσαν μετά την εν λόγω ημερομηνία. Σημειώνεται ότι σε σύνολο 21 ατόμων που αφυπηρέτησαν, τα 14 πήραν ως αποζημίωση το ανώτερο ποσό που δικαιούνται σύμφωνα με το σχέδιο, δηλαδή £30.000 ο καθένας. Με την πιο πάνω αναπροσαρμογή (επέκταση ορίου αφυπηρέτησης), παρουσιάστηκε και υπέρβαση στο κονδύλι ύψους £53.665 αφού το εγκεκριμένο κονδύλι στον Προϋπολογισμό για το 2007, ήταν £500.000, και η πραγματική δαπάνη ανήλθε στις £553.665. Αναφέρεται σχετικά ότι από την έναρξη του σχεδίου το 1996 μέχρι και το 2007 (για 11 συνεχή χρόνια) έχουν αφυπηρετήσει πρόωρα συνολικά 276 υπάλληλοι και το συνολικό επιπρόσθετο φιλοδώρημα που τους καταβλήθηκε ανέρχεται στα £5,3 εκ. Σημειώνεται επίσης ότι βασικό κριτήριο για τον αριθμό των αιτητών που εγκρίνονται για πρόωρη αφυπηρέτηση φαίνεται να είναι η ύπαρξη διαθέσιμων πιστώσεων στον Προϋπολογισμό.

Ο πιο πάνω Κανονισμός ο οποίος θεσπίστηκε το 1996, αρχικά για περίοδο 2 ετών και έκτοτε συνεχίζει να εφαρμόζεται μέσω της ψήφισης σχετικής πρόνοιας στους ετήσιους Προϋπολογισμούς της ΑΗΚ, έχει καταστεί πλέον μόνιμος θεσμός και ως εκτούτου συνιστά στην ουσία πρόσθετο συνταξιοδοτικό ωφέλημα. Εισηγήθηκαν όπως αξιολογηθεί κατά πόσο οι λόγοι για τους οποίους δημιουργήθηκε ο εν λόγω θεσμός εξακολουθούν να ισχύουν και κατά πόσο αυτός χρήζει επανεξέτασης.

Ο Πρόεδρος μου ανέφερε ότι η Αρχή θεωρεί επιβεβλημένη τη συνέχιση του πιο πάνω θεσμού, ο οποίος συμβάλλει στην προσπάθεια της ΑΗΚ για ανανέωση του προσωπικού της και στην αντικατάστασή με καλύτερα εξειδικευμένο και καταρτισμένο προσωπικό.

(β) Ωφελήματα προσωπικού. Τα ωφελήματα προσωπικού κατά τα τελευταία δύο έτη έχουν ως ακολούθως:

	<u>2007</u>	<u>2006</u>
	£	£
Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης	1.838.002	1.905.136
Ταμείο Ευημερίας	738.178	670.448
Ταμείο Βοηθείας	201.082	209.943
Σχέδιο Υποτροφιών	163.365	153.245
Επιδότηση Επιτοκίου Εκπαιδευτικών Δανείων	240.000	231.009
Επιχορήγηση Κυλικίων	201.217	158.327
Ομαδική Ασφάλεια Ζωής	279.182	*225.054
Ασφάλεια Προσωπικών Ατυχημάτων	97.329	100.122
	<u>3.758.355</u>	<u>3.653.284</u>

* Ποσό £82.105 αφορά στο έτος 2005.

Πρόσθετα με τα πιο πάνω ωφελήματα, παραχωρούνται στους υπαλλήλους της Αρχής άτοκα δάνεια για αγορά αυτοκινήτου το σύνολο των οποίων για το έτος 2007 ανήλθε στο ποσό των £459.802.

(γ) Εργατικά ατυχήματα. Κατά τη διάρκεια του 2007 σημειώθηκαν 29 εργατικά ατυχήματα και 2 οδικά (σε ώρες εργασίας) σε σύγκριση με 17 και 0, αντίστοιχα για το 2006. Η απώλεια σε εργοδοτημέρες ανερχόταν συνολικά σε 1 108 το 2007 και 868 το 2006.

(δ) Υπερωρίες. Κατά τη διάρκεια του έτους πληρώθηκε υπερωριακή αποζημίωση στο προσωπικό της Αρχής συνολικού ύψους £2.647.200, σε σύγκριση με £2.240.858 το 2006 και £1.860.272 το 2005. Το συνολικό ποσό του εξόδου για το 2007 όμως ανέρχεται στις £2.947.200, καθώς περιλαμβάνει ποσό £300.000 ως πρόβλεψη για υπερωρίες που θα πληρωθούν εντός του 2008 και αφορούν στο 2007.

Σημειώνεται ότι ποσό ύψους £234.487 καταβλήθηκε σε λειτουργούς της Αρχής που κατέχουν μισθολογική κλίμακα Α13 και άνω.

Σε απάντησή του ο Πρόεδρος μου ανέφερε ότι η πληρωμή υπερωριακής αποζημίωσης είναι αναπόφευκτη αλλά καταβάλλεται προσπάθεια για περιορισμό της.

Συμβόλαια Παροχής Υπηρεσιών. Στις 31.12.2007 η Αρχή απασχολούσε 32 άτομα (37 το Μάρτιο του 2008) διαφόρων ειδικοτήτων με συμβόλαια αγοράς υπηρεσιών. Όπως διαπιστώθηκε, ενώ η Αρχή προκήρυσσε κατά διαστήματα διαγωνισμούς για παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών

για συγκεκριμένη περίοδο, στις πλείστες περιπτώσεις για ένα έτος με δικαίωμα ανανέωσης για ένα επιπλέον έτος, εντούτοις συνεχίζει μέχρι και σήμερα να ανανεώνει τα πλείστα από τα εν λόγω συμβόλαια κατά παράβαση των όρων των διαγωνισμών. Αναφέρεται σχετικά ότι εντοπίστηκαν 20 περιπτώσεις ατόμων τα συμβόλαια των οποίων ανανεώθηκαν και τους παραχωρήθηκαν αυξήσεις, αντικανονικά.

Σχετικά επισήμανα τα ακόλουθα:

(α) Ενώ η Αρχή προκήρυξε διαγωνισμούς και σύναψε σχετικά συμβόλαια για μίσθωση συγκεκριμένων υπηρεσιών για συγκεκριμένο χρόνο, εντούτοις τόσο οι όροι των διαγωνισμών και οι πρόνοιες των συμβολαίων όσο και οι γενικές συνθήκες απασχόλησης, παραπέμπουν σε σχέση εξαρτημένης εργασίας (π.χ. εργάζεται σύμφωνα με τους περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμούς του 1986, εποπτεία της εργασίας, μεταθέσεις).

(β) Η Αρχή προέβη αντικανονικά σε συνεχείς παρατάσεις των υφιστάμενων συμβολαίων για συνολική μάλιστα περίοδο πέραν των 30 μηνών, οπότε και οι εν λόγω συμβάσεις τείνουν να μετατραπούν σε αορίστου χρόνου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Εργοδοτούμενων με Εργασία Ορισμένου Χρόνου (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμου του 2003, Ν. 98(Ι)/2003.

(γ) Παρά τα υφιστάμενα προβλήματα και την εμπλοκή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η Αρχή κατακύρωσε τον Ιανουάριο του 2008 δύο νέους διαγωνισμούς για παροχή υπηρεσιών. Ως αποτέλεσμα, ενώ η προκήρυξη της Αρχής αφορούσε στη σύναψη συμβολαίων αγοράς υπηρεσιών, στο στάδιο της κατακύρωσης διαφοροποίησε τα εν λόγω συμβόλαια σε εργοδότηση ορισμένου χρόνου.

Από τα πιο πάνω φαίνεται ότι η Αρχή αντικανονικά ακολούθησε τη διαδικασία πρόσληψης ατόμων με τη μέθοδο της μίσθωσης υπηρεσιών για περιορισμένο χρόνο καθότι ο σκοπός και το πνεύμα της νομοθεσίας που διέπει τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων, έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (Ν.11(Ι)/2006) δεν καλύπτει την έμμεση απασχόληση προσωπικού με τη μορφή μίσθωσης υπηρεσιών, αλλά την εξασφάλιση/αγορά υπηρεσιών στις περιπτώσεις που υπάρχουν συγκεκριμένα παραδοτέα τα οποία παραδίδονται εντός συγκεκριμένης χρονικής περιόδου. Αναφορικά με τα προβλήματα που προέκυψαν, εισηγήθηκα όπως η Αρχή προβεί στις δέουσες ενέργειες για άμεση επίλυσή τους.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος, η Αρχή βρίσκεται σε διάλογο με τις Συντεχνίες για επίλυση των προβλημάτων που προέκυψαν, ενώ εξουσιοδοτήθηκε η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού να διαπραγματευτεί με τις Συντεχνίες προσχέδιο συνομολόγησης Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας των μισθωτών που εμπίπτουν στην κατηγορία αυτή, μέσα στο πνεύμα της ισχύουσας νομοθεσίας.

Μελέτη «Εκτίμηση των πραγματικών αναγκών της ΑΗΚ σε ανθρώπινο δυναμικό»- Εταιρεία «Α». Τον Ιανουάριο του 2006 η Αρχή ανέθεσε σε συγκεκριμένη εταιρεία «Α» την ετοιμασία μελέτης για την εκτίμηση των πραγματικών αναγκών της Αρχής σε ανθρώπινο δυναμικό. Εκτός των ποσοτικών και ποιοτικών αποτελεσμάτων για την επάρκεια ή έλλειψη του προσωπικού από τις διάφορες οργανικές μονάδες, εντοπίστηκαν προβλήματα και δυσλειτουργίες του Οργανισμού για τα οποία γίνεται εκτενής αναφορά στην Έκθεσή μου για το 2006.

Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της μελέτης έγινε ενώπιον του Διοικητικού Συμβουλίου στις 6.12.2006 το οποίο ανέθεσε στη Διεύθυνση, την ετοιμασία εγγράφου με εισηγήσεις για τη στρατηγική υλοποίησης των σχετικών διαπιστώσεων και συμπερασμάτων. Στις 13.2.2007 το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε τη συνέχιση της συνεργασίας με την πιο πάνω εταιρεία και την υλοποίηση ενός προγράμματος 10 έργων το οποίο προέκυψε με βάση τη μελέτη και έχει ως στόχο τη σταδιακή και άμεση περαιτέρω βελτίωση του τρόπου λειτουργίας της Αρχής.

Στις 29.3.2007 υπογράφηκε σχετικό συμβόλαιο με την εταιρεία το συνολικό κόστος του οποίου ανήλθε στα €168.000. Η παράδοση των μελετών για υλοποίηση των 10 έργων έγινε μεταξύ των μηνών Ιουνίου 2007 – Ιανουαρίου 2008.

Μέχρι και την ημερομηνία του ελέγχου (Απρίλιος 2008) η Αρχή είχε προχωρήσει στη διαδικασία υλοποίησης δύο μόνο έργων από τα δέκα και συγκεκριμένα εκείνων που αφορούν στη Διάχυση των Αποτελεσμάτων της Μελέτης και στην Ανάπτυξη συστήματος καταγραφής του τρόπου αξιοποίησης του προσωπικού.

Ο Πρόεδρος με ενημέρωσε ότι η Αρχή είναι σε διαδικασία υλοποίησης των υπολοίπων οκτώ έργων.

Τέλη χαρτοσήμων σε έγγραφα/συμβάσεις της ΑΗΚ. Διαπιστώθηκε ότι αρκετά συμβόλαια και γενικά έγγραφα της ΑΗΚ που αφορούν σε αγορά υλικών, έργων και υπηρεσιών δεν χαρτοσημαίνονται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, με αποτέλεσμα το Δημόσιο να ζημιώνει αρκετές χιλιάδες λίρες. Αναφέρεται σχετικά ότι σε αρκετές περιπτώσεις για τις οποίες σύμφωνα με τους όρους των συμβολαίων η καταβολή χαρτοσήμων είναι υποχρέωση του συμβαλλόμενου με την ΑΗΚ, δεν υπάρχει σφραγισμένο συμβόλαιο στην Αρχή από τον Κλάδο Χαρτοσήμων, με την ένδειξη ότι τα τέλη χαρτοσήμων έχουν καταβληθεί ούτε και η Αρχή επιβεβαιώνει στις περιπτώσεις αυτές την καταβολή από το συμβαλλόμενο των ανάλογων τελών.

Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το έτος 2005, σύμφωνα με το άρθρο 19 του περί Χαρτοσήμων Νόμου αρ.19/1963, επιβάλλεται η χαρτοσήμανση όλων των εγγράφων τα οποία συντάσσονται στην Κυπριακή Δημοκρατία και ως εκ τούτου η Αρχή Ηλεκτρισμού έχει υποχρέωση όπως όλα τα έγγραφα της, περιλαμβανομένων των συμβολαίων, που συνομολογούνται με τρίτους, είναι δεόντως χαρτοσημασμένα, ανεξάρτητα από το ποιος βαρύνεται με τα τέλη χαρτοσήμου.

Σύμφωνα με τον Πρόεδρο της Αρχής έχουν δοθεί οδηγίες ώστε όπου η χαρτοσήμανση είναι υποχρέωση του συμβαλλόμενου, να απαιτείται από αυτόν η παρουσίαση του χαρτοσημασμένου από τον Έφορο Χαρτοσήμων εγγράφου.

Στρατηγικοί συνεργάτες της Αρχής. Μετά τη σύναψη συμφωνίας με δύο στρατηγικούς συνεργάτες, για την εκμετάλλευση του Δικτύου Οπτικών Ινών και άλλης Υποδομής της Αρχής για τηλεπικοινωνιακούς σκοπούς, εντοπίστηκαν από την Υπηρεσία μου σοβαρές αδυναμίες στις συμφωνίες που υπογράφηκαν, για τις οποίες εκτενής αναφορά έγινε στις Εκθέσεις μας για το 2005 και 2006. Κατά τον έλεγχο του 2007 διαπιστώθηκε ότι κάποια από τα προβλήματα παραμένουν για τα οποία γίνεται αναφορά πιο κάτω.

(α) Στρατηγικός Συνεργάτης «Α». Σχετικά με την πιο πάνω συνεργασία αναφέρονται τα ακόλουθα:

(i) Με βάση τη συμφωνία, η Αρχή έχει δικαίωμα να εισπράττει το 50% επί του κέρδους των υπηρεσιών που πιθανόν να προσφέρονται σε αδειούχες εταιρείες τηλεφωνίας. Εντούτοις, η Αρχή δεν φαίνεται να έχει τη δυνατότητα επιβεβαίωσης κατά πόσο η εταιρεία παρείχε ή όχι τέτοιες υπηρεσίες και κατά συνέπεια να απαιτήσει καταβολή του ποσού που δικαιούται με βάση τη συμφωνία.

(ii) Ενόψει του γεγονότος ότι στη συμφωνία προβλεπόταν το δικαίωμα της ΑΗΚ για αγορά του 40% του κεφαλαίου του πιο πάνω στρατηγικού συνεργάτη, εντός 5 χρόνων από την ημερομηνία υπογραφής της συμφωνίας, η Υπηρεσία μας εισηγήθηκε στην επιστολή μας για το 2005 όπως η Αρχή προβεί σε σχετική μελέτη όσον αφορά στις τηλεπικοινωνίες στην Κύπρο και κατά πόσο μπορεί να επωφεληθεί από τη συμμετοχή της στις συγκεκριμένες εταιρείες. Μέχρι τις 29.8.2008 η ΑΗΚ θα πρέπει να αποφασίσει κατά πόσο να προχωρήσει στην αγορά του 40% του κεφαλαίου του πιο πάνω στρατηγικού συνεργάτη, εφόσον αιτήματα της προς το Συνεργάτη για παράταση του χρονικού περιθωρίου των 5 χρόνων που της είχε δοθεί αρχικά, δεν έχουν ικανοποιηθεί. Στις

20.3.2008, η Αρχή πρότεινε στην εταιρεία όπως ο χρόνος λήψης της απόφασης παραταθεί τουλάχιστον μέχρι τις 31.12.2008. Τίθεται ωστόσο το εύλογο ερώτημα πώς η Αρχή θα προχωρήσει σε τελική αξιολόγηση των επιλογών της, χωρίς την απαιτούμενη πληροφόρηση, όσον αφορά στις δραστηριότητες και στα οικονομικά στοιχεία του συνεργάτη.

Ο Πρόεδρος μου ανέφερε ότι ο Στρατηγικός Συνεργάτης έχει ήδη υποβάλει τεχνο-οικονομικά στοιχεία τα οποία αξιολογούνται με τη βοήθεια Συμβούλων και θα υποβληθεί εισήγηση προς την Αρχή.

(β) Στρατηγικός Συνεργάτης «B».

(i) Οικονομικές εκκρεμότητες. Το θέμα της καταβολής ποσού £201.250 (ενοίκια 11.7.2003 – 10.2.2004 τα οποία έπρεπε να καταβάλει η εταιρεία στην Αρχή) που παραπέμφθηκε σε διαιτησία, μέχρι τον Απρίλιο του 2008 εκκρεμούσε.

(ii) Συμμετοχή ΑΗΚ στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής σε συνεδρία του στις 27.3.2007 αποφάσισε να μη συμμετάσχει στο μετοχικό του κεφάλαιο του Στρατηγικού Συνεργάτη και η Επιτελική Μονάδα Επιχειρησιακής Ανάπτυξης να θέσει ενώπιον των μελών μέχρι το Μάιο 2007 μελέτη για το σωστό τρόπο διεύρυνσης των δραστηριοτήτων της Αρχής ως Carrier's Carrier και την ενίσχυση της ομάδας με 2 ακόμη άτομα. Σχετική μελέτη που ανατέθηκε σε συγκεκριμένη εταιρεία το Μάιο του 2007 έναντι ποσού £23.338 ολοκληρώθηκε το Νοέμβριο του 2007. Μέχρι και τον Απρίλιο του 2008 δεν παρουσιάστηκε ενώπιον του Διοικητικού Συμβουλίου.

Όπως μου ανέφερε ο Πρόεδρος, η παρουσίαση του επιχειρηματικού σχεδίου στο Διοικητικό Συμβούλιο έγινε από το Σύμβουλο το Μάιο του 2008 και η Υπηρεσία ανέλαβε να υποβάλει λεπτομερές σχέδιο δράσης για αξιολόγηση και λήψη τελικών αποφάσεων από την Αρχή.

(iii) Ενοικίαση για το χώρο που χρησιμοποιεί η εταιρεία. Εκκρεμεί η κοστολόγηση και απόφαση του τρόπου χρέωσης του ενοικίου από μέρους της Αρχής όσον αφορά στη χρήση υποσταθμών διανομής και μεταφοράς από το Στρατηγικό Συνεργάτη, για την εγκατάσταση και λειτουργία του εξοπλισμού του.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι ανατέθηκε σε εξειδικευμένους Συμβούλους η κοστολόγηση της τηλεπικοινωνιακής υποδομής της Αρχής που αναμένεται να ολοκληρωθεί πριν το καλοκαίρι 2008.

(iv) Εκμίσθωση Ελεγχόμενης Ευρυζωνικής Χωρητικότητας (Managed Bandwidth Capacity) σε άλλους παροχείς Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών. Με βάση τη συμφωνία που υπογράφηκε μεταξύ της Αρχής και του Στρατηγικού Συνεργάτη στην περίπτωση εκμίσθωσης της Ελεγχόμενης Ευρυζωνικής Χωρητικότητας (Managed Bandwidth Capacity) σε άλλους αδειοδοτημένους παροχείς Ηλεκτρονικών Τηλεπικοινωνιών η Αρχή θα δικαιούται το 50% των κερδών που θα πραγματοποιείται από αυτή τη δραστηριότητα. Παρά τις κατά καιρούς απαιτήσεις της Αρχής για παραχώρηση στοιχείων σε σχέση με τις πιο πάνω δραστηριότητες για εξακρίβωση κατά πόσο είναι επικερδείς ή όχι, η ανταπόκριση του Στρατηγικού Συνεργάτη είναι ότι δεν είναι επικερδείς. Η Αρχή, το Δεκέμβριο του 2007 ανέθεσε σε ανεξάρτητους λογιστές την εξέταση των οικονομικών καταστάσεων του Στρατηγικού Συνεργάτη για να αποφανθούν για την ορθότητα των δηλώσεων του. Μέχρι και τον Απρίλιο του 2008 η Αρχή δεν είχε λάβει οποιαδήποτε πληροφόρηση σχετικά με το θέμα.

Όπως με ενημέρωσε ο Πρόεδρος, σύμφωνα με την έκθεση των εγκεκριμένων λογιστών στους οποίους η Αρχή ανέθεσε τη διεξαγωγή ελέγχου, για τη διαπίστωση της επικερδότητας από την παραχώρηση υπηρεσιών Ευρυζωνικής Χωρητικότητας, η οποία λήφθηκε το Μάιο του 2008 το συνολικό έσοδο από αυτές τις υπηρεσίες ανέρχεται σε £19.400 μόνο.

Στρατηγική για Αντιμετώπιση του Ανταγωνισμού. Στα πλαίσια της αντιμετώπισης του ανταγωνισμού, το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής στη συνεδρία του ημερ. 6.3.2007 αποφάσισε τη

σύσταση υπηρεσιακών επιτροπών, (α) για την υποβολή εισηγήσεων αναφορικά με τη στρατηγική της Αρχής για την αντιμετώπιση του ανταγωνισμού και (β) για την υποβολή ενώπιον του προγράμματος μείωσης των εξόδων που να καλύπτει όλο το φάσμα των λειτουργιών της Αρχής.

Θεωρώ την πιο πάνω απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ως ορθή και επιβαλλόμενη όχι μόνο για αντιμετώπιση του ανταγωνισμού, αλλά εν γένει στα πλαίσια της πιο αποδοτικής διαχείρισης ενός μεγάλου Οργανισμού κοινής ωφελείας όπως η ΑΗΚ. Ωστόσο παρατηρώ ότι η απόφαση δεν έχει υλοποιηθεί στον επιθυμητό βαθμό.

Ειδικά καθ' όσον αφορά στις δαπάνες, επιβάλλεται όπως η Αρχή επικεντρώσει την προσοχή της τόσο στη συγκράτηση και μείωσή τους όπου είναι δυνατόν όσο και στην αποδοτικότερη διαχείριση των διαθέσιμων πόρων της. Σημειώνεται επίσης το γεγονός ότι η ΑΗΚ καλείται να καταβάλει εταιρικό φόρο με συντελεστή 25% τη στιγμή που ο αντίστοιχος συντελεστής για τις εταιρείες ανέρχεται μόνο στο 10%.

Όσον αφορά στο σκέλος των δαπανών, ο Πρόεδρος μου ανέφερε ότι τα επί μέρους θέματα (μείωση λειτουργικών εξόδων, μείωση κόστους δανειοδότησης, βέλτιστος τρόπος λειτουργίας παραγωγής για μείωση του κόστους καυσίμων, μείωση αποθεμάτων κ.λπ.) μελετήθηκαν και μελετώνται συνεχώς από διάφορες ομάδες ειδικών της ΑΗΚ. Επίσης μου ανέφερε ότι έχουν γίνει ουσιαστικές περικοπές στον Προϋπολογισμό του 2008. Όσον αφορά στην άνιση φορολογική μεταχείριση της Αρχής καθώς επίσης και στην εκταμίευση με βάση τη μερισματική πολιτική, ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι η Αρχή έχει επανειλημμένα προβεί σε προφορικά και γραπτά διαβήματα τόσο προς το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού όσο και προς το Υπουργείο Οικονομικών. Επιπρόσθετα, σημείωσε ότι η Αρχή έχει υποβάλει προ διετίας αίτηση για αύξηση των διατιμήσεων κάτι που δεν έχει ακόμη εγκριθεί με αποτέλεσμα την επιδείνωση της οικονομικής της κατάστασης. Το όλο θέμα είναι υπό επανεξέταση στα πλαίσια του καταρτισμού νέου δεκαετούς αναπτυξιακού προγράμματος.

Έλεγχος μετρητών (καταγραφής ρεύματος) - παραβιάσεις. Κατά τη διάρκεια του 2007 έγινε έλεγχος σε 3 225 μετρητές σε σύγκριση με 4 672 το 2006. Οι 1 249 βρέθηκαν παραβιασμένοι χωρίς όμως να είναι δυνατή στοιχειοθέτηση υποκλοπής ρεύματος ενώ σε 166 περιπτώσεις οι μετρητές βρέθηκαν παραβιασμένοι και από τη διερεύνηση που ακολούθησε στοιχειοθετήθηκε υποκλοπή ρεύματος. Για διερεύνηση των 1 249 περιπτώσεων παραβιάσεων, χρεώθηκε και εισπράχθηκε ποσό £705.965. Όπως επισημάνθηκε από τον Πρόεδρο της Αρχής στη συνεδρία του Συμβουλίου στις 28.3.2006 (συνεδρία αρ. 16/2006) η Αρχή παρουσιάζει σημαντικές απώλειες στα εισοδήματά της και εισηγήθηκε όπως ο Γενικός Διευθυντής ετοιμάσει άμεσο σχέδιο δράσης για επίλυση του θέματος. Με οδηγίες του Γενικού Διευθυντή συστάθηκε στις 26.2.2007 ομάδα εργασίας, για να μελετήσει το πρόβλημα των παράνομων επεμβάσεων σε μετρητές της Αρχής και την υποκλοπή ηλεκτρικού ρεύματος. Η ομάδα εργασίας ολοκλήρωσε το έργο της και υπέβαλε την τελική έκθεση στις 16.1.2008. Τα σημαντικότερα από τα ευρήματα της έκθεσης είναι τα πιο κάτω :

(α) Το μεγαλύτερο μερίδιο των μη-τεχνικών απωλειών αποτελούν οι υποκλοπές. Η Αρχή δεν έχει υπολογίσει στο παρελθόν το ύψος των μη-τεχνικών απωλειών. Όμως συγκρίνοντας τα δεδομένα της Αρχής με τα δεδομένα άλλων ευρωπαϊκών ηλεκτρικών εταιρειών, υπολογίζονται ετήσιες μη-τεχνικές απώλειες, που οφείλονται σε υποκλοπές ηλεκτρικής ενέργειας ύψους 1,23% για το 2006 και 1,49% για το 2007 οι οποίες μεταφραζόμενες σε χρήματα αντιστοιχούν, βάσει τιμών του 2006 με 6,3 και 7,6 εκ. ευρώ, αντίστοιχα.

(β) Κατά τις επισκέψεις και τις συνεντεύξεις με το εμπλεκόμενο προσωπικό η ομάδα πληροφορήθηκε ότι λόγω φόρτου εργασίας του Κλάδου Επιθεωρητών Εγκαταστάσεων οι αιφνιδιαστικοί έλεγχοι δεν πραγματοποιούνται σε καμιά από τις περιφέρειες.

Για να διαπιστωθεί το μέγεθος του προβλήματος από τις παράνομες επεμβάσεις στους μετρητές της ΑΗΚ, ζητήθηκε από τους Διευθυντές των περιφερειών όπως δώσουν οδηγίες ώστε να

πραγματοποιηθούν δειγματοληπτικοί αιφνιδιαστικοί έλεγχοι περίπου σε 100 καταναλωτές «υψηλού κινδύνου». Τελικά, λόγω φόρτου εργασίας των άλλων περιφερειών, μόνο η περιφέρεια Λεμεσού ανταποκρίθηκε όπου διεξήχθησαν 96 έλεγχοι από τέσσερις επιθεωρητές για 4 εργάσιμες ημέρες και βρέθηκαν 30 παράνομες επεμβάσεις στον εξοπλισμό της ΑΗΚ (31%), ενώ σε μια περίπτωση που υπήρχε υπόνοια για υποκλοπή ηλεκτρικής ενέργειας η υπόθεση καταγγέλθηκε στην Αστυνομία.

(γ) Οι καταγραφείς μετρητών δεν τυγχάνουν συνεχούς και συστηματικής εκπαίδευσης. Επίσης σε αρκετές περιπτώσεις όπου εντοπίζονται ανωμαλίες, λόγω φόρτου εργασίας το αρμόδιο Τμήμα αδυνατεί να τις διερευνήσει, με αποτέλεσμα να μη λαμβάνονται τα ενδεικνυόμενα μέτρα.

Ζήτησα να ενημερωθώ σχετικά με τα μέτρα που προτίθεται να λάβει η Αρχή για αντιμετώπιση των πιο πάνω πολύ σημαντικών προβλημάτων.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι η Αρχή θα εγκαθιδρύσει πιλοτικό σύστημα αυτόματης διαχείρισης μετρητών, θα ενισχύσει τον Κλάδο Επιθεωρήσεων Εγκαταστάσεων ο οποίος έχει την ευθύνη για την πραγματοποίηση αιφνιδιαστικών ελέγχων και θα γίνει εκπαίδευση των καταγραφέων μετρητών ώστε να καταστούν ικανοί να εκτελούν επαρκώς τα καθήκοντα προστασίας του εισοδήματος της ΑΗΚ.

Παράβαση των όρων λειτουργίας των Ηλεκτροπαραγωγών Σταθμών σε σχέση με τις Άδειες Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων στους Σταθμούς.

(α) Μετρήσεις Ποιότητας Αέρα γύρω από τους Ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου. Η Αρχή οφείλει, σύμφωνα με τις σχετικές άδειες που εκδόθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, να αποστέλλει κάθε χρόνο, και μέχρι το τέλος Μαρτίου του επόμενου χρόνου, στο εν λόγω Υπουργείο σχετική αναλυτική έκθεση αξιολόγησης των μετρήσεων ποιότητας αέρα που διεξάγει σε κατάλληλα σημεία γύρω από τους ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς. Το ελάχιστο ποσοστό έγκυρων μετρήσεων συστήνεται να είναι μεγαλύτερο του 90%.

Για τα έτη 2006 και 2007 η Αρχή δεν έχει ετοιμάσει και αποστέλλει προς το αρμόδιο Υπουργείο τις εν λόγω ετήσιες εκθέσεις καθώς δεν λήφθηκε ο αναγκαίος αριθμός έγκυρων μετρήσεων που απαιτείτο από τις σχετικές άδειες.

Ο Πρόεδρος μου ανέφερε ότι το ποσοστό έγκυρων μετρήσεων ήταν μικρότερο του 90% διότι παρουσιάστηκαν προβλήματα κυρίως στη συντήρηση των αναλυτών εκ μέρους του εξωτερικού εργολάβου. Η Αρχή έχει προχωρήσει στην κατακύρωση νέου συμβολαίου συντήρησης από τον Ιούνιο του 2007 και αναμένεται ότι θα υπάρχει συνεχής ροή μετρήσεων και θα ετοιμαστεί η σχετική έκθεση για το έτος 2008.

(β) Επιτρεπόμενα όρια αποβλήτων. Στις σχετικές άδειες λειτουργίας των ηλεκτροπαραγωγών σταθμών καθορίζονται οριακές τιμές εκπομπής αποβλήτων όπως οξειδίων του αζώτου (NO/NOx), σκόνης, μονοξειδίου του άνθρακα κ.λπ. Όπως προκύπτει από τα ετήσια στοιχεία της Αρχής για τα έτη 2006 και 2007, υπάρχει σοβαρό πρόβλημα, κυρίως στους σταθμούς Βασιλικού και Δεκέλειας, αναφορικά με την εκπομπή ρύπων (κυρίως οξειδίου του αζώτου και σκόνης) πέραν των επιτρεπόμενων ορίων από τις σχετικές άδειες με κίνδυνο επιβολής ποινών στην Αρχή ή και ανάκλησης των σχετικών αδειών, σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμους του 2002 έως 2008. Αναφέρεται επίσης ότι, μετά από σχετική επιθεώρηση του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας στο σταθμό Βασιλικού στις 15.11.2007, διαπιστώθηκε ότι η συγκέντρωση σκόνης στα εκπεμπόμενα καυσαέρια από το φουγάρο της μονάδας ατμοπαραγωγής με αρ. 2, υπερέβαινε κατά πολύ την οριακή τιμή των 50mg/Nm³ αφού, έφθασε μέχρι 155mg/Nm³. Ως αποτέλεσμα το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας παρέπεμψε το θέμα στο Γενικό Εισαγγελέα για λήψη ποινικών μέτρων εναντίον της Αρχής και ήδη εκκρεμεί σχετικό Κατηγορητήριο εναντίον της Αρχής με αρ. 2066/08 ημερ. 27.3.2008.

Ζήτησα να ενημερωθώ για τις ενέργειες της Αρχής για συντονισμένη αντιμετώπιση των πιο πάνω και πλήρη συμμόρφωση με τη σχετική νομοθεσία, δεδομένου ότι οι εκπομπές ρύπων πέραν των επιτρεπόμενων ορίων δημιουργούν περιβαλλοντικά προβλήματα και αντιδράσεις κατοίκων των γειτονικών κοινοτήτων.

Ο Πρόεδρος μου ανέφερε, ότι τον Ιούνιο 2008 αναμενόταν η κατακύρωση σχετικού διαγωνισμού για τη μετατροπή των Λεβήτων αρ. 1 και 2 στον Η/Σ Βασιλικού με σκοπό τη βελτίωση των εκπομπών ρύπων. Για τον Η/Σ Δεκέλειας, μου ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι κατακυρώθηκε σχετικός διαγωνισμός για εισαγωγή χημικών πρόσθετων καυσίμου με σκοπό τη μείωση των άκαυστων στερεών κατά 30% και τη μείωση των εκπομπών σκόνης και ότι παράλληλα θα καλείτο σύντομα ειδικός για την καύση στους Λέβητες.

Νομικές υποθέσεις.

(α) Υπεργολαβία ηλεκτρολογικών εργασιών - Αγωγή αρ. 7044/2007. Η Αρχή προκήρυξε το διαγωνισμό αρ. 282/94 για την υπεργολαβία ηλεκτρολογικών εργασιών για τα Νέα Περιφερειακά Γραφεία της Αρχής στη Λευκωσία. Κατά την αξιολόγηση των προσφορών που υποβλήθηκαν, τόσο η έκθεση της τεχνικής επιτροπής όσο και η σύσταση της επιτροπής προσφορών εισηγήθηκε την κατακύρωση της προσφοράς σε συγκεκριμένη εταιρεία. Εντούτοις, το τότε Διοικητικό Συμβούλιο κατακύρωσε το διαγωνισμό σε άλλη εταιρεία με το δικαιολογητικό ότι «λόγω της καλύτερης οικονομικής της κατάστασης, δίδεται η βεβαιότητα ότι το έργο θα εκτελεσθεί με ακρίβεια και πλήρως χωρίς καθυστερήσεις».

Η εν λόγω εταιρεία καταχώρισε την αγωγή αρ. 549/95 η οποία εκδικάστηκε με επιτυχία στις 30.10.1996. Η Αρχή καταχώρισε την αναθεωρητική έφεση αρ. 2379 η οποία όμως απορρίφθηκε στις 2.9.1999.

Με επιστολή της ημερ. 22.3.2004 η εταιρεία επικαλούμενη το άρθρο 146(6) του Συντάγματος ζήτησε την καταβολή αποζημιώσεων που ανέρχονταν στο ποσό των £78.000. Η Αρχή δεν προχώρησε στην καταβολή οποιουδήποτε ποσού με αποτέλεσμα στις 31.5.2007 η εν λόγω εταιρεία να καταχωρίσει την αγωγή αρ. 7044/2007 με την οποία αξιώνει γενικές και ειδικές αποζημιώσεις που κυμαίνονται μεταξύ £50.000 και £250.000 πλέον τόκο.

Σύμφωνα με τον Πρόεδρο της Αρχής, το θέμα χειρίζονται οι Νομικοί Σύμβουλοι της ΑΗΚ.

(β) Απαλλοτρίωση ακινήτων στη Λεμεσό - Προσφυγή αρ. 438/2007. Με τη Γνωστοποίηση Απαλλοτρίωσης αρ. ΔΠ 1017 ημερ. 22.12.2000 και το Διάταγμα Απαλλοτρίωσης ΔΠ 612 ημερ. 22.6.2001, η Αρχή απαλλοτρίωσε έναντι του ποσού των £483.000 το κτήμα με αριθμό εγγραφής αρ. 29391 στη Λεμεσό, για τη δημιουργία υπαίθριων αποθηκευτικών χώρων, χώρων στάθμευσης και την ανέγερση κτιρίων για την ικανοποίηση των αποθηκευτικών και άλλων αναγκών της Αρχής.

Στις 20.9.2001 το απαλλοτριωθέν κτήμα μεταβιβάστηκε επ' ονόματι της Αρχής. Ένεκα όμως του γεγονότος ότι το κτήμα δεν χρησιμοποιήθηκε για το σκοπό για τον οποίο απαλλοτριώθηκε, οι πρώην ιδιοκτήτες του ακινήτου καταχώρισαν την προσφυγή αρ. 438/2007 με την οποία ζητούν από το Δικαστήριο να διατάξει την επιστροφή σε αυτούς του κτήματος το οποίο απαλλοτριώθηκε εφόσον δεν είχε επιτευχθεί ο σκοπός για τον οποίο έγινε η απαλλοτρίωση εντός του χρονικού περιθωρίου που καθορίζει το άρθρο 23(5) του Συντάγματος και το άρθρο 15(ι) του περί Απαλλοτρίωσης Νόμου 15/1962.

Από τα γεγονότα της υπόθεσης προκύπτει ότι παρόλο που ήταν σε γνώση της Αρχής ότι η χρησιμοποίηση του χώρου που απαλλοτριώθηκε έπρεπε να γίνει το αργότερο μέσα σε τρία χρόνια από την ημερομηνία που το ακίνητο περιήλθε στην απαλλοτριούσα αρχή (ΑΗΚ) εντούτοις η αίτηση για έκδοση πολεοδομικής άδειας υποβλήθηκε στις 13.3.2003 δηλαδή μετά παρέλευση ενάμισι χρόνου από την απαλλοτρίωση. Επίσης αναφέρεται ότι παρόλο που η πολεοδομική άδεια εκδόθηκε στις 17.4.2004 η Αρχή προκήρυξε διαγωνισμό για την ανέγερση των αποθηκών στις 25.9.2007 (αρ. διαγωνισμού 136/2007) 3,5 σχεδόν χρόνια μετά την έκδοση της πολεοδομικής άδειας.

Σημειώνεται ότι στις 3.11.2007 ένας εκ των δύο εναγόντων στην προσφυγή αρ. 438/2007 ζήτησε την άμεση επιστροφή του κτήματος διαφορετικά προειδοποίησε ότι θα προχωρήσει με περαιτέρω αγωγή αξιώνοντας αποζημιώσεις για τη μη χρησιμοποίηση ή εκμετάλλευση του κτήματος για την περίοδο μετά την παρέλευση των τριών ετών που έπρεπε να τους επιστραφεί το κτήμα καθώς και γενικές αποζημιώσεις συνολικού ποσού πέραν των £2 εκ.

Για τον ίδιο σκοπό απαλλοτριώθηκε το ακίνητο με αριθμό εγγραφής 24677 του οποίου εγγεγραμμένος ιδιοκτήτης ήταν συγκεκριμένος Οργανισμός, έναντι του ποσού των £655.000 πλέον τόκους. Η απαλλοτρίωση του εν λόγω κτήματος έγινε με την Γνωστοποίηση Απαλλοτρίωσης αρ. 1019 ημερ. 22.12.2000 και το Διάταγμα Απαλλοτρίωσης αρ. 199 ημερ. 9.3.2001. Με επιστολή του ημερομηνίας 24.1.2008 ο Οργανισμός ζήτησε την επιστροφή του ακινήτου στην τιμή που απαλλοτριώθηκε.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Συντάγματος «Εάν εντός τριών ετών από της απαλλοτρίωσης δεν καταστή εφικτός ο τοιούτος σκοπός, η απαλλοτρίωσασα αρχή, ευθύς μετά την εκπνοήν της ρυθίσης προθεσμίας των τριών ετών υποχρεούται να προσφέρει την ιδιοκτησίαν επί καταβολή της τιμής κτήσεως εις το πρόσωπον παρ' ου απηλλοτρίωσεν αυτήν.»

Ο Πρόεδρος μου ανέφερε ότι η Αρχή δεν διαφοροποίησε τις προθέσεις της αναφορικά με το σκοπό που έγινε η απαλλοτρίωση και ότι το έργο καθυστέρησε κυρίως λόγω προβλημάτων με τον αρχιτέκτονα του έργου και λόγω καθυστέρησης στην έκδοση πολεοδομικής άδειας, άδειας οικοδομής, άδειας αποκοπής δέντρων και ετοιμασίας δελτίων ποσοτήτων από τον επιμετρητή.

(γ) Συγκεκριμένη εταιρεία «Α» - vs. Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου - Αγωγή αρ. 11798/2004.

Το 1998 η Αρχή προκήρυξε το διαγωνισμό αρ. 349/98 για την εκσκαφή χανδάκων και τοποθέτηση υπόγειων καλωδίων στη περιφέρεια Λευκωσίας – Κερύνειας – Μόρφου για τις περιοχές Α, Β και Γ. Η κατακύρωση του διαγωνισμού έγινε για την περιοχή Β σε δύο συνεργαζόμενες εταιρείες «Β» και «Γ».

Στις 2.8.1999 η Αρχή προκήρυξε το διαγωνισμό αρ. 1309/99 για την εκσκαφή χανδάκων και εκτέλεση άλλων συναφών εργασιών για τοποθέτηση καλωδίων στην πόλη της Λεμεσού. Ο εν λόγω διαγωνισμός κατακυρώθηκε στην Εταιρεία «Β» σε συνεργασία με άλλη εταιρεία «Δ» αφού η εταιρεία «Β» δεν ήταν εγγεγραμμένη στο Μητρώο Εργοληπτών και δεν είχε υποβάλει Άδεια Εργολήπτη Πέμπτης Κατηγορίας σύμφωνα με τους όρους του διαγωνισμού.

Μετά από έλεγχο που διεξήγαγε η Υπηρεσία μας, σε επιστολή μας ημερ. 1.12.1999 προς την Αρχή υποδείχθηκε ότι ο διαγωνισμός αρ. 1309/99 κατακυρώθηκε σε εταιρεία η οποία δεν πληρούσε τις πρόνοιες των εγγράφων της προσφοράς αφού δεν ήταν εγγεγραμμένη στο Μητρώο Εργοληπτών. Επίσης συγκεκριμένος προσφοροδότης στον πιο πάνω διαγωνισμό με επιστολή του ημερ. 4.1.2000 επισήμανε στην Αρχή την παράνομη κατακύρωση του διαγωνισμού και γνωστοποιούσε την πρόθεση του να προχωρήσει στην καταχώριση προσφυγής στο Ανώτατο Δικαστήριο κάτι το οποίο έπραξε αργότερα.

Ενόψει των δύο πιο πάνω επιστολών, η Αρχή ζήτησε γνωμάτευση από τους Νομικούς της Συμβούλους για τους δύο διαγωνισμούς αρ. 349/98 και 1309/99. Με βάση τη σχετική γνωμάτευση, η εταιρεία «Β», η οποία δεν ήταν εγγεγραμμένος εργολάβος, δεν είχε κανένα νομικό δικαίωμα να συμμετάσχει στους διαγωνισμούς ασχέτως το ότι συνεργάστηκε με εταιρεία η οποία ήταν νόμιμα εγγεγραμμένη. Οι Νομικοί Σύμβουλοι εισηγήθηκαν την ανάκληση των πιο πάνω αποφάσεων, εισηγήση η οποία υιοθετήθηκε από το τότε Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής στη συνεδρία του ημερ. 2.8.2000.

Μετά την ακύρωση των κατακυρώσεων των διαγωνισμών, καταχωρίστηκαν στο Ανώτατο Δικαστήριο οι προσφυγές αρ. 1356/2000 και αρ. 1355/2000 αναφορικά με τους διαγωνισμούς αρ. 349/98 και αρ. 1309/99, αντίστοιχα. Οι δύο προσφυγές συνεκδικάστηκαν και στις 28.1.2003 έγιναν

αποδεκτές από το Δικαστήριο. Η Αρχή δεν προχώρησε σε έφεση αφού κατά την άποψη των Νομικών της Συμβούλων οι προοπτικές επιτυχίας ήταν πολύ περιορισμένες.

Στη συνέχεια η συγκεκριμένη εταιρεία «Α» (πρώην εταιρεία «Β») καταχώρισε την αγωγή αρ. 11798/2004 αξιώνοντας αποζημιώσεις ύψους £240.858 πλέον τόκους, έξοδα και ΦΠΑ. Τελικά μεταξύ των δύο μερών έγινε εξώδικος συμβιβασμός σύμφωνα με τον οποίο η Αρχή κατέβαλε στις 8.2.2008 στην εταιρεία «Α» το ποσό των £100.000.

Εισηγήθηκα όπως η Αρχή κατά την αξιολόγηση των προσφορών αποκλείει τους προσφοροδότες που δεν πληρούν τους όρους των προσφορών και εν ανάγκη στις περιπτώσεις όπου υπάρχει οποιαδήποτε αμφιβολία να ζητά, εκ των προτέρων, την άποψη των Νομικών της Συμβούλων ούτως ώστε οι αποφάσεις της να είναι εντός νομικών πλαισίων.

(δ) Έρευνα για διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος. Το Δεκέμβριο του 2006 η Αρχή εφάρμοσε νέα διαδικασία αναφορικά με την αξιολόγηση προσφορών, στα πλαίσια της οποίας απαιτείται η υπογραφή Υπεύθυνης Δήλωσης Ευσυνείδητης και Αμερόληπτης Εκτέλεσης Καθηκόντων Συντονιστή και Μελών Επιτροπής Αξιολόγησης. Μετά την εφαρμογή της πιο πάνω διαδικασίας ο Βοηθός Διευθυντής (Δομικών Έργων) ενημέρωσε το Γενικό Διευθυντή της Αρχής ότι έχει έμμεσο οικονομικό συμφέρον σε συγκεκριμένη ιδιωτική εργοληπτική εταιρεία που προσφοροδότησε σε διαγωνισμούς και έχει διοριστεί συντονιστής για την αξιολόγησή τους.

Σημειώνεται ότι τον Ιανουάριο του 2007 η εν λόγω εργοληπτική εταιρεία εκτελούσε 3 οικοδομικά έργα υποσταθμών μεταφοράς συνολικού ποσού ύψους £1.382.721 ενώ κατά τη περίοδο 2002 – 2006 πληρώθηκε στην εν λόγω εταιρεία το ποσό των £3.249.569 για συμβόλαια που κατακυρώθηκαν, ενώ εκκρεμεί ακόμη η πληρωμή τιμολογίων, αφού το ολικό ποσό που κατακυρώθηκε ανέρχεται περίπου σε £5 εκ.

Με επιστολή του ημερ. 26.1.2007 ο Γενικός Διευθυντής ζήτησε γνωμάτευση από τους Νομικούς Συμβούλους της Αρχής αναφορικά με οποιεσδήποτε ευθύνες του εν λόγω λειτουργού αφού :

- Ουδέποτε ανέφερε στο παρελθόν τα έμμεσα συμφέροντα του στην εταιρεία.
- Αξιολογούσε προσφορές διαγωνισμών στις οποίες προσφοροδοτούσε η συγκεκριμένη εργοληπτική εταιρεία .
- Επέβλεπε ή/και αναλάμβανε τη διοίκηση έργων της συγκεκριμένης εταιρείας.

Η σχετική γνωμάτευση ημερ. 12.2.2007 αναφέρει ότι η υπόθεση θα πρέπει να εξεταστεί σε διαδικασία πειθαρχικής έρευνας αφού με βάση τον Κανονισμό 8 της Κ.Δ.Π. 490/2004 είναι ρητή υποχρέωση και καθήκον μέλους επιτροπής αξιολόγησης να αποκαλύψει τυχόν συγγενική ή ιδιάζουσα σχέση.

Σύμφωνα με το πόρισμα των Ερευνώντων Λειτουργών ημερ. 10.12.2007 φαίνεται ότι έχουν παραβιαστεί οι πρόνοιες του Κανονισμού 8 της Κ.Δ.Π. 490/2004 και δυνατόν να έχουν παραβιαστεί και οι πρόνοιες του Κανονισμού 56 των περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών του 1986, ο οποίος προνοεί ότι σε κανένα υπάλληλο επιτρέπεται όπως άμεσα ή έμμεσα αποκτά ή κατέχει οποιαδήποτε μετοχή ή άλλο συμφέρον σε οποιαδήποτε επιχείρηση η οποία συγκρούεται με τα συμφέροντα της Αρχής, καθώς και του Κανονισμού 57 που ρητά αναφέρει ότι δεν επιτρέπεται σε υπάλληλο να ασχολείται άμεσα ή έμμεσα σε επιχείρηση άλλη από της θέσης του στην Αρχή, και συνεπώς ενδέχεται να στοιχειοθετείται πειθαρχική υπόθεση εναντίον του.

Το πόρισμα στάλθηκε στους Νομικούς Συμβούλους της Αρχής για γνωμάτευση στις 7.1.2008.

Όπως μου ανέφερε ο Πρόεδρος η υπόθεση ορίστηκε για ακρόαση ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου της Αρχής.

Διαχείριση Στόλου Οχημάτων. Σε προηγούμενες Εκθέσεις της Υπηρεσίας μου, και ειδικότερα κατά τον έλεγχο των λογαριασμών του 2000, 2005 και του 2006 έγινε αναφορά σχετικά με τα προβλήματα διαχείρισης των οχημάτων της Αρχής. Συγκεκριμένα εντοπίστηκαν αρκετές αδυναμίες και ελλείψεις που αφορούν μεταξύ άλλων στην παρακολούθηση της κατανάλωσης καυσίμων, στη συντήρηση οχημάτων, αγορά ελαστικών, μπαταριών, απόσυρση οχημάτων, ετοιμασία συγκεντρωτικών καταστάσεων με το σύνολο των οχημάτων κατά κατηγορία κ.λπ.

Το 2006 το Διοικητικό Συμβούλιο αναφέρθηκε στο πολύ μεγάλο αριθμό οχημάτων του στόλου της Αρχής και αποφάσισε τη διεξαγωγή μελέτης από ομάδα λειτουργών αναφορικά με τις πραγματικές ανάγκες και τον τρόπο λειτουργίας και διαχείρισης του στόλου.

Η μελέτη, η οποία ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2007 αλλά μέχρι σήμερα δεν έχει υποβληθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο, κατέδειξε την ανάγκη για ουσιαστική βελτίωση και εκσυγχρονισμό του τρόπου διαχείρισης του στόλου οχημάτων και την αναγκαιότητα άσκησης αυστηρότερου ελέγχου. Συγκεκριμένα η ομάδα κατέληξε, μεταξύ άλλων, στα πιο κάτω συμπεράσματα και προχώρησε σε εισηγήσεις.

(α) Υπάρχει ανομοιομορφία ανάμεσα στις Περιφέρειες αναφορικά με τον τρόπο διαχείρισης και λειτουργίας του στόλου οχημάτων. Η ομάδα πρότεινε το ενδεχόμενο ανακατανομής των οχημάτων στις Περιφέρειες επειδή σε κάποιες Περιφέρειες φαίνεται ότι αριθμός οχημάτων υποαξιοποιείται.

(β) Επιβάλλεται αυστηρότερος έλεγχος στις Περιφέρειες αναφορικά με την κατάσταση και τη γενική διαχείριση του στόλου. Προτάθηκε να τεθεί σε πιο συστηματική βάση ο θεσμός της περιοδικής επιθεώρησης των οχημάτων των Περιφερειών και των Σταθμών από κλιμάκιο των Κεντρικών Γραφείων. Η ομάδα εισηγήθηκε τον καθορισμό ενός υπεύθυνου λειτουργού σε κάθε Περιφέρεια με αποκλειστική αρμοδιότητα τη διαχείριση του στόλου οχημάτων κάτι το οποίο ήδη εφαρμόζεται στις Περιφέρειες Λεμεσού και Πάφου επιφέροντας σημαντικά οικονομικά και λειτουργικά οφέλη.

(γ) Η Αρχή πρέπει να υιοθετήσει πιο σύγχρονους τρόπους κάλυψης των αναγκών της σε οχήματα μεταξύ των οποίων και η μακροχρόνια ενοικίαση.

(δ) Το σύστημα SAP δεν παρέχει τη δυνατότητα εύκολης και γρήγορης καταγραφής των εξόδων και χιλιομέτρων των οχημάτων ενώ η δημιουργία αναφορών και εκθέσεων είναι αδύνατη. Επίσης το σύστημα δεν παρέχει εύκολο τρόπο παρακολούθησης της ανάγκης των οχημάτων για συντήρηση. Η Ομάδα εισηγήθηκε την περαιτέρω βελτίωση του συστήματος SAP καθώς και το ενδεχόμενο εισαγωγής εξειδικευμένου λογισμικού διαχείρισης στόλου οχημάτων.

(ε) Η ομάδα εισηγήθηκε την εισαγωγή συστήματος διαχείρισης και παρακολούθησης οχημάτων (Tracking System) το οποίο έχει τη δυνατότητα να καταγράφει διάφορα στοιχεία που αφορούν στο δρομολόγιο των οχημάτων μειώνοντας την αλόγιστη και αδικαιολόγητη χρήση τους.

Ενόψει των πιο πάνω ζητήσεων να ενημερωθώ για τους λόγους που η πιο πάνω μελέτη δεν έχει μέχρι σήμερα υποβληθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο για ενημέρωση και λήψη αποφάσεων, για καλύτερη και οικονομικότερη διαχείριση του στόλου οχημάτων της Αρχής.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος, η σχετική μελέτη βρίσκεται στο επίπεδο της Γενικής Διεύθυνσης, η οποία αξιολογεί τις εισηγήσεις και ανάλογα τις υποβάλλει για έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου.

(α) **Μηχανογραφικό σύστημα σφράγισης λογαριασμών πελατών.** Σε προηγούμενες Εκθέσεις της Υπηρεσίας μου έγινε αναφορά στις αδυναμίες στο σύστημα είσπραξης των εσόδων και ειδικότερα στο μηχανογραφικό σύστημα σφράγισης των λογαριασμών που προσκομίζονται από τους πελάτες για την εξόφληση των οφειλών τους.

Από επιτόπιο έλεγχο που πραγματοποίησε η Υπηρεσία μου στο Κέντρο Εξυπηρέτησης Πλατρών τον Αύγουστο του 2007 παρατηρήθηκε ότι τις μέρες κατά τις οποίες δεν υπάρχει μεγάλη προσέλευση καταναλωτών για εξόφληση των λογαριασμών τους, δεν χρησιμοποιείται καθόλου η ταμειακή μηχανή για την καταχώριση του λογαριασμού που εξοφλείται ούτε και για την αυτόματη σφράγιση του λογαριασμού κατά την εξόφληση. Αντί αυτού το απόκομμα του λογαριασμού που επιστρέφεται στον καταναλωτή σφραγίζεται με τη σφραγίδα χειριού, ενώ το στέλεχος του λογαριασμού το οποίο κρατά η Αρχή παραμένει ασφράγιστο μέχρι την ημέρα που θα χρησιμοποιηθεί η ταμειακή μηχανή. Οποιοδήποτε ποσό εισπραχθεί όταν δεν χρησιμοποιείται η ταμειακή μηχανή, παραμένει στο Κέντρο Εξυπηρέτησης αντί να κατατεθεί στην Τράπεζα.

Ως αποτέλεσμα το ταμείο δεν είναι ενημερωμένο με τις ημερήσιες εισπράξεις και τα χρήματα δεν κατατίθενται έγκαιρα στην Τράπεζα. Επίσης δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί, ανά πάσα στιγμή, ο πραγματικός αριθμός των λογαριασμών που εξοφλήθηκαν ούτε και το ποσό που εισπράχθηκε, ενώ το απόκομμα του λογαριασμού που επιστρέφεται στον καταναλωτή φέρει διαφορετική ημερομηνία εισπραξης από εκείνη που φέρει το στέλεχος του λογαριασμού που κρατείται από την Αρχή.

Σε σχετική επιστολή μας ημερ. 26.11.2007 εισηγηθήκαμε όπως στις περιπτώσεις όπου προκύπτει αναγκαιότητα εισπραξης λογαριασμού και η καταχώριση και σφράγιση του στην ταμειακή μηχανή είναι αδύνατη, να εκδίδεται χειρόγραφη απόδειξη εισπραξης στην οποία να καταχωρίζονται όλες οι σχετικές πληροφορίες οι οποίες στη συνέχεια να καταχωρίζονται στο μηχανογραφικό σύστημα από το αντίγραφο της απόδειξης που θα παραμένει στο διπλότυπο. Επίσης εισηγηθήκαμε την άμεση τροποποίηση/ αναθεώρηση της οικονομικής οδηγίας αναφορικά με τη διαδικασία εισπραξης και ελέγχου η οποία είναι ξεπερασμένη (ημερ. έκδοσης 25.5.1987) και δεν συνάδει πλέον με τα σημερινά δεδομένα.

Ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής με επιστολή του ημερ. 12.2.2008 με πληροφόρησε ότι έχουν δοθεί σχετικές οδηγίες για τερματισμό της χρήσης σφραγίδας με το χέρι κατά την εισπραξη λογαριασμών ρεύματος, ενώ προγραμματίζεται και η αναθεώρηση της σχετικής οικονομικής οδηγίας.

(β) Αποθέματα.

(i) Διαχείριση Αποθεμάτων. Ο Διευθυντής Προμηθειών, με εσωτερικό σημείωμα του προς το Διοικητικό Συμβούλιο ημερομηνίας 8.10.2007, αναφέρει διάφορα προβλήματα όσον αφορά στη διαχείριση υλικών, που συνοψίζονται ως ακολούθως:

- Η Διεύθυνση Προμηθειών δεν έχει ουσιαστική αρμοδιότητα στα αποθέματα των Περιφερειακών Αποθηκών εκτός από τη γενική παρακολούθηση περίπου 700 υλικών που θεωρούνται ευρείας κατανάλωσης, από σύνολο περίπου 26 384 υλικών.
- Η κεντρική διαχείριση των υλικών δυσχεραίνεται λόγω του ότι διοικητικά οι υπάλληλοι των αποθηκών υπάγονται στις Διευθύνσεις των αντίστοιχων περιφερειών και όχι σε ένα κεντρικό φορέα.
- Ο υπολογισμός των μελλοντικών αναγκών βασίζεται κατά κύριο λόγο σε εμπειρική πρόβλεψη, με εξαίρεση 80 κύρια υλικά.
- Γίνονται εικονικές εκδόσεις υλικών από τους αποθηκάρχους με στόχο την κατακράτηση υλικών όταν υπάρχει μείωση του αποθέματος.
- Δεν γίνεται έγκαιρη καταχώριση των εκδόσεων υλικών στο λογισμικό σύστημα.

Περαιτέρω βελτίωση στη διαχείριση των αποθεμάτων, όπως αναφέρεται στο πιο πάνω σημείωμα, είναι δυνατή μέσα από ριζικές αλλαγές, όπως η δημιουργία κεντρικής αποθήκης, η απόκτηση

εξειδικευμένου λογισμικού που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της ΑΗΚ και η επιμονή στη σωστή και έγκαιρη πληροφόρηση του λογισμικού συστήματος από τους χρήστες στις περιφέρειες.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος, πέραν της μεγάλης προσπάθειας που καταβάλλει η Διεύθυνση Προμηθειών για βελτιστοποίηση της όλης διεργασίας, έχει προσκαλέσει ξένους εμπειρογνώμονες για να τη συμβουλευσουν σχετικά με την καλύτερη διαχείριση και παρακολούθηση των αποθεμάτων.

(ii) Δημιουργία Κεντρικής Αποθήκης.

- Η Αρχή διαθέτει σήμερα περιφερειακές αποθήκες στη Λευκωσία (λειτουργήσε το 1984), στη Λεμεσό (λειτουργήσε το 1973), στη Λάρνακα (λειτουργήσε τέλη του 2006) και στην Πάφο (λειτουργήσε τέλη του 2006). Τον Απρίλιο του 2007 είχε παραδοθεί και η νέα αποθήκη στην Πόλη Χρυσοχούς. Υπάρχει επίσης υπαίθρια αποθήκη στο χώρο του Η/Σ Μονής με διαχειριστή την αποθήκη Λεμεσού καθώς επίσης και περιφραγμένος χώρος στην ελεύθερη Βιομηχανική Ζώνη Εμπορίου στη Λάρνακα με διαχειριστή την αποθήκη Λάρνακας. Επίσης, το Διοικητικό Συμβούλιο σε συνεδρία του ημερομηνίας 6.8.2007, αποφάσισε τη δημιουργία νέας περιφερειακής αποθήκης στη Λεμεσό στον Ύψωνα και η λειτουργία της αναμένεται να αρχίσει μετά το τέλος του 2009. Επισημαίνεται, ότι οι αποφάσεις που λήφθηκαν κατά καιρούς για ανέγερση περιφερειακών αποθηκών, φαίνεται να έγιναν αποσπασματικά χωρίς αυτές να εντάσσονται σε ένα ευρύτερο στρατηγικό σχεδιασμό με στόχο τη βελτιστοποίηση της διαχείρισης των αποθεμάτων. Από το 1996 μέχρι σήμερα, καμιά απόφαση δεν έχει ληφθεί ως προς την αναγκαιότητα ή μη, εγκαθίδρυσης κεντρικής αποθήκης. Παρά τις διαπιστώσεις και ξεκάθαρες τοποθετήσεις των Συμβούλων της ΑΗΚ, το Μάιο του 2002, για δημιουργία κεντρικής αποθήκης, εντούτοις καμιά απόφαση δεν λήφθηκε ή έστω συζήτηση δεν έχει γίνει προς την κατεύθυνση υιοθέτησης ή απόρριψης της εισήγησης αυτής.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο στις 28.8.2006 αποφάσισε τη διεξαγωγή μελέτης για ευρύτερο και μακροχρόνιο σχέδιο διαχείρισης των αποθεμάτων της Αρχής. Με βάση την απόφαση αυτή, ο Γενικός Διευθυντής διόρισε ειδική επιτροπή με κύριο άξονα την εξέταση του τρόπου λειτουργίας των αποθηκών έτσι ώστε να διαπιστωθεί η αναγκαιότητα ή μη, λειτουργίας μιας κεντρικής αποθήκης. Η έκθεση της Επιτροπής υποβλήθηκε στις 5.10.2007 στη Διεύθυνση αλλά δεν έχει ακόμη παρουσιαστεί στο Διοικητικό Συμβούλιο. Η θέση της Επιτροπής είναι πως πέραν από το φαινομενικά ψηλό κεφαλαιουχικό κόστος για δημιουργία κεντρικής αποθήκης, τα οφέλη που θα προκύψουν για την Αρχή θα είναι πολύ περισσότερα καθώς το κόστος αυτό θα πρέπει να θεωρηθεί και κατανεμηθεί ως μια επένδυση που θα αποσβεστεί σε περίοδο 30 χρόνων, ενώ παράλληλα θα αποφέρει και σημαντική εξοικονόμηση με τη μείωση των αποθεμάτων. Η Αρχή προέβη στο διαγωνισμό 183/2007, για ανάθεση σε εξωτερικούς Συμβούλους της διενέργειας μελέτης με θέμα την αναδιοργάνωση της εφοδιαστικής αλυσίδας της ΑΗΚ.

Σε απάντησή του ο Πρόεδρος μου ανέφερε ότι έχει κατακυρωθεί ο διαγωνισμός 183/2007 και αναμένονται τα πορίσματα της μελέτης.

Προβλήματα όσον αφορά σε υλικά.

(α) Από τον έλεγχο προηγούμενων ετών, είχαν παρατηρηθεί διάφορα προβλήματα αναφορικά με τη διαχείριση των υλικών. Συγκεκριμένα, παρουσιάστηκαν ελλείψεις υλικών λόγω κυρίως μη ικανοποιητικού προγραμματισμού καθώς και έλλειψης συντονισμού μεταξύ των διαφόρων αποθηκών. Επίσης, είχε παρατηρηθεί αγορά και αποθήκευση ποσοτήτων πέραν των τρεχουσών αναγκών με αποτέλεσμα τον εγκλωβισμό και επένδυση κεφαλαίων σε μη παραγωγικούς τομείς. Άλλη επισήμανση μας αφορούσε στη διαγραφή υλικών σημαντικής αξίας ένεκα της μη χρησιμοποίησης υλικών για σειρά ετών και λόγω αλλαγής της τεχνολογίας θεωρούνταν άχρηστα και διαγράφηκαν.

(β) Υλικά χωρίς ουσιαστική κίνηση. Σύμφωνα με εσωτερικό σημείωμα του Διευθυντή Προμηθειών ημερομηνίας 12.10.2007, υπάρχουν διάφορα υλικά στις αποθήκες, όπως επίγειοι μετασχηματιστές, εξοπλισμός διακοπής, καλώδια Μ.Τ. και Θ/Σ ενώσεις, χωρίς καμιά ουσιαστική κίνηση τα τελευταία χρόνια, μετά από την απόφαση για αναβάθμιση της τάσης από 11XB σε 22XB. Η αξία των υλικών αυτών ανερχόταν σε £1.143.540, κατά την ημερομηνία του πιο πάνω σημειώματος. Το ποσό αυτό αναμένεται να αυξάνεται σταδιακά με την επιστροφή στις αποθήκες των μετασχηματιστών που αντικαθίστανται λόγω αύξησης του φορτίου. Στην ίδια επιστολή σημειώνεται ότι παρά το γεγονός ότι από πενταετίας έχει αποφασισθεί η αναβάθμιση του συστήματος από 11XB σε 22XB, εντούτοις μέχρι σήμερα η λειτουργία του γίνεται στις 11 χιλιάδες βολτ.

Ζήτησα να ενημερωθώ κατά πόσο η χρήση των υλικών αυτών θεωρείται αδύνατη και αν όχι, κατά πόσο έχει καθοριστεί συγκεκριμένη διαδικασία για ουσιαστική χρήση τους, ως η εισήγηση του Διευθυντή Προμηθειών, όπως αναφέρεται στο πιο πάνω σημείωμα.

(γ) Παλαιοί Μετασχηματιστές Εδάφους (Old Ground Mounded Transformers). Σύμφωνα με εσωτερικό σημείωμα της Διεύθυνσης Προμηθειών ημερομηνίας 17.9.2007, στις αποθήκες των περιφερειών διατηρούνται μεγάλα αποθέματα μετασχηματιστών εδάφους παλαιού τύπου αξίας περίπου £840.000 (με τιμές του 1999-2003). Στο ίδιο σημείωμα, επισημαίνεται η ανάγκη να δοθούν οδηγίες προς τις περιφέρειες ώστε να χρησιμοποιήσουν άμεσα, όπου είναι εφικτό, τους πιο πάνω μετασχηματιστές. Ακολούθησαν σημειώματα από τη Διεύθυνση Προμηθειών και εντός του 2008, τα οποία εξακολουθούν να επισημαίνουν ότι οι περιφέρειες εξακολουθούν να μη χρησιμοποιούν τους μετασχηματιστές αυτούς, ενώ στο διάστημα 1.10.2007 μέχρι 8.1.2008 είχαν εγκατασταθεί παγκύπρια 85 καινούριοι μετασχηματιστές εδάφους. Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι το πιο πάνω απόθεμα, όχι μόνο δεν μειώθηκε, αλλά αυξήθηκε ένεκα της επιστροφής μεταχειρισμένων. Στις 31.3.2008, το ποσό του αποθέματος τους ανήλθε στις £852.049.

(δ) Παλαιοί εναέριοι μετασχηματιστές διανομής με εξωτερικό μεταγωγέα τάσης. Σύμφωνα με εσωτερικό σημείωμα της Επιχειρησιακής Μονάδας Δικτύων, ημερομηνίας 24.3.2008 προς τις περιφέρειες, σε ελέγχους που διενήργησε διαπιστώθηκε ότι παρόλο που στο απόθεμα των περιφερειακών αποθηκών υπάρχει μεγάλος αριθμός μεταχειρισμένων εναέριων μετασχηματιστών διανομής με εξωτερικό μεταγωγέα τάσης, τα συνεργεία της αδικαιολόγητα εγκατέστησαν κατά το 2007 ως επί το πλείστον καινούριους μετασχηματιστές και όχι κατά προτεραιότητα τους μεταχειρισμένους. Στο ίδιο σημείωμα αναφέρεται ότι, όσον αφορά στους εναέριους μετασχηματιστές, δεν υφίσταται κάποιος τεχνικός ή άλλος λόγος ο οποίος να περιορίζει την εγκατάστασή τους στο Δίκτυο Διανομής, και δόθηκαν οδηγίες εντός του 2008 όπως χρησιμοποιούνται κατά προτεραιότητα.

Με σκοπό την καλύτερη διαχείριση αλλά και την αξιοποίηση στο μέγιστο δυνατόν βαθμό των παλαιών αποθεμάτων, για τα οποία η Αρχή έχει δαπανήσει σημαντικά ποσά, εισηγήθηκα όπως δοθούν αυστηρότερες οδηγίες προς τους αρμόδιους, προς όφελος της Αρχής και των καταναλωτών. Φαίνεται επίσης επιτακτική πλέον η ανάγκη για ετοιμασία μηχανογραφημένων καταστάσεων με σκοπό την παρακολούθηση των αποθεμάτων.

Αναφορικά με τα προβλήματα σε υλικά, ο Πρόεδρος χαρακτήρισε τις προηγούμενές μου Εκθέσεις για το θέμα ως εποικοδομητικές, θεωρώντας ότι βοήθησαν στη βελτίωση της κατάστασης, η οποία σήμερα κρίνεται πολύ καλύτερη, ενώ γίνονται ενέργειες για εξάλειψη των προβλημάτων κυρίως της έλλειψης υλικών. Ανέφερε επίσης ότι η Διεύθυνση Προμηθειών της Αρχής υιοθέτησε νέα διαδικασία ετήσιας αναθεώρησης του Αρχείου Υλικών, όσον αφορά στο απόθεμα ασφαλείας και το μέγιστο απόθεμα για κάθε ένα υλικό, με σκοπό την αγορά μικρότερων ποσοτήτων σε

περισσότερες παραλαβές και ότι γίνεται προσπάθεια για καθορισμό συγκεκριμένης διαδικασίας για ουσιαστική χρήση των παλαιών μετασχηματιστών.

Ο περί Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στους τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2006, Ν.11(Ι)/2006.

(α) Κανονισμοί. Σύμφωνα με τον πιο πάνω Νόμο (άρθρο 73) που ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και τέθηκε σε ισχύ στις 17.2.2006, μέσα στα πλαίσια εναρμόνισης της Κύπρου με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο (Οδηγία 2004/17/EK όπως τροποποιήθηκε), το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εξουσία να εκδίδει Κανονισμούς για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του εν λόγω Νόμου. Οι Κανονισμοί θα τυγχάνουν εφαρμογής σε συμβάσεις των οποίων η εκτιμώμενη αξία, εκτός ΦΠΑ, θα ισούται ή υπερβαίνει τα κατώτατα όρια που ορίζει ο πιο πάνω Νόμος. Η Αρχή ετοίμασε σε συνεργασία με το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας, ως Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, προσχέδιο σχετικών Κανονισμών το οποίο εκκρεμεί στο Γενικό Εισαγγελέα για νομοτεχνική επεξεργασία και προώθησή του στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση και για ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

(β) Εσωτερικές οδηγίες για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων. Ένεκα της καθυστέρησης στην έγκριση των πιο πάνω Κανονισμών, η Αρχή καθυστερεί την έγκριση της σχετικής οδηγίας (ετοιμάστηκε προσχέδιο) για το συντονισμό των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων με την οποία και αναμένεται να εκσυγχρονιστούν όλες οι σχετικές οδηγίες της Αρχής οι οποίες και χρονολογούνται από το 1987 και να εναρμονιστούν με την πιο πάνω Νομοθεσία και τους σχετικούς Κανονισμούς.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος, οι Κανονισμοί έχουν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο και έχουν προωθηθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση. Με την έγκριση των Κανονισμών, θα προωθηθεί ανάλογα και το προσχέδιο της Εσωτερικής Οδηγίας για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής.

Προσφορές και συμβάσεις.

(α) Γενικά προβλήματα προσφορών. Από το σχετικό έλεγχο διαπιστώθηκαν διάφορα προβλήματα που σχετίζονται με την προκήρυξη/αξιολόγηση/κατακύρωση ή/και ακύρωση των προσφορών, τις τεχνικές προδιαγραφές και τους όρους των προσφορών, τις σχετικές εγγυητικές και την περίοδο ισχύος των προσφορών.

(β) Διαγωνισμοί που προκηρύχθηκαν και ακυρώθηκαν την περίοδο 2006 – 2007. Κατά τα έτη 2006 και 2007 προκηρύχθηκαν από την Αρχή και ακυρώθηκαν διάφοροι διαγωνισμοί. Ως λόγοι ακύρωσης αναφέρονται μεταξύ άλλων, η υποβολή προσφορών που δεν πληρούσαν τους όρους του διαγωνισμού καθώς επίσης και οι ελλείψεις/ασάφειες/λανθασμένες προδιαγραφές του διαγωνισμού ή/και ύπαρξη αντιφάσεων στις προδιαγραφές ή προδιαγραφές στις οποίες δεν ήταν δυνατόν να ανταποκριθούν οι ενδιαφερόμενοι προσφοροδότες.

Επισημαίνεται το γεγονός ότι με την ακύρωση και επαναπροκήρυξη των διαγωνισμών η Αρχή επιβαρύνεται με πρόσθετο διοικητικό και άλλο κόστος ενώ δυνατόν να παρατηρούνται καθυστερήσεις σε έργα και γενικά να επηρεάζεται δυσμενώς η ομαλή διεξαγωγή των εργασιών της Αρχής.

Για τους πιο πάνω λόγους εισηγήθηκα όπως δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στις τεχνικές προδιαγραφές και στους όρους των προσφορών οι οποίοι πρέπει να είναι τέτοιοι που να επιτρέπουν την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη συμμετοχή προσφοροδοτών στους διαγωνισμούς και να μην απαιτείται αναθεώρηση των προδιαγραφών/όρων του διαγωνισμού με επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού.

Ο Πρόεδρος μου ανέφερε ότι η Αρχή δίνει ιδιαίτερη προσοχή στην ετοιμασία των τεχνικών προδιαγραφών και όρων των διαγωνισμών, ούτως ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια και η ίση

μεταχείριση των προσφοροδοτών, αλλά και η κατά το δυνατόν μεγαλύτερη επίδειξη ενδιαφέροντος και συμμετοχή τους.

(γ) Διαγωνισμός αρ. 106/2007 – Προμήθεια Χημικών Πρόσθετων Βελτιωτικών Καύσης Οργανικής Σύνθεσης – Η/Σ Δεκέλειας. Ο εν λόγω διαγωνισμός προκηρύχθηκε, μέσα στα πλαίσια δέσμευσης προς το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και άλλων Κυβερνητικών Οργάνων για λήψη μέτρων προκειμένου να βελτιωθεί η εκπομπή σκόνης και άκαυστων στερεών στην ατμόσφαιρα από τη λειτουργία του Η/Σ Δεκέλειας.

Η Αρχή κατακύρωσε το διαγωνισμό στις 9.11.2007 στη μία από τις δύο εταιρείες που συμμετείχαν στο διαγωνισμό, για το ποσό των €846.325 (£494.846). Η αποτυχούσα εταιρεία, η οποία ειδοποιήθηκε ότι δεν επιλέγηκε γιατί δεν υπέβαλε ικανοποιητικά στοιχεία και εγγυήσεις, καταχώρισε ιεραρχική προσφυγή στις 21.11.2007. Η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών (ΑΑΠ) με απόφασή της ημερ. 17.3.2007 ακύρωσε την προσβαλλόμενη απόφαση και επισήμανε ότι υπήρξε άνιση μεταχείριση των προσφοροδοτών.

Η ΑΗΚ, μετά την πιο πάνω απόφαση της ΑΑΠ, προέβη σε εκ νέου αξιολόγηση των προσφορών.

Αναφορικά με τα πιο πάνω σημειώνονται τα ακόλουθα:

- (i) Η Αρχή όφειλε, κατά τη διαδικασία εξέτασης των προσφορών, να προβεί στη δέουσα έρευνα αναφορικά και με τις δύο προσφορές. Ενώ η Αρχή επικοινωνήσε με τη μοναδική επιχείρηση που περιλήφθηκε στην προσφορά του επιτυχόντα προσφοροδότη, δεν επικοινωνήσε με καμιά από τις πολλές εταιρείες που παρέθεσε η αποτυχούσα εταιρεία.
- (ii) Το γεγονός ότι η προσφορά της αποτυχούσας εταιρείας ήταν χαμηλότερη με διαφορά, θα έπρεπε να προβληματίσει την ΑΗΚ, η οποία όφειλε, για σκοπούς προστασίας των συμφερόντων της, να εξαντλήσει κάθε περιθώριο προκειμένου να βεβαιωθεί αν η εταιρεία πληροί ή όχι τους όρους του διαγωνισμού και να μπορεί να τεκμηριώσει οποιαδήποτε απόφασή της.
- (iii) Η ακύρωση της απόφασης της Αρχής από την ΑΑΠ και η διαδικασία επαναξιολόγησης του σχετικού διαγωνισμού θα καθυστερήσει ακόμη περισσότερο τη λήψη διορθωτικών μέτρων για την εκπομπή ρύπων πέραν των επιτρεπόμενων ορίων στον Η/Σ Δεκέλειας.

Ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της πιο πάνω επανεξέτασης των προσφορών, εισηγήθηκα όπως η Αρχή κατά τη διαδικασία εξέτασης των προσφορών προβαίνει στις δέουσες ενέργειες και λαμβάνει όλες τις διευκρινίσεις και πληροφορίες που απαιτούνται προκειμένου οι αποφάσεις της να είναι μέσα στα πλαίσια της σχετικής νομοθεσίας αλλά παράλληλα να είναι σε θέση να τις υποστηρίξει και τεκμηριώσει σε περίπτωση σχετικής προσφυγής στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι μετά την απόφαση της ΑΑΠ, η Αρχή διεξήγαγε εκτενή έρευνα, ωστόσο η συγκεκριμένη εταιρεία απέτυχε να αποδείξει ότι διαθέτει την απαιτούμενη πείρα και προϊόντα για την επίτευξη των στόχων όπως καθορίστηκαν στις προδιαγραφές της Αρχής και η προσφορά της απορρίφθηκε εκ νέου.

(δ) Διαγωνισμοί αρ. 146/2007 & 159/2007 για αύξηση της παραγωγής με σκοπό την επάρκεια του ηλεκτρικού ρεύματος. Μέσα στα πλαίσια δέσμευσης της Αρχής προς τον Υπουργό Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού, σε σύσκεψη που έγινε στο Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχανίας στις 3.8.2007 με θέμα την επάρκεια ηλεκτρικού ρεύματος, μετά το πρόβλημα αυξημένης ζήτησης που προέκυψε το καλοκαίρι του 2007, η ΑΗΚ προκήρυξε στις 20.8.2007 το διαγωνισμό αρ.146/2007 – DHEKELIA POWER STATION – ICE POWER PLANT. Ο διαγωνισμός αφορούσε στην επίδειξη ενδιαφέροντος και προεπιλογή εταιρειών για εγκατάσταση μονάδας παραγωγής τεχνολογίας εσωτερικής καύσης και δυναμικότητας 50MW έως 60MW στον ηλεκτροπαραγωγό σταθμό Δεκέλειας, μέχρι την 1^η Ιουνίου 2008, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες που αναμενόταν να υπάρξουν το καλοκαίρι του 2008. Η Αρχή στις 13.9.2007, αποφάσισε

την ακύρωση του διαγωνισμού επειδή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές δεν πληρούσε τους όρους του διαγωνισμού. Στις 17.9.2007 προκηρύχθηκε ο νέος διαγωνισμός αρ. 159/07 που περιλάμβανε την εγκατάσταση μέχρι την 1^η Ιουνίου 2009 στον Η/Σ Δεκέλειας νέας μονάδας παραγωγής συνολικής ισχύος 50MW έως 60MW με μηχανές εσωτερικής καύσης και εγκατάσταση προσωρινής μονάδας παραγωγής στον σταθμό για την περίοδο 1^η Ιουνίου μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 2008. Για το διαγωνισμό προεπιλέγησαν μόνο δύο οικονομικοί φορείς οι οποίοι κλήθηκαν να υποβάλουν τις τελικές τους προσφορές μέχρι 2.11.2007. Την 1.11.2007 ο ένας εκ των δύο, ειδοποίησε την Αρχή ότι αδυνατεί να εγκαταστήσει τις μόνιμες μηχανές μέχρι 1.6.2009 και ως εκ τούτου δεν υπέβαλε προσφορά. Κατά συνέπεια παρέμεινε ένας μόνο οικονομικός φορέας ο οποίος υπέβαλε την προσφορά του στις 2.11.2007 και το Συμβούλιο της Αρχής προχώρησε στη σχετική κατακύρωση στις 13.11.2007, για το ποσό των €72.044.000. Στο ποσό αυτό δεν περιλαμβάνεται το κόστος μετατροπής των μηχανών για καύση Φυσικού Αερίου που ανέρχεται σε περίπου €4,5 εκ..

Αναφορικά με τα πιο πάνω αναφέρονται τα ακόλουθα:

(i) Τα χρονικά πλαίσια για εγκατάσταση μόνιμης μονάδας εσωτερικής καύσης, στο διαγωνισμό αρ. 146/2007, ήταν πολύ περιορισμένα στα οποία όπως διαπιστώθηκε ήταν τεχνικά αδύνατον να ανταποκριθούν οι προσφοροδότες, με αποτέλεσμα η Αρχή να ακυρώσει το διαγωνισμό.

(ii) Η Αρχή κατακύρωσε το νέο διαγωνισμό αρ. 159/07 στο μοναδικό προσφοροδότη για το ποσό των €72.044.000 που υπερβαίνει κατά περίπου 60% το προϋπολογισθέν ποσό του συμβολαίου και χωρίς εκ των προτέρων να μελετηθούν οι όροι και οι σχετικές εκθέσεις αξιολόγησης από το Νομικό Σύμβουλο της Αρχής, προκειμένου να διασφαλιστούν τα συμφέροντα της Αρχής.

(iii) Τόσο για το διαγωνισμό αρ. 146/2007 όσο και για το διαγωνισμό αρ.159/2007, λόγω του επείγοντος του θέματος, ζητήθηκαν συμβουλευτικές υπηρεσίες απευθείας από συγκεκριμένη εταιρεία «Α» (για σκοπούς ετοιμασίας εγγράφων διαγωνισμού/προδιαγραφές, αξιολόγηση προσφορών, ετοιμασία περιβαλλοντικής μελέτης), χωρίς όμως να τηρηθούν οι εσωτερικές Οδηγίες για συνοπτικές διαδικασίες που απαιτούσαν την εκ των προτέρων σχετική έγκριση. Καλυπτική έγκριση δόθηκε στις 12.2.2008 και ταυτόχρονα εγκρίθηκε το ποσό των €177.935 προς την εταιρεία για εργασία που είχε ολοκληρώσει.

(iv) Στις 26.2.2008 η Αρχή ενέκρινε χρήση της διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης για συμβουλευτικές υπηρεσίες, χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού, με διαπραγμάτευση με τους υφιστάμενους συμβούλους μηχανικούς, εταιρεία «Α», για την εγκατάσταση μονάδας παραγωγής συνολικής ισχύος 50-60MW στον Η/Σ Δεκέλειας. Στις 15.4.2008 το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής κατακύρωσε το σχετικό διαγωνισμό αρ. 68/2008s στην πιο πάνω εταιρεία για το ποσό των GBP934.790 (€1.217.844).

Στη συγκεκριμένη περίπτωση η άμεση προκήρυξη του διαγωνισμού μέσα στα εξαιρετικά στενά χρονικά περιθώρια, είχε ως αποτέλεσμα τη μη εξασφάλιση ευρύτητας συμμετοχής και ανταγωνιστικών τιμών, τόσο για την εγκατάσταση της συγκεκριμένης μόνιμης μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας όσο και για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, ενώ φαίνεται επίσης ότι έχουν αποκλειστεί ενδιαφερόμενοι προσφοροδότες.

Ο Πρόεδρος μου ανέφερε ότι η ΑΗΚ ενέργησε, με στόχο την ικανοποίηση της επάρκειας ηλεκτρικού ρεύματος για το καλοκαίρι του 2008, ο οποίος (στόχος) αν δεν επιτυγχάνετο, το κόστος για την εθνική οικονομία θα ήταν τεράστιο.

(ε) **Διαγωνισμός αρ. 176/2007, Supply of Boilers Air Heater Elements for DPS, Ηλεκτροπαραγωγός Σταθμός Δεκέλειας.** Η Αρχή προκήρυξε στις 20.11.2007 διαγωνισμό για αγορά υλικών για όλους τους λέβητες του Η/Σ Δεκέλειας, με σκοπό την καλύτερη απόδοσή τους. Στις 14.2.2008 η Αρχή κατακύρωσε το διαγωνισμό σε συγκεκριμένη εταιρεία, για το ποσό των

€130.000. Στις 15.4.2008 η Αρχή αποφάσισε την ακύρωση της σχετικής παραγγελίας και την προκήρυξη νέου διαγωνισμού με επιλεγμένους προσφοροδότες αφού η συγκεκριμένη εταιρεία αδυνατούσε να εκπληρώσει την παραγγελία με το υλικό και το χρονοδιάγραμμα που είχαν καθοριστεί, προφανώς λόγω αύξησης στην τιμή των μετάλλων που επηρέασε σημαντικά την τιμή των προσφερομένων υλικών.

Αναφορικά με τον πιο πάνω διαγωνισμό σημειώνονται τα ακόλουθα:

- (i) Παρόλο που στους όρους του διαγωνισμού δεν υπήρχε πρόνοια για αναπροσαρμογή της τιμής προσφοράς ένεκα διακύμανσης στην τιμή των μετάλλων και ο επιτυχών προσφοροδότης όφειλε να εκτελέσει την προσφορά στην καθορισμένη τιμή, εντούτοις λόγω του ότι δεν περιλήφθηκε ούτε απαίτηση για κατάθεση εγγυητικής προσφοράς και εγγυητικής για πιστή εκτέλεση του συμβολαίου και το σχετικό συμβόλαιο δεν υπογράφηκε από τον επιτυχόντα προσφοροδότη, η Αρχή δεν φαίνεται να μπορεί να διεκδικήσει οποιεσδήποτε απαιτήσεις.
- (ii) Υπολογίζεται ότι η Αρχή θα επωμιστεί πολύ ψηλότερο κόστος με το νέο διαγωνισμό αφού η αξία των συγκεκριμένων υλικών επηρεάζεται από την τιμή των μετάλλων η οποία έχει ανέλθει διεθνώς.

Εισηγήθηκα όπως, εκτός από τις περιπτώσεις συμβάσεων αξίας πέραν των £100.000 για τις οποίες η Αρχή περιλαμβάνει στους όρους των διαγωνισμών την κατάθεση σχετικών εγγυητικών (εγγυητική προσφοράς και εγγυητική για πιστή εκτέλεση του συμβολαίου), μελετηθεί το ενδεχόμενο όπως απαιτούνται σχετικές εγγυητικές στις περιπτώσεις που η αξία των υλικών έχει συνεχείς διακυμάνσεις π.χ. επηρεάζεται από την τιμή του χαλκού ή την τιμή των μετάλλων, έστω και για προσφορές χαμηλότερης αξίας. Επιπρόσθετα στις περιπτώσεις όπου δεν απαιτείται η κατάθεση σχετικών εγγυητικών, εισηγήθηκα άμεση υπογραφή των σχετικών συμβολαίων από τους επιτυχόντες προσφοροδότες.

(στ) Διαγωνισμός αρ. 124/2007 – Πώληση Άχρηστων Υλικών και Αγορά Ειδικών Μεταλλικών Συλλεκτών. Η Αρχή προκήρυξε το διαγωνισμό αρ.124/2007 για την πώληση άχρηστων υλικών και ταυτόχρονα την αγορά ειδικών μεταλλικών συλλεκτών. Στις 1.11.2007 έγινε κατακύρωση σε συγκεκριμένη εταιρεία «Χ» για την ομάδα Α (£878.758) ενώ για την ομάδα Β έγινε κατακύρωση και στους τρεις προσφοροδότες. Υπολογίστηκε ότι η Αρχή θα εισέπραττε συνολικά περίπου £1.015.119.

Ακολούθησε καταχώριση προσφυγής στην Αναθεωρητική Αρχή Προφορών (ΑΑΠ), από ένα από τους τρεις επιτυχόντες προσφοροδότες, εναντίον της απόφασης της Αρχής για κατακύρωση μέρους του διαγωνισμού στην εταιρεία «Χ», καθότι η εν λόγω εταιρεία δεν κατείχε την απαιτούμενη άδεια διαχείρισης αποβλήτων (άρθρο 11 του περί Στερεών και Αποβλήτων Νόμου 215(Ι)/2002). Στις 7.12.2007, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος ενημέρωσε την Αρχή ότι θα προχωρήσει σε σχετική καταγγελία σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων Νόμων του 2002 έως 2006 καθότι η Αρχή ενέργησε παράνομα και εν γνώσει της. Η Αρχή, μετά και από γνωμάτευση του Νομικού της Συμβούλου, αποφάσισε την ακύρωση του διαγωνισμού για την ομάδα Α και την επαναπροκήρυξή του. Μετά την εν λόγω απόφαση η προσφυγή στην ΑΑΠ αποσύρθηκε.

Αναφορικά με τον πιο πάνω διαγωνισμό διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- (i) Οι όροι του διαγωνισμού και οι επεξηγήσεις που δόθηκαν στους ενδιαφερόμενους πιθανούς προσφοροδότες έδιναν το δικαίωμα συμμετοχής στο διαγωνισμό και διαχείρισης αποβλήτων σε μη αδειούχες εταιρείες, γεγονός που δεν επιτρέπει η σχετική νομοθεσία.
- (ii) Παρόλο ότι η Υπηρεσία Περιβάλλοντος, με σχετική επιστολή της ημερ. 30.8.2007, σύστησε στην Αρχή όπως επανεξετάσει τους όρους του διαγωνισμού στα πλαίσια της σχετικής νομοθεσίας, εντούτοις η Αρχή προχώρησε στην κατακύρωση του διαγωνισμού, χωρίς τουλάχιστον προηγουμένως να ζητηθεί γνωμάτευση από το Νομικό της Σύμβουλο.

(iii) Σχετικά με τον εν λόγω διαγωνισμό, εκκρεμούν δύο προσφυγές στο Ανώτατο Δικαστήριο, μία εκ των οποίων καταχωρίστηκε από την εταιρεία «Χ» της οποίας η Αρχή τερμάτισε τη σύμβαση, με ενδεχόμενο η εταιρεία να υποβάλει αγωγή και να διεκδικήσει αποζημιώσεις.

(iv) Η συγκεκριμένη εταιρεία πριν από την ανάκληση της κατακύρωσης του διαγωνισμού, παρέλαβε από την Αρχή ποσότητα άχρηστου υλικού αξίας £30.474, ποσό το οποίο καταβλήθηκε ήδη στην ΑΗΚ. Η παράδοση του υλικού αυτού από την Αρχή σε πρόσωπο που δεν κατείχε άδεια διαχείρισης αποβλήτων είναι παράνομη καθότι αντίκειται στη σχετική νομοθεσία.

Συναφώς αναφέρεται ότι σε επιτόπια έρευνα της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος στις 21.9.2007 σε αποθήκες της ΑΗΚ διαπιστώθηκε μη συμμόρφωσή της με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας, και ζητήθηκε άμεση συμμόρφωση με τις πρόνοιες του Νόμου και όπως υποβληθεί σχέδιο δράσης αναφορικά με τα μέτρα που θα εφαρμόσει η ΑΗΚ και σχετικό χρονοδιάγραμμα.

Πέραν του ότι αναμένεται συμμόρφωση με τις πρόνοιες της πιο πάνω νομοθεσίας, εισηγήθηκα όπως συστάσεις αρμόδιων Αρχών λαμβάνονται σοβαρά υπόψη και όπου κρίνεται απαραίτητο να εξασφαλίζεται και έγκαιρα γνωμάτευση από το Νομικό Σύμβουλο της Αρχής, προς αποφυγή, μεταξύ άλλων, αχρείαστων καθυστερήσεων και επιπρόσθετου κόστους.

Ο Πρόεδρος μου ανέφερε ότι δόθηκαν αυστηρές οδηγίες για πλήρη συμμόρφωση με τη σχετική νομοθεσία και παράλληλα η Αρχή έχει εκδώσει διαγωνισμό για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών που θα καλύπτουν πλήρως όλες τις υποχρεώσεις της Αρχής, που πηγάζουν από τη νομοθεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας και κατ' επέκταση τις ισχύουσες Ευρωπαϊκές Οδηγίες, όσον αφορά στα θέματα περιβάλλοντος και ποιότητας. Όσον αφορά στην καταγγελία σε σχέση με τη φύλαξη αποβλήτων στις αποθήκες της Αρχής στη Λευκωσία, ο Πρόεδρος μου ανέφερε ότι έχει ήδη αρχίσει η απομάκρυνση των υλικών αυτών από το χώρο των αποθηκών.

(ζ) Ηλεκτροπαραγωγός Σταθμός Βασιλικού – Φάση II - Μονάδα Αριθμός 3.

(i) **Γενικά.** Το Έργο προνοεί την εγκατάσταση μιας πετρελαϊκής μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ισχύος 130 MW στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού. Το κόστος των συμβολαίων που έχουν υπογραφεί ανέρχεται σε £79.586.562 και περιλαμβάνει τα συμβόλαια για τα έργα πολιτικού μηχανικού, του λέβητα, του ατμοστροβίλου, της μονάδας αποθείωσης, του ηλεκτρολογικού εξοπλισμού και καλωδιώσεων και των μετασχηματιστών ισχύος. Μέχρι το Μάρτιο 2008, πληρώθηκε στους Εργολάβους του Έργου ποσό £78,34 εκ. έναντι εκτελεσθείσας εργασίας και εξοπλισμού ενώ ο αναθεωρημένος προϋπολογισμός για το Έργο είναι περίπου £89,05 εκ. Με βάση το αρχικό πρόγραμμα του Έργου, η εμπορική λειτουργία της Μονάδας ήταν Ιούνιος 2005. Η μονάδα λειτουργεί από τον Ιούλιο του 2005 και προσφέρει στο σύστημα παραγωγής. Η παραλαβή όμως του λέβητα καθυστερεί και δεν αναμένεται να γίνει πριν το τέλος του 2008, λόγω προβλημάτων σε διάφορα συστήματά του. Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι οι καθυστερήσεις που παρατηρήθηκαν στην αποπεράτωση της Μονάδας οφείλονται κυρίως στον Εργολάβο του λέβητα και ότι για τις καθυστερήσεις αυτές θα εφαρμοστούν οι πρόνοιες του συμβολαίου που προβλέπουν την επιβολή χρηματικών προστίμων.

(ii) **Έργα Πολιτικού Μηχανικού.** Το κόστος των εργασιών σύμφωνα με το συμβόλαιο ανέρχεται στα £8,92 εκ, ενώ το αναμενόμενο τελικό κόστος ανέρχεται στα £10,41 εκ. Η αύξηση στο κόστος οφείλεται σε αλλαγές των σχεδίων στην επαναμέτρηση των εργασιών και στις αυξήσεις στις τιμές των υλικών και εργατικών.

Παρατηρήθηκαν καθυστερήσεις στην πρόοδο των εργασιών στα επιμέρους τμήματα οι οποίες όμως δεν επηρέασαν την τελική ολοκλήρωση του Έργου με βάση το χρονοδιάγραμμα του συμβολαίου. Οι καθυστερήσεις οφείλονταν τόσο στον Εργολάβο όσο και στη μη έγκαιρη έκδοση κατασκευαστικών σχεδίων για τις ανάγκες του Έργου από τους Συμβούλους Μηχανικούς.

Το Σεπτέμβριο 2004, ο Εργολάβος υπέβαλε απαιτήσεις για παράταση χρόνου 60 εβδομάδων, με

συνεπαγόμενη αποζημίωση £1,23 εκ. Το Μάρτιο 2005, ο Μηχανικός του Έργου αφού αξιολόγησε τις απαιτήσεις του Εργολάβου, με έγκριση της Αρχής, παραχώρησε ενδιάμεσες παρατάσεις χρόνου για τα διάφορα τμήματα του Έργου.

Τον Απρίλιο 2005, η Αρχή ενέκρινε την καταβολή προς τον Εργολάβο ποσού £137.604, λόγω της αυξημένης πολυπλοκότητας της μεταλλικής κατασκευής του κτιρίου των ατμοστροβίλων. Ο Εργολάβος δεν αποδέχθηκε το πιο πάνω ποσό και υπέβαλε περαιτέρω στοιχεία. Μετά από εισήγηση των Συμβούλων Μηχανικών, το Μάιο 2007, η Αρχή ενέκρινε την καταβολή επιπλέον ποσού £87.559.

Το Μάιο 2005, ο Εργολάβος αμφισβήτησε τις παρατάσεις χρόνου που του παραχώρησε ο Μηχανικός του Έργου ενώ υπέβαλε και επιπλέον απαίτηση για ισχυριζόμενη επιτάχυνση στο Έργο για ποσό £230.859, μειώνοντας όμως το κόστος που διεκδικεί για την παράταση χρόνου από £1.230.000 σε £958.821 και το χρόνο από 60 εβδομάδες σε 47. Τον Ιανουάριο 2006, η Αρχή ενέκρινε την καταβολή προς τον Εργολάβο των ποσών των £12.198 και £36.000 για την επιτάχυνση και την παράταση χρόνου, αντίστοιχα, τα οποία είχε εισηγηθεί ο Μηχανικός του Έργου.

Τον Ιούνιο 2006, Εργολάβος ζήτησε Απόφαση Μηχανικού σε σχέση με τις απαιτήσεις του για την παράταση χρόνου και την επιτάχυνση. Τον Ιούλιο 2006, ο Μηχανικός εξέδωσε την Απόφαση του με την οποία επιβεβαίωσε τις αρχικές του θέσεις. Ο Εργολάβος διαφώνησε με την Απόφαση του Μηχανικού και εξέφρασε την πρόθεση να προσφύγει σε διαιτησία για επίλυση του θέματος.

(iii) Ευθύνες των Συμβούλων Μηχανικών για τις καθυστερήσεις στη συμπλήρωση του Έργου. Όπως αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, παρατηρήθηκαν καθυστερήσεις σε τμήματα του Έργου, για τις οποίες ο Εργολάβος των έργων Πολιτικού Μηχανικού υπέβαλε το Σεπτέμβριο 2004, απαιτήσεις για παράταση χρόνου 60 εβδομάδων και οικονομική αποζημίωση £1,23 εκ.

Σε σχετική έκθεση που ετοίμασε η Ομάδα του Έργου για το θέμα των καθυστερήσεων καταγράφεται μεταξύ άλλων λόγων και η καθυστέρηση στην έκδοση οδηγιών, πληροφοριών και σχεδίων από τους Συμβούλους Μηχανικούς. Ωστόσο οι Σύμβουλοι επιρρίπτουν όλη την ευθύνη για την καθυστέρηση στους εργολάβους του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, οι οποίοι, σύμφωνα με αυτούς, δεν τους υπέβαλαν έγκαιρα τις απαιτούμενες πληροφορίες για την ετοιμασία των κατασκευαστικών σχεδίων.

Επειδή, κατέστη αναγκαία η παρουσία των Συμβούλων Μηχανικών στο εργοτάξιο πέραν του Ιουνίου 2005, όπως προβλεπόταν στο συμβόλαιό τους, υπήρξε υπέρβαση του καθορισμένου από το συμβόλαιο αριθμού των ανθρωπομηνών και μέχρι το τέλος Ιανουαρίου 2007 πληρώθηκε σε αυτούς από την Αρχή το επιπρόσθετο ποσό των £381.297. Τον Απρίλιο 2007, η Αρχή ενέκρινε την πληρωμή στους Συμβούλους του επιπλέον ποσού των £150.000 λόγω της υπέρβασης στο χρόνο παραμονής τους στο εργοτάξιο.

Με επιστολή μου προς το Γενικό Διευθυντή της Αρχής παρατήρησα ότι το θέμα της κατανομής ευθυνών από την Αρχή για την καθυστέρηση στην πρόοδο των εργασιών αποτελεί σημαντική πτυχή στην ορθή διαχείριση του Έργου, επειδή επηρεάζει άμεσα την ανάκτηση από την Αρχή μέρους της αποζημίωσης που αυτή τελικά θα καταβάλει για καθυστερήσεις στον Εργολάβο των έργων Πολιτικής Μηχανικής, και ζήτησα όπως ενημερωθώ για τις εξελίξεις στο θέμα αυτό. Η Αρχή με πληροφόρησε ότι για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του θέματος αυτού αναμένεται η συμπλήρωση της αξιολόγησης των απαιτήσεων του Εργολάβου των έργων Πολιτικού Μηχανικού. Με πληροφόρησε επίσης ότι λόγω του ότι η Αρχή απέρριψε, ως εκπρόθεσμη την προσφυγή σε διαιτησία του Εργολάβου των έργων Πολιτικής Μηχανικής, συνεπάγεται ότι ο Εργολάβος έχει απωλέσει το δικαίωμα επί των οικονομικών διεκδικήσεών του, με εξαίρεση τα ποσά των £12.198 και £36.000 που έχουν ήδη εγκριθεί από την Αρχή όπως αναφέρεται στην προηγούμενη

παράγραφο. Επειδή ο Εργολάβος των έργων Πολιτικού Μηχανικού δεν έχει προβεί σε οποιαδήποτε νέα κίνηση που να δείχνει τις προθέσεις του σε σχέση με την εκπρόθεσμη ειδοποίηση για προσφυγή σε διαιτησία, προς το παρόν, οι διεκδικήσεις της Αρχής περιορίζονται στα πιο πάνω ποσά. Το θέμα παραμένει σε εκκρεμότητα.

(iv) Συμβόλαιο Λέβητα και Βοηθητικού Εξοπλισμού – Καθυστέρηση στην λειτουργία. Στο πρόγραμμα ανέγερσης και αρχικής λειτουργίας του λέβητα παρατηρήθηκε καθυστέρηση περίπου 20 μηνών η οποία οφείλεται στον Εργολάβο.

Στις 13 Ιουνίου 2005, στάληκε επίσημη ειδοποίηση στον Εργολάβο του λέβητα πληροφορώντας τον για την αποτυχία του να συμπληρώσει το Έργο με βάση τη συμβατική του υποχρέωση και να παραδώσει τον λέβητα για εμπορική λειτουργία στις 8.6.2005 και ότι η Αρχή διατηρεί το δικαίωμα να απαιτήσει αποζημιώσεις για καθυστερήσεις όπως προβλέπεται στο συμβόλαιο.

Ο Εργολάβος υπέβαλε τον Ιανουάριο 2007 απαίτηση για αποζημιώσεις ύψους €1.812.095 για ζημιές που όπως ισχυρίζεται προκλήθηκαν από καθυστερήσεις άλλων. Η Αρχή τον Απρίλιο 2007, απέρριψε τις απαιτήσεις του Εργολάβου ως μη τεκμηριωμένες μετά από εισήγηση των Συμβούλων Μηχανικών και της Ομάδας Έργου.

Όσον αφορά στο θέμα των ευθυνών του Εργολάβου για τις καθυστερήσεις, το Συμβούλιο της Αρχής ενέκρινε τον Απρίλιο 2007, κατ' αρχήν εισήγηση των Συμβούλων Μηχανικών και της Ομάδας Έργου, για την επιβολή ποινών σε αυτόν, συνολικού ποσού περίπου £3,6 εκ. Η Αρχή με πληροφόρησε ότι αναφορικά με τις διεκδικήσεις της, ο Εργολάβος διατηρεί σε ισχύ τραπεζικές εγγυήσεις αρκετά μεγαλύτερου ποσού από το συνολικό ποσό των ποινών που αυτή αποφάσισε να επιβάλει στον Εργολάβο.

(v) Συμβόλαιο Λέβητα και Βοηθητικού Εξοπλισμού – Προβλήματα στη καύση και τις εκπομπές ρύπων. Ο λέβητας δεν έχει συμβατικά παραληφθεί, λόγω σοβαρών προβλημάτων, παρόλο που εργάζεται και συνεισφέρει στο σύστημα της Αρχής. Ένα από τα προβλήματα είναι η αποτυχία του κατασκευαστή να μειώσει τα όρια εκπομπών ρύπων (οξείδιο του αζώτου), κάτω από το όριο των 200mg/Nm³ που είναι συμβατό με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες. Ο Εργολάβος ισχυρίζεται ότι, για το πρόβλημα αυτό ευθύνεται η ποιότητα του μαζούτ που παρέχεται από την ΑΗΚ για την καύση και συγκεκριμένα το ποσοστό του αζώτου το οποίο είναι πέραν του 0,3% που προνοείται στο Συμβόλαιο. Επίσης ότι λόγω της πρόσμιξης (blending) του μαζούτ δημιουργείται ένα ανομοιογενές μείγμα το οποίο επιδρά στην καύση. Οι εν λόγω ισχυρισμοί έχουν εξεταστεί με τους Συμβούλους της Αρχής καθώς επίσης και με άλλους ανεξάρτητους ειδικούς και έχουν απορριφθεί.

Σχετικά με τα πιο πάνω, το Νοέμβριο 2007, το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής αποφάσισε όπως οι τεχνικές υπηρεσίες επιδιώξουν σε συνεργασία με τον Εργολάβο του λέβητα να μειωθούν οι ρύποι σε αποδεκτά επίπεδα, διερευνηθεί η πιθανότητα ο υφιστάμενος προμηθευτής να προμηθεύσει μαζούτ περιεκτικότητας σε άζωτο μικρότερη από 0,3% και εάν είναι δυνατόν un-blended για σκοπούς δοκιμής, οι εγγυητικές του Εργολάβου του λέβητα να ανανεώνονται συνεχώς μέχρι να λυθεί το πρόβλημα, εξασφαλιστεί νομική γνωμάτευση για πιθανή λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον του Εργολάβου λόγω αποτυχίας του να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις για τους ρύπους και οι Σύμβουλοι Μηχανικοί απευθυνθούν σε ειδικούς, αν χρειάζεται, και τοποθετηθούν επί του θέματος.

Ο Εργολάβος με επιστολή του ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2008, ζήτησε την επιστροφή της επιπρόσθετης εγγυητικής και της εγγύησης της προκαταβολής καθώς και την πληρωμή του τιμολογίου για την προμήθεια εξαρτημάτων που εκκρεμούσε. Ταυτόχρονα δήλωσε ότι η εγγύηση πιστής εκτέλεσης θα ανανεώνεται μέχρι την ικανοποίηση των συμβατικών του υποχρεώσεων.

Στις 18 Φεβρουαρίου 2008, ο Εργολάβος με επιστολή του προς την Αρχή επανέλαβε τη δέσμευσή του να υποβάλει προτάσεις για την επίλυση του προβλήματος σχετικά με το θέμα των ρύπων ΝΟx που είναι και συμβατική υποχρέωσή του.

Στις 25 Φεβρουαρίου 2008, το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής μετά από διαβούλευση με το Νομικό της Σύμβουλο, και έχοντας υπόψη σχετική έκθεση των Συμβούλων Μηχανικών και τις γραπτές δεσμεύσεις του Εργολάβου για τη συμπλήρωση του Έργου καθώς και την υποβολή πρότασης για την επίλυση του προβλήματος των ψηλών ρύπων ΝΟx και τέλος λαμβάνοντας υπόψη ότι η εγγυητική πιστής εκτέλεσης αξίας €4.027.552 θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί έναντι των ποινών για καθυστερήσεις που τυχόν να επιβληθούν, σε μια προσπάθεια συνέχισης της συνεργασίας της ΑΗΚ με τον Εργολάβο με στόχο την επίλυση όλων των εκκρεμοτήτων, αποφάσισε τα ακόλουθα:

- Επιστροφή της επιπρόσθετης εγγυητικής αξίας €4.027.552, η οποία είχε δοθεί από τον Εργολάβο πριν την υπογραφή του Συμβολαίου.
- Επιστροφή της εγγύησης της προκαταβολής που η αξία της έχει σταδιακά μειωθεί στα €261.740.
- Την πληρωμή του τιμολογίου που εκκρεμεί για εκτελεσθείσα εργασία (προκαθορισμένα εξαρτήματα του Συμβολαίου).

Στις 26 Φεβρουαρίου 2008, ο Εργολάβος απέστειλε την τεχνική πρότασή του για την επίλυση του προβλήματος που αφορά στο θέμα των ρύπων ΝΟx. Η Αρχή με πληροφόρησε ότι οι Σύμβουλοι Μηχανικοί αφού μελετήσουν την πρόταση θα υποβάλουν εισήγηση στην Αρχή.

(vi) Συμβόλαιο για τη Στροβιλογεννήτρια και Βοηθητικό Εξοπλισμό. Λόγω καθυστερήσεων το μεγαλύτερο μέρος των οποίων οφειλόταν στα προβλήματα στο συμβόλαιο του λέβητα επηρεάστηκε ο έλεγχος και η παραλαβή της στροβιλογεννήτριας.

Στις 16.2.2005, στάλθηκε ειδοποίηση στον Εργολάβο της στροβιλογεννήτριας πληροφορώντας τον για την αποτυχία του να δεχθεί ατμό στη στροβιλογεννήτρια όπως προνοείται από το Συμβόλαιο και ότι η Αρχή διατηρεί το δικαίωμα να απαιτήσει αποζημιώσεις για καθυστερήσεις όπως προβλέπεται στο συμβόλαιο.

Τον Απρίλιο 2006, υποβλήθηκε απαίτηση του Εργολάβου της στροβιλογεννήτριας που ανέρχεται σε €3.078.936 και £243.153 κυρίως για θέματα που αφορούν στην παράταση εργασιών ως αποτέλεσμα καθυστερήσεων για τις οποίες ευθύνονται άλλοι. Η Αρχή σε συνεργασία με τους Συμβούλους Μηχανικούς αποφάσισε το Νοέμβριο 2006, την παραχώρηση παράτασης χρόνου αλλά και την επιβολή ποινών για την αδικαιολόγητη καθυστέρηση με βάση τις πρόνοιες του συμβολαίου, στον Εργολάβο της στροβιλογεννήτριας.

Ο Εργολάβος απέρριψε τη θέση της Αρχής για την επιβολή ποινών σε αυτόν και παρέθεσε επιπρόσθετα στοιχεία επιμένοντας ότι οι καθυστερήσεις οφείλονται σε τρίτους και όχι στον ίδιο. Το Συμβούλιο της Αρχής, τον Απρίλιο 2007 ενέκρινε τη θέση των Συμβούλων Μηχανικών ότι από την ανάλυση των επιπρόσθετων στοιχείων που υπέβαλε ο Εργολάβος, προκύπτει ότι οι καθυστερήσεις δεν οφείλονται σε αυτόν αλλά σε τρίτους από τους οποίους θα πρέπει να διεκδικηθεί η ζημία που υπέστη η Αρχή.

Σε ότι αφορά στις απαιτήσεις του Εργολάβου, μετά από διεξοδικές διαπραγματεύσεις με τους Συμβούλους Μηχανικούς και την Ομάδα Έργου, ο Εργολάβος αποδέχθηκε να μειώσει τις απαιτήσεις του σε €1.429.973 και £179.703. Το Συμβούλιο της Αρχής ενέκρινε την πιο πάνω διευθέτηση.

(η) Ηλεκτροπαραγωγός Σταθμός Βασιλικού - Φάση III – Μονάδα Συνδυασμένου Κύκλου Αριθμός 4.

(i) Προκήρυξη Διαγωνισμού – Ανάθεση Σύμβασης. Το Έργο χωρίζεται σε δύο συμβόλαια. Το πρώτο συμβόλαιο περιλαμβάνει την κατασκευή μιας Μονάδας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Μονάδα αρ. 4) Συνδυασμένου Κύκλου και το δεύτερο συμβόλαιο την συντήρηση της Μονάδας για 9 χρόνια. Για την υλοποίηση του Έργου ακολουθείται η μέθοδος του ολοκληρωμένου συμβολαίου (Turn Key). Μετά την προκήρυξη του Διαγωνισμού από την Αρχή, υποβλήθηκαν το Σεπτέμβριο 2003, τέσσερις προσφορές. Το Νοέμβριο 2003, το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής αποφάσισε την ακύρωση του Διαγωνισμού επειδή κανένας από τους προσφοροδότες δεν πληρούσε βασικό όρο των εγγράφων του Διαγωνισμού ο οποίος προνοούσε ότι οι προσφοροδότες θα πρέπει να έχουν τουλάχιστον 10 χρόνια αποδεδειγμένη πείρα στην εκτέλεση συμβολαίων παρόμοιας φύσης και αξίας.

Το Δεκέμβριο 2003, αφού έγιναν μετατροπές στα έγγραφα και διευκρινίστηκαν ορισμένοι όροι, επαναπροκηρύχθηκε ο Διαγωνισμός. Το Φεβρουάριο 2004, υποβλήθηκαν 4 προσφορές από τους ίδιους προσφοροδότες που είχαν υποβάλει προσφορά στον ακυρωθέντα Διαγωνισμό. Τον Ιανουάριο 2005, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε την ακύρωση του νέου Διαγωνισμού λόγω των διαφορετικών συμπερασμάτων στα οποία κατέληξαν στην αξιολόγηση των προσφορών η Επιτροπή Αξιολόγησης και η Επιτροπή Προσφορών της Αρχής.

Τον Ιούλιο 2005, αφού έγιναν περαιτέρω τροποποιήσεις στα έγγραφα, προκηρύχθηκε ξανά ο Διαγωνισμός κατά τον οποίο υποβλήθηκαν 2 προσφορές. Τον Ιανουάριο 2006, το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής αποφάσισε όπως προχωρήσει η αξιολόγηση της οικονομικής πρότασης μόνο του ενός από τους δύο προσφοροδότες, ενώ για τον άλλο προσφοροδότη αποφάσισε όπως η προσφορά του απορριφθεί και αποκλειστεί από περαιτέρω αξιολόγηση, λόγω ουσιώδους απόκλισης από τις απαιτήσεις του Διαγωνισμού. Το Φεβρουάριο 2006, ο αποτυχών προσφοροδότης προσέφυγε στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών και παράλληλα στη Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τον Απρίλιο 2006, η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών αποφάσισε να απορρίψει τη σχετική προσφυγή, κρίνοντας ότι ορθά το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής απέρριψε την πιο πάνω προσφορά.

Στις 10.6.2006, το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής αποφάσισε να κατακυρώσει τον Διαγωνισμό στον επιτυχόντα προσφοροδότη και να προχωρήσει σε τελικές διαπραγματεύσεις μαζί του με σκοπό την υπογραφή του συμβολαίου.

Τον Ιούνιο 2006, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε στην Αρχή αναλυτική έκθεση εκφράζοντας τις θέσεις της επί της προσφυγής του αποτυχόντα προσφοροδότη. Στην έκθεσή της η Επιτροπή αναφέρει ότι η Αρχή λανθασμένα απέκλεισε τον αποτυχόντα προσφοροδότη και ότι θεωρεί την απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών λανθασμένη και μη τεκμηριωμένη.

Τον Αύγουστο 2006, δόθηκε η απάντηση της Κυβέρνησης στην αναλυτική έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τον Οκτώβριο 2006, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αφού μελέτησε το περιεχόμενο της απάντησης της Κυβέρνησης απέστειλε προειδοποιητική επιστολή προς το Υπουργείο Εξωτερικών.

Με την προειδοποιητική επιστολή της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζει ότι η ΑΗΚ ως ο αναθέτων φορέας, παραβίασε τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζόμενων και δεν παρέσχε στον αποτυχόντα προσφοροδότη τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τους λόγους απόρριψης της προσφοράς του, κατά παράβαση των σχετικών Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Κυβέρνηση απάντησε στην πιο πάνω επιστολή στα τέλη Ιανουαρίου 2007.

Παρατήρησα ότι, λόγω της ακύρωσης δύο φορές του Διαγωνισμού έχει επηρεαστεί η υλοποίηση του αναπτυξιακού προγράμματος της Αρχής, βάσει του οποίου η λειτουργία της 4ης Μονάδας του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού προβλεπόταν να αρχίσει πριν από το καλοκαίρι του 2007. Σύμφωνα με το αναθεωρημένο πρόγραμμα της Αρχής, η λειτουργία της πιο πάνω Μονάδας μετατέθηκε για το Μάιο 2008 σε μορφή Ανοικτού Κύκλου και το Δεκέμβριο 2008 σε μορφή Συνδυασμένου Κύκλου. Λόγω των πιο πάνω προβλημάτων, η Αρχή υπέστη αδικαιολόγητα έξοδα για πληρωμή του Εργολάβου για επίσπευση των εργασιών για επιπλέον πληρωμές των Συμβούλων Μηχανικών, καθώς και για διοικητικά έξοδα.

(ii) Εκτέλεση Σύμβασης. Στις 30.6.2006, το Διοικητικό Συμβούλιο εξουσιοδότησε το Γενικό Διευθυντή της Αρχής να υπογράψει το συμβόλαιο για την κατασκευή και εξοπλισμό της νέας Μονάδας Αρ. 4 έναντι ποσού €154.922.000 και το συμβόλαιο για τη συντήρηση της Μονάδας για περίοδο 9 χρόνων έναντι ποσού €55.262.501.

Το Συμβούλιο αποφάσισε επίσης την επίσπευση του χρόνου παράδοσης και λειτουργίας της πιο πάνω Μονάδας, σε πρώτο στάδιο σε μορφή Ανοικτού Κύκλου, από 24 μήνες σε 22 μήνες, έναντι ποσού €3.500.000, έτσι ώστε να μπορέσει η Αρχή να ανταποκριθεί στην αναμενόμενη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας το καλοκαίρι του 2008.

Τον Αύγουστο 2006, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε τη διαφοροποίηση του συμβολαίου, αναθέτοντας στον Εργολάβο την κατασκευή επιπλέον εργασιών, οι οποίες θεωρούνται τεχνικά αναγκαίες και απαραίτητες για την ομαλή λειτουργία των υφιστάμενων Μονάδων καθώς και της νέας Μονάδας Αρ. 4, έναντι ποσού €2.727.000.

Το Σεπτέμβριο 2006, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε τη διαπραγμάτευση με τον Εργολάβο, πρότασης του τελευταίου, για την εγκατάσταση ατμοστροβίλου και γεννήτριας διαφορετικού κατασκευαστή από αυτόν που προβλεπόταν στην σύμβαση. Στην πρόταση του Εργολάβου αναφερόταν ότι τα οφέλη από την αλλαγή θα ήταν σημαντικά λόγω κυρίως αυξημένης δυναμικότητας και λόγω του ότι ο νέος ατμοστρόβιλος θα ήταν παρόμοιος με αυτούς των υφιστάμενων μονάδων 1, 2 και 3. Το επιπρόσθετο κόστος που απαιτούσε ο Εργολάβος ήταν €2.270.000. Το Δεκέμβριο 2006, Το Συμβούλιο ενέκρινε εισήγηση της Ομάδας Έργου για την αλλαγή του ατμοστροβίλου και της γεννήτριας νοουμένου ότι το επιπρόσθετο κόστος δεν θα υπερβαίνει τα €900.000. Στην έκθεση της Ομάδας Έργου αναφέρεται ότι μετά από λεπτομερή τεχνική και οικονομική μελέτη προέκυψε ότι τα μετρήσιμα οικονομικά οφέλη από την αλλαγή υπολογίζονται σε €950.000, ενώ λόγω συμβατότητας του ατμοστροβίλου και γεννήτριας με τις υφιστάμενες μονάδες υπάρχουν και άλλα οφέλη που δεν μπορούν να υπολογιστούν σε οικονομικά μεγέθη. Η Αρχή με πληροφόρησε ότι τελικά ο Εργολάβος αποδέχθηκε την αλλαγή έναντι επιπλέον δαπάνης €900.000.

(iii) Πρόοδος Εργασιών. Παρατηρείται καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των εργασιών για λειτουργία της Μονάδας σε μορφή Ανοικτού Κύκλου σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που συμφωνήθηκε μεταξύ της Αρχής και του Εργολάβου για επίσπευση της παράδοσης και λειτουργίας της μέχρι την 1η Μαΐου 2008. Παρατηρείται επίσης καθυστέρηση στη πρόοδο των εργασιών που αφορούν την λειτουργία της Μονάδας σε μορφή Συνδυασμένου Κύκλου. Από την αρχή του Έργου παρατηρήθηκαν καθυστερήσεις στην έκδοση κατασκευαστικών σχεδίων για έργα Πολιτικού Μηχανικού οι οποίες συνεχίζονται μέχρι και σήμερα με αποτέλεσμα να παρατηρείται καθυστέρηση και στα έργα εγκατάστασης του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού. Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση προόδου των εργασιών που έχει υποβάλει ο Εργολάβος, το Έργο βρίσκεται στο 63% της ανέγερσης αντί στο 71%, και στο 14% του σταδίου αρχικών δοκιμών αντί στο 28%.

(θ) Ηλεκτροπαραγωγός Σταθμός Βασιλικού - Φάση IV – Μονάδα Συνδυασμένου Κύκλου Αριθμός 5 & 6.

(i) Γενικά. Η Φάση IV προνοεί την εγκατάσταση 2 Μονάδων (αρ. 5 & 6) Συνδυασμένου Κύκλου διπλής καύσης (φυσικό αέριο και ντίζελ) δυναμικότητας περίπου 180MW η καθεμιά. Για την υλοποίηση του Έργου θα ακολουθηθεί η μέθοδος του ολοκληρωμένου συμβολαίου (Turn Key).

Με βάση τη μελέτη για το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Παραγωγής που διενεργήθηκε το 2001, η Αρχή κατέληξε στη θέση όπως οι Μονάδες αρ. 5 & 6 εγκατασταθούν το καλοκαίρι του 2009. Ενόψει όμως αναθεώρησης των δεδομένων, μεταξύ των οποίων η καθυστέρηση στην κατασκευή της Μονάδας αρ. 4, και οι νέες προβλέψεις ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας, η Αρχή ανέθεσε το Μάιο 2006, με τη μέθοδο της διαπραγμάτευσης για το ποσό των £198.900 στους Συμβούλους Μηχανικούς του Έργου την εκπόνηση μελέτης για αναθεώρηση του Αναπτυξιακού Προγράμματος Παραγωγής. Η μελέτη ολοκληρώθηκε το Νοέμβριο του 2006 και το Δεκέμβριο 2006, το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνοντας υπόψη τα πορίσματά της αποφάσισε όπως η Μονάδα αρ. 5 παραδοθεί για εμπορική λειτουργία το 2011 ενώ η εγκατάσταση της Μονάδας αρ. 6 θεωρηθεί ως προαιρετική (optional).

Τον Ιούλιο 2007, το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής αποφάσισε όπως, για λόγους εξοικονόμησης χρόνου, η μελλοντική ανάθεση της Μονάδας αρ. 6 γίνει με απευθείας διαπραγμάτευση με τον προσφοροδότη στον οποίο θα ανατεθεί η εγκατάσταση της Μονάδας αρ. 5. και τον ίδιο μήνα η Αρχή προκήρυξε Διαγωνισμό για την προεπιλογή Εργολάβων για την εγκατάσταση της Μονάδας αρ. 5. Τον Οκτώβριο 2007, υποβλήθηκαν έξι αιτήσεις Προεπιλογής των Εργολάβων.

Τον Ιανουάριο 2008, το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής ενέκρινε την εισήγηση της Επιτροπής Προσφορών και της Τεχνικής Επιτροπής Αξιολόγησης όπως προεπιλεγούν για να υποβάλουν προσφορά τρεις Αιτητές. Τον ίδιο μήνα ο ένας από τους τρεις προεπιλεγέντες Αιτητές προσέφυγε στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών προσβάλλοντας την απόφαση της Αρχής να συμπεριλάβει συγκεκριμένο Αιτητή στους τρεις προεπιλεγέντες για υποβολή προσφοράς. Η απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών για το πιο πάνω θέμα εκδόθηκε το Μάιο 2008 απορρίπτοντας την προσφυγή του Αιτήτη, επικυρώνοντας έτσι την απόφαση της ΑΗΚ.

(ii) Απαιτήσεις Συμβούλων Μηχανικών. Τον Οκτώβριο 2007, λόγω καθυστέρησης στην υλοποίηση του Έργου και τις αλλαγές που προέκυψαν στα έγγραφα προεπιλογής και στις τεχνικές προδιαγραφές, οι Σύμβουλοι Μηχανικοί υπέβαλαν απαίτηση για αποζημίωση ύψους €472.394.

Το Δεκέμβριο 2007, οι Σύμβουλοι Μηχανικοί μείωσαν τις απαιτήσεις τους στα €159.871. Μετά από διαπραγματεύσεις επήλθε συμφωνία με την οποία οι Σύμβουλοι θα πληρωθούν €120.000.

(i) Νέα Κεντρικά Γραφεία ΑΗΚ. Η κατασκευή του Έργου άρχισε στις 10.7.2000, έναντι ποσού συμβολαίου £10.450.000 και με ημερομηνία συμπλήρωσης τις 9.3.2003. Το Έργο συμπληρώθηκε με μεγάλη καθυστέρηση στις 18.3.2005. Ο Εργολάβος υπέβαλε σε διάφορα στάδια απαιτήσεις για χρονική παράταση και οικονομικές αποζημιώσεις γύρω στα £2,7εκ.

Οι απαιτήσεις του Εργολάβου εξετάστηκαν από τον Αρχιτέκτονα του Έργου καθώς και από πενταμελή Ειδική Τεχνική Επιτροπή που ορίστηκε από την Αρχή. Τον Οκτώβριο 2005, η πιο πάνω Επιτροπή υπέβαλε προς το Γενικό Διευθυντή της Αρχής σχετική έκθεση, με εισήγηση όπως παραχωρηθεί στον Εργολάβο συνολική παράταση χρόνου 96 ημερολογιακών ημερών, δηλαδή μέχρι τις 13 Ιουνίου 2003. Το Μάρτιο 2006, το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής ενέκρινε την πιο πάνω εισήγηση. Αποφάσισε επίσης το διορισμό ειδικού Συμβούλου για να εξετάσει τις πιθανότητες και τους κινδύνους που διατρέχει η Αρχή σε περίπτωση που ο Εργολάβος δεν αποδεχθεί το χρόνο παράτασης και παραπέμψει το θέμα σε διαιτησία.

Τον Απρίλιο 2006, ο Εργολάβος με επιστολή του προς τον Αρχιτέκτονα απέρριψε την παράταση χρόνου και ζήτησε Απόφαση Αρχιτέκτονα. Το Μάιο 2006, ο Αρχιτέκτονας εξέδωσε την Απόφασή του με την οποία παραχωρούσε στον Εργολάβο παράταση χρόνου μέχρι τις 17 Ιουλίου 2003.

Το Μάιο 2006, η Αρχή διόρισε το Σύμβουλο ο οποίος ετοίμασε και υπέβαλε τον Οκτώβριο 2006, την Έκθεση Αξιολόγησης Κινδύνου σχετικά με τις απαιτήσεις του Εργολάβου για την παράταση χρόνου.

Τον Οκτώβριο 2006, το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής αποφάσισε το διορισμό επταμελούς Διαπραγματευτικής Ομάδας με σκοπό τη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων με τον Εργολάβο για φιλικό διακανονισμό του θέματος της παράτασης χρόνου. Η διαπραγμάτευση με τον Εργολάβο άρχισε τον Απρίλιο 2007 και ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο 2007 χωρίς να καταστεί δυνατή η επίτευξη συμφωνίας με φιλικό διακανονισμό. Το Νοέμβριο 2007, το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής αφού μελέτησε την Έκθεση που υπέβαλε η Διαπραγματευτική Ομάδα σχετικά με τα αποτελέσματα της διαπραγμάτευσης, αποφάσισε και ζήτησε από το Σύμβουλο την υποβολή πλαισίου με την πιθανή καλύτερη/χειρότερη κατάληξη του θέματος καθώς και έκθεση για το συνολικό ποσό του τελικού διακανονισμού που εισηγείται να πληρωθεί στον Εργολάβο.

(ια) Νέες Αποθήκες ΑΗΚ στη Λάρνακα. Μετά από επιτόπιο έλεγχο στο Έργο, το Σεπτέμβριο 2005, παρατήρησα ότι η πρόοδος των εργασιών παρουσίαζε σημαντική καθυστέρηση που οφειλόταν βασικά στους ακόλουθους λόγους:

- Επαναχάραξη του χώρου εργοταξίου λόγω διαφορών στα όρια του οικοπέδου.
- Αλλαγή του τύπου της θεμελίωσης των κτιρίων λόγω ψηλής στάθμης των υπόγειων υδάτων και ακαταλληλότητας του υφιστάμενου εδάφους.
- Αύξηση των ποσοτήτων των χωματουργικών εργασιών και των εργασιών του σκυροδέματος της υποδομής λόγω της αλλαγής στη μελέτη της θεμελίωσης και των τελικών υψομέτρων των κτιρίων.
- Επιπλέον εργασία για την κατασκευή συστήματος αποχέτευσης των όμβριων υδάτων.

Το Σεπτέμβριο 2005, με επιστολή μου προς το Γενικό Διευθυντή της Αρχής, παρατήρησα ότι τα πιο πάνω προβλήματα αφορούσαν θέματα τα οποία θα έπρεπε να είχαν επιλυθεί πριν από την έναρξη των εργασιών κατά το στάδιο της μελέτης. Στην επιστολή μου ανέφερα επίσης ότι, ως επακόλουθο, προκλήθηκαν καθυστερήσεις στο Έργο που πιθανόν να επιφέρουν αχρείαστες δαπάνες για την Αρχή, όπως οικονομικές αποζημιώσεις προς τον Εργολάβο και αύξηση του κόστους διαχείρισης και επίβλεψης των εργασιών.

Το Δεκέμβριο 2005, ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής με πληροφόρησε ότι πράγματι η πρόοδος των εργασιών παρουσίαζε σημαντική καθυστέρηση, οι λόγοι όμως που προκάλεσαν την καθυστέρηση δεν θα μπορούσαν, κατά την άποψη της Αρχής, να προβλεφθούν στο στάδιο της μελέτης. Συμφώνησε με την άποψη της Υπηρεσίας μου ότι οι πιο πάνω καθυστερήσεις δυνατόν να επιφέρουν οικονομικές δαπάνες στην Αρχή λόγω απαιτήσεων του Εργολάβου.

Το Μάρτιο 2008, μετά από δειγματοληπτικό έλεγχο του Τελικού Λογαριασμού του πιο πάνω Έργου παρατήρησα τα ακόλουθα:

- (i) Καθυστέρηση στη συμπλήρωση των εργασιών.** Η έναρξη των εργασιών έγινε τον Μάρτιο 2004, με ποσό συμβολαίου £3.138.468. Οι εργασίες συμπληρώθηκαν το Σεπτέμβριο 2006 με καθυστέρηση περίπου 13 μηνών. Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του Έργου, ο Αρχιτέκτονας εξέδωσε 112 αρχιτεκτονικές οδηγίες που αφορούσαν σε τροποποιήσεις των σχεδίων καθώς και εκτέλεση επιπρόσθετων εργασιών. Το ποσό του Τελικού Λογαριασμού, όπως αρχικά ετοιμάστηκε από το Σύμβουλο Επιμετρητή της Αρχής, ανήλθε στο ποσό των £3.982.961. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνεται και ποσό £168.000 που κατέβαλε η Αρχή στον Εργολάβο για

διευθέτηση όλων των απαιτήσεων του, περιλαμβανομένης και της καθυστέρησης στην ολοκλήρωση του Έργου, καθώς και ποσό £238.735 για αυξήσεις εργατικών και υλικών.

Τον Οκτώβριο 2006, η Αρχή διόρισε τριμελή Ερευνητική Επιτροπή για διερεύνηση του θέματος των αλλαγών που προέκυψαν στο Έργο και την εξέταση τυχόν ευθυνών οποιουδήποτε εμπλεκόμενου στη διαχείριση του Έργου. Το Νοέμβριο 2007, η Ερευνητική Επιτροπή υπέβαλε σχετική Έκθεση, όσον αφορά τυχόν ευθύνες των Συμβούλων Μελετητών. Θα ακολουθήσει Συμπληρωματική έκθεση για τυχόν ευθύνες των άλλων εμπλεκόμενων και τυχόν παράλειψή τους για διασφάλιση έγκρισης εκ των προτέρων από την αρμόδια Προϊστάμενη Αρχή.

(ii) Τελικός Λογαριασμός Συμβολαίου. Από δειγματοληπτικό έλεγχο των αρχιτεκτονικών οδηγιών προέκυψε ότι, τόσο οι τελικές ποσότητες, όσο και οι τιμές μονάδας των εργασιών που περιλαμβάνονταν στη οδηγία αριθμός 13, ήταν λανθασμένες. Μετά τη διόρθωση των ποσοτήτων και τιμών μονάδας το ποσό για την οδηγία αυτή μειώθηκε από £144.695,84 σε £101.514,71 (μείωση £43.181,13). Παρατηρήθηκε επίσης ότι το τελικό ποσό για την οδηγία αριθμός 4M που περιλαμβανόταν στο συνοπτικό κατάλογο των οδηγιών (£4.581,66) διέφερε από το αντίστοιχο ποσό της ανάλυσης των εργασιών (£3.633,18).

Όσον αφορά στα πιο πάνω θέματα (I) και (II), με νέα επιστολή μου το Μάρτιο 2008, προς το Γενικό Διευθυντή της Αρχής ζήτησα:

- Να με ενημερώσει για τις σχετικές αποφάσεις της Αρχής επί του θέματος των αλλαγών και των ευθυνών που πιθανόν να προκύπτουν σύμφωνα με το πόρισμα της έρευνας
- Όπως γίνουν οι ανάλογες διορθώσεις στα ποσά του Τελικού Λογαριασμού και ακολούθως αποσταλεί στην Υπηρεσία μου ο διορθωμένος Τελικός Λογαριασμός.

Τον Απρίλιο 2008, ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής με πληροφόρησε ότι η Έκθεση της Ερευνητικής Επιτροπής εξετάστηκε ήδη και υιοθετήθηκε από την αρμόδια Επιτροπή Πολιτιστικών Υποθέσεων και Κτιριακών Σχεδιασμών και ότι τόσο αυτή όσο και η Συμπληρωματική Έκθεση που ζητήθηκε να γίνει, θα υποβληθούν μαζί με τα πορίσματα της αρμόδιας Επιτροπής Πολιτιστικών Υποθέσεων και Κτιριακών Σχεδιασμών στο Διοικητικό Συμβούλιο.

(ιβ) Προμήθεια Φαναριών Οδικού Φωτισμού - Αρ. Διαγωνισμού 35/2005. Ο Διαγωνισμός προκηρύχθηκε το Μάιο 2005 και προέβλεπε την προμήθεια φαναριών οδικού φωτισμού σε δύο ομάδες, την ομάδα I που περιλάμβανε την προμήθεια 4 000 τεμαχίων 250W και 2 000 τεμαχίων 150W και την ομάδα II που περιλάμβανε την προμήθεια 12 000 τεμαχίων 70W.

Λόγω καθυστέρησης στην αξιολόγηση των προσφορών από την Επιτροπή Αξιολόγησης, η χαμηλότερη προσφορά για την ομάδα II κατέστη άκυρη. Μετά από επανειλημμένες συζητήσεις του θέματος και διερεύνηση των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν από Ερευνητική Επιτροπή, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε το Μάιο 2006, την κατακύρωση του διαγωνισμού για την ομάδα I στο χαμηλότερο προσφοροδότη έναντι ποσού £248.098 και την επαναπροκήρυξη του Διαγωνισμού για την ομάδα II.

Τον Οκτώβριο 2006, με επιστολή μου στην Αρχή παρατήρησα τα ακόλουθα:

Από την ημερομηνία υποβολής των προσφορών μέχρι τη μερική κατακύρωση του Διαγωνισμού παρήλθε αδικαιολόγητα μεγάλο χρονικό διάστημα 10 μηνών από τους οποίους 6 μήνες για την υποβολή της έκθεσης από την Επιτροπή Αξιολόγησης. Για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα των καθυστερήσεων στην κατακύρωση των προσφορών στον κρατικό τομέα, μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ο Γενικός Λογιστής εξέδωσε Εγκύκλιο τον Απρίλιο 2006, όπως η διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών συμπληρώνεται εντός 30 ημερών ενώ για τυχόν αδικαιολόγητη καθυστέρηση εκ μέρους των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης στην έγκαιρη ολοκλήρωση του έργου τους, αυτοί θα διώκονται πειθαρχικά.

Το Δεκέμβριο 2006, ο Διευθυντής Γραφείου Γενικής Διεύθυνσης με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση στην ετοιμασία της έκθεσης αξιολόγησης οφειλόταν στην ανάγκη όπως ζητηθούν διευκρινίσεις από τους προσφοροδότες καθώς και νομικές γνωματεύσεις. Οφειλόταν επίσης στην απουσία στο εξωτερικό μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης και στις θερινές διακοπές.

Τον Ιανουάριο 2007, με νέα επιστολή μου προς το Γενικό Διευθυντή της Αρχής εξέφρασα την επιφύλαξή μου για τις εξηγήσεις της Αρχής και ειδικά κατά πόσο δικαιολογείται το υπερβολικό χρονικό διάστημα των 10 μηνών το οποίο παρήλθε από την ημερομηνία υποβολής των προσφορών μέχρι τη μερική κατακύρωση του διαγωνισμού. Υπέδειξα ότι η Αρχή θα έπρεπε να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να αντιμετωπιστούν οι λόγοι που αναφέρονται στην επιστολή της και η διαδικασία να ολοκληρωθεί σε λογικό χρονικό διάστημα. Τέλος σχετικά με το θέμα της εγγύησης των προσφορών ζήτησα όπως η Αρχή με πληροφορήσει για τις τελικές αποφάσεις της σχετικά με την αναθεώρηση του όρου για την Τραπεζική Εγγύηση.

Τον Απρίλιο 2007, ο Εκτελεστικός Διευθυντής Υποστήριξης της Αρχής με πληροφόρησε ότι, όσον αφορά στο θέμα της καθυστέρησης στην ετοιμασία της έκθεσης αξιολόγησης, έχει κοινοποιηθεί σε όλους τους αρμόδιους λειτουργούς της Αρχής εγκύκλιος με οδηγίες όπως η αξιολόγηση των διαγωνισμών γίνεται από τις Επιτροπές Αξιολόγησης σε συνεχείς συνεδρίες κατά το πρότυπο που εφαρμόζεται στον κρατικό τομέα, έτσι ώστε η διάρκεια της αξιολόγησης να μην υπερβαίνει χρονικά τις 30 ημέρες. Περαιτέρω με πληροφόρησε ότι, όσον αφορά στο θέμα της εγγύησης των προσφορών, αυτό έχει διευθετηθεί με την εφαρμογή νέας πρακτικής σύμφωνα με την οποία σε περίπτωση παράτασης της ισχύος των προσφορών να ζητείται παράλληλα και παράταση της ισχύος της εγγύησης.

(iv) Διαγωνισμός για την ανέγερση του Υποσταθμού Μεταφοράς “Δεκέλεια 66 KV”. Αρ. Διαγ. 149/2006. Από έλεγχο των εγγράφων προσφορών του πιο πάνω Διαγωνισμού παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

Ο Διαγωνισμός προκηρύχθηκε στις 2.11.2006 με ημερομηνία υποβολής των προσφορών την 10.1.2007 και περίοδο ισχύος μέχρι την 10.5.2007. Υποβλήθηκαν συνολικά τρεις προσφορές.

Στις 17.4.2007, η Αρχή ζήτησε από τους διαγωνιζόμενους όπως παρατείνουν την ισχύ της προσφοράς τους μέχρι τις 11.6.2007. Την παράταση αποδέχθηκε μόνο ο χαμηλότερος διαγωνιζόμενος.

Στις 31.5.2007, η Αρχή ζήτησε από τον εναπομείναντα διαγωνιζόμενο όπως παρατείνει περαιτέρω την ισχύ της προσφοράς του μέχρι τις 11.7.2007, αίτημα το οποίο έγινε αποδεκτό. Στις 25.6.2007, η Αρχή ζήτησε από το διαγωνιζόμενο νέα παράταση της ισχύος της προσφοράς του μέχρι τις 6.8.2007.

Στις 22.6.2007, η Επιτροπή Αξιολόγησης της Αρχής με Έκθεσή της εισηγήθηκε την κατακύρωση του Διαγωνισμού στον πιο πάνω διαγωνιζόμενο έναντι του ποσού των £628.071. Στις 29.6.2007, η Επιτροπή Προσφορών της Αρχής αφού, μελέτησε την Έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης υιοθέτησε την εισήγησή της και παρέπεμψε το θέμα για τελική απόφαση στο Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής.

Τελικά στις 10.7.2007, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε την κατακύρωση του διαγωνισμού σύμφωνα με την εισήγηση της Επιτροπής Προσφορών.

Στις 18.7.2007, η Αρχή πληροφόρησε τον διαγωνιζόμενο ότι έχει αποδεχθεί την προσφορά του με την προϋπόθεση ότι θα εξασφαλιστεί η απαραίτητη Άδεια Οικοδομής για να καταστεί δυνατή η έναρξη των εργασιών. Τον πληροφόρησε επίσης ότι η ακριβής ημερομηνία έναρξης των εργασιών θα οριστεί σε μεταγενέστερο στάδιο από τον υπεύθυνο Μηχανικό της Αρχής.

Τον Οκτώβριο 2007, με επιστολή μου προς το Γενικό Διευθυντή της Αρχής παρατήρησα ότι 9 μήνες μετά την υποβολή των προσφορών και 3 μήνες μετά την κατακύρωση του Διαγωνισμού δεν

είχαν ακόμα αρχίσει οι κατασκευαστικές εργασίες. Παρατήρησα επίσης ότι παρουσιάστηκε μεγάλη καθυστέρηση στο χρόνο που χρειάστηκε για αξιολόγηση του διαγωνισμού (6 μήνες). Λόγω των πιο πάνω καθυστερήσεων αναμένεται να αυξηθεί η δαπάνη του Έργου ως αποτέλεσμα των αυξήσεων στις τιμές των υλικών και εργατικών. Περαιτέρω τόνισα ότι, παρόμοιες παρατηρήσεις όσον αφορά σε καθυστερήσεις στην αξιολόγηση προσφορών εγέρθηκαν από την Υπηρεσία μου και στο παρελθόν. Για επίλυση του προβλήματος η Υπηρεσία μου ζήτησε τη λήψη μέτρων από την Αρχή ώστε να καθοριστεί διαδικασία αξιολόγησης τους σύμφωνα με την Εγκύκλιο του Γενικού Λογιστή ημερ. 7.4.2006 που διέπει την έγκαιρη αξιολόγηση των διαγωνισμών στο δημόσιο τομέα.

Με την πιο πάνω επιστολή μου ζήτησα όπως η Αρχή με πληροφορήσει:

- (i) Κατά πόσο έχει προωθηθεί από την Αρχή η σχετική διαδικασία για αξιολόγηση των διαγωνισμών εντός χρονικού διαστήματος 30 ημερών από την ημέρα υποβολής των προσφορών όπως προβλέπεται στην Εγκύκλιο του Γενικού Λογιστή ημερ. 7.4.2006.
- (ii) Γιατί δεν έγινε ο κατάλληλος προγραμματισμός ώστε να αποφευχθεί ετεροχρονισμός μεταξύ της έκδοσης της Άδειας Οικοδομής και της υποβολής των προσφορών.

Το Δεκέμβριο 2007, ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής με πληροφόρησε τα ακόλουθα:

- Η Αρχή έχει εκδώσει σχετική Οδηγία που διέπει τη διαδικασία αξιολόγησης προσφορών.
- Λόγω της επείγουσας ανάγκης για εκτέλεση του Έργου είχαν γίνει προκαταρκτικές επαφές με την Αρμόδια Αρχή για επιτάχυνση της διαδικασίας έκδοσης της Άδειας και βάσει αυτού η Αρχή προχώρησε στην προκήρυξη του Διαγωνισμού. Τελικά όμως η έκδοση της Άδειας καθυστέρησε και ως εκ τούτου δεν κατέστη δυνατόν το Έργο να αρχίσει όπως ήταν προγραμματισμένο. Η Άδεια Οικοδομής εκδόθηκε τελικά στις 16.4.2008.

(ιδ) Διαγωνισμός για την ανέγερση του Υποσταθμού Μεταφορά - “Αμαθούς” της ΑΗΚ στη Λεμεσό Αρ. Διαγ. 148/2006. Από έλεγχο των εγγράφων προσφορών του πιο πάνω Διαγωνισμού παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

Ο Διαγωνισμός προκηρύχθηκε στις 12.10.2006 με ημερομηνία υποβολής των προσφορών την 7.12.2006 και περίοδο ισχύος μέχρι την 6.4.2007. Λόγω μη έγκαιρης κατακύρωσης του Διαγωνισμού η ισχύς των προσφορών ανανεώθηκε μέχρι την 31.8.2007.

Στις 7.6.2007, η Επιτροπή Αξιολόγησης της Αρχής με Έκθεσή της εισηγήθηκε την κατακύρωση του Διαγωνισμού στο δεύτερο χαμηλότερο διαγωνιζόμενο έναντι του ποσού των £815.000 και την απόρριψη της προσφοράς του χαμηλότερου διαγωνιζόμενου, έναντι του ποσού των £767.589, λόγω του ότι δεν πληρούσε, σύμφωνα με την Έκθεση, τις απαιτήσεις του Διαγωνισμού. Συγκεκριμένα αναφερόταν στην Έκθεση ότι η προσφορά δεν πληρούσε (α) τον όρο που αφορούσε στην εκτέλεση τα τελευταία πέντε χρόνια ενός παρόμοιου έργου αξίας πάνω από £1.000.000 ή δύο παρόμοιων έργων αξίας πάνω από £650.000 και (β) τον όρο σχετικά με την εμπειρία των Πολιτικών Μηχανικών που προτάθηκαν, σε έργα ανάλογης ή παρόμοιας φύσης και πολυπλοκότητας.

Στις 5.7.2007, η Επιτροπή Προσφορών της Αρχής αφού μελέτησε την Έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης υιοθέτησε την εισήγησή της και παρέπεμψε το θέμα για τελική απόφαση στο Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής.

Στις 10.7.2007, το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής αποφάσισε να ζητήσει νομική γνώματευση από το Νομικό της Σύμβουλο θέτοντας συγκεκριμένα ερωτήματα αναφορικά με τους λόγους απόρριψης της προσφοράς του χαμηλότερου διαγωνιζόμενου και την ορθότητα της ερμηνείας των σχετικών άρθρων των εγγράφων του Διαγωνισμού από την Επιτροπή Αξιολόγησης και την Επιτροπή Προσφορών.

Στις 17.7.2007, ο Νομικός Σύμβουλος της Αρχής απάντησε στα ερωτήματα του Διοικητικού Συμβουλίου καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι η σχετική Έκθεση Αξιολόγησης ως έχει πάσχει νομικά και δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί από το Συμβούλιο ως βάση για λήψη απόφασης. Ειδικά όσον αφορά στο θέμα της έννοιας του όρου παρόμοιο έργο, ο Νομικός Σύμβουλος παρατήρησε ότι δεν καθοριζόταν στα έγγραφα του διαγωνισμού τι θεωρείται παρόμοιο έργο με σαφήνεια και διαφάνεια.

Στις 17.7.2007, η Επιτροπή Αξιολόγησης αφού έλαβε γνώση της γνωμάτευσης του Νομικού Συμβούλου επανεξέτασε το θέμα και με συμπληρωματική Έκθεσή της εισηγήθηκε ξανά την κατακύρωση του Διαγωνισμού στο δεύτερο χαμηλότερο διαγωνιζόμενο εμμένοντας στις αρχικές της θέσεις και κυρίως στο γεγονός ότι κανένα από τα έργα που είχε εκτελέσει ο χαμηλότερος διαγωνιζόμενος δεν μπορούσε να θεωρηθεί παρόμοιο με το έργο του Διαγωνισμού.

Στις 20.7.2007, η Επιτροπή Προσφορών αφού μελέτησε τη νομική γνωμάτευση και τη συμπληρωματική Έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης διαφώνησε με τη θέση της Επιτροπής Αξιολόγησης και αποφάσισε να υποβάλει αναθεωρημένη εισήγηση στο Διοικητικό Συμβούλιο για κατακύρωση του Διαγωνισμού στο χαμηλότερο διαγωνιζόμενο.

Στις 8.8.2007, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να υιοθετήσει την αναθεωρημένη εισήγηση της Επιτροπής Προσφορών καθώς και τη νομική γνωμάτευση του Νομικού Συμβούλου και να κατακυρώσει το διαγωνισμό στο χαμηλότερο διαγωνιζόμενο.

Το Νοέμβριο 2007, με επιστολή μου προς το Γενικό Διευθυντή της Αρχής ζήτησα όπως με πληροφορήσει κατά πόσο η Αρχή προχώρησε στην αναθεώρηση των σχετικών άρθρων των εγγράφων για μελλοντικούς διαγωνισμούς ώστε να μην παρατηρούνται ασάφειες όσον αφορά στο δικαίωμα υποβολής προσφοράς από τους Εργολάβους καθώς και όσον αφορά στα κριτήρια αξιολόγησης των διαγωνισμών για έργα που θεωρεί η Αρχή ότι είναι εξειδικευμένα και για την εκτέλεση των οποίων απαιτούνται ειδικές ικανότητες και εμπειρίες από τους Εργολάβους.

Το Δεκέμβριο 2007, ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής με πληροφόρησε ότι σε μελλοντικούς διαγωνισμούς θα καταβάλλεται κάθε προσπάθεια όπως οι όροι και τεχνικές προδιαγραφές διατυπώνονται με σαφήνεια και διαφάνεια έτσι ώστε να αποκλείεται το ενδεχόμενο παρερμηνείας τους.

Μέρος Β

Διόρθωση μισθών υπαλλήλων που προέκυψε από την εφαρμογή της Αναδιοργάνωσης.

Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων για ανανέωση της Συλλογικής Σύμβασης για την περίοδο 1.1.2001 – 31.12.2003 συμφωνήθηκε, μεταξύ άλλων, ότι το υφιστάμενο επιστημονικό προσωπικό που θα παρέμεινε στις κλίμακες εισδοχής Α9/Α11-Α12+2 και Α8-Α10/Α11-Α12+2 μετά από 11 και 14 χρόνια υπηρεσίας, αντίστοιχα θα «προάγεται» σε προσωπική βάση στη κλίμακα Α13.

Με την εφαρμογή της πιο πάνω συμφωνίας, 5 υπάλληλοι που είχαν «προαχθεί» με βάση τις πρόνοιες της πιο πάνω συμφωνίας, βρέθηκαν ψηλότερα από υπαλλήλους που είχαν προαχθεί στη κλίμακα Ν2 (Α13-Α14-Α14,5) πριν από αυτούς με απόφαση της Αρχής και δεν είχαν επωφεληθεί της συμφωνίας για μισθολογική «προαγωγή» στην Α13 σε προσωπική βάση.

Στη συνεδρία ημερ. 31.10.2006 το Συμβούλιο αποφάσισε την άμεση αναστολή της εφαρμογής της απόφασής του ημερ. 8.8.2006. Επίσης αποφάσισε όπως η Αρχή από κοινού με τη Συντεχνία ζητήσουν τη δεσμευτική μεσολάβηση της Μεσολαβητικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Μετά από μεσολάβηση του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμφωνήθηκε μεταξύ της Αρχής και των συντεχνιών όπως:

- Ο τρόπος ερμηνείας και εφαρμογής της συλλογικής σύμβασης συνεχίσει να γίνεται όπως γινόταν μέχρι σήμερα,
- στα σχέδια υπηρεσίας των θέσεων με μισθολογική κλίμακα N1 (A15+1) εισαχθεί πρόνοια που θα ρυθμίζει το θέμα της ανέλιξης των κατόχων θέσεων N2, δηλαδή δικαιούχοι για προαγωγή θα είναι κάτοχοι θέσεων N2, με τουλάχιστον 6 χρόνια υπηρεσίας στη θέση.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι η Αρχή ενέκρινε το προσχέδιο της συμφωνίας που συνομολογήθηκε μεταξύ της ΑΗΚ και των Συντεχνιών προς επίλυση του θέματος και αναμένεται η υπογραφή της.

Γαλβανισμένα Υλικά - Διαγωνισμός αρ. 224/04. Το Δεκέμβριο του 2004 η Αρχή δημοσίευσε το διαγωνισμό αρ. 224/04 «Γαλβανισμένα Υλικά» ο οποίος κατακυρώθηκε τον Ιούλιο του 2005 σε συγκεκριμένη εταιρεία «Α» για την Ομάδα 1(α) και σε συγκεκριμένη εταιρεία «Β» για τις υπόλοιπες ομάδες για το συνολικό ποσό των £140.413 και US\$408.415, αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι μετά την κατακύρωση του διαγωνισμού δεν πραγματοποιήθηκε οποιοσδήποτε έλεγχος αναφορικά με την ποιότητα των υλικών που παραλήφθηκαν από την εταιρεία «Β» παρά μόνο μετά την διαπίστωση της ακαταλληλότητάς τους.

Κατά την εκτέλεση του συμβολαίου παρατηρήθηκαν καθυστερήσεις στις παραδόσεις υλικών με αποτέλεσμα η Αρχή να προχωρήσει στην αγορά των συγκεκριμένων υλικών αξίας £55.558 από άλλους προμηθευτές. Επίσης διαπιστώθηκε πρόβλημα αναφορικά με την ποιότητα των υλικών, τα οποία σε ορισμένες περιπτώσεις ήταν εκτός προδιαγραφών, με αποτέλεσμα το Νοέμβριο του 2006 να σταματήσει η χρήση τους. Η ακαταλληλότητα των υλικών επιβεβαιώθηκε όταν η Αρχή προχώρησε στην ανάλυση των υλικών που παραλήφθηκαν και διαφάνηκε ότι το μέταλλο που χρησιμοποιήθηκε δεν ήταν κατάλληλο, γεγονός το οποίο ο προμηθευτής προσπάθησε να αποκρύψει με παραπλανητική ανάλυση.

Στην συνεδρία του ημερ. 19.12.2006 το Διοικητικό Συμβούλιο ζήτησε τη διεξαγωγή διοικητικής έρευνας αναφορικά με τα ακατάλληλα για χρήση αποθέματα υλικών που βρίσκονται στις αποθήκες και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν λόγω κακής ποιότητας. Επίσης το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε την καταγγελία/διακοπή του συμβολαίου και εξαργύρωση της εγγυητικής ύψους \$40.841 καθώς και την εξέταση του ενδεχομένου λήψης νομικών μέτρων εναντίον του προμηθευτή.

Η Αρχή εξαργύρωσε την εγγυητική επιστολή ύψους £17.696 στις 3.4.2007 ενώ προχώρησε στον υπολογισμό του κόστους των ακατάλληλων υλικών που πληρώθηκαν και το οποίο ανέρχεται σε \$21.492 και οφείλεται προς την Αρχή. Μετά από επιστολή του Γενικού Διευθυντή προς τον προμηθευτή ότι η Αρχή μελετά το ενδεχόμενο στέρξης του δικαιώματος συμμετοχής σε μελλοντικούς διαγωνισμούς της ο προμηθευτής με επιστολή του ημερ. 15.12.2007 ισχυρίστηκε ότι η Αρχή δεν μπορεί να διακόψει το συμβόλαιο αφού έπρεπε πρώτα να του δοθεί η ευκαιρία να αντικαταστήσει τα υλικά.

Στη συνεδρία του ημερ. 18.12.2007 το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως ετοιμασθεί και υποβληθεί ενώπιον του έκθεση σχετικά με την πιο πάνω αναφερόμενη επιστολή του προμηθευτή και εξουσιοδότησε την Αρχή να προχωρήσει στην επιστροφή των ακατάλληλων υλικών και την ανάκτηση του ποσού των \$21.492 ενώ δεν πήρε οποιαδήποτε απόφαση αναφορικά με την στέρξη του δικαιώματος συμμετοχής της εταιρείας «Β» σε μελλοντικούς διαγωνισμούς της Αρχής.

Στην απάντησή του ο Πρόεδρος ανέφερε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής έχει αποφασίσει όπως διενεργούνται εργοστασιακοί έλεγχοι πριν από την κατακύρωση Συμβολαίων σε εταιρείες που είναι άγνωστες στην Αρχή και προέρχονται από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπρόσθετα με πληροφόρησε ότι η Διεύθυνση εξετάζει πρόταση της εταιρείας «Β» για αντικατάσταση όλων των ποσοτήτων των υλικών που έχουν απορριφθεί, με νέα υλικά τα οποία θα

σταλούν στην ΑΗΚ, αφού πρώτα ικανοποιηθούν όλοι οι νενομισμένοι έλεγχοι. Σχετική πρόταση θα υποβληθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής για λήψη τελικής απόφασης.

Αναίσορρόπηση Τελών. Στα πλαίσια της εισαγωγής Διατιμήσεων Οριακού Κόστους, η Βουλή ενέκρινε στις 15.11.2002 (ΚΔΠ 546/02) τις Διατιμήσεις που υποβλήθηκαν από την Αρχή. Στόχος των νέων διατιμήσεων είναι να γίνουν σωστές και ορθολογιστικές διατιμήσεις για να μπορεί ο κάθε καταναλωτής να χρεώνεται με το πραγματικό του κόστος και να καταργηθεί η αλληλοεπιδότηση μεταξύ των κατηγοριών. Η εφαρμογή των διατιμήσεων έπρεπε να γίνει σε τρεις φάσεις. Η Φάση Α άρχισε τη 1^η Μαρτίου 2003 και η Φάση Β τη 1^η Μαΐου 2005. Η εισαγωγή νέων διατιμήσεων θα γίνει μετά την έγκριση τους από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου.

Στις 14.4.2006 η ΡΑΕΚ δημοσίευσε τη Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογίας Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού βάσει της οποίας στις 30.11.2006 η Αρχή της απέστειλε τις προκαταρκτικές της απόψεις για αναθεώρηση των διατιμήσεων με προτεινόμενη αύξηση 6,1% για την τελική διαμόρφωσή τους.

Με επιστολή της ημερ. 17.12.2007, η ΡΑΕΚ ζήτησε από την Αρχή όπως επανεξετάσει τον υπολογισμό των διατιμήσεων. Ως εκ τούτου η Αρχή ετοιμάζει αναθεωρημένη πρόταση για διατιμήσεις.

Κατασκευή/Διέλευση Εναέριων Γραμμών Μεταφοράς. Η Αρχή δεν ακολουθεί ομοιόμορφη πολιτική στις περιπτώσεις όπου η διέλευση εναέριων γραμμών υψηλής τάσης επηρεάζει τεμάχια γης. Διαπιστώθηκε ότι σε ορισμένες περιπτώσεις η Αρχή προβαίνει στην αγορά των επηρεαζόμενων τεμαχίων, σε άλλες αποζημιώνει τους ιδιοκτήτες ενώ σε αρκετές περιπτώσεις δεν καταβάλλεται οποιαδήποτε αποζημίωση με αποτέλεσμα οι ιδιοκτήτες γης να καταφεύγουν στα Δικαστήρια διεκδικώντας αποζημιώσεις για την επιβλαβή επίδραση στην περιουσία τους.

Το θέμα αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου και σε απάντησή σας αναφέρατε ότι, το θέμα των αποζημιώσεων θα πρέπει να ρυθμιστεί νομοθετικά με την ψήφιση του τροποποιητικού Νομοσχεδίου του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησης) Νόμου Κεφ. 224 που εκκρεμεί στη Νομική Υπηρεσία από το 1996 για νομοτεχνικό έλεγχο.

Ειδική Διατίμηση για Πολύτεκνες και Δυσπραγούσες Οικογένειες. Στο προσχέδιο του Πενταετούς Σχεδίου Δράσης του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την εξοικονόμηση ενέργειας και των αντισταθμιστικών μέτρων που προτάθηκαν από το εν λόγω Υπουργείο για την ανακούφιση των οικονομικά ασθενέστερων τάξεων και ευπαθών ομάδων του πληθυσμού από το ψηλό ενεργειακό κόστος, εντάχθηκε και η εφαρμογή ειδικής διατίμησης για τις πολύτεκνες και δυσπραγούσες οικογένειες.

Με την απόφαση του αρ. 10.703(3) ημερ. 20.9.2005 το Συμβούλιο της Αρχής ενέκρινε την εφαρμογή ειδικής διατίμησης για τις πολύτεκνες οικογένειες με 4 εξαρτώμενα παιδιά και πάνω, με ετήσιο μεικτό εισόδημα μέχρι £30.000 καθώς και για δυσπραγούσες οικογένειες που παίρνουν δημόσια βοηθήματα, την οποία απέστειλε στη ΡΑΕΚ για έγκριση. Επίσης τόσο το Συμβούλιο της Αρχής όσο και το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως τα μειωμένα κατά £2.000.000 έσοδα ετησίως ανακτώνται από τους υπόλοιπους καταναλωτές υπό μορφή υποχρέωσης δημόσιας ωφέλειας. Σημειώνεται ότι η Αρχή ανέστειλε την εφαρμογή του τρόπου ανάκτησης των χαμένων εσόδων.

Η διατίμηση για τις πολύτεκνες οικογένειες τέθηκε σε εφαρμογή την 1.5.2006. Παρόλα αυτά η Αρχή δεν είναι σε θέση ακόμη να προβαίνει στο συστηματικό έλεγχο των δικαιούχων αφού το πρόγραμμα ελέγχου των αιτητών με τα αρχεία των δικαιούχων των πολυτέκνων και δυσπραγουσών οικογενειών που τηρούνται από το Υπουργείο Οικονομικών βρίσκεται στο στάδιο της τελικής επεξεργασίας και ελέγχου της αποτελεσματικής λειτουργίας του. Σημειώνεται ότι τα μειωμένα έσοδα από την ειδική αυτή διατίμηση για την περίοδο Ιανουαρίου– Δεκεμβρίου 2007 ανέρχονται στις £825.000.

Συμβόλαιο για προμήθεια μαζούτ από συγκεκριμένο προμηθευτή - Αρ. συμβολ. 122/2004.

Κατά την εκτέλεση του πιο πάνω συμβολαίου διαπιστώθηκαν αρκετά προβλήματα αφού μετά την παραλαβή συγκεκριμένων φορτίων από τον προμηθευτή διαπιστώθηκε ότι ενώ οι αναλύσεις όλων των φορτίων που απέστειλε ο προμηθευτής από το λιμάνι φόρτωσης εμφάνιζαν το μαζούτ που επρόκειτο να παραδοθεί να είναι εντός των προδιαγραφών, εντούτοις οι αναλύσεις του ανεξάρτητου αναλυτή που γίνονταν μετά την εκφόρτωση έδειξαν ότι όλα τα πιο πάνω φορτία ήταν εκτός προδιαγραφών.

Λόγω της προμήθειας μαζούτ κατώτερης ποιότητας από αυτή που προνοείται στο συμβόλαιο, η ΑΗΚ υπολόγισε το όφελος του προμηθευτή στο συνολικό ύψος των \$750.130. Το πιο πάνω ποσό παρακρατήθηκε στις 10.7.2006 από την εγγυητική εκτέλεσης των όρων του συμβολαίου ύψους \$1.000.000 ενώ το υπόλοιπο ποσό ύψους \$249.870 επιστράφηκε στον προμηθευτή. Ο προμηθευτής παρέπεμψε τη διαφορά σε διαιτησία η οποία ακόμη εκκρεμεί.

Διερευνώμενες υποθέσεις κλοπής ηλεκτρικού ρεύματος και άλλες καταγγελίες. Όπως ανέφερα και στις προηγούμενες μου Εκθέσεις, μετά από προφορικές καταγγελίες συγκεκριμένου καταναλωτή και τη διερεύνηση τους από την Αρχή, εντοπίστηκε συγκεκριμένος ύποπτος για επεμβάσεις σε μετρητές καταναλωτών της Αρχής, με σκοπό την υποκλοπή ηλεκτρικού ρεύματος.

Από μεγάλη εκστρατεία που άρχισε από 20.12.2001 σε παγκύπρια κλίμακα, για διερεύνηση τόσο των περιπτώσεων του συγκεκριμένου υπόπτου, όσο και άλλων πιθανών υποκλοπών, προέκυψαν τα πιο κάτω στοιχεία.

Ο συνολικός αριθμός χρεώσεων που στάληκαν σε καταναλωτές για μη καταγραφείσα κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας ήταν 168. Από αυτές, οι 120 ήταν υποθέσεις που σχετίζονται με το συγκεκριμένο ύποπτο και οι υπόλοιπες αφορούσαν σε άλλες περιπτώσεις. Από τις 168 περιπτώσεις διευθετήθηκαν ήδη οι 89, σε 21 περιπτώσεις κινήθηκε αγωγή εναντίον τους, 52 περιπτώσεις κίνησαν αγωγή εναντίον της ΑΗΚ, ενώ 6 περιπτώσεις αφορούν σε υπαλλήλους της ΑΗΚ που καταγγέλλθηκαν, αλλά αθώωθηκαν από το δικαστήριο.

Η αξία της μη καταγραφείσας κατανάλωσης υπολογίζεται σε £2,9 εκ. στην οποία, αν προστεθούν η συνεισφορά στο ΡΙΚ, ο ΦΠΑ, οι τόκοι και τα έξοδα διερεύνησης, τότε το ποσό αυξάνεται σε £4,2 εκ. από τα οποία μέχρι σήμερα διευθετήθηκε η πληρωμή £1,1 εκ..

Μετά από σχετικές διευθετήσεις, ως εγγύηση έναντι των οφειλόμενων ποσών, έχει εισπραχθεί από 37 περιπτώσεις το ποσό των £348.638, ενώ σε μία περίπτωση δεσμεύτηκε χωράφι αξίας £100.000, ως εγγύηση, είτε για διευθέτηση προσωρινού διατάγματος είτε για επανασύνδεση του ηλεκτρικού ρεύματος.

Εντός του 2007 έγινε εξώδικος διακανονισμός και διευθετήθηκε η είσπραξη για ακόμα δύο περιπτώσεις.

Η Αρχή μετά από παρότρυνση και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Ανάπτυξης και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών (αποφ. Διοικητικού Συμβουλίου αρ. 10.457 25.1.2005 και 10.719 10.10.2005) προώθησε βελτίωση της νομοθεσίας ώστε να διευκολύνονται οι ποινικές καταδίκες. Ο σχετικός περί Ηλεκτρισμού Τροποποιητικός Νόμος δημοσιεύτηκε στις 21.12.2007 (Ν.169(I)/2007).

Αλλαγή μετρητών καταναλωτών διότι ξεπέρασαν κατά πολύ το περιθώριο χρήσιμης ζωής.

Όπως αναφέρθηκε και στις Εκθέσεις μου για τους λογαριασμούς του 2004, 2005 και 2006, μεγάλος αριθμός μετρητών (περίπου 75 000 ήταν άνω των 30 χρόνων) έχει ξεπεράσει εδώ και αρκετά χρόνια την περίοδο χρήσιμης ζωής τους χωρίς να αντικατασταθεί. Ως αποτέλεσμα υπάρχει μεγάλη πιθανότητα αρκετοί από αυτούς να μην καταγράφουν σωστά την καταναλωθείσα ποσότητα ρεύματος και έτσι να μην υπάρχει ικανοποιητική προστασία τόσο του εισοδήματος της Αρχής όσο και των καταναλωτών.

Επιπρόσθετα με τα πιο πάνω λόγω των νέων Κανόνων Μεταφοράς προέκυψε και η ανάγκη αναθεώρησης της περιόδου καταγραφής της Μέγιστης Ζήτησης Φορτίου από 20 λεπτά σε 30 λεπτά. Ως εκ τούτου πρέπει όλοι οι μετρητές όσοι είναι ηλεκτρονικοί να επαναπρογραμματιστούν και όσοι είναι ηλεκτρομηχανικοί να αντικατασταθούν. Το θέμα συζητήθηκε σε συνεδρία του Διοικητικού Συμβουλίου στις 4.10.2005 και το οποίο ομόφωνα αποφάσισε όπως οι σχετικές εργασίες αρχίσουν όσον το δυνατόν πιο σύντομα, παράλληλα με την υλοποίηση του έργου για αντικατάσταση των μετρητών άνω των 30 χρόνων.

Το έργο αντικατάστασης των μετρητών που άρχισε την 1^η Δεκεμβρίου 2006 με υφιστάμενο προσωπικό των περιφερειών εκτός ωρών εργασίας, χωρίς καταβολή αποζημίωσης για υπερωρίες (αποζημίωση με το κομμάτι), συνέχισε και κατά τη διάρκεια του 2007 με εξαίρεση τις περιφέρειες Λευκωσίας και Λεμεσού. Όπως επισημαίνεται και σε έκθεση της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου ημερ. 5.2.2008 «η αντικατάσταση παλαιών μετρητών στην περιφέρεια Λευκωσίας και Λεμεσού έχει διακοπεί από τον Ιούνιο 2007 λόγω έλλειψης καινούριων μετρητών». Η διαδικασία αντικατάστασης των παλαιών μετρητών θα πρέπει να είναι συνεχής αφού σύμφωνα με υπολογισμούς του Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου 4-5 χιλιάδες μετρητές προστίθενται ετήσια στον κατάλογο των μετρητών που χρήζουν αντικατάστασης.

Από την έναρξη του έργου μέχρι και τις 31.12.2007 αντικαταστάθηκαν συνολικά 34 011 μετρητές (από τους οποίους 1 081 τριφασικοί) έναντι κόστους £216.553. Το σύνολο των μετρητών που έπρεπε να αντικατασταθούν μέχρι τις 31.12.2007 ήταν περίπου 90 000.

Ζήτησα να ενημερωθώ για τους λόγους για τους οποίους προκλήθηκε η έλλειψη και για τις σχετικές ενέργειες στις οποίες έχει προβεί η Αρχή για την απρόσκοπτη διεκπεραίωση των πιο πάνω εργασιών.

Ο Πρόεδρος της Αρχής μου ανέφερε ότι η ΑΗΚ μελετά την εξέλιξη της τεχνολογίας όσον αφορά στα συστήματα Αυτόματης Διαχείρισης Μετρητών (ΑΜΜ) και έχει αποφασισθεί, σε επίπεδο Επιχειρησιακής Μονάδας, όπως προχωρήσει στην εγκαθίδρυση ενός τέτοιου πιλοτικού συστήματος. Ενόψει του γεγονότος ότι, στην περίπτωση που θα ληφθούν οι εγκρίσεις για υλοποίηση του έργου αυτού, οι μετρητές που θα χρησιμοποιούνται θα είναι πολύ διαφορετικοί απ' αυτούς που προμηθεύεται τώρα η ΑΗΚ, έχουν δοθεί οδηγίες προς όλες τις περιφέρειες όπως αναστείλουν τις εργασίες αντικατάστασης μέχρι να ληφθεί η τελική απόφαση για έγκριση.

6.3 ΑΡΧΗ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι οικονομικές καταστάσεις της Αρχής για το έτος 2007 παρουσίασαν, πριν τη φορολογία και την κυβερνητική επιχορήγηση, έλλειμμα ύψους £719.391, σε σύγκριση με έλλειμμα ύψους £440.432 κατά το προηγούμενο έτος, όπως έχει αναθεωρηθεί με την αναγνώριση επιπρόσθετης πρόβλεψης για υποχρέωση στο Σχέδιο Συντάξεων που προέκυψε με την εφαρμογή, από τη Αρχή, του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης αρ.19. Η αύξηση που σημειώθηκε στο έλλειμμα κατά £278.959 ή 63,3%, οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εξόδων κατά £519.798 σε σχέση με την αύξηση των εσόδων κατά £240.839.

(β) Έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης/ταμειακή ρευστότητα. Στις 31.12.2007 οι τρέχουσες υποχρεώσεις της Αρχής ανέρχονταν σε £1.138.809, ενώ το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν £646.500, δηλαδή υπήρχε έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £492.309 (πλεόνασμα £87.076 στις 31.12.2006), που καταδεικνύει ότι η Αρχή αντιμετωπίζει πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να μην έχει καταβάλει τις δόσεις των δανείων της κατά τα έτη 2003-2007. Η Αρχή ξεκίνησε ωστόσο την αποπληρωμή του δανείου με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα με μηνιαίες δόσεις από το Μάρτιο του 2008. Για αντιμετώπιση του πιο πάνω προβλήματος ο Υπουργός

Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ενέκρινε, μετά από αίτημα της Αρχής, την εξασφάλιση μόνιμου ορίου παρατραβήγματος ύψους £75.000 και προσωρινού ορίου παρατραβήγματος ύψους £135.000 διάρκειας οκτώ μηνών (από το Νοέμβριο 2007 μέχρι και τον Ιούνιο 2008 συμπεριλαμβανομένων).

(γ) Έσοδα. Τα έσοδα της Αρχής, περιλαμβανομένης της κυβερνητικής επιχορήγησης ύψους £19.025 (2006 £17.498) για τόκους δανείων, ανήλθαν σε £1.972.664, σε σύγκριση με £1.730.298 κατά το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £242.366 ή 14,01%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των Κονδυλίων «Δικαιώματα συμμετοχής» και «Εισιτήρια εισόδου» κατά £119.252 και £63.028 αντίστοιχα.

(δ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £2.673.030, σε σύγκριση με £2.153.232 το 2006, όπως έχουν αναθεωρηθεί με την αναγνώριση επιπρόσθετης πρόβλεψης για υποχρέωση στο Σχέδιο Συντάξεων. Η αύξηση που σημειώθηκε ύψους £519.798 ή 24,1%. οφείλεται κυρίως στην αύξηση των Κονδυλίων «Μισθοί και ημερομίσθια» κατά £39.850, «Ειδικές Εκθέσεις/Εκδηλώσεις» κατά £296.512 και «Πρόβλεψη για Επισφαλείς Χρεώστες» κατά £223.299.

(ε) Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της Αρχής, περιλαμβανομένης της αναβαλλόμενης φορολογίας, και της υποχρέωσης προς το Σχέδιο Συντάξεων ανέρχονταν στις 31.12.2007 σε £662.458, σε σύγκριση με £433.619 το 2006, όπως έχουν αναθεωρηθεί με την αναγνώριση επιπρόσθετης πρόβλεψης για υποχρέωση στο Σχέδιο Συντάξεων που προέκυψε με την εφαρμογή, από τη Αρχή, του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης αρ.19.

(στ) Κυβερνητικές εγγυήσεις. Στις 31.12.2007 υπήρχαν κυβερνητικές εγγυήσεις ύψους £336.623, για δάνειο από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα. Σημειώνεται επίσης ότι στις 31.12.2007 υπήρχε οφειλή προς την Κυπριακή Δημοκρατία ύψους £155.000, λόγω αποπληρωμής από το Υπουργείο Οικονομικών του παλαιού δανείου της Αρχής στη Λαϊκή Τράπεζα, καθώς και οφειλή από την Κυπριακή Δημοκρατία προς την Αρχή, ύψους £52.752, που αφορά στην επιχορήγηση του επιτοκίου του πιο πάνω δανείου.

Έγκριση Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός της Αρχής για το έτος 2007 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 20.7.2006 και υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 25.7.2006. Ενώ, σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμο, ο Προϋπολογισμός της Αρχής έπρεπε να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι τις 30.9.2006, κατατέθηκε στις 22.2.2007 και ψηφίστηκε σε Νόμο στις 29.3.2007 (Νόμος 27(II)/2007).

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι ο κύριος λόγος καθυστέρησης της υποβολής του Προϋπολογισμού στη Βουλή ήταν η διαδικασία υιοθέτησης των εισηγήσεων του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού ώστε ο Προϋπολογισμός της Αρχής να είναι όσο το δυνατόν πιο ρεαλιστικός.

Προσωπικό. Η Αρχή εργοδοτούσε κατά τις 31.12.2007 22 υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις (22 το 2006) και 8 εργάτες (8 το 2006). Εργοδότησε επίσης, κατά τη διάρκεια των διαφόρων εκθέσεων, 46 άτομα.

Οι δαπάνες για τις αποδοχές και άλλα ωφελήματα των μόνιμων υπαλλήλων ανήλθαν σε £1.223.198, σε σύγκριση με £1.183.348 το 2006, περιλαμβανομένων και των χρεώσεων για το Σχέδιο Συντάξεων, ύψους £493.452 και £488.542 για τα έτη 2007 και 2006 αντίστοιχα. Η αύξηση που σημειώθηκε κατά £39.850 (3,4%) οφείλεται κυρίως στην αύξηση του τιμαριθμικού επιδόματος και στις ετήσιες προσαυξήσεις. Με βάση τον αριθμό των μόνιμων υπαλλήλων που εργοδοτούσε η Αρχή στις 31.12.2007, ο ετήσιος μέσος όρος δαπανών για κάθε μόνιμο υπάλληλο, λαμβάνοντας υπόψη την ελλειμματική εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων ανέρχεται σε £49.785

(£47.760 το 2006) και χωρίς την ελλειμματική εισφορά σε £31.949 (£29.875 το 2006).

Χρεώστες. Στις 31.12.2007 οι χρεώστες ανέρχονταν σε £676.620, σε σύγκριση με £565.664 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά £110.956 ή 19,62%. Το μεγαλύτερο μέρος των χρεωστών αντιπροσωπεύει κυρίως υποχρεώσεις εκθετών, οι οποίες, σύμφωνα με τους Κανονισμούς, έπρεπε να τακτοποιούνται έγκαιρα.

Επισημάνει ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Παραγραφής Νόμου (Κεφ. 15) όπως τροποποιήθηκε με το Νόμο 60(I) του 2007, δίνεται τριετής περίοδος αναστολής του χρόνου παραγραφής ορισμένων χρεών και οφειλών. Ο χρόνος έναρξης της τριετούς αναστολής υπολογίζεται με βάση την ημερομηνία έναρξης ισχύος του περί Αναστολής του Χρόνου Παραγραφής (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμου του 2002 (Ν. 110(I)/2002), δηλαδή την 1.6.2005. Η εφαρμογή των διατάξεων του υπό αναφορά Νόμου αναστάληκε, βάσει του Νόμου 28(I) του 2008, μέχρι την 31.3.2009.

Ως εκ τούτου σε σχέση με τα οφειλόμενα ποσά τα οποία έχουν δημιουργηθεί πριν ή κατά την 1.6.2005 και δεν έχουν διεκδικηθεί δικαστικώς πρέπει όπου κρίνεται αναγκαίο να καταχωριστούν αγωγές, έτσι ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος παραγραφής τους λόγω παρέλευσης της πιο πάνω προθεσμίας.

Επίσης πρέπει να γίνεται τακτική επισκόπηση των καθυστερημένων εσόδων στο μέλλον, με σκοπό τον εντοπισμό των οφειλών που αφορούν σε χρεώσεις που πλησιάζουν το χρονικό όριο των τριών ετών, ώστε αυτές να προωθούνται πριν την ημερομηνία παραγραφής τους, στους Νομικούς Συμβούλους, για λήψη νομικών μέτρων είσπραξης τους.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με διαβεβαίωσε ότι θα καταβληθούν οι μέγιστες προσπάθειες ώστε να τακτοποιηθούν οι υποθέσεις εκκρεμούντων υπολοίπων. Θα ληφθούν επίσης υπόψη οι επισημάνσεις μας όσον αφορά στη λήψη νομικών μέτρων έγκαιρα για την αποτροπή του κινδύνου παραγραφής τους με την πάροδο της τριετούς προθεσμίας.

Επισφαλείς χρεώστες. Η πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες ανέρχεται σε £368.817 και αντιπροσωπεύει το 54,5% των χρεωστών. Μεγάλο μέρος της πρόβλεψης αφορά σε περιπτώσεις χρεωστών, για τους οποίους έχουν εκδοθεί αποφάσεις δικαστηρίου για είσπραξη, χωρίς όμως αποτέλεσμα επειδή δεν μπορούν να εντοπιστούν εφόσον όπως διαπιστώθηκε εκ των υστέρων πρόκειται για ανύπαρκτες εταιρείες.

Για αποφυγή επανάληψης του πιο πάνω φαινομένου εισηγήθηκα (σχετική είναι και η εισήγηση της Ad hoc Επιτροπής που συστάθηκε για τους χρεώστες), όπως στις αιτήσεις συμμετοχής επισυνάπτονται και επιβεβαιωμένα στοιχεία της εταιρείας.

Δάνεια. Το υπόλοιπο των δανείων στις 31.12.2007 ανερχόταν σε £438.871 και αποτελείται από δάνειο της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας (£336.623) και προσωρινό δάνειο της Κυπριακής Δημοκρατίας (£102.248).

Διαπιστώθηκε ότι, λόγω προβλημάτων ρευστότητας, δεν έγινε οποιαδήποτε αποπληρωμή για το δάνειο της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας κατά τα πέντε τελευταία έτη (2003-2007) ενώ, έχει καταστεί ληξιπρόθεσμο από 31.12.2005. Από το Μάρτιο 2008 η Αρχή ξεκίνησε την αποπληρωμή του πιο πάνω δανείου με μηνιαίες δόσεις ύψους €9.000 (£5.267).

Σημειώνεται ότι μετά από διαβουλεύσεις της Αρχής με το Υπουργείο Οικονομικών για διευθέτηση των πιο πάνω δανείων, συμφωνήθηκε όπως το προσωρινό δάνειο από την Κυπριακή Δημοκρατία αποπληρωθεί σε δύο ετήσιες ισόποσες δόσεις όπως η εισήγηση της Αρχής και απομένει να διευκρινιστούν με το Γενικό Λογιστήριο τα τελικά ποσά προς διακανονισμό.

Σε ό,τι αφορά, όμως, στην εισήγηση της Αρχής για ευνοϊκότερους όρους αποπληρωμής του δανείου από τη Συνεργατική Τράπεζα, ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ανέφερε σε

σχετική επιστολή του ότι, η παράταση της κρατικής εγγύησης επί του δανείου συνιστά νέα ενίσχυση η οποία επεκτείνει τις οικονομικές υποχρεώσεις του Κράτους διευκολύνοντας οικονομικά την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων και επομένως, η υιοθέτηση της θα αποτελούσε νέα κρατική ενίσχυση, η οποία δεν είναι δυνατόν να εγκριθεί με βάση το κοινοτικό δίκαιο για τις κρατικές ενισχύσεις.

Στρατηγικός Σχεδιασμός. Για τη δημιουργία Σύγχρονου Εκθεσιακού και Συνεδριακού Κέντρου και αξιοποίησης ολόκληρου του χώρου των 264 000 τ.μ. της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων, η Αρχή σε συνεδρία της στις 14.7.2005, αποφάσισε να υιοθετήσει τις εισηγήσεις της τελικής έκθεσης για Ολοκληρωμένο Σχεδιασμό Ανάπτυξης (Master Plan) που ετοίμασε συγκεκριμένη εταιρεία μετά την κατακύρωση σ' αυτή σχετικής προσφοράς έναντι ποσού ύψους £89.700 (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ). Σε συνεδρία της στις 8.2.2006 ενέκρινε τα χρονοδιαγράμματα για την υλοποίηση του πιο πάνω σχεδιασμού.

Οι σχετικές εισηγήσεις περιλαμβάνουν την ανέγερση κτιρίων εικονικής αρχιτεκτονικής και συγκεκριμένα τη δημιουργία σύγχρονου συνεδριακού κέντρου, την ανέγερση νέων εκθεσιακών περιπτέρων, τη δημιουργία ανοικτού εκθεσιακού χώρου και τη δημιουργία ανοικτής «αρένας» για εκδηλώσεις, ενώ στον υπόλοιπο χώρο συστήνεται ανέγερση ξενοδοχείου και ενός πολυτελούς πολυώροφου γραφειακού συγκροτήματος, με τη συνεργασία του ιδιωτικού τομέα. Το συνολικό κόστος της επένδυσης της Αρχής σύμφωνα με το αναθεωρημένο Master Plan υπολογίζεται να ανέλθει περίπου στα 20 εκατομμύρια λίρες.

Η Αρχή ανέθεσε επίσης με τη διαδικασία προσφορών, σε άλλη εταιρεία την ετοιμασία μελέτης βιωσιμότητας της προτεινόμενης ανάπτυξης, έναντι ποσού ύψους £22.000, η οποία παραδόθηκε στην Αρχή τον Αύγουστο του 2006 και κατέδειξε ότι η αποδοτικότητά του θα είναι πολύ ικανοποιητική και σε όρους οικονομικούς αξίζει να αναληφθεί.

Σημειώνεται ότι ο χώρος στον οποίο προγραμματίζεται να γίνουν τα πιο πάνω έργα είναι κρατική γη που ενοικιάστηκε στην Αρχή από την Κυβέρνηση για την περίοδο 21.11.1986 μέχρι 20.11.2019, με δικαίωμα ανανέωσης για άλλες δύο περιόδους 33 χρόνων η καθεμιά, έναντι ονομαστικού ενοικίου £1. Σύμφωνα με επιστολή του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων προς το Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Εσωτερικών με ημερ. 24.7.2007, αν και η καταβολή ονομαστικού ενοικίου συνιστά κρατική ενίσχυση μη συμβατή με το κοινοτικό δίκαιο, εντούτοις ως «υφιστάμενη» σύμβαση, δύναται να συνεχίσει μέχρι το τέλος της, καθώς η σύμβαση μίσθωσης, μεταξύ του Υπουργείου Εσωτερικών και της Αρχής, υπογράφηκε πριν από τις 10.12.1994. Επειδή όμως η πρώτη περίοδος της σύμβασης λήγει στις 20.11.2019, ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, στην πιο πάνω επιστολή του, αναφέρει ότι οποιαδήποτε παράταση της σύμβασης πιθανόν να θεωρηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως νέα ενίσχυση και η Αρχή θα κληθεί να καταβάλει στο Κράτος το αγοραίο ενοίκιο για τη μίσθωση του συγκεκριμένου χώρου.

Παρατηρήθηκε επίσης ότι, η σύμβαση για μίσθωση της κρατικής γης που υπογράφηκε στις 21.11.1986, δεν έχει εγγραφεί στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου Κεφ.224 και των μετέπειτα τροποποιήσεων αυτού και σύμφωνα με την παράγραφο 7(στ) της σύμβασης μίσθωσης, έτσι ώστε η Αρχή να αποκτήσει εμπράγματο δικαίωμα επί της πιο πάνω ακίνητης ιδιοκτησίας για να μπορεί να προχωρήσει στην υλοποίηση του πιο πάνω σχεδιασμού.

Σημειώνεται ότι ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών σε επιστολή του με ημερ. 19.7.2007 προς το Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού αναφέρει ότι η εγγραφή της σύμβασης, στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, είναι ανεξάρτητη από τη χρηματοδότηση του πιο πάνω αναπτυξιακού προγράμματος της Αρχής και πρέπει να γίνει αφού καταβληθεί το προβλεπόμενο τέλος εγγραφής ύψους περίπου £800.000.

Σύμφωνα με επιστολή του Υπουργού Οικονομικών προς τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ημερ. 14.6.2007, απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση της προτεινόμενης ανάπτυξης είναι η εκ των προτέρων εξασφάλιση θετικής γνωμάτευσης από τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων ότι, το σύνολο των σχεδιασμών δεν αντιβαίνει τους Νόμους περί Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων.

Στην προηγούμενη Έκθεσή μου εισηγήθηκα όπως γίνει επανεκτίμηση της βιωσιμότητας των έργων, λαμβάνοντας υπόψη την πληρωμή του αγοραίου ενοικίου και πληρωμή του προβλεπόμενου τέλους εγγραφής και μίσθωσης που τυχόν να προκύψει μετά το 2019 ή και ενωρίτερα λόγω τροποποίησης της υφιστάμενης σύμβασης μίσθωσης της κρατικής γης.

Μέχρι σήμερα δεν έγινε επανεκτίμηση της βιωσιμότητας των έργων όπως αναφέρεται πιο πάνω αλλά το Διοικητικό Συμβούλιο σε συνεδρία του ημερ. 15.5.2008 αποφάσισε, για να μπορέσει να προχωρήσει με τις προγραμματισμένες αναπτύξεις χωρίς την παρέμβαση του Εφόρου Κρατικών Ενισχύσεων, να προτείνει στην Κυβέρνηση να ακυρώσει τη σύμβαση που έχει για την χρήση της γης έκτασης 264 000 τ.μ., με αντάλλαγμα να μεταβιβαστεί επ' ονόματι της Αρχής περίπου το μισό της πιο πάνω έκτασης. Για υλοποίηση της πιο πάνω απόφασης στάληκε σχετική επιστολή, με ημερ. 28.7.2008, στον Υπουργό Εσωτερικών, ενώ με επιστολή ημερ. 26.8.2008 ο Πρόεδρος της Αρχής ενημέρωσε τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων για την πιο πάνω απόφαση, ζητώντας τις απόψεις του.

Οφειλές στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων. Το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων από το 2002 απέστειλλε στην Αρχή ειδοποιήσεις για πληρωμή καθυστερημένων φόρων. Η τελευταία ειδοποίηση ημερ. 29.5.2008 με την επισήμανση «ακολουθεί αγωγή», παρουσιάζει υποχρέωση συνολικού ύψους €569.946 (£333.574).

Τον Ιούλιο 2006, οι φορολογικοί σύμβουλοι της Αρχής υπέβαλαν στον Έφορο Φόρου Εισοδήματος τους τελικούς λογαριασμούς και τις φορολογικές δηλώσεις της Αρχής για τα έτη 1997 – 2004. Μετά την υποβολή τους πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων προς διακανονισμό και ξεκαθάρισμα όλων των φορολογικών εκκρεμοτήτων της Αρχής. Στις 16.3.2007 το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων έστειλε στην Αρχή 4 ειδοποιήσεις συμψηφισμού επιστροφής φόρου (Ε/Πρ. 165) για συνολικό επιστρεπτέο ποσό φόρου ύψους £85.447,85, συμπεριλαμβανομένου τόκων, που αφορούσε στα έτη 2000, 2002, 2003 και 2004 και το οποίο πιστώθηκε εξ ολοκλήρου, σύμφωνα με τις πιο πάνω ειδοποιήσεις, έναντι πληρωτέου φόρου που αφορούσε στα έτη 1991-1993. Η συνολική πρόβλεψη για οφειλόμενη φορολογία, που παρουσιάζεται στον Ισολογισμό της Αρχής, στις 31.12.2007 είναι £326.000.

Ζήτησα όπως ενημερωθώ για τις εξελίξεις.

Διοργάνωση Έκθεσης «Legend of a Doll» Στις 7.9.2007, η Αρχή υπέγραψε συμφωνία, με εταιρεία του εξωτερικού, για την διοργάνωση της πιο πάνω έκθεσης (παρουσίαση μιας διαχρονικής έκθεσης της κούκλας «Barbie») κατά την χρονική περίοδο μεταξύ 13.12.2007-13.1.2008, στην οποία κατέβαλε συνολικά, με 2 εντάλματα ημερ. 12.9.2007 και 4.10.2007 αντίστοιχα, €15.000 (£8.779). Με βάση τη συμφωνία αυτή η Αρχή είχε υποχρέωση να καταβάλει ακόμα €14.000 (£8.194) μέχρι και τις 15.12.2007.

Στις 24.10.2007 τηλεφωνικώς και στις 21.11.2007 γραπτώς, δικηγορικό γραφείο που αντιπροσώπευε εταιρεία που κατέχει τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και εμπορικών σημάτων που αφορούν στην κούκλα «Barbie», ενημέρωσε την Αρχή ότι σε περίπτωση που στην πιο πάνω έκθεση εκτεθούν εμπορικά σήματα και υλικό που προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας χωρίς την συγκατάθεσή τους, θα προχωρήσουν στη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων περιλαμβανομένου και δικαστικών διαδικασιών.

Ως εκ τούτου η Αρχή δεν προχώρησε στη διοργάνωση της πιο πάνω έκθεσης ενώ ο Νομικός Σύμβουλος με επιστολή του ημερ. 17.12.2007 πληροφόρησε την Αρχή ότι οποιαδήποτε ενέργειά

της για να εξαναγκάσει την εταιρεία, που κατέχει τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και εμπορικών σημάτων που αφορούν στην κούκλα «Barbie», να της καταβάλει αποζημιώσεις, δεν θα επιτύχει.

Σημειώνεται ότι η εταιρεία με την οποία η Αρχή έχει συμβληθεί για τη διοργάνωση της πιο πάνω έκθεσης έχει πτωχεύσει και ως εκ τούτου οποιαδήποτε προσπάθεια της Αρχής για επιστροφή της προκαταβολής των €15.000 δεν φαίνεται ότι μπορεί να επιτύχει. Σημειώνεται επίσης ότι το συμβόλαιο, πριν την υπογραφή του, δεν φαίνεται να είχε τεθεί υπόψη του Νομικού Σύμβουλου της Αρχής για οποιεσδήποτε απόψεις.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι το συμβόλαιο δεν τέθηκε υπόψη του Νομικού Συμβούλου της Αρχής διότι ήταν απλό και τα προβλήματα δεν προέκυψαν λόγω του συμβολαίου αλλά επειδή η εταιρεία που κατέχει τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας τους εμπόδισε να πραγματοποιήσουν την εκδήλωση στην Κύπρο παρόλο που η ίδια εκδήλωση διοργανώθηκε σε πάρα πολλές χώρες της Ευρώπης.

Θυγατρικές Εταιρείες Αρχής Κρατικών Εκθέσεων . Μέσα στα πλαίσια των προσπαθειών της για ενίσχυση των οικονομικών της και απάμβλυνση του προβλήματος ρευστότητας που αντιμετωπίζει η Αρχή, την 1.9.2007, προχώρησε στη σύσταση θυγατρικής εταιρείας με την επωνυμία “EXPO CYPRUS KIDS LIMITED” και στις 3.9.2007 στη σύσταση ακόμα 2 θυγατρικών εταιρειών με την επωνυμία “EXPO CYPRUS EVENTS LIMITED” και “EXPO CYPRUS PLAN LIMITED”.

Σημειώνεται ότι μέχρι σήμερα οι τρεις εταιρείες δεν είχαν οποιαδήποτε οικονομική συναλλαγή ή άλλη δραστηριότητα.

Μέρος Β

Οργάνωση και λειτουργία του Αρχείου. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, και παρά τη διαβεβαίωση ότι έχουν δοθεί οδηγίες ώστε να τεθεί σε αποτελεσματική και ορθή λειτουργία το ηλεκτρονικό αρχείο της Αρχής, παρατηρούνται αδυναμίες στη διαχείριση και αρχειοθέτηση της αλληλογραφίας και εγγράφων.

Ο Πρόεδρος της Αρχής σημείωσε ότι, κατά την άποψή τους, το ηλεκτρονικό αρχείο λειτουργεί ικανοποιητικά, παρατηρούνται όμως μερικές αδυναμίες στη σύνδεση των εγγράφων, θέμα το οποίο επιλαμβάνεται η Αρχή.

Άδειες οικοδομής. Το θέμα της εξασφάλισης αδειών οικοδομής για αρκετά περίπτερα που ανεγέρθηκαν στο χώρο της Αρχής συνεχίζει να βρίσκεται σε εκκρεμότητα.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος της Αρχής, η διαδικασία ετοιμασίας μελετών και βεβαιώσεων της στατικής επάρκειας των διαφόρων κατασκευών για κατάθεση στο Δήμο Έγκωμης καθυστερεί λόγω αναμονής της εφαρμογής του Στρατηγικού Σχεδιασμού Ανάπτυξης όπου θα διαφανεί η χρησιμότητα της κάθε κατασκευής και κατά πόσο θα πρέπει να παραμείνει ή όχι.

Περιουσιακά στοιχεία – Φυσική καταμέτρηση. Εκκρεμεί η συμφιλίωση των αποτελεσμάτων της φυσικής καταμέτρησης που διενεργήθηκε το 2003, με τα μητρώα κινητής περιουσίας. Ενόψει του ότι η μηχανογράφηση του μητρώου περιουσιακών στοιχείων βρίσκεται στο τελικό της στάδιο θα πρέπει με την αποπεράτωσή της να διεξαχθεί νέα φυσική καταμέτρηση, να συμφιλιωθεί με τα υπόλοιπα του μηχανογραφημένου μητρώου και σχετικό πιστοποιητικό να σταλεί στην Υπηρεσία μου.

Επισημάνα ότι φυσική καταμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων θα πρέπει να διενεργείται τουλάχιστον μια φορά το χρόνο.

6.4 ΑΡΧΗ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Το πλεόνασμα χρήσης ανήλθε σε £17,92 εκ. σε σύγκριση με £12,31 εκ. το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £5,61 εκ. ή 45,5%. Μετά την πρόβλεψη για συνταξιοδοτικά ωφελήματα, ύψους £4,99 εκ. και το συναλλαγματικό κέρδος, ύψους £2,36 εκ. (2006 ζημιά £1,06 εκ.), προέκυψε καθαρό πλεόνασμα πριν τη φορολογία ύψους £15,29 εκ. σε σύγκριση με £6,26 εκ. το 2006.

(β) Έσοδα. Το σύνολο των εσόδων για το 2007 ανήλθε στα £38,15 εκ., σε σύγκριση με £32,9 εκ. το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £5,25 εκ. ή ποσοστό 15,9%.

(γ) Έξοδα. Το σύνολο των εξόδων, περιλαμβανομένων των τόκων για μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, ήταν £20,22 εκ., σε σύγκριση με £20,58 εκ. το 2006, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £0,36 εκ. ή ποσοστό 1,7%.

(δ) Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Στις 31.12.2007 οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της Αρχής ανέρχονταν σε £31, 23 εκ., περιλαμβανομένων £1,65 εκ. που οφείλονται στην Κυβέρνηση για τη μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων κατά την ίδρυση της Αρχής το 1976. Για τις υπόλοιπες υποχρεώσεις της Αρχής, ύψους £29,59 εκ., υπάρχουν κυβερνητικές εγγυήσεις.

Προσωπικό και απολαβές. Οι οργανικές θέσεις της Αρχής ανέρχονταν σε 390 (379 το 2006), από τις οποίες οι 65 ήταν κενές. Επίσης, υπηρετούσαν 52 ωρομίσθιοι υπάλληλοι. Για το 2007 οι δαπάνες για απολαβές του προσωπικού, περιλαμβανομένων των υπερωριών, του 13ου μισθού και των εισφορών της Αρχής σε διάφορα Ταμεία, ανήλθαν σε £11.370.585 (£10.710.289 για το μόνιμο προσωπικό και £660.296 για το ωρομίσθιο προσωπικό), σε σύγκριση με £10.950.054 το 2006 (£10.373.181 και £576.873 αντίστοιχα). Με βάση τα στοιχεία αυτά, ο μέσος όρος κόστους εργοδότησης ανά εργοδοτούμενο ανήλθε για το μόνιμο προσωπικό σε £32.653 και για το ωρομίσθιο προσωπικό σε £12.698 ετησίως, σε σύγκριση με £31.434 και £11.094, αντίστοιχα για το 2006.

Υπερωριακή απασχόληση.

(α) Δαπάνες υπερωριακής απασχόλησης. Οι δαπάνες για υπερωριακή απασχόληση στο Τμήμα Εκμετάλλευσης ανήλθαν σε £1.396.904, σε σύγκριση με £1.488.661 το 2006. Τα έσοδα από τέλη για εξυπηρέτηση των πλοίων εκτός των κανονικών ωρών εργασίας ανήλθαν σε £1.453.497, σε σύγκριση με £1.324.623 το 2006. Οι ώρες υπερωριακής απασχόλησης το 2007 ήταν 116 105, σε σύγκριση με 128 518 το 2006, δηλαδή σημείωσαν μείωση 9,6%. Σημειώνεται ότι στο Τμήμα εφαρμόζεται σύστημα βάρδιας από το 2002 με πρωταρχικό στόχο τη μείωση των υπερωριών.

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου (Αρ. 194/04) έχει διεξαχθεί ενδοϋπηρεσιακή οικονομοτεχνική μελέτη και επαναξιολόγηση του θεσμού της βάρδιας. Στην έκθεση η οποία υποβλήθηκε το Σεπτέμβριο 2007 αναφέρεται ότι οι ώρες υπερωριακής απασχόλησης (υπερωρίες και απογευματινή/βραδινή βάρδια) έχουν αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια και με ρυθμούς δυσανάλογους με την αύξηση των εργασιών του λιμανιού (αριθμός πλοίων που εξυπηρετούνται, αριθμός εμπορευματοκιβωτίων, αριθμός επιβατών). Αναφέρονται διάφοροι λόγοι που συνέτειναν στην εξέλιξη αυτή όπως η δημιουργία νέων υπηρεσιών στελέχωσης επί 24ώρου βάσης, η μη εφαρμογή της συμφωνίας για μείωση των επιπέδων στελέχωσης και η στελέχωση της απογευματινής βάρδιας σε μεγαλύτερο βαθμό από ότι δικαιολογείται με βάση τον όγκο εργασίας και η μετακίνηση της ημέρας άφιξης αριθμού πλοίων κατά τα Σαββατοκυριάκα. Στη μελέτη λήφθηκαν υπόψη τα στοιχεία για την περίοδο 2001 - 2005, η ίδια εικόνα όμως παρουσιάζεται για το 2006 και 2007.

Το Διοικητικό Συμβούλιο στις 26.9.2007 αποφάσισε όπως παραπεμφθεί το θέμα στην Επιτροπή Εργασιακών Θεμάτων. Η Επιτροπή ζήτησε διευκρινίσεις και αποφάσισε να γίνει περαιτέρω διερεύνηση για προστασία των συμφερόντων της Αρχής.

Εξέφρασα την άποψη ότι θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για μείωση της υπερωριακής απασχόλησης και βελτίωση του συστήματος βάρδιας με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας και τη συγκράτηση των εξόδων της Αρχής.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι από τη μελέτη του θέματος από το Συμβούλιο και από Επιτροπές διαφάνηκε ότι πρέπει να γίνει επί τόπου παρακολούθηση του θεσμού για 1-2 μήνες και να γίνουν συναντήσεις με τις συντεχνίες για παρουσίαση των προβλημάτων. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια αναμένεται να εξευρεθούν τρόποι για βελτίωση του συστήματος της βάρδιας και μείωση των υπερωριών.

(β) Έκταση υπερωριακής απασχόλησης. Παρατηρήθηκε ότι αρκετοί λειτουργοί της Αρχής συνεχίζουν να εργάζονται υπερωριακά πάνω σε συστηματική βάση για πάρα πολλές ώρες (δύο λειτουργοί εργάστηκαν κατά το 2007 υπερωριακά πέραν των 1 500 ωρών). Σε ορισμένες περιπτώσεις παραβιάζονται οι πρόνοιες του περί Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας Νόμου του 2002, όσον αφορά στην ελάχιστη περίοδο ανάπαυσης 11 ωρών ανά 24ωρο και 24 ωρών ανά εβδομάδα, και στο μέγιστο χρόνο εργασίας 48 ωρών ανά εβδομάδα, κατά μέσο όρο. Επίσης παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου υπάλληλοι δεν παρουσιάζονται στην εργασία τους όταν την προηγούμενη ημέρα εργάζονται υπερωριακά για πολλές ώρες, ενώ πληρώνονται κανονικά, επικαλούμενοι την πρόνοια της σύμβασης εργασίας τους για αναγκαστική ανάπαυση εννέα ωρών. Στη συλλογική σύμβαση 2004-2006 δεν περιλαμβάνεται τέτοια πρόνοια.

Επανέλαβα την εισήγησή μου όπως μελετηθούν τρόποι για βελτίωση της πρόνοιας της σύμβασης όπου οι υπάλληλοι έστω και για λίγα λεπτά προσφερομένης εργασίας αποζημιώνονται για ολόκληρη την ώρα, μελετηθεί η εισαγωγή του θεσμού της αποζημίωσης με κατ' αποκοπή ποσό χωρίς οι υπάλληλοι να παρουσιάζονται στην εργασία τους (on call) και η επέκταση του θεσμού της βάρδιας καθ' όλο το εικοσιτετράωρο. Επίσης εισηγήθηκα όπως μελετηθούν τα επίπεδα στελέχωσης της βάρδιας. Από τα σχετικά στοιχεία φαίνεται ότι ο ανενεργός χρόνος της απογευματινής βάρδιας (δηλαδή ο χρόνος κατά τον οποίο τα άτομα της βάρδιας δεν εργάζονται λόγω του ότι δεν υπάρχει πλοίο στο λιμάνι) είναι πολύ μεγάλος (έφθασε μέχρι 97,2%).

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι όσον αφορά στο μέγιστο χρόνο εργασίας 48 ωρών την εβδομάδα έχουν εξασφαλιστεί προσωπικές γραπτές συναινέσεις των εργαζομένων σύμφωνα με το Νόμο.

Μελέτη σκοπιμότητας για την επέκταση του λιμανιού Λεμεσού. Η πιο πάνω μελέτη ανατέθηκε σε οίκο συμβούλων στις 20.12.2005 έναντι του ποσού των £98.500 πλέον ΦΠΑ. Οι σύμβουλοι υπέβαλαν την τελική έκθεσή τους τον Απρίλιο 2008. Με βάση τους όρους εντολής εξετάστηκαν τρία υπαλλακτικά σενάρια:

Σενάριο Α - εξυπηρέτηση κυπριακού και περιστασιακού διαμετακομιστικού εμπορίου.

Σενάριο Β - εξυπηρέτηση κυπριακού εμπορίου και διαμετακομιστικού εμπορίου επιτελώντας ρόλο βασικού διαμετακομιστικού σταθμού στην ανατολική Μεσόγειο.

Σενάριο Γ- εξυπηρέτηση κυπριακού εμπορίου και διαμετακομιστικού εμπορίου, επιτελώντας ρόλο δευτερεύοντος διαμετακομιστικού σταθμού στην ανατολική Μεσόγειο.

Σύμφωνα με την έκθεση οι δαπάνες για τα προτεινόμενα αναπτυξιακά έργα που θα γίνουν σε τρεις φάσεις θα ανέλθουν σε £38,6 εκ. συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, σε σημερινές τιμές.

Φάση Α' - εκβάθυνση λιμανιού από 14 σε 16 μ..

Φάση Β'- επέκταση του δυτικού κρηπιδώματος κατά 500 μ..

Φάση Γ'- αναδιάρθρωση και ενίσχυση του μηχανικού εξοπλισμού.

Οι σύμβουλοι στην έκθεσή τους αναφέρουν τα ακόλουθα:

Για το Σενάριο Α εκτιμάται ότι εάν η επιβατική κίνηση μεταφερθεί εκτός του λιμανιού Λεμεσού η απόφαση αναφορικά με την επέκταση του κρηπιδώματος θα μπορούσε να μετατεθεί κατά τουλάχιστον 5-10 χρόνια.

Όσον αφορά στο Σενάριο Β και Γ για να καταστεί το έργο βιώσιμο το λιμάνι θα πρέπει να εξυπηρετεί επιπρόσθετα του τι εξυπηρετεί σήμερα (περίπου 60 000 εμπορευματοκιβώτια) πέραν των 122 000 εμπορευματοκιβωτίων διαμετακομιστικού φορτίου. Η Αρχή δεν αναμένεται να έχει σημαντική θετική ταμειακή ροή από την επένδυση πριν το έτος 2021. Κατά την περίοδο αυτή τα επιπρόσθετα έσοδα δεν θα είναι σε θέση να καλύψουν τα επιπρόσθετα έξοδα δημιουργώντας την ανάγκη χρηματοδότησης της λειτουργίας και της αποπληρωμής του δανεισμού που θα αναληφθεί από τα υφιστάμενα κέρδη της Αρχής.

Με βάση τις κεφαλαιουχικές δαπάνες και τα επιπρόσθετα έξοδα αναπλήρωσης των στοιχείων ενεργητικού και έξοδα λειτουργίας, η συνολική καθαρή αξία των εκροών υπολογίζεται σε περίπου £55,6 εκ. αρνητική.

Στη μελέτη λήφθηκε υπόψη ως μέρος των εσόδων το ετήσιο ποσό των £900.000 που θα καταβάλλεται στην Αρχή από το Σύνδεσμο Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου (βάσει της συμφωνίας που αναφέρεται πιο κάτω), με αποτέλεσμα να μειωθεί ο απαιτούμενος αριθμός των επιπρόσθετων εμπορευματοκιβωτίων για να καταστεί το έργο βιώσιμο, από 221 000 σε 122 000. Κατά την άποψή μου το ποσό αυτό δεν πρέπει να ληφθεί υπόψη στην αξιολόγηση του έργου εφόσον η ανάθεση της διαχείρισης του διαμετακομιστικού εμπορίου στο ΣΝΠΚ δεν συνδέεται με την επέκταση του λιμανιού.

Στη μελέτη αναφέρεται ότι τα έσοδα από το κυπριακό φορτίο ανέρχονται σε £39 ανά εμπορευματοκιβώτιο και από το διαμετακομιστικό φορτίο σε £12,5 ανά εμπορευματοκιβώτιο. Όμως δεν υπάρχουν στοιχεία για το αντίστοιχο κόστος, εφόσον δεν έχει γίνει κοστολόγηση των υπηρεσιών που προσφέρει η Αρχή στους χρήστες του λιμανιού και είναι άγνωστο κατά πόσο και σε ποιο βαθμό προκύπτουν οφέλη για την Αρχή από το διαμετακομιστικό εμπόριο, το οποίο διεξάγεται σε συνθήκες διεθνούς ανταγωνισμού.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τους λογαριασμούς της Αρχής για το 2007 τα γενικά λιμενικά δικαιώματα από το διαμετακομιστικό εμπόριο ανήλθαν σε £245.526 (£7,14 ανά εμπορευματοκιβώτιο που διακινήθηκε) σε σύγκριση με £16,1 εκ. από το κυπριακό φορτίο (£47 ανά εμπορευματοκιβώτιο).

Τα πιο πάνω δείχνουν ότι η βιωσιμότητα του έργου είναι αμφίβολη και εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την πραγματοποίηση διαφόρων υποθέσεων. Εντούτοις, το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής αποφάσισε για τους λόγους που ο Πρόεδρος της Αρχής επεξηγεί πιο κάτω, όπως προχωρήσει το έργο και η εκβάθυνση του λιμανιού έχει σχεδόν συμπληρωθεί ενώ προωθείται η επέκταση των κρηπιδωμάτων.

Εξέφρασα την άποψη ότι το Συμβούλιο θα πρέπει να προβληματιστεί σχετικά με διάφορους παράγοντες που επηρεάζουν το έργο όπως η ελκυστικότητα του διαμετακομιστικού φορτίου, η δυνατότητα συνεργασίας με μεγάλες ναυτιλιακές εταιρείες, η αλλαγή του ρόλου του λιμανιού Λάρνακας και η δυνατότητα λειτουργίας 3ης βάρδιας.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι με βάση τις προβλέψεις των εμπειρογνομόνων λαμβάνοντας υπόψη ένα μέτριο ρυθμό αύξησης του κυπριακού φορτίου γύρω στο 2017 με 2019 οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις δεν θα είναι επαρκείς για εξυπηρέτηση του κυπριακού εμπορίου εμπορευματοκιβωτίων. Αν ληφθεί υπόψη και το διαμετακομιστικό εμπόριο η Αρχή από το 2015 δεν θα είναι σε θέση να εξυπηρετεί μέρος του διαμετακομιστικού εμπορίου. Επίσης με την τάση

που επικρατούσε μέχρι πρόσφατα αναμένεται ότι η υφιστάμενη δυναμικότητα του λιμανιού (500.000 εμπορευματοκιβώτια το χρόνο) θα ξεπεραστεί το 2010. Επιπρόσθετα το βύθισμα και το μήκος των κρηπιδωμάτων καθώς και ο αριθμός και το μέγεθος των γερανογέφυρων δεν πληρούν τις αναγκαίες προδιαγραφές για εξυπηρέτηση των μεγάλων πλοίων εμπορευματοκιβωτίων διαμετακομιστικού εμπορίου νέας γενιάς.

Όσον αφορά στη βιωσιμότητα του έργου οι παράγοντες που λήφθηκαν υπόψη είναι η ικανότητα της Αρχής να εξυπηρετεί το κυπριακό φορτίο όσο το δυνατό πιο αποδοτικά και οικονομικά και οι επιπτώσεις στην Αρχή και στην οικονομία του τόπου γενικότερα που θα είχε η καθυστέρηση στην υλοποίηση του.

Επίσης με πληροφόρησε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο πριν λάβει την απόφαση του είχε προβληματιστεί με όλες τις πτυχές και όλους τους παράγοντες που επηρεάζουν τη βιωσιμότητα του έργου.

Συμφωνία εξαγοράς του Συνδέσμου Αδειούχων Λιμενικών Αχθοφόρων (ΣΑΛΑ) από το Σύνδεσμο Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου (ΣΝΠΚ).

(α) Η πιο πάνω συμφωνία επιτεύχθηκε πρόσφατα και έτυχε της έγκρισης της Αρχής. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενή μου Έκθεση οι διαβουλεύσεις έγιναν απευθείας με το ΣΝΠΚ χωρίς να προκληρυχθούν προσφορές. Η Επιτροπή Συγκοινωνιών της Βουλής ζήτησε να τηρείται ενήμερη για το θέμα.

Η συμφωνία διαλαμβάνει πληρωμή δικαιωμάτων στην Αρχή ύψους £900.000 το χρόνο με ετήσια αύξηση 3%. Επίσης ο ΣΝΠΚ θα αναλάβει την αποπληρωμή των συσσωρευμένων οφειλών του ΣΑΛΑ για την περίοδο 1991 – 2004 (ο ΣΑΛΑ χρησιμοποιεί το σταθμό διαμετακόμισης εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι Λεμεσού από το 1991 χωρίς να καταβάλλει δικαιώματα στην Αρχή) το ύψος των οποίων υπολογίστηκε από την Αρχή σε £3,5 εκ.. Στον υπολογισμό χρησιμοποιήθηκαν οι ελάχιστες τιμές χρέωσης διαμετακομιστικού εμπορίου του 1994. Οι συσσωρευμένες οφειλές είναι πολύ μεγαλύτερες αν ληφθούν υπόψη οι αυξήσεις στις τιμές χρέωσης διαμετακομιστικού εμπορίου από το 1994 μέχρι σήμερα. Επίσης ο υπολογισμός των οφειλών θα έπρεπε να καλύψει την περίοδο μέχρι το 2006 και όχι μέχρι το 2004.

Όσον αφορά στην ετήσια αύξηση των δικαιωμάτων εξέφρασα την άποψη ότι θα έπρεπε να μελετηθεί κατά πόσο θα ήταν προς το συμφέρον της Αρχής εάν αυτή βασιζόταν στην αύξηση των εμπορευματοκιβωτίων, εφόσον με την επέκταση του λιμανιού στοχεύεται η αύξηση του διαμετακομιστικού εμπορίου, αντί να είναι σταθερή 3%.

Η αποπληρωμή του ποσού των £3,5 εκ. με 25 ισόποσες ετήσιες δόσεις θα γίνει, σύμφωνα και με εισήγηση της Υπηρεσίας μου, με τόκο. Παρατηρήθηκε όμως ότι η Αρχή ως αντιστάθμισμα συμφώνησε να παραιτηθεί του δικαιώματος για ετήσια καταβολή ποσού £60.000 ως ενοίκιο για το μηχανουργείο και τα γραφεία του ΣΑΛΑ, που θα χρησιμοποιεί ο ΣΝΠΚ. Οι τόκοι που θα καταβληθούν από το ΣΝΠΚ για την εξόφληση του ποσού των £3.5 εκ. υπολογίζονται περίπου σε £2,3 εκ., ενώ τα ενοίκια (με μια ετήσια αύξηση 5%) για 25 χρόνια υπολογίζονται περίπου σε £3 εκ.. Σημειώνεται επίσης ότι, καμιά αναφορά δεν γίνεται για την καταβολή ενοικίων μετά τη λήξη της συμφωνίας στο 25ο έτος. Σε περίπτωση ανανέωσης του δικαιώματος χρήσης για άλλα πέντε χρόνια (όπως προβλέπεται στη συμφωνία) η απώλεια ενοικίων για την Αρχή θα είναι μεγαλύτερη κατά £1,2 εκ. περίπου.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι με τη συμφωνία αυτή επιτυγχάνεται η είσπραξη δικαιωμάτων πάνω σε ετήσια βάση και με σταθερή ετήσια αύξηση για τη διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων κάτι που δεν γίνεται από το 1991. Επίσης επιτυγχάνεται η σταδιακή είσπραξη του ποσού των £3,5 εκ. το οποίο θεωρητικά και μονομερώς η Αρχή διεκδικούσε από το 1991 με ελάχιστες και σχεδόν ανύπαρκτες πιθανότητες επιτυχίας, καθώς και η εφαρμογή ενός

συστήματος χειρισμού εμπορευματοκιβωτίων σε πιο αποδοτική και ορθολογιστική βάση η οποία μπορεί να παρακολουθείται και να ρυθμίζεται.

(β) Το Διοικητικό Συμβούλιο στις 19.6.2008 ενέκρινε την πληρωμή ποσού €128.800, για τις υπηρεσίες του Νομικού Συμβούλου σχετικά με την εν λόγω συμφωνία. Ταυτόχρονα αποφάσισε όπως διερευνηθεί ο τρόπος ανάθεσης και χρέωσης με τον οποίο άλλοι Ημικρατικοί Οργανισμοί αναθέτουν επιπρόσθετη εργασία (εκτός retainer) στους Νομικούς τους Συμβούλους.

Κατασκευή νέας αίθουσας επιβατών. Παρατηρήθηκε ότι υπάρχει σοβαρή καθυστέρηση στην υλοποίηση του έργου, το οποίο σύμφωνα με τα αρχικά χρονοδιαγράμματα θα έπρεπε να είχε ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2007, με κόστος της τάξης των £12,4 εκ.. Η καθυστέρηση προέκυψε, σύμφωνα με την Αρχή, κυρίως λόγω του ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης δεν υπέγραψε τη σχετική συμφωνία για τα κτίρια της Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σταθμού και λόγω επιφυλάξεων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων ως προς τη χωροθέτηση της αίθουσας. Μετά την οριστική απόφαση για τη χωροθέτηση της αίθουσας στις 3.11.2006 η Αρχή υπέγραψε τη συμφωνία για την ετοιμασία των αρχιτεκτονικών σχεδίων.

Το αρχιτεκτονικό γραφείο υπέβαλε προσχέδια τον Ιανουάριο 2007 τα οποία δεν ενέκρινε η Αρχή λόγω σημαντικής αύξησης του κατασκευαστικού κόστους (από £12,4 εκ. σε £17,9 εκ.) και ζητήθηκε από το γραφείο όπως υποβάλει νέα πρόταση, για μείωση του κόστους μέσα στα πλαίσια του αρχικού προϋπολογισμού και όπως μειώσει το εμβαδόν της αίθουσας σε 7 500 τ.μ. από τα 8 619 τ.μ. που προέβλεπε ο διαγωνισμός.

Τον Αύγουστο 2008 το αρχιτεκτονικό γραφείο υπέβαλε στην Αρχή τα νέα προσχέδια. Με βάση το αναθεωρημένο πρόγραμμα το έργο αναμένεται να παραδοθεί το Δεκέμβριο 2011. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή η οποία χρηματοδότησε μερικώς το έργο με €1,6 εκ. ενέκρινε παράταση για την ολοκλήρωση του έργου κατά τρία χρόνια μέχρι τις 31.3.2010. Η Αρχή δεν έχει αποταθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για επιπρόσθετη παράταση και υπάρχει το ενδεχόμενο να υποχρεωθεί να επιστρέψει τη χρηματοδότηση.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τη μελέτη σκοπιμότητας για την επέκταση του λιμανιού Λεμεσού, που αναφέρεται πιο πάνω, η καθαρή παρούσα αξία των επιπρόσθετων ταμειακών ροών που απορρέουν από τη δημιουργία της νέας αίθουσας επιβατών για την περίοδο 2008-2026 είναι αρνητική κατά £18,3 εκ..

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι λόγω των νέων αναγκών που δημιουργούνται από την αναμενόμενη ένταξη της Κύπρου στη συμφωνία Σιένγκεν έγινε διαφοροποίηση στη διάταξη των χώρων και ζητήθηκε η ετοιμασία νέων προσχεδίων. Η Αρχή θα αποταθεί στη Ευρωπαϊκή Επιτροπή για νέα χρονική παράταση όταν ξεκαθαρίσουν οι διάφορες εκκρεμότητες και γνωστείτε τελεσίδικα η διάρκεια της παράτασης που χρειάζεται.

Λιμάνι Βασιλικού. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου το 2005 παραχωρήθηκε η χρήση ολόκληρου του χερσαίου χώρου (89 049 τ.μ.) του λιμανιού Βασιλικού σε 12 εταιρείες. Οι περισσότερες άδειες χρήσης είναι για 18 έτη με δικαίωμα ανανέωσης για ακόμη 10 έτη. Το ετήσιο δικαίωμα καθορίστηκε σε £2,00/τ.μ. και £2,12/τ.μ. ανάλογα με την τοποθεσία με ετήσια αύξηση ίση με το ποσοστό του πληθωρισμού του προηγούμενου έτους ενώ σε μια εταιρεία παραχωρήθηκε χώρος 7 000 τ.μ. χωρίς τη σύναψη συμβολαίου και χωρίς την καταβολή δικαιωμάτων. Οι δραστηριότητες των αδειούχων σε ορισμένες περιπτώσεις δεν συνάδουν με τη λιμενική βιομηχανία (εργοστάσιο κατασκευής τούβλων, εργοστάσιο παραγωγής ζωοτροφών, εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας). Στις 19.1.2006 το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να προχωρήσει στη διεξαγωγή μελέτης (master plan) για την ανάπτυξη του λιμανιού σε βιομηχανικό λιμάνι.

Εξέφρασα την άποψη ότι η παραχώρηση του χώρου σε τρίτους με μακροχρόνια συμβόλαια, με πολύ χαμηλά ενοίκια, προτού γίνει μελέτη και χωρίς να καθοριστεί στρατηγική για τη μελλοντική χρήση του λιμανιού δεν διασφαλίζει τα συμφέροντα της Αρχής.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι μια εταιρεία διαχειρίζεται το λιμάνι με βάση 50ετή άδεια χρήσης η οποία λήγει το 2033 γι' αυτό και δεν εισπράττεται ετήσιο δικαίωμα αφού στο συμβόλαιο περιλαμβάνεται ολόκληρος ο χώρος του λιμανιού. Με βάση σχετικό όρο στην άδεια η Αρχή ρυθμίζει τη χρήση του λιμανιού από τρίτους και έτσι έχουν εκδοθεί άδειες χρήσης στις άλλες εταιρείες.

Το ενδιαφέρον για εξασφάλιση χερσαίου χώρου για δημιουργία επενδύσεων εκδηλώθηκε μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Όταν παραχωρήθηκαν οι χώροι σε ιδιώτες δεν υπήρχαν σοβαρές σκέψεις για δημιουργία βιομηχανικού λιμανιού στο Βασιλικό.

Τιμολογιακή πολιτική. Στα πλαίσια μελέτης για την ενδυνάμωση της διοικητικής ικανότητας της Αρχής που έγινε το 2007 έγινε αξιολόγηση της τιμολογιακής πολιτικής και του συστήματος χρεώσεων της Αρχής. Οι σύμβουλοι στην έκθεσή τους αναφέρουν ότι στην ισχύουσα τιμολογιακή δομή υπάρχουν αδυναμίες εφόσον δεν υπάρχει σχέση μεταξύ του κόστους και της χρέωσης των χρηστών για τις υπηρεσίες της Αρχής. Αυτό δεν συνάδει με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία ορίζει σαφώς ότι η χρέωση για τις υπηρεσίες που προσφέρονται πρέπει να έχει σχέση με το κόστος και ότι οι υπηρεσίες πρέπει να είναι διαφανείς, σαφείς και εύχρηστες για τους χρήστες του λιμανιού. Οι σύμβουλοι εισηγούνται όπως η Αρχή αναθεωρήσει την τιμολογιακή της πολιτική ενόψει του ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προωθεί θεσμοθέτηση της πολιτικής για τα λιμάνια και την κρατική βοήθεια, η οποία θα εφαρμοστεί υποχρεωτικά σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι η Αρχή παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση σχετικά με αυτό το θέμα. Προς αυτή την κατεύθυνση βρίσκεται σε εξέλιξη σχετική μελέτη/έρευνα αναδιάρθρωσης της ταρίφας της Αρχής που να συνάδει στο μέγιστο δυνατό βαθμό με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο.

Φόρος Προστιθέμενης Αξίας. Από επίσκεψη ελέγχου από την Υπηρεσία ΦΠΑ για εξέταση των βιβλίων και αρχείων της Αρχής για την περίοδο 1.12.2002 – 31.11.2004, προέκυψε βεβαίωση φόρου ύψους £476.714, ενώ η Αρχή παρουσιάζει πιστωτικό υπόλοιπο στα βιβλία της ύψους £639.534.

Η Αρχή με την επιστολή της προς την Έφορο ΦΠΑ ημερ. 2.6.2006 υπέβαλε ένσταση για την βεβαίωση φόρου, προβάλλοντας ως επιχείρημα τη μέθοδο επιμερισμού του φόρου εισροών, η οποία απορρίφθηκε.

Η Αρχή στις 12.9.2006 καταχώρισε προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο εναντίον της απόφασης, η οποία μέχρι σήμερα εκκρεμεί.

6.5 ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

Οι οικονομικές καταστάσεις της ΑΤΗΚ για το 2007 έχουν ελεγχθεί από ιδιώτη ελεγκτή που διόρισε η ΑΤΗΚ, ύστερα από έγκρισή μου, σύμφωνα με το άρθρο 3(1) των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμων του 1983 έως 2007. Με βάση το ίδιο άρθρο, η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει διενεργήσει επιπρόσθετο οικονομικό και διαχειριστικό έλεγχο.

Νομοσχέδιο για την αλλαγή του νομικού καθεστώτος της ΑΤΗΚ. Το πιο πάνω νομοσχέδιο με τίτλο «Ο περί της Λειτουργίας των Αυτόνομων Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2007» κατατέθηκε στη Βουλή για ψήφιση στις 14.6.2007 παρά τις διαφωνίες της ΑΤΗΚ σχετικά με πρόνοιες που κατά την ΑΤΗΚ επηρεάζουν την αυτονομία της.

Προϋπολογισμός.

(α) Έγκριση Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός της ΑΤΗΚ για το έτος 2007 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 20.7.2006 και στάλθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών στις 27.7.2006.

Εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 14.2.2007 και κατατέθηκε στη Βουλή στις 15.2.2007 από την οποία εγκρίθηκε στις 22.3.2007. Σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμους, ο Προϋπολογισμός έπρεπε να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων το αργότερο μέχρι τις 30.9.2006. Οι δαπάνες από την 1.1.2007 μέχρι τις 28.2.2007 είχαν εγκριθεί από τη Βουλή με την ψήφιση δωδεκατημορίων. Με εγκύκλιο/οδηγίες του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή (ελέγχων λειτουργός) δεν πραγματοποιήθηκαν δαπάνες για την περίοδο από 1.3.2007 μέχρι 21.3.2007.

(β) Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός ύψους £5.05 εκ. Στις 24.10.2007 υποβλήθηκε Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός για το 2007 συνολικού ποσού £5.051.760, ο οποίος εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 14.11.2007 (Αρ. Απόφασης 66.357) και από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 13.12.2007. Το πιο πάνω ποσό αφορά (α) αποπληρωμή ελλείμματος του Σχεδίου Συντάξεων για το έτος 2006, ύψους £2,4 εκ., (β) καταβολή οφειλόμενου προστίμου £22.000 που επέβαλε η Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού (ΕΠΑ) στην ΑΤΗΚ μετά από διερεύνηση καταγγελίας εταιρείας, (γ) αποζημίωση για πρόωρη αφυπηρέτηση ύψους £800.000 και (δ) ποσό ύψους £1.829.760 που αφορά στη νέα συλλογική σύμβαση εργασίας η οποία καλύπτει την περίοδο 1.1.2004 – 31.12.2006 και η οποία υπογράφηκε στις 30.3.2007.

(γ) Δαπάνες Προϋπολογισμού Αναπτύξεως. Οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν για το 2007 ήταν £73,5 εκ. και οι πραγματικές ανήλθαν σε £48,7 εκ. Η κατάσταση που ακολουθεί παρουσιάζει την εκτέλεση του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως, σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια.

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£εκ.	£εκ.	£εκ.	%
2003	103,0	57,1	45,9	45
2004	98,6	71,1	27,5	28
2005	73,5	56,4	17,1	23
2006	70,5	54,0	16,5	23
2007	73,5	48,9	24,6	34

Στον πιο κάτω πίνακα φαίνονται τα σημαντικότερα έργα του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως που παρουσιάζουν χαμηλό ποσοστό υλοποίησης.

Έργο	Προϋπολογισμός	Δαπάνη
	£εκ.	£εκ.
Μεταγωγικό Δίκτυο	14,6	6,9
Κινητή Τηλεφωνία	16,7	5,6
Τεχνολογία Πληροφορικής	4,7	2,6
Ηλεκτρομηχανολογικός Εξοπλισμός	3,2	2,2

Μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ του Προϋπολογισμού και των πραγματικών δαπανών σημειώθηκαν στα πιο κάτω έργα.

Μεταγωγικό δίκτυο.

- Επέκταση Ραχιαίου Δικτύου Βασισμένο στο πρωτόκολλο Διαδικτύου (IP). Το έργο θα υλοποιηθεί κατά το 2008 (£6,4 εκ).

Κινητή τηλεφωνία.

- Επέκταση/Αναβάθμιση Δικτύου Σταθμών Βάσης GSM (£3,5εκ). Η υλοποίηση του έργου είναι μειωμένη λόγω προβλημάτων στην εξασφάλιση χώρων εγκατάστασης νέων σταθμών βάσης.
- Επέκταση/Αναβάθμιση Ασύρματου Δικτύου Πρόσβασης 3^{ης} Γενιάς και Σύστημα κινητής τηλεφωνίας (Δίκτυο Πυρήνα) (£2,7 εκ).
- Συμβουλευτικές Υπηρεσίες για την υπηρεσία σύγκλισης Σταθερής και Κινητής Τηλεφωνίας (£1,4εκ).

(δ) Υπερβάσεις. Κατά το 2007 σημειώθηκαν υπερβάσεις σε 7 Κονδύλια του Τακτικού Προϋπολογισμού, συνολικού ύψους £2.530.000, και σε 2 Κονδύλια του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως, ύψους £1.683.000. Σύμφωνα με την πρόνοια του περί Προϋπολογισμού της ΑΤΗΚ Νόμου του 2007, έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο η μεταφορά κονδυλίων από άλλα Άρθρα του ίδιου Κεφαλαίου για κάλυψη των υπερβάσεων και έχει κατατεθεί ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων από τον Υπουργό Οικονομικών έκθεση που παρουσιάζει τις περιπτώσεις για τις οποίες δόθηκε η έγκριση και τις συνθήκες κάτω από τις οποίες αυτή χορηγήθηκε.

Οικονομική κατάσταση.

Αποτελέσματα έτους. Το καθαρό πλεόνασμα για το 2007, πριν από τη φορολογία, ήταν £65,2 εκ., σε σύγκριση με £49,4 εκ. το προηγούμενο έτος.

	2007	2006
	£εκ.	£εκ.
Έσοδα από υπηρεσίες	265,5	249,2
Άλλα έσοδα	10,0	10,5
	<u>275,5</u>	<u>259,7</u>
Έξοδα λειτουργίας	(210,3)	(209,9)
Λειτουργικό Πλεόνασμα	65,2	49,8
(Επιβολή)/Ακύρωση προστίμων	-	(0,4)
Πλεόνασμα πριν από τη φορολογία	<u>65,2</u>	<u>49,4</u>

Μετρητά και κυβερνητικά χρεώγραφα. Στις 31.12.2007 υπήρχαν μετρητά και κυβερνητικά χρεώγραφα συνολικού ύψους £218,8 εκ., σε σύγκριση με £208,5 εκ. το 2006. Τα μετρητά ανέρχονταν σε £158,6 εκ., σε σύγκριση με £135,1 εκ. το 2006, και το μεγαλύτερο μέρος τους είναι κατατεθειμένα σε εμπορικές τράπεζες, σε λογαριασμούς ενός έτους προειδοποίησης και σε γραμμάτια με επιτόκιο κατά μέσο όρο 4,5%.

Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, τα ταμειακά διαθέσιμα, πέρα από τις ετήσιες ανάγκες της ΑΤΗΚ, θα έπρεπε, σύμφωνα με σχετική απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, δυνάμει του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Επενδύσεις) Νόμου αρ. 100 του 1991, να είχαν επενδυθεί σταδιακά εντός 10 ετών σε κυβερνητικά χρεώγραφα. Ο Πρόεδρος της ΑΤΗΚ, σε επιστολή του το 2005 προς τον Υπουργό Οικονομικών, ανέφερε ότι τα ταμειακά διαθέσιμα επενδύονται, τηρώντας στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό τις πρόνοιες των πιο πάνω νομοθεσιών,

χωρίς όμως να παραβλέπονται τα χρηματοοικονομικά δεδομένα της αγοράς. Επίσης παρέθεσε τα στοιχεία της διαχείρισης των ταμειακών διαθεσίμων για τα έτη 2000 – 2005 για επικύρωσή τους από τον Υπουργό και ζήτησε όπως επιτραπεί στην ΑΤΗΚ να συνεχίσει να τηρεί περίπου την ίδια αναλογία επενδύσεων σε κυβερνητικά χρεώγραφα και σε τραπεζικές καταθέσεις.

Ο Υπουργός Οικονομικών ζήτησε την υποβολή συγκεκριμένης πρότασης επένδυσης, η οποία υποβλήθηκε στις 10.8.2005 και επί της οποίας δεν λήφθηκε απάντηση.

Προσωπικό.

(α) Μόνιμο προσωπικό.

	2007	2006
Αριθμός	2410	2455
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£77,3 εκ.	£70,7 εκ.
Μέσος όρος αποδοχών	£32.100	£28.800

Η αύξηση των δαπανών (9,3%) οφείλεται στην καταβολή αναδρομικών βάσει της συλλογικής σύμβασης που υπογράφηκε στις 30.3.2007 για τα έτη 2004-2006.

Άλλα ωφελήματα μόνιμου προσωπικού. Κατά τα έτη 2006-2007 πληρώθηκαν τα πιο κάτω ποσά:

	2007	2006
	£	£
Βοηθήματα και χορηγίες προς το προσωπικό	607.466	481.912
Εορταστικές εκδηλώσεις	125.375	145.569
Επιχορήγηση Σωματείου Ταμείου Ευημερίας	1.132.125	720.000
Συνδρομές υπαλλήλων και συνταξιούχων στο ΘΟΚ	8.370	5.390
Ομαδική ασφάλεια υπαλλήλων και συνταξιούχων	349.205	353.665
Συνεισφορά στο Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης για συνταξιούχους υπαλλήλους	677.710	662.672
	2.900.251	2.369.208

Η εισφορά στο Σωματείο Ταμείου Ευημερίας και η ομαδική ασφάλεια των υπαλλήλων και συνταξιούχων γίνονται βάσει της συλλογικής σύμβασης (3% επί του εκάστοτε ετήσιου μισθολογίου με βάση τους μισθούς της 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους). Για τη διαχείριση των οικονομικών του Σωματείου η Διαχειριστική Επιτροπή η οποία απαρτίζεται από εννέα υπαλλήλους της ΑΤΗΚ (ο Πρόεδρος ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και τα μέλη από τις Συντεχνίες) λογοδοτεί στα μέλη του Σωματείου και όχι στο Διοικητικό Συμβούλιο. Σημειώνεται ότι το Συμβούλιο της ΑΤΗΚ ζήτησε γνωμάτευση από το Νομικό Σύμβουλο για την ευθύνη της ΑΤΗΚ για πράξεις του Σωματείου ο οποίος ανέφερε ότι η ΑΤΗΚ δεν έχει δικαίωμα να ζητά ενημέρωση από τον Πρόεδρο του Σωματείου για οτιδήποτε. Όμως παρέχεται η δυνατότητα όταν χορηγεί κάποιο ποσό να θέτει όρους ενημέρωσης ή τρόπους χρήσης του χορηγούμενου ποσού και ελέγχου συμμόρφωσης με

τους όρους χορηγίας. Η αύξηση στην εισφορά κατά £412.125 οφείλεται στα αναδρομικά ποσά για τη μισθοδοσία των ετών 2004-2006 που δόθηκαν κατά το 2007.

(β) Ωρομίσθιο προσωπικό.

	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Αριθμός	300	303
Δαπάνες για μισθούς και εργοδοτικές εισφορές	£1,2 εκ.	£1,1 εκ.
Μέσος όρος αποδοχών	£4.150	£3.585

Το ωρομίσθιο προσωπικό απασχολείται στα Κέντρα Τηλεεπηρετήσης της ΑΤΗΚ.

Το Συμβούλιο της ΑΤΗΚ στην συνεδρία 21/2007 ημερ. 29.5.2007 ενέκρινε το Καταστατικό του Ταμείου Προνοίας Τακτικού Ωρομίσθιου Προσωπικού και ζήτησε όπως γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες για εγγραφή του Ταμείου.

(γ) Κίνητρα και αμοιβές. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το σχέδιο κινήτρων και αμοιβών εισήχθη το 2001, αλλά στη συνέχεια αναστάληκε λόγω διαφόρων προβλημάτων και αδυναμιών στην εφαρμογή του. Το σχέδιο εφαρμόστηκε πιλοτικά το 2005 στις Υπηρεσίες Πελατών και στη συνέχεια το 2006 το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε την πληρωμή ποσού £157.155 στις Υπηρεσίες Πελατών και την απόδοση πρόσθετων αμοιβών στα διευθυντικά στελέχη για το 2005 και 2006, συνολικού ποσού £153.434. Τα πιο πάνω ποσά καταβλήθηκαν τον Ιανουάριο 2007.

Στον Προϋπολογισμό του 2007 έγινε πρόνοια για δαπάνη ύψους £1.200.000 το οποίο περιλαμβάνει ποσό ύψους £550.000 το οποίο θα διατεθεί για επέκταση της υφιστάμενης δοκιμαστικής εφαρμογής του Συστήματος Αμοιβών και Κινήτρων της ΑΤΗΚ που εισήχθη κατά τα έτη 2001-2006 και επιπρόσθετο ποσό ύψους £650.000 για το σύστημα Στοχοθέτησης και Απόδοσης Κινήτρων και Αμοιβών των Υπηρεσιών Πελατών και Διαχείρισης Πωλήσεων. Η δαπάνη διενεργείται μετά από έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και με υποσημείωση ότι ουδεμία δαπάνη διενεργείται χωρίς προηγουμένως να ενημερωθεί η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Η ΑΤΗΚ στις 21.9.2007 ζήτησε από το Υπουργείο Οικονομικών να αποδεσμεύσει ολόκληρο το ποσό ως ακολούθως:

- Πρόσθετες αμοιβές και κίνητρα για το προσωπικό των Υπηρεσιών Πελατών £400.000 και αφορά 734 άτομα. Στο προσωπικό αυτό δεν αποδόθηκαν οι αμοιβές και τα κίνητρα που αφορούν το 2006 και 2007. Σύμφωνα με το υπόμνημα του Αναπληρωτή Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή (αρ.496/7007 ημερ.23.7.2007) το ποσό των £400.000 πιθανόν να καλύψει μόνο το ποσό που αντιστοιχεί στο 2006 και τα ποσά για το 2007 να πληρωθούν από τον Προϋπολογισμό 2008.
- Πρόσθετες αμοιβές και κίνητρα £70.000 σε 24 άτομα της διαχείρισης Υπηρεσιών Τηλεφωνικών Καταλόγων και αφορά τους κύκλους πωλήσεων 2004-2005, 2005-2006 και 2006-2007.
- Πρόσθετες αμοιβές και κίνητρα για 45 Πωλητές Τηλεπικοινωνιακού Τερματικού Εξοπλισμού συνολικού ποσού £35.000 στο οποίο περιλαμβάνεται και αναδρομική αμοιβή του πρώτου τριμήνου 2006.
- Πρόσθετες αμοιβές και κίνητρα £545.000 για το υπόλοιπο προσωπικό (1607 άτομα).
- Πρόσθετες αμοιβές και κίνητρα για το έτος 2007 £150.000 για τα Ανώτατα Στελέχη από το Βαθμό του Διευθυντή Β' (32 άτομα).

Το Υπουργείο Οικονομικών στις 5.12.2007 ενέκρινε αρχικά μόνο τη δαπάνη ύψους £1.050.000. Για το υπόλοιπο ποσό των £150.000 που αφορά τις πρόσθετες αμοιβές και κίνητρα για τα Ανώτατα Στελέχη από το Βαθμό του Διευθυντή Β' η αποδέσμευση έγινε στις 11 Απριλίου 2008 μετά από παραστάσεις της ΑΤΗΚ προς το Υπουργείο Οικονομικών επισημαίνοντας ότι ο ρόλος του Ανώτατου Προσωπικού ήταν καθοριστικός κατά τον καθορισμό των στοχοθετήσεων και ατομικών ικανοτήτων του προσωπικού.

Στις οικονομικές καταστάσεις της ΑΤΗΚ έγινε πρόνοια £1,2 εκ. χωρίς να γίνει οποιαδήποτε δαπάνη αφού δεν δόθηκε έγκαιρα η έγκριση από το Υπουργείο Οικονομικών και δεν μπορούσαν να γίνουν πληρωμές.

Από τα πιο πάνω φαίνεται ότι τροχοδομείται πληρωμή κινήτρων και αμοιβών στο 97% του προσωπικού ενώ η πρόθεση κατά το στάδιο του σχεδιασμού του σχεδίου ήταν να παραχωρηθούν κίνητρα στο 67% του προσωπικού. Διατηρώ τις επιφυλάξεις μου κατά πόσο η πρακτική παραχώρησης αμοιβών και κινήτρων σε τόσο μεγάλο ποσοστό του προσωπικού εξυπηρετεί το σκοπό για τον οποίο εφαρμόστηκε το σχέδιο κινήτρων και αμοιβών που είναι η αύξηση της παραγωγικότητας και η συγκράτηση στελεχών της ΑΤΗΚ.

Ο Πρόεδρος της ΑΤΗΚ με πληροφόρησε ότι σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του συστήματος αμοιβών και κινήτρων, όσον αφορά σε 1607 άτομα που εμπίπτουν στο γενικό σύστημα, ποσοστό 5% δεν θα λάβει οποιοδήποτε ποσό και ποσοστό 25% θα λάβει αμοιβές και κίνητρα μόνο για τα εταιρικά αποτελέσματα και όχι για τα ατομικά αποτελέσματα. Επίσης το ποσοστό των ατόμων που θα αμειφθούν στις Υπηρεσίες Πελατών είναι ακόμα πιο χαμηλό.

Εξέφρασα την άποψη ότι τα πιο πάνω δεν διαφοροποιούν την όλη εικόνα, ότι δηλαδή ένα μεγάλο ποσοστό του προσωπικού (γύρω στο 97%) θα επωφεληθεί από την εφαρμογή του σχεδίου.

(δ) Αυτοεργοδοτούμενοι Εργολάβοι. Από το 1991 η ΑΤΗΚ δεν προσλαμβάνει μόνιμο προσωπικό στις θέσεις καθαριστριών και αναθέτει τον καθαρισμό των κτιρίων της σε 85 αυτοεργοδοτούμενες καθαρίστριες με χρονιαία συμβόλαια. Η επιλογή των ατόμων αυτών γίνεται χωρίς διαγωνισμό και θεωρούνται ως συνεργάτες.

Μετά από καταγγελία που υπέβαλαν οι αυτοεργοδοτούμενες καθαρίστριες στην Επίτροπο Διοικήσεως για το καθεστώς απασχόλησής τους, η Επίτροπος προέβη σε συστάσεις στην ΑΤΗΚ και εισηγήθηκε τον τερματισμό της πρακτικής μίσθωσης υπηρεσιών αυτοεργοδοτούμενων εργολάβων (καθαριστριών) και τον επαναπροσδιορισμό του καθεστώτος εργοδότησής τους λαμβανομένης υπόψη της διαπίστωσης ότι η εργασία την οποία εκτελούν και ο τρόπος εκτέλεσής της υποδηλώνουν σχέση εξαρτημένης εργασίας μεταξύ εργοδότη και εργοδοτούμενου.

Η ΑΤΗΚ μετά την πιο πάνω σύσταση προχώρησε σε διαβουλεύσεις με τις Συνδικαλιστικές Οργανώσεις για την ένταξη των αυτοεργοδοτούμενων καθαριστριών σε Ωρομίσθιο Προσωπικό αφού όπως προνοείται στον Κανονισμό 25Α (3) των περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Γενικών Κανονισμών και τη συλλογική σύμβαση ο αριθμός των προσλήψεων γίνεται σε συνεννόηση με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Το Συμβούλιο στη συνεδρίαση 7/2008 ημερ. 18.3.2008 αποφάσισε την ένταξη των υφιστάμενων αυτοεργοδοτούμενων εργολάβων καθαριστριών, κηπουρών, αναρριχητών και φακελωτών στην κατηγορία του ωρομίσθιου προσωπικού και η εργοδότησή τους θα διέπεται από τους κανονισμούς εργοδότησης του ωρομίσθιου προσωπικού της ΑΤΗΚ.

Σχέδιο Συντάξεων. Η αναλογιστική μελέτη του Σχεδίου Συντάξεων στις 31.12.2007 παρουσιάζει πλεόνασμα £361.000 σε σχέση με την αναλογιστική μελέτη στις 31.12.2006 που παρουσίαζε έλλειμμα £2,4 εκ. Το πλεόνασμα που προέκυψε οφείλεται στην αυξημένη απόδοση των επενδύσεων σε μετοχές δημόσιων εταιρειών.

Σημειώνεται ότι κατά την περίοδο 2001-2006 το συνολικό έλλειμμα ανήλθε στο ποσό των £78,4 εκ.,

το οποίο και καταβλήθηκε από την ΑΤΗΚ.

Σύμφωνα με αναφορές στα πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου οι διαχειριστές του Σχεδίου ακολουθούν συντηρητική πολιτική στις επενδύσεις του Σχεδίου με χαμηλή ανάληψη κινδύνων και ανάλογη χαμηλή απόδοση. Το μεγαλύτερο μέρος των κεφαλαίων του Σχεδίου είναι κατανεμημένο σε εμπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις και κυβερνητικά χρεώγραφα. Οι Διαχειριστές του Σχεδίου προχώρησαν στην ανάθεση σε συμβούλους ετοιμασίας σχετικής μελέτης, ώστε να επιλεγεί η κατάλληλη στρατηγική επενδύσεων των κεφαλαίων του Σχεδίου και να προχωρήσει η σταδιακή υλοποίησή της.

Αναφέρεται ότι, μέσα στα πλαίσια εξεύρεσης ρυθμίσεων για διασφάλιση της βιωσιμότητας του Σχεδίου Συνταξιοδότησης των υπαλλήλων και σύμφωνα με πρόνοια της Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας της 30.3.2007, εξετάζεται η αλλαγή όρων εργοδότησης του νεοεισερχόμενου προσωπικού ώστε αντί να εντάσσεται στο υφιστάμενο Σχέδιο Σύνταξης, που είναι σχέδιο καθορισμένων ωφελημάτων, να εντάσσεται σε σχέδιο που θα στηρίζεται σε καθορισμένες εισφορές τόσο από τον εργοδότη όσο και από το προσωπικό. Η ΑΤΗΚ διαπραγματεύεται την εν λόγω αλλαγή των όρων εργοδότησης με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις με αξιοποίηση μελέτης συμβούλων που δείχνει τις εξοικονομήσεις που προκύπτουν.

Αποζημίωση για πρόωρη αφυπηρέτηση.

(α) Σε 19 υπαλλήλους της ΑΤΗΚ, οι οποίοι αφυπηρέτησαν πρόωρα το 2007 καταβλήθηκε αποζημίωση συνολικού ύψους £891.577, επιπρόσθετα από τα συνταξιοδοτικά τους ωφελήματα. Από την εφαρμογή του θεσμού το 1988 έχουν αφυπηρετήσει πρόωρα 717 υπάλληλοι της ΑΤΗΚ με συνολική αποζημίωση £19,79 εκ.

Το ποσό της αποζημίωσης για πρόωρη αφυπηρέτηση σύμφωνα με τον Κανονισμό 21(1)(στ) των περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Γενικών Κανονισμών του 1982-1990 υπολογίζεται ως ακολούθως:

- Μηνιαίος μισθός (Βασικός και Τιμαριθμικό Επίδομα) χ έτη υπηρεσίας με ανώτατο ποσό αποζημίωσης το ποσό της μισθοδοσίας την οποία θα λάμβανε ο ενδιαφερόμενος εάν συνέχιζε την υπηρεσία του μέχρι την ηλικία αφυπηρέτησης.

Δηλαδή ο Κανονισμός επιτρέπει να δοθεί ως «αποζημίωση» για πρόωρη αφυπηρέτηση το σύνολο των μισθών που θα λάμβανε ο υπάλληλος μέχρι να αφυπηρετήσει, προκαταβολικά και αφορολόγητα. Μια τέτοια «αποζημίωση» θα δικαιολογείτο μόνο εάν ο υπάλληλος που αφυπηρετεί με αυτούς τους όρους όχι απλώς δεν έχει καμιά θετική συνεισφορά αλλά η παρουσία του ως υπαλλήλου προκαλεί οικονομική ζημιά στον Οργανισμό. Επιπρόσθετα η ΑΤΗΚ επωμίζεται έμμεσα και τις συντάξεις του υπαλλήλου, εφόσον χρηματοδοτεί πλήρως το Σχέδιο Σύνταξης.

Πρόκειται για ένα Σχέδιο που συνιστά έμμεσα σημαντική αύξηση των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των υπαλλήλων. Δεν έχω υπόψη μου οποιοδήποτε άλλο οργανισμό δημοσίου δικαίου όπου εφαρμόζεται τέτοιο σχέδιο χωρίς να προβλέπονται οποιαδήποτε κριτήρια ως προς την ικανότητα των αιτητών για πρόωρη αφυπηρέτηση να συνεχίσουν να εκτελούν τα καθήκοντά τους (υγεία, μόρφωση), τα οποία οι αιτητές πρέπει να πληρούν, και να μην είναι στοχευμένο.

Σημειώνω επίσης ότι σε άλλους Οργανισμούς όπου εφαρμόζεται σχέδιο πρόωρης αφυπηρέτησης εφαρμόζεται ανώτατο ποσό αποζημίωσης και προεξοφλητικό επιτόκιο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο με την απόφαση αρ. 350/2002 διαφοροποίησε την αποζημίωση για πρόωρη ευδόκιμη αφυπηρέτηση, η οποία καθορίζεται ως το μικρότερο ποσό των (i) και (ii) πιο κάτω:

- (i) Μηνιαίος μισθός (βασικός + τιμαριθμικό επίδομα) επί τα πραγματικά έτη υπηρεσίας. Ο μηνιαίος μισθός υπολογίζεται με βάση την ανώτατη βαθμίδα της κλίμακας των υπαλλήλων.

- (ii) Το 85% της διαφοράς μεταξύ του μισθού που θα έπαιρναν μέχρι την κανονική ηλικία αφυπηρέτησης τους, με βάση τη σημερινή μισθολογική τους κλίμακα, και της σύνταξης που θα εισπράξουν μέχρι τότε.

Η πρακτική που ακολουθείται από το 2002 είναι η αποζημίωση να υπολογίζεται βάσει της πιο πάνω απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου (και όχι του Κανονισμού), η οποία κρίθηκε και στο Δικαστήριο νόμιμη, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι υπάλληλοι που αφυπηρέτησαν πρόωρα παίρνουν πέραν του μισθού που θα έπαιρναν αν αφυπηρετούσαν κανονικά, και σύνταξη, και δεν καταβάλλουν ούτε φόρο εισοδήματος.

Οι αποζημιώσεις του έτους κυμάνθηκαν από £4.098 μέχρι £83.440, με μέσο όρο ανά υπάλληλο £46.925.

Έχοντας υπόψη ότι προωθείται θεσμοθέτηση Εναλλακτικού Σχεδίου Αφυπηρέτησης για «Στοχευόμενη» Αποχώρηση του Προσωπικού, εξέφρασα την άποψη ότι δεν δικαιολογείται η συνέχιση του Σχεδίου Ευδόκιμης Αφυπηρέτησης τουλάχιστον υπό την παρούσα του μορφή, χωρίς κριτήρια.

Ο Πρόεδρος της ΑΤΗΚ με πληροφόρησε ότι ο θεσμός της πρόωρης (ευδόκιμης) αφυπηρέτησης έχει αποδειχθεί διαχρονικά πολύ χρήσιμος για την ΑΤΗΚ αφού καθιστά δυνατή την έγκαιρη ανανέωση του προσωπικού με άτομα ικανά να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των συνεχών τεχνολογικών, εμποροοικονομικών και άλλων εξελίξεων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών καθώς και τη συγκράτηση του μέσου όρου ηλικίας και η συνέχιση του θεσμού κρίνεται απαραίτητη. Όσον αφορά στο υπό συζήτηση Εναλλακτικό Σχέδιο Αφυπηρέτησης για Στοχευόμενη Αποχώρηση Προσωπικού αυτό απευθύνεται σε άτομα διαφορετικής ηλικίας – στοχευόμενη αποχώρηση ατόμων 45-55 ετών ενώ η πρόωρη αφυπηρέτηση αφορά σε άτομα κυρίως άνω των 55 ετών – και τα δύο αλληλοσυμπληρώνονται.

(β) Πρόωρη αφυπηρέτηση Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή. Το Μάιο 2007 ο Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής υπέβαλε αίτηση για πρόωρη/ευδόκιμη αφυπηρέτηση. Το Συμβούλιο της ΑΤΗΚ στη συνεδρία 20/2007 ημερ. 18.5.2007 ενέκρινε κατ' αρχήν την αίτηση και ανέθεσε το θέμα της αποζημίωσης στην Επιτροπή Αμοιβών και Κινήτρων. Η Επιτροπή στις 5.6.2007 ετοίμασε έκθεση στην οποία εισηγήθηκε την καταβολή αποζημίωσης σύμφωνα με τον Κανονισμό 21(1)(στ) και όχι σύμφωνα με την ακολουθούμενη πρακτική που εφαρμόζεται για το υπόλοιπο προσωπικό που αναφέρεται πιο πάνω. Το Συμβούλιο στη συνεδρία 23/07 ημερ. 12.6.2007 ενέκρινε την καταβολή αποζημίωσης σύμφωνα με την εισήγηση της Επιτροπής, ποσού το οποίο είναι σχεδόν διπλάσιο από το ποσό που θα καταβαλλόταν με βάση την ακολουθούμενη πρακτική. Επιπρόσθετα, κατά τον υπολογισμό της αποζημίωσης συμπεριλήφθηκαν στο μηνιαίο μισθό εκτός του βασικού μισθού που αναφέρεται στον Κανονισμό τα έξοδα παραστάσεως και οι τηλεπικοινωνιακές διευκολύνσεις. Στην περίπτωση αυτή η ΑΤΗΚ έχει καταβάλει προκαταβολικά περίπου το 72% του συνόλου των μισθών που θα έπαιρνε ο Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής αν υπηρετούσε μέχρι την κανονική ηλικία αφυπηρέτησής του, ποσό το οποίο αν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι δεν εφαρμόζεται προεξοφλητικό επιτόκιο καθώς και το ότι είναι αφορολόγητο, καταλήγει να είναι για τον ίδιο τον ενδιαφερόμενο σχεδόν το 100% (ίσως και περισσότερο) των μισθών που θα λάμβανε αν υπηρετούσε μέχρι την κανονική αφυπηρέτησή του. Επιπρόσθετα, από το Σεπτέμβριο του 2007 του καταβάλλεται σύνταξη, όπως δικαιούται, από το Σχέδιο Συντάξεων το οποίο σημειώνεται ότι χρηματοδοτείται πλήρως από την ΑΤΗΚ. Με την πλήρωση δε της θέσης, η ΑΤΗΚ θα επωμίζεται ασφαλώς τους μισθούς του νέου Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή.

Ο Πρόεδρος της ΑΤΗΚ με πληροφόρησε ότι για τη λήψη της πιο πάνω απόφασης λήφθηκαν υπόψη όλα τα σχετικά δεδομένα, περιλαμβανομένης της συνολικής προσφοράς του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του.

Η επίκληση της συνολικής προσφοράς ως δικαιολογητικού της απόφασης δεν συνάδει με τη φιλοσοφία του Σχεδίου όπως αυτή διατυπώνεται στην απάντηση του Προέδρου της ΑΤΗΚ στην παράγραφο (α) πιο πάνω, ούτε και με τις διαβεβαιώσεις των εκάστοτε Διοικητικών Συμβουλίων της ΑΤΗΚ, σύμφωνα με τις οποίες στόχος του Σχεδίου ήταν να ενθαρρυνθεί, με την καταβολή πρόσθετων ωφελημάτων, η αποχώρηση από τον Οργανισμό αριθμού υπαλλήλων οι οποίοι με την τεχνολογική πρόοδο αντιμετωπίζουν δυσκολίες προσαρμογής, με αποτέλεσμα να μην είναι αρκούντως αποδοτικοί στις νέες σύγχρονες συνθήκες που επικρατούν στον Οργανισμό.

Η μεγάλη και σημαντική προσφορά του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή ουδόλως αμφισβητείται. Ωστόσο το Σχέδιο δεν αποσκοπεί στην ενθάρρυνση ικανών υπαλλήλων να αποχωρούν με παραχώρηση σ' αυτούς πρόσθετων συνταξιοδοτικών ωφελημάτων. Το αναπόδραστο συμπέρασμα που προκύπτει, είναι ότι το Σχέδιο κατέληξε να παρέχει πρόσθετα σημαντικά ωφελήματα όχι μόνο σε υπαλλήλους στους οποίους υπάρχει ανάγκη να δοθούν κίνητρα για να αποχωρήσουν, επειδή δεν είναι αρκούντως αποδοτικοί, αλλά και σε αποδοτικούς υπαλλήλους ως ανταμοιβή για τη μεγάλη τους προσφορά, των οποίων η αίτηση για ευδόκιμη αφυπηρέτηση, κανονικώς εχόντων των πραγμάτων, θα έπρεπε να απορριφθεί. Δηλαδή το Σχέδιο καλύπτει όλους, αποδοτικούς και μη.

Με την ίδια απόφαση το Συμβούλιο ενέκρινε την πληρωμή της άδειας (91 μέρες) που είχε σε πίστη του μέχρι την ημερομηνία αφυπηρέτησής του (16.8.2007) έναντι του ποσού των £17.842 με το δικαιολογητικό να μπορέσει η ΑΤΗΚ να προχωρήσει με τη διαδικασία πλήρωσης της θέσης. Ανεξάρτητα από το γεγονός ότι το επιχείρημα δεν ευσταθεί εφόσον θα μπορούσε να προκληρυνθεί η θέση κατά τη διάρκεια της προαφυπηρετικής άδειας του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή, το θέμα γίνεται σοβαρότερο εξαιτίας του ότι εννέα μήνες μετά την ευδόκιμη αφυπηρέτηση του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή δεν είχε καν ξεκινήσει η διαδικασία πλήρωσης της θέσης.

Ο Πρόεδρος της ΑΤΗΚ με πληροφόρησε ότι η εκκρεμότητα αυτή απασχολεί σοβαρά την ΑΤΗΚ, η οποία όμως δεν είχε άλλη επιλογή παρά να συμμορφωθεί με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου όπως υπαχθεί η ΑΤΗΚ στο Νόμο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) και ως εκ τούτου να αναμένει την ολοκλήρωση των σχετικών διαδικασιών που περιλαμβάνουν την τροποποίηση του Νόμου και την έγκριση του Σχεδίου Υπηρεσίας και των Όρων Εργοδότησης της θέσης.

Παρατηρώ ωστόσο ότι η πιο πάνω απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου λήφθηκε στις 7.1.2004 και ήταν γνωστό στο Διοικητικό Συμβούλιο, όταν έλαβε την απόφαση για την πληρωμή της άδειάς του, ότι εκκρεμούσε η τροποποίηση του Νόμου για να καλύπτει την ΑΤΗΚ.

(γ) Εναλλακτικό Σχέδιο Αφυπηρέτησης για «Στοχευόμενη» Αποχώρηση του Προσωπικού. Το Συμβούλιο της ΑΤΗΚ στην συνεδρία αρ.7/2008 ημερ. 18.3.2008 υιοθέτησε το προτεινόμενο Εναλλακτικό Σχέδιο Αφυπηρέτησης ως πλαίσιο για διαβούλευση με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Στόχος του Εναλλακτικού Σχεδίου Αφυπηρέτησης είναι η «στοχευόμενη» αποχώρηση περίπου 200 υπαλλήλων οι οποίοι παρουσιάζουν χαρακτηριστικά «γήρανσης».

Το προτεινόμενο Εναλλακτικό Σχέδιο Αφυπηρέτησης βασίζεται στην καταβολή στον υπάλληλο, της αποζημίωσης που θα λάμβανε, με βάση τους κανονισμούς του ισχύοντος σχεδίου Ευδόκιμης Αφυπηρέτησης, αλλά και μιας επιπρόσθετης αποζημίωσης η οποία υπολογίζεται με βάση την ηλικία του υπαλλήλου κατά την αφυπηρέτηση και τους υπολειπόμενους μήνες υπηρεσίας που έχει να συμπληρώσει μέχρι την κανονική αφυπηρέτηση του.

Σύμφωνα με τους υπολογισμούς που έγιναν από τις Υπηρεσίες Προσωπικού της ΑΤΗΚ η συνολική αποζημίωση περιλαμβανομένων των συντάξεων θα ανέλθει σε £28.166.141 (σημερινή αξία) σε σύγκριση με το κόστος (σημερινή αξία) εάν αφυπηρετούσαν στο 63^ο έτος £70.075.046.

Προσφορές.

(α) Αγορά Συμβουλευτικών Υπηρεσιών. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, το Διοικητικό Συμβούλιο στα πλαίσια της στρατηγικής για την προώθηση ευρυζωνικών υπηρεσιών και τη σύγκλιση σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, αποφάσισε κατά το 2005 όπως προχωρήσει στην αγορά συμβουλευτικών υπηρεσιών από συγκεκριμένο οίκο, με απευθείας διαπραγμάτευση, χωρίς να προκηρυχθούν προσφορές κατ' επίκληση σχετικής πρόνοιας των Διαδικασιών Προσφορών της ΑΤΗΚ, η οποία επιτρέπει τη διαδικασία αυτή στις περιπτώσεις επείγουσας αγοράς προϊόντων τεχνολογίας αιχμής.

Στη σχετική έκθεση που ετοιμάστηκε από τους Συμβούλους προτάθηκε η προώθηση του έργου σε 4 φάσεις με συνολικό υπολογιζόμενο κόστος £9 - £13 εκ. για την προμήθεια όλου του εξοπλισμού και συμβουλευτικών υπηρεσιών (χωρίς να αναλύεται) και με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου τους 18 μήνες, δηλαδή μέχρι το Μάρτιο 2007. Στις 19.12.2005 υπογράφηκε συμφωνία πλαίσιο για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για τη Φάση 1, με αναμενόμενο κόστος £1,2 - £1,5 εκ.

Στην εξέλιξη του έργου το 2006 διαφάνηκε ότι θα έπρεπε να προωθηθούν και οι 4 Φάσεις για να μην καθυστερήσει το έργο και στις 7.9.2006 υπογράφηκε νέα συμφωνία, σε αντικατάσταση της προηγούμενης για την προώθηση των Φάσεων 1 και 2 και την προετοιμασία των Φάσεων 3 και 4 με κόστος £5,4 εκ., στο οποίο περιλαμβάνονται συμβουλευτικές υπηρεσίες, λογισμικό και εξοπλισμός, και με χρονοδιάγραμμα την υλοποίηση των πρώτων υπηρεσιών της Φάσης 1 στα μέσα του 2007.

Οι συμβατικές δεσμεύσεις μέχρι σήμερα ανέρχονται σε £11,2 εκ. (€19,1 εκ.) και αφορούν Συμβουλευτικές Υπηρεσίες £2,06 εκ., Λογισμικό και Υπηρεσίες ενσωμάτωσης/ολοκλήρωσης £4,35 εκ. και εξοπλισμό και παρεχόμενες υπηρεσίες (Δίκτυο IMS, IP Centrex, Πλατφόρμες, Λογισμικό, Λειτουργικό Σύστημα PCF/UP, Τερματικός εξοπλισμός) από άλλους προμηθευτές £4,8 εκ.

Από την κατάσταση προόδου του έργου, από τα £5,4 εκ. που αναφέρονται πιο πάνω, φαίνεται ότι μέχρι σήμερα καταβλήθηκε στους συμβούλους ποσό £4,4 εκ., ενώ το χρονοδιάγραμμα έχει αναθεωρηθεί λόγω τεχνικών προβλημάτων που παρουσιάστηκαν σε ό,τι αφορά στην ενοποίηση των συστημάτων των προμηθευτών, και προβλημάτων που προέκυψαν κατά τους δοκιμαστικούς ελέγχους και την εκπαίδευση του προσωπικού των Υπηρεσιών Πελατών. Με τα νέα δεδομένα η Φάση 1 αναμένεται να ολοκληρωθεί το Μάιο 2008. Στο παρόν στάδιο βρίσκεται σε εξέλιξη πιλοτική εφαρμογή της υπηρεσίας BBT (broadband telephony), με στόχο τον εντοπισμό/επίλυση σημαντικών προβλημάτων στις υφιστάμενες υπηρεσίες (i.choice, miVision) από την εφαρμογή της υπηρεσίας. Η πιλοτική εφαρμογή της υπηρεσίας έχει αναδείξει αρκετά τεχνικά προβλήματα, τα οποία θα πρέπει να επιλυθούν για την ολοκλήρωση της Φάσης 1 του έργου.

Όσον αφορά στη Φάση 2 βρίσκεται σε εξέλιξη η αξιολόγηση των λύσεων για τις πλατφόρμες των υπηρεσιών (Unified Personal Information Management, Integrated Instant Messaging, Personal Multimedia Content, κ.λπ.). Οι εργασίες εγκατάστασης του εξοπλισμού και της ενσωμάτωσης/ολοκλήρωσης με το υφιστάμενο δίκτυο αναμένεται να αρχίσουν σύντομα, με στόχο τη σταδιακή εισαγωγή των υπηρεσιών μέχρι το τέλος του 2008.

Όπως φαίνεται από τα πιο πάνω το έργο παρουσιάζει σημαντική καθυστέρηση, με αποτέλεσμα η εμπορική εισαγωγή των επιμέρους υπηρεσιών του έργου να έχει μετατεθεί σε μεταγενέστερο χρόνο.

Ο Πρόεδρος της ΑΤΗΚ με πληροφόρησε ότι η εξέλιξη του έργου μέχρι στιγμής βρίσκεται στα αναμενόμενα πλαίσια, με εξαίρεση τα χρονοδιαγράμματα που αναπροσαρμόστηκαν στην πορεία αφενός λόγω της πολυπλοκότητας του έργου, το οποίο αφορά σε προϊόντα εν πολλοίς πρωτοποριακά σε παγκόσμιο επίπεδο, και αφετέρου λόγω της συνειδητής απόφασης της ΑΤΗΚ να προβεί σε εκτενείς δοκιμές με πιλοτικούς χρήστες ώστε να είναι επιτυχής η εμπορική εισαγωγή των

προϊόντων. Το προϊόν Broadband Telephony της Φάσης 1 είναι έτοιμο για εμπορική εισαγωγή μόλις εξασφαλιστεί ρυθμιστική έγκριση σε σχέση με την τιμολόγησή του.

(β) Προσφορά ΑΤ31/2002 - Σύστημα Ίνας στο Διακλαδωτή. Η πιο πάνω προσφορά προκηρύχθηκε στις 30.8.2002 και κατακυρώθηκε στις 4.3.2003 έναντι ποσού €6.255.274. Η συμφωνία υπογράφηκε στις 30.4.2003 με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης μέχρι την 31.12.2004. Στις 26.5.2003 τοποθετήθηκε η πρώτη παραγγελία (αρ. 111/2003) για εξοπλισμό αξίας €2.389.451, ο οποίος θα παραδινόταν σε τρεις φάσεις μέχρι την 31.12.2003.

Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, στην εξέλιξη του έργου παρατηρήθηκαν πολλά τεχνικά προβλήματα και ατέρμονες συζητήσεις με τον εργολάβο, με αποτέλεσμα το έργο να μην ολοκληρωθεί. Τόσο κατά τον εργοστασιακό έλεγχο, όσο και κατά τον Προκαταρκτικό Έλεγχο Αποδοχής παρατηρήθηκαν πολλές αποκλίσεις από τις προδιαγραφές και ο εξοπλισμός απέτυχε σε πολλά σημεία, ορισμένα από τα οποία ήταν σοβαρά.

Παρά τις αντίθετες απόψεις της Υπηρεσιακής Ομάδας Ελέγχου για την ικανότητα του εργολάβου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του, και την εισήγησή της για διακοπή του συμβολαίου, το Κ.Σ.Π. αποφάσισε όπως προχωρήσει στην έκδοση Πιστοποιητικού Προκαταρκτικής Αποδοχής με όρους (απάλειψη απόκλισης από τον όρο 23.2, αλλαγή μπαταριών που υπέστησαν βλάβη λόγω αχρησίας, παροχή δωρεάν εκπαίδευσης), ενώ ο εξοπλισμός δεν είχε τεθεί σε εμπορική λειτουργία.

Η εταιρεία το 2006 πρότεινε στην ΑΤΗΚ όπως αντικαταστήσει τον εξοπλισμό με εξοπλισμό νέου τύπου βασισμένο στο πρωτόκολλο IP αντί του ATM. Το Κ.Σ.Π. κατά τη συνεδρίαση του στις 29.5.2007 (συνεδρία αρ. 53/2007) ενέκρινε την πρόταση της εταιρείας και εισηγήθηκε την τροποποίηση της παραγγελίας, ώστε να περιλαμβάνεται σ' αυτήν νέος εξοπλισμός που υποστηρίζει "triple play" το οποίο καλύπτει Fast Internet, Cable TV και Τηλεφωνία.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΤΗΚ, στη συνεδρία του ημερ. 24.7.2007 (29/2007) απέρριψε κατά πλειοψηφία την εισήγηση του Κ.Σ.Π. για τροποποίηση της υφιστάμενης παραγγελίας με τον εργολάβο και αποφάσισε την ακύρωση της παραγγελίας, λαμβάνοντας υπόψη ότι η προτεινόμενη λύση εγκατάστασης εξοπλισμού της εταιρείας συνεπαγόταν ψηλότερη δαπάνη σε σύγκριση με παραγγελία παρόμοιου εξοπλισμού από άλλο προμηθευτή, αφού απαιτούσε χωριστό σύστημα διαχείρισης, περισσότερα ανταλλακτικά και εκπαίδευση και διατύπωσε την άποψη ότι υπήρξε υπερβολική ανοχή προς την εταιρεία. Η εγγυητική πιστής εκτέλεσης ύψους €222.931 κατασχέθηκε στις 30.8.2007.

Με το θέμα ασχολήθηκε η Επιτροπή Ελέγχου, η οποία κατά τη συνεδρία της στις 10.10.2007 εισηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο το διορισμό ερευνώντα λειτουργού με σκοπό τη διερεύνηση των χειρισμών που έγιναν από το 2003 και απόδοση ευθυνών. Το Διοικητικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρία του αρ. 45/2007, ημερ. 11.12.2007 (Πρακτ. 966/2007) υιοθέτησε την εισήγηση της Επιτροπής Ελέγχου και μετά από σχετική γνωμάτευση του Νομικού Συμβούλου ανέθεσε σε μέλος του Συμβουλίου τη διεξαγωγή διοικητικής έρευνας, αναφορικά με τα πιο πάνω ζητήματα.

Οι δαπάνες που έγιναν για την αγορά εξοπλισμού, ο οποίος κατέστη πεπαλαιωμένος ανήλθαν στις €631.056.

(γ) Προσφορά ΑΤ3/2004 - Αναβάθμιση/Επέκταση Τηλεφωνικού Κέντρου της ΑΤΗΚ στο Πλατύ Αγλαντζιάς. Ο προγραμματισμός του πιο πάνω έργου άρχισε το 1999 με στόχο την ικανοποίηση των αναγκών των Κινητών Υπηρεσιών, τη στέγαση προσωπικού και την επέκταση του τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού. Η προσφορά προκηρύχθηκε στις 14.1.2004 με αρχική προϋπολογισθείσα δαπάνη £2,9 εκ. και αναμενόμενο χρόνο εκτέλεσης 28 μήνες.

Μετά από παρατάσεις που δόθηκαν, λόγω καθυστέρησης στην έκδοση πολεοδομικής άδειας και άδειας οικοδομής καθώς και λόγω διάφορων αλλαγών στα σχέδια του έργου ο διαγωνισμός κατακυρώθηκε έναντι του ποσού των £3.326.527 πλέον ΦΠΑ, με την απόφαση του Διοικητικού

Συμβουλίου αρ. 15/2005 ημερ. 26.4.2005 (αρ. Πρακτ. 339/2005) και το συμβόλαιο μεταξύ της ΑΤΗΚ και του εργολάβου υπογράφηκε στις 27.12.2006 με χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου 28 μήνες.

Κατά την πιο πάνω συνεδρία αποφασίστηκε όπως περιληφθεί πρόνοια στο συμβόλαιο η οποία να επιτρέπει στην ΑΤΗΚ να αναβάλει την έναρξη του έργου μέχρι να εξασφαλιστεί πολεοδομική άδεια και άδεια οικοδομής, χωρίς απαιτήσεις από μέρους της εταιρείας, να ακυρώσει το συμβόλαιο χωρίς να καταβάλει οποιαδήποτε αποζημίωση και να δεσμευθεί η εταιρεία ότι δεν θα έχει οποιεσδήποτε απαιτήσεις όσον αφορά σε αυξήσεις τιμών, υλικών, εργατικών κ.λπ.

Παρά την πιο πάνω πρόνοια η εταιρεία απαίτησε αποζημιώσεις ύψους £151.304, το οποίο κατόπι διαβούλευσης περιορίστηκε στις £90.000.

Πέραν των πιο πάνω η ΑΤΗΚ υπέστη έξοδα για επιπλέον αμοιβή των Συμβούλων Αρχιτεκτόνων ύψους £30.834 + ΦΠΑ, επιπλέον αμοιβή Συμβούλων Επιμετρητών Ποσοτήτων ύψους £6.006 + ΦΠΑ, ενοίκια για τη στέγαση προσωπικού και ανανέωση συμβολαίων ύψους £242.952, καθώς και έξοδα διοίκησης.

(δ) Διαγωνισμός ΗΜΥ2/2007 - Νέα Μηχανολογική Εγκατάσταση στο Κέντρο Διαχείρισης Δικτύου (Κτίριο Λακατάμειας). Για τη μηχανολογική εγκατάσταση στο Κέντρο Διαχείρισης Δικτύων (Κτίριο Λακατάμειας) η ΑΤΗΚ ζήτησε στις 20.12.2006 προσφορές με κλειστή διαδικασία από 8 προεπιλεγμένους εργολάβους μηχανολογικών έργων αφού προηγουμένως είχε ακυρωθεί με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, αρ. συνεδρίασης 11/2007, ημερ. 6.3.2007 ο Διαγωνισμός ΗΜΥ 8/2006 που είχε υποβληθεί για την πιο πάνω εργασία με την ίδια διαδικασία.

Ο προηγούμενος διαγωνισμός ακυρώθηκε, λόγω του ότι το Κ.Σ.Π. στη συνεδρίαση του αρ. 24/2007, ημερ. 27.2.2007 (Πρακτ. 130/2007) έκρινε ότι:

- Οι τιμές όλων των προσφορών ήταν εξωπραγματικές, αφού κατά μέσο όρο είχαν τιμή περίπου διπλάσια από την προεκτίμηση του έργου (£280.000) και κατά 45% ψηλότερη από την εκτίμηση που ζητήθηκε από ανεξάρτητο σύμβουλο (£380,000).
- Οι επί μέρους τιμές του εξοπλισμού και των υλικών των προσφορών ήταν πολύ κοντά η μια στην άλλη, με αποτέλεσμα και οι συνολικές τιμές να είναι στα ίδια επίπεδα, γεγονός το οποίο ενίσχυσε την υποψία ότι αποτέλεσε προϊόν προσυνεννόησης μεταξύ των προσφοροδοτών, το οποίο σύμφωνα με την Έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης, συνέβη και στο παρελθόν σε διαγωνισμούς για μηχανολογικά έργα.

Τελικά με το νέο διαγωνισμό ΗΜΥ2/2007, υποβλήθηκαν 6 προσφορές και η κατακύρωση έγινε στο χαμηλότερο προσφοροδότη έναντι συνολικού ποσού £414.000 πλέον ΦΠΑ, μετά από διαπραγματεύσεις.

Κατά την αξιολόγηση της προσφοράς διαπιστώθηκε και πάλι ότι είχαν υπερτιμολογηθεί οι προσφορές οι οποίες κατά μέσο όρο ήταν 27% ψηλότερες από την προεκτίμηση ανεξάρτητου συμβούλου (£350.000), η οποία έγινε μετά από κάποιες διαφοροποιήσεις στις τεχνικές προδιαγραφές για μείωση του κόστους.

Εισηγήθηκαν όπως το Συμβούλιο προβληματιστεί κατά πόσο σε τέτοιες προσφορές ενδείκνυται η διαδικασία των ανοικτών προσφορών.

(ε) Προσφορά ΑΤ42/2001 – Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού για το νέο Κέντρο Ελέγχου Αεροπορικών Πτήσεων Λευκωσίας (έργο LEFCO).

- (i) Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η πιο πάνω προσφορά αρχικά προκηρύχθηκε το 1998 (ΑΤ 14/98), με υπολογιζόμενη δαπάνη £9 εκ. Λόγω αδυναμιών και προβλημάτων στο στάδιο της τεχνικής αξιολόγησης και της καθυστέρησης που σημειώθηκε, η ΑΤΗΚ αποφάσισε στις 24.4.2001 την ακύρωση και επαναπροκήρυξή της.

Στις 21.7.2003 υπογράφηκε το συμβόλαιο με τον επιτυχόντα προφοροδότη της νέας προσφοράς έναντι του ποσού των €17.036.880 για την προμήθεια του τεχνικού εξοπλισμού και €2.012.149 για εξαετή συντήρησή του.

Με βάση το αναθεωρημένο χρονοδιάγραμμα η παράδοση του έργου αναμενόταν να γίνει τον Αύγουστο του 2006 και η τελική αποδοχή του τον Αύγουστο του 2007.

Κατά τους εργοστασιακούς ελέγχους αποδοχής που έγιναν το 2005, 2006 και 2007 προέκυψαν τεχνικά προβλήματα. Η ΑΤΗΚ προχώρησε στην έκδοση Πιστοποιητικού Εργοστασιακού Ελέγχου Αποδοχής το Φεβρουάριο 2007, αφού επιλύθηκαν τα σημαντικά τεχνικά προβλήματα. Κατά το 2007 υπογράφηκε νέα τροποποίηση του συμβολαίου ώστε να περιληφθεί εναλλακτική πρόταση του Εργολάβου για συγκεκριμένο υποσύστημα που αδυνατούσε να παραδώσει. Κατά τη διάρκεια του έτους ολοκληρώθηκε η προσωρινή εγκατάσταση του εξοπλισμού μαζί με το αναγκαίο λογισμικό, για το οποίο γίνονται δοκιμαστικοί έλεγχοι από τον Εργολάβο. Αναμένεται ότι ο Προκαταρκτικός Έλεγχος Αποδοχής θα ολοκληρωθεί περί τα μέσα του 2008.

Μέχρι τις 31.12.2007 καταβλήθηκε στον προμηθευτή το ποσό των €11.949.525, βάσει των προνοιών του Συμβολαίου.

(ii) Διαγωνισμός MM61/2005 – Προσωρινή Στέγαση του Νέου Κέντρου Ελέγχου Πτήσεων. Για την προσωρινή στέγαση του Νέου Κέντρου Ελέγχου Πτήσεων, η ΑΤΗΚ υπέγραψε στις 7.7.2005 ενοικιαστήριο έγγραφο με εταιρεία για περίοδο ενοικίασης δύο χρόνων, από 1.8.2005 – 31.7.2007, και με δικαίωμα ανανέωσης μέχρι δύο χρόνια. Το μηνιαίο ενοίκιο ανέρχεται σε £6.850 (£6.30 το τ.μ. για 1087 τ.μ.). Ο χώρος παρέμεινε αναξιοποίητος μέχρι το Φεβρουάριο 2007 λόγω της καθυστέρησης του έργου, ενώ από το Μάρτιο 2007 αξιοποιείται για την εκπαίδευση Ελεγκτών Εναέριας Κυκλοφορίας και για την εγκατάσταση του εξοπλισμού.

Για να λειτουργήσει ο πιο πάνω χώρος, έγιναν πρόσθετες δαπάνες για αναπροσαρμογή του, με κόστος £445.000. Για τη μετακίνηση του εξοπλισμού από το κτίριο προσωρινής στέγασης στο νέο κτίριο που θα ανεγερθεί στην Κοκκινότριμιθιά, υπολογίζεται ότι θα απαιτηθεί δαπάνη ύψους £520.000.

(στ) Προσφορά AT13/2006 – Επιλογή διαφημιστικών γραφείων για συνεργασία με την ΑΤΗΚ για περίοδο τριών χρόνων. Η επιλογή των τριών διαφημιστικών γραφείων έγινε μετά από ανοικτή διαδικασία προσφορών και η περίοδος συνεργασίας τους με την ΑΤΗΚ θα είναι για τρία χρόνια με πρόνοια για ανανέωση της συμφωνίας για περίοδο δύο ετών.

Ο πιο πάνω διαγωνισμός προκηρύχθηκε το Νοέμβριο του 2006 με το σύστημα των δύο φακέλων και οι προσφορές υποβλήθηκαν το Δεκέμβριο 2006. Προσφορά υπέβαλαν επτά προφοροδότες. Η συμμετοχή στο διαγωνισμό πιθανόν να ήταν μεγαλύτερη εάν δεν υπήρχε όρος ότι ο κάθε Προφοροδότης πρέπει να διατηρεί πλήρως οργανωμένο γραφείο οπουδήποτε στην Κύπρο και, για ένα τουλάχιστον χρόνο πριν την ημερομηνία έκδοσης των προδιαγραφών, θα έπρεπε να διέθετε γραφείο στην ευρύτερη περιοχή Λευκωσίας στο οποίο να εργάζεται το άτομο (Account Executive) που θα χειρίζεται το συμβόλαιο της ΑΤΗΚ, ένας Σχεδιαστής και το απαραίτητο Διοικητικό Προσωπικό. Για τον όρο αυτό υποβλήθηκε παράπονο από το Σύνδεσμο Επιχειρήσεων Διαφήμισης και Επικοινωνίας Κύπρου γιατί απέκλειε μέλη του Συνδέσμου χωρίς πραγματικά αίτια. Το Διοικητικό Συμβούλιο στη συνεδρίαση 48/2006 ημερ. 19.12.2006 αποφάσισε να μην τροποποιήσει οποιοδήποτε όρο των προδιαγραφών λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία της αρμόδιας υπηρεσίας ότι χρειάζεται συνεχής επαφή με τα διαφημιστικά γραφεία και ότι το γραφείο στην περιοχή Λευκωσίας πρέπει να είναι δοκιμασμένο και να λειτουργεί εύρυθμα.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης υπέβαλε το Μάιο 2007 την έκθεση της στο Κ.Σ.Π. στην οποία φαίνεται η τεχνική βαθμολογία της Α΄ Φάσης (η αξιολόγηση των τεχνικών προτάσεων έγινε σε 2 φάσεις) βάσει των προκαθορισμένων κριτηρίων του διαγωνισμού. Το Κ.Σ.Π. υιοθέτησε την έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης με την απόφαση 367/2007 (αρ. συνεδρίας 57/2007 ημερ. 12 Ιουνίου

2007) σύμφωνα με την οποία προκρίθηκαν στη Φάση Β' οι τέσσερις προσφορές που συγκέντρωσαν την ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία της Α' Φάσης.

Το Συμβούλιο της ΑΤΗΚ με την απόφαση 535/2007 (αρ. συνεδρίας 24/2007 ημερ. 19 Ιουνίου 2007) παρέπεμψε το θέμα της αξιολόγησης της Β' Φάσης της τεχνικής αξιολόγησης (παρουσίαση από τους διαγωνιζόμενους) σε ad-hoc Επιτροπή του Συμβουλίου για μελέτη και υποβολή εισήγησης στο Συμβούλιο.

Οι παρουσιάσεις των τεσσάρων προσφοροδοτών έγιναν σε δύο μέρες και τις παρακολούθησαν η Επιτροπή Αξιολόγησης και η ad-hoc Επιτροπή. Οι δύο επιτροπές έδωσαν τις δικές τους βαθμολογίες για το κάθε κριτήριο της Β' Φάσης. Παρατηρήθηκε ότι οι βαθμολογίες των δύο επιτροπών για την παρουσίαση συγκεκριμένου προσφοροδότη ήταν σημαντικά διαφοροποιημένες.

Παρατηρήθηκε επίσης ότι το Διοικητικό Συμβούλιο με απόφαση του ημερομηνίας 11.12.2007 υιοθέτησε εισήγηση της ad-hoc Επιτροπής για διαφοροποίηση προς τα πάνω κατά μια μονάδα της αξιολόγησης της Φάσης Α του πιο πάνω προσφοροδότη χωρίς να υπάρχει πλήρης και σαφής αιτιολόγηση (αναφέρθηκε ως δικαιολογητικό η πακετοποίηση και ανάλυση προωθητικών ενεργειών below the line χωρίς περαιτέρω επεξήγηση). Ο εν λόγω προσφοροδότης κατατάχθηκε 3ος με μικρή διαφορά από τον 4ο πριν ανοιχτούν οι οικονομικοί φάκελοι.

Μετά το άνοιγμα των οικονομικών φακέλων και τον υπολογισμό του Τελικού Δείκτη Αξιολόγησης σύμφωνα με τα έγγραφα του διαγωνισμού δεν διαφοροποιήθηκε η τελική σειρά κατάταξης. Το αποτέλεσμα πιθανόν να ήταν διαφορετικό εάν η τεχνική αξιολόγηση γινόταν μόνο από την Επιτροπή Αξιολόγησης.

(ζ) Διαγωνισμός ΑΤ6/2007 Υλοποίηση της Φάσης II του Συστήματος Παρακολούθησης και Ελέγχου Ηλεκτρομηχανολογικού Εξοπλισμού (ΣΠΕ-ΗΜΕ). Το πιο πάνω έργο (απόκτηση συστημάτων εποπτείας και διαχείρισης του Ηλεκτρομηχανολογικού Εξοπλισμού) χωρίστηκε σε δύο φάσεις.

Για την υλοποίηση της πρώτης φάσης η οποία αφορούσε στην εγκατάσταση συστήματος μόνο σε 5 κέντρα προκηρύχθηκε δημόσιος διαγωνισμός το 2002 και ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο του 2005. Η συμβαλλόμενη εταιρεία είχε την υποχρέωση βάσει του συμβολαίου να προμηθεύσει τον απαραίτητο εξοπλισμό της δεύτερης φάσης.

Η δεύτερη φάση του έργου αφορά στην επέκταση του συστήματος σε όλα τα κτίρια της ΑΤΗΚ και σε αριθμό σταθμών βάσης κινητής τηλεφωνίας. Η υλοποίηση της δεύτερης φάσης θεωρήθηκε επείγουσα και αποφασίστηκε όπως γίνει διαπραγμάτευση με την εταιρεία για απευθείας ανάθεση του έργου. Η πρόταση της εταιρείας (€2.515.000 ή £1.471.964) θεωρήθηκε ψηλή και το Κ.Σ.Π. εισηγήθηκε στο Συμβούλιο της ΑΤΗΚ όπως:

- Μέρος της εργασίας (παραμετροποίηση των κτιρίων) γίνει από την ΑΤΗΚ αφού αποκτηθεί η απαραίτητη γνώση με την παραμετροποίηση 5-6 κτιρίων από κοινού με την εταιρεία.
- Προκηρυχθεί διαγωνισμός για φυσική εγκατάσταση του εξοπλισμού της Φάσης II.

Ακολούθησαν νέες διαπραγματεύσεις προς το σκοπό αυτό οι οποίες δεν κατέληξαν σε συμφωνία. Στην έκθεσή της η ομάδα διαπραγμάτευσης ανέφερε ότι η εταιρεία από την αρχή ήταν αρνητική προς την πρόταση της ΑΤΗΚ και δεν άφηνε περιθώρια για συζήτηση ή για διαπραγμάτευση. Στις 22.1.2007 προκηρύχθηκε ανοιχτός διαγωνισμός. Οι προδιαγραφές παρείχαν τη δυνατότητα είτε για τμηματική κατακύρωση (Τμήμα Α-Μελέτη και Επίβλεψη Φυσικής Εγκατάστασης, Τμήμα Β-Φυσική Εγκατάσταση Εξοπλισμού, Τμήμα Γ - Παραμετροποίηση Εξοπλισμού) είτε για συνδυασμό τμημάτων έτσι ώστε οι προσφοροδότες να μπορούν να υποβάλουν προσφορά για ένα ή περισσότερα τμήματα.

Υποβλήθηκαν τρεις προσφορές από τις οποίες η μια δεν πληρούσε τους όρους σχετικά με τη γνώση στα απαραίτητα λογισμικά και αποκλείστηκε. Ο ένας από τους δύο εναπομείναντες

προσφοροδότες που αξιολογήθηκαν ήταν η συμβαλλόμενη εταιρεία της Φάσης 1. Η Επιτροπή Αξιολόγησης ετοίμασε έκθεση με οκτώ πιθανά σενάρια εκ των οποίων εισηγήθηκε στο Κ.Σ.Π. την κατακύρωση του διαγωνισμού με βάση το χαμηλότερο σε τιμή προσφοροδότη ανά τμήμα και συγκεκριμένα να κατακυρωθούν στον ένα προσφοροδότη τα τμήματα Α και Γ έναντι του ποσού των £126.550 και £583.836 αντίστοιχα και στον άλλο προσφοροδότη το τμήμα Β έναντι του ποσού των £899.298 (σύνολο £1.609.684). Το Κ.Σ.Π. στη συνεδρία 57/2007 υιοθέτησε την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης και την υπέβαλε στο Συμβούλιο της ΑΤΗΚ. Το Συμβούλιο στη συνεδρίαση 24/2007 αποφάσισε την κατακύρωση ολόκληρου του έργου μόνο στον ένα προσφοροδότη αφού η διαφορά της τιμής ήταν μικρή (τιμή προσφοράς και για τα τρία τμήματα £1.690.855) για απλοποίηση του έργου με ανάθεση μόνο σε ένα εργολάβο, και όπως επιδιωχθεί μείωση της τιμής ώστε να μην υπερβαίνει την τιμή του σεναρίου που εισηγήθηκε το ΚΣΠ (£1.609.684). Μετά από διαπραγματεύσεις ο προσφοροδότης αποδέχθηκε την τιμή των £1.605.000 η οποία εγκρίθηκε από το Συμβούλιο της ΑΤΗΚ.

Στη συνέχεια ο δεύτερος προσφοροδότης καταχώρισε προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο στο πλαίσιο της οποίας ζήτησε (αλλά δεν του δόθηκε) διάταγμα το οποίο θα απαγόρευε στην ΑΤΗΚ να προβεί σε οποιαδήποτε δέσμευση ή και σύμβαση μέχρι πλήρους εκδίκασης και αποπεράτωσης της προσφυγής ή/και μέχρι ανωτέρας διαταγής του Δικαστηρίου. Επίσης η εταιρεία προέβη σε παραστάσεις προς την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το Συμβούλιο της ΑΤΗΚ στη συνεδρίαση 46/2007 ημερομηνίας 18.12.2007 αποφάσισε να εξουσιοδοτήσει το Αναπληρωτή Ανώτατο Εκτελεστικό Διευθυντή να διερευνήσει τη δυνατότητα επίτευξης συμφωνίας μεταξύ των τριών μερών. Μετά από τις διαπραγματεύσεις που έγιναν ο δεύτερος προσφοροδότης αποδέχθηκε να υλοποιήσει τα τμήματα Α και Γ έναντι του ποσού των £672.298 (Τμήμα Α £150.394, Τμήμα Β £521.904) που ήταν η τιμή της αρχικής κατακύρωσης του Συμβολαίου για τα τμήματα αυτά και ο πρώτος προσφοροδότης το τμήμα Γ έναντι ποσού £995.000 (συνολική τιμή £1.667.298).

Η υλοποίηση της Φάσης II η οποία θεωρήθηκε επείγουσα δεν έχει ακόμα γίνει.

Ο Πρόεδρος της ΑΤΗΚ με πληροφόρησε ότι ο όλος χειρισμός του θέματος από το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών και το Συμβούλιο αποσκοπούσε στη διασφάλιση των συμφερόντων της ΑΤΗΚ. Ειδικότερα, όσον αφορά στην ενδιάμεση απόφαση για προκήρυξη δημόσιου διαγωνισμού για την υλοποίηση της Φάσης II (αντί της αποδοχής πρότασης του προμηθευτή του εξοπλισμού του συστήματος να υλοποιήσει ο ίδιος της Φάση II) συνιστά απλώς εφαρμογή του γενικού κανόνα για προκήρυξη δημόσιου διαγωνισμού σε όλες τις περιπτώσεις.

(η) Διαγωνισμός ΑΤ 27/2006 – Προμήθεια εξοπλισμού άκρου δικτύου πυρήνα και εξοπλισμού συγκέντρωσης για υλοποίηση Β' φάσης του Δικτύου Νέας Γενιάς της ΑΤΗΚ (Ethernet Aggregation and IP/MPLS equipment for CYTA's Next Generation Network). Λόγω του ότι μόνο 2 από τους 6 προσφοροδότες που υπέβαλαν προσφορά πληρούσαν τους όρους του διαγωνισμού, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως για διασφάλιση της ορθότητας της τεχνικής βαθμολογίας πραγματοποιηθούν επισκέψεις σε πελάτες των προσφοροδοτών που χρησιμοποιούν παρόμοιο εξοπλισμό ώστε να συγκεντρωθούν πληροφορίες για τη λειτουργία του εξοπλισμού και για τυχόν προβλήματα ή αδυναμίες, πριν το άνοιγμα των οικονομικών φακέλων.

Ο πιο πάνω όρος δεν περιλαμβάνεται στους ουσιώδεις όρους του διαγωνισμού. Περιλαμβάνεται όρος ότι πριν την υπογραφή των Συμφωνιών Προμήθειας και Συντήρησης με τον επιτυχόντα προσφοροδότη, αυτός θα κληθεί όπως αποστείλει δείγματα του εξοπλισμού για έλεγχο από την ΑΤΗΚ.

Ο ένας προσφοροδότης ανταποκρίθηκε στο πιο πάνω αίτημα. Ο δεύτερος προσφοροδότης δεν ανταποκρίθηκε έγκαιρα (όρισε επισκέψεις με καθυστέρηση 2 εβδομάδων σε σχέση με την ημερομηνία που καθόρισε το Διοικητικό Συμβούλιο) και γι' αυτό με απόφαση του Συμβουλίου ημερ.

17.4.2007 αποκλείστηκε από το διαγωνισμό, σε αντίθεση με τις εισηγήσεις της Επιτροπής Αξιολόγησης Προσφορών, της Εποπτεύουσας Επιτροπής και του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών όπως μη αποκλειστεί, καθώς ο λόγος αποκλεισμού του δεν αφορούσε υποχρεωτική πρόνοια του διαγωνισμού.

Εξέφρασα την άποψη ότι η μικρή χρονική παράταση που ζήτησε ο αποκλεισθείς προσφοροδότης δεν θα είχε επιπτώσεις στην πρόοδο του έργου και δεν δικαιολογείτο ο αποκλεισμός του. Εξάλλου παρατηρήθηκε ότι υπήρξαν καθυστερήσεις στην όλη διαδικασία λόγω της υποβολής 5 ενδιάμεσων εκθέσεων τεχνικής αξιολόγησης.

Ο Πρόεδρος της ΑΤΗΚ με πληροφόρησε ότι η απόφαση για αποκλεισμό του δεύτερου προσφοροδότη βασίστηκε στην ανάγκη για αποφυγή περαιτέρω καθυστέρησης λόγω της παρελκυστικής τακτικής του προσφοροδότη να ανταποκριθεί έγκαιρα στη διοργάνωση των επισκέψεων και δοκιμών.

Θυγατρική Εταιρεία Digimed Communications Ltd.

(α) Η ΑΤΗΚ, μέσα στα πλαίσια της υποβοήθησης των στρατηγικών της στόχων, ίδρυσε το 1988 την εταιρεία Digimed Communications Ltd, η οποία είναι ιδιωτικού δικαίου, με σκοπό την παροχή διαφόρων υπηρεσιών στο εξωτερικό, όπως συμβουλευτικών, εκπαιδευτικών κ.λπ. Προς το σκοπό αυτό η εταιρεία ίδρυσε διάφορες εταιρείες για την παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας και ολοκληρωμένων λύσεων στην εγχώρια αγορά και στο εξωτερικό. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η ΑΤΗΚ κατέθεσε στο λογαριασμό της εταιρείας ποσό £30 εκ., για επενδύσεις στο εξωτερικό, το οποίο κεφαλαιοποιήθηκε το 2004, μετά από σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και έγκριση του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων, και έχουν εκδοθεί τίτλοι μετοχών στο όνομα της ΑΤΗΚ. Από το ποσό αυτό έχει επενδυθεί μέχρι σήμερα £15.138.308. Κατά το 2007 επενδύθηκαν £8.051.670 (£256.770 CYTA UK Ltd, £7.794.900 CYTA HELLAS A.E.). Το υπόλοιπο ποσό βρίσκεται κατατεθειμένο σε διάφορους τραπεζικούς λογαριασμούς και το 2007 απέφερε τόκους £726.861.

(β) **Θυγατρική εταιρεία Actel Ουγγαρίας.** Η εταιρεία άρχισε τη λειτουργία της το 2005 με μέτοχους τη Digimed Communications Ltd με ποσοστό 90% και την εταιρεία Anotel με ποσοστό 10%. Ομάδα Εργασίας της ΑΤΗΚ είχε αξιολογήσει το επιχειρηματικό σχέδιο που υποβλήθηκε από τους πρωωθητές του έργου, με θετικά συμπεράσματα σημειώνοντας κάποιους επιχειρηματικούς και λειτουργικούς κινδύνους.

Η έναρξη των εργασιών/πωλήσεων της εταιρείας έγινε με καθυστέρηση το Σεπτέμβριο 2006, οπότε διαπιστώθηκε ότι οι προβλέψεις του επιχειρησιακού σχεδίου δεν επιτυγχάνονταν. Σύμφωνα με το αρχικό επιχειρηματικό σχέδιο 2006-2007 η εταιρεία θα αποκτούσε τη δυνατότητα να λειτουργεί χωρίς πρόσθετη επένδυση. Εντούτοις η Digimed Communications Ltd κατέβαλε υπό μορφή δανεισμού προς την εταιρεία ποσό ύψους €1.270.153 (£743.387) για κάλυψη των λειτουργικών εξόδων από το Μάιο 2007 μέχρι τον Απρίλιο 2008.

Λόγω της μη ικανοποιητικής πορείας της εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο της Digimed αποφάσισε τη διενέργεια μελέτης βιωσιμότητας από εξωτερικούς συμβούλους που γνωρίζουν καλά την Ουγγρική αγορά. Η μελέτη έδειξε ότι η Ουγγρική οικονομία δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ιδανικό περιβάλλον για άμεση αλλοδαπή επένδυση και με τα ισχύοντα επιχειρηματικά δεδομένα η εταιρεία δεν θα γίνει κερδοφόρα.

Επιπλέον, ομάδα εργασίας της ΑΤΗΚ που μετέβη στα γραφεία της εταιρείας διαπίστωσε την ύπαρξη σοβαρών προβλημάτων στον τρόπο λειτουργίας και διεύθυνσης της εταιρείας.

Σύμφωνα με τις πιο πάνω έρευνες, το Διοικητικό Συμβούλιο της Digimed διαπίστωσε ότι δεν ερευνήθηκε ορθά η Ουγγρική τηλεπικοινωνιακή αγορά και η όλη επένδυση παρουσιάστηκε ως ένα

μικρό από οικονομικής πλευράς και με πολλές προοπτικές έργο, αλλά η πραγματικότητα αποδείχθηκε πολύ διαφορετική.

Τα πιο πάνω δεικνύουν ότι θα έπρεπε να γίνουν εμπειριστατωμένες έρευνες και μελέτες προτού γίνουν οι επενδύσεις μέσω της εταιρείας Actel οι οποίες ανέρχονται περίπου σε €5 εκ.

Μετά από απόφαση της Digimed για εξεύρεση στρατηγικού συνεργάτη, η Actel προχώρησε σε διαβουλεύσεις με ενδιαφερόμενες εταιρείες για συγχώνευση και μελετάται πρόταση στρατηγικής συνεργασίας από εταιρεία.

(γ) Θυγατρική Εταιρεία CYTA UK. Η εταιρεία ιδρύθηκε το 2000. Στις 31.12.2007 το μετοχικό της κεφάλαιο ήταν GBP1.050.000.

Ο πρωταρχικός στόχος της εταιρείας είναι να χρησιμοποιείται ως νομικό όχημα για τον τερματισμό χωρητικότητας που διαθέτει η ΑΤΗΚ σε υποθαλάσσιο καλωδιακό σύστημα προς το Ηνωμένο Βασίλειο, για τηλεπικοινωνιακές ανάγκες της ΑΤΗΚ και για μεταπώληση σε εξωτερικούς πελάτες.

Από το 2005 η εταιρεία δραστηριοποιείται στη λιανική τηλεπικοινωνιακή αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου με ιδιαίτερο στόχο την πελατοψηφίδα της ελληνόφωνης παροικίας. Το αρχικό επιχειρηματικό σχέδιο προνοούσε ότι η παροχή των προϊόντων τηλεφωνίας θα εξελισσόταν κερδοφόρα μετά το 3ο έτος λειτουργίας, νοούμενου ότι η εταιρεία θα εξασφάλιζε 55 000 πελάτες. Αυτό όμως δεν επιτεύχθηκε και παρά τις εναλλακτικές μεθόδους πωλήσεων που εφαρμόστηκαν και την αναθεώρηση των τιμών των προϊόντων, ώστε να καταστούν πιο ανταγωνιστικά, ο αριθμός των πελατών παραμένει σε χαμηλά επίπεδα.

Λόγω των προβλημάτων ρευστότητας της εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο της Digimed Communications Ltd ενέκρινε το Φεβρουάριο 2007 την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά GBP300.000, ενώ το Δεκέμβριο του 2007, όταν και πάλι η εταιρεία αντιμετώπιζε πρόβλημα ρευστότητας, ενέκρινε την καταβολή ποσού €800.000, ως αντιστάθμισμα για τις τηλεπικοινωνιακές ανάγκες της ΑΤΗΚ που εξυπηρετούνται μέσω της εταιρείας όπως αναφέρεται πιο πάνω.

Από τα πιο πάνω φαίνεται ότι υπάρχει κίνδυνος συσσώρευσης ζημιών κατά τα επόμενα έτη και μη κάλυψης της επένδυσης για διείσδυση στη λιανική αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου.

Ο Πρόεδρος της ΑΤΗΚ με πληροφόρησε ότι η παρουσία της ΑΤΗΚ στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου μέσω της εγχώριας θυγατρικής εταιρείας CYTA UK εξυπηρετεί στρατηγικές, εμπορικές, νομικές και φορολογικές ανάγκες της ΑΤΗΚ και ως εκ τούτου κρίνεται απαραίτητο να συνεχιστεί. Η εκάστοτε μορφή αυτής της παρουσίας αποτελεί αντικείμενο επανεξέτασης, ώστε να διασφαλίζεται η μεγιστοποίηση της σχέσης οφέλους-κόστους. Στο πλαίσιο αυτό θα τύχει επανεξέτασης η δραστηριοποίηση της CYTA UK στη λιανική αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου.

Συμβουλευτικές Υπηρεσίες από Οίκο του Ηνωμένου Βασιλείου προς την CYTA UK. Στις 20.1.2004 το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας αποφάσισε να αναθέσει απευθείας σε οίκο διάφορες υπηρεσίες αναφορικά με τη λειτουργία της εταιρείας περιλαμβανομένων λογιστικών, ελεγκτικών, φορολογικών και γραμματειακών υπηρεσιών.

Η συνολική αμοιβή του οίκου για την παροχή υπηρεσιών που αφορούσαν τα έτη 2004-2006 ανέρχονται σε GBP179.380. Έχοντας υπόψη τον κύκλο εργασιών της εταιρείας, το πιο πάνω ποσό, κατά την άποψή μου, κρίνεται ψηλό. Όσον αφορά στην παροχή υπηρεσιών για το έτος 2007 έχει γίνει συμφωνία με τον οίκο όπως για το σύνολο των υπηρεσιών που θα προσφερθούν καταβληθεί πάγιο ποσό GBP36.000.

Η εμπλοκή του οίκου σε πολλαπλές υπηρεσίες της εταιρείας εμπικλείει κίνδυνο υποβιβασμού της ανεξαρτησίας του.

Ο Πρόεδρος της ΑΤΗΚ με πληροφόρησε ότι η ανάθεση αυτών των πολλαπλών ρόλων αποτελούσε λύση ανάγκης για τα αρχικά στάδια ίδρυσης και δραστηριοποίησης της εταιρείας εφόσον δεν

υπήρχε το αναγκαίο προσωπικό για να εκτελέσει εσωτερικά κάποιες εργασίες ή ακόμη να συντονίσει πολλούς παροχείς υπηρεσιών. Με τη σταδιακή οργάνωση της εταιρείας, στόχος της είναι να περιοριστεί η χρήση υπηρεσιών του οίκου σε λογιστικές ή ελεγκτικές υπηρεσίες μόνο.

(δ) Θυγατρική Εταιρεία CYTA HELLAS A.E. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, στις 12.3.2007 υπογράφηκε σύμβαση μεταξύ της θυγατρικής εταιρείας CYTA HELLAS AE και της ελληνικής εταιρείας με την επωνυμία «Κοινωνία της Πληροφορίας ΑΕ» για την ανάληψη και την εκτέλεση του έργου «Ανάπτυξη της Ευρυζωνικής Πρόσβασης στη γεωγραφική ζώνη του Υποέργου 5 της Δράσης «Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων για την Ανάπτυξη της Ευρυζωνικής Πρόσβασης στις Περιφέρειες της Ελλάδας».

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας είναι €15 εκ., το οποίο ανήκει κατά 90% στη Digimed Communications Ltd και κατά 10% στην ΑΤΗΚ.

Στο πλαίσιο του πιο πάνω έργου, η εταιρεία αναμένεται να επενδύσει περίπου €50 εκ. για την περίοδο 2007-2008 (€15 εκ. από το αρχικό κεφάλαιο της εταιρείας, €16,6 εκ. από επιδότηση από την Κοινωνία της Πληροφορίας, €14,1 εκ. από αύξηση του κεφαλαίου της εταιρείας και το υπόλοιπο από έσοδα της εταιρείας). Πέραν τούτου η εταιρεία μελετά την πανελλαδική δραστηριοποίησή της, σύμφωνα με την οποία προβλέπεται χρηματοδότηση της τάξης των €101 εκ. περιλαμβανομένου και του Υποέργου 5 που αναφέρεται πιο πάνω. Αναφέρεται ότι τα χρηματικά διαθέσιμα της Digimed Communications Ltd, δεν θα επαρκέσουν για μια τέτοια επένδυση.

Σύμφωνα με το αρχικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου, η Σύμβαση πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι τις 31.10.2008. Σύμφωνα με την πρόοδο του έργου, υπάρχει μικρή καθυστέρηση, η οποία δεν αναμένεται να επηρεάσει την επιδότηση του έργου από την Κοινωνία της Πληροφορίας.

Διαφημίσεις και έξοδα προώθησης. Οι δαπάνες για σκοπούς διαφημίσεων και προβολής των υπηρεσιών της ΑΤΗΚ το 2007 ανήλθαν σε £4,61 εκ., σε σύγκριση με £4,98 εκ. το 2006 (μείωση κατά 7,4%). Οι αντίστοιχες δαπάνες για τα τελευταία τρία χρόνια φαίνονται πιο κάτω:

Έτος	Προϋπολογισθείσες δαπάνες	Πραγματικές δαπάνες	Αύξηση/ (Μείωση)
	£	£	£
2005	6.000.000	6.811.314	1.715.194
2006	4.500.000	4.978.962	(1.832.352)
2007	4.500.000	4.612.340	(366.622)

Η σχετική πρόνοια στον Προϋπολογισμό του Κεφαλαίου 20/150 – Διαφημίσεις και έξοδα προώθησης ήταν £4,5 εκ. και με την έγκριση του Συμβουλίου έγινε μεταφορά από τα απρόβλεπτα έξοδα ύψους £118.000 για έκτακτη χορηγία προς τους πυρόπληκτους της Ελλάδας.

Η δαπάνη για το 2007 αφορά κατά 93% σε άμεση διαφήμιση και περιλαμβάνει δαπάνες για διαφημιστικές εκστρατείες, οι οποίες ετοιμάζονται από τέσσερα διαφημιστικά γραφεία με τα οποία συνεργάζεται η ΑΤΗΚ. Η συμφωνία με τα διαφημιστικά γραφεία έληξε τον Ιούλιο του 2006 και την 1.11.2006 προκηρύχθηκε νέα προσφορά (ΑΤ13/2006) για επιλογή τριών διαφημιστικών γραφείων για συνεργασία με την ΑΤΗΚ για περίοδο τριών χρόνων, για την οποία γίνεται αναφορά στην παράγραφο 9(στ).

Η δαπάνη για την έμμεση διαφήμιση ανήλθε σε £256.660, σε σύγκριση με £188.550 το 2006 (αύξηση 26,5%). Η έμμεση διαφήμιση γίνεται μέσω επιχορηγήσεων διαχρονικών έργων και αναλώσιμων έργων. Το πιο πάνω ποσό δαπανήθηκε εξ ολοκλήρου σε αναλώσιμα έργα. Τα ποσά των χορηγιών κυμαίνονται από £500 μέχρι £15.000.

Χρεώστες. Το υπόλοιπο στις 31.12.2007, μετά από την πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες ανέρχεται σε £46,2 εκ. σε σύγκριση με £45,9 εκ. για το 2006.

Επισφαλείς χρεώστες. Η πρόβλεψη του έτους στο λογαριασμό αποτελεσμάτων για επισφαλείς χρεώστες ανέρχεται σε £0,4 εκ. σε σύγκριση με £1,2 εκ. το προηγούμενο έτος. Στις 31.12.2007 η συσσωρευμένη πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες ήταν £13,7 εκ., σε σύγκριση με £13,3 εκ. το 2006.

Αποθήκες.

(α) Αποθέματα λειτουργίας και συντήρησης. Τα αποθέματα υλικών λειτουργίας και συντήρησης στις 31.12.2007 ήταν αξίας £2,28 εκ. σε σύγκριση με £3,16 εκ. το 2006 (μείωση 28%).

Η μείωση των αποθεμάτων οφείλεται κυρίως στην εγκατάσταση μεγάλης ποσότητας εξοπλισμού (set top boxes) για την υπηρεσία «miVision», καθώς και στην παράδοση καρτών «Sim».

Ενώ η πρόβλεψη για πεπαλαιωμένα υλικά στις 31.12.2006 ήταν £322.641, κατά την 31.12.2007 δεν έγινε πρόβλεψη για διαγραφή πεπαλαιωμένων υλικών λόγω του ότι δεν είχαν ετοιμαστεί οι απαραίτητες εκθέσεις από τους διαχειριστές των αποθηκών που να δικαιολογούν την κήρυξη των υλικών ως πεπαλαιωμένα.

Κατά το 2007 έγιναν διαγραφές υλικών ύψους £680.961 για τις οποίες δεν είχε γίνει πρόβλεψη κατά το 2006 λόγω του ότι δεν είχαν ετοιμαστεί οι εκθέσεις από τους διαχειριστές του πάγιου ενεργητικού.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τους «περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού) Κανονισμούς του 2004» (Κ.Δ.Π. 668/2004), κάθε Οργανισμός που εισάγει ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό υποχρεούται να τηρεί σύστημα διαχείρισης αποβλήτων.

Διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχει ικανοποιητικό σύστημα διαχείρισης αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού λόγω της μη τήρησης κατάλληλων μητρώων στα οποία να καταχωρίζονται τα στοιχεία των άχρηστων υλικών που παραλαμβάνονται από τις αποθήκες με κίνδυνο την επιβολή προστίμων από την Υπηρεσία Περιβάλλοντος.

Κάρτες ανανέωσης χρόνου «soeasy» που αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία. Κατά τον έλεγχο των αποθεμάτων παρατηρήθηκε ότι 700 000 κάρτες «soeasy» των £5, συνολικού κόστους £14.000, οι οποίες είχαν αποσυρθεί κατά το 2007 λόγω αλλαγής του διαφημιστικού τους σχεδίου, βρίσκονταν στην αποθήκη σε μη ασφαλή χώρο (εκτός του δωματίου ασφαλείας). Στις πιο πάνω κάρτες περιλαμβάνονταν 200 000 ενεργοποιημένες κάρτες αξίας πώλησης £1 εκ.

(β) Αποθέματα έργων υπό εκτέλεση. Τα αποθέματα υλικών για τα έργα υπό εκτέλεση τα οποία παρουσιάζονται στο πάγιο ενεργητικό της ΑΤΗΚ, στις 31.12.2007 ήταν αξίας £10,78 εκ. σε σύγκριση με £8,33 εκ. το 2006 (αύξηση 29%), όπως αναλύονται πιο κάτω:

	2007	2006
	£εκ.	£εκ.
Δίκτυο Μεταφοράς	0,46	0,83
Ασύρματο Δίκτυο Πρόσβασης	2,77	2,98
Δίκτυα Πυρήνα	0,01	0,15
Ηλεκτρομηχανολογικές Υπηρεσίες	0,27	0,09
Ενσύρματο Δίκτυο Πρόσβασης	7,27	4,28
	10,78	8,33

Η μείωση (93%) που παρουσιάζεται στα αποθέματα Δικτύων Πυρήνα οφείλεται σε μεταφορά στις αποθήκες των αποθεμάτων Λειτουργίας και Συντήρησης, εξοπλισμού τηλεφωνικών κέντρων που

παρέμεινε αναξιοποίητος από το 2004 που είχε ολοκληρωθεί το έργο. Εισηγήθηκα όπως την ίδια διαδικασία ακολουθήσουν και οι διαχειριστές των άλλων αποθηκών.

Η αύξηση (200%) που παρουσιάζεται στα αποθέματα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών οφείλεται σε αγορές νέων συστημάτων «Αδιάλειπτης Παροχής Ενέργειας» (UPS) για προσωρινή αντικατάσταση προβληματικών συστημάτων. Από τα 21 συστήματα που παραλήφθηκαν, τα 10 συστήματα βρίσκονται αναξιοποίητα στις αποθήκες.

Η αύξηση (70%) που παρουσιάζεται στα αποθέματα Ενσύρματου Δικτύου Πρόσβασης, οφείλεται στις νέες παραλαβές τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, καμπινών εγκατάστασης και τερματικών συσκευών για τις Ευρυφασματικές Υπηρεσίες και σε αγορές μεγάλων ποσοτήτων χάλκινων καλωδίων.

(γ) Αποθέματα Γραφείων Εξυπηρέτησης Πελατών. Λόγω διαφόρων λειτουργικών προβλημάτων που παρουσίαζε το λογισμικό σύστημα «EPOS» που χρησιμοποιείτο για τη διαχείριση πωλήσεων και αποθεμάτων τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού από τα Γραφεία Εξυπηρέτησης πελατών, η ΑΤΗΚ το αντικατέστησε από τις 17.11.2007 με το νέο λογισμικό σύστημα «SEN» (Singular Enterprise).

Παρατηρήθηκε ότι το νέο λογισμικό σύστημα λειτουργεί αυτόνομα και ανεξάρτητα από το λογισμικό πρόγραμμα των οικονομικών υπηρεσιών, με αποτέλεσμα να είναι δύσκολη η συμφιλίωση και επαλήθευση της ορθότητας των καταχωρίσεων των δύο συστημάτων. Στις 31.12.2007 προέκυψε διαφορά μεταξύ των δύο συστημάτων, ύψους £188.298.

(δ) Σύστημα Διαχείρισης Αποθηκών. Όπως επανειλημμένα αναφέρθηκε σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η διαχείριση των αποθηκών υποστηρίζεται από το λογισμικό σύστημα διαχείρισης αποθεμάτων ΔΑΚΑ, το οποίο παρουσιάζει διάφορες αδυναμίες, με αποτέλεσμα να μην ανταποκρίνεται πλήρως στις ανάγκες της Υπηρεσίας Διαχείρισης Υλικού.

Το Κ.Σ.Π. το Μάρτιο 2007 ενέκρινε εισήγηση της Υπηρεσίας Διαχείρισης Υλικού όπως ζητηθεί από συγκεκριμένη εταιρεία να πραγματοποιήσει για λογαριασμό της ΑΤΗΚ ανάλυση των διαφορών και των απαιτούμενων αλλαγών που χρειάζονται με σκοπό την αντικατάσταση του συστήματος. Επίσης τον Ιανουάριο 2008 μετά από διαγωνισμό εξασφαλίστηκαν υπηρεσίες συμβούλου ο οποίος ανέλαβε να μελετήσει και να προτείνει λύσεις για την αναδιοργάνωση των αποθηκών.

Επιτροπή Ελέγχου. Σύμφωνα με τους όρους εντολής, η Επιτροπή Ελέγχου, μεταξύ άλλων, έχει ευθύνη για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας των οικονομικών εκθέσεων, την επίβλεψη επιλογής λογιστικών αρχών, την εξέταση της αποτελεσματικότητας συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και του συστήματος παρακολούθησης της συμμόρφωσης με τους Νόμους και Κανονισμούς.

Κατά το 2007 έγιναν 8 συνεδρίες της Επιτροπής Ελέγχου, στις οποίες μελετήθηκαν εκθέσεις της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και διάφορα θέματα σχετικά με τη βελτίωση των συστημάτων και διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου. Τα σημαντικότερα θέματα που απασχόλησαν την Επιτροπή ήταν:

- Βελτίωση της διαδικασίας παρακολούθησης του προϋπολογισμού δαπανών, λειτουργικών και κεφαλαιουχικών με στόχο την αποφυγή τυχόν υπερβάσεων.
- Εσωτερικός έλεγχος Σχεδίου Συντάξεων, ενόψει της νέας νομοθεσίας για την εποπτεία και λειτουργία των ταμείων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών - Δεν λήφθηκε τελική απόφαση για εμπλοκή της Διεύθυνσης Εσωτερικού ελέγχου της ΑΤΗΚ στον έλεγχο του Σχεδίου.
- Ανάγκη για ενδυνάμωση του ελέγχου στα συστήματα πληροφορικής (IT Audit) με την εξασφάλιση κατάλληλα καταρτισμένου προσωπικού ή εξωτερικών συμβούλων.

- Διαδικασία που ακολουθήθηκε προς επίλυση των προβλημάτων που παρουσιάστηκαν αναφορικά με το συμβόλαιο για το σύστημα Iva στο Διακλαδωτή.
- Σκοπιμότητα αλλαγής των εξωτερικών ελεγκτών σε τακτά χρονικά διαστήματα - Ζητήθηκε η ανάλυση των εξόδων για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στην ΑΤΗΚ από τους εξωτερικούς ελεγκτές κατά το έτος 2007, χωριστά σε ελεγκτικές και μη ελεγκτικές εργασίες. Αναφέρεται σχετικά ότι σε έκθεση της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου που ετοιμάστηκε κατά το 2005 γίνεται εισήγηση όπως η Επιτροπή Ελέγχου εφαρμόζοντας τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, παρακολουθεί τη φύση και έκταση των συμβουλευτικών υπηρεσιών που ανατίθενται στους εξωτερικούς ελεγκτές με σκοπό τη διατήρηση της ισορροπίας μεταξύ της αντικειμενικότητας και της αξίας που προστίθεται από τις υπηρεσίες αυτές. Συναφώς αναφέρεται ότι οι ιδιώτες ελεγκτές, οι οποίοι ετοίμασαν μελέτη για την ανάπτυξη και αναβάθμιση του συστήματος κοστολόγησης διεξήγαγαν και έλεγχο της ποιότητας του συστήματος.
- Ανεξαρτησία του θεσμού του Εσωτερικού Ελέγχου.

Υπηρεσία Vodafone Live! Όπως αναφέρθηκε και στην προηγούμενη Έκθεσή μου η υπηρεσία Vodafone Live! παρουσιάζει μειωμένα έσοδα σε σχέση με το κόστος της. Η ΑΤΗΚ θεωρεί την εν λόγω υπηρεσία σημαντική για τις Κινητές Τηλεπικοινωνιακές Υπηρεσίες.

Το κόστος για την υπηρεσία αφορά κυρίως την άδεια χρήσης που καταβάλλεται στην εταιρεία Vodafone, το οποίο ανέρχεται σε 0,5% των εσόδων της κινητής τηλεφωνίας και το κόστος φιλοξενίας από τη Vodafone Ελλάδας.

Μετά από εισήγησή μου έγινε επαναδιαπραγμάτευση των τελών και επιτεύχθηκε δραστική μείωση του κόστους φιλοξενίας από €1,2 εκ. σε €592.000.

Εγκατάσταση Σταθμών Βάσης Κινητής Τηλεφωνίας. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η ΑΤΗΚ, με βάση τον περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμο αρ. 112(Ι)/2004, πριν από την εκτέλεση οποιασδήποτε εργασίας σε οποιαδήποτε ακίνητη ιδιοκτησία θα πρέπει να βεβαιώνεται ότι όλα τα απαραίτητα δικαιώματα και άδειες έχουν εξασφαλιστεί από κάθε αρμόδια Δημόσια Αρχή.

Η ΑΤΗΚ συνεχίζει να αντιμετωπίζει προβλήματα στην εξασφάλιση πολεοδομικών και οικοδομικών αδειών από τις Αρμόδιες Αρχές, που απαιτούνται για την εγκατάσταση Σταθμών Βάσης Κινητής Τηλεφωνίας, με αποτέλεσμα να επιβραδύνεται η ανάπτυξη του δικτύου κινητής τηλεφωνίας, με επιπτώσεις στην ποιότητα της προσφερόμενης υπηρεσίας. Αυτό οφείλεται στη μη ολοκλήρωση της χωροθετικής πολιτικής σταθμών ραδιοεπικοινωνίας, παρόλο που το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε στις 14.12.2005 το πλαίσιο πολιτικής και διαδικασιών για την εγκατάσταση και λειτουργία σταθμών ραδιοεπικοινωνίας με δυνατότητα εκπομπής, στο οποίο περιγράφονται οι διαδικασίες που θα διέπουν την αδειοδότηση των σταθμών και παρόλο που το Υπουργείο Εσωτερικών προχώρησε σε κανονιστικές ρυθμίσεις.

Από το 2004 για τους περίπου 470 σταθμούς που είναι εγκατεστημένοι, υποβλήθηκαν 99 αιτήσεις για οικοδομική άδεια, από τις οποίες 11 εγκρίθηκαν και 2 απορρίφθηκαν, και 68 αιτήσεις για πολεοδομική άδεια, από τις οποίες 14 εγκρίθηκαν και 10 απορρίφθηκαν, ενώ οι υπόλοιπες εκκρεμούν.

Αναφέρεται ότι πληρώνονται ενοίκια £18.520 ετησίως σε ιδιοκτήτες γης/κτιρίων για εγκατάσταση Σταθμών Βάσης, χωρίς να μπορεί η ΑΤΗΚ να αξιοποιήσει τους ενοικιασμένους χώρους.

Παροχή καθολικής υπηρεσίας από την ΑΤΗΚ. Η ΑΤΗΚ, με απόφαση του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων, έχει καθοριστεί από τις 12.4.2008 για ακόμα 3 χρόνια ως παροχέας καθολικής υπηρεσίας. Καθολική υπηρεσία σημαίνει ένα στοιχειώδες

σύνολο υπηρεσιών με συγκεκριμένη ποιότητα, διαθέσιμο σε κάθε χρήστη, ανεξάρτητα από τη γεωγραφική του θέση και σε προσιτή τιμή.

Σύμφωνα με τον περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμο ο παροχέας καθολικής υπηρεσίας, δύναται να υποβάλει γραπτό αίτημα στον ΕΡΗΕΤ για να λάβει χρηματοδότηση για το καθαρό κόστος στο οποίο θα υποβληθεί προκειμένου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του.

Η διαδικασία καθορισμού του καθαρού κόστους της Καθολικής Υπηρεσίας βρίσκεται σε εξέλιξη και όταν ολοκληρωθεί θα ληφθεί σχετική απόφαση για τη διεκδίκησή του. Σημειώνεται ότι η ΑΤΗΚ ως ο μεγαλύτερος παροχέας τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών θα είναι και ο μεγαλύτερος εισφορέας στο ειδικό ταμείο που δύναται ο Επίτροπος να ιδρύσει για το σκοπό αυτό.

Αγωγή εναντίον της ΑΤΗΚ. Όπως ανέφερα στην προηγούμενη Έκθεσή μου, στις 19.7.2004 υπογράφηκε μεταξύ της ΑΤΗΚ και ξένης εταιρείας Μνημόνιο Συναντίληψης για δοκιμαστική περίοδο τριών μηνών και με σκοπό τη σύναψη τριετούς συμφωνίας για εξασφάλιση υπηρεσιών δορυφορικής εκπομπής και σύνδεσης με το διαδίκτυο από τις εγκαταστάσεις της ΑΤΗΚ στο δορυφορικό σταθμό.

Στις 13.9.2004 η ΑΤΗΚ διέκοψε τις υπηρεσίες που πρόσφερε στην εταιρεία, λόγω του ότι η τελευταία δεν προσκόμισε την απαιτούμενη τραπεζική εγγύηση και η συμφωνία δεν προχώρησε.

Η εταιρεία κίνησε αγωγή (αρ. 81/2005) στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας εναντίον της ΑΤΗΚ για ισχυριζόμενη παράβαση γραπτής συμφωνίας, απαιτώντας αποζημιώσεις \$14.292.007 για την υπολογιζόμενη απώλεια κερδών για την τριετή συμφωνία που θα υπογραφόταν, καθώς και ποσό \$118.807 ως ειδικές αποζημιώσεις για τις ζημιές που υπέστησαν.

Σύμφωνα με το Νομικό Σύμβουλο της ΑΤΗΚ η αγωγή είναι αβάσιμη. Υποβλήθηκε ανταπαίτηση για οφειλές της εταιρείας προς την ΑΤΗΚ ύψους \$43.000 + ΦΠΑ για υπηρεσίες πριν τη διακοπή της συνεργασίας.

Αναβάθμιση Αντισεισμικής Προστασίας των Κεντρικών Γραφείων της ΑΤΗΚ. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι, προτού ληφθεί σχετική απόφαση για αναβάθμιση της αντισεισμικής προστασίας των Γραφείων, θα πρέπει να δοθεί έκθεση/απόψεις από τον αρχικό μελετητή του κτιρίου για την αντισεισμική στατική επάρκεια του κτιρίου και, δεδομένης της μεγάλης δαπάνης που συνεπάγεται το έργο, εξέφρασα την άποψη ότι το Διοικητικό Συμβούλιο θα πρέπει να λάβει υπόψη του όλα τα δεδομένα και τις υπαλλακτικές λύσεις, προτού ληφθεί τελική απόφαση. Η έκθεση δόθηκε τον Απρίλιο του 2004 και αναφέρει ότι η σεισμική επάρκεια του κτιρίου είναι σύμφωνα με τους τότε ισχύοντες κανονισμούς, και συγκεκριμένα το συντελεστή σεισμικής επιτάχυνσης 0,08g. Σύμφωνα με το σημερινό κανονισμό, ο συντελεστής σεισμικής επιτάχυνσης είναι 0,10g. Η πρόθεση της ΑΤΗΚ είναι η αναβάθμιση του κτιρίου με συντελεστή σεισμικής επιτάχυνσης 0,25g.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, στη συνεδρία του αρ. 45/2004, ημερ. 7.12.2004, αποφάσισε όπως προχωρήσει στην αντισεισμική ενίσχυση του κτιρίου, καθώς και την ανακαίνιση διαφόρων χώρων (υφιστάμενο υπόγειο, χώρους υγιεινής, μηχανολογικές και ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις, αμφιθέατρο και είσοδο), με αρχικό προϋπολογισμό £4,2 εκ. Αναφέρεται ότι ο Πρόεδρος δεσμεύτηκε στη Βουλή ότι το συνολικό ποσό δεν θα υπερβαίνει τα £6 εκ. Σημειώνεται ότι έχουν ήδη εκτελεστεί εργασίες για κατασκευή υπόγειου μηχανοστασίου και χώρου στάθμευσης, με δαπάνες ύψους περίπου £984.000. Για την αναβάθμιση του αμφιθεάτρου έχει κατακυρωθεί η προσφορά ΑΤ15/2007 έναντι £1.273.339.

Όπως πληροφορούμαι το έργο της αντισεισμικής ενίσχυσης αναμένεται να προσφοροδοτηθεί και ανατεθεί εντός του 2008 και η συνολική δαπάνη του θα αναπροσαρμοστεί σύμφωνα με τις πραγματικές αυξήσεις των κόστων της οικοδομικής βιομηχανίας.

Μέρος Β

(α) Επενδύσεις – Δορυφορικό πρόγραμμα EAST. Στους λογαριασμούς του έτους 2000 έγινε πρόβλεψη ύψους £1.292.000 για ολόκληρο το ποσό της επένδυσης στο πιο πάνω δορυφορικό πρόγραμμα, η οποία έγινε μέσω της θυγατρικής εταιρείας Digimed Communications Ltd, λόγω του ότι το πρόγραμμα δεν υλοποιήθηκε.

Η ΑΤΗΚ προχώρησε σε διαβουλεύσεις, μέσω της Digimed, με τους συνεταίρους της στο πρόγραμμα για διεκδίκηση των δικαιωμάτων της βάσει της σχετικής συμφωνίας, οι οποίες όμως δεν καρποφόρησαν. Η ΑΤΗΚ ανέθεσε διαδοχικά σε δύο Δικηγορικά Γραφεία του εξωτερικού τη λήψη μέτρων εναντίον των συνεταίρων της. Το κόστος των δικηγορικών μέχρι τις 31.12.2004 ανήλθε σε £367.017.

Το Μάρτιο του 2004 η εταιρεία EAST Ltd τέθηκε σε αναγκαστική εκκαθάριση, μετά από αίτηση του εταίρου της ΑΤΗΚ. Μετά την πιο πάνω εξέλιξη αποφασίστηκε η προώθηση της απαίτησης στην Κύπρο και καταχωρίστηκε η αγωγή 916/2005 στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας με την οποία απαιτείται το ποσό των \$13.626.000.

Η εταιρεία και άλλοι εναγόμενοι ζήτησαν τη διαγραφή της αγωγής της ΑΤΗΚ, λόγω έλλειψης δικαιοδοσίας. Το Επαρχιακό Δικαστήριο έκρινε ότι δεν έχει δικαιοδοσία να εκδικάσει την αγωγή εναντίον αριθμού των εναγομένων. Η Digimed εφείσβαλε την απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου.

(β) Προσφορά ΑΤ 71/95 για την ανέγερση νέου Κεντρικού Τηλεφωνικού Κέντρου Λεμεσού – Απαιτήσεις αποζημιώσεων. Λόγω των καθυστερήσεων από μέρους του εργολάβου, η ΑΤΗΚ έχει υποστεί ζημιές ύψους £222.734. Ύστερα από εισηγήσεις μου, η ΑΤΗΚ άσκησε το δικαίωμα της για επιβολή χρηματικών αποζημιώσεων, με την κατακράτηση/εξαργύρωση της εγγυητικής, καθώς και την οικειοποίηση ποσών κράτησης του συμβολαίου. Εξακολουθεί να παραμένει ποσό ύψους £75.424, το οποίο θα πρέπει να απαιτηθεί/εισπραχθεί από τον εργολάβο. Ακολουθώντας συμφωνήθηκε να παραπεμφθούν οι διαφορές των δύο μερών σε διαιτησία. Λόγω καθυστερήσεων που προέκυψαν με τη διαδικασία διαιτησίας, η ΑΤΗΚ προχώρησε στη λήψη δικαστικών μέτρων με την αγωγή αρ. 12034/2004 στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας για απαίτηση του πιο πάνω ποσού.

Από την ΑΤΗΚ καταχωρίστηκε λεπτομερής έκθεση απαιτήσεων, ενώ ο εργολάβος ζητά όπως ανασταλεί η διαδικασία και παραπεμφθούν οι διαφορές σε διαιτησία.

6.6 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΙΤΗΡΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

Έλεγχος οικονομικών καταστάσεων. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, για την περίοδο από 1.5.2004 μέχρι 31.12.2004 και για το οικονομικό έτος 2005, η Επιτροπή υπέβαλε στην Υπηρεσία μου για έλεγχο, πρόχειρες μη υπογεγραμμένες οικονομικές καταστάσεις και οι εκθέσεις ελέγχου προς την Επιτροπή δεν έχουν ακόμη εκδοθεί.

Για τα έτη 2006 και 2007, η Επιτροπή υπέβαλε στην Υπηρεσία μου με μεγάλη καθυστέρηση, στις 24.10.2008, προκαταρκτικές πρόχειρες οικονομικές καταστάσεις με αποτέλεσμα να μην έχει διεξαχθεί ο οικονομικός έλεγχος από την Υπηρεσία μου.

Όπως πληροφορήθηκα, αυτό οφείλεται σε ορισμένες οικονομικές εκκρεμότητες μεταξύ της Επιτροπής και του Κράτους, οι οποίες προέκυψαν με την αλλαγή στη λειτουργία της Επιτροπής λόγω της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση από 1.5.2004 και τον τερματισμό της κυβερνητικής χορηγίας, για τις οποίες δεν έχει αποφασιστεί ο χειρισμός και η παρουσίασή τους στις οικονομικές καταστάσεις της Επιτροπής. Θέση της Επιτροπής είναι ότι ορισμένες εκκρεμότητες αποτελούν ευθύνη του Κράτους, το οποίο θα πρέπει να αναλάβει το οικονομικό

κόστος που προέκυψε. Για ορισμένες εκκρεμότητες, η Επιτροπή προχώρησε στο χειρισμό τους στις οικονομικές καταστάσεις, χωρίς να εξασφαλιστούν οι απαραίτητες εγκρίσεις από το Υπουργείο Οικονομικών ή και το Υπουργικό Συμβούλιο. Με επιστολή μου προς το Υπουργείο Οικονομικών, υπέδειξα όπως τα θέματα αυτά συζητηθούν και ληφθούν αποφάσεις χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση, ώστε να δοθούν σχετικές οδηγίες ως προς το χειρισμό τους, αφενός για να μπορέσει η Επιτροπή να τακτοποιήσει τις οικονομικές της καταστάσεις για τα χρόνια που εκκρεμούν και να ολοκληρωθεί ο σχετικός έλεγχος από την Υπηρεσία μου και αφετέρου για να καταβληθούν προς το Κράτος τα οφειλόμενα από την Επιτροπή ποσά.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής με πληροφόρησε ότι για τακτοποίηση των οικονομικών εκκρεμοτήτων, η Επιτροπή ετοιμάζει σημείωμα προς το Υπουργικό Συμβούλιο μέσω του Υπουργού Οικονομικών, με το οποίο θα ζητείται ο τελικός διακανονισμός των εκκρεμοτήτων.

Οι οικονομικές εκκρεμότητες μεταξύ της Επιτροπής και του Κράτους αφορούν στα πιο κάτω θέματα:

(α) Οφειλή προς την Κυβέρνηση ύψους £12.140.725. Στις πρόχειρες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2004, παρουσιάζεται ποσό £12.140.725, το οποίο οφείλεται στην Κυβέρνηση και αντιπροσωπεύει τη διαφορά των πραγματικών χρηματικών ποσών που μεταφέρθηκαν στον τραπεζικό λογαριασμό της Επιτροπής κατά το 2003 και 2004 και του ετήσιου ελλείμματος για τις χρήσεις των ετών που έληξαν στις 30.4.2003 και στις 30.4.2004. Στις πρόχειρες οικονομικές καταστάσεις του έτους που έληξε την 31.12.2005 το ποσό παρουσιάζεται μειωμένο στα £9.669.182, ύστερα από αφαίρεση ποσού £2.471.543, το οποίο αντιπροσωπεύει ποσά που καταβλήθηκαν ως χαριστική αποζημίωση για την εθελοντική αφυπηρέτηση υπαλλήλων (£1.548.418) και ωρομίσθιου προσωπικού που κηρύχθηκε ως πλεονάζον (£923.125) και το οποίο η Επιτροπή θεωρεί ότι αποτελεί ευθύνη του Κράτους, χωρίς τούτο να συμφωνηθεί με το Υπουργείο Οικονομικών.

(β) Αποθεματικό για την ανέγερση σιλό. Στις 31.12.2005, το υπόλοιπο του Αποθεματικού για ανέγερση σιλό ανερχόταν σε £9.426.578. Υπέδειξα ότι με την αλλαγή στη λειτουργία της Επιτροπής από 1.5.2004, και ενόψει του ότι όχι μόνο δεν θα χρειαστεί η ανέγερση νέων σιλό αλλά και αυτά που υπάρχουν δεν αξιοποιούνται πλήρως, θα πρέπει να αποφασιστεί η χρήση του αποθεματικού στο μέλλον, νοουμένου ότι θα εξασφαλιστούν οι απαραίτητες εγκρίσεις από το Υπουργείο Οικονομικών ή και το Υπουργικό Συμβούλιο.

(γ) Αναλογιστική εκτίμηση του Σχεδίου Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων στις 31.12.2004. Με βάση αναλογιστική εκτίμηση του Σχεδίου Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων της Επιτροπής, το Σχέδιο είχε στις 31.12.2004 αναλογιστικό έλλειμμα ύψους £1.932.000. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής δεν έχει αποφασίσει για τον τρόπο ικανοποίησης του ελλείμματος, ούτε έχει περιληφθεί πρόνοια στις οικονομικές καταστάσεις της Επιτροπής για τα έτη 2004 και 2005. Όπως πληροφορούμαι, τούτο οφείλεται στο ότι δεν έχει αποφασισθεί ποιος θα επιβαρυνθεί με το έλλειμμα αφού η Επιτροπή υποστηρίζει ότι μέρος του θα πρέπει να αναληφθεί από το Κράτος, το οποίο θεωρεί ως τον εργοδότη μέχρι τις 30.4.2004 καθώς επίσης ότι το Κράτος θα πρέπει να συνεχίσει να έχει ευθύνη και μετά την πιο πάνω ημερομηνία, για το έλλειμμα που αντιστοιχεί σε εκείνους τους υπαλλήλους που αποχώρησαν από την υπηρεσία με το Σχέδιο της Πρόωρης Εθελοντικής Αφυπηρέτησης.

Μέρος Β

Αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων της Επιτροπής. Με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την ελευθεροποίηση της αγοράς, η Επιτροπή έχει απωλέσει σημαντικό μέρος της αγοράς, με αποτέλεσμα τη μη ικανοποιητική χρήση όλων των αποθηκευτικών χώρων και εγκαταστάσεων της. Όπως διαπιστώθηκε υπάρχουν χώροι που δεν τυχάνουν οποιασδήποτε χρήσης και έχει μειωθεί η χρήση των άλλων χώρων.

Το θέμα της αξιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων της Επιτροπής τέθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο, για να ληφθούν αποφάσεις που θα βοηθήσουν στην οικονομική εκμετάλλευσή τους.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής με πληροφόρησε ότι η Επιτροπή ήδη προέβη σε ενοικίαση αποθηκευτικών χώρων ενώ πάγια πολιτική της είναι η κατά το δυνατόν καλύτερη αξιοποίηση όλων των περιουσιακών της στοιχείων.

Απασχόληση λιμενεργατών κατά την εκφόρτωση σιτηρών. Από το Νοέμβριο του 2006 η Επιτροπή έχει αποδεχθεί, την απασχόληση λιμενεργατών για την εκφόρτωση των σιτηρών της, το κόστος απασχόλησης των οποίων είναι σημαντικό. Ενόψει του ότι για το χειρισμό των εξειδικευμένων μηχανημάτων για την εκφόρτωση των σιτηρών, η Επιτροπή συνεχίζει να χρησιμοποιεί το δικό της ειδικευμένο προσωπικό, η εργοδότηση των λιμενεργατών φαίνεται να είναι αχρείαστη, αφού δεν εκτελούν οποιαδήποτε εργασία κατά την εκφόρτωση. Εισηγήθηκα όπως το όλο θέμα επανεξεταστεί από την Επιτροπή.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής με πληροφόρησε ότι η Επιτροπή είναι σε διαβούλευση με το Νομικό της Συμβούλιο για περαιτέρω ενέργειες που μπορούν να γίνουν ώστε να απαλλαχθεί από το ψηλό αυτό κόστος που αναγκάζεται να επωμίζεται.

Διαδικασία προσφορών. Από την ημερομηνία προσχώρησης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1.5.2004 η Επιτροπή, με βάση το άρθρο 10 του περί της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμου του 2004, αρ. Ν. 143(I)/2004, έχει εξαιρεθεί των προνοιών των περί της Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) Νόμων του 2003 και 2004, ενώ με βάση το άρθρο 5Α του Νόμου (Ν.143(I)/2004), η αγορά προϊόντων και υπηρεσιών γίνεται σύμφωνα με διαδικασίες που καθορίζονται με εσωτερικούς Κανόνες, που ορίζει η Επιτροπή. Μέχρι σήμερα δεν έχουν ετοιμαστεί οι Κανόνες αυτοί. Υπέδειξα ότι, για λόγους χρηστής διοίκησης, το Διοικητικό Συμβούλιο θα πρέπει να προχωρήσει άμεσα στη θέσπιση των σχετικών Κανόνων, ενόψει του γεγονότος ότι η Επιτροπή προβαίνει κάθε χρόνο σε σημαντικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής με πληροφόρησε ότι το θέμα βρίσκεται υπό μελέτη και σύντομα θα ετοιμαστούν οι σχετικοί Κανονισμοί.

Φόρος εισοδήματος. Ο περί της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος 143(I)/2004, δεν εξαιρεί την Επιτροπή από την υποχρέωση υποβολής φορολογικών δηλώσεων και την καταβολή φόρου εισοδήματος.

Υπέδειξα ότι για την περίοδο από 1.5.2004 μέχρι 31.12.2004 και για τα επόμενα έτη, η Επιτροπή υποχρεούται όπως υποβάλει φορολογικές δηλώσεις στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων και καταβάλει τυχόν οφειλόμενο φόρο εισοδήματος.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής με πληροφόρησε ότι ο υπολογισμός του φορολογητέου εισοδήματος θα γίνει μόλις συγκεκριμενοποιηθεί ο λογιστικός χειρισμός των οικονομικών εκκρεμοτήτων με το Κράτος και ολοκληρωθεί ο οικονομικός έλεγχος των λογαριασμών.

6.7 ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

Αποτελέσματα έτους. Τα έσοδα και τα έξοδα του Οργανισμού για το 2007 ανήλθαν σε £3.820.688 και £3.818.752, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £3.667.434 και £3.687.528 κατά το προηγούμενο έτος, δηλαδή προέκυψε πλεόνασμα £1.936, σε σύγκριση με έλλειμμα £20.094 το 2006. Στα έσοδα για το έτος 2007 περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £3.415.094 (£3.285.065 το 2006).

Προϋπολογισμός. Ο Προϋπολογισμός του Οργανισμού για το οικονομικό έτος 2007 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στις 16.6.2006, από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 15.11.2006 και ψηφίστηκε σε Νόμο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 9.2.2006.

Δεδομένου ότι η Βουλή ενέκρινε δωδεκατημόρια για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο του 2007, οι δαπάνες του Οργανισμού για την περίοδο 1.1 - 8.2.2007 ήταν νομοθετικά καλυμμένες.

Προσωπικό. Κατά το 2007 ο Οργανισμός εργοδοτούσε 37 υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις, 23 πάνω σε προσωρινή βάση, ένα με συμβόλαιο και έξι έκτακτους υπαλλήλους με σύνολο αποδοχών £1.778.455, σε σύγκριση με £1.721.632 το 2006. Στις αποδοχές προσωπικού περιλαμβάνεται ποσό ύψους £340.624 το οποίο αντιπροσωπεύει τις συνεισφορές του Οργανισμού στα Ταμεία Συντάξεων και Προνοίας, ποσό £122.697 για συνεισφορά στα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Πλεονάζοντος Προσωπικού κ.λπ., ποσό £135.538 για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ποσό £17.587 για υπερωρίες και επιδόματα, καθώς και ποσό £45.540 για ασφάλιστρα και έμμεσα ωφελήματα προσωπικού.

Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, ο ετήσιος μέσος όρος κόστους εργοδότησης ανά υπάλληλο, ανέρχεται σε £26.544, σε σύγκριση με £26.085 για το 2006.

Επιπρόσθετα, ο Οργανισμός εργοδοτούσε 10 εργάτες, με σύνολο αποδοχών £112.928 (£102.982 το 2006), και έκτακτο προσωπικό με μερική απασχόληση, για τις ανάγκες για παραγωγή και προβολή θεατρικών έργων, με σύνολο αποδοχών £377.958 (£385.106 το 2006).

Πωλήσεις εισιτηρίων. Οι πωλήσεις εισιτηρίων ανήλθαν σε 61 052, σε σύγκριση με 51 368 το 2006, σημειώνοντας αύξηση ύψους 18,9%.

Υπερβάσεις Προϋπολογισμού. Σύμφωνα με στοιχεία του Οργανισμού, σε 17 Κονδύλια του Προϋπολογισμού για το 2007, προέκυψαν υπερβάσεις ύψους £208.670, οι οποίες καλύφθηκαν, κατόπιν έγκρισης του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, με μεταφορές εξοικονομήσεων από άλλα Κονδύλια και από το Κονδύλι «Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό».

Επιχορήγηση ελεύθερου θεάτρου. Στα ελεύθερα θέατρα «ΣΑΤΙΡΙΚΟ», «ΕΝΑ», «Ε.Θ.Α.Λ.» και «ΣΚΑΛΑ» καταβάλλεται επιχορήγηση με βάση καθορισμένους όρους και κριτήρια. Για το 2007 το ύψος της επιχορήγησης των τεσσάρων θεάτρων ήταν £141.615, £135.980, £138.410 και £138.193, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £142.295, £140.979, £142.600 και £133.125 το 2006, αντίστοιχα.

Κυπριακό Μουσείο Θεάτρου. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, στις 19.11.1991, αποφάσισε την ίδρυση Θεατρικού Μουσείου στη Λεμεσό, σε συνεργασία με το Δήμο Λεμεσού. Τα δύο μέρη διόρισαν Διαχειριστική Επιτροπή και καθόρισαν την οικονομική συμβολή των δύο φορέων σε 50% για τον καθένα, με τη λειτουργία ξεχωριστού Ταμείου. Στις 6.6.1995 υπογράφηκε σχετική συμφωνία μεταξύ του Οργανισμού και του Δήμου Λεμεσού, στην οποία καθορίζονταν οι υποχρεώσεις κάθε μέρους, η σύσταση και οι αρμοδιότητες της Διαχειριστικής Επιτροπής, ο χώρος στέγασης του Μουσείου, καθώς και το ότι ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων της Επιτροπής θα γινόταν από ιδιώτες ελεγκτές ή από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Ενώ στην αρχική συμφωνία αναφερόταν ως χώρος στέγασης του Μουσείου η Δημοτική Βιβλιοθήκη Λεμεσού, το Σεπτέμβριο του 1995 αυτή κρίθηκε ακατάλληλη για στέγαση του Μουσείου Θεάτρου. Στη συνέχεια η απόφαση της Διαχειριστικής Επιτροπής ημερ. 25.1.2000 για στέγαση του Μουσείου Θεάτρου στην οικία Παυλίδη στη Λεμεσό απορρίφθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών, καθότι ο χώρος δεν ήταν δεσμευμένος από το Δήμο Λεμεσού.

Κατά το 2004 δωρίστηκε στο Δήμο Λεμεσού το κτίριο του παλιού λιθογραφείου ΚΟΥΒΑ για τη δημιουργία του Δημοτικού Πολιτιστικού Κέντρου «Πάνος Σολομωνίδης», το οποίο θα στεγάζει και το Μουσείο Θεάτρου, με την προϋπόθεση ότι θα γίνονταν όλα τα απαραίτητα, έτσι ώστε αυτό να λειτουργήσει μέχρι το 2006. Με βάση σχετική μελέτη που διενεργήθηκε και τα αρχικά σχέδια που εκπονήθηκαν για τη διαμόρφωση του πιο πάνω χώρου, υπολογίστηκε ότι το μερίδιο του Οργανισμού επί του συνόλου των σχετικών δαπανών θα ανέλθει στις £325.000.

Στις 15.9.2006 προκηρύχθηκε από το Δήμο Λεμεσού προσφορά για στέγαση του Θεατρικού Μουσείου Κύπρου και άλλων Πολιτιστικών Στεγών στο Δημοτικό Πολιτιστικό Κέντρο «Πάνος Σολομωνίδης», η πρώτη φάση της οποίας αφορούσε στις εργασίες αναφορικά με τη διαμόρφωση του χώρου του Θεατρικού Μουσείου. Η προσφορά κατακυρώθηκε στο χαμηλότερο προσφοροδότη για το συνολικό ποσό των £1,6 εκ., εκ των οποίων ποσό ύψους £1.089.000 αφορά στην πρώτη φάση, με την ολοκλήρωση της οποίας θα λειτουργήσει το Θεατρικό Μουσείο, χωρίς όμως τα μηχανήματα κλιματισμού. Παρόλο που η αρχική συμφωνία προνοούσε για οικονομική συνεισφορά του ΘΟΚ ύψους 50% της δαπάνης, σε πρακτικά της Διαχειριστικής Επιτροπής, ημερ. 7.12.2006, διευκρινίζεται ότι ο ΘΟΚ δεν είναι σε θέση να συνεισφέρει πέραν του ποσού των £325.000, που έχει ήδη εγκριθεί για το σκοπό αυτό και του ποσού που περιλαμβάνεται στους ετήσιους Προϋπολογισμούς του αναφορικά με τον εξοπλισμό και τα διαχειριστικά έξοδα του Μουσείου (£25.000 για το 2007). Κατά το 2007 καταβλήθηκε από το ΘΟΚ στο Δήμο Λεμεσού το ποσό των £74.750 για εργασίες που διενεργήθηκαν για την ανέγερση του Μουσείου, το οποίο, σύμφωνα με τα πρακτικά συνάντησης της Διαχειριστικής Επιτροπής με τους Αρχιτέκτονες-Μελετητές του έργου ημερ. 7.4.2008, αναμένεται να ολοκληρωθεί περί το τέλος του 2008.

Επισημάνει και πάλι ότι δεν φαίνεται να έγινε οποιασδήποτε μορφής ιδρυτική πράξη, η οποία να καθορίζει την υπόσταση του Μουσείου και τους θεσμούς λειτουργίας του, και ότι δεν έχουν ετοιμαστεί και ελεγχθεί οι οικονομικές καταστάσεις της Διαχειριστικής Επιτροπής, σύμφωνα με τις πρόνοιες της συμφωνίας ημερομηνίας 6.6.1995.

Ανέγερση θεάτρου και γραφείων του Οργανισμού. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφασή του αρ. 56.232, ημερ. 31.7.2002, ενέκρινε τη χωροθέτηση του κρατικού θεάτρου στην περιοχή του παλαιού ΓΣΠ. Ο Οργανισμός, τον Αύγουστο του 2002, προχώρησε στην προκήρυξη παγκύπριου αρχιτεκτονικού διαγωνισμού για την ανέγερση, στον πιο πάνω χώρο, του θεάτρου και των γραφείων του Οργανισμού και στις 24.1.2003 υπογράφηκε, μεταξύ του Οργανισμού και του επιτυχόντος αρχιτέκτονα, συμφωνία αναφορικά με την ετοιμασία των αρχιτεκτονικών σχεδίων και άλλων σχετικών μελετών καθώς και για την επίβλεψη του όλου έργου έναντι ποσοστού 6,6% και 1,15% επί του ποσού της εκτιμώμενης δαπάνης για την αμοιβή του αρχιτέκτονα και των εξειδικευμένων συμβούλων, αντίστοιχα.

Στις 8.3.2007 υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, εκ μέρους της Δημοκρατίας και του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου, για περίοδο 33 χρόνων, για παραχώρηση του τεμαχίου κρατικής γης, με τη μορφή εκμίσθωσης, στον Οργανισμό για την ανέγερση του θεάτρου και των γραφείων του Οργανισμού.

Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του αρ. 66.369 ημερ. 20.11.2007, εξουσιοδότησε τον Υπουργό Οικονομικών να προωθήσει την κατασκευή του κτιρίου του θεάτρου του Οργανισμού με τον πιο πρόσφορο τρόπο. Ο Υπουργός Οικονομικών σε επιστολή του ημερ. 23.11.2007 αναφέρει ότι μετά από αξιολόγηση του θέματος κρίθηκε ότι ο πιο πρόσφορος τρόπος είναι η χρηματοδότηση του έργου από το κράτος και ζήτησε από τον Οργανισμό όπως προβεί στην άμεση προκήρυξη διεθνών προσφορών για την κατασκευή του έργου.

Η προκήρυξη της προσφοράς για υλοποίηση του έργου έγινε στις 28.2.2008 με τελευταία ημερομηνία υποβολής προσφορών την 9.6.2008. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, σε συνεδρία του ημερ. 26.7.2008, κατακύρωσε την πιο πάνω προσφορά στο χαμηλότερο προσφοροδότη έναντι ποσού £12.016.846 εκ. (€20.532.000 εκ.) πλέον ΦΠΑ.

Αναφορικά με την πιο πάνω διαδικασία παρατήρησα τα ακόλουθα:

(α) Η παράγραφος της συμφωνίας ημερ. 24.1.2003 που υπογράφηκε μεταξύ του Οργανισμού και του επιτυχόντος αρχιτέκτονα, στην οποία θα έπρεπε να καθορίζεται η εκτιμώμενη αξία του έργου με βάση την οποία υπολογίζεται η αμοιβή του αρχιτέκτονα, δεν συμπληρώθηκε.

Ο Οργανισμός απέστειλε επιστολή προς τον αρχιτέκτονα, ημερ. 8.7.2005, με την οποία τον

ενημέρωνε ότι η θέση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού είναι ότι με την υπογραφή του συμβολαίου για τα αρχιτεκτονικά σχέδια, έγινε αποδοχή του αρχικού υπολογισμού για το κόστους του κτιρίου από τους Συμβούλους Επιμετρητές της Κριτικής Επιτροπής, δηλαδή £6.065.000. Ο αρχιτέκτονας, σε απαντητική του επιστολή ημερ. 24.1.2007, αναφέρει ότι η συμφωνία που υπογράφηκε μεταξύ του ιδίου και του Οργανισμού θα έπρεπε να διαλάμβανε ως ποσό εκτιμημένης δαπάνης το ποσό των £6.065.000, ωστόσο, συγκεκριμένες πρόσθετες ανάγκες του έργου που δεν ήταν δυνατό να προβλεφθούν κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, αύξησαν το κατασκευαστικό κόστος κατά περίπου £1.146.000, με τιμές του 2002, γεγονός που, κατά την άποψή του, δικαιολογεί και την ανάλογη αύξηση του ποσού της εκτιμημένης δαπάνης, για σκοπούς υπολογισμού της αμοιβής του.

Όπως επισήμανα και στην Έκθεσή μου για το προηγούμενο έτος, η παράλειψη συμπερίληψης του ποσού εκτιμημένης δαπάνης στη συμφωνία που υπογράφηκε, είχε ως αποτέλεσμα να προκύψει η πιο πάνω διαφωνία μεταξύ του Οργανισμού και του αρχιτέκτονα αναφορικά με τη βάση υπολογισμού της αμοιβής του. Λόγω της διαφωνίας αυτής, ο Οργανισμός προέβη, στις 29.12.2007, στην υπογραφή συμπληρωματικής συμφωνίας με τον αρχιτέκτονα, η οποία όμως δεν διασφαλίζει, κατά την άποψή μου, τα συμφέροντα του Οργανισμού, όπως επεξηγείται στην επόμενη παράγραφο της Έκθεσής μου.

(β) Παρόλο που η συμπληρωματική συμφωνία μεταξύ του Οργανισμού και του αρχιτέκτονα υπογράφηκε στις 29.12.2007, σε αυτήν περιλήφθηκε όρος σύμφωνα με τον οποίο σε περίπτωση που το έργο δεν προωθηθεί για προσφοροδότηση μέχρι το τέλος του μηνός Δεκεμβρίου 2007, δηλαδή εντός δύο ημερών, το ποσό της εκτιμημένης δαπάνης του έργου θα αναθεωρείται, με συνεπακόλουθη αναθεώρηση και της αμοιβής του αρχιτέκτονα, με βάση το δείκτη ωρομίσθιων οικοδομικών επαγγελματιών. Δεδομένης της ελάχιστης χρονικής προθεσμίας που δόθηκε για προώθηση της προσφοροδότησης του έργου, η αναθεώρηση της αμοιβής του αρχιτέκτονα κατά την ημερομηνία υπογραφής της συμπληρωματικής σύμβασης ήταν αναμενόμενη.

(γ) Σύμφωνα με τον όρο 9.4 «Διαφοροποίηση προσφερόμενων υπηρεσιών» της πιο πάνω συμπληρωματικής συμφωνίας, σε περίπτωση που το τελικό κόστος της κατασκευής του έργου καταλήξει να είναι πέραν του ποσού κατασκευής που αναγράφεται στο οικοδομικό συμβόλαιο που υπογράφηκε μεταξύ του εργοδότη και του εργολάβου, ή σε περίπτωση που ο συμφωνημένος χρόνος κατασκευής του έργου παραταθεί είτε δικαιολογημένα είτε αδικαιολόγητα, τότε οι αμοιβές του αρχιτέκτονα θα ρυθμίζονται λογικά μεταξύ εργοδότη και του αρχιτέκτονα σύμφωνα με τις πρόνοιες της συμφωνίας. Θεωρώ ότι ο πιο πάνω όρος δεν διασφαλίζει τα συμφέροντα του Οργανισμού, αφού αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο περαιτέρω διεκδικήσεων από τον αρχιτέκτονα.

Ο ΘΟΚ με πληροφόρησε ότι η κοινή κατανόηση μεταξύ των δύο μερών είναι ότι στην περίπτωση που θα ζητηθούν από τον αρχιτέκτονα νέες υπηρεσίες, θα έχει το δικαίωμα να επαναδιαπραγματευτεί την αμοιβή του.

(δ) Παρατηρήθηκε ότι, στην εκτιμημένη δαπάνη του έργου, όπως καθορίζεται στη συμπληρωματική συμφωνία μεταξύ Οργανισμού και αρχιτέκτονα, περιλήφθηκε, πέραν της αρχικής εκτιμημένης δαπάνης του έργου ύψους £6.065.000, ποσό ύψους £953.000 για συμπληρωματικές εργασίες συνολικού εμβαδού 2.395 τ.μ που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, μηχανοστάσιο (800 τ.μ), κεντρική σκηνή (600 τ.μ) και καμαρίνια (170 τ.μ). Ζήτησα να ενημερωθώ κατά πόσο οι πιο πάνω χώροι είναι απολύτως απαραίτητοι, και αν είναι, για τους λόγους για τους οποίους δεν συμπεριλήφθηκαν στα αρχικά σχέδια του έργου, καθώς επίσης τον τρόπο που προέκυψαν αυτές οι πρόσθετες ανάγκες, αφού στους φακέλους του Οργανισμού δεν εντοπίστηκε οποιαδήποτε αλληλογραφία που να διαλαμβάνει οδηγίες για αλλαγές στα αρχικά αρχιτεκτονικά σχέδια.

(ε) Σύμφωνα με την συμπληρωματική συμφωνία μεταξύ Οργανισμού και αρχιτέκτονα, η τελική εκτιμημένη δαπάνη του έργου αναπροσαρμόσθηκε με βάση τον υπολογιζόμενο δείκτη ωρομίσθιων οικοδομικών επαγγελματιών που ίσχυε κατά τον Δεκέμβριο του 2007 και ανήλθε στις £7.940.000.

Με βάση τα πιο πάνω, η συνολική αμοιβή του αρχιτέκτονα και των συμβούλων ανήλθε στις £615.350 πλέον ΦΠΑ. (£7.940.000 επί 7,75%). Παρατήρησα ότι, με βάση τον πραγματικό δείκτη ωρομίσθιων οικοδομικών επαγγελματιών που ίσχυε κατά τον Δεκέμβριο του 2007, η εκτιμημένη αξία του έργου θα έπρεπε να ήταν £7.775.094 και ως εκ τούτου η αμοιβή του αρχιτέκτονα και των συμβούλων θα πρέπει να μειωθεί στις £602.570.

Επισημίησα επίσης ότι, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι σημαντικό μέρος των εργασιών του αρχιτέκτονα και των συμβούλων συνολικής αξίας £272.250, εκτελέστηκε και τιμολογήθηκε από τον αρχιτέκτονα κατά τα έτη 2003-2005, κατά την άποψή μου οποιαδήποτε αναπροσαρμογή στην αμοιβή του αρχιτέκτονα, δεν θα έπρεπε να γίνει για το σύνολο των εργασιών αλλά μόνο για το ποσοστό που αφορά σε εργασίες που βρίσκονταν σε εκκρεμότητα κατά την ημερομηνία υπογραφής της συμπληρωματικής συμφωνίας.

Ο ΘΟΚ με πληροφόρησε ότι έχει προωθηθεί νέα συμφωνία με τον αρχιτέκτονα.

(στ) Η καθυστέρηση στην έναρξη των εργασιών για την ανέγερση του έργου οδήγησε σε διπλασιασμό της δαπάνης του έργου από £6.065.000 εκ. που είχε αρχικά προϋπολογιστεί σε £12.016.846 εκ. (£20.532.000 εκ.).

(ζ) Η ζήτηση των προσφορών για το πιο πάνω έργο δημοσιεύτηκε στον τύπο χωρίς να έχουν κοινοποιηθεί τα έγγραφα προσφορών στην Υπηρεσία μου για τυχόν απόψεις/ παρατηρήσεις σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί της Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) (Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου και Κοινότητας) Κανονισμών του 2004 (Κ.Δ.Π. 492/2004, Κανονισμός 8). Λόγω της παράλειψης αυτής η Υπηρεσία μου δεν είχε την ευκαιρία να εξετάσει τα έγγραφα προσφορών και την εκτίμηση κόστους πριν την υποβολή των προσφορών. Επιπλέον, έγινε και κατακύρωση χωρίς να κληθεί ο Γενικός Ελεγκτής να παραστεί στις συνεδρίες των αρμόδιων οργάνων του Οργανισμού με βάση τον Κανονισμό 4 της Κ.Δ.Π. 492/2004. Λόγω αυτής της παράλειψης η Υπηρεσία μου στερήθηκε το δικαίωμα να μελετήσει την αξιολόγηση των προσφορών και να εκφράσει τυχόν απόψεις της στις συνεδρίες των αρμόδιων οργάνων.

Ο ΘΟΚ με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες όπως σε επόμενες συνεδρίες της επιτροπής παρακολούθησης του έργου προσκαλείται εκπρόσωπος της Υπηρεσίας μου.

Αναλογιστική μελέτη. Σύμφωνα με αναλογιστική εκτίμηση του Σχεδίου Συντάξεων και Χορηγημάτων των υπαλλήλων του Οργανισμού, το έλλειμμα του Σχεδίου στις 31.12.2005 σε σχέση με προϋπηρεσία, ανερχόταν σε £2.510.000 και το ποσό ετήσιας συνεισφοράς για μελλοντική εκτίμηση καθορίστηκε στο 29% των μισθών. Ολόκληρο το ποσό της πιο πάνω υποχρέωσης αναγνωρίστηκε στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2006 και η οφειλή προς το Σχέδιο θα καταβληθεί σε πέντε ισόποσες δόσεις, μέσω των ετήσιων Προϋπολογισμών του Οργανισμού για τα έτη 2009 μέχρι 2013.

Η εισφορά του Οργανισμού για το έτος 2007, με βάση το ποσοστό ετήσιας συνεισφοράς για μελλοντική εκτίμηση ύψους 29% των μισθών ήταν £154.361. Κατά το 2007 ο Οργανισμός κατέβαλε στο Σχέδιο επιπλέον ποσό ύψους £150.939 για κάλυψη μέρους του αναλογιστικού ελλείμματος. Επίσης το Υπουργείο Οικονομικών, με επιστολή του προς τη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ημερ. 5.12.2007, ενέκρινε τη χρησιμοποίηση του αποθεματικού που προέκυψε από την κρατική χορηγία προηγούμενων ετών που δεν χρησιμοποιήθηκε, ύψους £603.360, για κάλυψη του ελλείμματος του Σχεδίου Συντάξεων και Χορηγημάτων των υπαλλήλων του Οργανισμού, με αποτέλεσμα αυτό να μειωθεί στις £1.755.701 κατά την 31.12.2007.

Διαπίστωσα επίσης ότι οι συνεισφορές του Οργανισμού στο Σχέδιο Συντάξεων δεν κατατίθενται σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό, όπως προνοείται στο άρθρο 42(2) των σχετικών Κανονισμών, και ως εκ τούτου, οι συντάξεις πληρώνονται από το ταμείο του Οργανισμού.

Πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι στο τέλος του έτους δεν έγινε φυσική καταμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων και του τεχνικού εξοπλισμού του Οργανισμού.

Μέρος Β

Υπερβάσεις. Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, παρατηρήθηκαν υπερβάσεις ύψους £31.605 και £17.546 στο Κονδύλι Εξόδων «Παραγωγή και Προβολή Θεατρικών Έργων» των Προϋπολογισμών του 2000 και 2002, αντίστοιχα, καθώς και υπέρβαση ύψους £3.191 στο Κονδύλι «Αγορά Εξοπλισμού» του Προϋπολογισμού του 2003, για την κάλυψη των οποίων ο Οργανισμός κατέθεσε στο Υπουργείο Οικονομικών συμπληρωματικό Προϋπολογισμό. Το Υπουργείο Οικονομικών, με επιστολή του ημερ. 1.8.2007, ενημέρωσε τον Οργανισμό ότι επειδή ο συμπληρωματικός Προϋπολογισμός που ετοιμάστηκε αφορά σε έτη που έχουν λήξει, απαιτείται η ψήφιση Τροποποιητικού Προϋπολογισμού και το θέμα βρίσκεται σε εκκρεμότητα.

6.8 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για τα έτη 2005, 2006 και 2007. Μέχρι την ημερομηνία έναρξης της ετοιμασίας της Έκθεσής μου δεν είχαν υποβληθεί στην Υπηρεσία μου οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2007, με αποτέλεσμα να μη διενεργηθεί ο ετήσιος έλεγχος, σύμφωνα με το άρθρο 26(1) του περί Οργανισμού Νεολαίας Νόμου αρ. 33(I) του 1994, ενώ οι οικονομικές καταστάσεις του Οργανισμού για τα έτη 2005 και 2006 υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου καθυστερημένα στις 2.11.2007 και 22.11.2007, αντίστοιχα. Η μη έγκαιρη υποβολή των οικονομικών καταστάσεων μειώνει σε σημαντικό βαθμό τη λήψη διορθωτικών και άλλων μέτρων σχετικά με τις οποιεσδήποτε αδυναμίες ή κενά που τυχόν θα παρατηρηθούν και αποσπεί τόσο τη Βουλή όσο και τους πολίτες από το δικαίωμα ενημέρωσης για τα πεπραγμένα του Οργανισμού.

Αποτελέσματα των ετών 2005 και 2006.

(α) Έσοδα. Τα έσοδα του Οργανισμού ήταν £3.045.367 για το 2006 σε σύγκριση με £2.800.480 για το 2005 (£1.962.767 για το 2004). Στα έσοδα του Οργανισμού περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £2.590.982 για το 2006 (£2.490.982 για το 2005 και £1.500.000 για το 2004). Το ποσό που παραχωρήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, στα πλαίσια υλοποίησης του Προγράμματος «Νεολαία», ανήλθε στις £281.726 για το 2006 και στις £255.919 για το 2005 (£398.281 για το 2004). Επίσης, περιλαμβάνονται έσοδα ύψους £80.639 και £40.680 από την «Κάρτα Νέων» για τα έτη 2006 και 2005, αντίστοιχα (£58.793 για το 2004).

(β) Έξοδα. Τα συνολικά έξοδα του Οργανισμού ανήλθαν σε £2.339.798 για το 2006 σε σύγκριση με £2.509.889 για το 2005 (£2.103.463 για το 2004). Στα έξοδα δεν περιλαμβάνονται οι απολαβές των μόνιμων δημόσιων υπαλλήλων που αποσπίαστηκαν στον Οργανισμό.

«Κάρτα Νέων». Το Υπουργικό Συμβούλιο ανέθεσε στις 28.11.1995 τη διαχείριση του θεσμού της «Κάρτας Νέων» στον Οργανισμό Νεολαίας και από το ακαδημαϊκό έτος 2004/2005, ο Οργανισμός ανέλαβε την έκδοση και διανομή της Φοιτητικής Ταυτότητας η οποία θεσμοθετήθηκε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 5.5.2004 και είναι συνδεδεμένη με την Κάρτα Νέων.

Τα έσοδα που προέκυψαν από τη διαχείριση της «Κάρτας Νέων» κατά το 2006, ανήλθαν σε £80.638 σε σύγκριση με £40.680 το 2005 (£58.793 για το 2004), δηλαδή σημειώθηκε αύξηση ύψους £39.958. Τα σχετικά έξοδα του Οργανισμού για το 2006 ανήλθαν σε £18.851 σε σύγκριση με £126.024 το 2005 (£55.122 για το 2004).

Προσωπικό. Στους Προϋπολογισμούς του Οργανισμού για τα έτη 2004, 2005 και 2006 προβλέπονται 19 οργανικές θέσεις, από τις οποίες οι 12 είχαν πληρωθεί με σύμβαση το 2004 και το 2005. Από αυτές 4 κενώθηκαν το 2006 με αποτέλεσμα στις 31.12.2006 να είναι

συμπληρωμένες μόνο οι 8. Το σύνολο των απολαβών των ατόμων που κατείχαν τις πιο πάνω θέσεις ανήλθε σε £199.123 για το 2006 και £205.591 για το 2005 αντίστοιχα, σε σύγκριση με £200.179 το 2004, για 12 θέσεις.

Προϋπολογισμός. Οι Προϋπολογισμοί του Οργανισμού για τα οικονομικά έτη 2004, 2005 και 2006 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στις 8.10.2003, 3.12.2004 και 2.11.2005, από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 22.10.2003, 16.2.2005 και 9.11.2005 και ψηφίστηκαν σε Νόμο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, με σχετική δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 19.12.2003, 22.4.2005 και 24.2.2006, αντίστοιχα. Δεδομένου ότι η Βουλή ενέκρινε δωδεκατημόρια για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο του 2005, οι δαπάνες του Οργανισμού για την περίοδο 1.3-21.4.2005 δεν ήταν νομοθετικά καλυμμένες.

Παρόλο που η πρόνοια για κρατική χορηγία στους εγκεκριμένους Προϋπολογισμούς του Οργανισμού Νεολαίας ανέρχεται σε £2.590.982 για το έτος 2006, £2.490.982 για το έτος 2005 και σε £2.729.686 για το έτος 2004, τα αντίστοιχα ποσά στους Προϋπολογισμούς του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ήταν μόνο £2.490.982 για το 2006, £1.500.000 για το 2005 και 1.500.000 για το 2004. Η κρατική χορηγία που καταβλήθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως στον Οργανισμό για τα έτη 2005 και 2006 αυξήθηκε, κατόπιν εγκρίσεων του Υπουργού Οικονομικών ημερ. 7.3.2005 και 27.10.2005, ώστε να συνάδει με την πρόνοια που περιλήφθηκε στους Προϋπολογισμούς του Οργανισμού. Το πλεόνασμα που προέκυψε μετά την κάλυψη των πραγματικών εξόδων του Οργανισμού συνέτεινε στη μείωση του πιστωτικού υπολοίπου του Ειδικού Ταμείου του Οργανισμού στο Γενικό Λογιστήριο, από £1.199.819 στις 31.12.2004 σε £996.623 και £637.542 στις 31.12.2005 και 31.12.2006, αντίστοιχα.

Παρατήρησα ότι κατά το 2005, χρησιμοποιήθηκαν περισσεύματα τα οποία προέκυψαν από ορισμένα άρθρα του Προϋπολογισμού, για την κάλυψη ελλειμμάτων άλλων άρθρων, χωρίς να ζητηθεί η απαιτούμενη, από το άρθρο 4 του περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμου, έγκριση του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Δίδακτρα Καλοκαιρινού σχολείου του Πολυκέντρου Νεολαίας στην Εκάλη. Κατά τη διάρκεια λειτουργίας του καλοκαιρινού σχολείου, από τις 21 Ιουνίου μέχρι τις 29 Ιουλίου 2005, εισπράχθηκε, προκαταβολικά, από το Πολυκέντρο Νεολαίας ποσό ύψους £4.600. Οι πιο πάνω εισπράξεις παραδόθηκαν στο Λογιστήριο του Οργανισμού στις 4.7.2005 έναντι απόδειξης είσπραξης για ποσό £4.540, δηλαδή μικρότερο των εισπράξεων κατά £60. Όπως διαπιστώθηκε από την Επιθεωρήτρια Λογαριασμών του Οργανισμού περίπου ένα χρόνο αργότερα, οι υπό αναφορά εισπράξεις δεν κατατέθηκαν στα έσοδα του Οργανισμού αλλά βρίσκονταν, όπως προέκυψε, στην κατοχή του προηγούμενου Λογιστικού Λειτουργού ο οποίος ήταν τότε τοποθετημένος στον Οργανισμό. Η κατάθεση του ποσού των £4.540 έγινε τελικά στις 24.7.2006 ενώ το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας διεξήγαγε σχετική έρευνα, με βάση την οποία έγινε επίπληξη στον υπό αναφορά Λογιστικό Λειτουργό.

Επαρχιακοί Επόπτες Κέντρων Νεότητας. Οι τέσσερις επαρχιακοί επόπτες των Κέντρων Νεότητας προσλήφθηκαν με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ημερ. 16.7.2004, με διετή ανανεώσιμα συμβόλαια. Στην προκήρυξη των θέσεων και συνεπώς στους όρους υπηρεσίας αναφέρεται ότι η αντιμισθία για τις υπηρεσίες τους θα ανέρχεται στις £600 το μήνα, κατ' αποκοπή, έναντι σχετικού τιμολογίου, και επιπρόσθετα θα τους καταβάλλεται επίδομα Κοινωνικών Ασφαλίσεων ύψους 11,6%. Παρατήρησα ότι δεν υπογράφηκαν συμβόλαια εργοδότησης μεταξύ του Οργανισμού και των επαρχιακών εποπτών αλλά απλώς στάληκαν σε αυτούς οι όροι υπηρεσίας, τους οποίους αποδέχθηκαν γραπτώς, καθώς επίσης ότι το ποσοστό που καταβαλλόταν για Κοινωνικές Ασφαλίσεις, κατά το 2005 ανήλθε σε 12,3%. Επισήμανα επίσης ότι κατά το 2006 δεν καταβλήθηκε στους επαρχιακούς επόπτες κανένα επίδομα Κοινωνικών Ασφαλίσεων όπως προβλεπόταν στην προκήρυξη των θέσεων και στους όρους υπηρεσίας τους, ενώ το Διοικητικό Συμβούλιο, σε συνεδρία του ημερ. 19.12.2005, αποφάσισε όπως καταβληθεί, το

Δεκέμβριο του 2005, στους επόπτες, φιλοδώρημα σε αναλογία 2/3 του μισθού τους, το οποίο δεν προβλεπόταν ούτε στην προκήρυξη των θέσεων ούτε στους όρους υπηρεσίας τους.

Όπως πληροφορήθηκα, η απασχόληση των επαρχιακών εποπτών των Κέντρων Νεολαίας τερματίστηκε τον Ιούλιο του 2007.

Κοινοτική Πρωτοβουλία EQUAL. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ως η υπεύθυνη μονάδα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για την Κοινοτική Πρωτοβουλία EQUAL επέλεξε την 1.3.2005, την πρόταση του Οργανισμού με τίτλο «Δίκτυο Προώθησης της Νεανικής Απασχολησιμότητας», για συγχρηματοδότηση, κατά 50%, από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και κατά 50% από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Επισημάνω ότι, παρόλο που στον Προϋπολογισμό του Οργανισμού για το 2005, συμπεριλήφθηκε πρόνοια για υλοποίηση του προγράμματος ύψους £35.575, δεν διενεργήθηκε οποιαδήποτε δαπάνη, ενώ στον Προϋπολογισμό για το 2006 συμπεριλήφθηκε πρόνοια ύψους £185.000 και δαπανήθηκε μόνο ποσό ύψους £33.824 ή ποσοστό 18,28%.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι το χαμηλό ποσοστό υλοποίησης του Προϋπολογισμού κατά τα δύο πρώτα χρόνια εφαρμογής του προγράμματος οφείλεται κυρίως στις καινούργιες και άγνωστες για τα δεδομένα του Οργανισμού διαδικασίες που εφαρμόζουν τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ότι για τα επόμενα χρόνια η υλοποίηση ήταν πλήρης.

Επίσης ο Οργανισμός προέβη, την 1.3.2006, στην κατακύρωση προσφοράς για τη διαχείριση και εσωτερική αξιολόγηση του πιο πάνω έργου για το συνολικό ποσό των £14.000.

Η Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, με επιστολή της ημερ. 10.10.2006, ενημέρωσε τον Οργανισμό ότι, λόγω αδυναμιών που παρατηρήθηκαν στη διαδικασία προσφοροδότησης, δεν είναι δυνατή η πιστοποίηση της συμβατότητας της διαδικασίας της πιο πάνω σύμβασης με το κοινοτικό κεκτημένο, ενόψει της οποίας η Μονάδα Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου δεν ενέκρινε τη συγχρηματοδότηση της υπό αναφορά δαπάνης, για την οποία θα επιβαρυνθεί αποκλειστικά ο Οργανισμός.

Επίσης, όπως διαπίστωσα, στο άρθρο 11 της συμφωνίας που υπογράφηκε με τον επιτυχόντα προσφοροδότη, η αμοιβή της εταιρείας σε σχέση με τις υπηρεσίες τεχνοοικονομικής διαχείρισης καθορίζεται στις £12.500, παρόλο που η προσφορά είχε κατακυρωθεί στην εν λόγω εταιρεία για ποσό ύψους £10.000, ενώ στα τιμολόγια που εκδίδονται από την εταιρεία, για την παροχή των υπηρεσιών που προσφέρει στον Οργανισμό, δεν χρεώνεται Φ.Π.Α αφού, όπως διαπίστωσα, η εταιρεία δεν είναι εγγεγραμμένη, ως όφειλε, στο Μητρώο Φ.Π.Α.

Προσφορά 5/2005 «Διαφήμιση και προβολή του Πολυκέντρου Νεολαίας στην Εκάλη». Η πιο πάνω προσφορά, εκτιμημένης αξίας £28.000 (συμπ. ΦΠΑ), προκηρύχθηκε με ανοικτή διαδικασία και το Διοικητικό Συμβούλιο σε συνεδρία του ημερ. 21.11.2005, αποφάσισε την κατακύρωση της προσφοράς.

Παρατήρησα ότι η σχετική συμφωνία, η οποία υπογράφηκε στις 9.2.2006, δεν αναφέρει την περίοδο στην οποία θα διεξαχθεί η διαφημιστική καμπάνια και η προβολή του Πολυκέντρου Νεολαίας, ενώ στις 13.12.2005, δηλαδή πριν την υπογραφή της συμφωνίας και γνωστοποίηση της ανάθεσης της προσφοράς, υποβλήθηκε στον Οργανισμό τιμολόγιο από τον επιτυχόντα προσφοροδότη ύψους £28.000, το οποίο εξοφλήθηκε με επιταγή στις 15.12.2005.

Προσφορά 9/05 για την Αποκατάσταση/Αναβάθμιση Διατηρητέας Οικοδομής και Διαμόρφωση Εσωτερικού χώρου για το Κέντρο Πληροφόρησης/Επικοινωνίας νέων στην Λεμεσό. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, σε συνεδρία του ημερ. 17.12.2003, αποφάσισε όπως αποδεχθεί την πρόταση του Δήμου Λεμεσού για τη δημιουργία Κέντρου

Πληροφόρησης, στα πλαίσια της αναβάθμισης του χώρου της παλιάς Δημοτικής Αγοράς Λεμεσού από το Δήμο.

Η σχετική σύμβαση μίσθωσης, μεταξύ του Δήμου Λεμεσού και του Οργανισμού, υπογράφηκε στις 2.12.2004 και αφορά περίοδο 20 χρόνων με δικαίωμα ανανέωσης για ακόμα 20 χρόνια.

Η προκήρυξη της προσφοράς για τις οικοδομικές εργασίες έγινε με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 22.7.2005, και ως τελευταία ημερομηνία υποβολής προσφορών καθορίστηκε η 16.9.2005.

Τα έγγραφα των προσφορών προμηθεύτηκαν τέσσερις εργολάβοι εκ των οποίων δύο υπέβαλαν προσφορές για το ποσό των £305.620 + ΦΠΑ και £324.597 + ΦΠΑ, αντίστοιχα.

Η αξιολόγηση της προσφοράς έγινε από τους Συμβούλους Επιμετρητές Ποσοτήτων και υιοθετήθηκε από την αρχιτέκτονα του έργου, με επιστολή της προς τον Οργανισμό ημερ. 27.9.2005.

Η προσφορά κατακυρώθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στη συνεδρία του ημερ. 24.10.2005, στο φθηνότερο προσφοροδότη για το ποσό των £305.620 + ΦΠΑ, ο οποίος, στη συνέχεια παραχώρησε επιπρόσθετη έκπτωση ύψους £10.000 πάνω στο ποσό που αναφέρεται στο συμβόλαιο.

Σε σχέση με την πιο πάνω προσφορά παρατήρησα τα ακόλουθα:

(α) Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, σε συνεδρία του ημερ. 10.3.2004 αποφάσισε όπως καλέσει σε διαπραγματεύσεις την αρχιτέκτονα, στην οποία ο Δήμος Λεμεσού ανέθεσε το έργο, για να διερευνηθεί το ενδεχόμενο συνεργασίας μαζί της. Πριν ωστόσο διεξαχθεί διαπραγμάτευση και ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση για το θέμα, σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 24.3.2004 μεταξύ εκπροσώπων του Δήμου Λεμεσού και του Οργανισμού, οι εκπρόσωποι του Οργανισμού ανέφεραν ότι δόθηκε έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο, όπως χρησιμοποιηθούν από τον Οργανισμό οι υπηρεσίες των υφιστάμενων συμβούλων του έργου, βάσει του συμφωνητικού εγγράφου που υπέγραψαν με το Δήμο Λεμεσού. Το Διοικητικό Συμβούλιο, ενέκρινε στις 17.10.2005, την υπογραφή συμβολαίου με την αρχιτέκτονα του έργου, ωστόσο, το υπό αναφορά συμβόλαιο φέρει ημερομηνία το Μάρτιο του 2004, ενώ η πρώτη πληρωμή στην αρχιτέκτονα, ύψους £8.915, διενεργήθηκε στις 23.12.2004.

(β) Η προκήρυξη δεν δημοσιεύθηκε, εκτός από την Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, και σε τουλάχιστον μια εφημερίδα του εγχώριου τύπου, σύμφωνα με το άρθρο 52 του Ν.101(Ι)/2003.

(γ) Δεν έγιναν οι προβλεπόμενες από τον Κανονισμό 8(1) των περί της Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες)(Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου και Κοινότητες) Κανονισμών του 2004 (Κ.Δ.Π.492/2004), κοινοποιήσεις των αντίγραφων της προκήρυξης μαζί με τα έγγραφα των προσφορών, συνοδευμένα με αντικειμενική εκτίμηση κόστους η οποία να υποστηρίζεται από αναλυτικά δελτία ποσοτήτων, στην Αρμόδια Αρχή και στην Υπηρεσία μου.

(δ) Παρατήρησα απόκλιση προς τα πάνω ύψους £82.235 ή ποσοστό 30,5% μεταξύ του εκτιμημένου κόστους της δαπάνης που διενεργήθηκε από τους συμβούλους, και του ποσού κατακύρωσης της προσφοράς. Το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από τις 22.7.2005, ημερομηνία προκήρυξης της προσφοράς, μέχρι τις 16.9.2005, τελευταία ημέρα υποβολής των προσφορών, δεν δικαιολογεί, κατά την άποψή μου, τόσο σημαντική διαφοροποίηση της τιμής.

(ε) Δεν υπάρχει απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου που να διορίζει τους επιμετρητές ποσοτήτων μαζί με την αρχιτέκτονα ως αρμόδιους για την αξιολόγηση των προσφορών. Όπως μου αναφέρθηκε, ο Οργανισμός θεώρησε ότι ο διορισμός έγινε έμμεσα μετά την υιοθέτηση από τον Οργανισμό του συμφωνητικού εγγράφου το οποίο υπογράφηκε μεταξύ των συμβούλων και του Δήμου Λεμεσού, το οποίο καθόριζε τις υπηρεσίες των συμβούλων και με την έγκριση, από το

Διοικητικό Συμβούλιο, των εγγράφων του διαγωνισμού στα οποία αναφέρονται και οι σύμβουλοι του έργου.

(στ) Δεν υπάρχει απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου με την οποία να δίνεται αρμοδιότητα στην αρχιτέκτονα να προβεί σε διαπραγμάτευση με τον επιτυχόντα προσφοροδότη.

Δημιουργία Χώρου Φεστιβάλ Νέων στη Τάφρο της Πύλης Αμμοχώστου. Το Τμήμα Αρχαιοτήτων έχει παραχωρήσει στο Δήμο Λευκωσίας το δικαίωμα χρήσης του χώρου της Τάφρου της Πύλης Αμμοχώστου ως πάρκο.

Ο Οργανισμός Νεολαίας το 2004, μετά από έγκριση του Τμήματος Αρχαιοτήτων, άρχισε εργασίες στην Τάφρο της Πύλης Αμμοχώστου για τη δημιουργία Χώρου Φεστιβάλ Νέων, με σκοπό την προώθηση της πρωτοβουλίας των νέων ανθρώπων για διοργάνωση πολιτιστικών δραστηριοτήτων.

Παρατήρησα ότι, παρόλο που για το σκοπό αυτό δαπανήθηκαν, κατά το 2004 και 2005, τα ποσά των £39.760 και £35.140, αντίστοιχα, καθώς επίσης και το γεγονός ότι οι εργασίες για τη διαμόρφωση του χώρου ολοκληρώθηκαν στο τέλος του 2005, εξακολουθεί να εκκρεμεί η ετοιμασία συμφωνίας, μεταξύ του Οργανισμού Νεολαίας και του Δήμου Λευκωσίας (και ενδεχομένως του Τμήματος Αρχαιοτήτων), η οποία να διευκρινίζει επίσημα τους όρους παραχώρησης της χρήσης του υπό αναφορά χώρου.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν ήδη γίνει συναντήσεις με το Δήμο Λευκωσίας για συζήτηση του θέματος και ετοιμασία σχετικής συμφωνίας.

Κανονισμοί. Ο περί Οργανισμού Νεολαίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007 (Ν.151(Ι)/2007) και οι περί Οργανισμού Νεολαίας (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί (Κ.Δ.Π.513/2007) δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 16.11.2007 και στις 30.11.2007 αντίστοιχα.

Επίσης, βάσει απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 4.4.2007, ορίστηκε Υπουργική Επιτροπή στην οποία ανατέθηκε, μεταξύ άλλων, όπως εισηγηθεί το Υπουργείο το οποίο θα είναι αρμόδιο για τον Οργανισμό Νεολαίας. Η εν λόγω Επιτροπή συνήλθε στις 17.5.2007 και 4.6.2007 και εισηγήθηκε όπως ο Οργανισμός Νεολαίας υπαχθεί στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Εισηγήθηκε επίσης, όπως η μεταφορά της αρμοδιότητας από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού εφαρμοστεί από την 1.1.2008, ώστε να γίνουν οι κατάλληλες προσαρμογές στους Προϋπολογισμούς των δύο Υπουργείων. Η εισήγηση αυτή εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του ημερ. 24.10.2007, και για ρύθμιση του θέματος κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση ο περί Οργανισμού Νεολαίας (Τροποποιητικός) (Αρ.2) Νόμος του 2007 (Ν.158(Ι)/2007), ο οποίος δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 7.12.2007.

6.9 ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση.

(α) **Υποβολή οικονομικών καταστάσεων.** Το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων Κύπρου δεν υπέβαλε μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης τις τελικές οικονομικές καταστάσεις για το 2007. Τα οικονομικά στοιχεία που ακολουθούν έχουν εξαχθεί από προσχέδιο των οικονομικών καταστάσεων του Πρακτορείου για το έτος 2007.

(β) **Αποτελέσματα έτους.** Σύμφωνα με το προσχέδιο των οικονομικών καταστάσεων παρουσιάζεται έλλειμμα ύψους £193.353 σε σύγκριση με έλλειμμα ύψους £164.899 το 2006 που προέκυψε κατόπιν αναπροσαρμογής των συγκριτικών λογαριασμών του 2006 με τη συμπερίληψη

του κόστους τόκων προηγούμενης υπηρεσίας ύψους £40.400 για το έτος 2006, που αφορά σε συνταξιοδοτικά ωφελήματα.

(γ) Κρατική ενίσχυση. Κατά τη διάρκεια του έτους η κρατική ενίσχυση που παραχωρήθηκε στο Πρακτορείο ανήλθε στις £695.249, ενώ η αντίστοιχη για το 2006 ήταν £626.496 δηλαδή αυξήθηκε κατά £68.753. Η συνολική εγκεκριμένη πρόνοια για χορηγία προς το Πρακτορείο στον Κρατικό Προϋπολογισμό για το 2007, ήταν £984.730, ενώ στον Προϋπολογισμό του Πρακτορείου η εγκεκριμένη πρόνοια για κρατική ενίσχυση ανερχόταν σε £1.134.830.

(δ) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £828.696, σε σύγκριση με £754.290 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £74.406 ή ποσοστό 9,86%, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση της κρατικής ενίσχυσης κατά £68.753. Όπως προκύπτει, η ικανότητα του Πρακτορείου να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα εξαρτάται από τη συνέχιση της οικονομικής υποστήριξης που παρέχεται από την Κυβέρνηση αφού αποτελεί το 83,9% του συνόλου των εσόδων του.

(ε) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £1.022.049, σε σύγκριση με £919.189 το 2006. Η αύξηση των εξόδων ύψους £102.860 ή 11,19% οφείλεται κυρίως στις αυξημένες δαπάνες για τις αποδοχές προσωπικού.

Προϋπολογισμός.

(α) Έγκριση Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός για το έτος 2007 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Πρακτορείου στις 11.7.2006 και υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών στις 26.7.2006. Στη συνέχεια, σύμφωνα με οδηγίες του Υπουργείου Οικονομικών, ετοιμάστηκε αναθεωρημένος Προϋπολογισμός, ο οποίος και υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών στις 31.10.2006 και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 28.2.2007. Κατατέθηκε στη Βουλή στις 12.3.2007, ενώ σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμο έπρεπε να είχε κατατεθεί στη Βουλή μέχρι τις 30.9.2006, ψηφίστηκε σε Νόμο στις 29.3.2007 και δημοσιεύτηκε στις 5.4.2007 (Νόμος 29(II)/2007). Η Βουλή ενέκρινε δωδεκατημόρια για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2007, ενώ κατά την περίοδο 1.3.2007 μέχρι 4.4.2007, για την οποία δεν υπήρχε νομοθετική κάλυψη, έγιναν πληρωμές πέραν της μισθοδοσίας του Μαρτίου, η οποία καταβλήθηκε μετά από έγκριση του Υπουργού Οικονομικών.

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του Πρακτορείου με πληροφόρησε ότι πέραν της μισθοδοσίας, εκδόθηκαν και εξαργυρώθηκαν κάποιες επιταγές οι οποίες αφορούσαν προκαταβολή σε μέλη του προσωπικού για απαραίτητα υπηρεσιακά ταξίδια στο εξωτερικό.

(β) Υλοποίηση Προϋπολογισμού. Ο εγκεκριμένος Προϋπολογισμός για το 2007 προέβλεπε συνολικές δαπάνες ύψους £1.290.390, ενώ οι αντίστοιχες πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε £794.132, δηλαδή ο Προϋπολογισμός υλοποιήθηκε σε ποσοστό 61,54% μόνο, κυρίως λόγω μη υλοποίησης των προνοιών σχετικών με τη νέα οργανωτική δομή και αναβάθμιση των θέσεων του Πρακτορείου.

Προσωπικό. Στις 31.12.2007 το Πρακτορείο εργοδοτούσε 18 υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις έναντι 39 εγκεκριμένων οργανικών θέσεων (μία νέα θέση λογιστικού λειτουργού 1ης τάξης δημιουργήθηκε το 2007), 10 έκτακτους συνεργάτες και 2 πάνω σε ωρομίσθια βάση (16 υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις, 10 έκτακτους συνεργάτες και 2 ωρομίσθιους στις 31.12.2006), με σύνολο αποδοχών £521.635, σε σύγκριση με £465.100 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £56.535 ή 12,16%. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στη συμπλήρωση τριών θέσεων Βοηθού Αρχισυντάκτη την 1.5.2007 (δύο διορισμοί και μία προαγωγή) καθώς επίσης στην αύξηση των δαπανών για εργοδοτικές εισφορές, τιμαριθμικό επίδομα και ετήσιες προσαυξήσεις. Στις αποδοχές προσωπικού περιλαμβάνονται δαπάνες για υπερωριακή απασχόληση και επίδομα βάρδιας που κατά το 2007 ανήλθαν στις £18.046 (£20.236 το 2006) και £14.453 (£12.242 το 2006) αντίστοιχα.

Διαφημίσεις. Κατά το 2007 το Πρακτορείο σύναψε συμφωνίες με διάφορες εταιρείες για την προσφορά υπηρεσιών διαφήμισης μέσω της ιστοσελίδας του, με εικόνα σύνδεσης/παραπομπής στην ιστοσελίδα των εταιρειών έναντι ετήσιας συνδρομής, που κατά το 2007 ανήλθε συνολικά σε £2.593 (£2.200 το 2006). Παρατήρησα ότι το αντικείμενο/περιεχόμενο της συνεργασίας που ανέπτυξε το Πρακτορείο με τις πιο πάνω εταιρείες δεν φαίνεται να εμπίπτει στο πνεύμα της αποστολής του για παροχή δημόσιας υπηρεσίας ενημέρωσης αλλά αφορά σε άλλες εμπορικές δραστηριότητες, για τις οποίες, με βάση το άρθρο 12(1Α) των περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμων, θα έπρεπε να τηρούνται χωριστοί λογαριασμοί. Μετά από ανάλογη επισήμανση στην Έκθεσή μου για το 2006, το Πρακτορείο απευθύνθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών και αυτό στο Υπουργείο Οικονομικών ζητώντας κατευθυντήριες γραμμές για την ορθή δημιουργία και τήρηση χωριστών λογαριασμών. Όπως πληροφορήθηκα σχετική επί του θέματος σύσκεψη πραγματοποιήθηκε στις 27.6.2008 στο Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας, όπου και αποφασίστηκε ότι θα πρέπει να γίνεται διαχωρισμός μεταξύ των δραστηριοτήτων που αφορούν στην παροχή της δημόσιας υπηρεσίας ενημέρωσης και των εμπορικών δραστηριοτήτων, τόσο στον Προϋπολογισμό όσο και στις οικονομικές καταστάσεις του Πρακτορείου. Όπως αντιλαμβάνομαι η κατάρτιση του Προϋπολογισμού στη νέα αναθεωρημένη του δομή, θα αποτελέσει τη βάση για ετοιμασία και των κατάλληλων οικονομικών καταστάσεων στο μέλλον.

Τηλεφωνικό σύστημα. Το Μάρτιο του 2008 σημειώθηκε μεγάλη αύξηση στα τηλεφωνικά τέλη ύψους €3.430 για διεθνείς κλήσεις από το κεντρικό τηλεφωνικό σύστημα του Πρακτορείου (έναντι €42 του συνήθους ύψους των μηνιαίων διεθνών κλήσεων). Σύμφωνα με τα πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου ημερ. 8.4.2008, κατόπιν έρευνας από την ΑΤΗΚ και την προμηθεύτρια εταιρεία του συστήματος διαπιστώθηκε ότι επρόκειτο για κακόβουλη ενέργεια από αγνώστους, οι οποίοι κατάφεραν να επέμβουν στις συντεταγμένες του τηλεφωνικού συστήματος σε περιόδους που το Πρακτορείο ήταν κλειστό. Σημειώνεται ότι η πιο πάνω επέμβαση δεν καταγγέλθηκε στις Αστυνομικές Αρχές, πράγμα που κατά τη γνώμη μου έπρεπε να είχε γίνει. Το Πρακτορείο με επιστολή του ημερ. 8.4.2008 προς την ΑΤΗΚ αιτήθηκε τη διαγραφή της αξίας ολόκληρου του ποσού των πιο πάνω διεθνών κλήσεων. Ανέφερα ότι ενόψει και της φύσης του αντικειμένου του Πρακτορείου, το θέμα επέμβασης στα συστήματα του θα πρέπει να απασχολήσει το Διοικητικό Συμβούλιο και τη Διεύθυνση για τη λήψη των κατάλληλων μέτρων προς αποφυγή παρόμοιων περιστατικών στο μέλλον.

Όπως με πληροφόρησε ο Αναπληρωτής Διευθυντής του Πρακτορείου, ύστερα από έρευνα της ΑΤΗΚ διαπιστώθηκε ότι υπήρξε κακόβουλη επέμβαση στο διαχειριστή του τηλεφωνικού συστήματος του ΚΥΠΕ και ότι πρόκειται για ένα διεθνές ηλεκτρονικό έγκλημα μέσω του διαδικτύου όπου πολύ δύσκολα εντοπίζονται οι δράστες. Μετά από σχετικά διαβήματα, η ΑΤΗΚ επέστρεψε το ποσό των €70 που αντιπροσωπεύει το κέρδος της. Το υπόλοιπο ποσό καταβλήθηκε από την ΑΤΗΚ σε παρόχους τους εξωτερικού των οποίων χρησιμοποιήθηκαν τα συστήματα για εκτέλεση των τηλεφωνημάτων αυτών και ως εκ τούτου το ΚΥΠΕ όφειλε να καταβάλει αυτό το ποσό. Με πληροφόρησε επίσης ότι η καταγγελία στην Αστυνομία δεν κρίθηκε αναγκαία κατά την περίοδο εκείνη εν αναμονή των αποτελεσμάτων της έρευνας της ΑΤΗΚ. Το θέμα θα τεθεί εκ νέου ενώπιον του Διοικητικού Συμβουλίου.

Μηχανογράφηση και εσωτερικός έλεγχος. Το μηχανογραφημένο λογιστικό σύστημα τέθηκε σε εφαρμογή την 1.1.2006 και όπως παρατηρήθηκε, δεν έχουν ακόμη καθοριστεί οι διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου που θα πρέπει να ακολουθούνται για την επαλήθευση της ορθότητας των καταχωρίσεων. Απαραίτητη επίσης είναι και η φύλαξη/αποθήκευση των ηλεκτρονικών δεδομένων με τη δημιουργία αντιγράφου ασφαλείας (back up). Παρατηρηθήκαν επίσης αδυναμίες όσον αφορά στην ετοιμασία συμφιλιωτικών καταστάσεων των τραπεζικών υπολοίπων και του μισθολογίου, στην έγκαιρη ενημέρωση των λογαριασμών γενικού καθολικού, στην καταχώριση, αρχειοθέτηση των εγγράφων αλληλογραφίας και στη σύνδεση τους ανάλογα με το περιεχόμενο.

Σύμφωνα με τον Αναπληρωτή Διευθυντή του Πρακτορείου τα προβλήματα που παρουσιάζονται οφείλονται στη μη επαρκή στελέχωση του Λογιστηρίου όπου απασχολείται ένα μόνο άτομο, το οποίο χειρίζεται μεγάλο όγκο εργασίας. Αναμένεται σύντομα να προκηρυχθεί θέση Βοηθού Λογιστικού Λειτουργού.

Φορολογικές υποχρεώσεις.

(α) Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το Πρακτορείο υπολογίζει και αφαιρεί από το φόρο επί των εκροών ολόκληρο το ποσό του φόρου επί των εισροών. Σε συνέχεια της επισήμανσης αυτής, το Πρακτορείο με επιστολή του ημερ. 7.9.2006 ζήτησε από την Υπηρεσία ΦΠΑ απόψεις για το χειρισμό του φόρου εισροών. Στην απάντησή της ημερ. 19.12.2007 η Υπηρεσία ΦΠΑ αναφέρει ότι «κάθε εγγεγραμμένο στο Μητρώο ΦΠΑ πρόσωπο δικαιούται να εκπέσει το ποσό του φόρου που αποδίδεται μόνο σε φορολογητέες συναλλαγές. Για τους σκοπούς επιμερισμού του φόρου εισροών αγνοείται οποιαδήποτε επιχορήγηση λαμβάνει το Πρακτορείο η οποία δεν σχετίζεται με τελική αντιπαροχή». Παρατηρήθηκε ότι δεν έγιναν ακόμη οποιεσδήποτε ενέργειες για συμμόρφωση του Πρακτορείου με τα πιο πάνω.

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του Πρακτορείου με πληροφόρησε ότι το θέμα αυτό θα συζητηθεί με την Υπηρεσία ΦΠΑ και εάν χρειαστεί θα ζητηθεί από την εταιρεία που προμήθευσε το ΚΥΠΕ με το λογιστικό σύστημα όπως προβεί στις απαραίτητες αλλαγές για τον επιμερισμό του φόρου εισροών.

(β) Επισημαίνεται και πάλι ότι ο τρόπος ενημέρωσης των λογαριασμών ΦΠΑ εισροών και ΦΠΑ εκροών, και κατά συνέπεια του λογαριασμού ΦΠΑ, πριν τη εφαρμογή του μηχανογραφημένου συστήματος (εφαρμόστηκε από 1.1.2006) γινόταν κατά την είσπραξη/πληρωμή και όχι κατά την παράδοση/αγορά αγαθών/υπηρεσιών, με αποτέλεσμα τα ποσά των εισροών και εκροών στις φορολογικές δηλώσεις ΦΠΑ που υποβάλλονταν κατά τριμηνία, να μην συμφιλιώνονται με τα λογιστικά υπόλοιπα των σχετικών λογαριασμών.

Όπως με πληροφόρησε ο Αναπληρωτής Διευθυντής του Πρακτορείου, στις 29 Οκτωβρίου, αρμόδιοι λειτουργοί της Υπηρεσίας ΦΠΑ επισκέφθηκαν το ΚΥΠΕ και δεσμεύτηκαν όπως μελετήσουν και διευθετήσουν το θέμα τελεσίδικα.

Συνταξιοδοτικά ωφελήματα προσωπικού.

(α) Παρόλο που οι σχετικοί Κανονισμοί για τη λειτουργία του Σχεδίου Συντάξεων και Χορηγημάτων εγκρίθηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων από το 2001 (Κ.Δ.Π. 456/2001), με ημερομηνία έναρξης ισχύος του Σχεδίου την 1.7.1989, το Σχέδιο τέθηκε σε λειτουργία πολύ αργότερα και συγκεκριμένα με την έναρξη της αποκοπής από 1.1.2005 των προνοούμενων από το Σχέδιο εισφορών των υπαλλήλων. Αναφορικά με τον υπολογισμό και την καταβολή των αναδρομικών εισφορών των υπαλλήλων που αφορούν στην περίοδο 1.7.1989 μέχρι 31.12.2004 και την επιστροφή σ' αυτούς από τον εργοδότη των επιπλέον εισφορών (6,3% αντί 3,2%) στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων αφαιρούμενης της συνεισφοράς των υπαλλήλων στο Ταμείο Χηρών και Ορφανών (ποσοστό ύψους 0,75%) για την ίδια περίοδο, το Πρακτορείο αποτάθηκε το Δεκέμβριο του 2007 σε αναλογιστικό οίκο, ο οποίος και προέβη σε εκτίμηση των πιο πάνω ποσών που ανέρχονταν περίπου στις £55.080 για το 3,1% και £13.554 για το 0,75%. Σημειώνεται ότι στο προσχέδιο των οικονομικών καταστάσεων δεν περιλαμβάνεται πρόνοια για τα πιο πάνω ποσά.

Σύμφωνα με τους πιο πάνω Κανονισμούς, το Σχέδιο θα λειτουργεί, κατ' αναλογία, με βάση τις πρόνοιες των περί Συντάξεων Νόμων που ισχύουν για τους δημόσιους υπαλλήλους.

Επιπρόσθετα αναφέρεται ότι σύμφωνα με νέα αναλογιστική μελέτη που έγινε με ημερομηνία εκτίμησης τις 31.12.2007, η υποχρέωση του Πρακτορείου για συνταξιοδοτικά ωφελήματα, σε σχέση με προϋπηρεσία, ανέρχεται σε £1.219.000.

Στις 31.12.2007 ο λογαριασμός για Πρόβλεψη Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων παρουσίαζε υπόλοιπο ύψους £1.121.400 (£484.769 στις 31.12.2006 κατόπιν αναπροσαρμογής που έγινε

στους συγκριτικούς λογαριασμούς του 2006 για κόστος τόκων προηγούμενης υπηρεσίας ύψους £36.000 και £40.400 για τα έτη 2005 και 2006 αντίστοιχα). Συναφώς αναφέρεται ότι κατά το 2007 λογίστηκε, πέραν από την τρέχουσα υπηρεσία, την προϋπηρεσία και το κόστος τόκων, και αναλογιστική ζημιά ύψους 424.681 μέσω του αποθεματικού. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Πρακτορείου αποφάσισε να αναγνωρίσει άμεσα ολόκληρο το ποσό της πιο πάνω αναλογιστικής ζημιάς στις τελικές οικονομικές καταστάσεις του 2007.

(β) Συναφώς αναφέρεται ότι σε σχετικές επιστολές του Υπουργείου Εσωτερικών ημερ. 2.9.2005 ως προς τη δημιουργία Ταμείου, και ημερ. 9.8.2006 για την τροποποίηση των οικείων Κανονισμών με σκοπό τη δημιουργία Ταμείου, αναφέρεται ότι δεν είναι δυνατή η παρέκκλιση από την υφιστάμενη πολιτική για μη δημιουργία Ταμείων Συντάξεων και ότι θα πρέπει να συνεχιστεί η συμπερίληψη των απαραίτητων κονδυλίων αναφορικά με την κάλυψη των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των υπαλλήλων του Πρακτορείου μέσω των ετήσιων Προϋπολογισμών. Αποτέλεσμα τούτου είναι η δημιουργία αρνητικού αποθεματικού, που στις 31.12.2007 ανήλθε στις £863.501 (£245.466 το 2006) και το οποίο διαχρονικά θα αυξάνεται. Σημειώνεται ότι το Πρακτορείο κατ' επανάληψη ζητά την έκδοση κυβερνητικής εγγύησης για σκοπούς διασφάλισης των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων των υπαλλήλων του.

Μέρος Β

Απασχόληση συνεργατών πάνω σε έκτακτη βάση. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες μου Εκθέσεις, το καθεστώς απασχόλησης δέκα συνεργατών παραμένει αδιευκρίνιστο. Εισηγήθηκα όπως μελετηθεί κατά πόσο η απασχόλησή τους εμπίπτει στις πρόνοιες του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων Νόμου αρ. 169/85, σύμφωνα με τον οποίο θα έπρεπε να εξασφαλιστεί η σχετική έγκριση της Βουλής, καθότι τα συμβόλαια απασχόλησης τους περιλαμβάνουν όρους (προσαύξηση, 13^ο μισθό, άδεια κ.λπ.), που παραπέμπουν σε σχέση εργοδότη και εργοδοτούμενου.

Συναφώς αναφέρεται ότι δυνάμει των προνοιών του περί Εργοδοτουμένων με Εργασία Ορισμένου Χρόνου (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμου του 2003, σε επτά έκτακτους συνεργάτες τον Ιανουάριο του 2006 και σε άλλους δυο τον Ιούνιο του 2007, αφού συμπλήρωσαν 30 μήνες υπηρεσίας, δόθηκαν συμβόλαια αορίστου διάρκειας κατόπι συμβουλής του Νομικού Συμβούλου του Πρακτορείου και έγκρισης του Διοικητικού Συμβουλίου.

6.10 ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Οικονομική κατάσταση.

(α) **Έσοδα.** Τα έσοδα του Οργανισμού ανήλθαν σε £20.705.730, σε σύγκριση με £20.481.551 το 2006, από τα οποία ποσό ύψους £19,3 εκ. (£19,3 εκ. το 2006) αποτελεί κρατική χορηγία, δηλαδή το 93% των εσόδων του.

(β) **Έξοδα.** Τα έξοδα του Οργανισμού ανήλθαν σε £21.864.655, σε σύγκριση με £20.926.950 το 2006 (αύξηση κατά £937.705 ή 4%).

(γ) **Αποτελέσματα χρήσης.** Ο Οργανισμός παρουσίασε έλλειμμα ύψους £1.158.925, σε σύγκριση με έλλειμμα ύψους £445.399 το 2006, λόγω βασικά της αύξησης των εξόδων, ενώ τα έσοδα παρέμειναν στο ίδιο επίπεδο με τα έσοδα του προηγούμενου έτους.

(δ) **Πρόβλημα ρευστότητας.** Ο Οργανισμός αντιμετωπίζει πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να αδυνατεί να τακτοποιήσει όλες τις τρέχουσες υποχρεώσεις του, οι οποίες στις 31.12.2007 ανέρχονταν σε £15,1 εκ., ενώ το τρεχούμενο ενεργητικό ήταν £8,1 εκ., δηλαδή υπήρχε έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £7,0 εκ.. Το πρόβλημα ρευστότητας προέκυψε κυρίως, αφενός επειδή ο Οργανισμός δεν σύναψε τα δάνεια που προγραμματίζονταν μέσα στο 2007 και αφετέρου επειδή δαπανήθηκαν ποσά για την αξιοποίηση του Παλαιού ΓΣΟ τα οποία δεν είχαν συμπεριληφθεί στον Προϋπολογισμό.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι οι τρέχουσες υποχρεώσεις παρουσιάζονται αυξημένες λόγω κυρίως της εξόφλησης εντός του 2008 των χρεωγράφων που εξέδωσε ο Οργανισμός το 2000 ύψους £10 εκ.. Ο Οργανισμός το 2008 θα συνάψει δάνειο ύψους £20εκ. (€34εκ.) το οποίο θα χρηματοδοτήσει μέρος των τρεχουσών υποχρεώσεων του.

(ε) Δάνεια.

(i) Δάνεια με κυβερνητικές εγγυήσεις.

- **Έκδοση χρεωγράφων.** Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στη συνεδρία του ημερ. 26.10.2000 να εγκρίνει με κυβερνητική εγγύηση την έκδοση χρεωγράφων από τον Οργανισμό, συνολικής ονομαστικής αξίας £10 εκ. Από τη διάθεση των πιο πάνω χρεωγράφων κατά το έτος 2000 (κυρωτικός Νόμος αρ. 32(III)/2000), με δημοπρασία, εισπράχθηκε ποσό ύψους £9,6 εκ.. Τα χρεώγραφα είναι αποπληρωτέα στις 15.12.2008.

Λόγω προβλημάτων ρευστότητας του Οργανισμού για τα έτη 2007 και 2006 δεν έχει εμβαστεί στο εξοφλητικό Ταμείο των χρεωγράφων, σκοπός του οποίου είναι η αποπληρωμή των χρεωγράφων στη λήξη τους, συνολικό ποσό ύψους £2,32 εκ., που περιλαμβανόταν για το σκοπό αυτό στον Προϋπολογισμό του 2007, με αποτέλεσμα το υπόλοιπο του Ταμείου στις 31.12.2007 να ανέρχεται μόνο σε £6.344.616.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι το ποσό των £3,5 εκ. που υπολείπεται για την εξόφληση των χρεωγράφων θα αντληθεί από το νέο δάνειο των £20 εκ. (€34 εκ.) που ο Οργανισμός θα συνάψει εντός του 2008.

- **Δάνειο από Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα.** Το δάνειο, με κυβερνητική εγγύηση, ύψους £6 εκ., αναλήφθηκε από την Τράπεζα κατά τη διάρκεια του 2005. Το υπόλοιπο στις 31.12.2007 ήταν £6,38 εκ. (£6,06 εκ. στις 31.12.2006).

Διαπιστώθηκε ότι το ποσό που συμπεριλήφθηκε στον Προϋπολογισμό του 2007 για την ετήσια δόση του δανείου, ύψους £763.119, λόγω προβλημάτων ρευστότητας δεν καταβλήθηκε. Για τον ίδιο λόγο, δεν καταβλήθηκε επίσης το ποσό που συμπεριλήφθηκε στον Προϋπολογισμό του 2006 για την ετήσια δόση του δανείου ύψους £378.000.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι και το δάνειο αυτό θα αποπληρωθεί με τη σύναψη του νέου δανείου των £20 εκ. (€34 εκ.), αναφέροντας ταυτόχρονα ότι το 2006 ο Οργανισμός έπρεπε να καταβάλει μόνο τόκους, ποσό που είχε καλυφθεί σχεδόν εξ ολοκλήρου από την κατάθεση που έκανε το 2005, καθώς και ότι η Κεντρική Συνεργατική Τράπεζα ήταν ενήμερη για το γεγονός ότι το 2007 δεν θα πληρωνόταν δόση και το δάνειο θα εξοφληθεί το 2008.

- **Νέο δάνειο ύψους £20 εκ. (€34 εκ.).** Ο Οργανισμός προγραμματίζει μέσα στο 2008 τη σύναψη ενός νέου δανείου, ύψους £20 εκ. (€34 εκ.). Από το ποσό αυτό μόνο ποσό ύψους £1,94 εκ. (€3,3 εκ.) θα χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη αναγκών του 2008 (πληρωμή των τόκων των χρεωγράφων και την κατάθεση στο εξοφλητικό ταμείο χρεωγράφων) και ποσό ύψους £6,38 εκ. (€10,9 εκ.) για την εξόφληση του δανείου της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, και το υπόλοιπο ποσό ύψους £9,36 εκ. (€15,9 εκ.) για τη χρηματοδότηση έργων που εγκρίθηκαν να κατασκευαστούν με δανεισμό μέχρι το 2007 και δεν έχουν ακόμα εκτελεστεί, ενώ ποσό ύψους £2,32 εκ. (€3,9 εκ.) θα χρησιμοποιηθεί για την αποπληρωμή των καθυστερημένων δόσεων στο εξοφλητικό ταμείο των χρεωγράφων.

(ii) Χρηματοδότηση. Τα τελευταία χρόνια ο Οργανισμός χρηματοδοτεί τις δραστηριότητές του και από δάνεια τα οποία παρουσιάζουν μια αυξητική τάση με συνεπακόλουθο να πρέπει να διατίθεται ετησίως ένα σημαντικό ποσό για την αποπληρωμή των τοκοχρεωλυσιών. Τα τελευταία χρόνια, ο Οργανισμός έδειξε αδυναμία να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του αναφορικά με την αποπληρωμή των δανείων που συνάπτει.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι με τη σύναψη του νέου δανείου από το 2010 ο Οργανισμός θα καταβάλει τοκοχρεωλύσια ύψους περίπου 10% των εσόδων του, ποσοστό το οποίο θεωρεί οικονομικά αποδεκτό.

(στ) Ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Λόγω καθυστέρησης στις πληρωμές για εκτελεσθέντα έργα κατά το 2003, λόγω ανεπάρκειας του Προϋπολογισμού, παρατηρήθηκε επιβράδυνση των εργασιών, με επακόλουθο την υποβολή σημαντικών απαιτήσεων από εργοληπτικές εταιρείες για αποζημιώσεις. Ως παράδειγμα αναφέρεται υποβληθείσα αγωγή από συγκεκριμένη εταιρεία για το ποσό των £1.286.254, η οποία ακόμα εκκρεμεί. Για μελέτη όλων των εγερθέντων θεμάτων ορίστηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο Ad hoc Επιτροπή. Επιπρόσθετα, ο Οργανισμός βρίσκεται σε διαιτησία με συγκεκριμένους Μελετητές, οι οποίοι απαιτούν επιπλέον ποσό ύψους £800.000. Ο Οργανισμός δεν είναι σε θέση, στο παρόν στάδιο, να εκφέρει άποψη για το τελικό αποτέλεσμα. Σημειώνεται ότι για τους ίδιους λόγους κατά το 2006 καταβλήθηκε ποσό ύψους £1,6 εκ..

Προϋπολογισμός.

(α) Καθυστέρηση στην έγκριση του Προϋπολογισμού. Σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμους, ο Προϋπολογισμός για το 2007 έπρεπε να είχε κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων το αργότερο μέχρι τις 30.9.2006. Ο Προϋπολογισμός υποβλήθηκε στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού αρχικά στις 7.7.2006 και μετά από σχετικές διαβουλεύσεις με τα Υπουργεία Παιδείας και Πολιτισμού και Οικονομικών, αναθεωρήθηκε και επανυποβλήθηκε στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού στις 19.1.2007.

Στις 14.2.2007 εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και υποβλήθηκε στη Βουλή, η οποία τον ενέκρινε στις 29.3.2007 και δημοσιεύτηκε σε Νόμο στις 5.4.2007. Η Βουλή ενέκρινε δωδεκατημόρια για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2007. Ως αποτέλεσμα, οι δαπάνες για το Μάρτιο 2007 παρέμειναν νομοθετικά ακάλυπτες.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του Οργανισμού αφού κατέθεσε έγκαιρα τον Προϋπολογισμό του.

(β) Εκτέλεση Προϋπολογισμού. Κατά τον έλεγχο της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού διαπιστώθηκαν τα πιο κάτω:

(i) Στο άρθρο 03.01.003 - «Αξιοποίηση Παλαιού ΓΣΟ», έγινε πρόνοια στον Προϋπολογισμό ποσού ύψους μόνο £15.000 για αρχικά δικαιώματα, χωρίς να γίνει πρόνοια ούτε για το κόστος υλοποίησης του έργου, ούτε πρόνοια στο κονδύλι εσόδων από δάνειο με το οποίο θα χρηματοδοτείτο η υλοποίηση του έργου. Ο Οργανισμός προχώρησε στην υλοποίηση του έργου δαπανώντας το ποσό των £1.299.250, με αποτέλεσμα να προκύψει υπέρβαση ποσού ύψους £1.284.250. Το 2006 έγινε υπέρβαση του ίδιου κονδυλίου κατά £373.708.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι στον Προϋπολογισμό του Οργανισμού τόσο για το 2006 όσο και για το 2007 παρουσιάζονται μόνο τα τοκοχρεωλύσια του δανείου και όχι οι δαπάνες του έργου. Ο πιο πάνω τρόπος παρουσίασης του Προϋπολογισμού έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Οικονομικών και τη Βουλή.

Ο Οργανισμός, με τη σύμφωνη γνώμη και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, θα προχωρήσει στην ετοιμασία σχετικού πίνακα για κάλυψη των δαπανών τόσο για το 2006 όσο και το 2007.

(ii) Με αφορμή την πιο πάνω περίπτωση, η Υπηρεσία μου επισήμανε ότι όλες οι δαπάνες του έτους, συμπεριλαμβανομένων και όλων των αναπτυξιακών δαπανών, πρέπει να περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό, άσχετα αν η χρηματοδότησή τους θα γίνει με δανεισμό ή άλλως πως, ώστε να υπάρχει η σχετική έγκριση της Βουλής.

Προσωπικό.

(α) Μισθοί, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων. Στις 31.12.2007 ο Οργανισμός εργοδοτούσε 32 μόνιμους υπαλλήλους (έναντι των 39 οργανικών θέσεων), έναν υπεράριθμο υπάλληλο και 2 έκτακτους. Οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα Ταμεία ήταν £1.914.335.

(β) Επιπρόσθετα, ο Οργανισμός κατά το 2007 απασχόλησε ή ανέλαβε το κόστος συνολικά για 811 άτομα (51 μόνιμους εργάτες και καθαρίστριες, 149 συμβασιούχους γυμναστές και συνεργάτες και 611 προπονητές ΕΣΥΑΑ), έναντι συνολικής δαπάνης £2.448.277.

Σε ό,τι αφορά στους προπονητές ΕΣΥΑΑ, τη μισθοδοσία των οποίων καταβάλλει απευθείας σ' αυτούς ο Οργανισμός, σημειώνεται ότι η πρόσληψή τους γίνεται κυρίως από τα Σωματεία (σε μερικές μόνο περιπτώσεις από τις Ομοσπονδίες), τα οποία και τους απασχολούν για τους σχεδιασμούς του ΕΣΥΑΑ. Η μισθοδοσία αυτή βασικά αποτελεί χορηγία του Οργανισμού προς τα Σωματεία και Ομοσπονδίες.

(γ) Μελέτη ανθρώπινου δυναμικού από ελεγκτικό οίκο. Η συμφωνία με τον ελεγκτικό οίκο για τον εσωτερικό έλεγχο επεκτάθηκε το 2005, έτσι ώστε να καλυφθεί και το θέμα της πραγματοποίησης μελέτης ανθρώπινου δυναμικού, με επιπλέον κόστος £15.500 συν ΦΠΑ.

Η έκθεση συμπληρώθηκε και παρουσιάστηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση για πρώτη φορά το Δεκέμβριο του 2005 και για δεύτερη φορά, με συγκεκριμένη πρόταση για νέα δομή του Οργανισμού, στις 30.5.2007, χωρίς μέχρι σήμερα να τύχει εφαρμογής οποιαδήποτε εισήγηση.

Στην πιο πάνω μελέτη καταγράφηκαν αρχικά διάφορες αδυναμίες και ελλείψεις σε ό,τι αφορά στην υφιστάμενη οργάνωση και λειτουργία του Οργανισμού καταλήγοντας σε πρόταση για νέα δομή του Οργανισμού.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι η υποβληθείσα πρόταση στο Διοικητικό Συμβούλιο που αφορούσε τη μελέτη ανθρώπινου δυναμικού δεν έτυχε εφαρμογής μέχρι σήμερα καθότι σύμφωνα με το κώδικα Βιομηχανικών Σχέσεων η προτεινόμενη δομή στάλθηκε στις δύο Συντεχνίες (ΣΥΚΟΑ και ΣΗΔΗΚΕΚ ΠΕΟ) για απόψεις. Οι Συντεχνίες απέστειλαν τις προτάσεις τους στον Οργανισμό, που μαζί με την πρόταση του ελεγκτικού οίκου κατατέθηκε στην Επιτροπή Προσωπικού η οποία και υιοθετήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 3.6.2008.

Παραχώρηση επιπρόσθετων ωφελημάτων σε Ανώτερο Διοικητικό Λειτουργό, κατά την εθελοντική πρόωρη αφυπηρέτησή του. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, στη συνεδρία του ημερ. 18.12.2007, αποφάσισε να εγκρίνει την εθελοντική πρόωρη αφυπηρέτηση Ανώτερου Διοικητικού Λειτουργού, καθώς και επιπρόσθετα ωφελήματα ύψους £75.000, πέραν των ωφελημάτων που δικαιούται με βάση τους περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού και Εξαρτώμενους τους) (όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) Κανονισμούς του 1993 (Κ.Δ.Π. 111/93). Τα επιπρόσθετα ωφελήματα καταβλήθηκαν στις 8.1.2008.

Η Υπηρεσία μου εξέφρασε την άποψη ότι η παραχώρηση επιπρόσθετων ωφελημάτων δεν συνάδει με τους Κανονισμούς του Οργανισμού και επομένως η πιο πάνω απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου δεν καλύπτεται νομοθετικά.

Τη διαφωνία τους ως προς την παραχώρηση πρόσθετων ωφελημάτων είχαν εκφράσει σε σχετικές επιστολές τους προς τον Οργανισμό τόσο το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, όσο και το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού ενέργησε και αποφάσισε με απόλυτα καλή πίστη ότι εξυπηρετούσε το καλώς νοούμενο συμφέρον του Οργανισμού βασιζόμενο σε Σχέδιο Πρόωρης Αφυπηρέτησης, που κατάρτισε ο Οργανισμός, εκπληρώνοντας υποχρέωση του βάσει συλλογικών συμβάσεων και έχοντας πάντα νομική

καθοδήγηση. Το ρηθέν Σχέδιο Πρόωρης Αφυπηρέτησης θα καταργηθεί και/ή ακυρωθεί και/ή ανακληθεί και θα επιδιωχθεί ψήφιση από τη Βουλή Σχεδίου Πρόωρης Αφυπηρέτησης των Υπαλλήλων του Οργανισμού για να είναι εντάξει ο Οργανισμός στις βάσει Συλλογικών Συμβάσεων υποχρεώσεις του.

Η Υπηρεσία μου δεν θεωρεί τις πιο πάνω εξηγήσεις του Οργανισμού ικανοποιητικές και εξακολουθεί να έχει την άποψη ότι η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου δεν καλύπτεται νομοθετικά.

Στρατηγικό Σχέδιο. Όπως αναφέρεται και σε προηγούμενές μου εκθέσεις, είναι απαραίτητο όπως ο Οργανισμός καταρτίσει στρατηγικό σχέδιο στο οποίο να εντάξει όλες του τις δραστηριότητες, περιλαμβανομένων των αθλητικών σχεδιασμών, καθώς επίσης και αθλητικών κτιριακών έργων. Στην απαντητική του επιστολή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων του 2006, ο Οργανισμός με πληροφόρησε ότι στις 7.5.2007 κατατέθηκε και εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο «τριετές στρατηγικό σχέδιο», το οποίο έχει υποβληθεί και στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Όπως ανέφερα και στην Ετήσια Έκθεση μου για το 2006, παρόλο που η ετοιμασία τριετούς σχεδίου συνιστά ένα σημαντικό θετικό βήμα προς την ορθή κατεύθυνση, το συγκεκριμένο σχέδιο δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως στρατηγικός σχεδιασμός και παρατήρησα τα ακόλουθα:

(α) Η συζήτηση του τριετούς σχεδίου είχε αρχίσει στις 2.5.2007, συνεχίστηκε στις 7.5.2007 και σύμφωνα με τα πρακτικά δεν επανήλθε έκτοτε στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση.

(β) Στο τριετές σχέδιο δεν καθορίζονται οι συγκεκριμένοι τρόποι υλοποίησης των στόχων που τέθηκαν.

(γ) Δεν έχει καταρτιστεί χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, ώστε να υποβοηθηθεί η υλοποίηση των στόχων του σχεδίου και η παρακολούθηση της υλοποίησής τους.

(δ) Δεν έχει διαπιστωθεί σημαντική αλλαγή στον τρόπο λειτουργίας του Οργανισμού, που να οφείλεται σε νέο προσανατολισμό του ΚΟΑ για την υλοποίηση του στρατηγικού σχεδίου.

Η ανάγκη ετοιμασίας στρατηγικού σχεδιασμού θεωρείται ως επείγουσα και επιτακτική δεδομένου του κεντρικού ρόλου του Οργανισμού στον αθλητισμό και του μεγάλου προϋπολογισμού που ο Οργανισμός καλείται να διαχειριστεί.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι το τριετές σχέδιο υποβλήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο και στη συνέχεια στάληκε στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και ότι διαφωνεί ότι δεν καθοριζόταν ο συγκεκριμένος τρόπος υλοποίησής του. Θεωρεί δε ότι αποδεικτικό στοιχείο είναι ότι στην κατεύθυνση του Μαζικού Αθλητισμού μέσα από το τριετές σχέδιο προσδιοριζόταν ο στόχος της αύξησης των απασχολούμενων με τον Αθλητισμό Ενασχόλησης, καθώς και η συνεργασία με τους Δήμους και Κοινότητες και ότι ο στόχος αυτός επιτεύχθηκε, αφού υπήρχε αύξηση των ενασχολούμενων με τα προγράμματα ΑΓΟ κατά 22,34% από 10 232 σε 12 518 μέλη και της συνεργασίας με Δήμους από 14 σε 34, δηλαδή αύξηση 142%.

Από τα πιο πάνω στοιχεία που παρέθεσε ο Οργανισμός φαίνεται ότι αυξήθηκε ο αριθμός των ενασχολούμενων και επιτεύχθηκε συνεργασία με περισσότερους Δήμους, ωστόσο αυτό το επιχείρημα δεν είναι ενδεικτικό του καθορισμού και της καταγραφής τρόπων επίτευξης του στόχου που τέθηκε. Επιπρόσθετα, στο τριετές σχέδιο δεν είχαν καθοριστεί τα επίπεδα των στόχων, γι' αυτό δεν μπορεί να διαπιστωθεί ο βαθμός επίτευξής τους.

Επιπλέον, ο Πρόεδρος του Οργανισμού συμφώνησε ότι ορισμένοι τομείς που καθορίζονταν από τον τριετή σχεδιασμό δεν λειτούργησαν, όπως ο αθλητισμός των βετεράνων κ.ά. και ότι τούτο οφείλεται στο γεγονός ότι δεν υπήρχε τη δεδομένη στιγμή οικονομική δυνατότητα. Επίσης ανέφερε ότι, όσον αφορά στον αγωνιστικό αθλητισμό και στο όραμα του ΚΟΑ όπως καθορίσθηκε, ήταν

σημαντική και αξιοσημείωτη η αγωνιστική παρουσία μας στο διεθνή χώρο, που θεωρείται από τις καλύτερες όλων των εποχών λόγω αύξησης των κινήτρων, καθώς και της προπονητικής στήριξης.

Επίσης με πληροφόρησε ότι, όσον αφορά στην πρότασή μου για ετοιμασία ενός μακροχρόνιου σχεδίου ανάπτυξης, αυτή θα προχωρήσει στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Σύστημα εσωτερικού ελέγχου.

(α) Γενικά. Παρά τα μέτρα βελτίωσης που τροχοδρομήθηκαν το σύστημα εσωτερικού ελέγχου συνεχίζει να παρουσιάζει αδυναμίες σε ορισμένους τομείς και κυρίως σε ό,τι αφορά στην εποπτεία των διαφόρων εργασιών του Οργανισμού τόσο στον οικονομικό και τεχνικό τομέα, όσο και στον αθλητικό τομέα. Ο διαχωρισμός καθηκόντων και οι υποχρεώσεις του προσωπικού δεν είναι ξεκάθαροι.

Αρκετές από τις εκθέσεις που υποβλήθηκαν από τον ελεγκτικό οίκο παλαιότερα, δεν έχουν εξεταστεί ακόμη από την Επιτροπή Ελέγχου του Οργανισμού, με αποτέλεσμα η εργασία των εσωτερικών ελεγκτών να παραμένει αναξιοποίητη.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι οι εργασίες της Επιτροπής Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου θα εντατικοποιηθούν για να αξιοποιηθεί η εργασία των εσωτερικών ελεγκτών. Επιπρόσθετα, με οδηγίες του έχει ζητηθεί από τους εσωτερικούς ελεγκτές να ετοιμάσουν μια κατάσταση ελέγχου (checklist) των παρατηρήσεων και εισηγήσεων τους για να γίνει πιο ορθολογιστικά ο έλεγχος της εργασίας τους.

(β) Μητρώα. Η τήρησή τους εξακολουθεί να παρουσιάζει κενά και αδυναμίες, με αποτέλεσμα να μην εξυπηρετείται ο σκοπός της δημιουργίας τους. Ως παράδειγμα αναφέρονται τα μητρώα επιχορηγήσεων, παγίων, συμβολαίων και αγωγών.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι θα γίνει προσπάθεια συμμόρφωσης.

(γ) Χρεώστες. Οι χρεώστες δεν φαίνεται να παρακολουθούνται συστηματικά, με αποτέλεσμα σε κάποιες περιπτώσεις να παραμένουν για μεγάλα χρονικά διαστήματα ποσά σε εκκρεμότητα.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι θα διερευνηθούν όσα υπόλοιπα χρήζουν διερεύνησης.

(δ) Προσωπικοί φάκελοι. Από τον έλεγχο της μισθοδοσίας του Οργανισμού, διαπιστώθηκαν αδυναμίες στον τρόπο τήρησης των προσωπικών φακέλων του προσωπικού.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι ο Οργανισμός θα ανταποκριθεί θετικά. Θα τηρούνται όμως δύο ανεξάρτητοι φάκελοι, ένας προσωπικός και ένας υπηρεσιακός, πράγμα με το οποίο η Υπηρεσία μου συμφωνεί.

(ε) Λειτουργία Αρχείου. Δεν εφαρμόζεται από το Αρχείο συστηματική παρακολούθηση των εξερχόμενων επιστολών του Οργανισμού, ώστε να αποστέλλονται υπενθυμίσεις σε τακτά χρονικά διαστήματα, με αποτέλεσμα πολλές από αυτές να παραμένουν αναπάντητες.

Παρατηρούνται επίσης αδυναμίες στην αρχειοθέτηση των εγγράφων, καθώς και στην αρίθμηση και καταχώρισή τους.

(στ) Μηχανογράφηση. Ο Οργανισμός έχει εφαρμόσει από 1.8.2004 ένα νέο λογιστικό λογισμικό, το οποίο όμως δεν έχει επεκταθεί ώστε να καλύψει όλες τις εργασίες του Λογιστηρίου και των άλλων τμημάτων του Οργανισμού, με εξαίρεση το Αρχείο, για το οποίο η διαδικασία βρίσκεται στα αρχικά στάδια.

Επιπρόσθετα, ενώ το λογιστικό λογισμικό συμπεριλαμβάνει αρκετά μηχανογραφημένα μητρώα, εντούτοις, μερικά μηχανογραφημένα μητρώα ενώ παραλήφθηκαν δεν έχουν τεθεί σε λειτουργία.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι το θέμα των μητρώων θα επανεξεταστεί με τον προγραμματιστή.

Επιχορηγήσεις αθλητικών φορέων. Κατά το 2007 παραχωρήθηκαν σε Ομοσπονδίες και σωματεία επιχορηγήσεις ύψους £5,2 εκ., σε σύγκριση με ισόποσες επιχορηγήσεις για το 2006. Ο έλεγχος των επιχορηγήσεων των Ομοσπονδιών, για εξακρίβωση κατά πόσο αυτές υπολογίζονται ορθά και αξιοποιούνται για το σκοπό για τον οποίο παραχωρήθηκαν, συνεχίζει να μην είναι ικανοποιητικός.

(α) Ομοσπονδίες. Κατά τη διάρκεια του έτους παραχωρήθηκε στις Ομοσπονδίες επιχορήγηση ύψους £3,3 εκ., σε σύγκριση με ισόποση επιχορήγηση για το 2006.

(i) Εξακολουθεί να μην έχουν καθοριστεί συγκεκριμένα κριτήρια κατανομής του εγκεκριμένου ποσού της επιχορήγησης. Όπως αναφέρεται και σε σχετική έκθεση του ελεγκτικού οίκου που ανέλαβε τη διεξαγωγή ελέγχου, η κατανομή των επιχορηγήσεων κρίνεται μάλλον ως υποκειμενική διαδικασία, η οποία δεν λαμβάνει υπόψη απαραίτητως τις πραγματικές ανάγκες και τους στόχους των Ομοσπονδιών.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι συγκεκριμένα κριτήρια κατανομής των ποσών προς τις Ομοσπονδίες όπως έχει αναφερθεί και σε προηγούμενα χρόνια δεν μπορεί να εφαρμοστούν 100%. Παρόλα αυτά καταβάλλεται προσπάθεια από την υπηρεσία για να καλύψει τουλάχιστον μέρος της πιο πάνω παρατήρησης.

(ii) Οι οικονομικές καταστάσεις που υποβάλλονται από τις Ομοσπονδίες μετά το τέλος του έτους δεν εξετάζονται από τον Οργανισμό για σκοπούς υποβοήθησης στη λήψη απόφασης για τον καθορισμό του ύψους της επιχορήγησης.

(iii) Προσφορά για παροχή υπηρεσιών διαχειριστικού ελέγχου αθλητικών φορέων. Προκηρύχθηκε προσφορά για παροχή υπηρεσιών διαχειριστικού ελέγχου αθλητικών φορέων το 2007, αλλά λόγω καθυστέρησης του Οργανισμού να ολοκληρώσει την αξιολόγησή τους μέσα στο προκαθορισμένο χρονικό πλαίσιο των 6 μηνών από την τελευταία ημερομηνία υποβολής των προσφορών (16.9.2007) αυτές έληξαν, με αποτέλεσμα να μην κατακυρωθεί η προσφορά και να εκκρεμεί ο έλεγχος των Ομοσπονδιών, αδυναμία την οποία η Υπηρεσία μου θεωρεί σημαντική και στην οποία αναφερόταν για πολλά χρόνια στο παρελθόν. Έκτοτε δεν έχει προκηρυχθεί νέα προσφορά.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι ο Οργανισμός εξετάζει το ενδεχόμενο να προκηρύξει μια ενιαία προσφορά για το διαχειριστικό έλεγχο των Ομοσπονδιών και τον εσωτερικό έλεγχο του Οργανισμού, ώστε να υπάρχουν αυξημένες συνέργειες.

(β) Σωματεία. Κατά τη διάρκεια του έτους παραχωρήθηκε στα σωματεία χορηγία ύψους £1,9 εκ., σε σύγκριση με ισόποση χορηγία το προηγούμενο έτος. Τα ποσά που εγκρίνονται και παραχωρούνται στα σωματεία, υπολογίζονται με βάση την αγωνιστική τους αξιολόγηση (κατάταξη) στα εθνικά πρωταθλήματα.

Δημιουργία και βελτιώσεις ιδιόκτητων και επιχορηγούμενων αθλητικών χώρων (£5,8 εκ.).

(α) Άδειες οικοδομής αθλητικών χώρων. Δεν φαίνεται να υπάρχει επαρκής παρακολούθηση της εξέλιξης της εξασφάλισης αδειών οικοδομής. Για τους πιο κάτω αθλητικούς χώρους εξακολουθεί να μην έχουν εξασφαλιστεί άδειες οικοδομής:

(i) Ιδιόκτητοι χώροι.

- Βοηθητικά Μακαρίου Σταδίου.

(ii) Μη Ιδιόκτητοι χώροι.

- Τσίρειο Στάδιο.
- Κολυμβητήριο Λευκωσίας.
- Κολυμβητήριο Πάφου.

- Αίθουσα Απόλλωνα.
- Στάδιο Αντώνης Παπαδόπουλος.
- Στάδιο Νέας Σαλαμίνας (όσον αφορά στις προσθήκες).

Σημειώνεται ότι εκκρεμεί η εξέταση των αδειών οικοδομής άλλων μικρότερων αθλητικών χώρων.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι όσον αφορά στους ιδιόκτητους χώρους έχουν εξασφαλιστεί άδειες οικοδομής. Ειδικότερα όμως για τα βοηθητικά του Μακαρείου Σταδίου σημείωσε ότι εντάσσονται εντός του ευρύτερου πλαισίου τελικής άδειας οικοδομής του Μακαρείου Σταδίου γι' αυτό και αναμένεται μετά το πέρας των αναβαθμίσεων του ποδοσφαιρικού γηπέδου να υποβληθεί αντίστοιχη αίτηση για εξασφάλιση άδειας οικοδομής για ολόκληρο το συγκρότημα. Επίσης ανέφερε ότι όσον αφορά στους μη ιδιόκτητους χώρους, συνεχίζονται οι πιέσεις εκ μέρους του ΚΟΑ ούτως ώστε τα γήπεδα να συμμορφωθούν – δυστυχώς όμως φαίνεται αντιμετωπίζουν πραγματικές και άλλες αντικειμενικές δυσκολίες στο να ανταποκριθούν.

(β) Έλεγχος και καταλληλότητα σταδίων.

(i) Όπως αναφέρεται και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, σύμφωνα με έκθεση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας αναφορικά με τα στάδια του πρωταθλήματος Α' κατηγορίας μόνο πέντε από τα εννέα στάδια κρίθηκαν κατάλληλα για τη διεξαγωγή αγώνων. Μερικοί από τους λόγους που αναφέρονται στην έκθεση για τη μη καταλληλότητα είναι οι σοβαρές προσθήκες και μετατροπές, οι οποίες επηρεάζουν τα μέσα διαφυγής και την πυροπροστασία. Όπως διαπιστώθηκε όλα τα στάδια άρχισαν να συμμορφώνονται με τις υποδείξεις της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και προωθούν την εκτέλεση των έργων που εισηγήθηκε η Πυροσβεστική Υπηρεσία, ώστε να κριθούν κατάλληλα για τη διεξαγωγή αγώνων. Το κόστος των εργασιών καλύπτεται εξ ολοκλήρου από τον Οργανισμό.

(ii) **Στάδια Β', Γ' και Δ' κατηγορίας.** Για τα πιο πάνω στάδια δεν έχουν γίνει ενέργειες για να ελεγχθεί η καταλληλότητά τους για διεξαγωγή αγώνων, ώστε να προωθηθούν οι τυχόν απαιτούμενες εργασίες για να καταστούν κατάλληλα.

(γ) Κριτήρια επιχορήγησης.

(i) **Τήρηση κατάστασης ελέγχου (checklist).** Η Υπηρεσία μου ανέφερε ότι θεωρεί απαραίτητη την τήρηση κατάστασης ελέγχου (checklist) για κάθε επιχορηγούμενο έργο, ώστε να παρακολουθείται η εφαρμογή των κριτηρίων του Οργανισμού.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι ο Οργανισμός συμφωνεί με την εισήγησή μου και θα την εφαρμόσει.

(ii) **Ασάφειες κριτηρίων.** Εκκρεμεί η εξέταση των κριτηρίων, ώστε να εντοπιστούν τυχόν ελλείψεις και αδυναμίες και να γίνουν οι αναγκαίες αλλαγές.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι τα κριτήρια βρίσκονται στο στάδιο επαναξιολόγησης από την υπηρεσία του Οργανισμού.

(iii) **Μη εφαρμογή των κριτηρίων.** Διαπιστώθηκε ότι δεν ακολουθούνται πάντοτε τα κριτήρια του Οργανισμού, όπως αυτά εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Συγκεκριμένα, εγκρίνονται χορηγίες για δημιουργία και βελτιώσεις αθλητικών χώρων,

- για μεγαλύτερο ποσό/ποσοστό από αυτό που προνοούν τα κριτήρια,
- για σκοπούς που δεν καλύπτονται από τα κριτήρια,
- χωρίς να έχει εξασφαλιστεί από τα σωματεία ή άλλους φορείς άδεια οικοδομής,
- χωρίς να έχουν υποβληθεί στον Οργανισμό εκ των προτέρων οι όροι και προδιαγραφές για έγκριση,

- εκ των υστέρων, δηλαδή μετά την αποπεράτωση της εργασίας,
- χωρίς ο Οργανισμός να βεβαιώνεται ότι έχει υποβληθεί από τον εργολάβο εγγύηση πιστής εκτέλεσης.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι σε πολύ ειδικές περιπτώσεις οι οποίες και αιτιολογούνται δεόντως, όπως για παράδειγμα ακριτικές ή δυσπραγούσες περιοχές, το Διοικητικό Συμβούλιο χρησιμοποιεί τη διακριτική του ευχέρεια και αξιολογεί το κάθε αίτημα ανάλογα με τις δοσμένες συνθήκες.

Συναφώς αναφέρεται ότι τα κριτήρια του Οργανισμού δεν περιλαμβάνουν οποιαδήποτε πρόνοια για γήπεδα που βρίσκονται σε ακριτικές ή δυσπραγούσες περιοχές και επιχορηγήσεις εκτός κριτηρίων έγιναν και για γήπεδα που δεν βρίσκονται σε ακριτικές ή δυσπραγούσες περιοχές.

(δ) Αθλητικές εγκαταστάσεις που ανεγέρθηκαν σε τουρκοκυπριακή γη. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού ζήτησε το Φεβρουάριο 2006 από τον Οργανισμό όπως υποβάλει κατάλογο των ιδιόκτητων ή επιχορηγούμενων αθλητικών εγκαταστάσεων που κτίστηκαν σε τουρκοκυπριακή γη.

Μετά από σχετική πληροφόρηση που λήφθηκε από το Υπουργείο, διαπιστώθηκε ότι ο πιο πάνω κατάλογος δεν έχει υποβληθεί, παρά τις υπενθυμίσεις που στάληκαν από το Υπουργείο προς τον Οργανισμό.

(ε) Μαζικός αθλητισμός. Τα μέχρι σήμερα ποσά που διατίθενται για τη δημιουργία και βελτιώσεις αθλητικών χώρων, αφορούσαν, κατά κύριο λόγο, σε έργα αγωνιστικού αθλητισμού.

Το πρόγραμμα για κοινωνικό αθλητισμό, το οποίο στηρίζεται στην προθυμία και δυνατότητα των Δήμων για την εφαρμογή του δεν φαίνεται να συμβάλλει σημαντικά στη λειτουργία κέντρων αθλητικών και γυμναστικών για χρήση από το κοινό. Κατά το 2007 δαπανήθηκε ποσό £187.671 (2006: £276.140), το οποίο θεωρείται συγκριτικά μικρό. Σημειώνεται ότι ο μαζικός αθλητισμός αποτελεί ένα από τους βασικούς στόχους του Τριετούς Σχεδιασμού Ανάπτυξης 2007 – 2009.

(στ) Δεσμεύσεις επιχορηγούμενων φορέων. Όπως αναφέρεται και στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, η Υπηρεσία μου εξακολουθεί να έχει την άποψη ότι θα πρέπει να υπάρχει καθορισμένη και καταγεγραμμένη σχέση μεταξύ Οργανισμού και επιχορηγούμενου φορέα (με συμβόλαιο ή επιστολή του Οργανισμού στην οποία να υπογράφει ο επιχορηγούμενος φορέας ότι αποδέχεται τα όσα αναγράφονται), καθώς και καταγραφή των υποχρεώσεων του κάθε μέρους όσον αφορά στο επιχορηγούμενο έργο (για θέματα διαχείρισης, θέματα που αφορούν στις σχέσεις αθλητικών φορέων με μελετητές ή εργολάβους κ.λπ.).

Στις πιο πάνω υποχρεώσεις θα πρέπει απαραίτητως να περιλαμβάνονται και οι σημαντικές δεσμεύσεις του επιχορηγούμενου φορέα, όπως είναι η μη αποξένωση της περιουσίας, η μη αλλαγή χρήσης και η χρήση της επιχορήγησης αποκλειστικά για το σκοπό που παραχωρείται, εκτός εάν ληφθεί η έγκριση του Οργανισμού. Η δέσμευση για μη αποξένωση της περιουσίας μπορεί να επιτευχθεί και με εξασφάλιση υποθήκης.

Στην απαντητική επιστολή του Οργανισμού για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων του 2006, ο Οργανισμός πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι οι πιο πάνω εισηγήσεις ήταν θέμα γενικότερης πολιτικής και θα παραπέμπονταν στο Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού για μελέτη και λήψη απόφασης, ωστόσο δεν υπήρξαν οποιεσδήποτε εξελίξεις.

Σημειώνεται ότι σε σύσκεψη του Οργανισμού και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, στις 23.2.2006, συμφωνήθηκε όπως γίνονται συμβόλαια για τις επιχορηγήσεις που παραχωρούνται για αθλητικές εγκαταστάσεις.

(α) Διαχείριση ιδιόκτητων αθλητικών χώρων.

(i) Αποτελέσματα διαχείρισης. Από τη διαχείριση των πιο πάνω χώρων προέκυψε καθαρό έλλειμμα £1.380.574 το 2007 σε σύγκριση με £1.551.466 το 2006, δηλαδή παρουσιάστηκε μείωση £170.892 ή 11%. Το μεγαλύτερο έλλειμμα παρουσιάζεται στο Κολυμβητήριο Λευκωσίας (£286.687), το οποίο είναι το μόνο μη ιδιόκτητο, ανήκει στο Δήμο Λευκωσίας, και βάσει σχετικής συμφωνίας χρησιμοποιείται και συντηρείται από κοινού από το Δήμο και τον Οργανισμό.

(ii) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £395.636 το 2007 σε σύγκριση με £335.492 το 2006, δηλαδή αυξήθηκαν κατά £60.144 ή 18%.

(iii) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £1.776.210 το 2007 σε σύγκριση με £1.887.697 το 2006, δηλαδή παρουσίασαν μείωση £111.487 ή 6%. Η μείωση των εξόδων οφείλεται κυρίως στη μείωση της κατανάλωσης καυσίμων κατά £144.337 (£296.527 το 2007, σε σύγκριση με £440.864 το 2006).

(β) Δικαιώματα χρήσης αθλητικών χώρων.

(i) Δεν έχει γίνει ακόμα αναθεώρηση των δικαιωμάτων χρήσης αθλητικών χώρων, ειδικά στις περιπτώσεις εκείνες όπου οι εγκαταστάσεις χρησιμοποιούνται για κερδοσκοπικούς σκοπούς (π.χ. μουσικές συναυλίες).

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι έχει ολοκληρωθεί το εισηγητικό για την αναθεώρηση των δικαιωμάτων χρήσης των Αθλητικών Χώρων και είναι ενώπιον του Διοικητικού Συμβουλίου για εξέταση και τον καθορισμό νέας τιμολογιακής πολιτικής.

(ii) Διαπιστώθηκε ότι δεν ασκείται κανένας έλεγχος στα στοιχεία που τηρούνται στις αθλητικές εγκαταστάσεις για τη χρήση τους.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι θα γίνει προσπάθεια άσκησης ελέγχου.

(iii) Παρατηρήθηκε ότι παραχωρούνται αίθουσες δωρεάν, σε συγκεκριμένους φορείς, κατόπτι σχετικής απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, χωρίς την ύπαρξη κριτηρίων, με αποτέλεσμα αυτό να δημιουργεί προηγούμενο και παράπονα από άλλους φορείς.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι στη νέα τιμολογιακή πολιτική που είναι υπό εξέταση περιλαμβάνονται κριτήρια.

(iv) Υπογράφηκε συμφωνία άδειας χρήσης του ανοιχτού χώρου άθλησης Παλαιού ΓΣΖ μεταξύ του Οργανισμού και εταιρείας για πενταετή περίοδο από 1.9.2004 μέχρι 31.8.2009 για το ετήσιο ποσό των £14.400, συν τις προβλεπόμενες αυξήσεις, πλέον ΦΠΑ.

Ο υφιστάμενος αδειούχος αιτείται την επέκταση του συμβολαίου του για άλλα 10 έτη. Η Υπηρεσία μου έχει τη άποψη ότι η παράταση της ισχύος του υφιστάμενου συμβολαίου, χωρίς την προκήρυξη προσφορών δεν συνάδει με την αρχή της χρηστής διοίκησης.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι ο Οργανισμός απέρριψε το αίτημα του αδειούχου για επέκταση του Συμβολαίου του για άλλα δέκα έτη. Ad Hoc Επιτροπή του Οργανισμού διαπραγματεύθηκε με τον υφιστάμενο αδειούχο και βάσει του αποτελέσματος των διαπραγματεύσεων ετοιμάστηκε πρόταση τροποποίησης της συμφωνίας. Επίσης με πληροφόρησε ότι κατόπτι λήψης σχετικής συμβουλής από τους Νομικούς τους Συμβούλους για υπογραφή της συμφωνίας, ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού με εντολή του Διοικητικού Συμβουλίου θα αποστείλει επιστολή προς το Υπουργείο Παιδείας, Γενικό Ελεγκτή και Γενικό Λογιστή και θα αναμένει τις σχετικές απόψεις και συμβουλές επί του πρακτέου.

(γ) Έξοδα ιδιόκτητων χώρων. Διαπιστώθηκε και πάλι ότι δεν ασκείται ικανοποιητικός έλεγχος των δαπανών, ιδίως εκεί που παρουσιάζονται μεγάλες διακυμάνσεις σε διάφορους αθλητικούς χώρους.

(i) Χρεώσεις για νερό και ρεύμα. Εξακολουθεί, για κάποιους χώρους, οι χρεώσεις για νερό και ρεύμα να μην αντιπροσωπεύουν την πραγματική δαπάνη, γιατί έγιναν σύμφωνα με την

εγκεκριμένη πρόνοια στον Προϋπολογισμό και όχι σύμφωνα με την πραγματική χρήση, αφού δεν διαθέτουν ξεχωριστούς μετρητές.

Εξέφρασα την άποψη ότι ο Οργανισμός θα πρέπει να προβεί στις κατάλληλες ενέργειες για εγκατάσταση ξεχωριστού μετρητή σε κάθε αθλητικό χώρο.

(ii) Μητρώα κατανάλωσης νερού και ρεύματος. Για την κατανάλωση νερού και ρεύματος, εξακολουθεί να μην τηρούνται μητρώα κατανάλωσης, ώστε να παρακολουθούνται και να διερευνώνται τυχόν σοβαρές διακυμάνσεις.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι θα εξεταστεί η υπηρεσιακή δυνατότητα τήρησης αυτών των μητρώων, λόγω του όγκου εργασίας που απαιτείται.

(δ) Κυλικεία αθλητικών χώρων.

(i) Παρατηρήθηκε ότι σε αρκετές περιπτώσεις καθυστερούν οι προκηρύξεις και κατακυρώσεις προσφορών για ανανέωση της άδειας χρήσης κυλικείων, με αποτέλεσμα να προκύπτει κενό μέχρι την έναρξη του επόμενου συμβολαίου, το οποίο καλύπτεται αναθέτοντας το κυλικείο, χωρίς προσφορές, είτε στον προηγούμενο είτε στον επόμενο δικαιούχο εκμετάλλευσης.

(ii) Παρατηρήθηκε ότι σε αρκετές περιπτώσεις που υπάρχει παράταση υφιστάμενων συμβολαίων δεν προσκομίζεται εγγυητική επιστολή για την περίοδο της παράτασης.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι συμφωνεί ότι υπήρξε καθυστέρηση στην προκήρυξη και κατακύρωση των προσφορών για την ενοικίαση των κυλικείων και ότι για να καλυφθεί το κενό που δημιουργήθηκε και πρώτιστα για την εξυπηρέτηση του κοινού με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου έγινε παράταση των προηγούμενων συμβολαίων. Επίσης συμφώνησε ότι δεν ζητήθηκαν και δεν προσκομίστηκαν εγγυητικές επιστολές για την περίοδο της παράτασης των υφιστάμενων συμβολαίων.

(ε) Κατακύρωση προσφοράς για τη λειτουργία του κυλικείου του Ιστιοπλοϊκού Κέντρου Λεμεσού για την περίοδο 1.11.2007 – 31.10.2009. Η πιο πάνω προσφορά κατακυρώθηκε στον ίδιο προσφοροδότη, στον οποίο είχε παραχωρηθεί η διαχείριση του κυλικείου, χωρίς προσφορές, από τον Ιούλιο του 2001. Η κατακύρωση της νέας προσφοράς έγινε στις 12.10.2007.

Σχετικά με τα πιο πάνω, παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

- Παρά τα πολλά προβλήματα που αντιμετώπισε ο Οργανισμός με το συγκεκριμένο προσφοροδότη, και παρά το γεγονός ότι στα πρακτικά του, ημερ. 2.10.2007, το Διοικητικό Συμβούλιο σημείωσε ότι για «έξι περίπου χρόνια έχει διατεθεί δυσανάλογα πολύτιμος χρόνος του Διοικητικού Συμβουλίου και των αρμόδιων επιτροπών του, των Υπηρεσιών του Οργανισμού, των νομικών συμβούλων και άλλων, για αντιμετώπιση και επίλυση προβλημάτων και ρύθμιση εγειρόμενων εκάστοτε διαφορών», εντούτοις δεν εξέτασε το ενδεχόμενο να τον αποκλείσει από τις προσφορές.
- Η σιωπηρή ανοχή εκ μέρους του Οργανισμού για λειτουργία εστιατορίου από τον επιτυχόντα προσφοροδότη, χωρίς το ενδεχόμενο αυτό να συμπεριλαμβάνεται στους όρους προσφοράς, δεν εξυπηρετεί τα συμφέροντα του Οργανισμού, καθώς οι προσφορές που έχει δεχθεί ήταν πιθανόν σημαντικά χαμηλότερες.
- Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι υπήρξαν δύο μόνο προσφορές για το Κυλικείο εκ των οποίων έγκυρη ήταν μόνο μια.

(στ) Ολυμπιακό Σκοπευτήριο Λάρνακας. Στην απαντητική επιστολή του Οργανισμού για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων του 2006, αναφέρεται ότι «ο Οργανισμός ζήτησε έγκριση για απαλλοτρίωση της γης αλλά αυτό εμποδίζεται από την κυβερνητική πολιτική για τις Τουρκοκυπριακές περιουσίες».

Όπως διαπιστώθηκε, με επιστολή του ημερ. 1.11.2007, το Επαρχιακό Κτηματολόγιο Λάρνακας, ενημέρωσε τον Οργανισμό ότι συμπληρώθηκε η χωρομετρική εργασία και ετοιμάστηκε σχέδιο, για την ορθότητα του οποίου ζήτησε επιβεβαίωση από τον Οργανισμό, για να προωθηθεί η διαδικασία απαλλοτρίωσης της επηρεαζόμενης τουρκοκυπριακής γης. Ο Οργανισμός επιβεβαίωσε την ορθότητα του σχεδίου στις 14.12.2007.

Επιπρόσθετα, διαπιστώθηκε ότι συνεχίζονται οι διαδικασίες για την ανέγερση του σκοπευτηρίου χωρίς την αγορά/απαλλοτρίωση της τουρκοκυπριακής γης και χωρίς να ξεκαθαρίσει το θέμα της υπομίσθωσης της τουρκοκυπριακής γης στο Σκοπευτικό Όμιλο Λάρνακας.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι το όλο θέμα εκκρεμεί στο Κτηματολόγιο Λάρνακας και ότι στάλθηκε επιστολή με την οποία ζητείται περαιτέρω πληροφόρηση.

(ζ) Εθνικό Κέντρο Υψηλού Αθλητισμού «Γλαύκος Κληρίδης» στον Αγρό.

(i) Με βάση τη συμφωνία που υπογράφηκε μεταξύ του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγρού και του Οργανισμού, ημερ. 23.2.2006 για αγορά της απαλλοτριωθείσας γης, στην οποία ανεγέρθηκε το Εθνικό Κέντρο Υψηλού Αθλητισμού «Γλαύκος Κληρίδης», ο Οργανισμός δεσμεύτηκε να καταβάλλει κάθε χρόνο τοκοχρεωλύσιο ύψους £55.000 για το σχετικό δάνειο που σύναψε το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγρού, ύψους £278.000. Η πιο πάνω συμφωνία προνοεί ότι η απαλλοτριωθείσα γη θα μεταβιβαστεί και θα εγγραφεί στο όνομα του Οργανισμού όχι αργότερα από τις 15.9.2006, χωρίς μέχρι την ημερομηνία του ελέγχου να είχε μεταβιβαστεί.

(ii) Παρόλο που ο Οργανισμός έχει δεσμευθεί με την αποπληρωμή του δανείου, εξακολουθεί να μην κατέχει στοιχεία για το δάνειο, γεγονός που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι δεν ασκείται οποιοσδήποτε έλεγχος που αφορά στο δάνειο και στην αποπληρωμή του.

(iii) Ενώ φαίνεται να έγιναν κάποιες προσπάθειες αξιοποίησης του χώρου από μη τακτικούς χρήστες, η πλήρης αξιοποίηση του Κέντρου εκκρεμεί. Τα έσοδα του Κέντρου ανήλθαν σε £5.138, σε σύγκριση με £1.740 το 2006 και τα έξοδα ανήλθαν σε £114.989, σε σύγκριση με £98.927 το 2006.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι η καταβολή αποζημιώσεων στους επηρεαζόμενους ιδιοκτήτες δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί. Η πλειοψηφία των επηρεαζόμενων ιδιοκτητών έχει αποζημιωθεί και αναμένεται ότι με την πληρωμή του νέου τοκοχρεωλύσιου ύψους £55.000 άμεσα θα αποζημιωθούν όλοι οι υπολειπόμενοι ιδιοκτήτες. Κάθε ιδιοκτήτης που πήρε την αποζημίωση του υπογράφει δήλωση ότι δεν ενίσταται στη μεταβίβαση του αθλητικού κέντρου Γλαύκος Κληρίδης από το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγρού στο όνομα του Οργανισμού.

Αναφορικά με την πιο πάνω πληροφόρηση, η Υπηρεσία μου σημειώνει ότι το ποσό των £55.000 αφορά στο τοκοχρεωλύσιο για το δάνειο και όχι στην πληρωμή των αποζημιώσεων στους ιδιοκτήτες, οι οποίες έπρεπε να καλυφθούν από το ποσό του δανείου.

(η) **Αθλητικό Κέντρο Λεμεσού.** Αναφορικά με το Αθλητικό Κέντρο Λεμεσού, δεν φαίνεται να έχει γίνει οποιαδήποτε προσπάθεια αξιοποίησης του χώρου κατά το 2007. Τα έσοδα του Κέντρου ανήλθαν σε £43.104, σε σύγκριση με £51.786 το 2006 και τα έξοδα σε £116.197, σε σύγκριση με £98.640 το 2006.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι ο Οργανισμός έχει ως προτεραιότητα την αθλητική αξιοποίηση του χώρου που δεν έχει το ανάλογο οικονομικό αντίκρισμα.

Προγράμματα. Μέσα στα πλαίσια υλοποίησης των στόχων του, ο Οργανισμός έχει σχεδιάσει και υλοποιήσει μια σειρά από εθνικά προγράμματα, τα σημαντικότερα από τα οποία είναι το Σχέδιο Ταλέντων, το Σχέδιο Υψηλής Επίδοσης και το Εθνικό Σχέδιο Υποστήριξης Αναπτυξιακού Αθλητισμού (ΕΣΥΑΑ). Γενικά διαπιστώθηκε ότι τόσο στους σχεδιασμούς όσο και στην παρακολούθησή τους υπάρχει περιθώριο βελτίωσης.

(α) Σχέδιο Ταλέντων.

(i) Κατά το 2007 δαπανήθηκε για το σχέδιο ποσό ύψους £249.979, σε σύγκριση με £239.329 το 2006.

(ii) Το Σχέδιο, το οποίο αφορά στον εντοπισμό νέων ταλέντων και στην αξιοποίησή τους, με σκοπό τη διάκρισή τους σε μελλοντικές διεθνείς αθλητικές οργανώσεις, περιλάμβανε 45 αθλητές, οι οποίοι χωρίζονταν σε 2 κατηγορίες (Α και Β), ανάλογα με τις επιτυχίες τους και τις αξιολογήσεις από το Κέντρο Αθλητικών Ερευνών Κύπρου (ΚΑΕΚ).

Διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχει προγραμματισμένη συνεργασία με το ΚΑΕΚ για παρακολούθηση και καθοδήγηση των αθλητών. Η Επιτροπή Ταλέντων θα έπρεπε να καθορίσει γραπτώς πολιτική, για προγραμματισμένες εξετάσεις από το ΚΑΕΚ για όλους τους αθλητές, για όλη τη διάρκεια παραμονής τους στο Σχέδιο.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι οι αθλητές που εμπίπτουν στο σχεδιασμό Ταλέντων θα πρέπει να υπόκεινται σε 2 με 3 υποχρεωτικούς εργομετρικούς ελέγχους το χρόνο, σύμφωνα με τον ετήσιο αγωνιστικό τους κύκλο.

(β) Σχέδιο Υψηλής Επίδοσης. Το υπό αναφορά Σχέδιο έχει ως σκοπό τη στήριξη των επίλεκτων αθλητών οι οποίοι προπονούνται για να λάβουν μέρος σε διεθνείς διοργανώσεις. Ανάλογα με κάθε επικείμενη διεθνή διοργάνωση αθλητισμού ετοιμάζεται, με βάση το Σχέδιο, σχετικός σχεδιασμός, όπως ο σχεδιασμός Ολυμπιακής Προετοιμασίας ΚΟΑ – ΚΟΕ 2008, ο οποίος εφαρμόστηκε από τον Οκτώβριο του 2005 για τους επικείμενους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2008. Ο σχεδιασμός λειτουργεί σε συνεργασία με την Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή (ΚΟΕ). Σήμερα είναι ενταγμένοι σ' αυτόν 14 αθλητές. Με βάση το σχεδιασμό, καταβάλλεται μέσω της ΚΟΕ οικονομική ενίσχυση για τους αθλητές και τους προπονητές τους.

Διαπιστώθηκε ότι παρά τη βελτίωση που σημειώθηκε από το 2004 (τήρηση φακέλων αθλητών, προσπάθεια παρακολούθησης από το ίδιο το Διοικητικό Συμβούλιο), φαίνεται ότι δεν έχει επιτευχθεί η ουσιαστική παρακολούθηση του σχεδιασμού Ολυμπιακής Προετοιμασίας από τον Οργανισμό, για δε την παραολυμπιακή προετοιμασία δεν προωθήθηκε έγκαιρα η στήριξη των αθλητών και η αθλητική παρακολούθησή τους από τον Οργανισμό. Γενικά διαπιστώθηκε ότι ο τρόπος προώθησης της συμμετοχής της Κύπρου στους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς αγώνες 2008 έρχεται βελτίωσης για να συνάδει με το ρόλο του Οργανισμού ως του πλέον αρμόδιου φορέα για την προώθηση υψηλών αθλητικών στόχων.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Οργανισμού, θα καταβληθεί προσπάθεια σε συνεργασία με την ΚΟΕ για απλοποίηση του σχεδιασμού για να γίνει πιο πρακτικός ο τρόπος παρακολούθησής του.

(γ) Εθνικό Σχέδιο Υποστήριξης Αναπτυξιακού Αθλητισμού (ΕΣΥΑΑ).

Σχετικά με το πιο πάνω Σχέδιο εγκρίθηκε Προϋπολογισμός για το 2007, ύψους £930.000 (για το 2006 ο Προϋπολογισμός ήταν £1.000.000). Οι πραγματικές δαπάνες για το 2007 ανήλθαν σε £966.806, σε σύγκριση με £996.661 το 2006.

(i) **Προσωπικό ΕΣΥΑΑ.** Κατά το 2007 απασχολούνταν από τον Οργανισμό 18 άτομα ως συντονιστές για τους σκοπούς του Σχεδίου. Επιπρόσθετα, ο Οργανισμός κατέβαλε τη μισθοδοσία για 611 προπονητές που προσλήφθηκαν από τα σωματεία για το Σχέδιο.

(ii) **Συμβόλαια εργοδότησης.** Τα συμβόλαια για τους υπεύθυνους αθλημάτων και τους περιφερειακούς επιθεωρητές συνεχίζουν να μην καθορίζουν ελάχιστες ώρες εργασίας και επισκέψεων.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Οργανισμού, συμφωνήθηκε να γίνει προσπάθεια για καθορισμό ωρών εργασίας και ελάχιστος αριθμός επισκέψεων.

(iii) Εργοδότηση δημοσίου υπάλληλου. Διαπιστώθηκε ότι δημόσιος υπάλληλος εργοδοτήθηκε στη θέση «Υπεύθυνου Αθλήματος Ποδοσφαίρου». Σύμφωνα με τον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο του 1990, άρθρο 65, δεν επιτρέπεται σε δημόσιο υπάλληλο να ασκεί οποιοδήποτε άλλο επάγγελμα εκτός αν χορηγηθεί άδεια από τον Υπουργό Οικονομικών. Τέτοια άδεια δεν φαίνεται να έχει εξασφαλιστεί. Αξίζει να σημειωθεί ότι το συγκεκριμένο άτομο, σύμφωνα με το παρουσιολόγιο που τηρείται στον Οργανισμό, παρουσιάζεται σχεδόν καθημερινά μεταξύ 10.30 π.μ. - 12.30 μ.μ..

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Οργανισμού, όταν τον προσέλαβε ο Οργανισμός δεν γνώριζε τη δημοσιοϋπαλληλική ιδιότητα του ατόμου αυτού και με τη λήξη του συμβολαίου του δεν θα του ανανεωθεί το συμβόλαιο εργοδότησης.

Τον Οκτώβριο 2005 ολοκληρώθηκε έρευνα που πραγματοποιήθηκε από εταιρεία για επιστημονική αξιολόγηση του ΕΣΥΑΑ. Αρκετές από τις συστάσεις της έρευνας όπως διαπιστώθηκε δεν έχουν υιοθετηθεί, παρόλο που στην απαντητική επιστολή του Οργανισμού ημερ.11.6.2007, αναφέρεται ότι τα συμπεράσματα της έρευνας αποτελούνται από 22 σημεία (ως συστάσεις) τα οποία ο Οργανισμός έχει ήδη υιοθετήσει.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Οργανισμού, οι εισηγήσεις της έρευνας σε αρκετές περιπτώσεις δεν είναι πρακτικά δυνατό να εφαρμοστούν. Για όσες κρίνεται ότι μπορούν να εφαρμοστούν θα εξεταστούν τρόποι υλοποίησής τους για αναβάθμιση του προγράμματος.

(iv) Ιδιωτικές Σχολές Γυμναστικής. Στην Έκθεση της Υπηρεσίας μου για το έτος 2004 αναφέρθηκε ότι διαπιστώθηκε μεγάλη καθυστέρηση στη δημιουργία της υποδομής για την εφαρμογή των περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Κανονισμών (Κ.Δ.Π.38/95) που προνοούν και ρυθμίζουν θέματα λειτουργίας σχολών γυμναστικής/γυμναστηρίων όπως εγγραφή σε μητρώο, έκδοση άδειας λειτουργίας και τήρηση μητρώου Γυμναστών/Εκπαιδευτών που ενδιαφέρονται να εργοδοτηθούν σε σχολές γυμναστικής.

(v) Κατά τα έτη 2005, 2006 και 2007 παρατηρήθηκε σχετική πρόοδος σε ό,τι αφορά στον εντοπισμό και καταγραφή των σχολών που λειτουργούν, όμως εξακολουθεί να παρατηρείται καθυστέρηση στη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον εκείνων που δεν συμμορφώθηκαν με τις διατάξεις του Νόμου.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Οργανισμού, η λήψη δικαστικών μέτρων θα αυξηθεί ιδιαίτερα με τη στελέχωση του τμήματος των Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής.

(α) Καταγραφή και έλεγχος σχολών γυμναστικής. Από τα στοιχεία και πληροφορίες που έχουν συγκεντρωθεί μέχρι τις 31.12.2007, έχουν καταγραφεί συνολικά 188 γυμναστήρια που λειτουργούν, από τα οποία μόνο τα 25 έχουν άδεια λειτουργίας (13%) ενώ άλλα 13 έχουν εγκριθεί για έκδοση άδειας (7%).

(β) Γυμναστήρια που λειτουργούν σε ξενοδοχεία. Σύμφωνα με γνωμάτευση του Νομικού Συμβούλου του Οργανισμού, οι περί Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής Κανονισμοί του 1995 (Κ.Δ.Π. 38/95) ισχύουν και για τα γυμναστήρια που βρίσκονται σε ξενοδοχεία. Τη θέση αυτή υιοθέτησε και το Διοικητικό Συμβούλιο με απόφασή του ημερομηνίας 7.3.2006.

Μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης είχε γίνει έλεγχος μόνο σε δύο γυμναστήρια ξενοδοχείων.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Οργανισμού, θα ζητηθεί από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού νέα λίστα καταλόγου με τις ξενοδοχειακές μονάδες οι οποίες προσφέρουν υπηρεσίες γυμναστικής ή εκμάθηση κάποιου αθλήματος και θα τεθεί χρονοδιάγραμμα επισκέψεων.

(γ) Στελέχωση του τομέα των Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής. Ο πιο πάνω τομέας του Οργανισμού στελεχώνεται από μόνο ένα άτομο, γεγονός που δυσχεραίνει την όλη διαδικασία τόσο του ελέγχου, όσο και της έκδοσης κατηγορητηρίων στις σχολές που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της Νομοθεσίας.

Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι μέχρι τις 31.12.2007, στάληκαν για κατηγορητήριο στο Νομικό Σύμβουλο του Οργανισμού, οι φάκελοι μόνο 19 γυμναστηρίων.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Οργανισμού, το θέμα της στελέχωσης του τομέα των Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής τέθηκε ενώπιον της Επιτροπής Προσωπικού του Οργανισμού και είναι υπό εξέταση.

(δ) Τέλη άδειας λειτουργίας. Από 13.12.2005 εκκρεμεί στους Νομικούς Συμβούλους γνωμάτευση για τον καθορισμό της διαδικασίας της τροποποίησης των τελών και την ημερομηνία εφαρμογής τους.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Οργανισμού, η όλη διαδικασία είναι υπό εξέλιξη και αναμένεται από 1.1.2009 να εφαρμοστούν τα νέα τέλη όπως αυτά θα εγκριθούν από τη Βουλή.

(ε) Λήψη δικαστικών μέτρων. Από τις 19 υποθέσεις που είχαν σταλεί στο Νομικό Σύμβουλο, οι 8 έχουν εκδικαστεί, οι 4 είναι στη διαδικασία εκδίκασης, για τις 5 κατατέθηκε κατηγορητήριο και οι υπόλοιπες 2 θα κατατεθούν σύντομα.

Σημειώνεται ότι πρόσωπο το οποίο λειτουργεί Σχολή Γυμναστικής χωρίς άδεια λειτουργίας είναι ένοχο αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης υπόκειται σε ποινές μέχρι 6 μήνες φυλακή ή/και μέχρι £500 πρόστιμο.

(στ) Μητρώο Γυμναστών/Εκπαιδευτών. Παράλληλα με την τήρηση μητρώου αδειών λειτουργίας, οι Κανονισμοί προνοούν την τήρηση μητρώου στο οποίο θα εγγράφονται, μετά από αίτησή τους προς τον Οργανισμό, οι Γυμναστές/ Εκπαιδευτές που ενδιαφέρονται να εργοδοτηθούν σε σχολές γυμναστικής (Κ.Δ.Π.38/95 Μέρος II (Άρθρο 3/6)).

Μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου (Μάιος 2008) υπέβαλαν αίτηση για εγγραφή στο μητρώο 221 άτομα, από τα οποία τα 160 έχουν εγκριθεί, 15 αιτητές έχουν απορριφθεί ενώ 46 αιτητές εξακολουθούν να είναι υπό εξέταση.

Επιπρόσθετα, διαπιστώθηκε ότι ακόμη δεν έχει ληφθεί απόφαση από το Διοικητικό Συμβούλιο, όσον αφορά στην εισήγηση που έγινε από την Υπηρεσία μου, για τον τύπο πιστοποιητικού εγγραφής, ταυτότητα Γυμναστή και εάν θα επιβάλλεται τέλος εγγραφής.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Οργανισμού, τέλος εγγραφής στο μητρώο των Εκπαιδευτών/Γυμναστών δεν προνοείται από τους περί Ιδιωτικών Σχολών γυμναστικής Κανονισμούς του 1995. Ο Οργανισμός κρίνει ότι η διαδικασία που τηρείται μέχρι σήμερα στο μητρώο των Εκπαιδευτών/Γυμναστών είναι ικανοποιητική και η εισήγηση της Υπηρεσίας μου για ενδεχόμενη τροποποίηση των Κανονισμών ούτως ώστε να καταβάλλεται τέλος εγγραφής από τους Εκπαιδευτές/Γυμναστές οι οποίοι θα εντάσσονται στο εν λόγω μητρώο, είναι υπό μελέτη.

Θέματα προσφορών και συμβολαίων.

(α) Αδυναμίες στις διαδικασίες προσφορών. Από τον έλεγχο της διαδικασίας προσφορών, εντοπίστηκαν λάθη, αδυναμίες ή/και παραλείψεις κυρίως σε ότι αφορά στην τήρηση των προνοιών του σχετικού Νόμου και των Κανονισμών Προσφορών, κατά την ετοιμασία των όρων/προδιαγραφών των διαγωνισμών καθώς και των εκθέσεων αξιολόγησης. Οι παρατηρήσεις/διαπιστώσεις της Υπηρεσίας μου υποβάλλονταν στον Οργανισμό, ο οποίος προχωρούσε – εκεί όπου ήταν εφικτό – στη λήψη διορθωτικών μέτρων.

(β) Αθλητικές Εστίες ΓΣΠ.

(i) Οι Αθλητικές Εστίες ανεγείρονται σε γη που είναι εγγεγραμμένη επ' ονόματι της Αρχιεπισκοπής, η οποία στον τίτλο ιδιοκτησίας αναφέρεται ως Επίτροπος Εμπιστεύματος του ΓΣΠ και της Ευγενίας Α. Θεοδότου. Σύμφωνα με το συμβόλαιο που υπογράφηκε μεταξύ εργολάβου και ΓΣΠ, με βάση ποσά προνοίας, το έργο θα κόστιζε £1.475.000 και θα το επιχορηγούσε εξ ολοκλήρου ο Οργανισμός. Στο έργο, το οποίο έπρεπε να συμπληρωθεί τον Απρίλιο 2004,

διαπιστώθηκε σοβαρή καθυστέρηση πέραν των 30 μηνών, ο προϋπολογισμός του υπερέβη τα £2 εκ. + Φ.Π.Α. ενώ ο Εργολάβος υπέβαλε απαιτήσεις πέραν των £600.000.

(ii) Τον Ιούλιο 2006 με επιστολή μου προς τον Πρόεδρο του Οργανισμού παρατήρησα μεταξύ άλλων ότι:

- Ο ΚΟΑ ενέκρινε το έργο χωρίς την ετοιμασία σοβαρής μελέτης για τη βιωσιμότητά του και τον τρόπο διαχείρισης/λειτουργίας του. Η Υπηρεσία μου θεωρεί ότι μια σοβαρή και αντικειμενική μελέτη θα καταδείκνυε ότι το έργο δεν είναι βιώσιμο. Η μελέτη που έγινε δεν λαμβάνει υπόψη τη δαπάνη εκτέλεσης του έργου, η οποία εκτιμήθηκε σε £1.075.000 + Φ.Π.Α. και η οποία τελικά αναμένεται να είναι υπερδιπλάσια, ενώ η εκτίμηση των ετήσιων εξόδων λειτουργίας και συντήρησης (£82.000) είναι πολύ χαμηλή.
- Ο ΚΟΑ συναίνεσε στην έναρξη της εκτέλεσης του έργου χωρίς να υπάρχει συμφωνία με το ΓΣΠ για τη διαχείρισή του. Η εν λόγω συμφωνία θα έπρεπε να καθορίζει σαφώς τις ευθύνες του ΓΣΠ, ως Εργοδότη του κατασκευαστικού συμβολαίου, το καθεστώς διαχείρισης και λειτουργίας του έργου και τις ασφαλιστικές δικλίδες σε περιπτώσεις αποκλίσεων από τους όρους της συμφωνίας, ιδιαίτερα σε οικονομικά θέματα.
- Ο ΚΟΑ συναίνεσε στην έναρξη της κατασκευής του έργου χωρίς προηγουμένως να υπογραφεί συμφωνία μεταξύ ΓΣΠ και μελετητών/ επιβλεπόντων, η οποία να τύχει της έγκρισής του, σύμφωνα με την υφιστάμενη διαδικασία για έργα επιχορηγούμενα από τον ίδιο.
- Ο ΚΟΑ συναίνεσε να ανατεθεί από το ΓΣΠ το κατασκευαστικό συμβόλαιο απευθείας στον Εργολάβο που εκτέλεσε προηγουμένως το Στάδιο, χωρίς το συμβόλαιο να τύχει της έγκρισής του, σύμφωνα με την υφιστάμενη διαδικασία για επιχορηγούμενα έργα. Το συμβόλαιο με τον Εργολάβο είναι ελλιπές και ετεροβαρές υπέρ του εργολάβου, κυρίως γιατί αφήνει εκκρεμές το θέμα των νέων τιμών μονάδων για εργασίες και υλικά που δεν περιλαμβάνονται στο προηγούμενο συμβόλαιο για το Στάδιο και τα οποία αφορούν σε πολύ μεγάλο μέρος του έργου.
- Τα σχέδια, οι εκτιμήσεις δαπάνης και η διαχείριση του συμβολαίου από τους μελετητές – επιβλέποντες ήταν ελλιπή και ανεπαρκή και δεν διασφάλιζαν τα συμφέροντα του Εργοδότη.
- Ο Εργολάβος με δικαιολογία τη μη αξιολόγηση/πληρωμή των απαιτήσεων του, εργάζεται με αργό ρυθμό που δεν εγγυάται τη συμπλήρωση του έργου σε συγκεκριμένη ημερομηνία.

(iii) Μέχρι το Δεκέμβριο 2007, ο ΚΟΑ επιχορήγησε το έργο με το ποσό των περίπου £1.778.000.

(iv) Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, αφού προχώρησε στη διερεύνηση των δυνατοτήτων ανάπτυξης/αξιοποίησης του έργου από τον ιδιωτικό τομέα, χωρίς όμως να υπάρξει οποιοδήποτε ενδιαφέρον, υπέβαλε πρόταση και το Υπουργικό Συμβούλιο, σε συνεδρία του στις 4.7.2007, αποφάσισε τα ακόλουθα:

- Να εγκρίνει, χωρίς οποιαδήποτε επιπρόσθετη οικονομική υποχρέωση της Κυβέρνησης, την ανάθεση της διαχείρισης του έργου των Αθλητικών Εστίων ΓΣΠ, στην παρούσα του κατάσταση, στο ΓΣΠ.
- Να εγκρίνει τη διάθεση ποσού ύψους £356.418, το οποίο αφορά τη συμπλήρωση του έργου χωρίς τους διαχωρισμούς του δευτέρου ορόφου, από τον προϋπολογισμό του ΚΟΑ.
- Το ποσό των £356.418 έχει ήδη καταβληθεί στο ΓΣΠ το 2007.

(γ) **Νέο Κλειστό Αθλητικό Κέντρο στη Λεμεσό.**

(i) **Απαιτήσεις Εργολάβου.** Όπως ανέφερα σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η προσφορά που κατακυρώθηκε, η οποία ήταν και η χαμηλότερη, υπερέβη τον αρχικό προϋπολογισμό του έργου (£4.500.000) κατά £2.460.000 (55%) και υπέδειξα ότι δεν ασκήθηκε από τον Οργανισμό και τους συμβούλους του η ενδεδειγμένη διαχείριση κόστους, με σκοπό τον περιορισμό της δαπάνης του έργου στα πλαίσια του Προϋπολογισμού.

Με βάση το συμβόλαιο, το έργο έπρεπε να συμπληρωθεί το Μάρτιο 2004. Λόγω σοβαρής καθυστέρησης, η οποία οφειλόταν τόσο στον Εργολάβο, όσο και στον Εργοδότη (ΚΟΑ), το έργο συμπληρώθηκε το Σεπτέμβριο 2005, οπότε και έγινε η προσωρινή παραλαβή του.

Ο Εργολάβος υπέβαλε απαίτηση για χρονική παράταση, η οποία καλύπτει ολόκληρη την καθυστέρηση του έργου, και για αποζημίωση ύψους περίπου £3,5 εκ. και υποστήριζε ότι για την καθυστέρηση ευθυνόταν κυρίως ο Εργοδότης, ο οποίος, μεταξύ άλλων, καθυστέρησε την πληρωμή των πιστοποιητικών του Αρχιτέκτονα για περίπου 6 μήνες.

Απαντώντας σε σχετικές παρατηρήσεις μου, ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι υπήρξε σημαντική καθυστέρηση στην πληρωμή των διατακτικών του έργου, σε αναμονή της έγκρισης του Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού.

Οι διαπραγματεύσεις ολοκληρώθηκαν τον Ιούλιο 2005 και συμφωνήθηκε κατ' αρχήν η καταβολή του ποσού των £1,6 εκ. ως αποζημίωση στον Εργολάβο. Με επιστολή της Υπηρεσίας μου προς τον Οργανισμό τον Οκτώβριο 2005, υποδεικνύετο ότι, ενώ οι γενικές αρχές της κατ' αρχήν συμφωνίας κρίνονται ικανοποιητικές, εντούτοις το ποσό των £1,6 εκ. θεωρείτο υπερβολικό και δεν έπρεπε να υπερβαίνει τα £1,3 εκ.. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού με επιστολή του πληροφόρησε τον Ιανουάριο 2006 τον Οργανισμό ότι, λόγω της θέσης της Υπηρεσίας μου για το ύψος της αποζημίωσης, το Υπουργείο προχώρησε με πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο ενέκρινε αποζημίωση ύψους £1,5 εκ. στον Εργολάβο για το σύνολο των απαιτήσεών του.

Εκκρεμεί η απάντηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού σε επιστολή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ημερομηνίας 14.11.2006, με την οποία το Υπουργείο ζητά να πληροφορηθεί κατά πόσο ο Οργανισμός θα προχωρήσει σε έρευνα για την πιθανή ύπαρξη ευθυνών για τα γεγονότα που οδήγησαν στην καταβολή της αποζημίωσης στον Εργολάβο, με το ποσό του £1,5 εκ..

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε τον Ιούνιο 2007 ότι το όλο θέμα παραπέμφθηκε στους Νομικούς Συμβούλους, η γνωμάτευση των οποίων μέχρι τον Απρίλιο 2008 δεν ετοιμάστηκε, αφού δεν υποβλήθηκε οτιδήποτε στον Οργανισμό. Σύμφωνα με τον Οργανισμό, όταν ετοιμαστεί η συγκεκριμένη γνωμάτευση από τους Νομικούς Συμβούλους, θα απαντηθεί και η πιο πάνω επιστολή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Σε σχέση με την παραλαβή του έργου, διαπιστώθηκε ότι το 80% αυτού παραλήφθηκε προσωρινά στις 11.11.2005, ενώ στις 23.6.2006 παραλήφθηκε προσωρινά όλο το έργο. Η τελική παραλαβή αναμένεται να γίνει τον Ιούνιο 2008 (περίοδος συντήρησης 24 μήνες).

Για ό,τι αφορά τον τελικό λογαριασμό του έργου, ο εργολάβος τον υπέβαλε το Μάιο 2006 και στη συνέχεια ο ιδιώτης Επιμετρητής τον εξέτασε, υποβάλλοντας το Δεκέμβριο 2006 τον προσωρινό τελικό λογαριασμό στον Οργανισμό (πιστοποιητικό πληρωμής αρ. 34), ο οποίος τον αποδέχθηκε. Μέχρι τον Απρίλιο 2008 ο τελικός λογαριασμός του έργου εξεταζόταν από τους ιδιώτες Μελετητές και σύμφωνα με αυτούς αναμένεται σύντομα να ολοκληρωθεί η εξέτασή του.

(ii) Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το 2006, από επιτόπιο έλεγχο των εργασιών και μελέτη των προνοιών του συμβολαίου που διεξήχθη το Νοέμβριο 2005, διαπιστώθηκε ότι τα κύρια τεχνικά χαρακτηριστικά των περισσότερων κεντρικών κλιματιστικών μονάδων (Air Handling Units) που είχαν εγκατασταθεί, και τα οποία καθορίζουν ουσιαστικά το μέγεθος και κατ' επέκταση την αξία τους, διέφεραν σημαντικά σε σχέση με τα προβλεπόμενα στο συμβόλαιο. Επειδή οι χώροι τους οποίους εξυπηρετούν τα εν λόγω μηχανήματα είχαν παραμείνει οι ίδιοι με αυτούς που προνοούσε το συμβόλαιο, ζήτησα από το Γενικό Διευθυντή του Οργανισμού όπως ενημερώσει την Υπηρεσία μου για τους λόγους για τους οποίους αποφασίστηκαν οι σημαντικές αλλαγές στο μέγεθος των περισσότερων κεντρικών μονάδων κλιματισμού.

Οι επεξηγήσεις που έδωσαν τον Ιούλιο 2006 οι σύμβουλοι μελετητές για τις αλλαγές που έκαναν στις συγκεκριμένες μηχανολογικές εγκαταστάσεις δεν κρίθηκαν ικανοποιητικές από τον Οργανισμό, και τους ζητήθηκε όπως υποβάλουν τεκμηριωμένα τα απαιτούμενα στοιχεία.

Επειδή τα στοιχεία/επεξηγήσεις που υπέβαλαν εκ νέου το Σεπτέμβριο 2007 οι σύμβουλοι, δεν δικαιολογούσαν κατά την άποψη μου την αλλαγή στο μέγεθος των κλιματιστικών μονάδων που εγκαταστάθηκαν, ζήτησα από το Γενικό Διευθυντή του Οργανισμού, όπως εξετάσει το ενδεχόμενο καταλογισμού ευθυνών στους συμβούλους – στα πλαίσια των προνοιών του μεταξύ τους συμβολαίου – για τις ουσιώδεις τροποποιήσεις που έγιναν εκ των υστέρων στη μελέτη, λαμβάνοντας υπόψη και το επιπρόσθετο κόστος που ενδεχομένως επέφεραν.

Μέχρι σήμερα δεν έχουν γνωστοποιηθεί στην Υπηρεσία μου οποιεσδήποτε ενέργειες του Οργανισμού.

(iii) Απαιτήσεις ιδιωτών μελετητών. Για το έργο υπάρχουν απαιτήσεις και από τους ιδιώτες μελετητές για αναπροσαρμογή της πληρωμής τους επί του τελικού κατασκευαστικού κόστους του έργου (£8 εκ. - £8,5 εκ.) αντί επί της εκτιμημένης δαπάνης (£4,5 εκ. \pm 20%), όπως προβλέπεται στη συμφωνία μεταξύ του Οργανισμού και των συμβούλων. Η Υπηρεσία μου συμφώνησε το Φεβρουάριο 2006 με τη θέση του Οργανισμού όπως η αμοιβή των συμβούλων υπολογιστεί σύμφωνα με τις πρόνοιες της σύμβασης. Ο Οργανισμός δεν έχει αποδεχθεί τις απαιτήσεις των συμβούλων και το θέμα παραπέμφθηκε τον Απρίλιο 2006 σε διαιτησία.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε τον Ιούνιο 2007 ότι υπογράφηκε συμφωνία παραπομπής σε διαιτησία, η οποία αναμενόταν να αρχίσει σύντομα. Σε συνεδρία του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού, ημερομηνίας 23.1.2008, ζητήθηκε όπως οι Τεχνικές Υπηρεσίες επιταχύνουν τις διαδικασίες για να συνέλθει η Επιτροπή, που διορίστηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο το Νοέμβριο 2007, για επίλυση των διαφορών του Οργανισμού με τους ιδιώτες μελετητές του έργου. Μέχρι τον Απρίλιο 2008 η πιο πάνω διαδικασία βρισκόταν σε εξέλιξη.

(δ) Κατασκευή Πολυπροπονητηρίου στο χώρο του Μακάριου Αθλητικού Κέντρου στη Λευκωσία - Προβλήματα και καθυστερήσεις στην πρόοδο του συμβολαίου. Από επιτόπιο έλεγχο στο πιο πάνω έργο παρατηρήθηκαν αρκετά προβλήματα που επηρέασαν σημαντικά την πρόοδο των κατασκευαστικών εργασιών. Μεταξύ άλλων, επειδή ο Οργανισμός δεν προέβη στην επιβαλλόμενη εδαφολογική μελέτη στο στάδιο της μελέτης, μετά την έναρξη των εργασιών διαπιστώθηκε η ύπαρξη γεωλογικού ρήγματος και κατέστη αναγκαίο να γίνει σημαντική αλλαγή στον τρόπο θεμελίωσης, με αποτέλεσμα να καθυστερήσει η συμπλήρωση του όλου έργου. Επίσης παρατηρήθηκε σημαντική καθυστέρηση στην πρόοδο των εργασιών από υπαιτιότητα του κυρίως εργολάβου. Το έργο τελικά παραλήφθηκε το Μάρτιο 2004 και ο τελικός λογαριασμός υποβλήθηκε από τον Εργολάβο τον Ιούλιο του ίδιου χρόνου, ο οποίος, σύμφωνα με τον Οργανισμό, ήταν ελλιπής, ενώ πλήρη στοιχεία υποβλήθηκαν από αυτόν το Νοέμβριο 2005. Το Δεκέμβριο 2005, ο ιδιώτης Επιμετρητής του έργου υπέβαλε τον τελικό λογαριασμό στον Οργανισμό, και κατά τη διάρκεια των επόμενων δύο χρόνων έγιναν διάφορες αλλαγές σ' αυτόν κατόπιν απαιτήσεων του Οργανισμού. Ο Εργολάβος απαίτησε αποζημίωση περίπου £617.000 για το συνολικό χρόνο καθυστέρησης του έργου, τον οποίο θεωρεί ως δικαιολογημένο. Επειδή καθυστέρησε η εξέταση και έγκριση του τελικού λογαριασμού και της αποζημίωσης, ο Εργολάβος προχώρησε με καταχώριση αγωγής στο δικαστήριο, διεκδικώντας συνολικές αποζημιώσεις πέραν του £1 εκ..

Ο Οργανισμός, απαντώντας σε σχετικές παρατηρήσεις μου, ανέφερε ότι η αλλαγή στο σχεδιασμό αναμφίβολα επηρέασε την πρόοδο του έργου, αλλά αυτό δεν μπορούσε να αποφευχθεί, ενώ το θέμα της καθυστέρησης μελετάται, ώστε να διαφανεί ποια ήταν δικαιολογημένη και ποια αδικαιολόγητη. Επιπλέον με πληροφόρησε ότι την ετοιμασία μελετών θα την αναθέτει πλέον σε ιδιώτες συμβούλους, οι οποίοι θα ετοιμάζουν τις μελέτες και έρευνες, οι οποίες πρέπει να προηγούνται των προκηρύξεων των διαγωνισμών για τα έργα.

Τον Ιούνιο 2006 ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι ο Οργανισμός βρίσκεται σε διαβουλεύσεις με τον Εργολάβο και θα γίνει προσπάθεια διακανονισμού του θέματος προτού προχωρήσει δικαστικώς η όλη υπόθεση. Παρατήρησα ότι προηγουμένως θα πρέπει να αποφασισθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού το μέρος της καθυστέρησης για το οποίο ευθύνεται ο Εργοδότης και το μέρος για το οποίο ευθύνεται ο Εργολάβος.

Τον Ιανουάριο 2008, ο τελικός λογαριασμός του συμβολαίου υποβλήθηκε εκ νέου στον Οργανισμό από τον ιδιώτη Επιμετρητή, ενώ ακόμα εκκρεμεί η απόδοση τυχόν ευθυνών για τη διαχείριση του συμβολαίου, θέμα για το οποίο θα αποφασίσει το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού.

Επειδή όλα τα πιο πάνω θέματα βρίσκονται ακόμα σε εκκρεμότητα, το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού σε συνεδρία του στις 28.1.2008 αποφάσισε τον ορισμό ad-hoc Επιτροπής για σκοπούς διαπραγμάτευσης με τον Εργολάβο για τη μεταξύ τους διαφορά στο έργο, οι εργασίες της οποίας άρχισαν τον Απρίλιο 2008.

(ε) Κατασκευή Ολυμπιακού Κολυμβητηρίου στη Λάρνακα.

(i) Οικοδομικές εργασίες. Ενώ το έργο παραλήφθηκε προσωρινά από τους ιδιώτες μελετητές το Φεβρουάριο 2005, παρουσιάστηκαν σ' αυτό αστοχίες και κακοτεχνίες μετά την παραλαβή του, καθιστώντας αδύνατη τη λειτουργία του, εκτός εάν εκτελούνταν αρκετές και σοβαρές εργασίες επιδιόρθωσης. Αυτές τελικά εκτελέστηκαν από τον Εργολάβο, από το Νοέμβριο 2005 μέχρι τον Ιανουάριο 2006. Το έργο παραλήφθηκε από τους ιδιώτες μελετητές χωρίς την προηγούμενη έγκριση του Εργοδότη και χωρίς να γίνουν οι αναγκαίοι προβλεπόμενοι έλεγχοι σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου, τόσο στις κολυμβητικές δεξαμενές όσο και στα μηχανήματα, και ως εκ τούτου δεν μπορούσε να παραδοθεί στον Εργοδότη για χρήση.

Ο Οργανισμός προχώρησε με τη διεξαγωγή έρευνας για το θέμα, διορίζοντας εξωυπηρεσιακό Ερευνητή, ο οποίος το Μάρτιο 2006 υπέβαλε την έκθεσή του στον Οργανισμό. Σύμφωνα με το πόρισμα, το συμβόλαιο μεταξύ ΚΟΑ και Συμβούλων παραβιάστηκε, ως αποτέλεσμα επαγγελματικής αμέλειας των Συμβούλων, από την οποία ο Οργανισμός υπέστη ζημιά. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, στη συνεδρία του ημερομηνίας 27.3.2006, αποφάσισε να παραπέμψει την πιο πάνω έκθεση στο Νομικό Σύμβουλο για τα περαιτέρω. Επίσης, σε νέα συνεδρία του, στις 18.4.2006, αποφάσισε όπως ο Νομικός Σύμβουλος και οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Οργανισμού συνεργαστούν για τη διεκδίκηση του ποσού της ζημιάς του Οργανισμού από τους Συμβούλους, ώστε να διασφαλιστούν τα συμφέροντα του Οργανισμού. Ωστόσο, μέχρι τον Απρίλιο 2008 αναμενόταν ακόμα η γνωμοδότηση του Νομικού Συμβούλου του Οργανισμού για το θέμα.

Από νέο έλεγχο της Υπηρεσίας μου τον Απρίλιο 2008, παρατήρησα ότι :

(α) Η τελευταία φορά που οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Οργανισμού ζήτησαν από το Νομικό Σύμβουλο όπως ενημερώσει τον Οργανισμό σχετικά με στοιχεία που τυχόν χρειάζεται για τις επιπτώσεις στον Οργανισμό από την επαγγελματική αμέλεια των Συμβούλων ήταν η 24.4.2007. Πέραν της ημερομηνίας αυτής, δεν στάλθηκε άλλη επιστολή στο Νομικό Σύμβουλο του Οργανισμού για το θέμα.

(β) Η καθυστέρηση στο χειρισμό του θέματος έχει ήδη βλάψει σοβαρά τα συμφέροντα του Οργανισμού και εισηγήθηκα όπως ληφθούν άμεσα μέτρα για λήψη μέτρων κατά των Συμβούλων και ανάκτηση της ζημιάς που υπέστη ο Οργανισμός.

Ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι ο ΚΟΑ απέστειλε τον Ιούνιο 2008 επιστολή στο νομικό του σύμβουλο σχετικά με τις οικονομικές συνέπειες που υπέστη λόγω της επαγγελματικής αμέλειας των Συμβούλων, και οι οποίες, σύμφωνα με την ανάλυση που ετοιμάστηκε από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Οργανισμού, ανήλθαν στο ποσό των περίπου €55.000.

(ii) Προσφορά αρ. 84Δ/2005 για την προμήθεια και εγκατάσταση ηλεκτρονικού πίνακα αποτελεσμάτων. Όπως ανέφερα στην προηγούμενη έκθεσή μου, κατόπιν επιτόπιου ελέγχου των εργασιών το Μάρτιο 2007, διαπιστώθηκε ότι ο ηλεκτρονικός πίνακας αποτελεσμάτων που είχε εγκατασταθεί δεν ήταν σύμφωνος με τις τεχνικές προδιαγραφές των εγγράφων του διαγωνισμού. Ωστόσο, ο πίνακας ήταν ακριβώς ο ίδιος με αυτόν που περιλαμβανόταν στην προσφορά του Αναδόχου, είχε γίνει αποδεκτός από τον Οργανισμό και είχε περιληφθεί στα έγγραφα του συμβολαίου χωρίς αυτό να εντοπισθεί κατά την αξιολόγηση των προσφορών, τόσο από τους ιδιώτες συμβούλους όσο και από την επιτροπή αξιολόγησης του Οργανισμού.

Πέραν των πιο πάνω, διαπιστώθηκε επίσης ότι ο Ανάδοχος δεν είχε προμηθεύσει το σύστημα αδιάλειπτης παροχής ρεύματος (UPS) το οποίο είχε περιλάβει στην προσφορά του, όπως επίσης δεν είχε παραδώσει σημαντικό μέρος των ανταλλακτικών, τα οποία με βάση τις πρόνοιες του συμβολαίου θα έπρεπε να παραδοθούν μαζί με τον πίνακα.

Το Μάρτιο 2007, ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού προς τον οποίο υπέβαλα τις παρατηρήσεις μου, με πληροφόρησε ότι ο πίνακας που εγκαταστάθηκε, παρόλο ότι παρουσιάζει αποκλίσεις από τις τεχνικές προδιαγραφές του διαγωνισμού, πράγματι είναι ο ίδιος με αυτόν που υπέβαλε ο Ανάδοχος με την προσφορά του, είχε γίνει αποδεκτός και είχε περιληφθεί στα έγγραφα του συμβολαίου, ωστόσο μπορούσε να γίνει αποδεκτός από τον Οργανισμό θεωρώντας τις αποκλίσεις από τις προδιαγραφές ως δευτερεύουσες. Επίσης, με πληροφόρησε ότι θα ζητείτο από τον Ανάδοχο όπως προμηθεύσει τον Οργανισμό με το σύστημα αδιάλειπτης παροχής ρεύματος (UPS) που προβλεπόταν στο συμβόλαιο και ότι δεσμεύτηκε να παραδώσει τα ανταλλακτικά που προβλέπονταν σε αυτό, και για το σκοπό αυτό ο Οργανισμός κατακρατούσε το ποσό των £29.271 σε αναμονή της συμπλήρωσης των υποχρεώσεων του Αναδόχου. Παράλληλα, εξεταζόταν το ενδεχόμενο αποκοπής χρημάτων λόγω της απόκλισης του πίνακα και της καθυστέρησης στην παράδοσή του, ενώ ζητήθηκε από τους συμβούλους όπως υποβάλουν τις απόψεις/εξηγήσεις τους σχετικά με τα πιο πάνω. Τέλος, εξεταζόταν το ενδεχόμενο ευθυνών των συμβούλων επειδή δεν εντόπισαν την παράλειψη του προσφοροδότη, με αποτέλεσμα να εμφανίζεται με απαιτήσεις ο δεύτερος προσφοροδότης.

Τελικά, αφού οι σύμβουλοι βεβαίωσαν το Δεκέμβριο 2007 ότι το μεν σύστημα αδιάλειπτης παροχής ρεύματος (UPS) δεν ήταν αναγκαίο – ενόψει της επιβεβαίωσης του κατασκευαστή ότι το σύστημα χρονομέτρησης έχει ενσωματωμένη μπαταρία διάρκειας τεσσάρων ωρών - και τα ανταλλακτικά που προβλέπονταν από το συμβόλαιο είχαν παραδοθεί και δεν υπήρχε άλλη εκκρεμότητα από μέρους του Αναδόχου, ο Οργανισμός προχώρησε στην πληρωμή του ποσού που κατακρατούσε.

(στ) Αλλαγή επιφάνειας τεσσάρων ομοσπονδιακών γηπέδων αντισφαίρισης από χωμάτινη σε σκληρή. Από επιτόπιο έλεγχο στο πιο πάνω έργο το Μάρτιο του 2008 διαπιστώθηκε ότι δεν τηρήθηκε η περί Συμβάσεων Νομοθεσία, Ν.12(Ι)/2006 σχετικά με την προκήρυξη διαγωνισμού για την ανάθεση της μελέτης του έργου, αφού αυτή έγινε απευθείας στον Αρχιτέκτονα/Σύμβουλο της Ομοσπονδίας χωρίς προκήρυξη διαγωνισμού. Διαπιστώθηκε επίσης υπέρβαση 65,5% από την εκτιμημένη αξία δαπάνης, λόγω επιπλέον εργασιών αξίας περίπου £47.000. Ενώ οι επιπλέον εργασίες θα έπρεπε, με βάση τις διαδικασίες του Οργανισμού, να εγκριθούν εκ των προτέρων από το Διοικητικό Συμβούλιο, πριν την εκτέλεσή τους, αυτές εκτελέστηκαν χωρίς έγκριση. Επιπλέον, ενώ ο ιδιώτης Μελετητής απέστειλε στις 11.2.2008 αναλυτικό σημείωμα του κόστους των εργασιών αυτών στον Οργανισμό για εξέταση και έγκριση, μέχρι το τέλος Μαρτίου 2008 αυτές ακόμη εξετάζονταν από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Οργανισμού.

Παρατήρησα ότι ο Οργανισμός είναι δεσμευμένος με τις αποφάσεις που πάρθηκαν από τον ιδιώτη Μελετητή, αφού όλες οι επιπλέον εργασίες εκτελέστηκαν από τον εργολάβο. Παρατήρησα επίσης ότι οι επιπλέον εργασίες προέκυψαν από το γεγονός ότι η πραγματική κατάσταση του υπεδάφους διέφερε από αυτή που λήφθηκε υπόψη στη μελέτη, η οποία και βασίστηκε στα αρχικά σχέδια

κατασκευής των γηπέδων (1999), και ότι τα προβλήματα αυτά θα αντιμετωπιζόνταν αν πριν την ανάθεση της μελέτης του έργου γινόταν η δέουσα γεωτεχνική έρευνα, με την εκσκαφή ενός ή περισσότερων δοκιμαστικών λάκκων. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με έκθεση του ιδιώτη Μελετητή, οι εργασίες που εκτελέστηκαν το 1999 δεν πληρούσαν τις προδιαγραφές της μελέτης.

Τον Απρίλιο του 2008 ζήτησα όπως ενημερωθώ από τον Οργανισμό για τα πιο πάνω θέματα, περιλαμβανομένων και ευθυνών που προκύπτουν από το γεγονός ότι η αρχική κατασκευή των γηπέδων (1999) δεν έγινε σύμφωνα με τις προδιαγραφές.

(ζ) Ανακαίνιση Ιστιοπλοϊκού Κέντρου Λεμεσού. Από έλεγχο που έγινε τον Μάρτιο του 2008 στο έργο διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- Το κτίριο του Ιστιοπλοϊκού Κέντρου Λεμεσού ανεγέρθηκε παλαιότερα εξ ολοκλήρου από τον Οργανισμό σε κρατική γη που παραχωρήθηκε στον Οργανισμό με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 2.2.1989. Εδώ και 4 χρόνια εκκρεμεί αίτηση που υπέβαλε ο Οργανισμός στο Κτηματολόγιο για εκμίσθωση του χώρου, ώστε ιδιοκτησιακά να ανήκει ο χώρος στον Οργανισμό, με καταβολή σχετικού μισθώματος στο Κράτος. Λόγω της εκκρεμότητας αυτής, αλλά και για άλλους λόγους, η Πολεοδομική Αρχή απέρριψε αίτηση του Οργανισμού για παραχώρηση πολεοδομικής άδειας για την ανακαίνιση του κτιρίου. Έτσι το έργο εκτελείται χωρίς πολεοδομική άδεια και άδεια οικοδομής.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού ενέκρινε την απευθείας ανάθεση της μελέτης του έργου σε ιδιώτη Μελετητή, τον οποίο υπέδειξε η Διαχειριστική Επιτροπή της Κυπριακής Ιστιοπλοϊκής Ομοσπονδίας (ΚΙΟ), χωρίς να τηρηθεί η περί Συμβάσεων Νομοθεσία Ν.12(Ι)/2006 σχετικά με την προκήρυξη διαγωνισμού για την ανάθεση της μελέτης του έργου.
- Η διαδικασία προκήρυξης των προσφορών για την εκτέλεση του έργου έγινε από την ΚΙΟ. Ενόψει του ότι το κτίριο ανεγέρθηκε από τον Οργανισμό με δικά του έξοδα σε κρατική γη, η διαδικασία αυτή θα έπρεπε να γίνει από τον Οργανισμό και όχι από την ΚΙΟ.
- Για το έργο, με εκτιμημένη αξία δαπάνης £35.000, υποβλήθηκαν δύο προσφορές, εκ των οποίων η χαμηλότερη ανήλθε στις £85.641. Μετά από απαίτηση των Τεχνικών Υπηρεσιών του Οργανισμού για αφαίρεση ή τροποποίηση κάποιων εργασιών από τη χαμηλότερη προσφορά για μείωση του κόστους, έγιναν αποκοπές ύψους £20.852, μειώνοντας το ποσό της προσφοράς στις £64.789. Στη συνέχεια, το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού αποφάσισε την κατακύρωση της προσφοράς στο χαμηλότερο προσφοροδότη για το ποσό αυτό, το οποίο υπερβαίνει κατά 85% την εκτιμημένη δαπάνη.
- Ενώ στο Παράρτημα Όρων του Συμβολαίου καθορίζεται ο χρόνος διάρκειας του έργου σε 2 μήνες από την υπογραφή του συμβολαίου, στο υπογραμμένο συμβόλαιο ο χρόνος αυτός άλλαξε σε 3½ μήνες, αλλάζοντας με αυτό τον τρόπο ουσιαστικό όρο των προσφορών.

Ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού με πληροφόρησε τον Αύγουστο 2008 ότι η όλη διαδικασία προκήρυξης των προσφορών που ακολούθησε η ΚΙΟ έγινε σε συνεννόηση με τις Τεχνικές Υπηρεσίες του ΚΟΑ. Συγκεκριμένα, οι προσφορές κατατέθηκαν στο κιβώτιο προσφορών του Οργανισμού και η αξιολόγηση των προσφορών εκτός από τον ιδιώτη Μελετητή ελέγχθηκε και από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Οργανισμού και ακολούθως επικυρώθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο.

(η) Αναβατόριο (ski lift) στο Χιονοδρομικό Κέντρο Τροόδους. Από έλεγχο που έγινε τον Απρίλιο του 2008 στο έργο διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα :

- Σε επιστολή του Διευθυντή του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών (ΗΜΥ), ημερομηνίας 16.2.2007, προς τον Πρόεδρο της Ομοσπονδίας Χιονοδρόμων Κύπρου (ΟΧΚ), ζητείται όπως διακοπεί άμεσα η λειτουργία του πιο πάνω εξοπλισμού, αφού δεν πληροί τις βασικές απαιτήσεις ασφαλείας των σχετικών Κανονισμών του 2004 (Κ.Δ.Π. 74/2004). Λόγω του προβλήματος αυτού, η ΟΧΚ αιτήθηκε επιχορήγησης για αντικατάσταση του υφιστάμενου

αναβατορίου με νέο (μεταχειρισμένο) λόγω μικρότερου κόστους, τόσο από τον ΚΟΑ όσο και από τον ΚΟΤ. Οι δύο Οργανισμοί αποφάσισαν όπως επιχορηγήσουν την αντικατάσταση του αναβατορίου με £150.000 έκαστος (για τον ΚΟΑ, απόφαση Διοικητικού Συμβουλίου 3.7.2007).

- Η ΟΧΚ απέστειλε γενικές προδιαγραφές του απαιτούμενου μεταχειρισμένου αναβατορίου σε κατασκευάστριες εταιρείες και σε ιδιωτικούς χιονοδρομικούς σταθμούς του εξωτερικού. Λήφθηκαν 5 προσφορές, και μετά από αξιολόγησή τους από την ΟΧΚ, υπογράφηκε στις 4.9.2007 συμφωνία με μια από τις ενδιαφερόμενες εταιρείες για το ποσό των €525.000, δηλαδή περίπου £307.269. Η τιμή αυτή περιλαμβάνει μόνο την προμήθεια και εγκατάσταση του αναβατορίου.

- Η προμήθεια και εγκατάσταση του αναβατορίου επιδοτείται κατά περίπου 97,6% από τους δύο Ημικρατικούς Οργανισμούς, για τους οποίους οι διαδικασίες ανάθεσης των Συμβάσεων διέπονται από την περί Συμβάσεων Νομοθεσία Ν.12(Ι)/2006. Κατόπιν της διαπίστωσης αυτής θα έπρεπε, ο Οργανισμός να απαιτήσει από την Αναθέτουσα Αρχή, δηλαδή την ΟΧΚ, να ακολουθήσει τις διαδικασίες που προβλέπονται στην πιο πάνω Νομοθεσία, δηλαδή να προχωρήσει με την προκήρυξη ανοικτού διαγωνισμού και όχι να αναθέσει την εργασία με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης λόγω του επείγοντος. Επίσης, η επίκληση του επείγοντος δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή επειδή : (α) μέχρι τον Απρίλιο 2008 δεν είχε αρχίσει η εγκατάσταση του αναβατορίου. (β) Το επείγον δημιουργήθηκε από παράλειψη της ΟΧΚ, αφού γνώριζε έγκαιρα ότι για το θέμα απαιτήσεων ασφαλείας των Κανονισμών θα έπρεπε να συμμορφωθεί μέχρι την 1.5.2006.

- Δεν υποβλήθηκαν από την ΟΧΚ έγγραφα προσφορών για απόψεις στον ΚΟΑ (άρθρο 70, Εσωτερικών Οικονομικών Κανονισμών του ΚΟΑ) και δεν τηρήθηκαν τα Κριτήρια Επιχορήγησης Αθλητικών Εγκαταστάσεων του Οργανισμού (2003). Στα εν λόγω κριτήρια καθορίζονται λεπτομερώς όλες οι απαραίτητες εσωτερικές διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται ώστε ο Οργανισμός να εξετάζει αιτήματα επιχορηγήσεων και να τροχοδομείται η υλοποίησή τους εντός του εκάστοτε ετήσιου Προϋπολογισμού.

- Ενώ ο Οργανισμός κατέβαλε ήδη στην ΟΧΚ το επιχορηγούμενο ποσό των £150.000, μέχρι τις αρχές Απριλίου 2008 δεν έγινε η εγκατάσταση του αναβατορίου στην προβλεπόμενη θέση του. Παρατήρησα ότι με βάση τα κριτήρια επιχορήγησης αθλητικών έργων, δεν επιτρέπεται η πλήρης καταβολή της επιχορήγησης πριν τη συμπλήρωση του έργου (δηλαδή την εγκατάσταση και παραλαβή του).

- Σε επιστολή της Υπηρεσίας μου προς τον Οργανισμό τον Απρίλιο του 2008 ζήτησα όπως ερευνηθούν τα πιο πάνω θέματα.

(θ) Προσφορά αρ. 29Δ/2007 για τη φωταγώγηση της κύριας πίστας του Δία στον Όλυμπο της ΟΧΚ. Από τον έλεγχο των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν στον πιο πάνω διαγωνισμό, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

(i) Ο διαγωνισμός προκηρύχθηκε χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμες οι αναγκαίες πιστώσεις στον Προϋπολογισμό, όπως προνοείται στους Κανονισμούς Προσφορών (ΚΔΠ 492/2004).

(ii) Η τιμή του χαμηλότερου προσφοροδότη του οποίου η προσφορά συστηνόταν για κατακύρωση, ήταν ψηλότερη κατά περίπου 29% της εκτίμησης δαπάνης, χωρίς η σημαντική αυτή διαφορά να σχολιασθεί στις εκθέσεις αξιολόγησης των συμβούλων και της επιτροπής αξιολόγησης του Οργανισμού.

(iii) Ενώ η έκθεση αξιολόγησης του Οργανισμού φαινόταν να είχε ετοιμαστεί από τριμελή επιτροπή, οι δύο από τις τρεις υπογραφές ανήκαν στο ίδιο άτομο.

Οι παρατηρήσεις/διαπιστώσεις μου στάληκαν τον Ιανουάριο 2008 στο Γενικό Διευθυντή του Οργανισμού, χωρίς μέχρι σήμερα να σταλεί στην Υπηρεσία μου η απάντησή του.

(i) Προσφορές μικρότερων ποσών. Από τον έλεγχο ορισμένων προσφορών που αφορούσαν σε μικρότερα ποσά, διαπιστώθηκαν διάφορες ελλείψεις και αδυναμίες που αφορούσαν στη μη

κατάθεση εγγυητικής, μη έγκαιρη προκήρυξη προσφοράς και λήψη απόφασης για κατακύρωση μετά τη λήξη προσφοράς.

6.11 ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΓΗΣ

Μέρος Α

Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί του Οργανισμού παρουσίασαν πλεόνασμα £1.475.878, πριν από τη φορολογία, σε σύγκριση με £689.748 το 2006.

Προσωπικό. Στις 31.12.2007 ο Οργανισμός εργοδοτούσε 25 μόνιμους υπαλλήλους. Οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα ταμεία και στο σχέδιο συντάξεων (χωρίς να ληφθεί υπόψη η ελλειμματική εισφορά στο σχέδιο) ανήλθαν σε £683.207 (£590.581 το 2006). Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, ο ετήσιος μέσος όρος δαπανών για κάθε υπάλληλο ήταν £27.328, σε σύγκριση με £25.677 το 2006.

Κατά τη διάρκεια του έτους ο Οργανισμός εργοδοτούσε επίσης μία ωρομίσθια υπάλληλο και 4 έκτακτους Γραφείς, με σύνολο αποδοχών £44.801, καθώς και 6 άτομα με μίσθωση υπηρεσιών, για σκοπούς υλοποίησης του Σχεδίου Στέγασης Οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα με σύνολο δαπάνης £83.697.

Προϋπολογισμός.

(α) Έγκριση. Ο Προϋπολογισμός για το έτος 2007 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στις 28.7.2006 και υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών στις 4.8.2006. Το Υπουργείο Οικονομικών, στο οποίο διαβιβάστηκε για απόψεις, συμφώνησε με το περιεχόμενό του νοουμένου ότι δεν θα περιληφθεί μία νέα θέση που ζητήθηκε και θα απαλειφθεί η πρόνοια για το Ταμείο Συντάξεων. Υποβλήθηκε αναθεωρημένος Προϋπολογισμός ο οποίος εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 12.12.2006, κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 15.12.2006, και ψηφίστηκε σε Νόμο που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 23.2.2007. Οι δαπάνες από την 1.1.2007 μέχρι τις 22.2.2007 είχαν εγκριθεί από τη Βουλή με την ψήφιση δωδεκατημορίων.

(β) Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός. Στις 8.3.2007 υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός συνολικού ποσού £6.420 για κάλυψη της δαπάνης για την παραχώρηση γενικής αύξησης 1% στους μισθούς και συντάξεις. Ο Προϋπολογισμός εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 29.8.2007 και εκκρεμεί η έγκρισή του από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

(γ) Υπερβάσεις. Κατά το 2007 σημειώθηκαν υπερβάσεις στο Κεφ. 4-«Κεφαλαιουχικές Δαπάνες» συνολικού ύψους £423.512, στο Κεφ.3-«Λοιπές Διοικητικές Δαπάνες» ύψους £15.183 και στο Κεφ.1 «Αποδοχές Προσωπικού» ύψους £13.777. Για τις πιο πάνω υπερβάσεις δεν έχει ζητηθεί και εξασφαλιστεί η απαιτούμενη έγκριση από τον Υπουργό Εσωτερικών. Η υπέρβαση στις Αποδοχές Προσωπικού δεν μπορεί να καλυφθεί από εξοικονομήσεις σε οποιοδήποτε Άρθρο άλλου Κεφαλαίου ενώ δεν καλύπτεται πλήρως από το Συμπληρωματικό Προϋπολογισμό που εκκρεμεί στη Βουλή.

Οικιστικές μονάδες που διατέθηκαν μέχρι 31.12.2007. Από την ημερομηνία ίδρυσής του μέχρι τις 31.12.2007 ο Οργανισμός διέθεσε 3 972 οικιστικές μονάδες (οικόπεδα, κατοικίες και διαμερίσματα). Κατά το 2007 διατέθηκαν 94 μονάδες, σε σύγκριση με 114 το 2006.

Καθυστερημένες δόσεις. Στις 31.12.2007 το σύνολο των καθυστερημένων δόσεων που οφείλονταν από διάφορους αγοραστές ήταν £429.078. Σε ορισμένες περιπτώσεις έχουν κινηθεί δικαστικές διαδικασίες για την είσπραξή τους.

Οφείλονταν επίσης καθυστερημένες δόσεις ύψους £113.751 από ενοικιαγοραστές κατοικιών του κυβερνητικού οικισμού «Ζήνων» στη Λάρνακα, η διαχείριση του οποίου ανατέθηκε στον Οργανισμό.

Γη προς ανάπτυξη. Στις 31.12.2007 η αξία της γης προς ανάπτυξη ανερχόταν σε £7.577.164 Ποσό £674.933 αφορά σε διάφορα τεμάχια, τα οποία δεν μπορούν να αναπτυχθούν, λόγω του ότι η γη βρίσκεται εκτός οικιστικών ζωνών ή υπόκειται σε απαλλοτρίωση από τρίτους, είτε λόγω άλλων πρακτικών προβλημάτων.

Σχέδιο Στέγασης Οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα. Το κυβερνητικό Σχέδιο Στέγασης Οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα εισήχθη το 2001 με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και η ευθύνη εφαρμογής του ανατέθηκε στον Οργανισμό. Η χρηματοδότηση της δαπάνης για την αγορά γης και την ανέγερση των κατοικιών/διαμερισμάτων, τα οποία θα διατίθενται στους αγοραστές σύμφωνα με το Σχέδιο, γίνεται από την Κυβέρνηση, ανάλογα με την πρόοδο υλοποίησης του Σχεδίου.

Από την έναρξη εφαρμογής του Σχεδίου, παραχωρήθηκε από την Κυβέρνηση συνολικό ποσό ύψους £29.514.950. Μέχρι τις 31.12.2007 ποσό ύψους £3.144.544 παραχωρήθηκε, ως οικονομική βοήθεια (μείωση στην τιμή πώλησης) σε αγοραστές κατοικιών/διαμερισμάτων, ενώ ποσό £3.599.653, που αφορά σε εισπράξεις από τους αγοραστές, επιστράφηκε στην Κυβέρνηση, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Σχεδίου. Παρατήρησα ότι το ποσό που ο Οργανισμός αιτήθηκε και χορηγήθηκε από την Κυβέρνηση για κάλυψη των δαπανών ορισμένων έργων είναι μεγαλύτερο από τις δαπάνες που τελικά πραγματοποιήθηκαν. Εισηγήθηκα όπως, σε συνεννόηση με τα αρμόδια Υπουργεία, επανεξεταστεί η όλη διαδικασία παραχώρησης των ποσών για χρηματοδότηση του Σχεδίου, μέσα στα πλαίσια του Προϋπολογισμού κάθε έτους έτσι ώστε ο Οργανισμός να χρηματοδοτείται με το ποσό το οποίο αναμένεται να δαπανηθεί εντός του έτους.

Μίσθωση υπηρεσιών. Ο Οργανισμός, για σκοπούς υλοποίησης του Σχεδίου Στέγασης Οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα απασχολεί, τα τελευταία χρόνια, άτομα με σύμβαση μίσθωσης υπηρεσιών. Κατά τη διάρκεια του 2007 απασχόλησε 6 άτομα.

Παρατήρησα ότι παρόλο που οι συμβάσεις έγιναν κατόπιν προκήρυξης δημόσιου διαγωνισμού, ο Οργανισμός απασχολεί για σειρά ετών τα ίδια άτομα με αυξήσεις στην αμοιβή τους και χορήγηση ωφελημάτων (άδεια, υπερωρίες κ.λπ.), με παράταση συμβολαίων.

Η πιο πάνω πρακτική είχε ως αποτέλεσμα την κατάθεση αιτήματος από τις συντεχνίες για διαφοροποίηση του καθεστώτος εργασίας των συμβασιούχων και μετατροπή της σύμβασής τους σε σύμβαση ιδιωτικού δικαίου, με όρους απασχόλησης που θα καθορίζονται μέσα από τη συλλογική σύμβαση και με ισχύ των προνοιών του περί Τερματισμού Απασχόλησης Νόμου. Το όλο θέμα οδηγήθηκε, από τη συντεχνιακή πλευρά, στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για μεσολάβηση ως εργατική διαφορά.

Το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνοντας υπόψη νομική συμβουλή, και κρίνοντας ότι οι υπηρεσίες των συμβασιούχων είναι αναγκαίες για την υλοποίηση της στεγαστικής του πολιτικής, προχώρησε σε διαπραγμάτευση με τη συντεχνιακή πλευρά και κατέληξε σε κατ' αρχήν συμφωνία και προσχέδιο συλλογικής σύμβασης τα οποία διαβιβάστηκαν στις 14.12.2007 για περαιτέρω ενέργειες στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Το Υπουργείο Εσωτερικών, ύστερα από σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, πληροφόρησε τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου ότι λόγω της παράλειψης του Οργανισμού να ακολουθήσει τις σχετικές Νομοθεσίες και μετά από οδηγίες του Υπουργού, ως θέμα αρχής, δεν δύναται να δώσει έγκριση για την υπογραφή της νέας σύμβασης ούτε και να εκφέρει τις απόψεις του για το περιεχόμενό της. Για το θέμα της υπογραφής της σύμβασης ανέφερε ότι ο Γενικός Εισαγγελέας υπέδειξε ότι ο Οργανισμός θα πρέπει να συμβουλευτεί τους νομικούς του συμβούλους.

Ο Οργανισμός εξακολουθεί να εφαρμόζει τις πρόνοιες της συλλογικής σύμβασης χωρίς αυτή να έχει υπογραφεί.

Ανάπτυξη οικιστικών έργων για υλοποίηση της στεγαστικής πολιτικής του Οργανισμού.

Για την υλοποίηση της στεγαστικής του πολιτικής και την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη και έγκαιρη προσφορά οικιστικών μονάδων για ικανοποίηση των αιτήσεων που δέχεται, ο Οργανισμός προωθεί όπου κρίνει αναγκαίο, την ανάπτυξη οικιστικών έργων, με τη μέθοδο της ολικής ανάθεσης (σχεδιασμός, εκτέλεση, προσφορά γης) ή την ανάθεση του σχεδιασμού και της εκτέλεσης έργων σε γη που ανήκει στον Οργανισμό.

Εξέφρασα την άποψη ότι η χρήση των πιο πάνω μεθόδων προϋποθέτει σοβαρή μελέτη από τον Οργανισμό όλων των παραμέτρων και ιδιαιοροτήτων που συνθέτουν τέτοιους διαγωνισμούς σε όλα τα στάδια (προκήρυξη, αξιολόγηση, εκτέλεση κ.λπ.), ούτως ώστε οι διαγωνισμοί να συνάδουν με τις αρχές που διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις, να διασφαλίζουν τα συμφέροντα του Οργανισμού και να επιφέρουν τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Σε διαγωνισμούς που έχουν γίνει με τη χρήση των πιο πάνω μεθόδων διαφάνηκαν κάποια προβλήματα/αδυναμίες. Ενδεικτικά αναφέρονται η έλλειψη ενδιαφέροντος και η ανομοιογένεια των προτάσεων, η οποία δυσχεραίνει την αξιολόγησή τους και ως εκ τούτου την επιλογή της καταλληλότερης πρότασης, καθώς επίσης και κατακύρωση προτάσεων με μη ολοκληρωμένα σχέδια αφού αυτά πιθανόν να τροποποιηθούν στην πορεία για την εξασφάλιση των αναγκών αδειών για την ανάπτυξη τους.

Ο Οργανισμός με βάση τις μέχρι τώρα εμπειρίες που αποκτήθηκαν, έχει προβεί σε βελτιώσεις στους όρους προκήρυξης με βάση τους οποίους αναμένεται να προκηρύξει μελλοντικούς διαγωνισμούς.

Αποζημιώσεις απαιτήσεων εταιρείας για την ανέγερση 87 κατοικιών στην περιοχή Καϊμακλίου, με τη μέθοδο του σχεδιασμού, της ανέγερσης και της προσφοράς γης.

Οι εργασίες στο συμβόλαιο αυτό περιλάμβαναν την προμήθεια 87 οικιστικών μονάδων στην περιοχή Καϊμακλίου, περιλαμβανομένων και όλων των εξωτερικών εργασιών, με τη μέθοδο του σχεδιασμού, της ανέγερσης και της προσφοράς γης. Με ημερομηνίες έναρξης και λήξης 15.11.2002 και 14.11.2004 αντίστοιχα, και με ποσό συμβολαίου £3.261.126, περιλαμβανομένου ΦΠΑ προς 13%, το έργο ολοκληρώθηκε και παραλήφθηκε προσωρινά στις 30.4.2006, δηλαδή με 17½ μήνες καθυστέρηση. Ο εργολάβος, με δύο επιστολές του προς τον Οργανισμό, αιτήθηκε δικαιολογημένη παράταση χρόνου για όλο το χρόνο καθυστέρησης που παρατηρήθηκε στο έργο, για τους εξής λόγους :

- (α) Καθυστέρηση στην έκδοση της άδειας οικοδομής,
- (β) ασυνήθεις δυσμενείς καιρικές συνθήκες,
- (γ) απεργίες εργατών,
- (δ) απόφαση της ΑΗΚ τον Αύγουστο του 2003 να αλλάξει τον τρόπο ηλεκτροδότησης του έργου από εναέριο σε υπόγειο, και
- (ε) καθυστέρηση από το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λευκωσίας για έκδοση κατασκευαστικών σχεδίων και όρων για το αποχετευτικό σύστημα.

Για την πιο πάνω δικαιολογημένη παράταση, ο εργολάβος απαίτησε οικονομικές αποζημιώσεις συνολικού ύψους £812.868. Επιπλέον του ποσού αυτού, απαίτησε ποσό £267.103 για την εκτελεσθείσα εργασία αλλαγής του τρόπου ηλεκτροδότησης του έργου από εναέριο σε υπόγειο (£110.454), για την πληρωμή πρόσθετων αυξήσεων υλικών και εργατικών (£96.649) και για την πληρωμή της διαφοράς στην αύξηση του ΦΠΑ από 13% σε 15% (£60.000). Συνολικά, η οικονομική απαίτηση του εργολάβου ανήλθε στις £1.079.971.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, σε συνεδρία του στις 6.3.2008, αφού έλαβε υπόψη του :

(α) Τους ετεροβαρείς όρους του συμβολαίου που στερούν το δικαίωμα στον εργολάβο για αποζημιώσεις, σχετικά με το ΦΠΑ, με δικαιολογημένες καθυστερήσεις, με αυξήσεις εργατικών και υλικών, για αναστάτωση εργασιών και για έξοδα χρηματοδοτήσεων και απώλειες τόκων, τα οποία εκτιμάται ότι θα αντιμετωπιστούν προς όφελος του εργολάβου σε περίπτωση διαιτησίας,

(β) τα επιπλέον έξοδα διαιτησίας, νομικών συμβούλων, ειδικών, πραγματογνωμόνων που θα εμπλακούν στη διαδικασία, τα οποία εκτιμώνται κατ' ελάχιστον σε £50.000 και

(γ) το χρόνο που θα αναλώσει ο Οργανισμός σε ανθρώπινο δυναμικό και μισθούς για το θέμα,

αποφάσισε και κατέληξε ότι ένας φιλικός διακανονισμός στο ποσό των £250.000 θα ήταν προς όφελος του Οργανισμού και έκρινε την απάντηση του εργολάβου να αποδεχθεί το ποσό αυτό ως ποσό τελικού διακανονισμού χωρίς οποιαδήποτε επιπλέον απαίτηση, ως λογική και διασφαλίζουσα τα συμφέροντα του Οργανισμού. Στο ποσό αυτό (£250.000) περιλαμβάνεται συμφωνημένο ποσό £67.515 που αφορά στις επιπλέον εκτελεσθείσες εργασίες που προέκυψαν από την αλλαγή του τρόπου ηλεκτροδότησης του έργου από εναέριο σε υπόγειο.

6.12 ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση.

(α) **Υποβολή οικονομικών καταστάσεων.** Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού δεν υπέβαλε μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης τις τελικές οικονομικές καταστάσεις για το 2007. Τα οικονομικά στοιχεία που ακολουθούν έχουν εξαχθεί από προσχέδιο των οικονομικών καταστάσεων του Οργανισμού για το έτος 2007, και ως εκ τούτου ενδέχεται να διαφοροποιηθούν.

(β) **Αποτελέσματα έτους.** Σύμφωνα με προσχέδιο των οικονομικών καταστάσεων του Οργανισμού το 2007 παρουσιάζεται πλεόνασμα πριν τη φορολογία ύψους £5.752.521, σε σύγκριση με έλλειμμα £5.766.528 το 2006. Η διαφορά ύψους £11.519.049 προκύπτει από την αύξηση των εσόδων κατά £10.434.478 και από μείωση των εξόδων κατά £1.084.571, όπως αναφέρεται πιο κάτω.

(γ) **Έσοδα.** Τα έσοδα του Οργανισμού για το έτος 2007 ανήλθαν σε £43.114.620, σε σύγκριση με £32.680.142 το 2006. Σημειώθηκε δηλαδή αύξηση ύψους £10.434.478 ή 31,9%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση της κρατικής χορηγίας από £30.000.000 σε £40.000.000, καθώς και στην αύξηση των εσόδων από άλλες πηγές από £1.688.298 σε £2.096.899.

(δ) **Έξοδα.** Τα έξοδα του Οργανισμού ανήλθαν σε £37.362.099, σε σύγκριση με £38.446.670 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £1.084.571 ή 2,8%, που οφείλεται κυρίως στη μείωση των δαπανών για «Προβολή και Δημοσιότητα» (£1.813.726) και στην αύξηση των δαπανών για «Οργάνωση και Ανάπτυξη Τουριστικού Προϊόντος» (£409.126) και για «Αποδοχές Προσωπικού» (£408.790). Μέχρι και την ετοιμασία της παρούσας έκθεσης δεν κατέστη δυνατό ο Οργανισμός να επιβεβαιώσει κατά πόσο υπάρχει ή όχι έλλειμμα σε σχέση με τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των υπαλλήλων.

(ε) **Κρατική χορηγία.** Κατά τη διάρκεια του έτους παραχωρήθηκε στον Οργανισμό κρατική χορηγία συνολικού ύψους £40 εκ. σε σύγκριση με £30 εκ. το 2006. Η αυξημένη κρατική χορηγία κατά τα τελευταία δύο έτη παραχωρήθηκε για κάλυψη της απώλειας των εσόδων που δημιουργούσε η κατάργηση του 3% υπέρ του Οργανισμού.

Προϋπολογισμός.

(α) **Καθυστέρηση στην έγκριση του Προϋπολογισμού.** Σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμο, ο Προϋπολογισμός του Οργανισμού έπρεπε να είχε κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι τις 30.9.2006, ενώ

κατατέθηκε στις 13.2.2007, και ψηφίστηκε σε Νόμο (Ν.22(II)/2007) που δημοσιεύτηκε στις 28.3.2007 για δαπάνες ύψους £43.200.583. Η Βουλή ψήφισε δωδεκατημόρια για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο του 2007 και όπως προκύπτει οι δαπάνες για την περίοδο 1.3.2007-27.3.2007 δεν ήταν νομοθετικά καλυμμένες. Σημειώνεται ότι παρόλο που ο Προϋπολογισμός εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 15.6.2006 και υποβλήθηκε στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 29.6.2006, κατόπιν οδηγιών που δόθηκαν σε συναντήσεις που έγιναν στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο Οργανισμός προχώρησε στην τροποποίηση του Προϋπολογισμού και την επανυποβολή του στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 13.2.2007, με αποτέλεσμα να υποβληθεί καθυστερημένα τόσο στο Υπουργικό Συμβούλιο όσο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

(β) Υπερβάσεις. Κατά τη διάρκεια του 2007 προέκυψαν οφειλές ύψους £326.565 οι οποίες δεν είχαν προϋπολογιστεί. Οι οφειλές αφορούσαν σε φόρο εισοδήματος ύψους £119.896, όπως αναφέρεται σε επόμενη παράγραφο, και τέλη αποχέτευσης ύψους £206.669. Επίσης, παρατηρήθηκε υπέρβαση ύψους £36.000 στο κονδύλι «Πολιτιστικές Εκδηλώσεις» η οποία δεν καλύφθηκε με τη μεταφορά περισσεύματος από άλλο κονδύλι με την έγκριση του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, όπως προνοεί ο Προϋπολογισμός του Οργανισμού. Αναφέρεται ότι ενώ η εκδήλωση στην οποία οφείλεται η υπέρβαση πραγματοποιήθηκε το 2007, η οφειλή προς το διοργανωτή ακόμη εκκρεμεί.

Προσωπικό. Ο Οργανισμός εργοδοτούσε 227 υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις (226 στις 31.12.2006), με σύνολο αποδοχών £6.346.073, σε σύγκριση με £5.937.283 το 2006.

Όπως προκύπτει, σημειώθηκε αύξηση στο σύνολο αποδοχών προσωπικού ύψους £408.790 ή 6,9%, σε σύγκριση με το 2006, που οφείλεται κυρίως στις ετήσιες προσαυξήσεις και στην αύξηση του τιμαριθμικού επιδόματος.

Στις αποδοχές προσωπικού περιλαμβάνεται ποσό ύψους £1.048.522, που αντιπροσωπεύει τις συνεισφορές του Οργανισμού στα Ταμεία Συντάξεων και Προνοίας, και ποσό £542.309 για συνεισφορά του Οργανισμού στα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Πλεονάζοντος Προσωπικού κ.λπ.

Επιπρόσθετα, ο Οργανισμός έχει δαπανήσει ποσό ύψους £797.731, για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ασφάλιση και για έμμεσα ωφελήματα του προσωπικού.

Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων στους υπαλλήλους του ΚΟΤ και στους εξαρτωμένους τους. Παρατηρήθηκε ότι η τελευταία αναλογιστική εκτίμηση για το πιο πάνω σχέδιο συντάξεων έγινε με ημερομηνία εκτίμησης την 31.12.2002, κατά την οποία προέκυψε πλεόνασμα σε σχέση με προϋπηρεσία.

Επισημάνθηκε ότι για σκοπούς εξακρίβωσης της βιωσιμότητας του πιο πάνω Σχεδίου πρέπει να διεξάγονται συχνές αναλογιστικές εκτιμήσεις και τα αποτελέσματά τους να αναγνωρίζονται και να αναφέρονται στις οικονομικές καταστάσεις του Οργανισμού.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι έχουν ήδη ανατεθεί αναλογιστικές μελέτες σε εγκεκριμένο αναλογιστή.

Προσφορές.

(α) Σύναψη και εκτέλεση συμβάσεων σχετικά με τις συνεργασίες με οργανωτές ταξιδιών για διεξαγωγή διαφημιστικών ενεργειών με βάση τη νέα Πολιτική Συνεργασίας (δαπάνη 2007 £1.589.407), καθώς και τις συνεργασίες με διεθνή Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (δαπάνη 2007 £1.753.273). Οι πιο πάνω συμβάσεις θεωρούνται από τον Οργανισμό ότι εμπίπτουν στο άρθρο 33 (α) (ii) του Νόμου 12(1)/2006 εφόσον ο Οργανισμός επιθυμεί να συμβληθεί με συγκεκριμένους οικονομικούς φορείς και ως εκ τούτου οι σχετικές συμβάσεις συνάπτονται με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού.

Παρατήρησα ωστόσο ότι δεν ακολουθούνται οι πιο κάτω προβλεπόμενες διαδικασίες για τη σύναψη των σχετικών συμβάσεων.

- Ετοιμασία εγγράφων διαγωνισμού στα οποία να αναφέρονται οι λόγοι προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση, οι όροι της διαπραγμάτευσης και τα ονόματα των οικονομικών φορέων που θα κληθούν να συμμετάσχουν στη διαδικασία.
- Διορισμό ομάδων διαπραγμάτευσης και αξιολόγησης.
- Υπογραφή δήλωσης ευσυνειδησίας και αμεροληψίας από όσους εμπλέκονται στη διαδικασία σύναψης και εκτέλεσης των συμβάσεων.
- Τήρηση πρακτικών για τη διαπραγμάτευση και τη διαδικασία που ακολουθήθηκε.
- Υπογραφή συμβολαίου για κάθε σύμβαση.
- Τήρηση/αρχειοθέτηση των πιο πάνω στοιχείων και κοινοποίησή τους στην Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων και στην Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας.

Σημειώθηκε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε στις 17.1.2008 τους Εσωτερικούς Κανονισμούς που αφορούν στη διαδικασία σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων στους οποίους καθορίζεται η πιο πάνω διαδικασία.

Επιπρόσθετα, το Διοικητικό Συμβούλιο καθόρισε στις 29.5.2008 τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται σε όλα τα στάδια σύναψης των πιο πάνω συμβάσεων.

(β) Όροι προσφορών.

(i) Προπληρωμές για διαφημιστικές εκστρατείες. Επειδή στους όρους προσφορών προνοείται ότι θα γίνονται προπληρωμές στις περιπτώσεις που θα ζητείται αφού καταθέσει ο ανάδοχος ισόποση τραπεζική εγγύηση, σχεδόν όλες οι διαφημιστικές εκστρατείες του Οργανισμού προπληρώνονται εξ ολοκλήρου με βάση προτιμολόγιο και οι σχετικές τραπεζικές εγγυήσεις αποδεσμεύονται με το εκάστοτε ποσό των κανονικών τιμολογίων και των δικαιολογητικών εκτέλεσης της εκστρατείας. Στις περιπτώσεις όπου σύμφωνα με τα παρουσιασθέντα δικαιολογητικά υπολείπονται ενέργειες για την πλήρη εκτέλεση της εκστρατείας, παραμένει σε ισχύ η τραπεζική εγγύηση για το ποσό που αναλογεί σε αυτές, όταν δε λήξει ανανεώνεται.

Εξέφρασα την άποψη ότι προπληρωμές θα πρέπει να γίνονται μέχρι ενός λογικού ποσοστού του ποσού προσφοράς, το οποίο θα καθορίζεται στους όρους του διαγωνισμού και μόνο εφόσον ο ανάδοχος αποδεικνύει με στοιχεία ότι είναι αναγκαίες. Επίσης παρατήρησα ότι όσον αφορά στις υφιστάμενες συμβάσεις, για τις ενέργειες που παραμένουν ανεκτέλεστες μετά τη λήξη της διαφημιστικής εκστρατείας, οι τραπεζικές εγγυήσεις θα πρέπει να εξαργυρώνονται και όχι να ανανεώνονται.

(ii) Διαδικασία πληρωμής. Στους όρους προσφορών αναφέρεται ότι σε περίπτωση που διαπιστωθεί αποτυχία στους βαθμούς απόδοσης, που έχουν τεθεί σαν στόχος για ολόκληρη τη διαφημιστική εκστρατεία σε ποσοστό μεγαλύτερο από 5%, τότε το ανάλογο ποσό είτε θα επιστραφεί στον Οργανισμό εάν έχει γίνει προπληρωμή, ή θα αφαιρεθεί από τα ποσά που οφείλονται στον ανάδοχο. Εισηγήθηκα όπως στους πιο πάνω όρους θα πρέπει να καθορίζεται και μέχρι ποίου ποσοστού η απόκλιση δεν θέτει σε κίνδυνο την επιτυχία της διαφημιστικής εκστρατείας, οπότε θα κατάσχεται η εγγύηση πιστής εκτέλεσης και θα λαμβάνονται νομικά μέτρα για περαιτέρω αποζημίωση του Οργανισμού.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι τα έγγραφα του επόμενου διαγωνισμού αγοράς χώρου/χρόνου στα διαφημιστικά μέσα έχουν συμπληρωθεί με τη συμπερίληψη πρόνοιας που αφορά στη κατάσχεση της εγγύησης πιστής εκτέλεσης σε περιπτώσεις ουσιαστικής

απόκλισης από το συμβόλαιο, στα πλαίσια του προτύπου συμβολαίου του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας και ότι το θέμα της «ουσιαστικής απόκλισης» θα αποσαφηνιστεί περαιτέρω.

(γ) Προσφορά αρ. 30/2007: Σχεδιασμός και αγορά χώρου/χρόνου στα διαφημιστικά μέσα για την υλοποίηση των διαφημιστικών εκστρατειών του ΚΟΤ σε 12 χώρες (Διαφημιστική εκστρατεία στο Ηνωμένο Βασίλειο και Ιρλανδία). Η πιο πάνω προσφορά προκηρύχθηκε στις 17.8.2007, κατακυρώθηκε στις 20.11.2007 και υπογράφηκε το συμβόλαιο στις 21.12.2007 (Stg£1.839.929 + ΦΠΑ για το Ηνωμένο Βασίλειο και €254.983 + ΦΠΑ για την Ιρλανδία).

Λόγω καθυστέρησης στην έναρξη της εκστρατείας, η Επιτροπή Προσφορών αποφάσισε στις 24.1.2008 όπως σταλεί επιστολή στο διαφημιστικό όικο για άμεσο τερματισμό της σύμβασης, γίνει εξαργύρωση της εγγυητικής, γίνει διαπραγμάτευση με τον προσφοροδότη που εξασφάλισε την αμέσως επόμενη ψηλότερη βαθμολογία στο διαγωνισμό και όπως γίνουν άμεσες ενέργειες διαφήμισης μέσω του γραφείου του Οργανισμού στο Λονδίνο για να μην απολεσθεί ο κρίσιμος χρόνος της αρχής του έτους.

Στις 31.1.2008 αποστάληκε προς το διαφημιστικό όικο διπλοσυστημένη επιστολή για τερματισμό της σύμβασης ενώ κατά την ίδια ημερομηνία ο συγκεκριμένος όικος ζήτησε με επιστολή του όπως ο Οργανισμός ανακαλέσει την απόφασή του.

Η Επιτροπή Προσφορών αποφάσισε στις 2.2.2008 όπως σταλεί στον όικο επιστολή για διευθέτηση συνάντησης και αν υπάρξει συναίνεση, να ανακληθεί η επιστολή για τερματισμό και να συνεχίσει η υλοποίηση του συμβολαίου. Το Διοικητικό Συμβούλιο στις 21.2.2008 ενέκρινε όλες τις ενέργειες που έγιναν για την υλοποίηση της απόφασης της Επιτροπής Προσφορών, αφού ενημερώθηκε και από τη Γενική Διευθύντρια ότι σύμφωνα με τα νέα χρονοδιαγράμματα που συμφωνήθηκαν, θα αρχίσει η υλοποίηση της διαφημιστικής εκστρατείας από 25.2.2008.

Σχετικά με τα πιο πάνω επισημάνθηκαν τα ακόλουθα:

- Σε περιπτώσεις σοβαρών αποφάσεων η εφαρμογή των οποίων ενδεχομένως να εγείρει απαιτήσεις από αντισυμβαλλόμενους (π.χ. η απόφαση για τερματισμό του συμβολαίου) εισηγήθηκα ότι θα ήταν φρόνιμο να εξασφαλίζεται προηγουμένως νομική συμβουλή ως προς την ορθή εφαρμογή τους για σκοπούς προστασίας του Οργανισμού.
- Χωρίς να τεκμηριώνονται οι λόγοι (τουλάχιστον στα πρακτικά που τέθηκαν υπόψη μας) για την αλλαγή της απόφασης της Επιτροπής Προσφορών, αποφασίστηκε στις 2.2.2008 όπως κληθεί ο ανάδοχος για συζήτηση των θεμάτων με σκοπό την ανάκληση της απόφασης για τερματισμό της σύμβασης, πράγμα που έγινε.
- Οι συνεπαγόμενες επιπτώσεις από την καθυστέρηση στην έναρξη της διαφημιστικής εκστρατείας, λόγω της μη έγκαιρης ολοκλήρωσης των διαδικασιών που συνέτεινε στην καθυστέρηση της υπογραφής του συμβολαίου αλλά και της καθυστέρησης του αναδόχου που ενώ σύμφωνα με το πρόγραμμα διαφημιστικής εκστρατείας (media plans) της προσφοράς θα έπρεπε να διασφαλίσει την έναρξη της εκστρατείας την εβδομάδα 14.1.2008, μέχρι 22.1.2008 δεν είχε καν αποστείλει για έγκριση τις ακριβείς ημερομηνίες των καταχωρίσεων όπως διαλαμβάνεται στον όρο Γ.2.1. του συμβολαίου, δεν φαίνεται να απασχόλησαν την Επιτροπή (τρόπος κάλυψης της απώλειας του Οργανισμού και απόδοση τυχόν ευθυνών).
- Υπέδειξα όπως λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για έγκαιρη ολοκλήρωση των διαδικασιών προσφορών ούτως ώστε να παρέχεται ικανοποιητικός χρόνος για την υλοποίηση της διαφημιστικής εκστρατείας. Σημειώθηκε ότι σημαντικός λόγος για την καθυστέρηση στην έναρξη της εκστρατείας, τον οποίο επικαλέστηκε και ο διαφημιστικός όικος, ήταν και η υπογραφή του συμβολαίου στις 21.12.2007.

(δ) Προσφορά αρ. 48/2005: Προμήθεια και εφαρμογή ολοκληρωμένου και ενοποιημένου λογισμικού αξιοποίησης επιχειρηματικών πόρων για τις ανάγκες του Οργανισμού (ERP). Η πιο πάνω προσφορά προκηρύχθηκε στις 22.9.2005 και κατακυρώθηκε σε συγκεκριμένη εταιρεία στις 13.4.2006 με συνολική τιμή £297.771 + ΦΠΑ. Αφού, μετά από προσφυγή, μεσολάβησε ακύρωση της ανάθεσης και λήψη προσωρινών μέτρων για αναστολή της διαδικασίας ανάθεσης από την Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών, η προσφορά τελικά κατακυρώθηκε ξανά στην ίδια εταιρεία και υπογράφηκε το συμβόλαιο στις 13.11.2006, με προγραμματισμένη παράδοση σε 10 μήνες.

Παρατήρησα ότι μέχρι την ημερομηνία εκπνοής της σύμβασης (Σεπτέμβριος 2007) δεν είχε ακόμη συμπληρωθεί και παραδοθεί το πιο πάνω ενοποιημένο λογισμικό και δεν λήφθηκαν οποιαδήποτε μέτρα με βάση τις πρόνοιες της σύμβασης. Τελικά ένα έτος περίπου μετά την εκπνοή της σύμβασης σε συνάντηση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και της Γενικής Διευθύντριας με την ομάδα του έργου την 1.8.2008, αποφασίστηκε μεταξύ άλλων όπως εξεταστούν από αρμόδιους λειτουργούς του Οργανισμού, νομικούς και διοικητικούς, τόσο οι υποχρεώσεις της προμηθεύτριας εταιρείας όσο και η ισχύς της σύμβασης και των εγγυήσεων, καθώς και η ετοιμασία νέου αναθεωρημένου πλάνου υλοποίησης του έργου.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι σε συνεργασία με την προμηθεύτρια εταιρεία έχει ετοιμαστεί νέο αναθεωρημένο πλάνο εργασίας με χρονικό ορίζοντα υλοποίησης και έναρξης λειτουργίας του έργου την 5.1.2009. Το εν λόγω χρονοδιάγραμμα είναι δεσμευτικό και για τα δύο συμβαλλόμενα μέρη.

(ε) Προσφορά αρ. 41/2007: Σχεδιασμός και κατασκευή των τουριστικών περιπτέρων του ΚΟΤ στις τουριστικές εκθέσεις. Ο πιο πάνω διαγωνισμός προκηρύχθηκε στις 26.10.2007 με τελευταία ημερομηνία υποβολής προσφορών την 4.12.2007, και αφορούσε στο σχεδιασμό και κατασκευή των τουριστικών περιπτέρων του ΚΟΤ στις τουριστικές εκθέσεις, η πρώτη από τις οποίες άρχισε στις 5.3.2008. Ο Οργανισμός ενημέρωσε ταυτόχρονα τόσο τον επιτυχόντα προσφοροδότη όσο και τους μη επιλεγέντες για προσωρινή ανάθεση της σύμβασης επεξηγώντας και τους λόγους της απόφασής του.

Στις 7.1.2008 η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών ενημέρωσε τον Οργανισμό ότι αναφορικά με την πιο πάνω προσφορά κατατέθηκε ιεραρχική προσφυγή από μη επιτυχόντα προσφοροδότη.

Λόγω της μικρής χρονικής περιόδου που απέμενε μέχρι την έναρξη των τουριστικών εκθέσεων, με απόφαση της Επιτροπής Προσφορών, στις 25.1.2008 ο Οργανισμός προχώρησε στην υπογραφή των συμβολαίων συνεργασίας με τον αρχικά επιτυχόντα προσφοροδότη, πριν από τη λήψη της απόφασης της Αναθεωρητικής Αρχής αναφορικά με την ιεραρχική προσφυγή.

Στις 28.2.2008 η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών γνωστοποίησε στον Οργανισμό την απόφασή της ότι η προσβαλλόμενη απόφαση λήφθηκε χωρίς τη δέουσα έρευνα και ήταν ανατιολόγητη και ως εκ τούτου η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής ακυρωνόταν. Μετά την πιο πάνω εξέλιξη ο ΚΟΤ, και ενώ συνεχίζει τη συνεργασία του με τον αρχικά επιτυχόντα προσφοροδότη, προχώρησε σε επαναξιολόγηση όλων των προσφορών ώστε να γίνει η δέουσα έρευνα και αιτιολόγηση επί των συγκεκριμένων ισχυρισμών που τέθηκαν η οποία ως σημειωθεί ότι μέχρι την ημερομηνία ελέγχου δεν είχε ακόμη ολοκληρωθεί.

Παρατήρησα ότι παρόλο που στη συγκεκριμένη περίπτωση ο Οργανισμός, λόγω πίεσης χρόνου, δικαιολογείτο να προχωρήσει άμεσα στην υπογραφή του συμβολαίου, αυτό θα πρέπει να αποφεύγεται με κατάλληλο προγραμματισμό για έγκαιρη προκήρυξη της προσφοράς ώστε να μην εμπλέκεται ο Οργανισμός σε πιθανές αγωγές.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι έχει ζητηθεί από όλο το προσωπικό όπως στο εξής τηρούνται τα απαιτούμενα χρονοδιαγράμματα για την έγκαιρη προκήρυξη προσφορών και την έγκαιρη σύναψη των συμβάσεων, για όλα τα θέματα.

(στ) Διαγωνισμός για την αγορά υπηρεσιών για τη δημιουργία γραφικών, δημιουργία εντύπων, σχεδιασμό χαρτών, σχεδιασμό πληροφοριακού υλικού για πινακίδες συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας εκτύπωσης στα πλαίσια της δημιουργίας Δρόμων του Κρασιού στην Κύπρο που θα συγχρηματοδοτηθεί από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αρ. Προκήρυξης 8/2007 – ΔΤΚ 01/2007 – Δημοσίευση 5.4.2007. Αναφορικά με τα πιο πάνω προκηρύχθηκε διαγωνισμός/προσφορά η οποία κατακυρώθηκε στις 17.5.2007 σε συγκεκριμένη εταιρεία. Ένας από τους μη επιτυχόντες προσφοροδότες εξέφρασε την πρόθεσή του για καταχώριση ιεραρχικής προσφυγής εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Προσφορών. Μετά την εξέλιξη αυτή, η Επιτροπή Αξιολόγησης αφού επανεξέτασε τις προσφορές, διαπίστωσε ότι όλες ήταν άκυρες και για αυτό εισηγήθηκε την ακύρωση του διαγωνισμού. Η Επιτροπή Προσφορών αποφάσισε στις 20.6.2007 την ανάκληση της αρχικής της απόφασης και την προκήρυξη νέου διαγωνισμού.

Παρατήρησα ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης θα έπρεπε να διενεργήσει τη δέουσα έρευνα ούτως ώστε να βεβαιωθεί έγκαιρα για τη συμβατότητα των προσφορών με τους όρους του διαγωνισμού, και η Επιτροπή Προσφορών να μελετήσει την ορθότητα της διαδικασίας που ακολουθήθηκε προτού προβεί στη λήψη απόφασης.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Οργανισμού, η παρατήρηση μας λήφθηκε υπόψη προς αποφυγή παρόμοιων μελλοντικών καταστάσεων.

Καταβολή ποσοστού 3% στον Οργανισμό.

(α) Καθυστερήση στην υποβολή δηλώσεων και στην είσπραξη του ποσοστού 3%. Παρόλο που από την 1.1.2006 καταργήθηκε η υποχρέωση επιβολής τέλους 3% υπέρ του ΚΟΤ πάνω σε λογαριασμούς ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και των κέντρων αναψυχής, εντούτοις, σύμφωνα με στοιχεία του Οργανισμού, σημαντικός αριθμός ξενοδοχείων, επιχειρήσεων, εστιατορίων και κέντρων αναψυχής δεν έχουν ακόμη υποβάλει δηλώσεις για περιόδους μέχρι 31.12.2005, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η είσπραξη του ποσοστού 3%. Κατά το 2007 στάληκαν 652 επιστολές κυρίως για μη υποβολή δηλώσεων ενώ καταχωρίστηκαν συνολικά 90 ποινικές αγωγές εναντίον κέντρων αναψυχής και ξενοδοχειακών επιχειρήσεων που δεν υπέβαλαν δηλώσεις κύκλου εργασιών ή/και δεν κατέβαλαν το ποσοστό 3%. Μέχρι τον Αύγουστο του 2008 στάληκαν 537 επιπλέον επιστολές και καταχωρίστηκαν 30 επιπλέον αγωγές. Τα αναγνωρισθέντα έσοδα από τα τέλη του 3% για το 2007 ανήλθαν σε £242.131 και αφορούσαν σε τέλη προηγούμενων ετών, για τα οποία οι δηλώσεις του κύκλου εργασιών υποβλήθηκαν το 2007. Επίσης στα έσοδα του 2007 καταχωρίστηκε ποσό £354.147 που αφορούσε σε πρόστιμα για μη έγκαιρη υποβολή εντύπου, πρόσθετη επιβάρυνση 10% και τόκους.

(β) Επιτόπιος έλεγχος. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, δεν διενεργήθηκε επιτόπιος έλεγχος της ορθότητας των δηλώσεων που υποβάλλουν οι επιχειρηματίες για υπολογισμό του ποσοστού 3% κατά τα έτη 2003 μέχρι 2005. Επειδή όπως πληροφορήθηκα, ο Οργανισμός αποφάσισε όπως μη ολοκληρωθούν οι πέντε επιτόπιοι έλεγχοι που είχαν αρχίσει κατά το 2002 ούτε να διενεργηθούν επιπρόσθετοι έλεγχοι, δεδομένης και της κατάργησης του τέλους από 1.1.2006 και της καθυστέρησης που σημειώθηκε στην ολοκλήρωσή τους, εισηγήθηκα όπως στα πλαίσια της διασφάλισης των συμφερόντων του Οργανισμού, εντατικοποιηθούν οι ενέργειες και τα μέτρα που λαμβάνονται μέχρι την πλήρη τακτοποίηση των υποχρεώσεων των Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων και των Κέντρων Αναψυχής αφού ο συντομότερος διακανονισμός των οφειλών μειώνει τις πιθανότητες απώλειας του τέλους.

Μη εγκεκριμένες επεκτάσεις και τροποποιήσεις σχεδίων ξενοδοχείων και τουριστικών

καταλυμάτων.

(α) Πολιτική για αντιμετώπιση του προβλήματος. Όπως αναφέρθηκε και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, το Φεβρουάριο του 2006 ανατέθηκε σε ομάδα λειτουργών του ΚΟΤ η ετοιμασία πρότασης για αντιμετώπιση και επίλυση του πιο πάνω θέματος, η οποία πραγματοποίησε συναντήσεις με ομάδα λειτουργών του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως. Οι απόψεις συγκλίνουν στη θέση ότι το θέμα της νομιμοποίησης των αυθαίρετων προσθηκών σε αδειούχα καταλύματα θα πρέπει να αντιμετωπιστεί μέσω μιας ολοκληρωμένης πολιτικής ρύθμισης, και όχι υπό τη μορφή αμνηστίας ή νομιμοποίησης όλων των αυθαίρετων εργασιών.

Όπως αναφέρεται στα πρακτικά σύσκεψης που έγινε στα γραφεία του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, ημερ. 11.9.2006, όταν κλήθηκαν από τον Οργανισμό οι ιδιοκτήτες 536 τουριστικών καταλυμάτων, να υποβάλουν τις αποκλίσεις των οικοδομών, ανταποκρίθηκαν μόνο 246 και αποφασίστηκε όπως τα σχέδια που υποβλήθηκαν αξιολογηθούν από κοινού από λειτουργούς του ΚΟΤ και του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, ώστε να μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα για το ύψος των υπερβάσεων που έχουν γίνει όσον αφορά στην πολεοδομική νομοθεσία, να κατηγοριοποιηθούν τα είδη της απόκλισης και να εξευρεθούν άμεσοι τρόποι επίλυσης των προβλημάτων.

Σύμφωνα με το πλαίσιο ρύθμισης, σχετικά με τη μεθοδολογία για την αντιμετώπιση του θέματος, που εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού κατά τη συνεδρία του ημερ. 12.2.2007, θα κληθούν εκ νέου όλες οι επιχειρήσεις να υποβάλουν τα σχέδια τους για τις μετατροπές στις οποίες έχουν προβεί, μαζί με την καταβολή τέλους εξέτασης της αίτησης τους. Η μελέτη όλων των υποθέσεων θα ανατεθεί σε ιδιώτες μελετητές, ενώ κατόπιν αξιολόγησης των στοιχείων που θα ληφθούν, θα καθοριστούν τα μέτρα που θα λαμβάνονται σε κάθε περίπτωση αυθαιρεσίας και εκτροπής από τις πρόνοιες του Νόμου.

Επισημάνθηκε ότι το θέμα των παράνομων επεκτάσεων και προσθηκών θεωρείται πολύ σοβαρό, αφού τίθενται ερωτήματα σχετικά με τα επίπεδα λειτουργίας των μονάδων αυτών, που αφορούν κυρίως σε θέματα υγείας και ασφάλειας τόσο των τουριστών, όσο και των εργαζομένων σε αυτές.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Οργανισμού, η πρώτη φάση που αφορούσε στην πιλοτική μελέτη από ιδιώτες μελετητές 40 ξενοδοχειακών επιχειρήσεων ολοκληρώθηκε και ο Οργανισμός προγραμματίζει την επέκταση των μελετών και στα υπόλοιπα ξενοδοχειακά καταλύματα εντός του 2008 με συμπλήρωση το 2009. Επισήμανε δε ότι ανεξάρτητα από τυχόν πολεοδομικές εκκρεμότητες ξενοδοχειακών καταλυμάτων, ο ΚΟΤ παρακολουθεί τα θέματα ασφάλειας και υγείας των πελατών και του προσωπικού και όπου ενημερώνεται από τις κατά περίπτωση αρμόδιες Αρχές για τέτοιου είδους εκκρεμότητες προβαίνει στη λήψη μέτρων περιλαμβανομένων και δικαστικών.

(β) Ανανέωση κατάταξης ξενοδοχειακών επιχειρήσεων που έχουν προβεί σε παράνομες τροποποιήσεις/επεκτάσεις των υφιστάμενων αδειούχων εγκαταστάσεων. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενη μου Έκθεση η Επιτροπή Ξενοδοχείων του ΚΟΤ, αποφάσισε στις 11.12.2006, να εισηγηθεί όπως στην επιστολή ανανέωσης της κατάταξης και άδειας λειτουργίας της κάθε ξενοδοχειακής επιχείρησης, συμπεριληφθεί ο όρος ότι η ανανέωση της κατάταξης σε όσες επιχειρήσεις διαπιστώθηκαν παράνομες κτιριακές επεκτάσεις/τροποποιήσεις, θα γίνεται με τον όρο ότι δεν θα χρησιμοποιούνται οι παράνομες αυτές κτιριακές προσθηκομετατροπές, τακτική που ακολουθήθηκε και κατά τα τελευταία έτη.

Όπως πληροφορήθηκα, το ζήτημα αυτό αναμένεται να ρυθμιστεί οριστικά ως αλληλένδετο με το θέμα των αυθαίρετων επεκτάσεων και τροποποιήσεων.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι ο πιο πάνω όρος συμπεριλαμβάνεται στις υπό αναφορά επιστολές τόσο για το 2007 όσο και για το 2008.

Άδειες λειτουργίας ξενοδοχείων, οργανωμένων διαμερισμάτων και τουριστικών καταλυμάτων, γραφείων τουρισμού και κέντρων αναψυχής.

(α) Έσοδα. Τα έσοδα από άδειες λειτουργίας για το 2007 ανήλθαν σε £351.019 σε σύγκριση με £319.677 το 2006. Σημειώνεται ότι κατά το 2006 έγιναν διαγραφές οφειλόμενων αδειών λειτουργίας προηγούμενων ετών ύψους £27.501 με αντίστοιχη μείωση του εσόδου.

(β) Ανανέωση αδειών λειτουργίας κέντρων αναψυχής. Με βάση τα στοιχεία του Οργανισμού, στις 31.12.2007 υπήρχαν 3231 κέντρα αναψυχής όλων των κατηγοριών για τα οποία εκδόθηκαν 2448 άδειες λειτουργίας μόνο, δηλαδή για 783 κέντρα αναψυχής ή ποσοστό 24,2% δεν φαίνεται να έχουν εκδοθεί άδειες λειτουργίας.

Επίσης, από τα πιο πάνω 3231 κέντρα αναψυχής, μόνο 2519 ή ποσοστό 78% έχουν εξασφαλίσει άδεια οικοδομής που να συνάδει με τη χρήση τους, ενώ τα υπόλοιπα 712 ή ποσοστό 22% φαίνεται να λειτουργούν χωρίς να εξασφαλίσουν άδεια οικοδομής, που να συνάδει με τη χρήση, και πιστοποιητικό τελικής έγκρισης της αρμόδιας Αρχής, με βάση το οποίο πρέπει να εξακριβώνεται η καταλληλότητα των σχετικών χώρων πριν από την έκδοση άδειας λειτουργίας, όπως προνοείται στο άρθρο 6(8) του περί Κέντρων Αναψυχής Νόμου 29/85.

Σημειώνεται ότι σε συνεδρία του την 1.6.2006 το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να υιοθετήσει εισήγηση της Επιτροπής Κέντρων για «ανανέωση» των κατατάξεων και των αδειών λειτουργίας των Κέντρων Αναψυχής που εξασφάλισαν ή υπέβαλαν αίτηση για εξασφάλιση άδειας οικοδομής και αυτών που δεν εξασφάλισαν άδεια αλλά όχι από δική τους υπαιτιότητα. Στην τελευταία περίπτωση, αποφασίστηκε να μην ληφθούν δικαστικά μέτρα εναντίον τους. Επίσης αποφασίστηκε να μην ανανεωθούν οι κατατάξεις και άδειες λειτουργίας των κέντρων αναψυχής που δεν εξασφάλισαν άδεια οικοδομής και δεν προέβησαν σε ενέργειες συμμόρφωσης για εξασφάλιση της. Στις 8.2.2007 το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως οι ίδιες αποφάσεις υιοθετηθούν και για το 2007.

Το πρόβλημα της έκδοσης της άδειας λειτουργίας των Κέντρων αναμένεται να επιλυθεί με την αποσύνδεση της άδειας λειτουργίας από το πιστοποιητικό τελικής έγκρισης της οικοδομής και θα απαιτείται η υποβολή άδειας οικοδομής. Νομοσχέδιο που εγκρίθηκε από τον Οργανισμό στις 22.2.2007 για να ρυθμίζει τα θέματα δημιουργίας και λειτουργίας των Κέντρων Αναψυχής, κατατέθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα για νομοτεχνικό έλεγχο. Αναμένονται οι απόψεις του και η κατάθεσή του στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφισή του σε Νόμο.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι η Νομική Υπηρεσία στην οποία βρίσκεται το νέο νομοσχέδιο για τα Κέντρα αναψυχής ζήτησε ορισμένες διευκρινίσεις οι οποίες και διαβιβάστηκαν στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και αναμένεται η προώθηση του νομοσχεδίου στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Συνεργασίες υπό μορφή ενισχύσεων τουριστικών δραστηριοτήτων.

(α) Χορηγίες 2003-2005. Οι επιχορηγήσεις ειδικών συνεργασιών με οργανωτές ταξιδιών με βάση τη σύναψη προκαταρκτικών συμφωνιών μαζί τους κατά τα έτη 2003, 2004 και 2005 που αναφέρθηκαν και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, παρουσίασαν κατά το έτος 2007 την πιο κάτω εικόνα:

Έτος Συμφωνιών	Οφειλόμενα ποσά κατά την 31.12.2006	Επιπρόσθετες χρεώσεις κατά το 2007	Πληρωμές και διευθετήσεις κατά το 2007	Οφειλόμενα ποσά κατά την 31.12.2007	Πληρωμές και διαγραφές μέχρι 8/2008
	£	£	£	£	£
2003	145.501	-	-	145.501	66.306
2004	364.835	-	275.835	89.000	-
2005	149.000	-	149.000	-	-

Όπως αναφέρεται και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, ο υπολογισμός της χορηγίας η οποία περιλαμβάνεται στους λογαριασμούς των πιο πάνω ετών φαίνεται να βασίστηκε σε προκαταρκτικές εκτιμήσεις των οργανωτών ταξιδιών και για το λόγο αυτό δεν κατέστη δυνατή η εξακρίβωση της ορθότητας του ποσού που χρεώθηκε στο Κονδύλι «Διαφημίσεις και Τουριστική Προβολή» και, κατά συνέπεια, της οφειλής του Οργανισμού προς τους οργανωτές ταξιδιών για το ίδιο ποσό, μέχρι το στάδιο της πληρωμής.

Κατά το στάδιο της πληρωμής, ο υπολογισμός των ποσών βασίστηκε σε βεβαίωση των ίδιων των οργανωτών ταξιδιών, τα δε δικαιολογητικά που υποστηρίζουν τις πληρωμές είναι τιμολόγιο του οργανωτή καθώς και η βεβαίωσή του οργανωτή μαζί με βεβαίωση του Λειτουργού του Οργανισμού στην κατά περίπτωση χώρα ότι έχουν γίνει οι αναληφθείσες ενέργειες. Στις περιπτώσεις των χορηγιών με αντάλλαγμα διαφήμιση ή καταχώριση σε έντυπα του οργανωτή ταξιδιών παρουσιάστηκαν τα σχετικά έντυπα και στις περιπτώσεις όπου έγινε εκστρατεία με επικόλληση αφισών υποβλήθηκε αντίγραφο της αφίσας, εκτός ορισμένων περιπτώσεων όπου αναφερόταν ότι δεν μπορεί να εξασφαλιστεί αντίγραφο της αφίσας ένεκα του μεγάλου χρονικού διαστήματος που έχει παρέλθει. Όπως ανέφερα και στις προηγούμενες Εκθέσεις μου, τα πιο πάνω δικαιολογητικά δεν επιβεβαιώνουν τη λογικότητα του κόστους/τιμής της διαφημιστικής ενέργειας.

Η μεγάλη καθυστέρηση που σημειώθηκε και συνεχίζεται στην καταβολή των χορηγιών οφείλεται σε διαφωνίες σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού του ποσού, καθώς και σε καθυστερήσεις στην υποβολή των τιμολογίων και δικαιολογητικών που, κατά τη γνώμη μου, πηγάζουν από την ασάφεια των συναφθεισών συμφωνιών.

Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι κατά το έτος 2008, ο Οργανισμός έχει διαγράψει ποσό £66.306 από τα οφειλόμενα για τις χορηγίες του 2003 επειδή δεν ήταν δυνατό να γίνουν οποιεσδήποτε πληρωμές λόγω ακριβώς της ασάφειας των πιο πάνω συμφωνιών.

(β) Συνεργασίες 2006 - 2007. Στις πρόχειρες οικονομικές καταστάσεις του Οργανισμού για το 2007, στο κονδύλι «Διαφημίσεις και Τουριστική προβολή – Συνεργασίες με τουριστικούς εταίρους εσωτερικού» περιλαμβάνονται συνολικές χρεώσεις ύψους £2.562.302. Οι πιο πάνω χρεώσεις αφορούν σε ποσό ύψους £972.895 για κοινές διαφημιστικές ενέργειες που αντιπροσωπεύει το 50% του κόστους των ενεργειών διαφήμισης των οργανωτών ταξιδιών που κάλυψε ο Οργανισμός (σχέδιο που συνεχίζεται από το 1994), και ποσό ύψους £1.589.407 για συνεργασίες με οργανωτές ταξιδιών, με βάση τη νέα Πολιτική Συνεργασίας που αποφασίστηκε στις 29.9.2005 και εγκρίθηκε από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 7.6.2006.

Σύμφωνα με την πιο πάνω Πολιτική Συνεργασίας, ο Οργανισμός αναλαμβάνει εξ ολοκλήρου τη δαπάνη για διαφημιστικές ενέργειες για την Κύπρο στα μέσα προβολής των ίδιων των οργανωτών ταξιδιών ή τρίτων συνεργατών τους συνάπτοντας συμφωνίες μαζί τους και καθορίζοντας το ύψος της δαπάνης, αφού ληφθεί υπόψη η αποδοτικότητα της διαφήμισης που εκτιμάται από την αξιολόγηση των προτάσεων, που έχουν υποβληθεί από τους οργανωτές, με βάση καθορισθέντα ποσοτικά/ποιοτικά κριτήρια του Οργανισμού. Για τις πιο πάνω συνεργασίες έχουν επισημανθεί τα ακόλουθα:

- **Διαδικασίες προώθησης συνεργασιών.** Όπως εισηγήθηκα και για τις χορηγίες του 2006, το κόστος/τιμή της διαφημιστικής ενέργειας θα πρέπει να καθορίζεται εκ των προτέρων από τον Οργανισμό με μετρήσιμα κριτήρια με βάση το όφελος που θα αποκομίσει ο Οργανισμός από την κάθε πιθανή συνεργασία, καθώς και με βάση τα πληρωθέντα ποσά σε κάθε οργανωτή κατά τα προηγούμενα χρόνια. Στη συνέχεια θα πρέπει να εφαρμόζεται η διαδικασία σύναψης συμβάσεων με διαπραγμάτευση όπως αναφέρεται και στη σχετική παράγραφο για τις προσφορές.

Αναφέρθηκε ενδεικτικά συγκεκριμένη περίπτωση συνεργασίας με οργανωτή ταξιδιών, κατά την οποία σύμφωνα με σημείωμα του Τμήματος Προβολής ημερ. 3.12.2007 που υποβλήθηκε από τη Γενική Διευθύντρια προς το Διοικητικό Συμβούλιο στις 6.12.2007, αναφέρονται οι προτάσεις του οργανωτή για συνεργασία για το ποσό των €390.000 (όπως υποβλήθηκαν κατά τη συνάντησή του με τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, τη Γενική Διευθύντρια και τον υπεύθυνο του γραφείου ΚΟΤ), ενώ η εισήγηση του Τμήματος Προβολής για συνεργασία ήταν για ποσό €200.000 θεωρώντας τις €390.000 ως πολύ ψηλό ποσό και δυσανάλογο με τις αξίες και τις προγραμματιζόμενες επιπρόσθετες διακινήσεις. Τελικά το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 18.12.2007 όπως η πιο πάνω συνεργασία γίνει για το ποσό των €390.000.

Παρατηρήθηκε επίσης ότι σε μερικές περιπτώσεις, ενώ στο σημείωμα του Τμήματος Προβολής που υποβάλλεται προς το Διοικητικό Συμβούλιο για τις αξιολογημένες προτάσεις γίνεται εισήγηση για έγκριση κάποιου ποσού για συγκεκριμένες ενέργειες, το Διοικητικό Συμβούλιο περικόπτει το ποσό χωρίς να αναφέρει συγκεκριμένα ποιες ενέργειες έχουν εγκριθεί. Εισηγήθηκα όπως διευκρινίζεται ποια ενέργεια αντιστοιχεί στο κάθε εγκεκριμένο ποσό, διαφορετικά δημιουργείται σύγχυση και δυσκολίες τόσο κατά το στάδιο εκτέλεσης της συνεργασίας όσο και κατά το στάδιο της πληρωμής.

Σύμφωνα με τον Πρόεδρο του Οργανισμού, ο καθορισμός εκ των προτέρων, με βάση μετρήσιμα κριτήρια του οφέλους που θα αποκομίσει ο Οργανισμός από κάθε πιθανή συνεργασία δεν είναι εφικτός. Κατά τη διαπραγμάτευση φαίνονται οι προθέσεις του κάθε οργανωτή, που αποτελούν σημαντικό μέρος της απόφασης για το ποσό της συνεργασίας. Εκείνο το οποίο θα ήταν εφικτό, είναι η κατ' αρχήν κατανομή των πιστώσεων κατά χώρα/αγορά που με βάση τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων θα προσαρμόζεται ανάλογα.

- **Ορθότητα υποχρεώσεων στις οικονομικές καταστάσεις.** Ο υπολογισμός του ποσού που χρεώθηκε για συνεργασίες με οργανωτές ταξιδιών με βάση τη νέα Πολιτική Συνεργασίας, ύψους £1.589.407, φαίνεται να βασίστηκε μόνο στις εγκριθείσες προτάσεις, χωρίς επαρκή στοιχεία για τη διενέργεια των διαφημιστικών δραστηριοτήτων, και για το λόγο αυτό δεν καθίσταται δυνατή η εξακρίβωση της ορθότητας του πιο πάνω ποσού που χρεώνεται στα έξοδα και της οφειλής του Οργανισμού προς τους οργανωτές ταξιδιών, μέχρι το στάδιο της πληρωμής. Επίσης για τον ίδιο λόγο, δεν καθίσταται δυνατή η εξακρίβωση της ορθότητας της οφειλής του Οργανισμού προς τους διοργανωτές ταξιδιών για τις απλήρωτες συνεργασίες του 2006 που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις του 2007.

Σημειώνεται ότι οι πληρωμές για τις δεσμεύσεις/χρεώσεις που αναφέρονται πιο πάνω, ανήλθαν μέχρι 31.12.2007 σε £172.803, ενώ μέχρι 31.7.2008 διενεργήθηκαν επιπρόσθετες πληρωμές ύψους £546.626.

Τόσο οι πιο πάνω πληρωμές όσο και οι πληρωμές για τις συνεργασίες του 2006 υποστηρίζονται με τιμολόγιο του οργανωτή, συνοδευόμενο με κατάλογο ή άλλο έντυπο, στο οποίο έγινε η καταχώριση της διαφήμισής του ή/και βεβαίωση του οργανωτή και του λειτουργού του Οργανισμού στο εξωτερικό για πραγματοποίηση της διαφημιστικής ενέργειας (διακόσμηση προθηκών τουριστικών καταστημάτων). Επίσης υποβάλλεται και έντυπο ελέγχου (checklist) του Τμήματος Προβολής του Οργανισμού στο οποίο βεβαιώνεται ότι οι διαφημιστικές ενέργειες έγιναν σύμφωνα με τις εγκριθείσες προτάσεις, εμπίπτουν στην πολιτική συνεργασίας όπως εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 29.9.2005 και ότι παρουσιάστηκαν τα δικαιολογητικά που έχουν

καθοριστεί. Επιπρόσθετα υπάρχουν οι γενικές καλυπτικές εγκρίσεις του Διοικητικού Συμβουλίου ημερ. 13.4.2006 και 18.9.2007 στις οποίες βεβαιώνεται ότι τα ποσά που έχουν εγκριθεί κρίνονται λογικά και τα σχετικά σημειώματα είναι επαρκώς τεκμηριωμένα, με αναφορά σε ποσοτικά/ποιοτικά κριτήρια.

Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, τα πιο πάνω στοιχεία δεν επιβεβαιώνουν ότι τα οφέλη που θα προκύψουν από τη διενέργεια των σχετικών διαφημιστικών εκστρατειών συγκρίνονται θετικά σε σχέση με τα ποσά που καταβλήθηκαν.

Χρεώσεις. Το σύνολο των χρεωστών κατά τις 31.12.2007 ήταν £2.255.961, σε σύγκριση με £2.059.738 κατά τις 31.12.2006.

Ο Οργανισμός θα πρέπει να προβεί σε χρονολογική ανάλυση των χρεωστών, να διερευνήσει τις οφειλές και να καταχωρίσει έγκαιρα αγωγές για διεκδίκηση των οφειλών που δεν μπορούν να εισπραχθούν, εντός των προθεσμιών που καθορίζονται από τον περί Παραγραφής Νόμο (Κεφ. 15) όπως αυτός τροποποιήθηκε, αφού σε αντίθετη περίπτωση, με βάση τη νομοθεσία, αυτά θα πρέπει να παραγραφούν με αποτέλεσμα ο Οργανισμός να απολέσει σημαντικά έσοδα.

Φορολογικές υποχρεώσεις του Οργανισμού στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων. Στις οικονομικές καταστάσεις του 2007 περιλήφθηκε πρόνοια για τις φορολογικές υποχρεώσεις του Οργανισμού προς το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων ύψους £119.896 σε σύγκριση με £420.000 το 2006. Σύμφωνα με τον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο αρ. 118(I)/2002 όλοι οι Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου υπόκεινται σε Φόρο Εισοδήματος για οποιοσδήποτε εμπορικές δραστηριότητες διεξάγουν. Στον ορισμό «εμπορικές δραστηριότητες» εμπίπτουν οι δραστηριότητες που διεξάγει ο ΚΟΤ και αφορούν στην παραχώρηση άδειας χρήσης των τουριστικών περιπτέρων και στη λειτουργία της μαρίνας Λάρνακας.

Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, μέχρι και το 2005 δεν είχε γίνει οποιαδήποτε πρόνοια στις οικονομικές καταστάσεις του Οργανισμού για καταβολή φόρου εισοδήματος επειδή, σύμφωνα με τον Οργανισμό, δεν ήταν γνωστή η φορολογική υποχρέωσή του, παρόλο που ο Οργανισμός υπέβαλλε κάθε χρόνο, τις σχετικές φορολογικές δηλώσεις βάσει των οποίων δεν προέκυπτε φορολογητέο εισόδημα.

Σημειώνεται ότι η πρόνοια που περιλήφθηκε στις οικονομικές καταστάσεις του 2006 ύψους £420.000 περιλάμβανε ποσό ύψους £300.000 που αφορούσε σε επιβολή φορολογίας για τα έτη 1983 μέχρι 2000, το οποίο καταβλήθηκε με τόκους, και ποσό ύψους £120.000 που αφορούσε σε πρόνοια για καταβολή φορολογίας για τα έτη 2001 μέχρι 2006.

Στις οικονομικές καταστάσεις του 2007 περιλήφθηκε πρόνοια για επιπλέον φορολογικές υποχρεώσεις ύψους £119.896. Από το ποσό αυτό ποσό ύψους £20.000 αφορούσε σε πρόνοια για καταβολή φορολογίας για εισοδήματα του 2007 και ποσό ύψους £19.896 αφορούσε σε τόκους που καταβλήθηκαν το 2008 για την εξόφληση της φορολογικής υποχρέωσης για τα έτη 1983-2000. Οι υπόλοιπες £80.000 αφορούσαν σε πρόσθετη φορολογία για τα έτη 2001 μέχρι 2006.

Επισημαίνεται ότι, με εξαίρεση τις φορολογίες των ετών 1983-2000 οι οποίες συμφωνήθηκαν, δεν έχει ακόμη συμφωνηθεί με το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων ο γενικότερος τρόπος υπολογισμού του φορολογητέου εισοδήματος, και δεν έχουν ορισθεί οι δικαιούμενες εκπιπτόμενες δαπάνες ώστε να μπορεί να γίνεται ακριβέστερος υπολογισμός των φορολογικών υποχρεώσεων του Οργανισμού για τα επόμενα έτη.

Υποχρέωση καταβολής Φόρου Προστιθέμενης Αξίας για λήψη υπηρεσιών από το εξωτερικό. Σύμφωνα με το άρθρο 11 του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου (Ν.95/2000), όταν υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο που βρίσκεται στην Κύπρο αγοράζει, για σκοπούς της επιχείρησης που ασκεί, από πρόσωπο που βρίσκεται εκτός Κύπρου, μεταξύ άλλων και υπηρεσίες διαφήμισης, υποχρεούται να χρεώνει Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, ως εάν ο ίδιος να παρείχε τις εν λόγω υπηρεσίες, και να τον καταβάλλει στον Έφορο Φόρου Προστιθέμενης Αξίας. Για το σκοπό

αυτό, στους λογαριασμούς του 2007, ο Οργανισμός περιέλαβε πρόνοια ύψους £1.535.989 (£1.732.358 το 2006), για την καταβολή Φόρου Προστιθέμενης Αξίας για λήψη υπηρεσιών από το εξωτερικό (£1.319.230 για δαπάνες που πληρώθηκαν εντός του έτους και πρόσθετη πρόνοια ύψους £216.759 για οφειλόμενες δαπάνες κατά την 31.12.2007). Σημειώνεται ότι δεν έχει γίνει σχετική πρόνοια στις οικονομικές καταστάσεις για την περίοδο από 1.7.1992 (ημερομηνία έναρξης ισχύος της περί ΦΠΑ νομοθεσίας (Ν.246/1990)) μέχρι 1.5.2004.

Όπως πληροφορήθηκα δεν έγινε οποιαδήποτε πρόνοια στις οικονομικές καταστάσεις για Φόρο Προστιθέμενης Αξίας για την περίοδο 1.7.1992 μέχρι 1.5.2004 επειδή μέχρι σήμερα ο Έφορος Φόρου Προστιθέμενης Αξίας δεν ζήτησε από τον Οργανισμό να καταβάλει οποιαδήποτε ποσά για την εν λόγω περίοδο.

Μαρίνα Λάρνακας.

Ασφάλεια - Φύλαξη της μαρίνας. Για παροχή υπηρεσιών ασφάλειας στη μαρίνα Λάρνακας προκηρύχθηκε διαγωνισμός/προσφορά η οποία κατακυρώθηκε στις 18.9.2007 σε συγκεκριμένη εταιρεία. Μη επιλεγείς προσφοροδότης εξέφρασε την πρόθεσή του για καταχώριση ιεραρχικής προσφυγής εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Προσφορών. Μετά την εξέλιξη αυτή διορίστηκε νέα Επιτροπή Αξιολόγησης για επανεξέταση των προσφορών, η οποία από τη νέα αξιολόγηση διαπίστωσε ότι όλες οι προσφορές ήταν άκυρες και για αυτό εισηγήθηκε την ακύρωση του διαγωνισμού. Η Επιτροπή Προσφορών αποφάσισε στις 4.10.2007 την ανάκληση της αρχικής της απόφασης και την προκήρυξη νέου διαγωνισμού. Μέχρι την ολοκλήρωση του νέου διαγωνισμού η φύλαξη της μαρίνας ανατέθηκε σε άλλη εταιρεία που δεν ήταν υποψήφια στον πιο πάνω διαγωνισμό.

Στις 20.12.2007 η Επιτροπή Προσφορών κατακύρωσε την προσφορά για την παροχή υπηρεσιών ασφάλειας στη μαρίνα σε νέα εταιρεία. Μετά τη διαπίστωση αδυναμιών και κενών ασφαλείας, ο ΚΟΤ με επιστολές του ημερομηνίας 23.1.2008 και 14.2.2008 προς τον ανάδοχο έχει επισημάνει ότι παρατηρούνται παραβάσεις των όρων του συμβολαίου και ζήτησε την άμεση συμμόρφωσή του. Παρατηρήθηκε ότι ο Οργανισμός μέχρι και την ημερομηνία του ελέγχου ήταν ακόμα σε διαβουλεύσεις με τον ανάδοχο για την πιστή τήρηση των όρων του συμβολαίου. Εισηγήθηκα όπως τα θέματα ασφάλειας της μαρίνας αντιμετωπίζονται έγκαιρα αφού αυτά άπτονται και της ασφάλειας του Κράτους, δεδομένου ότι η μαρίνα αποτελεί λιμένα εισόδου στη Δημοκρατία.

Σχετικά με την πιο πάνω προσφορά, σημειώθηκε η παράλειψη της Επιτροπής Αξιολόγησης να διενεργήσει τη δέουσα έρευνα ούτως ώστε να βεβαιωθεί έγκαιρα για τη συμβατότητα των προσφορών με τους όρους του διαγωνισμού, και της Επιτροπής Προσφορών να μελετήσει την ορθότητα της διαδικασίας που ακολουθήθηκε προτού προβεί στη λήψη απόφασης.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Οργανισμού, η παρατήρησή μας λήφθηκε υπόψη προς αποφυγή παρόμοιων μελλοντικών καταστάσεων.

Μέρος Β

Γραφείο Βαρσοβίας. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το Σεπτέμβριο του 2002, διαπιστώθηκαν οικονομικές ατασθαλίες και κακοδιαχείριση στο Γραφείο του Οργανισμού στη Βαρσοβία. Το ύψος της κατάχρησης, σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία του Οργανισμού, ανέρχόταν περίπου σε £50.000. Μετά την καταχώριση ποινικής και πολιτικής αγωγής εναντίον του υπευθύνου του γραφείου, το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, με απόφαση του ημερ. 5.10.2006, αποφάσισε να αποδεχθεί διευθέτηση που αφορά σε ετυμηγορία του Δικαστηρίου, που να προνοεί για φυλάκιση του πρώην υπεύθυνου του Γραφείου του Οργανισμού στη Βαρσοβία με αναστολή και να του επιβληθεί η υποχρέωση να αποζημιώσει τον Οργανισμό, νοουμένου ότι θα καταβάλει στον Οργανισμό £20.000 ως προκαταβολή και £20.000 με δόσεις έναντι τραπέζικης εγγύησης. Η διευθέτηση αυτή όμως φαίνεται πως ναυάγησε και το Διοικητικό Συμβούλιο, σε

συνεδρία του στις 25.1.2007, αποφάσισε όπως ανατεθεί σε ιδιωτική εταιρεία να διερευνήσει κατά πόσο ο πρώην υπεύθυνος του Γραφείου κατέχει οποιαδήποτε κινητή ή ακίνητη περιουσία, ούτως ώστε να αποφασιστεί εάν ο Οργανισμός θα προχωρήσει με τη διαδικασία ανάκτησης του χρέους. Παράλληλα συνεχίζεται η εκδίκαση της υπόθεσης στο Δικαστήριο.

Στη συνεδρία του Διοικητικού Συμβουλίου ημερ. 24.1.2008, αφού λήφθηκε υπόψη ότι ήδη δαπανήθηκε από τον Οργανισμό ποσό ύψους €57.992 (£33.941) σε σχέση με το οφειλόμενο ποσό των €89.000 (£52.090) περίπου (εκτίμηση του 2002) και το κόστος θα αυξηθεί περαιτέρω με τη συνέχιση της δικαστικής διαδικασίας, αποφασίστηκε όπως παραγραφεί το ποσό που οφείλεται στον Οργανισμό και αποσυρθεί η ποινική υπόθεση.

Ανέγερση ιδιόκτητων γραφείων. Ο Οργανισμός έχει υπογράψει στις 31.8.1988 συμβόλαιο μίσθωσης κρατικής γης, για περίοδο 33 χρόνων, για ανέγερση γραφείων. Το αρχικό μίσθωμα καθορίστηκε σε £4.500 ετησίως, το οποίο υπόκειται σε αναθεώρηση κάθε 5 χρόνια, σε ύψος που θα υπολογίζεται προς 2% πάνω στην τρέχουσα αγοραία αξία της γης κατά το χρόνο της αναθεώρησης. Στις 30.10.2002 το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο ενημέρωσε τον Οργανισμό ότι το μίσθωμα αναθεωρήθηκε σε £16.000 ετησίως από 31.8.1998 ενώ σύμφωνα με νέα επιστολή του Κτηματολογίου θα υπάρξει νέα αναθεώρηση από 31.8.2008.

Μετά από αίτηση του Οργανισμού, το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του ημερ. 14.4.2004 ενέκρινε την παραχώρηση της κρατικής γης στον Οργανισμό με την πληρωμή του ποσού των £1.350.000 που αντιπροσωπεύει την αγοραία αξία, καθώς και την καταβολή όλων των οφειλόμενων μισθωμάτων μέχρι την ημερομηνία διάθεσης της γης. Επειδή ο Οργανισμός αμέλησε να καταβάλει την αγοραία αξία της παραχωρηθείσας κρατικής γης, το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του ημερ. 12.1.2005 ανακάλεσε την πιο πάνω απόφασή του ημερ. 14.4.2004 για παραχώρηση της υπό αναφορά κρατικής γης στον Οργανισμό. Στις 22.9.2005, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΤ, κατόπτι σχετικής εισήγησης της Ad Hoc Επιτροπής για τα κτίρια, αποφάσισε όπως ο Οργανισμός αγοράσει το τεμάχιο γης που εκμισθωνόταν μέχρι πρόσφατα στον Οργανισμό, για ανέγερση ιδιόκτητων γραφείων και υπέβαλε εκ νέου αίτηση για παραχώρηση της κρατικής γης, η οποία δεν έχει ακόμη εξεταστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΤ σε συνεδρία του ημερ. 9.8.2007 αποφάσισε να ζητηθεί από το Κτηματολόγιο όπως ο Οργανισμός ενοικιάσει τη γη στην οποία θα αναγείρει ιδιόκτητα γραφεία με μακροχρόνια σύμβαση και στη συνέχεια όταν εξασφαλίσει τις πιστώσεις να την αγοράσει. Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας σε επιστολή του ημερ. 17.8.2007, ενημέρωσε τον Οργανισμό ότι αναφορικά με την αίτηση του για «σύμβαση μίσθωσης για την αγορά κρατικής γης», το ετήσιο αγοραίο ενοίκιο καθορίστηκε σε £139.250 και ότι θα υπέβαλλε την αίτηση στην αρμόδια Υπουργική Επιτροπή για μελέτη και λήψη απόφασης. Ο Οργανισμός έκρινε το ποσό αυτό πολύ ψηλό και ζήτησε την επανεξέταση της αγοραίας αξίας των οικοπέδων και του ετήσιου αγοραίου ενοικίου. Το Κτηματολόγιο με μεταγενέστερη επιστολή μείωσε το αγοραίο ενοίκιο σε £118.342. Σημειώνεται ότι ο Οργανισμός οφείλει στο Επαρχιακό Κτηματολόγιο ποσό ύψους £117.833 για τη μίσθωση της κρατικής γης μέχρι τις 31.12.2007, πλέον τόκους ύψους £52.018.

Ο Οργανισμός αποφάσισε όπως παράλληλα διερευνηθεί το ενδεχόμενο αναζήτησης άλλου κατάλληλου ακινήτου για στέγαση της Κεντρικής Υπηρεσίας και με δημοσίευση στον τύπο στις 2.7.2008 ζήτησε εκδήλωση ενδιαφέροντος. Στη δημοσίευση ενδιαφέρον υπέδειξε μόνο ένας προσφοροδότης.

Αναφέρεται ότι ο Οργανισμός διόρισε υπηρεσιακή επιτροπή η οποία ανέλαβε να μελετήσει τις πιο πάνω περιπτώσεις για απόκτηση ιδιόκτητων κτιρίων σύμφωνα με τις νέες ανάγκες του Οργανισμού. Η έρευνα δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί.

Αναφέρεται επίσης ότι το ενοίκιο που πληρώθηκε για τα Γραφεία της Κεντρικής Υπηρεσίας για το 2007 ανήλθε στις £197.826 (£173.059 το 2006).

Χρήση και εκμετάλλευση υποστατικών και νηοδόχου στη μαρίνα Λάρνακας. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, οι πρώην αδειούχοι, των οποίων οι συμφωνίες/άδειες χρήσης και εκμετάλλευσης, τόσο των υποστατικών όσο και της νηοδόχου της μαρίνας έληξαν, εξακολουθούν να παραμένουν στη μαρίνα. Ο Οργανισμός διεκδικεί από δύο αδειούχους της νηοδόχου των οποίων οι άδειες χρήσης έληξαν στις 31.12.1997 και στις 31.12.1999 ποσά €586.521 (£343.276) και €875.729 (£512.541), αντίστοιχα, που αντιπροσωπεύουν οφειλόμενα μισθώματα και τόκους μέχρι 30.6.2008.

Αγωγή που αρχικά καταχωρίστηκε εναντίον του πρώτου αδειούχου αποσύρθηκε και στη συνέχεια η απαίτηση του Οργανισμού συμπεριλήφθηκε ως ανταπαίτηση σε αγωγή που στο μεταξύ καταχώρισε ο εν λόγω αδειούχος εναντίον του Οργανισμού. Η ανταπαίτηση όμως του ΚΟΤ για οφειλόμενα μισθώματα και τόκους απορρίφθηκε. Κατόπιν απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού, καταχωρίστηκε νέα αγωγή εναντίον του πρώην αδειούχου στις 4.7.2005 (αρ. 2051/2005), με την οποία απαιτείται το πιο πάνω οφειλόμενο ποσό, καθώς και η έξωσή του. Αναφορικά με το δεύτερο αδειούχο της νηοδόχου, η αγωγή που καταχωρίστηκε από τον Οργανισμό το 2000 αποσύρθηκε στις 23.9.2005 άνευ βλάβης, λόγω πολλαπλών αναβολών από το Δικαστήριο. Επειδή προσπάθειες που έγιναν για εξώδικο συμβιβασμό απέτυχαν, ο νομικός σύμβουλος του Οργανισμού καταχώρισε νέα αγωγή (αρ. 2241/2006).

Εξέφρασα την άποψη ότι πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για διακανονισμό των πιο πάνω υποθέσεων το συντομότερο δυνατόν, αφού η συνέχιση τους στοιχίζει στον Οργανισμό ο οποίος εξακολουθεί να είναι υπεύθυνος έναντι τρίτων για οποιεσδήποτε υποθέσεις και ζημιές έχουν σχέση με τη μαρίνα και την ανέλκυση/καθέλκυση σκαφών.

Όπως πληροφορήθηκα, η υπόθεση με αρ.2051/05 έχει εκδικαστεί στις 14.10.2008 και η απόφαση ήταν εναντίον του Οργανισμού, ενώ για την υπόθεση με αρ. 2241/06 αναμένονται οδηγίες από το Δικαστήριο.

6.13 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσίασαν πλεόνασμα ύψους £429.000, σε σύγκριση με £558.470 το 2006.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £4.331.626, σε σύγκριση με £4.731.433 το 2006, σημειώθηκε δηλαδή μείωση £399.807, που οφείλεται κυρίως στη μείωση της κρατικής χορηγίας και των ασφαλιστρών.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £3.902.626, σε σύγκριση με £4.172.963 το 2006. Η μείωση κατά £270.337 οφείλεται στη μείωση των αποζημιώσεων.

(δ) Ασφάλιστρα. Ο Οργανισμός εισέπραξε για το 2007 ασφάλιστρα ύψους £1.911.022, σε σύγκριση με £2.107.765 το 2006, σημειώθηκε δηλαδή μείωση £196.743 ή ποσοστό 9,33% που οφείλεται κυρίως στη μείωση των ασφαλιστρών για σιτηρά.

(ε) Αποζημιώσεις. Οι αποζημιώσεις που καταβλήθηκαν κατά το 2007 ανέρχονται σε £2.412.408, σε σύγκριση με £2.747.112 το 2006. Αναφέρεται επίσης ότι, κατά το 2007, δεν δόθηκε πρόσθετη οικονομική βοήθεια.

(στ) Εγγυημένα δάνεια. Η Κυβέρνηση κατέβαλε στην Κεντρική Συνεργατική Τράπεζα και στους Δανειστικούς Επιτρόπους, μέσω του Οργανισμού, ποσό £3,9 εκ., το οποίο αντιπροσωπεύει τις δόσεις των εγγυημένων δανείων που σύναψε ο Οργανισμός.

Κρατική χορηγία. Το σύνολο της κρατικής χορηγίας ανήλθε κατά το 2007 σε £1,9 εκ., σε σύγκριση με £2,1 εκ. το 2006, σημειώθηκε δηλαδή μείωση £0,2 εκ., που οφείλεται κυρίως στη μείωση των ασφαλιστρών που εισπράχθηκαν κατά το 2007.

Προσωπικό - Μισθοί, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές. Ο Οργανισμός στις 31.12.2007 εργοδοτούσε 39 άτομα σε μόνιμες θέσεις, δύο ωρομίσθιους και ένα άτομο πάνω σε έκτακτη βάση. Οι δαπάνες για μισθούς, υπερωρίες, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα ταμεία ανήλθαν σε £1.234.854, σε σύγκριση με £1.151.335 το 2006, με μέσο όρο δαπανών για κάθε μόνιμο υπάλληλο £26.124 (£28.133 το 2006), χωρίς να ληφθεί υπόψη η εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων και £31.663 (£32.895 το 2006) με την εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων.

Συστήματα εσωτερικού ελέγχου. Οι βελτιώσεις/τροποποιήσεις στο προσχέδιο/εγχειρίδιο εργασίας που εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο το 2003, έτσι ώστε να γίνεται διαχωρισμός των καθηκόντων των τριών βασικών τομέων δραστηριότητας του Οργανισμού και των διαδικασιών που θα πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε περίπτωση, ιδιαίτερα στον ευαίσθητο τομέα των εκτιμήσεων/αποζημιώσεων, ολοκληρώθηκαν και υποβλήθηκαν στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση την 1.9.2008.

Καθυστερημένα ασφάλιστρα. Τα καθυστερημένα ασφάλιστρα ανέρχονταν στις 31.12.2007 σε £513.919, σε σύγκριση με £496.861 το 2006. Οι καθυστερήσεις για το έτος 2007 ανέρχονταν σε £262.271 από τις οποίες εισπράχθηκαν, μέχρι τον Ιούνιο 2008, περίπου £173.870.

Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.

(α) Οικονομική κατάσταση. Για την καταβολή των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων του προσωπικού του ο Οργανισμός προέβη στη σύσταση αποθεματικού, με την ονομασία «Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων» στον ισολογισμό του, το ύψος του οποίου ανερχόταν στις 31.12.2007 σε £1.480.507 (£1.530.441 το 2006). Οι συνεισφορές στο αποθεματικό για το έτος ανήλθαν σε £222.694 και οι πληρωμές για συντάξεις και φιλοδωρήματα σε £272.628.

(β) Έλλειμμα Ταμείου. Σύμφωνα με την αναλογιστική μελέτη που έγινε με ημερομηνία εκτίμησης την 31.12.2004 και υποβλήθηκε στις 12.9.2005, με όριο υποχρεωτικής αφυπηρέτησης όλων των υπαλλήλων το 63ο έτος, το Ταμείο έχει έλλειμμα σε σχέση με προϋπηρεσία του προσωπικού της τάξης των £8.282.000. Για κάλυψη του καθαρού ελλείμματος ύψους £5.383.000, κατά τη διάρκεια της μελλοντικής υπηρεσίας των παρόντων μελών, απαιτείται ετήσιο ποσοστό εισφοράς 83,6% πάνω στις ολικές απολαβές, ή ποσοστό 23,4% πάνω στις ετήσιες απολαβές και επιπλέον ετήσια δόση £664.000 για 10 χρόνια. Το υπόλοιπο ποσό των £2.899.000, που αντιπροσωπεύει το μέρος των συμπληρωματικών παροχών που καταβάλλονται προς τους μισθωτούς αναφορικά με ασφαλιστές αποδοχές για τις οποίες καταβλήθηκαν εισφορές για την περίοδο που αρχίζει κατά ή μετά την 6.10.1980, και θα επιστρεφόταν στον Οργανισμό σύμφωνα με το άρθρο 88(1) του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, παραμένει στο Ταμείο και θεωρείται ως επιπλέον συνεισφορά του Οργανισμού. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του αρ. 64.987, ημερ.7.2.2007 ενέκρινε όπως η ετήσια συνεισφορά του Οργανισμού στο Ταμείο αυξηθεί από 20% σε 25% των συντάξιμων απολαβών των υπαλλήλων.

(γ) Δημιουργία ξεχωριστού Ταμείου Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του αρ. 67.256, ημερ. 24.6.2008, αναθεώρησε προηγούμενη απόφασή του, για άμεση ίδρυση ξεχωριστού Ταμείου Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων, και αποφάσισε όπως η ίδρυση ξεχωριστού Ταμείου μην πραγματοποιηθεί άμεσα και μην υπερβαίνει τη λήξη της δεκάχρονης μεταβατικής περιόδου. Επίσης αποφάσισε όπως οι όροι λειτουργίας του Σχεδίου Συντάξεων καθορίζονται από τους υφιστάμενους Κανονισμούς μέχρι την ίδρυση του Ταμείου, ο τραπεζικός λογαριασμός του Σχεδίου ανήκει στον Οργανισμό, όπως μην υπάρχει διαχωρισμός των περιουσιακών στοιχείων του Σχεδίου και του Οργανισμού και όπως ο Οργανισμός, για σκοπούς καταβολής συντάξεων και φιλοδωρημάτων, προχωρήσει στη σύσταση

αποθεματικών στον ισολογισμό του.

Οικονομική βιωσιμότητα του Οργανισμού και τροποποίηση σχεδίου γεωργικής ασφάλισης. Στις 31.12.2007 το αποθεματικό του Οργανισμού ήταν £12,5 εκ., σε σύγκριση με £12,1 εκ. το 2006 και £11,5 εκ. το 2005. Τα οικονομικά του Οργανισμού παρουσίασαν σταδιακή βελτίωση, με την εφαρμογή του περί Γεωργικής Ασφάλισης (Τροποποιητικού) Νόμου του 2002 (αρ. 185(Ι)/2002), που είχε ως στόχο τον περιορισμό της εξάρτησης του Οργανισμού από πρόσθετη κρατική χορηγία και δανεισμό.

Στα πλαίσια τροποποιήσεων του περί Γεωργικής Ασφάλισης Νόμου και Κανονισμών που ψηφίστηκαν για εναρμόνιση με τις Κοινοτικές Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της Γεωργίας και Δασοκομίας 2007-2013 και τον Κοινοτικό Κανονισμό (ΕΚ) αριθ.1857/2006, προνοούνται, μεταξύ άλλων, η απαγόρευση της επιδότησης των ασφαλιστρών των μεγάλων επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς της εμπορίας και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, και καταργείται η πρόνοια για καταβολή, από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, των αποζημιώσεων για τις ζημιές από παγετό και ανεμοθύελλα στα φυλλοβόλα, και από βροχή στα κεράσια κατά το στάδιο της ωρίμανσης. Το ποσό των €427.150 (£250.000), που περιλαμβανόταν κάθε χρόνο στον Κρατικό Προϋπολογισμό για το σκοπό αυτό, θα συνεχίσει να καταβάλλεται για κάλυψη μέρους των διοικητικών εξόδων του Οργανισμού.

Όπως αναφέρεται και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, ο Οργανισμός προέβη επίσης σε διερεύνηση της δυνατότητας αντασφάλισής του σε διεθνείς αντασφαλιστικούς οργανισμούς, χωρίς όμως θετικά αποτελέσματα, όχι μόνο λόγω των κυπριακών δεδομένων, αλλά λόγω και των προβλημάτων που αντιμετωπίζει διεθνώς ο κλάδος της γεωργικής αντασφάλισης. Η μη αντασφάλιση του Οργανισμού, περιορίζει τις δυνατότητες επέκτασης του ασφαλιστικού του σχεδίου, προκειμένου να διαφυλαχθεί η βιωσιμότητά του, με αποτέλεσμα πολλά γεωργοκτηνοτροφικά προϊόντα και αρκετοί κίνδυνοι να παραμένουν χωρίς ασφαλιστική κάλυψη και σε περιπτώσεις ζημιών που δεν καλύπτονται από τον Οργανισμό, οι γεωργοί να απαιτούν κατά χάριν οικονομική βοήθεια από το Κράτος.

6.14 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Ο Οργανισμός κατά το 2007 παρουσίασε έλλειμμα ύψους £96.583, σε σύγκριση με έλλειμμα £32.294 το 2006.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Οργανισμού κατά το 2007 ανήλθαν σε £1.600.474, σε σύγκριση με £1.509.716 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £90.758 ή ποσοστό 6%, η οποία οφείλεται στην αύξηση της κρατικής χορηγίας κατά £128.724 και στην ταυτόχρονη μείωση των άλλων εσόδων κατά £37.966. Στα έσοδα του Οργανισμού για το 2007 περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £1.411.662, σε σύγκριση με £1.282.938 το 2006. Όπως προκύπτει, η συνέχιση της λειτουργίας του Οργανισμού βασίζεται, στο μεγαλύτερό της βαθμό, στην κρατική χορηγία.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Οργανισμού κατά το 2007 ανήλθαν σε £1.697.057, σε σύγκριση με £1.542.010 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £155.047 ή ποσοστό 10%, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εξόδων διαχείρισης (£27.944) και χρηματοδότησης (£52.242) και στη μείωση στην αξία των αποθεμάτων κρεάτων (£74.048).

Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Οργανισμός κατά τα έτη 2006 και 2007, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2007	2006
Υπαλληλικό προσωπικό:		
Μόνιμοι	35	35
Εργατικό προσωπικό:		
Τακτικοί	6	6
Σύνολο	41	41
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές:	£	£
Υπαλληλικό προσωπικό	912.632	877.224
Εργατικό προσωπικό	58.525	61.716
Σύνολο	971.157	938.940
Μέσος όρος αποδοχών:		
Υπαλληλικό προσωπικό	26.075	25.063
Εργατικό προσωπικό	9.754	10.286

Ο Οργανισμός εργοδοτούσε επίσης κατά το 2007 τρεις έκτακτους υπαλλήλους, με σύνολο αποδοχών £23.396 και στις 31.12.2007 υπήρχαν 9 κενές οργανικές θέσεις.

Σύμφωνα με αναλογιστική μελέτη που έγινε το 2006, οι ελλειμματικές υποχρεώσεις του Οργανισμού στις 31.12.2005 προς το Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων ανέρχονταν σε £590.000, ποσό το οποίο καταβάλλεται με 5 πρόσθετες ετήσιες εισφορές ύψους £130.000 η καθεμιά, αρχής γενομένης το 2006.

(β) Κανονισμοί. Το θέμα της θέσπισης Κανονισμών Πρόσληψης και Υπηρεσίας Υπαλλήλων, εξακολουθεί να εκκρεμεί.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι οι Κανονισμοί έχουν ετοιμαστεί και ότι βρίσκονται ενώπιον του Διοικητικού Συμβουλίου για μελέτη και έγκριση.

(γ) Οργανόγραμμα. Στις 23.1.2007 στάλθηκε εκ νέου στον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος πρόταση για αναδιοργάνωση των υπηρεσιών του Οργανισμού, η οποία περιελάμβανε τη νέα οργανωτική δομή και το οργανόγραμμα, για έγκριση. Η πρόταση εγκρίθηκε από το Υπουργείο και στις 12.2.2007 στάλθηκε στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού για τα περαιτέρω. Με επιστολή του, ημερ. 31.8.2007, προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού ζήτησε επιπλέον στοιχεία για να καταστεί δυνατή η εξέταση του αιτήματος για αναδιοργάνωση, τα οποία υποβλήθηκαν από τον Οργανισμό στις 26.9.2007.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού υπέβαλε τις απόψεις του στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος στις 3.5.2008 και ότι το Υπουργείο με επιστολή του, ημερ. 13.5.2008, ζήτησε τις απόψεις του Οργανισμού επί των θέσεων του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού.

(δ) Αμοιβή Διευθυντή για συμμετοχή στις συνεδρίες του Διοικητικού Συμβουλίου. Το Συμβούλιο του Οργανισμού, στη συνεδρία του αρ. 721, ημερ. 14.11.2001, επαναβεβαίωσε προηγούμενη απόφασή του, ημερ. 4.12.1998, για καταβολή αμοιβής ύψους £20 (£35 από 1.4.2004) και στο Διευθυντή του Οργανισμού για κάθε συνεδρία του Συμβουλίου στην οποία παρίσταται και που πραγματοποιείται εκτός ωρών εργασίας, ενώ η σχετική εγκύκλιος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού αφορά μόνο στους Προέδρους και στα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των Ημικρατικών Οργανισμών.

Προϋπολογισμός – Έγκριση. Ο Προϋπολογισμός του Οργανισμού για το 2007 υποβλήθηκε έγκαιρα στον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος στις 13.6.2006 και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 29.11.2006, οπότε και κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων, ενώ, σύμφωνα με το άρθρο 46Α του περί Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας Νόμου, ο Προϋπολογισμός θα έπρεπε να είχε κατατεθεί για έγκριση μέχρι τις 30.9.2006. Ψηφίστηκε σε Νόμο που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 28.2.2007 (Νόμος 12(II) /2007).

Σύμφωνα με σχετικές επιστολές της Βουλής των Αντιπροσώπων προς όλα τα Υπουργεία, ημερ. 27.12.2006 και 2.2.2007, για όλα τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου εγκρίθηκαν για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο του 2007, αντίστοιχα, δωδεκατημόρια.

Παραχώρηση ενισχύσεων στους τομείς της χοιροτροφίας, της αιγοπροβατοτροφίας και της αγελαδοτροφίας που πλήγηκαν λόγω των περιοριστικών μέτρων για αντιμετώπιση του αφθώδους πυρετού. Για αντιμετώπιση της κατάστασης που δημιουργήθηκε, μετά τον εντοπισμό από Κοινοτικό Εργαστήριο κρουσμάτων αφθώδους πυρετού στην Κύπρο, λήφθηκαν περιοριστικά μέτρα, τα οποία, μεταξύ άλλων, δεν επέτρεπαν την εξαγωγή χοίρων, χοιρινού κρέατος και σπέρματος και άλλων ειδών κρεάτων. Λόγω των περιοριστικών μέτρων, πλήγηκαν οι τομείς της χοιροτροφίας, της αιγοπροβατοτροφίας και της αγελαδοτροφίας. Ιδιαίτερα προβλήματα παρουσιάστηκαν στη χοιροτροφία, τα οποία είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση του βάρους των ζώων και ιδιαίτερα την αύξηση του αριθμού των ζώων στις μονάδες και τη δημιουργία προβλημάτων σε βάρος της υγείας και της ευημερίας των ζώων.

Για βελτίωση της κατάστασης αποφασίστηκε η άμεση απομάκρυνση αριθμού υπέρβαρων ζώων και η παραχώρηση ενίσχυσης στους κτηνοτρόφους για την απώλεια εισοδημάτων που προέκυψαν. Με την απόφασή του αρ. 66.548, ημερ. 5.12.2007, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την παραχώρηση διαφόρων ενισχύσεων στους τομείς που πλήγηκαν λόγω των περιοριστικών μέτρων, τα οποία περιλάμβαναν και την παραχώρηση ποσού μέχρι περίπου £3 εκ. στον Οργανισμό για

εφαρμογή Σχεδίου εξαγωγών του κρέατος των υπέρβαρων χοίρων, οι εισπράξεις του οποίου θα κατατίθενται στο Γενικό Κυβερνητικό Λογαριασμό. Στα πλαίσια του Σχεδίου, ο Οργανισμός θα πληρώνει τον παραγωγό αποζημίωση για την απώλεια εισοδήματος, λόγω της θανάτωσης των υπέρβαρων χοίρων, ανάλογα με το βάρος του σφάγιου και σύμφωνα με τα ζυγιστικά του Σφαγείου, στην τιμή των £0,85/κιλό ζεστού σφάγιου, αφαιρουμένου 2% του βάρους. Επιπρόσθετα θα καλύπτονται και δαπάνες μέχρι £27,50 ανά ζώο, που αφορούν στη μεταφορά, σφαγή, τεμαχισμό, συσκευασία, ταχεία ψύξη και ψυκτικά συντήρησης. Σύμφωνα με την Πρόταση, υπολογίστηκε ότι υπήρχαν 30 000 υπέρβαροι χοίροι με βάρος τουλάχιστον 110 κιλά ανά ζώο. Σημειώνεται ότι με την απόφασή του αρ. 67.026, ημερ. 2.4.2008, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την παραχώρηση στον Οργανισμό επιπρόσθετου ποσού ύψους €1.161.176 (£679.606) για τη λειτουργία του Σχεδίου, ανεβάζοντας έτσι το συνολικό ποσό στα £3.679.606.

Το Σχέδιο εγκρίθηκε από τον Έφορο Κρατικών Ενισχύσεων και στις 13.12.2007 ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ανέθεσε στον Οργανισμό το σκέλος του Σχεδίου που αναφέρεται στη στήριξη της χοιροτροφίας.

Για υλοποίηση του πιο πάνω Σχεδίου, ο Οργανισμός προκήρυξε τις προσφορές 12/2007 και 13/2007, με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, για τη σφαγή μέχρι 30 000 χοίρων και για τον τεμαχισμό, συσκευασία, κατάψυξη, μεταφορά στους ψυκτικούς θαλάμους και συντήρηση μέχρι 30 000 χοιρινών σφάγιων, αντίστοιχα, η κατακύρωση των οποίων έγινε από Τετραμελή Επιτροπή που συστάθηκε για το σκοπό αυτό από τον Οργανισμό, χωρίς ωστόσο να υποβληθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού για έγκριση.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο, στη συνεδρία του ημερ. 7.12.2007, εξουσιοδότησε την Τετραμελή Επιτροπή να αναλάβει και διεκπεραιώσει τη διαδικασία των προσφορών.

Ο έλεγχος του Σχεδίου από την Υπηρεσία μου, το οποίο άρχισε να εφαρμόζεται το Δεκέμβριο 2007 και ολοκληρώθηκε το Σεπτέμβριο 2008, θα συνεχιστεί κατά τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων του Οργανισμού για το έτος 2008.

Από τον μέχρι σήμερα έλεγχο του Σχεδίου, παρατηρήθηκαν διάφορες αδυναμίες, παραλείψεις και προβλήματα, τα οποία αναφέρονται πιο κάτω:

(α) Σφαγή ζώων με σφάγιο βάρος μικρότερο των 85 κιλών για αποστέωση, κατάψυξη και συντήρηση στους ψυκτικούς θαλάμους.

(i) Από τον έλεγχο των ζυγιστικών του Σφαγείου της περιόδου Δεκεμβρίου 2007 – Φεβρουαρίου 2008, διαπιστώθηκε ότι, κατά παράβαση των προνοιών του Σχεδίου και των όρων της προσφοράς για σφαγή χοίρων, σφάχτηκαν χοίροι με βάρος μικρότερο των 110 κιλών, που θεωρήθηκε ως το ελάχιστο βάρος υπέρβαρου χοίρου για σκοπούς αποζημίωσης των χοιροτρόφων.

Πληροφοριακά αναφέρω ότι, σύμφωνα με τους όρους της προσφοράς αρ.12/2007, για τη σφαγή μέχρι 30 000 υπέρβαρων χοίρων, «ο Οργανισμός δεν θα δέχεται ζώα το βάρος των οποίων θα είναι κάτω από 110 κιλά ζωντανό βάρος» και «αν παραδοθούν τέτοια ζώα και σφαχτούν και κατά τη διάρκεια του ζυγίσματος το βάρος τους είναι κάτω από 85 κιλά, το Σφαγείο θα πρέπει να ειδοποιεί τον Οργανισμό για την ύπαρξη τέτοιων ζώων και δεν θα παραδίδονται στα εργαστήρια κοπής των κρεάτων για τεμαχισμό αλλά ο Οργανισμός θα ειδοποιεί τον παραγωγό να παραλάβει τα σφάγια από το Σφαγείο και να τα διαθέσει για λογαριασμό του».

Ενδεικτικός για τις πιο πάνω σφαγές είναι ο ακόλουθος πίνακας, στον οποίο παρουσιάζονται οι χοίροι που σφάχτηκαν κατά την περίοδο Δεκεμβρίου 2007 – Φεβρουαρίου 2008, όπου φαίνεται ότι το 20% των σφαχθέντων χοίρων είχαν σφάγιο βάρος μικρότερο των 85 κιλών.

Αριθμός εντολής Οργανισμού και μήνας σφαγής	Σύνολο χοίρων που σφάχτηκαν	Σύνολο χοίρων με σφάγιο βάρος μικρότερο των 85 κιλών	Ποσοστό χοίρων με σφάγιο βάρος μικρότερο των 85 κιλών	Βάρος σφάγιου σύμφωνα με ζυγιστικά		
				60-70 κιλά	71-80 κιλά	81-85 κιλά
1-4						
Δεκέμβριος 2007	1 317	86	7%	3	35	48
5-31						
Ιανουάριος 2008	7 783	1 430	18%	98	712	620
32-62						
Φεβρουάριος 2008	7 585	1 897	25%	155	911	831
Σύνολο	16 685	3 413	20%	256	1 658	1 499

Τα σφάγια των 3 413 χοίρων, με βάρος μικρότερο των 85 κιλών, παραδόθηκαν στα εργαστήρια κοπής κρεάτων στα οποία κατακυρώθηκε η προσφορά αρ.13/2007, όπου έγινε ο τεμαχισμός, η συσκευασία, η ταχεία ψύξη και η φύλαξή τους για συντήρηση στους ψυκτικούς θαλάμους, με αποτέλεσμα το κράτος να επιβαρυνθεί με έξοδα που δεν καλύπτονται από το Σχέδιο, όπως:

- Καταβολή αποζημίωσης στους χοιροτρόφους για απώλεια εισοδήματος λόγω θανάτωσης των χοίρων.
- Έξοδα μεταφοράς και σφαγής.
- Έξοδα τεμαχισμού, συσκευασίας, κατάψυξης και μεταφοράς των κρεάτων σε ψυκτικούς θαλάμους.
- Κόστος μηνιαίας συντήρησης των κρεάτων στους ψυκτικούς θαλάμους.

Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω έξοδα, καθώς επίσης και το γεγονός ότι ο μέσος όρος βάρους των μη υπέρβαρων χοίρων, που φαίνονται στον πιο πάνω πίνακα, ανέρχεται γύρω στα 78 κιλά σφάγιου βάρους, τότε συμπεραίνεται ότι το συνολικό ύψος των πιο πάνω εξόδων, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, ανέρχεται περίπου στις £320.000, χωρίς να ληφθεί υπόψη το μηνιαίο κόστος συντήρησης των αποστεωμένων κρεάτων στους ψυκτικούς θαλάμους, το οποίο ανέρχεται περίπου στις £8.000.

Σχετικά με τα πιο πάνω, ζήτησα να πληροφορηθώ:

- Γιατί ο Οργανισμός παραλάμβανε σφάγια με βάρος μικρότερο των 85 κιλών, τα οποία είναι εκτός του Σχεδίου που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο.

- Κατά πόσο το Σφαγείο ειδοποιούσε τον Οργανισμό για σφαγή ζώων με σφάγιο βάρους μικρότερου του ελάχιστου των 85 κιλών, όπως υποχρεούται με βάση τους όρους της προσφοράς και τα μέτρα που τυχόν λήφθηκαν εναντίον του Σφαγείου για τη μη τήρηση των όρων αυτών.
 - Πώς δικαιολογείται η αύξηση του ποσοστού των χοίρων με σφάγιο βάρους μικρότερο των 85 κιλών από 7% το Δεκέμβριο 2007, σε 25% το Φεβρουάριο 2008.
- (ii) Μετά από δειγματοληπτικό έλεγχο, παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου το ποσοστό των μη υπέρβαρων ζώων (βάρος σφάγιου κάτω των 85 κιλών) που σφάχτηκαν για συγκεκριμένες χοιροτροφικές μονάδες, σε σχέση με το σύνολο των σφαχθέντων ζώων, ήταν πολύ ψηλό, όπως φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα, χωρίς να δίνεται οποιαδήποτε εξήγηση ή δικαιολογία.

Αριθμός μονάδας	Ημερομηνία ζυγιστικού δελτίου	Αριθμός σφαχθέντων ζώων	Αριθμός μη υπέρβαρων ζώων	Ποσοστό μη υπέρβαρων ζώων %
CY414	28.12.2007	30	19	63
CY135	28.1.2008	50	31	62
CY135	30.1.2008	50	37	74
CY504	5.1.2008	20	12	60
CY504	5.1.2008	80	40	50
CY504	18.1.2008	60	30	50
CY504	19.1.2008	30	13	43
CY504	29.1.2008	60	27	45
CY504	30.1.2008	59	37	63

Παρόλο ότι η χοιροτροφική μονάδα με αρ. CY414 που αναφέρεται στο ζυγιστικό δελτίο ημερ. 28.12.2007 και που φαίνεται στον πιο πάνω πίνακα, δεν περιλαμβάνεται στις εντολές του Διευθυντή του Οργανισμού αρ. 1-4 που εκδόθηκαν το Δεκέμβριο 2007 προς το Σφαγείο για παραλαβή και σφαγή συγκεκριμένου αριθμού ζώων από συγκεκριμένες μονάδες, εντούτοις σφάχτηκαν τα ζώα και πληρώθηκε ο παραγωγός, χωρίς οποιαδήποτε επεξήγηση ή δικαιολογητικό, έστω και εκ των υστέρων.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι η παραλαβή ζώων από τη μονάδα με αρ. CY414 έγινε επειδή υπήρχε πρόβλημα παραλαβής ζώων από άλλες μονάδες.

(β) Σφαγή χοίρων που βρίσκονταν εντός της ζώνης επιτήρησης των 10 χιλιομέτρων.

- (i) Σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 5.12.2007, απαγορεύεται η εξαγωγή κρέατος που προέρχεται από χοίρους της ζώνης επιτήρησης των 10 χλμ., λόγω απαγόρευσης από τη Μόνιμη Κτηνιατρική Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παρόλο ότι η πιο πάνω περιοχή είναι εκτός του Σχεδίου για εξαγωγή, που ανατέθηκε στον Οργανισμό από τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, εντούτοις ο Οργανισμός προέβηκε στις 18.12.2007, 31.12.2007 και 7.1.2008 στη σφαγή 831 υπέρβαρων χοίρων από τη ζώνη επιτήρησης των 10 χιλιομέτρων, τα σφάγια των οποίων συσκευάστηκαν και φυλάχθηκαν σε ψυκτικούς θαλάμους ως ημιμόρια και φέρουν στρογγυλή σφραγίδα, κάτι που σημαίνει ότι δεν μπορούν να εξαχθούν.

Στην Πρόταση αναφέρεται επίσης ότι οι χοίροι της ζώνης επιτήρησης θα πρέπει να θανατωθούν και καταστραφούν και ότι η χοιροτροφική μονάδα θα αποζημιωθεί με ποσό ύψους £78,76 ανά ζώο, το οποίο θα καλύπτει την αξία του ζώου, έξοδα μεταφοράς και έξοδα αποτέφρωσης.

Το συνολικό κόστος της θανάτωσης και καταστροφής των ζώων θα ανερχόταν στις £65.450 (831 @ £78,76). Λόγω όμως της σφαγής, συσκευασίας, κατάψυξης και φύλαξής τους σε ψυκτικούς θαλάμους, το κόστος ανήλθε στις £87.682 και πληρώνεται επιπρόσθετα ποσό ύψους £6.308 το μήνα, πλέον ΦΠΑ, για τη συντήρησή τους στους ψυκτικούς θαλάμους από τον Ιανουάριο 2008.

Σύμφωνα με τα πρακτικά της συνεδρίας του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού, ημερ. 21.2.2008, οι σφαγές έγιναν κατόπιν εντολής του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, κάτι που αναφέρεται και σε σχετική επιστολή του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού, ημερ. 18.12.2007, προς το Διευθυντή, με οδηγίες για άμεση έναρξη σφαγής υπέρβαρων χοίρων και από την περιοχή Αραδίππου, η οποία βρίσκεται εντός της ζώνης επιτήρησης, και την ταχεία κατάψυξη, συσκευασία και αποθήκευσή τους σε χωριστούς ψυκτικούς θαλάμους, κατά προτίμηση σε ημιμόρια.

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω, η εντολή για σφαγή υπέρβαρων χοίρων από τη ζώνη επιτήρησης των 10 χιλιομέτρων στοίχισε στο κράτος πολύ περισσότερα απ' όσα θα στοίχιζε η θανάτωση και η αποτέφρωση και συνεχίζει να στοιχίζει κάθε μήνα £6.308.

(ii) Με εντολή, ημερ. 21.12.2007, ο Οργανισμός προχώρησε επίσης σε σφαγή 299 χοίρων από τη ζώνη επιτήρησης των 10 χιλιομέτρων, τα σφάγια των οποίων δεν μπορούν να εξαχθούν, λόγω της απαγόρευσης από τη Μόνιμη Κτηνιατρική Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα σφάγια αυτά παραδόθηκαν στα εργαστήρια κοπής κρεάτων, όπου και τεμαχίστηκαν, συσκευάστηκαν, καταψύχθηκαν και δόθηκαν για φύλαξη και συντήρηση στους ψυκτικούς θαλάμους, μαζί με τα υπόλοιπα αποστεωμένα κρέατα που προορίζονται για εξαγωγή.

Ζήτησα να πληροφορηθώ από τον Οργανισμό πώς προτίθεται να χειριστεί τις ποσότητες τόσο των ημιμορίων από τη σφαγή των 831 υπέρβαρων χοίρων, όσο και των αποστεωμένων κρεάτων από τους 299 χοίρους (νοουμένου ότι θα εξευρεθεί τρόπος διαχωρισμού τους από τα άλλα αποστεωμένα κρέατα).

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι, όσον αφορά στους 831 χοίρους, αναμένει οδηγίες από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για τη διάθεσή τους. Όσον αφορά στους 299 χοίρους από τη ζώνη επιτήρησης, μου ανέφερε ότι ο Οργανισμός τους έσφαξε και τους αντάλλαξε με ίση ποσότητα κρέατος από χοίρους άλλης περιοχής, ότι οι 299 χοίροι της ζώνης επιτήρησης διατέθηκαν στη ντόπια αγορά και ότι οι χοίροι αντικατάστασης αποστεώθηκαν και καταψύχθηκαν.

Ωστόσο, δεν έχω εντοπίσει οποιαδήποτε εξουσιοδότηση για ανταλλαγή κρεάτων από τη ζώνη επιτήρησης με άλλα κρέατα εκτός ζώνης, αλλά ούτε υποβλήθηκαν και ικανοποιητικά στοιχεία για έλεγχο και επιβεβαίωση της ανταλλαγής.

(γ) Καθυστέρηση στην ολοκλήρωση του Σχεδίου. Παρόλο που η σφαγή των χοίρων άρχισε από το Δεκέμβριο 2007, όταν απαιτήθηκε η άμεση απομάκρυνση αριθμού υπέρβαρων ζώων με στόχο τη βελτίωση της ευημερίας των ζώων, λόγω της κατάστασης που δημιουργήθηκε με την επιβολή των περιοριστικών μέτρων για αντιμετώπιση του αφθώδους πυρετού, εντούτοις αυτή συνεχίστηκε μέχρι τις 18.6.2008.

Ο κύριος λόγος της μεγάλης καθυστέρησης στην ολοκλήρωση του Σχεδίου είναι, κατά τη γνώμη μου, η αδυναμία των εργαστηρίων κοπής κρεάτων, στα οποία κατακυρώθηκε η προσφορά αρ. 13/2007, να αποστεώνουν πέραν των 350 χοίρων ημερησίως, σε αντίθεση με τη δυνατότητα του Σφαγείου που ανέλαβε τη σφαγή (προσφορά αρ. 12/2007) να σφάζει 1 000 χοίρους ημερησίως. Ήταν δηλαδή αντιληπτό από τις 17.12.2007, όταν κατακυρώθηκαν οι δύο προσφορές, ότι η σφαγή

και αποστέωση των χοίρων θα ολοκληρωνόταν σε περίοδο όχι λιγότερο των 4 μηνών, γι' αυτό και θα έπρεπε να ζητηθούν προσφορές και από άλλα εργαστήρια κοπής κρεάτων για αύξηση του αριθμού των χοίρων που θα μπορούσαν να αποστεωθούν.

Λόγω της καθυστέρησης στην ολοκλήρωση του Σχεδίου, το Κράτος επιβαρύνεται με πρόσθετες δαπάνες, αφού η αύξηση στο βάρος των ήδη υπέρβαρων ζώων συνεπάγεται μεγαλύτερες αποζημιώσεις στους παραγωγούς και αυξημένο κόστος αποστέωσης και ψυκτικών.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι έγινε προσπάθεια για κατακύρωση της προσφοράς σε ακόμη τρία εργαστήρια κοπής κρεάτων, τα οποία όμως αρνήθηκαν να παραλαμβάνουν ζώα από το Σφαγείο που κέρδισε την προσφορά για τη σφαγή. Μου ανέφερε επίσης ότι οι καθυστερήσεις που παρατηρήθηκαν οφείλονταν βασικά στις γιορτές των Χριστουγέννων, στην έκδοση διατάγματος από την Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών για αναστολή της σφαγής και στην εξάντληση του εγκριθέντος Κονδυλίου.

Ωστόσο, κατά τη γνώμη μου, ο κυριότερος λόγος της καθυστέρησης είναι η ανάθεση της αποστέωσης, με τη μέθοδο της διαπραγμάτευσης, σε μόνο δύο εργαστήρια κοπής, τη στιγμή που θα μπορούσαν να ζητηθούν δημόσιες προσφορές και να εξασφαλιστεί πολύ μεγαλύτερη συμμετοχή, αφού, σύμφωνα με τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, υπάρχουν παγκύπρια τουλάχιστον 36 εγκεκριμένα εργαστήρια κοπής κόκκινων κρεάτων.

(δ) Πώληση κατεψυγμένων αποστεωμένων κρεάτων για εξαγωγή (Προσφορά αρ. 1/2008). Στη συνεδρία του ημερ. 14.2.2008, το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού κατακύρωσε σε συγκεκριμένη εταιρεία την πιο πάνω προσφορά για την πώληση 300 τόνων αποστεωμένων κατεψυγμένων κρεάτων για εξαγωγή σε τρίτες χώρες, εκτός Αλβανίας (σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 66.548, ημερ. 5.12.2007), στην τιμή των €900/τόνο. Έγγραφα προσφορών παρέλαβαν οκτώ εταιρείες, εκ των οποίων τελικά μόνο τρεις υπέβαλαν προσφορά.

Από τον έλεγχο της προσφοράς παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:-

(i) Παρόλο που στην επιστολή του Γενικού Λογιστή, ημερ. 12.12.2007, προς τον Οργανισμό, αναφορικά με το Σχέδιο σφαγής 30 000 χοίρων, αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι πρέπει να ζητηθούν διεθνείς προσφορές για την πώληση των κατεψυγμένων κρεάτων, εντούτοις ο Οργανισμός δημοσίευσε την προσφορά στις 27.1.2008 μόνο σε τέσσερεις εφημερίδες στον εγχώριο τύπο.

(ii) Οι τιμές κυμάνθηκαν σε χαμηλά επίπεδα (€716,67 – €900/τόνο) και στη συνεδρία του Διοικητικού Συμβουλίου για την κατακύρωση, ο Διευθυντής απέδωσε το γεγονός αυτό στο ότι το κρέας προέρχεται από ζώα υπέρβαρα, ότι υπάρχει περιορισμός των αγορών στις οποίες μπορούν να γίνουν εξαγωγές (μόνο σε τρίτες χώρες) και στη μεγάλη προσφορά κρεάτων τόσο από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όσο και από τη Βραζιλία, η οποία προμηθεύει τις τρίτες χώρες με χαμηλές τιμές.

(iii) Σύμφωνα με τον όρο 1.11 της προσφοράς, ο επιτυχών προσφοροδότης ήταν υποχρεωμένος να αποσύρει τα κρέατα μέσα σε 20 μέρες από την υπογραφή του συμβολαίου και σε αντίθετη περίπτωση θα πληρώνει ψυκτικά €0,085 το κιλό το μήνα. Παρόλο ότι η σύμβαση υπογράφηκε στις 27.2.2008, εντούτοις μέχρι τις 16.5.2008 ο προσφοροδότης είχε αποσύρει συνολικά 291 624 κιλά (στις 3.4.2008, 23.4.2008, 6.5.2008 και 9.5.2008) και παρέμεναν ακόμη 8 376 κιλά για να συμπληρωθεί η ποσότητα των 300 τόνων, χωρίς ωστόσο ο Οργανισμός να απαιτήσει την καταβολή ψυκτικών για την περίοδο πέραν των 20 ημερών. Σε συνεδρία του ημερ. 24.3.2008, ο Οργανισμός αποφάσισε όπως, αντί της χρέωσης ψυκτικών και ως αντιστάθμισμα, καλέσει τον προσφοροδότη, στον οποίο κατακυρώθηκε και η προσφορά 2/2008 για εξαγωγή 600 τόνων κρεάτων, να αποσύρει τις ποσότητες αυτές μέσα σε διάστημα 30 ημερών από την υπογραφή του συμβολαίου, αντί 40 που προβλέπεται σ' αυτό.

Το κόστος των ψυκτικών που δεν χρεώθηκε από τον Οργανισμό για την περίοδο της καθυστέρησης μέχρι και την 16.5.2008, υπολογίστηκε σε περίπου £17.300, πλέον Φ.Π.Α..

Αξίζει να σημειωθεί ότι η συμφωνία για την προσφορά 2/2008 υπογράφηκε στις 7.4.2008, όμως μέχρι τις 16.5.2008 είχαν αποσυρθεί από τον προσφοροδότη μόνο περίπου 20 τόνοι κρεάτων.

Ζήτησα να πληροφορηθώ τους λόγους για τους οποίους ο Οργανισμός απάλλαξε τον προσφοροδότη από την καταβολή ψυκτικών στην προσφορά 1/2008, καθώς επίσης και πώς προτίθεται να χειριστεί το θέμα της χρέωσης ψυκτικών αναφορικά με την προσφορά 2/2008.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι ο Οργανισμός θα κάμει τις αναγκαίες χρεώσεις ψυκτικών, σύμφωνα με τις υπογραφείσες συμβάσεις, αφού συμπληρωθούν οι ποσότητες κάθε προσφοράς.

(ε) Εντολές Οργανισμού για σφαγή χοίρων. Από τον έλεγχο των εντολών του Διευθυντή του Οργανισμού προς το Σφαγείο για παραλαβή και σφαγή συγκεκριμένου αριθμού ζώων από συγκεκριμένες μονάδες, παρατηρήθηκαν τα πιο κάτω.

- Παραλήφθηκε και σφάχτηκε διαφορετικός αριθμός ζώων απ' αυτόν που αναφερόταν στην εντολή.
- Παραλήφθηκαν και σφάχτηκαν χοίροι από μονάδες που δεν συμπεριλαμβάνονταν στην εντολή.
- Δεν παραλήφθηκαν και δεν σφάχτηκαν χοίροι από μονάδες που συμπεριλαμβάνονταν στην εντολή.
- Εκδόθηκαν πολλές εντολές, χωρίς να φαίνεται σ' αυτές η ημερομηνία παραλαβής των ζώων.

Παρατηρήθηκε επίσης ότι ενώ σύμφωνα με τις «Λογιστικές και άλλες διαδικασίες ελέγχου για το σχέδιο σφαγής 30 000 χοίρων», που ετοιμάστηκαν από το Λογιστή του Οργανισμού, σε κάθε εντολή σφαγής πρέπει να αναγράφεται ο αντίστοιχος αριθμός του «Δελτίου Εισαγωγής» στους ψυκτικούς θαλάμους, εντούτοις αυτό δεν φαίνεται να έγινε σε καμιά περίπτωση.

(στ) Ζυγιστικά. Σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 66.548, ημερ. 5.12.2007, ο παραγωγός πληρώνεται για την απώλεια εισοδήματος, λόγω των περιοριστικών μέτρων, με βάση τα ζυγιστικά του Σφαγείου.

Σε έλεγχο που έγινε στα ζυγιστικά δελτία που υποβλήθηκαν από το Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου προς τον Οργανισμό, παρατηρήθηκαν οι πιο κάτω ελλείψεις και αδυναμίες:

- Δεν φέρουν υπογραφή ούτε και τη σφραγίδα του Σφαγείου.
- Τα ζυγιστικά καταγράφονται σε καταστάσεις που δεν φαίνεται να αποτελούν επίσημο έντυπο του Σφαγείου.
- Δεν φέρουν την υπογραφή του λειτουργού του Οργανισμού που είναι τοποθετημένος στο εργαστήριο κοπής των κρεάτων, ο οποίος φέρει την ευθύνη του ελέγχου των ποσοτήτων που παραλαμβάνονται από το Σφαγείο, ούτε και την υπογραφή λειτουργού του εργαστηρίου κοπής των κρεάτων.
- Τα ζυγιστικά, τα οποία κατά το 2008 καταχωρίζονται με το χέρι, είναι σε αρκετές περιπτώσεις δυσανάγνωστα και με πολλές αλλαγές.

Εγείρεται το ερώτημα γιατί ο Οργανισμός αποδέχεται τέτοιες πρόχειρες καταστάσεις, δεδομένου ότι τα ζυγιστικά αποτελούν το βασικό αποδεικτικό στοιχείο για την πληρωμή του παραγωγού και την παραλαβή των σφάγιων στο εργαστήριο κοπής κρεάτων.

(ζ) Δελτία Εισαγωγής. Τα Δελτία Εισαγωγής κρεάτων στους ψυκτικούς θαλάμους δεν παρέχουν όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες, αφού οι στήλες «Ποσότητα/Τεμάχια», «Αριθμός

Κάρτας», «Παρατηρήσεις/ Εντολή», ήταν σε όλα τα δελτία κενές. Σύμφωνα επίσης με γραπτές οδηγίες του Λογιστή του Οργανισμού προς τον Αποθηκάριο, στο Δελτίο Εισαγωγής πρέπει να φαίνεται τόσο ο αριθμός, όσο και η ημερομηνία της εντολής για σφαγή και στις εντολές για σφαγή πρέπει να φαίνεται ο αριθμός του Δελτίου Εισαγωγής.

(η) Κάρτες Αποθήκης.

(i) Ορισμένες στήλες των Καρτών Αποθήκης (ψυκτικών θαλάμων), στις οποίες πρέπει να φαίνεται ο αριθμός δελτίου εισαγωγής/εξαγωγής, η εισαγωγή/εξαγωγή σε τεμάχια ή κιβώτια, το υπόλοιπο σε τεμάχια ή κιβώτια και σε κιλά και η υπογραφή του αποθηκάριου είτε δεν είναι καθόλου συμπληρωμένες, είτε είναι μερικώς συμπληρωμένες.

(ii) Οι Κάρτες Αποθήκης δεν είναι αριθμημένες κατά αύξοντα αριθμό, με αποτέλεσμα να μην έχουν χρεωθεί κατά την έκδοσή τους στον αποθηκάριο, ώστε να είναι δυνατή η παρακολούθησή τους.

(θ) Προσφορά αρ. 13/2007 σε συγκεκριμένη εταιρεία. Ενώ οι όροι του διαγωνισμού προνοούσαν όπως δοθεί τιμή ανά κιλό, ανά μήνα, για τεμαχισμό, συσκευασία, κατάψυξη, μεταφορά και συντήρηση των κατεψυγμένων κρεάτων στους ψυκτικούς θαλάμους, για το κόστος συντήρησης η πιο πάνω εταιρεία υπέβαλε τιμή ανά κυβικό μέτρο. Το γεγονός αυτό, που ουσιαστικά καθιστούσε την προσφορά εκτός προδιαγραφών, δεν σχολιάστηκε από την Επιτροπή Αξιολόγησης των προσφορών, ούτε και λήφθηκε υπόψη στην απόφαση κατακύρωσης. Επιπρόσθετα δεν φαίνεται πώς έγινε η σύγκριση της προσφοράς αυτής με τις υπόλοιπες που υποβλήθηκαν ανά κιλό, όπως οι όροι του διαγωνισμού, ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσο ήταν η χαμηλότερη.

Σφαγή 2 910 υπέρβαρων χοίρων που έγινε στο σφαγείο συγκεκριμένης εταιρείας. Με επιστολή του ημερ. 26.3.2008, ο Διευθυντής του Οργανισμού ζήτησε από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος έγκριση για συμπερίληψη στο Σχέδιο 2 910 υπέρβαρων χοίρων, καθώς και οδηγίες για τις τιμές που θα πληρώσει, η σφαγή των οποίων, σύμφωνα με την πιο πάνω επιστολή, έγινε από συγκεκριμένη εταιρεία από τις 4.12.2007-16.12.2007, με την ευθύνη των ίδιων των χοιροτρόφων, τη σιωπηρή συγκατάθεση του Τμήματος Γεωργίας και την εποπτεία του Οργανισμού.

Σύμφωνα με την επισυνημμένη, στην πιο πάνω επιστολή, κατάσταση, από τους 2 910 χοίρους που σφάχτηκαν και αποστεώθηκαν, οι 996 χοίροι προέρχονται από μονάδες της ζώνης επιτήρησης των 10 χιλιομέτρων, τα σφάγια των οποίων δεν μπορούν να εξαχθούν, λόγω της απαγόρευσης της Μόνιμης Κτηνιατρικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ζήτησα να πληροφορηθώ:

- Κατά πόσο έχει εγκριθεί η συμπερίληψη των 2 910 χοίρων στο Σχέδιο, καθώς και τον τρόπο πληρωμής των χοιροτρόφων.
- Κατά πόσο υπάρχει τρόπος εντοπισμού των αποστεωμένων κρεάτων που προέρχονται από τους 996 χοίρους της ζώνης επιτήρησης και πώς ο Οργανισμός προτίθεται να χειριστεί τις ποσότητες αυτές.
- Τους λόγους για τους οποίους ενεπλάκη ο Οργανισμός στην εποπτεία της σφαγής και αποστέωσης των πιο πάνω ζώων, αφού ήταν εκτός του Σχεδίου που του ανατέθηκε.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ενέκρινε τη συμπερίληψη των 2 910 χοίρων στο Σχέδιο, καθώς και την πληρωμή των χοιροτρόφων. Όσον αφορά στους 996 χοίρους, μου ανέφερε ότι δεν τίθεται θέμα εντοπισμού

τέτοιων κρεάτων γιατί αυτά ανταλλάγηκαν με αντίστοιχες ποσότητες κρεάτων από άλλες περιοχές εκτός της ζώνης επιτήρησης. Επιπρόσθετα με πληροφόρησε ότι ο Οργανισμός ενεπλάκη στην εποπτεία της σφαγής και αποστέωσης των πιο πάνω ζώων μετά από παράκληση του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Πιστωτική πολιτική του Οργανισμού.

(α) Τόκοι χρεών βιομηχάνων. Με απόφαση του Συμβουλίου του Οργανισμού, μετά από νομική συμβουλή, επιβάλλονται τόκοι πάνω στα καθυστερημένα χρέη των βιομηχάνων. Κατά το 2007 επιβλήθηκαν τόκοι ύψους £15.607, σε σύγκριση με £28.410 το 2006, από τους οποίους τόκοι ύψους £13.121 ή ποσοστό 84% επιβλήθηκαν σε συγκεκριμένη γαλακτοβιομηχανία.

(β) Πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες. Η πρόβλεψη για τους επισφαλείς χρεώστες ανήλθε στις £197.822 το 2007, δηλαδή παρέμεινε η ίδια από το 2004. Στην πρόβλεψη περιλαμβάνονται ποσά που αφορούν σε παλιές άδειες βιομηχάνων ύψους £15.145, σε παγοποιημένα χρέη βιομηχάνων από το 1974 ύψους £6.614, σε χρέη βιομηχάνων ύψους £46.389 και σε χρεώστες κρεάτων ύψους £115.681.

Ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ενέκρινε στις 6.2.2008 τη διαγραφή μέρους των πιο πάνω χρεών, ύψους £90.891, σύμφωνα με το άρθρο 49 του περί Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας Νόμου.

Επιτόκια λογαριασμών καταθέσεων. Ο Οργανισμός τηρεί δύο τρεχούμενους λογαριασμούς στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, με τα πιο κάτω υπόλοιπα:

	<u>31.12.2007</u>	<u>31.12.2006</u>	<u>31.12.2005</u>
	£	£	£
Λογαριασμός παλιού ρόλου	634.612	355.082	123.930
Λογαριασμός νέου ρόλου	446.672	(11.730)	(40.710)

Οι λογαριασμοί αυτοί φέρουν επιτόκιο μόνο 2% επί του χαμηλότερου μηνιαίου υπολοίπου. Μέρος των πιο πάνω ποσών θα μπορούσε να είχε κατατεθεί σε λογαριασμούς προθεσμίας, με ψηλότερα επιτόκια. Παρόλο που μετά από σχετική εισήγηση της Υπηρεσίας μου, ποσό ύψους €800.000 κατατέθηκε στις 19.3.2008 σε γραμμάτιο τριών μηνών με επιτόκιο 3,3%, εντούτοις πιστεύω πως το θέμα χρήζει περαιτέρω μελέτης, ούτως ώστε ο Οργανισμός να επωφελείται τα ευνοϊκότερα για αυτόν επιτόκια, τα οποία, σήμερα, είναι πολύ ψηλότερα από το 3,3% που λαμβάνει.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι με τη λήξη του γραμματίου θα προβεί σε όλες τις κατάλληλες ενέργειες για εξασφάλιση ψηλότερου επιτοκίου.

Εθνική ποσότητα αναφοράς (ποσοστώσεις) γάλακτος. Ποσόστωση σημαίνει την ποσότητα γάλακτος που δικαιούται να παραγάγει κάποιος παραγωγός, χωρίς να του επιβληθεί οποιαδήποτε Συμπληρωματική Εισφορά (Levy), δηλαδή πρόστιμο.

Την ευθύνη για τη διαχείριση του συστήματος των ποσοστώσεων έχει ο Οργανισμός, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων που του παρέχει το άρθρο 24 του Νόμου, καθώς επίσης και με βάση τη συμφωνία αναδοχής που έχει με τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών.

Η διαδικασία εφαρμογής του συστήματος των ποσοστώσεων αγελαδινού γάλακτος, οι οποίες αποτελούν ένα από τα Μέτρα της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής που εφαρμόζεται στις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθορίζεται με βάση τους Κοινοτικούς Κανονισμούς 1788/2003 και 595/2004 και το εκάστοτε διάταγμα του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος που αφορά σε ποσοστώσεις, το οποίο εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 58B του περί Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας Νόμου.

Στόχος του Μέτρου είναι ο περιορισμός της ανεξέλεγκτης παραγωγής γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων. Για παραγωγή γάλακτος πέραν της ποσόστωσης επιβάλλεται Συμπληρωματική Εισφορά (Levy).

Με την προσχώρηση της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η εθνική ποσότητα αναφοράς (ποσοστώσεις) καθορίστηκε σε 145 200 τόνους αγελαδινού γάλακτος (140 970 874 λίτρα), η οποία, για την περίοδο 1.4.2006-31.3.2007, με μικρή διαφοροποίηση, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, διαχωρίστηκε σε «Παραδόσεις» 142 777 τόνους (138 618 332 λίτρα) και σε «Απευθείας Πωλήσεις» 2 423 τόνους (2 352 542 λίτρα). Λόγω του ότι κατά το γαλακτοκομικό έτος που έληξε στις 31.3.2007, η Κύπρος παρήγαγε συνολικά 141 645 508 λίτρα αγελαδινού γάλακτος (139 237 433 λίτρα «Παραδόσεις» και 2 408 075 λίτρα «Απευθείας Πωλήσεις»), σημειώθηκε υπέρβαση της εθνικής ποσότητας αναφοράς, με αποτέλεσμα να καταβληθεί Συμπληρωματική Εισφορά (Levy) ύψους £115.214.

Πληροφοριακά αναφέρω ότι τη συμπληρωματική εισφορά επωμίστηκαν 6 παραγωγοί με ποσόστωση για «Παραδόσεις» και 5 παραγωγοί με ποσόστωση για «Απευθείας Πωλήσεις», η οποία καταβλήθηκε στον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών για να την καταβάλει στο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο.

Διενέργεια αναλύσεων από το Χημείο του Οργανισμού για τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

Κατά το 2007, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, όλες οι αναλύσεις που διενεργήθηκαν για λογαριασμό των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών εξακολούθησαν να παρέχονται χωρίς χρέωση. Το κόστος για το 2007, σύμφωνα με στοιχεία του Οργανισμού, ανήλθε στο ποσό των £178.352, σε σύγκριση με £92.669 κατά το 2006.

Για σκοπούς συμμόρφωσης με τις διατάξεις του άρθρου 24(γ) των περί Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας Νόμων του 1969 μέχρι το 2004, σύμφωνα με τις οποίες ο Οργανισμός παρέχει, με αμοιβή, προς Κυβερνητικές Υπηρεσίες και ιδιώτες, υπηρεσίες εργαστηριακών αναλύσεων, εισηγήθηκα όπως όλες οι αναλύσεις χρεώνονται στις πιο πάνω Υπηρεσίες, ώστε να φαίνονται τα πραγματικά έσοδα του Οργανισμού από τη λειτουργία του εργαστηρίου και να παρουσιάζεται η ορθή εικόνα στις οικονομικές του καταστάσεις.

Παρόλο ότι κατά το 2008 οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες άρχισαν να πληρώνουν για τις αναλύσεις που διενεργούνται για λογαριασμό τους, εντούτοις δεν φαίνεται να έγινε οποιαδήποτε ενέργεια από τον Οργανισμό για χρέωση των αναλύσεων που διενεργήθηκαν κατά τα προηγούμενα χρόνια.

Κεφαλικές επιδοτήσεις αιγοπροβάτων.

(α) Όπως αναφέρθηκε και στην προηγούμενή μου έκθεση, ζήτησα να ενημερωθώ κατά πόσο υπήρχε οποιαδήποτε συμφωνία μεταξύ του Οργανισμού και του Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών για τη διεξαγωγή επιτόπιων ελέγχων για τις κεφαλικές επιδοτήσεις αιγοπροβάτων.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι ο Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών προχωρεί στην ετοιμασία σχετικού μνημονίου για τη διενέργεια επιτόπιων ελέγχων για τις επιδοτήσεις.

(β) Σύμφωνα με την έκθεση του Οργανισμού προς τον Επίτροπο του Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών, ημερ. 2.4.2007, κατά το 2007 διεξήχθησαν από την Υπηρεσία Επιθεώρησης του Οργανισμού 152 επιτόπιοι έλεγχοι για τις κεφαλικές επιδοτήσεις αιγοπροβάτων, σύμφωνα με τους οποίους σε 43 περιπτώσεις η καταμέτρηση των ζώων κατέδειξε μικρότερο αριθμό, σε σύγκριση με εκείνο που είχε δηλωθεί στην αίτηση των μονάδων προς τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι τα πιο πάνω στοιχεία δόθηκαν στον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών, ως τον αρμόδιο φορέα, για να επιληφθεί του θέματος.

Απαιτήσεις τρίτων εναντίον του Οργανισμού. Σύμφωνα με την επιστολή του νομικού συμβούλου του Οργανισμού προς την Υπηρεσία μου, ημερ. 28.2.2008, οι οικονομικές απαιτήσεις τρίτων εναντίον του Οργανισμού, οι οποίες εκκρεμούν μέχρι σήμερα, ανέρχονται στις περίπου £303.750 και αφορούν στις πιο κάτω αγωγές:

(α) Αγωγή αρ. 5066/04. Απαιτείται ποσό £272.750 για ζημιές που υπέστη συγκεκριμένη εταιρεία, λόγω της διακοπής πώλησης γάλακτος προς αυτή και η υπόθεση, η οποία ήταν ορισμένη για τις 16.6.2008, αναβλήθηκε για τις 15.12.2008.

(β) Αγωγή αρ. 5122/07. Απαιτείται ποσό περίπου £31.000 για μεταφορικά έξοδα γάλακτος και ζημιά που υπέστη συγκεκριμένος παραγωγός, λόγω άρνησης και/ή παράλειψης και/ή αμέλειας εκ μέρους του Οργανισμού να παραλάβει το γάλα του και η υπόθεση δεν είναι ορισμένη.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι ο Οργανισμός θεωρεί τις εν λόγω απαιτήσεις αβάσιμες και ότι, ως εκ τούτου, δεν έγινε καμιά πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις.

Χρεώσεις.

(α) Χρεώστης γάλακτος (βιομηχανία). Όπως ανέφερα και σε προηγούμενές μου εκθέσεις, από τις αρχές του 2003 η εν λόγω βιομηχανία παρουσιαζόταν ασυνεπής ως προς την εξόφληση της αξίας του γάλακτος που παραλάμβανε από τον Οργανισμό, με αποτέλεσμα το χρέος της στις 31.12.2003 να ανέλθει σε £1.053.402.

Από τον έλεγχο των πληρωμών της βιομηχανίας προς τον Οργανισμό, παρατηρήθηκε ότι οι επιταγές της συνέχιζαν να κατατίθενται δύο ή και τρεις φορές προτού εξαργυρωθούν. Το χρέος της βιομηχανίας, το οποίο κατά τις 31.12.2007 ανερχόταν στις £88.377, εξοφλήθηκε πλήρως στις 17.3.2008.

(β) Χρεώστης κρεάτων (εταιρεία). Όπως αναφέρθηκε και στις προηγούμενές μου εκθέσεις, για την αγωγή που καταχώρισε ο Οργανισμός εναντίον της πιο πάνω εταιρείας για εξασφάλιση του ποσού που του όφειλε από την πώληση κρεάτων, το Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας αποφάσισε όπως η εν λόγω εταιρεία καταβάλει στον Οργανισμό το ποσό των £66.267, με τόκο 8% ετήσια από 21.2.2006 μέχρι την εξόφληση. Το Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας, με την πιο πάνω απόφασή του, έδωσε επίσης το δικαίωμα στον Οργανισμό να εγγράψει ΜΕΜΟ επί της περιουσίας της εταιρείας από 21.2.2006, κάτι που έγινε στις 17.4.2006. Το Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας αποφάσισε επίσης στις 4.4.2006, όπως ποσό £4.000, που όφειλε τρίτος (μεσεγγυούχοι) στην εν λόγω εταιρεία, καταβληθεί στον Οργανισμό, αλλά επειδή εν τω μεταξύ η εταιρεία τέθηκε υπό εκκαθάριση, η μεσεγγυούχος διαδικασία αποσύρθηκε.

Στις 12.3.2008, ο εκκαθαριστής της εταιρείας ζήτησε να πληροφορηθεί από τον Οργανισμό κατά πόσο αποδέχεται να αποσύρει το εμπράγματο βάρος προς όφελός του, έναντι της καταβολής ποσού €50.000 και ζήτησε να ενημερωθώ για το αποτέλεσμα.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι ο Οργανισμός προέβη σε συμφωνία με τους Διαχειριστές της εν λόγω εταιρείας και ότι στις 23.5.2008 εισέπραξε το ποσό των €120.000, το οποίο κάλυψε ολόκληρο το κεφάλαιο και μέρος των τόκων.

Σχέδιο Κτηνιατρείου (Βρουκέλλα). Αναφορά για το πιο πάνω Σχέδιο έγινε και στις εκθέσεις μου για τα προηγούμενα έτη. Το συνολικό ύψος της ζημιάς που υπέστη ο Οργανισμός από τη λειτουργία του Σχεδίου, που αφορούσε σε συμφωνία μεταξύ του Οργανισμού και Κυβέρνησης, η οποία έληξε στις 31.3.2004, για τη σφαγή και διάθεση κρέατος και δερμάτων που προέρχονταν από ζώα που υπόκειντο σε κατάσχεση στα πλαίσια του Σχεδίου ελέγχου της τρομώδους νόσου των προβάτων και της εκστρατείας κατά της βρουκέλλωσης, ανέρχεται στις £412.538. Παρόλο που στο παρελθόν το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος είχε υποσχεθεί ότι θα συζητήσει και εξετάσει τρόπους, έτσι ώστε ο Οργανισμός να μην επιβαρυνθεί οικονομικά από τη λειτουργία του Σχεδίου, εντούτοις καμιά διευθέτηση δεν έχει γίνει ακόμη για κάλυψη των πιο πάνω ζημιών. Σε σχετική επιστολή του ημερ. 11.6.2004, προς το Γενικό Διευθυντή του

Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ο Διευθυντής του Οργανισμού αναφέρεται, μεταξύ άλλων, στο ύψος των ζημιών από τη λειτουργία του Σχεδίου και στην αξία των αιγοπροβάτων που καλύπτονται από το Σχέδιο, η οποία ανέρχεται στις £395.594, ποσό που οφείλεται από τον Οργανισμό στο Κτηνιατρείο και που παρουσιάζεται κάτω από τους πιστωτές στις οικονομικές καταστάσεις του 2007 και ζητά συμψηφισμό των δύο ποσών από το Υπουργείο, για διευθέτηση των οφειλών.

Στην απαντητική του επιστολή, ημερ. 29.5.2007, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, ο Πρόεδρος του Οργανισμού ανέφερε ότι το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος δεν προτίθεται να καταβάλει στον Οργανισμό οποιοδήποτε ποσό έναντι των ζημιών που προέκυψαν με την υλοποίηση του πιο πάνω Σχεδίου και ότι δεν θα ήταν σκόπιμο να γίνουν εκ μέρους του Οργανισμού επιπρόσθετες παραστάσεις προς το Υπουργείο, λαμβανομένου υπόψη ότι τόσο το Υπουργείο, όσο και ο Οργανισμός χρηματοδοτούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Όσον αφορά στο υπόλοιπο των £395.594 που παρουσιάζεται στις οικονομικές καταστάσεις κάτω από τους πιστωτές, από το 2008 η οφειλή αυτή άρχισε να αποπληρώνεται, χωρίς όμως να ληφθεί υπόψη η μη χρέωση των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών για τις αναλύσεις που διενεργήθηκαν από τον Οργανισμό κατά τα προηγούμενα χρόνια.

Ενοικίαση τυροκομείου στη Λάρνακα. Ο Οργανισμός υπενοικιάζει από το 1997 σε συγκεκριμένη γαλακτοβιομηχανία υποστατικό στο οποίο στεγάζεται το τυροκομείο της, χωρίς την έγκριση του ιδιοκτήτη. Παρόλο που ο ιδιοκτήτης του τυροκομείου ζητά επιτακτικά από το 2003 την επιστροφή του υποστατικού, εντούτοις ο Οργανισμός συνεχίζει να το υπενοικιάζει, με πιθανόν τον κίνδυνο ο ιδιοκτήτης να κινηθεί νομικά εναντίον του Οργανισμού και να τον αναγκάσει να καταβάλει αποζημιώσεις, ίσως και μεγαλύτερες από τα ενοίκια που εισπράττει.

Σημειώνεται ότι στις 30.5.2007 στάληκε επιστολή στην εν λόγω γαλακτοβιομηχανία, μέσω του νομικού συμβούλου του Οργανισμού, με την οποία τους ζητήθηκε να παραδώσουν άμεσα τις εγκαταστάσεις του τυροκομείου, χωρίς ωστόσο μέχρι σήμερα να υπάρξει οποιαδήποτε ανταπόκριση.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι η συγκεκριμένη γαλακτοβιομηχανία θα μετακομίσει σε ιδιόκτητο τυροκομείο, το οποίο αναμένεται να είναι έτοιμο περί το τέλος του 2008 και ότι το υποστατικό θα παραδοθεί στον ιδιοκτήτη.

6.15 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΣΤΕΓΗΣ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Κατά το 2007 ο Οργανισμός παρουσίασε πλεόνασμα, πριν από τη φορολογία, £6.404.383, σε σύγκριση με £5.002.583 κατά το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £1.401.800 ή ποσοστό 28%. Το πλεόνασμα μετά τη φορολογία ανήλθε σε £4.610.433.

(β) Καταθέσεις. Οι καταθέσεις στον Οργανισμό στις 31.12.2007 ανέρχονταν σε £554,17 εκ., σε σύγκριση με £592,04 εκ. το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £37,86 εκ. ή 6,4%.

(γ) Δάνεια. Τα δάνεια στις 31.12.2007 ανέρχονταν σε £567,39 εκ., σε σύγκριση με £538,22 εκ. το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £29,2 εκ. ή 5,4%.

Προσωπικό. Στις 31.12.2007 ο Οργανισμός εργοδοτούσε 60 άτομα και το σύνολο των αποδοχών τους, περιλαμβανομένης της πρόνοιας για συντάξεις (£306.550), ήταν £1.811.469, σε σύγκριση με £1.705.896 κατά το 2006. Ο μέσος όρος ετήσιων αποδοχών για κάθε υπάλληλο ανέρχεται σε £30.191, σε σύγκριση με £28.432 το 2006. Ο μέσος όρος αποδοχών, μη συμπεριλαμβανομένης της πρόνοιας για συντάξεις, ανέρχεται σε £25.081 (2006 £23.598).

Δάνεια που παρουσιάζουν καθυστερημένες δόσεις. Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2007 οι καθυστερημένες δόσεις δανείων ανέρχονταν σε £18,7 εκ. ή ποσοστό 3,3% του συνολικού ποσού των δανείων.

Κατά το 2007 έχει γίνει ειδική πρόνοια για επισφαλείς απαιτήσεις ύψους £145.975, η οποία αφορά περιπτώσεις δανείων όπου το ύψος της οφειλής υπερβαίνει την εκτιμημένη αξία του ακινήτου που είναι υποθηκευμένο προς όφελος του Οργανισμού.

Επίσης, σύμφωνα με σχετική οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας, έχει ανασταλεί η αναγνώριση τόκων ύψους £65.556 που αφορούν 19 δάνεια του Οργανισμού, τα οποία παρουσιάζουν σοβαρές καθυστερήσεις και θεωρούνται μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις.

Στεγαστικά δάνεια. Κατά το 2007 εγκρίθηκαν 1 365 στεγαστικά δάνεια, ύψους £74 εκ. (2 096 δάνεια, ύψους £106 εκ., το 2006).

Επίσης εγκρίθηκαν 58 δάνεια σε αιτητές ακριτικών περιοχών, 59 δάνεια σε αιτητές της περιοχής της Πράσινης Γραμμής, μέσα στα πλαίσια του κυβερνητικού σχεδίου δανειοδότησης νεαρών ζευγαριών για απόκτηση στέγης στις περιοχές αυτές, η εφαρμογή του οποίου ανατέθηκε στον Οργανισμό έναντι αμοιβής, 119 δάνεια σε αιτητές κοινοτήτων με πληθυσμό κάτω των 200 κατοίκων και 1 370 δάνεια του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, τα οποία παραχωρούνται κυρίως για σκοπούς σπουδών, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και για νεοδημιουργούμενα ζευγάρια, η διαχείριση των οποίων ανατέθηκε στον Οργανισμό.

6.16 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Οικονομικές καταστάσεις. Οι οικονομικές καταστάσεις για τα έτη 2005 και 2006 υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου για έλεγχο τον Αύγουστο και Οκτώβριο 2008, αντίστοιχα, ενώ για το 2007 δεν υποβλήθηκαν ακόμα στην Υπηρεσία μου για έλεγχο. Το περιεχόμενο της Έκθεσής μου προέκυψε από έλεγχο που διενεργήθηκε στο Πανεπιστήμιο Κύπρου στις αρχές του έτους 2007.

Μεταπτυχιακά διδάκτρα. Στον Προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου που εγκρίνεται από τη Βουλή δεν καθορίζεται ο σκοπός των δαπανών από τα έσοδα των μεταπτυχιακών διδάκτρων.

Ο Διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών του Πανεπιστημίου με πληροφόρησε ότι τα μεταπτυχιακά διδάκτρα δαπανώνται για τις ανάγκες των μεταπτυχιακών προγραμμάτων και επίσης, ανέφερε ότι το Πανεπιστήμιο έχει συγκεκριμένη πολιτική για το είδος των δαπανών που μπορούν να γίνουν από τα μεταπτυχιακά διδάκτρα, η οποία εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 8.1.2008.

Προσωπικό.

(α) **Έκτακτο προσωπικό.** Για την πρόσληψη του έκτακτου προσωπικού δεν ζητήθηκε η έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων, σύμφωνα με τον περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμο αρ. 169/85. Όπως πληροφορήθηκα αυτό άρχισε να γίνεται από το 2007.

(β) **Μίσθωση υπηρεσιών.** Πέραν του πιο πάνω προσωπικού διαπιστώθηκε ότι το Πανεπιστήμιο μισθώνει υπηρεσίες προσωπικού, το οποίο τοποθετεί στους διάφορους Κλάδους, Τμήματα και Υπηρεσίες του για διεκπεραίωση συνήθους εργασίας, καθώς και για αντικατάσταση προσωπικού που απουσιάζει με άδεια μητρότητας.

Διαπιστώθηκε ότι τα πιο πάνω άτομα ασχολούνται με τη διεκπεραίωση καθημερινής εργασίας του Κλάδου/Υπηρεσίας στην οποία τοποθετούνται, δηλαδή η φύση της εργασίας τους έχει σχέση με συγκεκριμένες θέσεις στον Προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου, εκτελούν καθήκοντα υπαλλήλου, υπάγονται στον οικείο προϊστάμενο, τηρούν το ωράριο του Πανεπιστημίου και υπογράφουν παρουσιολόγιο.

Τα πιο πάνω, σύμφωνα με σχετική γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας, είναι χαρακτηριστικά της ύπαρξης σχέσης εργοδότη – εργοδοτουμένου και επομένως η απασχόλησή τους δεν μπορεί να θεωρείται ως μίσθωση υπηρεσιών.

Εισηγήθηκα όπως το Πανεπιστήμιο επανεξετάσει το θέμα της μίσθωσης υπηρεσιών και επιδιώξει την ικανοποίηση των αναγκών του σε προσωπικό μέσω της κανονικής διαδικασίας πρόσληψης μόνιμων ή έκτακτων υπαλλήλων.

Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών του Πανεπιστημίου οι μισθώσεις υπηρεσιών έχουν περιοριστεί και μέσα στο 2008 προγραμματίζεται να υπάρξει ακόμη μεγαλύτερη μείωση με στόχο ουσιαστικά να εκλείψουν.

(γ) Κανονισμοί. Το Πανεπιστήμιο δεν έχει θεσπίσει Κανονισμούς που να ρυθμίζουν θέματα μισθοδοσίας, αλλά εφαρμόζει τους Κανονισμούς που ισχύουν για τη Δημόσια Υπηρεσία και συγκεκριμένα την Κ.Δ.Π. 175/95, «οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και Άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημοσίων Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 1995», χωρίς όμως να έχει περιλάβει σχετική πρόνοια στο Νόμο ή στους Κανονισμούς του.

Η Υπηρεσία μου επανέλαβε προηγούμενη εισήγησή της όπως προωθηθεί τροποποίηση των Κανονισμών του Πανεπιστημίου, ώστε αυτοί να προνοούν για την υιοθέτηση της Κ.Δ.Π. 175/95 για το Διοικητικό Προσωπικό και τη θέσπιση χωριστών Κανονισμών που να καλύπτουν το Ακαδημαϊκό Προσωπικό.

Ο Διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών του Πανεπιστημίου με πληροφόρησε ότι για το Διοικητικό Προσωπικό το Πανεπιστήμιο μελετά το ενδεχόμενο να θεσπίσει Κανονισμούς που να ρυθμίζουν θέματα μισθοδοσίας, παρόμοιους με τους Κανονισμούς Κ.Δ.Π. 175/95. Όσον αφορά στο Ακαδημαϊκό Προσωπικό το θέμα βρίσκεται υπό μελέτη.

Εσωτερικός έλεγχος. Παρατηρήθηκαν αρκετές ελλείψεις και αδυναμίες, τόσο στην οικονομική διαχείριση, όσο και στην πλήρη συμμόρφωση προς τις διατάξεις των Νόμων και των συναφών Κανονισμών και Κανόνων.

Αδυναμίες παρατηρούνται στο σύστημα παρακολούθησης των χρεωστών και πιστωτών, καθώς επίσης και στην παρακολούθηση και εκτέλεση του Προϋπολογισμού, στο σύστημα παρακολούθησης της διεξαγωγής των ερευνητικών προγραμμάτων, στον υπολογισμό των αποδοχών προσωπικού, στις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων και στην τήρηση των απαραίτητων μητρώων περιουσιακών και άλλων στοιχείων.

Πολλές αδυναμίες αποδίδονται στην απουσία κατάλληλης εποπτείας, στη λήψη αποφάσεων από μη εξουσιοδοτημένα Όργανα του Πανεπιστημίου, στην απουσία συγκεκριμένων διαδικασιών και συστημάτων παρακολούθησης, στην απουσία οδηγιών ως προς τα καθήκοντα και ευθύνες διαφόρων λειτουργιών, στην έλλειψη κατάλληλων μηχανογραφημένων συστημάτων, στη μη ρύθμιση διαφόρων θεμάτων με βάση το Νόμο του Πανεπιστημίου και στη μη συμμόρφωση με τις Οδηγίες, Κανόνες, Κανονισμούς και Νόμους του Πανεπιστημίου.

Παρατηρήθηκε επίσης ότι τα δελτία πληρωμής δεν συνοδεύονται πάντοτε με τα απαραίτητα στοιχεία που να δικαιολογούν την πληρωμή και ότι σε ορισμένες περιπτώσεις γίνονται πληρωμές χωρίς να υπάρχει η απαραίτητη έγκριση.

Σε ότι αφορά στη διαδικασία που ακολουθείτο για τα ταξίδια στο εξωτερικό, για τα οποία οι δαπάνες είναι σημαντικές αλλά το ύψος τους είναι δύσκολο να υπολογιστεί, καθώς χρεώνονται σε διάφορα κονδύλια, διαπιστώθηκαν αδυναμίες σε ότι αφορά στον τρόπο έγκρισής τους, στον υπολογισμό των επιδομάτων που παραχωρούνται και στη στοιχειοθέτηση των πληρωμών.

Ο Διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών του Πανεπιστημίου με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο του Πανεπιστημίου έχει ήδη διορίσει Επιτροπή Ελέγχου η οποία απαρτίζεται από Μέλη του Συμβουλίου και εξετάζει θέματα τα οποία χρήζουν βελτίωσης, ότι θα μελετήσει τυχόν κενά μεταξύ

του Νόμου και των Κανονισμών, Κανόνων και διαδικασιών και θα υποβάλλει εισηγήσεις, ότι έχουν δοθεί οδηγίες στο προσωπικό σχετικά με τα θέματα παρακολούθησης των χρεωστών και πιστωτών καθώς επίσης και για την παρακολούθηση και εκτέλεση του Προϋπολογισμού, ότι θεωρεί ότι η τοποθέτηση Διοικητικού Προσωπικού στις Σχολές θα συμβάλλει τόσο στο σωστό προγραμματισμό όσο και στη βελτίωση υλοποίησης του Προϋπολογισμού και των ερευνητικών προγραμμάτων και, όσον αφορά στη διαδικασία που ακολουθείται για τα ταξίδια στο εξωτερικό, ότι το Συμβούλιο, σε συνεδρία του ημερ. 25.9.2007, ενέκρινε τη νέα πολιτική για αποζημίωση εξόδων αποστολής στο εξωτερικό. Ωστόσο, η εν λόγω πολιτική παρουσιάζει μερικές ελλείψεις, ενώ ορισμένα σημεία χρήζουν διευκρίνισης. Το θέμα θα τύχει λεπτομερέστερης εξέτασης κατά τον επόμενο έλεγχο της Υπηρεσίας μου.

Κανονισμοί/Κανόνες.

Μη έκδοση Κανόνων Ακαδημαϊκού Προσωπικού. Θέματα που αφορούν στην κανονική άδεια του Ακαδημαϊκού Προσωπικού και άλλα θέματα άδειας ασθενείας, εξακολουθούν να μη ρυθμίζονται στους Κανόνες.

Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως προωθηθεί η έκδοση των απαραίτητων Κανόνων το συντομότερο δυνατόν, όπως εξάλλου προνοείται στους περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) Κανονισμούς του 1990 και 1999.

Ο Διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών με πληροφόρησε ότι το Πανεπιστήμιο, με τη βοήθεια του εσωτερικού νομικού συμβούλου, θα μελετήσει όλους τους υφιστάμενους σχετικούς Κανόνες που αφορούν στο Ακαδημαϊκό Προσωπικό με σκοπό να εντοπίσει ενδεχομένως κάποια κενά και να τα συμπληρώσει.

Ερευνητικά Προγράμματα.

Παρά τις προηγούμενες εισηγήσεις της Υπηρεσίας μου για βελτίωση και τις αναφορές του Πανεπιστημίου στις σχετικές απαντητικές του επιστολές για λήψη διορθωτικών μέτρων, εξακολουθεί να παρατηρούνται αδυναμίες στη διαχείριση των ερευνητικών προγραμμάτων, τα έσοδα για τα οποία και οι σχετικές δαπάνες είναι σημαντικά.

Σημαντικές αδυναμίες οφείλονται σε ελλείψεις στις ισχύουσες εγκυκλίους (προηγουμένως Κανόνες), στην έλλειψη γραπτών οδηγιών, στη μη τήρηση απαραίτητων στοιχείων και μητρώων, στη μη ικανοποιητική πληροφόρηση της Επιτροπής Έρευνας, στη διενέργεια πληρωμών χωρίς τα απαραίτητα υποστηρικτικά στοιχεία και εξουσιοδοτήσεις, στη μη άσκηση της κατάλληλης εποπτείας σε ό,τι αφορά στη διαχείρισή τους και στη μη κατάλληλη οργάνωση και δραστηριοποίηση της Υπηρεσίας Έρευνας και Διεθνών Σχέσεων (Υ.Ε.Δ.Σ.).

Ο Διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών του Πανεπιστημίου με πληροφόρησε ότι η δομή της Υ.Ε.Δ.Σ. έχει αναθεωρηθεί με σκοπό τη βελτίωση και ενίσχυση της έρευνας στο Πανεπιστήμιο.

(α) Κανονισμοί/Κανόνες. Οι Κανόνες που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο στις 18.3.2000, και τροποποιήθηκαν στις 24.10.2000 και 22.1.2003, και οι οποίοι μετέπειτα μετατράπηκαν σε εγκυκλίους, παρουσιάζουν ορισμένες ελλείψεις. Έγιναν συγκεκριμένες εισηγήσεις από την Υπηρεσία μου για βελτίωσή τους, με απώτερο στόχο να διευκολύνεται η ορθολογιστική διαχείρισή τους και ειδικά η παρακολούθησή τους από την Επιτροπή Έρευνας.

Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών του Πανεπιστημίου, έχει οριστεί ad hoc επιτροπή η οποία θα ετοιμάσει εισήγηση για αναθεώρησή τους.

(β) Βάση δεδομένων. Διαπιστώθηκε ότι η βάση δεδομένων που τηρείται στην Υ.Ε.Δ.Σ., για σκοπούς τήρησης μητρώου των ερευνητικών προγραμμάτων, εξακολουθεί να παρουσιάζει πολλές και σημαντικές ελλείψεις.

Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών του Πανεπιστημίου, η Υ.Ε.Δ.Σ., σε συνεργασία με τους προγραμματιστές, επαναξιολογούν τις ανάγκες για βελτίωση του προγράμματος/βάσης δεδομένων.

(γ) Εξωτερικά ερευνητικά προγράμματα. Η Υ.Ε.Δ.Σ., καθώς και το Λογιστήριο, με τις υφιστάμενες διαδικασίες δεν παρακολουθούν τα διάφορα στάδια υλοποίησης των ερευνητικών προγραμμάτων και ως εκ τούτου δεν ασκείται εποπτεία, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά στην οικονομική διαχείρισή τους. Επιπρόσθετα, για σημαντικό αριθμό ερευνητικών προγραμμάτων έχουν κατατεθεί στην Υ.Ε.Δ.Σ. μερικά μόνο στοιχεία από τους ερευνητές, με αποτέλεσμα οι φάκελοι της Υπηρεσίας να είναι ελλιπείς.

Ο Διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών του Πανεπιστημίου με πληροφόρησε ότι για υποστήριξη και διαχείριση των προγραμμάτων αυτών έχει δημιουργηθεί νέος Τομέας στην Υπηρεσία Οικονομικών, με απόφαση του Συμβουλίου, και η οικονομική διαχείριση των εξωτερικών προγραμμάτων είναι πλέον ικανοποιητική και ότι παλιά προβλήματα βρίσκονται στην οδό προς επίλυση.

(δ) Συνδρομές Ακαδημαϊκών. Παρατηρήθηκε ότι από το Κονδύλι «Ερευνητικές και άλλες δραστηριότητες» πληρώνονται συνδρομές ορισμένων Ακαδημαϊκών σε επαγγελματικούς και άλλους συνδέσμους, χωρίς να υπάρχει τέτοια πολιτική που να ισχύει για όλο το προσωπικό.

(ε) Διαχειριστική χρέωση. Η διαχειριστική χρέωση γίνεται με σκοπό την κάλυψη των διαχειριστικών εξόδων που βαρύνουν το Πανεπιστήμιο κατά τη διεξαγωγή ενός ερευνητικού προγράμματος και σύμφωνα με τη σχετική εγκύκλιο διατίθεται κυρίως για νέους ερευνητικούς σχεδιασμούς και για ανάπτυξη της υποδομής της έρευνας.

Διαπιστώθηκε όμως ότι η διαχειριστική χρέωση διατίθεται κυρίως για μισθούς προσωπικού με σύμβαση ή μίσθωση υπηρεσιών που εκτελούν διοικητικά καθήκοντα.

Περιουσιακά στοιχεία.

(α) Μητρώο περιουσιακών στοιχείων. Εξακολουθεί να μην τηρείται, παρά τη σημαντικότητα του κόστους των περιουσιακών στοιχείων.

Ο Διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών του Πανεπιστημίου με πληροφόρησε στις 29.10.2008 ότι βρίσκεται σε εξέλιξη προσφορά για εγκατάσταση κεντρικού συστήματος οικονομικής διαχείρισης, η οποία περιλαμβάνει πρόνοια για τήρηση μητρώου περιουσιακών στοιχείων και ότι το Πανεπιστήμιο θα εντείνει τις προσπάθειές του για τροχοδρόμηση της λύσης αυτού του ζητήματος, το οποίο θεωρεί σημαντικό.

(β) Κτίρια. Εξακολουθεί να μην υπάρχουν αναλυτικά στοιχεία ως προς το τι περιλαμβάνεται στην κατηγορία παγίων «Κτίρια».

(γ) Μηχανογραφικός εξοπλισμός. Γίνονται αγορές μηχανογραφικού εξοπλισμού και λογισμικού από διάφορα Τμήματα του Πανεπιστημίου, χωρίς να εμπλέκεται η Υπηρεσία Πληροφορικών Συστημάτων (ΥΠΣ), που είναι υπεύθυνη για το συντονισμό αγορών για όλες τις ανάγκες του Πανεπιστημίου, με αποτέλεσμα να μην εξασφαλίζονται οι πιο οικονομικά συμφέρουσες τιμές, να αυξάνεται το διοικητικό κόστος, να μη διασφαλίζεται η καταχώρισή τους στο μητρώο της ΥΠΣ για σκοπούς παρακολούθησης και να μην ελέγχεται η ορθότητα των καταχωρίσεων, αφού το μητρώο ενημερώνεται από διάφορους λειτουργούς.

(δ) Φυσικός έλεγχος περιουσιακών στοιχείων. Δεν διεξάγεται φυσικός έλεγχος των περιουσιακών στοιχείων.

Ο Διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών του Πανεπιστημίου με πληροφόρησε ότι μετά την καταχώριση των περιουσιακών στοιχείων σε μητρώο περιουσίας και την κωδικοποίησή τους, θα είναι εφικτός και ο αποτελεσματικός φυσικός έλεγχός τους.

Παροχή υπηρεσιών σε τρίτους. Το Πανεπιστήμιο, η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου, τα Ακαδημαϊκά Τμήματα και το Ακαδημαϊκό Προσωπικό παρέχουν και άλλες υπηρεσίες σε τρίτους, πέραν των αυστηρά εκπαιδευτικών υπηρεσιών και ερευνητικών δραστηριοτήτων. Σχετικά με τις υπηρεσίες αυτές παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

(α) Κανόνες. Η παροχή υπηρεσιών από Ακαδημαϊκό Προσωπικό ρυθμίζεται με Κανόνες οι οποίοι δεν φαίνεται να καλύπτονται νομοθετικά. Συγκεκριμένα, οι Κανόνες παραπέμπουν σε άρθρα του περί Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμου και σε άρθρα Κανονισμών, χωρίς ωστόσο τα εν λόγω άρθρα να εξουσιοδοτούν τη ρύθμιση των πιο πάνω θεμάτων.

Οι εν λόγω Κανόνες προνοούν για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών από Ακαδημαϊκό Προσωπικό, ενώ οι παρεχόμενες υπηρεσίες δεν περιορίζονται σε συμβουλευτικό μόνο χαρακτήρα.

(β) Επιπρόσθετα, η παροχή ορισμένων υπηρεσιών από το ίδιο το Πανεπιστήμιο ή τη Βιβλιοθήκη δεν συνάδει με τους σκοπούς του Πανεπιστημίου όπως αυτοί καθορίζονται στον περί Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμο.

(γ) Σε σχέση με τις συμφωνίες για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- (i)** Στις πλείστες περιπτώσεις δεν υπάρχει έγκριση του Συμβουλίου για ανάληψη τέτοιων δραστηριοτήτων ούτε και υπογράφεται πάντοτε σχετικό συμβόλαιο.
- (ii)** Οι πρόνοιες των συμβολαίων, όπου υπάρχουν, δεν είναι πάντοτε αρκετά σαφείς, ώστε να προσδιορίζεται με σαφήνεια κατά πόσο οι υπηρεσίες προσφέρονται από το Πανεπιστήμιο Κύπρου, από Τμήματά του ή από Ακαδημαϊκό Προσωπικό.
- (iii)** Οι αποδέκτες των υπηρεσιών, οι οποίοι συνήθως είναι Υπουργεία, Κυβερνητικά Τμήματα/Υπηρεσίες ή ιδιωτικές εταιρείες, εκδίδουν συνήθως επιταγές για την πληρωμή των προσφερόμενων υπηρεσιών προς το Πανεπιστήμιο Κύπρου και όχι προς τον υπεύθυνο του έργου, γεγονός που φανερώνει ότι θεωρούν ότι οι υπηρεσίες προσφέρονται από το Πανεπιστήμιο.
- (iv)** Η κατάταξή τους ως ερευνητικά προγράμματα ή άλλες δραστηριότητες, που χρηματοδοτούνται από δωρεές/χορηγήματα, προκαλεί σύγχυση, ως προς τον τρόπο διαχείρισής τους, καθότι εφαρμόζονται διαφορετικές διαδικασίες.
- (v)** Σε ορισμένες περιπτώσεις η εκτέλεση μέρους των δραστηριοτήτων ανατίθεται σε τρίτους, χωρίς να ακολουθείται διαδικασία προσφορών.
- (vi)** Δεν προηγείται εκτίμηση της δαπάνης των υπηρεσιών που παρέχονται.
- (vii)** Δεν υπολογίζεται πάντοτε διαχειριστική χρέωση, εκτός εάν οι προσφερόμενες υπηρεσίες θεωρούνται ότι αφορούν σε ερευνητικό πρόγραμμα, παρόλο που χρησιμοποιούνται οι εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου.
- (viii)** Στους Κανονισμούς και Κανόνες δεν υπάρχει πρόνοια για έγκριση των αμοιβών που λαμβάνει το Ακαδημαϊκό Προσωπικό από παροχή συμβουλευτικών και άλλων υπηρεσιών, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει ο απαιτούμενος έλεγχος όσον αφορά στις εν λόγω αμοιβές, οι οποίες σε ορισμένες περιπτώσεις καθορίζονται από τους ίδιους τους Ακαδημαϊκούς.

Η ασάφεια που παρατηρείται σε μερικά συμβόλαια ως προς τα συμβαλλόμενα μέρη ή η ανυπαρξία συμβολαίων, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι οι επιταγές για πληρωμή των προσφερόμενων υπηρεσιών εκδίδονται στο όνομα του Πανεπιστημίου, εγείρει ερωτηματικά ως προς τη νομική ευθύνη που φέρει το Πανεπιστήμιο για την προσφορά των υπηρεσιών αυτών. Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως καθοριστεί η πολιτική και η διαδικασία που θα ακολουθείται σε κάθε περίπτωση, όσον αφορά στην υπογραφή των συμβολαίων, στην τιμολόγηση, στις εισπράξεις και στις πληρωμές.

Ο Διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών του Πανεπιστημίου με πληροφόρησε τα ακόλουθα:

Για την παροχή συμβουλών δεν είναι απαραίτητο να υπογράφεται πάντοτε συμβόλαιο, αλλά αρκεί η ανταλλαγή σχετικών επιστολών ιδιαίτερα για μη σημαντικές από οικονομική άποψη περιπτώσεις. Η Υπηρεσία μου ωστόσο εντόπισε περιπτώσεις που αφορούν σε μεγάλα ποσά.

Δεν είναι πάντοτε εύκολη η ανάθεση σε τρίτους, έργου ή εκτέλεση υπηρεσιών, μέσω προσφορών. Στις περιπτώσεις αυτές το Πανεπιστήμιο θέλει να έχει όπως και στα ερευνητικά προγράμματα τη δυνατότητα να αναθέτει με πιο ευέλικτες διαδικασίες σε εξειδικευμένα άτομα που έχει απόλυτη εμπιστοσύνη και έχει συνεργαστεί και στο παρελθόν μαζί τους, διάφορα έργα κατά κανόνα και όχι μεγάλης αξίας. Η Υπηρεσία μου ωστόσο εντόπισε περιπτώσεις που η εργασία που προσφέρθηκε, χωρίς να ακολουθηθεί η διαδικασία προσφορών, δεν ήταν εξειδικευμένη, ενώ αφορούσε σε σημαντικά ποσά.

Επίσης με πληροφόρησε ότι το Πανεπιστήμιο συμφωνεί απόλυτα ότι χρειάζεται να καθοριστεί η πολιτική και η διαδικασία που θα ακολουθείται στις συμφωνίες για παροχή υπηρεσιών (δηλαδή υπογραφή συμβολαίων, τιμολόγηση, είσπραξη και πληρωμές).

«Διογένης Εκκολαπτήριο Επιχειρήσεων». Συστάθηκε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με την επωνυμία «Διογένης Εκκολαπτήριο Επιχειρήσεων Πανεπιστημίου Κύπρου Λτδ», και καταβλήθηκε ποσό ύψους £10.000 για απόκτηση όλων των μετοχών της εταιρείας.

(α) Η Υπηρεσία μου σε προηγούμενες Εκθέσεις της εισηγήθηκε όπως το Πανεπιστήμιο ζητήσει νομική συμβουλή κατά πόσο η δημιουργία εταιρείας καλύπτεται από τους σκοπούς του Πανεπιστημίου, όπως αυτοί καθορίζονται στον περί Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμο αρ. 144/89, Άρθρο 4(2).

(β) Το Πανεπιστήμιο έχει καταβάλει το ποσό των £65.000 ως δάνειο στην πιο πάνω εταιρεία, χωρίς να έχουν συμφωνηθεί οι όροι αποπληρωμής του δανείου, περιλαμβανομένης και της επιβάρυνσής του με τόκο. Στη συνεδρία του Συμβουλίου ημερ. 19.9.2005, αποφασίστηκε η παραχώρηση επιπρόσθετου δανείου ύψους £55.000 στην εταιρεία για οικονομική ενίσχυση μέχρι να αρχίσουν να εισρέουν έσοδα από τις εκκολαπτόμενες επιχειρήσεις. Το συνολικό ποσό του δανείου ανέρχεται σήμερα στις £120.000.

Ο Διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών του Πανεπιστημίου με πληροφόρησε ότι το Πανεπιστήμιο βρίσκεται σε επικοινωνία με τη Νομική Υπηρεσία, ώστε να διασαφηνισθεί κατά πόσο η δημιουργία εταιρειών καλύπτεται από τους σκοπούς του Πανεπιστημίου, όπως αυτοί καθορίζονται στο Νόμο που προβλέπει για την Ίδρυση και Λειτουργία του Πανεπιστημίου (Ν. 144/89). Της ίδιας πληροφόρησης έτυχα και το Νοέμβριο 2007 για το ίδιο θέμα που εγέρθηκε στην Έκθεσή μου για το 2006.

Έργα Πανεπιστημιούπολης.

Γενικά. Οι εργασίες ανέγερσης της πρώτης φάσης της Πανεπιστημιούπολης (5 200 φοιτητές) άρχισαν στις αρχές του 1999 και προβλέπεται να συμπληρωθούν περί τα τέλη του 2010. Η τελευταία εκτίμηση της συνολικής δαπάνης ανέρχεται, με σημερινές τιμές, στο ποσό των €410 εκ. σε σύγκριση με €148 εκ. που ήταν η αρχική εκτίμηση το 1995. Σύμφωνα με έκθεση του Γραφείου Ανάπτυξης της Πανεπιστημιούπολης (ΓΑΠ), η αύξηση της δαπάνης οφείλεται κυρίως στην αύξηση του αριθμού των Τμημάτων/Σχολών και στην αύξηση του αριθμού φοιτητών και ως εκ τούτου στην αναθεώρηση των κτιριολογικών δεδομένων – αύξηση δομημένου εμβαδού πέραν του 100% - στον αναβαθμισμένο σχεδιασμό των έργων, καθώς και στις αυξήσεις των τιμών των εργατικών και υλικών.

Έχουν παρατηρηθεί καθυστερήσεις στην υλοποίηση των χρονοδιαγραμμάτων ορισμένων έργων (Κτιριακές Εγκαταστάσεις Επιστημών και Τεχνολογίας, Φοιτητική Εστία, Κτίριο Διοίκησης, Αθλητικές Εγκαταστάσεις), οι οποίες οφείλονται κυρίως στην επιμήκυνση του χρόνου

διεκπεραίωσης των μελετών μετά τη διεξαγωγή των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών, στην αδυναμία των ιδιωτών μελετητών να ανταποκριθούν ικανοποιητικά στις υποχρεώσεις τους, σε τροποποιήσεις των σχεδίων από το Πανεπιστήμιο και σε προβλήματα με τους εργολάβους.

Έργα υπό εκτέλεση.

(α) Κτιριακές εγκαταστάσεις κοινωνικών δραστηριοτήτων. Όπως καταγράφεται σε προηγούμενη Έκθεσή μου, η ολοκλήρωση της μελέτης παρουσίασε σημαντική καθυστέρηση λόγω διαφόρων προβλημάτων της ομάδας των συμβούλων μελετητών, με αποτέλεσμα η οριστική αρχιτεκτονική και στατική μελέτη να υποβληθεί τον Ιανουάριο 2006 αντί τον Ιούνιο 2003, όπως προβλεπόταν στο χρονοδιάγραμμα του συμβολαίου ανάθεσης. Τελικά το Μάιο 2007, με καθυστέρηση περίπου 4 χρόνων, προκηρύχθηκε από το Πανεπιστήμιο ο διαγωνισμός για την κατασκευή του έργου. Η έναρξη της κατασκευής του έργου έγινε τον Ιανουάριο 2008 έναντι δαπάνης €18.141.000. Το έργο αναμένεται να συμπληρωθεί τον Μάιο 2010.

(β) Κτιριακές εγκαταστάσεις Σχολής Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης. Όπως καταγράφεται σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, παρουσιάστηκε καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της μελέτης η οποία τελικά υποβλήθηκε το Μάρτιο 2005. Η εκτίμηση της δαπάνης του έργου κατά το στάδιο προκήρυξης του διαγωνισμού κατασκευής ήταν €18.367.000. Τον Ιούνιο 2006, το Συμβούλιο Προσφορών και Οικονομικών του Πανεπιστημίου μετά από προκήρυξη σχετικού διαγωνισμού, αποφάσισε την κατακύρωση της προσφοράς στο χαμηλότερο προσφοροδότη έναντι ποσού €20.439.000. Οι εργασίες κατασκευής του έργου άρχισαν τον Αύγουστο 2006 με χρόνο συμπλήρωσης τον Αύγουστο 2009.

Από επιτόπιο έλεγχο στο έργο, το Νοέμβριο 2007, παρατήρησα ότι η πρόοδος των εργασιών παρουσίαζε σημαντική καθυστέρηση η οποία υπολογιζόταν περίπου σε 5 μήνες. Παρατήρησα επίσης ότι όσον αφορά την ποιότητα των εργασιών δεν γίνονταν οι επιπρόσθετοι απαιτούμενοι έλεγχοι του σκυροδέματος σε ανεξάρτητα εργαστήρια για διασφάλιση της ποιότητας των εργασιών, παρόλο που διενεργούνταν συνεχείς έλεγχοι στο επί τόπου εργαστήριο κάτω από την εποπτεία του προσωπικού του ΓΑΠ.

Τέλος παρατήρησα ότι δεν εφαρμοζόταν η διαδικασία που προβλεπόταν στους όρους του συμβολαίου για τον έλεγχο και πληρωμή του οπλισμού, με αποτέλεσμα να μην υπολογίζονται επακριβώς οι ποσότητες του οπλισμού που τοποθετούνταν στο έργο. Το Δεκέμβριο 2007, με επιστολή μου προς το Διευθυντή Διοίκησης και Οικονομικών του Πανεπιστημίου ζήτησα όπως με πληροφορήσει για τα μέτρα που προτίθετο το Πανεπιστήμιο να λάβει για επίλυση των πιο πάνω προβλημάτων.

Το Φεβρουάριο 2008, ο Διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών με πληροφόρησε ότι όσον αφορά στο θέμα της καθυστέρησης έχει ζητηθεί από τον εργολάβο να επισπεύσει τους ρυθμούς εργασίας του ενώ όσον αφορά στην ποιότητα της εργασίας δόθηκαν οδηγίες να γίνονται εργαστηριακοί έλεγχοι και σε ανεξάρτητα εργαστήρια. Τέλος όσον αφορά στον έλεγχο της ποσότητας και πληρωμής του οπλισμού δόθηκαν οδηγίες για τήρηση της σχετικής διαδικασίας που προβλέπεται στο συμβόλαιο.

(γ) Προσφορά αρ. CDO 020/07 για τις μηχανολογικές εργασίες της επέκτασης της Σχολής Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών στην Πανεπιστημιούπολη. Το Μάρτιο 2007 το Πανεπιστήμιο προκήρυξε προσφορές για τις μηχανολογικές εργασίες της επέκτασης της Σχολής Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών στην Πανεπιστημιούπολη, οι οποίες υποβλήθηκαν το Μάιο του ίδιου έτους. Το Συμβούλιο Προσφορών του Πανεπιστημίου, υιοθετώντας την εισήγηση της επιτροπής αξιολόγησης, κατακύρωσε τον Ιούνιο 2007 το διαγωνισμό στο χαμηλότερο προσφοροδότη, για το ποσό των £913.040 + ΦΠΑ, αναφέροντας στην απόφασή του ότι η ανάθεση του διαγωνισμού θα γίνει μετά την ανάθεση των εργασιών της κύριας εργολαβίας. Το Σεπτέμβριο 2007, μετά τη γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού στους συμμετέχοντες

οικονομικούς φορείς, ο τρίτος χαμηλότερος προσφοροδότης ενημέρωσε γραπτώς το Πανεπιστήμιο για την πρόθεσή του να ασκήσει ιεραρχική προσφυγή στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών (ΑΑΠ) κατά της πιο πάνω απόφασης, αφού κατά την άποψή του ο προσφοροδότης στον οποίο είχε ανατεθεί ο διαγωνισμός δεν πληρούσε τα κριτήρια συμμετοχής στο διαγωνισμό. Το Πανεπιστήμιο, σε απάντησή του τον Οκτώβριο 2007 ενημέρωσε τον προσφοροδότη ότι κατά την άποψή του ο προσφοροδότης στον οποίο είχε κατακυρωθεί η προσφορά πληρούσε τα πιο πάνω κριτήρια και επομένως η απόφαση του Συμβουλίου Προσφορών παραμένει η ίδια. Ενόψει των πιο πάνω, ο τρίτος χαμηλότερος προσφοροδότης άσκησε ιεραρχική προσφυγή στην ΑΑΠ, η οποία με απόφασή της το Δεκέμβριο 2007, έκρινε ότι η προσβαλλόμενη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής παραβιάζει το ισχύον δίκαιο γιατί λήφθηκε υπό καθεστώς πλάνης, λήφθηκε χωρίς τη δέουσα έρευνα και ήταν αναιτιολόγητη και ως εκ τούτου, ακυρώνεται.

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου, στο οποίο στάληκε η απόφαση της ΑΑΠ, την ενημέρωσε ότι, παρά την πιο πάνω απόφασή της, προχώρησε το Νοέμβριο 2007 σε υπογραφή της σύμβασης με το χαμηλότερο προσφοροδότη, για αποφυγή περαιτέρω καθυστέρησης στην εκτέλεση του έργου και αφού δεν υπήρχε απαγορευτικό διάταγμα για υπογραφή της σύμβασης. Στη συνέχεια ο τρίτος προσφοροδότης ενημέρωσε το Πανεπιστήμιο ότι δεν θα προχωρούσε σε άλλες νομικές διαδικασίες και απαιτήσεις εναντίον του Πανεπιστημίου.

(δ) Κέντρο Πληροφόρησης – Βιβλιοθήκη Στέλιου Ιωάννου. Στο πλαίσιο ανάπτυξης του Γενικού Χωροταξικού Σχεδίου της Πανεπιστημιούπολης και σε σχέση με τη δωρεά προς το Πανεπιστήμιο Κύπρου από ιδιώτη ποσού €5.125.000, αποφασίστηκε η υλοποίηση του προγράμματος για ανέγερση του Κέντρου Πληροφόρησης – Βιβλιοθήκη Στέλιου Ιωάννου. Η εκπόνηση της μελέτης ανατέθηκε το Δεκέμβριο 2002, σε Γάλλο Αρχιτέκτονα σύμφωνα με τους όρους της δωρεάς. Η αμοιβή του Αρχιτέκτονα θα καταβληθεί από τον ιδιώτη επιπρόσθετα του πιο πάνω ποσού δωρεάς.

Το Δεκέμβριο 2005, το Συμβούλιο του Πανεπιστημίου αποφάσισε να προχωρήσει στην ανέγερση του έργου έναντι εκτιμημένης δαπάνης €29.046.000. Η δαπάνη αυτή αφορά μόνο στην κατασκευή του κτιρίου χωρίς τον εξοπλισμό και την επίπλωση. Με βάση την πιο πάνω απόφαση ο Αρχιτέκτονας προχωρεί στην εκπόνηση της τελικής μελέτης και των εγγράφων προσφορών. Η προκήρυξη του διαγωνισμού αναμένεται να γίνει τέλος του 2008 και η έναρξη των εργασιών αρχές του 2009.

Το Σεπτέμβριο 2006, ετοιμάστηκε από τους Συμβούλους Επιμετρητές εκτίμηση δαπάνης η οποία ανεβάζει το προβλεπόμενο κόστος σε €32.719.000. Η εκτίμηση αυτή βασίστηκε στα σχέδια που υποβλήθηκαν τον Ιούνιο 2006 στην Πολεοδομική Αρχή για εξασφάλιση Πολεοδομικής Έγκρισης.

Τον Απρίλιο 2007, το Συμβούλιο του Πανεπιστημίου ενέκρινε την αύξηση του προϋπολογιζόμενου κόστους κατασκευής του έργου από €29.046.000 σε €32.215.000, λόγω πληθωρισμού και αύξησης εργατικών.

6.17 ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

Έλεγχος λογαριασμών. Οι οικονομικές καταστάσεις του Ιδρύματος για το 2007 έχουν ελεγχθεί από ιδιώτη ελεγκτή που διόρισε το Ίδρυμα, ύστερα από έγκρισή μου, σύμφωνα με το άρθρο 3(1) των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμων του 1983 έως 2007. Με βάση το ίδιο άρθρο, η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει διενεργήσει επιπρόσθετο οικονομικό και διαχειριστικό έλεγχο.

Οικονομική κατάσταση.

(α) Έσοδα. Τα έσοδα, εξαιρουμένης της κρατικής χορηγίας, ανήλθαν σε £4 εκ. (£4,1 εκ. το 2006) και συμπεριλαμβανομένης της κρατικής χορηγίας ανήλθαν σε £19,2 εκ. σε σύγκριση με

£18,6 εκ. το προηγούμενο έτος. Η κρατική χορηγία για κάλυψη των λειτουργικών εξόδων του Ιδρύματος ανήλθε σε £15,2 εκ. ή 79% των συνολικών εσόδων, σε σύγκριση με £14,5 εκ. ή 78% για το προηγούμενο έτος. Σημειώνεται ότι η κρατική χορηγία για κεφαλαιουχικές δαπάνες ύψους £545.174 δεν έχει συμπεριληφθεί στα έσοδα, εκτός από το μέρος της που αφορά σε αποσβέσεις του έτους, όπως αναφέρεται πιο κάτω. Οι σημαντικότερες μειώσεις σημειώθηκαν στα έσοδα που αφορούν σε εμπορικές διαφημίσεις (£241.222) και στα έσοδα από άλλες προσφερόμενες υπηρεσίες (£53.881).

(β) Έξοδα. Το σύνολο των εξόδων, περιλαμβανομένων και των καθαρών εξόδων χρηματοδότησης, ανήλθαν σε £20,54 εκ., σε σύγκριση με £22,65 εκ. για το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημείωσαν μείωση £2,11 εκ. Οι αποσβέσεις ανήλθαν σε £856.405 (£793.445 το 2006) και τα καθαρά έξοδα χρηματοδότησης ανήλθαν σε £968.563 (£841.619 για το 2006). Οι σημαντικότερες μειώσεις σημειώθηκαν στα Κονδύλια «Μισθοί και Ωφελήματα Προσωπικού» (£1.561.246), «Έξοδα Προγραμμάτων» (£353.256) και «Γενικές Δαπάνες» (£382.864).

(γ) Αποτελέσματα έτους. Το Ίδρυμα παρουσίασε για το 2007 έλλειμμα πριν από τη φορολογία £1,4 εκ., σε σύγκριση με £4 εκ. κατά το 2006. Σημειώνεται ότι το έλλειμμα για το 2006, πριν την αναπροσαρμογή για την κρατική χορηγία για κεφαλαιουχικές δαπάνες, όπως σχετικά αναφέρεται και πιο κάτω, ανερχόταν σε £2,9 εκ.

(δ) Λογιστικός χειρισμός χορηγίας για κεφαλαιουχικές δαπάνες. Στους λογαριασμούς του 2007 η χορηγία για κάλυψη των λειτουργικών εξόδων λογίστηκε ως εισόδημα του έτους στο οποίο χορηγήθηκε, ενώ η χορηγία για κεφαλαιουχικές δαπάνες θεωρήθηκε ως αναβαλλόμενο έσοδο το οποίο διαγράφεται ανάλογα με την περίοδο της ωφέλιμης ζωής του σχετικού στοιχείου πάγιου ενεργητικού που αποκτάται. Κατά το 2007 εισπράχθηκε συνολική κρατική χορηγία ύψους £15,7 εκ. Από την πιο πάνω κρατική χορηγία, ποσό ύψους £545.174 αφορά σε χορηγία για κεφαλαιουχικές δαπάνες και δεν έχει συμπεριληφθεί στα έσοδα, αλλά στα αναβαλλόμενα έσοδα, με μεταφορά στα έσοδα ποσού ίσου με αυτό των ετήσιων αποσβέσεων των περιουσιακών στοιχείων που αγοράστηκαν, ύψους £61.106.

Ανάλογη αναπροσαρμογή έγινε και στους συγκριτικούς λογαριασμούς του 2006. Από το σύνολο της κρατικής χορηγίας που λήφθηκε το 2006 ύψους £15,7 εκ., ποσό ύψους £1.208.437 που αφορούσε σε χορηγία για κεφαλαιουχικές δαπάνες, καταχωρίστηκε ως αναβαλλόμενο έσοδο με αντίστοιχη καταχώριση εσόδου ύψους £82.376 στους λογαριασμούς του 2006 και £123.257 στους λογαριασμούς του 2007. Η πιο πάνω αναπροσαρμογή είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του ελλείμματος πριν τη φορολογία στους λογαριασμούς του 2006 από £2.877.757 σε £4.003.818.

(ε) Κρατική χορηγία. Κατά τη διάρκεια του έτους παραχωρήθηκε στο Ίδρυμα κρατική χορηγία συνολικού ύψους £15,7 εκ., δηλαδή όση και η εγκεκριμένη πρόνοια για χορηγία προς το Ίδρυμα στον Κρατικό Προϋπολογισμό (Υπουργείο Εσωτερικών) για το 2007 και ίση με την κρατική χορηγία που παραχωρήθηκε για το 2006.

Στο πλαίσιο αντιμετώπισης των σοβαρών οικονομικών προβλημάτων του, το Ίδρυμα υπέβαλε στις 27.7.2006, λίγο πριν την εκπνοή της θητείας του τότε Διοικητικού Συμβουλίου, έκθεση προς την Υπουργική Επιτροπή για θέματα του ΠΙΚ, στην οποία γίνεται εισήγηση για συμφωνία μεταξύ ΠΙΚ και Κυβέρνησης ενός Πενταετούς Σχεδίου Κρατικής Χορηγίας, το οποίο θα έδινε τη δυνατότητα στο ΠΙΚ να προγραμματίσει καλύτερα τις δαπάνες του (ειδικά για τη μεταπήδηση στη ψηφιακή τεχνολογία, τη δημιουργία του Αρχείου και την αποπληρωμή της οφειλής προς το Ταμείο Συντάξεων). Παράλληλα το Ίδρυμα θα δεσμευόταν μακροπρόθεσμα για τα προγράμματα και τις εκπομπές που θα ετοίμαζε, για τα οποία θα προέβαινε σε ετήσιο απολογισμό προς την Κυβέρνηση και τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Ένεκα όμως της αλλαγής του Διοικητικού Συμβουλίου του ΠΙΚ από 1.8.2006 και μετά από εισήγηση του Υπουργείου Οικονομικών όπως συμπεριληφθούν οι απόψεις του νέου Διοικητικού

Συμβουλίου, το έγγραφο έτυχε αλλαγών. Στις 13.7.2007 υποβλήθηκε στον Υπουργό Εσωτερικών νέο «Μεσοπρόθεσμο Σχέδιο Αντιμετώπισης Οικονομικών Προβλημάτων» με χρονικό ορίζοντα από το 2008 μέχρι το 2018. Το νέο Σχέδιο προβλέπει αύξηση της χορηγίας σε ετήσια βάση για κάλυψη συγκεκριμένων δαπανών (αποπληρωμή δανείων, κάλυψη ελλείμματος στο Ταμείο Συντάξεων και Χορηγημάτων, καταβολή περιθωριακών ωφελημάτων, κεφαλαιουχικές δαπάνες για την εισαγωγή ψηφιακής τεχνολογίας και δαπάνες για δημιουργία Αρχείου) και αντιμετώπιση των συσσωρευμένων προβλημάτων του ΡΙΚ.

Συγκεκριμένα στο νέο Σχέδιο προβλέπεται πρόσθετη ετήσια χορηγία για αντιμετώπιση των πιο πάνω συγκεκριμένων βασικών προβλημάτων, μέχρι και το έτος 2018 και θα καταβάλλεται μόνο εάν υπάρχει ικανοποίηση ότι το Σχέδιο υλοποιείται και τα προβλήματα αντιμετωπίζονται σταδιακά επαρκώς. Επιπρόσθετα έγινε 5ετής πρόνοια/σχεδιασμός των γενικών δαπανών και εσόδων του ΡΙΚ με το έλλειμμα να καλύπτεται υπό μορφή ετήσιας κρατικής χορηγίας. Μέχρι σήμερα δεν φαίνεται να υπάρχει δέσμευση από την Κυβέρνηση για αποδοχή του Σχεδίου.

Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί ότι υπάρχει θεσμική επικύρωση του σχεδίου, καθότι αυτό έχει επεξηγηθεί στους Υπουργούς και Γενικούς Διευθυντές των αρμόδιων Υπουργείων Εσωτερικών και Οικονομικών και έχει υιοθετηθεί. Επίσης με πληροφόρησε ότι η υλοποίηση του σχεδίου έχει ήδη αρχίσει με την υποβολή από το ΡΙΚ και την έγκριση από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών του Προϋπολογισμού για το 2008, ο οποίος συνάδει με το μεσοπρόθεσμο σχέδιο και ο οποίος έχει εγκριθεί και από το Υπουργικό Συμβούλιο και από τη Βουλή.

(στ) Έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης. Στις 31.12.2007 οι Τρέχουσες Υποχρεώσεις του Ιδρύματος ανέρχονταν σε £7,70 εκ., σε σύγκριση με £6,37 εκ. το 2006 ενώ το τρεχούμενο ενεργητικό ήταν £5,39 εκ. (£5,42εκ. το 2006), δηλαδή υπήρχε έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £2,31 εκ., σε σύγκριση με £0,95 εκ. το 2006. Το σύνολο των υποχρεώσεων του Ιδρύματος υπερβαίνει το σύνολο του ενεργητικού του κατά £38 εκ. Το πιο πάνω έλλειμμα, που προέκυψε κυρίως από τις υποχρεώσεις του Ιδρύματος προς το Ταμείο Συντάξεων για κάλυψη των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των υπαλλήλων του και από την οφειλή για τα Περιθωριακά Ωφελήματα των υπαλλήλων, καταδεικνύει ότι η ικανότητα του Ιδρύματος να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα στηρίζεται στη συνέχιση παροχής κρατικής χορηγίας και στη μη υποχρέωση για άμεση καταβολή των οφειλών στο Ταμείο Συντάξεων. Συναφώς αναφέρεται ότι στις 31.12.2007 η αναγνωρισμένη υποχρέωση του Ιδρύματος προς το Ταμείο Συντάξεων ανήλθε σε £24,57 εκ. (£22,77 εκ. το 2006) και η οφειλή του για τα Περιθωριακά Ωφελήματα των υπαλλήλων, σε £3,79 εκ. (£3,52 εκ. το 2006).

(ζ) Υποχρέωση προς το Ταμείο Συντάξεων.

(i) Ύψος αναλογιστικού ελλείμματος. Σύμφωνα με προκαταρκτική αναλογιστική εκτίμηση που υποβλήθηκε στις 11.4.2008 με ημερομηνία εκτίμησης 31.12.2007 με βάση το ήδη εφαρμοσμένο όριο αφυπηρέτησης των 63 ετών, το Ταμείο Συντάξεων παρουσιάζει έλλειμμα, σε σχέση με προϋπηρεσία, ύψους £34.955.000 (£37.328.000 στην εκτίμηση 31.12.2006 με βάση όριο αφυπηρέτησης το 60^ο έτος και £33.852.000 με βάση το όριο αφυπηρέτησης το 63^ο έτος).

Με την εφαρμογή από το Ίδρυμα της πρόνοιας του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης αρ.19, που προβλέπει ότι «μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που υπερβαίνουν το 10% της παρούσας αξίας των υποχρεώσεων του Σχεδίου ή της δίκαιης αξίας των περιουσιακών στοιχείων, οποιοδήποτε είναι το μεγαλύτερο, αποσβένονται στο διάστημα του αναμενόμενου μέσου όρου της υπολειπόμενης εργάσιμης ζωής των υπαλλήλων που συμμετέχουν στο Σχέδιο», το οποίο, σύμφωνα με τη μέση ηλικία τους που αναφέρεται στην αναλογιστική μελέτη (52,3), υπολογίζεται σε 10,7 χρόνια, η επιβάρυνση για τα ωφελήματα αφυπηρέτησης για το 2007 ανήλθε σε £2.839.592 (£4.167.435 το 2006). Η συνολική αναγνωρισμένη οφειλή προς το Ταμείο Συντάξεων, ανέρχεται κατά τις 31.12.2007 σε

£24.573.723 (£22.774.668 στις 31.12.2006), όπως παρουσιάζεται στον Ισολογισμό του Ιδρύματος.

Σημειώνεται ότι το υπόλοιπο μη αναγνωρισμένο έλλειμμα ύψους £10.381.277 (£34.955.000 – £24.573.723) παρουσιάζεται στους λογαριασμούς του Ιδρύματος υπό μορφή σημείωσης.

(ii) Χρηματοδότηση του αναλογιστικού ελλείμματος. Σύμφωνα με τους περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε υπαλλήλους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και εξαρτωμένους αυτών) Κανονισμούς, ΚΔΠ 205/87 όπως τροποποιήθηκαν με την ΚΔΠ 278/93, εάν πιστοποιηθεί έλλειμμα κατά την αναλογιστική εκτίμηση, το Ίδρυμα θα συνεισφέρει στο Ταμείο ελλειμματικές εισφορές τέτοιου ποσού, το οποίο υπολογίζεται ότι θα καλύπτει το έλλειμμα σε περίοδο που δεν ξεπερνά τα 33 χρόνια, όπως μπορεί να αποφασίσει το Ίδρυμα από την ημερομηνία της εκτίμησης.

Επιπρόσθετα, στο παράρτημα της αναλογιστικής εκτίμησης με ημερομηνία εκτίμησης 31.12.2006, για χρηματοδότηση του ελλείμματος των £33.852.000, γίνεται εισήγηση όπως καταβληθούν από το Ίδρυμα ετήσιες συνεισφορές, είτε £7.447.000 για 5 χρόνια, είτε £4.988.000 για 8 χρόνια, είτε £3.881.000 για 11 χρόνια επιπρόσθετα με τις εισφορές για την Τρέχουσα Υπηρεσία ύψους 21,6% επί των μισθών, είτε με ένα ποσοστό εισφοράς ύψους 160% επί των ολικών μισθών κατά τη διάρκεια της μελλοντικής υπηρεσίας των παρόντων μελών του Ταμείου. Στον εγκριθέντα όμως Προϋπολογισμό του Ιδρύματος για το έτος 2007, έχει συμπεριληφθεί πρόνοια μόνο £2.000, ενώ κατά το ίδιο έτος καταβλήθηκαν προς το Ταμείο Συντάξεων μόνο £1.040.537, συμπεριλαμβανομένης και της Τρέχουσας Υποχρέωσης ύψους £783.326.

Επίσης στην αναλογιστική εκτίμηση με ημερομηνία εκτίμησης 31.12.2007, για χρηματοδότηση του ελλείμματος των £34.955.000, γίνεται εισήγηση όπως καταβληθούν από το Ίδρυμα ετήσιες συνεισφορές, είτε £7.724.000 για 5 χρόνια, είτε £4.353.000 για 10 χρόνια επιπρόσθετα με τις εισφορές για την Τρέχουσα Υπηρεσία ύψους 22,2% επί των μισθών, είτε με ένα ποσοστό εισφοράς ύψους 131,3% επί των ολικών μισθών κατά τη διάρκεια της μελλοντικής υπηρεσίας των παρόντων μελών του Ταμείου. Στον εγκριθέντα Προϋπολογισμό του Ιδρύματος για το έτος 2008, έχει συμπεριληφθεί πρόνοια μόνο £1.000.000, με σημείωση ότι εφόσον τα πραγματικά έσοδα υπερβούν τα προβλεπόμενα, το πλεόνασμα δύναται να χρησιμοποιηθεί για πρόσθετη πληρωμή προς το Ταμείο Συντάξεων. Η πιο πάνω πρόνοια καταδεικνύει ότι δεν έχει αρχίσει ακόμη η συστηματική χρηματοδότηση του ελλείμματος.

Σημειώνεται ότι στις προτάσεις για τον Προϋπολογισμό του Ιδρύματος περιλαμβανόταν πρόνοια για κάλυψη προϋπηρεσίας του Ταμείου Συντάξεων, ύψους £5.841.000 για το 2005, £4.509.000 για το 2006 και £5.972.000 για το 2007, ενώ στους αναθεωρημένους Προϋπολογισμούς που προέκυψαν μετά από τις υποδείξεις του Υπουργείου Εσωτερικών για μείωση της κρατικής χορηγίας, η πιο πάνω πρόνοια μειώθηκε σε £257.045, £580.740 και £2.000, αντίστοιχα.

Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο, παρόλο που γνωρίζει ότι το ΠΙΚ έχει την ευχέρεια να συνεισφέρει στο Ταμείο Συντάξεων εισφορές τέτοιου ποσού το οποίο υπολογίζεται ότι θα καλύψει το έλλειμμα σε περίοδο μέχρι 33 χρόνια από την ημερομηνία της αναλογιστικής εκτίμησης, υπέβαλε σχέδιο με το οποίο μέχρι το 2018 θα πληρωθούν £30 εκ.

(η) Κρατικές εγγυήσεις. Στις 31.12.2007 οι κρατικές εγγυήσεις για τα δάνεια του Ιδρύματος ανέρχονταν σε £17,7 εκ.

(θ) Επένδυση σε εξαρτημένη εταιρεία. Το ΠΙΚ κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου εξαρτημένης εταιρείας, η οποία συστάθηκε στην Κύπρο στις 10.12.2003 με μετοχικό κεφάλαιο £10.000, και η οποία δεν έχει ακόμη αρχίσει τις δραστηριότητές της.

Προϋπολογισμός.

(α) Έγκριση. Ο Προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος 2007 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος στις 29.5.2006 και υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών στις 31.5.2006, κατόπιν όμως οδηγιών που δόθηκαν σε συναντήσεις που έγιναν στο Υπουργείο Εσωτερικών στις 12.7.2006 και 28.9.2006 το Ίδρυμα προχώρησε σε τροποποιήσεις του Προϋπολογισμού. Ο τελικός Προϋπολογισμός εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 24.10.2006 και από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 14.2.2007. Σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμους, ο Προϋπολογισμός έπρεπε να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων το αργότερο μέχρι τις 30.9.2006, ενώ κατατέθηκε στις 15.2.2007 και ψηφίστηκε σε Νόμο στις 29.3.2007 (Ν.26(II)/2007) ο οποίος δημοσιεύτηκε στις 5.4.2007. Η Βουλή ενέκρινε δωδεκατημόρια για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2007, ενώ κατά την περίοδο 1.3.2007 μέχρι 4.4.2007, για την οποία δεν υπήρχε νομοθετική κάλυψη, δεν φαίνεται να έγιναν πληρωμές με εξαίρεση την μισθοδοσία του Μαρτίου η οποία καταβλήθηκε μετά από έγκριση του Υπουργού Οικονομικών. Ο Υπουργός Οικονομικών σε ανακοίνωση του στις 2.4.2007, αναφέρει ότι έδωσε οδηγίες για την καταβολή των μισθών και ημερομισθίων του προσωπικού των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου που οι Προϋπολογισμοί τους ψηφίστηκαν σε Νόμο από την Βουλή των Αντιπροσώπων στις 29.3.2007 και εκκρεμούσε η δημοσίευσή τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(β) Υπερβάσεις. Κατά το 2007, σε διάφορα Άρθρα του Προϋπολογισμού χρεώθηκαν ποσά ύψους £4.080.736 πέραν από τις εγκριθείσες πιστώσεις στον Προϋπολογισμό. Από αυτές, ποσά ύψους £627.615 καλύφθηκαν με μεταφορές εξοικονομήσεων από άλλα Άρθρα και ποσά ύψους £300.000 καλύφθηκαν από τις «Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό» (μετά από έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος που δόθηκε στις 30.4.2008). Εκκρεμεί η διαδικασία ετοιμασίας και έγκρισης Τροποποιητικού Προϋπολογισμού για κάλυψη της υπέρβασης που σημειώθηκε στο Άρθρο 300 «Αμοιβές Συνεργατών» του Κεφαλαίου 10 «Έξοδα Προγραμμάτων» (£1.044.620), το οποίο δεν καλύφθηκε από τις πιο πάνω εξοικονομήσεις και μεταφορές.

Για το υπόλοιπο ποσό ύψους £2.108.501 που αφορά σε επιπλέον χρεώσεις στο Κεφάλαιο 25 «Συντάξεις και Άλλα Ωφελήματα» δεν κινήθηκε διαδικασία κάλυψης, διότι δεν θεωρήθηκε από το Ίδρυμα υπέρβαση, επειδή δεν αφορά σε υπέρβαση πληρωμών, αλλά σε υπέρβαση χρεώσεων, διαδικασία που ακολουθήθηκε και κατά τον έλεγχο της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του 2006. Σημειώνεται ότι στην πιο πάνω θέση του Ιδρύματος λήφθηκε υπόψη και η επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών προς το Υπουργείο Εσωτερικών ημερ. 5.11.2004, στην οποία αναφέρεται σχετικά με παρόμοιες χρεώσεις στο Κεφάλαιο 25 «Συντάξεις και Άλλα Ωφελήματα», ότι δεν έχουν γίνει υπερβάσεις, το δε θέμα της κάλυψης των ποσών για συντάξεις και άλλα ωφελήματα που προκύπτουν από τις αναλογιστικές μελέτες θα μπορούσε να μελετηθεί κατά την ετοιμασία μελλοντικών Προϋπολογισμών του ΠΙΚ. Σημειώνεται ότι στο Κονδύλι «Συντάξεις και Άλλα Ωφελήματα» σημειώθηκε υπέρβαση πληρωμών ύψους £10.700 η οποία καλύφθηκε από τις «Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό».

Όπως αναφέρθηκε και στην Έκθεσή μου για τους λογαριασμούς του 2006, ενόψει των πιο πάνω, εξέφρασα την άποψη ότι το όλο θέμα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο μελέτης με το Υπουργείο Οικονομικών για να αποφασιστεί κατά πόσο χρεώσεις σε άρθρα του Προϋπολογισμού πέραν των εγκριθεισών πιστώσεων που δεν αφορούν σε συντάξεις και άλλα ωφελήματα, και για τις οποίες δεν έγινε εκταμίευση, π.χ. οφειλές, συνιστούν ή όχι υπέρβαση και σε περίπτωση που συνιστούν υπέρβαση τον τρόπο χειρισμού τους.

Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι η Διεύθυνση του ΠΙΚ έχει ήδη αποστείλει επιστολή στο Υπουργείο Οικονομικών δίνοντας τις σχετικές εξηγήσεις σε σχέση με οφειλές για τις οποίες δεν γίνεται εκταμίευση (accruals basis) και ότι θα επανατεθεί το θέμα στο πιο πάνω Υπουργείο για συζήτηση.

(γ) Τροποποιητικοί Προϋπολογισμοί. Νομοσχέδιο Τροποποιητικού Προϋπολογισμού για κάλυψη υπερβάσεων του Προϋπολογισμού του 1995, ύψους £995.700, εξακολουθεί να εκκρεμεί στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Επίσης εκκρεμεί η ετοιμασία Τροποποιητικού Προϋπολογισμού για κάλυψη της υπέρβασης του Προϋπολογισμού του 2006 που σημειώθηκε στο Άρθρο 300 «Αμοιβές Συνεργατών» του Κεφαλαίου 10 «Έξοδα Προγραμμάτων» ύψους £502.375 και της υπέρβασης που σημειώθηκε στο Κεφάλαιο 25 «Συντάξεις και Άλλα Ωφελήματα» ύψους £42.495.

Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι το ΡΙΚ έχει ζητήσει επανειλημμένα, με επιστολές του προς το Υπουργείο Εσωτερικών, την προώθηση προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση του τροποποιητικού Προϋπολογισμού του ΡΙΚ για το 1995.

Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε το Ίδρυμα κατά τα έτη 2007 και 2006 και με το ανάλογο κόστος:

	2007	2006
Υπαλληλικό προσωπικό:		
Μόνιμοι υπάλληλοι	169	172
Τακτικοί συνεργάτες	139	141
	308	313
Εργατικό προσωπικό:		
Τακτικοί	32	32
Έκτακτοι	2	2
	34	34
Σύνολο	342	347

Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές:

Μόνιμοι υπάλληλοι
(δεν συμπεριλαμβάνεται η ελλειμματική εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων)

	2007 £	2008 £
Μισθοί και τιμαριθμικά επιδόματα	3.922.221	4.050.287
Διάφορα επιδόματα και υπερωρίες	579.807	605.933
Εργοδοτικές εισφορές	432.318	452.150
	4.934.346	5.108.370
Ωφελήματα προσωπικού	724.173	745.307
Εισφορές στο Ταμείο Συντάξεων για τρέχουσα υπηρεσία	783.326	970.725
	6.441.845	6.824.402
Τακτικοί συνεργάτες	2.333.210	2.193.770
Εργατικό προσωπικό	437.863	483.723
Σύνολο	9.212.918	9.501.895

Μέσος όρος αποδοχών:

Μόνιμοι υπάλληλοι	37.453	37.913
Τακτικοί συνεργάτες	16.786	15.559
Εργατικό προσωπικό	12.878	13.074

Σημειώνεται ότι η οριακή μείωση του μέσου όρου αποδοχών των μονίμων υπαλλήλων κατά £460 ή 1,2%, οφείλεται κυρίως στην αφυπηρέτηση 18 υπαλλήλων κατά το 2006, μεταξύ των οποίων

Διευθυντές και Ανώτεροι Λειτουργοί των οποίων οι θέσεις παρέμειναν κενές κατά το 2007, παρά την αύξηση του τιμαριθμικού επιδόματος, καθώς και την παραχώρηση των ετήσιων προσαυξήσεων.

(β) Στελέχωση του Ιδρύματος. Οι εγκεκριμένες θέσεις σύμφωνα με τον περί Προϋπολογισμού Νόμο του 2007 του Ιδρύματος ανέρχονταν σε 247, από τις οποίες 28 σημειωμένες με διπλό σταυρό (υπό κατάργηση), εκ των οποίων οι 2 καταργήθηκαν λόγω αφυπηρέτησης, με αποτέλεσμα στις 31.12.2007 να υπάρχουν 76 κενές θέσεις. Σημαντικές οργανικές θέσεις του Τμήματος Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων εξακολουθούν να παραμένουν κενές για μεγάλο χρονικό διάστημα, όπως, αυτή του Ανώτερου Λειτουργού Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων από το 1998 καθώς και του Λειτουργού Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων από το 1988. Κενή παραμένει και η θέση Βοηθού Λειτουργού Αρχείου Ταινιών από το 2000. Εύλογα δημιουργείται το ερώτημα κατά πόσο οι θέσεις αυτές εξακολουθούν να είναι απαραίτητες αφού για τόσα πολλά χρόνια δεν έχει τροχοδρομηθεί διαδικασία πλήρωσής τους.

Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ήδη αποφασίσει την έναρξη των διαδικασιών για σταδιακή πλήρωση των κενών θέσεων του Οργανογράμματος, παράλληλα όμως αποφασίστηκε και η ετοιμασία νέου Οργανογράμματος.

(γ) Ανανεωτική Σύμβαση 2004-2006 και Ειδική Συμφωνία. Όπως σχετικά αναφέρεται και στην προηγούμενη έκθεση μου, το Ίδρυμα προέβη την 1.2.2006 στην υπογραφή ανανεωτικής σύμβασης για τα έτη 2004 – 2006 καθώς και πρόσθετης ειδικής συμφωνίας, χωρίς να έχει τηρηθεί η προβλεπόμενη πολιτική συνομολόγησης συλλογικών συμβάσεων Ημικρατικών Οργανισμών, Κοινοτικών Συμβουλίων και Αρχών Τοπικής Διοίκησης που διέπεται από σειρά αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου, δηλαδή δεν εξασφαλίστηκε η εκ των προτέρων έγκριση του οικείου Υπουργείου πριν από τον καταρτισμό προσχεδίου συλλογικής σύμβασης, παρά μόνο στις 17.4.2006 ενημερώθηκε το Υπουργείο Εσωτερικών με το τελικό υπογραμμένο κείμενο των συμβάσεων.

Συναφώς αναφέρεται ότι ενόψει μη πιστοποίησης της ορθότητας των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων υπαλλήλου του Ιδρύματος από την Υπηρεσία μου για τους λόγους που αναφέρονται πιο πάνω, (σχετική είναι η επιστολή της Υπηρεσίας μας ημερ. 14.3.2007), ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με επιστολή του ημερ. 10.4.2007 προς το Υπουργείο Εσωτερικών αναφέρει ότι εφόσον οι πρόνοιες υλοποίησης της ανανεωτικής σύμβασης καθώς και της ειδικής συμφωνίας συμπεριλήφθηκαν στον περί Προϋπολογισμού Νόμο του ΠΚ για το 2007, ο οποίος και είχε εγκριθεί, θεωρεί ότι εγκρίθηκαν και οι υπό αναφορά συμφωνίες, άποψη την οποία υιοθέτησε και το Υπουργείο με την επιστολή του ημερ. 22.5.2007.

Όσον αφορά στην ανανέωση της συλλογικής σύμβασης για την περίοδο 1.1.2007 μέχρι 31.12.2009, υπογράφηκε η συμφωνία πλαίσιο για όλους τους Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου από τον Υπουργό Οικονομικών και τους Γενικούς Γραμματείς των Συντεχνιών στις 19.2.2008. Όπως πληροφορήθηκα το Ίδρυμα μαζί με τις συντεχνίες δεν έχουν ακόμη καταλήξει σε συμφωνία όσον αφορά σε άλλα ωφελήματα.

Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο ζήτησε από τη Διεύθυνση όπως πριν την υπογραφή της Συλλογικής Σύμβασης λαμβάνεται εκ των προτέρων η έγκριση τόσο του Διοικητικού Συμβουλίου όσο και των Υπουργείων Εσωτερικών και Οικονομικών.

(δ) Απασχόληση συνεργατών.

(i) Γενικά. Στο αμοιβολόγιο των συνεργατών κατά την 31.12.2007, αναφέρονται 644 συνεργάτες (638 το 2006), από τους οποίους οι 139 ήταν τακτικοί συνεργάτες (141 το 2006) και οι 75 με ειδικό συμβόλαιο (73 το 2006). Σημειώνεται ότι στον πιο πάνω συνολικό αριθμό των συνεργατών, περιλαμβάνονται 96 άτομα (84 το 2006), κατά το πλείστον καλλιτέχνες, ηθοποιοί και κειμενογράφοι, των οποίων η αμοιβή αφορούσε μόνο σε δικαιώματα για επαναλήψεις και

περίπου 121 άτομα (112 το 2006), κατά το πλείστον καλλιτέχνες και ηθοποιοί, των οποίων η αμοιβή αφορούσε σε γυρίσματα νέων σειρών για προβολή από το ΡΙΚ και σε δικαιώματα για επαναλήψεις. Περιλαμβάνονται επίσης 58 άτομα (67 το 2006) παραγωγοί, μουσικοί παραγωγοί και εκφωνητές ραδιοφώνου και 155 (161 το 2006) έκτακτοι συνεργάτες που αμείβονται κατ' αποκοπή.

Οι συνολικές δαπάνες, περιλαμβανομένων των εισφορών στα διάφορα ταμεία, ανήλθαν σε £4.893.006 (£4.625.940 το 2006) και έχουν χρεωθεί στα έξοδα προγραμμάτων, στις αποδοχές προσωπικού, στα έξοδα εμπορικής ανάπτυξης και στα ευρωπαϊκά προγράμματα. Η πιο πάνω δαπάνη περιλαμβάνει και ποσό ύψους £920.139 (£844.631 το 2006), που αφορά στην αμοιβή των συνεργατών με ειδικό συμβόλαιο (ετήσιος μέσος όρος ανά συνεργάτη £11.796, με βάση τον μέσο όρο του αριθμού των εκτάκτων συνεργατών με ειδικό συμβόλαιο όπου εργοδοτούσε το Ίδρυμα κατά το 2007) και ποσό £103.111 που αφορά αποκλειστικά σε δικαιώματα για επαναλήψεις.

Στους πιο κάτω πίνακες, στον μεν πρώτο φαίνεται ο αριθμός των τακτικών συνεργατών και των συνεργατών με ειδικό συμβόλαιο που αναφέρονται στο αμοιβολόγιο κατά την 31.12. των ετών 2000-2007 και γίνεται σύγκριση με τον αριθμό των μονίμων υπαλλήλων που απασχολούνταν κατά το τέλος κάθε έτους, ενώ στο δεύτερο πίνακα φαίνονται κατά κατηγορία απολαβών οι ετήσιες ακαθάριστες απολαβές του έτους 2007, των έκτακτων συνεργατών με ειδικό συμβόλαιο που απασχολήθηκαν στο Ίδρυμα κατά το έτος 2007.

Κατηγορία προσωπικού	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Τακτικοί συνεργάτες	139	141	143	145	144	137	134	115
Έκτακτοι συνεργάτες με ειδικό συμβόλαιο	75	73	75	67	23	22	9	7
	214	214	218	212	167	159	143	122
Μόνιμοι υπάλληλοι	169	172	190	201	216	208	221	231
Συνολικός αριθμός	383	386	408	413	383	367	364	353
Ποσοστό συνεργατών επί μόνιμων υπαλλήλων	127%	124%	115%	105%	77%	76%	65%	53%

Ετήσιες Ακαθάριστες

Απολαβές 2007

έκτακτων Συνεργατών

με ειδικό συμβόλαιο	£1.001-5.000	£5.001-10.000	£10.001-20.000	£20.001-21.000	£40.000-50.000
Άτομα	6	46	28	3	2

Έχοντας υπόψη το πολύ ψηλό ποσοστό μισθών προσωπικού προς ολικά έξοδα, εισηγήθηκα όπως ο αριθμός των συνεργατών περιοριστεί στους απόλυτα αναγκαίους.

Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι η Διεύθυνση του ΡΙΚ ήδη προβαίνει στην αξιολόγηση των συνεργατών λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη τις ανάγκες του Οργανισμού και ότι το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να περιορίσει τις νέες προσλήψεις στους άκρως απαραίτητους.

(ii) Σύμβαση εργοδότησης/βασικοί όροι απασχόλησης. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις της Υπηρεσίας μου, με σκοπό τον καταρτισμό σύμβασης εργοδότησης για κάθε συνεργάτη, όπως προνοείται στους εσωτερικούς κανονισμούς πρόσληψης συνεργατών, ετοιμάστηκαν οι βασικοί όροι απασχόλησης τακτικού και έκτακτου συνεργάτη, οι οποίοι έχουν επισυναφθεί στην επιστολή αποδοχής που στάληκε από το Ίδρυμα σε αριθμό νεοπροσληφθέντων συνεργατών κατά τα έτη 2005 και 2006, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις, που δόθηκε διοριστήρια επιστολή δεν επισυνάφθηκαν οι βασικοί όροι απασχόλησης και σε κάποιες άλλες περιπτώσεις δεν δόθηκε ούτε και διοριστήρια επιστολή. Αναφέρεται επίσης ότι εκκρεμεί η ετοιμασία συμβολαίου και βασικών όρων απασχόλησης μερικών παλιών συνεργατών.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τον περί Ενημέρωσης του Εργοδοτούμενου από τον Εργοδότη για τους Όρους που διέπουν τη Σύμβαση ή τη Σχέση Εργασίας Νόμο [Ν.100(Ι)/2000], η ενημέρωση για τους όρους πρέπει να γίνεται εντός ενός μηνός το αργότερο από την έναρξη της εργασίας, ενώ για τις σχέσεις εργασίας οι οποίες υφίσταντο κατά την έναρξη της ισχύος του πιο πάνω Νόμου για λιγότερο από πέντε χρόνια, η ενημέρωση έπρεπε να γίνει μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη της ισχύος του, και για τις σχέσεις εργασίας οι οποίες υφίσταντο κατά την έναρξη της ισχύος του πιο πάνω Νόμου για περισσότερα από πέντε χρόνια, η ενημέρωση έπρεπε να γίνει μέσα σε δυο μήνες εφόσον και αφότου το ζητήσει ο εργοδοτούμενος.

Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι όλοι οι συνεργάτες που προσλαμβάνονται έχουν πλέον τους βασικούς όρους απασχόλησής τους, οι οποίοι επισυνάπτονται στην επιστολή πρόσληψής τους.

Ανέφερε επίσης ότι όσον αφορά σε παλαιούς συνεργάτες (που η αμοιβή τους κατά κύριο λόγο είναι με το κομμάτι) εκκρεμεί εργατική διαφορά στο Υπουργείο Εργασίας, το οποίο έχει κάνει έκκληση να μη γίνουν μονομερείς ενέργειες ενόσω εκκρεμεί η εργατική διαφορά. Το Υπουργείο Εργασίας διόρισε επίσης Επιθεωρητή Εργασίας για διερεύνηση του θέματος.

(iii) Καθορισμός αμοιβής τακτικών συνεργατών. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ημερ. 1.8.2005, έχει εγκριθεί η παραχώρηση 3 επιπρόσθετων προσαυξήσεων σε 3 τακτικούς συνεργάτες και μιας επιπρόσθετης προσαύξησης σε ένα τακτικό συνεργάτη, χωρίς τούτο να προνοείται σε οποιουσδήποτε κανονισμούς.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τους περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Απολαβές, Εισοδήματα και άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημοσίων Υπαλλήλων) Κανονισμούς του 1995 (ΚΔΠ 175/95), οι οποίοι τηρουμένων των αναλογιών εφαρμόζονται και στο ΡΙΚ, βασική προϋπόθεση για την χορήγηση προσαυξήσεων είναι η συμπλήρωση δωδεκάμηνης υπηρεσίας με πλήρεις απολαβές. Η χορήγηση πρόσθετων προσαυξήσεων επιτρέπεται μόνο όπου ρητά προνοείται στα σχέδια υπηρεσίας ορισμένων θέσεων και μόνον μετά από την απόκτηση από τους κατόχους τους καθορισμένων ακαδημαϊκών προσόντων.

Μέχρι σήμερα δεν φάνηκε να έχει γίνει σχετική τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας που να διέπει τους όρους χορήγησης πρόσθετων προσαυξήσεων.

Ο Γενικός Διευθυντής με πληροφόρησε ότι δόθηκαν τρεις προσαυξήσεις σε τρεις τακτικούς συνεργάτες κατά το 2005, αλλά έκτοτε δεν έγινε κάτι παρόμοιο και ούτε αναμένεται να επαναληφθεί στο μέλλον.

(ε) Υπερωρίες και επιδόματα βάρδιας. Η δαπάνη για υπερωριακή απασχόληση και επίδομα βάρδιας του μόνιμου προσωπικού και των εργατών του Ιδρύματος ανήλθε σε £596.941, σε σύγκριση με £669.157 το 2006.

	2007	2006
	£	£
Αποζημίωση για εργασία κατά τα Σαββατοκύριακα και αργίες	214.899	207.442
Επίδομα βάρδιας	186.507	192.550
	401.406	399.992
Κανονικές υπερωρίες	195.535	269.165
Σύνολο	596.941	669.157

Η μείωση ύψους £72.216 ή 10,79% αφορά κυρίως στις κανονικές υπερωρίες και σε γεγονότα του 2006 που δεν συνέτρεχαν κατά το 2007, όπως Βουλευτικές Εκλογές τον Μάιο και Δημοτικές Εκλογές τον Δεκέμβριο, καθώς και την περιορισμένη χρήση υπερωριακής εργασίας κατά τον Διαγωνισμό της Eurovision κατά το 2007 σε σύγκριση με το 2006. Οριακή μεταβολή παρατηρείται στις συμβατικές υπερωρίες και στο επίδομα βάρδιας. Σημειώνεται ότι οι υπερωρίες και τα επιδόματα βάρδιας αποτελούν ποσοστό 10,4% επί των συνολικών αποδοχών προσωπικού.

Στον πίνακα που ακολουθεί φαίνεται ο αριθμός των μόνιμων υπαλλήλων, στον καθένα από τους οποίους καταβλήθηκε για υπερωρίες και επιδόματα βάρδιας κατά το έτος 2007 ποσό πέραν των £6.000 μέχρι και £16.448. Στους πιο κάτω 43 μόνιμους υπαλλήλους ή ποσοστό 25% των μόνιμων υπαλλήλων του Ιδρύματος καταβλήθηκε συνολικό ποσό ύψους £410.389 για υπερωρίες, από τις οποίες £129.851 για κανονικές υπερωρίες, £161.131 για συμβατικές υπερωρίες, καθώς και £119.407 για επίδομα βάρδιας.

Αριθμός υπαλλήλων με υπερωρίες και επιδόματα βάρδιας το 2007

Τμήμα	Από £12.001 μέχρι £16.448	Από £10.001 μέχρι £12.000	Από £8.001 μέχρι £10.000	Από £6.000 μέχρι £8.000	Σύνολο
Στήριξης Παραγωγής	8	3	8	8	27
Ειδήσεων και Επικαίρων	-	-	4	3	7
Πομπών	-	-	4	1	5
Προγραμμάτων Τηλεόρασης	-	1	2	1	4
Σύνολο υπαλλήλων	8	4	18	13	43

Σημειώνεται επίσης ότι το ύψος των απολαβών για υπερωρίες και επιδόματα βάρδιας που καταβλήθηκαν στους πιο πάνω υπαλλήλους κατά το 2007 σε σύγκριση με τις ετήσιες συνολικές απολαβές τους (μη συμπεριλαμβανομένου του 13ου μισθού και αναδρομικών) ανήλθε σε ποσοστό που κυμάνθηκε από 25% μέχρι και 97% όπως αναλυτικά περιγράφεται στον πίνακα που ακολουθεί:

**Ποσοστό απολαβών για υπερωρίες και επιδόματα βάρδιας
προς τις ετήσιες συνολικές απολαβές**

Τμήμα	από 51%	από 31%	από 25%	Σύνολο
	μέχρι 97%	μέχρι 50%	μέχρι 30%	
Στήριξης Παραγωγής	13	12	2	27
Ειδήσεων και Επικαίρων	-	5	2	7
Πομπών	-	5	-	5
Προγραμμάτων	-	3	1	4
Τηλεόρασης				
Σύνολο υπαλλήλων	13	25	5	43

Σύμφωνα με σχετική μηνιαία έκθεση που υποβάλλεται από το Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών του Ιδρύματος προς το Γενικό Διευθυντή, αριθμός ατόμων εργάστηκαν υπερωριακά, πέραν των 43 ωρών το μήνα, σε αντίθεση με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος ημερ. 3.8.2005, όπου δόθηκαν οδηγίες σε όλους του Τμηματάρχες να μην καλείται υπάλληλος να εργαστεί υπερωριακά πέραν των 43 ωρών το μήνα.

Εισηγήθηκα και πάλι όπως το Ίδρυμα, παράλληλα με τα μέτρα που ήδη λαμβάνονται για περιορισμό των υπερωριών (εκ των προτέρων έγκριση από το Γενικό Διευθυντή, παρακολούθηση υπερωριακής εργασίας πέραν των 43 ωρών το μήνα κ.λπ.), προχωρήσει, όπου είναι δυνατό σε καλύτερη κατανομή της εργασίας και σχεδιασμό της ρότας, αφού λαμβάνεται πάντα υπόψη και αξιοποιείται κατάλληλα το καθεστώς βάρδιας που ισχύει στο Ίδρυμα. Επιπρόσθετα θα πρέπει να καταβάλλεται προσπάθεια για μείωση της υπερωριακής εργασίας, ιδιαίτερα των μόνιμων και υψηλόμισθων υπαλλήλων, με στόχο όπως η εργασία τους διεκπεραιώνεται σε κανονικές ώρες γραφείου.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος, καταβάλλονται προσπάθειες για μείωση της υπερωριακής εργασίας με όσο το δυνατόν καλύτερη κατανομή της εργασίας, ώστε αυτή να διεκπεραιώνεται σε κανονικές ώρες γραφείου. Σημείωσε επίσης ότι το ΠΙΚ εργάζεται επί 24ώρου βάσεως, τόσο τις καθημερινές όσο και κατά τα Σαββατοκυριακά και τις Αργίες, οπότε αν υποχρεωτικά θα υπάρχει και η ανάλογη χρηματική αποζημίωση (Συμβατικές Υπερωρίες).

(στ) Κατ' αποκοπή αμοιβή μόνιμων υπαλλήλων. Παρατηρήθηκε ότι κατά το 2007, 17 μόνιμοι υπάλληλοι έλαβαν πρόσθετη κατ' αποκοπή αμοιβή (πέραν των ετήσιων απολαβών τους και υπερωριών σε ορισμένες περιπτώσεις) για υπηρεσίες που προσέφεραν στο Ίδρυμα εκτός των ωρών εργασίας τους τόσο στην τηλεόραση όσο και στο ραδιόφωνο. Συνολικά καταβλήθηκε για παροχή διάφορων υπηρεσιών ποσό ύψους £33.770.

Συναφώς αναφέρεται ότι στους περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμούς αρ. 166/1966 (Κανονισμός 79), προβλέπεται υπό ποιες προϋποθέσεις υπάλληλος του Ιδρύματος μπορεί να πληρωθεί πρόσθετη αμοιβή για ραδιοφωνική εργασία η οποία δεν αποτελεί μέρος των συνήθων καθηκόντων του εκτός των κανονικών εργάσιμων ωρών, καθώς και ο τρόπος καθορισμού του ύψους της αμοιβής. Παρατηρήθηκε ότι η πληρωμή κατ' αποκοπή αμοιβής σε

υπαλλήλους του Ιδρύματος όπως εφαρμόζεται σήμερα δεν καλύπτεται από τις πρόνοιες του πιο πάνω Κανονισμού.

Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι συμφωνεί με την παρατήρηση, όμως το ΡΙΚ θα κατέβαλλε το ίδιο ποσό ή ίσως και περισσότερο σε περίπτωση που την συγκεκριμένη εργασία καλείτο να τη διεκπεραιώσει άλλο μη μόνιμο προσωπικό.

(ζ) Ωφελήματα προσωπικού. Όπως σχετικά αναφέρεται και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, εξακολουθεί να εκκρεμεί η ρύθμιση του θέματος των Κανονισμών που αφορούν στα ωφελήματα προσωπικού. Σημειώνεται ότι τα σχετικά ωφελήματα περιλαμβάνουν τη μεταφορά αργιών, τα επιδόματα βάρδιας, τις υπερωρίες, το σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και ειδικές συμφωνίες.

(η) Άδειες απουσίας. Με βάση την ανανεωτική σύμβαση που υπογράφηκε την 1.2.2006 και που καλύπτει την περίοδο 1.1.2004-31.12.2006, επισημοποιήθηκε η εφαρμογή της πενήνμερης εβδομάδας εργασίας (Δευτέρα-Παρασκευή) και, τηρουμένων των αναλογιών, η ετήσια άδεια ανάπαυσης, άδεια ασθενείας, άδεια μητρότητας και ποικίλες διατάξεις που αφορούν σε άδειες υπαλλήλων που υπηρετούν εκτός Κύπρου, εκπαιδευτική άδεια ή άδεια απουσίας χωρίς απολαβές θα χορηγούνται βάσει των περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμών του 1995 και των μεταγενέστερων τροποποιήσεων. Παράλληλα, με την πιο πάνω σύμβαση συμφωνήθηκε ότι, σε περίπτωση που οποιαδήποτε αργία συμπίπτει με Σάββατο, Κυριακή ή με άλλη αργία, τότε αυτή θα αποζημιώνεται με την προσθήκη μιας ημέρας άδειας που θα παραχωρείται μέσα στους επόμενους τρεις μήνες. Σημειώνεται ότι ανάλογη πρόνοια δεν υπάρχει στους περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμούς (Κ.Δ.Π. 101/95).

Επίσης στις περιπτώσεις των υπαλλήλων που εργάζονται με βάση το μικτό σύστημα πενήνμερης και εξαήμερης εβδομάδας εργασίας ή με το σύστημα βάρδιας ή με ειδικά ωράρια που δεν συμπίπτουν με τις ώρες και ημέρες των υπαλλήλων που εργάζονται με βάση εξαήμερη εβδομάδα εργασίας, θα δικαιούνται άδεια ανάπαυσης όπως και οι υπάλληλοι που εργάζονται με βάση εξαήμερη εβδομάδα εργασίας. Η άδεια που θα παραχωρείται θα υπολογίζεται με βάση την άδεια που κερδίζεται και όπως πληροφορούμαι θα επακολουθήσει διάλογος για την κατηγοριοποίηση του πιο πάνω προσωπικού.

Σημειώνεται ότι, μέχρι σήμερα, εκκρεμεί η τροποποίηση των περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών, για ενσωμάτωση των πιο πάνω συμφωνηθέντων.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος, έχουν ήδη δοθεί οδηγίες για να γίνουν οι αναγκαίες τροποποιήσεις στους Κανονισμούς του ΡΙΚ.

Λαχείο ΡΙΚ.

(α) Δυνάμει του άρθρου 15(β)(1) του περί Λαχείων Νόμου Κεφ.74, ο Υπουργός Οικονομικών με επιστολή του ημερ. 19.7.1986, παραχώρησε άδεια προς το ΡΙΚ για τη διοργάνωση λαχείου υπό όρους μεταξύ των οποίων και ο όρος αρ. 8 που προβλέπει ότι η κλήρωση πρέπει να πραγματοποιείται μια φορά την εβδομάδα στα πλαίσια τηλεοπτικής εκπομπής. Ωστόσο παρατηρήθηκε ότι κατά το 2007, πραγματοποιήθηκαν μόνο δυο κληρώσεις, μία κανονική με τζακ ποτ και μία Πρωτοχρονιάτικη όπως και κατά το 2006 όπου πραγματοποιήθηκε μια Πασχαλινή και μια Πρωτοχρονιάτικη κλήρωση.

(β) Η οικονομική εικόνα του Λαχείου ΡΙΚ τα τελευταία τρία χρόνια παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Έτος	Λαχεία			Δαπάνες			Χρηματικά Βραβεία		
	Αρ. εκτυπω- θέντων	Αρ. πωλη- θέντων	%	Έσοδα	Χρηματικά βραβεία	Εκτυπ. και άλλα έξοδα	Καθαρά Έσοδα	Αδιάθετα	Ανεξα- ργύρωτα
				(Μείον προμήθεια πρακτόρων)					που
				£	£	£	£	£	έληξαν
2005	379.996	225.280	59,3	327.277	177.754	8.718	140.805	26.745	67.449
2006	229.998	134.275	58,4	234.981	159.944	5.257	69.780	24.620	9.736
2007	224.998	164.440	73,1	239.173	65.550	3.150	170.473	7.621	85.150

Τα καθαρά έσοδα του Λαχείου για το έτος 2007 ανήλθαν σε £170.473, σε σύγκριση με £69.780 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση ύψους £100.693 ή 144,3%. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στο ότι μεγάλο μέρος των ετήσιων καθαρών εσόδων για το 2007 προκύπτει από χρηματικά βραβεία ύψους £85.150 (£9.736 για το 2006) που κέρδισαν λαχεία, τα οποία δεν παρουσιάστηκαν για εξαργύρωση εντός της καθορισμένης προθεσμίας.

Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι το PIK διεξάγει τις ειδικές κληρώσεις του λαχείου του αφού εξασφαλίσει τη γραπτή έγκριση του αρμόδιου Υπουργείου.

Τηλετόμπολα.

(α) Αναστολή - διακοπή τηλετόμπολας. Η συμφωνία για την παραγωγή του προγράμματος της τηλετόμπολας (Super Bingo), υπογράφηκε στις 17.12.2004 με διάρκεια ισχύος τριών ετών δηλαδή μέχρι τις 17.12.2007. Στις 5.6.2006 πραγματοποιήθηκε το 19^ο και τελευταίο για το έτος πρόγραμμα της τηλετόμπολας, και αργότερα το νέο Διοικητικό Συμβούλιο που διορίστηκε την 1.8.2006, στην πρώτη συνεδρία του ημερ. 11.9.2006, αποφάσισε την αναστολή της τηλετόμπολας και εξουσιοδότησε το Γενικό Διευθυντή να μελετήσει το θέμα με την εταιρεία παραγωγής και να επανέλθει με συγκεκριμένη εισήγηση. Επί του πιο πάνω θέματος στην απαντητική επιστολή του PIK για την Έκθεσή μου για το έτος 2006 αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι η αναστολή της τηλετόμπολας έγινε με τη σύμφωνη γνώμη και των δύο Οργανισμών τον Ιούνιο του 2006, γεγονός που δεν επιβεβαιώνεται από το περιεχόμενο των σχετικών, με την τηλετόμπολα, φακέλων αλληλογραφίας του Ιδρύματος. Αναφέρεται επίσης ότι η διακοπή της τηλετόμπολας κρίθηκε αναγκαία, για λόγους μεταξύ των οποίων και η πτωτική τάση των πωλήσεων καρτών και αφού θα ξανάρχιζε τον Σεπτέμβριο του 2006, πράγμα που δεν έγινε.

Στην πιο πάνω συνεδρία του το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε επίσης όπως διερευνηθεί το θέμα χρησιμοποίησης μέρους της τραπεζικής εγγύησης για εξασφάλιση των εγγυημένων εσόδων του, που σύμφωνα με την πρόνοια 8 της συμφωνίας αφορούσε σε αμετάκλητη και χωρίς περιοριστικούς όρους τραπεζική εγγύηση ύψους £300.000, που έκδωσε η εταιρεία προς όφελος του PIK, η οποία ανανεωνόταν εξολοκλήρου κάθε χρόνο. Συναφώς αναφέρεται ότι η εγγύηση, αποτελούσε για το PIK τα ελάχιστα εγγυημένα ετήσια καθαρά του έσοδα από τις πωλήσεις των καρτών της τηλετόμπολας.

Σημειώνεται ότι ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με επιστολή του ημερ. 18.5.2007 προς την Τράπεζα Κύπρου, την εξουσιοδότησε να προχωρήσει στην ακύρωση της εγγυητικής βεβαιώνοντας επίσης ότι το Ίδρυμα αποποιείται οποιωνδήποτε δικαιωμάτων του που απορρέουν από την εν λόγω εγγυητική, και η οποία ωστόσο βρισκόταν σε ισχύ μέχρι και τις 16.12.2007.

Εξέφρασα την άποψη ότι η ακύρωση της εγγυητικής από το Ίδρυμα ήταν βεβαιωμένη και μη επαρκώς αιτιολογημένη, με αποτέλεσμα να στερηθεί της δυνατότητας διεκδίκησης, νομικά ή άλλως πως, των δικαιωμάτων του.

(β) Εκκρεμότητες.

(i) Επιστροφή μηχανημάτων και υπολογιστών. Σύμφωνα με την πρόνοια 3.1.9 της συμφωνίας για την παραγωγή του προγράμματος της τηλετόμπολας (Super Bingo), τα μηχανήματα και οι υπολογιστές με όλα τα προγράμματα της τηλεοπτικής τόμπολας, μετά τον τερματισμό της συμφωνίας, θα περιέλθουν στην ιδιοκτησία του ΡΙΚ, γεγονός το οποίο δεν κατέστη δυνατόν να επιβεβαιωθεί.

Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι συμφωνεί με την παρατήρησή μου για το σχετικό όρο στο συμβόλαιο της εταιρείας παραγωγής και ότι μέρος του εξοπλισμού ήδη δόθηκε στο ΡΙΚ. Σημείωσε επίσης ότι ο υπόλοιπος εξοπλισμός λήφθηκε υπόψη στη συνολική τελική οικονομική διευθέτηση που έγινε μεταξύ του ΡΙΚ και της εταιρείας παραγωγής.

(ii) Σύμφωνα με τους τελικούς λογαριασμούς, η εταιρεία παραγωγής στις 31.12.2007 όφειλε στο Ίδρυμα ποσό ύψους £28.817, που αφορά στην πληρωμή καρτών της τηλετόμπολας που διατέθηκαν μέσω τηλεφώνων. Όπως πληροφορούμαι ο διακανονισμός του πιο πάνω ποσού θα γίνει όταν η εταιρεία παραγωγής εισπράξει τα ανάλογα ποσά από τις εταιρείες τηλεπικοινωνιών, αφού αυτές με τη σειρά τους τα εισπράξουν από τους συνδρομητές τους.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος, η εταιρεία παραγωγής δεν εισέπραξε το οφειλόμενο ποσό από τις εταιρείες τηλεπικοινωνίας, αφού αυτές με τη σειρά τους δεν τα εισέπραξαν από τους συνδρομητές τους και ότι θα δοθούν οδηγίες για τη διαγραφή του υπολοίπου.

Διαφημίσεις.

(α) Έσοδα από διαφημίσεις. Τα ποσά που τιμολογήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους για διαφημίσεις ανήλθαν στα £2.807.140 σε σύγκριση με £3.048.362 το 2006, σημειώθηκε δηλαδή μείωση ύψους £241.222 ή 7,9%, που οφείλεται κυρίως στις διαφημίσεις της τηλεόρασης. Στις πιο πάνω διαφημίσεις περιλαμβάνεται και ποσό ύψους £62.837, το οποίο αφορά σε διαφημίσεις κάτω από ειδικές συμφωνίες με την παραχώρηση μη ομοειδών υπηρεσιών. Σημειώνεται ότι στο πιο πάνω ποσό δεν περιλαμβάνεται ποσό ύψους £293.566 που αφορά σε διαφημίσεις με την παραχώρηση ομοειδών υπηρεσιών.

Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι εκ πρώτης όψεως παρατηρείται μείωση στις διαφημίσεις στην τηλεόραση σε σύγκριση με το 2006. Επισήμανε όμως ότι κατά το 2006 μεταδόθηκε το Παγκόσμιο Κύπελλο Ποδοσφαίρου (που δεν υπήρχε το 2007), το οποίο έφερε στο ΡΙΚ περίπου £750.000 επιπλέον διαφήμιση. Στα έσοδα του έτους 2006 συμπεριλαμβάνονται επίσης και οι διαφημίσεις που μεταδόθηκαν λόγω του Αυστραλιανού Ανοιχτού Πρωταθλήματος Αντισφαίρισης, στο οποίο ο Μάρκος Παγδατής έφθασε μέχρι τον τελικό.

Ανέφερε επίσης ότι για σκοπούς εξαγωγής συμπερασμάτων, εάν το 2007 συγκριθεί με την αμέσως προηγούμενη χρονιά που δεν είχε μεταδοθεί οποιοδήποτε μεγάλο αθλητικό γεγονός (2005), είναι φανερό ότι το ΡΙΚ έχει σχεδόν διπλασιάσει τα διαφημιστικά του έσοδα.

(β) Επιπρόσθετα, στα πλαίσια του ελέγχου παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

(i) Συμφωνίες διαφημίσεων και ειδικές συμφωνίες “Barter”. Δεν υπάρχουν σε όλες τις περιπτώσεις γραπτώς οι συμφωνίες που συνάπτει το Ίδρυμα, τόσο για συμφωνίες διαφημίσεων όσο και για ειδικές συμφωνίες ομοειδών και μη ομοειδών υπηρεσιών. Πρόσθετα διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν και περιπτώσεις σύναψης ειδικών συμφωνιών που περιέχονται σε γνώση του λογιστηρίου εκ των υστέρων, δηλαδή όταν γίνει χρήση του δικαιώματος από τον πελάτη με την προβολή της διαφήμισης και την έκδοση τιμολογίου.

Συναφώς αναφέρεται επίσης ότι όσον αφορά στις ειδικές συμφωνίες παρατηρήθηκε ότι δεν υπάρχει καθορισμένο διαδικαστικό πλαίσιο σύναψης τέτοιων συμφωνιών, καθώς επίσης και καθορισμός εξουσιοδοτημένων ατόμων για τη σύναψή τους.

Η τήρηση μητρώου για καταχώριση και παρακολούθηση των πιο πάνω συμφωνιών θα βοηθήσει και θα διασφαλίσει την πιστή εφαρμογή/εκτέλεση των συμφωνιών καθώς και τη χρήση δικαιωμάτων του Ιδρύματος που προκύπτουν κυρίως από τις ειδικές συμφωνίες “Barter”.

Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι υπάρχουν πολλοί διαφημιζόμενοι που δεν είναι έτοιμοι να συνάψουν συμφωνίες με το ΡΙΚ πριν την έναρξη του οικονομικού έτους.

Στις περιπτώσεις που το διαφημιστικό γραφείο ζητά να διαφημιστεί ο πελάτης τους πριν ακόμη συναφθεί η γραπτή συμφωνία, τότε συμφωνούνται προφορικά με το διαφημιστικό γραφείο οι οικονομικοί και οι άλλοι όροι. Στη συνέχεια το διαφημιστικό γραφείο αποστέλλει στο ΡΙΚ γραπτό διατακτικό/διαφημιστικό πλάνο. Τα διαφημιστικά πλάνα που αποστέλλονται στο ΡΙΚ ελέγχονται από τους αρμόδιους λειτουργούς και μόνο όταν είναι με βάση τους συμφωνημένους όρους μεταδίδονται οι διαφημίσεις.

Όπως ανέφερε, με την προαναφερθείσα τακτική, δίνεται ευελιξία στο ΡΙΚ, αποφεύγεται η απώλεια εσόδων, εξυπηρετούνται οι πελάτες και το ΡΙΚ ποτέ δεν είχε προβλήματα με οποιοδήποτε διαφημιστικό γραφείο.

Με πληροφόρησε επίσης ότι, αρμόδιοι λειτουργοί του Τμήματος Οικονομικών Υπηρεσιών παρακολουθούν την υλοποίηση των συμφωνιών ώστε το ΡΙΚ να μην απολέσει οποιοδήποτε έσοδο, έχουν όμως δοθεί οδηγίες να τηρείται και ξεχωριστό μητρώο συμφωνιών με αρίθμηση πρόσθετα από την ενημέρωση του φακέλου που γίνεται για όλους τους πελάτες.

(ii) Παραχώρηση δωρεάν διαφημιστικού χρόνου. Δεν υπάρχει επίσημο εγκεκριμένο πλαίσιο ως βάση για την παραχώρηση δωρεάν διαφημιστικού χρόνου (είτε υπό μορφή free volume είτε ως cash discount), αλλά αυτό καθορίζεται κατά τη διαπραγμάτευση και κατά περίπτωση πελάτη. Όπως πληροφορήθηκα υπάρχει ένας ενδεικτικός πίνακας/πλαίσιο, ο οποίος ωστόσο δεν φαίνεται να εφαρμόζεται. Στα πλαίσια του ελέγχου ζητήθηκαν στοιχεία αναφορικά με το σύνολο της διαφήμισης που παραχωρήθηκε δωρεάν κατά το 2007 σε σχέση με την τιμολογημένη διαφήμιση, για σκοπούς σύγκρισης, τα οποία, παρόλο που μεταγενέστερα έχουν υποβληθεί στην Υπηρεσία μου, θεωρήθηκαν ελλιπή.

Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι γίνεται διαπραγμάτευση του διαφημιστικού πακέτου για κάθε πελάτη ξεχωριστά με στόχο την επίτευξη συμφωνίας και την αύξηση των εσόδων του ΡΙΚ.

(iii) Ετήσιο bonus. Το ετήσιο bonus παραχωρείται με βάση τον κύκλο εργασιών που έχουν τα διαφημιστικά γραφεία με το Ίδρυμα, και παραχωρείται υπό μορφή διαφήμισης. Κατά το 2007 το ετήσιο bonus ανήλθε στις £69.539, ενώ στις 31.12.2007 ο λογαριασμός bonus διαφημιστικών γραφείων παρουσίαζε συσσωρευμένο υπόλοιπο από προηγούμενα έτη ύψους £125.094. Παρατηρήθηκε ότι στο ποσό αυτό περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων και ετήσια bonus, τα οποία παραχωρήθηκαν από το 1994 χωρίς να έχουν χρησιμοποιηθεί μέχρι σήμερα, και για τα οποία εισηγήθηκα όπως εξεταστεί, κατά περίπτωση πελάτη, η πιθανή διαγραφή τους. Επίσης θα πρέπει να ετοιμάζεται αναλυτική κατάσταση ανά πελάτη με το συσσωρευμένο δικαιούμενο bonus στο τέλος του έτους και να συμφιλιώνεται με το εκάστοτε υπόλοιπο του λογαριασμού bonus διαφημιστικών γραφείων.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος, η εισήγησή μου για πρόσθετες καταστάσεις ανά διαφημιστικό γραφείο με το συσσωρευμένο δικαιούμενο “bonus” θα εφαρμοστεί παρόλο που για κάθε έτος ετοιμάζεται κατάσταση η οποία δεικνύει το σύνολο του ετήσιου “bonus” με ανάλυση κατά διαφημιστικό γραφείο, το οποίο συμφωνείται με τα διαφημιστικά γραφεία.

Με πληροφόρησε επίσης ότι δεν αποδίδεται το ετήσιο “bonus” σε γραφεία που δεν έχουν εξοφλήσει τα τιμολόγια των διαφημίσεων πάνω στα οποία έχει υπολογιστεί το “bonus”.

(iv) Η μηχανογράφηση και αυτοματοποίηση διαδικασιών από την καταχώριση (σύνδεση με πελάτη) μέχρι και την προβολή της διαφήμισης (σύνδεση με Τμήμα Ροής) θα συμβάλει στην εξοικονόμηση χρόνου εργασίας, καθώς και στην ελαχιστοποίηση περιπτώσεων εμφάνισης λαθών και παραλείψεων.

Οι πιο πάνω αδυναμίες και παραλείψεις που παρατηρούνται στον κύκλο εργασιών των διαφημίσεων, θα πρέπει να προβληματίσουν ιδιαίτερα το Ίδρυμα σε συνάρτηση και με το θεσμικό και νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας του.

Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου και τη λήψη των απόψεων/σχολίων του ΡΙΚ μου κοινοποιήθηκε επιστολή του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων ημερομηνίας 30.10.2008 προς το Υπουργείο Εσωτερικών, σύμφωνα με την οποία, βάσει των στοιχείων που του δόθηκαν τόσο από το ΡΙΚ όσο και από ιδιωτικούς τηλεοπτικούς σταθμούς, καθώς και σε συνδυασμό με τα στοιχεία τηλεθέασης, διαφάνηκαν ισχυρές ενδείξεις ότι η συμπεριφορά του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος στη διαφημιστική αγορά διαφέρει σημαντικά από αυτή των ιδιωτικών καναλιών. Επισημαίνει επίσης ότι τα συνολικά διαφημιστικά έσοδα του Ιδρύματος υστερούν κατά πολύ αυτών των ιδιωτικών σταθμών χωρίς ωστόσο η διαφορά αυτή να εξηγείται από τον παράγοντα τηλεθέασης από τον οποίο κυρίως αυτά εξαρτώνται. Τέλος ο Έφορος προτρέπει το Υπουργείο Εσωτερικών όπως, προκειμένου η κρατική ενίσχυση προς το ΡΙΚ να θεωρείται συμβατή με την κοινή αγορά, λάβει κατάλληλα μέτρα έτσι ώστε το Ίδρυμα να λειτουργεί στη διαφημιστική αγορά ως μια τυπική επιχείρηση επιδιώκοντας όσο το δυνατόν μεγαλύτερη κάλυψη των δαπανών του, ανεξάρτητα από το αν λαμβάνει ή όχι κρατική χορηγία.

Χρεώσεις.

Το σύνολο των εμπορικών χρεωστών κατά τις 31.12.2007, ανήλθε σε £1.700.411, μετά από τον συμψηφισμό ειδικής πρόβλεψης για επισφαλή χρέη ύψους £1.025.737, σε σύγκριση με £1.771.924 και £1.024.235 αντίστοιχα κατά τις 31.12.2006.

(α) **Χρεώσεις διαφημίσεων.** Οι χρεώσεις διαφημίσεων αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των εμπορικών χρεωστών και στις 31.12.2007, πριν την πρόβλεψη για επισφαλή χρέη ύψους £338.548, ανέρχονταν στις £1.516.175 (2006 £1.323.237).

Οι οφειλές χρεωστών πέραν των 2 ετών ανέρχονταν σε £419.388 ή 27,7% του συνόλου των χρεωστών διαφημίσεων, όπως αναλύονται πιο κάτω:

Περίοδος Οφειλής	£	% Συνόλου
2-4 έτη	75.881	5,0
4-6 έτη	43.810	2,9
> 6 ετών	299.697	19,8
	419.388	27,7

(β) **Χρεώσεις «Barter» με ειδικές συμφωνίες.** Στις 31.12.2007 το υπόλοιπο των χρεωστών με ειδικές συμφωνίες «Barter» ανήλθε στις £291.042 (£271.217 για το 2006). Αναφορικά με τις ειδικές αυτές συμφωνίες παρατηρήθηκε ότι υπάρχουν περιπτώσεις όπου οι υπηρεσίες που παραχωρήθηκαν από το Ίδρυμα χρονολογούνται από το 2002, χωρίς να φαίνεται να έχει αξιοποιηθεί/χρησιμοποιηθεί το αντίτιμο της ανταλλαγής από αυτές. Σημειώνεται ότι η χρονική διάρκεια ορισμένων ειδικών συμφωνιών έχει λήξει.

(γ) Χρεώστες εισφοράς υπέρ του ΡΙΚ. Στις 31.12.2007 το υπόλοιπο των πιο πάνω χρεωστών ανερχόταν σε £636.977 σε σύγκριση με £637.157 κατά τις 31.12.2006. Συναφώς αναφέρεται ότι στους λογαριασμούς περιλαμβάνεται ειδική πρόβλεψη για επισφαλή χρέη για το συνολικό ποσό των χρεωστών εισφορών υπέρ του ΡΙΚ.

Το Ίδρυμα πρέπει να προχωρήσει στη λήψη όλων των ενδεδειγμένων μέτρων για είσπραξη των οφειλών, αφού η διέλευση μακράς χρονικής περιόδου χωρίς την τακτοποίηση των πιο πάνω εκκρεμοτήτων αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την ανάκτηση τους.

Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι έχουν δοθεί οδηγίες για να σταλεί επιστολή στους οφειλέτες για είσπραξη των οφειλόμενων ποσών.

Πιστωτές.

(α) Δάνεια.

(i) Το υπόλοιπο των δανείων στις 31.12.2007 ανερχόταν σε £17.662.776 (£18.309.226 στις 31.12.2006) και αφορά σε δάνεια από εμπορικές τράπεζες.

(ii) Τόκοι δανείων. Κατά το 2007 καταβλήθηκαν στις εμπορικές τράπεζες τόκοι δανείων ύψους £824.880 (2006 £644.191).

(β) Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ). Ακολουθώντας την αρχική θέση της Υπηρεσίας ΦΠΑ, το Ίδρυμα διεκδικούσε μόνο ποσοστό του φόρου εισροών, το οποίο βασιζόταν στην αναλογία των φορολογητέων εσόδων (δηλαδή των διαφημίσεων και των προσφερόμενων υπηρεσιών) έναντι του συνόλου των εσόδων, συμπεριλαμβανομένης και της Κρατικής Χορηγίας. Το ποσό που δεν μπορούσε να διεκδικηθεί διαγραφόταν στις δαπάνες του έτους. Το 2006 το διαγραφέν ΦΠΑ ανήλθε σε £471.006.

Μετά από επιστολή που απέστειλε το ΡΙΚ στον Έφορο ΦΠΑ στις 12.4.2007, η Υπηρεσία ΦΠΑ αναθεώρησε τη θέση της αναφορικά με τον επιμερισμό του ΦΠΑ εισροών και συμφώνησε με τις θέσεις του ΡΙΚ ότι «για να καθοριστεί το δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών εξετάζεται η φύση των δραστηριοτήτων του και όχι η χρηματοδότησή τους». Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω απόφασης, οι υπολογισμοί του καταβλητέου και επιστρεπτέου ΦΠΑ από την 1.3.2007 βασίστηκε στο δικαίωμα έκπτωσης ολόκληρου του φόρου εισροών. Το ποσό των £83.892, το οποίο είχε αρχικά καταχωριστεί στους λογαριασμούς του 2007 ως διαγραφή ΦΠΑ που δεν μπορούσε να διεκδικηθεί, μεταφέρθηκε σε λογαριασμό χρεώστη.

Σημειώνεται ότι το Ίδρυμα αναμένει απόφαση του Εφόρου ΦΠΑ αναφορικά με την περίπτωση διεκδίκησης του φόρου εισροών για τις φορολογικές περιόδους από 1.2.2002 μέχρι 28.2.2007.

(γ) Περιθωριακά Ωφελήματα προσωπικού. Η συσσωρευμένη οφειλή του ΡΙΚ για τα πιο πάνω ωφελήματα ανέρχεται στις 31.12.2007 σε £3.789.513 (2006 £3.523.730). Τα πιο πάνω ποσά προκύπτουν μετά την αφαίρεση συνολικού ποσού ύψους £326.207, το οποίο κατατέθηκε από το ΡΙΚ σε τραπεζικούς λογαριασμούς ως ακολούθως: «Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου – Περιθωριακά Ωφελήματα» £324.725 (£200.000 το 2004, £117.026 το 2005 και £7.699 το 2006) και «Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου – Περιθωριακά Ωφελήματα Διευθυντικού Προσωπικού» £1.482 (£1.029 το 2005 και £453 το 2006). Σημειώνεται ότι δεν έχει ακόμη συσταθεί διαχειριστική επιτροπή, ούτε λήφθηκε απόφαση σχετικά με τη διάθεση του πιο πάνω ποσού, παρόλο που στη Συλλογική Σύμβαση για την περίοδο 1989-1991 συμφωνήθηκε όπως τα Περιθωριακά Ωφελήματα διατεθούν για το Ταμείο Υγείας και στην Ανανεωτική Σύμβαση 2004-2006 συμφωνήθηκε ότι το ποσό που αντιστοιχεί στην καταβολή του έτους 2005 και το 50% του 2006, θα διατεθεί για την ασφάλτωση και γενικά τη διαμόρφωση του χώρου στάθμευσης του ΡΙΚ, το δε άλλο 50% του 2006 θα καταβληθεί μέχρι 30 Ιουνίου στον τραπεζικό λογαριασμό του Ταμείου Περιθωριακών Ωφελημάτων του προσωπικού.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος οι διαβουλεύσεις με τις συντεχνίες του προσωπικού έχουν ήδη τελειώσει. Το καταστατικό του Ταμείου για τα Περιθωριακά Ωφελήματα του Προσωπικού ετοιμάστηκε και στάληκε στον Έφορο για έγκριση και μετά την έγκρισή του θα συσταθεί επιτροπή για τη διαχείριση των πόρων του Ταμείου.

Εσωτερικός έλεγχος.

Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρόλο που έχει βελτιωθεί σημαντικά εξαιτίας της ουσιαστικής συμβολής του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, εξακολουθεί να παρουσιάζει αδυναμίες σε ορισμένους τομείς. Οι ακόλουθες περιπτώσεις, αρκετές από τις οποίες είχαν επισημανθεί και σε προηγούμενες εκθέσεις μου, είναι ενδεικτικές.

(α) Κεντρικό αρχείο αλληλογραφίας. Όπως ανέφερα και στην έκθεσή μου για το 2006, η μη τήρηση κεντρικού αρχείου στο Ίδρυμα εγκυμονεί κινδύνους ελλιπούς πληροφόρησης και έλλειψης διαφάνειας και έγκυρης ενημέρωσης, κυρίως της Διοίκησης, πράγμα που δεν συμβάλλει στην άσκηση αποτελεσματικής και επαρκούς διοικητικής εποπτείας. Όπως λειτουργούν σήμερα τα διάφορα τμηματικά αρχεία, δεν εφαρμόζονται οι ενδεδειγμένες διαδικασίες, όπως αρχειοθέτηση και αρίθμηση των εγγράφων αλληλογραφίας και σύνδεση μεταξύ τους, ανάλογα με το περιεχόμενό τους. Σημειώνεται ότι μεγάλη αδυναμία παρατηρείται ειδικά με τις προσφορές για τις οποίες μερικά έγγραφα/στοιχεία τηρούνται στο φάκελο του κεντρικού αρχείου και μερικά στο φάκελο του αρχείου του Τμήματος που ζήτησε τις προσφορές, χωρίς να υπάρχει ολοκληρωμένος φάκελος για κάθε προσφορά.

Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι έχουν ήδη δοθεί οδηγίες σε συγκεκριμένο λειτουργό για την τήρηση ολοκληρωμένου φακέλου για τις προσφορές.

(β) Περιουσιακά στοιχεία. Διαπιστώθηκε και πάλι ότι δεν έγινε φυσική καταμέτρηση των στοιχείων του πάγιου ενεργητικού και δεν τηρείται ενημερωμένη κατάσταση για τον τόπο όπου βρίσκεται το κάθε στοιχείο ξεχωριστά. Δεν τηρούνται επίσης φύλλα περιουσιακών στοιχείων σε κάθε δωμάτιο. Παρατηρείται ότι, ενώ γίνονται συχνά μετακινήσεις, στις πλείστες περιπτώσεις δεν ενημερώνονται οι αρμόδιοι, με αποτέλεσμα να είναι δύσκολη η παρακολούθηση και ο εντοπισμός των περιουσιακών στοιχείων.

Όπως έχω παρατηρήσει σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το Ίδρυμα θα πρέπει να προβεί σε καταγραφή όλων των περιουσιακών στοιχείων και για κάθε Τμήμα/Γραφείο να ετοιμαστεί κατάσταση για τα περιουσιακά στοιχεία και να γίνεται ενημέρωση για όλες τις προσθήκες, αφαιρέσεις και μετακινήσεις. Επιπρόσθετα θα πρέπει να γίνει συμφιλίωση των αποτελεσμάτων της καταγραφής με το μητρώο στοιχείων πάγιου ενεργητικού.

Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι δεν έγινε φυσική καταμέτρηση όλων των στοιχείων του πάγιου ενεργητικού λόγω έλλειψης προσωπικού.

(γ) Αποθέματα εξαρτημάτων και άλλου εξοπλισμού. Η συνολική πρόβλεψη για πεπαλαιωμένα και κατεστραμμένα αποθέματα εξαρτημάτων και άλλου εξοπλισμού στις 31.12.2007 ανήλθε σε £187.841 (£224.053 το 2006) και αντιπροσωπεύει ποσοστό 29% του συνολικού αποθέματος, που στις 31.12.2007 ανερχόταν σε £653.128 (£703.216 το 2006).

Σχετικά με την απογραφή των αποθεμάτων της αποθήκης που έχει διεξαχθεί από τις 14 μέχρι 18.4.2008, παρατηρήθηκε ότι δεν έχει γίνει σύγκριση των στοιχείων της απογραφής με τα μητρώα της αποθήκης, επειδή με την εισαγωγή του νέου λογισμικού κατά το έτος 2008, δεν μπορούν για την ώρα να εξαχθούν στοιχεία αφού εκκρεμεί αριθμός καταχωρίσεων στα μητρώα αποθήκης για παραλαβές και εκδόσεις υλικών για τους πρώτους μήνες του έτους 2008.

Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι έχουν ήδη γίνει όλες οι απαραίτητες καταχωρίσεις στο νέο λογισμικό σύστημα για τις παραλαβές και εκδόσεις υλικών για τους πρώτους

μήνες του 2008 και ελέγχονται τώρα τα αποτελέσματα και ότι δεν αναμένεται να βρεθούν οποιεσδήποτε ουσιώδεις διαφορές.

Προσφορές.

(α) Διαδικασία προσφορών και εναρμόνιση με το νέο νομοθετικό πλαίσιο. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ημερ. 25.9.2003 καθορίστηκε η διαδικασία για χειρισμό των διαγωνισμών από την Επιτροπή, την Υπεπιτροπή Προσφορών, το Γενικό Διευθυντή και το Βοηθό Γενικό Διευθυντή (αναλόγως του ύψους του ποσού του διαγωνισμού), η οποία εφαρμοζόταν μέχρι το Σεπτέμβριο 2007. Όπως αναφέρθηκε και στην Έκθεση μου για το έτος 2006, η πιο πάνω διαδικασία δεν ήταν εντελώς σύμφωνη με το νέο νομοθετικό πλαίσιο (Νόμος αρ. 101(Ι)/2003 που αντικαταστάθηκε με το Νόμο αρ. 12(Ι)/2006 και Κ.Δ.Π. 492/2004).

Στη συνέχεια το Ίδρυμα, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ημερ. 6.9.2007 προέβη στην τροποποίηση των διαδικασιών προσφορών καθορίζοντας τα αρμόδια όργανα χειρισμού των προσφορών ανάλογα με το ύψος του ποσού του κάθε διαγωνισμού. Μετά από την αναμενόμενη θέσπιση νέων Κανονισμών για τους Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου όπως προβλέπεται στο άρθρο 89 του νέου Νόμου, το Ίδρυμα θα πρέπει να αναθεωρήσει και εκσυγχρονίσει τους Εσωτερικούς Κανονισμούς του, έτσι που να συνάδουν με το νέο νομοθετικό πλαίσιο.

Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι το ΡΙΚ αναμένει τη ψήφιση των νέων Κανονισμών (σε σχέση με τις Προσφορές) για τους Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου, τους οποίους και θα υιοθετήσει αμέσως.

(β) Κατά τον έλεγχο των διαδικασιών αναφορικά με την προκήρυξη διαγωνισμών για την ανάθεση συμβάσεων παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

(i) Υποβολή καταλόγου συμβάσεων με συνοπτικές διαδικασίες. Παρόλο που στο άρθρο αρ. 84(3) του Νόμου 12(Ι)/2006 προνοείται ότι κάθε αναθέτουσα αρχή υποβάλλει ανά τρίμηνο, στην Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, με κοινοποίηση στην Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, κατάλογο όλων των συμβάσεων που έχουν συναφθεί με συνοπτικές διαδικασίες, παρατηρήθηκε ότι το Ίδρυμα έχει υποβάλει ένα κατάλογο στις 19.2.2008 για ολόκληρο το έτος 2007.

(ii) Παρακολούθηση και εκτέλεση συμβάσεων. Όπως αναφέρεται και στις Εκθέσεις μου για τον έλεγχο του 2005 και 2006, όσον αφορά στην παρακολούθηση της εκτέλεσης των συμβάσεων, όπως τη διαδικασία παραλαβής των υλικών/εξοπλισμών, την έκδοση πιστοποιητικών παραλαβής, τελικής αποδοχής ή απόρριψης αυτών, στα πλαίσια διασφάλισης των συμφερόντων του Ιδρύματος, φαίνεται ότι αυτή δεν διέπεται από θεσμοθετημένη διαδικασία ή Εσωτερικούς Κανονισμούς. Οι Κανονισμοί Αποθήκης του Ιδρύματος, οι οποίοι αναφέρονται σε περιορισμένο βαθμό στα πιο πάνω και που χρονολογούνται περίπου από το 1960, θα πρέπει να εκσυγχρονιστούν, ώστε να συνάδουν με το νέο νομοθετικό πλαίσιο.

Επίσης παρατηρήθηκε ότι το τηρούμενο Μητρώο Προσφορών δεν ενημερώνεται σχετικά με την υλοποίηση της κάθε σύμβασης, θέμα που κρίνεται απαραίτητο, τόσο για σκοπούς ελέγχου όσο και για σκοπούς καλύτερης παρακολούθησης της κάθε σύμβασης.

Αναφέρεται επίσης ότι έγγραφα/στοιχεία των προσφορών τοποθετούνται άλλα στον φάκελο του κεντρικού Αρχείου και άλλα στον φάκελο του αρμοδίου Τμήματος, χωρίς να υπάρχει ολοκληρωμένος φάκελος για κάθε προσφορά.

(iii) Πρακτικά Επιτροπής Προσφορών. Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε δυσκολία ως προς τον εντοπισμό των πρακτικών τόσο της Επιτροπής Προσφορών όσο και του Συμβουλίου Προσφορών. Τα πιο πάνω πρακτικά, υπογραμμένα από όλα τα μέλη, πρέπει να αρχειοθετούνται σε ξεχωριστό φάκελο κατά αύξοντα αριθμό συνεδρίας και αντίγραφό τους να τοποθετείται στο σχετικό φάκελο της προσφοράς.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος, έχουν δοθεί οδηγίες για εκσυγχρονισμό των εσωτερικών κανονισμών ως επίσης και για τήρηση ξεχωριστού φακέλου για κάθε προσφορά.

Έκθεση για τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων που δόθηκαν προς το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου κατά τη διάρκεια του έτους 2007.

(α) Σύμφωνα με το άρθρο 24B(4) του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί με το Νόμο αρ. 116(I)/2003, το Υπουργείο Εσωτερικών οφείλει να προμηθεύει στο Γενικό Ελεγκτή, το αργότερο εντός δύο μηνών από τη λήξη κάθε οικονομικού έτους, τα ακόλουθα:

- Την ετήσια έκθεση που ετοιμάζει η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, σύμφωνα με τον πιο πάνω Νόμο, αναφορικά με την εκπλήρωση από το Ίδρυμα της αποστολής που του ανατίθεται δυνάμει του άρθρου 16Α του ίδιου Νόμου, και
- αναλυτική κατάσταση των κρατικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στο Ίδρυμα κατά το προηγούμενο έτος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24Α, και, αν είναι πρακτικά εφικτό, με ειδική αναφορά στις κρατικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στο Ίδρυμα, σε σχέση με κάθε πρόγραμμα ξεχωριστά, ή ανά κατηγορία προγραμμάτων, τα οποία εμπίπτουν στην έννοια της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας.

(β) Σύμφωνα με το άρθρο 24B(3) του πιο πάνω Νόμου, ο Γενικός Ελεγκτής υποβάλλει, το αργότερο μέχρι τέλος Μαΐου, έκθεση στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου και στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, στην οποία καταγράφονται τα αποτελέσματα του ελέγχου που διενεργήθηκε δυνάμει του πιο πάνω άρθρου, καθώς και η ύπαρξη τυχόν χρηματοοικονομικών ροών (όπως αυτές εμφανίζονται στους χωριστούς λογαριασμούς που τηρεί το Ίδρυμα δυνάμει του εδαφίου (2) του πιο πάνω άρθρου) μεταξύ των δραστηριοτήτων του Ιδρύματος που συνιστούν παροχή δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας και εκείνων που δεν συνιστούν παροχή τέτοιας υπηρεσίας. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 24B(1) του πιο πάνω Νόμου, ο Γενικός Ελεγκτής, στα πλαίσια της άσκησης του ετήσιου ελέγχου των λογαριασμών του Ιδρύματος, ελέγχει κατά πόσο οποιαδήποτε δημόσια ενίσχυση, που έλαβε το Ίδρυμα, χρησιμοποιήθηκε κατά τρόπο που να μη συνάδει με τις διατάξεις του άρθρου 24Α, δηλαδή για σκοπούς χρηματοδότησης της αποστολής που του ανατίθεται δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου 16Α, και συγκεκριμένα του ορισμού του ως παροχέα δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας στη Δημοκρατία.

(γ) Αναφορικά με το έτος 2007, σημειώνεται ότι μας έχουν σταλθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών στις 14.4.2008 η ετήσια έκθεση που ετοίμασε η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου και η αναλυτική κατάσταση των κρατικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στο Ίδρυμα, χωρίς όμως ειδική αναφορά στις κρατικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στο Ίδρυμα σε σχέση με κάθε πρόγραμμα ξεχωριστά, ή ανά κατηγορία προγραμμάτων, τα οποία εμπίπτουν στην έννοια της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας.

(δ) Οι χωριστοί λογαριασμοί του έτους 2007, σχετικά με την παροχή δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας και τις εμπορικές ή άλλες δραστηριότητες, σύμφωνα με το άρθρο 24B(1) του πιο πάνω Νόμου και στην περίπτωση που ενδείκνυται η υποβολή τους, αυτοί έπρεπε να είχαν υποβληθεί από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου στην Υπηρεσία μας για έλεγχο το αργότερο μέχρι 30 Απριλίου 2008. Με επιστολές του ημερ. 18.4.2008 και 28.5.2008 το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι δεν θα υποβάλει χωριστούς λογαριασμούς για το έτος 2007, διευκρινίζοντας ότι ο λόγος που δεν προχώρησε στην υποβολή χωριστών λογαριασμών είναι γιατί όλα τα ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά του προγράμματα είχαν μεταδοθεί στα πλαίσια της παροχής δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας και ότι για όλες τις δραστηριότητές του, δηλαδή μετάδοση διαφημίσεων, διαφημιστικών μηνυμάτων ως χορηγός επικοινωνίας κ.λπ., χρησιμοποιείται το ίδιο προσωπικό, ο ίδιος εξοπλισμός και οι ίδιες εγκαταστάσεις, που είναι αναγκαία για την παροχή της

δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας, με αποτέλεσμα να μην προκύπτει πρόσθετο κόστος που να αποδίδεται σε δραστηριότητες που πιθανόν να μην αποτελούν δημόσια ραδιοτηλεοπτική υπηρεσία.

(ε) Αποτελέσματα ελέγχου.

(i) Ύπαρξη τυχόν χρηματοοικονομικών ροών για το έτος 2007 μεταξύ των δραστηριοτήτων του Ιδρύματος που συνιστούν παροχή δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας και εκείνων που δεν συνιστούν παροχή δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας. Ενόψει της μη τήρησης και υποβολής από το Ίδρυμα ξεχωριστών λογαριασμών και της διευκρίνισης του ιδρύματος με τις επιστολές του ημερ. 18.4.2008 και 28.5.2008, ότι όλα τα ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά του προγράμματα είχαν μεταδοθεί στο πλαίσιο της παροχής δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας, και ότι για όλες τις δραστηριότητές του, δηλαδή μετάδοση διαφημίσεων, διαφημιστικών μηνυμάτων ως χορηγός επικοινωνίας κ.λπ., χρησιμοποιείται το ίδιο προσωπικό, ο ίδιος εξοπλισμός και οι ίδιες εγκαταστάσεις, που είναι αναγκαία για την παροχή της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας, με αποτέλεσμα να μην προκύπτει πρόσθετο κόστος που να αποδίδεται σε δραστηριότητες που πιθανόν να μην αποτελούν δημόσια ραδιοτηλεοπτική υπηρεσία, δεν είναι εφικτή η αναφορά στην έκθεσή μου περί της ύπαρξης τυχόν χρηματοοικονομικών ροών για το έτος 2007 μεταξύ των δραστηριοτήτων του Ιδρύματος που συνιστούν παροχή δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας και εκείνων που δεν συνιστούν παροχή δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας, όπως προνοείται στο άρθρο 24B(3) του σχετικού Νόμου, ούτε και τίθεται θέμα εξακρίβωσης κατά πόσο έχει ακολουθηθεί η τρέχουσα εμπορική πρακτική και οι γενικώς αποδεκτές λογιστικές αρχές για την τήρησή τους, ούτε ακόμη κατά πόσο οι δαπάνες και τα έσοδα κατανεμήθηκαν ορθά με βάση τις αρχές αναλυτικής λογιστικής, όπως προνοείται στο άρθρο 24B(2)(α-γ) του Νόμου.

Σημειώνεται ότι κατά το έτος 2007 το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου είχε έσοδα από διαφημίσεις και άλλες δραστηριότητες ύψους £4 εκ. και έξοδα £19,6 εκ. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η κρατική χορηγία που παραχωρήθηκε στο Ίδρυμα το 2007 ήταν μόνο £15,7 εκ., εξάγεται το συμπέρασμα ότι για κάλυψη των εξόδων του το Ίδρυμα χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικές ροές από τα έσοδα του από άλλες δραστηριότητες (διαφημίσεις, άλλες δραστηριότητες).

(ii) Κατά πόσο οποιαδήποτε δημόσια ενίσχυση που έλαβε το Ίδρυμα κατά το έτος 2007 χρησιμοποιήθηκε κατά τρόπο που να μη συνάδει με την εκπλήρωση της αποστολής του ως παροχέα δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας στη Δημοκρατία.

- Με τις επιστολές του ιδρύματος ημερ. 18.4.2008 και 28.5.2008, διευκρινίζεται ότι όλα τα ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά του προγράμματα είχαν μεταδοθεί στο πλαίσιο της παροχής δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας και ότι για τις άλλες δραστηριότητες του, δηλαδή μετάδοση διαφημίσεων, διαφημιστικών μηνυμάτων ως χορηγός επικοινωνίας κ.λπ., χρησιμοποιείται το ίδιο προσωπικό, ο ίδιος εξοπλισμός και οι ίδιες εγκαταστάσεις, που είναι αναγκαία για την παροχή της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας, με αποτέλεσμα να μη προκύπτει πρόσθετο κόστος που να αποδίδεται σε δραστηριότητες που πιθανόν να μην αποτελούν δημόσια ραδιοτηλεοπτική υπηρεσία.

- Στην διευκρινιστική της επιστολή ημερ. 20.5.2008, σε απάντηση της δικής μας επιστολής ημερ. 5.5.2008, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αναφέρει ότι, με βάση τα στοιχεία που είχε ενώπιον της, δεν διαπίστωσε να υπήρξαν μεταξύ των δραστηριοτήτων του Ιδρύματος οποιεσδήποτε εμπορικές δραστηριότητες που δεν συνιστούν παροχή δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας.

- Στους λογαριασμούς του Ιδρύματος υπάρχει η ένδειξη ότι, για κάλυψη των εξόδων ύψους £19,6 εκ. χρησιμοποιείται εκτός από την παραχωρηθείσα κρατική χορηγία ύψους £15,7 εκ. και μέρος των εσόδων του Ιδρύματος.

- Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, τόσο στην ετήσια έκθεση της, όσο και στη διευκρινιστική της επιστολή ημερ. 20.5.2008, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι με βάση τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις που ορίζει η σχετική νομοθεσία, το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, τόσο σε σχέση με την παροχή δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας στις τηλεοπτικές μεταδόσεις, όσο και στις ραδιοφωνικές μεταδόσεις, δεν παρέχει μια ισορροπημένη δέσμη υπηρεσιών.

Επειδή τόσο στη πιο πάνω έκθεση, όσο και στη διευκρινιστική της επιστολή ημερ. 20.5.2008, η Αρχή δεν αναφέρει κατά πόσο το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου έχει εκπληρώσει την αποστολή του ως παροχέα δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας στη Δημοκρατία, πράγμα που είχε νομική υποχρέωση να αναφέρει, αφού, σύμφωνα με το άρθρο 22B, του σχετικού Νόμου, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ως αρμόδια Αρχή, ασκεί ποιοτικό έλεγχο αναφορικά με την εκπλήρωση από το Ίδρυμα της αποστολής του ως παροχέα δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας στη Δημοκρατία, δεν είναι δυνατό κατά τη γνώμη μου να εξαχθεί συμπέρασμα κατά πόσο η δημόσια ενίσχυση που έλαβε το Ίδρυμα κατά το έτος 2007, χρησιμοποιήθηκε κατά τρόπο που να συνάδει με την εκπλήρωση της αποστολής του ως παροχέα δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας στη Δημοκρατία.

Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι κατά την άποψη της Διεύθυνσης το ΡΙΚ παρέχει ισορροπημένη δέσμη υπηρεσιών. Εξάλλου τα έσοδα από διαφημίσεις μειώνουν κατά πολύ την κρατική χορηγία που απαιτείται για να παρέχει το ΡΙΚ την ισορροπημένη δέσμη υπηρεσιών σύμφωνα με τις σχετικές ποσοτώσεις και ότι οι αποκλίσεις στις ποσοτώσεις που έχουν εντοπιστεί είναι αμελητέες.

Ευρωπαϊκά Προγράμματα. Το Ίδρυμα, μέχρι και το έτος 2005, συμμετείχε ως «Συνέταιρος» (Partner) σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα που έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, με την εμπλοκή άλλων συντονιστικών φορέων, ενώ από το έτος 2006 συμμετέχει σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα με απευθείας εμπλοκή.

Συγκεκριμένα για τα έτη 2002-2007 το Ίδρυμα έχει συμμετάσχει σε 9 Ευρωπαϊκά Προγράμματα από τα οποία 2 ολοκληρώθηκαν το 2006 και το συνολικό ποσό που εισπράχθηκε για την πιο πάνω περίοδο ανήλθε σε £266.683 από το οποίο £146.134 εισπράχθηκε το έτος 2007.

Αναφορικά με τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα, σημειώνεται ότι δεν υπάρχουν κατάλληλοι μηχανισμοί εντοπισμού, αξιολόγησης, έγκρισης, αξιοποίησης και υλοποίησής τους. Σχετικά, αναφέρονται τα πιο κάτω:

(α) Έργο Leonardo Da Vinci (Reportstage). Έχει παρατηρηθεί αδυναμία από μέρους του συντονιστικού φορέα που εδρεύει στην Αθήνα στην αποπληρωμή της 2^{ης} και 3^{ης} δόσης στους εταίρους της κοινοπραξίας, μεταξύ ατών και το ΡΙΚ (συνολικού ποσού €18.722 για το ΡΙΚ), και ως εκ τούτου διεξάγεται έλεγχος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα γραφεία του συντονιστικού φορέα στην Αθήνα. Το Ίδρυμα δεν φαίνεται να έχει οποιαδήποτε πληροφόρηση για τις εξελίξεις.

(β) Έργο XJENZA-TV. Ο εγκριμένος, από την Ευρωπαϊκή Ένωση, Προϋπολογισμός, σ' ότι αφορά στο Ίδρυμα, για την εκτέλεση του έργου, ανέρχεται συνολικά σε €105.642 και με ποσοστό κοινοτικής συνεισφοράς 79,5% (€83.992). Παρατηρήθηκε ότι στον πιο πάνω Προϋπολογισμό δεν συμπεριλήφθηκε επαρκής πρόνοια που να καλύπτει το σύνολο των απαιτούμενων δαπανών, λόγω μη ύπαρξης στο ΡΙΚ κατάλληλων διαδικασιών αξιολόγησης και έγκρισης πριν την ανάληψη έργων που αφορούν σε ευρωπαϊκά προγράμματα. Ως εκ τούτου φαίνεται ότι το Ίδρυμα, για την υλοποίηση του πιο πάνω έργου θα επωμιστεί πρόσθετη δαπάνη που θα ξεπερνά σε σημαντικό βαθμό την αρχικά υπολογισθείσα συνεισφορά του.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι σε μεταγενέστερο αναλυτικό Προϋπολογισμό που ετοίμασε το Τμήμα Προγραμμάτων Τηλεόρασης στις 15.10.2007, δηλαδή στο στάδιο της υλοποίησης του προγράμματος, προβλέπονται δαπάνες ύψους £84.043 (€143.596), χωρίς όμως να λαμβάνονται υπόψη αμοιβές υπαλλήλων του Ιδρύματος που απασχολούνται για την υλοποίηση του έργου.

Ωστόσο ο εγκεκριμένος από την Ευρωπαϊκή Ένωση Προϋπολογισμός, όπως αναφέρεται και πιο πάνω, ανέρχεται μόνο σε €105.642 περιλαμβανομένου ποσού ύψους €40.860 που αφορά σε αμοιβές υπαλλήλων του Ιδρύματος.

(γ) Οι υπηρεσίες της συνεργατίδας, που απασχολείτο για την ανεύρεση, παρακολούθηση και έλεγχο της υλοποίησης των πιο πάνω προγραμμάτων, έχουν τερματιστεί από 15.1.2007, για να αναλάβει καθήκοντα σ' άλλο Οργανισμό. Μέχρι σήμερα δεν κατέστη δυνατή η αντικατάστασή της.

(δ) Στον Προϋπολογισμό του Ιδρύματος δεν εμφανίζονται ξεχωριστά κονδύλια που να αφορούν στα Ευρωπαϊκά Προγράμματα.

Επειδή μέσω των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων προσφέρονται δυνατότητες απορρόφησης σημαντικών κονδυλίων, εισηγήθηκα όπως το Ίδρυμα εξετάσει και υιοθετήσει κατάλληλους μηχανισμούς εντοπισμού, αξιολόγησης, έγκρισης, αξιοποίησης και υλοποίησής τους. Εισηγήθηκα επίσης τη δημιουργία σχετικών κονδυλίων στον Προϋπολογισμό του Ιδρύματος, τόσο για τα έσοδα όσο και για τα έξοδα, με σχετική αναφορά στο επεξηγηματικό υπόμνημα του Προϋπολογισμού σε ποια προγράμματα αφορούν.

Επίσης, για σκοπούς καλύτερης παρακολούθησης της υλοποίησης των πιο πάνω έργων και για την αποκόμιση καλύτερης πληροφόρησης και έλεγχό τους, εισηγήθηκα όπως για κάθε έργο τηρείται ξεχωριστός φάκελος στον οποίο να καταχωρίζεται το υπογραφέν συμβόλαιο, οι σχετικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης, καθώς και όλη η αλληλογραφία που το αφορά.

Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι στον Προϋπολογισμό του PIK δεν είναι δυνατόν να εμφανίζονται ξεχωριστά κονδύλια που να αφορούν στα έσοδα και δαπάνες Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, επειδή ούτε τα έσοδα ούτε και τα έξοδα είναι γνωστά, αφού μεγάλος αριθμός προτάσεων υποβάλλονται στην Ε.Ε., αλλά ένας πολύ μικρός αριθμός προτάσεων εγκρίνονται.

Μέρος Β

Παγκόσμια διανομή του δορυφορικού προγράμματος του PIK (Cyprus Sat). Το Διαχειριστικό Συμβούλιο που συστάθηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ.56.219, ημερ. 31.7.2002, για την αναβάθμιση και γεωγραφική επέκταση του δορυφορικού προγράμματος του PIK (Cyprus Sat), αποφάσισε, μετά από μελέτη των προτάσεων που υπέβαλαν 6 εταιρείες, για την παγκόσμια μετάδοση και διανομή του δορυφορικού σήματος για ένα τηλεοπτικό και τρία ραδιοφωνικά κανάλια του PIK, ότι συγκεκριμένη εταιρεία είχε υποβάλει την πιο συμφέρουσα πρόταση για τη συγκεκριμένη υπηρεσία προς τη Δημοκρατία. Το Υπουργικό Συμβούλιο, κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστικού Συμβουλίου, ενέκρινε στη συνεδρία του ημερ. 25.1.2006 τη σύναψη συμφωνίας, η οποία υπεγράφη μεταξύ PIK και εταιρείας στις 5.5.2006.

Σημειώνεται ότι οι τιμές των υποβληθεισών προτάσεων κυμαίνονταν για τις πέντε εταιρείες από £816.521 μέχρι £1.248.486 ετησίως ενώ η πιο πάνω εταιρεία υπέβαλε πρόταση με μηδενικό κόστος.

Όπως έχει αναφερθεί και στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, σχετικά με την πιο πάνω συμφωνία επισημαίνονται τα ακόλουθα:

(i) Τα ραδιοφωνικά προγράμματα δεν μεταδίδονται κανονικά στην Ευρώπη σύμφωνα με ηλεκτρονική αλληλογραφία του PIK (e-mail ημερ. 13 και 16.4.2007), παρόλο που στην υπογραφείσα συμφωνία αναφέρονται ρητά.

(ii) Σύμφωνα με τον όρο 9(ι) της συμφωνίας, η εταιρεία έπρεπε να εγκαταστήσει μέσα σε 60 μέρες από την υπογραφή της συμφωνίας με δικό της κόστος μηχανήματα και εξοπλισμό ανόδου του σήματος από τις εγκαταστάσεις του PIK στο δορυφόρο (uplink equipment) τα οποία θα παραχωρηθούν στο PIK.

Επειδή μέχρι τώρα η εταιρεία δεν το έπραξε, χρησιμοποιείται για άνοδο του σήματος άλλος εξοπλισμός που ανήκει σε άλλη εταιρεία. Σύμφωνα με το Ίδρυμα, σε περίπτωση βλάβης ή τεχνικού προβλήματος δεν μπορεί να γίνει οποιαδήποτε ενέργεια για αποκατάσταση.

(iii) Σύμφωνα με την υπογραφείσα συμφωνία, το σήμα θα λαμβάνεται στην Αυστραλία μέσω συνδρομητικής πλατφόρμας αφού καταβάλλεται μηνιαία συνδρομή AUD13,95, ενώ εναλλακτικά θα λαμβάνεται δωρεάν από πλατφόρμα που περιλαμβάνει και άλλα ελλαδικά κανάλια. Από γραπτά παράπονα τηλεθεατών από την Αυστραλία προς το ΡΙΚ, φαίνεται ότι το σήμα προσφέρεται μόνο με συνδρομή, μάλιστα πολύ μεγαλύτερη από αυτή που αναφέρεται στη συμφωνία.

(iv) Στον όρο 9(α) της συμφωνίας προνοείται ότι η εταιρεία θα υποβάλλει μηνιαία έκθεση στο ΡΙΚ σχετικά με την ποιότητα της υπηρεσίας μετάδοσης του σήματος, ενώ αυτό δεν γίνεται.

Το Ίδρυμα με τις επιστολές του ημερ. 13.8.2007 και 29.10.2007 πληροφόρησε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων σχετικά με τα προβλήματα που παρουσιάζονται για τη μετάδοση του δορυφορικού προγράμματος εξαιτίας της εταιρείας.

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων σε απάντησή του ημερ.14.11.2007 αναφέρει ότι σχετικά με τα προβλήματα στη διανομή του προγράμματος του ΡΙΚ από την εταιρεία έχει την άποψη ότι ο αρμόδιος φορέας για να προβεί σε σχετικές παραστάσεις είναι το Ίδρυμα που υπέγραψε εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας τη συμφωνία με την πιο πάνω εταιρεία.

Σχετικά με τα προβλήματα των συνεχών διακοπών του δορυφορικού προγράμματος εξ αιτίας της άλλης εταιρείας, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων έχει ήδη προβεί σε παραστάσεις προς την εταιρεία, με την επιστολή του ημερ. 14.11.2007, ώστε να γίνουν οι απαραίτητες τεχνικές διευθετήσεις (σε συνεργασία με το ΡΙΚ) για την απρόσκοπτη δορυφορική μετάδοση του προγράμματος.

Αναμένεται ότι σε περίπτωση μη τήρησης των όρων της συμφωνίας το Ίδρυμα θα διεκδικήσει τα δικαιώματα του που απορρέουν από το άρθρο 10.

Αγωγές εναντίον Διαφημιστικών Γραφείων για μη εξόφληση των οφειλών τους.

(α) Όπως έχει αναφερθεί και στην Έκθεσή μου για το 2006, εξακολουθεί να υπάρχει κίνδυνος απώλειας σημαντικών ποσών που οφείλονται από ορισμένες διαφημιστικές εταιρείες, αφού, μετά την καταχώριση αγωγής εναντίον τους, η επίδοση του κλητηρίου εντάλματος δεν κατέστη δυνατή, λόγω κυρίως αλλαγής της διεύθυνσής τους. Ενδεικτικές περιπτώσεις αναφέρονται και πάλι στον πίνακα που ακολουθεί.

Αρ. Λογ.	Οφειλόμενο ποσό £	Περίοδος οφειλής			Ημερ. καταχώρησης αγωγής	Αρ. αγωγής
4000132	14.889	1.6.2001	–	1.7.2001	6.7.2004	6518/04
4000048	9.095	1.7.1999	–	1.12.2001	11.6.2004	5593/04
4000062	80.481	1.10.2000	–	1.10.2001	11.6.2004	5592/04

Το Ίδρυμα πρέπει να συνεχίσει τις προσπάθειες για εντοπισμό των διευθυντών των υπό αναφορά εταιρειών, ώστε να καταστεί δυνατή η επίδοση των πιο πάνω ενταλμάτων.

(β) Αγωγή αρ. 2946/2001, για £25.241. Η αγωγή εκδικάστηκε από το 2001 αλλά παραμένει μέχρι σήμερα ανεκτέλεστη, με αποτέλεσμα να εκκρεμεί η είσπραξη του πιο πάνω ποσού. Με σημαντική καθυστέρηση 3 χρόνων εκδόθηκε στις 28.4.2004 ένταλμα κατάσχεσης κινητής περιουσίας, το οποίο και επιστράφηκε ανεκτέλεστο, χωρίς μέχρι σήμερα να σημειωθεί οποιαδήποτε εξέλιξη.

(γ) Αγωγές αρ. 7577/2006, για £68.678 και αρ. 1983/2006 για £3.545. Η αγωγή αρ. 7577/2006 δεν έχει ακόμη οριστεί για ακρόαση ενώπιον του Δικαστηρίου, ενώ η αγωγή αρ. 1983/2006 εκδικάστηκε υπέρ του Ιδρύματος αλλά δεν μπορεί να προχωρήσει κατάσχεση επειδή η εταιρεία έχει διαλυθεί. Σημειώνεται ότι η αγωγή αρ. 5594/2004 για £27.298 που ορίστηκε για ακρόαση στις 12.9.2007, αναβλήθηκε και ορίστηκε για οδηγίες στις 3.6.2008.

6.18 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΜΠΕΛΟΟΙΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση.

(α) Υποβολή οικονομικών καταστάσεων. Το Συμβούλιο Αμπελοοινικών Προϊόντων δεν υπέβαλε μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης τις τελικές οικονομικές καταστάσεις για το 2007. Τα οικονομικά στοιχεία που ακολουθούν έχουν εξαχθεί από προσχέδιο των οικονομικών καταστάσεων του Συμβουλίου για το έτος 2007.

(β) Αποτελέσματα έτους. Οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2007, παρουσίασαν έλλειμμα £1.768.248 (πριν από την κρατική χορηγία) σε σύγκριση με £1.262.472 για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2006.

Σημειώνεται ότι, μετά την κρατική χορηγία, παρουσιάζεται, για το 2007, πλεόνασμα ύψους £531.752 (£207.912 για το 2006) με αποτέλεσμα τη συσσώρευση αποθεματικού ύψους £1.000.621 (£468.869 για το 2006). Ενόψει του ότι σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό του Συμβουλίου το οποιοδήποτε έλλειμμα του Προϋπολογισμού καλύπτεται με κρατική χορηγία, η συσσώρευση αποθεματικού δεν δικαιολογείται.

(γ) Έσοδα. Τα έσοδα, περιλαμβανομένης της κρατικής χορηγίας ύψους £2.300.000 (£1.470.384 το 2006), ανήλθαν σε £2.527.207, σε σύγκριση με £1.676.580 για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2006. Σημειώνεται ότι στα έσοδα του έτους περιλαμβάνονται αναβαλλόμενα έσοδα ύψους £57.069 (£59.708 το 2006), τα οποία αφορούν σε χορηγία από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ύψους £285.000, η οποία καταβλήθηκε το 2004 για τη δημιουργία και ανάπτυξη «Αμπελουργικού Μητρώου» και σε χορηγία από το Υπουργείο Οικονομικών ύψους £2.000, για ενίσχυση του προγράμματος «Κουμανταρία». Όπως προκύπτει, η ικανότητα του Συμβουλίου να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα εξαρτάται από τη συνέχιση της οικονομικής υποστήριξης που παρέχεται από την Κυβέρνηση αφού αποτελεί το 91% του συνόλου των εσόδων του.

(δ) Έξοδα. Τα έξοδα, περιλαμβανομένης της πρόβλεψης για συνταξιοδοτικά ωφελήματα σε σχέση με προϋπηρεσία ύψους £544.750, ανήλθαν σε £1.995.455, σε σύγκριση με £1.468.668 για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2006.

(ε) Κρατική χορηγία. Η κρατική χορηγία για το έτος 2007 ανήλθε σε £2.300.000, σε σύγκριση με £1.470.384 για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2006.

(στ) Κρατικές επιχορηγήσεις. Κατά τα ημερολογιακά έτη 2007 και 2006 η Κυβέρνηση κατέβαλε, μέσω του Συμβουλίου, τις ακόλουθες επιχορηγήσεις:

	<u>2007</u>	<u>2006</u>
	£	£
Αποζημίωση που καταβλήθηκε με βάση σχέδια εκρίζωσης και αναδιάρθρωσης	282.301	393.818
Εξαγορά δικαιωμάτων φύτευσης που προήλθαν από συμμετοχή σε σχέδια αναδιάρθρωσης και από αναμπέλωση	---	27.950
	<u>282.301</u>	<u>421.768</u>

Προϋπολογισμός. Ο Προϋπολογισμός για το έτος 2007 εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 28.6.2006 και από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 3.1.2007 για δαπάνες ύψους £1.749.195.

Προσωπικό. Το Συμβούλιο στις 31.12.2007 απασχολούσε 42 μόνιμους υπαλλήλους (29 στις 31.12.2006) και κανένα έκτακτο (5 στις 31.12.2006). Το σύνολο των αποδοχών τους, περιλαμβανομένων των συνεισφορών του Συμβουλίου στα διάφορα Ταμεία για το έτος 2007, ανήλθε στο ποσό των £957.233 (£880.817 για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2006), χωρίς να ληφθεί υπόψη η ελλειμματική εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων ύψους £544.750.

6.19 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2007 παρουσίασαν πλεόνασμα ύψους £604.742, σε σύγκριση με έλλειμμα £1.645.918 το 2006.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα ανήλθαν σε £9.409.386, σε σύγκριση με £7.792.061 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £1.617.325 ή ποσοστό 20,7%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των τελών αποχέτευσης κατά 1‰ μέσα στο 2007 και στην αύξηση των τελών χρήσης του συστήματος αποχετεύσεων από 20 σε 24 σεντ για κάθε κυβικό μέτρο νερού.

(γ) **Έξοδα.** Τα έξοδα ανήλθαν σε £6.144.311, σε σύγκριση με £5.097.756 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £1.046.555 ή ποσοστό 20,5%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των τόκων πληρωτέων και των αποσβέσεων, λόγω ολοκλήρωσης των νέων γραφείων του Συμβουλίου.

(δ) **Ταμειακά υπόλοιπα.** Τα ταμειακά υπόλοιπα στις 31.12.2007 και 31.12.2006, παρουσιάζονται ως ακολούθως:

	<u>2007</u>	<u>2006</u>
	£	£
Εμπορικές Τράπεζες	20.074.610	14.140.881
Κεντρική Τράπεζα Κύπρου	8.739	41.046
Ταμείο	710	5.387
	<u>20.084.059</u>	<u>14.187.314</u>

Κατά το 2007 εκταμιεύθηκαν συνολικά £11.683.740 από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και την Τράπεζα Αναπτύξεως του Συμβουλίου της Ευρώπης και £15.000.000 από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, για την εκτέλεση αναπτυξιακών έργων και την ασφαλική επίστρωση των δρόμων στους οποίους συμπληρώνεται η εγκατάσταση του συλλεκτικού συστήματος. Λόγω προβλημάτων που παρουσιάστηκαν στην ανέγερση του εργοστασίου λυμάτων Βαθιάς Γωνιάς,

δεν κατέστη δυνατή η χρησιμοποίηση μέσα στο 2007 σημαντικού μέρους των χρημάτων που εκταμιεύθηκαν, με αποτέλεσμα τα ταμειακά υπόλοιπα στις 31.12.2007 να παρουσιάζονται αυξημένα σε σύγκριση με το 2006.

Προσωπικό - Μισθοί και εργοδοτικές εισφορές. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 33 μόνιμους υπαλλήλους, 12 έκτακτους και 27 εργάτες, σε σύγκριση με 35 μόνιμους υπαλλήλους, 13 έκτακτους και 28 εργάτες το 2006. Οι αποδοχές του προσωπικού και οι εργοδοτικές εισφορές ανήλθαν στο ποσό των £1.832.596, σε σύγκριση £2.021.281 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £188.685 ή ποσοστό 9,33%, που οφείλεται κυρίως στη μειωμένη ελλειμματική εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων, η οποία κατά το 2007 ανέρχεται σε £162.000 σε σύγκριση με £366.422, το 2006.

Προϋπολογισμός.

(α) Κατάρτιση και έγκριση Προϋπολογισμού. Σύμφωνα με το άρθρο 22 του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου του 1971, ο ετήσιος Προϋπολογισμός του Συμβουλίου καταρτίζεται κατά τέτοια ημερομηνία ώστε να παρέχεται επαρκής χρόνος για την εξέτασή του από το Συμβούλιο και την υποβολή του στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση, πριν από την έναρξη της χρήσης του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρεται. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του αρ. 42.094 ημερ. 18.1.1995, εκχώρησε την εξουσία έγκρισης του Προϋπολογισμού του Συμβουλίου στον Υπουργό Εσωτερικών, ο οποίος τον εγκρίνει με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Οικονομικών.

Σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 58.009, ημερ. 11.6.2003, οι Δημόσιοι/Ημικρατικοί Οργανισμοί οι οποίοι δεν έχουν νομική υποχρέωση υποβολής των Προϋπολογισμών τους για έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, τους υποβάλλουν στο Υπουργείο Οικονομικών, για απόψεις πάνω σε θέματα προσωπικού, μισθών και όρων απασχόλησης, μέχρι τη 15η Ιουνίου του προηγούμενου έτους.

Ο Προϋπολογισμός για το έτος 2007 εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 23.10.2006 και από τον Υπουργό Εσωτερικών στις 30.4.2007. Συνεπώς οι δαπάνες που έγιναν μέχρι την ημερομηνία αυτή ήταν χωρίς εξουσιοδότηση. Εισηγήθηκα όπως ο Προϋπολογισμός του Συμβουλίου προωθείται και εγκρίνεται έγκαιρα στο μέλλον.

Με επιστολή μου προς τον Υπουργό Εσωτερικών εισηγήθηκα την τροποποίηση του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου του 1971, ούτως ώστε να καθοριστεί συγκεκριμένη ημερομηνία μέχρι την οποία θα πρέπει τα Συμβούλια Αποχετεύσεων να υποβάλλουν τους Προϋπολογισμούς τους στον Υπουργό Εσωτερικών για έγκριση και αυτή να δίνεται πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρονται.

Η Πρόεδρος του Συμβουλίου ανέφερε ότι συμφωνεί απόλυτα με την πιο πάνω εισήγησή μου.

(β) Κεφαλαιουχικές δαπάνες. Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες που προϋπολογίστηκαν ήταν £32.800.000, σε σύγκριση με £34.160.950 το 2006 και εκείνες που πραγματοποιήθηκαν ανήλθαν σε £23.771.471, σε σύγκριση με £16.522.824 το 2006, δηλαδή εκτελέστηκε το 72,5% του Προϋπολογισμού (2006 – 48,36%). Ποσό £31.080.000 αφορά στην πρόνοια για το αποχετευτικό σύστημα Μείζονος Λευκωσίας από την οποία πραγματοποιήθηκαν δαπάνες ύψους £22.293.920, δηλαδή ποσοστό 71,73% της πρόνοιας.

Χρεώστες. Το υπόλοιπο των καθυστερήσεων στις 31.12.2007 ήταν £1.867.055, σε σύγκριση με £1.685.971 στις 31.12.2006, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £181.084 ή ποσοστό 10,7% που οφείλεται κυρίως στις αυξημένες χρεώσεις λόγω αύξησης των τελών το 2007. Ποσό £1.112.257 αφορά οφειλές για τα έτη 1977 μέχρι 2006 και υπέδειξα ότι θα πρέπει να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για είσπραξή τους.

Όπως με πληροφόρησε η Πρόεδρος του Συμβουλίου, κατά το 2008, έχουν ληφθεί δικαστικά μέτρα εναντίον πέραν των τετρακοσίων ιδιοκτητών.

Έργα που εκτελέστηκαν και δεν τέθηκαν σε λειτουργία. Τα έργα αποχετευτικών συστημάτων υπό εκτέλεση στις 31.12.2007, ανέρχονται σε £56.973.453, σε σύγκριση με £34.710.510 το 2006. Από το ποσό αυτό, ποσό περίπου £25.429.361 (2006 - £22.922.578), αφορά σε έργα τα οποία έχουν συμπληρωθεί και παραληφθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε λειτουργία, ούτε μπορεί να αρχίσει η χρήση τους, λόγω της μη ολοκλήρωσης της κατασκευής του εργοστασίου επεξεργασίας λυμάτων στην Ανθούπολη και Βαθιά Γωνιά και των προβλημάτων δυσσομίας που προκαλούνται από τη λειτουργία του εργοστασίου επεξεργασίας λυμάτων Μιας Μηλιάς.

Όπως με πληροφόρησε η Πρόεδρος του Συμβουλίου, το εργοστάσιο επεξεργασίας λυμάτων στην Ανθούπολη τέθηκε σε λειτουργία τον Απρίλιο του 2008 ενώ το εργοστάσιο επεξεργασίας λυμάτων στη Βαθιά Γωνιά αναμένεται να λειτουργήσει το Σεπτέμβριο του 2009.

Αύξηση αποχετευτικών τελών για κάλυψη της δαπάνης για ολική ασφαλική επίστρωση των δρόμων που επηρεάζονται από την κατασκευή του αποχετευτικού συστήματος. Όπως ανέφερα και στις Εκθέσεις μου για τα έτη 2004 μέχρι 2006, το Συμβούλιο αποφάσισε την πλήρη ασφαλιτόστρωση των δρόμων στις περιοχές όπου συμπληρώνεται το αποχετευτικό σύστημα, ενώ μέχρι το 2003 κάλυπτε μόνο το κόστος για την ασφαλική επανόρθωση των εκσκαφών. Η ολική ασφαλιτόστρωση των δρόμων με έξοδα του Συμβουλίου, χωρίς τη συνεισφορά των οικείων Δήμων, δεν καλύπτεται από οποιαδήποτε πρόνοια στον περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμο. Αντίθετα, την ευθύνη για τη συντήρηση των δρόμων φέρουν οι Δήμοι, σύμφωνα με το άρθρο 84(ε) των περί Δήμων Νόμων 1985 έως 2005, οι οποίοι για εκτέλεση τέτοιων έργων, λαμβάνουν χορηγία από το Κράτος.

Ωστόσο, το Συμβούλιο συνέχισε την τακτική της πλήρους ασφαλιτόστρωσης των δρόμων όπου ολοκληρώνονται τα αποχετευτικά έργα, και κατά το 2007 προέβη στην αύξηση των τελών κατά 0,5% από 1.1.2007 για κάλυψη των πιο πάνω εξόδων. Η ολική δαπάνη για την πλήρη ασφαλιτόστρωση των δρόμων μέχρι τις 31.12.2007 ανήλθε σε £11.123.512.

Σημειώνεται ότι από το 1994 τα τέλη επιβάλλονται επί των αξιών των ακινήτων σε τιμές του 1980, σύμφωνα με την επανεκτίμηση του Κτηματολογίου (μέχρι το 1994 επιβάλλονταν επί των τιμών του 1920-1926). Το Συμβούλιο δεν προχώρησε σε τροποποίηση του Κανονισμού 32 της Κ.Δ.Π. αρ. 144/73 για μείωση του ανώτατου ορίου επιβολής τελών, με αποτέλεσμα να έχει τη δυνατότητα επιβολής τελών μέχρι 50% επί των νέων εκτιμημένων αξιών, οι οποίες έχουν εκατονταπλασιαστεί και σε μία νέα γενική επανεκτίμηση, θα αυξηθούν ακόμα περισσότερο.

Η Πρόεδρος του Συμβουλίου επισήμανε ότι το Συμβούλιο αποτελείται από αιρετά μέλη τα οποία εκπροσωπούν τους οικείους Δήμους στο Συμβούλιο και όλες οι αποφάσεις, συμπεριλαμβανομένων και αποφάσεων για αυξήσεις τελών, λαμβάνονται μετά από σοβαρή σκέψη και προβληματισμό.

Με επιστολή μου προς τον Υπουργό Εσωτερικών υπέδειξα ότι θα πρέπει να καθοριστούν τόσο οι υποχρεώσεις των Συμβουλίων για την παλινόρθωση των επηρεαζόμενων δρόμων όσο και η δυνατότητα αύξησης των αποχετευτικών τελών μέχρι 50% επί των νέων εκτιμημένων αξιών, χωρίς τη σχετική έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου και της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Αναπαλαίωση και κατασκευή των νέων γραφείων του Συμβουλίου. Το Μάρτιο του 2005, πριν την έναρξη του έργου, το Συμβούλιο με πληροφόρησε ότι, σύμφωνα με την τελευταία εκτίμηση, η δαπάνη του έργου υπολογίστηκε σε £2 εκ. Η Υπηρεσία μου εξέφρασε την άποψη ότι, το Συμβούλιο θα έπρεπε να επανεξετάσει κατά πόσο ήταν προς το συμφέρον του, να προχωρήσει στην υλοποίηση αυτού του έργου, αφού το κόστος όπως είχε διαμορφωθεί υπερέβαινε τη δαπάνη αγοράς νέων γραφείων. Το Συμβούλιο εξέφρασε την άποψη ότι το τελικό κόστος είχε υπολογιστεί

μεταξύ £1.300/τ.μ. μέχρι £1.350/τ.μ., ποσό το οποίο θεωρήθηκε ότι ήταν ευνοϊκά συγκρίσιμο με τις τιμές πώλησης γραφείων στο αστικό κέντρο της Λευκωσίας, όπου το αντίστοιχο κόστος ήταν περίπου £1.400/τ.μ. Με την ολοκλήρωση του έργου, το κόστος ανήλθε σε £3.396.675 δηλαδή £1.774/τ.μ. Πέραν της αύξησης της δαπάνης, τα γραφεία που κατασκευάστηκαν, λόγω της μορφής και της δομής την οποία έχουν, φαίνεται να μην είναι λειτουργικά και μόλις ικανοποιούν τις σημερινές ανάγκες του Συμβουλίου.

Η Πρόεδρος του Συμβουλίου ανέφερε ότι το Συμβούλιο επέλεξε την αναπαλαίωση των συγκεκριμένων γραφείων στα πλαίσια της πολιτικής αναβάθμισης και επαναδραστηριοποίησης του ιστορικού κέντρου της πρωτεύουσας. Στην αύξηση του αρχικά προϋπολογιζόμενου κόστους συνέβαλε αφενός η ανάδειξη του χώρου όπου εντοπίστηκαν αρχαιολογικά ευρήματα κατά την κατασκευή του υπογείου και αφετέρου η πολύ κακή ποιότητα της υφιστάμενης στέγης η οποία χρειάστηκε να ανακατασκευασθεί όπως επίσης και η ιδιαίτερα διαβρωμένη κατάσταση των κατασκευών σκυροδέματος και η πολυδάπανη ενίσχυσή τους. Η Πρόεδρος ανέφερε επίσης ότι, με εξαίρεση το χώρο του υπογείου όπου έχουν απολεσθεί αρκετοί χώροι στάθμευσης λόγω των αρχαιοτήτων, το Συμβούλιο έχει την άποψη ότι τα γραφεία που κατασκευάστηκαν είναι λειτουργικά και έχουν ληφθεί υπόψη παράγοντες που στο μέλλον θα μειώσουν τις στεγαστικές ανάγκες του Συμβουλίου.

Χαρτοσήμανση συμβολαίων έργων και συμφωνιών δανείων.

(α) Κατά το 2007, το Συμβούλιο προέβη σε υπογραφή επτά συμβάσεων εκτέλεσης αποχετευτικών έργων συνολικής αξίας £28.842.600, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, τα οποία δεν έχουν χαρτοσημανθεί.

Σύμφωνα με το άρθρο 29(θ) του περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικού) Νόμου αρ. 222(Ι)/2002, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2003, στην περίπτωση σύμβασης εκτέλεσης οικοδομικού ή τεχνικού έργου, ο εργολήπτης βαρύνεται με την καταβολή του τέλους χαρτοσήμου. Το Συμβούλιο υποχρεούται να εξετάζει κατά πόσο ένα έγγραφο είναι χαρτοσημασμένο ή όχι και να μην προβαίνει σε οποιαδήποτε ενέργεια μέχρι το έγγραφο αυτό να χαρτοσημανθεί.

Επίσης, με βάση την εγκύκλιο επιστολή του Εφόρου Τελών Χαρτοσήμου, αρ. φακ. 13.36.09, ημερ. 21.7.2006, τα συμβόλαια που έχουν υπογραφεί μετά την 1.1.2003, θα πρέπει να αποσταλούν στο Γραφείο του Εφόρου για εξέταση πιθανής χαρτοσήμανσής τους, περιλαμβανομένων και αυτών που έχουν λήξει και δεν είναι πλέον σε ισχύ.

(β) Το 2004, υπογράφηκαν δύο συμφωνίες δανείων με δύο τράπεζες του εξωτερικού για χρηματοδότηση της κατασκευής του αποχετευτικού συστήματος Μείζονος Λευκωσίας. Παρόλο ότι στις συμφωνίες δανείων, για €100 εκ. η καθεμιά, υπάρχει σχετική πρόνοια σύμφωνα με την οποία το Συμβούλιο αποδέχεται την υποχρέωση καταβολής των τελών χαρτοσήμων, εντούτοις δεν προέβη στη χαρτοσήμανση των εν λόγω συμφωνιών και δεν κατέβαλε τα ανάλογα τέλη χαρτοσήμου. Μετά τη διαπίστωση αυτή από την Υπηρεσία μου, το Συμβούλιο υπέβαλε τις πιο πάνω συμφωνίες στο Γραφείο του Εφόρου Χαρτοσήμων, ο οποίος έδωσε συγκεκριμένες οδηγίες για το χειρισμό τους. Η Υπηρεσία μου ζήτησε από τον Έφορο Χαρτοσήμων να πληροφορηθεί τις συγκεκριμένες πρόνοιες του περί Χαρτοσήμων Νόμου πάνω στις οποίες βασίστηκαν οι σχετικές οδηγίες.

Η Πρόεδρος του Συμβουλίου έχει την άποψη ότι το Συμβούλιο, με βάση το άρθρο 42Α του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου, απαλλάσσεται οποιωνδήποτε τελών χαρτοσήμων καταβλητέων δυνάμει της εκάστοτε ισχύουσας περί χαρτοσήμων νομοθεσίας.

Ωστόσο, για τις πιο πάνω περιπτώσεις, με βάση τον περί Χαρτοσήμων Νόμο, η υποχρέωση χαρτοσήμανσης των συγκεκριμένων εγγράφων βαρύνει τους εργολήπτες και τις τράπεζες και δεν μπορεί βάσει συμφωνίας μεταξύ των μερών να μετατεθεί στο Συμβούλιο με σκοπό να μην καταβληθεί. Η εξαίρεση που απολαμβάνει το Συμβούλιο με βάση τον περί Αποχετευτικών

Συστημάτων Νόμο, καλύπτει περιπτώσεις εγγράφων, που αν δεν υπήρχε η σχετική εξαίρεση, θα υποχρεωνόταν το ίδιο να καταβάλει τα σχετικά τέλη χαρτοσήμων.

Επανεκτίμηση ακίνητης ιδιοκτησίας. Η αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας στους φορολογικούς καταλόγους, η οποία λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς επιβολής αποχρεωτικών τελών, είναι η εκτιμημένη αξία σε τιμές 1.1.1980, με βάση τη γενική εκτίμηση ή με βάση την προσωρινή εκτίμηση που καθόρισε ο Διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 66 και 69 του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου. Δεν υιοθετήθηκε σταθερή διαδικασία από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για επανεκτίμηση όλων των ακινήτων, των οποίων οι αξίες διαφοροποιήθηκαν σημαντικά λόγω της μεγάλης οικοδομικής ανάπτυξης που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια και της αναθεώρησης των τοπικών σχεδίων και των σχεδίων περιοχών, παράγοντες που έχουν επιφέρει σημαντικές αλλαγές στις αξίες των ακινήτων.

Εισηγήθηκα όπως το Συμβούλιο μελετήσει, σε συνεργασία με το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, την ανάγκη καταγραφής και επανεκτίμησης της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στα όριά του, διαδικασία που, όπως υπολογίζεται, θα αποφέρει σημαντική αύξηση στα έσοδα του Συμβουλίου από τα αποχρεωτικά τέλη.

Η Πρόεδρος του Συμβουλίου η οποία διατύπωσε τη σύμφωνη γνώμη της με τα πιο πάνω με ενημέρωσε ότι σε συνάντηση που είχε με τον Υπουργό Εσωτερικών τον Απρίλιο του 2008, δόθηκαν υποσχέσεις ότι το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας θα προχωρούσε με την πρόσληψη του αναγκαίου προσωπικού, για τον σκοπό των επανεκτιμήσεων των νέων αναπτύξεων αφού είναι σε όλους γνωστό ότι με τη μη επανεκτίμηση των νέων αναπτύξεων, η απώλεια εσόδων είναι τεράστια τόσο για τα Συμβούλια Αποχρεώσεων και τους Δήμους όσο και για το Κράτος.

Ενοποίηση των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας και Αποχρεώσεων Λευκωσίας. Σχετικά με τη διερεύνηση της πιθανότητας ενοποίησης των δύο Συμβουλίων, πληροφορήθηκα ότι έγινε η παρουσίαση της τελικής μελέτης και αναμένονται οι εισηγήσεις και απόψεις των Συμβουλίων με σκοπό την υποβολή ολοκληρωμένης πρότασης προς τον Υπουργό Εσωτερικών για λήψη πολιτικής απόφασης.

Μέρος Β

Παραχώρηση προσαυξήσεων. Σε υπάλληλο του Συμβουλίου παραχωρήθηκαν κατά το 2006, 3 προσαυξήσεις «ως επιβράβευση της συνεχούς προσπάθειας που καταβάλλει καθώς και για τον άψογο τρόπο εκτέλεσης των καθηκόντων της». Παρόλο που συμφωνώ με τη χρησιμότητα ύπαρξης κινήτρων για επιβράβευση υπαλλήλων, ωστόσο υπέδειξα ότι δεν υπάρχει πρόνοια στους Κανονισμούς του Συμβουλίου που να παρέχει τέτοια ευχέρεια στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Σημειώνεται ότι σε προηγούμενη μου Έκθεση αναφέρθηκα σε παρόμοια άλλη περίπτωση για την οποία παραχωρήθηκαν σε υπάλληλο 8 προσαυξήσεις και επεξήγησα τους λόγους για τους οποίους η παραχώρηση αυτή ήταν παράνομη. Ανέφερα ότι στη συνέχεια, με βάση απόφαση του δικαστηρίου, ακυρώθηκε η απόφαση του Συμβουλίου. Παρά και το προηγούμενο παράδειγμα το Συμβούλιο προέβη και πάλι σε τέτοια ενέργεια.

Η Πρόεδρος του Συμβουλίου ανέφερε ότι η παραχώρηση των τριών προσαυξήσεων στην συγκεκριμένη υπάλληλο, πέραν της επιβράβευσης της συνεχούς προσπάθειάς της έγινε και για το γεγονός ότι μέσα στα πλαίσια της συνομολόγησης της σύμβασης που διέπει τους όρους εργασίας των υπαλλήλων για την περίοδο 1.1.1999 μέχρι 31.12.2004, η οποία επεκτεινόταν μέχρι 31.12.2007, η εν λόγω υπάλληλος δεν έτυχε οποιουδήποτε ωφελήματος σε αντίθεση με τους πλείστους των υπαλλήλων οι οποίοι έτυχαν προαγωγής ή αναβάθμισης.

Καταβολή φιλοδωρήματος έναντι αδειών ανάπαυσης. Στο Διευθυντή Έργου (Αποχετευτικό Σύστημα Μείζονος Λευκωσίας) καταβλήθηκε κατά το 2006 ποσό £2.000 για άδειες ανάπαυσης που θεωρήθηκε ότι δικαιούται για τα έτη 2002-2006 και δεν έκαμε χρήση. Υπέδειξα ότι στο συμβόλαιο μίσθωσης των υπηρεσιών του δεν υπάρχει πρόνοια για παραχώρηση άδειας ανάπαυσης. Αντίθετα αναφέρεται ότι θα καταβάλλει τις αναγκαίες εισφορές στα διάφορα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή οποιαδήποτε άλλα Ταμεία, προσωπικά ως αυτοτελώς εργαζόμενο άτομο.

Ανέφερα ότι παρά την πιο πάνω επισήμανσή μου προς το Συμβούλιο δεν λήφθηκαν διορθωτικά μέτρα.

Μηχανογράφηση. Το Συμβούλιο εργοδοτεί ένα Λειτουργό Μηχανογράφησης, ο οποίος έχει ετοιμάσει όλα τα προγράμματα που λειτουργούν για την εξυπηρέτηση των αναγκών του Συμβουλίου. Εγχειρίδια χρήσης και διαχείρισης των διαφόρων προγραμμάτων δεν υπάρχουν και ούτε άλλος υπάλληλος μπορεί να διαχειριστεί την πιο πάνω εργασία.

Ενόψει της επέκτασης των εργασιών του Συμβουλίου και της μελετούμενης συγχώνευσης με το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, εισηγήθηκα να μελετηθεί το ενδεχόμενο αντικατάστασης του συστήματος με άλλα σύγχρονα πληροφοριακά συστήματα που προσφέρουν πολλαπλές και αξιόλογες δυνατότητες. Η Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι ήδη έχει περιληφθεί πρόνοια για αντικατάσταση του συστήματος στον Προϋπολογισμό για το 2008.

Συμβόλαια GN3, GN4, GN10 για ασφαλικές εργασίες. Τον Οκτώβριο 2006, δόθηκαν από την Υπηρεσία μου στο επιβλέπον προσωπικό του Συμβουλίου, εισηγήσεις για ενέργειες/μεθόδους ελέγχου των εργασιών για υποβοήθηση του έργου τους. Οι εισηγήσεις αυτές αφορούσαν:

- (i) Στον έλεγχο της διαδικασίας προμήθειας του ασφαλικού σκυροδέματος από τον εργολάβο.
- (ii) Στον έλεγχο της ποιότητας του ασφαλικού σκυροδέματος, και
- (iii) στον έλεγχο της ποσότητας ασφαλικού σκυροδέματος που προμήθευε ο εργολάβος.

Από τον έλεγχο που έγινε τον Ιανουάριο του 2008 στα πιο πάνω έργα, διαπιστώθηκε ότι ενώ διεξάγεται προσπάθεια εφαρμογής των πιο πάνω εισηγήσεων μας, παρατηρούνται ορισμένες αδυναμίες. Συγκεκριμένα:

(α) Δεν γίνεται δειγματοληπτική επιβεβαίωση σε ανεξάρτητο ζυγιστικό σταθμό των στοιχείων που αναγράφονται στα Δελτία Μεταφοράς του Προμηθευτή του ασφαλικού υλικού.

(β) Δεν γίνεται οποιοσδήποτε έλεγχος για την ποιότητα των αδρανών που χρησιμοποιούνται. Παράλληλα παρατηρήθηκε ότι δεν ελέγχεται κατά πόσο προστίθεται υδράσβεστος στο ασφαλικό σκυρόδεμα, όπως προνοείται στο συμβόλαιο. Η χρήση της υδρασβέστου είναι καθοριστικής σημασίας, αφού επηρεάζει άμεσα την ποιότητα, αλλά και την αντοχή στο χρόνο του ασφαλικού σκυροδέματος. Εξέφρασα την άποψη ότι απαιτείται όπως, κάθε φορτίο ασφάλτου συνοδεύεται από απόδειξη αγοράς της υδρασβέστου, η οποία αφού σφραγιστεί και υπογραφεί από το Μηχανικό επιστρέφεται στον εργολάβο, ενώ ο Μηχανικός τηρεί αντίγραφο της απόδειξης.

(γ) Όλα τα εργαστηριακά αποτελέσματα που ελέγχθηκαν και στα τρία συμβόλαια, ικανοποιούν πλήρως τις απαιτήσεις των προδιαγραφών, γεγονός που εγείρει ερωτηματικά ως προς την αξιοπιστία τους. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εργαστηριακοί έλεγχοι γίνονταν στο εργαστήριο του εργολάβου από δικό του προσωπικό, στην παρουσία Τεχνικού του Συμβουλίου, υπέδειξα ότι επιβάλλεται όπως σε τακτά χρονικά διαστήματα, γίνεται επαλήθευση των αποτελεσμάτων από ανεξάρτητο εργαστήριο.

(δ) Δεν διασφαλίστηκε ότι τα προϊόντα από την αφαίρεση του υφιστάμενου ασφαλικού τάπητα (φρεζάρισμα) δεν επαναχρησιμοποιούνται από τους εργολάβους στην παραγωγή ασφάλτου. Υπέδειξα ότι σύμφωνα με την πρακτική που εφαρμόζεται από το Τμήμα Δημοσίων Έργων, η

επίβλεψη υποδεικνύει (ή συμφωνείται με τον εργολάβο) συγκεκριμένο χώρο εναπόθεσης των προϊόντων του φρεζαρίσματος και απλώς ελέγχεται ότι η ποσότητα αυτή είναι εκείνη που αφαιρέθηκε.

Πέραν των πιο πάνω στο συμβόλαιο GN10, παρατηρήθηκε ότι η ασφαλική συγκολλητική επάλειψη (tack coat) που προηγείται της διάστρωσης του ασφαλικού τάπητα δεν ήταν επαρκής ούτε σε ποσότητα ούτε και κάλυπτε ολόκληρη την έκταση της επιφάνειας του υποστρώματος. Παρατηρήθηκε επίσης ότι σε αρκετές περιπτώσεις, σε σημεία επαφής του ρείθρου με τον ασφαλικό τάπητα, καθώς και γύρω από τα φρεάτια αποχέτευσης, δεν επιτεύχθηκε ικανοποιητική συμπίεση, με αποτέλεσμα το ασφαλικό σκυρόδεμα να αποκολλάται εύκολα.

Έχοντας υπόψη, ότι με την κατασκευή του αποχετευτικού συστήματος, θα ασφαλοστρωθούν οι περισσότεροι δρόμοι της ευρύτερης Λευκωσίας, έναντι δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ, ανέφερα ότι θεωρώ πολύ σημαντική την τήρηση των προδιαγραφών και όρων των συμβάσεων, ώστε να διασφαλίζεται ο αναμενόμενος κύκλος ζωής του ασφαλικού τάπητα.

Η Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι οι παρατηρήσεις και υποδείξεις μου έχουν υιοθετηθεί με στόχο την ποιοτική βελτίωση των εκτελούμενων εργασιών.

6.20 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ-ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι οικονομικές καταστάσεις για το 2007 παρουσίασαν, πριν από τις συναλλαγματικές διαφορές, πλεόνασμα £4.174.146, σε σύγκριση με £3.938.171 το 2006.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £10.493.448, σε σύγκριση με £9.388.594 το 2006. Σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £1.104.854 ή ποσοστό 11,8%, που οφείλεται βασικά στην αύξηση των τελών αποχέτευσης και χρήσης του συστήματος, στους εισπρακτέους τόκους και στην ανάκτηση εξόδων από την κυβέρνηση.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £6.319.302, σε σύγκριση με £5.450.423 το 2006, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £868.879 ή ποσοστό 15,9%, που οφείλεται βασικά στην αύξηση των εξόδων λειτουργίας και συντήρησης του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και στην αύξηση των αποσβέσεων λόγω κεφαλαιοποίησης των κατασκευαστικών κόστων για έργα της Α και Β Φάσης.

Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε στις 31.12.2007, 34 μόνιμους υπαλλήλους, 6 έκτακτους και 16 τακτικούς εργάτες, σε σύγκριση με 38 μόνιμους, 6 έκτακτους και 16 εργάτες το 2006. Το σύνολο των αποδοχών, συμπεριλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών, ανήλθε στο ποσό των £1.392.818, σε σύγκριση με £1.319.444 το 2006, δηλαδή παρουσίασε αύξηση £73.374 ή ποσοστό 5,56%.

Υπερωρίες. Η δαπάνη για υπερωρίες ανήλθε σε £70.934, σε σύγκριση με £63.061 το 2006. Ποσό £34.629 αφορά σε υπερωρίες του μόνιμου υπαλληλικού προσωπικού για το έτος 2007, σε σύγκριση με £26.557 το 2006.

Προϋπολογισμός.

(α) Κατάρτιση και έγκριση Προϋπολογισμού. Σύμφωνα με το άρθρο 22 του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου του 1971, ο ετήσιος Προϋπολογισμός του Συμβουλίου καταρτίζεται κατά τέτοια ημερομηνία ώστε να παρέχεται επαρκής χρόνος για την εξέτασή του από το Συμβούλιο και την υποβολή του στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση, πριν από την έναρξη της χρήσης του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρεται. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του αρ. 42.094 ημερ. 18.1.1995, εκχώρησε την εξουσία έγκρισης του Προϋπολογισμού

του Συμβουλίου στον Υπουργό Εσωτερικών, ο οποίος τον εγκρίνει με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Οικονομικών.

Σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 58.009, ημερ. 11.6.2003, οι Δημόσιοι/Ημικρατικοί Οργανισμοί οι οποίοι δεν έχουν τη νομική υποχρέωση υποβολής των Προϋπολογισμών τους για έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, τους υποβάλλουν στο Υπουργείο Οικονομικών, για απόψεις πάνω σε θέματα προσωπικού, μισθών και όρων απασχόλησης, μέχρι τη 15η Ιουνίου του προηγούμενου έτους.

Ο Προϋπολογισμός για το έτος 2007 εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 27.9.2006 και υποβλήθηκε έγκαιρα στον Υπουργό Εσωτερικών για έγκριση στις 28.9.2006. Ο Υπουργός Εσωτερικών τον ενέκρινε τελικά στις 10.5.2007, με εξαίρεση τα θέματα προσωπικού. Συνεπώς οι δαπάνες που έγιναν μέχρι την ημερομηνία αυτή ήταν χωρίς εξουσιοδότηση.

Αναφορικά με το θέμα, με επιστολή μου προς τον Υπουργό Εσωτερικών εισηγήθηκα επίσης την τροποποίηση του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου του 1971, ούτως ώστε να καθοριστεί συγκεκριμένη ημερομηνία μέχρι την οποία θα πρέπει τα Συμβούλια Αποχετεύσεων να υποβάλλουν τους Προϋπολογισμούς τους στον Υπουργό Εσωτερικών για έγκριση και αυτή να δίνεται πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρονται. Όπως πληροφορήθηκα και το Συμβούλιο εισηγήθηκε ανάλογη τροποποίηση στο Υπουργείο Εσωτερικών.

(β) Κεφαλαιουχικές δαπάνες. Η πρόνοια στον Προϋπολογισμό του 2007 για Κεφαλαιουχικές Δαπάνες ήταν £11.359.500, σε σύγκριση με £5.074.000 το 2006. Οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν ανήλθαν σε £9.702.632, ή ποσοστό 85,4% του Προϋπολογισμού σε σύγκριση με £2.624.679 ή ποσοστό 51,7% το 2006, σημειώθηκε δηλαδή σημαντική βελτίωση στην υλοποίησή του.

Χρεώσεις.

(α) Χρεώσεις αποχετευτικών τελών. Τα οφειλόμενα αποχετευτικά τέλη ανέρχονταν στις 31.12.2007 σε £3.763.164, σε σύγκριση με £3.813.763 το 2006. Ποσό £2.573.193 αφορά καθυστερημένες οφειλές της περιόδου 1991-2006. Ο καθορισμός συγκεκριμένου λειτουργού για παρακολούθηση των οφειλών αποτελεί θετικό βήμα. Ωστόσο, από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι ορισμένες περιπτώσεις οφειλών για τις οποίες κινήθηκαν αγωγές ενώ έχουν εκδικαστεί και εκδόθηκε απόφαση δικαστηρίου για καταβολή των οφειλόμενων ποσών πλέον τόκοι, δεν έχει καταβληθεί κανένα ποσό. Υπέδειξα την ανάγκη εντατικοποίησης των προσπάθειών είσπραξης των καθυστερημένων τελών, ειδικά στις περιπτώσεις στις οποίες υπάρχουν καταδικαστικές δικαστικές αποφάσεις.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου ανέφερε ότι το Συμβούλιο προχωρεί και σε περαιτέρω δικαστικά μέτρα όπως αίτηση για εκποίηση κινητής περιουσίας, διαδικασία η οποία, όπως ανέφερε, είναι χρονοβόρα και τις περισσότερες φορές δεν έχει αποτέλεσμα. Ακολουθώντας το Συμβούλιο καταχωρεί αιτήσεις έρευνας για καταβολή του χρέους με μηνιαίες δόσεις. Πρόσθεσε ωστόσο ότι υπάρχουν δικλίδες ασφαλείας για διαφύλαξη των δικαιωμάτων του Συμβουλίου όπως για παράδειγμα η άρνηση μεταβίβασης του ακινήτου από το Κτηματολόγιο πριν την εξόφληση των οφειλομένων τελών, πλέον επιβαρύνσεις, τόκους και δικηγορικά έξοδα. Πέραν των πιο πάνω, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου ανέφερε ότι το Συμβούλιο λαμβάνει υπόψη τόσο την κοινωνική πτυχή του θέματος όσο και την αποτελεσματικότητα των δικαστικών μέτρων στην είσπραξη μικρών ποσών.

(β) Χρεώσεις τελών χρήσης. Το συνολικό ποσό των οφειλόμενων τελών χρήσης στις 31.12.2007, ανέρχεται σε £441.721. Παρατηρείται σημαντική καθυστέρηση στην καταβολή των τελών χρήσης που εισπράττονται από το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα, το υπόλοιπο των οποίων στις 31.12.2007 ανέρχεται σε £169.841. Το Συμβούλιο σύναψε σχετική συμφωνία με το Κοινοτικό Συμβούλιο για είσπραξη των τελών χρήσης και την καταβολή τους στο Συμβούλιο εντός 15 ημερών από την τελευταία ημέρα κάθε μήνα.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το ποσό που οφειλόταν από το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα στις 31.12.2007, εισπράχθηκε τελικά στις 3.4.2008 και 11.6.2008.

Τέλη απόρριψης υγρών αποβλήτων. Στο άρθρο 34 του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου, καθορίζονται οι ουσίες, τα υλικά ή απορριμματοειδή υγρά τα οποία απαγορεύεται να διοχετεύονται στους δημόσιους υπονόμους καθώς και οι ανάλογες ποινές για τους παραβάτες. Σύμφωνα με το άρθρο 35 του Νόμου, το Συμβούλιο δύναται, κατόπιν ειδικής συμφωνίας ή διευθέτησης με βιομηχανικές εταιρείες, να αποδέχεται την απόρριψη στους δημόσιους υπονόμους βιομηχανικών αποβλήτων πέραν των επιτρεπτών ορίων, με την καταβολή πρόσθετων τελών για κάλυψη των δαπανών χειρισμού και επεξεργασίας των λυμάτων αυτών. Παρατηρήθηκε ωστόσο ότι παρά τη σημαντική εργασία ελέγχου που διενεργεί το Συμβούλιο, αρκετές βιομηχανίες διοχετεύουν στο αποχετευτικό σύστημα βιομηχανικά απόβλητα πέραν των επιτρεπτών ορίων, καταβάλλοντας μεν αυξημένα τέλη, χωρίς όμως να προωθείται η λήψη νομικών μέτρων εναντίον τους σύμφωνα με το άρθρο 34 του Νόμου, γεγονός που κατά τη γνώμη μου, θα αποτελούσε αποτρεπτικό μέτρο για τερματισμό/επανάληψη της πιο πάνω παρατυπίας.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο είναι πολύ προσεκτικό στη λήψη νομικών μέτρων για το θέμα αυτό ενώ προσπαθεί να εξασφαλίζει τη συνεργασία των εμπλεκόμενων με στόχο την ανάκτηση των πρόσθετων κόστων επεξεργασίας.

Εγκατάσταση αγωγών αποχετευτικού συστήματος λυμάτων κατά τη χορήγηση άδειας διαίρεσης γης. Με βάση τον περί Ρύθμισης Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικό) Νόμο του 2000, (Ν57(Ι)/2000), κατά τη χορήγηση άδειας δυνάμει του άρθρου 3 του Νόμου, η αρμόδια αρχή έχει εξουσία, να επιβάλει όρους σχετικά με τη διάνοιξη ή κατασκευή οδού και σχετικά με τη διάνοιξη ή διαίρεση οποιασδήποτε γης για οικοδομικούς σκοπούς, ως προς την εκτέλεση των αναγκαίων εργασιών για την εγκατάσταση αγωγών αποχετευτικού συστήματος λυμάτων, όπως προβλέπεται από τους περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμους και Κανονισμούς και σύμφωνα με τους όρους της αρμόδιας αρχής.

Το Συμβούλιο, για να μπορεί με βάση τον πιο πάνω Νόμο, να επιβάλλει στους ιδιοκτήτες ακίνητης ιδιοκτησίας που αναπτύσσουν οικιστικά τα κτήματά τους την υποχρέωση να κατασκευάζουν και τα συστήματα αποχέτευσης λυμάτων, σύμφωνα με όρους που θέτει το Συμβούλιο ετοίμασε το 2002 σχετικούς Κανονισμούς τους οποίους υπέβαλε στο Υπουργείο Εσωτερικών για προώθηση στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Το Υπουργείο Εσωτερικών, για εξέταση του θέματος, ζήτησε και τις απόψεις των άλλων Συμβουλίων Αποχετεύσεων. Τελικά, το Φεβρουάριο του 2008, το Υπουργείο Εσωτερικών υπέδειξε ότι πριν τη θέσπιση σχετικών Κανονισμών επιβάλλεται πρώτα η τροποποίηση του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου, με σκοπό τη νομική κατοχύρωση της υποχρέωσης των ιδιοκτητών ακίνητης περιουσίας να εγκαταστήσουν οχετό αποχέτευσης λυμάτων σε ακίνητη ιδιοκτησία όπου δεν υπάρχει οικοδομή. Για το σκοπό αυτό, ζήτησε όπως σε συνεννόηση με τα υπόλοιπα Συμβούλια Αποχετεύσεων, υποβληθεί προσχέδιο νομοσχεδίου και σχετικό τροποποιημένο κείμενο Κανονισμών, με αποτέλεσμα την περαιτέρω καθυστέρηση στην προώθηση θέσπισης των αναγκαίων Κανονισμών.

Μητρώο παρακολούθησης υποθέσεων διαχωρισμών οικοπέδων και αναπτύξεων γης. Δεν τηρείται μητρώο παρακολούθησης των υποθέσεων διαχωρισμών οικοπέδων και αναπτύξεων γης. Σύμφωνα με εσωτερική εγκύκλιο του Συμβουλίου, θα πρέπει να τηρείται λεπτομερές μητρώο στο οποίο να φαίνονται ξεχωριστά οι περιπτώσεις για τις οποίες το Συμβούλιο θα διεκδικήσει μελλοντικά από τους ιδιοκτήτες των εφαιπτόμενων ακινήτων, το ήμισυ του κόστους του έργου κατασκευής και τοποθέτησης του δημόσιου υπονόμου σε περιπτώσεις διαχωρισμών οικοπέδων και αναπτύξεων γης και ξεχωριστά οι περιπτώσεις για τις οποίες δεν θα διεκδικηθεί μέρος του κόστους. Το μητρώο είναι απαραίτητο τόσο για παρακολούθηση της είσπραξης των πόσων που

εκκρεμούν όσο και για σκοπούς λογιστικής μεταχείρισης και καταχώρισης του αποχετευτικού συστήματος στα βιβλία και μητρώα του Συμβουλίου. Όπως μου αναφέρθηκε, το αποχετευτικό σύστημα το οποίο κατασκευάστηκε μέχρι σήμερα από ιδιώτες και δεν έχει καταχωριστεί στα βιβλία ή μητρώα του Συμβουλίου, ανέρχεται σε περίπου £5 εκ..

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι τώρα έχει συμπληρωθεί το πιο πάνω μητρώο.

Χαρτοσήμανση συμβολαίων έργων και συμφωνιών δανείων.

(α) Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, διάφορα συμβόλαια που υπογράφηκαν μεταξύ του Συμβουλίου και προσφοροδοτών, δεν ήταν χαρτοσημασμένα σύμφωνα με το άρθρο 29(θ) του περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικού) Νόμου αρ. 222(Ι)/2002. Το Συμβούλιο έχει υποχρέωση να εξετάζει κατά πόσο ένα έγγραφο είναι χαρτοσημασμένο ή όχι και να μην προβαίνει σε οποιαδήποτε ενέργεια μέχρι το έγγραφο αυτό να χαρτοσημανθεί. Υπέδειξα ότι με βάση εγκύκλιο επιστολή του Εφόρου Τελών Χαρτοσήμου, τα συμβόλαια που έχουν υπογραφεί μετά την 1.1.2003, θα έπρεπε να αποσταλούν στο Γραφείο του Εφόρου για εξέταση πιθανής χαρτοσήμανσής τους, περιλαμβανομένων και αυτών που έχουν λήξει και δεν είναι πλέον σε ισχύ. Όπως πληροφορήθηκα, το Συμβούλιο επικοινωνήσε με τον Έφορο Χαρτοσήμων, αναφέροντας ότι ενόψει του όγκου των εγγράφων, αυτά είναι διαθέσιμα για εξέταση στο Συμβούλιο.

(β) Το Συμβούλιο υπέγραψε στις 20.10.2006, νέα συμφωνία δανείου με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για την επέκταση του αποχετευτικού συστήματος Λεμεσού – Αμαθούντας ύψους €100 εκ., η οποία δεν έχει χαρτοσημανθεί. Σύμφωνα με το άρθρο 29 του περί Χαρτοσήμων Νόμου του 1963, η χαρτοσήμανση της συμφωνίας δανείου βαραίνει τον εκδότη. Ωστόσο, στη συμφωνία που υπογράφηκε, συμπεριλήφθηκε όρος, ο οποίος μεταθέτει την υποχρέωση χαρτοσήμανσης της συμφωνίας από την τράπεζα, στο Συμβούλιο.

Το Συμβούλιο δεν προχώρησε στη χαρτοσήμανση της συμφωνίας επικαλούμενο την εξαίρεση που απολαμβάνει με βάση το άρθρο 42Α του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου. Υπέδειξα ότι το σχετικό άρθρο του Νόμου, καλύπτει περιπτώσεις εγγράφων, που αν δεν υπήρχε η εξαίρεση, θα υποχρεωνόταν το Συμβούλιο να καταβάλει τα ανάλογα τέλη χαρτοσήμων.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο προχώρησε στη λήψη δύο νομικών γνωματεύσεων καθώς και στη λήψη γνωμάτευσης από τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, οι οποίες τον Ιούλιο του 2008 τέθηκαν ενώπιον του Εφόρου Τελών Χαρτοσήμων και αναμένεται η λήψη της απόφασής του.

Επανεκτίμηση ακίνητης ιδιοκτησίας. Η αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας στους φορολογικούς καταλόγους, η οποία λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς επιβολής αποχετευτικών τελών, είναι η εκτιμημένη αξία σε τιμές 1.1.1980, με βάση τη γενική εκτίμηση ή με βάση την προσωρινή εκτίμηση που καθόρισε ο Διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 66 και 69 του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου. Δεν υιοθετήθηκε σταθερή διαδικασία από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για επανεκτίμηση όλων των ακινήτων, των οποίων οι αξίες διαφοροποιήθηκαν σημαντικά λόγω της μεγάλης οικοδομικής ανάπτυξης που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια και της αναθεώρησης των τοπικών σχεδίων και των σχεδίων περιοχών, παράγοντες που έχουν επιφέρει σημαντικές αλλαγές στις αξίες των ακινήτων με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικών εσόδων από τέλη, για το Συμβούλιο.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Συμβουλίου, το Συμβούλιο εκτιμώντας τη σημαντικότητα του θέματος επιδιώκει την άμεση επανεκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας όμως το θέμα δεν φαίνεται να προωθείται από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, κυρίως λόγω φόρτου εργασίας ή/και έλλειψης προσωπικού. Με ενημέρωσε επίσης ότι σε σύσκεψη με τον Υπουργό

Εσωτερικών όλων των εμπλεκομένων μερών, το Μάρτιο του 2008, λήφθηκαν αποφάσεις και δόθηκαν οδηγίες από τον Υπουργό, αναφορικά με την προώθηση του θέματος από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, οι οποίες όμως ακόμα δεν υλοποιήθηκαν.

6.21 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Μέρος Α

Λειτουργία και έλεγχος Συμβουλίου. Όλο το πάγιο ενεργητικό, αρχικού κόστους £880.516, βρίσκεται στην Αμμόχωστο από το 1974, περιοχή που είναι κάτω από τον έλεγχο των τουρκικών δυνάμεων εισβολής, και επομένως δεν μπορώ να εκφέρω γνώμη σχετικά με την ύπαρξη ή αξία του.

Το Συμβούλιο, λόγω της τουρκικής κατοχής της Αμμοχώστου, υπολειτουργεί. Μέχρι το έτος 2000 υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου οι οικονομικές καταστάσεις του Συμβουλίου και διεξήχθη ο νενομισμένος έλεγχος, ενώ για τα έτη 2001 μέχρι 2007 δεν υποβλήθηκαν οικονομικές καταστάσεις, με αποτέλεσμα να μη διεξαχθεί ο έλεγχος.

6.22 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι οικονομικές καταστάσεις για το 2007 παρουσίασαν πλεόνασμα £1.375.886, σε σύγκριση με £1.073.887 το 2006.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £4.827.149, σε σύγκριση με £4.446.756 το 2006, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £380.393 ή ποσοστό 8,55%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των ποσών που ανακτήθηκαν από την Κυβέρνηση για τα έξοδα ομβρίων και τριτοβάθμιας επεξεργασίας.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £3.451.263, σε σύγκριση με £3.372.869 το 2006, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £78.394 ή ποσοστό 2,3%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εξόδων λειτουργίας και συντήρησης του συστήματος.

Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 19 μόνιμους υπαλλήλους και 15 ωρομίσθιους, σε σύγκριση με 20 μόνιμους υπαλλήλους και 16 ωρομίσθιους το 2006. Το σύνολο των αποδοχών, περιλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών, ανήλθε σε £873.505, σε σύγκριση με £746.435 το 2006, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £127.070 ή ποσοστό 17%, που οφείλεται κυρίως στην καταβολή του 40% των απολαβών του Μηχανικού Αποχετεύσεων για την περίοδο διαθεσιμότητάς του από το Μάιο του 2003 μέχρι το Μάιο του 2007, στην αύξηση των υπερωριών και επιδομάτων ευθύνης του προσωπικού και στην πληρωμή των αναδρομικών στο εργατικό προσωπικό λόγω παραχώρησης γενικής αύξησης μισθών από 1.1.2006.

Προϋπολογισμός.

(α) Κατάρτιση και έγκριση Προϋπολογισμού. Σύμφωνα με το άρθρο 22 του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου του 1971, ο ετήσιος Προϋπολογισμός του Συμβουλίου καταρτίζεται κατά τέτοια ημερομηνία, ώστε να παρέχεται επαρκής χρόνος για την εξέτασή του από το Συμβούλιο και την υποβολή του στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση, πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρεται. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφασή του αρ. 42.094 και ημερ. 18.1.1995, εκχώρησε την εξουσία έγκρισης του Προϋπολογισμού του Συμβουλίου στον Υπουργό Εσωτερικών, ο οποίος τον εγκρίνει με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Οικονομικών.

Σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 58.009, ημερ. 11.6.2003, οι Δημόσιοι/Ημικρατικοί Οργανισμοί, οι οποίοι δεν έχουν νομική υποχρέωση υποβολής των Προϋπολογισμών τους για έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, τους υποβάλλουν στο Υπουργείο Οικονομικών, για απόψεις πάνω σε θέματα προσωπικού, μισθών και όρων απασχόλησης, μέχρι τη 15η Ιουνίου του προηγούμενου έτους.

Ο Προϋπολογισμός για το έτος 2007 εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 5.10.2006, και από τον Υπουργό Εσωτερικών στις 15.5.2007, με εξαίρεση τα θέματα προσωπικού. Συνεπώς οι δαπάνες που έγιναν μέχρι την ημερομηνία αυτή ήταν χωρίς εξουσιοδότηση. Εισηγήθηκα όπως ο Προϋπολογισμός του Συμβουλίου προωθείται και εγκρίνεται έγκαιρα στο μέλλον.

Αναφορικά με το θέμα, με επιστολή μου προς τον Υπουργό Εσωτερικών εισηγήθηκα επίσης την τροποποίηση του περί Αποχτευτικών Συστημάτων Νόμου του 1971, ούτως ώστε να καθοριστεί συγκεκριμένη ημερομηνία μέχρι την οποία θα πρέπει τα Συμβούλια Αποχτεύσεων να υποβάλλουν τους Προϋπολογισμούς τους στον Υπουργό Εσωτερικών για τελική έγκριση, ώστε αυτή να δίνεται πάντοτε πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρονται.

(β) Κεφαλαιουχικές δαπάνες. Η πρόνοια στον Προϋπολογισμό του 2007 για Κεφαλαιουχικές Δαπάνες ήταν £4.229.450, σε σύγκριση με £3.653.450 το 2006. Οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν ανήλθαν σε £545.129, δηλαδή ποσοστό 12,89% του Προϋπολογισμού, σε σύγκριση με £1.566.534 ή ποσοστό 42,88% το 2006. Ποσό £4.093.500, αφορά στην πρόνοια για το Σύστημα Αποχτεύσεων, για το οποίο πραγματοποιήθηκαν έργα ύψους £492.582, ποσοστό 12,03% της πρόνοιας.

Υπέδειξα ότι ο Προϋπολογισμός θα πρέπει να ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

Χρεώσεις. Το υπόλοιπο των καθυστερημένων τελών στις 31.12.2007 ήταν £926.258, σε σύγκριση με £1.004.508 στις 31.12.2006, σημειώθηκε δηλαδή μείωση £78.250 ή ποσοστό 7,78%.

Ποσό £848.007 αφορά καθυστερημένες οφειλές της περιόδου 1992-2006. Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι ορισμένες περιπτώσεις οφειλών για τις οποίες κινήθηκαν αγωγές, ενώ έχουν εκδικαστεί και εκδόθηκε απόφαση δικαστηρίου για καταβολή των οφειλόμενων ποσών πλέον τόκοι, δεν έχει καταβληθεί για εξόφλησή τους κανένα ποσό. Σε άλλες περιπτώσεις, εκδόθηκαν διατάγματα κατάσχεσης κινητής περιουσίας τα οποία παραμένουν ανεκτέλεστα, λόγω έλλειψης κινητής περιουσίας, ενώ αρκετές άλλες περιπτώσεις, έχουν εξαιρεθεί από τη λήψη περαιτέρω νομικών μέτρων λόγω πτώχευσης ή θανάτου του οφειλέτη. Υπέδειξα την ανάγκη εντατικοποίησης των προσπαθειών για έγκαιρη είσπραξη των καθυστερημένων οφειλών.

Θέματα προσωπικού.

(α) Αναδιάρθρωση μισθολογίου. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, το Συμβούλιο αποφάσισε την αναδιάρθρωση του μισθολογίου του υπαλληλικού προσωπικού σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Αναδιάρθρωσεως του Κρατικού Μισθολογίου Νόμου Ν.50(Ι)/2005 και την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 59.097, ημερ. 10.12.2003. Ωστόσο κατά την εφαρμογή των νέων μισθοδοτικών κλιμάκων, έχει ενσωματωθεί στις παλαιές μισθοδοτικές κλίμακες κατώτατο όριο γενικών αυξήσεων £915,25 το χρόνο, το οποίο ίσχυε για το Συμβούλιο, αντί £738 που προνοεί ο πιο πάνω Νόμος. Τούτο έχει ως αποτέλεσμα οι μισθοδοτικές κλίμακες στις οποίες ενσωματώθηκε το ποσό των £915,25, να είναι ψηλότερες από τις αντίστοιχες μισθοδοτικές κλίμακες στη Δημόσια Υπηρεσία, τις οποίες μέχρι τότε ακολουθούσε το Συμβούλιο. Εισηγήθηκα και πάλι την εφαρμογή των μισθολογικών κλιμάκων που ισχύουν στη Δημόσια Υπηρεσία, όπως καθορίστηκαν στο Νόμο 50(Ι)/2005.

(β) Κανονισμοί προσωπικού. Το Συμβούλιο αποφάσισε κατά το 2007, την υιοθέτηση των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και Άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημοσίων

Υπαλλήλων) Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 175/95), οι οποίοι θα εφαρμόζονται στο μέρος που δεν συγκρούονται με άλλες σχετικές πρόνοιες που ισχύουν με άλλες αποφάσεις του Συμβουλίου. Υπέδειξα ότι για να μπορούν να εφαρμόζονται οι πιο πάνω Κανονισμοί από το Συμβούλιο, θα πρέπει πρώτα να περιληφθεί ανάλογη πρόνοια στους περί Υπηρεσίας του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λάρνακας Κανονισμούς του 1995, η οποία να υιοθετεί τους Κανονισμούς 175/95, θέμα το οποίο παραμένει σε εκκρεμότητα.

(γ) Συλλογική Σύμβαση. Η συλλογική σύμβαση που διέπει τους όρους εργασίας, αμοιβής ή και άλλα ωφελήματα των υπαλλήλων και των εργατών του Συμβουλίου έληξε στις 31.12.2006 και μέχρι την ημερομηνία ελέγχου κατά τον Απρίλιο του 2008, δεν είχε ανανεωθεί. Υπέδειξα ότι η μεγάλη καθυστέρηση στην έγκριση και υπογραφή της συλλογικής σύμβασης, δημιουργεί διάφορα προβλήματα στο χειρισμό των θεμάτων του προσωπικού, γι' αυτό θα πρέπει να καταβάλλονται προσπάθειες για έγκαιρη συνολομολόγηση και έγκρισή της.

(δ) Ανάκληση της πειθαρχικής διαδικασίας εναντίον του Μηχανικού Αποχτεύσεων. Το Συμβούλιο έθεσε σε διαθεσιμότητα το Μηχανικό Αποχτεύσεων το Μάιο του 2003 για τυχόν διάπραξη πειθαρχικών παραπτωμάτων. Η πειθαρχική διαδικασία διήρκεσε υπερβολικά μεγάλο χρονικό διάστημα (4 και πλέον έτη) και τελικά το Συμβούλιο αποφάσισε τον Ιούνιο του 2007 την ανάκληση της διαδικασίας και ως επακόλουθο την άρση της διαθεσιμότητας. Για την περίοδο που ο Μηχανικός βρισκόταν εκτός εργασίας λόγω διαθεσιμότητας (4 χρόνια) το Συμβούλιο κατέβαλε για απολαβές και εισφορές εργοδότη στα διάφορα ταμεία, το συνολικό ποσό των £211.803, ως όφειλε εφόσον η πειθαρχική διαδικασία τερματίστηκε και η διαθεσιμότητα ήρθη.

Ο Μηχανικός Αποχτεύσεων προσέφυγε στο Ανώτατο Δικαστήριο εναντίον του Συμβουλίου, βασίζοντας την προσφυγή στο ότι μετά την επιστροφή στην εργασία του, το Συμβούλιο δεν του επέτρεψε την εκτέλεση όλων των καθηκόντων του με βάση το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης του, και επίσης κατέθεσε αγωγή εναντίον του Συμβουλίου για χρηματικές αποζημιώσεις στην κλίμακα £250.000-£1.000.000 που ισχυρίζεται ότι προκλήθηκαν σ' αυτό λόγω της πειθαρχικής δίωξης εναντίον του.

Χαρτοσήμανση συμφωνίας δανείου. Κατά το 2007, υπογράφηκε συμφωνία δανειοδότησης με τράπεζα του εσωτερικού για ποσό £5 εκ. για αναχρηματοδότηση υφιστάμενων δανείων, η οποία δεν έχει χαρτοσημανθεί από την τράπεζα. Σύμφωνα με το άρθρο 29(α) του περί Χαρτοσήμων Νόμου του 1963, στην περίπτωση δανείων ο εκδότης βαρύνεται με την καταβολή του τέλους χαρτοσήμου. Υπέδειξα ότι το Συμβούλιο έχει την υποχρέωση να εξετάζει κατά πόσο ένα έγγραφο είναι χαρτοσημασμένο ή όχι και να μην προβαίνει σε οποιαδήποτε ενέργεια προτού το έγγραφο χαρτοσημανθεί κατάλληλα.

Απαιτήσεις Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λάρνακας για αποζημιώσεις από τους Συμβούλους - Μελετητές του Αποχτευτικού Συστήματος. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες μου Εκθέσεις υπήρξαν προβλήματα και αστοχίες στο αποχτευτικό σύστημα όπως η εισροή υπόγειων νερών στο αποχτευτικό σύστημα, η αστοχία των δεξαμενών αποθήκευσης επεξεργασμένων λυμάτων, η τοποθέτηση ακατάλληλων σωλήνων και εξαρτημάτων από ελατοσίδηρο, καθώς και η τοποθέτηση ακατάλληλων καλυμμάτων φρεατίων. Τον Ιούνιο του 2003, ζήτησα από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου όπως μου γνωστοποιηθεί το ύψος των ζημιών καθώς και οι σχετικές ενέργειες του Συμβουλίου, ώστε να ζητηθούν αποζημιώσεις από τον Εργολάβο και τους Συμβούλους στις περιπτώσεις όπου ήθελε διαπιστωθεί ότι ευθύνονται για τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν.

Το Μάρτιο του 2005, μετά από σχετικές μελέτες εμπειρογνομόνων που διόρισε το Συμβούλιο για εξέταση των αιτιών των αστοχιών, το Συμβούλιο προχώρησε μέσω των Νομικών του Συμβούλων στην υποβολή απαίτησης ύψους £4.375.000, ως αποζημιώσεις, από τους Συμβούλους – Μελετητές για λάθη στη μελέτη και ανεπαρκή επίβλεψη του έργου. Τον Απρίλιο του 2007, μέσα στα πλαίσια προσπάθειας για φιλικό διακανονισμό, συμφωνήθηκε να συναντηθούν οι εμπειρογνώμονες των δύο πλευρών για διευκρίνιση θέσεων.

Το Δεκέμβριο του 2007 το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας κατόπι σχετικών διαπραγματεύσεων αποδέχθηκε συμβιβαστική πρόταση για διευθέτηση όλων των απαιτήσεών του με την καταβολή σε αυτό από τους Συμβούλους ποσού ύψους Stg £725.000, πλέον Λ.Κ. £30.000 για δικηγορικά έξοδα και έξοδα εμπειρογνομόνων. Η συμφωνία προνοεί επίσης τη διαγραφή οφειλόμενου ποσού που κατακρατείται από το ΣΑΛ ύψους £80.046.

6.23 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΠΑΦΟΥ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι οικονομικές καταστάσεις για το 2007 παρουσίασαν, πριν από τις συναλλαγματικές διαφορές, πλεόνασμα £1.017.046, σε σύγκριση με £1.148.909 το 2006. Το συναλλαγματικό κέρδος για το 2007 ήταν £174.635, σε σύγκριση με £481.379 για το 2006.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα ανήλθαν σε £4.440.130, σε σύγκριση με £4.183.170 το 2006, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £256.960 ή ποσοστό 6,14%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των αποχετευτικών τελών της Β' φάσης και των τελών χρήσης του συστήματος.

(γ) **Έξοδα.** Τα έξοδα ανήλθαν σε £3.423.084, σε σύγκριση με £3.034.261 το 2006, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £388.823 ή ποσοστό 12,8%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εξόδων διοίκησης, των τόκων για δάνεια και των αποσβέσεων.

Προσωπικό - Μισθοί και εργοδοτικές εισφορές. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 21 μόνιμους υπαλλήλους, 1 έκτακτο, 6 τακτικούς εργάτες και 3 με σύμβαση, σε σύγκριση με 21 μόνιμους υπαλλήλους, 1 με σύμβαση, 4 τακτικούς εργάτες, 3 με σύμβαση και 2 με απόσπαση από το Δήμο Πάφου, το 2006. Οι αποδοχές του προσωπικού ανήλθαν στο ποσό των £661.898 σε σύγκριση με £645.215 το 2006, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £16.683 ή ποσοστό 2,5%.

Προϋπολογισμός.

(α) **Κατάρτιση και έγκριση Προϋπολογισμού.** Σύμφωνα με το άρθρο 22 του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου του 1971, ο ετήσιος Προϋπολογισμός του Συμβουλίου καταρτίζεται κατά τέτοια ημερομηνία ώστε να παρέχεται επαρκής χρόνος για την εξέτασή του από το Συμβούλιο και την υποβολή του στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση, πριν από την έναρξη της χρήσης του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρεται. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του αρ. 42.094, ημερ. 18.1.1995, εκχώρησε την εξουσία έγκρισης του Προϋπολογισμού του Συμβουλίου στον Υπουργό Εσωτερικών, ο οποίος τον εγκρίνει με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Οικονομικών.

Σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 58.009, ημερ. 11.6.2003, οι Δημόσιοι/Ημικρατικοί Οργανισμοί οι οποίοι δεν έχουν νομική υποχρέωση υποβολής των Προϋπολογισμών τους για έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, τους υποβάλλουν στο Υπουργείο Οικονομικών, για απόψεις πάνω σε θέματα προσωπικού, μισθών και όρων απασχόλησης, μέχρι τη 15η Ιουνίου του προηγούμενου έτους.

Ο Προϋπολογισμός για το έτος 2007 εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 19.10.2006 και από τον Υπουργό Εσωτερικών στις 18.5.2007, με εξαίρεση τα θέματα προσωπικού. Συνεπώς οι δαπάνες που έγιναν μέχρι την ημερομηνία αυτή ήταν χωρίς εξουσιοδότηση. Εισηγήθηκα όπως ο Προϋπολογισμός του Συμβουλίου προωθείται και εγκρίνεται έγκαιρα στο μέλλον.

Με επιστολή μου προς τον Υπουργό Εσωτερικών εισηγήθηκα την τροποποίηση του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου του 1971, ούτως ώστε να καθοριστεί συγκεκριμένη ημερομηνία μέχρι την οποία θα πρέπει τα Συμβούλια Αποχετεύσεων να υποβάλλουν τους Προϋπολογισμούς τους στον Υπουργό Εσωτερικών για έγκριση και αυτή να δίνεται πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρονται.

(β) Εκτέλεση Προϋπολογισμού. Σε ορισμένα κονδύλια παρουσιάστηκαν υπερβάσεις πέραν του 20% του ποσού που εγκρίθηκε, σε αντίθεση με το άρθρο 24(8) του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου και χωρίς να εξασφαλιστεί έγκριση από τον Υπουργό Εσωτερικών.

(γ) Κεφαλαιουχικές δαπάνες. Η πρόνοια στον Προϋπολογισμό του 2007 για Κεφαλαιουχικές Δαπάνες ήταν £10.226.000, σε σύγκριση με £3.617.000 το 2006. Οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν ανήλθαν σε £3.938.161 (38,5%), σε σύγκριση με £1.453.449 (40,2%). Το ποσοστό υλοποίησης του Προϋπολογισμού είναι αρκετά χαμηλό και παρουσιάστηκαν αποκλίσεις σε όλα τα κονδύλια.

Υπέδειξα ότι ο Προϋπολογισμός θα πρέπει να ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

Χρεώστες. Το υπόλοιπο των καθυστερήσεων στις 31.12.2007 ήταν £1.525.376, σε σύγκριση με £1.801.977 στις 31.12.2006, σημειώθηκε δηλαδή μείωση £276.601 ή ποσοστό 15,3%. Ποσό £1.123.672 αφορά καθυστερημένες οφειλές για τα έτη 1999 μέχρι 2006 και εισηγήθηκα ότι θα πρέπει να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για είσπραξή τους.

Επιστροφές αποχετευτικών τελών σε ξενοδοχειακές μονάδες. Το Ανώτατο Δικαστήριο κατά το 2004 ακύρωσε τις αποφάσεις του Συμβουλίου για επιβολή αποχετευτικών τελών λυμάτων και ομβρίων επί της επανεκτιμημένης αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας ξενοδοχειακών μονάδων κατά τα έτη 1999 μέχρι 2003, περίοδο κατά την οποία πιθανόν εκ παραδρομής, στα πλαίσια άλλων τροποποιήσεων, είχε διαγραφεί η σχετική πρόνοια του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου που παρείχε τη δυνατότητα επιβολής αποχετευτικών τελών επί της επανεκτιμημένης αξίας της ακινήτου ιδιοκτησίας. Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου, το Συμβούλιο θα πρέπει, για τα έτη αυτά, να επανακαθορίσει και επανεπιβάλει τα τέλη επί των εκτιμημένων αξιών της γενικής εκτίμησης της 1.1.1980. Για τα τέλη που πρέπει να επιστραφούν στις ξενοδοχειακές μονάδες που αφορούν, το Συμβούλιο από το 2004, αναγνώρισε στις οικονομικές του καταστάσεις πρόβλεψη ύψους £824.783.

Παρά την ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου στις 16.6.2005 και τις σχετικές γνωματεύσεις των Νομικών του Συμβούλων, ότι το Συμβούλιο θα πρέπει να συμμορφωθεί με την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, το θέμα επανήλθε για συζήτηση τόσο στο Συμβούλιο όσο και στη Διαχειριστική Επιτροπή κατ' επανάληψη, χωρίς να έχουν ακόμα υπολογιστεί και επιβληθεί τα τέλη για τα έτη 1999 μέχρι 2003, και χωρίς να έχει επιστραφεί οποιοδήποτε ποσό σε εκείνες τις ξενοδοχειακές μονάδες που είχαν καταβάλει τα τέλη που αρχικά επιβλήθηκαν. Σημειώνεται ότι το Συμβούλιο, στη συνεδρία του ημερομηνίας 17.3.2006, παρέπεμψε το θέμα στη Διαχειριστική Επιτροπή για συζήτηση και υποβολή συγκεκριμένης εισήγησης για τον τρόπο χειρισμού του. Η Διαχειριστική Επιτροπή φαίνεται να ασχολήθηκε για τελευταία φορά με το θέμα στη συνεδρία της ημερομηνίας 2.7.2007, χωρίς ωστόσο να έχει υποβάλει οποιαδήποτε εισήγηση στο Συμβούλιο.

Τον Απρίλιο του 2008, εννέα ξενοδοχειακές μονάδες κατέθεσαν αγωγές εναντίον του Συμβουλίου, ζητώντας την επιστροφή των οφειλόμενων ποσών, πλέον τόκους και νομικά και άλλα έξοδα.

Παρατήρησα ότι το Συμβούλιο συνεχίζει να μην συμμορφώνεται με την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου και θα επωμιστεί πρόσθετα κόστα (κυρίως τόκους και δικαστικά έξοδα).

Ο Γενικός Διευθυντής με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο έχει λάβει απόφαση όπως σύντομα επιλύσει το πρόβλημα αυτό λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομικές του δυνατότητες.

Επανεκτίμηση ακίνητης ιδιοκτησίας. Η αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας στους φορολογικούς καταλόγους, η οποία λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς επιβολής αποχετευτικών τελών, είναι η εκτιμημένη αξία σε τιμές 1.1.1980, με βάση τη γενική εκτίμηση ή με βάση την προσωρινή εκτίμηση που καθόρισε ο Διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 66 και 69 του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση)

Νόμου. Δεν υιοθετήθηκε σταθερή διαδικασία από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για επανεκτίμηση όλων των ακινήτων, των οποίων οι αξίες διαφοροποιήθηκαν σημαντικά λόγω της μεγάλης οικοδομικής ανάπτυξης που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια και της αναθεώρησης των τοπικών σχεδίων και των σχεδίων περιοχών, παράγοντες που έχουν επιφέρει σημαντικές αλλαγές στις αξίες των ακινήτων.

Εισηγήθηκα όπως το Συμβούλιο μελετήσει, σε συνεργασία με το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, την ανάγκη καταγραφής και επανεκτίμησης της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στα όριά του, διαδικασία που, όπως υπολογίζεται, θα αποφέρει σημαντική αύξηση στα έσοδα του Συμβουλίου από τα αποχετευτικά τέλη.

Ο Γενικός Διευθυντής με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο έχει ήδη προβεί σε διαδικασία μίσθωσης υπηρεσιών 4 έκτακτων καταγραφικών ακινήτων για περίοδο 6 μηνών με σκοπό την παροχή στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας της πρωτογενούς εργασίας που χρειάζεται για επανεκτίμηση των ακινήτων.

Οφειλές Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων. Δεν έχει συμφωνηθεί ο τρόπος υπολογισμού και το ποσοστό της συνεισφοράς που το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων πρέπει να καταβάλλει στο Συμβούλιο για τη λειτουργία και συντήρηση του Βιολογικού Σταθμού για την τριτοβάθμια επεξεργασία λυμάτων, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται διαφορές ως προς το ύψος των οφειλόμενων ποσών. Στις 31.12.2007 το Συμβούλιο παρουσιάζει στις οικονομικές του καταστάσεις ποσό οφειλόμενο από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ύψους £441.567.

Σημειώνεται ότι από τον Απρίλιο του 2008 και για περίοδο 12 χρόνων, η λειτουργία και συντήρηση του υφιστάμενου Βιολογικού Σταθμού καθώς και η κατασκευή και λειτουργία και συντήρηση του δεύτερου Βιολογικού Σταθμού, ανατέθηκαν ύστερα από προσφορές, σε ιδιωτική εταιρεία, χωρίς να ζητηθούν οι απόψεις του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, το οποίο όπως αναφέρεται πιο πάνω συνεισφέρει στο όλο κόστος.

Επέκταση της βιολογικής μονάδας της Β΄ Φάσης κατασκευής του αποχετευτικού συστήματος. Το Συμβούλιο κατακύρωσε σε ιδιωτική εταιρεία, την προσφορά για την κατασκευή της νέας βιολογικής μονάδας, τη λειτουργία και συντήρηση της υφιστάμενης βιολογικής μονάδας κατά την περίοδο κατασκευής της νέας (2 χρόνια) και τη λειτουργία και συντήρηση των δύο βιολογικών μονάδων για τα επόμενα δέκα χρόνια, για ποσό £23.657.717.

Ενώ οι εργασίες συντήρησης της υφιστάμενης μονάδας εκτελούνταν από το Συμβούλιο, και το ετήσιο κόστος ήταν γνωστό, κατά την αξιολόγηση/κατακύρωση της προσφοράς για την επέκταση, δεν έγινε σύγκριση του ετήσιου κόστους συντήρησης (με βάση τα στοιχεία που τηρούσε το Συμβούλιο) και της αντίστοιχης τιμής του επιτυχόντα προσφοροδότη. Όπως διαπιστώθηκε από τη μελέτη των πιο πάνω στοιχείων, η τιμή της προσφοράς που κατακυρώθηκε για τη συντήρηση της υφιστάμενης μονάδας είναι περίπου διπλάσια (£913.312+ΦΠΑ. το χρόνο) του κόστους συντήρησης που γινόταν από το Συμβούλιο (περίπου £473.000+ΦΠΑ).

Ο Γενικός Διευθυντής του Συμβουλίου με πληροφόρησε το Νοέμβριο 2008 ότι η λειτουργία και συντήρηση της υφιστάμενης βιολογικής μονάδας είχε ανατεθεί σε ιδιωτική εταιρεία τα πρώτα χρόνια και ακολούθως (2005) αναλήφθηκε από τις υπηρεσίες του Συμβουλίου. Λόγω μη εξειδίκευσης των υπηρεσιών του Συμβουλίου σε θέματα λειτουργίας και συντήρησης βιολογικών μονάδων, δημιουργούνταν συνεχώς προβλήματα, με αποτέλεσμα να υπάρξει μεγάλη αντίδραση από τους περιοίκους και αγωγές εναντίον του Συμβουλίου.

Χαρτοσήμανση συμφωνιών δανείων. Για τη χρηματοδότηση τόσο της Α΄ Φάσης όσο και της Β΄ Φάσης κατασκευής του αποχετευτικού συστήματος, το Συμβούλιο προέβη στη σύναψη δανείων από τράπεζες του εξωτερικού. Στις συμφωνίες δανείων που υπογράφηκαν συμπεριλήφθηκε πρόνοια με βάση την οποία το Συμβούλιο αποδέχεται την εκχώρηση από τις Τράπεζες της

υποχρέωσης χαρτοσήμανσης των συμφωνιών, χωρίς ωστόσο το Συμβούλιο να προχωρήσει στη χαρτοσήμανσή τους.

Υπέδειξα ότι το Συμβούλιο θα πρέπει να προχωρήσει στη χαρτοσήμανση των συμφωνιών, καταβάλλοντας και τα ανάλογα πρόστιμα, με βάση τον περί Χαρτοσήμων Νόμο του 1963.

Θέματα προσωπικού - Συλλογική Σύμβαση. Η συλλογική σύμβαση που διέπει τους όρους εργασίας, αμοιβής ή και άλλα ωφελήματα των υπαλλήλων και των εργατών του Συμβουλίου, για την περίοδο από 1.1.2004 μέχρι 31.12.2006, υπογράφηκε με μεγάλη καθυστέρηση στις 22.4.2008 ενώ η συλλογική σύμβαση για την επόμενη τριετία δεν έχει ακόμα καταρτιστεί. Υπέδειξα ότι η μεγάλη καθυστέρηση στην έγκριση και υπογραφή της συλλογικής σύμβασης, δημιουργεί διάφορα προβλήματα και δυσκολίες στο χειρισμό των θεμάτων του προσωπικού γι' αυτό θα πρέπει να καταβάλλονται προσπάθειες για έγκαιρη συνομολόγηση και έγκρισή της.

Συμβόλαιο C1 – Αποχετευτικό Δίκτυο. Το ποσό του συμβολαίου για την εκτέλεση του έργου ήταν £4.663.200 και η περίοδος του συμβολαίου από 5.9.1999 μέχρι 28.2.2002. Η αποπεράτωση του έργου καθυστέρησε και το πιστοποιητικό συμπλήρωσης του έργου εκδόθηκε από το Μηχανικό στις 30.7.2002. Για τις καθυστερήσεις που προκλήθηκαν και για απρόβλεπτες συνθήκες που αφορούσαν κατά κύριο λόγο υπόγειες υπηρεσίες κατά την εκτέλεση του έργου ο Εργολάβος υπέβαλε απαίτηση για ποσό £3.132.782 και, ταυτόχρονα, ειδοποίησε τον Εργοδότη για την πρόθεσή του να προσφύγει σε δισαιτησία. Το Συμβούλιο, σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου κατέβαλε προσπάθειες για φιλικό διακανονισμό της διαφοράς προτού το θέμα οδηγηθεί σε δισαιτησία. Παράλληλα, το Συμβούλιο προέβη σε λεπτομερή ανάλυση των απαιτήσεων του Εργολάβου, καθώς και του βαθμού επικινδυνότητας (risk assessment) σε περίπτωση που οι διαφορές θα κατέληγαν σε δισαιτησία. Τελικά μετά από διαπραγματεύσεις του Συμβουλίου με τον Εργολάβο επιτεύχθηκε τον Αύγουστο του 2007, συμφωνία για πληρωμή προς τον Εργολάβο ποσού £1.350.000 το οποίο συμπεριλαμβάνει και τόκους για 6 έτη για συνολική διευθέτηση των απαιτήσεών του.

Οι σημαντικότερες αιτίες που συνέτειναν στη δημιουργία των απαιτήσεων του Εργολάβου είναι, κατά την άποψη της Υπηρεσίας μου, οι ακόλουθες:

(α) Η καθυστέρηση στην εξέταση των ζητημάτων παρατάσεων χρόνου από τους Συμβούλους και τον Εργοδότη έδωσαν τη δυνατότητα στον Εργολάβο να υποβάλει απαιτήσεις. Για τα ζητήματα παρατάσεων χρόνου γενικά, και των αποδεκτών χρονικών παρατάσεων του συμβολαίου δεν υπήρξαν έγκαιρες και επαρκείς αποφάσεις από το Μηχανικό του Έργου και το Συμβούλιο Αποχετεύσεων.

(β) Ο αντιπρόσωπος του επιβλέποντα Μηχανικού άφηνε αρκετά ζητήματα σε σχέση με απαιτήσεις για παρατάσεις χρόνου και αποζημιώσεις σε εκκρεμότητα.

Συμβόλαιο C2A/2B – Αποχετευτικό δίκτυο και αποχέτευση ομβρίων. Το ποσό του συμβολαίου για την εκτέλεση του έργου ήταν £9.710.200 και η περίοδος του συμβολαίου από 21.9.1999 μέχρι 21.9.2002. Η αποπεράτωση του έργου καθυστέρησε και το πιστοποιητικό συμπλήρωσης του έργου εκδόθηκε από το Μηχανικό του Έργου στις 17.9.2003. Για τις καθυστερήσεις που προκλήθηκαν και για απρόβλεπτες συνθήκες που αφορούσαν κατά κύριο λόγο υπόγειες υπηρεσίες κατά την εκτέλεση του έργου ο Εργολάβος υπέβαλε απαίτηση για ποσό £16 εκ. και, ταυτόχρονα, ειδοποίησε τον Εργοδότη για την πρόθεσή του, να προσφύγει σε δισαιτησία. Το Συμβούλιο, σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου κατέβαλε προσπάθειες για φιλικό διακανονισμό της διαφοράς προτού το θέμα οδηγηθεί σε δισαιτησία. Παράλληλα, το Συμβούλιο ανέθεσε σε ιδιώτη σύμβουλο την αξιολόγηση των απαιτήσεων του Εργολάβου, καθώς και του βαθμού επικινδυνότητας (risk assessment) σε περίπτωση που οι διαφορές θα κατέληγαν σε δισαιτησία. Τελικά μετά από διαπραγματεύσεις του Συμβουλίου με τον Εργολάβο επιτεύχθηκε το Φεβρουάριο του 2008, συμφωνία για πληρωμή προς τον Εργολάβο ποσού £3.650.000, το οποίο

συμπεριλαμβάνει και τόκους για 8 έτη, για συνολική και τελική διευθέτηση όλων των απαιτήσεων του.

Οι σημαντικότερες αιτίες που, κατά την άποψη της Υπηρεσίας μου, συνέτειναν στη δημιουργία των απαιτήσεων του Εργολάβου είναι οι ακόλουθες:

(α) Η μεγάλη πάροδος χρόνου από την περίοδο των συμβάντων καθιστούσε δύσκολη έως αδύνατη την παράθεση στοιχείων από το Συμβούλιο Αποχτετεύσεων ενώπιον της διαιτησίας.

(β) Στο θέμα της μετακίνησης/προφύλαξης υπόγειων υπηρεσιών παρόλο που οι πρόνοιες του συμβολαίου ήταν πολύ ισχυρές και σαφείς για τις ευθύνες και υποχρεώσεις του Εργολάβου, εντούτοις σύμφωνα με την άποψη του συμβούλου που αξιολόγησε τις απαιτήσεις, ο Εργολάβος είχε δικαίωμα σε χρηματικές αποζημιώσεις και πιθανή παράταση χρόνου για οποιαδήποτε προστατευτικά μέτρα είχε λάβει σε σχέση με υπηρεσίες πέραν από τις λογικές προβλέψεις ενός έμπειρου Εργολάβου στην εκτέλεση εργασιών παρόμοιας φύσης.

Αναφορικά με την αξιολόγηση των απαιτήσεων και τη μελέτη επικινδυνότητας που έγινε από ιδιώτη σύμβουλο η Υπηρεσία μου παρατηρεί τα ακόλουθα:

(α) Η μελέτη βασίστηκε στην υπόθεση ότι ολόκληρη η καθυστέρηση του ενός έτους που προέκυψε μέχρις ότου συμπληρωθεί το έργο είναι δικαιολογημένη χωρίς αυτό να στηρίζεται σε στοιχεία. Για το θέμα αυτό ο σύμβουλος που ετοίμασε τη μελέτη επικινδυνότητας αναφέρει επί λέξει τα ακόλουθα:

«Από την δική μου πλευρά δεν είμαι σε θέση να συμβουλευσω τον Εργοδότη όσον αφορά την έκταση του χρόνου παράτασης που θα έπρεπε να παραχωρηθεί κανονικά στον Εργολάβο, πλην όμως, δεν πιστεύω ότι αυτή θα ήταν ποτέ δυνατόν να περιορισθεί στις 4 εργάσιμες ημέρες που του παραχώρησε ο Μηχανικός. Ο όγκος της σχετικής αλληλογραφίας είναι τεράστιος. Διερωτώμαι για το χρόνο που θα απαιτηθεί από τον Διαιτητή να διεξέλθει αυτής της αλληλογραφίας για να καταλήξει σε κάποια λογικά συμπεράσματα. Με βάση τα πιο πάνω και μέσα στα πλαίσια των οδηγιών σας, διαπραγματεύθηκα με τον Εργολάβο την απόσυρση των απαιτήσεων του στα κεφάλαια (δ), (ε), (στ) και (ζ) ανωτέρω με την ταυτόχρονη απομόνωση και επικέντρωση της οικονομικής διεκδίκησης του Εργολάβου στα κεφάλαια (β) και (γ) αφού προηγουμένως θα γινόταν η αποδοχή της παραχώρησης παράτασης χρόνου στον Εργολάβο ολόκληρης της πρόσθετης χρονικής περιόδου (361 ημέρες) που απαιτήθηκε για να συμπληρωθεί το Έργο στις 17.9.2003.»

(β) Το εύρος απόκλισης μεταξύ του ελάχιστου ποσού £1,2 εκ. και μέγιστου ποσού £3,9 εκ. - που κατέληξε ο σύμβουλος, για φιλικό διακανονισμό είναι εξαιρετικά μεγάλο - περίπου 70% αντί 30% που δόθηκε για παράδειγμα για τα συμβόλαια C1 και C3. Η Υπηρεσία μου έχει την άποψη ότι τα ποσά που προκύπτουν από αξιολόγηση επικινδυνότητας των απαιτήσεων του Εργολάβου δεν πρέπει να έχουν εύρος μεγαλύτερο ενός λογικού ποσοστού 20-30%.

Συμβόλαιο C3 – Σταθμός Επεξεργασίας Λυμάτων – Αντλιοστάσια. Το ποσό του συμβολαίου για την εκτέλεση του έργου ήταν £4.780.358 και η περίοδος του συμβολαίου από 20.2.2000 μέχρι 27.8.2001. Η αποπεράτωση του έργου καθυστέρησε και το πιστοποιητικό συμπλήρωσης του έργου εκδόθηκε από το Μηχανικό το Μάιο του 2002. Για τις καθυστερήσεις που προκλήθηκαν και για απρόβλεπτες εδαφολογικές συνθήκες κατά την εκτέλεση του έργου ο Εργολάβος υπέβαλε απαίτηση για ποσό £411.000, και ταυτόχρονα ειδοποίησε τον Εργοδότη για την πρόθεσή του, να προσφύγει σε διαιτησία. Το Συμβούλιο, σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου κατέβαλε προσπάθειες για φιλικό διακανονισμό της διαφοράς προτού το θέμα οδηγηθεί σε διαιτησία. Παράλληλα, το Τμήμα προέβη σε λεπτομερή ανάλυση των απαιτήσεων του Εργολάβου, καθώς και του βαθμού επικινδυνότητας (risk assessment) σε περίπτωση που οι διαφορές θα κατέληγαν σε διαιτησία. Τελικά μετά από διαπραγματεύσεις του Συμβουλίου με τον Εργολάβο επιτεύχθηκε τον Ιούλιο του 2008, συμφωνία για πληρωμή προς τον Εργολάβο ποσού £290.000 - το οποίο περιλαμβάνει και τόκους για 5 έτη - για συνολική και τελική διευθέτηση των απαιτήσεων του.

Οι σημαντικότερες αιτίες που συνέτειναν στη δημιουργία των απαιτήσεων του Εργολάβου είναι, κατά την άποψη της Υπηρεσίας μου, οι ακόλουθες:

(α) Η καθυστέρηση στην εξέταση των ζητημάτων παρατάσεων χρόνου από τους Συμβούλους και τον Εργοδότη έδωσαν τη δυνατότητα στον Εργολάβο να υποβάλει υπερβολικές απαιτήσεις. Για τα ζητήματα παρατάσεων χρόνου γενικά, και των αποδεκτών χρονικών παρατάσεων του Συμβολαίου δεν υπήρξαν έγκαιρες και επαρκείς αποφάσεις από το Μηχανικό του Έργου και το Συμβούλιο Αποχετεύσεων.

(β) Ο αντιπρόσωπος του Μηχανικού του Έργου άφηνε αρκετά ζητήματα διαφωνιών και σε σχέση με απαιτήσεις για παρατάσεις χρόνου και αποζημιώσεις σε εκκρεμότητα.

(γ) Η εδαφολογική μελέτη που δόθηκε στον Εργολάβο, ήταν ανεπαρκής με αποτέλεσμα να γίνουν πρόσθετες γεωτρήσεις, νέα στατική μελέτη θεμελίων και τα προϊόντα εκσκαφής να κριθούν ακατάλληλα.

Αναφορικά με τις παραγράφους μου για τα Συμβόλαια C1, C2A/2B και C3 ο Διευθυντής του Συμβουλίου μου απάντησε ότι το Συμβούλιο έκανε όλες τις αναγκαίες μελέτες και στηρίχθηκε στις εκθέσεις των ειδικών για τις αποφάσεις του. Στις αποφάσεις του Συμβουλίου για διευθέτηση των διαφορών με τους εργολάβους, καθοριστικό ρόλο διαδραμάτισαν και οι όροι που επέβαλαν οι δανειοδοτικοί οργανισμοί στις συμφωνίες των προτεινόμενων δανείων και που αφορούσαν στην επίλυση του θέματος των απαιτήσεων των εργολάβων στα συμβόλαια της Α΄ Φάσης, προτού προχωρήσουν στη Β΄ Φάση.

6.24 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΙΔΑΛΙΟΥ

Μέρος Α

Εγκαθίδρυση Συμβουλίου. Όπως έχω αναφέρει και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 51.674, ημερ. 6.5.2000, και το σχετικό διάταγμα που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας με αρ. 3412, ημερ. 9.6.2000 (Κ.Δ.Π. 154/2000), ανακάλεσε το διάταγμα με το οποίο εγκαθιδρύθηκε το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Ιδαλίου – Νήσου – Πέρα Χωριού με αρ. 2778, ημερ. 6.5.1994 (Κ.Δ.Π. 112/94). Ταυτόχρονα, με διάταγμα που δημοσιεύτηκε στην ίδια Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας (Κ.Δ.Π. 153/2000), εγκαθιδρύθηκε το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Ιδαλίου, αποτελούμενο από τα εκάστοτε Μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, με Πρόεδρο το Δήμαρχο Ιδαλίου, για άσκηση των καθηκόντων και εξουσιών που προνοούνται στον περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμο.

Οικονομικές καταστάσεις και έλεγχος.

(α) Το Συμβούλιο δεν υπέβαλε μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης τις οικονομικές καταστάσεις για τα έτη 2006 και 2007 για έλεγχο, όπως είχε υποχρέωση με βάση τα άρθρα 31(1) και (2) του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου. Επίσης δεν έχουν ακόμη ετοιμαστεί και υποβληθεί για έλεγχο οι οικονομικές καταστάσεις για τα έτη 1994 μέχρι 1999 και για την περίοδο 1.1.2000 – 9.6.2000, όταν λειτουργούσε το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Ιδαλίου – Νήσου – Πέρα Χωριού.

(β) Το Συμβούλιο ετοιμάζει οικονομικές καταστάσεις εισπράξεων και πληρωμών που απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

Αποτελέσματα έτους. Στην πιο κάτω κατάσταση παρουσιάζονται οι εισπράξεις και πληρωμές του Συμβουλίου, το πλεόνασμα/έλλειμμα και τα ταμειακά διαθέσιμα του Γενικού Λογαριασμού για τα έτη 2000 μέχρι 2005.

	2005	2004	2003	2002	2001	2000
	£	£	£	£	£	£
Εισπράξεις	204.267	77.190	164.514	88.075	85.413	43.753
Πληρωμές	123.841	66.974	172.715	69.494	85.000	43.597
Πλεόνασμα/(Έλλειμμα)	80.426	10.216	(8.201)	18.581	413	156
Υπόλοιπο στις 31/12	101.589	21.163	10.947	19.148	567	154

Προϋπολογισμοί. Δεν ετοιμάστηκαν και επομένως δεν στάληκαν για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο οι Προϋπολογισμοί για τα έτη 2000 - 2007, όπως προνοείται στα άρθρα 22-24 του Νόμου.

Κανονισμοί. Δεν έχουν ακόμη ετοιμαστεί και εγκριθεί Κανονισμοί με βάση τα άρθρα 15Α και 49 του Νόμου, για θέματα προσωπικού και για την εύρυθμη λειτουργία του Συμβουλίου, ούτε και έχουν ετοιμαστεί και εγκριθεί Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες, καθώς και Κανονισμοί Προσφορών και Αποθηκών.

Φορολογίες. Μετά το διαχωρισμό των πιο πάνω Συμβουλίων Αποχετεύσεων τον Ιούνιο του 2000, το νέο Συμβούλιο Αποχετεύσεων Ιδαλίου επέβαλε φορολογίες για τα έτη 1999 – 2007, σύμφωνα με το άρθρο 30 του Νόμου και σύμφωνα με τους Κανονισμούς 32 και 33 του καταργηθέντος Συμβουλίου Αποχετεύσεων Ιδαλίου – Νήσου – Πέρα Χωριού. Σημειώνεται επιπρόσθετα ότι για τις φορολογίες αυτές δεν έγινε σχετική δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου.

Κάλυψη υποχρεώσεων από αδιάθετο ποσό δανείου. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, με επιστολή του ημερ. 28.6.2005 προς τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Ιδαλίου, παρατήρησε ότι το Συμβούλιο αυτό, κατά παράβαση οδηγιών και χωρίς εξουσιοδότηση, διέθεσε ποσά συνολικού ύψους £175.146, για κάλυψη υποχρεώσεων του, από το αδιάθετο υπόλοιπο των £200.000 του δανείου ύψους £325.000, που σύναψε στις 13.7.1997 το τότε Συμβούλιο Αποχετεύσεων Ιδαλίου – Νήσου – Πέρα Χωριού για την εκτέλεση συγκεκριμένων έργων. Επιπρόσθετα, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών ζήτησε τη χωρίς καθυστέρηση επιστροφή του αντικανονικά δαπανηθέντος ποσού στη Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Ιδαλίου, όπου ήταν κατατεθειμένο, καθώς επίσης και την αποπληρωμή των καθυστερημένων δόσεων του δανείου.

Παρόλο ότι σε απαντητική επιστολή του, ημερ. 11.10.2005, προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, το Συμβούλιο αναφέρει ότι είναι διατεθειμένο να επιστρέψει ποσό ύψους £85.062 που χρησιμοποιήθηκε για κάλυψη λειτουργικών εξόδων του συστήματος (το υπόλοιπο ποσό δαπανήθηκε για την εκτέλεση έργων), καθώς επίσης και ποσό ύψους £33.001 που προήλθε από τόκους, εντούτοις μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου δεν είχε επιστραφεί κανένα ποσό.

6.25 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΓΤΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Μέρος Α

Αποτελέσματα έτους. Τα έσοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £628.324 και τα έξοδα σε £490.401, δηλαδή προέκυψε πλεόνασμα πριν τη φορολογία £137.924, σε σύγκριση με έλλειμμα £88.464 το 2006.

Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 16 άτομα ως μόνιμο προσωπικό, με σύνολο αποδοχών £339.709, συμπεριλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών στα διάφορα Ταμεία, σε σύγκριση με £337.880 κατά το 2006. Ο μέσος όρος αποδοχών για κάθε υπάλληλο ανέρχεται σε £21.232 (2006 £22.525). Εργοδοτούσε επίσης ένα άτομο ως έκτακτο προσωπικό.

6.26 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Μέρος Α

Νομικό πλαίσιο.

(α) Νομοθεσία. Με την ψήφιση και δημοσίευση στις 18.3.2005 του περί Συμβουλίου Ελαιοκομικών Προϊόντων Νόμου του 2005 (Ν.26(Ι)/2005), το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων μετονομάστηκε σε Συμβούλιο Ελαιοκομικών Προϊόντων (ΣΕΠ) και οι περί Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων Νόμοι του 1968 μέχρι 2002 καταργήθηκαν.

(β) Αρμοδιότητες. Οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου, όπως καθορίζονται στο άρθρο 18 του σχετικού Νόμου, είναι, μεταξύ άλλων, η παροχή, με αμοιβή, στους παραγωγούς, υπηρεσιών συγκέντρωσης ελαιολάδου, εργαστηριακών αναλύσεων, ελέγχου της ποιότητας, η ποιοτική ταξινόμηση, αποθεματοποίηση και συντήρηση του ελαιολάδου μέχρι τη διάθεσή του, και η παροχή, με αμοιβή, στους παραγωγούς, ή και σε άλλους ενδιαφερόμενους υπηρεσιών εμφιάλωσης και παράδοσης τελικού έτοιμου προϊόντος ελαιολάδου.

Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 65.110 ημερ. 28.2.2007 για τερματισμό της λειτουργίας του ΣΕΠ. Το Υπουργικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη

- (i) την αδυναμία του Συμβουλίου να λειτουργήσει πάνω σε οικονομική βιώσιμη βάση,
- (ii) τη γνωμοδότηση του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων ότι δεν είναι στο εξής δυνατή η παραχώρηση κρατικής χορηγίας για χρηματοδότηση οικονομικών δραστηριοτήτων και
- (iii) την αδυναμία του Συμβουλίου να συνεχίσει, με την υπάρχουσα δομή και το υφιστάμενο προσωπικό, την επέκταση των μη οικονομικών δραστηριοτήτων του κατά τρόπο ώστε να δικαιολογείται πλήρως η παρεχόμενη κρατική χορηγία, χωρίς την οποία η οικονομική του επιβίωση είναι αδύνατη,

ενέκρινε, με την πιο πάνω απόφασή του, τον τερματισμό της λειτουργίας του ΣΕΠ το συντομότερο δυνατόν και ευθύς μόλις είναι έτοιμα τα σχέδια διάθεσης των περιουσιακών του στοιχείων και πρόωρης αφυπηρέτησης του προσωπικού του. Για το σκοπό αυτό, εξουσιοδοτήθηκε ο Υπουργός Οικονομικών να δώσει οδηγίες στο Διευθυντή του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού για ετοιμασία και άμεση υποβολή Σχεδίου Πρόωρης Αφυπηρέτησης του υφιστάμενου προσωπικού του Συμβουλίου και των μόνιμων εργατών του, σε συνεργασία με το ΣΕΠ και το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Παράλληλα, το ΣΕΠ εξουσιοδοτήθηκε όπως, σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία Οικονομικών και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, υποβάλει Σχέδιο Διάθεσης των Περιουσιακών του Στοιχείων.

Για το θέμα της διάθεσης των περιουσιακών στοιχείων του Συμβουλίου, πραγματοποιήθηκε, στις 4.12.2007, σύσκεψη στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, στην οποία συμμετείχαν ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, το ΣΕΠ, Ομάδες Παραγωγών Ελαιοκομικών Προϊόντων και Αγροτικές Οργανώσεις. Στη σύσκεψη αποφασίστηκε όπως ζητηθεί γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα, σε σχέση με τη δυνατότητα του Κράτους να απευθυνθεί μόνο στις Οργανώσεις Παραγωγών, για τη διάθεση των περιουσιακών στοιχείων του Συμβουλίου, αφού πρώτα το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και η Ηλεκτρομηχανολογική Υπηρεσία καθορίσουν, είτε το αγοραίο ενοίκιο στην περίπτωση ενοικίασης, είτε την αγοραία αξία στην περίπτωση της πώλησης. Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, με επιστολή του ημερ. 9.4.2008, πληροφόρησε το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου, ότι η διάθεση των περιουσιακών στοιχείων είτε με τη μορφή πώλησης, είτε με τη μορφή ενοικίασης, δεν θα συνιστά κρατική ενίσχυση, εάν η συναλλαγή γίνει με τους όρους της αγοράς. Επίσης επεξήγησε τον τρόπο καθώς και τις υπάρχουσες δυνατότητες χορήγησης κρατικής ενίσχυσης σε υποθέσεις διάθεσης κρατικών περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με σχετική Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και παρέθεσε την άποψη ότι, στην προκειμένη περίπτωση, η πώληση των περιουσιακών στοιχείων με

έκπτωση 40% επί της πραγματικής αξίας είναι η πλέον απλή και διάφανη λύση. Επίσης ο Γενικός Εισαγγελέας, με επιστολή του ημερ. 10.4.2008, πληροφόρησε το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου ότι το Κράτος έχει τη δυνατότητα να απευθυνθεί μόνο στις Οργανώσεις Παραγωγών για τη διάθεση των περιουσιακών στοιχείων του ΣΕΠ νοουμένου ότι θα έχουν ληφθεί προηγουμένως οι απόψεις του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και της Ηλεκτρομηχανολογικής Υπηρεσίας αναφορικά με το αγοραίο ενοίκιο ή την αγοραία αξία, ανάλογα με την περίπτωση.

Όσον αφορά στο σχέδιο πρόωρης εθελοντικής αφυπηρέτησης του προσωπικού, το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, με επιστολή του ημερ. 25.1.2008, πληροφόρησε το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου ότι, μετά από μελέτη του θέματος και λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις του προσωπικού του ΣΕΠ, κρίνει σκόπιμο όπως, για το προσωπικό που κατέχει οργανικές θέσεις στο Συμβούλιο, εξεταστεί το ενδεχόμενο απασχόλησής του σε ανάλογες θέσεις στη δημόσια υπηρεσία, δεδομένου ότι θα εξασφαλιστεί η σύμφωνη γνώμη του Υπουργικού Συμβουλίου. Για το σκοπό αυτό προέτρεψε το Υπουργείο όπως προωθήσει σχετική Πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη απόφασης. Όσον αφορά στο ωρομίσθιο προσωπικό του Συμβουλίου, ετοιμάστηκε σχέδιο αφυπηρέτησης το οποίο δεν έχει ακόμη συζητηθεί με τους ενδιαφερόμενους.

Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσίασαν πλεόνασμα £36.122, σε σύγκριση με έλλειμμα £177.112 το 2006.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα για το 2007 ανήλθαν σε £446.079, σε σύγκριση με £281.624 το 2006, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £164.455 ή ποσοστό 58,39%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση της κυβερνητικής χορηγίας, από £171.191 το 2006 σε £334.840 το 2007.

(γ) Έξοδα. Το κόστος πωλήσεων και τα έξοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £409.956, σε σύγκριση με £458.736 το 2006, σημειώθηκε δηλαδή μείωση £48.780 ή ποσοστό 10,63%, η οποία οφείλεται κυρίως στη μείωση του κόστους των αποδοχών του προσωπικού λόγω αφυπηρέτησης του Διευθυντή.

(δ) Κρατική χορηγία. Στα έσοδα του Συμβουλίου περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £334.840, η οποία καταβλήθηκε από την Κυβέρνηση για κάλυψη των δαπανών του Συμβουλίου, που αφορούσαν σε μη οικονομικές δραστηριότητες. Το πιο πάνω ποσό προέκυψε από το διαχωρισμό, από το Συμβούλιο, των Κονδυλίων του Προϋπολογισμού του 2007 σε οικονομικές και μη οικονομικές δραστηριότητες.

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων υπέδειξε την ανάγκη τήρησης χωριστών λογαριασμών μεταξύ οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων και την κατανομή των εξόδων ανάμεσά τους σε δίκαιη και ρεαλιστική βάση σύμφωνα με τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι, από τη συζήτηση μεταξύ εκπροσώπων του Συμβουλίου και του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, διαφάνηκε ότι η τήρηση χωριστών λογαριασμών μεταξύ οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων είναι αδύνατη και για το λόγο αυτό δεν υιοθετήθηκε τέτοια λύση, αλλά η κατανομή των εξόδων μεταξύ των οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων γίνεται με βάση την αντίστοιχη εκατοστιαία αναλογία.

(ε) Προϋπολογισμός. Ο Προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος 2007 υποβλήθηκε, κατόπιν έγκρισης του Συμβουλίου, στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος στις 3.7.2006, για προώθηση στο Υπουργικό Συμβούλιο. Το Υπουργείο Οικονομικών, του οποίου ζητήθηκαν οι απόψεις, ενημέρωσε το Συμβούλιο, με επιστολή του ημερ. 20.10.2006, ότι ο Προϋπολογισμός θα έπρεπε να τροποποιηθεί ώστε να ληφθούν υπόψη σχετικές υποδείξεις του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων για διαχωρισμό των δραστηριοτήτων του σε οικονομικές και μη. Ο τελικός Προϋπολογισμός εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 22.11.2006, από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 28.2.2007, ψηφίστηκε σε Νόμο στις 29.3.2007 και δημοσιεύτηκε στην

Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 5.4.2007 (Νόμος 32(II)/2007). Δεδομένου ότι η Βουλή ψήφισε δωδεκατημόρια για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο του 2007, οι δαπάνες που διενεργήθηκαν για την περίοδο 1.3.2007-4.4.2007 δεν ήταν νομοθετικά καλυμμένες.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι κατά την περίοδο 1.3.2007 – 4.4.2007 διενεργήθηκαν πληρωμές μόνο σε αναγκαίες περιπτώσεις, για κάλυψη μισθών, κατόπι σχετικής γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα και προφορικής έγκρισης του Υπουργείου Οικονομικών.

(στ) Ρευστότητα/βιωσιμότητα. Λόγω της διαφοροποίησης του ρόλου και των αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου με βάση τη νέα νομοθεσία, οι δραστηριότητές του έχουν περιοριστεί σημαντικά, με αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση των εσόδων του. Το Συμβούλιο, στις 31.12.2007, παρουσίαζε καθαρές τρέχουσες υποχρεώσεις ύψους £565.442, γεγονός που οφείλεται στη συμπερίληψη, στις τρέχουσες υποχρεώσεις, δανείων ύψους £1.108.787 των οποίων η ημερομηνία αποπληρωμής έχει παρέλθει. Η συνέχιση της λειτουργίας του Συμβουλίου και η εκπλήρωση της αποστολής του εξαρτάται αποκλειστικά από κρατική στήριξη ή δανεισμό. Όπως αναφέρω και σε προηγούμενη παράγραφο της Έκθεσής μου, ενόψει των πιο πάνω, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε τον τερματισμό της λειτουργίας του Συμβουλίου το συντομότερο δυνατόν.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου εξέφρασε την άποψη ότι, παρόλο που τα έσοδά του έχουν μειωθεί σημαντικά, το Συμβούλιο μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο για στήριξη και βοήθεια των ελαιοπαραγωγών. Επισήμανε επίσης ότι ο λόγος της αδυναμίας του Συμβουλίου να αποπληρώσει τα δάνεια που σύναψε το πρώην ΣΕΚΕΠ, οφείλεται στο γεγονός ότι, η ζημιά που προέκυψε από εξαγωγή ελαιολάδου που διενεργήθηκε προενταξιακά, μετά από κυβερνητική απόφαση, σε τιμές χαμηλότερες από εκείνες που πλήρωσε το Συμβούλιο στους παραγωγούς ελαιολάδου, δεν καλύφθηκε από κρατική χορηγία. Με ενημέρωσε επίσης ότι το Συμβούλιο, κατόπιν οδηγιών του Υπουργείου Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ανέθεσε σε εμπειρογνώμονα την ετοιμασία σχετικής μελέτης, για τη συνέχιση της λειτουργίας του ΣΕΠ, η οποία, αφού ολοκληρώθηκε, υποβλήθηκε στο υπό αναφορά Υπουργείο.

(ζ) Δάνεια από Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ. Το Συμβούλιο σύναψε στις 21.3.2002 και 29.5.2003, με εγγύηση της Κυπριακής Δημοκρατίας, δύο δάνεια από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ, τα υπόλοιπα των οποίων στις 31.12.2007 ανέρχονταν σε £493.050 και £615.737, αντίστοιχα.

Κατά τη διάρκεια του 2007, δεν έγινε καμιά πληρωμή, πέραν των τόκων του έτους, για τα πιο πάνω δάνεια, με αποτέλεσμα να χρεώνονται και τόκοι υπερημερίας. Το Συμβούλιο τηρούσε παράλληλα δύο λογαριασμούς επταήμερης και τριανταήμερης προειδοποίησης στην ίδια τράπεζα, με υπόλοιπα στις 31.12.2007 ύψους £63.428 και £202.794, αντίστοιχα, με επιτόκιο που κυμάνθηκε κατά τη διάρκεια του έτους από 2,00%-2,25% και από 2,50%-2,75%, αντίστοιχα. Παρόλο που το Υπουργείο Οικονομικών, ως εγγυητής των δανείων, με επιστολή του ημερομηνίας 17.7.2006, υπέδειξε την ανάγκη καταβολής ποσού της τάξης των £500.000 από τα χρηματικά διαθέσιμα (με βάση τα δεδομένα της 31.12.2005) έναντι των πιο πάνω δανείων, ώστε να μειωθεί το υπόλοιπό τους και να διατηρηθεί ποσό περίπου ύψους £50.000 ως αποθεματικό για τυχόν έκτακτες ανάγκες του Συμβουλίου, εντούτοις το Συμβούλιο μέχρι σήμερα δεν έχει προχωρήσει στην καταβολή οποιουδήποτε ποσού από τα χρηματικά διαθέσιμα (£523.517 στις 31.12.2007) για αποπληρωμή του οφειλόμενου ποσού των πιο πάνω δανείων. Σύμφωνα με την πιο πάνω επιστολή, το υπόλοιπο των δανείων που θα παρέμενε σε εκκρεμότητα, θα αποπληρωνόταν από το Κράτος, ως εγγυητής, μέσω των ετήσιων προϋπολογισμών του ΣΕΠ, αφού προηγουμένως είχε εξασφαλιστεί και η άποψη του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων με βάση τους Κανονισμούς περί Κρατικών Ενισχύσεων.

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, με επιστολή του ημερ. 7.7.2006, πληροφόρησε το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών ότι, επειδή υπάρχει συμβατική υποχρέωση από την Κυβέρνηση για αποπληρωμή του οφειλόμενου ποσού των πιο πάνω δανείων, η οποία

δημιουργήθηκε πριν την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν τίθεται οποιοδήποτε θέμα κρατικής ενίσχυσης.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το ΣΕΠ σύναψε τα πιο πάνω δάνεια, για αποπληρωμή των ελαιοπαραγωγών, μετά από απόφαση της Κυβέρνησης και το τότε Διοικητικό Συμβούλιο του ΣΕΚΕΠ χρησιμοποιούσε την κυβερνητική επιδότηση που λαμβανόταν για κάλυψη των ζημιών, που προέκυπταν από την εξαγωγή πλεονασμάτων ελαιολάδου, για την αποπληρωμή των υπό αναφορά δανείων. Λόγω της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν καταβλήθηκε από την Κυβέρνηση το ποσό της επιδότησης που αφορούσε σε ζημιές που προέκυψαν από τις εξαγωγές ελαιολάδου για μέρος του 2003 και 2004, το οποίο θα ήταν αρκετό για να καλύψει τα δάνεια του ΣΕΚΕΠ.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου ανέφερε επίσης ότι το Συμβούλιο έκρινε ότι μια διευθέτηση των δανείων δεν μπορούσε να γίνει μόνο με μονομερή καταβολή των αποθεματικών του Συμβουλίου γιατί τούτο θα δημιουργούσε οικονομικά προβλήματα διαχείρισης.

Προσωπικό - Μισθοί, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές. Στις 31.12.2007 το Συμβούλιο εργοδοτούσε εννέα άτομα, από τα οποία τα τρία σε μόνιμες και συντάξιμες θέσεις, τα πέντε στη θέση τακτικού εργάτη και το ένα άτομο με σύμβαση για προσφορά υπηρεσιών σε γραφειακά καθήκοντα. Οι δαπάνες για μισθούς, υπερωρίες και εργοδοτικές εισφορές των μόνιμων υπαλλήλων για το 2007 ανήλθαν σε £107.768, με ετήσιο μέσο όρο δαπάνης για κάθε μόνιμο υπάλληλο, χωρίς να ληφθεί υπόψη η εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων, £30.195, έναντι £31.015 για το 2006.

Επιπρόσθετα, οι δαπάνες για τη μίσθωση των υπηρεσιών για γραφειακά καθήκοντα, ανήλθαν σε £7.697, ενώ οι δαπάνες για εργατικά ανήλθαν σε £70.176 (£65.180 για το 2006).

Κόστος παροχής υπηρεσιών προς ομάδες παραγωγών. Με βάση συμφωνίες που υπογράφηκαν στις 29.12.2006 και 21.2.2007, το Συμβούλιο παρέχει υπηρεσίες σε δύο ομάδες παραγωγών. Το συνολικό κόστος των υπηρεσιών που προσφέρθηκαν, ανήλθε κατά το 2007, σε £166.831, ενώ το ποσό που χρεώθηκε στις εταιρείες έναντι των υπηρεσιών αυτών βάσει των τιμών που προβλέπονται στις υπό αναφορά συμφωνίες, ήταν μόνο £94.019, δηλαδή χρεώθηκε μόλις το 56,3% του συνολικού κόστους. Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, με επιστολή του ημερ. 18.7.2006 προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, υπέδειξε ότι αν οι τιμές χρέωσης του ΣΕΠ καθορίζονται χωρίς καθαρά ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, τότε δίνεται με τον τρόπο αυτό έμμεσο πλεονέκτημα στους αγοραστές υπηρεσιών από το ΣΕΠ. Ενόψει των πιο πάνω, ζήτησα όπως ενημερωθώ κατά πόσο οι τιμές χρέωσης, για τις υπηρεσίες που παρέχονται από το Συμβούλιο στις ομάδες παραγωγών, έχουν καθοριστεί βάσει ιδιωτικοοικονομικών κριτηρίων, λαμβάνοντας υπόψη τα έξοδα του Συμβουλίου που αφορούν στις οικονομικές του δραστηριότητες.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι οι τιμές παροχής υπηρεσιών προς τις ομάδες παραγωγών έχουν καθοριστεί βάσει των ανταγωνιστικών τιμών αγοράς, ώστε να διασφαλίζεται υγιές ανταγωνιστικό κλίμα στην παροχή υπηρεσιών προς τους ελαιοπαραγωγούς.

6.27 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΑΤΑΤΩΝ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Κατά το υπό έλεγχο έτος, τρίτο κατά σειρά έτος σε συνθήκες ελεύθερης αγοράς και ανταγωνισμού, το Συμβούλιο συνεργάστηκε και πάλι με μέρος μόνο των πατατοπαραγωγών (σε ποσοστό πέραν του 60%) και ως εκ τούτου η παραγωγή, και κατ'επέκταση οι εξαγωγές εξακολουθούν να είναι μειωμένες σε σχέση με τα χρόνια που ίσχυε το μονοπωλιακό καθεστώς.

Οι πωλήσεις πατατών ανήλθαν σε £16,83 εκ., σε σύγκριση με £15,80 εκ., κατά το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £1,03 εκ. ή ποσοστό 6,5%. Οι τιμές πώλησης, κατά μέσο όρο, ήταν £295/τόνο, σε σύγκριση με £318/τόνο κατά το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £23/τόνο ή ποσοστό 7,2%. Παρά την αύξηση που σημειώθηκε στις πωλήσεις, που οφείλεται εν μέρει στην αυξημένη ποσότητα κατά 15% που διατέθηκε, η μείωση της κατά μέσο όρο τιμής πώλησης εκτιμάται ότι οφείλεται κυρίως στα προβλήματα εμπορίας που παρουσιάστηκαν λόγω της καθυστέρησης στην έναρξη της ανοιξιότικης εσοδείας, ένεκα δυσμενών καιρικών συνθηκών, στην πρωιμότητα της παραγωγής άλλων χωρών αλλά και στη μεγάλη ποσότητα πατατών, ιδιαίτερα της ποικιλίας Σπούντα, που παράχθηκε από τους Κύπριους παραγωγούς ανεξάρτητα από το πού είναι ενταγμένοι. Τα πιο πάνω είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση των τιμών, λόγω ανταγωνισμού (παρόλο που παρουσιάστηκαν ευνοϊκότερες συνθήκες προς το τέλος της εμπορίας), αλλά και ποιοτικά προβλήματα που παρουσίασαν οι πατάτες από παρατεταμένη αποθήκευσή τους.

Οι τόνοι συσκευασίας και για τις δύο εσοδείες ήταν 57 856, σε σύγκριση με 50 193 το 2006. Τα άμεσα έξοδα πωλήσεων ανήλθαν σε £7,5 εκ. (λήφθηκε υπόψη μόνο το έλλειμμα του προγράμματος Eurergar μέσω του οποίου πιστοποιείται η υγιεινή και καταλληλότητα των πατατών που εξάγονται) που δεν καλύφθηκε από τα αντίστοιχα έσοδα), σε σύγκριση με £5,9 εκ. το προηγούμενο έτος (£129 κατά τόνο, σε σύγκριση με £118 κατά τόνο το προηγούμενο έτος). Αυτά αποτελούν το 44% των πωλήσεων, σε σύγκριση με 37% του προηγούμενου έτους.

Στους παραγωγούς καταβλήθηκε για την εμπορία πατατών συνολικά ποσό £9,02 εκ., με μέσο όρο £156 τον τόνο, σε σύγκριση με £9,75 εκ. και μέσο όρο £194 τον τόνο, που καταβλήθηκε το προηγούμενο έτος.

Το πλεόνασμα μετά την κυβερνητική χορηγία ανήλθε σε £145.420 σε σύγκριση με πλεόνασμα ύψους £2.935 το προηγούμενο έτος. Τούτο οφείλεται στο πλεόνασμα από τη διάθεση του εισαγόμενου και ντόπιου πατατόσπορου (£56.050), τα έσοδα από ασφαλιστικές απαιτήσεις και άλλα έσοδα (£11.564) ενώ το υπόλοιπο ποσό (£77.806), εκτιμάται ότι αποτελεί πλεόνασμα της εμπορίας πατατών αφού η τελική πληρωμή (δόση) που αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο να πληρώσει προς τους παραγωγούς για κάθε εσοδεία, γίνεται στη βάση προκαταρκτικών λογαριασμών εκκαθάρισης τιμών στους οποίους λαμβάνονται υπόψη πραγματικά αλλά και κατ' εκτίμηση στοιχεία εσόδων και εξόδων που είναι διαθέσιμα τη δεδομένη στιγμή και όχι στη βάση τελικών λογαριασμών (με την ολοκλήρωση και ετοιμασία των τελικών λογαριασμών του ΣΕΚΠ). Ως εκ τούτου το καθαρό προϊόν εκκαθάρισης και οι τιμές που αποφασίζει το Συμβούλιο να πληρώσει προσδιορίζουν και το ποσό που πιθανόν θα παραμείνει ως πλεόνασμα.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο αποφάσισε όπως καταβληθεί στους γεωργούς ποσό €2/τόνο (συνολικό ποσό €114.000 (περίπου £67.000)) και το υπόλοιπο ποσό περιληφθεί στο Γενικό Αποθεματικό για μεταγενέστερη χρήση προς όφελος γενικά των πατατοπαραγωγών.

Συνοπτικά οι πωλήσεις πατατών κατά τα έτη 2007 και 2006 παρουσιάζονται ως ακολούθως:

	2007			2006		
	Έσοδα			Έσοδα		
Εσοδεία	Τόνοι	£εκ.	£/τόνο	Τόνοι	£εκ.	£/τόνο
Χειμερινή	9824	3,73	380	11578	3,32	287
Ανοιξιότικη	47248	13,10	277	38048	12,48	328
	57072	16,83	295	49626	15,80	318

(β) Ταμειακά υπόλοιπα. Τα ταμειακά υπόλοιπα στις 30.9.2007 και 30.9.2006 παρουσιάζονται ως ακολούθως:

	2007	2006
	£	£
Υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών	328.784	638.772
Μετρητά	1.531	2.109
	330.315	640.881

(γ) Σύναψη δανείων και άλλες πιστωτικές διευκολύνσεις. Με την κατάργηση του άρθρου 35 του βασικού Νόμου, που αφορούσε στη δυνατότητα παροχής εγγύησης από την Κυβέρνηση για την αποπληρωμή των δανείων που συνάπτει το Συμβούλιο, το Συμβούλιο, για την ομαλή διεξαγωγή των εργασιών του εξασφαλίζει πιστωτικές διευκολύνσεις (όριο πίστωσης) από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα υπό όρους μεταξύ των οποίων και την υποθήκευση του Συσκευαστηρίου Λάρνακας. Ως εκ τούτου το Συμβούλιο, από το 2004/2005 με έγκριση του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, έχει υποθηκεύσει το Συσκευαστήριο Λάρνακας για το ποσό των £500.000. Κατά την εμπορική περίοδο 2006/2007 εξασφάλισε πιστωτικό όριο ύψους £2 εκ. για τη χειμερινή εσοδεία και £3 εκ. για την εαρινή. Στη συνέχεια χρειάστηκε, για κάλυψη των εξόδων της εαρινής εσοδείας, επιπρόσθετο όριο πίστωσης ύψους £2,5 εκ..

Μετεξέλιξη του ΣΕΚΠ. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του αρ. 65.553 και ημερ. 16.5.2007 ενέκρινε τον τερματισμό των εμπορικών δραστηριοτήτων του ΣΕΚΠ, το αργότερο μέχρι τις 31 Αυγούστου 2008, και την από μέρους του ΣΕΚΠ ανάληψη καταλυτικού ρόλου για την υλοποίηση του πρώτου σεναρίου που αναφέρεται στη σχετική πρόταση και το οποίο προβλέπει την ίδρυση Ενιαίου Φορέα Εμπορίας από τους ίδιους τους πατατοπαραγωγούς ή τις οργανώσεις τους που θα αναλάβει την εμπορία των πατατών μετά τις 31 Αυγούστου 2008, με παράλληλη λειτουργία του ΣΕΚΠ ως ημικρατικού Οργανισμού. Ο Οργανισμός αυτός θα αναλαμβάνει τη συσκευασία πατατών και θα παρέχει στον Ενιαίο Φορέα συμβουλευτικές και άλλες υπηρεσίες συναφείς με την εμπορία, σε τιμές που θα καλύπτουν το κόστος των υπηρεσιών αυτών. Παράλληλα ενέκρινε την ετοιμασία ολοκληρωμένου Σχεδίου Εθελοντικής Πρόωρης Αφυπηρέτησης για το Προσωπικό και την ετοιμασία μελέτης βιωσιμότητας για τη δημιουργία σύγχρονου συσκευαστηρίου. Τέλος εξουσιοδότησε τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος να υποβάλει στο Συμβούλιο τροποποίηση της Νομοθεσίας του ΣΕΚΠ ώστε να παρέχεται η δυνατότητα να προσφέρει υπηρεσίες εμπορίας στον Ενιαίο Φορέα.

Σε σχετική επιστολή του Συμβουλίου προς το οικείο Υπουργείο ημερ. 27.3.2008 αναφέρεται ότι παρόλο που έγιναν έγκαιρα όλες οι ενέργειες από πλευράς του ΣΕΚΠ για υλοποίηση της απόφασης εντούτοις, για διάφορους λόγους δεν έγινε κατορθωτή η περαιτέρω προώθησή τους. Ενόψει της καθυστέρησης υλοποίησης της απόφασης και προκειμένου να δοθεί επαρκής χρόνος για ολοκλήρωση των πιο πάνω ενεργειών, το Συμβούλιο, εισηγήθηκε προς το Υπουργείο όπως ετοιμαστεί και προωθηθεί νέα πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο στηριζόμενη στην ίδια φιλοσοφία με την πιο πάνω απόφαση με ημερομηνία όμως τερματισμού των εμπορικών δραστηριοτήτων την 31.8.2010 δηλαδή να δοθεί νέα παράταση 2 χρόνων. Εισηγήθηκε επίσης την αντικατάσταση της λέξης «Ενιαίος Φορέας» με τις λέξεις «Φορέας ή Φορείς». Οι διαδικασίες έγκρισης και εφαρμογής του Σχεδίου Πρόωρης Αφυπηρέτησης να προωθηθούν τάχιστα και να ετοιμαστεί και τύχει εφαρμογής Σχέδιο αναδιοργάνωσης των υπηρεσιών του ΣΕΚΠ με δυνατότητα πρόσληψης του προσωπικού με συμβόλαιο. Να γίνει αρχικά τροποποίηση του άρθρου 26(α) για

παράταση της δυνατότητας του ΣΕΚΠ να προσφέρει υπηρεσίες εμπορίας για ακόμη δύο χρόνια και ακολούθως συνολική τροποποίηση του Νόμου.

Προσωπικό.

(α) Στις 30.9.2007, το Συμβούλιο εργοδοτούσε 17 μόνιμους υπαλλήλους (έναντι 19 εγκεκριμένων θέσεων), με σύνολο αποδοχών £548.193 (£546.387 το 2006), περιλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών στα διάφορα ταμεία, όπως το Ταμείο Συντάξεων, Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Ταμείο Υγείας και Ταμείο Ευημερίας, με μέσο όρο κόστους ανά υπάλληλο £32.247 (£30.355 το 2006). Επιπρόσθετα, το Συμβούλιο κατέβαλε ποσό £18.996 (πλέον εργοδοτικές εισφορές) για υπερωρίες (£15.823 το 2006) καθώς και ποσό £25.821 για μισθούς και εργοδοτικές εισφορές σε υπάλληλο που αφυπηρέτησε κατά τη διάρκεια του 2007.

(β) Εργοδοτούσε επίσης δύο άτομα ως επιτόπιο προσωπικό στο Γραφείο του Λονδίνου, με σύνολο αποδοχών £53.422 και με κατ' αποκοπή επίδομα για υπερωρίες £5.670.

(γ) Για τη συσκευασία των πατατών στο ιδιόκτητο συσκευαστήριο Λάρνακας και στο συσκευαστήριο Αστρομερίτη έχει εργοδοτήσει επίσης περίπου 171 εποχιακούς εργάτες κατά διάφορα χρονικά διαστήματα, με σύνολο αποδοχών £572.502, περιλαμβανομένων των υπερωριών και των εργοδοτικών εισφορών στα διάφορα ταμεία καθώς και των γενικών αυξήσεων που συμφωνήθηκαν και παραχωρήθηκαν από 1.1.2007. Απασχόλησε επίσης 4 έκτακτους Γεωπόνους και 1 έκτακτο γραφέα, για την εφαρμογή του προγράμματος Euerghar, με σύνολο αποδοχών £51.305. Επιπρόσθετα έγινε χρήση άλλων ιδιωτικών συσκευαστηρίων για την κάλυψη των αναγκών συσκευασίας, έναντι συμφωνημένου τιμήματος (εργατικά, ενοίκιο χρήσης χώρου, και άλλα έξοδα) με συνολική δαπάνη ύψους £331.658.

(δ) Υπάλληλος του Συμβουλίου είχε καταχωρίσει στις 7.11.2006 Έφεση (αρ. 149/06) μετά την απόφαση του Δικαστηρίου ημερ. 26.9.2006 να απορρίψει την προσφυγή του εναντίον της απόφασης του Πειθαρχικού Συμβουλίου όπως επιβληθεί σ' αυτόν η ποινή της αναγκαστικής αφυπηρέτησης. Το Ανώτατο Δικαστήριο με την απόφασή του ημερομηνίας 4.12.2007 έκρινε, για τυπικούς λόγους, μη ενδεδειγμένη τη διαδικασία που ακολουθήθηκε από το Συμβούλιο στην εξέταση της υπόθεσης και ως εκ τούτου το Συμβούλιο αποφάσισε, στη συνεδρία του ημερ. 22.4.2008, την επανάληψη της εκδίκασης της πειθαρχικής δίωξης λαμβάνοντας υπόψη ότι η απόφαση του Δικαστηρίου στηρίχθηκε σε τυπικούς και διαδικαστικούς λόγους και όχι λόγους ουσίας.

Προϋπολογισμός.

(α) Σύμφωνα με τον τροποποιητικό Νόμο αρ. 114(Ι)/2006, το Συμβούλιο οφείλει να υποβάλλει μέσω του αρμόδιου Υπουργού στο Υπουργικό Συμβούλιο προς έγκριση προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων για το επόμενο έτος. Η κατάρτισή του θα γίνεται με βάση λεπτομέρειες τις οποίες ορίζει ο Υπουργός.

Από το 2006 και μετά ετοιμάζεται και υποβάλλεται Προϋπολογισμός για το ΣΕΚΠ κατά ημερολογιακό έτος σε αντίθεση με την τακτική που ακολουθείτο μέχρι τότε, δηλαδή την υποβολή Προϋπολογισμού για την περίοδο που λήγει στις 30 Σεπτεμβρίου κάθε έτους. Ο Προϋπολογισμός για το έτος 2007, που αφορούσε μόνο μισθούς και διοικητικά έξοδα, εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 6.6.2006 και υποβλήθηκε αρχικά στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος στις 8.6.2006 και αργότερα στις 26.7.2006 σε νέα μορφή, μετά από υπόδειξη του Υπουργείου όπως αυτός υποβληθεί στη μορφή και τον τύπο που ετοιμάζεται ο Κρατικός Προϋπολογισμός. Το Υπουργείο Οικονομικών, στο οποίο ο Προϋπολογισμός στάλθηκε για απόψεις, υπέδειξε στις 11.10.2006 και 20.12.2006, τη διαγραφή ορισμένων κονδυλίων, με ανάλογη μείωση της προβλεπόμενης κρατικής χορηγίας ενώ ζήτησε όπως το αρμόδιο Υπουργείο διασφαλίσει ότι η χορηγία δεν αντίκειται στην περί Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων Νομοθεσία. Το Συμβούλιο

υπέβαλε αναθεωρημένο Προϋπολογισμό στις 25.1.2007, ο οποίος εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 14.2.2007 με την απόφασή του αρ.65.054.

(β) Όπως έχω αναφέρει και στην προηγούμενή μου Έκθεση η αλλαγή της χρονικής περιόδου που καλύπτει ο Προϋπολογισμός του Συμβουλίου σε ημερολογιακό έτος, όπως αναφέρεται πιο πάνω, δεν συνάδει με τη χρονική περίοδο για την οποία ετοιμάζονται οι οικονομικές καταστάσεις του Συμβουλίου γεγονός που δημιουργεί ανάγκη πρόσθετων υπολογισμών για τον προσδιορισμό της κρατικής χορηγίας που αφορά στην περίοδο που καλύπτουν οι οικονομικές καταστάσεις και δυσκολίες στην παρακολούθηση της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού. Επιπρόσθετα εισηγήθηκα όπως απασχολήσει το ΣΕΚΠ και το αρμόδιο Υπουργείο η ορθότητα της τακτικής μη περίληψης στον ετήσιο Προϋπολογισμό του ΣΕΚΠ των σχετικών με την εμπορία πατατών και πατατόσπορου εσόδων και εξόδων καθώς και διατάξεων ρύθμισης τυχόν υπερβάσεων που παρατηρούνται στα εγκεκριμένα κονδύλια του Προϋπολογισμού. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με σχετική κατάσταση που ετοιμάστηκε από το ΣΕΚΠ για το έτος 2007, οι δαπάνες που έγιναν από αρκετά κονδύλια υπερβαίνουν τις αντίστοιχες εγκεκριμένες πιστώσεις για το 2007 χωρίς να έχει εξασφαλιστεί οποιαδήποτε έγκριση.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι πρακτικά είναι αδύνατον να γίνει προϋπολογισμός εμπορίας επειδή ο προϋπολογισμός γίνεται το Μάιο – Ιούνιο και ο προγραμματισμός παραγωγής και εμπορίας το Σεπτέμβριο – Οκτώβριο. Επίσης η παραγωγή και εμπορία και συνεπώς οι δαπάνες και τα έσοδα από την εμπορία είναι εντελώς αδύνατον να προβλεφθούν γιατί επηρεάζονται σε υπέρτατο βαθμό από πολλούς αστάθμητους παράγοντες της αγοράς και των καιρικών συνθηκών όχι μόνο στην Κύπρο αλλά και στις 24 και πλέον χώρες που γίνονται εξαγωγές.

Εν πάση περιπτώσει το Συμβούλιο αποφάσισε όπως για δικούς του εσωτερικούς σκοπούς διενεργήσει κάποια πρόβλεψη εσόδων και εξόδων από το επόμενο έτος.

Κάλυψη λειτουργικών εξόδων του ΣΕΚΠ από την Κυβέρνηση/Κόστος χρέωσης παραγωγών.

(α) Για τον υπολογισμό του κατά τόνο τιμήματος, με το οποίο το Συμβούλιο χρεώνει τους συμβαλλόμενους με το ΣΕΚΠ παραγωγούς για τις παρεχόμενες σε αυτούς υπηρεσίες (μισθοί και διοικητικά έξοδα), υιοθετήθηκε η ίδια φόρμουλα, όπως και τα προηγούμενα χρόνια δηλαδή η κατανομή των σχετικών εξόδων, όπως αυτά προβλέπονται στον Προϋπολογισμό του 2007, με δείκτη παραγωγής το μέσο όρο της ποσότητας παραλαβής πατατών των τελευταίων δέκα χρόνων, που υπολογίστηκε σε 89 000 τόνους (104 000 το προηγούμενο έτος).

Έχοντας υπόψη ότι το προϊόν που θα προέρχεται από τις πιο πάνω χρεώσεις των παραγωγών θα χρησιμοποιείται από το Συμβούλιο για κάλυψη των δαπανών του για μισθούς και διοικητικά έξοδα και τυχόν έλλειμμα που θα παρουσιάζεται στον Προϋπολογισμό θα καλύπτεται με κρατική χορηγία, το ύψος της κρατικής χορηγίας θα αυξάνεται ανάλογα με το ύψος των λειτουργικών εξόδων που δεν έχουν κατανεμηθεί στους παραγωγούς. Για το υπό έλεγχο έτος, με τον καθορισμό του πιο πάνω τιμήματος, με δείκτη παραγωγής την ποσότητα των 89 000 τόνων, που είναι μεγαλύτερη από την ποσότητα που παραλήφθηκε από το Συμβούλιο (57 856 τόνοι), το κόστος χρέωσης των συμβληθέντων με το Συμβούλιο παραγωγών δεν καλύπτει το σύνολο των λειτουργικών εξόδων που αφορούν στην εμπορία, χωρίς ωστόσο αυτό να μπορεί να προσδιοριστεί επακριβώς λόγω του μη διαχωρισμού και τήρησης ξεχωριστών λογαριασμών, από το Συμβούλιο, για τα λειτουργικά έξοδα που αφορούν σε οικονομικές και μη οικονομικές δραστηριότητες του.

(β) Κατά τη διάρκεια του υπό έλεγχο οικονομικού έτους εισπράχθηκε κρατική χορηγία ύψους £200.000. Λαμβάνοντας υπόψη την κρατική χορηγία ύψους £92.127 που μεταφέρεται από το προηγούμενο οικονομικό έτος, η κρατική χορηγία που αφορά στο υπό έλεγχο έτος και η οποία καλύπτει το υπόλοιπο των λειτουργικών εξόδων (μισθοί και διοικητικά έξοδα) της οικονομικής

περιόδου που δεν καλύφθηκε από το αντίστοιχο τίμημα και άλλα σχετικά έσοδα, υπολογίστηκε σε £244.231, ενώ το υπόλοιπο ποσό ύψους £47.896 μεταφέρεται για χρήση το επόμενο οικονομικό έτος. Κατά τον υπολογισμό του ποσού της κρατικής χορηγίας λήφθηκαν υπόψη τα ποσά που εισπράχθηκαν από την πώληση μηχανών συσκευασίας και από την εφαρμογή του προγράμματος Eurepgar (για κάλυψη μισθών και άλλων εξόδων του μόνιμου προσωπικού) όχι όμως το πλεόνασμα από τη διάθεση του πατατόσπορου, έσοδα από ασφαλιστικές απαιτήσεις και πλεόνασμα εμπορίας.

Πωλήσεις και απώλειες πατατών. Οι τόνοι έκδοσης πατατών της χειμερινής και της ανοιξιάτικης εσοδείας 2007 ήταν 57 856, σε σύγκριση με 50 193 το 2006. Ποσότητα 13 550 τόνων ή ποσοστό 23,4% των παραλαβών πωλήθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο, σε σύγκριση με ποσότητα 8 471 τόνων ή ποσοστό 16,9% το προηγούμενο έτος και ποσότητα 42 759 τόνων ή ποσοστό 73,9% των παραλαβών πωλήθηκαν στην Ευρώπη, σε σύγκριση με 40 930 τόνους ή ποσοστό 81,5% το 2006. Ποσότητα 763 τόνων ή ποσοστό 1,5% των παραλαβών πωλήθηκαν στην επιτόπια αγορά, σε σύγκριση με 225 τόνους ή ποσοστό 0,5% το 2006, ενώ ποσότητα 784 τόνων ή ποσοστό 1,4% των παραλαβών αποτελούν απώλειες εμπορίας, σε σύγκριση με 567 τόνους ή ποσοστό 1,1% το προηγούμενο έτος. Οι τιμές πώλησης, κατά μέσο όρο, στο Ηνωμένο Βασίλειο ήταν £290/τόνο (£343/τόνο το 2006), στην Ευρώπη £299/τόνο (£314/τόνο το 2006) και στην επιτόπια αγορά £135/τόνο (£160/τόνο το 2006).

Έξοδα για αποθήκευση και μεταφορά πατατών. Μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων και καθηκόντων του, το Συμβούλιο πρέπει να μεριμνά όχι μόνο για την εξασφάλιση των ψηλότερων δυνατών τιμών πώλησης αλλά και να προβαίνει σε τέτοιες διευθετήσεις με σκοπό τον περιορισμό των εξόδων ώστε η εμπορία και η πώληση των πατατών να γίνεται με όσο πιο επωφελείς και οικονομικές διευθετήσεις για τους παραγωγούς. Παρατηρήθηκε ότι κατά το υπό έλεγχο έτος σημειώθηκε σημαντική αύξηση στα πιο πάνω έξοδα σε σχέση με τα αντίστοιχα έξοδα του προηγούμενου έτους, η οποία εκτιμάται ότι δεν οφείλεται μόνο στην αύξηση κατά περίπου 15% της ποσότητας που διατέθηκε σε σύγκριση με την αντίστοιχη του προηγούμενου έτους, αλλά και σε άλλους λόγους. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

(α) Αποθήκευση πατατών στο εξωτερικό. Η δαπάνη για αποθήκευση πατατών ή/και φύλαξη σε ψυγεία στο εξωτερικό μέχρι την έκδοσή τους για πώληση ανήλθε το 2007 σε £316.461, ενώ το αντίστοιχο ποσό για το 2006 ανήλθε σε £62.507, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £253.954 ή ποσοστό 406%. Από δειγματοληπτικό έλεγχο που έγινε εντοπίστηκαν περιπτώσεις φορτίων που στάληκαν στο εξωτερικό όπου, λόγω των ειδικών συνθηκών εμπορίας που επικρατούσαν, χρειάστηκε να αποθηκευτούν, για διατήρησή τους, σε κατάλληλους χώρους για μεγάλα χρονικά διαστήματα μέχρι την έκδοσή τους για πώληση.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι τα ψηλά κόστη αποθήκευσης στο εξωτερικό οφείλονταν στους χαμηλούς ρυθμούς πώλησης και το μακρύ χρονικό διάστημα αποθήκευσης κυρίως στην Ελλάδα και τη Ραβέννα Ιταλίας.

(β) Έξοδα για μεταφορά πατατών. Το συνολικό κόστος για τη μεταφορά των πατατών προς πώληση (εσωτερικό και εξωτερικό) ανήλθε το 2007 σε £1.122.065, ενώ το αντίστοιχο ποσό για το 2006 σε £806.540, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £315.525 ή ποσοστό 39%. Από δειγματοληπτικό έλεγχο εντοπίστηκαν περιπτώσεις όπου αντιπρόσωποι του Συμβουλίου στο εξωτερικό χρησιμοποιούσαν δικούς τους μεταφορείς για τη μεταφορά των πατατών, παραδοτέων από το Συμβούλιο στους διάφορους προορισμούς, σε χρέωση του Συμβουλίου με το κόστος μεταφοράς ως ποσοστό των ακαθάριστων πωλήσεων να ξεπερνά το 13%.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το θέμα των μεταφορικών στο εξωτερικό είναι ένα πολύπλοκο διαδικαστικό θέμα που απασχολεί συνεχώς το Συμβούλιο. Οι συμφωνίες που γίνονται είναι να παραδίνονται πατάτες σε χώρο που οι πελάτες επιθυμούν και μπορεί να τις παραλάβουν οι ίδιοι από το λιμάνι. Τα έξοδα για μεταφορά πατατών από μεταφορείς των

αντιπροσώπων του Συμβουλίου μπορεί να είναι κάπως ψηλότερα, οφείλεται όμως στο γεγονός ότι κάνουν διανομή το φορτίο σε διάφορους πελάτες καθώς και σε περιπτώσεις που οι συνεργάτες του Συμβουλίου στις αποθήκες δεν εξευρίσκουν οι ίδιοι μεταφορικό μέσο λόγω μεγάλης ζήτησης.

(γ) Μη υποβολή αποδεικτικών στοιχείων από συνεργάτες/αντιπροσώπους του ΣΕΚΠ για έξοδα στα οποία προβαίνουν σε χρέωση του Συμβουλίου. Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις αποδοχής από το Συμβούλιο εξόδων που δηλώνονται ότι επιβαρύνθηκαν οι ίδιοι οι συνεργάτες/αντιπρόσωποι του για τη μεταφορά, αποθήκευση ή άλλα έξοδα, πατατών παραδοτέων από το Συμβούλιο σε διάφορους προορισμούς, χωρίς να υποστηρίζονται από οποιαδήποτε αποδεικτικά στοιχεία.

Ενδεικτικά αναφέρεται η περίπτωση συμφωνίας του ΣΕΚΠ με τον αντιπρόσωπό του στην Ελλάδα, που αφορούσε στην αποθήκευση, για λογαριασμό του Συμβουλίου, 3 835 τόνων σε ψυγεία στην Ελλάδα για να διατεθούν από τον Ιούλιο μέχρι και το Νοέμβριο στην ελληνική αγορά και κυρίως στις υπεραγορές πελάτες. Όπως είχε συμφωνηθεί οι πατάτες μέχρι να πωληθούν ανήκαν στο Συμβούλιο, οι τιμές πώλησης θα συμφωνούνταν εκ των προτέρων και η εταιρεία θα έστελλε τις πωλήσεις της γραπτώς καθημερινά αναφέροντας τις τιμές και τυχόν έξοδα, διαδικασία η οποία δεν φαίνεται να ακολουθήθηκε. Η εκκαθάριση των τιμών έγινε σε τρεις φάσεις στη βάση πολύ συνοπτικών στοιχείων που έστειλε ο αντιπρόσωπος. Σύμφωνα με τις καταστάσεις αυτές, από την πιο πάνω ποσότητα πωλήθηκαν 3 504 τόνοι, 81 τόνοι ήταν απώλειες και 250 τόνοι επανεξήχθησαν τον Οκτώβριο στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπου πωλήθηκαν εκεί από το Συμβούλιο. Κατά την εκκαθάριση έγιναν δεκτά και πληρώθηκαν από το Συμβούλιο ψυκτικά έξοδα για τη φύλαξη των πατατών στα ψυγεία μέχρι και τη διάθεσή τους, καθώς και άλλα έξοδα (μεταφορικά ή έξοδα λιμανιού/φορτωτικές για Η.Β) ύψους 281.005 ευρώ για 3 585 τόνους, δηλαδή 78 ευρώ/τόνο που διατέθηκαν στην Ελλάδα και 81 000 ευρώ για 250 τόνους στο Ηνωμένο Βασίλειο, δηλαδή 324 ευρώ/τόνο, αντίστοιχα χωρίς αυτά να υποστηρίζονται από αποδεικτικά έγγραφα/στοιχεία.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι παρόλο που δεν ζητήθηκαν γραπτά αποδεικτικά στοιχεία έγινε επί τόπου επίσκεψη και έλεγχος από αρμόδιους λειτουργούς του Συμβουλίου. Οι χρεώσεις που έχουν γίνει έχουν αξιολογηθεί από το Συμβούλιο και βρίσκονται μέσα στα πλαίσια των χρεώσεων στην Ευρώπη.

Εισαγωγή και διαχείριση εισαγόμενου πατατόσπορου. Όπως ανέφερα στην προηγούμενη Έκθεσή μου, το Συμβούλιο ανέλαβε όλες τις διαδικασίες εισαγωγής και διαχείρισης του εισαγόμενου πατατόσπορου από τη φυτευτική περίοδο 2005/2006.

Από τη διάθεση του εισαγόμενου πατατόσπορου προέκυψε πλεόνασμα ύψους £58.660, από το οποίο ποσό ύψους £4.768,18 πληρώθηκε, κατόπιν απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, ως αποζημίωση στους παραγωγούς, για μειωμένη παραγωγή κατά τη φυτευτική περίοδο 2004/2005, και το υπόλοιπο ποσό ύψους £53.892 προστέθηκε στο αποθεματικό του Συμβουλίου. Το πιο πάνω πλεόνασμα οφείλεται στο ότι, για τον καθορισμό της τιμής πώλησης της κάθε ποικιλίας στους παραγωγούς, λήφθηκαν υπόψη τα επί μέρους έξοδα που αφορούν στην εισαγωγή και διαχείριση του πατατόσπορου, κατ' εκτίμηση, ενώ αυτά που τελικά πραγματοποιήθηκαν ήταν μικρότερα από τα εκτιμώμενα.

Εσωτερικός έλεγχος. Παρόλο που το Συμβούλιο, έχει προβεί σε ορισμένες διορθωτικές ενέργειες και έχουν υιοθετηθεί κάποιες διαδικασίες για ενδυνάμωση του εσωτερικού ελέγχου, παρατηρούνται ακόμη ελλείψεις και αδυναμίες σε ορισμένους τομείς με αποτέλεσμα να παρέχεται η δυνατότητα διενέργειας λαθών ή/και παραλείψεων. Παρατηρήθηκε επίσης σημαντική καθυστέρηση στην ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων, οι οποίες υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου σε πρόχειρη μορφή στις 18.2.2008, ενώ κατά τον έλεγχο των λογαριασμών εντοπίστηκαν κάποια λάθη ή παραλείψεις για τα οποία χρειάστηκε να γίνουν διορθωτικές εγγραφές. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες μου Εκθέσεις, οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να ετοιμάζονται το ταχύτερο δυνατόν μετά τη λήξη του οικονομικού έτους, που στην περίπτωση του Συμβουλίου, είναι η 30^η

Σεπτεμβρίου. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση στην ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων ήταν αναπόφευκτη λόγω των δυσκολιών στην εμπορία και στη μεγάλη καθυστέρηση στη διάθεση των πατατών και την εκκαθάριση των λογαριασμών των αντιπροσώπων.

Ενδεικτικά αναφέρονται τα πιο κάτω:

(α) Παρόλο ότι έχουν υιοθετηθεί διαδικασίες ελέγχου από δεύτερο άτομο όσον αφορά στην ορθότητα του υπολογισμού των ωρών πληρωμής εργατών με βάση τα σχετικά στοιχεία που στέλλονται από τα συσκευαστήρια και του ποσού πληρωμής ανάλογα με το είδος εργασίας που εκτελεί, εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες στη μορφή που στέλλονται από τα Συσκευαστήρια Λάρνακας και Αστρομερίτη οι πληροφορίες για την ετοιμασία των λιστών πληρωμής των εργατών, αφού οι ώρες εργασίας των εργατών, οι αποκοπές ωρών από το κανονικό ωράριο αλλά και οι ώρες για υπερωριακή εργασία σημειώνονται πολύ πρόχειρα και δυσανάγνωστα ή δηλώνεται μόνο ο συνολικός αριθμός ωρών απασχόλησης ή υπερωριών χωρίς να υποστηρίζεται από τις συγκεκριμένες ώρες απασχόλησης αντίστοιχα. Συναφώς αναφέρεται ότι εντοπίστηκαν δύο περιπτώσεις ξένων εργατών που απασχολήθηκαν στο Συσκευαστήριο Αστρομερίτη και πληρώθηκαν από το Συμβούλιο οι οποίοι είχαν άδεια προσωρινής παραμονής και απασχόλησης σε άλλους εργοδότες της περιοχής.

(β) Στα σχετικά λογιστικά έγγραφα και καταστάσεις που ετοιμάζονται, πρέπει να φαίνεται η υπογραφή του λειτουργού που ασκεί δεύτερο έλεγχο. Επίσης τα δελτία πληρωμής πρέπει να σφραγίζονται με ειδική σφραγίδα που να βεβαιώνει, προτού διενεργηθεί η πληρωμή, την ύπαρξη διαθέσιμων πιστώσεων.

(γ) Σε αρκετές περιπτώσεις δεν σφραγίζονται τα επισυναπτόμενα στο ένταλμα πληρωμής έγγραφα με την ένδειξη «πληρώθηκε» ενώ το Μητρώο Διπλοτύπων που τηρείται για παρακολούθηση και έλεγχο στην παραλαβή, έκδοση και χρήση των διαφόρων διπλοτύπων (τιμολόγια, δελτία παραλαβής, αποδείξεις είσπραξης κ.λπ.) δεν ενημερώνεται τα τελευταία χρόνια.

(δ) Για διευκόλυνση του ελέγχου και καλύτερη παρακολούθηση της τιμολόγησης στα τιμολόγια που εκδίδονται θα πρέπει να γίνεται αναφορά στον αριθμό του ενημερωτικού δελτίου ή/και της απόφασης του αρμόδιου οργάνου σε περίπτωση τιμολόγησης με μειωμένη τιμή.

(ε) Εξακολουθούν να υπάρχουν σοβαρές αδυναμίες στην ταξινόμηση και καταχώριση σε κατάλληλους φακέλους της εισερχόμενης και εξερχόμενης αλληλογραφίας. Για σκοπούς ελέγχου και παρακολούθησης, αλλά και διασφάλισης της ορθής ροής και πληρότητας των πληροφοριών και δεδομένων για κάθε επιμέρους θέμα, επιβάλλεται όπως τα εισερχόμενα και εξερχόμενα έγγραφα καταχωρίζονται στο σχετικό με το θέμα φάκελο, αριθμούνται και γίνεται σχετική αναφορά και σύνδεσή τους με προηγούμενη σχετική αλληλογραφία.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου μου ανέφερε ότι δόθηκαν οδηγίες για σφράγιση και υπογραφή των σχετικών εγγράφων καθώς και για κατάλληλη αρχειοθέτηση από το λογιστήριο του ΣΕΚΠ.

Υπηρεσιακά ταξίδια στο εξωτερικό. Το ΣΕΚΠ συμμετέχει σε ετήσιες εκθέσεις και φεστιβάλ στο εξωτερικό με διάφορες αποστολές του ενώ όπου κρίνεται αναγκαίο ειδικές αποστολές μεταβαίνουν στο εξωτερικό για διερεύνηση θεμάτων που άπτονται της εμπορίας.

Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου σε λειτουργούς του Συμβουλίου που εμπίπτουν στη γενική κατηγορία των Διατάξεων που διέπουν την καταβολή επιδόματος συντήρησης (Εγκ. Υ.Ο. Αρ.1311) καταβάλλεται το ανώτατο επίδομα διανυκτέρευσης, ίσο με ποσοστό 60% του εκάστοτε επιδόματος συντήρησης εξωτερικού, παρά το γεγονός ότι υποβάλλουν τιμολόγιο χρέωσης διαμονής με πραγματικά έξοδα διανυκτέρευσης χαμηλότερα του ανωτάτου επιδόματος που δικαιούνται ενώ σε άλλες περιπτώσεις καταβάλλονται τα πραγματικά έξοδα διανυκτέρευσης χωρίς την έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου και αιτιολόγηση μιας τέτοιας ρύθμισης.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο με απόφασή του ημερομηνίας 4.9.2007 καθόρισε ότι όλοι οι υπάλληλοι που μεταβαίνουν στο εξωτερικό για υπηρεσιακούς λόγους τυγχάνουν των ίδιων ωφελημάτων όπως ο Πρόεδρος και τα Μέλη του Συμβουλίου και ο Γενικός Διευθυντής, απόφαση η οποία όμως δεν συνάδει με τους κυβερνητικούς Κανονισμούς τους οποίους το Συμβούλιο ακολουθεί.

Προσφορές. Από δειγματοληπτικό έλεγχο των προσφορών, παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

(α) Υπήρξε σημαντική καθυστέρηση από μέρους προσφοροδοτών στην εκτέλεση των συμβολαίων τους για προμήθεια παλέττων για την εμπορική περίοδο 2006-2007. Ωστόσο το Συμβούλιο, σε αντίθεση με τους όρους των εγγράφων προσφορών δεν προέβη σε οποιεσδήποτε κυρώσεις εναντίον των προσφοροδοτών και έδινε συνεχώς παρατάσεις στο χρόνο εκπλήρωσης των υποχρεώσεων τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι ακόμη και μέσα στο έτος 2008 συνεχιζόταν η παράδοση παλέττων για εκπλήρωση υποχρεώσεων σε σχέση με τις πιο πάνω προσφορές, ενώ στις 9.10.2007 το Συμβούλιο αποφάσισε να απαλλάξει, μετά από σχετικό αίτημά του, προσφοροδότη από την υποχρέωσή του για παράδοση 20 000 παλέττων στα πλαίσια του διαγωνισμού αρ. 15(ε) /2006 τα οποία έπρεπε να είχε παραδώσει από το Μάιο του 2007, υπό τον όρο ότι θα επωμιζόταν τυχόν ζημιά που θα προέκυπτε μεταξύ της τιμής της κατακυρωμένης σε αυτόν προσφοράς και της τιμής κατακύρωσης του νέου διαγωνισμού που ήταν σε εξέλιξη. Το Συμβούλιο και πάλι δεν προχώρησε στην κατάσχεση της εγγυητικής που είχε στη διάθεσή του ούτε και έχει κατανέμει οποιαδήποτε ζημιά στον προσφοροδότη αφού η νέα προσφορά κατακυρώθηκε στην ίδια ακριβώς τιμή.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι η εξεύρεση της κατάλληλης ξυλείας και η έγκαιρη παράδοση των παλέττων από τους προσφοροδότες ήταν πάντοτε σοβαρό πρόβλημα για διάφορους λόγους. Η τακτική της κατάσχεσης των εγγυητικών όπου εφαρμόστηκε λειτούργησε σε βάρος του Συμβουλίου γιατί έθεσε εκτός εργασίας και προσφορών σοβαρούς και μεγάλους προσφοροδότες.

(β) Πρωτότυπες επιταγές, που αφορούσαν σε εγγυήσεις συμμετοχής σε διαγωνισμούς αποτυχόντων προσφοροδοτών, βρίσκονταν καταχωρισμένες και εκτεθειμένες κατά την ημερομηνία ελέγχου στο φάκελο της σχετικής προσφοράς και χωρίς αυτές να έχουν μετατραπεί σε δίγραμμες. Σύμφωνα με τους όρους των προσφορών αυτές πρέπει να επιστρέφονται μετά την κατακύρωση και ανάθεση της προσφοράς στους επιτυχόντες προσφοροδότες.

(γ) Έγινε δεκτή από το Συμβούλιο μεταχρονολογημένη επιταγή επιτυχόντα προσφοροδότη ύψους £500 με ημερ. έκδοσης τις 23.5.2008 ως εγγύηση πιστής εκτέλεσης της κατακυρωθείσας σε αυτόν προσφοράς (Αρ. 4/2007) για μεταφορά χώματος από το Συσκευαστήριο Λάρνακας σε Σκυβαλότοπο για την περίοδο μέχρι τις 23.5.2008.

Καταγγελίες για ενδεχόμενη παράβαση των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων. Όπως αναφέρθηκε στην προηγούμενή μου Έκθεση ο Έφορος έκρινε ότι μέρος της ετήσιας χορηγίας του Κράτους προς το ΣΕΚΠ, με τον τρόπο που αυτή γίνεται και εφαρμόζεται, επιδοτεί τις οικονομικές δραστηριότητες του ΣΕΚΠ και συνεπώς συνιστά κρατική ενίσχυση γι' αυτό και ο Έφορος εισηγήθηκε όπως αν υπάρχει πρόθεση να χορηγηθεί εκ νέου οποιαδήποτε χορηγία θα πρέπει το Υπουργείο να το κοινοποιήσει, εκ των προτέρων, μέσω του Γραφείου του, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σε διαφορετική περίπτωση το ΣΕΚΠ, εναλλακτικά θα πρέπει να διαχωρίσει τις δραστηριότητες του σε οικονομικές και μη οικονομικές δραστηριότητες, και να διατηρεί ξεχωριστούς λογαριασμούς, ώστε να αποδεικνύεται ότι αποτρέπεται η διεπίδωξη των οικονομικών δραστηριοτήτων από τις μη οικονομικές. Με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 65.054, ημερ. 14.2.2007 με την οποία το Συμβούλιο ενέκρινε τον Προϋπολογισμό του ΣΕΚΠ για το 2007, εξουσιοδοτήθηκε ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων να υποβάλει προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχέδιο κρατικής ενίσχυσης των οικονομικών δραστηριοτήτων. Ωστόσο με βάση μεταγενέστερη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερομηνίας 3.1.2008,

κρίθηκε προς το συμφέρον της Κυπριακής Δημοκρατίας η απόσυρση της κοινοποίησης του μέτρου στην οποία ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων προέβη μέσω της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και τούτο διότι σύμφωνα με την ενημέρωση από τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία, οι αρμόδιες Υπηρεσίες της Ε.Ε. την ενημέρωσαν άτυπα ότι η σχετική καταγγελία στη Γενική Διεύθυνση Γεωργίας που έγινε για την κρατική χορηγία που έλαβε το Συμβούλιο το 2005 δεν φαίνεται να στοιχειοθετείται.

Ταμείο Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων του Συμβουλίου. Για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της Κυβέρνησης προς το Ταμείο Συντάξεων και Χορηγημάτων, όπως αυτές προβλέπονται στους περί του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Συντάξεις και Χορηγήματα Υπαλλήλων) Κανονισμούς του 2004 (Κ.Δ.Π. 524/2004), γίνεται σχετική πρόνοια στον εκάστοτε Προϋπολογισμό του ΣΕΚΠ μέσω του οποίου εμβάζονται τα οφειλόμενα ποσά. Μέχρι την ημερομηνία ελέγχου η Κυβέρνηση είχε καταβάλει μόνο ποσό ύψους £228.000 ως πρώτη δόση της ελλειμματικής υποχρέωσης προς το Ταμείο (σε σχέση με προϋπηρεσία) και ποσό ύψους £24.766 για συμπλήρωση της ετήσιας οικονομικής δαπάνης του Σχεδίου (τρέχουσα υπηρεσία) σε ποσοστό 5,1%, ποσά τα οποία είχαν περιληφθεί στον Προϋπολογισμό του 2006. Οι υποχρεώσεις της Κυβέρνησης που είχαν περιληφθεί στον Προϋπολογισμό του ΣΕΚΠ για το 2007, δεν έχουν εμβαστεί στο Συμβούλιο.

Σύμφωνα με τη νέα αναλογιστική μελέτη που έγινε με ημερομηνία εκτίμησης την 31^η Δεκεμβρίου 2006 το αναλογιστικό έλλειμμα σε σχέση με την προϋπηρεσία είναι της τάξης του £1.238.000 και το κανονικό ποσοστό εισφοράς 18% από το οποίο ποσοστό 3,75% των μισθών αποτελεί υποχρέωση της Κυβέρνησης.

Ταμείο Ευημερίας. Σύμφωνα με τις πρόνοιες της Συλλογικής Σύμβασης (άρθρο 37), που υπογράφηκε στις 28.3.2006 (1.1.2004 -31.12.2006) δημιουργείται Ταμείο Ευημερίας σύμφωνα με Κανονισμούς που εγκρίνονται προηγουμένως από το Συμβούλιο. Το Συμβούλιο εισφέρει στο Ταμείο σε ποσοστό 0,75% επί των μηνιαίων ακαθάριστων απολαβών (εκτός του 13^{ου} μισθού) με ημερομηνία εφαρμογής αναδρομικά από 1.1.2005.

Παρόλο που δεν είχαν ακόμη εγκριθεί σχετικοί Κανονισμοί για τη λειτουργία και διαχείριση του Ταμείου το Συμβούλιο άρχισε να συνεισφέρει το πιο πάνω ποσοστό από 1.1.2007 μέσω του μηνιαίου μισθολογίου. Οι εισφορές αυτές, οι αναδρομικές εισφορές από την 1.1.2005 καθώς επίσης και η εισφορά του Συμβουλίου από 1.1.2001 σε ποσοστό 1,75%, που αφορά επιστροφή παρεμφερών ωφελημάτων στα πλαίσια της συμφωνίας που έγινε υπό τη μεσολάβηση της Υπηρεσίας Βιομηχανικών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχουν μεταφερθεί σε σχετικό λογαριασμό σε πίστη του Ταμείου Ευημερίας.

Το Συμβούλιο, προχώρησε στην έγκριση Εσωτερικών Κανονισμών λειτουργίας του Ταμείου, στη βάση σχετικής γνωμάτευσης του νομικού του συμβούλου ημερομηνίας 7.5.2008 και της συμπληρωματικής Σύμβασης που έγινε με τις Συντεχνίες (διαφοροποίηση του άρθρου 37) η οποία προβλέπει δημιουργία Ταμείου σύμφωνα με Εσωτερικούς Κανονισμούς που θα αποτελούν Παράρτημα της.

Αντιμισθία Προέδρου και Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Σύμφωνα με τις γραπτές οδηγίες του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ημερ. 9.8.2006 προς τους Ημικρατικούς Οργανισμούς της αρμοδιότητάς του, δεν επιτρέπεται η καταβολή επιδόματος ή αμοιβής στους Προέδρους και τα Μέλη των Ημικρατικών Οργανισμών για συμμετοχή τους σε συνεδρίες επιτροπών ή υποεπιτροπών των Συμβουλίων, εκτός σε εξαιρετικές περιπτώσεις, για τις οποίες απαιτείται η εκ των προτέρων εξασφάλιση έγκρισης του αρμόδιου Υπουργού, με ταυτόχρονη ενημέρωση του Υπουργικού Συμβουλίου. Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι καταβλήθηκε, σε τρία μέλη του Συμβουλίου, αμοιβή και επίδομα οδοιπορικών για συμμετοχή τους σε δύο συνεδριάσεις επιτροπών του Συμβουλίου.

Σημειώνεται ότι ο Γενικός Διευθυντής του ΣΕΚΠ, σε σχετική επιστολή του, με αρ. φακέλου Π57/436 και ημερ. 16.11.2006, προς το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ζήτησε την έγκρισή του για την καταβολή επιδόματος και αντιμισθίας σε περιπτώσεις όπου είναι αναγκαία η σύγκληση ολιγομελών επιτροπών σε ημέρες εκτός των συνεδριάσεων του Συμβουλίου, χωρίς όμως να δοθεί οποιαδήποτε έγκριση μέχρι σήμερα.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι θα ζητηθεί ξανά από το Υπουργείο η εν λόγω έγκριση.

Χρεώστες/Εκκρεμείς οφειλές προς το Συμβούλιο.

(α) Γενικά. Παρατηρήθηκε ότι τα εκάστοτε υπόλοιπα των χρεωστών εξωτερικού τόσο κατά τη διάρκεια του έτους όσο και με τη λήξη της εμπορίας παρουσιάζονται αυξημένα. Τούτο οφείλεται στο ότι οι χρεώστες εμβάζουν σταδιακά και με καθυστέρηση αρκετών μηνών τις οφειλές τους. Σημειώνεται ότι τα οφειλόμενα ποσά δεν είναι εξασφαλισμένα με εγγυητικές ή άλλως πως. Επιπλέον κατά την τιμολόγηση δεν προβλέπεται οποιαδήποτε περίοδος μέσα στην οποία πρέπει το ποσό να πληρωθεί ούτε και οποιαδήποτε επιβάρυνση (τόκος) σε περίπτωση καθυστέρησης της πληρωμής. Η μη έγκαιρη καταβολή των οφειλομένων ποσών επηρεάζει διαχρονικά τη ρευστότητα του Συμβουλίου.

Συναφώς αναφέρεται ότι για την κάλυψη των εξόδων εμπορίας των πατατών της εαρινής εσοδείας χρειάστηκε το Συμβούλιο να εξασφαλίσει επιπρόσθετο πιστωτικό όριο ύψους 2,5 εκ..

(β) Χρέος από Κροατική εταιρεία. Κροατική εταιρεία οφείλει στο Συμβούλιο ποσό £77.471 για την αγορά πατατών τον Απρίλιο 2006. Αρχικά συμφωνήθηκε όπως η εταιρεία προπληρώνει την αξία των πατατών που θα αγόραζε και να μην υποβάλει τραπεζική εγγύηση. Και ενώ η εταιρεία πλήρωνε στην Κροατική Τράπεζα το ποσό του τιμολογίου και απέστελλε την απόδειξη με τηλεομοιότυπο στο Συμβούλιο, τις επόμενες μέρες απέσυρε τα χρήματα προβάλλοντας στην Τράπεζα διάφορα επιχειρήματα, μεταξύ των οποίων και την ύπαρξη ποιοτικών προβλημάτων. Η υπόθεση ανατέθηκε στο δικηγόρο του Συμβουλίου για λήψη νομικών μέτρων εναντίον της εταιρείας και του διευθυντή της και διεκδίκηση του οφειλόμενου ποσού των €134.730. Μέχρι τις 30.9.2007 εισπράχθηκε ποσό €2.400. Ο διευθυντής της εταιρείας επικαλούμενος τα ποιοτικά προβλήματα που παρουσίασαν οι πατάτες ζήτησε από το Συμβούλιο την εξεύρεση συμβιβαστικής λύσης. Το Συμβούλιο, εξέφρασε την πρόθεση του να αποδεχθεί την καταβολή ποσού €95.000 για διευθέτηση της οφειλής της εταιρείας.

(γ) Πτώχευση εταιρείας. Εταιρεία που ήταν ο κυριότερος αγοραστής πατατών του Συμβουλίου στην Ιρλανδία, κήρυξε πτώχευση στις 10.12.2004, ημερομηνία κατά την οποία όφειλε στο Συμβούλιο το ποσό των €152.290 (£87.933). Διορίστηκε εκκαθαριστής, και την 1.10.2007 το Συμβούλιο έλαβε επιταγή ύψους €34,843.19, έναντι της οφειλής της εταιρείας. Σημειώνεται ότι δεν έγινε πρόνοια για διαγραφή οποιουδήποτε ποσού στις οικονομικές καταστάσεις.

(δ) Επισφαλή χρέη εταιρείας. Το Συμβούλιο στις 22.1.2004 αποφάσισε να εγκρίνει την εισήγηση του εκκαθαριστή στην υπόθεση πτώχευσης εταιρείας στο Ηνωμένο Βασίλειο για απόσυρση της αγωγής εναντίον της και άλλων προσώπων ή εταιρειών, στους οποίους έγιναν προτιμησιακά πληρωμές λίγες μέρες προτού η εταιρεία κηρύξει πτώχευση, καθώς και εναντίον των διευθυντών που εξουσιοδότησαν τις πληρωμές αυτές, αφού προηγουμένως υποβληθεί από τον ίδιο σχετική έκθεση των γεγονότων. Στις 4.3.2008 ο εκκαθαριστής ενημέρωσε το Συμβούλιο ότι από την εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας παρέμενε ποσό £26.253 το οποίο προοριζόταν για πληρωμή της αμοιβής του και μέρους των οφειλών στους προτιμησιακούς πιστωτές. Το Συμβούλιο δεν αναμένεται να λάβει οποιοδήποτε ποσό.

(ε) Οφειλές παραγωγών για προσωπικά δάνεια του 1992. Στις 30.9.2007, έξι πατατοπαραγωγοί χρωστούσαν στο Συμβούλιο το συνολικό ποσό των £20.545, το οποίο

αντιπροσωπεύει προσωπικά δάνεια που τους παραχωρήθηκαν από το Συμβούλιο κατά το έτος 1992.

Παρόλο που είχαν ληφθεί νομικά μέτρα για την είσπραξη των δανείων και είχαν εκδοθεί δικαστικές αποφάσεις το 1997 και 1998, εντούτοις αυτά δεν εξοφλήθηκαν.

(στ) Χρέος από αγοραστή πατατών στην Κύπρο. Από αγοραστή πατατών στην Κύπρο οφείλεται ποσό £11.896, για αξία πατατών που προμηθεύτηκε από το Συμβούλιο το 2000. Λήφθηκαν νομικά μέτρα και έχει εκδοθεί δικαστική απόφαση εναντίον του για καταβολή του ποσού των £11.896, με τόκο προς 8% το χρόνο, μέχρις εξοφλήσεως. Σύμφωνα με επιστολή του νομικού συμβούλου του Συμβουλίου, έχει εκδοθεί διάταγμα παραλαβής (πτώχευσης) για τον πιο πάνω αγοραστή.

6.28 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΣΦΑΓΕΙΟΥ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση.

(α) Πρόβλημα ρευστότητας. Το Συμβούλιο εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να αδυνατεί να τακτοποιήσει τις τρέχουσες υποχρεώσεις του, οι οποίες στις 31.12.2007 ανέρχονταν σε £8,4 εκ., ενώ το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν £1,2 εκ., δηλαδή υπήρχε έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £7,2 εκ.. Επιπρόσθετα, στις 31.12.2007 το οφειλόμενο ποσό στο Σχέδιο Συντάξεων των υπαλλήλων και στο Ταμείο Φιλοδωρημάτων των εργατών του Συμβουλίου, όπως προέκυψε μετά από σχετικές αναλογιστικές μελέτες, ανέρχονταν σε £1,9 εκ. και £1,0 εκ., αντίστοιχα. Το ποσό αυτό παρουσιάζεται στις οικονομικές καταστάσεις ως μακροπρόθεσμη υποχρέωση.

Στην Έκθεσή μου επί των οικονομικών καταστάσεων του Συμβουλίου επισύρω την προσοχή στο γεγονός ότι το σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας υποδηλώνει την ύπαρξη ουσιαστικής αβεβαιότητας και αμφιβολίας ως προς την ικανότητα του Συμβουλίου να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

Το Συμβούλιο αποτάθηκε στα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών και ζήτησε την παρέμβαση της Κυβέρνησης, για επίλυση των οικονομικών προβλημάτων και ρύθμιση των υποχρεώσεων του. Για το σκοπό αυτό συστάθηκε Διυπουργική Επιτροπή η οποία αποφάσισε τη σύσταση Τεχνικής Επιτροπής, αποτελούμενης από εκπροσώπους των Υπουργείων Εσωτερικών και Οικονομικών, του Γραφείου Προγραμματισμού και του Συμβουλίου, η οποία, σύμφωνα με τους όρους εντολής της, υπέβαλε σχετική έκθεση για τον τρόπο πληρωμής όλων των υποχρεώσεων του Συμβουλίου, χωρίς ωστόσο μέχρι σήμερα να έχουν ληφθεί οριστικές αποφάσεις για το μέλλον του Συμβουλίου.

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, σε επιστολή του ημερ. 21.4.2008 προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, επισήμανε το γεγονός ότι κατά τα τελευταία τρία χρόνια έχει υποδείξει κατ' επανάληψη τη δυνατότητα αξιοποίησης των κανόνων για τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων με σκοπό τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων οι οποίοι αποτελούν τη μόνη νόμιμη παρέμβαση από το κράτος για αντιμετώπιση της κρίσης που αντιμετωπίζει το Σφαγείο.

(β) Αποτελέσματα έτους. Το Συμβούλιο παρουσίασε για το 2007 πλεόνασμα ύψους £1.471.657, σε σύγκριση με έλλειμμα ύψους £321.041 το 2006, το οποίο προέκυψε, κυρίως, λόγω της αποπληρωμής, από τη Δημοκρατία, του ομολογιακού δανείου ύψους £2,08 εκ. για το οποίο γίνεται αναφορά σε ξεχωριστή παράγραφο της Έκθεσής μου. Στις 31.12.2007 το σύνολο των συσσωρευμένων ελλειμμάτων του Συμβουλίου ανήλθε σε £13,64 εκ., σε σύγκριση με £15,11 εκ. το 2006, δηλαδή σημειώθηκε μείωση των συσσωρευμένων ελλειμμάτων κατά £1,47 εκ.

(γ) Έσοδα. Τα έσοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £5,93 εκ., σε σύγκριση με £4,58 εκ. το 2006, δηλαδή σημείωσαν αύξηση £1,35 εκ.. Στα έσοδα για το έτος περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £2,08 εκ. που αντιπροσωπεύει την αποπληρωμή, από το Υπουργείο Οικονομικών, του εγγυημένου από τη Δημοκρατία ομολογιακού δανείου, καθώς και ποσό ύψους £300.000, που αφορά χορηγία από την Ένωση Δήμων Κύπρου. Για τα ποσά αυτά γίνεται αναφορά σε ξεχωριστή παράγραφο της παρούσας Έκθεσης.

(δ) Έξοδα. Τα έξοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £4,45 εκ., σε σύγκριση με £4,90 εκ. κατά το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £0,45 εκ., που οφείλεται κυρίως στη μείωση του κόστους μισθωτών υπηρεσιών από £2,36 εκ. που ήταν το 2006, σε £2,29 εκ. το 2007 και στη μείωση των διαχειριστικών και άλλων εξόδων από £1,42 εκ. το 2006 σε £1,05 εκ. το 2007.

(ε) Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Συμβουλίου ανέρχονταν στις 31.12.2007 σε £7,57 εκ. (£7,85 εκ. το 2006).

Προϋπολογισμός. Ο Προϋπολογισμός του Συμβουλίου για το οικονομικό έτος 2007 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Σφαγείου στις 17.11.2006 και στις 23.11.2006 υποβλήθηκε στον Υπουργό Εσωτερικών για έγκριση, σύμφωνα με το άρθρο 14 του περί Σφαγείων Νόμου. Παρατήρησα ότι ο Προϋπολογισμός εγκρίθηκε από τον Υπουργό Εσωτερικών στις 16.3.2007, δηλαδή μετά την έναρξη του οικονομικού έτους. Όπως προκύπτει, οι δαπάνες του Συμβουλίου για την περίοδο 1.1 – 15.3.2007 δεν ήταν νομοθετικά καλυμμένες.

Υπερβάσεις Προϋπολογισμού. Σύμφωνα με στοιχεία του Συμβουλίου, σε έξι Κονδύλια του Προϋπολογισμού του Συμβουλίου για το έτος 2007 προέκυψαν υπερβάσεις συνολικού ύψους £17.334, για τις οποίες εισηγήθηκα όπως εξασφαλιστεί η έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών για κάλυψή τους από εξοικονομήσεις άλλων Άρθρων του Προϋπολογισμού του Συμβουλίου. Επίσης κατά το 2006, 2005 και 2004 προέκυψαν υπερβάσεις σε 15, 29 και 25 Κονδύλια του Προϋπολογισμού ύψους £79.020, £364.443 και £605.040, αντίστοιχα, για τις οποίες δεν εξασφαλίστηκε ακόμη η έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών για κάλυψή τους.

Εγγυημένο Ομολογιακό Δάνειο. Λόγω αδυναμίας του Συμβουλίου να αποπληρώσει, κατά τη λήξη του στις 17.12.2006, το ομολογιακό δάνειο ύψους £2.000.000, το οποίο είχε εκδοθεί με κυβερνητική εγγύηση, καθώς και τους οφειλόμενους τόκους για την εξαμηνία που έληξε στις 17.12.2006, ύψους £77.500, η Κυπριακή Δημοκρατία, στις 19.12.2007, μετά από γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα και με τη σύμφωνη γνώμη του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, προέβη στην εξόφληση των πιο πάνω υποχρεώσεων του Συμβουλίου. Τα ποσά αυτά εμφανίζονται στον λογαριασμό εσόδων και εξόδων για το έτος 2007 ως κρατική χορηγία.

Δάνειο από Δανειστικούς Επιτρόπους. Το 2001 παραχωρήθηκε, με κυβερνητική εγγύηση, από τους Δανειστικούς Επιτρόπους στο Συμβούλιο μακροπρόθεσμο δάνειο ύψους £5,5 εκ., με επιτόκιο 6%, αποπληρωτέο από 30.11.2002 μέχρι τις 30.11.2021 με ετήσιες ισόποσες δόσεις. Λόγω οικονομικών προβλημάτων, το Συμβούλιο δεν έχει καταβάλει τις οφειλόμενες δόσεις για τα έτη 2002 - 2007 συνολικού ύψους £2.873.984 (κεφάλαιο £1.041.789, τόκοι £1.832.195). Επιπλέον το Συμβούλιο μέχρι τις 31.12.2007 επιβαρύνθηκε με τόκους υπερημερίας ύψους £594.534, λόγω μη καταβολής των πιο πάνω δόσεων.

Κατόπιν καταγγελίας για ενδεχόμενη παραβίαση των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων από συγκεκριμένες ενέργειες του Κράτους προς όφελος του Συμβουλίου, ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, σε επιστολή του προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών ημερ.19.1.2007, επισήμανε ότι η ανοχή που επέδειξαν οι Δανειστικοί Επίτροποι προς το Συμβούλιο όσον αφορά στη μη καταβολή καμιάς ετήσιας δόσης έναντι των δανειακών οφειλών τους για πέντε σχεδόν έτη ισοδυναμεί, κατά την άποψή του, με κρατική ενίσχυση, αφού αυτό δεν προσομοιάζει με τη συμπεριφορά ενός ιδιωτικού πιστωτικού ιδρύματος που επιδιώκει να ανακτήσει τα οφειλόμενα σε αυτό ποσά και άρα δεν ικανοποιεί την αρχή του ιδιώτη πιστωτή.

Χορηγία Ένωσης Δήμων προς το Συμβούλιο. Σε συνεδρία που έγινε στο Υπουργείο Εσωτερικών στις 11.12.2007 για την επίλυση των προβλημάτων του Συμβουλίου, αποφασίστηκε όπως η κυβέρνηση χορηγήσει ποσό £300.000 προς την Ένωση Δήμων η οποία ακολούθως να το χορηγήσει στο Συμβούλιο. Το πιο πάνω ποσό εμβάστηκε από την Κυβέρνηση, υπό τη μορφή χορηγίας, στην Ένωση Δήμων με Ειδικό Ένταλμα Πληρωμής στις 19.12.2007. Η Ένωση Δήμων με τη σειρά της εξέδωσε επιταγή για το ίδιο ποσό προς το Συμβούλιο ημερ. 21.12.2007.

Κατόπιν καταγγελίας από ιδιωτική εταιρεία για ενδεχόμενη παραβίαση των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων από τη συγκεκριμένη ενέργεια του Κράτους προς όφελος του Συμβουλίου, ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, με επιστολή του προς τους Γενικούς Διευθυντές των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών και προς το Γενικό Λογιστή ημερ. 17.7.2008, ζήτησε τις απόψεις τους επί του θέματος και έκτοτε η γνωμάτευσή του εκκρεμεί ενόψει αναμονής της απάντησής τους.

Παραβίαση των όρων άδειας απόρριψης αποβλήτων. Στις 27.8.2007 παραχωρήθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος στο Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου η άδεια απόρριψης αποβλήτων με αρ. 50/2007 σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 έως 2007. Σύμφωνα με τους όρους της πιο πάνω άδειας, το Συμβούλιο θα έπρεπε να προχωρήσει στη λήψη αριθμού μέτρων τα οποία περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την υλοποίηση διορθωτικών/βελτιωτικών μέτρων στις εγκαταστάσεις του μέχρι τις 30.10.2007.

Από ελέγχους που διενεργήθηκαν από λειτουργούς της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, διαπιστώθηκε αριθμός παραβιάσεων των όρων της εν λόγω άδειας, ενώ το Μάρτιο του 2008, το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, εξέδωσε Ειδοποίηση Εξώδικης Ρύθμισης Αδικήματος ύψους €300 εναντίον του Συμβουλίου για παραβίαση των πιο πάνω όρων.

Ζήτησα όπως ενημερωθώ για τα μέτρα που λήφθηκαν από το Συμβούλιο για συμμόρφωση με τους όρους της υπό αναφορά άδειας.

Καθυστέρηση στην πληρωμή των εισφορών κοινωνικών ασφαλίσεων και φόρου εισοδήματος. Τα καθυστερημένα οφειλόμενα ποσά στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων ανέρχονταν στις 31.12.2007 σε £2.459.573 και £797.238, αντίστοιχα, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων μέχρι 31.12.2007 ύψους £298.213 και £295.522, αντίστοιχα. Ο Διευθυντής των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχει καταχωρίσει ποινικές αγωγές εναντίον του Συμβουλίου για μη έγκαιρη καταβολή οφειλόμενων εισφορών, οι οποίες επιδικάστηκαν σε βάρος του Συμβουλίου. Οι πιο πάνω οφειλές προέκυψαν λόγω έλλειψης ρευστότητας του Συμβουλίου.

Τα συσσωρευμένα ποσά προστίμων που καταβλήθηκαν μέχρι 31.12.2007, σύμφωνα με στοιχεία του Συμβουλίου, ανήλθαν για τις κοινωνικές ασφαλίσεις στις £92.885, ενώ για το φόρο εισοδήματος στις £268.784.

Σημειώνεται ότι οι υποχρεώσεις του Συμβουλίου για το 2007 καταβλήθηκαν στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων κανονικά, ωστόσο δεν καταβλήθηκαν οποιαδήποτε ποσά για κάλυψη των παλαιών οφειλών του Συμβουλίου.

Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε κατά τις 31.12.2007 22 μόνιμους υπαλλήλους σε σύγκριση με 24 το 2006. Οι αποδοχές του μόνιμου προσωπικού ανήλθαν σε £587.895, σε σύγκριση με £644.111 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £56.216 ή 8,7%. Στο σύνολο των απολαβών του μόνιμου προσωπικού περιλαμβάνεται ποσό £18.310 (£20.317 το 2006), το οποίο καταβλήθηκε για υπερωριακή απασχόληση, καθώς και ποσό £78.968 το οποίο αφορά σε πρόνοια ύψους 23% επί των μισθών για συνταξιοδοτικά ωφελήματα των υπαλλήλων, σύμφωνα με την αναλογιστική μελέτη που εκπονήθηκε το 2005. Κατά το 2007 καταβλήθηκε το ποσό των £64.740 για συνταξιοδοτικά ωφελήματα υπαλλήλων που αποχώρησαν.

Επίσης, το Συμβούλιο εργοδοτούσε το 2007 κατά μέσο όρο 100 μόνιμους και εποχιακούς εργάτες (105 εργάτες το 2006), με σύνολο απολαβών £1.692.296, σε σύγκριση με £1.701.970 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε μείωση ύψους £9.674 ή 0,6%, η οποία οφείλεται κυρίως στη μείωση του αριθμού των εργατών που εργοδοτούνταν κατά τη διάρκεια του έτους.

Συνταξιοδοτικά ωφελήματα υπαλλήλων. Δυνάμει των περί του Κεντρικού Σφαγείου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμών του 1989 (Κ.Δ.Π. 88/89), οι μόνιμοι συντάξιμοι υπάλληλοι του Σφαγείου δικαιούνται τα ίδια ωφελήματα αφυπηρέτησης όπως και οι δημόσιοι υπάλληλοι.

Κατά το 2005 το Συμβούλιο ανέθεσε σε αναλογιστή τη διεξαγωγή αναλογιστικής εκτίμησης τόσο του Σχεδίου Συντάξεων των υπαλλήλων του όσο και του Ταμείου Φιλοδωρημάτων των τακτικών εργατών του, με ημερομηνία εκτίμησης την 31.12.2004. Σύμφωνα με τη σχετική έκθεση του αναλογιστή, το έλλειμμα του Σχεδίου Συντάξεων των υπαλλήλων, σε σχέση με προϋπηρεσία, ανερχόταν σε £1.713.000 και το ποσό ετήσιας συνεισφοράς για μελλοντική υπηρεσία καθορίζεται στο 23% των μισθών.

Η υποχρέωση αναγνωρίστηκε εξ ολοκλήρου στο λογαριασμό εσόδων και εξόδων του Συμβουλίου για το 2004 και παρουσιάζεται στον ισολογισμό ως μακροπρόθεσμη οφειλόμενη υποχρέωση.

Στις 31.12.2007 η υποχρέωση αυτή ανερχόταν σε £1.874.671. Το Συμβούλιο του Σφαγείου, σε συνεδρία του στις 20.4.2005, αποφάσισε όπως η αποπληρωμή του ελλείμματος γίνει με την καταβολή ποσού £166.000 για τα επόμενα 15 χρόνια, όμως, λόγω προβλημάτων ρευστότητας, το πιο πάνω ποσό για τα έτη 2005 - 2007 δεν έχει εμβαστεί στο Ταμείο.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν παρέλθει πέραν των τριών ετών από την ημερομηνία της αναλογιστικής εκτίμησης, εισηγήθηκα όπως τροχοδρομηθούν οι απαραίτητες ενέργειες για διεξαγωγή νέας αναλογιστικής μελέτης.

Ταμείο Φιλοδωρημάτων Τακτικών Εργατών. Το Ταμείο αυτό ιδρύθηκε με τους περί Κεντρικού Σφαγείου (Φιλοδωρήματα Τακτικών Εργατών) Κανονισμούς του 1995 (Κ.Δ.Π. 185/95) με σκοπό τη χορηγία φιλοδωρημάτων ή άλλων ωφελημάτων αφυπηρέτησης στους τακτικούς εργάτες του Συμβουλίου. Σύμφωνα με το άρθρο 4 των πιο πάνω Κανονισμών, το Συμβούλιο διαχειρίζεται και ασκεί έλεγχο στο Ταμείο και τηρεί ειδικό τραπεζικό λογαριασμό, στον οποίο κατατίθενται, μεταξύ άλλων, οι εισφορές του Συμβουλίου, καθώς και τα μερίσματα και οι τόκοι από επενδύσεις των κεφαλαίων ή τη διαχείριση του ειδικού λογαριασμού, από τον οποίο καταβάλλονται όλα τα ωφελήματα που προβλέπονται στους πιο πάνω Κανονισμούς.

Παρατήρησα ότι εκκρεμεί ακόμη η τήρηση του πιο πάνω ειδικού τραπεζικού λογαριασμού και το Συμβούλιο, λόγω προβλημάτων ρευστότητας, δεν καταβάλλει στο Ταμείο τις απαιτούμενες εισφορές. Όπως αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο της Έκθεσής μου, διενεργήθηκε αναλογιστική μελέτη αναφορικά με το Ταμείο αυτό, σύμφωνα με την οποία το έλλειμμα του Ταμείου σε σχέση με προϋπηρεσία στις 31.12.2004 ήταν £929.000 και το ποσοστό ετήσιας συνεισφοράς για μελλοντική υπηρεσία καθορίζεται στο 5,7% των μισθών. Η υποχρέωση αναγνωρίστηκε εξ ολοκλήρου στο λογαριασμό εσόδων και εξόδων του Συμβουλίου για το 2004 και παρουσιάζεται στον ισολογισμό ως μακροπρόθεσμη οφειλόμενη υποχρέωση. Στις 31.12.2007 η υποχρέωση αυτή ανερχόταν σε £1.003.834. Το Συμβούλιο του Σφαγείου σε συνεδρία του στις 20.4.2005 αποφάσισε όπως η αποπληρωμή του ελλείμματος γίνει με την καταβολή του ποσού των £90.000 για τα επόμενα 15 χρόνια, όμως, λόγω προβλημάτων ρευστότητας, το πιο πάνω ποσό για τα έτη 2005 - 2007 δεν έχει εμβαστεί στο Ταμείο.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν παρέλθει πέραν των τριών ετών από την ημερομηνία της αναλογιστικής εκτίμησης, εισηγήθηκα όπως τροχοδρομηθούν οι απαραίτητες ενέργειες για διεξαγωγή νέας αναλογιστικής μελέτης.

Χρεώστες.

(α) Συμβόλαιο αγοράς υπολειμμάτων σφαγής. Το Συμβούλιο είχε συνάψει συμφωνία με εταιρεία για την αγορά υπολειμμάτων σφαγής, το οποίο έληξε στις 16.3.2004. Ωστόσο, το Συμβούλιο συνέχιζε να παραδίνει τα υπολείμματα σφαγής στην εταιρεία αυτή μέχρι τις 14.7.2004, ημερομηνία καταστροφής του εργοστασίου επεξεργασίας αποβλήτων της πιο πάνω εταιρείας από πυρκαγιά.

Αναφορικά με το συμβόλαιο αυτό, ο αγοραστής υπολειμμάτων σφαγής, επικαλούμενος το διάταγμα του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Κ.Δ.Π. 28/2001) που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 12.1.2001, με το οποίο απαγορεύτηκε η επεξεργασία ζωικών αποβλήτων με σκοπό την παραγωγή ζωοτροφών που προορίζονται για τη διατροφή ζώων εκτροφής, ζήτησε από το Συμβούλιο να απαλλαχθεί από τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη σχετική σύμβαση και αρνείται να καταβάλει στο Συμβούλιο τα ποσά της χρέωσης για τα υπολείμματα σφαγής που του παραδίνονταν μετά την ημερομηνία δημοσίευσης του διατάγματος, τα οποία μέχρι 14.7.2004 ανέρχονταν περίπου σε £256.544.

Με βάση στοιχεία του Συμβουλίου, το σύνολο των οφειλών του αγοραστή στις 31.12.2007 αναφορικά με το πιο πάνω συμβόλαιο ανερχόταν σε £473.239, το οποίο περιλαμβάνει τις αμφισβητούμενες χρεώσεις των £256.544, πλέον τόκους. Επίσης, η υπό αναφορά εταιρεία οφείλει στο Συμβούλιο το ποσό των £57.561 το οποίο αντιπροσωπεύει χρεώσεις για άδεια χρήσης γης, ενοίκιο μηχανημάτων και κατανάλωση νερού για την περίοδο 1.8.2004 - 31.10.2007, βάσει της συμφωνίας παραχώρησης άδειας χρήσεως μεταξύ της εταιρείας και του Συμβουλίου ημερ. 16.3.1989, η οποία έληξε στις 31.10.2007.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι στις 6.4.2004 καταχωρίστηκε σχετική αγωγή εναντίον της πιο πάνω εταιρείας για καταβολή του οφειλόμενου ποσού, η οποία ακόμη εκκρεμεί.

(β) Συμβόλαια για την αγορά εντέρων. Το Συμβούλιο καταχώρισε την 1.9.2000 αγωγή με την οποία διεκδικούσε την καταβολή από τον αγοραστή εντέρων για την περίοδο 12/1996 - 8/1999 ποσού £99.513, πλέον τόκους ύψους £71.950. Βάσει της σχετικής απόφασης του Δικαστηρίου, ημερ. 20.1.2006, ο χρεώστης κλήθηκε να καταβάλει το ποσό των £5.000 μέχρι την 1.2.2006 και μετέπειτα ποσό ύψους £34.000 σε 5 ετήσιες ισόποσες δόσεις κατά την 1^η Φεβρουαρίου κάθε επόμενου έτους αρχίζοντας από 1.2.2007 μέχρι την πλήρη εξόφληση.

Λαμβάνοντας υπόψη την πιο πάνω απόφαση, περιλήφθηκε στις οικονομικές καταστάσεις πρόνοια για επισφαλείς απαιτήσεις για τη διαφορά που προκύπτει μεταξύ του οφειλόμενου ποσού των £171.463 και του ποσού των £39.000 που επιδίκασε το Δικαστήριο για πλήρη εξόφληση της οφειλής, ύψους £132.463.

Συμβόλαιο για τη μίσθωση γης. Ιδιωτική εταιρεία με επιστολή της ημερ. 12.10.2007, ενημέρωσε το Συμβούλιο για την κατ' αρχήν σύναψη συμφωνίας με άλλη εταιρεία για εξαγορά των εργασιών του αποξηραντηρίου, το οποίο η δεύτερη λειτουργούσε βάσει σύμβασης παραχώρησης άδειας χρήσης γης σε μέρος του τεμαχίου γης που ανήκει στο Συμβούλιο και ζήτησε την άμεση σύναψη σχετικής συμφωνίας με το Συμβούλιο για ενοικίαση και χρήση του εν λόγω τεμαχίου γης.

Η σχετική σύμβαση υπογράφηκε στις 29.2.2008 και προνοεί, μεταξύ άλλων, ότι η περίοδος ενοικιάσεως θα είναι 16 έτη από την υπογραφή της σύμβασης, με δικαίωμα ανανέωσης για επιπρόσθετη περίοδο 16 ετών από τη λήξη της περιόδου ενοικιάσεως.

Παρατήρησα ότι παρόλο που η σύμβαση υπογράφηκε στις 29.2.2008, το Συμβούλιο προέβη στην επιβολή χρεώσεων στην υπό αναφορά εταιρεία από την 1.11.2007, χωρίς να υπάρχει πρόνοια στην υπογραφείσα σύμβαση για αναδρομική ισχύ της.

Προσφορά αρ. 9/2004 για τη διάθεση ζωικών αποβλήτων. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το Συμβούλιο προέβη στις 13.12.2004, στη σύναψη σύμβασης, με

εταιρεία, για τη διάθεση των ζωικών του αποβλήτων, στην τιμή των £29,95 ανά τόνο, πλέον ΦΠΑ, με υπολογιζόμενο ετήσιο όγκο αποβλήτων τις 15 000.

Το Συμβούλιο συμφώνησε με τον οικονομικό φορέα όπως η τιμή της προσφοράς παραμείνει η ίδια σε περίπτωση μείωσης της ετήσιας ποσότητας των ζωικών αποβλήτων μέχρι και 5%, ενώ αυτή θα αυξάνεται κατά 4,5% για κάθε περαιτέρω μείωση της ποσότητας κατά 5%.

Λόγω του ότι παρατηρήθηκε σημαντική μείωση του όγκου αποβλήτων του Συμβουλίου, ως αποτέλεσμα της μείωσης του κύκλου εργασιών του, τα δύο μέρη οδηγήθηκαν σε νέες διαβουλεύσεις με σκοπό τον καθορισμό σταθερής τιμής χρέωσης ανά τόνο που να μην συνδέεται με τον όγκο των αποβλήτων. Κατόπιν εξασφάλισης σχετικής γνωμάτευσης από το νομικό του σύμβουλο, το Συμβούλιο αποδέχθηκε, μεταξύ άλλων, την αναθεώρηση του όρου του συμβολαίου που προνοεί κλιμακωτή αύξηση των τελών ανάλογα με τη μείωση του όγκου των αποβλήτων, ώστε πλέον να χρεώνεται σταθερή τιμή ανά τόνο ζωικών αποβλήτων.

Επιπρόσθετα, η εταιρεία, με επιστολή της ημερ. 27.7.2007, ζήτησε όπως της παραχωρηθεί εγγράφως το δικαίωμα να προχωρήσει σε υποθήκευση της γης την οποία είχε μισθώσει από το Συμβούλιο για ανέγερση των εγκαταστάσεών της σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για λόγους δανειοδότησης. Με βάση γνωμάτευση του νομικού συμβούλου του Συμβουλίου ημερ. 6.8.2007, για να μπορέσει το αίτημα της εταιρείας να ικανοποιηθεί θα έπρεπε να συναφθεί σύμβαση μακροχρόνιας μίσθωσης ακίνητης ιδιοκτησίας για ενιαία περίοδο μεγαλύτερη των 15 ετών. Το Συμβούλιο σε συνεδρία του ημερ. 16.10.2007, ενέκρινε τη συμπερίληψη πρόνοιας στη σύμβαση, η οποία να προνοεί για ενοικίαση γης του Συμβουλίου για 16 χρόνια.

Η τροποποιητική σύμβαση υπογράφηκε στις 23.10.2007 και προβλέπει, πέραν των τροποποιήσεων που αναφέρονται πιο πάνω, όρο σύμφωνα με τον οποίο η εταιρεία θα δανείσει στο Συμβούλιο ποσό ύψους £250.000 μόλις εξασφαλίσει δάνειο από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα.

Το πιο πάνω δάνειο δεν κατέστη δυνατό να παραχωρηθεί στην εταιρεία, λόγω του ότι η περιουσία του Συμβουλίου είχε ήδη καταχωρισμένη επιβάρυνση από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων για οφειλές προς αυτό, και ως εκ τούτου η εταιρεία δεν μπορούσε να υποθηκεύσει το εργοστάσιό της.

Παρατήρησα ότι, οι πρόνοιες της τροποποιητικής συμφωνίας σε σχέση με τις χρεώσεις της εταιρείας προς το Συμβούλιο άρχισαν να εφαρμόζονται την 1.8.2006, χωρίς να υπάρχει πρόνοια στην πιο πάνω τροποποιητική συμφωνία για αναδρομική ισχύ των χρεώσεων.

Αδυναμίες εσωτερικού ελέγχου. Παρατηρήθηκαν και πάλι αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, όπως για παράδειγμα η παράλειψη υπογραφής παραλήπτη στα τιμολόγια που αφορούν σε παραλαβή προϊόντων, η μη επισύναψη στις πληρωμές σχετικά με έξοδα φιλοξενίας καταλόγου των συνδαιτυμόνων, η παράλειψη ετοιμασίας ενταλμάτων για τις πληρωμές εξωτερικού ώστε να φαίνεται η έγκριση των πληρωμών, καθώς και η παράλειψη σφράγισης των υποστηρικτικών τους εγγράφων με την ένδειξη ότι αυτά εξοφλήθηκαν.

Μέρος Β

Επιβολή ΦΠΑ στις υπηρεσίες που προσφέρει το Συμβούλιο. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το Συμβούλιο για την περίοδο 1.2.2002 – 21.4.2002 δεν έχει καταβάλει ΦΠΑ στα δικαιώματα που έχει εισπράξει από τη σφαγή και εκδορά ζώων, με αποτέλεσμα στις 31.12.2007 να οφείλει στην Υπηρεσία Φόρου Προστιθέμενης Αξίας ποσό ύψους £59.846, πλέον £38.768 για επιβαρύνσεις και τόκους.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο καθυστέρησε να επιβάλει ΦΠΑ στα τέλη σφαγής, επειδή του είχε κοινοποιηθεί πρόθεση της Υπηρεσίας ΦΠΑ να επιβάλει το φόρο μόνο στο Σφαγείο Κοφίνου και όχι στα Κοινοτικά Σφαγεία. Κατόπιν παραστάσεων που έγιναν, η επιβολή επεκτάθηκε και για τα άλλα σφαγεία από τις 21.4.2002, γι' αυτό και το Σφαγείο Κοφίνου άρχισε να επιβάλλει ΦΠΑ την ίδια ημερομηνία, ταυτόχρονα με τα άλλα ανταγωνιστικά σφαγεία.

Υποθήκευση ακίνητης περιουσίας του Συμβουλίου. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, για την πληρωμή των αποζημιώσεων σε εννέα οδηγούς, οκτώ φορτωτές και δύο φύλακες, οι οποίοι κατά το 2004 κηρύχθηκαν από το Συμβούλιο ως πλεονάζοντες, στα πλαίσια της εφαρμογής της μελέτης αναδιάρθρωσης του Συμβουλίου, έναντι συνολικού κόστους £427.080, το Συμβούλιο εξασφάλισε στις 27.7.2004 από τράπεζα δάνειο ύψους £500.000 και για το σκοπό αυτό υποθήκευσε ακίνητη περιουσία του. Παρατήρησα ότι, όπως αναφέρεται και σε σχετική γνωμάτευση του νομικού συμβούλου του Συμβουλίου, ημερ. 18.6.2004, με βάση τις διατάξεις του περί Σφαγείων Νόμου αρ. 26(I)/2003, το Συμβούλιο δεν έχει την εξουσία να υποθηκεύει την ακίνητη ιδιοκτησία του, η οποία μεταβιβάστηκε σ' αυτό από το Υπουργικό Συμβούλιο το 1995.

6.29 ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ - ΓΕΝΙΚΑ

Μέρος Α

Προϋπολογισμός. Η ετοιμασία και έγκριση των ετήσιων Προϋπολογισμών των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας δεν ρυθμίζεται νομοθετικά αλλά μόνο με εσωτερικές Δημοσιονομικές Διατάξεις. Κατόπιν εισήγησής μου για νομοθετική ρύθμιση του θέματος, ετοιμάστηκε από τη Νομική Υπηρεσία νομοσχέδιο, στο οποίο περιλήφθηκε σχετική διάταξη, σύμφωνα με την οποία η εξουσία έγκρισης του Προϋπολογισμού ανατίθεται στα Συμβούλια. Το Υπουργείο Εσωτερικών, επανεξετάζοντας το κείμενο του νομοσχεδίου, έκρινε ότι η διάταξη αυτή θα έπρεπε να τροποποιηθεί έτσι ώστε οι Προϋπολογισμοί των Συμβουλίων να εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο (μετά την έγκρισή τους από τα ίδια τα Συμβούλια), και γι' αυτό στις 9.10.2007 υπέβαλε τροποποιημένο νομοσχέδιο στο Γενικό Εισαγγελέα για νομοτεχνική επεξεργασία. Το νέο νομοσχέδιο υποβλήθηκε από τη Νομική Υπηρεσία στο Υπουργείο Εσωτερικών στις 6.2.2008.

Τα Συμβούλια, με επιστολή ημερ. 12.2.2008 προς το Υπουργείο Εσωτερικών υπέβαλαν αίτημα για επαναφορά της αρχικής πρόνοιας του νομοσχεδίου ώστε οι Προϋπολογισμοί να εγκρίνονται μόνο από τα Συμβούλια.

Το νομοσχέδιο εξακολουθεί να βρίσκεται στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Εκκρεμείς υποχρεώσεις προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ). Οι συνολικές οφειλές των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας προς το ΤΑΥ σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις του έτους που έληξε στις 31.12.2007 ανέρχονταν σε £48,1 εκ. Ποσό ύψους £7,8 εκ. δεν περιλαμβάνεται στις οφειλές αυτές αφού το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας δεν αναγνωρίζει στις οικονομικές του καταστάσεις την πρόσθετη υποχρέωση που προέκυψε από την αύξηση στην τιμή της αγοράς νερού από το ΤΑΥ, από την 1.1.2004, επειδή δεν εγκρίθηκαν παράλληλα οι δικές του διατιμήσεις για αύξηση των τελών πώλησης νερού στους καταναλωτές. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με υπολογισμούς του ΤΑΥ, τα Συμβούλια οφείλουν τόκους επί των οφειλόμενων ποσών ύψους £15,7 εκ., για τους οποίους δεν γίνεται πρόνοια στις οικονομικές τους καταστάσεις. Το ΤΑΥ καταχώρισε αγωγές εναντίον των Συμβουλίων για είσπραξη του συνολικού οφειλόμενου ποσού.

Ρευστότητα/βιωσιμότητα. Η οικονομική κατάσταση των Συμβουλίων παρουσιάζει συνεχή επιδείνωση, με οξύ πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να τακτοποιήσουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις τους, οι οποίες στις 31.12.2007 ανέρχονταν στα £53,2 εκ., σε σύγκριση με £46,4 εκ. το 2006.

Πρώρη αφυπηρέτηση με την παραχώρηση πρόσθετων προσαυξήσεων. Σε μέλη του Ταμείου Προνοίας, τα οποία επιλέγουν να αφυπηρετήσουν πρόωρα με βάση το Σχέδιο Σύνταξης, παραχωρούνται δύο πρόσθετες προσαυξήσεις, πάνω στην κλίμακα στην οποία υπηρετούν, έστω και αν αυτές υπερβαίνουν την ανώτατη βαθμίδα της κλίμακάς τους. Η καταβολή συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, με βάση αυξημένες απολαβές, δεν συνάδει με την πρόνοια του άρθρου 14(1) του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) Νόμου και του άρθρου 36(1) της

Κανονιστικής Διοικητικής Πράξης 111/96 που προνοεί ότι «ο μισθός κάθε θέσης στην υπηρεσία του Συμβουλίου είναι αυτός που καθορίζεται στο εγκριμένο σχέδιο υπηρεσίας».

Για νομιμοποίηση της παραχώρησης των δυο πρόσθετων προσαυξήσεων ετοιμάστηκαν σχετικοί Κανονισμοί, οι οποίοι αφού έτυχαν νομοτεχνικής επεξεργασίας από τη Νομική Υπηρεσία, υποβλήθηκαν στις 14.3.2008 στο Υπουργείο Εσωτερικών για προώθησή τους στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση.

Ταμεία Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων - Ελλειμματική εισφορά. Σύμφωνα με τις τελευταίες αναλογιστικές εκτιμήσεις που έγιναν με ημερομηνία εκτίμησης την 31.12.2005, και είχαν ως όριο υποχρεωτικής αφυπηρέτησης το 63^ο έτος, τα Ταμεία έχουν συνολικό έλλειμμα σε σχέση με προϋπηρεσία του προσωπικού, της τάξης των £27.895.000. Τα Συμβούλια θα καλύψουν μέσα στα επόμενα 10 έως 15 χρόνια, με ετήσιες δόσεις, ή με ετήσιο ποσοστό συνεισφοράς πάνω στις ολικές απολαβές κατά τη διάρκεια της μελλοντικής υπηρεσίας των παρόντων μελών, έλλειμμα ύψους £16.750.000. Το υπόλοιπο ποσό ύψους £11.145.000, που αντιπροσωπεύει το μέρος των συμπληρωματικών παροχών που καταβάλλονται προς τους μισθωτούς αναφορικά με ασφαλιστές αποδοχές, για τις οποίες καταβλήθηκαν εισφορές για την περίοδο που αρχίζει κατά ή μετά την 6.10.1980, και θα επιστρεφόταν στα Συμβούλια σύμφωνα με το άρθρο 88(1) του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, παραμένει στα Ταμεία και θεωρείται ως επιπλέον συνεισφορά των Συμβουλίων.

Παράταση υπηρεσιών προσωπικού. Σύμφωνα με τον Κανονισμό 13 των περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και άλλες περιοχές) (Συντάξεις και Φιλοδωρήματα) Κανονισμών των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας, η ηλικία υποχρεωτικής αφυπηρέτησης όλων των υπαλλήλων των Συμβουλίων είναι το 60^ο έτος της ηλικίας τους. Ο Κανονισμός 47 των πιο πάνω Κανονισμών αναφέρει επίσης ότι αν στο υφιστάμενο Κυβερνητικό Σχέδιο Συντάξεων επέλθει οποιαδήποτε αλλαγή ή βελτίωση, οι Κανονισμοί αυτοί τροποποιούνται ανάλογα.

Μετά την τροποποίηση του περί Συντάξεων Νόμου 97(I)/1999, σύμφωνα με την οποία το όριο υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των δημοσίων υπαλλήλων επεκτάθηκε στο 63^ο έτος, το Υπουργικό Συμβούλιο εξουσιοδότησε τους Υπουργούς, στην εποπτεία των οποίων υπάγονται οι Ημικρατικοί Οργανισμοί, να μεριμνήσουν για την προώθηση, μέσα από θεσμοθετημένες διαδικασίες, της ρύθμισης για επέκταση του ορίου ηλικίας αφυπηρέτησης των υπαλλήλων των εν λόγω Οργανισμών.

Τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας και Λάρνακας παρέτειναν, βάσει γνωμάτευσης των νομικών τους συμβούλων, τις υπηρεσίες υπαλλήλων τους οι οποίοι θα έπρεπε να είχαν αφυπηρετήσει μετά τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους της ηλικίας τους ενώ το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού, βάσει γνωμάτευσης του δικού του νομικού συμβούλου, δεν παρέτεινε τις υπηρεσίες των υπαλλήλων του, θεωρώντας ότι προς τούτο απαιτείται προηγουμένως σχετική τροποποίηση των Κανονισμών. Στις 22.2.2006 τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας υπέβαλαν από κοινού τροποποιητικούς Κανονισμούς σε σχέση με την επέκταση του ορίου αφυπηρέτησης των υπαλλήλων με αναδρομική ισχύ από την 1.7.2006, οι οποίοι υποβλήθηκαν, κατόπιν νομοτεχνικής επεξεργασίας από τη Νομική Υπηρεσία, στο Υπουργείο Εσωτερικών στις 31.1.2008. Το Υπουργείο Εσωτερικών, με επιστολή του ημερ. 8.4.2008, εξέφρασε την επιφύλαξή του αναφορικά με την αναδρομικότητα της ισχύος των Κανονισμών, ενόψει του προβλήματος που θα δημιουργηθεί σε σχέση με υπαλλήλους του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού, οι οποίοι αφυπηρέτησαν μετά την 1.7.2006 στο 60ο έτος, και ζήτησε όπως οι υπό αναφορά Κανονισμοί τροποποιηθούν σχετικά. Ενόψει της πιο πάνω εξέλιξης, η προώθηση των τροποποιητικών Κανονισμών βρίσκεται ακόμα σε εκκρεμότητα.

Ατιμολόγητο νερό. Το ποσοστό ατιμολόγητου νερού κυμάνθηκε μεταξύ 16,67% και 23,18% και αντιπροσωπεύει συνολική ποσότητα 7,1 εκ. κ.μ. νερού αξίας £2,9 εκ., σε σύγκριση με εκείνο του προηγούμενου έτους, που ήταν μεταξύ 16,94% και 28% και αντιπροσώπευε ποσότητα 7,6 εκ. κ.μ.

νερού αξίας £3,4 εκ. Εξέφρασα την άποψη ότι το ποσοστό αυτό θεωρείται εκτός των αποδεκτών ορίων και εισηγήθηκα την άμεση λήψη μέτρων για περαιτέρω μείωσή του.

Μειώσεις στους λογαριασμούς των καταναλωτών. Οι μειώσεις που παραχωρήθηκαν στους καταναλωτές για υπερβολικές καταναλώσεις λόγω διαρροών, ή τακτοποιήσεων λογαριασμών, κυμάνθηκαν μεταξύ £34.283 και £113.195, σε σύγκριση με εκείνες του 2006, που ήταν μεταξύ £46.509 και £121.158.

Παροχή συμβουλευτικών Υπηρεσιών για ενοποίηση των συμβουλίων ύδρευσης/αποχέτευσης στις πόλεις της Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφασή του αρ. 62.308, ημερ. 6.7.2005, αποφάσισε να υιοθετήσει την πρωτοβουλία των Συμβουλίων Αποχετεύσεων και Υδατοπρομήθειας για συνένωσή τους και τη δημιουργία, σε κάθε πόλη, ενός ενιαίου οργανισμού για τη διαχείριση των οικιακών λυμάτων, των όμβριων υδάτων και της υδατοπρομήθειας. Για το σκοπό αυτό εκπονήθηκε σχετική μελέτη, τα αποτελέσματα της οποίας παρουσιάστηκαν στα Διοικητικά Συμβούλια των εμπλεκόμενων φορέων τον Ιούλιο του 2008. Το θέμα πρόκειται να μελετηθεί από τα Διοικητικά Συμβούλια με στόχο την προώθηση του θέματος για λήψη πολιτικής απόφασης.

Σύμφωνα με το σχετικό συμβόλαιο, μετά τη λήψη των σχετικών αποφάσεων από τα εμπλεκόμενα μέρη, ο μελετητής θα προχωρήσει στην ετοιμασία του νομικού πλαισίου που θα διέπει τους Οργανισμούς που θα προκύψουν από την ενοποίηση. Το κόστος ετοιμασίας του νομικού πλαισίου, το οποίο αφορά στο 50% της συνολικής αξίας της σύμβασης, ανέρχεται σε £48.450 πλέον ΦΠΑ. Παρατήρησα ότι στη σύμβαση που υπογράφηκε με το μελετητή δεν περιλήφθηκε σχετική πρόνοια για διακοπή του συμβολαίου σε περίπτωση λήψης αρνητικής πολιτικής απόφασης αναφορικά με την ενοποίηση των Συμβουλίων, οπότε και δεν θα υφίσταται πλέον η ανάγκη ετοιμασίας του νομικού πλαισίου.

Σύσταση και λειτουργία Ταμείων. Δεν έχουν ακόμη θεσπιστεί Κανονισμοί που να διέπουν τη σύσταση και λειτουργία των Ταμείων Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης, Ευημερίας και άλλων Ταμείων, όπως προνοεί το άρθρο 14(3) του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) Νόμου (Κεφ. 350).

Τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας και Λεμεσού εξέφρασαν την άποψη ότι η ετοιμασία εσωτερικών Κανονισμών για τα Ταμεία Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης δεν είναι αναγκαία αφού η βασική δαπάνη αφορά στο ετήσιο ασφάλιστρο που καταβάλλεται, βάσει συμβολαίου, σε ασφαλιστική εταιρεία, η διαχείριση του οποίου ανατίθεται κατόπιν προσφορών, σε ασφαλιστική εταιρεία. Το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λάρνακας, στο οποίο το Σχέδιο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης εξακολουθεί να λειτουργεί βάσει εσωτερικών Κανονισμών, κρίνει ότι, δεδομένης της επικείμενης λειτουργίας του Γενικού Σχεδίου Υγείας, δεν είναι αναγκαία, στο παρόν στάδιο, η προώθηση της θεσμοθέτησης των εν λόγω Κανονισμών.

Όσον αφορά στα Ταμεία Ευημερίας, τα οποία έχουν εγγραφεί ως Σωματεία στον Έφορο Σωματείων και Ιδρυμάτων, τα τρία Συμβούλια αποφάσισαν να θεσπίσουν από κοινού Κανονισμούς, οι οποίοι όμως να μην περιλαμβάνουν διατάξεις για τον τρόπο λειτουργίας τους, ώστε να μη δημιουργείται θέμα παράβασης των συμφωνηθέντων στις συλλογικές συμβάσεις, ούτε θέμα υπόσκαψης ή περιορισμού των νόμιμα εγγεγραμμένων Ταμείων Ευημερίας Προσωπικού ως Σωματεία.

Αναδιάρθρωση μισθολογίου. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε (απόφαση αρ. 58.009, ημερ. 11.6.2003), όπως οι Ημικρατικοί Οργανισμοί, οι οποίοι δεν έχουν, σύμφωνα με το Νόμο, υποχρέωση υποβολής των Προϋπολογισμών τους για έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, τους υποβάλλουν στο Υπουργείο Οικονομικών για απόψεις σχετικά με θέματα που αφορούν στις απολαβές και ωφελήματα του προσωπικού, έτσι ώστε να υπάρχει ομοιομορφία σ' όλο το εύρος του δημόσιου και ευρύτερου κρατικού τομέα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, ενόψει της ανάγκης για μετατροπή των μισθοδοτικών κλιμάκων σε ευρώ, στη συνεδρία του ημερ. 14.12.2007 ενέκρινε την κατ' αρχήν εφαρμογή των κλιμάκων, όπως διαμορφώθηκαν με την ενσωμάτωση των αυξήσεων και του τιμαριθμικού επιδόματος, αναφέροντας επίσης ότι η οποιαδήποτε συμφωνία γίνει μεταξύ του Υπουργείου Οικονομικών και των συντεχνιών των υπαλλήλων των Ημικρατικών Οργανισμών θα ισχύσει και στο Συμβούλιο.

Παρατήρησα ότι ορισμένες κλίμακες, όπως διαμορφώθηκαν, οι οποίες θα εφαρμοστούν και στα άλλα Συμβούλια, διαφέρουν από τις αντίστοιχες του κρατικού μισθολογίου, λόγω έγκρισης, στο παρελθόν, ψηλότερων ποσών κατώτατης γενικής αύξησης μισθών.

Μέρος Β

Κανονισμοί Αποθήκης και Οικονομικές Οδηγίες. Δεν έχουν ακόμη υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση και δημοσίευση οι Κανονισμοί Αποθήκης και οι Οικονομικές Οδηγίες που υιοθέτησαν και εφαρμόζουν τα Συμβούλια, όπως προβλέπεται στο άρθρο 40(1)(η) και (2) του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) Νόμου (Κεφ. 350).

6.30 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσίασαν πλεόνασμα £577.591, σε σύγκριση με έλλειμμα £284.097 το 2006.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £12.013.436, σε σύγκριση με £10.082.446 το 2006, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £1.930.990 η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση της ποσότητας νερού που διατέθηκε κατά 889 484 κ.μ., καθώς και στην αύξηση των τελών κατά 10% από την 1.4.2007.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £11.432.961, σε σύγκριση με £10.366.543 το 2006, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £1.066.418, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των αποδοχών προσωπικού, του κόστους αγοράς νερού και της συντήρησης και επιδιόρθωσης των στοιχείων πάγιου ενεργητικού.

(δ) Τρέχουσες Υποχρεώσεις. Οι τρέχουσες υποχρεώσεις του Συμβουλίου ανέρχονταν στις 31.12.2007 σε £8,3 εκ. (£7,1 εκ. το 2006), στις οποίες περιλαμβάνεται ποσό ύψους £6,4 εκ. (£5,5 εκ. το 2006), που αντιπροσωπεύει οφειλή προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ), για νερό που αγοράστηκε μέχρι 31.12.2007.

(ε) Αγορά νερού από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων. Στις οικονομικές καταστάσεις δεν περιλαμβάνεται ποσό ύψους £7.765.834 που αντιπροσωπεύει την επιπρόσθετη υποχρέωση που προέκυψε λόγω της αύξησης της τιμής αγοράς νερού από το ΤΑΥ από 1.1.2004, από 33,5 σεντ το κ.μ. σε 45 σεντ το κ.μ. πλέον ΦΠΑ. Επίσης, δεν έγινε οποιαδήποτε πρόνοια στις οικονομικές καταστάσεις για τόκους πάνω στην πιο πάνω οφειλή, οι οποίοι, σύμφωνα με υπολογισμούς του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, ανέρχονταν στις 31.12.2007 σε £2.644.522.

Το Συμβούλιο δεν αποδέχθηκε την αύξηση αυτή, επειδή δεν εγκρίθηκαν παράλληλα οι δικές του διατιμήσεις για αύξηση των τελών πώλησης νερού στους καταναλωτές. Για το λόγο αυτό, δεν αναγνωρίστηκε στις οικονομικές καταστάσεις η επιπρόσθετη υποχρέωση που προκύπτει προς το ΤΑΥ, η οποία πρέπει να αναγνωριστεί. Λόγω των επιπτώσεων στις οικονομικές καταστάσεις της μη αναγνώρισης της επιπρόσθετης υποχρέωσης που αναφέρεται πιο πάνω, η γνώμη μου επί των οικονομικών καταστάσεων του Συμβουλίου για το υπό αναφορά έτος, όπως αναφέρεται στην Έκθεσή μου, είναι δυσμενής.

Στις 19.6.2007 ο Γενικός Εισαγγελέας καταχώρισε αγωγή με αρ. 4755/07 εναντίον του Συμβουλίου, αξιώνοντας την καταβολή του οφειλόμενου προς το ΤΑΥ ποσού, πλέον τόκους προς 9% ετησίως μέχρι εξοφλήσεως.

Τα τέλη πώλησης νερού στους καταναλωτές και τα δικαιώματα παροχής υπηρεσιών έχουν αυξηθεί από 1.4.2007 κατά 10% (ΚΔΠ 142/2007), με ανάλογη αύξηση και κατά το 2008 (ΚΔΠ 123/2008), και βάσει αυτής της εξέλιξης το Συμβούλιο αύξησε ανάλογα το ποσό που καταβάλλει στο ΤΑΥ για κάθε κ.μ. που αγοράζει.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι ο ετεροχρονισμός που παρατηρήθηκε στην αύξηση της τιμής αγοράς νερού από το ΤΑΥ και της αύξησης των διατιμήσεων του Συμβουλίου προκάλεσαν τεράστια οικονομικά προβλήματα στο Συμβούλιο.

(στ) Ρευστότητα/Βιωσιμότητα. Το Συμβούλιο αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να τακτοποιήσει τις τρέχουσες του υποχρεώσεις, οι οποίες στις 31.12.2007, ανέρχονταν σε £8,3 εκ. (£7,1 εκ. το 2006).

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι με την πρόσφατη τροποποίηση των περί Καταθέσεως στη Βουλή των Αντιπροσώπων Κανονισμών, η έγκριση των διατιμήσεων του Συμβουλίου θα γίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, οπότε αναμένεται να υπάρξει βελτίωση στα οικονομικά του Συμβουλίου με την έγκαιρη αύξηση των διατιμήσεων.

Προσωπικό - Μισθοί, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές. Στις 31.12.2007 το Συμβούλιο εργοδοτούσε συνολικά 143 άτομα και οι δαπάνες για μισθούς και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα ταμεία ήταν £3.731.047, σε σύγκριση με £3.527.152 το προηγούμενο έτος, με μέσο όρο δαπανών για κάθε υπάλληλο £18.892 (£18.156 το 2006), χωρίς να ληφθεί υπόψη η εισφορά στο Ταμείο Σύνταξης και £26.091 (£25.194 το 2006) με εισφορά στο Ταμείο Σύνταξης.

Ιατρική και κοινωνική πρόνοια. Για τη λειτουργία του Σχεδίου Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης κατά το 2007 δαπανήθηκε ποσό £239.263, το οποίο αφορά κυρίως στο ετήσιο ασφάλιστρο που καταβάλλεται, βάσει συμβολαίου, για το ομαδικό σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης των 204 υπαλλήλων του Συμβουλίου και που αναλογεί με μέση ετήσια δαπάνη για κάθε μέλος του σχεδίου περίπου £1.173. Η διαχείριση του Σχεδίου ανατέθηκε κατόπιν προσφορών, σε ασφαλιστική εταιρεία, και το Συμβούλιο δεν θεωρεί ότι υπάρχει λόγος για ετοιμασία εσωτερικών Κανονισμών.

Η ετήσια συνεισφορά του Συμβουλίου στο Ταμείο Ευημερίας για το 2007, που αντιπροσωπεύει ποσοστό ύψους 3,99% πάνω στις απολαβές του προσωπικού, ανήλθε σε £90.652. Το Ταμείο έχει εγγραφεί ως Σωματείο στον Έφορο Σωματείων και Ιδρυμάτων, και όπως υπέδειξα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, λειτουργεί χωρίς εγκεκριμένους Κανονισμούς, όπως προνοεί το άρθρο 14(3) του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) Νόμου (Κεφ. 350). Αντιλαμβάνομαι ότι γίνεται προσπάθεια από τα τρία Συμβούλια για να θεσπίσουν από κοινού Κανονισμούς, οι οποίοι όμως να μην περιλαμβάνουν διατάξεις για τον τρόπο λειτουργίας τους, ώστε να μη δημιουργείται θέμα παράβασης των συμφωνηθέντων στις συλλογικές συμβάσεις, ούτε θέμα υπόσκαψης ή περιορισμού των νόμιμα εγγεγραμμένων Ταμείων Ευημερίας Προσωπικού ως Σωματεία.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι ετοιμάστηκε προσχέδιο Κανονισμών το οποίο διαβιβάστηκε στις συντεχνίες του προσωπικού για τυχόν σχόλια ή παρατηρήσεις, και το οποίο στη συνέχεια θα υποβληθεί στο Υπουργείο Εσωτερικών για τα περαιτέρω.

Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.

(α) Οικονομική κατάσταση. Το υπόλοιπο του Ταμείου στις 31.12.2007 ήταν £7,9 εκ., σε σύγκριση με £7,1 εκ. το 2006.

(β) Ελλειμματική εισφορά. Σύμφωνα με την τελευταία αναλογιστική εκτίμηση που έγινε με

ημερομηνία εκτίμησης την 31.12.2005, και είχε ως όριο υποχρεωτικής αφυπηρέτησης όλων των υπαλλήλων το 63ο έτος και απόδοση επενδύσεων 5%, το Ταμείο έχει έλλειμμα σε σχέση με προϋπηρεσία του προσωπικού της τάξης των £15.852.000 (£15.849.000 με όριο αφυπηρέτησης το 60ο έτος και απόδοση επενδύσεων 5%). Το Συμβούλιο αποδέχθηκε να χρηματοδοτήσει έλλειμμα ύψους £10.101.000, κατά τη διάρκεια της μελλοντικής υπηρεσίας των παρόντων μελών, με ετήσιο ποσοστό ίσο με 26,70% πάνω στις ολικές απολαβές. Το υπόλοιπο ποσό ύψους £5.751.000, που αντιπροσωπεύει το μέρος των συμπληρωματικών παροχών που καταβάλλονται προς τους μισθωτούς αναφορικά με ασφαλιστές αποδοχές για τις οποίες καταβλήθηκαν εισφορές για την περίοδο που αρχίζει κατά ή μετά την 6.10.1980, και θα επιστρεφόταν στο Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 88(1) του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, παραμένει στο Ταμείο και θεωρείται ως επιπλέον συνεισφορά του Συμβουλίου.

Ανάληψη υδατοπρομήθειας Δήμων ή Κοινοτήτων από το Συμβούλιο. Το Συμβούλιο ανέλαβε, κατά την περίοδο 2001-2007, μετά από σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, την υδροδότηση της Βιομηχανικής Περιοχής Εργατών, την υδατοπρομήθεια του Δήμου Λασιών, του Κοινοτικού Συμβουλίου Γερίου, του Κοινοτικού Συμβουλίου Τσερίου και του Κυβερνητικού Οικισμού Ανθούπολης. Επίσης βρίσκονται σε εξέλιξη διαβουλεύσεις για την ένταξη της υδατοπρομήθειας των Κοινοτικών Συμβουλίων Κοκκινотριμιθιάς, Αγίων Τριμιθιάς και Παλιομετόχου στα όρια του Συμβουλίου.

Στη συμφωνία ανάληψης της υδατοπρομήθειας Δήμου ή Κοινότητας από το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας, η οποία εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, διαλαμβάνεται μεταξύ άλλων και η μεταβίβαση στο Συμβούλιο όλης της κινητής και ακίνητης ιδιοκτησίας περιλαμβανομένων όλων των υδατικών έργων και περιουσιακών στοιχείων του Δήμου ή Κοινότητας που σχετίζονται με την προμήθεια ύδατος, χωρίς την καταβολή οποιουδήποτε χρηματικού ποσού. Το Συμβούλιο, μέχρι σήμερα, δεν περιλαμβάνει στις οικονομικές του καταστάσεις την αξία των πιο πάνω στοιχείων λόγω αδυναμίας επιβεβαίωσης των στοιχείων.

Το Συμβούλιο, με στόχο την επίλυση του προβλήματος της έλλειψης στοιχείων για τα δίκτυα των Δήμων ή Κοινοτήτων που περιήλθαν στην κυριότητά του, στις 23.7.2008 κατακύρωσε προσφορά για ετοιμασία μελέτης, η οποία να περιλαμβάνει λεπτομερή καταγραφή τόσο του υφιστάμενου δικτύου του, όσο και των δικτύων των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας Λεμεσού και Λάρνακας που αντιμετωπίζουν το ίδιο πρόβλημα. Αντιλαμβάνομαι ότι, με την αποπεράτωση της μελέτης, το Συμβούλιο, θα περιλάβει στις οικονομικές του καταστάσεις την αξία των πιο πάνω στοιχείων και θα προχωρήσει στη διευθέτηση της μεταβίβασης των στοιχείων ακίνητης περιουσίας που περιήλθαν στην κυριότητά του αλλά δεν έχουν ακόμη μεταβιβαστεί στο όνομα του Συμβουλίου.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι με την ολοκλήρωση της μελέτης και της καταγραφής του δικτύου ύδρευσης του Συμβουλίου θα δοθεί κοστολόγηση των περιουσιακών στοιχείων βάσει της οποίας το Συμβούλιο θα συμπεριλάβει τα περιουσιακά αυτά στοιχεία στις οικονομικές του καταστάσεις.

Πώληση νερού σε περιοχές εκτός των ορίων του Συμβουλίου. Η υδροδότηση περιοχών εκτός των ορίων του Συμβουλίου τερματίστηκε από την 1.1.2007 λόγω της ένταξης των περιοχών αυτών στο κυβερνητικό σύστημα υδατοπρομήθειας. Ωστόσο, στις 31.12.2007, εξακολουθούσε να εκκρεμεί η τακτοποίηση καθυστερημένης οφειλής ύψους £400.129, που αντιπροσωπεύει την αξία νερού που κατανάλωσε ο Δήμος Λακατάμιας κατά τη διάρκεια προηγούμενων ετών. Στις 21.6.2007 το Συμβούλιο αποφάσισε την άμεση προσφυγή στη δικαιοσύνη για την είσπραξη του πιο πάνω ποσού, και στις 16.8.2007 παρέπεμψε το θέμα στο νομικό του σύμβουλο για περαιτέρω χειρισμό. Στη συνέχεια, το Συμβούλιο, μετά από περαιτέρω διαβουλεύσεις, παραχώρησε με απόφασή του ημερ. 14.12.2007, παράταση στο Δήμο για αποπληρωμή της πιο πάνω οφειλής, μέχρι τις 29.2.2008 και παρόλο που αυτή έχει παρέλθει, το θέμα εξακολουθεί να παραμένει σε

εκκρεμότητα.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι ο λόγος παραχώρησης παράτασης στο Δήμο για αποπληρωμή της οφειλής του ήταν το γεγονός ότι το θέμα συζητείτο με το αρμόδιο Υπουργείο καθώς κατά την άποψη του Δήμου μέρος του οφειλόμενου ποσού θα έπρεπε να καταβληθεί από την Κυβέρνηση, ενώ σε πρόσφατη συνεδρία του, το Συμβούλιο αποφάσισε την άμεση προσφυγή στη δικαιοσύνη για είσπραξη της οφειλής.

Χρεώστες καταναλωτές. Το οφειλόμενο ποσό από τους χρεώστες καταναλωτές στις 31.12.2007 ήταν £2.581.075, σε σύγκριση με £1.661.379 το 2006. Στις πιο πάνω καθυστερήσεις περιλαμβάνεται και ποσό £123.822, που οφείλεται από καταναλωτές των οποίων η παροχή νερού αποσυνδέθηκε.

Εξέφρασα την άποψη ότι το ποσοστό της αύξησης των οφειλόμενων ποσών είναι πολύ μεγάλο και το Συμβούλιο θα πρέπει να λάβει τάχιστα δραστικά μέτρα για είσπραξη των οφειλών του, μη αποκλειόμενης και της λήψης νομικών μέτρων.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι ήδη δόθηκαν οδηγίες για εντοπισμό των οφειλομένων μέχρι 31.12.2006 και τη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον των οφειλετών.

Μειώσεις στους λογαριασμούς καταναλωτών. Οι μειώσεις που παραχωρήθηκαν για υπερβολικές καταναλώσεις λόγω διαρροών ή και τακτοποιήσεων/διορθώσεων λογαριασμών ήταν £76.287, σε σύγκριση με £72.145 το 2006. Το ποσό των τακτοποιήσεων/διορθώσεων ανέρχεται σε £21.872, και αποδίδεται σε προβλήματα λειτουργίας υδρομετρητών και αναθεωρήσεις τιμολογήσεων.

Ατιμολόγητο νερό. Το ποσοστό ατιμολόγητου νερού μεταξύ της ποσότητας που αγοράστηκε και αυτής που πωλήθηκε παρέμεινε σε ψηλά επίπεδα, ανήλθε σε 18,60% (19,56% το 2006) και αντιπροσωπεύει 3 715 959 κ.μ. νερού, αξίας £1.374.905.

Υδροδότηση Νέου ΓΣΠ. Οι δαπάνες και τα δικαιώματα για τη σύνδεση του Νέου ΓΣΠ με τον αγωγό του Συμβουλίου, ύψους £58.256, τα οποία οφείλει στο Συμβούλιο η Κυβέρνηση από το 1999, δεν έχουν ακόμη καταβληθεί. Στις 31.12.2007, εξακολουθούσε επίσης να εκκρεμεί η τακτοποίηση καθυστερημένης οφειλής ύψους £176.501, που αντιπροσωπεύει την αξία νερού που κατανάλωσε ο ΓΣΠ για την περίοδο 1.6.1999 – 31.3.2005. Όπως διαπίστωσα, από την 1.4.2005 καταβάλλονται οι μηνιαίες χρεώσεις για κατανάλωση νερού, όμως κανένα ποσό δεν καταβάλλεται για τις καθυστερήσεις.

Στις 21.6.2007 το Συμβούλιο αποφάσισε την άμεση προσφυγή στη δικαιοσύνη για την είσπραξη του πιο πάνω ποσού και στις 16.8.2007 παρέπεμψε το θέμα στο νομικό του σύμβουλο για περαιτέρω χειρισμό. Στη συνέχεια, το Συμβούλιο, μετά από περαιτέρω διαβουλεύσεις, παραχώρησε με απόφασή του ημερ. 14.12.2007, παράταση για αποπληρωμή της πιο πάνω οφειλής μέχρι τις 29.2.2008 και παρόλο που αυτή έχει παρέλθει, το θέμα εξακολουθεί να παραμένει σε εκκρεμότητα.

Εισηγήθηκα επίσης όπως, ενόψει της λειψυδρίας που μαστίζει την Κύπρο, το Συμβούλιο επανεξετάσει την πολιτική του για παροχή πόσιμου νερού για σκοπούς άρδευσης χορτοταπτήτων γηπέδων ποδοσφαίρου, καθώς και άλλων συναφών χώρων που θα μπορούσαν να αρδευτούν με ανακυκλωμένο νερό ή νερό που να προέρχεται από γεωτρήσεις.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι οι κατ' επανάληψη εκκλήσεις του Συμβουλίου προς το Γραφείο Προγραμματισμού για επίσπευση επίλυσης του προβλήματος δεν έχουν καρποφορήσει και το Συμβούλιο παρέπεμψε το θέμα στο νομικό του σύμβουλο για άμεση λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον του ΓΣΠ.

Όσον αφορά στην εισήγησή μου για επανεξέταση της πολιτικής του Συμβουλίου για παροχή πόσιμου νερού για άρδευση γηπέδων και χώρων πρασίνου, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με ενημέρωσε ότι αυτή ήδη υλοποιήθηκε και το ΓΣΠ αγοράζει πλέον μη πόσιμο νερό για την άρδευση του χορτοτάπητά του. Το Συμβούλιο, ειδοποίησε επίσης τους υδρευόμενους Δήμους και Κοινότητες ότι δεν θα παραχωρείται πόσιμο νερό για χώρους πρασίνου και εντοπίστηκαν από μέρους των επηρεαζόμενων γεωτρήσεις το νερό των οποίων χρησιμοποιούν για άρδευση.

6.31 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι οικονομικές καταστάσεις για το 2007 παρουσίασαν έλλειμμα £3.817.655, σε σύγκριση με έλλειμμα £3.620.283 το 2006.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα για το 2007 ανήλθαν σε £4.685.932, σε σύγκριση με £4.766.755 το 2006.

(γ) **Έξοδα.** Τα έξοδα για το 2007 ανήλθαν σε £8.503.597, σε σύγκριση με £8.387.038 το 2006.

(δ) **Ρευστότητα/βιωσιμότητα Συμβουλίου.** Η οικονομική κατάσταση του Συμβουλίου παρουσιάζει συνεχή επιδείνωση, με οξύ πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα το Συμβούλιο να μην μπορεί να τακτοποιήσει τις τρέχουσες υποχρεώσεις του, οι οποίες ανέρχονταν στις 31.12.2007 σε £35,5 εκ. (£31,1 εκ. το 2006). Παρόλο που τα τέλη πώλησης νερού στους καταναλωτές και τα δικαιώματα παροχής υπηρεσιών έχουν αναθεωρηθεί από 1.5.2007 κατά 10% σύμφωνα με την Κ.Δ.Π. 184/2007, η κατάσταση δεν αναμένεται να βελτιωθεί αν δεν επιλυθούν σύντομα και οι οικονομικές εκκρεμότητες μεταξύ του Συμβουλίου και του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ).

Όπως με πληροφόρησε η Πρόεδρος του Συμβουλίου, αναμένεται κάποια βελτίωση στην οικονομική κατάσταση του Συμβουλίου, μετά την πρόσφατη ψήφιση, από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, του Νόμου 54(Ι)/2008 με βάση τον οποίο οι Κανονισμοί που θα εκδίδονται από τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας και εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, θα εξαιρούνται πλέον από τη διαδικασία κατάθεσής τους στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.

Αγορά νερού από το Διυλιστήριο Λεμεσού του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και δικαιώματα άντλησης νερού από διατρήσεις Γερμασόγειας. Οι συνολικές οφειλές του Συμβουλίου προς το ΤΑΥ στις 31.12.2007 ανέρχονταν σε £33,2 εκ.. Ποσό ύψους £29,9 εκ. αφορά στην αξία νερού που προμηθεύτηκε το Συμβούλιο από το ΤΑΥ, για την περίοδο 11.4.1994 - 31.12.2007, την οποία το Συμβούλιο δεν αποδέχεται μέχρι τη διευθέτηση των οικονομικών εκκρεμοτήτων μεταξύ του και του ΤΑΥ. Το υπόλοιπο ποσό των £3,3 εκ. αφορά σε δικαιώματα άντλησης νερού από τα υδροφόρα στρώματα της Γερμασόγειας κατά τα έτη 1987 - 2007, τα οποία το Συμβούλιο επίσης δεν αποδέχεται, γιατί εκκρεμεί η διευθέτηση του θέματος της καταβολής αποζημιώσεων προς το Συμβούλιο, αναφορικά με την απώλεια των πηγών Άλασσας, λόγω κατασκευής του Φράγματος Κούρρη.

Οι πιο πάνω οφειλές αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις του Συμβουλίου χωρίς, ωστόσο, να γίνεται πρόνοια για τόκους επί των οφειλόμενων ποσών, οι οποίοι, σύμφωνα με υπολογισμούς του ΤΑΥ, ανέρχονταν, στις 31.12.2007, σε £10.222.333.

Στην Έκθεσή μου επί των οικονομικών καταστάσεων του Συμβουλίου επισύρω την προσοχή στο γεγονός ότι το Συμβούλιο αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας και η λειτουργία του εξαρτάται από τη συνέχιση της τακτικής της μη καταβολής των οφειλών του προς το ΤΑΥ, οι οποίες χρόνο με το χρόνο αυξάνονται.

Κατόπιν απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 24.9.2003, συστάθηκε Διυπουργική Επιτροπή με σκοπό τη μελέτη και επίλυση των οικονομικών εκκρεμοτήτων μεταξύ του Συμβουλίου και του ΤΑΥ η οποία, σε συνεδρία της στις 26.6.2007, όρισε Τεχνική Επιτροπή για την ετοιμασία

και υποβολή πρότασης με σκοπό τη λήψη απόφασης.

Οι προτάσεις της Τεχνικής Επιτροπής υποβλήθηκαν και συζητήθηκαν σε συνεδρία της Διυπουργικής Επιτροπής στις 8.1.2008, όπου ο Υπουργός Εσωτερικών εξέφρασε την άποψη ότι, εφόσον η βασική παράμετρος της πρότασης της Τεχνικής Επιτροπής αφορά στην αύξηση των τελών, η οποία δεν μπορεί να εφαρμοστεί χωρίς την έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων, οι εισηγήσεις της Τεχνικής Επιτροπής δεν μπορούν να προωθηθούν για υλοποίηση αφού δεν μπορούν να προκαταλάβουν την απόφαση της Βουλής για αύξηση των τελών. Ενόψει των πιο πάνω, εισηγήθηκε την αναβολή της λήψης της απόφασης και την έναρξη νέου κύκλου συζήτησης για διευθέτηση του θέματος και εξέταση όλων των ενδεχομένων, μη αποκλεισμένης και της διαγραφής όλου του ποσού, σε συνεννόηση με τα πολιτικά κόμματα, εισηγήθηκε η οποία έγινε αποδεκτή. Παρόλο που έκτοτε το Συμβούλιο, με επιστολές του προς το Υπουργείο Εσωτερικών, ζήτησε επανειλημμένα όπως προωθηθεί άμεσα ο καθορισμός συνάντησης με τη Διυπουργική Επιτροπή, το θέμα βρίσκεται ακόμη σε εκκρεμότητα.

Ανάληψη υδατοπρομήθειας Δήμων ή Κοινοτήτων από το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας.

Στη συμφωνία ανάληψης της υδατοπρομήθειας Δήμου ή Κοινότητας από το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας, η οποία εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, διαλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η μεταβίβαση στο Συμβούλιο όλης της κινητής και ακίνητης ιδιοκτησίας περιλαμβανομένων όλων των υδατικών έργων και περιουσιακών στοιχείων του Δήμου ή Κοινότητας που σχετίζονται με την προμήθεια ύδατος, χωρίς την καταβολή οποιουδήποτε χρηματικού ποσού.

Κατόπιν εισηγήσής μου, η αξία κτήσης των στοιχείων πάγιου ενεργητικού που εκχωρήθηκαν στο Συμβούλιο από Δήμους ή και Κοινοτικά Συμβούλια των οποίων η διαχείριση της υδατοπρομήθειας αναλήφθηκε από το ίδιο το Συμβούλιο κατά καιρούς υπολογίστηκε, σύμφωνα με εκτιμήσεις των τεχνικών υπηρεσιών του Συμβουλίου, σε £184.200, και περιλήφθηκε στις προσθήκες στοιχείων πάγιου ενεργητικού για το έτος, αλλά η μεταβίβαση, στο Συμβούλιο, της κυριότητας, των περιουσιακών στοιχείων ακόμη εκκρεμεί.

Οικονομικές πτυχές ένταξης νέων περιοχών στα όρια του Συμβουλίου. Οι οικονομικές πτυχές των συμφωνιών ένταξης των Δήμων Αγίου Αθανασίου και Κάτω Πολεμιδιών στα όρια υδατοπρομήθειας του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού από το 2004 εξακολουθούν να παραμένουν σε εκκρεμότητα, ενώ η αξία του νερού που παραχωρήθηκε από το Συμβούλιο στο Δήμο Αγίου Αθανασίου μέχρι το τέλος του 2003 και οφειλόταν στις 31.12.2007, ανέρχεται σε £332.716. Αντιλαμβάνομαι ότι η διευθέτηση των οικονομικών πτυχών των πιο πάνω συμφωνιών αναμένεται να επιλυθεί στα πλαίσια της συνολικής εξέτασης των οικονομικών εκκρεμοτήτων του Συμβουλίου από τη Διυπουργική Επιτροπή.

Ταξινόμηση κεφαλαιουχικών δαπανών και δαπανών συντήρησης. Όπως διαπιστώθηκε, σημαντικά ποσά τα οποία αντιπροσωπεύουν το κόστος αντικατάστασης αγωγών ή συστημάτων υδατοπρομήθειας, έχουν κεφαλαιοποιηθεί, με κριτήριο το ύψος της δαπάνης, χωρίς ωστόσο να γίνουν οι απαραίτητες αναπροσαρμογές στο κόστος και τη συσσωρευμένη απόσβεση των στοιχείων πάγιου ενεργητικού που αντικαταστάθηκαν. Η Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το κόστος των αγωγών που έχει κεφαλαιοποιηθεί αντιπροσωπεύει κεφαλαιουχική δαπάνη και ότι η αναπροσαρμογή στο κόστος και στη συσσωρευμένη απόσβεση δεν γινόταν μέχρι σήμερα λόγω της ιδιομορφίας στον τρόπο κεφαλαιοποίησης. Ανέφερε επίσης ότι θα εξεταστούν οι τρόποι με τους οποίους θα γίνονται οι απαραίτητες αναπροσαρμογές.

Έλλειμμα ταμείου. Κατά το 2007 διενεργήθηκαν αρκετοί έλεγχοι στο ταμείο του Συμβουλίου, στις 4.3.2008 και στις 21.4.2008 παρουσιάστηκε έλλειμμα ύψους €1.710 και €300, αντίστοιχα, ενώ στις 5.3.2008 παρουσιάστηκε πλεόνασμα ύψους €90. Οι πιο πάνω διαφορές δεν αναφέρθηκαν στη Διεύθυνση από τον ταμία του Συμβουλίου και τον ελέγχοντα λειτουργό, αλλά από το λογιστήριο του Συμβουλίου, το οποίο εντόπισε τις διαφορές, κατά την καταχώριση των εισπράξεων στο λογιστικό

σύστημα. Ο Εσωτερικός Ελεγκτής στις 14.5.2008, διεξήγαγε αιφνιδιαστικό έλεγχο στο ταμείο και διαπίστωσε ότι, ενώ το υπόλοιπο του ταμείου σύμφωνα με το λογιστικό σύστημα θα έπρεπε να ήταν €4.369,20, το καταμετρηθέν υπόλοιπο του ταμείου ήταν €2.449,20, επιβεβαιώνοντας έτσι το έλλειμμα ύψους €1.920.

Ο ταμίας, με σημείωμά του προς το Διευθυντή του Συμβουλίου, αποδέχθηκε την ευθύνη για το έλλειμμα και δεσμεύτηκε να το αποπληρώσει με μηνιαίες δόσεις ύψους €100. Η διευθέτηση αυτή έγινε αποδεκτή από το Συμβούλιο, το οποίο έδωσε γραπτή αυστηρή προειδοποίηση στον ταμία για μη επανάληψη παρόμοιου περιστατικού στο μέλλον.

Όπως με πληροφόρησε η Πρόεδρος, το Συμβούλιο έχει ήδη λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διενεργείται καθημερινά έλεγχος των καταχωρίσεων στην ταμειακή κατάσταση, ενώ δόθηκαν οδηγίες ώστε να διενεργούνται αιφνιδιαστικοί έλεγχοι από τον Εσωτερικό Ελεγκτή για επιβεβαίωση του υπολοίπου του ταμείου.

Προσωπικό.

(α) Μισθοί, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές. Στις 31.12.2007 το Συμβούλιο εργοδοτούσε 101 πρόσωπα και οι δαπάνες για μισθούς, υπερωρίες, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα ταμεία ήταν £3.231.113 σε σύγκριση με £3.130.690 το προηγούμενο έτος, με μέσο όρο δαπανών για κάθε υπάλληλο £21.985 (£22.604 το 2006), χωρίς να ληφθεί υπόψη η εισφορά στο Ταμείο Σύνταξης και £31.991 (£32.955 το 2006) με την εισφορά στο Ταμείο Σύνταξης.

(β) Υπερωριακή αποζημίωση. Οι δαπάνες για την υπερωριακή αποζημίωση 80 ατόμων κατά τη διάρκεια του 2007, ανήλθαν σε £209.799 σε σύγκριση με £169.386 για 48 άτομα το 2006, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £40.413.

Εισηγήθηκαν όπως ληφθούν μέτρα για συγκράτηση και περιορισμό της υπερωριακής αποζημίωσης και όπως καταβληθεί προσπάθεια για καλύτερη κατανομή της μεταξύ του προσωπικού, όπου αυτό είναι δυνατόν, ώστε να μην παρατηρείται το φαινόμενο συστηματικής καταβολής ψηλών αποζημιώσεων σε ορισμένα άτομα. Η Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι γίνεται προσπάθεια από το Συμβούλιο τόσο για περιορισμό όσο και για καλύτερη κατανομή της υπερωριακής αποζημίωσης μεταξύ του προσωπικού, όπου αυτό είναι δυνατόν.

Μειώσεις στους λογαριασμούς των καταναλωτών. Οι μειώσεις που παραχωρήθηκαν για υπερβολικές καταναλώσεις, λόγω διαρροών, για το 2007 ήταν £113.195, σε σύγκριση με £121.158 το 2006.

Ατιμολόγητο νερό. Το ποσοστό του ατιμολόγητου νερού κατά το 2007 ήταν 16,67% και αντιπροσωπεύει 2,2 εκ. κυβ. μ. νερού αξίας £1 εκ. Το αντίστοιχο ποσοστό του 2006 ήταν 16,94%. Αντιλαμβάνομαι ότι γίνονται προσπάθειες για περαιτέρω μείωση του ποσοστού του ατιμολόγητου νερού.

Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.

(α) Οικονομική κατάσταση. Το υπόλοιπο του Ταμείου στις 31.12.2007 ήταν £6,2 εκ., σε σύγκριση με £5,4 εκ. το 2006.

(β) Έλλειμματική εισφορά. Σύμφωνα με την τελευταία αναλογιστική εκτίμηση που έγινε με ημερομηνία εκτίμησης την 31.12.2005, και είχε ως όριο υποχρεωτικής αφυπηρέτησης όλων των υπαλλήλων το 63ο έτος και απόδοση επενδύσεων 4,5%, το Ταμείο έχει έλλειμμα σε σχέση με προϋπηρεσία του προσωπικού, της τάξης των £8.231.000 (£7.252.000 με όριο αφυπηρέτησης το 60ο έτος και απόδοση επενδύσεων 5%). Το Συμβούλιο αποδέχθηκε να καλύψει μέσα στα επόμενα 10 χρόνια, ποσό £4.843.000, με ετήσια συνεισφορά ύψους £585.664 καταβλητέα στις 31 Δεκεμβρίου εκάστου έτους. Το υπόλοιπο ποσό ύψους £3.388.000, που αντιπροσωπεύει το μέρος των συμπληρωματικών παροχών που καταβάλλονται προς τους μισθωτούς αναφορικά με

ασφαλιστέες αποδοχές για τις οποίες καταβλήθηκαν εισφορές για την περίοδο που αρχίζει κατά ή μετά την 6.10.1980, και θα επιστρεφόταν στο Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 88(1) του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, παραμένει στο Ταμείο και θεωρείται ως επιπλέον συνεισφορά του Συμβουλίου.

Κατόπιν εισήγησής μου, το ποσό αυτό, το οποίο κατά το 2007 ανήλθε στις £69.293, παρουσιάζεται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τόσο στα έσοδα ως «Ανάκτηση Συμπληρωματικών Παροχών», όσο και στα έξοδα ως «Επιπλέον Συνεισφορά στο Ταμείο Σύνταξης».

Ιατρική και κοινωνική πρόνοια. Για τη λειτουργία του Σχεδίου Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης κατά το 2007 δαπανήθηκε ποσό £196.811, το οποίο αφορά κυρίως στο ετήσιο ασφάλιστρο που καταβάλλεται, βάσει συμβολαίου, για το ομαδικό σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης των υπαλλήλων του Συμβουλίου και που αναλογεί με μέση ετήσια δαπάνη για κάθε μέλος του σχεδίου περίπου £1.215. Η διαχείριση του Σχεδίου ανατέθηκε κατόπιν προσφορών, σε ασφαλιστική εταιρεία, και το Συμβούλιο δεν θεωρεί ότι υπάρχει λόγος για ετοιμασία εσωτερικών Κανονισμών.

Η ετήσια συνεισφορά του Συμβουλίου στο Ταμείο Ευημερίας για το 2007, που αντιπροσωπεύει ποσοστό ύψους 3,99% πάνω στις απολαβές του προσωπικού, ανήλθε σε £67.641. Το Ταμείο έχει εγγραφεί ως Σωματείο στον Έφορο Σωματείων και Ιδρυμάτων, και όπως υπέδειξα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, λειτουργεί χωρίς εγκεκριμένους Κανονισμούς, όπως προνοεί το άρθρο 14(3) του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) Νόμου (Κεφ. 350). Αντιλαμβάνομαι ότι γίνεται προσπάθεια από τα τρία Συμβούλια για να θεσπίσουν από κοινού Κανονισμούς.

6.32 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Μέρος Α

Αποτελέσματα έτους. Τα έσοδα του Συμβουλίου για το 2007 ανήλθαν σε £430.435, σε σύγκριση με £394.839 το 2006. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £236.618, και έσοδα από απασχόληση προσωπικού του Συμβουλίου σε άλλες Υπηρεσίες, ύψους £117.632. Τα έξοδα του Συμβουλίου ήταν όσα και τα έσοδά του.

Ποσό που δεν περιλαμβάνεται στις οικονομικές καταστάσεις. Στις οικονομικές καταστάσεις δεν περιλαμβάνεται ποσό £4.063.986 (£3.948.003 για το 2006), το οποίο αντιπροσωπεύει την αξία του νερού που αγόρασε το Συμβούλιο από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων κατά την περίοδο 14.8.1974 - 31.12.2007 για τις ανάγκες των Τουρκοκύπριων κατοίκων της πόλης της Αμμοχώστου, αλλά αναφέρεται υπό μορφή σημείωσης.

Κατά τη συνεδρία του Συμβουλίου ημερ. 17.12.2007, εκφράστηκαν ανησυχίες όσον αφορά στην κατανάλωση του νερού που παρέχεται στους Τουρκοκύπριους κατοίκους της πόλης, αφού, σύμφωνα με πληροφορίες, η ποσότητα του νερού που παραχωρείται δεν καταλήγει σε αυτούς, αλλά καταναλώνεται από τον κατοχικό στρατό, και αποφασίστηκε όπως οι ανησυχίες αυτές τεθούν ενώπιον του Διευθυντή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων καθώς και στον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, έτσι ώστε το θέμα να διερευνηθεί και να ληφθούν τα ανάλογα μέτρα. Ζήτησα όπως ενημερωθώ σε σχέση με το αποτέλεσμα της διερεύνησης.

Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού. Τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που εμφανίζονται στον Ισολογισμό στις 31.12.2007 περιλαμβάνουν μόνο τα υπόλοιπα των λογαριασμών που έχουν δημιουργηθεί μετά τις 14.8.1974, επειδή τα σχετικά βιβλία και οι λογαριασμοί για την περίοδο πριν από τις 14.8.1974 είχαν εγκαταλειφθεί στην Αμμόχωστο, ως αποτέλεσμα της τουρκικής εισβολής.

Προσωπικό. Το προσωπικό του Συμβουλίου αποτελείται από επτά υπαλλήλους. Εκτός από το Λογιστή του Συμβουλίου, ο οποίος αφιερώνει μέρος του χρόνου του για τις εργασίες του Συμβουλίου και τον υπόλοιπο χρόνο απασχολείται στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λάρνακας, οι

υπόλοιποι έξι είναι αποσπασμένοι στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λάρνακας και σε διάφορες Κυβερνητικές Υπηρεσίες. Οι δαπάνες για μισθούς, εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα Ταμεία και άλλα ωφελήματα των πιο πάνω υπαλλήλων για το 2007 ανήλθαν στις £230.501.

6.33 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσίασαν έλλειμμα £1.453.162, σε σύγκριση με έλλειμμα £1.577.962 το 2006.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα ανήλθαν σε £3.091.949, σε σύγκριση με £2.945.817 το 2006.

(γ) **Έξοδα.** Τα έξοδα ανήλθαν σε £4.545.111, σε σύγκριση με £4.523.779 το 2006.

(δ) **Ρευστότητα.** Η οικονομική κατάσταση του Συμβουλίου παρουσιάζει συνεχή επιδείνωση, με οξύ πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να τακτοποιήσει τις τρέχουσες υποχρεώσεις του, οι οποίες ανέρχονταν στις 31.12.2007 σε £9,4 εκ. (£8,2 εκ. το 2006). Στο ποσό αυτό περιλαμβάνονται £8,6 εκ. που οφείλονται στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, σε σχέση με την αγορά νερού. Παρατήρησα ότι δεν έγινε οποιαδήποτε πρόνοια για τόκους πάνω στην οφειλή αυτή, οι οποίοι σύμφωνα με υπολογισμούς του Τμήματος ανέρχονταν, στις 31.12.2007 σε £2,8 εκ. Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων στις 31.5.2007 καταχώρισε αγωγή εναντίον του Συμβουλίου για είσπραξη των οφειλών αυτών. Στην Έκθεσή μου επί των οικονομικών καταστάσεων του Συμβουλίου επισύρω την προσοχή στο γεγονός ότι το Συμβούλιο αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας και η λειτουργία του εξαρτάται από τη συνέχιση της τακτικής της μη καταβολής των οφειλών του προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, οι οποίες χρόνο με το χρόνο αυξάνονται.

Προσωπικό.

(α) **Μισθοί, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές.** Στις 31.12.2007 το Συμβούλιο εργοδοτούσε 57 πρόσωπα και οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα ταμεία ανήλθαν σε £1.557.778, σε σύγκριση με £1.519.299 το προηγούμενο έτος, με μέσο όρο δαπανών για κάθε υπάλληλο £20.143 (£20.464 το 2006), χωρίς να ληφθεί υπόψη η εισφορά στο Ταμείο Σύνταξης και £27.216 (£27.130 το 2006) με την εισφορά στο Ταμείο Σύνταξης.

Ατιμολόγητο νερό. Το ποσοστό του ατιμολόγητου νερού ήταν 23,18% και αντιπροσωπεύει 1,23 εκ. κ.μ. νερού αξίας £0,55 εκ..

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το ποσοστό του ατιμολόγητου νερού συνάδει με τα διεθνή δεδομένα εκσυγχρονισμένων συστημάτων υδατοπρομήθειας, τα οποία παρουσιάζουν ποσοστό ατιμολόγητου νερού ύψους 20%. Ανέφερε επίσης ότι το ποσοστό αυτό επηρεάζεται από το γεγονός ότι το μεγαλύτερο μέρος του δικτύου του Συμβουλίου βρίσκεται κάτω από τον υδροφόρο ορίζοντα και μέσα σε χαλαρό υπέδαφος, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται ο έγκαιρος εντοπισμός υπόγειων διαρροών, αφού το νερό που χάνεται δεν εμφανίζεται στην επιφάνεια, καθώς και από τα προβλήματα που παρουσιάζει το δίκτυο στις πρώην τουρκοκυπριακές συνοικίες και στους προσφυγικούς συνοικισμούς, όπου το δίκτυο πρέπει να αντικατασταθεί, κάτι που σήμερα είναι εκτός των οικονομικών δυνατοτήτων του Συμβουλίου.

Μειώσεις στους λογαριασμούς των καταναλωτών. Οι μειώσεις που παραχωρήθηκαν για υπερβολικές καταναλώσεις, λόγω διαρροών ή τακτοποιήσεων λογαριασμών, ανήλθαν σε £34.283, σε σύγκριση με £46.509 το 2006.

Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.

(α) **Οικονομική κατάσταση.** Το υπόλοιπο του Ταμείου στις 31.12.2007 ήταν £5,4 εκ. σε σύγκριση με £5,1 εκ. το 2006.

(β) Έλλειμματική εισφορά. Σύμφωνα με την τελευταία αναλογιστική εκτίμηση που έγινε με ημερομηνία εκτίμησης την 31.12.2005, και είχε ως όριο υποχρεωτικής αφυπηρέτησης όλων των υπαλλήλων το 63ο έτος και απόδοση επενδύσεων 5%, το Ταμείο έχει έλλειμμα σε σχέση με προϋπηρεσία του προσωπικού της τάξης των £3.812.000 (£4.636.000 με όριο αφυπηρέτησης το 60ο έτος και απόδοση επενδύσεων 5%). Το Συμβούλιο αποφάσισε να καλύψει μέσα στα επόμενα 15 χρόνια, ποσό £1.806.000, με ετήσια συνεισφορά ύψους £166.000. Το υπόλοιπο ποσό των £2.006.000, που αντιπροσωπεύει το μέρος των συμπληρωματικών παροχών που καταβάλλονται προς τους μισθωτούς αναφορικά με ασφαλιστές αποδοχές για τις οποίες καταβλήθηκαν εισφορές για την περίοδο που αρχίζει κατά ή μετά την 6.10.1980, και θα επιστρεφόταν στο Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 88(1) του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, παραμένει στο Ταμείο και θεωρείται ως επιπλέον συνεισφορά του Συμβουλίου.

Ιατρική και κοινωνική πρόνοια. Για τη λειτουργία του Σχεδίου Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης, σύμφωνα με το οποίο το Συμβούλιο καταβάλλει στους υπαλλήλους του τα πραγματικά έξοδα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψής τους, δαπανήθηκε ποσό £85.040, το οποίο αναλογεί με μέση ετήσια δαπάνη για κάθε δικαιούχο μέλος περίπου £1.037. Το ποσοστό συνεισφοράς του Συμβουλίου στο Ταμείο Ευημερίας που αντιπροσωπεύει ποσοστό ύψους 3,99% πάνω στις απολαβές του προσωπικού, ανήλθε κατά το 2007 στις £37.823. Το Ταμείο έχει εγγραφεί στον Έφορο Σωματείων και Ιδρυμάτων και λειτουργεί με βάση τη σχετική νομοθεσία. Παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις της Υπηρεσίας μου, τα πιο πάνω Σχέδια/Ταμεία εξακολουθούν να λειτουργούν χωρίς εγκεκριμένους Κανονισμούς, κατά παράβαση των προνοιών της σχετικής νομοθεσίας.

Όπως πληροφορήθηκα, τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας αποφάσισαν να προχωρήσουν από κοινού στη θέσπιση Κανονισμών για τα Ταμεία Ευημερίας, οι οποίοι όμως να μην περιλαμβάνουν διατάξεις για τον τρόπο λειτουργίας τους, ώστε να μη δημιουργείται θέμα παράβασης των συμφωνηθέντων στις συλλογικές συμβάσεις, ούτε θέμα υπόσκαψης ή περιορισμού των νόμιμα εγγεγραμμένων Ταμείων Ευημερίας Προσωπικού ως Σωματεία.

Μέρος Β

Αποζημιώσεις για ζημιές που προκλήθηκαν σε υποστατικά λόγω διαρροής των κεντρικών αγωγών υδατοπρομήθειας. Το Συμβούλιο κατέβαλε κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους αποζημιώσεις ύψους £12.722, για ζημιές που προκλήθηκαν κατά καιρούς σε διάφορα υποστατικά, από διαρροή των κεντρικών αγωγών της υδατοπρομήθειας, επειδή η ασφαλιστική εταιρεία με την οποία το Συμβούλιο είχε συνάψει συμβόλαιο αστικής ευθύνης, αρνήθηκε την κάλυψη της δαπάνης, με τον ισχυρισμό ότι οι απαιτήσεις αυτές δεν καλύπτονται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Παράλληλα δόθηκαν οδηγίες στους Νομικούς Συμβούλους για λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον της ασφαλιστικής εταιρείας για ανάκτηση των ποσών που καταβλήθηκαν.

Συναφώς αναφέρεται ότι, εξακολουθεί να εκκρεμεί ενώπιον της δικαιοσύνης το θέμα της ανάκτησης αποζημιώσεων ύψους £16.254 που κατέβαλε το Συμβούλιο το 2003, επειδή η ασφαλιστική εταιρεία αρνήθηκε και πάλι να καλύψει τη δαπάνη.

6.34 ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση. Σύμφωνα με τις μη εξελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου, οι εισπράξεις για το έτος 2007 ανήλθαν σε £1.267.939, σε σύγκριση με £1.213.975 για το 2006. Αυτές προήλθαν κυρίως από το ΛΟΤΤΟ/ΠΡΟΤΟ/ΤΖΟΚΕΡ (£500.000), από τέλη εισόδου στα Μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους (£320.761) και από τόκους καταθέσεων ή επενδύσεων (£439.451). Στις 31.12.2007 το συσσωρευμένο υπόλοιπο του Ταμείου ήταν £18.784.388, σε σύγκριση με £17.516.449 το 2006.

6.35 ΤΑΜΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ**Μέρος Α**

Αποτελέσματα έτους. Οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2007 υποβλήθηκαν το Μάιο 2008 και ο σχετικός έλεγχος δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Ο λογαριασμός Εισπράξεων και Πληρωμών που συμπεριλαμβάνεται στις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2007 παρουσιάζει πλεόνασμα £19.480.995, σε σύγκριση με £4.818.435 το 2006, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £14.662.560, που προήλθε κυρίως από αύξηση των αποπληρωμών δανείων (κεφαλαίου και τόκων). Τα δάνεια που εκδόθηκαν το 2007 ήταν £0,9 εκ., σε σύγκριση με £3,1 εκ. το 2006, και στις 31 Δεκεμβρίου 2007 το υπόλοιπο του Λογαριασμού Αποθεματικού ήταν £81,4 εκ., σε σύγκριση με £75,2 εκ. το 2006.

Ταμειακό υπόλοιπο. Στις 31.12.2007 το Ταμείο Δημοσίων Δανείων σύμφωνα με τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις που υποβλήθηκαν παρουσίαζε ταμειακό υπόλοιπο ύψους £49.437.980, σε σύγκριση με £29.956.985 το 2006.

Επανακαθορισμός του ρόλου και των δραστηριοτήτων του Ταμείου Δημοσίων Δανείων.

Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, η απόκλιση από τους αρχικούς στόχους και επιδιώξεις του Ταμείου, οι καθυστερήσεις στην αποπληρωμή των δανείων από τους οφειλότες, ο κίνδυνος μη ανάκτησης σημαντικών ποσών δημόσιων πόρων που διατέθηκαν, καθώς επίσης και η δυνατότητα δανειοδότησης ιδιωτών από τραπεζικά ιδρύματα με όρους και σχέδια παρόμοια με τα προσφερόμενα, οδήγησαν το Συμβούλιο των Δανειστικών Επιτρόπων στη λήψη απόφασης για αναθεώρηση του ρόλου του Ταμείου, το οποίο λειτουργεί με βάση τον περί Δημοσίων Δανείων Νόμο, Κεφ. 208, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα. Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 13.8.2006 τερματίζεται από 1.1.2007 η έγκριση νέων δανείων και επικεντρώνονται οι δραστηριότητές του στη διαχείριση και είσπραξη των απαιτήσεών του.

Κατάσταση οφειλόμενων δανείων. Η πιο κάτω κατάσταση παρουσιάζει τα υπόλοιπα των δανείων που οφείλονταν στο Ταμείο στις 31 Δεκεμβρίου 2007 και στις 31 Δεκεμβρίου 2006, κατά οικονομικό τομέα, και αφορούν στο υπόλοιπο του κεφαλαίου των οφειλόμενων δανείων και δεν περιλαμβάνουν τους οφειλόμενους τόκους και τόκους υπερημερίας:

	2007	2006
	£000	£000
Υδατική Ανάπτυξη	2.247	2.384
Ανάπτυξη Γεωργίας	7.066	8.056
Αγροτική Ανάπτυξη	10.314	12.944
Ανάπτυξη Αλιείας	333	333
Παιδεία και Άλλες Υπηρεσίες	8.005	8.196
Τουριστική Ανάπτυξη	4.051	4.680
Έργα Δημόσιας Ωφέλειας	14.317	23.309
Ανάπτυξη Εμπορίου και Βιομηχανίας	180	180
Λογαριασμός Γεωργικών Πιστώσεων	12	15
Ταμείο Καλλιέργειας Τ/Κ Γης	949	949
	47.474	61.046

Καθυστερημένες δόσεις δανείων. Στις 31.12.2007 οι καθυστερημένες δόσεις δανείων ανέρχονταν σε £32 εκ., μετά την αφαίρεση πρόβλεψης £3,9 εκ. για επισφαλή χρέη και £1,8 εκ. για διαγραφή οφειλών. Η πρόβλεψη για επισφαλή χρέη περιλαμβάνει ποσό £3,4 εκ., που αντιπροσωπεύει δάνεια σε Τουρκοκύπριους (κεφάλαιο και τόκοι) και γενική πρόβλεψη £0,5 εκ. Η

πρόβλεψη για διαγραφή οφειλών περιλαμβάνει ποσό ύψους £1,2 εκ., το οποίο έπρεπε να διαγραφεί από τις 18.11.1994, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Ανακουφίσεως Οφειλετών (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμων, ως οφειλόμενο από πρόσφυγες και πληγέντες, λόγω της τουρκικής εισβολής. Επιπρόσθετα περιλαμβάνει ποσό ύψους £0,6 εκ., το οποίο αντιπροσωπεύει δάνεια που πιθανόν να διαγραφούν μελλοντικά βάσει δικαστικών αποφάσεων.

Παρατηρείται ότι οι μεγαλύτερες συνολικές καθυστερήσεις αφορούν όπως και στις 31.12.2006 Αρδευτικά Τμήματα, Περιφερειακές Εταιρείες Δημόσιων Οδικών Μεταφορών, γεωργούς για την άρδευση Τ/Κ γης, ιδιοκτήτες εστιατορίων της περιοχής Μακένζυ, ψαράδες, Σχολικές Εφορείες, ξενοδοχεία, Δήμους, αυτοεργοδοτούμενους, Συμβούλια Αποχετεύσεων και το Συμβούλιο του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου.

Όπως ανέφερε ο Υπουργός Οικονομικών για την Έκθεσή μου του 2006, το θέμα των προβληματικών και καθυστερημένων δανείων αποτελούσε ανέκαθεν ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα στη λειτουργία του Ταμείου Δημόσιων Δανείων και απασχολεί μονίμως το Συμβούλιο των Δανειστικών Επιτρόπων. Εκτός από τα μέτρα που λαμβάνονται στα πλαίσια της καθημερινής δραστηριότητας του Ταμείου (υπενθυμίσεις και προειδοποιήσεις προς τους οφειλότες, καταχώριση αγωγών μέσω του Γενικού Εισαγγελέα, κίνηση διαδικασιών αναγκαστικής πώλησης ενυπόθηκων ακινήτων μέσω του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας κ.ά.), το Συμβούλιο έχει εξετάσει σε συνεδρίες του στατιστικά στοιχεία και καταστάσεις για τις καθυστερήσεις στην αποπληρωμή των δανείων.

Με σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση και την εντατικοποίηση των προσπάθειών για είσπραξη των καθυστερημένων οφειλών και αντιμετώπιση των προβληματικών δανείων, προωθήθηκαν από το Συμβούλιο των Δανειστικών Επιτρόπων και εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 31.8.2006 μέτρα για ρύθμιση των καθυστερημένων οφειλών κάτω από συγκεκριμένα κριτήρια και προϋποθέσεις.

Από τις οικονομικές καταστάσεις του 2007 φαίνεται ότι οι εισπράξεις από δάνεια αυξήθηκαν σημαντικά. Συγκεκριμένα ανήλθαν στα £20.552.686, σε σύγκριση με £8.024.357 το 2006.

Σχέδιο Δανειοδότησης Δήμων. Στα πλαίσια του Σχεδίου Δανειοδότησης των Δήμων από το Ταμείο Δημοσίων Δανείων, παραχωρήθηκαν δάνεια, των οποίων το υπόλοιπο των οφειλόμενων κεφαλαίων στις 31.12.2006 ανερχόταν σε £10.144.612. Παρατηρήθηκαν όμως μεγάλες καθυστερήσεις στην αποπληρωμή των εν λόγω δανείων. Στις 31.12.2006 οι καθυστερήσεις σε κεφάλαιο ήταν £3.993.925, σε τόκους £2.407.958 και σε τόκους υπερημερίας £2.051.232. Οι πιο μεγάλες καθυστερήσεις παρουσιάζονται στους Δήμους Λευκωσίας (£1.657.497), Λάρνακας (£2.773.979), Λεμεσού (£3.264.139). Στα πιο πάνω ποσά συμπεριλαμβάνονται οι καθυστερήσεις για αποπληρωμή κεφαλαίου, τόκων και τόκων υπερημερίας.

Μερικά από τα δάνεια αυτά ξοφλήθηκαν στις 30.3.2007, μετά την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 10.5.2006, για έγκριση σύναψης νέων δανείων συνολικού ύψους μέχρι £205 εκ. από τους Δήμους για αποπληρωμή αποκλειστικά των υφιστάμενων δανείων τους που φέρουν κυβερνητική εγγύηση ή οφείλονται στους Δανειστικούς Επιτρόπους. Παραμένουν σε εκκρεμότητα 3 δάνεια (2 δάνεια του Δήμου Λάρνακας και 1 δάνειο του Δήμου Έγκωμης), με συνολική οφειλή στις 7.10.2008 £1.218.765, από την οποία £1.024.700 ήταν καθυστερημένο. Για τα 6 προπολεμικά δάνεια του Δήμου Λευκωσίας με συνολική οφειλή την 1.9.2008 £468.419, από την οποία όλο το ποσό ήταν καθυστερημένο, ο Υπουργός Οικονομικών με πληροφόρησε ότι ξοφλήθηκε από το Κράτος ύστερα από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 27.8.2008. Τα 2 δάνεια του Δήμου Λάρνακας αφορούν σε έργα υποδομής στην περιοχή Μακένζυ για την αποπληρωμή των οποίων θα συνέβαλλαν οι κάτοχοι κέντρων αναψυχής της περιοχής. Το θέμα συνεχίζει να μελετάται σε συνεργασία με την Υπηρεσία Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών.

Δάνειο Συμβουλίου Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου. Το δάνειο αυτό, το εκδοθέν κεφάλαιο του οποίου ήταν £5.494.063, παρουσίαζε στις 31.12.2006 καθυστερήσεις ύψους £2.794.668, από τις

οποίες οι £841.920 αφορούσαν σε κεφάλαιο, οι £1.553.067 σε τόκους και οι £399.681 σε τόκους υπερημερίας.

Παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες δεν κατέστη δυνατή η αποπληρωμή των καθυστερημένων οφειλών.

Σε συνεδρία του Συμβουλίου Δανειστικών Επιτρόπων που έγινε στις 24.1.2007, αποφασίστηκε και παραπέμφθηκε το θέμα της οφειλής του Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου στον Υπουργό Οικονομικών για ενημέρωση και παραχώρηση έγκρισης προς το Συμβούλιο Δανειστικών Επιτρόπων για να προβεί στις πιο κάτω ενέργειες:

(α) Να καλέσει το Συμβούλιο του Κεντρικού Σφαγείου όπως συμμορφωθεί με τη συμβατική του υποχρέωση, καταβάλλοντας έναντι του δανείου όσα έχει εισπράξει μέχρι σήμερα ως τέλη/δικαιώματα/φόρους.

(β) Στην περίπτωση που δεν καλύπτεται το οφειλόμενο ποσό, να ενεχυριάσει τα λοιπά τέλη/δικαιώματα/φόρους ούτως ώστε να καταβάλλονται αυτά στους Δανειστικούς Επιτρόπους, μέχρι την εξόφληση του δανείου.

(γ) Σε περίπτωση που το Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου δεν ανταποκριθεί στα πιο πάνω, οι Δανειστικοί Επίτροποι να προχωρήσουν στη λήψη νομικών μέτρων εναντίον του με την καταχώριση αγωγής.

Σημειώνεται ότι ο Υπουργός Οικονομικών δεν έδωσε έγκριση προς το Συμβούλιο των Δανειστικών Επιτρόπων να προβεί στις πιο πάνω ενέργειες ενώ ο Έφορος Κρατικών Εισισχύσεων ανέφερε με επιστολή του προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών ημερ. 19.1.2007 ότι η ανοχή στη μη καταβολή καμιάς ετήσιας δόσης, για μεγάλο χρονικό διάστημα, ισοδυναμεί με κρατική ενίσχυση και εισηγήθηκε την ενεργοποίηση σχετικού άρθρου της συμφωνίας δανείου για ενεχυρίαση των εσόδων του Σφαγείου προς όφελος των Δανειστικών Επιτρόπων.

Όπως με πληροφόρησε ο Υπουργός Οικονομικών για την Έκθεσή μου το 2006, το Υπουργείο Οικονομικών μέσα στα πλαίσια εξέτασης του όλου θέματος, απευθύνθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ζητώντας να πληροφορηθεί κατά πόσο η Κυβέρνηση, με βάση τη σχετική συμφωνία δανειοδότησης, η οποία καλύπτεται με κυβερνητική εγγύηση, είναι υποχρεωμένη νομικά να αποπληρώσει την οφειλή του Κεντρικού Σφαγείου προς το Ταμείο Δημοσίων Δανείων.

Έχοντας υπόψη τη δυσμενή οικονομική κατάσταση που βρίσκεται το Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου και το πρόβλημα ρευστότητας που αντιμετωπίζει, αναμένεται ότι για το όλο θέμα θα ληφθούν αποφάσεις στα πλαίσια συσκέψεων της Διυπουργικής Επιτροπής που διορίστηκε για το σκοπό αυτό.

Σύμφωνα με την απάντηση του Γενικού Εισαγγελέα με ημερ. 23.10.2007 η Κυβέρνηση δεν απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις της ως εγγυητής και εξέφρασε την άποψη ότι θα ήταν προς το δημόσιο συμφέρον να διερευνηθεί η δυνατότητα του όρου της συμφωνίας δανείου για ενεχυρίαση των τελών/δικαιωμάτων/φόρων του Σφαγείου.

Δάνειο προς τις Περιφερειακές Εταιρείες Αγροτικών και Αστικών Λεωφορείων (ΠΕΑΛ). Το δάνειο αυτό, ύψους £8.253.847, παρουσίαζε στις 31.12.2006 τις πιο κάτω καθυστερήσεις:

	<u>31.12.2006</u>	<u>31.12.2005</u>
	£	£
Κεφάλαιο	1.123.566	1.052.118
Τόκοι	273.553	274.297
Τόκοι υπερημερίας	173.149	141.411
Σύνολο	<u>1.570.268</u>	<u>1.467.826</u>

Η έγκριση νέων δανείων από το Ταμείο Δημοσίων Δανείων έχει τερματιστεί από 1.1.2007. Σε σχέση με την είσπραξη των καθυστερημένων οφειλών από τις ΠΕΑΛ, το Ταμείο Δημοσίων Δανείων, μετά από αίτημα των Δανειστικών Επιτρόπων, λαμβάνει μέρος της επιδότησης ζημιών που παίρνουν οι ΠΕΑΛ ετήσια από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών. Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Λογιστής, μετά τη διακοπή των επιδοτήσεων αυτών και ενόψει του νέου σχεδίου ανάληψης υπηρεσιών από εταιρείες δημόσιων μεταφορών που τροχοδρομείται από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, αναμένεται να διερευνηθούν νέοι τρόποι είσπραξης των οφειλών αυτών σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες.

Σχολικές Εφορείες. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του αρ. 57.228 ημερ. 30.1.2003, ενέκρινε διαγραφή ποσού ύψους £3.035.139, πλέον τόκους, από τα δάνεια μικρών Σχολικών Εφορειών, οι οποίες δεν διαθέτουν κληροδοτήματα και/ή ταμειακά πλεονάσματα, με ισόποση μείωση των οφειλών του Ταμείου προς την Κυβέρνηση. Για τις Σχολικές Εφορείες Λευκωσίας, Λάρνακας και Λεμεσού, το Υπουργικό Συμβούλιο εξουσιοδότησε τους Υπουργούς Οικονομικών και Παιδείας και Πολιτισμού να επανεξετάσουν το θέμα των οφειλών τους προς τους Δανειστικούς Επιτρόπους και να αποφασίσουν τον τρόπο διευθέτησής τους. Στην πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο αναφέρεται ότι το θέμα μπορεί να διευθετηθεί με την προώθηση τροποποιήσεων των όρων των κληροδοτημάτων, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η αύξηση των εσόδων τους, για εξόφληση μέρους ή όλων των οφειλών τους προς το Δημόσιο, χωρίς ωστόσο αυτό να έχει επιτευχθεί.

Η συνολική οφειλή των εν λόγω τριών Σχολικών Εφορειών ανερχόταν στις 31.12.2006 σε £3.277.164 και αναλύεται ως εξής:

Σχολική Εφορεία Λευκωσίας £616.768 εκ των οποίων οι £595.348 αποτελούν καθυστερήσεις.

Σχολική Εφορεία Λάρνακας £273.260 (ολόκληρο το ποσό είναι καθυστερημένο).

Σχολική Εφορεία Λεμεσού £2.387.136 εκ των οποίων οι £1.876.731 αποτελούν καθυστερήσεις.

Σύμφωνα με επιστολή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ημερ. 14.12.2005, οι Σχολικές Εφορείες Λάρνακας και Λεμεσού απάντησαν αρνητικά όσον αφορά στην τροποποίηση των όρων των κληροδοτημάτων για αύξηση των εσόδων τους και εξόφληση των υποχρεώσεών τους. Η Σχολική Εφορεία Λεμεσού απάντησε ότι δεν διαθέτει κληροδοτήματα που θα μπορούσαν να καλύψουν τις υποχρεώσεις της.

Όπως με πληροφόρησε στις 11.11.2008 ο Υπουργός Οικονομικών έχει περιληφθεί πρόνοια στον επόμενο Συμπληρωματικό Προϋπολογισμό για εξόφληση από το Κράτος των οφειλών των Σχολικών Εφορειών προς το Ταμείο Δημοσίων Δανείων.

Σχέδιο Δανειοδότησης ξενοδοχείων στα ορεινά θέρετρα. Παρόλο που το σχέδιο αυτό τερματίστηκε το 1996, στις 31.12.2006 εκκρεμούσαν 12 δάνεια συνολικού ποσού £3.769.897 εκ του οποίου £2.631.832 είναι καθυστερημένο.

Ο Γενικός Λογιστής με πληροφόρησε ότι την 1.8.2008 εκκρεμούσαν δάνεια από δέκα οφειλέτες. Από αυτούς, δύο εταιρείες βρίσκονται σε διαδικασία εκκαθάρισης, δύο ξενοδοχεία βρίσκονται σε διαδικασία αναγκαστικής πώλησης, εναντίον δύο οφειλετών έχουν κινηθεί νομικές διαδικασίες, σε δύο οφειλέτες έχουν αποσταλεί προειδοποιήσεις για εξόφληση των καθυστερημένων οφειλών τους, ένας οφειλέτης δεν παρουσιάζει καθυστερήσεις και για ένα οφειλέτη έχουμε λάβει πληροφορίες ότι έχει συμφωνηθεί η πώληση του ξενοδοχείου και αναμένουμε εξόφληση του δανείου. Ας σημειωθεί ότι πρόκειται κυρίως για προβληματικές επιχειρήσεις, η ενίσχυση των οποίων πιθανόν να αντίκειται στη νομοθεσία που είναι σχετική με τις Κρατικές Ενισχύσεις.

Αμοιβή προς τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα. Το Ταμείο καταβάλλει στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, βάσει νέας συμφωνίας που έγινε το 2000, κατ' αποκοπή ετήσια αμοιβή ύψους

£40.000 για την τήρηση, την είσπραξη τυχόν αποπληρωμών από τους οφειλότες και την αποστολή υπενθυμητικής ετήσιας κατάστασης δανείου στον κάθε οφειλέτη για περίπου 4 000 παγοποιημένους λογαριασμούς δανείων εκτοπισθέντων γεωργοκτηνοτρόφων, που παραχωρήθηκαν κατά την περίοδο 1974 - 1984 μέσω της Τράπεζας. Επειδή το ποσό αυτό καταβάλλεται χωρίς να υπάρχουν ουσιαστικά εισπράξεις (£930 για το 2005) και καθόλου το 2006, εισηγήθηκα όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο μείωσης του ποσού της αποζημίωσης ή της ανάληψης της διαχείρισης των εν λόγω δανείων από το Ταμείο.

Ο Γενικός Λογιστής με πληροφόρησε ότι το θέμα της μείωσης του ποσού της αποζημίωσης μελετάται από το Συμβούλιο των Δανειστικών Επιτρόπων και θα οριστεί συνάντηση το συντομότερο δυνατόν με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα για συζήτηση του θέματος.

6.36 ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

Αποτελέσματα έτους. Οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2007 παρουσίασαν πλεόνασμα £579, σε σύγκριση με £2.653 το 2006. Η Επιτροπή παραχώρησε το 2007 οικονομική βοήθεια, ύψους £56.677, σε άπορα παιδιά, σε σύγκριση με £77.627 για το 2006.

6.37 ΤΑΜΕΙΟ ΘΗΡΑΣ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2007 παρουσίασαν πλεόνασμα £303.850 σε σύγκριση με έλλειμμα £53.197 το 2006.

(β) Εισπράξεις. Οι εισπράξεις ανήλθαν σε £2.989.237, σε σύγκριση με £2.536.796 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £452.441 ή ποσοστό 17,83% η οποία οφείλεται κυρίως στην είσπραξη ποσού £350.000 από το Υπουργείο Εσωτερικών για την εκπλήρωση μέρους των υποχρεώσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας, που απορρέουν από την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979 περί της Διατηρήσεως των Άγριων Πτηνών.

(γ) Πληρωμές. Οι πληρωμές ανήλθαν σε £2.685.387 σε σύγκριση με £2.589.993 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £95.394 ή ποσοστό 3,68% η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση των απολαβών του προσωπικού.

Προσωπικό.

(α) Στις 31.12.2007 το Ταμείο εργοδοτούσε 84 μόνιμους υπαλλήλους όπως και το 2006. Το σύνολο των αποδοχών και επιδομάτων, περιλαμβανομένων των ετήσιων εισφορών στα διάφορα ταμεία ανέρχεται σε £1.455.368, σε σύγκριση με £1.337.940 το 2006. Το Ταμείο εργοδοτούσε επίσης 11 ωρομίσθιους υπάλληλους, όπως και το 2006, με σύνολο αποδοχών £172.851, σε σύγκριση με £165.179 το 2006.

(β) Το σύνολο των αποδοχών για το μόνιμο και το ωρομίσθιο προσωπικό, περιλαμβανομένων των ετήσιων εισφορών στα διάφορα ταμεία, της πρόνοιας για την ελλειμματική εισφορά στο Σχέδιο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων και του ποσού που καταβλήθηκε για σκοπούς σύνταξης, ανήλθε σε £1.889.096, σε σύγκριση με £1.763.676 για το 2006. Αυτό αποτελεί το 70% (68% για το 2006) των δαπανών του Ταμείου ή το 63% (69% το 2006) των εσόδων του Ταμείου.

Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Σύμφωνα με τους περί του Ταμείου Θήρας (Συντάξεις και Χορηγήματα) Κανονισμούς του 1999, αρ. 141/99, την ευθύνη και υποχρέωση για την καταβολή των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων προς τα μέλη του Σχεδίου, η ίδρυση του οποίου προνοείται

από τους εν λόγω Κανονισμούς, φέρει το Ταμείο Θήρας. Η καταβολή των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων προς τα μέλη του Σχεδίου, καλύπτεται από τον ετήσιο Προϋπολογισμό του Ταμείου.

Το υπόλοιπο του Αποθεματικού του Σχεδίου Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων στις 31.12.2007, ανέρχεται σε £1.127.085 σε σύγκριση με £869.546 στις 31.12.2006. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου εισηγήθηκα όπως, για διασφάλιση της κατοχύρωσης των μελών του Σχεδίου, τηρείται ξεχωριστός τραπεζικός λογαριασμός στον οποίο να κατατίθενται τα αναγκαία για το σκοπό αυτό ποσά.

Σύμφωνα με αναλογιστική μελέτη που έγινε το 2003, η υποχρέωση του Ταμείου Θήρας προς το Σχέδιο, για ελλειμματικές εισφορές, ανερχόταν μέχρι τις 31.12.2002, σε £2.044.000. Ενόψει της υιοθέτησης από το Ταμείο Θήρας του δικαιώματος αφυπηρέτησης του προσωπικού στο 63ο έτος και της αναβάθμισης των μισθοδοτικών κλιμάκων του προσωπικού από το 2006, ανέφερα ότι θα πρέπει να γίνει νέα αναλογιστική μελέτη για επαναπροσδιορισμό της ελλειμματικής υποχρέωσης του Ταμείου, προς το Σχέδιο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.

Υπέδειξα επίσης ότι, σύμφωνα με τον περί Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμο του 2006 (Ν. 146(I)/2006), το Ταμείο πρέπει να υποβάλει αίτηση στην Αρμόδια Αρχή για εγγραφή του.

Μέρος Β

Έκδοση αδειών κυνηγίου. Η έκδοση των αδειών κυνηγίου γίνεται με τη χρήση ενσήμου (Γ.Λ.305) το οποίο επικολλάται στο έντυπο αδείας (Τ.Θ.7), που αποστέλλεται στους κυνηγούς, σύμφωνα με το μητρώο κυνηγών. Εκδόσεις γίνονται μέσω της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, των Επαρχιακών Διοικήσεων και των Επαρχιακών Γραφείων του Ταμείου Θήρας.

Δεν ακολουθείται πάντα η συμφωνημένη διαδικασία έκδοσης αδειών κυνηγίου από τα Συνεργατικά Ιδρύματα, όσον αφορά στην έγκαιρη κατάθεση των εισπράξεων, στην επιστροφή των αποκομμάτων του εντύπου Τ.Θ.7 και των αδιάθετων ενσήμων στο Ταμείο Θήρας. Επίσης δεν γίνεται συμφιλίωση των ενσήμων που παραχωρούνται, με αυτά που εκδίδονται και με τα αξιοποιήσιμα ένσημα, ούτε γίνεται συμφιλίωση των αδειών που εκδόθηκαν με τις αντίστοιχες εισπράξεις.

Επισημάνω ότι, λόγω των πιο πάνω, υπάρχει κίνδυνος απώλειας εσόδων του Ταμείου ενώ δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί ότι όλες οι εισπράξεις από τις εκδόσεις των αδειών κυνηγίου κατατίθενται στα έσοδα του Ταμείου.

Υπέδειξα επίσης ότι τα αξιοποιήσιμα ένσημα θα πρέπει να επιστρέφονται στο Ταμείο και αφού γίνουν οι αναγκαίες συμφιλιώσεις και ελεγχθούν, να καταστρέφονται από αρμόδια επιτροπή και να εκδίδεται σχετικό πιστοποιητικό καταστροφής.

Πληροφορήθηκα ότι το 2008, το Ταμείο Θήρας συμβλήθηκε με ιδιωτική εταιρεία για συμμετοχή στα συστήματα καρτών για ανανέωση των αδειών μέσω διαδικτύου, από όλες τα Συνεργατικά Ιδρύματα και Εμπορικές Τράπεζες. Οι Επαρχιακές Διοικήσεις θα εκδίδουν μόνο τις πρώτες άδειες κυνηγίου και τα Επαρχιακά Γραφεία του Ταμείου Θήρας θα ανανεώνουν άδειες κυνηγίου μόνο σε περιπτώσεις που αυτό δεν μπορεί να γίνει μέσω του διαδικτύου.

Χρήση οχημάτων. Το Ταμείο διαθέτει σε παγκύπρια βάση 41 οχήματα η χρήση των οποίων σε διάφορες περιπτώσεις δεν γίνεται σύμφωνα με τους σχετικούς Κανονισμούς και δεν ακολουθούνται πάντα οι σχετικές οδηγίες και διαδικασίες. Τα μητρώα οχημάτων και τα βιβλία κίνησης παρουσιάζουν σημαντικές ελλείψεις και αδυναμίες στη συμπλήρωση των στοιχείων και πληροφοριών για το κάθε όχημα, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να διαπιστωθεί κατά πόσο η χρήση του κάθε οχήματος είναι συμφέρουσα ή όχι. Κατά το 2007, οι δαπάνες για την αγορά καυσίμων και λιπαντικών ανήλθαν σε £81.272 και οι δαπάνες για τη συντήρηση των οχημάτων ανήλθαν σε £46.881, δηλαδή σύνολο δαπανών £128.153. Ο μέσος όρος της δαπάνης για κάθε

όχημα ανέρχεται σε £3.125 και εξέφρασα την άποψη ότι είναι πολύ ψηλός. Υπέδειξα την ανάγκη πιο ορθολογιστικής χρήσης των οχημάτων καθώς και την άσκηση ικανοποιητικού ελέγχου.

6.38 ΤΑΜΕΙΟ ΛΑΧΕΙΟΥ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Μέρος Α

Αποτελέσματα έτους. Το Ταμείο κατά το 2007 πραγματοποίησε εισπράξεις £81.838, σε σύγκριση με £82.334 το 2006, οι οποίες προήλθαν από κυβερνητική χορηγία (£80.000) και από τόκους καταθέσεων (£1.838), και πληρωμές £134.553, οι οποίες καταβλήθηκαν κυρίως ως βοηθήματα σε ανάπηρους (£95.453) και ως βοηθήματα σε δεινοπαθούντες (£38.900), σε σύγκριση με £17.292 και £5.000 το 2006, αντίστοιχα. Το αποθεματικό του Ταμείου στις 31.12.2007 ήταν £18.420, σε σύγκριση με £71.135 το προηγούμενο έτος.

Επανεξέταση του θεσμού της έκδοσης και κυκλοφορίας του Λαχείου Πρόνοιας. Όπως και κατά τα έτη 1997-2006, έτσι και κατά το 2007 δεν εκδόθηκε το Λαχείο Πρόνοιας και τα έξοδα του Ταμείου καλύφθηκαν από κρατική χορηγία. Εισηγήθηκα όπως επανεξεταστεί ο θεσμός της έκδοσης και κυκλοφορίας του Λαχείου Πρόνοιας, καθώς επίσης και η αναγκαιότητα συνέχισης της λειτουργίας του ιδίου του Ταμείου και ανέφερα ότι οι βοηθούμενοι από το Ταμείο Λαχείου Πρόνοιας θα μπορούσαν να βοηθηθούν από τα διάφορα άλλα Σχέδια που λειτουργούν στο Τμήμα Εργασίας.

Η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με πληροφόρησε ότι το Υπουργείο προωθεί υλοποίηση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για δημιουργία νέου Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, το οποίο θα εκσυγχρονίσει και αναβαθμίσει συνολικά τα θέματα των ατόμων με αναπηρίες.

Μου ανέφερε επίσης ότι η ενίσχυση των κοινωνικών πολιτικών για τα άτομα με αναπηρίες αποτελεί προτεραιότητα του Υπουργείου και ότι μέσα σε αυτά τα πλαίσια θα επανεξεταστούν όλα τα σχέδια παροχών και βοηθημάτων προς τα άτομα με αναπηρίες, συμπεριλαμβανομένου και του περί Λαχείου Πρόνοιας Νόμου και Κανονισμών, με στόχο τον εκσυγχρονισμό τους για καλύτερη εξυπηρέτηση των επηρεαζομένων.

6.39 ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση και αποτελέσματα έτους. Τα έσοδα και έξοδα του Ταμείου ανήλθαν σε £3.111.343 και £979.135, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £2.542.708 και £831.275 του προηγούμενου έτους, δηλαδή προέκυψε πλεόνασμα £2.132.208, σε σύγκριση με £1.711.433 το 2006. Τα ταμειακά διαθέσιμα στις 31.12.2007 ήταν £12.440.674, σε σύγκριση με £10.660.523 το 2006.

Αναλογιστική μελέτη του Ταμείου. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2006, σύμφωνα με την αναλογιστική μελέτη που διενεργήθηκε, με ημερομηνία εκτίμησης την 31 Δεκεμβρίου 2004, το Ταμείο παρουσιάζει έλλειμμα ύψους £42,3 εκ., το οποίο, αφού ληφθούν υπόψη τα ολικά ωφελήματα των μελών για προηγούμενη και μελλοντική υπηρεσία όπως επίσης και τα μελλοντικά εισοδήματα του Ταμείου από δικηγορόσημα και εισφορές των μελών, μειώνεται στα £30,95 εκ. Στην αναλογιστική έκθεση αναφέρεται επίσης ότι τα ωφελήματα που παρέχονται από το Ταμείο είναι κατά 57,5% μεγαλύτερα από τα αναμενόμενα εισοδήματα του Ταμείου, και ότι, με τα σημερινά δεδομένα, το Ταμείο δεν θα μπορεί να διενεργεί πληρωμές μετά το 2022. Για τη διατήρηση της βιωσιμότητας του Ταμείου, οι αναλογιστές εισηγήθηκαν στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου, μεταξύ άλλων, τη σταδιακή αύξηση της εισφοράς που καταβάλλεται από τα μέλη από τις £10 μηνιαίως, που καταβάλλονταν, στις £20 μηνιαίως σε ένα διάστημα όχι μεγαλύτερο των τεσσάρων χρόνων και στις £40 σε ένα διάστημα όχι μεγαλύτερο των επτά χρόνων, την επέκταση της εφαρμογής των δικηγοροσήμων και σε άλλες κατηγορίες με σκοπό την αύξηση των εσόδων κατά

15% και την ταυτόχρονη αύξηση του ελάχιστου ορίου αφυπηρέτησης των μελών του Ταμείου από το 60ο έτος στο 65ο έτος.

Με σκοπό την υιοθέτηση των πιο πάνω εισηγήσεων, αναφορικά με τη βιωσιμότητα του Ταμείου, ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος, σε συνεδρία του ημερ. 13.1.2006, ενέκρινε Τροποποιητικούς Κανονισμούς οι οποίοι, αφού εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο ψηφίστηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 2.2.2007 (Κ.Δ.Π. 52/2007).

Βάσει των τροποποιητικών Κανονισμών αυξήθηκαν, η μηνιαία εισφορά των μελών από £10 σε £20, και η εισφορά για εγγραφή στο μητρώο δικηγόρων από £25 σε £30 με ισχύ από την 1.1.2007, καθώς επίσης και το ελάχιστο όριο αφυπηρέτησης των μελών του Ταμείου από το 60ο στο 65ο έτος, με ισχύ από τις 2.2.2008. Επίσης, βάσει των νέων Κανονισμών, το Ταμείο θα πρέπει να εκτιμάται κατά διαστήματα όχι λιγότερα των τριών ετών. Η εκτίμηση θα μπορεί να επιδιώκεται και πριν την πάροδο των τριών ετών, εάν το Συμβούλιο του δικηγορικού σώματος κρίνει ότι είναι αναγκαίο υπό τις περιστάσεις, με ισχύ από τις 2.2.2007.

Όπως πληροφορήθηκα έχουν ήδη τροχοδρομηθεί ενέργειες για ετοιμασία νέας αναλογιστικής μελέτης, η οποία αναμένεται να είναι έτοιμη πριν το τέλος του χρόνου, ενώ εκκρεμούν προς ψήφιση τροποποιητικοί Κανονισμοί, οι οποίοι θα βελτιώσουν περαιτέρω την προοπτική βιωσιμότητας του Ταμείου.

Καθυστερημένες εισφορές μελών. Στο τέλος του έτους οι καθυστερημένες εισφορές των μελών ανέρχονταν σε £253.573, σε σύγκριση με £200.818 το 2006.

Κατά τους τρεις πρώτους μήνες του 2008 εισπράχθηκε το ποσό των £233.790, έναντι των πιο πάνω καθυστερημένων εισφορών.

Μέλη και συνταξιούχοι. Τα μέλη του Ταμείου στις 31.12.2007 ήταν 2 013, από τα οποία μόνο 1 826 ήταν ενεργά και ασκούσαν τη δικηγορία κατά τη διάρκεια του έτους, σε σύγκριση με 1 881 και 1 768, αντίστοιχα, το 2006. Οι συνταξιούχοι την 1.1.2007 ήταν 124. Κατά τη διάρκεια του 2007 συνταξιοδοτήθηκαν 22 μέλη και 5 απεβίωσαν.

Επενδύσεις. Κατά τα έτη 2000 μέχρι 2007, συνολικό ποσό ύψους £522.912 επενδύθηκε σε μετοχές κυπριακών τραπεζών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Η μέση αγοραία αξία των μετοχών, που ίσχυε στις 31.12.2007, ήταν £1.429.242, σε σύγκριση με £1.080.223 στις 31.12.2006, με αποτέλεσμα για το έτος 2007 να προκύψει μη πραγματοποιημένο κέρδος ύψους £349.019.

Μέρος Β

Αγωγές από μέλη του Ταμείου. Το Ταμείο απέρριψε ορισμένες αιτήσεις μελών του για καταβολή εφάπαξ ποσού, επειδή δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις του σχετικού Κανονισμού, με αποτέλεσμα να καταχωριστούν εναντίον του δύο αγωγές στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας, οι οποίες ακολούθως απορρίφθηκαν από το Δικαστήριο. Ο ένας από τους ενάγοντες υπέβαλε σχετική έφεση, η οποία απορρίφθηκε από το Δικαστήριο στις 20.3.2008.

6.40 ΙΔΡΥΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι οικονομικές καταστάσεις του Ιδρύματος για το 2007 παρουσίασαν έλλειμμα ύψους £88.111, σε σύγκριση με έλλειμμα £66.877 το 2006.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα του Ιδρύματος κατά το 2007 ανήλθαν σε £1.417.229, σε σύγκριση με £1.385.504 το 2006, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £31.725 ή ποσοστό 2,3%. Στα έσοδα

περιλαμβάνεται κυβερνητική χορηγία ύψους £1.271.236 (89,7% των εσόδων), σε σύγκριση με £1.252.378 (90,4% των εσόδων) το 2006.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Ιδρύματος κατά το 2007 ανήλθαν σε £1.505.340, σε σύγκριση με £1.452.381 το 2006, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £52.959 ή ποσοστό 3,6%. Στα έξοδα περιλαμβάνονται μισθοί, ημερομίσθια και επιδόματα προσωπικού ύψους £1.177.682, σε σύγκριση με £1.117.499 το 2006.

(δ) Μαθητές. Κατά τις 31.12.2007 φοιτούσαν στο Ίδρυμα 119 ημερήσιοι μαθητές, 25 οικότροφοι από Δευτέρα μέχρι Παρασκευή και 6 μόνιμοι οικότροφοι. Όσον αφορά στο θέμα της επαγγελματικής αποκατάστασης των μαθητών, αναφέρεται ότι αποκαταστάθηκαν 51 μαθητές που εργάζονται στην ελεύθερη αγορά, οι οποίοι παρακολουθούνται πάνω σε καθημερινή βάση από εκπαιδευτές/καθοδηγητές εργασίας του Ιδρύματος και υπάρχουν και 7 μαθητές σε ομάδες δοκιμαστικής αποκατάστασης.

Προσωπικό. Κατά το 2007 το Ίδρυμα εργοδοτούσε 35 μόνιμους, 7 έκτακτους, 2 με απόσπαση και 20 ωρομίσθιους υπαλλήλους. Στις 31.12.2007 υπήρχαν 12 κενές θέσεις (του Διευθυντή, 5 Λειτουργών Οικοτροφείου, 4 Ειδικών Παιδαγωγών, ενός Λογοθεραπευτή και μιας καθαρίστριας).

Κανονισμοί. Το θέμα της θέσπισης Κανονισμών, που να διέπουν τους όρους υπηρεσίας του μνηνιαίου προσωπικού, εξακολουθεί να εκκρεμεί.

6.41 ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΒΑΡΩΝ

Μέρος Α

Γενικά. Ο Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών ιδρύθηκε με το Νόμο 141 του 1989, με κύριο σκοπό την ισότιμη κατανομή των βαρών που προέκυψαν από την τουρκική εισβολή και κατοχή και την κατά το δυνατόν αποκατάσταση της προπολεμικής φερεγγυότητας των δικαιούχων προσώπων. Ο Φορέας εξήγγειλε την έναρξη της λειτουργίας του στις 24 Νοεμβρίου 1995.

Οικονομικές καταστάσεις. Οι οικονομικές καταστάσεις για το 2007 υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου στις 9 Σεπτεμβρίου, 2008 και ο σχετικός έλεγχος δεν έχει διεξαχθεί ακόμα. Σύμφωνα με τις εξελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του έτους 2006, η Κυβέρνηση παρέσχε το 2006 χορηγία ύψους £1.340.016 (το 2005 £1.220.000) στο Φορέα για τα λειτουργικά του έξοδα και £2.210.520 (το 2005 £1.642.072) για επιχορήγηση επιτοκίου. Στις 31.12.2006 τα εισπρακτέα και τα πληρωτέα δάνεια ήταν £79.510.671 και £82.748.212, αντίστοιχα (το 2005 £68.696.484 και £72.502.474 αντίστοιχα), ενώ οι εισπρακτέες καταθέσεις ήταν £3.237.541 (£3.805.990 το 2005). Σημειώνεται ότι αδαπάνητο ποσό ύψους £2.114.691 στις 31.12.2006 (£2.780.161 στις 31.12.2005) ήταν κατατεθειμένο στον Οργανισμό Χρηματοδότησεως Στέγης και αφορούσε σε κάλυψη αιτήσεων οι οποίες εγκρίθηκαν, οι αιτητές όμως δεν πρόλαβαν να συνάψουν τα σχετικά δάνεια για να τους εκδοθούν τα ποσά, λόγω μη ολοκλήρωσης της διαδικασίας υποθήκευσης.

Τα πιο κάτω θέματα έχουν προκύψει από τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2006.

Εξέταση αιτήσεων. Ο Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών διέθεσε κατά τη διάρκεια του έτους ποσό ύψους £18.940.000 για ικανοποίηση 1 578 αιτήσεων και πραγματοποίησε συνολική δαπάνη, από το 1996 μέχρι το 2006, ύψους £234.257.000 για ικανοποίηση 13 352 αιτήσεων, για δανειοδότηση μέσω του σχεδίου αποκατάστασης προπολεμικής φερεγγυότητας ιδιοκτητών κατεχόμενης ή απροσπέλαστης ακίνητης ιδιοκτησίας. Το ποσό κατανεμήθηκε ως εξής:

Δάνεια με κεφάλαια του Φορέα	2005 Αριθμός εγκρίσεων	Ποσό δαπάνης για το 2006	1996-2006 Αριθμός εγκρίσεων	1996-2006 Σύνολο εγκ. δαπανών
		£		£
Σπουδαστικά	1 436	16.184.000	7 921	90.923.000
Ιατροφαρμακευτικά	59	641.000	263	2.805.000
Νεοδημιουργημένα ζευγάρια	82	2.070.000	984	10.249.000
Επαγγελματικά	1	45.000	480	6.767.000
Σωματεία-Οργανώσεις	0	0	5	529.000
Ολικό	1 578	18.940.000	9 653	111.273.000

Δάνεια με εγγύηση του Φορέα	2006 Αριθμός Εγκρίσεων	Ποσό δαπάνης για το 2006	1996-2006 Αριθμός εγκρίσεων	1996-2006 Σύνολο εγκ. δαπανών
		£		£
Στεγαστικά	448	20.699.000	2 919	98.483.000
Επαγγελματικά	142	5.942.000	780	24.501.000
Ολικό	590	26.641.000	3 699	122.984.000
Γενικό Σύνολο	2 168	45.581.000	13 352	234.257.000

Έγκριση και παραχώρηση δανείων. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η διαδικασία εξέτασης και έγκρισης των αιτήσεων για στεγαστικά δάνεια παρουσιάζει μεγάλη καθυστέρηση. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι οι αιτήσεις για αυτή την κατηγορία δανείων εξετάζονται συνήθως μετά την πάροδο περίπου 3 χρόνων από την υποβολή τους.

Οι κυριότεροι λόγοι της καθυστέρησης είναι τα περιορισμένα διαθέσιμα κεφάλαια στον Προϋπολογισμό του Κεντρικού Φορέα, ο μεγάλος αριθμός αιτήσεων για στεγαστικά δάνεια που συσσωρεύθηκαν μετά την τροποποίηση των Κανονισμών του 1999 και η μεγάλη αύξηση του αριθμού των αιτήσεων που υποβάλλονται από έτος σε έτος.

Στις 19 Ιανουαρίου 2007 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας σχέδιο επιδότησης επιτοκίου χωρίς εγγυήσεις από το Κράτος, το οποίο ετοιμάστηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Κεντρικού Φορέα και εγκρίθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών και το Υπουργικό Συμβούλιο. Ενώ αναμενόταν ότι με την εφαρμογή του σχεδίου αυτού θα επιτυγχανόταν μείωση του χρόνου αναμονής της εξέτασης αιτήσεων για στεγαστικά δάνεια, εντούτοις η βελτίωση που παρουσιάστηκε είναι μικρή. Συγκεκριμένα, ο χρόνος αναμονής μειώθηκε από 3½ χρόνια σε 3 χρόνια.

Ο Πρόεδρος του Κεντρικού Φορέα με πληροφόρησε ότι σήμερα ο χρόνος αναμονής είναι 33 μήνες. Σημείωσε επίσης ότι το τέλος του έτους 2006 οι καθυστερημένες στεγαστικές αιτήσεις ήταν 4 137 ενώ το τέλος του έτους 2007 ήταν 5 326 και ότι το έτος 2006 υποβλήθηκαν 1 863 στεγαστικές αιτήσεις ενώ το έτος 2007 2 124 αιτήσεις. Ανέφερε επίσης ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του Κεντρικού Φορέα το έτος 2006 εξέτασε 551 αιτήσεις για στεγαστικό δάνειο ενώ το 2007 εξέτασε 935 αιτήσεις και ότι με την εφαρμογή του νέου σχεδίου επιδότησης επιτοκίου χωρίς εγγυήσεις αναμένεται ότι σταδιακά θα μειωθεί σημαντικά ο χρόνος αναμονής εξέτασης των αιτήσεων για στεγαστικά δάνεια.

Καθυστερήσεις στην αποπληρωμή δανείων από δανειοδοτούμενους. Οι καθυστερήσεις στην αποπληρωμή δανείων κυμάνθηκαν από £5.462.312 το 2005, σε £5.434.225 το 2006, παρέμειναν δηλαδή στα ίδια επίπεδα με το 2005.

Λόγω των καθυστερήσεων αυτών, ενδέχεται να προκύψει υποχρέωση του Κεντρικού Φορέα για καταβολή των καθυστερήσεων δανείων ύψους £2.852.925 προς τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα.

Κατά τον έλεγχο παρατηρήθηκε ότι ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης έχει λάβει δικαστικά μέτρα εναντίον αιτητών, οι οποίοι καθυστερούν την αποπληρωμή των δανείων τους, ενώ η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα δεν έχει προβεί στη λήψη δικαστικών μέτρων. Λόγω του ότι με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Κεντρικός Φορέας επιδοτούσε το επιτόκιο όλων των δανείων είτε αποπληρώνονταν κανονικά είτε παρουσίαζαν καθυστερήσεις στις αποπληρωμές τους, αυτό είχε ως αποτέλεσμα να επιβαρύνεται επιπρόσθετα ο Προϋπολογισμός του Φορέα με την επιδότηση του επιτοκίου για καθυστερήσεις και να στερείται από τη δυνατότητα εξυπηρέτησης επιπρόσθετων αιτητών.

Με νέα απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου από το έτος 2007 το επιδοτούμενο επιτόκιο υπολογίζεται με βάση το υπόλοιπο ποσό του δανείου που θα παρέμενε εάν ο δανειοδοτούμενος κατέβαλλε κανονικά τις δόσεις του.

Ο Πρόεδρος του Κεντρικού Φορέα με πληροφόρησε ότι οι καθυστερήσεις στην αποπληρωμή των δανείων οφείλονται κυρίως στα πολύ σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες λόγω της αύξησης του κόστους ζωής, της μη αποκατάστασης σε μεγάλο βαθμό της προπολεμικής τους φερεγγυότητας και της μη επίτευξης της ισότιμης κατανομής των βαρών που προήλθαν από την τουρκική εισβολή και κατοχή. Ανέφερε επίσης ότι για να μειωθεί η δόση των δανείων των επηρεαζόμενων δικαιούχων και να μπορούν να την καταβάλλουν, μετά από έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών και συμφωνία που έγινε με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, ο χρόνος αποπληρωμής τόσο των υφιστάμενων δανείων όσο και των νέων αυξήθηκε, για μεν τα στεγαστικά δάνεια από 15 σε 20 χρόνια για δε τα επαγγελματικά από 10 σε 15 χρόνια. Ανέφερε περαιτέρω ότι για το λόγο αυτό η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα δεν έχει προβεί μέχρι σήμερα στη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον όσων καθυστερούν την αποπληρωμή των δόσεων των δανείων τους, παρόλο που έστειλε και εξακολουθεί να στέλλει προειδοποιητικές επιστολές. Εναντίον όσων δεν συμμορφωθούν η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα προτίθεται, όπως ανέφερε, με τη σύμφωνη γνώμη και του Διοικητικού Συμβουλίου του Κεντρικού Φορέα, να λάβει όλα τα ενδεδειγμένα δικαστικά και άλλα μέτρα.

Μελέτη Πανεπιστημίου. Με σκοπό την αξιοποίηση της μελέτης που έγινε από το Πανεπιστήμιο Κύπρου, η οποία ολοκληρώθηκε το Μάρτιο του 2000 για λογαριασμό του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, με θέμα το κόστος από την τουρκική εισβολή και την ισότιμη κατανομή των βαρών που προέκυψαν από αυτή, το Διοικητικό Συμβούλιο του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών στη συνεδρία του ημερομηνίας 16.7.2008, αποφάσισε τη σύσταση Επιτροπής για μελέτη του θέματος αυτού και υποβολή εισηγήσεων προς το Κράτος.

6.42 ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΪΚΗ ΔΥΣΤΡΟΦΙΑ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Το Ίδρυμα, σύμφωνα με τους μη εξελεγμένους λογαριασμούς για το 2007, παρουσίασε έλλειμμα £436.796, σε σύγκριση με πλεόνασμα £96.017 το 2006.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα μετά την αφαίρεση των αναβαλλόμενων, ανήλθαν σε £4.709.986, σε σύγκριση με £4.347.788 το 2006. Στα έσοδα περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £2.530.000, σε σύγκριση με £2.430.000 το 2006. Τα έσοδα από προσφορά υπηρεσιών (στα οποία

περιλαμβάνονται και έσοδα από δικανικές υπηρεσίες προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης ύψους £713.000, σε σύγκριση με £653.000 το 2006), καθώς και από ερευνητικά προγράμματα, ανήλθαν σε £1.811.858, σε σύγκριση με £1.458.781 το 2006.

Τα καθαρά έσοδα από το «Τέλεθον» ανήλθαν σε £159.273, σε σύγκριση με £155.741 το 2006. Μέρος αυτών, ύψους £59.769 για το 2007, σε σύγκριση με £44.965 το 2006, περιλαμβάνονται στο λογαριασμό εσόδων και εξόδων.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £5.206.551, σε σύγκριση με £4.296.736 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £909.815 ή 21,2%. Η αύξηση προήλθε κυρίως από τους μισθούς προσωπικού, που ήταν £3.095.035, σε σύγκριση με £2.435.312 το 2006 (αύξηση £659.723 ή 27,1%), από τις δαπάνες για αντιδραστήρια και αναλώσιμα που ήταν £874.901, σε σύγκριση με £758.160 το 2006 (αύξηση £116.741 ή 15,4%) και από τις δαπάνες για συντήρηση κτιρίων που ήταν £133.397, σε σύγκριση με £33.692 το 2006 (αύξηση £99.705 ή 296%).

Διοικητικό Συμβούλιο. Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου έληξε στις 21.6.2008 και δεν έχει διοριστεί νέο.

Μνημόνιο Επιστημονικής Συνεργασίας μεταξύ Ιδρύματος και Υπουργείου Υγείας. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η συμφωνία συνεργασίας μεταξύ του Ιδρύματος και του Υπουργείου Υγείας, για την προσφορά υπηρεσιών προς την Κυβέρνηση, υπογράφηκε στις 26.10.1999. Ενώ σ' αυτή προβλέπεται η καταβολή ετήσιας κρατικής επιχορήγησης, έναντι παροχής ιατρικών και εργαστηριακών υπηρεσιών σε ασθενείς, δικαιούχους δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, καθώς επίσης και η μερική χρηματοδότηση ερευνητικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων, ωστόσο δεν καθορίζονται οι συγκεκριμένες υπηρεσίες που θα προσφέρονται, καθώς και η έκτασή τους.

Αναφέρεται σχετικά ότι η αξία των υπηρεσιών που προσφέρθηκαν σε ασθενείς που παραπέμπονται από τα Κρατικά Νοσοκομεία στο Ίδρυμα ανήλθε κατά το 2007, σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στο Ίδρυμα, σε £2.219.588, σε σύγκριση με £2.021.101 το 2006. Η Υπηρεσία μου, σε σχετική επιστολή της προς το Υπουργείο Υγείας, εισηγήθηκε όπως η συνεργασία μεταξύ του Ιδρύματος και του Υπουργείου ρυθμιστεί με σχετική συμφωνία στα πλαίσια του Νόμου που προνοεί για το Συντονισμό των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων, Έργων, Προμηθειών, και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα, χωρίς ωστόσο να υπάρξουν οποιεσδήποτε εξελίξεις.

Προσωπικό. Το προσωπικό του Ιδρύματος, περιλαμβανομένων των μη μόνιμων υπαλλήλων και αυτών με μερική απασχόληση, ανερχόταν στις 31.12.2007 σε 137 άτομα, σε σύγκριση με 128 άτομα στις 31.12.2006, και οι δαπάνες αποδοχών ανήλθαν σε £3.095.035, σε σύγκριση με £2.435.312 το 2006. Επιπρόσθετα, δύο άτομα, με σύνολο αποδοχών £33.171 το 2007 και £31.417 το 2006, απασχολήθηκαν στο «Τέλεθον».

Συλλογική σύμβαση. Στις 12.9.2007 υπογράφηκε, μετά από διαπραγματεύσεις, συλλογική σύμβαση μεταξύ του Ιδρύματος και των Συντεχνιών που εκπροσωπούν το προσωπικό, διάρκειας 2 ετών, με ισχύ από 1.1.2006 μέχρι 31.12.2007, στην οποία περιλαμβάνεται πρόνοια για εφαρμογή νέων κλιμάκων μισθοδοσίας, βάσει μελέτης που έγινε από ιδιωτικό οίκο.

Ιδιωτική απασχόληση προσωπικού. Το θέμα της ιδιωτικής απασχόλησης του προσωπικού συνεχίζει να εκκρεμεί. Σημειώνεται ότι δεν περιλήφθηκε οποιαδήποτε πρόνοια στη συλλογική σύμβαση, ενώ, σύμφωνα με τους Εσωτερικούς Κανονισμούς και τους Όρους Εργοδότησης, απαγορεύεται η ιδιωτική απασχόληση του προσωπικού, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου. Παρόλο που το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε μέσα στο 2003 να μην εγκρίνει την ιδιωτική απασχόληση του προσωπικού, εντούτοις, σύμφωνα με τις αποφάσεις του ημερ. 18.2.2004 και 7.4.2004, παγοποίησε την απόφασή του μέχρι την εφαρμογή της μελέτης για

την εισαγωγή κλιμάκων μισθοδοσίας. Το Ίδρυμα προχώρησε στην εφαρμογή των νέων κλιμάκων μισθοδοσίας τον Οκτώβριο 2007.

Ανέφερα ότι η λήψη οριστικής απόφασης για το θέμα θα πρέπει να επισπευσθεί, καθότι εκκρεμεί για μεγάλο χρονικό διάστημα και επηρεάζει την ορθολογιστική λειτουργία του Ιδρύματος.

«**Τέλεθον**». Το δικαίωμα διεξαγωγής του «Τέλεθον» παραχωρήθηκε στο Ίδρυμα από το Διεθνή Οργανισμό για το «Τέλεθον», AFM.

Τα συσσωρευθέντα έσοδα από το «Τέλεθον» μέχρι 31.12.2007 ανήλθαν σε £1.535.442.

6.43 ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσίασαν πλεόνασμα £3.876.436 το 2007, σε σύγκριση με έλλειμμα £13.510 το 2006.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) ανήλθαν σε £7.004.304 το 2007, σε σύγκριση με £4.762.665 το 2006. Η αύξηση των εσόδων οφείλεται κυρίως στην αύξηση των δικαιωμάτων από το αποϋλοποιημένο σύστημα κατά £1.181.159 ή 78,26%, στην αύξηση των εσόδων από άλλα δικαιώματα κατά £265.009 ή 247,46% και στην αύξηση των εσόδων από ετήσιες συνδρομές κατά £749.436 ή 29%.

(γ) **Έξοδα.** Τα έξοδα ανήλθαν σε £3.127.868 για το 2007, σε σύγκριση με £4.776.175 το 2006, δηλαδή παρουσίασαν μείωση 34,51% λόγω αυξημένων εισφορών στο Ταμείο Συντάξεως το 2006 που επεξηγείται πιο κάτω.

Προσωπικό - Μισθοί και επιδόματα. Το ΧΑΚ εργοδοτούσε στις 31.12.2007 85 υπαλλήλους (57 μόνιμους, 25 έκτακτους και 3 ωρομίσθιους), με συνολικές δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα Ταμεία ύψους £1.801.292, σε σύγκριση με £3.510.062 το 2006, προέκυψε δηλαδή μείωση 48,68%. Η μείωση οφείλεται κυρίως στη δημιουργία Ταμείου Συντάξεως το 2006 και στη μεταφορά σ' αυτό κατά τον ίδιο χρόνο ποσού ύψους £1.759.000 για κάλυψη του ελλείμματος προϋπηρεσίας, λόγω της αναδρομικής του ισχύος από 23.4.1993, καθώς και στην επιστροφή στους υπαλλήλους, του αναλογικού ποσοστού Κοινωνικών Ασφαλίσεων ύψους £157.092. Η αντιμισθία των μελών του Συμβουλίου ανήλθε στις £10.740 για το 2007 (£12.650 για το 2006).

Κοινή Πλατφόρμα Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών (ΧΑΑ) και ΧΑΚ. Σύμφωνα με το ΧΑΚ υπάρχουν σημαντικά διαφυγόντα έσοδα για το έτος για το 2007 ως αποτέλεσμα της μεταφοράς του όγκου συναλλαγών και των Μητρώων από το ΧΑΚ στο ΧΑ. Το πρόβλημα του χαμηλού όγκου συναλλαγών του ΧΑΚ από την παράλληλη εγγραφή εταιρειών, τις μεταφορές μετοχών από τα μητρώα τους στο ΧΑΚ σε αυτά του ΧΑΑ και την αρνητική επίδραση που κατ' επέκταση είχε στα έσοδα του ΧΑΚ, επισημαίνεται και σε επιστολή του ΧΑΚ προς το ΧΑΑ, όπου γίνεται εισήγηση για αλλαγή του άρθρου 15 της σύμβασης σχετικά με την Κοινή Πλατφόρμα αναφορικά με διαφυγόντα έσοδα και το σχετικό διαμερισμό τους ώστε το εν λόγω πρόβλημα που αντιμετωπίζει το ΧΑΚ να απαμβλυνθεί.

Το ίδιο το ΧΑΚ αναγνωρίζοντας το πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί, προώθησε διάφορα μέτρα προς αντιμετώπισή του, όπως είναι η διαφοροποίηση της τιμολογιακής του πολιτικής και η ευθυγράμμιση των τελών του με αυτά του ΧΑΑ από το 2008.

Κτίριο και μεταστέγαση του ΧΑΚ.

(α) **Υφιστάμενο κτίριο.** Η άδεια χρήσης του κτιρίου που ενοικιάζεται από το ΧΑΚ έληξε το Νοέμβριο του 2002 και με βάση την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με την οποία χορηγήθηκε, η παράτασή της δεν είναι δυνατή, λόγω του ότι δεν τηρήθηκαν οι όροι της, που

αφορούσαν στο δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα για μεταστέγαση του ΧΑΚ. Ο μόνος τρόπος νομιμοποίησης της συνέχισης της στέγασης του ΧΑΚ στο εν λόγω κτίριο, έστω και μέχρι το τέλος του 2007, ήταν η υποβολή νέας αίτησης από τον ιδιοκτήτη του κτιρίου και η επανεξέτασή της με βάση τους περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Παρεκκλίσεις) Κανονισμούς.

Ο ιδιοκτήτης δεν υπέβαλε νέα αίτηση και η Πολεοδομική Αρχή επέδωσε Ειδοποίηση Επιβολής κατά του Χρηματιστηρίου. Το Χρηματιστήριο υπέβαλε ιεραρχική προσφυγή κατά της Ειδοποίησης Επιβολής, η οποία απορρίφθηκε από τον Υπουργό Εσωτερικών. Στις 5.5.2008 το ΧΑΚ κατέθεσε προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο και παράλληλα με επιστολή του στον Υπουργό Εσωτερικών ζήτησε παράταση τριών μηνών που δόθηκαν με την απόφαση στην ιεραρχική προσφυγή για τερματισμό της χρήσης Τμημάτων του κτιρίου IMC ως γραφείων του ΧΑΚ.

Επίσης, το συμβόλαιο για την ενοικίαση μέρους του κτιρίου IMC έληξε στις 14.4.2006 και από τότε δεν ανανεώθηκε. Ο ιδιοκτήτης του κτιρίου κατέθεσε αγωγή εναντίον του ΧΑΚ αναφορικά με διάφορες απαιτήσεις ύψους £661.446 για ενοίκια και επιπρόσθετο ποσό για ηλεκτρικό ρεύμα, για τις οποίες υπήρξε διαφωνία με το ΧΑΚ.

(β) Νέο ιδιόκτητο κτίριο. Τον Ιούλιο 2006 το ΧΑΚ υπέγραψε συμφωνία με εργοληπτική εταιρεία για αγορά κτιρίου έναντι £2.100.000, πλέον ΦΠΑ. Το κτίριο θα ανεγερθεί από την εταιρεία σε οικόπεδο η τιμή του οποίου περιλαμβάνεται στο ποσό αγοράς.

Χρηματοδότηση έργου.

(i) Για τη χρηματοδότηση του έργου το ΧΑΚ ζήτησε προσφορές με ανοικτή διαδικασία κατά το 2006.

Μετά από επιτυχή προσφυγή ενός από τους προσφέροντες, στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών εναντίον της απόφασης του Συμβουλίου, το Σεπτέμβριο 2007 επαναπροκηρύχθηκε ο διαγωνισμός για την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών με εξασφάλιση δεσμευμένη κατάθεση. Επειδή δεν υποβλήθηκε καμιά προσφορά, η Αναθέτουσα Αρχή (το ΧΑΚ) προσέφυγε στη διαδικασία με διαπραγμάτευση σύμφωνα με το άρθρο 33(α)(i) του σχετικού Νόμου 12(Ι)2006, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού.

Κατά τον έλεγχο, από τα στοιχεία που προσκομίστηκαν δεν διαπιστώθηκε ότι τηρήθηκαν όλες οι νενομισμένες διαδικασίες που αφορούν στη διαπραγμάτευση χωρίς τη δημοσίευση προσφορών. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι τα ονόματα των οικονομικών φορέων που θα καλούνταν να συμμετάσχουν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση δεν αναφέρθηκαν στα σχετικά έγγραφα προσφορών και δεν προσκλήθηκαν όλοι οι ανεξάρτητοι παρατηρητές στις σχετικές συνεδρίες.

Σημειώνεται ότι προσφορές υποβλήθηκαν από δύο τράπεζες και η προσφορά κατακυρώθηκε στις 10.1.2008. Το συμβόλαιο χρηματοδότησης του κτιρίου από την τράπεζα υπογράφηκε στις 7 Αυγούστου 2008, δύο χρόνια μετά την ημέρα υπογραφής του συμβολαίου για την αγορά του κτιρίου.

Ο Πρόεδρος του ΧΑΚ με πληροφόρησε ότι το ΧΑΚ κατέβαλε τη μέγιστη δυνατή προσπάθεια για την εξασφάλιση του δανείου το συντομότερο δυνατόν.

(ii) Κατόπιν εισήγησης του ΧΑΚ για χρηματοδότηση του νέου κτιρίου εξ ολοκλήρου ή ως επί το πλείστον από δανεισμό, το Υπουργείο Οικονομικών έδωσε την έγκρισή του με την προϋπόθεση ότι το ποσό του δανείου θα εξασφαλιζόταν από χρηματοπιστωτικό οργανισμό χωρίς κυβερνητική εγγύηση και ότι η μηνιαία δόση αποπληρωμής του δανείου δεν θα ξεπερνούσε τις £17.000. Ωστόσο, καταβλήθηκαν στον κύριο εργολάβο £1.472.000 και για μεταβιβαστικά έξοδα και μελέτες £128.614 από τα ταμειακά διαθέσιμα του Χρηματιστηρίου. Επιπρόσθετα το Διοικητικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρία του ημερ. 7 Φεβρουαρίου 2008 αποφάσισε όπως το δάνειο που θα συναφθεί είναι ύψους £943.000.

Σύμφωνα με τον Πρόεδρο του ΧΑΚ με την πληρωμή μέρους του κτιρίου από τα ταμειακά διαθέσιμα του Οργανισμού έχει εξοικονομηθεί ένα σημαντικό ποσό που θα πληρωνόταν για τόκους αν η χρηματοδότηση πραγματοποιείτο κυρίως με δανεισμό.

Πρόοδος εργασιών. Οι εργασίες για την ανέγερση του κτιρίου ξεκίνησαν τον Ιούλιο 2006 και σύμφωνα με το συμβόλαιο, έπρεπε να ολοκληρωθούν εντός 16 μηνών από την ημερομηνία έναρξης τους. Αρχικά καθορίστηκε ως ημερομηνία αποπεράτωσης η 8^η Φεβρουαρίου 2008 ενώ αργότερα, με την υποβολή από τον εργολάβο νέου αναθεωρημένου προγράμματος εργασιών καθορίστηκε ο Σεπτέμβριος του 2008, ωστόσο το έργο και πάλι δεν είχε ολοκληρωθεί. Σύμφωνα με τον όρο 6.2 του σχετικού συμβολαίου «σε περίπτωση που η παράδοση του κτιρίου καθυστερεί εξ υπαιτιότητας του πωλητή, πέραν των 30 ημερών από την ημερομηνία παράδοσης, ο πωλητής υποχρεούται να καταβάλει ως αποζημίωση προς τον αγοραστή για κάθε ημέρα καθυστέρησης, μετά την πάροδο των 16 μηνών το ποσό των £600 ημερησίως». Εξέφρασα την άποψη ότι επιβάλλεται όπως ο Σύμβουλος Μηχανικός του έργου εξετάσει τους λόγους της καθυστέρησης και καταλογιστούν ευθύνες όπου υπάρχουν και καταβληθεί η ανάλογη αποζημίωση.

Ο Πρόεδρος του ΧΑΚ με πληροφόρησε ότι το όλο θέμα παρακολουθείται από το Σύμβουλο Αρχιτέκτονα για εντοπισμό οποιωνδήποτε καθυστερήσεων και όταν ολοκληρωθούν οι εργασίες του κτιρίου θα γίνει αξιολόγηση και θα κατανεμηθούν τυχόν ευθύνες.

6.44 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Η Επιτροπή υπέβαλε τις οικονομικές καταστάσεις του έτους 2007 στις 29.9.2008 και ο σχετικός έλεγχος δεν έχει ολοκληρωθεί. Τα πιο κάτω θέματα έχουν προκύψει από τον έλεγχο του 2006.

Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι οικονομικές καταστάσεις για το 2006 παρουσίασαν έλλειμμα ύψους £54.324, σε σύγκριση με έλλειμμα £110.972 κατά το προηγούμενο έτος, δηλαδή το έλλειμμα σημείωσε μείωση κατά £56.648 ή 51,05% που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εσόδων κατά £267.557, σε σύγκριση με αύξηση των εξόδων κατά £210.909.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα της Επιτροπής, περιλαμβανομένης της κρατικής χορηγίας ύψους £1.150.000 (2005 £925.000), ανήλθαν σε £1.457.263 σε σύγκριση με £1.189.706 κατά το 2005, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £267.557 ή 22,49%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εσόδων από τους Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες κατά £36.278 και στην αύξηση της κρατικής χορηγίας κατά £225.000.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £1.511.587, σε σύγκριση με £1.300.678 το 2005, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £210.909 ή 16,22%. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στην αύξηση των αποδοχών προσωπικού κατά £72.093, στη διαγραφή επισφαλών χρεωστών £30.000, στην αύξηση των εξόδων για εκπαίδευση και επιμόρφωση προσωπικού κατά £24.067 και στην αύξηση των γενικών εξόδων κατά £91.280.

Παραχώρηση επιπρόσθετων προσαυξήσεων.

(α) Σε Λειτουργό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ο οποίος προήχθη από την κλίμακα A11 (ανώτατη βαθμίδα) στη θέση Ανώτερου Λειτουργού στην κλίμακα A13 και για την προαγωγή του έπρεπε να παραχωρηθούν σύμφωνα με τους Κανονισμούς δύο προσαυξήσεις παραχωρήθηκαν τέσσερις.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς η μία εκ των δύο επιπλέον προσαυξήσεων που παραχωρήθηκαν οφείλεται σε λάθος και έχει διευθετηθεί το 2008. Η δεύτερη

προσαύξηση δόθηκε από το Συμβούλιο της Επιτροπής ως επιβράβευση της ψηλής απόδοσης και προσφοράς του συγκεκριμένου Λειτουργού.

Έχω εισηγηθεί στον Πρόεδρο της Επιτροπής όπως τροποποιηθούν οι Κανονισμοί ανάλογα, ώστε το Συμβούλιο να μην αποφασίζει χωρίς τη νενομισμένη εξουσιοδότηση.

(β) Κατόπιν απόφασης του Συμβουλίου, μέλη του προσωπικού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τοποθετήθηκαν σε ανώτερες βαθμίδες λόγω απόκτησης προσόντων. Επειδή η τοποθέτηση σε ανώτερες βαθμίδες λόγω απόκτησης προσόντων δεν είναι θεσμοθετημένη, εισηγήθηκα όπως ετοιμαστούν κανονισμοί, οι οποίοι αφού εγκριθούν από τις αρμόδιες Αρχές να εφαρμόζονται ομοιόμορφα.

Μίσθωση υπηρεσιών. Στην Επιτροπή εργοδοτούνταν κατά τη διάρκεια των ετών 2005 - 2007, μεταξύ άλλων, και δύο άτομα με τη μορφή μίσθωσης υπηρεσιών βάσει συμβολαίου. Μετά από μελέτη του συμβολαίου εργοδότησης, παρατηρήθηκε ότι η απασχόληση των ατόμων αυτών αφορούσε σε εργοδότηση έκτακτων υπαλλήλων μάλλον και όχι μίσθωση υπηρεσιών για την οποία είχε δοθεί η σχετική έγκριση, αφού στο συμβόλαιο προβλέπονταν καθήκοντα ανάλογα με αυτά των λειτουργών της Επιτροπής, καθοριζόταν αμοιβή υπό τύπο μισθού αντί πληρωμή μετά την εκτέλεση/παράδοση μετρήσιμης εργασίας, οριζόταν προϊστάμενος και ωράριο, και επίσης στους πιο πάνω εργοδοτούμενους καταβλήθηκε 13ος μισθός για τα εν λόγω έτη και η Επιτροπή κατέβαλε ως εργοδότης εισφορές στο Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης και εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μέχρι τον Απρίλιο του 2007 (οπότε μετά από υπόδειξη της Υπηρεσίας μου σταμάτησε η καταβολή). Όλα τα πιο πάνω στοιχεία δημιουργούν υπαλληλική σχέση, πράγμα το οποίο έρχεται σε αντίθεση με τις πρόνοιες της Εγκυκλίου του Υπουργείου Οικονομικών αρ. 1192, ημερ. 12.6.2000, η οποία αναφέρεται στις γνωματεύσεις του Γενικού Εισαγγελέα για τα κύρια χαρακτηριστικά που θα πρέπει να έχουν τα συμβόλαια της μίσθωσης υπηρεσιών και στη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται για τις εν λόγω μισθώσεις.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με πληροφόρησε ότι τα συμβόλαια των νέων μισθώσεων έχουν τροποποιηθεί ανάλογα σύμφωνα με συμβόλαια που χρησιμοποιούν Κυβερνητικά Τμήματα. Επίσης με πληροφόρησε ότι με απόφαση της Επιτροπής επιβεβαιώνεται ότι η μίσθωση υπηρεσιών θα γίνεται για συγκεκριμένες υπηρεσίες οι οποίες δεν αποτελούν μόνιμες ανάγκες της Επιτροπής.

Καθυστέρηση στην ενσωμάτωση στο Κυπριακό Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Οδηγίας. Η Κυπριακή Δημοκρατία όφειλε να ενσωματώσει την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2004/109/EK, για εναρμόνιση των προϋποθέσεων διαφάνειας αναφορικά με την πληροφόρηση από εκδότες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά (Transparency Directive) στο κυπριακό δίκαιο μέχρι 20.1.2007. Η εργασία για τη μεταφορά της εν λόγω Οδηγίας ανατέθηκε στο δικηγορικό γραφείο το οποίο είχε υποβάλει την πιο ψηλή προσφορά, από τα δύο γραφεία από τα οποία ζητήθηκε η υποβολή προσφορών. Ωστόσο η εργασία δεν ολοκληρώθηκε και δεν παραδόθηκε έγκαιρα επειδή υπήρξαν εκ μέρους του δικηγορικού γραφείου διαφορές στην προσέγγιση κατά τη μεταφορά της οδηγίας με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, αναφορικά με τις σχετικές απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η εργασία τελικά ολοκληρώθηκε από το Νομικό Τμήμα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ενώ καταβλήθηκε το ποσό της σύμβασης των £23.000 στο πιο πάνω δικηγορικό γραφείο. Ο Νόμος ψηφίστηκε και τέθηκε σε ισχύ με καθυστέρηση περίπου 11 μηνών, στις 31.12.2007. Σημειώνεται ότι στις 19.4.2007 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε προειδοποιητική επιστολή προς τον Υπουργό Εξωτερικών, ζητώντας την υποβολή παρατηρήσεων σχετικά με την καθυστέρηση.

Η καθυστέρηση στη μεταφορά της Οδηγίας 2004/109/EK στο Κυπριακό Δίκαιο, όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς δεν οφείλεται σε διαφορά με το δικηγορικό γραφείο αλλά στο γεγονός ότι αναμενόταν η έκδοση από την Ευρωπαϊκή Ένωση

συμπληρωματικών Οδηγιών με σκοπό μέρος αυτών να ενσωματωθούν στο νομοσχέδιο και να αποφευχθεί η ανάγκη τροποποίησης του Νόμου σε σύντομο χρονικό διάστημα.

6.45 ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων. Δεν έχουν ετοιμαστεί και υποβληθεί στην Υπηρεσία μου οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2007.

Αποτελέσματα έτους. Τα αποτελέσματα των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2006 αναφέρονται στην Ετήσια Έκθεσή μου για το έτος 2006.

Διάλυση του Ιδρύματος και ενσωμάτωση στο Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας και Καινοτομίας (ΙΠΕΚ). Μετά την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 66.143, ημερ. 4.10.2007, με την οποία εγκρίθηκαν οι οργανωτικές και διοικητικές δομές και ρυθμίσεις και μηχανισμοί για τις δραστηριότητες έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας στην Κύπρο, το Διοικητικό Συμβούλιο, στη συνεδρία του ημερ. 8.11.2007, αποφάσισε τη διάλυση του Ιδρύματος Τεχνολογίας, πράγμα το οποίο εκκρεμεί μέχρι τη διευθέτηση των απαιτήσεων του Ιδρύματος έναντι τρίτων. Σημειώνεται ότι η Υπηρεσία μου από το 2005 είχε εισηγηθεί, μεταξύ άλλων, να εξεταστεί η πιθανότητα ενοποίησης των δραστηριοτήτων του Ιδρύματος Τεχνολογίας με το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας για καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων, εμπειριών και προγραμμάτων.

Όλο το προσωπικό του Ιδρύματος, εκτός από το Διευθυντή και ένα λειτουργό, καθώς και όλες οι δραστηριότητές του μεταφέρθηκαν στο ΙΠΕΚ στις 15.11.2007.

Χρεώσεις. Στις 31.12.2006 οι χρεώσεις ανέρχονταν σε £163.905, σε σύγκριση με £133.945 στις 31.12.2005.

Σύμφωνα με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ημερ. 15.1.2007, το Ίδρυμα έπρεπε να είχε προχωρήσει σε λήψη νομικών μέτρων εναντίον των χρεωστών, εντούτοις πέραν από την αποστολή υπενθυμητικής επιστολής δεν έχουν ληφθεί οποιαδήποτε άλλα μέτρα εναντίον των χρεωστών για είσπραξη των οφειλομένων.

Σχέδια και επιδοτήσεις.

(α) Σχέδια. Το Ίδρυμα διαχειριζόταν τα πιο κάτω Σχέδια πριν από την αναστολή τους, τον Ιούλιο του 2005:

- (i) Σχέδιο Υιοθέτησης Προτύπων.
- (ii) Σχέδιο Επιδότησης Εξειδικευμένου Λογισμικού.
- (iii) Σχέδιο Επιδότησης Μελετών για τη Διείσδυση Επιχειρήσεων σε Ξένες Αγορές.
- (iv) Σχέδιο Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για τη Βιομηχανία.
- (v) Σχέδιο Αξιοποίησης Διεθνούς Διαδικτύου.

(β) Επιδοτήσεις. Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, με βάση τα στοιχεία που τηρούνταν από το Ίδρυμα, από το 1993 μέχρι τον Ιούλιο 2005, από τις 2 990 αιτήσεις που είχαν υποβληθεί από διάφορες επιχειρήσεις για συμμετοχή στα διάφορα Σχέδια που διαχειριζόταν το Ίδρυμα είχαν εγκριθεί οι 1 360. Το κόστος των μελετών σύμφωνα με τα σχετικά τιμολόγια, που υποβλήθηκαν από τις επιχειρήσεις στο Ίδρυμα Τεχνολογίας για επιδότηση, ανήλθε σε £9.034.718, για τις οποίες πληρώθηκαν επιδοτήσεις ύψους £3.265.657 μέχρι τις 31.12.2007. Μετά την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ημερ. 6.7.2005, για αναστολή των Σχεδίων, 376 αιτήσεις, για τις οποίες εκκρεμούσε η εξέταση/διεκπεραίωση, καθώς και τα καταβληθέντα τέλη εξέτασης ύψους £27.415, επιστράφηκαν στους αιτητές και το Ίδρυμα περιορίστηκε στη διεκπεραίωση αιτήσεων για τις οποίες

οι δικαιούχοι είχαν πληροφορηθεί για την έγκρισή τους πριν από την εν λόγω απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

(γ) Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 64.955 και ημερ. 31.1.2007, εγκρίθηκε ο άμεσος τερματισμός των πιο πάνω σχεδίων και η πλήρης τακτοποίηση των αιτήσεων για τις οποίες δεσμεύτηκε το Ίδρυμα, πράγμα που έχει ολοκληρωθεί.

Μέτρα ανάκτησης επιδοτήσεων που καταβλήθηκαν καθ' υπέρβαση. Από έρευνα που διενήργησε η Υπηρεσία μου το 2004 προέκυψε εκ πρώτης όψεως ενδεχόμενο κατάχρησης του συστήματος επιδοτήσεων που παραχωρήθηκαν από το Ίδρυμα. Το θέμα μελετήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος, το οποίο με την απόφασή του για αναστολή των Σχεδίων ημερ. 6.7.2005, αποφάσισε να αποστείλει επιστολές επιβεβαίωσης του κόστους των μελετών σε όλες τις επιχειρήσεις που επωφελήθηκαν από τα Σχέδια Επιδότησης Μελετών, καθώς επίσης και σε όλους τους συμβούλους, οι οποίοι εκπόνησαν μελέτες για επιχειρήσεις και να παραπέμψει για νομική συμβουλή όλες τις περιπτώσεις επιχειρήσεων και συμβούλων που δεν θα έχουν ανταποκριθεί με επιβεβαίωση των στοιχείων κόστους των μελετών.

Σύμφωνα με στοιχεία που δόθηκαν από το Ίδρυμα στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, μόνο 40 σύμβουλοι από τους 95, για 195 επιχειρήσεις από τις 440, επιβεβαίωσαν ότι τα ποσά που τους καταβλήθηκαν για μελέτες που επιδοτήθηκαν από το Ίδρυμα είναι αυτά που πράγματι δαπανήθηκαν από την επιχείρηση.

Επιπρόσθετα, το Ίδρυμα απέστειλε επιστολές σε όλες τις επιχειρήσεις ζητώντας επιστροφή μέρους της κρατικής χορηγίας για μελέτες που επιδοτήθηκαν από το Ίδρυμα σε περίπτωση που το κόστος το οποίο δηλώθηκε κατά την υποβολή της αίτησης ήταν μεγαλύτερο του πραγματικού. Στις επιστολές αυτές απάντησαν 32 επιχειρήσεις, για 58 μελέτες και ανακτήθηκε ποσό ύψους £104.813, ενώ για τις υπόλοιπες που δεν απάντησαν, και για τις οποίες είχαν επιβεβαιωθεί ότι καταβλήθηκαν ποσά καθ' υπέρβαση, παρόλο ότι όπως πληροφορήθηκα τα σχετικά στοιχεία διαβιβάστηκαν στο νομικό σύμβουλο, για διεκδίκηση της κρατικής χορηγίας που καταβλήθηκε με νομικά μέτρα, δεν υπάρχει ένδειξη ότι έχουν ληφθεί οποιαδήποτε νομικά μέτρα εναντίον οποιασδήποτε επιχείρησης.

Δεν φαίνεται να έχουν ληφθεί από το Ίδρυμα νομικά ή άλλα μέτρα για τους συμβούλους που δεν ανταποκρίθηκαν.

Ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, με πληροφόρησε ότι πέραν των έξι ποινικών διώξεων που ήδη ασκήθηκαν εναντίον συμβούλων και επιχειρήσεων, σχετική απόφαση για χειρισμό των διαφόρων άλλων περιπτώσεων θα ληφθεί σε συνεδρία του Διοικητικού Συμβουλίου που θα πραγματοποιηθεί εντός του Νοεμβρίου 2008.

Σχετική αναφορά για τις έξι ποινικές διώξεις που ασκήθηκαν κατόπιν της έρευνας από την Υπηρεσία μου, γίνεται στην προηγούμενή μου Ετήσια Έκθεση.

Διοικητική Έρευνα στο Ίδρυμα.

(α) Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος, στις 19.9.2005 διόρισε ερευνώντα Λειτουργό για διεξαγωγή διοικητικής έρευνας στο Ίδρυμα, με στόχο να διερευνηθεί κατά πόσο προέκυπταν διοικητικές ευθύνες ή είχαν διαπραχθεί πειθαρχικά αδικήματα, από μέλη του προσωπικού του Ιδρύματος, κατά την εφαρμογή των Σχεδίων Επιδότησης, τα οποία είχαν ανατεθεί στο Ίδρυμα.

Σύμφωνα με τα πορίσματα της διοικητικής έρευνας υπάρχουν διοικητικές ευθύνες και έχουν διαπραχθεί πειθαρχικά αδικήματα από το Γενικό Διευθυντή και άλλους Λειτουργούς του Ιδρύματος.

(β) Το Διοικητικό Συμβούλιο ανέθεσε σε Νομικό Σύμβουλο τη μελέτη και γνωμοδότηση επί του πορίσματος του ερευνώντα Λειτουργού την 1.3.2006.

Μελετώντας τη γνωμοδότηση του Νομικού Συμβούλου η οποία περιορίστηκε στην εξέταση κατά πόσο τεκμηριώνονται πειθαρχικά αδικήματα ή/και διοικητικές ευθύνες από μέρους του Γενικού Διευθυντή, ο Πρόεδρος του Ιδρύματος, Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι όντως το Ίδρυμα παρουσιάζει σοβαρό έλλειμμα ψηλού επιπέδου διεύθυνσης και ότι ο Γενικός Διευθυντής δεν επέδειξε την απαιτούμενη εκ της θέσεως του επιμέλεια και υπευθυνότητα που απαιτείτο, ιδιαίτερα στο χειρισμό των θεμάτων που αφορούσαν στο Σχέδιο Επιδότησης Μελετών που διαχειριζόταν το Ίδρυμα. Το Διοικητικό Συμβούλιο αφού έλαβε τα πιο πάνω υπόψη καθώς επίσης και ότι, σύμφωνα με τη γνωμοδότηση, η σχέση του Ιδρύματος με το Γενικό Διευθυντή είναι συμβατική και εμπίπτει στη σφαίρα του ιδιωτικού δικαίου και ότι το Ίδρυμα δεν είχε την ευχέρεια λήψης οποιωνδήποτε πειθαρχικών μέτρων αφού στην περίπτωση του δεν υπάρχει νόμος, κανονισμός ή συλλογική σύμβαση που να προβλέπει πειθαρχικές κυρώσεις και ότι επίσης για να είναι νόμιμη η απόλυση θα έπρεπε να προηγούνταν γραπτές προειδοποιήσεις για τις διαπιστωθείσες ελλείψεις, αποφάσισε να αποστείλει στο Γενικό Διευθυντή επιστολή αυστηρής προειδοποίησης.

Στα πλαίσια της απόφασης για ενσωμάτωση του Ιδρύματος Τεχνολογίας στο ΙΠΕΚ από 15.11.2007 το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε για την αποχώρηση του Γενικού Διευθυντή να του προσφέρει αποζημίωση ύψους £90.000, η οποία καταβλήθηκε το Δεκέμβριο 2007, και να του παραχωρήσει πιστοποιητικό «Ευδόκιμης Υπηρεσίας».

Σημειώνεται ότι ο Νομικός Σύμβουλος, στη γνωμάτευσή του ανέφερε ότι το ανώτατο ποσό αποζημιώσεων που θα υποχρεούτο το Ίδρυμα να καταβάλει στο Γενικό Διευθυντή σε περίπτωση παράνομης απόλυσης ισούται με τους μισθούς ενός έτους (δηλαδή περίπου £43.000 ετησίως, κατά το 2007).

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου μου ανέφερε ότι το Υπουργικό Συμβούλιο, με Απόφασή του ημερ. 25.7.2007, ενέκρινε την παραχώρηση πρόσθετης χορηγίας ύψους £120.000 προς το Ίδρυμα Τεχνολογίας (οι £30.000 αφορούσαν στην κάλυψη του συνολικού ελλείμματος του Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Τεχνολογίας για την περίοδο 1.1.2007 μέχρι 30.9.2007 και οι £90.000 στην καταβολή ποσού στο Γενικό Διευθυντή του Ιδρύματος Τεχνολογίας με την αποχώρησή του από το Ίδρυμα).

Ωστόσο, σημειώνω ότι στη σχετική Πρόταση της πιο πάνω Απόφασης, που υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο από τον τότε Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, δεν είχε γίνει καμιά αναφορά, ούτε στο πόρισμα της εν λόγω διοικητικής έρευνας, ούτε στη σχετική γνωμάτευση του νομικού συμβούλου.

6.46 ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

Αποτελέσματα χρήσης. Σύμφωνα με τις μη εξελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του Κέντρου για τα έτη 2007 και 2006 προέκυψε πλεόνασμα ύψους £680.110 και £658.497, αντίστοιχα. Τα έσοδα και τα έξοδα του Κέντρου, όπως παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις, ήταν όπως πιο κάτω:

	2007	2006
	£	£
Έσοδα	14.147.805	12.015.618
Έξοδα	13.467.695	11.357.121
Πλεόνασμα	680.110	658.497

Η χορηγία από την Κυβέρνηση που περιλαμβάνεται στα έσοδα, ανήλθε σε £12.119.413 το 2007, σε σύγκριση με £10.096.029 το 2006. Στη χορηγία περιλαμβάνεται η αξία της κατανάλωσης των

φαρμάκων που παραχωρήθηκαν από τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, που σύμφωνα με τους λογαριασμούς ανήλθε σε £6.199.525 το 2007, σε σύγκριση με £4.742.466 το 2006.

Προσωπικό και ωφελήματα. Στις 31.12.2007 το Κέντρο εργοδοτούσε 159 άτομα (2006: 158 άτομα). Οι δαπάνες προσωπικού ανήλθαν σε £3.733.084 (αύξηση 12,7%), σε σύγκριση με £3.312.950 το 2006.

Ίδρυση και λειτουργία του Κέντρου. Συνιδρυτές του Ογκολογικού Κέντρου Τράπεζας Κύπρου, το οποίο συστάθηκε στις 16.5.1997 ως νομικό πρόσωπο, με βάση τον περί Αγαθοεργών Ιδρυμάτων Νόμο, Κεφ. 41, και άρχισε τη λειτουργία του το Σεπτέμβριο 1998, είναι η Κυβέρνηση και το Ιατρικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου. Στις 27.2.1992 η Δημοκρατία, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, αποδέχθηκε τη δωρεά του Ιατρικού Ιδρύματος Τράπεζας Κύπρου και ενέκρινε την παραχώρηση κρατικής γης για την ανέγερση του Κέντρου. Στις 3.1.1995 υπογράφηκε δήλωση καταπιστεύματος μεταξύ των δύο μερών, με την οποία το Ιατρικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου ανέλαβε να διαθέσει τα κεφάλαια για την ανέγερση και τον εξοπλισμό του Κέντρου και η Δημοκρατία, πέραν από την παραχώρηση της κρατικής γης για την ανέγερση του Κέντρου, ανέλαβε την κάλυψη των ετήσιων λειτουργικών δαπανών του Κέντρου στο διηνεκές, με τη μέθοδο της ετήσια καθοριζόμενης χορηγίας από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Στα πλαίσια των προσπάθειών που καταβάλλονταν τα τελευταία χρόνια για επαναδιαπραγμάτευση της συμφωνίας, τροχοδρομήθηκαν από το 2003 ενέργειες για συνολολόγηση σύμβασης στη βάση της αγοράς υπηρεσιών και, μετά από διαβουλεύσεις με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, αναμενόταν η τροποποίηση από τους Νομικούς Συμβούλους του Κέντρου του σχετικού καταπιστεύματος που να επιτρέπει τη διαφοροποίηση της υφιστάμενης συμφωνίας, ώστε να δίνεται η ευχέρεια στο Κέντρο και στο Υπουργείο να συνάψουν συμφωνία αγοράς υπηρεσιών, καθώς και η ετοιμασία του τελικού προσχεδίου σύμβασης. Ωστόσο, το Κέντρο, κατόπι δεύτερων σκέψεων, επιχειρηματολόγησε για διατήρηση της υφιστάμενης συμφωνίας. Σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, το Νοέμβριο 2005, το Υπουργείο αποφάσισε όπως αξιολογήσει το θέμα και ετοιμάσει σχετική πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για τον περαιτέρω χειρισμό του. Έκτοτε το θέμα εκκρεμεί.

Οφειλή από την Κυβέρνηση. Στις 31.12.2007 το ποσό που παρουσιάζεται ως οφειλόμενο από την Κυβέρνηση ανέρχεται σε £8.059.061, σε σύγκριση με £8.243.909 στις 31.12.2006. Στα πιο πάνω ποσά δεν περιλαμβάνεται η αξία των φαρμάκων που παραχωρήθηκαν στο Κέντρο από τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, η οποία, σύμφωνα με σχετική απόφαση, συμψηφίζεται έναντι της αντίστοιχης οφειλής (χορηγίας) της Κυβέρνησης προς το Κέντρο. Από το 2005 άρχισε η καταβολή της κρατικής χορηγίας με μηνιαίες δόσεις, ωστόσο για κάλυψη των οφειλών της Κυβέρνησης προς το Κέντρο, τον Ιούνιο του 2006 το Κέντρο σύναψε δάνειο από χρηματοπιστωτικό οίκο του εξωτερικού, ύψους £8,3 εκ., το οποίο καλύπτεται με κυβερνητική εγγύηση και το ετήσιο τοκοχρεωλύσιο καταβάλλεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Προμήθεια φαρμάκων. Η Κυβέρνηση προμηθεύει το Κέντρο με φάρμακα και φαρμακευτικό υλικό μέσω των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τους περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών (Γενικούς Κανονισμούς του 2000 και 2002 (Κ.Δ.Π. 660/2002), όλοι οι καρκινοπαθείς πολίτες λαμβάνουν δωρεάν τα φάρμακα που έχουν σχέση με τη θεραπεία του καρκίνου. Με βάση τα στοιχεία των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών, μέχρι τις 31.12.2007 το κόστος των φαρμάκων και φαρμακευτικού υλικού που παραχωρήθηκαν στο Κέντρο ανήλθε σε £27,4 εκ..

Εξετάσεις μαγνητικών τομογραφιών. Το κόστος για την αγορά των πιο πάνω υπηρεσιών από ιδιωτικά κέντρα ανήλθε σε £109.603 το 2007 και £95.973 το 2006. Επειδή οι δαπάνες αυτές, βάσει της σχετικής συμφωνίας επιβαρύνουν την Κυβέρνηση, εισηγήθηκα όπως το Κέντρο, σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας, μελετήσει το ενδεχόμενο παροχής των εξετάσεων αυτών από το Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.

Το Κέντρο μου ανέφερε ότι οι Ιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας τοποθετήθηκαν θετικά στις 6.8.2008 σε σχετικό αίτημά του, ωστόσο η ανταπόκριση του Ακτινολογικού Τμήματος του Νοσοκομείου ήταν έκτοτε περιορισμένη λόγω φόρτου εργασίας.

6.47 ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ

Μέρος Α

Λογαριασμοί και έλεγχος.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις του Ιδρύματος, τα αποτελέσματα για τα έτη 2004-2006 παρουσιάζονται ως εξής:

	2006	2005	2004
	£	£	£
Έσοδα	620.890	557.682	615.153
Έξοδα	741.150	666.233	572.099
Πλεόνασμα/(Έλλειμμα)	(120.260)	(108.551)	43.054

(β) Έσοδα.

(i) Τα έσοδα του Ιδρύματος προέρχονται κυρίως από κυβερνητική χορηγία και από παροχή υπηρεσιών επί πληρωμή. Η κυβερνητική χορηγία μέσα στο 2006 και 2005 ανήλθε σε £150.000, για κάθε έτος και το 2004 σε £200.000. Η κυβερνητική χορηγία παραχωρείται για την αγορά αντιδραστηρίων, για εργαστηριακές εξετάσεις αρχείου και εξετάσεις σε Κύπριους ασθενείς με λευχαιμία, οι οποίες προσφέρονται δωρεάν. Από το 2005 το Ίδρυμα παρέχει στην Κυβέρνηση υπηρεσίες διαγνωστικών εξετάσεων για άλλες γενετικές και αιματολογικές παθήσεις. Αρχικά οι εν λόγω υπηρεσίες παρέχονταν δωρεάν, αλλά στις 26.2.2008 υπογράφηκε σύμβαση για περίοδο ενός έτους, με δικαίωμα ανανέωσης για ακόμα ένα, στα πλαίσια του περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημόσιων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2006, σύμφωνα με την οποία το Υπουργείο θα αγοράζει υπηρεσίες διαγνωστικών εξετάσεων Μοριακής Αιματολογίας και Ανοσογενετικής από το Καραϊσκάκειο Ίδρυμα έναντι καθορισμένων τελών.

(ii) Το Ίδρυμα, για εξασφάλιση επιπρόσθετων οικονομικών πόρων, άρχισε από το 2001 να προσφέρει υπηρεσίες επί πληρωμή σε Κύπριους ιδιώτες ιατρούς και κλινικά εργαστήρια και σε αρχεία του εξωτερικού για μη Κύπριους ασθενείς. Τα έσοδα από τις υπηρεσίες αυτές κατά τα έτη 2006, 2005 και 2004 ανήλθαν σε £450.625, £384.719 και £405.593, αντίστοιχα.

(iii) Μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος, όλα τα έσοδα από δωρεές, εισφορές και διοργάνωση εκδηλώσεων πιστώνονται απευθείας σε αποθεματικό ταμείο ανέγερσης οικήματος. Για το σκοπό αυτό ανοίχθηκε ξεχωριστός τραπεζικός λογαριασμός, οι καταθέσεις του οποίου μέχρι 31.12.2006 ανέρχονταν σε £334.322.

(γ) **Χρεώστες.** Όπως διαπιστώνεται παραμένουν ανείσπρακτα σημαντικά ποσά, χωρίς να αποκλείεται ο κίνδυνος ζημιάς σε βάρος του Ιδρύματος. Τα ανείσπρακτα ποσά ανήλθαν στις 31.12.2006, 31.12.2005 και 31.12.2004 σε £210.485, £156.988 και £123.705, αντίστοιχα.

Προσωπικό. Το Ίδρυμα κατά το 2006 εργοδοτούσε 15 λειτουργούς, όπως και το 2005 και 14 το 2004. Οι συνολικές δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα Ταμεία κατά το 2006 ανήλθαν σε £197.165, το 2005 σε £161.824 και το 2004 σε £141.866. Σημειώνεται ότι την 1.1.2003 ιδρύθηκε Ταμείο Προνοίας για το προσωπικό του Ιδρύματος, με συνεισφορά εργοδότη 5% και εργαζομένων 2,5%, και Ταμείο Υγείας.

6.48 ΕΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Μέρος Α

Γενικά. Το Εφοριακό Συμβούλιο συστάθηκε με βάση το άρθρο 4Α του Νόμου 80(Ι) του 1999, με αρμοδιότητα την εξέταση ιεραρχικών προσφυγών εναντίον αποφάσεων του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, οι οποίες λαμβάνονται σύμφωνα με το εδάφιο (5) του άρθρου 20 των περί Βεβαιώσεων και Εισπράξεως Φόρων Νόμων.

Γενική κατάσταση του Συμβουλίου. Με την κένωση της θέσης του Προέδρου του Εφοριακού Συμβουλίου το Μάρτιο του 2006, προκλήθηκαν σημαντικά προβλήματα στη λειτουργία του Συμβουλίου, τόσο σε θέματα εξέτασης ιεραρχικών προσφυγών, όσο και σε θέματα διοίκησης και οργάνωσης. Σύμφωνα με τους σχετικούς Κανονισμούς τη γενική διεύθυνση των εργασιών του Συμβουλίου, καθώς και την εξουσία της σύστασης κλιμακίων που εξετάζουν τις προσφυγές και τη σύγκληση των συνεδριών των κλιμακίων και της ολομέλειας την έχει ο Πρόεδρος. Ενόψει του γεγονότος ότι η νομοθεσία δεν προνοούσε την προσωρινή αντικατάσταση του Προέδρου μέχρις ότου οριστεί νέος Πρόεδρος από το Υπουργικό Συμβούλιο, παρέλυσε η πιο σημαντική εργασία του Συμβουλίου η οποία αφορά στον καθορισμό ακροάσεων και στη λήψη αποφάσεων στις ιεραρχικές προσφυγές.

Μετά την τροποποίηση των σχετικών Κανονισμών, το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του αρ. 64.190, ημερ. 31.8.2006 διόρισε ένα από τα μέλη του Συμβουλίου ως Προεδρεύον μέλος για το υπόλοιπο της θητείας του Προέδρου που παραιτήθηκε.

Στις 20.9.2006 το Ανώτατο Δικαστήριο αποφάσισε επί της προσφυγής αρ. 112/05 ότι ο διορισμός συγκεκριμένου μέλους δεν ήταν νόμιμος και επομένως η συγκρότηση του Εφοριακού Συμβουλίου δεν ήταν νόμιμη.

Αμέσως μετά και συγκεκριμένα στις 28.9.2006 ο Γενικός Εισαγγελέας πληροφόρησε το Προεδρεύον μέλος του Συμβουλίου ότι το Συμβούλιο δεν μπορεί να συνέρχεται για να επιλαμβάνεται οποιασδήποτε υπόθεσης, αφού δεν είναι νόμιμα συγκροτημένο. Ταυτόχρονα με επιστολή του προς το Υπουργικό Συμβούλιο εξήγησε την κατάσταση όπως διαμορφώθηκε και του ζήτησε όπως προβεί στη δέουσα έρευνα αναφορικά με την ιδιότητα και τα προσόντα των μελών του Συμβουλίου και αν έκρινε ότι τα κατείχαν, να επαναλάβανε τους διορισμούς τους. Επειδή η διαδικασία επαναδιορισμού καθυστέρησε, στις 27.12.2006 απέστειλα επιστολή στον Υπουργό Οικονομικών ως καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό, με την εισήγηση όπως ενεργήσει για έγκαιρη και αποτελεσματική διευθέτηση του θέματος, ενόψει του γεγονότος ότι το Εφοριακό Συμβούλιο για τη λειτουργία του οποίου το δημόσιο ξοδεύει σημαντικά ποσά δεν συνερχόταν και δεν επιλαμβανόταν υποθέσεων.

Τελικά, το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφασή του αρ. 65.590, ημερ. 23.5.2007 επαναδιόρισε όλα τα μέλη του Εφοριακού Συμβουλίου οπότε επανάρχισε η λειτουργία του μετά από απραξία όσον αφορά στην έκδοση αποφάσεων για διάστημα περίπου 14 μηνών.

Στις 30.7.2007, συγκεκριμένο μέλος του Συμβουλίου υπέβαλε παραίτηση. Επειδή η πλήρωση της θέσης καθυστέρησε, με νέα επιστολή μου, προς τον Υπουργό Οικονομικών εξέφρασα τις ανησυχίες μου κατά πόσο η συνεχιζόμενη για μακρύ διάστημα χηρεία της θέσης ενός μέλους και η μη πλήρωσή της ενδέχεται να προκαλέσει νέα νομικά και άλλα προβλήματα στο Συμβούλιο και εισηγήθηκα την πλήρωση της κενωθείσας θέσης το συντομότερο δυνατόν.

Η θητεία του Συμβουλίου έληξε στις 31.12.2007, και μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης δεν είχε διοριστεί νέο.

Δαπάνες. Κατά το 2007 δαπανήθηκε συνολικά το ποσό των £240.993, από τις £320.782 που προϋπολογίστηκαν. Η «εξοικονόμηση» των £79.789 οφείλεται κυρίως στην αποχώρηση του Προέδρου από το Μάρτιο του 2006 και ενός μέλους από τον Ιούλιο του 2007. Το συνολικό κόστος

για τη λειτουργία του Συμβουλίου κατά το 2007, συμπεριλαμβανομένου και ποσού ύψους £86.465, που αφορά στη μισθοδοσία των υπαλλήλων που είναι τοποθετημένοι/ αποσπασμένοι στο Συμβούλιο, ανήλθε στις £327.458 σε σύγκριση με £394.669 για το 2006.

Αναφέρεται ότι το συνολικό κόστος του Εφοριακού Συμβουλίου από το έτος ίδρυσης του (2000) μέχρι και το Σεπτέμβριο του 2008 ανήλθε περίπου στο ποσό των £3,5 εκ. (£6 εκ.).

Σημειώνεται περαιτέρω ότι, για τις περιόδους Μαρτίου 2006 - Μαΐου 2007 και Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2008 όπου υπήρξε πλήρης απραξία, ο φορολογούμενος πολίτης, στην προστασία του οποίου στόχευε η δημιουργία του θεσμού, επωμίστηκε συνολικό κόστος που ανέρχεται περίπου σε £508.000 (£868.000).

Ενοικιαζόμενος χώρος γραφείων. Κατά το έτος της ίδρυσης του, το 2000, το Εφοριακό Συμβούλιο ενοίκιασε 3 ορόφους, συνολικού εμβαδού περίπου 720 τ.μ. για τη στέγαση των υπηρεσιών του. Αναφέρεται ότι τότε απασχολούσε 20 συνολικά άτομα (Πρόεδρος, 8 μέλη και 11 υπάλληλοι). Το αρχικό ενοίκιο ανερχόταν σε £25.236 ετησίως με πρόνοια για αύξηση κάθε 2 χρόνια, ύψους 7%. Το 2004 ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού του Συμβουλίου μειώθηκε σε 17 άτομα και το 2005 σε 15. Παρόλο που το θέμα του χώρου και του σχετικά ψηλού συνολικού κόστους, θα έπρεπε εξ αρχής να προβληματίσει το Εφοριακό Συμβούλιο, και παρά τη σταδιακή σημαντική μείωση του προσωπικού, μόλις το 2006 μείωσε τον ενοικιαζόμενο χώρο του σε 480 τ.μ. Το 2007 το απασχολούμενο προσωπικό του Συμβουλίου μειώθηκε στα 12 άτομα και από τον Ιανουάριο του 2008 όταν έληξε η θητεία του Συμβουλίου μέχρι και το Σεπτέμβριο του 2008, παρέμειναν 3 μόνο άτομα, τα οποία στεγάζονται σε χώρο 480 τ.μ. Κατά το 2007 το ενοίκιο ανερχόταν στις £21.188 (£36.202).

Απασχολούμενο προσωπικό. Κατά το 2007, εκτός από το Προεδρεύον μέλος και τα 4 μέλη του Συμβουλίου οι οποίοι αμείβονταν ο μιν Πρόεδρος με μισθό επιπέδου Γενικού Διευθυντή Υπουργείου, τα δε μέλη με μισθό επιπέδου της ανώτατης βαθμίδας της κλίμακας Α15(ι) που αντιστοιχεί σε θέση Διευθυντή Υπουργείου, υπηρετούσαν κατά τη διάρκεια του έτους 5 μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι (1 με απόσπαση από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, 1 Διοικητικός Λειτουργός, 3 μόνιμοι υπάλληλοι του Γενικού Γραμματειακού Προσωπικού), και 2 ωρομίσθιοι. Παρατήρησα ότι ακόμα και αν το Συμβούλιο εργαζόταν κανονικά και δεν βρισκόταν σε απραξία για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα ο αριθμός του Γενικού Γραμματειακού προσωπικού είναι δυσανάλογα μεγάλος.

Ιεραρχικές προσφυγές κατά το υπό εξέταση έτος. Κατά το 2007 υποβλήθηκαν συνολικά 48 προσφυγές εναντίον αποφάσεων του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, σχετικά με ενστάσεις φορολογικών νομικών ή φυσικών προσώπων, σε σύγκριση με 27 προσφυγές που υποβλήθηκαν το 2006. Το Συμβούλιο κατά τη περίοδο Ιουνίου – Δεκεμβρίου του 2007, που λειτουργούσε κανονικά, εξέδωσε απόφαση για 13 προσφυγές.

Συνολικός αρ. προσφυγών που εκδικάστηκαν. Κατά την περίοδο 2000 – 2007 κατατέθηκαν στο Συμβούλιο 288 ιεραρχικές προσφυγές, οι οποίες αφορούσαν σε συνολικό ποσό φόρου £109,74 εκ. Το Συμβούλιο εκδίκασε και εξέδωσε απόφαση μόνο σε 126 περιπτώσεις, οι οποίες αφορούσαν σε ποσό φόρου περίπου £12,07 εκ. Σημειώνεται ότι, από το ποσό των £12,07 εκ., περίπου £10 εκ. αφορούσαν σε επικύρωση της απόφασης του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων.

Επισημάνω ότι, η επί μακρόν απραξία του Εφοριακού Συμβουλίου, για τη λειτουργία του οποίου το δημόσιο δαπανά σημαντικά ποσά, όχι μόνο δεν συνάδει με το δημόσιο συμφέρον και πλήττει το θεσμό του Εφοριακού Συμβουλίου, αλλά συνιστά διασπάθιση δημοσίου χρήματος.

6.49 ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση.

(α) Υποβολή οικονομικών καταστάσεων. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δεν υπέβαλε μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης τις τελικές οικονομικές καταστάσεις για το 2007. Τα οικονομικά στοιχεία που ακολουθούν έχουν εξαχθεί από προσχέδιο των οικονομικών καταστάσεων της Αρχής για το 2007.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι ο λόγος της καθυστέρησης που παρατηρήθηκε οφείλεται στο γεγονός ότι αναμένονταν τα αποτελέσματα μελέτης για το Σχέδιο Σύνταξης των υπαλλήλων της.

(β) Αποτελέσματα έτους. Σύμφωνα με προσχέδιο των οικονομικών καταστάσεων παρουσιάζεται πλεόνασμα ύψους £83.618, σε σύγκριση με £85.116 το 2006.

(γ) Έσοδα. Τα έσοδα το 2007 ανήλθαν σε £709.993 σε σύγκριση με £661.415 το 2006, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £48.578 ή 7,3%. Αύξηση σημειώθηκε κυρίως στα Κονδύλια «Τόκοι Εισπρακτέοι» (£43.359) και «Τέλη από Διαφημίσεις» (£36.721), ενώ οι σημαντικότερες μειώσεις σημειώθηκαν στα Κονδύλια «Διοικητικά Πρόστιμα» (£16.300) και «Τέλη Εξέτασης Αίτησης» (£12.000).

(δ) Έξοδα. Τα έξοδα το 2007 ανήλθαν σε £626.375, έναντι £576.299 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £50.076 ή 8,7%. Αύξηση σημειώθηκε κυρίως στα Κονδύλια «Αποδοχές Προσωπικού» (£55.405), «Μίσθωση Υπηρεσιών Παρακολούθησης Σταθμών» (£11.111) και «Αποζημιώσεις και Δικηγορικά Έξοδα» (£9.949). Μείωση σημειώθηκε κυρίως στα Κονδύλια «Μίσθωση Υπηρεσιών Εξειδικευμένου Προσωπικού και Εμπειρογνωμόνων» (£9.541), «Βραβεία Ενθάρρυνσης Ποιότητας Παραγωγών» (£5.339) και «Δημοσιότητα, Δημοσιεύσεις, Διαφημίσεις» (£4.447).

(ε) Πρόβλεψη για συνταξιοδοτικά ωφελήματα. Στα αποθεματικά του 2007 καταχωρίστηκε πρόβλεψη για οφειλή συνταξιοδοτικών ωφελημάτων σε σχέση με προϋπηρεσία ύψους £697.000 (€1.191.000), σύμφωνα με το αναλογιστικό έλλειμμα σε σχέση με προϋπηρεσία που κατέδειξε η αναλογιστική μελέτη με ημερομηνία εκτίμησης 31.12.2007.

Προϋπολογισμός.

(α) Έγκριση. Σύμφωνα με το άρθρο 36 των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμων του 1998 έως 2006, ο ετήσιος Προϋπολογισμός της Αρχής καταρτίζεται μέχρι την 1^η Οκτωβρίου κάθε χρόνου και υπόκειται στην έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου και της Βουλής των Αντιπροσώπων. Ο Προϋπολογισμός για το έτος 2007 εγκρίθηκε από την Αρχή στις 28.6.2006, υποβλήθηκε αρχικά στο Υπουργείο Εσωτερικών στις 27.7.2006 και στην τελική του μορφή στις 10.10.2006 και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 14.2.2007. Κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 15.2.2007, ψηφίστηκε σε Νόμο (19(II)/2007) και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 28.3.2007, για δαπάνες ύψους £946.307. Η Βουλή ενέκρινε δωδεκατημόρια για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2007, ενώ οι δαπάνες που διενεργήθηκαν κατά την περίοδο 1.3.2007 μέχρι 27.3.2007 ύψους £17.076 δεν ήταν νομοθετικά καλυμμένες.

(β) (i) Υπερβάσεις 2007. Σε έξι κονδύλια του Προϋπολογισμού του 2007 σημειώθηκαν υπερβάσεις συνολικού ύψους £7.378. Για κάλυψη των υπερβάσεων αυτών από εξοικονομήσεις σε άλλα Κονδύλια των σχετικών Κεφαλαίων, θα πρέπει να ζητηθεί η καλυπτική έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος της Αρχής θα σταλεί επιστολή προς τον Υπουργό

Εσωτερικών για εξασφάλιση καλυπτικής έγκρισης.

(ii) Υπερβάσεις 2005, 2004 και 2002. Για την κάλυψη των υπερβάσεων στους Προϋπολογισμούς των ετών 2005 και 2004 ύψους £12.544 και £32.513 αντίστοιχα, από εξοικονομήσεις σε άλλα Κονδύλια των σχετικών Κεφαλαίων, ζητήθηκε η καλυπτική έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών η οποία δεν έχει ακόμη εξασφαλιστεί, ενώ για τις υπερβάσεις στον Προϋπολογισμό του 2002 ύψους £4.067, η Αρχή με επιστολή της ημερ. 18 Ιουλίου 2005, υπέβαλε στον Υπουργό Εσωτερικών νομοσχέδιο Τροποποιητικού Προϋπολογισμού για κάλυψή τους το οποίο εκκρεμεί.

Προσωπικό.

(α) Αποδοχές προσωπικού. Στις 31.12.2007 η Αρχή εργοδοτούσε 22 υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις (19 στις 31.12.2006). Οι αποδοχές προσωπικού, περιλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών στα διάφορα Ταμεία, ανήλθαν σε £382.011 σε σύγκριση με £326.606 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £55.405 ή ποσοστό 17%. Αυτό οφείλεται κυρίως στην αύξηση του αριθμού των υπαλλήλων, στις ετήσιες προσαυξήσεις και στην αύξηση του τιμαριθμικού επιδόματος. Στις αποδοχές προσωπικού δεν περιλαμβάνεται ποσό ύψους £19.718 (£15.652 το 2006) για υπηρεσίες που πρόσφεραν μια Σύμβουλος για θέματα Ραδιοτηλεόρασης και μια Βοηθός Γραμματειακός Λειτουργός. Δεν περιλαμβάνεται επίσης ο μισθός ενός ωρομίσθιου/κλητήρα ύψους £10.772 για το 2007.

(β) Συνταξιοδοτικά ωφελήματα προσωπικού. Η Αρχή, με σκοπό την υιοθέτηση Σχεδίου Συντάξεων και Χορηγημάτων, ετοίμασε σχετικούς Κανονισμούς οι οποίοι αποστάληκαν στο Υπουργείο Εσωτερικών για προώθησή τους στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση. Το Υπουργείο Εσωτερικών απέστειλε στις 5.1.2006 τους πιο πάνω Κανονισμούς στο Υπουργείο Οικονομικών για τις απόψεις του. Το Υπουργείο Οικονομικών στις 30.10.2007 ζήτησε όπως πριν τοποθετηθεί επί του αιτήματος διεξαχθεί αναλογιστική μελέτη για την εκτίμηση του κόστους του προτεινόμενου Σχεδίου και για να διαπιστωθεί κατά πόσο η Αρχή, μακροπρόθεσμα, θα είναι σε θέση να καλύψει το εν λόγω κόστος.

Για το σκοπό αυτό ετοιμάστηκε αναλογιστική μελέτη που υποβλήθηκε στις 30.6.2008 με ημερομηνία εκτίμησης την 31.12.2007 και με όριο αφυπηρέτησης το 60ο έτος. Σύμφωνα με τη μελέτη αυτή το προωθούμενο Σχέδιο Συντάξεων της Αρχής παρουσιάζει έλλειμμα σε σχέση με προϋπηρεσία, ύψους £697.000 (€1.191.000) ενώ το ποσοστό εισφοράς για μελλοντική υπηρεσία υπολογίστηκε σε 40,0% επί των βασικών μισθών και του τιμαριθμικού επιδόματος (εξαιρουμένου του 13^{ου} μισθού). Η Αρχή αποφάσισε να αναγνωρίσει το σύνολο του αναλογιστικού ελλείμματος σε σχέση με προϋπηρεσία στα αποθεματικά του 2007. Σημειώνεται ότι στον Προϋπολογισμό του 2007 περιλαμβάνεται πρόνοια για δαπάνες ύψους £20.500 για «Ταμείο Σύνταξης - Κάλυψη Ελλείμματος» και £53.205 για «Ταμείο Σύνταξης – Εισφορές Χρόνου».

Σύστημα εσωτερικού ελέγχου. Παρά τη βελτίωση που παρατηρήθηκε, το σύστημα εσωτερικού ελέγχου εξακολουθεί να παρουσιάζει αδυναμίες σε συγκεκριμένους τομείς. Οι ακόλουθες περιπτώσεις, μερικές από τις οποίες είχαν επισημανθεί και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, είναι ενδεικτικές.

(α) Δικαιολογητικά έγγραφα εσόδων. Δεν δίνεται αύξων αριθμός στα έγγραφα εσόδων κατά την καταχώρισή τους στο μηχανογραφικό σύστημα με αποτέλεσμα να είναι δύσκολος ο εντοπισμός τους και συνεπώς η επιβεβαίωση των εγγραφών που καταχωρίζονται.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες στο λογιστήριο της Αρχής όπως υιοθετηθεί αμέσως η εισήγησή μας.

(β) Έκδοση αποδείξεων. Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις εισπράξεων οι οποίες κατατέθηκαν σε τραπεζικό λογαριασμό της Αρχής χωρίς την έκδοση αποδείξεων εισπράξης.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος της Αρχής, οι πιο πάνω περιπτώσεις ήταν μεμονωμένες και αφορούσαν συγκεκριμένα στην είσπραξη επιταγών των Κοινωνικών Ασφαλίσεων για άδεια μητρότητας, από Λειτουργούς της Αρχής και ότι δόθηκαν οδηγίες να μην επαναληφθούν τέτοιες ενέργειες στο μέλλον.

(γ) Συμφιλίωση μισθολογίου. Δεν γίνεται συμφιλίωση του μισθολογίου που εκδίδεται από το σχετικό μηχανογραφικό πρόγραμμα με τους λογαριασμούς των αποδοχών προσωπικού στο γενικό καθολικό (κατά κατηγορία προσωπικού). Εισηγήθηκα όπως γίνεται μηνιαία και ετήσια σύγκριση/συμφιλίωση των πιο πάνω για έγκαιρο εντοπισμό, διερεύνηση και διευθέτηση τυχόν διαφορών.

(δ) Βιβλιοθήκη. Παρατηρήθηκε ότι τα περισσότερα βιβλία είναι συγκεντρωμένα στην αίθουσα συνεδριάσεων ενώ αρκετά βρίσκονται σε γραφεία υπαλλήλων χωρίς την ενημέρωση οποιουδήποτε μητρώου κατά το δανεισμό τους. Για τη διασφάλιση των περιουσιακών στοιχείων της Αρχής και εύκολο εντοπισμό τους έγινε εισήγηση όπως τηρείται μητρώο βιβλιοθήκης και όπως εφαρμοστεί διαδικασία δανειοδότησης των βιβλίων.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες όπως η εισήγησή μας υιοθετηθεί και όπως οριστεί άτομο το οποίο θα είναι υπεύθυνο τόσο για την τήρηση και ανανέωση του εν λόγω μητρώου, όσο και για τη διαδικασία δανεισμού βιβλίων.

Χρεώσεις. Το σύνολο των χρεωστών κατά τις 31.12.2007 ήταν £702.459 σε σύγκριση με £849.624 κατά τις 31.12.2006. Μεγαλύτερο μέρος αποτελούσαν οι χρεώσεις από «Διοικητικά Πρόστιμα», που ανέρχονταν σε £488.033, σε σύγκριση με £626.800 το 2006. Η μείωση που παρατηρείται οφείλεται στην εκδίκαση, κατά το 2007, αρκετών υποθέσεων προηγούμενων ετών με δικαστική απόφαση υπέρ της Αρχής, με αποτέλεσμα τον τελικό διακανονισμό παλαιών υπολοίπων. Η είσπραξη των διοικητικών προστίμων καθυστερεί, κυρίως λόγω των προσφυγών που γίνονται από τους σταθμούς εναντίον των αποφάσεων της Αρχής, οι οποίοι στις πλείστες περιπτώσεις δεν τα καταβάλλουν πριν από την εκδίκαση της υπόθεσης, κατά παράβαση του Κανονισμού 47 της Κ.Δ.Π. 10/2000, που προνοεί ότι τα διοικητικά πρόστιμα καταβάλλονται στην Αρχή, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε ένσταση ή προσφυγή.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι σε καμιά περίπτωση η Αρχή δεν ανέχεται τις πιο πάνω παραβάσεις αλλά αντιθέτως, δίνεται μια ελάχιστη περίοδος στο σταθμό για την καταβολή του χρηματικού προστίμου (συνήθως ένας μήνας) και στη συνέχεια η Αρχή προχωρεί με την καταχώριση αγωγής εναντίον του για τη μη καταβολή του προστίμου.

Μέρος Β

Έκτακτη αμυντική εισφορά. Όπως ανέφερα και στις προηγούμενες Εκθέσεις μου, δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια στις οικονομικές καταστάσεις της Αρχής, αναφορικά με τυχόν υποχρέωση της Αρχής για καταβολή έκτακτης αμυντικής εισφοράς για τα έτη 2000 μέχρι 2007. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 41(γ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι)/1998 το εισόδημα της Αρχής απαλλάσσεται από οποιαδήποτε φορολογία με βάση την περί Φόρου Εισοδήματος νομοθεσία, η Αρχή εξακολουθεί να έχει την άποψη ότι το εισόδημά της δεν υπόκειται ούτε και σε έκτακτη αμυντική εισφορά. Το 2002, μετά από υπόδειξη του νομικού της συμβούλου, η Αρχή υπέβαλε σχετικούς προσδιορισμούς φορολογητέου εισοδήματος για τα έτη 1998 και 1999 και κατέβαλε την εισφορά που προέκυψε, ύψους περίπου £11.000, με επιφύλαξη όμως των δικαιωμάτων της. Για τα έτη 2000 – 2007 δεν έγινε οποιοσδήποτε προσδιορισμός του φορολογητέου εισοδήματός της.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι η Αρχή, σε συνεργασία με τους Νομικούς της

Συμβούλους, θα επανεξετάσει το εν λόγω θέμα.

6.50 ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΩΡΟΜΙΣΘΙΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Μέρος Α

Ετοιμασία και υποβολή οικονομικών καταστάσεων του Ταμείου για έλεγχο. Οι τελικοί λογαριασμοί του Ταμείου για το έτος 2007 δεν έχουν υποβληθεί στην Υπηρεσία μου για έλεγχο, μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης. Από τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων του 2006 παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα.

Αποτελέσματα χρήσης. Σύμφωνα με τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου για το έτος 2006, το Ταμείο παρουσίασε πλεόνασμα το οποίο κατανεμήθηκε στους λογαριασμούς των μελών, ύψους £7.136.328, απόδοση 5,98% (2005 £9.226.607, απόδοση 8,70%).

Το Ταμείο Προνοίας προβλέπει την παραχώρηση κατοχυρωμένου κατώτατου ορίου ωφελημάτων στους αφυπηρετούντες ανεξάρτητα από το ύψος του ποσού που υπάρχει στο λογαριασμό τους. Το Κράτος συμπληρώνει τη διαφορά στο ύψος της συμφωνημένης κατοχυρωμένης απόδοσης. Για το 2006 το Κράτος κατέβαλε για το σκοπό αυτό ποσό ύψους £4.640.969, σε σύγκριση με £2.237.095 για το 2005. Η αύξηση κατά £2.403.874 οφείλεται κυρίως στο μεγάλο αριθμό υπαλλήλων που αφυπηρέτησαν οικειοθελώς από το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας. Το σύνολο των υπαλλήλων που αφυπηρέτησαν το 2006 ανήλθε σε 397 (σε 385 από τους οποίους καταβλήθηκε κατοχυρωμένο Ταμείο Προνοίας), σε σύγκριση με 240 που αφυπηρέτησαν το 2005 (σε 194 από τους οποίους καταβλήθηκε κατοχυρωμένο Ταμείο Προνοίας).

Η ελάχιστη απαιτούμενη απόδοση του Ταμείου για κάλυψη της συμφωνημένης κατοχυρωμένης απόδοσης, χωρίς να χρειαζόταν το Κράτος να καταβάλει οποιοδήποτε ποσό, θα έπρεπε να ανέλθει για το 2006 σε 56,82% (για το έτος 2005 σε 62,60%), απόδοση η οποία βεβαίως δεν θα ήταν εφικτό να πραγματοποιηθεί υπό συνήθεις οικονομικές συνθήκες.

Μετρητά κατατεθειμένα στο Γενικό Λογιστήριο. Το υπόλοιπο των μετρητών του Ταμείου που ήταν κατατεθειμένο στο Γενικό Λογιστήριο ανερχόταν στις 31.12.2006 σε £15.706.927, σε σύγκριση με £28.225.363 που ήταν στις 31.12.2005.

Αποκοπή φόρου εισοδήματος. Η Υπηρεσία μου επισήμανε ότι η τακτική αποκοπής ποσών που οφείλονται σε τρίτα πρόσωπα, περιλαμβανομένου και του φόρου εισοδήματος, πριν καταβληθούν τα ωφελήματα στους δικαιούχους, δεν συνάδει με τη σχετική νομοθεσία. Σημειώνεται επίσης ότι εφόσον ο Έφορος Ταμείων Προνοίας σε επιστολή του ημερ. 22.5.2000, αναφέρει ότι δεν συμφωνεί με τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, πριν γίνουν αποκοπές φόρου εισοδήματος χρειάζεται να λαμβάνεται πάντοτε γραπτή εξουσιοδότηση από το δικαιούχο. Κατά τον έλεγχο των λογαριασμών, τόσο του 2005, όσο και του 2006, διαπιστώθηκε ότι από το Ταμείο Προνοίας του δικαιούχου αποκόπτεται φόρος προηγούμενων ετών, χωρίς να έχει τροποποιηθεί η σχετική νομοθεσία και χωρίς να υπάρχει γραπτή εξουσιοδότηση από το δικαιούχο του Ταμείου Προνοίας.

Μηχανογράφηση Ταμείου Προνοίας. Το μηχανογραφημένο σύστημα του Ταμείου παρουσιάζει ορισμένες δυσλειτουργίες και ως εκ τούτου, χρησιμοποιείται μόνο για την καταχώριση νέων μελών. Επίσης λόγω αλλαγών που έγιναν, από τότε που άρχισε να ετοιμάζεται το σύστημα μέχρι σήμερα (όπως για παράδειγμα η αλλαγή στον τρόπο υπολογισμού του Κατοχυρωμένου Ταμείου Προνοίας καθώς και η υιοθέτηση από 1.1.2008 του Ευρώ ως επίσημου νομίσματος), γίνονται σκέψεις για ανάπτυξη ενός νέου συστήματος, προσαρμοσμένου στις ανάγκες του Ταμείου, το οποίο θα βοηθήσει και στη διεκπεραίωση των σχετικών εργασιών πιο αποτελεσματικά.

6.51 ΙΔΡΥΜΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Μέρος Α

Οικονομική κατάσταση.

Οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2007 δεν έχουν υποβληθεί στην Υπηρεσία μου για έλεγχο μέχρι την ημερομηνία ετοιμασίας της Έκθεσής μου. Από τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων του 2006 παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι οικονομικές καταστάσεις του έτους 2006 παρουσίασαν πλεόνασμα £48.825 σε σύγκριση με έλλειμμα £198.889 το 2005, ενώ το συσσωρευμένο πλεόνασμα στις 31.12.2006 ανήλθε στις £79.911 (£31.086 το 2005).

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Ιδρύματος για τα έτη 2006 και 2005 ανήλθαν σε £7.275.879, και £4.245.402 αντίστοιχα, περιλαμβανομένης της κρατικής χορηγίας ύψους £7.135.000 και £4.135.000 αντίστοιχα με σκοπό τη χρηματοδότηση υφιστάμενων και νέων ερευνητικών έργων τα οποία εκπονούνται από Κυπριακούς Οργανισμούς. Οι χορηγίες από την Ευρωπαϊκή Ένωση για τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα για τη συμμετοχή του προσωπικού του Ιδρύματος και μελών της κυπριακής ερευνητικής κοινότητας ανήλθαν για τα ίδια έτη σε £140.879 και £110.402, αντίστοιχα. Τα σχετικά καθαρά έξοδα από την πιο πάνω συμμετοχή κατά τη διάρκεια του 2006 και 2005 ανήλθαν σε £72.021 και £82.245 αντίστοιχα.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £545.836, σε σύγκριση με £507.971 το 2005, παρουσίασαν δηλαδή αύξηση £37.865 ή ποσοστό 7,45%. Η πιο πάνω αύξηση οφείλεται κυρίως στις αυξήσεις που σημειώθηκαν στις αποδοχές προσωπικού, στην αγορά υπηρεσιών από τρίτα μέρη, στα έξοδα μελετών αξιολόγησης, και στην αύξηση των εξόδων αξιολόγησης Ερευνητικών Προγραμμάτων Κυπριακής Επιχορήγησης.

(δ) Επιχορηγήσεις. Οι συνολικές επιχορηγήσεις για το έτος 2006 ανήλθαν σε £6.633.489 σε σύγκριση με £3.896.595 το 2005. Ποσό ύψους £2.469.852 (£1.772.058 το 2005), αφορούσε επιχορηγήσεις έργων πολυθεματικής ανάπτυξης έρευνας, ποσό ύψους £1.090.997 (£650.477 το 2005) αφορούσε επιχορηγήσεις έργων ανάπτυξης βιομηχανικής έρευνας, £3.072.640 (£1.474.060 το 2005) αφορούσε επιχορηγήσεις έργων ανάπτυξης υποδομής και υποστήριξης της έρευνας.

Μέρος Β

Προσωπικό.

Στις 31.12.2006 το Ίδρυμα εργοδοτούσε 21 πρόσωπα, (19 σε μόνιμη και 2 σε έκτακτη βάση) και οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα Ταμεία ανέρχονταν σε £336.279 (£316.724 το 2005) περιλαμβανομένης και της εισφοράς στο Ταμείο Προνοίας Προσωπικού ύψους £11.691.

Δημιουργία Ερευνητικού Κέντρου για θέματα Ενέργειας Περιβάλλοντος και Νερού. Το Υπουργικό Συμβούλιο στις 22 Ιουνίου 2006 αποφάσισε τη δημιουργία Ερευνητικού Κέντρου για θέματα Ενέργειας Περιβάλλοντος και Νερού υπό το Ινστιτούτο Κύπρου, την ανάπτυξη του οποίου θα υποστηρίξει το Εργαστήριο Ενέργειας και Περιβάλλοντος του «Massachusetts Institute of Technology» των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής (MIT).

Για τη δημιουργία το-υ Κέντρου έχουν συνομολογηθεί δύο συμφωνίες στις οποίες εμπλέκεται το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας (ΙΠΕ). Η πρώτη συμφωνία, καλύπτει τη χρηματοδότηση της συμμετοχής του MIT για υλοποίηση ειδικού Κυπριακού Προγράμματος Ενέργειας Περιβάλλοντος και Νερού στις εγκαταστάσεις του για ποσό ύψους \$4,75 εκ. για πέντε έτη. Βάσει της συμφωνίας δεσμεύεται το ΙΠΕ και για την παροχή υποστήριξης με την παραχώρηση κρατικών πόρων για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη του εν λόγω Κέντρου στην Κύπρο. Για το σκοπό αυτό η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου προέβλεπε τη διάθεση £1,5 εκ. το 2007 και την άμεση παραχώρηση

των εγκαταστάσεων του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου. Το MIT έχει δεσμευτεί για την παροχή εξειδικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών για τεχνικά επιστημονικά και ακαδημαϊκά θέματα.

Το προσχέδιο για τη 2η συμφωνία, το οποίο όπως πληροφορήθηκα κατά τον έλεγχο δεν είχε υπογραφεί, είναι συμπληρωματικό έγγραφο της πρώτης, αναφέρεται στη διαδικασία καταβολής των σχετικών χορηγιών και θα προσδώσει τελική μορφή στις δεσμεύσεις που ανέλαβε το ΙΠΕ με βάση την πρώτη συμφωνία για τη δημιουργία του Κέντρου. Επειδή η υποχρέωση για παροχή πιστώσεων και άλλης βοήθειας για τη λειτουργία του Κέντρου είναι πέραν των υφιστάμενων οικονομικών δυνατοτήτων του ΙΠΕ προνοείται ότι η υποχρέωση αυτή γίνεται αποδεκτή από το ΙΠΕ, υπό την προϋπόθεση ότι η Κυβέρνηση θα παραχωρεί στο ΙΠΕ τις αναγκαίες πιστώσεις.

Λόγω των σοβαρών οικονομικών δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί, εισηγήθηκα όπως το ΙΠΕ αναπτύξει τους αναγκαίους μηχανισμούς εποπτείας και ελέγχου ως προς τη χρηστή διαχείριση των πόρων που θα παραχωρεί μέσα στα πλαίσια των συμφωνιών, παρακολουθεί τη σταδιακή επίτευξη των στόχων που θέτονται και λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την επιβεβαίωση ότι οι πόροι που παραχωρούνται διατίθενται για το σκοπό που παραχωρούνται. Επίσης το ΙΠΕ, ως ο Οργανισμός που θα παρέχει την κύρια οικονομική υποστήριξη στο Κέντρο, μέσω του Ινστιτούτου Κύπρου, είναι αναγκαίο όπως παράλληλα βεβαιώνεται ότι έχουν υιοθετηθεί και εφαρμόζονται κανονισμοί και διαδικασίες για θέματα προσφορών που να διασφαλίζουν τη χρηστή διοίκηση και διαφάνεια σε όλες τις περιπτώσεις που εμπλέκονται δημόσιοι πόροι και ότι έχει καταρτιστεί οργανόγραμμα για τη διεύθυνση και το προσωπικό με διαχωρισμό καθηκόντων και ευθυνών με την έγκριση κανονισμών και διαδικασιών σε θέματα προσλήψεων, κλιμάκων και ανέλιξης.

6.52 ΤΑΜΕΙΟ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

Τήρηση βιβλίων και λογαριασμών. Το Ταμείο Κλινικών Εργαστηρίων ιδρύθηκε και λειτούργησε το 1992. Λόγω μη τήρησης κατάλληλων βιβλίων και λογαριασμών, τα οποία προνοούνται στους σχετικούς Νόμους και Κανονισμούς, δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί η ορθότητα των εισπραχθέντων τελών εγγραφής, καθώς και το ύψος των οφειλόμενων τελών ανανέωσης εγγραφής για τα έτη 1992-2001. Για τα έτη 2002-2007 εκκρεμεί η υποβολή των οικονομικών καταστάσεων στην Υπηρεσία μου για έλεγχο.

Εφαρμογή του Νόμου. Επισημαίνεται και πάλι ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι εφαρμόστηκαν οι διατάξεις του Νόμου ως προς την εγγραφή και λειτουργία των κλινικών εργαστηρίων, τη διενέργεια επιθεωρήσεων και την άσκηση πειθαρχικού ελέγχου επί των διευθυντών τους. Επειδή η εφαρμογή του Νόμου αφορά άμεσα στη διασφάλιση της δημόσιας υγείας, η Υπηρεσία μου εξέφρασε την ανησυχία της κατά πόσο τα υφιστάμενα κλινικά εργαστήρια λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου και κατά πόσο λαμβάνονται όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα προφύλαξης, όπως π.χ. στο θέμα της απόρριψης βιολογικών υγρών.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου ανέφερε ότι, για τη διεξαγωγή ελέγχου στα εργαστήρια, ζητήθηκε στις 6.5.2008 από τον Υπουργό Υγείας ο διορισμός Επιθεωρητή.

6.53 ΙΔΡΥΜΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Μέρος Α

Λειτουργία του Ιδρύματος. Κύρια δραστηριότητα του Ιδρύματος είναι η διεκπεραίωση εργασιών της Υπηρεσίας Ενέργειας του Υπουργείου, καθώς και η εξέταση/αξιολόγηση αιτήσεων επιχορήγησης για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας εκ μέρους του Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Επίσης το Ίδρυμα συμμετέχει σε προγράμματα και πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αποτελέσματα έτους. Οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2006 υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου την 1.8.2008 και ο έλεγχος για το 2006 δεν είχε διεξαχθεί μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης, ενώ οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2007 δεν έχουν υποβληθεί. Η καθυστέρηση στην ετοιμασία των λογαριασμών και κατ' επέκταση στη διενέργεια του ελέγχου από την Υπηρεσία μου, στερεί το ίδιο το Ίδρυμα από την αξιοποίηση τυχόν εισηγήσεών μου, καθώς και την Κυβέρνηση, τη Βουλή και τους πολίτες από έγκαιρη πληροφόρηση.

Προσωπικό. Στις 31.12.2007 το Ίδρυμα εργοδοτούσε 36 λειτουργούς, σε σύγκριση με 26 στις 31.12.2006. Σύμφωνα με τις μη εξελεγμένες οικονομικές καταστάσεις οι συνολικές δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα Ταμεία ανήλθαν σε £364.551 κατά το 2007, σε σύγκριση με £273.706 το 2006.

Συνεργασία του Ιδρύματος με την Κυβέρνηση. Η Κυβέρνηση παραχωρεί στο Ίδρυμα ετήσια επιχορήγηση για κάλυψη των λειτουργικών του εξόδων. Σχετικά με την παραχώρηση της εν λόγω επιχορήγησης, η Υπηρεσία μας ανέφερε στην προηγούμενη της Έκθεσης ότι πρέπει να εξασφαλιστεί η έγκριση του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ως διαλαμβάνεται στις πρόνοιες του σχετικού Νόμου.

Ο Πρόεδρος του Ιδρύματος με πληροφόρησε ότι απέστειλε στις 2.10.2008 ενημερωτικό σημείωμα στον Έφορο για εξασφάλιση της σχετικής έγκρισής του και αναμένεται η απάντησή του.

Κανονισμοί. Για θέματα για τα οποία δεν γίνεται ειδική πρόνοια στο καταστατικό, όπως π.χ. για θέματα προσωπικού, δημοσιονομικά και λογιστικά θέματα, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως, για την εύρυθμη λειτουργία του Ιδρύματος, ετοιμαστούν σχετικοί Κανονισμοί. Μέχρι σήμερα δεν έχουν ετοιμαστεί.

6.54 ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΕΠΙΚΤΗΤΗΣ ΑΝΟΣΟΠΟΙΗΤΙΚΗΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

Μέρος Α

Σκοπός του Ταμείου. Σκοπός της ίδρυσης του Ταμείου είναι η εξασφάλιση και διάθεση των αναγκαίων χρηματικών πόρων για τη διοργάνωση και χρηματοδότηση προγραμμάτων και την υλοποίηση άλλων μέτρων για τον έλεγχο και την πρόληψη του συνδρόμου επίκτητης ανοσοποιητικής ανεπάρκειας και την παροχή οικονομικής βοήθειας σε φορείς ή ασθενείς του συνδρόμου αυτού.

Εισπράξεις και πληρωμές. Οι εισπράξεις του Ταμείου, που προέρχονται αποκλειστικά από κρατική χορηγία, ήταν £128.491 και οι πληρωμές £128.865 για το 2007, σε σύγκριση με £90.000 και £112.434 το 2006, αντίστοιχα. Οι πληρωμές του Ταμείου αφορούσαν κυρίως σε βοηθήματα προς ασθενείς και για τα έτη 2007 και 2006, ανήλθαν σε £79.880 και £83.740, αντίστοιχα.

Έγκριση και υλοποίηση Προϋπολογισμού. Σύμφωνα με το Άρθρο 7(1) του περί Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας (ΣΕΑΑ) Νόμου αρ. 95 του 1992, το Ταμείο έχει δικό του Προϋπολογισμό, ο οποίος καταρτίζεται κάθε χρόνο από την Επιτροπή Διαχείρισης και υπόκειται στην έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου και της Βουλής των Αντιπροσώπων.

6.55 ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Μέρος Α

Γενικά. Το Ταμείο Επιδότησης ή Χρηματοδότησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ιδρύθηκε με το Νόμο 33(Ι)/2003, για σκοπούς ενθάρρυνσης της εκμετάλλευσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και γενικά της εξοικονόμησης ενέργειας. Τα έσοδα του Ταμείου προέρχονται από το τέλος ύψους 0,13 σεντ/κwh επί της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο εισπράττεται από κάθε εξουσιοδοτημένο παροχέα ηλεκτρικής ενέργειας και εμβάζεται στο Ταμείο. Το Ταμείο διοικείται από την Επιτροπή Διαχείρισης του Ταμείου, η οποία καθιρύεται βάσει του άρθρου 4(Ι)

του Νόμου. Της Επιτροπής προεδρεύει ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και μέλη της είναι ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών ή εκπρόσωπός του, ο Γενικός Διευθυντής του Γραφείου Προγραμματισμού ή εκπρόσωπός του, ο Διευθυντής Εμπορίου και Βιομηχανίας που είναι υπεύθυνος για θέματα ενέργειας ή εκπρόσωπός του, ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας ή εκπρόσωπός του και εκπρόσωπος του ΕΤΕΚ.

Λογαριασμοί.

(α) Αποτελέσματα. Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2007 τα έσοδα του Ταμείου ανήλθαν σε £5.796.588 (£5.428.000 το 2006), ενώ οι δαπάνες σε £6.580.619 (£1.605.208 το 2006). Το υπόλοιπο του Ταμείου στις 31.12.2007 ανερχόταν στο ποσό των £13.381.277 (£14.165.308 το 2006).

(β) Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο και κατάθεση των ελεγμένων λογαριασμών στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Σύμφωνα με το άρθρο 5(2) του πιο πάνω Νόμου, οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να υποβάλλονται για έλεγχο το αργότερο μέχρι τις 30 Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρονται, ενώ για το υπό εξέταση έτος (2007) υποβλήθηκαν στις 13.8.2008. Σημειώνεται ότι και για την προηγούμενη περίοδο (2006) οι λογαριασμοί υποβλήθηκαν επίσης καθυστερημένα στις 17.9.2007. Επίσης σύμφωνα με τα άρθρα 5(3) και 5(4) του ίδιου Νόμου η Επιτροπή Διαχείρισης του Ταμείου αποστέλλει στον Υπουργό Οικονομικών αντίγραφο των λογαριασμών που έχουν ελεγχθεί, μαζί με τη σχετική έκθεση του Γενικού Ελεγκτή και αντίγραφο των λογαριασμών και της Έκθεσης του Γενικού Ελεγκτή κατατίθενται από τον Υπουργό Οικονομικών στη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, κάτι που δεν έγινε για τα προηγούμενα χρόνια (2004-2006) των οποίων οι λογαριασμοί έχουν ελεγχθεί.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης του Ταμείου με διαβεβαίωσε ότι σύντομα θα σταλούν αντίγραφα των λογαριασμών και οι σχετικές εκθέσεις του Γενικού Ελεγκτή στον Υπουργό Οικονομικών.

Έγκριση/Εκτέλεση Προϋπολογισμού - Καθυστερήσεις στην προώθηση των σκοπών του Ταμείου. Ο Προϋπολογισμός του Ταμείου ψηφίστηκε σε Νόμο από τη Βουλή στις 8.2.2007 αλλά δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και τέθηκε σε ισχύ την ημέρα της δημοσίευσης του στις 23.2.2007 (Ν. 10(II)/2007). Σημειώνεται ότι την περίοδο μετά την έγκριση του Προϋπολογισμού από τη Βουλή μέχρι την ημερομηνία που ο περί Προϋπολογισμού Νόμος τέθηκε σε ισχύ, πληρώθηκαν χορηγίες ύψους £1.137.123, ενώ η διενέργεια των πληρωμών θα έπρεπε να αρχίσει μετά την έναρξη της ισχύος του Νόμου.

Ο Προϋπολογισμός προνοούσε έσοδα ύψους £5.937.000 και συνολικές δαπάνες ύψους £12.072.000 από τις οποίες ποσό £11.170.000 αφορούσε επιχορηγήσεις. Τα πραγματικά έσοδα ανήλθαν στις £5.796.588 και οι πραγματικές δαπάνες στις £6.580.619 από τις οποίες £6.195.456 αφορούσαν σε επιχορηγήσεις.

Το συνολικό εγκεκριμένο ποσό για χορηγίες για τα έτη 2004-2007 κατά την 31.12.2007 ανερχόταν στα £17 εκ., ενώ το ποσό των επιχορηγήσεων που παραχωρήθηκαν ήταν £8 εκ. Σημαντικό μέρος της χορηγίας που δεν παραχωρήθηκε αφορά στις κατηγορίες αξιοποίηση βιομάζας και φωτοβολταϊκών συστημάτων που δεν υλοποιήθηκαν μέχρι τα τέλη του 2007.

Κατά το 2007 παραλήφθηκαν συνολικά 12 007 αιτήσεις, ενώ εξετάστηκαν και εγκρίθηκαν 6 935. Το συνολικό ποσό της επιχορήγησης που αντιστοιχεί στις αιτήσεις που εγκρίθηκαν ανερχόταν σε £7.903.412, ενώ το ποσό των επιχορηγήσεων που καταβλήθηκαν ανήλθε σε £6.195.456.

Επισήμανα την κατακόρυφη αύξηση στον αριθμό των αιτήσεων που παραλαμβάνονται, καθώς και το γεγονός ότι εντός του 2007 υπήρξε σημαντική αύξηση ως προς το ποσό των χορηγιών που καταβλήθηκε τόσο ως προς το αντίστοιχο ποσό του προηγούμενου έτους που ήταν £1.262.397,

όσο και ως ποσοστό επί του εγκεκριμένου προϋπολογισμού που ανήλθε στο 55% (17% για το 2006).

Ανάθεση από την Επιτροπή Διαχείρισης του Ταμείου, της εξέτασης και αξιολόγησης των αιτήσεων για παροχή επιδοτήσεων, στο Ίδρυμα Ενέργειας. Μέσα στα πλαίσια διερεύνησης του δικαιώματος της Επιτροπής για απευθείας ανάθεση στο Ίδρυμα Ενέργειας, της διεκπεραίωσης των αιτήσεων που θα λαμβάνονταν το 2007 διαπιστώθηκε ότι θα πρέπει να τροποποιηθεί το άρθρο 7 του Νόμου ώστε να συμπεριληφθεί ρητή πρόνοια ότι η Επιτροπή δύναται να εκχωρεί τις εξουσίες της για εξέταση και αξιολόγηση των αιτήσεων σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, με τους όρους που θα συμφωνούνται εκ των προτέρων. Ως εκ τούτου ετοιμάστηκε σχετικό νομοσχέδιο για τροποποίηση των περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας Νόμων, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 9.5.2007 (αρ. αποφ. 65.455) και στις 20.7.2007 προωθήθηκε στη Βουλή για ψήφιση. Μέχρι σήμερα δεν έχει ψηφιστεί.

Η Επιτροπή στις 4.7.2007 αποφάσισε την ανάθεση της αξιολόγησης των αιτήσεων του 2007 στο Ίδρυμα Ενέργειας Κύπρου (IEK) με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού για λόγους τεχνικούς (άρθρο 33 εδάφιο (α) (ii) του Ν.12(I)/2006). Οι τεχνικοί λόγοι που επικαλέστηκε η Επιτροπή είναι ότι το Ίδρυμα κατέχει την αναγκαία τεχνική ικανότητα στα θέματα της αρμοδιότητας του Ταμείου, δηλαδή την εξοικονόμηση ενέργειας, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και οργάνωση και λειτουργία σχεδίων χορηγιών σε αυτούς τους τομείς στα πλαίσια των κυβερνητικών διαδικασιών και ότι πληροί το τεκμήριο της ανεξαρτησίας από τους αιτητές.

Επισημαίνεται ότι η απόφαση δεν ήταν ομόφωνη. Ένα μέλος της Επιτροπής διαφώνησε και σημείωσε ότι κατά την άποψή του δεν υπάρχουν τέτοιοι τεχνικοί λόγοι που να δικαιολογούν τη διαπραγμάτευση μόνο με το Ίδρυμα Ενέργειας.

Πέραν του νομικού κωλύματος της ανάθεσης της εξέτασης των αιτήσεων σε άλλο νομικό ή φυσικό πρόσωπο και, ακόμα και αν ευσταθούσαν οι τεχνικοί λόγοι που επικαλέστηκε η Επιτροπή, έχω την άποψη ότι η απόφαση της δεν είναι αιτιολογημένη με βάση την ουσία του άρθρου 33(α)(ii) που είναι ότι η ανάθεση με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης μπορεί να γίνει εάν, μεταξύ άλλων, για λόγους τεχνικούς, υπάρχει μόνο ένας οικονομικός φορέας κατάλληλος. Στη συγκεκριμένη περίπτωση η Επιτροπή εξέτασε μεν κατά πόσο το Ίδρυμα Ενέργειας είναι από τεχνικής άποψης κατάλληλο, χωρίς όμως να εξετάσει κατά πόσο υπάρχει άλλος κατάλληλος οικονομικός φορέας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (εφόσον η αμοιβή για τις συγκεκριμένες υπηρεσίες υπερβαίνει το όριο των €206.000 που ορίζει ο Νόμος 12(1)/2006 για υπηρεσίες που αναθέτονται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων). Σε περίπτωση που το Ίδρυμα Ενέργειας δεν αποτελεί τον μοναδικό κατάλληλο οικονομικό φορέα – και κατά την άποψή μου αυτή είναι η περίπτωση – τότε η Επιτροπή δεν μπορούσε να επικαλεστεί το άρθρο 33(α)(ii) του Νόμου για την απευθείας ανάθεση των συγκεκριμένων υπηρεσιών στο Ίδρυμα Ενέργειας.

Μέρος Β

Επισκέψεις ελέγχου. Οι όροι των συμφωνιών παροχής χορηγίας που υπογράφονται μεταξύ των αιτητών και της Επιτροπής Διαχείρισης του Ταμείου για περιπτώσεις χορηγιών πέραν των £1.500, προνοούν ότι ο αιτητής πρέπει να έχει στην κατοχή του τα συστήματα για τα οποία πήρε χορηγία για τουλάχιστον 5 χρόνια. Σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να επιστραφεί κατ' αναλογία ποσοστό της χορηγίας για το οποίο δεν έχουν γίνει αποσβέσεις (λογιστική απόσβεση). Κατά τη διάρκεια του 2007 δεν έγιναν οποιεσδήποτε επιτόπιες επισκέψεις ελέγχου και εξέφρασα την άποψη ότι για επιβεβαίωση της κατοχής των συστημάτων που επιχορηγήθηκαν πρέπει να γίνονται δειγματοληπτικές επισκέψεις ελέγχου.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι η Επιτροπή έδωσε οδηγίες για διενέργεια επιτόπιων επισκέψεων ελέγχου για επιβεβαίωση της κατοχής των συστημάτων που επιχορηγήθηκαν με βάση συγκεκριμένα προγράμματα ελέγχου.

Επένδυση αποθεμάτων του Ταμείου. Το υπόλοιπο των αποθεμάτων του Ταμείου στις 31.12.2007 ανερχόταν στο ποσό των £13.381.277 (£14.165.308 το 2006). Το υπόλοιπο του Ταμείου κατατίθεται σε κυβερνητικό λογαριασμό καταθέσεων του Γενικού Λογιστηρίου. Επειδή πρόκειται για σημαντικό ποσό και ο εν λόγω λογαριασμός δεν είναι τοκοφόρος, εισηγήθηκα, σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, όπως η Επιτροπή μελετήσει τρόπους επένδυσης των αποθεμάτων του Ταμείου, αφού λάβει σχετική έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, όπως προνοείται στο άρθρο 7(2)(δ) του Νόμου, όπως και έπραξε.

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2007 ποσό ύψους £5 εκ. ήταν επενδυμένο σε Κυβερνητικά Χρεώγραφα Αναπτύξεως. Ανεξάρτητα από την αναγκαιότητα επένδυσης των αποθεμάτων του Ταμείου, επισήμανα ότι πρωταρχικός του στόχος είναι η αξιοποίηση των αποθεμάτων του, με σκοπό την ενθάρρυνση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, καθώς και την εξοικονόμηση ενέργειας.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι η Επιτροπή έχει μελετήσει εναλλακτικούς και πιο αποδοτικούς τρόπους επένδυσης των αποθεμάτων και ότι λήφθηκε η έγκριση του Υπουργού Εμπορίου, και του Υπουργού Οικονομικών για άνοιγμα τοκοφόρων λογαριασμών. Η Επιτροπή βρίσκεται στο στάδιο ετοιμασίας όρων προσφορών για τις εν λόγω επενδύσεις σε χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα. Με διαβεβαίωσε επίσης ότι παράλληλα καταβάλλονται όλες οι προσπάθειες για την υλοποίηση του πρωταρχικού στόχου του Ταμείου.

6.56 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Μέρος Α

Νομικό πλαίσιο. Ο Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών (ΟΑΠ) ιδρύθηκε στις 27.6.2003 με τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας του «περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών καθώς και άλλων συναφών θεμάτων» Νόμου του 2003 (Ν. 64(Ι)/2003). Σύμφωνα με το άρθρο 7 του πιο πάνω Νόμου, ο ΟΑΠ είναι ανεξάρτητος Οργανισμός ο οποίος δεν υπάγεται σε οποιοδήποτε Υπουργείο ή Τμήμα της Κυβέρνησης.

Σκοποί του Οργανισμού είναι, σύμφωνα με τον υπό αναφορά Νόμο, η διαχείριση των πιστώσεων που προέρχονται τόσο από τα σχετικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και από την Κυπριακή Δημοκρατία, οι οποίες κατατίθενται στο Ταμείο Πληρωμών του Οργανισμού, η πρόληψη και πάταξη ατασθαλιών σε σχέση με τις πιστώσεις αυτές και η ανάκτηση ποσών που προέρχονται από τις πιστώσεις αυτές, οι οποίες χάθηκαν λόγω παρατυπίας ή αμέλειας.

Διαπίστευση. Ο Οργανισμός υπόκειται σε διαπίστευση, η οποία είναι απαραίτητη προϋπόθεση για να είναι σε θέση ο Οργανισμός να διενεργεί πληρωμές που βαρύνουν το Ταμείο Πληρωμών, από την Αρμόδια Αρχή Διαπίστευσης, που σύμφωνα με το άρθρο 5(2) του Νόμου, είναι ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Με βάση το άρθρο 42 του Νόμου ο Υπουργός, ως Αρμόδια Αρχή Διαπίστευσης, διορίζει τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη, και που έχει ως κύρια αρμοδιότητα την παρακολούθηση της τήρησης από τον ΟΑΠ των προϋποθέσεων διαπίστευσης.

Η πράξη οριστικής διαπίστευσης του Οργανισμού τέθηκε σε εφαρμογή στις 27.2.2005. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κανονισμού 885/2006 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που τέθηκε σε εφαρμογή στις 16.10.2006, η διαπίστευση του Οργανισμού Πληρωμών είναι διαρκής διαδικασία και η Αρμόδια Αρχή οφείλει να ενημερώνει την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ανά τριετία κατά πόσο ο Οργανισμός Πληρωμών εξακολουθεί να συμμορφώνεται με τα κριτήρια διαπίστευσης.

Με βάση τα πιο πάνω, ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ενημέρωσε, με επιστολή του ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2006, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι η υφιστάμενη πράξη διαπίστευσης του Οργανισμού συνεχίζει να ισχύει.

Δήλωση αξιοπιστίας Επιτρόπου. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 8(1)(γ)(iii) του Κανονισμού 1290/2005, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 1.1.2007, οι επικεφαλές των Οργανισμών Πληρωμών οφείλουν να υποβάλλουν, μέχρι την 1^η Φεβρουαρίου του επόμενου έτους, δήλωση αξιοπιστίας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία να αναφέρει αν, κατά την κρίση τους, οι λογαριασμοί που αποδόθηκαν και ελέγχθηκαν από το Όργανο Πιστοποίησης παρέχουν αληθή, πλήρη και ακριβή εικόνα των δαπανών και των εσόδων και ότι έχει θεσπιστεί σύστημα το οποίο παρέχει τα κατάλληλα εχέγγυα για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων συναλλαγών και παράλληλα διασφαλίζει ότι η επιλεξιμότητα των αιτήσεων και η διαδικασία χορήγησης ενίσχυσης αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης, ελέγχου και τεκμηρίωσης σύμφωνα με τους Κοινοτικούς Κανόνες.

Με βάση τα πιο πάνω ο Επίτροπος Αγροτικών Πληρωμών υπέβαλε, στις 10.12.2007, δήλωση αξιοπιστίας για το οικονομικό έτος 16.10.2006 – 15.10.2007. Η δήλωση αξιοπιστίας δόθηκε με επιφύλαξη αναφορικά με το θέμα του ποσοστού αποκλίσεων που προέκυψε από τους επιτόπιους ελέγχους του Σχεδίου Εκταρικών Επιδοτήσεων. Συγκεκριμένα, επισημαίνεται το πρόβλημα της αξιοπιστίας του Συστήματος Αναγνώρισης και Καταγραφής Αγροτεμαχίων, το οποίο αναπτύχθηκε χρησιμοποιώντας ως αρχική βάση το κτηματολογικό τεμάχιο, λαμβάνοντας υπόψη τη ψηφιοποιημένη έκταση κάθε τεμαχίου για καθορισμό της μέγιστης επιλέξιμης έκτασης, η οποία όμως παρουσίαζε αποκλίσεις από την πραγματική καταμετρηθείσα επιλέξιμη έκταση όπως προσδιοριζόταν κατά τη διεξαγωγή των επιτόπιων ελέγχων. Στη δήλωση αξιοπιστίας αναφέρεται επίσης ότι, σύμφωνα με υπολογισμούς του Οργανισμού, ο κίνδυνος για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) μπορεί να ανέλθει στο 5,48%, το οποίο, σε χρηματικό ποσό, μπορεί να ανέλθει στις €943.701.

Όπως αναφέρω και στη σχετική παράγραφο της Έκθεσής μου σε σχέση με το Σύστημα Αναγνώρισης και Καταγραφής Αγροτεμαχίων, ο Οργανισμός έχει ήδη προβεί στη λήψη διορθωτικών μέτρων για την αντιμετώπιση του πιο πάνω προβλήματος.

Ανάθεση αρμοδιοτήτων σε αναδόχους. Με βάση τις δυνατότητες που του παρέχει το άρθρο 15 του Νόμου, ο Οργανισμός σύναψε συμβάσεις ανάθεσης εργασίας με το Τμήμα Γεωργίας, το Τμήμα Δασών, το Συμβούλιο Αμπελοοινικών Προϊόντων, τον Οργανισμό Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας, το Τμήμα Τελωνείων, και το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Οι πιο πάνω ανάδοχοι διεκπεραιώνουν τις αιτήσεις για τα μέτρα που τους έχουν ανατεθεί μέχρι το στάδιο της έγκρισης της πληρωμής και στη συνέχεια αποστέλλουν τους φακέλους με όλα τα σχετικά στον Οργανισμό, ο οποίος καταβάλλει τις ενισχύσεις στους δικαιούχους, τηρεί τα απαιτούμενα στοιχεία και υποβάλλει όλες τις σχετικές πληροφορίες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σχετική σύμβαση αναμένεται επίσης να υπογραφεί με το Υπουργείο Εσωτερικών, ενώ θα υπογραφεί μνημόνιο συνεργασίας με την Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου αναφορικά με την εφαρμογή του μέτρου απόσυρσης σιτηρών.

Σύμφωνα με την παράγραφο 1Γ του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού 885/2006, όπου καθορίζονται τα κριτήρια διαπίστευσης των Οργανισμών Πληρωμών, στην περίπτωση εκχώρησης αρμοδιοτήτων σε άλλους Οργανισμούς πρέπει να πληρούνται διάφοροι όροι που καθορίζουν, μεταξύ άλλων, ότι «ο Οργανισμός Πληρωμών επανεξετάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα τις εκχωρηθείσες λειτουργίες, προκειμένου να επιβεβαιώσει ότι οι εργασίες εκτελέστηκαν σε ικανοποιητικό επίπεδο και ότι υπάρχει συμμόρφωση με τους Κοινοτικούς Κανόνες».

Ο Οργανισμός έχει προβεί, κατά τη διάρκεια του έτους, στην αναθεώρηση των συμφωνιών αναδοχής οι οποίες, με εξαίρεση δύο περιπτώσεις, έχουν υπογραφεί από τα συμβαλλόμενα μέρη. Στις αναθεωρημένες συμφωνίες περιλαμβάνεται πρόνοια για την υποβολή, από τους αναδόχους,

ετήσιων δηλώσεων αξιοπιστίας προς τον Επίτροπο, στον τύπο της δήλωσης αξιοπιστίας που υποβάλλει ο Επίτροπος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι οποίες υποβλήθηκαν, σε σχέση με το οικονομικό έτος που έληξε στις 15.10.2007, τον Ιανουάριο του 2008.

Στις αναθεωρημένες συμφωνίες αναδοχής προβλέπεται επίσης ότι ο ΟΑΠ δύναται να διενεργεί επιτόπιους ελέγχους στον ανάδοχο προς εξακρίβωση της εφαρμογής των διαδικασιών της συμφωνίας βάσει της κοινοτικής νομοθεσίας. Όπως μου αναφέρθηκε, το Τμήμα Έγκρισης Πληρωμών του ΟΑΠ διενεργεί συχνούς επιπρόσθετους ελέγχους σε δικαιούχους μέτρων υπό αναδοχή και βρίσκεται σε συνεχείς διαβουλεύσεις με τους ανάδοχους οργανισμούς για θέματα που προκύπτουν κατά την εφαρμογή των συμφωνιών αναδοχής. Επίσης η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου του Οργανισμού διενεργεί, δειγματοληπτικά, ελέγχους σε σχέση με τη λειτουργία των αναδόχων. Ωστόσο δεν φαίνεται να διενεργείται οποιοσδήποτε έλεγχος στις γενικές διαδικασίες και τα συστήματα των αναδόχων οργανισμών, με σκοπό τη διακρίβωση της συμμόρφωσής τους με τους σχετικούς Κοινοτικούς Κανονισμούς.

Ο Επίτροπος με πληροφόρησε ότι η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου εξετάζει κατά πόσο οι διαδικασίες που εφαρμόζουν οι ανάδοχοι Οργανισμοί είναι σύμφωνες με τους σχετικούς Κοινοτικούς Κανονισμούς στα πλαίσια διεξαγωγής ελέγχων σε μέτρα που χειρίζονται οι ανάδοχοι.

Οικονομική κατάσταση.

(α) Αναπροσαρμογή αποτελεσμάτων προηγούμενων ετών. Κατόπιν υπόδειξής μου, στην Έκθεσή μου αναφορικά με τον έλεγχο του προηγούμενου έτους, ο Οργανισμός προέβη, κατά τη διάρκεια του 2007, σε αλλαγή των λογιστικών αρχών του σε σχέση με το χειρισμό της κρατικής χορηγίας που δαπανάται για αγορά στοιχείων πάγιου ενεργητικού και άυλων στοιχείων ενεργητικού, του μέρους της αδαπάνητης κρατικής χορηγίας που χορηγείται για κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του, και των τόκων που εισπράχθηκαν επί της προκαταβολής που παραχωρήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφορικά με το Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2004 – 2006. Συγκεκριμένα, η χορηγία που αφορά στις αγορές στοιχείων πάγιου ενεργητικού και άυλων στοιχείων ενεργητικού, παρουσιάζεται πλέον ως αναβαλλόμενο έσοδο στον ισολογισμό και μεταφέρεται κάθε χρόνο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, ως έσοδο, ποσό ίσο με την ετήσια απόσβεση των εν λόγω στοιχείων. Επίσης, η αδαπάνητη κρατική χορηγία, σε σχέση με τα έξοδα λειτουργίας του Οργανισμού παρουσιάζεται στον ισολογισμό, κάτω από τις υποχρεώσεις, στα ποσά για κάλυψη μελλοντικών εξόδων λειτουργίας, ενώ το εισόδημα από τόκους που προέκυψε από την προκαταβολή που παραχωρήθηκε σε σχέση με το Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2004 - 2006, συμπεριλήφθηκε στην προβλεπόμενη εθνική συνεισφορά για το Σχέδιο. Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω αλλαγών, ο Οργανισμός προέβη στην αναπροσαρμογή των αποτελεσμάτων των προηγούμενων ετών.

(β) Φορολογική Μεταχείριση Οργανισμού. Όπως προέκυψε από διερεύνηση του θέματος της φορολογικής μεταχείρισης των εισοδημάτων του Οργανισμού από τραπεζικούς τόκους, η τελική θέση του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων είναι ότι τα εισοδήματα αυτά, πέραν της έκτακτης εισφοράς για την άμυνα η οποία αποκόπτεται στην πηγή, υπόκεινται σε φορολογία.

Το σύνολο των φορολογικών υποχρεώσεων του Οργανισμού, σε σχέση με εταιρικό φόρο, για τα έτη 2003 – 2006, υπολογίστηκε στις £112.687 και για το 2007 στις £90.066, ενώ το συνολικό ποσό των προστίμων για μη πληρωμή προσωρινής φορολογίας και μη έγκαιρη υποβολή οικονομικών καταστάσεων υπολογίστηκε στις £11.269 και £3.718, αντίστοιχα. Επιπλέον, υπολογίστηκαν οφειλόμενοι τόκοι, για την περίοδο από 1.8.2004 μέχρι 30.11.2007, ύψους £10.184. Τα πιο πάνω ποσά περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις του τρέχοντος έτους.

(γ) Αποτελέσματα έτους: Το πλεόνασμα πριν τη φορολογία για το 2007 ήταν £283.045 σε σύγκριση με £36.009 το 2006.

	2007 £'000	2006 £'000
Εισοδήματα	94.730	75.338
Πληρωμές σε δικαιούχους	(90.684)	(71.563)
	4.046	3.775
Χρεώλυση και άλλα λειτουργικά έσοδα	384	360
Καθαρά έξοδα διαχείρισης και λειτουργίας	(4.977)	(4.368)
Καθαρά χρηματοδοτικά έσοδα	830	269
Πλεόνασμα για το έτος πριν τη φορολογία	283	36
Φορολογία	(283)	(36)
Πλεόνασμα για το έτος	-	-

Στα εισοδήματα για το έτος περιλαμβάνονται τα ποσά που έχουν διατεθεί για τη διενέργεια πληρωμών των σχετικών επιδοτήσεων, τόσο από εθνικούς πόρους όσο και από Ευρωπαϊκά Κονδύλια. Τα ποσά που έχουν καταβληθεί στον Οργανισμό επιπλέον των πληρωμών που έχουν διενεργηθεί περιλαμβάνονται στον ισολογισμό του έτους ως πληρωτέα για εφαρμογή νέων και υφιστάμενων μέτρων. Η κρατική χορηγία που αφορά στην κάλυψη των λειτουργικών εξόδων του Οργανισμού λογιστικοποιείται κατά το έτος στο οποίο χορηγείται, ενώ, όπως αναφέρεται και πιο πάνω, το αδαπάνητο μέρος της παρουσιάζεται στον ισολογισμό στα ποσά για κάλυψη μελλοντικών υποχρεώσεων εξόδων λειτουργίας. Το ποσό αυτό, στις 31.12.2007, ανερχόταν στα £2.339.314.

Οι πληρωμές σε δικαιούχους αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις ως έξοδα κατά το έτος έγκρισής τους, και τα λειτουργικά έξοδα αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εξόδων.

(δ) Χρηματικά διαθέσιμα.

(i) Διαχείριση χρηματικών διαθεσίμων: Κατόπιν εισήγησής μου, ο Οργανισμός προέβη, το Νοέμβριο του 2006, στο άνοιγμα λογαριασμών άμεσης πρόσβασης με επιτόκιο που κυμάνθηκε, κατά το 2007, γύρω στο 4%, στους οποίους κατατίθενται τα χρηματικά διαθέσιμα που δεν αναμένεται να χρησιμοποιηθούν άμεσα. Το γεγονός αυτό συνέτεινε στην αύξηση των εσόδων του από τόκους, από £360.667 το 2006 σε £655.022 το 2007.

(ii) Συνεργασία με τραπεζικά ιδρύματα: Όπως αναφέρεται και στις προηγούμενες Εκθέσεις μου, ο Οργανισμός ανέθεσε απευθείας σε τραπεζικό ίδρυμα την παροχή τραπεζικών υπηρεσιών, όπως τήρηση τρεχούμενων λογαριασμών και μεταφορά εμβασμάτων σε δικαιούχους. Λόγω του ότι το κόστος των υπηρεσιών που παρέχονται είναι σημαντικό, εισηγήθηκα όπως εξεταστούν τρόποι εξασφάλισης καλύτερων όρων, με τη συμμετοχή και άλλων τραπεζικών ιδρυμάτων. Ο Οργανισμός έχει ολοκληρώσει πρόσφατα τη διαδικασία ετοιμασίας εγγράφων σχετικού διαγωνισμού και αναμένεται να προβεί σύντομα στην προκήρυξη του διαγωνισμού με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης.

Ο Επίτροπος με πληροφόρησε ότι η προκήρυξη του διαγωνισμού θα γίνει εντός του 2008.

Προϋπολογισμός Ταμείου Λειτουργίας. Σύμφωνα με τα άρθρα 48(1), 48(2), 48(3) και 48(7) του Νόμου, ο ΟΑΠ καταρτίζει ετήσιο Προϋπολογισμό που αφορά στο Ταμείο Λειτουργίας, ο οποίος υπόκειται στην έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου και της Βουλής των Αντιπροσώπων και υποβάλλεται για το σκοπό αυτό από τον Επίτροπο στο Υπουργικό Συμβούλιο μέχρι την 1^η Ιουλίου του προηγούμενου έτους που αφορά και κατατίθεται ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων μέχρι της 30ης Σεπτεμβρίου του έτους αυτού. Σε περίπτωση μη έγκαιρης ψήφισης του Προϋπολογισμού του, ο ΟΑΠ λειτουργεί κατ' ανάλογη εφαρμογή των περί δωδεκατημορίων διατάξεων του Συντάγματος για τον κρατικό Προϋπολογισμό, χωρίς όμως το χρονικό περιορισμό των δύο μηνών.

Αναφορικά με το Ταμείο Πληρωμών δεν απαιτείται η κατάρτιση Προϋπολογισμού.

(α) Έγκριση Προϋπολογισμού: Ο αρχικός Προϋπολογισμός του Ταμείου Λειτουργίας του Οργανισμού για το έτος 2007 στάλθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών την 1.8.2006, με προτεινόμενες δαπάνες ύψους £8,2 εκ. Το Υπουργείο Οικονομικών, με επιστολή του ημερ. 25.9.2006, ενημέρωσε τον Οργανισμό ότι ο προτεινόμενος Προϋπολογισμός θα έπρεπε να αναθεωρηθεί, ώστε το σύνολο των δαπανών να περιοριστεί στα £7,2 εκ. Ο αναθεωρημένος Προϋπολογισμός υποβλήθηκε, αφού εξασφαλίστηκε προηγουμένως, στις 29.11.2006, η συναίνεση του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού αναφορικά με τη δημιουργία νέων θέσεων, στο Υπουργείο Οικονομικών στις 15.12.2006, εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 10.1.2007, και αφού ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 28.2.2007. Το συνολικό ποσό των πιστώσεων που παραχωρήθηκαν ήταν £7.276.600.

Οι δαπάνες της περιόδου 1.1.2007 μέχρι 28.2.2007 εγκρίθηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων με τη ψήφιση δωδεκατημορίων.

(β) Εκτέλεση Προϋπολογισμού:

i. **Υπερβάσεις Προϋπολογισμού.** Κατά την εκτέλεση του Προϋπολογισμού για το έτος 2007 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις σε 8 άρθρα συνολικού ύψους £153.578, οι οποίες καλύφθηκαν, κατόπιν έγκρισης του Επιτρόπου, από εξοικονομήσεις σε άλλα άρθρα του Προϋπολογισμού καθώς και από τη μεταφορά πιστώσεων από το άρθρο «Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό», σύμφωνα με την εξουσία που παρέχεται στον Επίτροπο από το άρθρο 4 του περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Πληρωμών Νόμου του 2007 (Ν.11(II)/2007). Με βάση τις πρόνοιες του εδαφίου 3 του πιο πάνω άρθρου του Νόμου, κατατέθηκε στις 5.3.2008 σχετική έκθεση για ενημέρωση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ii. **Ποσοστό υλοποίησης Προϋπολογισμού.** Από το συνολικό ποσό των £7.276.600, που προϋπολογίστηκε για κάλυψη των εξόδων λειτουργίας του Οργανισμού, δαπανήθηκε ποσό ύψους £5.311.691, δηλαδή το ποσοστό υλοποίησης του Προϋπολογισμού ανήλθε στο 73%.

Σε σχετική αναφορά μου ότι ο ετήσιος Προϋπολογισμός θα πρέπει να καταρτίζεται με βάση τη δυνατότητα εκτέλεσής του ώστε το ποσοστό υλοποίησης να είναι όσο το δυνατόν ψηλότερο, ο Επίτροπος με πληροφόρησε ότι ο Προϋπολογισμός καταρτίζεται βάσει των αναγκών του Οργανισμού και της δυνατότητας εκτέλεσής του αλλά παρουσιάζονται παράγοντες εκτός της δυνατότητας ελέγχου του Οργανισμού, οι οποίοι επηρεάζουν αναπόφευκτα το βαθμό υλοποίησής του.

Προσωπικό.

(α) Στελέχωση Οργανισμού. Σύμφωνα με τον εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του Οργανισμού για το 2007, οι προβλεπόμενες μόνιμες οργανικές θέσεις ήταν 106 (91 το 2006) από τις οποίες, κατά την 31.12.2007, είχαν πληρωθεί 81 (78 το 2006), ενώ 25 παρέμειναν κενές, τη μία εκ των οποίων κατέχει άτομο που προσλήφθηκε με σύμβαση. Επισήμανα ότι η υπό αναφορά σύμβαση εκπνέει εντός του έτους και, λόγω της σημαντικότητας της θέσης στην οποία αφορά, εισηγήθηκα όπως γίνουν έγκαιρα όλες οι απαραίτητες ενέργειες για προκήρυξη και πλήρωσή της. Ο Επίτροπος με πληροφόρησε ότι ο Οργανισμός αναμένεται να προκηρύξει τη θέση εντός του 2008.

Στις 31.12.2007 υπηρετούσαν επίσης στον Οργανισμό 151 έκτακτοι υπάλληλοι (152 το 2006) και 5 ωρομίσθιοι (4 το 2006). Όπως προκύπτει, ο Οργανισμός συνεχίζει να εργοδοτεί μεγάλο αριθμό έκτακτων υπαλλήλων σε σχέση με το μόνιμο προσωπικό που απασχολεί.

(β) Μισθοί, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές. Οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες και εργοδοτικές εισφορές των αξιωματούχων και του μόνιμου και έκτακτου προσωπικού του Οργανισμού στις 31.12.2007 ανήλθαν σε £3.287.461, σε σύγκριση με £2.959.864 για το 2006.

(γ) Κανονισμοί που διέπουν τους όρους υπηρεσίας του προσωπικού, τον τρόπο λειτουργίας του Συμβουλίου Πειθαρχικού Ελέγχου και τις διατάξεις και διαδικασίες με βάση τις οποίες αυτό ασκεί τον πειθαρχικό έλεγχο των μελών του προσωπικού του ΟΑΠ. Μέχρι σήμερα δεν έχουν θεσπιστεί οι προβλεπόμενοι από το Νόμο Κανονισμοί που να ρυθμίζουν και προβλέπουν τους όρους διορισμού και υπηρεσίας του προσωπικού, ούτε Κανονισμοί που να καθορίζουν τις διατάξεις και διαδικασίες που αφορούν στην αξιολόγηση του προσωπικού και τον τρόπο λειτουργίας του Συμβουλίου Πειθαρχικού Ελέγχου, καθώς και τις διατάξεις και διαδικασίες με βάση τις οποίες αυτό ασκεί τον πειθαρχικό έλεγχο των μελών του προσωπικού του ΟΑΠ.

Ο Επίτροπος με πληροφόρησε ότι οι πιο πάνω Κανονισμοί ετοιμάστηκαν και αποστάληκαν στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, για προώθησή τους στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

(δ) Συνταξιοδοτικά ωφελήματα προσωπικού. Όπως αναφέρεται και στις Εκθέσεις μου για τα προηγούμενα έτη, σύμφωνα με το άρθρο 20 (3)(β) του Νόμου, τα ωφελήματα αφυπηρέτησης των μελών του προσωπικού του ΟΑΠ διέπονται, τηρουμένων των αναλογιών, από τις εκάστοτε σε ισχύ διατάξεις των περί Συντάξεων Νόμων του 1997 έως 2005.

Όπως πληροφορήθηκα ο Οργανισμός προωθεί τροποποίηση του Νόμου του ώστε να επιτρέπεται η ρύθμιση των θεμάτων σύνταξης και ωφελημάτων αφυπηρέτησης με Κανονισμούς, και σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο υποβλήθηκε στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, για προώθησή του στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Επισημάνω ότι παρόλο που έχουν παρέλθει πέραν των πέντε χρόνων από την ημερομηνία ίδρυσης του Οργανισμού, εξακολουθεί να μη γίνεται καμία αναγνώριση στις οικονομικές καταστάσεις του σε σχέση με τις υποχρεώσεις αναφορικά με τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα του προσωπικού και εισηγήθηκα όπως, ανεξάρτητα από το θέμα έκδοσης σχετικών Κανονισμών, ο Οργανισμός προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για διενέργεια αναλογιστικής μελέτης ώστε να αναγνωριστεί η σχετική αναλογιστική υποχρέωση και να καθοριστεί το ποσοστό μηνιαίας συνεισφοράς για κάλυψη των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων.

Ο Επίτροπος με πληροφόρησε ότι ο διαγωνισμός για τη διενέργεια της αναλογιστικής μελέτης προκηρύχθηκε, αλλά οι προσφορές που λήφθηκαν δεν πληρούσαν τους όρους των εγγράφων του διαγωνισμού και ο Οργανισμός θα προχωρήσει σε επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού.

(ε) Ταμείο Προνοίας. Όπως διαπιστώθηκε, δεν λειτουργεί Ταμείο Προνοίας για το ωρομίσθιο προσωπικό του Οργανισμού, όμοιο με τα Ταμεία που ισχύουν για τους ωρομίσθιους που εργοδοτούνται στη Δημόσια Υπηρεσία και άλλα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Ο Επίτροπος με πληροφόρησε ότι, στα πλαίσια ετοιμασίας Νομοσχεδίου για τροποποίηση του Νόμου που διέπει τη λειτουργία του Οργανισμού, έχει ενσωματωθεί πρόνοια η οποία παρέχει τη δυνατότητα λειτουργίας Ταμείου Προνοίας με Κανονισμούς.

Προσωπικό ανάδοχων Οργανισμών. Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΑΠ, οι ανάδοχοι Οργανισμοί απασχολούσαν την 31.12.2007 συνολικά 116 άτομα για διεκπεραίωση των αρμοδιοτήτων που τους εκχωρήθηκαν από τον ΟΑΠ, το κόστος των οποίων καλύπτεται από το Κράτος, μέσω των Κονδυλίων του Προϋπολογισμού των αναδόχων.

Πληρωμές σε δικαιούχους. Κατά τη διάρκεια του 2007 διενεργήθηκαν πληρωμές ύψους £93.752.075 (2006 - £69.012.140), οι οποίες χρηματοδοτήθηκαν κατά £58.291.402 ή ποσοστό 62% από την Κυπριακή Δημοκρατία (2006 - £41.855.575 ή ποσοστό 61%) και κατά £35.460.673 ή ποσοστό 38% (2006 - £27.156.565 ή ποσοστό 39%) από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις του Οργανισμού, το σύνολο των πληρωμών σε δικαιούχους κατά το 2007 ανήλθε σε £90.683.984 αφού, με βάση τις λογιστικές αρχές που χρησιμοποιεί ο Οργανισμός, αυτές αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις κατά το έτος

όπου εγκρίνονται οι πληρωμές, το οποίο δεν συμπίπτει πάντα με το έτος πληρωμής τους.

Λανθασμένες πληρωμές σε δικαιούχους. Κατά την υπό εξέταση περίοδο διενεργήθηκαν, λόγω λανθασμένων υπολογισμών, για διάφορα σχέδια, λανθασμένες πληρωμές σε δικαιούχους, οι σημαντικότερες από τις οποίες αναφέρονται ενδεικτικά πιο κάτω:

(α) Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 - 2013 - Μέτρο 2.1. Λόγω ανθρώπινου λάθους σε σχέση με το μηχανογραφικό σύστημα, διενεργήθηκαν υπερπληρωμές, συνολικού ύψους €311.645, σε 187 δικαιούχους του πιο πάνω μέτρου που αφορούσαν στο έτος 2007. Ο Επίτροπος με πληροφόρησε ότι έχει ανακτηθεί το ποσό των €280.302 ή ποσοστό 90% και το υπόλοιπο 10% αναμένεται να εισπραχθεί μέχρι το τέλος του 2008.

(β) Μέτρο 2.3.1 Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης 2004 – 2006 - Διατήρηση της φυσικής αξίας του γεωργικού περιβάλλοντος και του παραδοσιακού τοπίου με έμφαση στις αποστερημένες περιοχές. Στα πλαίσια των πληρωμών αιτήσεων του πιο πάνω μέτρου για το 2006, προωθήθηκαν, από λάθος, για επαναληπτική πληρωμή, 810 αιτήσεις για τις οποίες δεν είχαν προηγηθεί οι διοικητικοί έλεγχοι και χωρίς να ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματα των επιτόπιων ελέγχων, από τις οποίες, όπως με πληροφόρησε ο Επίτροπος, προέκυψε υπερπληρωμή που ανέρχεται περίπου στις €72.500 για την ανάκτηση της οποίας έχουν ήδη τροχοδρομηθεί οι σχετικές διαδικασίες.

Παρόλο που τα περισσότερα από τα υπό αναφορά ποσά δεν θεωρούνται σημαντικά και αρκετά από αυτά έχουν ήδη ανακτηθεί από τους δικαιούχους, οι πιο πάνω περιπτώσεις αποτελούν, κατά την άποψή μου, ενδείξεις αδυναμιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, αφού τα πιο πάνω λάθη δεν κατέστη δυνατόν να εντοπιστούν πριν τη διενέργεια των σχετικών πληρωμών και ως εκ τούτου θα πρέπει να απασχολήσουν τον Οργανισμό.

Μητρώο παρατυπιών. Σύμφωνα με το άρθρο 6 (1) του Κανονισμού 1848/2006 σχετικά με τις παρατυπίες και την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής και της οργάνωσης συστήματος πληροφόρησης στον τομέα αυτό, τα κράτη μέλη, αν το ζητήσει η Επιτροπή, διαβιβάζουν πληροφορίες, οι οποίες καθορίζονται στα άρθρα 3 και 5 του Κανονισμού, που σχετίζονται με παρατυπίες που αφορούν ποσά κατώτερα των €10.000. Παρόλο που κάποια στοιχεία (π.χ. αποκλίσεις εκτάσεων) εξάγονται από το σύστημα μηχανογράφησης όταν παραστεί ανάγκη, στην Έκθεσή μου για τον έλεγχο του προηγούμενου έτους εισηγήθηκα, για την εύρυθμη λειτουργία της διαδικασίας αυτής, την τήρηση σχετικού μητρώου παρατυπιών.

Κατά τη διάρκεια του έτους η διαδικασία κοινοποίησης παρατυπιών προς την Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης έχει αναθεωρηθεί έτσι ώστε να περιλαμβάνει και τις περιπτώσεις παρατυπιών κάτω των €10.000, ενώ παράλληλα έχουν καταγραφεί εσωτερικές διαδικασίες από κάθε τμήμα/υπηρεσία/ανάδοχο του Οργανισμού που σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με τη διαδικασία έγκρισης πληρωμών, έτσι ώστε να διασφαλίζονται οι πρόνοιες του σχετικού Κανονισμού για εντοπισμό παρατυπιών ανεξαρτήτως του εμπλεκόμενου ποσού.

Παρά το γεγονός ότι έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος στον καθορισμό διαδικασιών σε σχέση με τις παρατυπίες, εξακολουθεί να υπάρχει σημαντικό περιθώριο βελτίωσης όσον αφορά στην εφαρμογή τους. Συγκεκριμένα, παρατηρήθηκε ότι, αναφορικά με τα τρίμηνα που έληξαν στις 30 Ιουνίου και 31 Δεκεμβρίου 2007, οι καθορισμένες κοινοποιήσεις από το Τμήμα Έγκρισης Πληρωμών προς την Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης αναφέρουν ότι δεν έχουν εντοπιστεί οποιεσδήποτε παρατυπίες οποιουδήποτε ποσού στα πλαίσια των εργασιών του Τμήματος, ωστόσο οι περισσότερες αποκλίσεις που παρατηρούνται κατά τη διεξαγωγή επιτόπιων ελέγχων στα πλαίσια του Σχεδίου Ενιαίας Εκταρικής Επιδότησης, αποτελούν παρατυπίες κατά τον ορισμό του Κανονισμού 1848/2006.

Ο Επίτροπος με πληροφόρησε ότι, λόγω του τεράστιου όγκου εργασίας που απαιτείται για το

χειρισμό των περιπτώσεων αυτών, μελετάται η ανάπτυξη μηχανογραφικής εφαρμογής.

Σχέδιο Εκταρικών Επιδοτήσεων.

(α) Εκταμίευση Κοινοτικών Κονδυλίων σε σχέση με το Σχέδιο Εκταρικών Επιδοτήσεων.

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται τα συνολικά ποσά, κατά έτος, της διαθέσιμης χρηματοδότησης του Σχεδίου Εκταρικών Επιδοτήσεων από κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως εγκρίθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και τα συνολικά ποσά που πληρώθηκαν σε δικαιούχους:

Έτος	Συνολική Χρηματοδότηση	Συνολικές Πληρωμές	Ποσό που δεν εκταμιεύθηκε	Ποσοστό που δεν εκταμιεύθηκε
	€	€	€	%
2004	9.960.000	7.986.967	1.973.033	19,8
2005	14.274.000	13.354.972	919.028	6,4
2006	17.236.000	16.575.025	660.975	3,8
2007	19.439.000	19.365.900	73.100	0,4
	60.909.000	57.282.864	3.626.136	6

Όπως προκύπτει, συνολικό ποσό ύψους €3,6 εκ. από τα διαθέσιμα Κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα έτη 2004 -2007, σε σχέση με το Σχέδιο Εκταρικών Επιδοτήσεων, δεν εκταμιεύθηκε.

(β) **Εκπρόθεσμη διενέργεια πληρωμών εκταρικών επιδοτήσεων.** Σύμφωνα με το άρθρο 28(2) του Κανονισμού 1782/2003 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι πληρωμές που αφορούν άμεσες ενισχύσεις διενεργούνται μία φορά ετησίως, κατά την περίοδο από την 1 Δεκεμβρίου μέχρι τις 30 Ιουνίου του επόμενου ημερολογιακού έτους. Επιπρόσθετα, το άρθρο 4(2) του Κανονισμού 296/96 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αναφέρει ότι κάθε δαπάνη που καταβάλλεται εκτός των καθορισμένων όρων ή προθεσμιών θα αποτελεί αντικείμενο μειωμένης χρηματοδότησης, σύμφωνα με καθορισμένους κανόνες.

Παρατήρησα ότι, στα πλαίσια του σχεδίου ενιαίας εκταρικής επιδότησης για το 2006, ο Οργανισμός κατέβαλε πληρωμές σε δικαιούχους κατά την περίοδο από 1.7.2007 μέχρι 31.12.2007 ύψους €600.511. Με βάση τις πρόνοιες των προαναφερθέντων Κανονισμών, μέρος των πιο πάνω πληρωμών ενδεχομένως να εξαιρεθούν από Κοινοτική Χρηματοδότηση.

(γ) **Εξαίρεση ποσών από Κοινοτική Χρηματοδότηση.** Η Γενική Διεύθυνση Γεωργίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με επιστολή της ημερ. 24.9.2007, ενημέρωσε τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ότι, κατά την άποψή της, η εφαρμογή του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης για το έτος 2004 δεν ήταν συμβατή με τους κοινοτικούς κανόνες και πρότεινε προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή την εξαίρεση ποσού ύψους £463.820,31 (περίπου €792.484) από την Κοινοτική Χρηματοδότηση. Η άποψη της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας βασίστηκε κυρίως στις αδυναμίες που παρατηρήθηκαν αναφορικά με την καθυστέρηση στη διεξαγωγή επιτόπιων ελέγχων κατά το υπό αναφορά έτος, τα μεγάλα ποσοστά αποκλίσεων που παρατηρήθηκαν και στη μη αύξηση του αριθμού των επιτόπιων ελέγχων με βάση τα αποτελέσματα των διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων που είχαν διενεργηθεί. Τα πιο πάνω κρίθηκαν ότι δημιουργήσαν κίνδυνο για το Ε.Γ.Τ.Ε. και ως εκ τούτου προτάθηκε η επιβολή κατ' αποκοπής διόρθωσης ύψους 10% επί του συνόλου της Κοινοτικής Χρηματοδότησης. Ο Οργανισμός δεν αποδέχθηκε τους λόγους επιβολής της πιο πάνω διόρθωσης και προσέφυγε στο Όργανο Συμβιβασμού, χωρίς όμως να γίνει κατορθωτή η επίτευξη συμφωνίας. Η Επιτροπή, με επιστολή της ημερ. 2.6.2008 αναφέρει ότι η Γενική Διεύθυνση Γεωργίας εμμένει στη θέση της για εξαίρεση από την Κοινοτική Χρηματοδότηση ποσού ύψους €756.946.

Παρόμοια εξέταση διενεργείται από τη Γενική Διεύθυνση Γεωργίας σε σχέση με το έτος 2005.

Ενόψει του γεγονότος ότι το πρόβλημα του μεγάλου ποσοστού αποκλίσεων παρατηρήθηκε στους επιτόπιους ελέγχους, τόσο του 2005 όσο και του 2006, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα υποβολής παρόμοιας με την πιο πάνω εισήγησης για επιβολή διορθώσεων στη χρηματοδότηση που αφορά σε αυτά τα χρόνια.

Επισήμανα ότι, σε σχέση με το Σχέδιο Εκταρικών Επιδοτήσεων του 2004, η Επιτροπή εξαίρεσε ήδη από την Κοινοτική Χρηματοδότηση ποσό ύψους €417.502, σε σχέση με την καταβολή εκπρόθεσμων πληρωμών. Με βάση τα πιο πάνω, πέραν του ποσού των €1.973.033 της διαθέσιμης Κοινοτικής χρηματοδότησης για το υπό αναφορά έτος που δεν έγινε κατορθωτό να εκταμιευθεί, έχει εξαιρεθεί από την Κοινοτική Χρηματοδότηση συνολικό ποσό €1.174.448 ή ποσοστό περίπου 14,7% του συνολικού ποσού των €7.986.967 που τελικά υποβλήθηκε για εκταμίευση.

(δ) Καταβολή ενίσχυσης σε περισσότερες της μίας δόσεις. Σε επιστολή της ημερομηνίας 4.3.2008, η Γενική Διεύθυνση Γεωργίας, ανταποκρινόμενη σε αίτημα του Οργανισμού για διευκρίνιση των προνοιών της κοινοτικής νομοθεσίας, επισήμανε ότι το άρθρο 28(2) του Κανονισμού 1782/2003 αναφορικά με την καταβολή ενισχύσεων δεν περιέχει πρόνοια για καταβολή της ενίσχυσης στους δικαιούχους με περισσότερες της μιας δόσεις. Παρατήρησα ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, η καταβολή της ενίσχυσης γίνεται σε περισσότερες από μία δόσεις, πρακτική που, βάσει των πιο πάνω, ενδεχομένως να μη συνάδει με τις πρόνοιες της κοινοτικής νομοθεσίας.

Όπως με πληροφόρησε ο Επίτροπος, καταβάλλεται προσπάθεια ώστε συμπληρωματικές πληρωμές να καταβάλλονται μόνο μέσω της διαδικασίας των αιτημάτων επανεξέτασης.

(ε) Μετρήσεις Κλασικών Επιτόπιων Ελέγχων. Σε ορισμένες περιπτώσεις παρατηρούνται διαφορές στις μετρήσεις εκτάσεων με τη μέθοδο του κλασικού επιτόπιου ελέγχου από χρόνο σε χρόνο οι οποίες, όπως μας αναφέρθηκε, οφείλονται τόσο σε τεχνικούς παράγοντες, όπως το βαθμό ακρίβειας του τεχνικού εξοπλισμού GPS, οι οποίοι αντιμετωπίζονται σε μεγάλο βαθμό με την εισαγωγή βαθμού ανοχής στο μηχανογραφικό σύστημα, όσο και σε διαφορές στην ερμηνεία, από τους ελεγκτές, σε σχέση με τη συμπερίληψη ή μη ορισμένων χαρακτηριστικών φυσικού τοπίου στην επιλέξιμη έκταση. Για περιορισμό των πιο πάνω περιπτώσεων εισηγήθηκα όπως ο Οργανισμός προβεί στην καταγραφή λεπτομερών οδηγιών προς τους ελεγκτές του ως προς το χειρισμό τέτοιων περιπτώσεων.

Επισήμανα ότι το θέμα μη υιοθέτησης ομοιόμορφης πολιτικής, από τους ελεγκτές του Οργανισμού, όσον αφορά στη συμπερίληψη ορισμένων χαρακτηριστικών φυσικού τοπίου στην επιλέξιμη έκταση αναφέρεται και σε σχετική έκθεση της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε σχέση με έλεγχο που διενήργησε τον Οκτώβριο του 2007.

Ο Επίτροπος με πληροφόρησε ότι έγινε επαναδιατύπωση των σχετικών θεμάτων στο Εγχειρίδιο Εφαρμογής Επιτόπιων Ελέγχων του 2008 και υπήρξε αυξημένη εκπαίδευση των ελεγκτών. Επίσης τέθηκε σε εφαρμογή νέο σύστημα ποιοτικών ελέγχων των μετρήσεων των ελεγκτών με συγκεκριμένους στόχους όσον αφορά στον αριθμό των δευτεροβάθμιων ελέγχων που θα γίνουν στο χωράφι αλλά και τριτοβάθμιων ελέγχων που θα γίνουν από το γραφείο.

Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου. Σύμφωνα με τον Κανονισμό 1782/2003 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάθε κράτος μέλος οφείλει να θεσπίσει ένα Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΟΣΔΕ) το οποίο θα αποσκοπεί κυρίως στην αποτελεσματική επεξεργασία των αιτήσεων ενίσχυσης και των ελέγχων των πληρωμών. Σύμφωνα με το άρθρο 18 του ίδιου Κανονισμού, το ΟΣΔΕ περιλαμβάνει ηλεκτρονική βάση δεδομένων, όπου καταγράφονται τα στοιχεία που περιλαμβάνουν οι αιτήσεις ενίσχυσης, σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα εντοπισμού των εκτάσεων που δηλώθηκαν για ενίσχυση, σύστημα προσδιορισμού και καταγραφής των δικαιωμάτων ενίσχυσης, αιτήσεις παροχής ενίσχυσης,

ολοκληρωμένο σύστημα ελέγχου για τους διοικητικούς ελέγχους και τις επιτόπιες επιθεωρήσεις και σύστημα καταγραφής της ταυτότητας κάθε γεωργού που υποβάλλει αίτηση για ενίσχυση.

Σε σχέση με το πιο πάνω Σύστημα παρατήρησα τα ακόλουθα:

(α) Ορθότητα ηλεκτρονικής βάσης Συστήματος Αναγνώρισης και Καταγραφής Αγροτεμαχίων. Όπως επισήμανα και στην Έκθεσή μου για το προηγούμενο έτος, η βάση δεδομένων του Συστήματος Αναγνώρισης και Καταγραφής Αγροτεμαχίων του Οργανισμού, στην οποία καταγράφεται η μέγιστη επιλέξιμη έκταση του κάθε τεμαχίου, βασίστηκε αρχικά στην κτηματολογική βάση, η οποία όμως δεν αναπροσαρμόστηκε με την αφαίρεση μη καλλιεργήσιμων εκτάσεων από τα εν λόγω τεμάχια (π.χ. βουνών, δρόμων, υποστατικών) ενώ, όπως διαπιστώνεται από τα αποτελέσματα των επιτόπιων ελέγχων, σε αρκετές περιπτώσεις η κτηματολογική βάση παρουσιάζει λάθη. Ως αποτέλεσμα, κατά τους επιτόπιους ελέγχους παρατηρούνται μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ των δηλωθεισών και των επιλέξιμων εκτάσεων, ενώ οι δικαιούχοι ενδεχομένως να επιδοτούνται για εκτάσεις μεγαλύτερες από τις δικαιούμενες.

Για επίλυση των πιο πάνω προβλημάτων, ο Οργανισμός συνέχισε κατά τη διάρκεια του 2007 τη διαδικασία υπολογισμού και καταγραφής της μέγιστης επιλέξιμης έκτασης κάθε τεμαχίου για το οποίο υποβλήθηκε αίτηση για ενίσχυση στα πλαίσια του Σχεδίου Ενιαίας Εκταρικής Επιδότησης του 2007 η οποία, όπως με πληροφόρησε ο Επίτροπος, ολοκληρώθηκε εντός του 2008.

Ο Οργανισμός συνεχίζει επίσης την ανταλλαγή δεδομένων με το Κτηματολόγιο με σκοπό τη συνεχή βελτίωση της πιο πάνω βάσης δεδομένων, ενώ υπέγραψε σύμβαση, στις 14.3.2008, για ανανέωση των υφιστάμενων δορυφορικών εικόνων του 2003, οι οποίες σύμφωνα με τους Κοινοτικούς Κανονισμούς, πρέπει να ανανεώνονται κάθε πέντε χρόνια. Οι καινούργιες δορυφορικές εικόνες αναμένεται να συντείνουν στον ακριβή καθορισμό της μέγιστης επιλέξιμης έκτασης των τεμαχίων. Οι μέγιστες επιλέξιμες εκτάσεις που υπολογίζονται κοινοποιούνται με επιστολή στους δικαιούχους, στις οποίες διευκρινίζεται ότι οι αιτητές οφείλουν να μειώσουν ανάλογα την αιτούμενη προς επιδότηση έκταση σε περίπτωση που έχουν προβεί σε μείωση των χρησιμοποιούμενων γεωργικών εκτάσεων. Η πιο πάνω διευκρίνιση αναφέρεται επίσης στο ενημερωτικό έντυπο που συνοδεύει την προεκτυπωμένη αίτηση που αποστέλλεται στους δικαιούχους.

(β) Δημιουργία λογισμικού και εξασφάλιση υλισμικού για τη λειτουργία του ΟΣΔΕ. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η εκτέλεση του πιο πάνω έργου, συνολικού κόστους €1.094.616, η οποία συγχρηματοδοτήθηκε κατά 75% από την Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν ολοκληρώθηκε, αφού μετά από έλεγχο που έγινε από τον υπεύθυνο του έργου, με σκοπό την έκδοση πιστοποιητικού τελικής παραλαβής, διαπιστώθηκε ότι μέρος του λογισμικού συστήματος παρουσίαζε σημαντικές αδυναμίες, οι οποίες το καθιστούσαν μη αποδεκτό, τις οποίες ο εργολάβος δεν μπόρεσε να επιλύσει. Το Τμήμα Γεωργίας, ως Διαχειριστική Αρχή του έργου, προχώρησε στον τερματισμό του συμβολαίου στις 4.5.2006 και στην ταυτόχρονη κατάσχεση των εγγυήσεων πιστής εκτέλεσης και προκαταβολής, συνολικού ύψους €217.509, ενώ η ζημιά που υπέστη το Δημόσιο λόγω του τερματισμού του συμβολαίου, υπολογίστηκε σε €194.555. Λόγω χρηματοδότησης του από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το έργο υπόκειται στον έλεγχο των αρμοδίων αρχών της και ενόψει της μη ολοκλήρωσής του, υπάρχει ενδεχόμενο να προκύψουν οικονομικές συνέπειες, μη αποκλειόμενης και της επιστροφής μέρους ή ολόκληρης της χρηματοδότησης που λήφθηκε.

Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, στα πλαίσια της εκτέλεσης του πιο πάνω έργου έχει παραδοθεί στον Οργανισμό υλισμικό αξίας περίπου €592.000, η αξία του οποίου καταβλήθηκε στον εργολάβο του έργου από το Τμήμα Γεωργίας. Παρόλο που ο υπό αναφορά εξοπλισμός χρησιμοποιείται από τον Οργανισμό, δεν εμφανίζεται στα πάγια στοιχεία ενεργητικού όπως παρουσιάζονται στις οικονομικές του καταστάσεις, αφού δεν έχει γίνει οποιαδήποτε συμφωνία μεταξύ του Τμήματος Γεωργίας, το οποίο πλήρωσε τον εξοπλισμό, και του Οργανισμού,

που τον χρησιμοποιεί.

(γ) Εκτάσεις με φυλλοβόλα που τυγχάνουν επιδότησης. Παρόλο που, στα πλαίσια ειδικού Σχεδίου, ο Οργανισμός επιδότησε την εκρίζωση πέραν των περίπου 2 100 δεκαρίων με φυλλοβόλα δέντρα, γεγονός που αναμενόταν να συντείνει στη μείωση των επιδοτούμενων εκτάσεων με φυλλοβόλα, από την ανάλυση στοιχείων του Οργανισμού προκύπτει ότι οι εκτάσεις με φυλλοβόλα που επιδοτούνται στα πλαίσια του Σχεδίου Εκταρικής Επιδότησης παρουσιάζουν αύξηση. Θεωρώ ότι το θέμα αυτό θα πρέπει να απασχολήσει τον Οργανισμό και να διενεργηθούν πρόσθετοι διοικητικοί ή και επιτόπιοι έλεγχοι σε τεμάχια που δηλώθηκαν ότι περιέχουν φυλλοβόλα δέντρα ώστε να διαπιστωθεί αν η πιο πάνω αύξηση δικαιολογείται ή όχι.

Όπως πληροφορήθηκα από τον Επίτροπο, το θέμα ήδη παρακολουθείται από τον Οργανισμό, ενώ αναφέρθηκε και στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, επισημαίνεται όμως ότι η καλλιέργεια των φυλλοβόλων δεν είναι ελεγχόμενη από το υπό αναφορά Υπουργείο ούτε και υπάρχει σχετικό μητρώο φυλλοβόλων δέντρων.

(δ) Εκτάσεις με αμπέλια που τυγχάνουν επιδότησης. Στα πλαίσια των Μέτρων ΣΑΠ1α και 1.1.2, ο Οργανισμός επιδότησε την εκρίζωση πέραν των περίπου 19 800 και 483 δεκαρίων με αμπέλια, αντίστοιχα, ενώ παράλληλα επιδοτήθηκαν, βάσει σχετικού Σχεδίου για αναδιάρθρωση αμπελώνων, 2 019 δεκάρια. Βάσει των πιο πάνω στοιχείων θα αναμενόταν να προκύψει μείωση στις εκτάσεις με αμπέλια που τυγχάνουν επιδότησης, ενώ από την ανάλυση στοιχείων του Οργανισμού προκύπτει ότι οι εκτάσεις με αμπέλια που επιδοτούνται στα πλαίσια του Σχεδίου Εκταρικής Επιδότησης παρουσιάζουν αύξηση. Εισηγήθηκα όπως διενεργηθούν πρόσθετοι διοικητικοί ή και επιτόπιοι έλεγχοι σε τεμάχια που δηλώθηκαν ότι περιέχουν αμπέλια ώστε να διαπιστωθεί αν η πιο πάνω αύξηση δικαιολογείται ή όχι.

Ο Επίτροπος με πληροφόρησε ότι μελετάται η διενέργεια επιπρόσθετων ελέγχων με τη χρήση της βάσης δεδομένων του Συμβουλίου Αμπελοοινικών Προϊόντων.

(ε) Επιχειρησιακό Σχέδιο Βελτίωσης του ΟΣΔΕ. Με στόχο την αποτελεσματική αντιμετώπιση των αδυναμιών που παρατηρούνται στη λειτουργία του ΟΣΔΕ, εκπονήθηκε, από ειδική ομάδα που συστάθηκε με οδηγίες του Επιτρόπου, μελέτη με σκοπό την κατάρτιση επιχειρησιακού σχεδίου για τη βελτίωση του Συστήματος. Στη μελέτη υποβάλλονται εισηγήσεις, τόσο για βελτίωση όσο και για πλήρη συμμόρφωση του Συστήματος με την Κοινοτική Νομοθεσία, οι οποίες, όπως πληροφορήθηκα, τυγχάνουν αξιολόγησης, ενώ ήδη έχουν τροχοδρομηθεί ενέργειες για επίλυση κάποιων προβλημάτων. Στα πλαίσια αυτά έχει εξασφαλιστεί βοήθεια από Ολλανδούς εμπειρογνώμονες, βάσει του Προγράμματος Twinning Light της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύμφωνα με τη μελέτη επισημαίνονται, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες περιπτώσεις μη συμμόρφωσης του Συστήματος του Οργανισμού με την Κοινοτική Νομοθεσία:

(i) Τεμάχια εκμετάλλευσης. Σύμφωνα με το άρθρο 22(1) του Κανονισμού 1782/2003, η αίτηση που υποβάλλεται ετησίως από κάθε γεωργό περιλαμβάνει όλα τα τεμάχια της εκμετάλλευσης και όχι μόνο τα συγκεκριμένα τεμάχια για τα οποία γίνεται αίτηση ενίσχυσης. Η πρόνοια αυτή δεν έχει εφαρμοστεί μέχρι σήμερα από τον ΟΑΠ, καθώς η αίτηση που υποβάλλεται περιλαμβάνει μόνο τα τεμάχια τα οποία ο γεωργός επιθυμεί να δηλώσει προς επιδότηση. Η εφαρμογή της πιο πάνω πρόνοιας θα καταστεί επιτακτική εάν εφαρμοστεί και στην Κύπρο το Καθεστώς Ενιαίας Ενίσχυσης που εφαρμόζεται στα 15 παλαιότερα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η παράλειψη αυτή επισημάνθηκε και από τη Γενική Διεύθυνση Γεωργίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κατόπιν ελέγχου που διενεργήθηκε τον Οκτώβριο του 2007.

(ii) Αναγκαίες πληροφορίες ενιαίας αίτησης. Η ενιαία αίτηση, όπως υποβάλλεται σήμερα, δεν περιέχει πληροφορίες που να επιτρέπουν την αναγνώριση και τη θέση των αγροτεμαχίων της

εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 12(1)(δ) του Κανονισμού 796/2004, αφού τα στοιχεία που δίνονται αφορούν στο κτηματολογικό τεμάχιο.

(iii) Αγροτεμάχια αναφοράς και ποσοστό επιλέξιμης έκτασης. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 6 του Κανονισμού 796/2004, το κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι, για τουλάχιστον το 75% των αγροτεμαχίων αναφοράς που αποτελούν αντικείμενο αίτησης ενίσχυσης, τουλάχιστον το 90% της έκτασής τους είναι επιλέξιμο σύμφωνα με το καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης. Το Σύστημα Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων του ΟΑΠ βασίζεται στα κτηματολογικά τεμάχια ως αγροτεμάχια αναφοράς, από τα οποία, με βάση υπολογισμούς του Οργανισμού, μόνο ποσοστό 63% έχει ως ποσοστό επιλέξιμης έκτασης τουλάχιστον 90% της αιτούμενης έκτασης.

(iv) Αποφυγή πολλαπλής χορήγησης ενίσχυσης για την ίδια έκταση. Σύμφωνα με το άρθρο 24(1)(α) του Κανονισμού 796/2004, στα δηλωθέντα τεμάχια θα πρέπει να διενεργούνται διασταυρούμενοι έλεγχοι, ώστε να αποφεύγεται η αδικαιολόγητη πολλαπλή χορήγηση ενίσχυσης για την ίδια έκταση. Με βάση το Σύστημα Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων που χρησιμοποιεί ο Οργανισμός, το οποίο βασίζεται στα κτηματολογικά τεμάχια, η εφαρμογή της πιο πάνω πρόνοιας δεν διασφαλίζεται. Συγκεκριμένα, σε περιπτώσεις υποβολής αίτησης από περισσότερους από ένα αιτητές, για το ίδιο τεμάχιο, καταβάλλεται συνολική ενίσχυση προς τους αιτητές σύμφωνα με τη μέγιστη επιλέξιμη έκταση που έχει καθοριστεί για ολόκληρο το τεμάχιο, χωρίς ωστόσο να απαιτείται ο προσδιορισμός, σε σκαρίφημα, της έκτασης που αιτείται ο κάθε γεωργός έτσι ώστε να επιβεβαιώνεται ότι τα αιτούμενα τεμάχια δεν συμπίπτουν εν μέρει ή στην ολότητά τους.

(v) Μέθοδος υπολογισμού ενίσχυσης ανά δεκάριο. Σύμφωνα με τη μεθοδολογία προσδιορισμού του ποσού ενίσχυσης στα πλαίσια της Ενιαίας Εκαταρικής Επιδότησης, όπως καθορίζεται στο άρθρο 71α του Κανονισμού 796/2004, ο υπολογισμός της ενίσχυσης ανά δεκάριο γίνεται με τη διαίρεση του συνόλου του οικονομικού φακέλου, δηλαδή του συνολικού ύψους χρηματοδότησης, που έχει εγκριθεί για το κάθε κράτος μέλος, με τη συνολική επιλέξιμη έκταση όπως προκύπτει μετά την αφαίρεση των μειώσεων ή αποκλεισμών που προκύπτουν συνεπεία παρατυπιών, εκπρόθεσμης υποβολής αιτήσεων, παράλειψης δήλωσης αγροτεμαχίων και δημοσιονομικών ανωτάτων ορίων.

Η μεθοδολογία που ακολουθείται από τον Οργανισμό δεν συνάδει με τις πρόνοιες του Κανονισμού, αφού το ποσό ενίσχυσης ανά δεκάριο υπολογίζεται πριν την αφαίρεση των μειώσεων και αποκλεισμών που προκύπτουν. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια του μέρους της Κοινοτικής χρηματοδότησης που αφορά στις εκτάσεις που αφαιρούνται στη συνέχεια από το σύνολο των αιτούμενων εκτάσεων.

(vi) Βοσκότοποι. Σύμφωνα με τον Κανονισμό 1782/2003 (άρθρο 5(2)), θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι η γη που αποτελούσε μόνιμους βοσκότοπους την 1.5.2004 παραμένει ως μόνιμος βοσκότοπος. Η πρόνοια αυτή μπορεί να μην εφαρμόζεται σε «δεόντως δικαιολογημένες περιπτώσεις», υπό τον όρο ότι λαμβάνονται μέτρα για πρόληψη τυχόν σημαντικής μείωσης της συνολικής έκτασης μόνιμων βοσκοτόπων.

Όπως μου αναφέρθηκε, η διατήρηση της αναλογίας της συνολικής έκτασης μόνιμων βοσκοτόπων προς το σύνολο της γεωργικής γης ελέγχεται, χωρίς ωστόσο να τηρούνται οποιαδήποτε στοιχεία που να τεκμηριώνουν τη διενέργεια της επαλήθευσης της διατήρησης της πιο πάνω αναλογίας. Επίσης, η Γενική Διεύθυνση Γεωργίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με επιστολή της ημερ. 30.11.2007 προς τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κυπριακής Δημοκρατίας, σημειώνει ότι, κατά τον έλεγχο που διενήργησε στις διαδικασίες πολλαπλής συμμόρφωσης τον Οκτώβριο του 2007, παρατηρήθηκε ότι κατά τον ετήσιο υπολογισμό της πιο πάνω αναλογίας από τον ΟΑΠ, δεν λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα των επιτόπιων ελέγχων, που ενδεχομένως να οδηγούσαν σε αναπροσαρμογή της. Για σκοπούς πληρέστερου ελέγχου εισηγήθηκα όπως η διαδικασία υπολογισμού της αναλογίας της έκτασης μόνιμων βοσκοτόπων προς τη συνολική γεωργική καταγράφεται και τεκμηριώνεται κατάλληλα, και μελετηθούν τρόποι ενσωμάτωσης των

αποτελεσμάτων των επιτόπιων ελέγχων στον υπολογισμό της. Όπως πληροφορήθηκα, ο Οργανισμός βρίσκεται στη διαδικασία κατάρτισης σχετικού μητρώου για καταγραφή και παρακολούθηση των βοσκοτόπων.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την κατεγραμμένη διαδικασία που ίσχυε κατά το 2007, στους αιτητές οι οποίοι δήλωσαν τεμάχια ως μόνιμους βοσκότοπους αποστέλλεται εκ των υστέρων επιστολή με την οποία τους ζητείται να υποβάλουν επιπρόσθετα τους κωδικούς των εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων τα οποία βόσκουν στα εν λόγω τεμάχια. Για σκοπούς αποφυγής αχρείαστου διοικητικού κόστους και εξοικονόμηση χρόνου στη διεκπεραίωση των διαδικασιών, από την υποβολή αιτήσεων μέχρι την πληρωμή των δικαιούχων, εισηγήθηκα όπως μελετηθεί τρόπος ενσωμάτωσης των στοιχείων των εκμεταλλεύσεων αυτών στην ενιαία αίτηση ενίσχυσης.

Ο Επίτροπος με πληροφόρησε ότι στόχος του Οργανισμού είναι η επίλυση των προβλημάτων που αναφέρονται πιο πάνω, και αυτό θα επιτευχθεί, με την ολοκλήρωση του έργου αναδιοργάνωσης του ΟΣΔΕ, το οποίο θα περιλαμβάνει το Σύστημα Αναγνώρισης και Καταγραφής Αγροτεμαχίων, τη βάση δεδομένων αιτητών, τους επιτόπιους ελέγχους και τα μηχανογραφικά συστήματα, η οποία αναμένεται κατά το 2010.

Κεφαλική Επιδότηση Αιγοπροβάτων. Σύμφωνα με τα κριτήρια συμμετοχής στο πιο πάνω σχέδιο, οι δικαιούχοι αιτητές υποχρεούνται να καταγράφουν στα μητρώα ζωικού πληθυσμού των μονάδων τους όλες τις αλλαγές που προκύπτουν στον πληθυσμό των ζώων τους (θανάτους, γέννες, μετακινήσεις), να συμπληρώνουν τα σχετικά έντυπα και να ενημερώνουν τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες για τις αλλαγές αυτές ώστε να ενημερώνονται τα στοιχεία της βάσης δεδομένων του Σχεδίου καταγραφής και αναγνώρισης των ζώων που τηρούν οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. Επίσης, με βάση τις διαδικασίες που περιγράφονται στο εγχειρίδιο εφαρμογής του μέτρου, διενεργούνται επιτόπιοι έλεγχοι σε ποσοστό 5% (10% το 2006 και το 2008).

Η απόφαση για μείωση του ποσοστού επιτόπιων ελέγχων που θα διενεργούνταν το 2007, σε σχέση με το ποσοστό του 2006, βασίστηκε και στο γεγονός ότι ο Οργανισμός αναμενόταν να χρησιμοποιήσει τη βάση δεδομένων του Σχεδίου αναγνώρισης και καταγραφής αιγοπροβάτων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών για τη διενέργεια διασταυρούμενων διοικητικών ελέγχων κατά το 2007. Όμως, όπως διαπιστώθηκε, τα μητρώα του ζωικού πληθυσμού αρκετών μονάδων δεν ήταν πάντοτε ενημερωμένα, με αποτέλεσμα να μην ενημερώνονταν οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες για τις διακυμάνσεις του πληθυσμού κάθε μονάδας (θάνατοι, γέννες, μετακινήσεις ζώων) ενώ αρκετές μονάδες διατηρούν ζώα στα οποία, λόγω φυλής, δεν μπορούν να τοποθετηθούν ενώτια. Ως αποτέλεσμα, η βάση δεδομένων του Σχεδίου αναγνώρισης και καταγραφής αιγοπροβάτων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών δεν ήταν ενημερωμένη με τα ακριβή στοιχεία. Επίσης, όπως προέκυψε κατόπιν διευκρινίσεων από το Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, στην πιο πάνω βάση δεδομένων δεν περιλαμβάνονταν τα ζώα χωρίς ενώτια, για τα οποία υπήρχε ξεχωριστή βάση δεδομένων. Ενόψει, αφενός, της ελλιπούς ενημέρωσης της βάσης δεδομένων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και, αφετέρου, των δυσκολιών που θα προέκυπταν από τη χρήση στοιχείων από δύο βάσεις δεδομένων για την εξέταση των αιτήσεων, κρίθηκε ότι τα χρονικά πλαίσια για διεξαγωγή των πληρωμών δεν επέτρεπαν τις πιο πάνω διευθετήσεις. Έτσι ο Οργανισμός χρησιμοποίησε και πάλι, για σκοπούς ελέγχου των αιτήσεων του 2007, στοιχεία της ετήσιας επισκόπησης αιγοπροβάτων τα οποία υποβλήθηκαν από τους αιτητές στο Τμήμα Γεωργίας ταυτόχρονα με την υποβολή των σχετικών αιτήσεων για επιδότηση.

Η διεξαγωγή των επιτόπιων ελέγχων ανατέθηκε από τον ΟΑΠ στον ΟΚΓΒ, χωρίς όμως αυτό να προβλέπεται ρητά στη συμφωνία αναδοχής που υπογράφηκε από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη, αλλά ούτε και στο προσχέδιο της νέας συμφωνίας αναδοχής που αναμένεται να υπογραφεί σύντομα. Ο ΟΚΓΒ διενήργησε, κατά το 2007, επιτόπιους ελέγχους σε 152 κτηνοτροφικές μονάδες (306 το 2006) για επιβεβαίωση των πληροφοριών που περιλήφθηκαν στις αιτήσεις. Κατά τη διενέργεια των επιτόπιων ελέγχων προέκυψαν προβλήματα κυρίως σε σχέση με αρκετά ζώα τα

οποία λόγω φυλής δεν έφεραν ενώτια, καθώς και με ζώα άγριας βοσκής τα οποία δεν μπορούσαν να καταμετρηθούν.

Από τους ελέγχους αυτούς διαπιστώθηκαν, σε αρκετές περιπτώσεις, αποκλίσεις μεταξύ του αριθμού επιλέξιμων ζώων που καταμετρήθηκαν και εκείνων που περιλήφθηκαν στην αίτηση, στις περισσότερες από τις οποίες εφαρμόστηκαν οι κυρώσεις μειώσεων ή και αποκλίσεων των επιδοτήσεων που προβλέπονται στους όρους συμμετοχής του σχεδίου. Σε μεμονωμένες περιπτώσεις δεν επιβλήθηκαν οι προβλεπόμενες κυρώσεις αφού οι αποκλίσεις που παρατηρήθηκαν οφείλονταν κυρίως στη συμπερίληψη, στην αίτηση για επιδότηση, ζώων άγριας βοσκής, η καταμέτρηση των οποίων, κατά τον επιτόπιο έλεγχο, είναι δύσκολη. Επισήμανα ότι το εγχειρίδιο κεφαλικών επιδοτήσεων αιγοπροβάτων δεν καθορίζει το χειρισμό των περιπτώσεων όπου περιλαμβάνονται στην αίτηση επιδότησης ζώα άγριας βοσκής.

Ο Επίτροπος με ενημέρωσε ότι ετοιμάστηκε μνημόνιο συνεργασίας του Οργανισμού με τον ΟΚΓΒ, το οποίο, μεταξύ άλλων διέπει, και το θέμα της διενέργειας των επιτόπιων ελέγχων, σε σχέση με τις κεφαλικές επιδοτήσεις, από τον ΟΚΓΒ. Όσον αφορά στο θέμα χειρισμού των ζώων άγριας βοσκής, αυτό δεν καθοριζόταν στο εγχειρίδιο εφαρμογής του μέτρου διότι προέκυψε κατά τη διάρκεια εφαρμογής του.

Βαθμός υλοποίησης Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης 2004 – 2006. Το Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης για την περίοδο 2004 – 2006, το οποίο εγκρίθηκε με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ημερ. 6.7.2004, αφορά σε συνολικές δαπάνες υλοποίησης, περιλαμβανομένων και των εγκεκριμένων Κρατικών ενισχύσεων, ύψους €158,3 εκ., με ανώτατο όριο επιχορήγησης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), τα €74,8 εκ. Σύμφωνα με την υπό αναφορά απόφαση, η τελευταία ημερομηνία ανάληψης πληρωμών από το ΕΓΤΕ είναι η 31.12.2008.

Σύμφωνα με στοιχεία του Οργανισμού, μέχρι την 31.12.2007 διενεργήθηκαν, στα πλαίσια του Σχεδίου, πληρωμές σε δικαιούχους, συνολικού ύψους €104,3, εκ των οποίων τα €54,9 εκ. αφορούσαν συνεισφορά του ΕΓΤΕ και έχουν ήδη εκταμιευθεί. Όπως προκύπτει, το ποσοστό εκταμίευσης των Ευρωπαϊκών Κονδυλίων στα πλαίσια του Σχεδίου ανήλθε, μέχρι τις 31.12.2007, στο περίπου 73%. Κατά την περίοδο 1.1 – 26.9.2008, διενεργήθηκαν πρόσθετες συνολικές πληρωμές, σε δικαιούχους, ύψους €30,5 εκ, από τα οποία τα περίπου €9,8 εκ. αναμένεται να εκταμιευθούν από το ΕΓΤΕ, ενώ παραμένει προς εκταμίευση, μέχρι την 31.12.2008, ποσό ύψους €10,1 εκ.

Με βάση το χρηματοοικονομικό προγραμματισμό της Διαχειριστικής Αρχής του Σχεδίου, δηλαδή του Τμήματος Γεωργίας, διαπιστώθηκε, κατά το 2007, ότι για την υλοποίηση και ικανοποίηση των δεσμεύσεων του Σχεδίου απαιτούνταν επιπρόσθετες πιστώσεις ύψους £45,42 εκ., και βάσει σχετικής πρότασης που υποβλήθηκε, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε, στις 19.6.2007, την αύξηση του συνόλου των πιστώσεων του Σχεδίου κατά £13,06 εκ. Παράλληλα, ενέκρινε τη μεταφορά, υπό τη μορφή ανειλημμένων πιστώσεων, από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 – 2013 στο Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2004 -2006, ποσού ύψους £32,36 εκ. και την ενίσχυση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 -2013 με ισόποσους εθνικούς πόρους. Επιπρόσθετα, το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφασή του ημερ. 4.10.2007, ενέκρινε την μεταφορά επιπλέον ποσού ύψους £10 εκ., υπό τη μορφή ανειλημμένων δεσμεύσεων, από το Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης 2004 -2006 στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 – 2013, το οποίο όμως δεν θα αντισταθμιστεί με ισόποσους εθνικούς πόρους. Ως αποτέλεσμα, το ποσό αυτό θα επιβαρύνει αποκλειστικά το Πρόγραμμα 2007-2013 και θα μειώσει τις διαθέσιμες συγχρηματοδοτούμενες πιστώσεις κατά £10 εκ.

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 – 2013. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με απόφασή της ημερ. 23.11.2007, ενέκρινε το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης για την περίοδο από 1.1.2007 έως 31.12.2013, με σύνολο δαπανών εφαρμογής του, περιλαμβανομένων των εγκεκριμένων κρατικών ενισχύσεων, ύψους €380,3 εκ. Η μέγιστη συνεισφορά του Ευρωπαϊκού Γεωργικού

Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) καθορίζεται στα €162,5 εκ., και η τελευταία ημερομηνία καταβολής πληρωμών ορίζεται η 31.12.2015. Τα εγκεκριμένα ποσά μειώθηκαν κατά £10 εκ., όπως αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο της Έκθεσής μου.

Λόγω έγκρισης του Προγράμματος σε ημερομηνία μεταγενέστερη της 1.1.2007, που είναι η ημερομηνία έναρξης ισχύος των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για εφαρμογή του, η Επιτροπή αναφέρει ότι το γεγονός αυτό δεν θα αποτρέψει την επιλεξιμότητα των δραστηριοτήτων, που αναλαμβάνονται από τους δικαιούχους μεταξύ της 1.1.2007 και της ημερομηνίας έγκρισής του, για χρηματοδότηση.

Κατά τη διάρκεια του 2007 προκηρύχθηκαν δύο μέτρα του πιο πάνω Προγράμματος και διενεργήθηκαν συνολικές πληρωμές ύψους €5,7 εκ.

Καθεστώς 1.1.1 Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης 2004 - 2006: Γενικές επενδύσεις για εκσυγχρονισμό των γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων.

(α) Τήρηση φακέλων αιτήσεων. Όπως αναφέρεται και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, διαπιστώθηκαν ελλείψεις και αδυναμίες στον τρόπο αρχειοθέτησης των στοιχείων στους σχετικούς φακέλους αιτήσεων του πιο πάνω Μέτρου, που είχε ως αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται ο έλεγχος και η παρακολούθηση της διαδικασίας που ακολουθήθηκε από την παραλαβή της αίτησης μέχρι και τη διεκπεραίωση της πληρωμής.

Συγκεκριμένα, διαπιστώθηκε ότι τα έγγραφα στους φακέλους των αιτήσεων δεν ήταν αριθμημένα και καταχωρισμένα με χρονολογική σειρά, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος απώλειας ή/και αλλοίωσής τους.

Αντιλαμβάνομαι ότι έχουν γίνει ενέργειες ώστε τα έντυπα που περιλαμβάνονται στους φακέλους της δεύτερης προκήρυξης του Μέτρου 1.1.1. να είναι αριθμημένα και ορθώς και επιμελώς καταχωρισμένα.

(β) Αμοιβές συμβούλων. Όπως αναφέρεται και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, σύμφωνα με τα ειδικά κριτήρια για συμμετοχή στο Μέτρο 1.1.1 του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης, η βιωσιμότητα της γεωργικής εκμετάλλευσης επιβεβαιώνεται με την ανάλυση των καθαρών γεωργικών εισροών και εκροών. Στις πλείστες των περιπτώσεων, η ετοιμασία της ανάλυσης αυτής διενεργείται από συμβούλους, οι οποίοι υπογράφουν και την αίτηση συμμετοχής στο σχέδιο για λογαριασμό των πελατών τους και η αμοιβή των οποίων αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη για σκοπούς επιχορήγησης.

Από δειγματοληπτικό έλεγχο που διενεργήθηκε, διαπιστώθηκαν και πάλι περιπτώσεις όπου η ετοιμασία των πιο πάνω αναλύσεων έγινε είτε από εταιρεία μέτοχος της οποίας είναι άτομο πρώτου βαθμού συγγένειας με υπάλληλο του Οργανισμού που έχει την αρμοδιότητα για την έγκριση της πληρωμής, είτε από εταιρεία συμβούλων, μέτοχος της οποίας είναι άτομο πρώτου βαθμού συγγένειας με υπάλληλο του Τμήματος Γεωργίας, που έχει την αρμοδιότητα για την έγκριση των αιτήσεων. Επίσης, σε μία περίπτωση, ενεργησε ως σύμβουλος του αιτητή ο ιδιωτικός ελεγκτικός οίκος το οποίο ενεργούσε τότε ως Όργανο Πιστοποίησης του Οργανισμού και εισηγήθηκα όπως, για αποφυγή παρόμοιων περιπτώσεων στο μέλλον, γίνουν συστάσεις προς το νέο Όργανο Πιστοποίησης για αποφυγή ανάληψης εργασιών συμβούλων που ενδεχομένως να διακυβεύουν την ανεξαρτησία του.

Παρατήρησα επίσης ότι οι αμοιβές των συμβούλων παρουσιάζουν σημαντική διακύμανση, αφού, όπως αναφέρθηκε από τον Οργανισμό, δεν καθορίζεται ανώτατο όριο αμοιβής, όπως στην περίπτωση των αμοιβών συμβούλων που διεκδικούνται κάτω από το Μέτρο 1.5, και εισηγήθηκα όπως στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 -2013 καθοριστούν ανώτατα όρια σε όλες τις περιπτώσεις των αμοιβών συμβούλων.

Όπως με πληροφόρησε ο Επίτροπος, όσον αφορά στις αιτήσεις του αντίστοιχου Μέτρου του

Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013, θα καθοριστούν ανώτατα όρια επιδότησης των αμοιβών συμβούλων.

(γ) Χορήγηση πρόσθετης ενίσχυσης για δημιουργία πρόσθετης απασχόλησης. Σύμφωνα με τους όρους συμμετοχής στα καθεστώτα του Μέτρου 1.1 του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης 2004-2006, το ανώτατο όριο ενίσχυσης κατά εκμετάλλευση ορίστηκε στις €500.000, σε περιπτώσεις όμως σημαντικών αναδιαρθρώσεων και διαφοροποιήσεων των δραστηριοτήτων της εκμετάλλευσης που οδηγούν στη δημιουργία πρόσθετης απασχόλησης, επιτρέπεται ενίσχυση μέχρι το €1.000.000. Αναφέρεται επίσης ότι για σκοπούς πρακτικής υλοποίησης του κριτηρίου, θα λογίζεται ότι για κάθε μια θέση εργασίας που δημιουργείται από την επένδυση (επιπρόσθετα από τις θέσεις που υπήρχαν πριν από την επένδυση) θα επιτρέπεται η αύξηση του ορίου της επένδυσης κατά £116.900.

Στην Έκθεσή μου για το προηγούμενο έτος παρατήρησα ότι ο πιο πάνω όρος, παρόλο που δίνει το δικαίωμα στον αιτητή να διεκδικήσει μέχρι και το διπλάσιο ποσό ενίσχυσης, δεν καθορίζει με σαφήνεια τα κριτήρια που πρέπει να πληρούνται ώστε να θεωρηθεί ότι δημιουργείται πρόσθετη απασχόληση. Συγκεκριμένα, δεν διευκρινίζει

- κατά πόσο η δημιουργία πρόσθετης απασχόλησης περιλαμβάνει και την εργοδότηση αλλοδαπών από τρίτες χώρες που εξασφαλίζουν άδεια εργασίας για τη συγκεκριμένη απασχόληση,
- σε ποια χρονική στιγμή θα πρέπει να αποδειχθεί η δημιουργία της πρόσθετης απασχόλησης (κατά το χρόνο λειτουργίας της επένδυσης ή μεταγενέστερα),
- τι εννοείται με τον όρο «δημιουργία πρόσθετης απασχόλησης» αν δηλαδή απαιτείται αύξηση στο συνολικό αριθμό των εργοδοτούμενων της επιχείρησης ή αν απλά εννοείται το πρόσθετο προσωπικό που θα χρειαστεί για τη λειτουργία της συγκεκριμένης επένδυσης, έστω και αν συνολικά ο αριθμός των εργοδοτούμενων της επιχείρησης παραμείνει ο ίδιος ή ακόμα μειωθεί,
- πώς αποδεικνύεται η δημιουργία πρόσθετης απασχόλησης (π.χ. με προσκόμιση πιστοποιητικού από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων) και αν η αύξηση αυτή πρέπει να είναι μόνιμη (σε τέτοια περίπτωση θα πρέπει να καθοριστεί μηχανισμός ελέγχου τήρησης της δέσμευσης αυτής).

Από έλεγχο συγκεκριμένης αίτησης, που κρίθηκε ότι οδηγεί στη δημιουργία πρόσθετης απασχόλησης, παρατηρήθηκε ότι η καταβολή της πρόσθετης επιχορήγησης αιτιολογήθηκε στη βάση εργοδότησης εποχιακών εργατών, που, όπως αναφέρεται πιο πάνω, δεν διευκρινίζεται αν ικανοποιεί τον σχετικό όρο, και των οποίων δεν διευκρινίζεται η περίοδος εργοδότησής τους.

Επίσης, κατά τον έλεγχο του προηγούμενου έτους, διαπιστώθηκε περίπτωση όπου, βάσει στοιχείων που εξασφαλίστηκαν από την Υπηρεσία μου, δεν φαινόταν να τεκμηριώνεται η δημιουργία πρόσθετης απασχόλησης, παρόλο που καταβλήθηκε στον αιτητή πρόσθετη ενίσχυση, κάτω από το Μέτρο 1.1.3. Στην απαντητική επιστολή του Οργανισμού αναφέρθηκε ότι ο έλεγχος της τήρησης της δέσμευσης για δημιουργία πρόσθετης απασχόλησης θα γινόταν στα πλαίσια των εκ των υστέρων ελέγχων, όπως καθορίζονται στους σχετικούς Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παρατηρήθηκε ότι, η συγκεκριμένη περίπτωση, για την οποία είχα εκφράσει τις επιφυλάξεις μου, δεν περιλήφθηκε στο δείγμα των εκ των υστέρων ελέγχων που διενεργήθηκαν.

Ο Επίτροπος με πληροφόρησε ότι όλες οι μονάδες που έλαβαν χορηγία στα πλαίσια του πιο πάνω καθεστώτος θα ελέγχονται δειγματοληπτικά για δέκα χρόνια και εφόσον, στα πλαίσια της Α' προκήρυξης του Μέτρου έλαβαν χορηγία μόνο τέσσερις μονάδες, σίγουρα θα ελεγχθούν όλες. Ο Οργανισμός εισηγήθηκε την κατάργηση της σχετικής πρόνοιας στο Νέο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013, η οποία υιοθετήθηκε από τη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος.

Καθεστώς 2.2.1 του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης 2004 - 2006: Ανάλυση Αγροπεριβαλλοντικών Υποχρεώσεων στις Πατάτες, στα Εσπεριδοειδή και στα Οινοποιήσιμα Αμπέλια. Παρατηρήθηκε σημαντική καθυστέρηση στην εξέταση των αιτήσεων αναφορικά με το πιο πάνω Καθεστώς, με αποτέλεσμα οι πληρωμές που διενεργήθηκαν κατά το 2007 να αφορούν σε αιτήσεις που υποβλήθηκαν κατά τα έτη 2005 και 2004. Ενδεικτικά ανέφερα ότι σε ορισμένες αιτήσεις του δείγματος που εξετάστηκε, ο κατάλογος διοικητικού ελέγχου που διενεργήθηκε από τα επαρχιακά γραφεία του ΟΑΠ έφερε ημερομηνία τουλάχιστον ένα χρόνο μετά την παραλαβή της σχετικής αίτησης. Όπως μου αναφέρθηκε, η καθυστέρηση που παρατηρήθηκε οφείλεται στην άρση αναδοχής του Καθεστώτος από το Τμήμα Γεωργίας και την απευθείας ανάληψή του από τον ΟΑΠ, από την 1.5.2005.

Αρμοδιότητα αναφορικά με τη διαχείριση του συστήματος ποσοστώσεων αγελαδινού γάλακτος. Ο Οργανισμός, μετά από ανταλλαγή σχετικής αλληλογραφίας και συσκέψεις με τον ΟΚΓΒ, ζήτησε από τη Νομική Υπηρεσία με επιστολή του ημερ. 27.2.2006 όπως γνωματεύσει κατά πόσο υπάρχει σύγκρουση μεταξύ των περί Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών Νόμων του 2003 και των περί Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας Νόμων του 1999 μέχρι 2004, αναφορικά με την ευθύνη για τη διαχείριση του συστήματος των ποσοστώσεων αγελαδινού γάλακτος. Η Νομική Υπηρεσία, με επιστολή της ημερ. 7.8.2006, ενημέρωσε τον Οργανισμό ότι, μετά από μελέτη του θέματος, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι δύο εθνικές νομοθεσίες, ως έχουν εναρμονιστεί, δεν συγκρούονται μεταξύ τους. Ο ΟΑΠ, με επιστολή του ημερ. 28.8.2006 εξέφρασε τη διαφωνία του με την πιο πάνω γνωμάτευση, και η Νομική Υπηρεσία, με επιστολή της ημερ. 30.3.2007, εισηγήθηκε όπως, ενόψει της προαναφερόμενης διαφωνίας, το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος υποβάλει σχετικό ερώτημα στην Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που έχει την απαραίτητη ειδικευμένη γνώση και την αρμοδιότητα να ελέγχει τη σωστή εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου. Η Επιτροπή, με επιστολή της ημερ. 5.7.2007, ενημέρωσε τον Οργανισμό ότι την ευθύνη για τη διαχείριση του συστήματος ποσοστώσεων αγελαδινού γάλακτος έχει ο Οργανισμός.

Επιτόπιοι έλεγχοι. Σύμφωνα με το άρθρο 26 (1) του Κανονισμού 796/2004 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ο Οργανισμός υποχρεούται να διενεργήσει επιτόπιο έλεγχο, που να καλύπτει τουλάχιστον το 5% του συνόλου των γεωργών που υποβάλλουν ενιαία αίτηση για ενίσχυση στο πλαίσιο οποιουδήποτε από τα καθεστώτα ενίσχυσης βάσει της έκτασης, με σκοπό την εξακρίβωση της ορθότητας και της ακρίβειας των στοιχείων που υποβάλλονται από τους αιτητές, της τήρησης των όρων για τη χορήγηση των ενισχύσεων, καθώς και των απαιτήσεων και προτύπων που σχετίζονται με την πολλαπλή συμμόρφωση. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 3 του πιο πάνω Κανονισμού, αν οι επιτόπιοι έλεγχοι αποκαλύψουν σημαντικές παρατυπίες στο πλαίσιο συγκεκριμένου καθεστώτος ενίσχυσης ή σε μια περιφέρεια ή τμήμα της, τότε ο Οργανισμός θα πρέπει να αυξήσει καταλλήλως τον αριθμό των επιτόπιων ελέγχων κατά τη διάρκεια του έτους αυτού καθώς και το ποσοστό των γεωργών που θα υποβληθούν σε επιτόπιο έλεγχο το επόμενο έτος.

Λόγω του ψηλού ποσοστού των αποκλίσεων που παρατηρήθηκαν κατά τους επιτόπιους ελέγχους του 2006, που ανήλθε στο 71,3% ο Οργανισμός, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού 796/2004, αύξησε το ποσοστό επιτόπιων ελέγχων που διενεργήθηκαν κατά το 2007, από 13,5% σε 18,6%.

Συγκεκριμένα, με βάση στοιχεία που τηρούνται από τον Οργανισμό, κατά το 2007 διενεργήθηκαν έλεγχοι σε συνολικό αριθμό 7 583 αιτήσεων (5 687 με τη μέθοδο της τηλεπισκόπησης και 1 896 με κλασικούς επιτόπιους ελέγχους) ή ποσοστό 18,6% από το σύνολο των 40 841 επιλέξιμων αιτήσεων για εκταρική επιδότηση που υποβλήθηκαν. Από τα αποτελέσματα των ελέγχων αυτών διαπιστώθηκε ότι σε 2 456 περιπτώσεις ή ποσοστό 32,4%, παρουσιάστηκαν αποκλίσεις μεταξύ της πραγματικής και δηλωθείσας έκτασης.

Αναλυτικότερα, με βάση τα αποτελέσματα των πιο πάνω ελέγχων, που κοινοποιήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 796/2004, σε 661 περιπτώσεις ή ποσοστό 8,7%, η έκταση που δηλώθηκε από τους δικαιούχους υπερέβαινε της πραγματικής κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 50%, σε 210 περιπτώσεις ή 2,8%, η έκταση που δηλώθηκε από τους δικαιούχους υπερέβαινε της πραγματικής κατά ποσοστό μεταξύ του 30% και 50%, σε 1 204 περιπτώσεις ή 15,9% η δηλωθείσα έκταση υπερέβαινε της πραγματικής κατά ποσοστό που κυμάνθηκε από 3% μέχρι 30%, και σε 381 περιπτώσεις ή 5%, η έκταση που δηλώθηκε υπερέβαινε της πραγματικής κατά ποσοστό μικρότερο του 3%. Σημειώνεται ότι, με βάση τους ισχύοντες Κανονισμούς, αποκοπές έγιναν στις περιπτώσεις όπου παρατηρήθηκαν αποκλίσεις πέραν του 3%.

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω, η διαδικασία καθορισμού της μέγιστης επιλέξιμης έκτασης ανά τεμάχιο στην οποία προέβη ο Οργανισμός με σκοπό τη διόρθωση του Συστήματος Αναγνώρισης και Καταγραφής Αγροτεμαχίων, συντέινει στη σημαντική μείωση των ποσοστών αποκλίσεων που παρατηρούνται μεταξύ των πραγματικών εκτάσεων και εκείνων που δηλώθηκαν. Με την ολοκλήρωση της πιο πάνω διαδικασίας τα ποσοστά αποκλίσεων αναμένεται να μειωθούν περαιτέρω.

Εσωτερικός Έλεγχος.

(α) Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου. Με βάση το άρθρο 41 του Νόμου, ο Επίτροπος διασφαλίζει τις διαδικασίες που τηρούνται αναφορικά με τη λειτουργία της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου του Οργανισμού. Επίσης, με βάση την παράγραφο 4B του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού 885/2006 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπου αναφέρονται τα κριτήρια διαπίστευσης ενός Οργανισμού Πληρωμών, η υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου, μεταξύ άλλων, εξακριβώνει κατά πόσο οι διαδικασίες που ακολουθούνται από τον Οργανισμό είναι κατάλληλες και διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τους κοινοτικούς κανόνες. Αναφέρεται επίσης ότι οι εξακριβώσεις αυτές μπορούν να περιοριστούν σε επιλεγμένα μέτρα και σε δείγματα συναλλαγών, υπό τον όρο ότι ένα πρόγραμμα ελέγχου διασφαλίζει ότι καλύπτονται όλοι οι σημαντικοί τομείς σε διάστημα που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη.

Σύμφωνα με το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχου για το 2007, όπως αυτό αναθεωρήθηκε το Μάρτιο και τον Ιούλιο του 2007, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου θα πραγματοποιούσε κατά τη διάρκεια του έτους πέντε ελέγχους που επιλέχθηκαν με βάση την ανάλυση κινδύνου, ένα επαναλαμβανόμενο ετήσιο έλεγχο και δέκα ελέγχους παρακολούθησης εισηγήσεων της Υπηρεσίας από προηγούμενους ελέγχους. Παρατήρησα ότι, κυρίως λόγω ανεπαρκούς στελέχωσης της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2007, ολοκληρώθηκαν μόνο έξι έλεγχοι (από τους οποίους ο ένας με αγορά υπηρεσιών), συμπεριλαμβανομένων τριών ελέγχων παρακολούθησης εφαρμογής των εισηγήσεων της Υπηρεσίας από προηγούμενους ελέγχους. Κατά τη διάρκεια του 2007 διενεργήθηκαν επίσης επτά έλεγχοι νομικής συμμόρφωσης εγχειριδίων εφαρμογής οι οποίοι δεν είχαν περιληφθεί στο ετήσιο πρόγραμμα αλλά προέκυψαν λόγω έκτακτων αναγκών του Οργανισμού και τρεις έλεγχοι βάσει του ετήσιου προγράμματος ελέγχου 2006 οι οποίοι μεταφέρθηκαν στο 2007.

Από το Μάιο του 2008 η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου ενισχύθηκε με ακόμη ένα λειτουργό και ένα λογιστικό λειτουργό, γεγονός που αναμένεται να συντείνει στην υλοποίηση του πενταετούς προγράμματος ελέγχου.

(β) Έλεγχοι με βάση τον Κανονισμό 4045/89. Επιπρόσθετα από τις ευθύνες που απορρέουν από τον Κανονισμό 885/2006, ο Επίτροπος έχει αναθέσει στην υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου τη διεξαγωγή των ελέγχων που καθορίζονται από τον Κανονισμό 4045/89, και που αφορούν στην πραγματικότητα και κανονικότητα των ενεργειών που αποτελούν άμεσα ή έμμεσα μέρος του συστήματος χρηματοδότησης από το ΕΓΤΕ, βάσει των εμπορικών εγγράφων των δικαιούχων. Αναφορικά με τον πιο πάνω Κανονισμό είχε προγραμματιστεί, κατά την ελεγκτική περίοδο Ιουλίου 2007 – Ιουνίου 2008, η διενέργεια 11 ελέγχων που αφορούν σε πληρωμές που διενεργήθηκαν

κατά το 2006, από τους οποίους, όπως πληροφορήθηκα, έχουν μέχρι σήμερα ολοκληρωθεί οι τέσσερεις, ενώ διενεργήθηκαν επίσης δύο έλεγχοι που προέκυψαν μετά από αίτημα αμοιβαίας συνδρομής από άλλα κράτη μέλη, στα πλαίσια των προνοιών του πιο πάνω Κανονισμού. Σημειώνεται ότι, με βάση το άρθρο 4 του πιο πάνω Κανονισμού, οι υπό αναφορά έλεγχοι πρέπει να ολοκληρωθούν μέχρι τις 30.6.2008.

Ο Επίτροπος με πληροφόρησε ότι με επιστολή του ημερ. 30.7.2008, ενημέρωσε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι το πρόγραμμα ελέγχου 2007/2008 αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι τις 31.12.2008 και ότι στόχος του Οργανισμού είναι όπως μέχρι τις 30.6.2009 ολοκληρωθεί και το πρόγραμμα ελέγχου 2008/2009.

Μητρώο στοιχείων πάγιου ενεργητικού. Εκκρεμεί ακόμα η εφαρμογή του μηχανογραφημένου μητρώου περιουσιακών στοιχείων του Οργανισμού, γεγονός που δυσχεραίνει την παρακολούθηση των στοιχείων πάγιου ενεργητικού. Αντιλαμβάνομαι ότι βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία συγκέντρωσης όλων των απαραίτητων σχετικών πληροφοριών που απαιτούνται για τη δημιουργία του πιο πάνω μητρώου. Εκκρεμεί επίσης η εισήγησή μου για διενέργεια φυσικής καταμέτρησης των στοιχείων πάγιου ενεργητικού στο τέλος κάθε χρόνου.

Όπως με ενημέρωσε ο Επίτροπος, στόχος του Οργανισμού είναι η διενέργεια φυσικής καταμέτρησης μέχρι το τέλος του 2008, αφού πρώτα ολοκληρωθεί το μητρώο στοιχείων πάγιου ενεργητικού.

6.57 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Μέρος Α

Ίδρυση. Ο Οργανισμός ιδρύθηκε με βάση το Άρθρο 3 του περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμου αρ. 89(I) του 2001, το οποίο τέθηκε σε ισχύ με την Κ.Δ.Π. 565/2002 στις 22.11.2002. Σύμφωνα με το Νόμο, ο Οργανισμός αποτελεί νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου και σκοπός του είναι η εφαρμογή Γενικού Συστήματος Υγείας.

Ορισμένα άρθρα του Νόμου δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ, λόγω βασικά της μη έναρξης παροχής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης με βάση το Γενικό Σύστημα Υγείας (ΓΕΣΥ), του οποίου η μελέτη για την εφαρμογή δεν έχει ολοκληρωθεί.

Έγκριση Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός του Οργανισμού εγκρίνεται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Για το 2007 ο Προϋπολογισμός υποβλήθηκε στο Υπουργείο Υγείας στις 20.06.2006, εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 22.11.2006 και από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 25.1.2007.

Αποτελέσματα χρήσης. Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις του Οργανισμού για τα έτη 2007 (για τις οποίες δεν διεξήχθη ακόμα ο έλεγχος) και 2006, προέκυψε πλεόνασμα ύψους £491.581 για το 2007, σε σύγκριση με έλλειμμα ύψους £11.957 για το 2006. Τα έσοδα και τα έξοδα του Οργανισμού, όπως παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις, ήταν όπως πιο κάτω:

	<u>2007</u>	<u>2006</u>
	£	£
Έσοδα	1.707.802	1.008.407
Έξοδα	1.216.221	1.020.364

Τα έσοδα του Οργανισμού προέρχονται σχεδόν εξ ολοκλήρου από κυβερνητική χορηγία, η οποία ανήλθε σε £1.698.333 το 2007, σε σύγκριση με £995.400 το 2006.

Προσωπικό και ωφελήματα. Στις 31.12.2007 ο Οργανισμός εργοδοτούσε 28 άτομα (19 άτομα το 2006). Οι σχετικές δαπάνες ανήλθαν σε £524.609, σε σύγκριση με £251.146 το 2006.

Θέση Γενικού Διευθυντή. Το Ανώτατο Δικαστήριο, με απόφασή του τον Ιούνιο του 2005, ακύρωσε το διορισμό του Γενικού Διευθυντή του Οργανισμού. Το Διοικητικό Συμβούλιο, ενεργώντας, όπως αναφέρεται σε επιστολή του προς την Υπηρεσία μου, στη βάση γνωματεύσεων τόσο του Νομικού Συμβούλου του Οργανισμού όσο και του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, αποφάσισε να διατηρήσει το «status quo» μέχρι την εκδίκαση των εφέσεων από την ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Ωστόσο, από μελέτη της γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα προκύπτει ότι ο Γενικός Εισαγγελέας δεν τοποθετείται στο θέμα της διατήρησης του «status quo», αλλά υποδεικνύει ότι η ακυρωτική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου ισχύει έναντι πάντων, όπως προβλέπει το Άρθρο 146.5. του Συντάγματος, σημειώνοντας μόνο ότι δεν σημαίνει ότι η σύμβαση μεταξύ του Οργανισμού και του Γενικού Διευθυντή του Οργανισμού είναι άκυρη εξαιτίας της ακυρωτικής απόφασης. Η Υπηρεσία μου εξέφρασε την άποψη ότι ειδικά στις περιπτώσεις νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, ως ο Οργανισμός, προέχει ο σεβασμός των αποφάσεων του Δικαστηρίου, και επίσης ότι σε περίπτωση ενδεχόμενης αγωγής του Γενικού Διευθυντή εναντίον του Οργανισμού για καταγγελία της σύμβασης, είναι το Δικαστήριο που τελικά θα αποφάσιζε αν η καταγγελία της σύμβασης, υπό το φως της ακυρωτικής απόφασης ήταν επιτρεπτή, και αν επιβαλλόταν η καταβολή οποιασδήποτε αποζημίωσης. Η Υπηρεσία μου επισήμανε επίσης ότι στη σύμβαση θα έπρεπε να είχε γίνει ειδική πρόνοια για ακυρότητά της σε περίπτωση ακυρωτικής απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου, έτσι που να αποφευχθούν τυχόν συνεπακόλουθες αποζημιώσεις.

Στο μεταξύ, το Ανώτατο Δικαστήριο, με απόφασή του στις αναθεωρητικές εφέσεις 82/05 και 86/05 που λήφθηκε στις 14.1.2008, απέρριψε τις εφέσεις και επομένως η πρωτόδικη απόφαση με την οποία ακυρώθηκε η απόφαση του Οργανισμού για διορισμό του Γενικού Διευθυντή κατέστη τελεσίδικη.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού σε συνεδρίασή του στις 16.1.2008 επανεξέτασε το θέμα της πλήρωσης της θέσης Γενικού Διευθυντή με βάση το πραγματικό και νομικό καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο έκδοσης της απόφασης που ακυρώθηκε, λαμβάνοντας υπόψη και σχετική νομική γνωμάτευση και αποφάσισε, κατά πλειοψηφία, να προσφέρει στο Γενικό Διευθυντή διορισμό με πενταετές ανανεώσιμο συμβόλαιο αναδρομικά από την 1.10.2003, με την προϋπόθεση ότι η απόφασή του θα εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο. Η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου λήφθηκε με την Απόφαση αρ. 66.827 και ημερ. 6.2.2008. Επίσης, σε συνεδρίασή του στις 13.2.2008 αποφάσισε όπως ανανεώσει το συμβόλαιο του Γενικού Διευθυντή για περίοδο πέντε ετών από 1.10.2008.

Λειτουργία του Οργανισμού – Τροποποίηση Νομοθεσίας - Κανονισμοί.

(α) Με στόχο τη διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του ΓΕΣΥ κρίθηκε απαραίτητη η τροποποίηση του περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμου του 2001 (Ν. 89(Ι)/2001). Τον Απρίλιο 2007 ο Οργανισμός υπέβαλε στο Υπουργείο Υγείας τροποποιητικό νομοσχέδιο το οποίο προωθήθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων το Νοέμβριο του 2007 για έγκριση.

(β) Για καλύτερη εφαρμογή του Νόμου, ο Οργανισμός δύναται, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 64, να εκδίδει Κανονισμούς που να ρυθμίζουν ειδικά θέματα, η υποβολή των οποίων, όπως πληροφορήθηκα, αναμένεται, να προωθηθεί μετά την τελική θέσπιση της νομοθεσίας περί του ΓΕΣΥ, ώστε η διαμόρφωσή τους να συνάδει με τις πρόνοιες του.

Όσον αφορά στους Κανονισμούς για το προσωπικό του Οργανισμού, αυτοί έχουν ετοιμαστεί και προωθηθεί για έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Συμβουλευτικές υπηρεσίες για τη στρατηγική εφαρμογής του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓΕΣΥ). Το Μάιο του 2006, ο Οργανισμός προχώρησε, μετά από διαγωνισμό, στη σύναψη σύμβασης παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών για τη στρατηγική εφαρμογή του ΓΕΣΥ με

συμβουλευτικό οίκο για το ποσό των €500.000. Η εργασία ξεκίνησε τον ίδιο μήνα και ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο 2006.

Ετοιμασία εγγράφων προσφοράς για αγορά Συστήματος Πληροφορικής. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, με απόφαση του στις 4.10.2006, ανέθεσε την ετοιμασία των εγγράφων προσφοράς για την αγορά Συστήματος Πληροφορικής έναντι του συνολικού ποσού των €250.000 απευθείας στον ίδιο συμβουλευτικό οίκο στον οποίο ανατέθηκε η σύμβαση παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών για τη στρατηγική εφαρμογής του ΓΕΣΥ καθώς και για την προετοιμασία εφαρμογής του ΓΕΣΥ, για τις οποίες γίνεται αναφορά στην επόμενη παράγραφο, με χρήση της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, χωρίς την προκήρυξη διαγωνισμού.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού ανέφερε ότι η πιο πάνω απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου λήφθηκε στη βάση πρόνοιας της σχετικής νομοθεσίας (άρθρο 33(δ) του Νόμου Ν.12(Ι)/2006) που κατά την άποψή του παρέχει τη δυνατότητα επέκτασης της υφιστάμενης σύμβασης (μέχρι 50%) της αξίας της σύμβασης.

Ωστόσο η Υπηρεσία μου εξέφρασε την άποψη, ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση, κανένας από τους λόγους που επιτρέπουν τη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προκήρυξη διαγωνισμού, δεν τεκμηριώνεται με βάση τον περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμο (Ν.12(Ι)/2006) και ο Οργανισμός θα έπρεπε να προχωρήσει σε δημοσίευση προκήρυξης.

Αναφέρεται επίσης ότι για την παροχή των πιο πάνω υπηρεσιών δεν είχε υπογραφεί οποιοδήποτε συμβόλαιο (στο οποίο να περιλαμβάνονται συγκεκριμένοι όροι εντολής, τα απαιτούμενα παραδοτέα, καθώς και η αμοιβή των συμβούλων).

Συμβουλευτικές υπηρεσίες για την προετοιμασία εφαρμογής του ΓΕΣΥ. Οι Σύμβουλοι στους οποίους είχαν ανατεθεί οι συμβουλευτικές υπηρεσίες για τη στρατηγική εφαρμογής του ΓΕΣΥ, συνέχισαν να παρέχουν υπηρεσίες για την προετοιμασία εφαρμογής του, χωρίς ο Οργανισμός να προβεί σε προκήρυξη διαγωνισμού. Για τις πιο πάνω υπηρεσίες που πρόσφεραν οι Σύμβουλοι κατά τους μήνες Νοέμβριο 2006 – Ιανουάριο 2007 δεν υπογράφηκε οποιαδήποτε σύμβαση (στην οποία να περιλαμβάνονται συγκεκριμένοι όροι εντολής, τα απαιτούμενα παραδοτέα, καθώς και η αμοιβή τους, η οποία θα έπρεπε να καθοριζόταν ρητά), αλλά ούτε φαίνεται να είχε ανατεθεί γραπτώς στους Συμβούλους η συνέχιση της παροχής υπηρεσιών. Για την περίοδο 20 Νοεμβρίου μέχρι 22 Δεκεμβρίου 2006 καταβλήθηκαν €141.450 και για την περίοδο 8 Ιανουαρίου μέχρι 31 Ιανουαρίου 2007 €150.000.

Στη συνέχεια, ο Οργανισμός τον Ιανουάριο 2007 συμφώνησε με το συμβουλευτικό οίκο για επέκταση της παροχής των συμβουλευτικών υπηρεσιών μέχρι την κατακύρωση του διαγωνισμού για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για την προετοιμασία εφαρμογής του ΓΕΣΥ, επίσης χωρίς προκήρυξη προσφορών, με επιπλέον κόστος €480.000, επικαλούμενος το άρθρο 33(α)(ii) του Νόμου 12(Ι)/2006 που επιτρέπει τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων με προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης με ένα οικονομικό φορέα, στην περίπτωση που για λόγους τεχνικούς, καλλιτεχνικούς ή σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, η σύμβαση δύναται να ανατεθεί μόνο σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα.

Εξέφρασα την άποψη ότι δεν τεκμηριώνονται οποιοδήποτε τεχνικοί λόγοι, ώστε να μπορεί να γίνει επίκληση του πιο πάνω άρθρου, για απευθείας ανάθεση των πιο πάνω υπηρεσιών με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης μόνο σε ένα οικονομικό φορέα και συγκεκριμένα στους Συμβούλους, χωρίς την προκήρυξη διαγωνισμού, αφού οι πιο πάνω υπηρεσίες μπορούσαν να παρασχεθούν και από άλλους συμβούλους.

Αναφέρεται επίσης ότι ούτε και για τις πιο πάνω υπηρεσίες είχε υπογραφεί οποιοδήποτε συμβόλαιο.

Ο Οργανισμός υποστήριξε την απόφασή του για την ανάθεση παροχής επιπρόσθετων συμβουλευτικών υπηρεσιών για την προετοιμασία εφαρμογής του ΓΕΣΥ με τον ίδιο συμβουλευτικό οίκο, χωρίς προκήρυξη προσφορών, αναφέροντας ότι, σε αντίθετη περίπτωση, θα υπήρχε απώλεια χρόνου στην προετοιμασία εφαρμογής του ΓΕΣΥ, με κίνδυνο να μην τηρηθεί ο στόχος, που είχε τεθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο, για υλοποίησή του εντός του 2008 η επίτευξη του οποίου ωστόσο είναι, εκ των πραγμάτων, ανέφικτη. Ο Οργανισμός μου ανέφερε επίσης ότι για τις αποφάσεις του για τις επιπρόσθετες συμβουλευτικές υπηρεσίες ήταν ενήμερα τα Υπουργεία Υγείας και Οικονομικών.

Η Υπηρεσία μου εξακολουθεί να έχει την άποψη ότι η ανάθεση, χωρίς την προκήρυξη διαγωνισμού δεν ήταν επιτρεπτή εφόσον οι εν λόγω υπηρεσίες θα μπορούσαν να παρασχεθούν και από άλλους συμβούλους.

Προσφορά για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για την εφαρμογή του Εθνικού Συστήματος Ασφάλισης Υγείας στην Κύπρο και την αναδιοργάνωση των Δημόσιων Νοσηλευτηρίων.

(α) Το Μάρτιο 2007, ο Οργανισμός προέβη σε προκήρυξη διαγωνισμού για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για την εφαρμογή του Εθνικού Συστήματος Ασφάλισης Υγείας στην Κύπρο και την αναδιοργάνωση των Δημόσιων Νοσηλευτηρίων. Η προσφορά κατακυρώθηκε από το Συμβούλιο του Οργανισμού στις 29.10.2007 στο μοναδικό έγκυρο προσφοροδότη, έναντι £7.158.310 (€12.230.700) που κατανέμετο σε £3.596.801 (€6.145.500) για το έργο εφαρμογής του ΓΕΣΥ από τον Οργανισμό, σε £3.140.112 (€5.365.200) για το έργο της αναδιοργάνωσης των Δημόσιων Νοσηλευτηρίων και £421.397 (€720.000) για υποστήριξη διάρκειας 6 μηνών, μετά την εφαρμογή και των δύο μερών του όλου έργου.

Οι συμβάσεις για τα δύο μέρη του έργου υπογράφηκαν στις 12.2.2008 με ημερ. έναρξης τη 15.1.2008.

Η Υπηρεσία μου παρέθεσε τα πιο κάτω σχόλια αναφορικά με τη λογικότητα του ποσού κατακύρωσης της εν λόγω προσφοράς:

(i) Η εκτίμηση δαπάνης για τις υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο διαγωνισμό, όπως αναφερόταν στην προκήρυξη που δημοσιεύτηκε στην επίσημη εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανερχόταν σε £2,75 εκ.-£3,75 εκ. (€4,70 εκ.-€6,41 εκ.), ενώ σύμφωνα με τους υπολογισμούς του Οργανισμού ανερχόταν σε £5,0 εκ. (€8,54 εκ.), από τα οποία £3,8 εκ. (€6,5 εκ.) αφορούσε στο έργο εφαρμογής του ΓΕΣΥ, και £1,2 εκ. (€2,0 εκ.) στο έργο της αναδιοργάνωσης των Κρατικών Νοσηλευτηρίων, χωρίς να περιλαμβάνεται το κόστος της υποστήριξης των 6 μηνών.

Η Υπηρεσία μου σημείωσε σχετικά ότι, η ενέργεια του Οργανισμού να περιλάβει στην προκήρυξη του διαγωνισμού ως εκτιμώμενη αξία του έργου ένα ποσό κατά πολύ χαμηλότερο του ποσού που ο Οργανισμός είχε υπολογίσει, πιθανόν να απέτρεψε ενδιαφερόμενους προσφοροδότες από του να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό, εφόσον κατά τη δική τους εκτίμηση, το κόστος των υπηρεσιών που ζητούντο υπερέβαινε κατά πολύ τη δημοσιευθείσα εκτίμηση. Ο Οργανισμός απαντώντας σε σχετικές παρατηρήσεις μου με πληροφόρησε ότι η προκήρυξη της προσφοράς με χαμηλότερο κόστος από αυτό που είχε εκτιμηθεί έγινε μετά από σύσταση του Υπουργείου Οικονομικών για μείωση της εκτιμημένης αξίας του έργου με στόχο την εξασφάλιση όσο το δυνατόν χαμηλότερων προσφορών. Η Υπηρεσία μου συνεχίζει την εξέταση του θέματος.

(ii) Η τιμή της μοναδικής έγκυρης προσφοράς ήταν κατά 35% ψηλότερη της πραγματικής εκτίμησης δαπάνης των £5,0 εκ. και 80% της δημοσιευθείσας εκτίμησης, γεγονός που δικαιολογούσε, κατά την άποψη της Υπηρεσίας μου, την ακύρωση του διαγωνισμού, σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας για εξωπραγματική τιμή. Ο Οργανισμός ανέφερε ότι η εκτίμηση κόστους για τη διάσταση που αφορούσε στο έργο της εφαρμογής του συστήματος υγείας

ανερχόταν σε €6.500.000 σε σχέση με €6.145.000 που ήταν η τιμή του έγκυρου προσφοροδότη. Η διαφορά όπως ανέφερε εκτίμησης και κόστους προσφοράς προκύπτει εξ ολοκλήρου από τη διάσταση που αφορά στο έργο του Υπουργείου Υγείας για την αναδιοργάνωση των Δημόσιων Νοσηλευτηρίων για το οποίο δεν είχε ετοιμαστεί από το Υπουργείο Υγείας λεπτομερής ανάλυση της εκτίμησης. Σημειωτέον ότι το Υπουργείο Υγείας απαντώντας σε ανάλογη παρατήρηση μου υποστήριξε ότι η εκτίμηση της δαπάνης για το έργο που αφορούσε το Υπουργείο Υγείας ετοιμάστηκε από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας.

Ωστόσο όπως ανέφερε ο Πρόεδρος του Οργανισμού ο υπολογισμός της δαπάνης έτυχε της έγκρισης του Υπουργείου Υγείας.

(β) Όσον αφορά στο συμβόλαιο που υπογράφηκε από τον Οργανισμό και τους Συμβούλους για το μέρος που αφορά στο έργο εφαρμογής του ΓΕΣΥ από τον Οργανισμό, η Υπηρεσία μου ανέφερε τα ακόλουθα:

(i) Διάρκεια συμβολαίου. Η διάρκεια του συμβολαίου, καθώς και η ημερομηνία λήξης του, δεν διευκρινίζονται σαφώς στη συμφωνία που υπογράφηκε μεταξύ του Οργανισμού και των Συμβούλων. Ο Οργανισμός, λαμβάνοντας υπόψη το συνολικό ποσό του συμβολαίου και την καθορισμένη στην προσφορά των Συμβούλων αμοιβή τους ανά ανθρωπομήνα, υπολόγισε ότι η απασχόληση τους αφορά σε 49 ανθρωπομήνες. Αναφέρθηκε σχετικά ότι, εφόσον ο αριθμός των ανθρωπομηνών είναι καθορισμένος, η διάρκεια του συμβολαίου, θα εξαρτηθεί από τον αριθμό των Συμβούλων που θα απασχολούνται κάθε μήνα, και κατ' επέκταση, από την κατανομή των ανθρωπομηνών σε κάθε μήνα, η οποία πρέπει να αφορά στο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

(ii) Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης. Κατά τον έλεγχο της Υπηρεσίας μου διαπιστώθηκε ότι δεν είχε ετοιμαστεί χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του συμβολαίου. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται αναφορικά με την παρουσία των Συμβούλων, από τις 15.1.2008, ημερομηνία έναρξης του συμβολαίου, μέχρι τον Ιούλιο 2008, οι Σύμβουλοι απασχολήθηκαν για 21 ανθρωπομήνες που αντιστοιχεί σε ποσοστό υλοποίησης του συμβολαίου 42,8%.

Ενόψει της μη δυνατότητας ολοκλήρωσης της εφαρμογής του ΓΕΣΥ μέχρι το τέλος 2008, όπως είχε προγραμματιστεί πριν τη δημοσίευση της προσφοράς, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως για την υλοποίηση του υπόλοιπου μέρους της συμφωνίας για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ ληφθεί υπόψη το διάστημα της αναμενόμενης παράτασης, καθώς επίσης η πρόοδος του έργου που αφορά στην αναδιοργάνωση των Νοσοκομείων, ώστε οι συμβουλευτικές υπηρεσίες από τους Συμβούλους να είναι πιο αποδοτικές. Ανέφερα επίσης ότι, δεδομένου ότι τα δύο έργα είναι άμεσα συνδεδεμένα, θα πρέπει, με στόχο το συντονισμό των ενεργειών, να διευθετούνται συναντήσεις με τους αρμόδιους λειτουργούς του Υπουργείου Υγείας, κατά τακτά χρονικά διαστήματα.

Ο Πρόεδρος μου ανέφερε ότι συμφωνεί και ότι έχουν καθιερωθεί τακτικές συναντήσεις με το Υπουργείο Υγείας και τους Συμβούλους, παρουσιάζονται/συζητούνται τα προβλήματα/καθυστερήσεις και λαμβάνονται αποφάσεις.

Σημειώνεται ότι, ενώ σύμφωνα με τους όρους προσφοράς, η αναδιοργάνωση των Νοσοκομείων θεωρείτο προαπαιτούμενο για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, ωστόσο, τόσο η προκήρυξη για τα δύο έργα, όσο και η υπογραφή των δύο συμβολαίων έγιναν ταυτόχρονα, γεγονός που υποδηλώνει ότι ενδεχομένως να υπήρχε αναγκαιότητα για καλύτερο προγραμματισμό. Αναφέρεται επίσης ότι, κατά το στάδιο υπογραφής του συμβολαίου που αφορά στο έργο της εφαρμογής του ΓΕΣΥ, ενώ υπήρχαν ενδείξεις για καθυστερήσεις από πλευράς του Υπουργείου, και ενώ η ημερομηνία έναρξης του συμβολαίου θα μπορούσε να μετατοπιστεί, εντούτοις υπογράφηκε στις 12.2.2008, με ημερομηνία έναρξης τη 15.1.2008, ίδια δηλαδή με την ημερομηνία έναρξης του συμβολαίου για την αναδιοργάνωση των Δημόσιων Νοσηλευτηρίων.

Ο Οργανισμός μου ανέφερε ότι η ταυτόχρονη προκήρυξη των δύο έργων και η υπογραφή των δύο συμβολαίων αποσκοπούσε στον καλύτερο προγραμματισμό και συντονισμό των εργασιών

ώστε να επιτευχθεί ο κοινός στόχος της εφαρμογής του ΓΕΣΥ, ότι υπάρχει πληθώρα εργασιών που έπρεπε να προωθούνται ταυτόχρονα και παράλληλα από το Υπουργείο Υγείας και τον ΟΑΥ, ότι ακόμα και αν η αναδιοργάνωση των δημόσιων νοσοκομείων θεωρείτο προαπαιτούμενο (που δεν ήταν) για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, διαφέρουν οι προσεγγίσεις ως προς το βαθμό που θα έπρεπε να προωθηθεί η αναδιοργάνωση για να καθίσταται εφικτή η εφαρμογή του ΓΕΣΥ και ότι αν ανέμεναν την αναδιοργάνωση για να ξεκινήσουν το έργο τότε ο στόχος εφαρμογής του ΓΕΣΥ θα έπρεπε να μετατεθεί για πολλά χρόνια.

(iii) Εκθέσεις προόδου του έργου. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου, το έργο θα έπρεπε να αξιολογείται από τα συμβαλλόμενα μέρη κάθε τρεις μήνες, κάτι που δεν γίνεται. Επίσης οι Σύμβουλοι θα έπρεπε να ετοιμάζουν μηνιαίες εκθέσεις προόδου στις οποίες να αξιολογείται η πρόοδος του έργου και να αναφέρονται τυχόν προβλήματα που αντιμετωπίζονται και καθυστερήσεις.

Για σκοπούς έγκαιρου εντοπισμού τυχόν καθυστερήσεων, ενόψει και της αδυναμίας που αναφέρεται και στην παράγραφο (iv) πιο κάτω, αναφορικά με τον τρόπο επιμέτρησης των παραδοτέων, και τη συσχέτιση τους με την αμοιβή των Συμβούλων, θα πρέπει να ετοιμάζονται λεπτομερείς εκθέσεις προόδου του έργου.

(iv) Πληρωμές στους Συμβούλους. Ο τρόπος επιμέτρησης των παραδοτέων και η συσχέτιση τους με την αμοιβή των Συμβούλων δεν διασαφηνίζονται ρητά στο συμβόλαιο, με αποτέλεσμα να είναι πολύ δύσκολο να διασφαλιστεί ότι οι πληρωμές στους Συμβούλους ανταποκρίνονται στις υπηρεσίες που έχουν προσφέρει, με βάση την προσφορά τους.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού ανέφερε ότι η φύση του έργου δεν επιτρέπει τη σύνδεση των πληρωμών των Συμβούλων με τα παραδοτέα και ότι είναι σχεδόν αδύνατον να εκτιμηθεί επακριβώς ο ρυθμός υλοποίησης του έργου ώστε να μπορούν να κατανεμηθούν επακριβώς οι ώρες των Συμβούλων και κατ' επέκταση να συνδεθούν με τις αμοιβές τους.

6.58 ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

Γενικά. Για σκοπούς εναρμόνισης με την Οδηγία 96/92/ΕΟΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19^{ης} Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, ψηφίστηκε ο Νόμος 122(I)/2003, με βάση τον οποίο συστάθηκε η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ).

Στον πιο πάνω Νόμο γίνεται ρύθμιση της αγοράς ηλεκτρισμού στη Δημοκρατία και, μεταξύ άλλων, περιέχονται πρόνοιες για:

- (α) Εγκαθίδρυση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου.
- (β) Τη δημιουργία ενός νέου καθεστώτος χορήγησης αδειών αναφορικά με την παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια ηλεκτρισμού.
- (γ) Τη δημιουργία του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς.
- (δ) Εγκαθίδρυση του πλαισίου για τις διευθετήσεις μεταξύ του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς.
- (ε) Την πρόσβαση στο σύστημα μεταφοράς και στο σύστημα διανομής.
- (στ) Την εισαγωγή Υποχρεώσεων Δημόσιας Ωφέλειας.
- (ζ) Θέματα που αφορούν στην προστασία του καταναλωτή.

Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Το καθαρό πλεόνασμα για το 2007, πριν από τη φορολογία, ήταν £568.978, σε σύγκριση με £431.950 το προηγούμενο έτος.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα της Αρχής για το έτος 2007 ανήλθαν σε £1.051.820, σε σύγκριση με £972.099 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση ύψους £79.721 ή 8%.

(γ) **Έξοδα.** Τα έξοδα της Αρχής ήταν £482.842, σε σύγκριση με £540.149 το 2006, δηλαδή σημειώθηκε μείωση ύψους £57.307 ή 11%.

Προϋπολογισμός.

(α) **Έγκριση.** Σύμφωνα με το άρθρο 13 του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου αρ. 122(I)/2003, ο Προϋπολογισμός της ΡΑΕΚ και του Γραφείου της υποβάλλεται στο Υπουργικό Συμβούλιο μέχρι την 1^η Ιουλίου και, αφού εγκριθεί, κατατίθεται ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου του έτους που προηγείται του υπό αναφορά έτους.

Για το έτος 2004, πρώτο έτος λειτουργίας της ΡΑΕΚ, έγινε πρόνοια στον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για χορηγία προς τη ΡΑΕΚ ποσού ύψους £450.000 (Κονδύλι 140170.03149 – Πρόγραμμα Εναρμόνισης με το Κοινοτικό Κεκτημένο – Άλλες Δαπάνες). Η εν λόγω χορηγία καταβλήθηκε στη ΡΑΕΚ και έπρεπε να επιστραφεί στην Κυβέρνηση όταν η ΡΑΕΚ θα εξασφάλιζε επαρκή έσοδα, όπως προνοείται στο άρθρο 12 του πιο πάνω Νόμου. Το υπόλοιπο της χορηγίας ύψους £280.000 επιστράφηκε το 2007.

Για το έτος 2007, παρόλο που ο Προϋπολογισμός υποβλήθηκε αρχικά στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 9.6.2006, με τη μορφή που είχε υποβληθεί τα προηγούμενα έτη, στις 13.12.2006 υποβλήθηκε ξανά, τροποποιημένος για να συνάδει με το πρότυπο των Κρατικών Προϋπολογισμών. Στο Υπουργικό Συμβούλιο υποβλήθηκε στις 21.2.2007 και στάληκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων την 1.3.2007. Ο Προϋπολογισμός ψηφίστηκε από τη Βουλή και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 5.4.2007 (Νόμος 28(II)/2007).

Σύμφωνα με το άρθρο 13(7) του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου αρ. 122(I)/2003, «σε περίπτωση μη έγκαιρης ψήφισης του Προϋπολογισμού, η ΡΑΕΚ και το Γραφείο της ΡΑΕΚ λειτουργούν κατ' ανάλογη εφαρμογή των περί δωδεκατημορίων διατάξεων του Συντάγματος για τον κρατικό Προϋπολογισμό, χωρίς όμως τον χρονικό περιορισμό των δύο μηνών».

Για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο του 2007 ψηφίστηκαν σχετικά δωδεκατημόρια. Παρόλο που κατά την περίοδο 1.3.2007 μέχρι 4.4.2007 διενεργήθηκαν δαπάνες, δεν υποβλήθηκαν στη Βουλή για έγκριση τα σχετικά δωδεκατημόρια.

Σημειώνεται ότι με οδηγίες του Υπουργού Οικονομικών έπρεπε να καταβληθούν οι μισθοί και τα ημερομίσθια του προσωπικού των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου των οποίων οι Προϋπολογισμοί ψηφίστηκαν σε Νόμο από τη Βουλή στις 29.3.2007, αλλά εκκρεμούσε η δημοσίευσή τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι παρά την έγκαιρη υποβολή του Προϋπολογισμού, υπήρξε καθυστέρηση στην έγκρισή του για την οποία δεν ευθύνεται η Αρχή.

(β) **Υπερβάσεις σε Κονδύλια του Προϋπολογισμού.** Σε ορισμένα άρθρα εξόδων υπήρξε κατ' αρχήν υπέρβαση των προϋπολογισθέντων ποσών τα οποία όμως καλύπτονται είτε από εξοικονομήσεις σε άλλα άρθρα του ίδιου κεφαλαίου, είτε από το άρθρο «Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό» όπως προβλέπεται από το άρθρο 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου (Ν28(II)/2007). Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο θα πρέπει να ληφθεί σχετική έγκριση από τη Ρυθμιστική Αρχή. Οι υπερβάσεις παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα :

Αρθρο/Κονδύλι	Προϋπολογισμός	Πραγματική δαπάνη	Υπέρβαση
	£	£	£
302 Εισφορά άμυνας στους τόκους	5.100	6.044	944
401 Αγορά εξοπλισμού γραφείου	2.000	2.214	214
402 Αγορά μηχανογραφικού εξοπλισμού	8.000	10.260	2.260
Επιστροφή τελών	---	1.600	1.600

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος της Αρχής τα μέλη της ΡΑΕΚ συνεδρίασαν και έδωσαν την σχετική έγκριση.

Αγορά Υπηρεσιών Νομικού. Η Αρχή μετά από προκήρυξη προσφορών για αγορά υπηρεσιών Νομικού, σύναψε συμφωνία την 1.12.2005 με τη μοναδική ενδιαφερόμενη που υπέβαλε προσφορά. Το συμβόλαιο ήταν για εννέα (9) μήνες με δικαίωμα ανανέωσης από τη ΡΑΕΚ με τους ίδιους όρους για επιπρόσθετη περίοδο μέχρι ακόμα εννέα (9) μήνες, με κόστος £1.500 μηνιαίως. Πριν τη λήξη της πρώτης εννιάμηνης περιόδου η ΡΑΕΚ σε συνεδρία της (28.7.2006), ανανέωσε το πιο πάνω συμβόλαιο, για επιπρόσθετους δώδεκα (12) μήνες αντί εννέα. Επίσης στις 13.8.2007, λίγο πριν τη λήξη της εν λόγω δωδεκάμηνης ανανέωσης, τα μέλη της ΡΑΕΚ αποφάσισαν να ανανεώσουν και πάλι το συμβόλαιο για επιπρόσθετους τρεις (3) μήνες, δηλαδή μέχρι τις 30.11.2007.

Στις 21.9.2007 η ΡΑΕΚ δημοσίευσε εκ νέου ανακοίνωση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ζητώντας την εκδήλωση ενδιαφέροντος για αγορά υπηρεσιών Νομικού, για δώδεκα (12) μήνες με δικαίωμα ανανέωσης του σχετικού συμβολαίου με τους ίδιους όρους για επιπρόσθετη περίοδο μέχρι δώδεκα (12) μηνών. Λήφθηκε και πάλι μόνο μία προσφορά, από το ίδιο άτομο, για το ποσό των £2.000 μηνιαίως, η οποία και έγινε αποδεκτή από τη ΡΑΕΚ.

6.59 ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων. Μέχρι την ημερομηνία έναρξης της ετοιμασίας της Έκθεσής μου δεν είχαν υποβληθεί στην Υπηρεσία μου οποιεσδήποτε οικονομικές καταστάσεις (για τα έτη 2005, 2006 και 2007), με αποτέλεσμα να μη διενεργηθεί ο ετήσιος έλεγχος σύμφωνα με το άρθρο 35(2) του περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμου αρ. 198(Ι)/2003.

Το συνολικό ποσό των Προϋπολογισμών για τα έτη 2005, 2006 και 2007 ανερχόταν σε £38.176.405 (2005: £950.000, 2006: £4.218.275, 2007: £33.008.130).

Ανάπτυξη κτιριακών εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου.

(α) **Γενικά.** Μετά την ίδρυση, με έδρα τη Λεμεσό, του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου το έτος 2003, άρχισε η διαδικασία για εξεύρεση και διαμόρφωση κατάλληλων χώρων για στέγαση των διαφόρων Σχολών του Πανεπιστημίου. Για το σκοπό αυτό ανατέθηκε σε Συμβούλους, μετά από διαγωνισμό, η μελέτη της ανακαίνισης/αναδιαρρύθμισης συγκεκριμένων κτιρίων στη Λεμεσό για χρήση από τις Σχολές του Πανεπιστημίου. Παράλληλα προχώρησε και η διαδικασία εκτέλεσης των έργων αυτών.

(β) **Παρακολούθηση και ετοιμασία εκθέσεων προόδου.** Εισηγήθηκα όπως η Υπηρεσία Διαχείρισης Περιουσίας του Πανεπιστημίου ετοιμάζει και αποστέλλει στην Υπηρεσία μου τριμηνιαίες εκθέσεις προόδου για τις μελέτες και έργα που προγραμματίζονται/εκτελούνται και στις οποίες να αναφέρεται η οικονομική και φυσική πρόοδός τους, καθώς και τυχόν αλλαγές και απαιτήσεις που υποβλήθηκαν/εξετάστηκαν/αποφασίστηκαν. Υπέδειξα ότι οι εκθέσεις αυτές, πέραν της ενημέρωσης, θα βοηθήσουν το Πανεπιστήμιο στον καλύτερο προγραμματισμό, οργάνωση,

παρακολούθηση και έλεγχο των έργων και των δαπανών τους καθώς στη συγκριτική εξέταση των προγραμμάτων εργασίας και των εκτιμήσεων κόστους.

Ο Πρόεδρος της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής με πληροφόρησε ότι θα εφαρμοστούν οι εισηγήσεις μου.

(γ) Τεχνοοικονομική μελέτη για τα προτεινόμενα ακίνητα για ανάπτυξη. Επειδή στην περίπτωση ανάπτυξης των κτιριακών εγκαταστάσεων του ΤΕΠΑΚ, το κόστος απόκτησης της γης ή υφιστάμενων κτιρίων επηρεάζει σημαντικά την τελική δαπάνη ανάπτυξης των έργων, υπέδειξα όπως, της απόφασης για την ανάπτυξη των συγκεκριμένων κτιριακών εγκαταστάσεων σε συγκεκριμένους χώρους, προηγείται συγκριτική τεχνοοικονομική μελέτη όλων των δυνατών επιλογών, στην οποία να λαμβάνονται υπόψη τόσο το κόστος απόκτησης των ακινήτων καθώς και το κόστος μελέτης και κατασκευής.

Ο Πρόεδρος της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής με πληροφόρησε ότι το Πανεπιστήμιο θα εφαρμόσει την εισήγησή μου.

(δ) Ανακαίνιση/Αναδιαρρύθμιση του Παλαιού Δικαστηρίου Λεμεσού σε Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη. Από επιτόπιο έλεγχο στο έργο, το Δεκέμβριο 2007, παρατήρησα τα ακόλουθα:

Ως ημερομηνία έναρξης των εργασιών ορίστηκε η 3.5.2007 και ολοκλήρωσης η 13.3.2008 έναντι ποσού συμβολαίου £808.553. Παρατηρήθηκε σημαντική καθυστέρηση στη πρόοδο των εργασιών η οποία δεν είχε αξιολογηθεί από τον Αρχιτέκτονα του έργου. Το Δεκέμβριο 2007, ο εργολάβος με επιστολή του προς τον Αρχιτέκτονα υπέβαλε απαίτηση για παράταση χρόνου 4 μηνών, καταγράφοντας μια σειρά από λόγους που προκάλεσαν, όπως ισχυρίστηκε, καθυστέρηση στη πρόοδο των εργασιών.

Ως σημαντικότερη αιτία καθυστέρησης καταγραφόταν η οδηγία του Αρχιτέκτονα αρ.35, με την οποία τροποποιήθηκε η μέθοδος θεμελίωσης τοίχου στο κεντρικό τμήμα του κτιρίου με τη χρήση πασσάλων και για την οποία ο εργολάβος διεκδικούσε παράταση χρόνου 67 ημερών. Συγκεκριμένα η πιο πάνω οδηγία προέβλεπε την αναθεώρηση της πρόνοιας του συμβολαίου για τοποθέτηση 3 πασσάλων βάθους 7 μ. με την τοποθέτηση 18 μικροπασσάλων βάθους 9 μ. Σύμφωνα με το Συντονιστή του έργου η πιο πάνω τροποποίηση κατέστη αναγκαία επειδή δεν ήταν δυνατή η πρόσβαση στο χώρο της κατασκευής του τοίχου, του απαραίτητου μηχανικού εξοπλισμού για εκτέλεση της εργασίας.

Το Δεκέμβριο 2007, με επιστολή μου προς το Διευθυντή Διοίκησης και Οικονομικών του Πανεπιστημίου, ζήτησα όπως με πληροφορήσει γιατί δεν είχε ακόμα αξιολογηθεί η παρατηρούμενη καθυστέρηση στο έργο και πώς προτίθετο το Πανεπιστήμιο να αντιμετωπίσει το θέμα που προέκυψε από την οδηγία αρ. 35 του Αρχιτέκτονα.

Το Μάρτιο 2008, ο Διευθυντής Διοίκησης και Οικονομικών, με πληροφόρησε ότι το θέμα της καθυστέρησης εξετάστηκε από την Υπηρεσιακή Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων του Πανεπιστημίου η οποία αποφάσισε την παραχώρηση στον εργολάβο παράτασης χρόνου 41 ημερολογιακών ημερών με οικονομικές αποζημιώσεις και για τις οποίες έχει εγκριθεί προκαταρκτικά η πληρωμή του ποσού των €26.000. Με πληροφόρησε επίσης ότι η καθυστέρηση στην αξιολόγηση του χρόνου παράτασης οφειλόταν στον ιδιώτη Αρχιτέκτονα, στον οποίο ακολούθως στάληκε σχετική επιστολή καθορίζοντας του τα χρονικά περιθώρια που θα πρέπει να τηρεί για αξιολόγηση απαιτήσεων του εργολάβου καθώς και αλλαγών στο έργο.

6.60 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Οι οικονομικές καταστάσεις του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ) για το 2007 έχουν ελεγχθεί σύμφωνα με το άρθρο 3(1) των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμων του 1983 έως 2007, μετά από γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της

Δημοκρατίας ημερ. 17.9.2007, σύμφωνα με την οποία ο ΔΣΜ είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με ανάμικτα καθήκοντα και εξουσίες δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου.

Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ) συστάθηκε το Σεπτέμβριο του 2004 δυνάμει του Νόμου 122(1)/2003 (άρθρο 57). Η συγκρότηση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς προέκυψε από την απόφαση της Κυβέρνησης για εναρμόνιση με την Οδηγία 96/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19^{ης} Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Η Οδηγία προνοούσε μεταξύ άλλων ότι έπρεπε να καθιερωθούν κοινοί κανόνες για την παραγωγή του ηλεκτρισμού, για τη λειτουργία των συστημάτων μεταφοράς και διανομής, και κάθε σύστημα μεταφοράς έπρεπε να είναι αντικείμενο κεντρικής διοίκησης και ελέγχου έτσι ώστε να διασφαλιστεί η ασφάλεια, αξιοπιστία και αποδοτικότητα του συστήματος προς όφελος των παραγωγών και των καταναλωτών, γι' αυτό έπρεπε να διοριστεί Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς. Σύμφωνα με το άρθρο 64 του Νόμου ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς (ΑΗΚ), θέτει στη διάθεση του ΔΣΜ τους αναγκαίους πόρους για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης, του προσωπικού και των υποστατικών του. Επίσης σύμφωνα με το άρθρο 67 του ίδιου Νόμου τα έσοδα του ΔΣΜ προέρχονται από τις διατιμήσεις και χρεώσεις που εγκρίνονται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) και παραχωρούνται στον Ιδιοκτήτη του Συστήματος Μεταφοράς (ΑΗΚ) για κάλυψη οποιουδήποτε μέρους ή και του συνόλου, εάν υπάρχει επάρκεια, των δαπανών στις οποίες υποβάλλεται.

Οικονομική κατάσταση. Κατά το 2007 τα έσοδα και τα έξοδα του ΔΣΜ ανήλθαν σε £2.097.854 αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.989.642 για το 2006. Σημειώνεται ότι στο παρόν στάδιο το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών του ΔΣΜ, που αφορά κυρίως στο κόστος προσωπικού και κόστος χρήσης του Κέντρου Ελέγχου Ενέργειας, καλύπτονται από την ΑΗΚ, η οποία λογιστικά χρεώνει το ΔΣΜ. Ο ΔΣΜ παρουσιάζει αντίστοιχο ποσό ως τέλη εισπρακτέα από την ΑΗΚ, που στο παρόν στάδιο είναι ο μόνος χρήστης του συστήματος μεταφοράς. Για αυτές τις συναλλαγές μεταξύ των δύο δεν εκδίδονται σχετικά τιμολόγια.

Σε απάντηση του, ο Διευθυντής του ΔΣΜ ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι: «Εφόσον δεν έχουν εγκριθεί ακόμη διατιμήσεις και χρεώσεις από τη ΡΑΕΚ, η ΑΗΚ καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών του ΔΣΜ χωρίς να διενεργείται είσπραξη/πληρωμή κεφαλαίου αλλά με έμβασμα ποσών. Η ΑΗΚ παρέχει αποσπασμένο προσωπικό στο ΔΣΜ και διενεργεί άλλες δαπάνες μέρος των οποίων χρεώνεται στο ΔΣΜ ».

Προϋπολογισμός.

(α) Έγκριση. Σύμφωνα με το άρθρο 60 των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2006, η Αρχή Ηλεκτρισμού, μετά από διαβουλεύσεις με τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) και το Διευθυντή ΔΣΜ, συμφωνεί τον Προϋπολογισμό για το ΔΣΜ και τον υποβάλλει ως μέρος του Προϋπολογισμού της ΑΗΚ για έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Για το έτος 2007 ο Προϋπολογισμός του ΔΣΜ εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 28.2.2007. Ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 30.3.2007, ως μέρος του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου αρ. 25(II)/2007.

Για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο του 2007 ψηφίστηκαν σχετικά δωδεκατημόρια.

Ο Διευθυντής του ΔΣΜ μου ανέφερε ότι παγοποίησε όλες τις δαπάνες που αφορούσαν στην περίοδο μετά την 1.3.2007 αλλά ποσό £246 το οποίο είχε εγκριθεί και δαπανηθεί πριν την 1.3.2007 καταχωρίστηκε στο λογιστικό σύστημα μετά την ημερομηνία αυτή.

Οι δύο Προϋπολογισμοί δημοσιεύονται σε ένα Νόμο που αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος». Το συνολικό ποσό και των δύο Προϋπολογισμών, όπως

αναφέρεται στο Νόμο, εγκρίνεται να χρησιμοποιηθεί από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου για τη χρήση του έτους που αφορά, για κάλυψη των δαπανών της Αρχής για την περίοδο αυτή.

(β) Ελέγχων λειτουργγός κονδυλίων. Υπάρχει ασάφεια ως προς το ποιος είναι ο ελέγχων λειτουργγός για τα κονδύλια του Προϋπολογισμού του ΔΣΜ, αφού στο τέλος του Προϋπολογισμού της ΑΗΚ ορίζονται ως ελέγχοντες λειτουργγοί των κονδυλίων της ο Γενικός Διευθυντής και ο Εκτελεστικός Διευθυντής Οικονομικών, ενώ στο τέλος του Προϋπολογισμού του ΔΣΜ δεν γίνεται αναφορά σε οποιοδήποτε ελέγχοντα λειτουργγό.

Η άποψη του Διευθυντή του ΔΣΜ είναι ότι σύμφωνα με τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ημερ. 17.9.2007, ο πλέον αρμόδιος ελέγχων λειτουργγός του Προϋπολογισμού είναι ο Διευθυντής του ΔΣΜ. Ανέφερε επίσης ότι κατόπιν υπόδειξης του Υπουργείου Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού περιέλαβε πρόνοια στον Προϋπολογισμό του με κατάλογο των λειτουργγών υπευθύνων για την είσπραξη εσόδων και την άσκηση ελέγχου πάνω στα κονδύλια, η οποία όμως αφαιρέθηκε από τον Προϋπολογισμό που προωθήθηκε στην Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.

Σημείωσε επίσης ότι απέστειλε σχετικές επιστολές στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ζητώντας να γίνουν οι απαραίτητες αλλαγές στη σχετική νομοθεσία ώστε να επιλυθεί το πρόβλημα.

(γ) Εκτέλεση Προϋπολογισμού.

(i) Δαπάνες. Ο Προϋπολογισμός προνοούσε συνολικές δαπάνες ύψους £2.813.725, ενώ οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν στο ποσό των £2.098.209, μέγιστο μέρος των οποίων δαπανήθηκε από την ΑΗΚ, εκ μέρους του ΔΣΜ (£1.664.225), ο οποίος και χρεώθηκε ανάλογα. Η ΑΗΚ μετά την ολοκλήρωση του υπό επισκόπηση έτους, απέστειλε στο Γραφείο του ΔΣΜ αναλυτική κατάσταση με τα έξοδα του ΔΣΜ όπως παρουσιάζονται στο λογιστικό της σύστημα. Από εξέταση της κατάστασης το Γραφείο του ΔΣΜ διαπίστωσε χρεώσεις συνολικού ύψους £236.002 επιπλέον των όσων συμφωνήθηκαν κατά την ετοιμασία του Προϋπολογισμού, οι οποίες δεν έγιναν αποδεκτές για το 2007 και δεν λήφθηκαν υπόψη κατά την ετοιμασία των λογαριασμών. Στις 19.2.2008 ενημερώθηκε σχετικά η ΑΗΚ.

Σε απάντηση του ο Διευθυντής μου ανέφερε ότι ο Προϋπολογισμός του ΔΣΜ ετοιμάζεται κατόπιν κοινών διαβουλεύσεων μεταξύ ΑΗΚ και ΔΣΜ και κατά την ετοιμασία του Προϋπολογισμού για το έτος 2007 ουδέποτε τέθηκε θέμα για τα πρόσθετα έξοδα ύψους £236.002. Ως εκ τούτου, πρόσθεσε, ο ΔΣΜ δεν έχει αποδεχθεί τα έξοδα αυτά ώστε να περιληφθούν στους δικούς του λογαριασμούς.

(ii) Υπερβάσεις. Σε ορισμένα άρθρα εξόδων υπήρξε κατ' αρχήν υπέρβαση των προϋπολογισθέντων ποσών τα οποία όμως καλύπτονται είτε από εξοικονομήσεις σε άλλα άρθρα του ιδίου κεφαλαίου, είτε από το άρθρο «Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό» αλλά σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου (Ν25(ΙΙ)/2007) φαίνεται να χρειάζεται η σχετική έγκριση της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου.

Σε απάντησή του ο Διευθυντής ανέφερε ότι σύμφωνα με τη θέση του Νομικού Συμβούλου του ΔΣΜ δεν απαιτείται έγκριση της Αρχής Ηλεκτρισμού για κάλυψη εξόδων του ΔΣΜ από άλλο άρθρο γιατί κάτι τέτοιο θα ήταν παρέμβαση στην αναγκαία ανεξαρτησία στις αποφάσεις του ΔΣΜ. Ανέφερε επίσης ότι, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται από το Νόμο έδωσε έγκριση για χρησιμοποίηση του άρθρου 5.602 «Απρόβλεπτες Δαπάνες» για κάλυψη δαπάνης για ασφάλιση αστικής ευθύνης.

Επισημαίνεται ότι δεν έχει εξασφαλιστεί μέχρι σήμερα έγκριση ούτε και για τις υπερβάσεις του 2006 συνολικού ύψους £609.970. Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής για την υπέρβαση αυτή θεωρήθηκε ότι δεν απαιτείται εκ των υστέρων έγκριση, άποψη με την οποία δεν συμφωνώ.

Φορολογική μεταχείριση των δραστηριοτήτων του ΔΣΜ. Το 2006, σε συνάντηση του ΔΣΜ με την Υπηρεσία ΦΠΑ, μεταξύ άλλων, εντοπίστηκε το γεγονός ότι θα έπρεπε στις χρεώσεις που αποστέλλει η ΑΗΚ στο ΔΣΜ για κάλυψη των δαπανών του να επιβάλλεται ΦΠΑ και παράλληλα στα τέλη που χρεώνει ο ΔΣΜ στην ΑΗΚ (που είναι ο μόνος παραγωγός μέχρι στιγμής) επίσης να επιβάλλει ΦΠΑ. Κατά το υπό επισκόπηση έτος ούτε τιμολόγια εκδόθηκαν ούτε ΦΠΑ χρεώθηκε για τις συναλλαγές μεταξύ του ΔΣΜ και της ΑΗΚ.

Σε απάντηση του ο Διευθυντής ανέφερε ότι πραγματοποιήθηκαν τρεις συναντήσεις με την ΑΗΚ για διευθέτηση του θέματος χωρίς αποτέλεσμα. Για το λόγο αυτό ο ΔΣΜ αποφάσισε μονομερώς από το 2008 και μετά να εκδίδει φορολογικά τιμολόγια στις οικονομικές συναλλαγές με την ΑΗΚ.

6.61 ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί για το 2007 παρουσιάζουν την ακόλουθη εικόνα:

	2007	2006
	£	£
Έσοδα	2.626.989	3.048.497
Έξοδα	<u>1.285.287</u>	<u>1.502.094</u>
Πλεόνασμα έτους	1.341.702	1.546.403
Επιστροφή πλεονάσματος	<u>-</u>	<u>285.000</u>
Καθαρό πλεόνασμα	<u>1.341.702</u>	<u>1.261.403</u>

Η επιστροφή πλεονάσματος για το 2006 έγινε βάσει του άρθρου 45 του Νόμου 112(Ι)/2004 και του περί Διοικητικών Τελών (Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών) Διατάγματος του 2004 (Κ.Δ.Π. 849/2004) σύμφωνα με τα οποία τα τέλη χορήγησης αδειών καλύπτουν μόνο τις διοικητικές δαπάνες του ΓΕΡΗΕΤ και ο Επίτροπος μπορεί, κατά την κρίση του, να αποφασίζει την επιστροφή στους αδειούχους, μέρους ή του συνόλου της διαφοράς που προκύπτει μεταξύ των τελών και των δαπανών. Το ποσό που επιστράφηκε περιορίστηκε στη σχετική πρόνοια στον Προϋπολογισμό. Κατά το 2007 δεν έγινε επιστροφή πλεονάσματος. Εξέφρασα την άποψη ότι θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για επιστροφή των πλεονασμάτων που έχουν συσσωρευθεί τα τελευταία χρόνια, τα οποία ανέρχονται σε £3,7 εκ., στους αδειούχους οργανισμούς.

Ο Επίτροπος με πληροφόρησε ότι κατά το 2008, προχώρησε στην έκδοση τροποποιητικού διατάγματος με στόχο την απλοποίηση της διαδικασίας υπολογισμού των διοικητικών τελών και την επίσπευση της επιστροφής των πλεονασμάτων που έχουν συσσωρευθεί τα τελευταία χρόνια.

Προϋπολογισμός. Ο Προϋπολογισμός για το 2007 υποβλήθηκε έγκαιρα στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων στις 6.7.2006. Εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 31.1.2007 και από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 23.3.2007.

Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό του ΓΕΡΗΕΤ και οι σχετικές δαπάνες:

	2007	2006
Μόνιμο Προσωπικό	33	32
Ωρομίσθιοι	3	4
	36	36
Μισθοί και εργοδοτικές εισφορές		
-Μόνιμο προσωπικό	£881.219	£828.543
-Ωρομίσθιοι	£28.625	£27.892
Μέσος όρος αποδοχών		
-Μόνιμο προσωπικό	£27.469	£26.378
-Ωρομίσθιοι	£7.321	£6.973

(β) Συνταξιοδοτικά και άλλα ωφελήματα του προσωπικού. Τα ωφελήματα αφυπηρέτησης του προσωπικού διέπονται από τις εκάστοτε σε ισχύ διατάξεις των περί Συντάξεων Νόμων. Για το 2007 για σκοπούς συντάξεων έχει γίνει εισφορά £191.807 και στις 31.12.2007 το υπόλοιπο στον ειδικό λογαριασμό καταθέσεων που τηρείται για το σκοπό αυτό ήταν £983.342. Δεν έχει γίνει αναλογιστική μελέτη για να υπολογιστεί το ύψος των οφειλών του Γραφείου για σκοπούς συντάξεων και κατά πόσο η πρόνοια που έχει γίνει είναι επαρκής.

Όπως με πληροφόρησε ο Επίτροπος το Γραφείο βρίσκεται στη διαδικασία οριστικοποίησης Κανονισμών για τη διαχείριση του ταμείου συντάξεων και στον Προϋπολογισμό του 2009 έχει συμπεριληφθεί πρόνοια για τη διεξαγωγή αναλογιστικής μελέτης.

Σύμβαση μίσθωσης υπηρεσιών Συμβούλου/Συντονιστή Διοίκησης και Προσωπικού. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η σύμβαση μίσθωσης υπηρεσιών Συμβούλου/Συντονιστή Διοίκησης και Προσωπικού υπογράφηκε το 2004 για περίοδο τεσσάρων χρόνων, με δικαίωμα ανανέωσης για άλλα δύο χρόνια, και με ετήσια αμοιβή £33.649, συν ΦΠΑ. Στην προηγούμενη σύμβαση με το Σύμβουλο, η οποία ίσχυε για την περίοδο 2002 - 2004, υπήρχε πρόνοια για ανανέωσή της με τους ίδιους όρους για ακόμα δύο χρόνια. Παρά ταύτα, υπογράφηκε νέα σύμβαση, με την οποία αυξήθηκε η αμοιβή του Συμβούλου κατά 25%. Επίσης παρατήρησα ότι η σύμβαση ανατέθηκε απευθείας χωρίς να ακολουθηθεί οποιαδήποτε διαδικασία δημοσίευσης, πρόσκλησης για υποβολή αιτήσεων, αξιολόγησης κ.λπ. και εξέφρασα την άποψη ότι παρόλο ότι ο Νόμος επιτρέπει στον Επίτροπο να εξασφαλίζει απευθείας υπηρεσίες σε θέματα σχετιζόμενα με την άσκηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών του και εκτέλεση των καθηκόντων του και να συνάπτει συμβάσεις για την παροχή υπηρεσιών, θα έπρεπε, ως δημόσιος οργανισμός και εφόσον η συγκεκριμένη σύμβαση δεν αφορά εξειδικευμένα θέματα των αρμοδιοτήτων/καθηκόντων του, να ακολουθηθούν οι βασικές τουλάχιστον αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της αξιοκρατίας για την καλύτερη δυνατή επιλογή.

Στις 31.1.2008 αποφασίστηκε ανανέωση της σύμβασης για περίοδο δύο ετών, με τους ίδιους όρους, βάσει σχετικής πρόνοιας του συμβολαίου. Ο Επίτροπος σε σχετική επιστολή του ημερ. 26.10.2007 προς την Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων ανέφερε ότι βρίσκεται σε διαδικασία διορισμού μόνιμου Λειτουργού. Εντούτοις δεν έχει προχωρήσει η διαδικασία μέχρι σήμερα.

6.62 ΕΙΔΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ

Μέρος Α

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 38 του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, οικοδομές, ομάδες οικοδομών και περιοχές που παρουσιάζουν ειδικό αρχιτεκτονικό, κοινωνικό, ιστορικό ή άλλο ενδιαφέρον, κηρύσσονται διατηρητέες (είτε κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων είτε με πρωτοβουλία του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως), με σχετικό Διάταγμα του Υπουργού Εσωτερικών που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Για την ενθάρρυνση των ιδιοκτητών να προβαίνουν στη συντήρηση και αξιοποίηση των διατηρητέων οικοδομών τους, θεσπίστηκε ο περί Διατηρητέων Οικοδομών Νόμος 240(I)/2002 με βάση το άρθρο 22 του οποίου ιδρύεται Ειδικό Ταμείο Διατήρησης με σκοπό την επιχορήγηση της δαπάνης συντήρησης διατηρητέων οικοδομών και της παροχής άλλων κινήτρων.

Προϋπολογισμός.

(α) Κατάρτιση και έγκριση Προϋπολογισμού. Σύμφωνα με το άρθρο 22(3) του περί Διατηρητέων Οικοδομών Νόμου του 2002 (Ν.240(I)/2002), Διαχειριστής του Ταμείου είναι ο Διευθυντής του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, ο οποίος θα ετοιμάζει και υποβάλλει ετήσιο Προϋπολογισμό δαπανών και εσόδων του Ταμείου, μέσω του Υπουργείου Οικονομικών, για έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο και κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση. Ωστόσο, ο Προϋπολογισμός του Ταμείου για το έτος 2007 υποβλήθηκε στο Γραφείο Προγραμματισμού μέσω του Υπουργείου Εσωτερικών με σκοπό την προώθησή του στο Υπουργικό Συμβούλιο και κατάθεσή του στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση, χωρίς μέχρι σήμερα να έχει εγκριθεί, με αποτέλεσμα οι δαπάνες που διενεργήθηκαν από το Ταμείο να μην είναι εξουσιοδοτημένες.

(β) Εκτέλεση Προϋπολογισμού. Κατά το 2007 το Ταμείο χρηματοδοτήθηκε με επιπρόσθετο ποσό χορηγίας ύψους £1 εκ., το οποίο μεταφέρθηκε από κονδύλι που εγκρίθηκε στον Προϋπολογισμό του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, άρθρο 04.552, Ειδικό Ταμείο Διατηρήσεως, ενώ κατ' ακρίβεια εφόσον το Ταμείο έχει σύμφωνα με το Νόμο δικό του Προϋπολογισμό, οποιεσδήποτε πρόσθετες πιστώσεις απαιτούνται θα πρέπει να εξασφαλίζονται με συμπληρωματικό Προϋπολογισμό. Το εν λόγω ποσό μεταφέρθηκε προηγουμένως από το κονδύλι «Ανέγερση Άλλων Οικοδομικών Έργων» (άρθρο 08.161) του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως στο κονδύλι «Ειδικό Ταμείο Διατηρήσεως».

6.63 ΤΑΜΕΙΟ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ

Μέρος Α

Γενικά. Σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) Νόμου 139/91, άρθρο 11, ιδρύθηκε ειδικό ταμείο με την επωνυμία «Ταμείο Τουρκοκυπριακών Περιουσιών». Σύμφωνα με το Νόμο, το Ταμείο βρίσκεται κάτω από τη διαχείριση του Κηδεμόνα, που είναι ο εκάστοτε Υπουργός Εσωτερικών, ο οποίος είναι υπεύθυνος και για τη λογιστική του διαχείριση.

Αποτελέσματα έτους. Οι εισπράξεις του Ταμείου για το 2007, περιλαμβανομένης κρατικής χορηγίας ύψους £4,2 εκ. (£3,9 εκ. το 2006), ανήλθαν σε £7.657.685, σε σύγκριση με £7.262.775 το 2006 και οι δαπάνες ανήλθαν σε £8.055.753, σε σύγκριση με £7.769.401 το 2006. Το έλλειμμα του Ταμείου για το 2007 ήταν £398.068 σε σύγκριση με £506.626 το 2006. Το συσσωρευμένο αποθεματικό του Ταμείου στις 31.12.2007 ήταν £1.231.076, σε σύγκριση με £1.629.144 το 2006.

Καθυστερημένα έσοδα. Το σύνολο των καθυστερημένων εσόδων στις 31.12.2007 ανέρχεται σε £1.436.674, σε σύγκριση με £1.306.137 το 2006. Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι σε αρκετές περιπτώσεις οι συμβασιούχοι, προβάλλοντας διάφορους λόγους, ζητούν και επιτυγχάνουν μείωση του ενοικίου ή και διαγραφή καθυστερημένων ποσών, με σκοπό τη διευκόλυνσή τους στην εξόφληση των υπολοίπων, χωρίς ωστόσο να υπάρχει στη συνέχεια ανταπόκριση από μέρους τους και χωρίς να λαμβάνονται δικαστικά μέτρα εναντίον τους, παρόλο ότι από πολλούς οφείλονται σημαντικά ποσά. Το θέμα έχει εγερθεί επανειλημμένα και, όπως αναφέρθηκε από το Ταμείο, η οδηγία του Κηδεμόνα για λήψη δικαστικών μέτρων δεν εφαρμόζεται έγκαιρα λόγω όγκου εργασίας, καθώς και του γεγονότος ότι αρκετές περιπτώσεις αφορούν σε μικρά υπόλοιπα που δεν αιτιολογούν τη λήψη δικαστικών μέτρων.

Παρατήρησα ωστόσο ότι σε πολλές περιπτώσεις λήψης δικαστικών μέτρων και έκδοσης απόφασης δικαστηρίου για καταβολή των οφειλόμενων ποσών, δεν υπάρχει συμμόρφωση εκ μέρους των παρανομοούντων χωρίς να λαμβάνονται περαιτέρω μέτρα εναντίον τους για τερματισμό της μίσθωσης και για παρακοή διατάγματος δικαστηρίου, με αποτέλεσμα οι καθυστερήσεις να αυξάνονται.

Εισηγήθηκα όπως εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες είσπραξης ενώ η συνεχής και έγκαιρη παρακολούθηση θα βοηθήσει στη μείωση των καθυστερήσεων.

Ο Κηδεμόνας Τ/Κ Περιουσιών με πληροφόρησε ότι στα πλαίσια εντατικοποίησης των προσπαθειών είσπραξης των καθυστερήσεων, ζητήθηκε από το Διευθυντή της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών όπως σε συνεννόηση με τους οικείους Επάρχους υποβάλλονται τετραμηνιαίες εκθέσεις/καταστάσεις είσπραξης των οφειλομένων ενοικίων.

Απαλλοτριώσεις Τουρκοκυπριακών (Τ/Κ) Περιουσιών. Εξακολουθούν να οφείλονται σημαντικά ποσά προς το Ταμείο Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, που αφορούν σε αποζημιώσεις συμπεριλαμβανομένων και τόκων για απαλλοτριώσεις Τ/Κ περιουσιών.

Μηχανογράφηση λογαριασμών και μητρώων. Λόγω προβλημάτων που παρουσίαζε το μηχανογραφημένο σύστημα τήρησης των λογαριασμών και μητρώων του Ταμείου, ο Κηδεμόνας των Τουρκοκυπριακών Περιουσιών σε συνεργασία με το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών, αποφάσισαν την αντικατάσταση του παλιού με νέο σύγχρονο μηχανογραφημένο σύστημα που να λειτουργεί πάνω σε ενιαία παγκύπρια βάση, και για το σκοπό αυτό προκηρύχθηκαν προσφορές. Έγινε σχετική κατακύρωση, τα συμβόλαια υπογράφηκαν τον Απρίλιο του 2007 και η ολοκλήρωση και εφαρμογή του συστήματος αναμενόταν να γίνει το Φεβρουάριο του 2008. Όπως πληροφορήθηκα, λόγω καθυστέρησης στην οριστικοποίηση των αναγκών των χρηστών και των εξειδικευμένων απαιτήσεων για εφαρμογή όλων των υποσυστημάτων του νέου συστήματος, δόθηκε παράταση στην ολοκλήρωση και εφαρμογή του συστήματος μέχρι τον Ιούνιο του 2008. Ωστόσο, το έργο δεν ολοκληρώθηκε και πάλι και η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων ενέκρινε νέα παράταση μέχρι 31.8.2008, επισημαίνοντας συνάμα ότι δεν υπήρξε σωστή διαχείριση του συμβολαίου. Ο έλεγχος αποδοχής του συστήματος ολοκληρώθηκε στις 29.8.2008 και έγινε προκαταρκτικά αποδεκτό, αλλά η τελική αποδοχή του θα γίνει στο περιβάλλον εργασίας και εφόσον υλοποιηθούν και ελεγχθούν οι εκκρεμότητες που εντοπίστηκαν.

Ομοιόμορφη πολιτική καταρτισμού συμφωνιών μίσθωσης, αναθεώρησης και καθορισμού ενοικίων. Παρόλο που οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών Κανονισμοί του 1992 προβλέπουν ότι το ύψος του πληρωτέου ενοικίου για Τ/Κ περιουσίες θα είναι στην περίπτωση μη προσφύγων ενοικιαστών (θέσμιων ενοικιαστών) το αγοραίο ενοίκιο και στην περίπτωση προσφύγων ενοικιαστών περίπου το αγοραίο ενοίκιο (80%), εντούτοις στις πλείστες περιπτώσεις, τα πληρωτέα ενοίκια εξακολουθούν να παραμένουν για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα στα ίδια χαμηλά επίπεδα και να μη συνάδουν με τα αγοραία ενοίκια. Μόνο στις περιπτώσεις ανάκτησης Τ/Κ περιουσίας και αλλαγής κατόχου γίνεται αναθεώρηση των καταβαλλόμενων ενοικίων, χωρίς και πάλι το ύψος τους να είναι στο επίπεδο των αγοραίων ενοικίων.

Επίσης στις περιπτώσεις που ενοικιαστές προτίθενται να επιφέρουν μετατροπές ή προσθήκες σε χώρους επαγγελματικής στέγης, για τις οποίες απαιτούνται άδειες από αρμόδια αρχή, γίνεται εκτίμηση του αγοραίου ενοικίου και υπογράφεται νέο συμβόλαιο, με αυξημένο ενοίκιο. Τελικά όμως οι ενοικιαστές αρνούνται να καταβάλουν τα νέα ενοίκια, προβάλλοντας εκ των υστέρων τον ισχυρισμό ότι προκύπτει θέμα άνισης μεταχείρισης μεταξύ αυτών και άλλων ενοικιαστών στην ίδια περιοχή, στους οποίους δεν έγινε αναθεώρηση του αρχικού ενοικίου, με αποτέλεσμα να επιτυγχάνουν τελικά μείωση του ενοικίου που καθορίστηκε.

Διαπιστώθηκε επίσης ότι ορισμένοι όροι των συμφωνιών μίσθωσης Τ/Κ περιουσιών δεν είναι ομοιόμορφοι με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η παρακολούθησή τους και η επιβολή αυξήσεων. Τούτο αφορά κυρίως τους όρους ανανέωσης των συμφωνιών και τον καθορισμό του ετήσιου μισθώματος, τη δυνατότητα αναθεώρησής του, το ποσοστό αύξησης που μπορεί να επιβληθεί και τις προϋποθέσεις για επιβολή αύξησης. Λόγω της ασάφειας που υπάρχει σε αρκετές συμφωνίες, το Ταμείο δεν είναι σε θέση να επιβάλλει αυξήσεις ή εκεί όπου επιβάλλονται, αμφισβητούνται από τους ενοικιαστές, οι οποίοι αρνούνται να καταβάλλουν οποιοδήποτε ενοίκιο μέχρι επίλυσης των διαφορών τους.

Εισηγήθηκα όπως για λογούς χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης θα πρέπει να ακολουθείται ενιαία πολιτική καθορισμού ενοικίων και να αναθεωρούνται ανάλογα τα ενοίκια όλων όσων έχουν άδειες χρήσης Τ/Κ περιουσιών. Αυτό θα βοηθήσει έτσι ώστε οι ενοικιαστές να ανταποκρίνονται στις συμβατικές τους υποχρεώσεις και θα συμβάλει επίσης στην αύξηση των εσόδων του Ταμείου, στο οποίο κάθε χρόνο παραχωρείται κρατική χορηγία ύψους περίπου £4 εκ., για κάλυψη των πληρωμών του.

Ο Κηδεμόνας Τ/Κ Περιουσιών με πληροφόρησε ότι τα τελευταία 4-5 χρόνια, οι νέες συμβάσεις μίσθωσης/άδειας χρήσης καταρτίζονται ομοιόμορφα και επιβάλλεται ενοίκιο ύψους 80% του αγοραίου ενώ για τις παλαιότερες συμβάσεις καταβάλλεται προσπάθεια αναθεώρησής τους στα πλαίσια αλλαγών χρήσης ή/και κατόχων. Επίσης ανέφερε ότι δόθηκαν οδηγίες στο Διευθυντή της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών όπως υποβάλει λεπτομερή έκθεση για το θέμα με στόχο να ακολουθήσει σύσκεψη των εμπλεκομένων για τις απαιτούμενες αναθεωρήσεις/αναπροσαρμογές.

Παράνομη κατοχή και χρήση τουρκοκυπριακών περιουσιών. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, εξακολουθούν να υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις παράνομης κατοχής και χρήσης Τ/Κ περιουσιών από μη δικαιούχους, χωρίς την έγκριση του Κηδεμόνα. Παρόλο ότι υπάρχει πληθώρα δικαιούχων αιτητών, οι αιτήσεις των οποίων δεν ικανοποιούνται επειδή όπως αναφέρεται δεν υπάρχουν διαθέσιμες περιουσίες, η Υπηρεσία δεν φαίνεται να λαμβάνει έγκαιρα και αποτελεσματικά μέτρα για ανάκτηση των Τ/Κ περιουσιών από τους μη δικαιούχους, οι οποίοι λόγω της μακρόχρονης κατοχής των, αρνούνται να τις παραδώσουν προβάλλοντας διάφορα επιχειρήματα τόσο νομικής όσο και ανθρωπιστικής υφής.

Εισηγήθηκα όπως με την εγκατάσταση του νέου ενοποιημένου μηχανογραφικού συστήματος διαχείρισης των Τ/Κ περιουσιών εντοπιστούν και καταγραφούν όλες οι περιουσίες των οποίων η κατοχή και χρήση είναι παράνομη και καταβληθούν προσπάθειες ανάκτησης των περιουσιών από τον Κηδεμόνα με τη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον των παρανομούντων.

Παραχώρηση Τ/Κ κατοικιών σε μη δικαιούχους. Με έγκριση της Συμβουλευτικής Επιτροπής και του Κηδεμόνα, Τ/Κ κατοικίες παραχωρούνται σε μη εκτοπισθέντες, οι οποίοι δεν είναι δικαιούχοι (θέσμιοι ενοικιαστές), σύμφωνα με τον περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο και τους αντίστοιχους Κανονισμούς. Οι εγκρίσεις αυτές δίνονται κατ' εξαίρεση, λόγω των ιδιαίτερων οικονομικών και άλλων προβλημάτων που παρουσιάζει η κάθε περίπτωση, κριτήρια ωστόσο που δεν εμπίπτουν στις πρόνοιες των εξαιρέσεων που αναφέρονται στο Νόμο και τους Κανονισμούς και ενώ υπάρχει πληθώρα αιτήσεων από δικαιούχους πρόσφυγες, που παραμένουν ανικανοποίητες για πολλά χρόνια λόγω, όπως αναφέρεται, έλλειψης Τ/Κ κατοικιών. Η εξουσία που παρέχεται από το Νόμο, στον Κηδεμόνα για κατ' εξαίρεση παραχώρηση Τ/Κ ακίνητης ιδιοκτησίας, αφορά εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο όπου τούτο εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον και τους σκοπούς του Νόμου.

Υπέδειξα ότι οι περιπτώσεις αυτές θα μπορούσαν να ικανοποιηθούν μέσω άλλων κυβερνητικών στεγαστικών ή άλλων σχεδίων από τα οποία μπορούν να τύχουν βοήθειας και μη εκτοπισθέντες.

Καταγραφή Τ/Κ περιουσιών. Το θέμα της καταγραφής των Τ/Κ περιουσιών σε ενιαία παγκύπρια βάση και σύγκρισής τους τόσο με τα μητρώα του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας όσο και με τα συμβόλαια/συμφωνίες μίσθωσης, παραμένει σε εκκρεμότητα.

Υπέδειξα ότι με τη λειτουργία του νέου μηχανογραφικού συστήματος, το οποίο θα λειτουργεί πάνω σε ενιαία παγκύπρια βάση και τη δυνατότητα που παρέχεται για διασύνδεσή του με το ηλεκτρονικό αρχείο του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, θα πρέπει αφού καταγραφούν παγκύπρια όλες οι Τ/Κ περιουσίες, στη συνέχεια να εντοπιστούν οι περιουσίες που παραμένουν ανεκμετάλλετες καθώς και όλες οι περιπτώσεις που κατέχονται παράνομα.

Ο Κηδεμόνας Τ/Κ Περιουσιών με πληροφόρησε ότι μέσα στο 2008, έχουν δοθεί οδηγίες για διασύνδεση του ηλεκτρονικού αρχείου του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας με το νέο μηχανογραφικό σύστημα των Τ/Κ περιουσιών.

Μέρος Β

Παράνομες επεκτάσεις/μετατροπές σε υφιστάμενα υποστατικά. Ενοικιαστές Τ/Κ υποστατικών προβαίνουν σε παράνομες προσθήκες/μετατροπές σε υφιστάμενα υποστατικά, χωρίς να λαμβάνονται μέτρα για επίλυση του προβλήματος, παρόλο που η ανέγερση ή μετατροπή οποιουδήποτε υποστατικού αποτελεί αδίκημα.

Καθυστερημένα ενοίκια κέντρων της περιοχής "Μακένζυ" τα οποία ανεγέρθηκαν πάνω σε Τ/Κ γη. Εξακολουθεί να μην έχει υπογραφεί οποιοδήποτε επίσημο έγγραφο για την άδεια χρήσης των πιο πάνω περιουσιών.

Εισηγήθηκα να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα, ώστε ο Κηδεμόνας των Τ/Κ Περιουσιών να αναλάβει την ευθύνη της διαχείρισης των πιο πάνω περιουσιών με βάση τις εξουσίες που παρέχονται σ' αυτόν, από τους περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμους του 1991 έως 2003, και ταυτόχρονα να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες για είσπραξη των καθυστερημένων ενοικίων.

Πληροφορήθηκα ότι ο Κηδεμόνας Τ/Κ Περιουσιών αποφάσισε όπως κληθούν όλοι οι κάτοχοι των Εστιατορίων/Κέντρων Αναψυχής να υπογράψουν την προβλεπόμενη από το Νόμο Σύμβαση Μίσθωσης και επιπρόσθετα τα οφειλόμενα ενοίκια της περιόδου 1976-1986, ύψους £22.636 να διαγραφούν.

6.64 ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

Υποβολή οικονομικών καταστάσεων. Μέχρι την ημερομηνία έναρξης της ετοιμασίας της παρούσας Έκθεσης δεν είχαν υποβληθεί στην Υπηρεσία μου οι οικονομικές καταστάσεις για τα έτη 2005, 2006 και 2007, με αποτέλεσμα να μη διενεργηθεί ο ετήσιος έλεγχος σύμφωνα με τον περί Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμο του 2002.

ΜΕΡΟΣ 7 - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (ΕΕ) ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Γενικά. Τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα για την Κύπρο, για το έτος 2007, σχετίζονται με δύο προγραμματικές περιόδους της ΕΕ, τις περιόδους 2004-2006 και 2007-2013.

Α. Προγραμματική Περίοδος 2004 – 2006. Με βάση τις πρόνοιες της Συνθήκης Προσχώρησης της Κύπρου στην ΕΕ και τους σχετικούς Κανονισμούς της ΕΕ καθορίστηκε το ύψος των πόρων που θα διατεθούν στην Κύπρο, από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής, για την Προγραμματική Περίοδο 2004-2006. Επιπρόσθετα, στην Κύπρο διατέθηκαν πόροι στα πλαίσια της Προενταξιακής Βοήθειας και Μεταβατικής Διευκόλυνσης που δόθηκαν από την ΕΕ στις νέες χώρες μέλη. Η απορρόφηση των πιο πάνω πόρων από την Κύπρο εξαρτάται από την έγκαιρη υλοποίηση των προγραμμάτων/έργων που συμφωνήθηκαν και την υποβολή αιτήσεων πιστοποιημένων πληρωμών προς την ΕΕ, εντός των καθορισμένων προθεσμιών, σύμφωνα με τους σχετικούς Κανονισμούς. Συνοπτική εικόνα της αξιοποίησης των πόρων, για τους οποίους το Γραφείο Προγραμματισμού είναι η Διαχειριστική Αρχή, μέχρι την 31.12.2007, παρατίθεται πιο κάτω.

Πόροι από	Λήξη	Συνεισφορά Ευρωπαϊκής Ένωσης	Κυπριακή Συνεισφορά	Σύνολο	Συνεισφορά ΕΕ που έχει δαπανηθεί	%
		€	€	€	€	
Προενταξιακή Βοήθεια	31.7.2006	19.722.710	8.426.037	28.148.747	14.750.012	74,79%
Μεταβατική Διευκόλυνση	15.12.2009	18.600.000	1.354.596	19.954.596	7.015.736	37,72%
Διαρθρωτικά Ταμεία	31.12.2008	55.195.870	58.748.362	113.944.232	33.529.125	60,75%
Ταμείο Συνοχής	31.12.2009	54.014.695	43.339.613	97.354.308	30.767.359	56,96%
Σύνολο		147.533.275	111.868.608	259.401.883	86.062.232	58,33%

Σημείωση: Ο πιο πάνω πίνακας δεν περιλαμβάνει την εκτέλεση της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας "INTERREG" ύψους €8,6 εκ. (κοινοτική συνεισφορά €4,3 εκ.), η οποία συντονίζεται από Διαχειριστικές Αρχές άλλων χωρών, καθώς και άλλων μικρών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται απευθείας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Β. Προγραμματική Περίοδος 2007-2013

Προγραμματική Περίοδος 2007 – 2013 και Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης. Για την Προγραμματική Περίοδο 2007 – 2013 το Κράτος εκπόνησε Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης το οποίο στοχοθετεί το όραμα και τις επιδιώξεις της οικονομίας (δημόσιου και ιδιωτικού τομέα) και καθορίζει τα μέτρα για την προώθηση και εφαρμογή τους. Το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης βασίστηκε, όπως αναφέρεται σ' αυτό, σε Περίγραμμα Στρατηγικής που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του αρ. 62.585, στις 5.9.2005. Είναι το πρώτο στρατηγικό σχέδιο που εκπονείται, μετά την ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ και έχει επταετή διάρκεια, για να συνάδει με τη νέα προγραμματική περίοδο της ΕΕ. Όπως αναφέρεται στο έγγραφο αυτό, το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης περιλαμβάνει το σύνολο των μεσοπρόθεσμων αναπτυξιακών επιδιώξεων, με ανάλυση των αξόνων προτεραιότητας και των μέτρων για την υλοποίησή τους. Για την ετοιμασία του Σχεδίου λήφθηκαν υπόψη:

(α) Οι Κυβερνητικοί στόχοι και το Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας, η οποία αποτελεί το ευρύ πρόγραμμα οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών μεταρρυθμίσεων της ΕΕ.

(β) Οι κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για την ετοιμασία Εθνικών Στρατηγικών Πλαισίων Αναφοράς και Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

(γ) Το πρόγραμμα σύγκλισης για την υιοθέτηση του ευρώ.

(δ) Οι δεσμεύσεις της Κυβέρνησης για την ολοκλήρωση της εναρμόνισης με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο.

(ε) Οι βέλτιστες πρακτικές από άλλες χώρες.

(στ) Οι απόψεις των κοινωνικών εταίρων οι οποίοι κλήθηκαν να εκφέρουν τη γνώμη τους και να προβούν σε εισηγήσεις.

Οι άξονες του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης 2007 – 2013 είναι οι ακόλουθοι:

(α) Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας.

(β) Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας.

(γ) Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

(δ) Αναβάθμιση και προστασία του περιβάλλοντος.

(ε) Αναβάθμιση της ποιότητας ζωής.

(στ) Προσβασιμότητα: επέκταση και βελτίωση βασικών υποδομών.

(ζ) Συνεχής ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού.

(η) Ορθολογική και ισόρροπη χωρική και αγροτική ανάπτυξη.

Με επιστολή μου προς το Γενικό Διευθυντή του Γραφείου Προγραμματισμού τον Ιούνιο του 2007 ανέφερα ότι η επιτυχής εφαρμογή του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη διαδικασία παρακολούθησης της εφαρμογής του. Ανέφερα επίσης ότι οι εμπειρίες και διαπιστώσεις από τους ελέγχους που διεξάγει η Υπηρεσία μου στα Κυβερνητικά Τμήματα/Υπηρεσίες/Υπουργεία συμπίπτουν με τις απόψεις της ομάδας SIGMA όπως εκτίθενται στο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης, σε ότι αφορά στη βασική αδυναμία της διαδικασίας προγραμματισμού, δηλαδή ότι υπάρχει κενό μεταξύ του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης και του ετήσιου Προϋπολογισμού, μέσω του οποίου υλοποιούνται άμεσοι στόχοι. Για να αποφευχθεί, όπως αναφέρεται στο Σχέδιο, τα δύο έγγραφα να παραμείνουν μια δήλωση επιθυμιών, απαιτείται μια αλυσιδωτή σχέση, η οποία αναμένεται να επιτευχθεί μέσω του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου. Επιπρόσθετα, ανέφερα ότι θα πρέπει να δημιουργηθούν συγκεκριμένοι διοικητικοί μηχανισμοί μέσω των οποίων να βεβαιώνεται ότι τα αναπτυξιακά σχέδια των Κυβερνητικών Τμημάτων/Υπηρεσιών συνδέονται άμεσα με το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης και να εντοπίζονται και υλοποιούνται τυχόν αναγκαίες διαφοροποιήσεις. Η απουσία τέτοιου μηχανισμού παρακολούθησης αυξάνει τους κινδύνους μη επιτυχίας του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης.

Επιπρόσθετα, σημείωσα ότι η υλοποίηση πολλών στόχων, ανεξάρτητα σε ποιο άξονα ανάπτυξης εμπίπτουν, προϋποθέτει τη συνεργασία και το συντονισμό διαφόρων Υπουργείων/Κυβερνητικών Τμημάτων/Υπηρεσιών και του ιδιωτικού τομέα, πράγμα που για να επιτευχθεί θεωρείται αναγκαία η ύπαρξη ενός συντονιστικού εγγράφου, μέσα από το οποίο θα παρουσιάζεται η αναμενόμενη δράση του καθενός για επίτευξη κάθε στόχου. Με το έγγραφο αυτό θα διευκολύνεται τόσο το έργο του διοικητικού μηχανισμού που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, όσο και η ετοιμασία του Προϋπολογισμού κάθε Τμήματος/Υπηρεσίας/Υπουργείου.

Ο Γενικός Διευθυντής του Γραφείου Προγραμματισμού με πληροφόρησε ότι στο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 2007 – 2013 έχει περιληφθεί ειδικό κεφάλαιο με τίτλο «Αναπτυξιακός Προγραμματισμός και Παρακολούθηση του Σχεδίου», στο οποίο αναφέρεται ότι η υλοποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης θα πραγματοποιείται μέσω του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού

Πλαισίου. Επειδή όμως η πλήρης εφαρμογή του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου δεν προβλέπεται να ολοκληρωθεί πριν από το 2009, η παρακολούθηση της εφαρμογής του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης θα γίνεται στην ενδιάμεση φάση μέσα από τους μηχανισμούς παρακολούθησης της Στρατηγικής της Λισσαβόνας καθώς και μέσα από την παρακολούθηση των άλλων προγραμμάτων που το συνθέτουν, όπως π.χ. των Προγραμματικών Εγγράφων για τα συγχρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε. έργα.

Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 2007 – 2013 και Ευρωπαϊκοί πόροι. Στο πλαίσιο της κατανομής του Προϋπολογισμού της ΕΕ έχει δεσμευτεί για την Κύπρο, ποσό ύψους €822,6 εκ. για την πιο πάνω περίοδο, το οποίο θα διατεθεί μέσω προγραμμάτων, που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης. Οι Ευρωπαϊκοί πόροι αντιπροσωπεύουν το 12% περίπου των προβλεπόμενων ετήσιων αναπτυξιακών δαπανών της Κύπρου για την περίοδο αυτή.

Μέχρι την 31.12.2007 δεν υπήρξαν οποιεσδήποτε πιστοποιημένες δαπάνες που να αφορούν προγράμματα της νέας προγραμματικής περιόδου 2007-2013.

Η διάθεσή τους θα γίνει μέσω των ακόλουθων Προγραμματικών Εγγράφων:

(α) Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) που αφορά στην Πολιτική της Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το οποίο καταρτίστηκε σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κεφαλαίου II (άρθρα 27 – 28) του Κανονισμού 1083/2006 του Συμβουλίου της ΕΕ.

Οι πόροι της Πολιτικής της Συνοχής θα διατεθούν στα πλαίσια των ακόλουθων τριών γενικών στόχων:

- (i) Σύγκλιση – Ο στόχος αυτός απευθύνεται στις “φτωχότερες” περιοχές, εκείνες δηλαδή που έχουν εισόδημα χαμηλότερο από το 75% του μέσου κατά κεφαλή εισοδήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (κατά κεφαλή ΑΕΠ) με σκοπό την πραγματική σύγκλιση τους με τις πιο πλούσιες περιοχές.
- (ii) Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας και της Απασχόλησης – Τα κονδύλια αυτά θα χρησιμοποιηθούν για έργα που στοχεύουν στην οικονομική μεγέθυνση και τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την προώθηση και εκσυγχρονισμό στις περιφέρειες.
- (iii) Ευρωπαϊκή Εδαφική (Γεωγραφική) Συνεργασία – Ο στόχος αυτός που είναι η συνέχεια της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας INTERREG και αποβλέπει στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ μεθοριακών περιοχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και στην επίτευξη έργων δικτύωσης.

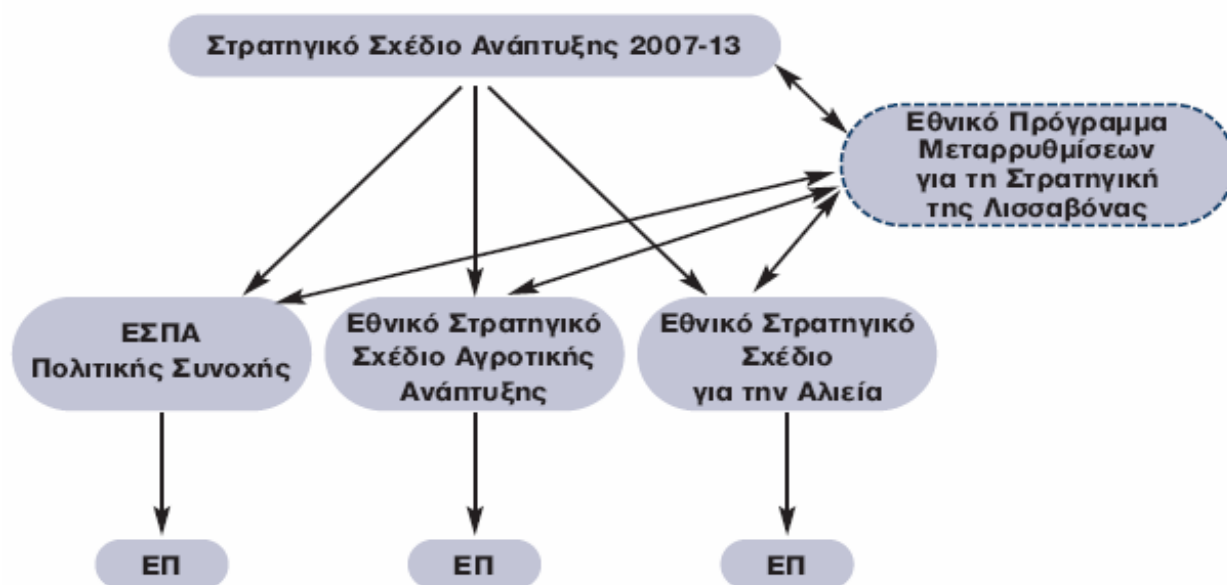
Το ΕΣΠΑ αναλύεται μέσω δύο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ), το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αειφόρου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή. Η συγχρηματοδότηση για τα δύο αυτά Επιχειρησιακά Προγράμματα, τα οποία αποτελούν πολυετή προγράμματα ανάπτυξης, γίνεται μέσω των Διαθρωπικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής της ΕΕ και ανέρχεται σε €612,4 εκ.

Επίσης, σημειώνεται ότι μέσα στο πλαίσιο του στόχου της Πολιτικής Συνοχής «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία», που είναι η συνέχεια της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας INTERREG, έχουν κατανεμηθεί στην Κύπρο €28 εκ. από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), με σκοπό την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των μεθοριακών περιοχών της ΕΕ αλλά και στην επίτευξη έργων δικτύωσης. Τα έργα που θα χρηματοδοτηθούν, για τα οποία το Γραφείο Προγραμματισμού δεν είναι η Διαχειριστική Αρχή, είναι το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας Ελλάδα – Κύπρος, το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας Μεσογειακής Λεκάνης (ENPI MED Sea Basin), το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας Μεσογειακού Χώρου (MED) και το Πρόγραμμα Διαπεριφερειακής Συνεργασίας INTERREG IVC.

(β) Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΣΣΑΑ) που συγχρηματοδοτείται από το Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης της ΕΕ με κονδύλια ύψους €162,5 εκ. και θα εφαρμοστεί μέσα από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης.

(γ) Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Αλιεία (ΕΣΣΑ) που θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ταμείο Αλιείας της ΕΕ, με κονδύλια ύψους €19,7 εκ. και θα εφαρμοστεί μέσα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Αλιεία.

Η συσχέτιση του στρατηγικού σχεδίου και των επιχειρησιακών προγραμμάτων παρουσιάζεται στο πιο κάτω σχεδιάγραμμα.

Ανάλυση της χρηματοδότησης προγραμμάτων από την ΕΕ κατά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013. Στους πιο κάτω πίνακες αναλύονται οι τομείς παρέμβασης στην οικονομία, των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και της ενδεικτικής κατανομής της Κοινοτικής Συνδρομής. Συνοπτικά οι παρεμβάσεις έχουν ως ακολούθως:

	Συνεισφορά ΕΕ
	Εκ. €
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα»	492,6
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή»	119,8
Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης	162,5
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας	19,7
Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας	28,0
Σύνολο	822,6

(α) Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα» 2007-2013. Ενδεικτική κατανομή της Κοινοτικής Συνδρομής του Προγράμματος (μέγιστο ποσοστό χρηματοδότησης των προγραμμάτων από την ΕΕ 85%).

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	Συνεισφορά ΕΕ €
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Βασικές υποδομές στον Τομέα του Περιβάλλοντος και της Ενέργειας	156.095.000
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Βασικές Μεταφορικές Υποδομές	51.109.484
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Κοινωνία της Γνώσης και Καινοτομία	92.220.000
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Παραγωγικό Περιβάλλον	47.600.000
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Αναζωογόνηση Αστικών Περιοχών και Περιοχών της Υπαίθρου	127.141.354
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Τεχνική Βοήθεια του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης	12.500.000
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Τεχνική Βοήθεια του Ταμείου Συνοχής	6.000.000
ΣΥΝΟΛΟ	492.655.838

(β) Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή» 2007-2013, Δομή/Κατανομή Προϋπολογισμού σε Άξονες Προτεραιότητας και Κατηγορίες Παρεμβάσεων (μέσος όρος ποσοστού χρηματοδότησης των προγραμμάτων αυτών από την ΕΕ 80%).

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	Συνεισφορά ΕΕ €
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού και Προσαρμοστικότητα	81.443.025
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Διεύρυνση της Αγοράς Εργασίας και Κοινωνική Συνοχή	34.928.419
ΑΞΟΝΑΣ 3: Τεχνική Υποστήριξη της Εφαρμογής	3.397.710
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	119.769.154

(γ) Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 -2013. Δομή / Κατανομή Προϋπολογισμού κατά Άξονα Προτεραιότητας (ποσοστό χρηματοδότησης προγραμμάτων από την ΕΕ 50%).

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	Συνεισφορά ΕΕ €
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας	70.260.838
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2: Βελτίωση του Περιβάλλοντος και της Υπαίθρου	70.571.700
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3: Ποιότητα της ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας	14.464.857
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4: LEADER	4.313.090
ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	2.913.089
ΣΥΝΟΛΟ	162.523.574

(δ) Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας 2007 – 2013. Δομή / Κατανομή Προϋπολογισμού σε Άξονες Προτεραιότητας και Μέτρα Παρεμβάσεων, (ποσοστό χρηματοδότησης των προγραμμάτων από την ΕΕ 50%).

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	Συνεισφορά ΕΕ
	€
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1: Μέτρα για την προσαρμογή του κοινοτικού αλιευτικού στόλου	2.200.000
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2: Υδατοκαλλιέργεια, Αλιεία Εσωτερικών Υδάτων, Μεταποίηση και Εμπορία Προϊόντων Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας	3.250.000
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3: Μέτρα Κοινού Ενδιαφέροντος	12.924.418
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4: Βιώσιμη Ανάπτυξη Αλιευτικών Περιοχών	1.000.000
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5: Τεχνική Βοήθεια	350.000
ΣΥΝΟΛΟ	19.724.418

Δαπάνες 2007 για τα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από κοινοτικούς πόρους. Το σύνολο της δημόσιας δαπάνης, για τα Ευρωπαϊκά προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από κοινοτικούς πόρους για το 2007, με βάση τη Δημοσιονομική Έκθεση του Κράτους, έχει ως ακολούθως:

	2007	2006
	£	£
Έργα Προενταξιακού Χρηματοδοτικού Κανονισμού	139.886	426.668
Έργα Μεταβατικής Διευκόλυνσης	2.919.906	1.458.112
Δράσεις Διαρθρωτικών Ταμείων	12.873.744	11.505.043
Δράση Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης	14.733.763	4.933.225
Άλλα Έργα και Σχέδια	1.697.050	662.072
Σύνολο	32.364.349	18.985.120

Το Γραφείο Προγραμματισμού με ενημέρωσε ότι στα στοιχεία της Δημοσιονομικής Έκθεσης δεν περιλαμβάνονται δαπάνες για το Ταμείο Συνοχής, καθώς και δαπάνες κατασκευαστικών έργων που εμπίπτουν στους συγχρηματοδοτούμενους πόρους. Ως εκ τούτου το Γραφείο Προγραμματισμού σε συνεργασία με το Γενικό Λογιστήριο θα πρέπει να μεριμνήσουν ώστε η Δημοσιονομική Έκθεση να περιλαμβάνει την ορθή εικόνα όσον αφορά στα συγχρηματοδοτούμενα έργα.

Η αύξηση στις δαπάνες οφείλεται στη σημαντική υλοποίηση των έργων/μέτρων κατά το 2007, ιδιαίτερα όσον αφορά στο Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης.

Διάθεση πόρων από και προς την Ευρωπαϊκή Ένωση κατά το 2007. Με βάση τη Δημοσιονομική Έκθεση του Κράτους, κατά το 2007 το σύνολο των χορηγιών που παραχωρήθηκαν από την ΕΕ προς την Κύπρο, μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού, ανέρχεται σε £20.181.214, ενώ το 2006 ανέρχεται σε £91.556.528, ποσό το οποίο ωστόσο περιλάμβανε ειδική χορηγία ύψους £70.704.899 που αντιπροσωπεύει την τελευταία από τρεις δόσεις που κατέβαλε η ΕΕ προς την Κυπριακή Δημοκρατία με βάση τις πρόνοιες της Συνθήκης Προσχώρησης, ούτως ώστε να μη βρεθεί η Κύπρος σε δυσμενέστερη δημοσιονομική θέση σε σχέση με την περίοδο πριν την ένταξή της.

Με βάση στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το σύνολο των πληρωμών προς την Κύπρο για το 2007, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται πληρωμές μέσω του Κράτους, αλλά και απευθείας προς ιδιώτες ή άλλους Οργανισμούς, ανέρχεται σε £71.283.266 (€121.794.690), ενώ το αντίστοιχο ποσό για το 2006 ήταν £91.556.528 (€156.433.516). Στο ποσό αυτό περιλαμβάνεται και ποσό £4.314.771 (€7.372.224) που αφορά σε βοήθεια προς ενίσχυση της Τουρκοκυπριακής Κοινότητας,

καθώς και ποσό ύψους £35.460.673 (€60.588.157) που αφορούσε πληρωμές της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τον Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών (2006: £27.156.565 ή €46.399.746).

Το 2007 η Κύπρος συνεισέφερε £98.212.010 προς τα ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το ποσό αυτό αναλύεται ως ακολούθως:

Πηγή χρηματοδότησης	2007	2006
	£	£
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι	27.226.093	18.766.884
Ίδιος πόρος ΦΠΑ	20.769.027	18.150.602
Ίδιος πόρος Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος	50.216.890	50.367.540
Σύνολο	98.212.010	87.285.026

Το 2007 είναι η πρώτη χρονιά που η Κύπρος είναι καθαρός χρηματοδότης στον Προϋπολογισμό της ΕΕ.

Σημειώνεται ότι στο λογιστικό σύστημα του Κράτους (Ολοκληρωμένο Σύστημα Διοικητικής Πληροφόρησης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους - FIMAS) δεν έχουν δημιουργηθεί κονδύλια εσόδων, για εισροές από την ΕΕ, που πηγάζουν από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, αλλά παρουσιάζονται σε ένα λογαριασμό καταθέσεων, το υπόλοιπο του οποίου μεταφέρεται στο τέλος κάθε έτους σε κονδύλι εσόδων του Γραφείου Προγραμματισμού.

Εξέφρασα την άποψη ότι η δημιουργία κονδυλίων εσόδων, ένα για κάθε Διαρθρωτικό Ταμείο, θα ενίσχυε τη διαδρομή ελέγχου (audit trail) και θα βελτίωνε την πληροφόρηση σε σχέση με τα έσοδα από την ΕΕ.

Πηγές πληροφόρησης. Για τη σύνταξη των πιο κάτω παραγράφων της Έκθεσης μου, χρησιμοποιήθηκαν οι ακόλουθες εκθέσεις/πηγές: Στοιχεία που προέκυψαν από τους ελέγχους που διεξήγαγε η Υπηρεσία μου, Ετήσια Έκθεση του Εθνικού Ταμείου, Εκθέσεις Ελέγχου της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου, Εκθέσεις Αποτελεσματικότητας των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων (Interim Evaluation Reports), Ετήσιες Εκθέσεις Εκτέλεσης για τα Διαρθρωτικά Ταμεία που ετοιμάζονται από το Γραφείο Προγραμματισμού, Αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Εκθέσεις Ελέγχου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ετήσιες Εκθέσεις Δραστηριοτήτων των Γενικών Διευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Δημοσιονομική Έκθεση του Κράτους, αλληλογραφία μεταξύ Κυβερνητικών Τμημάτων καθώς και πληροφόρηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Κύριες Διαπιστώσεις και Εισηγήσεις. Από το σύνολο των ελέγχων που διεξήχθησαν και αναφέρονται λεπτομερέστερα πιο κάτω, σε σχέση με τα προγράμματα/έργα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, οι πιο σημαντικές διαπιστώσεις/εισηγήσεις είναι οι ακόλουθες:

(α) Προενταξιακή Βοήθεια και Μεταβατική Διευκόλυνση.

- (i) Όσον αφορά στην Προενταξιακή Βοήθεια και Μεταβατική Διευκόλυνση υπάρχουν αξιόπιστα συστήματα οικονομικού ελέγχου γύρω από τις σχετικές δομές εφαρμογής, καθώς και αποτελεσματικά συστήματα λογιστικής και χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.
- (ii) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έχει ζητήσει την επιστροφή κοινοτικών πόρων που είχαν εκταμιευθεί και δεν έχουν δαπανηθεί για τα Προγράμματα των Χρηματοδοτικών Μνημονίων 2002 και 2003 ύψους €650.379 και €90.604, αντίστοιχα. Στο ποσό των €650.379 περιλαμβάνεται και ποσό €217.509, που αφορά σε εγγυήσεις που κατακρατήθηκαν από ανάδοχο έργου, λόγω μη εκπλήρωσης των συμβατικών του υποχρεώσεων.
- (iii) Τα έργα της Προενταξιακής Βοήθειας και Μεταβατικής Διευκόλυνσης αξιολογήθηκαν με βάση τα κριτήρια της σχετικότητας, αποδοτικότητας, αποτελεσματικότητας, αντίκτυπου και βιωσιμότητας, ως ικανοποιητικά ή πολύ ικανοποιητικά με πολύ λίγες εξαιρέσεις.

(β) Διαρθρωτικά Ταμεία.

(i) Για έργα που αφορούν στα Διαρθρωτικά Ταμεία, το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου έχει σχεδιαστεί και εφαρμόζεται με τρόπο που να διασφαλίζεται η αποτελεσματική και ορθή χρησιμοποίηση των κοινοτικών κονδυλίων. Επίσης, δεν έχουν επισημανθεί αδυναμίες συστηματικού χαρακτήρα, ενώ από τους δειγματοληπτικούς ελέγχους δαπανών, δεν προέκυψαν οποιαδήποτε ποσά που να χρήζουν δημοσιονομικής διόρθωσης. Εξαίρεση στα πιο πάνω αποτελούν τα προβλήματα που εντοπίστηκαν κατά τον έλεγχο που διενεργήθηκε στη Μονάδα Διαχείρισης των Έργων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού όπου εντοπίστηκαν προβλήματα που οδήγησαν σε οικονομικές διορθώσεις συνολικού ύψους €349.187 που αφορούσαν κυρίως στη μη τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας και δημόσιων συμβάσεων.

(ii) Το Γραφείο Προγραμματισμού, ως η Διαχειριστική Αρχή για την εφαρμογή των Προγραμμάτων που εμπίπτουν στα Διαρθρωτικά Ταμεία, αναφέρει ότι δεν υπήρξε απώλεια ευρωπαϊκών πόρων από τα σχετικά Ταμεία, μέχρι το τέλος του 2007, αφού δεν προέκυψε οποιαδήποτε υπέρβαση των προθεσμιών όπως αυτές καθορίζονται στον Κανονισμό 1260/99 της Επιτροπής (Άρθρο 31 – κανόνας ν+2, ο οποίος προβλέπει ότι Κονδύλια μπορούν να δαπανηθούν μέχρι και 2 χρόνια μετά το έτος στο οποίο προϋπολογίσθηκαν). Αυτό καταγράφεται και στις σχετικές Ετήσιες Εκθέσεις Εκτέλεσης του 2007 για τα Ταμεία αυτά. Ωστόσο, όπως επίσης αναφέρεται στις εκθέσεις αυτές, παρατηρείται κάποια καθυστέρηση είτε στην ολοκλήρωση κάποιων έργων είτε στη διενέργεια και υποβολή δαπανών από τους Τελικούς Δικαιούχους λόγω του χρόνου που απαιτήθηκε για την προσφοροδότηση, αξιολόγηση και κατακύρωση των προσφορών. Επιπλέον προέκυψαν και άλλα προβλήματα όπως σε ορισμένες περιπτώσεις η έλλειψη ενδιαφέροντος σε προκηρύξεις για διάφορα Προγράμματα, που εμπίπτουν στο Στόχο 3.

Με βάση έκθεση ταμειακής ροής που ετοιμάζεται και αναθεωρείται από το Γραφείο Προγραμματισμού, η υλοποίηση των έργων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία, όπως διαβεβαιώνει το Γραφείο Προγραμματισμού, προβλέπεται να είναι πλήρης και σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα.

Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, η Υπηρεσία μου θεωρεί ότι για να επιτευχθεί αυτό, θα πρέπει να συνεχίσει να καταβάλλεται ιδιαίτερη προσπάθεια από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς για προώθηση όλων των απαιτούμενων ενεργειών έγκαιρα, ειδικά σχετικά με τα έργα που εμπίπτουν στο Στόχο 3 (ο οποίος αφορά στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και στη βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς εργασίας). Το σύστημα λεπτομερούς παρακολούθησης των έργων/υποέργων/συμβάσεων και πληρωμών ανά μήνα, που ανέπτυξε η Διαχειριστική Αρχή, συμβάλλει προς αυτή την κατεύθυνση.

(iii) Άλλα σημαντικά σημεία που χρήζουν βελτίωσης σε σχέση με τη διαχείριση των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία είναι τα ακόλουθα:

- Η μη διενέργεια αξιολογήσεων των παρεμβάσεων που συγχρηματοδοτήθηκαν κατά την περίοδο 2004 – 2006 η οποία ήταν εμφανής κατά την παρουσίαση των αποτελεσμάτων αυτής της προγραμματικής περιόδου, η οποία δημιούργησε επίσης δυσκολίες στον προσδιορισμό της στοχοθεσίας νέων Προγραμμάτων, αφού δεν υπήρχαν δεδομένα υλοποίησης.
- Έργα τα οποία δεν ήταν καλά σχεδιασμένα, χρειάστηκε σε κάποιες περιπτώσεις να επανασχεδιαστούν με αποτέλεσμα να καθυστερήσει η έναρξη υλοποίησής τους.
- Σε σχέση με έργα του Στόχου 3, παρουσιάστηκαν αδυναμίες στο σχεδιασμό των παρεμβάσεων, ενώ οι διαδικασίες ένταξης (έγκρισης) των έργων ήταν πολύπλοκες και χρονοβόρες.

(iv) Για την Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG, σκέλος Β, για την οποία δεν έχει τον άμεσο έλεγχο το Γραφείο Προγραμματισμού, αλλά το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών της Ελλάδας, λόγω της πολύ χαμηλής απορρόφησης των πόρων κατά το 2006, και του κανόνα ν+2,

το 2006 προέκυψαν μειώσεις των προϋπολογισθέντων ποσών ύψους €17.668.890 για το σύνολο των έργων, ενώ η Κύπρος επηρεάστηκε με μειώσεις ύψους €590.000 περίπου. Η υλοποίηση των προγραμμάτων για την Κοινοτική Πρωτοβουλία το 2007 ήταν κατά πολύ καλύτερη αυτής του 2006 και δεν προέκυψαν άλλες μειώσεις των προϋπολογισθέντων ποσών.

(γ) Ταμείο Συνοχής.

(i) Όσον αφορά στα έργα που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής, το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου έχει σχεδιαστεί με τρόπο που να διασφαλίζει την αποτελεσματική και ορθή χρησιμοποίηση των κοινοτικών κονδυλίων.

(ii) Η Υπηρεσία μου παρατήρησε ότι λόγω της καθυστέρησης των εργασιών που αφορούν στο έργο «Νέος χώρος Υγειονομικής Ταφής και Διαμετακομιστικοί Σταθμοί για Ολοκληρωμένη Διαχείριση Στερεών Απορριμμάτων Επαρχιών Λάρνακας – Αμμοχώστου» θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή, ούτως ώστε να μην προκύψει απώλεια κοινοτικών πόρων.

(δ) Άλλα Προγράμματα. Επαρκή συστήματα εσωτερικού ελέγχου, θα πρέπει να εφαρμόζονται από Κυβερνητικά Τμήματα/Υπηρεσίες και στις περιπτώσεις έργων που χρηματοδοτούνται απευθείας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και για τα οποία δεν υπάρχουν έτοιμες δομές εσωτερικού ελέγχου, όπως συμβαίνει για έργα που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία με Διαχειριστική Αρχή το Γραφείο Προγραμματισμού. Παραδείγματα έργων για τα οποία διαπιστώθηκαν ανεπαρκή συστήματα εσωτερικού ελέγχου αφορούν στα προγράμματα που διαχειρίζεται η Υπηρεσία Ασύλου, και τα οποία χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσφύγων, στα Προγράμματα για την Ισότητα των Ανδρών και Γυναικών που διαχειρίζεται ο Εθνικός Μηχανισμός για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, ο οποίος υπάγεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης, και στο Πρόγραμμα Χρηματοδότησης «HERCULE» 2005 – 2006, που διαχειρίστηκε η Κυπριακή Αστυνομία.

Σημειώνεται ότι για τους πόρους της ΕΕ, οι οποίοι διατίθενται στην Κύπρο μέσω του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων/Τμήμα Εγγυήσεων και οι οποίοι δίδονται απευθείας στον Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών, οι παρατηρήσεις μου περιλαμβάνονται στις παραγράφους που αφορούν στον Οργανισμό αυτό.

Δαπάνες και σχετικοί έλεγχοι

(α) Προενταξιακή Βοήθεια και Μεταβατική Διευκόλυνση – Δαπάνες

(i) **Προενταξιακή Βοήθεια.** Η ΕΕ, με τον Κανονισμό του Συμβουλίου με αριθμό 555/2000 ημερομηνίας 13 Μαρτίου 2000, αποφάσισε τη συγχρηματοδότηση δραστηριοτήτων στην Κύπρο και στη Μάλτα στα πλαίσια της προενταξιακής της στρατηγικής. Το σύνολο της Προενταξιακής Βοήθειας που εγκρίθηκε για την Κύπρο στα πλαίσια του Κανονισμού 555/2000 ανέρχεται στα €42,1 εκ., από τα οποία €19,7 εκ. χρηματοδότησαν 25 έργα, την ευθύνη για την υλοποίηση των οποίων είχαν κατά κύριο λόγο Κυβερνητικά Τμήματα. Το υπόλοιπο ποσό των €22,4 εκ. αφορά σε έργα, που υλοποιήθηκαν απευθείας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή από τα Ηνωμένα Έθνη στις περιπτώσεις κοινοτικών έργων (το ποσό για τα κοινοτικά έργα ανέρχεται στα €14,5 εκ.). Τα €19,7 εκ. διοχετεύτηκαν μέσω του Εθνικού Ταμείου, το οποίο υπάγεται στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και έχει τη γενική ευθύνη για τη χρηματοοικονομική διαχείριση της Προενταξιακής Βοήθειας και Μεταβατικής Διευκόλυνσης που παραχωρείται στην Κύπρο, στα πλαίσια του πιο πάνω Κανονισμού και τη Συμφωνία Προσχώρησης, αντίστοιχα.

Τα έργα τα οποία αποφασίστηκε όπως συγχρηματοδοτηθούν από την Προενταξιακή Βοήθεια περιλαμβάνονται σε τέσσερα ετήσια Χρηματοδοτικά Μνημόνια, του 2000, 2001, 2002 και 2003.

Κατά το 2006, ολοκληρώθηκαν όλα τα έργα που είχαν συγχρηματοδοτηθεί μέσω της Προενταξιακής Βοήθειας με το συνολικό ποσό απορρόφησης των κοινοτικών πόρων να ανέρχεται στα €14.750.012, ποσοστό 75% της συνολικής βοήθειας.

Παρατίθενται πιο κάτω συνοπτικά τα αποτελέσματα της υλοποίησης των Χρηματοδοτικών Μνημονίων, όπως αυτά παρουσιάζονται στην Ετήσια Έκθεση του Εθνικού Ταμείου για το 2007.

Χρηματοδοτικό Μνημόνιο	Συνεισφορά Ευρωπαϊκής Ένωσης	Κυπριακή Συνεισφορά	Σύνολο	Συνεισφορά ΕΕ που έχει δαπανηθεί	Αδαπάνητα ποσά από ΕΕ	% Απορ- ρό- φησης
	€	€	€	€	€	
2000	2.300.000	1.672.397	3.972.397	2.235.473	64.527	97,2%
2001	6.880.000	3.670.000	10.550.000	4.308.588	2.571.412	62,6%
2002	6.776.000	2.144.640	8.920.640	4.504.597	2.271.403	66,5%
2003	3.766.710	939.000	4.705.710	3.701.354	65.356	98,3%
Σύνολο	19.722.710	8.426.037	28.148.747	14.750.012	4.972.698	74,8%

Το μειωμένο ποσοστό απορρόφησης των Χρηματοδοτικών Μνημονίων 2001 και 2002 αφορά κυρίως έργα, τα οποία είτε δεν υλοποιήθηκαν είτε υλοποιήθηκαν σε μικρό βαθμό, ή με χαμηλότερο προϋπολογισμό σε σχέση με το αρχικά εκτιμημένο κόστος.

Στην ετήσια Έκθεση του Εθνικού Ταμείου για το 2007 σημειώνονται οι ακόλουθοι λόγοι για το μειωμένο ποσοστό απορρόφησης:

- Εξοικονομήσεις που έχουν προκύψει από την υπογραφή συμβολαίων για ποσά χαμηλότερα από τα αντίστοιχα προϋπολογιζόμενα.
- Συμβόλαια τα οποία δεν έχουν υπογραφεί ή έχουν ακυρωθεί, σε ορισμένες περιπτώσεις εξ' υπαιτιότητας των αναδόχων.
- Αποτυχία του αναδόχου, στην περίπτωση ενός έργου, να εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις.

Εντοπίστηκε επίσης και μια περίπτωση ακύρωσης έργου, κατόπιν οδηγιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, λόγω της έγκαιρης ετοιμασίας και υποβολής άλλου Σχεδίου.

(ii) Μεταβατική Διευκόλυνση. Όσον αφορά στα έργα της Μεταβατικής Διευκόλυνσης, έχει ολοκληρωθεί η περίοδος σύναψης συμβάσεων για τα Προγράμματα που περιλαμβάνονται στις Χρηματοδοτικές Συμφωνίες του 2004 και 2005.

Αναφορικά με τη Μεταβατική Διευκόλυνση 2004 ύψους €9.709.496 (τα €9 εκ. από την ΕΕ), η τελευταία ημερομηνία συνομολόγησης συμβάσεων για τα έργα που καλύπτονται από αυτή, ήταν η 15.12.2006 και η τελευταία ημερομηνία εκτέλεσης των έργων ήταν η 15.12.2007. Σύμφωνα με την Ετήσια Έκθεση του Εθνικού Ταμείου για το 2007, η περίοδος πληρωμών έχει επεκταθεί κατά 6 μήνες μετά τη λήξη της περιόδου, δηλαδή μέχρι τις 15 Ιουνίου 2008. Μέχρι την 31.12.2007 είχαν συνομολογηθεί συμβάσεις για €7.815.015 για τη συνεισφορά της ΕΕ, δηλαδή ποσοστό 87% της συνολικής βοήθειας από την ΕΕ. Ως κύριος λόγος για τη μη συνομολόγηση συμβάσεων για το υπόλοιπο 13% της κοινοτικής βοήθειας, αποτελούν οι εξοικονομήσεις που έχουν προκύψει από την υπογραφή των συμβολαίων για ποσά χαμηλότερα από ότι είχε αρχικά προϋπολογισθεί. Σημειώνεται ότι σε επιστολή που στάληκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς το Γραφείο Προγραμματισμού στις 14.7.2008, σχετικά με το Σχέδιο «Ανάπτυξη των δομών στον τομέα της μετρολογίας στην Κύπρο», αναφέρεται ότι παρά τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν από την Κυπριακή Κυβέρνηση για να καταστεί δυνατή η χρησιμοποίηση όλου του εξοπλισμού που εξασφαλίστηκε στα πλαίσια του εν λόγω σχεδίου με χρηματοδότηση της ΕΕ, εντούτοις αυτό δεν έγινε κατορθωτό και συνεπώς οι στόχοι δεν επιτεύχθηκαν πλήρως. Για το λόγο αυτό η

Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να προχωρήσει στην επανάκτηση του ποσού που αντιστοιχεί στην αξία του εξοπλισμού που δεν χρησιμοποιείται.

Για τη Μεταβατική Διευκόλυνση 2005 ύψους €6.705.000 (τα €6,4 από την ΕΕ), η οποία τέθηκε σε ισχύ το Δεκέμβριο του 2005, η τελευταία ημερομηνία για συνομολόγηση συμβάσεων για τα σχετικά με αυτή έργα ήταν η 15.12.2007 και η τελευταία ημερομηνία διενέργειας πληρωμών η 15.12.2008. Μέχρι την 31.12.2007 είχαν συνομολογηθεί συμβάσεις για τη συνεισφορά της ΕΕ ύψους €6.294.696, ή ποσοστό 98%, ενώ διενεργήθηκαν πληρωμές ύψους €1.408.350, δηλαδή ποσοστό απορρόφησης 22%.

Την 1η Αυγούστου 2006 λήφθηκε η Απόφαση Χρηματοδότησης της Επιτροπής για το 2006 με την οποία παραχωρείται ποσό ύψους €3,2 εκ., για τη χρηματοδότηση τεσσάρων έργων, την υλοποίηση των οποίων αναλαμβάνουν επίσης Κυβερνητικά Τμήματα. Η Κυπριακή συνεισφορά στη Μεταβατική Διευκόλυνση του 2006 είναι €340.000 ενώ η τελευταία ημερομηνία για τη συνομολόγηση συμβάσεων για τα σχετικά με αυτή έργα είναι η 15.12.2008 και τελευταία ημερομηνία διενέργειας πληρωμών η 15.12.2009. Συνοπτική εικόνα αναφορικά με το σύνολο της Μεταβατικής Διευκόλυνσης που παραχωρείται στη Κύπρο, παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα.

Μεταβατική Διευκόλυνση	Συνεισφορά Ευρωπαϊκής Ένωσης	Συνεισφορά ΕΕ για την οποία έχουν συνομολογηθεί συμβάσεις		Συνεισφορά ΕΕ που δαπανήθηκε μέχρι 31.12.2007	
		€	%	€	% Απορρόφησης μέχρι 31.12.2007
2004	9.000.000	7.815.015	87%	5.607.386	62%
2005	6.400.000	6.294.696	98%	1.408.350	22%
2006	3.200.000	1.342.175	42%	0	0%
ΣΥΝΟΛΟ	18.600.000	15.451.886	83%	7.015.736	38%

(β) Έλεγχοι που διενεργήθηκαν σε σχέση με την Προενταξιακή Βοήθεια και Μεταβατική Διευκόλυνση.

(i) Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου διεξήγαγε κατά το 2007 ελέγχους σε έργα της Προενταξιακής Βοήθειας και Μεταβατικής Διευκόλυνσης με βάση τις πρόνοιες των συμφωνιών της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εξέφρασε τις απόψεις της, μέσω της σχετικής ετήσιας έκθεσης ελέγχου για το 2007 που υπέβαλε. Σ'αυτή σημειώνονται κάποιες διοικητικές αδυναμίες οι οποίες όμως δεν ήταν τέτοιες που να οδηγήσουν σε οικονομικές διορθώσεις. Στα συμπεράσματα της έκθεσης αναφέρεται ότι υπάρχουν αξιόπιστα συστήματα οικονομικού ελέγχου αναφορικά με τις σχετικές δομές εφαρμογής, καθώς και αποτελεσματικά συστήματα λογιστικής και χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

(ii) Έκθεση Αξιολόγησης που αφορά στα έργα της Προενταξιακής Βοήθειας. Το Γραφείο Προγραμματισμού χρησιμοποιώντας τις υπηρεσίες εξωτερικών εμπειρογνομόνων, προέβη σε αξιολόγηση μέσω ειδικής έκθεσης (Interim Evaluation Report, ημερ. 13.9.2006) των έργων της Προενταξιακής Βοήθειας που αφορούν στο Χρηματοδοτικό Μνημόνιο του 2003. Η αξιολόγηση αφορούσε 5 έργα και αντικατόπτριζε την εικόνα μέχρι την 30.4.2006. Τα κριτήρια της αξιολόγησης αφορούσαν τη σχετικότητα, την αποδοτικότητα, την αποτελεσματικότητα, τον αντίκτυπο του κάθε έργου και τη βιωσιμότητά του. Όλα τα έργα κρίθηκαν ότι είχαν επιτυχή ολοκλήρωση και, σε σχέση με τα κριτήρια αξιολόγησης, κρίθηκαν να έχουν απόδοση πολύ ικανοποιητική η οποία ήταν και η μέγιστη δυνατή βαθμολογία που μπορούσαν να επιτύχουν. Οι αξιολογητές αναφέρουν ότι για τις περιπτώσεις που προέκυψαν κάποια προβλήματα ή καθυστερήσεις, αυτά αντιμετωπίστηκαν αποτελεσματικά. Η μόνη εισήγηση που αναφέρεται στην έκθεση είναι ότι, για τις περιπτώσεις που προκύπτουν καθυστερήσεις μέχρι και την υπογραφή

των συμβολαίων ή άλλα προβλήματα κατά την εφαρμογή των προγραμμάτων, δε θα πρέπει να παραγνωρίζεται η πείρα των προσφοροδοτών για την παροχή λύσεων.

(iii) Εκθέσεις Αξιολόγησης που αφορούν στα έργα Μεταβατικής Διευκόλυνσης 2004, 2005 και 2006. Η τρίτη στη σειρά έκθεση αξιολόγησης Ευρωπαϊκών Έργων η οποία συντάχθηκε από εξωτερικούς συμβούλους για λογαριασμό του Γραφείου Προγραμματισμού (Interim Evaluation Report 7.4.2008), αφορούσε στα έργα της Μεταβατικής Διευκόλυνσης 2005 και 2006. Για την έκθεση αυτή αξιολογήθηκαν 9 συνολικά έργα. Η συνολική Ευρωπαϊκή συνεισφορά γι' αυτά ήταν €9,6 εκ. ενώ η κυβερνητική συγχρηματοδότηση ήταν €0,645 εκ. Η έκθεση αντικατόπτριζε την εικόνα μέχρι την 18.1.2008 και τα βασικότερα ευρήματά της είναι τα ακόλουθα:

Σε σχέση με έργα που αφορούν στη **Μεταβατική Διευκόλυνση για το 2005**, παρόλο που αρχικά τα έργα παρουσίαζαν σημαντικές καθυστερήσεις σχετικά με την υπογραφή των συμβολαίων, οι οποίες δυνατόν να επηρέαζαν αρνητικά την εκτέλεσή τους, η εκτέλεση των σχετικών έργων προχωρά κανονικά και αναμένεται να ολοκληρωθούν νωρίτερα από το αρχικό χρονοδιάγραμμα (τέλος του 2008) επιτρέποντας ένα χρονικό περιθώριο για αντιμετώπιση τυχόν καθυστερήσεων και διασφάλιση της ποιότητας. Μοναδική εξαίρεση αποτελεί το έργο «αναβάθμιση της ικανότητας του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας για την εκτίμηση και τη διαχείριση της ποιότητας του αέρα στην Κύπρο» για το οποίο η καθυστέρηση στα προκαταρκτικά στάδια ήταν μεγαλύτερη και τα διαθέσιμα χρονικά περιθώρια για την εμπρόθεσμη ολοκλήρωσή του είναι περιορισμένα. Η έκθεση σημειώνει ότι παρόλη την καθυστέρηση, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ως ο Φορέας Υλοποίησης έχει εφαρμόσει ένα αυστηρό σύστημα παρακολούθησης των δραστηριοτήτων του ανάδοχου και οι προοπτικές είναι καλές, αν ληφθεί υπόψη και η πείρα της ομάδας εφαρμογής σε παρόμοια έργα.

Σε σχέση με τα έργα που αφορούν στη **Μεταβατική Διευκόλυνση για το 2006**, αναφέρεται ότι, αν και βρίσκονται στο αρχικό στάδιο της εφαρμογής, τα έργα προχωρούν σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και δεν αναμένεται να προκύψουν προβλήματα. Έχει παρατηρηθεί, σημειώνεται, βελτίωση στη διαχείριση του χρόνου καθώς και μείωση του κόστους των έργων, λόγω της αισθητής μείωσης στις προσφυγές και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας κατά τη διαδικασία των προσφορών σε σχέση με προηγούμενες εκθέσεις, γεγονός που αποτελεί σαφή ένδειξη ότι οι διαδικασίες προσφορών είναι υγιείς. Όσον αφορά στην αξιολόγηση των έργων, που υλοποιούνται για τη Μεταβατική Διευκόλυνση του 2006 με βάση τα κριτήρια σχετικότητα, αποδοτικότητα, αποτελεσματικότητα, αντίκτυπο και βιωσιμότητα, όλα τα έργα κρίθηκαν στην έκθεση των εξωτερικών συμβούλων (Interim Evaluation Report 7.4.2008) με γενικό βαθμό "ικανοποιητικό" ή "πολύ ικανοποιητικό" για τα κριτήρια αυτά.

Το Γραφείο Προγραμματισμού στην ειδική έκθεση (Implementation Status Report, η οποία συνοψίζει διάφορες άλλες εκθέσεις, και καλύπτει την περίοδο 21.9.2007-21.3.2008) αναφέρει ότι τα έργα της **Μεταβατικής Διευκόλυνσης για το 2004** έχουν ολοκληρωθεί με επιτυχία μέχρι τη 15^η Δεκεμβρίου 2007 παρόλο που τα χρονοδιαγράμματα ήταν πολύ πιεστικά. Μοναδική εξαίρεση αναφέρεται το έργο «Ανάπτυξη των δομών στον τομέα της μετρολογίας στην Κύπρο» όπου η ολοκλήρωση του έργου δεν είχε πλήρως επιτευχθεί λόγω της καθυστερημένης εργοδότησης προσωπικού και τις μη ιδανικές συνθήκες στο υφιστάμενο εργαστήριο μετρολογίας για μέρος του εξοπλισμού που αποκτήθηκε.

(γ) Διαρθρωτικά Ταμεία και Ταμείο Συνοχής – Δαπάνες. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το έτος 2006, πέραν της Προενταξιακής Βοήθειας και της Μεταβατικής Διευκόλυνσης, η Κύπρος με την εισδοχή της στην ΕΕ ως πλήρες μέλος, έχει πρόσβαση στα τρία από τα τέσσερα Διαρθρωτικά Ταμεία της ΕΕ, στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και στο Χρηματοδοτικό Μέσο Προσανατολισμού και Αλιείας (ΧΜΠΑ). Επιπρόσθετα έχει πρόσβαση και στο Ταμείο Συνοχής, το οποίο χρηματοδοτεί μεγάλα έργα υποδομής στους τομείς των μεταφορών και του περιβάλλοντος. Για τη νέα προγραμματική περίοδο 2007 – 2013 τα Διαρθρωτικά Ταμεία διαφοροποιούνται σε δύο, το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ. Το Ταμείο Συνοχής, συγχρηματοδοτεί το πρόγραμμα Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα (με το ΕΤΠΑ).

Συναφώς αναφέρεται ότι τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής όσον αφορά στην Προγραμματική περίοδο 2004 - 2006 είναι χρηματοδοτικοί μηχανισμοί μέσω των οποίων υλοποιείται η πολιτική συνοχής, η οποία συνιστά μια από τις θεμελιώδεις πολιτικές της ΕΕ, η οποία υιοθετήθηκε με στόχο την οικονομική και κοινωνική συνοχή μεταξύ όλων των περιφερειών, με βασική φιλοσοφία τη διοχέτευση οικονομικής βοήθειας προς τις μειονεκτούσες περιφέρειες και προς συγκεκριμένες κοινωνικές κατηγορίες με συγκεκριμένους στόχους, στα πλαίσια και του πνεύματος αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών. Πέραν της βοήθειας για τους συγκεκριμένους στόχους, βοήθεια παραχωρείται προς τις χώρες κράτη μέλη της ΕΕ και για Κοινοτικές Πρωτοβουλίες, οι οποίες στοχεύουν στην αντιμετώπιση ειδικών θεμάτων. Με βάση τους Κανονισμούς της ΕΕ, η Κύπρος είναι δικαιούχος σε βοήθεια για προγράμματα που εμπίπτουν στο Στόχο 2, Στόχο 3, Αλιεία, και Κοινοτικές Πρωτοβουλίες EQUAL και INTERREG III. Ο Στόχος 2 αφορά στην οικονομική ανασυγκρότηση των περιφερειών (βιομηχανικές, αγροτικές και αστικές περιοχές) που αντιμετωπίζουν διαρθρωτικά προβλήματα. Ο Στόχος 3, αφορά στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και στη βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς εργασίας. Οι Κοινοτικές Πρωτοβουλίες EQUAL και INTERREG, στις οποίες συμμετέχει η Κύπρος, στοχεύουν στην προώθηση μιας ανοικτής σε όλους αγοράς εργασίας μέσα από νέες μεθόδους και καταπολέμηση των διακρίσεων και ανισοτήτων κάθε είδους, και στην διασυνοριακή, διεθνική και διαπεριφερειακή συνεργασία, αντίστοιχα. Τέλος σημειώνεται ότι βοήθεια μέσω των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ παραχωρείται στην Κύπρο και για προγράμματα που αφορούν στην Αλιεία.

Για την απορρόφηση των πόρων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία απαιτείται από κάθε κράτος μέλος η ετοιμασία πολυετών σχεδίων ανάπτυξης, τα οποία ονομάζονται Ενιαία Έγγραφα Προγραμματισμού για τον κάθε στόχο. Αντίστοιχα, για το Ταμείο Συνοχής ετοιμάζεται Πλαίσιο Στρατηγικής για τους τομείς που συγχρηματοδοτούνται από αυτό. Όλα τα προγράμματα έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το σύνολο της βοήθειας που δύναται να λάβει η Κύπρος από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και από το Ταμείο Συνοχής, για την προγραμματική περίοδο 2004 -2006, ανέρχεται στα €113,5 εκ. και μαζί με τη συνεισφορά της Κυβέρνησης οι δαπάνες για σχετικά έργα αναμένεται να ανέλθουν στα €200 εκ. περίπου. Τα κονδύλια από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, μπορούν με βάση τους Κανονισμούς της ΕΕ, να δαπανηθούν μέχρι το τέλος του 2008, (για τα Σχέδια Χορηγιών με βάση τους Κανονισμούς και τα Προγράμματα που εγκρίθηκαν οι Τελικοί Δικαιούχοι μπορούν να δαπανούν μέχρι τις 30.4.2009) ενώ σε ότι αφορά στο Ταμείο Συνοχής το κάθε έργο εγκρίνεται ξεχωριστά από την ΕΕ με το δικό του χρονοδιάγραμμα. Με βάση τα εγκριμένα από την ΕΕ χρονοδιαγράμματα τα έργα του Ταμείου Συνοχής ολοκληρώνονται τέλος του 2009.

Συνοπτικοί Πίνακες Πορείας Υλοποίησης των Προγραμμάτων των Διαρθρωτικών Ταμείων την 31.12.2007

Έγγραφο Προγραμμα- τισμού	Προϋπο- λογισμός Συνεισφοράς ΕΕ €	Προϋπολο- γισμός Ενταγμένων Έργων €	Συμβασιο- ποίηση €	%*	Συνεισφορά ΕΕ που έχει δαπανηθεί €	% Απορρόφησης
Στόχος 2	28.022.807	68.091.880	70.175.871	103,1	18.888.078	67,40
Στόχος 3	21.945.197	46.793.840	34.861.006	74,5	11.643.183	53,06
Αλιεία	3.419.073	7.798.592	6.875.062	88,8	2.054.599	60,09
Κοινοτική Πρωτοβουλία		3.617.586 (επιλέξιμη δαπάνη)				
EQUAL	1.808.793				943.265	52,15
Σύνολο	55.195.870	126.301.898			33.529.125	60,75

Σημείωση* - Τα ποσοστά συμβασιοποίησης αφορούν σε ποσοστά έναντι των ενταγμένων έργων.

Συνοπτικός Πίνακας Πορείας Υλοποίησης των έργων που αφορούν στο Ταμείο Συνοχής την 31.12.2007

Έργο	Συνολικός Προϋπολογισμός Έργου	Συνεισφορά	Συνεισφορά ΕΕ που έχει δαπανηθεί	% Απορρόφησης
	€	€	€	
Αναβάθμιση των κόμβων Αγίου Αθανασίου και Γερμασόγειας στον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας - Λεμεσού	47.500.398	25.292.280	22.901.691	90,55%
Νέος χώρος υγειονομικής ταφής και σταθμός για τη διαχείριση των αστικών στερεών αποβλήτων στις περιοχές Λάρνακας και Αμμοχώστου	49.853.910	28.722.415	7.865.668	27,39%

Κατά την 30.6.2008, η εικόνα της απορρόφησης για προγράμματα που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής διαμορφώθηκε ως εξής:

Διαρθρωτικά Ταμεία	Προϋπολογισμός Συνεισφοράς ΕΕ 2004 -2006	Σύνολο Πραγματικών Δαπανών (εξαιρουμένων προκαταβολών από ΕΕ)	Ποσοστό υλοποίησης Προϋπολογισμού
	€ εκ.	€ εκ.	%
ΕΤΠΑ – Προγράμματα Στόχου 2	28,02	22,23	79,31
ΕΚΤ – Προγράμματα Στόχου 3	21,95	14,19	64,66
ΕΚΤ – Κοιν. Πρωτ. Equal	1,81	1,13	62,43
ΧΜΠΑ – Πρόγραμμα Αλιείας	3,42	3,11	90,97
Σύνολο	55,20	40,66	73,66

Ταμείο Συνοχής	Προϋπολογισμός Συνεισφοράς ΕΕ 2004 -2006	Σύνολο Πραγματικών Δαπανών (εξαιρουμένων προκαταβολών από ΕΕ)	Ποσοστό υλοποίησης Προϋπολογισμού
	€ εκ.	€ εκ.	%
Αναβάθμιση Κυκλικών Κόμβων Αγ. Αθανασίου και Γερμασόγειας	25,29	25,29	100,00
ΧΥΤΑ	28,72	8,86	30,86
Λάρνακας/Αμμόχωστου			
Σύνολο	54,01	34,14	63,21

(δ) Έλεγχοι και Εκθέσεις για Προγράμματα που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και Ταμείο Συνοχής

(i) Ετήσιες Συνόψεις των Κρατών Μελών σε σχέση με τους ελέγχους γύρω από τη διάθεση των Ευρωπαϊκών Κονδυλίων. Σύμφωνα με το άρθρο 274 της Συνθήκης Ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, τα κράτη μέλη οφείλουν να διασφαλίζουν ότι οι πιστώσεις που βαρύνουν τον Κοινοτικό προϋπολογισμό χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Οι

επαναλαμβανόμενες αναφορές, στις Δηλώσεις Αξιοπιστίας του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, σε σημαντικά επίπεδα σφάλματος και αδυναμίες των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, προκάλεσαν την ανησυχία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και την αναγνώριση της ανάγκης για βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των ευρωπαϊκών κονδυλίων.

Ως αποτέλεσμα αυτής της ανάγκης, το Συμβούλιο μέσα από σχετική νομοθετική ρύθμιση τον Απρίλιο 2007, κατέστησε υποχρεωτικό όπως τα κράτη μέλη υποβάλλουν κάθε χρόνο μέχρι την 15^η Φεβρουαρίου ετήσια σύνοψη στο κατάλληλο Εθνικό Επίπεδο, όλων των διαθέσιμων λογιστικών ελέγχων και δηλώσεων, γύρω από τη διαχείριση των ευρωπαϊκών κονδυλίων.

Το 2008 ήταν η πρώτη χρονιά που εφαρμόστηκε η τροποποίηση του Δημοσιονομικού Κανονισμού και το Υπουργείο Οικονομικών ετοίμασε και απέστειλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την Ετήσια Σύνοψη για τη διάθεση των Ευρωπαϊκών Πόρων που αφορούν στην Κύπρο για το 2007, προς συμμόρφωση με τον Κανονισμό.

Σ' αυτήν καταγράφονται οι πιστοποιημένες δαπάνες κατά Ενιαίο Έγγραφο Προγραμματισμού/ Προγραμματικό Έγγραφο είτε από πόρους της ΕΕ είτε του Κράτους ή του ιδιωτικού τομέα, καθώς και οι σχετικές εισπράξεις από την ΕΕ.

Πρόσθετα περιλαμβάνονται σε αυτή, όλα τα αποτελέσματα των ελέγχων που διεξήχθησαν το 2007 σε σχέση με τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα/Εργα καθώς και Δήλωση Αξιοπιστίας από τον Επίτροπο του Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών και πιστοποιητικό της Αρχής Πιστοποίησης.

Από τη σχετική αλληλογραφία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, διαφαίνεται ότι η Κύπρος εκπλήρωσε όλες τις υποχρεώσεις της ως προς το περιεχόμενο της Ετήσιας Σύνοψης που έπρεπε να υποβάλει.

Συγκεκριμένα η Κύπρος ανταποκρίθηκε ως προς την υποβολή στοιχείων που εκπληρώνουν τις ελάχιστες απαιτήσεις, ενώ ακολούθησε και το πρότυπο της Σύνοψης που εισηγείτο η Επιτροπή σε σχετικό πρόχειρο καθοδηγητικό σημείωμα (Draft Guidance Note on the Annual Summary in relation to Structural Actions and the European Fisheries Fund). Πρόσθετα στην Ετήσια Έκθεση Δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2007 (Annual Activity Report 2007) καθώς και στην Ετήσια Έκθεση Δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόληση, Κοινωνικές Υποθέσεις και Ίσες Ευκαιρίες, αναφέρεται ότι η Κύπρος μαζί με την Ουγγαρία και την Βουλγαρία ήταν οι χώρες που ικανοποίησαν όλες τις απαιτήσεις και εισηγήσεις της Επιτροπής.

(ii) Ετήσιες Εκθέσεις Εκτέλεσης για το 2007. Με βάση το άρθρο 37 του Κανονισμού 1260/99 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Διαχειριστική Αρχή (το Γραφείο Προγραμματισμού στην περίπτωση της Κύπρου) έχει υποχρέωση να υποβάλλει στην Επιτροπή εντός έξι μηνών από τη λήξη του έτους Ετήσιες Εκθέσεις Εκτέλεσης σε σχέση με τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία. Σ' αυτές αναφέρονται τα ακόλουθα:

- Στόχος 2 – Μέσα στο 2007, με την υλοποίηση/ολοκλήρωση των έργων, παρατηρήθηκε κάποια καθυστέρηση στην ολοκλήρωση ορισμένων κατασκευαστικών έργων σε σχέση με τα αρχικά χρονοδιαγράμματα, με αποτέλεσμα την καθυστέρηση στη διενέργεια και υποβολή δαπανών από τους Τελικούς Δικαιούχους. Εντός του 2007 ολοκληρώθηκαν κατασκευαστικές εργασίες για δέκα (10) από τα είκοσι τέσσερα (24) κατασκευαστικά έργα που συγχρηματοδοτούνται στα πλαίσια του Προγράμματος για το Στόχο 2.
- Στόχος 3 – Μέσα στο 2007, με την υλοποίηση των έργων, παρατηρήθηκε καθυστέρηση στη διενέργεια και υποβολή δαπανών από τους Τελικούς Δικαιούχους, λόγω του χρόνου που απαιτήθηκε για την προσφοροδότηση, αξιολόγηση και κατακύρωση των προσφορών. Επιπλέον προέκυψαν και άλλα προβλήματα όπως σε ορισμένες περιπτώσεις η έλλειψη ενδιαφέροντος σε προκηρύξεις καθώς

και η κατακύρωση προσφορών σε τιμές πολύ χαμηλότερες των αναμενόμενων, δημιουργώντας καθυστερήσεις καθώς και μειώσεις των προϋπολογισμών.

Γίνεται επίσης αναφορά στην Έκθεση Εκτέλεσης ότι στην Ετήσια Έκθεση Προόδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρύθμισης για τη Στρατηγική της Λισσαβόνας, αξιολογήθηκε η πρόοδος που έχει κάνει η Κύπρος και σημειώνεται ότι έχει γίνει κάποια πρόοδος στη συμμόρφωση με τις συστάσεις του Συμβουλίου. Συγκεκριμένα λήφθηκαν ορισμένα ικανοποιητικά πρώτα μέτρα για τη μεταρρύθμιση του συστήματος ασφάλισης υγείας, ενώ τα μέτρα που λήφθηκαν για τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος, την προώθηση της διά βίου μάθησης και τη μεταρρύθμιση του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ήταν περιορισμένα. Λήφθηκαν επίσης κάποια μέτρα και στους άλλους τομείς οι οποίοι, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου απαιτούν προσοχή.

- Αλιεία – Με την υλοποίηση των έργων το 2007, και πάλι παρατηρήθηκε καθυστέρηση στη διενέργεια και υποβολή δαπανών από τους Τελικούς Δικαιούχους σε σχέση με τον αρχικό προϋπολογισμό.
- Κοινοτική Πρωτοβουλία Equal – Για την Κοινοτική Πρωτοβουλία Equal παρουσιάστηκε καθυστέρηση στην υποβολή δαπανών από τους Τελικούς Δικαιούχους. Για την Κοινοτική Πρωτοβουλία έχει ετοιμαστεί η δεύτερη στη σειρά έκθεση αξιολόγησης από εξωτερικούς συμβούλους στην οποία σημειώνεται ότι δεν ανέκυψαν ιδιαίτερα προβλήματα που να λειτουργήσουν ανασχετικά ως προς την προγραμματισμένη πορεία υλοποίησης του έργου. Πρόσθετα, σημειώνεται σε αυτή ότι, η συμβολή του έργου των Αναπτυξιακών Συμπράξεων γενικά στην ισότητα των ευκαιριών κρίθηκε συνολικά πολύ σημαντική. Παρόμοια, σημειώνεται ήταν και η τάση που διαγράφεται στην ανάδειξη και προώθηση της ισότητας των δύο φύλων, ενώ ως χαμηλή χαρακτηρίστηκε η συμβολή στην αύξηση των ευκαιριών των αιτούντων άσυλο.

Για να είναι δυνατή η στενή παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων και ιδιαίτερα της ροής των πληρωμών, με στόχο την αποφυγή του κινδύνου απώλειας Κοινοτικών πόρων λόγω του κανόνα $n+2$, λειτουργεί σύστημα λεπτομερούς παρακολούθησης των έργων/υποέργων/συμβάσεων και των πληρωμών ανά μήνα. Για όλα τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, επισημαίνεται ότι οι δαπάνες που πιστοποιήθηκαν μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2007 υπερέκαλυψαν το στόχο $n+2$.

Το Γραφείο Προγραμματισμού, ως η Διαχειριστική Αρχή για την εφαρμογή των Προγραμμάτων αυτών, ανέφερε ότι μέχρι το τέλος του 2007 δεν υπήρξε οποιαδήποτε υπέρβαση των προθεσμιών όπως αυτές καθορίζονται στον Κανονισμό 1260/99 της Επιτροπής (Άρθρο 31) για τα προγράμματα για τα οποία έχει τον άμεσο έλεγχο, αναφέροντας ότι δεν υπάρχει κίνδυνος απώλειας ευρωπαϊκών πόρων από τα σχετικά Ταμεία στο μέλλον.

- Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG – Όσον αφορά στην Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG αυτή εφαρμόζεται σε τρία σκέλη: σκέλος Α, διασυνοριακή συνεργασία, σκέλος Β, διεθνιστική συνεργασία και σκέλος Γ, διαπεριφερειακή συνεργασία. Οι αρμόδιες αρχές που συντονίζουν τα προγράμματα της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας, είναι το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών της Ελλάδας για τα σκέλη Α και Β και το Υπουργείο Οικονομίας της Ισπανίας για το σκέλος Γ. Το σκέλος Α καλύπτει τις περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου, Κρήτης και Κύπρου, το σκέλος Β την Κύπρο, Ελλάδα, Ιταλία καθώς και χώρες μη μέλη της ΕΕ και το σκέλος Γ την Κύπρο, Πορτογαλία, Ισπανία, Μάλτα καθώς και ορισμένες περιφέρειες της Γαλλίας, Ιταλίας και Ελλάδας. Η Κύπρος συμμετέχει και στα τρία σκέλη της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας αυτής με χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, ύψους €4,3 εκ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ετήσιας Έκθεσης Εκτέλεσης για το 2007, για το σκέλος Β φαίνεται ότι υπήρξε ικανοποιητική εκτέλεση των προγραμμάτων το 2007 σε σχέση με το 2006 με δαπάνες ύψους £20.302.123 (€34.688.237), σε σύγκριση με £2.283.523 (€3.901.631) το 2006. Έτσι σε ότι αφορά

στον κανόνα $n+2$ για το 2005, αυτός εκπληρώθηκε. Όμως λόγω μη ικανοποίησης αυτού του κανόνα σε σχέση με το 2004 αφαιρέθηκε από την ΕΕ για το σκέλος αυτό, ποσό ύψους £10.341.142 (€17.668.890) από το σύνολο του προϋπολογισμού που ήταν £61.971.392 (€105.884.409). Με βάση στοιχεία του Γραφείου Προγραμματισμού, η σχετική απώλεια πόρων όσον αφορά στην Κύπρο ανέρχεται σε περίπου £345.312 (€590.000).

(iii) Προγραμματικά Έγγραφα περιόδου 2007 – 2013. Πέραν των Ετήσιων Εκθέσεων Εκτέλεσης, ανασκόπηση των εμπειριών από τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία για την προγραμματική περίοδο 2004 - 2006, γίνεται και σε έγγραφα που αφορούν στη νέα προγραμματική περίοδο, 2007 – 2013. Σύνοψη των σχετικών αναφορών παρατίθεται πιο κάτω:

Από το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς για την Πολιτική Συνοχής (ΕΣΠΑ) 2007-2013. Το όλο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, σημειώνεται ότι έχει αρκετά δυνατά σημεία τα οποία θα πρέπει να αξιοποιηθούν και κατά τη νέα προγραμματική περίοδο. Αυτά είναι:

- Η ύπαρξη ενός ενιαίου συστήματος για όλα τα προγράμματα, που συμβάλλει στη δημιουργία ενός κατάλληλου διαχειριστικού και επιχειρησιακού περιβάλλοντος.
- Η διασφάλιση της χρηστής διαχείρισης και δημοσιονομικής διαφάνειας όπως προκύπτει από τη μη ύπαρξη παρατυπιών.
- Η δυνατότητα ισχυρού κεντρικού συντονισμού και γρήγορης λήψης αποφάσεων μέσω της ύπαρξης μια ενιαίας Διαχειριστικής Αρχής.

Σαν αδύνατα σημεία σημειώνονται συνοπτικά τα ακόλουθα:

- Χρονοβόρες διαδικασίες ένταξης (έγκρισης) έργων.
- Χρονοβόρες διαδικασίες πρωτοβάθμιων ελέγχων.
- Μη έγκαιρη στελέχωση και οργάνωση των Τελικών Δικαιούχων και άλλων εμπλεκόμενων υπηρεσιών λόγω θεσμικών και άλλων αδυναμιών.

Από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα» 2007 – 2013. Κατά την υλοποίηση των Προγραμμάτων στην παρούσα, πρώτη περίοδο εφαρμογής των Διαρθρωτικών Ταμείων (2004 – 2006) στην Κύπρο, σημειώνεται ότι διαπιστώθηκαν οι ακόλουθες αδυναμίες:

- Ορισμένες αδυναμίες στα στάδια του σχεδιασμού των έργων, της διαχείρισης και της υλοποίησης, με αποτέλεσμα να υπάρξει κάποια καθυστέρηση στην προώθηση των διαδικασιών για υλοποίηση των έργων. Ως αποτέλεσμα, στα πρώτα δύο χρόνια εφαρμογής των Προγραμμάτων παρατηρήθηκε σχετικά χαμηλή απορρόφηση.
- Σημαντικό για την έγκαιρη υλοποίηση των έργων, διαφάνηκε ότι ήταν και ο εκ των προτέρων σωστός και ολοκληρωμένος σχεδιασμός τους. Έργα τα οποία δεν ήταν καλά σχεδιασμένα, χρειάστηκε σε κάποιες περιπτώσεις να επανασχεδιαστούν με αποτέλεσμα, να καθυστερήσει η έναρξη της υλοποίησης τους.
- Επίσης μια σημαντική αδυναμία που εντοπίστηκε στην εκ των προτέρων αξιολόγηση (ex-ante) του Επιχειρησιακού Προγράμματος, είναι η έλλειψη αξιολογήσεων των παρεμβάσεων που συγχρηματοδοτήθηκαν στη χώρα κατά την περίοδο 2004-2006 από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της ΕΕ. Η έλλειψη αυτή είναι εμφανής κατά την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της προηγούμενης Προγραμματικής περιόδου στους τομείς παρέμβασης του Προγράμματος, αλλά και στη συνέχεια δημιουργεί δυσκολίες στον προσδιορισμό της στοχοθεσίας του νέου Προγράμματος, αφού δεν υπάρχουν δεδομένα υλοποίησης που θα μπορούσαν να στηρίξουν καλύτερα τόσο τις ίδιες διαδικασίες του προγραμματισμού όσο και κάποιες αναγκαίες υποθέσεις της αξιολόγησης.

- Ένας γενικότερος κίνδυνος που εντοπίζεται στην εκ των προτέρων αξιολόγηση του Προγράμματος, είναι η πιθανή αδυναμία των δικαιούχων να προετοιμάσουν και να υλοποιήσουν έγκαιρα τις αναλαμβανόμενες από αυτούς δράσεις, με δεδομένη την υλοποίηση από τους ίδιους δράσεων της προγραμματικής περιόδου 2004-2006 (μέχρι και το 2008), σε συνδυασμό με τις όποιες αδυναμίες έχουν παρουσιάσει αυτοί οι φορείς κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο. Στο πλαίσιο αυτό, τόσο οι παρεμβάσεις στον τομέα των αστικών μεταφορών, όσο και αυτές στον τομέα του περιβάλλοντος, οι οποίες βρίσκονται σε συνέπεια με τους στόχους του Προγράμματος, θα απαιτήσουν ιδιαίτερη προσοχή κατά την υλοποίησή τους, λόγω ακριβώς του υψηλού προϋπολογισμού των παρεμβάσεων (ιδιαίτερα δε αυτών που αφορούν στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων).

Από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή» 2007 – 2013. Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα γίνεται συνοπτική αποτίμηση των έργων που αναφέρονται στο Ενιαίο Έγγραφο Προγραμματισμού για το Στόχο 3, καθώς και της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας Equal, για την Προγραμματική Περίοδο 2004 – 2006 και αναφέρονται οι ακόλουθες κύριες αδυναμίες:

- Αδυναμίες στο σχεδιασμό παρεμβάσεων.
- Πολύπλοκες και χρονοβόρες διαδικασίες ένταξης (έγκρισης) έργων.
- Πραγματοποίηση ελέγχων σε πολλά επίπεδα και σε μεγάλο μέγεθος δείγματος (κάποιες φορές μέχρι και 100%).

Το Γραφείο Προγραμματισμού μου ανέφερε ότι γίνονται έλεγχοι με βάση τις απαιτήσεις της ΕΕ.

(iv) Έλεγχοι που διενεργήθηκαν σε σχέση με τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Αρχή Πληρωμής. Σύμφωνα με τις Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 55.114 και 61.826, ημερ. 12.2.2002 και 6.4.2005, αντίστοιχα, το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας έχει οριστεί ως η ενιαία Αρχή Πληρωμής για τα Διαρθρωτικά Ταμεία, η οποία έχει την ευθύνη για την εκταμίευση των κοινοτικών πόρων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία για συγχρηματοδότηση των έργων που υλοποιούνται στα πλαίσια των Ενιαίων Εγγράφων Προγραμματισμού.

Μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων που της έχουν ανατεθεί, η Αρχή Πληρωμής έχει και την ευθύνη διενέργειας των ελέγχων της Διαχειριστικής Αρχής, των Ενδιάμεσων Φορέων και των Τελικών Δικαιούχων.

Μέσα από τους ελέγχους της κατά το 2007, η Αρχή αναφέρει ότι τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου σε Τελικούς Δικαιούχους και Ενδιάμεσους Φορείς, όπως αυτά έχουν καθοριστεί από την Διαχειριστική Αρχή, λειτουργούν ικανοποιητικά.

Τα ευρήματα του ελέγχου δεν επηρεάζουν με οποιονδήποτε τρόπο τις δαπάνες που πιστοποιήθηκαν προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενώ, οι εισηγήσεις που γίνονται, έχουν σκοπό τη βελτίωση του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου και την πλήρη συμμόρφωση με τις διαδικασίες διαχείρισης και ελέγχου, όπως αυτές έχουν καθοριστεί.

Ορισμένα από τα ευρήματα των ελέγχων της Αρχής Πληρωμής είναι τα ακόλουθα:

- Καθυστερήσεις στην υποβολή Τριμηνιαίων Δελτίων Παρακολούθησης φυσικού αντικείμενου
- Μη τήρηση από Ενδιάμεσο Φορέα συγκεντρωτικής κατάστασης για τους ελέγχους που διενήργησε κατά τη διάρκεια του έτους και μη καταχώριση συστηματικά των αποτελεσμάτων των ελέγχων του στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα.
- Μη διενέργεια κατά το 2007 ελέγχων παρακολούθησης της υλοποίησης των συστάσεων των ελέγχων του.

Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου (ΥΕΕ). Η ΥΕΕ με βάση τα άρθρα 10 -13 και 15 του Κανονισμού 438/2001 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, διενήργησε ελέγχους των συστημάτων καθώς και δειγματοληπτικούς ελέγχους των δαπανών για προγράμματα που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συμπερασματικά η εν λόγω Υπηρεσία αναφέρει σε Έκθεσή της, ότι, κατά τη γνώμη της, το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου έχει σχεδιαστεί και εφαρμόζεται με τρόπο που να διασφαλίζεται η αποτελεσματική και ορθή χρησιμοποίηση των κοινοτικών κονδυλίων, με επιφύλαξη για το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ως Τελικού Δικαιούχου για το Στόχο 3 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Τα κυριότερα ευρήματα της ΥΕΕ από τους ελέγχους ήταν τα εξής:

- Από τους ελέγχους δεν εντοπίστηκαν σοβαρά προβλήματα στην λειτουργία των Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου όσον αφορά στην επάρκεια των διαχειριστικών ελέγχων, στις διαδικασίες πιστοποίησης και στη διαδρομή ελέγχου, στο διαχωρισμό των λειτουργιών και στη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις και τις πολιτικές της Κοινότητας. Τα προβλήματα που εντοπίστηκαν δεν θεωρήθηκαν ότι είναι συστηματικού χαρακτήρα.
- Όσον αφορά στις επιτόπιες επαληθεύσεις, παρόλο που οι πρόνοιες του άρθρου 4 του Κανονισμού 438/2001 εφαρμόζονται ικανοποιητικά, παρουσιάστηκαν αδυναμίες σε σχέση με την τεκμηρίωση των ευρημάτων και την παρακολούθηση της λήψης μέτρων. Στη Ετήσια Έκθεση της Υπηρεσίας αναφέρεται ότι οι σχετικές εισηγήσεις της, συμφωνήθηκαν με τους εμπλεκόμενους φορείς και έχει τροχοδρομηθεί η υλοποίησή τους.
- Εξαίρεση στα πιο πάνω αποτελούν τα προβλήματα που εντοπίστηκαν κατά τον έλεγχο που διενεργήθηκε στη Μονάδα Διαχείρισης Έργων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, ως Τελικού Δικαιούχου για το έργο «Ένταξη των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών στη Μαθησιακή Διαδικασία». Σε αυτό τον έλεγχο εντοπίστηκαν προβλήματα που οδήγησαν σε οικονομικές διορθώσεις συνολικού ύψους €349.187, που αφορούσαν κυρίως στη μη τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας και δημόσιων συμβάσεων. Ο συστηματικός χαρακτήρας των προβλημάτων αυτών θα αξιολογηθεί με τη διενέργεια συμπληρωματικών ελέγχων στον Τελικό Δικαιούχο.

Ορισμένα παραδείγματα αδυναμιών που εντοπίστηκαν από τους σχετικούς ελέγχους δίδονται πιο κάτω.

- Οι δειγματοληπτικοί επιτόπιοι έλεγχοι που διενεργεί η Διαχειριστική Αρχή για να διασφαλίσει την κανονικότητα και συμβατότητα προς τις εθνικές και κοινοτικές πολιτικές των έργων που χρηματοδοτούνται από τα Προγράμματα δεν γίνονται σε συστηματική βάση, και γίνεται σύσταση όπως το πράττει αυτό στο μέλλον. Το Γραφείο Προγραμματισμού μου ανέφερε ότι παρακολουθεί τους επιτόπιους ελέγχους που διενεργούν οι Ενδιάμεσοι Φορείς καθώς και άλλα ελεγκτικά σώματα λεπτομερώς και δεν έκρινε σκόπιμο να διενεργήσει πρόσθετους ελέγχους κατά το 2007.
- Τελικοί Δικαιούχοι (Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού) δεν διεξήγαγαν επιτόπιους διοικητικούς ελέγχους σε Φορείς Υλοποίησης και κατ'επέκταση δεν άσκησαν έλεγχο κατά πόσο ο Φορέας Υλοποίησης τηρεί τις υποχρεώσεις του με βάση την Επιστολή Χρηματοδότησης.
- Δεν υπάρχει συγκεκριμένη διαδικασία υποβολής ενστάσεως που θα μπορούσε να ακολουθήσει ο αιτητής σε περίπτωση απόρριψης της αίτησής του. Σύσταση της Υπηρεσίας είναι όπως η Διαχειριστική Αρχή, στα πλαίσια της Προγραμματικής Περιόδου 2007 – 2013, προχωρήσει στον καθορισμό διαδικασιών για την υποβολή ενστάσεων για τα απορριφθέντα έργα.
- Δεν υπάρχει μηχανισμός για σκοπούς εύκολης αναφοράς σε σχέση με τα ευρήματα που προέκυψαν από ελέγχους που έχουν διενεργήσει Ενδιάμεσοι Φορείς σε Τελικούς Δικαιούχους. Η

εισήγηση της ΥΕΕ είναι όπως ετοιμάζεται συγκεντρωτική κατάσταση με τα διορθωτικά μέτρα που λήφθηκαν σε σχέση με τα ευρήματα των ελέγχων και κατά πόσο τα ευρήματα αυτά έχουν κλείσει ή εκκρεμούν. Σε έλεγχο παρακολούθησης που διεξήχθηκε διαπιστώθηκε η εφαρμογή των συστάσεων.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής, ενημέρωσε την Κυπριακή Δημοκρατία με επιστολή της, ημερ. 10.9.2007 ότι ολοκληρώθηκε ο έλεγχος της Επιτροπής, αναφορικά με το Ενιαίο Έγγραφο Προγραμματισμού για το Στόχο 2, για την Προγραμματική Περίοδο 2004 – 2006.

Στην επιστολή επισημαίνεται ότι δεν εντοπίστηκε καμιά παράτυπη δαπάνη και ως εκ τούτου δεν χρειάζεται να γίνουν δημοσιονομικές διορθώσεις ως αποτέλεσμα του ελέγχου και ο έλεγχος θεωρείται ολοκληρωμένος.

Ορισμένες αδυναμίες που εντόπισε η Επιτροπή και τις οποίες η Διαχειριστική Αρχή δεσμεύθηκε να βελτιώσει με τη νέα Προγραμματική Περίοδο είναι οι ακόλουθες:

- Βελτίωση του Πληροφοριακού συστήματος για τη λειτουργία παρακολούθησης των έργων.
- Βελτίωση των δεικτών για την παρακολούθηση των έργων.
- Επίσπευση της διαδικασίας πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.

Στην Ετήσια Έκθεση Δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής για το 2007, αναφέρεται ότι με βάση στοιχεία από τη Διεύθυνση Ελέγχου της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής, καθώς και από άλλες πηγές, προσφέρεται λογική διαβεβαίωση (reasonable assurance) ότι τα συστήματα που η Κύπρος χρησιμοποιεί για τη διάθεση ευρωπαϊκών πόρων για την Προγραμματική Περίοδο 2004 – 2006, μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης λειτουργούν με επάρκεια. Αυτή η άποψη ελέγχου δίδεται από τη Γενική Διεύθυνση χωρίς επιφύλαξη (unqualified opinion).

Παρόμοια ευρήματα όσον αφορά στην Κύπρο, αναφέρονται και στην Ετήσια Έκθεση Δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Ναυτιλιακών Υποθέσεων και Αλιείας, σε σχέση με τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το Χρηματοδοτικό Μέσο Προσανατολισμού και Αλιείας.

(ν) Έλεγχοι που διενεργήθηκαν σε σχέση με το Ταμείο Συνοχής.

Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας. Η Υπηρεσία μου παρατήρησε ότι λόγω της καθυστέρησης των εργασιών που αφορούν στο έργο «Νέος χώρος Υγειονομικής Ταφής και Διαμετακομιστικοί Σταθμοί για Ολοκληρωμένη Διαχείριση Στερεών Απορριμμάτων Επαρχιών Λάρνακας – Αμμοχώστου» θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή, ούτως ώστε να μην προκύψει απώλεια κοινοτικών πόρων.

Αρχή Πληρωμής. Από τον έλεγχο που διενήργησε η Αρχή στο Τμήμα Δημοσίων Έργων, που είναι ο Φορέας Υλοποίησης για το έργο «Αναβάθμιση των κυκλικών κόμβων Γερμασόγειας και Αγίου Αθανασίου στον παρακαμπτήριο Λεμεσού», το Φεβρουάριο και Μάρτιο του 2007, προκύπτει ότι το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου στο επίπεδο του Φορέα Υλοποίησης όπως αυτό έχει καθοριστεί από τη Διαχειριστική Αρχή, λειτουργεί ικανοποιητικά. Σε έκθεσή της, η Αρχή σημειώνει ότι τα ευρήματα του ελέγχου δεν επηρεάζουν με οποιονδήποτε τρόπο τις δαπάνες που πιστοποιήθηκαν προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι εισηγήσεις που γίνονται σκοπό έχουν τη βελτίωση του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου και την πλήρη συμμόρφωση με τις διαδικασίες διαχείρισης και ελέγχου όπως αυτές έχουν καθοριστεί.

Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου. Με βάση τους ελέγχους που διεξήγαγε στα έργα που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής με βάση τα άρθρα 9 – 11 του Κανονισμού 1386/2002 της Επιτροπής, η ΥΕΕ συμπέρανε ότι το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου λειτουργεί αποτελεσματικά ώστε να παρέχει εύλογη διαβεβαίωση ως προς την ορθότητα των καταστάσεων δαπανών που υποβλήθηκαν

στην Επιτροπή και ως εκ τούτου, ως προς την νομιμότητα και την κανονικότητα των σχετικών πράξεων. Σημειώνεται ότι τα ευρήματα ελέγχου που έχουν εντοπιστεί δεν θεωρούνται συστηματικού χαρακτήρα.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι στην έκθεση της ΥΕΕ αναφέρεται ότι μέχρι τις 14 Απριλίου 2008 δεν είχαν αναφερθεί οποιεσδήποτε παρατυπίες από τις άλλες Ελεγκτικές Αρχές και τους Φορείς Υλοποίησης.

Ορισμένα από τα κυριότερα ευρήματα της ΥΕΕ ήταν τα ακόλουθα:

Σε σχέση με τον Ενδιάμεσο Φορέα – Τομέα Μεταφορών, Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων παρατηρήθηκε ότι:

- Δεν τηρούνταν συγκεντρωτικά στοιχεία των αλλαγών που εγκρίνονται και των δαπανών που επηρεάζουν, δυσχεραίνοντας έτσι την αποτελεσματική παρακολούθηση. Η σύσταση της ΥΕΕ είναι όπως η Διαχειριστική Αρχή μεριμνήσει να περιλάβει διαδικασία ανάπτυξης πίνακα παρακολούθησης αλλαγών και απαιτήσεων. Σε έλεγχο παρακολούθησης που διεξήχθηκε διαπιστώθηκε η εφαρμογή των συστάσεων.
- Σύμφωνα με σχετική εγκύκλιο, οι αλλαγές και απαιτήσεις εργολάβων πρέπει να παραπέμπονται για εξέταση στο αρμόδιο σώμα πριν την υλοποίησή τους. Εντούτοις, παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου η υποβολή των αλλαγών έγινε εκ των υστέρων. Η σύσταση είναι όπως ο Ενδιάμεσος Φορέας επιστήσει την προσοχή στο Φορέα Υλοποίησης ότι η εκ των υστέρων υποβολή αιτημάτων για αλλαγές στις Επιτροπές Αλλαγών και Απαιτήσεων είναι αντικανονική και θα πρέπει να αποφεύγεται.

Πρόσθετα όσον αφορά στους ελέγχους που διενεργήθηκαν στη Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων του Γενικού Λογιστηρίου (ΔΔΣ) και στη Διαχειριστική Αρχή σε σχέση με το Ταμείο Συνοχής, ορισμένα από τα πιο σημαντικά ευρήματα είναι τα ακόλουθα:

- Όσον αφορά στη Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων παρατηρήθηκε μη επαρκής τεκμηρίωση των ελέγχων που διενεργούνται επί των συμπληρωμένων «Πινάκων Ελέγχου» και επί των σχετικών παραστατικών. Έγινε σύσταση όπως στους «Πίνακες Ελέγχου» περιλαμβάνεται καλύτερη αναφορά στα τεκμήρια που εξετάζονται.
- Δεν υπήρχε μηχανισμός για να επιβεβαιώνει ότι τα έγγραφα προσφορών για τα οποία εκδόθηκε το πιστοποιητικό συμβατότητας είναι εκείνα που δόθηκαν στους προσφοροδότες. Έγινε σύσταση όπως η Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων εφαρμόζει διαδικασίες από τις οποίες να μπορεί να επιβεβαιώνει ότι τα τελικά έγγραφα που δίνονται στους προσφοροδότες δεν έχουν τύχει μεταγενέστερης τροποποίησης.

Σε έλεγχο παρακολούθησης που διεξήχθηκε, διαπιστώθηκε η εφαρμογή των πιο πάνω συστάσεων.

- Αναφορικά με τους ελέγχους που διενεργήθηκαν στη Διαχειριστική Αρχή, τα ευρήματα τους είναι τα ίδια με αυτά που αφορούν στα παραδείγματα πιο πάνω για τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Κατά το Μάρτιο του 2008 περατώθηκε ο έλεγχος συστημάτων που διενήργησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφορικά με το Ταμείο Συνοχής από τις 18 έως 22 Απριλίου 2005, και αναφέρεται σε αυτή ότι δεν προέκυψε οποιαδήποτε δημοσιονομική διόρθωση ως αποτέλεσμα του ελέγχου.

Η μόνη σύσταση που δεν θεωρείται λήξασα αφορά στις διαδικασίες αλλαγών και απαιτήσεων σε σχέση με συμβάσεις του Δημοσίου. Συγκεκριμένα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής σημειώνει ότι οι τροποποιήσεις συμβάσεων που υλοποιούνται με τη μορφή συμπληρωματικών συμβάσεων πρέπει να πραγματοποιούνται κατά τρόπο απολύτως συμβατό με τις διατάξεις των κοινοτικών οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις, και ιδίως αυτές οι συμπληρωματικές συμβάσεις μπορούν να συνάπτονται μόνο στο πλαίσιο απρόβλεπτων περιστάσεων που

διαμορφώνονται μετά τη σύναψη της αρχικής σύμβασης. Προς το σκοπό αυτό η Διαχειριστική Αρχή (το Γραφείο Προγραμματισμού) εξέδωσε στις 24.1.2008 σχετική εγκύκλιο.

Επίσης στην Ετήσια Έκθεση Δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής για το 2007, αναφέρεται ότι προσφέρεται λογική διαβεβαίωση (reasonable assurance) ότι τα συστήματα που η Κύπρος χρησιμοποιεί για τη διάθεση ευρωπαϊκών πόρων για την Προγραμματική Περίοδο 2004 – 2006, μέσω του Ταμείου Συνοχής λειτουργούν με επάρκεια. Αυτή η άποψη ελέγχου δίδεται από τη Γενική Διεύθυνση χωρίς επιφύλαξη (unqualified opinion).

(ε) Άλλα Συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα

(i) Έλεγχοι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

- **Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσφύγων.** Η Υπηρεσία μας, κατόπιν ελέγχου στην Υπηρεσία Ασύλου διαπίστωσε ότι, παρόλο που μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων (που στόχο έχει την υποστήριξη και ενθάρρυνση των προσπάθειών των κρατών μελών για την υποδοχή των προσφύγων και εκτοπισθέντων και των συνεπειών της υποδοχής αυτής), η Υπηρεσία Ασύλου μπορούσε να απορροφήσει κονδύλια ύψους £1.887.113 για την Προγραμματική Περίοδο 2004 – 2007, μόνο το ποσό των £805.650 ανατέθηκε σε προγράμματα, που αντιπροσωπεύει ποσοστό ίσο με 42,7%.

Πρόσθετα, η Υπηρεσία Ασύλου ανέπτυξε μέσω ιδιωτικής εταιρείας, μηχανογραφημένο σύστημα αξίας £33.641 πλέον ΦΠΑ, που χρηματοδοτείται πλήρως από την ΕΕ (το οποίο παραδόθηκε στις 26.08.2008) αλλά λόγω καθυστερήσεων στην ανάπτυξη του, απωλέσθηκε το 20% της χρηματοδότησης.

- **Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για την Ισότητα των Ανδρών και Γυναικών.** Ο Εθνικός Μηχανισμός για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, ο οποίος υπάγεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και σκοπό έχει την προώθηση της ισότητας και των δικαιωμάτων της γυναίκας στην Κύπρο, σύναψε τρεις ξεχωριστές συμβάσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφορικά με τη διεκπεραίωση τριών προγραμμάτων.

Σε σχέση με το πρώτο πρόγραμμα το οποίο ολοκληρώθηκε στις 31.12.2005, μετά από έλεγχο που διενήργησαν τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 21-25 Μαΐου 2007, διαπιστώθηκαν διάφορες αδυναμίες στην οικονομική διαχείριση και τεκμηρίωση αριθμού δαπανών, που λόγω της σοβαρότητας τους, έγινε εισήγηση για την ανάκτηση/επιστροφή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή του ποσού των €218.786 από το σύνολο των €291.212 που είχαν εμβαστεί στο Υπουργείο στα πλαίσια του Προγράμματος.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρέπεμψε το θέμα στη Μονάδα Πάταξης της Απάτης και Διαφθοράς (OLAF) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για διεξαγωγή έρευνας ενώ ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, βάσει ερευνών της Κυπριακής Αστυνομίας, άσκησε ποινική δίωξη.

Λόγω των σοβαρών αδυναμιών που προέκυψαν σε σχέση με το πρώτο πρόγραμμα, η Υπηρεσία μου ύστερα από παράκληση του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου, εξέτασε και τα άλλα δύο προγράμματα, που αφορούσαν αντίστοιχες συμβάσεις.

Για τη σύμβαση που αφορούσε το πρόγραμμα «Gender Equality - A Responsibility of Both Sexes», το οποίο ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο του 2006 και έτυχε επιχορήγησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ύψους €205.089, η Υπηρεσία μου εντόπισε αδυναμίες στη τεκμηρίωση των πληρωμών. Τα ίδια περίπου ευρήματα εντοπίστηκαν και για το πρόγραμμα «Gender Equality – The New Dimension on Local Development», το οποίο επιχορηγήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με €187.944. Οι τελικοί λογαριασμοί του τελευταίου προγράμματος οι οποίοι έπρεπε να υποβληθούν στην Επιτροπή μέχρι τις 31.3.2008, δεν ετοιμάστηκαν, ενώ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με επιστολή της ημερ. 11.4.2008, ενημέρωσε το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου, ότι αποφασίστηκε όπως ανασταλούν όλες οι πληρωμές σε σχέση με το υπό αναφορά πρόγραμμα.

Ενόψει των πιο πάνω, εισηγήθηκα όπως το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης, προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για διερεύνηση των πιο πάνω περιπτώσεων, ως προς την πιθανότητα διάπραξης και ποινικών αδικημάτων.

(ii) Έλεγχοι της Μονάδας Πάταξης της Απάτης και Διαφθοράς (OLAF), της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορούν σε άλλα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.

Πρόγραμμα Χρηματοδότησης “HERCULE” 2005 – 2006. Με βάση σύμβαση της Κυπριακής Αστυνομίας και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που υπογράφηκε στις 15.12.2004 στα πλαίσια του Προγράμματος οικονομικής βοήθειας της Μονάδας Πάταξης της Απάτης και Διαφθοράς (OLAF) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Κυπριακή Αστυνομία θα τύγχανε επιχορήγησης ύψους €421.000 σε σχέση με την προμήθεια συστήματος εντοπισμού θέσεως οχημάτων.

Ο OLAF παρατήρησε όμως ότι υπήρξε μεγάλη διαφορά στην τιμή παρόμοιου εξοπλισμού που αγοράστηκε από άλλες χώρες της ΕΕ και με επιστολή του ημερ. 4.4.2008 προς το Γενικό Εισαγγελέα, αναφέρει ότι αποφάσισε να επιβάλει διοικητικά και οικονομικά μέτρα, τα οποία περιλαμβάνουν τον τερματισμό της εν λόγω σύμβασης και επιστροφή των χρημάτων που καταβλήθηκαν.

ΜΕΡΟΣ 8 - ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

8.1 ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2007

Ο Προϋπολογισμός του Κράτους για το έτος 2007 κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 5.10.2006 και, μετά την ψήφιση του σε Νόμο, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 29.12.2006.

8.2 Πάγιο Ταμείο. Το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας παρουσίασε το 2007 την πιο κάτω κίνηση:

	2007	2006
	£000	£000
Χρεωστικό υπόλοιπο 1.1	4.466.325	4.341.797
Πλέον: Πληρωμές	<u>3.884.402</u>	<u>3.785.485</u>
	8.350.727	8.127.282
Μείον: Εισπράξεις	<u>4.031.072</u>	<u>3.660.957</u>
Χρεωστικό υπόλοιπο 31.12	<u>4.319.655</u>	<u>4.466.325</u>

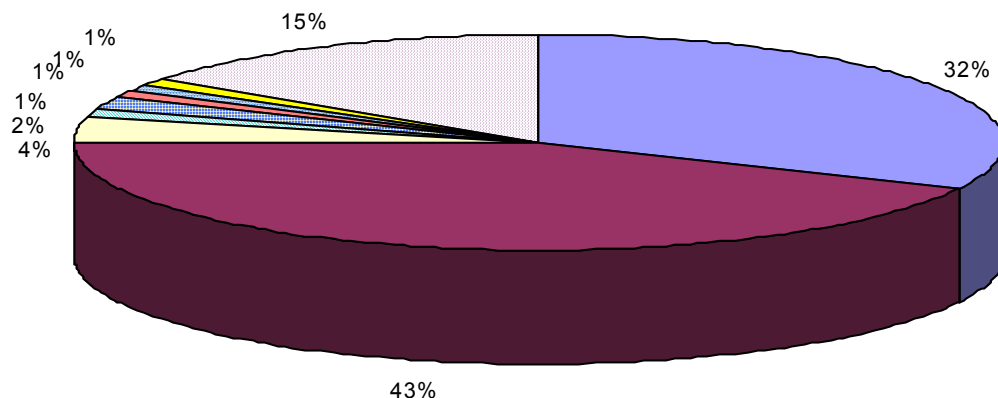
8.3 Αποτελέσματα έτους. Κατά το 2007 προέκυψε πλεόνασμα ύψους £146,7 εκ., σε σύγκριση με έλλειμμα £124,5 εκ. το 2006 ενώ, σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό του 2007, το έλλειμμα θα ανερχόταν σε £938,5 εκ., σε σύγκριση με έλλειμμα £998,4 εκ. το 2006.

	Προϋπολογισθέντα	Πραγματικά	%
	£000	£000	Αύξηση/ (Μείωση)
Εισπράξεις	3.315.339	4.031.072	21,59
Πληρωμές	<u>4.253.859</u>	<u>3.884.402</u>	(8,69)
(Έλλειμμα)/Πλεόνασμα	<u>(938.520)</u>	<u>146.670</u>	

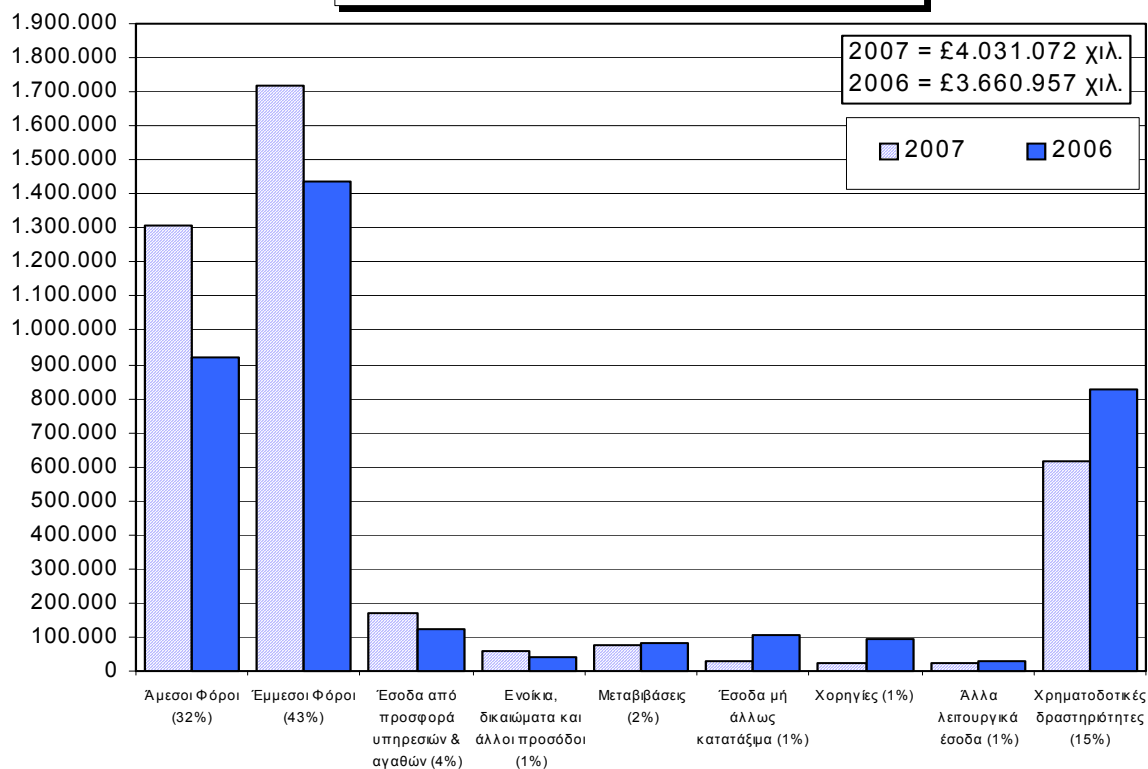
8.4 Εισπράξεις. Οι συνολικές εισπράξεις σημείωσαν αύξηση £370,1 εκ., σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, κυρίως λόγω αύξησης των λειτουργικών εισπράξεων κατά £578,5 εκ. που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εισπράξεων από τους άμεσους φόρους κατά £391,6 εκ. από τους έμμεσους φόρους κατά £279,6 εκ. και από τα έσοδα από προσφορά υπηρεσιών και πώληση αγαθών κατά £45,6 εκ.

Οι εισπράξεις των δύο τελευταίων ετών παρουσιάζονται στη Δημοσιονομική Έκθεση για το έτος 2007, ως ακολούθως:

	2007		2006	
	£000	%	£000	%
<u>ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ</u>				
A. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	3.409.221	84,58	2.830.738	77,32
Άμεσοι Φόροι	1.310.543	32,51	918.955	25,10
Έμμεσοι Φόροι	1.718.731	42,64	1.439.082	39,31
Έσοδα από Προσφορά Υπηρεσιών και Πώληση Αγαθών	170.357	4,23	124.763	3,41
Ενοίκια, Δικαιώματα και άλλες Πρόσοδοι	57.482	1,43	40.171	1,10
Μεταβιβάσεις	76.739	1,90	79.324	2,17
Έσοδα μη άλλως κατατάξιμα	29.135	0,73	107.598	2,93
Χορηγίες	21.276	0,53	92.871	2,54
Άλλα λειτουργικά έσοδα	24.958	0,62	27.974	0,76
B. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	5.233	0,13	2.270	0,06
ΠΑΓΙΑ				
Πωλήσεις Παγίων	5.233	0,13	2.270	0,06
Γ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	616.618	15,29	827.949	22,62
ΑΛΛΑ ΕΣΟΔΑ/ΕΞΟΔΑ				
Πρόσοδοι από τόκους	4.047	0,10	7.303	0,20
ΔΑΝΕΙΑ	612.571	15,19	820.646	22,42
Έσοδα Εκδοθέντων Δανείων	15.289	0,38	75.908	2,07
Αναλήψεις Δανείων Εξωτερικού	62.241	1,54	49.492	1,36
Αναλήψεις Δανείων Εσωτερικού	535.041	13,27	695.246	18,99
ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ	4.031.072	100,00	3.660.957	100,00

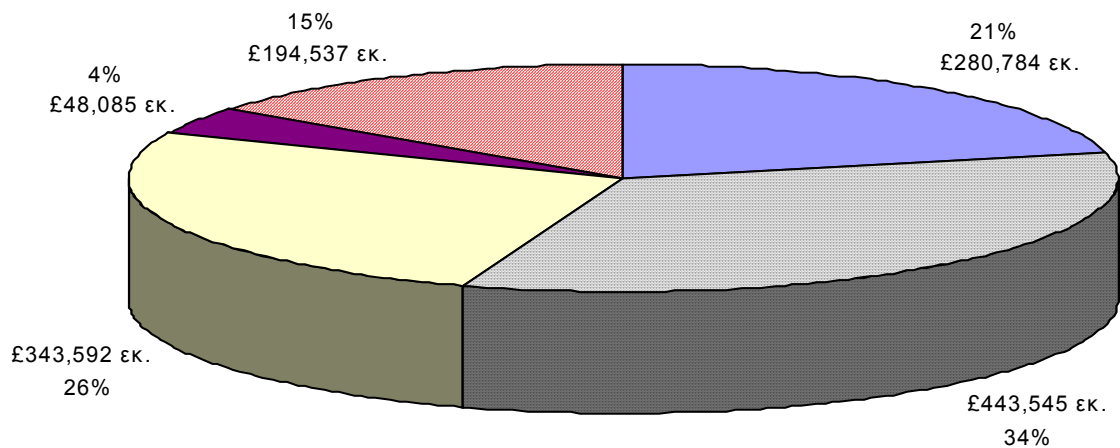
Ανάλυση Εισπράξεων Προϋπολογισμού 2007Σύνολο
£4.031,072 εκ.

Άμεσοι Φόροι (32%)	Εμμεσοι Φόροι (43%)
Εσοδα από προσφορά υπηρεσιών & αγαθών (4%)	Ενοίκια, δικαιώματα και άλλοι προσόδοι (1%)
Μεταβιβάσεις (2%)	Εσοδα μη άλλως κατατάξιμα (1%)
Χορηγίες (1%)	Άλλα λειτουργικά έσοδα (1%)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες (15%)	

Σύγκριση Εισπράξεων Προϋπολογισμού με το προηγούμενο έτος

Ανάλυση Άμεσων Φόρων 2007

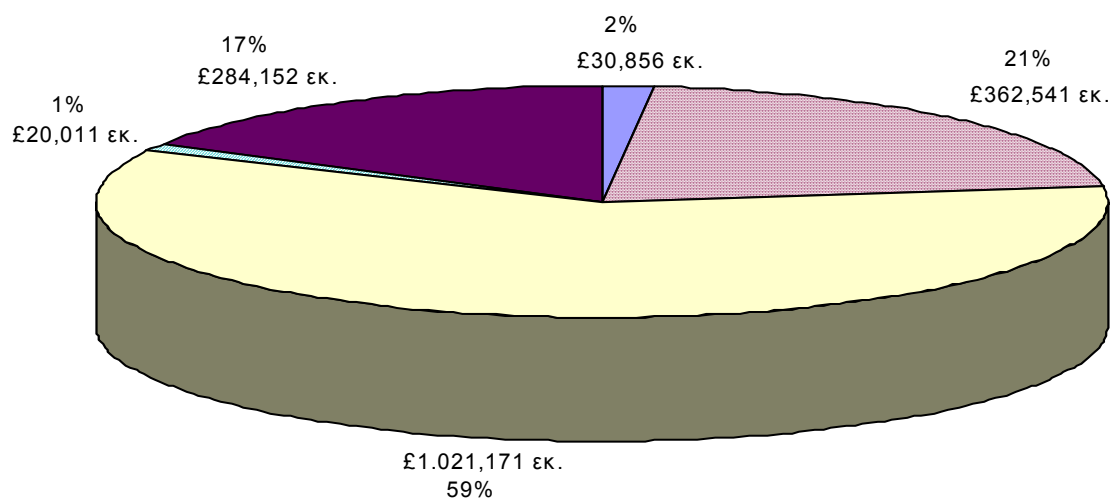
Σύνολο
£1.310,543 εκ.

- Φόρος Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων (21%)
- Φόρος Εισοδήματος Νομικών Προσώπων (34%)
- Φόροι Περιουσίας (26%)
- Φόροι Μηχανοκίνητων Οχημάτων (4%)
- Άλλοι άμεσοι φόροι (15%)

Ανάλυση Έμμεσων Φόρων 2007

Σύνολο
£1.718,731 εκ.

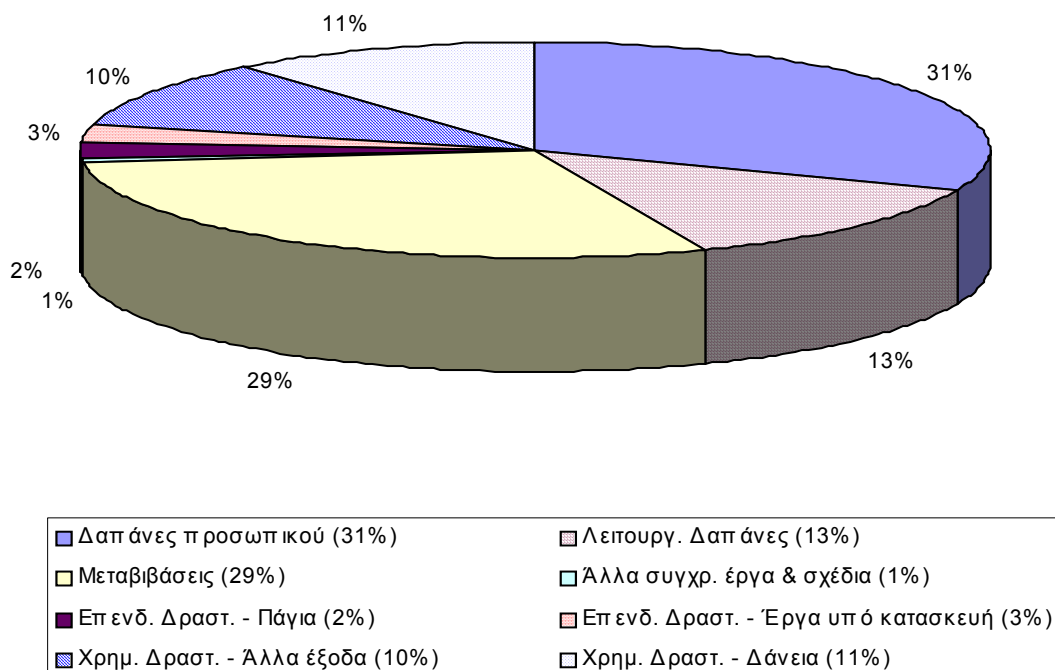
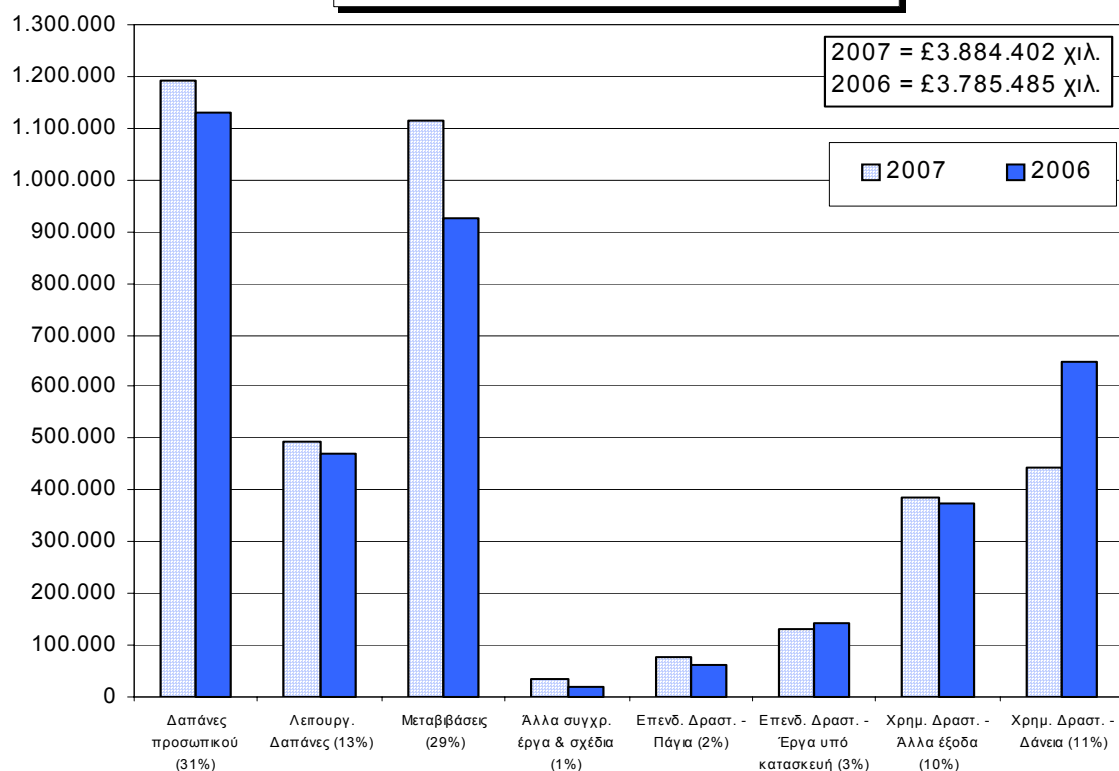
- Εισαγωγικοί Δασμοί (2%)
- Φόροι Κατανάλωσης (21%)
- ΦΠΑ (59%)
- Φόροι Μηχανοκίνητων Οχημάτων (1%)
- Άλλοι έμμεσοι φόροι (17%)

8.5 Πληρωμές. Οι πληρωμές κατά το 2007 παρουσίασαν αύξηση £98,9 εκ. ή 2,61%, σε σχέση με το 2006, και παρουσιάζονται στη Δημοσιονομική Έκθεση για το έτος 2007, ως ακολούθως:

	2007		2006	
	£000	%	£000	%
ΠΛΗΡΩΜΕΣ				
A. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ	2.832.536	72,92	2.544.557	67,22
Δαπάνες προσωπικού	1.193.514	30,73	1.128.905	29,82
Λειτουργικές Δαπάνες	492.993	12,69	471.609	12,46
Μεταβιβάσεις	1.113.141	28,66	924.474	24,42
Άλλα συγχρηματοδοτούμενα έργα και σχέδια	32.888	0,84	19.569	0,52
B. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	221.859	5,71	217.749	5,75
Πάγιο ενεργητικό	77.734	2,00	60.006	1,58
Έργα υπό κατασκευή	129.670	3,34	141.995	3,75
Επενδύσεις	14.455	0,37	15.748	0,42
Γ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	830.007	21,37	1.023.179	27,03
Άλλα έξοδα	384.509	9,90	375.267	9,91
Δάνεια	445.498	11,47	647.912	17,12
Σύνολο πληρωμών	3.884.402	100,00	3.785.485	100,00

Ανάλυση Πληρωμών Προϋπολογισμού 2007

Σύνολο
£3.884,402 εκ.

Σύγκριση Πληρωμών Προϋπολογισμού με το προηγούμενο έτος

8.6 ΓΕΝΙΚΑ

Υπερβάσεις επί του Προϋπολογισμού. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι έγιναν πληρωμές πέρα από τα αρχικά εγκριθέντα ποσά, για τις οποίες ζητήθηκε και δόθηκε καλυπτική έγκριση από τον Υπουργό Οικονομικών.

Ειδικά Εντάλματα Πληρωμής. Σύμφωνα με το άρθρο 168 του Συντάγματος ή με βάση τον περί Προϋπολογισμού Νόμο εκδόθηκαν από τον Υπουργό Οικονομικών συνολικά 83 Εντάλματα Πληρωμής (Ε.Ε.Π.) για συνολικό ποσό £381.183.886. Αυτά αναλύονται ως ακολούθως:

	Αρ. Ε.Ε.Π.	Ποσό £
Άμεση επιβάρυνση Πάγιου Ταμείου	11	53.704.112
Με Συμπληρωματικούς Προϋπολογισμούς Νόμους	2	117.863.206
Άλλα-σύμφωνα με τον περί Προϋπολογισμού Νόμο	70	209.616.568
Σύνολο	83	381.183.886

Τα ειδικά Εντάλματα Πληρωμής που εκδόθηκαν με Νόμο είναι τα ακόλουθα:

Α/Α Ε.Ε.Π.	Νόμος	Ποσό £
23	38(II)/2007	5.741.550
56	42(II)/2007	112.121.656
		117.863.206

Η κατηγορία Άλλα Ειδικά Εντάλματα Πληρωμής αναλύεται όπως πιο κάτω:

Περιγραφή	Ποσό £
Μεταφορά από Αποθεματικό	30.329.620
Μεταφορά από Συγκεντρωτικά Κονδύλια	31.806.747
Μεταφορά από εξοικονομήσεις σε Άρθρα του ιδίου Κεφαλαίου	147.480.201
Σύνολο	209.616.568

Συνολικά, 1442 Άρθρα επηρεάστηκαν μια ή περισσότερες φορές. Μετά τις 31.12.2007, εκδόθηκαν για το έτος 2007, 9 Ειδικά Εντάλματα Πληρωμής συνολικού ύψους £20.170.065. Το τελευταίο Ειδικό Ένταλμα Πληρωμής που εκδόθηκε έφερε ημερομηνία 8 Φεβρουαρίου 2008.

Καθυστερημένες υποχρεώσεις. Σύμφωνα με τις Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες, οι υποχρεώσεις της Κυβέρνησης πρέπει να τακτοποιούνται έγκαιρα και οπωσδήποτε πριν από τη λήξη του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο δημιουργούνται. Η πρόνοια αυτή δεν τηρήθηκε πάντοτε, με αποτέλεσμα να γίνουν πληρωμές μέχρι 28.2.2008 από τον Προϋπολογισμό του 2008, για υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν μέσα στο 2007, για συνολικό ποσό £3.019.428 το οποίο παρουσιάζεται στη Δημοσιονομική Έκθεση. Οι πιο πάνω οδηγίες προβλέπουν επίσης ότι οι καταστάσεις καθυστερημένων υποχρεώσεων πρέπει να υποβάλλονται στο Γενικό Λογιστή, το αργότερο μέχρι τις 31 Ιανουαρίου του επόμενου χρόνου.

8.7 ΤΕΛΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Πιστοποίηση Τελικού Απολογισμού. Ο Τελικός Απολογισμός της Δημοκρατίας, για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2007, έχει ελεγχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 116 του Συντάγματος. Εκτός των παρατηρήσεων που αναφέρονται στην Έκθεση αυτή, ο Τελικός Απολογισμός δίνει, κατά τη γνώμη μου, αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης της Δημοκρατίας.

Η γενική διαπίστωση είναι ότι σημειώθηκαν σημαντικές βελτιώσεις στον εσωτερικό έλεγχο όσον αφορά στα λογιστικά συστήματα, με αποτέλεσμα να περιοριστούν στο ελάχιστο τα αριθμητικά λάθη. Επιβάλλεται όμως η εισαγωγή συστημάτων εσωτερικού ελέγχου διεύθυνσης, τα οποία, μεταξύ άλλων, να συμπεριλαμβάνουν συγκεκριμένους στόχους και μετρήσιμα κριτήρια με δείκτες απόδοσης, βάσει των οποίων να έχει την ευχέρεια, τόσο η διεύθυνση, όσο και ο πολίτης να αξιολογούν την απόδοση και επίτευξη των στόχων που οφείλει να θέτει κάθε Υπουργείο, Τμήμα ή Υπηρεσία, καθώς επίσης και η επέκταση της χρήσης μηχανογραφημένων συστημάτων σε όλους τους τομείς, με ταυτόχρονη εκπαίδευση του προσωπικού στην αξιοποίηση της τεχνολογίας, για παροχή έγκαιρης και αποτελεσματικής εξυπηρέτησης στους πολίτες με το μικρότερο δυνατόν κόστος. Η θέσπιση και τροποποίηση νομοθετημάτων που θα συμβάλουν στον περιορισμό των αδυναμιών και ελλείψεων που παρατηρούνται σε ορισμένους τομείς, ιδιαίτερα στην επιβολή και είσπραξη των δημόσιων εσόδων επιβάλλεται όπως προωθείται το ταχύτερο.

Υποβολή Τελικού Απολογισμού. Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 81 του Συντάγματος, ο Τελικός Απολογισμός πρέπει να κατατίθεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση μέσα σε τρεις μήνες από τη λήξη του οικονομικού έτους. Ο Τελικός Απολογισμός για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31.12.2007 εγκρίθηκε από το Γενικό Λογιστή στις 28.2.2008 και κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων το Μάρτιο 2008.

Κατάσταση Ενεργητικού και Παθητικού. Η πιο κάτω κατάσταση παρουσιάζει το Ενεργητικό και Παθητικό της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 31 Δεκεμβρίου 2007 και 31 Δεκεμβρίου 2006. Η κατάσταση ετοιμάζεται με βάση τις πραγματικές εισπράξεις και πληρωμές σε ιστορικό κόστος εκτός σε ότι αφορά στα ακόλουθα στοιχεία που περιλαμβάνονται σ' αυτή.

(α) τα εξοφλητικά αποθέματα τα οποία συμπεριλαμβάνουν δεδουλευμένα έσοδα από τόκους για το έτος.

(β) τα υπόλοιπα των δανείων που παραχωρήθηκαν από τη Δημοκρατία και του δανεισμού σε ξένα νομίσματα τα οποία συμπεριλαμβάνουν τα μη πραγματοποιηθέντα συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από τη μετατροπή με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει στο τέλος του έτους.

(γ) τα υπόλοιπα των εξοφλητικών αποθεμάτων, των δανείων που παραχωρήθηκαν, του δανεισμού και των επενδύσεων κεφαλαιοποιούνται κατά τη λήξη του έτους και συμπεριλαμβάνονται στην Κατάσταση του Ενεργητικού και Παθητικού. Το καθαρό συνολικό ποσό των στοιχείων αυτών κατά τη λήξη του έτους αναγνωρίζεται στο Αποθεματικό από Επενδυτικές και Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες.

	2007 £000	2006 £000
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Τράπεζες & Μετρητά	310.313	17.370
Ειδικά Ταμεία	10	15.641
Προκαταβολές & Χρεωστικά Υπόλοιπα	53.414	68.766
Αποθέματα	4.742	4.961
Εξοφλητικά Αποθέματα	505.529	514.748
Δάνεια (που παραχωρήθηκαν από το κράτος)	195.246	181.959

	2007	2006
	£000	£000
Επενδύσεις	72.549	61.348
	1.141.803	864.793
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Τραπεζικά Παρατραβήγματα	5.141	50.788
Ειδικά Ταμεία	175.552	112.214
Καταθέσεις & Πιστωτικά υπόλοιπα	183.162	78.889
Γραμμάτια Δημοσίου	4.340.850	4.338.540
Δανεισμός	4.565.863	4.157.711
	9.270.568	8.738.142
ΚΑΘΑΡΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟ	8.128.765	7.873.349
ΠΑΓΙΟ ΤΑΜΕΙΟ		
Συσσωρευμένο Έλλειμμα στην αρχή του έτους	4.466.324	4.341.797
(Πλεόνασμα)/Έλλειμμα για το Έτος	(146.670)	124.527
	4.319.654	4.466.324
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	3.809.111	3.407.025
	8.128.765	7.873.349

8.8 ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ**Μετρητά και υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών κ.λπ. στις 31 Δεκεμβρίου 2007**

	£
Σύνολο σε Τράπεζες και Μετρητά	310.313.048
Μείον: Τραπεζικά Παρατραβήγματα	(5.140.872)
	305.172.176
Αντιπροσωπεύεται από:	
Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου:	
Ταμείο Διαχείρισης Μετρητών	50.000.000
Γενικός Κυβερνητικός Λογαριασμός	248.665.535
	298.665.535
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις	1.698.627
Υπόλοιπα σε Ταμεία Πάγια Προκαταβολής	4.808.015
Ολικά	305.172.177

Ειδικά Ταμεία £9.793. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει τα υπόλοιπα των διαφόρων Ταμείων που διαχειρίζεται η Κυβέρνηση. Στη Δημοσιονομική Έκθεση παρουσιάζονται χωριστοί λογαριασμοί για το κάθε Ταμείο.

Προκαταβολές και χρεωστικά υπόλοιπα £53,4 εκ. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνονται τα υπόλοιπα των πιο κάτω προκαταβολών, συνολικού ύψους £33,5 εκ. τα οποία πιθανόν να βαρύνουν τελικά το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Οι προκαταβολές που εκδόθηκαν πριν από πολλά χρόνια πρέπει να εξοφληθούν ή να μετατραπούν σε δάνεια το συντομότερο δυνατόν. Με την ψήφιση του περί Ενταλμάτων Προκαταβολής Νόμου του 1985 και την έκδοση των σχετικών Κανονισμών, σύμφωνα με τους οποίους η χρονική διάρκεια της προκαταβολής δεν δύναται να

υπερβαίνει τα δύο έτη από της έκδοσης της, καταβάλλονται από το Γενικό Λογιστή προσπάθειες για τακτοποίηση των προκαταβολών.

(α) Προκαταβολές, Γενικό Λογιστήριο (διάφορες)

-Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως £2,6 εκ. Η προκαταβολή αυτή εκδόθηκε κατά τα έτη 1976-1982 στην Τράπεζα για τη δανειοδότηση ιδιωτικών επιχειρήσεων. Η προκαταβολή αυτή δεν φέρει τόκο.

-Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ. £1,0 εκ. Το ποσό αυτό καταβλήθηκε το 1983, για να μπορέσει η εταιρεία να συνεχίσει τη λειτουργία της. Το Κράτος έχει προβεί σε ενέργειες για τη διάλυση της εταιρείας αυτής. Όπως αναφέρεται και σε άλλες παραγράφους της παρούσας Έκθεσης, σύμφωνα με τον Έφορο Εταιρειών και Επίσημο Παραλήπτη, από τη διαδικασία εκκαθάρισης των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών, δεν αναμένεται η είσπραξη οποιουδήποτε ποσού. Ο Γενικός Λογιστής με πληροφόρησε ότι έχει ζητηθεί από το Υπουργείο Οικονομικών η διαγραφή του ποσού αυτού.

-Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας £0,1 εκ.

-Δήμος Λευκωσίας (Λαϊκή Γειτονιά) £0,1 εκ.

-Συμβούλια Αποχετεύσεων Λάρνακας, Παραλιμνίου, Αγ. Νάπας £16,6 εκ.

(β) Διάφορες Προκαταβολές

-Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα £0,5 εκ. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει δάνεια που παραχωρήθηκαν από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα με διάφορες συμφωνίες, για τα οποία η Κυβέρνηση ήταν εγγυήτρια.

-Τουρκική Κοινοτική Συνέλευση Κύπρου και Τουρκικό Συμβούλιο Εκπαιδεύσεως £0,2 εκ. Οι προκαταβολές αυτές εκδόθηκαν πριν από το 1963 στην Τουρκική Κοινοτική Συνέλευση και το Τουρκικό Συμβούλιο Εκπαιδεύσεως.

(γ) Πληρωμές λόγω εγγυήσεων

-Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αμμοχώστου £1,7 εκ. Το ποσό αυτό καταβλήθηκε κατά τα έτη 1976-1995, για να μπορέσει το Συμβούλιο να πληρώσει προς τη Διεθνή Τράπεζα Ανασυγκροτήσεως και Αναπτύξεως τις δόσεις των δανείων και τα ποσά που χρωστούσε στους εργολάβους για εργασία που εκτέλεσαν το 1974.

-Διάφορες πληρωμές £1,2 εκ. Αντιπροσωπεύει τακτοποίηση δανείων και υποχρεώσεων διαφόρων Ημικρατικών Οργανισμών και ιδιωτικών εταιρειών, τα οποία είναι εγγυημένα από την Κυβέρνηση.

-Πληρωμές Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού £9,6 εκ. Το ποσό αυτό καταβλήθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κατά τα έτη 1991-1998, για αποζημιώσεις βιομηχάνων για εξαγωγές στη Λιβύη, στο Ιράκ, στο Κουβέιτ, στη Ρωσία και για ορισμένες άλλες μεμονωμένες περιπτώσεις. Εντός του 2002 εισπράχθηκε μέσω του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ποσό £0,5 εκ. έναντι των οφειλών του Ιράκ και εντός του 2007 διαγράφηκε ποσό £0,5 εκ. που κατέβαλε η Υπηρεσία Ασφάλισης Εξαγωγών στους εξαγωγείς μέλη της μετά από έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών. Όπως έχω πληροφορηθεί το αρμόδιο Υπουργείο έχει προβεί σε διάφορες ενέργειες και υπάρχει μεγάλη πιθανότητα είσπραξης των ποσών αυτών. Άποψη της Υπηρεσίας μου είναι ότι το θέμα της χρέωσης σε λογαριασμό προκαταβολών θα πρέπει να εξετασθεί σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών καθότι η χρέωση αυτή εκκρεμεί για πολλά χρόνια.

(δ) Δάνεια από λογαριασμούς του Δημοσίου. Στις 31 Δεκεμβρίου 2007, τα υπόλοιπα των δανείων που παραχωρήθηκαν σε Δήμους, Ημικρατικούς Οργανισμούς, Δανειστικούς Επιτρόπους κ.λπ. ανέρχονταν σε £195,2 εκ. Κατά τη διάρκεια του έτους παραχωρήθηκαν νέα δάνεια ύψους

£28,3 εκ. Εισπράχθηκε επίσης το ποσό των £14,8 εκ. για αποπληρωμή κεφαλαίου. Οι καθυστερήσεις ανέρχονταν σε £6,1 εκ.

Αναλυτική κατάσταση υπολοίπων δανείων 31ης Δεκεμβρίου 2007 και 2006.

	2007	2006
	£000	£000
Δανειστικοί Επίτροποι	13.183	13.394
Δήμοι	363	376
Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου	3.271	3.271
Αρχή Λιμένων Κύπρου	1.646	1.646
Οργανισμός Χρηματοδότησεως Στέγης	23.357	21.815
Οργανισμός Αναπτύξεως Γης	23.159	19.947
Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ	21.382	21.382
Συνεργατική Οικοδομική Εταιρεία Δημοσίων Υπαλλήλων Λτδ	79	79
Ανώτατο Συμβούλιο Εβκάφ	14	14
Διακυβερνητική Επιτροπή Μεταναστεύσεως από Ευρώπη	24	24
Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ	2.561	2.561
Σχολικές Εφορείες	2.798	2.798
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λευκωσίας	1.897	1.919
Συνεργατική Εταιρεία Κωφαλάλων Λτδ	60	60
Εκκαθαριστής της Εταιρείας "The Cyprus Asbestos Mines Ltd"	202	202
Κυπριακή Παροιμία Βρισβάνης	-	54
Λαϊκή Επενδυτική Λτδ	351	347
Κυπριακός Οργανισμός Επενδύσεων και Αξιών Λτδ	812	803
Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως Λτδ	974	971
Εκτοπισμένοι μικροβιοτέχνες	429	429
Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών	96.004	82.679
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας	-	4.060
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού	2.379	2.699
Στεγαστικό Σχέδιο Εκτοπισθέντων Κρατικών Υπαλλήλων	256	384
Διάφοροι	45	45
	195.246	181.959

(ε) **Μετοχές.** Η Κυβέρνηση είναι κάτοχος των πιο κάτω μετοχών.

Οργανισμός	Μετοχικό Κεφάλαιο	Μερίδιο Κυβέρνησης	
		Ονομ. αξία	Ποσοστ ό
	£000	£000	%
Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως Λτδ	12.440	10.948	88,01
Κυπριακή Εταιρεία Αποθήκευσης Πετρελαιοειδών Λτδ	24.215	24.215	100,00
Δασικές Βιομηχανίες Κύπρου Λτδ	3.060	1.562	51,06
Κυπριακή Εταιρεία Αναπτ. Ακινήτων Λτδ	421	348	82,66
Κυπριακές Βιομηχανίες Σωλήνων Λτδ	2.500	2,5	0,10
Κυπριακές Αερογραμμές Λτδ	19.543	13.606	69,62
Παγκύπρια Εταιρεία Αρτοποιιών	1.975	286	14,46
Τράπεζα Κύπρου Λτδ	283.112	5	0,00
Eurocypria Airlines Ltd	5.000	5	100,00

8.9 ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Πάγιο Ταμείο. Σύμφωνα με το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, στο Πάγιο Ταμείο κατατίθεται οποιοδήποτε έσοδο και χρηματικό ποσό συλλέγεται ή εισπράττεται με οποιοδήποτε τρόπο από το Κράτος και σε αυτό χρεώνεται οποιαδήποτε δαπάνη και χρηματικό ποσό πληρώνεται από το Κράτος.

Ειδικά Ταμεία £175,6 εκ. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει τα υπόλοιπα των διαφόρων Ταμείων που διαχειρίζεται η Κυβέρνηση. Στη Δημοσιονομική Έκθεση παρουσιάζονται χωριστοί λογαριασμοί για το κάθε Ταμείο.

Καταθέσεις και άλλα πιστωτικά υπόλοιπα £183,2 εκ. Το ποσό αυτό αποτελείται από τα υπόλοιπα των διαφόρων τμηματικών και άλλων λογαριασμών καταθέσεων.

Δανεισμός

(α) Το σύνολο των δανείων εσωτερικού και εξωτερικού στο τέλος του έτους ανερχόταν σε £4.565,9 εκ. Αναλυτική κατάσταση για τα έτη 2007 και 2006:

	2007	2006
	£εκ.	£εκ.
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου	4.157,7	4.000,2
Εισπράξεις από νέα δάνεια	842,5	729,0
	5.000,2	4.729,2
Αποπληρωμή δανείων	437,7	570,5
	4.562,5	4.158,7
Αύξηση/(Μείωση) λόγω διακυμάνσεων τιμής συναλλάγματος	3,3	(1,0)
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου	4.565,9	4.157,7

Το εξοφλητικό απόθεμα για την αποπληρωμή των δανείων κατά τα έτη 2007 και 2006 ήταν £505,5 εκ. και £514,7 εκ., αντίστοιχα.

(β) **Άλλες υποχρεώσεις.** Η Κυβέρνηση έχει καταθέσει στην Κεντρική Τράπεζα μη μεταβιβάσιμα άτοκα γραμμάτια, τα οποία θα πληρωθούν σε διεθνείς οργανισμούς. Στις 31.12.2007 η αξία των γραμματίων αυτών ανερχόταν σε £86,8 εκ., ως εξής:

	£000
Διεθνές Νομισματικό Ταμείο	82.103
Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκροτήσεως και Αναπτύξεως	2.985
Σύνδεσμος Διεθνούς Αναπτύξεως	376
Διεθνής Ασφαλιστικός Οργανισμός Επενδύσεων	45
Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκροτήσεως και Αναπτύξεως	1.317
	86.826

(γ) Μεταβιβάσιμα Γραμμάτια Δημοσίου.

	£
Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου - Πανεπιστήμιο Κύπρου	16.543.814
Εταιρείες με συμμετοχή του κράτους στο μετοχικό τους κεφάλαιο – Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου	25.699.075
	42.242.889
Άλλες εταιρείες:	
-Κυπριακή Εταιρεία Αναπτύξεως Ακινήτων Λτδ	29.311.302
-Εταιρεία Χαρίλαος Αποστολίδης & Σία Λτδ	795.108
	72.349.299

Τα πιο πάνω ποσά παρουσιάζονται μόνο στις σημειώσεις του Ισολογισμού, συμπεριλαμβάνουν τους τόκους Μεταβιβάσιμων Γραμματίων μέχρι τη λήξη τους και αναπροσαρμόστηκαν με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν στις 31.12.2007.

(δ) Πίνακας Δανείων Συγχρηματοδοτούμενων Έργων. Το υπόλοιπο των δανείων συγχρηματοδοτούμενων έργων στις 31 Δεκεμβρίου 2007 ήταν £196,7 εκ. Αυτά αφορούσαν κυρίως Δήμους, Κοινοτικά Συμβούλια, Συμβούλια Αποχετεύσεως, Σχολικές Εφορείες, Συμβούλια Υδατοπρομήθειας. Το υπόλοιπο αυτό προκύπτει από τα στοιχεία που υποβλήθηκαν στο Γενικό Λογιστή ως αποτέλεσμα της ανάληψης της παρακολούθησης των πιο πάνω δανείων από το Γενικό Λογιστήριο από 1.1.2004 στα πλαίσια του ανασχεδιασμού της παρουσίας του ετήσιου προϋπολογισμού.

Από το σύνολο των £196,7 εκ. των δανείων συγχρηματοδοτούμενων έργων, τα £193,8 εκ. ήταν εγγυημένα από το κράτος, ενώ τα υπόλοιπα £2,9 εκ. ήταν μη εγγυημένα από το κράτος. Τα δάνεια αυτά δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2007 αλλά παρουσιάζονται μόνο στις σημειώσεις του Ισολογισμού. Ωστόσο, στα πλαίσια της σταδιακής μετάβασης της ετοιμασίας των καταστάσεων από τη λογιστική αρχή των πραγματικών εισπράξεων και πληρωμών στην αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, το ποσό που αντιπροσωπεύει την κυβερνητική εισφορά, όπως και τα Μεταβιβάσιμα Γραμμάτια Δημοσίου που αναφέρονται στο (γ) πιο πάνω, θα αναγνωρίζονται μελλοντικά ως οφειλή του κράτους.

Αναλυτική κατάσταση υπολοίπων δανείων συγχρηματοδοτούμενων έργων στις 31.12.2007.

	Κυβερνητική εισφορά %	£000
<u>Εγγυημένα</u>		193.821
<u>Δήμοι</u>		157.066
Δήμος Λευκωσίας	1	6.191
Δήμος Αγίου Δομετίου	1	2.915
Δήμος Έγκωμης	*	1.459
Δήμος Στροβόλου	100	21.812
Δήμος Αγλαντζιάς	100	9.476
Δήμος Λακατάμιας	100	10.776
Δήμος Λατσιών	100	7.605
Δήμος Ιδαλίου	100	3.373
Δήμος Αγίας Νάπας	100	6.008
Δήμος Παραλιμνίου	100	3.011
Δήμος Δερύνειας	*	3.795
Δήμος Λάρνακας	*	29.926
Δήμος Αραδίππου	100	3.423
Δήμος Πάνω Λευκάρων	100	198
Δήμος Λεμεσού	100	8.821
Δήμος Μέσα Γειτονιάς	100	3.798
Δήμος Αγίου Αθανασίου	100	6.548
Δήμος Γερμασόγειας	*	7.307
Δήμος Κάτω Πολεμιδιών	100	2.672
Δήμος Πάφου	*	9.812
Δήμος Γεροσκήπου	100	5.015

	Κυβερνητική εισφορά %	£000
Δήμος Πέγειας	100	103
Δήμος Πόλεως Χρυσοχούς	100	3.022
<u>Κοινοτικά Συμβούλια</u>		<u>18.846</u>
Κοινοτικό Συμβούλιο Γερίου	100	194
Κοινοτικό Συμβούλιο Τσερίου	100	708
Κοινοτικό Συμβούλιο Εργατών	100	164
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγ. Βαρβάρας	70	17
Κοινοτικό Συμβούλιο Π. Δευτεράς	100	369
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγ. Επιφανείου	90	40
Κοινοτικό Συμβούλιο Καπέδων	100	68
Κοινοτικό Συμβούλιο Πολιτικού	100	54
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίων Τριμιθιάς	100	15
Κοινοτικό Συμβούλιο Κ. Δευτεράς	100	16
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγ. Μαρίας Ξυλιάτου	100	355
Κοινοτικό Συμβούλιο Αστρομερίτη	100	52
Κοινοτικό Συμβούλιο Παλιομετόχου	70	117
Κοινοτικό Συμβούλιο Φλάσου	100	31
Κοινοτικό Συμβούλιο Γαλάτας	100	225
Κοινοτικό Συμβούλιο Πέρα Ορεινής	100	526
Κοινοτικό Συμβούλιο Πηγαινίων	90	47
Κοινοτικό Συμβούλιο Καλοπαναγιώτη	100	548
Κοινοτικό Συμβούλιο Λιοπετρίου	70	21
Κοινοτικό Συμβούλιο Φρενάρους	*	45
Κοινοτικό Συμβούλιο Αυγόρου	*	106
Κοινοτικό Συμβούλιο Άχνας	*	67
Κοινοτικό Συμβούλιο Λειβάδια Λάρνακας	*	2.988
Κοινοτικό Συμβούλιο Μενεού-Δρομολαξιάς	80	82
Κοινοτικό Συμβούλιο Τρούλλων	95	4
Κοινοτικό Συμβούλιο Πύλας	50	213
Κοινοτικό Συμβούλιο Ξυλοτύμπου	67	34
Κοινοτικό Συμβούλιο Ορμήδειας	67	49
Κοινοτικό Συμβούλιο Ξυλοφάγου	*	590
Κοινοτικό Συμβούλιο Κιτίου	*	1.234
Κοινοτικό Συμβούλιο Περβολιών Λάρνακας	80	508
Κοινοτικό Συμβούλιο Μαζωτού	*	785
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγγλισίδων	100	260
Κοινοτικό Συμβούλιο Μαρώνι	*	319
Κοινοτικό Συμβούλιο Πυργών Λάρνακας	90	13
Κοινοτικό Συμβούλιο Κόρνου	67	171
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγ. Θεοδώρου Σκαρίνου	100	18

	Κυβερνητική εισφορά %	€000
Κοινοτικό Συμβούλιο Κ. Λευκάρων	95	135
Κοινοτικό Συμβούλιο Π. Πολεμιδιών	70	1.432
Κοινοτικό Συμβούλιο Ύψωνα	100	78
Κοινοτικό Συμβούλιο Παλώδιας	90	20
Κοινοτικό Συμβούλιο Φασούλας	100	205
Κοινοτικό Συμβούλιο Μαθηκολώνης	100	30
Κοινοτικό Συμβούλιο Κορφής	*	55
Κοινοτικό Συμβούλιο Λιμνάτη	100	50
Κοινοτικό Συμβούλιο Μουταγιάκας	95	105
Κοινοτικό Συμβούλιο Φοινικαριών	95	4
Κοινοτικό Συμβούλιο Ακρούντας	90	2
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα	*	1.609
Κοινοτικό Συμβούλιο Παρεκκλησιάς	*	197
Κοινοτικό Συμβούλιο Μονής	90	31
Κοινοτικό Συμβούλιο Ασγάτας	*	49
Κοινοτικό Συμβούλιο Βάσας Κελλακίου	100	14
Κοινοτικό Συμβούλιο Πραστειού Κελλακίου	*	97
Κοινοτικό Συμβούλιο Ζωοπηγής	95	51
Κοινοτικό Συμβούλιο Τραχωνίου	100	58
Κοινοτικό Συμβούλιο Αυδήμου	*	19
Κοινοτικό Συμβούλιο Πισσουρίου	100	197
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγ. Θωμά	100	6
Κοινοτικό Συμβούλιο Άλασσας	90	11
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγ. Αμβροσίου Λεμεσού	90	65
Κοινοτικό Συμβούλιο Λόφου	100	11
Κοινοτικό Συμβούλιο Βουνίου	90	7
Κοινοτικό Συμβούλιο Πέρα Πεδίου	*	403
Κοινοτικό Συμβούλιο Πάνω Πλατρών	80	145
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγ. Ιωάννη Αγρού	80	2
Κοινοτικό Συμβούλιο Πελενδρίου	*	709
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγρού	*	461
Κοινοτικό Συμβούλιο Κυπερούντας	*	408
Κοινοτικό Συμβούλιο Έμπας	*	163
Κοινοτικό Συμβούλιο Μεσόγης	100	70
Κοινοτικό Συμβούλιο Τάλας	*	92
Κοινοτικό Συμβούλιο Τίμης	90	5
Κοινοτικό Συμβούλιο Κάθηκα	*	436
Κοινοτικό Συμβούλιο Στατού-Αγ. Φωτίου	*	171
Κοινοτικό Συμβούλιο Κρήτου Τέρρα	100	53
Κοινοτικό Συμβούλιο Πάνω Αρόδων	95	99

	Κυβερνητική εισφορά %	£000
Κοινοτικό Συμβούλιο Ίννιας	95	39
<u>Μη κερδοσκοπικοί Οργανισμοί</u>		8.817
Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου	100	8.399
Εμπορική Σχολή Μιτσή Λεμύθου	100	418
<u>Συμβούλια Αποχετεύσεως</u>		9.092
Συμβούλιο Αποχετεύσεως Λευκωσίας	0	5.000
Συμβούλιο Αποχετεύσεως Λυθροδόντα	100	743
Συμβούλιο Αποχετεύσεως Ιδαλίου	75	607
Συμβούλιο Αποχετεύσεως Πέρα Χωρίου Νήσου	*	137
Συμβούλιο Αποχετεύσεως Πάνω Πλατρών	80	166
Συμβούλιο Αποχετεύσεως Πελενδρίου	89	251
Συμβούλιο Αποχετεύσεως Κυπερούντας	*	2.152
Συμβούλιο Αποχετεύσεως Πάνω Κυβίδων	100	36
<u>Μη εγγυημένα</u>		2.892
<u>Σχολικές Εφορείες</u>	100	1
<u>Δήμοι</u>		205
Δήμος Έγκωμης	80	159
Δήμος Λακατάμιας	100	10
Δήμος Πέγειας	47	36
<u>Κοινοτικά Συμβούλια</u>		2.580
Κοινοτικό Συμβούλιο Γερίου	100	21
Κοινοτικό Συμβούλιο Σιας	100	23
Κοινοτικό Συμβούλιο Αλάμπρας	100	28
Κοινοτικό Συμβούλιο Πέρα Χωρίου Νήσου	100	7
Κοινοτικό Συμβούλιο Λυμπιών	100	66
Κοινοτικό Συμβούλιο Ποταμιάς	100	12
Κοινοτικό Συμβούλιο Καμπιού Φαρμακά	100	10
Κοινοτικό Συμβούλιο Φαρμακά	*	231
Κοινοτικό Συμβούλιο Απλικίου Ορεινής	90	6
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγ. Επιφανείου Ορεινής	100	9
Κοινοτικό Συμβούλιο Κλήρου	100	30
Κοινοτικό Συμβούλιο Τσερίου	100	31
Κοινοτικό Συμβούλιο Πέρα	100	61
Κοινοτικό Συμβούλιο Ψημολόφου	100	4
Κοινοτικό Συμβούλιο Κάτω Δευτεράς	100	26
Κοινοτικό Συμβούλιο Δένειας	100	24
Κοινοτικό Συμβούλιο Μάμμαρι	*	48
Κοινοτικό Συμβούλιο Ασκά	100	10
Κοινοτικό Συμβούλιο Άλωνα	100	18

	Κυβερνητική εισφορά %	£000
Κοινοτικό Συμβούλιο Φτερικούδι	100	115
Κοινοτικό Συμβούλιο Σαράντι	100	20
Κοινοτικό Συμβούλιο Πλατανιστάσας	*	33
Κοινοτικό Συμβούλιο Παλαιχωρίου Ορεινής	*	238
Κοινοτικό Συμβούλιο Ορούντας	100	51
Κοινοτικό Συμβούλιο Ποταμιού	70	18
Κοινοτικό Συμβούλιο Ακακίου	70	21
Κοινοτικό Συμβούλιο Περιστερώνας	*	36
Κοινοτικό Συμβούλιο Μενοίκου	100	22
Κοινοτικό Συμβούλιο Γαλάτας	100	35
Κοινοτικό Συμβούλιο Σινά Όρος	80	7
Κοινοτικό Συμβούλιο Κοράκου	100	8
Κοινοτικό Συμβούλιο Πεδουλά	100	43
Κοινοτικό Συμβούλιο Μουτουλλά	100	12
Κοινοτικό Συμβούλιο Οίκου	100	17
Κοινοτικό Συμβούλιο Καλοπαναγιώτη	100	77
Κοινοτικό Συμβούλιο Γερακιών	100	34
Κοινοτικό Συμβούλιο Κάμπου	95	7
Κοινοτικό Συμβούλιο Κάτω Πύργου	100	91
Κοινοτικό Συμβούλιο Φρενάρους	60	23
Κοινοτικό Συμβούλιο Αυγόρου	*	35
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα	80	878
Κοινοτικό Συμβούλιο Λουβαρά	100	38
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγ. Ιωάννη Αγρού	75	19
Κοινοτικό Συμβούλιο Κυπερούντας	80	22
Κοινοτικό Συμβούλιο Περιστερώνας Χρυσοχούς	80	15
<u>Συμβούλια Αποχετεύσεως</u>		106
Συμβούλιο Αποχετεύσεως Παλαιχωρίου Ορεινής	83	69
Συμβούλιο Αποχετεύσεως Κυπερούντας	75	37
Σύνολο		196.713

* Τα υπόλοιπα των δανείων αυτών προέρχονται από διάφορα δάνεια, στα οποία το ποσοστό εισφοράς της Κυβέρνησης διαφέρει.

(στ) Πίνακας Εγγυήσεων. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις για δάνεια και πιστωτικές διευκολύνσεις στις 31.12.2007 ανέρχονταν σε £589,6 εκ. για εγγυήσεις που δόθηκαν στους πιο κάτω:

	£000
<u>Δήμοι</u>	113.484
Δήμος Λευκωσίας	10.269
Δήμος Αγίου Δομετίου	1.161
Δήμος Έγκωμης	247
Δήμος Αγλαντζιάς	7.436

	€000
Δήμος Στροβόλου	3.452
Δήμος Λακατάμιας	3.353
Δήμος Λατσιών	2.313
Δήμος Ιδαλίου	446
Δήμος Αμμοχώστου	53
Δήμος Αγίας Νάπας	2.588
Δήμος Παραλιμνίου	4.281
Δήμος Δερύνειας	917
Δήμος Λάρνακας	18.667
Δήμος Αραδίππου	761
Δήμος Αθηαίνου	58
Δήμος Λεμεσού	35.501
Δήμος Πάνω Λευκάρων	356
Δήμος Μέσα Γειτονιάς	2.464
Δήμος Αγίου Αθανασίου	1.925
Δήμος Κ. Πολεμιδιών	476
Δήμος Γερμασόγειας	4.023
Δήμος Πάφου	7.477
Δήμος Γεροσκήπου	2.050
Δήμος Πόλης Χρυσοχούς	2.884
Δήμος Πέγειας	326
<u>Κοινοτικά Συμβούλια</u>	4.213
Κοινοτικό Συμβούλιο Γερίου	24
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγ. Βαρβάρας	10
Κοινοτικό Συμβούλιο Π. Δευτεράς	263
Κοινοτικό Συμβούλιο Εργατών	70
Κοινοτικό Συμβούλιο Παλιομετόχου	50
Κοινοτικό Συμβούλιο Φλάσου	1
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγ. Μαρίνας Ξυλιάτου	7
Κοινοτικό Συμβούλιο Καλοπταναγιώτη	35
Κοινοτικό Συμβούλιο Κ. Πύργου	50
Κοινοτικό Συμβούλιο Αυγόρου	16
Κοινοτικό Συμβούλιο Δρομολαξιάς-Μενεού	76
Κοινοτικό Συμβούλιο Λειβάδια Λάρνακας	130
Κοινοτικό Συμβούλιο Κιτίου	1.050
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγγλισίδων	29
Κοινοτικό Συμβούλιο Περβολιών Λάρνακας	736
Κοινοτικό Συμβούλιο Μαζωτού	76
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίας Άννας	12
Κοινοτικό Συμβούλιο Μαρωνίου	16
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγ. Θεοδώρου	182

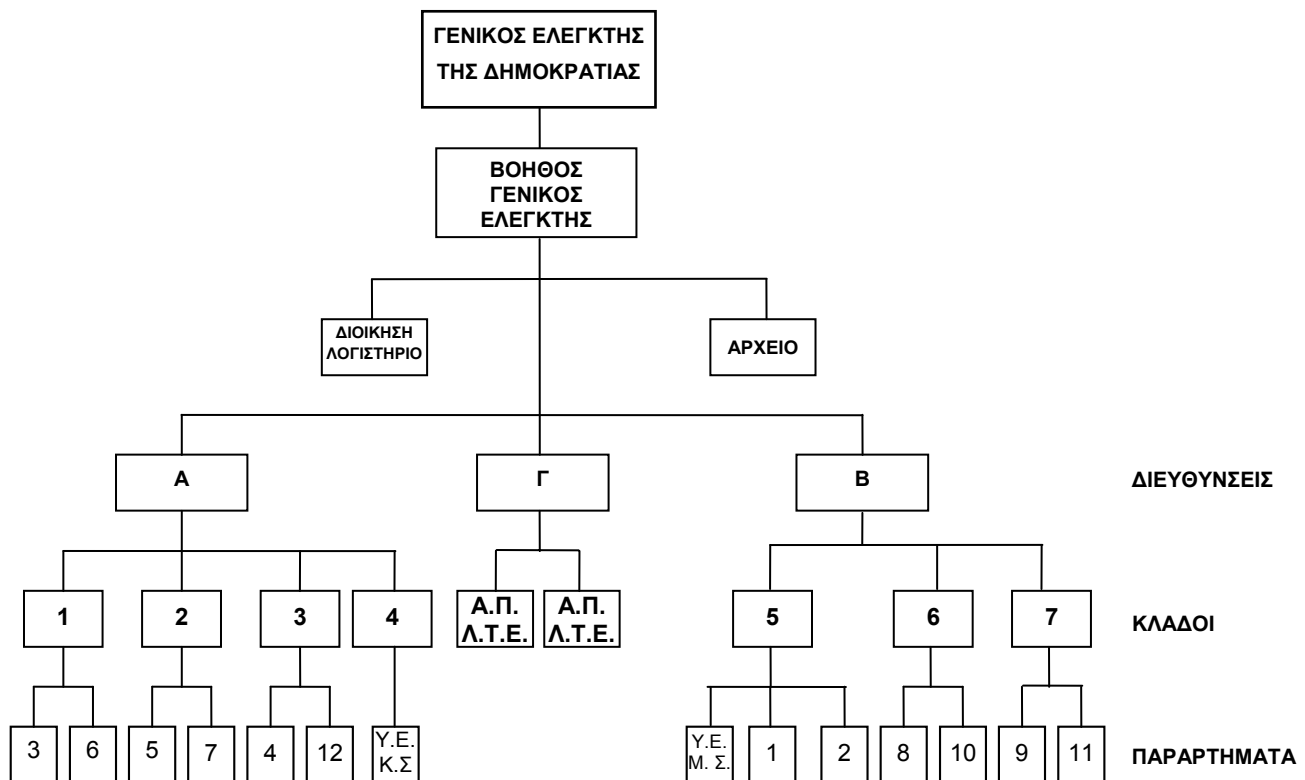
	£000
Κοινοτικό Συμβούλιο Επισκοπής Λεμεσού	5
Κοινοτικό Συμβούλιο Κορφής	2
Κοινοτικό Συμβούλιο Ύψωνα	34
Κοινοτικό Συμβούλιο Παρεκκλησιάς	40
Κοινοτικό Συμβούλιο Πάχνας	45
Κοινοτικό Συμβούλιο Πισσουρίου	49
Κοινοτικό Συμβούλιο Πελενδρίου	305
Κοινοτικό Συμβούλιο Πάνω Πλατρών	25
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγρού	323
Κοινοτικό Συμβούλιο Κυπερούντας	328
Κοινοτικό Συμβούλιο Κονιών	5
Κοινοτικό Συμβούλιο Χλώρακας	47
Κοινοτικό Συμβούλιο Έμπας	26
Κοινοτικό Συμβούλιο Χούλου	21
Κοινοτικό Συμβούλιο Κάθηκα	23
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγ. Μαρίνας	102
<u>Συμβούλια Αποχετεύσεως</u>	76.886
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λευκωσίας	12.000
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Ιδαλίου	136
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λυθροδόνα	217
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αγ. Νάπας	7.251
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Παραλιμνίου	11.305
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας	12.453
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού	15.482
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Π. Κυβίδων	11
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πάφου	18.031
<u>Ημικρατικοί και άλλοι οργανισμοί</u>	346.266
Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου	344.226
Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου	160.938
Αρχή Κρατικών Εκθέσεων	336
Αρχή Λιμένων Κύπρου	33.828
Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης	3.051
Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας	647
Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου	17.750
Οργανισμός Γεωργικής Ασφαλίσεως	1.734
Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού	16.225
Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών	92.436
Συμβούλιο Κεντρικού Σφαγείου	8.378
Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών	8.258
Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου	645
Μη κερδοσκοπικοί Οργανισμοί	2.040

	€000
Ελεγκτική Υπηρεσία Συνεργατικών Εταιρειών	616
Ιστορικό Πολιτιστικό Κέντρο Εθνάρχη Μακαρίου Γ΄	6
Σατιρικό Θέατρο	474
Αγγλική Σχολή	944
Επιχειρήσεις	48.720
Εταιρείες με συμμετοχή του κράτους στο μετοχ. τους κεφαλ.	28.501
Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως Λτδ	28.501
Εταιρείες	9.531
Ε.Τ.Κ.Ο. Λτδ	6.013
Λ.Ο.Ε.Λ. Λτδ	2.765
Βιομηχανία Κρασιών Νικολαΐδη Λτδ	12
Γαλακτοκομεία Πίπτας Λτδ	75
P & S Carton Industries Ltd	160
Lapertas Fisheries Ltd	506
Συνεργατικές Εταιρείες	7.379
Σ.Ο.Δ.Α.Π. Λτδ	2.685
Σ.Ε.Δ.Ι.Γ.Ε.Π Πελενδρίου – Κ. Αμιάντου	37
Σ.Ε.Δ.Ι.Γ.Ε.Π Στρουμπίου-Πολεμίου Λτδ	407
Περιφερειακή Σ.Ε.Δ.Ι.Γ.Ε.Π Αγρού	453
Σ.Ε.Δ.Ι.Γ.Ε.Π Χλώρακας Λτδ	552
Σ.Ε.Δ.Ι.Γ.Ε.Π Αργάκας Λτδ	72
Σ.Ε.Δ.Ι.Γ.Ε.Π Μαρωνίου Λτδ	399
Σ.Ε.Δ.Ι.Γ.Ε.Π Φαρμακά, Οδούς Λτδ	54
Σ.Ε.Δ.Ι.Γ.Ε.Π Αγ. Μαρίνας Χρυσοχούς Λτδ	90
Περιφερειακή Σ.Ε.Δ.Ι.Γ.Ε.Π Παλαιχωρίου Λτδ	121
Συνεργατική Εταιρεία Κωφαλάλων	478
Σ.Π.Ε. Λιοπετρίου	26
Σ.Π.Ε. Σωτήρας	10
Σ.Ε.Δ.Ι.Γ.Ε.Π Στατού-Αγ. Φώτη Λτδ	181
Σ.Ε.Δ.Ι.Γ.Ε.Π Κυπερούντας, Δύμων & Χανδριών	23
Σ.Ε.Δ.Ι.Γ.Ε.Π Παρεκκλησιάς Λτδ	6
Σ.Π.Ε. Αυγόρου	673
Σ.Ε.Κ.Ε.Π.	1.102
Σ.Π.Ε. Ξυλοφάγου	10
Διάφοροι	3.309
Διάφορα άτομα	2.897
Βάσος Χαραλαμπίδης	412
ΣΥΝΟΛΟ	589.569

Τα πιο πάνω ποσά αναπροσαρμόζονται με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν το τέλος του έτους.

ΜΕΡΟΣ 9 - ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Οργανωτική Διάρθρωση. Η οργανωτική διάρθρωση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας κατά το υπό επισκόπηση έτος ήταν η πιο κάτω:

Προσωπικό. Οι εγκεκριμένες οργανικές θέσεις ελεγκτικού προσωπικού της Υπηρεσίας κατά το 2007 ήταν 109. Επιπρόσθετα απασχολήθηκαν 7 λειτουργοί ελέγχου πάνω σε έκτακτη βάση, 15 άτομα ως διοικητικό/γραμματειακό προσωπικό, από τα οποία 5 απασχολήθηκαν πάνω σε έκτακτη βάση και 7 άτομα ως βοηθητικό προσωπικό, δηλαδή σύνολο 138 υπάλληλοι. Στο τέλος του έτους υπήρχαν κενές 8 θέσεις από τις οποίες 4 πληρώθηκαν το 2008.

Διευθύνσεις. Στην Υπηρεσία λειτουργούν τρεις Διευθύνσεις, οι Α, Β και Γ. Στις Διευθύνσεις Α και Β υπάγονται οι Κλάδοι και Παραρτήματα που διεξάγουν κυρίως οικονομικό και διαχειριστικό έλεγχο. Η καθεμιά από τις Διευθύνσεις αυτές διοικείται από ένα Διευθυντή Ελέγχου. Στη Διεύθυνση Α υπάγεται η Υπηρεσία Ελέγχου Κοινοτικών Συμβουλίων και στη Διεύθυνση Β η Υπηρεσία Ελέγχου Μηχανογραφικών Συστημάτων.

Στη Διεύθυνση Γ, της οποίας προϊστάται ο Διευθυντής Τεχνικού Ελέγχου, υπάγονται οι Κλάδοι και Παραρτήματα που διεξάγουν κυρίως τεχνικό έλεγχο αναπτυξιακών και άλλων έργων.

Κλάδοι και Παραρτήματα. Κάτω από τις Διευθύνσεις Α και Β λειτουργούν 7 Κλάδοι, στους οποίους υπάγονται 12 Παραρτήματα. Ο κάθε Κλάδος των Διευθύνσεων Α και Β διευθύνεται από Ανώτερο Πρώτο Ελεγκτή και το κάθε Παράρτημα από Ανώτερο Λειτουργό Ελέγχου. Επίσης λειτουργούν ακόμη 2 Κλάδοι που υπάγονται στη Διεύθυνση Γ, οι οποίοι διευθύνονται από Ανώτερο Πρώτο Λειτουργό Τεχνικού Ελέγχου.

Δαπάνες και έσοδα Ελεγκτικής Υπηρεσίας

-Δαπάνες. Οι δαπάνες που αρχικά προϋπολογίστηκαν για το έτος 2007 στο Κεφάλαιο 02 02 "Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας" αυξήθηκαν από £3.325.030 σε £3.365.333 και εκείνες που πραγματοποιήθηκαν ήταν £2.989.164.

-Έσοδα. Τα έσοδα που προϋπολογίστηκαν για το έτος 2007 στο Κεφάλαιο 02 02 "Ελεγκτική Υπηρεσία – Άρθρο 01323 Ελεγκτικά Δικαιώματα" ήταν £250.000 και εκείνα που πραγματοποιήθηκαν £297.410.

Προγράμματα εργασίας. Για κάθε ελεγκτικό έτος, που καλύπτει την περίοδο από 1η Ιουλίου μέχρι 30 Ιουνίου του επόμενου έτους, ετοιμάζονται προγράμματα που περιλαμβάνουν τις εργασίες που θα καλύψει ο έλεγχος, καθώς επίσης και τα μεγάλα τεχνικά έργα που θα επιθεωρηθούν από την Ελεγκτική Υπηρεσία.

Δειγματοληπτικός έλεγχος. Με την πάροδο του χρόνου ο όγκος και το περίπλοκο των κυβερνητικών δραστηριοτήτων έχουν αυξηθεί σε μεγάλο βαθμό. Είναι επομένως αδύνατον για το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, που προΐσταται μιας σχετικά μικρής αριθμητικά Υπηρεσίας, να διεξάγει πλήρη διακανονιστικό ή οικονομικό έλεγχο σ' όλα τα επίπεδα του Κράτους. Η άσκηση τέτοιου ελέγχου έχει καταστεί πολύ λιγότερο αναγκαία, ως πρωταρχική λειτουργία του Γενικού Ελεγκτή, γιατί οι μέθοδοι εσωτερικού ελέγχου στις διάφορες διοικητικές μονάδες έχουν αυξηθεί και βελτιωθεί σημαντικά. Αντ' αυτού, γίνεται, όπως σε όλες τις Ελεγκτικές Υπηρεσίες διεθνώς, δειγματοληπτικός έλεγχος, κατά προγραμματισμένο τρόπο, σε συνδυασμό με την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου. Δειγματοληπτικός έλεγχος επιβάλλεται όχι μόνο για την αντιμετώπιση της αύξησης του όγκου των δημόσιων λογαριασμών, αλλά και για να παρέχεται στο Γενικό Ελεγκτή αρκετός χρόνος για να διεξάγει διαχειριστικούς ελέγχους και να καλύπτει σημαντικούς τομείς των δημόσιων εσόδων και εξόδων.

Διαχειριστικός έλεγχος. Εκτός από τον οικονομικό και διακανονιστικό έλεγχο, που αποσκοπεί κυρίως στην εξακρίβωση ότι υπάρχει συμμόρφωση στο Νόμο, στον Προϋπολογισμό και στους σχετικούς λογιστικούς, δημοσιονομικούς και διοικητικούς Κανονισμούς, διεξάγεται κατά τα τελευταία χρόνια και διαχειριστικός έλεγχος από το προσωπικό της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, που καλύπτει τους τομείς της οικονομίας, απόδοσης και αποτελεσματικότητας των αποφάσεων και πράξεων των δημόσιων υπολόγων. Η διαφοροποίηση αυτή εντάσσεται στα πλαίσια των νέων προσανατολισμών του κρατικού ελέγχου σε όλες σχεδόν τις χώρες του κόσμου, καθώς επίσης και των απαιτήσεων, τόσο της Κυβέρνησης, όσο και της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Έλεγχος των τεχνικών έργων. Μέσα στο 2007 συνεχίστηκε από το τεχνικό προσωπικό της Ελεγκτικής Υπηρεσίας ο έλεγχος των τεχνικών έργων, με προγραμματισμένο και συστηματικό τρόπο. Τα αποτελέσματα του ελέγχου αυτού υπήρξαν και πάλι πολύ ευεργετικά προς την κατεύθυνση της ορθής οικονομικής διαχείρισης του δημόσιου χρήματος. Τα πιο σοβαρά θέματα που έχουν εγερθεί από τον έλεγχο των τεχνικών έργων αναφέρονται σε άλλα μέρη της Έκθεσης αυτής.

Ο τεχνικός έλεγχος αποσκοπεί στο να εξακριβωθεί κατά πόσο η εκτέλεση των διαφόρων έργων γίνεται σύμφωνα με τους τεχνικούς όρους, τις προδιαγραφές και, γενικά, κατά τον πιο οικονομικό και αποδοτικό τρόπο και ότι τα έργα προγραμματίστηκαν, σχεδιάστηκαν και εκτελέστηκαν ικανοποιητικά. Ο έλεγχος αυτός περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την εξέταση των οικονομοτεχνικών μελετών σκοπιμότητας, των τεχνικών προδιαγραφών και σχεδίων, των όρων των συμβολαίων και των διαδικασιών για ζήτηση και κατακύρωση προσφορών. Για το σκοπό αυτό διενεργούνται από το προσωπικό της Ελεγκτικής Υπηρεσίας επιθεωρήσεις των έργων και έλεγχος των ενδιάμεσων πληρωμών και Τελικών Λογαριασμών.

Με τον τεχνικό έλεγχο, όπως και με τις άλλες μορφές ελέγχου, ο Γενικός Ελεγκτής δεν σκοπεί στην υποκατάσταση των ελεγχομένων. Αυτοί παραμένουν, πάντα, πλήρως υπεύθυνοι για την εκτέλεση

και επιβλεψη των τεχνικών έργων. Το έργο του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας περιορίζεται στην εκτέλεση καθηκόντων ελέγχου.

Τεχνολογία της Πληροφορικής και Έλεγχος. Η Υπηρεσία Ελέγχου Μηχανογραφικών Συστημάτων (ΥΕΜΣ) της Ελεγκτικής Υπηρεσίας συμβάλλει στη διενέργεια οικονομικών και διαχειριστικών ελέγχων με τη χρήση της τεχνολογίας και την αναβάθμιση των υφιστάμενων υποδομών και συστημάτων πληροφορικής. Μετά την εξασφάλιση και εγκατάσταση εξυπηρετητή δικτύου τη δικτύωση όλων των ηλεκτρονικών υπολογιστών και την εξασφάλιση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για όλους τους λειτουργούς της Υπηρεσίας, η ΥΕΜΣ προχώρησε αρχικά στην πιλοτική εφαρμογή σε 6 Παραρτήματα της Ελεγκτικής Υπηρεσίας ενός λογισμικού διενέργειας ελέγχου για την επεξεργασία ηλεκτρονικών δεδομένων σε ελεγχόμενους οργανισμούς και ακολούθως στην επέκτασή του σε όλα τα Παραρτήματα της Υπηρεσίας. Κατά το 2007, η ΥΕΜΣ προχώρησε επίσης στην κατάρτιση ενός νέου, ολοκληρωμένου προγράμματος ελέγχου μηχανογραφικών συστημάτων, βασισμένου σε σύγχρονα πρότυπα, το οποίο εφάρμοσε πιλοτικά και προγραμματίζεται η περαιτέρω εφαρμογή του. Επιπρόσθετα, προγραμματίζονται η εισαγωγή λογισμικού διαχείρισης της ελεγκτικής εργασίας, η εισαγωγή συστήματος αυτοματοποίησης γραφείου, η συνεχής υποστήριξη και εμπλουτισμός της κεντρικής βάσης δεδομένων, καθώς και η αναβάθμιση της ιστοσελίδας της Ελεγκτικής Υπηρεσίας στο διαδίκτυο.

Επιμόρφωση προσωπικού. Η συνεχής επιμόρφωση του προσωπικού αποτελεί ένα από τους στρατηγικούς στόχους της Υπηρεσίας για διασφάλιση της ποιότητας της ελεγκτικής εργασίας.

Στα πλαίσια των οικονομικών περιορισμών του Προϋπολογισμού, αλλά και των προτεραιοτήτων και αναγκών της Υπηρεσίας, λειτουργοί της Υπηρεσίας λαμβάνουν μέρος σε κατάλληλα εκπαιδευτικά προγράμματα, σεμινάρια και διαλέξεις, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό.

Κατά τη διάρκεια του 2007, 116 λειτουργοί (το σύνολο ουσιαστικά των υπαλλήλων) συμμετείχαν σε εκπαιδευτικά προγράμματα ή/και σεμινάρια που οργανώθηκαν στην Κύπρο. Επιπρόσθετα, 12 λειτουργοί συμμετείχαν σε 8 σεμινάρια και εκπαιδευτικά προγράμματα στο εξωτερικό.

Ανώτεροι λειτουργοί της Υπηρεσίας συμμετείχαν σε διάφορα διεθνή και ευρωπαϊκά συνέδρια που αφορούσαν στη μελέτη θεμάτων που άπτονται των εργασιών Κρατικών Ελεγκτικών Υπηρεσιών.

Από την Ελεγκτική Υπηρεσία διοργανώθηκαν τα ακόλουθα πέντε εκπαιδευτικά προγράμματα, στα οποία συμμετείχαν λειτουργοί της Υπηρεσίας:

- (i) Διεξαγωγή αυτο-αξιολόγησης στην τεχνολογία της πληροφορικής με βάση την COBIT - IT Self Assessment
- (ii) Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου
- (iii) Η υιοθέτηση του Ευρώ στην Κύπρο
- (iv) Λογισμικό διεξαγωγής ελέγχου
- (v) Το περιβάλλον στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ο έλεγχος στην Κύπρο.

Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στη συνεχή εκπαίδευση/επιμόρφωση του προσωπικού στη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, καθώς επίσης και στη χρήση εξειδικευμένου λογισμικού για τη διεξαγωγή του ελέγχου.

Συμβουλευτικές υπηρεσίες του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Ο Γενικός Ελεγκτής βοηθά την Εκτελεστική Εξουσία στη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών της Δημοκρατίας, με την παροχή συμβουλών για τη διαμόρφωση νέων λογιστικών διαδικασιών και συστημάτων, καθώς και για την αναθεώρηση των Γενικών Διατάξεων, Δημοσιονομικών Οδηγιών, Κανονισμών Προσφορών και Αποθηκών και άλλων θεμάτων. Συμμετέχει επίσης σε αρκετές επιτροπές ως παρατηρητής.

Συμβούλια Προσφορών. Ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας ή εκπρόσωπος του έχει το δικαίωμα να παρακάθεται ως ανεξάρτητος παρατηρητής στις συνεδριάσεις των Συμβουλίων

Προσφορών και των Επιτροπών Αξιολόγησης, καθώς και στις συνεδρίες της Κεντρικής Επιτροπής και των Τμηματικών Επιτροπών Αλλαγών και Απαιτήσεων που συστάθηκαν και λειτουργούν σύμφωνα με Κανονισμούς που εκδόθηκαν δυνάμει του περί Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημόσιων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2006 και των περί της Διαχείρισης των Εσόδων και Δαπανών και του Λογιστικού της Δημοκρατίας Νόμων του 2002 και του 2004. Από τα μέχρι σήμερα αποτελέσματα, προκύπτει ότι η παρουσία του Γενικού Ελεγκτή είναι πολύ ωφέλιμη και εποικοδομητική.

Ετήσια Έκθεση. Στην Ετήσια Έκθεσή του ο Γενικός Ελεγκτής αναφέρει οτιδήποτε που, κατά τη γνώμη του, πρέπει να περιέλθει σε γνώση της Εκτελεστικής Εξουσίας και της Βουλής των Αντιπροσώπων, σχετικά με τη διαχείριση των δημοσίων οικονομικών της Δημοκρατίας. Καταβάλλεται κάθε προσπάθεια ώστε η Έκθεση να ετοιμάζεται με αντικειμενικότητα, ακρίβεια και επαγγελματική ευθύνη. Οι διαπιστώσεις και απόψεις του Γενικού Ελεγκτή φέρονται πρώτα σε γνώση των ελεγχόμενων Υπηρεσιών και ακολούθως ετοιμάζεται η Έκθεσή του με βάση τις αναφορές που υποβλήθηκαν. Οι παράγραφοι της Ετήσιας Έκθεσης, προτού πάρουν την τελική τους μορφή, αποστέλλονται στους Υπουργούς, στους Προϊστάμενους των Ανεξάρτητων Υπηρεσιών, στους Προέδρους των Ημικρατικών ή άλλων Οργανισμών και Αρχών Τοπικής Διοίκησης, για να εκφέρουν τις απόψεις τους.

Ετήσια Έκθεση για το 2006. Σύμφωνα με το άρθρο 116(4) του Συντάγματος, η Ετήσια Έκθεσή μου για το έτος 2006 υποβλήθηκε στις 7 Δεκεμβρίου 2007 στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο οποίος και την κατέθεσε ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων. Η Βουλή των Αντιπροσώπων, με εγκύκλιο της ημερ. 17.4.2008 προς τους Γενικούς Διευθυντές των Υπουργείων και του Γραφείου Προγραμματισμού, διαβίβασε παράκληση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών όπως, για σκοπούς διευκόλυνσης της Επιτροπής στη μελέτη της Έκθεσης, ετοιμαστούν και υποβληθούν σημειώματα, στα οποία να περιλαμβάνονται οι παρατηρήσεις της Γενικού Ελεγκτή, όπως αυτές περιέχονται στην Ετήσια Έκθεση, καθώς και τα σχόλια του αρμόδιου Υπουργείου/ Γραφείου σχετικά με προτάσεις και εισηγήσεις, για επίλυση των προβλημάτων που επισημαίνονται.

Το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφαση του αρ. 61.733 ημερ. 16.3.2005, αποφάσισε όπως, τα σημειώματα των Υπουργείων σχετικά με τις παρατηρήσεις/εισηγήσεις της Γενικού Ελεγκτή που αναφέρονται στις Ετήσιες Εκθέσεις της, υποβάλλονται στον Υφυπουργό παρά τω Προέδρω υπό μορφή επιστολής. Ο Υφυπουργός θα έχει την ευθύνη να μελετά τις αναφορές της Γενικού Ελεγκτή και τα μέτρα που έχει λάβει το κάθε Υπουργείο, για αποτροπή επανάληψης των ίδιων παραλείψεων, αδυναμιών ή λαθών. Σε περίπτωση που δεν αναφέρονται τα μέτρα που λήφθηκαν αλλά οι λόγοι γιατί δεν λήφθηκαν, ο Υφυπουργός σε συνάντηση με τη Γενικό Ελεγκτή θα συζητά τους λόγους που προβλήθηκαν και θα εισηγείται μέτρα για διόρθωση της κατάστασης. Σε κάθε περίπτωση ο Υφυπουργός, θα υποβάλλει έκθεση στο Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου μέσα σε 15 μέρες από τη λήψη της Έκθεσης του κάθε Υπουργείου, για την Έκθεση της Γενικού Ελεγκτή.

Τριμηνιαίες Εκθέσεις Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Μέσα στο 2007 συνεχίστηκε η υποβολή προς τους Υπουργούς των τριμηνιαίων εκθέσεων μου σχετικά με τα πιο σοβαρά θέματα που προκύπτουν από τον έλεγχο των διαφόρων Υπηρεσιών. Αντίγραφα των εκθέσεων αυτών κοινοποιούνται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Με τις εκθέσεις αυτές ενημερώνονται έγκαιρα, τόσο η Εκτελεστική Εξουσία όσο και η Βουλή των Αντιπροσώπων, πάνω στα πιο σοβαρά θέματα που εγείρονται από τον έλεγχο των κρατικών λογαριασμών και των λογαριασμών των Τοπικών Αρχών και Ημικρατικών Οργανισμών.

ΜΕΡΟΣ 10 - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι****ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	Αρχικός Προϋπολογισμός	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικές Δαπάνες	Αδαπάνητα Ποσά	
	£	£	£	£	%
Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο	3.280.443	3.535.443	2.589.356	946.087	26,76
Υπουργικό Συμβούλιο	844.292	844.292	781.677	62.615	7,42
Βουλή των Αντιπροσώπων	10.854.947	10.946.885	9.756.527	1.190.358	10,87
Δικαστική Υπηρεσία	15.234.994	15.646.324	13.519.755	2.126.569	13,59
Νομική Υπηρεσία	7.691.372	10.361.128	8.730.017	1.631.111	15,74
Ελεγκτική Υπηρεσία	3.284.727	3.325.030	2.989.164	335.866	10,10
Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας	434.662	437.997	425.030	12.967	2,96
Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας	371.721	375.551	347.507	28.044	7,47
Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως	844.685	893.434	822.893	70.541	7,90
Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού	560.014	585.941	462.394	123.547	21,09
Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα	176.178	177.126	147.692	29.434	16,62
Γραφείο Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων	170.605	195.245	158.118	37.127	19,02
Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου	680.233	703.465	654.524	48.941	6,96
Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών	290.540	291.240	258.490	32.750	11,24
Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών	1.710.020	1.686.853	1.375.145	311.708	18,48
Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων	219.584	219.584	168.094	51.490	23,45
Υπουργείο Άμυνας- Διοίκηση	3.531.415	3.593.429	3.081.511	511.918	14,25
Κυπριακός Στρατός	60.206.094	60.208.873	58.495.526	1.713.347	2,85

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	Αρχικός	Τελικός	Πραγματικές	Αδαπάνητα Ποσά	
	Προϋπολογισμός	Προϋπολογισμός	Δαπάνες	£	%
	£	£	£		
Εθνική Φρουρά	64.276.500	64.276.500	62.661.460	1.615.040	2,51
Αμυντική Θωράκιση	70.000.000	70.000.000	43.808.827	26.191.173	37,42
Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος- Διοίκηση	17.628.772	17.220.847	13.392.939	3.827.908	22,23
Τμήμα Γεωργίας	16.738.990	30.511.263	27.607.656	2.903.607	9,52
Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	10.928.820	11.611.835	10.008.587	1.603.248	13,81
Τμήμα Δασών	29.873.959	30.261.197	19.331.285	10.929.912	36,12
Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων	67.525.982	68.720.732	55.718.453	13.002.279	18,92
Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως	3.660.347	3.712.647	3.234.790	477.857	12,87
Μετεωρολογική Υπηρεσία	3.120.531	3.128.001	2.582.379	545.622	17,44
Τμήμα Αναδασμού	4.897.493	4.897.493	4.297.524	599.969	12,25
Μεταλλεία	533.957	536.457	452.323	84.134	15,68
Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών	5.941.185	5.946.370	4.563.013	1.383.357	23,26
Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών	8.448.391	6.553.081	4.563.318	1.989.763	30,36
Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως- Διοίκηση	5.912.237	6.835.459	5.799.198	1.036.261	15,16
Φυλακές	9.702.523	9.311.523	8.468.553	842.970	9,05
Αστυνομία	130.844.298	125.206.406	115.379.278	9.827.128	7,85
Πυροσβεστική Υπηρεσία	18.933.148	18.678.291	17.361.043	1.317.248	7,05
Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού-Διοίκηση	9.737.114	9.832.544	7.540.341	2.292.203	23,31
Υπηρεσίες Εμπορίου και Βιομηχανίας	26.447.005	26.710.209	18.707.987	8.002.222	29,96
Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη	2.815.148	2.857.548	2.328.153	529.395	18,53

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	Αρχικός	Τελικός	Πραγματικές	Αδαπάνητα Ποσά	
	Προϋπολογισμός	Προϋπολογισμός	Δαπάνες	£	%
	£	£	£		
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων-Διοίκηση	2.922.006	3.144.269	1.584.238	1.560.031	49,62
Τμήμα Εργασίας	9.113.784	9.453.321	8.115.172	1.338.149	14,16
Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων	231.894.676	240.191.005	239.598.761	592.244	0,25
Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας	97.204.263	106.011.048	102.481.910	3.529.138	3,33
Κέντρο Παραγωγικότητας	3.402.478	4.196.478	2.979.177	1.217.301	29,01
Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου	1.570.880	1.606.867	1.084.284	522.583	32,52
Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο	3.413.103	3.457.703	2.960.849	496.854	14,37
Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων	554.759	798.635	538.642	259.993	32,55
Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας	3.890.330	4.001.043	2.890.568	1.110.475	27,75
Υπουργείο Εσωτερικών-Διοίκηση	135.779.249	124.807.426	112.304.475	12.502.951	10,02
Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας	24.948.254	25.521.644	21.357.548	4.164.096	16,32
Επαρχιακή Διοίκηση Αμμοχώστου	5.007.760	5.101.631	4.391.256	710.375	13,92
Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας	16.165.646	16.330.846	13.704.442	2.626.404	16,08
Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού	21.797.099	21.865.529	17.385.457	4.480.072	20,49
Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου	14.355.231	14.524.231	10.452.916	4.071.315	28,03
Επαρχιακή Διοίκηση Κερύνειας	27.710	28.700	25.252	3.448	12,01
Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	49.253.473	52.726.437	44.860.092	7.866.345	14,92
Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως	4.196.826	4.330.956	1.014.821	3.316.135	76,57
Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	38.624.336	72.048.443	67.982.420	4.066.023	5,64

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	Αρχικός Προϋπολογισμός £	Τελικός Προϋπολογισμός £	Πραγματικές Δαπάνες £	Αδαπάνητα Ποσά	
				£	%
Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών	4.793.952	4.835.126	4.629.614	205.512	4,25
Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκαταστάσεως Εκτοπισθέντων	463.067	512.865	444.429	68.436	13,34
Πολιτική Άμυνα	4.328.105	4.396.493	2.520.270	1.876.223	42,68
Υπηρεσία Ασύλου	1.438.528	1.572.181	758.834	813.347	51,73
Υπουργείο Εξωτερικών- Διοίκηση	16.539.955	16.597.581	11.857.911	4.739.670	28,56
Εξωτερικές Υπηρεσίες	30.248.609	28.462.168	24.102.906	4.359.262	15,32
Υπουργείο Οικονομικών- Διοίκηση	452.259.278	521.540.212	493.002.640	28.537.572	5,47
Τελωνεία	95.380.963	111.420.819	106.377.737	5.043.082	4,53
Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων	33.937.175	34.384.448	30.266.053	4.118.395	11,98
Στατιστική Υπηρεσία	6.680.694	6.830.337	6.003.996	826.341	12,10
Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών	3.732.482	3.760.482	3.056.410	704.072	18,72
Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού	66.620.729	67.512.263	63.910.314	3.601.949	5,34
Τυπογραφείο	3.621.155	3.721.514	3.058.604	662.910	17,81
Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής	17.725.493	17.011.794	16.402.307	609.487	3,58
Οφειλές Δημόσιου Χρέους	842.756.000	856.264.859	794.214.808	62.050.051	7,25
Συντάξεις και Φιλοδωρήματα	213.518.110	220.087.239	213.592.639	6.494.600	2,95
Πιστοδότηση Αναπτύξεως	10	10	0	10	100,00
Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό - Τακτικές Δαπάνες	31.000.010	2.579.109	0	2.579.109	100,00
Γραφείο Προγραμματισμού	40.299.462	20.179.391	18.096.778	2.082.613	10,32
Γενικό Λογιστήριο	28.843.918	49.639.016	43.494.439	6.144.577	12,38

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	Αρχικός Προϋπολογισμός £	Τελικός Προϋπολογισμός £	Πραγματικές Δαπάνες £	Αδαπάνητα Ποσά	
				£	%
Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό - Αναπτυξιακές Δαπάνες	7.500.010	730.602	0	730.602	100,00
Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Διοίκηση	41.171.612	41.973.263	38.487.532	3.485.731	8,30
Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση	35.701.031	35.747.722	33.844.999	1.902.723	5,32
Μέση Εκπαίδευση	174.152.755	176.995.066	174.989.299	2.005.767	1,13
Μέση Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση	16.344.949	16.485.039	16.020.313	464.726	2,82
Δημοτική Εκπαίδευση	144.187.095	149.986.500	145.593.038	4.393.462	2,93
Παιδαγωγικό Ινστιτούτο	2.744.235	2.277.656	2.037.815	239.841	10,53
Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών	468.278	565.529	348.891	216.638	38,31
Πολιτιστικές Υπηρεσίες	12.046.070	12.095.325	11.199.796	895.529	7,40
Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων-Διοίκηση	4.328.904	4.428.383	3.716.239	712.144	16,08
Τμήμα Δημοσίων Έργων	98.766.855	99.424.955	72.945.838	26.479.117	26,63
Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών	2.617.800	2.120.249	796.589	1.323.660	62,43
Τμήμα Αρχαιοτήτων	9.291.616	9.291.916	6.593.378	2.698.538	29,04
Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας	33.355.772	40.113.488	31.527.887	8.585.601	21,40
Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας	5.324.309	5.668.845	3.822.952	1.845.893	32,56
Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών	14.982.126	15.403.361	14.133.539	1.269.822	8,24
Τμήμα Οδικών Μεταφορών	18.295.235	18.280.673	15.789.013	2.491.660	13,63
Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών	15.224.350	17.180.911	14.800.720	2.380.191	13,85
Υπουργείο Υγείας- Διοίκηση	93.324.741	101.904.638	96.404.467	5.500.171	5,40

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	Αρχικός	Τελικός	Πραγματικές	Αδαπάνητα Ποσά	
	Προϋπολογισμός	Προϋπολογισμός	Δαπάνες	£	%
	£	£	£		
Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας	109.284.641	117.138.355	106.480.668	10.657.687	9,10
Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας	6.197.906	6.516.241	4.983.908	1.532.333	23,52
Οδοντιατρικές Υπηρεσίες	2.865.078	2.981.222	2.783.628	197.594	6,63
Φαρμακευτικές Υπηρεσίες	53.029.756	59.604.869	58.733.423	871.446	1,46
Γενικό Χημείο	4.424.425	4.654.181	4.294.658	359.523	7,72
ΟΛΙΚΟ	4.082.292.033	4.253.859.351	3.884.402.091	369.457.260	8,69

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2007

Υπουργείο/Τμήμα	Προηγούμε να έτη £	2007 £	Σύνολο καθυστερημένων εσόδων	
			31.12.2007 £	31.12.2006 £
ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	7.853.196	4.032.725	11.885.921	10.360.868
ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ¹	--	2.725	2.725	9.171
ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ	748.184	45.086	793.270	748.184
Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού	--	30.000	30.000	371.750
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ				
Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων	66.161.111	17.270.295	83.431.406	73.778.282
Τμήμα Δασών	233.641	140.629	374.270	507.584
Τμήμα Γεωργίας	52.557	1.370.053	1.422.610	1.198.561
Υπηρεσία Μεταλλείων	87.413	328	87.741	88.204
Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	448.211	124.787	572.998	546.638
Τμήμα Αναδασμού	568.422	7.007	575.429	660.694
Άλλα Τμήματα/Υπηρεσίες				
Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών	12.204	--	12.204	12.204
Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως	--	115	115	--
Υπηρεσία Περιβάλλοντος	550	200	750	950
Μετεωρολογική Υπηρεσία	319	1.404	1.723	1.668
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ	4.870	265.107	269.977	254.152
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ				
Υπουργείο	744.175	802.664	1.546.839	1.263.101
Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη	1.699	--	1.699	1.915
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ				
Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου	410	1.064	1.474	560
Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας	--	--	2.641.239	2.107.949
Κέντρο Παραγωγικότητας	3.104	19.954	23.058	43.955
Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας	19.449	9.277	28.726	22.507
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ				
Υπουργείο	479.352	989.061	1.468.413	503.730
Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	184.676	22.148	206.824	214.403
Επαρχιακές Διοικήσεις	288.803	147.285	436.088	467.637
Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ³	--	--	3.575.103	2.777.711
Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως	322.060	68	332.128	296.907

¹ Αφορά μόνο σε επιδικασθέντα έξοδα εισπρακτέα από δημόσιους υπαλλήλους. Για τους ιδιώτες δεν έχει υποβληθεί κατάσταση.

Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών	5.054	2.173	7.227	6.664
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ				
Στατιστική Υπηρεσία	14.450	444	14.894	14.450
Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης	--	2.005	2.005	--
Τμήμα Τελωνείων ²	2.884.759	1.207.976	4.092.735	3.449.270
Υπηρεσία Φ.Π.Α. ³	--	--	93.008.574	81.224.969
Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων				
Φόρος Κληρονομιών ³	--	--	2.860.496	2.725.574
Φόρος Εισοδήματος ³	--	--	219.607.187	170.294.036
Φόρος Κεφαλαιουχικών Κερδών ³	--	--	36.320.551	26.940.430
Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας Νόμος 30/77 ³	--	--	19.764	19.778
Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας Νόμος 24/80 ³	--	--	45.027.890	45.296.183
Έκτακτη Εισφορά ³	--	--	4.004.768	4.230.795
Φόρος Εισοδήματος Παρακρατηθείς (Ρ.Α.Υ.Ε.) ³	--	--	16.825.549	16.266.538
Έκτακτη Εισφορά για την Άμυνα ³	--	--	22.337.050	20.396.223
Φόρος Υπηρεσιών ³	--	--	203.010	203.010
Άλλοι Φόροι ^{3&4}	--	--	1.785.930	1.831.428
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	396.980	341.702	738.682	946.027
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ				
Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας	8.406.458	3.908.578	12.315.036	14.155.277
Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας ⁵	--	--	1.121.772	751.757
Τμήμα Δημοσίων Έργων	449.538	249.210	698.748	620.077
Τμήμα Αρχαιοτήτων	1.700	1.052	2.752	5.633
Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών	2.984	676.626	679.610	639.585
Τμήμα Οδικών Μεταφορών	28.460	9.049	37.509	30.757
Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών	462	--	462	640
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ⁶	4.452.724	1.803.953	6.256.677	26.109.967
	94.857.975	33.484.750	577.691.608	512.398.353

² Το σύνολο των καθυστερημένων εσόδων στις 31.12.2006 που καταχωρίστηκε στην Ετήσια Έκθεση για το 2006 ήταν £3.092.314, ενώ αυτό που παρουσιάζεται στην Ετήσια Έκθεση του 2007 είναι £3.449.270, υπάρχει δηλαδή διαφορά £356.956.

³ Δεν έγινε διαχωρισμός των καθυστερημένων εσόδων του 2007 από εκείνα των προηγούμενων ετών.

⁴ Περιλαμβάνεται ποσό £555.290 που οφείλεται από Τουρκοκυπρίους.

⁵ Το Τμήμα εντόπισε λάθη στην κατάσταση για το 2006.

⁶ Στο ποσό των £26.109.967 του 2006 περιλαμβάνονται και καθυστερημένα έσοδα ύψους £20.919.607 των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών που διαγράφηκαν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

	Εγκεκριμένες θέσεις για το 2007	Πληρωμένες θέσεις στις 31.12.2007	Κενές Θέσεις
Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο ²	3	2	--
Υπουργικό Συμβούλιο	12	10	2
Βουλή των Αντιπροσώπων ³	97	69	27
Γραφείο Προγραμματισμού	70	66	4
Δικαστική Υπηρεσία	294	280	14
Νομική Υπηρεσία	125	107	18
Ελεγκτική Υπηρεσία	109	101	8
Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας	1	1	--
Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως	21	14	7
Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού	12	11	1
Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης			
Συνεργατικών Εταιρειών	55	33	22
Γενικό Λογιστήριο	271	182	89
Υπουργείο Άμυνας			
Διοίκηση	107	84	23
Κυπριακός Στρατός	4073	2568	1505
Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος			
Διοίκηση	32	27	5
Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών	104	66	38
Τμήμα Γεωργίας	418	306	112
Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	217	146	71
Τμήμα Δασών	295	267	28
Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ⁴	320	256	62
Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως	64	57	7
Μετεωρολογική Υπηρεσία	77	63	14
Τμήμα Αναδασμού	87	70	17
Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών	68	61	7
Υπηρεσία Μεταλλείων	12	10	2
Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως			
Διοίκηση	18	15	3
Φυλακές	329	246	83
Αστυνομία και Πυροσβεστική Υπηρεσία	5106	5053	53
Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού			
Υπηρεσίες Εμπορίου και Βιομηχανίας	208	108	100

² 1 θέση καταργήθηκε³ 1 θέση καταργήθηκε⁴ 2 θέσεις καταργήθηκαν

Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη	90	78	12
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων			
Διοίκηση	1	1	--
Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων	33	16	17
Τμήμα Εργασίας	108	67	41
Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων	329	279	50
Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας	466	390	76
Κέντρο Παραγωγικότητας	45	38	7
Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο	90	78	12
Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας	81	63	18
Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου	27	19	8
Υπουργείο Εσωτερικών			
Διοίκηση	89	79	10
Επαρχιακές Διοικήσεις	6	4	2
Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	295	231	64
Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως	1	1	--
Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	848	700	148
Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών ⁵	101	89	12
Πολιτική Άμυνα	39	31	8
Υπουργείο Εξωτερικών			
Διοίκηση	32	27	5
Εξωτερικές Υπηρεσίες ⁶	185	140	44
Υπουργείο Οικονομικών			
Διοίκηση	66	58	8
Τμήμα Τελωνείων	445	363	82
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας ⁷	279	175	103
Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων ⁸	384	329	53
Στατιστική Υπηρεσία	115	92	23
Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών	108	74	34
Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού	43	38	5
Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης	10	7	3
Κυβερνητικό Τυπογραφείο	98	78	20
Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής	161	130	31
Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού			
Διοίκηση	426	377	49
Εκπαίδευση	10076	9782	294
Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων			
Διοίκηση	9	8	1
Δημόσια Έργα ⁹	434	344	83
Τμήμα Αρχαιοτήτων	62	58	4

⁵ Έναντι αντίστοιχων κενών θέσεων υπηρετούν 8 έκτακτοι υπάλληλοι

⁶ 1 θέση καταργήθηκε

⁷ 1 θέση καταργήθηκε

⁸ 2 θέσεις καταργήθηκαν

⁹ 7 κενές θέσεις καταργούνται

Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας	260	204	56
Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας	76	56	20
Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών	405	346	59
Τμήμα Οδικών Μεταφορών ¹⁰	110	78	26
Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών ¹¹	111	93	16
Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών	14	14	--
Υπουργείο Υγείας			
Διοίκηση	2976	2401	575
Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας	1065	691	374
Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας	75	54	21
Οδοντιατρικές Υπηρεσίες	82	73	9
Φαρμακευτικές Υπηρεσίες	151	141	10
Γενικό Χημείο	83	68	15
Άλλες Υπηρεσίες:			
Γενικό Διοικητικό Προσωπικό	362	283	79
Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό	2548	2088	460
Γενικό Βοηθητικό Προσωπικό ¹²	268	218	50
ΟΛΙΚΟ	36773	31331	5419

¹⁰ 6 θέσεις καταργήθηκαν

¹¹ 2 θέσεις καταργήθηκαν

¹² 147 θέσεις θα καταργηθούν με την κένωσή τους

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΤΟΥΣ ΔΗΜΩΝ

Δήμος	Έτος ελέγχου	Έσοδα		Έξοδα		Πλεόνασμα/ (Έλλειμμα)		Υποχρεώσεις			
		Τρέχον έτος	Προηγ. έτος	Τρέχον έτος	Προηγ. έτος	Τρέχον έτος	Προηγ. έτος	Μακροπρόθεσμες		Βραχυπρόθεσμες	
								Τρέχον έτος	Προηγ. έτος	Τρέχον έτος	Προηγ. έτος
		€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Λευκωσίας	2006	16.382.283	14.689.132	15.375.017	13.707.336	1.007.266	981.796	26.058.023	28.822.831	8.142.937	6.874.447
Λεμεσού	2006	20.474.271	19.258.847	18.815.668	17.032.945	1.658.603	2.225.902	17.009.454	19.245.341	32.560.659	31.784.043
Λάρνακας	2006	10.281.054	9.670.075	9.272.819	8.486.954	1.008.235	1.183.121	22.374.041	19.806.998	13.051.814	13.027.789
Πάφου	2006	11.063.289	9.603.900	10.617.054	8.909.314	446.235	694.586	20.742.119	13.558.436	2.506.493	4.419.261
Πάφου	2007	11.271.969	11.063.289	9.895.868	10.617.054	1.376.101	446.235	29.677.468	20.742.119	3.280.470	2.506.493
Πόλης Χρυσοχούζ*	2005	1.300.452	1.056.958	1.149.629	979.575	150.823	77.383				
Πόλης Χρυσοχούζ*	2006	1.489.285	1.300.452	1.186.061	1.149.629	303.224	150.823				
Λευκάρων*	2005	587.497	545.130	633.965	383.477	(46.468)	161.653				
Λευκάρων*	2006	677.513	587.497	631.331	633.965	46.182	(46.468)				
Αθηνένου*	2005	1.009.956	1.132.260	1.754.290	1.353.821	(744.334)	(221.561)				
Αθηνένου*	2006	2.162.210	1.009.956	1.354.111	1.754.290	808.099	(744.334)				
Αραδίππου	2006	3.614.398	3.224.741	3.391.022	2.763.466	223.376	461.275	2.482.264	3.159.315	3.172.190	3.757.447
Παραλιμνίου	2006	7.389.462	7.141.235	5.768.068	5.646.500	1.621.394	1.494.735	3.308.170	3.916.757	1.300.965	1.350.435
Παραλιμνίου	2007	9.198.331	7.389.462	6.659.942	5.768.068	2.538.389	1.621.394	7.288.013	3.308.170	784.626	1.300.965
Μέσα Γειτονιάς	2006	1.965.939	1.698.365	2.006.707	1.796.259	(40.768)	(97.894)	3.046.078	2.964.566	3.877.433	3.616.778
Μέσα Γειτονιάς	2007	2.246.424	1.965.939	2.172.611	2.006.707	73.813	(40.768)	6.346.254	3.046.078	3.066.032	3.877.433
Αγίου Αθανασίου	2005	1.902.458	1.783.464	2.605.446	1.819.034	(702.988)	(35.570)	2.616.371	2.813.114	3.167.033	3.047.850
Αγίου Αθανασίου	2006	2.154.997	1.902.458	2.818.562	2.605.446	(663.565)	(702.988)	5.138.174	2.616.371	2.943.278	3.167.033
Λατσιών	2005	2.670.665	2.141.161	1.938.611	1.793.471	732.054	347.690	8.462.008	8.477.751	2.026.602	2.015.439
Λατσιών	2006	3.021.840	2.670.665	2.234.814	1.938.611	787.026	732.054	7.309.711	8.462.008	2.759.945	2.026.602

Δήμος	Έτος ελέγχου	Έσοδα		Έξοδα		Πλεόνασμα/ (Έλλειμμα)		Υποχρεώσεις			
		Τρέχον έτος	Προηγ. έτος	Τρέχον έτος	Προηγ. έτος	Τρέχον έτος	Προηγ. έτος	Μακροπρόθεσμες		Βραχυπρόθεσμες	
								Τρέχον έτος	Προηγ. έτος	Τρέχον έτος	Προηγ. έτος
		€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Λακατάμιας	2006	5.054.703	4.405.643	4.316.492	3.883.188	738.211	522.455	12.571.291	9.265.797	1.122.584	1.680.948
Έγκωμης	2006	3.062.618	3.154.923	2.882.898	2.439.665	179.720	715.258	2.333.240	2.624.375	1.275.055	1.344.596
Αγλαντζιάς	2006	3.246.458	3.048.027	3.569.315	3.652.457	(322.857)	(604.430)	3.633.570	3.904.750	6.710.009	7.396.104
Αγίου Δομετίου	2006	2.343.929	2.264.736	2.182.633	1.882.934	161.296	381.802	2.108.818	1.957.426	804.861	738.397
Στροβόλου	2006	11.428.988	9.857.488	8.002.950	7.429.714	3.426.038	2.427.774	10.914.228	19.896.445	16.100.486	4.919.575
Στροβόλου	2007	11.119.940	11.428.988	8.909.138	8.002.950	2.210.802	3.426.038	33.922.550	10.914.228	4.504.898	16.100.486
Κάτω Πολεμιδιών	2006	2.867.615	2.272.048	2.765.880	3.357.693	101.735	(1.085.645)	2.894.859	1.791.410	3.184.769	3.155.234
Κάτω Πολεμιδιών	2007	3.077.381	2.867.615	3.402.838	2.765.880	(325.457)	101.735	3.843.034	2.894.859	3.450.473	3.184.769
Γερμασόγειας	2006	3.762.268	3.227.572	3.186.342	3.872.464	575.926	(644.892)	3.961.891	3.108.639	4.176.464	3.939.946
Δερύνειας	2006	1.414.951	1.289.369	922.539	846.797	492.412	442.572	558.286	673.741	326.466	263.891
Αγίας Νάπας*	2006	8.554.302	7.440.762	8.281.959	6.504.809	272.343	935.953				
Γεροσκήπου**											
Πέγειας*	2005	2.859.417	2.172.101	2.896.111	2.730.441	(36.694)	(558.340)				
Ιδαλίου*	2006	2.813.087	2.938.523	3.203.704	2.247.450	(390.617)	691.073				

* Δήμοι που ετοιμάζουν τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

** Δεν παρουσιάζονται στοιχεία, όσον αφορά στο Δήμο Γεροσκήπου, ο οποίος δεν υπέβαλε στην Υπηρεσία μου τις οικονομικές του καταστάσεις των ετών 2004 μέχρι 2007 για έλεγχο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΔΑΝΕΙΑ ΔΗΜΩΝ

Δήμος	Έτος ελέγχου	Ολικό		Οφειλή Δήμου		Οφειλή Κυτρ. Δημοκρατίας		Καθυστερήσεις έτους	
		Τρέχον έτος	Προηγ. έτος	Τρέχον έτος	Προηγ. έτος	Τρέχον έτος	Προηγ. έτος	Οφειλή Δήμου	Οφειλή Κυτρ. Δημοκρατίας
		€	€	€	€	€	€	€	€
Λευκωσίας	2006	16.203.649	15.876.877	15.705.117	15.252.743	498.532	624.134	4.659.537	0
Λεμεσού	2006	42.684.803	42.855.646	35.878.326	35.287.646	6.806.477	7.568.000	23.882.444	0
Λάρνακας	2006	33.326.050	30.649.109	20.459.947	17.975.588	12.866.103	12.673.521	8.518.751	0
Πάφου	2006	15.502.029	16.158.532	12.585.145	12.779.839	2.916.884	3.378.693	0	0
Πάφου	2007	26.294.915	15.502.029	22.032.461	12.585.145	4.262.454	2.916.884	0	0
Πόλης Χρυσοχούς	2005	3.185.168	2.244.954	2.244.143	2.176.623	941.025	68.331	0	0
Πόλης Χρυσοχούς	2006	3.216.028	3.185.168	2.328.150	2.244.143	887.878	941.025	2.228.356	0
Λευκάρων	2005	509.120	544.866	353.555	354.265	155.565	190.601	240.454	0
Λευκάρων	2006	471.138	509.120	354.712	353.555	116.426	155.565	259.237	0
Αθηνένου	2005	750.328	833.809	735.622	785.839	14.706	47.970	0	0
Αθηνένου	2006	1.833.520	750.328	1.833.520	735.622	0	14.706	0	0
Αραδίππου	2006	3.609.390	4.741.529	1.727.697	2.793.699	1.881.693	1.947.830	468.169	0
Παραλιμνίου	2006	3.910.545	4.491.481	3.089.704	3.583.345	820.841	908.136	0	0
Παραλιμνίου	2007	7.288.013	3.910.545	4.264.637	3.089.704	3.023.376	820.841	0	0
Μέσα Γειτονιάς	2006	4.775.271	4.486.582	2.530.167	2.380.468	2.245.104	2.106.114	1.144.449	24.512
Μέσα Γειτονιάς	2007	7.013.392	4.775.271	3.034.550	2.530.167	3.978.842	2.245.104	298.965	35.751
Αγίου Αθανασίου	2005	4.441.611	4.586.743	1.936.158	1.941.132	2.505.453	2.645.611	1.321.169	0
Αγίου Αθανασίου	2006	6.538.179	4.441.611	2.434.897	1.936.158	4.103.282	2.505.453	907.956	0
Λατσιών	2005	9.150.479	9.171.848	4.613.609	5.431.054	4.536.870	3.740.794	0	0
Λατσιών	2006	8.658.966	9.150.479	4.184.806	4.613.609	4.474.160	4.536.870	0	0
Λακατάμιας	2006	12.091.260	8.707.437	3.522.463	2.781.075	8.568.797	5.926.362	0	0
Έγκωμης	2006	2.698.766	3.081.896	1.480.743	1.751.675	1.218.023	1.330.221	100.903	0
Αγλαντζιάς	2006	9.553.072	10.159.642	7.323.492	7.406.400	2.229.580	2.753.242	4.949.676	0
Αγίου Δομετίου	2006	2.657.206	2.563.305	2.200.575	2.016.923	456.631	546.382	0	0
Στροβόλου	2006	25.908.899	23.019.693	17.335.585	15.021.165	8.573.314	7.998.528	0	0
Στροβόλου	2007	36.901.404	25.908.899	22.254.725	17.335.585	14.646.679	8.573.314	0	0
Κάτω Πολεμιδιών	2006	2.198.508	1.076.641	362.888	238.186	1.835.620	838.455	0	0
Κάτω Πολεμιδιών	2007	3.201.804	2.198.508	554.216	362.888	2.647.588	1.835.620	0	0
Γερμασόγειας	2006	6.916.776	5.739.657	4.168.343	3.694.332	2.748.433	2.045.325	3.158.324	20.000
Δερύνειας	2006	720.968	840.354	158.433	188.411	562.535	651.943	0	0
Αγίας Νάπας	2006	7.920.267	5.845.942	4.478.294	4.065.829	3.441.973	1.780.113	918.624	0
Γεροσκήπου*									
Πέγγειας	2005	746.895	228.374	334.858	74.259	412.037	154.115	0	0
Ιδαλίου	2006	1.167.913	1.092.192	0	10.192	1.167.913	1.082.000	0	0

*Δεν παρουσιάζονται τα δάνεια του Δήμου Γεροσκήπου, ο οποίος δεν υπέβαλε στην Υπηρεσία μου τις οικονομικές του καταστάσεις των ετών 2004 μέχρι 2007 για έλεγχο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΔΗΜΩΝ

Δήμος	Έτος ελέγχου	Υπαλληλικό προσωπικό								Εργατικό προσωπικό								Αποδοχές προσωπικού προς έξοδα	
		Μόνιμοι		Έκτακτοι		Ολικό κόστος		Μέσος όρος		Τακτικοί		Έκτακτοι		Ολικό κόστος		Μέσος όρος			
		Τρέχο ν έτος	Προη γ έτος	Τρέ- χον έτος	Προ ηγ. έτος	Τρέχον έτος	Προηγ. έτος	Τρέχο ν έτος	Προη γ έτος	Τρέχο ν έτος	Προηγ . έτος	Τρέ χον έτος	Προ ηγ. έτος	Τρέχον έτος	Προηγ. έτος	Τρέχο ν έτος	Προηγ. έτος	Τρέχο ν έτος	Προη γ- έτος
						£	£	£	£					£	£	£	£	%	%
Λευκωσίας	2006	171	174	4	3	4.470.756	4.011.609	25.547	22.664	329	314	6	0	4.673.141	4.548.586	13.950	14.486	59,5	62,4
Λεμεσού	2006	425	440	10	8	10.274.430	9.883.135	23.619	22.061	30	11	0	0	490.082	174.627	16.336	15.875	57,2	59,0
Λάρνακας	2006	100	108	16	12	3.147.869	2.803.640	27.137	23.364	170	169	0	0	2.338.754	2.223.703	13.757	13.158	59,2	59,2
Πάφου	2006	85	81	6	6	2.061.948	1.676.018	22.659	19.265	126	126	0	0	1.856.011	1.787.598	14.730	14.187	36,9	42,8
Πάφου	2007	85	85	5	6	2.078.041	2.061.948	23.089	22.659	121	126	30	0	1.954.130	1.856.011	12.941	14.730	40,7	36,9
Πόλης Χρυσοχούς	2005	9	9	0	0	169.253	167.592	18.806	18.621	21	19	0	0	290.608	254.001	13.838	13.368	40,0	43,0
Πόλης Χρυσοχούς	2006	8	9	0	0	175.185	169.253	21.898	18.806	20	21	0	0	297.645	290.608	14.882	13.838	39,9	40,0
Λευκάρων	2005	3	3	1	0	43.006	37.213	10.752	12.404	5	5	0	0	62.850	56.550	12.570	11.310	16,7	24,5
Λευκάρων	2006	3	3	1	1	45.226	43.006	11.307	10.752	5	5	0	0	68.930	62.850	13.786	12.570	18,1	16,7
Αθηνένου	2005	5	5	3	2	109.222	86.300	13.653	12.329	5	5	0	0	56.654	56.865	11.331	11.373	9,5	10,6
Αθηνένου	2006	5	5	3	3	122.756	109.222	15.345	13.653	5	5	0	0	60.935	56.654	12.187	11.331	13,6	9,5
Αραδίππου	2006	22	22	2	1	500.539	464.363	20.856	20.190	40	35	0	0	440.886	405.994	11.022	11.600	29,4	31,5
Παραλιμνίου	2006	29	29	4	4	695.025	612.571	21.061	18.563	92	94	2	5	1.350.053	1.310.846	14.362	13.241	35,5	34,1
Παραλιμνίου	2007	29	29	4	4	762.768	695.025	23.114	21.061	104	92	8	2	1.470.896	1.350.053	13.133	14.362	33,5	35,5
Μέσα Γειτονιάς	2006	33	33	2	2	645.765	586.633	18.450	16.761	30	30	12	6	503.591	445.705	11.990	12.381	57,3	57,5
Μέσα Γειτονιάς	2007	33	33	2	2	688.187	645.765	19.662	18.450	31	30	9	12	513.772	503.501	12.844	11.990	55,3	57,3
Αγίου Αθανασίου	2005	18	18	0	0	398.745	357.467	22.153	19.859	40	36	0	0	638.402	586.829	15.960	16.301	55,2	51,1
Αγίου Αθανασίου	2006	18	18	2	0	458.127	398.745	22.906	22.153	45	40	0	0	671.997	638.402	14.933	15.960	49,4	55,2
Λατσιών	2005	20	20	1	1	549.971	517.513	26.189	24.643	29	29	12	14	506.848	476.197	12.362	11.074	54,5	55,4
Λατσιών	2006	20	20	2	1	602.642	549.971	27.393	26.189	35	29	11	12	537.519	506.848	11.685	12.362	51,0	54,5
Λακατάμιας	2006	33	34	3	2	888.204	820.835	24.672	22.801	42	44	14	4	641.033	522.025	10.876	11.447	35,4	34,7
Έγκωμης	2006	25	26	2	1	673.769	617.556	24.954	22.872	81	75	0	0	980.488	880.083	12.105	11.734	57,4	61,4
Αγλαντζιάς	2006	22	22	2	2	603.239	614.394	25.135	25.600	31	31	21	15	624.228	543.270	12.004	11.810	34,4	31,7
Αγίου Δομετίου	2006	19	19	4	4	501.397	460.399	21.800	20.017	42	42	10	5	595.740	571.288	11.457	12.155	54,7	54,8
Στροβόλου	2006	74	77	7	5	1.863.260	1.758.854	23.003	21.449	158	143	51	29	2.195.446	2.091.109	10.505	12.158	50,7	51,8
Στροβόλου	2007	78	74	10	7	2.040.212	1.863.260	23.184	23.003	162	158	44	51	2.440.921	2.195.446	11.849	10.505	50,3	50,7

Δήμος	Έτος ελέγχου	Υπαλληλικό προσωπικό								Εργατικό προσωπικό								Αποδοχές προσωπικού προς έξοδα	
		Μόνιμοι		Έκτακτοι		Ολικό κόστος		Μέσος όρος		Τακτικοί		Έκτακτοι		Ολικό κόστος		Μέσος όρος			
		Τρέ χον έτος	Προ ηγ. έτος	Τρέ χον έτος	Προ ηγ. έτος	Τρέχον έτος	Προηγ. έτος	Τρέχο ν έτος	Προη γ έτος	Τρέχο ν έτος	Προη γ. έτος	Τρέ χον έτος	Προη γ. έτος	Τρέχον έτος	Προηγ. έτος	Τρέχο ν έτος	Προηγ. έτος	Τρέχο ν έτος	Προηγ. έτος
						£	£	£	£					£	£	£	£	%	%
Κάτω Πολεμιδίων	2006	28	27	2	2	681.522	617.687	22.717	21.300	16	16	31	23	384.781	331.866	8.187	8.509	38,6	28,3
Κάτω Πολεμιδίων	2007	28	28	2	2	704.031	681.522	23.468	22.717	16	16	27	31	362.940	384.781	8.440	8.187	31,4	38,6
Γερμασόγειας	2006	23	25	0	0	514.982	481.210	22.391	19.248	52	44	0	0	860.733	764.720	16.533	17.380	43,2	43,2
Δερύνειας	2006	7	7	1	1	166.810	150.142	20.851	18.768	5	5	2	2	89.584	70.915	12.798	10.131	27,8	26,1
Αγίας Νάπας	2006	25	26	4	4	653.314	611.270	22.528	20.376	38	39	92	76	1.314.439	1.052.970	10.111	9.156	23,8	25,6
Γεροσκήπου*																			
Πέγειας	2005	11	11	1	1	219.634	190.295	18.303	15.858	18	0	17	0	201.712	184.906	11.206	10.877	14,5	13,7
Ιδαλίου	2006	13	12	0	1	259.196	206.826	19.938	15.910	11	9	0	1	119.351	126.744	10.850	12.674	11,8	14,8

*Δεν παρουσιάζονται στοιχεία, όσον αφορά στο Δήμο Γεροσκήπου, ο οποίος δεν υπέβαλε στην Υπηρεσία μου τις οικονομικές του καταστάσεις των ετών 2004 μέχρι 2007 για έλεγχο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΩΗΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ ΠΟΥ ΕΛΕΓΧΘΗΚΑΝ ΤΟ 2007

Πρώην Συμβούλιο Βελτιώσεως	Έτος ελέγχου	Προϋπολογι- σμός εσόδων τρέχοντος έτους	Προϋπολο- γισμός δαπανών τρέχοντος έτους	Έσοδα		Δαπάνες		Πλεόνασμα / (Έλλειμμα)		Ταμειακά διαθέσιμα στις 31/12 τρέχοντος έτους	Υποχρεώ- σεις στις 31/12 τρέχοντος έτους	Καθυστε- ρημένα έσοδα στις 31/12 τρέχοντος έτους
				Τρέχοντος έτους	Προηγού- μενου έτους	Τρέχοντος έτους	Προηγού- μενου έτους	Τρέχοντος έτους	Προη- γούμενου έτους			
		£	£	£	£	£	£	£	£	£	£	£
Γαλάτα	2006	178.750	231.781	166.840	115.470	182.135	195.427	(15.295)	(79.957)	59.498	578.923	2.338
Κακοπετριά	2006	267.153	334.173	414.830	291.181	415.287	319.070	(457)	(27.889)	94.347	611.278	25.827
Λυθροδόνας	2005	316.160	308.961	290.666	270.034	281.072	223.523	9.594	46.511	87.419	267.512	41.971
Παλαιομέτοχο	2006	608.940	724.565	395.086	390.796	410.193	368.566	(15.107)	22.230	167.813	617.998	110.887
Πεδουλάς	2006	108.010	109.463	88.890	121.637	103.823	136.748	(14.933)	(15.111)	87.714	96.024	2.508
Άγιος Τύχωνας	2006	5.804.233	5.804.233	2.396.082	2.387.016	2.260.917	2.388.802	135.165	(1.786)	381.275	2.891.271	1.058.391
Αγρός	2006	461.440	461.440	374.003	278.254	248.686	257.793	125.317	20.461	205.445	572.875	29.329
Άρσος	2006	194.230	194.230	182.953	96.096	144.875	92.851	38.078	3.245	82.237	67.415	12.470
Κάτω Πλάτρες	2006	120.800	120.800	169.949	101.934	151.745	112.185	18.204	(10.251)	42.485	38.956	11.267
Κοιλάνι	2006	103.800	103.800	145.658	144.389	105.595	127.569	40.063	16.820	89.150	46.927	5.418
Μονιάτης	2006	302.337	293.535	247.137	212.178	188.185	225.472	58.952	(13.294)	66.254	75.688	20.145
Όμοδος	2006	114.880	114.880	206.640	156.679	180.680	145.557	25.960	11.122	42.989	104.993	22.801
Πάνω Πλάτρες	2006	1.153.073	1.153.073	332.054	306.349	337.565	306.591	(5.511)	(242)	313.831	460.962	24.899
Πάχνα	2006	164.750	159.650	251.825	376.807	198.396	194.137	53.429	182.670	318.759	166.628	8.166
Πελένδρι	2005	645.400	811.555	274.020	392.096	278.189	178.427	(4.169)	213.669	240.429	446.258	****
Πεντάκωμο	2006	183.850	183.850	183.397	199.015	187.376	179.791	(3.979)	19.224	106.977	0	43.806
Πέρα Πέδι	2006	147.250	147.250	237.732	140.636	224.109	151.330	13.623	(10.694)	25.822	178.055	18.843
Πρόδρομος	2005	99.990	90.655	84.299	67.991	182.349	52.900	(98.050)	15.091	(33.984)	0	2.344
Ύψωνας	2005	2.104.000	2.104.000	856.166	1.010.434	809.890	776.249	46.276	234.185	886.591	198.492	193.039
Μαζωτός	2006	573.565	572.018	224.375	221.646	222.972	169.634	1.403	52.012	137.827	685.476	29.158
Ορμήδεια	2007	1.027.846	1.040.227	870.060	863.232	1.020.096	782.724	(150.036)	80.508	(37.098)	422.409	89.563
Έμπα	2005	581.800	581.800	729.919	583.627	517.184	470.262	212.735	113.365	479.569	358.071	77.408*
Κάθηκας	2006	198.500	198.500	196.163	129.283	152.556	124.472	43.607	4.811	80.266	502.012	15.974**
Τάλα	2005	606.000	606.000	746.736	679.350	602.832	494.940	143.904	184.410	516.911	236.199	302.598***
Άχνα	2006	563.291	614.050	437.271	349.635	374.922	388.924	62.349	(39.289)	144.395	140.948	39.826
Λιοπέτρι	2006	629.000	753.300	603.988	589.660	556.339	513.794	47.649	75.866	650.031	348.061	51.310

* Δεν περιλαμβάνονται ανείσπρακτα τέλη ακίνητης ιδιοκτησίας του τρέχοντος έτους

** Δεν μπορούσε να εξακριβωθεί η ορθότητα των καθυστερήσεων

*** Δεν περιλαμβάνονται καθυστερήσεις προηγούμενων ετών για τέλη ακίνητης ιδιοκτησίας

**** Δεν συμπεριλήφθηκαν στους τελικούς λογαριασμούς

